ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Β. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ 1936 - 1950

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

Μαχητὴς χωροφύλαξ, τὸ ἔτος 1948, δίδει τὸ σύνθημα συναγερμοῦ. Τοῦτο σημαίνει ἐκδήλωσιν ἐπιθέσεως συμμοριτῶν καὶ ὁ καθεὶς δέον νὰ καταλάβῃ τὴν προκαθωρισμένην θέσιν του. Ἡ ἑτοιμότης τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον, συνέβαλε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ χρησιμοποιήσουν τὸν αἰφνιδιασμόν.

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΝΕΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΤΕΡΕΑΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ • Ο ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ ΗΡΩΙΚΟΣ ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ • Η ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ ΠΑΛΗ ΕΙΣ ΤΑΣ ΝΗΣΟΥΣ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΙΟΝΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ • Ο ΑΝΤΙΣΥΜΜΟΡΙΑΚΟΣ ΑΓΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΥΤΙΚΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ • ΣΥΜΜΟΡΙΑΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΚΑΙ ΕΑΜΟΣΛΑΒΙΚΗ ΑΠΕΙΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ • Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ ΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ • Η ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΟΠΟΛΕΜΟΝ ΕΙΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΝ

Χωροφύλαξ ἐπὶ τοῦ Πάρνωνος, ἐντὸς τῆς ὠχυρωμένης θέσεώς του, τὸ ἔτος 1948. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς, ἐκτὸς τῶν συμμοριτῶν, εἶχον νὰ ἀντιμετωπίσουν καὶ ἄλλον ἐχθρόν: τὸν βαρὺν χειμῶνα τῶν ὀρέων τῆς Πελοποννήσου. Πολλάκις εὑρέθησαν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μάχωνται μὲ θερμοκρασίαν ὑπὸ τὸ 0° καὶ κεκαλυμμένοι ὑπὸ τῶν χιόνων.

ΜΕΡΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ

Μάρτιος 1948.
Κάτοικοι περιοχῆς Ναυπακτίας
ἐπεσκέφθησαν τὴν ἕδραν
τοῦ 6ου Τάγματος Χωροφυλακῆς Λιμνίτσα,
ἵνα συγχαροῦν τοὺς ἄνδρας του
διὰ τὰς νίκας των
ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

ΝΕΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ

ΣΤΕΡΕΑΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ

1. ΕΣΩΤΕΡΙΚΑΙ ΑΝΩΜΑΛΙΑΙ ΚΑΙ ΕΞΩΘΕΝ ΕΠΙΒΟΥΛΑΙ
ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

Αἱ ἐκλογαὶ ὡρίσθησαν, ἐπὶ τέλους, διὰ τὴν 31ην Μαρτίου 1946. Ἡ Κυβέρνησις Σοφούλη, ἀκολουθοῦσα τὴν γραμμὴν τῶν προκατόχων της καὶ καθ' ὃν χρόνον ἡ Ἑλλὰς ὡμοίαζε πρὸς ἡφαίστειον ὑπὸ ἔκρηξιν, οὐδὲν μέτρον εἶχε λάβει πρὸς ἀποσόβησιν τῆς νέας εαμικῆς ἀνταρσίας, περιορίζουσα τὴν προσπάθειάν της εἰς ἐξασφάλισιν ἐκλογικῆς ἐπιτυχίας. Παρατηρηταὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἠγγυῶντο διὰ τὴν παρεμπόδισιν οἱασδήποτε «τρομοκρατικῆς ἐνεργείας τῶν ὀργάνων τοῦ φασισμοῦ», ὡς διεκήρυσσον, τὰ ἀνὰ τὸν κόσμον κινητοποιηθέντα μέσα τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας, εἰς τὴν γνησίαν ἔκφρασιν τοῦ λαϊκοῦ φρονήματος. Ἐν τούτοις, ἡ ἡγεσία τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Ἑλλάδος ἐκήρυξεν ἀποχὴν ἀπὸ τὰς ἐκλογάς, τῶν ὁποίων τὸ ἀποτέλεσμα ἐχαρακτήρισε προκαταβολικῶς ὡς «καρπὸν φασιστικῆς τρομοκρατίας».

Προφανῶς, τὸ Κομμουνιστικὸν Κόμμα, διαβλέπον ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀπηυδησμένος ἀπὸ τὴν πολυετῆ ἀναρχικὴν δρᾶσιν τοῦ ΕΑΜ, ἡ ὁποία εἶχε μεταβάλει εἰς ἐρείπια τὴν Ἑλλάδα, θὰ ἔδιδε τὴν ψῆφόν του εἰς ἐθνικόφρονα συντηρητικὰ κόμματα, διὰ τῆς ἀποχῆς ἤθελε νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν γνησιότητα τῆς λαϊκῆς ἐτυμηγορίας καὶ νὰ αἰτιολογήσῃ τὴν διὰ νέας ἐπαναστάσεως ἐπιβολήν του.

Πρὸς τοῦτο, εἶχε τὴν ἐνθάρρυνσιν καὶ ἐνεργὸν ἐνίσχυσιν τῶν δύο, εἰς τὰ βόρεια σύνορα τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους, σχηματισθέντων μεταπολεμικῶς κομμουνιστικῶν σλαβικῶν κρατῶν Βουλγαρίας καὶ Γιουγκοσλαβίας, ὡς καὶ τῆς Ἀλβανίας.

Ἐλέχθη ἀνωτέρω ὅτι, τὰ κομμουνιστικὰ αὐτὰ κράτη δὲν ἐνδιεφέροντο ἁπλῶς διὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ κομμουνισμοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐπιβολὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα καταστάσεως τοιαύτης, ἡ ὁποία θὰ ἐπέτρεπε τὴν αὐτονόμησιν τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ὡς πρῶτον σταθμὸν ἁρπαγῆς τῶν ἐδαφῶν τῆς Βορείου Ἑλλάδος. Ἄλλωστε, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ γιουγκοσλαβικοῦ κομμουνιστικοῦ κράτους, στρατάρχης Τίτο, πᾶν ἄλλο ἢ εἶχεν ἀποκρύψει τὰς προθέσεις του. Τὴν 11ην Ὀκτωβρίου 1945, προκειμένου νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς ἕως τότε βουλγαρόφρονας σλάβους τῆς νοτίου Σερβίας, πρὸς χάριν τῶν ὁποίων εἶχε κατασκευάσει τὴν «Δημοκρατίαν τῆς Μακεδονίας» τῶν Σκοπίων, δὲν ἐδίστασε νὰ θέσῃ σαφῶς θέμα διαρπαγῆς τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας, εἰπὼν μεταξὺ ἄλλων: «Ὑπάρχουν σήμερον Μακεδόνες ἔξω τῆς Μακεδονίας. Εἶναι οἱ ἀδελφοί μας τῆς Μακεδονίας τοῦ Αἰγαίου, πιστεύομεν ὅμως ὅτι θὰ συνενωθοῦν μὲ ἡμᾶς...»

Τοιαῦται καθαρῶς καὶ ἀπροκαλύπτως πλέον δια-

δηλωθεῖσαι ἐχθρικαὶ διὰ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος προθέσεις, οὐδόλως ἠνώχλησαν τὸ Κομμουνιστικὸν Κόμμα τῆς Ἑλλάδος. Τοὐναντίον, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς, οἱ Ἕλληνες κομμουνισταί, παρασκευάζοντες ἐπανάστασιν πρὸς κυριαρχίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, συνεργάζονται στενότερον μετὰ τῶν Γιουγκοσλάβων καὶ ἀκριβῶς εἰς τὸ ἔδαφος τῆς γιουγκοσλαβικῆς λεγομένης «Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας», δηλαδὴ τοῦ λυσσωδεστέρου καὶ πλέον ἀδιαλλάκτου ἐχθροῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, εὑρίσκουν ἄσυλον, ἐκγυμνάζονται καὶ συγκροτοῦνται πολεμικῶς πρὸς εἰσβολὰς εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ἐδάφη.

Ἀφ᾽ ἧς τὸ Κομμουνιστικὸν Κόμμα ἀπεκήρυξε τὰς ἐκλογὰς καὶ ἐχαρακτήρισεν αὐτὰς ὡς νόθους καὶ ἀποτέλεσμα τρομοκρατικῆς βίας, ἤρχισε τὸ ἴδιον στασιαστικὰς καὶ τρομοκρατικὰς ἐνεργείας.

Οἱ ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ὀπαδοί του ἐρρίφθησαν, κατ᾽ ἐντολήν του, εἰς συλλαλητήρια παταγώδη, παρανόμους συναθροίσεις, ἐπιθέσεις ἐναντίον ὀργάνων τῆς ἐξουσίας, βαθμηδὸν δὲ καὶ εἰς ὁμαδικὰς ἀνταρτικὰς ἐπιχειρήσεις, ὑπενθυμιζούσας τὴν ἐπὶ κατοχῆς δρᾶσιν τῶν ἐαμοελασιτικῶν συμμοριῶν. Ἀπέβλεπον νὰ προκαλέσουν σφοδρὰν ἀντίδρασιν τῶν ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς, ἀντεπιθέσεις, συλλήψεις, φυλακίσεις κλπ., ἵνα οὕτω δημιουργήσουν εἰς τὴν Ἑλλάδα κλῖμα ἀνωμαλίας, φοβίας καὶ ταραχῶν, αἰτιολογοῦν τοὺς μέσῳ τῆς διεθνοῦς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας, διακηρυσσομένους ἰσχυρισμούς των, περὶ διεξαγωγῆς ἐκλογῶν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς βίας καὶ τοῦ τρόμου.

Τὴν 30ὴν Μαρτίου 1946, ἀκριβῶς τὴν παραμονὴν τῆς ἡμέρας διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν, ἐσημειώθη εἰς Λιτόχωρον τῆς Μακεδονίας ἡ πρώτη μεγάλη ἔνοπλος συμμοριακὴ στασιαστικὴ ἐκδήλωσις τῶν κομμουνιστῶν κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Συμφώνως πρός, ὑπὸ χρονολογίαν 31ην Μαρτίου 1946, τηλεγραφικὴν ἀναφορὰν τῆς Ἀνωτέρας Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν, τὴν 23.30᾽ ὥραν τῆς 30ῆς Μαρτίου 1946, συμμορία ἐξ ἑκατὸν περίπου κομμουνιστῶν (εἰς τὰς ἀναφορὰς τῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν οἱ κομμουνισταὶ καὶ ἐλασῖται ἀνευρίσκονται ὡς ἀναρχικοί), φέρουσα βαρὺν ὁπλισμόν, προσέβαλε τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Λιτοχώρου Κατερίνης, δυνάμεως 23 χωροφυλάκων ὑπὸ ἀνθυπασπιστήν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐστρατωνίζετο καὶ τὸ ἀποσταλὲν διὰ τὰς ἐκλογὰς στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα ἐκ 10 ἀνδρῶν ὑπὸ ἀνθυπολοχαγόν. Ἡ συμμορία ἦτο ὡπλισμένη διά τινων τυφεκίων, κυρίως δι᾽ ἀφθόνων αὐτομάτων ὅπλων, ἑνὸς βαρέος πολυβόλου, ἑνὸς βαρέος ὅλμου καὶ διὰ πολλῶν χειροβομβίδων. Ἡ Χωροφυλακή, βοηθουμένη καὶ ὑπὸ τῆς μικρᾶς στρατιωτικῆς δυνάμεως, μολονότι δὲν ἀνέμενε τὴν ἐπίθεσιν, ἠμύνθη κρατερῶς. Ἀλλὰ μετ᾽ ἀγῶνα μιᾶς περίπου ὥρας, ἡ Χωροφυλακὴ καὶ ὁ Στρατὸς ἠναγκάσθησαν νὰ ἐνεργήσουν ἔξοδον, διότι τὸ κτίριον, βαλλόμενον δι᾽ ἐμπρηστικῶν χειροβομβίδων ἐφλέγετο καὶ κατέρρεε. Ὁ ἀνθυπολοχαγός, μετὰ πέντε ἀνδρῶν, ὠχυρώθη εἰς πλησίον καλύβην ἀμυνόμενος μέχρι τῆς χαραυγῆς, ὅτε, τραυματισθείς, ὑπεχώρησεν εἰς Κατερίνην, ὅπου, ἀφοῦ ἐπέδεσε τὸ τραῦμά του συνεκρότησε νέον ἀπόσπασμα καὶ ἔσπευσε πάλιν πρὸς Λιτόχωρον. Οἱ χωροφύλακες συνέχισαν τὴν ἄμυναν, διασκορπισθέντες εἰς πλησίον οἰκήματα, ἐν ᾧ ἄλλοι, βοηθούμενοι ὑπὸ τοῦ σκότους τῆς νυκτός, διέφυγον πρὸς Κατερίνην δι᾽ ἀναζήτησιν ἐνισχύσεων. Πράγματι, τὴν πρωίαν κατέφθασαν δυνάμεις Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ. Ἀλλ᾽ οἱ συμμορῖται, εὐθὺς ὡς ἐπῆλθε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἐγκατέλειψαν τὸν ἀγῶνα καὶ διέφυγον πρὸς τὸν Ὄλυμπον. Ἀρχηγοὶ τῶν συμμοριτῶν ἦσαν ὁ καπετὰν Φωτεινὸς καὶ ὁ καπετὰν Τζαβέλλας ἐκ Λιτοχώρου, οἱ ὁποῖοι, ἂν καὶ εἶχον διαπράξει πολλὰ ἐγκλήματα ἐπὶ κατοχῆς, εἶχον ἀπαλλαγῆ τῆς κατηγορίας, χάρις εἰς τὴν συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας. Τῆς συμμορίας μετεῖχον πάντες οἱ κομμουνισταὶ τῆς περιφερείας Λιτοχώρου, οἱ ὁποῖοι, φοβούμενοι τιμωρίαν, ἐτράπησαν μετὰ τῶν λοιπῶν εἰς τὰ ὄρη. Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθησαν 7 χωροφύλακες, δύο κατεπλακώθησαν ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῶν κρημνισθέντων οἰκημάτων καὶ τρεῖς ἀπήχθησαν αἰχμάλωτοι. Ἐφονεύθησαν, ἐπίσης, εἷς λοχίας, εἷς στρατιώτης καὶ μία γυνὴ καὶ ἐτραυματίσθησαν εἷς ἀνθυπολοχαγός, εἷς στρατιώτης καὶ εἷς χωροφύλαξ. Αἱ ἐκλογαὶ ἐματαιώθησαν. Καὶ εἰς τὰς ἄλλας Μακεδονικὰς περιοχάς, ἰδίως τῶν Γιαννιτσῶν καὶ τῆς Ναούσης, ἐσημειώθησαν συγκρούσεις ὀργάνων τῆς τάξεως καὶ συμμοριτῶν, οἵτινες ἤσκουν πίεσιν καὶ βίαν πρὸς ἀποχὴν τῶν κατοίκων ἐκ τῶν ἐκλογῶν.

Οὕτως, ἀκριβῶς τήν, ἀπὸ τόσον μακροῦ χρόνου, ἀναμενομένην ἡμέραν τῆς λαϊκῆς ἐτυμηγορίας, ἡ ὁποία θὰ ἐνεκαινίαζε τὴν πλήρη ἀποκατάστασιν τῶν δημοκρατικῶν ἐλευθεριῶν διὰ τῆς λειτουργίας τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῆς Χώρας, ἤρχισεν ὁ νέος συμμοριακὸς ἀγὼν τοῦ ΕΑΜ, ἐν ὀνόματι τῶν «δημοκρατικῶν ἐλευθεριῶν» πράγματι δὲ πρὸς ἐγκαθίδρυσιν τῆς ἐαμοσλαβικῆς δικτατορίας ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἡ ἐκ τῆς λαϊκῆς ψήφου ἐκπηγάσασα, διὰ μεγίστης πλειοψηφίας Κυβέρνησις τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος, ὑπὸ τὸν Κ. Τσαλδάρην, εὗρε τὴν Ἑλλάδα τελείως ἀπαράσκευον διὰ τοιαύτης ἐκτάσεως νέον ἐθνικὸν ἀγῶνα καί, πρὸς διεξαγωγὴν τούτου, ἀντιμετώπισεν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς δεινὰ προβλήματα. Ταῦτα δέ, δὲν ἦσαν μόνον ἐσωτερικά, δηλαδὴ ἡ, ἐν πνεύματι ἐθνικῆς ἑνότητος, προπαρασκευὴ καὶ διεξαγωγὴ νέου ἐθνικοῦ ἀγῶνος πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας. Ἀνέκυψαν συγχρόνως καὶ σοβαρώτατα ἐξωτερικὰ ἐθνικὰ προβλήματα, δεδομένου ὅτι ἡ σοβιετικὴ καὶ αἱ λοιπαὶ κομμουνιστικαὶ κυβερνήσεις, τοῦ λεγομένου Παραπετάσματος, ἐξαπέλυσαν ταὐτοχρόνως δεινὴν ἐκστρατείαν κατὰ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς διεθνεῖς διασκέψεις καὶ τὰ συνέδρια τῶν διεθνῶν Ὀργανισμῶν. Ἠμφεσβήτουν τὴν ἐγκυρότητα τῶν ἐκλογῶν, κατηγόρουν

τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὡς φασιστικήν, παρενέβαλλον ἐμπόδια, εἰς πᾶσαν ἔξωθεν ἐνίσχυσιν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν ἀγῶνα της, καὶ ἐζήτουν διεθνεῖς ἐπεμβάσεις, πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν «καταδυναστευομένων Ἑλλήνων δημοκρατικῶν πολιτῶν», δηλαδὴ τῶν τρομοκρατῶν κομμουνιστῶν.

Ὑποχρεωμένοι νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸ θέμα τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἔργου, θὰ πραγματευθῶμεν μόνον τὰ τῆς δράσεως τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν τοῦ συμμοριτοπολέμου. Δὲν δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ τις ὅτι ἡ Χωροφυλακὴ δὲν προεῖδε τὰς ἐπερχομένας, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, θυέλλας καὶ δὲν κατέβαλεν ἀπεγνωσμένας προσπαθείας πρὸς ἔγκαιρον προπαρασκευήν της διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐπερχομένων σοβαρωτάτων ἐθνικῶν κινδύνων. Ἀλλ' ὡς ἐξετέθη ἐκτενῶς, εἰς τὸ προηγηθὲν μέρος τοῦ παρόντος βιβλίου, ἡ, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ἐσωτερικὴ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος ἦτο λίαν πολύπλοκος. Ἡ ὑπὸ τῶν Συμμάχων καὶ τῶν, μετ' αὐτῶν συνεργαζομένων, ἑλληνικῶν ἀριστερῶν στοιχείων συμφωνία τῆς Βάρκιζας ἐδέσμευε τὰς χεῖρας διὰ πᾶσαν σοβαρὰν ἐνέργειαν τῆς Χωροφυλακῆς πρὸς ἔγκαιρον πάταξιν τῆς ἀνταρσίας.

Αἱ ἀλληλοδιαδεχόμεναι Κυβερνήσεις ὑπέκυπτον εἰς τὰς ἀγγλικὰς ἐπιταγάς, ἐνδιαφερόμεναι περισσότερον διὰ τὴν προπαρασκευὴν καταλλήλου κλίματος, διὰ τὴν ἐκλογικὴν ἐπιτυχίαν τῶν πολιτικῶν των σχημάτων, παρὰ διὰ τὴν προπαρασκευὴν ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ ἐξουδετέρωσιν τῶν ἀναμενομένων ἐθνικῶν κινδύνων. Τὰ προεκτεθέντα, ὀλίγα καὶ πενιχρά, μέτρα πρὸς ἀνασυγκρότησιν Ἐθνικῶν Δυνάμεων καὶ Σώματος Χωροφυλακῆς, καὶ ταῦτα λαμβανόμενα ἑκάστοτε ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ Ἐπιτελείου καὶ τῶν περιστάσεων ἄνευ συστηματικοῦ προγραμματισμοῦ, ἦσαν τελείως ἀνεπαρκῆ, διὰ νὰ καταστείλουν ἐν τῇ γενέσει της μίαν τοιαύτης ἐκτάσεως νέαν στασιαστικὴν ἀπόπειραν. Διὰ τοῦτο καὶ ἐχρειάσθη πολὺς χρόνος καὶ ἐχύθη πολὺ αἷμα καὶ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὑπέστη δεινὰς συμφοράς, ἕως ὅτου παρασκευασθῇ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος καὶ καταστῇ ἱκανὸν νὰ συντρίψῃ τὴν νέαν ἐπιβουλὴν τοῦ ἐαμοσλαβισμοῦ.

Παρὰ ταῦτα, δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι, ἡ Χωροφυλακή, μὲ τὰς ἀνεπαρκεῖς δυνάμεις της, τὴν ἀτελῆ ἀκόμη ἀνασυγκρότησίν της καὶ τὰ πενιχρὰ μέσα τὰ ὁποῖα εἶχον τεθῆ εἰς τὴν διάθεσίν της, ἐπετέλεσε κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν πολλὰ καὶ σημαντικά, ὥστε νὰ ἀποσοβήσῃ τὴν ἄμεσον κυριαρχίαν τοῦ ἐαμικοῦ ἐλασιτισμοῦ καὶ νὰ δημιουργήσῃ συνθήκας εὐνοϊκάς, πρὸς τελειωτικὴν συντριβήν του. Ἰδοὺ ἐν συντομίᾳ, ὅσα μᾶς πληροφορεῖ σχετικῶς μία ἀπολογιστικὴ ἔκθεσις, περὶ τῆς δράσεως τῆς Χωροφυλακῆς, ἀπὸ τῆς ἐπανασυστάσεως τῶν ὑπηρεσιῶν της πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ ἐπερχομένου συμμοριτισμοῦ.

1. Ἀπεκάλυψε καὶ κατέσχε ἱκανὸν ἀριθμὸν ὅπλων, πυρομαχικῶν καὶ πάσης μορφῆς καὶ κατηγορίας πολεμικὸν ὑλικόν, τὸ ὁποῖον εἶχον ἀποκρύψει οἱ κομμουνισταὶ μετὰ τὴν συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας ἐν ὄψει τοῦ Γ' Γύρου. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι, ὁ ἀνευρεθεὶς ὁπλισμὸς καὶ τὰ πυρομαχικά, ἐν τῷ συνόλῳ των, ὑπῆρξαν πολὺ περισσότερα τῶν παραδοθέντων κατὰ τὴν συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας καὶ εὑρέθησαν εἰς πολὺ καλλιτέραν κατάστασιν, διότι συνετηροῦντο διὰ νὰ τεθοῦν κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ συμμοριτοπολέμου εἰς τὴν διάθεσίν των. Πάντως θὰ ἐπέφερον πολὺ μεγαλυτέρας καταστροφὰς καὶ θὰ ἐθρηνοῦντο πολὺ περισσότερα θύματα.

2. Ἡ Χωροφυλακὴ εἰς συμπλοκάς, ἐνέδρας κλπ. ὑπηρεσίας περιπολιῶν ἐπέτυχε τὴν σύλληψιν καὶ ἐξόντωσιν μεγάλου ἀριθμοῦ συμμοριτῶν, ἐξαναγκάσασα ἱκανὸν ἐπίσης ἀριθμὸν ἐξ αὐτῶν εἰς παράδοσιν. Ἂν ὅλοι αὐτοὶ οἱ φονευθέντες, συλληφθέντες καὶ παραδοθέντες συμμορῖται, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὸ πλεῖστον ἦσαν οἱ πλέον ἄγριοι καὶ ἐμπειροπόλεμοι, ἦσαν ἐλεύθεροι κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ συμμοριτισμοῦ, χωρὶς ἀμφιβολίαν τὰ θύματα θὰ ἦσαν πολυαριθμότερα καὶ αἱ καταστροφαὶ πολὺ μεγαλυτέρας ἐκτάσεως.

3. Ἡ Χωροφυλακὴ ἐπέτυχε, δράσασα καταλλήλως καὶ δραστηρίως, τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν ἐξάρθρωσιν καὶ ἐξουδετέρωσιν τοῦ παρανόμου μηχανισμοῦ τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος, τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν δολιοφθορέων καὶ αὐτοαμυνιτῶν, τὴν παρεμπόδισιν τῆς βιαίας στρατολογίας τῶν κατοίκων ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν καὶ τοῦ παιδομαζώματος, τὴν προστασίαν τῶν πληθυσμῶν, ἀπὸ λεηλασίας καὶ διαρπαγὰς περιουσιῶν καὶ πυρπολήσεις οἰκιῶν, ὡς καὶ τὴν παρεμπόδισιν ναρκοθετήσεων τῶν ὁδῶν καὶ τὰς ἀνατινάξεις τῶν γεφυρῶν καὶ τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν. Οὕτως, ὅταν ἐκηρύχθη ὁ συμμοριτοπόλεμος, ἐν ᾧ οἱ ἐξαρθρωθέντες κομμουνιστικοὶ ὀργανισμοὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ δράσουν εὐθὺς ἀμέσως εἰς ὅλην των τὴν ἔντασιν, ἀντιθέτως, ὁ ἐθνικόφρων λαὸς εὑρέθη μὲ ἀκμαῖον ἠθικὸν καὶ μαχητικὴν διάθεσιν ἀμύνης.

4. Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ἡ Χωροφυλακή, ἀσκοῦσα συγχρόνως τὰ καθαυτὸ καθήκοντά της τηρήσεως δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας, ἀποκατέστησε τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου καὶ ἐνέπνευσεν εἰς τοὺς πολίτας ἐμπιστοσύνην διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐστερέωσε τὴν ἀπόφασιν τῶν μεγάλων μαζῶν τοῦ ἐθνικόφρονος πληθυσμοῦ πρὸς ἐνεργὸν συμμετοχὴν διὰ τήν, ὑπὸ τοῦ Κράτους, συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ.

Παρὰ ταῦτα, ἡ Χωροφυλακὴ ἐξηκολούθει νὰ παραμένῃ μὲ ἀνεπαρκεῖς δυνάμεις καὶ μὲ ἀνεπαρκέστατον ἐφοδιασμόν, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐπερχομένων νέων ἐθνικῶν θυελλῶν. Ἡ Βρεττανικὴ Ἀποστολή, ἐμμένουσα εἰς τὴν ἄποψίν της, ὅτι ἡ Χωροφυλακὴ εἶναι μόνον ἀστυνομικὸν σῶμα καὶ ὀφείλει νὰ περιορισθῇ εἰς τὰ ἀστυνομικά της καθήκοντα,

παρενέβαλε συνεχῶς ἐμπόδια, εἰς τὸν πολεμικὸν ἐξοπλισμόν της καὶ εἰς τὸν ἐφοδιασμόν της. Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι, παρὰ τὴν καταφανῶς ἔκρυθμον καὶ λίαν ἐπικινδύνως ἐξελισσομένην κατάστασιν, παρέμενεν ἀνένδοτος εἰς τὴν ἀπόφασίν της, ὅπως ἕκαστος ὁπλίτης τῆς Χωροφυλακῆς μὴ διαθέτῃ πέραν τῶν 50 φυσιγγίων, προέβαινε μάλιστα, ἐνίοτε, ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας εἰς αἰφνιδιαστικὰς ἐπιθεωρήσεις, μὴ τυχὸν ἀνακαλυφθῇ χωροφύλαξ διαθέτων καὶ ἓν φυσίγγιον ἐπὶ πλέον.

2. ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΠΙΒΟΥΛΗΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ

Ἡ κατάστασις, μετὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 31ης Μαρτίου 1946, ἐχειροτέρευεν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Αἱ ἐπιθέσεις τῶν κομμουνιστικῶν συμμοριῶν καθημερινῶς ἐπληθύνοντο καὶ τὰ θύματα τῶν ἐπιθέσεων αὐτῶν, ἰδίως εἰς ἄνδρας Χωροφυλακῆς τῶν Σταθμῶν τῆς ὑπαίθρου, ἐπολλαπλασιάζοντο. Οἱ βουλευταί, τῆς συνελθούσης Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ἰδίως οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπαρχιῶν, ἀνησύχουν καὶ διεμαρτύροντο, ἀπαιτοῦντες παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς κατάπνιξιν ἐν τῇ γενέσει της τῆς κομμουνιστικῆς ἐπιβουλῆς, τὴν ἐπείγουσαν ἐνίσχυσιν καὶ ἀναδιοργάνωσιν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τὴν λῆψιν δρακοντείων στρατιωτικῶν μέτρων, τιθεμένης τῆς Χώρας ἐν πολεμικῷ συναγερμῷ.

Περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου 1946, ἡ Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ διὰ τοῦ Γ´ Ψηφίσματος αὐτῆς «περὶ ἐκτάκτων μέτρων ἀφορόντων τὴν Δημοσίαν Τάξιν καὶ Ἀσφάλειαν», κατέστησεν ἰδιώνυμα τὰ ὑπὸ κομμουνιστικῶν συμμοριῶν διαπραττόμενα ἀδικήματα, θεσπίσασα τὴν ἐκδίκασιν τούτων ὑπὸ ἐκτάκτων Στρατοδικείων. Συγχρόνως, ἔθεσεν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν τὰς πράξεις καὶ τὸν βίον τῶν πολιτῶν καὶ παρέσχε, διὰ τὸ ἔργον τοῦτο, εὐρείας ἐξουσιοδοτήσεως ἐξουσίας εἰς τὰς κατὰ τόπους ἀστυνομικὰς Ὑπηρεσίας. Τὸ Ψήφισμα τοῦτο, θέσαν οὐσιαστικῶς τέρμα εἰς τὴν ἀμφίρροπον καὶ ἐκνευριστικὴν κατάστασιν ἀνοχῆς, ἀμνηστεύσεως ἐγκλημάτων καὶ ἀσυδοσίας, τὴν ὁποίαν εἶχε καθιερώσει ἡ συμφωνία τῆς Βάρκιζας, ὑπῆρξε τὸ πρῶτον καὶ ἀποφασιστικὸν μέτρον τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς νέας κομμουνιστικῆς ἀνταρσίας. Ὡς ἦτο ἑπόμενον, ὁ διεθνὴς κομμουνισμός, ὁ ὁποῖος ἐστήριξε τὴν ἐπικράτησιν τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τῆς καθιερωθείσης ἀνοχῆς καὶ ἀσυδοσίας, εὐθὺς ὡς ἐδημοσιεύθη τὸ Ψήφισμα τοῦτο ἐξεμάνη κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, τὴν ὁποίαν εἰς τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη καὶ τὰ ἄλλα διεθνῆ συνέδρια ἐχαρακτήριζεν ὡς φασιστικήν, ἐξαπολύων μύδρους ὑβρεολογίου καὶ συκοφαντιῶν. Ὁ γράφων τὸ παρὸν ἔχει ἀκόμη ἐναργῆ εἰς τὴν μνήμην του τήν, κατὰ τὸ ἔτος 1947, εἰς διεθνὲς συνέδριον, σφοδροτάτην ἐπίθεσιν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν κομμουνιστικῶν κρατῶν, τὴν ὁποίαν, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος, εὑρέθη ὑποχρεωμένος νὰ ἀντιμετωπίσῃ, ἀνασκευάζων ὕβρεις καὶ συκοφαντίας, ἐκπεμπομένας κατὰ τῆς «Κυβερνήσεως τῆς φασιστικῆς Ἑλλάδος» καὶ ἀποδεικνύων ἀνυπόστατα τὰ ὅσα ἐλέγοντο περὶ «θηριωδιῶν τῆς φασιστικῆς Χωροφυλακῆς κατὰ φιλησύχων δημοκρατικῶν πολιτῶν τῆς Ἑλλάδος».

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δημιουργουμένης ἀνὰ τὴν χώραν κρισίμου καταστάσεως ηὐξήθη δι' ἐθνοφυλάκων καὶ ἐξερχομένων ἐκ τῶν Σχολῶν νέων χωροφυλάκων ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς, φθάσασα περίπου τὰς 17 χιλιάδας ἄνδρας. Ἀλλὰ καὶ πάλιν, ἡ δύναμις αὐτὴ διὰ τὰς περιστάσεις ἦτο πολὺ κάτω τοῦ μέσου ὅρου ἐπαρκείας. Σχεδὸν τὸ ἥμισυ ταύτης εἶχε κατανεμηθῆ εἰς παλαιοὺς καὶ νεοϊδρυομένους Σταθμοὺς καθ' ὅλην τὴν Χώραν. Ἕκαστος τούτων εἶχε δύναμιν τεσσάρων ἕως δέκα χωροφυλάκων ὑπὸ ἕνα ἀνθυπασπιστὴν ἢ ὑπαξιωματικόν, εἶχε δὲ τὴν ἀποστολὴν νὰ καταδιώκῃ τὰ κακοποιὰ στοιχεῖα καὶ νὰ διατηρῇ τὴν τάξιν εἰς περιοχὴν ὑπαίθρου περιλαμβάνουσαν πολλὰ χωρία, πολλάκις ἀπέχοντα ἱκανὸν ἀπ' ἀλλήλων καὶ ἐπικοινωνοῦντα δι' ὀρεινῶν ἀτραπῶν.

Οἱ Σταθμοὶ αὐτοὶ θὰ ἦσαν λίαν εὐεργετικοὶ διὰ τοὺς πληθυσμοὺς τῆς ὑπαίθρου, μὲ τὴν προοπτικὴν ἀποκαταστάσεως τῆς ὁμαλότητος. Πλὴν μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ συμμοριτοπολέμου, ἀπεδείχθησαν οὐ μόνον ἀνίσχυροι διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως, ἀλλὰ καὶ καταστρεπτικῆς φθορᾶς διὰ τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς. Οἱ ὀλίγοι ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ παραμένουν ἡμέραν καὶ νύκτα μὲ τὸ ὅπλον εἰς τὰς χεῖρας, πρὸς ἀπόκρουσιν αἰφνιδιαστικῆς ἐπιθέσεως καὶ νὰ ἐξέρχωνται τοῦ ἀστυνομικοῦ οἰκήματος μετὰ μεγάλης προφυλάξεως, ὑφιστάμενοι ἐνέδρας ἀνὰ πᾶν βῆμα. Οἱ συμμορῖται, κατὰ τὸ παλαιὸν προσφιλές των σύστημα τῆς κατοχῆς, πρὶν διακινδυνεύσουν ἐπίθεσιν κατὰ τῶν πόλεων, ὅπου ἤδρευον ἰσχυρότεραι δυνάμεις Ἀσφαλείας, Στρατοῦ καὶ Ἐθνοφυλακῆς, ἔστρεφον τὴν προσπάθειάν των κυριαρχίας ἀνὰ τὴν ὕπαιθρον διὰ καταλήψεως τῶν Σταθμῶν. Συγκροτοῦντες συμμορίας, πενταπλασίας ἢ δεκαπλασίας καὶ εἰκοσαπλασίας δυνάμεως ἐκείνης τοῦ Σταθμοῦ, διαθέτοντες αὐτόματα, πολλάκις καὶ μυδραλλιοβόλα καὶ χειροβομβίδας, χρησιμοποιοῦντες παντοῦ κατασκόπους πρὸς παρακολούθησιν τῶν κινήσεων, ἐπετίθεντο κεραυ-

νοβόλως, συνήθως ἐν καιρῷ νυκτός. Οἱ χωροφύλακες ἀνθίσταντο θαρραλέως καὶ πολλάκις ἐκράτουν τὴν ἄμυναν ἐπὶ ἡμερονύκτια. Ἀλλά, περιπίπτοντες εἰς ἀπομόνωσιν (διότι οἱ κομμουνισταὶ πρὸ τῆς ἐπιθέσεως ἐφρόντιζον νὰ ἀποκόψουν τὰς τηλεγραφικὰς καὶ τηλεφωνικὰς ἐπικοινωνίας), ἐξαντλοῦντες τὰς δυνάμεις των καὶ τὰ πυρομαχικά των, ἂν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν ἐλάμβανον ἐνισχύσεις, ἐξηναγκάζοντο εἰς ἀπεγνωσμένην ἔξοδον, ὅτε οἱ πλεῖστοι ἐφονεύοντο ἢ ἠχμαλωτίζοντο καὶ περιπίπτοντες εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν ὑφίσταντο παντοειδεῖς βασάνους καί, κατὰ τὸ πλεῖστον, τελικῶς ἐξετελοῦντο. Ὡς θὰ ἐκθέσωμεν ἐν συνεχείᾳ, μέγα μέρος τῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι εἶχον κατανεμηθῆ εἰς Σταθμοὺς τῆς ὑπαίθρου, ἢ ἐξωντώθησαν ἢ ἐνεσωματώθησαν εἰς μεταβατικὰ ἀποσπάσματα, τῶν ὁποίων ἡ δρᾶσις ὑπῆρξε πολὺ περισσότερον ἐπιτυχὴς καὶ ἀποτελεσματική.

Ἦτο προφανές, ὅτι, ἀφ' ἧς ὁ συμμοριτισμὸς ἐπεξετάθη εἰς ὁλόκληρον τὴν Χώραν, ἐφοδιαζόμενος ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν ἀφθόνως καὶ ἀποβλέπων, μὲ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν κομμουνιστικῶν κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς, εἰς τὴν ὑφαρπαγὴν τῆς Μακεδονίας-Θράκης καὶ τὴν ἐπιβολὴν κομμουνιστικοῦ καθεστῶτος εἰς τὴν ὑπόλοιπον Ἑλλάδα, ἡ Χωροφυλακὴ θὰ διεδραμάτιζε μὲν πρωταρχικὸν ρόλον, εἰς τὸν νέον τοῦτον ἐθνικὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ δὲν θὰ ἐπήρκει πρὸς διεξαγωγήν του. Ἡ εἰσέτι μὴ ἐπουλώσασα τὰς δεινὰς πληγάς της ἐκ τοῦ πολέμου ἐναντίον δύο αὐτοκρατοριῶν, τῆς μακροχρονίου ἐξοντωτικῆς τοῦ πληθυσμοῦ κατοχῆς καὶ τῶν θηριωδιῶν τοῦ ΕΑΜ, Ἑλλάς, εὑρέθη καὶ πάλιν ἐν πολεμικῷ συναγερμῷ. Τὴν 26ην Ἰουλίου 1946, δι' ἀποφάσεως τοῦ προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ὑπουργῶν Πολεμικῶν Ὑπουργείων καὶ Δημοσίας Τάξεως, ἡ κατάστασις εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκηρύχθη ἔκρυθμος καὶ ἀνετέθη ἡ διοίκησις τοῦ συνόλου τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Β' καὶ Γ' Σωμάτων Στρατοῦ δυνάμεων Στρατοῦ, Θαλάσσης, Ἀέρος καὶ Σωμάτων Ἀσφαλείας, εἰς τοὺς διοικητὰς τῶν Σωμάτων τούτων. Ἕκαστος διοικητὴς Σώματος Στρατοῦ καθίστατο ὑπεύθυνος διὰ τὴν εἰς τὴν περιοχήν του ἐπιβολὴν τῆς τάξεως χρησιμοποιῶν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τὰς πάσης φύσεως δυνάμεις. Τὴν γενικὴν διεύθυνσιν καὶ τὸν συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν τῶν Σωματαρχῶν θὰ εἶχεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Πολεμικῶν Δυνάμεων, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ Δημοσίας Τάξεως.

Τὸ ὅλως νέον καὶ καινοφανές, εἰς τὴν κυβερνητικὴν αὐτὴν ἀπόφασιν, ἦτο ἡ ἀκόλουθος διάταξις «Αἱ Ἀνώτεραι Διοικήσεις Χωροφυλακῆς ἐπέχουσι θέσιν Μεραρχίας καὶ αἱ διαταγαὶ τῶν διοικητῶν τῶν Σωμάτων Στρατοῦ, διὰ ζητήματα τάξεως καὶ τακτικῶν ἐνεργειῶν, θὰ ἀπευθύνωνται πρὸς αὐτάς, ὑπευθύνους καὶ ἁρμοδίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν». Ἡ κίνησις ἀξιωματικῶν καὶ ἡ κατάργησις οἱασδήποτε Ὑπηρεσίας τῆς Χωροφυλακῆς ἀπηγορεύετο, ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ. Ἡ ἰσχὺς τῆς ἀποφάσεως ἐπεξετάθη βραδύτερον καὶ εἰς τὰς περιοχὰς τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ. Οὕτως, ἡ Χωροφυλακὴ κατέστη ἀνεπιφυλάκτως στρατιωτικὴ δύναμις, οὐσιαστικῶς ἐνσωματωθεῖσα εἰς τὰς Πολεμικὰς Μονάδας αἱ ὁποῖαι διεξῆγον τὸν ἀγῶνα.

Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Χωροφυλακὴ ἐξηκολούθει νὰ ἀσκῇ τὰ πολλαπλᾶ καθήκοντά της ἀστυνομεύσεως τῆς Χώρας, διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὁποίων ὑπήγετο εἰς ἰδίας ὀργανικὰς διατάξεις καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τούτων ἐξηρτᾶτο ἐκ τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως, ἐκ τῆς ἐνσωματώσεως αὐτῆς ὑπὸ τύπον Μεραρχιῶν εἰς τὰ Σώματα Στρατοῦ ἀνέκυψαν πολλὰ προβλήματα, ἐπιδεχόμενα ἀντιφατικὰς λύσεις καὶ προκαλοῦντα ἀντιλογικὰς συζητήσεις καὶ σύγχυσιν. Ὡς ἐκ τούτου, κατέστη ἐπιβεβλημένον ὅπως, διὰ σειρᾶς κυβερνητικῶν ἐγκυκλίων καὶ ἐντολῶν, διασαφηνισθοῦν τὰ ἀνακύπτοντα ζητήματα καὶ παρασχεθοῦν αἱ δέουσαι ὁδηγίαι, ἰδίως πρὸς διασφάλισιν τῆς στενῆς καὶ ἀπροσκόπτου συνεργασίας μεταξὺ τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς. Οὕτω, τὴν 10ην Σεπτεμβρίου 1946, ὁ ὑπουργὸς τῶν Πολεμικῶν Ὑπουργείων, Π. Μαυρομιχάλης, ἐξέδωσεν αὐστηρῶς ἀπόρρητον (Α.Π. 486114) Διαταγήν, πρὸς τοὺς διοικητὰς τῶν Σωμάτων «περὶ γενικῆς διαρθρώσεως τῶν δυνάμεων τοῦ Στρατοῦ», εἰς τὴν ὁποίαν περιείχοντο καὶ αἱ ἀκόλουθοι ὁδηγίαι, ἐν σχέσει μὲ τὴν Χωροφυλακήν.

....

8. Ἀποστολὴ καὶ ἐνέργεια τῆς Χωροφυλακῆς: α) Ἡ Χωροφυλακὴ ἀποτελεῖ ἀστυνομικὴν δύναμιν. Ἀπὸ κοινοῦ δὲ μετὰ τῶν ἄλλων δυνάμεων τῆς Ἀστυνομίας, δέον νὰ κατανεμηθῇ εἰς μικρὰ τμήματα, ἵνα ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποστολήν της καλῶς. Ἡ κατανομὴ αὕτη, ἂν δὲν ὑφίσταται σήμερον πρέπει νὰ ἐπαναφερθῇ καὶ τὰ τμήματα ταῦτα δέον νὰ καταστῶσιν ἱκανά, νὰ ἐκτελῶσι τὸν προορισμόν των μόνα των, πρὸ τῆς περιπτώσεως τῆς ἐκλείψεως τοῦ στρατιωτικοῦ ἐλέγχου. β) Ἡ Χωροφυλακὴ εἶναι μία δύναμις στατική, οἱ δὲ ἄνδρες της εἶναι ὡπλισμένοι πρωτίστως δι' αὐτοάμυναν. Αὕτη δὲν εἶναι ὠργανωμένη, ἐκπαιδευμένη ἢ ἐφωδιασμένη ἵνα ἀντεπεξέλθῃ μόνη της ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης ἢ διὰ τὴν διεξαγωγὴν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐναντίον ὠργανωμένων μονάδων οἱασδήποτε δυνάμεως. γ) Ἡ Χωροφυλακὴ ὀφείλει νὰ παραμένῃ εἰς τὴν περιοχὴν καὶ νὰ συνεχίζῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων της, ὅταν ἡ τάξις ἔχει ἀποκατασταθῆ καὶ ὁ Στρατὸς ἔχει ἀποχωρήσει. Ὡς ἐκ τούτου, ὅσον ὀλιγώτερον χρησιμοποιεῖται αὕτη εἰς ἐνόπλους συρράξεις, τόσον τὸ καλύτερον, διότι τὸ τοιοῦτον ἐπιδρᾷ δυσμενῶς ἐπὶ τῶν σχέσεών της μετὰ τῶν κατοίκων. Τὸ τοιοῦτον, δὲν δύναται νὰ ἀποφευχθῇ διὰ τοῦ συστήματος τῆς ἀλλαγῆς τοῦ τόπου διαμονῆς, διότι ἡ βάσις τοῦ ὅλου ἔργου τῆς Ἀστυνομίας ἔγκειται εἰς τὴν γνῶσιν τῆς περιοχῆς καὶ τῶν κατοίκων της. δ) Εἰς ἃς περιστάσεις, ἐκ τῆς δυνάμεως τῶν ἄνευ θητείας χωροφυλάκων, οἵτινες εἶναι παλαιοὶ πεπειραμένοι ὁπλῖται τοῦ Στρατοῦ, εἶναι δυνατὴ ἡ συγκρότησις ὀργανικοῦ τμήματος Λόχων-Διμοιριῶν, θὰ διατί-

θενται, μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως, ὡς μεταβατικὰ ἀποσπάσματα, διὰ τὴν ἐξόντωσιν πάσης μικρᾶς ἐμφανιζομένης ληστρικῆς συμμορίας. ε) Ἐπίσης, οἱ τῆς ἄνω κατηγορίας ὁπλῖται θὰ διατίθενται διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς μονίμου δυνάμεως τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις, εἰς φρουρὰς φυλακῶν, εἰς φρούρησιν τεχνικῶν ἔργων, πρὸς τὸν σκοπὸν ἀπελευθερώσεως τῶν δυνάμεων τοῦ Στρατοῦ, ἵνα αὗται χρησιμοποιῶνται εἰς τὸ κύριον ἔργον τῆς ἐξοντώσεως τῶν συμμοριτῶν. στ) Τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα θὰ χρησιμοποιῆται κατ' ὀργανικὰ τμήματα.

V. Δίκτυον πληροφοριῶν: Τονίζεται ὅτι βασικὴ ἀρχὴ πάσης ἐπιτυχίας κατὰ τῶν συμμοριῶν εἶναι ἡ ἀκριβὴς καὶ ἐπίκαιρος πληροφορία. Ἑπομένως, δέον νὰ συντονίζωνται ἀποτελεσματικῶς αἱ Ὑπηρεσίαι Πληροφοριῶν τῶν Στρατιωτικῶν ἀρχῶν καὶ τοιούτων Χωροφυλακῆς, μὲ σκοπὸν τὴν συλλογὴν ἐγκαίρων καὶ ἀκριβῶν πληροφοριῶν, διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐπιχειρήσεων ὑφ' ὅλων τῶν χρησιμοποιουμένων δυνάμεων».

Ὁ τότε Ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου, ἀντιστράτηγος Σπηλιωτόπουλος, τὴν 12 Δεκεμβρίου 1946, διαπιστῶν ὅτι ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐνετείνετο ὁ συμμοριακὸς ἀγὼν καὶ ἐπεσωρρεύοντο εἰς τὸν ὁρίζοντα νέα νέφη ἐθνικῶν θυελλῶν, ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Κυβέρνησιν δραματικὴν ἔκκλησιν ὀργανώσεως τοῦ ἀγῶνος. «Κατὰ τὸν ὁλοκληρωτικὸν — ἔγραψε — τοῦτον πόλεμον, καθ' ὃν διακυβεύεται ἡ ὕπαρξις τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, δὲν πρέπει νὰ ἀναμένωνται τὰ πάντα ἐκ τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς. Εἶναι ἀνάγκη νὰ συνεργήσῃ ὁλόκληρον τὸ ἔθνος, νὰ ριφθῇ σύσσωμον εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ νὰ δοθῇ εἰς τοῦτον ἐθνικὸς παλμός».

Πρὸς τοῦτο, ἐπρότεινε νὰ ὀργανωθῇ συστηματικῶς ἡ ἐθνικὴ προπαγάνδα, πρὸς διαφώτισιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, νὰ ὀργανωθῇ γραφεῖον ἀντικομμουνιστικοῦ ἀγῶνος, καὶ νὰ γίνῃ καθολικὴ ἐπιστράτευσις τοῦ ἔθνους, διὰ κινητοποιήσεως σωματείων, ἐκκλησιαστικῶν καὶ πνευματικῶν ἡγετῶν, ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ καὶ ἐν γένει τοῦ ἐθνικόφρονος κόσμου. Ἐπίσης, νὰ ληφθοῦν μέτρα κατὰ τῶν ὀργανώσεων ΕΑΜ, ΕΠΟΝ καὶ ἄλλων παραφυάδων των καὶ νὰ κλείσουν αἱ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὀργανώσεις Οὔνρα, Πολεμικῆς Περιθάλψεως κλπ., αἱ ὁποῖαι μυστικῶς συνέτρεχον τὴν δρᾶσιν τῶν κομμουνιστῶν. «Πρέπει νὰ τεθῇ εἰς πάντας ὑμᾶς ὅτι, πᾶς ὅστις δὲν θέλει νὰ πολεμήσῃ ἢ νὰ ἀντιδράσῃ κατὰ τῶν ἀπειλούντων τὴν ὕπαρξιν τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς Σλάβων καὶ τῶν πρὸς αὐτοὺς συμμάχων κομμουνιστῶν, δὲν εἶναι Ἕλλην καὶ θ' ἀντιμετωπισθῇ ὡς ἐχθρός».

3. ΡΥΘΜΙΣΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

Παρὰ ταῦτα, ἡ Χωροφυλακὴ διετήρει πρωταρχικὴν θέσιν εἰς τὸν νέον αὐτὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα, καί, ὡς ἐκ τούτου, ἀπητοῦντο κατὰ συχνὰ διαστήματα νέαι διασαφήσεις καὶ ὁδηγίαι ὡς πρὸς τὴν θέσιν καὶ τὴν ἀποστολὴν τῆς Χωροφυλακῆς, ἐν κοινῇ μετὰ τοῦ Στρατοῦ δράσει. Τὴν 27ην Δεκεμβρίου 1946, ὁ ὑπουργὸς Πολεμικῶν Ὑπουργείων Φ. Δραγούμης, ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς διοικητὰς Σωμάτων τὴν κατωτέρω (ἐξαιρετικῶς ἀπόρρητον, ἐπείγουσαν 486187) Διαταγήν, καθορίζουσαν σεφέστερον καὶ λεπτομερέστερον, τὰ τῆς ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ Στρατοῦ συμμετοχῆς τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα.

«1. Διὰ τῆς κοινοποιηθείσης εἰς διοικητὴν Β' καὶ Γ' Σωμάτων Στρατοῦ ἀπὸ 26ης Ἰουλίου 1946 κοινῆς ἀποφάσεως ὑπουργῶν Πολεμικῶν Ὑπουργείων καὶ Δημοσίας Τάξεως, ἀνετέθη ἡ ἀνωτάτη διοίκησις τοῦ συνόλου τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Σωμάτων Στρατοῦ τούτων δυνάμεων Στρατοῦ, Θαλάσσης, Ἀέρος καὶ Σωμάτων Ἀσφαλείας εἰς τοὺς διοικητὰς τούτους. Συνεπῶς, οὗτοι, ὡς ὑπεύθυνοι διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας εἰς τὴν περιοχήν των, ἔχουσι καὶ τὴν διοίκησιν διὰ τὸν συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν, τῶν ὑπὸ τὰς διαταγάς των μέσων, πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἀποστολῆς των. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως αἱ Ἀνώτεραι Διοικήσεις Χωροφυλακῆς, ἐπέχουσαι θέσιν Μεραρχίας, θὰ ὑπάγωνται αὗται ὑπὸ τοὺς διοικητὰς τῶν Β' καὶ Γ' Σωμάτων Στρατοῦ διὰ ζητήματα ἀποκλειστικῶς τάξεως, ἀσφαλείας καὶ τακτικῶν ἐνεργειῶν ἐν γένει. Συνεπῶς ὁδηγίαι καὶ διαταγαὶ τῶν Σωμάτων Στρατοῦ θὰ ἀπευθύνωνται πρὸς τὰς ἁρμοδίας Ἀνωτέρας Διοικήσεις Χωροφυλακῆς, αἵτινες θὰ ἐκδίδωσι τὰς διαταγὰς καὶ ὁδηγίας των πρὸς τὰς ὑφισταμένας των Διοικήσεις, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὸ τῶν Σωμάτων Στρατοῦ καθοριζομένων. Τέλος, διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, καθορίζεται ὅτι, κίνησις ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν θὰ γίνηται μόνον κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως. Ἡ κατάργησις πάσης Ὑπηρεσίας Χωροφυλακῆς θὰ ἐκτελῆται ἐγκρίσει τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου.

2. Διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. ΑΠ 486114/10.9.46 ὁδηγιῶν Γ.Ε.Σ., πρὸς τὰ Β' καὶ Γ' Σώματα Στρατοῦ, καθωρίσθησαν αἱ ἀποστολαὶ καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς Χωροφυλακῆς, συνοψιζόμενα ὡς ἑξῆς: α) Ἀστυνομικὰ καθήκοντα (ἀνακρίσεις, συλλήψεις, πληροφορίαι, ἔλεγχος κυκλοφορίας κλπ.). β) Εἰς τοὺς ἄνευ θητείας χωροφύλακας, ὀργανουμένους εἰς ὀργανικὰ τμήματα λόχων - διμοιριῶν, δύναται νὰ ἀνατεθῇ

ἢ ἀποστολὴ συμπράξεως εἰς ἐνεργείας ἀποκαταστάσεως τῆς τάξεως, ὑπὸ τὸν τύπον μεταβατικῶν ἀποσπασμάτων. Ταῦτα ἐνεργοῦσι μετὰ τμημάτων Στρατοῦ ἐπιβοηθητικῶς, ὡς πρὸς ἐπανεγκατάστασιν ἀρχῶν Χωροφυλακῆς (Σταθμῶν κλπ.), ἐκεῖ ὅπου αἱ Στρατιωτικαὶ δυνάμεις, δι' ἐπιχειρήσεων, ἐξεκαθάρισαν τὴν περιοχὴν ἐκ τῶν σοβαρῶν ληστοσυμμοριῶν. Ἐπίσης, τὰ τμήματα ταῦτα Χωροφυλακῆς, δέον νὰ διατίθενται δι' ἐγκατάστασιν φρουρῶν (ποινικῶν φυλακῶν καὶ τεχνικῶν ἔργων κλπ.) καὶ συνοδειῶν.

3. Διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. ΑΠ. 486184/12.12.46, κοινοποιηθεισῶν ὁδηγιῶν, οἱ διοικηταὶ Χωροφυλακῆς, εἰς ὅλην τὴν κλίμακα τῆς ἱεραρχίας, ἀποτελοῦσι τοὺς συμβούλους τῶν διοικητῶν τῶν Στρατιωτικῶν Μονάδων, ὅσον ἀφορᾷ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν τμημάτων Χωροφυλακῆς, πρὶν ἐκπονηθῇ οἱαδήποτε διαταγὴ πρὸς ἐνέργειαν ἐκκαθαριστικῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς ἥν, ὡς ἐρρυθμίσθη ἀνωτέρω, θὰ συμπράξῃ τμῆμα Χωροφυλακῆς.

4. Τὸ πνεῦμα τοῦ Γ.Ε.Σ., πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἀνωτέρω, εἶναι τὸ κάτωθι: α) Στενὴ συνεργασία καὶ ἀπόλυτος ψυχικὴ ἐπαφή, μεταξὺ διοικήσεων Στρατιωτικῶν Μονάδων καὶ τοιούτων Χωροφυλακῆς, αἵτινες δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς ὑφιστάμεναι, ἀλλ' ἰσότιμοι καὶ στενοὶ συνεργάται. β) Αἱ Ἀρχαὶ Χωροφυλακῆς, δέον νὰ ἔχωσιν ὡς βάσιν ὅτι ἡ εὐθύνη, δι' ἧς περιεβλήθησαν αἱ Στρατιωτικαὶ ἐν γένει Ἀρχαί, διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως, ἐπιβάλλει ὅπως, ἐν πνεύματι συνεργασίας, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ κοινοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ὁ Στρατὸς ἀγωνίζεται, μὴ παρουσιάζωσι κωλύματα εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀποστολῶν τοῦ Στρατοῦ. γ) Αἱ Μεραρχίαι καὶ Ταξιαρχίαι, δέον νὰ συνεργάζωνται ἐν πλήρει ἰσοτιμίᾳ μετὰ τῶν ἀντιστοίχων Ἀρχῶν Χωροφυλακῆς. Οὐδεμία προστριβὴ ἢ ψυχρότης εἰς τὰς σχέσεις μεταξύ των δικαιολογεῖται, ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας, καθ' ἃς οἱ πάντες δέον νὰ ἐξαρθῶσιν εἰς τὸ ἐπιβαλλόμενον ὕψος τῶν ἐξαιρετικῶν διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν δυσκόλων περιστάσεων, καθ' ἃς μοναδικὸς ἀντικειμενικὸς σκοπός, δέον νὰ εἶναι ἡ ἐν πλήρει ψυχικῇ ἐπαφῇ συνεργασίᾳ, πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ.

5. Τῆς παρούσης νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ διοικηταὶ Μεραρχιῶν, Ταξιαρχιῶν καὶ οἱ διοικηταὶ τῶν Ἀνωτέρων Διοικήσεων Χωροφυλακῆς καὶ Διοικήσεων Χωροφυλακῆς».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ
Γενικὴ Διεύθυνσις Χωροφυλακῆς
Διεύθυνσις Ἀσφαλείας
Τμῆμα Δημοσίας Ἀσφαλείας
Ἀριθμ. Πρωτ.: 29/639/26β   Ἀθῆναι 16 Ἰανουαρίου 1947

Ἀπόρρητος προσωπικὴ - Ἐπείγουσα
Πρὸς
Ἁπάσας τὰς Ἀνωτέρας Διοικήσεις Χωροφυλακῆς

«Σχέσεις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς»

«Κοινοποιοῦμεν κατωτέρω, πρὸς γνῶσιν ὑμῶν, ἐν ἀντιγράφῳ τὴν πρὸς Α', Β' καὶ Γ' Σώματα Στρατοῦ ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθμ. 486187, ἀπὸ 27.12.46, Διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν, παρέχομεν δὲ ἐπὶ ταύτης τὰς ἑπομένας ἐπεξηγήσεις:

I. Ἡ μνημονευομένη εἰς αὐτήν, ἀπὸ 26ης Ἰουλίου 1946, κοινὴ ἀπόφασις τῶν ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Δημοσίας Ἀσφαλείας, ἐκοινοποιήθη παρ' ἡμῶν εἰς τὸ Ἀρχηγεῖον τῆς Χωροφυλακῆς.

Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης:

α) Ἀνετέθη, εἰς τοὺς διοικητὰς τῶν Β' καὶ Γ' Σωμάτων Στρατοῦ, ἡ ἀνωτάτη διοίκησις τῶν ἐν τῇ περιοχῇ των στρατιωτικῶν καὶ ἀστυνομικῶν δυνάμεων, διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας, δι' ἣν κατέστησαν ὑπεύθυνοι. Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι αἱ Ἀστυνομικαὶ Ἀρχαὶ ἀπηλλάγησαν τῆς εὐθύνης διὰ τήν, βαρύνουσαν πρωταρχικῶς αὐτάς, ἐπαγρύπνησιν ἐπὶ τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας εἰς τὴν περιφέρειάν των. Δέον ὅπως, αἱ Ἀστυνομικαὶ Ἀρχαί, ἀναφέρωσιν, εἰς τὰς τοπικῶς ἁρμοδίας Μονάδας τῶν Β' καὶ Γ' Σωμάτων Στρατοῦ, πᾶσαν ἔγκυρον πληροφορίαν καὶ πᾶν σοβαρὸν ζήτημα, σχέσιν ἔχον μὲ τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν τῆς περιοχῆς των, χωρὶς νὰ παραλείπωσιν νὰ ἐνημερώνωσι περὶ τούτου συγχρόνως καὶ τὰς προϊσταμένας αὐτῶν Ἀρχάς, κατὰ τὰ προδιατεταγμένα.

β) Αἱ Ἀνώτεραι Διοικήσεις Χωροφυλακῆς, ἐπέχουσι θέσιν Μεραρχιῶν καὶ ὑπάγονται ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν Β' καὶ Γ' Σωμάτων Στρατοῦ, κατὰ λόγον ἐδαφικῆς ἁρμοδιότητος ἑκάστου τούτων, διὰ ζητήματα ἀποκλειστικῶς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας καὶ τακτικῶν ἐν γένει ἐνεργειῶν τεινουσῶν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν ταύτης. Αἱ πρὸς τοῦτο ἐκδιδόμεναι διαταγαὶ καὶ ὁδηγίαι, τῶν Στρατιωτικῶν Μονάδων, θὰ ἀπευθύνωνται κατὰ κανόνα, ἐκτὸς ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων ἐπειγούσης φύσεως καὶ ἀνεπιδέκτων ἀναβολῆς, εἰς τὰς οἰκείας Ἀνωτέρας Διοικήσεις Χωροφυλακῆς, διὰ τὴν παρ' αὐτῶν ἔκδοσιν τῶν ἀναγκαίων διαταγῶν καὶ ὁδηγιῶν πρὸς τὰς ὑπ' αὐτὰς Ὑπηρεσίας Χωροφυλακῆς. Διοικητής, λόγου χάριν, τάγματος Στρατοῦ, δὲν δικαιοῦται νὰ διατάξῃ Διοίκησιν ἀξιωματικοῦ Χωροφυλακῆς, ὅπως προβῇ εἰς ἐνέργειάν τινα ἐπὶ ζητημάτων δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τάξεως, ἀλλὰ τοιαῦται αἰτήσεις θὰ ἀπευθύνωνται εἰς τὰ οἰκεῖα Σώματα Στρατοῦ ἢ εἰς τὴν οἰκείαν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς διὰ τὴν ἔκδοσιν διαταγῶν. Οἴκοθεν νοεῖται ὅτι, ὅταν ἡ ἀνάγκη προβάλῃ ἄμεσος καὶ ἀνεπίδεκτος ἀναβολῆς, ἐπιβάλλεται ἡ ἀπὸ κοινοῦ ὑπό τε τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς ἀντιμετώπισις τῆς καταστάσεως, κατὰ τὸν μᾶλλον πρόσφορον καὶ ἀποτελεσματικὸν τρόπον.

γ) Αἱ μεταθέσεις τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς θὰ διατάσσωνται: 1ον. Αἱ ὁριστικαί, τῶν μὲν ἀξιωματικῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τούτου, τῶν δὲ ὁπλιτῶν ὑπὸ τῶν Ἀνωτέρων Διοικήσεων Χωροφυλακῆς ἐντὸς τῆς περιοχῆς των καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγείου τῆς Χωροφυλακῆς ἀπὸ Ἀνωτέρας Διοικήσεως εἰς ἄλλην τοιαύτην καί, 2ον. Αἱ προσωριναί, ὑπὸ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 52 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς Χωροφυλακῆς ὁριζομένων ἁρμοδίων, ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου τούτου.

II. Αἱ δυνάμεις τῶν, ὑπὸ τῆς χωρογραφικῆς κατανομῆς τῆς Χωροφυλακῆς, προβλεπομένων Ὑπηρεσιῶν ταύτης εἶναι στατικαὶ καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ διατίθενται εἰς Ὑπηρεσίας ξένας πρὸς τὸν κύριον προορισμόν των, τὸν τῆς ἐνασκήσεως τῆς ἀστυνομίας ἐν τῇ περιφερείᾳ των.

III. Οἱ ἄνευ θητείας ὁπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς, ὀργανούμενοι εἰς τμήματα (λόχους-διμοιρίας), δύνανται νὰ χρησιμοποιῶνται ἐπιβοηθητικῶς ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ, εἰς τὴν ἀπὸ κοινοῦ σύμπραξιν εἰς ἐνέργειαν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων ὅπου παραστῇ πρὸς τοῦτο ἀνάγκη. Τά, ἐκ τοιούτων ὁπλιτῶν, τμήματα Χωροφυλακῆς δύνανται νὰ χρησιμοποιῶνται καὶ διὰ τὴν ἐπάνδρωσιν ἐπανεγκαθισταμένων Ὑπηρεσιῶν τῆς Χωροφυλακῆς, εἰς περιοχὰς ἐκκαθαρισθείσας ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ ἐκ τῶν λυμαινομένων αὐτὰς συμμοριῶν. Τὰ αὐτὰ τμήματα, ἐξ ἄνευ θητείας ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς, δύνανται νὰ διατεθῶσι καὶ διὰ τὴν ἐγκατάστασιν πάσης φύσεως φρουρῶν καὶ εἰς ὑπηρεσίας συνοδειῶν».

Μολονότι, διὰ τῆς σειρᾶς αὐτῆς τῶν κυβερνητικῶν διαταγῶν καὶ διασαφηνιστικῶν ἐγκυκλίων, ἐφαίνετο ὅτι εἶχον λυθῆ πάντα τὰ ἀνακύπτοντα ζητήματα ἐκ τῆς ὑπαγωγῆς τῆς Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν Σωμάτων Στρατοῦ, ὡς πρὸς τὴν συμμετοχὴν αὐτῆς εἰς τὸν νέον ἐθνικὸν ἀγῶνα, αὐξανομένης ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τῆς συμμοριακῆς δράσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐντεινομένων τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀνέκυπτον νέα, δυσχεραίνοντα τὴν στενὴν συνεργασίαν τῶν ἐν γένει ἐθνικῶν δυνάμεων. Ἰδίως, ἀφ' ὅτου, ἐπεκταθείσης τῆς δικαιοδοσίας τῶν Β' καὶ Γ' Σωμάτων Στρατοῦ καὶ εἰς τὸ Α' Σῶμα, ἡ Στρατιωτικὴ Διοίκησις ἀνέλαβε τὰς εὐθύνας τῆς ὅλης πολεμικῆς δράσεως κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἀνεφύησαν πολλαὶ διαφοραὶ ἀντιλήψεων, ὡς πρὸς τὰς μετὰ τοῦ Στρατοῦ σχέσεις τῆς Χωροφυλακῆς, ἡ ὁποία εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτήν, παραλλήλως πρὸς τὰ ἀστυνομικά της καθήκοντα, εἶχεν ἤδη ριφθῆ εἰς ἐκτεταμένην δρᾶσιν πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ συμμοριτισμοῦ. Πρὸς λύσιν τῶν διαφορῶν τούτων, τὴν 16ην καὶ 17ην Νοεμβρίου 1947, συνεκροτήθη εἰς τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον εἰδικὴ σύσκεψις ἐκπροσώπων τούτου μετ' ἀντιπροσώπων τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς. Ἰδοὺ τὰ πρακτικὰ τῶν συσκέψεων τούτων, συμφώνως πρὸς τὴν ἀπὸ 17 Νοεμβρίου ἔκθεσιν τοῦ Ἐπιτελάρχου τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς, ἀντισυνταγματάρχου Σόλωνος Τσαούση.

«Ἀντικείμενον τῶν δύο συσκέψεων τούτων ἦτο ἡ ρύθμισις τῶν σχέσεων μεταξὺ Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἐν Πελοποννήσῳ, ὅπου, ἀπὸ τῆς 5ης Δεκεμβρίου ἐ.ἔ., τὰ ἐν Πελοποννήσῳ Τάγματα Χωροφυλακῆς, ἡ θωρακισμένη Ἴλη, ὡς καὶ τὰ τυχὸν δρῶντα ἐκεῖ ἀποσπάσματα ἢ ἀνεξάρτητοι λόχοι θὰ ὑπάγωνται τακτικῶς ὑπὸ τὴν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Πελοποννήσου. Σχετικὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. Υ.Δ.Τ./Ἐπιτελ. 80/700/ΑΙ, τῆς 13.11.47, κοινὴ ἀπόφασις τῶν ὑπουργῶν Στρατιωτικῶν καὶ Δημοσίας Τάξεως, περὶ μεταβιβάσεως τῆς εὐθύνης ἀσφαλείας Πελοποννήσου ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν.

Εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην, παράγρ. 1/β καθορίζεται καὶ ὅτι, αἱ σχέσεις μεταξὺ τῶν δυνάμεων Χωροφυλακῆς, αἵτινες δρῶσιν ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τῆς Διοικήσεως τοῦ Στρατοῦ Ξηρᾶς, καθορισθήσονται δι' ἰδιαιτέρας ἀποφάσεως ἡμῶν, ἐντὸς τῶν κειμένων νόμων...

3. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς συσκέψεις ἀνεκοινώθη ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Στρατοῦ, ὅτι πρέπει νὰ καθορισθῶσιν αἱ σχέσεις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ἐν Πελοποννήσῳ κυρίως, ἀλλὰ καὶ κατ' ἐπέκτασιν εἰς ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν, ἔνθα τὴν εὐθύνην διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς τάξεως ἀνέλαβεν ὁ Στρατός, ὥστε νὰ εἶναι σαφῶς προκαθωρισμέναι αἱ ἁρμοδιότητες καὶ τὰ δικαιώματα τῶν ἡγητόρων τοῦ Στρατοῦ καὶ τῶν προϊσταμένων τῶν Ἀρχῶν Χωροφυλακῆς, ὥστε νὰ μὴ ἀναφύωνται ἀμφισβητήσεις ἐπὶ τοῦ ρόλου, τῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς εὐθύνης ἑκάστου τούτων. Ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐκπροσώπων τοῦ Στρατοῦ ὑπεστηρίχθη βασικῶς ὅτι, ἐκεῖ ὅπου τὴν εὐθύνην διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς τάξεως ἔχει ὁ Στρατός, ὡς θὰ συμβῇ ἐν Πελοποννήσῳ ἀπὸ τῆς 5ης Δεκεμβρίου ἐ.ἔ. : α) Ἡ ἁρμοδιότης τῶν ἡγητόρων τοῦ Στρατοῦ δέον νὰ ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν, εἰς ἃς δύνανται νὰ ἐπεμβαίνωσι δίδοντες εἰς αὐτὰς ἀμυντικὰς στατικὰς στρατιωτικὰς ἀποστολάς, ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης ἑκάστου ἡγήτορος καὶ β) Ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τῶν σχετιζομένων μὲ ἀνάπτυξιν (ἐπανασύστασιν) Σταθμῶν Χωροφυλακῆς καὶ σύμπτυξιν τούτων, αἵτινες θ' ἀποφασίζωνται ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς, βάσει σχεδίου τοῦ ἀνωτέρου διοικητοῦ, ἐγκεκριμένου ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ διοικητοῦ τῶν Στρατιωτικῶν Δυνάμεων Πελοποννήσου, ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ σχεδίου τούτου, ἀναλόγως τῆς τακτικῆς ἐμφανίσεως τῆς καταστάσεως, ἡ ἀνάπτυξις καὶ κυρίως ἡ σύμπτυξις τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς, θὰ γίνηται μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ ἡγήτορος τοῦ Στρατιωτικοῦ τμήματος καὶ τοῦ διοικητοῦ ἀξιωματικοῦ Χωροφυλακῆς, ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας θὰ ἐπικρατῇ ἡ γνώμη τοῦ ἡγήτορος τοῦ Στρατοῦ. Ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ ὑπεστηρίχθη, ὅτι : Ἐκεῖ ὅπου τὴν εὐθύνην διὰ τὴν τάξιν ἔχει ὁ Στρατός, ἅπασαι αἱ δυνάμεις, Στρατοῦ, Ἀεροπορίας, Χωροφυλακῆς καὶ Λιμενικοῦ, ὑπάγονται γενικῶς ὑπὸ τὸν Στρατὸν καὶ ὅτι, τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ἤδη λελυμένον διὰ τῶν κυβερνητικῶν ἀποφάσεων τοῦ ἔτους 1946, δι' ὧν, τῆς καταστάσεως εἰς ὡρισμένας περιοχὰς θεωρηθείσης ἐκρύθμου, ἡ εὐθύνη διὰ τὴν τάξιν ἀνετέθη εἰς τοὺς οἰκείους διοικητὰς Σωμάτων Στρατοῦ καὶ ὅτι ἐκεῖ ὅπου διεξάγονται στρατιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις, ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ ἡγήτορος Στρατοῦ καὶ διοικητοῦ Ὑπηρεσίας Χωροφυλακῆς πρέπει νὰ ἐπικρατῇ ἡ γνώμη τοῦ ἡγήτορος τοῦ Στρατοῦ, κατὰ ὑφισταμένην γενικὴν ἐν τῷ Στρατεύματι ἀρχήν.

4. Ἐπὶ τῶν ἀντιλήψεων τούτων τοῦ Στρατοῦ διετυπώθησαν ὑπὸ τοῦ ὑποφαινομένου καὶ τῶν μετασχόντων, εἰς

ἑκάστην τῶν συσκέψεων τούτων, ταγματαρχῶν, Μιχαλοπούλου Νικολάου καὶ Φλώκου Κωνσταντίνου, αἱ ἀπόψεις τοῦ Ἀρχηγείου τῆς Χωροφυλακῆς, ἔχουσαι οὕτω: α) Κατ' ἀρχὴν οὐδεὶς λόγος συντρέχει καθορισμοῦ τῶν σχέσεων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ἐκεῖ ὅπου τὴν εὐθύνην διὰ τὴν τάξιν ἔχει ὁ Στρατός, διότι ἡ Χωροφυλακὴ ἀπὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους, εἰς ὡρισμένας περιοχάς, ὡς τῶν Β' καὶ Γ' Σωμάτων Στρατοῦ, ἔχει ὑπαχθῆ τακτικῶς εἰς τὸν Στρατόν. Ὑπὸ τὸν Στρατὸν δὲ ὑπάγονται μόνον τακτικῶς αἱ διεξάγουσαι ἐπιχειρήσεις μάχιμοι μονάδες Χωροφυλακῆς. Τούτου δοθέντος, ἀκόμη περισσότερον σήμερον, οὐδεὶς λόγος συντρέχει καθορισμοῦ τοιούτων σχέσεων ἐν Πελοποννήσῳ, ὅπου ἡ μεταβολὴ τῆς καταστάσεως, ἡ ἐπερχομένη ἀπὸ τῆς 5ης Δεκεμβρίου ἐ. ἔτους, ἀπὸ ἀπόψεως εὐθύνης εἶναι ὁμοία ἐκείνης, ἥτις κρατεῖ εἰς τὰς περιοχὰς Β' καὶ Γ' Σωμάτων Στρατοῦ ἀπὸ μακροῦ χρόνου, ἡ δὲ Χωροφυλακὴ διὰ τῆς ἐπερχομένης μεταβολῆς, βάσει τῶν ληφθέντων κυβερνητικῶν ἀποφάσεων, μειουμένη εἰς δύναμιν 22.000 ἀνδρῶν, κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε ἀπόψεις ἀκριβῶς διὰ τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν στατικῶν της Ὑπηρεσιῶν πρὸς ἐκτέλεσιν διὰ τούτων τῶν ἀστυνομικῶν της ἐκείνων ἔργων κυρίως ἅτινα ἐκπροσωποῦν τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Κράτους, μὲ ὅλας τὰς ἐντεῦθεν γνωστὰς σοβαρὰς συνεπείας καὶ ὠφελείας καὶ ἀποβλέπουν εἰς τὴν διὰ ἱκανῆς ἀστυνομεύσεως ἐξάρθρωσιν τῶν τροφοδοτῶν, πληροφοριοδοτῶν, στρατολόγων, προπαγανδιστῶν καὶ γενικῶς τοῦ συνωμοτικοῦ καὶ ἐπαναστατικοῦ κομμουνιστικοῦ μηχανισμοῦ. β) Ἡ Χωροφυλακή, δὲν ἀποδέχεται τὴν ἀντίληψιν τοῦ Στρατοῦ, ὅτι ἡ ἀνάθεσις τῆς εὐθύνης διὰ τὴν τάξιν εἰς τὸν Στρατόν, εἰς ὡρισμένας περιοχάς, συνεπάγεται πλήρη ἅπασης τῆς Χωροφυλακῆς ὑπαγωγὴν ὑπὸ τούτου εἰς τὰς περιοχὰς ταύτας, διότι οὔτε ἐκ τοῦ νόμου, οὔτε ἐκ κυβερνητικῶν ἀποφάσεων ὁρίζεται τοιοῦτόν τι, ἀντιθέτως, ὡς σαφῶς καθορίζεται εἰς τὰς κυβερνητικὰς ἀποφάσεις τοῦ ἔτους 1946, μόνον αἱ μαχόμεναι μονάδες Χωροφυλακῆς ὑπήχθησαν καὶ ὑπάγονται τακτικῶς εἰς τὸν Στρατόν. γ) Ἡ Χωροφυλακή, ἐπίσης, δὲν ἀποδέχεται τὴν ἀντίληψιν τοῦ Στρατοῦ, ὅτι οἱ ἡγήτορες Στρατιωτικῶν τμημάτων δύνανται νὰ δίδωσιν εἰς τὰς στατικὰς δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς (Σταθμοὺς ἢ καὶ Ὑποδιοικήσεις) ἀμυντικὰς στατικὰς στρατιωτικὰς ἀποστολάς, ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης ἑκάστου ἡγήτορος, ὁσονδήποτε μικρᾶς ἐκτάσεως, διότι τοῦτο θὰ ἰσοδυνάμει μὲ χρησιμοποίησιν τῆς στατικῆς Χωροφυλακῆς εἰς ἐπιχειρήσεις, ἀφ' οὗ ἕκαστος ἡγήτωρ Στρατοῦ θὰ ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ τὴν δύναμιν ἑνὸς ἢ καὶ πλειόνων Σταθμῶν Χωροφυλακῆς διὰ τὴν κατάληψιν θέσεων ἐπικαίρων, ἵδρυσιν φυλακίων, φρούρησιν γεφυρῶν καὶ ἀνάπτυξιν αὐτῶν εἰς ἐνέδρας καὶ προάσπισιν θέσεων, γεγονὸς ὅπερ δοθείσης τῆς μικρᾶς κατὰ Σταθμὸν δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ ἔργου ὅπερ, ὡς ἀστυνομικῆς ἐξουσίας, ἔχει νὰ ἐκτελέσῃ, θὰ ἰσοδυνάμει μὲ τελείαν κατάργησιν τῆς ἀστυνομικῆς ἀποστολῆς της καὶ ἀνάθεσιν εἰς αὐτὴν ἔργου συμμετοχῆς εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις.

5. Ἐνταῦθα, ἀπὸ τῆς πρώτης συνεδριάσεως, ἐξεδηλώθη πλήρης διαφωνία μεταξὺ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Στρατοῦ καὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ἀμφοτέρων ἐμμενόντων σταθερῶς εἰς τὰς ἀπόψεις των. Πρὸ τῆς ἐκδηλώσεως τῆς διαφωνίας ἤρξατο ἡ διατύπωσις, ἐν σχεδίῳ, διαγράμματος κανονισμοῦ σχέσεων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ἐν ᾧ διετυπώθησαν τὰ ἑπόμενα: α) Ἡ ἀνάπτυξις (ἐπανίδρυσις) τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς θὰ γίνεται βάσει σχεδίου τοῦ ἀνωτέρου διοικητοῦ Χωροφυλακῆς ἐγκρινομένου ὑπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ. β) Ἡ σύμπτυξις τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς, εἰς περίπτωσιν κινδύνου, θὰ πραγματοποιῆται καὶ παρὰ τὸ ὑφιστάμενον σχέδιον ἀναπτύξεως, κατόπιν συμφώνου γνώμης ἡγήτορος Στρατοῦ καὶ διοικητοῦ Χωροφυλακῆς, ὅστις δύναται νὰ συμπτύξῃ ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας Σταθμὸν Χωροφυλακῆς ὑπ' εὐθύνην του, ὅταν ἡ κατάστασις ἐπιβάλῃ τοῦτο, ἀλλὰ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην θὰ ἐνημερώσῃ ἀμέσως τὸν στρατιωτικὸν ἡγήτορα περὶ τῆς ἐπελθούσης μεταβολῆς. γ) Ὁ ἡγήτωρ τοῦ Στρατοῦ θὰ δύναται νὰ δίδῃ, εἰς τὴν στατικὴν Χωροφυλακὴν (Σταθμούς), ἀμυντικὰς στατικὰς στρατιωτικὰς ἀποστολάς, ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης του.

Λόγῳ ὅμως τῆς ἐκδηλωθείσης διαφωνίας ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ἁρμοδίου νὰ διατάσσῃ τὴν σύμπτυξιν ἐν περιπτώσει διαφωνίας, ὅστις κατὰ τὰς ἀντιλήψεις τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ πρέπει νὰ εἶναι ὁ Στρατιωτικὸς Ἡγήτωρ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα καὶ κυρίως λόγῳ τῆς πλήρους διαφωνίας ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω θέματος, τῆς ἀναθέσεως, δηλονότι εἰς τὴν στατικὴν Χωροφυλακὴν ἀποστολῶν ἀμυντικῶν πλὴν στατικῶν, ἀλλὰ οὐσιαστικῆς καὶ πραγματικῆς συμμετοχῆς καὶ πάλιν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ὑπὸ τὴν μορφὴν ταύτην τοῦ ἀγῶνος, ἡ συνεδρίασις διεκόπη τὴν 16ην τρέχοντος μηνός.

6. Ἐπαναληφθείσης ταύτης καὶ τὴν ἑπομένην, 17ην, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐξευρέσεως λύσεως δυναμένης νὰ συμβιβάσῃ τὰς διϊσταμένας ἀντιλήψεις τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς καὶ πάλιν ἐξεδηλώθη, μετὰ μακρὰν συζήτησιν ἐπὶ τῶν ἰδίων θεμάτων, ἡ αὐτὴ διαφωνία.

Κατόπιν τούτου ἀπεφασίσθη ἡ διατύπωσις πρακτικοῦ ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ ὡρίσθη, ὅτι, σὺν τοῖς ἄλλοις, θὰ ἀναγραφῇ ὅτι, οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς, οἱ συμμετασχόντες εἰς τὴν σύσκεψιν, ὑποστηρίζουν ὅτι οἱ διοικηταὶ Στρατιωτικῶν Σωμάτων δὲν πρέπει νὰ ἔχουν κανένα δικαίωμα ἐπεμβάσεως ἐπὶ τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Χωροφυλακῆς, πλὴν μόνον ἐπὶ μονάδων Χωροφυλακῆς τῶν μαχομένων.

Τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τοῦ ὑποφαινομένου, ὅπως ἀναγραφῇ εἰς τὸ πρακτικὸν συσκέψεως, μὲ τὴν διευκρίνισιν ὅτι, ἡ Χωροφυλακή, ὅσον ἀφορᾷ τὰς στατικάς της Ὑπηρεσίας, δέχεται μόνον ἐπέμβασιν τοῦ Στρατοῦ εἰς τὴν περίπτωσιν προσβολῆς τῆς στατικῆς της θέσεως ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ὅτε αἱ στατικαὶ δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς, βάσει καὶ τοῦ σχεδίου συναγερμοῦ, μάχονται ὑπὸ τὸν Στρατόν.

7. Τερματισθείσης, οὕτω, τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἐτέθη ὑπὸ συζήτησιν, τῇ προτάσει τοῦ ἐπι-

τελάρχου τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως, συνταγματάρχου Νικολοπούλου, τὸ θέμα τοῦ καθορισμοῦ τῶν σχέσεων μεταξὺ Στρατοῦ καὶ μονάδων Χωροφυλακῆς, ὑπαγομένων τακτικῶς εἰς τὸν Στρατόν.

Ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τοῦ ἐπιτελάρχου τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως, ὅτι θὰ ἔπρεπε ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς νὰ ἔχῃ γνώμην ἐπὶ τῶν ποινῶν καὶ τῶν ἠθικῶν ἀμοιβῶν τῶν ἀνδρῶν τῶν μονάδων τῆς Χωροφυλακῆς, ὡς ἐγένετο δεκτὸν κατὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ Στρατηγείου τῶν Δυνάμεων Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου. Εἰς τὰς ἀπόψεις ταύτας ἀντέταξα ὅτι κατὰ τὴν σχετικὴν συνεδρίασιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, εἰς ἣν μετέσχε ὁ ἀρχηγὸς τῆς Χωροφυλακῆς, παρευρίσκετο δὲ καὶ ὁ ἐπιτελάρχης τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως, τὸ ζήτημα ἀνεπτύχθη ἐκτενῶς ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς, αἱ ἀπόψεις τοῦ ὁποίου ἐγένοντο δεκταὶ καί, ἑπομένως, τὸ θέμα τοῦτο δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς παρούσης συσκέψεως.

Προσέθεσα μάλιστα ὅτι, κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Χωροφυλακῆς ἀπεδέχθη, συμφωνήσαντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δημοσίας Τάξεως, ὅπως ὁ στρατηγὸς διοικητὴς τῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων, διὰ νὰ μὴ δυσχερανθῇ εἰς τὸ ἔργον τῶν ἐπιχειρήσεων, ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῇ τὰς ἀναγκαίας μετακινήσεις προσωπικοῦ, ἀπὸ μιᾶς μονάδος εἰς ἑτέραν, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μονάδων Χωροφυλακῆς, πλήρωσιν κενῶν λόγῳ ἀπωλειῶν κλπ., πλήν, εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας, διὰ τὰς διατασσομένας μετακινήσεις προσωπικοῦ, θὰ ἀναφέρεται ἐκ τῶν ὑστέρων εἰς τὸν ὑπουργὸν Δημοσίας Τάξεως, ἵνα περιβάλῃ ταύτας κατὰ νόμον διὰ τῆς ἐγκρίσεώς του.

8. Τερματισθείσης εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ὅλης συσκέψεως, ἀπεφασίσθη ἡ διατύπωσις πρακτικοῦ καὶ ἡ ὑπογραφὴ τούτου ὑπὸ τῶν μετασχόντων εἰς τὴν σύσκεψιν ἀξιωματικῶν Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς».

4. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΗΓΕΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΕΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΓΩΝΑ

Ἅμα τῇ ἐκδηλώσει τῶν πρώτων ὠργανωμένων συμμοριακῶν ἐπιθέσεων καὶ ὅταν κατέστη πλέον προφανὲς ὅτι εἶχεν ἀρχίσει ὁ «τρίτος γῦρος», διὰ τὴν συντριβὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ ἐπικράτησιν τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ Χωροφυλακή, χωρὶς νὰ ἀναμένῃ τὴν ἔνταξίν της εἰς τὰ Στρατιωτικὰ Σώματα, ἤρχισε νὰ δρᾷ κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ, ἀναδιοργανουμένη συγχρόνως πρὸς ἀποτελεσματικὴν ἄμυναν ἀπὸ τῆς νέας ἐπιβουλῆς κατὰ τοῦ Ἔθνους. Ἐπειδή, ὡς ἐγράψαμεν ἀνωτέρω, ἀπεδείχθη ὅτι οἱ Σταθμοὶ ὑπαίθρου δὲν ἐπήρκουν πλέον διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς νέας καταστάσεως καὶ λόγῳ τῶν ἰσχνῶν καὶ ἀπομεμονωμένων δυνάμεών των ὑφίσταντο σοβαρὰν φθοράν, συνεκροτήθησαν μεταβατικὰ ἀποσπάσματα πρὸς καταδίωξιν τῶν κομμουνιστικῶν συμμοριῶν. Ταῦτα, ἐν ἀρχῇ, συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς Βρεττανικῆς Ἀποστολῆς, ἦσαν ἐλαφρῶς ὡπλισμένα διὰ τυφεκίων καὶ μικροῦ ἀριθμοῦ φυσιγγίων καί, ὡς ἐκ τούτου, δὲν ἦσαν εἰς θέσιν νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰς κομμουνιστικὰς συμμορίας, ἐφωδιασμένας μὲ αὐτόματα καὶ μυδραλλιοβόλα. Τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς, δι' ἐντόνων παραστάσεών του ἐζήτησε τὸν ἄμεσον καὶ πλήρη πολεμικὸν ὁπλισμόν των, διότι, ἄλλως, ἦτο ἀδύνατος ἡ ἐπιτέλεσις τῆς ἀποστολῆς των. Τελικῶς, ἡ Βρεττανικὴ Ἀποστολὴ ἀπεδέχθη ὅπως, ἕκαστον ἐξ 20 ὁπλιτῶν ὑπὸ ἕνα ἀξιωματικὸν ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς, ἐφοδιασθῇ δι' ἑνὸς ὁπλοπολυβόλου μετὰ 400 φυσιγγίων καὶ ἑνὸς αὐτομάτου μετὰ 200 φυσιγγίων, ἕκαστος δὲ ἐκ τῶν ἀνδρῶν διαθέτῃ καὶ μίαν χειροβομβίδα. Ἀλλὰ βαθμηδόν, ὅτε ἐνετάθη ἡ συμμοριακὴ δρᾶσις καὶ ἰδίως ἀφ' ὅτου ἡ Χωροφυλακὴ ὑπήχθη ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν Σωμάτων Στρατοῦ ὡς πρὸς τὴν πολεμικήν της δραστηριότητα, συνεπληρώθη ὁ ἐξοπλισμὸς αὐτῆς κατὰ τὰς ἑκάστοτε πολεμικὰς ἀνάγκας.

Μετὰ τὴν ἐν δράσει ἐμφάνισιν πολυμελεστάτων καὶ ἐν πλήρει πολεμικῷ ἐφοδιασμῷ συμμοριῶν, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἐπιδεινωθείσης καταστάσεως, τὰ πλεῖστα τῶν ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς συνεπτύχθησαν εἰς διμοιρίας καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς λόχους. Εἰς πολλὰς περιοχάς, ἰδίως τῆς Βορείου Ἑλλάδος, ὅπου αἱ ἐκ Γιουγκοσλαβίας ἐξορμοῦσαι κομμουνιστικαὶ δυνάμεις ἀπήρτιζον Συντάγματα καὶ Μεραρχίας, οἱ λόχοι Χωροφυλακῆς συνεκροτήθησαν εἰς καθαρῶς πλέον πολεμικὰ σώματα δυνάμεως Τάγματος, Συντάγματος, ἀκόμη καὶ Ταξιαρχίας. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ὑφιστάμεναι δυνάμεις, παρὰ τὴν διαδοχικὴν προσθήκην νέων ἀνδρῶν, δὲν ἐπήρκουν πλέον, διὰ τὴν νέαν ἐθνικὴν ἀποστολὴν τῆς Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τῶν Ἀνωτέρων Διοικήσεων ἐζητοῦντο παρὰ τοῦ Κέντρου ἐπειγόντως νέαι ἐνισχύσεις.

Τά, ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 1945, λειτουργοῦντα εἰς διαφόρους πόλεις παραρτήματα Σχολῆς Χωροφυλάκων, συνεχῶς καλοῦντα νέους πρὸς βραχυχρόνιον ἐκπαίδευσιν, ἐκάλυπτον, κατὰ τὸ μέτρον τοῦ δυνατοῦ, τὰς ἀνάγκας συγκροτήσεως ἢ ἐνισχύσεως πολεμικῶν τμημάτων τῆς Χωροφυλακῆς. Ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν ὑπῆρχε σχετικὴ ἐπάρκεια, αἰσθητὴ ὅμως ἦτο ἡ ἔλλειψις ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ ὑπα-

ξιωματικῶν. Πρὸς ἄμεσον κάλυψιν τῶν κενῶν, τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς ὑπεχρεώθη εἰς περιορισμὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως δοκίμων ὑπενωμοταρχῶν κάτω τοῦ 8/μήνου, ὥστε, δι' ἀποστολῆς 600 νέων ὑπαξιωματικῶν, νὰ καλύψῃ πολλὰ ἐκ τῶν ὑφισταμένων κενά.

Ἀπὸ τοῦ Μαΐου 1946, ἤρχισαν αἱ προπαρασκευαὶ διὰ τὴν συγκρότησιν ἑνὸς εἰδικοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς, κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ δράσαντος κατὰ τὴν προπολεμικὴν καὶ πολεμικὴν περίοδον Μηχανοκινήτου Μακρυγιάννη. Τελικῶς, τὸ Τάγμα τοῦτο συνεκροτήθη κατ' Ἰούνιον 1946 ἐκ 400 ἕως 500 ἀνδρῶν, δι' ἐπιλογῆς τούτων ἐκ τῶν Σχολῶν Χωροφυλακῆς, εἰδικῶς ἀσκηθέντων καὶ εἰς τὰ μηχανικὰ μέσα κινήσεως καὶ μαχίμου ὑπηρεσίας. Ἤρχισε νὰ λειτουργῇ ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1946, ἔδρασεν ἡρωικῶς ἀνὰ τὴν Θεσσαλίαν, τὴν Στερεὰν καὶ τὴν Πελοπόννησον, καί, ὡς θὰ ἴδωμεν ἐν συνεχείᾳ, προσέφερε σημαντικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ.

Τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα ἐτέθη ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Χωροφυλακῆς Σοφρᾶ, γενναίου, ὀξυδερκοῦς καὶ ἀποφασιστικοῦ ἀξιωματικοῦ, ὁ ὁποῖος, ὡς ὑποδιοικητὴς τοῦ Συντάγματος Μακρυγιάννη, εἶχε συμβάλει σημαντικῶς εἰς τὴν ἡρωικὴν ἄμυναν τοῦ Συντάγματος κατὰ Δεκέμβριον 1944. Μὲ μεγάλας θυσίας αἵματος, ἀπετέλεσε σοβαρὸν συντελεστὴν νίκης εἰς τὰς κατὰ τὸ 1946 μάχας τῶν ὀρέων τοῦ Ὀλύμπου, τοῦ Κισσάβου, τῶν Πιερίων καὶ τοῦ Πηλίου, ἐν συνεχείᾳ δὲ πρωτηγωνίστησεν εἰς τὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ ἀνὰ τὴν Πελοπόννησον.

Ἐπιδεινουμένης, κατὰ τὸ ἔτος 1947, τῆς καταστάσεως, τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον Στρατοῦ ἀπεδέχθη ὅπως ἡ Χωροφυλακὴ ἀναλάβῃ ἐνεργότερον καὶ ἡγετικὸν ρόλον εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ, ἀπειλοῦντος σοβαρῶς τὴν ἐθνικὴν ὕπαρξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, συμμοριτισμοῦ. Πρὸς τοῦτο ἀπεφασίσθη ὅπως τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὁποίου εὑρίσκετο τότε ὁ μετὰ τόσου ἡρωισμοῦ ἀντιμετωπίσας ἐπὶ κατοχῆς τὸν ἐλασιτισμόν, ὡς ἀρχηγὸς τοῦ ΕΔΕΣ στρατηγὸς Ζέρβας, ἀναλάβῃ τὴν συγκρότησιν καὶ ὀργάνωσιν πολεμικῶν σχηματισμῶν ἐκ τοῦ Σώματος τῆς Χωροφυλακῆς. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἱδρύθη ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως εἰδικὴ Ὑπηρεσία, ἀποκληθεῖσα «Ἐπιτελεῖον» καὶ ἀπαρτισθεῖσα ἐν μέρει ἐξ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατεύματος, ἔχουσα τὴν ἀποστολὴν ὅπως ὀργανώσῃ καὶ ἐκπαιδεύσῃ στρατιωτικῶς τάγματα Χωροφυλακῆς, τὰ ὁποῖα, διασκορπιζόμενα ἐν τάχει ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, θὰ συνέτριβον τὰς κομμουνιστικὰς συμμορίας. Τὸ εἰδικὸν τοῦτο Ἐπιτελεῖον ἠτιολόγησε, διὰ τῶν κατωτέρω, τὴν νέαν ἐθνικὴν ἀποστολὴν τῆς Χωροφυλακῆς: «Σκοπὸς τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς Χωροφυλακῆς εἶναι ὅπως αὕτη, προσαρμοζομένη πρὸς τὰς σημερινὰς ἀνάγκας, καταστῇ περισσότερον ἀξιόμαχος καὶ ἱκανὴ ὅπως ἀναλάβῃ μόνη της ἢ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Στρατοῦ τὴν καταστροφὴν καὶ ἐξόντωσιν τῶν συμμοριῶν ὑπαίθρου πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς Δημοσίας Τάξεως». Ἐν συνεχείᾳ ἐγνωστοποιεῖτο ὅτι, κατὰ ληφθεῖσαν ἀπόφασιν καὶ βάσει τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου, θὰ συνεκροτοῦντο εἰδικὰ τάγματα Χωροφυλακῆς.

Ἀλλ' ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὰ νέφη συνεσωρεύοντο εἰς τὸν ἑλληνικὸν ὁρίζοντα, ηὔξανον οἱ κίνδυνοι διὰ τὴν ἐθνικὴν κυριαρχίαν καὶ δὲν ὑπῆρχε πλέον καιρὸς πρὸς συστηματικὴν στρατιωτικὴν ἐκπαίδευσιν, διὰ τὴν ἐκ τῶν κόλπων τῆς Χωροφυλακῆς κατάρτισιν πολεμικῶν μονάδων.

Οὕτως, ἐν τάχει καὶ χωρὶς νὰ τηρηθοῦν κατὰ τὸ πλεῖστον αἱ προϋποθέσεις τῆς πολεμικῆς καταρτίσεως διὰ σειρᾶς διαταγῶν συνεκροτήθησαν 25 τάγματα Χωροφυλακῆς, ἐκτὸς τοῦ, ἀπὸ τοῦ 1946, συγκροτηθέντος Μηχανοκινήτου Τάγματος. Τὰ τάγματα ταῦτα, εὐθὺς ὡς συνεκροτοῦντο, ἐξαπεστέλλοντο ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα πρὸς ἄμεσον δρᾶσιν, μετακινούμενα, ἐνισχυόμενα ἢ μεταβάλλοντα συγκρότησιν ἀναλόγως τῶν περιστάσεων. Οὕτω τὰ Τάγματα 6ον, 7ον καὶ 8ον ἀπετέλεσαν τὸ Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. Τὰ Τ γματα 23ον, 24ον καὶ 25ον τὸ Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Ἠπείρου. Τὰ Τάγματα 15ον καὶ 16ον, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Ἀπριλίου 1947, ἀπετέλεσαν ὁμοῦ, μετά τινων εἰσέτι στρατιωτικῶν μονάδων, τὴν εἰς Σπάρτην συσταθεῖσαν Ταξιαρχίαν Χωροφυλακῆς. Ἐπειδὴ ὅμως, λόγῳ τῆς ἐντάσεως τῆς συμμοριακῆς δράσεως, ἡ κατάστασις ἐπεδεινοῦτο εἰς τὴν Πελοπόννησον, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους 1947 ἐστάλησαν ἐκεῖ τά, κατόπιν ἐπειγόντως συγκροτηθέντα, νέα Τάγματα Χωροφυλακῆς, 5ον, 17ον, 18ον καὶ 19ον.

Κατόπιν τῆς συγκεντρώσεως τόσον μεγάλου ἀριθμοῦ δυνάμεων εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἐκρίθη σκόπιμον ὅπως, ἀπὸ τῆς 10ης Μαΐου 1947, λειτουργήσῃ εἰς τὴν Τρίπολιν Στρατηγεῖον Δυνάμεων Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου, τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του πάντα τὰ μάχιμα τμήματα Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου. Τὸ Στρατηγεῖον Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου ἐλειτούργησε μέχρι τῆς 10ης Δεκεμβρίου 1947 ὑπὸ τὸν ὑποστράτηγον τοῦ ἱππικοῦ Στανωτᾶν, ἐν συνεχείᾳ δὲ αἱ ἁρμοδιότητες τούτου μετεβιβάσθησαν εἰς τὴν συσταθεῖσαν ἐν Τριπόλει Ἀνωτέραν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Πελοποννήσου.

Ἕκαστον τάγμα ἐτίθετο ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἑνὸς ταγματάρχου ἢ ἑνὸς ἀντισυνταγματάρχου Χωροφυλακῆς, περιλαμβάνον περὶ τοὺς τέσσαρας ἢ πέντε μοιράρχους - διοικητὰς λόχων, ἕνα ἢ δύο ὑπομοιράρχους, πέντε ἕως ἓξ ἀνθυπομοιράρχους, ἕνα ἕως ἑπτὰ ἀνθυπασπιστάς. Οὕτω, διὰ τὴν στελέχωσιν καὶ τῶν 25 ταγμάτων ἀπῃτήθη συνολικὴ δύναμις ἱκανῶν ἑκατοντάδων ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀπῄτησε μεγάλας φροντίδας καὶ ἐδημιούργησεν εἰς τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς μεγάλας ἀνωμαλίας, ὡς πρὸς τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν τάξεως. Διὰ τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν 25 ταγμάτων μαχίμου δυνάμεως Χωροφυλα-

κῆς ἐχρειάσθη δύναμις περίπου δέκα χιλιάδων ὁπλιτῶν, ἐξευρεθεῖσα ἀφ' ἑνὸς διὰ μεταφορᾶς ἐκ τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν, αἱ ὁποῖαι οὕτως ἐξησθένισαν σημαντικῶς, ἀφ' ἑτέρου διὰ μαζικῆς κατατάξεως ἄνευ θητείας χωροφυλάκων. Οὕτω, κατὰ τὰ μέσα τοῦ ἔτους 1947, ἡ συνολικὴ δύναμις Χωροφυλακῆς σχεδὸν ἐδιπλασιάσθη, φθάσασα περὶ τὰς 30 χιλιάδας ἀνδρῶν. Μεταξὺ τούτων ὑπῆρχον παλαιὰ ὄργανα τῆς τάξεως, δεδοκιμασμένων ἱκανοτήτων, πειθαρχικῆς ἐκτελέσεως τοῦ καθήκοντος καὶ μαχητικῆς ἀξίας, ἀπὸ τὰ χρόνια τῆς κατοχῆς. Ἀλλ' ὑπῆρχον, ἰδίως μεταξὺ τῶν ἄνευ θητείας προχείρως καταταχθέντων καὶ τυχόντων ἐλαχίστης ἢ οὐδεμιᾶς ὑπηρεσιακῆς καταρτίσεως, στοιχεῖα τὰ ὁποῖα ἐδημιούργουν πολλὰς ἀνωμαλίας. Πάντως, ἡ ἀρίστη ἐπαγγελματικὴ κατάρτισίς καὶ ὁ ὑπηρεσιακὸς ζῆλος τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν ἐθεράπευσε ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ τὰς ἀνωμαλίας αὐτάς.

Πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως καὶ ἀντιφατικῶν ἐνεργειῶν, μεταξὺ τῶν μαχομένων κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ δυνάμεων τοῦ Στρατοῦ, τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν Τάξεως (ἰδίως Σταθμῶν ὑπαίθρου) καὶ τῶν ταγμάτων Χωροφυλακῆς, ἐκρίθη σκόπιμον ὅπως, τὴν 12 Ἰανουαρίου 1948, ἐκδοθῇ κοινὴ ἀπόφασις ὑπουργῶν Στρατιωτικῶν καὶ Δημοσίας Τάξεως, ρυθμίζουσα ὡς ἀκολούθως τὰ τῆς ἱεραρχικῆς ἐξαρτήσεως, τῶν ἁρμοδιοτήτων καὶ τῆς πολεμικῆς δράσεως τῶν κατὰ περιοχὰς δυνάμεων Χωροφυλακῆς κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ.

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΑΤ Α3

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ὑπουργῶν Στρατιωτικῶν καὶ Δημοσίας Τάξεως
Σχετικὴ ἡ ἀπὸ 13.11.47 κοινὴ ἀπόφασις Υ.Σ. καὶ Δ.Τ.

«Α'. Μονάδες Χωροφυλακῆς (Τάγματα ἢ Λόχοι): Αὗται ἐνεργοῦσαι ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης τοῦ Στρατοῦ ὑπάγονται τακτικῶς ὑπὸ τὰς Στρατιωτικὰς Ἀρχάς. α) Ὁ Στρατιωτικὸς διοικητής, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποίου ὑπάγονται αἱ μονάδες αὗται, δύναται νὰ μετακινήσῃ προσωπικὸν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν ἀπὸ μιᾶς μονάδος Χωροφυλακῆς εἰς ἑτέραν μονάδα Χωροφυλακῆς, δι' ἐνίσχυσιν ἢ ἀναπλήρωσιν κενῶν ἢ ἀπωλειῶν. Πᾶσα τοιαύτη μεταβολὴ θὰ γίνεται ἐγκαίρως γνωστὴ εἰς τὴν Α.Δ.Χ., ὑπὸ τὴν ὁποίαν ὑπάγονται αἱ μονάδες αὗται διοικητικῶς. β) Ἡ μετακίνησις ἀνδρῶν, ἀπὸ τὰς στατικὰς Ὑπηρεσίας πρὸς τὰς μαχομένας μονάδας καὶ τ' ἀνάπαλιν, θὰ γίνεται μόνον ὑπὸ τῶν ἀρχῶν Χωροφυλακῆς καὶ τῇ συμφώνῳ γνώμῃ τοῦ Στρατιωτικοῦ διοικητοῦ, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ἡ μονάς. γ) Τὸ Ἀρχηγεῖον Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς, ὑποχρεοῦται νὰ συμπληρώσῃ τὴν δύναμιν τῶν μαχομένων, ἐφ' ὅσον ἤθελε παρουσιασθῆ μείωσις λόγῳ ἀπολύσεως ἢ θανάτου καὶ ἐφ' ὅσον ἡ συνολικῶς προβλεπομένη δύναμις τῆς Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς πραγματικῶς ὑπάρχει ὑπὸ τὰ ὅπλα.

Β'. Στατικαὶ Ὑπηρεσίαι: Αἱ κατὰ τόπους Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς, εἰς τὴν ζώνην τῶν ὁποίων δροῦν Στρατιωτικαὶ μονάδες, ἔχουσαι τὴν εὐθύνην διὰ τὴν ἀσφάλειαν, ὑπάγονται ἀπὸ τακτικῆς ἀπόψεως ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἀντιστοίχων Στρατιωτικῶν διοικητῶν ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους: α) Ὁ Στρατιωτικὸς διοικητὴς δικαιοῦται νὰ δώσῃ, ἐν περιπτώσει ἐνεργῶν ἐπιχειρήσεων, ἀμυντικὰς ἀποστολὰς εἰς ὅλα τὰ Τμήματα Χωροφυλακῆς, ἅτινα εὑρίσκονται ἐντὸς τῆς ζώνης ἐπιχειρήσεων τῆς μονάδος του εἴτε ταῦτα εἶναι στατικαὶ Ὑπηρεσίαι εἴτε εἶναι προσωρινὰ ἀποσπάσματα συγκροτηθέντα λόγῳ συμπτύξεως στατικῶν Ὑπηρεσιῶν.

Αἱ ἀποστολαὶ αὗται θὰ περιορίζωνται ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης ἑκάστου κλιμακίου, μέχρι καὶ Σταθμοῦ συμπεριλαμβανομένου. Αἱ σχετικαὶ διαταγαὶ θὰ διαβιβάζωνται εἰς αὐτά, κατ' ἀρχὴν διὰ τῆς ἀμέσως προϊσταμένης Ὑπηρεσίας τῆς Χωροφυλακῆς ἀπὸ τὰς ἕδρας τῶν Διοικήσεων καὶ Ὑποδιοικήσεων.

1. Αἱ τοπικαὶ στατικαὶ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς θὰ ἐξασφαλίζωσιν εἰς τοὺς Στρατιωτικοὺς διοικητὰς πᾶσαν χρήσιμον πληροφορίαν σχετικῶς μὲ τὴν ἀσφάλειαν καὶ θὰ κατευθύνωσι τὰς ἀναζητήσεις των καὶ τὰ λαμβανόμενα συμπληρωματικὰ μέτρα ἀσφαλείας, βάσει τῶν ὁδηγιῶν ἢ διαταγῶν τῶν τοπικῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, ἁπάσας δὲ τὰς πληροφορίας καὶ ἀναφορὰς γεγονότων, τὰς σχετιζομένας μὲ τὴν ἀσφάλειαν θὰ κοινοποιοῦσιν ἀμέσως εἰς τὰς Στρατιωτικὰς Ἀρχάς, ὑπὸ τὰς ὁποίας ὑπάγονται τακτικῶς ἢ εἰς τὰς πλησιεστέρας Στρατιωτικὰς Μονάδας. Τοιαύτας συντόμους ἀναφορὰς θὰ ὑποβάλωσι καὶ εἰς τὰς προϊσταμένας των ἱεραρχικῶς Ἀρχὰς Χωροφυλακῆς, ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώσει κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν καὶ καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἱεραρχίας. Μόνον οἱ διοικηταὶ Διοικήσεων Χωροφυλακῆς καὶ Ἀνώτεροι διοικηταὶ δέον ν' ἀναφέρωνται ἀπ' εὐθείας εἰς Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως καὶ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς, διὰ ζητήματα ἀφορῶντα τὸν συμμοριακὸν ἀγῶνα.

Ἡ πραγματοποίησις τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Χωροφυλακῆς θὰ γίνεται βάσει σχεδίου, πάντοτε καταρτιζομένου ἀπὸ κοινοῦ μεταξὺ Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς καὶ ἀντιστοίχων Στρατιωτικῶν διοικητῶν, βάσει τῆς τοπικῆς Στρατιωτικῆς καταστάσεως.

2. Οἱ διοικηταὶ καὶ ὑποδιοικηταὶ Χωροφυλακῆς δικαιοῦνται, ἐν συνεργασίᾳ μὲ τοὺς κατὰ τόπους ἀντιστοίχους διοικητὰς Μονάδων Χωροφυλακῆς καὶ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ ἀνωτέρω γενικοῦ σχεδίου, νὰ ἀναπτύξουν ἢ συμπτύξουν προσωρινῶς, βάσει τῆς Στρατιωτικῆς τακτικῆς καταστάσεως τῆς στιγμῆς, ἀναφέροντες ταὐτοχρόνως καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως καὶ τὴν ἀμέσως προϊσταμένην Ἀρχήν.

Γ'. Διοικητικὴ ὑπαγωγή: Ἅπασαι αἱ Μονάδες καὶ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς διατηροῦσι τὴν φυσικὴν αὐτῶν διοικητικὴν ἱεραρχίαν καὶ ἐξάρτησιν.

Δ'. Ἀξιωματικοὶ σύνδεσμοι Χωροφυλακῆς: Ὁσάκις πλησίον τῶν Στρατηγείων τῶν Μεγάλων Μο-

νάδων ὁρίζεται ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τῆς Χωροφυλακῆς σύνδεσμος τῆς Χωροφυλακῆς μετὰ τῆς Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας, οὗτος ἔχει τὰ κάτωθι καθήκοντα : α) Νὰ ἐνημερώνῃ τὴν Στρατιωτικὴν διοίκησιν ἐπὶ τῆς ἑκάστοτε καταστάσεως, ὀργανώσεως καὶ ἀναγκῶν τῆς Χωροφυλακῆς τῆς περιοχῆς. β) Νὰ διαβιβάζῃ εἰς τὰς ἀντιστοίχους Ἀνωτέρας Διοικήσεις Χωροφυλακῆς τὰς ἀπόψεις τῶν Στρατιωτικῶν διοικήσεων, διὰ πᾶν ζήτημα σχετικὸν μὲ τὴν ἀσφάλειαν ἢ τὴν θεραπείαν ὡρισμένων ἀναγκῶν τῶν μονάδων τούτων. γ) Νὰ κατατοπίζῃ τὸν διοικητὴν τῆς Μεγάλης Μονάδος ἐπὶ τῶν εἰδικῶν Νόμων καὶ Κανονισμῶν Χωροφυλακῆς, ὡς καὶ τῆς τηρουμένης διαδικασίας διὰ τὴν ἐπιβολὴν κυρώσεων ἢ ἀπονομὴν ἠθικῶν ἀμοιβῶν».

Ἀθῆναι τῇ 12ῃ Ἰανουαρίου 1948

Ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς
Γ. ΣΤΡΑΤΟΣ

Ὁ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Τάξεως Ὑπουργὸς
Κ. ΡΕΝΤΗΣ

Αἱ ἡγεσίαι τῶν Στρατιωτικῶν Δυνάμεων δυσκόλως ἀντελαμβάνοντο τὴν ἰδιάζουσαν θέσιν τῆς Χωροφυλακῆς, εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ, ὅστις εἰς πολλὰς περιστάσεις δὲν ἦτο πόλεμος ἐκ παρατάξεως μετ' ἐπιτελικῆς στρατηγικῆς, ἀλλ' ἀντιμετώπισις συμμοριῶν κακοποιῶν, ἀπαιτοῦσα εἰδικὰς μεθόδους κατασκοπείας καὶ ἀντικατασκοπείας, ἐκμηδενίσεως μέσων ἐφοδιασμοῦ των, περισυλλογῆς πληροφοριῶν περὶ τῶν κινήσεων τῶν συμμοριῶν, συντριβῆς πληροφοριοδοτῶν καὶ προμηθευτῶν των, καταλλήλου ἀντιμετωπίσεως ἢ ἐγκαίρου διαφυγῆς ἐξ αἰφνιδιαστικῶν ἐπιθέσεων, κυκλωτικῶν κινήσεων μετ' ἀντεπιθέσεων κλπ. Ἔτι πλέον, τὰ μετὰ στρατιωτικῶν μονάδων συμπράττοντα τάγματα Χωροφυλακῆς, πολλάκις ἐτίθεντο ὑπὸ τούτων εἰς ἴσην μοῖραν διαξαγωγῆς ἐπιχειρήσεων, ὡς πρώτης γραμμῆς καὶ κρούσεως πολεμικὰ τμήματα, ἐν ᾧ, οὔτε εἰδικὴν στρατιωτικὴν παίδευσιν εἶχον λάβει, οὔτε κατάλληλον διὰ συστηματικὴν διεξαγωγὴν πολέμου ὁπλισμὸν διέθετον.

Τὸ χειρότερον πάντων ἦτο ὅτι, πολλάκις αἱ στρατιωτικαὶ δυνάμεις, ἐνεργοῦσαι ἐπιχειρήσεις εἰς μίαν περιοχήν, μετεκινοῦντο εἰς ἄλλην λόγῳ παρουσιαζομένων ἀναγκῶν τοῦ ἀγῶνος, ἐγκατελείποντο δὲ ἐκεῖ τὰ τάγματα Χωροφυλακῆς, τὰ ὁποῖα, παρὰ τὴν καταπόνησίν των, ὑφίσταντο ἐξ ὁλοκλήρου τὸ βάρος συνεχίσεως τοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν περιοχὴν αὐτήν. Ὡς ἐκ τούτου, αἱ δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς ὑφίσταντο μεγάλην φθοράν, ἡ δὲ ἐκ τῆς ἀδιακόπου, ἐνίοτε νυχθημεροῦς, πολεμικῆς των δράσεως καταπόνησις τῶν ἀνδρῶν ἔθετεν ὑπὸ σφοδρὰν δοκιμασίαν τὸ ἠθικόν των. Τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως, φορεὺς παραπόνων καὶ διαμαρτυριῶν τοῦ Σώματος Χωροφυλακῆς, διότι δὲν ἐτηροῦντο τὰ συμπεφωνημένα, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐνεργὸν συμμετοχὴν τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸν ἀγῶνα, ἀπηύθυνε τὴν 20ὴν Μαΐου 1947 πρὸς τὸ Ἐπιτελεῖον ἀπόρρητον ἔγγραφον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπεικονίζεται λίαν εὐγλώττως ἡ ἐπικρατοῦσα δραματικὴ κατάστασις.

«Τὰ διατεθέντα τῷ Γ.Ε.Σ. τάγματα χωροφυλάκων δὲν χρησιμοποιοῦνται συμφώνως τῇ κοινῇ ἀποφάσει περὶ χρησιμοποιήσεως τούτων ὡς τμημάτων δευτέρας γραμμῆς κατὰ τὰς διεξαγομένας ἐπιχειρήσεις καί, εἶτα, διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ἐκκαθαρισθεισῶν περιοχῶν. Τὸ πλεῖστον τῶν ταγμάτων Χωροφυλακῆς ἐχρησιμοποιήθησαν ὡς τάγματα πρώτης γραμμῆς καὶ κρούσεως καὶ πολλάκις ἐγκατελείφθησαν εἰς λίαν ἐκτεταμένας περιοχὰς μηδόλως ἐκκαθαρισθείσας, ἄνευ οὐδεμιᾶς συνδρομῆς, παρὰ τὰς κατ' ἐπανάληψιν ἐκκλήσεις των. Δικαίως τὰ τάγματα Χωροφυλακῆς παραπονοῦνται περὶ τῆς ἐγκαταλείψεώς των ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως, διότι ἐμπλακέντα εἰς ἀδιάκοπον ἀγῶνα, περιέρχονται ἤδη τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς ἀνυπόδυτα καὶ ρακένδυτα, ἐνῷ ἅπαντα τὰ τμήματα Στρατοῦ, μετὰ ἀπὸ ἑκάστην ἐπιχείρησιν, ἀναπαύονται καὶ ἀνασυγκροτοῦνται δυνάμει ὑμετέρων διαταγῶν». Ἐν τέλει, ὁ ὑπουργὸς Ζέρβας ἐζήτει ὅπως οἱαδήποτε διαταγὴ τοῦ Ἐπιτελείου ἀπευθυνομένη πρὸς τὰ τάγματα, κοινοποιῆται καὶ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως, μόνον ἁρμόδιον ὅπως κρίνῃ τὰ τῶν ἀναγκῶν τούτου καὶ προβῇ εἰς θεραπείαν τῶν κακῶς ἐχόντων.

5. Η ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ ΔΡᾼ ΕΝ Τῼ ΜΕΣῼ ΠΑΝΤΟΕΙΔΩΝ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΩΝ

Παρὰ τὴν ἡρωικὴν ἀληθῶς συμμετοχήν της εἰς τὸν ἀντισυμμοριακὸν ἀγῶνα, τὴν ἐπαναφορὰν τῆς τάξεως, εἰς πολλὰς λυμαινομένας ὑπὸ τῶν συμμοριῶν περιοχάς, τὴν εἰς πολλὰς περιστάσεις σωτηρίαν τῶν Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν ἀπὸ σφαγὰς καὶ λεηλασίας, ἀλλὰ καὶ τὰς δραματικὰς θυσίας της εἰς αἷμα καὶ ταλαιπωρίας, ἡ Χωροφυλακὴ ἐξηκολούθει κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν νὰ ἀποτελῇ στόχον ἐπιθέσεων, διαβολῶν καὶ ὑπονομεύσεων. Οἱ λόγοι ὠφείλοντο εἰς τὰς κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν περιστάσεις, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ποικίλαι καὶ λίαν περιπεπλεγμέναι. Ἐν πρώτοις, οἱ Ἄγγλοι ὀργανωταί, ὡς καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἀνέλαβε τὰς οἰκονομικὰς ἐπιβαρύνσεις τῆς διεξαγωγῆς τοῦ συμμοριτοπολέμου, ξένοι πρὸς τὴν ἰδιοσυγκρασίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀδυνατοῦν-

τες νὰ κατανοήσουν τὴν ἰδιορρυθμίαν τοῦ διεξαγομένου ἀγῶνος, ὑποτιμῶντες ἢ παραγνωρίζοντες τὴν σημασίαν τούτου διὰ τὰς τύχας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ ὑφιστάμενοι διαφόρους ἔξωθεν ἢ ἔσωθεν ἐπιρροάς, ἀντέδρων συστηματικῶς εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῆς Χωροφυλακῆς εἰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις. Παρὰ τὴν κρισιμότητα τῆς καταστάσεως, καὶ μολονότι εἶχε καταστῆ πλέον ἢ ἐμφανὲς ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐπιβουλῆς τῶν γειτονικῶν σλαβικῶν κρατῶν, πρὸς ὑφαρπαγὴν τῶν βορείων ἐδαφῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀπέστεργον τὴν συγκέντρωσιν πασῶν τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων εἰς ἀγῶνα ὑπάρξεως καὶ ἐπέμενον ὅπως τὰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις διεξάγουν μόνον Στρατιωτικαὶ μονάδες. Τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς ὤφειλε νὰ περιορισθῆ εἰς τὰ καθαυτὸ ἀστυνομικὰ καθήκοντα, διατηρήσεως τῆς τάξεως καὶ διώξεως τῶν κακοποιῶν στοιχείων, ὡς ἂν νὰ ἐπρόκειτο περὶ ὁμαλῆς λειτουργίας τῶν κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ οὐχὶ περὶ ἑνὸς πρωτοφανοῦς ἀγῶνος ξένης ἐπιβουλῆς καὶ θανασίμων κινδύνων διὰ τὸ ἔθνος.

Εἰς μάτην τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς ἠγωνίζετο νὰ πείση τοὺς Ἄγγλους ὀργανωτὰς καὶ τὰ μέλη τῶν ἀμερικανικῶν ἀποστολῶν, ὅτι τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἦτο ἰδιόρρυθμον Σῶμα Ἐθνικῆς ἀσφαλείας, ἀνακῦψαν ἐκ τῶν θυσιῶν καὶ μεγαλουργημάτων τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος τοῦ 1821 καὶ ἔκτοτε μετασχὸν ἐνεργῶς, πλέον τοῦ προορισμοῦ του ὡς ὀργάνου τάξεως, εἰς ὅλας τὰς ἐθνικὰς περιπετείας. Εἰς μάτην εἰσέτι προέβαλε τὰ τότε ἀκόμη πολὺ πρόσφατα καὶ εἰς τὴν μνήμην πάντων γεγονότα τοῦ πολέμου, ἰδίως εἰς τὴν Ἤπειρον καὶ τὴν Κρήτην, ὅπου τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς μετέσχε τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν πρώτην γραμμήν, ἀπετέλεσε παράγοντα τῆς συμμαχικῆς νίκης καὶ ὑπέστη τραγικὰς θυσίας. Ἐπέμενον ὅπως, ἀπολυομένων τῶν προσληφθέντων ἄνευ θητείας χωροφυλάκων καὶ διαλυομένων τῶν πολεμικῶν ταγμάτων, ἡ Χωροφυλακὴ περιορισθῆ εἰς τὸν προορισμόν της, τοῦ ἀστυνομικοῦ Σώματος.

Σοβαρὰ ἐμπόδια εἰς τὴν κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς ἀπετέλουν ἐπίσης αἱ διαφορετικαὶ ἀντιλήψεις τοῦ Ἐπιτελείου καὶ τῶν ἡγετῶν στρατιωτικῶν μονάδων, ὡς πρὸς τὴν ἔνταξιν καὶ τὴν συμμετοχὴν τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις. Παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου συσκέψεις καὶ τὰς ληφθείσας ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως ἀποφάσεις, περὶ τῶν ὁποίων ὡμιλήσαμεν ἀνωτέρω ἐκτενῶς, οἱ διοικηταὶ τῶν Μονάδων, μολονότι κατὰ μέγιστον μέρος ἀνεγνώριζον τὴν γενναιότητα καὶ τὴν συμβολὴν εἰς τὰς ἐπιτυχίας τοῦ ἀγῶνος τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, δὲν ἔδιδον τὴν δέουσαν προσοχὴν εἰς τὰς Μονάδας τοῦ Σώματος καὶ γενικῶς ἐνδιεφέροντο μόνον διὰ τὴν πλήρη ἐξάρτησίν των δι' ἀπολύτου ἐνσωματώσεως. Χωρὶς νὰ φροντίζουν διὰ τὴν πλήρη πολεμικὴν ἄσκησίν των καὶ τὸν ἐφοδιασμόν των, διὰ νέων ὅπλων διεξαγωγῆς πολέμου, ἔθετον τὰ τάγματα Χωροφυλακῆς εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν ἐπιχειρήσεων, ὅπου ὑφίσταντο μεγάλην φθοράν. Ἐπέμενον εἰς τὴν ἐφαρμογὴν μεθόδων τακτικοῦ πολέμου καὶ ἀντέδρων εἰς τὰς συνήθεις καὶ ἀποδειχθείσας τόσον ἀποτελεσματικάς, λίαν δὲ γνωστὰς ἐκ προσφάτου πείρας, μεθόδους τῆς Χωφυλακῆς πρὸς συντριβὴν συμμοριῶν, καὶ τούτου ἐπωφελοῦντο οἱ συμμορῖται, ἀποφεύγοντες δι' ἐπιτηδείων ἑλιγμῶν τὰς ἐκ τοῦ συστάδην μάχας.

Ὁσάκις ἐπήρχετο ἀνάπαυλά τις, τῶν συμμοριτῶν μὴ ἐξοντουμένων ἀλλὰ διαφευγόντων, εἰς τὰ ἀπρόσιτα ὀρεινὰ κρησφύγετά των, αἱ στρατιωτικαὶ δυνάμεις μετεκινοῦντο, ὁπότε οἱ συμμορῖται ἐπανήρχοντο, ἐπιτιθέμενοι ὁμαδικῶς κατὰ τῶν σχετικῶς μικρῶν δυνάμεων τῆς Χωροφυλακῆς, αἱ ὁποῖαι εἶχον παραμείνει «πρὸς διατήρησιν τῆς τάξεως». Τέλος, πολλοὶ διοικηταὶ Στρατιωτικῶν Μονάδων συνηγόρουν εἰς τὴν διάλυσιν τῶν ταγμάτων Χωροφυλακῆς, μολονότι αἱ στρατιωτικαὶ δυνάμεις καὶ λόγῳ ἀνεπαρκείας των πρὸς κάλυψιν ὁλοκλήρου τῆς Χώρας, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς φύσεως τοῦ ἀγῶνος, ἐτέλουν ἐν ἀδυναμίᾳ συντριβῆς τοῦ συμμοριτισμοῦ ὑπὸ μόνων αὐτῶν εἰς ὁλόκληρον τὴν Χώραν.

Ἀλλά, αἱ μεγαλύτεραι δυσχέρειαι προέκυπτον ἐκ τῆς ἐπικρατούσης εἰς τὴν Ἑλλάδα, παρὰ τὸ κρίσιμον τῶν ἐθνικῶν περιστάσεων, ἀνωμάλου πολιτικῆς καταστάσεως. Κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1946 εἶχε λάβει μεγάλην πλειοψηφίαν τὸ Λαϊκὸν Κόμμα, τοῦ ὁποίου ὁ ἀναδειχθεὶς ἀρχηγὸς Κωνσταντῖνος Τσαλδάρης ἐσχημάτισε Κυβέρνησιν. Ἀλλ' εὐθὺς ὡς ἤρχισεν ὁ συμμοριτοπόλεμος, αἱ κρίσιμοι ἐθνικαὶ περιστάσεις ἐφαίνοντο ἐπιβάλλουσαι, καὶ διὰ τὴν ἀπερίσπαστον διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν πρόθυμον ἐνίσχυσιν ἐκ μέρους τῶν συμμαχικῶν Κυβερνήσεων, ἀπόλυτον ἐθνικὴν ἑνότητα. Πρὸς τοῦτο κατέστη ἐνδεδειγμένη ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τῶν ἀστικῶν κομμάτων τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἰδίως τοῦ ἰσχυροτέρου ἐξ αὐτῶν, τῶν Φιλελευθέρων. Ὁ πρωθυπουργὸς Κ. Τσαλδάρης, μετὰ πατριωτικῆς καρτεροψυχίας, ἐδέχθη νὰ παραχωρήση τὴν πρωθυπουργίαν, ὡς καὶ τὴν εἰς τὴν Κυβέρνησιν συμμετοχὴν πολιτικῶν ἐκ τῆς ἀντιπολιτευτικῆς παρατάξεως. Ἐν ἀρχῇ ἐγένετο πρωθυπουργὸς ὁ Ἀλέξανδρος Διομήδης καί, ἐν συνεχείᾳ, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Κόμματος Φιλελευθέρων Θεμιστοκλῆς Σοφούλης, μετὰ συμμετοχῆς στελεχῶν ἐκ τούτου.

Ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ ἐθνικοῦ συνασπισμοῦ κατεπράϋνε μέν πως τὴν ὀξύτητα τῶν πολιτικῶν παθῶν, διήνοιξεν ὅμως δρόμους πρὸς κομματικοὺς ἀνταγωνισμοὺς καὶ ἀλληλοϋπονομεύσεις, αἱ ὁποῖαι πᾶν ἄλλο ἢ ἐξυπηρέτουν τὸν ἐξαγγελθέντα σκοπὸν τῆς ἐθνικῆς ἑνώσεως διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος. Ὅπως συμβαίνει συνήθως εἰς τοιαύτας, ἐπιβαλλομένας ἐκ τῶν περιστάσεων, κυβερνητικὰς συνεργασίας ἀντιμαχομένων κομμάτων, οἱ συνεργαζόμενοι πολιτικοὶ ἀντίπαλοι, ἕκαστος εἰς τὸν κύκλον τῆς δικαιοδοσίας

του, ἐφρόντιζε νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ κόμματός του καὶ τὰ ἴδια, εἰς βάρος ἐκείνων τῶν ἀντιπάλων κομμάτων, ἐξ οὗ καὶ προεκαλοῦντο ἐνδοκυβερνητικαὶ διαμάχαι, καθιστῶσαι ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν περισσότερον ἐπισφαλῆ τὴν συνεργασίαν. Τὸν ἀντίκτυπον τῆς καταστάσεως αὐτῆς ὑφίστατο καὶ ἡ Χωροφυλακή, Σῶμα κατ' ἐξοχὴν θεωρούμενον ὡς βαρῦνον εἰς τὰς πολιτικὰς ἐκτιμήσεις τῆς κοινῆς γνώμης, ἰδίως εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ ἀνὰ τὴν ὕπαιθρον, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀνέκαθεν κινοῦν τὴν προσοχὴν τῶν κομμάτων, πρὸ πάντων ἐπὶ τῇ προόψει ἐκλογῶν. Οὕτω, πολλοὶ κομματικοὶ παράγοντες ἀπέβλεπον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως καὶ πολλοὶ ἐπενέβαινον εἰς τὰ θέματα τῆς Χωροφυλακῆς, εἴτε πρὸς περιορισμὸν τῶν δραστηριοτήτων του, διότι ἐκ προκαταλήψεως ἐπίστευον ὅτι αὗται ἀπέβαινον ἐπὶ βλάβῃ τῶν κομματικῶν συμφερόντων των, εἴτε πρὸς ἐξασφάλισιν φιλικῶν των ἡγετικῶν στοιχείων.

Ἡ Ἀναθεωρητικὴ Βουλή, μολονότι ἐλυμαίνετο ἤδη τὴν Ἑλλάδα ὁ συμμοριτοπόλεμος, λόγῳ ἀντιδράσεως τῶν πολιτικῶν στοιχείων τῆς ἀριστερᾶς, μετὰ μεγάλης δυσκολίας ἐψήφισε τὸ Γ' Ψήφισμα «περὶ ἐκτάκτων μέτρων ἀφορώντων τὴν Δημοσίαν Τάξιν καὶ Ἀσφάλειαν», βάσει τοῦ ὁποίου ἐδόθησαν ηὐξημέναι δικαιοδοσίαι εἰς τὰς ἀστυνομικὰς Ἀρχάς, διὰ τὰς κατ' οἶκον ἐρεύνας, τὰς συλλήψεις, τοὺς περιορισμοὺς κυκλοφορίας κλπ. Ἀλλὰ καὶ τὰ μέτρα αὐτά, τὰ ὁποῖα ἄλλως τε εἰς τὴν ἐξαιρεθεῖσαν Πελοπόννησον ἐφηρμόσθησαν μόλις τὴν 23ην Ὀκτωβρίου 1947, ἦσαν ὅλως ἀνεπαρκῆ καὶ ἔδιδον μᾶλλον ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἡγέτας τοῦ ΕΑΜ νὰ ἐκτοξεύουν μύδρους κατὰ τῶν «βιαιοπραγιῶν τῆς Χωροφυλακῆς εἰς βάρος τῶν δημοκρατικῶν πολιτῶν».

Πρὸς πληρεστέραν κατανόησιν τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ κομματικαὶ ζυμώσεις καὶ αἱ ἐν γένει ἐπικρατοῦσαι εἰς τὴν Ἑλλάδα πολιτικαὶ συνθῆκαι παρεκώλυον τὴν δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς, πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος ἀπὸ τὴν λαίλαπα τοῦ συμμοριτισμοῦ, ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι εἶχε διαρρεύσει χρονικὸν διάστημα περισσότερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ συμμοριτοπολέμου καὶ οὐδὲν ἀκόμη εἶχε ληφθῆ νομοθετικὸν μέτρον πρὸς κήρυξιν παρανόμων τῶν κομμουνιστικῶν ὀργανώσεων καὶ διεύρυνσιν τῶν δικαιοδοσιῶν τῆς Χωροφυλακῆς διὰ τὴν περιστολὴν τῆς νέας ἀνταρσίας. Τοὐναντίον, αἱ κομμουνιστικαὶ ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ὀργανώσεις ἕδρων, ὡς δῆθεν «δημοκρατικοῦ χαρακτῆρος», πλημμυρίζουσαι τὴν Βουλὴν καὶ τὸν τύπον μὲ διαμαρτυρίας διὰ τὰς ἐναντίον των «διώξεις τῶν φασιστικῶν ὀργάνων». Οἱ ἑαμῖται βουλευταὶ ἐξεσφενδόνιζον μύδρους κατὰ τῶν «παραβιάσεων τῆς συμφωνίας τῆς Βάρκιζας» καὶ τῶν «βιαιοπραγιῶν τῆς φασιστικῆς Χωροφυλακῆς».

Τὴν 14ην Σεπτεμβρίου 1947 ἐξεδόθη τὸ ΚΘ' Ψήφισμα τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς «περὶ ἀμνηστίας τῶν παραδιδομένων στασιαστῶν», μολονότι ἦτο πασιφανὲς ὅτι, αἱ ἤδη δρῶσαι λυσσαλέως ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα κομμουνιστικαὶ συμμορίαι, δὲν θὰ ἐλάμβανον ὑπ' ὄψιν τοιαῦτα μέτρα ἐπιεικείας, ἀφ' οὗ σκοπός των ἦτο νὰ κυριαρχήσῃ ὁ κομμουνισμὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὄχι νὰ ζήσουν ὡς ἐλεύθεροι δημοκρατικοὶ πολῖται. Ἐπὶ τέλους, τὴν 27ην Δεκεμβρίου 1947, ὅτε ἡ πανελλήνιος ἀγανάκτησις εἶχε κορυφωθῆ συνεπείᾳ τῆς κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων ἐπιθέσεως κατὰ τῆς Κονίτσης, ἐξεδόθη ὁ Α.Ν. 509 «περὶ μέτρων Ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, τοῦ πολιτεύματος, τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος καὶ προστασίας τῶν ἐλευθεριῶν τῶν πολιτῶν», κυρωθεὶς διὰ τῶν ἀκολουθησάντων ψηφισμάτων ΜΗ/48 τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς. Διὰ τούτου ἐκηρύχθη διάλυσις καὶ θέσις ἐκτὸς Νόμου τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος, τοῦ ΕΑΜ καὶ τῶν παραφυάδων των, ὡς καὶ παντὸς σωματείου ἢ ὀργανώσεως σχέσιν ἔχοντος μετὰ τῆς ἀνταρσίας καὶ ἐν γένει ἐνεργοῦντος κατὰ τῆς ἀκεραιότητος τῆς Χώρας. Ἐλαμβάνοντο ἐπίσης μέτρα πρὸς καταστολὴν τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας, ἀπηγορεύθησαν αἱ δημόσιαι συναθροίσεις καὶ ἐτέθησαν ὑπὸ ἀπειλὴν ἐκκαθαρίσεως οἱ δρῶντες κομμουνιστικῶς δημόσιοι ὑπάλληλοι. Οὕτω, διηυρύνθησαν αἱ δικαιοδοσίαι τῆς Χωροφυλακῆς, πρὸς διεξαγωγὴν νέου ἀγῶνος κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ, ὡς ὑψίστης ἐθνικῆς ἀποστολῆς καὶ ὄχι ὡς ὀργάνων φασισμοῦ, ὡς κατηγόρουν ἐπιτηδείως τὰ ἐνισχύοντα τὸν συμμοριτισμὸν ἀριστερὰ στοιχεῖα.

Οἱ κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν Ἀρχηγοὶ τῆς Χωροφυλακῆς, ἀντιστράτηγος Κωνστ. Μιχαλόπουλος (1946-1948) καὶ ὑποστράτηγος Κωνστ. Κατσαμπῆς (1948 - 1950), κατέβαλλον ἐντόνους προσπαθείας, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀντιξόων αὐτῶν περιστάσεων καὶ διατήρησιν τοῦ Σώματος εἰς ἐπίπεδον ἱκανότητος διεξαγωγῆς τοῦ ἀγῶνος κατὰ τοῦ ἑαμοσλαβικοῦ συμμοριτισμοῦ. Ἡ προσπάθειά των, κυρίως, ἐστρέφετο εἰς τὴν αὔξησιν τῶν δυνάμεων τῆς Χωροφυλακῆς, τὴν κατάλληλον ἐκγύμνασιν τῶν προσλαμβανομένων καὶ χρησιμοποιουμένων ἀνδρῶν, τὴν ἀνάδειξιν καταλλήλων στελεχῶν, τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν ταγμάτων, Διοικήσεων, Ὑποδιοικήσεων, Σταθμῶν καὶ ἄλλων ἀνὰ τὴν Χώραν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς καὶ τὴν διασφάλισιν ἀκτῖνος ἐνεργείας τῶν ὀργάνων ταύτης πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος. Πλήν, μέγα μέρος τῶν προσπαθειῶν αὐτῆς κατηναλίσκετο εἰς τὸ ἄχαρι καὶ ἀρνητικὸν ἔργον ἀντιδράσεως, εἰς τὰς κατ' ἐπανάληψιν ὑποβαλλομένας προτάσεις ἐλαττώσεως τῆς δυνάμεως τοῦ Σώματος, ἀπολύσεως τῶν ἄνευ θητείας προσληφθέντων, διαλύσεως ταγμάτων καὶ ἄλλων Ὑπηρεσιῶν, ἀπομακρύνσεως ἢ ἀντικαταστάσεως τῶν μαχομένων τμημάτων, ἐνίοτε καὶ ἀποσοβήσεως ὑφαρπαγῆς ἁρμοδιοτήτων στατικῶν Ὑπηρεσιῶν της εἰς ὡρισμένας περιοχάς. Οἱ Ἄγγλοι ὀργανωταὶ καὶ ἡ Ἀμερικανικὴ Ἀποστολὴ ἐπέμενον πάντοτε εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς δυνάμεως, διὰ καταργήσεως τῶν μαχητικῶν ταγμάτων καὶ ἀπο-

λύσεως τῶν ἄνευ θητείας ἀνδρῶν, πολλάκις δὲ ἐνισχύοντο εἰς τὰς εἰσηγήσεις των ὑπὸ πολιτικῶν μετεχόντων τῆς Κυβερνήσεως, οἱ ὁποῖοι, θεωρουμένων ὡς ἐπικειμένων τῶν ἐκλογῶν, συνεκέντρωνον τὴν σκέψιν των εἰς πᾶν ὅ,τι θὰ ἠδύνατο νὰ διευκολύνῃ τὴν ἐπιτυχίαν των.

Ἀρχὰς Ἰανουαρίου 1948, ἀπεφασίσθη ἡ ἐντὸς μηνὸς ἀπόλυσις τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰς Ἀνωτέρας Διοικήσεις Χωροφυλακῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, Κεντρικῆς Μακεδονίας καὶ Θεσσαλίας, ἐν ᾧ κατὰ τὸν ἑπόμενον μῆνα θὰ ἠκολούθει ἡ ἀπόλυσις ἄνευ θητείας ὑπηρετούντων ὁπλιτῶν εἰς τὰς Ἀνωτέρας Διοικήσεις Δυτικῆς Μακεδονίας, Δυτικῆς Ἑλλάδος καὶ Πελοποννήσου. Ἡ ἀπόφασις αὐτὴ ἦτο τοσοῦτο μᾶλλον ἄκαιρος καὶ ἀσύμφορος, καθόσον οἱ ἄνευ θητείας ὁπλῖται, ὑπηρετοῦντες ἤδη ἐπὶ διετίαν σχεδόν, περιπλανηθέντες ἀνὰ τὰ ὄρη καὶ τὰς κοιλάδας τῆς Ἑλλάδος, μαχόμενοι στῆθος πρὸς στῆθος κατὰ τῶν συμμοριτῶν, ἀσκηθέντες καὶ ἀποκτήσαντες πεῖραν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος, ἦσαν καὶ οἱ πλέον κατάλληλοι πρὸς συνέχισιν τούτου κατὰ τὴν κρίσιμον φάσιν του. Εἰς μάτην οἱ Διοικηταὶ τῶν Ἀνωτέρων Διοικήσεων Χωροφυλακῆς, ἐνισχυόμενοι εἴς τινας περιπτώσεις καὶ ὑπὸ ὡρισμένων σωματαρχῶν ἢ ἀνωτέρων διοικητῶν Στρατιωτικῶν Διοικήσεων, διεμαρτύροντο ἐντόνως ἐπισείοντες τὸν κίνδυνον κακῆς τροπῆς τοῦ ἀντισυμμοριτικοῦ ἀγῶνος, διὰ τῆς διαλύσεως τῶν ταγμάτων καὶ ἀπολύσεως τῶν ἄνευ θητείας ὁπλιτῶν. Τὸ μόνον ἐπιτυγχανόμενον ἦτο ἡ συνήθης, δι' ἐνεργοῦ ἐπεμβάσεως τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ πλειοψηφοῦντος κόμματος καὶ ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως Κ. Τσαλδάρη, ἀναβολὴ ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως ἐπί τινας μῆνας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος ἐτίθεντο ἐν ἐφαρμογῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀποφάσεις ἱδρύσεως ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς, ὡς καὶ δημοσυντηρήτων μονάδων, διὰ τῶν ὁποίων ἠλπίζετο ὅτι θὰ ἀνεπληροῦντο τὰ δημιουργούμενα, ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῶν δυνάμεων Χωροφυλακῆς, κενά.

Πάντως, ἡ Ἀμερικανικὴ Ἀποστολὴ ἐπέμενεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συμφωνηθέντων μέτρων, ἀπορρίπτουσα πρότασιν καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐπιτελείου περὶ ἐπί τινα εἰσέτι χρόνον διατηρήσεως τοῦ Μηχανοκινήτου, τῆς Τεθωρακισμένης Ἴλης καί τινων ταγμάτων Χωροφυλακῆς καὶ ἀπειλοῦσα ὅτι, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, θὰ διέκοπτε τὰς χορηγουμένας πιστώσεις διὰ τὴν συντήρησιν καὶ δρᾶσιν τοῦ Σώματος Χωροφυλακῆς. Συμφώνως πρὸς ἔγγραφον αὐτῆς, τῆς 22ας Ἀπριλίου 1948, «ἡ Χωροφυλακὴ ὤφειλεν ὅπως περιορίσῃ τὴν δρᾶσιν αὐτῆς τὸ ταχύτερον εἰς τὰ καθήκοντα τῆς ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας, ἀφήνουσα εἰς τὸν Στρατὸν ἅπαντα τὰ καθήκοντα τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων». Ἡ πρότασις μιᾶς ἐπειγούσης αὐξήσεως τῶν δυνάμεων Χωροφυλακῆς, πρὸς συγκρότησιν ἀποσπασμάτων διώξεως, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς κρισίμου καταστάσεως εἰς τὴν ὕπαιθρον,... θὰ ἐξητάζετο ἐν καιρῷ. Ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς ὤφειλε νὰ μειωθῇ ἄνευ ἀναβολῆς εἰς 22.000 ἄνδρας, ἄλλως θὰ ἐδυσχεραίνοντο αἱ ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανικοῦ Κογκρέσσου χορηγούμεναι πιστώσεις διὰ τὴν στρατιωτικὴν βοήθειαν τῆς Ἑλλάδος.

Τελικῶς, τὴν 15ην Μαΐου 1948 καὶ κατόπιν νέου ἐντόνου καὶ ἀνεπιδέκτου συζητήσεως ἐγγράφου τῶν ἀρχηγῶν τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς, ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ Δημοσίας Τάξεως ἡ διαταγὴ βαθμιαίας διαλύσεως μονάδων τῆς Χωροφυλακῆς καὶ μειώσεως τῶν δυνάμεων ταύτης. Βάσει τῆς διαταγῆς αὐτῆς, διὰ διαδοχικῶν διαλύσεων μονάδων καὶ ἀπολύσεων ὁπλιτῶν, τέλη Μαΐου 1948 ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς ἐκ τῶν 30.000 θὰ κατήρχετο εἰς 25.000 ἄνδρας, τὴν 1ην Ἰουλίου δὲν θὰ ὑπερέβαινε τὰς 23.600 καὶ μέχρι τῆς 1ης Σεπτεμβρίου θὰ ἔφθανε τὰς 22.000 ἄνδρας. Μία προσωπικὴ ἐπέμβασις τοῦ ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως Κ. Τσαλδάρη, ἐνισχυομένη ὑπὸ τῶν βουλευτῶν τῶν χειμαζομένων ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐπαρχιῶν, πρὸς ἀναβολὴν τῆς διαλύσεως τῶν δρώντων εἰς Πελοπόννησον, Στερεὰν καὶ Σάμον ταγμάτων Χωροφυλακῆς, οὐδὲν ἀπέδωσε καὶ ἐπετεύχθη μόνον ἡ ἐπί τινας μῆνας διατήρησις μεταβατικῶν ἀποσπασμάτων, ἀλλὰ συντηρουμένων δι' ἑλληνικῶν πόρων. Μόνον ὁ ἀναλαβὼν τὴν ἀρχιστρατηγίαν Ἀλ. Παπάγος, διὰ προσωπικῆς ἐπεμβάσεώς του, ἐπέτυχεν ὅπως κατὰ τὸ ἔτος 1949, ἡ ὑπὸ τὴν φροντίδα τῆς Ἀμερικανικῆς Ἐπιμελητείας δύναμις, ἀνέλθῃ εἰς 23.344 καὶ τοῦτο πρὸς βαθμιαίαν ἐκπαίδευσιν τῶν εἰς Σχολὰς ἐπὶ πλέον τοῦ καθωρισμένου ἀριθμοῦ τῆς δυνάμεως ἐκπαιδευομένων ὁπλιτῶν. Ἐπίσης, ἐπέτυχεν ὅπως, ἐνῷ τὰ λοιπὰ τάγματα διελύθησαν ἐντὸς τοῦ 1948, τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα καὶ ἡ Τεθωρακισμένη Ἴλη διαλυθοῦν κατὰ Μάρτιον τοῦ 1949. Ἐξ ἄλλου ὁ πρωθυπουργὸς Σοφούλης, ἐνδιαφερόμενος ἀμέσως διὰ τὴν ἰδιαιτέραν του περιφέρειαν τῆς Σάμου, τὴν ὁποίαν ἐλυμαίνετο ὁ συμμοριτισμός, προσεχώρησεν εἰς τὴν ἄποψιν ὅπως διαλυθῇ τελευταῖον ὅλων τὸ ἐκεῖ δρῶν 20ὸν Τάγμα, τέλη Ἰουλίου 1949. Ἄλλωστε, ὡς θὰ λεχθῇ λεπτομερέστερον κατωτέρω, κατ' ἐντολὴν τοῦ ἀρχιστρατήγου καὶ μὲ τὴν σιωπηρὰν ἀνοχὴν τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς, τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς, ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ Τάγματος, συνεκρότησεν ὀκτὼ ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς διὰ τὴν Ἤπειρον καὶ τὴν Κεφαλληνίαν.

Ἡ πλέον ὀδυνηρῶς αἰσθητὴ ἐκ τῶν ἀποφάσεων ἐλαττώσεως τῶν δυνάμεων Χωροφυλακῆς, ἦτο ἡ ὁριστικὴ διάλυσις τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος, τὸ ὁποῖον συνεχίζον τὰς ἡρωικὰς παραδόσεις τοῦ συσταθέντος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Μεταξᾶ καὶ μετασχόντος θαυμασίως εἰς τὸν Ἑλληνοϊταλικὸν πόλεμον, ἀνέπτυξε τεραστίαν δρᾶσιν εἰς Θεσσαλίαν, Στερεὰν καὶ Πελοπόννησον, ἀποτελέσαν σημαντικὸν παράγοντα συντριβῆς τοῦ συμμοριτισμοῦ. Εἰς ἐν εἴδει διαμαρτυρίας διὰ τὴν διάλυσίν του ἔκθεσιν

τοῦ τελευταίου διοικητοῦ αὐτοῦ συνταγματάρχου Δημ. Γιαννικοπούλου, λέγονται τὰ κατωτέρω: 1. Τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα ἦτο ἡ πρώτη ὀργανωθεῖσα μονὰς τῆς Χωροφυλακῆς καὶ διατεθεῖσα ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1946 πρὸς καταστολὴν τῆς κομμουνιστικῆς στάσεως. Περιέφερεν ἐνδόξως τὰ ὅπλα ἀνὰ τὴν Θεσσαλίαν καὶ Ρούμελην, ἀπὸ δὲ τοῦ Ἰουλίου 1947 ἀνὰ τὴν Πελοπόννησον. 2. Μόνον ἐν Πελοποννήσῳ ἐφόνευσε κατὰ τὸ ἔτος 1948 εἰς διαφόρους μάχας 155 συμμορίτας, εὑρεθέντας νεκροὺς ἐπὶ τόπου, συνέλαβεν 25 αἰχμαλώτους, ἐτραυμάτισε πλέον τῶν 400 καὶ ἐκυρίευσε πλεῖστα λάφυρα εἰς ὁπλισμόν. 3. Ἔσχε βαρυτάτας ἀπωλείας, ἀξιωματικοὶ 3, ἀνθυπασπισταὶ 1, ὑπαξιωματικοὶ 10, χωροφύλακες 39, ὑπερεκατὸν πεντήκοντα δὲ ἐτραυματίσθησαν καί τινες ἐξ αὐτῶν κατέστησαν ἀνάπηροι. 4. Τὸ Τάγμα τοῦτο, προσέθεσε πολλὰς σελίδας δόξης εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ ἀγῶνος τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ, ἀγωνιζόμενον ἐπὶ 32 μῆνας ἄνευ ἀναπαύσεως καὶ διαλυθὲν ὡς μία τυχαία τις μονάς, ἡ ὁποία διεβίωσεν ἐν ἀφανείᾳ ἢ καὶ δὲν ἔπραξε τὸ καθῆκόν της. 5. Ἡ διὰ τοιούτου τρόπου διάλυσις τοῦ Τάγματος ἔτρωσε τὴν φιλοτιμίαν τῶν ἀνδρῶν του, οἱ ὁποῖοι δικαίως ἀνέμενον ἐπὶ τῇ διαλύσει του μίαν ἀναγνώρισιν τῶν θυσιῶν, πρὸς ἠθικὴν ἱκανοποίησίν των.

Ἡ Κυβέρνησις, παλαίουσα ἐν τῷ μέσῳ ἀντιξόων περιστάσεων καὶ ἀντιμετωπίζουσα τὴν πείσμονα ἀντίδρασιν τῶν ἀμερικανικῶν οἰκονομικῶν ἀποστολῶν, ἀρνουμένων πᾶσαν αὔξησιν πιστώσεων πρὸς δημιουργίαν νέων μαχητικῶν μονάδων Χωροφυλακῆς, καθ' ὃν χρόνον ὁ συμμοριτισμὸς ἐλάμβανε διαστάσεις ἐπικινδύνους διὰ τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἔθνους, ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν ἀντιμετωπίσεως τῆς καταστάσεως διὰ δημοτικῶν πόρων. Οὕτω, διὰ σειρᾶς Β. Διαταγμάτων, ἱδρύθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους 1948 δημοσυντήρητα Τάγματα ἢ Διλοχίαι ἢ Λόχοι Χωροφυλακῆς εἰς Εὔβοιαν, Ξάνθην, Δράμαν, Βόλον, Πάτρας, Αἴγιον, εἰς Χίον καὶ ἀλλαχοῦ. Αἱ μονάδες αὐταὶ Χωροφυλακῆς, συγκροτούμεναι ἐν σπουδῇ καὶ ἄνευ τοῦ ἀπαιτουμένου χρόνου ἐπιλογῆς καὶ ἀσκήσεως, ἦτο μοιραῖον νὰ παρουσιάσουν πολλὰς ἐλλείψεις. Παρὰ ταῦτα, εἰς πολλὰς περιστάσεις, ἐπολέμησαν γενναίως κατὰ τῶν κομμουνιστικῶν συμμοριῶν, ὑπέστησαν πολλὰς ἀπωλείας καὶ εἴς τινας περιπτώσεις ἔσωσαν τοὺς πληθυσμοὺς ἀπὸ σφαγὰς καὶ δηώσεις. Ἐξ ἄλλου, συχνότατα, ἀναλόγως τῶν τοπικῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν διαδραματιζομένων γεγονότων, ὑπῆρξαν αἱ μεταβολαὶ ὡς πρὸς τὰς μαχητικὰς αὐτὰς μονάδας Χωροφυλακῆς, ἄλλοτε καταργουμένων, ἄλλοτε ἐνισχυομένων καὶ ἄλλοτε συγχωνευομένων τούτων μὲ ἄλλας.

6. Ο ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΠΑΠΑΓΟΣ ΚΑΘΟΡΙΖΕΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

Ἀφ' ἧς ἀνέλαβε τὴν γενικὴν ἀρχηγίαν τοῦ νέου ἐθνικοῦ ἀγῶνος ὁ ἀρχιστράτηγος τοῦ ἡρωικοῦ πολέμου κατὰ τῆς Ἰταλίας καὶ Γερμανίας Ἀλέξανδρος Παπάγος, καθώρισε σαφῶς, λύων πάσας τὰς ἕως τότε ἀμφισβητήσεις, τὸ ἔργον τῆς Χωροφυλακῆς, διὰ τῆς κατωτέρω Διαταγῆς, ἡ ὁποία, συγχρόνως, θέτει τέρμα εἰς τὰς ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν διοικητῶν αὐθαιρέτους ἑρμηνείας, περὶ τρόπου χρησιμοποιήσεως καὶ ἐν γένει τῆς θέσεως τῆς Χωροφυλακῆς, κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

ΘΕΜΑ: Χρησιμοποίησις Χωροφυλακῆς
Πρός: Α΄, Β΄, Γ΄ Σώματα Στρατοῦ, Μεραρχίας, Α.Σ.Δ.Σ.Δ.

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ/Γ.Ε.Σ.

ΚΟΙΝ.: ΓΕΣ/ΑΙ - Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς - Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως (Δ/σιν Ἀσφαλείας) - Συν. Χωροφυλακῆς

Ἀριθ. Πρωτ 223810 Ἀριθ. Φ. 4031/2 Β.Σ.Τ. 902/16.4.49

1. Διὰ τῆς ἀπὸ 9.7.46 κοινῆς ἀποφάσεως ὑπουργῶν Στρατιωτικῶν καὶ Δημοσίας Τάξεως (κοινοποιηθείσης ὑμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ. 4031/2/5987Α/12.7.48), καθωρίσθη ἡ Ἀποστολὴ καὶ ὁ ρόλος ὃν θ' ἀναλαμβάνῃ ἡ Χωροφυλακὴ κατὰ τὰς διεξαγομένας ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ ἐπιχειρήσεις.

2. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. ΑΠ. Φ. 4031/3/23.3.1949 Διαταγῆς Ἀρχιστρατήγου διευκρινιζούσης τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν, ὁμοίως καθωρίσθη ὁ ρόλος τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ὁ τρόπος χρησιμοποιήσεως ταύτης.

3. Παρὰ ταῦτα, ἐκ κοινοποιουμένων ἡμῖν Διαταγῶν Μ.Μ. καὶ ἐξ ἀναφορῶν Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς συνάγεται ὅτι, ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ὑπάρχουν παρερμηνεῖαι, αἵτινες προκαλοῦσιν ἀσκόπους ἀλληλογραφίας καὶ ἐλάχιστα συντελοῦν εἰς τὴν συνεργασίαν Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς καὶ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιδιωκομένου κοινοῦ σκοποῦ.

4. Συγκεκριμένως: α) Μ.Μ. παρερμηνεύουσι τὴν ὡς ἄνω Διαταγὴν Ἀρχιστρατήγου (παρ. 3β) καθ' ἣν ὁ Στρατιωτικὸς Διοικητὴς δύναται ν' ἀναθέσῃ οἱανδήποτε ἀποστολὴν ἀσφαλείας εἰς τὴν Χωροφυλακήν, διατάσσων τὴν συγκρότησιν ἀποσπασμάτων, ἕνεκα τῆς ὁποίας καταργοῦνται Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς ἢ ἀπογυμνοῦνται στατικαὶ γενικῶς Ὑπηρεσίαι ἐπὶ βλάβῃ τοῦ γενικωτέρου ἔργου τῆς Χωροφυλακῆς. β) Διαθέτουν τμή-

ματα Χωροφυλακῆς εἰς περιοχὰς ὧν δὲν συνετελέσθη εἰσέτι ἡ ἐκκαθάρισις ἢ ὅπου δροῦν ὠργανωμέναι κομμουνιστοσυμμορίαι. γ) Δὲν χρησιμοποιοῦν ὅσον ἔδει τὴν Χωροφυλακήν, διὰ τὴν συλλογὴν πληροφοριῶν καὶ ἐκκαθάρισιν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐκ τῶν αὐτοαμυντικῶν πρακτόρων κλπ. ὑπούλως δρώντων κρυπτοκομμουνιστῶν, ἢ τοὐλάχιστον δὲν κινοῦν ταύτην πρὸς τοῦτο.

5. Ἐπανερχόμενος καὶ αὖθις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου παρέχω τὰς κάτωθι διευκρινίσεις, αἵτινες θὰ διέπουν τελικῶς τὰς σχέσεις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς.

α) Ἀποστολὴ Χωροφυλακῆς. Εἶναι καὶ παραμένει: Ἀστυνομικὰ καθήκοντα. Ἐκκαθάρισις ἀστικῶν κέντρων καὶ χωρίων ἐκ πάσης φύσεως στοιχείων τοῦ παρανόμου μηχανισμοῦ τοῦ ΚΚΕ (Αὐτοάμυνα-Κ. Πληροφοριῶν κλπ.). Συλλογὴ καὶ παροχὴ πληροφοριῶν εἰς τὸν Στρατὸν περὶ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν. Παροχὴ πληροφοριῶν εἰς τὸν Στρατὸν περὶ τῶν κατὰ τόπους δρώντων μὴ νομοταγῶν στοιχείων κλπ. Συμπλήρωσις τοῦ ἔργου τοῦ Στρατοῦ εἰς ἐκκαθαρισθείσας περιοχάς, ὅπου δροῦν ὀλιγάριθμοι κομμουνιστοσυμμορίαι ἢ μεμονωμένα ἐπικεκηρυγμένα ἄτομα ἢ εἰς περιοχὰς ὅπου παρουσιάζεται ἀσήμαντος κομμουνιστοσυμμοριακὴ δραστηριότης, δι' ἀποσπασμάτων καὶ ἐπανεγκαταστάσεως τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς.

β) Χρησιμοποίησις τῆς Χωροφυλακῆς: Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς. Εἰς ἑκάστην περιοχὴν μετὰ συντελεσθεῖσαν ἐκκαθάρισιν καὶ ἐφ' ὅσον ἔχουν ἐπιτευχθῆ συνθῆκαι ἀσφαλείας νὰ ἐγκαθίστανται ἀμέσως κοινῇ συνεννοήσει διοικητῶν Μεγάλων Μονάδων καὶ ἀνωτέρου διοικητοῦ Χωροφυλακῆς οἱ προβλεπόμενοι Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς. Σύμπτυξις Σταθμῶν Χωροφυλακῆς δὲν θὰ διατάσσεται, οὐδὲ θὰ πραγματοποιῆται, εἰ μὴ μόνον ὅταν αἱ συνθῆκαι ἀσφαλείας ἐπιβάλλουσι τοῦτο. Τὴν τοιαύτην σύμπτυξιν θὰ διατάσσῃ ὁ διοικητὴς Μεγάλης Μονάδος τῆς περιοχῆς, ἐν συνεννοήσει ἢ τῇ προτάσει τοῦ ἀντιστοίχου ἀνωτέρου διοικητοῦ Χωροφυλακῆς.

Βάσει τῆς ἀπορρήτου αὐτῆς διαταγῆς τοῦ ἀρχιστρατήγου, ὁ Ἀρχηγὸς Χωροφυλακῆς Κ. Κατσαμπῆς ἐξέδωκε τὴν ἀκολουθοῦσαν διασαφηστικὴν ἐγκύκλιον περὶ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ τῆς ἀνασυστάσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτῆς, μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως.

ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ
Τμῆμα Ἀσφαλείας Γρ. 1ον
Ἀριθ. Πρωτ. 4/5/90ιβ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἀπριλίου 1949

Πρὸς
1. Τὰς Ἐπιθεωρήσεις Χωροφυλακῆς
2. Ἀνωτέρας Διοικήσεις Χωροφυλακῆς καὶ
3. Ἀστυνομικὴν Διεύθυνσιν Θεσσαλονίκης

Κοινοποιῶ προσηρτημένως ἐν ἀντιγράφῳ τὴν ὑπ' ἀριθ. 223810 Φ. 403/2 ἀπὸ 16.4.1949 Διαταγὴν τοῦ ἀρχιστρατήγου καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν ταύτης παραγγέλλω τὰ ἑξῆς:

I. ΣΤΑΤΙΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ

1. Σύμπτυξις αὐτῶν: α) Αὕτη θὰ ἐνεργῆται μόνον ὅταν τοῦτο ἐπιβάλληται ἀναποδράστως, ἐκ λόγων ἀσφαλείας τῶν ἀνδρῶν τῆς πρὸς σύμπτυξιν Ὑπηρεσίας, κατόπιν κοινῆς συμφωνίας τοῦ οἰκείου διοικητοῦ Μεγάλης Μονάδος Στρατοῦ καὶ τοῦ ἀνωτέρου διοικητοῦ Χωροφυλακῆς. β) Ἡ πρὸς τοῦτο πρότασις τοῦ ἀνωτέρου διοικητοῦ Χωροφυλακῆς θὰ κοινοποιῆται καὶ εἰς τὸ Ἀρχηγεῖον καὶ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν Χωροφυλακῆς. Ἐπίσης, θὰ κοινοποιῆται εἰς τὸ Ἀρχηγεῖον καὶ τὸν Ἐπιθεωρητὴν ἡ ἔγγραφος συγκατάθεσις τοῦ ἀνωτέρου διοικητοῦ Χωροφυλακῆς, ἐὰν ἡ πρωτοβουλία τῆς συμπτύξεως προέρχηται ἐκ τῆς Στρατιωτικῆς Ἀρχῆς. γ) Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν διοικητὴς Μεγάλης Μονάδος διέταξε τὴν σύμπτυξιν στατικῆς Ὑπηρεσίας Χωροφυλακῆς, παρὰ τὴν ἀντίθετον γνώμην τοῦ ἀνωτέρου διοικητοῦ Χωροφυλακῆς, ὁ τελευταῖος θὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς ταύτης καὶ θὰ μοὶ ἀναφέρῃ κατεπειγόντως ἵνα προκαλέσω τὰς διαταγὰς τοῦ ἀρχιστρατήγου.

2. Ἐπαναλειτουργία συμπτυχθεισῶν Ὑπηρεσιῶν: α) Θὰ ἐνεργῆται ἐφ' ὅσον εἰς τὴν περιοχὴν ἑκάστης ἐξ αὐτῶν ἔχει συντελεσθῆ ἡ ἐκκαθάρισις καὶ ἐπετεύχθησαν συνθῆκαι ἀσφαλείας, πάντοτε δὲ κατόπιν κοινῆς συνεννοήσεως τῶν διοικητῶν Μεγάλων Μονάδων καὶ τῶν ἀνωτέρων διοικητῶν Χωροφυλακῆς. β) Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ διαθέσιμος δύναμις διὰ τὴν ἐπάνδρωσιν αὐτῶν καὶ ἐξ ἄλλου δὲν ἐνδείκνυται, ἐκ λόγων ἀσφαλείας, ἡ κατάργησις ἀποσπασμάτων τινῶν πρὸς λῆψιν τῆς ἐντεῦθεν ἀναγκαιούσης διὰ τὴν ἐπάνδρωσιν δυνάμεως, οἱ ἀνώτεροι διοικηταὶ Χωροφυλακῆς θὰ προέρχωνται εἰς συνεννόησιν μετὰ τῶν οἰκείων διοικητῶν Μεγάλων Μονάδων διὰ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπαναλειτουργίας δι' εὐθετώτερον χρόνον.

II. ΚΙΝΗΤΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ

1. Τύπος αὐτῶν καὶ τρόπος συγκροτήσεώς των: α) Αἱ κινηταὶ Ὑπηρεσίαι τῆς Χωροφυλακῆς ἀποτελοῦνται μόνον ἀπὸ μεταβατικὰ ἀποσπάσματα, οὐχὶ δὲ καὶ ἀπὸ ἄλλου τύπου μονάδας (λόχος, τάγμα, συγκρότημα κλπ.). Τὸ Τάγμα Χωροφυλακῆς Σάμου θὰ διατηρηθῇ προσωρινῶς, μέχρι νεωτέρας διαταγῆς. β) Διὰ τὴν συγκρότησιν μεταβατικῶν ἀποσπασμάτων θὰ ὑποβάλλωνται προτάσεις τῶν τελευταίων, θὰ κοινοποιῶνται δὲ καὶ εἰς τὸ Ἀρχηγεῖον καὶ εἰς τὸν οἰκεῖον ἐπιθεωρητὴν Χωροφυλακῆς. γ) Ἡ ἀναγκαιοῦσα δύναμις διὰ τὴν συγκρότησιν αὐτῶν θὰ λαμβάνηται: ι) Ἐκ τῶν τακτικῶν Ὑπηρεσιῶν. ιι) Ἐκ τῶν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἐδ. 1 τῆς παρούσης συμπτυσσομένων στατικῶν Ὑπηρεσιῶν, καὶ ιιι) Ἐκ τῶν ἐν λειτουργίᾳ στατικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ἤθελεν ἀποβῆ εἰς βάρος τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς ὁμαλῆς διεξαγωγῆς τῶν στατικῶν ἐκείνων Ὑπηρεσιῶν, ἀφ' ὧν ἡ δύναμις θὰ ληφθῇ.

2. Σύνθεσις καὶ ἐξάρτησις Μεταβατικῶν Ἀποσπασμάτων: α) Ἡ σύνθεσις τοῦ βασικοῦ τύπου με-

ταβατικοῦ ἀποσπάσματος εἶναι: Εἷς ἀνθυπομοίραρχος ἢ ἀνθυπασπιστὴς καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἐνωμοτάρχης, ὡς διοικητὴς αὐτοῦ. Εἷς ἐνωμοτάρχης, τρεῖς ὑπενωμοτάρχαι καὶ 28 χωροφύλακες, ἤτοι ἐν ὅλῳ 33 ἄνδρες. β) Ὁ ὁπλισμὸς κλπ. τοῦ τοιούτου ἀποσπάσματος ὁρίζεται ὡς ἑξῆς: Ἓξ Τόμψον, 3-4 Μπρέν, 1 ὅλμος 60 χιλ., 24 τυφέκια 303, ἀνάλογος ἀριθμὸς χειροβομβίδων, 3 πιστόλια φωτοβολίδων καὶ 1 ἀσύρματος ἀμερικανικὸς ἢ Νο 18. γ) Ἡ ἐξάρτησις αὐτῶν ὁρίζεται ἐν τῇ κοινοποιουμένῃ διαταγῇ τοῦ ἀρχιστρατήγου, ἤτοι 3-4 ἀποσπάσματα θὰ ὑπάγωνται ὑπὸ μοίραρχον ἐπόπτην αὐτῶν ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτου, ὑπὸ τὸν διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ὁποίας δρῶσιν.

Τὴν ἀνωτέραν ἐποπτείαν τῶν ἀποσπασμάτων θὰ ἔχῃ ἀνώτερος ἀξιωματικὸς Χωροφυλακῆς ἢ ὁ διοικητὴς Χωροφυλακῆς, δι' οὗ θὰ διαβιβάζωνται αἱ διαταγαὶ ἢ ὁδηγίαι τῶν κατὰ τόπους στρατιωτικῶν διοικητῶν.

3. Τακτικὴ αὐτῶν: Ἡ τακτικὴ ἀποστολὴ τῶν μεταβατικῶν ἀποσπασμάτων θὰ εἶναι ἡ ἀκόλουθος. Ἐν ᾧ ὁ Στρατὸς θὰ ἀσχολῆται εἰς τὴν συντριβὴν τῶν μεγάλων συμμοριακῶν συγκροτημάτων ἔν τινι περιφερείᾳ, ἡ Χωροφυλακὴ διὰ τῶν μεταβατικῶν της ἀποσπασμάτων, ταὐτοχρόνως ἀναπτυσσομένων εἰς τὰ διάκενα καὶ τὰ μετόπισθεν τοῦ Στρατοῦ καὶ κινουμένων ἐντὸς ζώνης ἐκ τῶν προτέρων καθοριζομένης, θὰ ἐκκαθαρίζῃ τὴν περιφέρειαν ἀπὸ τὰς ὀλιγαρίθμους συμμορίας ἢ μεμονωμένους συμμορίτας, οἵτινες διέρρευσαν ἢ ὑπελείφθησαν κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Στρατοῦ, θὰ ἐνεργῇ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν κατῳκημένων μερῶν ἐκ τῶν αὐτοαμυνιτῶν, πληροφοριοδοτῶν καὶ παντὸς ὠργανωμένου κομμουνιστοῦ, θὰ καταδιώκῃ καὶ θὰ ἐξοντώνῃ τοὺς τυχὸν ἀναστρεφομένους ἢ διεισδύοντας εἰς τὴν ζώνην δράσεώς της συμμορίτας καὶ θὰ παρεμποδίζῃ τὴν ἀνασυγκρότησιν καὶ ἀναδιοργάνωσιν νέων συμμοριακῶν πυρήνων καὶ ὁμάδων.

III. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΟΥ-ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

1. Κατὰ τὴν συνεργασίαν, πρὸς ρύθμισιν τῶν ἀνωτέρω θεμάτων, νὰ ἐπικρατῇ πνεῦμα ἀπολύτου εἰλικρινείας καὶ κατανοήσεως τῆς κοινῆς ἀποστολῆς Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς πρὸς συντριβὴν τοῦ κομμουνιστοσυμμοριτισμοῦ. Ὁ χειρισμὸς τῶν ὑποθέσεων νὰ γίνηται κατὰ τρόπον πειστικόν, ψύχραιμον καὶ ἀπηλλαγμένον τάσεως πρὸς ἀντιδικίαν, δυνάμενον νὰ ἐπιφέρῃ διατάραξιν τῶν σχέσεων καὶ δημιουργίαν πραγμάτων.

2. Λόγῳ τῆς σοβαρότητος τοῦ ζητήματος, ὁσάκις προκύπτουσι διαφωνίαι μεταξὺ τῶν ὑφ' ὑμᾶς Διοικήσεων καὶ τῶν κατὰ τόπους στρατιωτικῶν διοικητῶν, νὰ ἐπιλαμβάνησθε προσωπικῶς καὶ νὰ καταβάλλητε πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς διευθέτησιν, κατὰ τὰ διὰ τῆς παρούσης ὁριζόμενα.

3. Οἱ ἐπιθεωρηταὶ Χωροφυλακῆς νὰ ἐπιβλέψωσι διὰ τὴν ἐπακριβῆ ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης.

Ὁ Ἀρχηγὸς
Κ. ΚΑΤΣΑΜΠΗΣ
Ὑποστράτηγος

7. ΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑΝ ΤΟΥ ΣΥΜΜΟΡΙΤΟΠΟΛΕΜΟΥ

Μετὰ τὴν καταστολὴν τοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος τοῦ Δεκεμβρίου 1944, αἱ Ὑπηρεσίαι τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸ λεκανοπέδιον τῆς Ἀττικῆς (Ἀθῆναι-Προάστια), ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ἐμπέδωσιν τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας εἰς τὸν τομέα εὐθύνης των. Ἐπιπροσθέτως, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν δικαστικῶν καὶ λοιπῶν καταδιωκτικῶν Ἀρχῶν, κατέγιναν μὲ τὴν ἀνακάλυψιν, σύλληψιν καὶ παραπομπὴν εἰς τὴν Δικαιοσύνην, ὅλων τῶν ἐνεχομένων εἰς τὴν διάπραξιν ἐγκλημάτων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ κινήματος, τόσον εἰς βάρος ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, ὅσον καὶ εἰς βάρος ἄλλων Κρατικῶν ὀργάνων καὶ ἐθνικοφρόνων πολιτῶν.

Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ συμμοριτοπολέμου (30/31.3.1946) καὶ μέχρι πέρατος αὐτοῦ, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ λεκανοπεδίου Ἀττικῆς, δὲν ἔλαβον χώραν σοβαραὶ συμμοριακαὶ ἐπιθέσεις. Αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ἐλάχισται τοιαῦται, ἔλαβον χώραν εἰς τὰ ὅρια τῶν Νομῶν Ἀττικῆς-Βοιωτίας. Ἐπίσης, συμπλοκαί τινες ἐσημειώθησαν μεταξὺ τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων καὶ συμμοριτῶν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὄρους τῆς Πάρνηθος.

Οἱ λόγοι τῆς μὴ εὐδοκιμήσεως τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὸ λεκανοπέδιον Ἀττικῆς ὀφείλονται γενικώτερον εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς πρωτευούσης εὑρίσκοντο μεγαλύτεραι καὶ καλύτερον ἐξωπλισμέναι ἐθνικαὶ δυνάμεις ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν ἔλλειψιν μεγάλων ὀρεινῶν συγκροτημάτων, τὰ ὁποῖα νὰ παρέχουν ἐνδιαίτημα εἰς τοὺς συμμορίτας.

Ἡ Χωροφυλακή, κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ λεκανοπεδίου Ἀττικῆς, ἀπησχολήθη περισσότερον μὲ τὴν ἀνακάλυψιν καὶ ἐξάρθρωσιν διαφόρων παρανόμων κομμουνιστικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι ἔδρων εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ τὰ προάστια.

Κατωτέρω παραθέτομεν ὡρισμένα ἐκ τῶν λαβόντων χώραν γεγονότων, ἅτινα ἀναφέρονται εἴτε εἰς τὴν ἐξάρθρωσιν παρανόμως δρώντων κλιμακίων τοῦ Κ.Κ.Ε. εἴτε εἰς συγκρούσεις μετὰ συμμοριτῶν.

Τὴν 25.4.1946 ἐπραγματοποιήθη παράνομος συγκέντρωσις ἔξωθι τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Αἰγάλεω, ὑπερδιακοσίων κομμουνιστῶν. Πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας οἱ ὁμιληταὶ συνέστησαν νὰ τελοῦν ἐν

ἐπιφυλακῇ, ἐν ὄψει τῆς Πρωτομαγιᾶς καὶ κατεφέρθησαν κατὰ τῆς καθεστηκυίας τάξεως. Ὄργανα Χωροφυλακῆς προέβησαν εἰς διάλυσιν τῆς συγκεντρώσεως καὶ συνέλαβον τοὺς πρωταιτίους.

Τὴν 6/7.6.1946 συνελήφθησαν παρ' ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς εἰς Ἁγίαν Βαρβάραν-Ἀττικῆς 10 ἄτομα κομμουνιστικῶν ἀρχῶν, εἰς χεῖρας τῶν ὁποίων ἀνευρέθη καὶ κατεσχέθη ὁπλισμός. Ἐκ τῆς ἐξετάσεως προέκυψεν ὅτι ταῦτα ἦσαν ἐνεργὰ μέλη τῶν τότε συσταθεισῶν Δεκαρχιῶν τοῦ ΕΛΑΣ, προπαρεσκεύαζον δὲ ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ οἰκήματος τοῦ τότε Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἁγίας Βαρβάρας.

Τὴν 13.8.1946 συνελήφθησαν εἰς τὴν περιοχὴν Αἰγάλεω 2 ἄτομα, διότι ἐνήργουν παράνομον ἔρανον ὑπὲρ τῆς ΕΠΟΝ καὶ διένειμον κομμουνιστικὰς προκηρύξεις.

Τὴν 5.3.1947, ὄργανα Χωροφυλακῆς, ἐνεργήσαντα ἔρευναν εἰς τὴν περιοχὴν Αἰγάλεω, ἀνεῦρον καὶ κατέσχον ἔνσημα τοῦ ΚΚΕ, δι' ὧν ἐνηργεῖτο παράνομος ἔρανος, ὡς, ἐπίσης, καὶ προκηρύξεις ἐπαναστατικοῦ περιεχομένου.

Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1947, παρ' ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς ἐξηρθρώθη εἰς τὴν περιοχὴν Σαμφραμπόλεως-Ἀττικῆς συμμορία ἀποτελουμένη ἐκ 19 ἀτόμων. Εἰς χεῖρας τῶν συλληφθέντων κατεσχέθησαν ὁπλισμὸς καὶ εἴδη στρατιωτικοῦ ἱματισμοῦ.

Κατὰ μῆνα Νοέμβριον 1947, ἀνεκαλύφθη καὶ ἐξηρθρώθη εἰς Νέαν Ἰωνίαν ἡ αὐτοάμυνα τοῦ ὁμωνύμου προαστίου, ἀποτελουμένη ἐκ 12 ἀτόμων. Εἰς χεῖρας τῶν συλληφθέντων κατεσχέθησαν χειροβομβίδες καὶ περίστροφα.

Τὴν 18.3.1948 καὶ ὥραν 18.30', μικρὸν τμῆμα Στρατοῦ-Χωροφυλακῆς-ΜΑΥ κινούμενον εἰς περιοχὴν Πάρνηθος προσεβλήθη ὑπὸ συμμορίας ἐκ πολλῶν σημείων. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν σύγκρουσιν αἱ Ἐθνικαὶ Δυνάμεις διεσκόρπισαν τὴν συμμορίαν.

Τὴν 11.2.1948 καὶ ὥραν 09.30', δύναμις Στρατοῦ-Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ 60μελοῦς συμμορίας εἰς περιοχὴν Βιλλίων-Ἀττικῆς. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται καὶ περιῆλθεν εἰς χεῖρας τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων ὁπλισμὸς καὶ ἄλλα ἐφόδια.

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1948, ἀνεκαλύφθη καὶ ἐξηρθρώθη ὁλόκληρος ἡ ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Ν. Ἰωνίας δρῶσα 8η κομμουνιστικὴ ΑΚΤΙΣ. Εἰς χεῖρας τῶν συλληφθέντων, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀνευρέθη καὶ πολύγραφος, δι' οὗ ἐξετυποῦντο προκηρύξεις τοῦ ΚΚΕ.

Τὸ τελευταῖον 10ήμερον τοῦ Ἀπριλίου 1948 εἰσέβαλεν εἰς τὴν περιοχὴν Ἀττικῆς τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα Κρόνου, δυνάμεως 200 ἀνδρῶν, ὅπερ ταχέως, ἀντιστάσεως μὴ οὔσης, διελθὸν τὸν ὀρεινὸν ὄγκον τῆς Πάρνηθος καὶ τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν μεταξὺ Μαλακάσης-Αὐλῶνος, ἔφθασεν εἰς τὰ ὑψώματα Συκαμήνου - Δήλεσι - Ὠρωποῦ. Ἐναντίον τοῦ συγκροτήματος τούτου ἐκινήθησαν δυνάμεις Στρατοῦ-Χωροφυλακῆς-ΜΕΑ, αἵτινες εἰς ἀλλεπαλλήλους σκληρὰς συγκρούσεις καὶ εἰδικώτερον εἰς τὴν τοιαύτην Ἁγίας Ἐλεούσης, κατώρθωσαν μέχρι τῆς 10.5.1948 νὰ ἐξοντώσουν σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου τὸ συμμοριακὸν τοῦτο συγκρότημα, διασωθέντων μόνον 20 συμμοριτῶν, οἵτινες κατώρθωσαν διὰ τῶν ὀρέων νὰ φθάσουν εἰς Παρνασσόν, ἀπὸ ὅπου εἶχον ἐξορμήσει.

Τὴν 24.5.1948 παρ' ὀργάνων τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Αἰγάλεω συνελήφθησαν 12 κομμουνισταί, στελέχη τῆς κομματικῆς ὀργανώσεως συνοικισμοῦ Ψυρρῆ - Ἀθηνῶν. Ταῦτα εἶχον παραλάβει τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἀπὸ οἰκίαν κομμουνιστοῦ ἐν Ἀθήναις διάφορα εἴδη ὁπλισμοῦ, προοριζόμενα διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν συμμοριτῶν.

Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1948, ἀνεκαλύφθη καὶ ἐξηρθρώθη ἡ ἀνασυσταθεῖσα εἰς τὴν περιοχὴν Γλυφάδας παράνομος κομμουνιστικὴ ὀργάνωσις. Αὕτη οὖσα ἐφωδιασμένη διὰ πολυγράφου, ἐξετύπωνε καὶ διένειμε κομμουνιστικὰς προκηρύξεις, ἐνήργει ἐράνους, ἐπρομηθεύετο ὅπλα καὶ πυρομαχικά, δι' ἀνατρεπτικοὺς σκοποὺς καὶ ἐνέργειαν σαμποτάζ. Ὑπεδέχετο, ὑπέθαλπε καὶ ἀπέκρυπτεν ἐπικινδύνους κομμουνιστὰς ἐξ ἄλλων περιοχῶν καὶ διηυκόλυνε τὴν ἔνταξίν των εἰς τὰς συμμορίας. Κατὰ τὴν σύλληψιν τῶν 52 στελεχῶν, ἀνευρέθη πολύγραφος, ἀριθμὸς ὅπλων καὶ μεγάλος ἀριθμὸς φυσιγγίων διαφόρων τύπων ὅπλων, ὡς καὶ εἴδη ρουχισμοῦ προοριζόμενα διὰ τὰς συμμορίας.

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1948, ἀνεκαλύφθη καὶ ἐξηρθρώθη ἡ λαϊκὴ αὐτοάμυνα τοῦ συνοικισμοῦ Καλογρέζης, συλληφθέντων καὶ ἀποσταλέντων ἁρμοδίως 9 κομμουνιστικῶν στελεχῶν.

Τὴν 2.9.1948, ἔλαβε χώραν δολιοφθορὰ εἰς βάρος τῶν ἐν Ριζουπόλει ἐγκαταστάσεων τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρίας. Κατόπιν ἐπιμόνων ἐνεργειῶν καὶ ἐρευνῶν τῶν ὀργάνων Χωροφυλακῆς, ἀνεκαλύφθη καὶ συνελήφθη ὁ δράστης, ὅστις ἐτύγχανε φανατικὸν κομμουνιστικὸν στέλεχος.

Τὴν 11.10.1948, συνελήφθησαν παρὰ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς περιοχὴν Αἰγάλεω 3 ἄτομα, ἅτινα ἐνήργουν στρατολογίαν μεταξὺ τῶν ὁμοϊδεατῶν των, πρὸς ἔνταξιν εἰς τὰς συμμορίας.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους 1948, συνελήφθησαν παρ' ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν περιοχὴν Ἡλιουπόλεως 5 κομμουνιστικὰ στελέχη, κάτοικοι Ἀθηνῶν, ἅτινα ἐτύγχανον δρᾶσται διαπραχθείσης ληστείας εἰς βάρος, ἐν Ἡλιουπόλει, λειτουργοῦντος λατομείου, παρ' οὗ εἶχον ἀφαιρέσει μεγάλην ποσότητα δυναμίτιδος, προοριζομένην διὰ σαμποτὰζ καὶ τὰς συμμορίας.

Ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων ἐπιτυχιῶν τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν περιοχὴν προαστίων τῆς πρωτευούσης ἦτο ἡ, κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1949, ἀνακάλυψις καὶ ἐξάρθρωσις ἐν Κηφισιᾳ, τῆς εἰς τὰ βόρεια προάστια δρώσης κομμουνιστικῆς ὀργανώσεως, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «9η ΑΚΤΙΣ τῆς ΚΟΑ». Ἡ ὀργάνωσις αὕτη, ἀποτελοῦσα παράρτημα τῆς ΚΟΑ Ἀθηνῶν, συνεστήθη ὑπὸ τοῦ ΚΚΕ, εὐθὺς μετὰ τὴν συμ-

φωνίαν τῆς Βάρκιζας, προετοιμαζομένου διὰ τὸν Γ' γῦρον. Αὐτὴ ἐκάλυπτε τὴν περιοχὴν ἀπὸ Διαβολόρεμμα - Ψυχικὸν - Σωτηρία - Χολαργὸν - Ἁγίαν Παρασκευὴν - Πεντέλην - Μελίσσια - Χαλάνδριον - Ἀμαρούσιον - Κηφισιὰν καὶ Ἐρυθραίαν. Ἡ ὅλη περιοχὴ τῆς ΑΚΤΙΔΟΣ εἶχε διαιρεθῆ εἰς δύο τμήματα. Ἡ ὀργάνωσις κατηύθυνεν ὅλην τὴν κομμουνιστικὴν κίνησιν τῆς περιοχῆς, ὑπὸ τὴν ἄμεσον καθοδήγησιν τῆς ΚΟΑ. Συνελήφθησαν καὶ ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Δικαιοσύνην 130 περίπου στελέχη τῆς ὀργανώσεως.

Διὰ τὰς συνεχομένας πρὸς τὴν Ἀττικὴν περιοχὰς τῆς Βοιωτίας, ἀκολουθοῦμεν τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐκεῖ Διοικήσεων καὶ Ὑποδιοικήσεων Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτοπολέμου.

Οὕτω, συμφώνως πρὸς ἔκθεσιν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Βοιωτίας, ἡ κατάστασις γενικῶς τῆς ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῇ, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946, εὑρίσκετο εἰς καλὸν σημεῖον, πλὴν τοῦ ὀρεινοῦ συγκροτήματος Ἑλικῶνος, ἔνθα εἶχον παραμείνει ὑπολείμματα τοῦ ΕΛΑΣ.

Εὐθὺς μετὰ τὴν παράδοσιν τῶν ὅπλων τοῦ ΕΛΑΣ, συνεπείᾳ τῆς συμφωνίας τῆς Βάρκιζας, ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἑλικῶνος παρέμειναν δέκα περίπου συμμορῖται, ὑπολείμματα τοῦ ΕΛΑΣ, ὑπὸ τὸν Κουρεμένον ἢ Λαδᾶν ἐκ Λεβαδείας, ὑποθαλπόμενοι ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν ὀρεινῶν χωρίων. Οὗτοι ἀπετέλεσαν τὸν πυρῆνα τῶν ἀνασυνταχθεισῶν μετέπειτα κομμουνιστοσυμμοριῶν ὑπὸ τοὺς Κρόνον, Βλαχάβαν, Φίτσιον, Διαμαντῆν, Σπηλιώτην καὶ Πλάστην.

Κατὰ τὰ μέσα τοῦ ἔτους 1946, οἱ χωροφύλακες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καπαρελίου μετ' ἀνδρῶν Μ.Ε.Α., εἰς γενομένην ἐξερεύνησιν ἐφόνευσαν εἰς θέσιν «Μεγάλη Λάκκα» περιοχῆς Καπαρελίου συμμορίτην ἔνοπλον, οὗτινος τὸ ὀνοματεπώνυμον δὲν ἐξηκριβώθη. Εἰς τὴν αὐτὴν συμπλοκὴν συνελήφθη ἡ Ζυγούρη Φρόσω, ἥτις ἔφερεν αὐτόματον ὅπλον καὶ περίστροφον. Ἐπίσης, τὴν 6.3.1946, εἰς χωρίον Δάφνη (Δαριμάριον) - Θηβῶν ἐγένετο ἑτέρα συμπλοκὴ μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Θηβῶν καὶ ὁμάδος ἀναρχικῶν ἀποτελουμένης ἐκ πέντε συμμοριτῶν. Εἰς τὴν δύναμιν τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ τοῦ Τμήματος Θηβῶν μετέσχον καὶ ἑπτὰ στρατιῶται τοῦ Ε.Κ.Κ. Ε.Ο.Π. ὑπὸ τὸν δεκανέα Κακαὲν καὶ μικρὰ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀσωπίας ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Παπακωνσταντίνου Χαράλαμπον. Διοικητὴς τῆς ὅλης δυνάμεως ἦτο ὁ τότε διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Θηβῶν, μοίραρχος Σοϊμοίρης Δημήτριος. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην συνελήφθησαν τέσσαρες συμμορῖται, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἐκ Πλαταιῶν καταγόμενος Ζωγράφος, γνωστὸς ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Λαοκράτης. Ὁ διαφυγὼν τῆς συμπλοκῆς εἷς συμμορίτης, συνελήφθη μετὰ τριήμερον εἰς τὸ χωρίον Κορύνη (Δόμβρεναν) - Θηβῶν, ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω μοιράρχου, τοῦ ἐκεῖ διοικητοῦ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Γιαννούλη καὶ τοῦ χωροφύλακος Ρουμανᾶ Δημητρίου.

Τὴν νύκτα τῆς 14ης πρὸς 15ην Ἰουλίου 1946, συμμορῖται ἐκ τῶν πέριξ χωρίων ὑπὸ τὸν Λαδᾶν, πολυάριθμοι καὶ κάλιστα ἐξωπλισμένοι, ἐπετέθησαν κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ ἀπομεμακρυσμένου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἑλικῶνος, ἡ ὁποία ἠμύνθη σθεναρῶς καθ' ὅλην τὴν νύκτα, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν τοῦ χωροφύλακος Μπέη Ἰωάννου.

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ ἔτους 1947, συνεπλάκησαν εἰς Παρνασσὸν ὁμὰς συμμοριτῶν μετ' ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς Ἀραχώβης καὶ ἐθνικοφρόνων πολιτῶν. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ἦτο ὁ φόνος τοῦ συμμορίτου Δήμου Κρίκου.

Τὴν 25-3-1947, δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀραχώβης συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς Παρνασσόν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ συλληφθέντος εἰς Δελφοὺς αἰχμαλώτου ἀνθυπομοιράρχου Μπέη καὶ τὴν ἀνεύρεσιν κλοπιμαίων. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς οὐδεμία ἀπώλεια.

Τὴν 25-3-1947, ἔλαβε χώραν, ἐπίσης εἰς Παρνασσόν, συμπλοκὴ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ἐθνικοφρόνων πολιτῶν ὑπὸ τὸν μοίραρχον Ζᾶρκον Γεώργιον μετὰ τῶν συμμοριτῶν, καθ' ἣν ἐτραυματίσθησαν πέντε συμμορῖται καὶ συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι δύο ἐθνικόφρονες πολῖται, οἵτινες καὶ ἐξετελέσθησαν.

Τὴν 4-6-1947, οἱ συμμορῖται ἐπετέθησαν ἐναντίον τῆς Ἀραχώβης. Τὴν μεγαλυτέραν πίεσιν τῶν συμμοριτῶν ἐδέχθη τὸ οἴκημα τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς, τὸ ὁποῖον μετὰ πολύωρον μάχην ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψουν οἱ ὑπερασπισταί του, συμπτυχθέντες πρὸς τὸ κέντρον τῆς κωμοπόλεως, ἔνθα συνέχισαν τὸν ἀγῶνα μέχρις ἀποχωρήσεως τῶν συμμοριτῶν. Οἱ συμμορῖται ἐπυρπόλησαν τὸ οἴκημα τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ οἰκίας τινὰς ἐθνικοφρόνων κατοίκων Ἀραχώβης. Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθησαν τρεῖς συμμορῖται, ἄνευ ἀπωλειῶν ἐκ μέρους τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς.

Τὴν 4-8-1947, ἐγένετο νέα ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν ἐναντίον τῆς Ἀραχώβης, καθ' ἣν ἐκάμφθη ἡ ἀντίστασις τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ τμήματος Στρατοῦ. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ Στρατοῦ συνεπτύχθησαν εἰς Λεβάδειαν. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐφονεύθη ὁ ὑπολοχαγὸς Κωνσταντῖνος Βοζίκης καὶ δέκα στρατιῶται. Ἐκ τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθη σοβαρῶς εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 18-11-1947, συμμορῖται ἀρτίως ἐξωπλισμένοι ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κυριακίου καὶ τμήματος Στρατοῦ. Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθη εἷς ὑπίατρος καὶ ἐτραυματίσθη εἷς στρατιώτης. Τὴν ἐπομένην ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς συνεπτύχθη εἰς Λεβάδειαν.

Κατὰ μῆνα Δεκέμβριον 1947, εἰς θέσιν «Κακιὰ Σκάλα» Ἑλικῶνος ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον

τοῦ καπετὰν Μαυράκη καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρου συμμορίτου.

Τὸν μῆνα Φεβρουάριον 1948, ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς Ἀσωπίας συνέβαλεν ἐνεργῶς εἰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις Στρατοῦ - Χωροφυλακῆς εἰς τὴν περιοχὴν Δερβενοχωρίων (Πάρνηθος), ἔνθα ἕδρα συμμορία δυνάμεως τριακοσίων ἀνδρῶν. Ἡ συμμορία αὕτη, τὴν 5-2-1948, ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πύλης - Θηβῶν. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ἐφονεύθη ὁ διοικητὴς τοῦ Σταθμοῦ ἐνωμοτάρχης Καράγκος Ἄγγελος, ἐκ δὲ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν τρεῖς.

Τὴν 20-4-1948, συνεπλάκη ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σχηματαρίου καὶ ὁπλιτῶν ΤΕΑ Σχηματαρίου εἰς θέσιν «Βρύσες» - Ριτσώνας μετὰ 90μελοῦς συμμορίας τοῦ Φίτσιου καὶ Ἕκτωρος ἢ Σαρακινιώτη. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθη μία συμμορίτισσα, τῆς ὑπολοίπου συμμορίας διασκορπισθείσης εἰς τὸ λεκανοπέδιον Αὐλῶνος, Οἰνοφύτων, Σχηματαρίου, Τανάγρας καὶ Ἁγίου Θωμᾶ. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐξοντώθησαν ὑπὸ δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀσωπίας, Στρατιωτικοῦ τμήματος καὶ ἀνδρῶν ΜΕΑ 70 περίπου συμμορῖται μὴ δυνηθέντες νὰ ἐπανέλθουν εἰς Πάρνηθα.

Κατ' Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1948 καὶ παρὰ τὴν κλινικὴν Ματάλα ἐν Λεβαδείᾳ, ἄγνωστοι ἔνοπλοι συμμορῖται ἐτραυμάτισαν δύο στρατιώτας καὶ ἀκολούθως ἐξηφανίσθησαν.

Δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀσωπίας, κατὰ τὸν μῆνα Μάϊον 1948, ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν τριμελοῦς κομμουνιστικῆς συμμορίας, ὑπὸ τὸν καπετὰν Μπαλαούραν, κατόπιν συμπλοκῆς παρὰ τὴν δημοσίαν ὁδὸν Ἀσωπίας - Τανάγρας.

Τὴν 10-9-1948, εἰς θέσιν «Μαρτιάτι» περιφερείας Δαυλείας, ἡ δύναμις τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἐνισχυομένη καὶ ὑπὸ ὁπλιτῶν ΜΑΥ συνεπλάκη μετὰ τμήματος συμμοριτῶν μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ συμμορίτου καπετὰν Βασίλη.

Τὴν 20-10-1948, εἰς τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω θέσιν, ἡ ἰδία δύναμις Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ συνεπλάκη μετὰ τμήματος συμμοριτῶν μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ συμμορίτου καπετὰν Πελοπίδα.

Κατὰ τὸ ἔτος 1948 οἱ συμμορῖται κατέστρεψαν τὸ ἐργοστάσιον παραγωγῆς ρεύματος εἰς «Μπούκα» περιφερείας Ἀκραιφνίου.

Τὴν 17-8-1949, ἐν θέσει «Κόκκινος Βράχος» περιφερείας Δαυλείας, δύναμις τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ συνεπλάκη μετὰ τμήματος συμμοριτῶν μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου.

8. ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ ΕΙΣ ΣΤΕΡΕΑΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

Ἐν συνεχείᾳ τοῦ παρόντος κεφαλαίου καὶ εἰς τὰ ἑπόμενα θὰ παράσχωμεν μίαν κατὰ περιοχὰς καθολικὴν εἰκόνα τῆς μαχητικῆς συμβολῆς τοῦ Σώματος Χωροφυλακῆς, εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν ὁποῖον διεξήγαγε τὸ Ἔθνος, κατὰ τὰ ἔτη 1946-1947, πρὸς συντριβὴν τῶν ἀπειλουσῶν τὴν ὕπαρξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ κομμουνιστικῶν συμμοριῶν.

Εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, πλὴν τῶν στατικῶν δυνάμεων Χωροφυλακῆς, ἔδρασαν γενναίως καὶ ἀποτελεσματικῶς τὸ Σύνταγμα Χωροφυλακῆς, κατὰ δὲ τὴν πρώτην περίοδον καὶ τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα, ὅπερ περὶ τὰ μέσα τοῦ 1947 μετεφέρθη εἰς Πελοπόννησον. Οἱ συμμορῖται διευκολυνόμενοι καὶ ἀπὸ τὰς πολλὰς ὀρεινὰς καὶ ἀπροσίτους περιοχάς, αἱ ὁποῖαι παρεῖχον εἰς αὐτοὺς καταφύγια διαφυγῆς, ἀποκρύψεως ὅπλων καὶ εἰς καταλλήλους στιγμὰς ἐξορμήσεων πρὸς ἐνέδρας ἢ κατάληψιν κωμῶν καὶ χωρίων, ἔδρων εἰς εὐρυτάτην κλίμακα. Ἀπέβλεπον ἐξ ἄλλου εἰς τὴν κατάληψιν μεγάλων περιοχῶν, ἐνδιαμέσως Βορείου καὶ Νοτίου Ἑλλάδος, εἰς τρόπον ὥστε νὰ παραλύσουν τὰς συγκοινωνίας καὶ νὰ διαχωρίσουν τὰς μαχομένας Ἑλληνικὰς Δυνάμεις νοτίων καὶ βορείων περιφερειῶν. Ἐνδιεφέροντο ἰδιαιτέρως διὰ τὴν απομόνωσιν τῆς Μακεδονίας, ἡ ὁποία εὑρίσκετο ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν μεγάλων καὶ πλήρως ἐξωπλισμένων κομμουνιστικῶν στρατιωτικῶν μονάδων, αἱ ὁποῖαι ἐξώρμων ἀπὸ Γιουκοσλαβίας καὶ Βουλγαρίας. Τὸ ἐκεῖ δρᾶσαν Σύνταγμα Χωροφυλακῆς, τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα καὶ τὰ Μεταβατικὰ Ἀποσπάσματα διεξήγαγον, ἰδίως κατὰ τὴν πρώτην περίοδον, λυσσαλέον ἀγῶνα πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν συμμοριῶν καὶ κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ὑπέστησαν μεγάλας θυσίας.

Πρέπει, τέλος, νὰ σημειωθῇ ὅτι εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα ἔδρων ἤδη ἀπὸ τῆς κατοχῆς τὰ πλέον ἄγρια, καὶ σκληραγωγημένα καὶ ἐμπειροπόλεμα στίφη συμμοριτῶν, τὰ ὁποῖα συντεταγμένα πολεμικῶς καὶ ὑπὸ καπεταναίους θηριώδεις, ὁρμητικοὺς καὶ ἐμπειροτάτους εἰς ἑλιγμοὺς πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, εἶχον κυριαρχήσει ἀνὰ τὰ ὄρη τῆς Ρούμελης.

Αἱ συμμορίαι αὗται ἀνασυνταχθεῖσαι καὶ πολλαπλασιασθεῖσαι, διετέλουν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὑπὸ τοὺς ἰδίους ἀρχηγούς, πλὴν τινων εὑρισκομένων εἰς τὰς φυλακὰς ἢ ἐξοντωθέντων. Ηὔξανον τὰς δυνάμεις των σπείρουσαι τὸν τρόμον καὶ ἐξαναγκάζουσαι τοὺς χωρικοὺς νὰ προσέλθουν εἰς τὰς τάξεις των, διὰ νὰ ἀποσοβήσουν τὸν ὄλεθρον αὐτῶν καὶ τῶν οἰ-

κογενειῶν των. Διέθετον ἄφθονα αὐτόματα, βαρέα καὶ ἐλαφρὰ ὅπλα, ἀλλὰ καὶ πυρομαχικά, διότι, ἐκτὸς τῶν φυλασσομένων εἰς καλύβας καὶ σπήλαια ἀπροσίτων περιοχῶν, ἐλάμβανον μεγάλας ποσότητας ἐκ Γιουγκοσλαβίας, διὰ μέσου τῶν Μακεδονικῶν καὶ Θεσσαλικῶν ὀρέων.

Ἡ Ἀνωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος εἶχεν ἕδραν τὰς Ἀθήνας, ἔχουσα ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν της ὁλόκληρον τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς πρωτευούσης, εἰς ἣν ὑπηρεσίαν ἤσκει ἡ Χωροφυλακή, ὡς καὶ τὰ προάστια τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὰ ὁποῖα εἶχε πάντοτε τὴν εὐθύνην τῆς τάξεως. Ἐκρίθη ὅμως σκόπιμον ὅπως ἡ πρωτεύουσα μετὰ τῶν προαστίων, ὅπου ἤδη ἕδρα ὁ συμμοριτισμός, ἀποτελῶν κίνδυνον διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ὅλης περιοχῆς, ἀποτελέσῃ ἰδιαιτέραν περιοχὴν Ἀνωτέρας Διοικήσεως. Ἐξ ἄλλου, ἡ ὁλονὲν ἀναπτυσσομένη περισσότερον δρᾶσις τοῦ συμμοριτισμοῦ ἀνὰ τὴν Βοιωτίαν, τὴν Ἀκαρνανίαν, τὴν Φθιώτιδα καὶ τὰς λοιπὰς περιοχὰς τῆς Στερεᾶς, καθίστα ἀπαραίτητον τὴν ἐπὶ τόπου παρουσίαν ἀνωτέρας κατευθυνούσης καὶ ἐποπτευούσης Ἀρχῆς. Οὕτω, διὰ τοῦ ἀπὸ 12.3.47 Β.Δ., συνεστήθη Ἀνωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς Πρωτευούσης μὲ ἕδραν τὰς Ἀθήνας, ἐν ᾧ ἡ ἕδρα τῆς λοιπῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, περιλαμβάνουσα καὶ τὴν νῆσον Εὔβοιαν, μετεφέρθη εἰς Λαμίαν.

Δύο λόχοι δοκίμων ὑπενωμοταρχῶν τῆς Σχολῆς διετέθησαν πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, ἐν ὄψει ἐπιθέσεως κατὰ τῆς πόλεως Λαμίας. Ὁ εἷς διετέθη εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Δομοκοῦ καὶ ὁ ἕτερος εἰς ἐκείνην τῆς Στυλίδος. Ἀμφότεροι ἔλαβον μέρος εἰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις κατὰ μῆνα Ἰανουάριον 1947.

Τὸ Σύνταγμα τῆς Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀντισυνταγματάρχην Γ. Σωτόπουλον καὶ διοικητὰς ταγμάτων καὶ λόχων γενναίους καὶ πεπειραμένους ἀξιωματικούς, ἀντιμετώπισε τὴν πολύπλοκον καὶ λίαν δυσχερῆ αὐτὴν κατάστασιν εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα μὲ ἀποφασιστικότητα, σύνεσιν καὶ μέθοδον. Ἀφοῦ ἐμελέτησεν ἐνδελεχῶς τὴν κατάστασιν, κατήρτισε πλῆρες πρόγραμμα διεξαγωγῆς πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐξέδωσε σειρὰν ἀπορρήτων διαταγῶν, τὰ κείμενα τῶν σκοπιμωτέρων ἐκ τῶν ὁποίων παραθέτομεν ἐν συνεχείᾳ. Καὶ μόνα ταῦτα ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ Χωροφυλακὴ ἦτο, κατὰ τὴν περίοδον αὐτήν, συντεταγμένη ἀρτίως εἰς πολεμικὸν Σῶμα, δρῶν μετὰ γενναιοψυχίας, ἀλλὰ καὶ συνέσεως καὶ μεθόδου, ἐν πλήρει δὲ ἐπιγνώσει τῆς ἰδιορρυθμίας τοῦ ἀγῶνος, ἀπαιτοῦντος ὄχι μόνον πολεμικὰς γνώσεις καὶ ἀρετάς, ἀλλὰ καὶ ἐμπειρίαν ἀντιμετωπίσεως τῶν συμμοριτικῶν μεθόδων δράσεως ἀνὰ τὰ βουνὰ καὶ τὴν ὕπαιθρον. Ἀφ' οὗ δι' ὀργανωθέντος δικτύου πληροφοριοδοτῶν ἔλαβε γνῶσιν τῶν θέσεων, συγκεντρώσεων καὶ τῶν κινήσεων τῶν συμμοριῶν, διηυθέτησε τὰς δυνάμεις του εἰς πολεμικὰς μονάδας λόχων καὶ διλοχιῶν. Καθωρίσθησαν λεπτομερῶς οἱ στόχοι ἑκάστης αὐτῶν, ἀλλὰ μετὰ πλήρους συντονισμοῦ δράσεως τούτων, ὥστε νὰ διασφαλίζωνται αἱ κοιναὶ ἐπιχειρήσεις, ἰδίως πρὸς περίσφιγξιν τῶν συμμοριῶν ἀπὸ πολλῶν σημείων.

Αἱ διεξαχθεῖσαι, κατὰ Μάϊον - Ἰούλιον 1947, ἐπιχειρήσεις ἀνὰ τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Παρνασσοῦ - Γκιώνας, κατέφερον ἀνεπανόρθωτα πλήγματα εἰς τὸν συμμοριτισμὸν Στερεᾶς Ἑλλάδος. Οἱ συμμορῖται ὁπουδήποτε ἀντιμετώπιζον συντεταγμένα τμήματα κατετροποῦντο καὶ μὲ μεγάλας ἀπωλείας διεσκορπίζοντο πρὸς διαφυγὴν κατὰ μικρὰς ὁμάδας. Κατεσχέθησαν ἢ κατεστράφησαν πολλαὶ ἀποθῆκαι των μὲ πυρομαχικὰ καὶ τρόφιμα καὶ ἄλλαι ἐγκαταστάσεις τῶν συμμοριτῶν, συνελήφθησαν δὲ πολλοὶ πληροφοριοδόται καὶ τροφοδόται των. Τὸ Σύνταγμα Χωροφυλακῆς ἐξετέλεσεν ἐπίσης προσχεδιασμένην ὑπὸ τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Αἰτωλοακαρνανίας πολεμικὴν ἐπιχείρησιν, εἰς τὴν περιοχὴν Παναιτωλικοῦ, πρὸς ἐξόντωσιν ἢ διάλυσιν ἑνὸς τῶν σοβαρωτέρων συμμοριακῶν συγκροτημάτων τῆς Στερεᾶς, τελοῦντος ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Λευτέρη. Τέλος, κατόπιν περισυλλογῆς ἀσφαλῶν πληροφοριῶν, ἐπέτυχε τὴν ἐξάρθρωσιν ἢ διάλυσιν τῶν ποικίλων ὀργανώσεων αὐτοαμύνης, Ἀγροτικοῦ Κόμματος, συμφιλιωτικῶν ἐπιτροπῶν κλπ., αἱ ὁποῖαι ἔδρων ἀφανῶς καὶ ὑπούλως, ἄλλαι πρὸς διάβρωσιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος τῶν πληθυσμῶν καὶ ἄλλαι πρὸς ἐπισιτισμὸν καὶ πληροφοριοδότησιν τῶν συμμοριτῶν. Ἐντὸς ὀλίγου σχετικῶς χρόνου, εἶχεν ἐπιτύχει νὰ ἐξαφανίσῃ τὸν συμμοριτισμὸν ἀπὸ πολλὰς περιοχὰς τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καί, εἰς ἄλλας, νὰ καταστήσῃ αὐτὸν ἀνίκανον πρὸς κυριαρχίαν.

Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1948 ἐλήφθη ἀπόφασις ὅπως τὸ Σύνταγμα Χωροφυλακῆς, πλὴν τοῦ 6ου Τάγματος, διαλυθῇ, ἀντικαθιστάμενον δι' Ἐθνοφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, ὅπου κατὰ τὸ πλεῖστον ἐνετάχθησαν οἱ ἄνευ θητείας ὑπηρετοῦντες εἰς αὐτὸ χωροφύλακες. Περὶ τῆς δεκαμήνου ἡρωικῆς του δράσεως, ἀνὰ τὰ βουνὰ τῆς Ρούμελης καὶ τῆς μεγάλης συμβολῆς του εἰς τὴν κατάπνιξιν τοῦ συμμοριτισμοῦ ἀνὰ τὴν Ρούμελην, ὁμιλεῖ εὐγλώττως ἡ κατωτέρω ἀποχαιρετιστήριος Ἡμερησία Διαταγὴ τοῦ διοικητοῦ τούτου.

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ
ΤΗΣ 10-1-1948

Ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται μαχηταί,

Μετὰ 10μηνον ἡρωικὴν δρᾶσιν τὸ Σύνταγμά μας — πλὴν τοῦ 6ου Τάγματος — διαλύεται. Στρέψατε τὰ βλέμματά σας ὀπίσω. Περάσετε μὲ τὸν νοῦν σας ὅλα μας τὰ πατήματα καὶ μετρήσατε τὰς χαρὰς καὶ τὰς λύπας μας. Χαρὰς διὰ τὰς τόσας καὶ τόσας νίκας μας, νίκας συντριπτικὰς διὰ τοὺς ἐχθροὺς τῆς Πατρίδος, λύπας διὰ τὴν ἀπώλειαν ἁγνῶν πατριωτῶν συμπολεμιστῶν μας. Ὅταν οἱ προδόται τοῦ Κ.Κ.Ε., μίσθαρνα ὄργανα τοῦ προαιωνίου ἐχθροῦ τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς τοῦ Σλαβισμοῦ. Ὅταν, μὲ ἐμβλήματα τὸ πῦρ καὶ τὸν σίδηρον, ἤρχισαν ἐξαπλούμενοι εἰς τὴν

Ἑλληνικὴν ὕπαιθρον, ἐνσπείροντες τὸν θάνατον, τὴν καταστροφὴν καὶ τὴν ἐρήμωσιν. Ὅταν τὸ Κράτος στερούμενον τότε ἐπαρκῶν δυνάμεων Ἐθνικοῦ Στρατοῦ, ἠδυνάτει ν' ἀντιμετωπίσῃ αὐτοὺς ἀποτελεσματικῶς, ὁ τότε ὑπουργὸς τῆς Δημοσίας Τάξεως, στρατηγὸς Ναπολέων Ζέρβας, σταθμίσας τὴν κατάστασιν καὶ προβλέψας τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον, προέβη εἰς τὴν σωτηρίαν καθ' ἡμᾶς ἐνέργειαν, τῆς ἐσπευσμένης συγκροτήσεως 20 ταγμάτων Χωροφυλακῆς, δι' ἀποσπάσεως ἐκ τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτῆς ἀνδρῶν. Τρία ἐκ τῶν ταγμάτων αὐτῶν, τὸ 6ον, τὸ 7ον καὶ τὸ 8ον ἀπετέλεσαν τὸ Σύνταγμά σας. Ἄνδρες ἐκ διαφόρων στατικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἀπετέλεσαν αὐτό. Ἀνεκπαίδευτοι, ἀσυνήθιστοι εἰς τοὺς κόπους καὶ τὰς κακουχίας τῆς ἐκστρατείας, πρωτόπειροι τῆς μάχης, μὲ ἐλλιπῆ ἐφόδια εἰς ὁπλισμὸν καὶ λοιπὰ εἴδη. Καὶ πρὶν ἢ περατωθῇ ἡ συγκρότησις, πρὶν ἀκόμη πληρωθοῦν τὰ τμήματα καὶ πρὶν ἀκόμη ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται γνωρίσουν ἀλλήλους, τὸ Σύνταγμα ἄρχεται τῶν ἐπιχειρήσεων κατὰ τῶν προδοτῶν τοῦ Ἔθνους, μὲ πίστιν καὶ ἐνθουσιασμὸν καὶ μὲ σύνθημα πάντοτε ΕΠΙΘΕΣΙΣ. Εἰς τὴν Παρνασσίδα, τὴν Δωρίδα, τὴν Φθιώτιδα, τὴν Τριχωνίδα, τὴν Εὐρυτανίαν, παντοῦ τὸ Σύνταγμα μάχεται. Καὶ μάχεται μὲ φανατισμόν, μὲ αὐταπάρνησιν, μὲ ἡρωισμὸν καὶ μὲ πίστιν εἰς τὸν δίκαιον ἀγῶνα τοῦ Ἔθνους. Διαμαντῆς - Μπελῆς - Γιώτης - Παπούας - Χουλιάρας - Περικλῆς - Λευτέρης - Σβάρνας - Ζούλας, μὲ ὅλην τὴν ἄλλην ἐθνοπροδοτικὴν καὶ ἐγκληματικὴν σπεῖραν, ἐγνώρισαν ἡμέρας ἀπελπισίας καὶ πένθους. Καὶ εἶδεν ὁ Παρνασσὸς καὶ ἡ Γκιώνα, τὰ Βαρδούσια καὶ ἡ Σαραντένα, τὸ Παναιτωλικὸν καὶ ἡ Χελιδόνα, ἡ Οἴτη καὶ τὰ Ἄγραφα, πῶς τὰς κορυφάς των ἐπάτησαν ἀρβύλες ἡρωικῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς. Ποτὲ οἱ ἀπαίσιοι κακοῦργοι, οἱ ὕπουλοι καὶ ἄνανδροι ἐχθροί μας, δὲν ἀπετόλμησαν νὰ αἰφνιδιάσουν ἔστω καὶ μικρὰ τμήματά μας, μετὰ ἀπὸ τὸ σκληρὸν μάθημα τὸ ὁποῖον ἔλαβον τὴν 24.4.47 εἰς Ἀρτοτίναν ἀπὸ μίαν διμοιρίαν τοῦ 1ου Λόχου τοῦ 6ου Τάγματος.

Εἰς 862 ἐν συνόλῳ ἀνέρχονται αἱ διαπιστωθεῖσαι συνολικαὶ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν εἰς νεκρούς, τραυματίας καὶ συλληφθέντας, αἱ προξενηθεῖσαι ὑπὸ τῶν τμημάτων τοῦ Συντάγματος, καὶ ἀρκετὸν πολεμικὸν ὑλικὸν—ὅλμοι-πολυβόλα-τυφέκια καὶ ἄλλα ἐφόδια—ἐκυριεύθη.

Ἐκεῖ ὅμως ὅπου ὑπέστη ὁ ἐχθρὸς τὴν μεγαλυτέραν πανωλεθρίαν ἦτο ἡ μάχη εἰς τὸ Καρυώτικο ποτάμι-Ἀρτοτίνας, τὴν 21.9.47, ἔνθα ἐγκατέλειψεν ἐπὶ τόπου 165 νεκροὺς καὶ 116 συλληφθέντας. Ἔναντι ὅλων αὐτῶν τῶν ἀπωλειῶν τοῦ ἐχθροῦ, τὸ Σύνταγμα εἶχε 2 νεκροὺς ἀξιωματικούς, 2 τραυματίας, 26 νεκροὺς ὁπλίτας καὶ 29 ὁπλίτας τραυματίας.

Νεκροὶ Ἀξιωματικοί:

Μοίραρχος: Κότσιρας Βασίλειος. Ἀνθυπομοίραρχος: Τσαλαμπαμπούνης Κωνσταντῖνος.

Νεκροὶ Ὁπλῖται:

Ὑπενωμοτάρχαι: Βλαχόπουλος Θεμιστοκλῆς καὶ Τσαούσης Ἀπόστολος.

Χωροφύλακες: Κουλῖζος Σπυρίδων, Λευθεριώτης Νικόλαος, Πλατάνας Κυριάκος, Κωνσταντινόπουλος Διονύσιος, Διαμαντόπουλος Παναγιώτης, Γκέκας Γεώργιος, Ζαραφωνίτης Νικόλαος, Κόκκιας Βασίλειος, Παππᾶς Γεώργιος, Πάντζαλης Παναγιώτης, Παπαγεωργίου Σοφοκλῆς, Γουρνάκης Ἀριστείδης, Καρανάσιος Ἀθανάσιος, Τσελιμπερδῆς Νικόλαος, Μακρυγιάννης Ἀθαν., Λαχανᾶς Νικόλαος, Μακρῆς Γεώργιος, Γάσπαρης Γεώργιος, Ἀλεξόπουλος Γεώργιος, Τσιρώνης Φώτιος, Μυλωνᾶς Εὐάγγελος, Οἰκονόμου Ἀθανάσιος, Καλαμπάκας Γεώργιος καὶ Δελλῆς Εὐστάθιος.

Τραυματίαι Ἀξιωματικοὶ καὶ Ὁπλῖται:

Ὑπομοίραρχος: Σκαμπαρδώνης Ἠλίας. Ἀνθυπομοίραρχος: Κουφοσῖμος Παναγιώτης. Ὑπενωμοτάρχαι: Κοκκινάκης Ἰωάννης, Λιβανᾶς Παναγιώτης, Ζῶτος Χρῖστος καὶ Καλούσης Δημήτριος. Χωροφύλακες: Κανταρέλης Θεόδωρος, Γεωργακόπουλος Παναγιώτης, Σωτηρόπουλος Βασίλειος, Γαλανόπουλος Κων., Καρδάμης Θεόδωρος, Μπελεζώνης Θεοφάνης, Ζαχαρόπουλος Ἰωάννης, Ματσούκας Νικόλαος, Δενδρῆς Ἰωάννης, Τριαντόπουλος Ἡρακλῆς, Ἠλιόπουλος Γεώργιος, Κόρβης Γεώργιος, Φωτόπουλος Ἀθανάσιος, Δημητρόπουλος Κων., Καβαλιερᾶτος Σπυρίδων, Κανιαδάκης Στυλιανός, Πολύζος Φώτιος, Μπούτσικος Λεωνίδας, Κατσιώνης Λεωνίδας, Σαραντόπουλος Γεώργιος, Γεωργόπουλος Λεωνίδας, Κορδώνης Γεώργιος καὶ Κουνενῆς Γεώργιος.

Ἡ μνήμη τῶν ἡρωικῶν αὐτῶν συμπολεμιστῶν μας θὰ εἶναι αἰωνία. Κατετάγησαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ Πάνθεον τῶν Ἡρώων τοῦ Ἔθνους.

Ἤδη τὸ Σύνταγμα διαλύεται. Παραμένει ὅμως τὸ 6ον Τάγμα Χωροφυλακῆς, ὡς μόνος κληρονόμος τῆς ἐνδόξου Ἱστορίας του, ὑπὸ τὴν 86ην Στρατιωτικὴν Περιοχὴν καὶ προσωρινῶς τὸ 8ον Τάγμα, ὑπὸ τὴν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Εὐβοίας, εἰς ἣν ἀπεστάλη, παραταθείσης τῆς χρονολογίας διαλύσεώς του.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἀμφότερα τὰ Τάγματα θὰ διατηρήσουν τὴν αἴγλην τοῦ Συντάγματος, ὑπὸ τὴν νέαν τακτικὴν ὑπαγωγήν των. Εἴμεθα ἐπίσης βέβαιοι ὅτι καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ διαλυθέντος 7ου Τάγματος θὰ διατηρήσουν τὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Ἔθνους μαχητικότητά των, εἰς τὰς νέας στατικὰς Ὑπηρεσίας εἰς ἃς ἀπεστάλησαν. Μὲ τὴν βεβαιότητα αὐτήν, ἀπευθύνω εἰς ἅπαντας τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας τὸν ἀποχαιρετισμόν μου καὶ τὴν εὐχήν, ὅπως ταχέως ἐπανασυναντηθῶμεν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς τιμῆς.

Ὁ Διοικητὴς τοῦ Συντάγματος
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀντισυνταγματάρχης Χωροφυλακῆς

Ὁ Διοικητὴς τῆς 85ης Στρατιωτικῆς περιοχῆς, ὑποστράτηγος Π. Γούλας, εἰς ἀναγνώρισιν τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας τὸ Σύνταγμα Χωροφυλακῆς προσέφερεν εἰς τὸν κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ ἀγῶνα ἀνὰ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, περιέλαβε τὰ ἀκόλουθα εἰς ἡμερησίαν διαταγὴν τῆς 29ης Ἰουνίου 1947.

«Μεθ' ἱκανοποιήσεως διαπιστώνω, ὅτι τὸ Σύντα-

γμα Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν ἀντισυνταγματάρχην Σωτόπουλον, ἐξ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος Τάγματος (6 Λόχοι 70-80 ἀνδρῶν ἕκαστος) δρᾷ μετ' ἀξιεπαίνου ἐνεργητικότητος καὶ δραστηριότητος. Ἀναζητεῖ τὸν ἐχθρὸν πανταχοῦ καὶ ἀνευρίσκον τοῦτον ἐπιτίθεται καὶ προξενεῖ σοβαρὰς ἀπωλείας. Συνεχῶς διαυλακώνει τὴν ζώνην του καὶ μετακινεῖται βάσει πληροφοριῶν ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ, ὁπουδήποτε πληροφορηθῇ ὅτι εὑρίσκεται οὗτος, ἀποφεῦγον τὴν ἀμυντικὴν στάσιν. Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι τὸ Σύνταγμα τοῦτο ἀνεῦρε τὸν ὀρθὸν καὶ ἐνδεδειγμένον τρόπον ἐνεργείας, ὃν χρησιμοποιεῖ ἐνοχλῶν τὸν ἐχθρὸν καὶ μὴ ἀφῆνον τοῦτον ἥσυχον, ὥστε νὰ δυνηθῇ ν' ἀνασυνταχθῇ.

Πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας τοῦ Συντάγματος τούτου, ἐκφράζω τὴν πλήρη εὐαρέσκειάν μου, διὰ τὴν ἐπιδεικνυομένην παρ' αὐτῶν ἀντοχὴν εἰς τοὺς κόπους καὶ περιφρόνησιν εἰς τοὺς κινδύνους».

Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου, ἀντιστράτηγος Γ. Βεντήρης, ἀπηύθυνε τὴν 25 Σεπτεμβρίου 1947 πρὸς τὸ Σύνταγμα Χωροφυλακῆς τὰ θερμὰ συγχαρητήριά του, «διὰ τὰς συνεχεῖς ἐπιτυχίας του». Ὅταν δὲ ἀπεφασίσθη ἡ διάλυσις τοῦ Συντάγματος, ὁ διοικητὴς τῆς 86ης Στρατιωτικῆς Περιοχῆς δὲν παρέλειψε, διὰ τῆς ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1947 Διαταγῆς, νὰ ἐξάρῃ τὴν συμβολὴν τούτου εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ: «...Εἰδικῶς κατὰ τὴν διεξαγωγὴν ἐπιχειρήσεως «Λαῖλαψ» εἰς ἣν μετέσχε καὶ ἡ Περιοχὴ διὰ τῶν δυνάμεων τοῦ Συντάγματος, εἰς τὴν μάχην Καρυώτικο ποτάμι, τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1947, ἐπέτυχε τὸ λαμπρὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐξοντώσεως ὑπὲρ 100 συμμοριτῶν, τῆς συλλήψεως 116 αἰχμαλώτων καὶ ἐκυρίευσε παντοειδὲς πολεμικὸν ὑλικόν...Ἡ Περιοχὴ πάντοτε θὰ ἐνθυμῆται καὶ θὰ μνημονεύῃ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς ἡρωικούς του μαχητάς».

9. Η ΕΙΣ ΣΤΕΡΕΑΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΥΝΤΡΙΒΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΟΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ ΥΠΟ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

Τὸ παραμεῖναν ἐν ὑπηρεσίᾳ 6ον Τάγμα, ἀποτελούμενον κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ μονίμων καὶ ἄριστα ἠσκημένων χωροφυλάκων καὶ ἔχον ἤδη λαμπρῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς δράσει, συνέχισε μετὰ τῆς αὐτῆς ἐντάσεως τὴν καταδίωξιν τῶν συμμοριῶν. Διηρημένον εἰς ἀποσπάσματα, καλῶς ἐφωδιασμένα, ἐξηφάνισε τοὺς συμμορίτας ἐν ἀρχῇ εἰς τὰς περιοχὰς Κροκυλίου, Μηλιᾶς, Πενταγιῶν, Τριστένου, Καρουτιῶν καὶ τῶν συνεχομένων μέχρι Ναυπακτίας. Μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν ὑπολοίπων δυνάμεων τοῦ Συντάγματος, ἀποτελέσαν Τριλοχίαν ὑπὸ τὸν μοίραρχον Εὐθ. Κουτβάλαν, διεξήγαγεν ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις λίαν εὐστόχους καί, ὡς ἐκ τούτου, εἶχε κινήσει τὴν λύσσαν τῶν συμμοριῶν, ἐπανειλημμένως συνενωθεισῶν πρὸς ἐξόντωσίν του.

Τὴν χαραυγὴν τῆς 27ης Φεβρουαρίου 1948, τὰ συνενωθέντα συμμοριακὰ συγκροτήματα, ἀποτελέσαντα δύναμιν 1000 ἀνδρῶν, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀρχισυμμορίτου καὶ ἀρχηγοῦ τῶν συμμοριτικῶν δυνάμεων Ρούμελης Γιώτη, περιεκύκλωσαν τὸ Τάγμα ἐστρατοπεδευμένον εἰς τὸ ὕψωμα 1466 Μακρύβαλτος Ναυπακτίας. Οἱ συμμορῖται, ἐφωδιασμένοι μὲ βαρέα ὅπλα, ὅλμους, πολυβόλα, χειροβομβίδας καὶ φωτιστικὰ βλήματα, ἐξώρμων λυσσαλέως ἀπὸ ὅλων τῶν πλευρῶν κατ' ἀλλεπάλληλα κύματα. Ἡ ἐκ 220 ἀνδρῶν δύναμις τοῦ Τάγματος ἠμύνθη κρατερῶς, παρεσκευασμένη εἰς τὰ φυλάκια πρὸς ἄμυναν, εἰς τρόπον ὥστε ὁ αἰφνιδιασμὸς τῶν συμμοριτῶν οὐδὲν ἀπέδωσε.

Οἱ συμμορῖται, πρὸ τοῦ θεριστικοῦ πυρὸς τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ ὑψώματος, ἠναγκάζοντο νὰ ὑποχωρήσουν, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀνασυντασσόμενοι ἐπετίθεντο ἐκ νέου μετὰ μεγαλυτέρας ὁρμῆς. Ἡ μάχη συνεχίσθη ἄνευ διακοπῆς ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν, ἀλλ' οἱ ἀπτόητοι ἄνδρες τοῦ Τάγματος ἐκράτουν τὰς θέσεις των. Τὰς μεταμεσονυκτίους ὥρας τῆς 28ης Φεβρουαρίου, διαθέσαντες ὅλας τὰς ἐφεδρικάς των δυνάμεις ρίψαντες εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ ἓν τάγμα γυναικῶν, ἐπανέλαβον τὰς λυσσώδεις ἐπιθέσεις των, ἐφορμῶντες κατὰ κύματα καὶ ἀποκρουόμενοι μὲ μεγάλας ἀπωλείας. Περὶ τὴν πρωίαν ὁ ἀγὼν προσλαμβάνει μορφὴν πάλης σώματος πρὸς σῶμα, φονεύονται δὲ καὶ δύο ἀρχισυμμορῖται οἱ ὁποῖοι εὑρίσκοντο ἐπὶ κεφαλῆς, διὰ νὰ ἐνθαρρύνουν τὰ στίφη των.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 28ης οἱ συμμορῖται καταπεπονημένοι καὶ μὲ βαρυτάτας ἀπωλείας ἀναγκάζονται νὰ ἀποσυρθοῦν παραμένοντες ἐν ἀπραξίᾳ, προφανῶς διὰ νὰ ἀναπαυθοῦν, ἐν ἀναμονῇ ἐνισχύσεων καὶ ἐφοδίων. Ἀλλά, τὴν νύκτα τῆς 29ης, κατέφθασε πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἡρωικῶν μαχητῶν τῆς Τριλοχίας ὁ Λόχος Διοικήσεως τοῦ Τάγματος, κομίζων καὶ πυρομαχικά. Κατὰ τὰς ἑπομένας ἡμέρας κατέφθασαν καὶ ἄλλαι δυνάμεις Χωροφυλακῆς, Λ.Ο.Κ., καθυστερήσασαι, διότι κατὰ τὴν πορείαν ὑπέστησαν ἐπιθέσεις ἐξ ἐνέδρας καὶ ὑπεχρεώθησαν νὰ δώσουν μάχας.

Οἱ συμμορῖται, κινδυνεύοντες νὰ εὑρεθοῦν ἐν τῷ μέσῳ δύο πυρῶν, ἐγκατέλειψαν τὸ πεδίον τῆς μάχης διασκορπισθέντες εἰς τὰ γύρω ὄρη. Αἱ ἀπώλειαι των ὑπελογίσθησαν εἰς 40 νεκροὺς καὶ περὶ τοὺς 100 τραυματίας. Ἡ Χωροφυλακὴ εἶχε τρεῖς νεκροὺς καὶ 27 τραυματίας. Παρέμεινε νικητὴς καὶ κύριος τοῦ

Μακρύβαλτος - Ναυπακτίας (ὑψοδείκτης 1466 μ.). Ὁ ξύλινος Σταυρὸς μὲ τὰ ὀνόματα τῶν φονευθέντων ἀνδρῶν τοῦ 6ου Τάγματος Χωροφυλακῆς κατὰ τὰς μάχας ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν ἀπὸ 27/2 ἕως 5/3/1948.

πεδίου τῆς μάχης εἰς ἕνα τῶν σφοδροτέρων καὶ μακροτέρας διαρκείας ἀγῶνα κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ, μολονότι αἱ δυνάμεις της οὐδὲ τὸ τέταρτον ἔφθανον ἐκείνων τῶν συμμοριτῶν. Τὰ εἰς τὴν διάθεσίν της βαρέα ὅπλα ἦσαν ἐλλιπῆ καὶ κακῶς λειτουργοῦντα, εἶχε δὲ ἐπὶ τριήμερον ἀπομονωθῆ, περισφιγγομένη πανταχόθεν, ἄνευ ἀσυρμάτου, ἰατρικῆς περιθάλψεως καὶ ἐπαρκῶν ἐπισιτιστικῶν μέσων.

Παραθέτομεν κατωτέρω τινὰ ἐκ τῶν κυριωτέρων ἐπεισοδίων τοῦ ἀγῶνος ἐναντίον τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπρωτοστάτησεν ἡ Χωροφυλακὴ εἴτε διὰ τῶν ταγμάτων καὶ τῶν ἀποσπασμάτων εἴτε διὰ τῶν στατικῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ Ὑπηρεσιῶν της.

Αἱ πρῶται ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν ἦσαν αἰφνιδιαστικαὶ καὶ καθ' ὃν χρόνον ἀκόμη δὲν εἶχον ὀργανωθῆ αἱ ἐθνικαὶ ὁμάδες ἀντιμετωπίσεως καὶ συντριβῆς τοῦ συμμοριτισμοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν ὁ ἀγὼν ἦτο σκληρότερος καὶ αἱ θυσίαι μεγαλύτεραι. Οὕτω, τὴν νύκτα τῆς 17 Αὐγούστου 1946, μία ἐπίθεσις συμμοριτῶν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μαυρολιθαρίου - Ἀμφίσσης εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὸν ἀφοπλισμὸν τῆς φρουρᾶς. Ἀλλὰ τὴν 23ην Αὐγούστου 1946 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς κατεδίωξε τοὺς συμμορίτας καὶ ἐφόνευσε τρεῖς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν αἱμοχαρῆ λήσταρχον Καραλίβανον. Κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν, κατόπιν συμπλοκῆς εἰς Ταράτσαν - Στυλίδος, ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται καὶ συνελήφθησαν τρεῖς.

Τὴν 9ην Σεπτεμβρίου 1946 ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τῆς ἐν Τριφύλλᾳ - Φουρνᾶς δυνάμεως Χωροφυλακῆς ἀποτελουμένης ἀπὸ 60 ἄνδρας. Μετὰ πολύωρον συμπλοκὴν ᾐχμαλωτίσθησαν 17 ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου 1946, συμμορία 150 κομμουνιστῶν ἐπετέθη κατὰ τῆς Ὑπάτης. Ἡ μάχη διήρκεσεν ἐπὶ ἑπτάωρον. Ἐκ τῶν 144 ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς δύο ἐφονεύθησαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ διοικητὴς τῆς ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς ἀνθυπομοίραρχος Λουκᾶς Ἀθανάσιος, τέσσαρες ἐτραυματίσθησαν καὶ οἱ λοιποὶ 8 ἀπήχθησαν εἰς τὰ ὄρη.

Τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου 1946, 20μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν καπετὰν Φεγγάραν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κομποτάδων - Ὑπάτης, τὸν ὁποῖον ὑπερήσπιζε δύναμις 6 ἀνδρῶν. Ἡ δύναμις αὕτη ἐνισχυθεῖσα καὶ ὑπὸ ἐθνικοφρόνων κατοίκων τοῦ χωρίου, ἀπέκρουσε τὴν ἐπίθεσιν καὶ δι' ἡρωικῆς ἐξορμήσεως κατεδίωξεν ἐπὶ δίωρον τοὺς συμμορίτας.

Τὴν 28ην Φεβρουαρίου 1947, δύναμις 41 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν μοίραρχον Ράλλην, συνοδεύουσα φορτία τροφίμων καὶ χρηματαποστολὴν ἀπὸ Λαμίας εἰς Δομοκόν, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν πολυμελοῦς συμμορίας παρὰ τὸ Δραχμὰν - Ἀγᾶ. Ἐπηκολούθησε σφοδρὰ μάχη κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφονεύθησαν 8 χωροφύλακες καὶ ἐκ τῶν συμμοριτῶν περὶ τοὺς 40.

Τὴν 25ην Μαρτίου 1947, ἐν ᾧ ἑωρτάζετο εἰς Δελφοὺς ἡ ἐπέτειος τῆς ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας, συμμορῖται εἰσορμήσαντες αἰφνιδιαστικῶς συνέλαβον τὸν ἀνθυπομοίραρχον Μπέην καὶ τέσσαρας χωροφύλακας, ἐκ τῶν ὁποίων ἐσφαγίασαν τοὺς τρεῖς. Κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν δύναμις Χωροφυλακῆς ἐνεπλάκη

Τὸ 6ον Τάγμα Χωροφυλακῆς εἰς τὸ ὕψωμα Μακρύβαλτος Ἄνω Χώρας - Ναυπακτίας μετὰ τὸν νικηφόρον ἀγῶνά του ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν ἀπὸ 26.2.1948 ἕως 7.3.1948.

῎Αποψις κωμοπόλεως Ὑπάτης - Λαμίας. Ἐναντίον τῆς Ὑπάτης ἐπετέθησαν οἱ συμμορῖται τὴν 30.12.1946.

Τὸ ἀρχαῖον φρούριον Ὑπάτης εἰς τὸ ὁποῖον εἶχον ὀχυρωθῆ οἱ συμμορῖται κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ἐναντίον τῆς κωμοπόλεως καὶ τῆς ἑδρευούσης ἐκεῖ Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς τὴν 30.12.1946.

εἰς σφοδρὸν ἀγῶνα μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας, μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Κολοκυθιᾶς Λαμίας. Ἐφονεύθησαν 20 συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν 50, ἐν ᾧ ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη ὁ ἀνθυπομοίραρχος Τσαλαμπαμπούνης καὶ ἐξηφανίσθησαν δύο ὁπλῖται.

Τὴν 2αν Ἀπριλίου 1947, ὁ 1ος Λόχος τοῦ 6ου Τάγματος, ὑπὸ τὸν μοίραρχον Κουτβάλαν, ἐνεπλάκη παρὰ τὴν περιοχὴν Ἀγλαβίτσας - Δωρίδος εἰς ἀγῶνα κατὰ πολυμελοῦς συμμορίας, ἡ ὁποία τελικῶς διέφυγε πρὸς τὰ ὄρη μὲ πολλὰς ἀπωλείας. Κατὰ τὴν μάχην αὐτὴν ἐφονεύθη ὁ πρώην λοχαγὸς καὶ τότε βουλευτὴς Εὐθ. Δεδούσης, ὁ ὁποῖος εἶχε σπεύσει ἐθελοντικῶς καὶ ἐμάχετο εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν ὡς ἁπλοῦς στρατιώτης.

Τὴν 23ην Ἀπριλίου 1947, ὁ 2ος Λόχος τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος κατεδίωξε παρὰ τὸ Λογγίτσιον Λαμίας ὑπὲρ τοὺς 100 συμμορίτας, ἐκ τῶν ὁποίων ἐφόνευσε 5 καὶ συνέλαβε 10. Ἐπίσης, λόχος τοῦ 5ου Τάγματος Χωροφυλακῆς, λαβὼν διὰ πληροφοριοδοτῶν γνῶσιν ὅτι περὶ τοὺς 200 συμμορῖται θὰ διήρχοντο ἀπὸ τὴν θέσιν Σαραντένα Φθιώτιδος, παρεμόνευσε καὶ δι' αἰφνιδιαστικῆς ἐπιθέσεως συνέλαβεν 75 ἐξ αὐτῶν.

Τὴν 24ην Ἰουνίου 1947, ἀπόσπασμα 20 χωροφυλάκων συνεπλάκη παρὰ τὸ χωρίον Πόδος - Ναυπακτίας μὲ πεντηκονταμελῆ συμμορίαν. Ὁ διοικητὴς τοῦ ἀποσπάσματος, ἀνθυπασπιστὴς Κονιδάρης, ἂν καὶ τραυματισμένος ἐκράτησε τὰς θέσεις του καὶ τελικῶς κατεδίωξε τοὺς συμμορίτας φονεύσας καὶ τραυματίσας πολλούς.

Ἀνθυπομοίραρχος Ἀθανάσιος Λουκᾶς τοῦ Ἀναστασίου. Ἐγεννήθη ἐν Βρύσῃ - Εὐβοίας. Ἐφονεύθη τὴν 30.12.1946 εἰς Ὑπάτην - Λαμίας μαχόμενος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κομποτάδων - Ὑπάτης, ἔμπροσθεν τοῦ οἰκήματος τῆς Ὑπηρεσίας των, μετὰ τὴν ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν, τὴν 30.12.1946, τοὺς ὁποίους ἔτρεψαν εἰς ἄτακτον φυγήν.

'Ανθυπομοίραρχος Κωνσταντῖνος Τσαλαμπαμπούνης τοῦ 'Ιωάννου. 'Εγεννήθη τὸ ἔτος 1909 εἰς Δροσοπηγὴν - Τριφυλίας. 'Εφονεύθη τὴν 25.9.1947 εἰς Κολοκυθιὰν - Φθιώτιδος μαχόμενος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 25ην 'Απριλίου 1947, διμοιρία 25 χωροφυλάκων περιεκυκλώθη εἰς 'Αρτοτίναν ὑπὸ συγκροτήματος 350 συμμοριτῶν. Κατόπιν σφοδροῦ ἀγῶνος ἐφονεύθησαν 4 χωροφύλακες καὶ τρεῖς αἰχμαλωτισθέντες ἐσφαγιάσθησαν, ἐν ᾧ ἕτεροι δύο τραυματίαι, διὰ νὰ μὴ πέσουν εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν, ηὐτοκτόνησαν. Ὁ ἀνθυπομοίραρχος Κουφοσῖμος, ἂν καὶ τραυματίας, ἠδυνήθη νὰ συμπτυχθῇ μετὰ τῶν ὑπολοίπων ἐννέα, ἐπίσης τραυματισμένων.

Τὴν 18ην 'Ιουνίου 1947, ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ 3ου Λόχου τοῦ 6ου Τάγματος μοίραρχος Τομαρᾶς, δρῶν εἰς τὴν δυτικὴν Δωρίδα καὶ τὴν ἀνατολικὴν Ναυπακτίαν, ἐπετέθη κεραυνοβόλως κατὰ συγκεντρωμένων εἰς τὸ χωρίον Δάφνος 200 συμμοριτῶν, τοὺς ὁποίους διεσκόρπισε, φονεύσας 15.

Τὴν 10ην 'Ιουλίου 1947, μεγάλαι δυνάμεις συμμοριτῶν εἰσέβαλον εἰς ὀρεινὴν Τριχωνίδα. Λόχος καὶ ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς κατεδίωξαν αὐτούς.

Τὴν 16ην 'Ιουλίου 1947 συμμορία ὑπὸ τὸν καπετὰν Νικηφόρον ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου 'Αγία Εὐθυμία, πλὴν οἱ ἄνδρες τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, ἐνισχυθέντες καὶ ὑπὸ ΜΑΥ καὶ ὀχυρωθέντες εἰς τὴν 'Εκκλησίαν τοῦ χωρίου ἀπέκρουσαν τοὺς συμμορίτας καὶ ἐν συνεχείᾳ τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγήν.

Τὴν 28ην 'Ιουλίου 1947, οἱ Λόχοι 1ος καὶ 3ος τοῦ 6ου Τάγματος, ὑπὸ τοὺς μοιράρχους Κουτβάλαν καὶ Τομαρᾶν, ἀφοῦ κατόπιν σφοδρᾶς μάχης ἀπεμάκρυνον τοὺς συμμορίτας ἀπὸ τὰ ὑψώματα Κυδωνίας καὶ 'Αγίου Κωνσταντίνου - 'Αρτοτίνας, ἀντιμετώπισαν εἰς τὰ ὑψώματα Λεύκας - Πυργάκι νέα ἰσχυρὰ συγκροτήματα, τὰ ὁποῖα ἐξεδίωξαν καὶ ἐκεῖθεν κατόπιν σφοδροτάτου πολυώρου ἀγῶνος.

Τὴν 16ην Αὐγούστου 1947, συμμορία ὑπὸ τὸν καπετὰν Νικηφόρον ἐπέδραμε ἐκ νέου κατὰ τοῦ χωρίου 'Αγία Εὐθυμία καὶ ἐπυρπόλησε πολλὰς οἰκίας ἐθνικοφρόνων κατοίκων καὶ τὸ κατάστημα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, οἱ ἄνδρες τοῦ ὁποίου εἶχον καταφύγει εἰς τὴν ὀχυρωθεῖσαν 'Εκκλησίαν, εἰς ἣν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πλησιάσουν οἱ συμμορῖται.

Τὴν 3ην Σεπτεμβρίου 1947, ὑπὸ δυνάμεως 200 καὶ πλέον συμμοριτῶν ἐγένετο ἐπίθεσις ἐναντίον τῆς κωμοπόλεως 'Ιτέας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τριῶν συμμοριτῶν. Ἡ κωμόπολις αὕτη ὑπεστηρίζετο ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τῆς 'Υποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς 'Ιτέας καὶ ἀνδρῶν Τ.Ε.Α.

Κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον 1947, ἔλαβε χώραν συμπλοκὴ μετὰ συμμοριακοῦ συγκροτήματος δυνάμεως 200 καὶ πλέον ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Νικηφόρον καὶ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς δυνάμεως 20 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην 'Αδάμ, εἰς θέσιν «"Αγιος Κωνσταντῖνος» ἔξωθι τοῦ χωρίου Ποτιδανίας - 'Αμφίσσης, καθ' ἣν ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ ἐκ Μαλανδρίνου - Δωρίδος καὶ εἷς συμμορίτης.

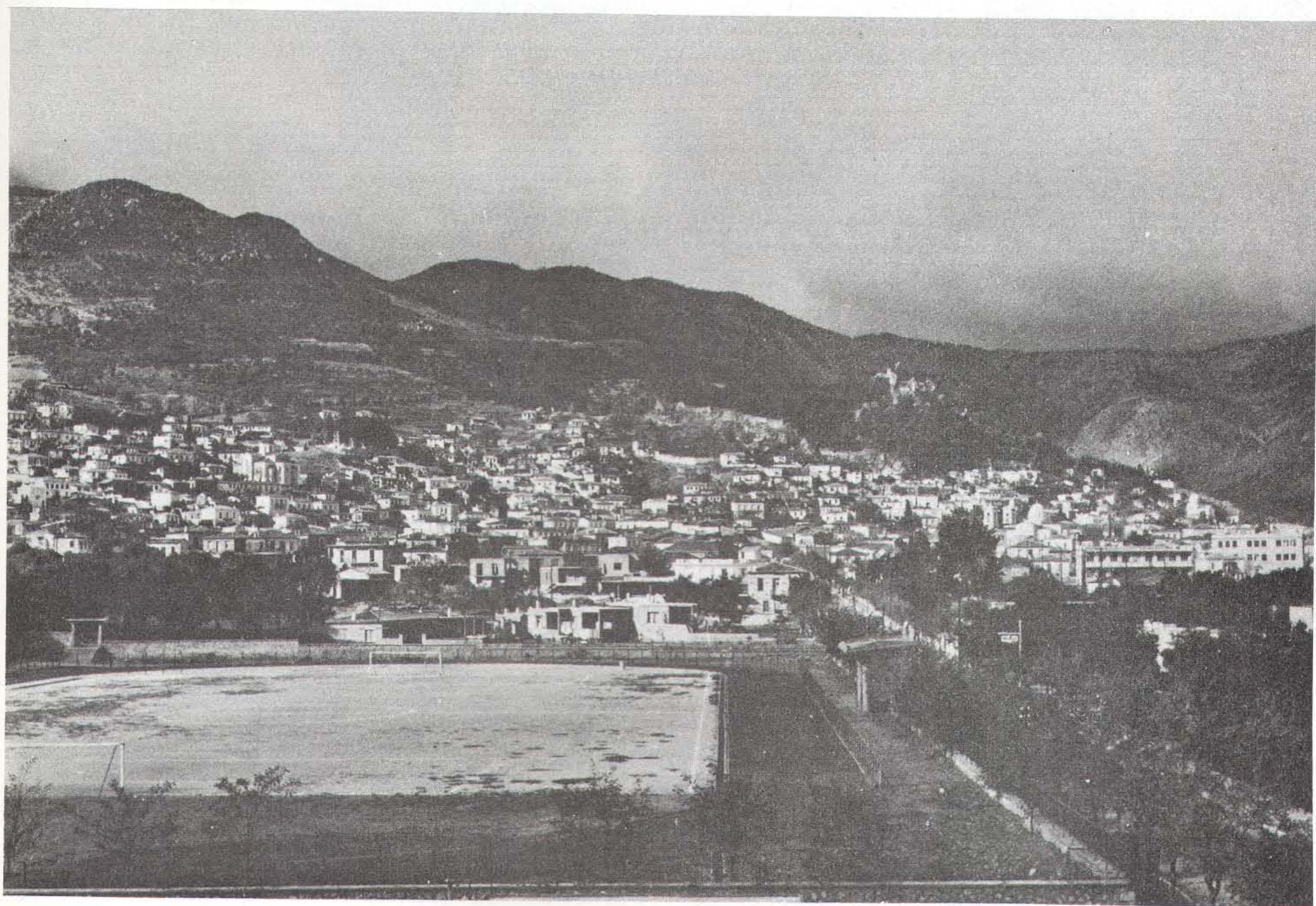
Κατὰ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου 1947, ἤρχισεν ἡ ὑπὸ τῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς ὀργανωθεῖσα μεγάλη ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις «Λαῖλαψ». Τὰ Τάγματα 6ον καὶ 7ον ἐχρησιμοποιήθησαν ὡς δυνάμεις ἀποφράξεως διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν. Τὴν 20ὴν Σεπτεμβρίου, ὅταν ἡ 'Ορεινὴ Ταξιαρχία κατέλαβε τὴν κορυφογραμμὴν 'Οξυᾶς, Γιδοβουνίου καὶ 'Αλογόβρυσης, λόχοι τῶν δύο Ταγμάτων Χωροφυλακῆς ἀνεπτύχθησαν εἰς ὑψώματα δεσπόζοντα διαβάσεων παρὰ τὰς θέσεις Σταυρός, Βαρδουσίων, Καρυώτικο ποτάμι καὶ Γραμμένης 'Οξυᾶς. Τὰ ἐκ 1200 ἀνδρῶν συμμοριτικὰ συγκροτήματα, ὑπὸ τοὺς πλέον ἰσχυροὺς καὶ ἐμπειροπολέμους καπεταναίους, πιεζόμενα ἀπὸ βορρᾶ καὶ ἀνατολῶν καὶ ἀναζητοῦντα διεξόδους διαφυγῆς, ἐνέπεσαν εἰς τὴν ἐνέδραν τῶν ἐξ 180 ἀνδρῶν δυνάμεων Χωροφυλακῆς. Οἱ συμμορῖται εἰς τὴν ἀρχὴν ἠθέλησαν νὰ δώσουν μάχην, διὰ νὰ ἐκτοπίσουν τοὺς χωροφύλακας ἀπὸ τὰ ὑψώματα. 'Αλλὰ βαλλόμενοι πανταχόθεν ἐπανικοβλήθησαν καὶ ἀνεζήτησαν σωτηρίαν δι' ἀτάκτου φυγῆς. 'Εφονεύθησαν ἄνω τῶν 100 συμμορῖται καὶ συνελήφθησαν 116. 'Αλλὰ καὶ ὁ κατέχων τὰ ὑψώματα Δάφνου 1ος Λόχος ὑπὸ τὸν μοίραρχον Κουτβάλαν, ἀποφράξας τοὺς θελήσαντας νὰ διαφύγουν ἐκεῖθεν συμμορίτας, συνέλαβεν ἐξ αὐτῶν 15, ἐν ᾧ ὁ ἀποφράσσων τὰς διόδους παρὰ τὸν Σταυρὸν Μουσουνίτσης συνέλαβεν 26. Οἱ συμμορῖται οὐδέποτε ἠδυνήθησαν νὰ

συνέλθουν ἐκ τῆς πανωλεθρίας αὐτῆς. Ἡ Στρατιωτικὴ Διοίκησις ἀνεγνώρισε δι' ἡμερησίας διαταγῆς, ὅτι ἡ ὅλη λαμπρὰ ἐπιτυχία τῆς ἐπιχειρήσεως «Λαῖλαψ» ὠφείλετο κατὰ μέγα ποσοστὸν εἰς τὴν συμμετοχὴν τῆς Χωροφυλακῆς.

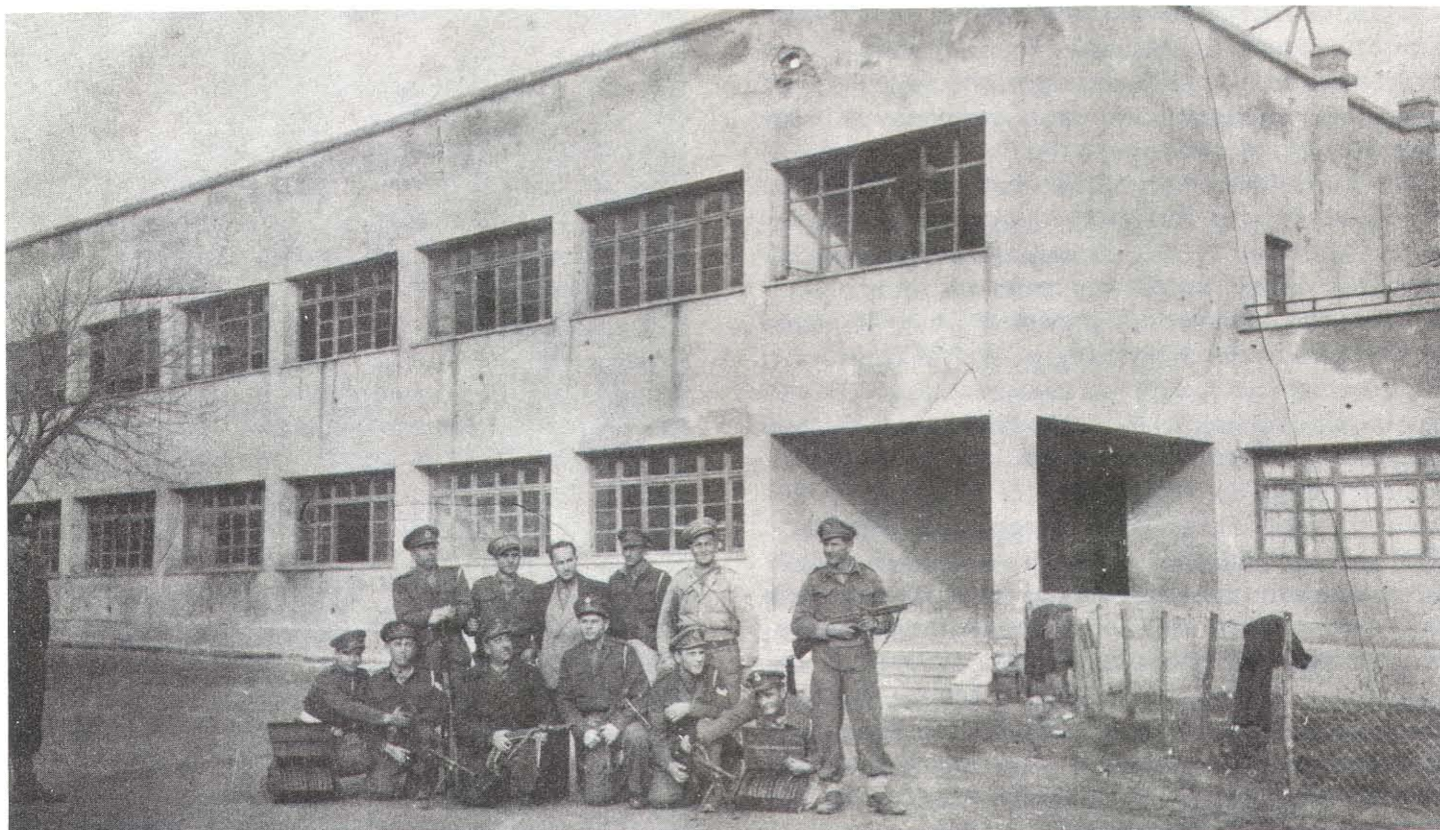
Οἱ διαφυγόντες συμμορῖται, περὶ τοὺς 700, ἀνασυνταχθέντες καὶ ἐπιδιώκοντες κάποιαν ἐπιτυχίαν πρὸς ἀναπτέρωσιν τοῦ ἠθικοῦ των, τὴν 24ην Σεπτεμβρίου 1947 ἐπετέθησαν κατὰ τῆς Ἀραχώβης-Ναυπακτίας, τὴν ὁποίαν ἐφρούρει δύναμις 45 χωροφυλάκων ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Ἀν. Ἀλεξανδρῆν. Ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω, εἰς τὰ τῆς δράσεως τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς, οἱ ὀλιγάριθμοι ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἐκράτησαν τὰς θέσεις των κατόπιν λυσσώδους πάλης, ἕως ὅτου ἔσπευσαν ἡ Ἀεροπορία καὶ μικραὶ ὁμάδες Χωροφυλακῆς ἐκ γειτονικῶν φρουρῶν. Ὁ ἀγὼν συνεχίσθη ἐπὶ 24 ὥρας, χωρὶς νὰ δυνηθοῦν οἱ συμμορῖται νὰ καταλάβουν τὴν πολίχνην, ἕως ὅτου, τὴν πρωΐαν τῆς 25ης Σεπτεμβρίου, καταφθάσαντα τμήματα τοῦ 6ου Τάγματος διεσκόρπισαν τοὺς συμμορίτας, ἀφήσαντας 8 νεκρούς. Μόνον τὴν 13ην Ἰανουαρίου 1948, ὅτε εἶχον διαλυθῆ αἱ δυνάμεις τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς, 1.500 συμμορῖται ἐπιτεθέντες κατὰ τῆς Ἀραχώβης-Ναυπακτίας διὰ βαρέων ὅπλων, διέλυσαν τὸν λόχον Ἐθνοφρουρᾶς καὶ κατέλαβον τὴν πολίχνην. Ἐκ τῶν 30 ἀνδρῶν τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς, δύο ἐφονεύθησαν καὶ δέκα πέντε τραυματισθέντες καὶ συλληφθέντες ἐσφαγιάσθησαν.

Συμμοριακὰ συγκροτήματα ἐκ 1.500 περίπου συμμοριτῶν, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀρχισυμμορίτου Διαμαντῆ, τὴν 23.45' ὥραν τῆς 4ης Νοεμβρίου 1947, ἐπετέθησαν κατὰ τῆς πόλεως Ἀμφίσσης, ἣν ὑπερήσπιζον ἓν τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς, εἷς λόχος τῆς Ταξιαρχίας Ρίμινι, εἷς λόχος Λ.Ο.Κ., 4 ἀξιωματικοὶ καὶ 40 ὁπλῖται Χωροφυλακῆς, ὡς καὶ δύναμις ΜΑΥ ἐξ 150 ἀνδρῶν. Ἐκ τῆς διεξαχθείσης σκληρᾶς μάχης, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς καὶ τῆς ἐπομένης ἡμέρας, ὑπῆρξαν τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα: Συμμορῖται νεκροὶ 150, αἰχμάλωτοι καὶ τραυματίαι 125. Ἐκ τῆς δυνάμεως τῆς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Καραδήμας Ἀνδρέας καὶ ἐτραυματίσθησαν ὁ ὑπενωμοτάρχης Αὐγέρης καὶ οἱ χωροφύλακες Ἀλεξανδρῆς Λουκᾶς, Βαρβᾶτος Χρῆστος, Κουμπούρης Διονύσιος καὶ Μαθιουδάκης Νικόλαος.

Τὴν 8 Δεκεμβρίου 1947 καὶ ὥραν 21.15', συμμορία δυνάμεως 250 καὶ πλέον ἀνδρῶν ἐπετέθη κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀταλάντης, οἱ ἄνδρες τῆς ὁποίας, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ὑπομοίραρχον Μ. Πουλακάκην, ἠμύνθησαν ἐπὶ 6ωρον ἐκ τοῦ οἰκή-

Ἄποψις Ἀμφίσσης. Ἐναντίον τῆς πρωτευούσης τοῦ Νομοῦ Φωκίδος οἱ συμμορῖται ἐξαπέλυσαν σφοδρὰν ἐπίθεσιν τὴν 4.11.1947. Ἡ συμβολὴ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν ἀπόκρουσιν τῶν συμμοριτῶν ἦτο λίαν ἀποφασιστική.

῾Η δύναμις τῆς ῾Υποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Λοκρίδος (᾿Αταλάντης) ἔμπροσθεν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου τῆς κωμοπόλεως ᾿Αταλάντης, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἠμύνθη ἐναντίον κομμουνιστοσυμμορίας 250 ἀνδρῶν τὴν 8 - 9ην Δεκεμβρίου 1947. Τελικῶς οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς συμμορίτας ἐγκαταλείψαντας ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης 2 νεκροὺς καὶ συμπαραλαβόντας ἄγνωστον ἀριθμὸν τραυματιῶν.

ματος τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου. Παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας ἐπιθέσεις των οἱ συμμορῖται δὲν ἐπέτυχον νὰ κάμψουν τὴν ἀντίστασιν τῶν ἀμυνομένων καὶ ἀπεχώρησαν συναποκομίζοντες δύο νεκροὺς συντρόφους των καὶ ἀνεξακρίβωτον ἀριθμὸν τραυματιῶν, ἀφοῦ ἐπυρπόλησαν τὰ οἰκήματα τῆς ῾Υποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς, τοῦ Εἰρηνοδικείου, τοῦ ᾿Αγρονομείου, τῆς Οἰκονομικῆς ᾿Εφορίας, τῆς ᾿Εφορίας Καπνοῦ καὶ τοῦ Δασονομείου.

Τὴν 23ην Δεκεμβρίου 1947, μία ταξιαρχία συμμοριτῶν, ἀφοῦ διέλυσε τὰς ἐκ χωροφυλάκων καὶ ὀλίγων ἐθνοφρουρῶν δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι ἥδρευον εἰς Προστοβὰ καὶ Δρυμῶνα - ᾿Αγρινίου, ἐκινήθη κατὰ τῆς φρουρᾶς Θέρμου, ἀποτελουμένης ἐκ δύο λόχων ᾿Εθνοφρουρᾶς καὶ 80 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς. Οἱ ἐθνοφρουροί, μόλις στρατολογηθέντες καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπειροπόλεμοι, κατὰ μέγιστον μέρος διελύθησαν. Οἱ ὀλίγοι ἐκ τούτων παραμείναντες ἡνώθησαν μετὰ τῶν χωροφυλάκων, οἱ ὁποῖοι, παρέμειναν εἰς τὰς θέσεις των καὶ ἀντεστάθησαν γενναίως. ῾Ο σπεύσας μετά τινων ἀνδρῶν διοικητὴς Χωροφυλακῆς ᾿Ακαρνανίας ταγματάρχης Εὐ. Χατζῆς, κομίσας πυρομαχικὰ καὶ ἕνα βαρὺ ὅλμον, ὠργάνωσε τὴν ἄμυναν ἐγκαταστήσας πέριξ τῆς κωμοπόλεως φυλάκια. Οἱ συμμορῖται ἂν καὶ δεκαπλασίων δυνάμεων, ἀποκρουόμενοι διὰ καταιγιστικοῦ πυρὸς καὶ πιθανῶς ἀγνοοῦντες τὸ ὀλιγάριθμον τῆς φρουρᾶς, ἀπεσύρθησαν τὴν νύκτα τῆς ἑπομένης.

Τὴν 17 ᾿Ιανουαρίου 1948, δύναμις 1.200 καὶ πλέον συμμοριτῶν ὑπὸ τοὺς Γιώτην, Παπούαν καὶ Νικηφόρον ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Πλατάνου - Ναυπακτίας. Αἱ ὑπερασπίζουσαι ταύτην ᾿Εθνικαὶ δυνάμεις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, μαχόμεναι ἡρωικώτατα ἀπέκρουσαν τὴν ἐπίθεσιν. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐφονεύθησαν 12 συμμορῖται, ἐκ δὲ τῶν ἡμετέρων δυνάμεων ἐφονεύθη ὁ διοικητὴς τῆς ῾Υποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πλατάνου ὑπομοίραρχος Κων. Μπαμπίλης καὶ εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 28 Αὐγούστου 1948, ἰσχυρὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα ἐπετέθησαν κατὰ τῆς ῾Υποδιοικήσεως καὶ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δελφῶν. ῾Η δύναμις τῶν ῾Υπηρεσιῶν τούτων μετὰ ὁμάδος Μ.Ε.Α., ὑπὸ τὸν διοικητὴν τῆς ῾Υποδιοικήσεως ὑπομοίραρχον Ποντικὸν Λεωνίδαν, ἀπεδύθη εἰς ὁλονύκτιον ἀγῶνα, κατορθώσασα νὰ ματαιώσῃ τὴν εἰσβολὴν τῶν συμμοριτῶν εἰς Δελφοὺς καὶ νὰ τοὺς ὑποχρεώσῃ εἰς φυγὴν κατὰ τὰς πρωινὰς ὥρας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης ἐφονεύθη ὁ διοικητὴς τῆς ῾Υποδιοικήσεως ὑπομοίραρχος Ποντικὸς Λεωνίδας. ᾿Εκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν τρεῖς καὶ ἐτραυματίσθησαν τέσσαρες.

Τὴν 19ην ᾿Ιανουαρίου 1949, ἐξαπελύθη ὑπὸ μεγά-

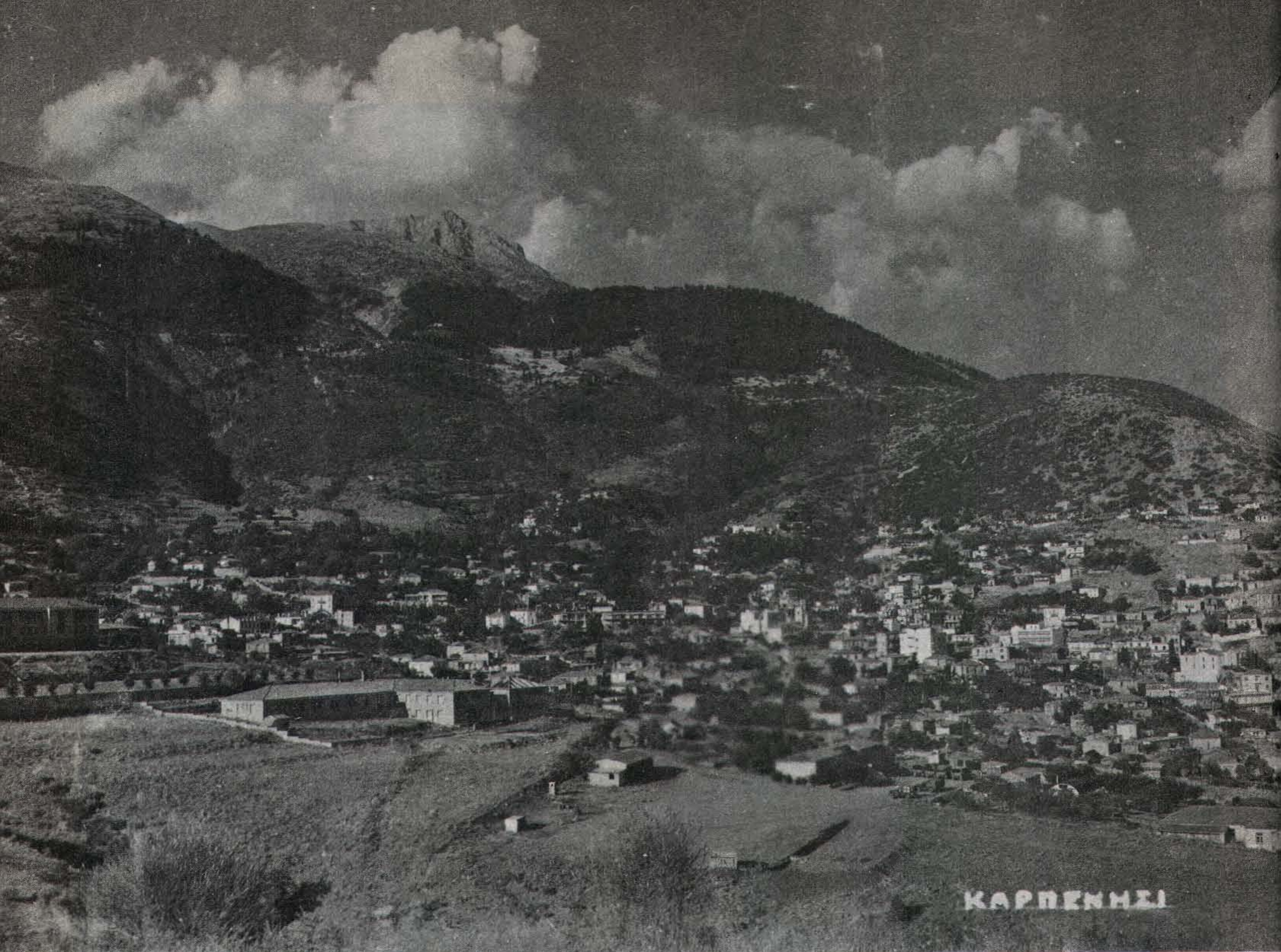
Ὁ Ὑπομοίραρχος Κωνσταντῖνος Μπαμπίλης τοῦ Δημητρίου, γεννηθεὶς τὸ ἔτος 1911 εἰς Χόβολην - Καλαβρύτων. Ἐφονεύθη τὴν 17.1.1948 ἐν Πλατάνῳ - Ναυπακτίας μαχόμενος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

λων πολεμικῶς ὠργανωμένων κομμουνιστικῶν δυνάμεων ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Καρπενησίου, τὴν εὐθύνην ἀμύνης τοῦ ὁποίου εἶχον ἀναλάβει αἱ Στρατιωτικαὶ δυνάμεις. Αἱ ἐπιθέσεις ἦσαν θυελλώδεις καὶ ἀδιάκοποι ἐπὶ ἡμέρας, οἱ δὲ συμμορῖται διέθετον πυροβολικὸν καὶ ὅλμους, ἐξορμῶντες μὲ αὐτόματα, πολυβόλα καὶ χειροβομβίδας. Τελικῶς, οἱ ὑπερασπισταί, ἀπομονωθέντες λόγῳ τῶν χιόνων, ἐγκατέλειψαν τὸ Καρπενήσιον, τὸ ὁποῖον παρέμεινεν εἰς τὴν κατοχὴν τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ 20 ἡμέρας, ἀπελευθερωθὲν κατόπιν αἱματηρῶν μαχῶν. Τὰ τῆς μάχης τοῦ Καρπενησίου, ἡ ὁποία ὑπῆρξε καὶ ἐκ τῶν τελευταίων τοῦ συμμοριτοπολέμου, ἀφηγεῖται ὡς ἀκολούθως ἔκθεσις τοῦ μεταβάντος ἐκεῖ εὐθὺς ἀμέσως πρὸς διενέργειαν ἀνακρίσεων, εἰς ὅτι ἀφεώρα τὰ τῆς δράσεως τῆς Χωροφυλακῆς συνταγματάρχου Νικ. Τσιτούρα.

«Πληροφορίαι ἔφερον ὡς ἐπικειμένην τὴν ἐπίθεσιν κομ-

Ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Δελφῶν καὶ ΜΕΑ τὸ ἔτος 1948, μετὰ ἀπὸ ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις εἰς Παρνασσόν.

Καρπενῆσι. Οἱ συμμορῖται ἐξαπέλυσαν μεγάλην ἐπίθεσιν καὶ ἐγένοντο προσκαίρως κύριοι τῆς πόλεως τὴν 21.1.1949. Τελικῶς ἡ πόλις ἀνακατελήφθη ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τοῦ Καρπενησίου ἡ Χωροφυλακὴ εἶχε σοβαρὰς ἀπωλείας μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ διοικητὴς Χωροφυλακῆς ταγματάρχης Νικόλαος Σιαπέρας.

μουνιστοσυμμοριτῶν κατὰ τῆς πόλεως Καρπενησίου καὶ τόσον ἐθεωρεῖτο βεβαία αὐτη, ὥστε ἡ Στρατιωτικὴ Διοίκησις Ρούμελης προέβη τὴν 17ην Ἰανουαρίου 1949 εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Φρουρᾶς δι' ἑνὸς Τάγματος Πεζικοῦ εἰσέτι, ἀναθέσασα τὴν διοίκησιν τῶν δυνάμεων εἰς τὸν συνταγματάρχην Παπατριανταφύλλου. Τὴν 19ην Ἰανουαρίου ἐκινήθη μία διλοχία Πεζικοῦ ἐκ Καρπενησίου πρὸς Ἁγίους Ἀποστόλους, μὲ τὴν ἐντολὴν ὅπως ἐνεδρεύση καὶ ἐξοντώση τοὺς διὰ τῆς περιοχῆς ταύτης ἐπιχειροῦντας νὰ πλησιάσουν εἰς τὴν πόλιν συμμορίτας. Ἡ διλοχία αὐτη ἐμπεσοῦσα εἰς ἐνέδραν τῶν συμμοριτῶν περὶ ὥραν 20.00' τῆς ἰδίας ἡμέρας ἀπεδεκατίσθη, διασωθέντων ἐλαχίστων. Περὶ ὥραν 22.00' τῆς αὐτῆς ἐξεδηλώθη ἡ ἐπίθεσις κατὰ τῆς πόλεως Καρπενησίου, διὰ τῆς προσβολῆς ἁπάντων τῶν ἐξωτερικῶν φυλακίων της. Ἡ ἐπίθεσις αὐτη ἀντιμετωπίσθη καλῶς, ἅπασα δὲ ἡ δύναμις ἡ προωρισμένη διὰ τὴν ἄμυναν, ἤτοι ἓν τάγμα Πεζικοῦ, ἄνδρες τῶν ΜΑΔ καὶ ΜΑΥ καὶ 83 ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς, εὑρέθησαν εἰς τὰς καθωρισμένας θέσεις των, μέχρι τοῦ μεσονυκτίου τῆς 20-21ης Ἰανουαρίου. Ταὐτοχρόνως μὲ τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῶν ἐξωτερικῶν φυλακίων ἐξεδηλώθησαν ἐχθρικὰ πυρὰ καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν τῆς βορείας συνοικίας τῆς πόλεως (θέσις Λαγκαδιά). Διεπιστώθη ὅτι εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, σπουδαιότατον ἀπὸ ἀπόψεως ἐπικαιρότητος, εἶχον διεισδύσει ἀπὸ τῆς 20.30' ὥρας συμμορῖται καταλαβόντες οἰκίας τινάς, εἰς τὰς ὁποίας ὀχυρωθέντες κατηύθυνον τὰ πυρά των πρὸς τὴν πόλιν. Διὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς ἐχθρικῆς ταύτης ἑστίας ἐκλήθη εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν, ἔνθα καὶ ὁ διοικητὴς καὶ ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς Εὐρυτανίας, ὁ ἐνωμοτάρχης Ἀντωνῆς Χριστόφορος, ὅστις διετάχθη νὰ δράση πρὸς τοῦτο μετὰ τῆς ἐκ 19 ἀνδρῶν ὁμάδος του. Ὁ ἐνωμοτάρχης οὗτος μετὰ τῆς ὁμάδος του κατηυθύνθη πρὸς τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπόν, βαλλόμενος πανταχόθεν, δι' ὁδομαχιῶν δὲ καὶ κατόπιν σκληροῦ ἀγῶνος κατώρθωσε μέχρι τοῦ ἀπογεύματος τῆς 20ῆς νὰ ἐκδιώξη τοὺς συμμορίτας, οἵτινες εἶχον ὀχυρωθῆ καὶ ἔβαλλον ἐκ τῶν διαφόρων οἰκιῶν καὶ ἄλλων προχείρων ὀχυρῶν. Ἐπέτυχε δὲ νὰ φονεύση 10 συμμορίτας καὶ τέσσαρας νὰ συλλάβη αἰχμαλώτους. Τελικῶς, ἡ ὁμὰς αὐτη εὑρέθη πρὸ ἰσχυρᾶς ἐχθρικῆς ἀντι-

στάσεως, διότι ἐν τῷ μεταξὺ κατελήφθη ἡ οἰκία Χαντζούφα καὶ τινες ἄλλαι πέριξ αὐτῆς κείμεναι πρὸς τὸ ΒΔ μέρος τῆς πόλεως καὶ πλησίον τοῦ ΒΔ στρατιωτικοῦ φυλακίου, ὅπερ εἶχεν ἐν τῷ μεταξὺ ἐξουδετερωθῆ. Πρὸ τῆς ἰσχυρᾶς ταύτης ἐχθρικῆς ἀντιστάσεως, καθηλώθη ἡ ὁμὰς αὐτη, ἥτις καὶ ἐνήργει μέχρι τῶν ἑσπερινῶν ὡρῶν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὅπως ἐκπορθήσῃ τὸν ἀσυγκρίτως ὑπέρτερον καὶ καλῶς ὠχυρωμένον ἐχθρόν, πλὴν εἰς μάτην. Τότε διετάχθησαν οἱ ἄνδρες οὗτοι παρὰ τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως καὶ ἀπεσύρθησαν πρὸς ἀνάπαυσιν, διότι διετάχθη λόχος Στρατοῦ πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς πόλεως. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην, οἱ ἐν λόγῳ ὁπλῖται ἀπὸ ἀνωτέραν ἀντίληψιν καθήκοντος, ἡρωισμὸν καὶ αὐτοθυσίαν ἐξέθεσαν ἀποδεδειγμένως τὴν ζωήν των εἰς ἄμεσον καὶ προφανῆ κίνδυνον. Κατὰ τὴν μάχην τοῦ Καρπενησίου καὶ οἱ ὑπόλοιποι ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἐξετέλεσαν τὸ καθῆκόν των, εἰς τὰ πολυβολεῖα καὶ εἰς ἄλλας θέσεις ἔνθα ἐτάχθησαν. Περὶ ὥραν 1.30′ μ.μ. τῆς 21ης Ἰανουαρίου ἐδόθη παρὰ τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως διαταγὴ συμπτύξεως ὁλοκλήρου τῆς Φρουρᾶς τῆς πόλεως, διότι πλέον εἶχον διεισδύσει ἰσχυραὶ συμμοριακαὶ δυνάμεις ἐντὸς τῆς πόλεως, διὰ τῶν ἐξουδετερωθέντων ἐξωτερικῶν στρατιωτικῶν φυλακίων. Διὰ τοῦ ἐμπρησμοῦ τοῦ Διοικητηρίου τῆς πόλεως ὑπὸ σαμποτὲρ συμμοριτῶν, προεκλήθη πανικὸς ἀπερίγραπτος καὶ ἔξοδος τῶν κατοίκων τῆς πόλεως, οἵτινες ἐκινοῦντο πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις. Κατὰ τὴν ἄτακτον ἔξοδον ἐκ τῆς πόλεως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, ὁ νομάρχης καὶ ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς ταγματάρχης Καραπιπέρης, ἔλαβον κατεύθυνσιν πρὸς τὸ ὀχυρὸν Ἁγίου Δημητρίου, ἔξωθι τῆς πόλεως, ἀκολουθούμενοι ἀπὸ πολλοὺς στρατιώτας καὶ ἰδιώτας, οἵτινες ἐσχημάτισαν μεγάλην φάλαγγα. Ὅταν ὅμως ἡ φάλαγξ αὐτη ἔφθασε πλησίον τοῦ ὀχυροῦ, ἐβλήθη ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες εἶχον καταλάβει τοῦτο ἄνευ σοβαρᾶς ἀντιστάσεως, καίτοι ἐθεωρεῖτο ἀπόρθητον καὶ διεσκορπίσθη πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις. Οἱ ἄνδρες τῆς Φρουρᾶς παρέμειναν πλέον ἄνευ ἡγεσίας, οἱ δὲ κάτοικοι πανικόβλητοι ἐτράπησαν ἄλλοι πρὸς Λαμίαν, ἄλλοι πρὸς Ἀγρίνιον, πολλοὶ δὲ πρὸς τὰ ὄρη, ἐλπίζοντες ὅτι ἐγκαίρως θὰ κατέφθανον φίλιαι δυνάμεις. Οὕτως, ἄλλοι μὲν προσεβλήθησαν ὑπὸ ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν καὶ ἐφονεύθησαν, ἕτεροι ἀπέθανον ἐκ ψύξεως, ἄλλοι συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι καὶ ἄλλοι τελικῶς διέφυγον. Ἐκ τῶν 83 ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθησαν κατὰ τὴν μάχην 6, ἐτραυματίσθησαν 5, συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι καὶ ἐξετελέσθησαν 21, ἀπέθανον ἐκ ψύξεως 2 καὶ διεσώθησαν 54. Ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν ὁ ταγματάρχης Σιαπέρας Νικόλαος καὶ ὁ ὑπομοίραρχος Μαγγίνης Λουκᾶς ἀπέθανον ἐκ ψύξεως. Οἱ μοίραρχος Γεωργᾶτος Βασίλειος καὶ ἀνθυπομοίραρχος Κατεργάρης Ἀθανάσιος συλληφθέντες μετὰ τὴν μάχην αἰχμάλωτοι ἐξετελέσθησαν. Μεταξὺ τῶν φονευθέντων, τραυματισθέντων ἢ αἰχμαλωτισθέντων ὁπλιτῶν γίνεται ἰδιαιτέρα μνεία τῶν κάτωθι, ὡς ἐπιδειξάντων ἀπαράμιλλον γενναιότητα: Φονευθέντες: Χωροφύλακες Ἠλιόπουλος Δημήτριος καὶ Πολύζος Κωνσταντῖνος. Τραυματισθέντες: Χωροφύλακες Δήμου Βασίλειος, Παπαδημητρίου Χρῆστος, Πασσᾶς Ἠλίας,

Ταγματάρχης Νικόλαος Σιαπέρας τοῦ Βασιλείου. Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1902 εἰς Ἄρταν. Μετὰ τὴν προσωρινὴν κατάληψιν τῆς πόλεως Καρπενησίου ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ὁδεύων πρὸς Λαμίαν ἐνέπεσεν εἰς σφοδρὰν χιονοθύελλαν καὶ ἀπεβίωσεν ἐκ ψύξεως εἰς θέσιν «Κελάνια» - Εὐρυτανίας.

Κροκίδης Κωνσταντῖνος, Μαρκουρανίδης Γεώργιος. Διασωθέντες: Ὑπενωμοτάρχης Βουσουρέλης Ἀναστάσιος, Μπακόγιας Ἀθανάσιος, Μπόσμος Κωνσταντῖνος, Τσάμης Ἰωάννης, Ἀντωνάκης Λεωνίδας, Μαρκουλάκης Παναγιώτης, Παπαγεωργίου Σεραφεὶμ καὶ Βήτσας Δημήτριος. Συλληφθέντες ἀγνοουμένης τῆς τύχης των: Ὑπενωμοτάρχαι Μάλλιαρης Εὐάγγελος καὶ Σέμπρος Ἠλίας. Χωροφύλακες Κατσαούρης Γεώργιος καὶ Τεντολούρης Νικόλαος.

Τὰ τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Στρατοῦ, ἰδίως μετὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς ἀρχιστρατηγίας ὑπὸ τοῦ Ἀλ. Παπάγου, ὅτε καὶ ἐσυστηματοποιήθη πολεμικῶς ὁ ἀγὼν εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, δὲν ἀνήκουν εἰς τὴν ἀνὰ χεῖρας μελέτην. Πρέπει ὅμως νὰ τονισθῇ ὅτι, ἂν τὸ Σύνταγμα καὶ αἱ λοιπαὶ δυνάμεις Χωροφυλακῆς δὲν διεξῆγον, ἐπὶ χρονικὸν διάστημα περίπου τριετίας, σκληρόν, ἀπεγνωσμένον καὶ ἀδιάκοπον ἀγῶνα κατὰ τῶν συμμοριτῶν, μὲ ἀναριθμήτους δοκιμασίας καὶ σκληρὰς θυσίας, ἡ Στερεὰ Ἑλλὰς θὰ εἶχεν ἤδη καταληφθῆ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, πρὶν ριφθοῦν εἰς δρᾶσιν αἱ Ἐθνικαὶ Στρατιωτικαὶ δυνάμεις, ἐν πάσει δὲ περιπτώσει δὲν θὰ εὕρισκον τὸ κατάλληλον ἔδαφος πρὸς ὁριστικὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα.

10. Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀνωτέρω περιωρίσθημεν εἰς βραχυτάτην ἔκθεσιν τῶν κυριωτέρων ἐπεισοδίων τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος ἀνὰ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ Χωροφυλακὴ εἴτε διεξήγαγε μόνη τὸν ἀγῶνα εἴτε πρωτηγωνίστησεν εἰς τοῦτον πρὸς συντριβὴν τῶν συμμοριῶν.

Ἀλλ' ἐν συνεχείᾳ θὰ παραθέσωμεν σειρὰν ἐπισήμων στοιχείων εἰς τὰ ὁποῖα, εἴτε ὑπὸ μορφὴν ἡμερολογίων δράσεως τῶν ταγμάτων καὶ λόχων Χωροφυλακῆς εἴτε ὑπὸ τύπον ἐκθέσεως συγκεκριμένων γεγονότων καὶ μετὰ διαφωτιστικῶν λεπτομερειῶν, παρουσιάζεται ἡ συμβολὴ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα. Παραθέτομεν, ἐν πρώτοις, τὰ κυριώτερα ἀποσπάσματα ἐκθέσεως τοῦ διοικητοῦ τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς ἀντισυνταγματάρχου Γ. Σωτοπούλου, προβάλλοντος ἐν εἴδει ἀναγλύφου εἰκόνος τὰ τῆς δημιουργηθείσης εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα καταστάσεως ἐκ τοῦ συμμοριτισμοῦ μετὰ τῶν ἐνδεικνυομένων μέτρων.

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἀριθμός: Α.Π. 1059 ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Ναύπακτος τῇ 15ῃ Νοεμβρίου 1947

Ἀναφέρω τὰς κατωτέρω ἀντιλήψεις μου βάσει τῆς ἀποκτηθείσης πείρας περὶ τοῦ τρόπου ἀντιμετωπίσεως τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος.

Α΄. Ἀπαιτούμεναι δυνάμεις ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Συντάγματος

Τὸ Α΄ Σῶμα Στρατοῦ ἀπὸ τῆς 10ης Ἰουνίου 1947 ἔχει καθορίσει ὡς ζώνην εὐθύνης τοῦ Συντάγματος τὴν περιοχὴν τὴν περιλαμβανομένην ἀπὸ Παναιτωλικοῦ μέχρι Βαρδουσίων, καὶ ἐκεῖθεν μέχρις ἀκρωτηρίου Ψαρομύτα, πρὸς Βορρᾶν δὲ ὅρια Νομῶν Εὐρυτανίας-Ναυπακτίας καὶ Νομῶν Φθιώτιδος-Παρνασσίδος, καὶ νοτίως μέχρι θαλάσσης Κορινθιακοῦ. Διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς περιοχῆς αὐτῆς τὸ Σύνταγμα διαθέτει τὰς ἑξῆς δυνάμεις:

1) 4 λόχους τοῦ 6ου Τάγματος Χωροφυλακῆς δυνάμεως	340
2) 2 λόχους τοῦ 7ου Τάγματος Χωροφυλακῆς δυνάμεως	130
3) 1 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς δυνάμεως	40
Σύνολον ἀνδρῶν	510

Τὸ 8ον Τάγμα Χωροφυλακῆς τῆς δυνάμεως τοῦ Συντάγματος δρᾷ εἰς Φθιώτιδα καὶ Εὐρυτανίαν, ὑπαγόμενον τακτικῶς εἰς τὴν 71ην Ταξιαρχίαν, οἱ δὲ ἕτεροι 2 λόχοι τοῦ 7ου Τάγματος δροῦν βορειοδυτικῶς τοῦ Παναιτωλικοῦ, ὑπαγόμενοι τακτικῶς εἰς τὴν 86ην Περιοχήν.

Μὲ τὰς δυνάμεις αὐτὰς τὸ Σύνταγμα ἐπέτυχεν ἄπὸ τοῦ Ἰουνίου, ὅτε ἀνέλαβε τὴν εὐθύνην ἀσφαλείας ἐν τῇ ἀνωτέρῳ περιοχῇ, νὰ κρατήσῃ εἰς καλὸν σημεῖον τὴν ἀσφάλειαν καὶ νὰ ἐξουδετερώσῃ πλέον τῶν 350 συμμοριτῶν (φονευθέντες-συλληφθέντες-παραδοθέντες).

Τὰ ἀνωτέρω ἀποτελέσματα ἐπετεύχθησαν διὰ τῆς συνεχοῦς κινήσεως τῶν ἀνωτέρω δυνάμεων, κινήσεις αἵτινες ἦσαν δυναταὶ λόγῳ τῆς θερινῆς ἐποχῆς καὶ ἠδύναντο οἱ ἄνδρες ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ ἄνευ βλάβης τῆς ὑγείας των νὰ διανυκτερεύουν εἰς τὸ ὕπαιθρον, νὰ κινοῦνται τὴν νύκτα, νὰ ἐνεδρεύουν κλπ.

Διὰ νὰ κρατηθῇ ὅμως ἡ ἀσφάλεια ἐν τῇ ἀνωτέρῳ περιοχῇ ἀποτελεσματικῶς καὶ κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον ἐν ὄψει τῆς σημερινῆς δυνάμεως τῶν συμμοριτῶν, ἀπαιτοῦνται τοὐλάχιστον 3 τάγματα Χωροφυλακῆς ἢ 2 τάγματα Στρατοῦ, ἀλλὰ μὲ καλὴν ἐπάνδρωσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς καὶ μὲ καταρτισμὸν 6 καλῶν ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς δυνάμεως 35-40 ἀνδρῶν ἕκαστον.

Ὡς ἔχομεν πληροφορίας πρόκειται μετ' ὀλίγας ἡμέρας νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς τὰς Ἐπαρχίας Ναυπακτίας καὶ Δωρίδος τὰ 6ον καὶ 9ον Τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς, ἅτινα κατηρτίσθησαν εἰς Πάτρας. Ἐὰν ἡ τοποθέτησις αὐτη πραγματοποιηθῇ, ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι δι' αὐτῶν δύναται νὰ κρατηθῇ καλῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς ἡ ἀσφάλεια, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ καταρτισθῶσι καὶ 6 μεταβατικὰ ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς δυνάμεως 35-40 ἀνδρῶν ἕκαστον, ὑπὸ καλοὺς ἡγήτορας, ἐφωδιασμένα ἕκαστον μὲ ἀσύρματον καὶ ὅλμον 2΄΄, ἅτινα θὰ ἐκκαθαρίσουν τὴν περιοχὴν ἀπὸ τὰς ὁμάδας τῶν κέντρων πληροφοριῶν, τῶν αὐτοαμυνιτῶν καὶ ἐλευθέρων σκοπευτῶν, θὰ συλλέγουν πληροφορίας, θὰ παρακολουθοῦν καὶ θὰ ἐξουδετερώνουν τὰς κινήσεις τῶν ὑπευθύνων, συνδέσμων, πληροφοριοδοτῶν κλπ., ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας δὲν δύνανται ἐλλείψει πείρας καὶ τρόπου ἐνεργείας νὰ ἐκτελέσουν αἱ Στρατιωτικαὶ δυνάμεις. Τὰ ἀποσπάσματα αὐτά, ἀνὰ τρία εἰς τὴν περιοχὴν ἑκάστου τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, δέον νὰ ὑπάγωνται ὑπὸ ἕνα μοίραρχον ἐπόπτην ἑδρεύοντα παρὰ τῇ ἕδρᾳ τοῦ τάγματος καὶ συνεργαζόμενον μετὰ τοῦ διοικητοῦ αὐτοῦ.

Β΄. Τακτικὴ Ἐθνικῶν δυνάμεων ἐπὶ τῇ διώξει τῶν συμμοριῶν

Διὰ νὰ ἐκθέσω τὴν γνώμην μου ἐπὶ τῆς τακτικῆς τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκθέσω πρῶτον ὁποία εἶναι ἡ στρατηγικὴ καὶ ἡ τακτικὴ τῶν συμμοριτῶν, ἐπάνω εἰς τὰς ὁποίας δέον νὰ διαμορφωθῇ ἡ τακτικὴ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων διὰ τὴν δίωξιν αὐτῶν.

α) Στρατηγικὴ συμμοριῶν. Στρατηγικὴ τοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου τῶν συμμοριῶν Μάρκου εἶναι ἡ φθορὰ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων δι' ἐπιθέσεων καὶ κατατριβῆς, ἡ προώθησις καὶ διείσδυσις τῶν δυνάμεών του εἰς νέας

περιοχάς, μὲ μερικωτέρας ἐπιδιώξεις τὴν διατήρησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν δυνάμεών του καὶ τὴν δημιουργίαν προϋποθέσεων ἀπὸ ἀπόψεως συσχετισμοῦ δυνάμεων καὶ μέσων, ἅτινα θὰ ἐπιτρέπουν τὴν προώθησιν τῶν στρατηγικῶν ἐπιδιώξεων διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἀνωτέρω στρατηγικοῦ σκοποῦ. Οὕτω, κατὰ τὸ διαρρεῦσαν θέρος εἰς πολλὰς περιοχὰς ἡ στρατηγικὴ τῶν συμμοριῶν, ὡς πρὸς τὴν προώθησιν καὶ διείσδυσιν δυνάμεών των εἰς νέας περιοχάς, ἐπέτυχε μερικῶς εἰς περιοχὰς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας - Ξάνθης - Κρήτης, εἰς Ἑλικῶνα - Καλλίδρομον καὶ ἐσχάτως εἰς ὀρεινὴν Ἠλείαν - Ἀχαΐαν καὶ Εὔβοιαν μὲ μικροομάδας.

β) Τακτικὴ συμμοριῶν. Ἂν καὶ αἱ συμμορίαι, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ διαρρεύσαντος θέρους, ἔλαβον στρατιωτικὴν ὀργάνωσιν - συντάγματα - τάγματα - λόχοι - διμοιρίαι - ὁμάδες - ἐν τούτοις οὐδέποτε ἀντιμετώπισαν, οὐδὲ καὶ πρόκειται νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰς Ἐνόπλους Ἐθνικὰς δυνάμεις κατὰ τοὺς κανόνας τῆς στρατιωτικῆς τακτικῆς, ἀλλὰ κατὰ τοὺς τοιούτους τῆς ἀνταρτικῆς τοιαύτης. Τὴν τακτικὴν αὐτὴν ὅλα τὰ στελέχη τῶν συμμοριῶν κατέχουν καλῶς, ὡς ἐκ τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατοχῆς ἀποκτηθείσης πείρας, ἕνεκεν τῆς ὑπηρεσίας των εἰς τὸν ΕΛΑΣ. Ἡ τακτικὴ ἑπομένως ἑκάστου ἀρχηγείου συμμοριῶν συνίσταται εἰς τὸν συνδυασμὸν ἐπιθέσεως, ἀμύνης καὶ ὑποχωρητικοῦ ἑλιγμοῦ, ἐντὸς τοῦ καθωρισμένου χώρου δράσεώς του (περιοχὴ ἑκάστου ἀρχηγείου).

Ἡ πρωταρχικὴ διάταξις τῶν τμημάτων ἑκάστου ἀρχηγείου εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ἀπασχόλησιν τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων εἰς ὁλόκληρον τὴν περιφέρειαν τοῦ χώρου τοῦ ἀρχηγείου, μὲ ἐλαφρὰ προκαλυπτικὰ τμήματά του-φυλάκια καὶ τὴν συγκέντρωσίν των καὶ ἐπίθεσιν κατὰ μικρῶν τμημάτων Ἐθνικῶν δυνάμεων ἀπομεμονωμένων, στατικῶν ἢ κινητῶν.

Ἐν περιπτώσει πιέσεώς των ὑπὸ ἰσχυρῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων (ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις), ἡ τακτική των συνίσταται εἰς τὸν ὑποχωρητικὸν ἑλιγμόν, διὰ τοῦ ὁποίου κυρίως ἐπιτυγχάνουν τὴν διείσδυσιν εἰς τὰ διάκενα καὶ τὰ νῶτα τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων, εἰς τὸν ἴδιον χῶρον ἢ εἰς χῶρον γειτονικοῦ ἀρχηγείου, μὲ αἰφνιδιαστικὰς καὶ ἐπιθετικὰς ἐνεργείας κατὰ νευραλγικῶν κυρίως, σημείων, ἤτοι, ἐφοδιασμῶν, συγκοινωνιῶν, ἀστικῶν κέντρων κλπ. πρὸς ἀνατροπὴν τῶν προθέσεων τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων.

Οὐδέποτε σχεδὸν κατὰ τὰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις ἐγκαταλείπουν, κατὰ τὸν ὑποχωρητικόν των ἑλιγμόν, ὁλοκληρωτικῶς τὸν χῶρον δράσεως τοῦ ἀρχηγείου των, ἀλλὰ τὸ 1/3 τῆς δυνάμεώς των παραμένει διὰ νὰ ἑλιχθῇ ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων πρὸς ἀπασχόλησίν των, ἵνα, οὕτω, ἐπιτύχῃ ὁ ὑποχωρητικὸς ἑλιγμὸς τῶν ἄλλων δυνάμεών των. Αἱ περιπτώσεις αὗται ἐφηρμόσθησαν παρ' αὐτῶν κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου εἰς τὴν περιοχὴν Ρούμελης καὶ ἐπέτυχον μερικῶς.

γ) Τακτικὴ Ἐθνικῶν Δυνάμεων. Βάσει ἑπομένως τῆς στρατηγικῆς καὶ τακτικῆς τῶν συμμοριῶν ἡ τακτικὴ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων κατὰ τὴν γνώμην μου δέον νὰ εἶναι:

1. Ἡ καλὴ ἐπαγρύπνησις πρὸς πρόληψιν προωθησεως καὶ διεισδύσεως εἰς νέας περιοχάς, διὰ τῆς ἐξουδετερώσεως ὅλων ἐκείνων τῶν στοιχείων ἅτινα φίλα προσκείμενα πρὸς αὐτοὺς κινοῦνται καὶ προπαρασκευάζουν τὴν τοιαύτην διείσδυσιν, ἐν περιπτώσει δὲ πραγματοποιήσεώς της, δραστηρία καὶ κεραυνοβόλος ἐνέργεια τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων διὰ τὴν ἄμεσον καὶ πλήρη συντριβὴν τῶν προωθηθέντων συμμοριτῶν, πρὶν ἔτι προλάβουν καὶ προβοῦν εἰς τρομοκρατικὰς πράξεις κατὰ τοῦ πληθυσμοῦ καὶ εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ δικτύου τῆς αὐτοαμύνης των.

2. Εἰς τὰς περιοχὰς ὅπου αἱ συμμορίαι ἔχουσιν ἀναπτυχθῆ, συνεχὴς ἐπιθετικὴ δρᾶσις τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων. Καθ' ἡμᾶς ἡ ἀμυντικὴ στάσις τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων εἶναι καταδικαστέα. Διὰ τῆς πρώτης ἐπιτυγχάνομεν: α) Ἀπωλείας τοῦ ἐχθροῦ εἰς ἄνδρας καὶ ὑλικόν. β) Καταπόνησιν, ἐξάντλησιν καὶ ἀπογοήτευσιν αὐτοῦ καὶ τὴν ἕνεκεν τούτων διαρροήν. γ) Ἀπώλειαν τῆς συνοχῆς αὐτοῦ καὶ τὴν ἕνεκεν ταύτης δυσχερῆ συνεννόησιν καὶ μετάδοσιν ἐντολῶν. δ) Ἀποσύνθεσιν τῆς αὐτοαμύνης καὶ χαλάρωσιν, ἂν μὴ πλήρη ἀχρήστευσιν τοῦ δικτύου πληροφοριῶν του. ε) Ἀδυναμίαν αὐτοῦ εἰς τήν, διὰ τῆς συγκεντρώσεως πολλῶν τμημάτων, αἰφνιδιαστικὴν ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν κατὰ στατικῶν ἢ κινητῶν ἡμετέρων τμημάτων ἢ νευραλγικῶν σημείων ἀστικῶν κέντρων, γεφυρῶν κλπ. στ) Δυσχέρειαν εἰς τὸν ἐφοδιασμόν του, μὴ δυναμένου ἀνενοχλήτως νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν συγκέντρωσιν καὶ ἐναποθήκευσιν τροφίμων εἰς ἀσφαλῆ καταφύγια. ζ) Δυσχέρειαν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς πολιτικῆς του προπαγάνδας, μεταξὺ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ὑπαίθρου καὶ η) Δυσχέρειαν εἰς τὴν στρατολογίαν ἂν μὴ πλήρη ἀδυναμίαν.

Διὰ τῆς ἀμυντικῆς στάσεως τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων ὅλαι αἱ ἀνωτέρω περιπτώσεις ἀντιστρέφονται ὑπὲρ τῶν συμμοριῶν, διότι αὗται ἀνενόχλητοι ἐπιτυγχάνουν αὐτάς.

Οὕτω, διὰ τῆς συνεχοῦς ἐπιθετικῆς ἐνεργείας τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων, ἐντὸς βραχέος χρονικοῦ διαστήματος θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ πλήρης συντριβὴ τῶν συμμοριτῶν, τοὐλάχιστον εἰς Παλαιὰν Ἑλλάδα καὶ Νήσους, ὅπου δὲν δύνανται νὰ καταφεύγουν εἰς ξένον ἔδαφος, διότι δὲν θὰ ὑπάρχῃ εἰς τὰς συμμορίας στάδιον ἀναπαύσεως, ἀναδιοργανώσεως καὶ ἀναπληρώσεως ἀπωλειῶν εἰς ἄνδρας καὶ ἐφόδια, πολὺ δὲ περισσότερον ἐπαύξησις τῆς δυνάμεως αὐτῶν διὰ στρατολογίας.

Καὶ ναὶ μὲν διεξήχθησαν πολλαὶ ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι παρὰ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων (ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις), ἀλλ' αὗται δὲν ἦσαν συνεχεῖς μέχρις ὁλοσχεροῦς συντριβῆς τοῦ ἐχθροῦ, ἀσφαλῶς δὲ λόγῳ ἐλλείψεως ἐφεδρειῶν. Βεβαίως, αἱ ἴδιαι Ἐθνικαὶ δυνάμεις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δρῶσι συνεχῶς ἐπιθετικῶς, εἶναι ὅμως δυνατὸν νὰ ἐναλλάσσωνται αἱ δυνάμεις ἑκάστης μονάδος μεταξύ των ἐν τῇ ἐπιθετικῇ των ἐνεργείᾳ μὲ ἀνάπαυσιν ἀναλόγων ἡμερῶν. Τὴν τακτικὴν αὐτὴν ἐφήρμοσα ὡς γενικὸς ἐπόπτης τῶν ἀποσπασμάτων Ἕβρου κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ ἐπέτυχα, τὴν αὐτὴν τακτικὴν ἐφήρμοσα καὶ εἰς τὴν ζώνην εὐθύνης τοῦ Συντάγματος ἐπιτυχῶς, θὰ εἶχα δὲ καλύτερα ἀποτελέσματα, ἐὰν καὶ τὰ 3 τάγματα τοῦ Συντάγματος ὑπήγοντο καὶ τακτικῶς ὑπὸ τὰς διαταγάς

μου, ὁπότε θὰ εἶχον τὴν εὐχέρειαν τῆς ἐκ περιτροπῆς ἀλλαγῆς εἰς τὴν ἐπιθετικὴν δρᾶσιν τῶν τμημάτων μου καὶ δὲν θὰ κατεπονοῦντο τόσον πολὺ οἱ ἄνδρες τῶν ταγμάτων, οἵτινες οὐδόλως ἀπεσύρθησαν πρὸς ἀνάπαυσιν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαρτίου, ὅτε ἱδρύθησαν τὰ τάγματα καὶ τὸ Σύνταγμα. Ἀπὸ τοῦ Μαρτίου μέχρι σήμερον τὸ Σύνταγμα εἶχε τὸν Σταθμὸν Διοικήσεώς του ἀρχικῶς εἰς Λιδωρίκιον, εἶτα εἰς Ἄμφισσαν καὶ ἤδη εἰς Ναύπακτον, διετήρουν δὲ διὰ τὴν ἀσφάλειαν πόλεως, ἀποθηκῶν κλπ. εἰς μὲν τὸ Λιδωρίκιον μίαν διμοιρίαν, εἰς Ἄμφισσαν καὶ Ναύπακτον μίαν ὁμάδα καὶ παρὰ τὴν μικρὰν αὐτὴν δύναμιν οὐδέποτε ὑπέστην ἐπίθεσιν συμμοριτῶν, οὐδὲ καὶ διεννοήθησαν οἱ συμμορῖται νὰ ἐνεργήσουν τοιαύτην, τοῦτο δέ, ὄχι διότι ἐφοβοῦντο τὴν μικρὰν αὐτὴν δύναμιν ἀλλὰ διότι τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Σταθμοῦ Διοικήσεως ἐπετύγχανον διὰ τῆς κατὰ βάθος καὶ πλάτος ἐπιθετικῆς ἐνεργείας τῶν δυνάμεών μου.

Κατὰ τὰς διεξαγομένας ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις, αἱ δρῶσαι Ἐθνικαὶ δυνάμεις δέον νὰ κινοῦνται οὐχὶ ἀκριβῶς ἐπὶ τῶν ὁδῶν, ἀλλὰ μὲ ἄξονα πορείας των τὴν ὁδὸν ἐν ἀναπτύξει κατὰ πλάτος, εἰς τρόπον ὥστε νὰ παρεμποδίζεται ἡ διὰ τῶν διακένων διείσδυσις τῶν συμμοριῶν εἰς τὰ νῶτα τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων.

Ἐπίσης, δέον ὅπως ἄλλαι δυνάμεις, κατὰ προτίμησιν καλῶς ὠργανωμένα ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς, νὰ δρῶσιν εἰς τὰ μετόπισθεν τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων κατὰ τὰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐξασφαλίζουν τὰ νῶτα αὐτῶν διὰ τῆς ἐξοντώσεως ἢ συλλήψεως τῶν τυχὸν ἀναστρεφομένων συμμοριτῶν, αὐτοαμυνιτῶν, συνδέσμων καὶ πληροφοριοδοτῶν. Οὕτως, ἡ ἐπιτυχία τῶν ἐπιχειρήσεων θὰ εἶναι περισσότερον ἐξησφαλισμένη.

Γ΄. Πολιτικὴ Κράτους πρὸς ἀντιμετώπισιν πολιτικῆς προπαγάνδας συμμοριτῶν ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν συμμοριῶν ἔχουσιν ἀναπτύξει εὐρεῖαν πολιτικὴν προπαγάνδαν ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ὑπαίθρου, χρησιμοποιοῦντες πρόσωπα εἰδικῶς ἐκπαιδευθέντα ὑπὸ τοῦ Κ.Κ.Ε., ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν συμμοριτῶν τῶν ἑκουσίως ἢ βιαίως στρατολογουμένων.

Οἱ χωρικοὶ κυρίως τῶν ὀρεινῶν χωρίων λόγῳ τῆς δυστυχίας των παρασύρονται εὐκόλως τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον καὶ προπολεμικῶς ἀλλὰ καὶ μεταπολεμικῶς, δὲν ἐγνώρισαν τὴν στοργὴν καὶ φροντίδα τοῦ Κράτους, ὡς τὴν ἀνέμενον. Πλὴν τοῦ χωροφύλακος, τοῦ ἀγραμμάτου ἱερέως καὶ τοῦ κατὰ τὸ πλεῖστον ἄνευ ἐθνικοῦ παλμοῦ διδασκάλου, ἂν μὴ κομμουνιστοῦ, οὐδένα ἄλλον ἐκπρόσωπον τοῦ Κράτους ᾐσθάνθησαν μαζύ των διὰ νὰ ἐνδιαφερθῇ καὶ νὰ κατανοήσῃ τὸν πόνον καὶ τὴν δυστυχίαν των. Καὶ ἐὰν ποτὲ συνέβη προϊστάμενος ἢ ἐκπρόσωπος Κρατικῆς τινὸς Ὑπηρεσίας νὰ μεταβῇ ἢ μᾶλλον νὰ διέλθῃ τοῦ χωρίου των, διῆλθε κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἄφησεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἐντύπωσιν τῆς Κρατικῆς ἀδιαφορίας διὰ τὰς ἀνάγκας των. Τὸν πολιτευόμενον βλέπουν μόνον κατὰ τὴν προεκλογικὴν περίοδον, ἀλλὰ καὶ τότε μόνον μίαν φορὰν ἢ καὶ καθόλου.

Πολλάκις μοὶ συνέβη μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁμιλίας μου ἐν συγκεντρώσει εἰς χωρικοὺς Ρούμελης καὶ Θράκης νὰ μὲ παρακαλοῦν νὰ τοὺς εἴπω καὶ ἄλλα, διότι πρώτην φορὰν βλέπουν ἀνώτερον ἀξιωματικὸν εἰς τὸ χωρίον των νὰ τοὺς ὁμιλῇ—«διὰ νὰ μάθουμε κι ἐμεῖς ποιὸ εἶναι τὸ σωστὸ καὶ ἡ ἀλήθεια, γιατὶ οἱ συναγωνιστὲς μᾶς ἔχουν θολώσει τὸ μυαλό».

Ὁ ἀνώτερος κλῆρος—μητροπολῖται καὶ ἱεροκήρυκες—ἐστάθηκαν μακρὰν τοῦ ποιμνίου των τῆς ὑπαίθρου. Ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος ἐπίσης μακράν, οἱ βιομήχανοι καὶ μεγαλέμποροι ἔτι χειρότερον.

Ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν τὰ πλέον ἐπιτυχῆ ἐπιχειρήματα τῶν διαφωτιστῶν καὶ ἀρχηγῶν τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν πολιτικὴν προπαγάνδαν των.

Πρέπει κατὰ τὴν γνώμην μας ὅλοι οἱ ἀνωτέρω νὰ σταθοῦν παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ σκληρῶς δοκιμαζομένου πληθυσμοῦ τῆς ὑπαίθρου, ἄλλοι μὲ τὰς παρηγόρους καὶ διαφωτιστικὰς ὁμιλίας των καὶ ἄλλοι μὲ τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσίν των.

Οἱ βουλευταὶ πρέπει, ὁσάκις δὲν εὑρίσκονται εἰς τὴν Βουλήν, νὰ εἶναι πλησίον τῶν ἐκλογέων των, συμπαραστάται τῶν ἀρχῶν καὶ ἐνισχυταὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν χωρικῶν.

Εἰς τὴν Λαμίαν ἔχουν συγκεντρωθῆ οἱ χωρικοὶ τῶν ἐκκενωθέντων χωρίων παραμένοντες ἐν μέσῳ χειμῶνι εἰς τὸ ὕπαιθρον, ἐλλείψει δὲ ζωοτροφιῶν καὶ βοσκοτόπων πωλοῦν τὰ ζῶα των εἰς ἐξευτελιστικὰς τιμὰς—2.000 δραχμὰς κατ' ὀκᾶν—ἐκμεταλλευόμενοι οὕτω τὴν δυστυχίαν των οἱ ζωέμποροι καὶ κρεοπῶλαι. Οἱ ζωοκλέπται εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν εὗρον ἐλεύθερον τὸ πεδίον δράσεως ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Βουρλάκη - Μπουλουκούτα καὶ Ἰωάννου. Τὰ στυγερὰ ἐγκλήματα τῶν συμμοριτῶν κατὰ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ὑπαίθρου δὲν πρέπει χρονογραφικῶς νὰ δημοσιεύωνται διὰ τῶν ἐφημερίδων ἢ καὶ καθόλου ὡς συμβαίνει πολλάκις, ἀλλὰ μὲ πλήρεις λεπτομερείας, προσέτι καὶ διὰ φυλλαδίων, τὰ ὁποῖα νὰ κυκλοφοροῦν δωρεὰν παντοῦ.

Ἡ κομμουνιστικὴ προπαγάνδα εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο εἶναι ἄφθαστος, ὄχι μόνον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Οἱ συμμορῖται, πολλῶν ἐκτελεσθέντων ἐθνικοφρόνων παρ' αὐτῶν κατόπιν πολυημέρων βασανιστηρίων, κακώσεων κλπ., μετέφερον τὰ κρεουργηθέντα πτώματά των εἰς ἄλλα χωρία καὶ τὰ παρουσίασαν εἰς τοὺς χωρικοὺς ὡς δῆθεν ἐκτελεσθέντας παρὰ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων, παρουσιαζόμενοι οὕτω εἰς τοὺς χωρικοὺς ὡς ἀθῶαι περιστεραί.

Τὸ Κράτος εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς διαφωτίσεως τοῦ πληθυσμοῦ ἐπὶ τῶν κινδύνων τοῦ κομμουνισμοῦ λόγῳ τῶν ἐπιδιώξεών του, τῆς εὐρείας ἀνακοινώσεως τῶν στυγερῶν ἐγκλημάτων του, τῆς διαφωτίσεως τῶν νέων καὶ τῆς προστασίας αὐτῶν ἔρχεται ἐπιλαχὸν τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας, ἀλλὰ ἂν τὸ Κράτος δὲν ἔχει τὰ οἰκονομικὰ μέσα διὰ τὴν τοιαύτην Ἐθνικὴν ἐργασίαν, ἠδύναντο τὸ ἔργον αὐτὸ νὰ τὸ ἀναλάβουν τὰ ἐπιστημονικὰ Ἱδρύματα καὶ οἱ μεγάλοι οἰκονομικοὶ Ὀργανισμοί.

Ἀλλὰ αὐτοὶ μόνον διὰ τὴν ἐπαύξησιν τῶν κεφαλαίων

Ἄποψις πόλεως Ναυπάκτου. Εἰς τὰ ὀρεινὰ τῆς περιοχῆς Ναυπακτίας αἱ δυνάμεις Χωροφυλακῆς διεξήγαγον σκληροὺς ἀγῶνας κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐτῶν 1947-1948 ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχον ὡς ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως Ναυπάκτου. Ἡ Ναύπακτος ἦτο καὶ ἡ ἕδρα τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος.

των φροντίζουν, διὰ τῆς οἰκονομικῆς καταβαραθρώσεως τῆς Χώρας.

Ἐπρότεινα τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1947, διὰ τῆς ὑπ. ἀριθ. 1/53/10 τηλεγραφικῆς ἀναφορᾶς μου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως, τὴν παράτασιν τῆς ἀμνηστίας. Ἡμεῖς ἐγγύτερον τῶν πραγμάτων εὑρισκόμενοι, πολεμοῦντες τὴν ἀναρχοκομμουνιστικὴν ἀνταρσίαν ἀπὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους, εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν καλύτερον παντὸς ἄλλου περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀμνηστίας. Ταῦτα, παρὰ τὰς ἐπικρίσεις ὑπῆρξαν ἱκανοποιητικά. Βεβαίως ἡμεῖς, ὡς γνωρίζοντες τὰς ἐπιδιώξεις τῶν ἀρχηγῶν τῶν συμμοριτῶν καὶ τὸν τρόπον ἐνεργείας των, δὲν ἀνεμέναμεν ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ προσέλθουν εἰς τὰς Ἀρχὰς πάντες οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸν ἥσυχον εἰρηνικὸν βίον συμμορῖται, ἀλλὰ ἐκεῖνο ὅπερ ἀνεμέναμεν ἐπετεύχθη, ἤτοι ἡ σύγχυσις εἰς τὰς τάξεις τῶν συμμοριτῶν, ἡ δυσπιστία καὶ ἡ λῆψις τρομοκρατικῶν μέτρων ἐκ μέρους τῶν ἀρχηγῶν κατὰ τῶν συμμοριτῶν, ἅτινα ἐπιφέρουν τὴν ἀποσύνθεσιν. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν παρουσιασθέντων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ρούμελης παρ' ἡμῶν κρίνεται ὡς ἱκανοποιητικός.

Μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ προτείνωμεν παράτασιν τῆς ἀμνηστίας, ἥτις κατ' ἐπανάληψιν ἐδόθη, νομίζομεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐξεύρῃ ἕνα τρόπον προστατευτικὸν διὰ τοὺς εἰς τὸ μέλλον παραδιδομένους. Τοῦτο δὲ εἶναι ἀναγκαῖον, διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι πλέον τῶν 60% τῶν συμμοριτῶν ἀνήκουν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν βιαίως ἐπιστρατευθέντων ἐκ τῆς ἐθνικοφρόνου παρατάξεως, μὴ δυνηθέντων νὰ διαφύγουν τῆς ἐπαγρυπνήσεως τῶν φανατικῶν κομμουνιστῶν συμμοριτῶν καὶ ἀρχηγῶν των καὶ τοῦ πολυπλόκου δικτύου τῆς αὐτοαμύνης.

Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι παραλλήλως πρὸς τὸν συναγερμὸν τοῦ Ἔθνους, τὸν ὁποῖον ὑπεσχέθη ἡ Κυβέρνησις καὶ ὀφείλει νὰ πραγματοποιήσῃ, νὰ ἐξεύρῃ καὶ ἕνα τρόπον ὑπὲρ τῶν εἰς τὸ μέλλον αὐθορμήτως παρουσιαζομένων εἰς τὰς Ἀρχὰς μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ των.

Τοῦτο θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα νὰ διατηρηθῇ ἡ σύγχυσις καὶ ἡ δυσπιστία καὶ ἡ ἀνησυχία τῶν ἀρχηγῶν τῶν συμμοριτῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ διαρροὴ τῶν ὀπαδῶν των.

Ὁ Διοικητὴς τοῦ Συντάγματος
Γ. ΣΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀντισυνταγματάρχης Χωροφυλακῆς

11. ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΤΟΥ 6ου ΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 6ου ΤΑΓΜΑΤΟΣ ΑΠΟ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1947 ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 1947

1 Ἰουνίου 1947

Κατὰ πληροφορίας χωρικῶν τὴν 02.00΄ ὥραν, 8 ἕως 10 συμμορῖται εἰσῆλθον εἰς Ἀμυγδαλιάν. Ἀπεστείλαμεν διμοιρίαν ὑπὸ τὸν μοίραρχον Κουτβάλαν, ἥτις ἐπιστρέψασα τὴν 20.30΄ ὥραν ἀνέφερε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 70/2.6.47 ἀναφορᾶς της ὅτι ἡ πληροφορία αὕτη ἦτο ἀνακριβής. Ἴσως νὰ ἐπρόκειτο περὶ τμήματός μας, διμοιρίας Τομαρᾶ, ἥτις ἐβάδιζε πρὸς συνάντησιν τοῦ ἀποσπάσματος μοιράρχου Κότσιρα. Ἑτέρα πληροφορία ὅτι ἑξηκονταμελὴς συμμορία διελθοῦσα ἐκ Κοκκόνας προερχομένη ἐξ Ἀβόρου, παρέλαβε τρόφιμα καὶ ἐτράπη πρὸς Κλῆμα - Ἁγίαν Μαρῖναν, μετὰ δέκα φορτίων, ἄλλων τροφίμων καὶ ἄλλων ἐφοδίων. Ἡ πληροφορία αὕτη διεσταυρώθη ἀπὸ πολλοὺς χωρικοὺς καὶ κρίνεται μᾶλλον ἀληθής, καθ' ὅσον πρόκειται περὶ τῆς διαφυγούσης συμμορίας (λόχος) ἐκ Στύλιας ὡς ἀνέφερεν ὁ μοίραρχος Κότσιρας. Ἀπόσπασμα Κότσιρα ἀνέφερεν ὅτι ἡνώθη μὲ μοιράρχους Τομαρᾶν καὶ Μπαχταλιᾶν. Τὴν διμοιρίαν Πυργάκη δὲν τὴν χρειάζεται πλέον καὶ κατόπιν τούτου αὕτη περὶ ὥραν 17.00΄ ἀνεκλήθη μὲ ὅλμον εἰς ἕδραν ἀπὸ Κροκυλόρεμμα, ἔνθα εἶχε παραμείνει ἐνεδρεύουσα. Τὸ ἀπόσπασμα Κότσιρα, ἐκτελῶν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/7/97δ διαταγὴν ἐξερευνήσεως, ἀνέφερεν ὅτι ἐκινήθη πρὸς Μακρινὴν - Δαφνοχώρι ἀφοῦ ἄφησε τμῆμα εἰς Στύλιαν.

Ὁμὰς Γεφύρας Στενοῦ, κατόπιν διαταγῆς μας παραμένει εἰσέτι ἐκεῖ. Ἀπόσπασμα Ράλλη καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐσίγησεν, ἀργὰ τὴν ἑσπέραν περὶ ὥραν 22.00 ἀνέφερε τηλεφωνικῶς ἀπὸ Κροκυλείου ὅτι εὑρίσκεται εἰς πέριξ ὑψώματα, ἀναμένον τροφάς. Τοῦ ἀπεστάλη ἀμέσως ἡ ὑπ' ἀριθ. 1/7/97ι-1.6.47 τηλεφωνικὴ διαταγή, καθ' ὅσον οὐδὲν ἀνέφερεν, οὔτε περὶ ἐχθροῦ, οὔτε περὶ κινήσεων τοῦ τμήματός μου, ὡς προγενέστεροι διαταγαί μου. Φαίνεται ὅτι δὲν ἐκινήθη. Ἀναμένομεν ἔκθεσίν του.

Συμπέρασμα: Ἡ συμμορία Νικηφόρου ἀντιληφθεῖσα τὰς κινήσεις τῶν ἀποσπασμάτων κατετμήθη εἰς μικρὰ τμήματα καὶ διέφυγε νύκτωρ, ἀφ' ἑνὸς μὲν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν Κουπακορράχη - Κουπάκι - Ζοριάνος - Ἀλποχώρι - Ἐλατοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπὸ τὸ Ἄβορον πρὸς Λούστρα, Κόκκινο, Κλῆμα, Ἁγία Μαρῖνα - Βαρδούσια.

Θέσεις καὶ διατάξεις τμημάτων μας: Ἀπόσπασμα Κότσιρα εἰς περιοχὴν Στύλιας, Μηλιᾶς, Μακρινῆς, Δαφνοχώρι. Ἀπόσπασμα Ράλλη, περιοχὴν Κροκυλείου, τμῆμα 16 ἀνδρῶν εἰς Στενὸν Γεφύρας Κοκκίνου. Πρῶτος λόχος ἐντὸς Λιδωρικίου ἐν ἐπιφυλακῇ.

2 Ἰουνίου 1947

Ἀπεστάλησαν ἀπὸ τῆς 08.00΄ ὥρας ἐφόδια εἰς λόχον Ράλλη. 09.30΄ ὥραν ἐπεκοινωνήσαμεν μὲ ἀπόσπασμα Κότσιρα. Ἔδωσε σῆμα ἐπανόδου του εἰς τὴν ἕδραν, φαίνεται ὅτι ἔληξεν ἡ ἐκεῖσε ἀποστολή του. Ἐπὶ τῆς αἰτήσεώς του ἐζητήσαμεν ἔγκρισιν Συντάγματος. Τὴν αὐτὴν ὥραν ἐλήφθη σῆμα κρυπτογραφικὸν Ράλλη ἔχον οὕτω: ἀριθ. 6/1/34/2-6-47, ἐξαιρετικῶς ἐπείγουσα ἀπὸ Ράλλην πρὸς 6ον Τάγμα. «Συμμορία Νικηφόρου εἰσελθοῦσα χθὲς Πενταγιοὺς καὶ Τρίστενον, λαβοῦσα ὀλίγα τρόφιμα ἀπεσύρθη 10ην νυκτερινὴν κατευθυνθεῖσα Δάφνον. STOP. Κατέστρεψεν ἐγκατάστασιν τηλεφώνου. Εὑρισκόμεθα Πενταγιοὺς λῆψιν πληροφοριῶν καὶ καταδίωξιν συμμορίας». Τοῦ ἐδόθη διαταγὴ ἀπὸ ἀσυρμάτου ὅπως κινηθῇ πρὸς Ἁγίαν Παρασκευὴν - Κερασιὲς (Σ.93-67) τάχιστα, πρὸς λῆψιν ἐπαφῆς. Ὁμοίως τοῦ ἐδόθη σῆμα πρὸς ἐκμετάλλευσιν πληροφοριῶν τῆς Α.Δ.Χ. Δυτικῆς Ἑλλάδος καὶ τοιαύτης τοῦ 6ου Τάγματος διὰ τὴν ἀνεύρεσιν κρυπτομένων ἐφοδίων καὶ ὅπλων εἰς περιοχὴν Κριατσίου».

20.30΄ ὥραν ἀφίκετο εἰς ἕδραν ἀπόσπασμα Κότσιρα μετὰ τμήματος Μπαχταλιά, συναποκομίζον ἀνευρεθέντα κρυπτόμενα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν 30 ὅπλα διαφόρων τύπων, ὡς καὶ διάφορα φαρμακευτικὰ εἴδη, τρόφιμα κλπ. Διετάχθη συγκρότησις ἐπιτροπῆς, διὰ τὴν καταμέτρησιν καὶ καταγραφὴν τούτων. Ὁμοίως συνέλαβε καὶ μετήγαγεν ἐνταῦθα τοὺς κάτωθι. 1. Γεωργίου Θεόδωρον τοῦ Γεωργίου, γεννηθέντα εἰς Μακρινὴν καὶ κατοικοῦντα εἰς Δαφνοχώρι ἐτῶν 48, γεωργόν. 2. Ρόκκον Ὀδυσσέα τοῦ Ἀναστασίου, κάτοικον Ποτιδανίας, ἐτῶν 47, γεωργόν.

3 Ἰουνίου 1947

Σήμερον ὥραν 07.00΄ ἀφίχθη ἕδραν διμοιρία Γεφύρας Στενοῦ. Τμήματά μας εὑρίσκονται ἕδραν πρὸς ἀνάπαυσιν καὶ συμπλήρωσιν ἐλλείψεών των μετὰ τὴν ἐπάνοδόν των ἀπὸ τὰς ἐπιχειρήσεις, πλὴν λόχου Ράλλη εὑρισκομένου εἰς (Σ. 96-27) Τούτου ἐλήφθη σῆμα διὰ τοῦ ἀσυρμάτου ἔχον οὕτω: «Εὑρισκόμεθα εἰς (Σ. 96-27) ὥρα 09.30΄. Δὲν ἐλήφθη ἐπαφὴ μετὰ συμμοριτῶν ὡς μὴ ἐξακριβωθείσης τῆς θέσεως αὐτῶν. Παρὰ τὰς καταβληθείσας συντόνους προσπαθείας ἡμῶν οὐδεμία συγκεκριμένη πληροφορία ὑπάρχει περὶ τῆς κατευθύνσεως τῆς συμμορίας». Ὑπογραφὴ Κρόνος.

Κατόπιν διαταγῆς Συντάγματος, δοθείσης προφορικῶς εἰς ταγματάρχην Καλοκαιρινὸν ἐπιβεβαιωθείσης καὶ διὰ τῆς ὑπ. ἀριθ. 22/3.6.47 ὁμοίας, διετάξαμεν τὸν λόχον Ράλλη νὰ ἐπανέλθῃ Πενταγιούς. Οὗτος ἀνέφερεν ὅτι ἐκινήθη πρὸς Κερασιές, ἔνθα εἶχε διαταγὴν ἐξερευνήσεως (11/6/76/3-6-47 ἀναφοράν).

4 Ἰουνίου 1947

Τμήματά μας εὑρίσκονται εἰς ἕδραν των ἐν ἀναμονῇ διαταγῆς κινήσεως. Λόχος Ράλλη ἐπανῆλθε Πενταγιοὺς ἐκ περιοχῆς Κερασιῶν καὶ Τριστένου. Πληροφορίαι, ὡς τὸ ὑπ' ἀριθ. 11/6/77/4.6.47 δελτίον πληροφοριῶν. Κα-

τόπιν πληροφορίας ὅτι συμμορία ἐνεφανίσθη εἰς περιοχὴν Καρούτια διετάχθη λόχος Ράλλη ἐπανέλθη ἕδραν του (Λιδωρίκι). Ἀπογευματινὰς ὥρας ἀφίκετο ἰατρὸς 85ης Περιοχῆς καὶ ἐπεθεώρησεν τὰ τμήματα, ἐξετάσας τοὺς ἀνικάνους, ἀσθενεῖς καὶ ὑπερήλικας, βάσει ὑποβληθείσης καταστάσεως ὑπὸ τοῦ Τάγματος.

5 Ἰουνίου 1947

Συνεπείᾳ διαταγῆς Συντάγματος οἱ Λόχοι 1ος δυνάμεως 70 ὁπλιτῶν καὶ 4 ἀξιωματικῶν καὶ 3ος δυνάμεως 74 ὁπλιτῶν καὶ 4 ἀξιωματικῶν, ὡς καὶ τὸ στοιχεῖον ὅλμου ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὰς 09.00′ ἕως 10.00′ ὥρας ἐπ' αὐτοκινήτων μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Ἄμφισσαν καὶ ἐκεῖθεν δι' ἐπιχειρήσεις εἰς Παρνασσόν, ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ Συντάγματος.

Λόχος Ράλλη ἀπὸ Πενταγιοὺς ἐκινήθη σήμερον πρὸς δημοσίαν ὁδὸν μέσῳ Κροκυλείου. Λόχος Διοικήσεως ἐν προφυλακαῖς, ἀμυντικῶς ἐγκατεστημένος πέριξ Λιδωρικίου. Λόχος Ράλλη ὥραν 21.00′ ἐπέστρεψεν εἰς ἕδραν (Λιδωρίκι).

6 Ἰουνίου 1947

Σήμερον τὴν πρωίαν λεωφορεῖον ἐκκινῆσαν ἀπὸ Λιδωρίκιον μὲ ἐπιβάτας, ἐν οἷς καὶ ὁ μοίραρχος Κότσιρας ἐν ἀδείᾳ, συνελήφθη παρ' ὁμάδος συμμοριτῶν ἐνεδρευόντων εἰς ὁδὸν ἐκεῖθεν τοῦ Μαλανδρίνου, εἰς θέσιν Ἀνάθεμα (Σ. 11-02). Ὁμοίως προηγούμενον αὐτοκίνητον φορτηγόν. Ἐπίσης ἕτερον αὐτοκίνητον ἐξ Ἀμφίσσης μὲ φορτίον ἀλεύρων. Ἐκ τούτων τὸ δεύτερον τὸ ἀφῆκαν ἐλεύθερον καὶ ἔφθασεν εἰς Ἄμφισσαν. Τῶν δύο ἄλλων ᾐχμαλώτισαν ἅπαντας τοὺς ἐπιβάτας καὶ τοὺς ὁδηγοὺς πρὸς τὰ ὑψώματα Βουνιχώρας, ἀφοῦ κατέσφαξαν τοὺς Μπῖτσον Δημήτριον, ἀστυφύλακα ἐπ' ἀδείᾳ ἐπανερχόμενον εἰς Ἀθήνας ἐκ τοῦ χωρίου του Κάλλιον καὶ τὸν Ἀλεξανδρόπουλον Δημήτριον ἀντιπρόεδρον Καρουτῶν, ἀφήσαντες ἐπὶ τῶν πτωμάτων ταμπέλαν μὲ τὴν ἐπιγραφὴν «ἔτσι τιμωροῦνται ὅσοι σηκώνουν χέρι καὶ κτυποῦν τὸ λαό». Τὸ Τάγμα εὐθὺς ὡς ἐπληροφορήθη τοῦτο ἀπὸ διαφυγόντα ἐθνικόφρονα, ἐκίνησε τὴν διαθέσιμον δύναμίν του τὴν 10.00′ ὥραν, λόχου Ράλλη μετὰ ἀνδρῶν Λόχου Διοικήσεως, ἐπιβιβᾶσαν ταύτην ἐπὶ τριῶν αὐτοκινήτων, πρὸς τὸ σημεῖον τοῦ ἐγκλήματος, ὡς ἑξῆς: Ἓν τμῆμα ἀπὸ Σκαλούλα πρὸς Μαλανδρίνον, ἕτερον τμῆμα ἀπὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐνέδρας πρὸς Ψηλὸ Τσουμάρι καὶ ἐκεῖθεν, ἀναλόγως τῶν πληροφοριῶν, πρὸς τὴν κατεύθυνσιν διαφυγῆς τῆς συμμορίας. Τὰ ἐγκαταλειφθέντα αὐτοκίνητα ὡς καὶ τὰ μεταφέροντα τὴν δύναμιν μέχρι τοῦ σημείου ἐκείνου ἐπέστρεψαν τὴν μεσημβρίαν μερίμνῃ ἡμῶν εἰς Λιδωρίκιον, κομίζοντα καὶ τὰ πτώματα τῶν ἐκτελεσθέντων. Μετὰ τοῦ ἀποσπάσματος εἴχομεν ἐπαφὴν μέχρι τῆς 14.00′ ὥρας μὲ τὸν ἀσύρματον Νο 18, μᾶς ἐπληροφόρησε δὲ ὅτι ἅπαντες οἱ ἐπιβάται ἀφέθησαν ἐλεύθεροι καὶ ἔφθασαν εἰς Ἄμφισσαν πλὴν τοῦ μοιράρχου, ὅστις ὡδηγεῖτο δέσμιος πρὸς τὰ κρησφύγετα τῶν συμμοριτῶν. Κατὰ πληρο-

Ἀξιωματικοὶ τοῦ 6ου Τάγματος Χωροφυλακῆς εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Τάγματος Λιμνίτσαν - Ναυπακτίας τὸν Νοέμβριον τοῦ 1947.

φορίας χωρικῶν ἐπιβεβαιωθείσας ὑπὸ τοῦ Συντάγματος τὴν 15.00΄ ὥραν ἐκινήθη ἕτερον τμῆμα 30 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Πιτυρίγκαν Γεώργιον, ἀφαιρέσαν ἄνδρας ἀπὸ τὰ φυλάκια τῆς Φρουρᾶς τοῦ Λιδωρικίου, πρὸς τὴν κατεύθυνσιν Λιδωρίκι - Σκαλούλα - Δενδρίλι, μὲ τὴν πρόθεσιν ν' ἀποκόψωμεν τυχὸν διαφυγὴν τῆς συμμορίας πρὸς Καροῦτες. Οὕτως, ἀπεγυμνώσαμεν τὰ φυλάκια καὶ εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἀποσυρθέντων ἀνδρῶν ἐτοποθετήσαμεν ἐνόπλους ἐθνικόφρονας πολίτας. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ ἐλάβομεν τὴν πληροφορίαν παρὰ τοῦ Συντάγματος ὅτι τὸ πλοῖον «Μιαούλης» ἔβαλε κατὰ τῶν ὑψωμάτων 1843 - 1844 - 1578 - 1786 κατόπιν ὑποδείξεώς του, μὲ τὸν σκοπὸν ὅπως ἀποκόψῃ τὴν πρὸς Βορρᾶν διαφυγὴν τῶν συμμοριτῶν. Ὁμοίως ὅτι ἐζήτησε παρὰ τῆς 74ης Ταξιαρχίας Ναυπάκτου, τὴν ἐνίσχυσιν ἑνὸς λόχου. Κατόπιν τούτου συνεννοήθην τηλεφωνικῶς μὲ τὴν Ταξιαρχίαν καὶ ἐζήτησα νὰ μοῦ γνωρίσουν ἂν θὰ ἐκτελεσθῇ αὕτη, μοῦ ἀπήντησαν ὅτι ἐτέθη ἐν ἐφαρμογῇ, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ καθορίσουν τὴν ὥραν τῆς ἀφίξεώς των. Μέχρι τῆς 19.30΄ ὁ λόχος οὗτος δὲν ἀφίχθη. Τὴν 22.10΄ ἀφίκετο ὁ 4ος Λόχος τῆς 74ης Ταξιαρχίας, ὑπὸ τὸν ὑπολοχαγὸν Κατσιμῆτσον μὲ δύο διμοιρίας μόνον, τῆς ἑτέρας ἀφιχθησομένης αὔριον. Ἀμέσως διετάξαμεν τοῦτον νὰ προπαρασκευάσῃ τὴν κίνησίν του πρὸς Καρούτια κατατοπίσας τοῦτον ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν καὶ ἀνακοινώσας τὰς προθέσεις μου καὶ τὸ σχέδιον ἐνεργείας. Ὁ λόχος Ράλλη ἐκινήθη διὰ νυκτὸς πρὸς Βορρᾶν μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Καροῦτες ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν συμμοριτῶν.

7 Ἰουνίου 1947

Ἐκινήσαμεν ἀπὸ τῆς 04.00΄ ὥρας τὰς δύο διμοιρίας τοῦ 4ου Λόχου, λοχαγοῦ Κατσιμήτσου, ἐνισχύσαντες τοῦτον διὰ μιᾶς διμοιρίας τοῦ λόχου Ράλλη, ἥτις ἀποκοπεῖσα εἰς τὸν τόπον τοῦ ἐγκλήματος ἔνθα εἶχε παραμείνει δι' ἐξερεύνησιν καὶ δὲν ἠκολούθησε τὸν λόχον ὡς ὤφειλεν, ἀλλ' ἐπέστρεψε περὶ ὥραν 22.00΄ εἰς Λιδωρίκιον ἄνευ διαταγῆς.

Ὁ λόχος ἐκινήθη κατ' εὐθεῖαν πρὸς Καροῦτες μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ ἀποκόψῃ τὴν διαφυγὴν τῆς συμμορίας πρὸς Βορρᾶν, νὰ συλλέξῃ πληροφορίας περὶ τῶν κινήσεών της καὶ ἀναλόγως νὰ κινηθῇ πρὸς καταδίωξίν της. Περὶ τὴν 09.00΄ ὥραν ὁ λόχος ἀφίκετο εἰς Καρούτια, ἐκεῖ ἔφθασαν καὶ τὰ ὑπόλοιπα τμήματα, ἤτοι λόχος Ράλλη καὶ τμῆμα Πιτυρίγκα. Κατὰ τὰς πληροφορίας των ἡ συμμορία προλαβοῦσα διέφυγε τὸν κλοιὸν τραπεῖσα πρὸς Βορρᾶν. Πολὺ πρὶν φθάσουν τὰ τμήματα εἰς Καρούτια δὲν εἰσῆλθε, πλὴν ἑνὸς συμμορίτου, ὅστις περὶ ὥραν 13.00΄ τῆς 6-6-47 (ἡμέραν τοῦ ἐγκλήματος) παρέλαβεν ἄρτον καὶ ἀμέσως ἐτράπη πρὸς Βορρᾶν. Ἐκ τούτου φαίνεται ὅτι ἡ συμμορία καὶ προτοῦ νυκτώσῃ ἡ 6η τρέχοντος, ὑπερέβη τὴν περιοχὴν Καρουτιῶν. Τούτου ἕνεκεν ἐκίνησα τὴν ἀφιχθεῖσαν σήμερον καὶ ὥραν 13.00΄ διμοιρίαν τοῦ λόχου Κατσιμήτσου μετὰ στοιχείου ὅλμου, πρὸς τὴν κατεύθυνσιν Λευκαδίτι, ἵνα αὕτη ἐγκαθισταμένη ἐνεδρευτικῶς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἀπὸ ὑψωμάτων Γκιώνας πρὸς Λευκαδίτι (Σ. 08-22), ἀποφράξῃ τὴν ὅδευσιν ταύτην καὶ κτυπήσῃ τυχὸν διερχομένην συμμορίαν ἐκεῖθεν. Ταὐτοχρόνως, διέταξα λόχον Κατσιμήτσου κατευθυνθῇ πρὸς Λευκαδίτι καὶ ἑνούμενος μετὰ τῆς διμοιρίας του ἐγκατασταθῇ ἐνεδρευτικῶς πέριξ Λευκαδιτίου.

Ὑπόλοιπα τμήματα Χωροφυλακῆς ὑπὸ Ράλλην καὶ Πιτυρίγκαν ἐνετάλησαν ὅπως, ἀφοῦ ἐκτελέσουν τὴν ὑπ' ἀριθ. 49/06 - 13.00 διαταγὴν τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς ληφθεῖσαν τὴν 14.00΄ ὥραν τῆς 6-6-47, ἤτοι περὶ ἐκκενώσεως χωρίου Καρουτιῶν καὶ ἀπομάκρυνσιν ποιμνίων ἀπὸ τὴν περιοχὴν ταύτην, νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν ἕδραν των αὔριον μέχρι τοῦ ἀπογεύματος.

Ἐβεβαιώθην ὅτι ἅπαντες οἱ συλληφθέντες ἐπιβάται καὶ ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων ἀφέθησαν ἐλεύθεροι πλὴν μοιράρχου Κότσιρα καὶ τοῦ χωροφύλακος Κασιδόκωστα Νικολάου. Νεώτεραι πληροφορίαι περὶ τούτων δὲν ὑπάρχουσι.

Σήμερον μεσημβρίαν ἐθνικόφρων Παπαθανασίου ἐκ Περιθιωτίσσης μᾶς ἐπληροφόρησεν ὅτι χθὲς τὸ ἀπόγευμα τρεῖς συμμορῖται συνήντησαν τὴν κόρην του παρὰ τὴν θέσιν Κροκυλόρεμμα καὶ ἐζήτησαν πληροφορίας περὶ Παλαιοξαρίου, ἐὰν ὑπάρχῃ Στρατός, εἰπόντες ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ εὑρίσκωνται ἐκεῖ, ἐννοεῖται ὅτι ἡ κόρη τοῦ ὡς ἄνω πληροφοριοδότου ἀπέκρυψε τὴν ταυτότητά της, δηλώσασα ὅτι εἶναι κόρη τοῦ γνωστοῦ ἐκ Παλαιοξαρίου κομμουνιστοῦ Ρόκκου, ὃν κρατοῦμεν. Ἡ πληροφορία αὕτη ἐδόθη εἰς 74ην Ταξιαρχίαν καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα.

Ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν ἀφεθέντων ἐλευθέρων προκύπτει ὅτι ὁλόκληρος ἡ συμμορία δὲν ἦτο πλέον τῶν 40-50 συμμοριτῶν, ἦσαν δὲ σχεδὸν ἅπαντες νεαροὶ κάτω τῶν 20 ἐτῶν, ρακένδυτοι καὶ κακῶς ὡπλισμένοι, μὲ ἐλάχιστα φυσίγγια καὶ λοχαγός των ἦτο εἷς νεαρὸς ἡλικίας περίπου 19-20 ἐτῶν.

8 Ἰουνίου 1947

Αἱ διαταγαὶ περὶ κινήσεως τμημάτων ἐτέθησαν ἐν ἐφαρμογῇ ἕως τῆς σήμερον. Κάτοικοι Καρουτιῶν ἤρχισαν μεταφερόμενοι πρὸς Ἄμφισσαν καὶ Καρουτιανὰ Καλύβια. Λόχος Κατσιμήτσου παρανοήσας διαταγήν, ὑπαιτιότητι ἀσυρματιστοῦ, κατῆλθεν Λιδωρίκι, περὶ ὥραν 09.45΄. Περὶ ὥραν 10.30΄ ἐλήφθη διαταγὴ διαβιβασθεῖσα ἀπὸ τηλεφώνου τοῦ ἐπιτελάρχου ἀντισυνταγματάρχου Καραδήμου, ἥτις ὥριζεν ὅπως ὁ λόχος οὗτος κινηθῇ πρὸς κάτω Μουσουνίτσαν (Σ. 09-32) καὶ ἐγκαταστήσῃ ἐνέδραν εἰς γέφυραν Νταούτη (11-32,5). Ἡ διαταγὴ αὕτη συνέπεσε μὲ τὰς ἀντιλήψεις τοῦ Τάγματος τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῆς προτεραίας προέβλεψε καὶ ἐκίνησε τμῆμα πρὸς Λευκαδίτι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀναφορᾶς ἐν τῇ προηγουμένῃ ἡμερομηνίᾳ.

Ἐπὶ τῆς ἀνωτέρῳ διαταγῆς ἐξεδόθη ἡμετέρα διαταγή, δι' ἧς διατάσσεται ἡ ἄμεσος κίνησις τοῦ λόχου πρὸς τὴν δοθεῖσαν κατεύθυνσιν, κοινοποιηθεῖσα εἰς 74ην Ταξιαρχίαν, Σύνταγμα Χωροφυλακῆς καὶ 627ον Τάγμα.

Περὶ ὥραν 07.00΄ παρουσιάσθη ὁ Κιρκιλῆς Ἀπόστολος, βοηθὸς ὁδηγοῦ τοῦ αὐτοκινήτου ΥΕΚΑ Διον. Βουτσινᾶ, ἐκ Πατρῶν, δραπετεύσας ἀπὸ τοὺς συμμορίτας παρὰ τὴν θέσιν Συκιὰ (ὡς λέγει) καὶ ἀνέφερεν ὅτι κατὰ τὰς συζητήσεις τῶν ἀνταρτῶν, ὁ μοίραρχος Κότσιρας καὶ ὁ

χωροφύλαξ Κασιδόκωστας Νικόλαος ἐξετελέσθησαν, ἐβεβαίωσε δὲ ὅτι κρατεῖται εἰσέτι ἐν τῇ ζωῇ ὁ Σαραντέλος Μιλτιάδης, ὅστις κατὰ πᾶσαν πιθανότητα θὰ ἀπολυθῇ, διότι ἤκουσε νὰ τοῦ ζητοῦν νὰ στείλῃ εἴδησιν νὰ φέρουν οἱ συγγενεῖς του 15 ζεύγη ἀρβυλῶν διὰ νὰ τὸν ἀφήσουν.

Λόχος Ράλλη μετ' ἀποσπάσματος Πιτυρίγκα ἀφίκετο ὥραν 14.00' εἰς Λιδωρίκιον ἐκ Καρουτιῶν. Ἀνέφερεν ὅτι ἤρξατο ἡ ἐκκένωσις τοῦ χωρίου καὶ ὅτι οἱ κάτοικοι ἐπροθυμοποιήθησαν εἰς τὴν ἐκκένωσιν. Ὁ ὑπεύθυνος τῆς ἐπιμελητείας Καρουτιῶν Λουκόπουλος Ἐπαμεινώνδας δὲν ἀνευρέθη εἰς τὸ χωρίον, κατὰ πληροφορίας εὑρίσκετο εἰς περιφέρειαν Σκαλούλας, ἔνθα ἔχει καὶ τὸ ποίμνιόν του καὶ θὰ μεριμνήσωμεν διὰ τὴν σύλληψιν τούτου. Λόχος Κατσιμήτσου ἐκινήθη πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς δοθείσης 1/7/107 διαταγῆς μου ὥρα 13.00'.

Τὴν ἑσπέραν ἐπληροφορήθημεν ὅτι, μερίμνῃ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀμφίσσης, ἀνευρέθη τὸ πτῶμα τοῦ μοιράρχου Κότσιρα σφαγιασμένον καὶ ἀπηνθρακωμένον κατὰ τὸ ἥμισυ εἰς θέσιν «παποῦ» ὑπὸ κατοίκων χωρίου Βουνοχώρας, παραδοθὲν εἰς τὸν ἀφιχθέντα πρὸς τοῦτο ἐξ Ἀθηνῶν ἀδελφόν του. Τό πτῶμα τοῦ χωροφύλακος Κασιδόκωστα, σφαγιασθέντος ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν αὐτὴν περίπου θέσιν, δὲν ἀνευρέθη. Ὡς ἐγνώρισεν ὑμῖν ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς Ἀμφίσσης συνεχίζονται αἱ ἐνέργειαι καὶ ἔρευναι διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ πτώματος τούτου.

10 Ἰουνίου 1947

Ἀπὸ τῆς 03.15' ὥρας ἐλάβομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 58 κατεπείγουσαν διαταγὴν τοῦ Συντάγματος συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἐκινήσαμεν τοὺς 1ον καὶ 4ον Λόχον τοῦ 627 Τάγματος πρὸς τὰς κατευθύνσεις Υ 17-15 καὶ Υ 13-215, μὲ ἀποστολὴν τὴν κατάληψιν τῶν σημείων τούτων ἔνθα καὶ θὰ παραμείνωσιν ἐκεῖ ἐνεδρευτικῶς ἀποκόπτοντες τυχὸν διάβασιν συμμοριτῶν. Ἡ κίνησις αὕτη συνετελέσθη μέχρι τῆς 06.00' ὥρας καὶ τὴν μεσημβρίαν ἀφίχθη καὶ ἡ ὑπολοιπομένη διμοιρία τοῦ 1ου Λόχου 627.

Λόχος Ράλλη εἰδοποιήθη παραμείνῃ Λιμνίτσαν μέχρι νεωτέρας διαταγῆς. Ἀνεστάλη ἡ μεταστάθμευσις τοῦ Τάγματος συνεπείᾳ τροπῆς τῆς καταστάσεως.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 6ου ΤΑΓΜΑΤΟΣ ΑΠΟ 21-6-47 ΜΕΧΡΙ 30-6-47

21 Ἰουνίου 1947

«Σήμερον ἐλήφθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 87 ἀναφορὰ 1ου Λόχου, ἀναφέροντος λῆψιν ἀνωτέρω Διαταγῆς καὶ ἔναρξιν κινήσεως. Ἐπίσης, ἐλήφθη σῆμα 3ου Λόχου, ἀναφέροντος κίνησιν πρὸς Τρίστενον καὶ Ψηλὸ Χωριό, χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ οὐδεμίαν κίνησιν. Ὥρα 12.00', 1ος Λόχος ἀναφέρει παρατηρηθείσας συγκεντρώσεις συμμοριτῶν εἰς ὕψωμα 1453 (Χ 90.5-38.5) καὶ ζητεῖται ἀεροπορικὴ ἐπέμβασις· ἐδόθη σῆμα διὰ τὰ περαιτέρω. Ἐπληροφορήθημεν ἔναρξιν ἐκτελέσεως τῆς διαταχθείσης διὰ τὸ ἑσπέρας κινήσεως τοῦ ἄνω λόχου πρὸς Λεύκαν-Μανδρινήν. Ἐπικοινωνία διὰ τοῦ ἀσυρμάτου λόγῳ τῆς μεγάλης ἀποστάσεως ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου λόγῳ τῶν καιρικῶν συνθηκῶν (βροχὴ μετὰ κεραυνῶν) δὲν ἐπετεύχθη μετὰ τῶν λόχων, διεκόπη δὲ καὶ μετὰ τοῦ Συντάγματος ἐπὶ τετράωρον ἐπαναληφθεῖσα τὴν 16.30' ὥραν.

Μοίραρχος Βασίλειος Κότσιρας τοῦ Λουκᾶ. Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1905 εἰς Ἴσαρι-Μεγαλοπόλεως. Ὑπηρετῶν εἰς τὸ 6ον Τάγμα Χωροφυλακῆς συνελήφθη παρὰ συμμοριτῶν εἰς Ἁγίαν Εὐθυμίαν-Δωρίδος τὴν 6.6.1947 καὶ κατεκρεουργήθη.

22 Ἰουνίου 1947

Θέσεις τμημάτων μας αἱ αὐταί, πρῶτος Λόχος ἐκινήθη καὶ διενυκτέρευσεν ἐνεδρευτικῶς εἰς ὑψώματα Γραμμένης Ὀξυᾶς. Σήμερον ἀπογευματινὰς ὥρας ἐνέφερεν ὅτι ἐπανέρχεται ἕδραν του, οὐδεμίαν πληροφορίαν περὶ ἐμφανίσεως συμμοριτῶν ἀνέφερεν. Τῷ ἐγένετο σχετικὴ διαταγὴ νὰ ἀναφέρῃ ἀνελλιπῶς ἔστω καὶ ἀρνητικῶς. Μετὰ δευτέρου Λόχου δὲν ἔσχομεν ἐπαφήν, διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους. Ὡς καὶ εἰς προηγουμένας ἡμερομηνίας ἀνεφέρομεν ἐπληροφορήθημεν, μέσῳ πρώτου Λόχου, ὅτι καὶ οὗτος ἐκινήθη, ἐπανερχόμενος ἐκ Λεύκας-Μανδρινῆς πρὸς ἕδραν του. Τρίτος Λόχος εἰς ἕδραν του, Λόχος Διοικήσεως ὁμοίως. Ἀπεστάλησαν σήμερον πρωῒαν μετὰ δικογραφιῶν εἰς Σύνταγμα συμμορῖται αὐθορμήτως προσελθόντες. Διετάξαμεν ἐκκαθάρισιν περιοχῆς ἀπὸ συνδέσμους, πληροφοριοδότας καὶ τροφοδότας συμμοριτῶν. Ἐνταῦθα τονίζεται καὶ αὖθις ἡ δυσχέρεια ἣν συναντῶμεν, ὡς πρὸς τὸν σύνδεσμον καὶ ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν τμημάτων, λόγῳ ἐλλείψεως μέσων διαβιβάσεων καὶ τῶν μεμακρυσμένων ἀποστάσεων καὶ ὀρεινοῦ τοῦ ἐδάφους. Κατ' οὐσίαν

Πάσχα 1948. Κάτοικοι περιοχῆς Ναυπακτίας ἐπεσκέφθησαν τὴν ἕδραν τοῦ 6ου Τάγματος Χωροφυλακῆς εἰς Παλαιόπυργον - Ναυπακτίας, ἵνα συνεορτάσουν μετὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ.

δὲν διοικῶμεν οὔτε ἔχομεν ὑποχείρια τὰ τμήματά μας, ὡς ἐκ τούτου, τόσον καὶ αἱ διαταγαὶ ὅσον καὶ αἱ πληροφορίαι, μεταβιβάζονται βραδέως καὶ ἀκαίρως.

23 Ἰουνίου 1947

Πρῶτος Λόχος ἐπανῆλθεν ἕδραν του, ἄνευ ἀποτελέσματος καὶ πληροφοριῶν περὶ συμμορίας. Δεύτερος Λόχος ἀναφέρει ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1/49α 22-6-47 τηλεγραφικῆς καὶ ὁμοίας ὑπ' ἀριθ. 6/1/49β ἀναφορᾶς, συνεπείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 102 Διαταγῆς Συντάγματος ἐκινήθη ἀπογευματινὰς ὥρας 20-6-47 καὶ κατέλαβεν οδεύσεις πρὸς Μανδρινὴν - Λεύκαν - Κυδωνιάν, ἔνθα διενυκτέρευσεν ἐνεδρευτικῶς, ἀναποτελεσματικῶς, καθ' ὅσον ἡ συμμορία προλαβοῦσα διέφυγεν ἀπὸ Λεύκαν πρὸς Γραμμένην Ὀξυάν. Συνεπείᾳ πληροφοριῶν ὅτι τμήματα συμμοριτῶν ἀγνώστου ἀριθμοῦ εἶχον καταλάβει ὑψώματα Κυδωνιᾶς καὶ Καλλονῆς, ὁ λόχος ἀντιστραφεὶς κατέλαβεν ὑψώματα ἀνωτέρω χωρίων ἐξερευνητικῶς, τρέψας εἰς φυγὴν συμμορίτας διασπαρέντας πρὸς ἀγνώστους κατευθύνσεις ἐντὸς δασώδους περιοχῆς. Τὴν νύκτα τῆς 21.6.47 ὁ λόχος ἡτοιμάσθη νὰ βαδίσῃ καὶ πάλιν πρὸς Λεύκαν, ὁπότε ἀντιληφθεὶς ἐπίθεσιν συμμοριτῶν κατὰ ἕδρας του, Ἐλατόβρυσιν, ἐτράπη πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ παραμείνας τὴν νύκτα εἰς ὑψώματα μεταξὺ Καλλονῆς συνέβαλε δι' ἐκφοβιστικῶν βολῶν ὅλμου καὶ φωτοβολίδων εἰς τὴν ἀπομάκρυνσιν τῆς συμμορίας, ἥτις ἐτράπη πρὸς δυσμάς. Ἀφοῦ ἀπεσοβήθη ὁ κίνδυνος οὗτος τοῦ λόχου, οὗτος παρέμεινεν ἐνεδρευτικῶς εἰς ὑψώματα Καλλονῆς, ὁπότε τὴν πρωίαν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ἕδραν του. Ἀποτελέσματα τῆς ἐν Ἐλατοβρύσει προσβολῆς τῶν συμμοριτῶν, ἐλαφρῶς τραυματισμὸς εἰς δεξιὰν χεῖραν χωροφύλακος. Ὁ πρῶτος Λόχος συνεπείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 111 Διαταγῆς Συντάγματος ἐκινήθη πρὸς Κυδωνιάν, πληροφορηθεὶς ὅμως καὶ οὗτος ὅτι ἡ συμμορία διῆλθε βορείως Λεύκας πρὸς Γραμμένην Ὀξυάν, παρέμεινε τὴν νύκτα τῆς 22ας ἐνεδρευτικῶς, ὡς ἀνέφερεν ἐκ τῶν ὑστέρων, εἰς ὑψώματα Κυδωνιᾶς καὶ ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο πλευροκόπησιν Ἀρτοτίνας ἐπανέκαμψεν εἰς ἕδραν του. Τὸ Τάγμα ἐλλείψει πληροφοριῶν λόγῳ μετακινήσεως τμημάτων, ὑπέβαλεν δυσμενὲς δελτίον πληροφοριῶν δι' ἀμφοτέρους τοὺς λόχους 1ον καὶ 2ον στηριχθὲν εἰς πληροφορίαν ἰδιώτου ἀγωγέως καταγομένου ἐξ Ἐλατοβρύσεως ἀφιχθέντος ἐνταῦθα πρὸς παραλαβὴν τροφίμων. Διέταξε νὰ ὑποβάλωσι λεπτομερῆ ἔκθεσιν καὶ νὰ ἀπαντήσωσιν εἰς ὡρισμένας ἐρωτήσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων προέκυπτεν ἀπορία καὶ ἀσάφεια ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κινήσεων. Οἱ συμμορῖται μετὰ τὴν κροῦσιν τῆς νυκτὸς τῆς 21ης πρὸς τὴν 22αν ἐκινήθησαν πρὸς Κρυονέρι, ἔνθα ἐνέπρησαν καλύβην (κατοικίαν) τοῦ Διονυσο-

πούλου, βιαίως στρατολογηθέντος ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἀποδράσαντος. Παρέλαβον ἐκ τοῦ χωρίου 100 ὀκάδας ἄρτου καὶ σφάγια ἀποκόψαντες καὶ τὴν τηλεφωνικὴν γραμμὴν Ἐλατοβρύσεως - Κρυονερίου - Ἄνω Χώρας κατευθυνθέντες πρὸς δυσμάς. Ὁ δεύτερος Λόχος πληροφορηθεὶς σήμερον τὸ γεγονὸς ἐνήργησεν ἐξερεύνησιν εἰς ἅπασαν τὴν δασώδη περιοχὴν μεταξὺ Ἐλατοβρύσεως καὶ Κρυονερίου, ἀναποτελεσματικῶς, τῶν συμμοριτῶν τραπέντων ὡς προαναφέρω δυτικώτερον.

24 Ἰουνίου 1947

Σήμερον πρωίαν ἀπόσπασμα Ἄνω Χώρας τηλεφωνεῖ ὅτι εἰς χωρίον Πόδος εἰσῆλθον περὶ τοὺς 50 συμμορῖται καὶ ὅτι ἀποσπασματάρχης μετὰ 20 ἀνδρῶν κινεῖται πρὸς ὑψώματα τοῦ χωρίου. Ζητεῖ ἐνίσχυσιν παρὰ Τάγματος καὶ ἀποκλεισμὸν διαβάσεως παρ' ἀποσπάσματος Πλατάνου. Παρομοία διαταγὴ περὶ τούτου ἐλήφθη καὶ παρὰ τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς διατάσσοντος καὶ τὸν λόχον Μαλτέζου ὅπως κινηθῇ, ὁμοίως διέταξε τὴν κίνησιν τοῦ δευτέρου λόχου ἐξ Ἐλατοβρύσεως πρὸς Ἀμπελακιώτισσαν, ἵνα ἀποκλείσῃ τὰς διαβάσεις. Ὁμοίως διέταξε Τάγμα νὰ ἐνισχύσῃ διὰ τμήματος τῆς ἕδρας του τὸ ἀπόσπασμα Ἄνω Χώρας. Πλὴν ὅμως τὸ Τάγμα ἀνέφερεν ἀδυναμίαν, λόγῳ διαθέσεως ἁπάσης δυνάμεώς του εἰς συνοδείας τροφίμων, φρουρᾶς γεφυρῶν κλπ. Τὰς ἑσπερινὰς ὥρας ἐλήφθη τηλεφώνημα τοῦ ἀποσπασματάρχου Ἄνω Χώρας ἀνθυπασπιστοῦ Κονιδάρη, ἀναφέροντος ὅτι συνεπλάκη εἰς ὑψώματα Πόδου μετὰ συμμοριτῶν, μὲ ἀποτελέσματα νεκροὶ συμμορῖται ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης καὶ ἄγνωστος ἀριθμὸς τραυματιῶν, ἀπώλειαι ἡμετέρων οὐδεμία, πλὴν ἐλαφροῦ τραυματισμοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Κονιδάρη καὶ χωροφύλακος Ἀδάμη εἰς τοὺς πόδας. Ἐζήτησεν ἀποστολὴν πυρομαχικῶν. Ὥραν 13.30' τρίτος Λόχος ἀναφέρει ὅτι κινηθεὶς πρωτοβούλως ἀπὸ πρωίας κατόπιν πληροφοριῶν του πρὸς Δάφνον, ἔνθα εἶχε πληροφορίας παρουσίας συμμοριτῶν, ἐνεπλάκη μετ' αὐτῶν εἰς τὰ ὑψώματα τοῦ χωρίου Προφήτης Ἠλίας, τῆς μάχης διαρκεσάσης μέχρι 20.00' ὥρας· ἐζήτησεν ἐνίσχυσιν παρὰ Τάγματος ὅπερ δι' ἐπειγούσης διαταγῆς διέταξε τὸν ἐν χωρίῳ Κυδωνιᾶς εὑρισκόμενον 1ον Λόχον δι' ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς νὰ σπεύσῃ ἀμέσως εἰς βοήθειάν του διὰ τὴν τελείαν ἐξόντωσιν τῶν συμμοριτῶν. 1ος Λόχος εἰδοποιηθεὶς δι' ἀσυρμάτου ἐκινήθη καὶ ἔφθασε 20.00' ὥραν εἰς Προφήτην Ἠλίαν (Χ.98 - 32) Διχωρίου (Κρέκιζαν), ἔνθα συνεδέθη μετὰ τρίτου Λόχου, ληξάσης ἐν τῷ μεταξὺ τῆς μάχης. Ἐλλείψει ἐπαφῆς δι' ἀσυρμάτου μετὰ 2ου Λόχου, ἐπραγματοποιήθη τοιαύτη διὰ συνδετικῆς περιπόλου 15 ἀνδρῶν περὶ ὥραν 15.00' εἰς Ἐλατόβρυσιν. Οὕτω διεβιβάσθη ἡ διαταγὴ τοῦ Συντάγματος περὶ κινήσεως τοῦ Λόχου πρὸς Ἀμπελακιώτισσαν διὰ τὴν κατάληψιν ὁδεύσεων καὶ ἐγκλωβισμὸν συμμορίας εἰς περιοχὴν Πόδου. Μέχρι τῶν νυκτερινῶν ὡρῶν σήμερον οὐδεμίαν ἐπαφὴν ἔσχομεν μετὰ 1ου καὶ 3ου Λόχου.

25 Ἰουνίου 1947

Ἐλήφθη σήμερον ὥραν 09.00' πρωινὴν ἀναφορὰ 3ου Λόχου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 24-6-47 καὶ ὥραν 20.30'. Ὥρα 09.10' ἐλάβομεν ἐπαφὴν μετὰ 1ου Λόχου δι' ἀσυρμάτου, εὑρισκομένου ἀπὸ 20.00' ὥρας χθὲς εἰς θέσιν Προφήτης Ἠλίας Διχωρίου (Κρέκιζα). Τὴν 09.25' ἐλάβομεν ἐπαφὴν μετὰ τοῦ 3ου Λόχου ὅστις ἀνέφερεν ὅτι ὁ ἀγὼν ὑπῆρξε σκληρὸς διαρκέσας ἀπὸ 10.30' μέχρι τῆς 20.00' ὥρας. Συμμορία 150μελὴς Παπούα, Ρουμελιώτη, Γιώτη, ἐξ ὧν 110 κατ' ἐξηκριβωμένας ἀπολύτως πληροφορίας σλαβομακεδόνες. Ἐφονεύθησαν 15 συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν ὑπὲρ τοὺς 20. Μεταξὺ τῶν νεκρῶν συγκαταλέγονται καὶ δύο συναγωνίστριες· ἐκ τῶν ἡμετέρων δυνάμεων δύο χωροφύλακες ἐλαφρῶς τραυματίαι. Ἀεροπορία καίτοι ἐζητήθη, μόνον ἀναγνώρισις ἐγένετο παρ' αὐτῆς, ἥτις ἀπέστειλε τὸ ἑσπέρας τῆς χθὲς καὶ δελτίον ἀναγνωρίσεως καθορίζον θέσεις τοῦ ἐχθροῦ. Μεταξὺ φονευθέντων συγκαταλέγονται ὁ καπετὰν Σπῦρος διμοιρίτης καὶ καπετὰν Γιῶργος διαφωτιστής, διὰ τὴν παραλαβὴν τῶν πτωμάτων τῶν ὁποίων κατεβλήθη μεγίστη προσπάθεια ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν. Ἡ συμμορία αὐτὴ ἐνισχύθη περὶ ὥραν 18.00' διὰ πεντήκοντα εἰσέτι συμμοριτῶν κατεχόντων δεσπόζοντα ὑψώματα Προφήτου Ἠλία. Λόχος κατὰ τὴν νύκτα νοτιοανατολικὰ ὑψώματα Δάφνου. Συμμορῖται ἐτράπησαν πρὸς δυτικὴν πλευρὰν Βαρδουσίων. Συμμορία προῆλθεν ἐκ Γραμμένης Ὀξυᾶς, Κολοκυθιὰ-Μουσουνίτσα-Δάφνον. Κατ' ἀπολύτως ἐξηκριβωμένας πληροφορίας αἱ προθέσεις των ἦσαν ἡ διενέργεια στρατολογίας στρατευσίμων κλάσεων καὶ ἀναδιοργάνωσίς των. Ὁμοίως ἐξηκριβώθη ἀπολύτως ὅτι ἐκπαιδεύουσιν οὐλαμὸν ἐκ τριάκοντα ὑποψηφίων ἀξιωματικῶν. Μετὰ λόχου Λιδωρικίου δὲν εἶχεν ἐπαφήν, ζητεῖ δὲ ὅπως κινηθῇ δύναμις ἐκ Λιδωρικίου πρὸς ὑψώματα Διακοπίου. Ταύτην στιγμὴν 85η Περιοχὴ γνωρίζει ἡμῖν ὅτι φίλια τμήματα ὑπάρχουν εἰς Συκιάν, θέσις Διχωρίου - Προφήτης Ἠλίας - Ζηρῆ Ράχη ἀπὸ πρωίας σήμερον. Ἔχων συνεχῆ ἐπαφὴν μετὰ ἀσυρμάτου μετὰ τῶν 1ου καὶ 3ου Λόχων διέταξα ἀμφοτέρους νὰ ἐξερευνήσωσι χωρίον Δάφνον καὶ περιοχήν του, περισυλλέξωσι τυχὸν τραυματίας συμμορίτας, νεκρούς, ὁπλισμόν, πυρομαχικὰ καὶ λοιπὰ ἐφόδια συμμοριτῶν, ἐρευνήσωσι οἰκίας, συλλάβωσιν αὐτοαμυνίτας, συνδέσμους καὶ ἐν γένει συνεργασθέντας καὶ γενικῶς νὰ προβῶσιν εἰς τελείαν ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς. Πρὸς τοῦτο ὁ πρῶτος Λόχος ἐκινήθη ἀπὸ Διχωρίου εἰς Ἅγιον Δημήτριον Δάφνου (βόρεια ὑψώματα). Ὁμοίως διέταξα 3ον Λόχον ὑποβάλῃ προτάσεις ἠθικῶν ἀμοιβῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν καὶ ἐκοινοποίησα αὐτῷ ὑποβολὴν ὑπὸ Συντάγματος πρότασιν προαγωγῆς των ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ. Ἐπίσης διετάχθησαν ἀμφότεροι οἱ λόχοι νὰ ὑποβάλωσι λεπτομερῆ ἀναφορὰν τῶν πεπραγμένων. Σήμερον ὥραν 11ην ἐπληροφορήθημεν ὅτι συμμορῖται περὶ τοὺς τριάκοντα εὑρίσκονται ἔξωθι τοῦ χωρίου Ἀσπρέα, τρεῖς δὲ ἐξ αὐτῶν εἰσῆλθον εἰς τὸ χωρίον. Ἀσφαλῶς πρόκειται περὶ τῆς συμμορίας, ἣν ἀπόσπασμα Ἀραχώβης διεσκόρπισεν εἰς Πόδον. Σχεδὸν συγχρόνως ἐλήφθη διαταγὴ τοῦ Συντάγματος μεταδίδουσα τὴν αὐτὴν πληροφορίαν, μὲ τὴν προσθήκην ὅτι ἡ συμμορία συνοδεύει δύο γυναῖκας, ἃς συνέλαβεν εἰς Σαρλῆ. Ἀμέσως εἰδοποίησα τηλεφωνικῶς τὸ ἀπόσπασμα Ἄνω Χώρας νὰ κινηθῇ καὶ καλύψῃ τὰς ὁδεύσεις πρὸς Βορρᾶν τοῦ χωρίου Ἀσπρέα. Ὁμοίως ἐκίνησα ΜΑΥ Τερψιθέας πρὸς

κάλυψιν διαβάσεων πρὸς βορειοανατολικὰ χωρίου. Ὁ Σταθμὸς Καταφυγίου ἐκινήθη μὲ ΜΑΥ πρὸς βορειοδυτικά, ἐκ τῆς ἕδρας μου δὲ ἐκίνησα διμοιρίαν πρὸς Ἀετόπετραν - Ἀσπρέαν, ἵνα ἐπιτύχω κύκλωσιν τῆς συμμορίας. Περὶ ὥραν 17ην τὰ ἀνωτέρω τμήματα εὑρίσκοντο εἰς τὰς θέσεις των, περὶ ὥραν 20.00′ ἡ διμοιρία ἐνεπλάκη μετὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Ἅγιος Ἀθανάσιος εἰς τὰς παρυφὰς τοῦ χωρίου Ἀσπρέα. Ὁμοίως ἐζήτησα παρὰ Συντάγματος ὅπως φραχθῇ ὁ αὐχὴν (80-20) Παπαδιὰν καὶ (85-15) μεταξὺ Καταφυγίου καὶ Ἁγίων Ἀποστόλων, πρὸς ἐντελῆ ἀποκλεισμὸν τῆς συμμορίας. Ἀργὰ τὴν νύκτα περὶ ὥραν 21ην ἐλάβομεν παρὰ τοῦ Συντάγματος τηλεφώνημα ἐν τῷ ὁποίῳ ἀνεφέροντο αἱ θέσεις τοῦ ἀποσπάσματος Ἄνω Χώρας, τοῦ Σταθμοῦ Καταφυγίου καὶ τοῦ λόχου τοῦ 8ου Τάγματος Πλατάνου. Μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης, ὥρα 22.00′, τὰ τμήματά μας εὑρίσκονται ὡς ἑξῆς:

1ος Λόχος παραμείνῃ εἰς Δάφνον πρὸς τελείαν ἐκκαθάρισιν περιοχῆς καὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. 3ος Λόχος, εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ὡς ὁ 1ος Λόχος. 2ος Λόχος εἰς Ἀμπελακιώτισσαν. Λόχος Διοικήσεως, τμῆμα εἰς Γέφυραν Ρέρεσι, τμῆμα μὲ ὑπομοίραρχον Πιτυρίγκαν πρὸς Ἀσπρέαν, ὑπόλοιπον λόχου εἰς ἕδραν Λιμνίτσαν φρουρὰν διοικήσεως. Ὥραν 22.30′ ἐπανῆλθεν ἡ συνδετικὴ περίπολος ἡ ἀποσταλεῖσα πρὸς 2ον Λόχον, ἥτις ἐκινήθη πρὸς Ἀμπελακιώτισσαν, ὡς προαναφέρω, κομίζουσα καὶ τὸν ἀσύρματον τοῦ λόχου, ὅστις ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν εἶχεν ὑποστῆ βλάβην. Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται καὶ ἡ τοῦ λόχου σιωπή.

26 Ἰουνίου 1947

Ἀπεστείλαμεν ἀσύρματον 2ου Λόχου Νο 18, ὡς καὶ τοιοῦτον Τάγματος Νο 22 πρὸς ἐπισκευὴν εἰς Ναύπακτον (Σύνταγμα). Ἀπεστείλαμεν συνεπείᾳ διαταγῆς Συντάγματος αὐτοκίνητον μὲ δύναμιν εἰς Λιδωρίκιον, ἵνα συνοδεύσῃ ἐκεῖθεν αὐτοκίνητον μὲ ποσότητα σιγαρέττων δι' ἀμφότερα Τάγματα 6ον καὶ 8ον (δύναμις 10 ἄνδρες). Ἡ δύναμις ἐπέστρεψεν αὐθημερὸν ἕδραν ὥραν 17.00′. Ὥραν 12.00′ ἀφίχθη ἕδραν ἀπόσπασμα Κονιδάρη ἐκ τῆς εἰς Ἀσπρέαν συμπλοκῆς, ὁμοίως τὴν αὐτὴν ὥραν ἀφίχθη καὶ ἡ διμοιρία Λόχου Διοικήσεως ὑπὸ ὑπομοίραρχον Πιτυρίγκαν, μεταφέρουσα τὸν νεκρὸν χωροφύλακα ἀποσπάσματος Ἄνω Χώρας Βασιλάκην, φονευθέντα κατὰ τὴν συμπλοκήν, ὅστις ἡρωικῶς μαχόμενος ὡς ὁπλοπολυβολητής, ἐβλήθη ἐξ ἀποστάσεως 50 περίπου μέτρων, καιρίως πληγεὶς εἰς τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν, ὁμοίως μετεφέρθη ἐνταῦθα, ὁ τραυματισθεὶς εἰς τὴν αὐτὴν συμπλοκὴν χωροφύλαξ Παπαλεξόπουλος τοῦ αὐτοῦ ἀποσπάσματος. Ἀμφότεροι διεκομίσθησαν εἰς Ναύπακτον. Ἀποτελέσματα τῆς μάχης ταύτης εἶναι ὅτι συμμορία ὑπερτέρων δυνάμεων καὶ ὁπλισμοῦ προσβληθεῖσα αἰφνιδιαστικῶς περὶ τὴν 17.30′ μὲ 18.00′ ὥραν, ἀντέστη ἐπὶ δίωρον περίπου καὶ ἅμα ἐπελεύσει τῆς νυκτὸς τῆς 25ης πρὸς 26ην ἀπεχώρησε πρὸς Βορρᾶν Τσακαλάκην (Σ. 81-20) καὶ βορειότερον. Ἀπώλειαι συμμοριτῶν εἰς νεκρὸς καὶ τραυματίαι ἀνεξακρίβωτοι. Ἐξαίρεται καὶ πάλιν ἡ ὁρμητικότης τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Κονιδάρη, ὁρμήσαντος μετὰ τοῦ ἀποσπάσματός του ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν καὶ πλησιάσαντος τούτους εἰς ἀπόστασιν ἐφόδου, πλὴν ὅμως μὴ δυνηθέντος νὰ καταλάβῃ τὸν ἀντικειμενικόν του σκοπὸν ἐλλείψει βαρέος ὁπλισμοῦ καὶ ὑποστηρίξεως ἐκ τῆς βάσεως ἐξορμήσεως δι' ὅπλων καμπύλης τροχιᾶς, πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῶν ἐχθρικῶν ἀντιστάσεων, ὠργανωμένων ἐπὶ δεσποζουσῶν θέσεων. Ὀφείλω νὰ ἐξάρω ἐνταῦθα τὴν προθυμίαν, ἐνδιαφέροντος καὶ ζῆλου καὶ ἀσυνήθη προσπάθειαν τοῦ ἰατροῦ τοῦ Τάγματος Ψιμορίφου Ἀντωνίου, ὅστις διὰ τῆς ἀμέσου καὶ ἐγκαίρου ἐπεμβάσεώς του ἔσωσε τὸν τραυματίαν ἀπὸ βέβαιον θάνατον σταματήσας τὴν αἱμορραγίαν, ᾐτησάμενος τηλεγραφικῶς ὀροὺς καὶ καρδιοτονωτικὰ ἀπὸ Ναύπακτον ἀποσταλέντα ἀμέσως διὰ μοτοσυκλέττας, ἐπιδειξάμενος οὕτω ἀνωτέραν ἀντίληψιν ἰατρικοῦ καθήκοντος καὶ ἀνθρωπιστικῶν αἰσθημάτων. Μετὰ 1ου καὶ 3ου Λόχου ἔσχομεν ἐπαφήν, εὑρίσκονται Δάφνον. Ὥραν 17.00′ ἐλήφθη σῆμα ἀπὸ διλοχίαν 1ου καὶ 3ου Λόχου, ἀναφέρονται ἀποτελέσματα ἐξερευνήσεως πεδίου μάχης καὶ περιοχῆς ἀριθ. 6/48. Ὥραν 16.00′ ἀφίχθη ἐνταῦθα ἐκ Ναυπάκτου ταγματάρχης Χριστιᾶς μετ' ἀποσπάσματος κυνηγῶν, ὅστις συμφώνως πρὸς εἰδικὰς διαταγὰς καὶ βάσει πληροφοριῶν, ἐκινήθη πρὸς Κοκκινοχῶρι - Χρύσοβον, ἐνισχυθεὶς καὶ παρ' ἡμῶν διὰ μιᾶς ὁμάδος μάχης. 2ος Λόχος ἐκινήθη ἵνα καταλάβῃ διαβάσεις (Χ.89 - 24) Κερασοβοῦνι, βάσει πληροφοριῶν περὶ κινήσεως συμμορίας.

27 Ἰουνίου 1947

1ος Λόχος ἀνέφερε δι' ἀσυρμάτου ὅτι ἐκινήθη μετὰ 3ου Λόχου μέσῳ Τριστένου πρὸς Πενταγιούς. Ὥραν 08.00′ ἐπανῆλθεν εἰς ἕδραν ὁμὰς μάχης, δι' ἧς ἐνισχύθη χθὲς Χριστιᾶς. Παρεσχέθησαν ἡμῖν ὥραν 08.30′ ἀπὸ Ἄνω Χώραν πληροφορίαι ὅτι συμμορία ὑπὸ Ζαχαριὰν δυνάμεως 40-50 ἀνδρῶν παρελθοῦσαν νύκτα ἀπὸ Ἀσπρέα - Τσακαλάκι εἰσῆλθεν εἰς Πόδον καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἀμπελακιώτισσαν παραλαβοῦσα τρόφιμα καὶ τραπεῖσα πρὸς Ἁϊλιὰν (Χ.80 - 26).

Βάσει τῶν ἄνω πληροφοριῶν, τὸ Σύνταγμα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 167 Διαταγῆς του ὥραν 10.30′ διέταξε τὰς κάτωθι μετακινήσεις. Τὸ ἀπόσπασμα Ἀραχώβης καταλάβῃ διαβάσεις Περδικοβρύσεως. Λόχος Μαλτέζου 8ου Τάγματος κινηθῇ ἐπιθετικῶς πρὸς Ἀμπελακιώτισσαν. Λόχος Ράλλη Τάγματός μας διαταχθῇ κινηθῇ καταλάβῃ διαβάσεις πρὸς Κρυονέρια ἐκ Κερασοβουνίου (89-24). Ἀπόσπασμα Χριστιᾶ νὰ ὁδεύσῃ πρὸς Ἄνω Χώραν. Ἐπὶ ἄνω διαταγῆς Συντάγματος ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1/7/129 πρὸς Ράλλην κοινοποιηθεῖσα εἰς ἀπόσπασμα Χριστιᾶ καὶ Ἄνω Χώρας, ἵνα συντονίσωσιν ἐνεργείας των. Λόχος Ράλλη ἐκινήθη ὥραν 12.00 καθορισθεῖσαν θέσιν. Ἐπεστράφη διορθωθεὶς ἀσύρματος. 22.00′ ἐπανελήφθη ἐπαφὴ μετὰ Συντάγματος

28 Ἰουνίου 1947

Ἀπὸ τῆς 01.00′ ὥρας ἀντελήφθημεν συνεχεῖς πυροβολισμοὺς καὶ ὄλμους (βολὰς) ἐκ τῆς κατευθύνσεως Λιδωρικίου· παρακολουθοῦμεν ἄγρυπνοι· προσπαθοῦμεν νὰ ἐξακριβώσωμεν καὶ πληροφορηθῶμεν. Ἀνεφέραμεν Σύνταγμα. Δὲν ἐπικοινωνοῦμεν μὲ Λιδωρίκι, φαίνεται ὅτι ἔχουν ἀποκόψει τὴν τηλεφωνικὴν γραμμὴν καὶ ἐπιτίθεν-

Ἄνω: Ἄποψις τοῦ Λιδωρικίου. Ἡ κωμόπολις τῆς Δωρίδος ἥτις ἐδέχθη πολλὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὰ ἔτη 1946-1949. Ἡ συμβολὴ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν ἀπόκρουσίν των ὑπῆρξεν ἀποφασιστική.

Δεξιά: Παλαιόπυργος - Ναυπακτίας, Ἀπρίλιος 1948. Κάτοικοι τῆς Ναυπάκτου ἐπεσκέφθησαν τὴν ἕδραν τοῦ 6ου Τάγματος. Διακρίνεται ὁ διοικητὴς τοῦ Τάγματος ταγματάρχης Χωροφυλακῆς Ἀργύριος Μπατσαλιᾶς, ὁ νῦν δήμαρχος Ναυπάκτου κ. Δημήτριος Σακελλαρίου, ὁ δικηγόρος κ. Ἀντώνιος Πανταζῆς κ.ἄ.

ται κατὰ τῆς φρουρᾶς Λιδωρικίου. Ἡ μάχη συνεχίζεται καθ' ὅλην τὴν νύκτα. Αἱ βολαὶ ἀκούονται μέχρι τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου, τὴν 07.00' ὥραν ἐπικρατεῖ σιγή· δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξακριβώσωμεν· ἀναφέρομεν καὶ πάλιν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ ἐξαιτούμεθα διαταγάς. Ὥρα 11.00' λαμβάνομεν διαταγὴν 85 Περιοχῆς ἔχουσαν οὕτω: Ἡμέτερα τμήματα ἐνεπλάκησαν εἰς (V/08-14) Λιδωρίκι ἀπὸ πρωίας, ὁμοίως προσεβλήθησαν τμήματα εἰς (V/14-14) Καρούτια. Κινηθῆτε πρὸς κατεύθυνσιν (V/08-14) πλησιέστερον τμῆμα εἰ δυνατὸν δι' αὐτοκινήτου. Τὸ Σύνταγμα κατόπιν τῆς ἀνωτέρω διαταγῆς διατάσσει τὴν μετακίνησιν τοῦ πλησιεστέρου λόχου μας. Τὸ Τάγμα κατόπιν τούτου ἐκδίδει ὥραν 11.20' τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/7/130 ἐξαιρετικῶς ἐπείγουσαν Διαταγὴν πρὸς 3ον Λόχον Πενταγιῶν, ἵνα κινηθῇ μέσῳ Κλήματος ταχέως (04-20) καὶ ἐκεῖθεν τῇ πρωτοβουλίᾳ του, ἐρχόμενον εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ εἰς Λιδωρίκιον 1ου/627 Λόχου 74ης Ταξιαρχίας κρατῶν ἐνημέρους καὶ ἡμᾶς. Τὴν αὐτὴν ὥραν ἀφικνεῖται ἐπ' αὐτοκινήτου ὁ διοικητὴς τοῦ Συντάγματος πρὸς ὃν τίθεται ὑπ' ὄψιν ἡ διαταγὴ καὶ ἐγκρίνεται, παρὰ τοὺς ἐνδοιασμοὺς τοῦ Τάγματος, ὅτι ἡ ἐνέργεια αὕτη εἶναι ἄκαιρος καὶ ἄσκοπος, καθ' ὅσον ἡ μάχη ἔχει κοπάσει ἀπὸ τῆς 07.00' ὥρας καὶ προφανῶς ἡ ἐπίθεσις ἔχει ἀποκρουσθῆ. Ἡ διαταγὴ δίδεται ἀμέσως δι' ἀσυρμάτου εἰς τὸν λόχον, ὅστις μᾶς καλεῖ εἰς τὸ μικρόφωνον. Ὁ διοικητὴς τοῦ Συντάγματος ἔρχεται εἰς ἀπ' εὐθείας ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ λόχου καὶ τὴν ἀνακαλεῖ, διατάσσων τὴν παραμονὴν ἀμφοτέρων τῶν λόχων εἰς Πενταγιοὺς πρὸς ἀνεφοδιασμὸν εἰς τρόφιμα καὶ πυρομαχικὰ κατόπιν τῆς εἰς Δάφνον μάχης. Ὥρα 12.40' ἐλήφθη ἀναφορὰ 2ου Λόχου μέσῳ Ἄνω Χώρας, κατέχοντος διαβάσεις Κρυονερίου καὶ πληροφοροῦντος ἡμᾶς περὶ μὴ διελεύσεως συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κρυονερίου, ἀλλὰ ἐμφανίσεως 15μελοῦς συμμορίας διελθούσης ἐκ Περδικοβρύσεως καὶ Κλεπᾶς.

29 Ἰουνίου 1947

Ὥραν 09.00' ἐλήφθη ἀναφορὰ 2ου Λόχου περὶ πορείας συμμοριτῶν πρὸς Κλεπάν· ὥραν 11.20' ἐλήφθησαν σήματα 3ου Λόχου ἀναφέροντα ἀποστολὴν πυρομαχικῶν. Ὥρα 12.30' ἐλήφθη σῆμα Συντάγματος διατάσσοντος ἐπάνοδον 2ου Λόχου εἰς ἕδραν του· συνεπείᾳ ἀνωτέρω διαταγῆς λόχος Ράλλη ἐκινήθη ἐπανερχόμενος ἕδραν του. Ὥραν 14.00' ἐλήφθη σῆμα πρὸς Χριστιὰν κοινοποιηθὲν καὶ ἡμῖν, διὰ τοῦ ὁποίου διατάσσεται παρὰ Συντάγματος παραμείνῃ προσωρινῶς καὶ μέχρι νεωτέρας διαταγῆς δρῶν εἰς Ἄνω Χώραν καὶ περιφέρειαν αὐτῆς· 1ος καὶ 3ος Λόχοι εἰς Πενταγιούς, ἀναμένοντες πυρομαχικά, τρόφιμα, ἱματισμόν.

12. ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ 8ου ΤΑΓΜΑΤΟΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πολεμικῆς δράσεως τοῦ 8ου Τάγματος Χωροφυλακῆς, ἀπὸ τῆς 11 Μαρτίου μέχρι 10 Ἀπριλίου 1947.

«Διοικητὴς Τάγματος μοίραρχος Τάγαρης Γεώργιος, ἀπὸ 11-3 ἡμέραν συγκροτήσεως Τάγματος μέχρι 20-3-47. Ὁ ἴδιος διοικητής, ἐπιχειροῦντος Τάγματος, ἀπὸ 20 μέχρι 25-3-47. Ταγματάρχης Πετταρίδης Γεώργιος, ἀφιχθεὶς τὴν 20-3-47 εἰς Γραβιὰν ἀνέλαβεν τὴν διοίκησιν τοῦ Τάγματος τὴν 25-3-1947.

Συγκρότησις

Τὸ 8ον Τάγμα Χωροφυλακῆς συνεκροτήθη εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Σχολὴν Χωροφυλακῆς τὴν 11ην Μαρτίου 1947 συνεπείᾳ διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγείου Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς.

Ἀπετελέσθη ἐκ τῶν 1,2,3,4, Λόχων καὶ Λόχου Διοικήσεως. Διοικητὴς 1ου Λόχου μοίραρχος Μαλτέζος Παναγιώτης. Διμοιρῖται: 1. Ἀνθυπομοίραρχος Παπαδόπουλος Γεώργιος, 2. Ἀνθυπασπιστὴς Γούσιας Γεώργιος, 3. Ἀνθυπασπιστὴς Μπάκουλης Νικόλαος. 2ος Λόχος: διοικητὴς μοίραρχος Τζαβέλλας Σπυρίδων. Διμοιρῖται: 1. Ἀνθυπομοίραρχος Μαρκόπουλος Εὐάγγελος, 2. Ἀνθυπασπιστὴς Κατραμᾶνος Λεωνίδας. 3ος Λόχος: διοικητὴς μοίραρχος Κοκκίνης Εὐθύμιος, ἀπὸ 11.3.47 μέχρι 31.3.47. Ἀπὸ 31.3.47 καὶ ἐντεῦθεν διοικητὴς λόχου, ἀνθυπομοίραρχος Μῖκος Παναγιώτης. Διμοιρῖται: 1. Ἀνθυπομοίραρχος Μῖκος Παναγιώτης, 2. Ἀνθυπομοίραρχος Τσαλαμπαμπούνης Κων., 3. Ἀνθυπασπιστὴς Νικολόπουλος Χρῆστος. 4ος Λόχος: Διοικητὴς ὑπομοίραρχος Μητραλέξης Γεώργιος. Διμοιρῖται: 1. Ἀνθυπομοίραρχος Πατσάρης Γεώργιος, 2. Ἀνθυπασπιστὴς Τερζόπουλος Κυριάκος, 3. Ἀνθυπασπιστὴς Παυλόπουλος Εὐγένιος. Λόχος Διοικήσεως: Διοικητὴς ἀνθυπομοίραρχος Σακκᾶς Βλαδίμηρος.

Προηγηθέντα τῶν Ἐπιχειρήσεων

Τὴν 15.3.47 διλοχία, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν 2ου καὶ 4ου Λόχων, κατόπιν διαταγῆς τῆς Ταξιαρχίας, μετεστάθμευσεν εἰς χωρίον Καστέλλια μὲ ἀποστολὴν τὴν ἀσφάλειαν τῆς περιοχῆς.

Τὴν 17.3.47 ὁ 3ος Λόχος, ἐγκατεστάθη εἰς χωρίον Βάργιανη μὲ ἀποστολὴν τὸν ἔλεγχον τοῦ 51ου χιλιομέτρου δημοσίας ὁδοῦ Ἀμφίσσης-Λαμίας. Τὴν αὐτὴν ὁ 4ος Λόχος ἀνεκλήθη ἐκ Καστελλίων εἰς Γραβιάν.

Τὴν 19.3.47 ἐλήφθη διαταγὴ τῆς 71ης Ταξιαρχίας, δι' ἧς διετάσσετο ἡ ἔναρξις τῶν ἐπιχειρήσεων Στεφανάκη, μὲ ἀποστολὴν τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς Οἴτης-Γκιώνας-δυτικῆς Φθιώτιδος ἐκ τῶν συμμοριῶν Διαμαντῆ-Φεγγάρα-Παλαιολόγου καὶ Μπελῆ.

Εἰς τὸ 8ον Τάγμα ὡς ἐμφαίνηται ἐκ τῆς διαταγῆς ταύτης ἀνετέθη ὁλόκληρον τὸ βάρος τῶν ἐπιχειρήσεων τῆς μεταξὺ Οἴτης - Γκιώνας - Βαρδουσίων περιοχῆς.

Πρὸς τοῦτο οἱ 1ος καὶ 4ος Λόχοι ἀνεχώρησαν ὥραν 05.00΄ τῆς 20.3.47 ἐπ' αὐτοκινήτων ἐκ Γραβιᾶς διὰ Σκαμνόν, ὁπόθεν ὥραν 06.00΄ ἀνεπτύχθησαν πρὸς ἀντικειμενικοὺς σκοπούς.

Ὁ 3ος Λόχος τὴν ἰδίαν ὥραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐκ Βαργιάνης διὰ 49ου χιλιομέτρου ἀνεπτύχθη πρὸς καθορισθέντα ἀντικειμενικὸν σκοπόν.

Οἱ 2ος Λόχος καὶ ὁ Λόχος Διοικήσεως τοῦ Τάγματος ἀπὸ 06.00΄ ὥρας ἀνεπτύχθησαν πρὸς ὑψώματα βορείως Καστελλίων μέχρι χωρίου Ἀποστολιᾶς.

Ἱστορικὸν δράσεως ἑκάστου Λόχου

1ος Λόχος τὴν 06.00΄ ὥραν τῆς 20.3.47 ἀνεπτύχθη ἐκ τοῦ χωρίου Σκαμνὸς πρὸς χωρίον Οἴτη εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ὁποίου συνέλαβε περὶ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας τὸν ἀντάρτην Ζορμπᾶν Ἀριστείδην.

Κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ διοικητοῦ τοῦ 1ου Λόχου ἐπετεύχθη ἡ αὐθόρμητος προσέλευσις δύο ἀνταρτῶν κατοίκων Οἴτης ἐκ τῶν βιαίως ἐπιστρατευθέντων. Ὁ διοικητὴς τοῦ Λόχου ἐπεμελήθη διὰ τὴν συγκέντρωσιν πληροφοριῶν σχετικῶν μὲ τὰς θέσεις καὶ δυνάμεις τῶν συμμοριῶν.

Τὴν 06.00΄ ὥραν τῆς 21.3.47 ὁ Λόχος οὗτος ἔχων ἀριστερὰ τὸν 4ον Λόχον ἀκολουθοῦντα κατόπιν διαταγῆς τῆς Ταξιαρχίας τὸ αὐτὸ δρομολόγιον, ἔλαβε κατεύθυνσιν πρὸς Παύλιανην εἰς τὰ ὑψώματα τῆς ὁποίας εὑρίσκετο ἀνεξακρίβωτος δύναμις ἀνταρτῶν, πάντως περὶ τοὺς ἑκατόν.

Περὶ ὥραν 10ην τὰ τμήματα τοῦ 1ου Λόχου ἐδέχθησαν καταιγισμὸν πυρὸς ἐκ συμμοριτῶν κατεχόντων τὰ ὑπὲρ τὴν Παύλιανην ὑψώματα. Καίτοι ὁ Λόχος οὗτος ἐβλήθη αἰφνιδιαστικῶς, ἐν τούτοις ἐν τάχει καταλαβὼν καταλλήλους θέσεις ἐνεπλάκη εἰς τὸν ἀγῶνα, κατορθώσας μετὰ δίωρον συμπλοκὴν νὰ ἀπωθήσῃ τὸν ἐχθρὸν πρὸς δυσμάς. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ὁ Λόχος δὲν ἔσχεν ἀπωλείας, τῶν τοιούτων τοῦ ἐχθροῦ παραμεινασῶν ἀνεξακριβώτων. Μετὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ὁ Λόχος συνεπικουρούμενος ὑπὸ δύο διμοιριῶν τοῦ 4ου Λόχου εἰσῆλθεν ἐντὸς τοῦ χωρίου Παύλιανη, ἄνευ ἀντιστάσεως. Τὸ χωρίον τοῦτο ἠρευνήθη ἐπιμελῶς ἀνευρεθέντων: 1. Κιβωτίου περιέχοντος δυναμίτιδα, 2. Δύο ἀνταλλακτικῶν καννῶν ὁπλοπολυβόλου Μπρέν, 3. Πολλῶν φυσιγγίων Λεμπὲλ καὶ 4. Φιαλῶν μὲ ἐμπρηστικὸν περιεχόμενον. Μετὰ τὴν ἔρευναν τοῦ χωρίου καὶ περὶ ὥραν 16ην αἱ δύο διμοιρίαι τοῦ 4ου Λόχου, ὑπὸ τοὺς διοικητὴν τοῦ Λόχου ὑπομοίραρχον Μητραλέξην Γεώργιον καὶ διμοιρίτας τοὺς ἀνθυπομοίραρχον Πατσάρην Γ. καὶ ἀνθυπασπιστὴν Τερζόπουλον Κυρ., τεθεῖσαι ἐπὶ κεφαλῆς τῆς φάλαγγος ὥδευσαν ἐκ Παύλιανης πρὸς χωρίον Πυρά. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγης ὥρας ἀπὸ τῆς ἐκκινήσεώς των, τὰ τμήματα ταῦτα ἐδέχθησαν ἐκ νέου ἐπίθεσιν ἐκ μέρους ἀνταρτῶν κατεχόντων τὰ δυτικὰ ὑψώματα τοῦ χωρίου Παύλιανη. Ἤρχισεν οὕτω νέα συμπλοκὴ διαρκέσασα μέχρι τῆς ἐπελεύσεως τοῦ σκότους, οὗ ἕνεκεν τὰ τμήματα τοῦ 1ου καὶ 4ου Λόχου ἠναγκάσθησαν νὰ παραμείνουν εἰς τὰς θέσεις των ἐν ἀμυντικῇ διατάξει.

Τὴν προχώρησιν τῶν τμημάτων ὑπεστήριξεν οὐλαμὸς Πυροβολικοῦ καθοδηγούμενος διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῆς βολῆς ὑπὸ τοῦ συνοδεύοντος τὰ τμήματα λοχαγοῦ Πυροβολικοῦ Καρατζᾶ διαθέτοντος καὶ ἀσύρματον. Τὴν ἑπομένην πρωίαν αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην κατεχόμεναι θέσεις τῶν ἀνταρτῶν εὑρέθησαν ἐγκαταλελειμμέναι, εἰς διάφορα δὲ σημεῖα αὐτῶν εὑρέθησαν αἵματα. Ἐκ τούτου συνάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἔσχεν ἀπωλείας ἀνεξακριβώτου ἀριθμοῦ. Τὰ ἡμέτερα τμήματα οὐδεμίαν ἀπώλειαν ἔσχον.

Αἱ πρωιναὶ ὧραι τῆς 22.3.47 κατηναλώθησαν εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῶν δυτικῶς τῆς Παύλιανης ὑψωμάτων. Ὁ ἐχθρὸς περὶ ὥραν 9ην ἐσημείωσε τὴν παρουσίαν του δι' ὀλίγων βολῶν ριφθεισῶν ἀπὸ τὸν αὐχένα Τσίκλερι - Ξεροβούνι. Κατὰ τὴν διαδρομὴν ταύτην εὑρέθη νωπὸς τάφος, ἐκ τῶν πέριξ τοῦ ὁποίου ἀνευρεθέντων σημειωμάτων συνάγεται ὅτι ὁ ἐνταφιασθεὶς ὀνομάζεται Ἰωάννης Κουζελίδης, κάτοικος Καλλιθέας - Ἀθηνῶν, Φιλαρέτου 45.

Εἰς μικρὰν τούτου ἀπόστασιν εὑρέθη ἄλλο πτῶμα, ἡ ἔρευνα ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπιστοποίησεν ὅτι ὠνομάζετο Βεντούρης Γεώργιος τοῦ Μιλτιάδου ἢ καπετὰν Ροῦσσος ἐτῶν 28, κάτοικος Ἀθηνῶν, Πλαταιῶν 9. Τὰ τμήματα συνεχίσαντα τὴν προχώρησίν των καὶ τηροῦντα ἐπαφὴν μετὰ τοῦ ὑποχωροῦντος ἐχθροῦ ἔφθασαν τὴν 14ην ὥραν εἰς τὰς παρυφὰς τῆς θέσεως «Καταβόθρες». Εἰς τὴν περιοχὴν τούτων καὶ κυρίως ἐπὶ τοῦ αὐχένος Τσίκλερι - Ξεροβούνι, συνήφθη συμπλοκὴ διαρκέσασα ἀπὸ τῆς 14 - 17.30΄ ὥρας. Κατὰ ταύτην ὁ ἐχθρὸς ἔσχεν ἀνεξακριβώτους ἀπωλείας. Αἱ ἀπώλειαι τῶν τμημάτων μας ἀνῆλθον εἰς δύο νεκροὺς καὶ δύο τραυματίας. Μετὰ τὸ πέρας τῆς συμπλοκῆς ταύτης, ὁ ἐπικεφαλῆς τῆς διλοχίας μοίραρχος Μαλτέζος Παναγιώτης, φρονῶν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ προχωρήσῃ περαιτέρω ἄνευ σοβαροῦ κινδύνου τοῦ τμήματος, διέταξε τὴν σύμπτυξιν τῆς διλοχίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ματαίωσιν τῆς διατεταγμένης ὑπὸ τῆς 71ης Ταξιαρχίας ἀποστολῆς καὶ τὴν ἐγκατάλειψιν εἰς τὸ πεδίον τῆς συμπλοκῆς ἀτάφων τῶν δύο νεκρῶν ὁπλιτῶν. Διαταχθείσης τῆς συμπτύξεως τὰ τμήματα ἔλαβον κατεύθυνσιν πρὸς Παύλιανην - Οἴτην, ἔνθα ἀφίχθησαν μετὰ ὁλονύκτιον πορείαν.

Ἡ 71η Ταξιαρχία πληροφορηθεῖσα τὴν σύμπτυξιν διέταξε τὸν εἰς Γραβιὰν εὑρισκόμενον ταγματάρχην Πετταρίδην Γεώργιον, ἵνα τιθέμενος ἐπὶ κεφαλῆς τῆς διλοχίας βαδίσῃ πρὸς τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπόν.

Ὁ ταγματάρχην Πετταρίδης Γεώργιος ὁδηγῶν τὴν διλοχίαν καὶ βαίνων μετὰ προσοχῆς ἔφθασε τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας εἰς χωρίον Παύλιανη, τὴν ἑπομένην δὲ 24.3.47 ἔφθασεν εἰς τὰ ὑψώματα τοῦ χωρίου Πυρά, ἐπὶ τῶν ὁποίων διενυκτέρευσεν· ἐκεῖ ἀνευρὼν τοὺς δύο νεκροὺς τῆς μάχης τῆς 22.3.47 ἐνεταφίασεν τούτους.

Ἐκεῖθεν ἐκκινήσας τὴν πρωίαν τῆς 25.3.47 ἀφίχθη εἰς τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν Μαυρολιθάρι, περὶ ὥραν 10ην.

Καθ' ὅλην τὴν ἀπὸ Οἴτης εἰς Μαυρολιθάρι πορείαν τῆς διλοχίας ταύτης, οὐδεμία μετὰ τοῦ ἐχθροῦ ἐπαφὴ ἐσημειώθη.

Ἄνδρες τοῦ 8ου Τάγματος Χωροφυλακῆς εἰς φυλάκιον ἔξωθι τῆς πόλεως τοῦ Καρπενησίου τὸ ἔτος 1948.

Ἄνδρες τοῦ 8ου Τάγματος Χωροφυλακῆς εἰς τὸ ὕψωμα Ἅγιος Δημήτριος - Καρπενησίου τὸ ἔτος 1948.

4ος Λόχος. Ἠκολούθησεν ἀκριβῶς, λόγῳ μεταβολῆς τῆς ἀρχικῆς κατευθύνσεως, δρομολόγιον ἐπαφῆς μετὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ λοιπὰς περιπετείας τοῦ 1ου Λόχου. Δὲν ἔσχεν ἀπώλειαν τινά. Τὴν 06.00΄ ὥραν τῆς 20.3.47 ἐκινήθη ἐκ τοῦ χωρίου Βάργιαννη πρὸς τὸν ἀντικειμενικόν του σκοπὸν Οἰνοχῶρι διὰ τοῦ 49ου χιλιομέτρου πρὸς Διπλοπήττα - Πύργον - Χάνι Ζαγανᾶ. Τὴν 11ην ὥραν ἀφίχθη κάτωθι τῶν ὑψωμάτων τοῦ Οἰνοχωρίου κατεχομένου ὑπὸ μικρῶν ὁμάδων ἀνταρτῶν ἐξαφανισθεισῶν κατόπιν συμπλοκῆς διαρκεσάσης ἐπὶ δίωρον, ἄνευ θυμάτων. Ὁ λόχος διενυκτέρευσεν εἰς Οἰνοχώριον.

2ος Λόχος καὶ Λόχος Διοικήσεως. Ἀφοῦ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 20.3.47 παρέμειναν ὑπὸ τὴν ἑνιαίαν διοίκησιν τοῦ διοικητοῦ τοῦ ἐπιχειροῦντος Τάγματος εἰς τὰ ὑψώματα Ἐλεφάντο καὶ Ἁγίου Ἀθανασίου βορείως Καστελλίων πρὸς πλαγιοφύλαξιν 3ου, 1ου καὶ 4ου Λόχων,

συνεκεντρώθησαν εἰς Καστέλλια, ὁπόθεν περὶ ὥραν 21ην κατόπιν νεωτέρας διαταγῆς τῆς Ταξιαρχίας ἐκινήθησαν διὰ τοῦ χωρίου Ἀποστολιᾶς πρὸς τὰ ὑψώματα Οἰνοχωρίου εἰς ἃ ἔφθασαν περὶ ὥραν 01.00' τῆς 21.3.47. Τὴν 06.00' ὥραν τῆς αὐτῆς ἐκινήθησαν πρὸς Οἰνοχώριον ἔνθα συνήντησαν τὸν 3ον Λόχον.

Τὰ ἀνωτέρω τμήματα 2ος, 3ος Λόχοι καὶ Λόχος Διοικήσεως, ὑπὸ τὴν ἑνιαίαν διοίκησιν τοῦ διοικητοῦ τοῦ ἐπιχειροῦντος Τάγματος, ἐκινήθησαν περὶ ὥραν 10ην μὲ προορισμὸν τοῦ μὲν 3ου Λόχου τὴν Παύλιανην τῶν δὲ 2ου Λόχου καὶ Λόχου Διοικήσεως τὸ Μαυρολιθάρι. Πορευόμενα τὰ τμήματα πρὸς ἀντικειμενικούς των σκοποὺς καὶ διερχόμενα εἰς τάξιν προσπελάσεως κάτωθι τῶν δεσποζόντων τὴν περιοχὴν ὑψωμάτων Μαρμάρων - Ἁγίας Τριάδος, ἐδέχθησαν ἐκ τῶν ἐγκατεστημένων εἰς τὰ ὑψώματα ταῦτα κυκλικῶς ἀνταρτῶν αἰφνιδιαστικὴν καὶ ἰσχυρὰν ἐπίθεσιν διὰ παντὸς τύπου ἐλαφρῶν ὅπλων, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐμπλοκὴν ὁλοκλήρου τοῦ τμήματος εἰς ἀγῶνα διαρκέσαντα μέχρι τῆς 18ης ὥρας. Τῇ βοηθείᾳ τοῦ οὐλαμοῦ Πυροβολικοῦ βάλλοντος ἐκ Σκαμνοῦ ἐπετεύχθη ὑπερφαλάγγισις τῶν ὑψωμάτων, ἥτις ὅμως κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην λόγῳ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ σκότους δὲν ἤχθη εἰς πέρας, παρὰ τὴν πρωίαν τῆς ἑπομένης, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξερευνηθέντων τῶν ὑψωμάτων δὲν ἀνευρέθη ἀντίπαλος, διότι κατὰ τὴν νύκτα ἀπεχώρησε λαθραίως. Ἐκ τῆς ἐξερευνήσεως τῶν πέριξ ὑψωμάτων ἅτινα κατὰ τὴν συμπλοκὴν κατείχοντο ὑπὸ τῶν ἀνταρτῶν διεπιστώθησαν τὰ ἑξῆς: Ὅτι ἐχρησιμοποιήθησαν δύο βαρέα πολυβόλα γερμανικῆς προελεύσεως, μικρὰ αὐτόματα ὅπλα καὶ τυφέκια ἀγγλικῆς καὶ ἰταλικῆς προελεύσεως, ὡς καὶ χειροβομβίδες Mills No 36· χρησιμοποίησις ὅλμων δὲν διεπιστώθη. Τὴν 12ην ὥραν τῆς 22.3.47, ἡ ἄνω δύναμις τεθεῖσα ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀφιχθέντος μετὰ δυνάμεως ἑνὸς λόχου Πεζικοῦ λοχαγοῦ Γιαννακοπούλου προωθήθη πρὸς Μαυρολιθάρι, ἔνθα ἔφθασε διὰ τῶν δρομολογίων Ἁγία Τριὰς - Στενοῦ Λατσινιᾶς τὴν 18ην ὥραν τῆς αὐτῆς.

Τὴν μεσημβρίαν τῆς 23.3.47 ὁ 3ος Λόχος τεθεὶς ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ διοικητοῦ διλοχίας Μαυρολιθαρίου ταγματάρχου Πεζικοῦ Δανδουλάκη ἀνεχώρησεν ἐκ Μαυρολιθαρίου πρὸς χωρίον Δάφνη - Ἀνατολήν. Πορευόμενον τὸ τμῆμα τοῦτο εἰς σχηματισμὸν προσπελάσεως, κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 23.3.47 πλησίον τοῦ χωρίου Δάφνη ἐβλήθη πρὸ τῶν ὑψωμάτων τοῦ χωρίου τούτου ὑπὸ ἀνταρτῶν, οὓς μετὰ ἡμίωρον ἀγῶνα ἐξεδίωξεν καταλαβὸν τὸ χωρίον τοῦτο.

Τὴν ἑπομένην ἡμέραν 24.3.47 τὸ ὡς ἄνω τμῆμα ὁδεῦον πρὸς κατάληψιν τοῦ χωρίου Ἀνατολὴ ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα παρὰ τῇ τοποθεσίᾳ «Δερελάκι», τὴν ὁποίαν μετὰ δίωρον ἀγῶνα κατέλαβεν ἄνευ μὲν ἀπωλειῶν διὰ τὸ τμῆμα τοῦτο, μὲ ἀνεξακριβώτους, πάντως μεγάλας, διὰ τὸν ἐχθρόν.

Τὴν πρωίαν τῆς 25.3.47 κατελήφθη τὸ χωρίον Ἀνατολή, κέντρον τῶν συμμοριτῶν τῆς περιοχῆς, εἰς ὃ καὶ τὰ πέριξ ἀνευρέθησαν καὶ κατεσχέθησαν ἐντὸς οἰκιῶν καὶ χαραδρῶν εἴδη ρουχισμοῦ, ραπτομηχαναί, δημητριακά, τυροκομικά, ἀγέλαι βοῶν καὶ προβάτων, ἁπάντων ἀνηκόντων εἰς τοὺς συμμορίτας, ὡς καὶ δύο ὅπλα. Ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀνευρεθέντων παρελήφθησαν μόνον τὰ εἴδη ρουχισμοῦ, ραπτομηχαναὶ καὶ ὅπλα, τῶν λοιπῶν καταστραφέντων. Ἡ ἀγέλη βοῶν καὶ προβάτων παραληφθεῖσα διεσπάρη τὴν ἑπομένην κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην καὶ ἐξηφανίσθη. Περὶ ὥραν 13.00' τῆς 25.3.47 τὸ τμῆμα ἐκινήθη πρὸς Κολοκυθιὰν δυτικῆς Φθιώτιδος. Ἅμα τῇ ἐκκινήσει ἐβλήθη ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐκ τῆς περιοχῆς Ξηροβουνίου καὶ Μαράδες. Ἀντισταθὲν ἐξεδίωξε τὸν ἐχθρὸν καὶ ἐξηκολούθησε τὸ δρομολόγιόν του φθάσαν εἰς ἀντικειμενικὸν σκοπὸν χωρίον Κολοκυθιά, ὅπερ καὶ κατέλαβε. Ἀναλυτικώτερον ἡ δρᾶσις τοῦ 3ου Λόχου κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν τῆς 25.3.47 ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ὁ Λόχος ἀνέλαβε μετὰ μιᾶς εἰσέτι διμοιρίας Πεζικοῦ τὴν πλαγιοφυλακὴν τοῦ τμήματος ἐκ τῆς πλευρᾶς τῆς πρὸς τὰ ἀριστερὰ χαρακτηρισθείσης ὡς πλέον ἐπικινδύνου. Ὅταν τὰ πρῶτα τμήματα τοῦ λόχου Πεζικοῦ ἔφθασαν πρὸ τῶν ὑψωμάτων Κολοκυθιᾶς, ἡ πλαγιοφυλακὴ 3ος Λόχος καὶ διμοιρία Πεζικοῦ ἐδέχθη ἰσχυροτάτην ἐπίθεσιν ὑπὸ πεντακοσίων καὶ πλέον συμμοριτῶν, τελούντων ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῶν Μπελῆ, Δούσια, Περικλῆ καὶ Νικηφόρου. Ὁ Λόχος μετὰ τῆς διμοιρίας ἠμύνθη ἐκ τοῦ συστάδην ἐπιτυχῶς, καθηλώσας τοὺς συμμορίτας εἰς τὰς θέσεις των, δοὺς οὕτω τὴν εὐκαιρίαν νὰ καταλάβουν θέσεις εἰς τὰ ὑψώματα Κολοκυθιᾶς τὰ ἄλλα τμήματα. Ὁ ἐχθρὸς ἔσχε μεγάλας ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας.

Κατὰ τὴν πορείαν ταύτην ὁ ἀνθυπομοίραρχος Τσαλαμπαμπούνης Κων. ἐρευνῶν τὸ ἔδαφος ἀνεῦρεν ἄνω τῶν τρισχιλίων ὀκάδων δημητριακῶν, ἀνηκόντων εἰς τοὺς συμμορίτας, ὡς καὶ δύο ὁπλοπολυβόλα ἰταλικὰ καὶ τέσσαρα ἀτομικὰ ὅπλα. Ἐνῷ ὅμως ἠσχολεῖτο εἰς τὴν καταστροφὴν τούτων ἤρξατο ἐκ μέρους τῶν συμμοριτῶν ἐπίθεσις ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ τμήματος, ὅτε οὗτος μαχόμενος ἀπεκόπη τῶν λοιπῶν τμημάτων καὶ ἐτραυματίσθη μετὰ τῶν χωροφυλάκων Τσιλιμπέρδη καὶ Μακρυγιάννη. Οἱ τραυματίαι οὗτοι ὡς διεκριβώθη ἐκ τῆς μετὰ τριήμερον γενομένης ἐρεύνης εἰς τὸν χῶρον τοῦτον, ὑπέκυψαν εἰς τὰ τραύματά των εἰς τὸν τόπον τοῦ τραυματισμοῦ των ὅπου καὶ ἐνεταφιάσθησαν. Τὰ ἀνευρεθέντα δύο ὁπλοπολυβόλα καὶ ὅπλα τῶν συμμοριτῶν παρεδόθησαν εἰς τὸν ταγματάρχην Πεζικοῦ Δανδουλάκην. Καθ' ὃν χρόνον ὁ 3ος Λόχος ὑπέστη τὴν ἐπίθεσιν, ἕτεραι δυνάμεις τῶν συμμοριτῶν ἐκ τῶν ὑψωμάτων Μαρμάρων καὶ Μοράδες ἐνήργησαν σφοδροτάτην ἐπίθεσιν ἐναντίον τῶν λοιπῶν τμημάτων, ἐξ ὅλων τῶν σημείων. Τὰ τμήματα καίτοι κυκλωθέντα πανταχόθεν ἐπολέμησαν ἡρωικώτατα ἐπὶ διήμερον, ἄνευ τροφῆς καὶ ὕδατος, ἐπενεγκόντα εἰς τὸν ἐχθρὸν τεραστίας ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐτραυματίσθησαν τέσσαρες χωροφύλακες.

Τὴν 27.3.47 ἐνηργήθησαν ὑπὸ τῶν δυνάμεων Δανδουλάκη μικροεπιχειρήσεις εἰς τὴν ἰδίαν περιοχήν. Τὴν 28.3.47 ἐνηργήθη ἐπίθεσις ὑπὸ τῶν ἰδίων δυνάμεων κατὰ τῶν ὑψωμάτων Μοράδες καὶ Πυργάκι· τὸ τελευταῖον κατελήφθη κατόπιν σκληροῦ ἀγῶνος. Τὴν 30.3.47 ἐνηργήθη ἐπίθεσις ἐναντίον τοῦ ὑψώματος Γιδοβούνι τοῦ ἐχθροῦ ἐξαφανισθέντος ἅμα τῇ ἐμφανίσει τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων. Κατὰ τὴν ὑπόλοιπον ἡμέραν τὸ τμῆμα συνέχισε

Ἄνδρες τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Λιδωρικίου, μετὰ ἀπὸ μίαν ἀποκρουσθεῖσαν ἐπίθεσιν συμμοριτῶν ἐναντίον τῆς κωμοπόλεως.

τὴν πορείαν του πρὸς Γραμμένην Ὀξυάν, εἰς ἣν ἀφίχθη κατὰ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας ἔνθα καὶ διενυκτέρευσεν. Τὴν 31.3.47 κατόπιν διαταγῆς τῆς 71ης Ταξιαρχίας ὁ 3ος Λόχος ὑπήχθη ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ταγματάρχου Πεζικοῦ Βαλάση. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς τὴν διοίκησιν τοῦ Λόχου λόγῳ ἀσθενείας τοῦ μέχρι τότε διοικητοῦ μοιράρχου Κοκκίνη Εὐθυμίου, ἀνέλαβεν ὁ ἀνθυπομοίραρχος Μῖκος Παναγιώτης. Ὁ Λόχος ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ταγματάρχου Βαλάση τὴν 1.4.47 μετέβη εἰς Ἀργύρια καὶ ἐκεῖθεν τὴν 2.4.47 ἀνεχώρησε διὰ Σπερχειάδα ἐκ τῆς ὁποίας ἀκολούθως ἀνεχώρησε τὴν 3.4.47 εἰς Ἀμφίκλειαν, ἔνθα καὶ εἰσέτι παραμένει.

Ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τῶν 2ου καὶ Λόχου Διοικήσεως τὴν 22.3.47 καὶ τῆς ὁμοίας τῶν 1ου καὶ 4ου Λόχων τὴν 25.3.47 εἰς Μαυρολιθάρι, οὐδένα ἄξιον λόγου γεγονὸς ἔλαβε χώραν, τῶν δυνάμεων τούτων ἀσχολουμένων εἰς ἀναγνωριστικὰς καὶ ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐρεύνας εἰς τὰς γύρω περιοχὰς μέχρι χωρίου Δάφνη-Νεοχώρι-Πύργος-Καστριώτισσα-Πυρὰ καὶ Στρόμη. Ὁ 2ος Λόχος τὴν 27.3.47 κατόπιν διαταγῆς τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς προωθήθη εἰς Ἄνω Μουσουνίτσαν ἔνθα καὶ ἐγκατεστάθη, μὲ ἀποστολὴν τὴν ἀσφάλειαν τῆς περιοχῆς καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν ἐπὶ τοῦ ὄρους Βαρδουσίων διαβάσεων Σταυρὸς-Σινάνι. Τὴν 3.4.47 οἱ 1ος Λόχος καὶ Λόχος Διοικήσεως ἐκ Μαυρολιθαρίου καὶ ὁ 2ος Λόχος ἐξ Ἄνω Μουσουνίτσης ἐκινήθησαν καὶ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἔφθασαν εἰς Λιδωρίκιον. Ἀπὸ τῶν ἀπογευματινῶν ὡρῶν τῆς αὐτῆς ὁ 2ος Λόχος ἐκινήθη ἐκ Λιδωρικίου καὶ κατέλαβε θέσεις εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Μαλανδρίνον, ὅπου καὶ διενυκτέρευσε μὲ ἀποστολὴν τὴν παρεμπόδισιν διαφυγῆς τῆς εἰς τὰ ὑψώματα τοῦ χωρίου Αἰγιτίου εὑρισκομένης διακοσιαμελοῦς συμμορίας Χουλιάρα. Τὴν 4.4.47 καὶ ὥραν 20ὴν οἱ 1ος Λόχος καὶ Λόχος Διοικήσεως ἐκινήθησαν ἐκ Λιδωρικίου καὶ κατέλαβον θέσεις εἰς τὰ ὑψώματα τὰ ἔναντι τοῦ χωρίου Λεύκα εὑρισκόμενα, μὲ ἀποστολὴν τὴν ἐνέδραν πρὸς καταστροφὴν τῆς τυχὸν διαρρεούσης συμμορίας Χουλιάρα. Περὶ ὥραν 01.00′ τῆς 5.4.47 τὰ τμήματα ἀντελήφθησαν 20-30 συμμορίτας κινουμένους μὲ σκοπὸν διαφυγῆς πρὸς τὰ ὑψώματα τῆς Γκιώνας. Ἀμέσως ἔβαλον ἐναντίον των μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν 3 συμμοριτῶν καὶ τὴν διασκόρπισιν τῶν ὑπολοίπων, τραπέντων πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις.

Τὴν 08.00′ ὥραν τῆς 5.4.47 τμήματα τοῦ 1ου Λόχου καὶ Λόχου Διοικήσεως ἐκινήθησαν ἐκκαθαριστικῶς πρὸς τὰ ὑψώματα ἄνωθεν τοῦ χωρίου Λεύκα, ἐπανελθόντα ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης εἰς Λιδωρίκιον τὴν 18ην ὥραν. Ὁ 2ος Λόχος ἐνεδρεύων κατὰ τὴν ἰδίαν νύκτα πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ ἐνεργήσας ὁμοίως, ὡς προαναφέρεται,

ἐκκαθαριστικῶς, παρέμεινεν εἰς τὰς θέσεις του, ἐκ τῶν ὁποίων κατὰ τὴν νύκτα τῆς 5-6.4.47 ἐκινήθη καὶ ἔφθασε τὰς πρώτας ὥρας εἰς χωρίον Βουνιχώρα, ἔνθα ἐσημειώθη ἐμφάνισις 16 ἀνταρτῶν, οὓς ὅμως δὲν ἀνεῦρεν.

Τὴν 6.4.47 μία διμοιρία τοῦ 1ου Λόχου ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Γούσιαν Γεώργιον καὶ διμοιρία τοῦ 6ου Τάγματος, τεθεῖσαι ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ταγματάρχου Νικολαΐδη, κατηυθύνθησαν ἐκκαθαριστικῶς πρὸς χωρίον Καροῦτες πλησίον τῶν ὑψωμάτων τοῦ ὁποίου ἐνεπλάκη εἰς σφοδρὸν ἀγῶνα μετὰ 30μελοῦς συμμορίας, κατεχούσης θέσεις ἐπὶ δεσποζόντων ὑψωμάτων. Μετὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην τὸ ἡμέτερον τμῆμα ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἐν Ἀμφίσσῃ ἕδραν τοῦ Λόχου του τὴν 7.4.47.

Τὴν 8, 9 καὶ 10.4.47 ὁ 1ος Λόχος καὶ Λόχος Διοικήσεως παρέμειναν εἰς ἕδραν ἀσχολούμενοι εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῆς περιοχῆς.

Ὁ 2ος Λόχος τὴν 8.4.47 ἀναχωρήσας ἐκ Λιδωρικίου μὲ προορισμὸν τὸ Μαυρολιθάρι ἐδέχθη περὶ ὥραν 17ην, ὅταν τὰ τμήματά του εὑρίσκοντο πλησίον τῶν ὕπερθεν τοῦ χωρίου Κονιάκου-Λιδωρικίου ὑψωμάτων, ἐπίθεσιν ἐκ μέρους τῆς 60μελοῦς συμμορίας Παπαϊωάννου. Ἀμέσως τὰ τμήματα τοῦ 2ου Λόχου ἐνεπλάκησαν εἰς σφοδρὸν ἀγῶνα καὶ παρὰ τὴν μειονεκτικὴν θέσιν των ἐνεργήσαντα κατὰ μέτωπον ἐπίθεσιν ἐπέτυχον τὴν κατάληψιν τῶν ὑψωμάτων καὶ τὴν ἀνατροπὴν τοῦ ἐχθροῦ, μὲ βαρείας καὶ ἀνεξακριβώτους δι' αὐτὸν ἀπωλείας. Τὸ ἡμέτερον τμῆμα εἶχε δύο τραυματίας.

Τὴν ἑπομένην 9.4.47 ἐξηκολούθησε τὸ δρομολόγιόν του καὶ τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἔφθασεν εἰς ἄνω Μουσουνίτσα.

Κρίσεις

Τὸ Τάγμα κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις Στεφανάκη ἀπὸ 20-25 Μαρτίου 1947, ἀνέλαβεν ὁλόκληρον τὸ βάρος τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν διεξαχθεισῶν μεταξὺ Γκιώνας-Οἴτης κατὰ τῶν συμμοριῶν Μπελῆ-Διαμαντῆ κλπ.

Καίτοι οἱ ἄνδρες αὐτοῦ διὰ πρώτην φορὰν ἐλάμβανον μέρος εἰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις, καίτοι ἀντιμετώπισαν συμμορίαν συνολικῆς δυνάμεως περίπου 400 ἀνδρῶν, κατεχούσης κατὰ τὰς προσπελάσεις των δεσποζούσας καὶ ἰσχυρὰς θέσεις καὶ παρὰ τὴν αἰσθητὴν ἔλλειψιν ὅλμων, ἀντιμετώπισαν λίαν ἐπιτυχῶς τὴν κατάστασιν, ἐπέδειξαν θάρρος, αὐταπάρνησιν πειθαρχικότητα, καρτερίαν καὶ ἡρωισμόν»..

13. ΤΑ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΟΥ ΛΟΧΟΥ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ

«Ἐπὶ τῆς συμπλοκῆς τοῦ Λόχου τῆς 21.9.47 εἰς Καρυώτικο ποτάμι μεταξὺ Γραμμένης Ὀξυᾶς-Ἀρτοτίνας καὶ γενικῶς ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων ἀπὸ 16ης Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς 2ας Ὀκτωβρίου 1947.

Ὁ ὑπογεγραμμένος ταγματάρχης Χριστιᾶς Λεωνίδας, διοικητὴς τοῦ Λόχου Χωροφυλακῆς Ναυπάκτου, ἐκτίθημι τὰ κατωτέρω σχετικῶς μὲ τὴν ἀνωτέρω ἐπιχείρησιν:

Κατόπιν τῆς ὑπ' ἀρ. 665 ἐ.ἔ. διαταγῆς Συντάγματος Χωροφυλακῆς Ναυπάκτου ὁ Λόχος μου ἐκινήθη τὴν πρωίαν τῆς 16ης Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ. καὶ κατέλαβε τὴν μεσημβρίαν τῆς ἰδίας ἡμέρας τὰς ὁρισθείσας θέσεις εἰς τὰ ὑψώματα Κυδωνιᾶς-Καλλονῆς, ἔνθα τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἀφίχθησαν καὶ δύο διμοιρίαι τοῦ 2ου Λόχου τοῦ 7ου Τάγματος, ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Κωστόπουλον Κωνσταντῖνον. Τὴν ἡμέραν ταύτην τὰ τμήματά μου ἠσχολήθησαν εἰς ἀνιχνεύσεις τῆς περιοχῆς ἐκείνης καὶ εἰς παρατηρήσεις πρὸς τὰ ἀπέναντι ὑψώματα Λεύκας καὶ Γραμμένης Ὀξυᾶς, ὅπου τὴν ἑπομένην θὰ ἐγκαθίστατο ὁ Λόχος καὶ ὁ 2/7 καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων παρετηρήθησαν ἀρκεταὶ κινήσεις συμμοριτῶν.

Περὶ ὥραν 5ην πρωινὴν τῆς 17ης Σεπτεμβρίου διέταξα τὴν πρὸς Λεύκαν μέσῳ Κυδωνιᾶς κίνησιν τοῦ Λόχου μου, ὃν ἠκολούθησε καὶ ὁ 2/7, πλὴν μιᾶς διμοιρίας τοῦ Λόχου μου, ἥτις παρέμεινεν εἰς τὰ ὑψώματα Κυδωνιᾶς καὶ εἰς ἐμφανὲς μέρος, πρὸς διάκρισιν ὑπὸ τῶν ἀπέναντι συμμοριτῶν καὶ πρὸς παραπλάνησίν των, πρὸς δὲ ἵνα μὴ φανερωθῇ ἐναντίον των κίνησις τῶν ἄλλων διμοιριῶν.

Περὶ ὥραν 7ην πρωινὴν ἡ διμοιρία ἀνθυπολοχαγοῦ Δημοπούλου Νικολ. εὑρίσκετο εἰς κανονικωτάτην ἀπόστασιν βολῆς ἀπὸ τῶν συμμοριτῶν ὄντων ἐν Λεύκᾳ καὶ ἐκεῖθεν παρηκολούθη ὅλας τὰς κινήσεις των. Ἡ διμοιρία ἀνθυπολοχαγοῦ Μεντζᾶ Κωνσταντίνου κινηθεῖσα δεξιώτερον τῆς τοιαύτης Δημοπούλου πρὸς τὴν θέσιν Ἅγιοι Ἀπόστολοι μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν κατάληψιν τοῦ δεσπόζοντος ὑψώματος (Πυργάκι) Λεύκας, καθ' ὁδὸν συνήντησεν ὁμάδα 15 πολιτῶν ὁδηγουμένων ὑπὸ ἐφίππου ἀντάρτου μὲ σκοπὸν τὴν ἐπισκευὴν τῶν κατεστραμμένων ὑδρομύλων, ἔβαλεν ἐναντίον των τοῦ ἀντάρτου τραπέντος εἰς φυγὴν καὶ ἐγκαταλείψαντος τὸν ἡμίονον, ὃν παρέλαβε συλλαβοῦσα καὶ τοὺς πολίτας. Αἱ δύο διμοιρίαι τοῦ 2/7 καθυστερήσασαι δὲν εἶχον καταλάβει εἰσέτι τὰς θέσεις των, εὑρισκομένας ἀριστερὰ τῆς τοιαύτης Δημοπούλου. Περὶ ὥραν 7ην καὶ 30' π.μ. ἀφοῦ ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Δημόπουλος μετεκίνησε δύο ὁμάδας τῆς διμοιρίας του ἐντὸς καὶ ἄνωθεν τοῦ δάσους τῆς Λεύκας καὶ κατέλαβε θέσεις, ἡ μία ἐκ τῶν ἀντιθέτων πλευρῶν τῆς Λεύκας, ἡ δὲ ἑτέρα εἰς τὸ κέντρον αὐτοῦ, ἀντιληφθεὶς τοὺς ἐν Λεύκᾳ συμμορίτας ἀνερχομένους εἰς 15 περίπου φεύγοντας καὶ ἐνῷ εἶχεν ἀναμείνει ἐπὶ ἡμισείαν ὥραν περίπου τὴν ἄφιξιν τῶν διμοιριῶν τοῦ 2/7, ἠναγκάσθη πλέον νὰ ἀναλάβῃ μόνος του τὴν καταδίωξιν τούτων καὶ διατάξας ἐπίθεσιν ἤρχισε βάλλων ἐναντίον των. Τὸ τμῆμά του βαδίζον ὁλοταχῶς ἔφθασεν ἐκ τριῶν σημείων ἐντὸς

τοῦ χωρίου καὶ κατεδίωκεν ἐκ τοῦ συστάδην τοὺς συμμορίτας καὶ ἐνῷ διὰ προσπαθείας τῶν ἀνδρῶν του, ὑπερβαινούσης τὰ ὅρια τοῦ δυνατοῦ, καθηλώθησαν ἐντὸς τοῦ χωρίου ἑπτὰ συμμορῖται φωνάζοντες ὅτι παραδίδονται, τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀκριβῶς ἔφθασεν εἰς τὰ ὑψώματα τῆς Λεύκας ἡ διμοιρία τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Γιαννακούρη τοῦ 2/7, ἥτις χωρὶς νὰ ἐνεργήση ἀναγνώρισιν ἔβαλε δι' ὅλων τῶν πυρῶν της ἐναντίον τῶν ἀνδρῶν τῆς διμοιρίας Δημοπούλου παρὰ τὰς φωνὰς καὶ διαμαρτυρίας τούτου, ὅστις τοὺς ἐκάλει ὀνομαστικῶς νὰ παύσουν τὰ πυρά των.

Παρὰ ταῦτα οὗτοι δὲν ἐσταμάτησαν τὰ πυρά των ἅτινα συνεχίσθησαν ἐπὶ ἡμισείαν ὥραν, ἀναγκασθέντων τῶν ἀνδρῶν τῆς διμοιρίας Δημοπούλου νὰ σταματήσωσι τὴν δίωξιν τῶν συμμοριτῶν καὶ νὰ καλυφθῶσι διακινδυνεύσαντες πολλοὶ τὴν ὕπαρξίν των, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ διαφύγωσιν οἱ καταδιωκόμενοι καὶ νὰ ἀποφευχθῇ ἡ σύλληψίς των.

Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς τῆς διμοιρίας Δημοπούλου μετὰ τῶν συμμοριτῶν ὑπῆρξεν ὁ τραυματισμὸς δύο συμμοριτῶν, ὡς διεπιστώθη ἐκ τῶν ἀνευρεθέντων αἱμάτων καὶ τῆς ὁμολογίας τῶν συλληφθέντων συμμοριτῶν κατὰ τὴν μάχην τῆς 21ης τρέχοντος. Εὑρέθη ἓν ὅπλον ἰταλικὸν καὶ διάφορα τρόφιμα ἐντὸς δύο καλυβίων εἰς τὸ ἄκρον τοῦ χωρίου, ἅτινα διότι δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ μεταφορά των ἐπυρπολήθησαν. Μετὰ τοῦτο ὁ Λόχος μου ἐκινήθη καὶ κατέλαβε τὰς ὁρισθείσας θέσεις εἰς τὰ βόρεια ὑψώματα τῆς Γραμμένης Ὀξυᾶς, ὁ δὲ 2/7 εἰς ὕψωμα 1459 καὶ Πυργάκι. Τὴν 18ην Σεπτεμβρίου τὰ τμήματά μου παρέμειναν εἰς τὰς ἀνωτέρω θέσεις, πλὴν μερικῶν ὁμάδων κινηθεισῶν ἐξερευνητικῶς εἰς περιοχὴν Γραμμένης Ὀξυᾶς καὶ μιᾶς ὁμάδος ὑπὸ τὸν ἀνθυπολοχαγὸν Δημόπουλον Νικ. ὅστις μετέβη εἰς Ψηλὴν Ράχην, ὑψ. 1006, ἔνθα ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν διερχομένων τμημάτων τοῦ 502 Τάγματος τῆς 3ης Ὀρεινῆς Ταξιαρχίας.

Τὴν 19ην Σεπτεμβρίου ὁμοίως ὡς καὶ τὴν προηγουμένην καὶ ἐπὶ πλέον ἀποστολὴ ἑτέρας ὁμάδος ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Πάνταν Σωτ., ἥτις ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν καὶ πάλιν μετὰ τοῦ 502 Τάγματος πλησίον τῆς κορυφογραμμῆς Πύργος (Χ94-42). Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐπειδὴ παρετηρήσαμεν ὅτι τὰ τμήματα τῆς 3ης Ὀρεινῆς Ταξιαρχίας, κινούμενα ἐπὶ τῆς κορυφογραμμῆς τοῦ ὄρους Σαπίτης-Πύργος-Γιδοβούνι πρὸς Σινάνι-Βαρδούσια καὶ διότι ταῦτα εἶχον ἐμπλακῇ εἰς μάχας πρὸς πρόληψιν διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν ἐκ τοῦ Καρυώτικου ποταμοῦ, ἀνέπτυξα πρωτοβουλίαν καὶ ἀπέστειλα τὴν διμοιρίαν ἀνθυπολοχαγοῦ Μεντζᾶ Κων. καὶ δύο ὁμάδας τῆς διμοιρίας μετὰ τοῦ ἐνωμοτάρχου Καραδήμα Παντελῆ εἰς τὰς διαβάσεις τοῦ ποταμοῦ Καρυώτικου ἐπὶ τῶν καλυβίων Ἀρτοτίνας. Μὲ τὴν ἀναχώρησιν τῶν τμημάτων τούτων ἐλήφθη καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 703α σῆμα, ὅπερ διέτασσε τὴν ἐπιτήρησιν τῆς διαβάσεως ταύτης.

Τὴν 20ὴν Σεπτεμβρίου τὰ τμήματά μας εὑρίσκοντο ὡς ἑξῆς: 1. Διμοιρία ἀνθυπολοχαγοῦ Μεντζᾶ καὶ διμοιρία ἐνωμοτάρχου Καραδήμα ἐπὶ τῶν διαβάσεων Καρυώτικου ποταμοῦ, δυνάμεως 36 ἀνδρῶν, 2. Διμοιρία ἀνθυπολοχαγοῦ Δημοπούλου Νικ. δυνάμεως 23 ἀνδρῶν εἰς ὑψώματα ἄνωθεν Γραμμένης Ὀξυᾶς.

Μία ὁμὰς ἐκ τῆς διμοιρίας Καραδήμα καὶ ἡ ὁμὰς Διοικήσεως, δυνάμεως 13 ἀνδρῶν, ἐπὶ τῆς χαράδρας τῆς κατερχομένης βορείως τῆς Γραμμένης Ὀξυᾶς. Τὰ τμήματα παρέμειναν ὡς ἀνωτέρω ἐγκατεστημένα ἐνεδρευτικῶς καὶ τελείως ἀθέατα. Τὴν 21ην Σεπτεμβρίου καὶ περὶ ὥραν 5ην πρωινὴν διότι ἔπιπτον ἀρκετὰ πυρὰ ἐντὸς τῶν χαραδρῶν τῶν κειμένων κάτωθι τῆς κορυφογραμμῆς Πύργος-Γιδοβούνι καὶ πιστεύων ὅτι τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα ἐντὸς τῆς περιοχῆς ταύτης δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ διαφύγωσιν ἄλλοθεν εἰμὴ μόνον ἐκ τοῦ Καρυώτικου ποταμοῦ καὶ ἐκεῖθεν διὰ τοῦ ποταμοῦ Φείδαρι πρὸς Κυδωνιὰν κλπ., διότι τοῦτο ἄλλως τε ἦτο τὸ ἀσθενέστερον σημεῖον τὸ ἐπιτηρούμενον ὑπὸ τῆς μικροτέρας δυνάμεως, περὶ τὰ ξημερώματα ἀνέλαβον τὴν εὐθύνην διότι δὲν ἠδυνάμην νὰ συνεννοηθῶ μὲ τὴν διοίκησιν τοῦ Τάγματος καὶ Συντάγματος καὶ μετετόπισα τὴν διμοιρίαν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ Δημοπούλου πρὸς τὸν ποταμὸν Φείδαριν, κάτωθι τῆς Γραμμένης Ὀξυᾶς, ἵνα εὑρίσκεται παραπλεύρως τῶν διμοιριῶν Μεντζᾶ-Καραδήμα καὶ διατελῇ εἰς ἐπαφὴν μετ' αὐτῶν. Εὐθὺς ὡς ἐξημέρωσε κατέφθασε τὸ κῦμα τῶν συμμοριτῶν, ὅπερ μὴ ἀντιληφθὲν οὐδόλως τὴν παρουσίαν τῶν διμοιριῶν εἰς τὸ Καρυώτικο ποτάμι λόγῳ τῆς ἀκινησίας των, ἐνέπεσεν ἐπὶ τῶν ἐνεδρῶν τῶν διμοιριῶν Μεντζᾶ-Καραδήμα, αἵτινες ἔβαλον κατ' αὐτῶν δραστικώτατα πυρά. Καίτοι οἱ συμμορῖται καθηλώθησαν ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ, ἐν τούτοις, λόγῳ τοῦ μεγάλου ὄγκου των, ἠδυνήθησαν περὶ τοὺς εἴκοσι νὰ διαφύγωσι πρὸς τὸν ποταμὸν Φείδαριν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ κατερχομένη πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν διμοιρία Δημοπούλου ἐτέθη εἰς καταδίωξιν καὶ μετὰ συμπλοκὴν διαρκέσασαν ἐπὶ δίωρον ἐφονεύθησαν καὶ ἐγκατελείφθησαν πέντε συμμορῖται, συνελήφθησαν ἑπτὰ καὶ διέφυγον 8 ἕως 10, οἵτινες κατεδιώχθησαν ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ μέχρι τῶν ὁρίων Κυδωνιᾶς. Εἰς ἐνίσχυσιν τῆς διμοιρίας ταύτης ἔσπευσαν ἐκ τῶν ὑψωμάτων τῆς Λεύκας ἡ διμοιρία ἀνθυπολοχαγοῦ Κωστοπούλου τοῦ 2/7, ὅτε ἀνεκάλεσα τὴν διμοιρίαν Δημοπούλου, διότι ἡ μάχη ἐντὸς τοῦ Καρυώτικου ποταμοῦ ἐμαίνετο, τῶν συμμοριτῶν κατερχομένων κατὰ μεγάλα κύματα καὶ προσπαθούντων νὰ διασπάσωσι τὴν ἀντίστασιν τῶν διμοιριῶν Μεντζᾶ-Καραδήμα διὰ νὰ ἐπιτύχωσι διαφυγήν, πλὴν συνεχῶς ὅλαι αἱ ἐπιθέσεις των συνετρίβοντο, καθ' ὅσον αἱ ἄνω διμοιρίαι ἐκράτησαν ἰσχυρῶς τὰς θέσεις των καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, φονευθέντων πολλῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ καὶ συλληφθέντων αἰχμαλώτων 49, ἁπάντων ἐξαναγκασθέντων ὑπὸ τῶν πυρῶν εἰς παράδοσιν, ὡς μὴ δυναμένων νὰ διαφύγωσι. Δὲν παραλείπω νὰ προσθέσω ὅτι ἀπὸ τῆς πρωίας τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ ἀπέναντι ἡμῶν εἰς θέσιν Σταυρὸς-Ἀρτοτίνας εὑρισκόμενος 3ος Λόχος τοῦ 6ου τάγματος Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν μοίραρχον Τομαρᾶν, ἐνεπλάκη εἰς σκληρὸν ἀγῶνα διαρκέσαντα καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Περὶ ὥραν 10ην π.μ. ἡ συμμορία καπετὰν Λευτέρη, ἐξ ἑξήκοντα περίπου συμμοριτῶν, ἀνελθοῦσα ἐκ τῆς χαράδρας τοῦ Καρυώτικου ποταμοῦ ἐπὶ τῆς κορυφογραμμῆς εἰς (Χ.95-374) προσεπάθησεν ἀρχικῶς νὰ προσβάλῃ ἐκ τῶν πλαγίων τὰς διμοιρίας Μεντζᾶ-Καραδήμα, πλὴν ὅμως ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Δημόπουλος, εὑρισκόμενος τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀπέναντι ἀκριβῶς εἰς

(Χ.974-376) μεταβαίνων πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἄλλων διμοιριῶν μετὰ μιᾶς ὁμάδος, ἀνέλαβεν ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν καὶ ἀνεχαίτισε τούτους, στραφέντας ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὰ ἄνω μὲ πρόθεσιν ἐπιθέσεως κατὰ τοῦ Λόχου Τομαρᾶ, ὅστις διὰ τοῦ ἀσυρμάτου μᾶς ἐκάλει εἰς ἐνίσχυσιν. Ἀμέσως διέταξα τὴν κίνησιν καὶ τῆς ὑπολοίπου διμοιρίας Δημοπούλου, ἥτις κινηθεῖσα ἀστραπιαίως καὶ καταλαβοῦσα θέσεις ἔναντι τῶν συμμοριτῶν πλησίον τῆς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου-Ἀρτοτίνας, κατώρθωσεν ἀρχικῶς διὰ παρενοχλητικῶν πυρῶν βάλλουσα εἰς τὰ ἄκρα τῆς συμμορίας νὰ συγκεντρώσῃ ἅπαντας τούτους ἐπὶ μικρᾶς χαράδρας καὶ ἐν συνεχείᾳ δι' εὐστοχωτάτων πυρῶν ἀπεδεκάτισε τελείως τὴν συμμορίαν ταύτην, καθ' ὅσον ἐκ τῶν 60 περίπου τούτων συμμοριτῶν διεσώθησαν μόνον περὶ τοὺς 20, τῶν ἑτέρων ἐγκαταλειφθέντων νεκρῶν καὶ καταμετρηθέντων εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης ὑπὸ ὁμάδος ἐκ τῶν 1. Ὑπενωμοτάρχου Σταυρογιαννοπούλου Ἀντ., 2. Χωροφυλάκων Ζαχαροπούλου Ἰω. (ὅστις καὶ ἐτραυματίσθη), 3. Ζαχαροπούλου Σταύρου, 4. Γράψα Γεωρ., 5. Γεωργοπούλου Πολυκ., οἵτινες εἰσχωρήσαντες εἰς τὸν τόπον ὃν κατεῖχον οἱ συμμορῖται μὲ προφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς των, βαλλόμενοι ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐξ ἀποστάσεως πέντε μόλις μέτρων, ἐξεκαθάρισαν καὶ τοὺς τελευταίους ἐναπομείναντας καὶ κατεμέτρησαν τοὺς νεκρούς. Τὰ τμήματά μου παρέμειναν εἰς τὰς θέσεις ταύτας μέχρι τῶν νυκτερινῶν ὡρῶν, ὅτε ἐλλείψει ἐπαρκῶν πυρομαχικῶν ἀπέσυρα ταῦτα εἰς τὸ ἄκρον τοῦ χωρίου Γραμμένης-Ὀξυᾶς.

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπὶ τῶν διαφόρων πεδίων τῶν μαχῶν καὶ μέχρις ἐκεῖ ποὺ ἠδυνήθησαν τὰ τμήματά μου νὰ ἐξερευνήσωσι, κατεμετρήθησαν ἐγκαταλειφθέντες 66 νεκροὶ συμμορῖται, τραυματίαι πολὺ περισσότεροι παραληφθέντες καὶ 56 αἰχμάλωτοι. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐτραυματίσθησαν: 1. Ὑπενωμοτάρχης Λιβανᾶς Παναγ., 2. Χωροφύλαξ Ζαχαρόπουλος Ἰωάν., 3. Χωροφύλαξ Ματσούκας Νικόλ. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι, ὡς ἀπολύτως ἐξηκριβώθη, τὸ συμμοριακὸν τοῦτο συγκρότημα τὸ ὁποῖον ἐξ ὁλοκλήρου σχεδὸν ἀντιμετώπισεν ὁ Λόχος μου, ἀπετελεῖτο τοὐλάχιστον ἐξ 750 συμμοριτῶν τῶν Μπελλῆ, Κουτρούκη, Καπλάνη, Ζαχαριᾶ, Βραχωρίτη, Λευτέρη, Ἀθανασίου. Περιῆλθεν εἰς χεῖράς μας: 1. Εἷς ὅλμος τῶν τριῶν ἰντσῶν, 2. Ἓν βαρὺ πολυβόλον Μπρέντα, 3. Ἓν ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, 4. Ἓν Τόμσον, 5. Δύο ὅπλα γερμανικά, 6. Τρία Μάνλιχερ, 7. Ἓν ὅπλον βουλγαρικόν, 8. Ἑπτὰ ὅπλα ἰταλικά, 9. Ὀκτὼ ὅπλα ἀγγλικά. Πολλὰ ὅπλα ἐγκαταλείφθησαν εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν ὑπὸ τῶν συλληφθέντων, ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐξερευνήσωμεν τὴν περιοχὴν αὐτήν.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς καὶ περὶ ὥραν 2αν πρωινὴν τῆς 22ας Σεπτεμβρίου ὑπέστημεν ἐν Γραμμένῃ Ὀξυᾷ ἐπίθεσιν πολυμελοῦς συμμορίας, ἣν ἀπεκρούσαμεν καταδιωχθεῖσαν πρὸς τὰ βόρεια ὑψώματα Γραμμένης Ὀξυᾶς, παρὰ τὰ ἐλάχιστα πυρά μας. Τὴν 22αν τὰ τμήματά μου ἐκινήθησαν πάλιν πρὸς τὸ Καρυώτικο ποτάμι καὶ τὴν γύρω περιοχήν, ἐκ γενομένης δὲ μικροσυμπλοκῆς καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν συνελήφθησαν ἕτεροι 21 αἰχμάλωτοι συμμορῖται. Τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας καὶ περὶ ὥραν 21ην, μὴ δυνάμενοι λόγῳ τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως πυρομαχικῶν νὰ παραμείνωμεν εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην, παραλαβόντες τοὺς τραυματίας καὶ τοὺς συλληφθέντας συμμορίτας ἐκινήθημεν καὶ ἐφθάσαμεν περὶ ὥραν 24ην τοῦ μεσονυκτίου εἰς Ἀρτοτίναν, ἵνα ἐν περιπτώσει συμβάντος τινὸς προστατευθῶμεν ὑπὸ τῶν 1ου καὶ 3ου Λόχων τοῦ 6ου Τάγματος Χωροφυλακῆς. Τὴν 23ην Σεπτεμβρίου κατελάβομεν θέσεις ἄνωθεν τῆς Ἀρτοτίνας μέχρι τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ ἐξηρευνήσαμεν διὰ περιπολιῶν τὴν περιοχήν. Τὴν 24ην Σεπτεμβρίου ὁμοίως. Τὴν 25ην Σεπτεμβρίου καὶ ὥραν 9ην ἀφοῦ παρελάβομεν πυρομαχικὰ καὶ παρεδώσαμεν τοὺς συλληφθέντας συμμορίτας καὶ τοὺς τραυματίας εἰς τὸν 3/7, κατόπιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 751α καὶ 769α σημάτων τοῦ 6ου Τάγματος, ἀνεχωρήσαμεν ἐσπευσμένως εἰς Ἀράχωβαν πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς κινδυνευούσης φρουρᾶς. Ἐφθάσαμεν εἰς Ἁγίαν Παρασκευὴν Κυδωνιᾶς, εἰδοποιήθημεν ὅτι ἡ φρουρὰ Ἀραχώβης ἐνισχυθεῖσα ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τοὺς ἐπιτεθέντας συμμορίτας καὶ συνεπῶς παρεμείναμεν εἰς τὴν θέσιν ταύτην.

Τὴν 26ην Σεπτεμβρίου παραμονὴ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, πoριπολίαι καὶ ἐξερευνήσεις τῆς γύρω περιοχῆς. Τὴν 27ην ἐπάνοδος εἰς Ἐλατόβρυσιν. Τὴν 28ην Σεπτεμβρίου κατόπιν τοῦ 791/28.9.47 σήματος 6ου Τάγματος διετάχθημεν, ὅπως κινηθῶμεν εἰς Λιβαδάκιον. Πρὸς τοῦτο αἱ διμοιρίαι Μεντζᾶ καὶ Δημοπούλου ἐκινήθησαν καὶ κατέλαβον θέσεις εἰς τὰ Διπόταμα μεταξὺ Δενδροχωρίου-Κυδωνιᾶς, ἡ δὲ ἑτέρα τοῦ Καραδήμα μετὰ τοῦ ὑποφαινομένου κατελάβομεν θέσεις εἰς τὰς διαβάσεις Καλλονῆς-Λυκόρεμμα. Τὴν 29ην Σεπτεμβρίου καὶ ὥραν 5ην πρωινὴν ἐκινήθη ὁ Λόχος μου καὶ κατέλαβε θέσεις πλησίον τοῦ Λιβαδακίου εἰς (Χ.86-38) μέχρι (Χ.87-77) ἐνεργοῦντες ἐνεδρευτικῶς καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου παραμονὴ εἰς τὰς αὐτὰς θέσεις.

Τὴν 1ην Ὀκτωβρίου ὁμοίως. Περὶ ὥραν 9ην πρωινὴν ἐνεφανίσθησαν εἰς τὰ ὑψώματα Μανδρινῆς τρεῖς συμμορῖται, οἵτινες βληθέντες ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ Λόχου μου καὶ καταδιωχθέντες ὁ μὲν εἷς διέφυγεν, οἱ δὲ ἕτεροι δύο ἔπεσαν εἰς τὸν Λόχον Κουτβάλα καὶ συνελήφθησαν.

Τὴν 2αν Ὀκτωβρίου κατόπιν διαταγῆς καὶ περὶ ὥραν 15ην ἀνεχωρήσαμεν ἐπανελθόντες εἰς Ἐλατόβρυσιν».

14. ΤΑ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΗΣ ΤΡΙΛΟΧΙΑΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

6ον ΤΑΓΜΑ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ
ΤΡΙΛΟΧΙΑ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ

«Περὶ τῶν γενομένων ἐπιθέσεων ὑπὸ συμμοριακῶν συγκροτημάτων κατὰ τῆς δυνάμεως τῆς Τριλοχίας, κατὰ τὸ 27.2 μέχρι 5.3.48 χρονικὸν διάστημα καὶ περὶ τῶν λαβουσῶν χώραν μαχῶν κατὰ τὰς ἐπιθέσεις ταύτας.

Ἐν Σταθμῷ Διοικήσεως Τριλοχίας σήμερον τὴν 5ην τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἐ. ἔτους ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 10ην, ὁ ὑπογεγραμμένος μοίραρχος Κουτβάλας Εὐθύμιος, διοικητὴς τῆς Τριλοχίας τοῦ 6ου Τάγματος Χωροφυλακῆς ἐκτίθημι κατὰ τὰ διατεταγμένα τὰ κάτωθι, ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐν τῇ περιλήψει ἀναμενομένην ὑπόθεσιν:

Ἐκδήλωσις καὶ ἐξέλιξις τῶν ἐπιθέσεων

I. Τὴν 3.30΄ ὥραν τῆς 27ης Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. ἡ δύναμις τῆς Τριλοχίας, ἀνερχομένη συνολικῶς εἰς διακοσίους εἴκοσι (220) ἄνδρας εἰς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας, καὶ ἐγκατεστημένη ἀμυντικῶς ἐπὶ τῆς τοποθεσίας Μακρύβαλτος τοῦ ὑψώματος 1466 (Χάρτης 1:100.000 Καρπενησίου), ἐδέχθη σφοδρὰν ἐπίθεσιν ἐξ ὅλων τῶν σημείων καὶ διὰ παντὸς εἴδους ὅπλων, πίατ, βαρέων καὶ ἀτομικῶν ὅλμων καὶ πολυβόλων, χειροβομβίδων, τυφεκίων κλπ. τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων Παπούα, Λοκροῦ καὶ Ἀθανασίου καὶ ἄλλων τμημάτων τοῦ ἀρχηγείου Δυτικῆς Στερεᾶς καὶ ἀρχηγείου Φθιωτιδοφωκίδος, συνολικῆς δυνάμεως χιλίων (1000) τοὐλάχιστον ἀνδρῶν, τελούντων ἁπάντων ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀρχισυμμορίτου Γιώτη, διοικητοῦ ταξιαρχίας καὶ ἀρχηγείου Δυτικῆς Στερεᾶς.

Ἐκ τῆς διαταγῆς ἐπιχειρήσεως, τοῦ ἀρχηγείου Δυτικῆς Στερεᾶς, τῆς ἀνευρεθείσης ἐπὶ τοῦ φονευθέντος ἀρχισυμμορίτου Κουμπλίτση Σπυρίδωνος, διοικητοῦ τοῦ 3ου Λόχου τοῦ 1ου Τάγματος τοῦ ἀρχηγείου Δυτικῆς Στερεᾶς (Παπούα), προκύπτει ὅτι σκοπὸς τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης κατὰ τῆς Τριλοχίας ἦτο ἡ ὁλοσχερὴς συντριβὴ καὶ ἐκμηδένισις τῆς δυνάμεως αὐτῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ κάθοδος τῶν ἀναρχικῶν πρὸς τὰς νοτιωτέρας περιοχὰς τῆς Ναυπακτίας καὶ Δωρίδος, πρὸς διατήρησιν αὐτῶν ὑπὸ τὸν διηνεκῆ ἔλεγχόν των καὶ ἐκμετάλλευσίν των στρατολογικῶς καὶ ἐπισιτιστικῶς.

Οἱ σκοποὶ ὅμως αὐτοὶ τῶν συμμοριτῶν ἀπέτυχον. Οὗτοι οὐ μόνον δὲν ἐξουδετέρωσαν τὴν δύναμιν τῆς Τριλοχίας καὶ δὴ εὐχερῶς καὶ ἀμέσως ὡς ὑπελόγιζον, ἀλλὰ ὑπέστησαν πραγματικὴν πανωλεθρίαν, ἔχοντες βαρυτάτας ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας, τοὺς ὁποίους, περὶ ὥραν 8ην ἀποχωροῦντες πανικόβλητοι καὶ ἀτάκτως, παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἐπωφελούμενοι τῆς ἐπικρατούσης κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην πυκνῆς ὁμίχλης ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ κεκαλυμμένου τοῦ ἐδάφους ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἐκ τῶν ἐκτεταμένων δασῶν ἐλάτης. Εἰς τοὺς ἰδίους λόγους ὀφείλεται καὶ ἡ μὴ ἐξερεύνησις εἰς μεγάλην ἀκτῖνα τοῦ ἐδάφους ὑπὸ τῆς δυνάμεώς μου μετὰ τὸ πέρας τῆς μάχης. Ἡ ἀπόκρουσις καὶ ἀνατροπὴ τῶν συμμοριτῶν ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι οὗτοι δὲν ἐπέτυχον, ὡς ἤλπιζον καὶ ὡς καλῶς εἶχον μελετήσει, τὸν αἰφνιδιασμὸν τῆς δυνάμεώς μας, ἥτις ἀντιληφθεῖσα ἐγκαίρως τοὺς προσεγγίζοντας πρώτους συμμορίτας, εὑρέθη ἀμέσως εἰς τὰς θέσεις της καὶ ἤρξατο βάλλουσα κατ' αὐτῶν καταιγιστικῶς μέχρις ἐξουδετερώσεώς των.

Μετέπειτα ἡ μάχη ἐγενικεύθη καὶ οἱ συμμορῖται διαθέτοντες ὑπεροχὴν πυρὸς λόγῳ τῆς χρήσεως ἀπὸ μέρους των ἱκανοῦ ἀριθμοῦ βαρέων καὶ ἀτομικῶν ὅλμων, βαρέων πολυβόλων καὶ φωτιστικῶν βλημάτων, ἐπανέλαβον πλειστάκις καὶ ἐξ ὅλων τῶν σημείων τὰς ἐπιθέσεις των, τὰς ὁποίας ὅμως τὰ πυκνὰ καὶ εὔστοχα πυρὰ τῆς δυνάμεώς μας καὶ κυρίως ἡ ἀποφασιστικότης καὶ εὐψυχία τῶν ἀνδρῶν ἀπέκρουον ἀμέσως.

Ἂς σημειωθῇ ἐνταῦθα ὅτι οἱ ἄνδρες καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς μάχης δὲν ἔπαυον ᾄδοντες μὲ ἐνθουσιασμὸν διάφορα πατριωτικὰ θούρια καὶ προκαλοῦντες τοὺς συμμορίτας. Τελικῶς οἱ συμμορῖται, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐκτίθεται, ὑπεχώρησαν εἰς ἀκτῖνα 2-3 χιλιομέτρων καταλαβόντες τὰ πέριξ ὑψώματα.

II. Ἡ ὑπόλοιπος ἡμέρα τῆς 27ης διέρρευσεν ἐν ἠρεμίᾳ. Ἐκ πλείστων ὅμως ἐνδείξεων προέκυπτε τὸ ἀσφαλὲς συμπέρασμα ὅτι οἱ συμμορῖται θὰ ἐπανελάμβανον τὴν ἐπίθεσίν των κατὰ τὴν νύκτα τῆς 27ης πρὸς 28ην. Καὶ τῷ ὄντι αἱ προβλέψεις μας δὲν διεψεύσθησαν.

Τὴν 00.30΄ ὥραν τῆς 28ης οἱ συμμορῖται ὁρμώμενοι ἐκ τῶν πέριξ τῶν θέσεών μας ὑψωμάτων ἐξαπέλυσαν νέαν σφοδροτάτην ἐπίθεσιν ἐναντίον τῆς δυνάμεώς μας, διαρκέσασαν μέχρι τῆς 8ης ὥρας.

Κατὰ τὴν ἐπίθεσίν των ταύτην οἱ συμμορῖται χρησιμοποιήσαντες δραστικώτερα πυρὰ καὶ διαθέσαντες ὅλας τὰς ἐφεδρικὰς δυνάμεις των εἰς ἄνδρας καὶ γυναῖκας (τάγμα Πυθαγόρα ἀρχηγείου Δυτικῆς Στερεᾶς καὶ τμῆμα γυναικῶν ἀρχηγείου Φθιωτιδοφωκίδος) προσεπάθησαν πάσῃ θυσίᾳ, ἀδιαφοροῦντες διὰ τὰς βαρυτάτας ἀπωλείας τὰς ὁποίας ὑφίσταντο ἐκ τῶν πυρῶν μας, νὰ διεισδύσωσιν ἐντὸς τῶν φυλακίων καὶ νὰ ἐπιτύχωσιν οὕτω τὴν διάσπασιν τῶν ἀμυντικῶν μας γραμμῶν. Ἡ αὐτοθυσία ὅμως καὶ ἡ ἀποφασιστικότης ὅλων γενικῶς τῶν ἀνδρῶν, ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν, ἀπέτρεψαν τὰς ἐπιμόνους ταύτας προσπαθείας των. Ἐπὶ ὁλοκλήρους ὥρας ἡ ἔντασις τῆς μάχης καὶ ὁ ἐκ ταύτης σάλος καὶ ὀρυμαγδὸς εὑρίσκονται εἰς τὴν ὑψίστην ἐκδήλωσίν των, χωρὶς τὴν ἐλαχίστην ἀνάπαυλαν ὑφέσεως, καὶ ὁ ἀγὼν προσλαμβάνει τὴν μορφὴν πάλης σώματος πρὸς σῶμα μεταξὺ ἐπιτιθεμένων καὶ ἀμυνομένων. Κατὰ τὰς ὥρας ταύτας θριαμβεύει ὡσαύτως καὶ ὁ

ἀτομικὸς καὶ ὁμαδικὸς ἡρωισμὸς τῶν ἀνδρῶν. Ὁ ἀρχισυμμορίτης Κουμπλίτσης, προσεγγίσας τὰς θέσεις τῶν ἀνδρῶν φονεύεται αὐθωρεί.

Ὁ συμμορίτης Ράπτης ἐπίσης ἐπιχειρήσας νὰ αἰχμαλωτίσῃ τὸν χωροφύλακα Κοζιώκαν Χρῆστον, μέχρι τῆς θέσεως τοῦ ὁποίου ἔφθασε, φονεύεται παραχρῆμα ὑπὸ τούτου καὶ τοῦ ἐπεμβάντος ταὐτοχρόνως ὑπενωμοτάρχου Μπουρίκα Δημητρίου. Τελικῶς καὶ περὶ ὥραν 8ην οἱ συμμορῖται ἀποτυχόντες καὶ κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην ἐπίθεσίν των, πλέον σφοδρὰν καὶ ἀποφασιστικὴν τῆς πρώτης, ὑπεχώρησαν ἀποσυρθέντες εἰς τὰ πέριξ ὑψώματα ἀφοῦ παρέλαβον πολλοὺς ἐκ τῶν πολυαρίθμων νεκρῶν καὶ τραυματιῶν των.

Διὰ νὰ ἐκτιμηθῇ προσηκόντως ἡ προσπάθεια τῶν ἀνδρῶν κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην ἐπίθεσιν, δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἔντονος σωματική των καταπόνησις ἐκ τῆς προηγουμένης ἐπιθέσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἀνάγκη καὶ μετὰ φειδοῦς ἀναλώσεως ἀπὸ μέρους των τῶν πυρομαχικῶν, ἐξαντληθέντων ἐκ τῆς πρώτης ἐπιθέσεως.

III. Ἡ ἡμέρα τῆς 29ης διῆλθεν ἐν ἡσυχίᾳ. Κατὰ ταύτην ἐπετεύχθη καὶ ὁ ἀνεφοδιασμός μας ἐκ τοῦ Τάγματος εἰς πυρομαχικά, ἅτινα εἶχον ζητηθῆ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἐπιθέσεως.

Τὴν 21ην ὥραν τῆς ἰδίας ἡμέρας ἀφίκετο ὁ διοικητὴς τοῦ Τάγματος ταγματάρχης Μπατσαλιᾶς Ἀργύριος μετὰ δυνάμεως ἐκ τοῦ Λόχου Διοικήσεως πρὸς ἐνίσχυσίν μας.

Τὴν νύκτα τῆς 29ης πρὸς 1.3.48 οἱ συμμορῖται ἐκ τῶν ὑψωμάτων Συρτὰ καὶ 1466 εἰς τὰ ὁποῖα εἶχον ἀποσυρθῆ, ἔβαλλον παρενοχλητικῶς ἐναντίον τῶν θέσεών μας διὰ βαρέων πολυβόλων.

IV. Περὶ ὥραν 10ην τῆς 1.3.48 δύναμις ΛΟΚ ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Σέεμαν, κινηθεῖσα ἐκ Λιμνίτσης πρὸς ἐνίσχυσίν μας, ὑπέστη ἐπίθεσιν ἐξ ἐνέδρας ἐκ μέρους τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Μακρυὰ Ράχη διαρκέσασαν μέχρι τῆς 15ης ὥρας. Εἰς αἰτηθεῖσαν ἐνίσχυσιν ἀπὸ μέρους ἡμῶν ὑπὸ τῆς προσβληθείσης δυνάμεως τῶν ΛΟΚ ἀπεστάλη δύναμις πεντήκοντα ἀνδρῶν ὑπὸ τοὺς ὑπομοιράρχον Παπαθανάσην Γεώργιον καὶ ἀνθυπομοίραρχον Κονιδάρην Νικόλαον μὲ τὴν ἐντολὴν ὅπως προσβάλῃ ἐκ τῶν νώτων τοὺς συμμορίτας.

Περὶ ὥραν 14ην ἡ δύναμις αὕτη ἐνέπεσεν εἰς ἀλλεπαλλήλους ἐνέδρας τῶν συμμοριτῶν, καθ' ἃς ἐφονεύθησαν δύο χωροφύλακες καὶ οὕτω δὲν ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ εἰς τὸν προορισμόν της, ἀναγκασθεῖσα ἐν τέλει νὰ κατευθυνθῇ πρὸς τὴν ἕδραν τοῦ Τάγματος, ὅπου καὶ ἀφίκετο. Κατὰ τὸν ἴδιον χρόνον οἱ συμμορῖται, διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἀποστολὴν καὶ ἑτέρων ἐνισχύσεων πρὸς τὰ μαχόμενα τμήματα, ἐξεδήλωσαν καὶ νέαν ἐπίθεσιν μικρᾶς ἐντάσεως ἐναντίον τῶν θέσεών μας. Λόγῳ τῶν ἀνωτέρω γεγονότων ἡ δύναμις τῶν ΛΟΚ ἀφίκετο εἰς τὰς θέσεις μας τὴν ἑπομένην 2αν τοῦ μηνός.

V. Ἡ ἡμέρα τῆς 2.3.48 διέρρευσεν ἐν ἡσυχίᾳ.

VI. Τὴν 3.3.48 ὁλόκληρος ἡ δύναμις τῶν ΛΟΚ καὶ δύναμις λόχου τῆς Τριλοχίας ἐκινήθη ἐξερευνητικῶς καὶ ἐπιθετικῶς πρὸς τὰ ὑψώματα 1466 καὶ 1708. Οὐδαμοῦ συνήντησε ἐχθρόν. Ἡ νὺξ τῆς ἡμέρας ταύτης διέρρευσεν ἐν ἠρεμίᾳ. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀνεχώρησαν διὰ τὴν ἕδραν τοῦ Τάγματος, ὁ διοικητὴς τοῦ Τάγματος μετὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Λόχου Διοικήσεως.

Τὴν 5.3.48 δύναμις λόχου ΛΟΚ καὶ δύναμις λόχου τῆς Τριλοχίας ἐκινήθη ἐξερευνητικῶς καὶ ἐπιθετικῶς πρὸς ὕψωμα Συρτὰ καὶ Ἄνω Χώρα, εἰς ἣν εἰσῆλθεν ἡ δύναμις τῆς Τριλοχίας. Ἐκ τῶν παρατηρήσεων τῆς τελευταίας ταύτης διεπιστώθη ὅτι παρὰ τὰ ὑψώματα μεταξὺ Κάτω Χώρας καὶ Κερασοβουνίου ἐκινεῖτο ὁμὰς συμμοριτῶν, πιθανῶς ὑπὸ τὸν ἐντόπιον συμμορίτην Πατούχαν, ἥτις κατὰ τὴν προηγουμένην νύκτα, κατὰ παρασχεθείσας πληροφορίας, εἶχε διανυκτερεύσει ἐντὸς τῆς Ἄνω Χώρας.

Ἐξηκριβωμέναι πληροφορίαι φέρουν νεκροὺς τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὰς ἐπιθέσεις ἐναντίον τῆς δυνάμεώς μας ἀνερχομένους τοὐλάχιστον εἰς τεσσαράκοντα (40), τοὺς δὲ τραυματίας αὐτῶν τοὐλάχιστον εἰς ἑκατὸν (100). Ἅπαντας ὅμως νεκροὺς καὶ τραυματίας οἱ συμμορῖται, λόγῳ τῆς πυκνῆς καὶ χαμηλῆς νεφώσεως, ἠδυνήθησαν καὶ παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν κατὰ τὴν ἀναχώρησίν των καὶ τοὺς μετέφερον εἰς τὰ χωρία Κλεπὰ - Γρηγόρι καὶ Πενταγιούς.

Ἡμέτεραι ἀπώλειαι: Νεκροὶ χωροφύλακες 3. Τραυματίαι ὑπενωμοτάρχαι 2, χωροφύλακες 25.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν νυκτερινῶν μαχῶν, οὐδεμία ἐπικοινωνία ὑπῆρχε μεταξὺ τῆς δυνάμεώς μας καὶ τῆς ἕδρας τοῦ Τάγματος, λόγῳ τοῦ ὅτι οἱ ἀσύρματοί μας, ὄντες ἐλαττωματικοὶ καὶ διὰ μικρὰς ἀποστάσεις, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ λάβουν ἐπαφὴν μετὰ τῶν ἀσυρμάτων τοῦ Τάγματος. Προτείνομεν ὅπως ἡ Τριλοχία ἐφοδιασθῇ δι' ἀσυρμάτων ἀμερικανικῆς προελεύσεως, καταλλήλων δι' ἐκπομπὰς καὶ λήψεις μεγάλης ἀκτῖνος.

Οἱ ἀσύρματοι τῶν 18, δι' ὧν εἶναι ἐφωδιασμένη ἡ Τριλοχία, μόνον δι' ἐπαφὰς μεταξὺ διμοιριῶν δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶσι καὶ μάλιστα μόνον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας. Πολλὰ ὁπλοπολυβόλα καὶ αὐτόματα δὲν ἐλειτούργησαν, ὑποστάντα ἐμπλοκὰς καὶ βλάβας, ὀφειλομένας εἰς τὴν πολυχρόνιον χρῆσίν των.

Ἡ Τριλοχία δὲν διέθετε βαρέα πολυβόλα καὶ ἀτομικοὺς ὅλμους ἀπαραιτήτους διὰ τὰς περιπτώσεις ἀμύνης, ἐνῷ τοὐναντίον διέθετε παρομοίους ὅλμους καὶ ὁπλοπολυβόλα εἰς ἐπαρκῆ ἀριθμὸν ὁ ἐχθρὸς (ἀνὰ ἕνα ὅλμον καὶ ἕνα βαρὺ πολυβόλον κατὰ λόχον). Ἡ Τριλοχία δὲν διέθετε ἰατρὸν ἀλλὰ οὔτε καὶ ἐκπαιδευμένον νοσοκόμον, στερουμένη οὕτω πάσης ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς στοιχειώδους τοιαύτης. Ἀποτέλεσμα τούτου ὑπῆρξεν ἡ παραμονὴ τῶν πολυαρίθμων τραυματιῶν μας ἐπὶ διήμερον καὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἰατρικῆς βοηθείας καὶ ἐπεμβάσεως, ἐπὶ ἀμέσῳ κινδύνῳ τῆς ζωῆς των, γεγονὸς ὅπερ εἶχεν οὐχὶ εὐχάριστον ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν ὑπολοίπων ἀνδρῶν γενικῶς.

Κατὰ συγκεντρωθείσας πληροφορίας, μεταξὺ τῶν συμμοριτῶν ὑπῆρχον καὶ σλαβόφωνοι. Ἐπίσης κατὰ τὰς αὐ-

τὰς πληροφορίας ὁ ἐχθρὸς διαθέτει ἀποθήκας ἐφοδιασμοῦ εἰς πυρομαχικὰ καὶ τρόφιμα εἰς Κρίκελον, Δομνίσταν καὶ Καστανιὰν - Εὐρυτανίας, ἀρχηγεῖον Δυτικῆς Στερεᾶς καὶ εἰς Δάφνην, Ἀνατολὴν καὶ Μουσουνίτσαν, ἀρχηγεῖον Φθιωτιδοφωκίδος. Κατὰ τὸ πλεῖστον τὸ ἀρχηγεῖον Δυτικῆς Στερεᾶς ἔχει τὴν ἕδραν του εἰς τὰς παρὰ τὴν Καστανιὰν - Εὐρυτανίας χαράδρας καὶ καλύβας.

Γενικὰ συμπεράσματα

Ὁ ἐχθρὸς ἔχει ὀργανώσει ἐπιμελῶς καὶ μέχρι τῆς τελευταίας λεπτομερείας τὴν ἐναντίον τῶν θέσεών μας ἐπίθεσιν καὶ ἔχει ἀποφασίσει τὴν ἀντὶ πάσης θυσίας ἐξουδετέρωσιν καὶ συντριβὴν τῆς δυνάμεώς μας, ἥτις ἐὰν ἐπετύγχανεν θὰ ἐπέτρεπεν εἰς αὐτὸν δηοῦντα, διαρπάζοντα καὶ σπείροντα τὸν ὄλεθρον καὶ τὴν σφαγὴν νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀπρόσκοπτον κάθοδόν του μέχρι Ναυπάκτου, ὁπότε διὰ νὰ ἀπωθηθῇ ἐκ νέου πρὸς Βορρᾶν θὰ ἐχρειάζοντο ἱκαναὶ καὶ ἐμπειροπόλεμοι Στρατιωτικαὶ δυνάμεις καὶ γενικῶς καταβολὴ τεραστίας προσπαθείας. Ἐπίσης εἰς περίπτωσιν ἐπιτυχίας τοῦ ἐγχειρήματός του θὰ διεκυβεύετο ἡ ἀσφάλεια τῶν ὁδῶν πρὸς Δυτικὴν Στερεὰν Ἑλλάδα.

Εἶναι ὅθεν ἀφ' ἑαυτῆς φανερὰ ἡ τεραστία σημασία τῆς ἀνατροπῆς τῶν σχεδίων ὑπὸ τῶν τμημάτων μας, ἡ ἐπιτυχὴς ἀντίστασις τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ σοβαρωτάτην συμβολὴν εἰς τὴν καθόλου προσπάθειαν πρὸς καταστολὴν τῆς ἐθνοκτόνου ἀνταρσίας καὶ ἓν λαμπρὸν πολεμικὸν κατόρθωμα εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ Σώματος Χωροφυλακῆς. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ ἐπαναπαυώμεθα ἐπὶ τῶν δαφνῶν μας καὶ νὰ ὑποτιμῶμεν τὰς προθέσεις τοῦ ἐχθροῦ. Οὗτος, ἐκτιμῶν κατ' ἀξίαν τὰ ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τῶν σχεδίων του δι' αὐτὸν ὀφέλη, ἐν ὄψει τῶν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Κράτους, καὶ εἴμεθα βέβαιοι, δὲν παρητήθη αὐτῶν καὶ πλεῖσται ὅσαι ἐνδείξεις πείθουν ὅτι θὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐπίθεσίν του, ἐναντίον τῶν θέσεών μας, δι' ἑτέρων δυνάμεων. Εἰς μίαν τοιαύτην περίπτωσιν θὰ ἐπανέλθῃ πλέον ἐπίμονος καὶ ἀποφασιστικός, καταλαμβάνων προηγουμένως ἰσχυρῶς ἅπαντα τὰ ὑψώματα «Μακρυᾶς Ράχης» ὡς ἔπραξε κατὰ τὴν ἄφιξιν τῶν ἐνισχύσεων τῆς δυνάμεως ΛΟΚ, πρὸς παρεμπόδισιν πάσης ἐνισχύσεώς μας καὶ δρῶν ἐν συνεχείᾳ ἀδιαλείπτως ἐναντίον μας, ἡμέρας τε καὶ νυκτός, χωρὶς νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ παρεμβῶσιν ἀποτελεσματικῶς, λόγῳ τοῦ κεκαλυμμένου τοῦ ἐδάφους, οὔτε ἡ Ἀεροπορία, οὔτε ἕτερον Στρατιωτικὸν τμῆμα, δεδομένου, ἄλλωστε, ὅτι τοιοῦτον τμῆμα δὲν εὑρίσκεται ἐγγὺς τῶν θέσεών μας.

Ἐν ὄψει ὅθεν τῶν προθέσεων αὐτῶν τοῦ ἐχθροῦ προτείνομεν ὅπως ἐντὸς ἑβδομάδος τὸ πολὺ κινηθῶσιν ἰσχυραὶ Στρατιωτικαὶ δυνάμεις, τόσον πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῶν θέσεών μας, ὅσον καὶ πρὸς τὴν περιφέρειαν Δωρίδος (Ψηλὸ Χωριὸ ἢ Κερασιὲς) πρὸς ἄμεσον καταδίωξιν τοῦ ἐχθροῦ, πρὶν οὗτος προλαμβάνων τὸ Κράτος καὶ ἐπωφελούμενος τῆς ἐπικρατούσης καλοκαιρίας ἀνασυγκροτηθῇ καὶ ἐπαναλάβῃ τὰς ἐπιθέσεις του.

Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει φρονοῦμεν ὅτι καὶ τὸ ἡμέτερον τμῆμα μειονεκτοῦν ἔναντι τοῦ ἐχθροῦ, ὡς ἐκ τῆς ἀμυντικῆς καταστάσεως εἰς ἣν εὑρίσκεται ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ ἀπομεμακρυσμένου τῶν θέσεών του ἀφ' ἑτέρου καὶ μὴ δυνάμενον κατὰ συνέπειαν νὰ παράσχῃ οὐδεμίαν προστασίαν εἰς τὰ αὐτοεκκενωθέντα ἄλλωστε πέριξ χωρία (Ἄνω καὶ Κάτω Χώρα, Ἐλατοῦ - Τερψιθέα - Κεντρική) δέον νὰ κατέλθῃ νοτιώτερον καταλαμβάνον τὰς εἰς τὸ ὕψωμα «Μακρυᾶς Ράχης» θέσεις, ἀπὸ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἀνεφοδιασμὸς τῶν τμημάτων μας θὰ διευκολύνεται καὶ ἀσφάλειαν καλλιτέραν θὰ παράσχῃ καὶ εἰς ἑαυτὸ καὶ εἰς ἔνια χωρία (Τερψιθέαν, Κεντρικὴν κλπ.).

Ἐκ παραλλήλου δὲ καὶ τὸ κυριώτερον θὰ δύναται νὰ παράσχῃ ἀποτελεσματικὴν ἐνίσχυσιν εἰς τὴν ἕδραν ὑμῶν εἰς περίπτωσιν προσβολῆς της, πρᾶγμα ὅπερ ἀπὸ τῶν ἤδη θέσεών του ἀδυνατεῖ νὰ πράξῃ λόγῳ τῆς μακρᾶς ἀπ' αὐτῆς ἀποστάσεως. Κατὰ τὴν γνώμην μας ἐπίθεσις κατὰ τῆς ἕδρας τοῦ Τάγματος, ἐχούσης ἀκάλυπτον τὸ ἀνατολικὸν πλευρόν της, δὲν εἶναι ἀδύνατος. Ἄλλωστε διὰ τῆς ἐπιτυχίας μιᾶς τοιαύτης ἐπιθέσεως ὁ ἐχθρὸς θὰ πραγματοποιήσῃ τὰ αὐτὰ ὀφέλη εἰς ἅτινα ἀπέβλεψε διὰ τῆς ἀποτυχούσης ἐναντίον τῆς Τριλοχίας ἐπιθέσεώς του».

Ὁ Διοικητὴς τῆς Τριλοχίας
ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΚΟΥΤΒΑΛΑΣ
Μοίραρχος

15. ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΗΣ ΑΡΑΧΩΒΗΣ

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἀναφέρω ὅτι, ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε πληροφοριῶν καὶ ἐκ τῆς ἐπιτοπίου μεταβάσεώς μου εἰς Πλάτανον, διεπίστωσα ὅτι ἡ μάχη μεταξὺ συμμοριτῶν καὶ Ἐθνικῶν δυνάμεων εἰς Ἀράχωβαν - Ναυπακτίας κατὰ τὴν 13ην Ἰανουαρίου 1948 ἐξειλίχθη ὑπὸ τὰς ἀκολούθους συνθήκας :

Ἡ Ἀράχωβα, ὡς γνωστόν, ἀπετέλει τὸ προκεχωρημένον φυλάκιον μεταξὺ Εὐρυτανίας καὶ Ναυπακτίας καὶ λόγῳ τοῦ ὅτι ἀποτελεῖ διάβασιν ἀπὸ πολλοῦ εἶχε καταστῇ στόχος τῶν συμμοριτῶν.

Τρεῖς προηγούμεναι ἐπιθέσεις εἶχον ἀποκρουσθῆ. Ἐσχάτως συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν νότιον Εὐρυτανίαν ὅλα τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα τῆς Ρούμελης, τὰ ὁποῖα μεταβάντα εἰς Μέτσοβον εἶχον ἀνασυγκροτηθῆ μὲ τελειότατον ὁπλισμόν, μὲ ἀφθονίαν πυρομαχικῶν καὶ κατὰ πολλὰς πληροφορίας μὲ στρατιωτικὰ στελέχη προερχό-

μενα ἔξωθεν. Κατ' ἄλλας πληροφορίας ἐντὸς τῶν συγκροτημάτων τούτων εὑρίσκονται ἀξιόμαχα τμήματα ξένων στρατῶν, τὰ ὁποῖα ἔχουν πλαισιώσει τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα, τὰ ὁποῖα μέχρι πρό τινος ἀπετελοῦντο ἀπὸ στίφη ἀτάκτων κακοποιῶν.

Ἡ 86η Περιοχὴ εἶχε πληροφορίας ὅτι τὰ συγκροτήματα ταῦτα εὑρίσκοντο πέριξ τῆς Ἀραχώβης καὶ διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν καθοδόν των πρὸς Ναύπακτον εἶχε προωθήσει ἕνα λόχον Ἐθνοφρουρᾶς εἰς Ἅγιον Δημήτριον, ἕνα λόχον εἰς Πλάτανον καὶ ἕνα λόχον εἰς Ἀράχωβαν, ὅπου εὑρίσκετο καὶ ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ἐξ εἴκοσι ὀκτὼ (28) ἀνδρῶν.

Τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 10ης Ἰανουαρίου ἐ.ἔ. οἱ συμμορῖται ἐνήργησαν κροῦσιν κατὰ τοῦ λόχου Ἁγ. Δημητρίου καὶ κατὰ τῆς Ἀραχώβης, οὐχὶ μὲ σκοπὸν καταλήψεως, ἀλλὰ μὲ σκοπὸν τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν φυλακίων καὶ τῆς δυνάμεως πυρός, ἣν διέθετεν ἕκαστον τμῆμα. Τὴν 12ην Ἰανουαρίου φάλαγξ ἐφοδίων πεντήκοντα περίπου ζώων μὲ συνοδείαν δύο διμοιριῶν τῆς φρουρᾶς Πλατάνου ἐξεκίνησε δι' Ἅγιον Δημήτριον πρὸς ἐφοδιασμὸν τοῦ ἐκεῖ λόχου. Τὴν ἐφοδιοπομπὴν ταύτην ἠκολούθησε καὶ ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πλατάνου ὑπομοίραρχος Μπαμπίλης Κωνσταντῖνος μὲ τέσσαρας χωροφύλακας τῆς δυνάμεώς του. Φθάσαντες εἰς Ἅγιον Δημήτριον ἐπληροφορήθησαν ὅτι ὁ λόχος Ἁγίου Δημητρίου, εἶχεν ἀναχωρήσει δι' Ἀράχωβαν πρὸς ἀνεφοδιασμὸν εἰς πυρομαχικὰ καὶ δὲν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν θέσιν του, παρὰ τὴν διαταγὴν τῆς Περιοχῆς.

Ὁ λόχος οὗτος κατ' ἄλλους ἐκρατήθη εἰς Ἀράχωβαν τῇ ἀπαιτήσει τῶν κατοίκων λόγῳ τῶν πυκνουμένων πληροφοριῶν περὶ προσεγγίσεως συμμοριτῶν, κατ' ἄλλους δὲ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ἅγιον Δημήτριον αἰσθανόμενος ἑαυτὸν ἀσφαλέστερον ἐν Ἀραχώβῃ, ἥτις ἐθεωρεῖτο ὀχυρόν. Ἀναγκαστικῶς ἡ φάλαγξ τῆς ἐφοδιοπομπῆς μετέφερε τὰ ἐφόδια εἰς Ἀράχωβαν καὶ οὕτω τὴν ἑσπέραν ἐκείνην εὑρίσκοντο ἐντὸς τῆς Ἀραχώβης ἐν συνόλῳ διακόσιοι εἴκοσι (220) ἄνδρες Ἐθνοφρουρᾶς, εἴκοσι ὀκτὼ (28) ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς καὶ δέκα πέντε ἕως εἴκοσι (15-20) ἄνδρες τῶν ΜΑΥ. Ἡ ἀριθμητικὴ αὕτη δύναμις ἐπέφερεν αἴσθημα ἀσφαλείας μεταξύ των καὶ μεταξὺ τῶν κατοίκων, χωρὶς ὅμως νὰ ληφθοῦν τὰ ἐνδεδειγμένα μέτρα χρησιμοποιήσεως τῆς δυνάμεως ταύτης ἐν περιπτώσει ἀνάγκης κατὰ τρόπον ὠφέλιμον.

Οὕτως, ὁ μὲν λόχος Ἁγίου Δημητρίου ἐγκατεστάθη εἰς τὰς ἐντὸς τοῦ χωρίου οἰκίας, ἄνευ μέτρων ἀσφαλείας καὶ ἄνευ σχεδίου συναγερμοῦ. Ὁ ἕτερος λόχος Ἀραχώβης ὁ ἐγκατεστημένος εἰς τὰ φυλάκια διετήρησε τὰς θέσεις του, ἀλλὰ μὲ ποιάν τινα ἀμεριμνησίαν, αἱ δὲ δύο διμοιρίαι τῆς συνοδείας κατεκλίθησαν ὅπου ἐπρόλαβεν ἕκαστος, ἄνευ συνοχῆς. Ἐπίσης ἀριθμός τις τῶν ἀγωγέων τῆς ἐφοδιοπομπῆς περιήρχετο κατὰ τὴν νύκτα τὸ χωρίον δημιουργῶν ἀταξίαν καὶ ἐμποδίζων τὴν νυκτερινὴν ἐπιτήρησιν ἀσφαλείας.

Τὸ λυκαυγὲς καὶ περὶ τὴν 6ην πρωινὴν ὥραν, ἠκούσθη ἔκρηξις χειροβομβίδος πρὸς τὸ βορειοανατολικὸν μέρος τῆς Ἀραχώβης ἀπὸ παγίδα, ἐξ ἐκείνων ἃς εἶχον τοποθετήσει οἱ χωροφύλακες εἰς τὰ ὕποπτα σημεῖα προσβολῆς.

Οἱ συμμορῖται προφανῶς εἶχον διαταγὴν νὰ πλησιάσουν ὅσον δύνανται περισσότερον καὶ εὐθὺς ὡς ἤθελεν ἀκουσθῇ ὁ πρῶτος πυροβολισμὸς θὰ ἤρχιζεν ἡ γενικὴ ἐπίθεσις. Τὴν ἔκρηξιν λοιπὸν τῆς χειροβομβίδος ἐπηκολούθησε ταὐτόχρονος ἐπίθεσις ἐξ ὅλων τῶν σημείων διὰ τεσσάρων βαρέων πολυβόλων, εἴκοσι ἕως εἴκοσι πέντε ὁπλοπολυβόλων, δύο ὅλμων βαρέων καὶ τεσσάρων ἕως πέντε ἐλαφρῶν.

Τὰ πέντε φυλάκια πέριξ τῆς Ἀραχώβης ἀπήντησαν σχεδὸν ἀμέσως καὶ οὐδὲν ἐξ αὐτῶν αἰφνιδιάσθη. Οἱ ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως ὅμως ἐθνοφύλακες ἔπαθον σύγχυσιν καὶ μὴ ἔχοντες ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένον πρόγραμμα, συνωθοῦντο ἄλλοι εἰς τὸ σχολεῖον, ἄλλοι εἰς τὰς οἰκίας καὶ ἄλλοι ὅπου ἤθελεν ἕκαστος. Οἱ ἀγωγεῖς ἐπίσης ἔτρεχον πρὸς ἀναζήτησιν τῶν ζώων καὶ γενικὴ σύγχυσις ἐπηκολούθησεν ἐντὸς τοῦ χωρίου.

Μόλις ἐξημέρωσεν ἐπεκράτησε κάποια ψυχραιμία, ἀλλ' αἱ δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ ἦσαν ἰσχυραὶ καὶ ἡ πίεσις ὁλονὲν ηὔξανεν. Αἴφνης ἠκούσθησαν πυρὰ ὁπλοπολυβόλων ἀπὸ τὸ νότιον μέρος τοῦ χωρίου, τὰ ὁποῖα ἀρχικῶς ἐνομίσθησαν φίλια, ἀλλὰ κατόπιν ἐξηκριβώθη ὅτι ἦσαν ἐχθρικὰ εἰσχωρησάντων συμμοριτῶν εἰς ἀκατοικήτους οἰκίας τοῦ χωρίου, οἱ ὁποῖοι ἔβαλλον ἐκ τῶν νώτων τὰ φυλάκια καὶ παρέλυσαν τὴν ἐντὸς τοῦ χωρίου κίνησιν. Ὁ διοικητὴς τῆς φρουρᾶς λοχαγὸς Ἀντωνόπουλος διέταξεν ἐπίθεσιν προσπαθήσας νὰ ἐκδιώξῃ τοὺς εἰσχωρήσαντας συμμορίτας, πλὴν ἐν τῇ προσπαθείᾳ του ταύτῃ ἐφονεύθη καὶ μετ' ὀλίγον ἀπεσύρθη καὶ τὸ πρὸς τὴν πλευρὰν ἐκείνην φυλάκιον τῆς Ἐθνοφρουρᾶς, συμπτυχθὲν πρὸς τὸ σχολεῖον. Τὴν διοίκησιν τῆς φρουρᾶς ἀνέλαβε τότε ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Κωστόπουλος.

Ἡ πίεσις τῶν συμμοριτῶν ἐντείνεται ἀπὸ τὴν βορειοανατολικὴν πλευρὰν ὅπου ὑπῆρχε φυλάκιον ὑπὸ τὸν ἀνθυπολοχαγὸν Κονίδην, ἐναντίον δὲ τούτου ρίπτουν οἱ συμμορῖται ὅλον τὸ βάρος των. Φονεύεται ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Κονίδης, τραυματίζεται ὁ χωροφύλαξ Μάρρος Κων., οἱ δὲ λοιποὶ ἐθνοφύλακες ἐγκαταλείπουν τὸ φυλάκιον καὶ ἀποσύρονται καὶ αὐτοὶ πρὸς τὸ κέντρον τοῦ χωρίου.

Τὸ ἀνατολικὸν φυλάκιον βαλλόμενον τότε ἐκ τῶν πλαγίων ἀναγκάζεται νὰ συμπτυχθῇ καὶ τοῦτο πρὸς τὸ κέντρον τοῦ χωρίου.

Ὁ διοικῶν τὴν φρουρὰν ἀνθυπολοχαγὸς Κωστόπουλος τεθεὶς ἐπὶ κεφαλῆς μερικῶν στρατιωτῶν καὶ χωροφυλάκων ἐπιχειρεῖ προσωπικῶς τὴν ἀνακατάληψιν τοῦ φυλακίου τούτου, ἀλλὰ ἐν τῇ προσπαθείᾳ του ταύτῃ φονεύεται καὶ ναυαγεῖ ἡ ἐπιχείρησις αὕτη. Τὰ ὑπόλοιπα φυλάκια ἐξηκολούθουν νὰ μάχωνται μετὰ πείσματος ἀγνοοῦντα τὴν πραγματικὴν κατάστασιν, ἰδίως οἱ χωροφύλακες, κολλημένοι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μὲ τὸν ἐνωμοτάρχην Καραδήμαν Παντελῆν, μάχονται ὡς λέοντες ἐναντίον τοῦ εἰσχωρήσαντος εἰς τὸ χωρίον ἐχθροῦ.

Οἱ ἐθνοφρουροὶ ἀντιληφθέντες τὸν θάνατον τοῦ διοικητοῦ των καὶ τῶν ἀξιωματικῶν κατελήφθησαν ὑπὸ δέους καὶ μόνον τὸ θάρρος καὶ ἡ μαχητικότης τῶν χωροφυλάκων τοὺς συγκρατεῖ.

Περὶ τὴν 11ην ὥραν φονεύεται ὁ ἀσυρματιστὴς χωροφύλαξ τοῦ Τάγματος Θεοφάνης Τσαρούχης καὶ ὁ ἀσύρματος παύει νὰ λειτουργῇ.

Ἀπὸ τῆς μεσημβρίας ἡ κατάστασις ἤρχισε νὰ διαγράφεται σκοτεινὴ καὶ περὶ τὴν 2αν ἀπογευματινὴν κατέστη ἀπελπιστική.

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἐνεφανίσθησαν δύο ἀεροπλάνα, ἀλλὰ μὴ δυνάμενα φαίνεται νὰ παράσχουν σοβαρὰν συνδρομήν, διότι δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ συνεννόησις, ἔρριψαν ὀλίγους πολυβολισμοὺς καὶ ἀπεμακρύνθησαν χωρὶς νὰ ἐπανέλθωσιν. Τοῦτο ἀπεγοήτευσε τοὺς ἐντὸς τοῦ χωρίου στρατιώτας, οἱ ὁποῖοι τραπέντες πρὸς τὴν χαράδραν τοῦ χωρίου ἐκινοῦντο ἀτάκτως πρὸς Ἅγιον Δημήτριον.

Τὰ κορυφαῖα φυλάκια βλέποντα τὴν κατάστασιν ταύτην ἀπέστειλαν συνδέσμους εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ χωρίου, διὰ νὰ πληροφορηθοῦν τί συμβαίνει καὶ νὰ λάβουν διαταγὰς ἀπὸ τὸν λοχαγὸν Ἀντωνόπουλον τοῦ ὁποίου τὸν θάνατον ἠγνόουν. Ἐκ τῶν συνδέσμων οὐδεὶς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θέσιν του.

Τὸ πρὸς νότον τοῦ χωρίου φυλάκιον, ὅπερ διοικεῖτο ἀπὸ τὸν ἀνθυπολοχαγὸν Βασιλόπουλον, ἐξηκολούθει μαχόμενον μέχρι τῆς 16ης ὥρας, καίτοι ἐβάλλετο ἐξ ὅλων τῶν πλευρῶν καὶ ἐκ τῶν πέριξ οἰκιῶν αἵτινες εἶχον καταληφθῆ, πρὸ τῆς καταστάσεως ὅμως ταύτης ἠναγκάσθη καὶ τοῦτο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν θέσιν του καὶ μαχόμενον κατηυθύνθη πρὸς Ἅγιον Δημήτριον.

Μετὰ τὴν πτῶσιν καὶ τοῦ φυλακίου τούτου ἐναπέμειναν τὰ δύο κορυφαῖα φυλάκια ὑπὸ τὸν ἀνθυπολοχαγὸν Οἰκονομόπουλον, ὅστις μετ' ὀλίγον ἐφονεύθη, καὶ τὸν ἀνθυπολοχαγὸν Ἀνυφαντῆν, τὸ δὲ προκεχωρημένον ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Καραδήμαν Π. ἐξηκολούθει ἄπελπιν ἀγῶνα.

Μετ' ὀλίγον τὸ φυλάκιον τοῦ Ἀνυφαντῆ κάμπτεται καὶ ὑποχωρεῖ πρὸς Ἅγιον Δημήτριον, ἐναπέμεινεν δὲ τὸ φυλάκιον τοῦ ἐνωμοτάρχου Καραδήμα Π., ὅπου κατέφυγε καὶ ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Ράλλης, οἵτινες, σκοποῦντες νὰ πολεμήσουν μέχρις ἐσχάτων καὶ νὰ κρατηθοῦν μέχρι τῆς ἐπελεύσεως τοῦ σκότους, πρὸς εὐχερεστέραν διαφυγήν, ἐπεχείρησαν νὰ συγκεντρώσουν στρατιώτας καὶ ἐναπέμειναν ἐκεῖ χωρὶς νὰ γνωσθῇ τίποτε περὶ τῆς τύχης των μέχρι σήμερον καὶ πιθανῶς ηὐτοκτόνησαν ἢ ἐφονεύθησαν, διότι δὲν ἐθεάθησαν βραδύτερον μεταξὺ τῶν αἰχμαλώτων, οὔτε ἐλήφθη πληροφορία τις ὅτι διέφυγον.

Πρὸ τῆς ὑποχωρήσεώς των οἱ χωροφύλακες κατέστρεψαν τὸν ἀσύρματον, τὸν βαρὺν ὄλμον, τὰ κλεῖστρα τῶν ὁπλοπολυβόλων καὶ πολλὰ κινητὰ οὐραῖα ὅπλων.

Ἀφοῦ κατέρρευσε καὶ ἡ τελευταία ἀντίστασις, συνεκεντρώθησαν εἰς τὸ χωρίον πάντες ὅσοι ᾐχμαλωτίσθησαν τὴν δὲ ἑπομένην ἀνεζητήθησαν μεταξὺ τῶν αἰχμαλώτων οἱ χωροφύλακες οἱ ὁποῖοι ὑπεδείχθησαν ὑπὸ κατοίκων ἐπὶ ἀπειλῇ θανάτου καὶ ἀνευρέθησαν ἐν ὅλῳ ἐννέα χωροφύλακες, ὡς μᾶς ἐπληροφόρησεν αὐτόπτης μάρτυς, οἱ ὁποῖοι, δεσμευθέντες ἀμέσως, ἀπήχθησαν πρὸς βορρᾶν πρὸς ἄγνωστον κατεύθυνσιν καὶ κατὰ τὴν γενικὴν γνώμην ἐξετελέσθησαν.

Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐξηκριβωμένως ἐφονεύθησαν, θεαθέντες νεκροὶ οἱ: 1. Χωροφύλαξ Παληομῆτρος Δημήτριος καὶ 2. Χωροφύλαξ τοῦ 7ου τάγματος Τσαρούχης Θεοφάνης, ἀσυρματιστὴς τοῦ Λόχου Ἐθνοφρουρᾶς. Ἐτραυματίσθησαν οἱ χωροφύλακες Κοκολάκης Ἰωάννης, Χριστόπουλος Γεώργιος, Γεωργακόπουλος Νικόλαος καὶ Μάρρος Κων. Ἐξηφανίσθησαν, προφανῶς φονευθέντες, οἱ: Ἐνωμοτάρχης Καραδήμας Παντελής, ὑπενωμοτάρχαι Θεοδωρόπουλος Ἰωάννης τοῦ 7ου Τάγματος καὶ Παπαντώνης Βασίλειος καὶ οἱ χωροφύλακες: 1. Γαλανόπουλος Ἀντώνιος, 2. Εὐσταθόπουλος Εὐστάθιος, 3. Περδικάρης Μιχαήλ, 4. Δελλῆς Ξενοφῶν, 5. Μοσχοφίδης Ἀντώνιος, 6. Ξεκάρφωτος Δημήτριος, 7. Τριανταφύλλης Ἀπόστολος, 8. Χαραλαμπόπουλος Ἰωάννης, 9. Τρύφων Παναγιώτης, 10. Γιαννακόπουλος Παναγιώτης, 11. Καψόπουλος Ἀνδρέας καὶ 12. Κοσκινᾶς τοῦ 7ου Τάγματος.

Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὴν 5.30′ ἀπογευματινὴν ὥραν καὶ μετὰ τὴν κατάρρευσιν πάσης ἑστίας ἀντιστάσεως ἀφίχθησαν δύο ἀεροπλάνα, τὰ ὁποῖα ἔρριψαν εἰς Ἀράχωβαν ἐν ὅλῳ 41 ἀλεξίπτωτα μὲ πυρομαχικά, ἅτινα περιῆλθον ἅπαντα εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν.

Ἕτεραι λεπτομέρειαι περὶ θυμάτων τῶν πολιτῶν καὶ λεηλασιῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν, καθ' ὅσον οὐδεὶς ἐκ τῶν κατοίκων τῆς Ἀραχώβης διέφυγε μετὰ τὴν λῆξιν τῆς μάχης. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ὑπελογίσθησαν εἰς 150 νεκροὺς καὶ τραυματίας».

Ὁ Διοικητὴς τῆς Διοικήσεως
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΙΝΑΤΟΣ
Ταγματάρχης

16. Η ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΟΠΟΛΕΜΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ

Ὁ ἀγὼν τῆς Χωροφυλακῆς, κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Θεσσαλίαν, παρουσιάζει εἰς πολλὰ ὁμοιομορφίαν πρὸς τὸν τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. Εἰς πολλὰς περιστάσεις συγχέεται ἢ ταυτίζεται πρὸς ἐκεῖνον τῆς Στερεᾶς ἢ τῆς Ἠπείρου, διότι αἱ αὐταὶ συμμορίαι μετετοπίζοντο εὐκόλως διὰ μέσου τῶν συνεχομένων ὀρέων, ἀποχωροῦσαι ἀπὸ τῆς μιᾶς περιοχῆς εἰς τὴν ἄλλην, λόγῳ ἀπηνοῦς καταδιώξεώς των, ἢ σπεύδουσαι πρὸς ἐνίσχυσιν ἢ μεταφέρουσαι πολεμικὰ καὶ ἐπισιτιστικὰ ἐφόδια. Ἐπίσης ὁ ἀγὼν τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Θεσσαλίας εἶχε σχεδὸν τὴν αὐτὴν σημασίαν πρὸς ἐκεῖνον τῆς Μακεδονίας, διότι οἱ συμμορῖται ἀπὸ τῶν ἠπειρωτικῶν συνόρων πρὸς Γιουγκοσλαβίαν καὶ Ἀλβανίαν

ἐφωδιάζοντο εὐχερῶς εἰς ὅπλα καὶ πυρομαχικά. Εἰς ταῦτα δέον νὰ προστεθῇ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Θεσσαλία εἶναι μία τῶν πλέον παραγωγικῶν περιοχῶν τῆς Ἑλλάδος, αἱ δὲ κομμουνιστικαὶ συμμορίαι, ἄλλοτε δι' ἀσκήσεως τρομοκρατικῶν ἀπειλῶν καὶ στυγνῆς βίας, ἄλλοτε διὰ πολυαρίθμων προσηλυτισμένων εἰς τὸν κομμουνισμὸν καὶ πρακτόρων, ἀνεύρισκον εὐχερῶς ἐπισιτιστικὰ ἐφόδια.

Κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τοῦ συμμοριτισμοῦ, ὡς δυνάμεις τάξεως καὶ ἐθνικῆς ἀμύνης ἕδρων εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἀφ' ἑνὸς αἱ ἀνασυγκροτηθεῖσαι Ὑπηρεσίαι Τμημάτων καὶ Σταθμῶν Χωροφυλακῆς καὶ

Διμοιρία τοῦ 22ου Τάγματος Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν διάρκειαν προσκλητηρίου, εἰς τὰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις τῶν Ἀγράφων.

Ἄνδρες Χωροφυλακῆς τοῦ 22ου Τάγματος Χωροφυλακῆς κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τῶν Ἀγράφων.

Διμοιρία τοῦ 22ου Τάγματος Χωροφυλακῆς κατὰ τὰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις τῶν Ἀγράφων.

τὰ Μεταβατικὰ Ἀποσπάσματα, ἀφ' ἑτέρου τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα Χωροφυλακῆς.

Ὁ κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ἀνώτερος διοικητὴς συνταγματάρχης Μιχ. Μαντούβαλος κατέβαλλεν ἐντόνους καὶ πολλάκις ἀπεγνωσμένας προσπαθείας πρὸς ἀντιμετώπισιν καὶ ἐξουδετέρωσιν τῆς δράσεως τῶν κομμουνιστικῶν συμμοριῶν, αἱ ὁποῖαι ἀνέκυπτον ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην πολυπληθέστεραι καὶ πλήρως ἐφωδιασμέναι εἰς ὁπλισμὸν καὶ πυρομαχικά. Μὲ δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς πολὺ κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν κατωτέρας καὶ εἰς ἀριθμὸν ἀνδρῶν καὶ εἰς ὁπλισμόν, ἀλλὰ μὲ μαχητικότητα καὶ ὑψηλὸν ἠθικόν, ἐπέδειξεν ἐξαιρετικὴν δραστηριότητα εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν ἀποσόβησιν καταλήψεως ὑπ' αὐτῶν πόλεων καὶ νευραλγικῶν σημείων τῆς ὑπαίθρου. Ἔδωσε πολλὰς μάχας, εἰς μερικὰς ἐκ τῶν ὁποίων ἡγεῖτο προσωπικῶς τῶν δυνάμεων τῆς Χωροφυλακῆς. Ἰδιαιτέρως τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς ἐμνημόνευσεν ἐν ἡμερησίᾳ διαταγῇ εὐφήμως τὴν δρᾶσίν του κατὰ τὴν μάχην τοῦ Συκουρίου τῆς 2ας Αὐγούστου 1947, ὅτε διηύθυνεν αὐτοπροσώπως τὰς δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς μαχόμενος εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν καὶ μετὰ πολύωρον πεισματώδη ἀγῶνα διεσκόρπισε μεγάλας συμμοριακὰς δυνάμεις.

Κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1946 ἐνάρξεως τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος, ἡ Χωροφυλακὴ εἶχεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν πολλὰς ἀτυχίας μετὰ σκληρῶν ἀπωλειῶν, διότι, ὡς ἐλέχθη, αἱ δυνάμεις τῶν συμμοριτῶν ἦσαν καὶ ἀσυγκρίτως πολυαριθμότεραι καὶ πληρέστερον ἐφωδιασμέναι. Ἐπὶ πλέον ἐνισχύοντο μαχητικῶς ὑπὸ μεγάλου πλήθους χωρικῶν, οἱ ὁποῖοι διὰ μιᾶς συστηματικῆς ἀσκήσεως προπαγάνδας εἶχον φανατισθῆ, πιστεύοντες ὅτι καταπολεμοῦντες τὰ ὄργανα τῆς τάξεως ὑπερασπίζουν τὰς λαϊκὰς ἐλευθερίας. Ἐχρειάσθη ἱκανὸς χρόνος ἕως ὅτου οἱ χωρικοὶ τῆς Θεσσαλίας ἀνανήψουν καὶ ἀντιληφθοῦν ὅτι ἔπαιζον τὸ παιχνίδιον τῶν κομμουνιστῶν καὶ ὅτι, τασσόμενοι παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν συμμοριτῶν, ἐξυπηρετοῦν ἀντεθνικοὺς σκοπούς.

Παραθέτομεν τινὰ τῶν ἐπεισοδίων τῆς πρώτης περιόδου. Ἡ πρώτη ἐκδήλωσις τοῦ συμμοριτισμοῦ, ἀκόμη ὑπὸ τὴν διακηρυχθεῖσαν μορφὴν «αὐτοαμύνης», ὑπῆρξε τὴν 25 Ἀπριλίου 1946 ἡ ἐξέγερσις ὑπερεκατονπεντήκοντα χωρικῶν Ἀνατολῆς - Ἁγιᾶς, οἱ ὁποῖοι διὰ ξύλων καὶ ροπάλων ἐπετέθησαν κατὰ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος, ἀπελευθερώσαντες ἓξ συλληφθέντας κακοποιούς. Τὴν ἑπομένην κατέφθασεν ἐπὶ τόπου ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἁγιᾶς μετὰ 25 ἀνδρῶν καὶ συνέλαβε τοὺς πρωταιτίους κομμουνιστάς. Ἀλλὰ τότε ὑπὲρ τοὺς χιλίους χωρικοὶ τῶν γύρωθεν χωρίων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ πολλαὶ γυναῖκες ἐπετέθησαν διὰ ξύλων καὶ λίθων κατὰ τῆς δυνάμεως τῆς Χωροφυλακῆς, ἡ ὁποία διὰ νὰ μὴ φονεύσῃ ἀόπλους καὶ γυναικόπαιδα ἠρκεῖτο εἰς τὴν ἀρχὴν νὰ πυροβολῇ εἰς τὸν ἀέρα πρὸς ἐκφοβισμόν. Ἀλλ' ἔνοπλοι συμμορῖται ἀποθρασυνθέντες ἐξώθουν τὸν ὄχλον πρὸς ἐπιθέσεις κατὰ τῶν χωροφυλάκων, οἱ ὁποῖοι κτυπώμενοι πανταχόθεν, πυροβολούμενοι ὑπὸ συμμοριτῶν καὶ κινδυνεύοντες νὰ ἐξοντωθοῦν, εὑρέθησαν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀμυνθοῦν διὰ τῶν ὅπλων. Παλαίοντες ἐκ τοῦ συστάδην

κατὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ τοῦ ἀλαλάζοντος ὄχλου, ἠναγκάσθησαν εὐθὺς ὡς ἐνύκτωσε νὰ διαλυθοῦν, ὑποχωροῦντες μεμονωμένως. Οἱ συλληφθέντες κακοποιοὶ διέφυγον. Ἐφονεύθησαν 3 ὁπλῖται Χωροφυλακῆς καὶ 4 χωρικοί, ἐτραυματίσθησαν δὲ ὁ διοικητὴς μοίραρχος Στασινόπουλος Χρῖστος, ὁ ἐνωμοτάρχης Μακρυγιάννης Γεώργιος καὶ 4 χωρικοί. Ὅπως ἔπρεπε νὰ ἀναμένῃ τις, τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ ἔγινεν ἀντικείμενον ἐκμεταλλεύσεως ἐκ μέρους τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐφανάτισαν τὰ πλήθη τῶν χωρίων τῆς περιοχῆς ἐναντίον τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 28ην Ἰουνίου 1946 Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς Βόλου, ἐμπλακὲν εἰς τὴν δασώδη περιοχὴν Πορταριᾶς μετὰ νεοσυστάτου 30μελοῦς συμμορίας, κατόπιν μάχης ἔτρεψεν αὐτὴν εἰς φυγήν, ἐγκαταλείψασαν ἐπὶ τόπου πολλὰ πολεμικὰ ἐφόδια. Τὴν ἑπομένην ἄλλη συμμορία καταδιωχθεῖσα εἰς τὴν περιοχὴν Λαρίσης ὑπὸ ἀποσπασμάτων διελύθη, κατὰ δὲ τὴν καταδίωξίν της ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται καὶ συνελήφθησαν τρεῖς.

Τὴν 1ην Ἰουλίου 1946 οἱ ἑπτὰ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ραχούλας - Καρδίτσης, μεταβάντες εἰς τὸ χωρίον Καστανιὰ δι' ὑπηρεσίαν, ἐνέπεσαν εἰς ἐνέδραν συμμοριτῶν καὶ συλληφθέντες ἀφωπλίσθησαν. Ἡ συμμορία ἐλεηλάτησε τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς καὶ ἀπεσύρθη καταδιωχθεῖσα ὑπὸ καταφθάσαντος τμήματος Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς.

Τὴν 2αν Ἰουλίου 1946 δύναμις Χωροφυλακῆς - Στρατοῦ ἐνεπλάκη παρὰ τὸ Γρίζανον - Τρικάλων μετὰ συμμορίας, τὴν ὁποίαν διέλυσε καὶ ᾐχμαλώτισεν ἐννέα συμμορίτας.

Τὴν 7ην Ἰουλίου 200 συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀγριλιᾶς - Τρικάλων καὶ μετὰ συμπλοκὴν μιᾶς ὥρας ἀπῆλθον, ἀφοῦ ἐλεηλάτησαν τὸν Σταθμόν, ἀπήγαγον ἕνα χωροφύλακα, ἐτραυμάτισαν 2 καὶ ἀφώπλισαν τοὺς λοιπούς.

Τὴν 8ην Ἰουλίου 1946, 15μελὲς ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ἐμπεσὸν εἰς ἐνέδραν συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν Ὀλύμπου ὑπέστη σοβαρὰς ἀπωλείας.

Τὴν 13ην Ἰουλίου 1946, προσεβλήθη ὑπὸ ἰσχυρῶν κομμουνιστικῶν δυνάμεων ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Καρυᾶς Ἐλασσόνος. Οἱ ἐννέα ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ ἠμύνθησαν γενναίως, κρατήσαντες τὸν ἀγῶνα μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐν ἀναμονῇ ἐνισχύσεων, αἱ ὁποῖαι ὅμως δὲν ἔφθασαν ἐγκαίρως. Ἐξαντληθέντων τῶν πυρομαχικῶν οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ συνελήφθησαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐξετελέσθησαν ἅπαντες, ἤτοι: Ὑπενωμοτάρχης Κ. Φραγκούλης, χωροφύλακες Χρισ. Σφήκας, Στυλ. Μπακοβασίλης, Κ. Παυλάκος, Ἀθαν. Ἀθανασόπουλος, Π. Ζαχαράκης, Σπυρ. Λυμπερόπουλος, Γ. Σταυρόπουλος καὶ Ἀθαν. Γούβαρης.

Τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 13ης Ἰουλίου 1946, 150μελὴς συμμορία προσέβαλε δι' αὐτομάτων ὅπλων καὶ χειροβομβίδων τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Καλλιπεύκης-Λαρίσης. Ἡ μικρὰ δύναμις Χωροφυλακῆς, ἀφοῦ ἠμύνθη ἐπὶ 10ωρον, ὑπέκυψεν ἐλλείψει πυρομαχικῶν καὶ ᾐχμαλωτίσθη.

Τὴν 14ην Ἰουλίου 1946 προσεβλήθη ὑπὸ πολυαρίθμου συμμορίας ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Βερδικούσης - Λαρίσης. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ ὑπενωμοτάρχου Π. Τσιμογιάννη καὶ 8 χωροφυλάκων, μετὰ 8ωρον ἀντίστασιν ἐξαντληθέντων τῶν πυρομαχικῶν ὑπέκυψε συλληφθεῖσα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν. Ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ δύο χωροφύλακες διεσώθησαν, οἱ δὲ ὑπόλοιποι αἰχμαλωτισθέντες ἐξετελέσθησαν.

Τὴν 15ην Ἰουλίου 1946, τμῆμα Στρατοῦ - Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ 20μελοῦς συμμορίας παρὰ τὴν θέσιν «Μαυροβούνι» Καρδίτσης. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ καὶ ἐτραυματίσθη ὁ ἀνθυπασπιστὴς Καρτσακλῆς καὶ εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 19ην Ἰουλίου 1946, 50μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ραψάνης - Λαρίσης. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἐξ ἑνὸς ὑπενωμοτάρχου καὶ πέντε χωροφυλάκων μετὰ ἀντίστασιν ὑπέκυψε καὶ ᾐχμαλωτίσθη.

Τὴν 20ὴν Ἰουλίου 1946 συμμορία εἰσβαλοῦσα εἰς τὸ χωρίον Πινακάτες - Βόλου ἐτραυμάτισε πολίτας καὶ ἐλεηλάτησε τὰ παντοπωλεῖα τῶν ἐθνικοφρόνων. Ἐνεδρεῦον ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς εἰς θέσιν «Κουρκούλια» ἐφόνευσε τὸν ἀρχηγὸν τῆς συμμορίας καὶ συνέλαβεν ἕνα συμμορίτην.

Τὴν 26ην Ἰουλίου 1946, 20μελὴς συμμορία ἐπετέθη αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φαναρίου - Καρδίτσης. Ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ δύο χωροφύλακες ᾐχμαλωτίσθησαν καὶ 4 διέφυγον.

Τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 12ης Αὐγούστου 1946 60μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Τροβάτου - Καρδίτσης. Μετὰ τὴν ἐπίθεσιν ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἀπεσύρθη καὶ ἑνωθεῖσα μετὰ τῆς τοιαύτης τοῦ Σταθμοῦ Πετρίλου κατεδίωξε τὴν συμμορίαν ἡ ὁποία ὑπεχώρησε πρὸς τὰ ὄρη μὲ πολλὰς ἀπωλείας. Κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἐνισχύθησαν καὶ ὑπὸ πολλῶν πολιτῶν, οἱ ὁποῖοι ἔσπευσαν εἰς βοήθειάν των.

Τὴν 15ην Αὐγούστου 1946, 150μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κεραμιδίου - Βόλου. Κατόπιν πολυώρου συμπλοκῆς ἐφονεύθησαν δύο χωροφύλακες καὶ ἐτραυματίσθη ὁ διοικητὴς τοῦ Σταθμοῦ, ἐξαντληθέντων δὲ τῶν πυρομαχικῶν ἡ ὑπόλοιπος δύναμις διέφυγε.

Τὴν 5ην Σεπτεμβρίου 1946, συμμορία 300 μελῶν προσέβαλε μὲ ὁπλοπολυβόλα καὶ ὅλμους τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Καναλίων - Βόλου καὶ τὸ ἐκεῖ ἑδρεῦον Στρατιωτικὸν τμῆμα. Κατόπιν 10ώρου ἀγρίας μάχης οἱ συμμορῖται ἀπεσύρθησαν, ἀφήσαντες ἐπὶ τόπου 13 νεκρούς, μεταξὺ τῶν ὁποίων δύο ἀρχισυμμορίτας καὶ πολλοὺς τραυματίας. Ἐκ τῆς δυνάμεως Στρατοῦ - Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη εἷς ἀνθυπολοχαγὸς καὶ ἐτραυματίσθησαν εἷς ἐνωμοτάρχης, τρεῖς χωροφύλακες καὶ τέσσαρες στρατιῶται.

'Ανθυπομοίραρχος 'Ιωάννης Μπενέτος τοῦ Γεωργίου. 'Εγεννήθη τὸ ἔτος 1910 εἰς 'Ερέτριαν - Εὐβοίας. 'Εφονεύθη τὴν 13.9.1946 μαχόμενος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιβάδιον - 'Ελασσόνος, ἔνθα ἐτύγχανεν διοικητὴς τῆς ὁμωνύμου 'Υποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν (5-9-1946), ἰσχυραὶ δυνάμεις συμμοριτῶν ἐπετέθησαν διὰ πολυβόλων καὶ ὅλμων κατὰ τῶν εἰς Μακρυχώριον - Λαρίσης δυνάμεων Χωροφυλακῆς, αἱ ὁποῖαι ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Τριανταφύλλου ἀντέταξαν σφοδρὰν ἄμυναν. Μετὰ 6ωρον ἀγῶνα οἱ συμμορῖται ἀπεσύρθησαν μὲ πολλὰς ἀπωλείας.

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς 'Υποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Λιβαδίου - 'Ελασσόνος τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα Μπαντέκου, 'Υψηλάντη καὶ Ξινοῦ, ἐξορμῶντα ἐκ τῶν δασωδῶν περιοχῶν Πιερίων καὶ 'Ολύμπου, ἐνήργησαν πολλὰς φονικὰς ἐπιθέσεις, τὰς ὁποίας ἀπέκρουον σθεναρῶς οἱ ἄνδρες τῆς 'Υποδιοικήσεως καὶ τῶν Σταθμῶν. 'Αλλὰ κατὰ τὴν ὑπὸ ἰσχυρῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων ἐνεργηθεῖσαν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς δυνάμεως τῆς 'Υποδιοικήσεως τὴν 13-9-1946, ἐφονεύθησαν ὁ διοικητὴς ταύτης ἀνθυπομοίραρχος 'Ιωάννης Μπενέτος καὶ δύο χωροφύλακες, συνελήφθησαν δὲ δέκα πέντε χωροφύλακες, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἐξετελέσθησαν. Κατόπιν τούτου ἡ 'Υποδιοίκησις Λιβαδίου συνεπτύχθη εἰς 'Ελασσόνα.

Τὴν 15ην 'Οκτωβρίου 1946, δύναμις Χωροφυλακῆς προσέβαλε 100μελῆ συμμορίαν κατέχουσαν τὰ ὑψώματα «Τσατάλι» 'Αλμυροῦ, τὴν ὁποίαν κατόπιν σκληροῦ ἀγῶνος ἐξηνάγκασεν εἰς φυγὴν μὲ πολλοὺς τραυματίας.

Τὴν νύκτα τῆς 9ης Νοεμβρίου 1946, 120μελὴς συμμορία προσέβαλε τὸν Τύρναβον, δι' αἰφνιδιασμοῦ δὲ κατέλαβε τὸ ΒΔ τμῆμα τῆς κωμοπόλεως. Αἱ δυνάμεις τῆς 'Υποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς, ἐνισχυθεῖσαι ὑπὸ ἐθνικοφρόνων πολιτῶν, ἀντέταξαν σφοδρὰν ἄμυναν καὶ ἀντεπετέθησαν πρὸς ἐκδίωξιν τῶν συμμοριτῶν ἐκ τῶν καταληφθεισῶν συνοικιῶν. Οἱ συμμορῖται εἶχον προηγουμένως ρίψει νάρκας εἰς τὰς ὁδοὺς Λαρίσης - Τυρνάβου καὶ Τυρνάβου - Μελούνας διὰ νὰ παρεμποδίσουν τὴν ἀποστολὴν ἐνισχύσεων. Παρὰ ταῦτα αἱ ὑπάρχουσαι δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς καὶ οἱ ἐθελονταὶ πολῖται κατώρθωσαν μαχόμενοι ἀπὸ γωνίας εἰς γωνίαν καὶ ἀπὸ κτιρίου εἰς κτίριον νὰ τοὺς ἐκδιώξουν.

Τὴν 20ὴν Νοεμβρίου 1946, δύναμις 300 συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τῆς εἰς τὸ χωρίον Ρίζωμα - Τρικάλων δυνάμεως Χωροφυλακῆς, ἡ ὁποία ἀντέταξε σφοδρὰν ἄμυναν. Οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἀφήσαντες ἐπὶ τόπου 10 νεκροὺς καὶ 6 τραυματίας. 'Εφονεύθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν νύκτα τῆς 2ας Δεκεμβρίου 150 συμμορῖται προσέβαλον διὰ πυροβόλων καὶ χειροβομβίδων τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Μακρυνίτσης - Βόλου. Κατόπιν σφοδρᾶς μάχης οἱ χωροφύλακες ἠδυνήθησαν νὰ ἀποκρούσουν τοὺς συμμορίτας, τραυματισθέντος ἑνὸς χωροφύλακος.

Τὴν 10ην Δεκεμβρίου τέσσαρες χωροφύλακες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λαύκου - Βόλου, μεταβαίνοντες πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς μαχομένης ὑπολοίπου δυνάμεως, ἐνέπεσαν εἰς ἐνέδραν συμμοριτῶν παρὰ τὴν θέσιν «Ἅγιος 'Αθανάσιος» καὶ ἐφονεύθησαν οἱ δύο ἐξ αὐτῶν.

'Ο Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Καλλιθέας 'Ελασσόνος, λόγῳ τῆς στρατηγικῆς του θέσεως, ἀπετέλει κάρφος ὀφθαλμῶν τῶν συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους 1946 ἐνηργήθησαν τρεῖς σφοδραὶ ἐπιθέσεις ὑπὸ συμμοριακῶν συγκροτημάτων πρὸς κατάληψιν τοῦ Σταθμοῦ, οἱ ἄνδρες τοῦ ὁποίου ἠμύνθησαν γενναίως, ἐνισχυόμενοι καὶ ὑπὸ ἐθνικοφρόνων πολιτῶν. Κατὰ τὰς ἀποτυχούσας αὐτὰς ἐπιθέσεις οἱ συμμορῖται ὑπέστησαν βαρείας ἀπωλείας. 'Αλλὰ τὸ ἐκ πέντε ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Σ. Παπάκον ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς περιοχῆς Καλλιθέας, μετὰ λαμπρὰν δρᾶσιν ἐκκαθαρίσεως, ὑπέστη ἐνέδραν ἰσχυροῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος καὶ διελύθη, συλληφθέντος καὶ ἐκτελεσθέντος τοῦ χωροφύλακος Θ. Φαρμάκη.

Τὰ ἀτυχήματα τῆς Χωροφυλακῆς Θεσσαλίας ὠφείλοντο κυρίως εἰς τὸ ὀλιγάριθμον τῶν δυνάμεών της καὶ τὸ ἀνεπαρκὲς τοῦ ὁπλισμοῦ των.

'Η 'Ανωτέρα Διοίκησις ἀπηύθυνε πρὸς τὸ 'Αρχηγεῖον Χωροφυλακῆς ἀπεγνωσμένας ἐκκλήσεις ἀποστολῆς ἐνισχύσεων εἰς ἄνδρας καὶ ἐφόδια, ὡς καὶ εἰς

πλέον συγχρονισμένα πολεμικὰ μέσα (ὅλμοι, αὐτόματα, πολυβόλα, χειροβομβίδες, ἀσύρματοι κλπ.). Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἐκινδύνευε νὰ ἐξοντωθῇ ὁλόκληρος ἡ δύναμις Χωροφυλακῆς καὶ νὰ περιπέσῃ ὁλόκληρος ἡ Θεσσαλία εἰς χεῖρας τῶν κομμουνιστῶν. Πράγματι, κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ 1946 ἤρχισαν νὰ ἀποστέλλωνται εἰς Θεσσαλίαν καλῶς ὡπλισμέναι δυνάμεις, ἰδίως πρὸς πληρεστέραν ἐπάνδρωσιν τῶν Σταθμῶν καὶ τὴν αὔξησιν τῶν Μεταβατικῶν Ἀποσπασμάτων. Τοῦτο εἶχεν ὡς ἄμεσον συνέπειαν τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἀτυχιῶν καὶ τὴν ἐπιτυχῆ ἀπόκρουσιν πολλῶν ἐπιθέσεων, βαθμηδὸν δὲ καὶ τὴν ἀνάληψιν πρωτοβουλίας πρὸς καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν.

17. ΠΛΗΡΗΣ ΣΥΝΤΡΙΒΗ ΤΟΥ ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ ΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

Σημαντικὴν συμβολὴν διὰ τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἀπετέλεσεν ἡ κατὰ τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου 1946 ἀποστολὴ εἰς Θεσσαλίαν τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς, τὸ ὁποῖον ἐνεκαινίασε συστηματικὰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις πρὸς συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ. Χάρις εἰς τὰς εὐχερεῖς καὶ ταχυτάτας μετακινήσεις του, τὸν πλήρη πολεμικὸν ἐφοδιασμόν του, τὴν ἐξάσκησιν καὶ τελείαν πολεμικὴν ἐμπειρίαν τῶν ἐκ μονίμων χωροφυλάκων καὶ ὑπαξιωματικῶν δυνάμεών του, τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα διὰ κεραυνοβόλου δράσεως ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν κατέφερεν ἀνεπανόρθωτα πλήγματα κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Θεσσαλίαν. Ὅταν ὀλίγους μῆνας βραδύτερον ἐπέστρεψεν εἰς τὰς περιοχὰς τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, σταλὲν ἐν συνεχείᾳ εἰς Πελοπόννησον, ὁ συμμοριτισμὸς ἤρχισε νὰ καταρρέῃ καὶ αἱ περισσότεραι δρῶσαι ἕως τότε ἐν Θεσσαλίᾳ συμμορίαι μετετοπίσθησαν πρὸς ἄλλας περιοχάς. Παραθέτομεν κατωτέρω τὰ κυριώτερα ἐπεισόδια τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ δράσεώς του.

Τὴν 10ην Αὐγούστου 1946, δυνάμεις τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος συνεπλάκησαν ἐπὶ τοῦ Κισσάβου μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας, ἐν ᾧ ἄλλαι δυνάμεις τούτου κατεδίωξαν συμμορίαν εἰς τὰ ὑψώματα Ὀλύμπου. Καὶ εἰς τὰς δύο αὐτὰς συγκρούσεις οἱ συμμορῖται ἀπεσύρθησαν ἐν διαλύσει καὶ μὲ πολλὰς ἀπωλείας.

Τὴν 11ην Αὐγούστου ἄλλα τμήματα συνεπλάκησαν εἰς Καλύβια - Ὀλύμπου μετὰ συμμορίας, ἡ ὁποία ἐτράπη εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψασα ἐπὶ τόπου δύο τραυματίας καὶ πολλὰ ὅπλα καὶ πυρομαχικά.

Τὴν 13ην Αὐγούστου τμήματα τοῦ Τάγματος ἐπετέθησαν ἐπὶ τοῦ Κισσάβου κατὰ πολυμελοῦς συμμορίας τὴν ὁποίαν ἔτρεψαν εἰς φυγήν, συλληφθέντων τριῶν συμμοριτῶν καὶ ἐγκαταλειφθείσης ἐπὶ τόπου μεγάλης ποσότητος τροφίμων καὶ πυρομαχικῶν.

Τὴν 14ην Αὐγούστου μεγάλαι δυνάμεις συμμοριτῶν ἐφωδιασμέναι μὲ βαρέα ὅπλα ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ εἰς Καρυὰν - Ὀλύμπου στρατοπεδευμένου τμήματος τοῦ Τάγματος. Κατόπιν σφοδρᾶς μάχης οἱ συμμορῖται ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψαντες ἐπὶ τόπου 20 νεκρούς, 21 τραυματίας καὶ ἄφθονον ὑλικόν. Ἐκ τοῦ Τάγματος ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Ἰω. Λύρας καὶ ἐτραυματίσθησαν ἑπτά.

Τὴν 26ην Αὐγούστου δύο λόχοι τοῦ Μηχανοκινήτου ἐπετέθησαν κατὰ πολυμελοῦς συμμορίας εἰς περιοχὴν Μακρυχωρίου Λαρίσης. Οἱ συμμορῖται κατεδιώχθησαν μέχρι Κισσάβου, ὅπου ἐζήτησαν σωτηρίαν, ἀφήσαντες πέντε νεκρούς.

Τὴν 30ὴν Αὐγούστου ὁ 3ος Λόχος τοῦ Μηχανοκινήτου ἐπετέθη κατὰ τῶν ὠχυρωμένων εἰς τὰ παρὰ τὴν Μαρμάριανην - Ἁγιᾶς ὑψώματα. Ὅταν ἐπῆλθε τὸ σκότος, οἱ συμμορῖται διέρρευσαν πρὸς τὰ πλησίον ὄρη. Ἐφονεύθη εἰς χωροφύλαξ, ἐτραυματίσθησαν δὲ ὁ τότε ταγματάρχης (βραδύτερον Ἀρχηγὸς τῆς Χωροφυλακῆς) Στ. Βαλσαμάκης καὶ 4 ὁπλῖται.

Τὴν πρωίαν τῆς 5ης Σεπτεμβρίου ὁ 3ος Λόχος τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος ἐπετέθη κατὰ τοῦ εἰς τὰ ὑψώματα Μαρμάριανη - Ἁγιᾶς συμμοριακοῦ συγκροτήματος διαθέτοντος πολυβόλα καὶ ὁπλοπολυβόλα. Κατόπιν σκληροῦ δεκαώρου ἀγῶνος, οἱ συμμορῖται ἐτράπησαν εἰς φυγὴν μὲ πολλὰς ἀπωλείας.

Τὴν 19ην Σεπτεμβρίου συμμορία ἄνω τῶν 250 μελῶν ἐπετέθη δι' ὅλμων καὶ πολυβόλων κατὰ τοῦ Ἀργυροπουλίου Τυρνάβου, ὅπου ἥδρευε Λόχος Στρατοῦ. Ἔσπευσε πρὸς βοήθειαν ὁ ἐν Τυρνάβῳ 1ος Λόχος τοῦ Μηχανοκινήτου. Κατόπιν τετραώρου σφοδρᾶς μάχης, οἱ συμμορῖται ἐτράπησαν πρὸς τὰ γειτονικὰ ὄρη, φονευθέντων 15 ἐξ αὐτῶν καὶ τραυματισθέντων πολλῶν.

Τὴν 28ην Σεπτεμβρίου Λόχος τοῦ Μηχανοκινήτου προσέβαλεν εἰς περιοχὴν Κεραμιδίου - Βόλου ἰσχυρὰν συμμορίαν, ἡ ὁποία αἰφνιδιασθεῖσα ἐτράπη εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψασα ἐπὶ τόπου ὑποζύγια, τρόφιμα καὶ πολεμικὸν ὑλικόν.

Τὴν 2αν Δεκεμβρίου τμῆμα τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος συνεπλάκη εἰς τὴν περιοχὴν Λαρίσης μετὰ πολυαρίθμου συμμορίας, τὴν ὁποίαν ἔτρεψεν εἰς φυγὴν συλλαβὸν δύο συμμορίτας.

Τὴν 23ην Δεκεμβρίου Λόχος τοῦ Μηχανοκινήτου ἐνήργησεν ἐπιχειρήσεις κατὰ τῶν συμμοριῶν Πηλίου. Οἱ συμμορῖται καταδιωκόμενοι ἀμειλίκτως κατέστησαν ἀνίκανοι νὰ δώσουν μάχην καὶ τελικῶς διέφυγον ἐν διαλύσει, ἀφήσαντες ἐπὶ τόπου πολλοὺς

Τμῆμα τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς παρελαῦνον εἰς Βόλον τὴν 28.10.1946.

νεκροὺς καὶ τραυματίας, ὡς καὶ ὑποζύγια, τρόφιμα καὶ πολεμικὸν ὑλικόν.

Τὴν 31ην Δεκεμβρίου Λόχος τοῦ Μηχανοκινήτου συνεπλάκη εἰς τὴν περιοχὴν Καναλίων - Βόλου μὲ ἔφιππον συμμορίαν, ἡ ὁποία ἐτράπη εἰς φυγήν, ἐγκαταλείψασα πολλὰ ἐφόδια καὶ ὑποστᾶσα ἀπωλείας.

Τὴν 7ην Ἰανουαρίου 1947 Λόχος τοῦ Μηχανοκινήτου προσέβαλεν εἰς τὴν ὀρεινὴν Μαγνησίαν πολυμελῆ συμμορίαν. Οἱ συμμορῖται κατόπιν πενταώρου ἀγῶνος ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψαντες τρόφιμα, πολεμικὸν ὑλικὸν καὶ ἕνα νεκρόν.

Τὴν 13ην Ἰανουαρίου Λόχος τοῦ Μηχανοκινήτου προσέβαλεν εἰς τὴν περιοχὴν Κάτω Κερασιᾶς - Βόλου πολυμελῆ συμμορίαν, τὴν ὁποίαν διέλυσε, φονευθέντων δύο συμμοριτῶν.

Κατ' Ἰανουάριον καὶ ἀρχὰς Φεβρουαρίου 1947 τμήματα τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος προέβησαν εἰς συστηματικὰς ἐκκαθαρίσεις ἀνὰ τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Ἄνω καὶ Κάτω Κερασιᾶς - Καναλίων Βόλου, ἄλλας εἰς τὴν περιφέρειαν Σκλήθρου καὶ ἄλλας ἀνὰ τὰ ὑψώματα Ἄνω καὶ Κάτω Κτιμένης - Καρδίτσης. Κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτὰς πολλοὶ συμμορῖται ἐφονεύθησαν ἢ ἐτραυματίσθησαν καὶ ἀρκετοὶ συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι. Τελικῶς οἱ συμμορῖται ἀνεζήτησαν σωτηρίαν δι' ἀτάκτου φυγῆς πρὸς τὰ γειτονικὰ ὄρη καὶ οὕτως ἀπηλλάγησαν τῆς συμμοριακῆς μάστιγος τὰ χωρία τῶν περιοχῶν αὐτῶν. Ἔκτοτε αἱ συμμορίαι διεσκορπίζοντο ἀτάκτως, χωρὶς νὰ δίδουν μάχην, εὐθὺς ὡς προσήγγιζον αἱ δυνάμεις τοῦ Τάγματος, τὸ ὁποῖον ἐπετέλεσεν οὕτω τὸν προορισμόν του, κατ' Ἀπρίλιον δὲ τοῦ 1947 μετεκινήθη πρὸς τὰς περιοχὰς τῆς Ὄθρυος.

Οὕτως, ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα Χωροφυλακῆς ἐσημείωσε λαμπρὰς ἐπιτυχίας δι' ἀδιακόπου σειρᾶς, ἀνὰ τὰ ὄρη καὶ τὰς κοιλάδας τῆς Θεσσαλίας, ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι ἀπετέλεσαν ἀνεπανόρθωτον πλῆγμα διὰ τὸν συμμοριτισμόν. Πράγματι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς οἱ συμμορῖται δροῦν κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνὰ μικρὰς ὁμάδας, ἐν εἴδει ληστοσυμμοριῶν, καταδιωκομένων ἀμειλίκτως ὑπὸ τῶν ἀποσπασμάτων. Περιορίζονται εἰς διαρπαγὰς καὶ αἰφνιδιαστικὰς ἐπιθέσεις τὰς ὁποίας ἀντιμετωπίζουν ἐπιτυχῶς οἱ Σταθμοὶ καὶ τὰ ἀποσπάσματα, ἐπικουρούμενα ὑπὸ τοῦ ἐπί τινα χρόνον δράσαντος ἐκεῖ 24ου Τάγματος Χωροφυλακῆς, λόχων τινῶν Στρατοῦ καὶ διεσκορπισμένων εἰς διάφορα σημεῖα μικρῶν μονάδων τῶν ΜΑΥ. Ἔχουν καταστῆ ἀνίκανοι νὰ συγκροτήσουν μεγάλας μονάδας δι' εὐρείας κλίμακος ἐπιχειρήσεις, ὁσάκις δὲ τὸ ἐπιχειροῦν καταλήγουν εἰς οἰκτρὰς ἀποτυχίας, τρεπόμενοι τελικῶς εἰς φυγὴν καὶ ὑφιστάμενοι μεγάλας ἀπωλείας.

Ἀξιόλογον πράγματι συμβολὴν εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἀπετέλεσε τὸ 24ον Τάγμα Χωροφυλακῆς, ἀποτελεσθὲν ἐκ χωροφυλάκων ἄνευ θητείας, ἀλλὰ τῶν πλείστων κα-

λῶς ἠσκημένων εἰς τὰς κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπιχειρήσεις, διότι προήρχοντο ἐκ τῶν τάξεων τῆς ἐπὶ κατοχῆς μεγάλης ἀντιστασιακῆς ἐθνικῆς ὀργανώσεως ΕΔΕΣ. Τὴν διοίκησιν τοῦ Τάγματος τούτου εἶχεν ἀναλάβει ὁ ἔφεδρος ἀξιωματικὸς καὶ βουλευτὴς Ἰω. Δημητρίου, γνωστὸς ἤδη ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς κατοχῆς ὡς ἀμείλικτος διώκτης τοῦ κομμουνισμοῦ. Τὸ 24ον Τάγμα πρὶν μετακινηθῆ καὶ τοῦτο πρὸς Ἤπειρον, συνέβαλε σημαντικῶς εἰς τὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Θεσσαλίαν.

Τὴν 14 Μαρτίου 1947, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη ταὐτοχρόνως κατὰ τῶν εἰς Ἁγιοπηγὴν Καρδίτσης δυνάμεων Χωροφυλακῆς, τοῦ Σταθμοῦ Μητροπόλεως, ὅπου ἥδρευε καὶ τὸ 521 Τάγμα Στρατοῦ καὶ κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Φαναρίου. Ὁ συγχρονισθεὶς ἀγών, διεξαχθεὶς καὶ εἰς τὰ τρία αὐτὰ σημεῖα μετὰ πείσματος, οὐδὲν ἀπέφερεν εἰς τοὺς συμμορίτας, οἱ ὁποῖοι τελικῶς ἀπεσύρθησαν ὑποστάντες πολλὰς ἀπωλείας. Ἐκ τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων ἐφονεύθησαν δύο χωροφύλακες καὶ ἐτραυματίσθησαν εἷς λοχαγὸς καὶ 6 ὁπλῖται.

Τὸν Ἰούνιον 1947, τὸ 24ον Τάγμα Χωροφυλακῆς ἐνήργησε δύο ἐπιτυχεῖς ἐπιχειρήσεις, μίαν εἰς Ἅγιον Πνεῦμα περιοχῆς Τρικάλων ὅπου ἐξώντωσε 45 συμμορίτας καὶ ἄλλην εἰς Λέουσαν Βαθυρρέμματος - Τρικάλων ὅπου ἐφονεύθησαν ἕτεροι 30 συμμορῖται.

Περὶ τὰ μέσα Αὐγούστου 1947, αἱ δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς μετὰ τοῦ Τάγματος ἐνήργησαν σειρὰν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὸ Πήλιον, ὅπου διέλυσαν τὰς συμμορίας, φονευθέντων 5 συμμοριτῶν καὶ αἰχμαλωτισθέντων 8.

Τὴν 16ην Ὀκτωβρίου 1947, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη διὰ βαρέος ὁπλισμοῦ κατὰ τῆς μικρᾶς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Τσαγκαράδας - Βόλου καὶ ὁμάδος ΜΑΥ. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἀμυνθέντες ἡρωικῶς ἐπὶ δύο ὥρας καὶ ἐξαντλήσαντες τὰ πυρομαχικά των ἠναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθοῦν, φονευθέντος ἑνὸς χωροφύλακος καὶ τραυματισθέντος ἄλλου.

Τὴν 16ην Ὀκτωβρίου 1947 πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Ἅγιος Λαυρέντιος - Βόλου. Οἱ ἐκεῖ τρεῖς ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς καί τινες ΜΑΥ ἠμύνθησαν πλέον τῆς ὥρας, ἀλλὰ πυρποληθέντος τοῦ οἰκήματος εἰς τὸ ὁποῖον εἶχον ὀχυρωθῆ ἐπεχείρησαν ἔξοδον καὶ ἀπεχώρησαν τραυματισθέντων τοῦ ὑπενωμοτάρχου καὶ δύο ΜΑΥ. Οἱ συμμορῖται ἐλεηλάτησαν οἰκίας καὶ καταστήματα ἐθνικοφρόνων, τὰ ὁποῖα ἐν συνεχείᾳ ἐπυρπόλησαν.

Κατὰ τὰς πρωινὰς ὥρας τῶν Χριστουγέννων 1947 ἰσχυραὶ συμμοριακαὶ δυνάμεις ἐπετέθησαν ταὐτοχρόνως ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Ἁγίου Δημητρίου Βόλου καὶ τῶν ΜΑΥ, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐστρατοπεδευμένοι εἰς τὰ πλησίον χωρία Κισσοῦ, Ἀνηλίου καὶ Ἁγ. Ἰωάννου. Χωροφυλακὴ καὶ ἄνδρες τῶν ΜΑΥ ἠμύνθησαν κρατερῶς. Οἱ συμμορῖται τελικῶς ἠναγκάσθησαν εἰς ὑποχώρησιν, ἀφήσαντες ἐπὶ τόπου τρεῖς νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν. Ἐκ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων ἐφονεύθησαν εἷς χωροφύλαξ καὶ εἷς ἰδιώτης καὶ ἐτραυματίσθησαν εἷς χωροφύλαξ, δύο ΜΑΥ καὶ εἷς ἰδιώτης.

Τὴν 2αν Μαρτίου 1948, περὶ τὸ μεσονύκτιον, 200μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Ἀγχιάλου - Ἁλμυροῦ. Ἡ ἐκεῖ δύναμις Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἀντέστη σθεναρῶς διατηρήσασα τὰς θέσεις της ἐπὶ τετράωρον, παρὰ τὴν συντριπτικὴν ὑπεροχὴν τῶν ἀντιπάλων. Οἱ συμμορῖται ἐπέτυχον μόνον νὰ διεισδύσουν εἰς ἀκραίας συνοικίας, ὅπου ἐπυρπόλησαν κατοικίας καὶ καταστήματα, ἀπήγαγον 31 ἄτομα, κατὰ τὸ πλεῖστον γυναικόπαιδα καὶ μετέφερον δι' ὑποζυγίων τὰ λεηλατηθέντα, ἐγκαταλείψαντες τὴν χαραυγὴν τὸν ἀγῶνα πρὶν προλάβουν νὰ καταφθάσουν ἐνισχύσεις.

Τὴν 12ην Ἀπριλίου 1948 ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Ζαγορᾶς καὶ ὁ ἐκεῖ ἑδρεύων λόχος Χωροφυλακῆς ὑπέστησαν σφοδρὰν ἐπίθεσιν μεγάλων συμμοριακῶν δυνάμεων. Ἡ μάχη διήρκεσεν ἐπὶ τρίωρον. Τελικῶς οἱ συμμορῖται ὑπεχώρησαν ἀτάκτως ἐγκαταλείψαντες ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης 10 νεκρούς. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθησαν 4, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ διοικητὴς τοῦ λόχου Εὐάγ. Ἀντωνίου.

Τὴν 13ην Μαΐου 1948 δύναμις Χωροφυλακῆς Φαρσάλων, ἐπικουρουμένη ἀπὸ ΜΑΥ καὶ ἄλλας μονάδας ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος, συνεπλάκη ἐπὶ τρίωρον μετὰ συμμοριτῶν παρὰ τὸ χωρίον Φυλακὴ - Ἁλμυροῦ. Ἐφονεύθησαν 17 συμμορῖται καὶ συνελήφθησαν 10, μεταξὺ τῶν ὁποίων 3 γυναῖκες. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν πολλὰ εἴδη.

Τὴν νύκτα τῆς 19ης Ἰουνίου 1948, συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπετέθη διὰ βαρέων ὅπλων κατὰ τῆς φρουρᾶς Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς Ἀμπελῶνος - Λαρίσης. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη κατόπιν τετραώρου μάχης.

Οἱ συμμορῖται εἶχον τέσσαρας νεκροὺς καὶ 10 τραυματίας. Κατὰ τὴν ἀποχώρησιν ἓν τμῆμα συμμοριτῶν ἀπήγαγεν ἐκ τῶν ἀκραίων οἰκιῶν, τὰς ὁποίας εἶχε καταλάβει, 60 ἄτομα κατὰ τὸ πλεῖστον νεάνιδας.

Τὴν 2αν Ἰουλίου 1948 τὰ συγκροτήματα Πηλίου ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ καπετὰν Φεραίου ἐπετέθησαν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Μηλεῶν, ἔφθασαν δὲ μέχρι τῶν ἀκραίων οἰκιῶν, τὰς ὁποίας ἐπυρπόλησαν, ἀφοῦ ἐλεηλάτησαν. Αἱ δυνάμεις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ κατόπιν ὁλονυκτίου μάχης ἀπέκρουσαν τοὺς συμμορίτας, ἐκ τῶν ὁποίων ἐφονεύθησαν καὶ ἐτραυματίσθησαν 20.

Τὴν 11ην Αὐγούστου 1948, περὶ τὸ μεσονύκτιον, δύναμις ἄνω τῶν 800 συμμοριτῶν ἐπετέθη ταὐτοχρόνως κατὰ τῆς Καλαμπάκας καὶ τοῦ γειτονικοῦ Καστρακίου. Οἱ συμμορῖται εἶχον εἰσδύσει εἰς τὰς ἀκραίας συνοικίας τῆς Καλαμπάκας, λεηλατοῦντες καὶ διαρπάζοντες, καὶ ἐπετέθησαν σφοδρῶς κατὰ τῶν στρατιωτικῶν φυλακίων καὶ τοῦ Ἀστυνομικοῦ καταστήματος. Αἱ δυνάμεις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἠμύνθησαν κρατερῶς ὁλόκληρον τὴν νύκτα, τὴν δὲ

πρωίαν, ὁπότε κατέφθασαν ἐνισχύσεις, οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν ἀφήσαντες 16 νεκρούς, συνελήφθησαν δὲ δύο ἔνοπλοι συμμορίτισσαι. Φεύγοντες ἀπήγαγον 44 ἄτομα ἐπιλέξαντες νέους καὶ νεάνιδας. Ἐκ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων ἐφονεύθησαν 11 καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ διοικητὴς Χωροφυλακῆς μοίραρχος Ἀναστ. Ἀντυπάτης. Οἱ συμμορῖται ἐλεηλάτησαν ἐπίσης τὸ χωρίον Καστράκιον καὶ ἀπήγαγον 12 νεάνιδας.

Τὴν 29ην Αὐγούστου 1948, 30μελὴς συμμορία ἐπετέθη διὰ βαρέων ὅπλων κατὰ τῆς Μητροπόλεως - Καρδίτσης, ὅπου Σταθμὸς Χωροφυλακῆς καὶ μικρὰ δύναμις Στρατοῦ. Οἱ συμμορῖται μετὰ τρίωρον ἀγῶνα ἀπεκρούσθησαν μὲ ἀπωλείας 3 νεκροὺς καὶ 10 τραυματίας.

Τὴν 14ην Σεπτεμβρίου 1948, 700 ἕως 800 συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Ἁγιᾶς - Λαρίσης, ὑπερασπιζομένης ὑπὸ Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς. Διεισδύσαντες κατέστρεψαν τὸ ὑδραγωγεῖον καὶ τὸ τραπεζικὸν κατάστημα. Ἡ δύναμις Χωροφυλακῆς ἀγωνισθεῖσα ἡρωικῶς ἐκράτησε τὰ φυλάκιά της, ἕως ὅτου, ἐγγιζουσῶν ἐνισχύσεων, οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἐν σπουδῇ.

Τὴν πρωίαν τῆς 19 Νοεμβρίου 1948 πολυμελὴς συμμορία, ἀφ' οὗ ἀνετίναξεν ἐπιβατικὴν ἁμαξοστοιχίαν Καρδίτσης - Καλαμπάκας, συνεκρούσθη πρὸς τὴν ἐκ χωροφυλάκων φρουρὰν καὶ τοὺς σπεύσαντας ἄνδρας τοῦ Σταθμοῦ Φαναρίου. Οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν ἀφήσαντες τρεῖς νεκρούς.

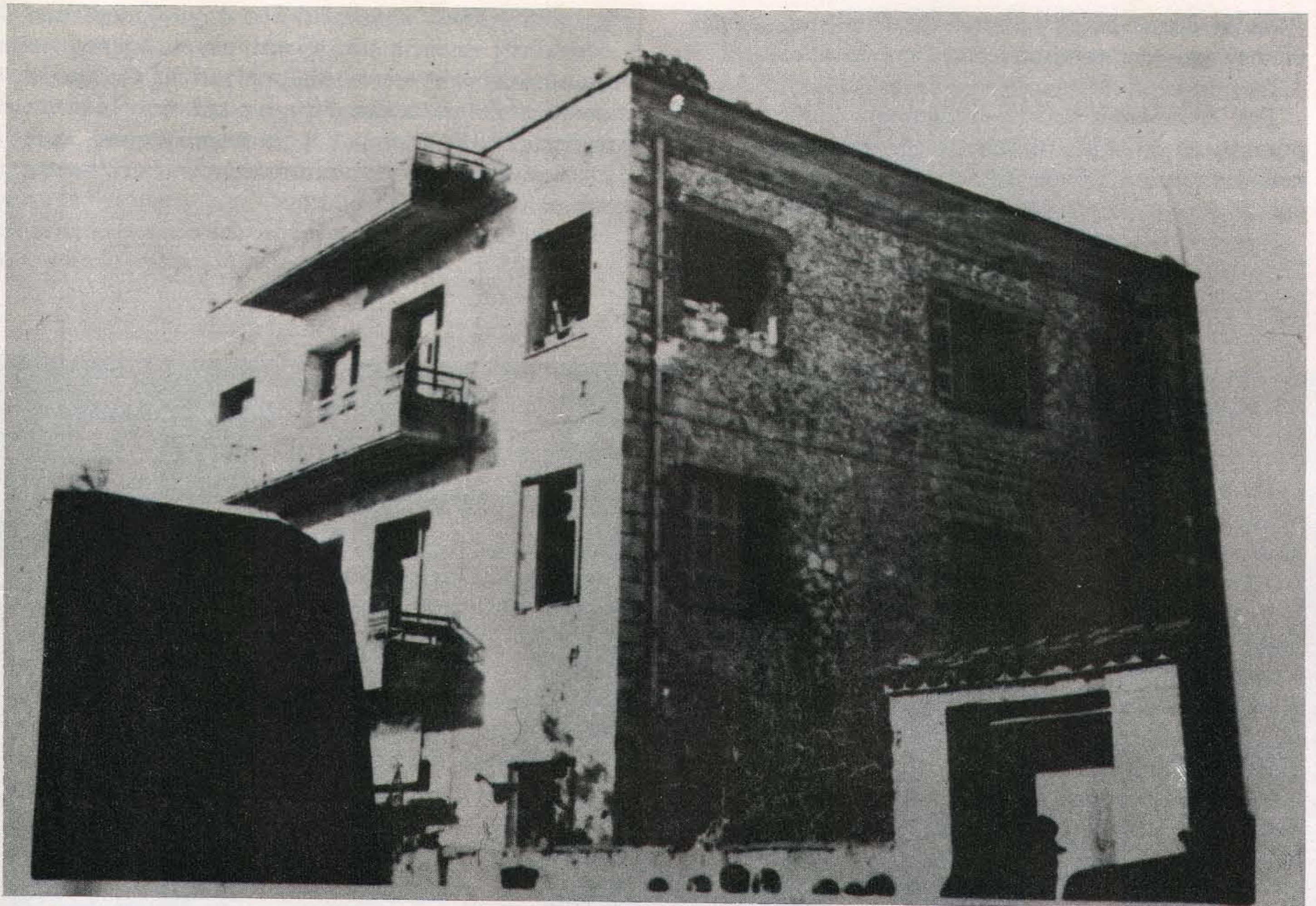
Τὴν νύκτα τῆς 11ης Δεκεμβρίου 1948, τὰ συνενωθέντα συμμοριτικὰ συγκροτήματα, ἀποτελέσαντα δύναμιν ἄνω τῶν 1500 ἀνδρῶν ἐφωδιασμένων ἐξ Ἀλβανίας διὰ πολυβόλων, ὅλμων, χειροβομβίδων καὶ αὐτομάτων, ἐπετέθησαν καὶ πάλιν αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τῆς πόλεως Καρδίτσης. Ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς παρέμεινεν ἐντὸς τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς πόλεως ὀχυρωθεῖσα εἰς διάφορα κτίρια, ἐν ᾧ τὴν ἄμυναν τῶν ἐξωτερικῶν φυλακίων ἀνέλαβεν ὁ ἐκεῖ ἑδρεύων λόχος Στρατοῦ. Διεξήχθησαν σφοδραὶ μάχαι διαρκέσασαι ἐπὶ 36 ὥρας. Πρὸ τῶν λυσσωδῶν ἐπιθέσεων τῶν συμμοριτῶν καὶ τοῦ συνεχοῦς σφυροκοπήματος ὑπὸ ὅλμων καὶ χειροβομβίδων, τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια ὑπέκυψαν καὶ αἱ φυλάσσουσαι αὐτὰ Στρατιωτικαὶ δυνάμεις συνεπτύχθησαν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως, ὅπου ἡ Χωροφυλακὴ μετὰ τοῦ Στρατοῦ διεξῆγεν ἀπεγνωσμένον ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐφορμούντων ἐχθρῶν. Πράγματι, οἱ συμμορῖται μετὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἐξωτερικῶν φυλακίων εἰσώρμησαν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως, ἀλλ' ἐθερίζοντο ἀπὸ τὸ πῦρ τῶν ὠχυρωμένων εἰς τὰ ἐπὶ ἐπικαίρων σημείων κτίρια, τὰ ὁποῖα οἱ συμμορῖται ἠγωνίζοντο νὰ ἀνατινάξουν μὲ χειροβομβίδας καὶ δυναμίτιδα. Ἐν τῷ μεταξὺ ἔσπευσε πρὸς βοήθειαν τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς πόλεως ἡ Ἀεροπορία, ἡ ὁποία ἀνακαλύψασα ἐπι ἀνοικτοῦ πεδίου συμμοριτικὸν λόχον ἱππικοῦ, διὰ πολυβολισμοῦ ἀπὸ χαμηλοῦ ὕψους τὸν ἐξώντωσε σχεδὸν ὁλοκληρωτικῶς. Ἡ ἀκλόνητος ἀντίστασις τῶν χωροφυλάκων, εἰς χεῖρας τῶν ὁποίων παρέμενον τὰ ἐντὸς τῆς πόλεως ὀχυρά, παρὰ τὰς λυσσώδεις ἐπιθέσεις τοῦ ἐχθροῦ, καὶ τὸ θεριστικὸν πῦρ τῆς Ἀεροπορίας, ἔκαμψαν τελικῶς τὸ μαχητικὸν μένος τῶν συμμοριτῶν. Κατὰ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς ἐπομένης ἐπωφεληθέντες τοῦ ἐπελθόντος σκότους, ἐγκατέλειψαν τὸν ἀγῶνα τραπέντες πρὸς τὰ γύρωθεν ὄρη. Αἱ ἀπώλειαί των ἦσαν σοβαρώταται. Κατεμετρήθησαν ἄνω τῶν 200 ἐγκαταλειφθέντων νεκρῶν, ἐγγὺς δὲ τῆς πόλεως κατέκειντο περὶ τοὺς 200 ἵπποι φονευθέντες ἀπὸ τοὺς πολυβολισμοὺς τῆς Ἀεροπορίας, ἐξοντωθέντος οὕτω, σχεδὸν ὁλοκληρωτικῶς, τοῦ ἐμποιοῦντος ἀνὰ τὴν Θεσσαλίαν τρόμον ἱππικοῦ τοῦ ἀρχισυμμορίτου Στέφου.

Ἐφονεύθησαν ἐκ μὲν τῆς Χωροφυλακῆς ὁ ὑπομοίραρχος Παπακωνσταντίνου Νικόλαος, εἷς ὑπενωμοτάρχης καὶ τρεῖς χωροφύλακες, ἐκ δὲ τοῦ Στρατοῦ δύο ἀξιωματικοὶ καὶ 10 στρατιῶται. Ἐπίσης ἐτραυματίσθησαν 10 ὁπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἀρκετοὶ στρατιῶται. Ὡσαύτως, ἓν ἀεροπλάνον, βληθέν, προσεγειώθη ἀνωμάλως διασωθέντων τῶν ἀνδρῶν του. Ἀλλ' οἱ συμμορῖται κατὰ τὸ διάστημα τῆς διαμονῆς των ἐντὸς συνοικιῶν τῆς πόλεως διέπραξαν ἀνηκούστους θηριωδίας. Ἐπυρπόλησαν ἢ ἐλεηλάτησαν ὑπὲρ τὰς 100 κατοικίας καὶ καταστήματα, ἐφόνευσαν 50 ἄτομα καὶ ἐτραυμάτισαν περὶ τὰ 100, φεύγοντες δὲ ἀπήγαγον εἰς τὰ ὄρη περὶ τὰ 500. Ἀλλ' ἡ ὁλοκληρωτικὴ καταστροφὴ τῆς πόλεως καὶ τοῦ πληθυσμοῦ της ἀπεσοβήθη χάρις εἰς τὴν ἡρωικὴν ἐπὶ 36 ὥρας ἀντίστασιν τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1948, μία 70μελὴς συμμορία ἐκ τῶν ὑπολειμμάτων τοῦ διασκορπισθέντος ἐκ Καρδίτσης συγκροτήματος ἐπετέθη κατὰ δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἑδρευούσης εἰς Κοτσερίον - Καρδίτσης. Μετὰ ἑξάωρον συμπλοκὴν οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν, ἀφοῦ ἀπήγαγον 2 ἄτομα καὶ ἐλεηλάτησαν πολλὰς κατοικίας, φονευθέντος ἑνὸς καὶ τραυματισθέντων πολλῶν ἐξ αὐτῶν.

Τὴν 19ην Δεκεμβρίου 1948 ὁ κύριος ὄγκος τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος ἐκ 1000 περίπου συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τῶν Σοφάδων - Καρδίτσης. Οἱ συμμορῖται, παρὰ τὰς σφοδρὰς ἐπιθέσεις των, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ καταλάβουν τὴν πολίχνην, ἀποκρουόμενοι ἀπὸ τὰ πέριξ αὐτῆς φυλάκια, εἰς τὰ ὁποῖα ἦσαν ὠχυρωμέναι δυνάμεις Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ. Ὁ ἀγὼν διήρκεσεν ἐπὶ εἰκοσάωρον, οἱ δὲ κατὰ κύματα ἐπιτιθέμενοι συμμορῖται ἀπεκρούοντο μὲ πολλὰς ἀπωλείας. Ἐν τῷ μεταξὺ κατέφθασαν ἐνισχύσεις, οἱ δὲ συμμορῖται, κινδυνεύοντες νὰ ἐξοντωθοῦν διὰ περικυκλώσεως, ἀπεμακρύνθησαν ἐσπευσμένως, ἀφήσαντες 100 νεκροὺς καὶ 7 αἰχμαλώτους.

Αἱ δύο ὁμαδικαὶ ἐκστρατεῖαι κατὰ τῆς Καρδίτσης καὶ τῶν Σοφάδων - Καρδίτσης, ἀποτελέσασαι τὰς πλέον συνδεδυασμένας, καλῶς ὠργανωμένας καὶ πλήρως συγχρονισμένου ὁπλισμοῦ πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων Θεσσα-

Τὸ οἴκημα τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Καρδίτσης κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν τὴν 11-13.12.1948. Διακρίνονται τὰ ἴχνη ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ πυρά.

λίας, κατέληξαν εἰς οἰκτρὰν ἀποτυχίαν, μετὰ βαρυτάτων ἀπωλειῶν. Ὁ συμμοριτισμὸς οὐδέποτε ἀνέλαβεν ἔκτοτε εἰς τὴν περιοχὴν αὐτήν. Ἡ μετέπειτα δρᾶσίς του περιωρίζετο μᾶλλον εἰς ληστρικὰς ἐπιχειρήσεις, αἰφνιδιασμοὺς πρὸς πρόσκαιρον κατάληψιν χωρίων καὶ Σταθμῶν μικρᾶς δυνάμεως, φόνους καὶ λεηλασίας. Καὶ ἐκεῖ δὲ ἀπετύγχανε κατὰ τὸ πλεῖστον χάρις εἰς τὴν ἔγκαιρον ἐπέμβασιν τῆς Χωροφυλακῆς. Συστηματικὰς ἐκστρατείας καὶ μάχας κατὰ Ἐθνικῶν δυνάμεων δὲν ἀπετόλμησε πλέον. Οὕτω παραθέτομεν, ὡς ἐν ἐπιλόγῳ τοῦ συμμοριτισμοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ, τινὰ τῶν τελευταίων ἐπεισοδίων πρὶν οὗτος ἐκπνεύσῃ ὁλοσχερῶς.

Τὴν 9ην Φεβρουαρίου 1949, συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Ἀργαλαστῆς-Μηλεῶν καὶ πρὶν προλάβουν νὰ σπεύσουν πρὸς καταδίωξίν του ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς ἐφόνευσεν ἕνα χωρικόν, ἐλεηλάτησεν οἰκίας καὶ ἀπήγαγε δεκάδα νέων.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 16ης Μαρτίου 1949, ἓν συμμοριακὸν συγκρότημα, δυνάμεως 250 ἀνδρῶν ὑπὸ τοὺς ἀρχικομμουνιστοσυμμορίτας Κολοβὸν καὶ Φεραῖον, ἐφωδιασμένον καὶ διὰ βαρέων ὅπλων, προσέβαλε τὸ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Ἀμπελῶνος-Τυρνάβου ἐνεδρεῦον ἔξωθι τῆς κωμοπόλεως. Πρὸ τῆς ἐπιθέσεως οἱ συμμορῖται εἶχον διαθέσει δυνάμεις εἰς ἐνέδρας πρὸς παρεμπόδισιν ἀποστολῆς ἐνισχύσεων. Οἱ χωροφύλακες τοῦ Ἀποσπάσματος ἀπέκρουσαν γενναίως σειρὰν ἐπιθέσεων καὶ ἐκράτησαν τὰς θέσεις των μέχρι τῆς ἐπομένης ὅτε Ἐθνικαὶ δυνάμεις καθυστερήσασαι διότι ἦσαν ὑποχρεωμέναι καθ' ὁδὸν νὰ ἀντιμετωπίζουν ἐλλοχευούσας δυνάμεις τῶν συμμοριτῶν κατέφθασαν εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης. Εὐθὺς ὡς ἀντελήφθησαν τὴν προσέγγισιν τῶν ἐνισχύσεων, οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἐνήργησαν σφοδρὰν ἀντεπίθεσιν. Περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς 17ης οἱ συμμορῖται βαλλόμενοι ἀπὸ δύο πλευρῶν ἐτράπησαν εἰς φυγήν, ἀφήσαντες εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης πολλὰ ὑποζύγια, ὅλμους, μυδραλλιοβόλα, ἀτομικὰ ὅπλα καὶ τὸ ἀρχεῖόν των. Ἐξ αὐτῶν ἐφονεύθησαν δέκα καὶ συνελήφθησαν 40. Ἐκ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων ἐφονεύθησαν δύο.

Τὴν 23ην Μαΐου 1949, 80μελὴς ἔφιππος συμμορία εἰσορμήσασα αἰφνιδιαστικῶς εἰς τὰ προάστια τῶν Τρικάλων, διήρπασε ζῶα καὶ τρόφιμα καὶ ἀπεμακρύνθη ἐν τάχει, πλὴν δυνάμεις Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ ἐγκατέστησαν παρὰ τὰ χωρία Ζούλιανης καὶ Παλαιοπύργου ἐνέδραν εἰς τὴν συμμορίαν,

ἡ ὁποία διεσκορπίσθη μὲ πολλὰς ἀπωλείας, φονευθέντων καὶ τῶν περισσοτέρων ἵππων της.

Τὴν 4ην Ἰουλίου 1949, ἰσχυρὰ συμμορία ἐπιχειρήσασα νὰ διέλθῃ τὸν Βάλτον τῆς περιοχῆς Δομοκοῦ, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν δυνάμεων Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ. Ἐξοντώθησαν τὰ περισσότερα μέλη της, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ δύο ἀρχισυμμορῖται.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς καὶ μέχρι λήξεως τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος, οἱ συμμορῖται τῆς Θεσσαλίας παύουν οἱανδήποτε ἐπιχείρησιν καὶ ὅσοι δὲν διέφυγον εἰς ἄλλας περιοχὰς ἢ δὲν παρεδόθησαν, καταδιώκονται ὑπὸ τῶν Ἀποσπασμάτων ὡς συνήθεις κακοποιοὶ καὶ ληστοφυγόδικοι.

18. ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΥ ΤΑΓΜΑΤΟΣ ΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΑΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐν Θεσσαλίᾳ δρᾶσιν τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς περιελάβομεν συνοπτικῶς εἰς τὰ δύο προηγηθέντα κεφάλαια τοῦ παρόντος Μέρους τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν ὑπὸ τῶν δυνάμεων τῆς Χωροφυλακῆς διεξαγωγὴν τοῦ συμμοριτοπολέμου ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῇ. Ἀλλὰ πρὸς πληρεστέραν διαφώτισιν κρίνομεν σκόπιμον, ὅπως παραθέσωμεν κατωτέρω τὰ κύρια σημεῖα τῆς, περὶ τῆς δράσεως τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς εἰς τὰς κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπιχειρήσεις, ἐκθέσεως τοῦ διοικητοῦ τοῦ Τάγματος τότε ἀντισυνταγματάρχου Εὐαγγέλου Σοφρᾶ. Ἐνταῦθα περιοριζόμεθα εἰς τὰ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ Θεσσαλίας, ἐπιφυλασσόμενοι ὅπως ἐπανέλθωμεν περὶ τῆς ἐν συνεχείᾳ δράσεως τοῦ Τάγματος ἐν Πελοποννήσῳ εἰς τὸ οἰκεῖον κεφάλαιον.

ΔΥΝΑΜΕΙΣ

«1. Στελέχη, ἀνώτεροι ἀξιωματικοί. Ταγματάρχαι 4 διοικηταὶ λόχων, συμφώνως τῇ ἀγγλικῇ συνθέσει.

2. Κατώτεροι ἀξιωματικοί. Μοίραρχοι 4 ὑποδιοικηταὶ λόχων. Διμοιρῖται ὑπομοίραρχοι καὶ ἀνθυπομοίραρχοι 13. Βοηθοὶ διμοιριτῶν ἀνθυπασπισταὶ 14. Ἐπιλοχίαι λόχων καὶ διαχειρισταὶ ὑλικοῦ 4. Προϊστάμενοι γραφείων κινήσεως ἀνθυπασπισταὶ 4.

3. Ὁπλῖται. 614, οἵτινες ἀπετέλουν τέσσαρας μηχανοκινήτους λόχους, τεσσάρων διμοιριῶν ἕκαστος καὶ διὰ τούτων ὡλοκληροῦτο ἡ ὅλη δύναμις τοῦ Τάγματος, ἥτις ἀνήρχετο ἐν συνόλῳ εἰς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας 658.

ΕΞΟΡΜΗΣΙΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
Εἰς περιφέρειαν
Ὀλύμπου - Κισσάβου - Ἐλασσόνος - Τυρνάβου

Τὴν 20ὴν Ἰουλίου 1946, τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα ἀνεχώρησεν ἐξ Ἀθηνῶν καὶ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 23ης ἰδίου ἀφίκετο εἰς Λάρισαν. Ἐκεῖθεν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀναπαύσεως προωθήθη εἰς Τύρναβον καὶ Ἐλασσόνα, καθότι ὑπεστηρίζετο ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὅτι αἱ εἰς τοὺς τόπους τούτους εὑρισκόμεναι Στρατιωτικαὶ δυνάμεις δὲν ἦσαν ἀρκεταὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀντικειμενικῶν των σκοπῶν.

Ἀπὸ τῆς 25ης Ἰουλίου, μέχρι τέλους ἰδίου, προπαρεσκευάσθημεν διὰ τὴν γενικὴν ἀνὰ τὸν Ὄλυμπον καὶ Κίσσαβον ἐξόρμησιν πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ ἀπαλλαγῆς τῶν περιοχῶν ἐκείνων ἐκ τῆς μάστιγος τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 1ην Αὐγούστου 1946, ἐκ Καλλιθέας - Ὀλύμπου, συμφώνως σχεδίῳ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ, ἤρχισαν αἱ ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις ἀνὰ τὸν Ὄλυμπον καὶ Κίσσαβον, εἰς ἃς ἔλαβε μέρος ὁλόκληρος ἡ δύναμις τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος. Ταύτας διηύθυνε προσωπικῶς ὁ διοικητὴς τῆς ΙΧης Μεραρχίας μὲ συμπαραστάτην τὸν ἀνώτερον διοικητὴν Χωροφυλακῆς Θεσσαλίας συνταγματάρχην Μιχ. Μαντούβαλον. Αἱ ἐπιχειρήσεις ἦσαν συνδεδυασμέναι μετὰ Στρατιωτικῶν τμημάτων καὶ διεξήχθησαν ἀπὸ τακτικῆς πλευρᾶς μετὰ περισσῆς ταχύτητος καὶ ἀκριβείας.

Τὰ πάντα ἐλειτούργησαν κανονικῶς, ὁ ἐχθρὸς ὅμως οὐδαμοῦ ἀνευρέθη πρὸς ἐκμηδένισιν. Ἐπετεύχθη ἑπομένως ἡ κατάληψις ὡρισμένων κέντρων ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου καὶ Κισσάβου, χωρὶς νὰ συντριβῇ ὁ ἐχθρός, ὅστις ἐπιμελῶς ἀπέφυγε τὴν μάχην.

Τὸ Τάγμα διετάχθη νὰ παραμείνῃ ἐν Ὀλύμπῳ ἕτοιμον ν' ἀντιμετωπίσῃ μόνον ὁλόκληρον τὸν ὄγκον τῶν ἐν αὐτῷ εὑρισκομένων συμμοριτῶν, ἔλαβε δέ, κατόπιν διαταγῶν τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ καὶ ΙΧης Μεραρχίας, τὴν κάτωθι διάταξιν:

ΚΑΛΛΙΘΕΑ ΟΛΥΜΠΟΥ - ΕΛΑΣΣΩΝ
Ἕδρα (Σταθμὸς Διοικήσεως)

1ος Μηχανοκίνητος Λόχος: Οὗτος κατόπιν διαταγῆς τῶν προλεχθεισῶν ἀρχῶν, δεύτερον Συγκρότημα. Μία διμοιρία αὐτοῦ ἐνετάχθη εἰς Καλλιπεύκην ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Καρασοῦλαν Θεόδωρον. Ἑτέρα μηχανοκίνητος διμοιρία αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Χατζόπουλον Δημήτριον καὶ εἶτα ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Ταβουλάρην Νικόλαον εἰς Γόννους. Αἱ λοιπαὶ δύο μηχανοκίνητοι διμοιρίαι εἰς Ραψάνην, ἔνθα καὶ ὁ ταγματάρχης Τριανταφύλλου Ὀδυσσεύς, διοικητὴς τοῦ Λόχου. Ἅπασαι αἱ ἀνωτέρω διμοιρίαι ἐνισχύθησαν καὶ δι' ἄνευ θητείας χωροφυλάκων.

2ος Μηχανοκίνητος Λόχος: Ὠνομάσθη πρῶτον

Συγκρότημα. Τοῦτο ἐκλιμακώθη ὡς ἀκολούθως: Μία μηχανοκίνητος διμοιρία ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Γιαννόπουλον Γεώργιον εἰς Καρυὰν Ὀλύμπου. Δύο μηχανοκίνητοι διμοιρίαι εἰς Κρυόβρυσην - Ὀλύμπου, ἔνθα καὶ ὁ διοικητὴς τοῦ Λόχου ταγματάρχης Γκίκας Γεώργιος. Ἑτέρα μηχανοκίνητος διμοιρία ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Χονδρογιάννην Ἰωάννην εἰς Ὀλυμπιάδα - Ὀλύμπου. Καὶ τοῦ Συγκροτήματος τούτου αἱ διμοιρίαι ἐπλαισιώθησαν δι' ἄνευ θητείας χωροφυλάκων.

Οἱ 3ος καὶ 4ος Μηχανοκίνητοι Λόχοι διετίθεντο ὑπὸ τῶν Στρατιωτικῶν ἀρχῶν κατὰ τὸ δοκοῦν αὐταῖς.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως κατεσκευάσθησαν διὰ τὰ 1ον καὶ 2ον Συγκροτήματα (Καρυὰν - Κρυόβρυσην - Καλλιπεύκην - Γόννους - Ραψάνην) χαρακώματα καὶ ἀμυντικαὶ γραμμαί, μερικαὶ τῶν ὁποίων ἐνισχύθησαν καὶ διὰ συρματοπλεγμάτων.

Ὁ ἐχθρὸς ἀντελήφθη ἀμέσως καὶ διέγνωσε τὴν ἀμυντικὴν κατάταξιν, συνεκέντρωσε μεγάλας δυνάμεις καὶ ἐπε-

Ἡ πρὸ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Καρδίτσης οἰκία Κόφα, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἠμύνθησαν ἐπὶ 3ήμερον οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν τῆς 11-13.12.1948. Ἐντὸς τῆς οἰκίας ταύτης ἐφονεύθη ὁ ὑπομοίραρχος Νικόλαος Παπακωνσταντίνου καὶ εἷς χωροφύλαξ.

τέθη κατὰ τῶν ἀμυντικῶν τούτων θέσεων ὡς ἑξῆς:

Εἰς Καρυὰν - Ὀλύμπου, κρούσεις διὰ μεγάλων δυνάμεων ἐναντίον ἁπάντων τῶν σημείων τῆς ἀμυντικῆς ταύτης θέσεως. Μετὰ πολύωρον καὶ ἄξιον ἰδιαιτέρου θαυμασμοῦ ἀγῶνα, ἡ ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Γιαννόπουλον Γεώργιον μηχανοκίνητος διμοιρία ἀντιμετώπισε τὴν ἐπίθεσιν καὶ κατετρόπωσε τὸν ἐχθρόν, τῇ βοηθείᾳ μιᾶς—προωθηθείσης—διμοιρίας ἐκ Κρυόβρυσης, ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Μητραλέξην Ἀντώνιον. Ἡ μάχη διήρκεσεν ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν.

Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἡμερῶν ὁ ἐχθρὸς ἐπετέθη μετὰ μεγάλων δυνάμεων εἰς Καλλιπεύκην. Τὴν ἐπίθεσιν ἀντιμετώπισεν ἡ ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Καρασοῦλαν Θεόδωρον μηχανοκίνητος διμοιρία τοῦ 1ου Λόχου ἐπενεγκοῦσα μεγάλην φθορὰν εἰς τοὺς συμμορίτας.

Μετὰ τὰς μάχας ταύτας, αἵτινες ἦσαν διαρκείας πολλῶν ὡρῶν, διετάχθη ἡ σύμπτυξις τοῦ Τάγματος πρὸς Λάρισαν, ἐπικειμένου τοῦ δημοψηφίσματος.

Ἐὰν οἱ Λόχοι οὗτοι δὲν εἶχον τὴν προλεχθεῖσαν διάταξιν καὶ ἦσαν συγκεντρωμένοι εἰς ὡρισμένας βάσεις, ἐξ ὧν νὰ ἐξώρμων πρὸς δίωξιν τῶν συμμοριτῶν, τ' ἀποτελέσματα θὰ ἦσαν συντριπτικὰ διὰ τοὺς ἀναρχικούς.

Δὲν ἠρωτήθη διὰ τὸ θέμα τοῦτο ὁ διοικητὴς τῆς Μονάδος, ἀλλὰ διετάχθη νὰ ἐκτελέσῃ τ' ἀποφασισθέντα ἐκ μέρους τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων (10-8-1946).

Τὸ ὅτι δὲ ἡ διάταξις τῶν 1ου καὶ 2ου Συγκροτημάτων δὲν ἦτο ἡ ἐνδεδειγμένη, ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς δράσεως τῶν 3ου καὶ 4ου Μηχανοκινήτων Λόχων, οἵτινες ἐνεργοῦντες ὡς σύνολα, χωρὶς νὰ εἶναι κατανεμημένοι εἰς διαφόρους περιοχάς, ἐπέφερον πλήγματα κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἄνευ ἀξιοσημειώτων ἀπωλειῶν.

Εἰς Ὄλυμπον καὶ Κίσσαβον ἐδόθησαν αἱ ἑπόμεναι μάχαι καὶ συμπλοκαὶ ἐκ μέρους μόνου τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος, ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1946 μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου ἰδίου ἔτους, παραλειπομένων τῶν μικροεπαφῶν, αἵτινες ἦσαν καθημεριναί, ἀλλ' ἄνευ σημασίας.

1ος Μηχανοκίνητος Λόχος

Ἔδωσε τὰς ἑπομένας μάχας: 1. Μάχη Καλύβια - Ζυγογιάννη Ὀλύμπου 1-8-1946, 2. Μάχη Καλλιπεύκη - Νεζερὸς Ὀλύμπου 21-8-1946, 3. Μάχη Ἐλατείας - Λαρίσης Ὀλύμπου 5-9-1946, 4. Μάχη Ἀργυροπουλίου Τυρνάβου 9-10-1946, 5. Μάχη Μακρυχωρίου - Λαρίσης 26-9-1946.

2ος Μηχανοκίνητος Λόχος

1. Μάχη Καλύβια - Ζυγογιάννη Ὀλύμπου 10-8-1946, 2. Μάχη Ὀλυμπιάδος - Ὀλύμπου 10-8-1946, 3. Μάχη Καρυᾶς -Ὀλύμπου 14-8-1946, 4. Μάχη Συκουρίου - Λαρίσης 27-8-1946, 5. Μάχη Μακρυχωρίου - Λαρίσης 6-9-1946, 6. Μάχη Σλεμίτσης - Ἁγιᾶς 16-9-1946, 7. Μάχη Διστράτου - Μαυροβουνίου 28-9-1946, 8. Μάχη Παληολιβαδίου - Μαυροβουνίου 25-10-1946, 9. Μάχη Πατραγκούνα - Μαυροβουνίου 1-10-1946, 10. Μάχη Κουλούρη - Μαυροβουνίου 30-10-1946.

3ος Μηχανοκίνητος Λόχος

1. Μάχη Ἀργυροπουλίου - Τυρνάβου 31-7-1946, 2. Μάχη ἔξωθι Ραψάνης 9-8-1946, 3. Μάχη Ἀθανάτης - Ἁγιᾶς 13-8-1946, 4. Μάχη Ἐλατείας - Λαρίσης 26-8-1946, 5. Μάχη Ὑψώματα Ἐλατείας - Λαρίσης 27-8-1946, 6. Μάχη Μαρμάριανης - Ἁγιᾶς 30-8-1946.

4ος Μηχανοκίνητος Λόχος

1. Μάχη Ἀργυροπουλίου - Τυρνάβου 9-8-1946, 2. Μάχη Γραμμένης Ὀξυᾶς περιφερείας Σερβίων 10-8-1946, 3. Μάχη Λιβαδίου Ἐλασσόνος 15-8-1946.

Ἀπεχώρησαν ἐκ τοῦ Τάγματος οἱ ταγματάρχης Γκίκας Γεώργιος καὶ ὑπομοίραρχος Τζαμαλούκας Αἴας, ὑποβαλλόντες αἰτήσεις ἀποστρατείας τὴν 30-8-1946. Ὁ ταγματάρχης Βαλσαμάκης Σταῦρος, ὁ ἥρως οὗτος, ἠχρηστεύθη τραυματισθεὶς εἰς τὴν μάχην τῆς Τσούξιανης καὶ Μαρμάριανης περιφερείας Ἁγιᾶς - Λαρίσης τὴν 29-8-1946. Ἐπίσης ἀπεχώρησε καὶ ὁ μοίραρχος Ρέτσος Γεώργιος τραυματισθεὶς τὴν 27-8-1946. Οὕτως, αἱ διοικήσεις τῶν δύο Λόχων ἀνελήφθησαν τοῦ μὲν 2ου ὑπὸ τοῦ μοιράρχου Κυριάκη Παύλου, τοῦ δὲ 3ου Λόχου ὑπὸ τοῦ μοιράρχου Κόλλια Ζαχαρία, τῶν 4ου καὶ 1ου διατηρηθεισῶν ὑπὸ τῶν ταγματαρχῶν Μπεθάνη Γεωργίου καὶ Τριανταφύλλου Ὀδυσσέως.

ΤΟ ΤΑΓΜΑ ΕΝ ΜΑΓΝΗΣΙᾼ

Ἀπεφασίσθη ἐκ μέρους τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ ἡ μεταστάθμευσις τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος εἰς τὸν Νομὸν Μαγνησίας. Δύο Λόχοι αὐτοῦ ὁ 2ος καὶ ὁ 3ος ὑπὸ τοὺς μοιράρχους Κυριάκην Παῦλον καὶ Κόλλιαν Ζαχαρίαν, προηγήθησαν καὶ ἔλαβον μέρος εἰς ἐπιχειρήσεις μετὰ Στρατιωτικῶν τμημάτων. Ὁλόκληρον τὸ Τάγμα ὑπήχθη ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς 83ης Στρατιωτικῆς Περιοχῆς.

Ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1946, εἰς ἐκτέλεσιν διαταγῆς τῆς 83ης Στρατιωτικῆς Περιοχῆς, τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα ἔλαβε τὴν ἑπομένην διάταξιν:

Ἕδρα Τάγματος καὶ 1ου Μηχανοκινήτου Λόχου Βόλος. Διοικητὴς 1ου Λόχου ταγματάρχης Τριανταφύλλου Ὀδυσσεύς.

2ος Μηχανοκίνητος Λόχος. Ὀρεινὸν Χωρίον Βουλγαρινὴ - Μαυροβουνίου περιφερείας Ἁγιᾶς Λαρίσης (διοικητὴς μοίραρχος Κυριάκης Παῦλος).

3ος Μηχανοκίνητος Λόχος. Ὀρεινὴ Περιοχὴ Κεραμιδίου Πηλίου (διοικητὴς μοίραρχος Κόλλιας Ζαχαρίας).

4ος Μηχανοκίνητος Λόχος. Κανάλια (ἄνωθεν Λίμνης Βοιβηΐδος) διοικητὴς ταγματάρχης Μπεθάνης Γεώργιος.

Ὁ 1ος Μηχανοκίνητος Λόχος τῆς ἕδρας εἶναι ζήτημα ἐὰν ἀνεπαύθη ἐν Βόλῳ δύο ὁλοκλήρους ἡμέρας κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν αὐτῷ διαμονῆς του. Ἐνηργοῦντο συνεχεῖς ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῶν ἑτέρων λόχων ὑπὸ σκληροτάτας καιρικὰς συνθήκας, ἀνὰ τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Πηλίου καὶ Ἁλμυροῦ, χωρὶς νὰ δίδεται ὁ χρόνος τῆς προσηκούσης ἀναπαύσεως εἰς τὸν λόχον τοῦτον, ἕνεκεν τῆς διαθέσεώς του συντόμως διὰ τὸν ἴδιον σκοπόν. Ὑπῆρξαν περιπτώσεις καθ' ἃς ἐπα-

Ἡ ἔναντι τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Καρδίτσης οἰκία ἀπὸ τοῦ παραθύρου τῆς ὁποίας ἐπυροβολήθη καὶ ἐφονεύθη ὁ ὑπομοίραρχος Νικόλαος Παπακωνσταντίνου.

νήρχετο τὰς ἑσπερινὰς ὥρας εἰς τὴν βάσιν του καὶ τὰς πρωινὰς ἀνεχώρει πάλιν δι' ἐπιχειρήσεις, κατόπιν διαταγῶν καὶ σχεδίων τῆς 83ης Στρατιωτικῆς Περιοχῆς. Εἰς τὰς περιοχὰς τῶν λοιπῶν τοῦ Τάγματος ἐν Πηλίῳ κλιμακωμένων λόχων ἐνηργοῦντο ἐπιθεωρήσεις μετ' ἐπιστροφῆς εἰς τὴν ἕδραν.

Ὁ 2ος Μηχανοκίνητος Λόχος ὅστις εὑρίσκετο εἰς Βουλγαρινὴ - Μαυροβουνίου, τουτέστιν πέραν τοῦ Νομοῦ Μαγνησίας, εἶχε φθάσει εἰς τοιοῦτον σημεῖον κοπώσεως, ὥστε προέβαλλεν ὡς ἄμεσος ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ἡ μεταστάθμευσίς του εἰς τὴν ἕδραν, δι' ἀνάπαυσιν καὶ ἀνασυγκρότησιν. Κατόπιν ἀλλεπαλλήλων ἐπιμόνων ἀναφορῶν καὶ διαβημάτων ἐπετεύχθη ἡ ἔκδοσις διαταγῆς περὶ μετασταθμεύσεως τοῦ λόχου τούτου εἰς Βόλον, μὲ τὴν ἐντολὴν ὅπως εἰς τὴν θέσιν του ἐγκατασταθῇ κατόπιν διαταγῆς τοῦ Β΄ Σώματος Στρατοῦ τμῆμα Πεζικοῦ. Ἐν τέλει οὗτος ἀφίκετο εἰς τὴν ἕδραν καὶ οὐδεμία μονὰς Στρατοῦ μετέβη εἰς Βουλγαρινὴν μέχρι τῆς μετακινήσεως τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος ἐκ Μαγνησίας. Μετὰ τὴν

ἄφιξιν τοῦ 2ου Μηχανοκινήτου Λόχου εἰς Βόλον τὸ Τάγμα ἔλαβε τὴν ἑπομένην διάταξιν:

1ος Μηχανοκίνητος Λόχος: Δύο διμοιρίαι αὐτοῦ εἰς Ζαγορὰν καὶ ἕτεραι δύο εἰς Τσαγγαράδαν (Πηλίου). Διοικητὴς ταγματάρχης Τριανταφύλλου Ὀδυσσεύς.

2ος Μηχανοκίνητος Λόχος: Βόλος. Διοικητὴς μοίραρχος Κυριάκης Παῦλος.

3ος Μηχανοκίνητος Λόχος: Κεραμίδι Πηλίου. Διοικητὴς μοίραρχος Κόλλιας Ζαχαρίας καὶ ἀπὸ 5-12-46 μοίραρχος Κουρετζῆς Βασίλειος.

4ος Μηχανοκίνητος Λόχος: Κανάλια - Πηλίου - Μαυροβουνίου ἄνωθεν λίμνης Βοιβηΐδος. Διοικητὴς ταγματάρχης Μπεθάνης Γεώργιος, ἀπὸ 21-11-1946 ὑπομοίραρχος Μοῦρτος Γεώργιος, ἀπὸ 20-12-1946 ἀνθυπομοίραρχος Κοντινάκης Νικόλαος, ἀπὸ 2-1-47 ἀνθυπομοίραρχος καὶ ἤδη ὑπομοίραρχος Παπαϊωάννου Ἀθανάσιος, καὶ ἀπὸ 16-3-1947 μοίραρχος Παναγιωτακόπουλος Νικόλαος. Ἅπαντες οἱ Λόχοι ἐφωδιάσθησαν δι' ἀσυρμάτων τῶν 22 καὶ τοιουτοτρόπως ἀπέκτησαν ἄριστα μέσα διαβιβάσεων. Μὲ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τῶν Λόχων καθωρίσθησαν ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς 83ης Στρατιωτικῆς Περιοχῆς ζῶναι εὐθύνης τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος.

Οἱ Λόχοι τουτέστιν ἐξώρμων ἐκ τῶν βάσεών των καὶ ἐνήργουν ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν εἴτε μεμονωμένοι εἴτε ἐν συνδυασμῷ μεταξύ των. Οὐδὲ εἷς στρατιώτης διετίθετο πρὸς ἐνίσχυσιν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Χωροφυλακῆς ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν. Ὑπῆρχον εἰς Βόλον δύο συντάγματα Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ καὶ Κέντρον Βασικῆς Ἐκπαιδεύσεως, δυνάμεως δύο ἢ τριῶν πλήρων ταγμάτων.

Μετὰ τοῦ 2ου Λόχου (Λόχου Διοικήσεως) καὶ λοιπῶν ἐνηργοῦντο συνδεδυασμέναι ἐπιχειρήσεις ἐκ διαφόρων θέσεων καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ χειμῶνος τοῦ 1946-1947 συμφώνως τοῖς σχεδίοις τῆς 83ης Στρατιωτικῆς Περιοχῆς. Ὁ 2ος Λόχος ἐπεφορτίζετο καὶ μὲ ἐκτάκτους ἀποστολὰς καὶ πάντοτε εὑρίσκετο ἐν κινήσει πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν.

Ἅπασα ἡ δύναμις τοῦ Τάγματος ἐκινεῖτο διαρκῶς ἐλάχιστα ἀναπαυομένη καὶ ἑτοίμη μὲ τὸ ὅπλον ἀνὰ χεῖρας, πρὸς ματαίωσιν τῶν προθέσεων τῶν ἀναρχικῶν, οἵτινες ἦσαν πολυπληθεῖς εἰς τὴν περιοχὴν δράσεώς του.

Ἐκτὸς ὅμως τοῦ ἀγῶνος κατὰ τῶν συμμοριτῶν οἱ Λόχοι, ἰδίᾳ οἱ κλιμακωμένοι εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχάς, τουτέστιν οἱ 1ος, 3ος καὶ 4ος, ἐπάλαισαν σκληρῶς καὶ κατὰ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, καθ' ὅσον ὁ ἐνσκήψας χειμὼν ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1946 - Μαρτίου 1947, ἦτο βαρὺς καὶ μὲ πτῶσιν ἀφθόνου χιόνος. Ἀποτέλεσμα τῶν δυσμενῶν τούτων καιρικῶν συνθηκῶν ἦτο ἡ ἀποκοπὴ τῶν προλεχθέντων τμημάτων ἐκ τῆς βάσεως τοῦ Τάγματος, μὲ ἐπακόλουθα τὴν δυσχέρειαν τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ των καὶ τὴν καταβολὴν ὑπερανθρώπων προσπαθειῶν, πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς τροφοδοσίας των.

Ἀλλὰ καὶ ὁ 2ος Μηχανοκίνητος Λόχος (τῆς ἕδρας) δὲν εἶχε καλλιτέραν τύχην ἕνεκεν τῆς διηνεκοῦς κινήσεώς του.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ χειμῶνος οἱ Λόχοι ἔδωκαν σκληρὰς μάχας κατὰ τῶν συμμοριτῶν, αἵτινες ἀναφέρονται κατωτέρω καὶ αἱ ὁποῖαι λεπτομερῶς διεπιστώθησαν διὰ προανακρίσεων ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ἡ ἀπονομὴ ἠθικῶν ἀμοιβῶν.

Ἐν Μαγνησίᾳ ἐδόθησαν αἱ ἑπόμεναι μάχαι:

1ος Μηχανοκίνητος Λόχος

1. Μάχη Κισσοῦ-Πηλίου 25-12-1946, 2. Μικροσυμπλοκὴ Στεφάνι Βαλογιάννη (Πηλίου) 27-11-1946, 3. Μικροσυμπλοκὴ Χορευτοῦ-Ζαγορᾶς 21-10-1946, 4. Μικροσυμπλοκὴ Μητζέλας-Πηλίου 13-3-1947.

2ος Μηχανοκίνητος Λόχος

1. Μάχη Καλαμακίου-Πηλίου 21-10-1946, 2. Μάχη Σκλήθρου-Μαυροβουνίου 2-11-1946, 3. Μάχη Παληολιβαδίου-Μαυροβουνίου 1-12-1946, 4. Μάχη Λομβάρδας Μακρυνίτσης 7-1-1947, 5. Μάχη Ἁγίου Ἰωάννου Σούρπης-Ἁλμυροῦ 9-1-1947.

3ος Μηχανοκίνητος Λόχος

1. Μάχη Μπρουσουβάλα-Κεραμιδίου 27-9-1946, 2. Μάχη Σκλήθρου-Μαυροβουνίου 31-10-1946, 3. Μάχη Ἀερινοῦ-Καναλίων 7-11-1946, 4. Μάχη Σκλήθρου-Μαυροβουνίου 27-11-1946, 5. Μάχη Βενέτου-Πηλίου 20-2-1947.

4ος Μηχανοκίνητος Λόχος

1. Μάχη Καλαμακίου-Πηλίου 21-10-1946, 2. Μάχη Κάτω Κερασιᾶς 3-12-1946, 3. Μάχη Ἄνω Κερασιᾶς 3-12-1946, 4. Μάχη Μοναστήρι-Παναγιᾶς-Λέστιανης 2-2-1947, 5. Μάχη Κάπρονα-Πηλίου 7-1-1947, 6. Μάχη Βενέτου-Πηλίου 20-2-1947, 7. Μάχη Ἄνω Κερασιᾶς 7-11-1947, 8. Μάχη Γλαφυρῶν - Πηλίου 31-12-1947, 9. Μάχη Μοναστήρι - Παναγιᾶς - Λέστιανης 7-1-1947.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΕΙΣ ΒΟΛΟΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου 1947, συνεκροτήθη ἡ Στρατιὰ Βορείου Ἑλλάδος καὶ ἐγκατεστάθη σχεδὸν ταὐτοχρόνως ὁ διοικητὴς καὶ τὸ Ἐπιτελεῖον αὐτῆς εἰς Βόλον. Ἔκτοτε τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα διηυθύνετο καὶ ἐνήργει ἐπιχειρήσεις κατόπιν διαταγῆς τῆς Στρατιᾶς. Ἡ πρώτη ἐπιχείρησις τῆς Στρατιᾶς εἰς ἣν ἔλαβε μέρος ὁλόκληρον τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα, ἔφερεν τὸ ὄνομα «ΑΣΤΑΚΟΣ». Ἐγένετο διὰ 4 Λόχων τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος καὶ 4 Λόχων Πεζικοῦ.

Οἱ Μηχανοκίνητοι Λόχοι ἐπέτυχον καὶ ἐξετέλεσαν θαυμάσια τοὺς ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς τῆς ἀποστολῆς των, συμφώνως τῷ σχεδίῳ, διευθυνόμενοι προσωπικῶς ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τοῦ Τάγματος μὲ ἕδρας διοικήσεως τὴν Κάτω Κερασιὰν καὶ Κανάλια τῆς λίμνης Βοιβηΐδος Πηλίου. Ἐπίσης τὴν αὐτὴν ἀπόδοσιν εἶχον καὶ οἱ τρεῖς μόνον Λόχοι Στρατοῦ. Ἡ ἐπιχείρησις δὲν εἶχε τ' ἀναμενόμενα ἀποτελέσματα καὶ δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἀπέτυχεν. Οὕτως, ἤρχισε καὶ ἔληξεν ἡ πρώτη ἐπιχείρησις τῆς Στρατιᾶς.

Τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα Χωροφυλακῆς ἀπέδειξε κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην, ὅτι ἦτο ἐπίλεκτος μαχητικὴ μονὰς διὰ τοιούτου εἴδους ἀγῶνας.

Μετὰ ταῦτα εἰς τὸν διοικητὴν τοῦ Τάγματος ἀνετέθη ὑπὸ τῆς Στρατιᾶς ἡ διοίκησις ἁπάντων τῶν τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ λόχων Στρατοῦ, διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ Πηλίου ἐκ τῶν συμμοριτῶν. Κατηρτίσθησαν σχέδια ἐνεργείας καὶ ἐπιχειρήσεων μὲ τὴν κρυπτογραφικὴν ὀνομασίαν «Ἐπιχειρήσεις». Συνταγματάρχης Χωροφυλακῆς Ἀγγελίδης Γεώργιος.

Αἱ δυνάμεις ἐνετάχθησαν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἐρευνηθῇ ὁλόκληρον τὸ Πήλιον καὶ νὰ δημιουργηθῇ διὰ συνδεδυασμένης προελάσεως—οὕτως εἰπεῖν—ἕνα γενικὸν σάρωμα καὶ ἁλώνισμα ἁπασῶν τῶν ἀνταρτοκρατουμένων περιοχῶν.

Ἐκ τῆς Ἀργαλαστῆς, ἥτις ὡρίσθη ὡς βάσις τῆς διοικήσεως, διεκρίνοντο τὰ ἄκρα τοῦ Νομοῦ Εὐβοίας καὶ ἦτο ἐν ὄψει ὁλόκληρος ὁ Νομὸς Μαγνησίας, ὅστις θὰ ἠρευνᾶτο μὲ διάταξιν σχήματος ριπιδίου. Εἰς τὸν Σταθμὸν Διοικήσεως ἀφίκετο καὶ παρέμεινε καὶ ὁ συνταγματάρχης ἐπιθεωρητὴς Χωροφυλακῆς Ἀγγελίδης Γεώργιος, ἵνα ἀμέσως καὶ αὐτοπροσώπως παραστῇ εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις διὰ τὴν καλλιτέραν ἐπιτυχίαν των.

Δυστυχῶς γεγονότα τῆς περιοχῆς Λαμίας ἀνέτρεψαν τ' ἀποφασισθέντα, προτοῦ ταῦτα τεθῶσιν εἰς ἐφαρμογήν. Διὰ σήματος τῆς Στρατιᾶς διετάχθη ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἡ προώθησις τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος πρὸς Ὄθρυν-Δομοκὸν-Φάρσαλα-Λαμίαν.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΥ ΤΑΓΜΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΔΟΜΟΚΟΥ-ΦΑΡΣΑΛΩΝ-ΛΑΜΙΑΣ

Τὴν 9-4-1947 ἀνεχώρησαν τὰ πρῶτα κλιμάκια τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος πρὸς Λαμίαν, ὡς ἀκολούθως:

4ος Μηχανοκίνητος Λόχος: Ὑπὸ τὸν μοίραρχον Παναγιωτακόπουλον Νικόλαον, ἐκ Καναλίων τῆς λίμνης Βοιβηΐδος εἰς Λαμίαν μέσῳ Λαρίσης καὶ Δομοκοῦ.

2ος Μηχανοκίνητος Λόχος: Ὑπὸ τὸν μοίραρχον Κυριάκην Παῦλον ἐξ Ἀργαλαστῆς Πηλίου εἰς Λαμίαν μέσῳ Βόλου-Ἁλμυροῦ.

1ος καὶ 3ος Μηχανοκίνητοι Λόχοι: Ὑπὸ τοὺς ὑπομοίραρχον Χατζόπουλον Δημήτριον καὶ μοίραρχον Κουρετζῆν Βασίλειον, μετὰ τῆς Διοικήσεως τοῦ Τάγματος, ἐκ Νεοχωρίου Πηλίου καὶ Κεραμιδίου Πηλίου μέσῳ Βόλου-Λαρίσης-Φαρσάλων εἰς Δομοκόν, ὅστις ὡρίσθη προσωρινὸς Σταθμὸς Διοικήσεως.

Ὀλίγον πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως ἐκ Μαγνησίας εἶχε συγκροτηθῆ ἐν Βόλῳ τὸ 21ον Τάγμα Χωροφυλακῆς, ὅπερ ἐγκατεστάθη εἰς τὰς θέσεις τοῦ Μηχανοκινήτου καὶ οὕτω κατὰ τὴν ἀποχώρησίν του ἐκ τῆς περιοχῆς ταύτης τὸ Πήλιον ἐπετηρεῖτο ὑπὸ τοῦ 21ου Τάγματος Χωροφυλακῆς.

Ἐπιχειρήσεις Ὄθρυος-Ἀγράφων-Οἴτης

Ἀπὸ 21-4-1947 ἤρχισαν αἱ ἐπιχειρήσεις ἐκ μέρους τῆς Στρατιᾶς καὶ Β΄ Σώματος Στρατοῦ εἰς Ὄθρυν καὶ Ἄγραφα μὲ τὰς ὀνομασίας «Ἐπιχειρήσεις Ὄθρυος» (ΣΠΟΥΡΓΙΤΗΣ) εἰς ἃς ἔλαβε μέρος ὁλόκληρον τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα. Ἕδρα Διοικήσεως τὰ χωρία Μηλιταία-Χιλιαδοῦ ἐπὶ τῆς Ὄθρυος.

Εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τῆς Ὄθρυος παρευρίσκετο καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτῆς καὶ ὁ ἐπιθεωρητὴς Χωροφυλακῆς συνταγματάρχης Ἀγγελίδης Γεώργιος, εἰς τοὺς Σταθμοὺς Διοικήσεως.

Εἰς τὴν Ὄθρυν τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα προωρίσθη ὡς μονὰς κρούσεως, ἥτις θὰ ἐνήργει τὴν ἐπίθεσιν πρὸς ἐξουδετέρωσιν πολυπληθῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων καὶ κατάληψιν χωρίων, εἰς ἅτινα εἶχεν ἐπιβληθῆ τὸ κομμουνιστικὸν καθεστώς. Ἅπαντα τὰ λοιπὰ τμήματα Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ἅτινα ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἦσαν ἐφεδρεῖαι ἐντεταγμέναι εἰς διαφόρους θέσεις.

Ἡ ἐπίθεσις καὶ προέλασις τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος εἰς τὴν Ὄθρυν ἦσαν τοιαῦται ὥστε ἐπροκάλεσαν τὸν γενικὸν θαυμασμὸν καὶ τὰ συγχαρητήρια ἁπάντων τῶν στρατιωτικῶν ἡγητόρων—Ἀρχηγοῦ Χωροφυλακῆς καὶ Ὑπουργοῦ.

Τ' ἀποτελέσματα ἦσαν συντριπτικὰ διὰ τοὺς συμμορίτας, ἅτινα ἀνεφέρθησαν λεπτομερῶς κατὰ τὴν τότε ἐποχήν. Ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, εἰς τὴν Ὄθρυν διελύθησαν καὶ ἀποσυνετέθησαν ἅπαντα τὰ συμμοριακὰ τάγματα καὶ ἐπεβλήθη τὸ Κράτος τοῦ Νόμου.

Μετὰ τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην ἀπεφασίσθη ἐντελῶς ἀμελετήτως καὶ ἀβασανίστως παρὰ τοῖς ἁρμοδίοις ὁ διαχωρισμὸς τοῦ Τάγματος εἰς δύο διάφορα Σώματα Στρατοῦ, εἰς δύο Στρατιωτικὰς Περιοχάς. Ἡ ἀρίστη μαχητικὴ ἀξία καὶ ἀπόδοσις τοῦ συνόλου ὑπελόγισαν ὅτι θὰ ὑπάρξῃ καὶ εἰς τὸν διαχωρισμόν.

Δύο Λόχοι τοῦ Τάγματος ὁ 2ος καὶ 4ος ἐτέθησαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς 71ης Περιοχῆς Λαμίας τοῦ Α΄ Σώματος Στρατοῦ. Οἱ 1ος καὶ 3ος ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Τάγματος εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Β΄ Σώματος Στρατοῦ.

Οὕτω, διεχωρίσθη τὸ Τάγμα καὶ διετέθη εἰς δύο Σώματα εἰς δύο διαφόρους Στρατιωτικὰς Περιοχὰς καὶ ἐστερήθησαν τῆς διοικήσεώς των, τουτέστιν τοῦ φυσικοῦ των ἡγήτορος, δύο Λόχοι τοῦ Τάγματος.

Ὑπὸ τὴν αὐτοπρόσωπον ἡγεσίαν τοῦ διοικητοῦ οἱ 1ος καὶ 3ος Λόχοι ἔλαβον μέρος εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τῶν Ἀγράφων μὲ σταθμοὺς Διοικήσεως τὰς περιοχὰς Λεονταρίου-Καρδίτσης-Νεζερὸν καὶ Παναγίαν τῆς λίμνης Ξινιάδος.

Κατὰ τὴν ἐξερεύνησιν ταύτην ἐπετεύχθησαν ἀποτελέσματα λίαν καλά, συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι συμμορῖται, κατεσχέθησαν ὅπλα καὶ γενικῶς ἡ Μηχανοκίνητος διλοχία ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ διοικητοῦ τοῦ Τάγματος ἔφθασεν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Σμοκόβου μαχομένη συνεχῶς.

Ἐνῷ συνέβαινον τ' ἀνωτέρω, διὰ σήματος τοῦ μοιράρχου Κυριάκη Παύλου ἐγένετο γνωστὸν ὅτι ἡ ἐν τῇ περιοχῇ Λαμίας Μηχανοκίνητος διλοχία, ἀφοῦ ἀπέσπασε τὰ ἐπανειλημμένα συγχαρητήρια τοῦ ταξιάρχου καὶ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ, διετέθη τόσον κακῶς καὶ ὑπεβλήθη

εἰς τοιαύτας ταλαιπωρίας, ὥστε ἔφθασεν εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀπογνώσεως.

Εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς τῆς Οἴτης, εἶχε παραμείνει κλιμακωμένη ἡ Μηχανοκίνητος διλοχία εἰς τὰ χωρία Κομποτάδες-Μεξάτες-Λουτρὰ Ὑπάτης (4ος Μηχανοκίνητος Λόχος ὑπὸ μοίραρχον Παναγιωτακόπουλον Νικόλαον) -Ὀρεινὴ Ὑπάτη.

Ὁ διοικητὴς τοῦ 2ου Μηχανοκινήτου Λόχου μοίραρχος Κυριάκης, τεραστίας ἀντοχῆς καὶ ἀξίας ἀξιωματικός, ἦτο σχεδὸν ἀνάπηρος ἐκ τῶν κακουχιῶν καὶ τῆς ψύξεως. Οἱ ἄνδρες τελείως ἐξηντλημένοι ἐκ τῶν συνεχῶν καὶ ἀενάων πορειῶν, ὧν ἕνεκεν ἀρκετοὶ αἱμόπτυον. Ὁ μοίραρχος Παναγιωτακόπουλος Νικόλαος ἀπέκρυπτεν ἐπιμελῶς τὰς μικροαιμοπτύσεις του καὶ παρεῖχεν ἐξαιρετικὸν παράδειγμα ἡγήτορος, ἑτοίμου ν' ἀποθάνῃ διὰ νὰ συγκρατήσῃ τὸ τμῆμά του.

Οἱ ἰθύνοντες ἐν Λαμίᾳ τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν συμμοριτῶν προσεπάθουν νὰ ἐξουδετερώσωσι διὰ τῆς διλοχίας τοῦ Τάγματος διάφορα ἀτυχήματα στρατιωτικῶν τμημάτων καὶ νὰ καλύψωσι διὰ τῆς διαθέσεως ταύτης κενὰ εἰς τὸν τομέα ἐκεῖνον, χωρὶς νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν οἱ κόποι εἰς οὓς ὑπέβαλλον τοὺς ἄνδρας τῆς διλοχίας καὶ ὁ χρόνος, ὃν εἶχον διανύσει μαχόμενοι συνεχῶς εἰς ἄλλας περιφερείας.

Ὁ συνταγματάρχης ἐπιθεωρητὴς ἐπληροφόρησε τὸν διοικητὴν τοῦ Τάγματος διὰ σήματός του ὅτι τὸ Τάγμα θὰ συγκεντρωθῇ εἰς Στυλίδα Λαμίας καὶ ἐκεῖθεν θὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Πελοπόννησον.

Εἰς τὴν περιφέρειαν Φαρσάλων καὶ εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα ἐδόθησαν αἱ ἑπόμεναι μάχαι:

1. Μάχη Σκάρτο Ἴσιωμα-Καΐτσης, 2. Μάχη Καστανιὰ-Ὑπάτης, 3. Μάχη Λογίτσι-Στυλίδος, 4. Μάχη Βασιλικὰ-Ὑπάτης, 5. Μάχη Βεζυροῦ, 6. Μάχη Ὄθρυος, 7. Μάχη Κλημεντίου.

ΤΟ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΝ ΤΑΓΜΑ ΕΙΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ

Ἀπὸ τὰ ὑψώματα τῆς ὀρεινῆς Ὑπάτης, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ 2ου Μηχανοκινήτου Λόχου, ἐξεπέμφθη τὴν 25-5-1947 σῆμα πρὸς τὸν ὑποδιοικητὴν καὶ ἐπιτελῆ τοῦ Τάγματος μοίραρχον Κόλλιαν Ζαχαρίαν, ὅστις, κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ διοικητοῦ τοῦ Τάγματος ἐξ Ἀγράφων διὰ Λαμίαν, εἶχε μείνει ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἑτέρας διλοχίας τοῦ Μηχανοκινήτου, ἵνα ὁδηγήσῃ ταύτην εἰς Λαμίαν μέσῳ Δραχμὰν-Ἀγᾶ. Τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς 26ης ἀφίκετο ἡ διλοχία εἰς Λαμίαν.

Τὴν 29ην Μαΐου 1947 συνεκεντρώθη ὁλόκληρος ἡ δύναμις τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος εἰς Ἁγίαν Μαρίναν Στυλίδος, ἐξ ἧς τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐπεβιβάσθη ὁλόκληρος ἡ δύναμις τοῦ Τάγματος πλωτῶν μέσων, εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. Α.Π.73265 τῆς 28-5-1947 διαταγῆς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου καὶ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας τῆς ἑπομένης (30-5-1947) ἀπεβιβάσθη —370 ἄνδρες—εἰς Ναύπλιον. Τὰ ὀχήματα τοῦ Τάγματος μετὰ τοῦ ὑποδιοικητοῦ μοιράρχου Κόλλια καὶ 200 ὁπλιτῶν κατηυθύνθησαν διὰ πλωτῶν ἐπίσης μέσων εἰς Πειραιᾶ καὶ ἔφθασαν εἰς Ναύπλιον τὴν 1ην Ἰουνίου 1947».

ΜΕΡΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ

᾿Ασυρματισταὶ Χωροφυλακῆς
ἐν ὥρᾳ μάχης
κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐπιχειρήσεων
ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν
εἰς Πελοπόννησον.
Οἱ διαβιβασταὶ Χωροφυλακῆς
προσέφερον ὑψίστης σημασίας ὑπηρεσίας
εἰς τὰ μαχόμενα τμήματα,
ἄνευ αὐτῶν δὲν θὰ ἦτο δυνατὴ
ἡ ἐπικοινωνία μετὰ τῶν φιλίων τμημάτων.

Ο ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ ΗΡΩΙΚΟΣ ΑΓΩ

ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ

1. ΤΟΠΙΚΑΙ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Εἰς τὴν Πελοπόννησον ὁ ἀντισυμμοριακὸς ἀγὼν παρουσίαζεν ἰδιορρυθμίαν, τόσον ὡς πρὸς τὰς ἀντιπάλους δυνάμεις, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὸν τρόπον διεξαγωγῆς του. Ὁ ἀριθμὸς τῶν συμμοριτῶν ἐκυμαίνετο κατὰ τὰς περιστάσεις μεταξὺ χιλίων καὶ τριῶν χιλιάδων. Ἦσαν ὅμως παλαιοὶ μαχηταὶ τοῦ ΕΑΜ τῶν χρόνων τῆς κατοχῆς, ἠσκημένοι εἰς τὴν διεξαγωγὴν ἀνταρτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ σκληραγωγημένοι, εἰθισμένοι εἰς τὰς πορείας διὰ μέσου ἀπροσίτων ὀροσειρῶν καὶ ἀποφασισμένοι δι' οἱασδήποτε ταλαιπωρίας. Διοικούμενοι ἀπὸ παλαιοὺς ἀρχιελασίτας καπεταναίους, κατεῖχον ἄριστα τὴν τέχνην καὶ τὰς μεθόδους τοῦ ἀνταρτοπολέμου.

Ἐγράφη ἀνωτέρω ὅτι, ἡ Χωροφυλακή, κατὰ τὸ μεσολαβῆσαν χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς καταστολῆς τῆς Δεκεμβριανῆς ἀνταρσίας μέχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ συμμοριτοπολέμου, εἶχεν ἀνακαλύψει καὶ κατάσχει μεγάλας ποσότητας ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν, τὰς ὁποίας τὸ ΕΑΜ εἶχεν ἀποκρύψει κατὰ παράβασιν τῆς συμφωνίας τῆς Βάρκιζας. Ἐν τούτοις, εἶχον ἀποκρυβῆ ἀκόμη χωρὶς νὰ ἀνακαλυφθοῦν, ἰδίως εἰς ὀρεινὰς καὶ ἀπροσίτους περιοχάς, ὅλμοι, αὐτόματα, ἀτομικὰ ὅπλα, δέσμαι φυσιγγίων, χειροβομβίδες, νάρκαι καὶ ἄλλα ἐφόδια, ἱκανὰ διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ συμμοριτοπολέμου, ἰδίως κατὰ τὴν πρώτην κρίσιμον περίοδον. Ἐπὶ πλέον, οἱ συμμορῖται ἐλάμβανον καὶ ἔξωθεν ἐνισχύσεις, ἀκόμη καὶ διὰ πλοιαρίων προερχομένων ἐκ λιμένων τῆς Γιουγκοσλαβίας ἢ τῆς Ἀλβανίας καὶ προσεγγιζόντων εἰς ἐρήμους κατεχομένας ὑπὸ συμμοριτῶν ἀκτάς.

Αἱ ἐφαρμοσθεῖσαι ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν μέθοδοι εἰς τὴν Πελοπόννησον ἦσαν ἐν μέρει αἱ ἐφαρμοσθεῖσαι κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς καὶ ἐν μέρει αἱ παλαιαὶ ληστρικαὶ μέθοδοι τῶν Ἑλληνικῶν βουνῶν. Διηρημένοι εἰς μικρὰς συμμορίας, ἐνήδρευον παντοῦ ἀνὰ πᾶσαν εὐκαιρίαν πρὸς ἐξόντωσιν ἐθνικοφρόνων πολιτῶν, πρὸς λεηλασίας καὶ διαρπαγάς, πρὸς ἀνατίναξιν σιδηροδρομικῶν ἁμαξοστοιχιῶν καὶ γεφυρῶν, πρὸς καταστροφὴν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς καὶ φυλακίων φρουρᾶς. Ὁσάκις ἐπρόκειτο περὶ ὀργανώσεως εἰς μεγαλυτέραν ἀκτῖνα πολεμικῆς ἐπιχειρήσεως, πολλαὶ συμμορίαι συνηνοῦντο μετ' ἀπιστεύτου ταχύτητος καὶ ἔδρων ἀπὸ κοινοῦ, ὑπὸ κοινὸν ἀρχηγόν. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διέμενον εἰς ἀπρόσιτα ὀρεινὰ καταφύγια, ὁπόθεν ἐξώρμων δι' ἐπιδρομὰς ἢ ἐνέδρας, μετακινούμενοι διαρκῶς διὰ μέσου ὀρεινῶν ἀτραπῶν, ὥστε νὰ μὴ εἶναι εὐχερὴς ἡ ἐπισήμανσίς των ὑπὸ καταδιωκτικῶν ἀποσπασμάτων.

Διέθετον πλῆρες δίκτυον πληροφοριῶν, ἀφ' ἑνὸς

μέσῳ τῶν εἰς τὰς πόλεις, κώμας καὶ χωρία κομμουνιστῶν πρακτόρων, ἀφ' ἑτέρου διότι ἐτρομοκράτουν τοὺς χωρικούς, τῶν ὁποίων αἱ οἰκογένειαι κατεσφάζοντο καὶ αἱ περιουσίαι των ἐλεηλατοῦντο, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν κατέδιδον τὰς κινήσεις των ἢ ἠρνοῦντο πληροφορίας περὶ τῶν κινήσεων τῶν καταδιωκτικῶν ἀποσπασμάτων. Ἐπὶ πλέον, οἱ τρομοκρατούμενοι κάτοικοι τῆς ὑπαίθρου ἐξηναγκάζοντο νὰ διευκολύνουν τὸν ἐπισιτισμόν των. Τέλος, ἰδίως κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον τοῦ συμμοριτισμοῦ, ὅτε αἱ δυνάμεις των εἶχον ἐξασθενήσει ἐκ τῶν ἀπωλειῶν καὶ τῶν συλλήψεων, οἱ συμμορῖται δὲν ἐδίσταζον νὰ προβαίνουν εἰς βιαίας στρατολογήσεις χωρικῶν, τοὺς ὁποίους, ἐπὶ ἀπειλῇ σφαγῆς τῆς οἰκογενείας των καὶ ἀφοῦ τοὺς ἐξηνάγκαζον νὰ διαπράξουν θηριωδίας, διὰ νὰ τοὺς ἐκθέσουν εἰς τὰ ὄμματα τῶν καταδιωκτικῶν ὀργάνων τῆς τάξεως, προσέθετον εἰς τὰς τάξεις των.

Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, ἦτο προφανὲς ὅτι πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ συμμοριτισμοῦ τῆς Πελοποννήσου ἀπητοῦντο μεγάλαι, καλῶς ὠργανωμέναι, πειθαρχημέναι, ὡπλισμέναι μὲ σύγχρονα ὅπλα καὶ ἀποφασισμέναι διὰ πᾶσαν θυσίαν δυνάμεις. Ἐκτὸς τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν ἀστυνομεύσεως (Ἀστυνομικὰ Τμήματα καὶ Σταθμοί), αἱ διατεθεῖσαι δυνάμεις ἀνήρχοντο περίπου εἰς τρεῖς χιλιάδας ἑξακοσίους ἄνδρας. Ἐκ τούτων εἶχον συγκροτηθῆ τὰ Τάγματα Χωροφυλακῆς 5ον, 15ον, 17ον, 18ον, 19ον, τὸ Μηχανοκίνητον, Λόχος ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Πουλόπουλον, δυνάμεως 65 ἀνδρῶν, Τμῆμα ἀνθυπολοχαγοῦ Ἀμπαριώτη, δυνάμεως 60 ἀνδρῶν, Τμῆμα Τσέκερη 41 ἀνδρῶν, Τμῆμα Σπυριώτη 17 ἀνδρῶν, Ἀπόσπασμα ὑπομοιράρχου Κλωνάρη 94 ἀνδρῶν, Ἀπόσπασμα ἐνωμοτάρχου, ἐν συνεχείᾳ ἀνθυπομοιράρχου, Ζάρα 102 ἀνδρῶν, τὸ 616 Τάγμα Πεζικοῦ δυνάμεως 400 ἀνδρῶν καὶ δύο Λόχοι Ὀρεινῶν Καταδρομῶν, περίπου 120 ἀνδρῶν.

Εἰς ὡρισμένα τάγματα Χωροφυλακῆς εἶχον τοποθετηθῆ ταγματάρχαι καὶ λοχαγοὶ ἐκ τοῦ Στρατεύματος, οἱ δὲ εἰς ταῦτα ὑπηρετοῦντες ἀξιωματικοὶ Χωροφυλακῆς ἐξετέλουν χρέη διμοιριτῶν καὶ ἀποσπασματαρχῶν. Ἤδη, ὁ τρόπος αὐτὸς τῆς ὀργανώσεως τῶν ταγμάτων ἐνεῖχε τὰ σπέρματα τῆς κακῆς διεξαγωγῆς τοῦ ἀγῶνος. Συμφώνως πρὸς ἔκθεσιν τοῦ ἀνωτέρου διοικητοῦ Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου (30. 7.1947) Γρ. Δημουλᾶ, τὰ Τάγματα 17ον, 18ον καὶ 19ον (ἄνευ θητείας χωροφυλάκων) ἐτέλουν ὑπὸ τὴν πλέον ἀπίθανον διοίκησιν. Τῶν δύο πρώτων διοικηταὶ ἐτύγχανον ἀπόστρατοι ἀξιωματικοὶ τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Ἀεροπορίας, μὲ ἀξιωματικοὺς τῶν αὐτῶν προελεύσεων ἢ καὶ ἄτομα μὴ σχόντα τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ, τοῦ 19ου διοικητὴς ἐτύγχανε πρώην λοχίας τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, ὀνομασθεὶς ἀνθυπολοχαγός, χρησιμοποιῶν ὡς διμοιρίτας ἁπλοῦς στρατιώτας ἢ ὑπαξιωματικούς, μόνον δὲ εἰς τὸ 17ον Τάγμα ὑπηρέτουν ἔνιοι ἀξιωματικοὶ Χωροφυλακῆς.

Ἀναμφισβητήτως σημαντικὰς ὑπηρεσίας προσέφερε τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα, τὸ ὁποῖον μετεστάθμευσεν εἰς Πελοπόννησον ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1947. Ἀποτελούμενον ἐκ μονίμων ὁπλιτῶν, σκληραγωγημένον καὶ ἠσκημένον δι' ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ τοῦ εἴδους, εὐέλικτον καὶ διαπνεόμενον ὑπὸ μαχητικοῦ μένους, ἀπετέλεσε τὸ μεγαλύτερον φόβητρον τῶν κομμουνιστικῶν συμμοριῶν, πολλὰς τῶν ὁποίων συνέτριψεν εἰς συμπλοκάς.

Κατὰ τὴν ἰδίαν ἔκθεσιν τὰ καλλίτερα ἐκ τῶν τμημάτων τούτων ἦσαν τὰ τάγματα τῶν μονίμων χωροφυλάκων ἀπὸ ἀπόψεως ἠθικοῦ καὶ συναισθήσεως τῶν ὑποχρεώσεών των. Καὶ πράγματι, οἱ φονευθέντες κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Πελοπόννησον, κατὰ μέγιστον μέρος ἀνῆκον εἰς τὰ τάγματα μονίμων χωροφυλάκων καὶ αὐτὰ ἦσαν τὰ ἐπενεγκόντα τὴν μεγαλυτέραν φθορὰν εἰς τοὺς συμμορίτας.

Οἱ ἀποτελέσαντες τὰ λοιπὰ τάγματα ἄνευ θητείας χωροφύλακες, ἦσαν πάντοτε, κατὰ τὴν ἔκθεσιν Δημουλᾶ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀγύμναστοι, ἀπειροπόλεμοι καὶ στρατολογηθέντες ἐν σπουδῇ, ἄνευ ἐπιλογῆς, τὸ δὲ χειρότερον εἶχον τεθῆ ὑπὸ διοίκησιν ἀποστράτων ἢ καὶ προχειροποιήτων ἀξιωματικῶν. Ὡς ἐκ τούτου τὸ πνεῦμα στρατιωτικῆς πειθαρχίας ἦτο ἀνύπαρκτον, αἱ διεξαγόμεναι ὑπ' αὐτῶν ἐπιχειρήσεις χλιαραὶ καὶ ἀσύνδετοι, ἡ δὲ μαχητικότης των λίαν μειωμένη ἐκ τῶν κακουχιῶν, τῆς ἐλλείψεως ἡγετικῶν στοιχείων καὶ τῆς ἄνευ προγραμματισμοῦ χρησιμοποιήσεώς των εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε διὰ τὸν ἀγῶνα. Πάντως, κατὰ τὰς δυσκόλους καὶ ἀγωνιώδεις στιγμὰς τῶν μεγάλων συγκρούσεων καὶ οἱ ἄνευ θητείας χωροφύλακες ἐπολέμησαν γενναίως καὶ ἀρκετοὶ ἐξ αὐτῶν ἐφονεύθησαν ἢ ἐτραυματίσθησαν.

Καλυτέραν συγκρότησιν μετὰ πλήρους ἐφοδιασμοῦ εἰς πολεμικὰ μέσα εἶχε τὸ 616 Τάγμα Πεζικοῦ. Ἀλλὰ καὶ τούτου οἱ ἄνδρες, ἂν καὶ στρατευθέντες δι' ἀτομικῶν προσκλήσεων ἐκ παλαιῶν κλάσεων, ἐστεροῦντο πνεύματος πειθαρχίας καὶ ἐβιάζοντο νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰς οἰκογενείας των. Οἱ ἀξιωματικοί των ἐδίσταζον νὰ τοὺς ὁδηγήσουν εἰς σκληρὰς μάχας, ἀμφιβάλλοντες διὰ τὴν μαχητικότητά των. Τοῦτ' αὐτὸ συνέβαινε καὶ μὲ τοὺς δύο Λόχους Καταδρομῶν, τῶν ὁποίων οἱ ἀξιωματικοὶ ἐπανειλημμένως ἀντικατεστάθησαν, ὡς ὑπεύθυνοι διαφόρων ὑπερβασιῶν τῶν ἀνδρῶν των εἰς βάρος τοῦ πληθυσμοῦ.

Τέλος, πρέπει νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὰς δυσμενεῖς διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος ἐπιπτώσεις, συνεπείᾳ τῆς ἐπικρατούσης ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν πολιτικῆς καταστάσεως καὶ τῶν ἀσυνέτων ἐπεμβάσεων τῶν πολιτικῶν. Ταῦτα, ἄλλως τε, ἰσχύουν ἔν τινι μέτρῳ ὄχι μόνον διὰ τὴν Πελοπόννησον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς περιφερείας τῆς Ἑλλάδος. Ὁ κυβερνητικὸς συνασπισμὸς κομμάτων πλειοψηφίας καὶ ἀντιπολιτεύσεως παρεκώλυε τὴν λῆψιν δραστικῶν μέτρων κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ-ἑαμισμοῦ καὶ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ, μὲ τὴν βοή-

θειαν τῶν σλαβικῶν κρατῶν, ὀργανουμένου καὶ κατευθυνομένου συμμοριτισμοῦ. Κατὰ τὴν πρώτην μάλιστα περίοδον καὶ μέχρι τῆς ψηφίσεως τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου τῆς 27ης Δεκεμβρίου 1947, διὰ τοῦ ὁποίου ἐτίθεντο ἐκτὸς Νόμου τὸ Κομμουνιστικὸν Κόμμα, τὸ ΕΑΜ καὶ αἱ συναφεῖς ὀργανώσεις των, ἔδρων ἀνεμποδίστως, ἐνεθάρρυνον τὸν συμμοριτισμὸν καὶ πρὸς αἰτιολογίαν των διεμαρτύροντο δημοσίᾳ διὰ τὰς «καταδιώξεις τῶν δημοκρατικῶν πολιτῶν» καὶ τὰς «βιαιοπραγίας τῶν ὀργάνων τάξεως». Ἀλλά, πολλάκις συνεπικουροῦντο καὶ ὑπὸ τῶν ἀριστερῶν πολιτικῶν, ἀκόμη καὶ ὑπὸ βουλευτῶν κομμάτων μετεχόντων τῆς κυβερνήσεως, οἱ ὁποῖοι, θεωρουμένων ὡς ἐπικειμένων νέων ἐκλογῶν καὶ διὰ λόγους τοπικῆς δημαγωγίας, προέβαλλον ὡς ὑπερασπισταὶ ἀναρχικῶν στοιχείων καὶ ἐθορύβουν διὰ τὰς «βιαιότητας» τῶν ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς. Δὲν τίθεται ὑπὸ ἀμφισβήτησιν τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς πολλὰς περιπτώσεις τὰ ὄργανα τῆς Χωροφυλακῆς εἴτε ἐκεῖνα τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν εἴτε τῶν καταδιωκτικῶν μονάδων, περιστοιχιζόμενα ὑπὸ πρακτόρων τοῦ ἐχθροῦ καὶ κατασκόπων, ὑφιστάμενα ἀφαντάστους ταλαιπωρίας, ἐκτελούμενα μετὰ φρικωδῶν βασάνων, ὅταν ἔπιπτον εἰς χεῖράς των καί, ἐν γένει, διεξάγοντα ἀγῶνα ζωῆς ἢ θανάτου διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος, μοιραίως καὶ ἀναποφεύκτως ὑπερεφαλάγγιζον τὰ ὅρια τῶν καθηκόντων των καὶ ἔφθανον εἰς πράξεις, αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ ἐδικαιολογοῦντο ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποστολῆς των εἰς ὁμαλὰς περιστάσεις. Ἀλλ᾽ οἱ συνεργαζόμενοι πολιτικοί, εἰς τοὺς ὁποίους προσέφευγον οἱ δῆθεν «δημοκρατικοὶ πολῖται», δὲν ἐλάμβανον ὑπ᾽ ὄψιν οὔτε τὸ ρέον αἷμα τοῦ ἐθνικόφρονος κόσμου, οὔτε τὴν ἐρήμωσιν τῆς ὑπαίθρου ἀπὸ τὰς κομμουνιστικὰς ὀρδάς, οὔτε τὰς τραγικὰς θυσίας καὶ κακουχίας τῶν ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς. Υἱοθέτουν τὰς κατηγορίας τῶν κομμουνιστῶν καὶ τῶν συμμάχων τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ καὶ ἐπενέβαινον πρὸς ἀπομάκρυνσιν, τοποθέτησιν ἢ μετάθεσιν ἀξιωματικῶν, τῶν διεξαγουσῶν τὸν ἀγῶνα μονάδων. Οὕτως, ἐδημιούργουν δυσαρεσκείας, ἀποθαρρύνσεις καὶ ἀνωμαλίας, πᾶν ἄλλο ἢ συντελεστικὰς εἰς τελεσφόρον διεξαγωγὴν τοῦ ἀντισυμμοριτικοῦ ἀγῶνος.

Ὅλως δὲ παραδόξως καὶ μολονότι αἱ κομμουνιστικαὶ συμμορίαι εἶχον ἀπὸ πολλοῦ ἐγκαινιάσει λυσσαλέον ἀγῶνα ἐρημώσεως τῆς ὑπαίθρου, ἐξοντώσεως τῶν ἐθνικοφρόνων στοιχείων καὶ κατακρεουργήσεως τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως, ἀπαιτήσει πολλῶν βουλευτῶν τῶν περιοχῶν αὐτῶν ἡ Κυβέρνησις εἶχεν ἐξαιρέσει τὴν Πελοπόννησον ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Γ´ Ψηφίσματος «περὶ ἐκτάκτων μέτρων ἀφορώντων τὴν Δημοσίαν Τάξιν καὶ Ἀσφάλειαν». Οὕτως, ἡ Χωροφυλακὴ Πελοποννήσου, καθ᾽ ὃν χρόνον ἐκαίετο ὁλόκληρος ἡ Πελοπόννησος ἐκ τοῦ συμμοριτισμοῦ, ἐστερεῖτο ἀκόμη καὶ ὡρισμένων πενιχρῶν δικαιοδοσιῶν, τὰς ὁποίας παρεῖχε τὸ Ψήφισμα τοῦτο πρὸς προστασίαν τῆς τάξεως, ὡς αἱ κατ᾽ οἶκον ἔρευναι, αἱ ἄνευ ἐντάλματος δικαστικῆς Ἀρχῆς συλλήψεις, οἱ περιορισμοὶ κυκλοφορίας κλπ. Μόλις τὴν 23ην Ὀκτωβρίου 1947, ὅταν εἶχε πλέον κορυφωθῆ ἡ συμμοριακὴ δρᾶσις, ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον ἡ ἰσχὺς τοῦ Ψηφίσματος τούτου.

2. ΤΑ ΛΗΦΘΕΝΤΑ ΜΕΤΡΑ ΑΜΥΝΗΣ

Συνεχιζομένου εἰς τὴν Πελοπόννησον τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος μετὰ σοβαρῶν ἀπωλειῶν τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ χωρὶς ἀποτέλεσμα ὁριστικῆς συντριβῆς τοῦ συμμοριτισμοῦ, ὁ ἀνώτερος διοικητὴς Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου, συνταγματάρχης Δ. Γιαννικόπουλος, ὑπέβαλε πρὸς τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς (19.11.1947) ἐμπιστευτικὴν ἀναφοράν, περὶ τῶν ληπτέων μέτρων, τῆς ἐφαρμοστέας τακτικῆς καὶ τῆς ἐνδεδειγμένης πολιτικῆς τοῦ Κράτους, διὰ τὴν ἐξολόθρευσιν τῶν λυμαινομένων τὴν Πελοπόννησον κομμουνιστικῶν συμμοριῶν. Κατὰ τὴν ἀναφορὰν αὐτήν, ἔπρεπε λόγῳ τῆς φύσεως τοῦ ἀγῶνος νὰ ἐγκαταλειφθῇ ἡ στρατιωτικὴ τακτικὴ καὶ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἐπὶ ἑκατονταετίαν εἶχεν ἐφαρμόσει ἡ Χωροφυλακὴ πρὸς ἐξόντωσιν τῶν ληστρικῶν συμμοριῶν. Ἐτονίζετο ὅτι αἱ συνταράξασαι κατὰ τὸ παρελθὸν τὴν Ἑλλάδα ληστοσυμμορίαι ἐξωντώθησαν βάσει πληροφοριῶν ἢ κατὰ τὴν κίνησίν των δι᾽ ἐνέδρας ἢ κατὰ τὴν στάθμευσίν των εἰς τὰ λημέρια των δι᾽ αἰφνιδιαστικῆς ἐπιθέσεως. Πρὸς τοῦτο ἀπῃτεῖτο ὀργάνωσις δικτύου πληροφοριῶν, περὶ τῶν μελετωμένων κινήσεων καὶ δρομολογίων τῶν συμμοριῶν, πρὸς ἐγκατάστασιν ἐνεδρῶν ἢ περὶ τῶν ἑκάστοτε θέσεων σταθμεύσεώς των πρὸς ἐνέργειαν αἰφνιδιαστικῶν ἐπιθέσεων. Ἐχρειάζετο ἐπίσης ἀπόλυτος μυστικότης εἰς τὰς κινήσεις τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ εὐκινησία τούτων κατὰ μικρὰς ὁμάδας, ὥστε νὰ μὴ ἀπαιτῆται ἡ χρῆσις πολλῶν μεταφορικῶν μέσων. Ὅλαι αἱ μεγάλαι καὶ μικραὶ μονάδες νὰ εἶναι ἐφωδιασμέναι μὲ ἀσύρματον καὶ ἄλλα μέσα ἐπικοινωνίας, ὥστε νὰ εὑρίσκωνται εἰς συνεχῆ ἐπαφὴν καὶ εἰς περίπτωσιν ἀνάγκης νὰ συνεπικουροῦνται. Αἱ στατικαὶ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς (Τμήματα καὶ Σταθμοὶ) νὰ ἀπομονώ-

σουν τὰς συμμορίας ἀπὸ πᾶσαν ἐπαφὴν μετὰ τῶν εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία συνεργατῶν καὶ πληροφοριοδοτῶν των. Αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις νὰ εὑρίσκωνται εἰς διαρκῆ κίνησιν, ὥστε νὰ συντελῆται ἀπηνὴς δίωξις τῶν συμμοριῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἀποφεύγωνται αἰφνιδιαστικαὶ ἐπιθέσεις ἐναντίον των. Ἐπίσης, νὰ φρουροῦνται καλῶς καὶ μονίμως τὰ ἀστικὰ κέντρα, πρὸς κατάληψιν τῶν ὁποίων ἀπέβλεπον οἱ συμμορῖται, ὄχι μόνον πρὸς ἀνεφοδιασμόν των εἰς τρόφιμα καὶ ἱματισμόν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἀναπτερώνουν τὸ ἠθικὸν τῶν ὀπαδῶν των.

Ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν ὤφειλε νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ Κράτος, διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς πολιτικῆς προπαγάνδας τῶν ἀνταρτῶν καὶ τὸν περιορισμὸν τῆς συμπράξεως τοῦ πληθυσμοῦ, ἡ ἀναφορὰ τοῦ ἀνωτέρου διοικητοῦ τῆς Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου ἦτο κατηγορηματική: «Ἡ διὰ τοῦ λόγου Ἐθνικὴ διαφώτισις ἐλάχιστα θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποδώσῃ, λόγῳ τῆς ἐξάψεως τῶν πνευμάτων καὶ τῆς γενικῆς διαταραχῆς. Πλήρη ἀπόδοσιν εἰς τὰς παρούσας στιγμὰς δύναται νὰ ἔχῃ μόνον ἡ βία, λέγοντες δὲ βίαν ἐννοοῦμεν τὴν νόμιμον τοιαύτην, ἤτοι τὴν σκληρὰν ἐφαρμογὴν τῶν κειμένων Νόμων». Κατὰ μέγιστον μέρος καὶ εἰς τὰς γενικὰς γραμμὰς των, τὰ προτεινόμενα ὑπὸ τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Πελοποννήσου μέτρα ἐφηρμόσθησαν καὶ ἀπετέλεσαν τὸν κυριώτερον συντελεστὴν τῆς ἐν συνεχείᾳ ὁλοσχεροῦς συντριβῆς τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Πελοπόννησον.

Λόγῳ τῶν διαστάσεων τὰς ὁποίας εἶχε λάβει ὁ συμμοριτισμὸς εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἀπεφασίσθη ὅπως ἀπὸ τῆς 10ης Μαΐου 1947 ἱδρυθῇ «Στρατηγεῖον Δυνάμεων Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου». Τὸ μέτρον τοῦτο ἦτο πράγματι ἀπαραίτητον πρὸς καθολικὴν ἐποπτείαν καὶ συντονισμὸν δράσεως τῶν ἤδη πολυαρίθμων καὶ ἐν πολλοῖς ἑτεροκλήτων δυνάμεων Χωροφυλακῆς, διεσπαρμένων ἀνὰ τὴν Πελοπόννησον, ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλαι ἔδρων αὐτοτελῶς, ἄλλαι ὑπήγοντο εἰς τὰς στατικὰς ἀρχὰς Διοικήσεων Χωροφυλακῆς καὶ ἄλλαι ἐξηρτῶντο ἐκ τοῦ Στρατοῦ.

Ἤδη ἀπὸ τῆς 12ης Νοεμβρίου 1947 διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν ὑπουργῶν Στρατιωτικῶν καὶ Δημοσίας Τάξεως, ἐπεξετάθη ἡ εὐθύνη τῆς ἀσφαλείας τῆς Χώρας καὶ εἰς τὸν Στρατόν. Ὁμοῦ μετὰ τῆς βαθμιαίας ἀπολύσεως τῶν ἄνευ θητείας χωροφυλάκων ἤρχισε καὶ ἡ συγκρότησις ταγμάτων Ἐθνοφυλακῆς. Ἐκ τῶν ὀκτὼ ταγμάτων Χωροφυλακῆς διετηρήθησαν μόνον τρία, κατὰ μέγιστον μέρος ἐκ μονίμων χωροφυλάκων ἀποτελούμενα, ἤτοι τὸ 5ον, τὸ 15ον καὶ τὸ Μηχανοκίνητον, ὡς καὶ τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα, περίπου ἐξ 100 ἀνδρῶν, τὴν δὲ θέσιν τῶν διαλυθέντων ἔλαβον τέσσαρα τάγματα Ἐθνοφυλακῆς. Ἀλλ' οἱ διαδοχικῶς ἀναλαβόντες τὴν ἡγεσίαν τῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων Πελοποννήσου κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου (Μαντᾶς, Τσιγκούνης, Τσακαλῶτος), τόσον εἰς τὰς ἐκθέσεις των ὅσον καὶ εἰς σχετικὰ δημοσιεύματά των, ὁμιλοῦν λίαν δυσμενῶς περὶ τῶν ταγμάτων αὐτῶν Ἐθνοφυλακῆς. Συγκροτηθέντα κατὰ τὸ πλεῖστον ἐξ ἀπολυθέντων ἄνευ θητείας χωροφυλάκων καὶ ἄλλων προσελθόντων πρὸς βιοπορισμόν, ἐστεροῦντο στρατιωτικῆς πειθαρχίας καὶ μαχητικότητος. Ἀντιθέτως, ἀναγνωρίζουν ὅτι τὰ στατικὰ ὄργανα ἀσφαλείας καὶ τὰ ἐκ μονίμων χωροφυλάκων τάγματα, διεκρίνοντο διὰ τὴν γενναιότητα καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὸ καθῆκον μετ' αὐτοθυσίας καὶ ἀπετέλεσαν πρωταρχικὸν παράγοντα τῆς συντριβῆς τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Πελοπόννησον. Πρὸς πληρεστέραν κατανόησιν τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἔδρασεν εἰς τὴν Πελοπόννησον ἡ Χωροφυλακὴ πρὸς συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ καὶ τοῦ ὑψηλοῦ πατριωτικοῦ φρονήματος, τὸ ὁποῖον διεῖπε τὰς ἐν γένει ἐνεργείας της, παραθέτομεν κατωτέρω τὸ ἐμπιστευτικὸν κείμενον ὁδηγιῶν, αἱ ὁποῖαι, ἅμα τῇ ἐκρήξει τοῦ συμμοριτοπολέμου, ἐστάλησαν ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρου διοικητοῦ Χωροφυλακῆς πρὸς τὰς Διοικήσεις καὶ τὰς ἐν γένει διεξαγούσας τὸν ἀγῶνα μονάδας.

Α.Δ.Χ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Ἀριθ. 29/9/3μστ' Αὐστηρῶς-Προσωπική

ΟΔΗΓΙΑΙ

Πρὸς

Τοὺς Διοικητὰς Διοικήσεων Χωροφυλακῆς
Διοικητὰς Ἐπιχειρήσεων περιοχῶν καὶ
Διοικητὰς Λόχων Πεζικοῦ

«Κατόπιν καὶ τῶν προφορικῶν ὁδηγιῶν, τονίζω ὑμῖν τὰ κάτωθι:

I. Ἐχεμύθειαν μεγίστην, καθ' ὅτι ἀποτελεῖ μοναδικὴν εὐκαιρίαν ἡ παροῦσα κατάστασις, καθ' ἣν αἱ διεξαχθησόμεναι ἐπιχειρήσεις θὰ λάβωσι χώραν συνδεδυασμένως Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ταυτοχρόνως δὲ εἰς τρεῖς περιοχάς. Εἶναι γνωσταὶ αἱ συνθῆκαι τῆς περιοχῆς Κυνουρίας καὶ ἡ χρησιμοποίησις τοῦ μεγίστου τῆς δυνάμεως τῆς Χωροφυλακῆς, διὰ νεκρώσεως πάσης δευτερευούσης ὑπηρεσίας ταύτης, εἶναι ἐπιβεβλημένη.

II. Νὰ ζητηθῇ ἡ μεγίστη προσπάθεια παρὰ πάντων, φιλοτιμουμένων καταλλήλως καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες πρέπει νὰ ἔχωσι θετικὸν ἀποτέλεσμα.

Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται κατάλληλος ἐμψύχωσις τῶν τμημάτων, ψυχικὴ ἐπαφὴ βαθμοφόρων καὶ ἀνδρῶν καὶ μεταξὺ τῶν τοιούτων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς. Ἐμψύχωσις τῶν τμημάτων πρὸ τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἀνάγκη ὅθεν αὐστηρᾶς πειθαρχίας καὶ συνοχῆς τῶν τμημάτων, ἀποφευγομένης πάσης περιττῆς κοπώσεως καὶ κινήσεως, ἰδίᾳ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ἐνεργείας, καθ' ἃς ἡ συνοχὴ εἶναι ἀπαραίτητος, ὁμοίως ἡ ἀποφυγὴ φωνασκιῶν καὶ καπνίσματος ὁσάκις κρίνεται ἀπαραίτητον.

Πίστις ὅθεν καὶ ἀφοσίωσις εἰς τὴν ἀποστολὴν

III. Τρόπος ἐνεργείας: α) Πληροφορίαι: Ἡ φύσις τῶν ἐπιχειρήσεων στηρίζεται ἐπὶ ἑνὸς οὐσιώδους

παράγοντος, τῆς πληροφορίας, ἥτις θὰ βασίζεται καὶ μόνον ἐπὶ ὁδηγῶν καὶ ἐμπίστων προσώπων ἠγγυημένων φρονημάτων καὶ πιστευόντων εἰς τὴν ἀποστολήν. Οἱ τοιοῦτοι δέον νὰ εἶναι γνῶσται δρομολογίων, τοπωνυμιῶν περιοχῆς, δεσποζόντων σημείων, ἐντοπίων ὑπόπτων προσώπων καὶ ἄλλων στοιχείων ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἐπιχείρησιν. Ἰδιαιτέρως ἐξασφάλισις ὁδηγῶν γνωστῶν τῶν κρησφυγέτων, δρομολογίων καὶ συνηθειῶν τῶν συμμοριῶν.

β) Εἰδικοὶ τρόποι ἐνεργείας: Συνιστᾶται ἡ περίσφιγξις πρῶτον τῶν ὑπόπτων ζωνῶν καί, μετὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν διαβάσεων τῆς ζώνης, ἡ χρησιμοποίησις μεγαλυτέρας δυνάμεως πρὸς τὴν ἐπικίνδυνον περιοχὴν τῆς ζώνης ταύτης. Πᾶσα ἐνέργεια θὰ εἶναι ταχεῖα καὶ κεραυνοβόλος. Ὡς πρὸς τοὺς κατῳκημένους τόπους θὰ γίνεται περίσφιγξις τῶν ὑπόπτων χωρίων καὶ ἀπαγόρευσις εἰσόδου καὶ ἐξόδου.

γ) Ὕποπτοι-ἔρευναι-συλλήψεις: Σχετικῶς πρὸς τὰς ἐρεύνας, συλλήψεις κλπ. θὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ Γ΄ Ψηφίσματος «περὶ ἐκτάκτων μέτρων τηρήσεως Δημοσίας Τάξεως καὶ Ἀσφαλείας», τὸ ὁποῖον δέον ν' ἀναπτυχθῇ καὶ διασαφηνισθῇ εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὑπαξιωματικοὺς Χωροφυλακῆς, εἰς οὓς θὰ παραπέμπηται πᾶς συλλαμβανόμενος.

Ἡ ἔρευνα κατ' οἶκον θὰ γίνεται κατ' ἀρχὴν ἀπαραιτήτως ὑπὸ ἀξιωματικοῦ ἢ καὶ ὑπὸ καταλλήλων ὑπαξιωματικῶν Χωροφυλακῆς, οὐδεὶς δ' ἕτερος θ' ἀναμιγνύεται.

Ὡς πρὸς τὴν ἀνακάλυψιν ὅπλων νὰ ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ ἐπὶ διαφόρων κουφωμάτων, μεσοτοίχων, στεγῶν, καταπακτῶν, ὄπισθεν κάδρων ἀνηρτημένων κλπ., καθ' ὅτι πλειστάκις ἐκεῖνο ὅπερ θέλομεν ν' ἀποκρύψωμεν, τὸ ἔχομεν εἰς τὸ πλέον ἐμφανέστερον μέρος. Ὁμοίως ἔρευνα εἰς ἀγροικίας, καλύβας κλπ. συμφώνως καὶ μὲ πληροφορίας.

δ) Ἐφιστᾶται ἡ προσοχὴ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν ταυτοτήτων καὶ ἐξαντλητικὴ ἀνάκρισις τῶν ὑπόπτων προσώπων, ἰδιαιτέρως τῶν μὴ ἐντοπίων.

Δὲν πρέπει νὰ δίδεται ἀπόλυτος ἐμπιστοσύνη εἰς τὸ δελτίον ταυτότητος, καθ' ὅτι οἱ περισσότερον ὕποπτοι παρουσιάζουσι τὰ πλέον τακτοποιημένα δελτία ταυτότητος.

Πᾶς ὕποπτος καὶ γενικῶς πᾶς συλλαμβανόμενος θὰ παραπέμπηται εἰς ἀξιωματικόν, πρὸς βεβαίωσιν δὲ τῆς ταυτότητος τούτου θὰ χρησιμοποιῶνται ἰδιῶται τῆς ἐμπιστοσύνης, γνῶσται τόσον τῶν ἐντοπίων ὅσον καὶ τῶν ὑπόπτων ἐν γένει προσώπων.

ε) Ἔλεγχος διαβάσεων: Ὁ τοιοῦτος ἐπὶ τῶν διαβάσεων δέον νὰ εἶναι αὐστηρὸς καὶ μᾶλλον ἐξαντλητικός.

στ) Ὁ τοιοῦτος ἐπὶ τῶν κυρίων ἀρτηριῶν πρέπει νὰ εἶναι ἄψογος καὶ κατὰ τρόπον πολιτισμένων ὀργάνων τάξεως, ταχύς, ἀλλ' αὐστηρός, ὥστε νὰ μὴ παρατηρηθῶσι παράπονα, καθυστερήσεις κινήσεως καὶ συσσώρευσις.

IV. Συμπεριφορὰ πρὸς κατοίκους: Αὕτη θὰ εἶναι ἄμεμπτος καὶ ἄψογος, ὡς ἁρμόζει εἰς σύγχρονον πολιτισμένον Στρατὸν καὶ ὄργανα τάξεως πολιτισμένα. Οὐδεμία ὑπερβασία θὰ παρατηρηθῇ καθ' ὅτι ὑπάρχουσιν ἄλλα μέσα πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ Νόμου καὶ κατ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν ὑπόπτων καὶ ἐνόχων.

Ἀπαγορεύεται ἡ παρὰ τῶν κατοίκων (καὶ μάλιστα τῆς ἀγόνου περιοχῆς Κυνουρίας) ζήτησις τροφίμων καὶ ἄλλων εἰδῶν, ὑπευθύνων πρὸς τοῦτο καθισταμένων τῶν ἀξιωματικῶν Χωροφυλακῆς, οἵτινες καὶ μόνον θὰ ζητῶσι τρόφιμα παρὰ τῶν προέδρων Κοινοτήτων καὶ πάντοτε ἐπὶ πληρωμῇ. Ἰδιαιτέρως νὰ ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ εἰς τὴν περιοχὴν Κυνουρίας, ἥτις διὰ πρώτην φορὰν ἐκκαθαρίζεται.

V. Σημεῖα συγκεντρώσεως συλλαμβανομένων: Νὰ ὁρισθῶσι τοιαῦτα ὑπὸ τῶν διοικητῶν τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν περιοχῶν, γνωστὰ δὲ εἰς τοὺς διοικητὰς τῶν ἀποσπασμάτων καὶ εἰς τὰ ὁποῖα θὰ ὁρισθῇ κατάλληλος ἀξιωματικὸς δι' ἀνακρίσεις κλπ. Τὰ σημεῖα ταῦτα νὰ γνωσθῶσι καὶ ἡμῖν ἐγκαίρως.

VI. Συγκρότησις τμημάτων: Τὰ ἀποσπάσματα θὰ εἶναι μικτά, ἐξ ἀνδρῶν Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ἀποφευγομένης εἰ δυνατὸν τῆς κατατμήσεως τῶν ὁμάδων μάχης Στρατοῦ εἰς μικρότερα τμήματα. Εἰ δυνατὸν εἰς κάθε ἀπόσπασμα νὰ ὑπάρχῃ ἀξιωματικὸς ἢ ὑπαξιωματικὸς τῆς Χωροφυλακῆς. Ὑπαξιωματικοὶ νὰ ὁρισθῶσιν ἐκ τῶν ἀρίστων.

Ἐάν, ἐλλείψει δυνάμεως, μετάσχωσι τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τυχὸν ὕποπτοι ὁπλῖται, οὗτοι νὰ πλαισιωθῶσι κατανεμόμενοι μεταξὺ τῶν τμημάτων.

VII. Συντήρησις Τμημάτων: α) Τρόφιμα: Ξηραὶ τροφαί: 4 ἡμερῶν δι' ἀποσπάσματα Μεγαλοπόλεως (Καρυῶν-Γραικοῦ). 6 ἡμερῶν δι' ἀποσπάσματα Κυνουρίας. Ἄρτος: Ἐν ἀδυναμίᾳ λόγῳ ὄγκου νὰ παραληφθῇ τοιοῦτος ὅλων τῶν ἡμερῶν, θὰ παραληφθῇ τοιοῦτος 2-3 ἡμερῶν, τῶν δὲ λοιπῶν διπυρίτης. β) Ὁπλισμός: Ὁ κανονικὸς καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερα φυσίγγια. Κάθαρσις τοῦ ὁπλισμοῦ. γ) Ὑγειονομικὸν ὑλικόν: Ἀτομικοὶ ἐπίδεσμοι, ἰώδιον, βάμβαξ κλπ. ἐξοικονομούμενα κατὰ τρόπον ἀθόρυβον. Ὑγιεινὴ περίθαλψις κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις παρὰ ἰατρῶν τῆς περιοχῆς καὶ κατ' ἀρχὴν ἐθνικοφρόνων. δ) Συμπλήρωσις ὑποδήσεως κατὰ τὸ δυνατόν. ε) Οἱ ἄνδρες νὰ φέρωσιν ἀπαραιτήτως ἓν κλινοσκέπασμα, οἱ δὲ δυνάμενοι νὰ φέρωσι δύο. στ) Αὐτοκίνητα: 1ον. Περιοχῆς Μεγαλοπόλεως (Καρυαὶ - Γραικοῦ). Μετὰ τὴν ἀποβίβασιν τῶν τμημάτων εἰς σημεῖα κατάλληλα καὶ ἀποκεκρυμμένα, ὅσον τὸ δυνατὸν ἐγγὺς τῆς περιοχῆς τῆς ἐπιχειρήσεως, θὰ ἐπιστρέψωσιν ἅπαντα εἰς Τρίπολιν (Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Ἀρκαδίας καὶ εἰς τὴν διάθεσιν ταύτης), ὑπ' εὐθύνην διοικητῶν συγκεντρωμένα, πλὴν δύο τοῦ 1/507 Λόχου Καλαμῶν, ἅτινα θὰ παραμείνωσιν εἰς Μεγαλόπολιν (Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Μεγαλοπόλεως) φρουρούμενα καταλλήλως. 2ον. Περιοχῆς Κυνουρίας: Τὰ τῆς τρίτης φάλαγγος (Ἁγίου Πέτρου) θὰ παραμείνωσιν εἰς Ἅγιον Πέτρον, φρουρούμενα ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Τὰ τῶν φαλάγγων 4, 5, καὶ 6 ἅμα τῇ ἀποβιβάσει τῶν τμημάτων εἰς Γεράκι, Γκοριτσᾶ καὶ Χρύσαφα θὰ συγκεντρωθῶσιν εἰς Σπάρτην, ἔνθα θὰ παραμείνωσι τὰ τοῦ 2/507 Λόχου Πεζικοῦ, φρουρούμενα μερίμνῃ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Σπάρ-

της, τὰ δὲ λοιπὰ θὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς Τρίπολιν.

Ὡς πρὸς τὴν συντήρησιν τῶν αὐτοκινήτων ἐπαφίεμαι εἰς τὴν φιλότιμον προσπάθειαν τῶν ὁδηγῶν, οἱ ὁποῖοι δέον νὰ ἐνστερνισθῶσι μετὰ φανατισμοῦ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐν πάσῃ στιγμῇ ἑτοιμότητος εἰς καλὴν κατάστασιν τῶν αὐτοκινήτων, λόγῳ ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς κακῆς καταστάσεως τῶν ὁδῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, καθ' ὅτι ἡ στέρησις καὶ ἑνὸς αὐτοκινήτου θὰ ἔχῃ σοβαρὸν ἀντίκτυπον ἐπὶ τῆς κινήσεως τῶν τμημάτων.

Οἱ διοικηταὶ τῶν ἐπιχειρήσεων ν' ἀναγνωρίσωσιν ἐγκαίρως τὰ ὡς ἀνωτέρω σημεῖα ἀποβιβάσεως ἀνδρῶν ἐκ τῶν αὐτοκινήτων, τὰ ὁποῖα σημεῖα δέον νὰ πληρῶσι τοὺς ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παρούσης παραγράφου στ' ὅρους (ἀποκεκρυμμένα, ἐγγὺς τῆς περιοχῆς κλπ.).

Περὶ τοῦ χρόνου καθ' ὃν τὰ αὐτοκίνητα δέον νὰ εὑρίσκωνται ἐγγὺς τῆς περιοχῆς ἐπιχειρήσεων, ν' ἀναφέρωσι διὰ τοῦ ταχυτέρου μέσου οἱ διοικηταὶ ἐπιχειρήσεων ἐγκαίρως, ὡς καὶ περὶ τῶν σημείων εἰς τὰ ὁποῖα θὰ κατευθύνωμεν τὰ αὐτοκίνητα.

VIII. Ἐνημέρωσις ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τῶν ἐπιχειρήσεων: Καθ' ἑκάστην ἑσπέραν οἱ διοικηταὶ ἐπιχειρήσεων θὰ ὑποβάλλωσι δελτίον καταστάσεως τηλεγραφικῶς, τηλεφωνικῶς, δι' ἀσυρμάτου, διὰ πολλῶν δὲ μέσων συγχρόνως, συμφώνως τῷ συνημμένῳ Κώδικι. Ἐν περιπτώσει σοβαροῦ καὶ ἐπείγοντος θὰ ὑποβάληται ἔκτακτος τοιαύτη ἀναφορά.

IX. Σύνθημα - παρασύνθημα - συνθηματικὰ σημεῖα: Συνημμένως πίναξ συνθημάτων διὰ 6 ἡμέρας. Οὗτος θὰ τηρῆται προσωπικῶς ὑπὸ τῶν διοικητῶν ἐπιχειρήσεων καὶ διοικητῶν ἀποσπασμάτων, θὰ γνωστοποιῆται δὲ καθ' ἑκάστην τὸ οἰκεῖον σύνθημα - παρασύνθημα εἰς τοὺς ἄνδρας ἐγκαίρως.

Τονίζεται ἡ ἀνάγκη διακριτικοῦ μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν σημείου, φερομένου ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος, τοῦ αὐτοῦ δὲ χρώματος διὰ τὰ ἀποσπάσματα τῆς αὐτῆς περιοχῆς ἐπιχειρήσεων. Ἕτερα συνθηματικὰ σημεῖα ἀναγνωρίσεως καὶ συνεννοήσεως δύνανται νὰ καθορίσωσιν οἱ μερικοὶ διοικηταί.

X. Ἔγκαιρος ἀναχώρησις καὶ τάξις τμημάτων καὶ θέσεις ἐξορμήσεως: Οἱ διοικηταὶ ἐπιχειρήσεων ἔχοντες μελετήσει τὰς θέσεις ἐξορμήσεως τῶν τμημάτων, πρὸς ἐπιχειρήσεις ἐγγὺς τῆς ἐκκαθαριστέας περιοχῆς, νὰ ρυθμίσωσι τὰ τῆς ἐκκινήσεως τῶν τμημάτων ἐκ χώρου συγκεντρώσεως (πόλεων κλπ.), ὥστε νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὰς θέσεις ἐξορμήσεως μόλις νυκτώσῃ.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ μελετηθῶσιν ὅλα τὰ μέτρα, ὥστε καὶ ἡ ἔγκαιρος ἄφιξις τῶν τμημάτων νὰ πραγματοποιηθῇ εἰς τὰς θέσεις ἐξορμήσεως καὶ ἡ ἔναρξις τῆς περισφίγξεως ἐκκαθαριστέων περιοχῶν νὰ γίνῃ τὴν ἑπομένην πρωίαν ἅμα τῇ ἕῳ. Ἐπίσης, νὰ γίνουν παραπλανητικαὶ κινήσεις αὐτοκινήτων, ἵνα μὴ καταστῇ γνωστὴ ἡ πραγματικὴ κατεύθυνσις κινήσεως.

XI. Νὰ καταβληθῇ προσπάθεια συγκροτήσεως τῶν ἀποσπασμάτων προηγουμένως εἰς τὰ χαρτιὰ (ὀνομαστικῶς κλπ.), ὥστε νὰ μὴ παρατηρηθῇ συγκέντρωσις, ὀχλαγωγία κλπ. εἰς κεντρικὰ σημεῖα πόλεων ἢ χωρίων διὰ τὴν τοιαύτην συγκρότησιν.

XII. Ἐκ τῶν παρουσῶν ὁδηγιῶν θὰ κοινοποιηθῇ εἰς διοικητὰς ἀποσπασμάτων ἀξιωματικοὺς πᾶν ὅ,τι ἤθελε κριθῇ ὑφ' ἡμῶν ἀπαραίτητον (συνθήματα κλπ.) μόνον ὑπὸ τῶν διοικητῶν ἐπιχειρήσεων.

XIII. Οἱ διοικηταὶ ἐπιχειρήσεων νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἐπιχείρησις Κυνουρίας δέον νὰ λήξῃ τὴν ἑσπέραν τῆς 4ης ἡμέρας, ἐν ἀνάγκῃ δὲ τὴν 5ην. Ἡ τοιαύτη τῶν δύο περιοχῶν Μεγαλοπόλεως τὴν ἑσπέραν τῆς 3ης ἡμέρας, ἐν ἐξαιρετικῇ δὲ ἀνάγκῃ τὴν 4ην ἡμέραν. Ν' ἀναφέρωσιν ἐγκαίρως περὶ ἡμέρας λήξεως.

XIV. Ἡμέρα ἐνάρξεως ἐπιχειρήσεων ὁρισθήσεται δι' εἰδικῆς τηλεγραφικῆς διαταγῆς. Αὕτη θὰ θεωρῆται ὡς πρώτη ἡμέρα ἐπιχειρήσεων. Ὥρα ἐξορμήσεως ἐκ τῶν ὡς ἀνωτέρω μνημονευομένων θέσεων ἐξορμήσεως πρὸς τὴν ἐκκαθαριστέαν περιοχὴν ἡ ἕως (ἐξημερώματα) τῆς πρώτης ἡμέρας. Βάσει δὲ τῆς ὥρας ταύτης θὰ καθορισθῶσιν ὅλαι αἱ λοιπαὶ κινήσεις.

XV. Ἅπαντες οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ νὰ φέρωσι χάρτην γραφῆς καὶ μολύβια διὰ σύνταξιν ἀναφορῶν κλπ.

XVI. Οἱ διοικηταὶ ἐπιχειρήσεων θὰ ὑποβάλωσιν εἰς τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου ἔκθεσιν κατὰ τὸ δυνατὸν λεπτομερῆ περὶ τῶν διεξαχθεισῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν ἀποτελεσμάτων, φρονήματος τῶν κατοίκων, διαγωγῆς τῶν τμημάτων κλπ.

XVII. Ἀναφέρατε τηλεγραφικῶς λῆψιν παρούσης».

Ἐν Τριπόλει τῇ 30 Ἰουνίου 1946

Ὁ Ἀνώτερος Διοικητής
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ
Ἀντισυνταγματάρχης

3. ΑΙ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου ἡ Πελοπόννησος εἶχε μεταβληθῇ ὁλόκληρος εἰς πεδίον πολέμου. Ὡς εἴπομεν, αἱ κομμουνιστικαὶ συμμορίαι παρὰ τὸ σχετικῶς ὀλιγάριθμον τῶν ἀνδρῶν των διετήρουν ἀπόλυτον συνοχήν, καὶ καλῶς ἐφωδιασμέναι ἐκινοῦντο μετὰ ταχύτητος πρὸς πᾶσαν κα-

τεύθυνσιν, διὰ μέσου ὀρέων καὶ χαραδρῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ καθίσταται δυσχερὴς ἡ ἐπισήμανσίς των καὶ ὁ ἐγκλωβισμός των, ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων. Ἄλλοτε ἔδρων μεμονωμένως κατὰ μικρὰς ὁμάδας, καραδοκούσας εὐκαιρίαν πρὸς αἰφνιδιαστικὴν ἐπίθεσιν διὰ φόνους, αἰχμαλωσίας καὶ λεηλασίας, κατὰ τὸ σύστημα τῶν παλαιῶν ληστρικῶν συμμοριῶν, καὶ ἐξαφανιζόμεναι ἐγκαίρως ὅταν ἔσπευδον πρὸς καταδίωξίν των τὰ τάγματα καὶ τὰ ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς.

Ἄλλοτε πάλιν συνηνοῦντο πολλαὶ ἐξ αὐτῶν, συγκροτοῦσαι πραγματικὸν πολεμικὸν σῶμα, τὸ ὁποῖον ἐπεχείρει ἐπιθέσεις κατὰ Σταθμῶν Χωροφυλακῆς ἢ πρὸς δι' ἐνέδρας ἐξόντωσιν μετακινουμένων μονάδων ἢ ἀκόμη καὶ πρὸς κατάληψιν πόλεων.

Οὕτως, αἱ δυνάμεις Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου διεξῆγον σκληρὸν καὶ πολυμέτωπον ἀγῶνα, ἄλλοτε σπεύδουσαι πρὸς καταδίωξιν ἐμφανιζομένων συμμοριτῶν, ἄλλοτε ὑπερασπίζουσαι φυλάκια καὶ Σταθμοὺς καὶ ἄλλοτε ἀμυνόμεναι κρατερῶς, πρὸς ὑπεράσπισιν πόλεων καὶ κωμῶν, ποὺ ὑφίσταντο πανταχόθεν, συνήθως ἐν καιρῷ νυκτός, αἰφνιδιαστικὰς ἐπιθέσεις. Χάρις εἰς τὸ ὀργανωθὲν βαθμηδὸν δίκτυον πληροφοριῶν καὶ τὴν συστηματικὴν ἀδιάκοπον καταδίωξιν τῶν συμμοριῶν ὄχι μόνον ἀνὰ τὴν ὕπαιθρον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ὀρεινὰ κρησφύγετά των, αἱ κομμουνιστικαὶ συμμορίαι ὑπέστησαν μεγάλην φθοράν, σὺν τῷ χρόνῳ δὲ ἀπώλεσαν τὴν συνοχήν των καὶ ὡδηγήθησαν εἰς ἀποσύνθεσιν.

Πολλαὶ πόλεις καὶ κῶμαι τῆς Πελοποννήσου διεσώθησαν ἀπὸ τὴν καταστροφὴν καὶ ὁ ἐθνικόφρων πληθυσμός των ἀπὸ τὴν σφαγήν, μόνον χάρις εἰς τὴν ἀπεγνωσμένην ἄμυναν τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ἄμυναν πολλάκις πολύωρον ἢ πολυήμερον καὶ μετὰ μεγάλων θυσιῶν, ἡ ὁποία ἔδωσε τὸν καιρὸν εἰς τὰ τάγματα Χωροφυλακῆς καὶ εἰς ἄλλας Στρατιωτικὰς μονάδας νὰ σπεύσουν πρὸς βοήθειαν διὰ νὰ ἐξοντώσουν ἢ νὰ ἐκδιώξουν τοὺς συμμορίτας. Ἀλλ' εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς αἱ ἀπώλειαι τῆς Χωροφυλακῆς ἦσαν σημαντικαί. Ἐπίσης αἱ ἐν πορείᾳ, ἰδίως εἰς ὀρεινὰς περιοχάς, μονάδες Χωροφυλακῆς, ὑπέστησαν δι' ἐνέδρας μεγάλην φθοράν, ἐνίοτε ὁλοκληρωτικὴν ἐξόντωσιν, τῶν ἀνδρῶν των φονευθέντων ἢ πεσόντων εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐκτελεσθέντων μὲ φρικώδη βασανιστήρια. Ἀναφέρομεν ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς τινὰ τῶν μεγαλυτέρας σημασίας ἐκ τούτων.

Τέλη Ὀκτωβρίου 1946 μία πολυμελὴς καὶ βαρέως ἐξωπλισμένη συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἁγίου Πέτρου καὶ ἀφοῦ μετὰ δίωρον λυσσώδη μάχην ἐξώντωσε τοὺς χωροφύλακας τοῦ Σταθμοῦ, προέβη εἰς φρικώδεις λεηλασίας. Τὴν αὐτὴν τύχην εἶχε καὶ τὸ πεσὸν εἰς ἐνέδραν ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς Μεγαλοπόλεως.

Τὴν 10 Μαΐου 1947, ὁ 5ος Λόχος τοῦ 15 Τάγματος, εἰς συναφθεῖσαν μάχην κατὰ συμμοριτῶν παρὰ τὴν θέσιν «Ἀρκουδόρρεμμα» Ἀρκαδίας, ἐφόνευσεν 9 ἐξ αὐτῶν καὶ συνέλαβε δύο.

Τὴν 24ην Μαΐου 1947, οἱ συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ εἰς Λεβίδιον Ἀρκαδίας φυλακίου Χωροφυλακῆς, τὸ ὁποῖον κατόπιν ἀντιστάσεως ὑπέκυψε, φονευθέντων πέντε ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ἑνὸς στρατιώτου καὶ πέντε πολιτῶν.

Τὴν 5ην Ἰουνίου 1947, τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα Ταϋγέτου ἐπετέθη αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τῆς εἰς Ἐξωχώριον-Καρδαμύλης ἐγκατεστημένης δυνάμεως 57 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ὀλιγόωρον συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 30 χωροφύλακες μετὰ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ, ἀπήχθησαν 19 καὶ διεσώθησαν μόνον 8, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 4 τραυματίαι. Τὸ σοβαρώτατον τοῦτο ἀτύχημα ἀπέδειξε τὴν σοβαρότητα τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος εἰς Πελοπόννησον καὶ τὴν ἀνάγκην λήψεως δρακοντείων μέτρων διὰ σοβαρᾶς ἐνισχύσεως τῶν δυνάμεων Χωροφυλακῆς πρὸς ἀποσόβησιν μεγαλυτέρων κινδύνων.

Τὸν Σεπτέμβριον 1947, 400 συμμορῖται προσβάλλουν τὸ Λεωνίδιον, ὅπου ἡ ἐξ ὀλίγων δεκάδων δύναμις Χωροφυλάκων καὶ ΜΑΥ ἠμύνθησαν ἡρωικῶς ἐπὶ πολλὰς ὥρας, ἕως ὅτου ὑπέκυψαν.

Τὴν νύκτα τῆς 23ης Φεβρουαρίου 1948, περὶ τοὺς 200 συμμορῖται εἰσώρμησαν ἀπὸ διαφόρων σημείων πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως Αἰγίου, ἀφοῦ προηγουμένως ἄλλαι ὁμάδες ἐξ αὐτῶν εἰσδύσασαι κρυφίως ἐντὸς τῆς πόλεως, ὠχυρώθησαν εἰς οἰκίας κομμουνιστῶν, ὁπόθεν ἔβαλλον καταιγιστικῶς. Ἡ ἐξ 120 ἀνδρῶν δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς ἠμύνθη κρατερῶς ὁλόκληρον τὴν νύκτα καὶ μέχρι μεσημβρίας τῆς ἑπομένης, ὅτε αἱ συνεχῶς καταφθάνουσαι ἀπὸ Τριπόλεως καὶ Πατρῶν ἐνισχύσεις, ἐπικουρούμεναι καὶ ὑπὸ πολεμικοῦ πλεύσαντος εἰς τὸν λιμένα τοῦ Αἰγίου, κατώρθωσαν νὰ ἐξοντώσουν ἢ νὰ ἐκδιώξουν τοὺς ἤδη ἐπιδιδομένους εἰς σφαγὰς καὶ λεηλασίας κομμουνιστάς. Οὕτω, χάρις εἰς τὴν γενναίαν ἄμυναν τῆς μικρᾶς φρουρᾶς Χωροφυλακῆς ἐπὶ δεκαπέντε ὥρας, ἐσώθη ἡ πόλις τοῦ Αἰγίου.

Τέσσαρες Λόχοι τοῦ 16ου Τάγματος Χωροφυλακῆς ἀνέλαβον εὐρείας ἐπιχειρήσεις πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ Πάρνωνος ἀπὸ τὸ δρῶν ἐκεῖ συγκρότημα συμμοριῶν καὶ ἔφθασαν ἕως τὰ ἀπρόσιτα κρησφύγετά των τῆς κορυφῆς «Λυκόρραχη Μούσλας», ὅπου κατέστρεψαν καταυλισμοὺς καὶ ἐφόδια μεγάλων ποσοτήτων. Οἱ συμμορῖται διέφυγον ἐγκαίρως διασκορπισθέντες, ἀλλ' ἀνασυνταχθέντες ἔστησαν ἐνέδραν εἰς σημεῖα καθόδου. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 22ας Ἀπριλίου 1947, ὁ 4ος Λόχος περιέπεσεν εἰς τὴν ἐνέδραν καὶ ἐνεπλάκη εἰς πολύωρον μάχην. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἠμύνθησαν κρατερῶς προξενήσαντες εἰς τοὺς συμμορίτας μεγάλας ἀπωλείας, ἀλλὰ τελικῶς, βαλλόμενοι πανταχόθεν καὶ ἀπομονωθέντες, ὑπέκυψαν σχεδὸν πάντες. Ἐπελθόντος τοῦ σκότους εἰς ἀνθυπασπιστὴς καὶ δεκατρεῖς ὁπλῖται ἠδυνήθησαν νὰ διαφύγουν. Ἐφονεύθησαν

δύο ἀξιωματικοὶ καὶ ἑβδομήκοντα ἓξ (76) ὁπλῖται. Μερικοὶ ἐξ αὐτῶν, ἰδίως τραυματίαι, διὰ νὰ μὴ πέσουν εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν ηὐτοκτόνησαν. Τοῦ δραματικοῦ, ὅσον καὶ ὀδυνηροῦ αὐτοῦ ἐπεισοδίου παραθέτομεν ἐν τέλει τοῦ παρόντος κεφαλαίου λεπτομερῆ ἔκθεσιν.

Ὁ ἀναλαβὼν τὴν Ἀνωτέραν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Πελοποννήσου στρατηγὸς Τσιγκούνης, ὡς ἀκολούθως ἐκθέτει τὰ τῆς λαμπρᾶς νίκης τοῦ ἀποσπάσματος Ζάρα εἰς Ράχες Γορτυνίας καὶ τῆς ἐν συνεχείᾳ μάχης τοῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς εἰς Γεράκι Λακωνίας:

«Τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα, κινηθὲν ἐκ Πύργου (Ἠλείας) τὴν 5ην Νοεμβρίου πρὸς Μαίναλον, ἀφίχθη τὴν νύκτα τῆς ἑπομένης ἡμέρας ἕως τῶν ὑπερκειμένων ὑψωμάτων τοῦ χωρίου Χώρας, χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ συλλέξῃ πληροφορίας σχετικὰς μὲ τοὺς συμμορίτας τῆς περιοχῆς. Τὴν πρωίαν τῆς 7ης τοῦ μηνὸς ὁ διοικητὴς τοῦ Ἀποσπάσματος κατῆλθεν εἰς τὸ χωρίον τοῦτο καὶ ὑποπτευθεὶς ἔκ τινων ἐνδείξεων περὶ τῆς παρουσίας καὶ ἀποκρύψεως συμμοριτῶν, προέβη εἰς τὴν σύλληψιν καὶ ἐξέτασιν χωρικῶν τινων, ὑφ' ὧν ἐπληροφορήθη ὅτι ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τοῦ παρακειμένου χωρίου Ράχες εἶχεν ἐγκατασταθῆ ἐνεδρευτικῶς ἰσχυρὰ δύναμις ὑπὸ τοὺς Κονταλώνην, Σφακιανὸν καὶ Σαρήγιαννην πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ Ἀποσπάσματος.

Κατόπιν τούτου ὁ διοικητὴς τοῦ Ἀποσπάσματος προέβη εἰς τὴν ἐφαρμογὴν λίαν ἐξύπνου τεχνάσματος πρὸς ἐξαπάτησιν τῶν συμμοριτῶν. Διέταξε ἵνα τὸ ἥμισυ τῆς δυνάμεως τοῦ Ἀποσπάσματος προσποιηθῇ ὅτι ἐπιστρέφει πρὸς Πύργον, ἐνῷ τὸ ὑπόλοιπον ἐκρύβη ἐντὸς παρακειμένου δάσους.

Πράγματι, οἱ συμμορῖται πιστεύσαντες ὅτι τὸ Ἀπόσπασμα φοβηθὲν ἐπιστρέφει εἰς Πύργον, ἐγκατέλειψαν τὴν ἐνεδρευτικήν των διάταξιν καὶ συγκεντρωθέντες πλησίον τοῦ χωρίου Ράχες κατεγίνοντο μὲ τὴν παρασκευὴν τοῦ συσσιτίου των καὶ μὲ διαφόρους ἄλλας ἀσχολίας, χωρὶς νὰ λάβουν σοβαρὰ μέτρα ἀσφαλείας.

Τοῦ γεγονότος τούτου ἐπωφεληθεὶς ὁ διοικητὴς τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρας, ἀφ' οὗ διὰ καταλλήλων κινήσεων κατέλαβε, χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸς τὰ δεσπόζοντα ὑψώματα, προσέβαλε τοὺς συμμορίτας οἵτινες, αἰφνιδιασθέντες ἀντέταξαν ἀρχικῶς μὲν ἀσθενῆ ἄμυναν, σὺν τῇ παρόδῳ ὅμως τοῦ χρόνου συνελθόντες καὶ βελτιώσαντες τὰς προχείρους θέσεις των ἀμύνης, ἠμύνοντο μετὰ μεγάλου πείσματος ὑποβοηθηθέντες πρὸς τοῦτο ὑπὸ ἐνσκηψάσης ραγδαιοτάτης βροχῆς. Μετὰ παρέλευσιν ὅμως τριῶν ὡρῶν περίπου, οἱ πρὸς Πύργον κινηθέντες ἄνδρες τοῦ Ἀποσπάσματος προσέβαλον αἰφνιδιαστικῶς διὰ πυρῶν ἐκ τῶν νώτων τοὺς συμμορίτας, οἵτινες, νομίσαντες ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἀφίξεως σοβαρῶν ἐνισχύσεων, ἐγκατέλειψαν τὸν ἀγῶνα καὶ τραπέντες εἰς φυγὴν πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις διεσκορπίσθησαν εἰς μικρὰς ὁμάδας. Οἱ ἄνδρες τοῦ Ἀποσπάσματος τοὺς κατεδίωξαν μέχρι τῆς ἐπελεύσεως τοῦ σκότους.

Ἐκ τῶν 77 ἀνδρῶν τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα ἐφονεύθησαν δύο, οἱ συμμορῖται ὅμως ἔσχον λίαν σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς φονευθέντας καὶ τραυματισθέντας.

Πῶς νὰ μὴ θαυμάσωμεν τὴν ἀποφασιστικότητα καὶ τὴν ἀνδρείαν τοῦ διοικητοῦ καὶ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἡρωικοῦ τούτου Ἀποσπάσματος; Ἐν ᾧ ἠδύναντο νὰ ἀποφύγωσι τὸν κίνδυνον ἐπροτίμησαν τὴν μάχην καὶ ἐπέτυχον νὰ κατατροπώσωσιν ὑπερτριπλασίας δυνάμεις. Δικαίως δὲ διὰ τοῦ ἀπὸ 30.6.48 Β.Δ. ἐπροβιβάσθη ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπομοιράρχου ὁ διοικητὴς τοῦ Ἀποσπάσματος τούτου ἀνθυπασπιστὴς χωροφυλακῆς Ζάρας Γεώργιος, ὅλοι δὲ οἱ λοιποὶ ἄνδρες τούτου ἔτυχον ἀναλόγων ἠθικῶν ἀμοιβῶν.

Τὴν 11ην Νοεμβρίου τὰ Ι καὶ ΙΙ Συγκροτήματα ἐπετέθησαν αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τοῦ εἰς Γεράκι ἑδρεύοντος τάγματος Χωροφυλακῆς καὶ μετὰ πείσμονα ἀγῶνα ἑκατέρωθεν οἱ συμμορῖται ἐπέτυχον τὴν κατάληψιν ὅλων τῶν φυλακίων πλὴν ἑνός. Οἱ διασωθέντες ἐκ τῶν φυλακίων κατέφυγον εἰς τὸν Σταθμὸν Διοικήσεως, ὅστις καὶ οὗτος ἐκινδύνευσε νὰ περιέλθῃ εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν. Ἡ ἔγκαιρος ὅμως ἄφιξις ἐνισχύσεων ὑπὸ τὸν Παυλάκον ἐκ Σκάλας ἐκλόνισε τοὺς ἐπιτιθεμένους συμμορίτας, οἵτινες πιεσθέντες σοβαρῶς ἠναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθοῦν συναποκομίσαντες ὁπλισμὸν καὶ ἄλλα ἐφόδια.

Ἐκ τῶν χωροφυλάκων ἐφονεύθησαν 35, ἐτραυματίσθησαν 36 καὶ συνελήφθησαν 4. Ἐκ δὲ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν περὶ τοὺς 10, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἷς διοικητὴς λόχου καὶ ἐτραυματίσθησαν περὶ τοὺς 15».

Περὶ τὰ τέλη Νοεμβρίου ἐπηκολούθησαν προσβολαὶ τῶν χωρίων Ἀρφαρά, Πλατύ, Μπάστα καὶ τινων ἄλλων ὑπὸ τοῦ ΙΙου Συγκροτήματος, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀφαίρεσιν ὁπλισμοῦ καὶ διαφόρων τροφίμων καὶ εἰδῶν ἐκ λεηλασιῶν καταστημάτων καὶ οἰκιῶν.

Κατὰ τὴν ὡς ἄνω χρονικὴν περίοδον (τέλος Δεκεμβρίου 1947) ἡ δύναμις τῶν συμμοριτῶν ἔφθασε περὶ τοὺς 800, ἤτοι: Ιον Συγκρότημα (ὑπὸ τοὺς Πρεκεζὲν καὶ Ἀντζακλῆν) δυνάμεως 200 συμμοριτῶν. ΙΙον Συγκρότημα (ὑπὸ τοὺς Κονταλώνην καὶ Καμαρινὸν) δυνάμεως 300 συμμοριτῶν. ΙΙΙον Συγκρότημα (ὑπὸ τοὺς Σαρήγιαννην καὶ Πέρδικαν) δυνάμεως 200 συμμοριτῶν. ΙVον Συγκρότημα (ὑπὸ τοὺς Σταθάκην καὶ Δοράκην) δυνάμεως 50 συμμοριτῶν καὶ Vον Συγκρότημα (ὑπὸ τοὺς Βρεττάκον καὶ Ζαχαρίαν) δυνάμεως ὁμοίως 50 συμμοριτῶν.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω διοικητῶν ἑκάστου συγκροτήματος, ὁ μὲν πρῶτος ἦτο ὁ στρατιωτικὸς διοικητής, ὁ δὲ δεύτερος ὁ καπετάνιος.

4. Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΝ ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙῼ

Κατόπιν τῆς οὕτω δημιουργηθείσης ἐκρύθμου καταστάσεως ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἀφ' οὗ διέρρευσαν δύο περίπου ἔτη, ἀπεφασίσθη διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν ὑπουργῶν τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Τάξεως (τὴν 12 Νοεμβρίου 1947) ἡ ἀνάθεσις τῆς εὐθύνης ἀσφαλείας καὶ τῆς Πελοποννήσου εἰς τὸν Στρατόν, τῆς Χωροφυλακῆς περιορισθείσης εἰς τὰ ἔργα ἀστυνομεύσεως.

Ἅπασαι αἱ ἐθνικαὶ δυνάμεις καὶ αἱ ἐθνικιστικαὶ ὀργανώσεις Πελοποννήσου ἐτέθησαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος τότε Α΄ Σώματος Στρατοῦ (Α. Πλ 13572) 14.11.47 Δ/γὴ Γ.Ε.Σ.). Λόγῳ δὲ τῆς ὑπαγωγῆς ταύτης, ὁ ὑποστράτηγος Στανωτᾶς Γ. ἐζήτησε τὴν ἀντικατάστασίν του καὶ τὴν ἐπαναφοράν του εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ἀποστρατείας.

Διὰ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἀπεφασίσθη καὶ ἡ ἀπόλυσις ἑπτὰ χιλιάδων (7000) περίπου ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἄνευ θητείας καὶ ἡ ὀργάνωσις ἀναλόγου ἀριθμοῦ ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς.

Τὸ Ἀνώτατον Στρατιωτικὸν Συμβούλιον ἀπεφάσισε τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ὑποστρατήγου Στανωτᾶ ὑπὸ τοῦ ὑποστρατήγου Χρ. Μαντᾶ, ὅστις ἀφιχθεὶς εἰς Κόρινθον ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τῆς 81 Στρατιωτικῆς Περιοχῆς ἀπὸ τῆς 21 Νοεμβρίου, ἀπὸ δὲ τῆς 5 Δεκεμβρίου ἀνέλαβε τὴν εὐθύνην ἀσφαλείας ὁλοκλήρου τῆς Πελοποννήσου.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 5ης Ἰουνίου 1947, τὸ 5ον Τάγμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Ἠλ. Κομποχόλην καὶ διοικητὰς λόχων τοὺς μοιράρχους Π. Μπολέτην, Γ. Μπαρτσούλην, Σπ. Τασσόπουλον καὶ Μιχ. Σαμπατακάκην, διαταχθὲν νὰ μετακινηθῇ ἐκ Μεγαλοπόλεως εἰς Σπάρτην καὶ ἐν ᾧ διήρχετο τὰ παρὰ τὸ 44ον χιλ. ὑψώματα (Μονοδένδρι), ὑπέστη ἐπίθεσιν ἐνεδρευουσῶν μεγάλων κομμουνιστικῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι εἶχον ναρκοθετήσει τὴν περιοχὴν καὶ ἔβαλλον μὲ πολυβόλα καὶ χειροβομβίδας. Ὁ μοίραρχος Μπαρτσούλης καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν περὶ αὐτὸν ἄνδρες, ἔπεσαν νεκροί. Ἀλλ' ὑπαξιωματικοὶ καὶ χωροφύλακες μετὰ τὴν πρώτην φάσιν τοῦ αἰφνιδιασμοῦ ἀνεπτύχθησαν καὶ ἐτέθησαν εἰς τάξιν μάχης, πρὸς ἀγῶνα μέχρις ἐσχάτων. Ἐπὶ τρεῖς ὥρας οἱ κομμουνισταὶ ἐπετίθεντο λυσσωδῶς, ἀλλ' ἐξηναγκάζοντο νὰ ὑποχωροῦν μὲ μεγάλας ἀπωλείας πρὸ τοῦ θεριστικοῦ πυρὸς τῶν χωροφυλάκων, πολλοὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἂν καὶ τραυματισμένοι συνέχιζον νὰ βάλλουν μέχρι τελευταίας πνοῆς. Οἱ συμμορῖται, ἐν ἀδυναμίᾳ ὁλοκληρωτικῆς ἐξοντώσεως τοῦ Τάγματος, ἐνήργουν πολιορκητικὰς κινήσεις πρὸς περίσφιγξιν ἐντὸς κλοιοῦ οὕτως ὥστε, ὅταν θὰ ἐπήρχετο νὺξ νὰ ἐξορμήσουν μετὰ τῶν ἀναμενομένων ἐνισχύσεών των πρὸς πλήρη ἐξόντωσίν του. Ἀλλὰ περὶ τὴν 6ην ἀπογευματινὴν ὥραν εἰδοποιηθεῖσα κατέφθασεν ἐκ Σπάρτης ἡ Ταξιαρχία Ρογγοπούλου, ἡ ὁποία ἔθεσε τοὺς κομμουνιστὰς ἐντὸς δύο πυρῶν. Οἱ συμμορῖται ὑπέστησαν πραγματικὸν ὄλεθρον οἱ δὲ διασωθέντες ἐζήτησαν σωτηρίαν δι' ἀτάκτου φυγῆς.

Τὸ πόρισμα τῆς 5ης Νοεμβρίου 1947 τοῦ τότε συνταγματάρχου Γαννικοπούλου ἐπὶ ἐνεργηθείσης ἐνόρκου προανακρίσεως χαρακτηρίζει τὴν μάχην ἐκείνην ὡς τὴν μεγαλυτέραν μάχην ἥτις διεξήχθη ἐν Πελοποννήσῳ μετὰ τὸ Δεκεμβριανὸν κίνημα. Κατὰ τὴν ἀφήγησιν τῶν διαδραματισθέντων γεγονότων, εἰς τὸ πόρισμα τοῦτο, τὸ Τάγμα τελοῦν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ταγματάρχου Κομποχόλη Ἠλία καὶ μὲ διοικητὰς 1ου Λόχου τὸν μοίραρχον Μπολέτην Περ., 2ου τὸν μοίραρχον Μπαρτσούλην Γεώργ., 3ου τὸν μοίραρχον Τασσόπουλον Σπυρ. καὶ Λόχου Διοικήσεως τὸν μοίραρχον Σαμπατακάκην Μιχαὴλ καὶ ἑδρεῦον ἐν Μεγαλοπόλει, διετάχθη νὰ μετασταθμεύσῃ εἰς Σπάρτην, πλὴν τοῦ 4ου Λόχου, ὅστις θὰ παρέμενεν εἰς Μεγαλόπολιν.

Τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 5.6.47 ἐπιβιβασθὲν αὐτοκινήτων ἐκινήθη διὰ Σπάρτην μέσῳ Τριπόλεως.

Μέχρι τοῦ 40οῦ χιλιομέτρου τῆς ὁδοῦ Τριπόλεως - Σπάρτης τὴν λῆψιν μέτρων ἀσφαλείας ὡς ἐμπροσθοφυλακὴ τῆς κινουμένης φάλαγγος εἶχεν ὁ 1ος Λόχος, ἀπὸ τοῦ 41ου χιλιομέτρου ἀνέλαβεν ὁ 2ος Λόχος, τοῦ ὁποίου ἡ μὲν 1η διμοιρία ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Κάβουραν Δημ. ἀνεπτύχθη πρὸς τὸ ὕψωμα «Κρινταράκι» ἡ δὲ 2α διμοιρία ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Φωτόπουλον Γ. πρὸς τὸ ὕψωμα «Πετρωτό».

Πρὶν ἢ αἱ διμοιρίαι αὗται φθάσουν εἰς τὰ ὑψώματα, ἡ φάλαγξ ἐξεκίνησε προηγουμένου τῆς ὅλης φάλαγγος τοῦ ἐπιλοχίου τοῦ 2ου Λόχου ἐνωμοτάρχου Κύρκου Ἀθαν. Μόλις ὅμως ὁ Κύρκος διῆλθε τὸ 44ον χιλιόμετρον, εὑρέθη πρὸ τοῦ δεσπόζοντος ὑψώματος «Πετρωτὸ» καὶ ὑπολογίσας ὅτι ἡ δύναμις τοῦ Φωτοπούλου δὲν θὰ εἶχε προλάβει εἰσέτι νὰ ἐξερευνήσῃ τοῦτο ἐστάθμευσε καὶ διέταξε τὴν κάθοδον ἐκ τοῦ εἰς ὃ ἐπέβαινον ὀχήματος τῶν λοιπῶν ἀνδρῶν πρὸς λῆψιν μέτρων. Λόγῳ τῆς ἀπροειδοποιήτου σταθμεύσεως ἐπῆλθε σύντμησις τῶν ἀποστάσεων μεταξὺ τῶν ἀκολουθούντων αὐτοκινήτων, ἐξ τῶν ὁποίων εἶχον πλέον εἰσέλθει εἰς σχηματιζόμενον θύλακα σχήματος πετάλου. Ἡ ὥρα ἦτο 15.40΄. Ἡ ἐκ διαισθήσεως ἐνέργεια τοῦ ἐνωμοτάρχου Κύρκου ἐδημιούργησεν εἰς τοὺς ἐνεδρεύοντας καθ' ὅλον τὸ τόξον τοῦ θύλακος πετάλου συμμορίτας τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἐγένοντο ἀντιληπτοὶ καὶ δι' ἐκρήξεως νάρκης ἔδωσαν τὸ σύνθημα τῆς γενικῆς ἐπιθέσεως. Ἐπηκολούθησε 4ωρος ἀγὼν ἐξελιχθεὶς ἐνίοτε καὶ

Μοίραρχος Γεώργιος Μπαρτσούλης τοῦ 'Αποστόλου. 'Εγεννήθη τὸ ἔτος 1907 εἰς Δροσοπηγὴν-"Αρτης. 'Εφονεύθη τὴν 5.6.1947 εἰς Μονοδένδρι-Σπάρτης, μαχόμενος ἐναντίον τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.

εἰς πάλην σώματος πρὸς σῶμα, κατὰ τὸν ὁποῖον τὸ 15ον Τάγμα Χωροφυλακῆς ἀνέτρεψε τοὺς δολοφόνους καὶ τοὺς διέλυσεν. 'Αναφερομένη εἰς τὴν ἐκδηλωθεῖσαν αἰφνιδιαστικὴν ἐπίθεσιν ἐπὶ ὅλων τῶν σημείων, ἡ ἔκθεσις παρατηρεῖ: «..... Παρὰ ταῦτα ὅμως ἡ ἐπιδειχθεῖσα παρ' ἁπάντων τῶν ἀνδρῶν τοῦ τάγματος ψυχραιμία καὶ περιφρόνησις πρὸς τὸν θάνατον, ὄχι μόνον ἀνέτρεψε τοὺς σκοποὺς ἐκείνων, ἀλλ' ἐπέφερε καὶ τὴν πλήρη συντριβὴν αὐτῶν. "Αμα τῇ ἐκρήξει τῆς νάρκης περὶ ὥραν 15.30' - 15.40' οἱ ἐνεδρεύοντες συμμορῖται ἤρχισαν βάλλοντες δι' ὅλων τῶν διατιθεμένων ὅπλων. Διὰ τῶν πρώτων πυρῶν καὶ καθ' ἣν στιγμὴν οἱ ἄνδρες προσεπάθουν ν' ἀποβιβασθῶσι τῶν αὐτοκινήτων ἐφονεύθησαν ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων εἰς τὰ πρῶτα τοιαῦτα πολλοὶ ἄνδρες, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ μοίραρχος Γεώργ. Μπαρτσούλης καὶ ἐτραυματίσθησαν ἐπίσης πολλοί».

Ἡ ἔκθεσις ἐξαίρει τὴν ἐπιδειχθεῖσαν συμπεριφορὰν τοῦ ἥρωος μοιράρχου κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ζωῆς του. «Τὴν σκέψιν τούτου, καίτοι προησθάνθη τὸν θάνατόν του, δὲν ἀπησχόλησαν προσφιλῆ αὐτοῦ πρόσωπα, ἀλλ' ἡ ὑψηλὴ καὶ εὐγενὴς ἰδέα τοῦ καθήκοντος. "Εχων οὗτος εἰς τὰ θυλάκιά του τὴν κρυπτογραφικὴν κλεῖδα καὶ ἀποβλέπων εἰς τὸ νὰ μὴ περιέλθῃ αὕτη εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ, ἐὰν τυχὸν ἐγίνετο κύριος τῆς μάχης, τὴν ἐξήγαγε τῶν θυλακίων του καὶ ἐνῷ κατέσχιζε ταύτην τὸν εὗρεν ὁ θάνατος καὶ παρέμεινον τὰ τεμάχιά της ἐντὸς τῶν παλαμῶν, δείγματα τοῦ ὑψηλοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου τοῦ ἁγνοῦ αὐτοῦ παλληκαριοῦ...»

Μετὰ τὴν πρώτην φάσιν τοῦ αἰφνιδιασμοῦ βαθμοφόροι καὶ ὁπλῖται ἀνέκτησαν ἀμέσως τὴν ψυχραιμίαν των καὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὸν ὑπὲρ ὅλων ἀγῶνα. Οἱ 3ος καὶ 1ος Λόχοι εὑρισκόμενοι ἐκτὸς τοῦ κλοιοῦ ἀνεπτύχθησαν ἐν τάχει καὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὸν ἀγῶνα ἐπιτεθέντες. Γίνεται ἰδιαιτέρα μνεία περὶ τῆς συμβολῆς τοῦ ὑπὸ τὸν Μπολέτην 1ου Λόχου. Τὴν 17ην ὥραν ἡ μάχη εἶχε κλίνει ὁριστικῶς ὑπὲρ τοῦ τάγματος, ὅτε δὲ μετ' ὀλίγον κατέφθασαν καὶ ἐκ Σπάρτης ἐνισχύσεις ὑπὸ τὸν διοικητὴν τῆς Ταξιαρχίας Ρογγόπουλον, ὁ ἀγὼν μετετράπη εἰς καταδίωξιν. 17 συμμορίτας ἐφόνευσεν ὁ 3ος καὶ 20 ὁ 1ος Λόχος, ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης καταμετρηθέντων 40 νεκρῶν συμμοριτῶν, ἐνῷ οἱ νεκροὶ τούτων ἀνῆλθον ἐν συνόλῳ εἰς 65. Αἱ ἀπώλειαι τοῦ τάγματος ἀνῆλθον εἰς ἕνα ἀξιωματικόν, 6 ὑπαξιωματικούς, 13 χωροφύλακας καὶ 4 στρατιώτας.

'Εν συμπεράσματι τῆς ἐκθέσεώς του ὁ συνταγματάρχης Γιαννικόπουλος ἔγραφεν: «.... Οἱ ἄνδρες μας ἅπαντες σχεδὸν ἡμιλλῶντο μεταξύ των καὶ ὁ καθεὶς ἀνεδείχθη ἀνώτερος τοῦ συναδέλφου του. Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς μάχης τὸ τάγμα εὑρέθη εἰς δύσκολον θέσιν, ἐν τούτοις οὐδεὶς ἐγκατέλειψε τὰς τάξεις του καὶ κανεὶς δὲν διενοήθη νὰ παραβῇ τὸ πρὸς τὴν Πατρίδα καθῆκόν του...»

Εἰς ἀπόσπασμα ἐξ ἡμερολογίου φονευθέντος βραδύτερον συμμορίτου ἀναγράφονται τὰ ἀκόλουθα: «5.6.47. Ἡ ἡμέρα αὐτὴ θὰ ἀποτελέσῃ σταθμὸ στὸ κίνημα τῆς Λακωνίας, πρῶτον γιατὶ ἀπέτυχε ἡ ἐπιχείρησις ποὺ θὰ ἀποτελοῦσε τὸν τάφο τοῦ αἱματοβαμμένου Τάγματος Κρανιᾶ καὶ κατὰ συνέπειαν τὸν τάφον τῆς Λακωνικῆς ἀντίδρασης... καὶ δεύτερον γιατὶ πληρώσαμε τὴν ἀποτυχίαν μας αὐτὴ μὲ ἀρκετὰ πολὺ ἀντάρτικο αἷμα... Καὶ ὅμως σχετικὰ μὲ τὴν κατάσταση ποὺ δημιουργήθηκε καὶ πάλι φτηνὰ πληρώσαμε μὲ 65 περίπου θύματα τὴ μάχη αὐτή...» (Πρόκειται περὶ συγχύσεως, διότι ἡ 5-6-47 ἀφορᾶ τὸ 15ον Τάγμα Χωροφυλακῆς καὶ οὐχὶ τὸ τοιοῦτον Κρανιᾶ).

Ὁ Ταξίαρχος Ρογγόπουλος μαχόμενος εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν ἔλαβεν ἐλαφρὸν διαμπερὲς τραῦμα.

5. Ο ΑΓΩΝ ΕΙΣ ΑΡΚΑΔΙΑΝ ΚΑΙ ΛΑΚΩΝΙΑΝ

Τὴν 10.7.1947 εἰς θέσιν Σαΐτα χωρίου Δάρα - Ἀρκαδίας δύναμις τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος καὶ Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Λεβιδίου προσεβλήθη ὑπὸ ἰσχυρᾶς δυνάμεως συμμοριτῶν, λόγῳ δὲ τοῦ αἰφνιδιασμοῦ καὶ πάλιν καὶ τῆς μὴ λήψεως τῶν ἀναγκαίων μέτρων ἀσφαλείας, ἡ συναφθεῖσα μάχη ἀπέβη εἰς βάρος τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς, σχούσης 14 νεκρούς, ἤτοι ἕνα ἀξιωματικόν, 3 ὑπαξιωματικοὺς καὶ 10 χωροφύλακας. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 5 νεκρούς.

Τὴν 12.6.47 ἀλληλοδιαδόχως συμπλακεῖσα μετὰ δυνάμεων Χωροφυλακῆς εἰς περιοχὴν Γορτυνίας συμμορία, ἔσχε 50 νεκρούς.

Τὴν 13ην Ἰουλίου παρὰ τὸ χωρίον Βούρβουρα - Πάρνωνος συνήφθη σκληρὰ μάχη μεταξὺ δυνάμεων Χωροφυλακῆς καὶ συμμοριτῶν. Ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης οἱ εἰς φυγὴν τραπέντες συμμορῖται ἀφῆκαν 17 νεκροὺς καὶ 17 αἰχμαλώτους.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ἐγκατελείπετο συνεχῶς ἡ ὕπαιθρος ὑπὸ τῶν στατικῶν δυνάμεων Χωροφυλακῆς, ὥστε κατὰ τὰ μέσα Σεπτεμβρίου 1947 ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς Ἀρκαδίας ἐμφανίζει ὡς ἀκολούθως τὴν κατάστασιν τῆς περιοχῆς της:

«Ἐγκατελείφθη ὁλόκληρος ἡ ἐπαρχία Γορτυνίας, πλὴν τῶν κωμοπόλεων Δημητσάνης καὶ Βυτίνης. Ὡσαύτως ἡ ἐπαρχία Μεγαλοπόλεως, πλὴν τῆς κωμοπόλεως Μεγαλοπόλεως καὶ τοῦ χωρίου Διρράχιον, ὅπερ ὑπερήσπιζον οἱ κάτοικοί του μετὰ 4 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς. Εἰς τὰς ἐπαρχίας Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ἐλάχιστοι κατῳκημένοι τόποι ἐκρατοῦντο ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων». Τὸ ἴδιον περίπου συνέβαινε καὶ διὰ τὴν Λακωνίαν καθὼς καὶ τὰς ὁμόρους Διοικήσεις Χωροφυλακῆς.

Τὴν 22.9.47 πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐξ ὅλων τῶν σημείων κατὰ τοῦ χωρίου Διρράχιον, τὸ ὁποῖον ὑπερήσπιζον 1 ἐνωμοτάρχης, τρεῖς μόνιμοι χωροφύλακες, 24 ἄνευ θητείας χωροφύλακες τοπικῆς στρατολογίας καὶ 14 ΜΑΥ. Ἡ μεικτῆς συνθέσεως φρουρὰ αὐτή, μετὰ πολύωρον μάχην ὑπέκυψε, σχοῦσα ἓξ νεκρούς.

200μελὴς συμμορία τὴν 16ην ὥραν τῆς 24.9.47 εἰσέβαλεν εἰς τὴν κωμόπολιν Ἀνδριτσαίνης καὶ ἐλεηλάτησε τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν καὶ τὰ ἀρχεῖα τῶν λοιπῶν δημοσίων Ἀρχῶν, ἐνῷ ἡ ἐξ 8 ἀνδρῶν δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς συμπτυχθεῖσα διεσώθη.

Τὴν 21.10.47 ἐξεδηλώθη ἡ πρώτη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Ζαχάρως ἐπίθεσις ἀποκρουσθεῖσα χάρις εἰς τὰ μέτρα τοῦ ἀνθυπομοιράρχου Καπετανάκη. Οἱ ἀποκρουσθέντες ἐγκατέλειψαν δύο νεκρούς. Περὶ τῶν κατὰ τῆς Ζαχάρως ἐπιθέσεων γράφομεν κατωτέρω ἐν ἐκτάσει.

Τὸ ἐξ 100 χωροφυλάκων ἀπόσπασμα τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Ζάρα εἶχε καταστῆ ὁ τρόμος καὶ φόβος τῶν συμμοριτῶν, καταδιῶκον ἀπηνῶς αὐτοὺς μέχρι τῶν ἀπροσίτων καταφυγίων των. Τὴν 6ην Νοεμβρίου 1947 παρὰ τὴν θέσιν Ράχες - Χώρα Γορτυνίας, κατόπιν κρατερᾶς μάχης κατετρόπωσεν ὑπερτριπλασίας δυνάμεις κομμουνιστῶν, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ διασωθέντες ἐτράπησαν ἐν πλήρει διαλύσει πρὸς τὰ ὄρη.

Τὴν 13ην Νοεμβρίου 1947 τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα Πάρνωνος - Ταϋγέτου ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ εἰς Γεράκι ἑδρεύοντος 19ου Τάγματος Χωροφυλακῆς, τοῦ ὁποίου οἱ ἄνδρες ἂν καὶ κατὰ πολὺ ὀλιγαριθμότεροι ἠμύνθησαν κρατερῶς. Ἐφονεύθησαν 33 χωροφύλακες, ἐτραυματίσθησαν 18 καὶ αἰχμαλωτισθέντες ἐξετελέσθησαν 6. Ἀλλ' ἐπὶ πεντάωρον οἱ ἀποδεκατιζόμενοι χωροφύλακες ἐκράτησαν τὰς θέσεις των, ἕως ὅτου κατέφθασαν Ἐθνικαὶ δυνάμεις, πρὸς ἐνίσχυσίν των.

Τὴν 28.12.1947 πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ ἀποσπάσματος Γκούρας, ἐνῷ ταὐτοχρόνως ἕτεραι δυνάμεις συμμοριτῶν ἐπετέθησαν κατὰ ΜΑΥ τῶν χωρίων Καλύβια, Σεβιάτα, Στενὸ καὶ Μεσσινό, ἀπωθηθεῖσαι.

Τὴν 31.12.47 τὸ ΙΙον συμμοριακὸν συγκρότημα ἐνισχυμένον, ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ ἐν Ἀνδριτσαίνῃ ἐγκατεστημένου ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ τότε μοιράρχου Ἀνδρ. Ἀνδρικοπούλου λόχου τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς. Συνήφθη πολύωρος καὶ κρατερὰ μάχη, τοῦ λόχου ἐπιτυχόντος τὴν πλήρη ἀπόκρουσιν τῆς ἐπιθέσεως. Οἱ ἄνδρες τοῦ λόχου ἐπολέμησαν μετὰ πείσματος, θάρρους καὶ αὐτοθυσίας καὶ ἐνίκησαν. Ὀκτὼ ὁπλῖται ἐφονεύθησαν καὶ 15 ἐτραυματίσθησαν, ἐκ δὲ τῶν συμμοριτῶν ἀνευρέθησαν 5 νεκροί. Ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς Πελοποννήσου ἀπηύθυνε πρὸς τὸν λόχον Χωροφυλακῆς τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα διὰ τοῦ ἀσυρμάτου:

Ἀπὸ 81ην Περιοχὴν

«Πρὸς 3ον Λόχον Μηχανοκινήτου καὶ Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Ἀνδρίτσαιναν Κ.Π.4/Α1. Δι' ἡρωικόν σας ἀγῶνα κατὰ τῶν ἀναρχοκομμουνιστῶν καθ' ὅλην τὴν 31ην τρέχοντος σᾶς συγχαίρω ἐγκαρδίως καὶ εἶμαι ὑπερήφανος διότι διοικῶ τοιούτους μαχητάς. Ἅμα εἰδοποιήθημεν διὰ τὸν ἀγῶνά σας ἐτέθησαν εἰς κίνησιν δυνάμεις μας δι' ἐνίσχυσίν σας. Δυστυχῶς αἱ συγκοινωνίαι εἶχον καταστραφῆ καὶ μόνοι σας ἐφέρατε τὸ βάρος τοῦ ἡρωικοῦ σας ἀγῶνος καὶ ὅλον τὸ γέρας τῆς νίκης ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς σᾶς. Ἤδη ἔφθασαν ἐνισχύσεις μας καὶ ἀπὸ τὸν σκληρὸν ἀγῶνα θὰ δυνηθῆτε ἥσυχοι ν'

ἀναπαυθῆτε. Διὰ τὸ νέον ἔτος σᾶς στέλνω τὰς εὐχάς μου εὐχόμενος πάντα νίκας μέχρι συντριβῆς κομμουνιστικοῦ τέρατος».

Στρατηγὸς Διοικητὴς
Χ. ΜΑΝΤΑΣ
Ὑποστράτηγος

Τὴν 16ην Ἀπριλίου 1948 φάλαγξ ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ 2ου Μηχανοκινήτου Λόχου καὶ μιᾶς διμοιρίας πεζικοῦ, μετακινουμένη ἐκ Σπάρτης πρὸς Τρίπολιν, ὑπέστη ἐξ ἐνέδρας ἐπίθεσιν 700 περίπου συμμοριτῶν παρὰ τὸ 45ον χιλιόμετρον, εἰς τὰ ὑψώματα Βουτιάνων Σελασίας. Αἱ δυνάμεις τοῦ Μηχανοκινήτου Λόχου, αἱ ὁποῖαι εἶχον φανατισθῆ, διότι μόλις πρὸ τριημέρου εἶχε δολοφονηθῆ εἰς τὴν Σπάρτην ὑπὸ κομμουνιστῶν ὁ διοικητής των, ἐρρίφθησαν μὲ λύσσαν εἰς τὸν ἀγῶνα διαρκέσαντα ἐπὶ πεντάωρον. Ἐνισχυθεῖσαι τελικῶς ὑπὸ Ἀεροπορίας καὶ ΜΑΥ ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς συμμορίτας, ἀφήσαντας ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης 23 νεκροὺς καὶ ἄφθονον πολεμικὸν ὑλικόν. Ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθησαν 2 ὑπενωμοτάρχαι καὶ 5 χωροφύλακες καὶ ἐτραυματίσθησαν 1 ἀξιωματικὸς καὶ 12 χωροφύλακες.

Περὶ τὴν χαραυγὴν τῆς 27ης Ἀπριλίου 1948 περίπου 1200 συμμορῖται τῶν συγκροτημάτων Πάρνωνος καὶ Ταϋγέτου ἐξαπέλυσαν ἐπίθεσιν κατὰ τῶν εἰς Βαμβακοῦ καὶ Ἀράχωβαν Λακεδαίμονος δυνάμεων τοῦ 5ου Τάγματος Χωροφυλακῆς. Ἡ κυρία ἐπίθεσις ἐξεδηλώθη κατὰ τῆς Βαμβακοῦς, τὴν ὁποίαν ὑπερήσπιζον 185 ἄνδρες τοῦ 1ου καὶ 4ου Λόχων μετὰ τοῦ Λόχου Διοικήσεως καὶ ἠκολούθησε κατὰ τῆς Ἀραχώβης ὑπερασπιζομένης ὑπὸ τοῦ 2ου καὶ 3ου Λόχων δυνάμεως 112 ἀνδρῶν. Διοικητὴς τοῦ Τάγματος ἦτο ὁ ἀντισυνταγματάρχης Ἀρ. Κρανιᾶς, ὅστις ὅμως εἰς τὰς ἐκθέσεις δὲν ἀναφέρεται ὡς μετασχὼν τῆς μάχης. Ὑποδιοικητὴς ἦτο ὁ μοίραρχος Γ. Βορδώνης, διοικηταὶ δὲ τῶν δυνάμεων Βαμβακοῦς ὁ μοίραρχος Ἀνδρ. Κράνης καὶ Ἀραχώβης ὁ μοίραρχος Βαλάρης. Λόγῳ τῆς μεγάλης σημασίας τῆς μάχης τῆς Βαμβακοῦς διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν Πελοπόννησον, παραθέτομεν κατωτέρω περιγραφὴν ταύτης συνταχθεῖσαν βάσει ἐπισήμων ἐκθέσεων.

Τὴν 27-4-1948 καὶ περὶ ὥραν 04.45', δύναμις συμμοριτῶν ἀνερχομένη εἰς 1.200 περίπου, ὑπὸ τοὺς ἀρχισυμμορίτας τῶν συγκροτημάτων Πάρνωνος, Ταϋγέτου καὶ Γορτυνίας, Πρεκεζέν, Κονταλώνην καὶ Σαρήγιαννην, προσέβαλε τὴν εἰς τὸ χωρίον Βαμβακοῦ - Λακωνίας εὑρισκομένην δύναμιν Χωροφυλακῆς τοῦ 5ου Τάγματος, ἥτις ἀπετελεῖτο ἐκ τριῶν Λόχων συνολικῆς δυνάμεως 185 ἀνδρῶν.

Ἡ ἐγκατεστημένη εἰς τὸ χωρίον Βαμβακοῦ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς εἶχε προορισμὸν νὰ προστατεύῃ τὴν δημοσίαν ὁδὸν Τριπόλεως-Σπάρτης, διὰ τῆς ὁποίας διεξήγετο ἡ ἐπικοινωνία μεταξὺ τῶν δύο πόλεων. Λόγῳ τῆς ζωτικῆς σημασίας τὴν ὁποίαν εἶχεν ἡ κατεχομένη ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς περιοχὴ οἱ συμμορῖται προσεπάθησαν νὰ καταλάβουν αὐτήν, προκειμένου νὰ ἐλέγχουν τὴν ὁδικὴν ταύτην ἀρτηρίαν καὶ οὕτω νὰ διακοπῇ ἡ ἐπικοινωνία μεταξὺ τῶν δύο πόλεων.

Ἡ ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν ἤρξατο ταὐτοχρόνως καὶ ἐξ ὅλων τῶν πλευρῶν, κατὰ τῶν κατεχομένων ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς ἀμυντικῶν θέσεων. Ταὐτοχρόνως ἀπέκλεισαν ἁπάσας τὰς ὁδηγούσας πρὸς Βαμβακοῦ προσβάσεις, ἵνα ματαιώσουν ἐνίσχυσιν τῶν ἀμυνομένων, ἀνατινάξαντες ἐν τῷ μεταξὺ καὶ τὰς ὁδικὰς γεφύρας.

Λόγῳ τῆς μεγάλης ὑπεροχῆς τῶν συμμοριτῶν τόσον εἰς δύναμιν ἀνδρῶν, ὅσον καὶ τοιαύτην πυρός, ἡ θέσις τῶν ἀμυνομένων ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς καθ' ἣν ἐξεδηλώθη ἡ ἐπίθεσις κατέστη δυσχερεστάτη. Τὴν θέσιν ταύτην ἐδυσχέρανεν ἔτι περαιτέρω ἡ ἀπὸ τῆς πρωίας πίπτουσα ραγδαία βροχή, ἥτις ἀπὸ τῶν μεσημβρινῶν ὡρῶν, μετετράπη εἰς σφοδροτάτην χιονοθύελλαν. Ὡς ἐκ τούτου αἱ αἰτηθεῖσαι δι' ἀσυρμάτου καὶ ἀναμενόμεναι ἐνισχύσεις δὲν ἔφθανον, ἔτι δὲ λόγῳ τῆς ἐλαχίστης ὁρατότητος καὶ κακοκαιρίας, καθίστατο ἀδύνατος καὶ ἡ ἄφιξις ἀεροπλάνων.

Τὸ φυλάκιον «Προφήτης Ἠλίας», ἀφοῦ ἀντέστη ἡρωικώτατα ἐπὶ μίαν περίπου ὥραν, πρὸ τοῦ πολλαπλασίου ἐχθροῦ ἀναγκάζεται νὰ συμπτυχθῇ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἀμυντικῆς τοποθεσίας, ἀφοῦ ἄφησεν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης 3 νεκροὺς χωροφύλακας.

Ὁμηρικὸς συνεχίζεται ὁ ἀγὼν εἰς τὸ φυλάκιον τοῦ ὑψώματος «Κρίβη». Εἶναι ἀφάνταστος ὁ ἐκδηλούμενος ἡρωισμὸς τῶν ἀνδρῶν. Ἐναντίον τῆς τοποθεσίας ταύτης συνεχίζονται μὲ αὔξουσαν σφοδρότητα αἱ λυσσώδεις ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν βαλλόντων διὰ πολυβόλων καὶ διὰ βαρέων ὅλμων, οἱ ὁποῖοι ἀνασκάπτουν κυριολεκτικῶς τὴν τοποθεσίαν. Ἐκ τῶν ἔναντι θέσεων τοῦ χωρίου βάλλονται ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς διὰ πολυβόλου καὶ βαρέος ὅλμου οἱ ἐπιτιθέμενοι συμμορῖται, τὰ ὑπάρχοντα ὅμως καὶ ριφθέντα 45 ἐν ὅλῳ βλήματα ἐπιφέρουν προσωρινὴν ἀνακούφισιν. Βλῆμα βαρέος ἐχθρικοῦ ὅλμου ἐκρήγνυται ἐντὸς τοῦ ὁλμοβολείου βαρέος ὅλμου τῆς θέσεως αὐτῆς καὶ φονεύει ἐπὶ τόπου τὸ ἐκ 3 ἀνδρῶν προσωπικόν του, οὕτω δὲ καὶ τὸ ἀπομένον ὁμαδικὸν τοῦτο ὅπλον μὲ τὰ ἐλάχιστα βλήματά του μένει ἀχρησιμοποίητον. Ἡ δύναμις τοῦ ὑψώματος «Κρίβης» ἀνθίσταται ἐρρωμένως ἐπὶ 4ωρον μέχρι τῆς 9ης πρωινῆς ὥρας, ὁπότε ἡ τοποθεσία περιέρχεται εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ, ἀφοῦ προηγουμένως οἱ ὑπερασπίζοντες ταύτην 45 ἄνδρες φονεύονται ἢ τραυματίζονται ἅπαντες πλὴν τριῶν, τὰ δὲ πτώματα τῶν φονευθέντων ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι ἔφερον μαζί των καὶ ὅλας τὰς οἰκονομίας των, ἐσυλήθησαν ὑπὸ τῶν αἱμοχαρῶν τεράτων.

Ἡ μάχη μετὰ τὴν πτῶσιν τῶν φυλακίων «Προφήτης Ἠλίας» καὶ «Κρίβη» περιορίζεται ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὰς ΝΑ παρυφὰς τοῦ χωρίου, τοποθεσίας «Ἀλώ-

Ὁ 2ος Λόχος τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς, ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν μάχην ἐναντίον τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Βουτιάνους-Λακωνίας τὴν 16.4.1948.

νια» καὶ «Κολωνάκι». Εἰς τὰ σημεῖα αὐτὰ ρίπτεται τὸ βάρος τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἀψηφοῦντες τὰς βαρείας ἀπωλείας τὰς ὁποίας ὑφίστανται προσπαθοῦν παντοιοτρόπως νὰ ἐπιτύχουν τὴν κατάληψιν τῶν θέσεων τῶν ἀμυνομένων.

Αἱ ἐπιθέσεις καὶ ἀντεπιθέσεις διαδέχονται ἀλλήλας. Πρὸς στιγμὴν κάμπτεται ἡ ὁμὰς ἀντιστάσεως τῆς θέσεως «Κολωνάκι» καὶ οἱ συμμορῖται εἰσχωρήσαντες μεταξὺ τῶν ἀμυνομένων ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἀνατρέπονται δι' ἀντεπιθέσεως καὶ οὕτως ἐξουδετεροῦται ὁ κίνδυνος σφαγῆς ὑπὲρ τριάκοντα βαρέως τραυματιῶν.

Περὶ τὴν 16.00΄ ὥραν δημιουργεῖται ὀξύτατον πρόβλημα πυρομαχικῶν. Αἱ ἀναμενόμεναι ἐνισχύσεις δὲν φθάνουν. Πρὸ τοῦ κινδύνου τῆς ὁλοκληρωτικῆς καταστροφῆς τῆς δυνάμεως ἐκ τῆς ἐλλείψεως πυρομαχικῶν, διατάσσεται ὑπὸ τοῦ ἐπικεφαλῆς ἀξιωματικοῦ Χωροφυλακῆς μοιράρχου Κράνη Ἀνδρέου συγκέντρωσις τῆς ἀπομεινάσης δυνάμεως καὶ διὰ τῶν ἀπομενόντων ἐλαχίστων μέσων πυρὸς καὶ διὰ χειροβομβίδων, ἐξακοντίζεται περὶ ὥραν 16.45΄ μία ὑστάτη θυελλώδης ἀντεπίθεσις κατὰ τῶν εἰς θέσιν «Ἁλώνια» ἐπιτιθεμένων συμμοριτῶν, ἡ ὁποία εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἀνατραποῦν οὗτοι καὶ κατησχυμένοι νὰ τραποῦν εἰς φυγήν, ἐγκαταλείψαντες 24 νεκρούς, τοὺς ὁποίους δὲν ἠδυνήθησαν νὰ συναποκομίσουν, ὡς ἔπραξαν διὰ τοὺς λοιποὺς 100 νεκροὺς καὶ 180 τραυματίας. Αἱ ἀπώλειαι τῆς Χωροφυλακῆς ἀνῆλθον εἰς 29 νεκροὺς καὶ 43 τραυματίας, ἐξ ὧν 3 ἀξιωματικοί.

6. Η ΕΠΟΠΟΙΙΑ ΤΗΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΤΣΗΣ ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΞΟΔΟΣ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 26ης Ἀπριλίου 1948, περὶ τοὺς 400 συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τῶν μικρῶν δυνάμεων τῆς κωμοπόλεως Χαλανδρίτσης τῆς Ἀχαΐας, συγκειμένων ἐκ 35 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ 30 ὁπλιτῶν ἐκ τοῦ δημοσυντηρήτου Τάγματος Πατρῶν. Ἡ μάχη διήρκεσε

Ἄποψις τῆς κωμοπόλεως Χαλανδρίτσης. Ἐναντίον τῆς Χαλανδρίτσης, τὴν ὁποίαν ὑπερήσπιζε δύναμις 68 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, ἐπετέθησαν 1200 καὶ πλέον συμμορῖται τὴν 5.7.1948. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς, ἀφοῦ ἀντέστησαν γενναίως ἐπὶ 9ωρον ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν ἐνήργησαν ἡρωικὴν ἔξοδον καθ' ἣν ἐφονεύθησαν οἱ περισσότεροι λόγῳ τῆς συντριπτικῆς ἀριθμητικῆς ὑπεροχῆς τῶν κομμουνιστῶν.

μέχρι τῶν μεταμεσονυκτίων ὡρῶν τῆς 27ης Ἀπριλίου. Ἡ ἰσχυρὰ αὐτὴ ἀντίστασις κατεπτόησε τοὺς συμμορίτας, οἱ ὁποῖοι φοβούμενοι κύκλωσιν καὶ ὑπὸ τῶν καταφθανουσῶν ἐκ Πατρῶν δυνάμεων ὑπεχώρησαν ἀτάκτως. Ἐν τούτοις, ἡ Χαλανδρίτσα εἶχε καταστῆ κάρφος τῶν ὀφθαλμῶν των καὶ πρὸς κατάληψίν της ὠργάνωσαν ἐπιχειρήσεις εὐρείας ἐκτάσεως.

Τὴν χαραυγὴν τῆς 5ης Ἰουλίου 1948, συμμοριακὰ συγκροτήματα περίπου 1200 ἀνδρῶν ὑπὸ τοὺς ἱκανωτέρους ἐκ τῶν ἀρχισυμμοριτῶν τῆς Πελοποννήσου καὶ μὲ ἄφθονα βαρέα καὶ αὐτόματα ὅπλα, ἐπετέθη κατὰ τῆς Χαλανδρίτσης. Ἡ ἐξ 68 ἀνδρῶν φρουρὰ ἀντέταξε κρατερὰν ἄμυναν. Ἠρνήθησαν παράδοσιν μὲ ὑπόσχεσιν ὅτι ἀφοπλιζόμενοι θὰ ἀφήνοντο ἐλεύθεροι καὶ ἐθέρισαν τοὺς ἐπιτιθεμένους συμμορίτας διὰ πολυβολισμοῦ ἐκ τῶν φυλακίων. Ζητηθεῖσαι τηλεγραφικῶς ἐνισχύσεις ἐκινήθησαν ἐκ Πατρῶν, ἀλλ' ἐβράδυνεν ἡ ἄφιξίς των, διότι ὑπέστησαν ἐπίθεσιν ἀπὸ τὰ ὑψώματα Καλλιθέας καὶ εἶχε καταστραφῆ γέφυρα ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ διέλθουν τὰ συνοδεύοντα τεθωρακισμένα. Αἱ δυνάμεις ἐνισχύσεως ἔφθασαν περὶ τὴν δευτέραν καὶ ἡμίσειαν ἀπογευματινὴν ὥραν, ἀλλ' ἦτο πλέον ἀργά. Ἡ ἡρωικὴ φρουρὰ παλαίουσα ἐπὶ πολλὰς ὥρας ἐναντίον εἰκοσαπλασίων δυνάμεων καὶ ἀποδεκατιζομένη, εἶχεν ἀναγκασθῆ πρὸ μιᾶς μόλις ὥρας, ὅτε ὑπέκυψαν τὰ πολυβολεῖα της, νὰ ἐπιχειρήση ἀπεγνωσμένην ἔξοδον. Οἱ διασωθέντες εἶχον φθάσει εἰς τὰ βόρεια ὑψώματα τῆς κωμοπόλεως, ὅπου, κυκλωθέντες πανταχόθεν, ἐπολέμησαν μέχρις ἐσχάτων. Ὅσοι δὲν εἶχον φονευθῆ κατέκειντο ἀσπαίροντες ἐκ τραυμάτων καὶ κατεκρεουργήθησαν ἐπὶ τόπου. Ὅταν κατέφθασαν αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις ἀνεῦρον μόλις ἓξ ὁπλίτας κρυπτομένους εἰς τοὺς θάμνους.

Εἰς τὰ ἀκολουθοῦντα τὸ παρόν, περὶ συμμοριτοπολέμου εἰς τὴν Πελοπόννησον, Μέρος ἔγγραφα, παραθέτομεν πολλὰ ἐπίσημα στοιχεῖα παρέχοντα πλήρη εἰκόνα τῶν δραματικῶν γεγονότων τῆς Χαλανδρίτσης καὶ τῆς ἡρωικῆς θυσίας τῶν χωροφυλάκων ὑπερασπιστῶν της. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἐπιθυμοῦμεν νὰ τονίσωμεν ἰδιαιτέρως ὅτι ἡ ἐμμονὴ εἰς τὰς θέσεις των, παρὰ τὸ ὑπερεικοσαπλάσιον τῶν δυνάμεων τοῦ

Οἱ ἐπιζήσαντες ἐκ τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς Χαλανδρίτσης, κατὰ τὴν μάχην ἐναντίον τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν τῆς 5.7.1948, φωτογραφούμενοι εἰς τὸν ἐξώστην τοῦ κατερειπωμένου ἐκ τῆς μανίας τῶν ἐπιτιθεμένων κτιρίου τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης.

ἐχθροῦ καὶ τελικῶς ἡ σχεδὸν ὁλικὴ θυσία τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς ὑπερασπιστῶν τῆς Χαλανδρίτσης, ἀποτελεῖ ἐποποιΐαν δοξάζουσαν τὴν νεωτέραν Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν καὶ ἐφάμιλλον πρὸς τὰ πλέον ἔνδοξα μεγαλουργήματα τοῦ Ἀγῶνος τῆς ἐλευθερίας τοῦ 1821. Ἑξῆντα πέντε ἐν ὅλῳ ἄνδρες, μετρίως ὡπλισμένοι καὶ ἄνευ πυροβόλων,· ἐμάχοντο ἐπὶ ἐννέα ὁλοκλήρους ὥρας ἐναντίον ὑπερχιλίων συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι, ἐφωδιασμένοι μὲ πολυβόλα, ὅλμους, αὐτόματα καὶ χειροβομβίδας, τοὺς περιέσφιγγον πανταχόθεν καὶ ἐπετίθεντο μετὰ λύσσης ἀδιακόπως. Ἀπέκρουσαν μετ' ἀξιοθαυμάστου γενναιότητος τὰς λυσσώδεις ἐπιθέσεις, ἀποφασισμένοι νὰ νικήσουν ἢ νὰ πέσουν μαχόμενοι μέχρι τελευταίας πνοῆς. Οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἀμφέβαλον διὰ τὴν τραγικὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον περιέλθει, ὡς ἀποδεικνύουν τὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης ἐκπεμπόμενα σήματα, μαρτυροῦντα τὴν ἐπιθανάτιον ἀγωνίαν των. Αἱ ἀπεγνωσμέναι ἐπικλήσεις των πρὸς ἄμεσον ἀποστολὴν βοηθειῶν δὲν ἀφήνουν ἀμφιβολίαν, ὅτι οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐσκέφθησαν νὰ ἐγκαταλείψουν ἔστω καὶ τὴν τελευταίαν στιγμὴν τὸν ἀγῶνα πρὸς σωτηρίαν των. Μόνον ὅταν εἶχον ἐξαντλήσει πλέον τὰ πυρομαχικά των, μὲ τὰς ξιφολόγχας των καὶ τὰς ὀλίγας σφαίρας ποὺ ἀπέμενον εἰς τὰ καταιματωμένα χέρια των ἀπεφάσισαν ὄχι νὰ παραδοθοῦν, ἀλλὰ νὰ ἐπιχειρήσουν ἀπέλπιδα ἔξοδον, ἀνάλογον πρὸς ἐκείνην τῶν ἐλευθέρων πολιορκημένων τοῦ Μεσολογγίου. Αἱ ἐξενεχθεῖσαι, εὔκολοι πάντοτε ὅταν γίνονται ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, μομφαί, ὅτι ὤφειλον νὰ παραμείνουν εἰς τὰς θέσεις των ἐν ἀναμονῇ τῶν βοηθειῶν, αἱ ὁποῖαι κατέφθασαν μετὰ μίαν ὥραν, εἶναι καὶ ἄδικοι καὶ ἄκριτοι. Πῶς θὰ ἐμάχοντο ἐπὶ μίαν ἀκόμη ὥραν χωρὶς πυρομαχικὰ καὶ πῶς θὰ παρημπόδιζον τοὺς θηριώδεις συμμορίτας νὰ εἰσορμήσουν διὰ νὰ τοὺς κατασφάξουν ἢ νὰ τοὺς συλλάβουν διὰ νὰ τοὺς ἐκτελέσουν μὲ διαπομπεύσεις καὶ μαρτύρια; Ἐξ ἄλλου, ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰ ἀνταλλαγέντα σήματα, οὐδεμίαν εἶχον σαφῆ γνῶσιν περὶ ἀποστολῆς καὶ ὥρας ἀφίξεως βοηθείας. Ἄλλωστε, ἡ μὴ ἔγκαιρος ἀποστολὴ βοηθειῶν βαρύνει ἐξ ὁλοκλήρου τὰς Στρατιωτικὰς δυνάμεις, αἱ

ὁποῖαι οὔτε διὰ τῆς Ἀεροπορίας ἠνώχλησαν τοὺς συμμορίτας, οὔτε ἔσπευσαν μὲ κεραυνοβόλον ταχύτητα νὰ ἀποστείλουν βοηθείας, οὔτε αἱ μετὰ καθυστερήσεως καταφθάσασαι ἦσαν τοιαῦται, ὥστε νὰ συντρίψουν ἀμέσως τὰς συμμοριτικὰς δυνάμεις ἀντιπερισπασμοῦ καὶ νὰ φθάσουν ἐγκαίρως.

Ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης παρηκολούθει ἀγρύπνως τὰς κινήσεις τῶν κομμουνιστῶν τῆς περιοχῆς καὶ διετέλει ἐν γνώσει τῆς ἐπικειμένης ἐπιθέσεως. Τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς ἐκδηλώσεως ταύτης, εἶχεν εἰδοποιήσει τὴν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Πατρῶν καὶ τὰς προϊσταμένας Ἀρχὰς Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου περὶ τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου καὶ ἐπισημαίνουσα τὰς θέσεις τῶν κομμουνιστῶν εἶχε ζητήσει νὰ προσβληθοῦν ὑπὸ τῆς Ἀεροπορίας συγχρόνως μὲ τὴν ἀποστολὴν ἐνισχύσεων ὡς ἀποδεικνύουν τὰ κατωτέρω τηλεγραφήματα τῆς 2ας Ἰουλίου 1948.

Ἀπό: Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
Πρὸς: α) Στρατηγεῖον Πατρῶν, β) Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, γ) Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Ἀχαΐας
Ἀριθ. πρωτ: 7/2/182 Κατεπείγουσα 2.7.1948/13.00΄

Ἐξηλεγμέναι ἰδιωτικαὶ πληροφορίαι φέρουσιν ἐγκατεστημένους (300) τριακοσίους συμμορίτας ἄνωθεν ὑψώματος χωρίου Βλασίας-Καλαβρύτων ἀπὸ 07.00΄ ὥρας χθές. STOP. Συμμορῖται διὰ φυλακίου ἀπηγόρευσαν ἔξοδον κατοίκων, οὓς ὑπεχρέωσαν μέχρι 12ης μεσημβρινῆς ὥρας σήμερον παρασκευάσωσι καὶ παραδώσωσιν χιλίας τετρακοσίας (1.400) ὀκάδας ἄρτου. STOP. Συμμορῖται συνεκέντρωσαν Βλασίαν ἁπάσας ὑπηρεσίας των πέριξ χωρίων ἀναμένοντες ἄφιξιν ἐκεῖσε ὡσαύτως δύο (2) εἰσέτι συγκροτημάτων των. STOP. Παρακαλῶ εἰδοποιήσατε Ἀεροπορίαν προσβάλλῃ τούτους εὑρισκομένους ἤδη ἀνωτέρω θέσεις.

Ὁ Διοικητὴς Ὑποδιοικήσεως
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀνθυπομοίραρχος

Ἀπό: Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
Πρὸς: α) Στρατηγεῖον Πατρῶν, β) Ἀνωτέραν Διοίκησιν Δυτικῆς Ἑλλάδος, γ) Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Ἀχαΐας.
Ἀριθ. Πρωτ: 7/2/182-α΄ 2-7-1948/17.30΄

Συνεχείᾳ ταὐταρίθμου/182 σημερινῆς, ἀναφέρω συμμορῖται ἐξακολουθοῦν παραμένοντες μετ᾽ ἀρκετῶν ὑποζυγίων ὑψώματα Ἄνω καὶ Κάτω Βλασίας ἀπαγορεύοντες αὐστηρῶς ἔξοδον κατοίκων πρὸς Χαλανδρίτσαν. Ἀριθμὸς συμμοριτῶν ὑπερβαίνει πεντακοσίους (500). Ἀποστείλατε ἐνισχύσεις.

Ὁ Διοικητὴς
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀνθυπομοίραρχος

Ἀνθυπομοίραρχος Κωνσταντῖνος Παπαδόπουλος τοῦ Χρήστου. Ἐγεννήθη τὸ 1911 εἰς Κλέσουρα-Τριφυλίας. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν ἐναντίον τῆς Χαλανδρίτσης, τὴν 5.7.1948, ἐτύγχανε διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς. Μετὰ 9ωρον ἐπικὸν ἀγῶνα, ἐπικεφαλῆς τῶν ἐναπομεινάντων ἀνδρῶν του ἐπεχείρησεν ἡρωικὴν ἔξοδον, φονευθεὶς μετὰ τοῦ πλείστου τῶν ἀνδρῶν του ὑπὸ τῶν συντριπτικῶς ὑπερτέρων συμμοριτῶν, οἵτινες εἶχον πολιορκήσει τὸ οἴκημα τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω σταλέντων τὴν 2αν Ἰουλίου 1948 σημάτων τοῦ διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως ἀνθυπομοιράρχου Κωνστ. Παπαδοπούλου καθίσταται ἀνεπίδεκτον ἀμφισβητήσεως ὅτι τὸ ἐν Πάτραις Ἀρχηγεῖον Στρατιωτικῶν δυνάμεων, διετέλει ἐν πλήρει γνώσει τρεῖς ἡμέρας προηγουμένως περὶ τῆς ἐπικειμένης ἐπιθέσεως. Ἡ Χαλανδρίτσα ἀπέχει μόλις 25 χιλιόμετρα ἀπὸ τῶν Πατρῶν, λαμβανομένου δὲ ὑπ᾽ ὄψιν πρῶτον ὅτι εἶχον ἐπισημανθῆ αἱ θέσεις συγκεντρώσεως τῶν συμμοριτῶν μετὰ παρασκευῆς πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ δεύτερον ὅτι αἱ συγκεντρώσεις των αὐταὶ δὲν εἶχον εἰσέτι συμπληρωθῆ καὶ δὲν εἶχον καταλάβει θέσεις δυνάμεις των, πρὸς παρεμπόδισιν ἀποστολῆς ἐνισχύσεων, ἦτο εἰσέτι λίαν εὐχερὴς ἡ προσβολὴ καὶ διάλυσις τῶν συμμοριτικῶν δυνάμεων διὰ τῆς Ἀεροπορίας, ὡς καὶ ἡ ἔγκαιρος ἐνίσχυσις τῆς φρουρᾶς Χαλανδρίτσης διὰ τμημάτων Στρατοῦ μετὰ πυροβολικοῦ, αὐτομάτων κλπ. Δυστυχῶς, κατὰ τὸ μεσολαβῆσαν ἀπὸ τῆς προειδοποιήσεως μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιθέσεως τριήμερον χρονικὸν διάστημα οὐδεμία κατεβλήθη

προσπάθεια, οὔτε διαλύσεως τῶν συγκεντρωμένων συμμοριακῶν συγκροτημάτων διὰ τῆς 'Αεροπορίας καὶ τοῦ Στρατοῦ, οὔτε ἐνισχύσεως τῆς φρουρᾶς Χαλανδρίτσης μὲ ἄνδρας καὶ ἐφόδια. Τοῦτο δὲ καθ' ὃν χρόνον ἡ ἄμυνα τῆς Χαλανδρίτσης εἶχεν ἀνυπολόγιστον σημασίαν καὶ διὰ τὴν ἄμυναν τῶν Πατρῶν. Κατὰ τὰς στρατιωτικὰς ἐκθέσεις καὶ ἀπὸ πρακτικῆς ἀκόμη πλευρᾶς κρινομένη ἡ ἐννεάωρος ἄμυνα τῆς φρουρᾶς τῆς Χαλανδρίτσης ὑπῆρξε μεγίστης πολεμικῆς ὠφελιμότητος, διότι οἱ συμμορῖται καθυστέρησαν τὴν σχεδιασμένην ἐπίθεσιν κατὰ τῶν Πατρῶν, ὅπου ἐδόθη ὁ καιρὸς νὰ παρασκευασθῇ ἡ ἄμυνα.

Κατωτέρω παραθέτομεν τὰ ἐκπεμφθέντα ἐκ Χαλανδρίτσης σήματα, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος, τὰ ὁποῖα καὶ μόνα ὁμιλοῦν εὐγλώττως διὰ τὴν δραματικὴν μέχρις ἐσχάτων πάλην τῶν ἡρωικῶν ἐκείνων ὑπερασπιστῶν τῆς πολίχνης (ἐκ τῶν ἀρχείων τοῦ 'Αρχηγείου Χωροφυλακῆς).

'Από : 'Υποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
Πρός : α) 'Ανωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Δυτικῆς 'Ελλάδος, β) Διοίκησιν Χωροφυλακῆς 'Αχαΐας.
'Αριθ. Πρωτ : Δ.Υ. 05.30'—5.7.1948

'Απὸ 5ης πρωινῆς συμμορῖται ἐπετέθησαν ἐναντίον μας STOP. Μάχη ἐξακολουθῆ STOP. Εἷς ἄνευ θητείας χωροφύλαξ ἐλαφρῶς τραυματίας.

'Ο Διοικητὴς
Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
'Ανθυπομοίραρχος

'Από : 'Υποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
Πρός : α) 'Ανωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Δυτικῆς 'Ελλάδος, β) Διοίκησιν Χωροφυλακῆς 'Αχαΐας.
'Αριθ. Πρωτ : Δ.Υ. 06.00'—5.7.1948

Βαλλόμεθα ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ χωρίου STOP. Δύναμις συμμοριτῶν ἀγνοεῖται STOP. Ἕνας χωροφύλαξ τραυματίας.

'Ο Διοικητὴς
Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
'Ανθυπομοίραρχος

'Αριθ. Πρωτ : 7/53/380 5.7.1948/07.00'
Τηλεγραφικὴ Κατεπείγουσα
'Από : 'Ανωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Πατρῶν
Πρός : α) 'Υπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως, β) 'Αρχηγεῖον Χωροφυλακῆς, γ) Α.Σ.Δ.Π./Τρίπολιν, δ) κ. Νομάρχην 'Αχαΐας.

'Απὸ ὥραν 5ην πρωινὴν ἐξεδηλώθη σφοδροτάτη ἐπίθεσις πολυμελοῦς συμμορίας κατὰ Χαλανδρίτσης. Μάχη ἐξακολουθεῖ. Φρουρὰ ἀμύνεται. 'Απεστάλησαν ἐνισχύσεις.

'Αναπληρωτὴς 'Ανωτέρου Διοικητοῦ
ΙΑΚΩΒΟΣ ΧΑΝΙΩΤΗΣ
'Αντισυνταγματάρχης

'Από : 'Υποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
Πρός : Διοίκησιν Χωροφυλακῆς 'Αχαΐας
'Αριθ. Πρωτ : Δ.Υ. 08.15'—5.7.1948

Κινδυνεύομεν STOP. 'Αεροπορία ἔλθη ἀμέσως STOP. 'Ακραῖα φυλάκια διεσπάσθησαν.

Κρόνος
Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
'Ανθυπομοίραρχος

'Από : 'Υποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
Πρός : Διοίκησιν Χωροφυλακῆς 'Αχαΐας
'Αριθ. Πρωτ : Δ.Υ. 09.00'—5.7.48

ΝΑ ΕΛΘΟΥΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ, ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΜΕΝ STOP.

Κρόνος

'Από : 'Υποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
Πρός : Διοίκησιν Χωροφυλακῆς 'Αχαΐας
'Αριθ. Πρωτ : Δ.Υ. 09.35'—5.7.1948

Τραυματίαι ἀρκετοί. Ἔχουν παρέλθει πέντε ὧρες. Κινδυνεύομεν.

Κρόνος

'Από : 'Υποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
Πρός : Διοίκησιν Χωροφυλακῆς 'Αχαΐας
'Αριθ. Πρωτ : Δ.Υ. 09.40'—5.7.1948

Τὰ ἀεροπλάνα γυρίζουν χωρὶς νὰ κάνουν τίποτε, νὰ μᾶς πῆτε ἂν θὰ χρειασθῇ ἀναγνώρισις.

Κρόνος

'Από : 'Υποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
Πρός : Διοίκησιν Χωροφυλακῆς 'Αχαΐας
'Αριθ. Πρωτ : Δ.Υ. 09.40'—5.7.1948

'Ασφαλῶς συμμορῖται κατέστρεψαν γεφύρας δημοσίας ὁδοῦ γιὰ νὰ μὴ φθάσουν ἀκόμη δυνάμεις STOP. 'Ενισχύσατέ μας ἀμέσως STOP. Κινδυνεύομεν.

Κρόνος

'Από : 'Υποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
Πρός : Διοίκησιν Χωροφυλακῆς 'Αχαΐας
'Αριθ. Πρωτ : Δ.Υ. 09.40'—5.7.1948

'Αποστείλατε ἀμέσως ἐνισχύσεις, πυρομαχικὰ ἐλάχιστα, κινδυνεύομεν.

Κρόνος

'Από : 'Υποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
Πρός : Διοίκησιν Χωροφυλακῆς 'Αχαΐας
'Αριθ. Πρωτ : Δ.Υ. 10.20'—5.7.1948

'Επισπεύσατε ἐνισχύσεις STOP. Πυρομαχικὰ τελειώνουν STOP.

Κρόνος

Τὸ εἰς Χαλανδρίτσαν ἀνεγερθὲν μνημεῖον ὑπὲρ τῶν φονευθέντων τὴν 5.7.1948 ὑπερασπιστῶν τῆς κωμοπόλεως ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

᾿Από: Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
Πρός: Διοίκησιν Χωροφυλακῆς ᾿Αχαΐας
᾿Αριθ. Πρωτ: Δ.Υ. 10.25΄—5.7.1948

Πέσανε Φυλάκια. Ὁλοκαύτωμα κτιρίου Ὑποδιοικήσεως STOP. Διατάξατε τάνκς ἀμέσως STOP. Κίνδυνος μέγας STOP.

Κρόνος

᾿Από: Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
Πρός: Διοίκησιν Χωροφυλακῆς ᾿Αχαΐας.
᾿Αριθ. Πρωτ: Δ.Υ. 10.25΄—5.7.1948

Νὰ μᾶς πληροφορήσετε τὶ γίνεται γιὰ τὴν ἐνίσχυσιν, κινδυνεύομεν. Μαχόμεθα δέκα (10) μέτρα ἔξω Ὑποδιοικήσεως STOP. Εἶναι ἀλήθεια κινδυνεύομεν STOP. Σώσατέ μας.

Κρόνος

᾿Από: Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
Πρός: Διοίκησιν Χωροφυλακῆς ᾿Αχαΐας
᾿Αριθ. Πρωτ: Δ.Υ. 10.30΄—5.7.1948

ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΜΕΝ ΕΞΟΝΤΩΘΟΥΜΕ, ΣΩΣΑΤΕ ΜΑΣ.

Κρόνος

᾿Αλλ᾿ ἐνῷ οἱ ὑπερασπισταὶ τῆς Χαλανδρίτσης διεξάγουν ἐπιθανάτιον πάλην, ματαίως ἀναμένοντες ἐνισχύσεις, ἡ ᾿Ανωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς ἀπὸ τὰς Πάτρας, ἀγωνίζεται νὰ ἐνισχύσῃ τὸ ἠθικόν των πρὸς συνέχισιν τοῦ ἀγῶνος μὲ διαβεβαιώσεις ὅτι καταφθάνουν αἱ ἐνισχύσεις, αἱ ὁποῖαι ὅμως δὲν κατέφθασαν ἐγκαίρως.

᾿Από: ᾿Ανωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος. Πρός: Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης.
᾿Αριθ. Πρωτ: 7/53/380-στ. 10.45΄-5.7.48 Τηλεγραφικὴ

Σήματά σας ἐλήφθησαν. ᾿Αποσταλεῖσαι ἐνισχύσεις μετὰ τεθωρακισμένων εὑρίσκονται ταύτην στιγμὴν Μέντζενη μαχόμεναι σκληρῶς, πρὸς ἔγκαιρον ἐνίσχυσίν σας. ᾿Εκτελέσατε καθῆκόν σας εἰς τὸ ἀκέραιον ἐγκαρτεροῦντες καὶ μαχόμενοι χάριν ἐλευθερίας φιλτάτης Πατρίδος. Ἂς μὴ λιποψυχήσῃ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν. Ὁ ἡρωισμὸς καὶ ἡ γενναιότης σας εἶναι ἤδη γνωσταί. ᾿Ενισχύσεις πλησιάζουν.

Ὁ ᾿Αναπληρωτὴς ᾿Ανωτέρου Διοικητοῦ
ΙΑΚΩΒΟΣ ΧΑΝΙΩΤΗΣ
᾿Αντισυνταγματάρχης

Οἱ ὑπερασπισταὶ τῆς Χαλανδρίτσης ἐκπέμπουν τὸ τελευταῖον σῆμα τῆς ἐπιθανατίου ἀγωνίας των, διότι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης μάχονται στῆθος πρὸς στῆθος καὶ δὲν ὑπάρχει πλέον καιρὸς πρὸς ἀποστολὴν σημάτων:

᾿Από: Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
Πρός: Διοίκησιν Χωροφυλακῆς ᾿Αχαΐας
᾿Αριθ. Πρωτ: Δ.Υ. 11.00΄—5.7.1948

Κινδυνεύομεν, Κινδυνεύομεν. Σώσατέ μας. ᾿Αεροπορία νὰ διαταχθῇ νὰ βομβαρδίσῃ.

Κρόνος

Ὁ παρακολουθῶν ἐκ Μεσολογγίου τὴν δραματικὴν πάλην ἀνώτερος διοικητὴς ἐξακολουθεῖ νὰ ἀπευθύνῃ παροτρύνσεις συνεχίσεως τοῦ ἀγῶνος καὶ διαβεβαιώνει ὅτι καταφθάνουν ἐνισχύσεις.

᾿Από: Περιοδεύοντα ᾿Ανώτερον Διοικητὴν
Πρός: Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης
᾿Αριθ. Πρωτ: Δ.Υ. ᾿Εκ Μεσολογγίου 5.7.48 ὥρα 11.25΄

Μαχηταὶ Χαλανδρίτσης προσοχὴ συναδέλφων στρέφεται στιγμὴν ταύτην πρὸς σᾶς. ᾿Εξακολουθήσατε ἡρωικὸν ἀγῶνά σας STOP. ᾿Ενισχύσεις φθάνουν πανταχόθεν STOP. Δώσατε σκληρὸν μάθημα εἰς τοὺς προδότας τῆς Πατρίδος καὶ κατατροπώσατε τούτους STOP. Ἡ ΕΛΛΑΔΑ ποτὲ δὲν πεθαίνει.

Ὁ Περιοδεύων ᾿Ανώτερος Διοικητὴς
Κ. ΚΑΤΣΑΜΠΗΣ
Συνταγματάρχης

Συγχρόνως ὁ ἀσκῶν τὴν ᾿Ανωτέραν Διοίκησιν, ἐκπέμπει ἐκ Πατρῶν πρὸς τὴν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Πελοποννήσου δραματικὴν ἔκκλησιν, βεβαιῶν ὅτι τὰ πυρομαχικὰ τῶν μαχητῶν τῆς Χαλανδρίτσης ἐξηντλήθησαν, ὅτι κινδυνεύουν πλέον τὸν ἔσχατον κίνδυνον καὶ ὅτι, ἐφ᾿ ὅσον δὲν εἶχον ἀκόμη καταφθάσει ἐνισχύσεις μόνος τρόπος σωτηρίας των ἦτο νὰ σπεύσῃ πρὸς βοήθειάν των ἡ ᾿Αεροπορία.

᾿Από: ᾿Ανωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Πατρῶν
Πρός: α) ᾿Ανωτέραν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Πελοποννήσου: Α1, β) Τ.Σ.Ε.Π.
᾿Αριθ. Πρωτ: 7/53/380-η΄ 11.30΄—5.7.1948

Μαχηταὶ Χαλανδρίτσης ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ STOP. Πυρομαχικὰ ἐξηντλήθησαν STOP. Παρακαλῶ ἐνισχυθῇ Ὑποδιοίκησις ἀπὸ ἀέρος STOP.

Ὁ ᾿Αναπληρωτὴς ᾿Ανωτέρου Διοικητοῦ
ΙΑΚΩΒΟΣ ΧΑΝΙΩΤΗΣ
᾿Αντισυνταγματάρχης

᾿Αλλὰ δυστυχῶς οὔτε στρατιωτικαὶ ἐνισχύσεις κατέφθασαν ἐγκαίρως, οὔτε ἡ ᾿Αεροπορία ἔσπευσε νὰ δράσῃ ἀποτελεσματικῶς. Ὅταν εἷς λόχος ἐπλησίαζε πρὸς Χαλανδρίτσαν, οἱ ὑπερασπισταὶ της ἐπεχείρουν τὴν ἀπεγνωσμένην ἔξοδον, τὰ δὲ πυρὰ τὰ ὁποῖα ὁ λόχος ἤκουε ἀπὸ τὴν Χαλανδρίτσαν ἦσαν αἱ τελευταῖαι σφαῖραι τῶν ἐξορμησάντων πρὸς τὰ ὕπερθεν ὑψώματα καὶ φονευομένων ἀπὸ τοὺς συμμορίτας.

ΛΟΧΑΓΟΣ - ΧΑΡΙΤΣΗΣ
᾿Αριθ. Δ.Υ.

Πρὸς
Α.Δ.Χ. Δυτικῆς Ἑλλάδος
Δ.Χ. ᾿Αχαΐας

Εὑρισκόμεθα ἐγγὺς Πρεβέδου ἐντὸς χωρίου Φαρραί, Δημητρουλόπουλος κατέχει γέφυραν μεταξὺ Βασιλικοῦ καὶ Ἰσώματος STOP. ᾿Απὸ Χαλανδρίτσαν ἀκούονται πυρά.

ΧΑΡΙΤΣΗΣ
Λοχαγὸς

Ἰδοὺ καὶ αἱ πρῶται πληροφορίαι διὰ τὸν δραματικὸν ἀγῶνα τῆς Χαλανδρίτσης σταλεῖσαι ὑπὸ τῶν πρώτων καταφθασάντων, ἀργὰ πλέον, τμημάτων πρὸς τὴν ᾿Ανωτέραν Διοίκησιν Πατρῶν καὶ ἐκεῖθεν διαβιβασθεῖσαι εἰς τὸ ᾿Αρχηγεῖον Χωροφυλακῆς.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ - ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
᾿Από: ᾿Ανωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Πατρῶν
Πρός: Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως-᾿Αρχηγεῖον Χωροφυλακῆς-Σ.Δ.Π/Α Τρίπολιν, ᾿Αθήνας

Φρουρὰ Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης προσεβλήθη παρὰ ὑπερχιλίων συμμοριτῶν συγκροτημάτων Κονταλώνη - Βρεττάκου - Ζαχαριᾶ - Νικήτα - Πέρδικα. Δύναμις Χωροφυλακῆς ἐξ 70 ἀνδρῶν ἀγωνισθεῖσα ἡρωικώτατα καὶ μετὰ πείσματος ἐπὶ 7ωρον εἰς λυσσώδεις καὶ ἀλλεπαλλήλους κατὰ κύματα ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν ἀνθίστατο συνεπτυγμένη εἰς τὸ οἴκημα τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς.

῞Ωραν 13ην κυκλωθεῖσα ὑπὸ τῶν συντριπτικῶς ἀνωτέρων δυνάμεων τῶν συμμοριτῶν ἐνήργησεν ἡρωικὴν ἔξοδον, ἀλλ᾿ ἐμπεσοῦσα εἰς διαδοχικὰς ἐνέδρας ὑπέστη βαρυτάτας ἀπωλείας. Μέχρι στιγμῆς ἀνευρέθησαν 30 φονευμένοι, 15 τραυματίαι καὶ 4 παρουσιάσθησαν σῶοι. Λοιποὶ ἀγνοοῦνται. Οἴκημα Χωροφυλακῆς ἀνετινάχθη, ὑλικὰ διηρπάγησαν ἅπαντα. ᾿Εγένετο λεηλασία εὐρείας ἐκτάσεως οἰκιῶν κωμοπόλεως. ᾿Αποσταλεῖσαι πρῶται ἐνισχύσεις Στρατοῦ-Χωροφυλακῆς καὶ τεθωρακισμένων ὑπὸ διοικητὴν Χωροφυλακῆς Βενιαράκην προσκρούσασαι εἰς ἰσχυρὰς καθ᾿ ὁδὸν ἐνέδρας συμμοριτῶν καὶ μαχόμεναι συνεχῶς εἰσῆλθον Χαλανδρίτσαν ὥραν 14.30΄. Κατὰ συγκρούσεις ταύτας ᾿Εθνικαὶ δυνάμεις ἔσχον ἕνα στρατιώτην νεκρὸν καὶ δύο τραυματίας. Συμμοριτῶν νεκροὶ ἐπὶ τόπου 15, συλληφθεὶς εἷς. Ὁμοίως συμμορῖται ἔσχον βαρυτάτας ἀπωλείας ἐξ ἑπταώρου μάχης Χαλανδρίτσης μὴ ἐξακριβωθείσας εἰσέτι. ᾿Επιφυλασσόμεθα ἀναφέρωμεν λεπτομερῶς δι᾿ ἑτέρας. Συμμορῖται διώκονται παρ᾿ ἡμετέρων δυνάμεων. Νεκροὺς ἡμετέρους συγκαταλέγονται διοικητὴς Ὑποδιοικήσεως ἀνθυπομοίραρχος Παπαδόπουλος. ᾿Ενωμοτάρχαι Βασιλοχρῆστος-Παρίσης καὶ Παπασπυργιώτης, ὑπενωμοτάρχης Μπρούμας καὶ ἡ σύζυγος ἑνὸς ὑπενωμοτάρχου ἥτις ἐφονεύθη πολεμοῦσα παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ἐπίσης φονευθέντος συζύγου της. Λοιποὶ χωροφύλακες μόνιμοι καὶ ἄνευ θητείας.

᾿Από: Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Κάτω ᾿Αχαΐας
Πρός: Διοίκησιν Χωροφυλακῆς ᾿Αχαΐας-Πάτρας
᾿Αριθ. Πρωτ: 40/109/153-α΄ 6.7.1948

᾿Επὶ 48/214/3 χθεσινῆς ὑμετέρας, δύναμις Ὑποδιοικήσεώς μου προωθηθεῖσα μέχρι Πρεβέδου κατέλαβεν ὁδεύσεις ὥραν 15.00΄ χθὲς ἀπὸ Χαλανδρίτσης πρὸς Τριταίαν διασκορπίσασα προηγουμένως ἰσχυρὰν συμμοριακὴν ὁμάδα κατέχουσαν ἀνωτέρω θέσεις καὶ συγκεντρώσασαν ποίμνια ἐθνικοφρόνων, ἅτινα αὕτη ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ STOP. Διὰ συνδέσμων συνεδέθην μὲ εἰσελθόντα Χαλανδρίτσαν τμήματα STOP. Δύναμίς μου κατέλαβε νύκτα θέσιν πέριξ ἀνωμάλως προσγειωθέντος ἀεροπλάνου ἐπανελθοῦσα ἕδραν της ὥραν 08.00΄ σήμερον παραμείνασα πρὸς φρούρησιν τούτου δύναμις ᾿Αλισσοῦ μετὰ ἀφιχθείσης χθὲς ἑσπέρας δυνάμεως ἐκ Πατρῶν εἴκοσι ἀνδρῶν ὑπὸ ὑπολοχαγὸν Βερντῆν.

Ὁ Ὑποδιοικητὴς
ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

᾿Από: ᾿Ανωτέραν Διοίκησιν Πελοποννήσου Πρός: α) Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως, β) ᾿Αρχηγεῖον Χωροφυλακῆς-᾿Αθήνας, γ) ᾿Ανωτέραν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Πελοποννήσου-Τρίπολιν
᾿Αριθ. Πρωτ: 7/53/380-ιζ΄

Τηλεγραφικὴ-Κατεπείγουσα/6.7.1948

Συνεχείᾳ/380-ιε ἀναφέρω STOP. Νεώτεραι πληροφορίαι φέρουν ὅτι ἐπιτεθέντα κατὰ φρουρῶν Χαλανδρίτσης καὶ Σουλίου συμμοριακὰ συγκροτήματα ἀνήρχοντο εἰς ἕξ, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τοῦ Σαρήγιαννη STOP. ᾿Αριθμὸς τούτων ὑπερέβαινε χιλίους πεντακοσίους STOP. ᾿Εκ τούτων περίπου πεντακόσιοι εἶχον καταλάβει τὰς διαβάσεις καὶ κορυφογραμμὰς ἀπὸ Σουλίου μέχρι Χαλανδρίτσης STOP. Ὑπόλοιπος δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ Χαλανδρίτσης STOP. Ἡρωικὴ αὐτοθυσία φρουρᾶς Χαλανδρίτσης καὶ ἄμυνα τμήματος Σουλίου, παρέσχε χρόνον εἰς τὴν κίνησιν ᾿Εθνικῶν Δυνάμεων μὲ ἀποτέλεσμα ἀποτροπὴν κινδύνου κατ᾿ αὐτῆς τῆς πόλεως Πατρῶν STOP. ᾿Εκ συνεχιζομένων ἐρευνῶν ἀνευρέθησαν τρεῖς εἰσέτι νεκροὶ χωροφύλακες STOP. Σύνολον νεκρῶν Χωροφυλακῆς τριάκοντα ἐννέα STOP. Δίωξις συμμοριτῶν συνεχίζεται STOP.

Ὁ ᾿Ανώτερος Διοικητὴς
Κ. ΚΑΤΣΑΜΠΗΣ
Συνταγματάρχης

᾿Από: ᾿Ανωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Πατρῶν
Πρός: α) Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως, β) ᾿Αρχηγεῖον Χωροφυλακῆς, γ) Α.Σ.Δ.Π. - Τρίπολιν
᾿Αριθμ. Πρωτ. 7/53/380-ιε΄ Τηλεγραφικὴ 6.7.48

Συνεχείᾳ/380-ια΄ STOP. ᾿Ανευρέθησαν ἕτερα ἐξ

πτώματα ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς μάχης Χαλανδρίτσης STOP. Συνολικὸς ἀριθμὸς φονευθέντων ἀνδρῶν τριάκοντα ἕξ STOP. Ἀγνοοῦνται εἰσέτι δέκα πέντε STOP. Ἐκ τῶν ἀνευρεθέντων πτωμάτων συμμοριτῶν τέσσαρα προέρχονται ἐκ τῆς ἐν τῇ πόλει Χαλανδρίτσης μάχης STOP.

Ὁ Ἀνώτερος Διοικητὴς
Κ. ΚΑΤΣΑΜΠΗΣ
Συνταγματάρχης

Ἀπό: Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Πατρῶν
Πρός: Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς - Ἀθήνας
Ἀριθμ. Πρωτ. 7/53/380 - λ΄ Τηλεγραφικὴ 7.7.48

Συνεχεία/380 κθ΄ STOP. Ἀπώλειαι μάχης Χαλανδρίτσης STOP. α) Ἀνθυπομοίραρχος εἷς. β) Ἐνωμοτάρχαι τρεῖς. γ) Ὑπενωμοτάρχαι τρεῖς. δ) Χωροφύλακες δέκα ἕξ. ε) Χωροφύλακες ἄνευ θητείας εἷς. Τραυματίαι: Χωροφύλακες ὀκτώ. Διασωθέντες: Χωροφύλακες τέσσαρες.

Τάγματος Χωροφυλακῆς Πατρῶν: Νεκροί: Χωροφύλακες εἴκοσι ἕνας. Τραυματίαι: Χωροφύλακες ὀκτώ. Διασωθέντες: Χωροφύλακες τρεῖς.

Ὁ Ἀνώτερος Διοικητὴς
Κ. ΚΑΤΣΑΜΠΗΣ
Συνταγματάρχης

Ἀπό: Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Πατρῶν
Πρός: Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Ἀμαλιάδος
Ἀριθμ. Πρωτ: 7/53/380-λβ΄

Τηλεγραφικὴ - Ἐπείγουσα 7.7.48

Ἀναφέρατε ἀμέσως, ἂν ἡ κινηθεῖσα πρὸς Πάτρας Διλοχία Στρατοῦ τὴν 5.7.1948, εὑρίσκετο ἔδραν σας ἢ εἰς ἐπιχειρήσεις καὶ πότε αὕτη διετάχθη ν' ἀναχωρήσῃ ἐνταῦθα STOP.

Ὁ Ἀνώτερος Διοικητὴς
ΚΑΤΣΑΜΠΗΣ

Ἀπό: Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Πατρῶν
Πρός: Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Αἰγίου
Ἀριθ. Πρωτ. 7/53/380-λα΄

Ἀναφέρατε ἀμέσως, ποῦ εὑρίσκετο αὐτόθι Διλοχία Στρατοῦ τὴν 5.7.48 STOP. Ἂν ἐνήργει ἐπιχειρήσεις καὶ εἰς ποῖον μέρος STOP. Ποίαν ὥραν διετάχθητε νὰ ἐπιτάξητε μεταφορικὰ μέσα καὶ πότε ἀνεχώρησεν αὕτη δι' ἐνταῦθα.

Ὁ Ἀνώτερος Διοικητὴς
ΚΑΤΣΑΜΠΗΣ

Ἀπό: Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Ἀμαλιάδος
Πρός: Α.Δ.Χ. Δυτικῆς Ἑλλάδος
Ἀριθμ. Πρωτ. 45/1/28 08.00 7.1.48/02.40΄ Ἐπεῖγον

Ἐπὶ 7/53/380 λβ΄ χθεσινῆς ὑμετέρας STOP. Διλοχία Στρατοῦ εὑρισκομένη ἐνταῦθα καὶ οὐχὶ εἰς ἐπιχειρήσεις ἀνεχώρησε Πάτρας ὥραν 12.30΄ τῆς 5.7.48. Ἄγνωστον πότε διετάχθη ἀναχώρησῃ.

Ὑποδιοικητὴς
ΜΠΑΡΛΟΓΙΑΝΝΗΣ
Μοίραρχος

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω πρώτων γενομένων ἐπὶ τόπου ἀνακρίσεων ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ Διλοχία Στρατοῦ Ἀμαλιάδος δὲν εἶχε κἂν σπεύσει ἐκεῖ ὅπου διεξήγοντο αἱ ἐπιχειρήσεις, ἀλλ' εἶχε στραφῆ πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀμύνης Πατρῶν, τῶν ὁποίων ἐν τούτοις ἡ σωτηρία ἐξηρτᾶτο ἐκ τῆς ἀπασχολήσεως τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Χαλανδρίτσης.

7. Η ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΜΑΧΗ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΦΥΛΑΚΩΝ ΓΥΘΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ

Κατὰ τὴν περίοδον 1948-49 ἀναλαμβάνει τὴν εὐθύνην τῆς διεξαγωγῆς τοῦ συμμοριτοπολέμου εἰς Πελοπόννησον ὁ Στρατός. Ἀλλ' ἡ Χωροφυλακὴ ἐξακολουθεῖ νὰ διαδραματίζῃ ἀποφασιστικὸν ρόλον καὶ συμβάλλει σοβαρῶς καὶ μετὰ πολλῶν θυσιῶν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος. Εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν περιπτώσεων αἱ Στρατιωτικαὶ δυνάμεις θὰ κατέφθανον πολὺ ἀργά, αἱ πόλεις καὶ πολίχναι θὰ εἶχον καταστραφῆ καὶ ὁ πληθυσμός των θὰ εἶχε κατακρεουργηθῆ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ἂν οἱ χωροφύλακες τῶν Σταθμῶν καὶ τῶν Ὑποδιοικήσεων, παλαίοντες ἀπεγνωσμένως κατὰ πολλαπλασίων δυνάμεων καὶ πίπτοντες ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον, δὲν ἐκράτουν τὸν ἀγῶνα ἕως ὅτου καταφθάσῃ ὁ Στρατός. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς κατὰ τῶν συμμοριτῶν τῆς Πελοποννήσου μάχας τὰς ὁποίας ἔδωσεν ὁ Στρατός, αἱ δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς ἦσαν πάντοτε παροῦσαι καὶ ἀπετέλεσαν παράγοντας τῆς νίκης μὲ πολλὰς θυσίας. Τέλος οἱ ὀλιγάριθμοι ἄνδρες τῶν Σταθμῶν καὶ τῶν ἀκραίων φυλακίων ἀπέκρουσαν πολλάκις μόνοι μετ' ἀξιοθαυμάστου γενναιοψυχίας καὶ ἀντοχῆς πολλαπλασίους δυνάμεις συμμοριτῶν.

Τὴν 20.45΄ ὥραν τῆς 21.2.48 αἱ συμμοριακαὶ δυνάμεις Πάρνωνος ἐξαπέλυσαν σφοδρὰν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς πόλεως Γυθείου καὶ τῆς φρουρᾶς τῶν ἐκεῖ Ποινικῶν Φυλακῶν. Ἡ κατὰ τῆς πόλεως ἐπίθεσις ἀνεχαιτίσθη, ἡ φρουρὰ ὅμως τῶν Φυλακῶν ὑπέκυψε καὶ οἱ συμμορῖται ἀπηλευθέρωσαν 24 κρατουμένους ὁμοϊδεάτας των. Ἐφονεύθησαν τρεῖς χωροφύλακες καὶ ἐτραυματίσθη εἷς.

Μεταξὺ ἰσχυρῶν δυνάμεων συμμοριτῶν καὶ τῶν ἐν Αἰγίῳ Ἐθνικῶν Δυνάμεων συνήφθη σκληρὰ τετράωρος μάχη κατὰ τὴν νύκτα 23-24.2.48, τῶν συμμοριτῶν ἀνατραπέντων ἐν τέλει τὴν 02.00′ ὥραν. Ἐκ τῶν χωροφυλάκων νεκροὶ πέντε, τραυματίαι ἑπτά, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Αἰγιαλείας μοίραρχος Πρασσᾶς Δημοσθένης. Οἱ συμμορῖται φεύγοντες ἐγκατέλειψαν τρεῖς νεκρούς.

Τὸ ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Καθάριον Δημ. ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς Γκούρας συνεκρούσθη μετὰ ἐνεδρευούσης ἰσχυρᾶς δυνάμεως συμμοριτῶν παρὰ τὴν θέσιν «Διάσελον» Τριανταφυλλιᾶς - Κορινθίας τὴν 28.3.48. Ἐπηκολούθησε σκληρὰ 6ωρος μάχη μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀνατροπὴν καὶ καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 04.45′ ὥραν τῆς 11.4.48, χίλιοι περίπου συμμορῖται προσέβαλον τὴν φρουρὰν τῆς πόλεως Καλαβρύτων ἀποτελουμένην ἐκ τοῦ 21ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς (μεῖον διλοχίας) καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως τῆς ἕδρας, Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς. Χωροφύλακες καὶ ἐθνοφρουροὶ ἠμύνθησαν ἀπεγνωσμένως μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ κατέφθανον ἐνισχύσεις, αἱ ὁποῖαι ὅμως ἐβράδυνον λόγῳ καθυστερημένης ἐκκινήσεως καὶ βραδυπορίας. Περὶ τῆς ἐπακολουθησάσης μάχης ὁ στρατηγὸς Τσιγκούνης γράφει τὰ ἑξῆς: «Ἡ μάχη διήρκεσε καθ' ὅλην τὴν ἡμέρα. Λόγῳ ὅμως τῆς ἐσφαλμένης ἀμυντικῆς διατάξεως τῆς φρουρᾶς Καλαβρύτων καὶ τῆς παθητικῆς στάσεως τῶν ἐκ Μεγάλου Σπηλαίου, Κερτέζης καὶ Πατρῶν κινηθεισῶν ἐνισχύσεων, οἱ συμμορῖται ἐξουδετέρωσαν ἐντὸς τῆς ἡμέρας ἅπαντα τὰ φυλάκια καὶ λοιπὰς ἀντιστάσεις, πλὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς, ἧς ὁ διοικητὴς καὶ 14 χωροφύλακες, ἀγωνισθέντες ἡρωικῶς, διέφυγον τῇ ἐπελεύσει τοῦ σκότους, καταφυγόντες εἰς Διακοφτόν, ἔνθα ἡνώθησαν μετὰ τοῦ ἐκεῖ παραμένοντος ἐν ἀδρανείᾳ λόχου τοῦ 22 Τ.Ε.».

Ὁ διοικητὴς τοῦ Τάγματος ἀντισυνταγματάρχης Ἀρβανιτάκης τραυματισθεὶς ηὐτοκτόνησε ἵνα μὴ συλληφθῇ αἰχμάλωτος. Ὁ ὑποδιοικητὴς τοῦ τάγματος, ταγματάρχης Παγκράτης καὶ οἱ ἔφεδροι ἀνθυπολοχαγοὶ Ἀργυρόπουλος, Γκότσης, Δούβας, Κουρεντάκης καὶ Τσαπόγας ἀγωνισθέντες μὲ ἀπαράμιλλον ἡρωισμὸν ἐφονεύθησαν. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθησαν 9 καὶ ᾐχμαλωτίσθησαν 3.

Ὁ τότε διοικητὴς τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς ἀντισυνταγματάρχης Γιαννικόπουλος Δημ. ὡς ἀκολούθως ἄρχεται τοῦ 1ου ἐδαφίου τῆς Β′ παραγράφου τῆς ὑπ' ἀριθ. Ε.Π. 14/7/56 ἀπὸ 1.10.48 ἐκθέσεως περὶ πολεμικῆς δράσεως τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς: «13.4.48 ἡμέρα ἀποφρὰς καὶ φοβεροῦ πλήγματος διὰ τὸν λόχον...»

Ἵνα δώσωμεν σαφεστέραν εἰκόνα τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐπισυμβάντων, καταχωροῦμεν τὴν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Τσιγκούνη δημοσιευομένην ἐν σελ. 50-51 ἔκθεσιν τοῦ συνταγματάρχου Πεζικοῦ Χουσάκου Κωνσταντίνου, διοικητοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρῶν Σπάρτης, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως:

ΕΚΘΕΣΙΣ

«Τὴν 13ην τρέχοντος ἀνεχώρησε πρὸς Τρίπολιν, ἐκτελοῦσα τὸ τακτικόν της δρομολόγιον, φάλαγξ στρατιωτικῶν καὶ ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων.

Πρὸς προστασίαν ταύτης, πλὴν τῶν ἄλλων τμημάτων, εἶχε διατεθῆ ὁλόκληρος ἡ δύναμις τοῦ ἐνταῦθα Μηχανοκινήτου 2ου Λόχου Χωροφυλακῆς.

Εἰς τὸ 35ον χλμ. τῆς δημοσίας ὁδοῦ Σπάρτης - Τριπόλεως αὐτοκίνητον τοῦ Λόχου τούτου προσέκρουσεν ἐπὶ νάρκης. Συνεπείᾳ τῆς ἐκρήξεως κατεστράφη τὸ ὄχημα καὶ ἐτραυματίσθη θανασίμως, ἐκπνεύσας μετ' ὀλίγον ὁ ἐπιβαίνων διοικητὴς τοῦ Λόχου μοίραρχος Γ. Παναγιωτόπουλος, ἐλαφρότερον δὲ 3 χωροφύλακες.

Οἱ χωροφύλακες τοῦ Λόχου, ἀντικρύσαντες τὸν διοικητήν των νεκρὸν καὶ φρικωδῶς ἠκρωτηριασμένον ὡς καὶ τοὺς συναδέλφους των αἱμοφύρτους, ἐξεμάνησαν καὶ ἐπέστρεψαν ἐνταῦθα τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας λίαν ἐκνευρισμένοι. Περὶ τὴν 17.10′ ὥραν ὁμὰς τούτων, χωρὶς νὰ γίνουν ἀντιληπταὶ ὑπὸ οὐδενὸς αἱ προθέσεις της, ἐκδικουμένη προφανῶς τὸν θάνατον τοῦ διοικητοῦ της, ἐπλησίασε τὰς ἐπανορθωτικὰς φυλακὰς τῆς πόλεως, ἔνθα ἐκρατοῦντο 59 ὑποδικοκατάδικοι κομμουνισταὶ καὶ ἤρχισαν βάλλοντες δι' αὐτομάτων ὅπλων.

Ὁ διοικητὴς Χωροφυλακῆς Σπάρτης ταγματάρχης Φίτσιος, εὑρισκόμενος εἰς τὸ ἐγγὺς τῶν φυλακῶν γραφεῖον τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς κατόπιν τῶν πυροβολισμῶν κατηυθύνθη ἐσπευσμένως εἰς τὰς φυλακὰς διὰ νὰ πληροφορηθῇ τί συνέβαινε. Εἶχε κατορθώσει πρὸς στιγμὴν νὰ κατευνάσῃ τοὺς κατηγανακτημένους χωροφύλακας ὅτε πυροβοληθείς, ἄγνωστον πόθεν, ἔμεινεν ἄπνους.

Οἱ χωροφύλακες πρὸ τοῦ θεάματος τοῦ νεκροῦ ταγματάρχου καὶ διατελοῦντες ἐν ὀργῇ ἀκρατήτῳ διὰ τὸν πρὸ ὡρῶν ἐπισυμβάντα θάνατον τοῦ διοικητοῦ μοιράρχου, ἐγένοντο κυριολεκτικῶς ἀλλόφρονες καὶ ἤρχισαν βάλλοντες ἐκ νέου κατὰ τῶν φυλακῶν καὶ ἀφοῦ ἀπεμόνωσαν τὴν ἐξ ἀνδρῶν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς φρουρὰν εἰσῆλθον ἐντὸς αὐτῶν καὶ πυροβολοῦντες ἐφόνευσαν 25 κρατουμένους κομμουνιστὰς καὶ ἐτραυμάτισαν ἑτέρους 5, ἑνὸς ἐκ τῶν κρατουμένων ἀποβιώσαντος ἐκ συγκοπῆς καρδίας.

Ὁ ὑποφαινόμενος διοικητὴς τοῦ Τ.Σ.Ε.Σ. ὑποπτευθεὶς στάσιν τῶν κρατουμένων καὶ ἐπίθεσιν συμμοριτῶν, ἔσπευσα εἰς τὰς φυλακὰς καὶ μὲ προφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς μου κατώρθωσα νὰ κατευνάσω τοὺς ἐξάλλους χωροφύλακας καὶ νὰ σώσω τοὺς ὑπολοίπους ὑποδίκους, ὡς καὶ ὑπὲρ ἑκατὸν εἰσέτι κρατουμένους εἰς τὸ ἐγγύτατα κείμενον κτίριον τῶν παλαιῶν φυλακῶν, ἐπιβαλὼν τελικῶς τὴν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν φυλακῶν διασαλευθεῖσαν προσωρινῶς τάξιν. Ἐν συνεννοήσει δὲ μετὰ τῶν πολιτικῶν καὶ ἀστυνομικῶν

Ἀρχῶν ἔλαβον ἅπαντα τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα πρὸς διατήρησιν τῆς τάξεως, ἥτις καὶ ἐτηρήθη μετὰ τὸ ἐπεισόδιον παραδειγματικῶς.

Οἱ χωροφύλακες τοῦ 2ου Μηχανοκινήτου Λόχου, μετὰ τὰ λυπηρὰ γεγονότα ἐπειθάρχησαν ἀπολύτως καὶ διαταχθέντες, εὐθὺς ἀμέσως μετέβησαν εἰς Γκοριτσᾶ πρὸς ἀσφάλειαν καὶ συνοδείαν τῆς διὰ τὴν Σπάρτην μεταφορᾶς τῶν ἀνδρῶν τοῦ 74ου Τάγματος συγκροτηθείσης φάλαγγος. Ἤδη δὲ ἐκτελοῦν διαταγὰς καὶ τὴν ὑπηρεσίαν εἰς ἐπικινδύνους ἀποστολάς, ὡς μέχρι τοῦδε, μὲ παραδειγματικὴν αὐτοθυσίαν καὶ πνεῦμα αὐταπαρνήσεως.

Αἱ συνοδεῖαι φαλάγγων δι' ἀσφάλειαν συγκοινωνιακῶν ἀνταποκρίσεων διενηργοῦντο καθ' ὡρισμένας ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος. Τοῦτο ἔχοντες ὑπ' ὄψιν των οἱ συμμορῖται τὴν 16.4.48, ἡμέραν καθ' ἣν θὰ ἐκινεῖτο ἐκ Σπάρτης πρὸς Τρίπολιν φάλαγξ, προπαρεσκεύασαν καὶ ὠργάνωσαν καλῶς ἐνέδραν, διὰ δυνάμεως 700 περίπου συμμοριτῶν παρὰ τὸ 45ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Σπάρτης - Τριπόλεως, ἤτοι παρὰ τὰ ὑψώματα Βουτιᾶνοι - Σελλασίας καὶ Τροῦλες. Ἐπηκολούθησε 5ωρος σκληρὸς ἀγὼν μεταξὺ τῶν δυνάμεων ἀσφαλείας τῆς φάλαγγος, ἀποτελουμένων ἐκ τοῦ 2ου Μηχανοκινήτου Λόχου Χωροφυλακῆς ἐνισχυμένου καὶ διὰ μιᾶς διμοιρίας Πεζικοῦ καὶ τῶν ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν. Αἱ δυνάμεις τοῦ Μηχανοκινήτου Λόχου ἐρρίφθησαν μὲ λύσσαν καὶ φανατισμὸν κατὰ τῶν ἀνάνδρων δολοφόνων τοῦ τέως διοικητοῦ των, ἐνισχυθέντες δὲ οἱ ἄνδρες τόσον ὑπὸ τῆς ἐπεμβάσης Ἀεροπορίας ὅσον καὶ ὑπὸ προστρεξάντων ΜΑΥ, ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς κακοποιούς, ἀφήσαντας ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης 23 νεκροὺς καὶ ποικίλον πολεμικὸν ὑλικόν. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐφονεύθησαν 2 ὑπενωμοτάρχαι καὶ 5 χωροφύλακες. Ἐτραυματίσθησαν 1 ἀξιωματικὸς καὶ 13 χωροφύλακες».

8. Η ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΑΧΑΡΩΣ ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΖΑΡΑ

Ἡ κωμόπολις Ζαχάρω τῆς Ὀλυμπίας εἶχεν ὑποστῆ ἐπανειλημμένως ἐπιθέσεις ἀπὸ τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα τῆς ὀρεινῆς Ἀρκαδίας καὶ Ἠλείας. Ἀλλ' οἱ ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα εἶχον γενναίως ἀποκρούσει ἁπάσας τὰς ἐπιθέσεις. Ἰδίως αἱ ἐπιθέσεις τῆς 21ης Ὀκτωβρίου 1947 καὶ τῆς 24ης Ἰουνίου 1948 διεξήχθησαν μετὰ πραγματικῆς λύσσης ἐκ μέρους πλήρους πολεμικῆς παρατάξεως κομμουνιστικῶν δυνάμεων, ἀπέτυχον δὲ χάρις εἰς τὴν ἡρωικὴν ἀντίστασιν τῆς μικρᾶς ἐκεῖ δυνάμεως Χωροφυλακῆς, μετεχόντων καὶ τῶν κατοίκων, ἀκόμη καὶ τῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου. Εἶχε δὲ ἀπονεμηθῆ εἰς τὴν πολίχνην Ζαχάρω ὁ πολεμικὸς Σταυρὸς διὰ τὴν ἡρωικὴν δρᾶσιν τῶν κατοίκων παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν χωροφυλάκων φρουρῶν των.

Ἰδιαιτέρως ἐκίνησε τὸν θαυμασμὸν ἡ ἡρωικὴ δρᾶσις τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα, περὶ τοῦ ὁποίου ἠσχολήθημεν ἤδη. Ἐπρόκειτο περὶ ἑνὸς ἀληθῶς ἐκπληκτικοῦ, ἐνωμοτάρχου ἐν ἀρχῇ, ἀνθυπασπιστοῦ καὶ ἀνθυπομοιράρχου ἐν συνεχείᾳ, ὁ ὁποῖος εἶχε προαχθῆ δὶς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου εἰς τὴν Πελοπόννησον δι' ἡρωισμοὺς καὶ ἀνδραγαθήματα φθάνοντα μέχρι τοῦ θρύλου. Ὁ Ζάρας ἐπὶ κεφαλῆς ἀνεξαρτήτου μονάδος ἐξ ἑκατοντάδος περίπου χωροφυλάκων, εἶχε καταστῆ τὸ φόβητρον τῶν κομμουνιστικῶν συμμοριῶν, πολλὰς τῶν ὁποίων εἶχεν ἐξοντώσει διὰ στρατηγικῶν ἑλιγμῶν, ἐνεδρῶν καὶ αἰφνιδιαστικῶν ἐπιθέσεων. Πολλάκις τὰ συνενούμενα καὶ φθάνοντα εἰς ὑπερδεκαπλασίας δυνάμεις συμμοριακὰ συγκροτήματα Πελοποννήσου ἐπεχείρησαν νὰ ἐξοντώσουν τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα, τὸ ὁποῖον εἶχε γίνει κάρφος τῶν ὀφθαλμῶν των. Ἀλλ' ὁ Ζάρας διέφευγε πάντοτε καὶ ἐνεργῶν ἀντεπιθέσεις ἐπέφερε μεγάλην φθορὰν εἰς τοὺς συμμορίτας. Εἰς τὰς περιοχὰς εἰς τὰς ὁποίας ἔδρασε τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα οἱ πληθυσμοὶ ἀνέπνεον, ἀνέκτων τὸ αἴσθημα ἀσφαλείας καὶ ἀπέκτων ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ Κράτος.

Ὁ ἐπιτελάρχης τῆς Ἀνωτέρας Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Πελοποννήσου συνταγματάρχης Πεζικοῦ Ἀντ. Κολλιόπουλος, ὡς ἀκολούθως ἐκθέτει τὰ τῆς ἡρωικῆς δράσεως τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα κατὰ τὴν μάχην τῆς Ζαχάρως τῆς 26 Ἰουνίου 1948:

«Κατὰ τὴν 10ην Σεπτεμβρίου 1948 ἀφίχθημεν εἰς Ζαχάρω μετὰ τοῦ προσωπάρχου Α.Σ.Δ. Πελοποννήσου ἀντισυνταγματάρχου Προκοπίου Πλάτωνος, πρὸς ἐπιθεώρησιν τοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς Ζάρα, ὅπερ τακτικῶς ὑπάγεται ὑπὸ τὴν Α.Σ.Δ. Πελοποννήσου.

Κατὰ τὴν ἐκεῖ παραμονήν μου ἐνεργήσας αὐτοψίαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης 24 Ἰουνίου καὶ λαβὼν γνῶσιν τοῦ σχεδίου ἀμύνης τοῦ Ἀποσπάσματος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὡς ἄνω μάχης καὶ ἀρυσθεὶς πληροφορίας παρά τε τοῦ διοικητοῦ τοῦ Ἀποσπάσματος, τῶν ὑπαξιωματικῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν διανοουμένων κατοίκων τῆς κωμοπόλεως, διεπίστωσα καὶ συνήγαγον τὰ κάτωθι συμπεράσματα διὰ τὴν ὡς ἄνω μάχην:

Ὁ διοικητὴς τοῦ Ἀποσπάσματος εἶχε κατανείμει τὴν ἐξ 111 ἀνδρῶν μικρὰν δύναμίν του, εἰς πέντε φυλάκια μόνιμα ἐπιτηρήσεως καὶ ἓν τμῆμα δυνάμεως διμοιρίας κινητὸν δι' ἐγκατάστασιν ἐνε-

Ἡ κωμόπολις Ζαχάρω. Εἰς τὸ βάθος ἡ λίμνη καὶ τὰ Λουτρὰ Καϊάφα. Ἐναντίον τῆς Ζαχάρως, τὴν ὁποίαν ὑπερήσπιζεν ἡ Χωροφυλακή, οἱ συμμορῖται ἐνήργησαν πολλὰς ἐπιθέσεις κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου, σπουδαιότεραι τῶν ὁποίων ἦσαν τρεῖς. Ἅπασαι ὅμως αἱ ἐπιθέσεις των ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, τῇ συμβολῇ καὶ τῶν κατοίκων τῆς κωμοπόλεως, μὲ ὀδυνηρὰ διὰ τοὺς συμμορίτας ἀποτελέσματα.

δρῶν καὶ περιπόλων εἰς θέσεις ἐναλασσομένας περιφερειακῶς τῆς ὅλης διατάξεως.

Τὸ κινητὸν τοῦτο τμῆμα τὴν νύκτα τῆς ἐπιθέσεως εἶχε τοποθετηθῆ εἰς ἐξαιρετικῶς δεσπόζον σημεῖον, (ἀντέρεισμα ὕπερθεν τοῦ χωρίου Ξηροχώριον) εὑρίσκετο δὲ εἰς ἀρκετὴν ἀπόστασιν τῶν ἄλλων φυλακίων ἐπιμελῶς κεκρυμμένον. Ἡ ἀποστολὴ τοῦ τμήματος τούτου ἦτο νὰ ἀφήσῃ τὸν ἐχθρὸν νὰ εἰσδύσῃ πρὸς τὰς θέσεις τῶν φυλακίων καὶ εἰς κατάλληλον στιγμὴν νὰ τὸν προσβάλῃ αἰφνιδιαστικῶς ἐκ τῶν νώτων.

Ἡ ὑπόλοιπος δύναμις εἶχε κατανεμηθῆ εἰς 5 φυλάκια μόνιμα πέριξ καὶ ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως.

Ἐλεύθεροι σκοπευταὶ ἀνὰ δύο εἶχον τοποθετηθῆ εἰς τοὺς ἀμπελῶνας κεκρυμμένοι εἰς διάφορα σημεῖα, μὲ ἐντολὴν νὰ ἀφήσουν τοὺς συμμορίτας νὰ προχωρήσουν καὶ νὰ τοὺς βάλουν ἔπειτα ἐκ τῶν νώτων.

Ἡ θέσις τῶν φυλακίων εἶχε καλῶς ἐπιλεγῆ, ὥστε ταῦτα ἀφ' ἑνὸς νὰ ἀμύνωνται καλῶς τῆς θέσεώς των, ἀφ' ἑτέρου δὲ ν' ἀλληλοϋποστηρίζωνται διὰ πυρῶν. Εἶχον ὀργανωθῆ θέσεις μάχης, προχείρως μέν, ἀλλὰ πολὺ καλῶς καὶ ἕκαστον φυλάκιον εἶχεν ἐφοδιασθῆ δι' ἱκανοῦ ἀριθμοῦ πυρομαχικῶν. Ἡ ὅλη διάταξίς των ἦτο τοιαύτη ὥστε νὰ ἐξασφαλίζεται ἡ ἄμυνα τῆς κωμοπόλεως.

Ἡ φυσικὴ μορφολογία τοῦ ἐδάφους τῆς Ζαχάρως δὲν προσφέρεται δι' ἄμυναν, καθόσον ἡ κωμόπολις ἐπεκτείνεται εἰς ἀρκετὸν βάθος, περιβάλλεται δὲ ἐκ πλείστων φυτειῶν ἐξ ἐλαιώνων καὶ σταφιδαμπέλων, χαράδραι δὲ καὶ κεκαλυμμέναι ὁδεύσεις ὁδηγοῦν τὸν ἐχθρὸν ἀφανῶς ἐγγὺς τῆς πόλεως, τόσον ἐκ τῶν ΝΔ

ὑπορειῶν τοῦ ὄρους Λαπίθαιον, ὅσον καὶ ἐκ τῶν δυτικῶν τοιούτων τοῦ ὄρους Μίνθης.

Δι' ἀποτελεσματικὴν ἄμυναν καὶ προστασίαν τῆς κωμοπόλεως διὰ τοὺς ὡς ἄνω λόγους ἀπητεῖτο δύναμις τοὐλάχιστον τάγματος. Πῶς ὁ ἀποσπασματάρχης Ζάρας μὲ 111 μόνον ἄνδρας κατώρθωσεν οὐ μόνον νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀποστολήν του, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιφέρῃ σοβαρωτάτας ἀπωλείας εἰς τοὺς ἐπιτεθέντας δεκαπλασίους συμμορίτας κατὰ τὴν 24ην Ἰουνίου;

Τὸ μυστικὸν τῆς ἐπιτυχίας δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ θαυμασία διάταξις τοῦ Ἀποσπάσματος καὶ τὸ ἄριστον σχέδιον ἐνεργείας.

Ἡ κατανομὴ τῆς δυνάμεώς του εἰς 5 φυλάκια, εἰς καταλλήλους θέσεις ἀλληλοϋποστηριζομένας, ἐξηνάγκασαν τὸν ἐπιτιθέμενον νὰ διασπείρῃ τὰς δυνάμεις καὶ τὰ πυρά του.

Ἡ τοποθέτησις ἰδίᾳ μιᾶς διμοιρίας μακρὰν τῆς διατάξεως εἰς δεσπόζουσαν θέσιν καὶ ἡ ἐκδήλωσις ταύτης εἰς τὴν κρίσιμον στιγμὴν τῆς μάχης κατὰ τῶν νώτων τοῦ ἐχθροῦ, ἐπέφερε σύγχυσιν καὶ πανικὸν εἰς τοὺς ἐπιδρομεῖς καὶ συνέβαλε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐπιτυχῆ ἔκβασιν τοῦ ὅλου ἀγῶνος.

Σπουδαίως συνετέλεσαν οἱ ἐντὸς τῶν ἀμπελώνων, οἵτινες ἐξεδήλωσαν πυρὰ κατὰ τῶν νώτων τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐπέφερον εἰς αὐτοὺς σύγχυσιν.

Ἡ συγκέντρωσις ἁπάσης τῆς δυνάμεως ἐντὸς τῶν κωμοπόλεων θὰ ἀπετέλει ἀσυγχώρητον σφάλμα, διότι οἱ συμμορῖται ἀνενόχλητοι καὶ ἀπερίσπαστοι θὰ συνεκέντρωνον ἅπαντα τὰ πυρά των ἐναντίον τοῦ συγκεντρωμένου τμήματος καὶ θὰ τὸ ἐξουδετέρωνον εὐκόλως.

Ἐὰν ὑπάρχῃ τις ὑποστηρίζων τὴν ὡς ἄνω ἄποψιν καὶ καταλογίζων σφάλμα εἰς τὸν ἀνθυπομοίραρχον Ζάραν διὰ τὴν ληφθεῖσαν διάταξιν, ἀσφαλῶς, ἂν δὲν ἄγηται ἀπὸ ἄλλα ἐλατήρια, στερεῖται καὶ τῆς στοιχειώδους τακτικῆς ἀντιλήψεως. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μάχης δικαιώνει πλήρως τὸν ἀνθυπομοίραρχον Ζάραν.

Ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ διάταξις ἦτο ἐσφαλμένη πρῶτος ὑπεύθυνος διὰ τοῦτο εἶναι ὁ προϊστάμενος τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα διοικητὴς Χωροφυλακῆς Τριφυλλίας, ὅστις πρὸ τῆς μάχης δὲν ἐπεσκέφθη τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα διὰ νὰ ὑποδείξῃ τὸ ἐσφαλμένον τῆς διατάξεως.

Κατὰ τὴν μάχην τῆς 24.6.48 ὑπέροχος ὑπῆρξεν ἡ διεύθυνσις τοῦ ἀγῶνος ἀπὸ τὸν ἡρωικώτατον διοικητὴν τοῦ Ἀποσπάσματος ἀνθυπομοίραρχον Ζάραν. Ἡ μαχητικὴ στάσις του κατὰ τὴν μάχην, ὑπῆρξε στάσις ἥρωος.

Ἅπαντες οἱ ἄνδρες κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς μάχης ἐπολέμησαν σκληρὰ ἐπὶ 12 ὥρας κατὰ πολλαπλασίου ἐχθροῦ, μὲ ἀναλογίαν εἷς πρὸς ὀκτώ. Ὁ ἐχθρὸς μετὰ λύσσης καὶ κατὰ κύματα πανταχόθεν ἐπετίθετο μὲ πεῖσμα, ἀλλ' ἡ φρουρὰ μὲ ἄφθαστον ἡρωισμόν, ἔπληξε θανασίμως τὸν ἐπιδρομέα καὶ ἐξηνάγκασε τοῦτον νὰ ὑποχωρήσῃ μὲ βαρυτάτας ἀπωλείας εἰς νεκρούς, τραυματίας καὶ ὑλικά.

Αἱ ἀλλεπάλληλοι ἐπιτυχίαι καὶ νῖκαι τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα περιποιοῦσι τιμὴν διὰ τὴν Χωροφυλακὴν εἰς τὰς τάξεις τῆς ὁποίας ἀνήκει τοῦτο. Ἡ προϊσταμένη του Ἀρχὴ ἀντὶ νὰ εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὴν δρᾶσιν τούτου, συντάσσει ἐκθέσεις ὅτι ὁ διοικητὴς τοῦ Ἀποσπάσματος δὲν ἐνήργησε καλῶς, τὰ ἀποτελέσματα ὅμως τῶν 3 μαχῶν τῆς Ζαχάρως μαρτυροῦσι τὸ ἀντίθετον.

Ὁ ἀνθυπομοίραρχος Ζάρας καὶ οἱ ἄνδρες του εἶναι ἄξιοι νὰ προταθῶσι δι' ἠθικὰς ἀμοιβὰς διὰ τὴν ὑπέροχον δρᾶσίν των».

Σ.Τ.Γ. 18 Ὀκτωβρίου 1948

Ὁ Ἐπιτελάρχης Α.Σ.Δ. Πελοποννήσου

ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

Συνταγματάρχης

Ἡ Α.Σ.Δ.Π. ἐκοινοποίησε τὴν ὡς κάτωθι Ἡμερησίαν Διαταγὴν τῆς 26.6.48:

Α.Σ.Δ.Π.

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ 26.6.48

«Τὴν 24ην Ἰουνίου τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα ἐκέρδισε νέαν νίκην, προσθέσαν μίαν λαμπρὰν εἰσέτι σελίδα εἰς τὴν ἱστορίαν του, τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦτο Ἀπόσπασμα.

Ὑπερχίλιοι συμμορῖται ἀπὸ τῆς 03.00' ὥρας χρησιμοποιοῦντες βαρὺν ὁπλισμὸν ἐνεργοῦν ἀλλεπαλλήλους ἐπιθέσεις ἐξ ὅλων τῶν κατευθύνσεων κατὰ τοῦ ὑπερασπίζοντος τὴν κωμόπολιν τῆς Ζαχάρως Ἀποσπάσματος Ζάρα.

Διοικητής, βαθμοφόροι καὶ ὁπλῖται Ἀποσπάσματος μὲ πίστιν πρὸς τὴν νίκην καὶ τὸν διεξαγόμενον ὑπὸ τοῦ Ἔθνους ἀγῶνα καὶ μὲ ἀπόφασιν νὰ πέσωσιν μέχρις ἑνὸς ἀποκρούουν τὰς διαδοχικὰς τοῦ ἐχθροῦ ἐπιθέσεις, προκαλοῦντες εἰς τοῦτον σοβαρὰς ἀπωλείας. Οἱ ἄνδρες τοῦ Ἀποσπάσματος διὰ τῆς ἀπαραμίλλου αὐτοθυσίας καὶ ἡρωισμοῦ των ἀποδεικνύουν διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν ὅτι ἡ πίστις πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὸν ἀγῶνα φέρουν τὴν νίκην, ἡ ψυχὴ νικᾷ τὴν ὕλην. 49 νεκροὺς ἐγκαταλείπουν οἱ συμμορῖται φεύγοντες καὶ ὑπὲρ τοὺς 80 τραυματίας μεταφέρουν κατησχυμένοι, ὑπερχίλιοι ἑαμοσλαβοβούλγαροι ἀπὸ τοὺς ὀλίγους Ἕλληνας.

Πρὸς τὸν διοικητήν, βαθμοφόρους καὶ ἄνδρας τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα ἐκφράζω τὴν πλήρη εὐαρέσκειαν καὶ συγχαρητήριά μου.

Ὁ ἀνθυπασπιστὴς Ζάρας νὰ ὑποβάλῃ προτάσεις ἠθικῶν ἀμοιβῶν εἰς διακριθέντας βαθμοφόρους καὶ ὁπλίτας ἀποσπάσματος».

ΤΣΙΓΚΟΥΝΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Ὑποστράτηγος - Διοικητὴς

Λόγῳ τῶν ἀπωλειῶν ἃς ὑπέστη τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα, κατὰ τὴν μάχην τῆς Ζαχάρως, ἡ Α.Σ.Δ.Π. ἐζήτησε τὴν ἐνίσχυσίν του διὰ τῆς ὡς κάτωθι πρὸς τὸ Γ.Ε.Σ. ἀναφορᾶς της:

Ὁ ἀποσπασματάρχης Γ. Ζάρας μὲ στολὴν ἐκστρατείας. Ὁ Ζάρας ἡγούμενος Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς ἔδρασεν εἰς τὰς περιοχὰς Ὀλυμπίας - Τριφυλλίας καὶ Ἀρκαδίας καὶ εἶχε καταστῆ τὸ φόβητρον τοῦ συμμοριτισμοῦ ἐν Πελοποννήσῳ.

Δεξιά: Τὸ θρυλικὸν Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς Ζάρα. Ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τοῦ συμμοριτισμοῦ ἐν Πελοποννήσῳ. Ἡ δρᾶσις τοῦ Ἀποσπάσματος ἰδιαιτέρως εἰς τὰς περιοχὰς Ὀλυμπίας - Τριφυλλίας - Ἀρκαδίας, συνέβαλε τὰ μέγιστα εἰς τὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς Πελοπόννησον.

Θέμα: Ἀπόσπασμα Ζάρα — Ἀπόρρητος
Πρός: Γ.Ε.Σ./Α1 — Α.Σ.Δ.Π./Α.Π. 172001/226/Α1
Κοιν: Ἀπόσπ. Ζάρα-Α1 — Σ.Τ.Γ. 909 τῇ 5.7.48

1. Κατόπιν τῆς τελευταίας ἐπιθέσεως τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῆς Ζαχάρως ἡ δύναμις τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα ἐμειώθη εἰς ὁπλίτας καὶ βαθμοφόρους λόγῳ τῶν ἀπωλειῶν ἃς ἔσχεν.

2. Τὸ ἐν λόγῳ Ἀπόσπασμα ἀποτελεῖ τὴν μόνην δύναμιν ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ἡ ἀσφάλεια τῶν ἐπαρχιῶν Ὀλυμπίας καὶ Τριφυλλίας καὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Κυπαρισσίας - Πύργου.

3. Ὑποβάλλομεν ὅθεν τὴν παράκλησιν ὅπως ἐνεργήσητε μέσῳ τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα εἰς προσωπικόν.

Διὰ τοῦ προσωπικοῦ τούτου δέον ὄχι μόνον νὰ ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἀπώλειαι, ἀλλὰ καὶ νὰ αὐξηθῇ ἡ δύναμις τοῦ Ἀποσπάσματος, ἵνα δυνηθῇ τοῦτο νὰ ἀντεπεξέλθῃ εὐχερέστερον εἰς τὴν ἀποστολήν του.

ΤΣΙΓΚΟΥΝΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
Ὑποστράτηγος - Διοικητὴς

Οἱ κομμουνισταὶ μένεα πνέοντες διὰ τὰς ἀποτυχίας των, παρεσκεύασαν μεγάλην ἐπίθεσιν δι' ὅλων τῶν δυνάμεών των τῆς περιοχῆς Μεσσηνίας - Ἤλιδος καὶ Λακωνίας. Εἶχον ἀνέλθει περίπου εἰς 1200 συμμορίτας, ἐκ τῶν ὁποίων 250 διετέθησαν δι' ἐνέδρας πρὸς παρεμπόδισιν ἐνισχύσεων. Βαδίζοντες κατὰ τὴν νύκτα καὶ κρυπτόμενοι κατὰ τὴν ἡμέραν, συνεκεντρώθησαν τὴν νύκτα τῆς 13ης Ὀκτωβρίου 1948 πέριξ τῆς Ζαχάρως καὶ περὶ τὴν 4ην πρωινὴν ἐνήργησαν κεραυνοβόλον ἐπίθεσιν κατὰ τῶν φυλακίων διὰ νὰ εἰσορμήσουν εἰς τὴν πόλιν. Ἡ ἀγρυπνοῦσα ἐξ 100 ἀνδρῶν τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος, 19 ὁπλιτῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ 37 ἐνόπλων ΜΑΥ φρουρὰ ἀντέταξε γενναίαν ἄμυναν, καθηλώσασα τοὺς λυσσωδῶς ἐπιτιθεμένους συμμορίτας. Μὲ ὅλμους, χειροβομβίδας καὶ ὁπλοπολυβόλα οἱ συμμορῖται εἶχον φθάσει εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς κωμοπόλεως, ἀλλὰ τὰ φυλάκια ἀντεῖχον.

Ὁ ἀγὼν συνεχίζετο λυσσώδης, σχεδὸν στῆθος πρὸς στῆθος, καθ' ὅλην τὴν πρωίαν τῆς 13ης Ὀκτωβρίου, ἀλλ' ἐν μέσῳ μιᾶς κολάσεως πυρὸς οἱ γενναῖοι ἄνδρες τῆς φρουρᾶς συνέχιζον ἄκαμπτοι

τὸν ἀγῶνα. Οἱ συμμορῖται ἐπυρπόλουν μὲ φλογοβόλα τὰ δημόσια καὶ τραπεζικὰ κτίρια καὶ δι' ὀπῶν ἀνοιγομένων μὲ χειροβομβίδας καὶ δυναμίτιδας ἐκέρδιζον ἔδαφος, περισφίγγοντες ὁλονὲν περισσότερον τὰ φυλάκια καὶ τὰ ὀχυρά. Ἀλλ' οἱ ἡρωικοὶ ὑπερασπισταὶ των, μέσα εἰς μίαν κόλασιν πυρός, ἀπέκρουον τὰς ἐπιθέσεις μὲ χάλαζαν σφαιρῶν καὶ θύελλαν βλημάτων, ψάλλοντες τὸν Ὕμνον τῆς Ἐλευθερίας. Παρὰ τὸ ἐκπληκτικῶς ἄνισον τοῦ ἀγῶνος, ἡ φρουρὰ ἐκράτει τὰς θέσεις της μέχρι τῆς 12ης μεσημβρινῆς, ὅτε ἐφάνησαν αἱ ἐμπροσθοφυλακαὶ τοῦ καταφθάσαντος πρὸς βοήθειαν 616 Τάγματος. Μετ' ὀλίγον κατέφθασαν καὶ αἱ ἐκ Πύργου ἀπὸ θαλάσσης σταλεῖσαι ἐνισχύσεις. Οἱ συμμορῖται κινδυνεύοντες νὰ κυκλωθοῦν καὶ ἀφ' οὗ ὑπέστησαν μεγάλην φθοράν, ἠναγκάσθησαν νὰ τραποῦν εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψαντες ἄφθονον ὑλικὸν πολέμου καὶ πολλὰ λάφυρα.

Ὁ ἀγὼν εἶχε λήξει, ἡ πόλις ἐν μέρει εἶχεν ἐρειπωθῆ, ἀλλ' ἀπεσοβήθη ἡ ὁλικὴ καταστροφή της καὶ οἱ κάτοικοι διέφυγον τὴν σφαγήν. Ἡ πολύωρος αὐτὴ μάχη ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξῆλθον νικηταὶ οἱ 165 ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς, περιεσφιγμένοι πανταχόθεν καὶ παλαίοντες κατὰ δεκαπλασίου ἐχθροῦ ἐφορμῶντος μετὰ λύσσης καὶ διαθέτοντος ὅλμους, χειροβομβίδας, δυναμίτιδας, καπνογόνα, αὐτόματα καὶ ἐν γένει τὰ τελειότερα πολεμικὰ μέσα, ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ ἡρωικώτερα ἐπεισόδια τοῦ συμμοριτοπολέμου. Πλήρη ἔκθεσιν τῶν γεγονότων τῆς Ζαχάρως παραθέτομεν εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος Μέρους.

Τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα, τὸ ὁποῖον παρὰ τὸ σχετικῶς ὀλιγάριθμον τῆς δυνάμεώς του εἶχε καταστῆ χάρις εἰς τὴν ἡρωικὴν δρᾶσίν του ὁ κυριώτερος παράγων τῆς συντριβῆς τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Πελοπόννησον, εἶχεν ὑποστῆ μεγάλην ἐξασθένησιν λόγῳ τῶν σημαντικῶν ἀπωλειῶν του. Διὰ τοῦτο, κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ Πελοποννήσου τὴν 25 Σεπτεμβρίου 1948, ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου στρατηγὸς Γιατζῆς ἐζήτησε τὴν ταχεῖαν ἐνίσχυσίν του διὰ τοῦ κατωτέρω ἐπείγοντος ἀπορρήτου ἐγγράφου του πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα Στρατιωτικῶν καὶ Δημοσίας Τάξεως.

«1. Μετὰ ἐπανειλημμένας προσβολὰς ἃς ὑπέστη ἐσχάτως τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα ὑπὸ ἰσχυρῶν συμμο-

ριακῶν δυνάμεων καὶ τοὺς σκληροὺς ἀγῶνας οὓς διεξήγαγε διὰ τὴν ἀπόκρουσιν τῶν προσβολῶν, ἡ δύναμίς του ἐμειώθη σημαντικῶς, ἀνερχομένη ἤδη εἰς 90 ἄνδρας.

2. Διὰ τῆς ἀνωτέρω δυνάμεως δὲν εἶναι δυνατὸς ὁ ἔλεγχος τῆς περιοχῆς Ζαχάρως, ἥτις ἐν τούτοις ἀποτελεῖ ἐνδιαφέρουσαν ζώνην τῆς Πελοποννήσου, καθ' ὅσον ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι πυκνότατα κατῳκημένη καὶ λίαν εὔφορος, ὑπάρχουν πληροφορίαι ὅτι οἱ συμμορῖται προτίθενται νὰ χρησιμοποιήσουν τὰς ἀκτὰς διὰ τὴν διοχέτευσιν ἐκεῖθεν πολεμικοῦ ὑλικοῦ.

3. Ἐπειδὴ τὸ Ἀπόσπασμα τοῦτο μέχρι σήμερον ἔχει σημειώσει ἐπιτυχίας, ὁ δὲ διοικητής του ἔδωσε δείγματα διοικητικῆς ἱκανότητος, παρακαλοῦμεν ὅπως διπλασιασθῇ ἡ δύναμις τοῦ Ἀποσπάσματος, ἵνα δύναται τοῦτο διὰ μέρους τῆς δυνάμεώς του νὰ ἐνεργῇ ἐπιδρομὰς καὶ ἀναγνωρίσεις εἰς μεγάλην ἀκτῖνα, πρὸς ἀποτελεσματικὸν ἔλεγχον τῆς περιοχῆς διὰ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ φρονήματος τοῦ λαοῦ καὶ τὴν ἀπαγόρευσιν ἐφοδιασμοῦ ἐκεῖθεν τῶν συμμοριτῶν ἀπὸ θαλάσσης.

4. Τὸ Γ.Ε.Σ. ἐνίσχυσε τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα σημαντικῶς δι' ὁπλισμοῦ».

9. Η ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΣΑΝΗΣ ΚΑΙ ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ἡ κατάστασις ἐπεδεινοῦτο εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἀφ' ἑνὸς λόγῳ τῆς ἐξασθενήσεως τῶν δυνάμεων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, τῶν ὁποίων τμήματα ἀπεστέλλοντο εἰς ἄλλας περιοχάς, ἀφ' ἑτέρου λόγῳ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν συμμοριτικῶν δυνάμεων, ἐνισχυομένων διὰ βιαίων στρατολογιῶν καὶ τοῦ ἐφοδιασμοῦ των διὰ βαρέος ὁπλισμοῦ. Ἤδη ὁ ὑποστράτηγος Τσιγκούνης, τότε ἀνώτερος στρατιωτικὸς διοικητὴς Πελοποννήσου, εἶχεν ἐπιστήσει σοβαρῶς τὴν προσοχὴν τοῦ Ἐπιτελείου καὶ τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς ἐπὶ τῶν ἐγκυμονουμένων κινδύνων διὰ τοῦ κατωτέρω ἐγγράφου.

«Λαμβάνω τὴν τιμήν, ἐν συνεχείᾳ τῆς ταὐταρίθμου 215/18.10.48 ἀναφορᾶς μου πρὸς τὸ Ἀρχηγεῖον Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς, ἧς ἀντίγραφον ἐπισυνάπτω, νὰ ἀναφέρω ὅτι ἡ κατάστασις ἐν Πελοποννήσῳ, ἐὰν δὲν ἀντιμετωπισθῇ δι' ἀμέσων ἐνεργειῶν, θὰ ἐπιδεινωθῇ ἐπικινδύνως.

Κατὰ τὰς πληροφορίας μας, αἱ ὁποῖαι διασταυροῦνται, οἱ συμμορῖται καθημερινῶς ἐφοδιάζονται διὰ ρίψεων ἀπὸ ἀέρος, ἀναμένουσι δέ, ἂν δὲν ἐφωδιάσθησαν εἰσέτι, καὶ βαρύτατον ὁπλισμόν.

Τοῦτο δύναται νὰ ἐξηγηθῇ καὶ ἐκ τῆς ἀθρόας στρατολογίας των ἐν ὑπαίθρῳ. Ἡ διενεργουμένη αὕτη στρατολογία δὲν γίνεται ἁπλῶς πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν κενῶν τῶν συγκροτημάτων ἐξ ἀπωλειῶν καὶ λιποταξιῶν. Εἶναι πολὺ μεγαλυτέρα εἰς ἀριθμόν. Οὕτω θὰ ἔχωμεν προσβολὰς πόλεων πολὺ συντόμως εἰς διάφορα σημεῖα, ὥστε νὰ καθίσταται ἀδύνατος ἡ ἀποστολὴ ἐνισχύσεων εἰς ὅλα τὰ προσβαλλόμενα.

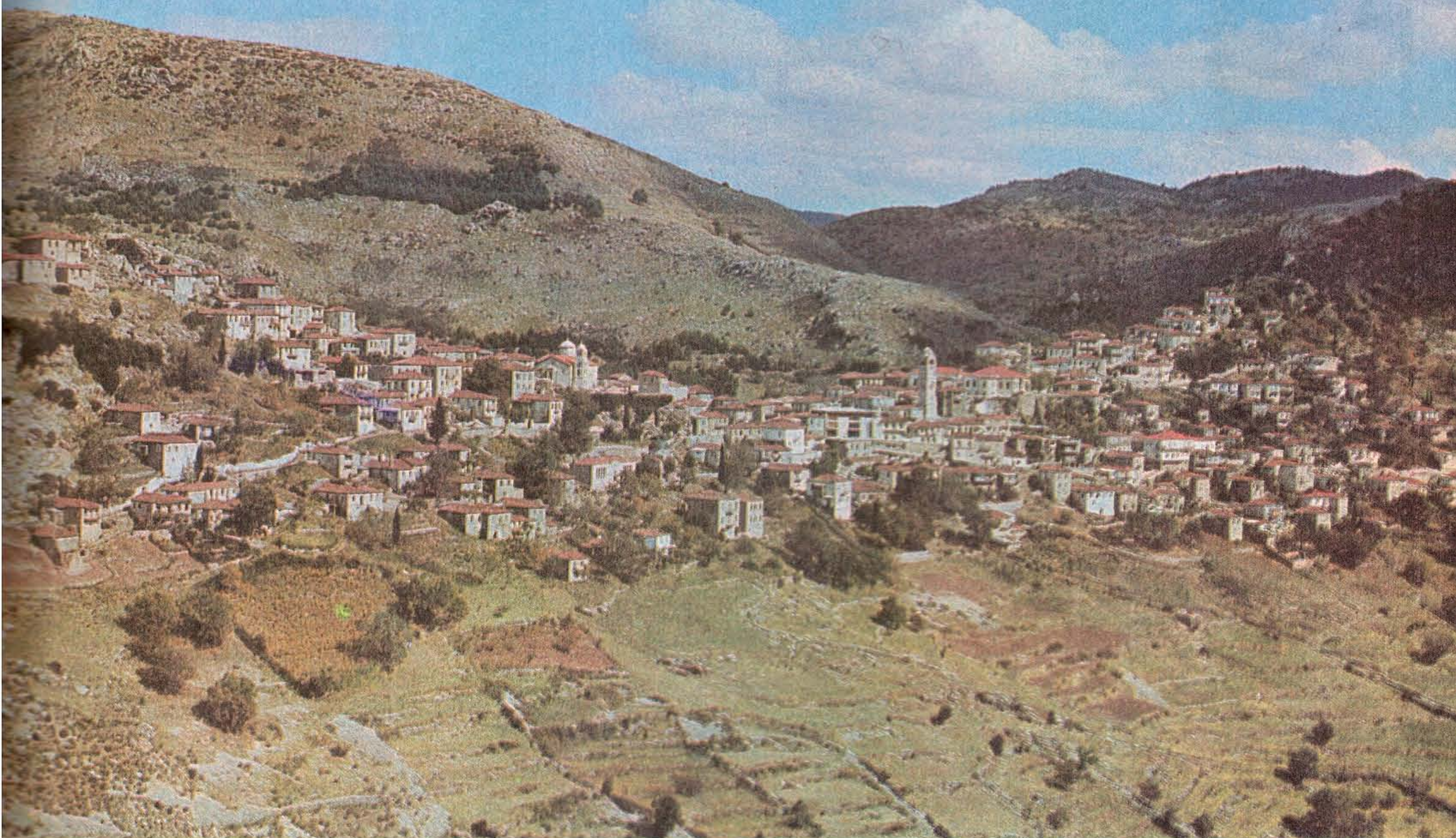
Ἡ Ὑπηρεσία ἔχει τὴν ἀντίληψιν ὅτι, πρὸ πάσης ἐκδηλώσεως τῶν συμμοριτῶν καὶ πρὶν οὗτοι ἐκπαιδεύσωσι τοὺς στρατολογουμένους, ἐπιβάλλεται ἄμεσος δρᾶσις τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων, ἵνα τοὐλάχιστον, ἂν μή τι ἄλλο, κατορθωθῇ ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν στρατολογουμένων, ἡ ἐξάρθρωσις τῆς ὀργανώσεως τῶν συμμοριτῶν καὶ ἡ κατάσχεσις τοῦ πολεμικοῦ ὑλικοῦ των. Πᾶσα βραδύτης ἐγκυμονεῖ καθ' ἡμᾶς τεραστίους κινδύνους».

Ὁ στρατηγὸς Τσιγκούνης ὡς ἑξῆς ἀπαριθμεῖ τὰς Ἐθνικὰς δυνάμεις αἱ ὁποῖαι ἐμάχοντο κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Πελοπόννησον:

Αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀπετελοῦντο ἐκ τῆς 72ας Ταξιαρχίας, ἐκ 13 ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς, ἐκ δύο ταγμάτων Χωροφυλακῆς, ἐκ τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς, ἐκ μιᾶς ἀνεξαρτήτου Διλοχίας Ἐθνοφρουρᾶς, μιᾶς Ἴλης Ἀναγνωρίσεως Χωροφυλακῆς ἠλαττωμένης συνθέσεως, μιᾶς πυροβολαρχίας τῶν 25 λιβρῶν καὶ ἐκ τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα.

Διάταξις τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων: Τὴν 6ην Ἀπριλίου 1948, καθ' ἣν ἀνέλαβον τὴν Διοίκησιν, ἡ διάταξις τῶν μονάδων τῆς Α.Σ.Δ.Π. εἶχεν οὕτω:

Σ.Δ. τῆς Α.Σ.Δ.Π. εἰς Κόρινθον μὲ τακτικὸν κλιμάκιον εἰς Τρίπολιν. Σ.Δ. τῆς 72ας Ταξιαρχίας (Ταξίαρχος Θεοδώρου Ἰωάν.) εἰς Τρίπολιν. Σ.Δ. 616 Τ.Π. σὺν Λόχος εἰς Λεβίδι, Τριλοχία εἰς Βυτίναν. 617 Τ.Π. εἰς Μεγαλόπολιν. 618 Τ.Π., 14, 73 καὶ 76 Τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς εἰς Τρίπολιν. 13 Τ.Ε. εἰς Μελιγαλᾶ. Ἀνεξάρτητος Διλοχία Μελιγαλᾶ εἰς Μολάους. Σ.Δ. 19 Τ.Ε. σὺν Λόχος εἰς Καστόρι, Λόχος σὺν Διμοιρία εἰς Γεωργίτσι, Λόχος σὺν Διμοιρία εἰς Σπάρτην. Σ.Δ. 20 Τ.Ε. σὺν Διλοχία εἰς Βλαχοκερασιάν, Λόχος σὺν Διμοιρία εἰς Ἄστρος. Σ.Δ. 21 Τ.Ε. σὺν Διλοχία εἰς Καλάβρυτα, Λόχος εἰς Μέγα Σπήλαιον, Λόχος εἰς Κέρτεζαν. 22 Τ.Ε. εἰς Πύργον. 54 Τ.Ε. (μεῖον Λόχος) εἰς Γκούραν, Λόχος εἰς Νεμέαν. Σ.Δ. 5 Τ. Χωροφυλακῆς σὺν Λόχος, σὺν Διμοιρία εἰς Ἀράχωβαν, Λόχος σὺν Διμοιρία εἰς Βαμβακοῦ, Διμοιρία εἰς Παράλιον Ἄστρος καὶ Λόχος εἰς Λεωνίδιον. 15 Τ. Χωροφυλακῆς (μεῖον Λόχος) εἰς Γκοριτσᾶ, Λόχος εἰς Σπάρτην. 77 Τ.Ε. εἰς Κόρινθον. 75 Τ.Ε. εἰς Καλάμας. Σ.Δ. 72 Τ.Ε. σὺν

Ἄποψις Δημητσάνης. Ἐναντίον τῆς ἡρωικῆς κωμοπόλεως, τὴν ὁποίαν ὑπερήσπιζεν ἡ Χωροφυλακή, τὸ σύνολον τοῦ συμμοριτισμοῦ Πελοποννήσου ἐπεχείρησε μεγάλην ἐπίθεσιν τὴν 30.8.1948. Χάρις εἰς τὸν ἡρωισμὸν τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τὴν συμβολὴν τῶν κατοίκων αἱ ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν συνετρίβησαν καὶ ἐματαιώθησαν διὰ παντὸς τὰ σχέδιά των περὶ καταλήψεως τῆς κωμοπόλεως καὶ δημιουργίας προγεφυρώματος ἐναντίον τῆς Τριπόλεως.

Διλοχία (μεῖον Διμοιρία) εἰς Ἄργος, Λόχος εἰς Ἀνδρίτσα, Λόχος εἰς Ἐλαιοχώριον, Διμοιρία εἰς Μύλους. 74 Τ.Ε. εἰς Σπάρτην. Σ.Δ. Μηχανοκίνητον Τάγμα Χωροφυλακῆς εἰς Τρίπολιν, Διλοχία εἰς Δημητσάναν, Λόχος εἰς Καρύταιναν καὶ Λόχος εἰς Σπάρτην. Σ.Δ. Ἴλης Ἀναγνωρίσεως (ἠλαττωμένης συνθέσεως διὰ τὴν Χωροφυλακὴν) εἰς Τρίπολιν, μὲ Οὐλαμὸν εἰς Σπάρτην καὶ δύο ὀχήματα τεθωρακισμένα (Μάρμον) εἰς Καλάμας. Σ.Δ. σὺν Οὐλαμὸς Ἴλης Ἀναγνωρίσεως εἰς Πάτρας, Οὐλαμὸς εἰς Πύργον, Οὐλαμὸς εἰς Ξυλόκαστρον καὶ Οὐλαμὸς εἰς Καλάμας. Σ.Δ. Πυροβολαρχίας (μεῖον Οὐλαμὸς) εἰς Μεγαλόπολιν, Οὐλαμὸς εἰς Σπάρτην. Ἀπόσπασμα Ζάρα εἰς Κοπανάκιον.

Τὴν 30ὴν Αὐγούστου 1948, συγκεντρωθέντες πανταχόθεν 1500 συμμορῖται ὡπλισμένοι μὲ ὄλμους, αὐτόματα, ὁπλοπολυβόλα καὶ χειροβομβίδες, ἐπετέθησαν κατὰ τῆς Δημητσάνης, τὴν ὁποίαν ὑπερήσπιζε δύναμις Χωροφυλακῆς ἐκ δύο λόχων τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς δυνάμεως 5 ἀξιωματικῶν καὶ 246 ὁπλιτῶν, τῆς Ὑποδιοικήσεως ἐκ 40 ἀνδρῶν καὶ 55 ΜΑΥ. Παρὰ τὸ καταθλιπτικῶς ἄνισον τοῦ ἀγῶνος, οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἠγωνίσθησαν λυσσωδῶς καὶ παρὰ τὰς βαρείας ἀπωλείας των ἐκράτησαν τὴν μάχην ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ἡμέραν. Ὁ ὄγκος τῆς ἐπιθέσεως ἐστράφη κυρίως κατὰ τοῦ ὀχυροῦ «Ἁγίας Παρασκευῆς», ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἐπετίθεντο λυσσωδῶς οἱ συμμορῖται, ἐν ᾧ ὄλμοι καὶ βαρέα πυροβόλα των ἔβαλλον κατ' αὐτοῦ ἀδιακόπως. Ἡ ἐκ 54 ἀνδρῶν φρουρὰ τοῦ ὀχυροῦ ἠμύνετο σθεναρῶς, ὅταν δὲ ἐφονεύθη ὁ διοικητὴς αὐτῆς ὑπομοίραρχος Στ. Κατσογριδάκης,

Τὰ ὀχυρὰ τῆς Δημητσάνης ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἠγωνίσθησαν οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν τὴν 30.8.1948.

Ὠχυρωμένη ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς τοποθεσία εἰς Δημητσάναν. Ἔμπροσθεν τοῦ πολυβολείου διακρίνονται χωροφύλακες ὑπερασπισταὶ τῆς Δημητσάνης μετὰ τὴν μεγάλην ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν τῆς 30.8.1948.

τὸν διεδέχθη ὁ ἀνθυπασπιστὴς Χρ. Αἴσωπος, ὁ ὁποῖος ἐπίσης ἐφονεύθη κατὰ τὴν τελευταίαν φάσιν τῆς μάχης. Τὸ προκεχωρημένον φυλάκιον τοῦ ὀχυροῦ ἐξοντώνεται σχεδὸν ὁλοκληρωτικῶς, φονευθέντων 16 ἐκ τῶν 19 ὑπερασπιστῶν του, τριῶν μόνον συμπτυχθέντων ἐντὸς τοῦ ὀχυροῦ. Οἱ ὅλμοι τῶν πυροβολείων ἐξήντλησαν τὰ βλήματά των καὶ οἱ ἀπομένοντες ζῶντες μετὰ πεντάωρον μάχην ἠναγκάσθησαν, προστατευόμενοι ἀπὸ τὰ πυρὰ τοῦ Κάστρου, νὰ συμπτυχθοῦν εἰς τὴν πόλιν, φέροντες ἐπὶ τῶν ὤμων των 29 τραυματίας.

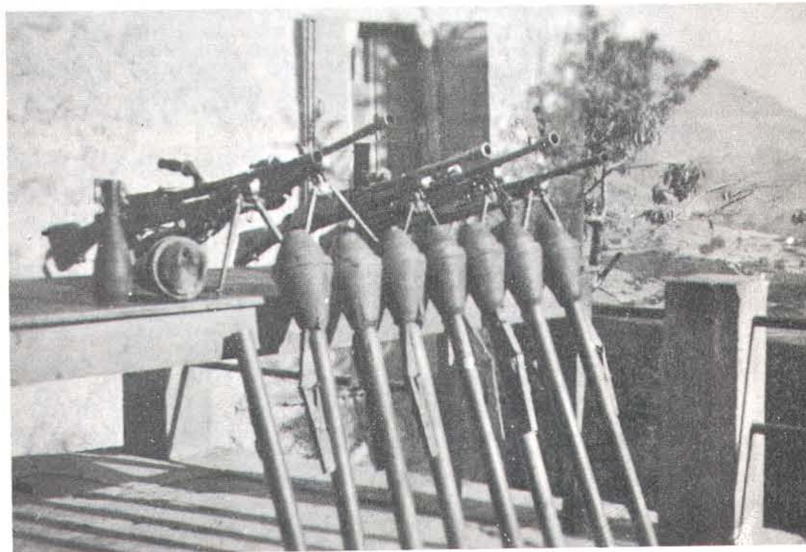
Ἡ πόλις τῆς Δημητσάνης ἂν καὶ περισφιγγομένη πανταχόθεν ἀπὸ ἄγρια καὶ αἱμοχαρῆ στίφη συμμοριτῶν, ἐφορμούντων μετὰ λύσσης καὶ ἀποφασισμένων νὰ μὴ ἀφήσουν ψυχὴν ζῶσαν, ἐμμένει σταθερῶς εἰς τὴν ἀπόφασίν της νὰ ἀγωνισθῇ μέχρι τελευταίας πνοῆς σπεύδουσα παντοιοτρόπως πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ὑπερασπιστῶν της. Πολλοὶ ἐκ τῶν κατοίκων, ἀκόμη καὶ παιδία καὶ ἡλικιωμένοι ὡς καὶ οἱ ἐκεῖ ὑπηρετοῦντες δημόσιοι ὑπάλληλοι, λαμβάνουν ὅπλα καὶ μάχονται γενναίως παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν χωροφυλάκων εἰς τὰ φυλάκια ἢ ὡς ἐλεύθεροι σκοπευταί. Ἀλλ' αἱ ἀναμενόμεναι ἐν ἐπιθανατίῳ ἀγωνίᾳ ἐνισχύσεις καθυστεροῦν. Πράγματι, μία διλοχία τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς, ἑδρεύουσα εἰς Βυτίναν, λαμβάνει διαταγὴν ὅπως, ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἐκ Λεβιδίου ἐκκινήσαντος λόχου Πεζικοῦ τοῦ 54 Τ.Ε. καὶ τεθωρακισμένων, σπεύσουν πρὸς βοήθειαν τῆς Δημητσάνης. Ἀλλ' εἰς τὰ ὑψώματα Ξηροβουνίου ἐνεδρεύουν ἰσχυραὶ δυνάμεις συμμοριτῶν, αἱ ὁποῖαι μὲ καταιγιστικὸν πῦρ ὅλμων καὶ αὐτομάτων καθυστεροῦν τὴν πορείαν, διεξήχθη δὲ ἐκεῖ πεντάωρος σκληρὸς ἀγών. Ὅταν οἱ λόχοι Χωροφυλακῆς καὶ τὰ τεθωρακισμένα ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς συμμορίτας εἶχε νυκτώσει καὶ ἦτο πλέον ἀργὰ διὰ νὰ σπεύσουν εἰς βοήθειαν τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς Δημητσάνης. Μόνον τὰ ἀεροπλάνα, πετῶντα εἰς χαμηλὸν ὕψος, σπείρουν τὸν θάνατον εἰς τὰ ἀκάλυπτα στίφη τῶν συμμοριτῶν.

Μετὰ τὴν κατάληψιν τῶν ὀχυρῶν «Ἁγίας Παρασκευῆς» οἱ συμμορῖται ἐφορμοῦν μετὰ λύσσης κατὰ τῆς πόλεως ἀπὸ ὅλων τῶν πλευρῶν, ἀλλὰ θερίζονται ἀπὸ τὰ πυρὰ τοῦ κάστρου καὶ τὸ καταιγιστικὸν πῦρ τῶν ἀκραίων φυλακίων. Ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην αἱ λυσσώδεις ἐφορμήσεις τῶν συμμοριτῶν ἀποκρούονται. Ὅταν ἐφάνη ἡ Ἀεροπορία πολυβολοῦσα τὰς ἐχθρικὰς θέσεις, μία διλοχία χωροφυλάκων ἐπωφεληθεῖσα τῆς συγχύσεως τῶν συμμοριτῶν, ἐφώρμησε καὶ ἀνακατέλαβε τὸ ὀχυρὸν τῆς «Ἁγίας Παρασκευῆς». Ἀλλ' οἱ συμμορῖται ἀνασυγκροτηθέντες συνεχίζουν μὲ μεγαλυτέραν ὁρμὴν τὰς ἐπιθέσεις των. Τὰ φυλάκια, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν φρουρῶν τῶν ὁποίων ἦσαν ὑπομοίραρχοι, ἀνθυπομοίραρχοι καὶ ἐνωμοτάρχαι, ἀμύνονται στῆθος πρὸς στῆθος καὶ κρατοῦν τὰς θέσεις των. Ὁ διοικητὴς ἀμύνης μοίραρχος Ἀθ. Ἀνδρεόπουλος καὶ ὁ ὑποδιοικητὴς μοίραρχος Ἀνδρ. Ἀνδρικόπουλος, ἀψηφοῦντες τὸν κίνδυνον τρέχουν ἀπὸ φυλακίου εἰς φυλάκιον, διὰ νὰ κατευθύνουν τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ νὰ ἐμψυχώσουν τοὺς πολεμιστάς. Κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τὸ μαχητικὸν μένος τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐβάλλοντο συνεχῶς ἀπὸ χαμηλοῦ ὕψους καὶ ὑπὸ τῆς Ἀεροπορίας, ἐκάμφθη. Οἱ συμμορῖται τελικῶς ἀπεχώρησαν, ἀφοῦ ἄφησαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης περὶ τοὺς 120 νεκρούς, ὑπολογίζεται δὲ ὅτι ἐτραυματίσθησαν περὶ τοὺς 500 καὶ ᾐχμαλωτίσθησαν 24. Ἐγκατέλειψαν ἐπίσης πολὺ πολεμικὸν ὑλικόν. Ἡ Χωροφυλακὴ εἶχε συνολικῶς ἀπωλείας 4 ἀξιωματικοὺς καὶ 26 ὁπλίτας καὶ τραυματίας 3 ἀξιωματικοὺς καὶ περὶ τοὺς 80 ὁπλίτας. Ἀλλά, χάρις εἰς τὴν παραμείνασαν θρυλικὴν αὐτὴν γεν-

Ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς φωτογραφούμενοι εἰς τὸ «Κάστρο» τῆς Δημητσάνης. Τὸ ὀχυρὸν τοῦ «Κάστρου», τὸ ὁποῖον ὑπερήσπιζεν ἡ Χωροφυλακή, συνετέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὴν συντριβὴν τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τῆς 30.8.1948.

Κομμουνιστικὰ λάφυρα (ὁπλοπολυβόλα καὶ ἀντιαρματικοὶ ἐκτοξευταί), περιελθόντα εἰς χεῖρας τῆς Χωροφυλακῆς μετὰ τὴν ἀπόκρουσιν τῶν ἐπιτεθέντων ἐναντίον τῆς Δημητσάνης συμμοριτῶν τὴν 30.8.1948.

Τὸ ὕψωμα «Ἁγία Παρασκευὴ» Δημητσάνης καὶ αἱ ὀχυρωσεις του. Ἐναντίον τοῦ ὑψώματος τούτου, τὸ ὁποῖον ὑπερήσπιζον μὲ ἀπαράμιλλον αὐτοθυσίαν οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς, ἔρριψαν τὸ βάρος τῶν ἐπιθέσεών των οἱ συμμορῖται τὴν 30.8.1948.

ναιοψυχίαν τῶν ἀνδρῶν τῆς φρουρᾶς Χωροφυλακῆς, ἡ Δημητσάνα ἐσώθη ἀπὸ τὸν ὄλεθρον καὶ τὴν καταστροφήν. Εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος Μέρους παρατίθεται πλήρης ἔκθεσις τῶν γεγονότων τῆς Δημητσάνης.

Ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου 1948 τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Α΄ Σώματος Στρατοῦ, μετὰ τῆς εὐθύνης τῆς διεξαγωγῆς τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἀνέλαβεν ὁ ἀντιστράτηγος Θρ. Τσακαλῶτος, ὁ ὁποῖος προβαίνει εἰς δραστικὴν συστηματοποίησιν τῶν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς πλήρη ἐξάλειψιν τοῦ συμμοριτισμοῦ. Τὸ ἔργον τοῦτο, σχεδὸν εἰς τὴν ὁλότητά του, διεξάγεται ὑπὸ τῶν ταγμάτων καὶ τῶν καταδιωκτικῶν ἀποσπασμάτων τῆς Χωροφυλακῆς, τὰ ὁποῖα καταδιώκουν τὰς ἐναπομενούσας συμμορίας μέχρι τῶν ὀρεινῶν καταφυγίων των καὶ προοδευτικῶς τὰς ἐξοντώνουν. Ἤδη ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1949 ἡ ἀσφάλεια τῶν πληθυσμῶν Πελοποννήσου ἔχει προοδεύσει μέχρι τοιούτου βαθμοῦ, ὥστε καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐκ Πελοποννήσου εἰς Ρούμελην προώθησις 60 ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς (δυνάμεως 1800 ἀνδρῶν), ἵνα οὕτως αἱ ἐκεῖ στρατιωτικαὶ δυνάμεις χρησιμοποιηθοῦν διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις Γράμμου - Βίτσι.

Ἀπὸ τῆς 10ης Μαΐου 1949 τὸ ἔργον τῆς ἐξαλείψεως τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Πελοπόννησον θεωρεῖται συντελεσθὲν καὶ ἡ Χωροφυλακὴ ἀναλαμβάνει ἀποκλειστικῶς τὴν εὐθύνην τῆς ἀσφαλείας. Ἐν μέσῳ ἀδιαλείπτων μαχῶν, συμπλοκῶν καὶ ἄλλων αἱματηρῶν ἐπεισοδίων, αἱ δυνάμεις Χωροφυλακῆς τῆς Πελοποννήσου ἠδυνήθησαν νὰ σώσουν τοὺς πληθυσμοὺς ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴν λαίλαπα. Βεβαίως, ἄνευ τῆς δράσεως τῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων καὶ τῆς συμβολῆς τῶν ΜΑΥ τὸ ἔργον τῆς Χω-

ροφυλακῆς θὰ ἦτο προβληματικόν. Πρέπει ὅμως νὰ ληφθῇ θεμελιωδῶς ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ Χωροφυλακὴ μὲ τὰς στατικὰς φρουράς, τὰ τάγματα καὶ τὰ ἀποσπάσματα παρέμενεν ὁ φύλαξ ἄγγελος καὶ φρουρὸς τῶν πόλεων, κωμῶν καὶ χωρίων τῆς Πελοποννήσου. Αὐτὴ ἐδέχετο τὸ βάρος τῶν κομμουνιστικῶν ἐπιθέσεων καὶ μὲ δραματικὰς θυσίας διεξάγουσα ἀπεγνωσμένην πάλην ἐκράτει τὸν ἀγῶνα ἕως ὅτου καταφθάσουν αἱ ἐνισχύσεις. Αὐτὴ τέλος κατεδίωξε τοὺς συμμορίτας ἀνὰ τὰς χαράδρας καὶ μέχρι τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων, ἐπιτελέσασα τὴν ὁριστικὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Πελοπόννησον.

Ὅταν αἱ ἐπιχειρήσεις τῆς Πελοποννήσου ἔλαβον εὐνοϊκὴν τροπὴν καὶ χάρις εἰς τὴν συνδεδυασμένην δρᾶσιν Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἐφαίνετο πλέον ἐπικειμένη ἡ πλήρης συντριβὴ τοῦ συμμοριτισμοῦ, ὁ Ἀρχιστράτηγος Ἀλ. Παπάγος ἀπηύθυνε τὴν κάτωθι ἡμερησίαν Διαταγὴν εὐαρεσκείας πρὸς τὰς δρῶσας δυνάμεις Χωροφυλακῆς, ἐν εἴδει ἀναγνωρίσεως τῆς μεγάλης συμβολῆς των εἰς τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας τῆς Ἑλλάδος.

ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΒΣΤ 902/9.3.49

«Ἐκφράζω τὴν εὐαρέσκειάν μου πρὸς τοὺς Ἐπιθεωρητὴν Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου Δ. Ἑλλάδος, Ἀνωτέρους Διοικητὰς Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου καὶ Δυτικῆς Ἑλλάδος (ὑποστράτηγον Χωροφυλακῆς Μπαϊλάκην, ταξιάρχους Χωροφυλακῆς Τσαταλὸν καὶ Πολυκράτην) ὡς καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας, διὰ τὴν συνδρομὴν τὴν ὁποίαν παρέσχεν ἡ δύναμις Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου εἰς τὰς Στρατιωτικὰς δυνάμεις, κατὰ τὴν περίοδον τοῦ σκληροῦ ἔργου τῆς ἐκκαθαρίσεως ἐκ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν τῆς περιοχῆς ταύτης.

Τὸ πνεῦμα τῆς ἀλληλεγγύης καὶ εὐγενοῦς ἁμίλλης τὸ ὁποῖον διέπει τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς ἐξετιμήθη δεόντως ἀπὸ τοὺς συμμαχητάς των Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς, τοῦ Ναυτικοῦ καὶ τῆς Ἀεροπορίας.

Ἐλπίζω ὅτι κατὰ τὴν φάσιν τῆς ἑδραιώσεως ἡ Χωροφυλακὴ ἐν τῇ μετὰ τοῦ Στρατοῦ συνεργασίᾳ της θὰ ἐπιδείξῃ τὴν αὐτὴν κατανόησιν, δραστηριότητα καὶ ἐπιμονήν, ὥστε νὰ ὁλοκληρωθῇ τὸ ὅλον ἔργον καὶ παρασχεθῇ εὐχέρεια τῆς ὁλοσχεροῦς ὑπὸ ταύτης ἀναλήψεως ἐν καιρῷ τῆς Ἀσφαλείας Πελοποννήσου».

Ἀρχιστράτηγος
ΠΑΠΑΓΟΣ

10. Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΚΑΡΥΩΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΗΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Πρὸς πληρεστέραν διαφώτισιν ἐπὶ τῶν διαδραματισθέντων γεγονότων, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν Πελοπόννησον κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτοπολέμου, παραθέτομεν ἐνταῦθα κείμενα ἐκθέσεων καὶ ἄλλα ἐπίσημα στοιχεῖα ληφθέντα ἐκ τῶν ἀρχείων τοῦ Ἀρχηγείου τῆς Χωροφυλακῆς. Ἐν πρώτοις, παραθέτομεν ἔκθεσιν λεπτομερῆ καὶ ἐμπεριστατωμένην, διαφωτίζουσαν ἡμᾶς οὐ μόνον περὶ τῶν γεγονότων τῆς Ἀρκαδίας ἀλλὰ καὶ τῶν ὁμόρων, ἰδίως Πάρνωνος και Ταϋγέτου, περιοχῶν, συνταχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ μετέπειτα διοικητοῦ Χωροφυλακῆς Ἀρκαδίας ταγματάρχου καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀντιστρατήγου Ἀρχηγοῦ Χωροφυλακῆς Ἀναστ. Καρυώτου.

1. Περίοδος ἀπὸ 1.1.46 μέχρι 10.5.47 ἀφ' ἧς ἡ εὐθύνη τῆς ἀσφαλείας ἀνετέθη εἰς τὸ δημιουργηθὲν Στρατηγεῖον Δυνάμεων Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου.

«Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946 ἡ κατάστασις ἀσφαλείας ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Διοικήσεως εἶχεν ὡς ἀκολούθως:

α) Ἅπασαι αἱ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς ἐλειτούργουν κανονικῶς, πρὸς δὲ καὶ δύο μεταβατικὰ ἀποσπάσματα, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἓν εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Κυνουρίας μὲ ἕδραν τὸ χωρίον Παλαιοχώριον, τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἄστρους, μὲ ἕδραν τὸν Ἅγιον Πέτρον.

β) Εἰς τὰ ὀρεινὰ συγκροτήματα ἐκρύπτοντο περὶ τοὺς 30-35 καταδιωκόμενοι τοῦ διαλυθέντος ΕΛΑΣ, οἵτινες κατετρομοκράτουν διὰ τῶν ἐμφανίσεών των τοὺς φιλονόμους κατοίκους τῶν χωρίων. Οἱ ἔνοπλοι οὗτοι κατενέμοντο ὡς ἀκολούθως:

Ἐπὶ τοῦ Πάρνωνος ἐνδιαιτῶντο περὶ τοὺς 20-25 ἔνοπλοι ὑπὸ τοὺς ἄλλοτε ἀξιωματικοὺς τοῦ ΕΛΑΣ: Λάτσην Νικόλαον, δικηγόρον· Κονταλώνην Γεώργιον, τέως ἀξιωματικόν· Μάστορην Νικόλαον, ἰατρόν· Πρεκεζὲν Θεόδωρον καὶ Ἀρετάκην Ἰωάννην ἢ καπετὰν Σφακιανόν.

Οὗτοι κυρίως εἶχον τὸ στρατηγεῖον των ἐν τῷ χωρίῳ Ἅγιος Βασίλειος, οὗτινος οἱ κάτοικοι ἐν τῷ συνόλῳ των ἦσαν κομμουνισταὶ ἢ συνεπάθουν αὐτούς.

Διὰ τῶν διαφόρων ἐνεργειῶν των, αἵτινες συνίσταντο εἰς ἁπλὰς ἐμφανίσεις καὶ ἐπιδείξεις, ἤλεγχον τὰ μὴ ἐπιτηρούμενα ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς σημεῖα τῆς ἐπαρχίας Κυνουρίας καὶ τῆς ὁμόρου Λακεδαίμονος τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Σπάρτης.

Ἐπὶ τοῦ ὄρους Μαινάλου ἐνδιαιτῶντο περὶ τοὺς 10 ἔνοπλοι, διαχωριζόμενοι εἰς δύο πυρῆνας. Ὁ εἷς ἐκ τούτων ὑπὸ τὸν Δημ. Γιαννακοῦρον ἢ καπετὰν Πέρδικαν, ἕδρα εἰς τὰς περιοχὰς τῶν Ὑποδιοικήσεων Χωροφυλακῆς Μεγαλοπόλεως καὶ Δημητσάνης καὶ ὁ ἕτερος ὑπὸ τούς:

Πετρόπουλον Ἰωάννην ἢ Μαυρόγιαννην καὶ Ταλαγάνην Διονύσιον ἢ Ζέβγον, εἰς τὴν περιοχὴν Μαντινείας.

Ἅπαντες οὗτοι οἱ ἔνοπλοι δὲν προέβαινον εἰς διατάραξιν τῆς τάξεως, ἀλλ' ἁπλῶς περιήρχοντο τὴν περιοχήν, ἀποφεύγοντες τὰς διώξεις τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς. Ἐνίοτε διενήργουν ἐμφανίσεις εἰς διάφορα χωρία πρὸς τρομοκράτησιν τῶν ἐθνικοφρόνων. Μεγαλυτέραν δραστηριότητα ἀνέπτυσσον οἱ τοῦ Πάρνωνος.

Ὅσον παρήρχετο ὁ χρόνος ἐπὶ τοσοῦτον ηὔξανεν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐκ τῶν ἀποφυλακιζομένων, βάσει τοῦ Νόμου «περὶ ἀποσυμφορήσεως τῶν φυλακῶν» καὶ διὰ τῆς ἀσκήσεως νεύρων κατὰ τῶν ὁμοϊδεατῶν των ἐκείνων, οἵτινες κατηγοροῦντο δι' ἐγκληματικὰς πράξεις.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου ἐρρίφθη τὸ σύνθημα τῆς «Μαζικῆς Λαϊκῆς Αὐτοάμυνας» καὶ αἱ ἀπείθειαι, ἀντιστάσεις καὶ προκλήσεις ἐπληθύνοντο.

Κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον ἐσημειώθησαν καὶ ἐπιθέσεις διὰ ὅπλων καὶ ἐντὸς τῆς Τριπόλεως εἰσέτι. Γενικῶς τὸ ΚΚΕ ἐμφανίζει ἐπικίνδυνον προκλητικότητα.

Αἱ ἐνεργούμεναι ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν διώξεις τῶν ἐν λόγῳ ἐνόπλων προσέκρουον εἰς τὸ κενόν, διότι ἐκεῖνοι, εἰδοποιούμενοι ἐγκαίρως ὑπὸ τῶν ὀργανώσεών των αἵτινες ἐλειτούργουν εἰσέτι ἢ ὑπὸ ἄλλων προσώπων, ἔσπευδον νὰ ἀποκρυβοῦν μέχρι λήξεως τῶν ἐπιχειρήσεων.

Μὲ τὴν ἄνοιξιν τοῦ ἔτους 1946 οἱ φυγοδικοῦντες ἐγκατέλειψαν τὴν παθητικὴν στάσιν τὴν ὁποίαν ἐτήρουν τὸν χειμῶνα. Ἤρχισαν νὰ προβαίνουν εἰς τὸν ἀφοπλισμὸν ἐθνικοφρόνων διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν ὅπλων καὶ ἔγιναν πλέον ἐπιθετικώτεροι. Τὴν ἐποχὴν ταύτην αἱ συμμορίαι Πάρνωνος ἠρίθμουν περὶ τὰ 80-100 μέλη.

Τὴν 14.3.46 προσεβλήθη ἀπὸ μακρινῆς ἀποστάσεως τὸ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Παλαιοχωρίου, ἐνῷ τοῦτο ἐκινεῖτο πρὸς τὸ χωρίον Πλατανάκιον, ἄνευ ἀποτελέσματος ἑκατέρωθεν.

Αἱ ἐκλογαὶ τῆς 31.3.46 παρῆλθον ἄνευ σημαντικῶν γεγονότων. Οἱ κομμουνισταὶ περιωρίσθησαν εἰς τὴν προπαγάνδισιν τοῦ συνθήματος τῆς ἀποχῆς καὶ τὴν τρομοκράτησιν τῶν ἀπειθούντων εἰς τὰς ἐντολάς των. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἐνέργειαί των αὗται ἦσαν περιωρισμέναι, λόγῳ τῶν μέτρων καὶ τοῦ φόβου ἐκ τῆς παρουσίας τῶν παρατηρητῶν.

Ἡ μόνη βιαία ἐνέργεια ἐξεδηλώθη εἰς Ἅγιον Βασίλειον-Κυνουρίας, ὅπου οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται ἀπὸ τῆς προηγουμένης τῶν ἐκλογῶν ἀφήρεσαν τὴν ψηφοδόχον καὶ τὸ ἐκλογικὸν ὑλικόν, ματαιωθεισῶν οὕτω τῶν ἐκλογῶν εἰς τὸ ἄνω χωρίον.

Τὴν 2.4.46 ἐπετεύχθη ὁ ἐντοπισμὸς τῆς ὑπὸ τὸν Διονύσιον Ταλαγάνην ἢ Ζέβγον 5μελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν Μύλοι Πετρινοῦ, παρὰ τὴν λίμνην Τάκαν, ἔνθα ἔλαβε χώραν συμπλοκή, καθ' ἣν κατωρθώθη ἡ σύλληψις τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς συμμορίας κατόπιν τραυματισμοῦ του καὶ ἡ κατάσχεσις ἑνὸς αὐτομάτου ὅπλου. Τὸ πλῆγμα τοῦτο δὲν ἔσχε δυσμενῆ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς συμμορίας.

Ἡ συμμορία Πέρδικα ἤρχισε νὰ κινῆται δραστηριώτερον καὶ νὰ ἀποτελῇ ἀπειλὴν κατὰ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας. Τὴν 11.5.46 ἐπετέθη ἐν τῇ περιοχῇ Ἀσέας κατὰ δυνάμεως Χωροφυλακῆς ἄνευ ἀποτελέσματος. Ἐν συνεχείᾳ ἐδιώχθη ἀπηνῶς ἐξαφανισθεῖσα εἰς τὸ ὀρεινὸν συγκρότημα τοῦ Μαινάλου. Ἡ συμμορία αὕτη μεσοῦντος τοῦ ἔτους 1946 ἐπεξέτεινε τὴν δρᾶσίν της καὶ πρὸς Γορτυνίαν, ἰδίως εἰς Ἡραίαν.

Ἐπειδὴ αἱ περιωρισμένης φύσεως καταδιώξεις τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἀπετύγχανον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀπεφασίσθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ἡ μετάθεσις ἐκ τῶν Διοικήσεων Μεσσηνίας καὶ Κορινθίας τριῶν ἀποσπασμάτων εἰς Πάρνωνα. Ἡ ἵδρυσις τὴν 23.6.46 ἀποσπάσματος 15 ἀνδρῶν εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Μεγαλοπόλεως. Ἡ ἐνέργεια γενικωτέρων ἐπιχειρήσεων. Διὰ τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν ἡ Ἀνωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου κατήρτισε σχέδιον ἐνεργείας διὰ τὰς περιοχὰς Κυνουρίας, Μεγαλοπόλεως καὶ Σπάρτης. Τοῦτο ἐξετελέσθη κατὰ τὸ ἀπὸ 4-14 Ἰουλίου 1946 χρονικὸν διάστημα. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεως ὑπῆρξεν ἡ σύλληψις μερικῶν δευτερευούσης σημασίας ἐνόπλων καὶ ἡ δίωξις ἀριθμοῦ τινος τροφοδοτῶν καὶ ὑποθαλπτῶν.

Ἡ ἐπιχείρησις ἐκείνη οὐδόλως ἐβελτίωσε τὴν κατάστασιν, δι' ὃ ἀπεφασίσθη ἡ πύκνωσις τῶν ἀποσπασμάτων καὶ ὁ συντονισμὸς τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν διὰ τοῦ ὁρισμοῦ ἐπόπτου ἀποσπασμάτων τοῦ μοιρ. Νικ. Σταυριανοπούλου τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Σπάρτης.

Ἐκ παραλλήλου ἐτέθησαν εἰς ἐφαρμογὴν οἱ Ν. 453/45 καὶ ΤΟΔ «περὶ ληστείας» καὶ ἤρξατο ἡ ὑποβολὴ προτάσεων ἐκτοπίσεως καὶ ἐπικηρύξεως τῶν δρώντων ἀντεθνικῶς καὶ τῶν ὑποθαλπτῶν τούτων.

Ἡ παρατηρουμένη δυσχέρεια εἰς τὴν ἐξεύρεσιν δυνάμεων πρὸς συγκρότησιν ἀποσπασμάτων ἢ ἐνίσχυσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν ἀπέβαινεν εἰς βάρος τῆς ἀσφαλείας, διότι ὅταν τὸ Κράτος κατώρθωνε νὰ χορηγήσῃ ἐνισχύσεις, αὗται, λόγῳ τοῦ ὅτι παρείχοντο μετὰ φειδοῦς, δὲν ἠδύναντο νὰ προλάβουν τὴν μετὰ μεγαλυτέρας ταχύτητος βαίνουσαν αὔξησιν τῶν συμμοριτῶν, διὰ βιαίας στρατολογίας ὁμοϊδεατῶν των κατ' ἀρχὰς καὶ ἐθνικοφρόνων ἔτι ἀργότερον.

Ἡ δραστηριότης ὅμως τῶν ἀποσπασμάτων ἐντείνεται, πλὴν ἡ δίωξις τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸν Πάρνωνα ἐδυσχεραίνετο λόγῳ τῶν πτυχώσεων τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ κεκαλυμμένου αὐτοῦ.

Τὴν 14.7.46 κατόπιν συμπλοκῆς ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δάρα μετὰ 4 κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἔξωθι τοῦ χωρίου Ἄγαλη ἐπετεύχθη ἡ σύλληψις τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς συμμορίας καὶ εἰδεχθοῦς ἐγκληματίου Πετροπούλου ἢ Μαυρόγιαννη.

Ὁμοίως τὴν 24.7.46, κατόπιν συμπλοκῆς ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς μετὰ 6μελοῦς συμμορίας ἔξωθι τοῦ χωρίου Ἅγιος Βασίλειος-Κυνουρίας ἐπετεύχθη ἡ σύλληψις ἁπάντων καὶ ἡ κατάσχεσις τοῦ ὁπλισμοῦ των.

Παρὰ τὰ κτυπήματα καὶ τὰς διώξεις τῶν συμμοριτῶν ἡ ἐν γένει κατάστασις δὲν ἐφαίνετο ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ βελτιωθῇ. Ἡ ἡγεσία τοῦ ΚΚΕ ἐν Ἀθήναις, ἀπολαμβάνουσα ὅλων τῶν προνομίων καὶ τῆς προστασίας τοῦ Κράτους, ἐνίσχυε παντοιοτρόπως τὰς συμμορίας καὶ ἐπροπαγάνδιζε συνθήματα ἐνισχυτικὰ τῶν ἐνεργειῶν της. Ἀπὸ

Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς δρᾶσαν εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀρκαδίας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

τοῦ Ἰουλίου 1946 ἐρρίφθη τὸ σύνθημα τῆς «Συμφιλιώσεως» ὅπερ, συνεπικουρούσης καὶ τῆς ἀσκουμένης ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν τρομοκρατίας, εὗρεν ἀπήχησιν εἰς τὰς ψυχὰς πολλῶν ἐθνικοφρόνων, οἵτινες μὲ τὴν πεῖραν τῆς κατοχῆς δὲν ἐπροθυμοποιοῦντο πλέον νὰ ἐνισχύσουν τὰς ἐνόπλους δυνάμεις πρὸς ἀποφυγὴν διώξεων.

Ἡ Διοίκησις συνεχίζουσα τὰς προσπαθείας της προβαίνει εἰς τὴν λῆψιν ἐκτάκτων μέτρων διὰ τῆς ἐκδόσεως ἀστυνομικῆς διατάξεως, βάσει καὶ τοῦ Νόμου 755/1917 καὶ τὴν συνέχισιν τοῦ μέτρου τῶν ἐκτοπίσεων ἐπικινδύνων εἰς τὴν δημοσίαν Ἀσφάλειαν. Οὕτως ἐπετεύχθη ἡ ἐκτόπισις τῆς Νομαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΕΑΜ, τῶν ἡγετῶν τοῦ ΚΚΕ καὶ τῆς ΕΠΟΝ τοῦ Νομοῦ καὶ 15ντάδος ὑποθαλπτῶν καὶ τροφοδοτῶν.

Ἡ δρᾶσις ὅμως τῶν συμμοριῶν Πάρνωνος ἐντείνεται καὶ καταβάλλεται σοβαρὰ προσπάθεια ἐξουδετερώσεως τῶν ἐκεῖ δρώντων τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ Σταθμῶν ταύτης.

Οὕτω, τὴν 9.8.46 συνήφθη δίωρος μάχη δυνάμεως Χωροφυλακῆς μετὰ συμμοριτῶν ἄνευ ἀποτελεσμάτων.

Καθ' ὅλον τὸν μῆνα Αὔγουστον αἱ ἐξερευνήσεις καὶ διώξεις τῶν συμμοριτῶν συνεχίζοντο ἄνευ καὶ πάλιν ἀποτελέσματος, διότι αἱ διατιθέμεναι δυνάμεις δὲν δύνανται νὰ καλύψουν ἅπασαν τὴν τεραστίαν ἔκτασιν τοῦ ὄρους Πάρνωνος, ὅπερ λόγῳ τοῦ θέρους εὐνοεῖ τὴν εὐχερῆ ἀπόκρυψιν.

Ἐπειδὴ ἡ δρᾶσις τῶν συμμοριτῶν Μαινάλου ἐκτείνεται καὶ πρὸς τὴν περιοχὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Τροπαίων, ἱδρύεται καὶ ἐκεῖ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα.

Αἱ συμμορίαι, ἐπειδὴ μέχρι τότε εὑρίσκοντο ἐν ἀμύνῃ, ἀπεφάσισαν τὴν ἐνέργειαν ἐντυπωσιακοῦ τινος ἐγχειρήματος πρὸς ἀναπτέρωσιν τοῦ ἠθικοῦ τῶν ὁμοϊδεατῶν των καὶ κατάρριψιν τοῦ τῶν ἐθνικοφρόνων.

Ὡς τοιοῦτος στόχος ἐξελέγη ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Ἁγίου Πέτρου, διότι ἡ δύναμις ἦτο μικρὰ—1 ἐνωμοτάρχης, 6 χωροφύλακες—καὶ διότι ἐπίσης ἀρκετοὶ συμμορῖται κατήγοντο ἐκ τοῦ χωρίου τούτου καὶ πολλοὶ τῶν κατοίκων διέκειντο εὐμενῶς πρὸς αὐτούς.

Ἡ ἐπίθεσις ἐξεδηλώθη τὴν 6.30′ πρωινὴν τῆς 28.8.46 ὑπὸ 75μελοῦς συμμορίας, βαρέως ἐξωπλισμένης καὶ ἔληξε μετὰ δίωρον μάχην, ἀφοῦ ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Μπακόπουλος Βασίλειος, Ματσαμάκης Κων. καὶ Χατζηδάκης Νικόλαος καὶ ἐτραυματίσθησαν οἱ Σπυρόπουλος Δημήτριος, Κατσαβέλος Ἐπαμεινώνδας καὶ Παπαδογιωργάκης Ἐλευθέριος.

Ὁ ἐνωμοτάρχης τραυματισμένος καὶ οὗτος κατώρθωσε νὰ διασωθῇ. Ἐπηκολούθησεν ὁλοσχερὴς λεηλασία τῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν εἰδῶν τῶν ἀνδρῶν, μετὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἐπιτεθέντες ἐτράπησαν πρὸς τὸν Πάρνωνα. Οἱ συμμορῖται δὲν ἐξετέλεσαν τοὺς τραυματίας.

Ἡ ταχέως διαδοθεῖσα εἴδησις προεκάλεσε τὸν πανικὸν καὶ τὴν ἀλλοφροσύνην τῶν ἐθνικοφρόνων. Αὐτοὶ δὲ οὗτοι οἱ ξένοι παρατηρηταὶ τοῦ Δημοψηφίσματος ἐξέφρασαν τὴν κατάπληξίν των διὰ τὴν κατακρεούργησιν τῶν χωροφυλάκων.

Ἡ θυσία αὕτη τῶν χωροφυλάκων τοῦ Ἁγίου Πέτρου δυστυχῶς δὲν ἀφύπνισε τὸ Κέντρον, τὸ ὁποῖον ἐξηκολούθει νὰ φρονῇ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀνταρσίας, ἀλλὰ περὶ ἐσωτερικῶν διενέξεων καὶ ὅτι ἡ δίωξις τῶν συμμοριῶν εἶναι ἔργον τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ὄχι τοῦ Στρατοῦ.

Ἡ Διοίκησις κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἠναγκάσθη καὶ πάλιν μόνη νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν κατάστασιν. Διέταξε τὴν κινητοποίησιν ὅλων τῶν διαθεσίμων δυνάμεων καὶ μέσων, οὐχ ἧττον ὅμως δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιτύχῃ σοβαρὰ ἀποτελέσματα. Συνελήφθησαν πέντε κομμουνιστοσυμμορῖται καὶ ἐλήφθησαν διοικητικὰ μέτρα κατὰ τῶν ἐπιτεθέντων καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν. Ἐκτὸς τῶν μέτρων τούτων, ἐξεδόθησαν διαταγαὶ διὰ τὴν πρόληψιν παρομοίων ἐπιθέσεων καὶ παρεσχέθησαν ὁδηγίαι ἀντιμετωπίσεως τῶν συμμοριῶν.

Τὴν 31.8.46 τὸ ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς Μεγαλοπόλεως δυνάμεως 10 ἀνδρῶν, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν τῆς συμμορίας Πέρδικα φονευθέντων τῶν χωροφυλάκων Γρίβα Κων., καὶ Τζαχρίστου Ἀποστ. ὡς καὶ δύο ἰδιωτῶν καὶ τραυματισθέντων τῶν ἀποσπασματάρχου ἐνωμοτάρχου Μακρῆ Γεωργίου καὶ χωροφύλακος Παντελάκη Ἐμμ.

Ἡ ἡμέρα τοῦ Δημοψηφίσματος χάρις εἰς τὰ ληφθέντα ἐξαιρετικὰ μέτρα παρῆλθεν ἄνευ ἐπεισοδίων.

Πρὸ τῆς διαρκῶς ἐπιδεινουμένης καταστάσεως τὰ ἔκτακτα μέτρα ἐντείνονται καὶ γίνεται εὐρεῖα χρῆσις τοῦ μέτρου τῆς ἐπικηρύξεως καὶ ἐκτοπίσεως. Οὕτως, ἐπεκηρύχθησαν διαρκοῦντος τοῦ Σεπτεμβρίου 1946, 16 ἐκ τῶν σημαντικωτέρων στελεχῶν τοῦ κομμουνιστοσυμμοριτισμοῦ. Ὁμοίως, πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν μετόπισθεν, ἐκτοπίζονται 33 ἕτεροι ἐπικίνδυνοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ οἱ ἰθύνοντες τῶν μετὰ τοῦ ΚΚΕ συνεργαζομένων κομμάτων καὶ ὀργανώσεων.

Ἐκ παραλλήλου ἱδρύθησαν ἕτερα δύο ἀποσπάσματα εἰς τὰς περιοχὰς τῶν Ὑποδιοικήσεων Ἄστρους καὶ Κυνουρίας καὶ τρίτον εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Σταδίου.

Ὁ ἀγὼν συνεχίζεται προσλαμβάνων ἀσυνήθη ὀξύτητα καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη. Οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται μὲ λύσσαν ἀφάνταστον ἐντείνουν τὴν κατὰ τῆς Χωροφυλακῆς δρᾶσίν των, ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ὅπως κάμψουν τὴν πρὸς ἀντίστασιν θέλησιν τῶν ὀργάνων της. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἵσταντο ὡς γρανίτινοι βράχοι εἰς τὰς ἐθνικὰς ἐπάλξεις καὶ παρὰ τὴν ἔλλειψιν δυνάμεως καὶ τὴν μειονεκτικὴν θέσιν εἰς ἣν εὑρίσκονται, διότι δὲν εἶχον λάβει ἐκπαίδευσιν διὰ τοιούτους ἀγῶνας καὶ ἠγνόουν τὸ ἔδαφος εἰς ὃ ἔδρων, ἀγωνίζονται σκληρῶς, πιστεύοντες εἰς τὴν νίκην καὶ τὰ πεπρωμένα τῆς φυλῆς. Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῆς λειψανδρίας τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ὁ Νόμος ΤΟΔ «περὶ ληστείας» καὶ γίνεται εὐρεῖα ἐπιστράτευσις πολιτῶν.

Παρ' ὅτι καὶ τὸ μέτρον τοῦτο δὲν ἀποδίδει δὲν ἐγκαταλείπεται, διότι ὁμολογουμένως ἀνακουφίζει προσκαίρως τοὺς δεινῶς δοκιμαζομένους ἄνδρας μας.

Τὴν 23.9.46 ἐξοντώνεται ὁ αἱμοχαρὴς ληστὴς Ἀναστόπουλος Φώτιος, ὅστις εἶχε λάβει μέρος εἰς τὴν κατὰ τοῦ ἀποσπάσματος Μεγαλοπόλεως ἐνέδραν ἐν Τριλόφῳ, οὐχ' ἧττον ἡ Χωροφυλακὴ κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην χάνει ἕνα τίμιον καὶ ἁγνὸν ἄνδρα, ὅστις εὑρίσκετο εἰς τὴν πρωτοπορίαν τῶν ἐθνικῶν ἀγώνων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1940, τὸν χωροφύλακα Τσάκωνα Σπυρίδωνα. Τὸ τελευταῖον 10ήμερον τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ πρῶτον τοῦ Ὀκτωβρίου ἀποφασίζεται ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ Πάρνωνος καὶ τοῦ Ταϋγέτου ἐκ μέρους τοῦ Στρατοῦ. Πρὸς τοῦτο, κατόπιν ἐκπονηθέντων ὑπὸ ἀξιωματικῶν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ, ἐπὶ τούτῳ ἀφιχθέντων ἐν Τριπόλει, σχεδίων, ἀφίκετο διλοχία Στρατοῦ ὑπὸ τὸν τότε ταγματάρχην Ἀρβανίτην Σταῦρον. Ἡ ἐπιχείρησις αὕτη λόγῳ τοῦ ἀνεπαρκοῦς τῆς διατεθείσης δυνάμεως δὲν ἐπέτυχε τὸ ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα. Ἐκτὸς τῆς συλλήψεως μεμονωμένων κομμουνιστοσυμμοριτῶν καί τινων ὑποθαλπτῶν, οὐδὲν ἄλλο ἐπετεύχθη. Ἡ ἐπιχείρησις ἔληξε, χωρὶς ὁ κύριος ὄγκος τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Στρατοῦ. Αἱ τοιούτου εἴδους ἐπιχειρήσεις δὲν ἐνδείκνυντο τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Πρὸ τῆς οὕτως ἐπιδεινωθείσης καταστάσεως εὑρεθεῖσα ἡ ἡγεσία τοῦ Στρατοῦ καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ἐνισχυθῶσι τὰ μαχόμενα τμήματα ἀπεφάσισε τὴν συγκρότησιν Μονάδων Αὐτασφαλείας Ὑπαίθρου (ΜΑΥ).

Ἡ ὀργάνωσις, ἡ παρακολούθησις καὶ ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἐν λόγῳ Μονάδων ἀνετέθη εἰς τὴν Χωροφυλακήν, ἥτις ἤδη ἐπεφορτίσθη καὶ μὲ πρόσθετα καθήκοντα.

Αἱ ΜΑΥ δὲν προσέφερον σημαντικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν δίωξιν τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν διότι ἐστεροῦντο ἐκπαιδεύσεως καὶ πειθαρχίας. Γεγονὸς ὅμως εἶναι ὅτι εἰς ὡρισμένας περιοχὰς ἀνεκούφισαν τὰς Ὑπηρεσίας. Ὡς βοηθητικὰ τμήματα καὶ οὐχὶ μάχιμα διέπρεψαν.

Ἀργότερον αἱ ΜΑΥ ἀπέβησαν πηγὴ ἐφοδιασμοῦ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν δι' ὅπλων διότι εὐκόλως ὑπέκυπτον, δι' ἣν αἰτίαν καὶ περιωρίσθησαν ἐκεῖ ὅπου ὑπῆρχεν ἀρκετὴ προστασία.

Οἱ μῆνες Ὀκτώβριος καὶ Νοέμβριος παρῆλθον ἄνευ σημαντικῶν γεγονότων. Δύο μόνον συμπλοκαὶ τῆς Χωροφυλακῆς μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἔλαβον χώραν. Ἡ πρώτη τὴν 17.10.46 ἐν Ἀσέᾳ, καθ' ἣν συνελήφθησαν 2 συμμορῖται καὶ ἡ δευτέρα εἰς Πάρνωνα, καθ' ἣν κατεσχέθησαν 3 ὁπλοπολυβόλα, 5 τυφέκια καὶ 2.000 φυσίγγια.

Αἱ συμμορίαι περιωρίζοντο εἰς τὴν ἐξοικονόμησιν τῶν πρὸς διατροφὴν ἀναγκαίων καὶ πρὸς τοῦτο προέβαινον εἰς διαρπαγάς, ληστείας, ἐκβιάσεις καὶ τὴν βιαίαν στρατολογίαν ὁπαδῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν δημιουργουμένων κενῶν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν συμμοριῶν καὶ εἰς ἄλλας περιοχάς. Ἡ ἀνάπαυλα αὕτη δὲν παραπλανᾷ τὴν Διοίκησιν. Ἐν τῇ προσπαθείᾳ τῆς ἐξοντώσεως τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἀποφασίζει τὴν ἵδρυσιν τριῶν εἰσέτι ἀποσπασμάτων, δύο εἰς τὴν περιοχὴν Μεγαλοπόλεως καὶ τοῦ τρίτου εἰς τὴν τῆς Δημητσάνης.

Ἡ ψήφισις ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ νέου νόμου περὶ ἐπιεικείας, οὐδὲν ἀποτέλεσμα ἔσχε. Μόνον εἷς ἐπωφελήθη τῶν μέτρων τούτων, ὁ συναρχηγὸς τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν Πάρνωνος Γεώργιος Κουβούσης ἢ Μπαλῆς, ἐπικεκηρυγμένος ἀντὶ 70.000.000 δρχ. Διὰ τὴν ἀπείθειαν ταύτην καὶ πρὸς φρονηματισμὸν τῶν ἄλλων οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται ἔλαβον αὐστηρὰ μέτρα κατὰ τῶν οἰκείων του. Οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται, ἵνα ἀποφύγουν τὰς διώξεις κατὰ τὸν χειμῶνα, ἐπροπαγάνδιζον εὐρύτατα τὸ σύνθημα τῆς συμφιλιώσεως καὶ ἀπέφευγον τοὺς φόνους.

Ἡ ἐκκαθάρισις τῶν μετόπισθεν ἐκ τῶν ἐπικινδύνων συνεχίσθη διὰ τῆς ἐκτοπίσεως πολλῶν ἐξ αὐτῶν. Ὁμοίως συνεχίσθησαν αἱ ἐπικηρύξεις.

Ὁ χειμὼν ἀνέστειλε κάπως τὴν δρᾶσιν τῶν ἀποσπασμάτων, ἅτινα τελευταίως εἶχον πυκνωθῆ περισσότερον καὶ ἠνάγκασε ταῦτα νὰ παραμένουν ἐντὸς τῶν κατῳκημένων τόπων. Ἡ τοιαύτη ὅμως στασιμότης ἀπέβαινεν ἐπωφελὴς διὰ τοὺς κομμουνιστοσυμμορίτας, διότι χρησιμοποιοῦντες τοὺς ὁμοϊδεάτας των συνεκέντρωσαν ὅλας τὰς ἀπαραιτήτους πληροφορίας διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ ἐπίθεσιν κατὰ τμημάτων Χωροφυλακῆς.

Μία τοιαύτη ἐπίθεσις ἔλαβε χώραν τὴν 6.15΄ πρωινὴν τῆς 3.12.46 ἐναντίον τοῦ ἐν Παλαιοχωρίῳ Κυνουρίας ἑδρεύοντος ἀποσπάσματος ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Φρύδαν Σωτήριον, δυνάμεως 60 ἀνδρῶν.

Τὸ ἀπόσπασμα προσβληθὲν ὑπὸ 200μελοῦς κομμουνιστοσυμμορίας ἀρτίως ἐξωπλισμένης, παρὰ τὸν αἰφνιδιασμόν, μάχεται κρατερῶς καὶ χάρις εἰς τὴν ἡρωικὴν ταύτην ἀντίστασιν αἱ ἀπώλειαι περιορίζονται εἰς τὰς κάτωθι μόνον.

Ἐφονεύθη ὁ διοικητὴς τοῦ ἀποσπάσματος ἀνθυπομοίραρχος καὶ οἱ ὁπλῖται ὑπενωμοτάρχης Φουρνόδαυλος Κων., χωροφύλακες Καψάλης Λεων., Ἀρμούζης Ἀνδρ., Χασιώτης Εὐρ. καὶ Παπαδημητρίου Σπ. Ἐτραυματίσθησαν δὲ πέντε χωροφύλακες καὶ εἷς ἰδιώτης. Οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται ἔσχον ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν.

Τὸ σοβαρὸν τοῦτο πλῆγμα ἐδέησε νὰ ἀφυπνίσῃ τὸ Κέντρον, ὅπερ ἀπεφάσισε τὴν λῆψιν σειρᾶς μέτρων πρὸς πάταξιν τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.

Μέχρις ἐκδηλώσεως τῶν μέτρων τούτων ἀπεστάλη ἐξ Ἀθηνῶν δύναμις ἐξ 100 ὁπλιτῶν ὑπὸ τοὺς ὑπομοιράρχους Σπανὸν Ἀριστ. καὶ Κλωνάρην Νικ. Τὸ ἐν λόγῳ τμῆμα ἀποτελέσαν ἀνεξάρτητον ἀπόσπασμα, ἐτοποθετήθη εἰς Καστάνιτσαν - Κυνουρίας μὲ ζώνην εὐθύνης ὁλόκληρον τὸν Πάρνωνα.

Μὲ τὴν ἄφιξιν τοῦ ἀποσπάσματος τούτου οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται ἀνέκοψαν τὴν δρᾶσίν των καὶ οὕτως ἀπεφεύχθη ἡ κατάρρευσις τῶν δυνάμεων τῆς Κυνουρίας, αἵτινες μετὰ τὸ πάθημα τοῦ Παλαιοχωρίου σκληρῶς ἐδοκιμάζοντο. Μὲ τὰ γεγονότα ταῦτα ἔκλεισε τὸ ἔτος 1946, τὸ ὁποῖον ἐστοίχισε πολὺ εἰς αἷμα.

Μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἔτους 1947 ἡ κατάστασις ἀσφαλείας εἶχεν ὡς ἀκολούθως:

Ἅπασαι αἱ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς ἐλειτούργουν κανονικῶς παρὰ τὰ συχνὰ κτυπήματα τῶν συμμοριτῶν. Ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Παλαιοχωρίου, ὅστις εἶχε συμπτυχθῆ μετὰ τὴν ἐπίθεσιν τῆς 3.12.46 ἐπανελειτούργησεν ἀπὸ τῆς 1.1.47. Εἰς ἅπαντα τὰ νευραλγικὰ σημεῖα τῆς ἐδαφικῆς ἁρμοδιότητος τῆς Διοικήσεως ἐστάθμευον ἢ ἕδρων ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς.

Ἡ τηρουμένη αὕτη τακτικὴ τῆς Διοικήσεως ἐκρίνετο ἐπιβεβλημένη, διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον περιωρίζετο ὁ κύκλος δράσεως τῶν κομμουνιστοσυμμοριῶν καὶ συνεκρατεῖτο τὸ ἠθικὸν τοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ τοιαύτη ἀρχὴ ἐκρίθη, ἐκ τῶν ὑστέρων, σωτηρία διότι ἔπρεπε, ἔστω καὶ μὲ θυσίας, νὰ δοθῇ ὁ χρόνος εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ὀργάνωσιν πρὸς ἀντεπίθεσιν. Οὕτως ἡ Χωροφυλακὴ διὰ τρίτην φορὰν ἠγωνίσθη μόνη χάριν τῶν Ἐθνικῶν συμφερόντων.

Αἱ συμμορίαι λόγῳ τῶν πολλῶν προσχωρήσεων τῶν ἀποφυλακιζομένων, τῆς ἐντάξεως εἰς ταύτας τῶν εἰς τὰς Ἀθήνας διαμενόντων τέως ἐλασιτῶν καὶ τῆς βιαίας στρατολογίας ἀριστερῶν καὶ ἐθνικοφρόνων εἰσέτι, εἶχον αὐξηθῆ σημαντικῶς καὶ εἶχον ἐπεκτείνει τὴν δρᾶσίν των εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν ὕπαιθρον.

Ἤδη, ἐκτὸς τοῦ Πάρνωνος καὶ τοῦ Μαινάλου οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται κατεῖχον τὸ Λύκαιον καὶ ἐπηρέαζον σοβαρῶς τὴν ὀρεινὴν Γορτυνίαν.

Ἐπειδὴ ἡ ἡγεσία τοῦ ΚΚΕ ἔδωκεν ἐντολὴν νὰ ἐνταθῇ ὁ ἀγὼν ἐν Πελοποννήσῳ πρὸς ἀντιπερισπασμὸν τῶν συμβαινόντων εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα, ἡ ἡγεσία τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἀπεφάσισε τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν συμμοριῶν. Συνεκρότησεν οὕτω τρία συγκροτήματα: 1. Συγκρότημα Πάρνωνος. 2. Συγκρότημα Ταϋγέτου. 3. Συγκρότημα Μαινάλου.

Ἡ δύναμις τοῦ συγκροτήματος Πάρνωνος, ἥτις ὑπερέβαινε τοὺς 200, ὠργανώθη εἰς δύο λόχους τῶν 85-90 ἀνδρῶν ἕκαστος καὶ εἰς λόχον διοικήσεως μὲ μειωμένην δύναμιν.

Τὸ συγκρότημα Μαινάλου, συγκροτημένον εἰς δύο λόχους, ἀνήρχετο εἰς 150 ἄνδρας καὶ ἀντέπτυσσε δρᾶσιν εἰς τὰς περιοχὰς Μεγαλοπόλεως, Μαντινείας καὶ Γορτυνίας δι' ἐξορμήσεων μικρῶν ἀποσπασμάτων κρούσεως.

Ἐκτὸς τῶν ἄλλων συμμοριῶν, εἰς τὰ ἐνδιάμεσα αὐτῶν, ἀνέπτυσσον δρᾶσιν οἱ ἐλεύθεροι σκοπευταὶ καὶ οἱ αὐτοαμυνῖται, οἵτινες ἐχρησιμοποιοῦντο εὐρέως, ὅταν ἤθελον νὰ καταφέρουν πλῆγμα κατὰ τμημάτων.

Ἐπὶ πλέον οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται τῆς περιοχῆς τῆς Διοικήσεως ἐνισχύοντο, ὅταν παρίστατο ἀνάγκη, καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων συγκροτημάτων καὶ ἠδύναντο νὰ φθάσουν οὕτω τοὺς 400.

Ἀντ' αὐτῶν εἰς τὴν περιοχὴν Πάρνωνος διετίθεντο 300 ἄνδρες καὶ οὗτοι νεαροί, ἄρτι ἐξελθόντες τῆς Σχολῆς, ἐντελῶς ἀπειροπόλεμοι.

Ἡ Ἀνωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς ἐκτιμῶσα τὴν ἐπικρατοῦσαν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως κατάστασιν ἀσφαλείας, εἶχε ζητήσει τὴν 7.1.47 ἀπὸ τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς τὴν ἀποστολὴν 700-800 ἀνδρῶν.

Ἀντὶ τῆς ζητουμένης ἐνισχύσεως ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε τὴν ἀνάληψιν τῆς εὐθύνης φρουρήσεως τῶν φυλακῶν ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς, μειωθείσης οὕτως ἔτι περισσότερον τῆς διατεθειμένης δυνάμεως.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς διαμορφωθείσης τοιουτοτρόπως καταστάσεως ἀπεφασίσθη ἡ κατάταξις 500 ἄνευ θητείας χωροφυλάκων, τὸ μέτρον ὅμως τοῦτο οὐδόλως ὠφέλησε τὴν κατάστασιν, διότι οἱ καταταγέντες δὲν ἦσαν ἐκπαιδευμένοι διὰ τοιαύτης φύσεως πόλεμον.

Παρὰ τὴν οὕτω περιγραφομένην κατάστασιν ἡ δρᾶσις τῶν τμημάτων συνεχίζετο καὶ αἱ μικροσυγκρούσεις δὲν ἀπέλειπον.

Οὕτω, τὴν 2.1.47, εἰς συμπλοκὴν 30μελοῦς συμμορίας εἰς χωρίον Κατσουλιὰ - Τροπαίων καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς χωρίον Ἀράχωβα ἐφονεύθησαν τρεῖς κομμουνιστοσυμμορῖται καὶ συνελήφθησαν ἕτεροι τρεῖς.

Ἐπίσης, τὴν 10.1.47, κατόπιν συμπλοκῆς ἐξοντώθη ὁ

Τμῆμα Χωροφυλακῆς ἀναρριχώμενον εἰς ἀπόκρημνον περιοχὴν τοῦ Πάρνωνος, ἐν ὥρᾳ μάχης, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐπιχειρήσεων ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν τὸ ἔτος 1948.

ληστανtάρτης Καραμούζης Στυλιανὸς εἰς Πάρνωνα καὶ ἠναγκάσθησαν εἰς παράδοσιν ἕτεροι.

Τὴν 17.1.47 ἐφονεύθησαν κατόπιν συμπλοκῆς εἰς θέσιν Τρύπες Μυγδαλιᾶς - Γορτυνίας τρεῖς κομμουνιστοσυμμορῖται καὶ κατεσχέθησαν ἓν ὁπλοπολυβόλον καὶ τρία τυφέκια.

Ἡ δραστηριότης αὐτὴ τῶν Ὑπηρεσιῶν εἶχεν ἀνακόψει τὴν δρᾶσιν τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν, οἵτινες κατεδιώκοντο ἀπηνῶς.

Ἡ ἐπίθεσις ὅμως κατὰ τῶν φυλακῶν Σπάρτης τὴν 13.2.47 ἀνέτρεψε τὴν ἰσορροπίαν τῶν δυνάμεων. Οἱ ἀπελευθερωθέντες 200 κρατούμενοι, κομμουνισταὶ κατὰ τὸ σύνολον, ἐνετάχθησαν εἰς τὰς συμμορίας καὶ ηὔξησαν τὴν δύναμίν των ἐπικινδύνως. Οὕτως οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται Πάρνωνος περὶ τὸ τέλος Φεβρουαρίου ὑπερέβαινον τοὺς 300.

Τὸ ἐγχείρημα τοῦτο ἀνησύχησε πλέον σοβαρῶς τὸ Κέντρον, ὅπερ ἀπεφάσισε τὴν συστηματικοποίησιν τοῦ ἀγῶνος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἐν Πελοποννήσῳ. Ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν ἔθεσε τὸ πρόβλημα εἰς τὴν ὀρθὴν βάσιν του. Ἐξηκολούθησε νὰ θεωρῇ τὴν ἀνταρσίαν ὑπόθεσιν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἀνέθεσε καὶ πάλιν εἰς ταύτην τὴν ἐκκαθάρισιν.

Ἀπεφασίσθη λοιπὸν ἡ συγκρότησις δύο ταγμάτων Χωροφυλακῆς, τοῦ 15 καὶ 16, διὰ τῆς διαλύσεως τῶν μικροαποσπασμάτων, τῆς μειώσεως τῆς δυνάμεως τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς καὶ τῆς κατατάξεως 500 εἰσέτι ἄνευ θητείας χωροφυλάκων.

Τὸ τοιοῦτον ὑπῆρξε μέγα σφάλμα, ὡς ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη, διότι ἐξησθένησεν ἡ δύναμις τῶν Σταθμῶν καὶ μετ᾽ ὀλίγον ἠναγκάσθη ἡ Ὑπηρεσία νὰ συμπτύξῃ αὐτούς.

Ἡ συγκρότησις τῶν ταγμάτων ἔπρεπε νὰ πραγματοποιηθῇ δι' ἐξευρέσεως ἀνδρῶν ἐξ Ὑπηρεσιῶν ἐκτὸς Πελοποννήσου. Ἡ μὴ πραγματοποίησις τούτου ὑπῆρξε σφάλμα, τὸ ὁποῖον ἐπλήρωσεν ἡ Χωροφυλακὴ μὲ αἷμα ἄφθονον. Μέχρις ὅμως τῆς συγκροτήσεως τῶν ταγμάτων ἡ δρᾶσις τῶν ἐναπομεινάντων ἀποσπασμάτων καὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς συνεχίζετο.

Τὴν 21.2.47, 18μελὴς κομμουνιστοσυμμορία προσβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ 'Αποσπάσματος Γ. Ζάρα διελύθη διὰ τοῦ φόνου τριῶν καὶ τοῦ τραυματισμοῦ τοῦ ἀρχηγοῦ της.

Τὴν 24.2.47 προσεβλήθη ὑπὸ πολυμελοῦς κομμουνιστοσυμμορίας ἡ δύναμις Λεωνιδίου τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς 'Αρκαδίας, οὐχ' ἧττον ὅμως ἡ ἐπίθεσις αὕτη ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν φρουρούντων αὐτὸ δυνάμεων Στρατοῦ, Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἄνευ θυμάτων.

Τὴν 5.3.47 συνήφθη μάχη μεταξὺ μικτῆς δυνάμεως Στρατοῦ, Χωροφυλακῆς καὶ κομμουνιστοσυμμοριτῶν, καθ' ἥν, ὁ μὲν Στρατὸς εἶχε 3 νεκρούς, οἱ δὲ κομμουνιστοσυμμορῖται ἕξ.

Τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἡμέραν 25μελὴς κομμουνιστοσυμμορία τοῦ συγκροτήματος Μαινάλου εἰσβαλοῦσα εἰς τὸ χωρίον Πιάνα, ἐνῷ ἡ δύναμις εὑρίσκετο εἰς ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν, συνέλαβε τὸν μόνον χωροφύλακα Τζώτζην Φώτιον, ὅν καὶ ἐξετέλεσε.

Τὴν 9.3.47 παρὰ τὴν θέσιν «Κεχρωτὴ» Ἁλωνισταίνης κομμουνιστοσυμμορῖται προσεβλήθησαν ὑπὸ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς.

Τμῆμα Χωροφυλακῆς κινηθὲν ἐκ Τριπόλεως πρὸς παροχὴν ἐνισχύσεως εἰς τὸ ἄνω ἀπόσπασμα, παρὰ τὴν θέσιν «Παπᾶ Τρύπα» Πιάνας ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν κομμουνιστοσυμμορίας, φονευθέντων τῶν ὑπενωμοτάρχου Γιαννοπούλου Διον. καὶ χωροφυλάκων Ρεβύθη Γεωρ., Λαμπρινέα Εὐαγ., Κόσσυβα 'Αθ. καὶ Συριοπούλου 'Ασ.

Αἱ ἀπώλειαι ὅμως τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν τάχιστα ἀνεπληροῦντο, διότι οἱ ἐν 'Αθήναις στρατολόγοι εἰργάζοντο δραστηρίως.

'Εν Τριπόλει συνελήφθησαν τὴν 15.3.47 πέντε στρατολογηθέντες ἐν 'Αθήναις, προοριζόμενοι διὰ τὰς συμμορίας καὶ ἀπεκαλύφθη ὅτι ἐν 'Αθήναις ἐλειτούργει εἰς εὐρεῖαν κλίμακα ὀργάνωσις στρατολογίας κομμουνιστοσυμμοριτῶν. Πρὸς τούτοις τὴν 28.3.47 ἀπεκαλύφθη καὶ ἐν Τριπόλει ὀργάνωσις ἐνισχύσεως τῶν κομμουνιστοσυμμοριῶν, συλληφθέντων τῶν 6 μελῶν ταύτης.

'Αλλὰ καὶ αἱ ἀπώλειαι τῶν ἡμετέρων συνεχίζοντο.

Τὴν 21.3.47 80μελὴς κομμουνιστοσυμμορία ὑπὸ τὸν Πέρδικαν ἐνεργήσασα ἐπιδρομὴν κατὰ τῆς Βυτίνης, τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς 'Αρκαδίας, μετὰ συμπλοκὴν συνέλαβε τὴν ἐκεῖ δύναμιν Χωροφυλακῆς, τοὺς ἄνδρας τῆς ὁποίας ἐξετέλεσε. Οὗτοι ἦσαν οἱ: ἀνθυπασπιστὴς Παπαηλίας Χρῖστος καὶ χωροφύλακες Μυλωνάκης 'Ιωάν. καὶ 'Αποστολόπουλος Χρ.

'Εν τῷ μεταξὺ οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται ἐκμεταλλευόμενοι τὴν ἀνάπαυλαν τῶν δυνάμεων Χωροφυλακῆς πρὸς συγκρότησιν τῶν ταγμάτων ἀνέπτυξαν ἀσυνήθη δρᾶσιν.

Ἡ συγκρότησις τῶν 15ου καὶ 16ου Ταγμάτων ἔληξε τὴν 26.3.47 καὶ ἀπὸ τῆς ἑπομένης ἐρρίφθησαν εἰς τὸν ἀγῶνα ἄνευ προπαιδεύσεώς τινος. 'Εκ τῶν δύο τούτων Ταγμάτων μόνον τὸ 15ον διετέθη εἰς τὴν περιοχὴν Μεγαλοπόλεως. Τὸ 16ον Τάγμα διετέθη εἰς Σπάρτην καὶ ἐνίοτε ἐκινεῖτο καὶ εἰς τὴν περιοχὴν Πάρνωνος τῆς δικαιοδοσίας τῆς Διοικήσεως. 'Απὸ τακτικῆς ἀπόψεως τὰ ἐν λόγῳ Τάγματα ὑπήγοντο εἰς τὴν Ταξιαρχίαν Χωροφυλακῆς Σπάρτης.

'Αλλὰ καὶ οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται δὲν παρέμεινον ἀδρανεῖς. 'Ενέτεινον καὶ οὗτοι τὴν ὀργάνωσίν των καὶ τὴν αὔξησιν τῆς δυνάμεώς των.

Κατ' 'Απρίλιον 1947 τὸ συγκρότημα Πάρνωνος ἀνήρχετο εἰς 350 ἄνδρας καὶ ἀπηρτίζετο ἐκ 4 λόχων καὶ λόχου διοικήσεως. Τὸ συγκρότημα Μαινάλου ἔφθανε τοὺς 250 καὶ ἐδημιουργήθη καὶ συγκρότημα Κορινθίας - Καλαβρύτων.

Μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ταγμάτων ἤρξαντο ἐκ μέρους τῶν 'Εθνικῶν Δυνάμεων ἐπιχειρήσεις εἰς τὰ γνωστὰ κρησφύγετα τῶν κομμουνιστοσυμμοριῶν. Αὗται ὅμως πληροφορηθεῖσαι ἐγκαίρως τὰς προθέσεις ταύτας τῆς ἡγεσίας, ἐτράπησαν πρὸς ἄλλας κατευθύνσεις, ἤτοι εἰς τὰς περιφερείας τῶν Ὑποδιοικήσεων Χωροφυλακῆς Ἄστρους, Δημητσάνης, Λαγκαδίων καὶ Τροπαίων, ἐνεργοῦσαι δι' ἀντιπερισπασμὸν ἐπιθέσεις, δολοφονίας, διαρπαγὰς καὶ ληστείας.

Εἰς τὴν Γορτυνίαν τὴν 15.4.47 γίνεται ἐπίθεσις ἐγγὺς τοῦ Ὑψοῦντος κατὰ κινουμένου αὐτοκινήτου, ἐφ' οὗ ἐπέβαινεν ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Δημητσάνης μετὰ δυνάμεως καὶ φονεύονται οἱ ἀνθυπομοίραρχοι Μπουγᾶς 'Ιωάννης καὶ Θωμᾶς 'Ιωάννης, οἵτινες ἐκινοῦντο πρὸς δίωξιν τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν. 'Εξ ἐπακολουθησάσης συμπλοκῆς μετὰ κινηθέντος ἀποσπάσματος ἐφονεύθησαν 2 κομμουνιστοσυμμορῖται.

Τὴν 26.4.47 ἐγένετο ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καστανίτσης, καθ' ἣν ᾐχμαλωτίσθη ὁ χωροφύλαξ Κουγιουμτζῆς Γεώργιος, ὅστις καὶ ἐξετελέσθη.

Ἡ πίεσις πρὸς τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Ἄστρους ὑπῆρξεν ἄκρως ἔντονος. Διέλυσαν ἐκεῖ ἁπάσας τὰς 'Αρχὰς καὶ ἐνήργησαν εὐρείας ἐκτάσεως λεηλασίας.

Τὴν 30.4.47 γίνεται ἐπίθεσις πολυμελοῦς κομμουνιστοσυμμορίας κατὰ τοῦ Ἁγίου Πέτρου. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν μὲ τὴν ἐκεῖ δύναμιν Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη εἷς κομμουνιστοσυμμορίτης.

Τὴν 28.4.47, 50μελὴς κομμουνιστοσυμμορία εἰσβαλοῦσα εἰς τὸ χωρίον 'Ασέα - 'Αρκαδίας συνέλαβε τὸν χωροφύλακα Δαρβίρην Παναγιώτην, τὸν ὁποῖον καὶ ἐξετέλεσε κατόπιν βασανιστηρίων.

Αἱ κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριῶν ἐνεργηθεῖσαι μετὰ τὴν συγκρότησιν τῶν Ταγμάτων ἐπιχειρήσεις, λόγῳ τῆς ἐκκενώσεως τοῦ χώρου ἐγκαίρως ὑπ' αὐτῶν, δὲν ἀπέδωσαν σημαντικὰ ἀποτελέσματα.

Συνελήφθησαν 5 ἀπελευθερωθέντες ἐκ τῶν φυλακῶν Σπάρτης, ἐφονεύθη εἷς συμπλοκὴν εἷς κομμουνιστοσυμμορίτης, συνελήφθησαν δύο ἕτεροι καὶ κατεσχέθησαν εἰς ἀνευρεθείσας ἀποθήκας τρόφιμα, ἱματισμός, φάρμακα καὶ ποσότης πυρομαχικῶν.

Μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ἐπιχειρήσεων αἱ συμμορίαι ἐπανῆλθον εἰς τὰ κρησφύγετά των, ἀποφεύγουσαι τὴν ἐπαφὴν

μετὰ τῶν τμημάτων Χωροφυλακῆς, ἅτινα παρὰ ταῦτα συνεχίζουσι τὴν δίωξιν.

Τὴν 9.5.47, παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν Σταθμὸν Ἴσαρη προσεβλήθη ἡ ἁμαξοστοιχία Τριπόλεως - Καλαμῶν ὑπὸ 50μελοῦς κομμουνιστοσυμμορίας καὶ συνήφθη μάχη ὑπὸ τῆς συνοδευούσης τὴν ἁμαξοστοιχίαν στρατιωτικῆς φρουρᾶς, ἥτις λόγῳ τοῦ αἰφνιδιασμοῦ καὶ τῆς ἐπικρατούσης συγχύσεως ἐκ τῶν φωνῶν τῶν ἐπιβατῶν, ἐξουδετερώθη μετὰ μικρὰ ἀντίστασιν, μεθ' ὃ ἀπηλευθέρωσαν 28 κρατουμένους. Ἐκ τῆς συμπλοκῆς ἐφονεύθησαν οἱ: ἐνωμοτάρχης Κυριαζόπουλος Βασ., χωροφύλαξ Πουλόπουλος Γεώργιος καὶ δεκανεὺς Δήμας Γεώργιος.

Κατόπιν τῆς δημιουργηθείσης ἐπικινδύνου καταστάσεως ἐν Πελοποννήσῳ, τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως ἀπεφάσισε νὰ ἀναθέσῃ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς ἀξιωματικοὺς τοῦ Στρατεύματος.

Πρὸς τοῦτο ἱδρύθη ἐν Τριπόλει Στρατηγεῖον Δυνάμεων Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου (Σ.Δ.Χ.Π.) καὶ ἡ διοίκησις τούτου ἀνετέθη εἰς τὸν Ὑποστράτηγον Στανωτᾶν Γεώργιον. Οὗτος μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου του ἔφθασεν εἰς Τρίπολιν καὶ ἀπὸ τῆς 10 Μαΐου 1947 ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τῶν μαχίμων τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἀπὸ τῆς ἄνω ἡμερομηνίας αἱ στατικαὶ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς περιωρίσθησαν εἰς τὰ κύρια καθήκοντά των καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τοῦ Σ.Δ.Χ.Π., ὅσον ἀφορᾷ τὴν δίωξιν τῶν κομμουνιστοσυμμοριῶν.

Κατὰ τὴν μεταβίβασιν τῆς εὐθύνης ἐλειτούργουν ἅπασαι αἱ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς, πλὴν τῶν κάτωθι Σταθμῶν Χωροφυλακῆς, ἡ δύναμις τῶν ὁποίων εἶχε συμπτυχθῆ λόγῳ τῆς μειωμένης δυνάμεώς των, ἤτοι: Δάρα, Ζατούνης, Παλούμπας, Ὑψοῦντος, Μαγουλιάνων, Βερβένων καὶ Καστανίτσης.

ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΩ ΠΕΡΙΟΔΟΝ

Κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.46 μέχρι 10.5.47 χρονικὸν διάστημα ἐπετεύχθησαν τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα.

Ἀπώλειαι κομμουνιστοσυμμοριτῶν: Ἐφονεύθησαν 17, συνελήφθησαν 21, παρουσιάσθησαν 11, συνελήφθησαν αὐτοαμυνῖται 78, ἐξετοπίσθησαν 356. Κατεσχέθησαν ὁπλοπολυβόλα 3, αὐτόματα 2, τυφέκια 44, περίστροφα 32, χειροβομβίδες 108, καψύλλια δυναμίτιδος 14, φυσίγγια περιστρόφου 159, φυσίγγια ὅπλων 4.390, δεσμίδες ὁπλοπολυβόλου 23.

2. Περίοδος ἀπὸ 10 Μαΐου 1947 μέχρι 10 Δεκεμβρίου 1947, ἀφ' ἧς ἡ εὐθύνη ἀσφαλείας ἀνελήφθη ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ.

Ἡ κατάστασις ἀσφαλείας τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχε μὲν ἐπιδεινωθῆ λόγῳ ὡρισμένων τοπικῶν ἐπιτυχιῶν τῶν κομμουνιστοσυμμοριῶν δὲν ἦτο ὅμως καὶ ἀπελπιστική.

Αἱ δυνάμεις Χωροφυλακῆς ἐκράτουν, παρὰ τὰς θυσίας των, σταθερῶς ὅλους τοὺς στρατηγικῆς σημασίας χώρους.

Ἡ παρουσία των ἐτόνωνε τὸ ἠθικὸν τῶν κατοίκων καὶ ἐδυσχέραινε σημαντικῶς τὰς κινήσεις τῶν κομμουνιστοσυμμοριῶν. Μάλιστα ἡ δρᾶσις τῶν νεοσυγκροτηθέντων μονάδων Χωροφυλακῆς εἶχε δώσει τὴν πρωτοβουλίαν εἰς τὴν Χωροφυλακήν, ἥτις κατεδίωκεν ἀπηνῶς τὰς συμμορίας.

Ἐκ τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς μόνον πέντε Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς εἶχον συμπτυχθῆ. Ἅπασαι αἱ λοιπαὶ Ὑπηρεσίαι ἐλειτούργουν κανονικῶς. Γενικῶς δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ κατάστασις ἀσφαλείας, ὅτε ἀνέλαβε τὴν εὐθύνην τηρήσεώς της τὸ Σ.Δ.Χ.Π., εὑρίσκετο εἰς ἓν ἀρκετὰ ἀνεκτὸν ὅριον.

Εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Στρατηγείου ἐτέθησαν ἐκτὸς τῶν εὑρισκομένων τὴν ἄνω ἡμέραν 10.5.47 δυνάμεων Χωροφυλακῆς, τὸ 616ον Τάγμα Πεζικοῦ καὶ δύο λόχοι ΛΟΚ. Ὡσαύτως, ἀπεφασίσθη ἡ ἄφιξις εἰς Πελοπόννησον τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ 5ου Τάγματος Χωροφυλακῆς.

Ἐκτὸς τούτων ἐδόθησαν καὶ σοβαραὶ πιστώσεις διὰ τὴν συγκρότησιν ἀνεξαρτήτων ἀποσπασμάτων ἐξ ἄνευ θητείας χωροφυλάκων καὶ ΜΑΥ.

Τὸ Ἐπιτελεῖον τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως ἐνήργησε καὶ ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Στρατηγείου ἱκανὸς ἀριθμὸς ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατεύματος ὅλων τῶν ὅπλων, διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ διεύθυνσιν τοῦ ἀγῶνος.

Τὸν Μάιον 1947 ἔπνεεν ἄνεμος αἰσιοδοξίας. Τὰ πάντα ἐδείκνυον ὅτι τὸ τέλος τῶν κομμουνιστοσυμμοριῶν Πελοποννήσου ἤγγιζεν.

Εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς ὡς ἄνω πεποιθήσεως συνέτεινε καὶ ἐντυπωσιακὴ ἐπιτυχία τοῦ 5ου Λόχου τοῦ 15ου Τάγματος Χωροφυλακῆς. Ὁ Λόχος οὗτος κατὰ λαβοῦσαν χώραν τὴν 10.5.47 μάχην παρὰ τὴν θέσιν «Κατσικόρεμμα» Δολιανῶν μετὰ καταδιωκομένης κομμουνιστοσυμμορίας ἐφόνευσε 9 κομμουνιστοσυμμορίτας, συνέλαβεν ἑτέρους 2 καὶ κατέσχε 3 ὁπλοπολυβόλα, 1 αὐτόματον, 5 ὅπλα καὶ πολλὰ πυρομαχικά.

Ἐπίσης εἰς Μυγδαλιὰ - Γορτυνίας εἰς συμπλοκὴν ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς μετὰ κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἐφονεύθησαν 2 κομμουνιστοσυμμορῖται, ἄνευ ἀπωλειῶν τοῦ ἀποσπάσματος.

Συνεχιζομένης τῆς καταδιώξεως τὴν 15.5.47 ἐπετεύχθη ἡ ἐξόντωσις εἰς τὸ Μαίναλον 4 κομμουνιστοσυμμοριτῶν, πλὴν κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐφονεύθη καὶ ὁ χωροφύλαξ Σιανᾶς Γεώργιος.

Οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται κατόπιν τῶν ὡς ἄνω ἐπιτυχιῶν ἀπεφάσισαν νὰ ἀναπτύξουν καὶ ἐκεῖνοι δρᾶσιν, πρὸς ἀντιπερισπασμὸν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς τόνωσιν τοῦ ἠθικοῦ τῶν ὁμοϊδεατῶν των.

Πρὸς τοῦτο τὴν 19.5.47 προσέβαλον τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Βαλτεσινίκου. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἄνισον μάχην ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Ματσακᾶς Σπυρίδων καὶ ἐλεηλατήθη ὁ Σταθμός. Συνεπείᾳ τούτου τὴν 22.5.47 συμπτύσσεται ἡ ὑπόλοιπος δύναμις εἰς τὴν ἕδραν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Λαγκαδίων.

Τὴν 24.5.47 πολυμελὴς κομμουνιστοσυμμορία προσέβαλε τὸ Λεβίδιον - Ἀρκαδίας. Κατὰ τὴν συναφθεῖσαν σκληρὰν μάχην οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται κατώρθωσαν

νὰ ἐξουδετερώσουν τὴν ἀντίστασιν ἑνὸς φυλακίου καὶ νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν κωμόπολιν.

Ἐφονεύθησαν οἱ κάτωθι ἄνδρες κατόπιν πολυώρου ἡρωικῆς ἀντιστάσεως: Ὑπενωμοτάρχης Κόλλιας Γ. καὶ χωροφύλακες Οἰκονομόπουλος Μιχ., Μπάρμπας Δημ., Ἀναστασόπουλος Γ. καὶ Κλημέτζος Γ. Ἐπίσης εἷς στρατιώτης καὶ πέντε πολῖται.

Πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ὑποστάντων τὴν ἐπίθεσιν προσέτρεξαν ἄλλα τμήματα. Ἓν ἐκ τούτων προσέβαλε παρὰ τὸ «Διάσελλον» Ἁλωνισταίνης τὴν ὑποχωροῦσαν κομμουνιστοσυμμορίαν καὶ ἐφόνευσεν 6 μέλη αὐτῆς.

Μετὰ διήμερον προσεβλήθη καὶ πάλιν ἡ ἐν λόγῳ κομμουνιστοσυμμορία ἐγγὺς τῆς Ἁλωνισταίνης μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν 2 συμμοριτῶν καὶ τὴν κατάσχεσιν πολλῶν εἰδῶν, ἅτινα εἶχον διαρπαγῆ ἀπὸ τὸ Λεβίδιον.

Τὴν 1 Ἰουνίου 1947 ἔφθασαν εἰς Πελοπόννησον τὸ 5ον Τάγμα Χωροφυλακῆς καὶ τὸ Μηχανοκίνητον. Ἐκ τούτων τὸ μὲν πρῶτον ἀνεπτύχθη εἰς τὸν βόρειον Πάρνωνα, τὸ δὲ Μηχανοκίνητον εἰς Σπάρτην καὶ Μεγαλόπολιν.

Μετὰ τὴν ἄφιξιν τῶν μονάδων τούτων ἔγινε καὶ μερικὴ ἀνασυγκρότησις τῶν ἀποσπασμάτων, ἐνισχυθείσης τῆς δυνάμεώς των.

Οὕτω, τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα ἡ δύναμις ηὐξήθη εἰς 100 ἄνδρας καὶ συνεκροτήθη ἕτερον δυνάμεως λόχου ὑπὸ τὸν ἔφεδρον ἀνθυπολοχαγὸν Ἀμπαριώτην. Ἀμφότερα τὰ ὡς ἄνω Ἀποσπάσματα ἔδρασαν εἰς τὴν περιοχὴν Μαινάλου - Λυκαίου. Μὲ τὴν εἴσοδον τῶν ἀνωτέρω δυνάμεων εἰς τὸν ἀγῶνα ἤρξατο ἡ συστηματικὴ δίωξις τῶν συμμοριῶν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ συμμοριακὸς ἀγὼν ἐν Πελοποννήσῳ εἶχε λάβει σοβαρὰν ἔντασιν. Ἰσχυρὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα ἀπειλοῦν τὰ ἀστικὰ κέντρα, κλονίζουσιν ἐπικινδύνως τὴν ὑπόστασιν τοῦ Κράτους καὶ τὸ αἴσθημα ἀσφαλείας τῶν κατοίκων. Λόγῳ τῆς ἀπειλῆς ταύτης ἀποφασίζεται ἡ σύμπτυξις τῶν ἀπομεμονωμένων Σταθμῶν Χωροφυλακῆς πρὸς πρόληψιν ἀσκόπου θυσίας τῶν ἀνδρῶν καὶ ἵνα μὴ περιέρχωνται εἰς χεῖρας τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ὅπλα καὶ πυρομαχικά.

Τὴν 14.6.47 συμπτύσσονται οἱ κάτωθι Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Τριπόλεως: Ἀσέας, Νεστάνης, Πιάνας, Παρθενίου, καὶ Ἐλαιοχωρίου. Ἐκτὸς τούτων διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους εἶχον συμπτυχθῆ ἀπὸ 1.6.47 καὶ οἱ Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἄστρους, Μεσογείου Ἄστρους καὶ Ἁγίου Ἀνδρέου.

Παρὰ τὴν κατάστασιν ταύτην τὰ τμήματα Χωροφυλακῆς συνεχίζουσιν ἀκλόνητα τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν ἀρνησιπάτριδων κομμουνιστῶν καὶ καταφέρουν κατ' αὐτῶν σοβαρὰ πλήγματα.

Τὴν 15.6.47 ἀνακαλύπτεται ἐπὶ τοῦ Πάρνωνος ἀποθήκη τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν καὶ κατάσχονται ἐν αὐτῇ 12.000 φυσίγγια καὶ πολλὰ ἐφόδια.

Τὴν 27.6.47 συνάπτεται εἰς Τρίλοφον - Μεγαλοπόλεως μάχη μεταξὺ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς καὶ πολυμελοῦς κομμουνιστοσυμμορίας καθ' ἣν φονεύονται 4 συμμορῖται, ἄνευ ἀπωλειῶν τοῦ ἀποσπάσματος.

Καὶ οἱ συμμορῖται ὅμως, παρ' ὅλην τὴν δίωξιν, δὲν ἀνακόπτουν καὶ ἐκεῖνοι τὴν δρᾶσίν των. Τώρα ὅμως τὰ κτυπήματα στρέφονται κατὰ μεμονωμένων τμημάτων ἢ Σταθμῶν Χωροφυλακῆς διὰ νὰ εἶναι βέβαιοι περὶ τῆς ἐπιτυχοῦς ἐκβάσεως τῆς ἐπιθέσεώς των, πρὸς καταπτόησιν τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων καὶ τόνωσιν τοῦ ἠθικοῦ τῶν ὀπαδῶν των, ὅπερ, λόγῳ τῶν ἀπωλειῶν καὶ τῆς ἀπηνοῦς διώξεως, εἶχε σημειώσει σοβαρὰν κάμψιν καὶ ἀσφαλῶς θὰ ἐπέδρα ἔτι περαιτέρω λίαν δυσμενῶς, ἐὰν τὰ κατὰ τῶν λιποψυχούντων μέτρα δὲν ἦσαν σκληρὰ καὶ ἀπάνθρωπα.

Τὴν 10.7.47 εἰς θέσιν Σαΐτα, ἐγγὺς τοῦ χωρίου Δάρα - Ἀρκαδίας, προσβάλλεται ὑπὸ σοβαρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως τμῆμα Χωροφυλακῆς τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς καὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Λεβιδίου. Ἐπακολουθεῖ σκληροτάτη μάχη, ἥτις λόγῳ τοῦ ἀνίσου τῆς δυνάμεως ἀποβαίνει εἰς βάρος τοῦ τμήματος Χωροφυλακῆς, παρὰ τὴν ἡρωικὴν ἀντίστασιν τούτου.

Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐφονεύθησαν οἱ ἀνθυπομοίραρχος Θεοδώρου Θεόδωρος, ἐνωμοτάρχης Ταπελᾶς Μιλ., οἱ ὑπενωμοτάρχαι Φεζουλίδης Ἰ., Τζωρτζόπουλος Χαρ. καὶ οἱ χωροφύλακες Δραγωνέας Λάμπρ., Γκαρίπης Δημ., Κυριακόπουλος Ἀθ., Λαμπρόπουλος Ἀθ., Λυμπερόπουλος Κων., Ματζουνέας Δημ., Μπερούκας Γ., Πετρογιάννης Σπ., Στίγκας Θεόδ. καὶ Μπῖκος Χρ. Οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται εἶχον ἀπωλείας μόνον 5 νεκρούς.

Τὴν 13.7.47 συνάπτεται μάχη εἰς τὸ χωρίον Βούρβουρα-Πάρνωνος-Ἀρκαδίας τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ μετὰ κομμουνιστοσυμμορίας. Ἀπώλειαι συμμορῖται νεκροὶ 17 καὶ αἰχμάλωτοι 7. Ἐκ τῶν ἡμετέρων νεκροὶ δύο ὑπενωμοτάρχαι.

Παρὰ τὴν ἀναπτυχθεῖσαν δραστηριότητα τῶν καταδιωκτικῶν τμημάτων ἡ ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως σημειωθεῖσα δρᾶσις τῶν συμμοριτῶν συνεχίζεται. Οὗτοι πρὸς κάλυψιν τῶν ἀπωλειῶν των ἐνεργοῦν βιαίαν στρατολογίαν νέων ἀμφοτέρων τῶν φύλων καὶ ἐνισχύονται ἐκ τῶν προσχωρούντων.

Οἱ συμμορῖται τοῦ Μαινάλου τὴν ἐποχὴν ταύτην ὑπερβαίνουν τοὺς 250. Μὲ τὴν ἔναρξιν τοῦ θέρους ὁλόκληρος ὁ Νομὸς Ἀρκαδίας μαστίζεται ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν. Ἡ ὕπαιθρος χώρα στενάζει ὑπὸ τὸ πέλμα τῶν ἀναρχικῶν. Οἱ φόνοι, αἱ λεηλασίαι, οἱ ἐμπρησμοί, καὶ αἱ παντοειδεῖς καταπιέσεις συνεχίζονται. Αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις ἔχουν περιορισθῆ ἐντὸς τῶν κατῳκημένων τόπων ὅπου εἰσρέουν καθημερινῶς ἀνταρτόπληκτοι φεύγοντες τὰς διώξεις.

Ἀλλὰ καὶ μέχρις ἐκεῖ φθάνουν οἱ συμμορῖται καὶ διὰ τῶν παρενοχλητικῶν πυρῶν προσπαθοῦν νὰ διαπιστώσουν τὰ ἀδύνατα σημεῖα τῶν μέτρων ἀμύνης καὶ νὰ κάμψουν τὸ ἠθικὸν τοῦ πληθυσμοῦ.

Τὴν 24.7.47 προσβάλλουν τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια τῆς κωμοπόλεως Δημητσάνης καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν κατὰ τὴν νύκτα βάλλουν ἐκ μεμακρυσμένων σημείων καὶ ἄλλων κατῳκημένων τόπων.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Αὐγούστου συνάπτεται εἰς Πλατανάκι - Πάρνωνος σκληρὰ μάχη τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ συμμοριτῶν, καθ' ἣν φονεύεται εἷς χωροφύλαξ τοῦ 5ου Τάγματος. Λόγῳ τοῦ ἐπελθόντος σκότους δὲν διεπιστώθησαν αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν.

Κατόπιν τούτου τὴν 5.8.47 διατάσσεται ἡ σύμπτυξις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κοσμᾶ.

Τὴν 23.8.47, 50μελὴς συμμορία ἐπέδραμε κατὰ τοῦ Λεονταρίου καὶ φονεύεται κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ὁ χωροφύλαξ Ψεύτης Χαρ. Τῆς ὑπολοίπου δυνάμεως διατάσσεται ἡ σύμπτυξις, ἥτις πραγματοποιεῖται αὐθημερόν.

Τὴν 28.8.47 γίνεται ἐπίθεσις κατὰ τῶν Λαγκαδίων ὑπὸ 100μελοῦς συμμορίας καὶ φονεύεται ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως ὑπομοίραρχος Δρακόπουλος Θεοφ. κατόπιν ἡρωικῆς ἀντιστάσεως. Συνεπείᾳ τούτου ἡ ὑπόλοιπος δύναμις συμπτύσσεται πρὸς Τρόπαια καὶ ἐκεῖθεν ἀφικνεῖται εἰς Τρίπολιν.

Ἡ ἐπάνδρωσις καὶ πάλιν τῆς ἐν λόγῳ Ὑποδιοικήσεως δὲν κρίνεται συμφέρουσα καὶ οὕτως ἀπὸ τῆς 28.8.47 ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς Λαγκαδίων καὶ ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Λαγκαδίων δὲν λειτουργοῦν.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν λόγῳ τῆς δράσεως τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ Λύκαιον ὄρος συμπτύσσεται καὶ ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Ἴσαρη τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Μεγαλοπόλεως.

Ἡ σύμπτυξις τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Λαγκαδίων ἐξέθεσεν εἰς μεγάλους κινδύνους τὴν δύναμιν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Τροπαίων. Ἐξεδόθησαν ὡρισμέναι διαταγαὶ καὶ ἐλήφθησαν μέτρα ἐνισχύσεως, οὐχ' ἧττον ὅμως δὲν ἐτελεσφόρησαν.

Τὴν 3.9.47, 100μελὴς συμμορία προσέβαλε τὴν δύναμιν τῆς ὡς ἄνω Ὑποδιοικήσεως, ἥτις κατώρθωσεν ἀμυνομένη νὰ συμπτυχθῇ πρὸς Πύργον. Ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως ὅμως ὑπομοίραρχος Ἀντωνίου Γεώργιος, εὑρισκόμενος τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς τὸ πλησίον χωρίον Βυζίκιον, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν δύναμιν καὶ οὕτως ἀνευρεθεὶς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθη. Ἕνεκα τῆς διαμορφωθείσης καταστάσεως δὲν ἐκρίθη συμφέρουσα ἡ ἐπανίδρυσις τῆς Ὑποδιοικήσεως ταύτης.

Ἐκ τῶν ἐπιθέσεων τῶν συμμοριτῶν ἐναντίον τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς καὶ ἐπειδὴ ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς δὲν ἠδύνατο νὰ κινήσῃ τμήματα πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτῶν, λόγῳ τοῦ ὅτι ταῦτα ὑπήγοντο τακτικῶς εἰς τὸ ΣΔΧΠ, εἰσηγήθη τὴν σύμπτυξιν τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς ἐκείνων, οἵτινες ὑπέκειντο εἰς προσβολήν. Ἡ εἰσήγησις αὕτη ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως καὶ τοῦ ΣΔΧΠ καὶ ἤρξατο ἡ σύμπτυξις.

Οἱ συμπτυχθέντες Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς ἦσαν οἱ ἑξῆς: Καρυταίνης, Κολλινῶν, Βλαχοκερασιᾶς, Βελημαχίου, Κοντοβαζαίνης, Χώρας καὶ Λουτρῶν Ἡραίας. Οὕτως ἐγκατελείφθη ὁλόκληρος ἡ ἐπαρχία Γορτυνίας, πλὴν τῶν κωμοπόλεων Δημητσάνης καὶ Βυτίνης.

Ὡσαύτως, ἡ ἐπαρχία Μεγαλοπόλεως, πλὴν τῆς κωμοπόλεως Μεγαλοπόλεως καὶ τοῦ χωρίου Διρράχιον, ὅπερ ὑπερήσπιζον οἱ κάτοικοί του μετὰ 4 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς.

Εἰς τὰς ἐπαρχίας Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ἐλάχιστοι κατῳκημένοι τόποι ἐκρατοῦντο ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων.

Ἡ Χωροφυλακὴ παρὰ τὰ τόσα πλήγματα συνέχιζε τὸν ἄνισον ἀγῶνα κατὰ τῶν συμμοριτῶν, τῶν ὁποίων ἡ δύναμις τὴν ἐποχὴν ταύτην ἔχει φθάσει εἰς τὸ ζενὶθ τῆς αναπτύξεώς της καὶ ὁ ἐξοπλισμός των ἦτο ἐξαίρετος. Τὴν 17.9.47 συνάπτεται εἰς Βλαχέρναν - Μαντινείας μάχη μεταξὺ συμμοριτῶν καὶ δυνάμεως Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Λεβιδίου. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην οἱ συμμορῖται ἔσχον ἕνα νεκρὸν καὶ ἀπώλεσαν ἓν ὁπλοπολυβόλον, 6 τυφέκια καὶ πληθώραν φυσιγγίων.

Τὴν ἑπομένην 18.9.47 εἰς Κυνουρίαν προσβάλλονται συγχρόνως ἡ κωμόπολις Λεωνιδίου καὶ ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Πουλίθρων. Οἱ συμμορῖται δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐξουδετερώσουν τὴν ἀντίστασιν τῶν μαχομένων, κατώρθωσαν ὅμως νὰ λεηλατήσουν τὸν Σταθμὸν Πουλίθρων, ὅστις ἕνεκα τούτου συμπτύσσεται εἰς Λεωνίδιον.

Τὴν 29.9.47 προσβάλλεται τὸ Διρράχιον - Ἀρκαδίας ὑπὸ 400μελοῦς συμμορίας. Ἡ δύναμις ἀμύνης τούτου ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς ἐνωμοτάρχου, 3 μονίμων χωροφυλάκων, 24 ἄνευ θητείας προερχομένων ἐκ τοπικῆς στρατολογίας καὶ 44 ΜΑΥ ἀμύνεται ἡρωικώτατα ἐπὶ ὥρας.

Κατὰ τὴν μάχην λαμβάνουν χώραν σκηναὶ ἀφθάστου ἡρωισμοῦ καὶ αὐτοθυσίας, πλὴν αὗται δὲν εἶναι ἱκαναὶ νὰ ἀνατρέψουν τὴν κατάστασιν. Οἱ ἀμυνόμενοι δὲν δύνανται νὰ ἀνακόψουν τὰς λυσσαλέας ἐπιθέσεις τῶν διαρκῶς ἐπερχομένων κατὰ μάζας συμμοριτῶν καὶ τελικῶς, εὑρεθέντες καὶ πρὸ δραστικωτέρου πυρός, ὑποκύπτουν. Ἐφονεύθησαν ἓξ οἱ: ὑπενωμοτάρχης Λαδᾶς Χρ. καὶ χωροφύλακες Ζέρβας Ἀν., Κονταξῆς Θεόδ., Σταθόπουλος Νικ., Καρέλλας Ἀθ. καὶ Σκύρας Ἰωάν. Οἱ ὑπόλοιποι κατώρθωσαν νὰ συμπτυχθοῦν πρὸς Καλάμας. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 24 νεκροὺς ἀποδεδειγμένως καὶ πολλοὺς τραυματίας.

Μετὰ τὴν εἰσβολὴν εἰς τὸ χωρίον ἐξέσπασαν μετὰ μανίας κατὰ τῶν ἀόπλων πολιτῶν καὶ τῶν περιουσιῶν αὐτῶν, προβάντες εἰς φόνους, ἐμπρησμοὺς καὶ λεηλασίας.

Μετὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην ἀπωλέσθη καὶ τὸ ὀχυρώτατον στήριγμα τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων ἐπὶ τοῦ Ταϋγέτου, τὸ ὁποῖον ἡ Χωροφυλακὴ λόγῳ τῆς σπουδαιότητός του ἐκράτει μέχρι τότε ἀντὶ πολλῶν θυσιῶν καὶ ἡ ἐπαρχία Μεγαλοπόλεως, πλὴν τῆς πρωτευούσης της, ἔμεινεν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν συμμοριτῶν.

Κατόπιν τῆς ἐν λόγῳ ἐπιθέσεως ἀπεφασίσθη ἡ σύμπτυξις καὶ τῶν ὑπολοίπων τριῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς, Ἁγίου Νικολάου, Ἁγίου Πέτρου καὶ Παλαιοχωρίου.

Ἡ ἐγκατάλειψις τῆς ὑπαίθρου ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς προεκλήθη, κατὰ τὴν γνώμην μας, λόγῳ τῆς μειώσεως τῆς δυνάμεώς των διὰ τὴν συγκρότησιν τῶν ταγμάτων Χωροφυλακῆς καὶ τῆς ὑπαγωγῆς τῶν ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς, ἅτινα ἠδύναντο νὰ παράσχουν αὐταῖς προστασίαν, ὑπὸ τὸ ΣΔΧΠ, ὅπερ δὲν ἀπέδιδε τὴν δέουσαν προσοχὴν εἰς τὰς στατικὰς Ὑπηρεσίας Χωροφυλακῆς.

Παρὰ τὰ ἀνωτέρω, ἡ συμμετοχὴ τῶν ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸν κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἀγῶνα συνεχίζεται ἄνευ ὑπολογισμοῦ τινός. Παντοῦ ὅπου παρουσιάζεται ἀνάγκη τρέχουν ταῦτα διὰ νὰ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των.

Τὴν 10.10.47 συνάπτεται ἑτέρα μάχη τμήματος Χωροφυλακῆς μετὰ συμμοριτῶν, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν 2 συμμορῖται, ἄνευ ἀπωλειῶν τοῦ ἀποσπάσματος.

Αἱ συμμορίαι περιέρχονται τὴν ὕπαιθρον χώραν καὶ καταλύουν πᾶσαν ἀρχὴν καὶ ἐξουσίαν. Τὰ κοινοτικὰ συμβούλια διαλύονται καὶ κατόπιν πιέσεως τὴν θέσιν των καταλαμβάνουν λαϊκαὶ ἐπιτροπαί.

Ἐκ παραλλήλου ἀρχίζει ἡ προπαρασκευὴ διὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν λαϊκῶν ἀρχῶν. Διορίζονται κυβερνητικοὶ ἀντιπρόσωποι, λαϊκὰ κοινοτικὰ συμβούλια καὶ διδάσκαλοι.

Ἐνῷ οἱ συμμορῖται προβαίνουν μὲ σύστημα εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ ἀστικοῦ καθεστῶτος, ἡ Κυβέρνησις συζητεῖ περὶ χορηγήσεως καὶ πάλιν ἀμνηστίας εἰς τοὺς παραδιδομένους συμμορίτας.

Ψηφίζεται τὸ ΚΘ' Ψήφισμα καὶ δίδεται εὐρεῖα τούτου δημοσιότης. Μέχρι τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας—14.10.47—ἐλάχιστοι ἐπωφελήθησαν τοῦ εὐεργετικοῦ τούτου μέτρου καὶ ἐκεῖνοι ἦσαν ἐκ τῶν βιαίως στρατολογηθέντων.

Τὴν 6.11.47 συνάπτεται σκληρὰ καὶ πεισματώδης μάχη μεταξὺ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς καὶ πολυμελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Κάπελη» Χώρας - Γορτυνίας.

Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐφονεύθησαν οἱ ἄνευ θητείας χωροφύλακες Μπλουγούρης Χαρ. καὶ Χριστοδούλου Ἰωάν. καὶ ἐξοντώθησαν 3 συμμορῖται.

Παρὰ τὸν προώρως ἐνσκήψαντα χειμῶνα ἡ δρᾶσις τῶν τμημάτων Χωροφυλακῆς συνεχίζεται μὲ ἀμείωτον ἐνδιαφέρον καὶ ἄνευ ὑπολογισμοῦ τῶν θυσιῶν.

Τὴν 11.11.47 εἰς ἐνέδραν παρὰ τὸ χωρίον Ἀλεποχώριον φονεύονται οἱ χωροφύλακες τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Κλωνάρης, Βιρβῆλος, Κολυμπιανάκης Τ., Κοντάνης Ζαχ., Τσαλδαρίδης Βασ.

Ἐπειδὴ παρὰ τὰς προσπαθείας τοῦ ΣΔΧΠ ἡ κατάστασις δὲν ἐβελτιώθη, ἀλλὰ τοὐναντίον αἱ Ἐθνικαὶ Δυνάμεις περιωρίσθησαν εἰς τὰ μεγάλα ἀστικὰ κέντρα, τὸ ΓΕΣ ἐθεώρησεν ὑπεύθυνον τὴν ἡγεσίαν τοῦ Στρατηγείου, ἐπρότεινε τὴν κατάργησιν τούτου καὶ ἀνάληψιν τῆς εὐθύνης ἐκκαθαρίσεως τῶν συμμοριῶν Πελοποννήσου ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ.

Ἡ Κυβέρνησις υἱοθέτησε τὴν πρότασιν καὶ ἀπὸ τῆς 10ης Δεκεμβρίου 1947 ἡ εὐθύνη μετεβιβάσθη εἰς τὸν Στρατόν, ὅστις ἵδρυσεν ἐν Τριπόλει τὴν Ἀνωτέραν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Πελοποννήσου (ΑΣΔΠ).

Τὰ ἐπιτευχθέντα κατὰ τὴν ὑπὸ ἐξιστόρησιν περίοδον ἀποτελέσματα εἶναι τὰ κάτωθι: Ἐφονεύθησαν συμμορῖται 31, συνελήφθησαν 19, παρουσιάσθησαν 31. Κατεσχέθησαν: ὁπλοπολυβόλα Μπρὲν 3, ὁπλοπολυβόλα Ἰταλίας 2, αὐτόματα ἀτομικὰ 3, τυφέκια διάφορα 16, περίστροφα 2, νάρκαι 2, κιβώτια πλήρη φυσιγγίων 3. Συνελήφθησαν διὰ κομμουνιστικὴν δρᾶσιν καὶ ἐξετοπίσθησαν 669.

Ἐχρειάσθησαν ἀγῶνες τῆς Χωροφυλακῆς μιᾶς ὁλοκλήρου διετίας καὶ ὑπέρμετροι θυσίαι τῶν ὀργάνων αὐτῆς, διὰ νὰ ἀντιληφθῆ τὸ Κέντρον ὅτι ὁ συμμοριτισμὸς δὲν ἦτο ὑπόθεσις τῆς Χωροφυλακῆς, ὡς ὑπεστηρίχθη δυστυχῶς καὶ ὑπὸ αὐτοῦ τούτου τοῦ ΓΕΣ.

Καὶ ἐὰν ἡ θυσία τῶν ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς ἐπεβλήθη τότε διὰ νὰ δοθῆ καιρὸς εἰς τὸν Στρατόν, ἵνα ἀνασυγκροτηθῆ καὶ ἑτοιμασθῆ, ὡς ὑπεστηρίχθη ἀργότερον, ἡ Χωροφυλακὴ εἶναι ὑπερήφανος, διότι καὶ πάλιν ἐστάθη εἰς τὰς ἐπάλξεις καὶ ἔσωσε τὴν Πατρίδα μας.

Ἐὰν ὅμως ὅλα συνέβησαν ἐκ κακῆς ἐκτιμήσεως τῆς καταστάσεως, ὡς ἔχομεν λόγους νὰ πιστεύωμεν, τότε ἡ θυσία αὕτη τῶν ἀνδρῶν βαρύνει τοὺς διευθύνοντας τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὴν κατάστασιν. Πάντως πιστεύομεν ὅτι τὸ Κράτος, ἐὰν ἤθελε, ἠδύνατο νὰ πατάξῃ τὸν κομμουνισμὸν ἀπὸ τῶν πρώτων του ἐνεργειῶν.

Διὰ τὴν κατάστασιν ταύτην εὐθύνεται κατὰ ἓν σοβαρὸν ποσοστὸν καὶ ἡ Δικαιοσύνη τῆς Πατρίδος μας, ἥτις δὲν ἐφήρμοσε τοὺς ἐξαιρετικοὺς Νόμους μετὰ τῆς ἐπιβαλλομένης ἐκ τῶν πραγμάτων αὐστηρότητος, ἀλλ' ἠκολούθησε τὴν πολυδαίδαλον δικαστικὴν διαδικασίαν καὶ ἄφηνε τοὺς ἐγκληματίας ἐλευθέρους νὰ κυκλοφοροῦν εἰς τὰς ὁδοὺς ἢ νὰ συνωμοτοῦν ἐντὸς τῶν φυλακῶν, χλευάζοντες τὰ θύματά των.

Ἐχρειάσθη μετὰ παρέλευσιν πολυτίμου χρόνου νὰ συγκροτηθοῦν τὰ ἔκτακτα Στρατοδικεῖα διὰ νὰ ἐπιβάλουν τὰς ἁρμοζούσας ποινὰς καὶ νὰ ἐκκαθαρίσουν τὰ μετόπισθεν τοῦ μαχομένου Στρατοῦ.

Ἡ ἀτιμωρησία ὑπῆρξεν ἡ αἰτία νὰ ἀποθρασυνθοῦν οἱ ἐγκληματίαι καὶ νὰ στρέψουν τὰ ὅπλα κατὰ τῆς Πατρίδος.

3. Περίοδος ἀπὸ 10.12.47 μέχρι 10.5.49 ὁπότε ἡ εὐθύνη ἐκκαθαρίσεως τῶν συμμοριτῶν εἶχεν ἀναληφθῆ ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ.

Κατὰ τὸν Δεκέμβριον 1947 οἱ συμμορῖται Πελοποννήσου εἶχον ἀναπτυχθῆ εἰς τὰ ἑξῆς συγκροτήματα:

1. Συγκρότημα Πάρνωνος σύνολον συμμοριτῶν 300. 2. Συγκρότημα Μαινάλου 250. 3. Συγκρότημα Ταϋγέτου 250. 4. Συγκρότημα Κορινθίας 100. 5. Συγκρότημα Ἠλείας ἀνεξακριβώτου ἀριθμοῦ συμμοριτῶν.

Ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω συμμοριῶν διετίθεντο εἰσέτι πολλοὶ αὐτοαμυνῖται, ἐλεύθεροι σκοπευταὶ καὶ ἡ Πολιτοφυλακή.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ ἀνάληψις τῆς εὐθύνης ἐκκαθαρίσεως τῆς Πελοποννήσου κατετρόμαξε τοὺς συμμορίτας.

Ἡ ἡγεσία τούτων μέχρις ἐκδηλώσεως τῶν σχεδίων τοῦ Στρατοῦ καὶ λόγῳ τοῦ χειμῶνος ἔδωκεν ἐντολὴν ἀποφυγῆς τῶν κτυπημάτων. Ἐκ παραλλήλου διὰ τὴν ἐπαύξησιν τῆς δυνάμεως τῶν συμμοριῶν ἀπὸ τῆς 1.1.48 ἔδωκεν ἐντολὴν εὐρείας ἑκουσίας καὶ ἀκουσίας στρατολογίας ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Ἡ ἐν λόγῳ ἐπιστράτευσις ἔληξε τὴν 12.1.48 καὶ ἀπέδωκε καὶ αὐτὴ πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα.

Διὰ τὴν κατατρομοκράτησιν τῶν λιποτακτούντων, οἱ συμμορῖται ἔλαβον ἐξαιρετικὰ μέτρα. Παρέπεμπον αὐτοὺς εἰς τὰ ἀνταρτοδικεῖα καὶ ἐξετέλουν τούτους κατόπιν συνοπτικῆς διαδικασίας. Ἐναντίον τῶν μὴ συλλαμβανομένων ἐλάμβανον αὐστηρὰ μέτρα κατὰ τῶν οἰκείων των καὶ τῶν περιουσιῶν των. Φόνοι, ἐμπρησμοὶ καὶ λεηλασίαι διὰ τὴν ἄνω αἰτίαν καθημερινῶς ἀνεφέροντο, ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸ Κράτος, ὅπερ ὄχι μόνον δὲν ἐτιμώρει παραδειγματικῶς τοὺς ἐγκληματοῦντας, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐχορήγει ἀμνηστίας καὶ χάριτας. Ἡ σκληρότης αὕτη τῶν μέτρων ἔκαμε τοὺς πάντας νὰ ὑπολογίζουν περισσότερον τοὺς συμ-

μορίτας, παρὰ τὸ ἐπίσημον Κράτος. Οὕτως, ἡ δύναμις τῶν συμμοριῶν ηὐξήθη καταπληκτικῶς.

Ἐκτὸς τῶν μέτρων τούτων κατὰ τῶν ὁμοϊδεατῶν των, οἱ συμμορῖται κατὰ τὸν Ἰανουάριον - Φεβρουάριον ἐξαπέλυσαν καὶ κατὰ τοῦ πληθυσμοῦ κῦμα τρομοκρατίας, ἵνα καταρρίψουν τὸ ἠθικόν του καὶ μὴ ἐνισχύσῃ τὸν Στρατόν.

Ἡ δημιουργηθεῖσα κατάστασις ἦτο ἀφόρητος. Ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς ἐστέναζεν ὑπὸ τὸ πέλμα τῶν συμμοριτῶν καὶ ἡ εἰσροὴ ἀνταρτοπλήκτων εἰς τὰς πόλεις συνεχίσθη μὲ αὔξοντα ρυθμόν. Ἀλλὰ καὶ αἱ Ἐθνικαὶ Δυνάμεις εἶχον ἀναπτύξει δρᾶσιν καὶ ἠγωνίζοντο σκληρῶς πρὸς συγκράτησιν τῆς καταστάσεως.

Τὴν 24.2.48 ἐκδηλοῦται ἐπίθεσις πολυμελοῦς συμμορίας κατὰ τῆς δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σταδίου. Οἱ ἄνδρες κεχωρισμένοι εἰς δύο τμήματα ἀπέκρουσαν μετὰ σφοδρὰν μάχην τοὺς ἐπιτιθεμένους, ἄνευ ἀπωλειῶν. Οἱ συμμορῖται ἔσχον κατὰ τὴν μάχην ταύτην δύο νεκρούς.

Τὴν 2.3.48 μικρὸν τμῆμα Στρατοῦ - Χωροφυλακῆς ἔξωθι τοῦ χωρίου Ὑψοῦς συμπλέκεται μὲ συμμορίαν. Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ συμπλοκὴν φονεύονται 4 συμμορῖται καὶ συλλαμβάνονται ἕτεροι 4, ἄνευ ἀπωλειῶν τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων.

Ἐκτὸς τούτων καὶ πολλαὶ ἄλλαι μικροσυμπλοκαὶ λαμβάνουν χώραν εἰς διάφορα σημεῖα, ἄνευ εὐρυτέρας σημασίας ἢ ἀπωλειῶν.

Τὴν ἐποχὴν ταύτην δύο ἀλλεπάλληλα ἀτυχήματα δύο Διλοχιῶν τοῦ Στρατοῦ, ἓν ἔξωθι τοῦ χωρίου Βάγγου Μεγαλοπόλεως καὶ τὸ ἕτερον εἰς Τρόπαια, καθ' ἃ ἐξουδετερώθησαν τελείως αἱ ἐν λόγῳ Διλοχίαι, ἐκτὸς τοῦ τεραστίου γενικωτέρου ἀντικτύπου ὃν εἶχον, ἐπρομήθευσαν εἰς τοὺς συμμορίτας βαρὺν ὁπλισμὸν καὶ μεγάλην ποσότητα πυρομαχικῶν ἐν γένει, ὧν τόσην ἀνάγκην εἶχον.

Αἱ ἐπιτυχίαι αὗται τῶν συμμοριτῶν ἀνεπτέρωσαν πρὸς στιγμὴν τὸ ἠθικόν των καὶ ἐπετάχυνον τὸν ρυθμὸν τῶν ἐπιθέσεων ἢ κρούσεων.

Τὴν 9.4.48 παρεισφρύει εἰς τὴν πόλιν Τριπόλεως ὁ ἐλεύθερος σκοπευτὴς Ἰ. Κορμπίλας ἢ καπετὰν Φοίνικας, ὅστις συγκρούεται μὲ ἄνδρας τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἀποτέλεσμα τῆς συγκρούσεως ὑπῆρξεν ὁ τραυματισμός του καὶ ἡ μετά τινας ἡμέρας σύλληψίς του εἰς τὸ χωρίον Παρθένιον. Τὴν ἄνοιξιν τοῦ ἔτους 1948 ἡ στρατιωτικὴ ἡγεσία ἀποφασίζει ὅπως ἀλλάξῃ τακτικὴν εἰς τὸν τρόπον διώξεως τοῦ συμμοριτισμοῦ. Καθιεροῦται λοιπὸν ἡ ἀνάληψις ἐπιθετικοῦ πνεύματος καὶ ἡ ἐγκατάλειψις τῆς τηρουμένης ἀμυντικῆς στάσεως».

11. Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΣΑΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ ΚΑΡΥΩΤΗ

«Ἡ τακτικὴ αὐτή,—συνεχίζει ἡ ἔκθεσις Καρυώτη— ἀργότερον θὰ ἀποδώσῃ λαμπρὰ ἀποτελέσματα. Τὸ θέρος ἀπέβη ὑπὲρ τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων, δι' ὃ αἱ ἐπιθέσεις περιωρίσθησαν. Ἀλλὰ οἱ συμμορῖται δὲν παρητοῦντο τοῦ σκοποῦ των. Ἐνδιαφέρονται περισσότερον δι' ἐντυπωσιακὰς ἐπιθέσεις, δι' ὃ προπαρεσκεύαζον αὐτὰς ἐπὶ μακρόν, ἵνα εἶναι βέβαιοι διὰ τὴν ἐπιτυχίαν. Τὴν φορὰν ταύτην ὡς στόχος ἐξελέγη ἡ κωμόπολις Δημητσάνης, ἥτις ἐπροστατεύετο ὑπὸ τῶν ἑξῆς δυνάμεων: 1. Ἐκ δύο λόχων τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς ἀπαρτιζομένων ἐξ 7 ἀξιωματικῶν, 8 ἀνθυπασπιστῶν, 1 ἀνθυπιάτρου καὶ 246 ὁπλιτῶν. 2. Ἐκ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Δημητσάνης, ἧς ἡ δύναμις ἀνήρχετο εἰς 1 ἀξιωματικὸν καὶ 40 ὁπλίτας. 3. Ἐξ ἐλαχίστων ΜΑΥ.

Ἡ δύναμις αὐτὴ εἶχεν ἐγκαταστήσει φυλάκια πέριξ τῆς κωμοπόλεως καὶ εἰς δεσπόζοντα σημεῖα καὶ εἶχε καταρτίσει σχέδιον ἀμύνης καὶ συναγερμοῦ.

Οἱ ἐπιτεθέντες συμμορῖται ἀνήρχοντο εἰς 1.500 περίπου, διηυθύνοντο δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγείου Πελοποννήσου, μὲ ἐπιτελάρχην τὸν ἄλλοτε ἀξιωματικὸν στρατεύματος Κανελλόπουλον.

Ἡ ἐπίθεσις λόγῳ τοῦ ὀχυροῦ τῆς κωμοπόλεως καὶ τῆς ὑπερασπιζούσης αὐτὴν δυνάμεως, προπαρεσκευάσθη μὲ πᾶσαν δυνατὴν ἐπιμέλειαν καὶ προσοχήν.

Ὡς τμήματα συγκρούσεως ἐχρησιμοποιήθησαν ἐπίλεκτα τῶν συμμοριτῶν τμήματα, μὲ ἐπικεφαλῆς πεπειραμένους ἀξιωματικούς των, διακριθέντας εἰς ἄλλας ἐπιθέσεις. Τὰ ἐν λόγῳ τμήματα διέθετον ἄρτιον ὁπλισμὸν καὶ ἀφθονίαν πυρομαχικῶν. Γενικῶς ἡ προπαρασκευὴ εἶχε γίνει κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἐπιτύχῃ ἡ ἐπίθεσις ἐκτὸς ἀπευκταίου τινός. Ἐκ παραλλήλου εἶχον ληφθῆ αὐστηρὰ μέτρα καλύψεως τῶν συγκεντρώσεων καὶ ἄλλων κινήσεων, ἵνα ἐπιτευχθῇ ὁ αἰφνιδιασμός.

Οἱ συμμορῖται παρ' ὅλας τὰς προπαρασκευὰς καὶ ἐνεργείας δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ὑπολογίσουν ὀρθῶς τὸ πεῖσμα ἀντιστάσεως τῶν προστατευόντων τὴν κωμόπολιν τμημάτων καὶ τῶν πολιτῶν, καθὼς καὶ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀμύνης καὶ οὕτω ἔπεσαν ἔξω εἰς τοὺς ὑπολογισμούς των.

Ἡ ἐπίθεσις ἐξεδηλώθη τὴν 5.40′ ὥραν τῆς 30 Αὐγούστου 1948 διὰ τῆς προσβολῆς τῆς κωμοπόλεως ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς εὑρέθησαν ἕτοιμοι εἰς τὰς θέσεις των, χωρὶς νὰ αἰφνιδιασθοῦν, διότι ἀπὸ 8μήνου διενυκτέρευον ἐν πλήρει στολῇ καὶ ἐξαρτύσει.

Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἡ μάχη διεξήχθη μὲ μέγα πεῖσμα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἀντέταξαν σθεναρωτάτην ἀντίστασιν, παρὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν συμμοριτῶν εἰς ἄνδρας καὶ πυρά.

Μετὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἐπιθέσεως ἐτέθη ἀμέσως εἰς ἐφαρμογὴν τὸ σχέδιον συναγερμοῦ καὶ ἐκινητοποιήθησαν καὶ οἱ ΜΑΥ τῆς κωμοπόλεως, καθὼς καὶ πλεῖστοι ἄλλοι

ἐκ τῶν κατοίκων. Ἕκαστος προθύμως προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν ἐπιτιθεμένων.

Προϊούσης τῆς ὥρας ὁ ἀγὼν ἐγένετο ἔτι σκληρότερος καὶ φονικώτερος. Παρὰ ταῦτα ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν ἀμυνομένων καὶ τῶν κατοίκων ἦτο ἀπερίγραπτος. Πάντες ἀνεξαρτήτως ἡλικίας εὑρίσκοντο ἐπὶ ποδὸς πολέμου καὶ ὁ καθεὶς προσέφερεν εἰς τοὺς μαχομένους καὶ τοὺς τραυματιζομένους, πᾶν, ὅ,τι ἠδύνατο.

Συγκεντρωθεισῶν πλέον τῶν ἀπαραιτήτων πληροφοριῶν ἐζητήθη περὶ ὥραν 7.30΄ ἀεροπορικὴ ὑποστήριξις καὶ ἀποστολὴ ἐνισχύσεων. Ἡ ΑΣΔΠ ἱκανοποιοῦσα τὰς αἰτήσεις τῆς φρουρᾶς, ἐζήτησε τὴν ἀποστολὴν μαχητικῶν ἀεροπλάνων καὶ διέταξε τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα Χωροφυλακῆς, ὅπως ἐνισχύσῃ τοὺς μαχομένους διὰ δυνάμεώς του ἐκ Βυτίνης καὶ ἓν Τάγμα Πεζικοῦ ἑδρεῦον ἐν Πιάνᾳ, ὅπως μέσῳ Χρυσοβιτσίου - Ὑψοῦντος κινηθῇ εἰς ἐνίσχυσιν τῆς φρουρᾶς Δημητσάνης.

Ἐκ τῶν ἐνισχύσεων τούτων, ἡ μὲν κινηθεῖσα ἐκ Βυτίνης ἐνεπλάκη ὀλίγον ἔξωθι τῆς Βυτίνης μὲ τμήματα συμμοριτῶν, ἅτινα ἐνήδρευον πρὸς παρεμπόδισιν ἀποστολῆς ἐνισχύσεων καὶ μέχρι τῶν ἑσπερινῶν ὡρῶν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξουδετερώσῃ ὁλοσχερῶς τὰς κατὰ βάθος ἀντιστάσεις αὐτάς, τὸ δὲ τάγμα Πεζικοῦ δὲν ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ ἐγκαίρως εἰς Δημητσάναν, λόγῳ τῆς μεγάλης ἀποστάσεως καὶ τοῦ ὀρεινοῦ τοῦ ἐδάφους.

Οὕτως, οἱ ἀμυνόμενοι ἀντιμετώπισαν μόνοι τὴν κομμουνιστικὴν πλημμυρίδα, ἀνακουφισθέντες μόνον ἐπ᾿ ὀλίγον ἀπὸ τὴν ἄφιξιν τῶν ἀεροπλάνων, ἅτινα ὁμολογουμένως προυκάλεσαν σημαντικὰς ἀπωλείας καὶ κατεπτόησαν τοὺς ἐπιτιθεμένους.

Περὶ ὥραν 8.40΄ ἐξουδετερώθη τὸ κυριώτερον φυλάκιον τῆς ἀμύνης, κατόπιν τοῦ φόνου τοῦ ὑπερασπιστοῦ αὐτοῦ ὑπομοιράρχου Κατσογριδάκη Στυλιανοῦ. Παρὰ ταῦτα ἡ ἀντίστασις τῶν λοιπῶν φυλακίων τῆς νοτίας πλευρᾶς, ἅτινα καὶ ἐδέχθησαν τὸν κύριον ὄγκον τῶν συμμοριτῶν συνεχίσθη μὲ ἀμείωτον πεῖσμα καὶ θέλησιν.

Οἱ τεθέντες ἐκτὸς μάχης ἄνδρες ἀντικατεστάθησαν ἐγκαίρως καὶ ἐφωδιάσθησαν διὰ τῶν διατιθεμένων δύο κάρριερς διὰ πυρομαχικῶν. Οἱ ἐπιτιθέμενοι συμμορῖται ἐθερίζοντο ὑπὸ τῶν πυρῶν τῶν ἀμυνομένων. Ἡ ὥρα παρήρχετο καὶ τὸ σχέδιον τῶν συμμοριτῶν οὐδόλως προωθεῖτο. Οἱ ἀμυνόμενοι ἐμάχοντο μὲ ἡρωισμόν, παρὰ τὰς ἀπωλείας, ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν ἐπάλξεων τῆς ἱστορικῆς κωμοπόλεως Δημητσάνης, ἥτις ἐγαλούχησε τόσας γενεὰς Ἑλλήνων μὲ τὰ ἐθνικὰ νάματα.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἡ μάχη εὑρίσκετο εἰς τὸ κατακόρυφόν της. Οἱ συμμορῖται διὰ νέας ἀπεγνωσμένης ἐπιθέσεως προσεπάθησαν νὰ ἐπιτύχουν τοῦ σκοποῦ των. Ἔγκαιρος ὅμως ἐπέμβασις τῆς Ἀεροπορίας τὴν 13ην ὥραν ἀνέτρεψε καὶ πάλιν τὰς προθέσεις των.

Ἡ ἀποτυχία καὶ τῆς ἐπιθέσεως ταύτης ἑδραίωσε πλέον τὴν πεποίθησιν τῶν ἡγετῶν τῶν συμμοριτῶν ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐκπόρθησις τῆς Δημητσάνης, ὁπότε δίδουν διαταγὴν ὑποχωρήσεως. Αὐτὴ ἤρξατο ἐφαρμοζομένη ἀπὸ τῆς 14 - 15ης ὥρας.

Ἡ ἀπαγκίστρωσις ὅμως ἦτο δυσκολωτάτη, λόγῳ τῶν δραστικωτάτων πυρῶν καὶ τοῦ ἀκαλύπτου ἐδάφους πρὸς τὸ νότιον μέρος. Πᾶς ἀποπειρώμενος νὰ ὀπισθοχωρήσῃ ἐφονεύετο.

Οἱ συμμορῖται οἱ εὑρισκόμενοι εἰς τὸ νότιον τμῆμα τῆς κωμοπόλεως εὑρέθησαν εἰς ἄκρως ἀπελπιστικὴν θέσιν. Οὗτοι βαλλόμενοι συνεχῶς δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀποχωρήσουν συλληφθέντες αἰχμάλωτοι.

Ἡ μάχη μετὰ τῶν ὑποχωρησάντων πλέον συμμοριτῶν συνεχίσθη μέχρι τῆς 18.45΄, ὅτε ἔπαυσαν τὰ πυρὰ καὶ ἔλαβε χώραν ἡ ἐξόρμησις τῶν ἀνδρῶν πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐπιτυχίας.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς σκληροτάτης ταύτης μάχης, ἥτις ἀπέβη εἰς βάρος τῶν ἐπιτεθέντων ἦσαν τὰ ἀκόλουθα: Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ. Ἐφονεύθησαν: Ὑπομοίραρχος Κατσογριδάκης Στυλιανός, ἀνθυπασπιστὴς Αἴσωπος Χρ., ἐνωμοτάρχης Καζακέας Γ., ὑπενωμοτάρχης Ρούστας Δημ., καὶ χωροφύλακες Ποδάρας Σωτ., Ἀγάθος Σπ., Παπαδόπουλος Ἰωάν., Χουσέας Π., Ἀγγελάκης Θεόδ., Καρατζαφέρης Δημ., Γκαβογιάννης Γ., Κυριακόπουλος Ἰωάν. Ἐτραυματίσθησαν: Τριάκοντα ὅλων τῶν βαθμῶν. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἐφονεύθησαν καὶ δύο ἄνδρες ΜΑΥ.

Ἐκ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἐφονεύθησαν ἐν συνόλῳ 117, συνελήφθησαν 25 καὶ ἐτραυματίσθησαν ὑπὲρ τοὺς 300. Ἐκυριεύθησαν: Ὁπλοπολυβόλα 5, αὐτόματα ἀτομικὰ 3, τυφέκια 17, ἀντιαρματικοὶ ἐκτοξευταὶ 20 καὶ ἄφθονα πυρομαχικὰ καὶ πάσης ἄλλης φύσεως ὑλικά. Εἰς τὰς ἄνω ἀπωλείας συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ 17 φονευθέντες ὑπὸ τῶν ἀποσταλεισῶν ἐνισχύσεων εἰς τὰς μεταξὺ Βυτίνης-Μαγουλιάνων λαβούσας χώραν μάχας.

Ἡ λαμπρὰ αὕτη νίκη τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὰς σκοτεινὰς ἐκείνας ἡμέρας διὰ τὴν Πελοπόννησον καὶ τὰ λοιπὰ μέτωπα, ἐνεποίησεν ἀφάνταστον χαρὰν καὶ ὑπερηφάνειαν εἰς ὁλόκληρον τὴν ἐθνικόφρονα παράταξιν. Σωρεία συγχαρητηρίων τηλεγραφημάτων ἀπεστάλησαν ἀπὸ ὅλα τὰ κλιμάκια τῆς ἱεραρχίας, πολιτικῆς καὶ στρατιωτικῆς καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς ἐκκλησίας. Ὁ ἡμερήσιος τύπος ἔγραψε διθυράμβους διὰ τὸ μέγα τοῦτο κατόρθωμα τῶν ὀλίγων ἐκείνων ὑπερασπιστῶν τῶν Δημητσάνης.

Ἡ 30ὴ Αὐγούστου 1948 ἀπετέλεσεν ἓν σταθερὸν ὁρόσημον τῆς ἐν Πελοποννήσῳ ἀνταρσίας. Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ καταστροφὴ τῶν κομμουνιστῶν ἐν Δημητσάνῃ, ὥστε καὶ ὑπ᾿ αὐτῶν τούτων τῶν ἰδίων ὡμολογήθη ὅτι ἡ μάχη αὕτη ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ τοῦ τέλους, τὸ μοιραῖον κατρακύλισμα τοῦ κομμουνιστοσυμμοριτισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τότε δὲν ἐδοκίμασε τίποτε ἄλλο, παρὰ μόνον ἀποτυχίας, μέχρι τῆς πλήρους ἐκμηδενίσεώς του, ἐπιτευχθείσης μετὰ 6 μῆνας.

Ἰδοὺ τί ἔγραφε τότε διὰ τὴν μάχην τῆς Δημητσάνης ὁ ἀρχισυμμορίτης Καραμούζης Ἰωάννης:

«ΜΑΧΗ ΔΗΜΗΤΣΑΝΗΣ»

«Ἡ συμμοριακὴ ἡγεσία Πελοποννήσου εἶχε μελετήσει τὴν ἐνέργεια κατὰ τῆς Δημητσάνας. Ὁ στόχος εἶχε διαλεχθῆ. Ἡ βάση τῆς Δημητσάνας κατὰ τὶς πληροφορίες ἀπηρτίζετο ἀπὸ μία διλοχία Χωροφυλακῆς ἐνισχυμένης μὲ 80 - 100 ἐνόπλους πολίτες (ΜΑΥ). Ἦταν γνωστὸ ὅτι τὴν

Ὑπαξιωματικὸς Χωροφυλακῆς ἐπὶ τοῦ ὄρους Πάρνων, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου εἰς Πελοπόννησον. Τὸ ἀγέρωχον ὕφος του ἀποδεικνύει τὴν ἀποφασιστικότητα τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸν ἀγῶνά των ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν. Μὲ τὸν δάκτυλον εἰς τὴν σκανδάλην τοῦ ὅπλου του, εἶναι ἕτοιμος νὰ ἀντιμετωπίσῃ πᾶσαν ἀπόπειραν τῶν συμμοριτῶν νὰ προσβάλουν τὴν θέσιν του.

Δημητσάνα τὴν ὑπερήσπιζον 350-400 τυφέκια. Κατὰ τὴν ἀντίληψη τῆς συμμοριακῆς ἡγεσίας μιὰ τόσο μικρὴ ἀριθμητικῶς δύναμη μποροῦσε εὔκολα μὲ διπλάσιες δυνάμεις νὰ καταβληθῆ. Γιὰ νὰ εἶναι ὅμως σίγουρη ἡ ἐπιτυχία οἱ ἡγήτορες τοῦ συμμοριτισμοῦ συγκέντρωσαν γιὰ ἄμεση χρησιμοποίηση τοὐλάχιστον τριπλάσιες δυνάμεις. Ἔτσι στὸ Μαίναλον τὸ ἀπόγευμα τῆς παραμονῆς τῆς ἐπιθέσεως συγκεντρώθησαν τὰ συμμοριακὰ τμήματα ποὺ θὰ ἔπαιρναν μέρος στὴν ἐνέργεια. Τὰ τμήματα αὐτὰ ἦσαν: 1. Δύο τάγματα τοῦ Ταϋγέτου (τοῦ 'Αρίστου Καμαρινοῦ καὶ τοῦ Κωνσταντίνου Ξυδέα). Ὁ λόχος μηχανημάτων τοῦ Ταϋγέτου μὲ 4 βαρειὰ πολυβόλα (2 Βίκερς καὶ τὰ ἄλλα Μπρὲν) καὶ δύο βαρεῖς ὄλμους. Ὅλη ἡ δύναμη αὐτὴ ἦτο ὑπὸ τὴν διοίκηση τοῦ Κονταλώνη καὶ ἀπετέλει τὸ συγκρότημα τοῦ Ταϋγέτου. 2. Ἕνα τάγμα τοῦ Μαινάλου ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Πέρδικα ἐνισχυμένο μὲ ἕνα βαρὺ πολυβόλον Βίκερς καὶ ἕναν βαρὺ ὄλμο καὶ 3. 'Απὸ τὸν λόχο ἀσφαλείας τοῦ 'Αρχηγείου Πελοποννήσου ὑπὸ τὴν διοίκηση τοῦ Νικολάου Πανούση. Συνολικῶς εἶχαν παραταχθῆ δέκα λόχοι πεζικοῦ καὶ ἕνας λόχος καὶ μία διμοιρία μηχανημάτων. Ὁ κάθε λόχος ἀπηρτίζετο ἀπὸ τρεῖς διμοιρίες καὶ κάθε διμοιρία ἀπὸ τρεῖς ὁμάδες μὲ δύναμη ἀνδρῶν ἑκάστης ὁμάδος 10-12 ἄνδρες. Στὸ λόχο πρέπει νὰ ὑπολογιστῆ καὶ ἡ ὁμάδα διοικήσεως μὲ δύναμη ἀπὸ 4-5 ἄνδρες. Δηλαδὴ σὲ ἀριθμητικὴ δύναμη τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα τῆς ἀμέσου ἐνεργείας ἀνήρχοντο τοὐλάχιστον σὲ 1200 ἄνδρες. Σὲ ὁπλισμὸ τὰ τμήματα τῆς ἀμέσου ἐνεργείας διέθεταν ἐννέα ὁπλοπολυβόλα ὁ κάθε λόχος. Ἤτοι συνολικῶς 90 ὁπλοπολυβόλα καὶ κατά τι περισσότερα αὐτόματα ἀτομικά, γιατὶ πολλὲς ὁμάδες διέθεταν περισσότερα τοῦ ἑνὸς ἀτομικὰ αὐτόματα. 'Απὸ τὴν πλευρὰ τῶν πυρομαχικῶν κάθε ὁπλοπολυβόλο ἦταν ἐφωδιασμένο μὲ χίλια φυσίγγια καὶ μὲ ἰσάριθμα καὶ μᾶλλον περισσότερα ἐφεδρικά.

Κάθε ὁμάδα διέθετε καὶ ἀπὸ ἕνα Πάντζερ. Εἶχαν ὅμως ὀργανωθῆ καὶ εἰδικὰ τμήματα (μικρὲς ὁμάδες ἀπὸ 4-5 ἄτομα) μὲ εἰδικὴ ἀποστολὴ τὴν χρησιμοποίηση τῶν Πάντζερ. Ὅταν παρετάχθησαν τὰ ἀνωτέρω τμήματα στὸ Μαίναλον, τὴν παραμονὴ τῆς ἐπιθέσεως, πρώτη φορὰ παρουσιάζεται τόσο πολυάριθμη συγκέντρωση συμμοριακῶν τμημάτων (1.200 περίπου ἄτομα), μίλησε ὁ Γκιουζέλης ἐξηγῶν τὴ σημασία τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τὶς συνέπειες ποὺ θὰ εἶχε. Εἶπε: «Εἴμαστε τοὐλάχιστον τριπλάσιοι: Ἔχουμε ὑπεροχὴ ἀσύγκριτη πυρὸς καὶ ἔχουμε τὸ καινούργιο μας ὅπλο Πάντζερ. Μέσα σὲ λίγα λεπτὰ ἡ Δημητσάνα θὰ πέση. Ἡ πτώση της θὰ ἀλλάξη τὴν στρατιωτικὴ κατάσταση ὄχι μόνον στὸ Μωριὰ ἀλλὰ καὶ γενικώτερα. Ὁ Στρατὸς θὰ ἀναγκασθῆ νὰ ἐπανέλθη στὴν παληὰ τακτική του — τῆς ἀμύνης — καὶ ἔτσι θὰ παύση νὰ κινῆται στὶς περιοχές μας, γιατὶ θὰ εἶναι ἀναγκασμένος γιὰ νὰ φρουρῆ τὰ κέντρα νὰ διαθέτη ὄχι πιὰ Τάγματα καὶ Διλοχίες ἀλλὰ Ταξιαρχίες». Πλὴν ὅμως τῶν τμημάτων αὐτῶν τῆς ἀμέσου ἐνεργείας ἡ συμμοριακὴ ἡγεσία εἶχε διαθέσει σὲ ἐνεδρευτικὴ διάταξη ὅλη τὴν ὑπόλοιπη δύναμη τοῦ Μαινάλου (ἕνα τάγμα καὶ ἕνα λόχο) ὑπὸ τὴν διοίκηση τῶν Σαρήγιαννη - Βρεττάκου καὶ ὅλη τὴν δύναμη τοῦ συγκροτήματος 'Αχαΐας -'Ηλείας (πέντε λόχοι) ὑπὸ τὴν διοίκηση τοῦ Μπασακίδη - Ζαχαριὰ καὶ ἕνα λόχο τοῦ 'Αρχηγείου Κορινθίας. Συνολικῶς εἶχαν διατεθῆ σὲ ἐνεδρευτικὴ διάταξη τμήματα ὄχι λιγώτερα τῶν τμημάτων τῆς κυρίας ἐνεργείας. Γιὰ τὴν ἐπιχείρηση τῆς Δημητσάνας εἶχε διατεθῆ σχεδὸν ὅλη ἡ συμμοριακὴ δύναμη ποὺ ὑπῆρχε στὴν Πελοπόννησο, πλὴν δύο λόχων τοῦ Πάρνωνος καὶ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος τῆς Κορινθίας.

Τὰ τμήματα τῆς ἀμέσου ἐνεργείας ἦταν τὰ ἐπίλεκτα τμήματα τοῦ συμμοριτισμοῦ στὸ Μωριά, ἦταν τὰ τμήματα τοῦ Ταϋγέτου (Τάγματα Καμαρινοῦ καὶ Ξυδέα), ὁ λόχος ἀσφαλείας τοῦ 'Αρχηγείου (Λόχος Πανούση) καὶ τὸ Τάγμα τοῦ Πέρδικα.

Ἡ συμμοριακὴ ἡγεσία πίστευε στὴν ἀπόλυτη ἐπιτυχία τῆς ἐπιχειρήσεως. Δὲν ὑπῆρχε οὔτε εἶχε φανῆ ἡ παραμικρὴ ἀμφιβολία στὴν ἡγεσία καὶ στὰ στελέχη γιὰ τὴν ἐξασφαλισμένη ἐπιτυχία τῶν μέσων καὶ ἔδινε ξεχωριστὴ σημασία στὸ νέο ὅπλο, στὰ Πάντζερ. Θεωροῦσε μειονεκτικὴ τὴν θέση τῶν 'Εθνικῶν δυνάμεων, κυρίως γιατὶ ἡ ὀργάνωση τῶν θέσεών των καὶ τῶν ἑστιῶν τῶν πυρῶν των θὰ ἐξουδετεροῦντο εὐκόλως καὶ ἀμέσως ὑπὸ τῶν Πάντζερ· δὲν ἦτο καὶ τόσο σοβαρὸ στοιχεῖο ἡ ἐξασφάλιση τοῦ αἰφνιδιασμοῦ. Καὶ χωρὶς τὸν αἰφνιδιασμὸ οἱ ὠργανωμένες θέσεις μποροῦσαν νὰ παρθοῦν χάρις στὰ Πάντζερ. Ἔτσι ἐσκέπτετο ἡ ἡγεσία καὶ αὐτὸ τὸ πνεῦμα μετέδιδε καὶ καλλιεργοῦσε στὴ βάση.

Τὰ τμήματα τῆς ἀμέσου ἐνεργείας μιὰ μὲ μιάμιση ὥρα πρὶν χαράξει ἦταν στὶς βάσεις ἐξορμήσεώς των, σύμφωνα μὲ τὸ σχέδιον ἐνεργείας. Τὴν καθωρισμένη ὥρα ἄρχισαν τὴν ἐπίθεση. Αἱ 'Εθνικαὶ δυνάμεις βρέθηκαν στὶς θέσεις των ἕτοιμες. Ἦταν φυσικὸ νὰ ἔχουν ἀντιληφθῆ τὴν ἐπίθεση. Γιατὶ ἕνας τόσο μεγάλος ὄγκος τῶν συμμοριτῶν, ὅσον καὶ ἂν προσπαθοῦσε, δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ δημιουργήση θόρυβο καὶ ὁπωσδήποτε θὰ ἀπεκαλύπτετο. Οἱ ὑπερασπισταὶ τῆς Δημητσάνας, ὅπως φαίνεται, πῆραν τὶς θέσεις πολὺ ἀθόρυβα, πολὺ τεχνικὰ καὶ ψύχραιμα, χωρὶς νὰ τοὺς ἀντιληφθοῦν οἱ ἀναμένοντες συμμορίτες, ποὺ ἔμεναν μὲ τὴν ἐντύπωση ὅτι δὲν τοὺς εἶχαν ἀντιληφθῆ καὶ πίστευαν ὅτι θὰ αἰφνιδιάσουν. Ἔτσι μὲ τὸ σύνθημα τῆς ἐπιθέσεως ἀντὶ νὰ βροῦν ἄδεια τὰ ταμπούρια, τοὺς ὑποδέχθηκαν ὠργανωμένα πυρά. Ὅσοι δὲν ἐξοντώθηκαν μὲ τὰ πρῶτα πυρὰ καθηλώθηκαν. Εἶναι χαρακτηριστικό, ὅτι οἱ ὑπερασπισταὶ ἦταν ἕτοιμοι, ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι μὲ τὰ πρῶτα πυρὰ βγῆκαν ἐκτὸς μάχης τὰ στελέχη κάθε συμμοριακοῦ τμήματος. Χτύπησαν δηλαδὴ τὴν ὥρα ποὺ οἱ ὁμαδάρχες καὶ οἱ διμοιρῖτες πετάχτηκαν γιὰ νὰ κάνουν ἔφοδο. Ἔτσι καθηλωμένα τὰ συμμοριακὰ τμήματα καὶ αἰφνιδιασμένα ἀπεδεκατίζοντο χωρὶς νὰ μποροῦν οὔτε πίσω νὰ κάνουν οὔτε μπροστά, οὔτε νὰ μποροῦν νὰ χρησιμοποιήσουν τὸν ὁπλισμό τους μὲ εὐστοχία. Τὰ πρῶτα πυρά, λόγω τῆς εὐστοχίας τους καὶ τῆς κατάλληλης στιγμῆς ποὺ ρίχτηκαν, προξένησαν καὶ ἀπώλειες μεγάλες, κυρίως στὰ στελέχη τὰ βασικά. 'Αμέσως μετέδωκαν τὴν σύγχυση καὶ τὸν πανικὸ στοὺς ἐπιτεθέντας. Ἔσπασε κάθε συνοχή. 'Αμέσως τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα βρέθηκαν σὲ μειονεκτικὴ θέση ἀκάλυπτα ἀπὸ τὰ πυρά, σὲ ἀκατάλληλες θέσεις, ἀνίκανα καὶ ἀδύνατα γιὰ κάθε βελτίωση τῶν θέσεων. Γιὰ τὴν κατάληψη τοῦ φυλακίου τῆς

«Ἁγιας Παρασκευῆς» εἶχαν διατεθῆ οἱ τρεῖς λόχοι τοῦ Ξυδέα. Ὁ ἕνας εἶχε σχεδὸν ἐξοντωθῆ (ὁ λόχος τοῦ Σαϊδάρη), οἱ ἄλλοι δύο εἶχαν καθηλωθῆ καὶ κινδύνευαν νὰ ἀποδεκατισθοῦν.

Ἡ ὥρα εἶχε φθάσει 11 π.μ., ὅλη ἡ προσπάθεια τώρα τοῦ Κονταλώνη ἐστρέφετο πῶς θὰ ἀπαγκιστρώσῃ τοὺς δύο λόχους. Ἡ μάχη πιὰ μετεστράφη σὲ προσπάθεια ἀπαγκιστρώσεως τῶν τμημάτων. Γι' αὐτὸ ρίχτηκαν στὴν «Ἁγια Παρασκευὴ» ἄλλοι δύο λόχοι. Οἱ λόχοι τοῦ Πιερουτσάκου καὶ τοῦ Πανούση. Μ' αὐτὴν τὴν προσπάθεια κατὰ τὶς 12 π.μ. τὸ φυλάκιο τῆς «Ἁγιας Παρασκευῆς» ἐκάμπτετο, ἡ μάχη ὅμως εἶχε χαθῆ. Ὅλη ἡ προσπάθεια ἔγινε πῶς θὰ ἀπαγκιστρωθοῦν οἱ λόχοι. Ἡ «Ἁγια Παρασκευὴ» δὲν μποροῦσε νὰ κρατηθῆ ἢ νὰ χρησιμεύσῃ σὰν ἔρεισμα γιὰ νὰ διευκολυνθοῦν τ' ἄλλα τμήματα ποὺ εἶχαν καθηλωθῆ σὲ ἄλλα σημεῖα καὶ κυρίως τὰ τμήματα ποὺ εἶχαν ἀναλάβει τὴν ἐνέργεια μέσα στὴν πόλη. Στὸ μεταξὺ τὰ ἐνεδρευτικῶς διατεταγμένα τμήματα ἐπιέζοντο ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ ἦσαν ἀναγκασμένα νὰ συμπτύσσωνται. Καὶ φυσικὰ δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ καλύψουν τὰ νῶτα τῶν τμημάτων τῆς κυρίας ἐνεργείας. Μὰ καὶ τὰ τμήματα τῆς κυρίας ἐνεργείας τὴν μόνη προσπάθεια ποὺ κατέβαλαν ἦτο πῶς νὰ συμπτυχθοῦν. Γι' αὐτὸ ἀπὸ τὴν 1.30' - 2 μ.μ. ὥρα ἄρχισαν ὅπως μποροῦσε κάθε τμῆμα νὰ ἐγκαταλείπῃ τὸ πεδίο τῆς μάχης. Ἡ μάχη τελείωνε μὲ πλήρη ἀπόκρουση τῆς ἐπιθέσεως καὶ μὲ πρωτοφανεῖς ἀπώλειες στὸν συμμοριτισμό. Τὰ τμήματα τοῦ Ταϋγέτου ἄφησαν στὸ πεδίο τῆς μάχης ὄχι λιγώτερους ἀπὸ 45 νεκροὺς καὶ ἔπαιρναν μαζύ τους μιὰ φάλαγγα τραυματιῶν ἀπὸ 65 ἄτομα. Τὰ τμήματα τοῦ Μαινάλου πλήρωσαν ἀκριβώτερα. Ἄφησαν στὴν Δημητσάνα 80 νεκρούς, 46 ἢ 40 αἰχμαλώτους καὶ ἔπαιρναν μαζύ τους ὄχι λιγώτερους ἀπὸ 80 τραυματίας. Ἀπὸ τὸ Τάγμα τοῦ Πέρδικα δὲν ὑπῆρχε τίποτα σὰν τμῆμα. Στὴν Δημητσάνα ἔμεινε ὁ ἐπίτροπος τοῦ Τάγματός του καὶ ἐπιμελητής του καὶ οἱ περισσότεροι διμοιρίτες του. Ὁ Ταΰγετος ἔχασε τὸ πιὸ καλό του ἔμψυχο ὑλικό. Δύο διοικητὲς λόχων του ἔμειναν ἐκεῖ, 6 διμοιρῖτες καὶ 10-20 ὁμαδάρχες. Οἱ ἀνωτέρω ἀπώλειες εἶναι τῶν τμημάτων τῆς ἀμέσου ἐνεργείας. Καὶ τὰ τμήματά των ἐνεδρευτικῶς διαταγμένα στὶς συγκρούσεις των μὲ τὰ τμήματα τοῦ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ, εἶχαν καὶ αὐτὰ ἀπώλειες, ὄχι ὅμως στὸν βαθμὸ τῶν τμημάτων τῆς ἀμέσου ἐνεργείας.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μάχης τῆς Δημητσάνας πάγωσε κυριολεκτικῶς τόσο τὰ στελέχη ὅσο καὶ τὴ βάση τοῦ συμμοριτισμοῦ. Αὐτὸς ὁ πάγος ἦταν ἀπόλυτα δικαιολογημένος. Τέτοια καταστροφὴ δὲν τὴν ἀνέμενε κανείς, οὔτε τὴν ἐφαντάζετο ἀπὸ τὴν συμμοριακὴ παράταξη. Τόσο τὰ στελέχη ὅσο καὶ ἡ βάση προσπαθοῦσε νὰ βρῆ τὶς αἰτίες τοῦ ὀλέθρου. Τὰ μὲν στελέχη κατηγοροῦσαν τὴν ἡγεσία, ὅτι δὲν ἦτο ἐπιτελικῶς ἐξωπλισμένη γιὰ νὰ ὀργανώνῃ καὶ νὰ διεξάγῃ ἐπιχειρήσεις τακτικῆς μορφῆς καὶ ἀπὸ παράταξη, ἡ δὲ βάση κατηγοροῦσε τὰ στελέχη ὅτι ἔρριξαν τὰ τμήματα σὲ βέβαιο θάνατο, γιατὶ ἦσαν ἀνίκανα νὰ διεξάγουν καὶ νὰ διευθύνουν τακτικὴ μάχη ἢ ἐπιχείρηση, γενικῶς δὲ ἄρχισε νὰ ἐπικρατῆ ἡ ἀντίληψη ὅτι τὰ συμμοριακὰ τμήματα δὲν μποροῦσαν νὰ ἀντέξουν ἢ νὰ ἀνταποκριθοῦν στὸν τακτικὸ ἀγῶνα. Ἡ συμμοριακὴ ἡγεσία ἀπέφυγε νὰ κάνῃ κριτικὴ τῆς μάχης ἀνοιχτά, ὅπως ἐσυνηθίζετο. Ἁπλῶς κατέβασε θέσεις στὰ τμήματα (Περιφερειακὰ Ἀρχηγεῖα) στὶς ὁποῖες ἔλεγε ὅτι ἡ ἐπιχείρηση ἀπέτυχε γιατὶ τὰ τμήματα δὲν κράτησαν τὴ συνοχή τους κατὰ τὴ μάχη. Μ' αὐτὴ τὴ θέση τόνιζε ἡ σχετικὴ διαταγὴ πρέπει νὰ γίνουν οἱ συσκέψεις στοὺς λόχους καὶ ἡ κριτικὴ τῆς μάχης.

Γιὰ νὰ κάνουν δὲ εὐλογοφανῆ τὸν ἰσχυρισμό τους ἐθεώρησαν ὑπεύθυνο τὸν Πέρδικα, ὅτι ἐξ αἰτίας του τὰ τμήματα ἔχασαν τὴ συνοχή τους καὶ τοῦ ἀφήρεσαν τὴν διοίκηση τοῦ τάγματος (τὸ ὁποῖον ὅμως στὴν οὐσία δὲν ὑπῆρχε γιατὶ εἶχε ὁλόκληρο διαλυθῆ κατὰ τὴ μάχη). Ἡ ἐπίσημη αὐτὴ θέση τῆς ἡγεσίας, οὔτε τὰ στελέχη, οὔτε τὴν βάση ἱκανοποίησε. Πραγματικὰ κατὰ τὴν ἐπιχείρηση τὰ τμήματα ἔχασαν τὴ συνοχή τους, ἀλλὰ αὐτὸ ἦτο τὸ ἀποτέλεσμα ἄλλων αἰτίων καὶ ὄχι τὸ αἴτιο τῆς πανωλεθρίας. Ἡ συνοχὴ τῶν τμημάτων χάθηκε κατὰ τὴν μάχη, ἀλλὰ αὐτὸ εἶχε τὶς αἰτίες του, τόσον σὲ λάθη ἢ ἐσφαλμένες ἐνέργειες κατὰ τὴν ἐπιχείρηση ἢ τὴν ὀργάνωση τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ κυρίως καὶ σὲ βαθύτερα αἴτια καὶ αὐτὰ ἦσαν: 1. τὰ συμμοριακὰ τμήματα δὲν μποροῦσαν νὰ διεξάγουν ἐπιχείρηση ἀπὸ παράταξη. Ὅλες αἱ ἐπιχειρήσεις τους ἐστηρίζοντο στὴν ἀνταρτικὴ τακτικὴ μὲ κυριαρχοῦν στοιχεῖο τὸν αἰφνιδιασμό. Γιὰ μάχη ἀπὸ παράταξη ὁ συμμοριτισμὸς δὲν εἶχε τὸ κατάλληλο ἔμψυχο ὑλικὸ καὶ κυρίως στελεχικὸ ὑλικό. Ὅλο τὸ στελεχικὸ ὑλικὸ τοῦ συμμοριτισμοῦ εἶχε μιὰ «πλέρια» ἀντάρτικη πεῖρα, εἶχε ὅμως τελεία ἄγνοια τῶν μερικῶν βασικῶν ἀρχῶν καὶ κανόνων τῆς μάχης ἀπὸ παρατάξεως καὶ γενικῶς τοῦ τακτικοῦ ἀγῶνος. 2. Ἡ ποιοτικὴ σύνθεση τῶν τμημάτων τοῦ συμμοριτισμοῦ ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ 1948 εἶχε ἀρχίση νὰ πέφτη. Ἐνῶ αὔξαιναν ποσοτικά, ἔπεφταν ποιοτικά. Αὐτὸ ὠφείλετο στὸ ὅτι τὸ νέο ὑλικὸ ποὺ ἔμπαινε στὸ συμμοριτισμὸ κατὰ 90% ἦτο βιαίως ἐπιστρατευμένο. Ἡ ποσοτικὴ αὔξηση ἔβαζε τὸν συμμοριτισμὸ μπροστὰ σὲ πολλὰ δύσλυτα προβλήματα καὶ κυρίως τὸ ζήτημα τῶν στελεχῶν μὲ προσόντα διοικητικὰ καὶ στρατιωτικὴ κατάρτιση. 3. Εἶχε σοβαρὴ ἐπίδραση στὰ συμμοριακὰ τμήματα ἡ ἐπιθετικὴ τακτικὴ ποὺ ἄρχισε νὰ ἐφαρμόζεται ἀπὸ τὸν Μάιο τοῦ 1948, ἀπὸ μέρους τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ εἶχε σοβαρὴ ἐπίδραση στὸ ἠθικὸ τῶν τμημάτων ἡ καινούργια κατάσταση ποὺ ἐδημιούργησε ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἐπιθετικῆς τακτικῆς. Μπορεῖ νὰ εἰπωθῆ ὅτι ἡ μάχη τῆς Δημητσάνας ἦταν ἡ ἐπισφράγιση τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τῶν συνεπειῶν ποὺ εἶχε ἡ ἐπιθετικὴ τακτικὴ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων. Αὐτὲς εἶναι οἱ κύριες καὶ πιὸ βασικὲς γενικὲς αἰτίες.

Ἄλλα αἴτια ποὺ μποροῦν νὰ ἀναφερθοῦν ἔπαιξαν ὅμως καὶ αὐτὰ ἀποφασιστικὸ ρόλο στὸ πεδίο τῆς μάχης ἦταν: 1. Εἶχε τελείως ὑποτιμηθῆ τὸ ἠθικὸ καὶ ἡ μαχητικότητα τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς Δημητσάνας. Ἐπικρατοῦσε ἡ ἀντίληψη ὅτι ἦταν τμήματα χωρὶς στρατιωτικὴ ἐκπαίδευση καὶ χωρὶς μέτρα ἀσφαλείας. 2. Ἡ ὀχύρωση τῶν θέσεων τῶν τμημάτων τῆς Δημητσάνας εἶχε ὑποτιμηθῆ. Ἐνομίζετο ὅτι ἡ διάταξη τῶν τμημάτων τῆς Δημητσάνας δὲν θὰ ἄντεχε σὲ τριπλάσιες δυνάμεις. 3. Ὑπερεκτιμήθη

ὁ ρόλος τῶν Πάντζερ καὶ οἱ ἀντάρτες πιστεύανε ὅτι τὰ νέα αὐτὰ ὅπλα μποροῦσαν νὰ ρίξουν μονάχα τους κάθε θέση. 4. Σὲ μικρὸ μέτωπο ρίχτηκαν πολλὲς δυνάμεις, ποὺ θερίστηκαν ἀπὸ τὰ πυρὰ τῶν ὅλμων καὶ τῶν ὅπλων. 5. Τὰ τμήματα τῆς Δημητσάνας εἶχαν τέλεια καὶ ἐκ τῶν προτέρων ἐπισημάνει τὸ ἔδαφος. 6. Ἀντελήφθησαν τὴν ἐπίθεση τῶν τμημάτων τοῦ τομέως ἐνεργείας, ποὺ εἶχε ἀναλάβει ὁ Πέρδικας καὶ προετοιμάστηκαν καὶ ἀντὶ νὰ αἰφνιδιαστοῦν αἰφνιδίασαν καὶ κτύπησαν τὰ συμμοριακὰ τμήματα τὴν στιγμὴ ποὺ κινήθηκαν γιὰ τὴν ἐπίθεση. Τὰ συμμοριακὰ τμήματα τοῦ τομέως ἐνεργείας τῆς «Ἁγίας Παρασκευῆς» εἶχαν κατορθώσει νὰ φθάσουν ἔξω τῶν θέσεων τῶν Ἐθνικῶν τμημάτων, σὲ τρόπον ὥστε μπορεῖ νὰ εἰπωθῆ ὅτι κάπως αἰφνιδιάστηκαν οἱ ὑπερασπισταὶ τῆς «Ἁγίας Παρασκευῆς». 7. Ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἀεροπορίας ἔπαιξε σημαντικὸ καὶ πρωτεύοντα ρόλο καὶ στὴ δράση της ἀποκλειστικῶς χρεωστεῖται ἡ ἐπιτάχυνση τῆς πτώσεως τοῦ ἠθικοῦ τῶν συμμοριτῶν. 8. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Δημητσάνας βοήθησε ἀποφασιστικὰ τοὺς ὑπερασπιστές της καὶ ἐκράτησε ἐχθρικὴ πολεμικὴ στάση ἀπέναντι τῶν συμμοριτῶν, καὶ 9. Αἱ κινηθεῖσαι Ἐθνικαὶ δυνάμεις πρὸς ἐνίσχυση τῆς φρουρᾶς τῆς Δημητσάνας ἔπαιξαν τὸν πιὸ ἀποφασιστικὸ ρόλο καὶ ἐξηνάγκασαν νὰ διαταχθῆ ἐσπευσμένως ἡ σύμπτυξη τῶν συμμοριακῶν τμημάτων.

Πρέπει νὰ τονισθῆ ὅτι ἡ συμμοριακὴ ἡγεσία δὲν εἶχε φαντασθῆ ὅτι ἐκινοῦντο αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις τόσον: 1. σύντομα, 2. συνδυασμένα καὶ 3. ἀπὸ τόσες κατευθύνσεις. Ἔτσι στὴν διάταξη τῶν συμμοριακῶν τμημάτων δὲν εἶχαν ὑπολογισθῆ οἱ παράγοντες τῶν Ἐθνικῶν τμημάτων. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ὅλος ὁ κύριος ὄγκος τῶν συμμοριακῶν τμημάτων τῆς κυρίας ἐνεργείας μὰ καὶ τῶν ἐνεδρευτικῶς διατεταγμένων δυνάμεων τοῦ συμμοριτισμοῦ ἠπειλεῖτο μὲ ὁλοσχερῆ καταστροφὴ ἐκ τῶν κινηθέντων ἀπὸ πολλὲς κατευθύνσεις Ἐθνικῶν δυνάμεων. Γι' αὐτὸ καὶ ἐνωρὶς ἐγκατελήφθη κάθε προσπάθεια συνεχίσεως τοῦ ἀγῶνος. Ὅλη ἡ προσπάθεια τώρα στράφηκε πῶς θὰ ἀποφύγουν τὰ συμμοριακὰ τμήματα τὶς κινηθεῖσες Ἐθνικὲς δυνάμεις. Αὐτὸς ὁ λόγος πρέπει νὰ θεωρηθῆ σὰν ὁ πρωταρχικὸς καὶ ὁ βασικώτερος τῆς πανωλεθρίας τοῦ συμμοριτισμοῦ στὴν Δημητσάνα.

Ἡ μάχη τῆς Δημητσάνας πρέπει νὰ θεωρηθῆ σὰν τὸ τέλος τῆς ἀρχῆς γιὰ τὴ συντριβὴ τοῦ συμμοριτισμοῦ. Εἶναι ἡ ἐπισφράγιση τῆς ἐπιθετικῆς τακτικῆς τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων ποὺ ἐφηρμόσθη ἀπὸ τὸ Μάιο τοῦ 1948. Οἱ ὀλέθριες συνέπειες γιὰ τὸν συμμοριτισμὸ ἦταν τεράστιες. Ἐκεῖνο ποὺ πρὶν διαισθάνετο ἡ βάση, ὅτι δηλαδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀναμετρηθῆ ὁ συμμοριτισμὸς σὲ μάχη ἀπὸ παράταξη καὶ ὅτι ἡ ἐπιθετικὴ τακτικὴ στέρησε τὸ συμμοριτισμὸ ἀπὸ τὶς εὐνοϊκὲς συνθῆκες γιὰ τὴ δράση του, ἐγένετο πεποίθηση σὲ μαχητὲς καὶ στελέχη. Ἡ ἐπιθετικὴ τακτικὴ παρεῖχε τώρα τὸν καινούργιο παράγοντα τῆς ταχείας κινήσεως στὰ Ἐθνικὰ τμήματα. Ἂν ἕνα συμμοριακὸ τμῆμα ἐπετίθετο σὲ μία βάση, τώρα ἦτο εὔκολον νὰ κινηθοῦν οἱ Ἐθνικὲς δυνάμεις συνδυασμένα καὶ ταχύτατα καὶ νὰ τὸ χτυπήσουν ἀπὸ τὰ πλευρὰ καὶ τὰ νῶτα. Γιὰ νὰ ἀποφύγουν αὐτὸ στὴ Δημητσάνα ἐγκατέλειψαν τὴ μάχη βιαστικά. Στὴ Ζαχάρω ποὺ δὲν μπόρεσαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν μάχη ἔπαθαν πανωλεθρία.

Οἱ δικαιολογίες τῆς ἡγεσίας ὅτι ἔλειπαν τὰ μέσα ἐθεωροῦντο τώρα ἀστειότητες, ἀφοῦ ἡ ἐπιχείρηση κατὰ τῆς Δημητσάνας ἔγινε ὅταν τὰ τμήματα εἶχαν ἐφοδιασθῆ μὲ ἄφθονα μέσα ἀπὸ τὸ πρῶτο πλοιάριο ποὺ εἶχε φθάσει κατὰ τὸν Ἰούλιο τοῦ 1948.

Ὅταν ἀργότερα ἤθελαν τὰ στελέχη καὶ ἡ βάση ν' ἀναφερθοῦν στὶς αἰτίες τῆς βαθμιαίας κατρακύλας τοῦ συμμοριτισμοῦ ἔλεγαν «Ἂς ὄψεται ἡ Δημητσάνα, ἀπὸ τότε μᾶς πῆρε ὁ κατήφορος». Καὶ πράγματι εἶχαν δίκαιο.

Ἡ Δημητσάνα ἔκανε τὴν ἀρχὴ γιὰ τὸ ξήλωμα καὶ τὴν συντριβὴ τοῦ συμμοριτισμοῦ».

Ἰ. Καραμούζης

12. Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

«Ἡ ἡγεσία τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν μετὰ τὴν μάχην τῆς Δημητσάνης ἀφοῦ προσεπάθησε νὰ δικαιολογήση τὴν ἧτταν της, μὲ διαφόρους προφάσεις καὶ μετατοπίσεις εὐθυνῶν εἰς τοὺς ἀναλαβόντας τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου, κατέγινεν εἰς τὴν ἀνασυγκρότησιν τῶν ὑπολειμμάτων καὶ τὴν συνέχισιν τοῦ ἀγῶνος.

Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως ἐπὶ μακρὸν ἠτόνισε πᾶσα δρᾶσις, οὗ ἕνεκα ἤρχισεν ἐντατικὴ δίωξις ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων.

Οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται Πελοποννήσου ἀποκαταστήσαντες ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Ἀρχηγείου τοῦ Δ.Σ. ἐζήτησαν τὴν ἀποστολὴν ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν. Τὸν Ἰούλιον 1948 φορτώνεται εἰς Ἀλβανίαν ἓν βενζινόπλοιον μὲ ἀριθμόν τινα ὅπλων καὶ ἀποπλέει μὲ προορισμὸν τὴν Πελοπόννησον. Τὸ ἐν λόγῳ βενζινόπλοιον κατώρθωσε νὰ φθάση εἰς τὸν ὅρμον Φωκιανοῦ καὶ νὰ παραδώση τὸ φορτίον.

Ἀφοῦ ἡ ἐπιχείρησις αὐτὴ ἐπέτυχεν, ἀπεφασίσθη ἡ ἀποστολὴ ἑτέρου μεγάλου φορτίου. Τὸ φέρον τὸ φορτίον τοῦτο βενζινόπλοιον ἐπεσημάνθη ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Κυνουρίας, ἥτις εἰδοποίησε περιπολικὸν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ. Τὸ περιπολικὸν τοῦτο κατεδίωξε τὸ βενζινόπλοιον, ἐνετόπισεν αὐτὸ εἰς τὸν ἄνω ὅρμον καὶ τὴν 6.9.48 τὸ ἀνετίναξεν.

Οὕτω, τὸ ἐν λόγῳ φορτίον, ὅπερ ἀπετελεῖτο ἐκ πάσης φύσεως πολεμικοῦ ὑλικοῦ καὶ δὴ ναρκῶν, δὲν ἔφθασεν

εἰς τὸν προορισμόν του καὶ ἀπεφεύχθη ἡ περαιτέρω αἱματοχυσία.

Ἡ συμβολὴ αὕτη τοῦ Ναυτικοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς ὑπῆρξε τεραστίας σημασίας καὶ χρήζει ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως.

Ἐπειδὴ ὁ σιδηροδρομικὸς σταθμὸς Παρθενίου ἐφρουρεῖτο ὑπὸ στρατιωτικῶν δυνάμεων, ἐπηνδρώθη τὴν 7.10.48 ὁ ὁμώνυμος Σταθμὸς Χωροφυλακῆς.

Ἡ δραστηριότης τῶν συμμοριτῶν περιωρίσθη πλέον μόνον εἰς ἐνέδρας. Τὴν 8.11.48 ἐνεργεῖται ἐπιδρομὴ κατὰ τοῦ Μεσογείου Ἄστρους καὶ δι' ἀπάτης παρασύρεται τμῆμα Στρατοῦ - Χωροφυλακῆς, ὅπερ ἔξωθι τοῦ ἄνω χωρίου ἐνέπεσεν εἰς στηθεῖσαν ἐνέδραν, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν εἷς ἀνθυπολοχαγός, 8 στρατιῶται, ὁ ὑπενωμοτάρχης Γραμμένος Διον. καὶ δύο ἄνδρες τῶν ΜΑΥ.

Τὴν ἑπομένην ἕτερον τμῆμα τοῦ συγκροτήματος Πάρνωνος ἐπιτίθεται κατὰ τῆς ἁμαξοστοιχίας ἔξωθι τοῦ χωρίου Στενοῦ Τριπόλεως. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν μὲ τὴν δύναμιν ἀσφαλείας τῆς ἁμαξοστοιχίας φονεύονται: Εἷς ἀνθυπολοχαγός, ἕξ στρατιῶται, δύο πολῖται καὶ οἱ ἐνωμοτάρχης Ἑξηντάρης Νικ. καὶ χωροφύλαξ Σοφουλάκης Νικ. Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν ἕξ.

Τὴν 7 Δεκεμβρίου 1948 δύναμις τοῦ 15ου Τάγματος Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν τοῦ χωρίου Ἀρβανιτοκερασιά. Ἀποτελέσματα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ὁ φόνος τοῦ ὑπενωμοτάρχου Κατσούλη. Ὁ ὑπόλοιπος χρόνος μέχρι λήξεως τοῦ ἔτους 1948 διῆλθεν ἄνευ σημαντικῶν συγκρούσεων.

Οἱ συμμορῖται συνέχισαν τὸ ἐγκληματικόν των ὄργιον καὶ τὴν βιαίαν στρατολογίαν. Αὕτη ὅμως δὲν ἀπέδιδε τώρα, διότι ὁ πληθυσμὸς τῆς ὑπαίθρου ἤρχισε νὰ ἀντιδρᾷ καὶ τὰ κατὰ τῶν λιποτακτῶν μέτρα δὲν ἔφερον τὸ ποθούμενον.

Κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦτον οἱ συμμορῖται περιορίζονται εἰς λεηλασίας, καταστροφὰς καὶ εἰς γυναικομάζωμα, διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν ἀνταρτῶν καὶ στελεχῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπωλειῶν διὰ γυναικῶν ἀφ' ἑτέρου. Ἀλλὰ καὶ τὸ μέτρον τοῦτο δὲν ἀποδίδει πολλά. Αἱ γυναῖκες ἀνθίστανται ἐρρωμένως, αἱ δὲ μητέραι καὶ ἀδελφαὶ ἐπιτίθενται.

Ἐκ παραλλήλου καὶ τὰ κτυπήματα τοῦ Στρατοῦ εἶναι ἀνελέητα. Ἤδη ἀπὸ μακροῦ ἔχει ἐγκαταλειφθῆ τὸ πνεῦμα τῆς ἀμύνης καὶ αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις εἰσῆλθον εἰς τὴν τελικὴν ἐπίθεσιν. Οἱ συμμορῖται καταδιώκονται ἀπηνῶς καὶ μὲ σύστημα.

Τὴν 2.12.48 ἐπανδροῦται καὶ ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Ἐλαιοχωρίου.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ὀργάνωσις καὶ τῶν συμμοριτῶν Πελοποννήσου κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος εἰς Μεραρχίας καὶ Ταξιαρχίας εἰς οὐδὲν μετέβαλε τὴν κατάστασιν.

Ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Στρατιωτικὴ ἡγεσία ἔχουν λάβει τὴν ἀπόφασιν ἐκκαθαρίσεως τῆς Πελοποννήσου ἐκ τοῦ κομμουνιστικοῦ μιάσματος καὶ ἔχουν ἤδη καταρτισθῆ καὶ τὰ σχέδια.

Αἱ ἀπεγνωσμέναι ἐνέργειαι τῶν συμμοριτῶν εἰς οὐδὲν ὠφελοῦν. Ἐκ τούτων ἐξέρχονται κερδισμέναι αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις.

Ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Λεωνιδίου τὴν 21.1.49 ἀποκρούεται μετ' εὐχερείας, ἄνευ ἀπωλειῶν.

Τὴν 22.1.49 φονεύεται εἰς συμπλοκὴν ὁ ἀρχισυμμορίτης δικηγόρος Κωνσταντῖνος Μήτρου εἰς Κακούρι ὑπὸ τμήματος Χωροφυλακῆς.

Τὸν Ἰανουάριον 1949, ἐπικειμένων τῶν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀποφασίζεται ἡ σύλληψις τῶν αὐτοαμυνιτῶν καὶ λοιπῶν κομμουνιστῶν, πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν μετόπισθεν καὶ τῶν κέντρων πληροφοριῶν τῶν συμμοριτῶν. Τὸ σχέδιον τοῦτο ἐκτελεῖταί μετὰ καταπληκτικῆς ἐπιτυχίας ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἐντὸς μιᾶς νυκτὸς συνελήφθησαν εἰς τὸν Νομὸν Ἀρκαδίας 800 ἐν ὅλῳ ὕποπτοι, οἵτινες ἀμέσως προωθήθησαν εἰς τοὺς τελικοὺς χώρους συγκεντρώσεως.

Οὕτως, οἱ συμμορῖται ἐστερήθησαν τῶν πηγῶν πληροφοριῶν των καὶ τῶν συνεργατῶν των.

Μετὰ τὴν ἀποβίβασιν τῆς ΙΧ Μεραρχίας εἰς Πελοπόννησον οἱ συμμορῖται ἔδωκαν τὴν διαταγὴν κατατμήσεώς των εἰς μικρὰ τμήματα, διὰ τὴν εὐκολωτέραν ἀποφυγὴν τῶν κτυπημάτων. Ἡ τακτικὴ αὕτη ὅμως οὐδόλως τοὺς ὠφέλησεν. Ὁ λαὸς τῆς Πελοποννήσου, ὅστις τοσαῦτα ὑπέφερεν ἐξ αἰτίας τῶν καθαρμάτων τούτων, ἀνεθάρρησε καὶ ἀνετίναξε τὴν τυραννίαν. Οἱ ἀνταρτόπληκτοι τῶν πόλεων τίθενται ἐπὶ κεφαλῆς τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων καὶ καταδιώκουν ἀπηνῶς τὰς κομμουνιστοσυμμορίας. Συνεπικουροῦντος καὶ τοῦ δριμυτάτου χειμῶνος, ὅστις εἶχεν ἐκσπάσει τὸ ἔτος ἐκεῖνο, ἡ θέσις τῶν συμμοριτῶν εἶχε γίνει ἀπελπιστική. Νήστεις, κατεψυγμένοι, ρακένδυτοι καὶ τρισάθλιοι σύρουν τὰ βρωμερά των σαρκία ἀνὰ τὰς χαράδρας, τὰ δάση καὶ τὰ βουνά. Πανταχοῦ ἀνακαλύπτονται καὶ ἐξοντώνονται μετὰ μεγίστης εὐχερείας. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀποκρυβῇ. Τὰ ἴχνη τους ἐπὶ τῆς χιόνος τοὺς προδίδουν. Ἡ κατάρρευσις τοῦ συμμοριτισμοῦ ἐπῆλθε μὲ τόσην ταχύτητα, ὅσην δὲν ἀνέμενέ τις.

Τὸν Φεβρουάριον 1949 ἀποφασίζεται καὶ ἡ διάλυσις τοῦ θρυλικοῦ πλέον καταστάντος Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς καὶ οἱ ἄνδρες μετὰ μακροὺς καὶ κοπιώδεις ἀγῶνας διατίθενται διὰ τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν συνεπτυγμένων Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς. Ὁμοίως καὶ διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν διελύθησαν τὸ 5ον καὶ 15ον Τάγματα Χωροφυλακῆς καὶ τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα.

Διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἀνδρῶν τούτων καὶ πάντων ἐκείνων οἵτινες ἤθελον χρησιμοποιηθῆ διὰ τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς καὶ τὴν συγκρότησιν τῶν ἀποσπασμάτων, συνεστήθη εἰς Στενὸ - Μαντινείας Κέντρον Ἐκπαιδεύσεως ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς. Εἰς τὸ Κέντρον τοῦτο ἐξεπαιδεύθησαν εἰς τὰ ὅπλα ὅλοι οἱ ἄνδρες καὶ κατέστησαν τέλειοι μαχηταί.

Ἡ ἄνοιξις τοῦ ἔτους 1949 ἔφερε καὶ τὸ ἄγγελμα τῆς καταστροφῆς τοῦ συμμοριτισμοῦ τῆς Πελοποννήσου.

Κατόπιν τῆς ἐξοντώσεως τῆς κυρίας μάζης τῶν συμμοριτῶν ἀπεφασίσθη καὶ ἡ ἐπανίδρυσις τῶν συνεπτυγμένων Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς. Αὕτη ἀρχίζει ἀπὸ τὰς Ὑποδιοικήσεις Χωροφυλακῆς.

Ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἐξορμοῦν πρὸς κατάληψιν ὠχυρωμένης θέσεως τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ τοῦ χιονισμένου Πάρνωνος.

Ὠχυρωμένη θέσις συμμοριτῶν, καταληφθεῖσα ὑπὸ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς μετὰ ἐπικὴν ἔφοδον.

Οἱ διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον προοριζόμενοι ἄνδρες ἔχουν ὑποστῆ ἐκπαίδευσιν εἰς τὸ Κέντρον Ἐκπαιδεύσεως Στενοῦ καὶ ὡπλισμένοι μὲ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα αὐτὰ ὅπλα, ἀναχωροῦν διὰ τὰς θέσεις των. Αἱ τὸ πρῶτον ἐπανδρωθεῖσαι Ὑπηρεσίαι ἦσαν οἱ Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς Νεστάνης, Τροπαίων καὶ Λαγκαδίων.

Ἐκ παραλλήλου τὸ Κέντρον Ἐκπαιδεύσεως Στενοῦ συνέχιζεν ἐντατικῶς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν διὰ τὰ ἀποσπάσματα προοριζομένων ἀνδρῶν, ἅτινα ἀπεστέλλοντο εἰς τὰς ἐπανδρουμένας Ὑποδιοικήσεις διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῶν ὑπολειμμάτων τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.

Τὰ ἀποσπάσματα ταῦτα ἦσαν δυνάμεως 30 ἀνδρῶν ὑπὸ ἀξιωματικόν. Ἡ δύναμις πυρὸς τούτων ἦτο πολὺ μεγάλη, διότι διέθεταν 3 ὁπλοπολυβόλα, 3 ἀτομικὰ αὐτόματα, 1 ὅλμον τῶν 80΄΄ καὶ πλῆθος χειροβομβίδων.

Διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῶν ἐν λόγῳ ἀποσπασμάτων ἐπρωτοστάτησεν, ἐπέβλεψε καὶ παρηκολούθησεν ὁ τότε ἀνώτερος διοικητὴς ὑποστράτηγος Τσαταλὸς Εὐθύμιος, ὅστις σοβαρωτάτας ὑπηρεσίας προσέφερε καὶ σπουδαίως συνέβαλε διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς Πελοποννήσου ἀπὸ τῶν ὑπολειμμάτων τῶν συμμοριτῶν. Δεκάδες τοιούτων ἀποσπασμάτων συνεκροτήθησαν, τὰ ὁποῖα ἐπλαισίωσαν ὅλην τὴν ὕπαιθρον χώραν τῆς Διοικήσεως καὶ πολλὰ τῶν ὁποίων μετὰ τὴν ὁλοσχερῆ ἐκκαθάρισιν τῆς ζώνης εὐθύνης των μετεφέρθησαν εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα. Τὰ ὑπὸ τούτων ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν σημαντικά. Καθημερινῶς ἀνεφέροντο ἐξοντώσεις καὶ συλλήψεις συμμοριτῶν, ἀνευρέσεις ἢ κατασχέσεις ὁπλισμοῦ καὶ πυρομαχικῶν καὶ πάσης ἄλλης φύσεως εἰδῶν.

Τὴν 4.3.49 ἓν τοιοῦτον ἀπόσπασμα συνεπλάκη μετὰ 30μελοῦς συμμορίας. Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθησαν 6 συμμορῖται καὶ συνελήφθησαν 2. Ἐκ τοῦ ἀποσπάσματος ἐφονεύθησαν ὁ ὑπενωμοτάρχης Ἀγγουρᾶς Δημήτριος καὶ εἷς ΜΑΥ. Κατεσχέθησαν 4 ὁπλοπολυβόλα καὶ 5 αὐτόματα.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπάνδρωσις τῶν λοιπῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς δὲν ἐβράδυνε πολύ. Εὐθὺς ὡς μία περιοχὴ ἐκκαθαρίζετο ὑπὸ τοῦ ὄγκου τῶν συμμοριτῶν, ἐπηκολούθει ταχεῖα ἀποστολὴ δυνάμεως πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῶν διωκτικῶν δυνάμεων.

Οὕτως ἐπηνδρώθησαν οἱ Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς Καρυταίνης, Ἀσέας, Λεονταρίου, Ἴσαρη, Ἁγίου Πέτρου, Πιάνας, Κοντοβαζαίνης, Δάρα, Βερβένων, Κάψια καὶ Ὑψοῦντος.

Ἡ ἐπιθετικότης τῶν ἀνδρῶν τῶν Ὑπηρεσιῶν τούτων καὶ τῶν ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς ὑπῆρξεν ἀφάνταστος. Ὁσηδήποτε καὶ ἐὰν ἦτο ἡ δύναμις ἐμφανιζομένης συμμορίας, οἱ ἄνδρες Χωροφυλακῆς ἐπετίθεντο. Δεκάδες συμμορῖται ἐξωντώθησαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν πλέον αἱμοχαρῶν φυσιογνωμιῶν. Παντοῦ οἱ ἄνδρες ἡμιλλῶντο τὶς θὰ ἐξοντώσῃ περισσοτέρους κομμουνιστοσυμμορίτας.

Τὸ τρίτον 10ήμερον Ἀπριλίου 1949 παραδίδονται 15 μέλη τῆς συμμορίας Ψυχάρη, ἐκ Χρυσοβιτσίου, ἅτινα παρέχουν τὴν πληροφορίαν ὅτι οἱ ἐναπομείναντες ἀρχηγοὶ τῆς συμμορίας, εὑρισκόμενοι εἰς Μαίναλον, ἀπέστειλον συνδέσμους εἰς ὁλόκληρον τὴν Πελοπόννησον πρὸς σύνδεσίν των μετὰ τῶν ἀποκεκομμένων καὶ διασωθέντων κομμουνιστοσυμμοριτῶν. Ἀποφασίζεται ἡ ἐξερεύνησις τοῦ Μαινάλου πρὸς ἐξουδετέρωσιν καὶ τῆς ἀπειλῆς ταύτης.

Κατὰ τὸ 1 - 10 Μαΐου διάστημα ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς διεξάγεται εὑρείας ἐκτάσεως ἐπιχείρησις. Ἀποτέλεσμα ταύτης ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις 11 ἐκ τῶν ἐναπομεινάντων συμμοριτῶν, ἡ σύλληψις 3 καὶ ὁ ἐξαναγκασμὸς εἰς παρουσίασιν ἑτέρων 5.

Οὕτως ἐναπέμεινε πλέον ὁ καπετὰν Πέρδικας μόνος, οἱ δὲ λοιποὶ ἠναγκάσθησαν νὰ τραποῦν εἰς ἄλλα γνωστότερα αὐτοῖς ἐδάφη, ὅπου ἀργότερον ἐξωντώθησαν.

Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ περίοδον ἐπετεύχθησαν τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα: Ἐξωντώθησαν κομμουνιστοσυμμορῖται 197, συνελήφθησαν 148, καὶ παρουσιάσθησαν 152. Κατεσχέθησαν ἢ ἀνευρέθησαν: Ὅλμοι 4, πολυβόλα 7, ὁπλοπολυβόλα 47, τυφέκια 111, νάρκαι 4, ἀντιαρματικοὶ γρόνθοι 117, ἀσύρματοι 1, τηλέφωνα 5, γραφομηχαναὶ 2 καὶ φυσίγγια πολλαὶ χιλιάδες. Κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα ἐξετοπίσθησαν 152 ἄτομα.

4. Περίοδος ἀπὸ 10 Μαΐου 1949, ἀφ' ἧς ἡ εὐθύνη ἀσφαλείας ἀνετέθη καὶ πάλιν εἰς τὴν Χωροφυλακήν.

Τὴν 28.4.49 ὁ ἀείμνηστος στρατάρχης Παπάγος ἀπεφάσισεν ὅπως, κατόπιν τῶν ἐπιτευχθέντων μέχρι τότε ἄκρως ἱκανοποιητικῶν ἀποτελεσμάτων ἡ εὐθύνη ὁλοκλήρου τῆς Πελοποννήσου ἀνατεθῆ καὶ πάλιν εἰς τὴν Χωροφυλακήν. Ὑπὸ τὴν Χωροφυλακὴν ἐτάχθησαν καὶ τὰ κατὰ τόπους ΤΕΑ διὰ τὴν τακτικήν των χρησιμοποίησιν, πρὸς ἐξόντωσιν τῶν ὑπολοίπων κρυπτομένων συμμοριτῶν καὶ τὴν μὴ ἀναμόλυνσιν τῆς περιοχῆς.

Πράγματι τὴν 10 Μαΐου 1949 ἡ εὐθύνη ἀσφαλείας μετεβιβάσθη ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ εἰς τὴν Χωροφυλακήν. Εἰς τὰ νέα της ἔργα ἡ Χωροφυλακὴ ἐπεδόθη μετ' ἐξαιρετικοῦ ζήλου. Ἵνα δυνηθῆ νὰ ἀνταποκριθῆ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις της, ἀπεφάσισε καὶ τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν συνεπτυγμένων ἔτι Ὑπηρεσιῶν τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς Καστανίτσης, Βαλτεσινίκου, Μαγουλιάνων, Ἁγίου Νικολάου, Διρραχίου, Ἁγίου Ἀνδρέου, Κολλινῶν, Ζατούνης, Βλαχοκερασιᾶς, Βελημαχίου, Λουτρῶν Ἡραίας, Μεσογείου Ἄστρους, Χώρας καὶ Παλούμπας.

Αἱ μόναι Ὑπηρεσίαι αἵτινες ἐβράδυνον ἐπί τινα χρόνον, διότι ἐκεῖ ἡ ἐκκαθάρισις καθυστέρησεν, ἦσαν οἱ Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Λεωνιδίου, Πουλίθρων, Παλαιοχωρίου καὶ Κοσμᾶ.

Μετὰ τὴν ἐπάνδρωσιν καὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν τούτων, ὡλοκληρώθη ἡ ἀνάπτυξις τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς καὶ ἔκτοτε συνέχισαν ἀδιαταράκτως τὸ ἔργον των, ἐπιτυχοῦσαι τὴν ὁλοσχερῆ ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς τῆς Διοικήσεως ἐκ τῶν διασωθέντων καὶ ἀποκρυβέντων κομμουνιστοσυμμοριτῶν.

Τὴν 16.8.49 ἐπετεύχθη ὑπὸ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Μεγαλοπόλεως ἡ ἐξόντωσις καὶ τοῦ διαβοήτου κακούργου Δημητρίου Γιαννακούρου ἢ καπετὰν Πέρδικα.

Οὗτος εἶχε κατορθώσει νὰ παραμείνῃ τελευταῖος εἰς τὸ Μαίναλον, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἦτο

Ἡ κομμουνιστικὴ λαῖλαψ ἐπεσώρευσε παντοίας καταστροφὰς εἰς ὅλην τὴν Ἑλληνικὴν ὕπαιθρον. Σκηναὶ ὡς ἡ ἀνωτέρω, ἐπιστροφῆς εἰς πυρπολυθεῖσαν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν οἰκίαν, ἦσαν καθημεριναὶ εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴν περίοδον 1946-1949.

Συμμορῖται αἰχμαλωτισθέντες ὑπὸ δυνάμεως Χωροφυλακῆς, κατὰ τὴν διάρκειαν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἐπιστρέφουν εἰς τὰς ἑστίας των. Πολλοὶ τούτων, νέα παιδιά, εἶχον παρασυρθῆ ὑπὸ τῶν ἀπατηλῶν συνθημάτων τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ εἶχον ἐνταχθῆ εἰς συμμορίας.

δυνατὸν νὰ δημιουργηθοῦν αἱ προϋποθέσεις ἑνὸς τετάρτου πλέον γύρου.

Οὕτως τὸ ὀνομαστὸν ἐκ τῆς Μυθολογίας Μαίναλον, αἱ χαράδραι τοῦ ὁποίου κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἀντήχουν ἀπὸ τὸν γλυκύλαλον αὐλὸν τοῦ Πανός, μετὰ ὁλόκληρον 10ετίαν, ἔπαυσε νὰ κρύπτῃ τοὺς αἱμοχαρεῖς καὶ ἀρνησιπάτριδας κομμουνιστάς.

Ὁ Πάρνων ὅμως ἐξηκολούθει νὰ κρύπτῃ διαφεύγοντας τὸν πέλεκυν τῆς Δικαιοσύνης ἐγκληματίας. Ἐκεῖ ἕδρα 3μελὴς κομμουνιστοσυμμορία, ἥτις ἀπέφευγεν ἐπιμελῶς τὴν δίωξιν.

Τὴν 29.7.50 ἀνεκαλύφθη τὸ κρησφύγετόν της καὶ κατεδιώχθη ἀπηνῶς, κατώρθωσε δὲ νὰ διαφύγῃ εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Σπάρτης. Ἐκεῖ ὅμως δὲν ἐφάνη τόσον τυχηρά. Ἐγένετο ἀντιληπτὴ ὑπὸ τῶν διωκτικῶν ἀποσπασμάτων καὶ κατόπιν συμπλοκῆς ἐφονεύθησαν δύο μέλη. Ὁ τρίτος φεύγων τὴν δίωξιν κατώρθωσε νὰ φθάσῃ μέχρι Ναυπλίου, ὅπου ἀνεγνωρίσθη καὶ συνελήφθη.

Διὰ τῆς ἐξοντώσεως καὶ τούτων, (καταλήγει ἡ ἔκθεσις Καρυώτη) ἐξέλιπε παντελῶς τὸ μίασμα τοῦ συμμοριτισμοῦ ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Διοικήσεως καὶ ἔκλεισεν ὁ κατὰ τοῦ ἐνόπλου κομμουνισμοῦ ἀγὼν τῆς Χωροφυλακῆς, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ἐγράφησαν σελίδες ἀφθάστου ἡρωισμοῦ, αἵτινες λαμπρύνουν τὴν δαφνοστεφῆ Ἱστορίαν τοῦ ἡρωικοῦ Σώματος τῆς Χωροφυλακῆς, τοῦ ἀγωνιζομένου ὑπὲρ τῆς νομιμότητος ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους».

13. ΤΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ 4ου ΛΟΧΟΥ ΕΙΣ ΠΑΡΝΩΝΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ
Ταξιαρχία Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου
Γραφεῖον IIον
Ἀριθ. Πρωτ. 6/1/1ιστ.

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 26 Ἀπριλίου 1947

Πρὸς
Τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως
Ἀθήνας

«Περὶ τοῦ συμβάντος ἀτυχήματος εἰς τὸν 4ον Λόχον τοῦ 16ου Τάγματος Χωροφυλακῆς»

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω ὅτι,

Ἐθεωρήθη ἐπιβεβλημένη ἐπιχείρησις κατὰ τῶν ὁρμητηρίων τοῦ συγκροτήματος συμμοριῶν Πάρνωνος, ἀποτελουμένου ἐκ τεσσάρων ὠργανωμένων λόχων δυνάμεως 350 περίπου ἀνδρῶν καλῶς ἐξωπλισμένων καὶ ἐνεργούντων ἀναλόγως τῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν, πότε διὰ τοῦ συνόλου τῶν δυνάμεών των καὶ πότε διὰ μεμονωμένων λόχων.

Οἱ λόχοι Χωροφυλακῆς εἰς μεγάλην ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν καὶ ἀραιότητα, μικρὰν δὲ ἀριθμοῦντες ἕκαστος δύναμιν, δὲν δύνανται νὰ δράσωσιν ἀποτελεσματικῶς κατὰ τῶν συμμοριῶν τούτων, ἐν ᾧ αὗται, χρησιμοποιοῦσαι τὸν ὅλον ὄγκον τῆς δυνάμεώς των, δημιουργοῦσι σοβαρὸν κίνδυνον καὶ ἀπειλὴν κατὰ τῶν λόχων. Οἱ λόχοι εἶναι ἑπόμενον νὰ εἶναι διστακτικοὶ καὶ περιορίζονται μᾶλλον εἰς ἀμυντικὰ μέτρα, διαρκῶς ἐκφράζοντες τὰς παντοίας ἀνησυχίας των καὶ ζητοῦντες ἐνίσχυσιν πρὸς ἄμυναν. Τὸ ὅλον ζήτημα ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν περιστάσεων νὰ μεταβληθῇ.

Καταπληκτικῆς ἀκριβείας πληροφορίαι ἑνὸς τμήματος ἡμῶν ἔφερον, ὅτι τὸ σύνολον τῶν συμμοριῶν θὰ ἦτο συγκεντρωμένον εἰς τὰ ὁρμητήριά του τὴν 20ὴν λήγοντος μηνός. Αἱ συμμορίαι οὐδέποτε ἀπεμακρύνθησαν ἐκ Πάρνωνος καὶ τὰ ὁρμητήριά των εἶναι ἡ περιοχὴ Βερροίας - Τζιτζίνων Μούσγας. Ὁ ὑποστράτηγος Κετσέας εἶχεν ἤδη γνῶσιν καὶ εἶχε διατάξει μίαν ἐπιχείρησιν διὰ μικρᾶς δυνάμεως, ἡ ὁποία διεκόπη, κατόπιν γενομένης συγκρούσεως εἰς Μεγάλην Βρύσην τὴν 6ην τρέχοντος μηνός, καθ' ἣν ἀπωλέσθησαν πέντε χωροφύλακες καὶ ἑπτὰ συμμορῖται, μὲ τὴν αἰτιολογίαν, ὅτι ἀπητοῦντο μεγάλαι δυνάμεις διὰ νὰ εἰσδύσωσι μέχρι τῆς Μούσγας λόγῳ τοῦ δασώδους καὶ ὀχυροῦ τῶν ἐδαφῶν.

Ἡ ἐπιχείρησις ἡμῶν ἐσχεδιάσθη καὶ ἐξετελέσθη συμφώνως πρὸς κοινοποιηθεῖσαν ἤδη ὑμῖν διαταγὴν ἐπιχειρήσεως καὶ διὰ δυνάμεως ὀκτὼ λόχων Χωροφυλακῆς καὶ Μ.Α.Δ. Ἡ ἐπιχείρησις ἐπιτυγχάνουσα, ὡς ἔδει διὰ τῶν ληφθέντων μέτρων, θὰ ἐπέφερε τὴν ἐξόντωσιν μεγάλου μέρους τῶν ἀνταρτῶν καὶ τὴν διάλυσιν τῶν ὑπολοίπων τοῦ συγκροτήματος Πάρνωνος.

Δυστυχῶς ἐγένοντο σφάλματα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν. Ὁ 4ος Λόχος τοῦ 16ου Τάγματος, ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Παναγέαν, ἀρχικῶς δὲν ἠκολούθησε τὴν προδιαγραφεῖσαν διὰ τὴν διαταγῆς ὅδευσιν, ἀλλὰ τὴν ἰδίαν, δι' ἧς καὶ ἐπανερχόμενος ἐνεκλωβίσθη ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν καὶ κατεστράφη. Ἡ γνώμη τῶν ἄλλων τμημάτων εἶναι, ὅτι οἱ συμμορῖται διέρρευσαν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἰδίου Λόχου μὴ καταλαβόντος τὰς καταλλήλους θέσεις καὶ μὴ ἀποκρύψαντος τὰς κινήσεις του. Πάντως ἡ συμμορία διέφυγε πρὸς νότον, ἤτοι μὲ κατεύθυνσιν τῆς ὁποίας ὁ ἀποκλεισμὸς εἶχεν ἀνατεθῆ εἰς τὸν Λόχον τοῦτον. Ἀνευρέθη ὁ καταυλισμὸς τῶν ἀνταρτῶν μετὰ πλείστων ἐφοδίων καὶ δὴ ὑπὸ τμήματος τοῦ Λόχου Μπρατίστα μεταξὺ Μούσγας καὶ ὑψώματος 1703 εἰς θέσιν «Λυκορράχη» Μούσγας, ἀνευρέθησαν δὲ ἐντὸς ἐκκλησίας κειμένης ὑπεράνω τῶν Τζιτζίνων ποσότης φακῶν καὶ ἐνδυμασίαι γυναικεῖαι πολυτελείας καὶ διάφορα ἄλλα εἴδη ρουχισμοῦ, προφανῶς προερχόμενα ἐξ Ἀμερικῆς, ὀγδοήκοντα ὀκάδες σάπωνος, ἑκατὸν ὀκάδες σίτου, δέκα ὀκάδες ζάχαρι, 100 ὀκά-

δες ἐλαίου καὶ χίλιαι ὀκάδες γεωμήλων. Εἰς τὸν μεταξὺ Τζιτζίνας καὶ Σταματήρας χῶρον ἀνευρέθησαν πολλὰ κλινοσκεπάσματα. Εἰς τὸ ὕψωμα 1703 ἀνευρέθησαν ὑπὸ τοῦ Λόχου τοῦ ὑπομοιράρχου Παναγέα εἰς θέσιν «Καταφύγια» Μπελαλίστρας περὶ τὰς ἑκατὸν καλύβας, 200 κλινοσκεπάσματα ἐγχώρια, ἑκατὸν ἐρίφια καὶ τράγοι ἐσφαγμένοι, 70 ὀκάδες ζαχάρεως, 100 ὀκάδες ἐλαίου, 50 ὀκάδες σάπωνος, ἑπτὰ ἡμίονοι, εἷς ὄνος, 300 ὀκάδες ἀλεύρου, εἴδη ὑποδηματοποιίας, εἴδη καφενείου, διάφορα ἀνδρικά, γυναικεῖα καὶ παιδικὰ εἴδη ρουχισμοῦ, ἐργαλεῖα πλεκτικῆς, μία ραπτομηχανή, ἓν τηλέφωνον, διάφορα εἴδη ἑστιάσεως, διάφορα εἴδη ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, διάφορα εἴδη νοσοκομείου, διάφορα εἴδη μαγειρικῶν σκευῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ πέντε μεγάλοι λέβητες, ἑπτὰ πηλίκια χωροφυλάκων, μία παλαιὰ διαταγὴ ἐπιθέσεως κατὰ τῆς Σπάρτης, 200 ὀκάδες γεωμήλων.

Εἰς θέσιν «Κουκούρου Βαθειὰ» ἀνευρέθησαν ὑπο τμημάτων ΜΑΥ πολλαὶ καλύβαι ἀνταρτῶν καὶ ἑκατοντάδες φθειριόντων κλινοσκεπασμάτων. Πρὸς τὴν ὁδὸν Τζιτζίνων - Μούσγας ἀνευρέθησαν εἰς διάφορα σημεῖα φυλάκια συμμοριτῶν μετὰ πολυβολείων καὶ κλινοσκεπασμάτων, πρὸς δὲ μικροὶ λέβητες ἐκ λευκοσιδήρου καὶ ἴχνη καταφανῆ ἐσφαγμένων ζώων.

Πάντα τ' ἀνωτέρω, πλὴν εἰδῶν τινων παραληφθέντων ὑπὸ τῶν τμημάτων κατεστράφησαν διὰ πυρός. Ὁ καταυλισμὸς ἐγκατελείφθη ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν βεβιασμένως, ἀφ' οὗ εὑρέθησαν ἐκεῖ καὶ περὶ τὰ ἑκατὸν σφάγια ἐσφαγμένα.

Ἀντελήφθην ἐκ τοῦ λόγου τούτου ὅτι ἡ συμμορία εὑρίσκετο εἰς τὴν ἰδίαν ἐκεῖ περιοχὴν καὶ μὴ ἔχων μετὰ τοῦ ἐπικεφαλῆς τῆς ἐπιχειρήσεως ταγματάρχου Φίτσιου ἐπαφήν, λόγῳ βλάβης τοῦ ἀσυρμάτου του, ἐπέστησα διὰ τοῦ ἀσυρμάτου τὴν προσοχὴν τῶν τμημάτων μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ διαβιβάσωσιν εἰς τὸν ἀνωτέρω ταγματάρχην τὴν διαταγήν μου, ὅπως ἐξερευνηθῇ ἐπιμελῶς ἡ περιοχή.

Τὴν 2.30' ὥραν τῆς 22ας τρέχοντος ὁ 4ος Λόχος ἐκινήθη πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὴν βάσιν του. Εἶχε διαταχθῆ παρὰ τοῦ ταγματάρχου Φίτσιου ὅπως ἀκολουθήσῃ τὴν ὑπὸ τῆς διαταγῆς προδιαγραφεῖσαν ὅδευσιν, οὖσαν ἀσφαλεστέραν, ἀλλ' ὁ διοικητὴς τοῦ Λόχου προυτίμησε τὴν ἰδίαν, δι' ἧς εἶχεν ἀνέλθει, διότι ἦτο περισσότερον βατή, ἀλλὰ μὲ πολλὰς χαράδρας. Ὑπῆρξαν ἀντιρρήσεις τῶν ὑφισταμένων του μέχρι τῶν χωροφυλάκων, ἀκριβῶς διὰ νὰ μὴ διέλθωσι διὰ τῆς στενωποῦ, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνεκλωβίσθη καὶ κατεστράφη ὁ Λόχος, ἀλλ' ὁ διοικητὴς ἐπέμεινε. Διασωθέντες χωροφύλακες ὁμιλοῦσι περὶ τούτου. Ὁ διασωθεὶς χωροφύλαξ Γραμμένος, ἔχων γνῶσιν τῆς τακτικῆς τῶν ἀνταρτῶν, ὡς προϋπηρετήσας εἰς ἐθνικὰς ὁμάδας ἀνταρτῶν, εἶπεν: «οἱ ἀντάρται ἦσαν ἐδῶ καὶ ἔφυγαν, θὰ μᾶς περιμένουν κάπου παρακάτω. Ἐγὼ κ. ὑπομοίραρχε λέγω νὰ πᾶμε ἀπὸ ἐκεῖ», ἐννοῶν δρομολόγιον διὰ τῆς περιοχῆς Κοσμᾶ.

Ὁ ἀνθυπασπιστὴς Μαυρουλέας προέτεινε δρομολόγιον ἀριστερώτερον, ὥστε νὰ διήρχοντο ἔξω τῆς στενωποῦ. Ἀλλὰ ὁ ὑπομοίραρχος ἀπήντησεν «ἐδῶ τώρα γύρω εἶναι τόσοι λόχοι, αὐτῶν δὲν τοὺς κρατοῦν τὰ πόδια τώρα» καὶ μὲ τὴν γνώμην ὅτι οἱ συμμορῖται εἶχον διαλυθῆ διέταξε

Μοίραρχος Γεώργιος Παναγέας τοῦ Παναγιώτου. Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1904 εἰς Ἀθήνας. Ἐφονεύθη τὴν 22.4.1947 εἰς θέσιν «Ἀμπέλια» Ἀγριάνων-Λακωνίας, μαχόμενος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

νὰ ἀκολουθήσῃ ὁ Λόχος τὴν ὅδευσιν ἡ ὁποία ἦγαγεν εἰς τὴν στενωπόν. Ἡ στενωπὸς εἶχεν ἄνοιγμα πλέον τῶν χιλίων μέτρων μὲ ὁμαλὸν καὶ πεδινὸν ἔδαφος εἰς τὸ μέσον καὶ μῆκος περίπου δύο χιλιομέτρων. Ὅλος ὁ Λόχος εἰσῆλθεν εἰς τὴν στενωπὸν μὲ πλαγιοφυλακὰς ἑκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ, ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ πεδινοῦ ἐδάφους καὶ οὐχὶ τῶν ὑπερκειμένων λόφων. Τὴν 3.30' μ.μ. ὥραν τῆς ἰδίας ἡμέρας ἤρχισαν οἱ συμμορῖται νὰ βάλλωσι διὰ πολυβόλων ἐξ ὅλων τῶν πέριξ ὑψωμάτων, προξενοῦντες φθορὰν εἰς τοὺς ἄνδρας τοῦ Λόχου, οἱ ὁποῖοι ἠμύνθησαν προκαλυπτόμενοι εἰς μάνδρας ἀμπέλων ἐκεῖ καὶ συνεχῶς ὑφιστάμενοι ἀπωλείας μέχρι τῆς 8ης περίπου μετὰ μεσημβρίαν ὥρας, ὅτε ἐξαντλουμένων καὶ τῶν πυρομαχικῶν τῶν ἀνδρῶν καὶ ἐξασθενήσαντος τοῦ πυρὸς τῶν ἀμυνομένων, οἱ συμμορῖται δι' ὅλου τοῦ ὄγκου αὐτῶν κατήρχοντο ἐν ἀλαλαγμοῖς ἐκ τῶν ὑψωμάτων καὶ ἐπέπιπτον κατ' αὐτῶν φονεύοντες τοὺς βαρέως τραυματίας τοὺς μὴ δυναμένους νὰ κινηθῶσι καὶ αἰχμαλωτίζοντες ἄλλους ἐλαφρότερον τραυματισμένους καὶ τοὺς ἐπιζῶντας ὑγιεῖς, ἐν ὅλῳ 38, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ὑπομοίραρχος Παναγέας τραυματίας εἰς τὸν μηρόν. Οἱ συλληφθέντες εἰσήχθησαν εἰς πλησίον ἐξωκκλήσιον στενωτάτου χώρου καὶ ἐκεῖ ἐφονεύθησαν διὰ ριπῶν πολυβόλων καὶ χειροβομβίδων.

Ἐκεῖ ἦτο καὶ ὁ ὑπομοίραρχος Παναγέας, τοῦ ὁποίου ὅμως τὸ πτῶμα δὲν ἀνευρέθη. Μεταξὺ τῶν 38 τούτων δύο ἐπέζησαν τραυματίαι καὶ διεσώθησαν, μετὰ τὴν ἀποχώρη-

σιν τῶν συμμοριτῶν, διὰ νὰ περιγράψωσι τὴν τραγωδίαν τοῦ θανάτου τῶν γενναίων τούτων ἀνδρῶν τοῦ Σώματος.

Οἱ ἄνδρες τοῦ Λόχου τούτου ἠμύνθησαν γενναίως. Ὁ χωροφύλαξ Ἀναστασόπουλος ἐπικειμένης τῆς συλλήψεώς του καὶ ἀφοῦ ἐξέλιπε πᾶσα ἐλπὶς διασώσεως, ἐξύβρισε τοὺς πλησιάζοντας συμμορίτας ὡς προδότας, Βουλγάρους, ἐγκληματίας καὶ ηὐτοκτόνησε διὰ τοῦ περιστρόφου του.

Ἄνδρες τινὲς ἄλλοι τραυματίαι καὶ ἄλλοι αἰχμάλωτοι, εἰς μίαν ἀπέλπιδα προσπάθειαν ἐπέτυχον νὰ διασωθῶσιν, ἐπωφελούμενοι τοῦ σκότους. Ἦσαν αὐτοὶ εἷς ἀνθυπασπιστὴς καὶ δέκα τρεῖς ὁπλῖται, ἐξ ὧν οἱ δέκα τραυματίαι. Ἡ ὑπόλοιπος δύναμις τοῦ Λόχου, ἤτοι δύο ἀξιωματικοὶ καὶ ἑβδομήκοντα ἓξ ὁπλῖται ἐφονεύθησαν.

Αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ τραγικὴ μοῖρα τῶν ἀνδρῶν τοῦ 4ου Λόχου. Αἰτία, σφάλματα τοῦ ὑπομοιράρχου Παναγέα, ὅτι ἠκολούθησεν ὅδευσιν ὄχι τὴν διαταχθεῖσαν κἂν ἢ ἄλλην κατάλληλον, καὶ ὅτι κατὰ τὴν ὅδευσιν αὐτὴν δὲν ἔλαβε τὰ κατάλληλα μέτρα κατοπτεύσεως καὶ πλαγιοφυλάξεως, ὑποκύπτων εἰς τὴν πεπλανημένην γνώμην του, ὅτι οἱ συμμορῖται εἶχον διασκορπισθῆ. Σφάλμα βαρύ, ἀλλὰ σφάλμα. Ἐπίσης, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης οὐδεμία διαταγὴ ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τοῦ Λόχου. Ἴσως ὑφ' ἃς συνθήκας εὑρέθη, ὑπὸ τὸ πῦρ τῶν πολυβόλων καὶ μὲ τοὺς ἄνδρας κατεσπαρμένους ἐπὶ μεγάλου μήκους, δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ μετάδοσις διαταγῆς, διότι καὶ ὁ ἀνθυπασπιστὴς Μαυρουλέας μαχόμενος εἰς τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν ἐζήτησε νὰ ἐπαναληφθῇ διαδοχικῶς πρὸς τὰ ὄπισθεν αἴτησίς του νὰ ἀποσταλῇ ὁ ὅλμος, ἀλλ' ἡ φωνὴ δὲν ἔφθασεν ὅπου ἔδει.

Εἰς ἀπόστασιν δύο καὶ πλέον ὡρῶν ἀριστερὰ εἰς θέσιν Σταματήρα, ὁ 1ος Λόχος τοῦ ἰδίου Τάγματος ὑπὸ τὸν μοίραρχον Πρασσᾶν, ἤκουσε τὸν θόρυβον τῆς μάχης καὶ ἀνέφερεν ἡμῖν διὰ τοῦ ἀσυρμάτου. Διετάξαμεν ὅπως σπεύσῃ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν, ἀλλὰ δὲν ἐπετεύχθη ἐπαφὴ διὰ τοῦ ἀσυρμάτου καὶ ἡ διαταγὴ ἡμῶν δὲν μετεδόθη. Ὁ ἐν λόγῳ μοίραρχος ὤφειλε καὶ ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας νὰ σπεύσῃ, ἀλλ' εἶχεν ἀποστείλει διμοιρίαν του πρὸς ἐξερεύνησιν περιοχῆς τινος καὶ ἀνέμεινε τὴν ἐπάνοδόν της, ὅτε δὲ ἐκείνη ἐπανῆλθε περὶ ὥραν 5.39΄ μ.μ. ἠκούοντο ἀσθενῆ καὶ πλέον ἀπομεμακρυσμένα τὰ πυρὰ καὶ μάλιστα ἀνέφερεν ἡμῖν, ὅτι ἡ μάχη ἔπαυσε τὴν 5.30΄ μ.μ. ὥραν. Τοῦτο ὠφείλετο εἰς τὸ ὅτι οἱ συμμορῖται ἐξήντλουν τὰ πυρομαχικά των καὶ ἔκαμνον οἰκονομίαν αὐτῶν. Δὲν δύναμαι νὰ καταλογίσω ἐπὶ τοῦ παρόντος εὐθύνας εἰς τὸν ἐν λόγῳ μοίραρχον, ἐκτὸς ἂν ἤθελε προκύψῃ τοιαύτη ἐκ τῆς διαταχθείσης προανακρίσεως.

Ὁ ἀσύρματος τοῦ Λόχου κατεστράφη ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν κατὰ διαταγὴν τοῦ λοχαγοῦ των, καθ' ἃ καταθέτουσιν οἱ διασωθέντες, ὁ δὲ μοναδικὸς ὅλμος δύο ἰντσῶν διεσώθη ὑπὸ τοῦ ὁλμιστοῦ χωροφύλακος διαφυγόντος τὴν τελευταίαν στιγμήν. Οἱ συμμορῖται ἐνισχύθησαν διὰ τοῦ λοιποῦ ὁπλισμοῦ τοῦ Λόχου καὶ τῶν στολῶν καὶ χλαινῶν τῶν ἀνδρῶν καὶ πολλῶν φυσιγγίων πολυβόλων. Τῶν συμμοριτῶν αἱ ἀπώλειαι φαίνεται νὰ εἶναι σημαντικαί, παρ' ὅλον ὅτι κατεῖχον πλεονεκτικὰς θέσεις.

Εἰς κυκλοφορήσασαν κομμουνιστικὴν προκήρυξιν παραδέχονται οὗτοι ἓξ νεκροὺς καὶ δέκα ἓξ τραυματίας, ἀλλὰ χωροφύλακες αἰχμαλωτισθέντες καὶ διαφυγόντες ἀντελήφθησαν ἐκ συζητήσεων τῶν συμμοριτῶν μεταξύ των, ὅτι οἱ συμμορῖται ἔσχον τριάκοντα νεκροὺς καὶ ἑξήκοντα πέντε τραυματίας.

Τὸ ἀτύχημα εἶχεν ἀντίκτυπον ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν ἀνδρῶν. Ἀπαιτοῦνται ἐνισχύσεις σοβαραὶ τόσον διὰ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἠθικοῦ τῶν ἀνδρῶν, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως γενικώτερον.

Αἱ συμμορίαι ἀνεζητήθησαν διὰ τριῶν λόχων, ἀλλὰ δὲν ἀνευρέθησαν. Συνέπεσεν ἡ ἀναχώρησις ἐντεῦθεν τοῦ 616ου Τάγματος καὶ ἐκ τούτου καὶ ἄλλων λόγων τοιαύτη ἐπῆλθε μείωσις τῆς δυνάμεως, ὥστε γενικωτέρα ἐνέργεια νὰ μὴ εἶναι δυνατὴ πρὸ τῆς τακτοποιήσεως τῆς δυνάμεως.

Οἱ συμμορῖται ἐπανῆλθον εἰς τὴν ἰδίαν περιοχὴν τῶν συνήθων ὁρμητηρίων αὐτῶν, ὅπου προσβολή των διὰ μικρῶν δυνάμεων δὲν εἶναι δυνατή.

Συνημμένως ὑποβάλλω κατάστασιν ὀνομαστικὴν τῶν φονευθέντων ἀνδρῶν καὶ ὁμοίαν τῶν τραυματισθέντων μὲ πλήρη τὰ στοιχεῖα αὐτῶν.

Ὡς πρὸς τὰς ἀπονεμητέας ἠθικὰς ἀμοιβὰς ἐπιφυλάσσομαι νὰ ὑποβάλω τὰς προτάσεις μου, μετὰ τὸ πέρας τῆς διαταχθείσης καὶ ἐνεργουμένης προανακρίσεως».

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ταξιαρχίας
ΓΡΗΓ. ΔΗΜΟΥΛΑΣ

14. ΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΘΕΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΑΙΓΙΟΥ

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

Ἀριθ. Δ.Υ. Αἴγιον τῇ 26 Φεβρουαρίου 1948

Ὁ Περιοδεύων Ἀνώτερος Διοικητὴς
Χωροφυλακῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος

Πρὸς

Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως Γραφεῖον Ἀσφαλείας
Ἀθῆνας

«Περὶ τῆς λαβούσης χώραν ἐπιθέσεως τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῆς πόλεως Αἰγίου».

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν ἐν συνεχείᾳ προηγουμένων τηλεγραφικῶν ἀναφορῶν μου ν' ἀναφέρω, ὅτι τὴν 23ην ὀδεύοντος μηνὸς καὶ ὥραν 20.30΄ ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Αἰγίου μοίραρχος Πρασσᾶς Δημοσθένης ἔσχε τὴν πληροφορίαν, ὅτι ἐπὶ τοῦ Παναχαϊκοῦ καὶ μεταξὺ τῶν χωρίων Κουνινὰ καὶ Δάφναι ὑπάρχει συμμοριακὸν συγκρότημα, μεγάλης δυνάμεως, τοῦ ὁποίου ἀσφαλῶς πρόθεσις θὰ ἦτο κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην καὶ τὴν ἐπομένην ἡ ἐπίθεσις κατὰ τῆς πόλεως Αἰγίου.

Ἀπὸ πολλῶν μηνῶν καὶ κατόπιν διαταγῶν εἶχε γίνει σχέδιον ἀμύνης τῆς πόλεως. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτου καὶ τῆς δυνάμεως τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐξ 120 ἀνδρῶν, διέταξεν ἀμέσως τὴν πλήρη ἐπάνδρωσιν τῶν ἐξωτερικῶν φυλακίων καὶ ἐκ παραλλήλου κατένειμε τὴν ὑπόλοιπον δύναμιν ἐσωτερικῶς ἐν τῇ πόλει εἰς διάφορα σημεῖα καὶ εἰς τὸ κατάστημα τῆς Ὑποδιοικήσεως. Ὁμοίως διέταξε τοὺς ἀξιωματικούς του, ὅπως ἐποπτεύσωσι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν του.

Περὶ ὥραν 21.30', ἀφοῦ ἐπέστρεψαν οἱ ἀξιωματικοί του καὶ τοῦ ἀνέφερον τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν του, παραλαβὼν τὸν χωροφύλακα Μπουλούμπασην Δημήτριον, ἐξῆλθε τῆς Ὑποδιοικήσεως, ἵνα ἐπιθεωρήσῃ αὐτοπροσώπως καὶ ἀντιληφθῇ τὴν κατάστασιν. Μετὰ ταῦτα εἰσῆλθεν εἰς ἑστιατόριον, ἵνα δειπνήσῃ. Περὶ ὥραν 22.10' εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ κέντρου τῆς πόλεως ἐρρίπτοντο πυροβολισμοὶ καὶ ἐκ παραλλήλου προσεβάλλοντο τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια.

Ἅμα τῷ ἀκούσματι τῶν πυροβολισμῶν ὁ ἄνω μοίραρχος ἐπεχείρησε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ἑστιατορίου, ἀλλ' εἰς τὴν ὁδὸν εὑρίσκοντο ἄνδρες φέροντες χακὶ στολὰς καὶ ἠρώτησε τούτους τί εἶναι καὶ τί συμβαίνει, ἔλαβε δὲ παρὰ τούτων τὴν ἀπάντησιν ποιὸς εἶσαι ἐσύ· εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ ὅτι ἦτο ὁ μοίραρχος ἐρρίφθη χειροβομβὶς κατ' αὐτοῦ ἀλλὰ ἄνευ ἀποτελέσματος· προσεπάθησε τότε νὰ ἐξέλθῃ ἐξ ἄλλης πλευρᾶς, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ εὑρέθη ἀντιμέτωπος ἄλλης ὁμάδος ἥτις ἐπυροβόλησε τοῦτον δι' αὐτομάτων ὅπλων καὶ τὸν ἐτραυμάτισεν εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, συγχρόνως δὲ ὁ μοίραρχος ἐξεκένωσε τὸ πιστόλιόν του κατ' αὐτῶν καὶ ἐπέφερε σύγχυσιν εἰς τοὺς συμμορίτας καὶ οὕτω δὲν ἠδυνήθη μὲν νὰ ἐξέλθῃ, ἀλλὰ κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ καὶ νὰ παραμείνῃ μετὰ τοῦ χωροφύλακος εἰς παρακειμένην αὐλήν, διότι δὲν ἦτο δυνατὸν πλέον νὰ μεταβῇ εἰς τὸ κατάστημα τῆς Ὑποδιοικήσεως, ἐπειδὴ οἱ συμμορῖται εὑρίσκοντο ἐντὸς τοῦ κέντρου τῆς πόλεως καὶ ἔβαλλον καταιγιστικῶς κατὰ τοῦ Α' Ἀστυνομικοῦ Τμήματος.

Ἄλλαι ὁμάδες συμμοριτῶν εἶχον κατορθώσει κρυφίως νὰ εἰσέλθουν εἰς διαφόρους οἰκίας ὁμοφρόνων των, τῇ βοηθείᾳ τούτων, καὶ εἰδικῶς εἰς τοιαύτας γύρωθεν τοῦ Ἀστυνομικοῦ καταστήματος ἀφ' ἑσπέρας, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ ἐβάλλετο καὶ τὸ κατάστημα τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς, μὲ τὸν σκοπὸν ν' ἀποκλεισθῇ καὶ νὰ ἐξοντωθῇ ἡ Χωροφυλακή.

Ἅμα τῷ ἀκούσματι τῶν πυροβολισμῶν, ὁ ὑπενωμοτάρχης Φούντζουλας Θεόδωρος, αὐτοβούλως καὶ μόνος ἐξῆλθε τοῦ Ἀστυνομικοῦ καταστήματος μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἀνεύρῃ τὸν μοίραρχον καὶ τὸν ἐνισχύσῃ, δυστυχῶς ὅμως βληθεὶς ἐξ οἰκίας πλησίον τοῦ Ἀστυνομικοῦ καταστήματος ἐφονεύθη. Τότε ὁ ὑπομοίραρχος Δημητρακούλιας Νικόλαος μετὰ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ Πετράκου Νικολάου καὶ δύο ὁπλιτῶν παραλαβόντες ὁπλοπολυβόλον ἐξῆλθον τοῦ περιβόλου τοῦ καταστήματος, ἵνα ἐξουδετερώσουν τὴν ὁμάδα τῶν κομμουνιστῶν ἥτις εὑρίσκετο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Παναγοπούλου (κομμουνιστοῦ), ἐξ ἧς ἐβλήθη ὁ ὑπενωμοτάρχης. Πλησιάσαντες ταύτην ἔβαλλον κατ' αὐτῆς πλὴν ἐβλήθησαν διὰ δραστικωτάτων πυρῶν ἐξ ὧν τραυματίζεται βαρύτατα ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Πετράκος Νικόλαος, ὅστις ὑπέκυψε μετέπειτα, καὶ ὁ πολυβολητὴς χωροφύλαξ Γρίβας Κωνσταντῖνος. Τότε ὁ ὑπομοίραρχος μετὰ τῶν δύο ὁπλιτῶν ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ εἰς τὸ πλησιέστερον πολυβολεῖον τῆς Ὑποδιοικήσεως, καθ' ὅσον τὸ ὁπλοπολυβόλον ἔπαθεν ἐμπλοκὴν καὶ ἠχρηστεύθη. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ μάχη ἐγενικεύθη, διότι οἱ συμμορῖται ἐπετίθεντο τόσον κατὰ τῶν ἐξωτερικῶν φυλακίων τῆς πόλεως, ὅσον καὶ τῶν ἐσωτερικῶν τοιούτων. Ἑτέρα ὁμὰς συμμοριτῶν ἐκ 50 ἀνδρῶν κατώρθωσε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ἐκ τοῦ βορειοδυτικοῦ μέρους ταύτης, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἐπιδοθῇ εἰς λεηλασίαν, ὡς καὶ εἰς ἀντεκδικήσεις κατὰ πολιτῶν καὶ πυρπολήσεις οἰκιῶν καὶ καταστημάτων.

Οὕτως, ἐνῷ ἡ Ὑποδιοίκησις ἐβάλλετο ἐκ διαφόρων σημείων, ὁμὰς τούτων φέρουσα βενζίνην μετέβη εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν, ἵνα πυρπολήσῃ ταύτην, ἡ ὁμὰς ὅμως αὕτη βληθεῖσα ἔκ τινος φυλακίου ἔσχε τρεῖς νεκροὺς καὶ οὕτω παρητήθη τοῦ σκοποῦ της. Ἑτέρα ὁμὰς παραλαβοῦσα βενζίνην καὶ αὕτη μὲ σκοπὸν νὰ πυρπολήσῃ, βληθεῖσα ἐκ τοῦ φυλακίου τοῦ Γυμνασίου, ἔσχε δύο τραυματίας καὶ παρητήθη τοῦ σκοποῦ της. Ἄλλη ὁμὰς προσεπάθησε νὰ καταλάβῃ τὸ Ταχυδρομεῖον, πλὴν λόγῳ τῆς ἀντιστάσεως ὑπεχώρησεν, ἀφοῦ προηγουμένως ὁ χωροφύλαξ Φασουλῆς ἐλθὼν εἰς χεῖρας μετὰ συμμορίτου κατώρθωσε νὰ τοῦ ἀποσπάσῃ τὸ αὐτόματόν του, συστήματος Τόμσον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶναι ἀναγεγραμμένη ἡ λέξις «Χαρῖτος». Ἄλλαι ὁμάδες συμμοριτῶν κατώρθωσαν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, ἐξ ἧς ἀφήρεσαν δύο γραφομηχανάς, χωρὶς νὰ κατορθώσουν νὰ παραλάβουν χρήματα, ὁμοίως διέρρηξαν τὸ ὑποδηματοποιεῖον τοῦ Σταματοπούλου καὶ παρέλαβον 25 ζεύγη ἀρβυλῶν, ὁμοίως καὶ τὸ καπνοπωλεῖον τοῦ Στραβοσκιάδη ἐκ τοῦ ὁποίου ἀφήρεσαν ποσότητα σιγαρέττων. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, κατὰ τὰς ἐντὸς τῆς πόλεως συγκρούσεις ἐφονεύθη παρὰ συμμοριτῶν ὁ Νικόλαος Πατεράκης, ἐθνικόφρων τῆς ὁμάδος ΤΟΔ, ὅστις ἀλληλοπυροβοληθεὶς μετὰ συμμορίτου ἐφόνευσε μὲν τὸν συμμορίτην, ἀλλ' ἐφονεύθη καὶ οὗτος. Ἐπίσης ἐφονεύθησαν ἐντὸς τῶν οἰκιῶν ὁ ἰδιώτης Νικόλαος Τζωρτζᾶς τῶν ὁμάδων ΤΟΔ καὶ ἡ σύζυγός του Τριάς, ἥτις ἐσφάγη παρὰ τῶν συμμοριτῶν, ἐπίσης οἱ ἐθνικόφρονες Χρῆστος Κατσιμπούρης καὶ ὁ υἱός του Σπυρίδων ἐτῶν 13 καὶ ἡ Ἀσήμω Τσεκούρα. Εἰς τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκιά μας ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Μητροβιένης Μιχαήλ, ἔκ τινος παρακειμένης οἰκίας.

Περὶ ὥραν 22.30' ἡ Ὑποδιοίκησις ἀνέφερεν εἰς τὸν ὑποφαινόμενον τηλεφωνικῶς τὴν ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῆς πόλεως Αἰγίου καὶ ὅτι ἡ τύχη τοῦ διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως ἠγνοεῖτο, διότι εὑρισκόμενος ἐν τῇ πόλει δὲν εἶχεν ἐπιστρέψει εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν καὶ ὅτι τὴν διεύθυνσιν τῆς ἀμύνης εἶχεν ἀναλάβει ὁ ὑπομοίραρχος Δημητρακούλιας Νικόλαος. Ἀμέσως διέταξα νὰ συγκεντρωθῇ ἡ δύναμις τοῦ Ἐπιτελείου, ὡς μὴ ἔχων ἑτέραν, ἵνα ἀποσταλῇ εἰς ἐνίσχυσιν τῶν μαχομένων καὶ ἐκ παραλλήλου ἀνέφερον εἰς τὸ Στρατηγεῖον Τριπόλεως καὶ εἰς τὸ τοιοῦτον Πύργου. Ἐκτὸς τῶν ἐγγράφων, τηλεφωνικῶς ἀνεζήτησα καὶ ἀνεῦρον ἐν Πύργῳ τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν Ἀχαΐας - Ἠλείας συνταγματάρχην Πα-

ναγιωτόπουλον, εἰς ὃν ἐγνώρισα τηλεφωνικῶς, τὰ περὶ τῆς προσβολῆς καὶ ἀμέσως μὲ παρεκάλεσεν, ὅπως προσωπικῶς διατάξω τὸν ἀντισυνταγματάρχην Ροῦσσον, διοικητὴν τοῦ Τάγματος ἐκπαιδεύσεως, ἵνα κατὰ διαταγήν του κινήσῃ ἀμέσως δύο λόχους, ἐξ ὧν τὸν μὲν ἕνα ν' ἀποστείλῃ σιδηροδρομικῶς, τὸν δὲ ἄλλον δι' αὐτοκινήτων. Ἀμέσως ἐπεκοινώνησα τηλεφωνικῶς μὲ τὸ Τάγμα καὶ διέταξα τὸν ἀξιωματικὸν τῆς ὑπηρεσίας ὅπως ἀνευρεθῇ ὁ ἄνω ἀντισυνταγματάρχης διότι τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν εὑρίσκετο εἰς τὸν στρατῶνα καὶ συγχρόνως ἀπέστειλα ἀξιωματικόν μου δι' αὐτοκινήτου, ἵνα ἀναζητήσῃ τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἐκ παραλλήλου διέταξα τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμάρχην, ἵνα ἑτοιμάσῃ ἁμαξοστοιχίαν ἢ ὠτομοτρίς, πρὸς ἐπιβίβασιν τοῦ λόχου. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἐπεκοινώνησα ἀμέσως μετὰ τοῦ διοικητοῦ τῆς Ναυτικῆς Διοικήσεως Πατρῶν ἀντιπλοιάρχου Κιοσὲ καὶ παρεκάλεσα τοῦτον, ὅπως ἀποστείλῃ πολεμικὸν καὶ ἐνισχύσῃ διὰ πυροβολικοῦ τοὺς μαχομένους. Πράγματι ὁ ἄνω ἀντιπλοίαρχος μοὶ ἐγνώρισεν ὅτι τὸ περιπολικὸν εὑρίσκετο πλησίον καὶ τὸ διέταξε νὰ πλεύσῃ πρὸς Αἴγιον. Συγχρόνως μὲ παρεκάλεσεν, ὅπως ἐπικοινωνήσω μετὰ τοῦ Αἰγίου καὶ μᾶς ἀναφέρουν τὰ μέρη εἰς ἃ δέον νὰ βάλῃ τὸ περιπολικόν. Πράγματι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν ἐπεκοινώνουν τηλεφωνικῶς καὶ μετεβίβαζα εἰς Ναυτικὴν Διοίκησιν τὰς θέσεις εἰς ἃς δέον νὰ βάλῃ καὶ ἔβαλε τὸ πυροβολικὸν τοῦ περιπολικοῦ.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἀντιπλοίαρχος Κιοσὲς μοὶ ἐγνώρισεν ὅτι θ' ἀποστείλῃ καὶ ἕτερον περιπολικὸν εἰς Αἴγιον. Τότε τὸν παρεκάλεσα νὰ παραλάβῃ τὴν ἑτοιμασθεῖσαν δύναμιν τοῦ Ἐπιτελείου μου, ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Μπογάνην διὰ τὸ ταχύτερον καὶ ἀσφαλέστερον τῆς μεταφορᾶς. Οὕτω τὴν 23.10' ἀνεχώρησεν ἡ ἄνω δύναμις καὶ ἔφθασεν εἰς Αἴγιον τὴν 1.20' πρωινήν. Ἡ ἀπόβασις ἐπερατώθη τὴν 2.20' πρωινὴν καὶ τοῦτο διότι ἔδει προηγουμένως νὰ προσανατολισθῶσι καὶ διότι ὑπῆρχε μία μόνον μικρὰ λέμβος, ἥτις παρελάμβανε τέσσαρας ἄνδρας μόνον. Μετὰ τὴν ἀπόβασιν ὁ ταγματάρχης Μπογάνης παρέλαβε τοὺς ἄνδρας του, ἠκροβόλισε τούτους καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, φθάσας μέχρι τῆς Ὑποδιοικήσεως. Καθ' ὁδὸν ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ ἐβλήθη παρ' ὁμάδος συμμοριτῶν, ἀλλὰ ἀντιπυροβολήσασα τούτους ἐπροχώρησεν. Ἐν τῷ μεταξὺ κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀποβάσεως ὁ ὑπομοίραρχος Δημητρακούλιας Νικόλαος, μοὶ ἐτηλεφώνησεν ὅτι ἡ ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν ἤρχισε καμπτομένη καὶ οἱ πυροβολισμοὶ εἶναι μᾶλλον ἀραιοὶ ἐν τῇ πόλει, ἐξακολουθοῦν ὅμως πυκνοὶ εἰς τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια. Τότε διέταξα τοῦτον νὰ ἐνεργήσῃ ἀμέσως ἐκκαθάρισιν τοῦ κέντρου τῆς πόλεως καὶ τοῦ ἐγνώρισα ὅτι ἀπεβιβάσθη ὁ ταγματάρχης Μπογάνης. Πράγματι ἐξετέλεσε τὴν ἐντολὴν ταύτην ὁ ἄνω ὑπομοίραρχος καὶ ὅτε ἔφθασεν εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς ὁ ταγματάρχης Μπογάνης εἶχεν ἀρχίσει ἡ ἐκκαθάρισις τῆς πόλεως καὶ εἶχον συλληφθῆ 7 κομμουνισταί, ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἀπέκρυψαν τοὺς συμμορίτας εἰς τὰς οἰκίας των.

Περὶ ὥραν 4ην πρωινήν, ὅτε μοὶ ἀνεφέρθη ὅτι ἀποχωροῦν οἱ συμμορῖται, διέταξα νὰ περιφραχθῶσιν αἱ ἔξοδοι τῆς πόλεως, ν' ἀπαγορευθῇ ἡ κυκλοφορία μέχρι νεωτέρας διαταγῆς μου καὶ νὰ γίνῃ πλήρης ἐκκαθάρισις τῆς πόλεως ἐκ τῶν συμμοριτῶν καὶ τῶν συνεργατῶν των καὶ παντὸς ὑπόπτου, πρᾶγμα ὅπερ καὶ ἐγένετο. Ὁ ἀντισυνταγματάρχης Ροῦσσος ἀνευρεθεὶς προσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον καὶ τοῦ ἐγνώρισαν τὴν ἄνω διαταγήν, περὶ τῆς ἀποστολῆς δύο λόχων, τοῦ ἑνὸς σιδηροδρομικῶς καὶ τοῦ ἑτέρου δι' αὐτοκινήτων καὶ ὅτι ἡ ἁμαξοστοιχία ἐν τῷ μεταξὺ ἑτοιμάζεται. Τότε μοὶ ἀνέφερεν ὅτι προτιμᾷ διὰ λόγους ἀσφαλείας τὴν διὰ θαλάσσης μεταφοράν, ὁπότε ἐζήτησα τὸν ναυτικὸν διοικητὴν καὶ οὗτος προθύμως ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀντισυνταγματάρχου ἓν ἀποβατικὸν σκάφος. Ἐκ παραλλήλου ἀπέστειλα τὰ αὐτοκίνητα τῆς Ἀνωτέρας εἰς τὸ τάγμα καὶ μετέφερον τοὺς λόχους καὶ περὶ ὥραν 1ην πρωινὴν ἀνεχώρησεν ἡ διλοχία δι' Αἴγιον, ἔνθα ἔφθασε τὴν 3.30' πρωινήν. Τὴν ἀναχώρησιν τῆς δυνάμεως ἐγνώρισα εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν, ὅπως συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ τμήματος τούτου. Ἡ διλοχία ἀπεβιβάσθη μετὰ τὴν 4.30' ὥραν. Ἐπειδὴ κατόπιν τῶν σχετικῶν διαταγῶν τὴν δίωξιν τῶν συμμοριτῶν ἔχει ἀναλάβει ὁ Στρατός, διὰ διαταγῆς μου ἔθεσα ἅπασαν τὴν δύναμιν Αἰγίου ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Ρούσσου διὰ τὸ ἑνιαῖον καὶ συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν. Ἐν τῷ μεταξὺ κατέφθασεν εἰς Αἴγιον πεζῇ καὶ δύναμις ἐκ τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς Ἀκράτας καὶ Πλατάνου, κατόπιν διαταγῆς μου, ἥτις συνετελέσθη τὴν 5.30' πρωινὴν καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἀνεχώρησε καὶ ὁ ὑποφαινόμενος ὁδικῶς πλέον δι' Αἴγιον, ἔνθα ἔφθασε περὶ ὥραν 8.30' πρωινήν. Ἅμα τῇ ἀφίξει μου ἀνεῦρον τὸν ἀντισυνταγματάρχην Ροῦσσον εἰς τὴν παραλίαν καὶ μοῦ εἶπεν ὅτι τὸν μὲν ἕνα λόχον τὸν ἔχει προωθήσει εἰς τὴν πόλιν καὶ συνεργάζεται μετὰ τῆς Χωροφυλακῆς, τὸν δὲ ἕτερον ἐκράτησεν εἰς τὴν παραλίαν. Ἀνήλθομεν εἰς Αἴγιον καὶ ἐκεῖ μὲ παρεκάλεσε νὰ θέσω εἰς τὴν διάθεσίν του αὐτοκίνητα πρὸς μεταφορὰν δυνάμεώς του εἰς χωρίον Δάφνας, ἵνα διώξῃ τὰς συμμορίας. Πράγματι παρεχωρήθησαν τὰ αἰτηθέντα αὐτοκίνητα καὶ ἐκίνησε τὰς δυνάμεις του. Ποῦ ἐκινήθησαν καὶ πρὸς ποίας κατευθύνσεις δὲν γνωρίζω. Τὰς απογευματινὰς ὥρας μοὶ ἐγνώρισεν ὅτι αἱ πληροφορίαι τὰς ὁποίας ἔχει τὸν ἀναγκάζουν νὰ μεταβάλῃ σχέδιον ἐνεργείας καὶ νὰ κινηθῇ ἐξ ἄλλης κατευθύνσεως, τῆς Χαλανδρίτσης, ἕνα δὲ τμῆμα Χωροφυλακῆς ἔστω καὶ 15 ἀνδρῶν, νὰ κινηθῇ θεαματικῶς ἐξ Αἰγίου μέχρι Κουνινῶν καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ ἑσπέρας.

Τοῦ ἐγνώρισα ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ κινηθῇ ἕνα τοιοῦτον μικρὸν τμῆμα καὶ κατόπιν τῆς ἐπιμονῆς μου ἄφησε μίαν διμοιρίαν τὴν ὁποίαν ἐνίσχυσα δι' 26 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Μακρινιώτην Νικόλαον.

Τὸ μικτὸν τοῦτο τμῆμα μὲ ἐντολὰς τοῦ ἀντισυνταγματάρχου ἐκινήθη χθὲς τὴν πρωίαν καὶ ἔφθασεν εἰς θέσιν Λόπεσι περιφερείας Κουνινῶν καὶ ἐπέστρεψε χθὲς τὸ ἑσπέρας. Ἐνήργησε διαφόρους ἐρεύνας εἰς τὰ διάφορα χωρία καὶ καθ' ὁδὸν ἀνεῦρε 3 νωποὺς τάφους, εἰς οὓς εἶχον ταφῆ 4 νεκροὶ συμμορῖται ἐκ τῶν μαχῶν τοῦ Αἰγίου.

Δὲν παραλείπω ν' ἀναφέρω, ὅτι τὰ τμήματα τοῦ Στρατοῦ τὰ κινηθέντα ἐκ Χαλανδρίτσης ἐνισχύθησαν καὶ δι'

"Αποψις πόλεως Αἰγίου. Ἐναντίον τῆς πόλεως ἐπετέθησαν ἰσχυρὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα τὴν 23.2.1948. Χάρις εἰς τὴν αὐτοθυσίαν καὶ τὸν ἡρωισμὸν τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ Στρατοῦ, οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν μὲ σοβαρωτάτας ἀπωλείας.

ἑτέρων δυνάμεων Χωροφυλακῆς τῆς Χαλανδρίτσης.

Ἡ ἐκκαθάρισις τῆς πόλεως Αἰγίου ἐκ τῶν συνεργασθέντων μετὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐπικινδύνων κομμουνιστῶν ἔληξε τὴν μεσημβρίαν, ὁπότε καὶ ἐπετράπη ἡ κυκλοφορία τῶν πολιτῶν. Συνελήφθησαν περὶ τοὺς 114, ἀλλὰ τελικῶς ἐκρατήθησαν 17, οἵτινες παραπέμπονται μετὰ δικογραφίας εἰς τὸ Στρατοδικεῖον καὶ 97 διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀσφαλείας πρὸς ἐκτόπισιν. Ὁμοίως χθὲς ἐνηργήθησαν καὶ ἕτεραι συλλήψεις, ἐξ ὧν 31 θὰ παραπεμφθῶσιν καὶ οὗτοι εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀσφαλείας.

Ἐκ τῆς γενομένης ἀνακρίσεως καὶ καταθέσεως τῶν χωρικῶν, ὡς καὶ τῶν θετικῶν πληροφοριῶν, ἡ ἐπιτεθεῖσα συμμορία ἦτο ἄνω τῶν 200 ἀνδρῶν, μὲ ἀρχηγοὺς τοὺς Κατσικόπουλον ἢ καπετὰν Βελιά, Ζαχαριὰν καὶ Νικήταν καὶ ὅτι διεπιστώθησαν 26 νεκροὶ ἐκ τῶν συμμοριτῶν, δὲν δύναται ὅμως νὰ ἐξακριβωθῇ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν τραυματιῶν, ὅστις φαίνεται ὅτι εἶναι ἀρκετὰ σοβαρός. Εἰδικῶς οἱ συμμορῖται ἔσχον σοβαρωτάτας ἀπωλείας ὑπὸ τῶν ἐξωτερικῶν φυλακίων τῆς πόλεως, ἔνθα οἱ ἄρτι καταταγέντες ἄνευ θητείας χωροφύλακες τῆς διλοχίας. Ἐπὶ τετράωρον οἱ συμμορῖται ἐπετίθεντο συνεχῶς καὶ μετὰ μανίας, ἀλλὰ ἅπασαι αἱ ἐπιθέσεις των συνετρίβοντο. Αἱ θέσεις των ἀνευρέθησαν πλήρεις αἱμάτων. Κατὰ τὰς μάχας ταύτας ἐφονεύθη καὶ ὁ χωροφύλαξ Μητροβιένης Μιχαήλ, ὅστις ἀνήκει εἰς τὴν διμοιρίαν τοῦ ἱερέως Φραγκούλη, καταταγέντος μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἐνωμοτάρχου. Οὗτος ἐφονεύθη ἐκ τῆς παρακειμένης τοῦ φυλακίου οἰκίας, ὁ δὲ φονεύσας τοῦτον εἶναι κομμουνιστὴς ἐκ τῶν ἐν Αἰγίῳ βοηθησάντων, ὅστις καὶ συνελήφθη.

Δὲν παραλείπω νὰ ἐξάρω τὸν ἡρωισμὸν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν τῶν τε ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς, οἵτινες εἰς τὰς προσκλήσεις τῶν συμμοριτῶν νὰ παραδοθῶσιν ἀπήντων δι' ᾀσμάτων πατριωτικῶν καὶ τῶν λέξεων «πίσω Βούλγαροι».

Ὁμοίως ἐκ τῆς γενομένης ἀνακρίσεως ἐπὶ τῶν θετικῶν πληροφοριῶν, καταδεικνύεται ὅτι ὁ σκοπὸς τῶν συμμοριτῶν ἦτο : 1. Ἡ γενικὴ λεηλασία τῆς πόλεως, 2. Ἡ ἀφαίρεσις χρημάτων ἐκ τῶν Τραπεζῶν, 3. Ἡ πυρπόλησις τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης καὶ τῶν Δημοσίων Καταστημάτων,

διὰ προπαγανδιστικοὺς λόγους καὶ 4. Ἡ μείωσις τοῦ ἠθικοῦ τῶν πολιτῶν, ἵνα μὴ συγκροτηθῇ ἡ διλοχία Χωροφυλακῆς.

Οὕτως, ἡ αὐτοθυσία τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, διέσωσε τὴν πόλιν καὶ τὸν πληθυσμὸν ἐκ τῆς λεηλασίας, πυρπολήσεως καὶ σφαγῆς καὶ ἐκ παραλλήλου ἔδωσε καὶ νέον μάθημα πατριωτισμοῦ εἰς τοὺς ἐχθροὺς τῆς Πατρίδος.

Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἐξάρω τὴν συμβολὴν τῆς Ναυτικῆς Διοικήσεως, τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ναυτῶν, τῶν ὁποίων ἡ προθυμία, ἡ ταχύτης κινήσεων, ἡ δραστηριότης καὶ ἡ ἀκατάβλητος θέλησις καὶ ἡ ἐνίσχυσις, ἥτις μᾶς ἐδόθη τόσον διὰ τοῦ πυροβολικοῦ, ὅσον καὶ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν δυνάμεων, ἀποτελοῦν τίτλον τιμῆς διὰ τὸ Βασιλικὸν Ναυτικόν, τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ἄνδρας του καὶ εἰδικῶς ἐξαίρω τὸν διοικητὴν τῆς Ναυτικῆς Διοικήσεως ἀντιπλοίαρχον Κιοσέν, ὅστις διέταξε καὶ παρηκολούθησε τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἄνω.

Κατὰ τὰς μάχας ἐτραυματίσθησαν οἱ: 1. Μοίραρχος Πρασσᾶς Δημοσθένης, 2. Ἐνωμοτάρχης Χαραλαμπόπουλος Σπυρίδων. Χωροφύλακες: 1. Δημητρόπουλος Ἀνδρέας, 2. Γρίβας Κων., 3. Σέτος Χαράλαμπος, 4. Μίαρης Κων., 5. Φραγκούλης Νικόλαος καὶ ὁ ἰδιώτης Πᾶνος Σουφλῆς, τῶν ὁμάδων τοῦ ΤΟΔ.

Οἱ συμμορῖται ἔκαμον πολλῶν αὐτομάτων χρῆσιν, ὡς καὶ ἑνὸς ἢ δύο ἰταλικῶν ὅλμων.

Ἡ κηδεία τῶν φονευθέντων ἐγένετο ἐνταῦθα χθές, τῇ συμμετοχῇ ἁπάντων τῶν κατοίκων τῆς πόλεως, πλὴν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ Πετράκου καὶ ὑπενωμοτάρχου Φούτζουλα, τῶν ὁποίων τὰ πτώματα παρελήφθησαν παρὰ τῶν συγγενῶν των παρακαλεσάντων πρὸς τοῦτο, ἵνα ἐπιτρέψωμεν τὴν μεταφοράν των εἰς τὰ χωρία των. Ὡς καὶ ἄνω ἀναφέρω τὴν δίωξιν ἀνέλαβεν ὁ Στρατός, εἰς ὃν διέθεσα καὶ ὅσας ἠδυνάμην δυνάμεις Χωροφυλακῆς. Τέλος, τὴν πρωίαν τῆς ἡμέρας τῆς ἐπιθέσεως, ἐκινήθη ἡ Ἀεροπορία, ἥτις ἐπολυβόλησε τούτους μεταξὺ τῶν χωρίων Κουνινᾶς καὶ Ἀραχώβης».

Ἀνώτερος Διοικητὴς
Κ. ΚΑΤΣΑΜΠΗΣ
Συνταγματάρχης Χωροφυλακῆς

15. Η ΗΡΩΙΚΗ ΕΞΟΔΟΣ ΤΩΝ ΑΝΔΡΩΝ ΤΗΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΤΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ
Α.Δ.Χ. Δυτικῆς Ἑλλάδος
Γραφεῖον Ἀσφαλείας
Ἀριθ. Πρωτ. 7/53/38 ΟΜΑ

Ἐν Πάτραις τῇ 11ῃ Ἰουλίου 1948

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΗ

Πρὸς
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ
Γενικὴν Διεύθυνσιν Χωροφυλακῆς
Ἀθήνας

«Ἐπὶ τῶν δημοσιευθεισῶν εἰς τὸν τύπον δηλώσεων τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Στρατοῦ ἀντιστρατήγου Παπαδοπούλου Κωνσταντίνου σχετικῶν μὲ τὰ γεγονότα Χαλανδρίτσης».

«Λαμβάνω τὴν τιμήν, ἐν συνεχείᾳ τῆς ταὐταρίθμου /380 Μ τῆς 9.7.1948 ὁμοίας μου, ν' ἀναφέρω ὅτι εἰς τὸν σημερινὸν ἡμερήσιον τύπον τῶν Πατρῶν ἀναγράφονται δηλώσεις τοῦ ἀφιχθέντος ἐνταῦθα ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ, ἀντιστρατήγου Παπαδοπούλου Κωνσταντίνου, δι' ὧν χαρακτηρίζεται ὡς ἀτυχὴς ἡ ἡρωικὴ ἔξοδος τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς τῆς φρουρᾶς Χαλανδρίτσης καὶ οὕτω πως ἐπιρρίπτεται ἓν εἶδος ἐπικρίσεως εἰς τοὺς ἐνδόξους νεκρούς.

Εἶμαι ὑποχρεωμένος, κατόπιν τῶν ἄνω, ὡς ἄμεσος ἡγήτωρ τῶν ἡρωικῶν μου ἀνδρῶν, νὰ ἀναφέρω ὅτι ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἐθρηνούσαμεν θύματα, δὲν θὰ ἐγένετο ἡ ἡρωικὴ ἔξοδος τῶν ἀνδρῶν καὶ οἱ συμμορῖται θὰ ὑφίσταντο ἄνευ προηγουμένου πανωλεθρίαν καὶ θὰ διελύετο ὁριστικῶς διὰ τῆς μάχης τῆς Χαλανδρίτσης τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα Πελοποννήσου, καὶ τοῦτο διότι εἰς τὴν μάχην τῆς Χαλανδρίτσης εἶχον λάβει μέρος τὰ σπουδαιότερα συγκροτήματα τῶν συμμοριτῶν Πελοποννήσου, ἂν ἐγένετο ἐκμετάλλευσις τῶν παρασχεθεισῶν παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας μου καὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς ἐν γένει εἰς τὰς ἁρμοδίας Στρατιωτικὰς Ἀρχὰς πληροφοριῶν καὶ ἐκινοῦντο ἀπὸ τῆς προηγουμένης τῆς ἡμέρας τῆς ἐπιθέσεως τὰ στρατιωτικὰ τμήματα, ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίου ἐκ τῶν προτέρων καταρτιζομένου ἤ, τοὐλάχιστον, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκινήθησαν τὴν προηγουμένην, νὰ εἶχον ἐκδοθῆ διαταγαί, ὥστε τὰ τμήματα νὰ ἦσαν ἕτοιμα πρὸς ἀναχώρησιν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν καὶ νὰ εἶχον ἐξευρεθῆ τὰ μέσα κινήσεως τούτων.

Τὰ συμμοριακὰ Συγκροτήματα μετὰ τοῦ ἐπιτελείου τοῦ ἀρχηγείου Πελοποννήσου εὑρίσκοντο παρὰ τὸ χωρίον Δεμέστιχα. Δὲν συνεκεντρώθησαν ἐκεῖ χάριν ἀναψυχῆς. Εἶχον ὡρισμένας ἐντολάς, τὰς ὁποίας καὶ θὰ ἐξετέλουν.

Τὸ χωρίον Δεμέστιχα ἀπέχει ἐκ Χαλανδρίτσης περὶ τὰς 4 ὥρας καὶ ἄλλας 4 ἐκ Πατρῶν καὶ 8 ἐξ Αἰγίου, ἤτοι ἠπειλοῦντο καὶ αὗται αἱ Πάτραι.

Τὸ μαχητικώτερον τμῆμα Στρατοῦ εἶναι τὸ 618 Τάγμα μὲ ἐμπειροπολέμους ἄνδρας, μὲ ὑπέροχον διοικητὴν καὶ βαρύτατον ὁπλισμόν. Τὸ Τάγμα τοῦτο εἶχε κατανεμηθῆ μεταξὺ Αἰγίου καὶ Ἀμαλιάδος.

Ἔδει ὅθεν νὰ ἐκινεῖτο ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἡ τριλοχία ἐξ Ἀμαλιάδος εἰς Πάτρας καὶ ἡ διλοχία Αἰγίου νὰ ἦτο τοὐλάχιστον ἑτοίμη πρὸς ἐκκίνησιν, μὲ ἐξευρεμένα τὰ μέσα κινήσεως.

Οὕτως, ἀντὶ νὰ ἐκδοθῶσιν αἱ διαταγαὶ κινήσεως τῶν τμημάτων τούτων μετὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἐπιθέσεως καὶ νὰ ἀφιχθῶσιν εἰς Πάτρας, τὸ μὲν τμῆμα Αἰγίου περὶ τὴν πρωινὴν ὥραν, τὸ δὲ τοιοῦτον Ἀμαλιάδος τὴν 16ην ὥραν, θὰ εὑρίσκωντο ταῦτα ἐνταῦθα ἀπὸ πρωίας καὶ ἀντὶ νὰ ἀπεστέλλοντο πρὸς ἐνίσχυσιν εἰς λόχος ἀπειροπολέμων στρατιωτῶν τοῦ ἐνταῦθα Τάγματος Μακρονήσου, στερούμενος καὶ βαρέος ὁπλισμοῦ, μετὰ τῶν τεθωρακισμένων καὶ 20 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς τοῦ Ἐπιτελείου μου, ἅτινα τμήματα καὶ ἐπολέμησαν ἡρωικώτατα καὶ ἅτινα καὶ ταῦτα ἀνεχώρησαν ἐντεῦθεν μόλις τὴν 8ην πρωινὴν ὥραν, νὰ ἀπεστέλλετο ἀμέσως τὸ ἄνω Τάγμα, ὅπερ, μὲ τὸν ἄρτιον ὁπλισμὸν ὃν διέθετε, θὰ ἀνέτρεπε συντομώτερον τὰς ἐνέδρας καθ' ὁδὸν καὶ θὰ ἔφθανεν εἰς Χαλανδρίτσαν τοὐλάχιστον 4 ὥρας πρὸ τῆς ἡρωικῆς ἐξόδου.

Οὕτω θὰ κατεφέρετο συντριπτικὸν πλῆγμα κατὰ τῶν συμμοριτῶν τῆς Πελοποννήσου καὶ ἐκ παραλλήλου δὲν θὰ ἐγένετο ἡ ἡρωικὴ ἔξοδος τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ δὲν θὰ ἐθρήνει ἡ Χωροφυλακὴ τόσον μεγάλον ἀριθμὸν θυμάτων της».

Ὁ Ἀνώτερος Διοικητὴς
ΚΩΝ. ΚΑΤΣΑΜΠΗΣ
Συνταγματάρχης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ
Διοίκησις Χωροφυλακῆς Ἀχαΐας
Γραφεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας
Ἀριθ. Πρωτ. 48/214/3ζ Ἐν Πάτραις τῇ 8η Ἰουλίου 1948

Πρὸς
Τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς
Δυτικῆς Ἑλλάδος
Ἐνταῦθα

«Περὶ τῆς λαβούσης χώραν ἐπιθέσεως συμμοριακῶν συγκροτημάτων κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς καὶ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης τὴν 5.7.1948».

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἀναφέρω ὑμῖν τὰ κάτωθι, σχετικῶς μὲ τὰς συνθήκας ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν ἡ ἐν περιλήψει ἐπίθεσις.

Ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς καὶ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης ἀπετελεῖτο ἐκ 36 μονίμων ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀνθυπομοίραρχος Παπαδόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Χρήστου διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως, καὶ 32 ἄνευ θητείας ὁπλιτῶν τοῦ Δημοσυντηρήτου Τάγματος Α.Θ.Χ. Πατρῶν, οἵτινες ὑπήγοντο ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τῆς Ὑποδιοικήσεως, ἤτοι συνολικῶς ἐξ 68 ἀνδρῶν. Ἡ δύναμις αὕτη διέθετεν ὁπλισμὸν 12 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, ἰσάριθμα αὐτόματα Τόμσον καὶ 1 ὅλμον τῶν 2 ἰντσῶν, καθὼς καὶ ἀσύρματον.

Οἱ 68 ἄνδρες οὗτοι διετίθεντο παρὰ τοῦ διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως ταύτης δι' ἐπάνδρωσιν τῶν ἕνδεκα πολυβολείων, τὰ ὁποῖα εἶχον κατασκευασθῆ ἐκ μπετὸν καὶ εὑρίσκοντο ἐντὸς καὶ εἰς τὰς παρυφὰς τῆς κωμοπόλεως, καθὼς καὶ διὰ τὴν φρούρησιν τοῦ οἰκήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὀχυρωθῆ διὰ σάκκων πλήρων ἄμμου καὶ τὰ παράθυρα τούτου εἶχον κτισθῆ διὰ τείχους ἱκανοῦ πάχους. Ἐπίσης, πέριξ τῆς κωμοπόλεως εἶχε τοποθετηθῆ ἀγκαθωτὸν συρματόπλεγμα καὶ ἐχῖνοι ἐκ τοῦ ἰδίου συρματοπλέγματος, εἰς τὰς πλέον δὲ ἐπικινδύνους θέσεις εἶχε τοποθετηθῆ διπλῆ καὶ τριπλῆ σειρὰ τοιούτου συρματοπλέγματος. Οἱ ἄνδρες τῶν πολυβολείων παρέμενον μονίμως εἰς αὐτά, καθ' ὅλην τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ἀνδρῶν εὑρισκομένων εἰς τὰς θέσεις των ἐξεδηλώθη τὴν 5ην ὥραν τῆς 5.7.48 ἐπίθεσις ληστοσυμμοριτῶν, ἀγνώστου κατ' ἀρχὰς ἀριθμοῦ, κατὰ τῶν θέσεων τῶν ἡμετέρων, οἵτινες, κατώρθωσαν νὰ πλησιάσουν ταύτας λόγῳ τῆς διαμορφώσεως τοῦ πέριξ ἐδάφους, τὸ ὁποῖον τυγχάνει ὀρεινὸν καὶ δασῶδες.

Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς, ἂν καὶ λόγῳ τῆς ἀκαταλλήλου καὶ ἀπροσδοκήτου ὥρας, καθ' ἣν ἐξεδηλώθη ἡ ἐναντίον των ἐπίθεσις, κατώρθωσαν νὰ εὑρεθῶσιν ἀμέσως ἕτοιμοι εἰς τὰς θέσεις των καὶ νὰ ἀντιμετωπίσωσιν τοὺς ἐναντίον των ἐπερχομένους συμμορίτας, οἱ ὁποῖοι ἀπ' ἀρχῆς δὲν εἶχον ἐκδηλώσει ὁλόκληρον τὴν δύναμίν των.

Ἐφ' ὅσον ὅμως παρήρχετο ἡ ὥρα, οἱ ληστοσυμμορῖται, ὄντες πολλαπλάσιοι τῶν ἡμετέρων, ἤσκουν σοβαρὰν πίεσιν κατ' αὐτῶν, καίτοι δὲ ὑφίσταντο σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς τὰς τάξεις των ἐκ τῶν εὐστόχων πυρῶν τῶν ἡμετέρων, ἀψηφοῦντες ταύτας ἐπέπιπτον κατὰ μάζας ἐναντίον των.

Ὡς διεπίστωσεν ὁ ὑποφαινόμενος ἐκ τῆς ἐπιτοπίου μεταβάσεώς του εἰς Χαλανδρίτσαν τὴν ἰδίαν ἡμέραν μετὰ τῶν σταλεισῶν ἐνισχύσεων Πεζικοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, οἱ ἐπιτεθέντες ἐναντίον τῆς Χαλανδρίτσης ληστοσυμμορῖται ἀνήρχοντο εἰς 1.200 περίπου, ἀπετελοῦντο δὲ ἐκ τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων Ἀχαΐας, Ἠλείας, Πάρνωνος, Ταϋγέτου καὶ Ἀρκαδίας, μὲ ἐπικεφαλῆς τοὺς ἀρχισυμμορίτας, Κονταλώνην, Πέρδικαν, Ζαχαριάν, Βρεττάκον, Ξυδέαν, Νικήταν καὶ ἄλλους.

Ἅμα τῇ ἐκδηλώσει τῆς ἐναντίον τῆς Χαλανδρίτσης ἐπιθέσεως τῶν συμμοριτῶν, τόσον ἡ Διοίκησίς μου ὅσον καὶ ὁ ὑποδιοικητὴς ὑμῶν ἀντισυνταγματάρχης Χανιώτης εἰδοποίησαν τὸν διοικητὴν τοῦ ἐνταῦθα Τ.Σ.Ε.Π. συνταγματάρχην Παναγιωτόπουλον, ὁ ὁποῖος κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τοῦ διοικητοῦ τοῦ ἐνταῦθα ΚΒΕΠ διέταξε δύο λόχους τούτου ὅπως, μετὰ τοῦ ἐνταῦθα οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων, ἐπιβιβαζόμενοι αὐτοκινήτων σπεύσωσι πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μαχομένων ἐν Χαλανδρίτσῃ. Ὁ ὑποφαινόμενος παραλαβὼν δύναμιν 20 ὁπλιτῶν μετὰ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Σαφάκα Γερασίμου ἐκ τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰ Ἐπιτελεῖα τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως καὶ Διοικήσεως Χωροφυλακῆς, καθ' ὅτι οὐδεμία ἄλλη δύναμις Χωροφυλακῆς ὑπῆρχεν ἐνταῦθα, μετέβη εἰς τοὺς ἐνταῦθα στρατῶνας τοῦ Πεζικοῦ, ἵνα μετὰ τῶν ἀνωτέρω λόχων σπεύσῃ καὶ οὗτος πρὸς Χαλανδρίτσαν διὰ τὸν ἀνωτέρω σκοπόν.

Ἀπὸ τοὺς στρατῶνας τοῦ ἐνταῦθα ΚΒΕΠ ἐξεκινήσαμεν περὶ ὥραν 8ην μόνον μὲ ἕναν λόχον Στρατοῦ, τὸν οὐλαμὸν τεθωρακισμένων, καὶ τὴν ἀνωτέρω ὑπὸ τὰς διαταγάς μου δύναμιν Χωροφυλακῆς, καθότι ἐλλείψει μεταφορικῶν μέσων ὁ ἕτερος λόχος Πεζικοῦ θὰ ἤρχετο μετέπειτα πρὸς συνάντησίν μας, καθ' ὁδὸν πρὸς Χαλανδρίτσαν.

Μόλις ἐφθάσαμεν εἰς τὰ ἔναντι τοῦ χωρίου Καλλιθέα

ὑψώματα, ἐλάβομεν πληροφορίας παρὰ χωρικῶν ὅτι τὰ ὑψώματα ταῦτα καὶ μέχρι τῆς γεφύρας «Κουμπάρες» κατέχονται παρὰ ἰσχυρῶν δυνάμεων συμμοριτῶν, μὲ προφανῆ σκοπὸν νὰ παρεμποδίσωσιν ἡμᾶς νὰ προχωρήσωμεν πρὸς Χαλανδρίτσαν.

Κατόπιν τῶν πληροφοριῶν τούτων ὁ ἐπικεφαλῆς τοῦ λόχου Στρατοῦ λοχαγὸς Θωμαΐδης διέταξε τὴν δύναμίν του καὶ κατῆλθε τῶν αὐτοκινήτων ἔναντι τῶν ὑψωμάτων Καλλιθέας καὶ ἀνέπτυξε ταύτην εἰς τάξιν μάχης εἰς τὰς ἀριστερὰ τῆς ὁδοῦ λοφοσειρὰς καὶ συγχρόνως μέρος τῆς δυνάμεώς μου διετάχθη παρ' ἐμοῦ καὶ κατέλαβε δεσπόζον ὕψωμα δεξιὰ τῆς ὁδοῦ. Ἐνῷ ἐξηκολούθουν αἱ κινήσεις αὗται τῶν ἡμετέρων οἱ ληστοσυμμορῖται κατέχοντες πράγματι τὰ ἀνωτέρω ὑψώματα ἤρχισαν νὰ βάλλουν ἐναντίον μας διὰ πυρῶν πολυβόλων, αὐτομάτων καὶ τυφεκίων. Ἀμέσως ἡ ἀναπτυχθεῖσα δύναμίς μας, καταλαβοῦσα θέσεις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀπεδύθη εἰς ἀγῶνα κατὰ τῶν συμμοριτῶν οἵτινες, κατέχοντες πλέον ἐπικαίρους θέσεις ἐπὶ ὑψηλοτέρων σημείων τῶν ἡμετέρων, εὑρίσκοντο εἰς πλεονεκτικὴν θέσιν καὶ δὲν ἦτο εὔκολον νὰ τοὺς ἐκτοπίσωμεν ἐξ αὐτῶν μετὰ τῆς ἀναγκαιούσης εἰς ἡμᾶς ταχύτητος.

Οὕτω, διαρκῶς μαχόμενοι καὶ καταλαμβάνοντες τὸ ἓν ὕψωμα μετὰ τὸ ἄλλο καὶ βαλλόμενοι σφοδρῶς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, κατωρθώσαμεν, τῇ συνδρομῇ τῶν πυρῶν τῶν τεθωρακισμένων καὶ τῆς Ἀεροπορίας, ἥτις διὰ δύο ἀεροπλάνων της ἐπολυβόλησε σφοδρῶς τὰς εἰς τὰ ἀνωτέρω ὑψώματα θέσεις τῶν συμμοριτῶν αἵτινες ὑπεδείχθησαν παρὰ τοῦ ὑποφαινομένου διὰ φωτοβολίδων, νὰ φθάσωμεν περὶ ὥραν 12.30΄ πρὸ τῆς γεφύρας «Κουμπάρες», ἡ ὁποία ἀντελήφθημεν ὅτι ἦτο κατεστραμμένη, τὸ δὲ ἐκ σανιδώματος κατάστρωμά της ἐκαίετο. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων λεπτῶν τῆς ὥρας ἀφίκετο ἐκεῖσε καὶ ὁ ἕτερος λόχος Πεζικοῦ τοῦ ἐνταῦθα ΚΒΕΠ, ὁ ὁποῖος διετάχθη παρὰ τοῦ λοχαγοῦ Θωμαΐδη καὶ πεζῇ συνέχισε τὴν πρὸς Χαλανδρίτσαν πορείαν του, ἐνῷ ὁ πρῶτος μεθ' ἡμῶν λόχος καὶ ἡ δύναμις Χωροφυλακῆς ἐξηκολούθουν τὸν ἀγῶνα των κατὰ τῶν εἰς τὰ ὑπερκείμενα ὑψώματα εὑρισκομένων συμμοριτῶν.

Μετὰ πάροδον ὀλίγων λεπτῶν, πρὸς τὰ ἀριστερά μας ἐνεφανίσθη ἀνερχομένη τὰ ὑψώματα Καλλιθέας ἡ διλοχία τοῦ 618 Τάγματος Πεζικοῦ, ἡ ὁποία λαβοῦσα ἀμέσως σχεδὸν ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἤρχισε νὰ βάλλῃ κατ' αὐτῶν διὰ τῶν ὅλμων της τῶν 81 χιλιοστῶν καὶ τῶν βαρέων πολυβόλων της καὶ οὕτως ἔδωσε καιρὸν εἰς τὸν ἀνωτέρω λόχον καὶ εἰς ἡμᾶς, νὰ ἀπαγκιστρωθῶμεν καὶ νὰ καταλάβωμεν τὰ δεσπόζοντα τῆς γεφύρας «Κουμπάρες» ὑψώματα κατόπιν ἐκδιώξεως τῶν ἐκεῖσε συμμοριτῶν οἵτινες, ἐλέγχοντες διὰ σφοδρῶν πυρῶν των τὴν γέφυραν, ἠμπόδιζον ἡμᾶς νὰ προσεγγίσωμεν ταύτην. Ἀμέσως σχεδὸν διὰ τῶν χωροφυλάκων καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ συνεργείου περισυλλογῆς ναρκῶν, περισυνελέξαμεν τοὺς κάτωθι τῆς γεφύρας καιομένους ξυλίνους δοκοὺς ταύτης καὶ τοποθετήσαντες προχείρως τούτους ἐπ' αὐτῆς, κατωρθώσαμε νὰ διέλθωμεν ἐξ αὐτῆς μετὰ τοῦ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων καὶ τῶν συνοδευόντων αὐτοκινήτων καὶ νὰ προχωρήσωμεν πρὸς Χαλανδρίτσαν.

Μετὰ τὴν διέλευσίν μας ἐκ τῆς γεφύρας ταύτης, ὑπεχρεώθημεν νὰ ἀναμένωμεν τὴν κάθοδον ἐκ τῶν ὑψωμάτων τῶν δυνάμεων τοῦ λόχου, ὁ ὁποῖος ὅμως ἐβράδυνε νὰ κατέλθῃ διότι ἐξηκολούθει νὰ μάχεται μετὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ εἰς τὰ πέραν τῆς γεφύρας ταύτης ὑψώματα.

Οὕτως, εὑρισκόμενος ὁ ὑποφαινόμενος μετὰ τῆς ὑπ' αὐτὸν δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων εἰς Χάνι «Κουρλαμπᾶ» ἀπέστειλε σύνδεσμον πρὸς τὸν διοικητὴν τοῦ ἀνωτέρω λόχου λοχαγὸν Θωμαΐδην, μὲ τὴν παράκλησιν ὅπως ἐπιταχύνῃ τὴν κίνησίν του πρὸς Χαλανδρίτσαν. Οὗτος μᾶς ἀπήντησεν ὅτι ὁ λόχος του εὑρίσκεται εἰσέτι μαχόμενος εἰς τὰ ἀνωτέρω ὑψώματα καὶ ὅτι ἔδει νὰ ἀναμείνωμεν τοῦτον εἰσέτι 20 λεπτὰ τῆς ὥρας.

Κατόπιν τῆς ἀπαντήσεως ταύτης τοῦ λοχαγοῦ ὁ ὑποφαινόμενος παραλαβὼν τὴν ὑπ' αὐτὸν δύναμιν τῶν 20 ἀνδρῶν καὶ τὸν οὐλαμὸν τεθωρακισμένων ἀνεχώρησε κατευθυνόμενος πρὸς Χαλανδρίτσαν ἐσπευσμένως, εἰς ἣν κατώρθωσε νὰ εἰσέλθῃ περὶ ὥραν 14.30΄, ἀφοῦ ὑπεχρεώθη πολλάκις νὰ κατέλθῃ τῶν αὐτοκινήτων καὶ νὰ βαδίσῃ πεζῇ, διότι οἱ κατέχοντες τὰ ἀριστερὰ τῆς ὁδοῦ ὑψώματα συμμορῖται ἔβαλλον κατ' αὐτοῦ.

Μόλις κατὰ τὴν ἀνωτέρω ὥραν ἐφθάσαμεν εἰς Χαλανδρίτσαν, οἱ ληστοσυμμορῖται κατέχοντες εἰσέτι τὸ ὕψωμα «Προφήτης Ἠλίας» καὶ τὰ ἀνατολικὰ ὑψώματα τῆς Χαλανδρίτσης ἤρχισαν νὰ βάλλωσιν ἐναντίον μας διὰ σφοδρῶν πυρῶν, καὶ τοὺς μὲν εὑρισκομένους εἰς τὸ ὕψωμα «Προφήτης Ἠλίας» κατωρθώσαμεν τῇ βοηθείᾳ τῶν πυρῶν τῶν τεθωρακισμένων μετὰ ὀλιγόλεπτον συμπλοκὴν νὰ ἀνατρέψωμεν, ἐνῷ οἱ εἰς τὰ ἀνατολικὰ ὑψώματα ληστοσυμμορῖται ὑποχωροῦντες ἐξηκολούθουν νὰ μάχωνται ἐναντίον μας ἐπὶ ὥραν περίπου, καταδιωκόμενοι ὑπὸ τῶν καταφθασάντων ἐν τῷ μεταξὺ τμημάτων Πεζικοῦ.

Κατὰ τὰς διαδοχικὰς μάχας ἡμῶν καὶ τοῦ Στρατοῦ μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἀπὸ Καλλιθέας μέχρι Χαλανδρίτσης, οἱ ληστοσυμμορῖται ἔσχον σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας, ἐξ ὧν ἀνευρέθησαν τὴν ἐπομένην 10 πτώματα τούτων, δύο δὲ συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι παραληφθέντες ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐφονεύθη εἷς στρατιώτης, δύο δὲ ἕτεροι ἐτραυματίσθησαν. Κατὰ τὴν δοθεῖσαν δὲ μάχην μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν οἱ συμμορῖται δὲν ἐξηκριβώθη ποίας ἀπωλείας ἔσχον, πάντως τὴν ἐπομένην ὑπὸ τῆς διλοχίας τοῦ 618 Τάγματος Πεζικοῦ εἰς τὰ ἀνατολικὰ ὑψώματα τῆς Χαλανδρίτσης ἀνευρέθησαν 8 πτώματα συμμοριτῶν, ἐκ τῶν ἡμετέρων δὲ ἐτραυματίσθη ὁ ἐπιλοχίας τῶν θωρακισμένων Κιβετὸς εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα.

Κατὰ τὴν εἴσοδόν μας εἰς Χαλανδρίτσαν οὐδεμία κίνησις ἢ ζωὴ ὑπῆρχε. Μετά τινα λεπτὰ ὅμως ἐθεάθη ἄτομον κατερχόμενον ἐκ τῶν βορείων ὑψωμάτων τῆς κωμοπόλεως τὸ ὁποῖον ἐκράτει εἰς χεῖρας λευκὸν μανδήλιον καὶ τὸ ὁποῖον ὅταν μᾶς ἐπλησίασε διεπιστώθη ὅτι ἦτο ὁ χωροφύλαξ Κληματᾶς Σωτήριος τοῦ Βασιλείου, ὅστις καὶ μᾶς ἀνέφερεν ὅτι ὅλοι οἱ συνάδελφοί του, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἀνθυπομοίραρχος Παπαδόπουλος περὶ ὥραν 13.30΄ ἐνεργήσαντες ἔξοδον ἐκ τοῦ οἰκήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως, ὅπου εἶχον συγκεντρωθῆ ἀπὸ τῆς 12ης ὥρας

καθ' ἣν ὑπέκυψαν τὰ πολυβολεῖα των, πρὸς τὰ βόρεια ὑψώματα τῆς κωμοπόλεως, ἐκυκλώθησαν παρὰ μεγάλων δυνάμεων συμμοριτῶν ἐνεδρευόντων εἰς τὰ ὑψώματα ταῦτα καὶ ἐφονεύθησαν ἅπαντες. Ἐκ τῆς ἐξερευνήσεως τῶν ὑψωμάτων τούτων ἀνεύρομεν τὰ πτώματα 37 ἀνδρῶν μας, ἐν οἷς καὶ τὸ τοῦ ἀνθυπομοιράρχου Παπαδοπούλου, τὰ ὁποῖα ἀπεστείλαμεν ἐνταῦθα τὴν ἑπομένην πρὸς ταφήν, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ τοιοῦτον μιᾶς γυναικὸς συζύγου χωροφύλακος. Τὴν ἑπομένην ἐξερευνῶντες καὶ αὖθις τὰ ἀνωτέρω ὑψώματα ἀνεύρομεν τρία εἰσέτι πτώματα χωροφυλάκων, τὰ ὁποῖα ἐνεταφιάσαμεν εἰς Χαλανδρίτσαν. Τελικῶς διεπιστώθη ὅτι αἱ ἡμέτεραι ἀπώλειαι ἐν Χαλανδρίτσῃ ἀνέρχονται εἰς 1 νεκρὸν ἀξιωματικόν, εἰς 23 νεκροὺς μονίμους ὁπλίτας καὶ 21 νεκροὺς τοιούτους ἄνευ θητείας τοῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς Πατρῶν. Ἐπίσης ἔσχομεν 8 τραυματίας μονίμους ὁπλίτας καὶ 8 τοιούτους ἐκ τῶν ἄνευ θητείας, οἵτινες ἤδη νοσηλεύονται εἰς τὸ ἐνταῦθα στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν, ἀλλὰ ὁ ὑποφαινόμενος πιστεύει ὅτι αὗται εἶναι βαρεῖαι καὶ ὅτι ἀνέρχονται μόνον ἐν Χαλανδρίτσῃ εἰς πλέον τῶν 100 νεκροὺς καὶ διπλασίους τραυματίας.

Αἱ συνθῆκαι ὑφ' ἃς ὑπέκυψεν ἡ φρουρὰ Χαλανδρίτσης δὲν ἐξηκριβώθησαν πλήρως μέχρι σήμερον, καθότι δὲν ἐξητάσθησαν ἅπαντες οἱ ἐπιζήσαντες ἄνδρες, μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ὁποίων θέλομεν ἐπανέλθει ἐπὶ τούτων δι' ἑτέρας λεπτομεροῦς ἀναφορᾶς μας.

Οἱ ληστοσυμμορῖται μετὰ τὴν ἐπικράτησίν των εἰς Χαλανδρίτσαν ἀνετίναξαν τὸ οἴκημα Χωροφυλακῆς καὶ ἐλεηλάτησαν τὸ ἐν αὐτῷ ὑλικὸν τοῦ Δημοσίου καὶ τὰ ἰδιωτικὰ εἴδη τῶν ὁπλιτῶν, παρέλαβον δὲ ἀσφαλῶς καὶ τὸν ἀσύρματον τῆς Χωροφυλακῆς, ὅστις δὲν ἀνευρέθη.

Ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἀναφέρω ὑμῖν ὅτι αἱ κινήσεις τῶν συμμοριτῶν, πέριξ τῆς Χαλανδρίτσης, πρὸ τῆς ἐπιθέσεως ἐναντίον της, ἦσαν γνωσταί, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προσηρτημένων ἀντιγράφων τηλεγραφημάτων τῶν ὑφισταμένων Ὑπηρεσιῶν μου καὶ αἵτινες εἶχον ἀναφερθῆ ὑμῖν τε καὶ τῶν ἐνταῦθα ΤΣΕΠ.

Ἐκ τῆς προχείρου ἐξετάσεως ἣν ἐνήργησεν ὁ ὑποφαινόμενος διὰ τὴν ἐν γένει στάσιν τῆς φρουρᾶς Χαλανδρίτσης, διεπίστωσεν ὅτι αὕτη ἐπολέμησε μετ' ἀφθάστου ἡρωισμοῦ, αὐταπαρνήσεως καὶ αὐτοθυσίας, οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀνδρῶν μας ἐδειλίασεν ἢ ἐκάμφθη πρὸ τοῦ ὄγκου τῶν ἐπιτεθέντων ἐναντίον των συμμοριτῶν καὶ οὐδεὶς ἐγκατέλειψε τὴν θέσιν του, ἀλλὰ ἢ ἀπέθανεν ἐπὶ ταύτης ἢ ἠχρηστεύθη τραυματισθεὶς καιρίως. Κατὰ τὴν πολύωρον ταύτην μάχην τῆς ἐν λόγῳ φρουρᾶς Χωροφυλακῆς ἐναντίον τῶν συντριπτικῶς ὑπερτέρων της δυνάμεων τῶν ληστοσυμμοριτῶν, ἐγράφησαν διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ ἐνδόξου καὶ πολυπαθοῦς Σώματός μας σελίδες ἀφθάστου δόξης καὶ ἡρωισμοῦ. Οἱ ἄνδρες μας ὑποχρεωθέντες νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰ πολυβολεῖά των, λόγῳ ἀχρηστεύσεώς των ὑπὸ τῶν καταιγιστικῶν πυρῶν τῶν συμμοριτῶν καὶ τοῦ φόνου πολλῶν ἐξ αὐτῶν ἐντὸς αὐτῶν καὶ νὰ συμπτυχθῶσιν εἰς τὸ οἴκημα τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς, ἐξηκολούθησαν τὸν ἀγῶνα των ἡρωικῶς καὶ γενναίως, μέχρι τῆς 13.30΄ ὥρας ὁπότε, κατ' ἄλλους μὲν ἀναλωθέντων τῶν πυρομαχικῶν των, κατ' ἄλλους δὲ λόγῳ τοῦ ὅτι ἐφοβήθησαν ἀνατίναξιν τοῦ οἰκήματός των (τὸ σημεῖον τοῦτο δὲν διευκρινίσθη κατ' ἐμὲ μέχρι στιγμῆς), ἐνήργησαν ἡρωικὴν ἔξοδον, ὡς ἄλλοι πολιορκούμενοι τοῦ Μεσολογγίου, καὶ ἐτράπησαν μὲ χειροβομβίδας καὶ τὰ πιστόλια των ἀνὰ χεῖρας πρὸς τὰ βόρεια τῆς κωμοπόλεως ὑψώματα, ἐλπίζοντες οὕτω νὰ σωθῶσιν διὰ τῆς ἀναρριχήσεώς των εἰς αὐτά. Δυστυχῶς ὅμως οἱ ληστοσυμμορῖται ἐνεδρεύοντες εἰς τὰς ὑπωρείας καὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὑψωμάτων τούτων μὲ μεγάλας δυνάμεις των, μόλις ἀντελήφθησαν τοὺς ἡμετέρους ἄνδρας, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ πλεῖστοι ἦσαν τραυματίαι καὶ ἐσύροντο κυριολεκτικῶς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐπέπεσαν κατ' αὐτῶν, ὡς λυσσῶντες κύνες καὶ σαρκοβόρα ὄρνεα καὶ κατέσφαξαν τούτους. Μόνον τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐσώθησαν ἀποκρυβέντες ἐντὸς θάμνων, τῶν συμμοριτῶν μὴ δυνηθέντων νὰ τοὺς ἀνεύρωσιν, καίτοι τοὺς ἀνεζήτουν ἐπιμόνως, λόγῳ τῆς ἀφίξεως τῶν ἐνισχύσεων ἐκ Πατρῶν, αἵτινες τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγήν.

Τέλος ἀναφέρω ὑμῖν ὅτι καὶ οἱ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὑποφαινομένου ἄνδρες Χωροφυλακῆς, κατὰ τὰς ἑπταώρους συγκρούσεις των μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἀπὸ Καλλιθέας μέχρι Χαλανδρίτσης, ἐπολέμησαν μετὰ ἡρωισμοῦ, θάρρους καὶ αὐταπαρνήσεως καὶ ἐπέδειξαν συγκινητικὴν ἅμιλλαν μεταξύ των κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνατιθεμένων αὐτοῖς ἐπικινδύνων ἀποστολῶν.

Δὲν δύναμαι ὅμως παρὰ νὰ ἐξάρω καὶ τὸν ἡρωισμὸν ἀνδρῶν τοῦ ἐνταῦθα Κ.Β.Ε.Π., οἵτινες ἐπολέμησαν μετὰ πρωτοφανοῦς καὶ ἀπαραμίλλου ἡρωισμοῦ καὶ γενναιότητος καὶ κατώρθωσαν πολλοὺς ἐκ τῶν συμμοριτῶν νὰ ἐξοντώσουν ἢ νὰ ἀχρηστεύσουν.

Εἴδη τινὰ ὑλικοῦ τοῦ Δημοσίου ἀνευρεθέντα ἐν Χαλανδρίτσῃ παρεδόθησαν τῇ παρ' ἡμῖν Διαχειρίσει Ὑλικοῦ, ὡς καὶ τὸ αὐτοκίνητον τζὶπ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης, τὸ ὁποῖον ἐγκατελείφθη παρὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς χωρίον Λόπεσι, ἐξ οὗ παραληφθὲν παρ' ἡμῶν παρεδόθη εἰς τὸ ὑφ' ὑμᾶς Γραφεῖον Κινήσεως».

Ὁ Διοικητὴς τῆς Διοικήσεως
ΒΕΝΙΑΡΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
Ταγματάρχης

16. Η ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΗΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΤΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ
Ἀνωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος
Γραφεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας
Ἀριθ. Πρωτ. 7/53/380μ

Ἐν Πάτραις τῇ 9η Ἰουλίου 1948

Πρὸς
Τὸ Ἀρχηγεῖον Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς
Τμῆμα Ἀσφαλείας - Γραφεῖον Ιον
Ἀθήνας

«Ἡ ἐπίθεσις συμμοριακῶν συγκροτημάτων κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης τὴν 5.7.1948»

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω τὴν ὑπ' ἀριθ. 48/214/3ζ/8.7.48 ἀναφορὰν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀχαΐας, περὶ τῆς ἐπιθέσεως τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων, κατὰ τὴν 5 Ἰουλίου 1948, ἐναντίον τῆς ἐξ ἑξήκοντα ὀκτὼ ἀνδρῶν φρουρᾶς Χαλανδρίτσης, σὺν ταῖς προσηρτημέναις ἐν ἀντιγράφῳ τηλεφωνικαῖς ἀναφοραῖς τῶν ἄνω Ὑπηρεσιῶν. Ἐκ τῶν τηλεφωνικῶν ἀναφορῶν Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καλαβρύτων, Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης καὶ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καμαρῶν, αἵτινες ἐκοινοποιήθησαν ἀμέσως, τόσον εἰς τὸ ἐνταῦθα Τ.Σ.Ε. Πύργου, ὅσον καὶ εἰς τὴν Α.Σ.Δ. Πελοποννήσου (Στρατηγεῖον Τριπόλεως), παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας μου, καταφαίνεται ὅτι, ἀπὸ τῆς 2ας τρέχοντος μηνός, αἱ Ὑπηρεσίαι ἀντελήφθησαν ἐγκαίρως συμμοριακὰ συγκροτήματα συγκεντρούμενα ἐν Βλασίᾳ καὶ παραγγείλαντα τὴν παρασκευὴν 1.400 ὀκάδων ἄρτου καὶ ὅτι τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα ταῦτα ἐκινήθησαν μεταξὺ 3ης καὶ 4ης τρέχοντος ἀπὸ Χάνι Παπαντώνη καὶ Μπουτιάδες πρὸς Δεμέστιχα.

Ἐπιπροσθέτως διεπιστώθη, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς προσηρτημένης τηλεφωνικῆς ἀναφορᾶς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης, ὅτι μεταξὺ τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων εὑρίσκετο καὶ τὸ Ἐπιτελεῖον Ἀρχηγείου συμμοριτῶν Πελοποννήσου, ὑπὸ τὸν Κανελλόπουλον.

Ὡς εἴχομεν ὑποχρέωσιν, ἅπαντα τὰ ἄνω ἅμα τῇ λήψει ἐκοινοποιοῦντο ἀμέσως, τόσον παρὰ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀχαΐας, ὅσον καὶ ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἰδίας ὑποδιοικήσεις εἰς Τ.Σ.Ε. Πύργου, ἐνταῦθα.

Ἡ Ἀνωτέρω Διοίκησις ἐκοινοποίει ταῦτα εἰς Στρατηγεῖον Τριπόλεως καὶ τὰ σοβαρᾶς σημασίας εἰς Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως καὶ Ἀρχηγεῖον Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/53/349λε ἀπὸ 2.7.48 τηλεφωνικῆς ἀναφορᾶς μου, διαβλέψας τὸν κίνδυνον Χαλανδρίτσης, ἐζήτησα ἐνίσχυσιν τῆς φρουρᾶς ταύτης ἀπὸ τὸ Στρατηγεῖον Τριπόλεως.

Ὁμοίως, ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης διὰ τῆς ἐν ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 7/2/182/3.7.48 ἀναφορᾶς της, ἐζήτησε καὶ αὕτη ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸ ἐνταῦθα Στρατηγεῖον ἐνισχύσεις.

Ἡ συγκέντρωσις τῶν ἄνω συγκροτημάτων, δυνάμεως περίπου 1.400 συμμοριτῶν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ παραγγελθέντος πρὸς παρασκευὴν ἄρτου ἐν Βλασίᾳ, ἦτο ἄμεσος μὲν ἀπειλὴ κατὰ Καλαβρύτων κατ' ἀρχάς.

Ὅτε ὅμως ταῦτα ἐκινήθησαν ἀπὸ Μπουτιάδες πρὸς Δεμέστιχα, ὁ κίνδυνος πλέον διεφαίνετο, ἄμεσος μὲν κατὰ τῆς Χαλανδρίτσης, πιθανὸς δὲ κατὰ τοῦ Αἰγίου.

Εἰς τίνας ἐνεργείας προέβησαν αἱ ὑπεύθυνοι Στρατιωτικαὶ Ἀρχαί, εἰς ἃς ἐκοινοποιήθησαν τὰ ὡς ἄνω, δὲν γνωρίζω.

Πάντως οὐδὲν ἔγγραφον καὶ οὐδεμία διαταγὴ ἐλήφθη ἐκ τοῦ ἐνταῦθα ἑδρεύοντος Στρατηγείου Πύργου, πρὸς τὰς Ὑπηρεσίας μου, μὲ παροχὴν ὁδηγιῶν, διὰ κίνησιν δυνάμεων καὶ ἀντιμετώπισιν ἐν περιπτώσει ἐπιθετικῆς ἐνεργείας τῶν ἄνω συμμοριακῶν συγκροτημάτων ἢ πρὸς ἡμᾶς.

Ὡς δὲ ἐξάγεται α) ἐκ τῆς ὥρας 7.30΄ πρωινῆς καθ' ἣν ἐλήφθη ἡ διαταγὴ τοῦ ἐνταῦθα Στρατηγείου, πρὸς τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Αἰγιαλείας πρὸς ἐξεύρεσιν αὐτοκινήτων διὰ τὴν ἐπιβίβασιν τῆς ἐν Αἰγίῳ διλοχίας 618 Τάγματος, β) ἐκ τῆς ὥρας ἐκκινήσεως 12.30΄ ἐξ Ἀμαλιάδος τῆς ἑτέρας διλοχίας τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Τάγματος καὶ γ) ἐκ τοῦ ὅτι μετὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἐπιθέσεως διετάχθη τὸ ἐνταῦθα Τάγμα ἐκπαιδεύσεως νὰ προετοιμάσῃ δύναμιν διὰ τὴν ἐνίσχυσιν Χαλανδρίτσης, καταφαίνεται ὅτι, ἅπασαι αἱ ἐνέργειαι τοῦ Στρατηγείου Πύργου πρὸς ἀποστολὴν ἐνισχύσεων ἐγένοντο μετὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἐπιθέσεως.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἀναχωρήσας τὴν 4.7.48 καὶ ὥραν 14ην δι' Ἀγρίνιον καὶ Μεσολόγγιον, πρὸς λῆψιν μέτρων ἀσφαλείας ἐπὶ τῇ ἀφίξει τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως, ἐξέδωκα τὴν ἐν ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 7/53/358κστ 4.7.48 διαταγήν μου, πρὸς τὴν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Ἀχαΐας, ἵνα προωθήσῃ περιπόλους πρὸς ἀλίευσιν πληροφοριῶν καὶ ἐπιπροσθέτως ἵνα ἔχῃ ἑτοίμην δύναμιν καὶ σπεύσῃ πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Χαλανδρίτσης, ἐν περιπτώσει ἐπιθέσεως.

Ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπῆρχε δύναμις ἐφεδρική, θὰ ἐχρησιμοποιοῦντο, ὡς καὶ ἐχρησιμοποιήθησαν, οἱ γραφεῖς τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀχαΐας, οἱ τυχὸν ὑπάρχοντες διαθέσιμοι τοῦ Τμήματος Μεταγωγῶν καὶ οἱ γραφεῖς τοῦ Ἐπιτελείου μου.

Τὴν 5ην πρωινὴν τῆς 5.7.48 ἐξεδηλώθη ἡ ἐναντίον τῆς Χαλανδρίτσης ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν.

Ἀμέσως τόσον ὁ ἀναπληρῶν με ἀντισυνταγματάρχης Χανιώτης Ἰάκωβος, ὅσον καὶ ὁ Διοικητὴς τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀχαΐας ταγματάρχης Βενιαράκης Ἐμμανουὴλ μετέβησαν περὶ ὥραν 5.30΄ πρωινὴν εἰς τὸ ἐνταῦθα οἴκημα τοῦ Στρατηγείου Πύργου καὶ ἀνέφερον σχετικῶς εἰς τὸν συνταγματάρχην Παναγιωτόπουλον, ὃν παρεκά-

λεσαν διὰ τὴν ἄμεσον ἀποστολὴν ἐνισχύσεων πρὸς Χαλανδρίτσαν.

Πράγματι ὁ συνταγματάρχης Παναγιωτόπουλος διέταξεν ἀμέσως νὰ κινηθῶσι δύο λόχοι τοῦ ἐνταῦθα Κ.Β.Ε. Πατρῶν, εἶς οὐλαμὸς τεθωρακισμένων καὶ ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς συνεκροτήθη ἓν τμῆμα 20 ἀνδρῶν, ὑπὸ τὸν διοικητὴν διοικήσεως Ἀχαΐας ταγματάρχην Βενιαράκην καὶ ἀνθυπασπιστὴν Σιαφάκαν, ἀνῆκον εἰς τὸ Ἐπιτελεῖον μου καὶ Ἐπιτελεῖον Διοικήσεως. Ἑτέρα δύναμις Χωροφυλακῆς δὲν ὑπῆρχε.

Περὶ ὥραν 8ην πρωινήν, ὡς μοὶ ἀνέφερεν ὁ ταγματάρχης Βενιαράκης, ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν εἷς λόχος μετὰ τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ τεθωρακισμένου οὐλαμοῦ. Ὁ ἕτερος λόχος Κ.Β.Ε. Πατρῶν, ἀνεχώρησε βραδύτερον ἐλλείψει μέσων συγκοινωνίας.

Ἡ δρᾶσις τῶν τμημάτων τούτων ἐξάγεται ἐκ τῆς προσηρτημένης ὑπ' ἀριθ. 48/214/3ι 8.7.48 ἀναφορᾶς τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀχαΐας.

Τὴν 7.30' πρωινὴν ὥραν ἔλαβε διαταγὴν ἐκ τοῦ ἐνταῦθα Στρατηγείου, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐν ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 41/147/393 τηλεγραφικῆς ἀναφορᾶς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀσφαλείας, ὅπως ἐξεύρῃ αὐτοκίνητα διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἐκεῖ ὑπαρχούσης διλοχίας τοῦ 618 Τάγματος. Πράγματι ἡ ἄνω Ὑποδιοίκησις ἐξεῦρε τὰ μεταφορικὰ μέσα καὶ περὶ ὥραν 8.30' ἀνεχώρησεν ἐξ Αἰγίου πρὸς Πάτρας ἡ ἐκεῖσε διλοχία.

Τὴν 12.30', ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐν ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 45/1/28 τηλεγραφικῆς ἀναφορᾶς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀμαλιάδος, ἀνεχώρησε δι' ἐνταῦθα ἡ ἑτέρα διλοχία τοῦ 618 Τάγματος.

Ἐκτὸς τῆς διατεθείσης ὡς ἄνω δυνάμεως Χωροφυλακῆς, ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Στρατηγείου Πύργου, παρὰ τοῦ ὑποδιοικητοῦ Ἀνωτέρας ἀντισυνταγματάρχου Χανιώτη Ἰακώβου καὶ ἅπασα ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Κάτω Ἀχαΐας, ἐξ ἧς ἓν τμῆμα ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Δημητρόπουλον ἐπροχώρησε καὶ κατέλαβεν ὁρισθείσας παρὰ τοῦ ἐνταῦθα Στρατηγείου θέσεις πρὸς Τριταίαν.

Ἕτερον δὲ τμῆμα δυνάμεως 26 ἀνδρῶν, ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Χαρίτσην τοῦ Δημοσυντηρήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς Πατρῶν, ἐκινήθη πρὸς Πρέβεδον.

Ἐπίσης καὶ ἡ δύναμις Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀλισσοῦ ἐκινήθη καὶ αὐτή, ἀλλὰ διετάχθη λόγῳ τῆς ἀνωμάλου προσγειώσεως στρατιωτικοῦ ἀεροπλάνου εἰς χωρίον Περιστέρα, εὑρισκόμενον ἐντὸς τῆς συμμοριακῆς σφαίρας, νὰ ἐπιστρέψῃ μὲ ἀποστολὴν τὴν φρούρησιν τοῦ ἀεροπλάνου.

Ὁ ὑποφαινόμενος εὑρισκόμενος ἐν Ἀγρινίῳ εἰδοποιήθη ἀμέσως παρὰ τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Χανιώτη, περὶ τῆς ἐκδηλωθείσης ἐπιθέσεως κατὰ Χαλανδρίτσης - Σουλίου καὶ συγχρόνου κρούσεως εἰς Καλάβρυτα, ὡς ἐπίσης καὶ ἐπὶ ἐνεργηθέντος σαμποτάζ εἰς τὸ ἠλεκτρικὸν ἐργοστάσιον «Γλαῦκος» καὶ ὡς μοὶ ἀνέφερε, συμφώνως ταῖς σχετικαῖς διαταγαῖς μου, ἔθεσεν εἰς διάθεσιν τοῦ ἐνταῦθα Στρατηγείου, ὡς πράττομεν συνήθως, ἅπασαν τὴν διαθέσιμον δύναμιν Χωροφυλακῆς ἀνεξαρτήτως ἐὰν αὕτη ἦτο στατικὴ ἢ μή, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἄνω ἐξάγεται, ἐνῷ ταὐτοχρόνως διέτασσε τὸν μοίραρχον Μαντέλην, μετὰ τῶν ἐλαχίστων ἀνδρῶν του, νὰ σπεύσῃ πρὸς «Γλαῦκον» καὶ Σοῦλι. Σχετικὴ ὑπ' ἀριθ. 7/91/111 9.7.48 ἀναφορὰ Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πατρῶν (ὑποβαλλομένη προσηρτημένως).

Μάλιστα, ὅταν μοὶ ἀνέφερεν ὅτι παρὰ τοῦ Στρατηγείου διετάχθη νὰ κινηθῇ τὸ Τάγμα Πατρῶν, παρεκάλεσα νὰ γνωρίσῃ εἰς τὸν διοικητὴν τοῦ Στρατηγείου καὶ κινήσῃ καὶ τὴν διλοχίαν Αἰγίου, ἥτις εἶναι τμῆμα μαχητικὸν καὶ διαθέτει καὶ βαρύτατον ὁπλισμόν.

Ἅπαντα τὰ τμήματα ἐκινήθησαν καὶ ἐξετέλεσαν τὸν προορισμόν των. Παρὰ τῆς Χωροφυλακῆς οὐδεμία ἑτέρα ἐνίσχυσις ἦτο δυνατὸν νὰ παραχωρηθῇ, ἅτε μὴ ὑπαρχούσης ἑτέρας, ἐφ' ὅσον ἀπεγύμνωσα τὰ γραφεῖά μας.

Τὰ τῆς διεξαχθείσης μάχης ἀναφέρονται λεπτομερῶς ἐν τῇ προσηρτημένῃ ἀναφορᾷ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀχαΐας.

Οἱ ἄνδρες τῆς φρουρᾶς Χαλανδρίτσης ἐπολέμησαν ἡρωικώτατα καὶ μετ' ἀπαραμίλλου αὐτοθυσίας. Ὡς δὲ διεπίστωσα ἐκ προφορικῆς ἐξετάσεως τῶν τραυματιῶν, οἱ συμμορῖται λόγῳ τοῦ ὄγκου των ἐπετίθεντο, κατὰ τῶν πολυβολείων τῆς φρουρᾶς, κατὰ μάζας ἀνεξαρτήτως τῶν ἀπωλειῶν των.

Οἱ μαχόμενοι ἐν Χαλανδρίτσῃ ἐζήτουν δρᾶσιν Ἀεροπορίας καὶ ἐπιπροσθέτως ἔγκαιρον ἄφιξιν ἐνισχύσεων. Εἰς τὴν ἔκκλησιν ταύτην ὁ ὑποδιοικητὴς Ἀνωτέρας διὰ τῆς ἐν ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 7/53/380η 5.7.48 τηλεγραφικῆς ἀναφορᾶς του, ᾐτήσατο ἀπὸ τὸ Στρατηγεῖον Τριπόλεως, ρῖψιν πυρομαχικῶν ὑπὸ ἀεροπλάνου. Δυστυχῶς ὅμως τοῦτο ἦτο ἀνέφικτον, ὡς μᾶς ἐγνώσθη, διότι ταῦτα ἀσφαλῶς θὰ περιήρχοντο εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν. Πάντως ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης εἶχεν ἐφοδιασθῆ ἐπαρκέστατα διὰ πυρομαχικῶν. Ἐκτὸς τῶν ἀναλογούντων 100 ἀτομικῶν φυσιγγίων ἀγγλικοῦ ὅπλου δι' ἕκαστον ἄνδρα, ὑπῆρχον καὶ 20.000 ἐφεδρικὰ τοιαῦτα, καθὼς καὶ ἀρκετὸς ἀριθμὸς χειροβομβίδων.

Τόσον ὁ ὑποφαινόμενος ἐκ Μεσολογγίου, ὅσον καὶ ὁ ὑποδιοικητὴς ἀντισυνταγματάρχης Χανιώτης, ἀπεστείλαμεν πρὸς τοὺς μαχητὰς Χαλανδρίτσης, ἐκτὸς τῶν προφορικῶν καὶ τὰ ἐν ἀντιγράφῳ δι' ἀσυρμάτου σήματά μας πρὸς ἐμψύχωσιν καὶ ἐγκαρτέρησιν τούτων.

Τὴν 13.30' ὥραν ἅπασα ἡ φρουρά, καίτοι δὲν εἶχεν ὑποστῆ μεγάλας φθορὰς κατὰ τὴν 8ωρον μάχην, ἐνήργησεν ἔξοδον πρὸς διάσπασιν τοῦ κλοιοῦ, ἰσχυρισθεῖσα εἰς τὸ τελευταῖον σῆμά της ἔλλειψιν πυρομαχικῶν.

Κατὰ τὴν ἡρωικὴν ταύτην ἔξοδον ἔπεσαν 45 τῶν ἀνδρῶν, οἱ λοιποὶ ἐτραυματίσθησαν, πλὴν 6 οἵτινες οὐδὲν ἔπαθον. Ἐκ τῆς προφορικῆς ἐξετάσεως τῶν τραυματιῶν δὲν διεπιστώθη ἔλλειψις πυρομαχικῶν, ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἀπολύτως ἡ ἔξοδος ταύτης.

Φαίνεται ὅτι μὴ βλέποντες τὰς ἐνισχύσεις ἀφικνουμένας καὶ μαχόμενοι ἐντὸς τοῦ οἰκήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως, λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψει τοῦ ἐκκωφαντικοῦ κρότου ὃν ἐδημιούργουν 12 ὁπλοπολυβόλα, 12 αὐτόματα κλπ. ἀτομικὰ ὅπλα τῆς φρουρᾶς, τῶν ἀποπνικτικῶν καπνῶν, οἵτινες εἶχον πληρώσει τὸ οἴκημα, τοῦ κονιορτοῦ ἐκ τῶν ἐχθρικῶν βλημάτων καὶ ὅλμων, δὲν ἠδύναντο ν' ἀκού-

σουν τοὺς πολυβολισμοὺς τῆς Ἀεροπορίας κατὰ τῶν συμμοριτῶν, οὔτε καὶ τὴν διεξαγομένην μάχην εἰς ἀπόστασιν τεσσάρων χιλιομέτρων περίπου πρὸ αὐτῶν, μετὰ τῶν ἐπερχομένων ἐνισχύσεων, καὶ διαβλέποντες ἐξαντλούμενα τὰ πυρομαχικά των, ἀπεφάσισαν μὲ τὰ ὑπολοιπόμενα φυσίγγια νὰ ἐνεργήσουν τὴν ὡς ἄνω ἀναφερομένην ἡρωικὴν ἔξοδον.

Εἰς πολλοὺς ἐκ τῶν φονευθέντων εὑρέθησαν εἰς τὰ θυλάκιά των τὰ χρήματά των καὶ διάφορα ἄλλα πολύτιμα ἀντικείμενα. Ἐκ τούτου καταφαίνεται ὅτι οἱ συμμορῖται δὲν εἶχον τὸν χρόνον τῆς συλήσεως. Μόνον τὰ πτώματα τῶν φονευθέντων ἀνδρῶν εἰς τὰ πολυβολεῖα καὶ πλησίον τοῦ οἰκήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως εἶχον σκυλευθῆ καὶ εἶχον ἀφαιρεθῆ τὰ ἐνδύματά των.

Οὗτοι ἐὰν παρέμενον ἀκόμη εἰς τὸ οἴκημα πολεμοῦντες ἐπὶ μίαν περίπου ὥραν ἢ 45′ τῆς ὥρας, ἀσφαλῶς θὰ ἐσώζοντο, διότι αἱ ἀποσταλεῖσαι ἐνισχύσεις ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Βενιαράκην, εἰσῆλθον εἰς Χαλανδρίτσαν περὶ ὥραν 14.30′.

Γεννᾶται ὅμως τὸ ἐρώτημα: ἐφ' ὅσον ἔβλεπον τὰ πυρομαχικά των ἐξαντλούμενα θὰ ἠδύναντο μετὰ τὴν τελείαν ἐξάντλησίν των νὰ ἐνεργήσουν ἔξοδον, ὁπότε ἦσαν καταδικασμένοι πλέον ἅπαντες εἰς ἀσφαλῆ σφαγήν;

Ἓν εἶναι γεγονός, ὅτι ἡ Φρουρὰ Χαλανδρίτσης διὰ τῆς ἡρωικῆς ἐπὶ 8ωρον ἀντιστάσεώς της ἔσωσε τὴν πόλιν τῶν Πατρῶν, διότι ἐὰν ὑπέκυπτον ἀμέσως, οἱ ὄγκοι τῶν συμμοριτῶν θὰ κατήρχοντο εἰς τὰς Πάτρας, ἔδωκε δὲ χρόνον εἰς τὰ κινηθέντα τμήματα νὰ κινηθοῦν καὶ δράσουν ἐπιτυχῶς καὶ ἀκόμη ἡ φρουρὰ αὕτη, ἐπέφερε βαρυτάτας ἀπωλείας εἰς τοὺς συμμορίτας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας.

Τέλος, δὲν παραλείπω ν' ἀναφέρω ὅτι ἅπαντα τ' ἀποσταλέντα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς φρουρᾶς Χαλανδρίτσης τμήματα καὶ ἡ Ἀεροπορία ἐπέδειξαν πνεῦμα αὐτοθυσίας, ἡρωισμοῦ καὶ μαχητικότητος.

Ἐπιφυλασσόμεθα ἐκ τῆς ἐνεργουμένης ἐξετάσεως ν' ἀναφέρωμεν περισσοτέρας λεπτομερείας».

Ὁ Ἀνώτερος Διοικητὴς
Κ. ΚΑΤΣΑΜΠΗΣ
Συνταγματάρχης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ
Διοίκησις Χωροφυλακῆς Ἀχαΐας
Γραφεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας
Ἀριθ. Πρωτ. 48/221/Ιβ

Ἐν Πάτραις τῇ 10η Ἰουλίου 1948

Πρὸς
Τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως
Διεύθυνσιν Ἀσφαλείας
Ἀθήνας

«Περὶ τῆς λαβούσης χώραν σοβαρᾶς κρούσεως συμμοριτῶν κατὰ τῶν φυλακίων Χωροφυλακῆς Σουλίου ἐν ἀντιπερισπασμῷ τῆς ἐκδηλωθείσης ἐπιθέσεως κατὰ τῆς κωμοπόλεως Χαλανδρίτσης».

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν κατ' ἀναφορὰν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πατρῶν ν' ἀναφέρω ὅτι ἡ ἐκδηλωθεῖσα σοβαρὰ κροῦσις ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῶν ἡμετέρων φυλακίων Σουλίου τὴν πρωίαν τῆς 5ης Ἰουλίου ἐ.ἔ. ἔλαβε χώραν ὑπὸ τὰς ἀκολούθους συνθήκας:

Συμμορία ἀποτελουμένη ἐξ ἑκατὸν περίπου συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Νικήταν ἔχουσα κλιμακωτὴν διάταξιν ἐπὶ τῶν γυμνῶν ὑψωμάτων τοῦ ὄρους Παναχαϊκοῦ, τῶν ὑπερκειμένων χωρίων Σουλίου - Πουρναροκάστρου καὶ Μοίρας, ἐξεδήλωσε τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 5ης Ἰουλίου σοβαρὰν κροῦσιν, ἐκ τριῶν σημείων τῶν φυλακίων Σουλίου, χρησιμοποιήσασα βαρὺν ὁπλισμόν, αὐτόματον καὶ ἀτομικὸν τοιοῦτον.

Ἡ σοβαρὰ αὕτη κροῦσις ἐγένετο εἰς ἀντιπερισπασμὸν τῆς ἐκδηλωθείσης σοβαρᾶς ἐπιθέσεως ὑπὸ ἄλλων συμμοριτῶν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Χαλανδρίτσης καὶ μὲ σκοπὸν ὅπως καθηλώσῃ καὶ ἐξουδετερώσῃ τὰς ἐν Σουλίῳ ἡμετέρας δυνάμεις, ὡς ἐπίσης καὶ τὰς τυχὸν ἀποσταλεισομένας ἐκεῖσε ἐνισχύσεις, ἵνα μὴ δυνηθῶσι καὶ σπεύσωσιν εἰς βοήθειαν τῶν ἐν Χαλανδρίτσῃ ἀμυνομένων ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἢ καταλάβωσιν ὡρισμένας διαβάσεις, διὰ ν' ἀποκόψωσι τὴν ἀποχώρησιν τῶν συμμοριτῶν ἐκ Χαλανδρίτσης.

Ἡ κροῦσις αὕτη συνήντησε τὴν πείσμονα ἀντίστασιν τῶν ἡμετέρων φυλακίων, ἄνδρες τῶν ὁποίων κατέλαβον ἐπικαίρους θέσεις, οἵτινες μετὰ μακρὸν καὶ σκληρὸν ἀγῶνα κατώρθωσαν, μολονότι εὑρέθησαν πρὸ ὑπερτέρων ἐχθρικῶν δυνάμεων ὡς καὶ μεγαλυτέρας ἰσχύος πυρός, διὰ τῆς ἐνεργηθείσης ἡρωικῆς καὶ συντόνου ἐξορμήσεώς των νὰ ἀνατρέψωσι τοὺς κομμουνιστὰς ἐκ τῶν θέσεών των.

Ἐνῷ ἐξηκολούθει ὁ ἀγών, δύναμις Στρατοῦ ἐκ τριάκοντα ἀνδρῶν καί τινων ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἐγλυκάδος μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πατρῶν μοίραρχον Μαντέλην Διονύσιον καὶ βοηθὸν τὸν ἀνθυπασπιστὴν Δρακόπουλον Χρύσανθον, ἔσπευσε πρὸς τὸ ἀριστερὸν σημεῖον τοῦ ἀγῶνος, ὅπου ἐπετέθη πλευρικῶς κατὰ τῶν συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ὑποχωρήσουν οὗτοι ἀτάκτως, καταδιωχθέντες μέχρι καὶ πέραν τοῦ Ὀβρυοκάμπου καὶ Θάνας.

Κατὰ τὴν ἄτακτον ὑποχώρησίν των οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν ἕνα νεκρὸν ἐπὶ τόπου καὶ διάφορα εἴδη ἱματισμοῦ καὶ ὑποδύσεως, ἐφθαρμένα τελείως, ἀποδεικνύοντα τὴν ἀθλίαν κατάστασιν εἰς ἣν εὑρίσκονται. Ἐπίσης ἐξηκριβωμέναι ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν εἶναι, ὡς ἀνέφερε τὸ φυλάκιον Χωροφυλακῆς Σουλίου, δύο νεκροὶ καὶ δύο τραυματίαι. Ἐκ τῶν ἡμετέρων οὐδεμία ἀπώλεια ἐσημειώθη.

Ἅπαντες οἱ ἄνδρες τοῦ φυλακίου Σουλίου καὶ τοῦ τμήματος ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὁποίου ἐτύγχανεν ὁ ἀνωτέρω μοίραρχος, διεκρίθησαν ἐξόχως κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐπιδείξαντες ἡρωισμόν, αὐτοθυσίαν, θάρρος καὶ ψυχραιμίαν, ἐκθέσαντες οὕτω τὴν ζωήν των εἰς ἄμεσον καὶ προφανῆ κίνδυνον, δι' ὃ προτείνω τὴν ἀπονομὴν εἰς αὐτοὺς ἀναλόγου ἠθικῆς ἀμοιβῆς. Ὡσαύτως ἐξαίρεται ἡ μαχητικότης καὶ τὸ ἐπιθετικὸν πνεῦμα ἁπάντων τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Σουλίου καὶ δέον νὰ ἀπονεμηθῇ καὶ εἰς τούτους εὔφημος μνεία, διὰ τὴν ἡρωικήν των στάσιν».

Ὁ Διοικητὴς τῆς Διοικήσεως
ΒΕΝΙΑΡΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
Ταγματάρχης

17. Η ΗΘΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΤΩΝ ΗΡΩΩΝ ΤΗΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΤΣΗΣ

ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ
Τμῆμα Ἀσφαλείας
Γραφεῖον Ι
Ἀριθ. Πρωτ. 84/284/4δ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15ῃ Ἰουλίου 1948

Πρὸς
Τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς
Δυτικῆς Ἑλλάδος
Πάτρας

«Κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/53/380μ/9.7.48 ἀναφορᾶς σας, ἐνεργήσατε τὸ ταχύτερον τὴν ἀναγκαιοῦσαν προανάκρισιν, πρὸς ταχυτέραν ἀπονομὴν τῶν ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν ἀμοιβῶν εἰς τοὺς πεσόντας καὶ ἐπιζήσαντας ἡρωικοὺς ἄνδρας τῆς Χωροφυλακῆς, κατὰ τὴν μάχην τῆς Χαλανδρίτσης.

Ὁ θάνατος τῶν θυσιασθέντων εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος γενναίων ἀνδρῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης κατατάσσει αὐτοὺς εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας πιπτόντων Ἑλλήνων ἡρώων.

Προτιμήσαντες οὗτοι τὸν βέβαιον θάνατον τῆς ἐξόδου των ἐκ τοῦ καταρρέοντος πολιορκουμένου κτιρίου τῆς Ὑποδιοικήσεως, ἵνα μὴ πέσωσιν εἰς χεῖρας τῶν μυσαρῶν ἐχθρῶν, ἐμιμήθησαν τοὺς ἐθνικοὺς ἥρωας τοῦ Μεσολογγίου, ἀναδειχθέντες ἀντάξιοι ἀπόγονοι τούτων.

Ἡ ἐπὶ 9 ὥρας ἄμυνά των ἐναντίον ὑπεραρίθμου ἐχθροῦ, διαθέσαντος καταπληκτικῶς ἰσχυρότερον ὁπλισμόν, προλαβοῦσα προέλασιν τῶν συμμοριτῶν ἐναντίον τῶν Πατρῶν, ἐπαυξάνει τὴν ἀξίαν καὶ τὴν αἴγλην τῆς θυσίας των.

Ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος αὐτῶν μέχρις ἐσχάτων ἀντανακλᾶ καὶ πρὸς τοὺς προϊσταμένους αὐτῶν, οἵτινες ἐνέπνευσαν εἰς αὐτοὺς τὸ πνεῦμα τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ αὐτοθυσίας, κατὰ τὰς κρισίμους περιστάσεις τοῦ διεξαγομένου ἐθνικοῦ μας ἀγῶνος.

Ἐκφράζομεν ὅθεν τὴν εὐλάβειάν μας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Χωροφυλακῆς πρὸς τὰ φονευθέντα ἡρωικὰ παιδιὰ αὐτῆς, διότι διὰ τῆς θυσίας των, ἐκτὸς τῆς πρὸς τὴν πατρίδα προσενεχθείσης ὑπηρεσίας, προσέθεσαν εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ Σώματος ἡμῶν λαμπρὰν σελίδα δόξης καὶ τιμῆς.

Εἰς τοὺς ἐπιζήσαντας ὁπλίτας νὰ διαβιβάσητε τὴν ἐξαίρετον ἱκανοποίησιν καὶ τὰ θερμὰ συγχαρητήριά μας, διὰ τὴν λαμπρὰν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός των.

Εἰς τοὺς προϊσταμένους αὐτῶν ἀξιωματικοὺς μέχρι καὶ τοῦ Ἀνωτέρου Διοικητοῦ ὑμῶν, ἀπευθύνω ἔπαινον διὰ τὰς καταβαλλομένας προσπαθείας των, ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ἡ μέχρις ἐσχάτων ὑπεράσπισις ὑπὸ τῶν ὑπ' αὐτοὺς ἀνδρῶν τῆς Χαλανδρίτσης».

Ὁ Ἀρχηγὸς
Κ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀντιστράτηγος

ΕΚ ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διὰ τὰς Ἐφημερίδας 16.7.48

«Ὁ ἀφιχθεὶς εἰς Πάτρας Ἀρχηγὸς τῆς Χωροφυλακῆς ἀντιστράτηγος Κωνσταντῖνος Μιχαλόπουλος μᾶς ἀπέστειλε τὸ παρὸν σημείωμα:

Κατὰ τὴν παραμονήν μου εἰς Πάτρας ἐπεσκέφθην τοὺς εἰς τὸ Νοσοκομεῖον νοσηλευομένους τραυματίας χωροφύλακας Χαλανδρίτσης.

Οἱ σεμνοὶ αὐτοὶ ἥρωες δὲν ἐπιζητοῦν εὐγνωμοσύνην, οὔτε αἰσθάνονται πικρίαν διὰ τὰ σχόλια ὅτι ἔπρεπε μετὰ μάχην ἐννέα ὡρῶν νὰ ἐπιβραδύνουν ἀκόμη τὴν ἡρωικὴν των ἔξοδον.

Διεπίστωσα ὅτι εἰς πολλοὺς ἐξ αὐτῶν δὲν ἀπέμενεν εἰ μὴ μόνον μία χειροβομβίς. Δὲν αἰσθάνονται πικρίαν διὰ τὰ σχόλια. Ἁπλούστατα διότι ὑπῆρξαν καὶ εἶναι πραγματικοὶ ἥρωες. Ἡ μάχη τῆς Χαλανδρίτσης θὰ μείνη ἱστορικὴ διὰ τὴν ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΝ».

Ὁ Ἀρχηγὸς
Κ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀντιστράτηγος

(Ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς Δ.Χ. Ἀχαΐας περὶ τῆς δράσεως τῆς Ὑπηρεσίας ταύτης κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος).

ΑΝΩΤΕΡΑ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Γραφεῖον Ἀσφαλείας
Ἀριθ. 7/53/380 Μθ

Πρὸς
Τὸ Ἀρχηγεῖον Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς
Ἀθήνας

«Περὶ τῆς γενομένης κηδείας τῶν ἡρωικῶς πεσόντων κατὰ τὴν μάχην τῆς Χαλανδρίτσης τὴν 5.7.48 ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς».

«Κατόπιν τῶν ὑποβληθεισῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀναφορᾶς τοῦ τέως διοικητοῦ Τ.Σ.Ε.Π. συνταγματάρχου Παναγιωτοπούλου, ἀφ' ἑτέρου τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν δι' ὧν κατακρίνεται ἡ γενομένη ἐνταῦθα μερίμνῃ τῆς Ὑπηρεσίας μου κηδεία τῶν ἡρωικῶς πεσόντων κατὰ τὴν μάχην τῆς Χαλανδρίτσης τῆς 5.7.48 ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, μὲ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι ἡ γενομένη κηδεία ἐπέδρασε δυσμενῶς ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Πατρῶν, ἀναφέρω τὰ ἑξῆς: Ὡς μοὶ ἀνέφερε τότε ἀπὸ τηλεφώνου ὁ διοικητὴς τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀχαΐας ταγματάρχης Βενιαράκης, μεταβὰς ἐπὶ τόπου ἐπὶ κεφαλῆς ἀποσταλεισῶν ἐνισχύσεων,

Νεκροταφεῖον Πατρῶν. Οἱ τάφοι τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς Χαλανδρίτσης. Τῶν ἀθανάτων ἡρώων, οἵτινες ἔπεσαν μαχόμενοι ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν τὴν 5.7.1948. Ἐμπρὸς δεξιὰ ὁ τάφος τοῦ ἐνωμοτάρχου Βασιλείου Παπασπυριλιώτη.

ἡ κηδεία εἰς Χαλανδρίτσαν τῶν θυμάτων τούτων ἦτο ἀδύνατος, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

1. Τὰ πτώματα ἦσαν πολλὰ καὶ δὲν ὑπῆρχον ἐργατικαὶ χεῖρες καὶ τὰ ἀπαιτούμενα ἐργαλεῖα διὰ τὴν ἀνόρυξιν τῶν τάφων, καθόσον ἅπαντες οἱ κάτοικοι, λόγῳ τῆς πολυώρου μάχης καὶ τῆς ἐν συνεχείᾳ εἰσόδου τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν κωμόπολιν, ἐγκατέλειψαν ταύτην ἀπομακρυνθέντες εἰς τοὺς ἀγρούς. 2. Δὲν ὑπῆρχεν ἰατρὸς διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν νεκροψιῶν καὶ τὴν διαπίστωσιν τῶν θανάτων. 3. Δὲν ὑπῆρχεν ἱερεὺς διὰ τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν καὶ 4. Ἅπαντα τὰ στρατιωτικὰ τμήματα εἶχον ἀπομακρυνθῆ τῆς Χαλανδρίτσης καταδιώκοντα τοὺς συμμορίτας, εἶχε δ' ἀπομείνει ἐκεῖ μικρὸν τμῆμα Χωροφυλακῆς ἐκ 10 ἀνδρῶν, μὴ δυναμένων νὰ ἀναλάβωσι καὶ φέρωσιν εἰς πέρας τὴν ταφὴν τόσων νεκρῶν.

Κατόπιν τούτου ἡ Ὑπηρεσία μου ἠναγκάσθη νὰ διατάξῃ τὴν μεταφορὰν τῶν νεκρῶν ἐνταῦθα, τῆς κηδείας γενομένης οὐχὶ ἐκ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Α΄ Νεκροταφείου, εἰς ὃ μετεφέρθησαν ἀπ' εὐθείας οἱ νεκροί.

Ἐὰν κατὰ τὴν γενομένην κηδείαν οἱ καταστηματάρχαι τῆς πόλεως ἔκλεισαν αὐτοβούλως τὰ καταστήματά των καὶ ἂν ὁ λαὸς τῶν Πατρῶν συνέρρευσεν ὁμαδικῶς εἰς τὸ Νεκροταφεῖον καὶ ἐξεδήλωσε τὴν συμπάθειάν του πρὸς τοὺς ἡρωικοὺς νεκρούς, ταῦτα δὲν φρονοῦμεν ὅτι δέον νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς ὑπαιτιότητα τῆς Ὑπηρεσίας μου.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον ξενίζει τὴν Ὑπηρεσίαν μου εἶναι τοῦτο. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς μάχης τῆς Χαλανδρίτσης ἐφονεύθη καὶ ὁ στρατιώτης τοῦ ἐνταῦθα τάγματος ἐκπαιδεύσεως Αἴσωπος Δημήτριος, ἀνήκων εἰς τὰς ἀποσταλείσας ἐντεῦθεν ἐνισχύσεις, αἵτινες ἐνεπλάκησαν καθ' ὁδὸν εἰς ἀγῶνα ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν. Τοῦ ὁπλίτου τούτου ἡ κηδεία ἐγένετο τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς ἰδίας ἡμέρας, ἐκ τοῦ ἐνταῦθα Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ, μετὰ πάσης ἐπισημότητος, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ γεννηθῇ ζήτημα.

Δὲν δύναται δὲ νὰ ἐννοήσῃ ἡ Ὑπηρεσία μου διὰ τίνα λόγον οἱ ἡρωικῶς πεσόντες ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντός των ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἔδει νὰ τύχωσιν ἥσσονος περιποιήσεως τοῦ φονευθέντος στρατιώτου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀναφερόμενα ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου Παναγιωτοπούλου ὅτι εἶχε συμφωνηθῆ μεταξύ μας, ὅπως ἡ κηδεία τῶν θυμάτων γίνῃ εἰς Χαλανδρίτσαν, δὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν πραγματικότητα.

Τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας καὶ περὶ ὥραν 22.00΄ ὁ ὑποφαινόμενος μετέβη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἰς τὸ κατάστημα τῆς ἐνταῦθα Στρατιωτικῆς Διοικήσεως, πλὴν δὲν ἀνεῦρον εἰς τὸ γραφεῖόν του τὸν ἄνω συνταγματάρχην ὅστις ἐκοιμᾶτο εἰς τὸ ξενοδοχεῖον. Τὴν πρωίαν τῆς ἑπομένης ὅτε ὁ ἐν λόγῳ συνταγματάρχης μοὶ ὡμίλησε σχετικῶς ἀπὸ τηλεφώνου ἦτο ἀργὰ πλέον, καθόσον εἶχον ἤδη μεταφερθῆ ἐνταῦθα πρὸς ταφήν.

Σημειωτέον ὅτι τὴν ἀπόφασιν ὅπως ἡ κηδεία τῶν νεκρῶν μας γίνῃ ἐνταῦθα ἀνεκοίνωσα ἀπὸ τηλεφώνου εἰς τὸν γενικὸν διευθυντὴν Χωροφυλακῆς Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως συνταγματάρχην Σαμουὴλ Γεώργιον, ὅστις καὶ οὗτος συνεφώνησε μὲ τὴν ἄποψιν ταύτην, τοῦθ' ὅπερ ἀνεκοίνωσα εἰς τὸν συνταγματάρχην Παναγιωτόπουλον Βασίλειον».

Ο ΑΝΩΤΕΡΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΞΑΓΟΜΕΝΟΥ

«Ἐν Πάτραις σήμερον τὴν 25ην, εἰκοστὴν πέμπτην, τοῦ μηνὸς Ἰουλίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου, 1948, ἔτους, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην π.μ. ὁ ὑπογεγραμμένος ἀντισυνταγματάρχης Χωροφυλακῆς Χανιώτης Ἰάκωβος τοῦ Γεωργίου, ἐνεργήσας ἔνορκον προανάκρισιν δυνάμει τῶν ἄρθρων 68 καὶ 69 τῆς Σ.Π. Νομοθεσίας καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 26 τῆς 30.7.46 Νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Α.Ν. 2307/1940 περὶ Στρατιωτικῆς Ἱεραρχίας καὶ Προαγωγῶν ἐν τῇ Χωροφυλακῇ καὶ περὶ ἀπονομῆς ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν ἀμοιβῶν» δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 228 τῆς 31.7.48 Φ.Ε.Κ. Τεῦχος Α΄ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/53/380 λκ 6.7.48 διαταγῆς τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, πρὸς ἀπονομὴν ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν ἀμοιβῶν εἰς φονευθέντας, τραυματισθέντας καὶ ἀνδραγαθήσαντας ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης, κατὰ τὴν γενομένην τὴν 5.7.48 ἐπίθεσιν ὑπὸ μεγάλων δυνάμεων συμμοριτῶν καὶ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην καὶ λαβὼν ὑπ' ὄψει τὰς ληφθείσας μαρτυρικὰς καταθέσεις καὶ λοιπὰ ἔγγραφα, συνήγαγον τὰ κάτωθι:

Τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 5.7.48 ἔλαβε χώραν ἐπίθεσις ἰσχυρῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων τῶν περιοχῶν Ἀχαΐας - Ἠλείας - Ἀρκαδίας - Πάρνωνος καὶ Ταϋγέτου ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῶν ἀρχισυμμοριτῶν Κονταλώνη, Πέρδικα, Ζαχαριᾶ, Βρεττάκου, Ξυδέα καὶ Νικήτα, ἀνερχομένων εἰς ἄνω τῶν χιλίων (1000) κατὰ τῆς κωμοπόλεως Χαλανδρίτσης, τὴν ὁποίαν ὑπερήσπιζον μικρὰ δύναμις Χωροφυλακῆς, ἐνισχυομένη καὶ ὑπὸ Α.Θ. χωροφυλάκων, ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Παπαδόπουλον Κωνσταντῖνον; διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης, συνολικοῦ ἀριθμοῦ ἑξήκοντα ὀκτὼ (68) ἀνδρῶν.

Ἀπὸ τῆς 4.30΄ πρωινῆς μέχρι τῆς 1ης μ.μ. οἱ ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως ἀφοῦ ἠμύνθησαν ἐναντίον ὑπερτέρων δυνάμεων, αἵτινες ἔφερον ὁπλισμὸν εἰς αὐτόματα καὶ λοιπὰ ἐλαφρὰ ὅπλα ἐκ τῶν πλέον συγχρονισμένων τοιούτων μετὰ ἐξαιρετικοῦ ἡρωισμοῦ, αὐτοθυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως, συνεπτύχθησαν ἐκ τῶν φυλακίων λόγῳ τῆς σφοδρότητος τῶν πυρῶν καὶ τῆς ἀσυγκρίτου ὑπεροχῆς εἰς ἀριθμὸν τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἐπετίθεντο κατὰ μάζας κατὰ τῶν φυλακίων των, εἰς τὸ οἴκημα τῆς Ὑποδιοικήσεως. Ἐκεῖ διεξήχθη ἐπικὸς ἀγὼν κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ ἄνδρες μας ἐπολέμησαν μὲ ἀπαράμιλλον ἡρωισμὸν καὶ γενναιότητα.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἡ Ἀνωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ Στρατηγεῖον Πύργου, εὐθὺς ὡς ἐπληροφορήθησαν τὰ τῆς ἐπιθέσεως ἀπέστειλαν ἐνισχύσεις τῶν ὁποίων ἐπικεφαλῆς ἐτύγχανεν ὁ ταγματάρχης Χωροφυλακῆς Βενιαράκης Ἐμμανουήλ. Αὗται ἀνεχώρησαν ἐγκαίρως, πλὴν ὅμως καθ' ὁδὸν συνήντησαν ἐνέδρας τῶν συμμοριτῶν καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ἐξουδετερώσουν ταύτας. Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχον οἱ συμμορῖται καταστρέψει τὴν μοναδικὴν γέφυραν πρὸς Χαλανδρίτσαν «Κουμπάρες». Καθ' ὃν χρόνον αἱ ἐνισχύσεις ἐμάχοντο καθ' ὁδόν, οἱ γενναῖοι τῆς Χαλανδρίτσης ἄνδρες, ἀφοῦ ἐξήντλησαν καὶ τὸ τελευταῖον φυσίγγιόν των καὶ ἐπειδὴ αἱ ἀναμενόμεναι ἐνισχύσεις ἐβράδυνον, ἐπεχείρησαν ἡρωικὴν ἔξοδον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν ἔπεσαν ἡρωικῶς μαχόμενοι. (Λεπτομέρειαι ἀναφέρονται εἰς τὴν προσηρτημένην ὑπ' ἀριθ. 48/214/3α ἀπὸ 8.7.48 ἀναφορὰν Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀχαΐας).

Ὅτε περὶ ὥραν 14.30΄ ἔφθασαν ἐνισχύσεις μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ταγματάρχην Βενιαράκην, δὲν εὗρον παρὰ μόνον τὰ ἐρείπια τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ τὰ πτώματα τῶν ἡρωικῶν ἀνδρῶν.

Ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως ἀπετελεῖτο ἀπὸ τοὺς κάτωθι: 1. Ἀνθυπομοίραρχον Παπαδόπουλον Κωνσταντῖνον τοῦ Χρήστου, 2. Μονίμους ἐνωμοτάρχας Βασιλοχρῆστον Βασίλειον τοῦ Χρήστου, 3. Παπασπυριλιώτην Βασίλειον τοῦ Γεωργίου, 4. Παρίσσην Δημήτριον τοῦ Ἰωάννου, 5. Μονίμους ὑπενωμοτάρχας Μπρούμαν Ἀριστείδην τοῦ Βασιλείου, 6. Μπουρίκαν Δημήτριον τοῦ Κωνσταντίνου, 7. Πολύζον Θεοφάνην τοῦ Εὐαγγέλου, 8. Μονίμους χωροφύλακας Μιχαλόπουλον Σταμάτιον τοῦ Μιχαήλ, 9. Μπερίτσαν Κωνσταντῖνον τοῦ Δημητρίου, 10. Λιντοβόλην Κωνσταντῖνον τοῦ Ἰωάννου, 11. Καρύτσαν Γεώργιον τοῦ Δημητρίου, 12. Τσίμπον Προκόπιον τοῦ Γεωργίου, 13. Νιονιόπουλον Ἀθανάσιον τοῦ Γεωργίου, 14. Παναγόπουλον Μιλτιάδην τοῦ Ἀνδρέου, 15. Σταμούλην Ἀπόστολον τοῦ Κωνσταντίνου, 16. Μποτίνην Γεώργιον τοῦ Θεοδώρου, 17. Φράγκον Νικόλαον τοῦ Ἀθανασίου, 18. Μιχαλᾶν Βασίλειον τοῦ Γερασίμου, 19. Καροῦσον Ἀθανάσιον τοῦ Παύλου, 20. Νταβέαν Θεμιστοκλῆν τοῦ Στασινοῦ, 21. Ραχιώτην Δημήτριον τοῦ Λάμπρου, 22. Ντάφλον Ἀθανάσιον τοῦ Χρήστου, 23. Χιόνην Ἰωάννην τοῦ Ἀνδρέου, 24. Α.Θ. χωροφύλακας Τσούλιαν Ἀπόστολον τοῦ Αὐγερινοῦ, (ἁπάντων τῶν ἀνωτέρω φονευθέντων). 25. Μόνιμον ὑπενωμοτάρχην Θεοδόσην Ἀντώνιον τοῦ Χαραλάμπους, 26. Χωροφύλακα Σχίζαν Παναγιώτην τοῦ Γεωργίου, 27. Μονίμους χωροφύλακας Δραγώζην Πασχάλην τοῦ Ἀλεξίου, 28. Θεοδωρακᾶτον Εὐάγγελον τοῦ Ἐπαμεινώνδα, 29. Ρούσσην Διονύσιον τοῦ Νι-

κολάου, 30. Καββαδίαν Φιλήμονα τοῦ Χαραλάμπους, 31. Μουδάτσον Νικόλαον τοῦ Ἐμμανουήλ, 32. Σιδερᾶν Ἰωάννην τοῦ Δημητρίου, (τραυματισθέντων). 33. Μονίμους χωροφύλακας Μπαντούναν Ἰωάννην τοῦ Βασιλείου, 34. Τσαρούχην Θεόδωρον τοῦ Νικολάου, 35. Κουτρουμπῆν Κωνσταντῖνον τοῦ Γεωργίου, 36. Μαγκλάραν Σπυρίδωνα τοῦ Ἰωάννου, τῶν τελευταίων διασωθέντων.

Ἐκ τῶν κάτωθι ἀνδρῶν τοῦ Δημοσυντηρήτου Τάγματος Α.Θ. Ὁπλιτῶν: 1. Α.Θ. ἐνωμοτάρχου Γιαουντζῆ Ἐμμανουὴλ τοῦ Λεωνίδα, 2. Α.Θ. ὑπενωμοτάρχου Σκλαβενίτη Ἀργυρίου τοῦ Φωτίου, 3. Α.Θ. ὑπενωμοτάρχου Μανέττα Σωτηρίου τοῦ Σπυρίδωνος, 4. Α.Θ. ὑπενωμοτάρχου Παυλίδη Μητροφάνη τοῦ Γρηγορίου, 5. Α.Θ. χωροφύλακος Ἀγγελοπούλου Ἀγγέλου τοῦ Παναγιώτου, 6. Α.Θ. χωροφύλακος Καραπάνου Κωνσταντίνου τοῦ Γεωργίου, 7. Α.Θ. χωροφύλακος Σπανοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Λεωνίδα, 8. Α.Θ. χωροφύλακος Καλαντζῆ Δημητρίου τοῦ Γεωργίου, 9. Α.Θ. χωροφύλακος Τσαχάλου Ἀλεξίου τοῦ Νικολάου, 10. Α.Θ. χωροφύλακος Πασχαλίδη Ἰωάννου τοῦ Σάββα. 11. Α.Θ. χωροφύλακος Παπαδοπούλου Ἀναστασίου τοῦ Θεμιστοκλέους, 12. Α.Θ. χωροφύλακος Παπαδοπούλου Δημητρίου τοῦ Νικολάου, 13. Α.Θ. χωροφύλακος Χαραλαμποπούλου Γεωργίου τοῦ Ἰωάννου, 14. Α.Θ. χωροφύλακος Καλογερῆ Κωνσταντίνου τοῦ Δημητρίου, 15. Α.Θ. χωροφύλακος Φρονιτᾶ Παναγιώτου τοῦ Δημητρίου, 16. Α.Θ. χωροφύλακος Καρμακόλλια Ἰωάννου τοῦ Νικολάου, 17. Α.Θ. χωροφύλακος Βούλγαρη Ἰωάννου τοῦ Νικολάου, 18. Α.Θ. χωροφύλακος Μασούρα Νικολάου τοῦ Παναγιώτου, 19. Α.Θ. χωροφύλακος Ἠλία Δημητρίου τοῦ Γεωργίου, 20. Α.Θ. χωροφύλακος Κυπριανοῦ Σπυρίδωνος τοῦ Παναγιώτου, 21. Α.Θ. χωροφύλακος Σκόνδρα Νικολάου τοῦ Γεωργίου ἁπάντων φονευθέντων. 22. Α.Θ. ὑπενωμοτάρχου Πολυδωροπούλου Νικολάου τοῦ Δημητρίου, 23. Α.Θ. χωροφύλακος Χαμηλοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Ἀθανασίου, 24. Α.Θ. χωροφύλακος Βλαχιώτη Παναγιώτου τοῦ Γεωργίου, 25. Α.Θ. χωροφύλακος Τσούπελη Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἀθανασίου, 26. Α.Θ. χωροφύλακος Γιαννακοπούλου Δημητρίου τοῦ Γεωργίου, 27. Α.Θ. χωροφύλακος Λιβέρη Κωνσταντίνου τοῦ Παναγιώτου, 28. Α.Θ. χωροφύλακος Χορμπᾶ Ἰωάννου τοῦ Παναγιώτου, 29. Α.Θ. χωροφύλακος Στεφανοπούλου Νικολάου τοῦ Δημητρίου (τραυματισθέντων). 30. Α.Θ. χωροφύλακος Κληματᾶ Σωτηρίου τοῦ Βασιλείου, 31. Α.Θ. χωροφύλακος Βαρκοπούλου Ἀναστασίου τοῦ Ἰωάννου καὶ 32. Α.Θ. χωροφύλακος Σπηλιωτοπούλου Ἀριστοτέλους τοῦ Παναγιώτου, τῶν τριῶν τελευταίων διασωθέντων. Μετὰ τῶν ἀνωτέρω φονευθέντων ἔπεσεν ἡρωικῶς μαχομένη παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ συζύγου της (τραυματισθέντος) καὶ ἡ σύζυγος τοῦ Α.Θ. χωροφύλακος Στεφανοπούλου Νικολάου ὀνόματι Χρυσούλα.

Ἐπειδὴ

Ἐκ τῆς ὅλης ἐνεργηθείσης προανακρίσεως σαφῶς καὶ πασιδήλως δείκνυται ὅτι ἅπαντες οἱ ὡς ἀνωτέρω ἄνδρες ἐξετέλεσαν τὸ πρὸς τὴν Πατρίδα καθῆκον, ὡς ὁ νόμος καὶ οἱ κανονισμοὶ ἐπιτάσσουν, πολεμήσαντες μὲ ἀπαράμιλλον ἡρωισμόν, αὐτοθυσίαν καὶ γενναιότητα.

Ἐπειδὴ δίκαιον καὶ νόμιμον τυγχάνει, ὅπως τόσον οἱ φονευθέντες ὅσον καὶ οἱ ἐπιζήσαντες τραυματίαι καὶ διασωθέντες τῆς δραματικῆς ταύτης ἐπιχειρήσεως, ἥτις θὰ μείνῃ μία τῶν πλέον ἱστορικῶν σελίδων τοῦ Σώματος, τύχωσιν ἀναλόγως τῆς ἠθικῆς ἀμοιβῆς.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

ΑΠΟΦΑΙΝΟΜΑΙ ΟΠΩΣ προαχθῶσιν κατὰ δύο βαθμοὺς μεταθανατίως οἱ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἡρωικῶς πεσόντες, ἀνθυπομοίραρχος Παπαδόπουλος Κωνσταντῖνος, ἐνωμοτάρχαι Βασιλοχρῆστος Βασίλειος, Παπασπυριλιώτης Βασίλειος, Παρίσσης Δημήτριος, ὑπενωμοτάρχαι Μπρούμης Ἀριστείδης, Μπουρίκας Δημήτριος, Πολύζος Θεοφάνης καὶ πάντες οἱ ὡς ἀνωτέρω ἡρωικῶς πεσόντες χωροφύλακες, διότι ὑπηρετοῦντες εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης καὶ δεχθέντες τὴν 5ην Ἰουλίου 1948 ἐπίθεσιν ἐκ μέρους 20πλασίας συμμοριακῆς δυνάμεως, φερούσης βαρύτατον καὶ ἀρτιώτατον ὁπλισμόν, δὲν ἐλιποψύχησαν οὐδὲ ἐκάμφθησαν, ἀλλὰ πολεμήσαντες μὲ ἀπαράμιλλον ἡρωισμὸν καὶ γενναιότητα ἐπὶ ἐννέα συνεχεῖς ὥρας καὶ ἀφοῦ ἐξήντλησαν καὶ τὸ τελευταῖον φυσίγγιον, ἐνήργησαν, μὲ τὰ πιστόλια καὶ τὰς τελευταίας χειροβομβίδας ἀνὰ χεῖρας, ἡρωικὴν ἔξοδον καθ' ἣν βαλλόμενοι καταιγιστικῶς καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς ὑπὸ τῶν πολιορκητῶν των, ἔπεσαν ὁλοκαύτωμα εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος βωμόν, προσθέσαντες οὕτω διὰ τοῦ αἵματός των μίαν εἰσέτι λαμπροτάτην σελίδα εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ Σώματος. Ὡσαύτως, προτείνω ὅπως εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἀνωτέρω ἀπονεμηθῇ τὸ ΑΡΙΣΤΕΙΟΝ ΑΝΔΡΕΙΑΣ.

Νὰ προαχθῶσιν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν πάντες οἱ ὑπαξιωματικοὶ καὶ χωροφύλακες οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τῆς 5ης Ἰουλίου ε.ἔ. ἐπέδειξαν ἀνδρείαν καὶ αὐταπάρνησιν, λαβόντες δὲ καὶ οὗτοι ὁμοῦ μετὰ τῶν ἡρωικῶς πεσόντων συναδέλφων των μέρος εἰς τὴν ἔξοδον, κατώρθωσαν βαλλόμενοι συνεχῶς καὶ βάλλοντες, νὰ ἐξέλθουν τοῦ κλοιοῦ, τραυματισθέντες οἱ πλεῖστοι σοβαρῶς καὶ νὰ ἑνωθῶσι μετὰ τῶν τμημάτων μας, ἅτινα ἔσπευδον πρὸς ἐνίσχυσιν, μερίμνῃ τῶν ὁποίων καὶ ἀπεστάλησαν εἰς τὸ ἐνταῦθα στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον, ἐκθέσαντες οὕτω τὴν ζωήν των, ἐπὶ ἐννέα ὥρας συνεχῶς, εἰς ἄμεσον καὶ προφανῆ κίνδυνον, τραυματισθέντες ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐξ ὧν ἔνιοι σοβαρώτατα καταστάντες ἀνάπηροι, πρὸς δὲ ἀπονεμηθῇ καὶ τὸ Μετάλλιον Ἀνδραγαθίας πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω ἐπιζήσαντας μονίμους ὁπλίτας.

Ν' ἀπονεμηθῇ ἐπίσης τὸ Μετάλλιον Ἀνδραγαθίας πρὸς τοὺς τραυματισθέντας καὶ ἐπιζήσαντας ἄνευ θητείας χωροφύλακας ὁπλίτας τοῦ Δημοσυντηρήτου Τάγματος, διότι κατὰ τὴν ἀνωτέρω γενομένην ἐπίθεσιν ἐπολέμησαν ἡρωικώτατα παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν πεσόντων καὶ λοιπῶν συναδέλφων των, τραυματισθέντες κατὰ τὴν ἔξοδον καὶ διασωθέντες ὡς ἐκ θαύματος, ἐκθέσαντες οὕτως εἰς προφανῆ κίνδυνον τὴν ζωήν των.

Ν' ἀπονεμηθῇ ὁ Πολεμικὸς Σταυρὸς Γ' Τάξεως εἰς τὸν ταγματάρχην Χωροφυλακῆς Βενιαράκην Ἐμμανουὴλ τοῦ Στυλιανοῦ, διὰ τὸν ἐπιδειχθέντα ζῆλον καὶ προθυμίαν

καὶ διότι ἔσπευσεν ἀμέσως εὐθὺς ὡς διετάχθη ἐπικεφαλῆς τοῦ τμήματος καὶ μὲ προφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς του ἔφθασεν εἰς τὸν προορισμόν του, ὑπερπηδήσας τὰ καθ' ὁδὸν ἐμπόδια.

Ν' ἀπονεμηθῇ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ εἰς τούς: ἀνθυπασπιστὴν Σιαφάκαν Γεράσιμον, ἐνωμοτάρχην Ζερβὸν Μᾶρκον, ὑπενωμοτάρχην Εὐαγγελοδῆμον Κωνσταντῖνον, ὑπενωμοτάρχην Ἔξαρχον Ἰωάννην, ὑπενωμοτάρχην Ροῦσσον Γεώργιον, μόνιμον ὑπενωμοτάρχην Μπακούλαν Δημήτριον, ὑπενωμοτάρχην Ζέκκιον Σπυρίδωνα καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῖς χωροφύλακας, διότι διαταχθέντες ὅπως σπεύσωσιν εἰς ἐνίσχυσιν τῶν μαχομένων συναδέλφων των καὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλανδρίτσης, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ταγματάρχου Βενιαράκη Ἐμμανουήλ, ἐπέδειξαν θάρρος καὶ εὐψυχίαν, ἀντιμετωπίσαντες κατόπιν συμπλοκῆς ἁπάσας τὰς ἐνέδρας τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐκθέσαντες τὴν ζωήν των εἰς κίνδυνον.

Ν' ἀπονεμηθῇ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ εἰς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων ὁπλίτας, διότι κατὰ τὴν διαδρομὴν ἐπέδειξαν ψυχραιμίαν καὶ αὐτοθυσίαν, ὁδηγήσαντες τὰ αὐτοκίνητα διὰ μέσου τῶν πυρῶν τῶν συμμοριτῶν, ἐκθέσαντες τὴν ζωήν των εἰς κίνδυνον.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη καὶ ὑπογράφεται».

Ὁ Ἐνεργήσας τὴν Προανάκρισιν
ΙΑΚΩΒΟΣ ΧΑΝΙΩΤΗΣ
Ἀντισυνταγματάρχης

18. ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΑΧΩΝ ΔΗΜΗΤΣΑΝΗΣ - ΒΥΤΙΝΗΣ

ΤΟ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΝ ΤΑΓΜΑ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ
ΑΡΙΘ. Ε.Π. 2/14

Πρὸς
Τὴν Ἀνωτάτην Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Πελοποννήσου
Τὸ Νότιον Συγκρότημα
Τὴν Ἀνωτάτην Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου
Τρίπολιν

«Μάχαι Δημητσάνης καὶ Ξηροβουνίου - Βυτίνης τὴν 30.8.48».

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω τὰ κάτωθι.

Α' ΜΑΧΗ ΔΗΜΗΤΣΑΝΗΣ

1. Φρουρὰ Πόλεως.

Αὕτη ἀπετελεῖτο ἐκ τῆς μηχανοκινήτου διλοχίας Χωροφυλακῆς Δημητσάνης (1ος καὶ 3ος Λόχος), ἐκ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Δημητσάνης καὶ ἐκ πεντήκοντα πέντε (55) περίπου Μ.Α.Υ., συνολικῆς δυνάμεως 320 ἀνδρῶν.

Διοικητὴς τῶν δυνάμεων ἀμύνης ἦτο ὁ διοικητὴς τοῦ 1ου Λόχου μοίραρχος Ἀνδρεόπουλος Ἀθανάσιος, μὲ βοηθοὺς τὸν διοικητὴν τοῦ ἑτέρου Λόχου μοίραρχον Ἀνδρικόπουλον Ἀνδρέαν καὶ τὸν διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Δημητσάνης, ὑπομοίραρχον Σεγκουνᾶν Χρῆστον.

2. Ἀμυντικὴ Ὀχύρωσις

Εἶχεν ὀργανωθῆ κυκλοτερὴς ἄμυνα καθ' ὅλην τὴν περίμετρον τῆς πόλεως, μὲ κυρίας βάσεις ἀμύνης τὰ ὀχυρὰ «Ἁγία Παρασκευὴ» καὶ «Κάστρο Δημητσάνης».

3. Ἐπιτεθεῖσαι Δυνάμεις Ἐχθροῦ.

Ἡ ἐχθρικὴ ἐπίθεσις ἐξεδηλώθη τὴν 5ην ὥραν τῆς 30.8.48, ἅμα τῇ σημάνσει τῆς ὥρας ταύτης ὑπὸ τοῦ μεγάλου ὡρολογίου τῆς πόλεως, ταὐτοχρόνως δὲ ἐξ ὅλων τῶν κατευθύνσεων ὡς κάτωθι: α) Ἐξ Ἀνατολῶν κατὰ τοῦ ὀχυροῦ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ὑπὸ τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος Ταϋγέτου. β) Ἐκ Β καὶ Δ ὑπὸ τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος Ἀργολιδοκορινθίας, κατὰ τοῦ Κάστρου, κυρίως, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς. γ) Ἐκ Ν κατὰ τῶν φυλακίων τῆς πλευρᾶς ταύτης καὶ τοῦ Κάστρου ὑπὸ τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος Γορτυνίας, πλὴν τοῦ τάγματος Βρεττάκου.

Ἐπὶ πλέον μετέσχον τῆς ἐπιθέσεως εἷς λόχος τοῦ συγκροτήματος Πάρνωνος καὶ ἕτεροι δύο λόχοι ἀγνώστων συγκροτημάτων ἐντεταγμένοι ἴσως εἰς τὸ συγκρότημα Γορτυνίας.

Τὸ τάγμα Βρεττάκου τοῦ συγκροτήματος Γορτυνίας εἶχε καταλάβει ἐπικαίρους θέσεις ἔνθεν καὶ ἐκεῖθεν τῆς ὁδοῦ Βυτίνης - Δημητσάνης, δύο χιλιόμετρα ἔξωθι Βυτίνης μέχρι Καρκαλσῆ, ἀφοῦ εἶχε καταστρέψει γεφύρας καὶ ὁδὸν εἰς πολλὰ σημεῖα καὶ εἶχεν ἀνεγείρει ὁδοφράγματα, ἵνα παρεμποδίσῃ ἐνισχύσεις ἐκ Βυτίνης.

Τὴν ὅλην ἐπιχείρησιν διηύθυνεν ὁ ἐπιτελάρχης τοῦ Ἀρχηγείου Συμμοριτῶν Πελοποννήσου Κωνστ. Κανελλόπουλος, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ λόχου Στρατηγείου.

4. Ὁπλισμὸς Συμμοριτῶν.

Ὁ ὁπλισμὸς τῶν συμμοριτῶν ἀπετελεῖτο κατὰ τὰς συλλεγείσας πληροφορίας ἐξ ἑνὸς ὅλμου τριῶν ἰντσῶν τοῦ συγκροτήματος Ταϋγέτου, πιθανῶς δὲ καὶ ἑτέρου τοῦ συγκροτήματος Γορτυνίας, ἐκ δύο πολυβόλων βαρέων μὲ 300 φυσίγγια ἕκαστον, ἐξ 9 ὁπλοπολυβόλων κατὰ λόχον, ἐκ γερμανικῶν μυδραλλίων ἀρκετῶν, ἐξ αὐτομάτων Τόμμυγκαν πολλῶν, ἐκ πολλῶν ἀντιαρματικῶν ἐκτοξευτῶν (μόνον τὸ 1ον Τάγμα Ταϋγέτου εἶχε 50 κατὰ εὑρεθὲν σημείωμα), ἐκ χειροβομβίδων ἀφθόνων καὶ τυφεκίων. Ἐχρησιμοποιήθησαν ἀσύρματοι, ὡς καὶ τηλέφωνα μεταξὺ συγκροτήματος Γορτυνίας καὶ Ταϋγέτου.

5. Ἐξέλιξις τῆς Μάχης.

Ἤρχισεν ὁ ἀγὼν διὰ σφοδροτάτης ἐπιθέσεως κατὰ τοῦ μικροῦ εἰς ἔκτασιν ὀχυροῦ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, ὑφ'

ὁλοκλήρου τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος Ταϋγέτου, τὴν 5ην ὥραν τῆς 30.8.48 καὶ ἀπὸ ἐγγυτάτης ἀποστάσεως, βοηθούσης πρὸς τοῦτο τῆς διαμορφώσεως τοῦ ἐδάφους.

Ὁ ὅλμος τῶν τριῶν ἰντσῶν τοῦ συγκροτήματος ἐκεῖ ἔρριψεν τὰ ὑπὲρ ἑκατὸν βλήματά του. Ἐκεῖ ἐστράφησαν τὰ βαρέα πολυβόλα του. Ἐκεῖ τὸ πρῶτον ἐν Πελοποννήσῳ ἐχρησιμοποιήθησαν οἱ ἀντιαρματικοὶ ἐκτοξευταί. Παρὰ ταῦτα ἡ ἐκ 54 ἀνδρῶν φρουρὰ ἀμύνεται σθεναρῶς.

Ἀπὸ τῆς πρώτης ὥρας πίπτει ὁ γενναῖος διοικητὴς ὑπομοίραρχος Κατσογριδάκης Στυλιανός. Τὸν διαδέχεται ὁ ἀνθυπασπιστὴς Αἴσωπος Χρῆστος. Οἱ δύο ὅλμοι τῶν 3 ἰντσῶν καὶ 81 χιλιοστῶν καὶ τὸ πολυβόλον Βίκερς μὲ μανίαν κατευθύνουν τὰ πυρά των κατὰ τῶν ἐπιτιθεμένων.

Ἡ φρουρὰ τοῦ Κάστρου, διὰ δύο ὁμοίων ὅλμων καὶ δύο βαρέων πολυβόλων Πίατ (λαφύρων ἀπὸ ἄλλας μάχας) ὑποστηρίζει τὴν Ἁγίαν Παρασκευὴν διὰ καταιγιστικῶν πυρῶν.

Τὴν 8.30΄ ὥραν περίπου συμπτύσσεται τὸ προκεχωρημένον φυλάκιον τοῦ ὀχυροῦ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, φονευθέντων κατὰ τὴν τρίωρον σκληρὰν μάχην ἢ τραυματισθέντων 16 ἐκ τῶν 19 ὑπερασπιστῶν του. Συνεχίζεται ἡ γιγαντομαχία ὑπὸ τῶν ὑπολοίπων φυλακίων τοῦ ὀχυροῦ τούτου.

Ἐξαντλεῖ τὰ ὑπερεκατὸν βλήματά του ὁ ὅλμος τῶν 3 ἰντσῶν καὶ καταστρέφεται ὁ στρόφαλος ἀνυψώσεως τοῦ σωλῆνός του ἐκ θραύσματος ὅλμου ἢ χειροβομβίδος. Ὁμοίως ἐξαντλεῖ τὰ ἐνενήκοντα ἰδικά του, ὁ ὅλμος τῶν 81 χιλιοστῶν.

Μετὰ ταῦτα, καταρρευσάντων καὶ τῶν περισσοτέρων πολυβολείων, ἡ φρουρὰ κάμπτεται καὶ περὶ ὥραν 9.30΄ ἀρχίζει συμπτυσσομένη πρὸς τὴν πόλιν, ὑπὸ τὴν ὑποστήριξιν τῶν πυρῶν τοῦ Κάστρου, φέρουσα μεθ' ἑαυτῆς τοὺς 29 τραυματίας της.

Ὁ ἀνθυπασπιστὴς Αἴσωπος ἀκολουθεῖ τελευταῖος, ἀλλὰ πρὶν προλάβῃ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ὀχυροῦ πίπτει νεκρὸς ὑπὸ ἐχθρικῆς ριπῆς. Ὁ σκοπευτὴς τοῦ Βίκερς, καίτοι τραυματίας, φέρει ἐπὶ τῶν ὤμων του τὸν σωλῆνα τοῦ ὅπλου του, ἐγκαταλείψας τὸν τρίποδα. Οἱ δύο βαρεῖς ὅλμοι ἐγκατελείφθησαν ἄνευ βλημάτων.

Καταλαμβάνεται τὸ ὀχυρὸν καὶ ὁ ἐχθρὸς προσπαθεῖ νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ἀκολουθῶν τὴν φρουράν, ἀλλὰ θερίζεται ὑπὸ τῶν πυρῶν τοῦ Κάστρου. Καθηλοῦται ἐπὶ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, ὅπου τὸν εὑρίσκει ἡ πρώτη ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ περὶ τὴν 10ην ὥραν καὶ τὸν πλήσσει δεινῶς.

Μετὰ τὴν ἐπιδρομὴν ταύτην ἐξορμᾷ ἱκανὴ δύναμις τῆς διλοχίας καὶ καταλαμβάνει τὴν Ἁγίαν Παρασκευήν, ἀπωθήσασα τὸν ἐχθρὸν εἰς τὰ πέραν αὐτῆς ὑψώματα, ὅπου περὶ τὴν 14ην ὥραν τὸν εὗρεν ἡ δευτέρα ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ καὶ ὅπου παρέμεινε μέχρι τῆς τελικῆς ὑποχωρήσεώς του, περὶ τὴν 15ην ὥραν.

Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὥρας, 5ης πρωινῆς, ἤρχισεν ὁ ἀγὼν σφοδρός,—σφοδρότατος—καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέτωπα.

Ὁ Πέρδικας μαίνεται, βιάζεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς Ν πλευρᾶς. Ἀλλὰ τὰ τρία φυλάκια συνολικῆς δυνάμεως 25 ἀνδρῶν τῆς διλοχίας Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ὑπομοιράρχου Κατσαμπάνη Βασιλείου καὶ τὰ ἕτερα 4 φυλάκια τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Δημητσάνης ὑπὸ τὸν διοικητὴν ταύτης ὑπομοίραρχον Σεγκουνᾶν Χρῆστον, ἀντέταξαν χαλυβδίνην ἀκαμψίαν μέχρι τέλους. Οἱ δύο οὗτοι ἀξιωματικοὶ ἀνεδείχθησαν ὑπέροχοι ἡγήτορες καὶ μαχηταί, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνδρες των τοὺς ἠκολούθησαν κατὰ πόδα εἰς τὴν αὐτοθυσίαν.

Στῶμεν μετὰ θαυμασμοῦ πρὸ τοῦ ἡρωισμοῦ τοῦ διοικητοῦ τοῦ πλέον προκεχωρημένου φυλακίου, τοῦ ἐνωμοτάρχου Παδουβᾶ Ἐμμανουὴλ καὶ τῶν συμμαχητῶν του χωροφυλάκων.

Ἀλλὰ καὶ τὰ συνεχόμενα ἕτερα δύο φυλάκια τῶν ἐνωμοτάρχου Φωτούχου Ἀθανασίου καὶ ὑπενωμοτάρχου Σαμαρᾶ Ἀποστόλου συνηγωνίσθησαν τὸ φυλάκιον Παδουβᾶ λαμπρῶς.

Εἰς τὴν βορείαν πλευρὰν τῆς πόλεως ὁ ἀνθυπομοίραρχος Βαφάκης Ἐμμαν. θριαμβεύει. Ἡγεῖται 21 ὁπλιτῶν εἰς δύο φυλάκια, ἐμποδίζει μέχρι τέλους τὴν συνεχῆ προσπάθειαν τῶν συμμοριτῶν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν πόλιν διὰ τῆς ἐκεῖ χαράδρας. Πρὸ τοῦ μετώπου του κατεμετρήθησαν 11 πτώματα.

Ἀπὸ τῆς 7.30΄ ὥρας δέχεται διαμπερὲς τραῦμα εἰς τὸν ἀριστερὸν βραχίονα, ἐπιδένει τοῦτο ἐπὶ τόπου καὶ συνεχίζει τὸν ἀγῶνα μέχρι τέλους. Ἐκ τῶν γενναίων 21 συμπολεμιστῶν του τραυματίζονται οἱ ἑπτά. Ἔρχεται ἤδη ἡ σειρὰ τοῦ ὀχυροῦ «Κάστρο Δημητσάνης», κειμένου ἔναντι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ εἰς τὸ ἄκρον Δ μέρος τῆς πόλεως.

Ἐδῶ εὑρίσκεται ὁ ἰθύνων νοῦς, ὁ διοικητὴς τῶν δυνάμεων ἀμύνης μοίραρχος Ἀνδρεόπουλος Ἀθανάσιος, ψύχραιμος καὶ ἐπιβλητικός, διευθύνει τὸν ὅλον ἀγῶνα μέχρι τῶν τελευταίων λεπτομερειῶν.

Ἀνεδείχθη ἐξαίρετος ἡγήτωρ. Ὁ ἄμεσος βοηθός του, ὁ μοίραρχος Ἀνδρικόπουλος Ἀνδρέας, ὁ ἥρως τῆς μάχης τῆς Ἀνδριτσαίνης, ἐδῶ καὶ αὐτὸς παρακολουθεῖ τὴν ἐξέλιξιν τῆς τακτικῆς καταστάσεως εἰς ὅλην τὴν περίμετρον τῆς ἀμύνης καὶ ἀναλόγως τῆς πιέσεως τοῦ ἐχθροῦ κατευθύνει μετὰ τοῦ ἄνω διοικητοῦ τῆς ἀμύνης, εὐστοχώτατα τὰ πυρὰ τῶν δύο βαρέων ὅλμων καὶ τῶν δύο βαρέων πολυβόλων Πίατ. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος διατρέχων τὰ φυλάκια μάχεται πολλάκις ὡς ἁπλοῦς τυφεκιοφόρος. Τὰ πυρὰ τοῦ Κάστρου ἔσωσαν ἐν πολλοῖς τὴν κατάστασιν. Ἀλλὰ καὶ τὰ πυρὰ τοῦ ἐχθροῦ ἐστράφησαν λυσσωδῶς κατὰ τῶν δύο ὁλμοβολείων καὶ τῶν δύο πολυβολείων (βαρέων πολυβόλων), τραυματισθέντων σοβαρῶς δύο χειριστῶν βαρέων ὅλμων καὶ ἑνὸς σκοπευτοῦ βαρέος πολυβόλου. Ἅπαντες οἱ ἄνδρες τῆς φρουρᾶς ἐξεπλήρωσαν θαυμαστῶς τὸ καθῆκόν των. Πολλοὶ ὑπερέβησαν τὰ συνήθη ὅρια. Τινὲς ἀνεδείχθησαν πραγματικοὶ ἥρωες. Εἰς πάντας ἀνήκει ἡ ἀπονομὴ τῆς προσηκούσης ἀμοιβῆς.

Περὶ τοῦ σοβαρωτάτου ὅμως θέματος τούτου θὰ ἀσχοληθῇ εἰδικῶς ἰδίᾳ κατὰ νόμον ἀνάκρισις.

6. Συμμετοχὴ τῆς Ἀεροπορίας.

Αὕτη ἐπενέβη δίς, ἤτοι τὴν 10ην καὶ 14ην ὥραν περίπου, διὰ δύο ἀεροπλάνων ἑκάστοτε εἰς κρισιμωτάτας στιγμὰς καὶ συνέβαλε διὰ τῶν καταιγιστικῶν πυρῶν της σπουδαίως εἰς τὴν λαμπρὰν νίκην. Πρὸ τῶν καταδιωκτικῶν καὶ

λίαν πρωὶ ὑπερίπτατο τῆς Δημητσάνης εἰς χαμηλότατον ὕψος ἓν ἀναγνωριστικὸν ἀεροπλάνον, τὸ ὁποῖον ἐβλήθη μανιωδῶς ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ καὶ τὸ ὁποῖον ἔδωκε τὰς ἐλπίδας ἀφίξεως τῶν βομβαρδιστικῶν, μὲ μεγίστην ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν ἀνδρῶν μας.

7. Ἔκβασις τῆς Μάχης.

Ἡ δόξα ἐστεφάνωσε τὰ Ἐθνικὰ ὅπλα καὶ τὰ μέτωπα τῶν ἡρωικῶν ὑπερασπιστῶν τῆς Δημητσάνης. Τὸ βέβηλον πόδι τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος δὲν ἐμόλυνεν οὔτε σπιθαμὴν τοῦ ἱεροῦ ἐδάφους τῆς πατρίδος τοῦ Πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου τοῦ Ε΄ καὶ τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ.

Μετὰ δεκάωρον σκληροτάτην μάχην, περὶ τὴν 15ην ὥραν ὑπεχώρησε πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις ὁ ἐχθρὸς κατησχυμένος καὶ ἀποδεκατισμένος κατὰ τὸ 1/3 περίπου τῆς δυνάμεώς του.

8. Ἀπώλειαι.

Α΄ Τῆς διλοχίας Χωροφυλακῆς: α) Νεκροί: 1 ὑπομοίραρχος, 1 ἀνθυπασπιστὴς καὶ 8 ὁπλῖται. Ὁμοίως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Δημητσάνης 2 ὁπλῖται. Ὁμοίως ἄοπλοι πολῖται 2. β) Τραυματίαι: 1 ὑπομοίραρχος, 1 ἀνθυπομοίραρχος, 1 ἀνθυπασπιστὴς καὶ 49 ὁπλῖται. Ὁμοίως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Δημητσάνης 1 ὁπλίτης. Ὁμοίως 1 ΜΑΥ καὶ 1 ἄοπλος πολίτης. γ) Ὑλικόν: 1 ὅλμος 3 ἰντσῶν, 1 ὅλμος τῶν 81 χιλιοστῶν, 3 ὅλμοι τῶν 2 ἰντσῶν, 2 ὁπλοπολυβόλα, 1 Τόμμυγκαν, 1 ἀσύρματος Νο 18 κατεστραμμένος, εἰς τρίπους, 5.000 περίπου φυσίγγια, 2.000 περίπου φυσίγγια Βίκερς καὶ 70 βλήματα ὅλμου 2 ἰντσῶν.

Β΄ Τοῦ ἐχθροῦ: α) Νεκροί: Εὑρέθησαν ἐπὶ τοῦ χώρου τῆς μάχης καὶ ἐνεταφιάσθησαν ἐπὶ τόπου μέχρι σήμερον 103, παρελήφθη ὅμως καὶ ἱκανὸς ἀριθμὸς νεκρῶν κατὰ τὴν ὑποχώρησιν τοῦ ἐχθροῦ, περίπου 20. Μεταξὺ τῶν εὑρεθέντων νεκρῶν εἶναι καὶ οἱ Χρυσανθακόπουλος Δῆμος, πολιτικὸς καθοδηγητὴς συγκροτήματος Γορτυνίας, ὁ διοικητὴς λόχου Φιλίντρας τοῦ τάγματος Πέρδικα (Σ. Γορτυνίας) καὶ εἷς ἰατρὸς πιθανῶς ὁ Ντουρβάνης ἢ Ζωγράφος τῆς ἀτυχησάσης διλοχίας Γαλανοπούλου. Ἐπίσης ἐφονεύθησαν ἕτερα 2 σημαίνοντα στελέχη, ὧν οἱ σύντροφοί των ἀπέκοψαν τὰς κεφαλὰς καὶ τὰς ἐνεταφίασαν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Ζατούνης. Τραυματισθεὶς βαρέως, φέρεται ἐκπνεύσας καὶ ὁ διοικητὴς τοῦ 1ου Τάγματος συγκροτήματος Ταϋγέτου Ξυδέας. β) Τραυματίαι: Πλέον τῶν 300. Ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἀναλογία τῶν ἡμετέρων ἀπωλειῶν εἶναι 1 νεκρὸς πρὸς 5 τραυματίας, καὶ δεδομένου ὅτι ὁ ἴδιος ὁπλισμὸς ὑπῆρχεν ἑκατέρωθεν, τότε οἱ τραυματίαι τοῦ ἐχθροῦ δέον νὰ ὑπερβαίνουν τοὺς 500. γ) Αἰχμάλωτοι: Ἐν συνόλῳ 24. δ) Ὑλικόν: 5 Μπρέν, 3 Τόμμυγκαν, 1 Στέν, 6 ἀντιαρματικοὶ ἐκτοξευταί, 25 τυφέκια καὶ πολλαὶ χειροβομβίδες καὶ φυσίγγια.

Πλὴν ὅμως, ἅμα τῇ καταπαύσει τοῦ πυρὸς καὶ ἐνῷ ἡ Χωροφυλακὴ ἀπησχολεῖτο εἰς ἀνασυγκρότησίν της, ἀναπροσαρμογήν της, συλλογὴν νεκρῶν κλπ. οἱ πολῖται ἐξεχύθησαν εἰς τοὺς χώρους τῆς μάχης καὶ περισυνέλεξαν ἀπὸ νεκροὺς καὶ ἐγκαταλειφθέντας τραυματίας περὶ τὰ 10 Μπρέν, 100 τυφέκια, καὶ πολλὰ φυσίγγια.

9. Ὑγειονομικὴ Ὑπηρεσία.

Αὕτη ἐλειτούργησε μετὰ θαυμαστῆς ἐπαρκείας, βοηθουμένη καὶ ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν ἰατρῶν Κοτζιᾶ Πανάγου, Κιούση Βασιλείου καὶ Κουτσιλιέρη Ἰωάννου.

Ὁ διευθυντὴς ταύτης ἀνθυπίατρος Κρικέλης Ἰωάννης, ἐξετέλεσε τὸ καθῆκόν του ὄχι μόνον ὡς ἰατρός, ἀλλὰ καὶ ὡς ἁπλοῦς μαχητής. Ὁσάκις τοῦ ἐδίδετο εὐκαιρία μετέβαινεν εἰς τὰ ἐγγὺς πολυβολεῖα καὶ ἔβαλλεν αὐτοπροσώπως κατὰ τῶν συμμοριτῶν.

10. Συμβολὴ τῶν κατοίκων.

Οἱ κάτοικοι Δημητσάνης ἀπὸ μακροῦ εἶχον ἐπιδείξει πλήρη κατανόησιν τῆς σημερινῆς καταστάσεως. Κατὰ τὴν μάχην τὸ ἀπέδειξαν καὶ ἐμπράκτως. Περὶ τοὺς 50 ἐνετάχθησαν ἔνοπλοι εἰς τὰ διάφορα φυλάκια Χωροφυλακῆς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τῆς μάχης, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν 60τούτην ἐνθουσιώδη καὶ γενναῖον ἱερέα Ἀνδρέαν Βῶβον. Ἕτεροι 30 περίπου μετέσχον τοῦ ἀγῶνος ὡς ἐλεύθεροι σκοπευταί.

Ὁ γυμνασιάρχης Καρβελᾶς Χρῆστος, οἱ ὑπογραμματεῖς τοῦ Εἰρηνοδικείου Πετρόπουλος Ἰωάννης καὶ Πουρναριᾶς Ἀλέξανδρος, ὁ ὑπάλληλος τοῦ Γραφείου Ἐπιθεωρητοῦ Μ. Ἐκπαιδεύσεως Καρδάσης Ἀσημ., ὁ διευθυντὴς τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Παρασκευόπουλος Παναγιώτης καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἔδρασαν ὡς ἐλεύθεροι σκοπευταί.

Ἰδιαιτέρα μνεία ὀφείλεται εἰς τὸν διοικητὴν τῶν ΜΑΥ Δημητσάνης Κων. Δανελλόπουλον, διὰ τὴν καλὴν ὀργάνωσιν, συγκέντρωσιν καὶ διάθεσιν κατὰ τὴν μάχην τῶν ΜΑΥ μεθ' ὧν συνεπολέμει. Ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ κάτοικοι, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, διέθεσαν διὰ τὸν ἀγῶνα ὅ,τι ἠδύναντο, εἰς τὸν τομέα τῆς περιθάλψεως τῶν τραυματιῶν, μεταφορᾶς πυρομαχικῶν, χορηγήσεως τροφῆς, ποτῶν καὶ ὕδατος εἰς τοὺς μαχητάς, διαβιβάσεως διαταγῶν, γεμίσεως τῶν γεμιστήρων τῶν αὐτομάτων ὅπλων κλπ.

Β΄. ΜΑΧΗ ΞΗΡΟΒΟΥΝΙΟΥ ΒΥΤΙΝΗΣ

Ἡ ἑτέρα διλοχία τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς καὶ ὁ Σταθμὸς τοῦ Τάγματος ἦτο ἐν Βυτίνῃ.

Ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς μάχης Δημητσάνης πληροφορούμεθα τοῦτο διὰ τοῦ ἀσυρμάτου καὶ διατάσσομεν τὴν ἄμεσον ἑτοιμασίαν τῆς διλοχίας πρὸς κίνησιν εἰς Δημητσάναν δι' ἐνίσχυσιν τῆς ἐκεῖ μαχομένης ἑτέρας διλοχίας Ἡ ΑΣΔΠ διέταξε μετ' ὀλίγον νὰ ἀναμείνωμεν τὴν ἄφιξιν ἐκ Λεβιδίου ἑνὸς λόχου Πεζικοῦ τοῦ 54 Τ.Ε. μετὰ τεθωρακισμένων. Ἀφίκετο ἡ δύναμις αὕτη, ὡς καὶ ἡ συνήθης φάλαγξ Τριπόλεως - Βυτίνης - Δημητσάνης.

Ἀφήνομεν τὸν λόχον συνοδείας τῆς φάλαγγος εἰς Βυτίναν πρὸς φρούρησίν της καὶ ὁ λόχος τοῦ 54 Τ.Ε. μετὰ τῶν τεθωρακισμένων του καὶ τῶν τοιούτων τῆς φάλαγγος ἐκκινεῖ πρὸς Δημητσάναν, ἀκολουθῶν τὴν δημοσίαν ὁδὸν Βυτίνης - Δημητσάνης, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ταγματάρχου Πεζικοῦ Σκληροῦ.

Πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν ἄνω δυνάμεων εἰς Βυτίναν, διετάξαμεν τὸν 2ον Μηχανοκίνητον Λόχον νὰ ὁδεύσῃ διὰ τῶν δεξιὰ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Βυτίνης - Δημητσάνης ὑψωμάτων Καψορράχες καὶ νὰ καταλάβῃ τὰ προστατεύοντα τὴν ὁδὸν ὑψώματα, πρὸς διέλευσιν τῶν λοιπῶν δυνάμεων, μέχρι καὶ τοῦ ὑψώματος Ξηροβουνίου, παρὰ τὴν διασταύρωσιν τῆς ὁδοῦ πρὸς Μαγούλιανα.

Ὑποπτευόμενοι κατοχὴν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ τῶν ἄνω ὑψωμάτων διετάξαμεν βολὴν διὰ τοῦ ὅλμου τῶν 81 χιλιοστῶν. Πράγματι κατείχοντο ταῦτα καὶ μετὰ τὴν βολὴν ἐξεδηλώθη ὁ ἐχθρὸς κατὰ τοῦ προσεγγίζοντος 2ου Λόχου, ὅστις θὰ ὑφίστατο αἰφνιδιασμόν.

Μετὰ τὴν τοιαύτην ἐκδήλωσιν τοῦ ἐχθροῦ σπεύδει καὶ ὁ ὑποφαινόμενος μετὰ τοῦ 4ου Λόχου πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ 2ου, ὅστις εἶχεν ἀρχίσει σκληρὸν ἀγῶνα, καὶ προώθησιν τῶν δυνάμεων μέχρι τοῦ πρώτου ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ, ἤτοι τῆς καταλήψεως τοῦ Ξηροβουνίου. Ἅμα τῇ προσεγγίσει τοῦ 4ου Λόχου, ὁ 2ος εἶχεν ἀνατρέψει τὰς πρώτας ἀντιστάσεις καὶ εἶχε καταλάβει τὶς Καψορράχες. Ἐκεῖ ἔσχε καὶ τὰς ἀπωλείας του, 3 χωροφύλακας τραυματίας καὶ ἕνα ἰδιώτην ὁδηγὸν ὑποζυγίου καὶ ἐκεῖ εἶχεν ἐπιφέρει τὰς περισσοτέρας ἀπωλείας εἰς τὸν ἐχθρόν.

Ἅπασα ἡ δύναμις (2ος καὶ 4ος Λόχοι) συνεχίζουσα περαιτέρω τὸν ἀγῶνα καὶ μετὰ πεντάωρον συνεχῆ τοιοῦτον κατελάμβανε τέσσαρας δεσπόζοντας τῆς ὁδοῦ λόφους, ὧν ὁ κυριώτερος «Ξηροβούνι» (97-18, 97-19 καὶ 97-20). Πρὸ τῆς καταλήψεως ὅμως τῶν ὑψωμάτων τούτων εἶχεν ἀρχίσει ὁ ἐχθρὸς δραστικὸν πῦρ κατὰ τῆς διλοχίας ταύτης ἐκ τῶν πολὺ ὑψηλοτέρων δασωμένων ὑψωμάτων, κειμένων εἰς τὴν ἔναντι ἀριστερὰν πλευρὰν τῆς ὁδοῦ τοῦ ὄρους Μπότσικα, ἐξ ἀποστάσεως 300-500 μ.

Ἐπὶ τῶν καταληφθέντων ὑψωμάτων τούτων καὶ ὑπὸ ραγδαιοτάτην βροχὴν καὶ χάλαζαν ἐγένετο καθήλωσις τῆς διλοχίας μέχρι τῆς ἐπελεύσεως τοῦ σκότους, βάλλοντος τοῦ ἐχθροῦ συνεχῶς κατὰ τῶν θέσεών μας, ἀλλὰ καὶ βαλλομένου δραστικῶς δι' ὅλων τῶν ὅπλων μας.

Ὅταν συνεπλάκη εἰς τὸν ἀγῶνα ὁ 4ος Λόχος ἐνεπλάκησαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ταὐτοχρόνως καὶ αἱ δυνάμεις Πεζικοῦ καὶ τεθωρακισμένων παρὰ τὴν διασταύρωσιν πρὸς Πυργάκι μετὰ τοῦ ἐχθροῦ, εὑρισκομένου ἐπὶ τοῦ ὄρους Μπότσικα.

Μέχρι τῆς νυκτὸς διεξήγετο καὶ ἐκεῖ σκληρὸς ἀγών, διότι ἠκούομεν συνεχῶς τὰ πολυβόλα τῶν τεθωρακισμένων, ὅλμους κτλ. Ὀλίγον πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ σκότους ἀπέστειλα ἐκεῖ ἀξιωματικὸν σύνδεσμον. Τότε ἐπληροφορήθην ὅτι εἶχε καταφθάσει ἐκεῖ καὶ τὸ 617 Τάγμα Πεζικοῦ μεθ' οὗ καὶ τῶν λοιπῶν δυνάμεων, κατόπιν συνεννοήσεως, ἐκινήθημεν ἀπὸ τῆς 5ης πρωινῆς τῆς 31.8.48 πρὸς Δημητσάναν πεζῇ, ἐπισκευάσαντες δὲ τὴν κατεστραμμένην ὁδὸν εἰς πολλὰ σημεῖα, ἐφθάσαμεν ἐκεῖ περὶ τὴν μεσημβρίαν.

Τὴν ἡμέραν ταύτην δὲν ἠνωχλήθημεν ἀπὸ πυρὰ τοῦ ἐχθροῦ. Τὴν ὑποχώρησιν τοῦ ἐχθροῦ ἐκ Δημητσάνης ἐπληροφορήθημεν ἀπὸ τῆς 15.30΄ ὥρας τῆς 30.8.48 διὰ τῶν ἀσυρμάτων ἡμῶν, ἐνωρίτερον δὲ τὴν ἀνακατάληψιν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ὑπὸ τῆς διλοχίας Δημητσάνης. Κατὰ τὴν μάχην Καψορράχες - Ξηροβουνίου, αἱ ἡμέτεραι ἀπώλειαι δὲν ηὐξήθησαν. Αἱ ἀπώλειαι τοῦ ἐχθροῦ ἀνῆλθον εἰς 6 νεκροὺς εὑρεθέντας ἀμέσως ἐπὶ τόπου καὶ ἑτέρους 4 εὑρεθέντας ἐπὶ τόπου τὴν ἑπομένην. Ἀποδεδειγμένως 25 τραυματίαι μετεφέρθησαν αὐθημερὸν διὰ τοῦ χωρίου Μαγούλιανα πρὸς Βορρᾶν. Ἡ πρὸ τοῦ μετώπου μας περιοχὴ τοῦ ὄρους Μπότσικα δὲν ἐξηρευνήθη παρ' ἡμῶν, λόγῳ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀναχωρήσεώς μας ἅμα τῇ ἕῳ τῆς ἑπομένης.

Ἐκυριεύσαμεν 1 Μπρέν, 1 τυφέκιον, χειροβομβίδας τινάς, πεπαλαιωμένα κλινοσκεπάσματα χωρικῶν καὶ χλαίνας, ἅτινα κατεστράφησαν ἐπὶ τόπου διὰ πυρός.

Ἡ δύναμις τοῦ ἐχθροῦ ἦτο τὸ συμμοριακὸν τάγμα τοῦ Βρεττάκου τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος Γορτυνίας.

Ταῦτα ἐν συνόψει περὶ τῆς διπλῆς μάχης καὶ διπλῆς νίκης τοῦ Τάγματος κατὰ τὴν ἱστορικὴν διὰ τὴν Χωροφυλακὴν ἡμέραν τῆς 30.8.48.

Συνυποβάλλω ὀνομαστικὴν κατάστασιν τῶν εἰς ἄνδρας ἀπωλειῶν μας εἰς ἀμφοτέρας τὰς μάχας. Ὁμοίως συνυποβάλλω καὶ τρεῖς ἐκθέσεις τῶν διοικητῶν τοῦ 1ου, 2ου καὶ 3ου Λόχων, περὶ τῶν μαχῶν τούτων.

Ὑποβάλλω σχεδιάγραμμα τῆς μάχης τῆς Δημητσάνης».

Ὁ Διοικητὴς τοῦ Τάγματος
Δ. ΓΙΑΝΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀντισυνταγματάρχης

19. ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ

«Περὶ τῆς κατὰ τῶν φυλακῶν Σπάρτης ἐπιθέσεως ἀνδρῶν τοῦ 2ου Μηχανοκινήτου Λόχου Χωροφυλακῆς».

«Τὴν 13ην τρέχοντος ἀνεχώρησε πρὸς Τρίπολιν, ἐκτελοῦσα τὸ τακτικόν της δρομολόγιον, φάλαγξ στρατιωτικῶν καὶ ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων.

Πρὸς προστασίαν ταύτης, πλὴν ἄλλων τμημάτων, εἶχε διατεθῆ ὁλόκληρος ἡ δύναμις τοῦ ἐνταῦθα 2ου Μηχανοκινήτου Λόχου Χωροφυλακῆς.

Εἰς τὸ 35ον χιλιόμετρον τῆς δημοσίας ὁδοῦ Σπάρτης - Τριπόλεως αὐτοκίνητον τοῦ λόχου τούτου προσέκρουσεν ἐπὶ νάρκης. Συνεπείᾳ τῆς ἐκρήξεως κατεστράφη τὸ ὄχημα καὶ ἐτραυματίσθη θανασίμως, ἐκπνεύσας μετ' ὀλίγον, ὁ ἐπιβαίνων διοικητὴς τοῦ Λόχου μοίραρχος Γ. Παναγιωτόπουλος, ἐλαφρύτερον δὲ 3 χωροφύλακες.

Οἱ χωροφύλακες τοῦ Λόχου, ἀντικρύσαντες τὸν διοικητήν των φρικωδῶς ἠκρωτηριασμένον καὶ τοὺς συναδέλφους των αἱμοφύρτους, ἐξεμάνησαν καὶ ἐπέστρεψαν ἐνταῦθα τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας λίαν ἐκνευρισμένοι. Περὶ τὴν 17.10΄ ὥραν ὁμὰς τούτων, χωρὶς νὰ γίνουν ἀντιληπταὶ ὑπ' οὐδενὸς αἱ προθέσεις της, ἐκδικουμένη προφανῶς τὸν θάνατον τοῦ διοικητοῦ της, ἐπλησίασε τὰς ἐπανορθωτικὰς φυλακὰς τῆς πόλεως, ἔνθα ἐκρατοῦντο 59 ὑποδικοκατάδικοι κομμουνισταὶ καὶ ἤρχισαν βάλλοντες δι' αὐτομάτων ὅπλων.

Ὁ διοικητὴς Χωροφυλακῆς Σπάρτης ταγματάρχης Φίτσιος εὑρισκόμενος εἰς τὸ ἐγγὺς τῶν φυλακῶν γραφεῖον τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς, κατόπιν τῶν πυροβολισμῶν, κατηυθύνθη ἐσπευσμένως εἰς τὰς φυλακὰς διὰ νὰ πληροφορηθῇ τί συνέβαινε.

Εἶχε κατορθώσει πρὸς στιγμὴν νὰ κατευνάσῃ τοὺς κατηγανακτημένους χωροφύλακας, ὅτε πυροβοληθείς, ἄγνωστον πόθεν, ἔμεινεν ἄπνους.

Οἱ χωροφύλακες πρὸ τοῦ θεάματος τοῦ νεκροῦ ταγματάρχου καὶ διατελοῦντες ἐν ὀργῇ ἀκρατήτῳ, διὰ τὸν πρὸ ὡρῶν ἐπισυμβάντα θάνατον τοῦ διοικητοῦ των μοιράρχου, ἐγένοντο κυριολεκτικῶς ἀλλόφρονες καὶ ἤρχισαν βάλλοντες ἐκ νέου κατὰ τῶν φυλακῶν καὶ ἀφοῦ ἀπεμόνωσαν τὴν ἐξ ἀνδρῶν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς φρουράν, εἰσῆλθον ἐντὸς αὐτῶν καὶ πυροβολοῦντες ἐφόνευσαν 25 κρατουμένους κομμουνιστὰς καὶ ἐτραυμάτισαν ἑτέρους 5, ἑνὸς ἐκ τῶν κρατουμένων ἀποβιώσαντος ἐκ συγκοπῆς καρδίας.

Ὁ ὑποφαινόμενος διοικητὴς τοῦ Τ.Σ.Ε.Σ. ὑποπτευθεὶς στάσιν τῶν κρατουμένων καὶ ἐπίθεσιν συμμοριτῶν ἔσπευσα εἰς τὰς φυλακὰς καὶ μὲ προφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς μου κατώρθωσα νὰ κατευνάσω τοὺς ἐξάλλους χωροφύλακας καὶ νὰ σώσω τοὺς ὑπολοίπους ὑποδίκους, ὡς καὶ ὑπὲρ ἑκατὸν εἰσέτι κρατουμένους εἰς τὸ ἐγγύτατα κείμενον κτίριον τῶν παλαιῶν φυλακῶν, ἐπιβαλὼν τελικῶς τὴν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν φυλακῶν διασαλευθεῖσαν προσωρινῶς τάξιν.

Ἐν συνεννοήσει δὲ μετὰ τῶν πολιτικῶν καὶ ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν ἔλαβον ἅπαντα τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα πρὸς διατήρησιν τῆς τάξεως, ἥτις καὶ ἐτηρήθη μετὰ τὸ ἐπεισόδιον παραδειγματικῶς.

Οἱ χωροφύλακες τοῦ 2ου Μηχανοκινήτου Λόχου, μετὰ τὰ λυπηρὰ γεγονότα ἐπειθάρχησαν ἀπολύτως καὶ διαταχθέντες εὐθὺς ἀμέσως μετέβησαν εἰς Γκοριτσὰν πρὸς ἀσφάλειαν καὶ συνοδείαν τῆς συγκροτηθείσης φάλαγγος διὰ τὴν μεταφορὰν εἰς Σπάρτην τῶν ἀνδρῶν τοῦ 74ου Τάγματος.

Ἤδη δὲ ἐκτελοῦν διαταγὰς καὶ τὴν ὑπηρεσίαν εἰς ἐπικινδύνους ἀποστολὰς ὡς μέχρι τοῦδε, μὲ παραδειγματικὴν αὐτοθυσίαν καὶ πνεῦμα αὐταπαρνήσεως».

ΧΟΥΣΑΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
Συνταγματάρχης Διοικητὴς

20. ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΑΧΑΡΩΣ

Τὰ ἐπίσημα στοιχεῖα διὰ τὴν Σύνταξιν τῆς παρούσης Ἐκθέσεως, κατατεθειμένης εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς, ἐλήφθησαν: 1. Ἐκ τῆς πολεμικῆς ἐκθέσεως. 2. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ 616ου Τάγματος Πεζικοῦ τῆς 72ας Ταξιαρχίας. 3. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως καὶ ἀναφορῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ζαχάρως. 4. Ἐκ τῶν ἐκθέσεων καὶ ἀναφορῶν τοῦ ἀποσπάσματος Ζάρα Γεωργίου. 5. Ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ ἀρχισυμμορίτου Κονταλώνη, ἐπιτελάρχου τῆς κομμουνιστικῆς συμμορίας Πελοποννήσου, μετὰ τὴν παράδοσίν του.

ΖΑΧΑΡΩ

«Ἡ Ζαχάρω εἶναι κωμόπολις τριῶν χιλιάδων κατοίκων. Κεῖται εἰς τὴν νοτιοδυτικὴν Πελοπόννησον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας καὶ εἰς τὸ μέσον τοῦ Κυπαρισσιακοῦ κόλπου, ἐπὶ τῆς γραμμῆς Πύργου - Κυπαρισσίας καὶ εἰς ἀπόστασιν 30 περίπου χιλιομέτρων ἐκ τῶν ἀνωτέρω πόλεων.

Εἶναι ἐκτισμένη ἐπὶ ἀντερείσματος κατερχομένου ἐκ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ ὄρους Λαπίθαιον, ἀπέχουσα ἐκ τῆς θαλάσσης 1500 μέτρα περίπου καὶ ἐκ τῶν Λουτρῶν Καϊάφα πέντε χιλιόμετρα.

Ἔχει πρὸς δυσμὰς τὴν Λίμνην τοῦ Καϊάφα καὶ τὸ δάσος ἀπὸ πεῦκα (τῆς Στροφυλιᾶς), ὅπερ ἐκτείνεται ἐπὶ μήκους 20 χιλιομέτρων μεταξὺ τῆς Λίμνης Καϊάφα καὶ τῆς θαλάσσης, ἀρχόμενον ἐκ Ζαχάρως καὶ δημιουργοῦν ἀμμώδη καὶ ἔρημον παραλίαν.

Ἡ θέσις τῆς Ζαχάρως εἶναι κόμβος συγκοινωνιῶν Κυπαρισσίας καὶ Πύργου καὶ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας. Ἀποβιβαζόμενός τις εἰς τὴν παραλίαν τῆς Ζαχάρως δύναται διὰ πορείας μιᾶς ἡμέρας νὰ φθάσῃ εἰς τὴν μέσην Κοιλάδα τοῦ Ἀλφειοῦ εἰς τὴν Γορτυνίαν.

Ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1947 οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται Πελοποννήσου κατώρθωσαν νὰ γίνουν κύριοι ὅλων τῶν κωμοπόλεων τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας, ἤτοι τῆς Ἀνδριτσαίνης - Ζάχα - Ζούρτσης καὶ Κρεστένων· ἡ μόνη κωμόπολις ποὺ ἔμεινεν ἐλευθέρα ἦτο ἡ Ζαχάρω, τῆς ὁποίας ἡ τοποθεσία ἦτο ἐπίκαιρος, καθόσον καταλαμβανομένης τῆς Ζαχάρως θὰ διεκόπτετο πρῶτον ἡ συγκοινωνία Πατρῶν - Καλαμῶν καὶ τὸ σπουδαιότερον θὰ ἠδύναντο εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἀμμώδη παραλίαν αὐτῆς νὰ προσεγγίσουν πλοιάρια, ἐξ Ἀλβανίας προερχόμενα, μὲ πυρομαχικά, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν καὶ ἅτινα ἀποβιβαζόμενα εἰς τὴν ἔρημον παραλίαν Ζαχάρως - Καϊάφα θὰ ἠδύναντο νὰ προωθηθοῦν διὰ νυκτὸς καὶ νὰ φθά-

σουν εἰς τὴν Γορτυνίαν, ὅπου ἦτο τὸ κέντρον καὶ Ἀρχηγεῖον τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.

Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν λοιπὸν τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1947 ἡ Ζαχάρω γίνεται στόχος τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.

ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΑΧΑΡΩΣ

Τὴν 5.45΄ πρωινὴν τῆς 21ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1947 τμῆμα τοῦ III Κομμουνιστικοῦ Συγκροτήματος τῆς Πελοποννήσου ἐκ 44 ἀνδρῶν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῶν Σταυροπούλου καὶ Γκότση (τοῦ δευτέρου καταγομένου ἐκ Ζαχάρως) ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως, τὴν ὁποίαν ὑπερήσπιζον 11 ὁπλῖται τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ζαχάρως καὶ 14 ἰδιῶται τῆς Ὁμάδος Μ.Α.Υ. Ζαχάρως ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀνθυπομοιράρχου Βασιλείου Καπετανάκη. Τὸ ὅλον τῆς δυνάμεως, ἤτοι 25 ἄνδρες, εἶχε διατεθῆ εἰς τρία φυλάκια: 1) Ἓν εἰς τὸν Ἅγιον Σπυρίδωνα, 2) Ἓν εἰς τὸ Τηλεγραφικὸν γραφεῖον καὶ 3) Ἓν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀγοράν. Οἱ ἐπιτιθέμενοι συμμορῖται προσέκρουσαν εἰς τὰ ἄνω φυλάκια, εἰσελθόντες δὲ ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως ἔρριπτον ἀθρόους πυροβολισμοὺς καὶ ἐφώναζον «παραδοθῆτε παιδιὰ καὶ δὲν θὰ πάθετε τίποτε». Ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως ἀνθυπομοίραρχος Καπετανάκης, εὑρεθεὶς εἰς τὴν κεντρικὴν ἀγοράν, ἐβλήθη ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες εἶχον καταλάβει θέσεις πρὸ τοῦ κεντρικοῦ φυλακίου, διότι οἱ ἄνδρες τοῦ δεξιοῦ φυλακίου τοῦ Τηλεγραφικοῦ γραφείου εἶχον συμπτυχθῆ προώρως ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως καὶ ἠναγκάσθη μετὰ τοῦ συνοδεύοντος αὐτὸν ἰδιώτου Κωνσταντίνου Ζήρου, τῆς ὁμάδος Μ.Α.Υ. Ζαχάρως, νὰ σπεύσῃ καὶ θραύσῃ τὴν θύραν τοῦ ξενοδοχείου ὕπνου Ἀδαμοπούλου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀνῆλθον καὶ ἠμύνοντο ἐκ τῶν παραθύρων κατὰ τῶν συμμοριτῶν. Οἱ συμμορῖται καταλαβόντες θέσεις πέριξ τοῦ ξενοδοχείου ἔβαλλον κατ' αὐτοῦ καὶ ἐφώναζον: «Παραδώσου μοίραρχε Καπετανάκη καὶ δὲν θὰ πάθῃς τίποτε». Ἐπειδὴ ὅμως ἐβάλλοντο ἐκ τῶν παραθύρων τοῦ ξενοδοχείου μετέβησαν εἰς τὸ ἀπέναντι τοῦ ξενοδοχείου παντοπωλεῖον Μπαμπῆ, ἠνάγκασαν τοῦτον καὶ τοὺς παρέδωκεν ἕνα τενεκὲ πετρέλαιον, διὰ τοῦ ὁποίου καὶ μὲ τὴν ὑποστήριξιν τῶν πυρῶν κατώρθωσαν νὰ πλησιάσουν τὴν θύραν τοῦ ξενοδοχείου καὶ χύσαντες τὸ πετρέλαιον ἔθεσαν πῦρ, τὸ ὁποῖον πῦρ τῇ βοηθείᾳ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ξενοδοχείου καὶ τῆς οἰκογενείας του καὶ τῶν ἄλλων πελατῶν κατωρθώθη νὰ ἐντοπισθῇ.

Ὁ ἀγὼν διεξήχθη σφοδρότερος εἰς τὸ φυλάκιον τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος καὶ εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς κεντρικῆς ἀγορᾶς, ὅπου εἶχεν εἰσβάλει ὁμὰς τῶν συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Σταυρόπουλον.

Ἐν τῷ μεταξύ, ἀφυπνισθέντες οἱ κάτοικοι ἐξῆλθον τῶν οἰκιῶν των καὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὰς συμπλοκὰς κατὰ τῶν συμμοριτῶν. Μεταξὺ τούτων ὁ ὑπάλληλος τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ξενοφῶν Σπηλιόπουλος, μὲ τὸ δίκαννόν του ἔλαβε μέρος εἰς τὴν συμπλοκὴν κατὰ τοῦ ἀρχισυμμορίτου Σταυροπούλου, ὅστις εἶχε καταλάβει θέσεις μὲ τὴν ὁμάδα του εἰς τὴν κεντρικὴν ἀγοράν, κάτωθι τῆς οἰκίας τῶν κληρονόμων Ἀντωνίου Ζήρου καὶ ὅστις Σταυρόπουλος διὰ πιστολίου εἰς τὰς χεῖρας καὶ δι' ὕβρεων ἠπείλει τοὺς συμμορίτας νὰ προχωρήσωσιν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀγοράν. Ὁ ἀγὼν ἐνετοπίσθη εἰς τὴν κεντρικὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὸ φυλάκιον τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, ὅπου οἱ συμμορῖται ἔβαλλον μὲ ὁπλοπολυβόλα καὶ ὅλμους κατὰ τῶν ὑπερασπιστῶν.

Λόγῳ τῆς λυσσώδους ἀντιστάσεως τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς κωμοπόλεως καὶ τῶν ἀπωλειῶν των καὶ λόγῳ ἐμφανίσεως ἁμαξοστοιχίας ἐρχομένης ἐκ Κυπαρισσίας μὲ ἐνισχύσεις ὑπὸ τὸν μοίραρχον Σταυριανόπουλον, οἱ συμμορῖται διέκοψαν τὴν μάχην τὴν 7ην πρωινὴν καὶ ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες ἐπὶ τόπου δύο νεκρούς, παρέλαβον δὲ μεθ' ἑαυτῶν 4 τραυματίας. Ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Ἰωάννης Χριστοδουλάκης.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΑΧΑΡΩΣ

Τὴν ἐπίθεσιν ταύτην ἐνήργησαν ἐν ὅλῳ τρία μεγάλα συμμοριακὰ συγκροτήματα (τάγματα), ἤτοι τὰ ὑπὸ τοὺς ἀρχισυμμορίτας Κανελλόπουλον, Σαρήγιαννην, Καλαρίτην καὶ Πέρδικαν τοῦ Ἀρχηγείου Μαινάλου.

Ἐπὶ πλέον μετέσχε τῆς ἐπιθέσεως εἷς λόχος τοῦ συγκροτήματος Ταϋγέτου, δυνάμεως 80 ἀνδρῶν ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Ταΰγετοι», ἤτοι τὸ σύνολον τῶν ἐπιτεθέντων ἐκυμαίνετο μεταξὺ 950-1050 ἀνδρῶν. Ὁ ὁπλισμός των ἀπετελεῖτο: Ἐκ 3-4 βαρέων πολυβόλων καὶ 8 ἀτομικῶν ὅλμων, πλείστων ὁπλοπολυβόλων διαφόρων τύπων καὶ λοιπῶν αὐτομάτων καὶ ἀτομικῶν ὅπλων, διέθετον δὲ ἄφθονα πυρομαχικά, τῶν ὁποίων οὐδεμίαν φειδὼ ἔκαμνον.

Μεταξὺ τῶν ἐπιτεθέντων περιελαμβάνοντο καὶ 50 συμμορίτισσαι μὲ 80 ζῷα φόρτου, κυρίως ἡμιόνους, ἐπὶ τῶν ὁποίων κατὰ τὴν ἄφιξίν των εἶχον φορτώσει εἴδη πυρομαχικῶν καὶ νάρκας.

Εἶχον καταρτίσει ἐκ τῶν προτέρων συνεργεῖα τραυματιοφορέων ἐκ συμμοριτισσῶν καὶ εἶχον ὁρίσει ὡς πρῶτον σταθμὸν ἐπιδέσεως τὴν γέφυραν «Μπουκαρίνου» 2 χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς τῆς Ζαχάρως.

Τὴν ἐπίθεσιν διηύθυνεν αὐτοπροσώπως ὁ ἀρχισυμμορίτης Κανελλόπουλος, πρώην ἀξιωματικὸς τοῦ Στρατοῦ, παρίστατο δὲ καὶ ὁ πολιτικὸς καθοδηγητὴς Νικόλαος Γκότσης.

Τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα ὑπὸ τὸν Βρεττάκον καὶ Σαρήγιαννην ἔφθασαν μετὰ πάσης προφυλάξεως εἰς τὴν θέσιν «Στραβόρραχη», ἄνωθεν τῆς Κωστομέρας, εἰς ἀπόστασιν 3 ὡρῶν ἐκ Ζαχάρως τὴν 22αν Ἰουνίου 1948, ἔνθα ἐκρύβησαν ἐπιμελῶς καὶ παρέμειναν ἀκίνητοι καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 23ης Ἰουνίου, περιορίσαντες τοὺς διαφόρους πολίτας.

Τὴν 9ην ἑσπερινὴν τῆς 23ης Ἰουνίου ἐξεκίνησαν ἐκεῖθεν καὶ ἀποφεύγοντες τὰς ὁδοὺς κατηυθύνθησαν εἰς Ζαχάρω. Ἐκ τῆς ὡς ἄνω τοποθεσίας ἐχωρίσθη εἷς λόχος ἐνισχυμένος ἐκ τῶν συμμοριτῶν τῆς Δημοκρατικῆς Νεολαίας ὑπὸ τὸν συμμορίτην λοχαγὸν Κουτρουλάκην, συνολικῆς δυνάμεως 100 συμμοριτῶν καὶ κατηυθύνθη εἰς θέσιν «Μπούζι», δύο ὥρας μακρὰν τῆς Ζαχάρως ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Ζαχάρως-Κυπαρισσίας, μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ καταστρέψῃ τὰς τηλεγραφικὰς συγκοινωνίας καὶ τὴν σιδηροδρομικὴν γέφυραν καὶ νὰ φράξῃ τὴν σι-

Τὸ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Ζάρα εἰς τὸ ὕψωμα Κωσταρέλου-Ζαχάρως, ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν ἐναντίον τῆς κωμοπόλεως τὴν 24.6.1948. Τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα, καθ' ὅλας τὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, ἐπολέμησε γενναίως καὶ συνέβαλεν οὐσιαστικῶς εἰς τὴν ἀπόκρουσιν αὐτῶν. Τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα εἶχε καταστῆ θρυλικὸν εἰς τὴν Πελοπόννησον, διὰ τὰς μεγάλας ἐπιτυχίας του ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν καὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὸν ἡρωισμὸν τῶν ἀνδρῶν του. Οἱ συμμορῖται ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τοῦ Ἀποσπάσματος ἐτρέποντο εἰς φυγήν.

δηροδρομικὴν γραμμὴν ἐκ τῆς κατευθύνσεως Κυπαρισσίας, διὰ τυχὸν ἀποσταλησομένας ἐνισχύσεις πρὸς Ζαχάρω.

Τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Πέρδικαν συγκρότημα ἐξεκίνησε τὴν ἑσπέραν τῆς 23ης Ἰουνίου ἐκ τῆς περιφερείας «Μάζι» Κρεστένων, ἔνθα εἶχε φθάσει ἐκ τῆς Γορτυνίας τὴν 22αν Ἰουνίου καὶ διὰ τοῦ χωρίου Βρίνα καὶ τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς ἄνωθεν τῶν Λουτρῶν Καϊάφα κατηυθύνθη καὶ τοῦτο πρὸς Ζαχάρω. Τὸ συγκρότημα τοῦτο ἀφῆκεν εἰς τὰ βόρεια ὑψώματα τῶν Λουτρῶν Καϊάφα μίαν ὁμάδα ἐξ 60 συμμοριτῶν, μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ καταστρέψη τὰς τηλεγραφικὰς συγκοινωνίας καὶ τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν παρὰ τὴν θέσιν «Κλειδὶ» τοῦ Καϊάφα καὶ νὰ φράξη τὰς ἀπὸ τῆς κατευθύνσεως Πύργου τυχὸν ἀποσταλησομένας ἐνισχύσεις. Οὕτως, ἅπαντα τὰ συγκροτήματα ἔπρεπε τὴν 2αν πρωινὴν τῆς 24ης Ἰουνίου νὰ εὑρίσκωνται ἔναντι τῆς Ζαχάρως.

Ἡ πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς κωμοπόλεως Ζαχάρως δύναμις ἀπετελεῖτο: 1. Ἐκ τοῦ Ἀποσπάσματος ἀνθυπομοιράρχου Ζάρα Γεωργίου ἐξ 100 ἀνδρῶν περίπου, ὅπερ εἶχε κατανεμηθῆ εἰς τρία ἐξωτερικὰ φυλάκια καὶ δύο ἐσωτερικά, ἤτοι: ἐξωτερικὰ α) «Ἁγίου Ἠλία», παρὰ τὴν ὁμώνυμον ἐκκλησίαν, β) ὕψωμα «Κωσταρέλου» ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς λοφοσειρᾶς τῆς κωμοπόλεως καὶ γ) ἐπὶ τοῦ ὑψώματος «Μαυροβούνι» ἄνωθεν νεκροταφείου ἐπὶ τῆς βορείας πλευρᾶς τῆς κωμοπόλεως καὶ ἅπαντα ἀπέχοντα περὶ τὸ ἓν χιλιόμετρον ἐκ τῆς κωμοπόλεως καὶ δ) ἐσωτερικὰ φυλάκια ἓν ἐπὶ τοῦ οἰκήματος τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου εἰς τὴν νοτίαν πλευρὰν τῆς κωμοπόλεως καὶ ἓν εἰς τὸ καφενεῖον «Μουσαμᾶ» ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως, ὅπερ ἐχρησίμευε καὶ ὡς Σταθμὸς Διοικήσεως τοῦ ἀποσπασματάρχου Ζάρα.

2. Ἐκ τῶν χωροφυλάκων τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ζαχάρως καὶ τῶν Μ.Α.Υ. Ζαχάρως, περίπου δυνάμεως 45 ἀνδρῶν, ἥτις ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Μεταλλοπούλου Μιλτιάδου εἶχε κατανεμηθῆ εἰς δύο φυλάκια. Ἓν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος καὶ ἓν εἰς τὴν «Κορδόρουγαν», συνοικίαν εἰς τὴν βορείαν πλευρὰν τῆς κωμοπόλεως.

Ἐκτέλεσις τῆς ἐπιθέσεως.

Τὴν 3ην πρωινὴν τῆς 24ης Ἰουνίου 1948 διὰ κρούσεως τοῦ ὄγκου τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ τῶν φυλακίων «Ἁγίου Ἠλία» καὶ «Κωσταρέλου» ἐντὸς ἑνὸς τετάρτου τῆς ὥρας ἡ ἐπίθεσις εἶχε γενικευθῆ ἐπεκταθεῖσα εἰς ἅπαντα τὰ ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ φυλάκια. Τὸ ἐξωτερικὸν φυλάκιον παρὰ τὴν θέσιν «Μαυροβούνι» ὑπερκερασθὲν ὑπὸ ὄγκου συμμοριτῶν μετὰ σκληρὰν μάχην, καθ' ἣν ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ προυξένησε πολλὰς ἀπωλείας εἰς τοὺς ἐπιτιθεμένους, ἐξουδετερώθη περὶ τὴν 6ην πρωινὴν καὶ 7 ἐκ τῶν ἀνδρῶν του ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Ἀντωνόπουλον Χαράλαμπον κατώρθωσαν νὰ διαρρεύσουν καὶ νὰ συμπτυχθοῦν, μέσῳ τῶν θέσεων τῶν συμμοριτῶν, εἰς τὴν θέσιν τοῦ φυλακίου «Κορδόρουγας», οἱ δὲ ὑπόλοιποι ἀπεσύρθησαν εἰς πλησίον δάσος, μετὰ τοῦ ἐπικεφαλῆς ὑπενωμοτάρχου Γεωργοπούλου.

Εἰς τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια «Ἁγίου Ἠλία» καὶ «Κωσταρέλου» διεξήχθη σκληρὸς ἀγὼν καὶ πείσμων ἐκ μικρᾶς ἀποστάσεως, ἀπὸ μάχην ἐξελιχθεῖσαν εἰς πάλην σώματος πρὸς σῶμα.

Τὸ φυλάκιον «Κωσταρέλου» ἐξουδετερώθη φονευθέντος τοῦ ἐπικεφαλῆς ὑπενωμοτάρχου Βλαχοδημήτρη. Ταὐτοχρόνως σχεδόν, ὕστερον ἀπὸ σκληρὰν μάχην ἐκ τοῦ σύνεγγυς εἰς τὰς θέσεις τοῦ φυλακίου «Ἁγίου Ἠλία» ὁ ἐπικεφαλῆς ὑπενωμοτάρχης Μπισμπῖκος ἐφονεύθη, διάφοροι ἄνδρες του διέρρευσαν πρὸς τὰ φυλάκια τῆς κωμοπόλεως, οἱ δὲ ἐναπομένοντες 8 τοιοῦτοι ὀχυρωθέντες πέριξ τοῦ οἰκήματος τοῦ ναοῦ Ἁγίου Ἠλία περιωρίσθησαν εἰς ἀμυντικὸν ἀγῶνα.

Ἀπὸ τῆς ὥρας ταύτης ὁλόκληρον τὸ βάρος ἔπεσεν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν φυλακίων δηλαδὴ τῶν τοῦ καφενείου «Μουσαμᾶ», ἔνθα ὁ Σταθμὸς Διοικήσεως τοῦ ἀνθυπομοιράρχου Ζάρα καὶ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ὡς καὶ τῶν ἑτέρων δύο φυλακίων τοῦ «Ἁγίου Σπυρίδωνος» καὶ τῆς «Κορδόρουγας», τὰ ὁποῖα ὑπερήσπιζον οἱ Μ.Α.Υ. Ζαχάρως καὶ οἱ χωροφύλακες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ζαχάρως, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ πίεσις ἐνετάθη.

Οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται εἰσελθόντες διὰ διαφόρων κενῶν ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως καὶ ἀνελθόντες ἐπὶ ὡρισμένων οἰκιῶν, ἃς παρεβίαζον πλησίον τῶν φυλακίων, ἐτοποθέτουν ὁπλοπολυβόλα, διὰ τῶν ὁποίων ἔβαλλον καταιγιστικῶς κατὰ τῶν θέσεων τῶν ὑπερασπιστῶν καὶ δι' ἀλλεπαλλήλων κατὰ κύματα ἐξορμήσεων ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους προσεπάθουν νὰ ἐξουδετερώσουν τὰ ἐσωτερικὰ φυλάκια, χρησιμοποιοῦντες παντὸς εἴδους ὅπλα καὶ ἀτομικοὺς ὅλμους. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος ὁ διοικητὴς τοῦ Ἀποσπάσματος ἀνθυπομοίραρχος Ζάρας Γεώργιος ἔτρεχεν ἀπὸ τοῦ φυλακίου «Μουσαμᾶ» εἰς τὸ φυλάκιον τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ διὰ τῶν φωνῶν του πρὸς τὸ φυλάκιον τοῦ «Ἁγίου Ἠλία» ἐνεψύχωνε τοὺς ὑπερασπιστὰς καὶ ἐνεθάρρυνεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀγῶνα.

Εἰς μίαν στιγμὴν οἱ συμμορῖται ἔστρεψαν τὸν ὄγκον των κατὰ τοῦ φυλακίου «Ἁγίου Σπυρίδωνος» μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν συμμορίτην Κανελλόπουλον Κωνσταντῖνον, ἀλλὰ ἡ σθεναρὰ ἀντίστασις τῶν Μ.Α.Υ. Ζαχάρως καὶ τῶν χωροφυλάκων τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ζαχάρως ἐματαίωσαν τὸν σκοπόν των καὶ τοὺς ἀπέκρουσαν. Ἡ ἐπιμονὴ πρὸς τὸ φυλάκιον τοῦτο ἐσκόπει τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἀνθυπομοιράρχου Ζάρα Γεωργίου, διότι ὑπελόγιζον ὅτι θὰ ἦτο εἰς τὸ φυλάκιον αὐτό, ἐν ᾧ κανονικῶς τὸ φυλάκιον αὐτὸ καὶ τῆς «Κορδόρουγας» τὸ διοικοῦσεν ὁ ἀνθυπασπιστὴς Μεταλλόπουλος.

Ἀπὸ τῆς 5ης μέχρι τῆς 7ης ὥρας ἤρχισεν ἡ βροχὴ καὶ ἡ ὁμίχλη, ἥτις διηυκόλυνε τοὺς εἰς τὴν δυτικὴν πλευρὰν τῆς κωμοπόλεως συμμορίτας νὰ πλησιάσουν τὰς ἀκραίας οἰκίας, πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ φυλακίου «Μουσαμᾶ», ἔνθα εὑρίσκετο ὁ Ζάρας καὶ ἤρχισαν μὲ κραυγὰς καὶ μὲ χωνιὰ νὰ φωνάζουν «παραδοθῆτε παιδιά, ὁ Ζάρας πιάστηκε εἶναι στὰ χέρια μας» καὶ ταὐτοχρόνως 7 βλήματα καπνογόνα ἐδημιούργησαν ὁλόκληρον παραπέτασμα καπνοῦ.

Πρὸ τῆς τοιαύτης καταστάσεως ὁ Ζάρας διέταξεν ἐξόρμησιν τῆς ὁμάδος διοικήσεως ἐκ τοῦ τομέως τούτου καὶ μετὰ λυσσώδη ἀγῶνα τριῶν τετάρτων οἱ συμμορῖται κατεδιώχθησαν πρὸς τὴν ἀπομεμονωμένην οἰκίαν τοῦ Τζεβελέκου, πρὸς τὴν δυτικὴν πλευράν, εἰς τὸ ἄκουσμα δὲ τῶν φωνῶν τῶν ἐξορμησάντων ἀνδρῶν ἀποσυνετέθησαν καὶ ἕκαστος ἐζήτει διέξοδον νὰ σωθῇ καὶ κρυφθῇ ὄπισθεν τῶν δένδρων. Εἰς μίαν τῶν ἐξορμήσεων τούτων ἐφονεύθη ὁ ἐνωμοτάρχης Γκότσης Ἰωάννης πεσὼν ἡρωικῶς.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος οἱ λοιποὶ πολῖται τῆς Ζαχάρως καὶ πολλαὶ γυναῖκες καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου Ζαχάρως ἐνίσχυον τοὺς ἀμυνομένους κομίζοντες πυρομαχικά, ὕδωρ καὶ τρόφιμα καὶ ἐνισχύοντες τὸ ἠθικὸν τῶν ἀμυνομένων.

Τὰ ἐσωτερικὰ 2 φυλάκια τοῦ ἀποσπάσματος Ζάρα, φυλάκιον καφενείου «Μουσαμᾶ» καὶ φυλάκιον Δημοτικοῦ Σχολείου, ὡς καὶ τὰ δύο ἕτερα φυλάκια τοῦ «Ἁγίου Σπυρίδωνος» καὶ «Κορδόρουγας», εἰς τὰ ὁποῖα ἠμύνοντο οἱ χωροφύλακες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ζαχάρως καὶ οἱ Μ.Α.Υ. Ζαχάρως, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Μεταλλοπούλου, ἐκράτησαν μὲ πεῖσμα τὰς θέσεις των παρ' ὅλην τὴν ὑπερέντασιν τῆς ἐπιθέσεως καὶ τὰς ἀλλεπαλλήλους ἐξορμήσεις τῶν συμμοριτῶν μέχρι τῆς 12.30΄ μεσημβρινῆς ὥρας, ὁπότε, οἱ συμμορῖται, διαπιστώσαντες τὸ μάταιον τοῦ ἀγῶνός των ὅστις τοὺς ἐκόστισε μεγάλας ἀπωλείας, ἤρχισαν νὰ χαλαρώνουν τὴν ἐπίθεσιν καὶ νὰ ἀποσύρωνται τμηματικῶς.

Τὴν 7ην πρωινὴν ὥραν ἓν ἀεροπλάνον ὑπερέπτη τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ὅπερ ἐνήργησε κατόπτευσιν καὶ ἀπεχώρησε. Τὴν 8.15΄ ἀφίκοντο δύο ἀεροπλάνα τὰ ὁποῖα ὑπερέπτησαν ἄνωθεν τῆς κωμοπόλεως καὶ τῶν πέριξ, ἀκολούθως δὲ ἀπεχώρησαν χωρὶς νὰ βάλουν.

Τὴν 10ην ὥραν ἀφίκοντο τρία μαχητικὰ ἀεροπλάνα, ἅτινα ἔβαλλον διὰ πολυβολισμῶν εἰς τὰ πέριξ ὑψώματα τῆς κωμοπόλεως τὰ κατεχόμενα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, προξενοῦντα εἰς αὐτοὺς πολλὰς ἀπωλείας καὶ ἐνισχύοντα τὸ ἠθικὸν τῶν ἀμυνομένων.

Τὴν 13.30΄ ἤρχισαν οἱ συμμορῖται νὰ ὑποχωροῦν ἐκ τριῶν κατευθύνσεων. 1. Τὸ συγκρότημα Πέρδικα διὰ τῶν ὑψωμάτων τῶν Λουτρῶν Καϊάφα πρὸς Βρίναν, χωρίου Κρεστένων, ἀφοῦ κατέστρεψαν τὰς τηλεφωνικὰς γραμμὰς καὶ τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν παρὰ τὴν θέσιν «Κλειδί». 2. Τὸ συγκρότημα Σαρήγιαννη μετὰ μέρους τοῦ συγκροτήματος Βρεττάκου ἀπεχώρησε διὰ τῶν χωρίων Ἀρήνης καὶ Σκλίβα πρὸς Τρύπες. 3. Τὸ ὑπόλοιπον τοῦ συγκροτήματος Βρεττάκου μετὰ τοῦ λόχου Ταϋγέτου ὑπὸ τοὺς ἀρχισυμμορίτας Κανελλόπουλον καὶ καθοδηγητὴν Γκότσην ἀπεχώρησε διὰ τῶν χωρίων Ξηροχωρίου καὶ Μακίστου πρὸς Τρύπες.

Τὴν 13.30΄ ἀφίκοντο ἕτερα 3 μαχητικὰ ἀεροπλάνα, ἅτινα ἐπέτυχον νὰ ἐπισημάνωσι τοὺς ὑποχωροῦντας κομμουνιστοσυμμορίτας ἔξωθι τοῦ Ξηροχωρίου, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἔβαλον διὰ ριπῶν προξενήσαντα εἰς αὐτοὺς πανικόν.

Τὰ ἀνωτέρω δύο συγκροτήματα ἀνεχώρησαν ἐκ Τρυπῶν τὴν 11ην νυκτερινὴν ὥραν τῆς ἰδίας ἡμέρας, μεταφέροντα ἐπὶ ζώων ὑπὲρ πεντήκοντα τραυματίας καὶ συνηνώθησαν μὲ τὸ συγκρότημα Πέρδικα, ὅπερ μετέφερε καὶ αὐτὸ περὶ τοὺς 25 τραυματίας, ἤτοι σύνολον 75 τραυματίαι.

Ἔσωθεν καὶ εἰς τὰ πέριξ τῆς κωμοπόλεως ἀνευρέθησαν 24 πτώματα συμμοριτῶν. Ἐπίσης, οἱ ὑποχωροῦντες συμμορῖται, ἐνεταφίασαν μεταξὺ τῶν χωρίων Ἀρήνης καὶ Τρυπῶν 12 εἰσέτι συμμορίτας ἀποβιώσαντας καθ' ὁδόν, λόγῳ τῶν τραυμάτων, ἤτοι ἐν ὅλῳ νεκροὶ 36.

Ἐκ τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς κωμοπόλεως ἐφονεύθησαν οἱ κάτωθι: Ἐνωμοτάρχης Ἰωάννης Γκότσης. Ὑπενωμοτάρχαι Μπισμπῖκος Εὐάγγελος καὶ Βλαχοδημήτρης Δημήτριος. Χωροφύλακες: Καντιδενὸς Γ., Κρητικάκης Ν., Πασσᾶς Θ., Πολυχρονάκης Ἰ., Πελεκᾶνος Ἰ., Μποῦρλος Α., Δημόπουλος Κ., Σκαρτσολιᾶς Μ. Ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω τοῦ ἀποσπάσματος Ζάρα.

Οἱ ὁπλῖται τῆς διμοιρίας Μ.Α.Υ. Ζαχάρως καὶ ἰδιῶται, κάτοικοι Ζαχάρως: Εὐθυμιόπουλος Κ. (ὅστις ἐτύγχανε καὶ διμοιρίτης), κάτοικος Ζαχάρως, Μπούτσικας Χρ., Σάσσαλος Σ., Ἀφροδίτη θυγάτηρ Γ. Γκότση, Νικόλας Γ., Δάικος Ἰ.».

21. Η ΤΡΙΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΑΧΑΡΩΣ ΚΑΙ Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

(Συνέχεια τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως τῶν Ἀρχείων τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς)

«Κατόπιν τῶν 2 προηγουμένων ἀποτυχησασῶν ἐπιθέσεων κατὰ τῆς Ζαχάρως, ἤτοι τῆς 21ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1947 καὶ τῆς 24ης Ἰουνίου τοῦ 1948, οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται μένεα πνέοντες διὰ τὴν ἀποτυχίαν ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιτεθῶσι καὶ τρίτην φορὰν διὰ πολὺ μεγάλων δυνάμεων.

Σκοπὸς τῆς ἐπιθέσεως ταύτης ἦτο ἡ καταστροφὴ τῆς Ζαχάρως ἡ λαφυραγώγησις καὶ ὁ ἔλεγχος ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τοῦ Κυπαρισσιακοῦ κόλπου καὶ ἡ ἀποκοπὴ τῶν συγκοινωνιῶν μεταξὺ Ἀθηνῶν-Πατρῶν-Μεσσηνίας.

Αἱ δυνάμεις τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἐτέλουν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν Γκιουζέλη, Κανελλοπούλου, Κονταλώνη καὶ Σαρήγιαννη.

Ἀποφασίζεται καὶ πραγματοποιεῖται ἡ συγκέντρωσις τῶν κομμουνιστικῶν τμημάτων εἰς τὸ χωρίον Ράχες-Καρδαμίτση, δυτικῶς Τροπαίων, διὰ νὰ μὴ γνωσθῶσιν αἱ προθέσεις των καὶ μελετᾶται χονδρικῶς ὁ τρόπος ἐνεργείας καὶ ἡ διάθεσις τῶν δυνάμεων τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.

Ἀποστέλλεται κλιμάκιον τῆς διοικήσεως τῶν συμμοριτῶν πρὸς Ζαχάρω διὰ τὸν λεπτομερειακὸν καταρτισμὸν τοῦ σχεδίου ἐνεργείας, ἵνα τὰ τμήματα τῶν συμμοριτῶν κινούμενα ἐκ τοῦ ὡς ἄνω χωρίου συγκεντρώσεως, κατὰ τὸ δυνατὸν ἐνεργήσουν ἀμέσως διὰ τὴν ἐπίτευξιν αἰφνιδιασμοῦ καὶ εἰς τὴν φρουρὰν Ζαχάρως, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἀνωτάτην Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Πελοποννήσου, πρὸς ἀποφυγὴν ματαιώσεως τῆς ἐπιθέσεως ἢ ἐγκαίρου ἀφίξεως ἐνισχύσεων πρὸς τοὺς ἀμυνομένους.

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ἀρχαίας Ὀλυμπίας εὑρίσκετο τὸ 616ον Τάγμα τῆς 72ας Ταξιαρχίας, ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Χρυσούλην, ὅπερ ἦτο γνωστὸν εἰς τοὺς συμμορίτας. Συμφώνως πρὸς τὸ σχέδιον δύναμις ἐκ 4 λόχων, 350 συμμορῖται περίπου, ἐκ τοῦ Ἀρχηγείου Ταϋγέτου ὑπὸ τὸν Κονταλώνην Γεώργιον, ἀντισυνταγματάρχην ἐπιτελάρχην τῆς 3ης κομμουνιστικῆς Μεραρχίας Πελοποννήσου, θὰ ἐπετίθετο ἐκ δυσμῶν καὶ νοτιοδυσμῶν κατὰ τῶν ἐν τῇ κωμοπόλει τριῶν ἀντιστάσεων τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, τοῦ καφενείου «Μουσαμᾶ» καὶ τοῦ «Ἁγίου Σπυρίδωνος». Ὁ Λόχος Ἀσφαλείας καὶ ὁ 8ος Λόχος ἐκ Μαινάλου, 150 συμμοριτῶν, θὰ ἐπετίθετο ἐκ τῆς ἀντιθέτου πλευρᾶς ἐναντίον τῆς ἀντιστάσεως τοῦ «Ἁγίου Σπυρίδωνος», ἕτερον τάγμα κομμουνιστοσυμμοριτῶν τοῦ Μαινάλου, 250 περίπου συμμοριτῶν, ὑπὸ τὸν Βρεττάκον, θὰ ἐπετίθετο συγχρόνως ἐναντίον τῆς ἀντιστάσεως «Στρογγυλόρραχης», ὑψώματος δυτικῶς τῆς Ζαχάρως. Ἕτερον τάγμα κομμουνιστοσυμμοριτικῶν δυνάμεων Ἀχαϊοήλιδος, δυνάμεως 250 ἀνδρῶν, ὑπὸ τὸν Ζαχαριάν, θὰ κατελάμβανε θέσεις εἰς Ἀλφειόν, βορείως τῶν Κρεστένων, πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ τάγματος Χρυσούλη, εὑρισκομένου εἰς ἀρχαίαν Ὀλυμπίαν καὶ ὁ 1ος Λόχος τοῦ ἰδίου Ἀρχηγείου διετέθη πρὸς ἀντιπερισπασμὸν εἰς περιοχὴν Πλατάνου.

Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ἐνισχύσεων ἐκ Κυπαρισσίας καὶ Μεσσηνίας γενικῶς ἐτάχθη ὁ 1ος Λόχος, δυνάμεως 80 συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν Κουτρουλάκην.

Ἐλαφραὶ ἐπίσης δυνάμεις ἐτάχθησαν πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐνισχύσεων ἐκ Πύργου σιδηροδρομικῶς. Εἰς χεῖρας τῆς κομμουνιστικῆς Μεραρχίας παρέμεινεν ἕνας λόχος πρὸς ἐφεδρείαν.

Οὕτως, ἡ 3η κομμουνιστικὴ Μεραρχία διέθεσε διὰ τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην 15 λόχους. Σύνολον δυνάμεως 1.100 περίπου κομμουνιστοσυμμορῖται, μὲ γενικὸν ἐπιτελάρχην τὸν Κωνσταντῖνον Κανελλόπουλον καὶ γενικὸν πολιτικὸν ἐπίτροπον τὸν Νικόλαον Γκότσην.

Ἡ δύναμις τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς Ζαχάρως, ἀπετελεῖτο ἐξ 100 περίπου ἀνδρῶν τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα, 19 ἀνδρῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ζαχάρως καὶ 37 ἀνδρῶν διμοιρίας τῶν Μ.Α.Υ. Ζαχάρως. Τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα διοικοῦσεν ὁ ἔφεδρος ὑπολοχαγὸς Κανελλόπουλος Περικλῆς, τοῦ Ζάρα ἀπουσιάζοντος εἰς Τρίπολιν μὲ ἄδειαν. Ἤτοι ἡ δύναμις ποὺ ὑπερήσπιζε τὴν Ζαχάρω ἀνήρχετο εἰς 156 ἄνδρας περίπου. Ὁ ὁπλισμὸς τῆς δυνάμεως ταύτης ἀπετελεῖτο ἐξ ἑνὸς βαρέος ὅλμου τῶν 81 χιλιοστομέτρων, δύο ἀτομικῶν τοιούτων, ἑνὸς Πίατ τοῦ ἀποσπάσματος Ζάρα, 3 μυδραλλίων, 17 ὁπλοπολυβόλων καὶ 17 αὐτομάτων ὅπλων καὶ τῶν ὑπολοίπων ἀτομικῶν ὅπλων ὡς καὶ 700 χειροβομβίδων Μίλλς. Κατό-

πιν συνεννοήσεως τοῦ διοικοῦντος τὸ ἀπόσπασμα Ζάρα ὑπολοχαγοῦ Κανελλοπούλου Περικλέους μὲ τὸν διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ζαχάρως ἀνθυπομοίραρχον Καπετανάκην, κατενεμήθη ἡ ἀνωτέρω δύναμις εἰς 5 φυλάκια, ἤτοι: 1. «Δημοτικοῦ Σχολείου» εἰς τὴν νοτίαν πλευρὰν τῆς κωμοπόλεως, 2. Καφενεῖον «Μουσαμᾶ» εἰς τὸ κέντρον τῆς κωμοπόλεως, 3. Στρογγυλόρραχη, ὕψωμα πρὸς δυσμὰς τῆς κωμοπόλεως εἰς ἀπόστασιν 500 μέτρων περίπου. Ἅπαντα τὰ φυλάκια ταῦτα κατείχοντο ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα, μὲ διοικητὴν τὸν ἔφεδρον ὑπολοχαγὸν Κανελλόπουλον Περικλῆν, ὅστις εἶχε τὸν σταθμὸν διοικήσεώς του εἰς τὸ φυλάκιον τοῦ Καφενείου «Μουσαμᾶ» καὶ 4. Εἰς τὰ φυλάκια α) Τοῦ «Ἁγίου Σπυρίδωνος» καὶ β) Τῆς «Κορδόρουγας» πρὸς τὴν βορείαν πλευρὰν τῆς κωμοπόλεως. Ἀμφότερα τὰ ἀνωτέρω δύο φυλάκια κατείχοντο ἀναμὶξ ὑπὸ τῶν χωροφυλάκων τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ζαχάρως καὶ τῶν Μ.Α.Υ. Ζαχάρως, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀνθυπομοιράρχου Καπετανάκη Β. Ἐπὶ τῶν θέσεων ἁπάντων τῶν φυλακίων τούτων εἶχον κατασκευασθῆ λιθόκτιστα πολυβολεῖα καὶ θέσεις σκοπευτῶν. Τὰ προαναφερθέντα συμμοριακὰ συγκροτήματα ἐκκινήσαντα ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Γορτυνίας καὶ Ἠλείας συνεκεντρώθησαν τὴν νύκτα τῆς 10-11ης Ὀκτωβρίου 1948, ἔφθασαν εἰς τὴν δασώδη ἔκτασιν τῆς Κωστομέρας, 3 ὥρας ἔξωθεν τῆς Ζαχάρως, καὶ παρέμεινον ἐκεῖ κρυπτόμενοι ἐπιμελῶς καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 12ης Ὀκτωβρίου. Κατὰ τὴν διαδρομήν των συνελάμβανον ἅπαντα ἀδιακρίτως τὰ πρόσωπα, ἅτινα τοὺς ἀντελαμβάνοντο καθ' ὁδὸν καὶ οὕτως εἶχον συγκεντρώσει εἰς Κωστομέραν ἄνω τῶν 70 χωρικῶν.

Τὰ προαναφερόμενα συμμοριακὰ συγκροτήματα, θέσαντα διὰ νυκτὸς ὁλόκληρον τὴν κωμόπολιν Ζαχάρως ἐντὸς κλοιοῦ, ἤρξαντο τῆς ἐπιθετικῆς των ἐνεργείας ἐκδηλώσαντα τὴν πρώτην τῶν ἐπιθέσεών των περὶ ὥραν 4.20' πρωινὴν τῆς 13.10.48 εἰς τὸ φυλάκιον «Στρογγυλόρραχη», ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἔρριψαν ἰσχυρὰς δυνάμεις πρὸς ταχεῖαν αὐτοῦ ἐξουδετέρωσιν, πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἡμέρας, ἵνα ἀπροσκόπτως πλέον ἐπιτεθῶσιν ἐναντίον τῶν ἐσωτερικῶν φυλακίων τῆς κωμοπόλεως. Ἡ πρώτη αὐτὴ ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν, ὑποστηριζομένη ὑπὸ πυρῶν βαρέων πολυβόλων καὶ βλημάτων βαρέος ὅλμου καὶ ἀντιαρματικῶν ἐκτοξευτῶν, δὲν ἀπέβη ἀποτελεσματική, ἀποκρουσθεῖσα εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς ἐκδηλώσεώς της, χάρις εἰς τὴν σθεναρὰν καὶ μετὰ πείσματος ἀντίστασιν τῶν ἀνδρῶν μας. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν οἱ συμμορῖται διεισδύσαντες ἐντὸς τῶν πέριξ τῶν φυλακίων οἰκιῶν καὶ ἐγκατασταθέντες ἐπ' αὐτῶν ἤρξαντο τὰς ἐπιθέσεις των ἐφ' ὅλων τῶν φυλακίων, προπαρασκευάζοντες καὶ ὑποστηρίζοντες ταύτας κατὰ τὴν ἐκτέλεσίν των διὰ πυρῶν βαρέων ὅπλων καὶ βλημάτων ἀντιαρματικῶν ἐκτοξευτῶν, προσπαθοῦντες διὰ τῆς δημιουργίας μιᾶς πραγματικῆς κολάσεως πυρὸς νὰ κάμψωσι τὰς ὑπὸ τῶν φυλακίων μας ἀντιτασσομένας ἡρωικὰς καὶ σθεναρὰς ἀντιστάσεις. Οὕτω, διέρρευσαν αἱ πρῶται δύο ὧραι τῆς μάχης, τῶν συμμοριτῶν μὴ ἐπιτυχόντων οὐδένα τῶν ἀντικειμενικῶν των σκοπῶν. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐπτόησε τοὺς λυσσωδῶς ἐπιτιθεμένους συμμορίτας, οἵτινες περὶ ὥραν 7ην πρωινὴν ἤρχισαν νέας ἐπιθετικὰς ἐνεργείας, ἔτι ἐντονωτέρας τῆς πρώτης διὰ ρίψεως εἰς τὴν μάχην νέων ἐνισχύσεων. Καὶ ἡ δευτέρα αὕτη φάσις τῆς μάχης, διαρκείας τριῶν ὡρῶν, οὐδὲν ἀπέδωσε, προσκρούσασα μετ' ἀπωλειῶν εἰς τὴν ἀκατάβλητον ἀντίστασιν τῶν ἀνδρῶν μας, πλὴν τοῦ ὅτι οἱ συμμορῖται διεισδύσαντες εἰς τὸν κεντρικὸν τομέα τῆς κωμοπόλεως προέβησαν εἰς δῃώσεις δημοσίων Καταστημάτων καὶ ἰδιωτικῶν οἰκιῶν. Ἀλλὰ καὶ ἡ δευτέρα αὕτη ἀποτυχία των ἡ ὁποία ἐστοίχισεν εἰς αὐτοὺς σωρείαν νεκρῶν καὶ τραυματιῶν, δὲν ἀπήλπισε τοὺς διοικητὰς τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες μετὰ ἀνάπαυλαν ἡμισείας ὥρας ἐξαπέλυσαν περὶ τὴν 11ην π.μ. ὥραν νέαν ἐπίθεσιν ἔτι σφοδροτέραν τῆς δευτέρας, ὑποστηρίξαντες ταύτην διὰ καταιγιστικῶν πυρῶν παντοειδῶν ὅπλων, ὑπὸ τὴν προστασίαν δὲ καπνογόνων ἀερίων προσήγγιζον τὰς θέσεις τῶν φυλακίων μας, ἐφ' ὧν ἐξετόξευον ἀλλεπάλληλα ἀντιαρματικὰ βλήματα. Καὶ ἡ κατὰ σειρὰν τρίτη αὕτη ἐπίθεσίς των, διαρκείας μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας, ἀποκρουσθεῖσα εἰς ὅλα τὰ σημεῖα, ἀπέβη ἔτι συντριπτικὴ διὰ τοὺς ἐπιτιθεμένους συμμορίτας, οἵτινες κατόπιν τούτου ἠναγκάσθησαν περὶ ὥραν 12.45' εἰς ἐσπευσμένην ὑποχώρησιν πρὸς χωρίον Σχίνους διὰ τῶν ὑψωμάτων Προφήτου Ἠλία—Κωσταρέλου καὶ ἐκεῖθεν πρὸς Κωστομέραν, ἀφοῦ ἐγκατέλειψαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης 51 νεκροὺς καὶ παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν περὶ τοὺς 120 τραυματίας.

Εἰς τὴν ἐσπευσμένην καὶ ἄτακτον ὑποχώρησιν τῶν συμμοριτῶν συνετέλεσε κατὰ πολὺ ἡ ἄφιξις ἐνισχύσεως τμήματος τοῦ 616ου Τάγματος Πεζικοῦ, ὅπερ ἀφίχθη καθ' ἣν ὥραν οἱ συμμορῖται ὑπεχώρουν. Τμῆμα συμμοριτῶν ἐμπεσὸν κατὰ τὴν ὑποχώρησίν του ἐπὶ τῆς δυνάμεως ταύτης ὑπέστη σημαντικὰς ἀπωλείας. Εἰς δίωξιν τῶν ὑποχωρούντων οὕτω συμμοριτῶν ἐτέθησαν δυνάμεις τοῦ 616ου Τάγματος, ὅπερ συνῆψε μάχας μετ' αὐτῶν μακρὰν τῆς Ζαχάρως, μέχρι τῆς ἐπελεύσεως τοῦ σκότους. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς μάχης ταύτης δὲν ἐγνώσθησαν. Αἱ ἐκ Κυπαρισσίας καὶ Μελιγαλᾶ κινηθεῖσαι δυνάμεις Χωροφυλακῆς, Στρατοῦ καὶ Μ.Α.Υ. προσέκρουσαν εἰς ἐνέδρας συμμοριτῶν πρὸ τοῦ ὑψώματος Γιαννιτσοχωρίου-Ἁγίου Ἠλία—Κάτω Φιγαλείας καὶ μετὰ τετραώρους συμπλοκὰς ἐπέτυχον νὰ θραύσωσι μὲν τὰς συμμοριακὰς ἀντιστάσεις, χωρὶς ὅμως νὰ ἀφιχθῶσιν ἐγκαίρως εἰς ἐνίσχυσιν τῶν μαχομένων ὑπερασπιστῶν τῆς Ζαχάρως.

Μεταξὺ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 34 ἐγκαταλειφθέντων ἐν τῇ κωμοπόλει νεκρῶν συμμοριτῶν, ἐξ οὗ τὸ 1/5 συμμορίτισσαι, συγκαταλέγονται καὶ 1. Συμμορίτης ταγματάρχης Ρόδης Ἰωάννης, διοικητὴς ἐπιμελητείας ΙΙΙ Συμμοριακοῦ Συγκροτήματος Μαινάλου, 2. Συμμορίτης λοχαγὸς Κούτρης Παναγιώτης, πολιτικὸς ἐπίτροπος τοῦ Τάγματος Ταϋγέτου καὶ 3. Συμμορίτης λοχαγὸς Σαϊνδάρης Ἀντώνιος, διοικητὴς λόχου Τάγματος Κονταλώνη, συλληφθεὶς αἰχμάλωτος τραυματίας καὶ ἀποθανὼν συνεπείᾳ τῶν τραυμάτων ἐν τῷ νοσοκομείῳ Καλαμῶν.

Αἱ ἡμέτεραι ἀπώλειαι ἀνέρχονται εἰς πέντε νεκροὺς ὁπλίτας Χωροφυλακῆς ἡρωικῶς πεσόντας ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης καὶ εἰς 21 τραυματίας.

Ἐκ τῶν ληφθεισῶν ἐνόρκων μαρτυρικῶν καταθέσεων καὶ τῶν αἰσίων ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀποτελεσμάτων τῆς μάχης, προκύπτει ὅτι οἱ ἀποτελοῦντες τὴν φρουρὰν τῆς κωμοπόλεως Ζαχάρως ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς, ἄνδρες Μ.Α.Υ. καὶ ἑκουσίως προσδραμόντες πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μαχομένων ἀνδρῶν μας κάτοικοι Ζαχάρως, ἐπεδείξαντο κατὰ τὰς διαφόρους φάσεις τῆς μάχης ἔξοχον ἡρωισμόν, αὐτοθυσίαν, θάρρος, πρωτοβουλίαν, ἠθικὴν ὑπεροχήν, μαχητικὴν ἱκανότητα καὶ ἐξετέλεσαν πράξεις ἀξίας παντὸς ἐπαίνου καὶ θαυμασμοῦ, ἐνίων δὲ τούτων ὑπερβαινουσῶν κατὰ πολὺ τὴν ἔννοιαν τοῦ καλῶς ἐννοουμένου καθήκοντος, ἐπιτυχόντες κατόπιν σκληροτάτης μάχης διαρκείας ἐννέα (9) ὡρῶν νὰ ἀποκρούσωσιν ἀποτελεσματικῶς πενταπλασίας δυνάμεις συμμοριτῶν, διαθετούσας ἀσυγκρίτως βαρύτατον ὁπλισμόν, εἰς ἃς καὶ ἐπήνεγκον συντριπτικωτάτας φθορὰς εἰς ἔμψυχον ὑλικόν. Ἔσωσαν οὕτω διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὴν κωμόπολιν Ζαχάρως ἐκ βεβαίας καὶ ὁλοσχεροῦς καταστροφῆς καὶ συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐξουθένωσιν τοῦ ἐμψύχου ὑλικοῦ τῶν συμμοριτῶν καὶ καταρράκωσιν τοῦ ἠθικοῦ παράγοντος αὐτῶν.

Οὕτως ἔληξε καὶ ἡ τρίτη ἐπίθεσις κατὰ τῆς Ζαχάρως μὲ συντριβὴν τῶν συμμοριτῶν· καὶ μὲ μεγάλας ἀπωλείας εἰς ἄνδρας καὶ ὑλικὸν παντοίων ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν καὶ ἑνὸς βαρέος πολυβόλου. Οὔτε ἐτόλμησαν πλέον ἄλλην ἐπίθεσιν οἱ συμμορῖται, μέχρις ἐκκαθαρίσεως τῆς Πελοποννήσου.

Ἡ ἀποτυχία δὲ αὕτη ὀφείλεται: 1. Εἰς τὴν ἀποφασιστικὴν ἀντίστασιν καὶ αὐτοθυσίαν τῶν ἀμυνομένων, εἰς τὴν καλὴν ἀμυντικὴν διάταξιν καὶ τὴν κατανομὴν τῶν δυνάμεων, τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ σχεδίου πυρός. 2. Εἰς τὴν ἔγκαιρον ἄφιξιν ἐνισχύσεων ὡς τοῦ 616ου Τάγματος Χρυσούλη καὶ εἰς τὴν αἰφνιδιαστικὴν ἐπίθεσιν τούτων ἐκ τῶν νώτων κατὰ τῶν συμμοριτῶν.

Ἡ ἐπίθεσις κατὰ τῆς Ζαχάρως ἦτο γνωστὴ εἰς τὴν Ἀνωτέραν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Πελοποννήσου πρὸ 48ώρου, δι' ὃ καὶ ἐκινήθη ἐγκαίρως τὸ 616ον Τάγμα Χρυσούλη πρὸς Ζαχάρω, τὴν προηγουμένην τῆς ἐπιθέσεως».

22. ΚΑΤΑ ΜΕΡΟΣ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΤΗΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ

Ἐπεξετάθημεν, προκειμένου περὶ τῆς ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ συμμοριτισμοῦ ἐν Πελοποννήσῳ εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ἀρκαδίας, λόγῳ τῆς πλουσίας ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῇ δράσεως τῶν συμμοριτῶν, ἐξεθέσαμεν δὲ ἐκτενέστερον, παραθέσαντες καὶ ἐπίσημα στοιχεῖα, ὡρισμένα ἡρωικὰ καὶ μετὰ δραματικῶν φάσεων (Χαλανδρίτσης, Ζαχάρως κ.λ.π.) ἐκτυλιχθέντα γεγονότα, κατέχοντα ἐξέχουσαν θέσιν εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν ἱστορικὴν αὐτὴν περίοδον. Ἤδη, απομένει νὰ ἀντλήσωμεν ἐκ τῶν ἐκθέσεων τῶν Διοικήσεων Χωροφυλακῆς Ἀργολίδος, Κορινθίας, Μεσσηνίας, Τριφυλίας καὶ Ἠλείας τὰ κατὰ μέρος ἐπεισόδια, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ πλεῖστα ἀπὸ ἀπόψεως σημασίας δὲν κατατάσσονται μὲν εἰς τὴν πρώτην γραμμήν, συμβάλλουν ὅμως οὐσιωδῶς εἰς τὴν καθολικὴν ἀπεικόνισιν τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ διεξαχθέντος ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς ἀγῶνος κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ.

Τὴν περιοχὴν τῆς Ἀργολίδος ἐλυμαίνοντο συμμοριακὰ συγκροτήματα προερχόμενα ἐξ ὀρεινῆς Ἀρκαδίας καὶ Κορινθίας, ἅτινα κατήρχοντο πολλάκις μέχρι τῆς Ἀργολικῆς πεδιάδος. Ὡς ἐκ τούτου, ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1947 οἱ ὀρεινοὶ Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς τῆς ὑπαίθρου, διαθέτοντες ἐλαχίστους ἄνδρας, ἤρχισαν νὰ συμπτύσσωνται εἰς Ἄργος καὶ Ναύπλιον.

Ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Λυρκείας τὴν 12-2-1947 ἐδέχθη ἐπίθεσιν συγκροτήματος συμμοριτῶν, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται.

Ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Λιμνῶν τὴν 7-1-1948 ἐδέχθη ἐπίθεσιν, καθ' ἣν ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Μήτρου Θεόδωρος καὶ ᾐχμαλωτίσθη ὁ ὑπενωμοτάρχης Μπόλος Σπυρίδων, ὅστις ἀπογυμνωθεὶς ἀφέθη ἐλεύθερος. Οἱ συμμορῖται ἐπυρπόλησαν τὸ ἀρχεῖον τοῦ Σταθμοῦ.

Τὴν 6-11-1948 δύναμις 25 συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέας Ἐπιδαύρου, τὸν ὁποῖον κατέλαβε μετὰ 3ωρον ἀντίστασιν, καταστραφέντος τοῦ ἀρχείου καὶ τοῦ ὑλικοῦ τούτου. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἐνωμοτάρχου Ἀλογιάννη Ἀγαμέμνονος καὶ ὑπενωμοτάρχου Μπετεβῆ Ἐπαμεινώνδα, βοηθουμένων καὶ ὑπὸ 10 ΜΑΥ. Ἡ 3ωρος ἀντίστασις τοῦ Σταθμοῦ ἔδωκε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου νὰ ἀπομακρυνθοῦν καὶ οὕτως ἀπεφεύχθη ἡ στρατολογία ἐκ μέρους τῶν συμμοριτῶν. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἐνισχυθεῖσα ἐπανῆλθε τὴν ἑπομένην εἰς τὴν ἕδραν της.

Τὴν 24-11-1948 δύναμις 80-100 συμμοριτῶν ἐπετέθη ἐκ νέου ἐναντίον τοῦ ὡς ἄνω Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, ἡ δύναμις τοῦ ὁποίου μετὰ 3ωρον ἀντίστασιν ὑπεχώρησε, πλὴν τοῦ ὑπενωμοτάρχου Μπετεβῆ, ὅστις ἀπομείνας μόνος συνέχισε τὸν ἀγῶνα, προκαλέσας τὸν θαυμασμὸν τῶν κατοίκων. Τέλος ὑπεχώρησε καὶ οὗτος καὶ μετέβη εἰς Παλαιὰν Ἐπίδαυρον, ἔνθα εἰδοποίησε ναυλοχοῦν ἐν τῷ λιμένι ἀντιτορπιλλικὸν τοῦ Ναυτικοῦ, ὅπερ ἐκανονιοβόλησε τοὺς συμμορίτας καὶ τοὺς ἠνάγκασεν εἰς ὑποχώρησιν, ἀφοῦ προηγουμένως ἐνέπρησαν τὸ Εἰρηνοδικεῖον

Ἄνδρες Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς εἰς τὸ χωρίον Κρυόβρυση-Ἀργολίδος τὸν Μάρτιον τοῦ 1949. Οἱ χωροφύλακες, φέροντες γενειάδα, κατῆλθον εἰς κατῳκημένον τόπον μετὰ παραμονὴν 45 ἡμερῶν ἐπὶ τῶν χιονισμένων ὀρέων.

τοῦ ὁμωνύμου χωρίου. Ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς ἐπανῆλθε καὶ αὖθις τὴν ἑπομένην εἰς τὴν θέσιν της.

Τὴν 13-2-1949 ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μιδέας, συνεπλάκησαν μετὰ συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Γκρίλια»-Ναυπλίας, καθ' ἣν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 2 συμμορῖται καὶ εἷς συνελήφθη αἰχμάλωτος.

Τὸ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς Λυρκείας εἰς συναφθεῖσαν μάχην μετὰ συμμοριτῶν τὸν Φεβρουάριον 1949 εἰς θέσιν «Ταμβρόν», ἀγροτικῆς περιοχῆς Λυρκείας, ἐφόνευσε 2 συμμορίτας καὶ μίαν συμμορίτισσαν.

Τὸν Φεβρουάριον 1949 εἰς ἀγροτικὴν περιοχὴν Ξηροπήγαδο-Λυρκείας συνελήφθη καὶ ἐξετελέσθη ὁ συμμορίτης Παπαγεωργίου.

Τὸν Μάρτιον 1949 ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μιδέας μετὰ τοιαύτης τῶν Ὑποδιοικήσεων Χωροφυλακῆς Ναυπλίου καὶ Ἄργους συνῆψε μάχην μετὰ 4 συμμοριτῶν, παρὰ τὸ χωρίον Ἀμυγδαλίτσα-Ἄργους, οὓς ἐξώντωσε, κατὰ τὴν διάρκειαν ὡριαίας συμπλοκῆς.

Τὸν Μάρτιον 1949 παρὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κουτσοποδίου, Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Ἄργους καὶ ἴλης τεθωρακισμένων Χωροφυλακῆς, ἐφονεύθησαν εἰς ἀγροτικὴν περιοχὴν «Σπηλιὰ-Φιχτίου» κατὰ τὴν διάρκειαν ὡριαίας συμπλοκῆς 3 συμμορῖται.

Τὴν ἰδίαν ὡς ἄνω χρονολογίαν ὑπὸ ἀνδρῶν τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Ἄργους, Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μύλων καὶ ἴλης τεθωρακισμένων, ἐφονεύθησαν εἰς περιοχὴν Κιβερίου πέντε ἐλεύθεροι σκοπευταὶ καὶ σαμποτὲρ τῶν γραμμῶν τῶν ΣΠΑΠ.

Τὸν Ἀπρίλιον 1949 τὸ κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λυρκείας ἐπιτεθὲν συγκρότημα ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν ἐν Λυρκείᾳ τμήματος ΜΑΥ διοικουμένου ὑπὸ τοῦ τότε μοιράρχου Παπαγεωργίου Γεωργίου.

Τὴν 1-9-1950 ἐφονεύθη εἰς συμπλοκὴν μετὰ ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Προνοίας, παρὰ τὴν ἐκκλησίαν «Εὐαγγελίστρια» Προνοίας εἷς συμμορίτης.

Κατ' ἔκθεσιν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κορινθίας, τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1946 ἐκηρύχθη πανεργατικὴ ἀπεργία.

Τὸν Μάρτιον τοῦ 1946 κατεβλήθη προσπάθεια ματαιώσεως τῶν ἐκλογῶν δι' ἀποχῆς, ἵνα μὴ ἐκδηλωθῇ τὸ ἐλεύθερον φρόνημα τῶν ἐκλογέων, τὸ ὁποῖον ἦτο σαφῶς ἀντικομμουνιστικόν.

Τὸ θέρος τοῦ 1946 συνεκροτήθη ἐν Κορινθίᾳ ἡ αὐτοάμυνα κατὰ τὸ τριαδικὸν σύστημα, «ὡς ὄργανον αὐτοπροστασίας τοῦ Λαοῦ κατὰ τῶν αὐθαιρεσιῶν τῶν ὀργάνων τοῦ ἀστικοῦ Κράτους».

Ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1946 διετάχθησαν ὡρισμένα κομμουνιστικὰ στελέχη νὰ σχηματίσουν τοὺς

πρώτους πυρῆνας τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς ὀρεινὴν Κορινθίαν.

Κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1947 τὸ Κ.Κ.Ε. ἐκάλεσεν ὅλα τὰ μέλη του νὰ ἑνωθοῦν μετὰ τῶν συμμοριτῶν, ἀπὸ δὲ τοῦ φθινοπώρου τοῦ ἔτους 1947 ἤρχισαν αἱ ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κορινθίας.

Τὴν 13-8-1947 ἄγνωστος ἀριθμὸς συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πιτσῶν, ἀποκρουσθείς. Ἐτραυματίσθησαν δύο ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 26-9-1947 τεσσαρακονταμελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Νικηταρὰν προερχομένη ἐξ Ἀρκαδίας καὶ ἐπωφεληθεῖσα τοῦ σκότους ἀφίκετο εἰς Γκούραν, ἣν ὑπεστήριζε δύναμις τοῦ ἐκεῖ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἀποτελουμένη ἐκ 5 χωροφυλάκων ὑπὸ τὸν τότε ἐνωμοτάρχην Σούμπλην Λεωνίδαν. Οἱ συμμορῖται ἀνυπόδητοι κατώρθωσαν νὰ πλησιάσουν τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ καὶ κατ' ἀρχὰς προσεποιήθησαν εἰς τὸν σκοπὸν χωροφύλακα τοὺς ἐθνικόφρονας γνωστοὺς τῶν χωροφυλάκων, οὓς ἐκάλουν διὰ τῶν ὀνομάτων των. Ὁ σκοπός, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἄνδρες ἀντιληφθέντες ἀμέσως ὅτι ἐπρόκειτο περὶ συμμοριτῶν ἔβαλον κατ' αὐτῶν διὰ τῶν ὅπλων των καὶ τοὺς καθήλωσαν. Οἱ συμμορῖται ἐνήργησαν σφοδρὰν ἐπίθεσιν καὶ ὑπερέχοντες εἰς ἄνδρας καὶ ὁπλισμὸν ἐπλησίασαν ἔτι περισσότερον τὸ οἴκημα. Παρὰ ταῦτα οὐδὲν κατώρθωσαν, εἰ μὴ νὰ τραυματίσουν ἐλαφρῶς δύο χωροφύλακας. Ἡ μάχη συνεχίζετο μὲ πεῖσμα ἑκατέρωθεν. Οἱ ὀλίγοι ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ὁτὲ μὲν ἠσχολοῦντο μὲ τὴν κατάσβεσιν τῶν ἐντὸς τοῦ οἰκήματος πυρκαϊῶν, ὁτὲ δὲ διὰ τοῦ εὐστόχου καὶ δραστικοῦ πυρός των ἀντιμετώπιζον τὰ ὁμαδικὰ πυρὰ τῶν ἐπιτιθεμένων. Ἡ μάχη ἔληξε τὴν 09.55' τῆς ἑπομένης, τῶν συμμοριτῶν ἀποχωρησάντων, ὡς πεισθέντων περὶ τοῦ ματαίου τῆς συνεχίσεως τοῦ ἀγῶνος. Ἐτραυματίσθησαν οἱ χωροφύλακες Κοτρῶτσος Εὐάγγελος καὶ Διαμαντῆς Θεόδωρος. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐτραυματίσθησαν ἀποδεδειγμένως τρεῖς, παραληφθέντες ἐπὶ ζώων ὑπὸ τῶν συντρόφων των.

Τὸν Ὀκτώβριον 1947 συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Τρικάλων - Κορινθίας, ἀποκρουσθέντες. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς εἷς ἐφονεύθη καὶ δύο ἐτραυματίσθησαν.

Τὸν Νοέμβριον 1947 συμμορῖται ἐπετέθησαν ἐκ δευτέρου κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πιτσῶν. Ἡ μικρὰ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ μαχομένη συνεπτύχθη εἰς Ξυλόκαστρον.

Τὴν 16-11-1947 συμμορῖται ἀγνώστου ἀριθμοῦ κατῆλθον ἐκ Γερανείων πλησίον τῆς πόλεως Λουτρακίου, καταδιωχθέντες παρὰ ἀνδρῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Λουτρακίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς συμμορίας Μπεκιάρη ἢ καπετὰν Σίμου.

Τὴν 26-11-1947 ὁ σταθμάρχης Χωροφυλακῆς Καλιάνων ὑπενωμοτάρχης Καλορουμάκης Ἐλευθέριος ἔχων πληροφορίας, ὅτι ἐγγὺς τοῦ χωρίου Ψάρι-Κορινθίας θὰ διήρχετο 30μελὴς συμμορία, ὑπὸ τοὺς ἀρχισυμμορίτας Νικηταρὰν καὶ Γιομπρέν, ἐτέθη ἐπικεφαλῆς τῶν πέντε χωροφυλάκων τοῦ Σταθμοῦ του, κατέλαβε δεσπόζουσαν διάβασιν καὶ ἤνοιξε μάχην κατ' αὐτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἄτακτον ὑποχώρησιν τῶν συμμοριτῶν, ἐγκαταλειψάντων τὰ διαρπαγέντα ὑπ' αὐτῶν τρόφιμα ἐκ τοῦ χωρίου Ψάρι, ἅτινα παρεδόθησαν εἰς τοὺς κατόχους των.

Κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 6-12-1947 τὸ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Γκούρας καὶ ὁ ὁμώνυμος Σταθμὸς Χωροφυλακῆς, δυνάμεως 50 ἀνδρῶν, ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα μετὰ 80μελοῦς συμμορίας μέχρι τῆς 21ης ὥρας τῆς ἰδίας, ἔξωθι τοῦ χωρίου Καλύβια-Φενεοῦ, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὸν τραυματισμὸν ἕξ.

Τὴν 23-12-1947 κατὰ τὰς πρωινὰς ὥρας ἐνῷ πολλαὶ ὁμάδες συμμοριτῶν ἐπετίθεντο καθ' ἁπάντων τῶν χωρίων Φενεοῦ πρὸς ἐξόντωσιν ἐνόπλων πολιτῶν (Μ.Α.Υ.), ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ καὶ ἀποσπάσματος Γκούρας ἀνερχομένη εἰς 50 ἄνδρας ὑφίστατο σφοδρὰν ἐπίθεσιν διακοσίων καὶ πλέον συμμοριτῶν. Οὗτοι ἀπήντησαν εἰς τὰ πυρὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἡ μάχη ἐγενικεύθη μέχρι τῆς 13ης ὥρας, τῶν συμμοριτῶν διαθετόντων πολλὰ ὁπλοπολυβόλα καὶ αὐτόματα ὅπλα. Κατ' αὐτὴν οἱ συμμορῖται δὲν ἐπέτυχον τοῦ ἀντικειμενικοῦ των σκοποῦ καὶ ἀπεχώρησαν. Ἀπώλειαι συμμοριτῶν: ἐξακριβωθέντες νεκροὶ δύο, τραυματίαι τέσσαρες, παραληφθέντες ὑπὸ τῶν συντρόφων των. Ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Τσατσούλης Νικόλαος καὶ Καπουρελάκος Θεόδωρος.

Τὴν 29-12-1947 ὁ σταθμάρχης Χωροφυλακῆς Καλιάνων ὑπενωμοτάρχης Καλορουμάκης Ἐλευθέριος, ἔχων πληροφορίας ὅτι συμμορία ἐξ 28 ἀνδρῶν προερχομένη ἐκ Καστανιᾶς κατηυθύνετο πρὸς Νάσια-Κορινθίας, ἐτέθη ἐπικεφαλῆς τῶν 7 ἀνδρῶν του καὶ μετέβη πρὸς δίωξιν ταύτης. Ἐλθὼν εἰς ἐπαφὴν εἰς ὀρεινὴν θέσιν Ἁγίας Παρασκευῆς περιφερείας Νασίων, περὶ ὥραν 15ην τῆς αὐτῆς, ἔβαλε κατ' αὐτῆς, ἣν ἔτρεψεν εἰς φυγὴν εἰς ὀρεινὴν Κορινθίαν μετὰ δίωρον σκληρὰν μάχην. Ἐφονεύθησαν τρεῖς ἐκ τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 13-1-1948 ἄγνωστος ἀριθμὸς συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς Γκούρας δυνάμεως 70 ἀνδρῶν, ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Καθάρειον Δημήτριον. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθησαν τρεῖς συμμορῖται, παραληφθέντες ὑπὸ τῶν συντρόφων των.

Τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 19-1-1948, 300μελὴς συμμορία ὑπὸ τοὺς ἀρχισυμμορίτας Πέρδικαν-Σφακιανὸν-Χρυσανθακόπουλον καὶ Σταθάκην, ὁρμηθεῖσα ἐκ Ζαρούχλης καὶ Διάσελλο - Κυνηγοῦ (ὅρια Κορινθίας - Αἰγιαλείας), ἐπετέθη κατὰ τῶν χωρίων Καλύβια καὶ Σιβίτσης - Φενεοῦ, πρὸς κατάληψίν των καὶ ἐξουδετέρωσιν τῶν ἐνόπλων Μ.Α.Υ. Οἱ ἄνδρες τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Γκούρας, ἐνισχυθέντες καὶ ὑπὸ 30 ἀνδρῶν Μ.Α.Υ. τῶν χωρίων

τούτων, ἀντέταξαν σθεναρὰν ἄμυναν καὶ ἐκράτησαν τοὺς συμμορίτας μακρὰν τῶν χωρίων, μαχόμενοι ἐπὶ 2ωρον μὲ ἡρωισμόν, ὅτε ἀφίχθησαν ἐνισχύσεις Στρατιωτικῶν τμημάτων δυνάμεως ἑνὸς λόχου καὶ ἐπετεύχθη ἡ ἐκδίωξις τῶν συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν μάχην οἱ συμμορῖται ἔσχον 5 νεκροὺς καὶ 8 τραυματίας, οὓς παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν. Ἐφονεύθησαν εἷς στρατιώτης καὶ εἷς Μ.Α.Υ. καὶ ἐτραυματίσθησαν 5 Μ.Α.Υ.

Τὴν 28-2-1948 200μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Σταθάκην, προσέβαλεν ἐξ ἐνέδρας τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Γκούρας δυνάμεως 80 ἀνδρῶν, μὲ διοικητὴν τὸν ὑπομοίραρχον Καθάρειον Δημήτριον, εἰς Διάσελλον - Τριανταφυλλιᾶς - Κορινθίας. Συνήφθη σκληρὰ μάχη διαρκέσασα ἐπὶ 6 ὥρας, καθ' ἣν οἱ συμμορῖται καίτοι εἶχον ὑπεροχὴν εἰς ἄνδρας καὶ ὁπλισμὸν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κρατήσουν τὰς πλεονεκτικάς των θέσεις καὶ ὑπεχώρησαν καταδιωκόμενοι. Ἀπώλειαι συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν. Ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες.

Τὴν 13-3-1948 ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Κλημεντίου ὑπέστη ἐπίθεσιν ἐκ 50μελοῦς συμμορίας, ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην ἔφεδρον ἀνθυπολοχαγὸν Μπολέτην. Τὸν Σταθμὸν τοῦτον ὑπερήσπιζε δύναμις τριῶν ὁπλιτῶν, ἥτις ἀντέταξεν ἄμυναν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν, ὅτε ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Τσαγκαράκης Σπυρίδων, τῶν ὑπολοίπων δύο ἀναγκασθέντων νὰ συμπτυχθῶσι πρὸς τὸν πλησιέστερον Σταθμὸν Χωροφυλακῆς.

Τὸ πρῶτον 10ήμερον τοῦ μηνὸς Μαΐου 1948, κατόπιν ἐνεργειῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Λουτρακίου, ἀνευρέθησαν ἔξωθι τοῦ Λουτρακίου καὶ ἐντὸς κρύπτης 20 νάρκαι καὶ ἓν πολεμικὸν ὅπλον καὶ συνελήφθησαν οἱ δρᾶσται τῆς ἀποκρύψεως τούτων 11 αὐτοαμυνῖται.

Τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 3-7-1948 τὸ ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς Γκούρας, δυνάμεως 70 ἀνδρῶν, μετὰ τμήματος Στρατοῦ, ἐκινήθησαν ἐκ Γκούρας πρὸς Διάσελλο - Κυνηγοῦ, ἔνθα εἶχον πληροφορίας ὅτι θὰ διήρχετο ἰσχυρὸν συμμοριακὸν συγκρότημα. Περὶ ὥραν 13.30′ ἀμφότερα τὰ τμήματα κατὰ τὴν πορείαν των ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Διασέλλου εὑρέθησαν πρὸ τῶν πυρῶν ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν, οἵτινες ἐγκαίρως εἶχον καταλάβει θέσεις ἐκεῖσε. Ἐπηκολούθησε σκληρὰ μάχη, καθ' ἣν τὸ ἀπόσπασμα Γκούρας διετάχθη παρὰ τοῦ διοικητοῦ τοῦ Στρατιωτικοῦ τμήματος ὅπως πλαγιοβάλη ἐκ τῶν ἀριστερῶν τοὺς συμμορίτας, καθ' ὅσον οὗτοι ἐπετέλουν κύκλωσιν τοῦ Στρατιωτικοῦ τμήματος. Πράγματι τὸ ἀπόσπασμα ἐξετέλεσε τὴν διαταγὴν ἀνοῖξαν δι-

Τμῆμα Χωροφυλακῆς εἰς τὴν περιοχὴν Κορινθίας, τὸ θέρος τοῦ 1949, ἕτοιμον δι' ἐπιχειρήσεις ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς εἰς Γκούραν - Κορινθίας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

μέτωπον ἀγῶνα κατὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ οὕτως ἀπεφεύχθη ἡ κύκλωσις καὶ βεβαία ἐξόντωσις τοῦ τμήματος τούτου, ὡς καὶ ἀπώθησις τῶν συμμοριτῶν ἐκ τῶν θέσεών των. Ἀκολούθως οἱ συμμορῖται πιεζόμενοι ἐγκατέλειψαν ἅπαντα τὰ ὑψώματα καὶ ἐτράπησαν πρὸς ὀρεινὴν Ἀρκαδίαν καὶ Ἀχαΐαν. Ἀπώλειαι συμμοριτῶν ἐξηκριβωμέναι νεκροὶ 5 καὶ πολλοὶ τραυματίαι, παραληφθέντες ὑπὸ τῶν συντρόφων των. Ἐτραυματίσθησαν ἐλαφρῶς εἷς στρατιώτης καὶ εἷς χωροφύλαξ.

Τὸ πρῶτον 15νθήμερον Σεπτεμβρίου 1948, κατόπιν τῆς ἀπηνοῦς διώξεως καὶ τῶν ληφθέντων παρὰ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κορινθίας διοικητικῶν μέτρων, κατὰ τῶν συγγενῶν καὶ τροφοδοτῶν τῆς εἰς Γεράνεια εὑρισκομένης συμμοριακῆς ὁμάδος, προσῆλθον αὐθορμήτως μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ των εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Λουτρακίου, οἱ ἀποτελοῦντες ταύτην 8 συμμορῖται καὶ μία συμμορίτισσα.

Τὴν νύκτα τῆς 21ης πρὸς 22αν Σεπτεμβρίου 1948 δύο λόχοι συμμοριτῶν συνολικῆς δυνάμεως 150 ἀνδρῶν, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῶν Σταθάκη καὶ Γιομπρέ, ἐπετέθησαν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Νεμέας, διὰ βαρέος ὁπλισμοῦ καὶ δι' ἀντιαρματικῶν ἐκτοξευτῶν, μὲ πρόθεσιν τὴν κατάληψιν ταύτης. Τὴν κωμόπολιν ταύτην ὑπερήσπιζε δύναμις τῆς ἐκεῖ Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς, ἀποτελουμένη ἐξ 20 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Καβουλάκον Κωνσταντῖνον, οἵτινες ἐπολέμησαν μὲ ἡρωισμὸν καὶ αὐτοθυσίαν, κρατήσαντες τὴν μάχην ἐπὶ 2ωρον, ὅτε κατέφθασαν ἐνισχύσεις καὶ ἐπετεύχθη ἡ ἀπομάκρυνσις ἐκεῖθεν τῶν συμμοριτῶν καταδιωχθέντων. Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθη ὁ ἀρχισυμμορίτης Γιομπρὲς καὶ ἐτραυματίσθησαν τρεῖς εἰσέτι συμμορῖται. Ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 4-1-1949 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς Κατσαβέκι - Σικυῶνος ἔνθα ἐφονεύθησαν 2 συμμορῖται.

Τὴν 11-1-1949 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς Στυμφαλίαν. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ συνελήφθησαν πέντε.

Τὴν 13-1-1949 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσεις Μάρκεσι, Μάζι καὶ Σαϊτᾶ, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρων πέντε.

Τὴν 14-1-1949 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς Κεφαλάρι - Σικυῶνος. Ἐφονεύθησαν 3 συμμορῖται.

Τὴν 18-1-1949 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Βλαχάκην συνεπλάκη μετὰ τῶν

συμμοριτῶν εἰς τὸ χωρίον Τρίκαλα καὶ ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν δύο καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρων δύο συμμοριτῶν.

Τὴν 10-2-1949 τὸ αὐτὸ ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς εἰς τὸ χωρίον Σαϊτᾶ ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν ὀκτὼ συμμοριτῶν.

Τὴν 25-2-1949 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Φωτόπουλον συνεπλάκη μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Αὐχένα Ντόϊζα» καὶ Γοῦβες-Σαϊτᾶ, ἣν μετὰ πολύωρον πεισματώδη μάχην ἀνέτρεψεν.

Τὴν 28-2-1949 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς Σούρι - Σικυῶνος, ἔνθα συνελήφθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν 3-3-1949 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Δημ. Ἀγγελόπουλον παρὰ τὸ χωρίον Γελήνη συνεπλάκη μετὰ 20μελοῦς συμμορίας ὑπὸ τὸν καπετὰν Σταθάκην καὶ ἐπέτυχε τὸν φόνον τῶν 19 καὶ τὴν σύλληψιν τοῦ ἑνός. Μεταξὺ τῶν φονευθέντων ἀνεγνωρίσθησαν οἱ ἀρχισυμμορῖται Σταθάκης, Μπαρμπαλιᾶς, Μιχαλέσης, Ντούβρης, Σαράντος, Κιτσόπουλος. Ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Καρπούζην εἰς θέσιν «Προφήτης Ἠλίας - Ματίου» ἐν συμπλοκῇ μετὰ 12μελοῦς συμμορίας ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν τριῶν συμμοριτῶν.

Τὸ ἀνωτέρω ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς τὴν ἰδίαν ἡμέραν συνεπλάκη μετὰ 8μελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Σαϊτᾶ» καὶ ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν τριῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 5-3-1949 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Καρπούζην εἰς θέσιν «Καλύβια - Ματίου», κατόπιν συμπλοκῆς ἐφόνευσε τὸν ἀρχισυμμορίτην Λαμπρόπουλον.

Τὴν 8-3-1949 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Καρπούζην, ἐν συμπλοκῇ μετὰ συμμοριτῶν εἰς Γοῦβες - Ματίου, ἐπέτυχε τὸν φόνον τριῶν.

Τὴν 5-5-1949 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς Μάτιον - Φενεοῦ, ἔνθα ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν 10-9-1949 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς Σαϊτᾶ - Φενεοῦ, ἔνθα ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Συνολικῶς, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου ἐν Κορινθίᾳ, ἐφονεύθησαν 54 συμμορῖται, 14 παρεδόθησαν, 28 συνελήφθησαν, δώδεκα ἐξηφανίσθησαν, πιθανῶς τραπέντες πρὸς ἄλλας περιοχάς, δύο κατέληξαν εἰς σλαβικὰ κράτη καὶ εἷς μόνον παρέμεινεν ἐν δράσει.

Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Μεσσηνίας μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως, τὴν σύλληψιν καὶ τὴν φυλάκισιν τῶν ἐγκληματιῶν, ἡ δημοσία τάξις καὶ ἀσφάλεια παρουσιάζετο εἰς σχετικῶς εὐχάριστον σημεῖον, ἐκτὸς μεμονωμένων τινῶν γεγονότων.

Τὸν Μάϊον τοῦ ἔτους 1946 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη εἰς τὸ ὄρος Λυκόδημον μετὰ τῆς συμμορίας Γρίβα (καταγομένου ἐκ Στενωσιᾶς - Πυλίας) μετασχόντων καὶ ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πεταλιδίου, καθ' ἣν ἐφονεύθη ὁ Γρίβας καὶ ἐτραυματίσθη εἷς συμμορίτης. Ὀλίγον ἔπειτα συνήφθη μάχη εἰς συνοικισμόν, Πέρα - Πεταλιδίου, μεταξὺ συμμοριτῶν καὶ Χωροφυλακῆς, καθ' ἣν ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν 1-6-1946 ὁμὰς ἐνόπλων συμμοριτῶν εἰς Πουλίτσιον - Μεσσήνης ἐξετέλεσε τὸν ἀγροφύλακα Διονυσόπουλον Σάββαν.

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ ἔτους 1946, 10 ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φαρῶν ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Ἀεράκην, ἐνεδρεύοντες εἰς περιοχὴν Δημιόβης, ἐφόνευσαν 3 συμμορίτας.

Τὴν 17-1-1947 συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀλαγονίας, οἱ 7 ἄνδρες τοῦ ὁποίου ἀμυνθέντες καὶ ἀναλαβόντες ἀντεπίθεσιν τοὺς κατεδίωξαν, φονευθέντος τοῦ χωροφύλακος Σκαλτσᾶ Θεοδώρου, ἀφοῦ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐπυρπολήθη τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ.

Τὴν 1-4-1947 συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Θουρίας, ἄνευ ἀποτελέσματος. Ἡ Χωροφυλακὴ καὶ αἱ ἐθνικαὶ ὁμάδες δὲν εἶχον ἀπωλείας. Ἐκ μέρους τῶν συμμοριτῶν δύο νεκροί.

Τὸν Μάϊον τοῦ ἔτους 1947 ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀλαγονίας συμπτυχθεῖσα ἐνετάχθη εἰς τὸ ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Μπεσμπέαν συγκροτηθὲν Τάγμα Χωροφυλακῆς, αἱ δυνάμεις δὲ τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς Σωτηριανίκων καὶ Κάμπου τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καλαμῶν συνεπτύχθησαν εἰς τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Φαρῶν.

Ὡς διελάβομεν προηγουμένως, τὴν 6-6-1947 ἔλαβε χώραν σύγκρουσις τοῦ κομμουνιστοσυμμοριακοῦ συγκροτήματος Ταϋγέτου εἰς τὰς παρυφὰς τοῦ χωρίου Ἐξωχώριον περιφερείας τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καρδαμύλης μετ' ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς δυνάμεως 35 ἀνδρῶν, διοικουμένου ὑπὸ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Ἀεράκη Ἰωάννου καὶ ἐξαρτωμένου ἀπὸ τὴν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Μεσσηνίας, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν ὁ ἐνωμοτάρχης Ἀργυρόπουλος Βασίλειος καὶ οἱ χωροφύλακες Γιώτης Κωνσταντῖνος, Γκαρβέλας Γεώργιος, Ἰωάννου Χρῖστος, Διαμαντέας Νικόλαος, Θωμᾶς Νικόλαος, Κομνηνὸς Ἰωάννης, Θωμόπουλος Γεώργιος, Καλιανιώτης Ἀντώνιος, Κόφας Θωμᾶς, Κουφακέας Χρῖστος, Καλιανιώτης Βασίλειος, Κανελλόπουλος Νικόλαος, Κιουμορέσογλου Δημήτριος, Κατεγιάννος Χρῆστος, Κονταράκος Μιχαήλ, Λαμπέας Γεώργιος, Λιαράκος Χρῆστος, Μάστορας Χαράλαμπος, Μητρόπουλος Ἀντώνιος, Μουντζουρέας Κωνσταντῖνος, Νίκας Γεώργιος, Ξούριας Γεώργιος, Πανταζῆς Ἰωάννης, Πατουλιώτης Ἰωάννης, Ραμπότας Βασίλειος,

Τμῆμα τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς παρελαῦνον τὸ ἔτος 1948 εἰς Καλαμάταν.

Σταφυλᾶτος Κωνσταντῖνος, Σκουνάκης Δημήτριος, Στρατάρας Ἄγγελος, Σταθᾶς Γεώργιος, Σουσούνης Δημήτριος, Ξιφάκης Ἐλευθέριος, Τσαπέκης Νικόλαος καὶ Τζανετέας Νικόλαος. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν δύο. Μετὰ ταῦτα καὶ λόγῳ ἐπικρατήσεως τῶν συμμοριτῶν καθ' ἅπασαν τὴν περιφέρειαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καρδαμύλης ἡ Ὑποδιοίκησις αὐτη μετὰ τῶν Σταθμῶν της, τὴν 17-6-1947, συνεπτύχθη εἰς τὴν ἕδραν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Μεσσηνίας, μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1949, ὁπότε ἐπανελειτούργησε.

Τὴν 13-8-1947 εἰς θέσιν «Μαῦρα Λιθάρια» τῆς Κοινότητος Νεδούσης, ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν μοίραρχον Πρόκον Νικήταν συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν. Ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Νικολακάκος Χαρίλαος, Κακκαβᾶς Παναγιώτης, Τσίχλης Δημήτριος, Ἀναζύρης Δημήτριος, Δικαιάκος Δημήτριος, Ψιλόπουλος Κωνσταντῖνος καὶ Γριβέας Δημήτριος.

Τὸν Αὔγουστον τοῦ ἔτους 1947 εἰς θέσιν Τοῦμπλες - Ἀλαγονίας, δύναμις τοῦ ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Μπεσμπέαν Τάγματος Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν, φονευθέντος τοῦ χωροφύλακος Προβιᾶ.

Τὸν Αὔγουστον τοῦ ἔτους 1947, ἄνδρες τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Καλαμῶν συνεπλάκησαν μετὰ τοῦ συμμορίτου ἐπικεκηρυγμένου ληστοῦ Κουβελᾶ, ὃν καὶ ἐφόνευσαν εἰς θέσιν Μπαριάμαγα ἐντὸς τῆς πόλεως Καλαμῶν. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη ὁ χωροφύλαξ Μπουρίκας Γεώργιος.

Τὴν 6-9-1947 τμῆμα Χωροφυλακῆς καὶ ἐθνικαὶ ὁμάδες συνεπλάκησαν μετὰ συμμοριτῶν εἰς τὸ χωρίον Κέντρον, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρων δύο.

Τὴν 24-12-1947 συμμορῖται εἰσῆλθον εἰς Ἀρφαρὰ καὶ ἐπυρπόλησαν τὸ ἀρχεῖον τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Ὁ μοναδικὸς εἰς τὸν Σταθμὸν εὑρισκόμενος χωροφύλαξ κατώρθωσε νὰ διασωθῇ.

Τὴν 1-2-1948 συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Διαβολιτσίου, ὑποστηριζομένης ὑπὸ δυνάμεως τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ καὶ ἑνὸς λόχου Κυνηγῶν Χωροφυλακῆς. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη μὲ ἀπωλείας 3 χωροφύλακας νεκρούς.

Τὸν Μάρτιον τοῦ ἔτους 1948 συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Οἰχαλίας καὶ τῶν Μ.Α.Υ. τοῦ χωρίου Φίλια. Ἡ ἐπίθεσις ἀπε-

κρούσθη μὲ ἀπωλείας 3 νεκρούς ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ.

Τὴν 1-4-1948 συμμορῖται ἐπετέθησαν ἐκ νέου κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Θουρίας, ἀποκρουσθέντες μετὰ σφοδροτάτην καὶ ἐκ τοῦ συστάδην μάχην, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν 4 συμμορῖται καὶ ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς ὁ ὑπενωμοτάρχης Γκίζας Σωκράτης καὶ οἱ χωροφύλακες Κοκκίνης Παναγιώτης καὶ Φάσαρης Γεώργιος.

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1948, ὁμὰς συμμοριτῶν εἰσελθοῦσα εἰς τὸν συνοικισμὸν Φυτειὰ - Καλαμῶν, συνεπλάκη μετὰ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν τοῦ χωροφύλακος Δοκιμάκη Ἰωάννου.

Τὴν 2-7-1948 συμμορῖται ἐξετέλεσαν ἐντὸς τῆς οἰκίας του ἐν τῷ χωρίῳ Ἄνω Βούταινα τὸν ἐπ' ἀδείᾳ εὑρισκόμενον χωροφύλακα Οἰκονομόπουλον Γεώργιον.

Τὸν Αὔγουστον τοῦ ἔτους 1948 εἰς θέσιν Πόρβα-Πηγῶν Ἀλαγονίας, ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν μοίραρχον Γεωργίου Ἰωάννην, συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν φονευθέντος τοῦ ὑπενωμοτάρχου Γιαννοπούλου Σταύρου.

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ ἔτους 1948, 300 συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Γιαννιτσανίκων (Φαρῶν) συναφθείσης σκληρᾶς μάχης, καθ' ἣν ἀνετράπησαν καὶ διελύθησαν οἱ ἐπιτεθέντες, φονευθέντων 5 συμμοριτῶν.

Τὴν 13-1-1949 λόχος συμμοριτῶν ἐπετέθη ἐναντίον τμημάτων Μ.Ε.Α. τοῦ χωρίου Κεφαλοβρύσου (Χαλβάτσου). Μετὰ δίωρον συμπλοκὴν οἱ συμμορῖται πλαγιοβληθέντες ὑπὸ δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀριστομένους καὶ Μ.Ε.Α. ἐτράπησαν εἰς φυγήν. Ἐκ τῆς συμπλοκῆς ἐφονεύθησαν 4 ἄτομα ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ.

Αἱ Καλάμαι κατὰ τὰς ἀρχὰς 1946 εὑρίσκοντο ὑπὸ τὸν ἀπόλυτον ἔλεγχον τῶν κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ ἡ ἀσφάλεια εἰς ἀρκετὰ καλὸν σημεῖον. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος τὸ Τμῆμα Ἀσφαλείας Καλαμῶν παρέσχε πολυτίμους ὑπηρεσίας διὰ τῆς παροχῆς πληροφοριῶν, ἐν σχέσει μὲ σύμπηξιν συμμοριακῶν ὁμάδων, κινήσεις καὶ προθέσεις τούτων. Ὁμοίως κατώρθωσε νὰ ἐξαρθρώσῃ κομμουνιστικὰς ὀργανώσεις καὶ συγκεκριμένως τὸν Νοέμβριον 1947 συνέλαβε 57 κομμουνιστὰς παρανόμως δρῶντας (στρατολογία καὶ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις συμμοριτῶν), οὓς παρέπεμψεν εἰς τὸ Στρατοδικεῖον, παρὰ τοῦ ὁποίου κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον 25 ἐκτελεσθέντες, τῶν ὑπολοίπων καταδικασθέντων εἰς διαφόρους ποινάς. Ἐπίσης παρεπέμφθησαν εἰς Στρατοδικεῖον καὶ ἄλλα ἄτομα ἀνήκοντα εἰς δρώσας κομμουνιστικὰς ὀργανώσεις, ἅτινα ἐξετελέσθησαν ἢ κατεδικάσθησαν. Κατὰ Δεκέμβριον 1948 κατόπιν διαταγῆς τῶν Στρατιωτικῶν ἀρχῶν, προκειμένου νὰ γίνῃ ἐκκαθάρισις τῆς Πελοποννήσου, συνελήφθησαν περὶ τοὺς 600 κομμουνισταὶ καὶ ὕποπτοι καὶ οὕτω τελικῶς κατωρθώθη ἡ πλήρης ἐξάρθρωσις τῶν κομμουνιστικῶν ὀργανώσεων, μὲ τελικὸν ἀποτέλεσμα τὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ.

Συμφώνως πρὸς τὴν ἔκθεσιν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Τριφυλίας, ἡ δημοσία ἀσφάλεια εἰς τὰς περιφερείας τῶν Ὑποδιοικήσεων Χωροφυλακῆς Κυπαρισσίας, Φιλιατρῶν, Γαργαλιάνων καὶ Χώρας καὶ εἰς τὴν ἕδραν τῆς Διοικήσεως, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946, εὑρίσκετο εἰς καλὸν σημεῖον. Εἰς τὰς περιφερείας ταύτας εἶχον συγκροτηθῆ ἀποσπάσματα ἐνόπλων ἀντισυμμοριακῶν ὁμάδων, ἅτινα ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν Ἀρχῶν Χωροφυλακῆς καὶ τὴν ὁμόθυμον βοήθειαν τοῦ σκληρῶς δοκιμασθέντος ὑπὸ τῶν ἐαμοκομμουνιστῶν πληθυσμοῦ, ἐπεδόθησαν εἰς τὴν σύλληψιν τῶν ἐγκληματησάντων ἐαμοκομμουνιστῶν καὶ τὴν πλήρη ἐμπέδωσιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας. Συμμοριακαὶ ὁμάδες εἰς τὰς περιφερείας ταύτας δὲν συνεκροτήθησαν, οὔτε καὶ εἰσέβαλον ἐξ ἄλλων περιφερειῶν, δι' ὃ καὶ δὲν ἔλαβον μέρος συμπλοκαὶ τμημάτων Χωροφυλακῆς μετὰ συμμοριτῶν. Οἱ ἄνδρες τῶν ἀνωτέρω Ὑπηρεσιῶν ἐνίσχυον ἀγωνιζόμενα τμήματα τῆς Χωροφυλακῆς Κοπανακίου, Ζαχάρως, καὶ Ἀνδριτσαίνης.

Ἡ κατάστασις τῆς δημοσίας ἀσφαλείας εἰς τὰς ὑπολοίπους Ὑποδιοικήσεις Κοπανακίου, Ἀνδριτσαίνης καὶ Ζαχάρως κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946 ἐμφανίζεται ὡς ἀκολούθως κατὰ περιφερείας:

Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀνδριτσαίνης κατὰ μῆνα Δεκέμβριον 1946 ἐνεφανίσθη ἡ πρώτη συμμοριακὴ ὁμὰς ἀποτελουμένη ἐκ 50 περίπου συμμοριτῶν. Αὕτη καταδιωχθεῖσα ὑπὸ τῆς δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως ἀπεσύρθη εἰς Λύκαιον.

Τὴν 4-9-1947 ἡ αὐτὴ συμμορία προσέβαλε τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Ἀμπελιώνας, ὅστις μετὰ συμπλοκὴν παρὰ τὸ χωρίον Πέτρα, καθ' ἣν ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Μιχόπουλος Δημήτριος, συνεπτύχθη εἰς τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Ψαρίου.

Τὴν 24-9-1947 ἡ αὐτὴ συμμορία προσέβαλε τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Ἀνδριτσαίνης. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως μετὰ μικρὰν ἀντίστασιν ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὰ πέριξ ὑψώματα, διότι δὲν προσεφέρετο ἡ κωμόπολις πρὸς ἄμυναν. Λόγῳ τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς κωμοπόλεως ὑπὸ τῆς δυνάμεως τῆς Χωροφυλακῆς, οἱ συμμορῖται εἰσῆλθον εἰς αὐτὴν καὶ προέβησαν εἰς λεηλασίας καὶ ἐμπρησμούς.

Τὴν νύκτα τῆς 31-12-1947 ἰσχυρὸν συμμοριακὸν συγκρότημα ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῶν Κανελλοπούλου, Κονταλώνη καὶ Πέρδικα εἰσῆλθεν εἰς τὴν κωμόπολιν Ἀνδριτσαίνης καὶ ἐκύκλωσε τὸ Γυμνάσιον, εἰς ὃ ἐστεγάζετο ὁ ἑδρεύων Μηχανοκίνητος Λόχος Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν τότε μοίραρχον Ἀνδρικόπουλον. Τὴν πρωΐαν τῆς ἐπομένης συνήφθη σφοδροτάτη μάχη, ἥτις διήρκεσεν ὁλόκληρον τὴν ἡμέ-

ραν. Κατὰ ταύτην ἐφονεύθησαν ὑπερτεσσαράκοντα συμμορῖται καὶ ἐκ τῶν δυνάμεων τῆς Χωροφυλακῆς ὀκτὼ χωροφύλακες: Δανοχρῆστος Ἀθανάσιος, Ἀλαμᾶνος Ἀριστείδης, Ἀνδρουτσόπουλος Νικόλαος, Θεοδόσης Γρηγόριος, Μάντης Βασίλειος, Τσάφος Κανέλλος, Δημακόπουλος Ἀλέξιος καὶ Φωτεινάκης Δημήτριος.

Τὴν 10-3-1948 ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς Ἀνδριτσαίνης κατόπιν διαταγῆς συνεπτύχθη εἰς τὴν τοιαύτην Κοπανακίου, ἐπαναλειτουργήσασα ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1949. Ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Κοπανακίου, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1946 ἐναπέμειναν ἀσύλληπτα τὰ ἡγετικὰ στελέχη τῶν ἐαμοκομμουνιστῶν. Οὗτοι, περιερχόμενοι τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως, ἤρξαντο ἀνασυγκροτοῦντες τὰς ἀναρχικὰς ὁμάδας διὰ παράνομον δρᾶσιν. Οὕτω σὺν τῷ χρόνῳ ἤρχισε νὰ ἀναπτεροῦται τὸ ἠθικὸν τῶν ἀναρχικῶν καὶ νὰ ἐμφανίζωνται τὰ πρῶτα ἀνησυχητικὰ σημεῖα συμπήξεως καὶ ἐνάρξεως δράσεως συμμοριακῶν ὁμάδων.

Κατὰ μῆνα Ἰούλιον 1946 ἐνεφανίσθη εἰς τὰ ὀρεινὰ χωρία τῆς Ὑποδιοικήσεως ἡ πρώτη συγκροτηθεῖσα ἀναρχικὴ ὁμὰς ἐκ 16 συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν Σταυρόπουλον. Πρὸς καταδίωξιν ταύτης συνεκροτήθη ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Παπανικολάου. Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο τὸν Σεπτέμβριον 1946 συνεπλάκη μετὰ τῆς ὁμάδος ταύτης, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν πολλῶν συμμοριτῶν. Τὸ αὐτὸ ἀπόσπασμα τὸν μῆνα Ὀκτώβριον ἐπέτυχεν εἰς ἐνέδραν, παρὰ τὴν θέσιν Κοκκινόχωμα - Πλατανίου, τὴν ἐξόντωσιν δύο συμμοριτῶν. Ἔκτοτε οἱ ἐναπομείναντες συμμορῖται ἐπεχείρουν παρενοχλήσεις τῆς δυνάμεως τῆς ἕδρας τῆς Ὑποδιοικήσεως πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως συμπτυχθῇ ἡ Ὑποδιοίκησις καὶ ἐπικρατήσουν οὗτοι εἰς ὅλην τὴν περιφέρειαν. Κατὰ νυκτερινὰς παρενοχλήσεις τῆς Ὑποδιοικήσεως παρὰ τῶν συμμοριτῶν, ὑπὸ ἀνδρῶν αὐτῆς ἐξοντώθησαν δύο συμμορῖται.

Τὴν 7-9-1947 πολυμελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν Σταυρόπουλον ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀετοῦ, ἡ δύναμις τοῦ ὁποίου ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἕνα ὑπενωμοτάρχην καὶ τέσσαρας χωροφύλακας. Μετὰ σκληρὰν μάχην ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Κατσάρας Ἰωάννης, οἱ δὲ ὑπόλοιποι συνελήφθησαν παρὰ τῶν συμμοριτῶν.

Τὸ ἔτος 1948 δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Ρούσσην Δημήτριον ἐξόντωσεν ἔξωθι τοῦ χωρίου Μάλθη πέντε συμμορίτας.

Τὴν 13-4-1948 συμμοριακὸν συγκρότημα μεγάλης δυνάμεως ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ψαρίου, ἡ μικρὰ δύναμις τοῦ ὁποίου ἐνισχυθεῖσα καὶ ὑπὸ ἐθνικοφρόνων, ἀντέστη ἐπὶ 5ωρον, ὅτε οἱ συμμορῖται ἅμα τῇ ἐμφανίσει καὶ τοῦ σπεύσαντος πρὸς ἐνίσχυσιν Ἀποσπάσματος τοῦ Ζάρα ἐτράπησαν εἰς φυγήν, παραλαβόντες μεθ' ἑαυτῶν νεκροὺς καὶ τραυματίας. Ἐκ τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Βαρέλης Γεώργιος καὶ Μπελιτσάκος Νικόλαος, τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ψαρίου. Τὰ σπουδαιότερα γεγονότα τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Διοικήσεως, διεδραματίσθησαν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ζαχάρως, τὰ ὁποῖα ἀφηγήθημεν ἐκτενῶς εἰς εἰδικὸν κεφάλαιον.

Τὴν 22-12-1948 ἤρξαντο αἱ μεγάλαι ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις τοῦ Στρατοῦ. Ἡ Ἑλληνικὴ Χωροφυλακὴ συνέβαλεν τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας. Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως ἱδρύθησαν μεταβατικὰ ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς εἰς Ἀνδρίτσαιναν, Ἀμπελιώνα, Καλλιθέα, Ζαχάρω, Κάτω Φιγαλείαν καὶ Ψάριον. Τὰ ἀποσπάσματα ταῦτα μετὰ τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Διοικήσεως καὶ τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα, διὰ συνεχῶν ἐπιπόνων προσπαθειῶν κατώρθωσαν νὰ συλλάβουν καὶ ἐξοντώσουν μέγαν ἀριθμὸν συμμοριτῶν. Τοὺς περιπλανωμένους κατὰ μικρὰς ὁμάδας μετὰ τὴν διάλυσίν των ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ συνέλαβον, ὡς καὶ πλῆθος αὐτοαμυνιτῶν καὶ συνεργατῶν τῶν συμμοριτῶν καὶ οὕτως ἐξεκαθάρισαν ἀποτελεσματικῶς τὴν περιφέρειαν, ὥστε δὲν ἠδυνήθησαν πλέον νὰ ἀνασυγκροτηθοῦν.

Τὴν 7-1-1949 τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα συνεπλάκη μὲ ὀλιγομελῆ συμμορίαν εἰς περιοχὴν Κάτω Φιγαλείας -Ὀλυμπίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο συμμοριτῶν, τὴν σύλληψιν ἑνὸς καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑτέρων δύο.

Τὴν 15-1-1949 συνελήφθησαν παρὰ τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα, κρυπτόμενοι εἰς ἀπόκρημνα σπήλαια περιοχῆς χωρίων Μάνεση, Ἀλιφείρας -Ὀλυμπίας, 10 αὐτοαμυνῖται.

Τὴν 23-1-1949 δύναμις Χωροφυλακῆς Κοπανακίου, μετὰ διμοιρίας τοῦ Δημοσυντηρήτου Λόχου Κοπανακίου, συνεπλάκη εἰς περιοχὴν Καλιτσαίνης -Τριφυλίας, μετὰ 10μελοῦς ὁμάδος συμμοριτῶν, ἥτις τελικῶς λόγῳ τοῦ σκότους διέφυγεν, ἐγκαταλείψασα ἓν ἀτομικὸν ὅπλον Ἀγγλίας μετὰ φυσιγγίων.

Τὴν 30-1-1949 παρὰ τὸν συνοικισμὸν Ἅγιος Ἰωάννης - Κοπανακίου, ἐξοντώθη ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ὁμωνύμου φυλακίου Χωροφυλακῆς, εἷς συμμορίτης.

Τὴν 2-2-1949 παρουσιάσθησαν αὐθορμήτως εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Ζαχάρως 4 ἄοπλοι συμμορῖται.

Τὴν 14-2-1949 συνελήφθησαν παρ' ἀνδρῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ζαχάρως καὶ ὁπλιτῶν Μ.Α.Υ., ἄνευ ἀντιστάσεως, τρεῖς ἔνοπλοι συμμορῖται.

Τὴν 18-2-1949 ὁμὰς τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα, ὑπὸ τὸν διοικητήν του, συνεπλάκη μεθ' ὁμάδος συμμοριτῶν εἰς τὸ χωρίον Ἀμπελιώνα -Ὀλυμπίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον πέντε συμμοριτῶν.

Ἀπὸ τῆς 12.00' ὥρας τῆς 4ης Μαρτίου 1949 μέχρι τῆς 7ης τοῦ ἰδίου μηνός, τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα συνεπλάκη διαδοχικῶς μὲ 150μελῆ περίπου συμμορίαν ὑπὸ τοὺς Μπουραζάνην καὶ Γιαλαμᾶν ἀνὰ τὴν

Ναὸς εἰς χωρίον τῆς Πελοποννήσου, πυρποληθεὶς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν διότι τὸ κωδωνοστάσιον αὐτοῦ ἐχρησιμοποιεῖτο ὑπὸ ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς δι᾽ ἄμυναν.

ἐπαρχίαν ὀρεινῆς Ὀλυμπίας, ἥτις συμμορία εἰσῆλθεν εἰς Ὀλυμπίαν ἐκ Ταϋγέτου τὴν 4-3-1949, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν 28 συμμοριτῶν, ἐξ ὧν 8 συμμορίτισσαι, τὴν παράδοσιν 3, ἐξ ὧν μία συμμορίτισσα καὶ τὸν πνιγμὸν ἀνευρεθέντων τριάκοντα τριῶν συμμοριτῶν εἰς τὸν ποταμὸν Ἀλφειόν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Γιαλαμᾶς. Κατὰ τὰς ἀνωτέρω συμπλοκὰς περιῆλθον εἰς χεῖρας τοῦ Ἀποσπάσματος τέσσαρα ὁπλοπολυβόλα Μπρὲν καὶ πολλὰ ἀτομικὰ ὅπλα.

Τὴν 7-3-1949 παρουσιάσθησαν αὐθορμήτως εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Ζαχάρως, ἑπτὰ συμμορῖται.

Τὴν 4-4-1949 τὸ ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς Ἀμπελιώνας συνεπλάκη εἰς περιοχὴν Λυκαίου μὲ μικροομάδα συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο ἐξ αὐτῶν.

Τὴν 26-6-1949 καὶ ὥραν 10.00′ ὁμὰς τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Ἀμπελιώνας ἐξερευνῶσα τὴν περιοχὴν Λάβδα - Βλαχορράπτη συνεπλάκη μὲ δύο συμμορίτας, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἑνός, τοῦ ἑτέρου διαφυγόντος καὶ παρουσιασθέντος τὴν ἑπομένην αὐθορμήτως εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Μεγαλοπόλεως.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐξερευνήσεων καὶ μαχῶν ἀνευρέθησαν διάφορα ὅπλα καὶ πυρομαχικά, εἴτε

ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα εἶχον ἀποκρύψει εἰς διαφόρους κρύπτας εἴτε ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἐγκατέλειπον κατὰ τὰς διαφόρους μάχας. Ὁμοίως κατὰ τὰς ἐξερευνήσεις ἀνευρέθησαν παντὸς εἴδους ὑλικὰ ἐκ τῶν διαρπαγέντων ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ἅτινα παρεδόθησαν εἰς τοὺς δικαιούχους ἢ τὰς Στρατιωτικὰς Ἀρχάς.

Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἠλείας, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους 1949 ἡ ἀσφάλεια εὑρίσκετο εἰς εὐχάριστον σημεῖον. Ἡ κατάστασις αὕτη διετηρήθη μέχρι τοῦ Ἀπριλίου 1947, ὅτε ἐνεφανίσθη εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῆς Ἠλείας ἡ πρώτη 7μελὴς κομμουνιστικὴ συμμορία, ὑπὸ τοὺς Σφακιανὸν καὶ Ζαχαριάν. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἤρξατο οὐσιαστικῶς ὁ συμμοριακὸς ἀγὼν τὸν ὁποῖον ἀντιμετώπισεν ἡ Χωροφυλακή, εἴτε διὰ τῶν στατικῶν της δυνάμεων εἴτε διὰ συγκροτηθέντων ἀποσπασμάτων. Αἱ κυριώτεραι συμπλοκαὶ τμημάτων Χωροφυλακῆς μετὰ συμμοριτῶν ἦσαν αἱ ἀκόλουθοι:

Τὴν 25-1-1947 τὸ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Ζάρα συνέλαβεν εἰς τὴν περιοχὴν Κρεστένων 4 συμμορίτας.

Τὸν Αὔγουστον τοῦ ἔτους 1947 συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καράτουλα, ὃν καὶ ἐλεηλάτησε, τῆς μικρᾶς δυνάμεώς του ἀναγκασθείσης νὰ συμπτυχθῇ.

Τὴν 11-9-1947 πολυμελὴς συμμορία ὑπὸ τοὺς Σφακιανὸν καὶ Ζαχαριὰν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σιμοπούλου, τὸν ὁποῖον καὶ ἐλεηλάτησε.

Τὴν 20-9-1947 συμμορῖται ἐπιδραμόντες κατὰ τοῦ χωρίου Μουζάκι, ἐφόνευσαν τὸν εὑρισκόμενον ἐκεῖ ἐπ' ἀδείᾳ χωροφύλακα Θεοδωρόπουλον Ἀνδρέαν.

Τὴν 23-9-1947 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Περσαίνης. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Καράμπελας Ἀνδρέας. Κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐκινήθη τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα καὶ τὴν ἐπομένην 24-9-1947 συνεπλάκη μετ' αὐτῶν εἰς περιοχὴν Λαμπείας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 2 συμμοριτῶν, τὴν σύλληψιν τεσσάρων καὶ τὴν περισυλλογὴν ἐγκαταλειφθέντων ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν.

Τὴν 18-10-1947 ἰσχυραὶ δυνάμεις συμμοριτῶν προσέβαλον εἰς τὴν περιοχὴν Λεχαινῶν τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Μαλικίου, ἡ μικρὰ δύναμις τοῦ ὁποίου ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ εἰς Βάρδαν. Ἔκτοτε ἡ περιοχὴ τοῦ Σταθμοῦ τούτου ἠλέγχετο ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπεξέτεινον τὴν δρᾶσίν των καὶ εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Τραγανοῦ, ἡ δύναμις τοῦ ὁποίου συνεπτύχθη εἰς Λεχαινά.

Τὴν 6-11-1947 τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα συνεπλάκη μετὰ ἰσχυρᾶς δυνάμεως συμμοριτῶν εἰς τὰ ὅρια Ἠλείας - Ἀρκαδίας. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν διαρκέσασαν ἐπὶ 12ωρον ἐφονεύθησαν ἀρκεταὶ δεκάδες συμμοριτῶν καὶ ἐτραυματίσθησαν περισσότεροι, περιῆλθον δὲ εἰς χεῖρας τοῦ Ἀποσπάσματος 7 ὁπλοπολυβόλα καὶ ὑπερεκατὸν τυφέκια. Ἐκ τοῦ Ἀποσπάσματος ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Χριστοδούλου Ἰωάννης καὶ Μπουλούγαρης Χαράλαμπος.

Τὴν 24-11-1947 καὶ περὶ ὥραν 18.30΄ τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα τῶν Πέρδικα, Σφακιανοῦ, Ἀλοίμονου, δυνάμεως πλέον τῶν 300 ἀνδρῶν, ἐνισχυθέντα καὶ ἀπὸ ὁμάδας αὐτοαμύνης μὲ βαρὺν καὶ σύγχρονον ὁπλισμόν, προσέβαλον τὴν πόλιν τῆς Ἀμαλιάδος.

Τὴν πόλιν ὑπερήσπιζε δύναμις Χωροφυλακῆς 66 ἀνδρῶν, ὑπὸ τὸν μοίραρχον Μπαρλογιάννην Θεόδωρον. Ἐν ὄψει τῆς ἀναμενομένης ἐπιθέσεως ἀπὸ τῆς 17.00΄ ὥρας ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως μετὰ τοῦ διοικητοῦ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Ἀμαλιάδος ὑπομοιράρχου Ἀναστασοπούλου Ἰωάννου ἐνήργησαν ἐπιθεώρησιν τῶν φυλακίων ἀμύνης τῆς πόλεως.

Μετὰ παρέλευσιν 15΄ τῆς ὥρας ἠκούσθη εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως ριπὴ αὐτομάτου ὅπλου. Οἱ ἐπικεφαλῆς ἀξιωματικοὶ ἔσπευσαν νὰ καταλάβουν τὰς θέσεις των, ἐνῷ συγχρόνως τὰ πυρὰ ἐγενικεύοντο εἰς ὅλα τὰ φυλάκια ἀμύνης τῆς πόλεως.

Οἱ συμμορῖται εἰσέβαλον εἰς τὴν πόλιν ἐκ τῶν διαβάσεων τῆς Φραγκαβίλας, Γερακίου καὶ Τσιχλεΐκων καὶ ταὐτοχρόνως ἐπετέθησαν ἐναντίον ὅλων τῶν φυλακίων ἀμύνης Γυμνασίου, Ταμείου, Δικαστηρίου, ἐργοστασίου ἠλεκτρισμοῦ, τετραγώνου Κοτρώτου, τοῦ ἀστυνομικοῦ καταστήματος καὶ τῶν Φυλακῶν.

Οἱ κατὰ τοῦ ἀστυνομικοῦ καταστήματος ἐπιτεθέντες συμμορῖται, ἀφοῦ κατέλαβον τὰς πρὸς νότον καὶ δυσμὰς πλησίον αὐτοῦ κειμένας οἰκίας, ἔβαλλον καταιγιστικῶς διὰ μυδραλλίων, αὐτομάτων, ἀτομικῶν ὅπλων καὶ ὅλμου ἐναντίον τοῦ οἰκήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς, ἐνῷ ἄλλαι ὁμάδες αὐτῶν ἐπεχείρουν νὰ πλησιάσουν τὸ οἴκημα τῆς Χωροφυλακῆς καὶ διὰ ψεκαστῆρος βενζίνης, ἣν ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν, νὰ περιβρέξουν τοῦτο καὶ εἶτα νὰ πυρπολήσουν αὐτὸ καὶ νὰ τὸ ἀποτεφρώσουν μετὰ τῶν ὑπερασπιστῶν του. Ἡ πρώτη ἔφοδος ὑπῆρξε λυσσώδης, ἀλλ' ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ ἀστυνομικοῦ καταστήματος, ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν μὲ βαρείας ἀπωλείας διὰ τοὺς ἐπιτεθέντας συμμορίτας, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἐρρίφθησαν χειροβομβίδες (εἰδικῆς ὑπὸ τῶν χωροφυλάκων κατασκευῆς ἐλλείψει καταλληλοτέρων), ἀλλὰ καὶ τὰ δραστικὰ πυρὰ τῶν ὁπλοπολυβόλων καὶ ὅπλων, χειριζομένων καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀξιωματικῶν, συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀπόκρουσιν τῆς ἐπιθέσεως. Ἐπηκολούθησαν διαδοχικαὶ τοιαῦται ἐπιθέσεις κατὰ τοῦ καταστήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς καὶ δύναταί τις εἰπεῖν ὅτι ὁ κύριος ὄγκος τῶν συμμοριτῶν ἐπετέθη ἐξ ὁλοκλήρου κατ' αὐτοῦ, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐκπόρθησίν του. Περὶ ὥραν 24.00΄ ἐ-

τραυματίσθη ἐν τῷ ἰσογείῳ μαχόμενος ὁ χωροφύλαξ Γκοῦστος Μαρῖνος. Αἱ θύραι καὶ τὰ παράθυρα τοῦ καταστήματος ἦσαν διάτρητα ἐκ τῶν βλημάτων τῶν μυδραλλίων τῶν συμμοριτῶν, τὰ ὁποῖα διεσταυροῦντο ἐντὸς τοῦ δωματίου τοῦ ἀστυνομικοῦ καταστήματος. Αἱ κραυγαὶ τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῶν μαχομένων «χωροφύλακες παραδοθῆτε - φασῖσται παραδοθῆτε» οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἔκαμψαν τὸ ἠθικὸν τῶν μαχομένων ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι ἐμψυχούμενοι καὶ καθοδηγούμενοι ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν των ἐπολέμουν μαζί των μὲ αὐτοθυσίαν καὶ τόλμην, καὶ μὲ ἀκμαῖον τὸ ἠθικὸν ἀπέκρουον τοὺς ἐπιτιθεμένους συμμορίτας, εἰς τοὺς ὁποίους διέσπειρον τὸν θάνατον διὰ τῶν πυρῶν τῶν ὅπλων των. Καὶ ἐνῷ ταῦτα συνέβαινον εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς, εἰς ὅλα τὰ φυλάκια ἀμύνης τῆς πόλεως διεξήγετο ἐξ ἴσου πεισματώδης ἀγών.

Οἱ ἄνδρες τοῦ φυλακίου τοῦ Ταμείου, ἐκ τεσσάρων χωροφυλάκων καὶ ἰσαρίθμων ἐνόπλων πολιτῶν μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ὑπενωμοτάρχην Ἐλευθερίου Δημήτριον, προσβληθέντες ὑπὸ πολλῶν συμμοριτῶν ἠμύνοντο μαχόμενοι ἡρωικώτατα μέχρι τῆς 23.30΄ ὥρας τῆς νυκτὸς καὶ τέλος πίπτουν οἱ ἓξ ἐκ τούτων ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, βληθέντες διὰ χειροβομβίδων, τὰς ὁποίας οἱ συμμορῖται ἔρριψαν κατ' αὐτῶν ἐκ τοῦ κειμένου πλησίον Δημοτικοῦ Σχολείου, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσῆλθον ἐκ τῆς ὀπισθίας πλευρᾶς διὰ κλίμακος τὴν ὁποίαν ἐτοποθέτησαν εἰς ἓν ἐκ τῶν παραθύρων του. Οἱ φονευθέντες ἦσαν τέσσαρες χωροφύλακες, οἱ Πατρινὸς Σπυρίδων, Παντελίδης Ἰωάννης, Φραγκογιάννης Διονύσιος καὶ Δρογγίτης Τιμόθεος καθὼς καὶ οἱ ἔνοπλοι πολῖται Ἀποστολόπουλος Νικόλαος καὶ Λιβαθινὸς Ἄγγελος, τραυματισθέντος ἅμα καὶ τοῦ ἐπικεφαλῆς αὐτῶν ὑπενωμοτάρχου Ἐλευθερίου Δημητρίου, ὅστις βαλλόμενος συνεχῶς ἐξῆλθε τοῦ κλοιοῦ τῶν συμμοριτῶν καὶ διεσώθη εἴς τινα πλησίον οἰκίαν. Μετὰ τὴν πτῶσιν τοῦ φυλακίου τούτου οἱ συμμορῖται εἰσέβαλον εἰς τὰς ἀπὸ ἀνατολῶν πλησίον τοῦ οἰκήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως οἰκίας καὶ προσέβαλον τοὺς εἰς αὐτὸ μαχομένους καὶ ἐκ τῆς πλευρᾶς ταύτης ἐξ ἀποστάσεως εἴκοσι μέτρων. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἐντεῦθεν ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν ἀπεκρούσθησαν μὲ γενναιότητα καὶ αὐτοθυσίαν παρὰ τὴν ὑπεροχὴν εἰς ὁπλισμὸν καὶ δύναμιν, ἣν διέθετον οἱ συμμορῖται.

Εἰς τὸ φυλάκιον τοῦ Γυμνασίου διεξήγετο ἐπίσης πεισματώδης μάχη. Οἱ ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Μάλλιον τέσσαρες χωροφύλακες καὶ ἰσάριθμοι πολῖται ἀπέκρουον μὲ ἡρωισμὸν καὶ αὐτοθυσίαν τὰς διαδοχικὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι περὶ ὥραν 24.00΄ εἶχον κατορθώσει νὰ εἰσβάλουν ἐντὸς τοῦ Γυμνασίου καὶ ἐπεχείρησαν νὰ ἀνέλθουν τὴν ἐσωτερικὴν κλίμακα, τὴν ἄγουσαν πρὸς τὴν ταράτσαν, ὅπου εὑρίσκοντο οἱ ἄνδρες τοῦ φυλακίου. Τότε συνήφθη μάχη ἐκ τοῦ συστάδην, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ συμμορῖται ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσουν μὲ βαρείας ἀπωλείας, ἀλλὰ δὲν ἔπαυσαν μέχρι πρωίας νὰ ἐνεργοῦν διαδοχικὰς ἐπιθέσεις κατὰ τοῦ φυλακίου τούτου, ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ὁποίου ἐφονεύθη ὁ ἰδιώτης Τραγουστῆς. Ἐπίσης πλησίον τοῦ Γυμνασίου ἐφονεύθησαν τρεῖς χωροφύλακες τῆς περιπόλου, ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἐπιθέσεως, οἱ ὁποῖοι αἰφνιδιασθέντες δὲν κατώρθωσαν νὰ συμπτυχθοῦν εἰς τὸ φυλάκιον τοῦ Γυμνασίου καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ πολεμήσουν ἀκάλυπτοι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. Οὗτοι ἦσαν οἱ Κακολύρης Παναγιώτης, Ἀρβανιτάκης Σωκράτης καὶ Μπαχαντούρης Γεώργιος.

Ἐπικὸς ἀγὼν διεξήγετο εἰς τὸ φυλάκιον τοῦ ἐργοστασίου ἠλεκτρισμοῦ, ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Κλάδην Νικόλαον. Εἰς τοῦτο οἱ συμμορῖται ἐνήργησαν μετὰ πείσματος διαφόρους ἐπιθέσεις, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν καταστροφὴν τοῦ ἐργοστασίου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν κατάληψιν καὶ λεηλασίαν τῆς ἔναντι αὐτοῦ κειμένης Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἀλλὰ πᾶσαι αἱ ἐπιθέσεις τούτων ἀπέβησαν ἄκαρποι, ὅταν δὲ κατ' ἐπανάληψιν ἐπεχείρησαν νὰ εἰσβάλουν εἰς τὸ κατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἐδέχθησαν τὰ δραστικὰ πυρὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ φυλακίου τούτου καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ παραιτηθοῦν τοῦ σκοποῦ των καὶ νὰ ἐγκαταλείψουν ἐπὶ τόπου τὴν συσκευὴν ὀξυγόνου, δι' ἧς προετίθεντο νὰ διαρρήξουν τὸ χρηματοκιβώτιον τῆς Τραπέζης, ὅπου ἐφυλάσσετο σημαντικὸν χρηματικὸν ποσόν.

Ἐν συνεχείᾳ τὸ φυλάκιον τῶν Δικαστηρίων ὑπὸ τὸν χωροφύλακα Τσάκαλον δέχεται ἐπιμόνους ἐπιθέσεις ἄλλων συμμοριακῶν τμημάτων. Τὰ νῶτα τοῦ φυλακίου τούτου ὑπεστήριζεν ὁ ἐνωμοτάρχης Βγενόπουλος Σπήλιος, ὅστις εὑρισκόμενος εἰς τὴν οἰκίαν του ἀσθενῶν ἐξῆλθε ταύτης, ἀνῆλθεν εἰς ταράτσαν πλησίον κειμένης οἰκίας καὶ διὰ τοῦ αὐτομάτου του βάλλει κατὰ τῶν συμμοριτῶν. Τέλος δὲ συνεπτύχθη εἰς τὸ φυλάκιον τῶν Δικαστηρίων, τοῦ ὁποίου ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν καὶ ἐξηκολούθησε νὰ μάχεται μετὰ τῶν ἐκεῖ ἀνδρῶν ἀποκρούων τοὺς ἐπιτιθεμένους συμμορίτας καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός.

Τὸ φυλάκιον τετραγώνου Κοτρώτου προσεβλήθη καὶ τοῦτο ὑπὸ ὁμάδων συμμοριτῶν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς. Οἱ συμμορῖται ἐφόνευσαν τὸν σκοπὸν ἰδιώτην Κριθαρὰν Ἀναστάσιον καὶ ἐτραυμάτισαν τὸν διοικητὴν τοῦ φυλακίου ὑπενωμοτάρχην Καλογερόπουλον Βασίλειον. Οἱ ὑπόλοιποι ἄνδρες ἔλαβον θέσεις ἐπὶ παρακειμένης οἰκίας καὶ ἐκεῖθεν συνέχισαν τὸν ἀγῶνα, ἀποκρούοντες συνεχῶς τοὺς ἐπιτιθεμένους συμμορίτας.

Εἰς τὰς Φυλακὰς τὰς ὁποίας ὑπερήσπιζεν ὁ ὑπενωμοτάρχης Σπόρας Σωτήριος καὶ 12 χωροφύλακες, οἱ συμμορῖται ἐπέπεσαν δι' ἰσχυρῶν τμημάτων, πλὴν προσέκρουσαν εἰς τὸ ἀδιαπέραστον ἐκ μπετὸν ἀρμὲ προφυλακτήριον φράγμα αὐτῶν καὶ τὰ πολυβολεῖα, τὰ πυρὰ τῶν ὁποίων ἠνάγκασαν αὐτοὺς νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι ματαίως προσεπάθουν νὰ κάμψουν τὸ ἀκμαῖον ἠθικὸν τῶν ὑπερασπιστῶν των, ἀποχωρήσαντες ἐκεῖθεν μὲ ἀρκετὰς ἀπωλείας καὶ περιορισθέντες

νὰ βάλλουν κατὰ τῶν Φυλακῶν δι' ἀραιῶν πυρῶν, προφυλασσόμενοι πάντοτε ἐκ τῶν μανδρῶν τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ καὶ ἐξ ἄλλων σημείων. Καὶ ἐνῷ ἡ μάχη συνεχίζετο εἰς ὅλα τὰ νευραλγικὰ σημεῖα τῆς πόλεως, ἄλλαι ὁμάδες συμμοριτῶν εἰσῆλθον εἰς τὰ ἀφρούρητα οἰκήματα τοῦ Ταχυδρομείου, τῶν Τραπεζῶν 'Αγροτικῆς καὶ 'Αθηνῶν τὰ ὁποῖα ἐλεηλάτησαν, ἀφαιρέσαντες χρηματικὸν ποσὸν 12.000.000 δραχμῶν καὶ ἐκ τῆς 'Αγροτικῆς Τραπέζης διάφορα ἔγγραφα, καθὼς καὶ εἰς τὸ οἴκημα τοῦ Εἰρηνοδικείου τοῦ ὁποίου ἐπυρπόλησαν διαφόρους δικογραφίας.

Ἄλλη ὁμὰς συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τῆς οἰκίας τοῦ εἰσαγγελέως 'Αμαλιάδος Λάζαρη, τὸν πρῶτον ὅμως ἐκ τῶν συμμοριτῶν τὸν ἐπιχειρήσαντα νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν οἰκίαν, ἐπυροβόλησεν διὰ δικάννου κυνηγετικοῦ ὅπλου ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ἠνάγκασε τοὺς λοιποὺς νὰ παραιτηθοῦν τῆς περαιτέρω ἐνεργείας των.

Περὶ ὥραν 02.00' τῆς 25.11.47, οἱ συμμορῖται ἀφοῦ δὲν κατώρθωσαν νὰ φέρουν εἰς πέρας οὐδένα σοβαρὸν ἀντικειμενικὸν σκοπόν, ἐπείσθησαν ὅτι ὅλαι αἱ προσπάθειαι πρὸς καταβολὴν τῆς μαχομένης ἐν τῇ πόλει δυνάμεως Χωροφυλακῆς ἀπέβαινον ἐπὶ ματαίῳ, μὲ σημαντικὴν φθορὰν εἰς τὰς τάξεις των, καὶ ἤρχισαν νὰ ἀποχωρῶσι τμηματικῶς ἐκ τῆς πόλεως 'Αμαλιάδος, ἀφοῦ περισυνέλεξαν καὶ ἐφόρτωσαν ἐπὶ τετρατρόχων (κάρρων) τοὺς νεκρούς των, ἀνερχομένους κατὰ τοὺς μετριωτέρους ὑπολογισμοὺς καὶ κατὰ ἀπολύτως ἐξηκριβωμένας πληροφορίας ἐξ αὐτοπτῶν μαρτύρων ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα, καὶ τοὺς τραυματίας οὓς εἶχον ἐγκαταλείψει εἰς διαφόρους μεμακρυσμένας τοῦ κέντρου τῆς πόλεως οἰκίας καὶ ὧν ἐπίσης ὁ ἀριθμὸς ὑπερβαίνει τοὺς τεσσαράκοντα, προωθήσαντες τούτους πρῶτον πρὸς κατεύθυνσιν τοῦ χωρίου Γερακίου, δι' ἄλλης δὲ ὁδοῦ ἐπ' αὐτοκινήτου προώθησαν διάφορα ἔπιπλα καὶ γραφομηχανὰς τὰ ὁποῖα εἶχον λεηλατήσει ἐκ τῶν Τραπεζῶν. Καθ' ὁδὸν ὅμως ἐβλήθησαν ὑπὸ τοῦ ἀποσπάσματος Γαστούνης, τελοῦντος ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν 'Αθανασόπουλον Στυλιανόν, καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ αὐτοκίνητον μετὰ τοῦ φορτίου τραπέντες εἰς φυγήν. Τὴν πρωίαν ἀνευρέθη τὸ ἐγκαταλειφθὲν αὐτοκίνητον μετὰ τῶν λεηλατηθέντων, τὰ ὁποῖα ἀπεδόθησαν εἰς τοὺς δικαιούχους.

'Εν τῇ πόλει ὅμως ἐξηκολούθει νὰ παραμένῃ σοβαρὸς ἀριθμὸς συμμοριτῶν, ὅστις συνέχιζε νὰ προσβάλῃ λυσσωδῶς τὰ φυλάκια ἀμύνης καὶ τὸ οἴκημα τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς καὶ οὕτως ἡ μάχη συνεχίσθη μέχρι τῆς 6ης πρωινῆς ὥρας, ὅτε ἀπεχώρησαν τελείως οἱ συμμορῖται ἐκ τῆς πόλεως καὶ κατέπαυσαν τὰ πυρά.

Τὴν 07.00' ὥραν τῆς 25ης Νοεμβρίου εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ τὰ ἐκ Πατρῶν, Πύργου, Λεχαινῶν, Γαστούνης καὶ Βαρθολομιοῦ τμήματα Χωροφυλακῆς, Στρατοῦ καὶ Μ.Α.Υ. τὰ ὁποῖα ἔσπευσαν πρὸς ἐνίσχυσιν.

Τὴν πρωίαν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς πόλεως 'Αμαλιάδος καὶ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπ' αὐτῆς, εὑρέθησαν τέσσαρα πτώματα τὰ ὁποῖα ἀνῆκον εἰς τοὺς συμμορίτας.

Οὕτως ἔληξεν ἡ ὁλονύκτιος μάχη ἐντὸς τῆς πόλεως 'Αμαλιάδος, μὲ ἀπώλειαν ἑπτὰ νεκρῶν χωροφυλάκων καὶ τεσσάρων τραυματιῶν, καθὼς καὶ τεσσάρων νεκρῶν πολιτῶν. 'Εκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἐτραυματίσθησαν τρεῖς γυναῖκες.

Παρόμοιαι ἐπιθέσεις κατὰ τῆς πόλεως 'Αμαλιάδος ἔλαβον χώραν τὴν 18.1.1948, τὴν 19.2.1948, τὴν 1.6.1948, τὴν 6.8.1948, τὴν 15.9.1948, τὴν 23.9.1948, τὴν 3.10.1948 καὶ τὴν 2.11.1948, ἀποκρουσθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 9-1-1948 τὸ 'Απόσπασμα Ζάρα συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν τοῦ χωρίου Μαρνάκι, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου, τὴν σύλληψιν πέντε καὶ τὴν αὐθόρμητον παράδοσιν ἑνός.

Τὴν 18-1-1948 δύναμις τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος 'Αμαλιάδος συνεπλάκη παρὰ τὸ χωρίον Μηλιὲς μετὰ τοῦ 5ου συμμοριακοῦ συγκροτήματος ὑπὸ τὸν Ζαχαριάν. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ ὑπενωμοτάρχης Μπακουλέας Γεώργιος καὶ ἐτραυματίσθησαν οἱ χωροφύλακες Καλλοῦτσος Βασίλειος, Κρανιαδάκης Γεώργιος, Κοτσώνης Παναγιώτης καὶ Φυρρίγγος Πέτρος.

Τὴν νύκτα τῆς 19ης πρὸς 20ὴν Μαρτίου 1948 προσεβλήθη ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Βάρδας. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ κατώρθωσε νὰ ἀποκρούσῃ τὴν ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσουν μὲ σημαντικὰς ἀπωλείας.

Τὴν 16-5-1948 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν τοῦ χωρίου Παππαδοῦ-Κρεστένων, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἐννέα συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν δώδεκα.

Τὴν 24-5-1948 συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Κρεστένων. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Μανουσάκης Μιχαήλ, Ζερβάδας Χρῖστος καὶ Γεροδήμου Παῦλος.

Τὴν 8-6-1948 ἰσχυραὶ δυνάμεις συμμοριτῶν ὑπὸ τοὺς Κονταλώνην καὶ Μπακασίδην προσέβαλον τὴν κωμόπολιν Λεχαινῶν, κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ ὥραν ἕτεραι συμμοριακαὶ δυνάμεις ἐπετίθεντο κατὰ τῶν κωμοπόλεων 'Ανδραβίδας καὶ Καβάσιλα. Αἱ φρουραὶ Χωροφυλακῆς αἵτινες ὑπερήσπιζον τὰς κωμοπόλεις ταύτας ἀντέστησαν σθεναρῶς εἰς τὰς λυσσώδεις ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, τοὺς ὁποίους καὶ ὑπεχρέωσαν νὰ ὑποχωρήσουν. 'Εκ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς Λεχαινῶν ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Παπαδόπουλος Βασίλειος καὶ ἐτραυματίσθησαν οἱ χωροφύλακες Δάμας 'Αναστάσιος, Μαρινάκης 'Ελευθέριος καὶ Κονίδης Δημήτριος, κατὰ δὲ τὴν ἐπίθεσιν τοῦ Καβάσιλα ἐφονεύθη ὁ διοικητὴς τοῦ Σταθμοῦ ἐνωμοτάρχης Ντάλλας Παναγιώτης. Κατὰ τῶν ἀποχωρησάντων συμμοριτῶν ἐκινήθη τὸ 'Απόσπασμα Ζάρα καὶ συνῆψε μετ' αὐτῶν συμπλοκὴν εἰς τὴν περιοχὴν

Ἄποψις Ἀμαλιάδος. Ἐναντίον τῆς Ἀμαλιάδος, τὴν ὁποίαν ὑπερήσπιζεν ἡ Χωροφυλακή, ἐπετέθησαν 300 καὶ πλέον συμμορῖται τὴν 24.11.1947. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἐπολέμησαν μὲ πεῖσμα καὶ ἡρωισμὸν καὶ ἠνάγκασαν τοὺς συμμορίτας νὰ ἀποχωρήσουν τῆς πόλεως κατησχυμένοι, χωρὶς νὰ δυνηθοῦν νὰ φέρουν εἰς πέρας τὸν ἀντικειμενικόν των σκοπὸν τῆς καταλήψεως καὶ δηώσεως τῆς πόλεως.

Σανταμερίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διάλυσιν τῆς συμμορίας καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν 20 ὁμήρων ἰδιωτῶν.

Τὸν Ἰούνιον τοῦ ἔτους 1948 ἐγένετο ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πελοπίου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφονεύθησαν ὁ ὑπενωμοτάρχης Γυφτόπουλος Παναγιώτης καὶ ὁ χωροφύλαξ Συλαΐδης Παναγιώτης.

Τὴν 1-8-1948 συμμορῖται εἰσέβαλον εἰς Κρέστενα καὶ προέβησαν εἰς λεηλασίας. Κατ' αὐτῶν ἐκινήθη τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐκδίωξιν τῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν 12 ἐκ τούτων.

Τὴν 28-8-1948 ἐξοντώθη ὑπὸ τοῦ Ἀποσπάσματος Ζάρα εἰς περιοχὴν Σκιλλουντίας-Κρεστένων ὁ ταγματάρχης πολιτοφυλακῆς Μπούτουνας Γεώργιος.

Τὴν 11-9-1948 τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα συνεπλάκη μετὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ὑψώματα Ἀλφειούσης-Κρεστένων. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν τρεῖς συμμορῖται καὶ συνελήφθη εἷς, περιῆλθον δὲ εἰς χεῖρας τοῦ ἀποσπάσματος δύο τυφέκια καὶ 20 πακέττα δυναμίτιδος μετὰ καψυλλίων καὶ θρυαλλίδος, δι' ὧν οἱ συμμορῖται ἐσκόπευον νὰ ἀνατινάξουν τὴν σιδηροδρομικὴν γέφυραν τοῦ Ἀλφειοῦ.

Τὴν 12-9-1948 συνελήφθησαν παρ' ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς τέσσαρες συμμορῖται καὶ περιῆλθον εἰς χεῖρας του 120 αἰγοπρόβατα τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 17-11-1948 τὸ Ἀπόσπασμα Ζάρα συνέλαβεν εἰς τὴν περιοχὴν Μονῆς Κρεμαστῆς 7 συμμορίτας.

Τὴν 22-11-1948 ἰσχυραὶ δυνάμεις συμμοριτῶν προσέβαλον τὴν κωμόπολιν Γαστούνης, ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς.

Τὴν νύκτα τῆς 22-23.11.1948 δύναμις τοῦ 'Αστυνομικοῦ Τμήματος 'Αμαλιάδος, ἐνεδρεύουσα εἰς περιοχὴν Καλυβίων - Μπουχιωτίου, ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν τεσσάρων συμμοριτῶν.

'Απὸ 12ης ἕως 21ης 'Ιανουαρίου 1949 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς εἰς τὰς περιοχὰς Δούκα, Καλολετσῆς, 'Αγίας Ἄννης καὶ 'Αρχαίας 'Ολυμπίας, εἰς συμπλοκὰς μετὰ συμμοριτῶν ἐφόνευσεν ἑπτὰ καὶ συνέλαβε τρεῖς.

Τὴν 21-1-1949 ὁ διοικητὴς τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς 'Αρχαίας 'Ολυμπίας μετὰ δύο χωροφυλάκων ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν δύο συμμοριτῶν εἰς δασώδη περιοχὴν τοῦ Σταθμοῦ του.

Τὴν 24-1-1949 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Φραντζῆν Δημήτριον συνεπλάκη εἰς ὕψωμα Τσούκα - Γουμέρου μετὰ διλοχίας συμμοριτῶν καὶ μετὰ τρίωρον πεισματώδη μάχην ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν 37 συμμοριτῶν.

Τὴν 25-1-1949 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη ἐν τῇ περιοχῇ Γουμέρου μετὰ 9μελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν ἑπτὰ συμμοριτῶν.

Τὴν 27-1-1949 τὸ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Δίβρης, ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Καλογερόπουλον Θεόδωρον, ἐξώντωσε κατόπιν συμπλοκῆς ἐν τῇ περιοχῇ Λαμπείας δύο συμμορίτας.

Τὴν 30-1-1949 δύναμις τῆς 'Υποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς 'Αμαλιάδος ἐξώντωσεν εἰς θέσιν Νησιὰ - Γαστούνης ἕνα συμμορίτην.

Τὴν 30-1-1949 δύναμις τοῦ 'Αστυνομικοῦ Τμήματος 'Αμαλιάδος ἐξώντωσε κατόπιν συμπλοκῆς εἰς θέσιν «Φραγκοπήδημα» ἕνα συμμορίτην.

Τὴν 31-1-1949 τὸ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Μουζακίου ἐξώντωσεν ἐν τῇ περιφερείᾳ Βαρβαρίνας καὶ Καρυᾶς δύο συμμορίτας. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη ὁ χωροφύλαξ Ξάνθης Σπυρίδων.

Τὴν 1-2-1949 τὸ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Καράτουλα ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς συμμορίτου ἐν τῇ περιοχῇ Ξηροκάμπου.

Τὴν 10-2-1949 τὸ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Δίβρης συνεπλάκη ἐν τῇ περιοχῇ Λυκούρεση μετὰ 30μελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 10-2-1949 δύναμις τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Μουζακίου συνεπλάκη μετὰ 100μελοῦς συμμορίας εἰς τὰ ὑψώματα Βαρβασαίνης, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 12 συμμοριτῶν.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν δύναμις τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Δίβρης συνεπλάκη εἰς περιοχὴν Λυκοχωρίου μετὰ 35μελοῦς συμμορίας καὶ μετὰ τρίωρον μάχην ἐφόνευσεν ἕνα συμμορίτην, ᾐχμαλώτισεν ἕτερον καὶ ἐκυρίευσε πολεμικὸν ὑλικόν.

Τὴν 11-2-1949 τὸ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Μουζακίου συνέλαβεν αἰχμάλωτον ἕνα συμμορίτην.

Τὴν 12-2-1949 τὸ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Καράτουλα συνέλαβεν ἕνα συμμορίτην εἰς τὴν περιοχὴν Ἄσπρα Σπίτια.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν δύναμις τοῦ 'Αστυνομικοῦ Τμήματος 'Αμαλιάδος συνέλαβεν εἰς συνοικίαν Καλίτσα δύο συμμορίτας.

Τὴν 19-2-1949 μεταβατικὸν ἀπόσπασμα τῆς 'Υποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς 'Αμαλιάδος συνεπλάκη εἰς θέσιν «Σικαδοβούνι» μετὰ 6μελοῦς συμμορίας, τὴν ὁποίαν ἐξώντωσε. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη ὁ χωροφύλαξ Οἰκονόμου Φίλιππος.

Τὴν 22-2-1949 δύναμις τῆς 'Υποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς 'Αμαλιάδος ἐξώντωσεν εἰς θέσιν «Λεχουρίτικα» ἕνα συμμορίτην.

Τὴν 4-3-1949 τὸ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Βασιλακίου συμπλακὲν μετὰ ὁμάδος συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν Καπελλίτσης ἀπηλευθέρωσεν 4 ἐθνικόφρονας ἰδιώτας, τοὺς ὁποίους εἶχον αἰχμαλωτίσει οἱ συμμορῖται.

Τὴν 7-3-1949 τὸ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Ξενιῶν, μετὰ δυνάμεως τῶν στατικῶν 'Υπηρεσιῶν τῆς 'Υποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Λεχαινῶν, ἐξώντωσεν ἐν τῇ περιοχῇ Μιχόης - Σπάτα τὸ 9μελὲς ἐπιτελεῖον τῆς 22ας συμμοριακῆς Ταξιαρχίας ὑπὸ τὸν Σαρήγιαννην. 'Εκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν οἱ 4 καὶ ᾐχμαλωτίσθησαν οἱ ὑπόλοιποι, ἐκ δὲ τῶν δυνάμεων τῆς Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθη ὁ χωροφύλαξ Τσοπανόπουλος Κωνσταντῖνος.

Τὴν 23-3-1949 τὸ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Βασιλακίου, ἐξώντωσε τρεῖς συμμορίτας ἐν τῇ περιοχῇ Τριποτάμων.

Τὴν 28-3-1949 τὸ αὐτὸ ἀπόσπασμα ἐξώντωσεν εἰς τὴν ἰδίαν περιοχὴν ἕνα συμμορίτην καὶ συνέλαβεν αἰχμάλωτον ἕτερον.

'Εν τῇ περιφερείᾳ τῆς 'Υποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Λεχαινῶν ἐφονεύθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος 13 συμμορῖται καὶ συνελήφθησαν ἕτεροι 13, πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων.

23. Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΥ ΕΙΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ

Ὡς ἐπιστέγασμα τῆς λαμπρᾶς καὶ ἀληθῶς ἡρωικῆς δράσεως τῆς Χωροφυλακῆς ἐν Πελοποννήσῳ, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν συνετρίβη ὁ συμμοριτισμὸς καὶ διεσώθησαν ἐκ τοῦ ὀλέθρου οἱ πληθυσμοί, θὰ παραθέσωμεν ἀποσπάσματα τῆς ἐκθέσεως τοῦ τότε ἀντισυνταγματάρχου Εὐαγγέλου Σοφρᾶ, διοικητοῦ τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος, τὸ ὁποῖον μετεκινήθη ἐκ Στερεᾶς Ἑλλάδος εἰς Πελοπόννησον, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος. Τὰ ἀποσπάσματα ταῦτα ἀποτελοῦν συνέχειαν ἐκείνων τὰ ὁποῖα κατεχωρίσθησαν εἰς τὸ περὶ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος ἐν Στερεᾷ Ἑλλάδι προηγηθὲν Μέρος.

«Τὴν 2-6-1947 ὁλόκληρον τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα ἐκινήθη ἐκ Ναυπλίου διὰ Τρίπολιν εἰς ἣν ἔφθασεν αὐθημερόν, πλὴν τοῦ 3ου Μηχανοκινήτου Λόχου, ἐγκατασταθέντος εἰς Ἀχλαδόκαμπον, κατόπιν διαταγῆς τοῦ Στρατηγείου Δυνάμεων Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου.

Ἄνευ οὐδεμιᾶς οὐσιαστικῆς ἀναπαύσεως τὸ Τάγμα ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ταξιαρχίας Χωροφυλακῆς Σπάρτης, δι' ἐνέργειαν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων ἀνὰ τὸν Πάρνωνα καὶ Ταΰγετον. Εἷς Μηχανοκίνητος Λόχος παρέμεινεν εἰς τὴν Τρίπολιν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Στρατηγείου.

Προτοῦ ἀναχωρήσω μετὰ τῶν τριῶν Μηχανοκινήτων Λόχων διὰ Σπάρτην, διέγνωσα, ὅτι τὰ ἐν Πελοποννήσῳ τάγματα καὶ ἀποσπάσματα τῆς Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ ἐμάχοντο διὰ πενιχροτάτων μέσων πυρὸς καὶ διαβιβάσεων.

Κατὰ ἐπαφάς των μετὰ τῶν συμμοριτῶν δὲν ἠδύναντο νὰ συνδεθῶσι μετὰ τοῦ κέντρου των ἢ ἄλλων φιλίων τμημάτων ἐλλείψει ἀσυρμάτων καὶ λοιπῶν μέσων διαβιβάσεων, δι' ὃ καὶ εἰς τὰς συμπλοκάς των τὸ ἀποτέλεσμα ἐξηρτᾶτο ἐκ τῶν ἰδίων των δυνάμεων.

Οἱ συμμορῖται λόγῳ τῶν ἐπιτυχιῶν των ὠγκοῦντο εἰς ἀριθμὸν καὶ προέβαλλεν ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ν' ἀφαιρεθῶσιν τὰ θαυμάσια μέσα διαβιβάσεων τοῦ Τάγματός μου καὶ νὰ δοθῶσιν εἰς ἑτέρας μονάδας.

Οὕτω, παρέδωσα 2 ἀσυρμάτους Νο 22 εἰς τὸ Στρατηγεῖον Τριπόλεως καὶ τὸ Τάγμα μου δὲν ἠδύνατο νὰ συνδέεται μεθ' ἁπάντων τῶν Λόχων του, παρὰ μόνον μετὰ τοῦ ἑνός.

Ἡ ἐνέργεια αὕτη καθὼς καὶ ἄλλαι πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐλλείψεων τῶν ἄλλων μονάδων δι' ἰδικῶν μου μέσων, ὀλίγου δεῖν νὰ φέρωσι τὸ Τάγμα μου εἰς προβληματικὴν θέσιν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀγώνων.

Ἐπείσθην, ἕνεκεν τῆς πείρας μου ἐκ προηγουμένων ἐπιχειρήσεων ἀλλαχοῦ, ὅτι εἰς τὴν Πελοπόννησον ἔπρεπε νὰ πολεμήσωμεν πρῶτον ἐναντίον τοῦ ἐδάφους καὶ εἶτα κατὰ τῶν συμμοριτῶν. Μία τεραστία σειρὰ λόφων καὶ ὀρέων διήκει ἀπὸ Τριπόλεως μέχρι Ταινάρου.

Διὰ τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα ὁλόκληρος ἡ ἔκτασις ἦτο παμμεγέθης παγίς, διὰ τὴν διάβασιν τῆς ὁποίας ἔδει νὰ προχωρῇ μετὰ τοιούτων μέτρων ἀσφαλείας ὥστε ἡ προτιμοτέρα καὶ πλέον σύντομος θὰ ἦτο ἡ πεζῇ διέλευσίς του.

Ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους ἀνεχώρησα μετὰ τῶν τριῶν Μηχανοκινήτων Λόχων (1ου, 4ου καὶ 3ου) διὰ Σπάρτην, εἰς ἣν ἔφθασα αὐθημερόν.

Τὴν 9-7-1947 μετὰ τῶν τριῶν Λόχων εἰσέβαλον εἰς τὴν ἀνταρτοκρατουμένην περιοχὴν τοῦ Πάρνωνος καὶ ἐγκατεστάθην εἰς τὸ χωρίον Βρέσθενα. Οἱ συμμορῖται, ἅμα τῇ ἐμφανίσει μας ἐτράπησαν εἰς φυγήν, ἐγκαταλείψαντες τὰς θέσεις των ὑπέστησαν τοιοῦτον κλονισμόν, ὥστε ἔπαυσαν νὰ ἐπιτηρῶσι καὶ νὰ νέμωνται τὴν περιοχὴν ἐκείνην.

Κατέστρεψα διὰ πυρὸς ἁπάσας τὰς ἐγκαταστάσεις αὐτῶν καὶ διεσκόρπισα διὰ τοῦ ἰδίου μέσου, πᾶν φυσικὸν κρησφύγετον τούτων.

Ἐπέστρεψα εἰς Σπάρτην καὶ ἐκεῖθεν κατόπιν διαταγῆς τῆς Ταξιαρχίας ἐτράπην διὰ τῶν αὐτῶν Λόχων πρὸς τὴν περιοχὴν τῶν χωρίων Γκούρας - Γκοριτσᾶς καὶ εἶτα εἰς Ζούπενα, ὅπου ἐγκατέστησα τὸν Σταθμὸν Διοικήσεώς μου.

Ἐκ Ζουπένης ἐξώρμησα καὶ μὲ πλαγιοφύλαξιν τοῦ 3ου Λόχου ἐκ τοῦ χωρίου Κουντουμᾶ ἠρεύνησα τὰς περιοχὰς (Βαγιόρρεμμα - Ξυρίρρεμμα) ἐπὶ τριήμερον.

Διετάχθην νὰ κινηθῶ πρὸς Σπάρτην καὶ ἐκεῖθεν κατόπιν διαταγῆς τοῦ Στρατηγείου Πελοποννήσου ὁ 4ος Μηχανοκίνητος Λόχος ἀπεσπάσθη εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ καὶ προωθήθη εἰς Τρίπολιν.

Τὴν 9-7-1947 οἱ 1ος καὶ 3ος Μηχανοκίνητοι Λόχοι ὑπὸ τοὺς μοιράρχους Ζαφειρόπουλον Ἠλ. καὶ Κόλλιαν Ζαχ. ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν συμμοριακὸν ὄγκον, ὃν συνέτριψαν καὶ κατεδίωξαν παρὰ τὴν θέσιν «Σκάλα - Ράχη Χρυσάφων», μὲ ἀποτέλεσμα ἑπτὰ νεκροὺς καὶ πέντε αἰχμαλώτους συμμορίτας.

Κατόπιν τοῦ παθήματος τούτου καὶ τῆς ἀπηνοῦς καταδιώξεως τῶν συμμοριτῶν ἐκ μέρους τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος, τῇ συνδρομῇ καὶ ἑτέρων φιλίων τμημάτων, τὰ ἀναρχικὰ συγκροτήματα ἐγκατέλειψαν τὸν Πάρνωνα καὶ διεπεραιώθησαν εἰς τὰ ὀρεινὰ τῆς Γορτυνίας.

Τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα διετάχθη καὶ ἐξηρεύνησε καὶ τὴν περιοχὴν Γορτυνίας.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. Α.Π.671/Α (1-7-1947) διαταγῆς τοῦ Στρατηγείου Πελοποννήσου ἤρχισε νὰ τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ἡ συγκρότησις μικρῶν ταχυκινήτων ἀποσπασμάτων, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν συμμοριτῶν.

Ἡ τακτικὴ αὕτη κατεπολεμήθη ὑπ' ἐμοῦ μετὰ φανατισμοῦ ὡς σφαλερά, καταστρεπτικὴ καὶ ἀμελέτητος, κατηργήθη δὲ ἀφοῦ ἔπεσαν ἡρωικῶς μαχόμενοι δέκα τρεῖς ὁπλῖται τοῦ Μηχανοκινήτου, ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Θεοδώρου Θεόδωρον, οἵτινες, 20 τὸν ἀριθμόν, διετάχθησαν ὑπὸ τοῦ Στρατηγείου νὰ ἐνεδρεύσωσι πρὸς ἐξουδε-

τέρωσιν μεγάλου ἀριθμοῦ συμμοριτῶν, ὑπὸ τὸν Χρυσανθακόπουλον, εἰς τὰ σύνορα Ἀχαΐας - Κορινθίας - Ἀρκαδίας παρὰ τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Δάρα.

Ἔκτοτε τὸ Τάγμα ἤλλαξεν ἕδραν καὶ ἐκλιμακώθη ὡς ἀκολούθως:

Ἕδρα προσωρινῶς Τρίπολις

1ος Μηχανοκίνητος Λόχος. Μεγαλόπολις. Διοικητὴς ἀνθυπομοίραρχος Ἀγγελόπουλος Δημήτριος.

2ος Μηχανοκίνητος Λόχος. Σπάρτη. Διοικητὴς ὑπομοίραρχος Παπαϊωάννου Ἀθανάσιος.

3ος Μηχανοκίνητος Λόχος. Καρύταινα - Ἀνδρίτσαινα. Διοικητὴς ὑπομοίραρχος Δημητρόπουλος Ἀθανάσιος.

4ος Μηχανοκίνητος Λόχος. Βυτίνα. Διοικητὴς μοίραρχος Παναγιωτακόπουλος Νικόλαος.

Διὰ τῆς ἐντάξεως ταύτης τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα ἐπωμίσθη σοβαρὰς ἀποστολάς.

Τουτέστιν ὁ 2ος Μηχανοκίνητος Λόχος ἐκτὸς τῆς φρουρήσεως τῆς πόλεως Σπάρτης καὶ τῆς συμμετοχῆς του εἰς ἐπιδρομὰς ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν ἐπεφορτίσθη καὶ μὲ τὴν ἐξασφάλισιν δὶς τῆς ἑβδομάδος τῆς συγκοινωνίας ἀπὸ Σπάρτης μέχρις Ἀλεποχωρίου, ἔνθα ἡ ἀνταρτοκρατουμένη, ἀνώμαλος καὶ δύσβατος περιοχὴ Μονοδενδρίου, ἥτις ὑπῆρξεν ὁ τάφος πολλῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῶν μαχομένων δυνάμεων τῆς Χωροφυλακῆς. Ὁ 3ος Μηχανοκίνητος Λόχος ἐπετήρει τὴν περιοχὴν Καρύταινας - Ἀνδριτσαίνης. Ὁ 1ος Μηχανοκίνητος Λόχος τὴν περιοχὴν Μεγαλοπόλεως. Ὁ 4ος Μηχανοκίνητος Λόχος εἰς τὴν περιοχὴν Βυτίνης.

Ἐκ τῶν βάσεων τούτων ἐξώρμων καὶ ἐνήργουν συνδεδυασμένας ἐπιχειρήσεις συμφώνως τοῖς σχεδίοις τοῦ Στρατηγείου Πελοποννήσου καὶ ὑπεβάλλοντο εἰς τεραστίους κόπους.

Εὑρισκόμενος ἐν Σπάρτῃ τὴν 27-11-1947 διετάχθην νὰ προωθήσω τὸν 4ον Μηχανοκίνητον Λόχον ἐκ Βυτίνης εἰς Ἀμαλιάδα, πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς Ἀσφαλείας, καθ' ὅτι

Ἄνδρες τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς εἰς τὴν περιοχὴν Τριπόλεως τὸν Ἰούλιον τοῦ 1947 κατὰ τὴν διάρκειαν ἐπιχειρήσεων ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

εἶχε προσβληθῆ ἡ κωμόπολις αὕτη ὑπὸ ἰσχυρᾶς ὁμάδος συμμοριτῶν, ἥτις εἶχε προβῆ καὶ εἰς λεηλασίας.

Ἡ διαταγὴ ἐξετελέσθη καὶ ἐκ Σπάρτης μετέβην προσωπικῶς εἰς Ἀμαλιάδα πρὸς τακτοποίησιν τοῦ 4ου Μηχανοκινήτου Λόχου καὶ γενικὴν κατεύθυνσιν τούτου πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως.

Μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ 4ου Λόχου εἰς Ἀμαλιάδα ἡ κλιμάκωσις τοῦ Τάγματος μετεβλήθη μερικῶς, ἐπικειμένων ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων, τῇ συνδρομῇ καὶ τῆς 72ας Ταξιαρχίας Πεζικοῦ, ἥτις ἀφίκετο ἐν Τριπόλει τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων τοῦ 1947.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΑΓΜΑΤΟΣ
Πρὸς ἐνέργειαν ἐπιχειρήσεων
ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου 1947 μέχρι 31 ἰδίου.

1ος Λόχος - Μεγαλόπολις. Διοικητὴς μοίραρχος Ἀνδρεόπουλος Ἀθανάσιος. 2ος Λόχος - Σπάρτη. Διοικητὴς ὑπομοίραρχος Παπαϊωάννου Ἀθανάσιος. 3ος Λόχος. Δύο διμοιρίαι αὐτοῦ εἰς Καρύταιναν καὶ ἕτεραι δύο εἰς Ἀνδρίτσαιναν. Διοικητὴς μοίραρχος Ἀνδρικόπουλος Ἀνδρέας. 4ος Λόχος - Ἀμαλιάδα. Διοικητὴς μοίραρχος Λουκᾶς Γεώργιος.

Τὴν 25ην Δεκεμβρίου 1947 μοὶ ἀνεκοινώθη τὸ σχέδιον ἐνεργείας τοῦ Τάγματός μου διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις, ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς 72ας Ταξιαρχίας Πεζικοῦ. Τὸ Μηχανοκίνητον θὰ ἐνήργῃ ἐκ Σπάρτης - Ἀμαλιάδος - Μεγαλοπόλεως - Ἀνδριτσαίνης - Καρυταίνης.

Ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν διοικητῶν τῶν Λόχων, εἰς οὓς ἀνεκοίνωσα ἐγγράφως καὶ προφορικῶς τὰς ἀποστολὰς τῶν τμημάτων των. Ὑπέδειξα εἰς τὸ Στρατηγεῖον ἐπανειλημμένως τὴν μειονεκτικὴν θέσιν τῆς διαιρέσεως τοῦ 3ου Μηχανοκινήτου Λόχου. Ἀνέφερον ἀπὸ τῆς 20-12-1947 ἐγγράφως ὅτι αἱ πληροφορίαι μου ἔφερον τοὺς συμμορίτας ἑτοίμους νὰ προσβάλωσι τὴν Ἀνδρίτσαιναν δι' ἀποκοπῆς τῶν γεφυρῶν τῆς ὁδοῦ Καρυταίνης - Ἀνδριτσαίνης καὶ καταλήψεως ὡρισμένων δεσποζουσῶν θέσεων, πρὸς παρεμπόδισιν ἀποστολῆς ἐνισχύσεων εἰς Ἀνδρίτσαιναν, ἵνα δι' ἑτέρων μεγάλων συμμοριακῶν συγκροτημάτων κρούσεως ἐπιτεθῶσι κατὰ τῶν διμοιριῶν τοῦ Μηχανοκινήτου, ὅπως τὰς ἐξουδετερώσωσι καὶ λεηλατήσωσι τὴν πόλιν.

Μὲ διεβεβαίωσαν ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμβῇ τοῦτο, διότι ἔχουσι ληφθῆ τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα καὶ εὑρίσκονται πλησίον τῆς Ἀνδριτσαίνης Στρατιωτικὰ τμήματα ἕτοιμα νὰ σπεύσωσι πρὸς βοήθειαν ἐν περιπτώσει προσβολῆς.

Τὴν 5ην πρωϊνὴν τῆς 20ῆς Δεκεμβρίου ἤρχισεν ἡ ἐξόρμησις καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου ἐπιχειρήσεων ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Ἐπιχειρήσεις Κολοκοτρώνης».

Τὰ τμήματα τοῦ Μηχανοκινήτου προωθήθησαν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποστολῆς των. Τὴν πρωίαν τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1947, ὥραν 8ην, διὰ σήματος τοῦ μοιράρχου διοικητοῦ τοῦ 1ου Μηχανοκινήτου Λόχου Ἀνδρεοπούλου, πρὸς 81ην Στρατιωτικὴν Περιοχὴν «Στρατηγεῖον Τριπόλεως καὶ πρὸς Μηχανοκίνητον Τάγμα, ἐπληροφορήθην ὅτι ἐξεδηλώθη σφοδρὰ ἐπίθεσις κατὰ τῆς φρουρᾶς Ἀνδριτσαίνης.

Ἔσπευσα ἀμέσως εἰς τὸ Στρατηγεῖον καὶ ἐπρότεινον τὴν κίνησιν τοῦ 1ου Μηχανοκινήτου Λόχου, εὑρισκομένου εἰς τὸ πλησιέστερον σημεῖον πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μαχομένων. Μοὶ ἐδηλώθη ὅτι διετάχθη τὸ Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Πύργου νὰ προωθήσῃ τμήματά του, εὑρισκόμενα πλησίον τῆς Ἀνδριτσαίνης.

Αἱ ὧραι παρήρχοντο καὶ ἡ ἐπίθεσις ἐξελίσσετο σφοδροτέρα, τῶν συμμοριτῶν ἐπιτιθεμένων κατὰ ὄγκους. Αἱ ἐνισχύσεις δὲν ἔφθανον καὶ ἐν τέλει κατόπιν τῶν ἐπιμόνων καὶ ἐντόνων διαμαρτυριῶν μου διετάχθη ἡ κίνησις τοῦ 1ου Μηχανοκινήτου Λόχου πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μαχομένων ἐν Ἀνδριτσαίνῃ τὴν 14ην ὥραν τῆς 31-12 1947, ὁπόταν ἡ φρουρὰ μετὰ ἕνα ἐπικὸν ἀγῶνα μὲ ἀρκετὰς θυσίας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας κατώρθωσε ν' ἀποκρούσῃ τοὺς ἐπιτεθέντας καὶ νὰ προκαλέσῃ τὸν γενικὸν θαυμασμὸν καὶ τὰ συγχαρητήρια τοῦ Στρατηγοῦ Μαντᾶ, καθὼς καὶ πάντων τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Πολιτικῶν παραγόντων, ἕνεκεν τῆς τεραστίας φθορᾶς, ἣν ἐπροξένησεν εἰς τοὺς συμμορίτας.

Ἐάν, ὅπως ἀπήτησα, ὁ 1ος Μηχανοκίνητος Λόχος ἐκινεῖτο ἀπὸ τῆς 8ης πρωινῆς, τ' ἀποτελέσματα θὰ ἦσαν συντριπτικὰ διὰ τοὺς συμμορίτας καὶ δὲν θὰ ἐδημιουργοῦντο ἀπώλειαι εἰς ἄνδρας καὶ ὑλικόν.

Ἡ ἐνίσχυσις τοῦ Στρατηγείου Πύργου πρὸς τοὺς μαχομένους, ἔφθασεν εἰς Ἀνδρίτσαιναν τὴν ἑπομένην τῆς συμπλοκῆς ὥραν 14ην τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1948.

Διὰ τῆς μάχης ταύτης ἔληξε τὸ 1947 καὶ ἐσφραγίσθη διὰ τοῦ ἁγνοῦ Ἑλληνικοῦ αἵματος τῶν πεσόντων ἡρώων τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος τὸ τέλος τοῦ δεκαοκταμήνου, συνεχοῦς καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς οὐσιαστικῆς ἀναπαύσεως, διαστήματος τῆς ἐντάξεως τῆς μονάδος μου εἰς τὸν κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἀγῶνα.

Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1948 τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα λαμβάνει τὴν ἑπομένην διάταξιν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀνταρσίας μὲ τοὺς αὐτοὺς διοικητὰς λόχων:

1ος Μηχανοκίνητος Λόχος Ἀνδρίτσαινα. 2ος Μηχανοκίνητος Λόχος Σπάρτη. 3ος Μηχανοκίνητος Λόχος Μεγαλόπολις. 4ος Μηχανοκίνητος Λόχος, ἀναμένεται ἐξ Ἀμαλιάδος ἵνα ἐνταχθῇ εἰς Καρύταιναν.

Εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐδόθησαν αἱ ἑπόμεναι μάχαι ὑπὸ τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος ἀπὸ τῆς 2ας Ἰουνίου 1947 μέχρι 31 Δεκεμβρίου ἰδίου ἔτους: 1. Μάχη Χρυσάφων Σπάρτης, 2. Μάχη Δάρα Μαντινείας, 3. Μάχη Λογκάστρα - Σπάρτης, 4. Μάχη Βασαρᾶ Σπάρτης, 5. Μάχη Χρυσοβιτσίου Γορτυνίας, 6. Μάχη Κανελλακίου Βυτίνης, 7. Μάχη Καρκαλοῦς Δημητσάνης, 8. Μάχη Ἀνδριτσαίνης.

Ἠθικὸν στελεχῶν καὶ ὁπλιτῶν Μηχανοκινήτου Τάγματος κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις Ὀλύμπου - Κισσάβου - Μαυροβουνίου - Πιερίων.

Εἶναι ἀνώτερον πάσης περιγραφῆς τὸ ἐπικρατῆσαν κατὰ τὰς συγκρούσεις μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἠθικὸν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τοῦ τάγματος. Ἐγένοντο ἡρωισμοὶ καὶ αὐτοθυσίαι, ἄνευ προηγουμένου. Ἠσθανόμην

Ἄνδρες τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωροφυλακῆς εἰς τὴν Σπάρτην τὸ ἔτος 1947.

ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν, διότι εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἡγοῦμαι τοιούτων γενναίων πολεμιστῶν. Ἡ ὑπεροχὴ καὶ ἡ μαχητικὴ ἀξία τούτων ἐξετιμήθη ὑφ' ὅλων τῶν ἀνωτέρων καὶ ἀνωτάτων Στρατιωτικῶν παραγόντων.

Ἀρκεῖ ν' ἀναφέρω ὅτι, ὅπου εὑρισκόμεθα καὶ ὑπῆρχον σπρατιωτικαὶ βάσεις, παρέμενον ἥσυχοι οἱ διοικηταὶ τούτων, διότι εἶχε καταστῆ εἰς αὐτοὺς πεποίθησις ὅτι οἱαδήποτε ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν θὰ συνετρίβετο ὑπὸ τῶν Μηχανοκινήτων ἀνεπανορθώτως.

Οἱ διοικηταὶ τῶν λόχων ταγματάρχαι Τριανταφύλλου Ὀδυσσεύς, Γκίκας Γεώργιος, Βαλσαμάκης Σταῦρος, Μπεθάνης Γεώργιος, ἀπεδείχθησαν, σχεδὸν πάντες, ἄριστοι ἡγήτορες μονάδων κρούσεως.

Ἐκ τούτων ὁ ταγματάρχης Γκίκας Γεώργιος μετὰ παρέλευσιν μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων ἠσθένησε καὶ ἀπεχώρησε τοῦ Τάγματος, καθὼς καὶ ὁ ὑπομοίραρχος καὶ ἤδη μοίραρχος Τζαμαλούκας Αἴας.

Ὁ ταγματάρχης Βαλσαμάκης Σταῦρος, ὁ ἥρως οὗτος διοικητὴς τοῦ 3ου Μηχανοκινήτου Λόχου, ἀφοῦ ἔλαβε μέρος εἰς τὰς συνδεδυασμένας μετὰ Στρατοῦ ἐπιχειρήσεις τοῦ Τάγματος ἐν Ὀλύμπῳ - Κισσάβῳ, ἐτραυματίσθη εἰς τὴν μάχην τῆς Τσούξανης καὶ Μαρμάριανης (Ἁγιᾶς - Λαρίσης) τὴν 29-8-1946 καὶ ἀπεσύρθη τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ γενικοῦ θαυμασμοῦ ἁπάντων τῶν μαχητῶν τῆς περιφερείας ἐκείνης.

Οἱ ταγματάρχαι Μπεθάνης Γεώργιος καὶ Τριανταφύλλου Ὀδυσσεὺς ἀπεδείχθησαν ἄφθαστοι εἰς ἀνδρείαν, ἡρωισμόν, αὐτοθυσίαν, αὐταπάρνησιν, ὡς ἡγήτορες μηχανοκινήτων Λόχων.

Ἔλαβον μέρος εἰς ἁπάσας τὰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Ὀλύμπου, Κισσάβου, Μαυροβουνίου, Πιερίων, Πηλίου καὶ διετήρουν διὰ τοῦ παραδείγματός των καὶ τῆς ὁρμῆς των τὴν πολεμικὴν ἱκανότητα τῆς μονάδος των καὶ τὸ ἠθικὸν τῶν ἀνδρῶν των εἰς ἀξιοζήλευτον σημεῖον. Ὅπου συνεκρούσθησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐνίκησαν καὶ ἐπέφερον πλήγματα ὀδυνηρὰ καὶ καταστρεπτικὰ εἰς αὐτούς.

Οἱ ἡγήτορες οὗτοι ἐκάμφθησαν ἐκ τῶν κακουχιῶν καὶ ταλαιπωριῶν τῆς σκληρᾶς μεταβατικῆς ὑπηρεσίας καὶ μετεκινήθησαν τῇ προτάσει μου, κατὰ τὸν Μάρτιον 1947, μὴ δυνάμενοι σωματικῶς πλέον ν' ἀκολουθῶσι τοὺς ἄνδρας των.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν ταγματαρχῶν οἱ Μηχανοκίνητοι Λόχοι περιῆλθον ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν μοιράρχων Κυριάκη Παύλου, Τσιβεριώτου Ἰωάννου, Κόλλια Ζαχαρία καὶ ὑπομοιράρχου Μούρτου, ἀνθυπομοιράρχου Παπαϊωάννου Ἀθαν., ἀνθυπασπιστοῦ Κοντινάκη Νικολάου, μοιράρχου Παναγιωτακοπούλου Νικολάου καὶ μοιράρχου Κουρετζῆ Βασιλείου.

Οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι ἀπεδείχθησαν ἱκανοὶ διάδοχοι τῶν ἀπελθόντων ταγματαρχῶν. Ἐν τῇ παρελεύσει τοῦ χρόνου ἀπέκτησαν τοιαύτην πολεμικὴν πεῖραν καὶ ἐπι-

θετικὴν ὁρμὴν ὥστε κατέστησαν ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τῶν ἐν Μαγνησίᾳ συμμοριτῶν.

Περισσότερον διεκρίθησαν οἱ μοίραρχοι Κυριάκης Παῦλος καὶ Κόλλιας Ζαχαρίας. Συνέτριψαν εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς ἐν Πηλίῳ συμμοριακὰ συγκροτήματα καὶ ἐπροκάλεσαν τὸν γενικὸν θαυμασμὸν τῶν Στρατιωτικῶν παραγόντων.

Μετεδίδετο παντοῦ ἡ φήμη εἰς τὰς ἀνταρτοκρατουμένας περιοχάς: «ἔρχονται οἱ Κόλλιας καὶ Κυριάκης» καὶ αὕτη ἦτο ἀρκετὴ νὰ τρέψῃ εἰς φυγὴν τοὺς συμμορίτας, Ἀλλὰ καὶ οἱ μοίραρχοι Τσιβεριώτης Ἰωάννης καὶ Κουρετζῆς Βασίλειος δὲν ὑστέρησαν εἰς ἀπόδοσιν καὶ γενναιότητα ὡς διοικηταὶ Λόχων. Ἐπολέμησαν γενναίως κατὰ τῶν συμμοριτῶν, συνέπεσεν ὅμως ἐκ τούτων ὁ Τσιβεριώτης Ἰωάννης ν' ἀσθενήσῃ καὶ νὰ κλονισθῇ ἡ ὑγεία του, λόγῳ τῆς συνεχοῦς ἀνὰ τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς περιπετείας, καὶ ν' ἀποχωρήσῃ τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας τοῦ Τάγματος κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1946.

Διεκρίθησαν ἐπίσης κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις οἱ τότε ὑπομοίραρχοι Γραικούσης Τζανέτος καὶ Ζαφειρόπουλος Ἠλίας, διὰ τὴν γενναιότητα καὶ ὁρμήν των, προαχθέντες εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ μοιράρχου.

Ὡς διοικηταὶ τοῦ 4ου Λόχου ὁ τότε ὑπομοίραρχος Μοῦρτος Γεώργιος καὶ ἀνθυπομοίραρχος Παπαϊωάννου Ἀθανάσιος ἀπεδείχθησαν γενναῖοι, ὁρμητικοί, ἄφθαστοι μαχηταί, ἀντιπροσώπευον ὡς ἡγήτορες Μηχανοκινήτου Λόχου τὴν νεότητα καὶ τὴν ἐπιτέλεσιν πράξεων ἡρωισμοῦ καὶ αὐτοθυσίας, πέραν τοῦ καλῶς ἐννοουμένου καθήκοντος. Ὁ ὑπομοίραρχος Μοῦρτος Γεώργιος ἀπεχώρησε τῆς μονάδος του τὴν 20-12-1946 μὲ τὰς καλλιτέρας ἀναμνήσεις διὰ τοὺς μαχομένους. Ἀπεχώρησαν ἐπίσης τοῦ Τάγματος 27 ἀξιωματικοὶ διμοιρῖται.

Οὗτοι ἐξετέλεσαν τὸ καθῆκόν των καὶ ὑπεβλήθησαν εἰς τοὺς κινδύνους καὶ τὰς ταλαιπωρίας τῆς ἐκστρατείας. Ὡρισμένοι ἐκ τούτων ἠνδραγάθησαν ἐξόχως εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης καὶ προήχθησαν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμόν. Γενναῖοι πολεμισταί, θυσιαζόμενοι εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, διὰ ζητοκραυγῶν ἐπετίθεντο κατὰ τῶν ἀναρχικῶν, τοὺς συνέτριβον καὶ ἐπέστρεφον εἰς τὰς βάσεις των ᾄδοντες καὶ ὑπερήφανοι διὰ τὴν ἀποστολήν των.

Αἱ διοικήσεις τῶν Μηχανοκινήτων Λόχων, ἕνεκεν τῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τοῦ καμάτου τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπέστησαν μεταβολάς. Ἡ τοῦ 4ου μετὰ τὴν μετακίνησιν τοῦ τότε ὑπομοιράρχου Μούρτου περιῆλθεν εἰς τὸν τότε ἀνθυπομοίραρχον Κοντινάκην Νικόλαον. Κλιμακωμένος ὁ ἀνθυπομοίραρχος οὗτος μετὰ τοῦ Λόχου του εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Καναλίων τῆς λίμνης Βοιβηΐδος, ἐπάλαισεν ὑπερανθρώπως, ἄνευ ἑτέρου βοηθοῦ, διὰ τὴν συγκράτησιν τῆς πειθαρχίας καὶ συνοχῆς τῶν ἀνδρῶν του καὶ γενικῶς ἀπεδείχθη ὅτι ἐξετέλεσεν ἔργα ἀνώτερα τῆς δυνάμεώς του.

Τὴν 2-1-1947 ἐτοποθετήθη εἰς τὴν δύναμίν μου ὁ τότε ἀνθυπομοίραρχος Παπαϊωάννου Ἀθανάσιος ὅστις, κατόπιν διαταγῆς μου, ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τοῦ 4ου Μηχανοκινήτου Λόχου. Ἀπεδείχθη ἡγήτωρ ἐξαιρετικῆς ἀξίας, πολεμιστὴς ἄριστος, γενναῖος, καθ' ὅλα ὑπέροχος. Διετήρησε τὸ ἠθικὸν καὶ τὴν μαχητικὴν ἀξίαν τῆς μονάδος του εἰς ἄριστον σημεῖον, παρ' ὅλας τὰς δυσκόλους περιστάσεις ἅτινας ἀντιμετώπισε. Συνεκρούσθη μετὰ τῶν συμμοριτῶν, ἐπανειλημμένως ἠνδραγάθησεν ἐξόχως καὶ ἐν τέλει προήχθη εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν πρὸς ἐπιβράβευσιν τῶν ἔργων του.

Ἡ διοίκησις τοῦ 3ου Λόχου ἀνετέθη εἰς τὸν μοίραρχον Κουρετζῆν Βασίλειον. Οὗτος εὑρισκόμενος εἰς τὴν πλέον ἐπικίνδυνον περιοχὴν Κεραμιδίου - Πηλίου διῆλθε τὸν σκληρὸν χειμῶνα τοῦ 1946 - 1947 μαχόμενος μόνος καὶ σχεδὸν τελείως ἀποκεκομμένος, λόγῳ τῶν χιόνων, ἐκ τῆς βάσεως τοῦ Τάγματος.

Ἠθικὸν Στελεχῶν καὶ Ὁπλιτῶν τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος εἰς τὴν περιοχὴν Ὄθρυος - Ἀγράφων.

Διοικηταὶ Λόχων: Μοίραρχοι Παναγιωτακόπουλος Νικόλαος, Κουρετζῆς Βασίλειος, Κυριάκης Παῦλος, Χατζόπουλος Δημήτριος. Ἐπιτελὴς Τάγματος μοίραρχος Κόλλιας Ζαχαρίας.

Τὸ ἠθικὸν τῶν ἀξιωματικῶν, ἀνθυπασπιστῶν καὶ ὁπλιτῶν κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς Ὄθρυος καὶ τῶν Ἀγράφων, τῶν φωλεῶν καὶ ἑστιῶν ἐκείνων τοῦ κομμουνιστικοῦ καθεστῶτος, ὑπῆρξε τοιοῦτον, ὥστε τὸ Τάγμα κατέστη θρυλικόν. Ἐθραύσθησαν δι' ἐπιθέσεως καὶ ἀμειλίκτου ἀπηνοῦς καταδιώξεως ὁλόκληροι συμμοριακοὶ ὄγκοι, καὶ τόσον ἐθαυμάσθη τὸ ὑψηλὸν φρόνημα τῆς μονάδος μου, ὥστε ἡ Στρατιὰ Βορείου Ἑλλάδος τὴν ἀνεκήρυξε, μετὰ τὰς ἐπιχειρήσεις, ὡς τὴν πλέον ἐπίλεκτον μονάδα κρούσεως τὴν ἐντεταγμένην εἰς τὸν κατὰ τῶν ἀναρχικῶν ἀγῶνα.

Διὰ ν' ἀποδείξῃ δὲ καὶ ἐμπράκτως τὴν ἐκτίμησίν της ὁ διευθυντὴς τοῦ Γραφείου Ἐπιχειρήσεων τῆς Στρατιᾶς ἀντισυνταγματάρχης τοῦ Πυροβολικοῦ Λασπιᾶς μὲ παρέλαβεν ἐκ τοῦ Σταθμοῦ Διοικήσεώς μου, Μιλιταία - Χιλιαδοῦ ἐπὶ τῆς Ὄθρυος, καὶ μετέβημεν εἰς Λαμίαν - Στυλίδα - Δομοκόν, ὅπου εἶχον διατάξει συγκέντρωσιν πρὸς ἀνάπαυσιν καὶ συνεχάρη προσωπικῶς ἐνώπιόν μου εἰς γραμμὴν ἅπαντας τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας διὰ τὴν ὑπεροχήν των καὶ τὸ ὑψηλὸν φρόνημά των.

Οἱ μοίραρχοι Κυριάκης Παῦλος καὶ Παναγιωτακόπουλος Νικόλαος ὡς ἡγήτορες προεκάλεσαν τὰ συγχαρητήρια τῆς Στρατιᾶς -Ὑπουργείου -Ἀρχηγείου -Ἀνωτέρας Θεσσαλίας -Ἐπιθεωρητοῦ Χωροφυλακῆς.

Ὁμοίαν δρᾶσιν παρουσίασαν καὶ οἱ μοίραρχοι Κουρετζῆς Βασίλειος καὶ ὑπομοίραρχος Χατζόπουλος, οἵτινες μετὰ τῶν τμημάτων των ἔφραξαν διὰ τῆς ἐξορμήσεώς των τὰς διαβάσεις τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες εὑρέθησαν ὑπὸ τὰ πυρὰ τῶν Λόχων Κυριάκη καὶ Παναγιωτακοπούλου καὶ συνετρίβησαν.

Εἰς τὴν Στρατιὰν τῆς Βορείου Ἑλλάδος, κληθεὶς πρὸ τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς Ὄθρυος καὶ ἔχων ὑπ' ὄψιν μου τὸ ἠθικὸν τῶν ἀνδρῶν μου, ἐζήτησα νὰ ἐνεργήσω τὴν ἐπίθεσιν μετὰ τοῦ Τάγματός μου προσωπικῶς, τὰ δὲ ἕτερα τμήματα Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἐφεδρεῖαι.

Ἡ πρότασίς μου ἐγένετο δεκτὴ καὶ τὴν ἐπίθεσιν ἐνήργησα μεθ' ὁλοκλήρου τοῦ Τάγματός μου ἐνώπιον τοῦ ἐπιθεωρητοῦ Χωροφυλακῆς συνταγματάρχου Ἀγγελίδου

Γεωργίου, ὅστις παρίστατο μετ' ἐμοῦ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτῆς.

Ὁ γενναῖος καὶ ἄκαμπτος οὗτος συνταγματάρχης, ὁ διανυκτερεύων μαζύ μου εἰς τὰ προκεχωρημένα κλιμάκιά μου, ἐγοητεύθη ἐκ τοῦ ἠθικοῦ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος καὶ ἐξεδήλωσε τὸν θαυμασμόν του διὰ τηλεγραφημάτων καὶ ἀναφορῶν του πρὸς τὰς προϊσταμένας Ἀρχάς.

Ἠθικὸν καὶ Στελέχη Μηχανοκινήτου Τάγματος εἰς τὴν Πελοπόννησον

Παρ' ὅλας τὰς μάχας, τὰς περιπετείας, τὰς ἀπωλείας, ἀσθενείας καὶ τὴν φυσικὴν φθορὰν τῆς ἑνδεκαμήνου, συνεχοῦς καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς οὐσιαστικῆς ἀναπαύσεως ἀνὰ τὰ ὀρεινὰ τῶν περιφερειῶν Λαρίσης - Ἐλασσόνος - Ἁγιᾶς - Τυρνάβου - Μαγνησίας - Δομοκοῦ - Ἁλμυροῦ - Λαμίας ἐκστρατείας, τὸ ἠθικὸν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς Πελοποννήσου διετηρήθη ἀμείωτον. Ἕτοιμοι πάντες δι' οἱανδήποτε θυσίαν.

Νωπαὶ εἶναι ἀκόμη αἱ ἐξορμήσεις πρὸς Πάρνωνα, Ταΰγετον Μαίναλον ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν. Ἡ ἐπαφὴ μετ' αὐτῶν θεωρεῖται προσὸν δι' ἕκαστον Μηχανοκίνητον Λόχον.

Ἐν Πελοποννήσῳ πολλὰ στελέχη τῆς μονάδος μου καμφθέντα ὑπὸ τῶν ταλαιπωριῶν, κακουχιῶν καὶ καμάτων ἀπεχώρησαν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀνάληψιν τῶν διοικήσεων τῶν Λόχων ὑπὸ νέων.

Οὕτω, τὴν διοίκησιν τοῦ 2ου Μηχανοκινήτου Λόχου ἀναλαμβάνει ὁ ἐξαίρετος ὑπομοίραρχος Παπαϊωάννου Ἀθανάσιος. Τὴν τοῦ 4ου διατηρεῖ ἐπ' ὀλίγον ὁ μοίραρχος Παναγιωτακόπουλος Ν. καὶ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ μοιράρχου Λουκᾶ, τοῦ 1ου ὁ μοίραρχος Ἀνδρεόπουλος Ἀθανάσιος καὶ τοῦ 3ου ὁ μοίραρχος Ἀνδρικόπουλος Ἀνδρέας.

Οἱ μοίραρχοι Ζαφειρόπουλος Ἠλίας, Παναγιωτακόπουλος Νικόλαος, Κουρετζῆς Βασίλειος, Κυριάκης Παῦλος, καθὼς καὶ ὁ ἐπιτελὴς τοῦ Τάγματος μοίραρχος Κόλλιας Ζαχαρίας, ἀντικατεστάθησαν — κατόπιν προτάσεώς μου — καθ' ὅτι δὲν ἠδύναντο πλέον λόγῳ σωματικῆς κοπώσεως ν' ἀκολουθήσωσι τὰς μονάδας των.

Τούτους ἠκολούθησαν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ὁ ὑπομοίραρχος Χατζόπουλος Δημήτριος καὶ οἱ διμοιρῖται ἀνθυπομοίραρχοι Κουτσόπουλος Δημήτριος, Λοῦβρος Ἰωάννης, Κουζῆς Θεόδωρος, Τσιλιβάκος Πέτρος, Ἀγγελόπουλος Δημήτριος, Δημητρακόπουλος Ἀθανάσιος, Νικολακάκης Χρῆστος, ἀνθυπασπισταὶ Γεωργακάκος Σταῦρος, Τσιγκαρίδας Γεώργιος, Λύρης Βασίλειος, Παναγιωτόπουλος Ἐπαμεινώνδας, Τσέλιγκρας Γεώργιος, Τζάϊδας Παναγιώτης.

Τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα διὰ τῶν νέων του στελεχῶν ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ τὸ ἠθικὸν καὶ τὴν μαχητικήν του ἀξίαν, ὅπως καὶ πρότερον.

Ὁ μοίραρχος Ἀνδρεόπουλος Ἀθανάσιος ἀπεδείχθη ἄριστος καὶ ἀκάματος ἡγήτωρ. Ὁ μοίραρχος Ἀνδρικόπουλος Ἀνδρέας, ὁ ἥρως τῆς Ἀνδριτσαίνης, προκαλεῖ τὸν γενικὸν θαυμασμὸν καὶ τὰ συγχαρητήρια ἁπάντων τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, διὰ τὸ ἠθικὸν καὶ τὴν μαχητικὴν ἀξίαν τοῦ τμήματός του.

Ὁ μοίραρχος Λουκᾶς Γεώργιος ἀπὸ διμήνου περίπου διέρχεται μετὰ τοῦ Λόχου του ὑπὸ σκληρὰς συνθήκας τὴν Ἠλείαν καὶ διατηρεῖ τὸ φρόνημα τῶν ἀνδρῶν του εἰς ἀξιοζήλευτον σημεῖον.

Ὁ ὑπομοίραρχος Παπαϊωάννου Ἀθανάσιος ἔχει δημιουργήσει τοιοῦτον καθεστὼς διὰ τὸ ἠθικὸν τῶν ἀνδρῶν του, εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς δράσεώς του, ὥστε πάντες ν' ἀτενίζωσι μετὰ θαυμασμοῦ τὸ ὑπέροχον ἐκεῖνο ἔμψυχον ὑλικὸν τῆς δυνάμεώς του.

Μετὰ φανατισμοῦ καὶ πατριωτικοῦ παραληρήματος ἐργάζονται καὶ οἱ διμοιρῖται ὑπομοίραρχος Ἀθανασόπουλος Εὐελπίδης, ἀνθυπασπισταὶ Στεφούλης Θεόδωρος καὶ Θάνος Θωμᾶς καὶ γενικῶς πᾶς νεοτοποθετούμενος εἰς τὸ Τάγμα συμμορφοῦται ἀμέσως μὲ τὰ ἐν αὐτῷ κρατοῦντα.

Τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα ἐπήνεγκεν σκληρὰ καὶ ὀδυνηρὰ πλήγματα κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τοὺς ὀρεινοὺς ὄγκους τοῦ Ὀλύμπου - Κισσάβου - Ὄθρυος - Ἀγράφων - Οἴτης, ἅτινα εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν φθορὰν καὶ διάλυσιν τῶν Ἐαμοσλάβων.

Ἐξουδετέρωσε καὶ ἐματαίωσε τὴν ἀπειλὴν τῆς προσβολῆς ἢ καταλήψεως τῆς Ἐλασσόνος - Λαρίσης - Τυρνάβου - Βόλου - Λαμίας, σπουδαίων νευραλγικῶν κέντρων τῆς Χώρας.

Τοῦτ' αὐτὸ συνέβη καὶ ἐν Πελοποννήσῳ, εἰς ἣν τὰς περισσοτέρας ἐπιτυχίας μόνον τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα εἶχεν εἰς τὸν κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἀγῶνα. Εἰς τὴν Ἀμαλιάδα καὶ Ἠλείαν πάλιν τμήματα τοῦ Τάγματός μου ἐξουδετέρωσαν τὴν συμμοριακὴν δρᾶσιν.

Ἀκόμη καὶ σήμερον, ὅτε συντάσσεται ἡ παροῦσα, πάλιν τὸ Μηχανοκίνητον Τάγμα εἶναι ἐντεταγμένον εἰς τὰς πλέον ἐπικινδύνους περιοχὰς τῆς Γορτυνίας - Σπάρτης - Ἠλείας καὶ χρησιμεύει ὡς ἀπειλὴ καὶ τρόμος διὰ τοὺς συμμορίτας.

Οὐδὲν στρατιωτικὸν Τμῆμα εὑρίσκετο ἀπὸ τῆς 20ῆς Ἰουλίου 1946 μέχρι σήμερον συνεχῶς εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις, ἄνευ οὐδεμιᾶς οὐσιαστικῆς ἀναπαύσεως.

Μὲ τὸ ὅπλον ἀνὰ χεῖρας, ἕτοιμα πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐπιθέσεως, παραμένουσι τὰ τμήματά μου εἰς Ἀνδρίτσαιναν - Καρύταιναν - Μεγαλόπολιν - Σπάρτην - Ἀμαλιάδα, ὅταν δὲν εἶναι ἐντεταγμένα δι' ἐνέργειαν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων.

Τὰ ἐν τῇ παρούσῃ ἐκτιθέμενα ἐκφράζουσι τὰ συναισθήματα καὶ τὴν πραγματικότητα, τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὸν πόνον, τὰς ἀγωνίας καὶ τὰς θυσίας ἀνδρῶν μαχομένων ἐπὶ διετίαν, πειθαρχικῶν μέχρι σχολαστικότητος καὶ ἑτοίμων ν' ἀποθάνωσιν ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῆς δοκιμαζομένης Πατρίδος.

Ὁ Διοικητὴς τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος
ΣΟΦΡΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
Ἀντισυνταγματάρχης Χωροφυλακῆς

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος ἀπὸ 1-2-1948 μέχρι 30-9-1948 ὑπὸ τὴν Διοίκησιν τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Δ. Γιαννικοπούλου.

Α΄. Τῶν 1ου καὶ 3ου ΛΟΧΩΝ

Κατὰ τὸ ἱστορούμενον χρονικὸν διάστημα οἱ 1ος καὶ 3ος Λόχοι ἀπετέλουν διλοχίαν καὶ ἔδρασαν ὁμοῦ, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ μοιράρχου Ἀνδρεοπούλου Ἀθανασίου. Ἀπὸ 14-3-1948 μέχρι 29-3-1948 διετέθη ἡ διλοχία αὕτη πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ἀπὸ Παρθενίου (Τριπόλεως) μέχρι καὶ Ἀνδρίτσης (Ἄργους).

Ἀπὸ 30-3-1948 ἀνέλαβε τὴν ἀσφάλειαν τῆς πόλεως Δημητσάνης μετὰ τῆς ἐγγὺς περιοχῆς.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο : 1. Ἐλάμβανε μέτρα ἀσφαλείας ἀπὸ Δημητσάνης μέχρι καὶ Καμινίων κατὰ τὴν διέλευσιν τῆς φάλαγγος Τριπόλεως - Δημητσάνης - Τριπόλεως, τετράκις περίπου τοῦ μηνός. 2. Τετράκις μετέσχε συνδεδυασμένων ἐπιχειρήσεων Στρατοῦ - Χωροφυλακῆς εἰς περιοχὴν δάσους Χρυσοβιτσίου - Ράδου. Κατὰ τὴν τοιαύτην τῆς 9-4-1948 ἐτέλει ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ διοικητοῦ τοῦ Τάγματος. 3. Πολλάκις ἐνήργησεν ἐπιθετικὰς ἀναγνωρίσεις καὶ ἐνέδρας εἰς τὰ πέριξ χωρία Ζάτουνα - Καρκαλοῦ - Ράδου - Ζιγοβίστιον - Ὑψοῦς. 4. Τὴν 30-8-1948 μετὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Δημητσάνης καὶ 55 Μ.Α.Υ. Δημητσανιτῶν, διεξήγαγε τὴν ἱστορικὴν μάχην τῆς Δημητσάνης, ἀποδεκατίσασα 1500 ἐπιτεθέντας συμμορίτας, ἐξ ὧν ἐφόνευσε 117, ᾐχμαλώτισε 24 καὶ ἐτραυμάτισε ὑπερτριακοσίους, ἐκυρίευσε δὲ 5 Μπρέν, 20 ἀντιαρματικοὺς ἐκτοξευτὰς (γροθιές), 15 τυφέκια καὶ 3 αὐτόματα ἀτομικά. Λεπτομερείας βλέπε εἰς 2/14 ἀπὸ 6-9-1948 ἀναφορὰν τοῦ Τάγματος «περὶ τῆς μάχης Δημητσάνης».

Β΄. Τοῦ 2ου ΛΟΧΟΥ

Οὗτος εἶχεν ἀναλάβει τὴν συνοδείαν τῆς φάλαγγος Σπάρτης - Τριπόλεως δὶς ἢ καὶ τρὶς τῆς ἑβδομάδος ὡς καὶ τῶν ἀραιῶς κινουμένων φαλάγγων πρὸς Καστόρειον, πρὸς Κροκεάς, πρὸς Γκοριτσᾶν - Γεράκι.

Ἡ συνοδεία τῆς φάλαγγος Σπάρτης - Τριπόλεως ἦτο ὑπηρεσία λίαν ἐπίπονος καὶ ἐπικίνδυνος, διότι καὶ εἰς ἐνέδρας ἐνέπεσεν ἡ δύναμις πολλάκις, ἀλλὰ καὶ εἰς νάρκας προσέκρουσαν αὐτοκίνητα τοῦ Λόχου, μὲ πολλὰ θύματα, ἐν οἷς καὶ ὁ διοικητὴς τοῦ Λόχου μοίραρχος Παναγιωτόπουλος Γεώργιος.

Ὡσαύτως ἐξετέλεσε καὶ τὰς κάτωθι κυριωτέρας ὑπηρεσίας.

1. Τὴν 21-2-1948 μετέσχεν ἐπιχειρήσεως κατὰ τοῦ χωρίου Τρύπη, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν δύο συμμοριτῶν, ὧν ὁ εἷς τραυματίας. 2. Τὴν 27-2-1948 ἔσπευσε πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἀμυνομένου Λόχου Ἐθνοφρουρᾶς ἐντὸς τοῦ χωρίου Βορδόνια, κατὰ τῶν ἐπιτεθέντων ὑπερτριακοσίων συμμοριτῶν. 3. Τὴν 8-3-1948 ἐνήργησεν ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν εἰς χωρίον Χρύσαφα. 4. Τὴν 11 καὶ 12-3-1948 ὁμοίως εἰς Σελασίαν καὶ Βουτιάνους - Σπάρτης καὶ πρὸς διευκόλυνσιν τῆς προσελεύσεως στρατευσίμων. 5. Τὴν 15-3-1948 ὁμοίως ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν εἰς ὑψώματα Σελασίας - Βουτιάνων. 6. Τὴν 20-3-1948 ἔσπευσεν εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ μαχομένου Λόχου Ἐθνοφρουρᾶς εἰς Βλαχιώτη, κατὰ ἐπιτεθέντων συμμοριτῶν καὶ ἐκεῖθεν ἐξηρεύνησε περιοχὴν μέχρι Γερακίου. 7. Τὴν 22-3-1948 ἐξηρεύνησε τὰ ὑψώματα Βουτιάνων. 8. Τὴν 25-3-1948 ἔσπευσεν εἰς Γεωργίτσιον πρὸς ἐνίσχυσιν Λόχου Ἐθνοφρουρᾶς ὑποστάντος ἐπίθεσιν ὑπὸ συμμοριτῶν, ἀφ' οὗ τὴν αὐτὴν εἶχεν ἐξερευνήσει τὸ χωρίον Τρύπη. 9. Τὴν 9-4-1948 ὁμὰς τοῦ Λόχου, ἀνερχομένη εἰς τὸν παρὰ τὸ 36 χιλιόμετρον λόφον Ξεράκι (ὑψ. 1001), ἀντιμετώπισεν ἐνέδραν 100μελοῦς συμμορίας, μεθ' ἧς συνεπλάκη καὶ τὴν ὁποίαν ἀνέτρεψε μετὰ μάχην μιᾶς ὥρας ὑπὸ τὴν συνδρομὴν τῶν πυρῶν καὶ λοιποῦ Λόχου. Εἶχεν ἀπωλείας δύο νεκροὺς χωροφύλακας καὶ ἕνα τραυματίαν. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν εὑρέθησαν ἐπὶ τόπου 5 νεκροί. 10. Τὴν 13-4-1948 ἡμέρα ἀποφρὰς καὶ φοβεροῦ πλήγματος διὰ τὸν Λόχον. Ὁ λατρευόμενος ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν του διοικητὴς μοίραρχος Παναγιωτόπουλος Γεώργιος ἔπεσε νεκρὸς παρὰ τὴν Κοκκινόλουτσαν. Συνώδευε τὴν φάλαγγα Σπάρτης - Τριπόλεως. Τὸ αὐτοκίνητόν του προσέκρουσεν εἰς νάρκην καὶ κατεστράφη. Ὁ μοίραρχος νεκρός, δύο χωροφύλακες βαρέως τραυματίαι, οἱ Κυριακόπουλος Σπυρίδων ὁδηγὸς καὶ Λιακέας Εὐστάθιος. Οἱ ἄνδρες τοῦ Λόχου ἐπιστρέψαντες εἰς τὴν Σπάρτην καὶ ἐν ἀλλοφροσύνῃ διατελοῦντες εἰσέτι, ἐκδικούμενοι δὲ τὸν κατὰ ὕπουλον τρόπον φόνον τοῦ διοικητοῦ των, ἐπετέθησαν κατὰ τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς Σπάρτης κρατουμένων κομμουνιστῶν. 11. 16-4-1948 Μάχη Βουτιάνων-Σελασίας. Ἦτο ἡμέρα φάλαγγος. 500 συμμορῖται ἐνήδρευον εἰς τὰ ὑψώματα Βουτιάνων - Σελασίας· ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Λόχου, ἐνισχυμένου ὑπὸ διμοιρίας Πεζικοῦ. Μετὰ 5ωρον σκληροτάτην μάχην, τῇ συνδρομῇ ἀεροπορίας καὶ προστρεξάντων εἰς τὸ τέλος Μ.Α.Υ. ἀνετράπησαν οἱ συμμορῖται, ἀφήσαντες ἐπὶ τόπου 23 νεκρούς, 12 τυφέκια, ἓν γερμανικὸν μυδράλλιον καὶ 2 Μπρέν, παραλαβόντες δὲ πολλοὺς τραυματίας. Ἐκ τῶν ἡμετέρων νεκροὶ 5 καὶ τραυματίαι 5. Ἐπυρπολήθησαν δύο τεθωρακισμένα αὐτοκίνητα καὶ δύο αὐτοκίνητα 3 τόννων. 12. 29-4-1948 ἱστορικὴ μάχη τῆς Βαμβακοῦς, μεταξὺ διλοχίας 5ου Τάγματος Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν μοίραρχον Κράνην καὶ ὑπερπεντακοσίων συμμοριτῶν. Ὁ Λόχος ἔσπευσεν εἰς βοήθειαν, πλὴν ἔφθασεν ἀργά. 13. 7-5-1948 ἐξηρεύνησε τὸ χωρίον Βάρσοβα καὶ συνεπλάκη μεθ' ὁμάδος συμμοριτῶν. 14. 20-5-1948 ἐνήργησεν ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν εἰς Τρύπην καὶ συνεπλάκη μετὰ 25μελοῦς συμμορίας. 15. 22-5-1948 αὐτοκίνητον 3 τόννων τοῦ Λόχου συνοδεῦον τὴν φάλαγγα Σπάρτης - Τριπόλεως προσέκρουσεν ἐπὶ νάρκης μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ χωροφύλακος Ζαφειροπούλου Παναγιώτου. 16. 12-6-1948. Ἐπροστάτευσε τοὺς ἐργάτας ἐπισκευῆς τῆς γεφύρας Βουτιάνων. 17. 14-6-1948. Ἐξηρεύνησε τὰ χωρία Ἀφησσοῦ καὶ Βουτιάνους. 18. 17-6-1948. Ἐπροστάτευσε τοὺς ἐργάτας ἐπισκευῆς τῆς γεφύρας Βουτιάνων. 19. 18-6-1948. Ἐνήργησεν ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν εἰς χωρία Βασαρᾶ καὶ Λογγάστραν. 20. Ἀπὸ 21-6 μὲ 29-6-1948 μετέσχεν ἐπιχειρήσεων εἰς περιοχὴν τῶν χωρίων Καστορείου καὶ Λογκανίκου - Ταϋ-

Μηχανοκίνητον Τάγμα Χωροφυλακῆς καθ' ὁδὸν πρὸς Σπάρτην (25.2.1948).

γέτου. 21. Τὴν 5 καὶ 6-8-1948 εἰς Γοράνους πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐκεῖ Χωροφυλακῆς καὶ Μ.Α.Υ. 22. 13-8-1948 μὲ 15-8-1948 μετέσχεν ἐπιχειρήσεων εἰς περιοχὴν Κριντιράκι. 23. 30-8-1948. Μετὰ τοῦ 4ου Λόχου ὑπὸ τὸν διοικητὴν τοῦ τάγματος μετέσχε τῆς μάχης τοῦ Ξηροβουνίου Βυτίνης, καθ' ἣν ἔσχε δύο τραυματίας χωροφύλακας καὶ ἐκυρίευσε ἕνα Μπρὲν καὶ ἓν τυφέκιον. Ἀπώλειαι τοῦ ἐχθροῦ ἀπὸ τὴν διλοχίαν 19 νεκροὶ ἐπὶ τόπου καὶ ὑπερτριάκοντα τραυματίαι. Τὴν 31-8-1948 ἔφθασεν εἰς Δημητσάναν πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐκεῖ διλοχίας Χωροφυλακῆς καὶ τὴν ἑπομένην ἐπέστρεψεν εἰς Βυτίναν, ἵνα τὴν 5ην ἰδίου ἐπανέλθη εἰς Δημητσάναν, ὅπου καὶ παρέμεινεν ἔκτοτε.

Γ'. Τοῦ 4ου ΛΟΧΟΥ

Ὁ Λόχος οὗτος ἐξετέλεσε τὰς ἑξῆς ἀποστολάς: 1. Ἀπὸ 1-2-1948 μέχρι 23-5-1948 εἶχεν ἀναλάβει τὴν ἀσφάλειαν τῆς Καρυταίνης μὲ συνεχεῖς ἐξερευνήσεις καὶ ἐνέδρας εἰς τὴν ἐγγὺς πέριξ περιοχήν. 2. Τὴν 8-4-1948 μετέσχε συνδεδυασμένων ἐπιχειρήσεων μετὰ Στρατοῦ. 3. Τὴν 24-5-1948 μὲ 30-5-1948 μετέσχεν ἐπιχειρήσεων μετὰ τοῦ 14ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. 4. Ἀπὸ 30-5-1948 ἀνέλαβε τὴν ἀσφάλειαν τῆς περιοχῆς Λεονταρίου, ἐγκατασταθεὶς ἐν αὐτῷ. 5. Ἀπὸ 8-10 Ἰουνίου μετέσχεν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς περιοχὴν χωρίου Σπύλου. 6. Ἀπὸ 12 μὲ 14 ἰδίου μετέσχεν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς περιοχὴν χωρίων Βάγκου - Κακουρέϊκα καὶ Ἀραχαμῖτες. 7. Ἀπὸ 4-7-1948 μετεστάθμευσεν εἰς Σπάρτην καὶ ἀνέλαβε τὴν συνοδείαν τῶν φαλάγγων Σπάρτης - Τριπόλεως καὶ ἄλλας ὑπηρεσίας. 8. Τὴν 11-7-1948 ἐξηρεύνησε τὴν περιοχὴν ἀπὸ Τρούλες - Κονιδίτσαν μέχρις Εὐρώτα. 9. Τὴν 13 καὶ 14-7-1948 ἐνήργησεν ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν μέχρι τοῦ χωρίου Χρύσαφα. 10. Τὴν 17 καὶ 18-7-1948 συνώδευσε φάλαγγα μέχρι Μολάων καὶ εἶτα ἀπὸ Κροκεῶν εἰς Γεράκι. Καθ' ὁδὸν πρὸς Γεράκι αὐτοκίνητον προσέκρουσεν ἐπὶ νάρκης καὶ κατεστράφη φονευθέντος τοῦ χωροφύλακος ὁδηγοῦ Δαφνομήλη Κωνσταντίνου καὶ τραυματισθέντος τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Καίσαρη Παναγιώτου καὶ τριῶν χωροφυλάκων. 11. Τὴν 22-7-1948 ἐνήργησεν ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν εἰς χωρίον Ζούπενα. 12. Ἀπὸ 23 μὲ 30-7-1948 μετέσχεν ἐπιχειρήσεων εἰς περιοχὴν Καστορείου - Ταϋγέτου. 13. Ἀπὸ 17 - 8 - 1948 μετὰ τοῦ 2ου Λόχου, ὑπὸ τὸν διοικητὴν τοῦ Τάγματος ἀνέλαβε τὴν ἀσφάλειαν τῆς Βυτίνης καὶ τῆς πέριξ περιοχῆς. 14.

Τὴν 30-8-1948 μετὰ τοῦ 2ου Λόχου ὑπὸ τὸν διοικητὴν τοῦ Τάγματος διεξήγαγε τὴν μάχην τοῦ Ξηροβουνίου Βυτίνης, καθ' ἣν οἱ συμμορῖται ἔσχον 10 νεκροὺς ἐπὶ τόπου. Τὴν 31-8-1948 ἔφθασεν εἰς Δημητσάναν, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐκεῖ Διλοχίας Χωροφυλακῆς καὶ τὴν αὐτὴν ἐπέστρεψεν εἰς Βυτίναν πρὸς ἀσφάλειάν της μετὰ Λόχου Πεζικοῦ.

ΑΠΩΛΕΙΑΙ

α) Ἡ μ έ τ ε ρ α ι : Κατὰ τὰς μάχας νεκροὶ 17, τραυματίαι 58. Ἀπὸ νάρκας νεκροὶ 3, τραυματίαι 6. Σύνολον νεκροὶ 20, τραυματίαι 64. Γενικὸν σύνολον, νεκροὶ καὶ τραυματίαι 84.

β) Συμμοριτῶν: Νεκροὶ εὑρεθέντες ἐπὶ τόπου 155, αἰχμάλωτοι 26. Σύνολον νεκρῶν καὶ αἰχμαλώτων 181. Πιθανοὶ τραυματίαι 400.

Ὁ Διοικητὴς τοῦ Τάγματος
Δ. ΓΙΑΝΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀντισυνταγματάρχης

Ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τοῦ Μηχανοκινήτου Τάγματος φονευθέντες κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις εἰς Στερεὰν Ἑλλάδα, Θεσσαλίαν καὶ Πελοπόννησον μέχρις Ἰανουαρίου 1948.

Ἀνθυπομοίραρχος: Θεοδώρου Θεόδωρος. Ἐνωμοτάρχης: Τραπελᾶς Μιλτιάδης. Ὑπενωμοτάρχαι: Σταθόπουλος Δημήτριος, Τζωρτζόπουλος Χαράλαμπος, Φεζουλίδης Ἰωάννης, Παντέλας Θεόδωρος, Δανοχρῆστος Ἀθανάσιος. Χωροφύλακες: Μπερούκας Γεώργιος, Λυμπερόπουλος Κωνσταντῖνος, Λαμπρόπουλος Ἀθανάσιος, Στίγκας Θεόδωρος, Γκαρίσης Δημήτριος, Πετρογιάννης Σπυρίδων, Δραγωνέας Λάμπρος, Μαντζουνέας Δημήτριος, Κυριακόπουλος Ἀθανάσιος, Σκαραφίγκας Γεώργιος, Μαχαίρας Χρῆστος, Τασούλας Μιχαήλ, Βασιλόπουλος Χαράλαμπος, Κοτσᾶς Θεόδωρος, Ἀλαμᾶνος Ἀριστείδης, Φωτεινάκης Ἀθανάσιος, Μαντῆς Βασίλειος, Θεοδόσης Γρηγόριος, Ἀνδρουτσόπουλος Νικόλαος, Τσάφος Κανέλλος, Δημακόπουλος Ἀλέξανδρος, Παπακωνσταντίνου Στέφανος.

Ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τραυματισθέντες κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις.

Ταγματάρχης: Βαλσαμάκης Σταῦρος. Μοίραρχος: Ρέτσος Γεώργιος. Ἀνθυπασπισταί: Κουρτεσόπουλος Χρῆστος, Ἀσημακόπουλος Βασίλειος, Λοῦβρος Ἰωάννης, Λυρῆς Βασίλειος, Ἀγγελῆς Ἰωάννης, Ἐνωμοτάρχης: Γαλακούτης Νικόλαος. Ὑπενωμοτάρχαι: Γιώτης Βασίλειος, Στασινόπουλος Γρηγόριος, Φεζουλίδης Ἰωάννης. Καραευστρατίου Ἰωάννης, Μουρτζινάκας Γεώργιος. Χωροφύλακες: Μακροδημήτρης Στυλιανός, Ντακούλιας Δημήτριος, Πατρικαράκος Βασίλειος, Χατζηφωτίου Θεμιστοκλῆς, Κόκορης Παναγιώτης, Μουτσούλας Ἠλίας, Ἀλεξίου Βασίλειος, Κυριακόπουλος Γεώργιος, Κονταξῆς Νικήτας, Λύρας Ἰωάννης, Μαράντης Γεώργιος, Σκαρτσίλης Γρηγόριος, Ἀποστολόπουλος Κωνσταντῖνος, Καπότας Λεωνίδας, Γιαννόπουλος Κωνσταντῖνος, Ἀλεβίζος Εὐάγγελος, Γεωργίου Εὐάγγελος, Παπαδημητρίου Ἰωάννης, Καπατσούλιας Ἀνδρέας, Γιαννακόπουλος Δημήτριος, Κανναβὸς Κωνσταντῖνος, Μπρέλλας Σωτήριος, Τσονάρας Βασίλειος, Νάσης Δημήτριος, Ἀσημακόπουλος Παναγιώτης, Ἀβραμόπουλος Λάμπρος, Ἀντωνόπουλος Ἀριστείδης, Κωστόπουλος Θεόδωρος, Καλάκος Σπυρίδων, Μαρουσόπουλος Κωνσταντῖνος, Μπακάλης Ζαχαρίας, Τσούσης Νικόλαος, Φωτόπουλος Κωνσταντῖνος, Φάκος Γεώργιος, Τσούρας Ξενοφῶν, Τζίφας Ἰωάννης, Κοντοῦζος Δημήτριος, Μόσχοβας Ἠλίας, Ντακούλης Δημήτριος, Σόντος Παναγιώτης, Μπουταντάνης Ἀθανάσιος, Λυμπερόπουλος Παναγιώτης, Ἀγγελάκης Θεόδωρος, Φώτης Νικόλαος καὶ Τσούρας Κωνσταντῖνος.

Ὁπλῖται τραυματισθέντες κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ὑποκύψαντες εἰς τὰ τραύματά των.

Χωροφύλακες: Ἀλεβίζος Εὐάγγελος καὶ Λύρας Ἰωάννης.

Ὁπλῖται ἀσθενήσαντες καὶ ἀποβιώσαντες ἐκ τῶν κακουχιῶν.

Χωροφύλακες: Ξενούλης Σπυρίδων, Εὐθυμιόπουλος Ἰωάννης καὶ Κουντῆς Ἠλίας.

Ὁπλῖται φονευθέντες ἐξ ἀτυχημάτων.

Χωροφύλακες: Παφιλιάρης Ἄγγελος, Ἀλεξόπουλος Γεώργιος, Εὐαγγέλου Χαρίλαος, Δημακόπουλος Ἰωάννης καὶ Σαλτούρας Σπυρίδων.

ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΝ ΤΑΓΜΑ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ
Τῶν φονευθέντων Ἀξιωματικῶν, Ἀνθυπασπιστῶν καὶ ὁπλιτῶν τοῦ ὡς ἄνω Τάγματος ἀπὸ Φεβρουαρίου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1948

Μοίραρχος: Παναγιωτόπουλος Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου. Ὑπομοίραρχος: Κατσογριδάκης Στυλιανὸς τοῦ Ἀντωνίου. Ἀνθυπασπιστής: Αἴσωπος Χρῆστος τοῦ Νικολάου. Ἐνωμοτάρχης: Καζακέας Γεώργιος τοῦ Νικολάου. Ὑπενωμοτάρχαι: Μπαλτὰς Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, Νιάρχος Λεωνίδας τοῦ Εὐσταθίου, Ρούστας Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου. Χωροφύλακες: Ἀγάθος Σπυρίδων τοῦ Γεωργίου, Ἀγγελάκης Θεόδωρος τοῦ Κωνσταντίνου, Δουμαράκης Θεοφάνης τοῦ Ἰωάννου, Δαφνομήλης Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, Εὐαγγέλου Ἀντώνιος τοῦ Γεωργίου, Ζαφειράκης Ἀχιλεὺς τοῦ Κωνσταντίνου, Ζαφειρόπουλος Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, Καρατζαφέρης Δημήτριος τοῦ Νικολάου, Ξυδιᾶς Ἀναστάσιος τοῦ Ἀριστείδου, Ποδάρας Σωτήριος τοῦ Γεωργίου, Παπαδόπουλος Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, Φραγκιαδάκης Γεώργιος τοῦ Νικολάου καὶ Χουσέας Πέτρος τοῦ Σταύρου.

Ἐν Τριπόλει τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1948
Ὁ Διοικητὴς τοῦ Τάγματος
Δ. ΓΙΑΝΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀντισυνταγματάρχης

ΜΕΡΟΣ
ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ὠχυρωμένοι ἐπὶ ἀποκρήμνων βράχων μάχονται ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

Η ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ ΠΑΛΗ ΕΙΣ Τ

Σ ΝΗΣΟΥΣ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΙΟΝΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ

1. Ο ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΝ ΚΑΙ ΛΕΥΚΑΔΑ

Εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου καὶ τοῦ Ἰονίου δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναπτυχθῆ εὐρεῖα συμμοριακὴ δρᾶσις, ἰδίως εἰς τὰς μικροτέρας ἐξ αὐτῶν, ὅπου ἡ σμικρότης τοῦ ἐδάφους καὶ ἡ ἔλλειψις μεγάλων ὀρεινῶν συγκροτημάτων δὲν ἐπέτρεπον τὴν συγκρότησιν μεγάλων συμμοριῶν μὲ ἀπρόσιτα κρησφύγετα, ἀποθήκας ἐφοδίων καὶ ἐπισιτισμοῦ κλπ., ἡ δὲ Χωροφυλακὴ ἠδύνατο εὐχερέστερον νὰ διενεργήσῃ ἐπιχειρήσεις πρὸς καταδίωξιν καὶ ἐξόντωσίν των. Ἐξ ἄλλου διὰ τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα καὶ τὸν κατευθύνοντα τοῦτο σλαβισμὸν ἡ συμμοριακὴ δρᾶσις εἰς τὰς νήσους, αἱ ὁποῖαι ἄλλωστε θὰ ἔπιπτον μοιραίως εἰς χεῖράς του, ἂν ἔπιπτεν ἡ ἠπειρωτικὴ Ἑλλάς, δὲν παρουσίαζε γενικώτερον ἐνδιαφέρον πέραν τοῦ ἀντιπερισπασμοῦ τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων καὶ τῆς δημιουργίας ἐντυπώσεων μιᾶς γενικῆς «δημοκρατικῆς» ἀναταραχῆς ἀνὰ σύμπασαν τὴν Χώραν.

Εὐρυτέρα πως συμμοριακὴ δρᾶσις, ἀπασχολήσασα σοβαρώτερον τὴν Χωροφυλακὴν εἰς τὰς νήσους, ἐσημειώθη εἰς τὴν Κεφαλληνίαν, Εὔβοιαν, Σάμον καὶ Κρήτην, διότι αἱ νῆσοι αὐταὶ καὶ λόγῳ τοῦ μεγέθους των καὶ λόγῳ τοῦ ἐν μέρει ὀρεινοῦ ἐδάφους των ἦσαν ἐπιδεκτικαὶ δράσεως πολυμελῶν συμμοριῶν. Ἐπὶ πλέον, εἰς τὰς νήσους αὐτὰς ἓν τμῆμα τοῦ πληθυσμοῦ εἶχεν ἀπὸ τῆς κατοχῆς παρασυρθῆ εἰς τὸν ἐαμισμὸν καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐτροφοδοτοῦντο αἱ συμμορίαι. Πάντως, εἰς τὰς νήσους ὁ συμμοριτισμὸς εἶχε χαρακτῆρα ληστρικῶν, ὀλιγαρίθμων κατὰ τὸ πλεῖστον, ὁμάδων, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τὸ σύστημα τῶν ἐγκληματιῶν τῶν παλαιοτέρων χρόνων, ἀπέφευγον τὰς ἐκ τοῦ συστάδην συμπλοκὰς μετὰ τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως καὶ προέβαινον, ἐξ ἐνέδρας ἢ αἰφνιδιαστικῆς ἐξορμήσεως, εἰς φόνους καὶ λεηλασίας, διὰ νὰ ἀποσυρθοῦν καὶ πάλιν εἰς τὰ καταφύγιά των, πρὶν προλάβουν τὰ ὄργανα τῆς τάξεως νὰ σπεύσουν πρὸς καταδίωξίν των. Ἰδιαιτέραν πάντως σημασίαν, εἰς πολλὰς περιπτώσεις φθάνουσαν μέχρι συγκεκροτημένων στασιαστικῶν ἐκδηλώσεων, εἶχον τὰ συμμοριακὰ ἐπεισόδια ἔν τινι μέτρῳ εἴς τινας νήσους τοῦ Ἰονίου καὶ κυρίως εἰς τὰς μεγάλας νήσους τοῦ Αἰγαίου, ἰδίως τὴν Κρήτην καὶ τὴν Σάμον.

Εἰς τὴν νῆσον Ζάκυνθον, ἥτις ὑπήγετο εἰς τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, χάρις εἰς τὰ ληφθέντα μέτρα ἐπιτηρήσεως, κατ' οἶκον ἐρευνῶν, κατασχέσεως ὅπλων κλπ. ἐπεκράτησε μέχρι τέλους 1947 ἀπόλυτος ἡσυχία. Ἀλλὰ καὶ τὰ μετέπειτα ἦσαν ἄνευ γενικωτέρας σημασίας, ἀπετέλουν δὲ μᾶλλον προληπτικὰς ἐνεργείας. Οὐδεμία συμμορία συνεπήχθη ἢ ἔδρασεν εἰς τὴν νῆσον, τὰ

δὲ σημειούμενα κατὰ καιροὺς κρούσματα διασαλεύσεως τῆς τάξεως ἦσαν ἄλλοτε συνήθως προπαγανδιστικαὶ ἐνέργειαι κομμουνιστῶν καὶ ἄλλοτε πράξεις συνήθους ἐγκληματικότητος. Πάντως, ἡ ἐπαγρυπνοῦσα Χωροφυλακὴ συνέλαβε πρὸς παραπομπὴν εἰς τὰ δικαστήρια ἢ ἐκτοπισμὸν κατέχοντας ὅπλα ἢ ἀσκοῦντας κομμουνιστικὴν προπαγάνδαν, ἰδιαιτέραν δὲ προσοχὴν κατέβαλλεν εἰς τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν ἐντοπίων ἐαμικοῦ παρελθόντος στοιχείων ἀπὸ πάσης ἐπικοινωνίας μὲ τοὺς ἀντάρτας ἄλλων νήσων ἢ τῆς ἐγγὺς Πελοποννήσου.

Ἡ ἰδία περίπου κατάστασις ἐπεκράτησεν εἰς τὴν ἑτέραν μεγάλην νῆσον τοῦ Ἰονίου Κέρκυραν. Οἱ κομμουνισταί, παλαιὰ μαχητικὰ στελέχη τοῦ ΕΑΜ, ἐν ἀδυναμίᾳ συγκροτήσεως συμμοριῶν εἰς τὴν νῆσον, διέφυγον πρὸς τὴν Ἤπειρον, ὅπου μετέσχον ἐνεργῶς τοῦ ἐκεῖ συμμοριτικοῦ ἀγῶνος. Ἐξ αὐτῶν ἄλλοι ἐφονεύθησαν ἢ συνελήφθησαν καὶ ἄλλοι διέφυγον πρὸς Γιουγκοσλαβίαν. Τὴν 29 Νοεμβρίου 1949, μετὰ τὴν κατάρρευσιν τοῦ συμμοριτισμοῦ, συμμορῖται τινὲς καταδιωκόμενοι ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν Ἤπειρον, διέφυγον πρὸς Ἀλβανίαν καὶ ἐκεῖθεν διὰ λέμβου διεπεραιώθησαν εἰς Κέρκυραν. Καταδιωχθέντες ἀνὰ τὴν ὕπαιθρον ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς συνελήφθησαν. Εἷς χωροφύλαξ ἐφονεύθη κατὰ τὰς συμπλοκάς.

Ἡ νῆσος τῆς Λευκάδος, εἰς ἐγγυτάτην ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν ἠπειρωτικῶν ἀκτῶν, σχεδὸν συνεχομένη μετὰ τῆς Ἀκαρνανίας, ἦτο ἑπόμενον νὰ αἰσθανθῇ περισσότερον τὴν διαταραχὴν τῆς περιόδου αὐτῆς τοῦ συμμοριτισμοῦ. Τὰ ἀναρχικὰ στοιχεῖα τῆς Λευκάδος ἐπεκοινώνουν εὐχερῶς μετὰ τῶν συμμοριῶν τῆς Ἀκαρνανίας καὶ τῆς Ἠπείρου καὶ ἄλλοτε ηὔξανον τὰς τάξεις των, ἄλλοτε ἐφωδιάζοντο ἢ καὶ ἐνισχύοντο εἰς ἄνδρας πρὸς συγκρότησιν συμμοριῶν ἐντὸς τῆς νήσου. Ἐν ἀρχῇ, ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 1946, ἦλθον ἐπὶ σκηνῆς τὰ ἐγκληματικὰ στοιχεῖα, κατὰ τὸ πλεῖστον ληστοφυγόδικοι, οἱ ὁποῖοι, σχηματίζοντες μικρὰς ὁμάδας καὶ περιβαλλόμενοι τὴν λεοντῆν τῆς κομμουνιστικῆς ἰδεολογίας, ἐφόνευον ἢ κατελήστευον ἐθνικόφρονας πολίτας. Ἡ Χωροφυλακὴ προέβη εἰς ἀπηνῆ καταδίωξίν των καὶ διὰ σειρᾶς ἐνεδρῶν ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν τῶν πλέον ἐπικινδύνων ἐξ αὐτῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν ὁ ἐπικεκηρυγμένος ληστὴς Ἀντύπας καὶ ὁ ἀρχηγὸς συμμοριτικῆς ὁμάδος, πρώην καπετάνιος τοῦ ΕΛΑΣ Κοντοπρίας.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1946 οἱ ἕως τότε δρῶντες μεμονωμένως ληστοφυγόδικοι καὶ παλαιοὶ ἐλασῖται συνηνώθησαν καὶ ἐσχημάτισαν πολυμελεῖς συμμορίας. Ἀφ' οὗ ἐφωδιάσθησαν καλῶς μὲ ὅπλα καὶ πυρομαχικά, τὰ ὁποῖα ἀπέστελλον διὰ λέμβου εἰς ἐρήμους ἀκτὰς αἱ κομμουνιστικαὶ ὀργανώσεις Ἠπείρου καὶ Ἀκαρνανίας, αἱ συμμορίαι αὐταὶ κατέφυγον εἰς τὰς ὀρεινὰς καὶ δασώδεις περιοχάς. Ἐκεῖθεν ἐξορμῶσαι ἐλυμαίνοντο τὴν ὕπαιθρον εἰς τινας δὲ περιπτώσεις ἠπείλησαν καὶ αὐτὴν τὴν πόλιν τῆς Λευκάδος.

Ἡ πλέον σημαντικὴ ἐκ τῶν συμμοριῶν αὐτῶν, βαθμηδὸν ἐνσωματώσασα καὶ τὰς πλείστας τῶν ἄλλων, ἦτο ἡ τοῦ Γιαννούλη, Λευκαδίου παλαιοῦ καπετάνιου τοῦ ΕΛΑΣ, ἀσκοῦντος μεγάλην ἐπιρροὴν ἀνὰ τὴν νῆσον, ἀκόμη καὶ μεταξὺ συντηρητικῶν στοιχείων. Ὁ Γιαννούλης ἐφήρμοζε τὰς μεθόδους τῶν παλαιῶν ληστάρχων τῶν ἑλληνικῶν βουνῶν, κατὰ τρόπον ὥστε ἄλλοτε νὰ ἐμπνέῃ τρόμον διὰ θηριώδους τιμωρίας τῶν προδιδόντων τὰς κινήσεις του ἢ ἀρνουμένων συνδρομὴν καὶ ἄλλοτε νὰ περιποιῆται καὶ νὰ προστατεύῃ τὸν πληθυσμόν. Ἔχαιρεν ἐξ ἄλλου ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης μεταξὺ τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων ὄχι μόνον τῆς Λευκάδος, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔναντι ἠπειρωτικῶν ἐδαφῶν, μὲ ἓν δὲ νεῦμα ἠδύνατο νὰ συνενώσῃ ταῦτα πρὸς κοινὴν δρᾶσιν.

Ἡ Χωροφυλακὴ τῆς Λευκάδος, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1947 ἤρχισε συστηματικὴν καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν. Ὀργανώσασα μεταβατικὰ ἀποσπάσματα καὶ δίκτυα πληροφοριοδοτῶν, διὰ κυκλωτικῶν κινήσεων καὶ ἐνεδρῶν κατεδίωξε τὰς συμμορίας μέχρις αὐτῶν τῶν κρησφυγέτων των, διὰ σειρᾶς δὲ συμπλοκῶν ἐπέτυχε βαθμηδὸν τὴν ἐξόντωσιν ἢ φθορὰν πολλῶν ἐξ αὐτῶν. Δύσκολος εἶχεν ἀποβῆ ἡ ἐξόντωσις τῆς συμμορίας τοῦ Γιαννούλη, διότι οἱ Λευκάδιοι, εἴτε ἐκ φόβου εἴτε ἐκ προσωπικῶν συμπαθειῶν, ἠρνοῦντο νὰ καταδώσουν τὰς κινήσεις του. Τοὐναντίον, αὐτὸς ἐλάμβανεν ἐγκαίρως γνῶσιν τῶν κινήσεων τῶν ἀποσπασμάτων καὶ μετακινούμενος συνεχῶς ἀπέφευγε κυκλωτικὰς κινήσεις καὶ ἐνέδρας. Ἔφθανε νὰ εἰσέρχεται εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν τῆς Λευκάδος πρὸς διανυκτέρευσιν εἰς οἰκίας φίλων του, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν ἡ ἀστυνομικὴ ὑπηρεσία. Ἐλάμβανε δὲ συνεχῶς ἐνισχύσεις εἰς ἄνδρας, ὅπλα καὶ τρόφιμα ἀπὸ τὰ συγκροτήματα τῆς ἐγγὺς Ἠπειρωτικῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς Λευκάδος πρὸς ἀπομόνωσιν τοῦ Γιαννούλη καὶ τῶν συμμοριτῶν του ἀπηγόρευσε τὴν κίνησιν παντὸς πλωτοῦ μέσου, ἀκόμη καὶ ἁλιείας, ἐπηγρύπνει δὲ ἡμέραν καὶ νύκτα διὰ περιπόλων, κατὰ μῆκος ὅλων τῶν ἀκτῶν. Ἐπίσης ἀπηγόρευσε τὴν κίνησιν ἰδιωτῶν καὶ ποιμνίων πέραν ὡρισμένης ἀκτῖνος ἀπὸ τῶν χωρίων.

Κατόπιν, ἀφοῦ συνέλαβεν ὑπόπτους πληροφοριοδότας καὶ τροφοδότας, ἔρριψεν ὅλας τὰς δυνάμεις της, διὰ τῆς κατατμήσεώς των εἰς ἀποσπάσματα, εἰς καταδίωξιν τῆς συμμορίας Γιαννούλη. Ἀπὸ Μαρτίου μέχρις Ἰουνίου 1947 κατεδίωξεν ἀπηνῶς τὴν συμμορίαν καὶ διὰ σειρᾶς συμπλοκῶν ἔφθειρεν αὐτὴν σημαντικῶς, ἐξοντώσασα δι' ἐνεδρῶν πολλοὺς συμμορίτας καὶ συλλαβοῦσα ἄλλους.

Ὁ Γιαννούλης, κινδυνεύων νὰ ἐξοντωθῇ μετὰ τῶν συμμοριτῶν του εἰς τὴν Λευκάδα, διεπεραιώθη μετὰ τῶν ὑπολοιπομένων εἰς περιοχὴν τῆς Ἀκαρνανίας, ὅπου ἐστρατολόγει βιαίως. Εἶχε συγκροτήσει συμ-

μορίαν 50 μελῶν καὶ παρεσκευάζετο πρὸς ἐπίθεσιν κατὰ τῆς Βονίτσης. Δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἐκινήθησαν πανταχόθεν πρὸς καταδίωξίν του. Ἡ συμμορία ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν παρὰ τὸ Μοναστηράκι-Βονίτσης, ὅπου, κατόπιν σφοδρᾶς συμπλοκῆς, ἀπεδεκατίσθη. Ὁ Γιαννούλης μετὰ τῶν ἐναπομενόντων 25 συμμοριτῶν ἐτράπη πρὸς ἀκτὴν Πούντας-Βονίτσης, ἵνα ἐκεῖθεν διαπεραιωθῇ εἰς Λευκάδα. Ἀλλὰ προλαβὸν τὸ ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Γιαννακόπουλον, τραυματισθέντα κατὰ τὰς ἐν συνεχείᾳ συμπλοκάς, ἀπόσπασμα κατεδίωξεν ἀπηνῶς τοὺς συμμορίτας μέχρι τῶν δασωδῶν περιοχῶν, ὅπου ἐξώντωσε τοὺς περισσοτέρους. Ὁ Γιαννούλης παραμείνας μὲ δύο μόνον συμμορίτας προσεπάθησε διὰ προχειροποιήτου σχεδίας καὶ κολυμβῶν νὰ περάσῃ εἰς Λευκάδα. Ἀλλ' ὅτε ἐπλησίαζεν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Λευκάδος, εἰδοποιηθεῖσα δύναμις Χωροφυλακῆς ἐφόνευσε τὸν Γιαννούλην καὶ συνέλαβε τοὺς δύο ἄλλους συμμορίτας.

Τὸ οἰκτρὸν αὐτὸ τέλος τοῦ Γιαννούλη καὶ τῆς συμμορίας του εἶχε σημαντικὴν ἐπίδρασιν διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν τοῦ Νομοῦ Λευκάδος, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐπαρχίαν Βονίτσης-Ξηρομέρου. Οἱ ἐναπολειπόμενοι συμμορῖται, ἀπολέσαντες τὸ ἠθικόν των καὶ καταδιωκόμενοι ἀπηνῶς ὑπὸ τῶν ἀποσπασμάτων, εἴτε παρεδόθησαν αὐθορμήτως εἴτε διέφυγον πρὸς Ἤπειρον ἢ Ἀκαρνανίαν διὰ νὰ συνενωθοῦν μὲ ἄλλας ἐκεῖ δρώσας συμμορίας. Οὕτως, ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 1947 ὁ συμμοριτισμὸς εἶχεν ἐκλείψει εἰς τὴν Λευκάδα, ἡ δὲ Χωροφυλακὴ περιωρίσθη εἰς τὴν διαφύλαξιν τῆς τάξεως διὰ τῆς καταδιώξεως τῶν συνήθων κακοποιῶν στοιχείων καὶ εἰς τὴν περιστολὴν τῆς συνήθους κομμουνιστικῆς δραστηριότητος, διανομῆς προπαγανδιστικῶν ἐντύπων, περισυλλογῆς ἐράνων κλπ.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συμπλοκῶν ἐφονεύθησαν περὶ τοὺς εἴκοσι καὶ συνελήφθησαν ἢ παρεδόθησαν περὶ τοὺς 40. Ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθησαν τέσσαρες ὁπλῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν 6.

2. Η ΠΑΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ ΕΙΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΝ

Εἰς τὴν νῆσον Κεφαλληνίαν, λόγῳ τοῦ σχετικῶς μεγάλου πληθυσμοῦ της, τῆς ὀρεινῆς συστάσεως τοῦ ἐδάφους της καὶ τῆς ἐπιτοπίου ὑπάρξεως ἱκανοῦ ἀριθμοῦ δυναμικοῦ ἐαμοκομμουνιστικοῦ στοιχείου, ἤδη ἀπὸ τῆς κατοχῆς εἶχε σημειωθῆ ἰσχυρὰ ἐλαστικὴ δρᾶσις, περιβεβλημένη ὡς συνήθως τὸν μανδύαν ἀπελευθερωτικοῦ κινήματος. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ἡ ἐγκαθιδρυθεῖσα Χωροφυλακὴ ἀποκατέστησε πλήρως τὴν τάξιν, ἐκ δὲ τῶν ἐνεχομένων διὰ φόνους καὶ βιαιοπραγίας συμμοριτῶν, ὅσοι δὲν διέφυγον πρὸς τὴν Ἠπειρωτικὴν Ἑλλάδα, συνελήφθησαν. Τὰ ἀκολουθήσαντα τὴν συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας μέτρα ἐπιεικείας καὶ συνδιαλλαγῆς ἐπέτρεψαν εἰς τοὺς κομμουνιστὰς νὰ ἀνασυνταχθοῦν καὶ νὰ ἐπαναρχίσουν τὴν δρᾶσίν των. Ἐξ ἄλλου εἰς ὀρεινὰς περιοχὰς εἶχον ἀποκρυβῆ μεγάλαι ποσότητες ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν, προερχομένων ἰδίως ἐκ τῶν ἐν Κεφαλληνίᾳ ὑπηρετούντων Ἰταλῶν, πολλοὶ τῶν ὁποίων μετὰ τὴν ἰταλικὴν κατάρρευσιν, ἀντὶ νὰ παραδοθοῦν εἰς τοὺς διαδεχθέντας αὐτοὺς ἐν τῇ κατοχῇ τῆς νήσου Γερμανούς, προσεχώρησαν εἰς τὰς ἐαμικὰς συμμορίας εἰς τὰς ὁποίας προσεκόμισαν καὶ τὰ πολεμικά των ἐφόδια.

Οὕτως, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1946 ἤρχισαν νὰ ἀνασυνιστῶνται εἰς τὴν Κεφαληνίαν αἱ συμμορίαι, κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν παλαιῶν καπεταναίων τοῦ ΕΛΑΣ. Αἱ συμμορίαι αὐταὶ εἶχον διαιρέσει τὴν νῆσον εἰς ἀκτῖνας δράσεως δι' ἑκάστην ἐξ αὐτῶν, ἀλλὰ συνηνοῦντο ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ ἐνεργήσουν ἐπιχειρήσεις μεγάλης κλίμακος. Αἱ κυριώτεραι ἐκ τῶν συμμοριῶν αὐτῶν ἦσαν εἰς τὴν περιοχὴν Πάλλης, τῶν Κουλουμπῆ καὶ Ματάτου μὲ 25-30 συμμορίτας. Εἰς τὴν περιοχὴν Ἀργοστολίου τοῦ Ματιάτου ἢ Ρήγα μὲ 30-40 συμμορίτας. Εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν εἶχε τὴν ἕδραν του καὶ ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς τῶν συμμοριῶν Κεφαλληνίας Φώτης Σγοῦρος. Εἰς τὴν περιοχὴν Σάμης ἕδρα 15μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν Γρηγορᾶτον. Ἄλλαι μικραὶ ὁμάδες ἔδρασαν μετακινούμεναι καὶ ἐπιδιδόμεναι εἰς ληστρικὰς ἐπιχειρήσεις. Τὸν Φεβρουάριον 1946, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καθισταμένης ἐπικινδύνου καταστάσεως, ἐθνικόφρονες Κεφαλλῆνες ἐσχημάτισαν ἰδίαν, 20 ἕως 50 μέλη, ἔνοπλον ὁμάδα, ἡ ὁποία κατεδίωκεν ὄχι μόνον κομμουνιστικὰς συμμορίας, ἀλλὰ καὶ γνωστοὺς διὰ τὰ ἐαμικά των φρονήματα χωρικούς, πολλοὺς τῶν ὁποίων καὶ ἐξετέλει. Λόγῳ τῶν σημειωθεισῶν παρεκτροπῶν, ἡ Χωροφυλακὴ ἐχαρακτήρισε καὶ τὴν ὁμάδα αὐτὴν ὡς συμμορίαν, ἐπέτυχε τὴν βιαίαν διάλυσίν της καὶ ἀνέλαβε μόνη τὴν εὐθύνην τῆς τάξεως, συγκροτήσασα ἀποσπάσματα πρὸς καταδίωξιν τῶν κομμουνιστικῶν συμμοριῶν.

Χάρις εἰς τὰ ληφθέντα μέτρα φρουρῶν, φυλακίων καὶ ὀχυρῶν, ὁμαδικαὶ ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν κατὰ πόλεων τῆς Κεφαλληνίας δὲν ἐγένοντο, μία δὲ ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Ἀργοστολίου καὶ δύο κατὰ τῆς Σάμης ἀπεκρούσθησαν ἐπιτυχῶς. Οἱ συμμορῖται ἐλυμαίνοντο ἰδίως τὴν ὕπαιθρον, ἐπιδιδόμενοι εἰς φόνους ἐθνικοφρόνων καὶ λεηλασίας. Τὰ ἀποσπάσματα

Χωροφυλακῆς κατεδίωξαν ἀπηνῶς τὰς συμμορίας καὶ κατόπιν τριετοῦς αἱματηρᾶς πάλης ἐπέτυχον τὴν ἐξόντωσίν των, τῶν πλείστων φονευθέντων ἢ παραδοθέντων. Ἐξ ἐκθέσεως τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κεφαλληνίας μεταφέρομεν κατὰ χρονολογικὴν τάξιν τὴν ἐν Κεφαλληνίᾳ δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον.

Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀργοστολίου-Κεφαλληνίας τὴν 25.9.46 συνεπλάκη ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μεταξάτων εἰς χωρίον Ντομᾶτα μετὰ κομμουνιστοσυμμοριτῶν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐφονεύθησαν οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται Τσάσης Γεράσιμος καὶ Βενιζέλος Τραυλός, ἐκ τῶν ἀνδρῶν δὲ τοῦ Σταθμοῦ οὐδεὶς ἐφονεύθη ἢ ἐτραυματίσθη.

Τὴν 8.2.47 τὸ ἀνωτέρω ἀπόσπασμα μὲ ἀποσπασματάρχην τὸν ἀνθυπασπιστὴν Ἄγγ. Φιλιππᾶτον, εἰς θέσιν «Ἅγιος Ἐλευθέριος» Βαλσαμάτων, συνεπλάκη ἐπὶ τρίωρον μετὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν τοῦ Σγούρου καὶ Ἀστραπόγιαννου. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐφονεύθησαν οἱ ἄνδρες τοῦ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς Χριστοφορᾶτος Εὐ., Τσιλιμιδὸς Γερ. καὶ Γεωργᾶτος Ἀγ.

Τὴν 10.9.47 καὶ 22.11.47 ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Διλινάτων τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κεφαλληνίας συνεπλάκη εἰς χωρίον Δαυγᾶτα μετὰ συμμοριτῶν μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθοῦν δύο συμμορῖται.

Τὴν 31.12.47 συμμορῖται εἰσελθόντες κρυφίως εἰς τὸ χωρίον Διλινᾶτα ἐφόνευσαν τοὺς ἰδιώτας Ἰωσ. Βικᾶτον, Π. Διακᾶτον, Ἀρ. Τζωρτζᾶτον, Μιχ. Πεφάνην, Χαρ. Βικᾶτον καὶ Ἀλ. Σουπιωνάν, κατοίκους Διλινάτων. Εὐθὺς ὡς ἐγένετο τοῦτο γνωστὸν ἐτέθη ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ μετὰ ἰδιωτῶν εἰς καταδίωξίν των καὶ ἐκ τῆς συναφθείσης μάχης ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Κατὰ μῆνα Ἰανουάριον τοῦ ἔτους 1948 ἀπόσπασμα μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ἀνθυπασπιστὴν Ἀνδριτσόπουλον καὶ μὲ ἕδραν τὸ χωρίον Ἅγιος Γεώργιος-Πάστρας συνεπλάκη εἰς θέσιν «Πυροβούνι Πόρου» μετὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐκ τῆς ἐπακολουθησάσης μάχης ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ ἔτους 1948 ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Ἀσπρογέρακος λόγῳ τῆς δράσεως τῶν συμμοριτῶν μετεφέρθη εἰς χωρίον «Ἅγιος Γεώργιος» Πάστρας, ἔνθα ὑπῆρχεν ἡ ἕδρα τοῦ ἀποσπάσματος, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θέσιν του τὸν Ὀκτώβριον τοῦ ἔτους 1949.

Τὸ ἔτος 1948 εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Διλινάτων ἱδρύθη μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς, ἵνα προβῇ εἰς τὴν γενικὴν ἐκκαθάρισιν τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν περιφέρειάν του.

Τὴν 15.2.48 ὁ ὑπενωμοτάρχης τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βλαχάτων Σ. Ἀχείμαστος, περιπολῶν μεθ' ἑνὸς χωροφύλακος εἰς θέσιν «Γεφύρια», 1.500 μ. ἔξωθι τοῦ χωρίου Βλαχάτων, ἐβλήθη περὶ ὥραν 11 νυκτερινὴν μὲ πυρὰ ὁπλοπολυβόλου συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τραυματισθῇ ἐλαφρῶς εἰς τοὺς πόδας.

Τὴν 28.4.1948 ὁ ἀνθυπασπιστὴς Χωροφυλακῆς Ἀθ. Λουκόπουλος, ὑπηρετῶν ὡς σταθμάρχης εἰς τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Διλινάτων καὶ ἐκτελῶν ὑπηρεσίαν διώξεως συμμοριτῶν, ἐφονεύθη εἰς ἐνέδραν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σάμης.

Τὴν 2.9.48 μεταβατικὸν ἀπόσπασμα ἐκ χωροφυλάκων καὶ ἰδιωτῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Κωστοπούλου ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν συμμοριτῶν ἄνωθεν Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς εἰς τὰς κλιτῦς τοῦ ὄρους Αἶνος, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθῇ ὁ χωροφύλαξ Γ. Μιχόπουλος.

Τὴν 19.1.49 τὸ Α΄ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα μὲ διοικητὴν τούτου τὸν ἀνθυπομοίραρχον Ἀλεξανδρῆν Ἀναστάσιον, συνεπλάκη μετὰ τῆς συμμορίας Σγούρου εἰς θέσιν «Μουσᾶτα» Βαλσαμάτων. Ἐκ τῆς ἐπακολουθησάσης μάχης ἐφονεύθησαν ἐκ τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος ὁ ὑπενωμοτάρχης Γ. Ἀθανασόπουλος καὶ οἱ χωροφύλακες Γ. Καπέλλος καὶ Νικ. Τσούτης.

Τὴν 21.7.49 εἰς θέσιν «Κάμπος» συνεπλάκη τὸ Α΄ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς μετὰ τῆς συμμορίας Σγούρου, τραυματισθέντος τοῦ ἐνωμοτάρχου Χ. Μπακούλα.

Τὴν 18.8.49 τὸ ἀνωτέρω ἀπόσπασμα καὶ διμοιρία Στρατοῦ συνεπλάκη μετὰ τῆς συμμορίας Σγούρου εἰς θέσιν «Ἁγία Αἰκατερίνη» περιοχῆς Φραγκάτων, φονευθέντος ἑνὸς ἐκ τῶν συμμοριτῶν καὶ τραυματισθέντος ἑτέρου.

Τὴν 29.8.49 μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς Σάμης-Κεφαλληνίας συνεπλάκη εἰς θέσιν «Μελίσσι» περιοχῆς Βαλσαμάτων-Διγαλέττου, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθῇ ὁ ἀρχισυμμορίτης Σγοῦρος.

Μετὰ τὸν φόνον τούτου, ἡ συμμορία του διελύθη παραδοθεῖσα μέχρι τέλους 1949. Ἔκτοτε οὐδεμία δρᾶσις ἐσημειώθη εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀργοστολίου, διαλυθέντων τῶν μεταβατικῶν ἀποσπασμάτων.

Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σάμης: Τὴν 3.1.47 ἐν θέσει Ἅγ. Γεώργιος περιφερείας Χαλιωτάτων τὸ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς Σάμης, κινούμενον ἔξωθι τοῦ χωρίου Χαλιωτᾶτα, ὑπέστη ἔνοπλον ἐπίθεσιν ὑπὸ συμμοριτῶν, καθ' ἣν ἐτραυματίσθη σοβαρῶς ὁ διοικητὴς τοῦ ἀποσπάσματος ὑπενωμοτάρχης Δ. Καλαμαρᾶς.

Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ὑποδιοικήσεως, λόγῳ τῆς ἐγκληματικῆς δράσεως τῶν ἐαμοκομμουνιστῶν μέχρι τῆς συμφωνίας τῆς Βάρκιζας, εἰς ἀντίρροπον ἐδημιουργήθησαν καὶ ἔδρων ταυτοχρόνως ἐκτὸς τῶν συμμοριτῶν καὶ δύο ὁμάδες ἐθνικοφρόνων ἀνταρτῶν ὑπὸ τὸν Ἀθ. Κυρηναῖον εἰς τὴν περιφέρειαν Πυργίου καὶ τὸν Φωκ. Ἀλυσανδρᾶτον εἰς τὴν περιφέρειαν Πυλάρου-Ἐρύσου.

Τὴν 15.5.47 ἐφονεύθη ἐξ ἐνέδρας ὑπὸ συμμοριτῶν μεταξὺ χωρίων 'Αλευράτων καὶ Καταποδάτων ὁ ἀρχιφύλαξ τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Ζερβάτων ἐνωμοτάρχης Κ. Ἄννινος καὶ ὁ συνοδεύων αὐτὸν χωροφύλαξ Γ. Γιαννόπουλος.

Τὴν 1.2.48 ἔξωθι τοῦ χωρίου Τσαρκασιᾶνος συμμορῖται ἀγνώστου ἀριθμοῦ ἐνέπεσαν εἰς ἐνέδραν μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος καὶ εἰς ἐπακολουθήσασαν συμπλοκήν, διαρκέσασαν ἐπὶ ἡμίωρον, ἐτραυματίσθησαν δύο συμμορῖται.

Τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 20.2.48 ἐγένετο ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις εἰς ὀρεινὴν περιοχὴν ὄρους Αὐγὸ ὑπὸ τεσσάρων τμημάτων Χωροφυλακῆς, μὲ ἐπικεφαλῆς ἀξιωματικούς, πρὸς καταδίωξιν καὶ ἐξόντωσιν τῆς δρώσης συμμορίας 'Αστραπόγιαννου. Τὸ τμῆμα τοῦ ὁποίου ἡγεῖτο ὁ ὑπομοίραρχος Ε. 'Αρκαντζῆς εἰς θέσιν «'Αμπελάκι» τοῦ ὄρους ἐδέχθη πυροβολισμοὺς ἀπὸ μεγάλης ἀποστάσεως ὑπὸ συμμοριτῶν, οἵτινες ἐτράπησαν εἰς φυγὴν καὶ ἐξηφανίσθησαν.

Τὴν 28.2.48 καὶ περὶ ὥραν 12ην ἐν θέσει «Χούφτα» τοῦ ὄρους Αὐγὸ συνήφθη συμπλοκὴ μεταξὺ συμμοριτῶν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Φ. Σγούρου, Γερασίμου Ματιάτου ἢ Ρήγα καὶ Γερασίμου Γρηγοράτου ἢ 'Αστραπόγιαννου, ἐνισχυθέντων κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, διαρκούσης τῆς συμπλοκῆς, καὶ ὑπὸ τῆς συμμορίας Ματθ. Κουλουμπῆ ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου δυνάμεως Χωροφυλακῆς ἐκ δύο ἀποσπασμάτων ὑπὸ τοὺς ὑπομοίραρχον 'Αντ. Μαυρούλην καὶ ἀνθυπομοίραρχον Κ. Κωστόπουλον μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἐπόπτην ἀποσπασμάτων ὑπομοίραρχον Β. Κουρέαν. Τὸ τμῆμα τοῦ ὑπομοιράρχου Κουρέα ὅταν ἔφθασεν εἰς θέσιν «Χούφτα» περὶ ὥραν 12ην ἀντελήφθη ὕποπτον κίνησιν ἀτόμου ἔκ τινος ὑψώματος, καθ' ἣν δὲ στιγμὴν οὗτος μὲ ὀλίγους ἄνδρας ἐπροχώρησε τῶν ἄλλων, ἵνα ἐνεργήσῃ ἀναγνώρισιν καὶ ἐξακρίβωσιν τῆς ταυτότητος τοῦ ὑπόπτως κινηθέντος ἀτόμου, ἐβλήθη αἰφνιδίως ὑπὸ ἀγνώστου ἀριθμοῦ ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν φονευθέντος τοῦ ὑπομοιράρχου. Μετὰ ταῦτα γενικευθείσης τῆς συμπλοκῆς μέχρι τὰς ἑσπερινὰς ὥρας ἐφονεύθησαν εἰσέτι τρεῖς χωροφύλακες.

Τὴν 17.5.48 ἐπιστρέφον τὸ αὐτοκίνητον τῆς 'Υποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σάμης ἐξ 'Αργοστολίου, ἐφ' οὗ ἐπέβαινε τὸ ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον 'Αντ. Μαυρούλην, εἰς θέσιν «Μύρτον» ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ 'Αγίας Εὐφημίας - Σάμης ἐβλήθη ἐξ ἀποστάσεως 50 μέτρων δι' ὁπλοπολυβόλου, αὐτομάτων καὶ χειροβομβίδων, ὑπὸ ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ὑπομοιράρχου Μαυρούλη, τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Γερ. Λουκοπούλου καὶ τῶν χωροφυλάκων Βασ. Σωτηροπούλου, Στ. 'Ανδρεουλάκη, Διον. Λαζαράτου, 'Ιωάν. Λέμπη, Γαβρ. Κοκκίνου καὶ τὸν τραυματισμὸν πέντε χωροφυλάκων.

Τὴν 28.3.49 συμμορῖται ἐπετέθησαν ἐκ τῶν ὕπερθεν τῆς Σάμης ὑψωμάτων κατὰ τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς. Οὗτοι ἀνετράπησαν καὶ κατεδιώχθησαν ἄνευ ἀπωλειῶν τῆς Χωροφυλακῆς. Οἱ συμμορῖται ἐφόνευσαν τὸν λοχίαν Χιόνην τῆς Δημοσυντηρήτου Διλοχίας καὶ ἐτραυμάτισαν ἕνα στρατιώτην.

'Υπομοίραρχος Βασίλειος Κουρέας τοῦ 'Ιωάννου. 'Εγεννήθη εἰς Πηγάδια - Μεσσηνίας τὸ ἔτος 1909. 'Εφονεύθη μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Αὐγὸ - Σάμης Κεφαλληνίας τὴν 28.4.1948.

Τὴν 15.3.49 ἐπὶ τοῦ ὄρους Αὐγό, ἐφονεύθη ὑπὸ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς εἷς συμμορίτης.

Τὴν 5.9.49 ΜΑΥ ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Φραντζῆν ἐφόνευσαν εἰς θέσιν «Μπολοῦ» Αἴνου τὸν ἀρχισυμμορίτην - κομμουνιστὴν ἁπάσης τῆς Κεφαλληνίας Φώτ. Σγοῦρον.

Διὰ σειρᾶς ἐπιχειρήσεων τῶν ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς, ἐνισχυομένων ὑπὸ ΜΑΥ, ἐξοντώθησαν οἱ ἀρχισυμμορῖται Ρήγας, Μερκούρης καὶ Γρηγορᾶτος μετὰ τῶν περισσοτέρων μελῶν τῶν συμμοριῶν των, αἱ ὁποῖαι οὕτω διελύθησαν.

Αἱ 'Υπηρεσίαι τῆς 'Υποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πάλλης παρέμειναν εἰς τὰς θέσεις των καὶ μεταβατικὰ ἀποσπάσματα ἐκ μονίμων καὶ ἄνευ θητείας χωροφυλάκων ἐτέθησαν πρὸς καταδίωξιν τῶν συσταθέντων μικροομάδων καὶ οὕτως ἔλαβε χώραν ἡ πρώτη συμπλοκὴ εἰς θέσιν «Πλατειὰ ἄμμος» Κηπουραίων τὴν 13.9.46, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφονεύθησαν ἓξ συμμορῖται ὑπὸ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς.

Τὴν 18.7.47 ἔλαβε χώραν ἑτέρα συμπλοκὴ ὑπὸ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς εἰς θέσιν «Καστέλλι» 'Αθέρος φονευθέντων τριῶν συμμοριτῶν.

Ὑπομοίραρχος Ἀντώνιος Μαυρούλης τοῦ Νικολάου. Ἐγεννήθη εἰς Βλαχόπουλον-Μεσσηνίας τὸ ἔτος 1909. Ἐφονεύθη μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἁγίαν Εὐφημίαν-Κεφαλληνίας τὴν 17.5.1948.

Τὴν 17.7.49 ἔλαβε χώραν ἑτέρα συμπλοκὴ ἐντὸς τοῦ χωρίου Παρισσάτων-Πάλλης, κατὰ τὴν ὁποίαν συνελήφθησαν δύο συμμορῖται, ἐφονεύθη εἷς, ἐφονεύθη δὲ καὶ ὁ χωροφύλαξ Εὐάγ. Τσιριμῆς.

Εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Ἀργοστολίου:

Ἐν ἔτει 1948 εἰς τὰς παρυφὰς τῆς πόλεως ὑπὸ ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Στ. Πενταράκης.

Κατὰ τὸν Μάρτιον 1949 ἐγένοντο δύο ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῆς πόλεως, αἵτινες ἀντιμετωπίσθησαν ἄνευ ἀπωλειῶν.

Ἐξ ἑτέρας ἐκθέσεως πληροφορούμεθα ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου εἰς τὴν Κεφαλληνίαν ἐφονεύθησαν κατὰ τὰς συμπλοκὰς 43 συμμορῖται καὶ παρεδόθησαν 20. Χάρις εἰς τὴν κεραυνοβόλον δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς ἐξηρθρώθη τελείως τὸ ἀνὰ τὴν νῆσον κομμουνιστικὸν δίκτυον καὶ ἀποκατεστάθη ἡ τάξις. Οὕτως, ἐξετοπίσθησαν 495 ἀποδεδειγμένως κομμουνισταὶ καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὸ Στρατοδικεῖον διὰ κομμουνιστικὴν δρᾶσιν 219. Ἐπίσης, κατόπιν διαταγῆς τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν ἐξετοπίσθησαν δι' ἀναρχοκομμουνιστικὴν δρᾶσιν 597 ἄτομα. Τέλος ἐπειδὴ πολλοὶ νέοι, ἐπηρεαζόμενοι ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴν προπαγάνδαν, δὲν μετέβαινον νὰ ἐκτελέσουν τὰς στρατιωτικάς των ὑποχρεώσεις, κατόπιν αἰφνιδιαστικῶν ἐρευνῶν ἡ Χωροφυλακὴ συνέλαβε καὶ ἀπέστειλε πρὸς κατάταξιν 650 ἀνυποτάκτους. Τὰ δρακόντεια αὐτὰ μέτρα τῆς Χωροφυλακῆς εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἐξαρθρωθῇ ἡ συμμοριακὴ δρᾶσις καὶ τελικῶς νὰ παγιωθῇ ἡ τάξις ἀνὰ τὴν νῆσον.

Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἰθάκης δὲν ἀνεπτύχθησαν, οὔτε ἐγκατεστάθησαν ἐξ ἄλλων περιοχῶν συμμορῖται καὶ οὐδεμία συμπλοκὴ ἔλαβε χώραν.

3. Ο ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΧΑΝΙΩΝ

Εἰς τὴν μεγαλόνησον Κρήτην, μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Ἐθνικῆς κυριαρχίας εἶχε παύσει ἡ φοβερὰ ἀναταραχὴ τῆς περιόδου κατοχῆς καὶ ἀποκατασταθῆ ἡ τάξις διὰ τῆς ἐπανιδρύσεως ἢ ἐπανδρώσεως πασῶν τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς, Διοικήσεων, Ὑποδιοικήσεων καὶ Σταθμῶν ὑπαίθρου. Ἐν τούτοις, πολλοὶ ἐκ τῶν παλαιῶν συμμοριτῶν τοῦ ΕΛΑΣ, ἰδίως ὅσοι ἐβαρύνοντο μὲ ἐγκληματικὴν δρᾶσιν, δὲν προσῆλθον νὰ καταθέσουν τὰ ὅπλα, συγκροτήσαντες ὁμάδας, αἱ ὁποῖαι διεβίουν εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς καὶ ἀπετέλουν ἔκτοτε συνεχῆ ἀπειλὴν κατὰ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους καὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ λαοῦ. Ὁ Κρητικὸς λαὸς εἶχεν ἀποκάμει ἐκ τῶν μαρτυρικῶν περιπετειῶν του κατὰ τὴν τετραετίαν, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς καταλήψεως τῆς νήσου ὑπὸ τῶν Γερμανῶν ἀπὸ ἀέρος μέχρι πλήρους ἀποκαταστάσεως τῆς Ἐθνικῆς κυριαρχίας. Ἐν ᾧ οἱ Γερμανοὶ κατακτηταί, πνέοντες μένεα διὰ τὴν ἡρωικὴν ἀντίστασιν τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ κατὰ τὴν Μάχην τῆς Κρήτης, ἄλλους ἐξωλόθρευον καὶ ἄλλους κατεβασάνιζον ἐκ τῶν Κρητῶν, οἱ ἐαμοελασῖται ἔσπειρον παντοῦ τὴν καταστροφὴν καὶ τὸν ὄλεθρον. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς, βαλλόμενοι ἀμειλίκτως, τόσον ὑπὸ τῶν ξένων κατακτητῶν, ὅσον καὶ ὑπὸ τῶν ἐλασιτῶν, εἶχον ὡς στήριγμα τὰς μεγάλας λαϊκὰς μάζας, μετὰ τῶν ὁποίων συνειργάζοντο καὶ συνεπολέμουν, τόσον κατὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὅσον καὶ κατὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐχθροῦ. Οὕτως, ἡ μεγάλη πλειονότης τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ ἐτάχθη ἀνενδοιάστως παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Χωροφυλακῆς πρὸς καταπολέμησιν

τῶν κομμουνιστικῶν συμμοριῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ τῶν πρώτων μηνῶν τοῦ 1946 ἤρχισαν νὰ ἀνασυγκροτοῦνται ἀνὰ τὰ ὄρη τῆς νήσου.

Κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ 1946 διὰ τῆς συνεχοῦς πρὸς τὰ ὄρη διαφυγῆς τῶν κομμουνιστῶν, εἶχον σχηματισθῆ εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς ἰσχυρὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἀνέμενον εἰ μὴ νὰ δοθῆ ἐκ τοῦ κέντρου τὸ σύνθημα πρὸς ἔναρξιν τῆς κατὰ τῆς ἐννόμου τάξεως ἀνταρσίας, ἐκδηλουμένης, ὡς συνήθως, δι' αἰφνιδιαστικῶν ἐπιθέσεων κατὰ ἀκραίων Σταθμῶν Χωροφυλακῆς καὶ φόνου μετὰ πυρπολήσεως κατοικιῶν ἐθνικοφρόνων πολιτῶν.

Πυρομαχικὰ καὶ αὐτόματα εἶχον ἀποκρυβῆ εἰς μεγάλας ποσότητας ἀνὰ τὰ σπήλαια καὶ τὰς ὀρεινὰς καλύβας ἀπὸ τῆς περιόδου τῆς κατοχῆς, ἀλλὰ καὶ πολλὰ εἶχον σταλῆ διὰ πλοιαρίων, τὰ ὁποῖα προσήγγιζον εἰς ἐρήμους ἀκτάς. Ἐπίσης, περιβόητοι ἀπὸ τῆς περιόδου τῆς κατοχῆς ἀρχισυμμορῖται, ὡς ὁ γνωστὸς διὰ τὴν θηριωδίαν του καπετάνιος Ἰωάννης Ποδιᾶς, ἔφθανον κρυφίως εἰς Ἠπειρωτικὴν Ἑλλάδα πρὸς διεξαγωγὴν συνεννοήσεων καὶ λῆψιν ὁδηγιῶν, ἀκόμη δὲ καὶ πρὸς εἰδικὴν «ἐκπαίδευσιν», διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1947 τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα ὠργάνωσε παναγροτικὸν ἀγῶνα καὶ ἐν συνεχείᾳ πανεργατικὴν ἀπεργίαν μὲ τὰ συνήθη προσχήματα, ἀλλ' οὐσιαστικῶς ὡς σύνθημα μιᾶς γενικῆς ἐξεγέρσεως εἰς τὴν Κρήτην. Οἱ ὑπολειπόμενοι εἰς τὰς πόλεις καὶ ἀνὰ τὴν ὕπαιθρον κομμουνισταὶ ἐτράπησαν πρὸς τὰ ὄρη πρὸς συμμετοχὴν εἰς ἔνοπλον συμμοριακὸν ἀγῶνα, τοὺς ἠκολούθησαν δὲ καὶ ἀρκετοὶ προσηλυτισθέντες εἰς τὸν κομμουνισμὸν νεοσύλλεκτοι τοῦ Στρατοῦ, λιποτακτήσαντες μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ των, διὰ νὰ καταταχθοῦν εἰς τὰς συμμορίας.

Αἱ ἐν Κρήτῃ στρατιωτικαὶ δυνάμεις ἦσαν ὀλίγαι, ἀπαρτιζόμεναι κατὰ τὸ πλεῖστον ἐξ ἀπειροπολέμων νεοσυλλέκτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εὑρίσκοντο ἐν ἀδυναμίᾳ τελεσφόρου ἀντιμετωπίσεως τῆς νέας κομμουνιστικῆς ἀνταρσίας. Ὡς ἐκ τούτου, τὸ κύριον βάρος τοῦ συμμοριτοπολέμου ἀνέλαβεν ἡ Χωροφυλακή. Τὰ ἐθνικὰ ἀνταρτικὰ σώματα τῆς περιόδου τῆς κατοχῆς εἶχον μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ βάσει τῆς συμφωνίας τῆς Βάρκιζας διαλυθῆ. Τινὰ ἐξ αὐτῶν, καὶ ἰδίως τὸ εἰς τὴν περιοχὴν Χανίων δρῶν σῶμα τοῦ Γύπαρη, ὅταν ἐξεδηλώθη ἡ νέα κομμουνιστικὴ ἀνταρσία ἀνασυνεστήθησαν καὶ ἤρχισαν νὰ μάχωνται κατὰ τῶν συμμοριῶν. Ἐν τούτοις, εἰς πολλὰς περιστάσεις ἡ συμμετοχή των δὲν ἀπέδιδεν ὅσον θὰ ἀνέμενέ τις, διότι οἱ ἄνδρες των, εἰθισμένοι καὶ αὐτοὶ εἰς τὰς ἀνταρτικὰς μεθόδους τῶν χρόνων τῆς κατοχῆς, δυσκόλως ὑπήγοντο εἰς κανόνας στρατιωτικῆς τάξεως καὶ πειθαρχίας, τοὺς ὁποίους ἠκολούθει ἡ Χωροφυλακή.

Ἐπειδὴ ἡ δρᾶσις τῆς Χωροφυλακῆς ἐνδιαφέρει τὸ ἀνὰ χεῖρας ἔργον, δρᾶσις ἄλλως τε, ἡ ὁποία εἶναι σχεδὸν ὁλοκληρωτικὴ προκειμένου περὶ τοῦ συμμοριτοπολέμου τῆς Κρήτης, θὰ ἐκθέσωμεν τὰ ἐκτυλιχθέντα γεγονότα κατὰ περιοχὰς Διοικήσεων Χωροφυλακῆς Κρήτης, στηριζόμενοι βασικῶς εἰς τὰς ἐκθέσεις τούτων. Καὶ ἀρχίζομεν ἀπὸ τὴν Διοίκησιν Χανίων.

Ἐγκαινιάζοντες ὡς πάντοτε τὴν τρομοκρατικὴν δρᾶσίν των ἀπὸ τὴν Χωροφυλακήν, οἱ κομμουνισταὶ ὠργάνωσαν τὴν δολοφονίαν τοῦ διοικητοῦ Διοικήσεως Χανίων ταγματάρχου Δημ. Παπαγιαννάκη, τὸν ὁποῖον καὶ ἐξετέλεσαν τὴν 19.10.46 ἐντὸς ἑνὸς καταστήματος τῆς πόλεως.

Ταγματάρχης Δημήτριος Παπαγιαννάκης τοῦ Μιχαήλ. Ἐγεννήθη εἰς Κρύαν Βρύσιν-Χανίων τὸ ἔτος 1898. Ἐδολοφονήθη ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν ἐν Χανίοις, τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1946.

Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1947, τὸ σύνθημα τῆς ἀνοικτῆς πλέον ἐπιθέσεως, ἐναντίον τῶν ἀπομεμονωμένων Σταθμῶν καὶ Ὑποδιοικήσεων τῶν μὴ ἐχουσῶν ἄμεσον ὑποστήριξιν Στρατοῦ ἢ ἐνόπλων ἐθνικιστῶν ἐδόθη καὶ τὰ κρούσματα διεδέχθησαν τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο.

Ἡ πρώτη ὠργανωμένη, εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Χανίων, ἐπίθεσις τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἐναντίον Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς ἐξεδηλώθη τὴν 5.3.47 κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δελιανῶν Ἀνατολικῆς Κισσάμου. Οἱ συμμορῖται ἐπιτεθέντες ἐξ ἀπίνης ἐπέτυχον, κατόπιν ὀλιγοώρου συμπλοκῆς, νὰ δολοφονήσουν τὸν διοικητὴν τοῦ Σταθμοῦ τούτου, ἐνωμοτάρχην Στυλ.

Φυντίκην καὶ νὰ αἰχμαλωτίσουν τὴν ἐκ 5 χωροφυλάκων δύναμιν, ἣν καὶ ἀπήγαγον εἰς ὁμηρίαν, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐλεηλάτησαν τὸν Σταθμόν. Τοὺς χωροφύλακας τούτους ἀφῆκαν ἀργότερον ἐλευθέρους, τῇ παρεμβάσει ἐθνικοφρόνων πολιτῶν, οἵτινες ἠπείλησαν ἀντίποινα ἐναντίον συγγενῶν τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 4.4.47, ἄλλο συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κούνενι τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Δυτικῆς Κισσάμου καὶ ἐπέτυχε νὰ αἰχμαλωτίσῃ ὅλους τοὺς ἄνδρας τοῦ Σταθμοῦ τούτου, τοὺς ὁποίους ἀφ' οὗ ἀφώπλισε καὶ ἀπεγύμνωσε, τοὺς ἀφῆκεν ἐλευθέρους, ἐνῷ συγχρόνως ἐλεηλατήθη ὁ Σταθμός.

Μοίραρχος Γεώργιος Σαρειδάκης τοῦ 'Ιωάννου. 'Εγεννήθη εἰς Μεγάλα Χωράφια-Χανίων τὸ ἔτος 1907. 'Εφονεύθη μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν, εἰς Ταυρωνίτην-Χανίων τὴν 26ην 'Απριλίου 1947.

Τὴν 22.4.47 τριακονταμελὴς συμμορία ἀναρχικῶν, ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Ἐμμ. Πισσαδάκην, ἐπετέθη αἰφνιδιαστικῶς, κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Θερίσου, αἰχμαλωτίσασα δὲ τὴν ἐξ ἑνὸς ὑπενωμοτάρχου καὶ 3 χωροφυλάκων δύναμιν τούτου, ἐλεηλάτησε τὸν Σταθμὸν καὶ ἀπῆλθε μετὰ τῶν αἰχμαλώτων ἀνδρῶν εἰς Δρακώνα - Κυδωνίας.

Τὴν 22.4.47 συμμοριακὰ συγκροτήματα, ἐκ 40 καὶ πλέον συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Γ. Σπανουδάκην ἢ «καπετὰν Χειμῶνα», συνεπλάκη πλησίον τοῦ χωρίου Τσιβαρᾶ - Ἀποκορώνου, μετ' ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Ἰω. Στειακάκην, κατὰ τὴν συμπλοκὴν δὲ ταύτην ἐτραυματίσθη ὁ χωροφύλαξ Παν. Ἀγγελόπουλος. Οἱ συμμορῖται, ὅταν ἀντελήφθησαν καταφθανούσας ἐνισχύσεις, ἐκ Χανίων, ἐτράπησαν εἰς φυγήν.

Τὴν νύκτα τῆς 23.4.47, τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω συμμοριακὸν συγκρότημα, ἐπετέθη κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φρέ, ἀποτελουμένης ἐκ 3 χωροφυλάκων, οὓς ἐπέτυχε νὰ αἰχμαλωτίσῃ. Τούτους οἱ συμμορῖται ἀφῆκαν ἐλευθέρους, ἀφοῦ τοὺς ἀφώπλισαν ἐνῷ συγχρόνως ἐλεηλάτησαν καὶ τὸν Σταθμόν.

Τὴν 23.4.47, τὸ ὑπὸ τὸν καπετὰν Γιῶργον, ἐκ Μακεδονίας, συμμοριακὸν συγκρότημα, ἐπετέθη αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τοῦ εἰς Πλακάλωνα - Κισσάμου προσωρινοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς, ἡ δύναμις τοῦ ὁποίου ὅμως ἀπουσίαζεν ἐκεῖθεν, δι' ὃ καὶ ἀνενοχλήτως ἐλεηλάτησαν οἱ συμμορῖται τὸ οἴκημα τοῦ φυλακίου. Μεθ' ὃ ἀντιληφθέντες ἀφικνουμένην δύναμιν Χωροφυλακῆς ἐτράπησαν εἰς φυγήν, καταδιωχθέντες ἄνευ ἀποτελέσματος.

Τὴν 24.4.47 ἕτερον συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπετέθη καὶ κατέλαβε τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Τοπολίων - Δυτικῆς Κισσάμου, ὃν καὶ ἐλεηλάτησε. Τοὺς ἄνδρας τοῦ Σταθμοῦ αἰχμαλωτίσαντες, τοὺς ἀπήγαγον εἰς ὁμηρίαν.

Τὴν 26.4.47 δύναμις Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ, τελοῦσα ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ μοιράρχου Γ. Σαρειδάκη, ἥτις ἐστάλη πρὸς καταδίωξιν ἐμφανισθείσης ἐν τῇ περιοχῇ Ταυρωνίτου - Κισσάμου μεγάλης συμμορίας ἀναρχικῶν, ἐνεπλάκη μετὰ τῶν τελευταίων τούτων εἰς μάχην, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ὁ ἄνω μοίραρχος καθὼς καὶ εἷς στρατιώτης ἐφονεύθησαν. Ἐτραυματίσθησαν δὲ ἐλαφρῶς εἷς ἐνωμοτάρχης καὶ δύο χωροφύλακες καὶ συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι ὁ τραυματισθεὶς ἐνωμοτάρχης, ἓξ δόκιμοι χωροφύλακες καὶ 3 στρατιῶται, οἵτινες πάντες τὴν μεθεπομένην, διαλαθόντες τῆς προσοχῆς τῶν φρουρῶν των, ἐδραπέτευσαν. Περὶ τὸ τέλος τῆς μάχης ταύτης ἑτέρα δύναμις Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Π. Καρύδην, ἐνεπλάκη καὶ αὕτη εἰς μάχην μετὰ τῶν συμμοριτῶν, τοὺς ὁποίους ἐπέτυχε μὲν νὰ διαλύσῃ πλὴν ἔσχεν ἀπωλείας ἕνα νεκρὸν καὶ τρεῖς τραυματίας. Κατὰ τὴν μάχην αὐτὴν ἀπὸ πλευρᾶς συμμοριτῶν ἐφονεύθη εἷς καὶ ἐτραυματίσθησαν 3 ἢ 4, οἵτινες παρελήφθησαν ὑπὸ τῶν λοιπῶν.

Τὴν 3.5.47 τμῆμα ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς τελοῦν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ Χανίων, συνεπλάκη ἄνωθεν τοῦ χωρίου Πεμόνια - Ἀποκορώνου, μετὰ συμμοριτῶν, οἵτινες ἐτράπησαν εἰς φυγήν, καταδιωχθέντες καὶ διασκορπισθέντες.

Τὴν 23.5.47 ἰσχυρὰ δύναμις συμμοριτῶν, ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Εὐτ. Λιτσάρδον, ἐπετέθη αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τῆς δυνάμεως τῆς ἕδρας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σελίνου, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐπακολουθήσῃ συμπλοκή, κατὰ τὴν ὁποίαν τρεῖς ἐκ τῶν χωροφυλάκων, Ἀβρ. Γρηγοριάδης, Δημ. Δημάκος καὶ Νικ. Μαστορόπουλος, ἐφονεύθησαν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐν οἷς καὶ ὁ προσωρινὸς διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως ἀνθυπασπιστὴς Σπ. Μαυροκουκου-

λάκης συλληφθέντες αἰχμάλωτοι, τῇ παρεμβάσει ἐθνικοφρόνων πολιτῶν ἀφέθησαν μετά τινας ἡμέρας ἐλεύθεροι. Μετὰ 8ήμερον δύναμις Χωροφυλακῆς συνεργαζομένη μεθ' ὁμάδος ἐθνικιστῶν, ὑπὸ τὸν Παῦλον Γύπαρην, ἐπετέθη κατὰ τοῦ συμμοριακοῦ τούτου συγκροτήματος εἰς Κακοδίκι-Σελίνου, κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν δὲ συμπλοκὴν 4 συμμορῖται ἐφονεύθησαν, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀρχισυμμορίτης Λιτσάρδος, δύο ἕτεροι συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι, οἵτινες παραπεμφθέντες εἰς Στρατοδικεῖον κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον καὶ ἐξετελέσθησαν.

Τὴν 29.5.47 συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ εἰς Νέον Χωρίον Ἀποκορώνου ἑδρεύοντος ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐπακολουθήσῃ συμπλοκή, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 28.5.47, ὁμὰς συμμοριτῶν ἐπιτεθεῖσα αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μουρνιῶν ἐπέτυχε μετὰ μακρὰν ἀντίστασιν νὰ ἀφοπλίσῃ τοὺς 4 χωροφύλακας τοῦ Σταθμοῦ τούτου, τὸν ὁποῖον συγχρόνως καὶ ἐλεηλάτησε. Τοὺς τέσσαρας τούτους χωροφύλακας, τοὺς ὁποίους οἱ ἀναρχικοὶ φεύγοντες ἐξηνάγκασαν νὰ τοὺς ἀκολουθήσουν, τὴν ἑπομένην ἀφῆκαν ἐλευθέρους.

Τὴν 30.5.47, πολυμελὴς συμμορία, ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Γ. Σπανουδάκην ἢ «καπετὰν Χειμῶνα», ἐπετέθη κατὰ δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Γεωργιουπόλεως, ἧς προΐστατο ὁ ἀνθυπασπιστὴς Χωροφυλακῆς Ἰω. Στειακάκης. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν πολύωρον συμπλοκήν, καίτοι οἱ συμμορῖται ἦσαν πολὺ περισσότεροι καὶ διέθετον βαρύτερον ὁπλισμόν, ἐν τούτοις ἀπεκρούσθησαν μὲ σοβαρὰς ἀπωλείας δι' αὐτούς, δεδομένου ὅτι 4 ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐτραυματίσθησαν, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀρχισυμμορίτης, ὅστις ὀλίγον ἀργότερον ὑπέκυψε.

Τὴν 22.7.47, δύναμις τῆς διλοχίας Χωροφυλακῆς, ἐνεδρεύουσα εἰς θέσιν «Βρουλὲ» Ἀλικάμπου-Ἀποκορώνου, συνεπλάκη μετὰ 12μελοῦς συμμορίας ἀναρχικῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν σοβαρὸν τραυματισμὸν δύο συμμοριτῶν.

Τὴν νύκτα τῆς 25-26.7.47 δύναμις τῆς διλοχίας Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Γ. Παπαδουλάκην καὶ μὲ ὁδηγὸν τὸν ἐνωμοτάρχην Π. Πετράκην, συνεπλάκη ἔξωθι τοῦ χωρίου Ἐμπρόσνερος-Ἀποκορώνου μετὰ 5μελοῦς συμμορίας, ἣν διέλυσεν, ἐπιτυχοῦσα κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἐξερεύνησιν νὰ ἀνεύρῃ καὶ συλλάβῃ κρυπτόμενον τὸν δι' αὐτομάτου ὡπλισμένον ἀναρχικὸν Ἐμμ. Κοσμαδάκην.

Τὴν 1.8.47, δύναμις Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σελίνου ἀνθυπομοίραρχον Ν. Παπαδογιάννην, κατέχουσα τὰ ὑψώματα «Ἀποπηγαδίου», περιοχῆς Παλαιῶν Ρουμάτων-Κισσάμου, συνεπλάκη μεθ' ὁμάδος συμμοριτῶν, ἐπιτυχοῦσα τὸν φόνον τῶν καπετὰν Γιάννη, ἐξ Ἀθηνῶν, ὑπαρχηγοῦ τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος, τοῦ καπετὰν Γιώργου καὶ τοῦ συμμορίτου Κ. Γιαννούλη, ὡς καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς τρίτου συμμορίτου.

Τὴν 1.8.47 δύναμις τῆς διλοχίας Χωροφυλακῆς καὶ τοιαύτη ΜΑΥ ὑπὸ τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν Χανίων Π. Γύπαρην, ἐνεργοῦσα ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν, εἰς ὀρεινὴν περιοχὴν Καρρῶν-Ἀποκορώνου, συνεπλάκη μετὰ πολυμελοῦς ἀναρχικῆς συμμορίας, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξωντώθησαν 6 συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν πολλοὶ ἄλλοι.

Τὴν 18.8.47 δύναμις τῆς διλοχίας Χωροφυλακῆς, εἰς ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν, ἔξωθι τοῦ χωρίου Σαμωνᾶ-Ἀποκορώνου, συνεπλάκη μετὰ τμήματος τῆς συμμορίας Πισσαδάκη, ἐπιτυχοῦσα τὴν ἐξόντωσιν πολλῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 28.8.47, δύναμις τῆς διλοχίας Χωροφυλακῆς συνεπλάκη ἔξωθι τοῦ χωρίου Θέρισος-Κυδωνίας μετὰ 60μελοῦς συμμορίας, ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Ἰωάννην Μπαντουράκην. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐτραυματίσθησαν δύο τοὐλάχιστον συμμορῖται, ἀπὸ πλευρᾶς δὲ Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 3.9.47 δύναμις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ἐνεργοῦσα ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν, εἰς περιοχὴν Λάκκων-Κυδωνίας, συνεπλάκη παρὰ τὴν θέσιν «Μπουρμαδοκεφάλα» μετὰ 35μελοῦς συμμορίας. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐξωντώθησαν ὁ ἀρχισυμμορίτης Μπαντουράκης καὶ 12 εἰσέτι συμμορῖται, ἐνῷ συγχρόνως συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι 3 συμμορῖται. Ἐκ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων ἐφονεύθησαν δύο στρατιῶται καὶ ἐτραυματίσθησαν 4.

Τὴν 3.9.47, δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀποκορώνου συνεπλάκη εἰς θέσιν «Ψάρι» Λευκῶν Ὀρέων μετὰ δύο συμμοριτῶν, ἐξ ὧν ἐφόνευσε τὸν ἕνα ἐνῷ ὁ δεύτερος διέφυγεν. Ἡ ἰδία δύναμις καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν συνεπλάκη, εἰς θέσιν «Κρουφτό», μεθ' ἑτέρας ὁμάδος συμμοριτῶν, ὑπὸ τὸν Ραζάκην Δημ., μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τούτου καὶ ἑνὸς ἑτέρου συμμορίτου, ὡς καὶ τὸν τραυματισμὸν τρίτου, ὅστις διέφυγε τὴν σύλληψιν.

Τὴν 4.10.47 δύναμις διλοχίας Χωροφυλακῆς εἰς ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Λευκῶν Ὀρέων, συνεπλάκη παρὰ τὴν θέσιν «Ξεροκεφάλα» μὲ 6μελῆ ὁμάδα συμμοριτῶν, ἐπιτυχοῦσα, κατόπιν συμπλοκῆς, τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἀρχισυμμορίτου Πισσαδάκη, τῶν λοιπῶν διαφυγόντων. Ἀπὸ πλευρᾶς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Γρ. Καρδιακάκης.

Τὴν 24.10.47 οἱ ἄνδρες τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Βρυσῶν - Ἀποκορώνου συνεπλάκησαν παρὰ τὴν θέσιν «Κολώνα» περιοχῆς Κουρνᾶ μετὰ 8μελοῦς συμμορίας, ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Ρωμανιᾶν Γ., μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν τοῦ τελευταίου τούτου, ὅστις ὅμως διέφυγε τὴν σύλληψιν.

Τὴν 8.12.47, ἑκατονταμελὴς συμμορία ἀναρχικῶν, ἐπωφελουμένη ἀπουσίας τῆς εἰς Λάκκους-Κυδωνίας δυνάμεως Χωροφυλακῆς, ἐπετέθη καὶ ἀφ' οὗ ἐλεηλάτησε τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λάκκων ἐνέπρησε τοῦτο, μεθ' ὃ ἐπειράθη νὰ πράξῃ

ὁμοίως καὶ διὰ τὸ οἴκημα εἰς ὃ ἐστεγάζοντο οἱ ΜΑΥ, πλὴν κατόπιν σθεναρᾶς ἀντιστάσεως τῶν τελευταίων τούτων ὁ σκοπός των δὲν ὡλοκληρώθη. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ καταφθάσαντες οἱ ἄνδρες τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Λάκκων, ἐτέθησαν εἰς καταδίωξιν τούτων καὶ ἐπέτυχον, ἄνευ ἰδίων ἀπωλειῶν, τὴν ἐξόντωσιν 2 συμμοριτῶν, τὸν τραυματισμὸν 3 ἑτέρων και τὴν σύλληψιν δύο.

Τὴν 4ην Ἰανουαρίου 1948 καὶ περὶ ὥραν 21.15΄ ὁ ὑπενωμοτάρχης Κουριδάκης Ἐμμανουήλ, ἀνήκων εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Παραρτήματος τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς Χανίων καὶ ἐπανερχόμενος ἐκ Χανίων εἰς τὴν ἐν Σούδᾳ θέσιν του, καθ' ἣν στιγμὴν εὑρίσκετο πλησίον τοῦ Ἀγροκηπίου Χανίων ἐδέχθη δολοφονικὴν ἐπίθεσιν ἀγνώστων συμμοριτῶν, παρ' ὧν ἐτραυματίσθη θανασίμως. Οὗτος παρὰ τὰ πολλαπλᾶ καὶ βαρύτατα τραύματα τὰ ὁποῖα ἐδέχθη, ἰδίᾳ εἰς τὴν κοιλιακὴν χώραν, ἐπέδειξε τοιαύτην ἀνδρείαν καὶ ἡρωισμόν, ὥστε ἐξήγαγε τὸ περίστροφόν του καὶ ἤρχισε νὰ πυροβολῇ κατὰ τῶν συμμοριτῶν. Τελικῶς θανασίμως τραυματισμένος, παρελήφθη ὑπὸ καταφθάσαντος αὐτοκινήτου τῆς Σχολῆς παρὰ τοῦ ὁποίου μετεφέρθη εἰς νοσοκομεῖον Χανίων ὅπου ὑπέκυψε τὴν 6ην Ἰανουαρίου 1948.

Τὴν 25.1.48 δύναμις Χωροφυλακῆς, Στρατοῦ καὶ ΜΑΥ συνεπλάκη, ἔξωθι τοῦ χωρίου Ὀρθούνιον - Κυδωνίας καὶ εἰς θέσιν «Μεταξαρέ», μετὰ 80μελοῦς συμμορίας ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην καπετὰν Γιώργην. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐτραυματίσθησαν 2 συμμορῖται, παραληφθέντες ὑπὸ τῶν λοιπῶν συμμοριτῶν, ἀπὸ πλευρᾶς δὲ Ἐθνικῶν δυνάμεων ἐτραυματίσθη εἷς ΜΑΥ.

Τὴν 29.1.48 δύναμις Στρατοῦ - Χωροφυλακῆς συνεπλάκη ἔξωθι τοῦ χωρίου Σαμωνᾶ - Ἀποκορώνου μετὰ ἑπταμελοῦς συμμορίας, ἄνευ ἀποτελέσματος ἑκατέρωθεν.

Τὴν 4.2.48 δεκαπενταμελὴς συμμορία ἀναρχικῶν ἀπεπειράθη νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σελίνου, πλὴν ἀντελήφθησαν ταύτην ἐγκαίρως οἱ σκοποὶ χωροφύλακες καὶ ἐπηκολούθησε δίωρος συμπλοκή, ἄνευ ἑκατέρωθεν ἀπωλειῶν.

Τὴν 21.2.48, ὀγδοηκονταμελὴς συμμορία, ὑπὸ τὸν καπετὰν Γιώργην, ἐπετέθη κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Ἕλους. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς εἷς χωροφύλαξ. Δύναμις Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν τότε διοικητὴν ταγματάρχην Ἐμμ. Βουτυράκην, καθὼς καὶ τοιαύτη Στρατοῦ, κινηθεῖσα δι' ἐνίσχυσιν κατεδίωξε τοὺς συμμορίτας καὶ τὴν ἑπομένην συνεπλάκη μετ' αὐτῶν, εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Πελεκάνος - Σελίνου. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐξωντώθησαν 11 συμμορῖται καὶ συνελήφθησαν 2.

Τὴν 25.3.48 ἄνδρες Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ ἐνεργοῦντες ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν, εἰς τὴν περιοχὴν Σαρακίνας - Σελίνου; συνεπλάκησαν μεθ' ὁμάδος συμμοριτῶν, ἐπιτυχόντες τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 29.3.48 δύναμις Στρατοῦ - Χωροφυλακῆς συνεπλάκη ἐν τῇ ὀρεινῇ θέσει «Κάμπια» Θερίσου μετὰ 10μελοῦς συμμορίας, ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Κωδωνίδην, ἐπιτυχοῦσα τὴν σύλληψιν ἑνὸς ἐκ τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 17.4.48, δύναμις Χωροφυλακῆς - Στρατοῦ, ΜΑΥ καὶ κυνηγῶν Χωροφυλακῆς ἐνεργήσασα συνδεδυασμένην ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν εἰς τὸ ὀροπέδιον τοῦ Ὁμαλοῦ, ἔσχε τὰ ἑπόμενα ἀποτελέσματα:

Εἰς συμπλοκήν, ἐν τῇ θέσει «Ψηλάφι», ἐπετεύχθη ἡ ἐξόντωσις δύο συμμοριτῶν, εἰς ἑτέραν δὲ συμπλοκὴν ἐν τῇ θέσει «Ψάρι» ἐξωντώθησαν ἕτεροι δύο ἄγνωστοι συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθη εἷς. Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Νικ. Βαρβαιτάκης.

Ἡ αὐτὴ ὡς ἄνω δύναμις συνεχίζουσα καὶ τὴν ἑπομένην 18.4.48 τὴν ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν, ἐπέτυχε νὰ ἐξοντώσῃ ἐντὸς τοῦ Φαραγγιοῦ τῆς Σαμαριᾶς ἕνα συμμορίτην, ἐν συνεχείᾳ δὲ συμπλακεῖσα μετὰ 5μελοῦς συμμορίας ἔξωθι τοῦ χωρίου Σαμαριά, ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν 3 ἐκ τούτων, τῶν ὑπολοίπων δύο διαφυγόντων.

Τὴν 17.4.48, ἑκατονταμελὴς συμμορία ἀναρχικῶν, ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Κοδέλλαν Γ., ἐπιτεθεῖσα αἰφνιδιαστικῶς ἐναντίον τῶν ἐξωτερικῶν φυλακίων τοῦ Α΄ Λόχου Ἐθνοφρουρᾶς, ἑδρεύοντος εἰς Λάκκους - Κυδωνίας, ἐπέτυχε νὰ κυριεύσῃ δύο ἐκ τῶν φυλακίων καὶ νὰ αἰχμαλωτίσῃ 1 ἀνθυπολοχαγόν, 2 λοχίας καὶ 18 στρατιώτας, τοὺς ὁποίους πάντας ὡδήγησαν εἰς Ὁμαλόν, ὁπόθεν μετὰ διήμερον ἀφῆκαν ἐλευθέρους.

Ἐν τῷ μεταξὺ τοποθετηθεὶς ἀφίκετο εἰς Χανιὰ κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον 1948 ὁ τότε ἀντισυνταγματάρχης Γ. Βαρδουλάκης, ὅστις ἀνέλαβε μὲ ηὐξημένας δικαιοδοσίας καθήκοντα γενικοῦ ἐπόπτου μεταβατικῶν ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς. Ταῦτα ἐπηνδρωσε δι' ἐπιλογῆς, ἐνῷ συγχρόνως ἵδρυσε καὶ ἰδιαίτερον ἀπόσπασμα μεγάλης δυνάμεως ἐξ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, (Λόχον Ὀρεινῶν Καταδρομῶν), κατηύθυνε δὲ προσωπικῶς εἰς τὰς ἐπακολουθησάσας μεγάλης κλίμακος ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις.

Οὕτω τὴν 16.5.48 δυνάμεις Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀντισυνταγματάρχην Γ. Βαρδουλάκην, ὡς καὶ τοιαῦται Στρατοῦ καὶ ΜΑΥ, ἐνήργησαν μεγάλης κλίμακος ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν, εἰς τὸ ἄντρον τῶν συμμοριτῶν ἐν τῇ περιοχῇ Παλαιῶν Ρουμάτων, καίτοι δὲ οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἐκρύβησαν, ἐν τούτοις ἐπετεύχθη ἐξόντωσις εἰς συμπλοκὴν δύο συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον, ἄνδρες τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Μουρνιῶν - Κυδωνίας συνεπλάκησαν ἔξωθι τοῦ χωρίου Βαμβακοπούλου μετὰ 3 συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς ἐκ τούτων.

Ἐν συνεχείᾳ, τὰ ὑπὸ τὸν ἀντισυνταγματάρχην Βαρδουλάκην ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς, συνεργαζόμενα μετὰ Στρατοῦ καὶ ΜΑΥ ἐξετέλεσαν εὐρείας

ἐκτάσεως ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν, ἐν τῇ περιοχῇ Σαμαριᾶς - Σφακίων, διαρκέσασαν ἐπὶ τριήμερον, ἤτοι ἀπὸ 4 μέχρις 7.6.48. Κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας ἔλαβον χώραν πολλαὶ σκληραὶ συμπλοκαὶ μετὰ συμμοριτῶν, κατὰ τὰς ὁποίας ἐπετεύχθη ὁ ἀποδεκατισμὸς τούτων, ἐξοντωθέντων ἐν συνόλῳ δέκα πέντε συμμοριτῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιελαμβάνοντο οἱ ἀρχισυμμορῖται Κων. Κοντόπουλος ἢ καπετὰν Πᾶνος καὶ Νικ. Ξηρογιάννης ἢ καπετὰν Βαρδουλιᾶς. Ἀπὸ πλευρᾶς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθησαν 3 χωροφύλακες οἱ Ν. Δασκαλάκης, Ἐμμ. Βιττωράκης καὶ ὁ Γ. Χαριτάκης, ἐτραυματίσθησαν δὲ δύο ἐλαφρῶς. Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν εἰς Παλαιὰ Ρούματα καὶ Σαμαριὰν ἐπιτυχῶν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐπέδρασε δυσμενέστατα ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἔκτοτε καὶ καθημερινῶς ἤρχισαν αὐθορμήτως παρουσιαζόμενοι καὶ παραδιδόμενοι εἰς τὰς κατὰ τόπους Ἀρχὰς Χωροφυλακῆς, παρὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν των ἀσκουμένην εἰς τούτους ἀντίθετον πίεσιν.

Τὴν 19.6.48, ἄνδρες τοῦ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς Κυδωνίας, εἰς ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ Πρασὲ - Κυδωνίας, εὗρον κρυπτομένους ἐντὸς θάμνων δύο ἐνόπλους συμμορίτας, οὓς καὶ συνέλαβον.

Τὴν 18.6.48 ἐξ ἄλλου, ἕτερον ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς, συνεργαζόμενον μετὰ τμήματος Στρατοῦ, συνεπλάκη εἰς θέσιν «Μάνδρα» Βουρακήδων - Κυδωνίας μετὰ 5μελοῦς συμμορίας ἀναρχικῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν καὶ τὴν σύλληψιν ἑνὸς ἐκ τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 27.6.48 ἄνδρες τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς Φλωρίων - Σελίνου, ἐξερευνῶντες τὴν δασώδη περιοχὴν παρὰ τὸ χωρίον Μυλωνὲς - Σελίνου, συνεπλάκησαν μεθ' ὁμάδος 3 συμμοριτῶν, ἐπιτυχόντες τὴν ἐξόντωσιν τούτων.

Τὴν 27.7.48 ἄνδρες τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς Μεσκλῶν - Κυδωνίας συνεπλάκησαν ἐν τῇ θέσει Ἀμπελίτσα μεθ' ὁμάδος τριῶν συμμοριτῶν, ἐπιτυχόντες τὴν ἐξόντωσιν τῶν δύο ἐκ τούτων, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος Ἀναγνωστάκης, τοῦ τρίτου διαφυγόντος.

Τὴν 2.8.48 ἄνδρες τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Φλωρίων - Σελίνου, ἐξερευνῶντες τὴν παρὰ τὸ χωρίον Σάσαλος δασώδη περιοχήν, συνεπλάκησαν μετὰ τῆς συμμορίας Κοδέλλα, ἐπιτυχόντες τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 8.8.48 ἄνδρες τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Δελιανῶν - Κισσάμου συνεπλάκησαν εἰς ὀρεινὴν περιοχὴν Δελιανῶν μετὰ τοῦ συμμορίτου Πλατανιάκη Γεωργίου, ἐπιτυχόντες τὴν ἐξόντωσιν τούτου.

Τὴν 15.10.48 οἱ ἄνδρες τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Ζούρβας - Κυδωνίας, ἐξερευνῶντες τὴν ὀρεινὴν θέσιν «Καψομούρι» Λευκῶν Ὀρέων, συνεπλάκησαν μετὰ πολυμελοῦς συμμοριακοῦ συγκροτήματος, ἐπιτυχόντες τὸν ἄνευ ἰδίων ἀπωλειῶν διασκορπισμὸν τῆς συμμορίας, ἐξ ἧς ἀσφαλῶς ἐφονεύθη ἢ ἐτραυματίσθη βαρύτατα εἷς, παραληφθεὶς ὑπὸ τῶν λοιπῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 25.10.48 ἄνδρες τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Φλωρίων, ἐξερευνῶντες τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν «Μαλοτήρα» Λευκῶν Ὀρέων, συνεπλάκησαν μεθ'

Τμῆμα Χωροφυλακῆς παρελαῦνον εἰς τὴν πόλιν τῶν Χανίων.

ὁμάδος συμμοριτῶν, ἐπιτευχθείσης τῆς ἐξοντώσεως τοῦ ἀρχηγοῦ των Γ. Τσιτηλοῦ καὶ τοῦ συμμορίτου Δ. Μακρυδάκη, τῶν λοιπῶν δύο διαφυγόντων.

Τὴν 6.11.48 μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς Λευκῶν Ὀρέων, συνεπλάκη εἰς ὀρεινὴν θέσιν «Βοθόνας» μετὰ 3μελοῦς ὁμάδος συμμοριτῶν, κατὰ τὴν συμπλοκὴν δὲ ταύτην φέρεται τραυματισθεὶς εἷς συμμορίτης.

Τὴν 7.11.48 συμμορῖται ἐνεδρεύοντες εἰς δασώδη περιοχὴν «Τροῦλλος» Κυδωνίας ἐφόνευσαν τὸν ἐκεῖθεν διερχόμενον χωροφύλακα τῆς δυνάμεως τοῦ μεταβατικοῦ ἀποσπάσματος Λευκῶν Ὀρέων Ἀντ. Φραγκιαδάκην.

Τὴν 15.12.48 δύναμις Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν διοικητὴν τῆς διοικήσεως ἀντισυνταγματάρχην Ἐμμ. Βουτυράκην, ἐξερευνῶσα τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Σφακίων, συνεπλάκη μετ' ὀλιγομελοῦς ὁμάδος συμμοριτῶν, ἐπιτυχοῦσα τὴν ἐξόντωσιν τοῦ συμμορίτου Στ. Χατζηγρηγόρη, δικηγόρου, ἐκ Χανίων καὶ προέδρου τοῦ ἀνταρτοδικείου Κρήτης.

Τὴν 17.2.49 διμοιρία ΛΟΚ Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Ἐμμ. Βουτυρᾶν ἐνεργοῦσα ἐξερεύνησιν εἰς τὸ Φαράγγι τῆς Σαμαριᾶς καὶ τῆς πέριξ περιοχῆς, ἐπυροβολήθη ὑπὸ συμμορίτου ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς χωροφύλακος.

Τὸ μεσονύκτιον τῆς 1ης πρὸς 2αν Μαρτίου 1949, ὁμὰς συμμοριτῶν, πλησιάσασα ἀθέατος τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀρμένων, ἐναρκοθέτησε τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τοῦ οἰκήματος, μὲ ἀποτέλεσμα ἐκ τῆς ἐκρήξεως νὰ κρημνισθῇ τὸ ἥμισυ τοῦ οἰκήματος ἄνευ οὐδενὸς θύματος.

Τὴν 18.4.49 τὸ ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς Πατσιανοῦ-Σφακίων, συνεπλάκη εἰς θέσιν «Πλακουλὸς Λάκκος» μετὰ 8μελοῦς συμμορίας, ἐπιτευχθείσης τῆς ἄνευ ἰδίων ἀπωλειῶν ἐξοντώσεως, τὴν ἰδίαν ἡμέραν, τῶν 6 ἐκ τῶν συμμοριτῶν, τῶν 2 ἑτέρων ἐξοντωθέντων ἀργότερον ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἀποσπάσματος, εἰς τὴν αὐτὴν περιοχήν.

Τὴν 18.5.49 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ δύο συμμοριτῶν ἐπιτευχθείσης τῆς ἐξοντώσεως ἀμφοτέρων.

Τὴν 15.7.49 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς εὑρισκόμενον εἰς Κόκκινον Χωρίον-Ἀποκορώνου καὶ πληροφορηθὲν ὅτι πρὸ ὀλίγης ὥρας δύο συμμορῖται ἐφόνευσαν ἐκεῖ πλησίον ἐθνικόφρονα πολίτην, ἐτέθη εἰς καταδίωξιν τούτων καὶ ἐπέτυχε νὰ λάβῃ μετ' αὐτῶν ἐπαφήν, κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν δὲ συμπλοκὴν ὁ εἷς ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐξοντώθη, ὁ δὲ ἕτερος διέφυγε διὰ θαλάσσης.

Τὴν 4.8.49 δύναμις συμμοριτῶν ἤρχισε βάλλουσα παρενοχλητικῶς καὶ ἐξ ἀποστάσεως ἐναντίον τοῦ οἰκήματος τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φρέ, ἐνῷ συγχρόνως ἑτέρα δύναμις συμμοριτῶν, γνωρίζουσα ὅτι θὰ μετέβαινον ἐκ Βάμου ἐνισχύσεις Χωροφυλακῆς εἰς Φρέ, ἐνήδρευσεν εἰς τὸ ἐνδιάμεσον χωρίον Κάινα καὶ ὅταν, πράγματι, δύναμις 20 χωροφυλάκων μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀποκορώνου ὑπομοίραρχον Ἐμμ. Μπασιαδάκην διήρχετο ἐκεῖθεν ἐπ' αὐτοκινήτου, ἐβλήθη καταιγιστικῶς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθῇ ὁ χωροφύλαξ Γ. Στακάκης καὶ νὰ τραυματισθοῦν ὁ ἀνωτέρω ὑπομοίραρχος καὶ ὁ ἀνθυπασπιστὴς Π. Ζησιμόπουλος. Οἱ συμμορῖται μετὰ ταῦτα τραπέντες εἰς φυγὴν ἐξηφανίσθησαν.

Τὴν 13.8.49 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Μιχ. Μπουρδάκην συνεπλάκη εἰς ὀρεινὴν θέσιν «Ἀνάδε» Θερίσου μὲ 3μελῆ ὁμάδα συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 14.10.49 καὶ κατὰ τὰς πρώτας βραδυνὰς ὥρας, ὁ τότε διοικητὴς τῆς Διοικήσεως Χανίων ἀντισυνταγματάρχης Ἐμμ. Βουτυράκης, ἐπιστρέφων ἐκ Ρεθύμνου ὁμοῦ μετὰ τῆς συζύγου του, τῆς θυγατρός του καὶ τοῦ ὑπενωμοτάρχου Ἰω. Παπαδάκη ἐπιβαίνοντες τζίπ, ἐδέχθησαν πλησίον τῶν Βρυσῶν ἐπίθεσιν συμμοριτῶν δι' αὐτομάτων ὅπλων, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθοῦν ἡ σύζυγος τούτου καὶ ὁ ὑπενωμοτάρχης καὶ νὰ τραυματισθῇ ὁ ἴδιος ἐλαφρῶς.

Τὴν 24.11.49, οἱ χωροφύλακες τοῦ ἐν Χανίοις Α' Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Λ. Τουλουπάκης καὶ Μιχ. Ἀγγελούδης, διατεταγμένοι εἰς περιπολίαν, ἐδέχθησαν παρὰ τὴν γέφυραν Κλαδισσοῦ, δολοφονικὴν ἀπόπειραν ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τραυματισθοῦν ἀμφότεροι θανασίμως.

Τὴν 4.12.49 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Ἐμμ. Δασκαλάκην, συνεπλάκη ἔξωθι τοῦ χωρίου Ρογδιὰ-Κισσάμου μετὰ 2μελοῦς ὁμάδος συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἑνὸς ἐκ τούτων, ὅστις ἦτο ὁ ἀρχισυμμορίτης Κοδέλλας Γ. ἢ καπετὰν Γιώργης.

Τὴν 5.12.49 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Π. Πωλιουδοβαρδάν, συνεπλάκη εἰς θέσιν «Χωσὲς» Λευκῶν Ὀρέων μετὰ 3μελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἄνευ ἰδίων ἀπωλειῶν ἐξόντωσιν δύο συμμοριτῶν, τοῦ τρίτου διαφυγόντος.

Τὴν 10.12.49 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Μιχ. Μπουρδάκην συνεπλάκη ἔξωθι τοῦ χωρίου Μεσκλὰ-Κυδωνίας μετὰ 3μελοῦς ὁμάδος συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τῆς συμμοριτίσσης Μαρίας Μποράκη, τῶν δύο ἄλλων διαφυγόντων.

Τὴν 13.1.1950 κατόπιν πληροφοριῶν, ὅτι τριμελὴς κομμουνιστοσυμμορία ᾐχμαλώτισεν εἰς θέσιν «Βραχιόλι» Κεραμειῶν-Κυδωνίας 18ετῆ ποιμένα, ἐκινήθη πρὸς καταδίωξιν τούτων δύναμις Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ, ἥτις ἐπιτυχοῦσα νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν συνεπλάκη μετὰ τούτων, κατόπιν δὲ πεισματώδους πολυώρου συμπλοκῆς ἐπετεύχθη ἄνευ ἀπωλειῶν ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ ἀπαχθέντος καὶ ἡ ἐξόντωσις τοῦ ἀρχισυμμορίτου Μπολουδάκη καὶ ἑνὸς ἄλλου συμμορίτου.

Τέλος, τὴν 15.1.1950 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Λ. Παπαδάκην συνεπλάκη

εἰς θέσιν «Βατὲ» περιοχῆς Μουρνιῶν μετὰ τοῦ συμμορίτου Ἰ. Παντελιάδη, τοῦ ὁποίου καὶ ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν.

Ἔκτοτε καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους 1950 εἰς τὴν περιοχὴν Διοικήσεως Χανίων, λόγῳ τῆς ἀπηνοῦς καὶ συνεχοῦς διώξεως τῶν ὀλίγων καὶ ἀνοργανώτων συμμοριτῶν οἵτινες ἐναπέμειναν, πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἔσπευσαν νὰ παρουσιασθοῦν αὐθορμήτως, ἵνα ἐπωφεληθοῦν τῶν εὐεργετημάτων, ἅτινα εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τοῖς παρείχοντο, παρέμεινον δὲ ἐλάχιστοι, οἵτινες ἠσχολοῦντο μὲ τὴν ἀσφαλῆ ἀπόκρυψίν των εἰς ἀπίθανα σπήλαια καὶ ἄλλας κρύπτας.

Ὁ συμμοριτισμός, λόγῳ καὶ τῆς πλήρους ἐξουθενώσεώς του ἐν τῇ Ἠπειρωτικῇ Ἑλλάδι, οὐσιαστικῶς ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης ἐτερματίσθη καὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ Χανίων διὰ τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἐπιβολῆς τῶν νομίμων Ἀρχῶν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτισμοῦ καὶ ἐξ ἀφορμῆς τῆς δολοφονικῆς δράσεως τῶν συμμοριτῶν ἐναντίον καὶ κυρίως τῶν ἀνδρῶν τῶν κατὰ τόπους Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς, ὡρισμένοι ἄνδρες ἢ απομεμονωμένοι Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς συνεπτύχθησαν, ἤρχισαν δὲ ἐπανδρούμενοι βαθμηδὸν ἀπὸ τοῦ 1948 καὶ ἐντεῦθεν, μὲ τὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ.

4. Ο ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΑΙ ΛΑΣΙΘΙΟΥ - ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ - ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1946 ἡ κατάστασις ἀπὸ ἀπόψεως δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Νομοῦ Ἡρακλείου, ἔβαινεν αἰσθητῶς βελτιουμένη, ἐπιβαλλομένου τοῦ κράτους τοῦ νόμου, χάρις εἰς τὴν ἐπιδειχθεῖσαν παρὰ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς ἐπίμονον προσπάθειαν.

Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1947 ὅτε ἡ κομμουνιστικὴ ἀνταρσία εἰς τὴν Ἠπειρωτικὴν Ἑλλάδα εἶχε λάβει σοβαρὰς διαστάσεις, ἤρχισαν νὰ δημιουργοῦνται ὑπὸ τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος αἱ προϋποθέσεις τῆς ἀνταρσίας καὶ ἐν Ἡρακλείῳ. Οὕτω, κατὰ μῆνα Φεβρουάριον 1947 τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα προσεπάθησε διὰ τῆς τότε ἐκδηλωθείσης παναγροτικῆς ἀπεργίας καὶ τῆς ἐν συνεχείᾳ πανεργατικῆς τοιαύτης, νὰ δώσῃ τὸ σύνθημα τῆς ἐξεγέρσεως, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐκινητοποίησε τοὺς ἀγρότας, τοὺς ὁποίους ἀπεσκόπει νὰ χρησιμοποιήσῃ, ἵνα διὰ τῆς καθόδου των εἰς τὴν πόλιν καταλύσουν τὰς ἀρχὰς καὶ ἐπιβληθοῦν. Ἡ σθεναρὰ ὅμως στάσις τῶν ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς, τὰ ὁποῖα διὰ νὰ ἀποτρέψουν τούτους πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ των ἔκαμαν χρῆσιν τῶν ὅπλων των, ἔσωσε καὶ πάλιν τὴν κατάστασιν, πλὴν προσωρινῶς.

Ὁ ἐπανελθὼν λάθρα κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας 1947 εἰς Κρήτην καπετάνιος τοῦ ΕΛΑΣ Ἰωάννης Ποδιᾶς, κατώρθωσεν, ἔχων ὡς ὑπαρχηγὸν τὸν ἐπικίνδυνον κομμουνιστὴν Δημήτριον Παπᾶν, νὰ σχηματίσῃ τὴν πρώτην κομμουνιστικὴν ἀνταρτικὴν ὁμάδα εἰς τὸν Νομὸν Λασιθίου. Τὴν ὁμάδα ταύτην ἐσχημάτισε μὲ 54 κομμουνιστὰς στρατιώτας τοὺς ὁποίους παρέσυρε ἐκ τοῦ εἰς Ἅγιον Νικόλαον ἑδρεύοντος τότε Τάγματος Σκαπανέων καὶ τινων ἄλλων κομμουνιστῶν ἐκ Λασιθίου καὶ Ἡρακλείου.

Ἡ συμμορία αὕτη μετὰ τὴν ἐπὶ τινας ἡμέρας δρᾶσιν της εἰς τὸν Νομὸν Λασιθίου, εἰσῆλθε κατὰ τὰ τέλη Ἀπριλίου 1947 εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Ἡρακλείου διὰ τῶν πρὸς τὴν ἐπαρχίαν Βιάννου κλιτύων τῆς Δίκτης.

Διὰ τὴν δημιουργίαν ἐντυπώσεων καὶ πρὸς τρομοκράτησιν τοῦ πληθυσμοῦ, μία ὁμὰς τῆς συμμορίας ἐκ δέκα ἑπτὰ ἀτόμων ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ὑπαρχηγοῦ Παπᾶ, κατώρθωσε νὰ εἰσχωρήσῃ τὴν νύκτα τῆς 1-2 Μαΐου 1947 ἐν τῇ κωμοπόλει Μοιρῶν-Καινουργίου καὶ νὰ ἐνεργήσῃ ἐπίθεσιν διὰ χειροβομβίδων, αὐτομάτων καὶ τυφεκίων κατὰ τοῦ οἰκήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καινουργίου. Ἐκ τῆς ἐπιθέσεως ταύτης ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Μιχ. Κοκολάκης καὶ ἐτραυματίσθη ὁ ὑπενωμοτάρχης Βασ. Κουταλᾶς. Οἱ συμμορῖται μὴ δυνηθέντες νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ κατάστημα τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ νὰ πυρπολήσουν τοῦτο, λόγῳ τῆς ἐπιδειχθείσης ἀντιστάσεως ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ταύτης, ἠναγκάσθησαν νὰ ἀποχωρήσουν τῆς κωμοπόλεως.

Τμῆμα τῆς ἰδίας συμμορίας Ποδιᾶ, ἀποτελούμενον ἐξ 20 συμμοριτῶν, ἐνεδρεῦον εἰς τὸ ἀνατολικὸν ἄκρον τοῦ χωρίου Κασάνος-Πεδιάδος, συνεπλάκη τὴν 23 Μαΐου 1947 μετὰ δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἐμπάρου, τελούσης ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Πρατικάκην Ἰω. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Γ. Δασκαλάκης, Σπ. Καλλίνικος, Μάρ. Κουμαντάκης καὶ ὁ ἀγροφύλαξ Ἀφρατίου-Πεδιάδος Δ. Κουναλάκης. Ὁ ὑπενωμοτάρχης Πρατικάκης ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς.

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν συμμοριακὴν δρᾶσιν ἐν τῇ ὑπαίθρῳ τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα καθ' ἑκάστην σχεδὸν ἐδημιούργει ζητήματα εἰς βάρος τῆς ἡσυχίας τῆς πόλεως Ἡρακλείου, διὰ τῆς μεθόδου τῆς μαζικῆς κινητοποιήσεως τῶν ὀπαδῶν του καὶ τῆς παρουσιάσεώς των εἰς τὰς διαφόρους Ἀρχὰς διὰ δῆθεν διατύπωσιν παραπόνων, ὡς πρὸς τὴν μὴ ἱκανοποίησιν διαφόρων αἰτημάτων των.

Ἡ κατάστασις αὕτη ἔφθασεν εἰς τὸ ἀπροχώρητον τὴν 13 Ἰουνίου 1947, ὅτε ἐκινητοποιήθησαν κομ-

Χωροφύλαξ μαχόμενος ἐναντίον συμμοριτῶν εἰς ἀγῶνα ἐκ τοῦ συστάδην.

μουνισταὶ ἐξ ὅλων τῶν σημείων τῆς πόλεως, μὲ κατεύθυνσιν πρὸς τὴν Νομαρχίαν Ἡρακλείου, ἔνθα καὶ συνεκεντρώθησαν ἀξιοῦντες ὅπως παρουσιασθοῦν εἰς τὸν νομάρχην. Ἡ παρισταμένη δύναμις Χωροφυλακῆς, ἀφοῦ ἐπεχείρησεν ἐπὶ ματαίῳ νὰ τοὺς διαλύσῃ εἰρηνικῶς, ἠναγκάσθη τελικῶς νὰ μεταχειρισθῇ βίαν πρὸς διάλυσίν των, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐπέτυχεν ἀποκαταστήσασα πλήρως τὴν πρὸς στιγμὴν διασαλευθεῖσαν τάξιν. Κατὰ τὴν βιαίαν διάλυσιν τῶν κομμουνιστῶν ἐτραυματίσθησαν τινὲς τούτων. Ἔκτοτε οἱ κομμουνισταὶ δὲν ἀπετόλμησαν νὰ ἐμφανισθοῦν κατὰ μάζας, καταπτοηθέντες ἐκ τῆς σθεναρᾶς στάσεως τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὰ γεγονότα ταῦτα συνέβαλον ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὸ νὰ γιγαντωθῇ τὸ κατὰ τῶν συμμοριτῶν μῖσος τῶν ἀνδρῶν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἡρακλείου, οἱ ὁποῖοι μετὰ μανίας, αὐταπαρνήσεως καὶ ἡρωισμοῦ ἤρχισαν τὴν καταδίωξίν των, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸ τοῦ κινδύνου τῆς δημιουργίας μεγαλυτέρων γεγονότων νὰ κεντρισθῇ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀρχηγῶν καὶ ἀνδρῶν τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως, οἵτινες καὶ ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ ἐνισχύσουν τὴν Χωροφυλακὴν εἰς τὸ ἔργον της. Ἡ παρασχεθεῖσα στρατιωτικὴ ἐνίσχυσις ὑπῆρξεν ἀσήμαντος, ὡς μὴ ὑπαρχούσης μεγάλης στρατιωτικῆς δυνάμεως ἐν Ἡρακλείῳ, τῶν στρατευομένων τοποθετουμένων εἰς μονάδας τῆς Ἠπειρωτικῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Χωροφυλακὴ μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως ἤρχισεν ἐν στενῇ συνεργασίᾳ τὴν ἀντεπίθεσιν καὶ τὴν καταδίωξιν τῆς συμμορίας Ποδιᾶ. Ἡ συνεργασία αὕτη ἔφερε ραγδαῖα ἀποτελέσματα διὰ τὴν ἐξόντωσίν της.

Ὁ ἀρχισυμμορίτης Ποδιὰς ἀντιλαμβανόμενος τὸ δυσχερὲς τῆς θέσεώς του εἰς τὰς γειτονικὰς πρὸς τὴν Βιάννον καὶ Ἔμπαρον ὀρεινὰς περιοχάς, ἔνθα εἶχεν ἐντοπισθῇ ὑπὸ τῶν δυνάμεων τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως, ἀποφασίζει νὰ τραπῇ πρὸς τὸν ὀρεινὸν ὄγκον τῆς Ἴδης (Ψειλορίτης), ἔνθα ἤλπιζεν ὅτι θὰ ἦτο δυσκολωτέρα ἡ καταδίωξίς του καὶ εὐκολωτέρα δι' αὐτὸν ἡ ἐξόρμησις διὰ τὴν διάπραξιν ἐγκληματικῶν πράξεων.

Ἀναχωρῶν ἐκ τῶν ὀρεινῶν περιοχῶν Ἐμπάρου, ἐγκαταλείπει ἀνταρτικὴν ὁμάδα ὑπὸ τὸν ὑπαρχηγόν του Πλαγιωτάκην, ἀποτελουμένην ἐκ 17 ἀνταρτῶν, μὲ τὸν ἀπώτερον σκοπὸν νὰ ἀπασχολῇ ἐκεῖ δυνάμεις Χωροφυλακῆς καὶ οὕτω καταστῇ εὐκολωτέρα ἡ διαφυγὴ τοῦ κυριωτέρου ὄγκου τῆς συμμορίας πρὸς τὴν Ἴδην. Ἡ ὁμὰς αὕτη τὴν 27 Ἰουνίου 1947 περικυκλωθεῖσα συνεπλάκη μετ' ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς, συνεργαζομένου μετὰ ἐθνικῶν ὁμάδων εἰς θέσιν «Μαγειρεύτρα» Ἐμπάρου. Μετὰ σύντομον καὶ θυελλώδη μάχην ἐξωντώθησαν καὶ οἱ δέκα ἑπτὰ συμμορῖται. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ἐθνικῆς ἀντιστάσεως οὐδεὶς ἔπαθέ τι.

Αἱ δυνάμεις Χωροφυλακῆς κινούμεναι συνεχῶς πληροφοροῦνται τὴν προσπάθειαν τῆς συμμορίας Ποδιᾶ πρὸς μετάβασίν της εἰς Ἴδην. Εἰς τὴν ὀρεινὴν θέσιν «Μερτακονιὰ» Λαρανίου - Μονοφατσίου ἐπιτυγχάνουν τὴν 18 Ἰουνίου 1943 ἐπαφὴν μετ' αὐτῆς καὶ τὴν ἐμπλέκουν εἰς σκληρὰν μάχην. Αἱ δυνάμεις Χωροφυλακῆς τελοῦν ὑπὸ τὸν διοικητὴν Χωροφυλακῆς Ἡρακλείου ἀντισυνταγματάρχην Χαλκιαδάκην Γεώργιον. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην φονεύεται ὁ χωροφύλαξ Ἰ. Κρητικόπουλος, ἐκ δὲ τῶν συμμοριτῶν τρεῖς. Ἡ κομμουνιστοσυμμορία Ποδιᾶ τελικῶς ἐπιτυγχάνει τὴν διαφυγήν της εἰς τὸν ὀρεινὸν ὄγκον τῆς Ἴδης, διωκομένη συνεχῶς ὑπὸ τῶν δυνάμεων Χωροφυλακῆς καὶ τῶν ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων. Εἰς Ἴδην συνάπτονται τριήμεροι μάχαι, ἀπὸ 28-30 Ἰουνίου 1947, περὶ τῶν ὁποίων θὰ γίνῃ κατωτέρω λόγος εἰς τὰ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ρεθύμνης.

Εἰς τὰς μάχας ταύτας, καθ' ἃς ἐξωντώθη ὁλόκληρος ἡ συμμορία Ποδιᾶ, ἐφονεύθησαν ἐκ τῶν λαβουσῶν μέρος δυνάμεων τῆς Διοικήσεως Ἡρακλείου οἱ χωροφύλακες Σ. Κρικώνης, Π. Σφακιανάκης, Δ. Τσῖρος καὶ Κ. Ἀθανασίου καὶ ἐτραυματίσθησαν σοβαρῶς πέντε χωροφύλακες.

Μετὰ τὴν ἐξόντωσιν τῆς συμμορίας Ποδιᾶ, ἡ δημοσία τάξις καὶ ἀσφάλεια ἀποκατεστάθη πλήρως ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἡρακλείου.

Ἡ γενικὴ κατάστασις τῆς ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας εἰς τὸν Νομὸν Ρεθύμνης κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946 ἦτο ἐπίσης ἱκανοποιητική. Αἱ Ὑπηρεσίαι τῆς Χωροφυλακῆς ἐλειτούργουν κανονικῶς καὶ συνειργάζοντο εἰς τὸν τομέα τῆς δημοσίας καὶ ἐθνικῆς ἀσφαλείας μετὰ τῶν ἐθνικοφρόνων στοιχείων, ἅτινα εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τοῦ Νομοῦ ὑπερίσχυσαν τῶν κομμουνιστῶν.

Ἡ ἀρξαμένη κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1946 ἔνοπλος κομμουνιστικὴ ἀνταρσία δὲν ἐπεξετάθη εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως, διότι δὲν συνεκροτήθησαν ὠργανωμέναι συμμορίαι ἐν αὐτῇ.

Μεμονωμένα ὅμως ἄτομα, εἴτε διαμένοντα εἰς τὰ χωρία τῆς καταγωγῆς των, εἴτε διαμένοντα ἐκτὸς τοῦ Νομοῦ, ἐνετάχθησαν εἰς συμμορίας δρώσας εἰς ἑτέρας περιοχάς.

Δεδομένου ὅτι εἰς τοὺς ὁμόρους Νομοὺς Χανίων καὶ Ἡρακλείου συνεκροτήθησαν ἔνοπλοι συμμορίαι, ἐπήρχετο ἀναταραχὴ καὶ εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν τῆς περιφερείας τῆς Διοικήσεως Ρεθύμνης, καθόσον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰσήρχοντο ἐν αὐτῇ μεμονωμένοι συμμορῖται, οὓς αἱ Ὑπηρεσίαι τῆς Διοικήσεως ὤφειλον νὰ καταδιώκουν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συνεκροτήθησαν ἰσχυρὰ ἀποσπάσματα ΜΑΥ, ἅτινα συνειργάζοντο μετὰ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸν τομέα διώξεως τῶν συμμοριτῶν καὶ γενικώτερον τῆς ἐπαγρυπνήσεως ἐπὶ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τάξεως.

Ἐκ παραλλήλου, μέγα μέρος ἐθνικοφρόνων πολιτῶν ἐκυκλοφόρει ἔνοπλον. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐγκυμόνει πολλάκις κινδύνους εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφά-

λειαν, καθόσον μεταξὺ τῶν πολιτῶν τούτων εὑρίσκοντο καὶ πολλοὶ μὴ φιλήσυχοι πολῖται.

Κατὰ τὴν περίοδον τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος ἔλαβον χώραν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Ρεθύμνης, αἱ κάτωθι συμπλοκαὶ ἐθνικῶν τμημάτων μὲ τὰς συμμορίας:

Τὸ τρίτον 10ήμερον μηνὸς Ἰουνίου 1947 ὑπερπεντηκονταμελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν καπετὰν Ποδιάν, καταδιωκομένη ἐκ τοῦ Νομοῦ Ἡρακλείου ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων, κατέφυγεν εἰς τὴν ὀρεινὴν θέσιν «Κουρουπητὸ» - Ψηλορείτου, Ρεθύμνης - Κρήτης. Ἐναντίον τῆς συμμορίας ταύτης ἐκινήθησαν δυνάμεις τῶν Διοικήσεων Χωροφυλακῆς Ρεθύμνης καὶ Ἡρακλείου καὶ οἱ κάτοικοι τῶν πέριξ χωρίων.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν οἱ συμμορῖται ὑπέστησαν πανωλεθρίαν. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν 23 καὶ συνελήφθησαν ἢ παρεδόθησαν ἐννέα. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη ὁ ὑπενωμοτάρχης Ν. Παπαδάκης ἀνήκων εἰς τὴν δύναμιν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἡρακλείου καὶ ἐτραυματίσθησαν οἱ ἐνωμοτάρχης Ἀπ. Πηγουνάκης καὶ χωροφύλαξ Γρ. Κατσαντώνης.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὰ ὑπολείμματα τῆς ἀνωτέρω συμμορίας ἀποπειραθέντα νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν Νομὸν Χανίων, συνεπλάκησαν παρὰ τὴν θέσιν «Γομαρᾶ» περιφερείας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἁγίου Βασιλείου εἰς μάχην μετὰ τμήματος Χωροφυλακῆς καὶ ἐθνικοφρόνων πολιτῶν. Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθησαν 5 καὶ ᾐχμαλωτίσθησαν 15 συμμορῖται, οἵτινες ἀργότερον ἀμνηστευθέντες ἀφέθησαν ἐλεύθεροι.

Μετὰ τὴν μάχην τοῦ «Γομαρᾶ» οὐδεμία ἄλλη κίνησις παρετηρήθη εἰς τὸν Νομόν, πλὴν τῆς ἀποπείρας συμπήξεως συμμοριακῆς ὁμάδος καὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν κομμουνιστῶν ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τούτῳ ἀφιχθέντος ἐξ ἠπειρωτικῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν περιφέρειαν Ἁγίου Βασιλείου ἰατροῦ Ἐμμ. Σιγανοῦ, καταγομένου ἐκ Σκαλανίου Πεδιάδος - Ἡρακλείου, ταξιάρχου τοῦ ΕΛΑΣ, ὑπασπιστοῦ τοῦ Ζαχαριάδη· πλὴν ἡ ἀπόπειρα αὕτη ἐματαιώθη, καθόσον τὴν 18ην Ἰανουαρίου 1949 συνελήφθη ὁ ἀνωτέρω ἰατρὸς μετὰ τῶν συνεργατῶν του ὑπὸ ὀργάνων τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἁγίου Βασιλείου, εἰς τὸ χωρίον Ἀτσιπᾶδες - Ἁγίου Βασιλείου.

Τὴν 3.12.1950 τὸ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Ἀμαρίου συνεπλάκη εἰς θέσιν «Κουρουπητὸ» - Ψηλορείτου μετὰ τοῦ κρυπτομένου ἐκεῖ συμμορίτου Κ. Σμπώκου ἐξ Ἀνωγείων. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ὁ φόνος τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀποσπάσματος ὑπενωμοτάρχου Π. Κωστογιάννη.

Τὸν Νοέμβριον τοῦ ἔτους 1954 ὁ συμμορίτης Γ. Σμπῶκος συνεπλάκη εἰς Μέλαμπες Ἁγίου Βασιλείου μετὰ περιπόλου Χωροφυλακῆς καὶ ἐφόνευσε τὸν χωροφύλακα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μελάμπων, Ν. Παλιεράκην.

Ὁ συμμορίτης κατέφυγε διωκόμενος εἰς Τυμπάκιον Ἡρακλείου, ὅπου κυκλωθεὶς ὑπὸ τμήματος τῆς ἐκεῖ Χωροφυλακῆς ηὐτοκτόνησεν.

Γενικῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος ἡ δημοσία τάξις καὶ ἀσφάλεια ἐν τῷ Νομῷ Ρεθύμνης διετηρήθη εἰς λίαν εὐχάριστον σημεῖον, καθόσον δὲν συνεκροτήθησαν ἐν αὐτῇ συμμορίαι ἐκ τῶν κατοίκων του, τούτου ὀφειλομένου εἰς τὰς προσπαθείας τῆς Χωροφυλακῆς, ἥτις ἀπὸ τῆς περιόδου τῆς κατοχῆς συνεργασθεῖσα στενῶς μὲ τὴν ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Ρεθύμνης καὶ γενικώτερον μεθ' ἁπάντων τῶν ὑγιῶν καὶ δυναμικῶν παραγόντων τοῦ Νομοῦ, ἐπέτυχε νὰ κρατήσῃ τὸ μεῖζον μέρος τοῦ πληθυσμοῦ μακρὰν τῆς κομμουνιστικῆς ἐπιρροῆς.

5. Ο ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΣΑΜΟΝ - ΙΚΑΡΙΑΝ

Ἡ νῆσος Σάμος καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἡ γειτονικὴ αὐτῆς Ἰκαρία, ἦτο ἡ κατ' ἐξοχὴν νησιωτικὴ περιοχὴ τὴν ὁποίαν ἐλυμαίνετο ὁ συμμοριτισμὸς καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν περίοδον τῆς κομμουνιστικῆς ἐπιβουλῆς. Οἱ συμμορῖται δὲν ἦσαν πολυάριθμοι, μόλις ἔφθανον τὰς τρεῖς ἕως τέσσαρας ἑκατοντάδας. Ἦσαν ὅμως ἠσκημένοι καὶ λίαν ἔμπειροι εἰς στασιαστικὴν δρᾶσιν, διότι σχεδὸν πάντες προήρχοντο ἐκ τῶν στασιαστῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, οἱ ὁποῖοι ἐγνώριζον καλῶς ὄχι μόνον νὰ μάχωνται ἐκ τοῦ συστάδην, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιτίθενται αἰφνιδιαστικῶς μετὰ στρατηγικῆς μεθόδου, ἀκόμη δὲ καὶ νὰ διαφεύγουν πρὸς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς ἢ ἐν ἀνάγκη νὰ διαλύωνται κρυπτόμενοι εἰς κατοικίας κομμουνιστῶν πόλεων καὶ χωρίων καὶ νὰ ἀνασυγκροτοῦνται εἰς πρώτην εὐκαιρίαν. Ἦσαν δὲ ἐκ τῶν κατασκοπειῶν καὶ ἀντικατασκοπειῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς τελείως ἠσκημένοι εἰς ὀργάνωσιν δικτύων πληροφοριῶν, οὕτως ὥστε σχεδὸν πάντοτε ἦσαν τελείως ἐνήμεροι τῶν κινήσεων καὶ τῶν πολεμικῶν σχεδίων τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἡ κατάστασις περιεπλέκετο ἔτι περισσότερον ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Σάμος ἦτο ἡ πατρὶς καὶ ἐκλογικὴ περιφέρεια τοῦ Θεμιστοκλῆ Σοφούλη, ὁ ὁποῖος, πρὶν ἀναλάβει τὴν πρωθυπουργίαν, ἀντέδρα πεισμόνως ἐκ λόγων πολιτικῆς γραμμῆς τοῦ κόμμα-

τός του, ἀλλὰ καὶ προσωπικῆς κομματικῆς προαπασχολήσεως, πρὸς πᾶσαν λῆψιν αὐστηρῶν μέτρων καταστολῆς κομμουνιστικῶν βιαιοπραγιῶν. Πολλάκις ἐπέκρινε πράξεις τῆς ἐν Σάμῳ Χωροφυλακῆς πρὸς ἐπιβολὴν τῆς τάξεως καὶ σύλληψιν ταραξιῶν, χαρακτηρίζων αὐτὰς ὡς βιαιότητας κατὰ τῶν πολιτῶν, φθάνων δὲ καὶ μέχρις ἐπερωτήσεων εἰς τὴν Βουλήν. Τὸ πλειοψηφοῦν Λαϊκὸν Κόμμα, ἀποβλέπον εἰς συνεργασίαν μετὰ τῆς ἀντιπολιτεύσεως χάριν τῆς ἐθνικῆς ἑνότητος, ἀπέφυγε νὰ προκαλέσῃ δυσαρέσκειαν τοῦ ἀρχηγοῦ ταύτης ἐπὶ τοῦ θέματος λήψεως δραστικῶν μέτρων εἰς τὴν Σάμον.

Ὅταν ὁ Θεμ. Σοφούλης ἀνέλαβε τὴν προεδρείαν Κυβερνήσεως Ἐθνικῆς ἑνότητος, εὑρέθη εἰς δύσκολον θέσιν, διότι ὁ μὲν ἐθνικόφρων πληθυσμὸς τῆς νήσου διεμαρτύρετο διὰ τὴν ὀλιγωρίαν εἰς λῆψιν αὐστηρῶν μέτρων πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ τὴν ἀδράνειαν τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, οἱ δὲ ἀριστεροί, προσποιούμενοι τοὺς ἀφωσιωμένους ἐκλογικοὺς ὀπαδούς, ἐθορύβουν, ἀπαιτοῦντες ἀποχὴν τῆς Χωροφυλακῆς ἀπὸ παντὸς μέτρου «βίας». Τελικῶς ὁ Σοφούλης ἐδέχθη τὴν ἔναρξιν δράσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς, ὡς καὶ τὴν σύστασιν τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς πρὸς δίωξιν τοῦ συμμοριτισμοῦ. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἡ δρᾶσις τῆς Χωροφυλακῆς παρεκωλύετο, ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἐντολῇ τοῦ πρωθυπουργοῦ δὲν ἐλαμβάνοντο αὐστηρὰ μέτρα κατὰ τῶν πληροφοριοδοτῶν καὶ τῶν ὑποθαλπόντων, οἱ ὁποῖοι προσεποιοῦντο τοὺς φιλησύχους πολίτας καὶ ὀπαδοὺς τοῦ Σοφουλικοῦ Κόμματος.

Ἡ δυσφορία τῆς Χωροφυλακῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐθνικόφρονος κοινωνίας τῆς Σάμου, εἶχε φθάσει εἰς τὸ ἔπακρον, ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς Σάμου, πιθανῶς ὑποκύπτων εἰς κομματικὰς πιέσεις, ἀνέβαλλε τὴν ἔναρξιν συστηματικῶν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων, μὲ τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ἐστερεῖτο ἀεροπορίας καὶ πυροβολικοῦ. Τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς παρετήρει, ὅτι οὔτε ἀεροπορία, οὔτε πυροβολικὸν ἐχρειάζοντο διὰ τὴν καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι εἰς ἄλλας περιοχὰς εἶχον ἐξοντωθῆ διὰ συστηματικῶν μόνον ἐπιχειρήσεων, χωρὶς ἀεροπορίαν καὶ πυροβολικόν. Τὴν 16ην Μαΐου 1948 ὁ ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν Κ. Ρέντης, κατόπιν παραστάσεων τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς, ἀπηύθυνεν ἔντονον διαμαρτυρίαν πρὸς τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον, κρίνων ἀδικαιολόγητον τὴν ὑπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ Σάμου συνεχῆ ἀναβολὴν ἐνάρξεως ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων, καθ' ὃν χρόνον, ἐκτὸς τοῦ Τάγματος Ἐθνοφυλακῆς, εἶχε σταλῆ τὸ 20ὸν Τάγμα Χωροφυλακῆς «πλῆρες, ἀξιόμαχον καὶ ἐνισχυθὲν δι' ἑνὸς εἰσέτι λόχου ἐκ τῶν Νήσων Αἰγαίου καὶ ἐχορηγήθησαν πάντα τὰ μέσα διαβιβάσεων».

Ὅταν ἀνέλαβε τὴν ἀρχιστρατηγίαν ὁ Ἀλ. Παπάγος, ἀντικατασταθέντος τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ Σάμου καὶ σταλεισῶν νέων ἐνισχύσεων, διετάχθη γενικὴ ἐπίθεσις κατὰ τῶν συμμοριτῶν. Κατὰ τὸ τρίτον δεκαήμερον τοῦ Ἰουλίου 1949 ἐξαπελύθη πανταχόθεν τῆς νήσου σφοδρὰ ἐπίθεσις, διατεθεισῶν ὅλων τῶν ἐν τῇ νήσῳ πολεμικῶν δυνάμεων. Κατόπιν σειρᾶς μαχῶν καὶ συμπλοκῶν οἱ συμμορῖται ἐξωντώθησαν ἢ συνελήφθησαν καὶ ἡ νῆσος ταχέως ἀπηλλάγη τῆς συμμοριτικῆς μάστιγος. Παραθέτομεν κατωτέρω λεπτομερέστερον πάντα τὰ στοιχεῖα τῆς συμμοριακῆς δράσεως ἐν Σάμῳ καὶ τῆς ἀντιμετωπίσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ τάγματος Χωροφυλακῆς καὶ τῶν ἐκεῖ στατικῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς, βάσει συνταχθείσης βραδύτερον, ἐκ σταχυολογήσεως τῶν ἐπισήμων στοιχείων, ἐκθέσεως τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς.

Ἡ γενικὴ κατάστασις ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946 εἰς τὴν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Σάμου καὶ Ἰκαρίας εὑρίσκετο οὐχὶ εἰς εὐχάριστον σημεῖον, καὶ τοῦτο ἀφ' ἑνὸς μὲν λόγῳ ἐλλείψεως δυνάμεως Χωροφυλακῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι οἱ πλεῖστοι κάτοικοι τῶν νήσων Σάμου καὶ Ἰκαρίας κατέφυγον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς εἰς Μέσην Ἀνατολήν, ἔνθα, μυηθέντες ἐκεῖ εἰς τὸν κομμουνισμόν, ἐνεκλείσθησαν εἰς στρατόπεδα συγκεντρώσεως λόγῳ τῆς ἀναπτυχθείσης δράσεώς των, ἐπέστρεψαν δὲ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν εἰς τὰ χωρία των, ἐπιδράσαντες κατὰ πολὺ ἐπὶ τῶν συγγενῶν των, πολλοὺς τῶν ὁποίων ἐμύησαν εἰς τὸν κομμουνισμόν.

Οὕτω, τὸ πλῆθος ἀφ' ἑνὸς τῶν ἐκ Μέσης Ἀνατολῆς ἐπανελθόντων κομμουνιστῶν καὶ ἡ παντελὴς σχεδὸν ἔλλειψις κρατικῆς δυνάμεως καὶ προστασίας ἀφ' ἑτέρου, ἐδημιούργησε τὰς προϋποθέσεις ἐκείνας αἵτινες, σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου, συνεπικουρούντων καὶ ἑτέρων λόγων, καὶ δὴ ἐκ τῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946 ἐπιθέσεων ἐν τῇ Ἠπειρωτικῇ Ἑλλάδι τῶν συμμοριτῶν κατὰ μεμονωμένων κατ' ἀρχὰς ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ κατὰ Σταθμῶν καὶ Ὑποδιοικήσεων Χωροφυλακῆς ἀργότερον, ἡτοίμασαν τὸ ἔδαφος διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐν Σάμῳ τοῦ συμμοριτοπολέμου, ὅστις εἰς λίαν σύντομον χρονικὸν διάστημα ἐπεξετάθη εἰς ἅπασαν τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως οὐδὲ τῶν πόλεων ἐξαιρουμένων.

Ὁ φανατισμὸς τῶν ἐκ Μέσης Ἀνατολῆς ἐπανελθόντων κομμουνιστῶν, ἡ ὕπαρξις ἀφθόνου πολεμικοῦ ὑλικοῦ ἐν τῇ νήσῳ, τὸ κατάλληλον διὰ συμμοριτοπόλεμον ἔδαφος καὶ ἡ ὕπαρξις ἱκανωτάτου καὶ πεπειραμένου ἀρχηγοῦ, τοῦ ἀρχισυμμορίτου Ἰω. Μαλαγάρη, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀφήσῃ ἀσυγκίνητον τὴν ἡγεσίαν τοῦ ΚΚΕ, ἥτις τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐν Ἀθήναις ἡτοίμαζε εἰς ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα τὸν «τρίτον γῦρον».

Κατὰ διαταγὴν λοιπὸν τοῦ ΚΚΕ, κατὰ μῆνα Μάϊον 1946, ἐνεφανίσθησαν εἰς τὰ ὄρη τῆς νήσου τὰ πρῶτα συμμοριακὰ τμήματα. Κατ' ἀρχὴν μὲν ἀνεξάρτητα ἀλλήλων μὲ συνοχὴν ἰδεολογικὴν μεταξύ των, ἀργότερον δὲ ἡνωμένα καὶ καθοδηγούμενα ὑπὸ ἱκα-

10.4.1948. Τμῆμα τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς εἰς Μυτιληνιοὺς-Σάμου, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ Τάγματος.

νωτάτων ἀρχηγῶν, ἀνέπτυξαν σοβαρὰν καὶ ἀξιόλογον δρᾶσιν μέχρι τῆς τελικῆς συντριβῆς.

Ἡ πλήρης ὅμως διοργάνωσις τῶν συμμοριτῶν ἔλαβε χώραν κατὰ τὸ ἔτος 1947, ὅτε ἐξελθὼν εἰς τὰ ὄρη ὁ κομμουνιστὴς πρώην ταγματάρχης Πυροβολικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ Ἰω. Μαλαγάρης περισυνέλεξε τὰς διαφόρους μικροομάδας τῶν συμμοριτῶν καὶ συγκροτήσας αὐτὰς εἰς διμοιρίας καὶ λόχους, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων ἐτοποθέτησε φανατικοὺς καὶ ριψοκινδύνους κομμουνιστάς, ἀπεδύθη κατ' ἐντολὴν τοῦ ΚΚΕ εἰς τὸν κατὰ τῆς ἐθνικόφρονος Ἑλλάδος ἀγῶνα.

Ἐξ ἄλλου, ἡ ἀνάπτυξις τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν γειτονικὴν Ἰκαρίαν ὀφείλεται εἰς τρεῖς κυρίως παράγοντας: α) εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ νῆσος Ἰκαρία ἀπὸ τὸ ἔτος 1946 ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς τόπος ἐκτοπίσεως ἐπικινδύνων καὶ σημαινόντων κομμουνιστῶν, ἐν οἷς οἱ ἀδελφοὶ Παπαρρήγα καὶ ὁ Δημήτριος Παρτσαλίδης, οἵτινες καὶ ὑπεκίνησαν καὶ ὠργάνωσαν τὸν συμμοριτισμόν, β) εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι μετὰ τὴν ἐκ Μέσης Ἀνατολῆς ἐπάνοδον τῶν στρατιωτικῶν τῶν καταγομένων ἐξ Ἰκαρίας ὑπῆρχεν ἄφθονον ἔμψυχον κομμουνιστικὸν ὑλικόν, προερχόμενον ἐκ τῶν εἰς τὰ στρατόπεδα συγκεντρώσεως ἐγκλεισθέντων τῆς Μέσης Ἀνατολῆς στρατιωτικῶν, ὡς συμμετασχόντων εἰς τὰ κινήματα, καὶ γ) εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἐπὶ κατοχῆς τὸ ΕΑΜ μὲ τὸ ἐθνικοαπελευθερωτικὸν προσωπεῖον του παρέσυρε καὶ ὠργάνωσεν εἰς τοὺς κόλπους του τὸ πλεῖστον τῶν κατοίκων, οἵτινες πτωχοὶ ὄντες, ἐπίστευσαν εἰς τὰς ἀρχάς του, μὲ τὴν ἐλπίδα ἑνὸς καλλιτέρου μέλλοντος.

6. Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ 20οῦ ΤΑΓΜΑΤΟΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΣΑΜΟΝ

Διὰ τὴν σειρὰν τῆς ἀφηγήσεώς μας θὰ ἐκθέσωμεν ἐνταῦθα τὰ κυριώτερα ἐπεισόδια τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος εἰς Σάμον-Ἰκαρίαν, μολονότι πρὸς πληρεστέραν διαφώτισιν παραθέτομεν ἐν τέλει τοῦ παρόντος Μέρους, λεπτομερῆ ἔκθεσιν τοῦ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην διοικητοῦ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Σάμου.

Κατ' ἀρχάς, τὰς συμμοριακὰς ὀρδὰς ἀντιμετώπισαν αἱ στατικαὶ Ὑπηρεσίαι τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Σάμου καὶ τὰ δημιουργηθέντα ἐν τῷ μεταξὺ

ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς, ἀργότερον δὲ καὶ συγκεκριμένως ἀπὸ τῆς 19.8.47 τὸ ἀφιχθὲν ἐξ Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Θεσσαλίας 20ὸν Τάγμα Χωροφυλακῆς. Τοῦτο ἀπετελεῖτο ἐκ τριῶν Λόχων, ἤτοι τοῦ 2ου, 3ου καὶ Λόχου Διοικήσεως ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Χωροφυλακῆς Παῦλον Κυριάκην. Ἀρχὰς Σεπτεμβρίου ἰδίου ἔτους ἀφίκετο καὶ ὁ 1ος Λόχος, προερχόμενος ἐκ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Λέσβου.

Τὴν 26.10.47 προερχόμενοι ἐκ τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῆς Λαυρίου, Δαφνίου, Πατρῶν καὶ Νέου Ἡρακλείου, ἀφίκοντο ἀρκετοὶ χωροφύλακες δι' ὧν συνεκροτήθη ὁ 4ος Λόχος τοῦ Τάγματος καὶ συνεπληρώθησαν οἱ λοιποί, οἵτινες μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ἐκείνης ἠρίθμουν δύναμιν ἐλαχίστων ἀνδρῶν.

Τὴν 29.10.47 συνεκροτήθη ὁ 5ος Λόχος τοῦ Τάγματος ἐξ ὁπλιτῶν ἀπεσπασμένων ἐκ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἰκαρίας καὶ οὕτω, διὰ τῆς ἀφίξεως τοῦ Τάγματος καὶ τῆς ἀργότερον ἐνισχύσεώς του, εἰς Σάμον εὑρίσκετο ἤδη μία ἀξιόμαχος μονάς, ἥτις διεδραμάτισε πρωτεύοντα ρόλον εἰς τὰς κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπιχειρήσεις καὶ τελικῶς συνέτριψε τὸν συμμοριτισμὸν Σάμου, ἀφοῦ ἐπὶ δύο συνεχῆ ἔτη ἔδωκε δεκάδας σκληρῶν καὶ πολυνέκρων μαχῶν μὲ τοὺς κομμουνιστὰς μὲ σύνολον ἀπωλειῶν τῆς Χωροφυλακῆς περὶ τοὺς 100 νεκροὺς καὶ τραυματίας. Αἱ λαβοῦσαι χώραν εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Σάμου καὶ Ἰκαρίας συμπλοκαί, κατὰ χρονολογικὴν σειράν, εἶναι αἱ κάτωθι:

Τὴν 25.6.47 πολυάριθμος συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Παγώνδου - Σάμου, ὃν καὶ κατέλαβε, διαρπάσασα τὰ ὅπλα τῶν ἀνδρῶν, ἅπαν τὸ πολεμικὸν ὑλικὸν τοῦ Σταθμοῦ καθὼς καὶ τὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ εἴδη τῶν ἀνδρῶν. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Νικ. Ζῶτος καὶ εἷς ὁπλίτης ΜΕΑ. Ὁ διοικητὴς τοῦ Σταθμοῦ ἀνθυπασπιστὴς Ἰω. Καλβίνος καὶ ὁ χωροφύλαξ Μπαλωμένος Ἐμμ. συνελήφθησαν καὶ ἀπήχθησαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ἀφέθησαν δὲ ἐλεύθεροι βραδύτερον. Ἡ ὑπόλοιπος δύναμις τοῦ Σταθμοῦ διέφυγε τὴν σύλληψιν.

Τὴν 10.8.47 συμμορῖται ἐνεδρεύοντες πλησίον τοῦ χωρίου Λέκκα - Σάμου ἐφόνευσαν τὸν ἐνωμοτάρχην Ἰω. Πελεκᾶνον καὶ τὸν χωροφύλακα Π. Σπηλιωτόπουλον.

Τὸν Αὔγουστον 1947 ἔλαβε χώραν συμπλοκὴ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Τσακαλάκι» περιφερείας τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἄνω Βαθέος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφονεύθησαν 2 συμμορῖται.

Τὴν 3.10.47 συμμορῖται ἐνεδρεύοντες ἐπὶ τῆς ὁδοῦ μεταξὺ Μυτιληνιῶν καὶ Λιμένος Βαθέος ἐφόνευσαν τὸν χωροφύλακα Δρ. Μπουλουκάκην, συνοδεύοντα κρατούμενον κακοποιόν.

Σάμος, 9.6.1948. Τμῆμα τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς κατὰ τὰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις ἐν Σάμῳ ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ ὑψώματος μεταξὺ τῶν χωρίων Μανωλάδων καὶ Σταυρινίδων.

Ἄνδρες τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς εἰς τὸ χωρίον Βουρλιῶτες - Σάμου, κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν τὸ ἔτος 1948.

Τὴν 13.10.47 εἰς θέσιν Σοφιανόν, περιφερείας Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Παλαιοκάστρου, ἔλαβε χώραν συμπλοκὴ μεταξὺ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ συμμοριτῶν ἄνευ ἀποτελεσμάτων.

Τὴν 1.11.47 δύναμις 200 καὶ πλέον συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βουρλιωτῶν Σάμου καὶ τῆς ἐκεῖσε ἑδρευούσης μιᾶς διμοιρίας τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τῶν χωροφυλάκων Χ. Γούργουρα, Χ. Δελοπούλου καὶ Π. Παπαδάκη, τὸν τραυματισμὸν 19 χωροφυλάκων καὶ τὸν φόνον 3. ὁπλιτῶν ΜΑΥ καὶ τὸν τραυματισμὸν 2.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἀνεξακρίβωτος ἀριθμὸς συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κοκκαρίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 5 ἐθνικοφρόνων πολιτῶν. Ἀπώλειαι συμμοριτῶν εἷς νεκρὸς καὶ ἀνεξακρίβωτος ἀριθμὸς τραυματιῶν.

Τὴν 20.12.47 ἐξεδηλώθη ἡ πρώτη ἐπίθεσις τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς κατὰ τῶν εἰς ὄρος Ἄμπελος - Σάμου εὑρισκομένων συμμοριτῶν. Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξε τραχὺς καὶ δύσκολος, διότι οἱ συμμορῖται εἶχον τὴν ἀριθμητικὴν ὑπεροχὴν καὶ δεσποζούσας θέσεις. Ὁ ἀριθμὸς τῶν συμμοριτῶν ἦτο ἀκαθόριστος. Ἡ φήμη τοὺς ἔφερε μεταξὺ 700 ἕως 800. Οἱ συμμορῖται ἤλεγχον ὁλόκληρον σχεδὸν τὴν περιφέρειαν καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς νήσου διῆγεν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φόβου καὶ ἀνησυχίας. Εἶχον ἀκμαῖον ἠθικὸν καὶ ἦσαν καλοὶ μαχηταί, διότι σημαντικὸς ἀριθμὸς τούτων ἦσαν στρατιῶται τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Ὅλαι ὅμως αἱ δυσκολίαι ἐκάμφθησαν διὰ τῆς ὁρμῆς καὶ τοῦ ἡρωισμοῦ τῶν ἀνδρῶν τοῦ τάγματος, ἀλλὰ λόγῳ τοῦ χειμῶνος ἠναγκάσθη τὸ Τάγμα τὴν δευτέραν ἡμέραν νὰ διακόψῃ τὸν ἀγῶνα.

Τὴν 22.12.47 ἐπανελήφθη ὁ ἀγών. Οἱ συμμορῖται ἀνθίστανται μετὰ πείσματος, ἀλλὰ καὶ τὰ τμήματα τῆς Χωροφυλακῆς δὲν κάμπτονται μέχρι τῆς 29.12.47, ὅτε οἱ συμμορῖται διεσκορπίσθησαν καὶ πᾶσα μετ' αὐτῶν ἐπαφὴ ἀπωλέσθη. Τὴν διακεκριμένην ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος θέσιν κατέλαβεν ὁ 5ος Λόχος τοῦ 20οῦ Τάγματος ὑπὸ τὸν τότε μοίραρχον Σπ. Χλειουνάκην,

Ἄνδρες τοῦ 1ου Λόχου τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς εἰς περιοχὴν Καστανέας-Σάμου, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐπιχειρήσεων ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν τὸ ἔτος 1948.

διότι οὗτος ἐπροξένησε τὰς περισσοτέρας φθορὰς εἰς τοὺς συμμορίτας καὶ ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν μάχην τῆς 22.12.47, καθ' ἣν ἐδέχθη τὴν ἐπίθεσιν 150 συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Μπασακιὰ» τοῦ ὄρους Ἄμπελος. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης 18 νεκροὺς ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς ἀπωλείας.

Τὴν νύκτα τῆς 25 πρὸς 26.12.47 ἀνεξακρίβωτος ἀριθμὸς συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μαραθοκάμπου καὶ τῶν εἰς τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ στρατωνιζομένων ἀνδρῶν ΜΕΑ. Ἐκ τῆς ἐπιθέσεως ταύτης ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Ἐμμ. Κόχειλας καὶ 2 ὁπλῖται ΜΕΑ. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθη εἷς καὶ ἐτραυματίσθησαν ἀρκετοί.

Τὴν 14.1.48 οἱ συμμορῖται συνεκεντρώθησαν καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἄμπελος καὶ ἐγένετο νέα κατ' αὐτῶν γενικὴ ἐπίθεσις, καθ' ἣν ἐξετοπίσθησαν ἐκ τῶν ὀχυρῶν των. Τὰ τμήματα ὅμως τοῦ 20οῦ Τάγματος δὲν ἔφθασαν εἰς τὸ τέρμα τῆς ἐπιθέσεως ἐξ αἰτίας τῆς πυκνότητος τῆς ὁμίχλης, ἥτις τὰ ἠνάγκασε τὴν 15.1.48 νὰ διακόψουν τὸν ἀγῶνα.

Τὴν 21.1.48 οἱ συμμορῖται ἐλεηλάτησαν τὸ ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τοῦ Καρλοβασίου, ἀφαιρέσαντες τὸ ποσὸν τῶν 368.366.000 δραχμῶν παλαιᾶς ἐκδόσεως.

Τὴν 25.1.48 τὸ 20ὸν Τάγμα ἐπαναλαμβάνει τὴν ἐπίθεσίν του διὰ νὰ διακοπῇ τὴν ἑπομένην ἐξ αἰτίας καὶ πάλιν πυκνοτάτης ὁμίχλης. Αἱ ἐπιθέσεις αὗται τοῦ 20οῦ Τάγματος ἔφθειραν καὶ ἐκλόνισαν τοὺς συμμορίτας· ὅσοι ἐσώθησαν περίτρομοι περιεφέροντο εἰς τὰ ὄρη καὶ ὅσοι εὕρισκον τὴν εὐκαιρίαν παρεδίδοντο.

Ὁ ἀπολογισμὸς τῶν συγκρούσεων τοῦ Τάγματος ἔχει ὡς ἀκολούθως: Νεκροὶ 13, τραυματίαι 21. Τῶν συμμοριτῶν, κατ' ἀνακοίνωσιν τῶν ἰδίων τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, νεκροὶ 27, παραδοθέντες 80 καὶ ἀνεξακρίβωτος ἀριθμὸς τραυματιῶν. Ἐπίσης, οἱ συμμορῖται ἀπώλεσαν ἀρκετὸν ὁπλισμὸν εἰς βαρέα ὅπλα, κυριευθέντα ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, μεταξὺ τῶν

1.2. Ἄνδρες τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς εἰς Πλάτανον-Σάμου, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐπιχειρήσεων ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν τὸ ἔτος 1948.

ὁποίων καὶ τέσσαρας ὅλμους τῶν 3 ἰντσῶν. Οἱ συμμορῖται διὰ τὴν ἀναστήλωσιν τοῦ ἠθικοῦ των ἤρχισαν διὰ κινήσεων τὸν πόλεμον νεύρων, μεταδίδοντες εἰς τοὺς πανικοβλήτους ὁμοϊδεάτας των ὅτι καταφθάνουν ἐνισχύσεις καὶ ὅτι ὁ ἀριθμός των διαρκῶς αὐξάνει. Ἐπὶ τῆς τακτικῆς των ταύτης ἀντέδρασαν αἱ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς διὰ τῆς ἀπογραφῆς τῶν συμμοριτῶν κατὰ χωρία καταγωγῆς των, ἅτινα ἠλέγχοντο ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Διοικήσεως καὶ τοῦ 20οῦ Τάγματος.

Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν αὐτὴν εὑρέθη ὅτι εἶχον ἐναπομείνει τὴν ἐποχὴν ἐκείνην 287 συμμορῖται καὶ μετὰ δύο σχεδὸν μῆνας ἀνῆλθον εἰς 320.

Τὴν 24.2.48 ἀνεξακρίβωτος δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μυτιληνιῶν, λεηλατήσασα καταστήματα καὶ οἰκίας καὶ φονεύσασα κατὰ τὴν συμπλοκὴν 6 ὁπλίτας ΜΕΑ.

Τὴν 7.3.48 οἱ συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ ἐν Καρλοβασίῳ ἑδρεύοντος λόχου Πεζικοῦ, τὸν ὁποῖον σχεδὸν διέλυσαν, διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων φθορῶν ἠχμαλώτισαν καὶ μίαν ὁλόκληρον διμοιρίαν μετὰ τοῦ ἀξιωματικοῦ της.

Τὴν 19.3.48 συμμορῖται ἐπιτίθενται κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πυθαγορείου (Τηγανίου) καὶ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, συγχρόνως δὲ καὶ κατὰ τοῦ ἐν χωρίῳ Χώρα προσωρινοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς. Ἀπώλειαι νεκροὶ 3 ὁπλῖται ΜΕΑ, τραυματίαι εἷς χωροφύλαξ καὶ 5 ὁπλῖται ΜΕΑ.

Τὴν 2.4.48 τὸ Τάγμα μετασταθμεύει ἀπὸ Λιμένα Βαθέος εἰς Καρλόβασι, ἔνθα εἶχον λάβει χώραν τὰ σπουδαιότερα τοῦ συμμοριτισμοῦ γεγονότα, κυριώτερα τῶν ὁποίων ὑπῆρξαν ἡ ἀφαίρεσις τὴν 21.1.48 τῶν χρημάτων ἐκ τοῦ ὑποκαταστήματος Ἐθνικῆς Τραπέζης Καρλοβασίου καὶ ἡ διάλυσις τὴν 7.3.48 τοῦ σταθμεύοντος εἰς Καρλόβασι λόχου Πεζικοῦ. Ἕτερος λόγος δικαιολογήσας τὴν μετεστάθμευσιν τοῦ τάγματος ἦτο ὅτι τὸ Καρλόβασι ἦτο ἡ κυριωτέρα ἑστία τοῦ κομμουνισμοῦ τῆς Σάμου λόγῳ τῆς βιομηχανικῆς κινήσεώς του.

Τὴν 21.5.48 ἀφίκετο εἰς Σάμον εἷς λόχος Χωροφυλακῆς, προερχόμενος ἐκ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Χίου, ὅστις ἔλαβε τὸ ὄνομα Ἀνεξάρτητος Λόχος Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν τότε μοίραρχον Ἐμμ. Παντελίδην, εἰς τὴν πραγματικότητα ὅμως ἐνετάγη εἰς τὸ 20ὸν Τάγμα Χωροφυλακῆς μέχρι τῆς 5.7.48, καθ' ἣν ἐπανῆλθεν εἰς Χίον, ἔνθα καὶ διελύθη.

Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1948 εἰς θέσιν «Κάστρο Λαζάρου»

Τμῆμα τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς εἰς τὸ ὕψωμα «Ξεπαγιασμένο»-Σάμου, μετὰ τοῦ ἀνθυπομοιράρχου Σμυρνάκη Γεωργίου, ὅστις ἐφονεύθη τὴν 6.8.1948 εἰς θέσιν «Μενεγάκη».

Ἄνδρες τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Παγώνδου-Σάμου, τὸ ἔτος 1948, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐπιχειρήσεων ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

ἔλαβε χώραν συμπλοκὴ μεταξὺ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς δυνάμεως 20οῦ Τάγματος, ΜΕΑ καὶ συμμοριτῶν καθ' ἣν ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης ΜΕΑ καὶ ἐτραυματίσθησαν σοβαρῶς 2 χωροφύλακες.

Τὴν 19.6.48 δύναμις Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ 5μελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Φάρδη» Ἰκαρίας μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ὑπαρχηγοῦ τῶν συμμοριτῶν Ἰκαρίας καὶ τὴν σύλληψιν τῶν ὑπολοίπων 4, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπωλείας.

Τὴν 4.6.48 τὸ 20ὸν Τάγμα Χωροφυλακῆς ἐπαναλαμβάνει, ὁμοῦ μετὰ τοῦ συγκροτηθέντος τὸν Μάρτιον 1948 τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῶν εἰς ὄρος Ἄμπελος (Νενεδὲς) Σάμου εὑρισκομένων 320 συμμοριτῶν καὶ τῶν 40 τοιούτων ἐπὶ τοῦ ὄρους Κερκετεύς. Οἱ συμμορῖται ὅμως εἶναι καλῶς ὠργανωμένοι καὶ ὄχι μόνον δὲν ἐκτοπίζονται, ἀλλὰ καὶ ἀντεπιτίθενται κατὰ τῶν δύο ταγμάτων. Ὁ ἀγὼν ἐπὶ ὥρας μαίνεται σκληρὸς καὶ αἱματηρός, χωρὶς αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις νὰ δύνανται νὰ βελτιώσουν τὰς θέσεις των οὔτε κατὰ σπιθαμήν. Παρέμειναν εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν ἐπ' ἀρκετὰς ἡμέρας καὶ ἡ διάσπασις τῶν συμμοριτῶν θὰ ἦτο ἀδύνατος, ἐὰν δὲν ἤρχετο ἐξ Ἀθηνῶν πυροβολικόν. Τὴν ἑπομένην τῆς ἀφίξεως τοῦ πυροβολικοῦ οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν τὰς ὀχυρὰς θέσεις των καὶ ἐτράπησαν πρὸς τὸ ὄρος Κερκετεύς, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπίσης κατεδιώχθησαν μέχρι τῆς 22.6.48, ὅτε πᾶσα μετ' αὐτῶν ἐπαφὴ ἀπωλέσθη.

Τὴν 22.6.48, ἐνῷ τμήματα τοῦ 20οῦ Τάγματος κατεδίωκον τοὺς καταφυγόντας εἰς τὸ ὄρος Κερκετεύς, συμμορῖται περὶ τοὺς 150 ἐξ αὐτῶν προσέβαλον τὴν ἐπὶ τῆς ὑψηλοτέρας κορυφῆς τοῦ ὄρους Ἄμπελος εὑρισκομένην διμοιρίαν τοῦ 1ου Λόχου Χωροφυλακῆς. Ἡ ἄμυνα τῶν ἀνδρῶν ἐθαυμάσθη παρὰ πάντων. Ἡ πολιορκία των διήρκεσε 36 ὁλοκλήρους ὥρας, χωρὶς νὰ καμφθῇ τὸ ἠθικόν των καὶ μετὰ σκληρὰν μάχην ἠλευθερώθησαν, ἄνευ σπουδαίων ἀπωλειῶν.

Τὴν 11.7.48 τὸ Τάγμα ἐκινήθη ταὐτοχρόνως τόσον κατὰ τῶν συμμοριτῶν, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς πολιτικῆς ὀργανώσεώς των, ὁμοῦ μετὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καρλοβασίου. Τὴν ἀνωτέρω χρονολογίαν ἀνεκαλύφθη ὁλόκληρον τὸ δίκτυον τῆς πολιτικῆς ὀργανώσεως τοῦ ΚΚΕ περιοχῆς Καρλοβασίου καὶ διαδοχικῶς συνελήφθησαν 17 πρόσωπα, ἅτινα παρεπέμφθησαν εἰς τὸ Στρατοδικεῖον. Οἱ συμμορῖται ἐξ ἄλλου κατεδιώχθησαν ἐν συνεχείᾳ καὶ τὸ αἴσθημα τῆς ἀσφαλείας εἰς τοὺς κατοίκους τῆς νήσου ἀνεγεννήθη.

Οὕτω, τὸ Τάγμα ἐνεργεῖ διὰ τῶν Λόχων του ἐπιθέσεις κατὰ τῶν εἰς τὸ ὄρος Κερκετεὺς εὑρισκομένων ἤδη συμμοριτῶν καὶ δίδει τὰς κάτωθι μάχας:

Τὴν 12.7.48 μέχρι 15.7.48 ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 586 καὶ 347 καὶ τὴν 30.7.48 μέχρι 3.8.48 ἐπὶ τῶν ὑψωμά-

των Ἄσπρος Βράχος καὶ 894 τοῦ Κερκετέως. Τὴν 17.8.48 μέχρι 22.8.48 ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 894 τοῦ Κερκετέως. Τὴν 10.9.48 μέχρι 14.9.48 ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Ἄσπρος Βράχος καὶ 894. Τὴν 29.9.48 μέχρι 2.10.48 ἐπὶ τῶν αὐτῶν πάλιν θέσεων. Τὴν 21.7.48 ὁ 3ος Λόχος Χωροφυλακῆς κατόπιν συμπλοκῆς μετὰ δυνάμεως συμμοριτῶν ἐξοντώνει 7 ἐξ αὐτῶν, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπωλείας.

Αἱ ἀπώλειαι τοῦ Τάγματος κατὰ τὰς ἀνωτέρω μάχας ἀνέρχονται εἰς 10 νεκροὺς μεταξὺ τῶν ὁποίων 2 ἀξιωματικοὶ καὶ 9 τραυματίαι.

Τῶν συμμοριτῶν ἐξηκριβωμένοι νεκροὶ 43, συλληφθέντες 19 καὶ παραδοθέντες 71. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἦσαν πολὺ μεγαλύτεραι, ὡς ὡμολόγουν οἱ συλλαμβανόμενοι καὶ οἱ παραδιδόμενοι.

Τὸν Ἰούλιον 1948 εἰς θέσιν Προφήτης Ἠλίας διμοιρία Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μὲ συμμορίτας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ χωροφύλακος Κ. Βασιλείου καὶ τὴν θανάτωσιν 6 μεταγωγικῶν τῆς διμοιρίας.

Τὸν Αὔγουστον 1948 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μὲ συμμορίτας εἰς θέσιν «Πλάτανος» περιφερείας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καρλοβασίου, μὲ ἀπωλείας τῶν συμμοριτῶν 2 νεκροὺς καὶ 4 συλληφθέντας.

Τὴν 5.12.48 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ 5μελοῦς συμμορίας παρὰ τὴν θέσιν «Ὀρθὸς Λοῦρος» - Μαυράτου Ἰκαρίας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τραποῦν οἱ συμμορῖται εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψαντες ἅπαντα τὸν ὁπλισμὸν καὶ πυρομαχικά των, ἅτινα καὶ περισυνελέγησαν ὑπὸ τοῦ ἀποσπάσματος.

Τὴν 14.12.48 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ 12μελοῦς συμμορίας εἰς Αἰθέρας Ἰκαρίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 1 συμμορίτου καὶ τὸν τραυματισμὸν 2 ἑτέρων.

Τὴν 21.12.48 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν 25μελοῦς συμμορίας, εἰς θέσιν Δοκίμη περιφερείας Ἀρεθούσης - Ἰκαρίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ὑπενωμοτάρχου Ν. Στεργιοπούλου καὶ τὸν τραυματισμὸν τοῦ χωροφύλακος Ἀντ. Γιαννουσάκη.

7. Η ΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΤΡΙΒΗ ΤΟΥ ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ ΕΙΣ ΣΑΜΟΝ - ΙΚΑΡΙΑΝ

Μὲ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους 1948 ὁ ἀγὼν κατὰ τῶν συμμοριτῶν Σάμου καὶ Ἰκαρίας εἰσέρχεται εἰς τὸ 3ον ἔτος ὡς ἀκολούθως:

Τὴν 1.1.49 πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη δι' ὅπλων καὶ ὁπλοπολυβόλων κατὰ τῆς κωμοπόλεως Νέου Καρλοβασίου ἀποκρουσθεῖσα παρὰ τοῦ 1ου Λόχου Χωροφυλακῆς, Λόχου Διοικήσεως τοῦ 20οῦ Τάγματος καὶ τῆς δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καρλοβασίου, μετὰ σκληρὰν μάχην μιᾶς ὥρας.

Τὴν 2.1.49 συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ 2ου Λόχου Χωροφυλακῆς εἰς χωρίον Πλάτανος περιφερείας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καρλοβασίου ἀποκρουσθέντες καὶ καταδιωχθέντες.

Τὴν 7.1.49 δύναμις τοῦ 1ου Λόχου Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ἅγιος Δημήτριος» Κοντακεΐκων, τρέψασα τούτους εἰς φυγήν.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Νέου Καρλοβασίου ἀποκρουσθεῖσα καὶ καταδιωχθεῖσα παρὰ τοῦ 1ου Λόχου Χωροφυλακῆς, Λόχου Διοικήσεως τοῦ 20οῦ Τάγματος καὶ δυνάμεως ἕδρας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καρλοβασίου.

Τὴν ἰδίαν ἐπίσης ἡμέραν συμμορία ἐπετέθη κατὰ φυλακίων τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μαραθοκάμπου, ἀποκρουσθεῖσα.

Τὴν 11.1.49 κατὰ ἐπιθετικὰς ἐξερευνήσεις ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς ἐν Ἰκαρίᾳ καὶ κατὰ γενομένην συμπλοκὴν μετὰ συμμοριτῶν ἐφονεύθη 1 συμμορίτης, συνελήφθησαν 2 καὶ παρεδόθη 1, ἄνευ ἀπωλειῶν.

Τὴν 14.1.49 κατὰ λαβοῦσαν χώραν συμπλοκὴν ἐν Ἰκαρίᾳ ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς καὶ 15μελοῦς συμμορίας ἐφονεύθη 1 συμμορίτης καὶ συνελήφθησαν 2.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὁ 2ος Λόχος Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς χωρίον Κοντέϊκα περιφερείας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καρλοβασίου. Μετὰ 2ωρον μάχην οἱ συμμορῖται ἀνετράπησαν καὶ κατεδιώχθησαν, σχόντες 1 νεκρὸν καὶ 5 τραυματίας.

Τὴν 19.1.49 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς παρὰ τὸ χωρίον Καρκινάγριον - Ἰκαρίας συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 1 τούτων.

Τὴν 22.1.49 συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μαραθοκάμπου ἀποκρουσθεῖσα καὶ καταδιωχθεῖσα.

Τὴν 26.3.49 δύναμις Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Καρλοβασίου συνεπλάκη καὶ διέλυσε 20μελῆ συμμορίαν, ἥτις κατὰ τὴν φυγήν της ἐγκατέλειψε διάφορα εἴδη προερχόμενα ἐκ λεηλασίας.

Τὴν 6.4.49 ἄρχονται ἐπιχειρήσεις κατὰ συμμοριτῶν ὑπὸ τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς, τοῦ 96ου Ε.Τ.Π. καὶ στατικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Διοικήσεως.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὁ 3ος Λόχος Χωροφυλακῆς ἐπετέθη κατὰ τῶν εἰς ὕψωμα 623 τοῦ ὄρους Κερκετεὺς εὑρισκομένων συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν

ἀνατροπὴν τούτων καὶ τὴν κατάληψιν τοῦ ὑψώματος, φονευθέντων 2 συμμοριτῶν. Ἐτραυματίσθησαν 2 χωροφύλακες.

Τὴν 7.4.49 ὁ 3ος Λόχος Χωροφυλακῆς ἐπετέθη κατὰ τῶν εἰς ὄρος Γκιναῖοι συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν κατάληψιν τοῦ ὑψώματος Λυκοφωλιά, ἄνευ ἀπωλειῶν.

Τὴν 12.4.49 πολυμελὴς συμμορία ἐπωφεληθεῖσα τῆς ἐξόδου τοῦ 3ου Λόχου Χωροφυλακῆς εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις, ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Πύργος, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ ἀνωτέρω Λόχου. Οἱ συμμορῖται τῇ ἐπεμβάσει ἐπιστρεφούσης ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεων διμοιρίας ἀνετράπησαν καὶ κατεδιώχθησαν ματαιωθέντων τῶν σκοπῶν των, ἄνευ ἀπωλειῶν.

Τὴν 13.4.49 ὁ 3ος Λόχος συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς περιφέρειαν Σπαθαραίων Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πυθαγορείου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν 1 χωροφύλακος.

Τὴν 16 ἕως 19.4.49 κατ' ἐνεργηθεῖσαν ἐξερεύνησιν ὑπὸ τοῦ 1ου Λόχου Χωροφυλακῆς, ἀνευρέθη εἰς διαφόρους κρύπτας καὶ περισυνελέγη παντοειδὲς ὑλικὸν τῶν συμμοριτῶν ἤτοι, 1.000 φυσίγγια τυφεκίου, 2 τηλέφωνα, 2 ἀσύρματοι Νο 18, 3 τυφέκια διάφορα, 1 αὐτόματον, μία γραφομηχανή, 65 ἐμπυρεύματα ναρκῶν καὶ διάφοροι ποσότητες τροφίμων.

Τὴν 28.4.49 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη εἰς θέσιν «Σεϊτάνη» περιφερείας τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καρλοβασίου μετὰ συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 1 συμμορίτου καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρου.

Τὴν 30.4.49 ὁ 2ος Λόχος Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μὲ συμμορίτας εἰς θέσιν «Πεταλούδα Ὑδρούσσης» (Φοῦρνοι) περιφερείας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καρλοβασίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 3 συμμοριτῶν.

Τὴν 4.5.49 80μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κοκκαρίου, τὸν ὁποῖον ὑπερήσπιζον οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ καὶ μικρὰ δύναμις ΜΕΑ. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐτράπησαν εἰς φυγὴν φονευθέντος 1 ἐξ αὐτῶν.

Τὴν 16.5.49 δύναμις 2ου Λόχου Χωροφυλακῆς καὶ Λόχου Διοικήσεως τοῦ 2ου Τάγματος συνεπλάκη μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας εἰς περιοχὴν χωρίου Ὑδρούσσης (Φούρνων - Κοντακεΐκων) περιφερείας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καρλοβασίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ἐπικεκηρυγμένου ἀρχισυμμορίτου Βακάκη.

Τὴν 21.5.49 διμοιρία τοῦ 3ου Λόχου Χωροφυλακῆς μετέσχεν ἐκκαθαριστικῆς ἐπιχειρήσεως μετὰ τμημάτων Στρατοῦ, κατὰ συμμοριακοῦ συγκροτήματος ἐν τῇ περιοχῇ Σπαθαραίων περιφερείας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πυθαγορείου. Ἡ διμοιρία μετὰ σκληρὸν ἀγῶνα κατέλαβε δεσπόζον ὕψωμα, μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ ὁποίου τμήματα Στρατοῦ ἀπαγγιστρωθέντα κατεδίωξαν τοὺς συμμορίτας. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐφονεύθησαν 2 συμμορῖται καὶ συνελήφθησαν 5. Ἐφονεύθη ὁ ἐνωμοτάρχης Ἀλ. Σακαρέλος.

Τὴν 6.6.49 δύναμις Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἰκαρίας συνεπλάκη εἰς θέσιν «Καραβόσταμον» Ἰκαρίας μετὰ 8μελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 1 ἐξ αὐτῶν καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρου. Ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Νικ. Θεοφιλόπουλος.

Τὴν 13.6.49 δύναμις τοῦ Λόχου Διοικήσεως τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς ἐφόνευσεν ἐξ ἐνέδρας εἰς περιφέρειαν χωρίου Μύλων περιφερείας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πυθαγορείου 1 συμμορίτην.

Τὴν 26.6.49 τμῆμα 3ου Λόχου Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ ὀλιγομελοῦς συμμορίας εἰς περιοχὴν Σπαθαραίων περιφερείας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πυθαγορείου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 1 συμμορίτου.

Τὴν 5.7.49 τμήτατα 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς μετὰ τμημάτων Στρατοῦ συνεπλάκησαν μετὰ 60μελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Καζάνια» περιφερείας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πυθαγορείου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 2 συμμοριτῶν καὶ τὸν τραυματισμὸν 6. Ἐτραυματίσθησαν 2 χωροφύλακες.

Τὴν 12.7.49 παρ' ἐνεδρευόντων ἀνδρῶν τοῦ 2ου Λόχου Χωροφυλακῆς εἰς περιοχὴν Νεοχωρίου, περιφερείας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πυθαγορείου, συνελήφθη τραυματισθεὶς 1 συμμορίτης.

Τὴν 14.7.49 τμῆμα τοῦ Λόχου Διοικήσεως τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς ἐνεδρεῦον εἰς περιοχὴν Μύλων περιφερείας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πυθαγορείου ἐφόνευσεν 1 συμμορίτην.

Τὴν 18.7.49 τμῆμα 1ου Λόχου Χωροφυλακῆς ἐνεδρεῦον εἰς περιοχὴν Πλατάνου, περιφερείας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καρλοβασίου, ἐφόνευσεν 1 συμμορίτην.

Τὴν 19.7.49 τμῆμα 3ου Λόχου Χωροφυλακῆς ἐνεδρεῦον εἰς περιοχὴν Σπαθαραίων, περιφερείας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πυθαγορείου, ἐφόνευσεν 1 συμμορίτην.

Τὴν 21.7.49 ὁ 2ος Λόχος Χωροφυλακῆς ἐνεργῶν μετὰ τμημάτων τοῦ 96 Ε.Τ.Π. ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις εἰς περιοχὴν ὄρους Κερκετεὺς συνεπλάκη μετὰ τῆς ὁμάδος τοῦ ἀρχηγείου συμμοριτῶν Σάμου. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐφονεύθησαν 8 συμμορῖται μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ στρατιωτικὸς ἀρχηγὸς τῆς Σάμου, πρώην ταγματάρχης Πυροβολικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ Ἰω. Μαλαγάρης. Ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Νικ. Μουμούρης, Δημ. Παπανδρέου καὶ Β. Κουτσοκώστας καὶ ἐτραυματίσθη ὁ χωροφύλαξ Ἐμμ. Κριτσωτάκης. Ἐκυριεύθη ὁ ὁπλισμὸς τῶν φονευθέντων συμμοριτῶν.

Τὴν 25.7.49 κατὰ γενομένην ἐξερεύνησιν ὑπὸ δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πυθαγορείου (Τηγανίου) εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην συνελή-

φθησαν 12 συμμορῖται καὶ ἐκυριεύθη ὁ ὁπλισμὸς τῶν συλληφθέντων.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν κατ' ἐπιθετικὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Παλαιοκάστρου ὑπὸ δυνάμεως Χωροφυλακῆς ἕδρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Σάμου καὶ Σταθμῶν Χωροφυλακῆς Ἄνω Βαθέος καὶ Παλαιοκάστρου ἐφονεύθησαν 2 συμμορῖται, συνελήφθησαν 4 καὶ ἐκυριεύθη ὁ ὁπλισμὸς τούτων, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπωλείας.

Τὴν 31.7.49 τμήματα 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς (1ος, 2ος καὶ Λόχος Διοικήσεως), ἐνεργοῦντα μετὰ δυνάμεως φυλακίου Χωροφυλακῆς Χώρας ἐπιθετικὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς, ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μετὰ 40μελοῦς συμμορίας ὑπὸ τοὺς ἀρχισυμμορίτας Σοφούλην, Ζαφείρην, Χατζηγεωργίου κλπ. εἰς περιφέρειαν Μουρατζαίων, δικαιοδοσίας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πυθαγορείου. Οἱ συμμορῖται καταδιωκόμενοι ἐκ διαφόρων σημείων ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω τμημάτων ἐπὶ 9ωρον ἐνεκλωβίσθησαν ἐντὸς χαράδρας, ἐμπεσόντες εἰς ἐνέδραν κινηθέντων ἐν τῷ μεταξὺ τμημάτων τοῦ 5ου Ε.Τ.Π. Συνελήφθησαν 19 ἐξ αὐτῶν καὶ ἐφονεύθησαν 2. Παρὰ τῶν τμημάτων Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν ἀνωτέρω συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 10 συμμορῖται, ἐξ ὧν οἱ πλεῖστοι ἡγετικὰ στελέχη (διμοιρῖται, ὁμαδάρχαι κλπ.). Ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Παν. Ταβλᾶς καὶ ἐτραυματίσθη 1 ἕτερος.

Τὴν 9.8.49 δύναμις Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μαραθοκάμπου συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Μαραθοκάμπου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν 3 συμμοριτῶν, ἄνευ ἀπωλειῶν.

Τὴν 12.8.49 τὸ 2ον Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Ἰκαρίας συνεπλάκη μετὰ ὁμάδος συμμοριτῶν, διαφυγούσης τελικῶς ἄνευ ἀπωλειῶν ἑκατέρωθεν.

Τὴν 28.8.49 εἰς θέσιν «Πουλάτο» περιφερείας Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἁγίου Κηρύκου - Ἰκαρίας, ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ 3μελοῦς συμμορίας, ἄνευ ἀποτελέσματος, τῶν συμμοριτῶν διαφυγόντων τελικῶς εἰς δασώδη περιοχήν.

8. Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΘΕΝΤΩΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΝ ΣΑΜΩ

Τὴν 15.8.49 δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 35/25/69 ἀπὸ 28.7.49 διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς διετάχθη ἡ διάλυσις τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς, ἥτις ἐπραγματοποιήθη τὴν 15.8.49 μετατεθέντων τῶν ἀνδρῶν εἰς διαφόρους Ὑπηρεσίας. Ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω ἡμερομηνίας τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ὑπολειμμάτων τῶν συμμοριτῶν εἰς τὰς νήσους Σάμον καὶ Ἰκαρίαν ἀνέλαβον αἱ στατικαὶ Ὑπηρεσίαι τῆς Διοικήσεως καὶ τὰ δημιουργηθέντα ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς.

Ἰδιαιτέρως ἀπησχόλησε τὴν Διοίκησιν ἡ κομμουνιστικὴ ὀργάνωσις Ἰκαρίας καὶ τὰ ὑπολείμματα τῶν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ συμμοριτῶν, οἵτινες λόγῳ τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους, τῆς ἀπροθυμίας τῶν κατοίκων νὰ παράσχουν πληροφορίας περὶ αὐτῶν εἰς τὰς Ὑπηρεσίας Χωροφυλακῆς, ὡς καὶ ὁ ἐν κρυπτῷ καὶ ἐν ἀφανείᾳ βίος τῶν συμμοριτῶν, συνετέλεσαν εἰς τὴν διαιώνισιν ἐπὶ 6ετίαν περίπου, μετὰ τὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ ἐν τῇ λοιπῇ Χώρᾳ, τοῦ συμμοριτισμοῦ Ἰκαρίας, ὅστις καίτοι δὲν προέβαινεν εἰς οὐδεμίαν ἐπιθετικὴν κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ Κράτους ἐνέργειαν, ἐν τούτοις ἀπετέλεσεν ἓν σοβαρὸν καρκίνωμα, ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ ὁποίου συνετελέσθη τελικῶς οὐχὶ διὰ τῆς ἐξοντώσεως τῶν συμμοριτῶν, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἐξαναγκασμοῦ αὐτῶν, συνεπείᾳ τῆς ἀπηνοῦς καὶ ἀδιαλείπου διώξεώς των ὑπὸ τῶν Ἀποσπασμάτων καὶ Σταθμῶν Χωροφυλακῆς, εἰς φυγὴν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν διὰ τοῦ πλοίου «Εἰρήνη», τοῦ ἐξ Ἰκαρίας κομμουνιστοῦ Μεγαλοοικονόμου. Τὰ ὑπολείμματα τῶν κομμουνιστῶν Ἰκαρίας ἀνερχόμενα εἰς 11 ἄτομα, συμπεριλαμβανομένων καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ πλοίου «Εἰρήνη» καὶ τῶν 2 θυγατέρων του, ἀνεχώρησαν ἐξ Ἰκαρίας κατὰ μῆνα Ἰούλιον τοῦ ἔτους 1955 καὶ κατέφυγον εἰς Ἀλβανίαν.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος ἐν Σάμῳ, ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1947 μέχρι τὰ μέσα τοῦ ἔτους 1955, ὅτε ἐξεκαθαρίσθη ἡ περιφέρεια τῆς Διοικήσεως ἀπὸ τὸ κομμουνιστοσυμμοριτικὸν κίνημα, ἐφονεύθη ἀνεξακρίβωτος ἀριθμὸς συμμοριτῶν, συνελήφθησαν εἰς μάχας καὶ συμπλοκὰς ὑπὸ δυνάμεων Χωροφυλακῆς 74 καὶ παρουσιάσθησαν αὐθορμήτως 194. Τὰ λάφυρα τοῦ ἀγῶνος ἦσαν 1 βαρὺ πολυβόλον θέσεως, 7 ὁπλοπολυβόλα διαφόρων τύπων, 12 αὐτόματα διαφόρων τύπων, 206 τυφέκια διάφορα, 18 περίστροφα καὶ πιστόλια, 187 χειροβομβίδες διάφοροι, 11.902 φυσίγγια τυφεκίων καὶ 327 φυσίγγια περιστρόφων καὶ πιστολίων.

Αἱ ἀπώλειαι τῆς Χωροφυλακῆς εἰς δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ εἴδη Ὑπηρεσιῶν καὶ ἀνδρῶν ὑπῆρξαν ἐλάχισται, πλὴν ὅμως λόγῳ τῆς φύσεως τοῦ ἀγῶνος, καὶ τῆς σκληρότητος τῶν συμμοριτῶν, αἱ ἀπώλειαι εἰς ἔμψυχον ὑλικὸν τῆς Χωροφυλακῆς ὑπῆρξαν πολλαί.

Οἱ φονευθέντες τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς ἦσαν οἱ κάτωθι: Ὑπομοίραρχοι: Εὐστ. Κόντος καὶ Χαρ. Παρασχάκης. Ἀνθυπασπισταί: Κων. Μαράκης καὶ Γ. Σμυρνάκης. Ὑπενωμοτάρχαι: Π. Κογιῶργος, Εὐστ. Μποτσάκης, Δημ. Πετρόπουλος καὶ Εὐθ. Φιλιππάκης, Χωροφύλακες: Κ. Ἀτματζίδης, Γ. Ἀλεξέας, Γεώργ. Ἀλεξάκης, Κων. Βασιλείου, Χαρ. Γούργουρας, Ἀναστ. Γάτος, Κων.

῾Υπομοίραρχος Χαράλαμπος Παρασχάκης τοῦ Γεωργίου. ᾿Εγεννήθη ἐν Καλαμακίῳ-῾Ηρακλείου τὸ ἔτος 1910. ᾿Εφονεύθη μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Γκινέα Πάθα-Σάμου τὴν 12.9.1947.

Μοίραρχος Εὐστάθιος Κοντὸς τοῦ Παναγιώτου, ᾿Εγεννήθη εἰς Μπύρια-᾿Αχαΐας τὸ ἔτος 1904. ᾿Εφονεύθη μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν ῎Ανω ᾿Αρβανίτες-Σάμου τὴν 4.6.1948.

Δρίτσουλας, Χρ. Δελόπουλος, Χρ. Ζάρας, Κων. Κωστόπουλος, Β. Κρικώνης, Νικ. Κελιγιάννης, Κων. Κεχαγιᾶς, Εὐρ. Κιουλσίδης, ᾿Ιω. Καραπιπέρης, ᾿Ανδ. Καψάλης, Γεώργ. Λαγκουβάρδος, Κωνστ. Οἰκονόμου, Παν. Παπαδάκης, Νικ. Παπαλόης, Π. Παπαχρῆστος, ᾿Αναστ. Στεφανῆς, Παντ. Σταυρόπουλος καὶ Φίλ. Ταμπάκης.

Οἱ ἀνωτέρω ἄνδρες ἀνῆκον εἰς τὴν δύναμιν τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς καὶ ἐφονεύθησαν εἰς διαφόρους μάχας. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς διετοῦς ἐν Σάμῳ δράσεως τοῦ Τάγματος αἱ ἀπώλειαι εἰς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας ἀνῆλθον εἰς 58.

Αἱ ἀπώλειαι εἰς ἄνδρας τῶν ῾Υπηρεσιῶν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Σάμου ἔχουν ὡς κάτωθι: ᾿Ενωμοτάρχαι: ᾿Ιω. Πελεκᾶνος, καὶ ᾿Αλ. Σακαρέλος, ῾Υπενωμοτάρχης: Νικ. Στεργιόπουλος. Χωροφύλακες: Π. Σπηλιόπουλος, Δρ. Μπουλουκάκης, Παν. Ταβλᾶς, Νικ. Θεοφιλόπουλος, Νικ. Μουμούρης, Δημ. Παπανδρέου, Βασ. Κουτσοκώστας, Νικ. Ζῶτος καὶ ᾿Εμμ. Κόχειλας. Τραυματίαι ὁ χωροφύλαξ ᾿Ιω. Ζαφειρίου.

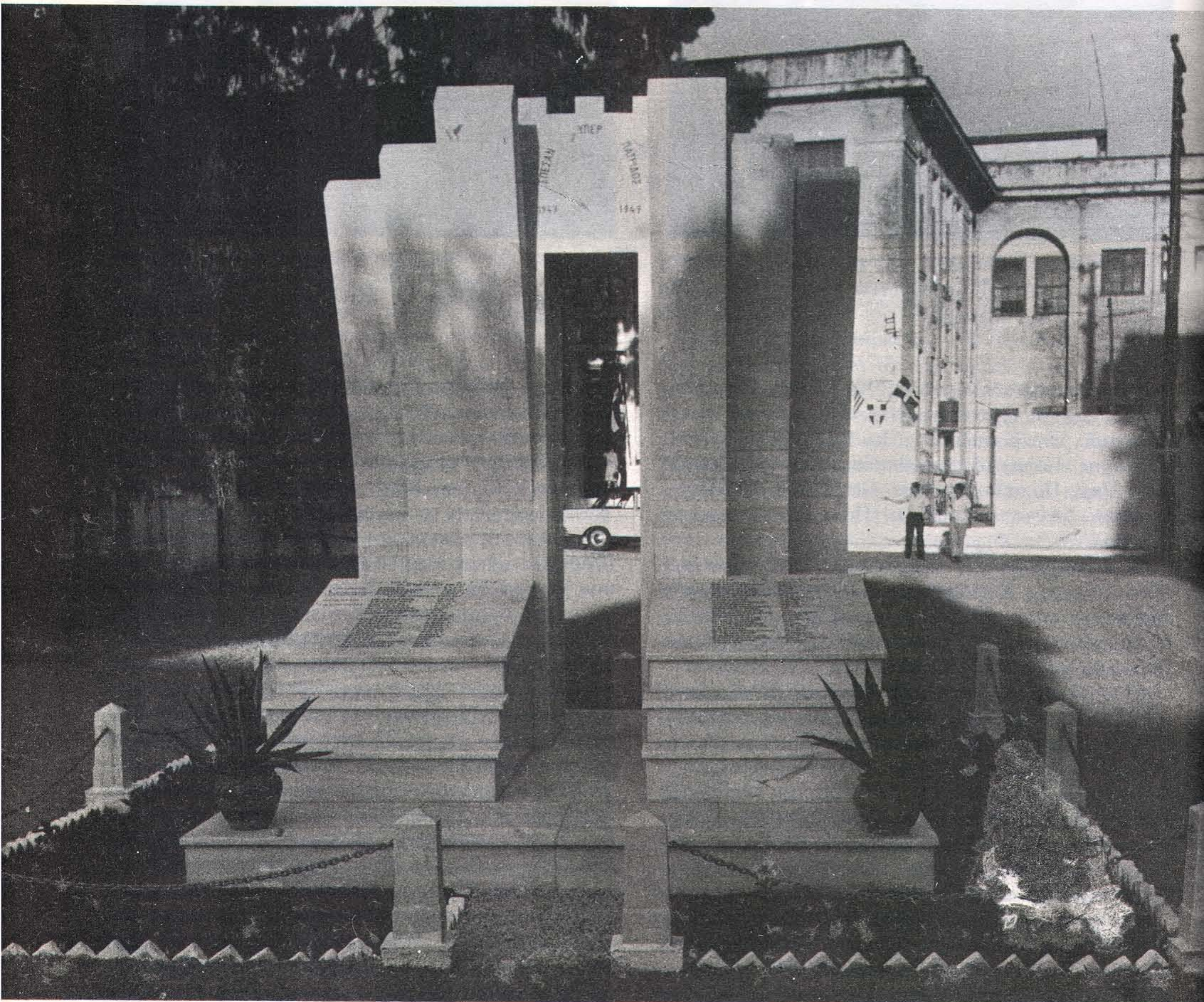
῾Ως ἐγράφη ἀνωτέρω, τὸ 20ὸν Τάγμα Χωροφυλακῆς διετηρήθη ἐν Σάμῳ μέχρι τέλους ᾿Ιουλίου 1949, ὅτε εἶχεν ἐπιτελέσει πλήρως τὴν ἀποστολήν του, συντριβέντος ὁλοκληρωτικῶς τοῦ συμμοριτισμοῦ. Τὸ ἔργον του ὑπῆρξεν ἐξαιρετικῶς δυσχερὲς λόγῳ τῆς ἰδιορρύθμου ἐν τῇ νήσῳ αὐτῇ καταστάσεως. ῾Η Σάμος εἶχεν ἀνέκαθεν ὑπολογίσιμον ἀριθμὸν κομμουνιστῶν διακρινομένων διὰ τὸν φανατισμὸν καὶ τὴν μαχητικότητά των. Μετὰ τὴν συνθηκολόγησιν τῶν ᾿Ιταλῶν, τὴν ὑπὸ τοῦ ῾Ιεροῦ Λόχου κατάληψιν τῆς νήσου καὶ τὴν ἐκ νέου κατάληψιν αὐτῆς ὑπὸ τῶν Γερμανῶν, μέρος τοῦ πληθυσμοῦ μετεκινήθη εἰς Μέσην ᾿Ανατολήν, μεταξὺ δὲ τούτου περιελαμβάνοντο οἱ μαχητικοὶ κομμουνισταί, οἱ ὁποῖοι μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐπέστρεψαν μαχητικώτεροι καὶ ἐπὶ πλέον ἠσκημένοι καὶ ἐκπαιδευμένοι ὑπὸ τῆς ἐκεῖ προπαγάνδας εἰς ἄσκησιν τρομοκρατικῆς βίας. Αἱ ὀρειναὶ περιοχαὶ τῆς νήσου, ὅπου ἀπὸ τῆς περιόδου τῆς κατοχῆς εἶχον ἀποκρυβῆ μεγάλαι ποσότητες ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν, πολλῶν παραδοθέντων ὑπὸ τῶν ᾿Ιταλῶν, διηυκόλυνον τὴν συγκρότησιν συμμοριακῶν σωμάτων. Τέλος, ὁ ἐπί τινα χρόνον τῆς περιόδου αὐτῆς χρηματίσας πρωθυπουργὸς Θεμιστοκλῆς Σοφούλης ἦτο Σάμιος καὶ ἐν ᾧ ἀπεδέχθη τὴν ἀποστολὴν τοῦ 20οῦ Τάγματος πρὸς ἀπαλλαγὴν τῆς νήσου ἐκ τῆς συμμοριακῆς τρομοκρατίας, ἐκ λόγων τοπικῆς κομματικῆς σκοπιμότητος, ἐπενέβαινεν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν πρὸς παρεμπόδισιν αὐστηρῶν ἀστυνομικῶν μέτρων διὰ τὴν κατάπνιξιν τῆς κομμουνι-

στικῆς καὶ συμμοριακῆς δράσεως. Παρὰ ταῦτα τὸ 20ὸν Τάγμα Χωροφυλακῆς, βοηθούμενον ὑπὸ τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς, ἐπετέλεσε τόσον εἰς τὴν Σάμον, ὅσον καὶ εἰς τὴν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς αὐτῆς Διοικήσεως Ἰκαρίαν, θαυμάσιον ἔργον ἀπαλλάξαν πλήρως τὰς δύο νήσους ἀπὸ τὴν ἰσχυροτάτην συμμοριακὴν δρᾶσιν.

Τὴν 26ην Ἰουλίου 1949 ὁ ἀρχιστράτηγος Παπάγος διέταξεν ὅπως ἐντὸς δεκαπενθημέρου ἀποσυρθῆ ἐκ Σάμου τὸ 20ὸν Τάγμα καὶ ὅπως ἐκ τούτου συγκροτηθοῦν ἐπειγόντως δι' ἐπιλογῆς ἐκ τῶν καλυτέρων ὁπλιτῶν του ὀκτώ, ἐκ 30 ἀνδρῶν ἕκαστον, ἀποσπάσματα, ἐκ τῶν ὁποίων τρία θὰ διετίθεντο εἰς Ἤπειρον καὶ πέντε εἰς Κεφαλληνίαν. Οὕτως, οἱ ἡρωικοὶ αὐτοὶ μαχηταὶ τῆς Χωροφυλακῆς ἀφ' οὗ διὰ πολλῶν ταλαιπωριῶν καὶ θυσιῶν ἐπέτυχον τιτάνειον ἔργον πλήρους ἐκκαθαρίσεως τῶν νήσων Σάμου καὶ Ἰκαρίας ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴν τρομοκρατίαν, συνέχισαν τὸ ἔργον των εἰς τὴν Ἑπτάνησον καὶ τὴν Ἤπειρον.

Παραθέτομεν ἀπόσπασμα τῆς ἀπὸ 2.8.49 Ἡμερησίας Διαταγῆς τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Νήσων Αἰγαίου, εἰς τὸ ὁποῖον προβάλλεται τὸ ἔργον τοῦ Τάγματος διὰ τὴν συντριβὴν τοῦ

Τὸ ἀνεγερθὲν εἰς Σάμον, δαπάναις τοῦ Ὁμίλου Φίλων Χωροφυλακῆς, ἡρῷον εἰς μνήμην τῶν ἐν τῇ νήσῳ Σάμῳ πεσόντων ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, τοῦ ὁποίου τὰ ἐγκαίνια ἐγένοντο τὸ ἔτος 1969.

συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Σάμον μέχρι τῆς διαλύσεως τούτου:

«Τὸν Αὔγουστον τοῦ 1947 τὸ Τάγμα μετασταθμεύει εἰς Σάμον. Ἀκλόνητα, μὲ ὑψηλὸν φρόνημα καὶ παλλόμενα ἀπὸ ἐθνικὸν ἐνθουσιασμὸν τὰ ἡρωικὰ τέκνα τῆς Χωροφυλακῆς τοῦ 20οῦ Τάγματος ἀποδύονται εἰς νέους σκληροὺς ἀγῶνας, διὰ τὴν λύτρωσιν τῆς νήσου ἀπὸ τὸν κομμουνιστικὸν βραχνὰν ποὺ ἔπνιγε θανάσιμα τὴν ὕπαιθρον. Εἰς τὴν νῆσον μετὰ τὴν ἐθνικὴν ἀπελευθέρωσιν ὅλος ὁ ἑσμὸς τῶν στρατοπέδων τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ἀπετέλεσε τοὺς συμμοριακοὺς πυρῆνας τῆς νήσου. Συμμορῖται ἀπὸ κομμουνιστὰς μὲ πλουσίαν μαρξιστικὴν μόρφωσιν, ἐπαναστατικὴν δρᾶσιν ἐν τῇ Μέσῃ Ἀνατολῇ καὶ τυφλὸν φανατισμόν, ἐπωφελούμενοι τῆς ἐλλείψεως κρατικῶν δυνάμεων ἐν τῇ νήσῳ, ταχέως ἐπεβλήθησαν εἰς τὴν ὕπαιθρον καὶ ἤρχισαν τὸ τρομοκρατικὸν ὄργιόν των. Οἱ ἐγκληματίαι ληστεύουν τοὺς πτωχοὺς χωρικούς, ἐπιδίδονται εἰς αἱματηρὸν ὄργιον ἐγκλήματος κατὰ παντὸς ἐθνικόφρονος πολίτου καὶ ἐνσπείρουν τὸν τρόμον καὶ τὴν ἀπόγνωσιν εἰς τοὺς κατοίκους. Οἱ κάτοικοι περίτρομοι καὶ μὲ συγκρατημένην τὴν ἀναπνοήν, ἀλλὰ ἀκλόνητον πεποίθησιν διὰ τὴν ἔκβασιν τοῦ ἐπικοῦ ἀγῶνος, ἔχουν ἐναποθέσει τὰς ἐλπίδας των εἰς τοὺς ἡρωικοὺς μαχητὰς τοῦ Τάγματος. Οἱ ἡρωικοὶ μαχηταὶ μὲ ἀδάμαστον πίστιν καὶ ἀκατάβλητον καρτερίαν καὶ ὑπομονὴν καταδιώκουν συνεχῶς ἀπὸ κορυφῆς εἰς κορυφήν, ἀπὸ πλαγιᾶς εἰς πλαγιὰν καὶ ἀπὸ χαράδρας εἰς χαράδραν τοὺς ληστάς. Λαμβάνουν χώραν κατορθώματα καὶ ἡρωισμοὶ ἀσύλληπτοι, πράξεις αὐτοθυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως πρὸ τῶν ὁποίων ἡ σκέψις ἰλιγγιᾶ.

Ὁ ἀνθυπομοίραρχος Μαράκης ἐπικεφαλῆς τῆς διμοιρίας του τὴν 17.9.47 εἰς θέσιν «Ριζοβραχιὰ» ὁρμᾶ ἀκάθεκτος ἐναντίον τῶν ἰσχυρῶς ὠργανωμένων θέσεων τοῦ ἐχθροῦ καὶ πίπτει ἀπὸ δολοφονικὴν σφαῖραν. Ὁ ἀνθυπομοίραρχος Σμυρνάκης ἐπιτίθεται ὡς λαῖλαψ ὄρθιος καὶ μὲ τὸ αὐτόματον στὸ χέρι ἐκτοπίζει, κατόπιν σκληρᾶς μάχης, τοὺς συμμορίτας ἀπὸ τὰ χαρακώματα καὶ σκέπαστρα εἰς τὴν θέσιν «Μενεγάκη», ἀλλὰ ριπὴ πολυβόλου ἀνακόπτει καὶ αὐτοῦ τὴν ἔφοδον διὰ νὰ τὴν συνεχίσουν οἱ ἄνδρες του. Εἰς τὴν θέσιν «Ριζοβραχιὰ» εἰς τὰς 12.9.47 πίπτει ὁ ἀνθυπομοίραρχος Παρασχάκης κατόπιν ἐπικῆς μάχης. Εἰς τὰς 6 Αὐγούστου 1948 εἰς τὰς μάχας τῆς περιοχῆς τοῦ ὄρους Κερκετεὺς ὁ μοίραρχος Κόντος Εὐστάθιος ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἀνδρῶν του ἔρχεται εἰς μάχην σῶμα μὲ σῶμα μὲ τοὺς ληστάς, καὶ εἰς προσπάθειάν του νὰ πιάσῃ ἕνα ὁπλοπολυβόλον πίπτει ἀπὸ χειροβομβίδα τοῦ ἐχθροῦ.

Καὶ γιὰ ἐκεῖνο τὸ σεμνὸ παλληκάρι, τὸν ἥρωα ἐνωμοτάρχην Σακαρέλον τί νὰ λεχθῇ; Πρῶτος πάντοτε ἐπικεφαλῆς τῆς ὁμάδος του, περιφρονῶντας τὸν θάνατον ἐνέσπειρε μὲ τὸ αὐτόματον στὸ χέρι τὸν ὄλεθρον εἰς τοὺς συμμορίτας. Τὴν 21.5.49 ἐπικεφαλῆς ὅπως πάντοτε τῆς ὁμάδος του, εἰς μίαν ἡρωικὴν προσπάθειαν διὰ τὴν κατάληψιν τοῦ ὑψώματος «Τσαμαρούρα», πλήττεται ἀπὸ ἐχθρικὴν σφαῖραν καὶ ἡ τελευταία ριπὴ τοῦ ὁπλοπολυβόλου του σφραγίζει τὸν ἡρωικὸν θάνατόν του εἰς τὰς αἱματοβρέκτους κορυφὰς τοῦ ὄρους Ἄμπελος. Ἀλλὰ τί νὰ πρωτοεξάρῃ κανείς; Τὰς μάχας τοῦ Κερκετέως, τῆς Ἀμπέλου, τοῦ Ξεπαγιασμένου, τοῦ Μενεγάκη, τῶν Σπαθαραίων καὶ τόσων ἄλλων ἀνωνύμων ὑψωμάτων; Τὰς θυελλώδεις ἐπιθέσεις ἢ τὰς ἐπικὰς ἀμυντικὰς μάχας, ὡς ἐκείνην τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Κολώνια εἰς τὸ χωρίον Βουρλιῶτες, ὅταν οἱ 24 λεοντόθυμοι ἥρωες ἔμειναν ἀκλόνητοι εἰς τὰς θέσεις των, παρὰ τὰς λυσσώδεις ἐπιθέσεις 200 συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ 36 ὥρας μὲ χάλαζαν σφαιρῶν κατεκεραύνωνον τοὺς ὀλίγους μαχητάς του; Πόσες καὶ πόσες κορυφὲς δὲν ἔχουν βαφῆ ἀπὸ τὸ ἄλικον αἷμα προσφιλῶν νεκρῶν μας! Τέσσαρες ἀξιωματικοὶ νεκροί, 1 τραυματίας, 40 περίπου ὁπλῖται νεκροί, 90 τραυματίαι ὁπλῖται εἶναι ὁ αἱματηρὸς ἀπολογισμός.

Βαρὺς φόρος αἵματος, ἀλλὰ καὶ αἱ ἀπώλειαι τοῦ ἐχθροῦ εἶναι πολλαπλάσιαι. Μόνον τὸν τελευταῖον μῆνα εἰς τὰς μάχας τοῦ Παλαιοκάστρου, τοῦ Κερκετέως καὶ Πευκιᾶ, ἐφονεύθησαν καὶ συνελήφθησαν περὶ τοὺς 100 συμμορῖται, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὅλοι οἱ ἀρχηγοί τους, Μαλαγάρης, Σαλᾶς, Γριδάκης, Σοφούλης, Ζαφείρης, Ραλούκας, Χατζηγεωργίου κλπ.

Ὁ συμμοριτισμὸς εἰς τὴν νῆσον συνετρίβη μὲ τὰς θυσίας τῶν ἀνδρῶν τοῦ 20οῦ Τάγματος καὶ ἐκεῖ ποὺ ἐβασίλευε μέχρι πρό τινος ὁ τρόμος καὶ ἡ ἀπόγνωσις, τώρα αὕτη βαδίζει πρὸς τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἐργασίαν. Οἱ κάτοικοι ἀνεθάρρησαν καὶ στρέφουν μὲ συμπάθειαν καὶ εὐγνωμοσύνην τὰ βλέμματά τους σὲ σᾶς...»

9. ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΝΤΙΣΥΜΜΟΡΙΑΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΕΙΣ ΣΑΜΟΝ - ΙΚΑΡΙΑΝ

Μολονότι ἀφιερώσαμεν ἐν τῷ παρόντι Μέρει τρία κεφάλαια πρὸς περιγραφὴν τῆς ἐν Σάμῳ καταστάσεως κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτοπολέμου καὶ τὴν κατόπιν σφοδρᾶς πάλης συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς (στατικῶν δυνάμεων τοῦ 20οῦ Τάγματος), κρίνομεν σκόπιμον ὅπως ἐν εἴδει παραρτήματος τοῦ Μέρους τούτου παραθέσωμεν ἐνταῦθα τὸ κείμενον τῆς ἐκθέσεως τοῦ διοικη-

Εἰς μνήμην τῶν πεσόντων ἐν Σάμῳ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, ἡ κεντρικὴ πλατεῖα τῆς πόλεως ὠνομάσθη «ΠΛΑΤΕΙΑ ΗΡΩΩΝ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ».

τοῦ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς ἀντισυνταγματάρχου Νικ. Σηφάκη, ἥτις διαφωτίζει πληρέστερον τὰ κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν διαδραματισθέντα γεγονότα ἐν Σάμῳ - Ἰκαρίᾳ.

«Ἀνασυγκροτηθεῖσα ἡ Χωροφυλακή, στηριζομένη εἰς ἐλαχίστους μονίμους ὁπλίτας καὶ ἅ.θ. χωροφύλακας, ἄνευ ὑπαξιωματικῶν καὶ ἀξιωματικῶν, συνεχίζει τὸ δυσχερὲς ἔργον τῆς τηρήσεως τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ἐθνοφυλακῆς, ἐπιτυχοῦσα τοῦτο εἰς ἄριστον σημεῖον.

Ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1945 ἀρχίζει ἡ παλιννόστησις τῶν εἰς Μέσην Ἀνατολὴν ἐγκατασταθέντων προσφύγων Σάμου, ἐν συνεχείᾳ δὲ καὶ τῶν εἰς τὰ στρατόπεδα συγκεντρώσεως ἐγκλεισθέντων στασιαστῶν Μέσης Ἀνατολῆς.

Τὸ μίασμα τοῦ κομμουνισμοῦ μεταφέρεται καὶ καλλιεργεῖται καὶ αὖθις εἰς τὴν νῆσον. Κατὰ χιλιάδας καταφθάνουν ἄδοντες ἐπαναστατικὰ θούρια οἱ ἔγκλειστοι τῶν στρατοπέδων Μέσης Ἀνατολῆς. Κατὰ τὴν ἀποβίβασιν ἔρημοι οἱ δρόμοι καὶ αἱ πλατεῖαι· ἀπογοητευμένοι ἀποβιβάζονται οἱ ἐνθουσιώδεις καὶ εὐτραφεῖς στασιασταί, ἄδοντες τὸ «δοκιμάσαμε τὴν πεῖνα» πρὸς γενικὴν θυμηδίαν. Ἐν τῷ μεταξὺ συνεχίζεται καὶ συμπληροῦται ἡ παλιννόστησις τῶν ὑπολοίπων στασιαστῶν. Ἄνω τῶν 5.000 στασιαστῶν καταφθάνουν εἰς τὴν νῆσον διαφωτισμένοι πλήρως εἰς τὸν κομμουνισμόν. Ἀμέσως τίθενται εἰς ἐφαρμογὴν παρ' αὐτῶν τὰ ἐκ τῶν προτέρων συμπεφωνηθέντα μεταξύ των μέτρα καὶ σχέδια. Ἀναδιοργανοῦται τὸ ΕΑΜ - ΚΚΕ - ΑΚΕ - ΕΠΟΝ - Ε.Α. καὶ λοιπαὶ παραφυάδες τοῦ ΚΚΕ. Ἱδρύονται παραρτήματα εἰς ἅπαντα τὰ χωρία τοῦ Νομοῦ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν καὶ κατεύθυνσιν νομαρχιακῶν κατὰ κλάδους Ἐπιτροπῶν. Ἱδρύονται λέσχαι, ἐκδίδονται ἐφημερίδες, ὀργανοῦνται καθημερινῶς συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις, ἀπεργίαι, διαμαρτυρίαι, καταλαμβάνεται τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον καὶ αἱ διοικήσεις τῶν πλείστων ἐργατικῶν Σωματείων, τίθεται εἰς πλήρη λειτουργίαν σύμπας ὁ καταχθόνιος μηχανισμὸς τοῦ κομμουνισμοῦ μὲ ἀρίστην ἀπόδοσιν. Διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὰ χρονικὰ τῆς νήσου δημιουργεῖται μία τεταμένη κατάστασις ἐγκυμονοῦσα κινδύνους, τόσον ἐσωτερικῶν ταραχῶν, ὅσον καὶ αὐτῆς ταύτης τῆς ὑποστάσεως τῆς Κρατικῆς Μηχανῆς. Στόχος κυρίως τῶν ἐνεργειῶν των εἶναι ἡ Χωροφυλακὴ ἡ ὁποία μὲ ἐλαχίστην δύναμιν, σχεδὸν ἄοπλος ἀντιπαλεύει πρὸς τὸ κῦμα τῆς ἀναρχίας ποὺ κατέκλυσε τὴν νῆσον. Οἱ νομιμόφρονες κάτοικοι τῆς νήσου, μὴ συνηθισμένοι εἰς τὴν νέαν τακτικὴν τῶν κομμουνιστῶν, δυσφοροῦν διὰ τὴν κατάστασιν καὶ ἀναμένουν ἀπὸ τὴν Χωροφυλακὴν νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν κατάστασιν. Εἰς τὴν παραμικρὰν ὅμως νόμιμον ἐνέργειαν τῆς Χωροφυλακῆς σύμπας ὁ ὄγκος τῶν ἀριστερῶν ἐξεγείρεται, ἕτοιμος νὰ συκοφαντήσῃ τὴν Χωροφυλακήν, ὡς στεροῦσαν τὰς ἐλευθερίας τοῦ Λαοῦ. Οἱ ἀριστεροὶ ἐπωφελούμενοι τῆς ἐλλείψεως δυνάμεως καὶ σιωπηρᾶς ἀνεκτικότητος τοῦ κοινοῦ, ἀναλαμβάνουν πρωτοβουλίαν μὲ σκοπὸν νὰ ἐπιβληθοῦν πολιτικῶς. Βιαιοπραγίαι, ἄδικοι ἐπιθέσεις, μικροτραυματισμοὶ καὶ ἄλλα κατὰ τῆς ζωῆς ἀδικήματα εἶναι

τὰ μόνα ἀδικήματα μὲ τὰ ὁποῖα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀπασχολεῖται ἡ Χωροφυλακή, ὡς καὶ παράνομοι ὁπλοφορίαι, κατοχαὶ ὅπλων, ἄσκοποι πυροβολισμοὶ κ.λ.π.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως καταφθάνουν εἰς τὴν νῆσον καὶ ἀπολυόμενοι ἔφεδροι τῆς ΙΙΙ Ὀρεινῆς Ταξιαρχίας «Ρίμινι»· σχηματίζουν Ὀργάνωσιν καὶ ἄρχεται ἡ διοργάνωσις τῆς ἐθνικόφρονος παρατάξεως. Παραλλήλως μὲ τὴν Ὀργάνωσιν τῶν ἀπολυθέντων Ριμινιτῶν εἶχεν ἀφιχθῆ ἐξ Ἀθηνῶν ὡς ὀργανωτὴς τῆς δεξιᾶς ὁ Παναγιώτης Ἀρνάκης, ἀρχιτέκτων μηχανικός. Διατρέχει τὰ χωρία καὶ ὀργανώνει παραρτήματα ἐθνικῶν ὀργανώσεων. Οἱ κομμουνισταὶ θεωροῦντες ἐμπόδιον εἰς τὰ σχέδιά των τὸν Ἀρνάκην παρακολουθοῦν τοῦτον καὶ τὴν 28-10-1945 εἰς ἐξοχικὴν θέσιν Παγώνδου-Σάμου ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῶν ὅπλων ἐλήστευσαν αὐτόν, κακοποιήσαντες καὶ τὸν συνοδόν του Δημητρέλιαν Γεώργιον ἐκ Χώρας. Ἀμφότεροι μετὰ περιπετειώδη περιπλάνησιν δύο ἡμερῶν κατώρθωσαν νὰ διαφύγουν καὶ νὰ παρουσιασθοῦν εἰς τὰς Ἀρχάς. Τὸ ἀδίκημα τοῦτο ἔσχε μεγίστην ἀπήχησιν ἐν τῇ νήσῳ, ἀλλ' ἡ Χωροφυλακὴ διὰ κινητοποιήσεως τῶν δυνάμεών της ὑπὸ τὸν διοικητὴν ταγματάρχην Λιανὸν Μ. κατώρθωσε νὰ ἀνακαλύψῃ καὶ συλλάβῃ ἀμέσως τοὺς δράστας. Ἄπειρα ἀδικήματα μεταξὺ τῶν ἀντιθέτων παρατάξεων ἔφερον τὴν Χωροφυλακὴν ἐφαρμόζουσαν τὰς περὶ ἰσοπολιτείας κυβερνητικὰς κατευθύνσεις, νὰ ἐφαρμόζῃ ἀμερολήπτως τὸν Νόμον πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν, μὲ ἀποτέλεσμα καὶ αἱ δύο παρατάξεις νὰ μὴ εἶναι ἱκανοποιημέναι ἐξ αὐτῆς. Πάντως, χάρις εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἀντιμετωπίζεται ψυχραίμως ἡ κατάστασις, ἄνευ σοβαρῶν ἐπεισοδίων καὶ γενικῶς ἡ τάξις εὕρηται εἰς καλὸν σημεῖον. Ἡ ἡσυχία ὅμως δὲν συνέφερεν εἰς τὰ κακοποιὰ στοιχεῖα, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα καὶ τὰς παραφυάδας αὐτοῦ. Μετὰ τὰς ἐκλογὰς καὶ τὸ δημοψήφισμα, ὅτε ἀπόλυτος τάξις καὶ ἡσυχία ἐπεκράτησεν, οἱ ἀριστεροὶ ἤρχισαν ἀντιμετωπίζοντες τὴν δεξιάν, ἧς οἱ ὀπαδοὶ διοργανωθέντες ὁπωσδήποτε καὶ ἀναθαρρήσαντες ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐκλογῶν καὶ τοῦ δημοψηφίσματος, ἤρχισαν μὴ ὑπολογίζοντες τοὺς ἀντιπάλους των, ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν καὶ τὴν φορτικὴν προπαγάνδαν τῶν ὁποίων διετέλουν πρότερον. Ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἡ Διοίκησις ἐνισχύθη διὰ δυνάμεως νέων χωροφυλάκων, ὑπαξιωματικῶν καὶ ἀξιωματικῶν καὶ διὰ καλλιτέρου ὁπλισμοῦ. Τὸ Κράτος βαθμηδὸν ἠνδροῦτο καὶ ἐπεβάλλετο πανταχόθεν. Αἱ διαδηλώσεις τῆς ἀριστερᾶς ἔγιναν συνήθεια πλέον καὶ μόνον θυμηδίαν ἐπροξένουν. Ἡ κατάστασις ἔβαινε καλῶς, παρὰ τὰς ἐλλείψεις τὰς ὁποίας ἀντιμετώπιζεν εἰς ἄνδρας ἡ Χωροφυλακή. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν συνέφερεν εἰς τὸ ΕΑΜ. Ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ κατάστασις χαώδης, τὴν ὁποίαν παντοιοτρόπως ἐξεμεταλλεύοντο. Τὸ ΕΑΜ λαμβάνον ἀφορμὴν ἐκ τῆς πρὸς πάσας τὰς κατευθύνσεις δράσεως τῆς Χωροφυλακῆς ἐφαρμοζούσης κατὰ παντὸς καὶ ὑπὲρ παντὸς τὸ Νόμιμον καὶ τὸ Δίκαιον καὶ ἐπὶ τῇ δυσφημιστικῇ προφάσει, ὅτι αἱ Ἀρχαὶ καὶ ἡ Χωροφυλακὴ μεροληπτοῦν εἰς βάρος τῆς ἀριστερᾶς παρατάξεως, ἐξαπέλυσε τὸ κήρυγμα τῆς ἀνυπακοῆς πρὸς τὰς Ἀρχὰς καὶ ἰδίᾳ τῆς ἐκτελεστικῆς τοιαύτης τῆς Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸ γνωστὸν σύνθημα τῆς «Αὐτοαμύνης». Δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συνθήματος τούτου ἀρχίζει καὶ ἡ προετοιμασία διὰ τὴν ἔνοπλον βραδύτερον ἀνταρσίαν. Ἐξυβρίσεις δημοσίων ὀργάνων, Χωροφυλακῆς κ.λ.π. ἀντιστάσεις κατὰ τῆς Ἀρχῆς, αὐτοδικίαι εἰς βάρος ἀντιφρονούντων, ὑπῆρξαν τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συνθήματος τούτου. Ἤρχισαν ὅθεν οἱ κομμουνισταί, διὰ τοῦ τρόπου τούτου, τὰς πρώτας ἀόπλους κρούσεις κατὰ τῆς Χωροφυλακῆς. Παρὰ τὰς προκλήσεις τῶν ἀριστερῶν ἡ Χωροφυλακὴ τηρεῖ συνετὴν στάσιν καὶ τὸ σύνθημα τῆς αὐτοαμύνης κινδυνεύει νὰ ἐκφυλισθῇ. Πρέπει ὅμως νὰ ἐνισχυθῇ καὶ νὰ κρατήσῃ, αὐτὸ εἶναι τὸ συμφέρον τοῦ κομμουνισμοῦ. Καὶ ἡ πρώτη εὐκαιρία διδεται τὸν Μάϊον 1946. Τὴν 7-5-1946 ὁ σταθμάρχης Μεσσαίου ἐνωμοτάρχης Κορακάκης Νικόλαος μετὰ τριῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ, μετέβη εἰς Λέκκαν πρὸς σύλληψιν δραστῶν ἀδικήματος τραυματισμοῦ λαβόντος χώραν τὴν 5-5-1946 εἰς βάρος ἐθνικοφρόνων, ἐπιτυχὼν τὴν σύλληψιν πέντε ἐκ τῶν προταιτίων. Ἅμα τῇ συλλήψει των συνεκεντρώθησαν διὰ κωδωνοκρουσιῶν ἅπαντες οἱ ὁμοϊδεάται των, περὶ τοὺς 100. Ἐπετέθησαν διὰ λίθων καὶ ροπάλων κατὰ τῶν ἀνδρῶν, ἀπηλευθέρωσαν τοὺς συλληφθέντας καὶ ἐφόνευσαν, πλήξαντες διὰ τοῦ κοντακίου τοῦ ἀφαιρεθέντος ὅπλου του, τὸν χωροφύλακα Παπαδάκην Ἐμμανουήλ. Ἐκ τῶν 30 δραστῶν τοῦ ἐγκλήματος συνελήφθησαν 17, εναπέμειναν δὲ ἀσύλληπτοι 13, οἱ καὶ κυρίως δρᾶσται, διαφυγόντες εἰς τὰ ὄρη, πρὸς δίωξιν τῶν ὁποίων συνεστήθησαν τρία μεταβατικὰ ἀποσπάσματα, πλὴν ἄνευ ἀποτελέσματος, καθ' ὅσον οἱ φυγοδικοῦντες ἀπεκρύπτοντο καὶ ὑπεθάλποντο παρὰ τῶν ὁμοϊδεατῶν των κομμουνιστῶν. Διὰ τοῦ φόνου τοῦ χωροφύλακος Παπαδάκη τὸ ΚΚΕ ἐπιχειρεῖ τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς παρανομίαν. Οἱ 13 φυγοδικοῦντες σχηματίζουν οὐσιαστικῶς τὸν πρῶτον πυρῆνα τῆς ἀνταρσίας, ἵνα χρησιμοποιήσουν τοῦτον εὐθὺς ὡς ἐπιστῇ ὁ καιρός. Τὸ ἔγκλημα τοῦτο ἔσχε μεγίστην ἐπίδρασιν καὶ ἀντίκτυπον ἐπὶ τῆς κοινῆς γνώμης καὶ ἀπεκάλυψε τὰς προθέσεις τῶν κομμουνιστῶν. Τὸ ΚΚΕ ὅμως εὑρίσκει τὸν τρόπον, ἂν θελήσῃ, νὰ παραπλανήσῃ τὰς Ἀρχὰς καὶ τὸ κοινόν. Καὶ ρίπτεται νέον σύνθημα: «Συμφιλίωσις». Διαδίδεται καὶ κυκλοφορεῖ εὐρύτατα τὸ σύνθημα τοῦτο, ὄπισθεν τοῦ ὁποίου προετοιμάζεται ἡ ἔνοπλος ἀνταρσία. Σχηματίζονται κατὰ χωρία Ἐπιτροπαὶ συμφιλιώσεως, εἰς τὰς ὁποίας προσπαθεῖται ὁ προσεταιρισμὸς ἐθνικοφρόνων καὶ Κρατικῶν ἐκπροσώπων εἰσέτι. Δὲν καρποφορεῖ ὅμως πλήρως, διότι τὸ κοινὸν ἔχει πικρὰν πεῖραν ἐκ τοῦ παρελθόντος. Ἀλλ' ἡ Χωροφυλακὴ δὲν πίπτει θῦμα τῆς πλεκτάνης. Πληροφορίαι φέρουν ὅτι ἀναδιοργανοῦται ὁ ΕΛΑΣ κατὰ χωρία. Μαχητικὰ στελέχη τοῦ ΚΚΕ διατρέχουν καθημερινῶς τὰ χωρία τῆς ὑπαίθρου. Ἔρανοι ὑπὸ διαφόρους μορφὰς διενεργοῦνται, τὸ ΚΚΕ εἰς τὰ χωρία μετατρέπεται εἰς ΑΚΕ διὰ τὸν προσεταιρισμὸν μελῶν μεταξὺ τῶν ἁπλοϊκῶν χωρικῶν, ἔκτακτος δραστηριότης παρατηρεῖται καὶ ἐν γένει τὰ πάντα δεικνύουν, ἰδίᾳ ὁ τύπος τῆς ἀριστερᾶς, ὅτι τὸ ΕΑΜ Σάμου πρόκειται συντόμως νὰ ἐξέλθῃ τῆς μέχρι τοῦδε φαινομενικῆς νομιμότητος. Ὡς προοίμιον τῆς ἑτοιμαζομένης ἀνταρσίας δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν διάφορα ἀδικήματα κατὰ τῆς Ἀρχῆς (ἀντιστάσεις, ἀπείθειαι κλπ.), εἰς Χώραν, Καρλό-

βασι, Παγώνδα, ὡς καὶ διάφοροι παραβάσεις τοῦ Νόμου «περὶ ὁπλοφορίας» καὶ ἀπαγορεύσεως κατοχῆς πυροβόλων ὅπλων. Ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς δι' ἐπανειλημμένων ἀναφορῶν ἀναφέρει τὰ τῆς καταστάσεως εἰς τὰς προϊσταμένας Ἀρχάς, ζητοῦσα ἐνισχύσεις εἰς ἄνδρας, καθ' ὅσον ἡ ὑπάρχουσα ἐνταῦθα διλοχία Πεζικοῦ ἀνεκλήθη εἰς Λέσβον. Ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς κατανεμημένη εἰς Σταθμοὺς δὲν εἶναι ἐπαρκὴς διὰ τὴν πρόληψιν τῆς ἐπικειμένης ἀνταρσίας καὶ τὴν καταστολὴν ταύτης. Δυνάμεις ὅμως δὲν ἀποστέλλονται, διότι προτιμῶνται αἱ Ὑπηρεσίαι τῆς Β. Ἑλλάδος κ.λ.π. ἔνθα ἀπὸ τοῦ 1946 ὑφίσταται ἡ ἀνταρσία. Οἱ κομμουνισταὶ ἐπιδιώκουν τὴν δημιουργίαν ἐπεισοδίων, ἵνα ἐξ αὐτῶν δικαιολογήσωσι τὴν ἔξοδόν των εἰς τὴν παρανομίαν. Καὶ ἡ ἀφορμὴ δίδεται τὴν 25-3-1947 κατὰ τὸν Ἐθνικὸν ἑορτασμόν, ὅτε ὁ τότε νομάρχης Χρίστος Κούσουλας κατὰ τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐν τῇ Δημοσίᾳ Πλατείᾳ κατήγγειλεν ὡς προδοτικὸν τὸ σύνθημα τῆς συμφιλιώσεως καὶ ἐκήρυξεν ἀνοικτὸν πόλεμον κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ, ὡς σλαβοδούλου καὶ ἀνθελληνικοῦ. Οἱ παριστάμενοι ἀριστεροὶ συγκεντρωθέντες ἐπὶ τούτῳ ἐκ τῆς ὑπαίθρου ἀπεδοκίμαζον τὸν ὁμιλοῦντα νομάρχην «Ζητοῦντες συμφιλίωση». Ἐδημιουργήθη πανδαιμόνιον καὶ ἠπειλήθη σύρραξις, ἥτις ἀπεφεύχθη χάρις εἰς τὴν ψύχραιμον ἐπέμβασιν τοῦ διοικητοῦ τῆς Διοικήσεως Χαρδαβέλλα Θεμ. Οἱ κομμουνισταὶ φοβούμενοι τὴν ἄφιξιν ἐνισχύσεων, δι' ὧν θὰ κατεστέλλετο ἅμα τῇ γενέσει του τὸ ἀνατρεπτικὸν κίνημα, ἐπισπεύδουν τὴν ἔναρξίν του. Οὕτω, τὴν 23-5-1947, ὁ κομμουνιστὴς Τηγανίτης Νικόλαος ἢ Κίρλας τοῦ Σταματίου μετὰ 9 ὁμοϊδεατῶν του, ἐκτελοῦντες προφανῶς ἐντολὰς τοῦ ΚΚΕ, φονεύουν εἰς Κουμέϊκα τὸν Ἐμμανουὴλ Παπαδημητρίου, τέως κομμουνιστὴν ἀποκηρύξαντα τὸν κομμουνισμόν. Ὁ φονευθεὶς μετὰ δύο ἄλλων ἐκ τῶν ἀποκηρυξάντων τὸν κομμουνισμὸν εἰς ἐπεισόδιον μετὰ τοῦ Τηγανίτη τὸν ἀφώπλισαν ἀφαιρέσαντες μίαν μάχαιραν, ἓν περίστροφον καὶ δύο ἰταλικὰς χειροβομβίδας, ἅτινα οἱ σύντροφοι τοῦ φονευθέντος μετέφερον καὶ παρέδωσαν εἰς τὴν Χωροφυλακὴν Καρλοβασίου. Ὁ Παπαδημητρίου παραμείνας εἰς Κουμέϊκα συνελήφθη καὶ μετὰ ματαίαν ἀναζήτησιν τῶν δύο συντρόφων του, ἵνα παραδώσουν τὰ ἀφαιρεθέντα, ἐφονεύθη παρὰ τοῦ Τηγανίτη καὶ τῶν ὁμοϊδεατῶν του. Μετὰ πάροδον δέκα ἑπτὰ ἡμερῶν ἤτοι τὴν 1 Ἰουνίου 1947 ἅπαντες οἱ 10 δρᾶσται τοῦ ἀνωτέρω ἀδικήματος ἐνεφανίσθησαν ἔνοπλοι εἰς τὸ χωρίον Κουμέϊκα ἀπειλήσαντες τοὺς κατοίκους νὰ μὴ προδίδουν εἰς τὰς Ἀρχὰς τὰς κινήσεις των. Ἡ ἀνωτέρω ὁμὰς ἐνισχυομένη καὶ δι' ἑτέρων προφανῶς ἐνόπλων ἐκ τῶν φυγοδικούντων τῆς Λέκκας, ἐνεφανίσθη εἰς Φούρνους καὶ Κοντακέϊκα τὴν 7ην καὶ 8ην Ἰουνίου 1947. Οὕτως ἀρχίζει τὸ πρῶτον ἡ συμμοριακὴ δρᾶσις. Ἐκτὸς τῶν 10 ὡς ἄνω ἐνόπλων τὴν 1-6-47 ἐφυγοδίκουν, διὰ τὰ γεγονότα τῆς Λέκκας καὶ ἄλλας αἰτίας, περὶ τοὺς 30 κομμουνισταί. Τὴν 10-6-47 ἑτέρα 20μελὴς συμμορία ἐμφανίζεται εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν Κουμαραδαίων - Πύργου καὶ συλλαμβάνει τὸν χωροφύλακα Σχοινάκην μεταβαίνοντα ἐκ Κουμέϊκων εἰς Πύργον, τὸν ἀφοπλίζει καὶ τὸν ἀφήνει ἐλεύθερον. Τὴν 10-6-47 δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς πέντε ἀνδρῶν συνεπλάκη εἰς περιφέρειαν Κοντακεΐκων μετὰ πενταμελοῦς συμμορίας. Τὴν 17-6-47 ἑτέρα μικροσυμπλοκὴ ἔλαβε χώραν εἰς περιφέρειαν Ἀρβανιτῶν. Τὴν 20-6-47 τμῆμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη εἰς θέσιν Τσακάλι - Ζερβοῦ περιφερείας Ἄνω Βαθέος, μετὰ 20μελοῦς συμμορίας, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται, συνελήφθη ὁ ἀρχηγὸς αὐτῆς, παρεδόθησαν ἄοπλοι τρεῖς καὶ συνελήφθησαν ὀκτὼ ἄοπλοι μέλη τῆς αὐτῆς συμμορίας. Οὕτω μὲ μικροομάδας συμμοριτῶν διεσκορπισμένας ἀνὰ τὴν νῆσον καὶ μὲ μικροσυμπλοκὰς μετὰ μικρῶν τμημάτων Χωροφυλακῆς, ἄρχεται ἡ συμμοριακὴ δρᾶσις ἐν τῇ νήσῳ.

Ἅμα τῇ ἐκδηλώσει τῆς συμμοριακῆς δράσεως ὁ ἀριθμὸς τῶν συμμοριτῶν ὑπελογίζετο εἰς 50. Ἡ ὑπάρχουσα δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς νήσου Σάμου ἀνήρχετο εἰς 3 ἀξιωματικούς, 4 ἀνθυπασπιστὰς καὶ 162 χωροφύλακας. Τὴν δὲ 31-5-47 ἀφίκετο μικρὰ δύναμις Στρατοῦ περὶ τοὺς 50, ὑπὸ τὸν ἀντισυνταγματάρχην Σγουρὸν Ἡρακλῆν, ὅστις ἐτοποθετήθη ὡς στρατιωτικὸς διοικητὴς Σάμου. Αἱ ἀνωτέρω δυνάμεις κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἐκδηλώσεως τῆς συμμοριακῆς δράσεως ἐκινήθησαν πρὸς ἐξερεύνησιν τῆς νήσου, ἄνευ ὅμως θετικοῦ ἀποτελέσματος. Ἡ μέχρι τῆς 24-6-47 δρᾶσις τῶν συμμοριτῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀναξία λόγου, καθ' ὅσον οὗτοι διεσκορπισμένοι εἰς μικροομάδας ἦσαν ἀνίκανοι πρὸς ἐπιθετικὴν δρᾶσιν. Ἡ πρώτη ἔνοπλος ἐπίθεσίς των κατὰ δημοσίας δυνάμεως ἔλαβε χώραν τὴν 25-6-47 ὅτε συνενωθέντες οἱ συμμορῖται εἰς 50μελῆ ὁμάδα ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Παγώνδου, ἐφόνευσαν τὸν χωροφύλακα Ζῶτον Ν. καὶ πολιτοφύλακα Καλοτίνην Σοφοκλῆν καὶ συνέλαβον τὸν διοικητὴν τοῦ Σταθμοῦ ἀνθυπασπιστὴν καὶ δύο χωροφύλακας, οὓς ἀπεγύμνωσαν καὶ ἀφῆκαν ἐλευθέρους, ἐν ταυτῷ δὲ ἐπυρπόλησαν τὸ ἀρχεῖον τοῦ Σταθμοῦ καὶ διήρπασαν τὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ εἴδη τῶν ἀνδρῶν. Τμήματα Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς κινηθέντα πρὸς δίωξιν τῶν συμμοριτῶν συνεπλάκησαν μετὰ 20μελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν σύλληψιν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς συμμορίας Ἀθανάσογλου Ἀθανασίου. Βάσει ἀνευρεθείσης ὀνομαστικῆς καταστάσεως συνελήφθησαν εἰς Παγώνδα περὶ τοὺς 100 αὐτοαμυνίτας, ὧν οἱ πλεῖστοι προεφυλακίσθησαν καὶ κατεσχέθησαν ἀρκετὰ ὅπλα καὶ πυρομαχικά. Συνελήφθησαν τὰ μέλη τῆς νομαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΕΑΜ, διελύθησαν αἱ ὀργανώσεις ΕΑΜ - ΕΠΟΝ - ΑΚΕ - Ε.Α., κατεσχέθησαν τὰ ἀρχεῖα αὐτῶν, ἐπαύθησαν αἱ ἀριστεραὶ ἐφημερίδες, κατεσχέθησαν τὰ τυπογραφεῖα των. Συνελήφθησαν καὶ ἐξετοπίσθησαν τὰ ἡγετικὰ στελέχη καὶ φανατικὰ μέλη τοῦ ΚΚΕ καὶ τῶν παραφυάδων αὐτοῦ. Ἐξετοπίσθησαν ἐν ὅλῳ κατὰ μῆνα Ἰούλιον 108 ἄτομα καὶ κατὰ μῆνα Αὔγουστον 141. Ἐγένοντο ἔρευναι καὶ κατεσχέθησαν διάφορα ὅπλα καὶ πυρομαχικά. Ἐλλείψει διαθεσίμων τακτικῶν δυνάμεων διώξεως Στρατοῦ - Χωροφυλακῆς, εἴτε ἐξ ἐσφαλμένης ἐκτιμήσεως τῆς καταστάσεως, συνεκροτήθησαν ὑπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ Σάμου πρὸς δίωξιν τῶν συμμοριτῶν, τμήματα ΜΑΥ καὶ εἷς λόχος ΜΑΔ, τῶν μονάδων τούτων ἐξαρτωμένων παρὰ τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως. Ἡ διοίκησις περιῆλθεν οὐσιαστικῶς εἰς τὸν τότε νομάρχην Κούσουλαν καὶ πρόσωπα τῆς ἐμπιστο-

σύνης του, χωρὶς νὰ τοποθετηθῶσιν ἡγήτορες αὐτῶν ὑπεύθυνα πρόσωπα προερχόμενα ἐκ τοῦ Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς. Ἐλλείψει ὑπευθύνων προσώπων εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ΜΑΥ καὶ τῶν ΜΑΔ καὶ τῆς κρατούσης ὡς ἐκ τούτου ἀσυδοσίας, ἔλαβον χώραν ἔκτροπά τινα. Κατὰ μῆνα Αὔγουστον 1947 ὁ ἀριθμὸς τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθεν εἰς 250, κατὰ δὲ τὸν Σεπτέμβριον περὶ τοὺς 350. Οἱ ἄνδρες ΜΑΥ - ΜΑΔ ἐπιδείξαντες κατ' ἀρχὰς προθυμίαν περὶ τὴν δίωξιν τῶν συμμοριτῶν, ἔπαυσαν σχεδὸν προσφέροντες ταύτας, ἅμα τῇ ἀνακλήσει τοῦ νομάρχου Κούσουλα μεθ' οὗ εἶχον συνταυτίσει τὴν δρᾶσίν των. Οὕτως, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἅμα τῇ ἐκδηλώσει τῆς συμμοριακῆς δράσεως, ἐκ κακῆς ἐκτιμήσεως τῆς καταστάσεως, δὲν ἐλήφθησαν οἷα ἔδει νὰ ληφθῶσιν μέτρα διώξεως καὶ οἱ συμμορῖται ἀφεθέντες σχεδὸν ἀνενόχλητοι πάσης συστηματικῆς διώξεως, εἶχον ὅλον τὸν καιρὸν νὰ ὀργανωθῶσι καὶ νὰ προετοιμασθῶσι πρὸς ἐντονωτέραν δρᾶσιν. Οἱ συμμορῖται ἀντιληφθέντες τὴν κατάστασιν καὶ ἐκμεταλλευόμενοι δυναμικῶς καὶ ἠθικῶς ταύτην, καταβάλλουν κάθε προσπάθειαν, διαλύσεως τῶν ΜΑΥ, τόσον διὰ τῆς ἀσκουμένης παρ' αὐτῶν προπαγάνδας ὅσον καὶ διὰ ἐπιθέσεων ἐναντίον τῶν μόλις συγκροτηθέντων, ἀόπλων σχεδόν, τμημάτων ΜΑΥ. Οὕτως, ἐπιτίθενται κατὰ μικρῶν τμημάτων ΜΑΥ, ἀφοπλίζουν καὶ διαλύουν ταῦτα. Μεθ' ὃ ἐπεκτείνουν τὴν δρᾶσίν των ἐναντίον τμημάτων Χωροφυλακῆς, δι' ἐνεδρῶν καὶ ἐπιθέσεων. Οὕτω, τὴν 18-8-47, ἐνεδρεύοντες ἔξωθι τοῦ χωρίου Λέκκας, φονεύουν τὸν σταθμάρχην Μεσαίου Καρλοβασίου, ἐνωμοτάρχην Πελεκάνον Ἰωάννην, τὸν χωροφύλακα Σπηλιόπουλον καὶ τραυματίζουν σοβαρῶς τὸν ἄ.θ. χωροφύλακα Μακρῆν Εὐάγγελον. Ἐν συνεχείᾳ τὴν 12-8-47 ἐπιτίθενται κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καλαμπακτασίου, συλλαμβάνουν καὶ ἀφοπλίζουν τοὺς ἄνδρας τοῦ Σταθμοῦ, ἀφήνουν δὲ τούτους ἐλευθέρους, ἀφοῦ διήρπασαν ἅπαντα τὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ εἴδη των. Ἐνισχυθέντες οὕτως ἀφ' ἑνὸς ἠθικῶς καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑλικῶς, δι' ὁπλισμοῦ πυρομαχικῶν κ.λ.π. ἐκ τῶν κατὰ τῶν ΜΑΥ καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καλαμπακτασίου ἐπιθέσεων, προβαίνουν εἰς στρατολογίαν ὁμοϊδεατῶν των, εἰσβάλλουν ἀνενόχλητοι εἰς διάφορα χωρία, διαρπάζουν τρόφιμα, χρήματα, εἴδη ρουχισμοῦ κ.λ.π. Οὕτως ἀρχίζει νὰ δημιουργῆται ἐν Σάμῳ δυσάρεστος κατάστασις ἀπὸ ἀπόψεως τάξεως καὶ ἀσφαλείας, συνεπείᾳ τῆς ἐντεινομένης συμμοριακῆς δράσεως. Κατόπιν τούτου καὶ πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως ἀπεστάλη καὶ ἀφίκετο τὴν 19-8-47 τὸ 20ὸν Τάγμα Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν μοίραρχον Καστανάκην Γεώργιον, μὲ μειωμένην ὅμως δύναμιν, ἄνευ μέσων πυρός, συνδέσμων κ.λ.π. Τὴν 29-8-47 βάσει ἐκπονηθέντος σχεδίου ἐπιχειρήσεων ἐγένετο παρὰ τοῦ ὡς ἄνω Τάγματος καὶ τῇ συνεργασίᾳ τοῦ Λόχου Ἀσφαλείας (Πεζικοῦ), τῶν ΜΑΥ καὶ ΜΑΔ Σάμου, ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις κατὰ τῶν εἰς ὄρος Καρβούνη συμμοριτῶν, ἄνευ ὅμως ἐπιτεύξεως τοῦ ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ, ἐλλείψει ἰσχυρῶν μέσων πυρός, μέσων συνδέσμου καὶ διαβιβάσεων, νὰ καταλάβῃ τὸ ὕψωμα «Ξεπαγιασμένο». Οἱ συμμορῖται ἀναθαρρήσαντες ἐκ τῆς μὴ ἐπιτυχοῦς ἐκβάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀναπτύσουν ἔντονον ἐπιθετικὴν δραστηριότητα. Ἐπιτίθενται τὴν 4-9-47 δι' ἰσχυρᾶς ἑκατονταμελοῦς συμμορίας κατὰ ὁμάδος ἀνδρῶν ΜΑΔ καὶ δέκα χωροφυλάκων, σταθμευόντων εἰς χωρίον Φοῦρνοι, φονεύουν ἕνα τῶν ἀνδρῶν ΜΑΥ καὶ ἕνα χωροφύλακα καὶ τραυματίζουν τρεῖς χωροφύλακας. Ἐκμεταλλευόμενοι τὴν ἐπιτυχίαν ταύτην, ὡς καὶ τὸ ἠθικὸν τῶν ἀνδρῶν τοῦ Λόχου Ἀσφαλείας Πεζικοῦ, ἐπιτίθενται τὴν 6-9-47 κατὰ διμοιρίας Πεζικοῦ, ἑδρευούσης εἰς τὸ χωρίον Πλάτανος, συλλαμβάνουν, ἀφοπλίζουν καὶ ἀπογυμνώνουν τοὺς ἄνδρας τῆς διμοιρίας ταύτης, πλὴν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ Βότση, διοικητοῦ τῆς διμοιρίας καὶ δύο στρατιωτικῶν διαφυγόντων. Πρὸς ἀνακοπὴν τῆς ἐπιθετικῆς δραστηριότητος τῶν συμμοριτῶν ἐνηργήθησαν τὴν 12-9-47 ἐπιχειρήσεις παρὰ τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς - ΜΑΥ καὶ ΜΑΔ, ἄνευ ὅμως καὶ πάλιν οὐσιαστικῆς ἐπιτυχίας, λόγῳ αἰφνιδιασμοῦ τμήματος Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ εἰς περιφέρειαν Σταυρινίδων - Νενέδων, καθ' ὃν ἐφονεύθη ὁ ὑπομοίραρχος Παρασχάκης καὶ ὁ χωροφύλαξ Κωστόπουλος Κωνσταντῖνος. Τὴν 17-9-47 ἤρξαντο καὶ αὖθις ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις, μὴ ἀχθεῖσαι εἰς αἴσιον πέρας, ὡς διακοπεῖσαι, κατόπιν διαταγῆς τοῦ ταξιάρχου Γριβέα. Κατ' αὐτὰς ἐφονεύθησαν εἰς Ριζοβραχιὰν - Νενέδων ἐξ ἐνέδρας ὁ ἀνθυπασπιστὴς Μαράκης Κωνσταντῖνος καὶ δύο χωροφύλακες. Οἱ συμμορῖται ἐπωφελούμενοι τῆς διακοπῆς τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς χορηγηθείσης ἀμνηστίας δυνάμει τοῦ ΚΘ/47 Ψηφίσματος; ἐνισχύονται παντοειδῶς, ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς, στρατολογοῦσι νέους συμμορίτας, ὀργανώνουσι τὰς θέσεις των καὶ μετὰ μικρὰν ἀνάπαυλαν συνεχίζουν ἐκ νέου τὴν ἐπιθετικήν των δρᾶσιν κατὰ τῆς Χωροφυλακῆς. Οὕτω τὴν 2-11-47 ὑπερδιακόσιοι συμμορῖται μὲ ἰσχυρὰ μέσα πυρὸς ἐπιτίθενται κατὰ διμοιρίας Χωροφυλακῆς τοῦ 1ου Λόχου τοῦ 20οῦ Τάγματος, ἑδρευούσης εἰς Βουρλιῶτες. Οἱ συμμορῖται βάλλουν καταιγιστικῶς διὰ παντοίων μέσων πυρὸς αὐτομάτων, πυροβόλων, ὅλμων, χειροβομβίδων, φιαλῶν βενζίνης κατὰ τῆς διμοιρίας Χωροφυλακῆς. Παρὰ τὴν κόλασιν τοῦ πυρὸς ἡ μικρὰ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Χωροφυλακῆς ἀμύνεται ἡρωικῶς ἀντιμετωπίσασα εἰς τετράωρον καὶ σκληρὰν μάχην τὰς λυσσώδεις ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες τελικῶς μὴ κατορθώσαντες νὰ καταβάλλουν ταύτην, ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ προέβησαν εἰς διαρπαγάς, ἀπεχώρησαν συναποκομίζοντες νεκροὺς καὶ τραυματίας των. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐφονεύθησαν τρεῖς χωροφύλακες καὶ τρεῖς ΜΑΥ. Οἱ συμμορῖται ἔσχον σοβαρὰς ἀπωλείας μὴ ἐξακριβωθείσας πλήρως, καθ' ὅσον τοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίας των παρέλαβον καὶ μετέφερον μεθ' ἑαυτῶν ἐπὶ μεταγωγικῶν ζώων, ἐπιταχθέντων παρὰ τῶν κατοίκων. Ἐξηκριβωμένως ἔσχον δύο νεκρούς. Κατόπιν τῆς διὰ ἰσχυρῶν δυνάμεων ἐπιθέσεως τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῆς διμοιρίας Βουρλιωτῶν, διετάχθη ἡ σύμπτυξις τοῦ Σταθμοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Βουρλιωτῶν εἰς Κοκκάριον. Ἅπασα σχεδὸν ἡ ὀρεινὴ Σάμος εὑρίσκετο ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν συμμοριτῶν. Κατόπιν τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως ἀπεστάλησαν ἐνισχύσεις πρὸς συμπλήρωσιν τῆς δυνάμεως τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς, παρὰ τοῦ Ὑπουργείου δὲ Δημοσίας Τάξεως ἀπεστάλη ἐνταῦθα ὁ ἀντισυνταγματάρχης Πεζικοῦ Κανάκης Κωνσταντῖνος, ἀναλαβὼν ἀπὸ

9-11-47 τακτικῶς τὴν διοίκησιν τῶν δυνάμεων Χωροφυλακῆς Σάμου. Ἤρξατο ἡ προεργασία διὰ τὴν ἐνέργειαν νέων ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων. Κατὰ μῆνα Δεκέμβριον 1947 ὁ ἀριθμὸς τῶν συμμοριτῶν φέρεται ὑπερβαίνων τοὺς πεντακοσίους. Οὗτοι κατανεμημένοι εἰς ἰσχυρὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα ἔχουν ὀργανώσει τὰς θέσεις των ἐπὶ τῶν φύσει ὀχυρῶν θέσεων τῶν ὀρέων Ἄμπελος καὶ Κέρκης καὶ ἐλέγχουν τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς νήσου. Μετὰ τὴν περατωθεῖσαν προετοιμασίαν ἤρξαντο ἐνεργούμεναι ἀπὸ τῆς 20-12-47 συνδεδυασμέναι ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις παρὰ δυνάμεων τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς, ἑνὸς λόχου Πεζικοῦ καὶ ἀνδρῶν ΜΑΥ καὶ ΜΑΔ. Κατ' αὐτὰς ἐφονεύθησαν 33 συμμορῖται ἐκ δὲ τῶν ἡμετέρων τρεῖς χωροφύλακες. Τὴν 14ην καὶ 15ην Ἰανουαρίου 1948 ἐνηργήθη ἐκ νέου ἐπιθετικὴ ἐξόρμησις κατὰ τῶν συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 9 συμμοριτῶν. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐφονεύθησαν δύο ὑπενωμοτάρχαι, δύο χωροφύλακες καὶ εἷς ΜΑΥ. Τὴν 25/26-1-48 ἐνηργήθη ἐκ νέου ἐπιχείρησις κατὰ τῶν συμμοριτῶν, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν 5 συμμορῖται, ἐκ δὲ τῶν ἡμετέρων εἷς στρατιώτης καὶ δύο χωροφύλακες. Οἱ συμμορῖται μετὰ τὰς κατ' αὐτῶν ἐπιχειρήσεις, ὑπολογιζόμενοι εἰς τοὺς 300, ἐπωφελούμενοι τῶν καιρικῶν συνθηκῶν ἀναπτύσσουν καὶ αὖθις ζωηρὰν ἐπιθετικὴν δρᾶσιν, κατὰ Φυλακίων Τμημάτων καὶ Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς, πρὸς δὲ ἀσκοῦν ἐκβιασμοὺς καὶ τρομοκρατίαν εἰς βάρος τῶν κατοίκων τῆς νήσου. Ἡ σοβαρωτέρα αὐτῶν ἐνέργεια ὑπῆρξεν ἡ κατὰ τὴν νύκτα τῆς 21-1-48 εἰσβολὴ 150μελοῦς συμμορίας εἰς ὅρμον Νέου Καρλοβασίου, καθ' ἣν ἐλήστευσαν τὸ ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἀφαιρέσαντες 368.366.000 δραχμάς, ὡς καὶ διάφορα εἴδη τροφίμων, ρουχισμοῦ κ.λ.π. ἐκ καταστημάτων καὶ οἰκιῶν καὶ ἀπεχώρησαν μὴ γενόμενοι ἀντιληπτοί, ἐλλείψει ἐπαρκῶν φυλακίων ἐπιτηρήσεως τῆς ἐκτεταμένης περιοχῆς Καρλοβασίου. Τὴν 28-1-48 ἐνεδρεύοντες οἱ συμμορῖται εἰς θέσιν «Σεβαστέϊκα» ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Μαραθοκάμπου - Καρλοβασίου ἐπιτίθενται κατὰ διερχομένων αὐτοκινήτων, ἐφ' ὧν ἐπέβαινε δύναμις Χωροφυλακῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς ἰδιώτου. Κατὰ μῆνα Φεβρουάριον συνεχίζεται ἡ ἐπιθετικὴ δρᾶσις τῶν συμμοριτῶν κατὰ Φυλακίων καὶ Σταθμῶν Χωροφυλακῆς. Σοβαρωτέρα ἐνέργειά των ὑπῆρξεν ἡ κατὰ τοῦ χωρίου Μυτιληνιῶν ἐπίθεσις 150μελοῦς συμμορίας, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν ἓξ ἄνδρες ΜΑΥ καὶ διηρπάγησαν ἐκ τῶν κατοίκων τρόφιμα καὶ εἴδη ρουχισμοῦ, εἰς μεγάλας ποσότητας. Ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Μυτιληνιῶν ἀντιτάξας ἡρωικὴν ἄμυναν, μετὰ τῶν ἀνδρῶν ΜΑΥ δὲν ἐκάμφθη. Κατὰ μῆνα Φεβρουάριον ἐνηργήθησαν τοπικαὶ ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις, ἄνευ ἐπαφῆς τῶν συμμοριτῶν. Κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον συνεχίζεται καὶ αὖθις ἡ δι' ἰσχυρῶν δυνάμεων συμμοριτῶν ἐπίθεσίς των κατὰ μικροτέρων τμημάτων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, πρὸς δὲ καὶ ἡ ἄσκησις τρομοκρατίας εἰς βάρος τοῦ πληθυσμοῦ δι' ἐκτελέσεως ἐθνικοφρόνων πολιτῶν. Οὕτω, τὴν νύκτα τῆς 7-3-48, τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν συμμοριτῶν, περὶ τοὺς 280, ἐπιτίθεται κατὰ τῶν φυλακίων Χωροφυλακῆς, ΜΑΥ καὶ λόχου Πεζικοῦ εἰς Νέον Καρλόβασι, ὡς καὶ κατὰ τοῦ καταστήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς. Οἱ συμμορῖται, βάλλοντες καταιγιστικῶς διὰ παντοίων ὅπλων, κατορθώνουν καὶ κάμπτουν ὡρισμένα φυλάκια τοῦ λόχου Πεζικοῦ. Ἐπιτίθενται δι' 70μελοῦς συμμορίας κατὰ τοῦ καταστήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς ὑπερασπιζομένου παρ' ἐλαχίστων ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ὑπομοιράρχου Βασιλειάδου, ἐπίσης δι' ἰσχυρᾶς ὁμάδος κατὰ τοῦ ἐργοστασίου ἠλεκτροφωτισμοῦ, ὑπερασπιζομένου ὑπὸ ὀλίγων ἀνδρῶν ΜΑΥ καὶ χωροφυλάκων. Παρὰ τὸ καταιγιστικὸν πῦρ τῶν συμμοριτῶν οὗτοι δὲν ἐπέτυχον τοῦ ἀντικειμενικοῦ των σκοποῦ, συνισταμένου εἰς τὴν ἐκμηδένισιν τῆς ἐν Καρλοβασίῳ δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ λόχου Πεζικοῦ, πλὴν ὅμως ἄγνωστον πῶς, κατώρθωσαν νὰ συλλάβουν καὶ ἀφοπλίσουν 17 στρατιώτας τοῦ λόχου Πεζικοῦ καὶ τὸν ὑπολοχαγὸν Πάττον καὶ νὰ ἀφαιρέσουν ἅπαν τὸ ὑλικὸν τῆς δυνάμεως ταύτης. Οἱ συλληφθέντες στρατιῶται καὶ ὁ ἀξιωματικὸς ἀφέθησαν ἐλεύθεροι τὴν ἐπομένην, ἀπογυμνωθέντες. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν τρεῖς ἐγκαταλειφθέντες ἐπὶ τόπου καὶ συνελήφθη εἷς, προφανῶς δὲ ἔσχον καὶ ἄλλας ἀπωλείας μὴ ἐξακριβωθείσας. Ἐκ τῶν ἡμετέρων οὐδεὶς ἐφονεύθη, ἐτραυματίσθησαν δὲ ἐλαφρῶς εἷς χωροφύλαξ, εἷς ΜΑΥ καὶ εἷς στρατιώτης. Ἐν συνεχείᾳ τὴν νύκτα τῆς 18/19-3-48 οἱ συμμορῖται δι' ἰσχυρῶν πάλιν δυνάμεων ἐπιτίθενται κατὰ τῆς ἕδρας τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Τηγανίου καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Παγώνδου, ἑδρεύοντος εἰς Χώραν. Οὕτως, ἀνὰ 125 συμμορῖται ἐπιτίθενται ταὐτοχρόνως κατὰ τῶν ἀνωτέρω Ὑπηρεσιῶν, ἐνῷ μικρὰ δύναμίς των παρηνώχλει καὶ ἀπησχόλει τὸν λόχον Χωροφυλακῆς Μυτιληνιῶν. Τὰ χωρία Τηγάνιον καὶ Χώρα ἐφρουροῦντο ὑπὸ ἐλαχίστων ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς (7 Τηγάνιον καὶ 4 Χώρα) καὶ ἀριθμοῦ τινος ΜΑΥ. Οἱ συμμορῖται κάμψαντες τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια τῶν ΜΑΥ, ἐπετέθησαν ἐν συνεχείᾳ κατὰ τῶν καταστημάτων τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Τηγανίου καὶ Χώρας, βάλλοντες καταιγιστικὸν πῦρ ὁπλοπολυβόλων, αὐτομάτων καὶ ἀτομικῶν ὅπλων, ἀτομικοῦ ὅλμου, Πίατ καὶ φιαλῶν βενζίνης, καταστήσαντες ταῦτα κυριολεκτικῶς ἐρείπια. Χάρις ὅμως εἰς τὸ ὑπέροχον πνεῦμα ἡρωισμοῦ καὶ αὐτοθυσίας τῶν ὀλιγαρίθμων ἀνδρῶν τῶν ὑπερασπιζόντων ταῦτα, ἀπεκρούσθησαν ἅπασαι αἱ λυσσώδεις ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, ἐξαναγκασθέντων νὰ ὑποχωρήσωσι τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 15ης Μαρτίου, συναποκομίζοντες νεκροὺς καὶ τραυματίας. Ἐξηκριβωμένως ἔσχον 5 νεκροὺς καὶ 5 τραυματίας. Διαρκούσης τῆς συμπλοκῆς οἱ συμμορῖται διήρπασαν τρόφιμα καὶ ρουχισμὸν εἰς μεγάλας ποσότητας, ἐπυρπόλησαν δὲ τὴν Χώραν καὶ τὸ ἐργοστάσιον ἠλεκτροφωτισμοῦ. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐφονεύθησαν δύο ΜΑΔ καὶ δύο ΜΑΥ καὶ ἐτραυματίσθησαν τρεῖς χωροφύλακες καὶ ὀκτὼ ΜΑΥ. Τμήματα τοῦ 5ου Λόχου τεθέντα εἰς δίωξιν τῶν συμμοριτῶν, ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μετ' αὐτῶν εἰς περιφέρειαν Μαυρατζαίων μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου ὁπλοπολυβολητοῦ καὶ τὴν κατάληψιν τοῦ ὁπλοπολυβόλου του. Συνεπείᾳ τῆς ἐντατικῆς ἐπιθετικῆς δράσεως τῶν συμμοριτῶν κατὰ τοὺς μῆνας Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον, ἡ ἐν Σάμῳ κατάστασις κατέστη δυσχερὴς καὶ ἔκδηλος ἡ ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τῶν καταδιωκτικῶν δυνάμεων

πρὸς ἀποτελεσματικὴν δίωξιν τῶν συμμοριτῶν. Κατόπιν ἐνεργειῶν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀπεφασίσθη ἡ συγκρότησις Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, συγκροτηθέντος διὰ προσκλήσεως τῶν ἐφέδρων τῆς Σάμου, κλάσεων 1933 ἕως 1938 ἀπὸ 23-3-1948.

Κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον καὶ Μάϊον ἀνεκόπη ἡ ἐπιθετικὴ δρᾶσις τῶν συμμοριτῶν καὶ περιωρίσθησαν οὗτοι εἰς διαρπαγὰς καὶ λεηλασίας, στρατολογίαν νέων συμμοριτῶν, παρενοχλήσεις φυλακίων καὶ κυρίως εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν θέσεών των, πρὸς ἀπόκρουσιν ἐπικειμένων κατ' αὐτῶν ἐπιχειρήσεων. Μικροσυμπλοκαὶ ἔλαβον χώραν καὶ ἀναγνωριστικαὶ ἐπιθετικαὶ ἐξερευνήσεις τῶν τμημάτων μας. Ἡ σπουδαιοτέρα ἐνέργεια τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον ὑπῆρξεν ἡ ἐπίθεσίς των τὴν 13-4-48 κατὰ τοῦ λόχου Πεζικοῦ, εὑρισκομένου εἰς χωρίον Φοῦρνοι - Ἰκαρίας, ἔνθα εἶχε μεταβῆ πρὸς ἐξερεύνησιν. Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ λόχος εἰσήρχετο εἰς τὸ χωρίον ἐβλήθη αἰφνιδιαστικῶς ἐκ τῶν ὕπερθεν ὑψωμάτων παρὰ τῶν συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς ἀξιωματικοῦ, δύο στρατιωτῶν καὶ ἑνὸς ΜΑΥ, τοῦ λόχου εὑρεθέντος εἰς δυσχερεστάτην θέσιν καὶ διασωθέντος ὡς ἐκ θαύματος διὰ ταχείας ἐνεργείας τμήματος Χωροφυλακῆς, σπεύσαντος ἐκ Καρλοβασίου καὶ ἀντιμετωπίσαντος τοὺς συμμορίτας. Ὀργανωθέντος τοῦ συγκροτηθέντος 96ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἤρξαντο ἀπὸ 4-6-48 συνδεδυασμέναι ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις κατὰ τῶν συμμοριτῶν, ὑπὸ δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ Ἐθνοφρουρᾶς. Οἱ συμμορῖται ἀνερχόμενοι εἰς 340-350 ἔχουν ὀργανώσει ἰσχυρῶς τὰς θέσεις των ἐπὶ τῶν φύσει ὀχυρῶν θέσεων ἐπὶ τοῦ ὄρους Καρβούνη. Ἅμα τῇ λήψει ἐπαφῆς μετὰ τῶν προφυλακῶν των ἀντέταξαν οὗτοι ἐκ τῶν θέσεών των πείσμονα ἄμυναν μέχρι τῆς 16-6-48, ὅτε κατόπιν ἀφίξεως πυροβολαρχίας τῶν 25 λιβρῶν μετὰ τὰ πρῶτα πυρά της ἐγκατέλειψαν ἀμέσως ἁπάσας τὰς θέσεις των, τραπέντες εἰς δυτικὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῆς νήσου, ἔνθα καταδιωχθέντες κατετμήθησαν εἰς μικρὰς ὁμάδας, κατορθώσαντες, προσφερομένου καὶ τοῦ ἐδάφους, νὰ διαρρεύσουν κατὰ μικροομάδας. Μετὰ τὴν ἐκτόπισίν των ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ Καρβούνη θέσεών των καὶ συνεχιζομένων τῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος τῆς νήσου, οἱ συμμορῖται, πρὸς δημιουργίαν ἀντιπερισπασμοῦ καὶ ἐπανάκτησιν τῶν θέσεών των, ἐπωφελούμενοι τῆς πρὸς δυσμὰς στροφῆς τῶν τμημάτων κρούσεως, ἐπεχείρησαν ἀναστραφέντες νὰ ἀνέλθωσιν ἐπὶ τοῦ ὄρους Καρβούνη, ἔνθα ἐπὶ τῆς κορυφογραμμῆς αὐτοῦ «Προφήτης Ἠλίας» ἦτο ἐγκατεστημένη μία διμοιρία Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Κολώνιαν. Οἱ συμμορῖται ἐπιτίθενται δι' ἰσχυρῶν δυνάμεων πανταχόθεν κατὰ τῆς ἀπομεμονωμένης διμοιρίας, ἥτις ὅμως ἀντιτάξασα πείσμονα ἄμυναν ἐπὶ 30ωρον δὲν ἐκάμφθη, ἀποκρούσασα ὅλας τὰς λυσσώδεις ἐπιθέσεις ὑπὲρ 100 συμμοριτῶν, μέχρις οὗ ἀναστραφέντα ἕτερα τμήματα Χωροφυλακῆς καὶ Ἐθνοφρουρᾶς διέλυσαν τοὺς ἐπιτεθέντας συμμορίτας. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν αὐτὴν τῶν συμμοριτῶν (21/22-6-48) ἐφονεύθη ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς διμοιρίας ὁ χωροφύλαξ Βασιλείου Κωνσταντῖνος καὶ ἐτραυματίσθησαν ἐλαφρῶς 5 χωροφύλακες. Μετὰ τὴν ἀπόκρουσιν τῶν κατὰ τῆς διμοιρίας Κολώνια ἐπιτεθέντων συμμοριτῶν, συνεχίσθη ἡ περαιτέρω δίωξίς των, μέχρις οὗ οὗτοι κατατμηθέντες εἰς μικροομάδας διελύθησαν. Κατὰ μῆνα Ἰούλιον 1948, κατὰ τὰς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις ἐφονεύθησαν 43 συμμορῖται, συνελήφθη εἷς τραυματίας καὶ παρεδόθησαν 19. Ἐκ τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων ἐφονεύθησαν 4 ἐθνοφρουροί, 2 χωροφύλακες, ὁ ὑπομοίραρχος Κόντος Εὐστάθιος καὶ 3 ΜΑΥ, ἐτραυματίσθησαν δὲ 16 χωροφύλακες, 9 ἐθνοφρουροί, εἷς ἀξιωματικὸς τῆς Ἐθνοφρουρᾶς καὶ εἷς ΜΑΥ. Εἰς τὴν Ἰκαρίαν κατὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον 1948 δυνάμεις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἰκαρίας τεθεῖσαι εἰς δίωξιν παρανόμως διαβιούντων ἀναρχικῶν, ἀνερχομένων εἰς 30-45, ἐφόνευσαν δύο ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῶν ὁμάδων τούτων, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν καὶ τὴν ἐν συνεχείᾳ παράδοσιν 29 τοιούτων ἀτόμων, τὸ πλεῖστον ἀνυποτάκτων καὶ λιποτακτῶν, φυγοποίνων καὶ φυγοδίκων. Ἐναπέμειναν περὶ τοὺς 15.

Κατὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον 1948 ἐν Σάμῳ συνεχίσθη ἡ δίωξις τῶν κατατμηθέντων συμμοριτῶν δι' ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τοπικῶν ἐπιθετικῶν ἐξερευνήσεων. Ἰδιαιτέραν ἐπιτυχίαν ἔσχον ἐπιθετικαὶ ἐξερευνήσεις τμημάτων Χωροφυλακῆς τὴν 8-7-48 εἰς θέσιν Βίγκλες - Προφήτης Ἠλίας μεταξὺ Μυτιληνιῶν - Κοκκαρίου, καθ' ἣν δύναμις Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν μοίραρχον Σταυρόπουλον Κ. ἐν συμπλοκῇ ἐφόνευσε δύο καὶ συνέλαβε 5 ἐνόπλους συμμορίτας. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐτραυματίσθησαν ἐλαφρῶς 2 ΜΑΥ. Ὁμοίως ἐν ἑτέρᾳ τοιαύτῃ τὴν 9-7-48, δύναμις Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ὑπὸ τὸν σταθμάρχην Ἄνω Βαθέος ἐν συμπλοκῇ μετὰ συμμοριτῶν ἐφόνευσε 2 συμμορίτας καὶ συνέλαβε 5, ἐν οἷς καὶ τὸν ἀρχηγὸν αὐτῆς καπετὰν Λαχανὰν (Β. Νικολαρούδην) ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπωλείας ἡμετέρων. Κατὰ μῆνα Ἰούλιον ἐφονεύθησαν ἐξηκριβωμένως 24 συμμορῖται, συνελήφθησαν 15, ἐτραυματίσθησαν 6 ἐξ ὧν οἱ δύο συνελήφθησαν καὶ παρεδόθησαν 62. Ἐκ τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων νεκροὶ 4 ἐθνοφρουροὶ καὶ τραυματίαι 8 ἐθνοφρουροί, 8 χωροφύλακες καὶ 4 ΜΑΥ. Κατὰ μῆνα Αὔγουστον συνεχίζεται ἡ δίωξις τῶν συμμοριτῶν, φονευθέντων 6, συλληφθέντων 3 καὶ παραδοθέντων 7. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐφονεύθησαν ὁ ἀνθυπασπιστὴς Σμυρνάκης, 6 χωροφύλακες, εἷς ἐθνοφρουρὸς καὶ ἐτραυματίσθησαν 5 χωροφύλακες, εἷς στρατιώτης καὶ 2 ΜΑΥ. Κατὰ μῆνα Αὔγουστον 1948 οἱ συμμορῖται κατατετμημένοι εἰς μικροομάδας καὶ ἐπωφελούμενοι τῆς μὴ συνεχοῦς διώξεώς των, εἰσβάλλουν εἰς τὰ χωρία, διαρπάζουν τρόφιμα, εἴδη ρουχισμοῦ, αἰγοποίμνια κ.λ.π. καὶ καταβάλλουν προσπαθείας νὰ ὀργανώσουν νέας θέσεις ἐξορμήσεως ἐπὶ τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς Κέρκη, εἰς ὑψώματα Κοσμαδαίων, Φτεριᾶ, Μενεγάκη, πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἀπολεσθέντων ὑψωμάτων τοῦ ὄρους Καρβούνη, κατεχομένων ἤδη ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων. Οὐδεμία ἐπιθετικὴ δρᾶσις των ἐξεδηλώθη κατὰ τῶν τμημάτων μας κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον. Κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον 1948 οἱ συμμορῖται συνεχίζουν τὴν ληστρικήν των δρᾶσιν ἐκ διαφόρων χωρίων καὶ ἐξοχικῶν θέσεων, ἰδίᾳ τῆς περιοχῆς Κέρκη, ἔνθα τὰ πρόχειρα ὁρμητήριά των, ἐνῷ ἄλλοι κατὰ μικρὰς ὁμάδας εἰσβάλλουν εἰς χωρία μὴ φρουρούμενα ὑπὸ Ἐθνικῶν Δυνάμεων, ἐνεργοῦντες λεηλασίας. Ἐπιθετικὴ δρᾶσις τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐξεδηλώθη καὶ κατὰ

τὸν μῆνα τοῦτον, ἐκτὸς συνήθων παρενοχλήσεων κατὰ ἐξωτερικῶν φυλακίων ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιτυχίας των. Καὶ κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον ἐνηργήθησαν ἐπιχειρήσεις κατὰ τῶν συμμοριτῶν, ἐχόντων τὰς θέσεις εἰς «Φτεριᾶ - Μενεγάκη» ὀρεινῆς περιοχῆς Κέρκη, ἄνευ μεγάλης ἐπιτυχίας, καθ' ὅσον οἱ συμμορῖται ἀντιτάσσοντες ἄμυναν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπὶ τῶν θέσεών των, ἐπωφελούμενοι τῆς νυκτὸς διαρρέουν διὰ χαραδρώσεων καὶ κατανεμόμενοι εἰς μικρὰς ὁμάδας διαφεύγουν τὴν δίωξιν. Κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ μηνὸς τούτου ἐφονεύθησαν 7 συμμορῖται καὶ παρεδόθησαν 8. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ, ἐτραυματίσθησαν 3, ὁ μοίραρχος Κασταvάκης Γ., ὁ ἀντισυνταγματάρχης Πεζικοῦ Δ. Γεωργακόπουλος, διοικητὴς 96 Τ.Ε., ὁ ἔφεδρος λοχαγὸς Πεζικοῦ Χριστοφῆς καὶ 3 στρατιῶται. Κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον 1948 οἱ συμμορῖται Σάμου ἀνέρχονται εἰς 180-190. Σοβαραὶ ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαί των δὲν ἐξεδηλώθησαν, ἐκτὸς συνήθων μικροπαρενοχλήσεων κατὰ ἐξωτερικῶν φυλακίων. Ἐσημειώθησαν ὅμως ἐντυπωσιακαὶ ἐμφανίσεις συμμοριτῶν εἰς μέρη εἰς ἃ δὲν εἶχον ἐμφανισθῆ μέχρι τοῦ μηνὸς τούτου, ὡς εἰς περιφέρειαν Τηγανίου, Παλαιοκάστρου, Ἄνω Βαθέος καὶ Λιμένος Βαθέος, ἔτι δὲ ἐμφανίζονται εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ ὁδικοῦ δικτύου τῆς νήσου, ἐνεργοῦσιν ἔλεγχον ἐπὶ τῶν διερχομένων ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων, παρ' ὧν διαρπάζουν τρόφιμα. Γνῶσται οἱ συμμορῖται τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ ἀνταρτοπολέμου, ἀποκτοῦν κινούμενοι εἰς μικρὰς ὁμάδας ἐλευθερίαν κινήσεων ἀνὰ τὴν νῆσον καὶ ἐντείνουν τὴν ληστρικήν των δρᾶσιν. Κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον 1948 συνεχίζεται ἐντονώτερον ἡ συμμοριακὴ ληστρικὴ δρᾶσις, ἔτι δὲ παρατηρεῖται αὔξησις τῶν παρενοχλήσεών των κατὰ τῆς ἕδρας τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καρλοβασίου ἰδίᾳ καὶ συνεχίζεται ἡ ἐμφάνισίς των εἰς διάφορα σημεῖα τῆς νήσου. Ἐκτὸς τῆς ληστρικῆς δράσεώς των παρατηρεῖται καταστρεπτικὴ τοιαύτη ἐκδηλουμένη δι' ἐμπρησμῶν καὶ ἀνατινάξεων γεφυρῶν, ἀποκοπῆς τηλεγραφικῶν στύλων καὶ συρμάτων, ἐν ταὐτῷ δὲ συνεχίζεται ὀργάνωσις νέων θέσεών των ἐπὶ τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τοῦ Κέρκη, πρὸς δὲ σημειοῦνται εἰς μικρὰν κλίμακα ἐντάξεις νέων συμμοριτῶν, ἐκ κατοίκων τῶν ὑπὸ τὸν ἔλεγχόν των χωρίων. Τὸν μῆνα Ὀκτώβριον συνελήφθη εἷς τραυματίας συμμορίτης καὶ παρεδόθη ἕτερος. Κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον 1948 διὰ καταλλήλου καὶ μεθοδικῆς ἐκμεταλλεύσεως ὑπαρχουσῶν παρ' ἡμῖν καὶ τῇ Στρατιωτικῇ Διοικήσει πληροφοριῶν, περὶ προμηθείας ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ὅπλων ἐκ Δωδεκανήσου, ἀνακαλύπτονται ὑπὸ τοῦ Ν/Α «Πάτμος» μεγάλαι ποσότητες ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν εἰς νῆσον Λέβιθα - Δωδεκανήσου. Δι' ἐμπεριστατωμένης προανακρίσεως ἐνεργηθείσης ὑπὸ τοῦ ὑπομοιράρχου Μπερτάκη, ἀνεκαλύφθη ἡ ὑπάρχουσα σπεῖρα ἐν Λεβίθῳ λαθρεμπόρων ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν, ἐξ ὧν ποσότης προφανῶς τούτων εἶχε διοχετευθῆ εἰς τὰς συμμορίας Σάμου, ἀνεκαλύφθησαν καὶ τὰ ὑπολοιπόμενα ὅπλα καὶ πυρομαχικὰ καὶ συνελήφθησαν οἱ δρᾶσται, παραπεμφθέντες εἰς τὴν Δικαιοσύνην. Κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον 1948, ἐκτὸς τῆς συνήθους ληστρικῆς δράσεως τῶν συμμοριτῶν, ἐνταθείσης ἔτι περισσότερον, παρατηρεῖται αὔξησις τῶν ἐμφανίσεών των εἰς διάφορα χωρία καὶ ἀσκεῖται τρομοκρατία εἰς βάρος τῶν ἐθνικοφρόνων, τινὲς τῶν ὁποίων ἀπάγονται καὶ ἐκτελοῦνται, ὡς ἀντιδραστικοὶ καὶ ὡς ἐνισχύοντες τὰς Ἀρχὰς εἰς τὴν δίωξίν των. Αἱ μέχρι τινὸς παρενοχλήσεις των κατὰ ἐξωτερικῶν φυλακίων ἀρχίζουν καὶ λαμβάνουν καὶ αὖθις ἐπιθετικὸν χαρακτῆρα. Οὕτω τὴν 3-11-48, καθ' ἣν καὶ ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἐνηργεῖτο ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις ἐναντίον τῶν εἰς τὴν περιφέρειαν Στεριᾶ - Μενεγάκη - Κέρκη συμμοριτῶν, 30μελὴς ὁμὰς τούτων, προφανῶς εὑρισκομένη ἐκτὸς τῆς περιφερείας τῶν ἐπιχειρήσεων, εἰσέβαλεν εἰς Νέον Καρλόβασι, ἐνέπρησε τὸ δημόσιον καπνεργοστάσιον, ἐπεχείρησε νὰ καταστρέψῃ τὸ ἐργοστάσιον ἠλεκτροφωτισμοῦ, χωρὶς νὰ τὸ κατορθώσῃ, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τῆς φρουρᾶς αὐτοῦ, προέβη εἰς διαρπαγὰς καὶ λεηλασίας καὶ ἀποχωροῦσα μετὰ 4ωρον μάχην ἐνέπρησε τὰς ἐξοχικὰς οἰκίας τῶν Δημ. Μουρμούρη καὶ Ἀλεξ. Σούτου, εὑρισκομένας εἰς ἐξοχικὴν θέσιν τοῦ Νέου Καρλοβασίου, πρὸς Φουρνιώτικο ρέμα. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην ἅπασα σχεδὸν ἡ δύναμις τῆς ἕδρας τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ τοῦ Λόχου Διοικήσεως τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς ἀπουσίαζε, μετέχουσα εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἢ μεταφέρουσα πυρομαχικά. Παρὰ ταῦτα ἡ ἐλαχίστη δύναμις ἐκράτησε τὰς θέσεις της καὶ ἀπέτρεψεν ἐπέκτασιν τῆς καταστρεπτικῆς μανίας τῶν συμμοριτῶν. Συνεχίζεται καὶ κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον ἡ ἔνταξις εἰς μικρὰν πάντοτε κλίμακα νέων συμμοριτῶν, ἐπαναλαμβάνονται εἰς μεγαλύτερον ἀριθμὸν νυκτεριναὶ παρενοχλήσεις κατὰ τῶν τμημάτων, μὲ στόχον σχεδὸν πάντοτε τὰς ἐν Νέῳ Καρλοβασίῳ δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιτυχίας τῶν συμμοριτῶν. Τὰ τμήματα κρούσεως (Ἐθνοφρουρᾶς καὶ Χωροφυλακῆς) κρατοῦν τὰς θέσεις εἰς ἃς ἔχουσι ταχθῆ καὶ οἱ Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς λειτουργοῦν κανονικῶς, πλὴν ἄρχεται νὰ διαφαίνεται ὅτι ἡ κατάστασις, ἀπὸ ἀπόψεως ἀσφαλείας, δὲν εἶναι οἵα ἔπρεπε καὶ οἵα ἦτο πρό τινος. Τὰ τμήματα Ἐθνοφρουρᾶς δεικνύουν καταφανῆ κόπωσιν μᾶλλον ἠθικήν, συνεπείᾳ τῆς ἀσκουμένης διαβρωτικῆς προπαγάνδας τῶν κομμουνιστῶν, ἐκμεταλλευομένων τὸ γεγονὸς τῆς ἐπιστρατεύσεως τῶν ἐφέδρων καὶ τῆς μὴ προσκλήσεως ὑπὸ τὰ ὅπλα τῶν κληρωτῶν διαφόρων κλάσεων. Οἱ κάτοικοι δὲν προθυμοποιοῦνται εἰς τὴν συνδρομὴν τῶν καταδιωκτικῶν Ὑπηρεσιῶν διὰ παροχῆς πληροφοριῶν. Μία κατάστασις ἀβεβαιότητος τείνει νὰ δημιουργηθῇ.

Εἰς τὴν νῆσον Ἰκαρίαν παρὰ τὴν ὕπαρξιν ὀλιγαρίθμων ἐν παρανομίᾳ διαβιούντων ἀόπλων ἀναρχικῶν, ἡ κατάστασις ἦτο μέχρι τοῦ 1ου 15θημέρου τοῦ Νοεμβρίου καλή. Ἐκτὸς κυκλοφορίας κομμουνιστικῶν προκηρύξεων κατὰ τὴν 28-10-48 καὶ τῆς ἐκφωνήσεως διὰ τηλεβόα κομμουνιστικῶν. συνθημάτων ὑπὸ τινων μεμονωμένων ἀτόμων, ἡ κατάστασις ἦτο καλή. Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ 2ου 15θημέρου τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ἄρχεται ἐκδηλουμένη ἐν τῇ νήσῳ ἔνοπλος συμμοριακὴ δρᾶσις. Οὕτω, τὴν 16-11-48, περιπολία τριῶν χωροφυλάκων καταγινομένη εἰς τὴν ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν παρανόμως διαβιούντων ἀναρχικῶν, ἐδέχθη ἐπίθεσιν εἰς θέσιν «Πλάκα Φαντάτου» παρὰ δύο ἐνόπλων, ἐπηκολούθησε συμπλοκὴ μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμον καὶ τὴν σύλληψιν τοῦ ἑνὸς τούτων, τοῦ ἐ-

τέρου διαφυγόντος. Τὴν ἑπομένην τμῆμα Χωροφυλακῆς, συνεπλάκη εἰς θέσιν «Ἀρέθουσαν» μετὰ 10μελοῦς ἐνόπλου συμμορίας, ἥτις καὶ κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ. Ὁ διοικητὴς Διοικήσεως μετέβη ἐπὶ τόπου καὶ ἔδωσεν ὁδηγίας διὰ τὴν δίωξιν τῶν συμμοριτῶν, διὰ τῆς συγκροτήσεως δύο μεταβατικῶν ἀποσπασμάτων, ἐκ 15 ἐν ὅλῳ ἀνδρῶν μὲ ἐπικεφαλῆς ὑπενωμοτάρχην. Ἡ δύναμις τῶν ἐν παρανομίᾳ ἀναρχικῶν κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον ἀνήρχετο εἰς 45 ἐξηκριβωμένους, ἐξ ὧν περὶ τοὺς 15 ἐφέροντο ὡς ἔνοπλοι κατὰ τὰ προκύπτοντα ἐκ τῶν μετ' αὐτῶν συμπλοκῶν καὶ τῶν ἐμφανίσεών των. Ἐκτὸς τῆς ὡς ἄνω δράσεώς των κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον δὲν ἐξεδηλώθη ἑτέρα τοιαύτη.

Κατὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον συνεχίζεται ἡ ληστρικὴ δρᾶσις τῶν συμμοριτῶν Σάμου, αὐξάνονται αἱ παρενοχλήσεις των κατὰ ἐξωτερικῶν φυλακίων καὶ τμημάτων καὶ ἐντείνεται ἡ ἐπιθετική των δρᾶσις, κατὰ τμημάτων Ἐθνοφρουρᾶς, τῶν ἀνδρῶν τῆς ὁποίας τὸ καταπεσὸν ἠθικὸν ἐκμεταλλεύονται ἤδη καὶ δυναμικῶς οἱ συμμορῖται. Οὕτως ἐκτὸς τῶν συνήθων ληστρικῶν πράξεών των οἱ συμμορῖται τὴν 5-12-48 εἰσβάλλουν εἰς τὸ ἀφρούρητον χωρίον Παλαιὸν Καρλόβασι, πυρπολοῦν τρεῖς οἰκίας ἐθνικοφρόνων, φονεύουν ἕνα τούτων ἀποπειραθέντα νὰ ἀμυνθῇ ἐνόπλως, ἐνεργοῦν λεηλασίαν εἰς μικρὰν κλίμακα καὶ καταδιωχθέντες ἀποχωροῦν παραλαβόντες ἑπτὰ ἐθνικόφρονας κατοίκους, τοὺς ὁποίους βραδύτερον ἀπέλυσαν. Τὴν 20-12-48 ὀλιγομελὴς συμμορία εἰσδύσασα χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτὴ εἰς τὸ χωρίον Λέκκα, ἕδραν τοῦ 4ου Λόχου Ἐθνοφρουρᾶς, συλλαμβάνει 4 ἀόπλους στρατιώτας εὑρισκομένους εἰς τὸ κεντρικὸν καφενεῖον καὶ ἐπιχειρεῖ νὰ συλλάβῃ ἕναν ὁπλίτην ΜΕΑ, ὅστις ὅμως πυροβολήσας κατὰ τῶν συμμοριτῶν τραυματίζει ἕνα ἐξ αὐτῶν μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τραποῦν οἱ ἄλλοι εἰς φυγήν, παραλαβόντες τοὺς 4 στρατιώτας, οὓς τὴν ἑπομένην ἀφῆκαν ἐλευθέρους. Ἀλλὰ ἡ σοβαρωτέρα ἐνέργεια τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὸν μῆνα αὐτὸν ἦτο ἡ ἐπίθεσίς των κατὰ δύο διμοιριῶν τοῦ 1ου Λόχου Ἐθνοφρουρᾶς ἑδρευουσῶν εἰς τὸ χωρίον Νενέδες, γενομένη τὴν 26-12-48 κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, ὅτε 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατ' αὐτῶν, ἐνῷ πρὸς ἀντιπερισπασμὸν παρηνώχλει τὸν Σταθμὸν Ἁγίου Κωνσταντίνου δι' ὅλμων. Αἱ δύο διμοιρίαι συνελήφθησαν. Διηρπάγη ἅπαν τὸ πολεμικὸν αὐτῶν ὑλικόν, συνελήφθησαν 10 ἐθνοφρουροὶ καὶ ἐτραυματίσθησαν ἐκ τῶν λοιπῶν διαφυγόντων 8. Οἱ συλληφθέντες τὴν ἑπομένην, ἀπογυμνωθέντες, ἀφέθησαν ἐλεύθεροι. Κατόπιν τούτου ὁ Λόχος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπτύχθη ἅπας εἰς Ἅγιον Κωνσταντῖνον, ἔνθα ἥδρευεν ἡ μία αὐτοῦ διμοιρία. Συνεπείᾳ ὅμως τοῦ σοβαροῦ ἀντικτύπου ὃν ἔσχεν ἡ ἐνέργεια αὐτὴ τῶν συμμοριτῶν, διετάχθη παρὰ τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως ἡ προσωρινὴ κατάργησις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Παγώνδου καὶ ἡ ἐνίσχυσις διὰ τῆς δυνάμεώς του τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἁγίου Κωνσταντίνου, ἐν συνεχείᾳ ἀνακαλεῖται ἐκ Χώρας ὁ Λόχος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ἐκ Λέκκας ὁ 4ος Λόχος. Οὕτως ἀρχίζει ἡ ἐγκατάλειψις εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν περιοχῶν ξένων πρό τινος δι' αὐτούς, δημιουργεῖται δὲ ἐκ τοῦ εἰς βάρος τοῦ 1ου Λόχου Ἐθνοφρουρᾶς ἀτυχήματος, μία δυσχερὴς κατάστασις, ἀνατρέπουσα τὰς μέχρι τῆς 26-12-48 διατάξεις καὶ θέσεις τῶν τμημάτων καὶ Ὑπηρεσιῶν μας. Οἱ συμμορῖται μετὰ τὴν εὔκολον κατὰ τοῦ 1ου Λόχου Ἐθνοφρουρᾶς ἐπιτυχίαν των, παρενοχλοῦν διὰ βολῶν ὅλμων τὸν 2ον Λόχον Ἐθνοφρουρᾶς Βουρλιωτῶν, χωρὶς νὰ ἐκδηλώνουν ἄλλην κατ' αὐτοῦ ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν, ἐκμεταλλευόμενοι δὲ τὴν ἀποχώρησιν τῶν τμημάτων ἐκ Παγώνδου καὶ Χώρας εἰσβάλλουν εἰς αὐτά, διαπράττουν ἀγρίαν λεηλασίαν, ἀσκοῦν προπαγάνδαν καὶ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου πυκνώνουν τὰς κατὰ τῆς Φρουρᾶς Καρλοβασίου 4ου Λόχου Ἐθνοφρουρᾶς καὶ δυνάμεως Χωροφυλακῆς νυκτερινὰς ἐπιθέσεις των, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιτυχίας.

Εἰς τὴν Ἰκαρίαν κατὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον 1948 ἄρχεται ἐντεινομένη ἡ συμμοριακὴ δρᾶσις, διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν ἐν παρανομίᾳ ἀναρχικῶν εἰς 68-70 καὶ τῶν ἐνόπλων εἰς 30, κατανεμημένων εἰς δύο 15μελεῖς συμμορίας. Συμπλοκαὶ ἔλαβον χώραν ἐν Ἰκαρίᾳ τὴν 5-12-48 ἔξωθι τοῦ χωρίου Μαυράτου μετὰ δυνάμεως Χωροφυλακῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διάλυσιν τῆς συμμορίας καὶ κατάσχεσιν δύο ἰταλικῶν ὅπλων, ἑνὸς κυνηγετικοῦ καὶ 50 φυσιγγίων ἰταλικοῦ ὅπλου. Τὴν 14-12-48 τὸ 1ον Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Μαραγκὸν Στ. συνεπλάκη εἰς θέσιν Αἰθέρας μετὰ 10μελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ κρησφυγέτου τῆς συμμορίας μετὰ διαφόρων εἰδῶν τροφίμων. Κατὰ τὸ 2ον 15θήμερον τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου οἱ ἔνοπλοι ἀναρχικοὶ ἐν Ἰκαρίᾳ αὐξάνονται εἰς 30, κατατετμημένοι εἰς δύο ὁμάδας δυνάμεως 15 ἀνδρῶν ἑκάστη. Μετὰ μιᾶς ὁμάδος τούτων ἐμφανισθείσης εἰς θέσιν «Ρικίρι» Ἰκαρίας συνεπλάκησαν τὴν 21-12-48 δύο μεταβατικὰ ἀποσπάσματα, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τριῶν συμμοριτῶν, παραληφθέντων παρὰ τῶν συντρόφων των, ἐκ δὲ τῶν ἡμετέρων τὸν φόνον τοῦ ὑπενωμοτάρχου Στεργιοπούλου Νικ. καὶ τὸν ἐλαφρὸν τραυματισμὸν ἑνὸς χωροφύλακος. Ἀνευρέθησαν ἐγκαταστάσεις τῶν συμμοριτῶν, διάφορα τρόφιμα καὶ 60 κλινοσκεπάσματα. Κατόπιν τῆς αὐξήσεως τῶν συμμοριτῶν τῆς Ἰκαρίας ἐνισχύθη αὕτη διὰ δυνάμεως καὶ συνεκροτήθησαν 4 μεταβατικὰ ἀποσπάσματα, μὲ ἐντολὴν τὴν συνεχῆ δίωξιν τῶν συμμοριτῶν καὶ τῶν ἐν παρανομίᾳ διαβιούντων. Ὁ διοικητὴς Διοικήσεως παρακολουθεῖ προσωπικῶς τὴν ἐν Ἰκαρίᾳ κατάστασιν καὶ δι' αὐτοπροσώπων ἐν αὐτῇ ἐπανειλημμένων μεταβάσεών του, κατηύθυνε τὰς ἐνεργείας τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἰκαρίας, πρὸς ταχυτέραν ἐπίτευξιν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ.

Ὡς πρὸς τὴν νῆσον Σάμον ὅμως ἡ δημιουργηθεῖσα ἀπὸ 26-12-48 κατάστασις, συνεπείᾳ τοῦ ἀτυχήματος τοῦ 1ου Λόχου Ἐθνοφρουρᾶς, δὲν εἶναι καλή. Ἡ δύναμις τῶν συμμοριτῶν ἀνερχομένη κατὰ τὸ τέλος Δεκεμβρίου 1948 εἰς 190-200 αὐξάνεται δι' ἐντάξεως νέων συμμοριτῶν, συνεχιζομένης δὲ ταύτης ἡ δύναμίς των αὐξάνεται σὺν τῷ χρόνῳ, δεδομένου ὅτι διαθέτουν ἄρτιον ὁπλισμὸν καὶ ἡγετικὰ στελέχη ἐμπειροπόλεμα καὶ μαχητικά. Ἦτο δυνατὸν συνεχιζομένης τῆς διὰ μεγάλων δυνάμεων ἐπιθέσεώς των, κατὰ μικροτέρων τμημάτων νὰ ἐπιτείνουν ἐπὶ τὰ χείρῳ τὴν ὑφισταμένην κατάστασιν. Οἱ συμμορῖται κατὰ τὰς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συμμοριακῆς δράσεως,

μέχρι Δεκεμβρίου ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις, ἐπιθετικὰς ἐξερευνήσεις καὶ τοπικὰς συμπλοκὰς μετὰ τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων, ἔσχον τὰς κάτωθι ἀπωλείας: Νεκροὺς ἐξηκριβωμένους 91, συλληφθέντας 31, παραδοθέντας 251. Ἀπώλειαι Χωροφυλακῆς: Φονευθέντες: ἀξιωματικοὶ 2, ἀνθυπασπισταὶ 2, ὑπαξιωματικοὶ 5, χωροφύλακες 28. Τραυματισθέντες: ἀξιωματικοὶ 1, ὑπαξιωματικοὶ 8 καὶ χωροφύλακες 63.

Αὕτη ἦτο, ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, ἡ ἐν Σάμῳ καὶ Ἰκαρίᾳ κατάστασις ἀπὸ τοῦ 1944-1948, ὡς ἐξειλίχθη καὶ διεμορφώθη. Ὡς ἐν τῇ παρούσῃ ἐμφαίνηται ἡ Χωροφυλακὴ Σάμου παραμείνασα εἰς τὴν θέσιν της ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Χώρας, ἀντιμετώπισε κατὰ κύριον λόγον τὴν ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1947 ἐκδηλωθεῖσαν ἀνταρσίαν, ἀφοῦ τότε ἐπέτυχε νὰ ἐπιβάλῃ τὴν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν εἰς εὐχάριστον σημεῖον, παρὰ τὴν πολεμικὴν καὶ τὴν ἀντίδρασιν τοῦ ἄριστα ὠργανωμένου κομμουνισμοῦ. Κατ' ἀρχὰς μόνη ἔπειτα δὲ μετὰ τοῦ 20οῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν λοιπῶν Ἐθνικῶν τμημάτων, ἐστάθη πρωτοπόρος εἰς τὸν κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ ἀγῶνα, ἀναλαβοῦσα τὸ μεγαλύτερον βάρος αὐτοῦ, κρατήσασα ὑψηλὰ τὸ φρόνημα, χωρὶς οὐδέποτε νὰ κατέλθῃ εἰς ἐνεργείας καὶ πράξεις ἀντιθέτους πρὸς τὸ ἐθνικὸν καθῆκον καὶ τὰς παραδόσεις τοῦ Σώματος, χωρὶς οὐδέποτε νὰ ὑποστείλῃ τὰς σημαίας. Εἰς αὐτὴν ἔλαχεν ὁ τιμητικὸς κλῆρος νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἐπὶ μακρὸν μόνη, βραδύτερον μετ' ἄλλων, τὸ μεγαλύτερον βάρος τῆς ἀνταρσίας καὶ τὰς λυσσώδεις ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, ἀποτελέσασα τὸ γρανίτινον τεῖχος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐθραύσθησαν αὗται. Ἀποσπασθεῖσα ἀπὸ τὸ κύριον ἔργον της καὶ ἀποδυθεῖσα εἰς σκληρὸν ἀγῶνα ὁπουδήποτε καὶ ἂν ἐτάχθη καὶ ὑφ' οἱασδήποτε συνθήκας, ἐπετέλεσε πάντοτε εἰς τὸ ἀκέραιον τὸ καθῆκόν της καὶ ἐν πολλοῖς πολὺ πέραν τούτου, χωρὶς ὑπολογισμοὺς καὶ συμβιβασμούς, ἐν πνεύματι ἡρωισμοῦ καὶ αὐτοθυσίας.

Ἄπειραι αἱ πράξεις ἡρωισμοῦ καὶ αὐτοθυσίας τῶν ἀνδρῶν της. Παντοῦ καὶ πάντοτε εἴτε ἐπιτιθεμένη, εἴτε ἀμυνομένη, ὁσάκις αἱ περιστάσεις τὸ ἐπέβαλλον, ἐξετέλεσε πέραν τοῦ καλῶς ἐννοουμένου τὸ καθῆκόν της καὶ μὲ τὸ αἷμα τῶν ἀνδρῶν της ἔγραψε τὰς ὡραιοτέρας σελίδας τῆς συγχρόνου Ἱστορίας της. Ἄπειρα τὰ εὐγενικὰ θύματα τοῦ καθήκοντός της, εἰς τὴν ἱερὰν μνήμην τῶν ὁποίων ἀποτίομεν εὐλαβῶς φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης, διὰ τὸ ὑπέροχον παράδειγμά των.

Ἀντιπαλαίουσα πρὸς τὸν συμμοριτισμόν, δὲν ἔπαυσε παραλλήλως ἀσχολουμένη καὶ μὲ τὰ καθαρῶς ἀστυνομικὰ καθήκοντα, ἐμπεδώσασα τὴν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν εἰς τὰ παρ' αὐτῆς κατεχόμενα μέρη. Τὰ ἀδικήματα τοῦ κοινοῦ Ποινικοῦ Νόμου καὶ αἱ παραβάσεις εἰδικῶν Νόμων περιωρίσθησαν εἰς τὸ ἐλάχιστον, ἐν συγκρίσει μὲ τὴν ὑφισταμένην ἀπὸ γενικῆς πλευρᾶς κατάστασιν. Ἐλάχιστα μόνον ἀδικήματα παρέμειναν ἀνεξιχνίαστα, ταῦτα ἐν πολλοῖς συνυφασμένα μὲ τὴν συμμοριακὴν δρᾶσιν. Οὕτω, παρὰ τὴν ὑφισταμένην συνεπείᾳ τῆς συμμοριακῆς δράσεως κατάστασιν, ἡ ἐγκληματικότης εἶχε περιορισθῆ εἰς τὸ ἐλάχιστον καὶ μικρότερον ποσοστὸν καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς προπολεμικῆς περιόδου, ἐλάχιστα ἀδικήματα τοῦ κοινοῦ Ποινικοῦ Νόμου λαμβάνουν χώραν, ἀποτελεσματικώτατα ἀντιμετωπιζόμενα, διὰ τῆς ἀνακαλύψεως καὶ συλλήψεως τῶν δραστῶν.

Ἡ Χωροφυλακὴ Σάμου, ἀγωνιζομένη ἐπὶ 4ετίαν, κατ' ἀρχὰς ἀντιπαλαίουσα πρὸς τὸν πολύπλευρον πόλεμον νεύρων, τὸν ὁποῖον εἶχε ἐξαπολύσει ὁ κομμουνισμός, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1947 ἀποδυθεῖσα εἰς τὸν πλέον ἰδιότυπον πόλεμον κατὰ τῶν μισθάρνων ὀργάνων τοῦ σλαβισμοῦ, ἐστάθη πάντοτε εἰς τὰς ἐθνικὰς ἐπάλξεις μὲ τὴν ψυχὴν ἀδούλωτον, τὸ φρόνημα ὑψηλὰ καὶ τὸ ὅπλον ἀνὰ χεῖρας, διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς νήσου ἐκ τοῦ μιάσματος τοῦ συμμοριτισμοῦ, διὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς γαλήνης καὶ ὁμαλότητος, δι' αὐτὴν ταύτην, τέλος, τὴν ὑπόστασιν τοῦ Ἔθνους καὶ τὴν ἐπιβίωσιν τῆς Φυλῆς».

Ὁ Διοικητὴς τῆς Διοικήσεως
ΣΗΦΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Ἀντισυνταγματάρχης

ΝΕΚΡΟΙ ΣΤΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΣΑΜΟΥ ΑΠΟ 1943-1949

Ἐνωμοτάρχαι: Κουταλίδης Ἐπαμεινώνδας καὶ Πελεκᾶνος Ἰωάννης. Ὑπενωμοτάρχης: Στεργιόπουλος Νικόλαος. Χωροφύλακες: Ζῶτος Νικόλαος, Θεοφιλόπουλος Νικόλαος, Καπανδρίτης Βασίλειος, Λιασκώνης Κωνσταντῖνος, Μπουλουκάκης Δράκος, Παπαδάκης Κωνσταντῖνος, Σπηλιόπουλος ἢ Ἀράπης Πέτρος, Κόχειλας Ἐμμανουήλ, Μοσχοβάκης Νικόλαος καὶ Σεϊρλῆς Ἀλέξανδρος.

ΝΕΚΡΟΙ ΙΔΙΩΤΑΙ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΘΕΝΤΕΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΣΑΜΟΥ κατὰ τὰ ἔτη 1947-1948

Ἀντωνίου Δημήτριος, Χριστοδούλου Ἀντώνιος, Χατζηγεωργίου Νικόλαος, Μελᾶς Δημήτριος, Ταουσάνης.

ΝΕΚΡΟΙ 20οῦ ΤΑΓΜΑΤΟΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΣΑΜΟΥ

Ὑπομοίραρχοι: Παρασχάκης Χαράλαμπος καὶ Κοντὸς Εὐστάθιος. Ἀνθυπασπισταί: Σμυρνάκης Γεώργιος καὶ Μαράκης Κωνσταντῖνος. Ἐνωμοτάρχης: Σακαρέλος Ἀλέξανδρος. Ὑπενωμοτάρχαι: Κογιῶργος Παναγιώτης, Μποτσάκης Εὐστάθιος, Πετρόπουλος Δημήτριος καὶ Φιλιππάκης Εὐθύμιος. Χωροφύλακες: Ἀλεξάκης Γεώργιος, Ἀλεξέας Γεώργιος, Ἀτματζίδης Κωνσταντῖνος, Βασιλείου Κωνσταντῖνος, Γάτος Ἀθανάσιος, Δριτσούλας Δημήτριος, Ζάρας Χρῆστος, Καραπιπέρης Ἰωάννης, Καψάλης Ἀνδρέας, Κεληγιάννης Ἀντώνιος, Κιουλτσίδης Εὐθύμιος, Κουτσοκώστας Βασίλειος, Κρικώνης Βάϊος, Κωστόπουλος Κωνσταντῖνος, Κεχαγιᾶς Κωνσταντῖνος, Λαγκουβάρδος Γεώργιος, Μουμούρης Νικόλαος, Παπαλόης Νικόλαος, Οἰκονόμου Κωνσταντῖνος, Παπανδρέου Δημήτριος, Παπαχρήστου Πέτρος, Σταυρόπουλος Παντελῆς, Στεφανῆς Ἀναστάσιος, Ταβλᾶς Παναγιώτης, Ταμπάκης Φίλιππος, Κουρτσίδης Μιλτιάδης, Σαββαδέλης Εὐστράτιος, Γούργουρας Χαράλαμπος, Παπαδάκης Παναγιώτης καὶ Δελόπουλος Χρῆστος».

10. Ο ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΙΟΝ

Εἰς τὴν νῆσον Χίον, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946, ἐξηκολούθουν αἱ Ὑπηρεσίαι τῆς Διοικήσεως νὰ λειτουργοῦν κανονικῶς καὶ ἐπεκράτει τάξις καὶ ἀσφάλεια εἰς τὴν περιφέρειάν της.

Αἱ πρῶται πληροφορίαι περὶ συμπήξεως συμμοριακῶν ὁμάδων περιῆλθον εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Διοικήσεως περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1947. Ἡ πρώτη δὲ ἐπίθεσις συμμοριτῶν ἐξεδηλώθη τὴν 4.12.47, ἔναρξιν δὲ τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος ἀπετέλεσεν ἐπίθεσις συμμοριακῆς ὁμάδος κατὰ τῶν Στρατώνων Χίου, ἔνθα διέμενεν ὁ συγκροτούμενος λόχος ἄνευ θητείας χωροφυλάκων. Ἔκτοτε καὶ μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 1948 συνήφθησαν αἱ ἀκόλουθοι συμπλοκαὶ τῶν δυνάμεων Χωροφυλακῆς μετὰ τῶν συμμοριτῶν, κατὰ χρονολογικὴν σειράν:

Τὴν 4.12.47 καὶ ὥραν 20.30′ ἐβλήθησαν ὑπὸ ἀναρχικῶν οἱ Στρατῶνες οἱ εὑρισκόμενοι εἰς τὸ δυτικὸν ἄκρον τῆς πόλεως δι' ἐπανειλημμένων ριπῶν ἐξ ἀποστάσεως 600 μέτρων. Εἰς τοὺς Στρατῶνας ἐλλείψει Στρατοῦ ἐστρατωνίζοντο 50 ἄνευ θητείας χωροφύλακες ἄρτι στρατολογηθέντες.

Τὴν 25.1.48 ἔλαβε χώραν συμπλοκὴ τμήματος Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν τότε ἐνωμοτάρχην Ν. Ἀντωνόπουλον εἰς χωρίον Λαγκάδα μετὰ δεκαμελοῦς συμμορίας ἀναρχικῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ συμμορίτου Σταμ. Τράτση, προοριζομένου δι' ἡγετικὴν θέσιν εἰς τὰς συμμορίας καὶ τὸν τραυματισμὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Δ Τράτση, τῶν ὑπολοίπων ὀκτὼ διαφυγόντων συμπαραλαβόντων καὶ τραυματισθέντα συμμορίτην. Ἐκ τοῦ τμήματος Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Μ. Μυλωνᾶς.

Τὴν 26.1.48 καὶ ὥραν 2 μ.μ. συνελήφθη ὑπὸ τοῦ τότε μοιράρχου Παντελίδη, τεθέντος ἐπικεφαλῆς ὅλων τῶν τμημάτων Χωροφυλακῆς, ὁ συμμορίτης Π. Κούνουπας καὶ τὴν 29.1.48 ὁ Κων. Φερεντῖνος καὶ οὕτως ἡ ἀνωτέρω 10μελὴς συμμορία ἐναπέμεινε μὲ 5 μέλη, διότι εἷς ἐφονεύθη, ἕτερος ἐτραυματίσθη, δύο συνελήφθησαν καὶ εἷς ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς νήσου.

Τὴν 29.1.48 εἰς θέσιν «Κορακάκη» ἀνεκαλύφθησαν ὑπὸ τοῦ ὑπομοιράρχου Ἀλ. Ζορμπᾶ ἐπικεφαλῆς ἀνδρῶν τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας 2.200 φυσίγγια τυφεκίου καὶ ὁπλοπολυβόλου, 4 δεσμίδες ὁπλοπολυβόλου Σεντ-Ἐτιέν, τρεῖς νάρκαι πλήρεις καὶ ἓν περίστροφον.

Τὴν 30.1.48 συνεχιζομένων τῶν ἐρευνῶν ἀνευρέ-

Τμῆμα Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν διάρκειαν ἐξερευνήσεως πρὸς ἀνακάλυψιν κρυπτομένων κομμουνιστῶν.

θησαν ἓν ὁπλοπολυβόλον καὶ 10 τυφέκια μακρύκαννα.

Τὴν 29.2.48 καὶ ὥραν 1.30΄ ὁμὰς συμμοριτῶν ἐκ 15 μελῶν ἐπετέθη αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Λαγκάδας καὶ τῆς οἰκίας τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονεύσουν τὸν σκοπὸν χωροφύλακα Δ. Φραγκούλην καὶ τραυματίσουν τὴν σύζυγον τοῦ προέδρου. Οἱ λοιποὶ ἄνδρες τοῦ φυλακίου (εἷς ἐνωμοτάρχης καὶ τρεῖς χωροφύλακες) ἀντέστησαν σθεναρῶς κατὰ τῶν ἐπιτεθέντων συμμοριτῶν μέχρι τῆς 03.15΄ πρωινῆς ὥρας, ὅτε καὶ οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν μὲ κατεύθυνσιν πρὸς ὀρεινὴν περιοχήν.

Τὴν 8.3.48 20μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν Γ. Μαυράκην προσέβαλε οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κουρουνίων (δύναμις Σταθμοῦ τούτου ἐκ τριῶν ἀνδρῶν εἶχε συμπτυχθῆ κατόπιν διαταγῆς τῆς Διοικήσεως εἰς Βολισσὸν) καὶ ἐλεηλάτησε τοῦτον.

Τὴν 9.3.48 δύναμις Χωροφυλακῆς τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βολισσοῦ συνεπλάκη τὰς πρωινὰς ὥρας εἰς χωρίον Παρπαριὰ μετ' ἐνόπλου συμμορίας μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο συμμοριτῶν καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑτέρων δύο. Λάφυρα ἓν ὁπλοπολυβόλον καὶ ἓν τυφέκιον.

Τὴν 10ην π.μ. ὥραν τῆς 9.3.48 δύναμις ἐκ 15 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν τότε μοίραρχον Παντελίδην, μεταβαίνουσα εἰς Παρπαριὰν πρὸς ἐνίσχυσιν τμήματος μαχομένου κατὰ ἐνόπλου συμμορίας, συνεπλάκη μεθ' ἑτέρας ὁμάδος ἐκ 16 συμμοριτῶν εἰς τὴν θέσιν «Φλώρη». Κατόπιν 6ώρου μάχης οἱ συμμορῖται ἐνεκλωβίσθησαν εἰς σπήλαιον μεταξὺ Συκιάδας καὶ Κιδιάντας Χίου. Ἀποτέλεσμα, ἐτραυματίσθησαν 2 συμμορῖται οἵτινες καὶ διέφυγον καὶ συνελήφθησαν 5 ἔνοπλοι. Κατεσχέθησαν ἓν ὅπλον, τρία Τόμμυγκαν, ἓν Στάγερ, δύο ἰταλικὰ τυφέκια καὶ 10 χειροβομβίδες. Ἀπώλειαι ἡμετέρων οὐδεμία.

Τὴν 18.3.48 καὶ ὥραν 06.00΄ συνεπλάκησαν τμήματα ὑπὸ τοὺς μοίραρχον Παντελίδην, ὑπομοίραρχον Ζορμπᾶν Ἀλέξανδρον, ὑπολοχαγὸν Σοφιανίδην, ἀνθυπολοχαγὸν Τσουκαλᾶν καὶ ἐνωμοτάρχην Ἀντωνόπουλον Νικόλαον μετὰ 14μελοῦς συμμορίας, ὑπὸ τὸν συμμορίτην Μιχαὴλ Βοριᾶν, εὑρισκομένης ἐντὸς καλῶς ὠχυρωμένης διωρόφου οἰκίας εἰς Κάμπον. Ἡ μάχη διήρκεσεν ἐπὶ 4ωρον, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν 5 συμμορῖται, ἐτραυματίσθη εἷς καὶ ὑπεχρεώθησαν εἰς παράδοσιν οἱ λοιποὶ 8 συμμορῖται. Κατεσχέθησαν ἓν ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, δύο αὐτόματα, 9 ὅπλα, 10 χειροβομβίδες, ἓν σακκίδιον ναρκῶν καὶ δυναμῖτις. Ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Μ. Κοντούδης.

Τὴν 18.3.48 δύναμις Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν μοίραρχον Παντελίδην συνεπλάκη μετὰ 8μελοῦς συμμορίας ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Ἀρχιμήδην Φραγκάκην. Μετὰ ἡμισείας ὥρας συμπλοκὴν διελύθη ἐξαναγκασθέντων εἰς παράδοσιν τριῶν συμμοριτῶν. Οἱ λοιποὶ πλὴν δύο, συνελήφθησαν τὰς δύο ἑπομένας ἡμέρας 19 καὶ 20.3.48.

Τὴν 20.3.48 τμῆμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν μοίραρχον Παντελίδην, κατόπιν πληροφοριῶν, κυκλώνει τὰς εἰς θέσιν «Τάλλαρος» οἰκίας τῶν Λεμάνη καὶ Λορέτζου Κουκούλη καὶ ἐπιτυγχάνει τὴν σύλληψιν τοῦ ἱερέως Ξενάκη, τραυματίου εἰς ἀμφοτέρους τοὺς πόδας, ὅστις διὰ χειροβομβίδος ἐτραυμάτισεν ἐλαφρῶς τοὺς ἐνωμοτάρχην Καραγιάννην Νικόλαον καὶ χωροφύλακα Μπέργον Νικόλαον.

Τὴν 23.3.48 ὁ σταθμάρχης Θυμιανῶν ἐνωμοτάρχης Λῶλος, ἐπικεφαλῆς δύο χωροφυλάκων, φονεύει τὸν ἐντὸς οἰκίας ἐν Κάμπῳ κρυπτόμενον καθοδηγητὴν Δημ. Εὐαγγελινόν.

Τὴν 24.3.48 γενομένης ἐξερευνήσεως ὑπὸ τμήματος Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν μοίραρχον Παντελίδην εἰς περιφέρειαν Βροντάδου ἀνεκαλύφθησαν καὶ κατεσχέθησαν δύο ὁπλοπολυβόλα, 23 τυφέκια καὶ πολλὰ πυρομαχικά.

Τὴν 27.3.48 κατόπιν ἐξερευνήσεως ἀνευρέθησαν ἓν ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, 12 ὅπλα καὶ 8.000 φυσίγγια.

Τὴν 27.3.48, τὰς νυκτερινὰς ὥρας, ὁ μοίραρχος Παντελίδης μετὰ τοῦ νομάρχου Χίου καὶ ὑπομοιράρχου Ζορμπᾶ ἐπιτυγχάνει τὴν σύλληψιν τοῦ ἀρχισυμμορίτου Μαυράκη ἄνευ ἀντιστάσεως καὶ τὴν παράδοσιν εἰς ὑπομοίραρχον Ζορμπᾶν δύο συμμοριτῶν.

Τὴν 29.3.48 ὁ μοίραρχος Παντελίδης ἐπικεφαλῆς τμήματος ἀνακαλύπτει ἐντὸς ξηρᾶς δεξαμενῆς ὑπὸ τὴν γῆν, ἐπικοινωνούσης μετὰ τῆς οἰκίας Ζαννῆ, Ἀθηναίου ἐν Βροντάδῳ, πλῆρες τυπογραφεῖον ἀναρχικῶν καὶ τὴν σύλληψιν τῶν ἐντὸς τῆς δεξαμενῆς κρυπτομένων ἐπὶ τρίμηνον τυπογράφων.

Τὴν 31.3.48 ἐπετεύχθη ἡ ἐξόντωσις τοῦ ἀρχισυμμορίτου καὶ περιφερειακοῦ ἐκπροσώπου νήσων Αἰγαίου, Κανονῆ, γεωπόνου, ἀποπειραθέντος διὰ καπνογόνου χειροβομβίδος νὰ ἀποφύγῃ τὴν σύλληψιν τὴν 10ην π.μ. ὥραν, συνελήφθησαν δὲ δύο ἔνοπλοι.

Τὴν 7.4.48 ὑπὸ δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ νομάρχου Χίου συνελήφθη ἐντὸς οἰκίας κρυπτόμενος ὁ ἐπικεκηρυγμένος συμμορίτης Γ. Ξυλᾶς.

Ἀποτέλεσμα γενικὸν καθ' ὅλον τὸ διάστημα: Συνελήφθησαν 50 συμμορῖται, ἐφονεύθησαν 9, ἐτραυματίσθησαν 5 συμμορῖται συλληφθέντες και οὗτοι.

Ὁπλισμός: Περιῆλθον εἰς χεῖρας τῆς Χωροφυλακῆς ἐν ὅλῳ 9 ὁπλοπολυβόλα, 8 αὐτόματα Τόμμυγκαν, 8 αὐτόματα Στέν, 75 τυφέκια διαφόρων τύπων, 6 περίστροφα, 15.000 φυσίγγια, 30 χειροβομβίδες καὶ ἑπτὰ νάρκαι.

Χάρις εἰς τὴν σύντονον, ταχεῖαν καὶ ἀποτελεσματικὴν δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς, ὁ συμμοριτισμὸς ἐπατάχθη ἐν τῇ γενέσει του καὶ ἐξουδετερώθη, καὶ ἡ περιφέρεια τῆς Διοικήσεως Χίου ἀπηλλάγη, καὶ τὸ συμμοριακὸν κίνημα ἐν Χίῳ δὲν εἶχεν οὔτε τὴν χρονικὴν διάρκειαν, οὔτε τὴν ἔντασιν, ἣν ἔσχεν εἰς τὰς γειτονικὰς νήσους Μυτιλήνην καὶ Σάμον.

11. Ο ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΝ

Ἀπὸ τῆς ἐπανδρώσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς ἐν τῇ πόλει Μυτιλήνης διεπιστώθη ὅτι τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα ἦτο θαυμασίως ὠργανωμένον ἐν τῇ πόλει καὶ τῇ νήσῳ ὁλοκλήρῳ.

Εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς ἐνεφανίζετο ἡ κομμουνιστικὴ ὀργάνωσις καὶ ὅλαι αἱ ἐνέργειαι τῶν Ἀρχῶν, διὰ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀσφάλειαν, εὕρισκον ἀντιμέτωπον τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα, τὸ ὁποῖον εἶχεν εἰσχωρήσει εἰς ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα, εἰς ὅλας τὰς ἐργασίας, εἰς ὅλα τὰ σωματεῖα, ἰδίᾳ τὰ ἐργατικά, τὰ ὁποῖα εὑρίσκοντο ὑπὸ τὸν ἀπόλυτον ἔλεγχον τῶν κομμουνιστῶν, οἱ δὲ ὀλίγοι νομιμόφρονες ἐργάται τρομοκρατούμενοι ὑπὸ τῶν κομμουνιστικῶν στελεχῶν, ὑπέκυπτον εἰς τὴν βίαν. Τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα ἐν Μυτιλήνῃ ὠργανωμένον πλήρως ἀπὸ εἰκοσαετίας, εὑρίσκετο ἐν πλήρῃ δράσει. Γραφεῖα πολυτελῆ ἐστέγαζον διευθύνοντας τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα καὶ τὰς ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτωμένας ὑπηρεσίας ΑΚΕ, ΕΠΟΝ, ΕΑ καὶ ἄλλας παραφυάδας, καὶ τύπος ἀρτίως ὠργανωμένος ἐκυκλοφόρει καθ' ἑκάστην μὲ τὰς κομμουνιστικὰς ἐφημερίδας «Ἐμπρός», «Ἐλευθέρα Λέσβος», «Ἀγροτική», «Ἀντιφασίστας», ὅστις διὰ τῆς ἐπαναστατικῆς αὐτοῦ ἀρθρογραφίας ἐκράτει ἀμείωτον τὸ ἠθικὸν τῶν ἐν ὁλοκλήρῳ τῇ νήσῳ κατοικούντων κομμουνιστῶν. Ἡ ἀνταρσία ἐξηκολούθει ἐπικινδύνως ἐν τῇ νήσῳ καὶ κοινὴ πεποίθησις ἦτο ὅτι ὁ διευθύνων ὅλην τὴν ἀναρχικὴν κίνησιν εὑρίσκετο ἐντὸς τῆς πόλεως Μυτιλήνης. Πρὸ τοιαύτης καταστάσεως ἐθεωρήθη ἐπιβεβλημένος ὁ προσεταιρισμὸς ἀναρχικῶν στοιχείων, ἵνα παρὰ τούτων σταχυολογηθοῦν πληροφορίαι περὶ τῶν προσώπων τὰ ὁποῖα διευθύνουν τὰς κινήσεις τῶν κομμουνιστῶν καὶ πᾶσαν κατεύθυνσιν τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν ἀποφάσεων τούτων. Βάσιμοι πληροφορίαι ἔφερον τὸν κομμουνιστὴν Τρύφωνα Παπᾶν, κάτοικον Γέρας, ὡς πολιτικὸν καθοδηγητὴν τῆς ἐν τῇ περιφερείᾳ Γέρας δρώσης συμμορίας Σκοπελίτου Καραπατάκη καὶ ὅτι εἰς περίπτωσιν ἐξοντώσεως τούτου ἡ συμμορία αὕτη θὰ διελύετο. Ἡ διοίκησις τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ ὡς ἄνω Τρύφωνος Παπᾶ διὰ τοῦ ἐν Μυτιλήνῃ ἐγκατεστημένου Παναγιώτου Σοφιανοῦ καταγομένου ἐκ Γέρα καὶ τὸν ἔπεισεν νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸ Τμῆμα Ἀσφαλείας ὅπως καὶ παρουσιάσθη μετὰ δύο ἑτέρων συμμοριτῶν τὴν 15.12.46. Τῆς παρουσιάσεως ταύτης ἀποτέλεσμα ἦτο ἡ διάλυσις τῆς προρρηθείσης συμμορίας, ἥτις ἐθεωρεῖτο καὶ ἡ μᾶλλον δυναμικὴ τῶν ἐν τῇ νήσῳ συμμοριῶν. Ἐκ δοθεισῶν πληροφοριῶν συνελήφθη τὴν 20.12.46 ἡ ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, καθ' ἣν στιγμὴν συνεδρίαζεν ἐντὸς οἰκίας καὶ ἐδίδοντο ἐντολαὶ εἰς τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἔντασιν τῆς δράσεως. Μεταξὺ τῶν συλληφθέντων συγκατελέγετο καὶ ὁ Ἀλέξανδρος Ἀντωνιάδης, ἀνώτερον στέλεχος τοῦ ΚΚΕ, ἀπόφοιτος εἰδικῆς κομμουνιστικῆς σχολῆς Μόσχας, κρατούμενος εἰς τὰς φυλακὰς Ἀκροναυπλίας μέχρι τοῦ 1944, διαμένων κρυφίως ἐν τῇ πόλει Μυτιλήνῃ ἀπὸ τῆς συμφωνίας τῆς Βάρκιζας καὶ ἐντεῦθεν. Κατὰ Φεβρουάριον 1947 ἐκ πληροφοριῶν ἀνευρέθη ἐντὸς τῆς πόλεως κεκρυμμένος ὁπλισμὸς ἀναρχικῶν, ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης δὲ προανακρίσεως ἀπεκαλύφθησαν πάντες οἱ ἀποκρύψαντες ὅπλα μετὰ τὴν συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας, διὰ τῶν ὁποίων ἐξωπλίσθησαν οἱ ἐν τῇ νήσῳ συμμορῖται, ἐπηκολούθησε δὲ ἡ ἀνακάλυψις τοῦ πλείστου μέρους τῶν κρυπτομένων ἐν τῇ νήσῳ ὅπλων καὶ πολεμεφοδίων, ὥστε ταῦτα νὰ εἶναι ἀνεπαρκῆ πλέον εἰς χεῖρας τῶν δρώντων συμμοριῶν. Συνελήφθησαν ἀκολούθως καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὴν δικαιοσύνην πάντες οἱ ἀρχηγοὶ τῆς κομμουνιστικῆς ὀργανώσεως Λέσβου, πλεῖστοι τῶν ὁποίων κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον καὶ οἱ λοιποὶ εἰς πολυετῆ φυλάκισιν.

Κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1947 ἀνευρέθησαν καὶ κατεσχέθησαν εἰς χεῖρας τῶν ὀργάνων των ὅπλα καὶ τρία πολυβόλα, οἱ δὲ κάτοχοι παρεπέμφθησαν εἰς τὸ Στρατοδικεῖον. Ἐπηκολούθησεν ἡ σύλληψις τῶν συντακτῶν τῶν κομμουνιστικῶν ἐφημερίδων, οἵτινες καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὴν δικαιοσύνην, ὡς παραβάται τοῦ Νόμου 5060, διακοπείσης οὕτω τῆς ἐκδόσεως τοῦ κομμουνιστικοῦ τύπου καὶ ἐπελθούσης ὑφέσεως τινὸς εἰς τὴν ὠμότητα τῆς κομμουνιστικῆς μανίας, ἐμποτισμένης καὶ φανατιζομένης ἐκ τῶν ἐμπρηστικῶν ἄρθρων τῶν ἐφημερίδων «Ἐλευθέρα Λέσβος», «Ἀγροτική», «Ἐμπρὸς» καὶ «Ἀντιφασίστας». Τὸν Δεκέμβριον 1947 συνελήφθησαν οἱ ἀπὸ τοῦ 1946 ἐν Μυτιλήνῃ κρυπτόμενοι ἡγέται τῆς κομμουνιστικῆς δράσεως ἐν τῇ πόλει Γρηγόριος Κουντουρέλης καὶ Ἀφροδίτη Βαλανάσου, ὁ πρῶτος πολιτικὸς καθοδηγητὴς τοῦ ἀρχηγείου τῶν ὁμάδων Μεραρχιῶν τοῦ ΕΛΑΣ Βορείου Ἑλλάδος κατὰ τὰ Δεκεμβριανὰ καὶ ἡ δευτέρα στέλεχος τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος Δράμας, τοποθετημένη ἐν Μυτιλήνῃ ὑπὸ τοῦ Κ.Κ.Ε. Ἡ σύλληψις τούτων παρέλυσε τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα Λέσβου, τὸ ὁποῖον ἐθεωρεῖτο ἰσχυρότατον ἀπὸ τοῦ 1929 μέχρι τοῦ 1947. Ἔπαυσεν ἔκτοτε ἡ στρατολογία συμμοριτῶν καὶ ἡ ἐπαφὴ μεταξὺ διοικήσεως τοῦ ΚΚΕ καὶ τῆς ἐν νήσῳ δρώσης συμμορίας. Παρὰ ταῦτα ἐξηκολούθει ἡ δραστηριότης τῶν κομμουνιστῶν καὶ παρετηροῦντο ἐνέργειαι μαρτυροῦσαι τὴν ὕπαρξιν κομμουνιστικῆς ὀργανώσεως. Τοιαῦται ἐνέργειαι ἀπεκάλυψαν καὶ τὸν τελευταῖον ἐν τῇ πόλει κομμουνιστικὸν πυρῆνα συλ-

ληφθέντος τοῦ γραμματέως περιοχῆς Αἰγαίου Ἰωάννου Βασάλου καὶ τῶν συνεργατῶν αὐτοῦ, ἀνερχομένων εἰς τεσσαράκοντα πρόσωπα καὶ ἀπὸ τοῦ Μαΐου 1948 ἔπαυσε πλέον καὶ ἡ ἐλαχίστη ἀναρχικὴ ἐκδήλωσις ἐν Μυτιλήνῃ. Ἀκολούθως κατεβλήθη προσπάθεια διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ἐν τῇ πόλει Μυτιλήνης ἐργοστασίων ἀπὸ τὰ ἀναρχικὰ στοιχεῖα, τὰ δυνάμενα νὰ προξενήσουν ζημίας εἰς τὰ ἐργοστάσια, συνέπεια δὲ τῆς ἐκκαθαρίσεως ταύτης ὑπῆρξεν ἡ διασφάλισις τῆς τάξεως καὶ τῆς κανονικῆς λειτουργίας των. Οὐχ ἧττον καὶ τῶν ἐργατικῶν σωματείων ἡ ἐκκαθάρισις συνετελέσθη διὰ τῆς τοποθετήσεως εἰς τὴν ἡγεσίαν αὐτῶν ἐθνικοφρόνων ἐργατῶν, οὕτως ὥστε τὰ σωματεῖα ταῦτα σήμερον ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν πατριωτῶν καὶ συνετῶν προσώπων ἀποτελοῦν σοβαρὸν παράγοντα εἰς τὴν Ἐθνικὴν οἰκονομίαν τῆς Χώρας.

Ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Μυτιλήνης ἀπὸ τῆς ἐπανδρώσεώς της τὴν 1.10.45 ἐσημειώθη ἡ ἀκόλουθος δρᾶσις. Τὴν 20.11.45 ὄργανα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Παμφύλλων ὑπέστησαν ἐπίθεσιν διὰ λίθων καὶ ξύλων ἐκ μέρους 300 περίπου κομμουνιστῶν ἐκ τοῦ χωρίου Θερμῆς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὑπὸ τούτων συνελήφθησαν παρανόμως συνεδριάζοντες ὁμοϊδεάται αὐτῶν, οὓς καὶ βιαίως ἀπηλευθέρωσαν. Ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς καταλλήλως ἐνεργήσασα ἀποκατέστησε τὴν τάξιν διὰ τῆς συλλήψεως τῶν πρωταιτίων, παραπεμφθέντων εἰς τὴν Δικαιοσύνην. Τὴν νύκτα τῆς 14-15 Δεκεμβρίου 1945 κομμουνισταὶ ἐπετέθησαν κατὰ τῆς Χωροφυλακῆς Βαρειᾶς καὶ ἀπηλευθέρωσαν συλληφθέντας ὁμοϊδεάτας των. Ἡ Ὑποδιοίκησις ἀποκατέστησε τὴν τάξιν συλλαβοῦσα τοὺς ταραξίας ἀναρχικοὺς καθὼς καὶ τοὺς ὑπ' αὐτῶν ἐλευθερωθέντας. Τὴν 8.12.45 ἐν Περάματι Γέρας ἀναρχικοὶ ἐπετέθησαν κατ' ἀστυνομικῶν καὶ ὀργάνων ἀγροτικῆς ἀσφαλείας καὶ ἀπηλευθέρωσαν ὁμοϊδεάτας των, ἁλιεύοντας διὰ δυναμίτιδος, ἀφοπλίσαντας καὶ χωροφύλακα, ἀνταλλαγέντων καὶ πυροβολισμῶν. Ἡ Ὑποδιοίκησις ἀποκατέστησε τὴν τάξιν διὰ τῆς συλλήψεως τῶν πρωταιτίων καὶ τῆς παραδόσεως τοῦ ἀφοπλίσαντος τὸν χωροφύλακα μετὰ τοῦ ἁρπαγέντος ὅπλου.

Τὴν 6.1.46 τριακόσιοι περίπου κομμουνισταὶ ἐκ Κλειοῦς τῆς Λέσβου, ἐπετέθησαν κατὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ φυλακίου Κλειοῦς καὶ τοὺς ἐξηνάγκασαν νὰ φύγουν εἰς Μανδαμάδον. Κατὰ τὴν στάσιν ταύτην ἀντηλλάγησαν καὶ πυροβολισμοί. Ἡ Ὑποδιοίκησις συνέλαβε τοὺς πρωταιτίους καὶ τοὺς παρέπεμψεν εἰς τὴν Δικαιοσύνην. Ἀποκατασταθείσης τῆς τάξεως τὴν 30.2.46 κομμουνισταὶ ἐν Γέρᾳ ὠργάνωσαν ἀπεργίαν, καθ' ἣν διεσαλεύθη ἡ τάξις, γενομένης ἐπιθέσεως κατ' ἐθνικοφρόνων πολιτῶν δι' ὅπλων καὶ χειροβομβίδων, τραυματισθέντων ἐνίων πολιτῶν, τῇ συνδρομῇ καὶ τῶν φυγοδικούντων ἀναρχικῶν. Ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς ἀποκατέστησε τὴν τάξιν διὰ τῆς συλλήψεως τῶν πρωταιτίων καὶ τῆς κατασχέσεως ὅπλων καὶ δυναμίτιδος τῶν ἀναρχικῶν.

Τὴν 10 Δεκεμβρίου 1946 ἡ συμμορία Σκοπελίτη ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Παππάδος φονεύσασα τρεῖς καὶ τραυματίσασα σοβαρῶς δύο ἐθνικόφρονας πολίτας. Μετὰ συνεχῆ καταδίωξιν τῆς συμμορίας ταύτης ἐπετεύχθη ἡ σύλληψις δεκατριῶν συμμοριτῶν καὶ ὁ φόνος δύο ἄλλων, ὡς καὶ ἡ σύλληψις πλείστων ἀναρχικῶν ὑποβοηθούντων τὴν ἄνω συμμορίαν. Ἐν συνεχείᾳ κατεσχέθησαν πολλὰ ὅπλα εἰς διαφόρους περιοχὰς καὶ περὶ τοὺς 20 τόννοι πυρομαχικῶν ἀποκρυπτομένων. Ἐνεργείᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως Μυτιλήνης ἐφονεύθησαν δύο, συνελήφθησαν 2 καὶ παρεδόθησαν 48 ἐκ τῆς συμμορίας Πασχαλιᾶ-Πιταούλη καὶ μετέπειτα Θεοδοσίου.

Ὡσαύτως ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς ἀπὸ 1.10.45 συνελήφθησαν 235 φυγόποινοι καὶ φυγόδικοι.

Ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καλλονῆς ἤρχισε τὴν δρᾶσίν της κομμουνιστικὴ συμμορία ἐκ 34 μελῶν καταγομένων ἐκ τῆς ἰδίας περιφερείας, πλείονες δὲ ὁμοϊδεάται τῶν συμμοριτῶν ὑπέθαλπον καὶ ἐτροφοδότουν αὐτὰς ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1945. Ἐκ τῆς δράσεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καλλονῆς καὶ τῶν μετ' αὐτῆς συνεργαζομένων ἀποσπασμάτων ἐφονεύθησαν 7 συμμορῖται, συνελήφθησαν 73 καὶ παρεδόθησαν αὐθορμήτως 15 καὶ οὕτω, παρέμειναν ἐν δράσει μόνον 8 συμμορῖται. Ἐπίσης συνελήφθησαν καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὸ Στρατοδικεῖον 55 πράκτορες τῶν συμμοριτῶν, ὑποθάλποντες αὐτοὺς καὶ ἕτεροι 77 ἐξετοπίσθησαν διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀσφαλείας, ὡς ἐπικίνδυνοι εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν. Διὰ τῆς κατὰ τῶν συμμοριτῶν δράσεως καὶ τῶν συνεργατῶν αὐτῶν, τὸ ἠθικὸν τῶν κατοίκων τῆς περιφερείας Καλλονῆς ἀνεπτερώθη καὶ οἱ ἀμφιρρέποντες ἐπανῆλθον εἰς τὴν ἐθνικοφροσύνην.

Ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀντίσσης εἶχον διαπραχθῆ ἐγκλήματα ἐπὶ γερμανικῆς κατοχῆς ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν, οἱ δρᾶσται τῶν ὁποίων κατόπιν γενομένων ἀνακρίσεων ἀνεκαλύφθησαν καὶ συνελήφθησαν, παραπεμφθέντες εἰς τὴν Δικαιοσύνην. Περὶ τοὺς 100 κομμουνισταὶ συνελήφθησαν ὡς ἐπικίνδυνοι διὰ τὴν δημοσίαν τάξιν. Κατὰ τὸ 1946 περὶ τοὺς 90 συνέπηξαν συμμορίαν ὑπὸ τὸν Ἐμμανουὴλ Καρακώσταν, ἥτις ὅμως κατόπιν συνεχοῦς διώξεως σχεδὸν ἐξοντώθη, περιορισθέντος τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῆς εἰς συμμορίτας, οἵτινες συνεχῶς διωκόμενοι ἐκρύπτοντο ἐντὸς θάμνων εἰς ἀποκρήμνους χαράδρας.

Ἀπὸ τῆς 13.10.45 ἤρχισεν ἡ λειτουργία τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πλωμαρίου, ἥτις ἐσημείωσε τὴν ἀκόλουθον δρᾶσιν κατὰ τῶν ἀναρχικῶν καὶ κακοποιῶν τῆς περιφερείας της. Τὴν 19 Ἰουλίου ἐνήργησε περὶ τὰς 20 συλλήψεις ἡγετικῶν στελεχῶν, ὧν τὰ περισσότερα ἐξετοπίσθησαν κριθέντα ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀσφαλείας ὡς ἐπικίνδυνα εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν. Βραδύτερον συνελήφθη-

Χωροφύλακες παρακολουθοῦν ἐπὶ τῶν χιόνων ἴχνη διελεύσεως συμμοριτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων.

σαν καὶ τὰ διαφυγόντα ἡγετικὰ στελέχη τοῦ Κ.Κ. Πλωμαρίου Νικόλαος Μαυραγάνης, Δημήτριος Ζαχαρίας ἢ Λυκουβγιός, Ἐμμανουὴλ Γέραλης κλπ. εἰς ὀρεινὴν περιοχήν, ματαιωθείσης τῆς ἀποφασισθείσης ὑπ' αὐτῶν συγκροτήσεως συμμορίας, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Νικολάου Μαυραγάνη καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὸ Στρατοδικεῖον καταδικασθέντων εἰς θάνατον τῶν Μαυραγάνη καὶ Ζαχαρία. Ταὐτοχρόνως ἀνεκαλύφθησαν καὶ κατεσχέθησαν ὅπλα καὶ πυρομαχικά, ὡς καὶ τὰ ἀρχεῖα τοῦ ΚΚ, ΕΑΜ, ΕΑ, ΕΠΟΝ, καὶ ΑΚΕ, ἐξ ὧν ἐλήφθησαν πολύτιμα στοιχεῖα διὰ τὴν δίωξιν τῶν κομμουνιστῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πλωμαρίου. Προσῆλθον αὐθορμήτως καὶ παρουσιάσθησαν ἐνώπιόν της πέντε συμμορῖται. Κριθέντες ἐπικίνδυνοι εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν συνελήφθησαν καὶ ἐξετοπίσθησαν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀσφαλείας 17 κομμουνισταί· ἐπίσης συνελήφθησαν περὶ τοὺς 15 τροφοδόται συμμοριτῶν παραπεμφθέντες εἰς τὰ ἁρμόδια Δικαστήρια. Οὕτως, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πλωμαρίου ἡ δημοσία ἀσφάλεια ἐπαγιώθη.

Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Μηθύμνης ἐσημειώθη ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ ἡ κάτωθι δρᾶσις. Τὴν 7 Ἰανουαρίου 1946 δυναμικοὶ κομμουνισταὶ ἐπετέθησαν ἐντὸς τῆς ἀγορᾶς Μηθύμνης κατὰ τοῦ ὑπενωμοτάρχου Χατζηλάμπρου Ἰωακεὶμ καὶ τὸν ἐτραυμάτισαν διὰ μαχαίρας. Οἱ δρᾶσται τῆς ἐγκληματικῆς ταύτης πράξεως, πέντε ἐν συνόλῳ, συνελήφθησαν καὶ δικασθέντες κατεδικάσθησαν εἰς εἱρκτήν.

Τὴν 25.4.46 συνελήφθησαν ἐν Πέτρᾳ 17 ἄτομα διὰ παράνομον συγκέντρωσιν, ἐνέργειαν παρανόμου ἐράνου καὶ ἐξύβρισιν Δημοσίων Ἀρχῶν, ἅπαντα δυναμικὰ στελέχη τοῦ Κ.Κ. Πέτρας. Τὴν 28.5.46 ἐν τῷ χωρίῳ Φίλια 10 κομμουνισταὶ ἐπετέθησαν κατὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σκαλοχωρίου καὶ ἐκακοποίησαν αὐτούς, συλληφθέντες δὲ ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Δικαιοσύνην. Τὴν 24.10.46 δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Μηθύμνης συνεπλάκη εἰς θέσιν «Καλὴ Λαγκάδα» μετὰ τῆς συμμορίας Καρακώστα, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις τῆς συμμορίας ταύτης, καθ' ἣν ἐτραυματίσθησαν ὁ ὑπενωμοτάρχης Τσιπουράκης Ἐμμ. καὶ ὁ χωροφύλαξ Βουκελᾶτος Δημήτριος.

Τὴν 4.1.47 δύναμις τῆς αὐτῆς Ὑποδιοικήσεως συνεπλάκη εἰς θέσιν «Ξυλόκαστρον Ἀνεμότιας» μετὰ τῆς κομμουνιστικῆς συμμορίας Σκουταριώτου, καθ' ἣν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας καὶ ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως ὁ χωροφύλαξ Ἰω. Μπουλινάκης.

Τὴ 19.2.48 ὑπέστησαν ἐπίθεσιν ἐντὸς τοῦ χωρίου Ἀνεμότια 2 χωροφύλακες τοῦ Σταθμοῦ Σκαλοχωρίου ὑπὸ πεντηκονταμελοῦς συμμορίας ὑπὸ τὸν Πασχαλιάν. Οἱ δύο χωροφύλακες ὀχυρωθέντες ἐντὸς

τοῦ κοινοτικοῦ καταστήματος ἠμύνθησαν ἐπὶ τρίωρον, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν σοβαρὸν τραυματισμὸν ἀμφοτέρων. Προστρέξασα δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως ἐξηνάγκασε τοὺς συμμορίτας νὰ τραποῦν εἰς φυγήν. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας παρουσιάσθησαν αὐθορμήτως εἰς τὰς Ἀρχὰς 28 συμμορῖται ἐκ τούτων. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐτραυματίσθησαν εἷς ἐνωμοτάρχης καὶ εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 18.4.47 συνελήφθησαν ἐν Ἀνεμότιᾳ 9 κομμουνισταί, κατηγορούμενοι ὅτι ὑπέθαλπον καὶ ἐτροφοδότουν τὰς ἐν τῇ νήσῳ δρώσας συμμορίας.

Τὴν 26.6.47 ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ὑποδιοικήσεως συνελήφθησαν 8 κομμουνισταὶ κατέχοντες ποσότητας ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν, οἵτινες καὶ διετήρουν στενὴν ἐπαφὴν μετὰ τῶν ἐν τῇ νήσῳ δρωσῶν συμμοριῶν. Οἱ συλληφθέντες κατεδικάσθησαν ὑπὸ τοῦ Στρατοδικείου εἰς βαρυτάτας ποινάς.

Συνελήφθησαν 12 ἄτομα ἐκ Στύψης Ὑψηλομετώπου καὶ Μολύβου ὡς ὑποθάλποντα τοὺς συμμορίτας.

Τὴν 24.2.48 ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικήσεως Μηθύμνης ἐν Πέτρᾳ ὀργάνωσις αὐτοαμύνης, ἀριθμοῦσα 17 ἄτομα, τὰ ὁποῖα συνελήφθησαν.

Τὴν 10.6.48 συνελήφθησαν 3 κομμουνισταὶ ἐξ Ἀνεμότιας, κατηγορούμενοι ἐπὶ ὑποθάλψει τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 6.9.48 συνελήφθησαν 4 κομμουνισταὶ ἐκ Σκαλοχωρίου κατηγορούμενοι ὁμοίως.

Τὴν 21.11.48 συνελήφθησαν ἐν Φίλιᾳ 3 κομμουνισταὶ κατηγορούμενοι ἐπὶ ὑποθάλψει τῆς συμμορίας Μπούρα. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945 συνελήφθησαν καὶ ἐστάλησαν εἰς τὰς δικαστικὰς ἀρχὰς ὑπὲρ τοὺς 50 φυγόδικοι καὶ φυγόποινοι, κατηγορούμενοι διὰ ἀδικήματα τοῦ κοινοῦ Ποινικοῦ Νόμου. Ἡ δημοσία ἀσφάλεια ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Μηθύμνης ἀποκατεστάθη πλήρως καὶ τὸ ἠθικὸν φρόνημα παρέμεινεν ἀνυψωμένον.

Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἁγιάσου (Νοέμβριος 1945) μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1948, ἐσημειώθη ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως ταύτης ἡ ἀκόλουθος δρᾶσις:

Συνελήφθησαν καὶ ἀπεστάλησαν εἰς τὰς ἁρμοδίας Ἀρχάς, ὡς παραβάται τοῦ Γ' Ψηφίσματος, «περὶ μέτρων τάξεως» περὶ τὰ 70 ἄτομα δρῶντα ἀντεθνικῶς καὶ συντρέχοντα ποικιλοτρόπως τὸν συμμοριτισμόν. Ὁμοίως συνελήφθησαν καὶ ἐξετοπίσθησαν δι' ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀσφαλείας Λέσβου περὶ τὰ 110 ἄτομα, συγγενεῖς συμμοριτῶν καὶ τροφοδόται, πληροφοριοδόται αὐτῶν, ὡς καὶ ἐπικίνδυνοι ἀναρχικοί. Ὡσαύτως κατὰ τὸ ὡς ἄνω διάστημα ἀνευρέθησαν, κατόπιν παραδόσεως συλλαμβανομένων συμμοριτῶν καὶ λοιπῶν ἀναρχικῶν, μεγάλαι ποσότητες πυρομαχικῶν ὡς καὶ τροφίμων. Ἐπίσης κατὰ τὸ ὡς ἄνω διάστημα ἔλαβον χώραν αἱ ἀκόλουθοι συγκρούσεις τμημάτων Χωροφυλακῆς μετὰ τῶν συμμοριτῶν:

Εἰς θέσιν «Ἀφοράδα» περιφερείας Ἁγιάσου κατὰ τὸ 2ον 10ήμερον Ἰανουαρίου 1947 τμήματα Χωροφυλακῆς συγκρουσθέντα μετὰ συμμορίας ἐφόνευσαν πέντε συμμορίτας, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπωλείας τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς.

Κατὰ Ὀκτώβριον 1947 εἰς θέσιν «Μεγάλη Λίμνη» τμήματα Χωροφυλακῆς ἐπιτεθέντα αἰφνιδιαστικῶς ἐναντίον πολυμελοῦς συμμορίας ἐφόνευσαν δύο συμμορίτας.

Τὴν 4.11.47 ὁμὰς συμμοριτῶν ἐπέδραμεν ἐναντίον τοῦ χωρίου Βασιλικὰ καὶ συνέλαβε τοὺς ὁπλίτας τοῦ ἐκεῖ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀφοῦ ἀφήρεσε τὸν ἱματισμὸν καὶ ὁπλισμόν των, ἀφῆκεν εἶτα αὐτοὺς ἐλευθέρους, πλὴν τοῦ χωροφύλακος Κανταράκη Ἰωάννου ὅστις ὠχυρώθη ἐντὸς τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σταθμοῦ καὶ ἀμυνόμενος, ἵνα μὴ συλληφθῇ, ἐτραυμάτισε τὸν συμμορίτην Χαβαράκην, παρεδόθη δὲ εἶτα τῇ ἐπεμβάσει τοῦ ἱερέως τοῦ χωρίου μὲ ὑπόσχεσιν ὅτι οὐδεὶς θὰ ἐθίγετο, ἀλλ' ἐξετελέσθη ἀνάνδρως ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 1 Μαρτίου 1948 γενομένης συμπλοκῆς τμήματος Χωροφυλακῆς μετὰ συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Καβουροπόταμος» ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν 14 Ἰουλίου 1948 ἡ διμοιρία Χωροφυλακῆς Ἁγιάσου, αἰφνιδιαστικῶς ἐπιτεθεῖσα κατὰ ὁμάδος συμμοριτῶν, ἐφόνευσε ἕνα συμμορίτην καὶ συνέλαβε ζῶντα ἕτερον.

Τὴν 19 Ἰουλίου 1948 εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου Ἀμπελικοῦ ἡ διμοιρία Ἁγιάσου ἐν συμπλοκῇ μετὰ συμμοριτῶν ἐφόνευσε δύο συμμορίτας.

Τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1948 εἰς ἐξοχικὴν θέσιν «Μαυρᾶ» τῆς Ἁγιάσου ὁμὰς τῆς διμοιρίας Ἁγιάσου ἐν συμπλοκῇ ἐφόνευσεν ἕνα συμμορίτην καὶ ἐτραυμάτισεν ἕτερον.

Ἡ συνεχὴς καὶ ἀδιάλειπτος καταδίωξις τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ἁγιάσου δρώντων συμμοριτῶν ἐξηνάγκασε πολλοὺς ἐξ αὐτῶν νὰ παραδοθοῦν εἰς διαφόρους Ὑπηρεσίας τῆς Χωροφυλακῆς τῆς νήσου.

Κατὰ μῆνα Φεβρουάριον 1948 ἐν συμπλοκῇ γενομένῃ μεταξὺ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς καὶ συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ἀράπη-Πέτρας», τῆς περιφερείας Λάμπου-Μύλων Ἁγιάσου, ἐπετεύχθη ἡ ἐξόντωσις πέντε συμμοριτῶν καὶ ὁ ἐξαναγκασμὸς εἰς παράδοσιν δύο τοιούτων.

Τὴν νύκτα τῆς Πρωτοχρονιᾶς (31 Δεκεμβρίου 1948-1 Ἰανουαρίου 1949) ἐξοντώθη, κατὰ μέγα μέρος καὶ κατὰ ὅλως πρωτότυπον τρόπον εἰς τὸ ἐν Καβαλάδο Κεραμειῶν τῆς περιφερείας Ἁγιάσου ἀγρόκτημα τῆς Ἑλένης Ἰορδάνογλου, ἡ μετὰ τῶν κομμουνιστῶν συνεργαζομένη καὶ λυμαινομένη τὴν περιοχὴν ληστοσυμμορία Πασχαλιά. Ἡ Ἰορδάνογλου εἶχεν εἰδοποιήσει περὶ τούτου τὴν Χωροφυλακὴν Μυτιλήνης ἡ ὁποία διὰ τοῦ διοικητοῦ Ἀσφαλείας μοιράρχου Σκούρτη ἐτοποθέτησεν ἐντὸς τῆς ἀγροκατοικίας μεγάλας ποσότητας δυναμίτιδος συνδεδεμένας μετὰ θρυαλλίδος εἰς ἄλλο δωμάτιον. Περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐνῷ οἱ συμμορῖται διεσκέδαζον, ἡ Ἰορ-

δάνογλου ἤναψεν εἰς τὸ ἄλλο δωμάτιον τὴν θρυαλλίδα καὶ ἀπεμακρύνθη. Ἠκολούθησε τρομερὰ ἔκρηξις, ἐκ δὲ τῆς δεκατριμελοῦς συμμορίας ἓξ ἐφονεύθησαν καὶ δύο ἐτραυματίσθησαν. Οἱ διαφυγόντες βαθμηδὸν συνελήφθησαν ἢ ἐξωντώθησαν, ἡ δὲ ἐξόντωσις τῆς συμμορίας Πασχαλιὰ ἀπετέλεσε τὸ τέλος τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος εἰς Μυτιλήνην.

Ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς νήσου Λήμνου οὐδεμία ἐξαιρετικὴ δρᾶσις ἐσημειώθη δεδομένου ὅτι ἐν τῇ νήσῳ τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα παρουσίαζεν ἀδράνειαν ἀμέσως μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν νομίμων Ἀρχῶν καὶ οἱ ἀναρχικοὶ ἀνανήψαντες κατὰ τὸ πλεῖστον ἐγκατέλειψαν πᾶσαν παράνομον δρᾶσιν, περιορισθέντες εἰς τὰ εἰρηνικὰ αὐτῶν ἔργα, ἀλλ' οὔτε και σοβαρὰ ἀδικήματα ἔλαβον χώραν.

Ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἡ σοβαρώτατα κλονισθεῖσα ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς νήσου Λέσβου δημοσία ἀσφάλεια ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεως τῶν Γερμανῶν, πλὴν τῆς πενταμελοῦς συμμορίας τῆς δρώσης ἐν τῇ περιφερείᾳ Καλλονῆς ὑπὸ τὸν Πέτρον Μπούραν, ἑτέρας 10μελοῦς συμμορίας ὑπὸ τὸν Χαράλαμπον Θεοδοσίου δρώσης εἰς τὴν περιφέρειαν Ἁγιάσου, δὲν ὑπῆρχον εἰμὴ 9 συμμορῖται λείψανα τῆς συμμορίας Πασχαλιά, τρεῖς μεμονωμέναι συμμορίαι περιπλανώμεναι καὶ κρυπτόμεναι εἰς τὴν ἀγροτικὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Μόριας, καὶ ἓξ ἕτεροι μεμονωμένοι, οἵτινες περιεπλανῶντο καὶ ἐκρύπτοντο εἰς τὰς ἀγροτικὰς περιοχὰς τῶν χωρίων Κώμης-Πηγῆς-Βαλιζικίου-Μιστεγνῶν. Αἱ συμμορίαι αὐταὶ συνεπείᾳ τῆς ἀπηνοῦς διώξεως, ἐκρύπτοντο εἰς θαμνώδεις ἐκτάσεις καὶ ἡ ἐξόντωσίς των ἐπετεύχθη ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος, κατόπιν τῆς συγκροτήσεως τοῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς καὶ τῆς ἀγρύπνου παρακολουθήσεως τῶν κινήσεων καὶ ἐνεργειῶν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Τάγματος καὶ τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς.

12. Ο ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΥΒΟΙΑΝ

Ἡ νῆσος Εὔβοια χωρισμένη δι' ἑνὸς μετὰ γεφύρας πορθμοῦ ἀπὸ τῆς Ἀττικοβοιωτίας, κατὰ μῆκος τῶν ἀκτῶν τῆς ὁποίας ἐκτείνεται, διοικητικῶς ἀνέκαθεν ἦτο συνδεδεμένη μετὰ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, εἰς τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς τῆς ὁποίας ἄλλωστε ἀνῆκεν ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς τῆς νήσου. Ἐν τούτοις, ἐφ' ὅσον ἐγένετο κατὰ γεωγραφικὴν τάξιν καταμερισμὸς τῆς εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρας βιβλίον ἐκθέσεως τῆς δράσεως τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτοπολέμου, ἐθεωρήσαμεν σκόπιμον ὅπως περιλάβωμεν τὴν Εὔβοιαν εἰς τὸ περὶ Νήσων Μέρος τοῦ παρόντος. Ἐξ ἄλλου ἡ συμμοριακὴ δρᾶσις εἰς τὴν Εὔβοιαν δὲν ἐνεφάνισεν ἰδιαιτέραν σοβαρότητα, οὔτε ἀνησύχησε ποτὲ σοβαρῶς τὰς Ἀρχάς.

Ὅπως καὶ εἰς τὰς πλείστας τῶν Ἑλληνικῶν νήσων Αἰγαίου καὶ Ἰονίου, ἡ δρᾶσις τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὴν Εὔβοιαν δὲν ἠδυνήθη νὰ λάβῃ ποτὲ χαρακτῆρα ἐπικινδύνου ἀνταρσίας, ἀλλὰ περιωρίσθη εἰς ληστρικὰς ἐπιχειρήσεις διεσκορπισμένων ἀνὰ τὴν νῆσον μικρῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων.

Ἐπραγματοποιήθη οὕτω καὶ ἡ γενικὴ γραμμὴ τοῦ ΕΑΜ ὅπως, ἐκεῖ ἔνθα αἱ δυνάμεις του δὲν ἐπήρκουν πρὸς σοβαρὰν ἀνατρεπτικὴν δρᾶσιν, περιορίζωνται εἰς ἐπιθέσεις κατὰ ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς και ληστρικὰς ἐπιχειρήσεις κατὰ ἐθνικοφρόνων πολιτῶν, ἀφ' ἑνὸς πρὸς συγκράτησιν τοῦ ἀγωνιστικοῦ πνεύματος τῶν ἀνὰ τὰς πόλεις καὶ τὴν ὕπαιθρον ὁπαδῶν, ἀφ' ἑτέρου πρὸς διατήρησιν τῆς ἀνωμάλου καταστάσεως εἰς ὁλόκληρον τὴν ἐπικράτειαν.

Τὴν συμμοριακὴν αὐτὴν δρᾶσιν ἀντιμετώπισεν ἐπιτυχῶς ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς Εὐβοίας διὰ τῶν ἰδίων δυνάμεων, ἐπανδρώσασα τοὺς Σταθμούς, συγκροτήσασα καταδιωκτικά τινα ἀποσπάσματα καὶ ὀργανώσασα ταχείας μετακινήσεις ἀνδρῶν, ἐκεῖ ὅπου ἑκάστοτε παρίστατο ἀνάγκη. Ἐξ ἄλλου αἱ τοπικαὶ συμμορίαι, στερούμεναι ἐφοδιασμοῦ καὶ καταδιωκόμεναι ἀμειλίκτως, πολλάκις πρὸ τοῦ κινδύνου ἐξοντώσεώς των διέφευγον μετὰ σχετικῆς εὐχερείας πρὸς τὰς πλησίον ἠπειρωτικὰς ἀκτάς, διὰ νὰ συνεχίσουν τὴν δρᾶσίν των ἐνσωματούμεναι εἰς συμμοριακὰς ὁμάδας τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. Κατωτέρω παραθέτομεν τὰ κυριώτερα ἐπεισόδια τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν νῆσον Εὔβοιαν, βάσει ἐκθέσεως τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς.

Ἀφ' ἧς ἐπανιδρύθησαν αἱ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς καὶ μέχρι τῆς ἐμφανίσεως συμμοριτῶν ἐν τῇ νήσῳ Εὐβοίᾳ, ἐπεδόθησαν εἰς τὴν σύλληψιν ἁπάντων τῶν καταδιωκομένων διὰ πράξεις ἐγκληματικὰς ἀτόμων παραπεμφθέντων εἰς τὴν Δικαιοσύνην. Οὕτως ἐξηρθρώθη ἐγκαίρως ἡ παρασκευαζομένη ἐπιβουλή. Πράγματι εὐθὺς ὡς ἤρξαντο ἀναδιοργανούμεναι αἱ κομμουνιστικαὶ ὀργανώσεις, ἡ προσοχὴ τῶν Ὑπηρεσιῶν ἐστράφη πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐξαρθρώσεως τῶν παρανόμως δρωσῶν κομμουνιστικῶν ὀργανώσεων καὶ ἐπετεύχθη ἐν πολλοῖς ἡ ἐξάρθρωσις αὐτῶν, διὰ τῆς συλλήψεως τῶν μελῶν των.

Τὴν 27.6.46 δύναμις Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Λίμνης συνεπλάκη μετὰ τῆς λῃστοσυμμορίας Γεωργούση ἢ Παππᾶ ἐν τῇ περι-

φερειᾳ Σπαθαρίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν αὐτοῦ καὶ τοῦ ἑτέρου μέλους Μαγκλαβάνη Γεωργίου. Ἡ δύναμις ἥτις ἔλαβε μέρος εἰς τὴν συμπλοκὴν ἀπετελεῖτο ἐκ τοῦ ἀνθυπομοιράρχου Ἰω. Γιαννοπούλου, τριῶν χωροφυλάκων καὶ δύο ἰδιωτῶν. Ὁ ἀρχισυμμορίτης Παππᾶς ἦτο ἐπικεκηρυγμένος, βαρυνόμενος διὰ διαφόρους ἐγκληματικὰς πράξεις ἀνθρωποκτονιῶν κλπ. διαπραχθεισῶν πρὸ καὶ μετὰ τὴν ἐπικήρυξίν του, διὰ δὲ τῆς δράσεώς του εἶχε καταστῆ τὸ φόβητρον τῶν κατοίκων κυρίως τῆς βορείου Εὐβοίας, εἰς ἣν ἕδρα. Ἐπίσης τὸ ἕτερον μέλος Μαγκλαβάνης ἦτο λίαν ἐπικίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, βαρυνόμενος διὰ διαφόρους φόνους καὶ διωκόμενος διὰ διαφόρων ἐνταλμάτων συλλήψεως.

Τὴν 19ην τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1946 ἐνεφανίσθη 5μελὴς ἔνοπλος κομμουνιστικὴ συμμορία εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλκίδος ὑπὸ τὸν καπετὰν Καπλάνην. Εὐθὺς ὡς ἡ Ὑπηρεσία ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἐμφανίσεώς της, ἐκινητοποίησεν ἀμέσως δυνάμεις της πρὸς καταδίωξιν αὐτῆς. Ἡ τελευταία ἐμφάνισις τῆς ἐν λόγῳ συμμορίας ἐγένετο εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου Ἅγιος Ἀθανάσιος. Ἀμέσως ἅπασα ἡ δύναμις τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς Στενῆς καὶ Καθενῶν ἐξῆλθε καὶ ἐγκατέστησεν ἐνέδρας εἰς ἐπίκαιρα σημεῖα, ὅπου πιθανὸν νὰ διήρχετο ἡ συμμορία αὕτη.

Περὶ ὥραν 5ην πρωινὴν οἱ ἐκ τῶν ἐνεδρευόντων ἐνωμοτάρχης Κατσαρὸς καὶ χωροφύλαξ Ἀνδρεάκος, μετέβησαν εἰς τὴν ἐκεῖ πλησίον Μονήν, προκειμένου νὰ λάβουν πληροφορίας παρὰ τοῦ διαμένοντος μοναχοῦ, περὶ τοῦ ἂν διῆλθεν ἐκεῖσε ἡ συμμορία. Ὁ μοναχὸς κατεχόμενος προφανῶς ἐκ φόβου ἀπέκρυψε τὴν διέλευσιν ταύτης, τὴν προτεραίαν. Κατόπιν τούτου οἱ δύο ἄνδρες ἀνεχώρησαν διὰ τὰς θέσεις των. Δὲν εἶχον προχωρήσει ὅμως μέτρα τινὰ ὁπότε ἐκ τῶν ἀπέναντι ἐνεδρευόντων ἀνδρῶν ἐπληροφορήθησαν τὴν ὕπαρξιν ἀγνώστου ἀόπλου ἀτόμου εὑρισκομένου εἰς τὸ ὕπερθεν τῆς Μονῆς ὀροπέδιον, ἔνθα ἡ θέσις «Ἁλωνάκι». Οἱ δύο ἄνδρες κατόπιν τῆς πληροφορίας ταύτης ἐπροχώρησαν πρὸς τὴν διεύθυνσιν αὐτὴν ὁπότε ὁ χωροφύλαξ Ἀνδρεάκος πλησιάσας εἰς ἀπόστασιν 30 περίπου μέτρων ἐκάλεσε τὸν ἄγνωστον νὰ πλησιάσῃ πρὸς αὐτὸν ἐκλαβὼν τοῦτον ὡς ποιμένα, καθ' ὅσον ἐκεῖ πλησίον ἔβοσκον ποίμνια. Ὁ ἄγνωστος ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως κύψας ἔλαβε τὸ ὅπλον του καὶ ἐπυροβόλησε κατὰ τοῦ χωροφύλακος. Ἀμέσως ἐγένετο ἀντιληπτὸν ὅτι εὑρίσκετο ἀντιμέτωπος τῶν καταζητουμένων ἐνόπλων καὶ ἤρξατο μεταξύ των συμπλοκή, ἀνταλλαγέντων ἑκατέρωθεν ἀρκετῶν πυροβολισμῶν, διαρκέσασα περὶ τὴν ἡμίσειαν ὥραν περίπου, τῶν ἀνδρῶν βαλόντων κατ' ἀρχὰς ἀπὸ τὰς θέσεις εἰς ἃς εὑρέθησαν.

Ἄνδρες μαχομένου τμήματος Χωροφυλακῆς ἐξορμοῦν ἀπὸ τὰς θέσεις των καὶ τρέπουν εἰς φυγὴν τοὺς συμμορίτας.

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς συμπλοκῆς ἐτραυματίσθη ὁ συμμορίτης Ἰωάννης Γκίκας ἢ Καραϊσκάκης, ὅστις καὶ παρέμεινε λόγῳ τοῦ τραύματός του ἐπὶ τόπου, ἅπαντες δὲ οἱ λοιποὶ συμμορῖται ἐτράπησαν εἰς φυγὴν μὲ κατεύθυνσιν πρὸς ὄρος Δίφρυς, ἵνα ἐπιτύχουν τὴν ἐξαφάνισίν των εἰς τὸ ἐκεῖ πυκνὸν δάσος. Ἐκ τῶν τραπέντων εἰς φυγὴν συμμοριτῶν προέκυψε βασίμως ὅτι ἐτραυματίσθη καὶ ἕτερος, πιθανῶς μὲ τὸ ψευδώνυμον Καψάλης. Μετὰ ταῦτα συνελήφθη ὁ τραυματισθεὶς Ἰωάννης Γκίκας ἢ Καραϊσκάκης. Ἡ καταδίωξις ἐξηκολούθησεν ἐπὶ τετραήμερον, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἡ σύλληψις τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς συμμορίας Σωτηρίου Τριάντη ἢ καπετὰν Καπλάνη.

Τὴν 15ην Ἰουλίου 1946 συνελήφθη ἐν Χαλκίδι παρ' ὀργάνων τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Χαλκίδος καὶ ἕτερον μέλος τῆς συμμορίας Καπλάνη ὀνόματι Κοτταρᾶς.

Τὴν 20.7.46 συνελήφθη ἐν Χαλκίδι παρ' ὀργάνων τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Χαλκίδος ὁ Διαμαντῆς Διαμαντῆς, ἐξελθὼν ἐκ τῶν φυλακῶν δυνάμει τοῦ Νόμου περὶ ἀποσυμφορήσεως, ἡγετικὸν στέλεχος τοῦ ΚΚΕ, χρηματίσας κατὰ τὸ κίνημα τοῦ Δεκεμβρίου 1944 καπετάνιος τάγματος, ὡς ἠθικὸς αὐτουργὸς διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ συγκρότησιν τῆς ὑπὸ τὸν Σωτήριον Τριάντην ἢ Καπλάνην συμμορίας.

Τὴν 21.7.46 ἐντὸς τάφου τοῦ νεκροταφείου Ἁγίου Ἰωάννου τῆς πόλεως Χαλκίδος ἀνεκαλύφθησαν καὶ κατεσχέθησαν παρ' ὀργάνων τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νεαπόλεως 38 πυροβόλα ὅπλα, ἐκ τῶν ὁποίων 36 ἀραβίδες ἰταλικῆς προελεύσεως, ἓν μακρύκαννον καὶ ἓν ἑλληνικὸν συστήματος Γκρά, ἅπαντα ἐν καλῇ καταστάσει. Τὰ ἀνωτέρω ὅπλα εἶχον ἀποκρυβῆ ὑπὸ τῶν στελεχῶν τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος Χαλκίδος, ἵνα ἀναληφθοῦν καὶ χρησιμοποιηθοῦν ἐν δεδομένῃ στιγμῇ κατὰ τῶν νομίμων τοῦ Κράτους Ἀρχῶν καὶ ἐθνικοφρόνων πολιτῶν.

Τὴν 30.7.46 ἀνευρέθησαν καὶ κατεσχέθησαν παρ ὀργάνων τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βασιλικοῦ, δικαιοδοσίας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλκίδος, 9 πολεμικὰ ὅπλα ἐν καλῇ καταστάσει, ἐξ ὧν 7 ἰταλικῆς προελεύσεως, ἓν ἑλληνικὸν Μάνλιχερ καὶ ἓν βουλγαρικὸν Μάνλιχερ, μετὰ διακοσίων φυσιγγίων. Τὰ ἀνωτέρω εἶχον τοποθετηθῆ ἐπιμελῶς ἐντὸς σάκκων καὶ εἶχον μεταφερθῆ ὑπὸ κομμουνιστῶν ἐντὸς τοῦ δάσους «Λευκόλιθος», περιφερείας Βασιλικοῦ, ἔνθα εἶχον ἀποκρυβῆ ἐπιμελῶς.

Τὴν 10.9.46 ἀνευρέθησαν παρ' ὀργάνων τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καρύστου, ἔξωθι τοῦ χωρίου Μπεζάνων, ἐντὸς κρύπτης, 9 ὅπλα βραχύκαννα ἰταλικῆς προελεύσεως εὔχρηστα, εἰς ἕτερον δὲ σημεῖον 729 φυσίγγια αὐτῶν. Οἱ ἀποκρύψαντες πάντα τὰ ἀνωτέρω ὅπλα κομμουνισταὶ ἀνεκαλύφθησαν καὶ συνελήφθησαν.

Τὴν 21.12.46 κατόπιν ἐνεργειῶν πρὸς λῆψιν τῶν ἐνδεικνυομένων μέτρων ἐξοντώσεως τῆς νεοσυσταθείσης συμμορίας Καλίτση Νικ. παρουσιάσθησαν δύο μέλη αὐτῆς.

Ἐπίσης τὴν 22.12.46 χάρις τῶν ληφθέντων παρὰ τῆς Χωροφυλακῆς μέτρων παρουσιάσθη αὐθορμήτως ὁ Ν. Καλίτσης, ἀρχηγὸς τῆς νεοσυσταθείσης συμμορίας. Ἡ συμμορία αὕτη ἀπετελεῖτο ἐξ 7 ἀτόμων.

Τὴν 8ην καὶ 9ην Νοεμβρίου 1947 60μελὴς περίπου συμμορία ἀναρχικῶν ὑπὸ τοὺς Ἀνάποδον, Τσάκαλον καὶ Βλαχούτσικον μὲ ὁπλισμὸν παντὸς εἴδους, ἐπετέθη ἐκ διαφόρων σημείων κατὰ τῆς κωμοπόλεως Ἱστιαίας, κατορθώσασανὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς αὐτῆς παρὰ τὴν σθεναρὰν ἀντίστασιν τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς ἀποτελουμένης ἀπὸ ἕνα ἀνθυπομοίραρχον, πέντε ὁπλίτας Χωροφυλακῆς καὶ ἄνδρες ΜΑΥ.

Ἐτραυματίσθη σοβαρῶς εἷς χωροφύλαξ, διεσώθη δὲ ἀνατρέψας συμμορίτην εἰς παρακείμενα οἰκήματα. Ὁ δεύτερος, εὑρεθεὶς εἰς στενὸν Ἁγίου Ἀθανασίου ἐφονεύθη παρὰ τῶν ἀνταρτῶν, ἀφοῦ προηγουμένως ἦλθεν εἰς χεῖρας μὲ ἕνα ἐκ τούτων, ὃν καὶ ἐτραυμάτισεν. Ὁ τρίτος μὲ τοὺς πρώτους πυροβολισμοὺς ἀφυπνισθεὶς ἠμύνθη ἐπ' ἀρκετὸν μὲ τὸ ὁπλοπολυβόλον κατὰ τῶν ἀνταρτῶν κατ' ἀρχὰς ἐκ τοῦ ὑαλοφράκτου προθαλάμου, εἶτα ἐκ τοῦ παραθύρου ἑνὸς θαλάμου καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐκ τοῦ ἐπὶ τῆς ταράτσας ὀχυροῦ, τραυματίσας δύο ἐκ τῶν ἐπιτεθέντων. Βλῆμα ὅμως στηθέντος Πίατ εἰς ἀπόστασιν 20 περίπου μέτρων, διέτρησε τὸ πολυβολεῖον μὲ ἀποτέλεσμα τὸν ἐλαφρὸν τραυματισμὸν τοῦ ἐντὸς αὐτοῦ χωροφύλακος ἐκ θραυσμάτων τοῦ βλήματος καὶ τῶν ἀερίων. Ὁ χωροφύλαξ οὗτος διεσώθη πηδήσας εἰς παραπλεύρως αὐλὴν οἰκίας, σώσας καὶ τὸ ὁπλοπολυβόλον. Μετὰ ταῦτα οἱ συμμορῖται εἰσῆλθον ἐντὸς τοῦ ἀστυνομικοῦ καταστήματος καὶ ἐλεηλάτησαν αὐτό. Ἡ ὑπόλοιπος δύναμις ἤτοι εἷς ὑπενωμοτάρχης καὶ εἷς χωροφύλαξ ὄντες κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐπιθέσεως εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν τῆς πόλεως, διατεταγμένοι εἰς περιπολίαν, ἐνεπλάκησαν καὶ οὗτοι, πλὴν ὅμως λόγῳ τῆς πιέσεως ἣν ὑπέστησαν καὶ τοῦ κινδύνου τῆς κυκλώσεως συνεπτύχθησαν εἰς τὰς περὶ τὴν πλατεῖαν παρόδους. Ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως ἀνθυπομοίραρχος Παπαευθυμίου Δημήτριος ὡπλισμένος μὲ πιστόλιον ἀπεκλείσθη εἰς τὸν περὶ τὴν Ἐκκλησίαν Ἅγιος Γεώργιος χῶρον, εἰς δὲ τὴν πρώτην μετὰ τῶν ἀνταρτῶν συμπλοκὴν εὑρέθη ἄνευ πυρομαχικῶν, ὡς ἐκκενώσας τὸ πιστόλιόν του. Ἐν συνεχείᾳ ἐπεδίωξεν ὅπως ἐπιτύχῃ ἐπαφὴν μὲ τὴν Ὑποδιοίκησιν καὶ τὸ τμῆμα ΜΑΥ, ἄνευ ὅμως ἀποτελέσματος, λόγῳ ἀποκλεισμοῦ τῶν τομέων τούτων παρὰ τῶν ἐπιδρομέων. Μετὰ δίωρον περίπου ἀντιληφθεὶς ὅτι οἱ ἀντάρται ἦσαν κύριοι τῆς καταστάσεως διὰ διαφόρων ἑλιγμῶν μετέβη εἰς Ὠρεοὺς μὲ σκοπὸν συγκεντρώσεως δυνάμεως καὶ ἐκ νέου ἐπάνοδόν του εἰς Ἱστιαίαν, ἵνα ἐπιχειρήσῃ τὴν ἐξ αὐτῆς ἐκδίωξιν τῶν ἀνταρτῶν. Ὁ σκοπός του οὗτος δὲν ἐπραγματοποιήθη διότι οἱ ἀντάρται ἀπεχώρησαν, ὁπότε καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἕδραν του μὲ τοὺς δύο ἄνδρας τοῦ ἐκεῖ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ

Χωροφύλαξ μαχόμενος ἀπὸ ὠχυρωμένην θέσιν ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

τινας ΜΑΥ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης ἐκτὸς τοῦ φονευθέντος χωροφύλακος Κρητικοῦ Θεοδώρου, διεκρίθησαν διὰ τὴν ψυχραιμίαν των, αὐτοθυσίαν καὶ ἡρωικότητα καὶ ἄλλοι ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 24.11.47 35μελὴς περίπου συμμορία ὡπλισμένη μὲ βαρὺν ὁπλισμὸν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Προκοπίου τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Λίμνης, ἀποκρουσθεῖσα παρὰ τῶν ἀνδρῶν τούτου ὑπενωμοτάρχου Μπασκάκη Νικολάου καὶ χωροφύλακος Πίσχινα Χαραλάμπους καὶ δύο ΜΑΥ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς 5ώρου καὶ πλέον μάχης, τόσον οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ὅσον καὶ οἱ μετ' αὐτῶν ἰδιῶται, ἠμύνθησαν μὲ ἡρωισμὸν καὶ αὐτοθυσίαν, προκαλέσαντες τοὺς δικαίους ἐπαίνους καὶ συγχαρητήρια ὄχι μόνον τῶν κατοίκων Προκοπίου, ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρου τῆς περιοχῆς εἰς ἣν ἐγνώσθη ἡ ἐπίθεσις, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀναπτέρωσιν τοῦ ἠθικοῦ αὐτῶν, τὸ ὁποῖον εἶχε κλονισθῆ ἐκ τῆς δράσεως τῶν ἀνταρτοκομμουνιστῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ἐκείνῃ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐπιθέσεων οἱ μὲν ἀμυνόμενοι ἄνδρες οὐδὲν θῦμα εἶχον, οἱ ἀντάρται ὅμως ἔσχον προφανῶς τοιαῦτα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνάγεται ἐκ τῶν ἀνευρεθέντων ἰχνῶν αἵματος καὶ ἐπιδέσμων τὴν ἑπομένην τῆς ἐπιθέσεως.

Τὴν 10ην Μαρτίου 1948 συμμορία ἀναρχικῶν δυνάμεως περίπου 15 ἀνδρῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Αὐλωναρίου διὰ συγκεντρωτικοῦ πυρὸς αὐτομάτων ὅπλων καὶ τυφεκίων. Ἡ ἐπίθεσις μετὰ ὀλιγόωρον συμπλοκὴν ἔπαυσεν, ἀντιληφθέντων τῶν ἐπιτιθεμένων ὅτι οἱ ἀμυνόμενοι θὰ ὑπερήσπιζον πάσῃ θυσίᾳ τὰς θέσεις ἃς κατεῖχον.

Τὴν 31.7.48, 100-120 συμμορῖται περίπου, ὑπὸ τοὺς Ἀνάποδον, Τσάκαλον, Βλαχούτσικον, Γαμβέτταν καὶ Φάνην, ἐπετέθησαν κατὰ τῶν φυλακίων τῆς φρουρᾶς Στροφυλλιᾶς, δι' ὁπλοπολυβόλων, αὐτομάτων, ἀτομικῶν ὅπλων, χειροβομβίδων καὶ φιαλῶν βενζίνης. Ὁ Ἀνάποδος εὑρίσκετο εἰς τὸ ΒΔ ἄκρον τοῦ χωρίου ἀπ' ὅπου ἐκάλει τοὺς ἄνδρας νὰ παραδοθοῦν. Παρὰ τὸ καταιγιστικὸν πῦρ τῶν συμμοριτῶν καὶ τὰς ὑπερτέρας δυνάμεις των, οἱ ἄνδρες τῶν φυλακίων ἔβαλλον ἐναντίον των, ἀμυνόμενοι ἡρωικώτατα μὲ αὐταπάρνησιν καὶ αὐτοθυσίαν μέχρι τῆς 4.30' τῆς ἑπομένης, καθ' ἣν οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἀπεχώρησαν πρὸς τὴν δασώδη περιοχὴν Φαράκλας. Ἑτέρα ὁμὰς τοῦ συγκροτήματος παρέλαβε τοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίας των ἀνερχομένους εἰς 7-8 περίπου.

Κατὰ τὴν ὁλονύκτιον ταύτην σκληρὰν μάχην, εἰς τὸ τέρμα τῆς ὁποίας οἱ ἄνδρες τῶν φυλακίων μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἦλθον σχεδὸν σῶμα πρὸς σῶμα, ἀψηφοῦντες τὸν θάνατον καὶ ἔξαλλοι ἀπὸ ἐνθουσιασμὸν ἔβαλλον κατ' αὐτῶν, ᾄδοντες διάφορα πατριωτικὰ ᾄσματα.

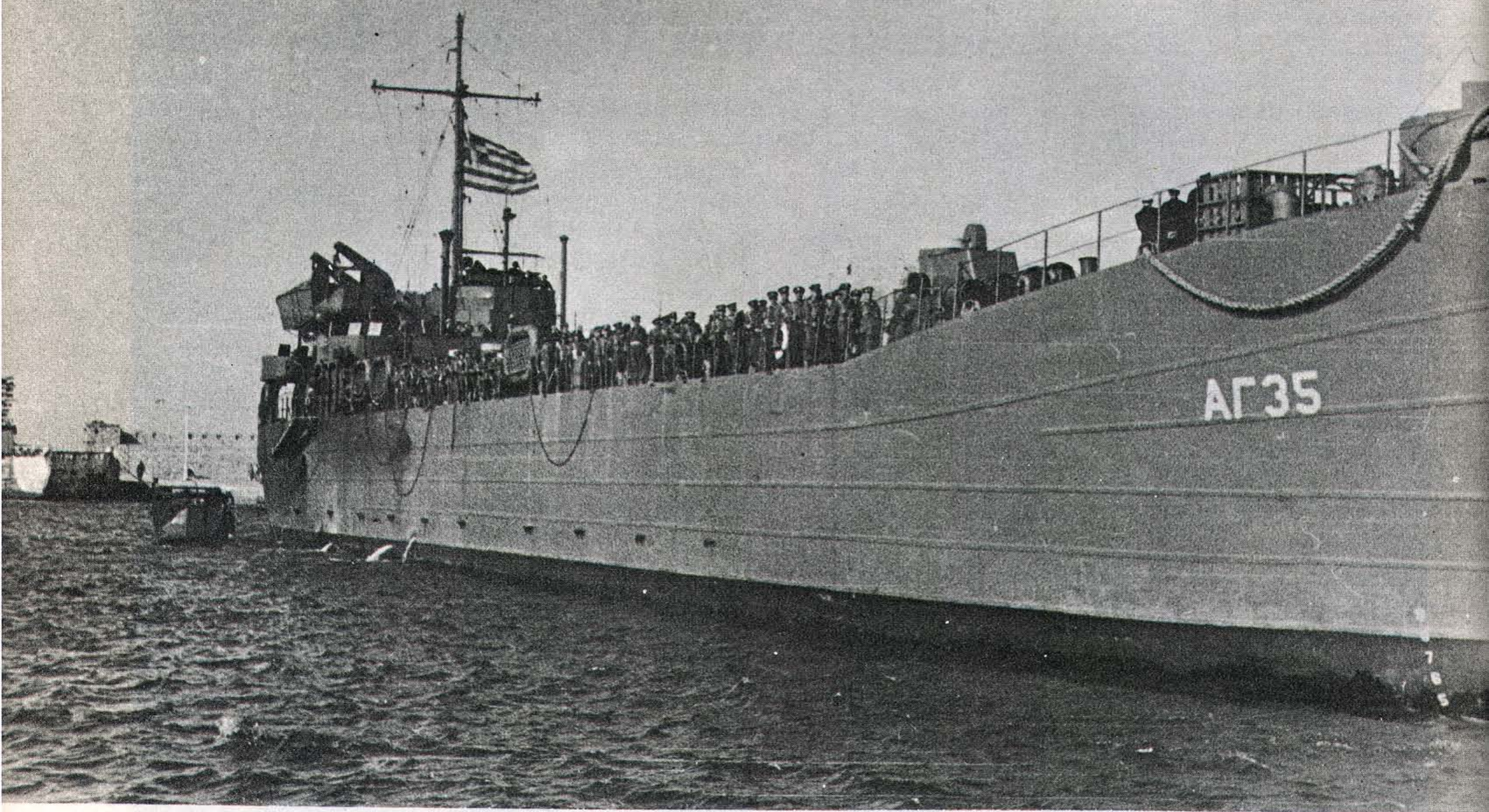
Ἐπίσης κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους 1948 συνελήφθησαν κατὰ χρονικὰ διαστήματα διάφορα ἄτομα ἀνήκοντα εἰς κομμουνιστικὰς ὀργανώσεις, ἅτινα καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὸ Στρατοδικεῖον, ἔνια τῶν ὁποίων κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον. Ὡσαύτως κατεσχέθησαν κατὰ τὴν σύλληψιν τοῦ Μπουραζοπούλου ἐν τῇ οἰκίᾳ Μελεμενῆ διάφορα εἴδη τοῦ παρανόμου μηχανισμοῦ των, ὡς ραδιοπομπός, γραφομηχαναί, πολύγραφοι, παράνονος κομμουνιστικὸς τύπος, δημοσιογραφικὸς χάρτης κλπ. Οὕτω, διὰ τῆς συλλήψεως ἁπάντων τῶν μελῶν τῆς ἀπὸ τοῦ 1946 καὶ ἐντεῦθεν δρώσης παρανόμως κομμουνιστικῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς κατασχέσεως τοῦ παρανόμου μηχανισμοῦ αὐτῆς, ἐξηρθρώθη ὁλοσχερῶς ἡ παράνομος κομμουνιστικὴ ὀργάνωσις ἐν Χαλκίδι καὶ ἔκτοτε δὲν ἐπετεύχθη ἡ ἀναδιοργάνωσις ταύτης.

13. Η ΥΠΟ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΝΟΜΟΥ ΤΑΞΕΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΝ

Μολονότι, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν Δωδεκανήσων καὶ τὴν προσάρτησίν των εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, δὲν ἐσημειώθη ὠργανωμένη κομμουνιστικὴ ἐπιβουλὴ καὶ συμμοριτοπόλεμος, εἰς τὴν χρονικὴν αὐτὴν περίοδον ἀνήκει ἡ ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς ἐγκαθίδρυσις τῆς Ἐθνικῆς κυριαρχίας καὶ ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἐννόμου τάξεως εἰς τὰς Νήσους. Κρίνομεν ὅθεν σκόπιμον ὅπως περιλάβωμεν εἰς τὸ Μέρος τοῦτο τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἔργου ἔκθεσιν τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Δωδεκανήσου, διαφωτίζουσαν ἡμᾶς πλήρως περὶ τοῦ σημαντικοῦ ἔργου τὸ ὁποῖον ἐπετέλεσεν ἐκεῖ ἡ Χωροφυλακὴ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς Ἐθνικῆς κυριαρχίας, ἐπιβολὴν τοῦ κράτους τοῦ νόμου καὶ ἐν γένει προβολὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους κατὰ τὰς πολιτικὰς καὶ πολιτιστικὰς παραδόσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Ἰδοὺ κατωτέρω τὸ κείμενον τῆς ἐν λόγῳ ἐκθέσεως, λίαν εὔγλωττον καὶ παραστατικὸν ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται περαιτέρω σχόλια, δυνάμενον δὲ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς σπουδαῖον «ντοκουμέντον» τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας.

«Τὸ ἁρματαγωγὸν «Χίος» τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 26 Μαρτίου 1947 ἀνεχώρησε διὰ τὴν Δωδεκάνησον ἐκ Σκαραμαγκᾶ.

Ἐπέβαινεν ὁλόκληρος ἡ δύναμις τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως (πλὴν τοῦ Α' κλιμακίου ἐκ 15 ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν καὶ 2 ὑπαξιωματικῶν), ἤτοι 14 ἀξιωματι-

Τὸ ἁρματαγωγὸν «Χίος» διὰ τοῦ ὁποίου ἀφίχθη εἰς Δωδεκάνησον ἡ δύναμις Χωροφυλακῆς τὴν 29.3.1947, πρὸς ἀνάληψιν τῆς ἀστυνομεύσεως τῶν ἀπελευθερωθεισῶν νήσων. Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος διακρίνονται οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς.

κοί, 11 ἀνθυπασπισταί, 73 ὑπαξιωματικοὶ καὶ 350 χωροφύλακες. Ἐπὶ τοῦ πλοίου εἶχον φορτωθῆ καὶ τρόφιμα 40 ἡμερῶν, αὐτοκίνητα, μοτοσυκλέτται, ποδήλατα, κλῖναι, στρώματα, κλινοσκεπάσματα, ἱματισμός, ὑπόδησις, βιβλία, μαγειρικὰ σκεύη, σημαῖαι, ἐπιγραφαὶ καὶ σκοπιαὶ καταστημάτων, βάθρα τροχαίας κινήσεως κ.λ.π. εἴδη ὑλικοῦ, ὡς καὶ ἀποσκευαὶ τῶν ἀνδρῶν. Ἐπεβιβάσθη δὲ καὶ συνώδευσε τὴν δύναμιν ταύτην ἡ μουσικὴ τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς.

Εἰς τὴν νῆσον Λέρον, πρῶτον, ἔφθασε τὸ ἁρματαγωγὸν τὴν 16ην ὥραν τῆς 27 Μαρτίου καὶ εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πόρτο-Λακὶ ἀπεβιβάσθη ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως, μὲ τὴν μουσικὴν ἐπικεφαλῆς, καὶ κατηυθύνθη εἰς τὸ Ἀστυνομικὸν κατάστημα. Ὁ λαὸς τῆς νήσου, μὲ τὰ Σχολεῖα, μὲ ἀνθοδέσμας, μὲ πατριωτικὸν ἐνθουσιασμὸν ὑπεδέχθη τὴν Χωροφυλακήν.

Μετὰ παραμονὴν μιᾶς ὥρας τὸ ἁρματαγωγὸν ἀπέπλευσεν ἐκ Λέρου διὰ Κάλυμνον, ὅπου ἔφθασε τὴν ἑσπέραν καὶ διενυκτέρευσεν εἰς τὸν προλιμένα.

Τὴν 8ην ὥραν τῆς ἑπομένης 28 Μαρτίου ἐγένετο ἡ παρέλασις ὁλοκλήρου τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς μὲ τὴν μουσικὴν ἀνὰ τὴν πόλιν, συμμετέχοντος καὶ μικροῦ τμήματος ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος τοῦ ἁρματαγωγοῦ, ὡδηγήθησαν οἱ ἄνδρες εἰς τὸ Ἀστυνομικὸν κατάστημα, οἱ προοριζόμενοι διὰ τὴν Κάλυμνον, καὶ ἀκολούθως παρετάχθησαν κάτωθι τῆς Δημογεροντίας. Ὁ λαὸς τῆς νήσου ἐπεφύλαξεν εἰς τὴν Χωροφυλακὴν τὴν πλέον ζωηράν, ἐνθουσιώδη καὶ συγκινητικὴν ὑποδοχήν. Ὁλόκληρος ὁ πληθυσμὸς ἐπὶ ποδὸς εἰς τὴν παραλίαν ἐζητωκραύγαζεν καὶ ἐχειροκρότει. Ὡμίλησεν ὁ γυμνασιάρχης καὶ ἀκολούθως ἐχορεύθησαν χοροὶ εἰς τὴν πλατεῖαν ἀπὸ τὰς μαθητρίας καὶ γυναῖκας τῆς Καλύμνου, παιανιζούσης τῆς μουσικῆς τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 11ην π.μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὸ ἁρματαγωγὸν ἀπέπλευσεν ἐκ Καλύμνου καὶ μετὰ δίωρον ἔφθασεν εἰς τὴν Κῶ. Παρομοία ὑποδοχὴ τῆς Χωροφυλακῆς ἐγένετο καὶ εἰς τὴν νῆσον ταύτην. Μαθηταί, μαθήτριαι, πρόσκοποι καὶ Σωματεῖα, εἶχον παραταχθῆ εἰς τὴν προκυμαίαν καὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὴν γενομένην παρέλασιν, καθὼς καὶ ὁμὰς τοῦ Ναυτικοῦ ἐκ τοῦ πληρώματος τοῦ «Χίος». Αἱ τοπικαὶ Ἀρχαὶ καὶ οἱ Πρόκριτοι ἐδεξιώθησαν τοὺς ἀφιχθέντας εἰς τὸ Δημαρχεῖον. Τὸ ἀπόγευμα ἡ μουσικὴ

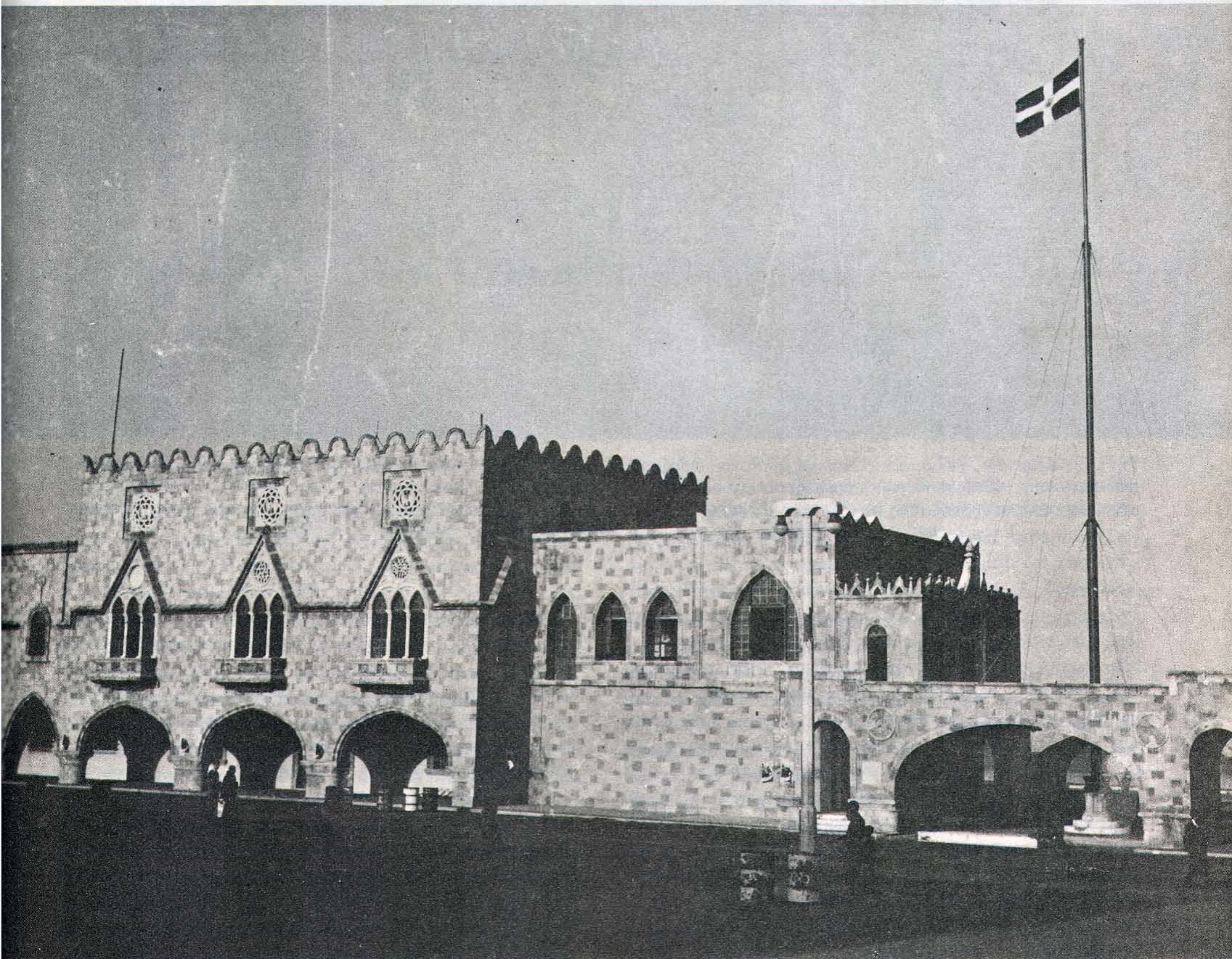
τῆς Χωροφυλακῆς ἔπαιξεν εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν, καὶ ἐπηκολούθησαν ὑπαίθριοι χοροὶ καὶ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἑνώσεως καὶ τῆς Χωροφυλακῆς. Τὴν ἑσπέραν ὁ Δῆμος παρέθεσεν εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς Χωροφυλακῆς, τὸν κυβερνήτην τοῦ ἁρματαγωγοῦ καὶ τὸν συνοδεύοντα τὸν ἀνώτερον διοικητὴν Χωροφυλακῆς, Βρεττανὸν σύνδεσμον παρὰ τῇ Ἀνωτέρᾳ Διοικήσει Χωροφυλακῆς, γεῦμα, μετὰ τὸ πέρας τοῦ ὁποίου οὗτοι ἀπεσύρθησαν εἰς τὸ πλοῖον.

Τὴν 4ην πρωινὴν τῆς ἑπομένης 29 Μαρτίου τὸ ἁρματαγωγὸν ἀπέπλευσεν ἐκ Κῷ καὶ τὴν 11ην ὥραν τῆς αὐτῆς ἔφθασεν εἰς Σύμην. Αἱ συνθῆκαι τοῦ μικροῦ λιμένος δὲν ἐπέτρεψαν τὴν ἀκτάραξιν τοῦ πλοίου καὶ οὕτως ἀπεβιβάσθη μὲ λέμβον μόνον ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως, ἐνῷ ἡ μουσικὴ ἐπαιάνιζεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ οἱ ὑπόλοιποι ἄνδρες ἦσαν παρατεταγμένοι κανονικῶς πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν. Ἡ κωμόπολις καὶ ὁ λιμὴν ἐσείετο ἀπὸ ἐκρήξεις δυναμίτιδος, οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν ἤχουν συνεχῶς, καὶ ὁ πληθυσμὸς εἶχε συγκεντρωθῆ εἰς τὴν προκυμαίαν, χαίρων, ἐνθουσιασμένος καὶ ζητωκραυγάζων. Ἀπεβιβάσθη ὁ ἀνώτερος διοικητὴς Χωροφυλακῆς ὅστις εἰς τὰς προσφωνήσεις τῶν Ἀρχῶν ἀπήντησεν εὐχαριστῶν διὰ πατριωτικῶν λόγων, μεθ' ὃ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον.

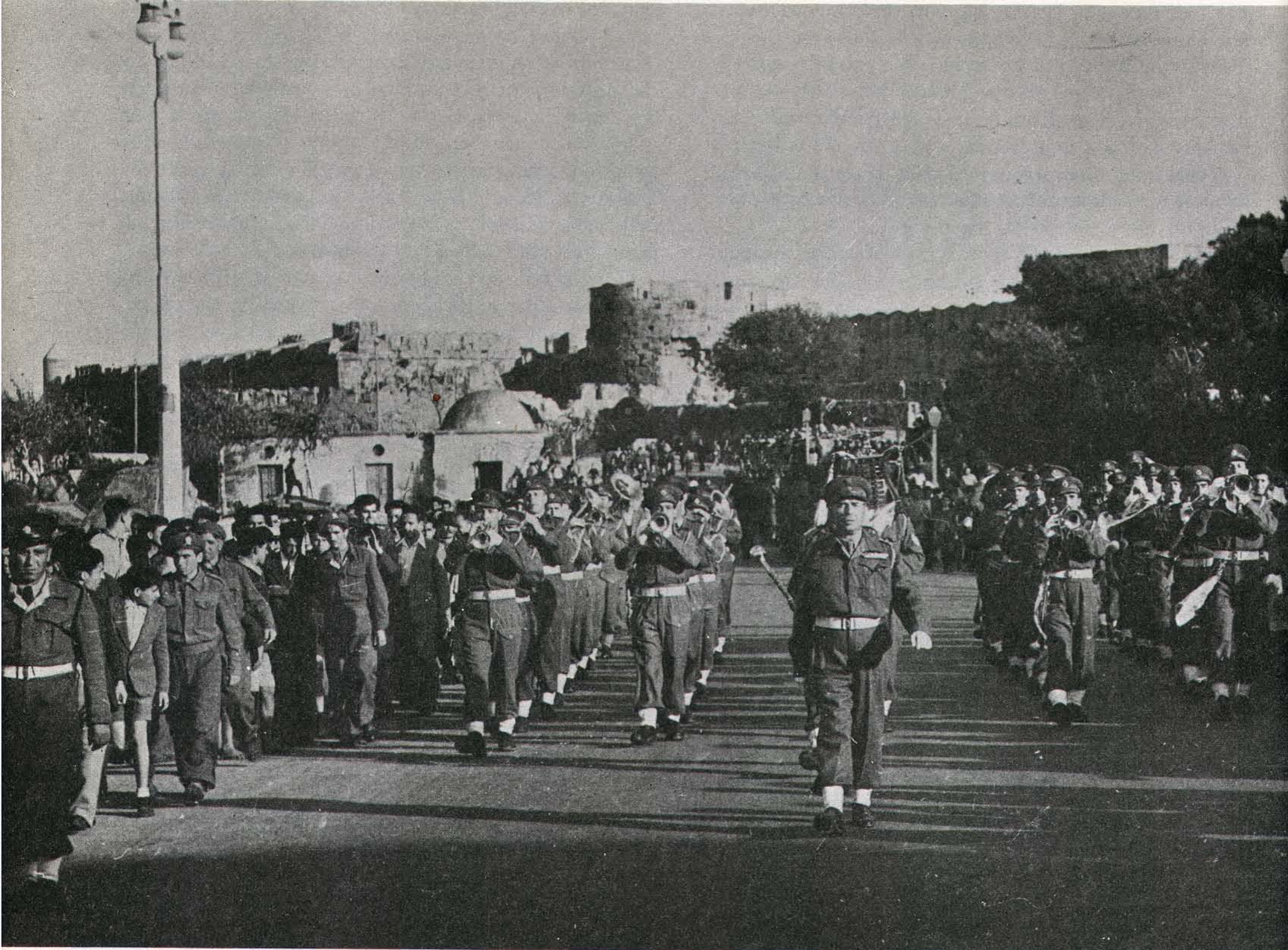
Τὴν 13ην ὥραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὸ ἁρματαγωγὸν ἀπέπλευσεν ἐκ Σύμης καὶ τὴν 16ην ἰδίας εἰσῆλθεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Ρόδου. Ὁλόκληρος ἡ προκυμαία ἦτο πλήρης ἐνθουσιῶντος λαοῦ, ἡ παραλιακὴ ὁδὸς ἀσφυκτικῶς γεμάτη ἰδίως ἀπὸ νεολαίαν καὶ γυναῖκας μὲ ἀνθοδέσμας.

Εἶχον ἔλθει ἐκεῖ διὰ νὰ ὑποδεχθοῦν τὴν Ἑλληνικὴν Χωροφυλακὴν καὶ ἀνέμενον ἀπὸ τῆς πρωίας, καίτοι κατάκοποι, καθόσον τὴν μεσημβρίαν τῆς αὐτῆς εἶχεν ἀφιχθῆ εἰς Ρόδον καὶ ὁ Ἕλλην στρατιωτικὸς διοικητὴς Δωδεκανήσου ἀντιναύαρχος Ἰωαννίδης.

Ἅμα τῇ ἀγκυροβολίᾳ παρετάχθη ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὅλη ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς, καὶ παρουσίασεν ὅπλα, ἐνῷ ἡ μουσικὴ ἀνέκρουε τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον.

Ἡ ὕψωσις τῆς κυανολεύκου ἐπὶ τοῦ μνημείου τῶν Ἡρώων εἰς τὸ Διοικητήριον τῆς Ρόδου τὴν 31.3.1947.

Τὴν 29ην Μαρτίου 1947 δύναμις Χωροφυλακῆς ἀποβιβάζεται εἰς Ρόδον, ὅπου γίνεται δεκτὴ μὲ φρενίτιδα ἐνθουσιασμοῦ ἐκ μέρους τῶν κατοίκων. Δουλεία αἰώνων τερματίζεται καὶ οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς, πρῶτοι αὐτοί, φέρουν τὸ μήνυμα τῆς 'Ελευθερίας εἰς τοὺς Δωδεκανησίους ἀπὸ τὴν Μητέρα 'Ελλάδα. 'Αμέσως μετὰ τὴν ἀποβίβασιν τῶν δυνάμεων τῆς Χωροφυλακῆς, ἡ μουσικὴ μπάντα τοῦ Σώματος διασχίζει τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως παιανίζουσα ἐμβατήρια.

'Ακολούθως κατῆλθε τοῦ ἁρματαγωγοῦ ὁ ἀνώτερος διοικητὴς Χωροφυλακῆς, ὃν ὑπεδέχθησαν ὁ δήμαρχος τῆς πόλεως, ὁ γενικὸς γραμματεὺς τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως καὶ πολλαὶ ἀντιπροσωπεῖαι. Εὐθὺς ἀμέσως ἀπεβιβάσθη ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς καὶ παρετάχθη ἐπὶ τῆς ἀποβάθρας. 'Εκεῖθεν μὲ τὴν μουσικὴν τῆς Χωροφυλακῆς ἐπικεφαλῆς ἐγένετο ἡ μεγαλειώδης καὶ ἱστορικὴ πράγματι παρέλασις τῆς Χωροφυλακῆς διὰ τῆς παραλιακῆς ὁδοῦ πρὸς τὸ κέντρον τῆς πόλεως.

'Η συγκίνησις ὅλων ἦτο βαθυτάτη, ὁ αὐθόρμητος ἐνθουσιασμὸς τῶν ἀπελευθερωθέντων ἀδελφῶν Δωδεκανησίων, τὰ δάκρυα χαρᾶς καὶ ἡ ἔκδηλος ζωηρὰ ἀγαλλίασις ἦτο ζωγραφισμένη εἰς τὰ πρόσωπα ὁλοκλήρου τοῦ Λαοῦ τῆς πόλεως.

Μετὰ τὴν παρέλασιν οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ὡδηγήθησαν εἰς τὸν στρατῶνα (Μέγαρον 'Αεροπορίας) ἔνθα καὶ κατέλυσαν, μετεφέρθησαν δὲ ἐκεῖ ἐκ τοῦ πλοίου καὶ αἱ ἀποσκευαί, τὰ τρόφιμα καὶ λοιπὰ εἴδη ὑλικοῦ.

Τὴν Κυριακὴν 30 Μαρτίου, ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς παρέμεινε σχεδὸν ἐν ἀφανείᾳ εἰς τὸν Στρατῶνα, προετοιμαζομένη διὰ τὸν ρόλον της τῆς Δευτέρας, 31 Μαρτίου, ὁπότε ἐγένετο ἡ παράδοσις τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως εἰς τὴν 'Ελλάδα.

Τὴν μεσημβρίαν, 12ην ὥραν, τῆς ἡμέρας ἐκείνης 31ης Μαρτίου τοῦ 1947 ἐγένετο ἡ ὑποστολὴ τῆς 'Αγγλικῆς σημαίας εἰς τὸ Διοικητήριον καὶ ἡ ἔπαρσις τῆς 'Ελληνικῆς. Κατ' ἀξίωσιν τῶν 'Άγγλων, οἵτινες καὶ καθώρισαν τὸ πρόγραμμα τῆς τελετῆς, αὐστηρόν, σεμνόν, τυπικὸν καὶ περιωρισμένον, παρετάχθη μία διμοιρία 'Ελλήνων ναυτῶν καὶ μία διμοιρία Χωροφυλακῆς πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν.

Τὴν 12.30΄ ἀκριβῶς, ὅταν ἔληξεν ἡ ἑορτὴ καὶ ἤρχισε διαλυόμενον τὸ πλῆθος, ἡ πόλις παρουσίασεν αἴφνης νέαν ἐντελῶς ὄψιν. Τρία βάθρα τροχαίας κινήσεως κυανόλευκα ἐνεφανίσθησαν ἐπὶ τῆς κεντρικῆς Λεωφόρου, εὐσταλεῖς, ἀγαλματώδεις τροχονόμοι μὲ λευκὰς χειρίδας, ἐξαρτύσεις καὶ ἀπαστράπτοντα κράνη, ἐρρύθμιζον τὴν κίνησιν, εὐπρεπεῖς δέ, σεμνοὶ καὶ καθάριοι σκοποὶ τοποθέται μὲ τὰ σημεῖα ὑπηρεσίας, ἤρχισαν κινούμενοι πρὸς ὅλας τὰς ἀρτηρίας τῆς πόλεως.

Αἱ σημαῖαι, αἱ σκοπιαὶ καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ τῶν Ἀστυνομικῶν καταστημάτων ἀπεκαλύφθησαν καὶ ἡ Ρόδος μετεμορφώθη αὐτομάτως εἰς ΑΘΗΝΑΣ, ὑπὸ τὰ ἔκπληκτα βλέμματα ἐντοπίων καὶ ξένων.

Τὸ ἴδιον συνέβη συγχρόνως εἰς ὅλας τὰς νήσους, τὰς πόλεις καὶ τὴν ὕπαιθρον, παντοῦ ὅπου ἐγκατεστάθησαν Ἀστυνομικαὶ Ἀρχαί.

Ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης τῆς ἱστορικῆς, εἰς τὴν Δωδεκάνησον «ΗΛΘΕΝ Η ΕΛΛΑΣ», εἶχε πραγματοποιηθῆ ἡ «Ἕνωσις».

Ἡ Ἑλληνικὴ Χωροφυλακὴ ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν της καὶ εἰς τὸν τομέα αὐτόν, τὸν καθαρῶς ἀστυνομικὸν καὶ ἐκπολιτιστικόν, καθ' ὃν τρόπον, θαυμαστὸν καὶ ἀπαράμιλλον, ἐκπληροῖ συνεχῶς καὶ πάντοτε τὸν Ἐθνικὸν προορισμόν της εἰς τὰς λοιπὰς περιοχὰς τῆς Ἐπικρατείας καὶ καθ' ὅλας τὰς εἰρηνικὰς ἢ κρισίμους περιόδους τοῦ Ἔθνους».

ΑΝΩΤΕΡΑ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Ἡμερησία Διαταγὴ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1947

«1. Ἀπὸ σήμερον ἤρξατο λειτουργοῦσα ἡ Ἀνωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς Δωδεκανήσου.

2. Μὲ ἐξαιρετικὴν συγκίνησιν καὶ χαρὰν ἀναλαμβάνω σήμερον τὰ καθήκοντά μου ὡς Πρῶτος Ἀνώτερος Διοικητὴς Χωροφυλακῆς τῆς ἀπελευθερωθείσης μαρτυρικῆς Δωδεκανήσου. Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν ὅτι μὲ ἠξίωσε τοιαύτης τιμῆς.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς σημερινῆς ἱστορικῆς ἐγκαταστάσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν μας, εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς νήσους, ἀπευθύνομαι καὶ πάλιν πρὸς ὑμᾶς τοὺς συνεργάτας μου κ.κ. ἀξιωματικούς, ἀνθυπασπιστὰς καὶ ὁπλίτας, καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ χωρήσωμεν ἤδη μὲ ἐνθουσιασμὸν καὶ Ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς μας.

Τὸ ἔργον μας δὲν εἶναι δύσκολον, καὶ ἔχομεν ὅλα τὰ ἐφόδια διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν. Ἡ τήρησις τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας, ἡ ἄσκησις τῆς Ἀστυνομίας, καὶ ἡ ἐξασφάλισις τοῦ Κράτους τῶν Νόμων, εἶναι ὁ κύριος σκοπὸς δι' ὃν εἰδικῶς εἴμεθα προωρισμένοι.

Ὁ ρόλος τῆς Χωροφυλακῆς ἐν Δωδεκανήσῳ εἶναι ἐκπολιτιστικὸς καὶ προστατευτικὸς τῶν Συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν τῶν πολιτῶν. Πρέπει νὰ συντρέξωμεν τοὺς ἀπολυτρωθέντας ἀδελφούς μας εἰς τὴν ἐπούλωσιν τῶν πληγῶν των, εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς ἀνασυγκροτήσεως.

Ἡ συμπεριφορά μας νὰ εἶναι πρὸς πάντας εὐπροσήγορος καὶ ἀβρά, ἡ διαγωγή μας σεμνὴ καὶ ἑλληνοπρεπής.

Αἱ ὑπηρεσιακαί μας ἐνέργειαι ἀμερόληπτοι, ἀνεπηρέαστοι καὶ πλήρεις περισκέψεως. Τὰς πράξεις μας νὰ διακρίνῃ πάντοτε εὐγένεια, ἀξιοπρέπεια καὶ φιλανθρωπία. Νὰ ἔχωμεν ὡς καθοδηγητὰς τοὺς Νόμους, τὸ καθῆκον, τὴν ἠθικὴν καὶ τὸ δίκαιον. Ἐπίσης τὰς διατάξεις τῶν κανονισμῶν μας, αἵτινες εἶναι σοφαὶ καὶ σαφεῖς, καὶ νὰ μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἐκπροσωποῦμεν τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος καὶ τὸ Σῶμα τῆς Ἑλληνικῆς Χωροφυλακῆς, ποὺ ἔχει μακρὰν καὶ ἔνδοξον ἱστορίαν.

Πρέπει νὰ πιστεύωμεν ὅτι τὸ πλέον συντελεστικώτερον μέσον διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς μας εἶναι ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ κοινοῦ καὶ ἡ ἐκτίμησις τῆς κοινωνίας καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὀφείλομεν νὰ ἐπιδεικνύωμεν πάντοτε παραδειγματικὴν εὐσυνειδησίαν καὶ ἀκρίβειαν κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων μας, τρόπους προσηνεῖς καὶ ἀπόλυτον σεβασμὸν πρὸς τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν, ἅτινα παρέχουν εἰς αὐτοὺς οἱ Νόμοι τῆς Πατρίδος μας.

Οἱ συνάδελφοί μας τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος, ποὺ θυσιάζουν σήμερον ὅ,τι πολυτιμώτερον ἔχουν εἰς τὸν κρίσιμον καὶ σκληρὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Φυλῆς, παρακολουθοῦν τὸ ἔργον μας μὲ προσοχὴν καὶ συμπάθειαν.

Ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ἡ Κυβέρνησις, ποὺ τόσα ἀφειδῶς ὑπὲρ ἡμῶν διέθεσαν, καὶ ζωηρότατον ἐπέδειξαν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἀποστολῆς μας, εἰς ἡμᾶς ἐστήριξαν τὰς ἐλπίδας των διὰ τὴν ἀρτίαν καὶ ἄψογον ἐκπροσώπησιν.

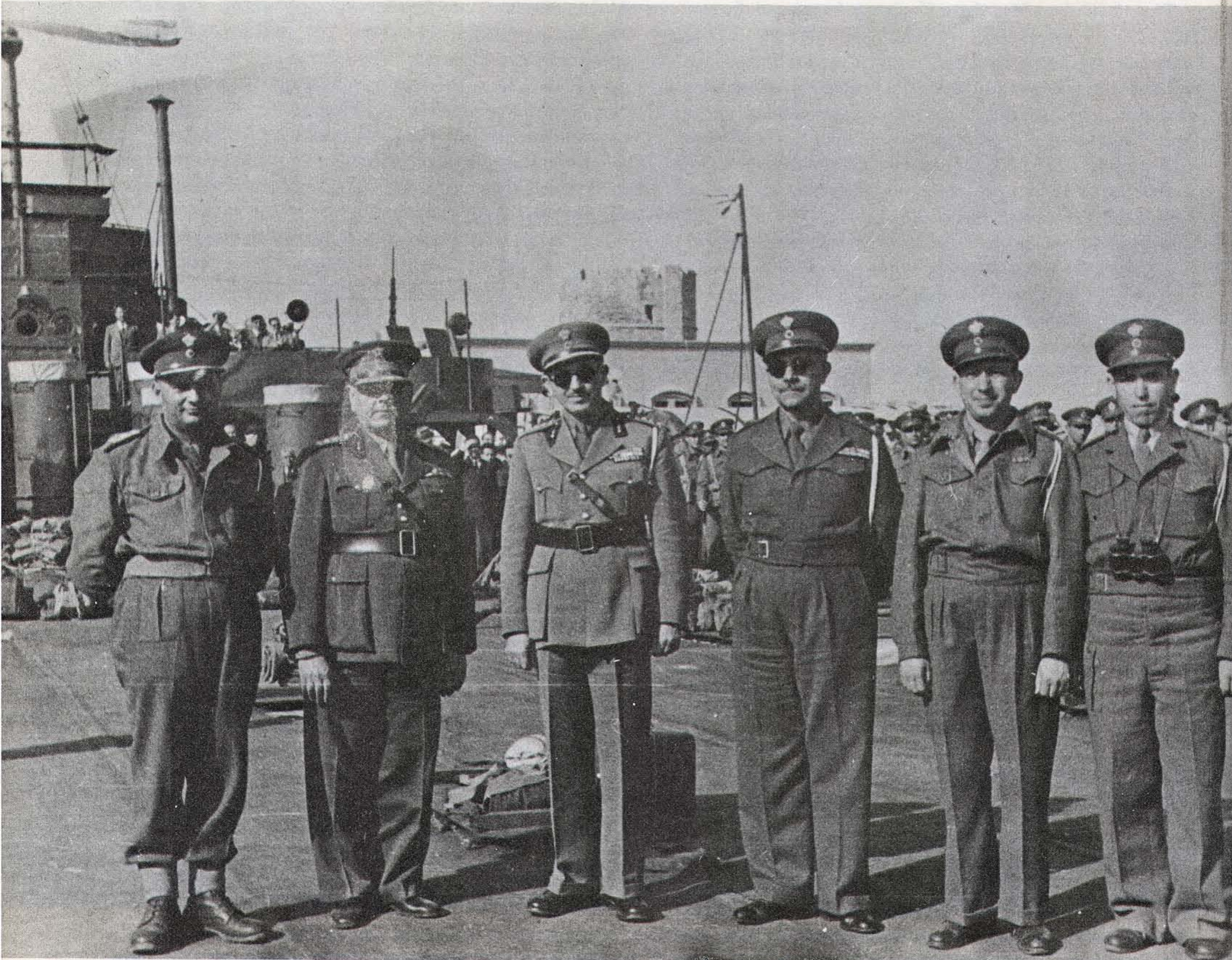
Καθῆκον πλέον στοιχειῶδες, καὶ ὑποχρέωσις ὅλων ἡμῶν, ὡς φιλοτίμων ἀνδρῶν, εἶναι νὰ καταβάλωμεν πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως ἀνταποκριθῶμεν ἀπολύτως εἰς τὰς προσδοκίας των. Ἔδωκα ἤδη ἐν Ἀθήναις ἐπισήμως τοιαύτην ὑπόσχεσιν καὶ πιστεύω ὅτι δὲν θὰ διαψευσθῶ».

Ὁ Ἀνώτερος Διοικητὴς
ΧΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Συνταγματάρχης

«Ἡ πρώτη ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσις ὑπὲρ τῆς Χωροφυλακῆς δημιουργεῖται ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι οἱ Ἕλληνες Χωροφύλακες ἐνεφανίσθησαν εὐσταλεῖς, καθαροί, ἀξιοπρεπεῖς, εὐπροσήγοροι, εὐγενεῖς, σοβαροὶ καὶ ἐπιβλητικοί. Ἐξετέλουν οὗτοι τὰ καθήκοντά των εἰς ἐμφάνισιν, παράστασιν καὶ συμπεριφορὰν ἀψόγως.

Ἅπαντες ἐν τῷ συνόλῳ εἶχον ὑπ' ὄψιν των ὅτι ἀνέλαβον ἀστυνόμευσιν λαοῦ προηγμένου, ὅστις εἶχεν ἐντὸς 35ετίας ὑποστῆ ἀστυνόμευσιν Τούρκων, Ἰταλῶν, Γερμανῶν καὶ Ἄγγλων. Δὲν ἐφείσθησαν κόπων καὶ μόχθων διὰ τὴν θεραπείαν τῶν παραπόνων καὶ ἐξυπηρέτησιν τῶν ἄρτι ἀπελευθερωθέντων ἀδελφῶν καὶ οὕτω συνεχῶς καὶ προθύμως ἐργαζόμενοι ἐδημιούργησαν τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Χωροφυλακὴ ὑπερέβαινε τὰς προκατόχους Ἀστυνομίας εἰς ποιότητα, μόρφωσιν καὶ ἐπαγγελματικὴν κατάρτισιν.

Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ὅμως τῆς δημοσίας ταύτης ὁμολογίας ἡ Χωροφυλακὴ εἰργάσθη ἐν Δωδεκανήσῳ ἐντατικῶς καὶ μετὰ πολλῆς περισκέψεως, διότι ἔπρεπε νὰ ὑποδεικνύωνται καὶ νὰ λαμβάνωνται τοιαῦτα μέτρα, ὥστε νὰ μὴ θεωρη-

Ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς ἐπικεφαλῆς τῆς δυνάμεως τοῦ Σώματος, ἡ ὁποία ἀπεβιβάσθη εἰς Δωδεκάνησον εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, φωτογραφούμενοι ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ ἁρματαγωγοῦ «Χίος», διὰ τοῦ ὁποίου μετεφέρθη ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς.

θῇ ἡ λελογισμένη ἐλευθερία ὡς ἀσυδοσία, καὶ ν' ἀποφευχθῶσιν ἔκτροπα καὶ ἀντεκδικήσεις, κατὰ τῶν εναπομεινάντων ξένων, ὑπηκόων τῶν κατακτητῶν ἢ τῶν μετ' αὐτῶν ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως συνεργασθέντων.

Οὕτως, ἡ ἔγκαιρος πάντοτε ἐπέμβασις τῆς Χωροφυλακῆς, ὁ συνετὸς χωρισμὸς τῶν ἀναφυομένων ζητημάτων, ἡ δικαία, ἡ ἀμερόληπτος καὶ ἀπροσωπόληπτος μεταχείρισις καὶ ἡ ἄψογος συμπεριφορὰ καὶ ἡ ὑπομονὴ τῶν ὀργάνων της, ὡς καὶ ἡ ἀποτροπὴ ἐκτρόπων καὶ ἀντεκδικήσεων, χωρὶς νὰ παραστῇ ἀνάγκη νὰ ληφθῶσι μέτρα περιοριστικὰ τῆς ἐλευθερίας, μηδὲ ἡ ἐθνικὴ ὑπερηφάνεια ἔναντι τῶν κατακτητῶν νὰ μειωθῇ, ἐξησφάλισαν εἰς τὴν Χωροφυλακὴν τὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὸ σπουδαιότερον ἔργον αὐτῆς, τὸ τῆς προλήψεως. Ἐντεῦθεν ἡ πλήρης ἱκανοποίησις καὶ ἄδολος ἀγάπη τοῦ λαοῦ πρὸς τὰ ὄργανά της καὶ αἱ αὐθόρμητοι ἐκδηλώσεις συμπαθείας, αἱ ἀναγραφεῖσαι εἰς ἅπαντα τὸν ἡμερήσιον τύπον ἀσχέτως πολιτικῶν ἀποχρώσεων, ὑπὲρ τῆς Χωροφυλακῆς Δωδεκανήσου.

Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ γενικῶς οἱ βαθμοφόροι εἰργάζοντο συγχρόνως συνεχῶς διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς τρεχούσης ἀλληλογραφίας, νουθεσίαν καὶ διδασκαλίαν τῶν ἀνδρῶν των, ἅμα δὲ καὶ τὴν συνέχισιν τῆς ἐπαγγελματικῆς καταρτίσεως αὐτῶν, ὥστε ὅταν κατὰ μῆνα Φεβρουάριον 1948 ἀφίκετο εἰς Ρόδον δι' ὑπηρεσίαν ὁ ὑπαρχηγὸς τῆς Βρεττανικῆς Ἀστυνομικῆς Ἀποστολῆς ταξίαρχος Γκόρμαν νὰ ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας του καὶ τὸν θαυμασμόν του πρὸς τὸ ἐπιτελούμενον ἐν Δωδεκανήσῳ ἀστυνομικὸν ἔργον.

Τὰ αὐτὰ κριτήρια, ἤτοι ἡ προσωπικὴ ἀντίληψις, αἱ

ἐπαφαὶ μετὰ τοῦ λαοῦ, αἱ παρεχόμεναι πληροφορίαι καὶ αἱ προφορικαὶ αἰτήσεις τοῦ λαοῦ «Περὶ ἀποστολῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὰ χωρία των διὰ νὰ βλέπωσι τὴν Ἑλλάδα», πρὸς ἅπαντας τοὺς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην περιοδεύσαντας πολιτικοὺς ἀρχηγοὺς καὶ δημοσιογράφους, ἠνάγκασαν καὶ αὐτοὺς νὰ βαθμολογήσουν τὸ ἔργον τῆς Χωροφυλακῆς. Καὶ οὕτω πολιτικὸς ἡγέτης, ὅστις ὡς πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ ὑστεροβούλους καὶ ψευδεῖς εἰσηγήσεις καὶ καταλλήλως παρηλλαγμένα προδοτικὰ σχέδια διεκήρυξέ ποτε, ὅτι «ἡ Χωροφυλακὴ ὑπέστη κρίσιν» βαθμολογεῖ τότε ταύτην ἀνεπιφυλάκτως μὲ «ΑΡΙΣΤΑ εἰς ἅπαντας τοὺς τομεῖς τῆς ἁρμοδιότητος καὶ ἐνεργείας της».

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Δωδεκανήσου ὑπὸ τῶν συμμαχικῶν δυνάμεων, στοιχεῖα ἄκρως ἀριστερὰ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ἐπανελθόντα εἰς τὰς νήσους των, ἰδίᾳ δὲ τὴν Ρόδον καὶ Κάλυμνον, ὀργανώνουν καὶ ἱδρύουν τὴν Ε.Μ.Π.Α. ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν εἰδικῶς ἀποσταλέντων ἐξ Ἀθηνῶν στελεχῶν τοῦ Κ.Κ.Ε. Ἡ ὀργάνωσις αὐτή, ἐμφανιζομένη ὑπὸ ἐθνικιστικὸν προσωπεῖον, ὡς ἐπιδιώκουσα δῆθεν τὴν ταχυτέραν ἕνωσιν τῆς Δωδεκανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ἀπετέλει εἰς τὴν πραγματικότητα τὸ Ε.Α.Μ. τῆς Δωδεκανήσου, προσηλυτίζει ὀπαδούς, δρᾷ δὲ καὶ κινεῖται δραστηρίως ἐπὶ ἀγγλικῆς διοικήσεως καὶ ἐπιδιώκει ἅμα τῇ ἀφίξει τῆς Χωροφυλακῆς τὴν δημιουργίαν ζητημάτων διαταράξεως τῆς ἀσφαλείας καὶ τάξεως, κατὰ τὸ κομμουνιστικὸν σύστημα. Ἔρανοι, συγκεντρώσεις, συνθήματα γίνονται καὶ προκηρύξεις ἐνεργοτέρας δράσεως προοριζόμεναι διὰ τὰ ἐν Δωδεκανήσῳ γραφεῖα (ἀχτῖδας) τῆς Ε.Μ.Π.Α. ἑτοιμάζονται.

Ἔγκαιρος ἐπέμβασις τῆς Χωροφυλακῆς ἀπαλλάσσει τὰς κυριωτέρας πόλεις τῶν νήσων καὶ ὁλόκληρον τὴν Δωδεκάνησον ἀπὸ τὸ κομμουνιστικὸν μίασμα καὶ ἀποτρέπει τὰς ἐντεῦθεν ἐθνικὰς ζημίας. Τῇ ἀμερίστῳ συνδρομῇ καὶ τῶν Δωδεκανησίων ἐπιτυγχάνεται ὑπὸ τῶν Ἀστυνομικῶν ὀργάνων ἐν Ρόδῳ, ἔνθα ἡ ἕδρα τῆς ὀργανώσεως, ἡ ἐπ' αὐτοφώρῳ σύλληψις τῶν ἡγετικῶν της στελεχῶν, παρανόμως ἐργαζομένων, ἡ σύλληψις τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τῶν ἐπιτελῶν στελεχῶν αὐτῆς, ἡ κατάσχεσις τοῦ ἀρχείου καὶ ἡ ἀποκάλυψις τοῦ παρανόμου μηχανισμοῦ καὶ δικτύου ταύτης, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν καταδίκην τῶν ἡγετικῶν στελεχῶν καὶ τὴν ἐκτόπισιν τῶν ἀμετανοήτων καὶ ἐπικινδύνων.

Παραλλήλως ἐν Καλύμνῳ, ἔνθα ὁ σημαντικὸς ἀριθμὸς τῶν παρασυρθέντων εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολὴν Καλυμνίων, τῶν ἐπανελθόντων ἐκεῖ ἐκ τῶν στρατοπέδων συγκεντρώσεως, ἦτο δυνατόν, μὲ τὴν γνωστὴν ζωηρότητα τῶν κατοίκων, νὰ δημιουργήσῃ σοβαρὰ ζητήματα τάξεως καὶ ἀσφαλείας, διὰ τοῦ δεξιοῦ χειρισμοῦ τῆς ὑφισταμένης ἐκεῖ καταστάσεως ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ Χωροφυλακῆς Καλύμνου δίδει θαυμάσια ἀποτελέσματα ἐθνικῶς ἐπωφελῆ καὶ διδακτικά. Διὰ καταλλήλου διαφωτίσεως καὶ ἀπροσωπολήπτου μεταχειρίσεως καὶ μετὰ δικαιοσύνης παντὸς προσώπου, ἀνεξαρτήτως πολιτικῶν φρονημάτων, ἐπιτυγχάνεται μὲ ἐπιμονὴν καὶ κοπιώδη προσπάθειαν, ἄνευ χρήσεως βιαίων μέσων, ἡ κοινωνικὴ ἰδεολογικὴ μεταστροφὴ τῶν παρασυρθέντων εἰς τὰ κινήματα τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ἢ ἄλλως πως, μέχρι τοῦ βαθμοῦ ὥστε 200 καὶ πλέον Καλύμνιοι τῆς ἀνωτέρω προελεύσεως νὰ προβοῦν εἰς ἐθνικὰς ἐκδηλώσεις, νὰ ἐπανέλθουν εἰς τοὺς ἐθνικοὺς κόλπους, ὡς νομιμόφρονα καὶ ὑγιᾶ κοινωνικὰ στοιχεῖα.

Ὁμοίως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς νήσους τὸ αὐτὸ ἐπετεύχθη ἀποτέλεσμα μέχρι τοῦ σημείου ὥστε προσπάθεια μετὰ ταῦτα, κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1948, τῶν κομμουνιστῶν ὅπως δημιουργήσουν, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν νήσων τοῦ Ἀρχιπελάγους, Σάμου καὶ Ἰκαρίας, καὶ ἐν Κῷ συμμορίας μὲ ἐπαναστατικὴν κομμουνιστικὴν δρᾶσιν, νὰ ἐγκαταλειφθῇ, χάρις εἰς τὴν κεραυνοβόλον τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς ἐμφάνισιν ἐπικουρηθεῖσαν διὰ προσθέτου δυνάμεως, ἀποσταλείσης ἐγκαίρως ἐξ Ἀθηνῶν, ἔκτοτε ὁριστικῶς διὰ τὴν Δωδεκάνησον ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ ὅλου ἐθνικοῦ κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἀγῶνος.

Διὰ τῶν μέτρων τούτων ἀσφαλείας τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ ἐπιβληθέντος, λόγῳ τῆς συμμοριακῆς ἐπιβουλῆς, ἐλέγχου τῆς κινήσεως τῶν εἰσερχομένων πολιτῶν τῶν προερχομένων ἐκ Παλαιᾶς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀσκηθέντος δὲ ἄνευ ὀχλήσεώς τινος, ἀλλὰ μὲ εὐγένειαν καὶ ἄγρυπνον ὄμμα, ἡ Δωδεκάνησος παρέμεινεν ἁγνὴ ἀπὸ φθοροποιὰ μιάσματα, καὶ ἐθνικόφρων, ὡς ὑπῆρξε καθ' ὅλους τοὺς χρόνους τῆς μακρᾶς ξενοκρατίας της.

Ἡ ἐκλογὴ τῆς Ρόδου, τμήματος τῆς Ἑλληνικῆς πλέον Ἐπικρατείας, ὡς ἕδρας τοῦ Διασυμμαχικοῦ Συνεδρίου τοῦ Ο.Η.Ε. διὰ τὴν εἰρήνευσιν τῆς Παλαιστίνης, εὑρίσκει τὴν Χωροφυλακὴν ἑτοίμην καὶ ἱκανὴν ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὸ εἰδικὸν τοῦτο καὶ λεπτὸν ἀστυνομικὸν ἔργον τῆς προσωπικῆς ἀσφαλείας, ἡσυχίας καὶ ἀνέσεως τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἀντιπροσωπείας ταύτης, τοῦ ἀειμνήστου Μπερναντότε, τῶν μελῶν τῶν ἀντιπροσωπειῶν τῶν διαφόρων κρατῶν καὶ τῆς πλειάδος τῶν ἐπισήμων καὶ ξένων προσώπων τὰ ὁποῖα ἀφίχθησαν καὶ παρέμειναν ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ὥστε ὄχι μόνον ν' ἀποτραπῇ τὸ ἐπὶ ξένοις ἐδάφοις πραγματοποιηθὲν στυγερὸν ἔγκλημα κατὰ τοῦ ἐπιφανοῦς τούτου ξένου, ὅπερ θὰ ἐστιγμάτιζε τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ ν' ἀποσπασθῶσιν ὑπὸ ὅλων, ἡμετέρων καὶ ξένων ἐπισήμων, ἐγκώμια καὶ ἔπαινοι διὰ τὴν πολιτισμένην ἐμφάνισιν, ἐξαίρετον εὐπρέπειαν καὶ ἀθόρυβον, ἀλλὰ μετὰ δραστηριότητος, ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τῆς Χωροφυλακῆς ὑπὸ ὅλων τῶν ὀργάνων αὐτῆς.

Δίκτυον πληροφοριῶν δημιουργεῖται διὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν ξένων προπαγανδῶν τουρκικῆς καὶ ἰταλικῆς, ἰδίᾳ τῆς δευτέρας, διαθετούσης πρὸς τοῦτο τοὺς ἐναπομείναντας ὑπηκόους της καὶ ὅλους ἐκείνους τοὺς συνεργάτας, τοὺς ὁποίους διέφθειρε καὶ παρέσυρε διὰ τοῦ δόλου ἢ τοῦ χρήματος καὶ δραστηρίως τοὺς ἐκίνει διὰ νὰ μειώσῃ τὸ γόητρον τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως. Καὶ ἐπέτυχεν ἡ Χωροφυλακὴ ν' ἀνακόψῃ τὴν φθοροποιὸν προσπάθειαν τῶν θρασέων τούτων ἐχθρῶν τῆς πατρίδος, νὰ τοὺς καταστήσῃ ἀκινδύνους καὶ περιδεεῖς καὶ νὰ τοὺς παρακολουθῇ διαρκῶς, ὡς ὑπούλους, μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἐκ τῆς Δωδεκανήσου ἀπομακρύνσεώς των.

Τὰ ὑπάρχοντα εἰς τὸν λαὸν ὅπλα καὶ πυρομαχικὰ παραλαμβάνονται. Ἐνεργοῦνται ἐπιμελεῖς, διαρκεῖς, ἐπίπονοι καὶ ἐπικίνδυνοι εἰς ναρκοπέδια καὶ ἐν ὑπαίθρῳ χώρᾳ ἔρευναι ὑπὸ τῶν ὀργάνων Χωροφυλακῆς, ὡς καὶ εἰς πλωτὰ μέσα καὶ πόλεις καὶ χωρία γενικῶς, πρὸς ἀνακάλυψιν

Τροχονόμος Χωροφυλακῆς ρυθμίζει τὴν κυκλοφορίαν τῶν ὀχημάτων εἰς κεντρικὴν ὁδὸν τῆς Ρόδου, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς νήσου καὶ ἀνάληψιν τῆς ἀστυνομεύσεως ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς.

κεκρυμμένων ἢ ἐγκαταλελειμμένων ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν, τὰ ὁποῖα τῇ ὑποδείξει τῆς Χωροφυλακῆς περισυλλέγονται ὑπὸ τῆς εἰδικῆς Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας Διασώσεως Ὑλικοῦ Δωδεκανήσου (Υ.Δ.Υ.Δ.). Οὕτως, ὁλόκληρος ἡ Δωδεκάνησος, ἡ ὁποία ἀπὸ τῶν πολεμικῶν γεγονότων ἦτο κατεσπαρμένη ἀπὸ παγίδας ναρκῶν καὶ βλημάτων καὶ παντοειδὲς πολεμικὸν ὑλικόν, ἀπηλλάγη τῶν κινδύνων τούτων διὰ τὸν λαὸν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς περιοχῆς.

Καταγράφονται οἱ ἀλλοδαποί, ἐξακριβοῦνται οἱ ἀλλόθρησκοι, βεβαιοῦνται οἱ αἱρετικοὶ καὶ λαμβάνονται κατὰ τῶν τελευταίων ἀντεθνικῶν προπαγανδιστῶν, γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβᾶ» τὰ νόμιμα μέτρα καὶ ἐντοπίζεται τὸ κακόν.

Παρέχονται πληροφορίαι περὶ τοῦ ποιοῦ καὶ τῆς διαγωγῆς τῶν πρὸς διορισμὸν εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας προοριζομένων ἀτόμων καὶ ἐξασφαλίζεται ὁ κρατικὸς ὀργανισμὸς ἀπὸ τὰ ἀντικοινωνικὰ στοιχεῖα.

Ἐξυψοῦται τὸ ἠθικὸν καὶ Ἐθνικὸν φρόνημα καὶ τὸ ἀνθρωπιστικὸν πνεῦμα, τῇ βοηθείᾳ πολλῶν ὁμιλητῶν Δωδεκανησίων καὶ ἐκ Παλαιᾶς Ἑλλάδος, διὰ συχνῶν καταλλήλων ὁμιλιῶν φρονηματισμοῦ, ἐμψυχώσεως καὶ ἐνισχύσεως τοῦ χαρακτῆρος. Τίθενται οὕτω Ἐθνικαὶ γραμμαὶ καὶ ἐγγυήσεις πρὸς τοῦτο λαμβάνονται.

Αἱ τοῦ κοινοῦ ἐγκλήματος ἐκδηλώσεις ἀντιμετωπίζονται μεθοδικῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς. Κλέπται καὶ διαρρῆκται ὑπότροποι, κατάλοιπα τῶν χρόνων τῆς Ἰταλικῆς καὶ Ἀγγλικῆς Διοικήσεως, προβαίνοντες, ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν ἀναλήψεως τῆς ἀσφαλείας προσώπων καὶ περιουσιῶν ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς σοβαρὰς κλοπὰς καὶ διαρρήξεις λαμβάνουν σκληρὸν μάθημα δι' ἀμέσου καὶ ἐπιτυχοῦς ἐπεμβάσεως τῶν ὀργάνων αὐτῆς καὶ ἐπικρατεῖ ἀνακούφισις, τὸ αἴσθημα ἀσφαλείας ἑδραιοῦται καὶ ἡ προκαλουμένη ἐντεῦθεν ἀγαθὴ ἐντύπωσις ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης εἶναι κατάδηλος.

Ἡ παράνομος διὰ δυναμίτιδος ἁλιεία καὶ ἡ λαθρεμπορία, συνήθη εἰς νησιωτικὰς παραμεθορίους περιοχὰς ἀδικήματα, ἡ ζωοκλοπή, ὅπου αὕτη ἐπιπόλαζε, καὶ αἱ παραβάσεις τῶν περὶ προστασίας τοῦ Ἐθνικοῦ νομίσματος διατάξεων, ἀποτελοῦν μίαν τῶν σοβαρωτέρων φροντίδων τῆς Χωροφυλακῆς. Λαμβάνονται τὰ ἐπιβαλλόμενα προληπτικὰ μέτρα καὶ διὰ μεθόδων ἀποτελεσματικῶν τὸ κοινὸν ἔγκλημα περιορίζεται καὶ μειοῦται καὶ ἡ περιοχὴ ἐμφανίζεται σὺν τῷ χρόνῳ ἀντιεγκληματική, παρὰ τὴν πενίαν τῶν κατοίκων καὶ τὴν ἐπὶ ξενοκρατίας ἀνοχὴν τῶν ἐγκλημάτων τούτων ὑπὸ τῶν κατακτητῶν διὰ λόγους ταμιευτικοὺς καὶ ἀφελληνισμοῦ.

Ἡ ἀγροτικὴ ἀσφάλεια ὑπῆρξεν ἐπὶ ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς Χωροφυλακῆς πρόσθετον καθῆκον αὐτῆς. Ταύτην ἡ Χωροφυλακὴ εὗρεν ἀσκουμένην παρὰ τῶν Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ἀρχῶν μὴ δυναμένων νὰ ἐπιβληθοῦν καὶ περιφρουρήσουν τὴν περιουσίαν τῶν δημοτῶν. Ἡ κατάστασις δὲν ἦτο καθόλου εὐχάριστος. Οὐδεὶς ἦτο κύριος τοῦ κτήματός του. Ἀγροζημίαι καὶ φθοραὶ ἄνευ προηγουμένου ἐλάμβανον χώραν. Ἡ Χωροφυλακὴ ἐπωμισθεῖσα καὶ τὸ ἔργον τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας, λόγῳ τῆς μὴ ὑπάρξεως τότε ἄλλων Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ εἰδικῶν ὀργάνων, κατώρθωσε διὰ σώφρονος καὶ συνετοῦς ἐφαρμογῆς τοῦ Κώδικος περὶ Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας, ἀκαταπονήτου δραστηριότητος τῶν ὀργάνων της καὶ συνεχῶν νουθεσιῶν καὶ συστάσεων, νὰ παραδώσῃ μετὰ ἑξάμηνον διαχείρισιν τῶν προσθέτων τούτων καθηκόντων εἰς τὸ Σῶμα τῆς Ἀγροφυλακῆς ἀγροτικὴν ἀσφάλειαν εἰς ἀνεκτὸν σημεῖον.

Ἐκδίδονται ἀμέσως αἱ πρῶται ἑλληνικαὶ Ἀστυνομικαὶ διατάξεις, κανόνες δικαίου τῆς Ἀστυνομίας μετὰ κυρώσεων, σκοποῦσαι τὴν προστασίαν τῶν πολιτῶν, τὴν ἐξασφάλισιν καὶ προαγωγὴν τῶν ἀνέσεων τῶν ἀτόμων καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν συνηθειῶν τῶν κατοίκων πρὸς τὰς συγχρόνους ἀπαιτήσεις τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

Τὰ ζητήματα γενικῆς καθαριότητος, τοιαύτης καταστημάτων καὶ πωλουμένων τροφίμων, ὑγιεινῆς, εὐπρεποῦς ἐμφανίσεως τῶν καταστημάτων διὰ καλαισθητικῶν καὶ ἑλληνοπρεπῶν πινακίδων καὶ ἐπιγραφῶν, τάξεως τῶν ὁδῶν καὶ τῶν χώρων τουριστικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἀγορανο-

μίας, προστασίας ἠθῶν, κυκλοφορίας ὀχημάτων, δημοσίων θεαμάτων, προλήψεις ἀφορμῆς δημοσίων ἀτυχημάτων, κοινῆς ἡσυχίας, χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καὶ ἐργατικῆς ἐν γένει νομοθεσίας, ἀντιμετωπίζονται ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας καὶ ὁ λαὸς ἐκτιμᾷ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Χωροφυλακῆς καὶ σέβεται τὰς ἐκδοθείσας Ἀστυνομικὰς διατάξεις.

Ρηταὶ καὶ αὐστηραὶ διαταγαὶ ἐκδίδονται πρὸς τὰ ὄργανα τῆς Χωροφυλακῆς περὶ τοῦ τρόπου ἐφαρμογῆς τῶν Ἀστυνομικῶν διατάξεων. Παρέχονται ὁδηγίαι καὶ ἀπαιτεῖται ὑπομονή, ἐπιμονή, λεπτότης, καλὴ συμπεριφορά, παρακολούθησις καὶ ἐν γένει συστηματικὴ προσπάθεια ἐπιτυχίας τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ. Ἀποτρέπονται τὰ ὄργανα ἀπὸ τὴν αὐστηρὰν καὶ ἄτεγκτον ἐφαρμογὴν ὡς καὶ ἀπὸ ἐνδεχόμενον κίνητρον τὸ πάθος, τὴν ἐκδίκησιν, τὸ πεῖσμα. Ἐπιβάλλεται ἡ ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ ἀταραξία, ἡ ἀγαθότης, ἡ καλωσύνη, τὸ πνεῦμα τοῦ ἱεροῦ καθήκοντος, ἡ πρόληψις ἀδικίας. Παρέχεται πρωτοβουλία, ἀλλὰ καὶ ὑποχρέωσις ὅπως ἀποφαίνωνται ἑκάστοτε οἱ προϊστάμενοι τῶν Ὑπηρεσιῶν, κινούμενοι μὲ ἀμεροληψίαν, εὐσυνειδησίαν, στηριζόμενοι εἰς τὸ συμφέρον τοῦ Νόμου, ὅπερ εἶναι συμφέρον τῆς Κοινωνίας καὶ τῆς Πατρίδος. Συνιστᾶται ἡ ἠθικοπλαστικὴ μεταχείρησις μὲ βάσεις τὴν σύστασιν, παρατήρησιν, παρακολούθησιν, τὴν πειθώ, ὥστε ὁ παραβάτης νὰ αἰσθάνεται, ὅτι ἡ πρᾶξίς του ὑπῆρξεν ἐπιβλαβὴς καὶ ἀντικανονική.

Διὰ τῆς τοιαύτης εὐσυνειδήτου καὶ μετὰ πάσης ἁβρότητος ἐφαρμογῆς τοῦ καθήκοντος τούτου ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐπιβολὴ καὶ ἡ ἐκτίμησις γενικῶς τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἡ τροχαία κίνησις, ἰδίᾳ τῆς Ρόδου, λόγῳ τῆς τουριστικῆς κινήσεως, τοῦ ἐξαιρέτου ὁδικοῦ δικτύου καὶ τῶν πολλῶν κινουμένων ὀχημάτων, ἐμφανίζεται λίαν ἐνδιαφέρουσα καὶ δίδει τὸ μέτρον τῆς ἀνυπερβλήτου ἱκανότητος τῆς Χωροφυλακῆς καὶ εἰς τοιαῦτα εἰδικὰ ἀστυνομικὰ ἔργα.

Ἡ ὀργάνωσίς της ὑπῆρξεν ἐξαιρετική, ἡ ἐμφάνισίς της μεγαλοπρεπὴς καὶ ἡ ἀπόδοσις πλήρης. Ἡ ἐξαιρετικὴ παράστασις καὶ ἄψογος ἐν στολῇ ἐμφάνισις τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἀνδρῶν, τὰ εὐπρεπῆ μὲ Ἐθνικὰ χρώματα βάθρα, ἡ προσοχή, ἡ ἐπιμέλεια, αἱ κινήσεις, ἡ προθυμία καὶ ἡ εὐγένεια τῶν ρυθμιζόντων τὴν κίνησιν χωροφυλάκων ἀπετέλεσαν τὴν προθήκην μιᾶς πολιτισμένης, ἀρτίως διευθυνομένης καὶ ἀποδοτικῶς ἐργαζομένης Ἀστυνομίας. Ἐντεῦθεν τὰ συγχαρητήρια, τὰ ἀνεπιφύλακτα ἐγκώμια καὶ ὁ θαυμασμὸς ἡμετέρων καὶ ξένων ἐπισκεπτῶν καὶ ἀστυνομικῶν πρὸς τὴν Χωροφυλακὴν Δωδεκανήσου.

Διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως αἱ πόλεις κατενεμήθησαν εἰς ἀστυνομικοὺς τομεῖς καὶ σκοπιὰς δρομολογηθείσας. Ἄνδρες εὐπαρουσίαστοι μὲ τὰ σημεῖα τῆς ὑπηρεσίας κινοῦνται διαρκῶς, ἐπιτηροῦν, ὑποδεικνύουν καὶ ἐπεμβαίνουν. Ἄγρυπνος κατὰ τὴν νύκτα ἀσκεῖται ἐπαγρύπνησις διὰ τὴν προστασίαν προσώπων καὶ περιουσιῶν. Καὶ τὸ νυκτερινὸν τοῦτο ἔργον τῶν χωροφυλάκων ἐλέγχεται δι' ἐφόδου ἀσκουμένης καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός. Δύναμις νυκτερινῆς ἐπιφυλακῆς ὁρίζεται καὶ εἶναι πάντοτε ἕτοιμος διὰ τὴν ἔγκαιρον καὶ ἀποτελεσματικὴν ἐπέμβασιν διὰ πᾶσαν ἀνάγκην ἀστυνομικὴν ἔκτακτον τῆς νυκτός. Τὸ αἴσθημα τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας εἶναι καθολικὸν καὶ τιμᾷ τὴν Χωροφυλακήν.

Τὰ ἤθη καὶ ἡ προστασία αὐτῶν καὶ τὰ τυχηρὰ παίγνια ἅτινα ὁδηγοῦν εἰς τὴν ἀπαθλίωσιν καὶ τὸ ἔγκλημα, ἐπισύρουν τὴν προσοχὴν τῆς Χωροφυλακῆς ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς της. Λαμβάνονται τὰ προσήκοντα μέτρα καὶ καταβάλλονται προσπάθειαι δι' ὑποδείξεων, νουθεσιῶν καὶ νομίμων ἐπεμβάσεων καὶ ἐπιτυγχάνονται ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Ὁ ἐργάτης τίθεται ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Χωροφυλακῆς. Λόγῳ τῶν ἐν Δωδεκανήσῳ συνθηκῶν τῆς ξενοκρατίας εὑρίσκει αὐτὸν ἡ Χωροφυλακὴ ἀνοργάνωτον. Δὲν πρέπει ν' ἀφεθῇ λεία τῶν κομμουνιστῶν, ἂν καὶ ἐμφορεῖται ὑπὸ ἀκραιφνῶν ἐθνικιστικῶν φρονημάτων καὶ εἶναι προσηλωμένος εἰς τὰς θρησκευτικάς του καὶ ἐθνικὰς παραδόσεις. Ἡ Χωροφυλακὴ ἐνεργῶς ἐπεμβαίνει καὶ ἐδῶ. Ὑποβοηθεῖ τὴν συνδικαλιστικὴν κίνησιν, ἀποβάλλει τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Σωματείων παρεισφρύσαντα ἀριστερὰ στοιχεῖα, συνεργάζεται μετὰ τῆς Ὑπηρεσίας Ἐργασίας τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Δωδεκανήσου, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν βαθμιαίως τῆς ἐργατικῆς Νομοθεσίας, ὑποστηρίζει πᾶσαν νόμιμον ἀπαίτησιν τῶν ἐργαζομένων καὶ ἐξασφαλίζει οὕτως ὅρους καὶ συνθήκας ἐργασίας ἀποκλείοντας πᾶσαν ὁμαδικὴν διαμαρτυρίαν ἢ ἀνωμαλίαν ἐπιζημίαν εἰς ἄτομα, τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν καὶ τὴν τάξιν.

Ἡ Χωροφυλακὴ ἀντιλαμβάνεται τοπικὰς ἀνάγκας, δίδει τὴν γνώμην της καὶ συντρέχει περαιτέρω τὰς Δημοτικὰς Ἀρχὰς πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων κοινῆς ὠφελείας. Ἡ ἠθικὴ συνδρομὴ πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν εἶναι ἀπόλυτος. Ἡ ἐπαφὴ τῆς Χωροφυλακῆς μετὰ τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων εἶναι στενή. Τιμῶνται αἱ ἐκδηλώσεις τῶν μαθητῶν καὶ ἀνυψοῦται εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ κοινοῦ ὁ ἐκπαιδευτικὸς λειτουργός. Συντρέχονται ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς ἐκπαιδευτικαὶ παραστάσεις καὶ ἀνυψοῦται οὕτω τὸ ἐνδιαφέρον τῆς κοινωνίας διὰ τὴν Χωροφυλακήν.

Ὑποδεικνύεται καὶ γίνεται ἀποδεκτὴ πᾶσα ἐκπολιτιστικὴ προσπάθεια τῆς Χωροφυλακῆς διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν συνηθειῶν τῶν κατοίκων, διὰ τὴν τήρησιν ὅρων ὑγιεινῆς, καθαριότητος, κοσμιότητος καὶ εὐταξίας εἰς τὰς ὁδούς, τὰς οἰκίας καὶ τὰ καταστήματα.

Λαμβάνονται μέτρα ἠθικῆς ἐπεμβάσεως καὶ ἀποκαθίστανται νομίμως παράνομοι συμβιώσεις.

Εἰς περιπτώσεις αἰτουμένης ἐπεμβάσεως τῆς Χωροφυλακῆς εἰς διαφορὰς πολιτῶν πρὸς ἀποφυγὴν διαπληκτισμῶν καὶ ποινικῶν δικῶν, ἐνασκεῖται ἠθικοπλαστικὴ παρέμβασις. Ὑποδεικνύονται γενόμενα σφάλματα ἢ ὑφιστάμενα ἐλαττώματα καὶ γίνονται ὑποδείξεις δικαίων λύσεων κατὰ τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρός. Κυριαρχεῖ οὕτως ἡ εὔνοια τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς καθόλου ἀληθείας.

Ἐνισχύεται θετικῶς ἡ ὑπὲρ τοῦ πρασίνου κίνησις καὶ ἡ συντήρησις τῶν ἔργων κοινῆς ὠφελείας.

Εἰς τὸν ἐθνικὸν τομέα ἡ Χωροφυλακὴ δὲν ἐμόχθησε σοβαρῶς, διότι οἱ Δωδεκανήσιοι διετήρησαν τὸν ἐθνισμόν των καὶ τὴν ἑλληνικότητά των ἀμείωτον, παρ' ὅλην τὴν μακραίωνα δουλείαν καὶ τὴν πίεσιν τῶν κατακτητῶν. Εἶναι θαυμαστὴ ἡ συνειδητὴ προσήλωσις τῶν Δω-

Ἄποψις τῆς Ρόδου κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τὴν 29.3.1947.

δεκανησίων εἰς τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη καὶ ἡ ἐπιμονή των εἰς τὴν θρησκείαν. Λόγῳ τῆς μακραίωνος δουλείας, αἱ ἐκδηλώσεις, διὰ κάθε τὶ τὸ ὁποῖον ἐνσυνειδήτως πιστεύουσι καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τῶν ἐθνικῶν φρονημάτων, ἦσαν περιωρισμένης ἐκτάσεως, λόγῳ συνηθείας, καίτοι ἡ καρδία των ἐπλημμύριζεν Ἐθνικοῦ Παλμοῦ.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἡ Χωροφυλακὴ κατώρθωσε ν' ἀξιοποιήσῃ τὸν ψυχικὸν δυναμισμὸν τῶν κατοίκων καὶ νὰ ὠθήσῃ αὐτοὺς εἰς ἐκδηλώσεις διὰ τῆς συμμετοχῆς των εἰς πᾶσαν ἐθνικὴν ἐκδήλωσιν.

Ἡ τάξις καὶ ἡ ἀσφάλεια ἐν τῇ νεοαπελευθερωθείσῃ περιοχῇ ταύτῃ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας διετηρήθη κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν εἰς λίαν εὐχάριστον σημεῖον. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐπῆλθε διότι τὰ ὄργανα καὶ οἱ διοικοῦντες ἀξιωματικοὶ εἶχον ὡς φάρον τὴν ἀκριβῆ προσήλωσιν εἰς τὸ καθῆκον, τὴν ἰσοπολιτείαν, ἰσονομίαν καὶ τὴν καλὴν καὶ ἀπροσωπόληπτον μεταχείρισιν.

Ὁ λαὸς ἠγάπησε τὸν χωροφύλακα ὡς φίλον, προστάτην καὶ ἀδελφόν. Ἡ ἐξυπηρέτησις τοῦ λαοῦ ἔπρεπε νὰ ἦτο καὶ ἦτο ἀπολύτως ἐντὸς τῶν νομίμων ὁρίων. Δόγμα ἐτέθη ὅτι, διαστάσεις τοῦ πολίτου πρὸς τὴν Ἀρχὴν δὲν ἐπιτρέπονται. Ὁ πολίτης ἔπρεπε νὰ ἐκτιμᾷ καὶ νὰ σέβεται τὰς Ἀρχάς, ὅτε αὐτομάτως ἀγόμεθα εἰς ἀγάπην καὶ ὑποταγὴν τοῦ πολίτου πρὸς τὸ Κράτος.

Τοῦτο ἐπετεύχθη ἀπὸ τὸ ἦθος τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, τὸ ὁποῖον ἔσχεν ἀγαθοποιὸν ἐπίδρασιν, διότι αἱ ἠθικαὶ ἀρχαὶ ἐφηρμόσθησαν μὲ πραότητα, εὐγένειαν καὶ ἀμεροληψίαν.

Παραλλήλως ὁ διαχωρισμὸς κοινωνικῶν σχέσεων καὶ ἐπαγγελματικοῦ καθήκοντος κατενοήθη καὶ ἐτηρήθη ἀπολύτως ὑπὸ πάντων τῶν ὀργάνων. Ταῦτα ὑπῆρξαν ὁ οδηγός, ἡ κεφαλή, ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Κράτους.

Ὁ λαὸς ἔχων ὑποστῇ διαδοχικῶς ἀστυνόμευσιν τουρκικήν, ἰταλικήν, γερμανικήν, ἀγγλικήν, φύσει εὐφυής, συνέκρινε τὴν Χωροφυλακὴν μὲ τὰς παρελθούσας Ἀστυνομίας, παρελλήλισε ταύτην πρὸς ἐκείνας καὶ τὰς λοιπὰς Ἀρχάς, ἐξετίμησε καὶ ἐβαθμολόγησε ταύτην. Ἡ βαθμολογία του ὑπῆρξεν ἡ βαθεῖα ἐκτίμησις, ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ ἀγάπη του πρὸς τὰ ὄργανά της.

Μὲ τὰ δεδομένα αὐτὰ ἡ Χωροφυλακή, ἀντλήσασα δύναμιν καὶ κῦρος ἠδυνήθη νὰ δώσῃ πρὸς τὸν ἄξιον καὶ καρτερικὸν λαὸν τῆς Δωδεκανήσου, ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων της θὰ συνέτεινεν ἔτι περισσότερον διὰ τὴν εὐημερίαν του.

Ἡ εὐνομία, ἣν ἡ Χωροφυλακὴ ἐν τῇ ἐν Δωδεκανήσῳ ἀποστολῇ της οὕτως ὑπηρέτησεν, τῇ βοηθείᾳ τοῦ λαοῦ, ὑπῆρξε παράγων προόδου καὶ ἰσχυροποιήσεως ἐν τῷ τμήματι τούτῳ τῆς Ἐπικρατείας τῆς Πολιτείας καὶ ἀξιόλογος συντελεστὴς τῆς εὐδαιμονίας τῶν πολιτῶν».

ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

᾿Απόσπασμα Χωροφυλακῆς
῾Υποδιοικήσεως Βεύης-Φλωρίνης
εἰς τὴν Πυραμίδα Μελίτης
τὸ ἔτος 1947

Ο ΑΝΤΙΣΥΜΜΟΡΙΑΚΟΣ ΑΓΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΗΠΕ

ΡΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΥΤΙΚΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ

1. Η ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ ΕΙΣ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΡΟΠΥΡΓΙΟΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ἠπείρου, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1946 ἐπεκράτει ἡσυχία, διότι κατὰ τό, ἀπὸ λήξεως τῆς κατοχῆς ἕως τότε, διάστημα ὁ Στρατὸς καὶ ἡ Χωροφυλακὴ εἶχον συντελέσει πλήρη ἐκκαθάρισιν τῶν ἀναρχικῶν καὶ ἀντεθνικῶν στοιχείων, εἶχον δὲ καὶ κατασχεθῆ, κατὰ μέγα μέρος, αἱ παρὰ τὴν Συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας ἀποκρυβεῖσαι καὶ ἀποκαλυφθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἀνταρτῶν ποσότητες ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν. Ἐξ ἄλλου αἱ εἰς τὴν Ἤπειρον δράσασαι κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς ἀνταρτικαὶ ὁμάδες καὶ ὀργανώσεις, (πλὴν τοῦ ΕΔΕΣ καὶ τινῶν συγγενῶν ἢ παραφυάδων), δὲν εἶχον ἁπλῶς ἀναρχικὸν χαρακτῆρα, ἀλλ' ἐνεπνέοντο ἢ κατηυθύνοντο καὶ ἐνισχύοντο ὑπὸ ξένων κυβερνήσεων, αἱ ὁποῖαι ἐπεδίωκον τὸν ἀκρωτηριασμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους καὶ τὴν ἀπόσπασιν Ἑλληνικῶν ἐδαφῶν. Ἄλλαι ἐκ τῶν ὁμάδων καὶ ὀργανώσεων αὐτῶν, ἀπαρτιζόμεναι ἐξ ἀλβανοφρόνων, εἶχον δράσει σκανδαλωδῶς πρὸς προσάρτησιν τῆς Ἠπείρου εἰς τὸ Ἰταλικὸν Προτεκτορᾶτον τῆς Ἀλβανίας, ἄλλαι ὑπηρέτουν τὰ σλαβικὰ σχέδια καὶ ἄλλαι, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν ρουμανιζόντων στοιχείων, ἐξεβίαζον καὶ ἐτρομοκράτουν τοὺς ἀκραιφνοῦς ἑλληνικότητος κουτσοβλαχικοὺς πληθυσμούς, διὰ νὰ προσχωρήσουν εἰς τὸ σχεδιαζόμενον «Κράτος τῆς Πίνδου», ὡς προτεκτορᾶτον τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας. Ὅλαι αὐται αἱ ὁμάδες καὶ ὀργανώσεις ἐτέλουν ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν κατακτητῶν τῆς Ἑλλάδος, κυρίως κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῶν Ἰταλῶν καί, μετὰ τὴν κατάρρευσιν τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας, τῶν Γερμανῶν.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τὰ τρομοκρατικῶς ἢ προπαγανδιστικῶς δράσαντα μέλη τῶν ὀργανώσεων αὐτῶν, ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς συνεργάται τοῦ κατακτητοῦ καὶ ὀρθῶς δὲν περιελήφθησαν εἰς τὰς ἐκ τῆς Συμφωνίας τῆς Βάρκιζας ὑποχρεώσεις. Ἄλλα ἐκ τούτων διέφυγον ἐγκαίρως εἰς ξένα κράτη, ἄλλα, καταδιωχθέντα ἀπηνῶς ὑπὸ τῆς ἀποκατασταθείσης Χωροφυλακῆς, βάσει τῶν τηρηθέντων περὶ τῆς δράσεως ἑνὸς ἑκάστου ἐξ αὐτῶν στοιχείων, συνελήφθησαν καί τινες, ἐκδηλώσαντες ἔμπρακτον μεταμέλειαν, ἀφέθησαν ἐλεύθεροι ὑπὸ ἐπαγρύπνησιν. Οὕτω, κατὰ τὸ ἔτος 1945 καὶ μέχρι τῶν μέσων τοῦ 1946, δὲν ἐδημιούργουν ἀνησυχίας καὶ ἡ Ἤπειρος κατὰ τὴν περίοδον αὐτήν, μετὰ τὰς τρομερὰς ἀναστατώσεις καὶ καταστροφὰς τῶν περιόδων τοῦ πολέμου καὶ τῆς κατοχῆς, ἀπήλαυε σχετικῆς ἡσυχίας.

Ἐν τούτοις, οἱ πυρῆνες τοῦ συμμοριτισμοῦ διετηροῦντο πάντοτε, ἰδίως εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχάς, καὶ ἐκαραδόκουν τὰς καταλλήλους εὐκαιρίας πρὸς

ὀργάνωσιν, ἐπέκτασιν καὶ ἔναρξιν εὐρείας συμμοριακῆς καὶ καθαρῶς πλέον κομμουνιστικῆς δράσεως. Εὐθὺς δὲ ὡς ἐδόθη ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τῆς κομμουνιστικῆς ἡγεσίας τὸ σύνθημα τῆς γενικῆς κατὰ τοῦ νομίμου καθεστῶτος ἀνταρσίας, ἐν ἀρχῇ διὰ τῆς ἀποκληθείσης «αὐτοαμύνης» εἰς τὰς λαϊκὰς μάζας καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ τῆς ἀνασυστάσεως καὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν παλαιῶν ἐλασιτικῶν συμμοριῶν εἰς μαχητικὰς μονάδας «δημοκρατικῆς ἀντιφασιστικῆς δράσεως», περὶ τὰ μέσα τοῦ Ἰουνίου 1946, ἐρρίφθησαν καὶ ἀνὰ τὴν Ἤπειρον εἰς δρᾶσιν αἱ κομμουνιστικαὶ συμμορίαι.

Ὁ πολεμικὸς ἐφοδιασμὸς τῶν συμμοριῶν εἰς τὴν Ἤπειρον ἦτο σχετικῶς εὐχερής, τόσον ἀπὸ Ἀλβανίας, ὅσον καὶ ἀπὸ Γιουγκοσλαβίας. Ἐφ' ὅσον καὶ τὰ δύο ὑπὸ κομμουνιστικὰ πλέον καθεστῶτα κράτη αὐτὰ ὠργάνωσαν, ἐπροστάτευον καὶ παντοειδῶς ἐνίσχυον τὴν ὑπὸ μορφὴν ἐνόπλων συμμοριακῶν «δημοκρατικῶν» σωμάτων νέαν ἀνταρσίαν, ἀποβλέπουσαν εἰς ἐγκαθίδρυσιν κομμουνιστικοῦ καθεστῶτος καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ Ἤπειρος ἀπετέλει μεγάλης στρατηγικῆς σημασίας κέντρον τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος κατὰ τῆς ἐθνικόφρονος Ἑλλάδος. Ἀνεξαρτήτως ἀκόμη τῆς παραλλήλως πρὸς τὴν ὅλην συμμοριακὴν δρᾶσιν ἐν Ἑλλάδι προσπαθείας πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὴν ἀκραίαν αὐτὴν Ἑλληνικὴν περιοχήν, ἡ Ἤπειρος, λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς της θέσεως, ἐχρησίμευε καὶ ὡς μεταβατικὸν κέντρον πολεμικοῦ ἐφοδιασμοῦ τῶν μαχομένων εἰς τὰς λοιπὰς ἑλληνικὰς περιοχὰς κομμουνιστικῶν δυνάμεων. Ἀπὸ Ἀλβανίας καὶ Γιουγκοσλαβίας διὰ τῆς Πίνδου τὸ πολεμικὸν ὑλικὸν ἔφθανε μὲ σχετικὴν εὐκολίαν πρὸς τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θεσσαλίαν, πέραν δὲ ταύτης πρὸς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα. Ἐπίσης, διωχετεύετο πρὸς τὰς νήσους τοῦ Ἰονίου ἢ ἀκόμη καὶ πρὸς τὴν Πελοπόννησον. Τέλος, εἰς τὸ ἀλβανικὸν καὶ ἰδίως εἰς τὸ γιουγκοσλαβικὸν ἔδαφος, αἱ συμμορίαι εὕρισκον ἀσφαλὲς καταφύγιον, ὁσάκις κατεδιώκοντο ὑπὸ τῶν δυνάμεων τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ Στρατοῦ, ἐκεῖ ἐξεγυμνάζοντο πολεμικῶς, συνεκροτοῦντο εἰς μονάδας καὶ πλήρως ἐφοδιαζόμεναι εἰσώρμων εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ἐδάφη.

Μέχρι τῶν μέσων τοῦ ἔτους 1946, ἡ ἀνασυσταθεῖσα Ἀνωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς Ἠπείρου περιώριζε τὰς προσπαθείας της εἰς τὰ συνήθη μέτρα ἀποκαταστάσεως τῆς τάξεως καὶ τὴν σύλληψιν, τὸν ἐκτοπισμὸν ἢ τὴν παραπομπὴν εἰς τὰ Δικαστήρια τῶν ἀποδεδειγμένως διαπραξάντων κακουργήματα καπεταναίων τοῦ ΕΛΑΣ καὶ τῶν προδοτικῶς δρασάντων κατὰ τῆς Ἐθνικῆς κυριαρχίας, ὡς ὀργάνων ξένων προπαγανδῶν καὶ συνεργατῶν τοῦ ἐχθροῦ. Δὲν εἶχεν ὅμως ἀκόμη λάβει δικαιοδοσίας, πέραν τῶν ἀπὸ τῶν προπολεμικῶν ἐποχῶν καὶ δι' ὁμαλὰς περιστάσεις καθωρισμένων ὑπὸ τῶν νόμων. Ὡς ἐκ τούτου, ὡς ἄλλως τε καὶ εἰς τὰς λοιπὰς περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος, ἐτέλει ἐν ἀδυναμίᾳ λήψεως δραστικῶν μέτρων, πρὸς πλήρη πάταξιν τῆς ἀναρχοκομμουνιστικῆς ἐγκληματικότητος καὶ ἀποσόβησιν τῶν ἐπερχομένων νέων θυελλῶν. Ἰδιαιτέρως εἰς τὴν Ἤπειρον καὶ τὴν Μακεδονίαν, οἱ κομμουνισταί, ἐνισχυόμενοι ἀπροκαλύπτως ὑπὸ τῶν βορείων γειτόνων τῆς Ἑλλάδος, παρεσκευάζοντο δραστηρίως διὰ τὸν λεγόμενον ὑπ' αὐτῶν «τρίτον γῦρον», διὰ τοῦ ὁποίου ἤλπιζον νὰ ἀνακτήσουν τὰ ἀπολεσθέντα καὶ νὰ κυριαρχήσουν ὁριστικῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα. Οἱ παλαιοὶ καπεταναῖοι τοῦ ΕΛΑΣ εἶχον ἤδη λάβει τὸν δρόμον τῶν βουνῶν, αἱ συμμορίαι ἀνεσυνιστῶντο καὶ ἐπολλαπλασιάζοντο, διὰ προσελκύσεως νέων κομμουνιστῶν, τὰ παλαιὰ κεκρυμμένα εἰς ὀρεινὰς ἀποθήκας καὶ σπήλαια ὅπλα καὶ πυρομαχικὰ διενέμοντο εἰς τὰ ἀνασυγκροτούμενα κομμουνιστοσυμμοριακὰ σώματα καὶ νέα πολεμικὰ ἐφόδια, ἀκόμη καὶ βαρέος ὁπλισμοῦ, κατέφθανον ἐκ Γιουγκοσλαβίας ἢ Ἀλβανίας. Τὸ δὲ χειρότερον πάντων ἦτο ὅτι ἀνὰ τὰς πόλεις καὶ τὴν ὕπαιθρον τῆς Ἠπείρου ἔδρα δραστηρίως, ὅσον καὶ ὑπούλως, ὁ κομμουνισμός, σπείρων ζιζάνια ἀναρχίας, προκαλῶν δυσαρεσκείας καὶ ἐξεγέρσεις κατὰ τῶν Ἀρχῶν, στρατολογῶν μαχητὰς διὰ τὰς συμμορίας, συγκεντρώνων πληροφορίας διαβιβαζομένας εἰς τοὺς ἀρχισυμμορίτας καὶ περισυλλέγων ρουχισμόν, τρόφιμα καὶ ἄλλα ἐφόδια διὰ τοὺς «πολεμιστὰς τῶν βουνῶν».

Ὅταν διὰ τοῦ Νόμου περὶ ἐκτάκτων μέτρων Τάξεως, παρεσχέθησαν ἐπὶ τέλους εἰς τὴν Χωροφυλακὴν εὐρύτεραι δικαιοδοσίαι, διὰ τὴν πάταξιν τῆς κομμουνιστικῆς δραστηριότητος καὶ τὴν προστασίαν τῆς Ἐθνικῆς ἀσφαλείας, ἀνεκόπη ἐντὸς ὀλιγίστου χρόνου ἡ ὁρμὴ τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὴν Ἤπειρον. Τὸν Ἰούλιον 1946 συνελήφθησαν τὰ στελέχη τῆς κομμουνιστικῆς ἡγεσίας Ἠπείρου, δρῶντα συνωμοτικῶς εἰς Ἰωάννινα. Ἐν συνεχείᾳ συνελήφθησαν καὶ ἐξετοπίσθησαν πάντες οἱ ἀποδεδειγμένως δρῶντες ἀντεθνικῶς ἀνὰ τὴν περιοχὴν Ἰωαννίνων, παρεπέμφθησαν δὲ εἰς τὸ Στρατοδικεῖον οἱ ἐμπίπτοντες εἰς παράβασιν τοῦ Γ' Ψηφίσματος (στρατολόγοι, διαφωτισταί, τροφοδόται τῶν συμμοριῶν κλπ.). Οὕτως, ἰδίως εἰς τὴν περιφέρειαν Ἰωαννίνων, ἡ Χωροφυλακὴ ἔπληξε τὸν συμμοριτισμὸν ἅμα τῇ γενέσει του καὶ τὸν κατέστησεν ἀνίκανον πρὸς δρᾶσιν, μέχρι τοῦ σημείου ὥστε ἡ πόλις τῶν Ἰωαννίνων καὶ ἡ περιοχὴ αὐτῆς νὰ παραμείνουν ἥσυχοι καθ' ὅλην τὴν περίοδον αὐτήν.

Λόγῳ τῶν εὐρυτέρων ἐθνικῶν κινδύνων, τοὺς ὁποίους παρουσίαζεν ὁ συμμοριτισμὸς εἰς τὴν Ἤπειρον, ἐξ αἰτίας τῶν εἰσβολῶν καὶ τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ ἀπὸ Ἀλβανίας καὶ Γιουγκοσλαβίας, συνεκροτήθησαν τρία Τάγματα Χωροφυλακῆς, 23ον, 24ον καὶ 25ον, εἰς τὰ ὁποῖα μετέσχον καὶ ἐνεσωματώθησαν, ὡς ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται, παλαιοὶ ὁπλαρχηγοὶ καὶ ἀντάρται ἐθνικῶν ὁμάδων τοῦ Ζέρβα. Οἱ ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοὶ καὶ χωροφύλακες τῶν ταγμάτων, ἐδέχθησαν μετὰ χαρᾶς ὡς συντρόφους καὶ συμπολεμιστὰς τοὺς ἀγωνιστὰς τῶν ἐθνι-

κῶν ὁμάδων, τοὺς ὁποίους ἐγνώριζον καλῶς ὡς πατριώτας γενναίους καὶ ἐμπειροτάτους εἰς τὸν ἀνταρτοπόλεμον, ἄλλως τε, πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, εἶχον συμπολεμήσει κατὰ τὴν ἐθνικὴν ἀντίστασιν τῆς κατοχῆς. Τὸ 23ον Τάγμα ἐτέθη ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ βραδύτερον φονευθέντος εἰς Καρπενήσιον ταγματάρχου Χωροφυλακῆς Νικ. Σιαπέρα, τὸ 24ον ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἐν πολεμικῇ διαθεσιμότητι λοχαγοῦ καὶ βουλευτοῦ Δημ. Ἰωάννου καὶ τὸ 25ον ὑπὸ τὸν ἔφεδρον ἀξιωματικὸν Σταμούλην. Καὶ τὰ τρία αὐτὰ Τάγματα, ὑποδιαιρούμενα ἕκαστον εἰς τρεῖς λόχους, πολλάκις δρῶντας αὐτοτελῶς, ἐπολέμησαν μετὰ γενναιότητος καὶ ἐμπειρίας, λόγῳ τῆς συστάσεώς των ἐκ δεδοκιμασμένων μαχητῶν τῆς ἀντιστάσεως καὶ προσέφερον μεγάλας ὑπηρεσίας διὰ τὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Ἤπειρον.

Εἰς πολλὰς περιστάσεις, ἐχρησιμοποιήθησαν πρὸς καταδίωξιν συμμοριῶν καὶ εἰς γειτονικὰς περιοχὰς τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. Οὕτω, τὸ ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Ἰωάννου 24ον Τάγμα, ἀφ' οὗ ἐξεκαθάρισε τὴν περιοχὴν Τζουμέρκων, δι' ἐξοντώσεως τῶν εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν δρωσῶν συμμοριῶν, μετετοπίσθη πρὸς τὰ ὀρεινὰ Μεσοχώρας - Τρικάλων, ὅπου, κατόπιν διμήνου ἀγῶνος, ἐξεκαθάρισε πλήρως τὴν ἀπὸ Τρικάλων μέχρι Μουζακίου περιοχήν, ἐξοντῶσαν περὶ τοὺς 200 συμμορίτας. Κατ' Ὀκτώβριον 1947 ἐπανῆλθεν εἰς Ἤπειρον, μετασχὸν εἰς τὴν μάχην τῆς Κονίτσης.

Ὁ 3ος Λόχος τοῦ 25ου Τάγματος, ὑπὸ τὸν Βασίλειον Κουτσοκώσταν ἢ Γεωργίου, μετέσχε μετὰ γενναιότητος εἰς τὴν μάχην τῆς Κονίτσης ἡ ὁποία, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς, θὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ ἐν συνεχείᾳ λεπτομερέστερον. Ὅταν αἱ στρατιωτικῶς συντεταγμέναι καὶ μετὰ πυροβολικοῦ συμμοριακαὶ δυνάμεις, περίπου 1800 ἀνδρῶν, ἀπέκλεισαν τὰ Ἐθνικὰ τμήματα εἰς Κόνιτσαν, ἐστράφησαν κατὰ τῶν εἰς τὰ ὑψώματα Καλπακίου Ἐθνικῶν Δυνάμεων, τὰς ὁποίας ἐξηνάγκασαν εἰς ὑποχώρησιν. Ἀλλ' ὁ 3ος Λόχος Χωροφυλακῆς τοῦ 25ου Τάγματος, μὴ ἀκολουθήσας τὰ ὑποχωρήσαντα τμήματα Στρατοῦ, ἀνεπτύχθη ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Βασιλικοῦ - Πωγωνίου, ὅπου διεξήγαγε κρατερὰν μάχην ἀπὸ πρωίας μέχρις ἀπογεύματος τῆς 12ης Ἰουλίου 1947, ὁπότε, πρὸ τοῦ κινδύνου κυκλώσεως, ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ πρὸς τὴν περιοχὴν Πωγωνίου - Ζίτσης, μὲ ἀπωλείας δύο νεκροὺς καὶ ἓξ τραυματίας.

Οἱ συμμορῖται, ἐπωφελούμενοι τῆς γενικῆς συγχύσεως καὶ τῆς διασπορᾶς τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων, ἐστράφησαν ἀπὸ Καλπακίου πρὸς Ἰωάννινα, ἔχοντες φθάσει μόλις 20 χιλιόμετρα ἔξω τῆς Ἠπειρωτικῆς πρωτευούσης, ὅπου ἐπεκράτει μεγάλη ἀναταραχὴ μὴ ἀπέχουσα τοῦ πανικοῦ. Ἡ 8η Μεραρχία καὶ ἡ Ἀνωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς, συνεκρότουν ἐπειγόντως τάγματα, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ παλαιῶν μαχητῶν τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς κρισίμου καταστάσεως. Ὁ ἐπὶ κατοχῆς ἀρχηγὸς τοῦ Ἠπειρωτικοῦ ἀγῶνος ἀντιστάσεως καί, κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτήν, ὑπουργὸς Δημοσίας Τάξεως Ναπολέων Ζέρβας, ἔσπευσεν ἐπὶ τόπου ἐνθαρρύνας τὸν πληθυσμὸν καὶ ἐπιστατήσας προσωπικῶς εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἀγῶνος σωτηρίας τῶν Ἰωαννίνων. Καὶ πράγματι, χάρις εἰς τὰ ὀργανωθέντα στρατιωτικὰ τμήματα καὶ τὰς ὁλοκληρωτικῶς διατεθείσας δυνάμεις Χωροφυλακῆς τῆς περιοχῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ καταφθάσας ἐγκαίρως 3ος Λόχος τοῦ 25ου Τάγματος, ἡ κομμουνιστικὴ ἐπίθεσις συνετρίβη καὶ οἱ συμμορῖται, διαλυθέντες, διεσκορπίσθησαν πρὸς τὰ ὄρη.

Ὁ κομμουνισμὸς ἔδρα ἀφανῶς καὶ ὑπούλως εἰς τὰ Ἰωάννινα, ὅπου μυστικαὶ ὀργανώσεις κατηύθυνον, ἐπληροφοριοδότουν καὶ ἐφωδίαζον τὰς τότε ἀναπτυσσομένας, ἀνὰ τὰ ἠπειρωτικὰ βουνά, συμμορίας. Ἡ Χωροφυλακὴ ἐτέθη ἐπὶ τὰ ἴχνη των. Τὸν Ἀπρίλιον 1948 ἀνεκάλυψεν ἐν δράσει μεγάλην κομμουνιστικὴν ὀργάνωσιν εἰς τὰ Ἰωάννινα, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῶν Εὐτυχίας Πρίντζου καὶ Κωνστ. Ράπτη. Ἡ ὀργάνωσις αὐτή, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῆς διεξαχθείσης δικαστικῆς ἀνακρίσεως, ἐστρατολόγει συμμορίτας καὶ προέβαινεν εἰς συγκέντρωσιν τροφίμων, χρημάτων, μαλλίνων εἰδῶν κλπ., τὰ ὁποῖα ἀπέστελλεν εἰς τὰς συμμορίας. Συνελήφθησαν τότε καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὸ Στρατοδικεῖον πλέον τῶν 100 ἀτόμων, ἐκ τῶν ὁποίων κατεδικάσθησαν 25 εἰς θάνατον καὶ ἐξετελέσθησαν οἱ πλεῖστοι, οἱ δὲ λοιποὶ εἰς διαφόρους ποινάς. Ἀλλὰ καὶ πάλιν οἱ κομμουνισταὶ συνέχισαν τὴν προδοτικὴν δρᾶσίν των.

Τὸν Ἰούνιον 1949, ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς Ἰωαννίνων ἀνεκάλυψε νέαν κομμουνιστικὴν ὀργάνωσιν, δρῶσαν ἐπίσης εἰς τὰ Ἰωάννινα καὶ μὲ «γιάφκας» εἰς τὴν πέριξ ὕπαιθρον. Ἡ ὀργάνωσις αὐτή, ἤρχετο εἰς ἀπ' εὐθείας ἐπαφὴν μετὰ τῶν ἀρχισυμμοριτῶν Καραγιάννη καὶ Μάργαρη, τῶν ὁποίων τὰς συμμορίας ἐπληροφοριοδότει καὶ ἐνίσχυε δι' ἐφοδίων. Συνελήφθησαν περὶ τὰ 70 ἄτομα, ἐκ τῶν ὁποίων τινὰ κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον καὶ πολλὰ εἰς φυλάκισιν. Αἱ ἀποκαλύψεις τῆς ἀστυνομικῆς προανακρίσεως καὶ τῆς δικαστικῆς ἀνακρίσεως, κατὰ τὰς δίκας τῶν δύο αὐτῶν ὀργανώσεων, παρέσχον εἰς τὴν Χωροφυλακὴν πάντα τὰ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα διὰ νὰ καταφέρῃ καίρια πλήγματα εἰς τὴν κομμουνιστοσυμμοριακὴν δρᾶσιν ἀνὰ τὴν Ἤπειρον. Βάσει ἠλεγμένων στοιχείων ἐνοχῆς, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ συμμοριτισμοῦ μέχρι τοῦ 1949, ἐξετοπίσθησαν ἄνω τῶν 1000 ἀτόμων καὶ ἐκλείσθησαν εἰς τὰς φυλακὰς ἄνω τῶν 500, πάντες σημαίνοντες κομμουνισταί, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως μετέχοντες τῆς συμμοριτικῆς δράσεως. Ἐπίσης, χάρις εἰς ὀργανωθὲν σύ-

στημα μυστικῶν πρακτόρων καὶ πληροφοριοδοτῶν, ἀνεκαλύφθησαν εἰς ἀπομεμακρυσμένας καλύβας τῆς ὑπαίθρου καὶ εἰς ὀρεινὰς περιοχὰς ἀποθῆκαι ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν, τῶν ὁποίων ἡ κατάσχεσις κατέστησε δύσκολον τὴν συμμοριακὴν δρᾶσιν. Ἐκτὸς τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ἀποσπασμάτων, ἓν τάγμα Χωροφυλακῆς διετέθη ἐπὶ πλέον, πρὸς καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν ἀνὰ τὴν Ἤπειρον.

2. Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΕΡΙΟΧΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Θὰ ἐξετάσωμεν ἐν συνεχείᾳ τὴν συμμοριακὴν δρᾶσιν εἰς τὴν Ἤπειρον, ἐν σχέσει πάντοτε πρὸς τὴν ἀντιμετώπισιν ταύτης ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς, βάσει τῶν ἐκθέσεων τῶν Διοικήσεων καὶ Ὑποδιοικήσεων, ὅπερ μᾶς ἀναγκάζει νὰ ὁμιλῶμεν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως μέχρι τοῦ τέλους τοῦ συμμοριτισμοῦ δι' ἑκάστην τῶν περιοχῶν αὐτῶν.

Εἰς τὴν περιοχὴν Ἰωαννίνων, ὅπου, ὡς εἴπομεν, ὁ κομμουνισμὸς ἐπλήγη ἐγκαίρως, ἡ συμμοριακὴ δρᾶσις ὑπῆρξε λίαν περιωρισμένη. Κατὰ τὰ τέλη 1946 ἐνεφανίσθη μία ὑπὸ τὸν Παλιούραν 150μελὴς συμμορία, ἡ ὁποία ἐκρύπτετο εἰς τὴν περιοχὴν Τζουμέρκων καὶ ἐπεξέτεινε τὴν δρᾶσίν της πρὸς Ἰωάννινα. Ἡ συμμορία αὐτή, ἀρτίως ἐξωπλισμένη, ἐπετέθη κατὰ τὴν νύκτα τῆς 23ης Φεβρουαρίου 1947 κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Γότιστας. Οἱ ὑπὸ ὑπενωμοτάρχην πέντε ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ ἠμύνθησαν σθεναρῶς καὶ ἀπέκρουσαν τὴν ἐπίθεσιν ἄνευ ἀπωλειῶν, ἐν ᾧ οἱ ἀποχωρήσαντες ἄνευ ἀποτελέσματος συμμορῖται ὑπέστησαν σοβαρὰς ζημίας. Μία δευτέρα κατὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ αὐτοῦ Σταθμοῦ ἐπίθεσις, ἀρχὰς 1948, ἀπεκρούσθη ἐπίσης ἐπιτυχῶς.

Ἡ περιοχὴ τῆς Ὑποδιοικήσεως Καστανοχωρίων, ἀνήκουσα εἰς τὴν ὀρεινὴν ὕπαιθρον, ὅπου ὁ συμμοριτισμὸς ἠδύνατο νὰ δράσῃ εὐχερέστερον, συνεκέντρωσεν ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 1946 πολλὰς συμμορίας, τῶν ὁποίων ἡ δρᾶσις ἀντιμετωπίσθη ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς ἀποτελεσματικῶς. Τὸ φθινόπωρον 1946, ἡ 100μελὴς συμμορία τοῦ Μίντζα (καπετὰν Τζουμέρκα) ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Καλλαριτῶν, τοῦ ὁποίου οἱ ὀλίγοι ἄνδρες τὴν ἀπέκρουσαν ἐπιτυχῶς.

Περὶ τὰ τέλη Μαρτίου 1947, δύο κομμουνισταὶ ληστοφυγόδικοι, οἱ ὁποῖοι ἐλυμαίνοντο τὴν ὕπαιθρον, φονεύοντες καὶ ληστεύοντες στρατιώτας καὶ ἐθνικόφρονας πολίτας, καταδιωχθέντες ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Πλατανούσσης ἐφονεύθησαν.

Τὴν 20ὴν Ἰουνίου 1948, ἰσχυρὰ συμμορία, ὑπὸ τὸν Πυθαγόραν, περιεκύκλωσε τὸ χωρίον Χουλιαράδες. Οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ, οἱ ὁποῖοι τὴν νύκτα ἐφύλασσον εἰς ἀκραῖα φυλάκια, περιεκυκλώθησαν αἰφνιδιαστικῶς. Δύο χωροφύλακες, πεσόντες εἰς χεῖρας των, ἐξετελέσθησαν ἐπὶ τόπου. Ἐφονεύθησαν, ἐπίσης, μαχόμενοι ὁ σταθμάρχης ἐνωμοτάρχης Γκλεζάκος καὶ εἷς χωροφύλαξ, ἐν ᾧ εἷς ἄλλος χωροφύλαξ διεσώθη κρημνισθεὶς εἰς χαράδραν.

Τὴν νύκτα τῆς 22ας Ἰουνίου 1948, τμῆμα τῆς συμμορίας Πυθαγόρα ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Ἀετορράχης, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ καταλάβῃ τοῦτον, χάρις εἰς τὴν σθεναρὰν ἀντίστασιν τῶν χωροφυλάκων.

Τὴν 23ην Ἰουνίου 1948, δύναμις 300 συμμοριτῶν εἰσέβαλεν εἰς τὴν περιφέρειαν Ξηροβουνίου καί, τὴν ἐπομένην, συνεπλάκη παρὰ τὴν θέσιν «Μαγέϊκα», μὲ τμῆμα Χωροφυλακῆς τοῦ Τάγματος Παπαδοπούλου. Οἱ συμμορῖται ἐξεδιώχθησαν, ἀλλὰ μετὰ δεκαπενθήμερον ἐπανῆλθον καί, κατόπιν νέας μάχης, ἀπεσύρθησαν μὲ πολλὰς ἀπωλείας.

Τὴν 29ην Ἰουνίου, συμμοριακὸν συγκρότημα κατευθυνόμενον ἀπὸ Τζουμέρκα πρὸς Λάκκα-Σοῦλι, ἐνεπλάκη εἰς μάχην παρὰ τὸ Ξηροβούνι μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Σταθμοῦ Πεστῶν καὶ τμήματος ΜΑΔ. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν τὸν ἀγῶνα μὲ πολλὰς ἀπωλείας.

Οἱ πλεῖστοι τῶν Σταθμῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως αὐτῆς, ὡς ἄλλωστε καὶ πολλοὶ τῶν λοιπῶν περιοχῶν τῆς Ἠπείρου, ἐκτεθειμένοι εἰς θέσεις δυσκόλως ὑπερασπιζομένας καὶ συνεπείᾳ ὀλιγαρίθμων δυνάμεων, διελύθησαν κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτοπολέμου καὶ ἀνασυνεστήθησαν μετὰ τὴν λῆξιν τούτου. Οἱ ἄνδρες αὐτῶν εἴτε ἀπεσύρθησαν εἰς τὰς πόλεις εἴτε μετετοπίσθησαν εἰς ἄλλας θέσεις, προσφορωτέρας πρὸς ἄμυναν.

Εἰς τὴν περιοχὴν Μετσόβου, ἡ συμμοριακὴ δρᾶσις ἤρχισεν ὑπὸ μορφὴν μικρῶν ληστοσυμμοριῶν, αἱ ὁποῖαι ἐφόνευον, ἐλήστευον καὶ ἐτρομοκράτουν τοὺς ἐθνικόφρονας πολίτας.

Τὴν νύκτα τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου 1946, συμμορία ὑπὸ τὸν Κασσάρον εἰσῆλθε κρυφίως εἰς τὴν κωμόπολιν τοῦ Μετσόβου καὶ ἐκρύβη εἰς ἀκατοίκητον οἰκίαν διὰ νὰ ἐπιτεθῇ αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τοῦ ἐκεῖ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Ἀλλ' οἱ ἄνδρες τούτου λαβόντες ἐγκαίρως γνῶσιν καὶ ἐνισχυθέντες ὑπὸ διμοιρίας Ἐθνοφυλακῆς, ἐπετέθησαν κατὰ τῶν συμμοριτῶν, ἐξόντωσαν τρεῖς ἐξ αὐτῶν καὶ συνέλαβον δύο.

Τὴν 24ην Δεκεμβρίου 1946, συγκρότημα ἐξ 150 συμμοριτῶν, προερχόμενον ἐκ Βοβούσης, συνεπλάκη παρὰ τὸ χωρίον Φλαμπουράριον μὲ ἀπόσπασμα ἀνδρῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Μετσό-

βου. Ἔπεσαν μαχόμενοι ὁ διοικητὴς τοῦ ἀποσπάσματος ἀνθυπομοίραρχος Βασ. Μούρκας, εἷς ὑπενωμοτάρχης καὶ ἐννέα χωροφύλακες. Βαρείας ἀπωλείας ὑπέστησαν οἱ συμμορῖται.

Τὴν 17ην Ὀκτωβρίου 1947, ἰσχυρὸν συμμοριακὸν συγκρότημα, εἰσελθὸν ἐκ νέου εἰς τὴν κωμόπολιν Μετσόβου, ἐπετέθη κατὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως, οἱ ὁποῖοι συνεπτύχθησαν εἰς ὑπερκείμενον ὕψωμα. Οἱ συμμορῖται ἀπετέφρωσαν τὸ οἴκημα τῆς Χωροφυλακῆς, ἀλλὰ δὲν ἀπετόλμησαν μάχην μετὰ τῶν ἀποσυρθέντων ἀνδρῶν.

Ἐπίσης, εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ζαγορίου, συμμοριτικαὶ ὁμάδες ἐλυμαίνοντο τὴν ὕπαιθρον, συνενούμεναι ὁσάκις ἐπετίθεντο κατὰ τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς. Ὡς ἐκ τούτου, οἱ ἄνδρες τῶν πλείστων Σταθμῶν συνεπτύχθησαν εἰς τὴν ἕδραν τῆς Ὑποδιοικήσεως Τσεπέλοβον, ἐκεῖθεν δὲ συγκροτούμενα ἀποσπάσματα κατεδίωκον τοὺς συμμορίτας ἀνὰ τὴν ὕπαιθρον. Ἀλλὰ τὴν 6ην Αὐγούστου 1947, ἐπειδὴ μεγάλαι συμμοριακαὶ δυνάμεις μετὰ αὐτομάτων ὅπλων συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν περιοχὴν αὐτήν, μὲ προφανῆ σκοπὸν νὰ ἐξοντώσουν τὴν ὀλιγάριθμον δύναμιν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ζαγορίου, αὕτη διετάχθη ὅπως ἐγκαταλείψῃ τὸ Τσεπέλοβον, καταληφθὲν καὶ πυρποληθὲν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, καὶ συμπτυχθῇ εἰς Ἰωάννινα. Ἐκεῖθεν, ἀπεστέλλοντο ἑκάστοτε ἀποσπάσματα πρὸς ἐξόντωσιν συμμοριτῶν. Ἐκτὸς τῶν μικροσυμπλοκῶν, δύο σοβαρώτεραι συγκρούσεις ἔλαβον χώραν εἰς τὴν περιοχήν. Τὴν 12ην Αὐγούστου 1947, δύναμις 25 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ 40 ΜΑΔ προσέβαλε πολυμελῆ συμμορίαν ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Ζδράβον, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπροξένησε μεγάλην φθοράν. Τὴν 16ην Ἰουνίου 1948, περὶ τοὺς 700 συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ χωρίου Ἀσπράγγελοι, ὅπου εὑρίσκετο δύναμις Χωροφυλακῆς καὶ τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς. Κατόπιν διημέρου σκληρᾶς μάχης, οἱ κατὰ πολὺ περισσότεροι συμμορῖται κατέβαλον τὴν δύναμιν ἀντιστάσεως. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ τάγματος πολλοὶ ᾐχμαλωτίσθησαν, ἀλλ' οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἠδυνήθησαν νὰ συμπτυχθοῦν εἰς Ἰωάννινα.

Ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ζίτσης, ἔρριψε τὴν προσπάθειάν της εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν συμμοριῶν, αἱ ὁποῖαι, μὲ καταφύγιον τὴν περιοχὴν τοῦ ὀρεινοῦ συγκροτήματος Κασιδιάρη, ἐξώρμων ἐκεῖθεν δι' ἐπιθέσεις καὶ λεηλασίας ἀνὰ τὴν Ἤπειρον. Τὴν 20ὴν Ἰουλίου 1946, προσέβαλεν αἰφνιδιαστικῶς δεκαεξαμελῆ συμμορίαν, τῆς ὁποίας ἐξώντωσε 14 μέλη καὶ τὰ ἄλλα δύο συνέλαβεν. Ἐν συνεχείᾳ κατεδίωξεν ἄλλας συμμορίας, τὰς ὁποίας, κατόπιν σειρᾶς συμπλοκῶν καὶ μὲ μικράς τινας ἀπωλείας, ἐξηνάγκασε νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὰ κρησφύγετά των τῆς Πίνδου.

Οἱ συμμορῖται, μένεα πνέοντες διὰ τὰς ἀποτυχίας των αὐτάς, συνηνώθησαν μὲ τὴν πρόθεσιν ἐξοντώσεως τῆς δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Ζίτσης. Τὴν

Ἀνθυπομοίραρχος Βασίλειος Μούρκας τοῦ Δημητρίου. Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1907 ἐν Πορτῇ-Καρδίτσης. Μαχόμενος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν εἰς Φλαμπουράριον-Ἰωαννίνων, τὴν 25.12.1946, ἐπικεφαλῆς τμήματος Χωροφυλακῆς, ἐτραυματίσθη βαρέως καὶ συλληφθεὶς αἰχμάλωτος ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐξετελέσθη.

26ην Νοεμβρίου 1947, ἰσχυραὶ συμμοριακαὶ δυνάμεις προσέβαλον τὴν κωμόπολιν Ζίτσαν. Αἱ ἐκεῖ δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς, ἐνισχυθεῖσαι καὶ ὑπὸ προστρέξαντος τμήματος Στρατοῦ, ἀντεστάθησαν γενναίως καὶ ἀπέκρουσαν τοὺς συμμορίτας. Ἐφονεύθη ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως ὑπομοίραρχος Φ. Γκιουρτζίδης.

Τὴν 23ην Ἰουλίου 1948, ἔλαβε χώραν μεγάλη συμπλοκὴ τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ τῆς πολυμελοῦς συμμορίας Πετρίτη, παρὰ τὸ χωρίον Παλιουρή. Μετὰ πολύωρον μάχην, συνελήφθησαν 46 συμμορῖται καὶ ἐφονεύθησαν 10, μὲ μοναδικὴν ἀπώλειαν τὸν φόνον ἑνὸς χωροφύλακος. Εἰς δευτέραν, (18 Μαρτίου 1949), συμπλοκὴν μετὰ τῆς αὐτῆς συμμορίας παρὰ τὸ Πολύλοφον Ἰωαννίνων, ἐφονεύθησαν 22 συμμορῖται καὶ συνελήφθησαν 14. Ἡ Ὑποδιοίκησις Ζίτσης συνέβαλε σημαντικῶς εἰς τὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ, ἀνὰ τὴν ὀρεινὴν Ἤπειρον, ὀργανώσασα δίκτυον πληροφοριῶν πρὸς γνῶσιν τῶν κινήσεων τῶν συμμοριτῶν, ἐπιτυγχάνουσα, οὕτω, τὴν ἐξόντωσιν πολλῶν ἄνευ ἀπωλειῶν. Αὐτὴ ἐπίσης ἐνημέρωνε τὸ τάγμα Χωροφυλακῆς καὶ τὰ στρατιωτικὰ τμήματα περὶ τῶν κινήσεων τῶν συμμοριτῶν. Τέλος, δι' ἐντατικῆς προσπαθείας, συνέλαβε τοὺς πλείστους πληροφοριοδότας τῶν συμμοριῶν, τὰς ὁποίας οὕτως ἀπεμόνωσε πρὸς εὐχερεστέραν ἐξόντωσίν των.

Ὑπομοίραρχος Φώτιος Γκιουρτζίδης τοῦ Ἀχιλλέως. Ἐγεννήθη ἐν Βόλῳ τὸ ἔτος 1907. Ἐφονεύθη τὴν 26.11.1947 εἰς συμπλοκὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Προφήτης Ἠλίας» Ζίτσης-Ἰωαννίνων.

Ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πωγωνίου ἐκράτησε σχετικὴν τάξιν εἰς τὴν περιοχήν, διὰ συστηματικῆς καταδιώξεως τῶν μικροσυμμοριῶν, ἀποτελουμένων, κατὰ τὸ πλεῖστον, ἐκ γνωστῶν ληστοφυγοδίκων. Εἰς σειρὰν συμπλοκῶν ἐφόνευσεν ἢ συνέλαβε πολλοὺς ἐξ αὐτῶν. Τὴν νύκτα τῆς 27ης Νοεμβρίου 1947, τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα Ὑψηλάντη, μὲ δύναμιν ἄνω τῶν 800 μελῶν, ἐνήργησε σφοδροτάτην ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ Δελβινακίου, ἔνθα ἥδρευον αἱ δυνάμεις τῆς Ὑποδιοικήσεως Πωγωνίου καὶ ΜΑΥ. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Καπετᾶνον, ἠμύνθησαν κρατερῶς μέχρι τῶν πρωινῶν ὡρῶν, ὁπότε, ἐξαντλήσαντες τὰ πυρομαχικά των, ἀπεσύρθησαν εἰς τὴν ἔξωθι τῆς κωμοπόλεως δασώδη περιοχήν. Μετὰ τετραήμερον, ὅτε κατέφθασε τὸ τάγμα Χωροφυλακῆς κομίζον καὶ πυρομαχικά, ἐνηργήθη σφοδρὰ ἐπίθεσις κατὰ τῶν εἰς Δελβινάκιον συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐξεδιώχθησαν ἐκεῖθεν ὑποστάντες πολλὰς ἀπωλείας.

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Πυρσογιάννης, αἱ δυνάμεις τῶν συμμοριτῶν ἕδρων εἰς τὰ ὀρεινά, μὲ κρησφύγετον τὸ χωρίον Ἀετομηλίτσα. Τὴν 16ην Σεπτεμβρίου 1946, περὶ τοὺς 400 συμμορῖται ὑπὸ τὸν Ἀννίβαν ἐπετέθησαν αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς Πυρσογιάννης. Ἂν καὶ 15 μόνον, οἱ ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως, ἀντέταξαν δίωρον σθεναρὰν ἄμυναν, ἀλλά, πρὸ τοῦ

Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Πωγωνίου-Κονίτσης κατὰ τὴν περίοδον τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος 1946-1949.

ὄγκου τῶν συμμοριτῶν, ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσουν πρὸς τὸν ποταμὸν Σαραντάπορον. Ἐφονεύθησαν ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως ἀνθυπομοίραρχος Κ. Κούρκουλος καὶ τέσσαρες χωροφύλακες. Οἱ συμμορῖται, ἐκ φόβου ὅτι θὰ κατέφθανον ἐνισχυμέναι δυνάμεις καὶ ἀφοῦ ἐπυρπόλησαν καὶ ἐλεηλάτησαν τὸ κτίριον τῆς Χωροφυλακῆς, ἀπεσύρθησαν.

Ἡ περιοχὴ τῆς Ὑποδιοικήσεως Κονίτσης εἶχεν ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τὸν ὅλον ἀντισυμμοριακὸν ἀγῶνα, διότι ἐγειτόνευε πρὸς τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν, Γιουγκοσλαβίαν καὶ τὴν Ἀλβανίαν, ὅπου κατέφευγον οἱ καταδιωκόμενοι συμμορῖται καὶ ὁπόθεν, ὀργανούμενοι, ἀνασυντασσόμενοι καὶ καλῶς ἐφοδιαζόμενοι, ἐξώρμων, πρὸς εὐρείας ἐκτάσεως ἐπιχειρήσεις.

Τὸ ὀρεινὸν καὶ δύσβατον τοῦ ἐδάφους, ἐν ᾧ καθίστα δύσκολον τὴν καταδίωξίν των, διηυκόλυνε τὰς ἐπικοινωνίας των μετὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος, τοὺς ἐφοδιασμούς των καὶ τὴν διαφυγὴν ἢ ἐξορμήσεις των.

Ἐκτὸς τῆς συνήθους δράσεως συμμοριῶν, αἱ ὁποῖαι, καταφεύγουσαι εἰς τὰ ὄρη, κατήρχοντο κατὰ διαστήματα πρὸς ἐπιθέσεις κατὰ τῆς Χωροφυλακῆς καὶ διὰ λεηλασίας, μεγάλαι συμμοριτικαὶ δυνάμεις, καλῶς ἠσκημέναι καὶ ὡπλισμέναι εἰς τὸ ἀλβανικὸν καὶ τὸ γιουγκοσλαβικὸν ἔδαφος καὶ μετὰ στρατιωτικοῦ σχηματισμοῦ εἰς συντάγματα, τάγματα καὶ λόχους, ἐξώρμων πρὸς τὴν Ἤπειρον, σχεδὸν κατὰ κανόνα ἀπὸ τῆς περιοχῆς τῆς Κονίτσης. Ἀπετέλει δὲ κάρφον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν συμμοριτῶν ἡ κωμόπολις τῆς Κονίτσης, διότι αἱ ἐκεῖ Ἑλληνικαὶ δυνάμεις παρημπόδιζον τὰς ἐλευθέρας κινήσεις των. Ἐξ οὗ καὶ πραγματικαὶ ἐκστρατεῖαι ὠργανώθησαν, πρὸς κατάληψιν τῆς Κονίτσης. Ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς ὑπεχρεώθη νὰ διεξαγάγῃ εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτὴν πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις εὐρυτάτης ἐκτάσεως, πρὸς διάσωσιν τῆς Κονίτσης καὶ ἀποσόβησιν τῆς ἐκεῖθεν ἐξορμήσεως τῶν Σλάβων καὶ κομμουνιστῶν, πρὸς κυριαρχίαν ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς Ἠπείρου. Ἡ συμβολὴ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν ἐξόντωσιν τῶν συμμοριῶν τῆς περιοχῆς καὶ τὴν συντριβὴν τῆς ἐαμοσλαβικῆς ἐκστρατείας εἰς Κόνιτσαν, ὑπῆρξε σημαντική, ἐν τούτοις, οὐδόλως ἢ ἐλάχιστα ἀνευρίσκεται εἰς τὰς ἐπισήμους ἢ ἀνεπισήμους ἐξιστορήσεις τῶν διατρεξάντων ἐκεῖ γεγονότων.

Λησμονεῖται ἢ παραβλέπεται ἀκόμη καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι, τὸ 24ον Τάγμα Χωροφυλακῆς ἦτο τὸ προωθηθὲν πρῶτον εἰς Καλπάκι καὶ ὑψώματα Γραμπάλας, ὁπόθεν ἀπέκοψεν εἰς δύο, ἄνευ ἐπικοινωνίας τμήματα, τὰς εἰς Κόνιτσαν καὶ τὰς πρὸς Ἰωάννινα δρώσας συμμοριτικὰς δυνάμεις, ὅπερ ἀπετέλεσε σπουδαῖον συντελεστὴν τῆς νίκης. Ἐλάχιστα ἐπίσης γίνεται λόγος περὶ τοῦ διαπεπιστωμένου γεγονότος ὅτι, κατὰ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς 3ης Ἰανουαρίου 1948, τὸ πρῶτον εἰσελθὸν εἰς Κόνιτσαν ἀπελευθερωτικὸν τμῆμα τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων, καθ' ὃν χρόνον οἱ φεύγοντες κομμουνισταὶ εὑρίσκοντο ἀκόμη εἰς τὰς παρυφὰς τῆς πόλεως, ἦτο ὁ 2ος Λόχος τοῦ 24ου Τάγματος Χωροφυλακῆς. Διὰ τοῦτο παραθέτομεν τὰ τῆς δράσεως τῆς Χωροφυλακῆς, βάσει ἐκθέσεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Κονίτσης.

Ἀνθυπομοίραρχος Κωνσταντῖνος Κούρκουλος τοῦ Σταματίου. Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1912 εἰς Μακρᾶδες - Κερκύρας. Ἐφονεύθη μαχόμενος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν τὴν 16.9.1946 εἰς Πυρσογιάννην - Ἰωαννίνων.

«Παρὰ τὰς μικρὰς δυνάμεις τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς, ἡ δημοσία ἀσφάλεια, χάρις εἰς τὴν φιλότιμον προσπάθειαν τῶν ἀνδρῶν της, διετηρεῖτο εἰς καλὸν σημεῖον, διότι αἱ ὁμάδες τῶν συμμοριτῶν, ὑπὸ τοὺς Ἀραμπατζῆν Γρηγόριον ἐκ Καβασίλων καὶ Χαρίσην Ζδράβον ἐκ Κονίτσης, εἶχον τεθῆ ἐπὶ ποδῶν ὑπὸ τοῦ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς Κονίτσης καὶ τῶν ἄλλων Ὑπηρεσιῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Κονίτσης καὶ τῆς ὁμόρου Πυρσογιάννης καὶ εἶχον περιορισθῆ καὶ ἀποκλεισθῆ εἰς Ἀλβανίαν.

Μεσοῦντος τοῦ ἔτους 1946, εἶχε συντελεσθῆ ἡ ἀποσυμφόρησις τῶν φυλακῶν καὶ οἱ ἀπόφοιτοι οὗτοι ἐγκληματίαι, προσήρχοντο καὶ ἐπύκνωνον τὰς τάξεις τῶν συμμοριακῶν ὁμάδων, αἱ ὁποῖαι εἶχον τὰς βάσεις των ἐντὸς τῆς Ἀλβανίας.

Ἡ δρᾶσις τῶν συμμοριακῶν ὁμάδων, παρ' ὅλα τὰ μέτρα ἅτινα ἐλήφθησαν, ἐγένετο σὺν τῷ χρόνῳ ἀπειλητική. Οὕτω, τὴν 16.8.1946, συμμοριακὸν συγκρότημα, ὁρμώμενον ἐκ Δυτικῆς Μακεδονίας ὑπὸ τὸν καπετὰν Γιαννούλην, δυνάμεως τριακοσίων καὶ πλέον ἀνδρῶν, ἑνωθὲν μετὰ τῶν,

Άποψις τῆς κωμοπόλεως Κονίτσης. Ἐναντίον τῆς Κονίτσης οἱ συμμορῖται ἐξαπέλυσαν μεγάλην ἐπίθεσιν τὴν 25.12.1947 μὲ σκοπὸν τὴν κατάληψίν της καὶ χρησιμοποίησιν αὐτῆς ὡς ἕδρας τῆς ψευδοκυβερνήσεως τοῦ «Βουνοῦ». Χάρις εἰς τὸν ἡρωισμὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ, οἱ συμμορῖται δὲν ἐπέτυχον τοῦ ἀντικειμενικοῦ των σκοποῦ καὶ συνετρίβησαν. Εἰς τὴν ἀπόκρουσιν τῆς κομμουνιστικῆς ἐπιθέσεως τὰ μέγιστα συνετέλεσε καὶ ἡ Χωροφυλακή, τόσον διὰ τῶν ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως δυνάμεων αὐτῆς, ὅσον καὶ τῶν τοιούτων τοῦ 24ου Τάγματος Χωροφυλακῆς.

εἰς περιοχὴν Κονίτσης, κινουμένων μικροομάδων συμμοριτῶν, προσέβαλε τὸ χωρίον Δίστρατον, τὸ ὁποῖον προήσπιζον δύο διμοιρίαι Στρατοῦ, ὁ ὁμώνυμος Σταθμὸς Χωροφυλακῆς δυνάμεως οὐχὶ πλείονος τῶν πέντε ἀνδρῶν καὶ τό, κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐν Διστράτῳ εὑρισκόμενον Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς Κονίτσης, ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Πολυζώην Ἰωάννην, δυνάμεως οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν 15 ἀνδρῶν. Κατὰ τὴν συναφθεῖσαν μάχην, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ 8ωρον, τόσον οἱ ἄνδρες τοῦ Στρατεύματος, ὅσον καὶ οἱ τῆς Χωροφυλακῆς, ἠγωνίσθησαν μὲ ἀξιοθαύμαστον γενναιότητα καὶ ἐπέτυχον νὰ τρέψουν εἰς φυγὴν τοὺς ἐπιτεθέντας συμμορίτας, οἵτινες κατέλιπον ἐπὶ τόπου 4 νεκρούς, τοὺς ὁποίους δὲν ἠδυνήθησαν νὰ παραλάβουν λόγῳ τῆς φυγῆς των, ἐνῷ παρέλαβον ἑτέρους δέκα φονευθέντας συντρόφους των καὶ πολλοὺς τραυματίας.

Κατὰ τὴν μάχην ταύτην τοῦ Διστράτου, ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη ὁ διοικητὴς τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος ἐνωμοτάρχης Πολυζώης Ἰωάννης.

Κατὰ τὸ ἔτος 1946, ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς Κονίτσης, μετὰ τῶν ἐλαχίστων δυνάμεων τῆς Ἐθνοφρουρᾶς, εἶχον κατορθώσει νὰ περιορίσουν τὴν ἐξάπλωσιν τῶν συμμοριτῶν.

Ἀπὸ τὰς ἀρχὰς ὅμως τοῦ ἔτους 1947, αἱ τάξεις τῶν συμμοριτῶν ἐπυκνώθησαν σὺν τῷ χρόνῳ ἐπικινδύνως διὰ βιαίας στρατολογίας διαφόρων ἀτόμων καὶ εἶχον ὡς ὁρμητήριον καὶ καταφύγιον τὸ ἀλβανικὸν ἔδαφος.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος, ἅπαντες οἱ Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς, τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Κονίτσης, συνεπτύχθησαν εἰς Κόνιτσαν καὶ ἕδρων ὡς Μεταβατικὰ Ἀποσπάσματα.

Τὴν 30.3.47, τὸ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Κονίτσης, δυνάμεως 15 περίπου ἀνδρῶν, καὶ εἷς λόχος Στρατοῦ, κυκλωθέντες εἰς χωρίον Πάδες - Κονίτσης, ὑπὸ συμμοριακοῦ συγκροτήματος, ἀντέστησαν σθεναρῶς καὶ ἐπέτυχον, τῇ ἐνισχύσει καὶ δύο προστρεξάντων λόχων Στρατοῦ, ν' ἀπωθήσουν καὶ καταδιώξουν τοὺς συμμορίτας πρὸς χωρίον Ἅρματα - Διστράτου καὶ ἐκεῖθεν πρὸς Γρεβενὰ καὶ νὰ

τοὺς προκαλέσουν σοβαρὰς ἀπωλείας, ἐνῷ αἱ δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς οὐδεμίαν ἀπώλειαν ἔσχον.

Τὴν 11.7.47, εἷς λόχος τοῦ 25ου Τάγματος Χωροφυλακῆς, ἐκ 46 ἀνδρῶν, ἐνεπλάκη εἰς μάχην εἰς ὕψωμα χωρίου Πύργου (Στράτσιανη) Ἰωαννίνων καὶ ἀφοῦ ἠγωνίσθη σθεναρῶς καὶ ἐπέφερεν εἰς τοὺς συμμορίτας συντριπτικὰς ἀπωλείας, διὰ νὰ ἀποφύγῃ κύκλωσιν συνεπτύχθη μὲ ἐλαχίστας ἀπωλείας, ἤτοι τὸν φόνον τοῦ χωροφύλακος Κατσαροῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τὸν τραυματισμὸν τοῦ ὑπομοιράρχου Λυγκώνη, ἑνὸς ὑπενωμοτάρχου καὶ ἑνὸς χωροφύλακος.

Τὴν 5ην πρωινὴν ὥραν τῆς 13.7.47, ἐπιστρέφων εἰς Κόνιτσαν ἐκ Παπίγκου, ἔνθα εἶχε μεταβῆ δι' ὑπηρεσίαν τοῦ στρατεύματος, ὁ διοικητὴς τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κονίτσης, μὲ δύναμιν ἕνα ὑπενωμοτάρχην, δώδεκα χωροφύλακας, ἓξ στρατιώτας καὶ τέσσαρας ἄνδρας ΜΑΥ ἐκ Κονίτσης, συνεπλάκη πλησίον τοῦ χωρίου Καλλιθέα (Γορίτσα) μὲ πολυαρίθμους συμμορίτας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρου, ἐκ δὲ τῶν τμημάτων Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες.

Τὴν 13.7.47, τὸ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Κονίτσης ἀποτελούμενον ἐκ δεκατριῶν ἀνδρῶν, μετὰ τοῦ 21ου ΛΟΚ ἐξ 60 ἀνδρῶν, διετάχθησαν καὶ ἐνήργησαν ἐπίθεσιν πρὸς κατάληψιν τοῦ ὑψώματος Ἁγία Παρασκευὴ - Σανοβοῦ, τὸ ὁποῖον κατεῖχον οἱ συμμορῖται, καθ' ὅσον τοῦτο ἐδέσποζε τῆς περιοχῆς Μπουραζανίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν κατάληψιν μιᾶς βραχώδους κορυφῆς του, ἣν καὶ ἐκράτησαν μέχρι τῆς 16ης ὥρας. Ἀφοῦ ὅμως κατηνάλωσαν ὅλα τὰ πυρομαχικά των, μαχόμενοι σκληρῶς, καὶ οἱ συμμορῖται ἀπώθησαν ἐκ δύο πλησίον ἄλλων ὑψωμάτων τμήματα τοῦ Στρατοῦ, ἠναγκάσθησαν, τεθέντες οὗτοι μεταξὺ δύο πυρῶν, νὰ συμπτυχθοῦν πρὸς Μπουραζάνιον.

Ἐκεῖθεν, τὰ τμήματα ταῦτα, ἐπειδὴ ἡ φρουρὰ Μπουραζανίου εἶχεν ὀπισθοχωρήσει, συνεπτύχθησαν πρὸς τὰ ὑψώματα Βασιλικοῦ. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ, ἕτερος δὲ ἐτραυματίσθη.

Τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 14.7.47, εἷς λόχος τοῦ 25ου Τάγματος Χωροφυλακῆς ἐνεπλάκη εἰς σφοδρὰν μάχην, διαρκέσασαν ἐπὶ 4ωρον, μὲ πολυαρίθμους συμμορίτας εἰς τὰ παρὰ τὸ Δέμα ὑψώματα, μὲ ἀπωλείας δύο νεκροὺς χωροφύλακας καὶ τινας τραυματίας.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 25 ἕως 31.12.47 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ διήρκεσεν ἡ ἐπίθεσις πολυαρίθμων συμμοριτῶν, ἀνερχομένων εἰς εἴκοσι τάγματα περίπου, κατὰ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων τῆς περιοχῆς Κονίτσης, μὲ ἀποκλειστικὸν σκοπὸν τὴν κατάληψιν τῆς κωμοπόλεως ταύτης, οἱ ἄνδρες τῶν ἐπιτελείων τῶν Ὑποδιοικήσεων Χωροφυλακῆς Κονίτσης καὶ Πυρσογιάννης καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κονίτσης, ἀνερχόμενοι εἰς πεντήκοντα περίπου,

Χωροφύλακες καὶ στρατιῶται, ἐκ τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς κωμοπόλεως Κονίτσης, κατὰ τὴν μεγάλην ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν τὴν 25.12.1947.

συμμετεῖχον εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις κατὰ τῶν συμμοριτῶν, φρουροῦντες ἐπικαίρους θέσεις, ἐνισχυμένοι δὲ καὶ ὑπὸ στρατιωτῶν καὶ ἀνδρῶν ΜΑΥ, κατώρθωσαν καὶ διετήρησαν ταύτας παρὰ τὰς κατ' αὐτῶν σφοδρὰς ἐπιθέσεις καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπωλείας.

Εἰς ἐνίσχυσιν τῶν πολιορκουμένων τῆς Κονίτσης ἔσπευσεν, ἐκτὸς τῶν Στρατιωτικῶν τμημάτων, καὶ τὸ 24ον Τάγμα Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν Παπαδόπουλον 'Αλέξανδρον, τὸ ὁποῖον κατώρθωσε, μαχόμενον ἀπὸ Καλπακίου μέχρι Κονίτσης, νὰ ἀνατρέψῃ ἁπάσας τὰς ἀντιστάσεις καὶ νὰ φθάσῃ ἐκ τῶν πρώτων ἐν Κονίτσῃ, μὲ ἀπωλείας τὸν θάνατον ἐξ ἐκρήξεως νάρκης ἑνὸς χωροφύλακος καὶ τὸν τραυματισμὸν δύο ἄλλων. 'Αντιθέτως, οἱ συμμορῖται ὑπέστησαν σοβαρωτάτας ἀπωλείας, τόσον κατὰ τὸν χρόνον τῆς πολιορκίας τῆς κωμοπόλεως ὑπὸ τῆς φρουρᾶς ταύτης, ὅσον καὶ ὑπὸ τῶν τμημάτων ἅτινα προσέτρεξαν πρὸς ὑπεράσπισίν των, δι' ἣν αἰτίαν ἠναγκάσθησαν νὰ τραποῦν εἰς ἄτακτον φυγὴν πρὸς 'Αλβανίαν.

Τὴν 11ην π.μ. ὥραν τῆς 22.10.49, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μολυβδοσκεπάστου, ἀποτελουμένη ἀπὸ ἓξ ἄνδρας, τῇ συμπράξει στρατιωτικοῦ τμήματος, ἐνεπλάκη εἰς πεντάωρον μάχην 25μελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Παναγία» Μολυβδοσκεπάστου, ἥτις κατηυθύνετο πρὸς 'Αλβανίαν, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν ἐννέα συμμορῖται, οἱ δὲ ὑπόλοιποι διασκορπισθέντες διέφυγον εἰς 'Αλβανίαν».

3. Ο ΑΓΩΝ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ - ΠΡΕΒΕΖΗΣ

῾Η Διοίκησις Χωροφυλακῆς Θεσπρωτίας, ἀπὸ τῆς ἐπανασυστάσεώς της (1.6.45), ἀντιμετώπισεν ἓν τῶν σοβαρωτέρων ζητημάτων, ὅπερ προέκυψεν ἐκ τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν μουσουλμανικῶν γαιῶν, μεγάλαι ἐκτάσεις τῶν ὁποίων εἶναι κατάφυτοι ἐλαιοδένδρων.

Οἱ Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς, παρὰ τὸ ἐλάχιστον τῆς δυνάμεώς των, εὑρέθησαν, πολλάκις, πρὸ ὠργανωμένης ἐπιθέσεως κατοίκων, ἐπιδιωκόντων τὴν αὐθαίρετον κατάληψιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κτημάτων, τελικῶς δὲ ἐπετεύχθη ἡ περιφρούρησις τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου, διαχειριζομένου τὴν μουσουλμανικὴν περιουσίαν.

'Αρχομένου τοῦ ἔτους 1945, ἀλλὰ καὶ μεταγενεστέρως μέχρι τοῦ Νοεμβρίου 1947, ἡ Διοίκησις αὐτὴ δὲν ἀντιμετώπισε σοβαρὰ ζητήματα ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ συμμοριτισμοῦ. Παρὰ ταῦτα, αἱ κατὰ περιόδους ἐμφανισθεῖσαι μικραὶ συμμορίαι, ὑπὸ μορφὴν συμμοριακῶν πυρήνων, κατεδιώχθησαν ἀπηνῶς καὶ δὲν εὗρον ἔδαφος πρόσφορον πρὸς ἀνάπτυξιν συμμοριακῆς δράσεως. Κυρίως, εἰς τὴν περιοχὴν Φιλιατῶν εἰσέδυον μικραὶ ὁμάδες καταδιωκόμεναι ἐξ ἄλλων περιοχῶν καὶ δὴ ἐκ τῆς ἐπαρχίας Πωγωνίου.

Οὕτω, τὴν 31.7.46, εἶχεν ἐμφανισθῆ συμμορία ἀγνώστου ταυτότητος, δυνάμεως 10 ἀνδρῶν, εἰς τὴν περιοχὴν Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κεραμίτσης.

Τὴν 6.10.46, συμμορία 6μελὴς ὑπὸ τοὺς Κύρλαν καὶ Κόκορην, καταδιωκομένη εἰς τὴν περιοχὴν Πωγωνίου, εἰσέδυσεν εἰς τὴν τῶν Φιλιατῶν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν τῆς Παραμυθιᾶς. Δύο τῶν συμμοριτῶν αὐτῆς παρουσιάσθησαν αὐθορμήτως εἰς τὰς 'Αρχάς.

Τὴν 26 - 27.10.46, συμμορία ὑπὸ τὸν Πετρίτην (Πολυχρόνην Βάην), καταδιωκομένη εἰς τὴν περιοχὴν Πωγωνίου, εἰσέβαλεν εἰς τὴν τῶν Φιλιατῶν καὶ ἐκεῖθεν τὴν 28.10.46 εἰς τὸ ἀλβανικὸν ἔδαφος. Πρὸ τούτου ὅμως, ἡ συμμορία αὐτή, ἐπεχείρησε νὰ ἁρπάσῃ τὰ ποίμνια κτηνοτρόφων, ἐκ θέσεως «Καλόγηρος Λιᾶς». 'Αντηλλάγησαν πυροβολισμοὶ μεταξὺ κτηνοτρόφων καὶ συμμοριτῶν, οἵτινες παραιτηθέντες τοῦ σκοποῦ των εἰσῆλθον εἰς τὸ ἀλβανικὸν ἔδαφος.

Τὴν 22αν ὥραν τῆς 7.5.47, ἐπὶ τῇ βασίμῳ πληροφορίᾳ ὅτι, 10μελὴς συμμορία, ἐν οἷς καὶ ὁ Νικ. Κιάμος καὶ Σπυρ. Κόκορης, θὰ διήρχετο ἐκ θέσεώς τινος καταδοθείσης, διὰ νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τοὺς παράγοντας τοῦ ΚΚΕ ἐν Παραμυθιᾷ, κατελήφθησαν ὡρισμέναι διαβάσεις, πλήν, καθ' ὃν χρόνον οἱ συμμορῖται ἐπλησίαζον εἰς τοὺς ἐνεδρεύοντας, εἷς τῶν πολιτῶν, ἀντιληφθείς, ὡς ἰσχυρίζετο, ἐγγὺς αὐτοῦ ἄτομον ἑτοιμαζόμενον νὰ βάλῃ κατ' αὐτοῦ, ἐπυροβόλησε καὶ οὕτως ἐματαιώθη ὅλη ἡ προετοιμασία καὶ ἡ ὁλονύκτιος ἐνέδρα εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο.

'Εν γένει, διὰ τῆς δραστηρίας καταδιώξεως τῶν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Θεσπρωτίας ἐμφανιζομένων συμμοριῶν, αὗται μὴ δυνηθεῖσαι νὰ ἑδραιωθοῦν καὶ νὰ δράσουν ἐκεῖσε διὰ τῆς στρατολογίας μελῶν, ἠναγκάζοντο νὰ καταφεύγουν εἰς τὸ ἀλβανικὸν ἔδαφος.

Τὴν 25ην - 26ην Νοεμβρίου 1947, μεγάλα συμμοριακὰ συγκροτήματα, ὑπερβαίνοντα τοὺς 1200 συμμορίτας, ὑπὸ τοὺς ἀρχισυμμορίτας 'Υψηλάντην, Σκεύην, Παπαδημητρίου, Φωκᾶν, Ἄλκην Χείμαρρον καὶ Λασσάνην, κινηθέντα ἐκ Ζαγορίου, διὰ τῆς περιοχῆς Ζίτσης - Πωγωνίου, εἰσέδυσαν εἰς τὴν περιοχὴν Φιλιατῶν καὶ ἔθεσαν ὑπὸ τὸν ἔλεγχόν των τὰ χωρία Ἅγιοι Πάντες, Κεραμίτσα, Λεπτοκαρυά, Τσαμαντᾶ, Λιὰ καὶ Βαβούριον, καθὼς καὶ ὅλην τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Μουργκάνας, ἑνωθέντες οὕτω μὲ τὰ ἀλβανικά, ἐπὶ τῆς μεθορίου, φυλάκια.

῾Η ἐγκατάστασις τῶν ὡς ἄνω συμμοριακῶν συγκροτημάτων εἰς τὴν περιοχὴν αὐτήν, εἶχε μόνιμον χαρακτῆρα καὶ οὕτως οἱ συμμορῖται, ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς, προέβησαν εἰς τὴν κατασκευὴν μονί-

μων ὀχυρωματικῶν ἔργων. Τοῦτο ἔπραξαν διότι ἡ κατάληψις τοῦ μεθοριακοῦ ὄγκου Μουργκάνα τοὺς διηυκόλυνε πρωτίστως εἰς τὸν ἐξ Ἀλβανίας ἀνεφοδιασμόν, μὲ κέντρα τὴν Χειμάρραν - Κονίσπολιν - Ἀργυρόκαστρον, διὰ τῶν χωρίων Κουσοβίτσα - Σωτῆρα.

Τὴν 19 - 20 Μαΐου 1948, συμμοριακὸν συγκρότημα ἐκ 500 μελῶν μετὰ 100 μεταγωγικῶν, ὁρμηθὲν ἐκ Μουργκάνας καὶ Κασιδιάρη, διῆλθε τὸν Καλαμᾶν, διὰ τῆς περιοχῆς Γριμπόβου - Βροσίνας καὶ ἐκινεῖτο πρὸς τὴν κωμόπολιν Παραμυθιᾶς, ὅπου ἡ ἕδρα τῆς ὁμωνύμου Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς. Εἰς τὰ ὑψώματα Κερασόβου καὶ περὶ τὸν Ἅγιον Μᾶρκον, οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κερασόβου, μὴ ὑπερβαίνοντες τοὺς 5, ἐνισχυθέντες καὶ ὑπὸ ἐνίων ΜΑΥ, ἔβαλον κατὰ τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς τῶν συμμοριτῶν, τὴν ὁποίαν ἠνάγκασαν εἰς μάχην. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ, πιεσθεῖσα ὑπὸ τοῦ καταφθάσαντος ὄγκου τῶν συμμοριτῶν, ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ, ἀφ' οὗ ἐπέφερεν ἀπωλείας εἰς τοὺς συμμορίτας 7 νεκροὺς καὶ ἀνεξακρίβωτον ἀριθμὸν τραυματιῶν. Μετὰ τὴν μάχην τοῦ Κερασόβου, τὸ ὡς ἄνω συμμοριακὸν συγκρότημα κατηυθύνθη πρὸς Παραμυθιάν.

Ἐν ὄψει τοῦ πρὸς τὴν Παραμυθιὰν κινουμένου συμμοριακοῦ ὄγκου, ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Παραμυθιᾶς, συμπτύξας Σταθμούς τινας τῆς Ὑποδιοικήσεώς του, κατώρθωσε νὰ δημιουργήσῃ δύναμιν ἐξ 25 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, ἐνισχυθεὶς δὲ καὶ ὑπό τινων ΜΑΥ, ἐξωπλισμένων πλημμελέστατα (ἔφερον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀτομικὰ τυφέκια ἰταλικοῦ τύπου ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐλαττωματικά), ἐκινήθη πρὸς Ἁγίαν Κυριακήν, ἵνα ἀνακόψῃ τὴν συμμοριακὴν προέλασιν. Ἐν τῷ μεταξὺ εἰς Παραμυθιὰν ἀφίκετο λόχος Ἐθνοφρουρᾶς διὰ τὴν προάσπισιν τῆς πόλεως.

Τὴν νύκτα τῆς 20 - 21 ἰδίου μηνός, ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Παραμυθιᾶς, εὑρισκόμενος, μὲ τὸ ἀνωτέρω μικτὸν ἀπόσπασμα, εἰς ὕψωμα ἐγγὺς Παραμυθιᾶς, ἐδέχθη σφοδροτάτην ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν. Προκειμένου νὰ ἀποφύγῃ κύκλωσιν καὶ εὑρεθεὶς πρὸ συντριπτικῶς ὑπερτέρου εἰς ἀριθμὸν ἐχθροῦ, ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ ἐντὸς τῆς πόλεως καί, κατ' ἀρχήν, ἐσκέφθη ὅτι ἔδει νὰ ἀντισταθῇ κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐκ τοῦ οἰκήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ οἴκημα τοῦτο, οὐδόλως προσεφέρετο δι' ἄμυναν, λόγῳ τοῦ ὅτι ἦτο ἡμικατεστραμμένον, ἀμέσως ἡ δύναμις Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν διοικητήν της, ἐκινήθη καὶ κατέλαβε τὸ εἰς τὴν νοτίαν πλευρὰν τῆς Παραμυθιᾶς σχολικὸν κτίριον, ὅπερ, πράγματι, λόγῳ τῆς συγχρόνου κατασκευῆς του, ἦτο κατάλληλον δι' ἄμυναν. Περὶ ὥραν 2αν περίπου τῆς 21ης, οἱ συμμορῖται, ἀφοῦ ἐξουδετέρωσαν τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια τῆς πόλεως, ἐπετέθησαν λυσσωδῶς ἐναντίον τῶν εἰς τὸ Σχολεῖον ὀχυρωθέντων ἀνδρῶν, κατὰ τῶν ὁποίων ἔβαλλον καταιγιστικῶς δι' ἀντιαρματικῶν γρόνθων, αὐτομάτων, μυδραλλίων καὶ πολυβόλων.

Ἡ φρουρὰ αὕτη, ἠμύνθη ἡρωικώτατα ἐπὶ 20 ὥρας, ἐπέφερε δὲ εἰς τὸν ἐχθρὸν βαρυτάτας ἀπωλείας, πρὸς δέ, ἐλέγχουσα ἀνάλογον ἀκτῖνα τῆς κωμοπόλεως διὰ τῶν πυρῶν της, παρημπόδισε τοὺς συμμορίτας ἀπὸ τοῦ νὰ ὁλοκληρώσουν τὸ ἔργον τῆς λεηλασίας, πυρπολήσεως καὶ λοιπῶν καταστροφῶν καὶ δὴ τῆς ἀνέτου ὁλοκληρωτικῆς στρατολογίας, ἡ ὁποία πρὸ παντὸς ἄλλου τοὺς ἐνδιέφερεν.

Ἡ σθεναρὰ δρᾶσις, τῶν ἀμυνομένων ἐν τῷ Σχολείῳ ἀνδρῶν, ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν κατοίκων νὰ ἀποχωρήσῃ καὶ νὰ σωθῇ. Καίτοι ἐκινήθησαν δυνάμεις Στρατοῦ ἐκ Φιλιατῶν, καὶ ἡ Ἀεροπορία μετέσχε τοῦ ἀγῶνος δι' ἐπιτυχῶν κατὰ τῶν συμμοριτῶν προσβολῶν καὶ ἐπιθέσεων, ἡ θέσις τῶν ἀμυνομένων ἐν τῷ σχολικῷ κτιρίῳ ἀνδρῶν καθίστατο τραγική, λόγῳ τῆς ἐξαντλήσεως τῶν πυρομαχικῶν, τῆς ἐλλείψεως ὕδατος καὶ τροφῆς, ὡς καὶ τῆς κοπώσεως, λόγῳ τῆς ἀυπνίας. Αἱ κινηθεῖσαι πρὸς Παραμυθιὰν Ἐθνικαὶ Δυνάμεις, προσέκρουσαν εἰς σοβαρὰς καθ' ὁδὸν ἀντιστάσεις, τὰς ὁποίας δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνατρέψουν. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ φρουρὰ τοῦ Σχολείου ἔδει νὰ ἐπιδιώξῃ ἔξοδον, ἀφοῦ διασπάσει τριπλῆν καὶ τετραπλῆν ζώνην συμμοριτῶν, καλῶς ὠχυρωμένων. Τὸν ἆθλον τοῦτον ἐπραγματοποίησε κατὰ τὴν νύκτα, ἐπιτυχοῦσα διὰ δραστικῶν πυρῶν νὰ διασπάσῃ τὸν κλοιόν. Δύο τραυματισθέντες χωροφύλακες παρελήφθησαν, ἐν ᾧ εἷς ἄλλος παραπλανηθεὶς κατὰ τὴν ἔξοδον, συνελήφθη καὶ ἐξετελέσθη. Οἱ συμμορῖται ὑπέστησαν σοβαρὰς ἀπωλείας.

Ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἡγουμενίτσης, τὸν Ἰούλιον 1948, δύναμις ἐξ 28 συμμοριτῶν ἐπεχείρησε νὰ εἰσβάλῃ εἰς τινα χωρία αὐτῆς, πλὴν ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ της, διότι ἄνδρες τοῦ Τμήματος Ἡγουμενίτσης καὶ τοῦ ἐπιτελείου τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Θεσπρωτίας, μετὰ τοιούτων ΜΑΥ, ἀπέκοψαν τὴν προέλασιν τῶν συμμοριτῶν, εἰς τὰ μεταξὺ Δριμίτσης καὶ Κρυόβρυσης - Πέστιανης ὑψώματα καὶ ἐξηνάγκασαν τὴν συμμορίαν ταύτην νὰ ἐξαφανισθῇ, μὴ ἐπιχειρηθείσης τοῦ λοιποῦ, καὶ μέχρι καταστολῆς τῆς ἀνταρσίας, ἑτέρας εἰσβολῆς.

Τὴν 21.2.49 κομμουνιστοσυμμοριακὸν συγκρότημα, ὑπὸ τὸν ἐκ Πάργας καταγόμενον ἀρχισυμμορίτην Βέργον Σπυρίδωνα, εἰσέβαλεν εἰς Πάργαν μὲ ἀποτέλεσμα τὴν βιαίαν στρατολογίαν τριάκοντα περίπου νέων καὶ νεανίδων καὶ τὴν λεηλασίαν τοῦ Ἀστυνομικοῦ Καταστήματος καὶ ἄλλων δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν καταστημάτων. Εἰσβαλόντες συμμορῖται, ἐπετέθησαν ἀρχικῶς ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πάργας, ἡ μικρὰ δύναμις τοῦ ὁποίου ἠμύνθη σθεναρῶς. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς εἷς χωροφύλαξ. Σημαντικώτατον ἐπίσης ρόλον διεδραμάτισεν ὁ χωροφύλαξ Γραμμένος Σταυ-

ρος, ὅστις, τυγχάνων τηλεφωνητὴς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιθέσεως εἰς τὸ τηλεφωνικὸν κέντρον Πάργας, δὲν ἐγκατέλειψε τὴν θέσιν του, ἀλλὰ μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του νὰ συλληφθῇ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, παρέμεινεν εἰς τὴν θέσιν του, ἵνα ἀναφέρῃ τὸ γεγονὸς εἰς τὴν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Θεσπρωτίας, πρᾶγμα ὅπερ ἔπραξεν, κατορθώσας τελικῶς ν' ἀποφύγῃ καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν του. Διὰ τῆς ἐνεργείας ταύτης τοῦ χωροφύλακος τούτου εἰδοποιήθησαν καὶ κατέφθασαν εἰς Πάργαν πολεμικὰ σκάφη καὶ ἀεροπλάνα καί, οὕτω, τὸ εἰσβαλὸν συγκρότημα ἠναγκάσθη ν' ἀποχωρήσῃ, χωρὶς νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν ἀποστολήν του, ἥτις συνίστατο εἰς γενικὴν λεηλασίαν καὶ βιαίαν ἐπιστράτευσιν ἁπάντων τῶν νέων καὶ νεανίδων.

Τὴν 20.6.49, συμμοριτικὸν συγκρότημα ἐκ 350 συμμοριτῶν τῆς ταξιαρχίας Πετρίτη, εἰσέβαλεν ἐκ τῆς περιοχῆς Σουλίου εἰς Μαργαρίτιον καὶ ἐπετέθη ἐναντίον τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μαργαριτίου. Ἡ ἐκ 14 ἀνδρῶν δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς, μετὰ δίωρον σθεναρὰν ἀντίστασιν, ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ πρὸς Μαζαρακιάν, ἄνευ ἀπωλείας τινός. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν. Μετὰ ταῦτα, οἱ συμμορῖται ἐλεηλάτησαν τὸ οἴκημα τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μαργαριτίου, καταστρέψαντες ἅπαντα τὰ ἀρχεῖα καὶ τὰ ὑλικὰ τῶν Ὑπηρεσιῶν τούτων. Τὸ ἀνωτέρω συμμοριακὸν συγκρότημα τὴν ἐπομένην, 22.6.49, κατόπιν μάχης μετὰ τμημάτων Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς, εἰς τὴν περιοχὴν Καρτερίου - Μαργαριτίου, ἠναγκάσθη ν' ἀποχωρήσῃ μετὰ σοβαρῶν ἀπωλειῶν καί, οὕτως, ἡ Ὑποδιοίκησις καὶ ὁ Σταθμὸς Μαργαριτίου ἐπανήρχισαν ἔκτοτε κανονικῶς τὴν λειτουργίαν των.

Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Πρεβέζης ὑπῆρχον πληροφορίαι ὅτι οἱ κομμουνισταὶ πρόκειται νὰ συγκροτήσουν συμμοριακὰ συγκροτήματα καὶ ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔχουν ἀποκρύψει εἰς διαφόρους περιοχὰς ἱκανὸν ἀριθμὸν ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν διὰ μελλοντικὴν δρᾶσιν.

Βάσει τῶν πληροφοριῶν τούτων ὁ συμμοριτισμὸς ἐν Πρεβέζῃ ἐπατάχθη πρὶν ἐξωτερικεύσῃ τὴν ἔνοπλον δρᾶσίν του, διὰ τῆς συλλήψεως τῶν ἀρχηγῶν, τινὲς τῶν ὁποίων ἐξετελέσθησαν.

Ἐπιθέσεις συμμοριτῶν κατὰ τῆς πόλεως Πρεβέζης δὲν ἔλαβον χώραν, πλὴν μιᾶς ἀποπείρας τοῦ ἀρχισυμμορίτου Γιαννούλη, ὅπως περαιωθῇ ἐκ τῆς περιφερείας Ξηρομέρου εἰς Πρέβεζαν, μὴ ἐπιτυχόντος τοῦ σκοποῦ του, καθ' ὅσον, γενόμενος ἀντιληπτὸς ὑπὸ τῶν φρουρούντων τὰς ἀκτὰς Πρεβέζης ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς κατεδιώχθη καὶ στραφεὶς πρὸς Λευκάδα ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν καὶ ἐξοντώθη μετὰ τῶν ἀνδρῶν του.

Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 2ου 10ημέρου τοῦ Σεπτεμβρίου 1946, εἶχε παρατηρηθῇ ζωηρὰ κίνησις τῶν ἀναρχικῶν στοιχείων, ἰδίᾳ τῆς ὑπαίθρου, ἅτινα, κατ'

Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ἐν προσπελάσει πρὸς ἐνίσχυσιν ἑτέρου τμήματος τὸ ὁποῖον ἔχει συμπλακῇ μετὰ συμμορίας.

Τμῆμα Χωροφυλακῆς εἰς προσπάθειαν καταλήψεως νέων θέσεων κατὰ τὴν διάρκειαν συμπλοκῆς μετὰ συμμοριτῶν.

ἐντολὴν τοῦ ΚΚΕ (Πρεβέζης), ἤνοιγον τὰς μυστικὰς ἀποθήκας, ὅπου ὑπῆρχον ἀπὸ τῆς Συμφωνίας τῆς Βάρκιζας κεκρυμμένα ὅπλα, ἅτινα διένειμον εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἀρχηγούς. Κατὰ τὸ ἐκπονηθὲν σχέδιον, ἡ ἐκδήλωσις τῆς στασιαστικῆς ἐνεργείας θὰ ἤρχιζε διὰ τῆς ἐπιθέσεως κατὰ τῶν ὀρεινῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς Ἄνω Ράχης, Βρυσούλας καὶ Καμαρίνας, μεθ' ὅ, ἐπικρατοῦντες ἐκεῖ, θὰ ἐστρέφοντο κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λούρου, διὰ νὰ ἀποκόψουν τὴν συγκοινωνίαν Ἰωαννίνων-Πρεβέζης. Δι' ἐξεγέρσεως τῶν ὁμοφρόνων των καὶ τῆς βιαίας στρατολογίας ἄλλων, θὰ ἐστρέφοντο κατὰ τῆς Πρεβέζης, θὰ προσέβαλλον δὲ αὐτὴν ἔξωθεν, διὰ νὰ ἀποσπασθῇ ἡ προσοχὴ τῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων, δι' ἄλλης δὲ ἐνεργείας ἔσωθεν καὶ δι' ἄλλων συνωμοτῶν ὡπλισμένων μὲ αὐτόματα καὶ χειροβομβίδας θὰ κατελάμβανον τὴν πόλιν καὶ θὰ ἐγκαθίστων ἰδικάς των Ἀρχάς. Τὰς ἐνεργείας ταύτας, ἐγκαίρως ἀντιληφθεὶς ὁ διοικητὴς Χωροφυλακῆς Πρεβέζης, ταγματάρχης Σπ. Τζανετάκος, διὰ κεραυνοβόλου ἐνεργείας κατώρθωσε νὰ ματαιώσῃ τὰ σχέδια τῶν ἀναρχικῶν, νὰ συλλάβῃ τοὺς κυριωτέρους ἐκ τῶν πρωτουργῶν καὶ συνεργῶν καὶ νὰ ἀνακαλύψῃ καὶ κατάσχῃ σεβαστὸν ἀριθμὸν ὅπλων (ἐλαφρῶν καὶ βαρέων), καθὼς καὶ ἱκανὰς ποσότητας πυρομαχικῶν.

Εἰς τὴν συνωμοσίαν ταύτην ἐνείχοντο 56 ἐν συνόλῳ ἄτομα, πρωτεργάται ὅμως ἦσαν οἱ Περικλῆς Καινούργιος, Κωνσταντῖνος Λογοθέτης, Κωνσταντῖνος Ναντούκης, Ἰωάννης Ζώγας, Ἀναστ. Βελώνας, Ἡρακλ. Βελώνας, Χριστοφ. Ράπτης, Σταῦρος Μπέλλος κ.ἄ. Ἐξ ὅλων τῶν ἐνεχομένων συνελήφθησαν 44 καταδικασθέντες εἰς διαφόρους ποινάς.

Ἡ εἰς τὴν περιφέρειαν Πρεβέζης ἐξάρθρωσις τοῦ συμμοριτικοῦ δικτύου, διὰ τῆς συλλήψεως στρατολόγων, πληροφοριοδοτῶν καὶ τροφοδοτῶν ὡς καὶ ἄλλων ἀρχικομμουνιστῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἐκείνην τῆς περιοχῆς Ἰωαννίνων, περὶ τῆς ὁποίας ὡμιλήσαμεν προηγουμένως, συνετέλεσε σημαντικῶς εἰς τὴν ἐκμηδένισιν τῆς δράσεως τοῦ συμμοριτισμοῦ ἀνὰ τὴν Ἤπειρον.

Τὸν μῆνα Νοέμβριον 1946, ὁ κομμουνιστὴς Κύρλας, ἐξ Ὠρωποῦ, ὅστις εἶχε καταφύγει εἰς Μποῦλκες Γιουγκοσλαβίας, ἐπικεφαλῆς ἐπταμελοῦς ὁμάδος, εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου καταγωγῆς του, μὲ σκοπὸν τὴν ἐπαναστατικὴν δρᾶσιν, ἔχων ὑπ' ὄψιν του νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸν ὁπλισμόν, ὃν εἶχεν ἀποκρύψει πρὸ τῆς διὰ Γιουγκοσλαβίαν ἀναχωρήσεώς του. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ὁπλισμὸς εἶχε κατασχεθῆ, δὲν ἠκολούθησαν δὲ αὐτόν, ὡς ἀνέμενε, καὶ οἱ κάτοικοι τῶν διαφόρων χωρίων, ἠναγκάσθη νὰ ἀναχωρήσῃ. Κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ὅμως συνεπλάκη μετ' ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Γραμμένου καὶ ἐφονεύθη μετὰ τριῶν ἄλλων συντρόφων του, οἱ δὲ λοιποὶ παρεδόθησαν.

Τὴν 4.4.47, ὁ σταθμάρχης Πλατανούσσης, ὑπε-

νωμοτάρχης Γ. Εὐθυμίου, πληροφορηθεὶς τὴν ἐμφάνισιν τῶν συμμοριτῶν τούτων, πλησίον τοῦ χωρίου Σκούπα, ἔσπευσεν ἐκεῖσε μὲ δύναμιν ἓξ χωροφυλάκων καὶ ἑνὸς ἰδιώτου καὶ κατέλαβε θέσεις παρὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Ἀράχθου, ὅπου ὑπῆρχε πόρος. Πρὶν ἢ προλάβουν νὰ τοποθετηθοῦν, ἠκούσθησαν πυροβολισμοὶ ἐκεῖθεν τοῦ Ἀράχθου ἐντὸς δάσους καὶ μετὰ πάροδον 15΄ περίπου λεπτῶν ἐφάνη ὁ πρῶτος τῶν ἄνω συμμοριτῶν διερχόμενος τὸν ποταμόν. Τοῦτον ὁ ὑπενωμοτάρχης ἐκάλεσε νὰ παραδοθῇ, ἀλλ' ἀντὶ τούτου ὁ συμμορίτης ἤρξατο βάλλων κατὰ τοῦ ἀποσπάσματος. Ταὐτοχρόνως, ἀπὸ θέσεώς τινος, ὄπισθεν κορμοῦ δένδρου, ἐγένετο ἀντιληπτὸς ὁ δεύτερος τῶν συμμοριτῶν, βάλλων ἐπίσης κατὰ τοῦ ἀποσπάσματος. Μετὰ συμπλοκήν, διαρκέσασαν περὶ τὴν ὥραν, ἐφονεύθησαν ἀμφότεροι οἱ ληστοσυμμορῖται.

Τὸν Μάιον 1948, ὅτε ἐγκατεστάθη εἰς τὴν περιοχὴν Σουλίου - Θεσπρωτίας ἡ ὑπὸ τὸν Πετρίτην κομουνιστοσυμμοριακὴ ταξιαρχία, τῆς ὁποίας ἐπιτελάρχης ἐτύγχανεν ὁ ἐκ Θεσπρωτικοῦ δημοδιδάσκαλος Χρῆστος Καινούργιος ἢ Βρασίδας, ἤρχισαν νὰ λαμβάνουν χώραν ἐπιδρομαὶ καὶ εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Πρεβέζης.

Οὕτως, ἀπὸ 20ῆς Ἰουνίου 1948, ἰσχυρὰ κομμουνιστοσυμμοριακὰ συγκροτήματα ἐνεφανίσθησαν εἰς τὰς περιοχὰς τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς Γοργομύλου, Κερασῶνος καὶ Θεσπρωτικοῦ, ὑπὸ τοὺς συμμορίτας Μαντέκον καὶ Πετρίτην, μὲ σκοπὸν τὴν προσβολὴν ἀστικῶν κέντρων.

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τούτων ἀπεστάλη, εἰς τὴν περιοχὴν Γοργομύλου, εἷς λόχος Στρατοῦ, ἐνισχυθεὶς ὑπὸ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ τῆς περιφερείας ταύτης. Ἡ ἐν λόγῳ δύναμις συνεκράτησε τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα, ἀμυνομένη μέχρι τῆς 6ης Ἰουλίου 1948, ὅτε, κατόπιν ἐκδηλωθείσης γενικῆς ἐπιθέσεως τῶν συμμοριτῶν μὲ ὑπερτέρας δυνάμεις, τὸ Στρατιωτικὸν τμῆμα συνεπτύχθη εἰς Ἄρταν μὲ σοβαρὰς ἀπωλείας, οἱ ΜΑΥ διελύθησαν καὶ οἱ ἄνδρες τῶν Σταθμῶν συνεπτύχθησαν εἰς τὴν ἕδραν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Φιλιππιάδος. Κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας ἐφονεύθησαν καὶ συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι 13 ἄνδρες ΜΑΥ, καταγόμενοι ἐξ Ἀνωγείου - Γοργομύλου.

Ἀπὸ τὸ ἑσπέρας τῆς 10.7.48, ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς Φιλιππιάδος εἶχε λάβει προληπτικὰ μέτρα, ἐν ὄψει ἐπιθέσεως κατὰ τῆς κωμοπόλεως, ἐγκαταστήσασα φυλάκια εἰς ἐπίκαιρα σημεῖα ἀφοῦ διέθεσεν ὁλόκληρον τὴν δύναμίν της καὶ ἀρκετοὺς ἐνόπλους πολίτας, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν μοίραρχον Ἀλειφεράκον. Ἐπὶ τῇ πληροφορίᾳ ὅτι ἡ ἐπίθεσις κατὰ τῆς Φιλιππιάδος ἐθεωρεῖτο βεβαία, ἐστάλησαν 4 τεθωρακισμένα καὶ μικρὰ δύναμις τοῦ τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Ἄρτης καὶ ὀλίγον πρὸ τοῦ μεσονυκτίου ἕτερα 4 τεθωρακισμένα καὶ εἷς λόχος τῆς ἐφίππου ἴλης, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἐπιλάρχου Ντουντούρη Γεωργίου.

Τὴν 0.30΄ πρωινὴν τῆς 11.7.48 ἐξεδηλώθη ἐπίθεσις κατὰ τῆς Φιλιππιάδος, ἀπὸ τῶν ΒΑ ὑψωμάτων, διὰ 200 συμμοριτῶν τοῦ Μαντέκου καὶ μετὰ παρέλευσιν ὥρας καὶ ἀπὸ τῶν λοιπῶν σημείων, διὰ 250 συμμοριτῶν τοῦ Πετρίτη. Ἅπασα ἡ δύναμις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἐκράτησε τὰς θέσεις της, μὴ ἐπιτρέψασα τὴν διείσδυσιν συμμοριτῶν ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως.

Ἐνῷ ταῦτα ἐλάμβανον χώραν κατὰ τῆς Φιλιππιάδος, τμῆμα συμμοριτῶν, περὶ τοὺς 100 τοῦ Πετρίτη, ἐπετέθη καὶ κατὰ τῆς γεφύρας Καλογήρου, ἣν ὑπερήσπιζε τμῆμα δυνάμεως 30 χωροφυλάκων, ὑπὸ τὸν μοίραρχον Λεων. Θανόπουλον. Παρὰ τὴν ὑπεροχὴν πυρὸς καὶ δυνάμεως τοῦ ἀντιπάλου, ἡ δύναμις αὕτη, ἀμυνθεῖσα μὲ ἡρωισμὸν καὶ πεῖσμα καὶ ἀκάλυπτος σχεδόν, ἀπέκρουσε τοὺς συμμορίτας, τινὲς τῶν ὁποίων ἐπλησίασαν καὶ εἰς τὰ 20 μέτρα. Ἀπώλειαι συμμοριτῶν νεκροὶ 21, τραυματίαι ἀνεξακρίβωτοι. Ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς εἷς νεκρὸς καὶ δύο τραυματίαι χωροφύλακες.

Ταὐτοχρόνως μὲ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην ἐγένετο ἐπιδρομὴ συμμοριτῶν εἰς τὰ χωρία τῆς περιφερείας τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Θεσπρωτικοῦ, εἰς ἃ ἔλαβε χώραν στρατολογία καὶ λεηλασία, καθ' ὅσον δὲν ὑπῆρχον Ἐθνικαὶ Δυνάμεις, ἡ δὲ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ εἶχε συμπτυχθῆ.

Τὴν 14 Ἰουλίου 1948, συμμοριακὸν συγκρότημα τῆς αὐτῆς ταξιαρχίας προερχόμενον ἐκ Σουλίου, εἰσέβαλεν εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πρεβέζης, ἀφοῦ δὲ ἐνετάχθησαν εἰς αὐτὸ διάφοροι κομμουνισταί, καταγόμενοι ἐκ τῆς ὡς ἄνω περιφερείας, ἀπεχώρησε.

Τὴν νύκτα τῆς 7ης πρὸς 8ην Ἰανουαρίου 1949, τὸ αὐτὸ συμμοριακὸν συγκρότημα εἰσέβαλεν εἰς τὸ χωρίον Λοῦρος, ὅπου ἐπυρπόλησε τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ προέβη εἰς λεηλασίας. Ἐλλείψει ἐπαρκῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων ἡ 84η Στρατιωτικὴ Περιοχὴ εἶχε διατάξει τὴν σύμπτυξιν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λούρου, ἥτις ἐπραγματοποιήθη τὴν 7.1.49. Τὴν νύκτα τῆς ἐπιδρομῆς τῶν συμμοριτῶν εἰς Λοῦρον, καθὼς καὶ τὴν ἑπομένην, δύναμις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἐπετέθη κατὰ τῶν συμμοριτῶν, οὓς καὶ ἐξεδίωξεν. Οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐφονεύθη ἢ ἐτραυματίσθη. Μετὰ ταῦτα ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἐγκατεστάθη καὶ αὖθις εἰς Λοῦρον.

Τὴν 6ην Ἰανουαρίου 1949, τὴν 21ην πρὸς 22αν Μαρτίου 1949 καὶ τὴν 28ην Μαΐου 1949, ἔλαβον χώραν ἐπιδρομαὶ συμμοριτῶν κατὰ τῆς ἕδρας τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Θεσπρωτικοῦ, καθ' ἃς ἐγένοντο λεηλασίαι εἰς οἰκίας καὶ καταστήματα. Κατὰ τὴν ἐπιδρομὴν τῆς 28.5.49 οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ ἑνὸς λόχου Στρατοῦ καὶ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, μὴ κατορθώσαντες νὰ εἰσέλθουν ἐντὸς τοῦ χωρίου Θεσπρωτικοῦ.

Τὴν νύκτα τῆς 11ης πρὸς 12ην Ἰανουαρίου 1949, πολυμελὴς συμμορία εἰσέβαλεν εἰς τὸ χωρίον Κα-

ναλάκιον, ἔνθα ἐπυρπόλησε τὸ οἴκημα τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Ὁμοίως ἐσημειώθησαν μικροσυμπλοκαὶ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βρυσούλας, μεταξὺ λόχου Χωροφυλακῆς, οὗτινος διοικητὴς ἐτύγχανεν ὁ τότε ὑπομοίραρχος Πλαστήρας Ἰωάννης, καὶ συμμοριτῶν.

Τὴν 21.4.49, συμμορία, διερχομένη ἐκ τῆς περιφερείας τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κερασῶνος, συνεκρούσθη μετὰ τμήματος τάγματος ΜΕΑ καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κερασῶνος, φονευθέντων κατὰ τὴν συμπλοκὴν 8 συμμοριτῶν καὶ συλληφθέντων τριῶν.

Τὴν νύκτα τῆς 28ης πρὸς 29ην Μαΐου 1949, δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λούρου, πυρπολήσασα τὸ οἴκημα τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, εἰς ὃ ἐστεγάζετο ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς. Ἡ μικρὰ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ, ἀποσυρθεῖσα ἐγκαίρως, ἐπανεγκατεστάθη καὶ αὖθις ἄνευ μάχης.

4. Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΑΡΤΗΣ

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946 εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἄρτης ἡ δημοσία ἀσφάλεια διετηρεῖτο εἰς καλὴν κατάστασιν. Ἡ Χωροφυλακὴ εἶχε παγιώσει τὴν τάξιν καὶ εἶχεν ἀποκτήσει τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ, ὅστις εἶχεν ἐπιδοθῆ ἀπερισπάστως εἰς τὰς ἀσχολίας του. Αἱ Ὑπηρεσίαι τῆς Χωροφυλακῆς συνεχίζουσαι τὰς ἐρεύνας ἐπέτυχον τὴν ἀνεύρεσιν πολλῶν εἰδῶν πολεμικοῦ ὑλικοῦ μεγάλων ποσοτήτων.

Ἡ πρώτη ἐπιτυχία τῆς Χωροφυλακῆς Ἄρτης εἶναι ἡ ἀνακάλυψις, τὴν 30.11.45 καὶ ἐν συνεχείᾳ τὴν 8.3.46, ποσότητος κεκρυμμένου ὑπὸ τοῦ ΕΛΑΣ ὁπλισμοῦ.

Μετὰ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ ἐν λόγῳ ὁπλισμοῦ, οὐδενὸς διέφευγε πλέον τὴν προσοχήν, ὅτι ἡ Συμφωνία τῆς Βάρκιζας δὲν ἐτηρήθη ἐπακριβῶς ὑπὸ τῶν ἐλασιτοκομμουνιστῶν καὶ ὅτι ὁ παραδοθεὶς ὁπλισμὸς ἦτο ἄχρηστος ἐντελῶς, ἐνῷ ἐξ ἀντιθέτου, εἶχεν ἀποκρυβῆ ἐπιμελῶς καὶ συνετηρεῖτο ἀγρύπνως καινουργὴς καὶ λίαν εὔχρηστος ὁπλισμός, τὸν ὁποῖον τὸ ΚΚΕ, ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ, θὰ παρέδιδεν εἰς τὰ ἐν μυστικῇ ἐπιστρατεύσει διατελοῦντα ὄργανά του (τέως ἐλασῖται), ἐπὶ σκοπῷ καταλήψεως τῆς ἐξουσίας διὰ τῆς βίας.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς Ἄρτης συνεκρότησεν ἀπόσπασμα, ἀπὸ ἕνα ἀνθυπασπιστὴν καὶ 10 χωροφύλακας, μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ περιοδεύσῃ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἄρτης πρὸς συλλογὴν πληροφοριῶν, τὴν ἀνακάλυψιν κεκρυμμένου ὁπλισμοῦ καὶ τὴν ἐξόντωσιν μικροσυμμοριῶν.

Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο ἐκινήθη καὶ τὴν 17.4.46 εὑρέθη εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Πέτα καὶ ἐκεῖθεν πρὸς Ἄνω Πέτραν. Τὴν κίνησιν τοῦ ἀποσπάσματος πληροφορηθεὶς καταλλήλως ἐν Ἄρτῃ ὁ σημαίνων καὶ ἐπικίνδυνος κομμουνιστὴς Μπαλοδῆμος ἔφθασεν εἰς τὸν συνοικισμὸν Κλειστόν, ἔνθα κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ ἀποσπασματάρχου ἤσκει τρομοκρατίαν εἰς βάρος τοῦ ἐθνικόφρονος πληθυσμοῦ, πρὸς δὲ ἤρχιζεν ὀργανώνων τὴν αὐτοάμυναν.

Ταῦτα πληροφορηθεὶς ὁ ἀποσπασματάρχης διέταξεν ἕνα τῶν χωροφυλάκων νὰ ὁδηγήσῃ ἐνώπιόν του τὸν ὡς ἄνω Μπαλοδῆμον.

Ἡ σύλληψις τούτου ἤρκεσεν ὥστε ἐν μιᾷ φωνῇ «ἐνίσχυση ἀδέρφια» νὰ κινηθῇ ὅλος ὁ πληθυσμὸς τοῦ Κλειστοῦ (ἄνδρες - γυναῖκες - γέροντες - παιδιὰ) καὶ ὁπλισθεὶς μὲ ἀξίνας, πελέκεις καὶ ρόπαλα ἐπετέθη κατὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἀποσπάσματος καὶ μὲ πρωτοφανῆ λύσσαν ἐπέτυχον τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Μπαλοδήμου, κατὰ τὴν συμπλοκὴν δὲ αὐτὴν ἐτραυματίσθη ὁ ἀνθυπασπιστὴς ἀποσπασματάρχης καὶ εἷς χωροφύλαξ μᾶλλον σοβαρῶς, 3 δὲ ἄλλοι χωροφύλακες ἐλαφρύτερον.

Ἡ ὠργανωμένη αὐτὴ ἀντίστασις ἐμφανίζουσα μίαν μᾶζαν ἀτόμων, ἀδιακρίτως φύλλου καὶ ἡλικίας, ἐπιτιθεμένη δι' ὅλων τῶν μέσων κατὰ τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως, ἔδωσεν ἀφορμὴν νὰ ἐρευνηθῇ ποῦ ὀφείλεται τὸ γεγονὸς ὄχλου ἀνοργανώτου νὰ κάμῃ τὴν ἐμφάνισίν του ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς λέξεως «ἐνίσχυση ἀδέρφια», ὡς μονάδος στρατιωτικῶς συγκεκροτημένης δι' ἐπίθεσιν καὶ ἐξόντωσιν τῶν ὀργάνων τοῦ Κράτους.

Ἡ ἐνεργηθεῖσα ἀνάκρισις καὶ αἱ ἀπολογίαι τῶν πρωταιτίων ὑπῆρξαν ἀποκαλυπτικαὶ τοῦ σχεδίου αὐτοάμυνας τοῦ κομμουνισμοῦ, ὅπερ ἤρξατο τιθέμενον εἰς ἐφαρμογήν. Ἐντεῦθεν πλέον ἐλήφθη πρόνοια ὥστε εἰς πᾶσαν ἐπέμβασιν τὰ ὄργανα τῆς Χωροφυλακῆς νὰ δροῦν ἀπὸ κοινοῦ καὶ μὲ προφυλακτικὰ μέτρα, πρὸς ἀπόκρουσιν μαζικῶν ἀντεπιθέσεων.

Ὁ δράστης καὶ ἠθικὸς αὐτουργὸς ὅλης αὐτῆς τῆς ἐγκληματικῆς ἐκδηλώσεως Μπαλοδῆμος διέφυγε τὴν σύλληψιν. Ἀργότερον μεταβὰς εἰς Μελισσουργοὺς - Ἄρτης πρὸς συγκρότησιν συμμορίας συνεπλάκη μετ' ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τραυματισθεὶς σοβαρῶς εἰς τὸν πόδα του διεκομίσθη εἰς Ἰωάννινα, ὅπου καὶ ὑπέκυψεν εἰς τὰ τραύματά του.

Τὴν 2.7.46 ὁ ληστοφυγόδικος κομμουνιστὴς καὶ πρωταίτιος διὰ τὰ γνωστὰ ὡς ἀνωτέρω γεγονότα αὐτοαμύνης τοῦ Κλειστοῦ - Ἄρτης ἔφθασεν εἰς Θεοδώριανα - Ἄρτης μετὰ ἀντεθνικῶς δρασάντων ἐπὶ κατοχῆς ἐπιφανῶν καὶ ἐπικινδύνων κομμουνιστῶν.

Τούτου γνωσθέντος ἐγκαίρως εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Πραμάντων, ἐκινήθη ἀμέσως δύναμις Χωροφυλακῆς ἡ ὁποία ἐκύκλωσε τὴν οἰκίαν καὶ κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη σοβαρῶς ὁ Κων. Μπαλοδῆμος, οἱ δὲ λοιποὶ συμμορῖται ἐξελθόντες τοῦ κλοιοῦ τῆς Χωροφυλακῆς συνελήφθησαν ἀργότερον καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὸ Ἔκτακτον Στρατοδικεῖον καταδικασθέντες εἰς ἰσόβια δεσμά.

Κατόπιν πληροφοριῶν ἃς ἔσχον οἱ Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς Κομποτίου καὶ Σκουληκαριᾶς ἀπὸ τὸν συλληφθέντα τὴν 13.10.46 συμμορίτην, δρῶντα ἐν τῇ περιοχῇ των, Ἠλίαν Μπακογιάννην, ἐκινήθησαν οἱ ἄνδρες των, συνδρομῇ καὶ ἐθνικοφρόνων πολιτῶν, ἐκύκλωσαν τὴν δασώδη καὶ ὀρεινὴν θέσιν «Στεφάνι Μπόλι» τοῦ χωρίου Δημαριοῦ καὶ οὕτω τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 28.10.46 οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς διέκριναν ἐγκατεστημένον ἀντίσκηνον, ὅπερ ἐχρησιμοποιεῖτο ὑπὸ τῶν ἐπικεκηρυγμένων ληστοσυμμοριτῶν Βάγια καὶ Μπακογιάννη. Τὰ τμήματα κινούμενα κυκλωτικῶς περιέσφιγγον τὸ κρησφύγετον τῶν συμμοριτῶν μόλις δὲ ἔφθασαν εἰς ἀπόστασιν βολῆς ἤρξαντο βάλλοντες κατ' αὐτῶν διὰ τῶν ὅπλων των καὶ χειροβομβίδων. Κατὰ τὴν μάχην αὐτὴν ἐτραυματίσθη ὁ ληστὴς Βάγιας, συλληφθεὶς αἰχμάλωτος. Εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπ' αὐτοῦ συνελήφθη καὶ ὁ ἕτερος ληστὴς Μπακογιάννης, φέρων καὶ οὗτος ἐλαφρὸν τραῦμα εἰς τὸν ἀριστερὸν πόδα του. Ἐπὶ τοῦ συμμορίτου Βάγια κατεσχέθη καὶ ἓν ὅπλον ἀγγλικοῦ τύπου μετὰ 50 φυσιγγίων, μία χειροβομβὶς ρωσικοῦ τύπου καὶ ἀτομικὸν ἐπιδεσμικὸν ὑλικόν. Ἐπὶ δὲ τοῦ Μπακογιάννη ἀνευρέθη καὶ κατεσχέθη ἓν αὐτόματον Στὲν μετὰ 3 ταινιῶν, μία χειροβομβὶς Μίλλς, ἓν περίστροφον καὶ ἀτομικὸν ἐπιδεσμικὸν ὑλικόν. Ἐκτὸς τῶν εἰδῶν αὐτῶν ἀνευρέθησαν ἐπὶ τῶν συλληφθέντων καρμπὸν καὶ ἄλλη γραφικὴ ὕλη, διὰ τὴν ἀντιγραφὴν προκηρύξεων ἐπαναστατικοῦ περιεχομένου.

Οἱ συλληφθέντες, Βάγιας, ἀδελφοὶ Μπακογιάννη καὶ Μαλτέζος, ἀπετέλουν τὸ προωθημένον κλιμάκιον πρὸς Ἄρταν τῆς ἐν Καταφύτῳ καταρτισθείσης τὸ πρῶτον συμμορίας, ὑπὸ τὸν Γεράσιμον Μαλτέζον (καπετὰν Τζουμερκιώτη).

Ἡ σύλληψις αὕτη φέρει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τὰ σκότια σχέδια τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ ἀνασύρεται μιὰ πτυχὴ τῆς ἔξωθεν ἐνισχύσεως τῶν κατ' ἀρχὴν ἐμφανισθεισῶν μικροσυμμοριῶν, διότι αἱ ἐνδυμασίαι τῶν Χαριλόη Βάγια καὶ Λάμπρου Μπακογιάννη (στρατιωτικαὶ στολαί, χλαῖναι καὶ ἄρβυλα) ἦσαν προελεύσεως τοῦ στρατοπέδου Μποῦλκες τῆς Γιουγκοσλαβίας.

Οὕτως, ἐν ᾧ πατάσσεται καὶ ἐξοντοῦται ὁ κατ' ἀρχὴν συμμοριακὸς πυρήν, ὁ ὁποῖος ἐνετάλη νὰ δράσῃ ἐν τῇ περιοχῇ Ἄρτης διὰ τῆς ἐπιστρατεύσεως τῶν ἐλοχευόντων ἐλασιτῶν, παραλλήλως ἡ Χωροφυλακὴ δίδει πρώτη τὰ στοιχεῖα περὶ μελετωμένης κομμουνιστικῆς ἀνταρσίας, τῆς ὁποίας οἱ ἡγήτορες ἀναφανδὸν πλέον ἐκήρυσσον τὴν ἐρυθρὰν ἐπανάστασιν. Ἡ κατάθεσις τοῦ Λάμπρου Μπακογιάννη, περὶ Μποῦλκες, εἶναι ἀποκαλυπτικὴ τῶν σχεδίων τῶν βορείων κρατῶν.

Οἱ συλληφθέντες περεπέμφθησαν εἰς τὸ Στρατοδικεῖον καὶ ὁ μὲν Βάγιας κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἐξετελέσθη, οἱ δὲ δύο ἄλλοι κατεδικάσθησαν εἰς ἰσόβια δεσμά.

Κατὰ τὰ μέσα τοῦ ἔτους 1946, κατόπιν ἐντολῆς τῆς ἡγεσίας τοῦ ΚΚΕ ἤρχισαν συγκροτούμενα συμμοριακὰ συγκροτήματα τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ. Τοιαῦτα συγκροτήματα ἐνεφανίσθησαν κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1946 ὑπὸ τοὺς συμμορίτας Ζαλοκώσταν ἢ Παλιούραν ἐκ Θεοδωριάνων - Ἄρτης καὶ Μπάκου Χρήστου, ἐξ Ἀγνάντων - Ἄρτης, εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Ἄρτης. Τὰ συμμοριτικὰ ταῦτα συγκροτήματα εὐθὺς ἀμέσως ἤρχισαν ἐπιτιθέμενα κατὰ τῶν ἀπομεμακρυσμένων Σταθμῶν Χωροφυλακῆς μὲ ἀπώτερον σκοπὸν τὴν διάλυσιν τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1946, 100μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν Γεράσιμον Μαλτέζον ἢ Τζουμερκιώτην, ἐξ Ἄνω Πέτρας - Ἄρτης, ὁρμηθεῖσα ἐκ τῆς περιοχῆς Καταφύτου - Τρικάλων, προσέβαλε τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Καλλαριτῶν. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Γεωργίου Κωνσταντῖνον καὶ 9 χωροφύλακας, ὑπέστη ἐπίθεσιν ἀπὸ τῆς 6ης πρωινῆς. Καίτοι ἐχρησιμοποιήθησαν κατ' αὐτῆς πυρὰ βαρέων ὅπλων, ἠμύνθη ἐν τῷ ἀστυνομικῷ καταστήματι, μέχρι τῆς 16ης ὥρας, καθ' ἣν οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἐκεῖθεν, ἐγκαταλείψαντες εἰς τὸ προαύλιον τοῦ Σταθμοῦ δύο νεκρούς, παρέλαβον δὲ μεθ' ἑαυτῶν πολλοὺς τραυματίας. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ καὶ ἐτραυματίσθησαν τρεῖς.

Τὴν νύκτα τῆς 28 - 29 Δεκεμβρίου 1946 τμῆμα συμμοριτῶν τοῦ συγκροτήματος Παλιούρα, ἀποτελούμενον ἐκ 250 ἀνδρῶν, ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καλλαριτῶν, μὲ σκοπὸν τὴν διάλυσίν του.

Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς ἐνωμοτάρχου, ὀκτὼ χωροφυλάκων καὶ τοῦ ἀγροφύλακος τοῦ χωρίου ἠμύνθη σθεναρῶς ἐπὶ 14 ὥρας καὶ ἠνάγκασε τοὺς συμμορίτας, παρὰ τὴν ἀριθμητικὴν καὶ εἰς μέσα ὑπεροχήν των, νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν μάχην καὶ ν' ἀποσυρθοῦν, ἀφήνοντες ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης τρεῖς νεκροὺς καὶ συναποκομίζοντες περισσοτέρους τῶν 15 τραυματίας. Ἐκ τῆς δυνάμεως τῆς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη κατὰ τὴν μάχην ταύτην εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 22.4.47 ἑτέρα δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σκουληκαριᾶς ἐ-

Χωροφύλακες ἐπὶ τῶν χιόνων μαχόμενοι ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν ὑπὸ θερμοκρασίαν κάτω τοῦ μηδενός.

δρεύοντος εἰς Κλειδίον-Ἄρτης, λόγῳ δὲ τῆς μεγάλης ἀριθμητικῆς ὑπεροχῆς των εἰς δύναμιν, ἠναγκάσθησαν οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς νὰ συμπτυχθοῦν εἰς Δημαριόν. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην ἐτραυματίσθη ὁ ὑπενωμοτάρχης-σταθμάρχης.

Τὴν 13.5.47 ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μεγαλόχαρης μὴ ὑπερβαίνουσα τοὺς 6 ἄνδρας συνεπικουρουμένη καὶ ὑπὸ ἐνόπλων ἐθνικοφρόνων πολιτῶν, κατόπιν πληροφοριῶν ἃς εἶχεν ὁ οἰκεῖος σταθμάρχης, μετέβη εἰς θέσιν «Κούτσουρα» Καταβόθρας-Ἄρτης καὶ ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα μὲ ἐκεῖ κρυπτομένην συμμορίαν.

Ἡ μάχη ἀρξαμένη ἀπὸ τῆς 17ης ὥρας συνεχίσθη μέχρι τῶν προκεχωρημένων νυκτερινῶν ὡρῶν, ὁπότε καὶ διεκόπη λόγῳ τοῦ σκότους.

Τὴν ἑπομένην ἡ αὐτὴ δύναμις, ἥτις καθ' ὅλην τὴν νύκτα δὲν ἀπώλεσε τὴν ἐπαφὴν μὲ τοὺς συμμορίτας, ἐνεπλάκη καὶ αὖθις εἰς μάχην εἰς τὴν δασώδη περιοχὴν «Βρεστὸς» Μηλιανῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 3 συμμοριτῶν καὶ τὸν τραυματισμὸν 4, ἐξ ὧν εἷς συμμορίτης συνελήφθη αἰχμάλωτος. Ὁ συλληφθεὶς συμμορίτης κατέθεσεν ὅτι κατὰ τὴν συμπλοκὴν αὐτὴν ἐτραυματίσθη σοβαρῶς καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας καπετὰν Βοριάς.

Ἐκ τῆς μάχης «Κούτσουρα»-Καταβόθρας ἐτραυματίσθη ὁ συμμορίτης Νόκας Θεόδωρος τοῦ Ἀχιλλέως, ἐξ Ἀσπροκκλησιᾶς-Καλαμπάκας, ὅστις τὴν πρωίαν τῆς 14ης παρεδόθη εἰς κατοίκους τοῦ χωρίου Ξηρόκαμπος-Ἄρτης, οἱ ὁποῖοι καὶ τὸν παρέδωσαν εἰς τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Καλεντίνης.

Τὴν 24.5.47 τρεῖς συμμορῖται ἀνήκοντες εἰς τὴν διασκορπισθεῖσαν ὁμάδα Βοριᾶ κατὰ τὴν συμπλοκὴν «Βρεστοῦ» ἐνεφανίσθησαν εἰς θέσιν «Προφήτης Ἠλίας» Θεοδωριάνων καὶ ἐζήτησαν ἄρτον παρὰ τῶν ἐκεῖ εὑρισκομένων κτηνοτρόφων.

Ἔνοπλοι ΜΑΥ Θεοδωριάνων, εἰδοποιηθέντες καταλλήλως ἐν συνεργασίᾳ μὲ ἄνδρας τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Δροσοπηγῆς (Βουργαρελίου), ἐκινήθησαν ἀμέσως πρὸς τὸ κρησφύγετον τῶν συμμοριτῶν καὶ περικυκλώσαντες τοῦτο ἠνάγκασαν τοὺς συμμορίτας εἰς παράδοσιν.

Τὴν 25.5.47 χωροφύλακες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φτέρης, εὑρισκόμενοι εἰς τὸ χωρίον Ἀνεμορράχη-Ἄρτης δι' ὑπηρεσίαν, ἐπληροφορήθησαν τὴν ἐμφάνισιν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Σεργίδια» τῆς ἀγροτικῆς περιοχῆς Ἀνεμορράχης. Καίτοι δὲν ἐγνώριζον πόσους συμμορίτας θὰ ἀντιμετώπιζον ἐν τούτοις ἔσπευσαν πρὸς τὸ ὑποδειχθὲν μέρος καὶ λαβόντες θέσιν πέριξ τῆς τοποθεσίας, ἐκάλεσαν τοὺς συμμορίτας νὰ παραδοθοῦν. Οἱ τελευταῖοι δὲν ὑπήκουσαν καὶ ἤνοιξαν πῦρ. Ἐπηκολούθησε συμπλοκὴ μὲ ἀποτέλεσμα οἱ τρεῖς κρυπτόμενοι συμμορῖται, ἐξ

ὧν ὁ εἷς ἐτραυματίσθη σοβαρῶς κατὰ τὴν συμπλοκήν, νὰ παραδοθοῦν μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ των.

Τὴν 24.8.47 καὶ περὶ ὥραν 05.00΄ δύναμις συμμοριτῶν ἐκ 400 ἀνδρῶν, ἐπετέθη καὶ πάλιν (εἶχον προηγηθῆ ἄλλαι δύο τὸν Δεκέμβριον 1946) κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καλλαριτῶν, οἱ ἄνδρες τοῦ ὁποίου ἀντέστησαν ἡρωικῶς ἐπὶ 2ωρον, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐξαναγκάσουν τοὺς ἐπιτιθεμένους νὰ ἐγκαταλείψουν τὸν ἀγῶνα καὶ νὰ ὀπισθοχωρήσουν. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς εἷς χωροφύλαξ, τῶν ἀπωλειῶν τῶν συμμοριτῶν μὴ ἐξακριβωθεισῶν. Μετὰ καὶ τὴν τρίτην ταύτην ἐπίθεσιν ὁ Σταθμὸς οὗτος, μὴ δυνάμενος νὰ ἐνισχυθῆ συνεπτύχθη εἰς τὴν ἕδραν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πραμάντων.

Τὸν Μάιον τοῦ 1948 οἱ ἄνδρες τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πραμάντων καὶ τῶν Σταθμῶν ταύτης Πραμάντων καὶ Καλλαριτῶν, λόγῳ τῶν συχνῶν παρενοχλήσεων καὶ πιέσεων παρὰ τῶν συγκροτημάτων, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐνισχυθοῦν λόγῳ τῆς μεγάλης ἀποστάσεως ἐκ τῶν ἀστικῶν κέντρων καὶ τῆς ἐλλείψεως συγκοινωνιακῶν μέσων, ἐξηναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθοῦν εἰς Ἄγναντα, ἵνα ἐκεῖθεν ἀντιμετωπίσουν ἀποτελεσματικώτερον τὴν δημιουργουμένην ἀνώμαλον κατάστασιν. Οἱ Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς Χουλιαράδων καὶ ὁ τοιοῦτος Καταρράκτου παρέμειναν εἰς τὰς θέσεις των.

Τὴν 13.5.48 πολυμελὴς συμμορία, ὑπερβαίνουσα τοὺς 200, κατέλαβε τοὺς Μελισσουργούς. Μικρὸν τμῆμα τῆς δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πραμάντων, κατέχον ὕψωμα εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ χωρίου Μελισσουργοί, προσέβαλε τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν τῶν συμμοριτῶν μὲ ἀπωλείας. Ἠναγκάσθη ὅμως νὰ συμπτυχθῆ ἐκεῖσε πρὸς τὴν ἕδραν τῆς Ὑποδιοικήσεως, καθ' ὅσον οἱ συμμορῖται ἔλαβον ἐνισχύσεις καὶ ἔκαμον χρῆσιν βαρέων ὅλμων κατ' αὐτῆς.

Τὴν 14.5.48 οἱ συμμορῖται προωθήθησαν πρὸς ὑψώματα Πραμάντων καὶ ἐγκατέστησαν ὅλμους, πρὸς δὲ ἐκινήθησαν τμήματά των κατὰ τρόπον ὥστε νὰ κυκλώσουν τὴν ἐκεῖ δύναμιν Χωροφυλακῆς μὴ ὑπερβαίνουσαν τοὺς 15 ἄνδρας. Οὕτω, τὴν 18ην ὥραν ἐξεδήλωσαν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως, οἱ ἄνδρες τῆς ὁποίας ἠναγκάσθησαν πρὸ τοῦ ὑπερτέρου καὶ καταιγιστικοῦ πυρὸς τῶν συμμοριτῶν νὰ συμπτυχθοῦν εἰς τὰ ΒΔ ὑψώματα Πραμάντων, ἅτινα ἐγκατέλειψαν μετὰ πολύωρον μάχην συμπτυχθέντες πρὸς Μιχαλίτσιον, δώσαντες οὕτω καιρὸν εἰς τοὺς κατοίκους Πραμάντων νὰ φύγουν καὶ νὰ σωθοῦν ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 18.6.48 συμμοριακὸν συγκρότημα δυνάμεως ταξιαρχίας ὑπὸ τὸν ἀρχιλήσταρχον Πυθαγόραν καὶ τὸν Μαντέκον, εἰσέβαλε διὰ τῆς ὀροσειρᾶς Περιστερίου πρὸς Γότισταν - Κράψη -Ἀνατολικὴν καὶ ἐπεξέτεινε τὰς δυνάμεις του διὰ Παλαιοχωρίου πρὸς Πετροβούνιον καὶ περιοχὴν Χουλιαράδων.

Τὰς κινήσεις αὐτὰς πληροφορηθεὶς ὁ σταθμάρχης Χουλιαράδων ἐνωμοτάρχης Γκλεζάκος, καίτοι εἶχε καταληφθῆ τὸ ὕψωμα «Προφήτης Ἠλίας» - Πετροβουνίου δεσπόζον τῆς περιοχῆς, καὶ εἶχε διαταχθῆ νὰ συμπτυχθῆ πρὸ τῆς καθόδου τῆς ταξιαρχίας συμμοριτῶν, ἀνέφερεν ὅτι δὲν θὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν περιοχὴν ἐὰν δὲν ἐξαντλήσῃ καὶ τὸ τελευταῖον φυσίγγιον.

Οὕτω, τὴν νύκτα τῆς 20ῆς πρὸς 21ην Ἰουνίου 1948 ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Χουλιαράδων μετὰ τριῶν ἐνόπλων πολιτῶν κατέλαβε τὸ ὕψωμα «Ἅγιος Νικόλαος», δυτικῶς Χουλιαράδων, ἔνθα καὶ παρέμεινε μέχρι τῆς πρωίας. Εὐθὺς ὡς ἐπῆλθε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ὁ ἐνωμοτάρχης καὶ οἱ χωροφύλακες ἐκινήθησαν δι' ἀναγνώρισιν ἐντὸς τοῦ χωρίου. Μὴ ἀντιληφθεὶς τὴν παρουσίαν συμμοριτῶν, οἵτινες ἀντιληφθέντες αὐτοὺς προωθουμένους ἐκρύβησαν, ὅταν οἱ ἄνδρες εὑρίσκοντο ἐντὸς οἰκήματος τοὺς προσεκάλεσαν ἐκ τῶν γειτονικῶν νὰ παραδοθοῦν. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν πρόσκλησιν ἀπήντησαν διὰ πυρῶν καὶ ἐπεδίωξαν νὰ διαφύγουν. Καὶ κατώρθωσε μὲν ὁ ἐνωμοτάρχης μεθ' ἑνὸς χωροφύλακος νὰ ἀπαλλαγῆ τοῦ κλοιοῦ τῶν ἐντὸς τῶν Χουλιαράδων συμμοριτῶν μαχόμενος συνεχῶς, εὑρέθη ὅμως κυκλωμένος ἀπὸ συμμορίτας προωθηθέντας ἔξωθεν καὶ κατὰ κακήν του τύχην ἔπαθεν ἐμπλοκὴν τὸ ὁπλοπολυβόλον του. Τούτου ἕνεκεν ἐδέχθη πανταχόθεν πυρὰ καὶ μετὰ τὸν φόνον καὶ τοῦ χωροφύλακος ἐφονεύθη καὶ οὗτος. Οἱ δύο ἕτεροι χωροφύλακες τραυματισθέντες συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι καὶ ἐξετελέσθησαν.

Τὴν 3ην π.μ. τῆς 22.6.48 ἐξεδηλώθη ἐπιθετικὴ ἐνέργεια συμμοριτῶν κατὰ τῶν θέσεων ἃς κατεῖχεν ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πραμάντων ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Παπαϊωάννου. Ἐξ ἀρχῆς κατεδείχθη ὅτι οἱ συμμορῖται ἦσαν πολλοὶ καὶ ἐξηπλοῦντο πρὸς νότον μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Ἄρταν. Πληροφορηθεὶς ἐγκαίρως περὶ καταλήψεως θέσεων, ἐξ ὧν θὰ διήρχετο, ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ἤλλαξε κατεύθυνσιν πρὸς Πλατανοῦσσαν. Καὶ τὴν πορείαν ταύτην ἐπεδίωξαν νὰ τοὺς ἀποκόψουν οἱ συμμορῖται, οὗ ἕνεκεν πρὸς ἀνατροπήν των ἡ δύναμις ἀπεδύθη εἰς δεύτερον ἀγῶνα. Τελικῶς ἀνατρέψασα τούτους διέβη τὸν Ἄραχθον καὶ δι' ἄλλης ὁδοῦ ἔφθασεν εἰς Ἄρταν.

Ταὐτοχρόνως μὲ τὰ ἀνωτέρω ἐγένετο ἐπίθεσις καὶ κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καταρράκτου, ἀποτελουμένης ἐκ 5 ὁπλιτῶν. Ἡ ἐπίθεσις ἐγένετο κατὰ δεσποζούσης θέσεως πλησίον τοῦ χωρίου, ἠναγκάσθησαν ὅμως πρὸ τῆς καταπληκτικῆς ἀριθμητικῆς ὑπεροχῆς τῶν συμμοριτῶν νὰ συμπτυχθοῦν πρὸς νότον. Κατὰ τὴν ἐνέργειαν ταύτην ὁ χωροφύλαξ Δεβελέγκας Κων. ἦλθεν εἰς πάλην σώματος πρὸς σῶμα μὲ τοὺς συμμορίτας, πεσὼν ἡρωικῶς. Ἐκ τῶν ἐνεργειῶν τούτων αἱ ἀπώλειαι ἦσαν εἰς μὲν τὴν Χωροφυλακὴν ὁ φόνος τοῦ Δεβελέγκα, σοβαραὶ δὲ αἱ τῶν συμμοριτῶν.

Ἡ Χωροφυλακὴ εἰς τὴν περιοχὴν Ἄρτης ἐπετέ-

Τμῆμα Χωροφυλακῆς ἐν πορείᾳ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

λεσε καὶ ἕνα ἆθλον λίαν σημαντικὸν διὰ τὴν ἀποσόβησιν τῆς ἐαμοσλαβικῆς ἀπειλῆς καὶ συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ. Διὰ σειρᾶς μαχῶν ἐξωλόθρευσε τὴν φοβερωτέραν ἐξ ὅλων συμμορίαν Παλιούρα, ἐκγυμνασμένην πολεμικῶς εἰς Γιουγκοσλαβίαν καὶ ἐφωδιασμένην μὲ ὅλα τὰ σύγχρονα ὅπλα, τῆς ὁποίας τὰ μέλη προωρίζοντο ὡς ἡγετικὰ στοιχεῖα τοῦ συμμοριτισμοῦ. Ἡ κατωτέρω ἔκθεσις τῆς Ἀνωτάτης Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἠπείρου ἀφηγεῖται τὰ τῆς λαμπρᾶς δράσεως τῶν δρώντων εἰς Ἤπειρον Ταγμάτων Χωροφυλακῆς πρὸς ἐξόντωσιν τῆς συμμορίας Παλιούρα.

«Τὸ πρῶτον δεκαήμερον Ἀπριλίου 1947 παρὰ τῇ Ἀνωτέρᾳ Διοικήσει Ἠπείρου συνεκροτήθησαν δύο Τάγματα Χωροφυλακῆς, διὰ τῆς κατατάξεως ἄνευ θητείας ὁπλιτῶν καὶ τῆς πλαισιώσεώς των, τόσον διὰ μονίμων ὑπαξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν, ὅσον καὶ διὰ τῆς τοποθετήσεως ὡς ἡγετόρων ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὸ 23ον Τάγμα Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Χωροφυλακῆς Νικόλαον Σιαπέραν καὶ τμῆμα τοῦ 24ου, ἐκινήθη ἀμέσως πρὸς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἄρτης, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰσβάλει ἡ ἐπίλεκτος συμμορία τοῦ καπετὰν Παλιούρα (Θεοδώρου Ζαλοκώστα ἐκ Θεοδωριάνων Ἄρτης, τέως μονίμου ὑπολοχαγοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ) ἀποτελουμένη ἐξ 180 περίπου συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχον εἰδικῶς ἐκπαιδευθῆ εἰς Μποῦλκες - Γιουγκοσλαβίας.

Ἡ εἰδικῶς καὶ ἀνθελληνικῶς ἐκπαιδευθεῖσα αὕτη εἰς ξένον ἔδαφος συμμορία τοῦ Παλιούρα ἐσαρώθη καὶ ἐξωντώθη ἐντὸς διαστήματος μόλις 10 ἡμερῶν. Τὸν ἆθλον αὐτόν, ὁ ὁποῖος ἀπετέλεσε περιφανῆ νίκην τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸν κατὰ τῶν ἐαμοσλάβων ἀγῶνα, ἐπετέλεσαν τὰ 23ον καὶ 24ον Τάγματα Χωροφυλακῆς, ὡς καὶ αἱ στατικαὶ Ὑπηρεσίαι τῆς Διοικήσεως Ἄρτης.

Ἀνυποκρίτως καὶ ἀνυστεροβούλως συνδρομὴν παρέσχον οἱ κάτοικοι τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς Ἄρτης, οἱ ὁποῖοι ἐβοήθησαν σημαντικῶς εἰς τὸ ἔργον τῆς συντριβῆς καὶ τελείας ἐξοντώσεως τοῦ συγκροτήματος Παλιούρα καὶ διὰ συμμετοχῆς εἰς ἐνόπλους συγκρούσεις καὶ διὰ παροχῆς λίαν χρησίμων πληροφοριῶν.

Ἐπρόκειτο περὶ σημαντικῆς νίκης, διότι ἅπαντες οἱ συμμορῖται Παλιούρα ἦσαν δεδοκιμασμένοι καὶ ἐκπαιδευμένοι ἐν Μποῦλκες ἡγήτορες, λόγῳ δὲ τῆς κομμουνιστικῆς των καταρτίσεως καὶ εἰς τὸ ἐπιστημονικῶς ἐγκληματεῖν μαθητεύσεώς των, θὰ ἀπετέλουν τὰ ἰθύνοντα πρόσωπα εἰς τὸν συμμοριακὸν ἀγῶνα, ὅστις ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἤρχισε νὰ ἀναφαίνεται οὐχὶ ὡς ἐσωτερικὸν ζήτημα τάξεως καὶ ἀσφαλείας, ἀλλ' ὡς κῦμα τοῦ Σλαβισμοῦ, πιέζον ἐπικινδύνως τὰ στήθη τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπομένως, ὡς πόλεμος χειρότερος καὶ ἑνὸς ἐξωτερικοῦ.

Ἡ ἐξόντωσις τῆς συμμορίας αὐτῆς ἔλαβε χώραν ὑπὸ τὰς ἀκολούθους συνθήκας:

Ἡ συμμορία Παλιούρα διαφυγοῦσα τοῦ κλοιοῦ τῶν κινηθέντων πρὸς Θεσσαλίαν Στρατιωτικῶν τμημάτων, διεσκέλισε τὸν ὀρεινὸν ὄγκον τῶν Τζουμέρκων καὶ ἐνεφανίσθη τὴν 16.4.47 εἰς τὸ χωρίον Χώσεψη - Ἄρτης, ἔνθα

ἐκρεούργησε δύο ἐθνικόφρονας καὶ ἐπεδόθη εἰς τὴν λεηλασίαν.

Τῆς ἐμφανίσεως ταύτης ἔλαβε γνῶσιν ἡ Ὑποδιοίκησις Βουργαρελίου (Δροσοπηγῆς) καὶ ὁ Σταθμὸς Φτέρης, οἱ ἄνδρες τῶν ὁποίων ἐκινήθησαν πρὸς Προφήτην Ἠλίαν - Χώσεψης καὶ ἦλθον ἀμέσως εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν συμμορίαν.

Ἐπειδὴ ὅμως ἦσαν ἀριθμητικῶς ὑποδεέστερα τὰ τμήματα, ἀλλὰ καὶ εἰς μέσα πυρὸς λίαν ἀνεπαρκῆ, ἐκάλεσαν διὰ συνδέσμων ἐνίσχυσιν τοῦ 23ου Τάγματος Χωροφυλακῆς, ὅπερ ἐκίνησεν αὐθωρεὶ τὸν 3ον καὶ 4ον Λόχους του. Ὅλαι αἱ δυνάμεις κατέλαβον ἐπικαίρους θέσεις καὶ ἐπετέθησαν, κατὰ τῆς συμμορίας, ἥτις εὐθὺς ὡς ἐπῆλθε τὸ σκότος διέρρευσε, ἄλλα τῶν τμημάτων της δὲ κατέφυγον πρὸς Σκιαφάδες καὶ Ἀνεμορράχην καὶ ἄλλα πρὸς Μελάτας. Ἐξερευνηθέντος τὴν ἑπομένην τοῦ χώρου ἀνευρέθησαν δύο συμμορῖται νεκροὶ καὶ συνελήφθησαν δύο αἰχμάλωτοι.

Τμῆμα τῆς συμμορίας μετὰ τὴν μάχην τῆς Χώσεψης μὴ ὑπερβαῖνον τοὺς 60 συμμορίτας, κατέφυγεν εἰς τὴν δασώδη περιοχὴν Ἀνεμορράχης καὶ ἀφοῦ παρέμεινεν ἐκεῖ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 17.4.47, τὴν πρωίαν τῆς 18ης ἰδίου ἐθεάθη κατευθυνόμενον πρὸς Φτέρην. Ἀμέσως ἐκινήθησαν πρὸς τὴν περιοχὴν ἐκείνην τμήματα (δύναμις 4ου Λόχου Χωροφυλακῆς, ἀπόσπασμα ὑπὸ τὸν μοίραρχον Θανόπουλον Λεωνίδαν καὶ δύναμις ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Ἀρμενιάκον Νικόλαον) ἅτινα ἐνεπλάκησαν ἀμέσως εἰς μάχην, μὲ ἀποτέλεσμα 4 νεκροὺς συμμορίτας, ἕνα συλληφθέντα βαρέως τραυματίαν καὶ δύο αἰχμαλώτους.

Ἐπελθόντος τοῦ σκότους οἱ συμμορῖται κατέβαλον προσπαθείας νὰ διαφύγουν τοῦ κλοιοῦ τῶν τμημάτων καὶ κατώρθωσαν ἓν μὲν τμῆμά των νὰ διολισθήσῃ πρὸς τοποθεσίαν «Φυτιὲς» τὸ δὲ ἕτερον πρὸς περιοχὴν Λειψοῦς, ὅπου τὴν 19.4.47 ὑπέστη νέαν καθολικὴν καὶ ἀκάθεκτον ἐπίθεσιν τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 19.4.47 ἐγένετο ἀντιληπτὴ ἡ παρουσία ἀνεξακριβώτου ἀριθμοῦ συμμοριτῶν εἰς τὰς θέσεις «Βετούλι», «Ὀρπακιὰ» καὶ «Μαυρορράχη» τῆς περιοχῆς Λειψοῦς.

Κατ' αὐτῶν ἐκινήθη ὁ 4ος Λόχος Χωροφυλακῆς, ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Καλεντίνης καὶ τὰ ΜΑΥ Λειψοῦς. Καίτοι ἡ ἐπίθεσις κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐγένετο τὰς πρώτας ἑσπερινὰς ὥρας, χωρὶς νὰ δυνηθοῦν τὰ τμήματα, λόγῳ τοῦ ἐπελθόντος σκότους, νὰ συνεχίσουν τὴν μάχην, ἐν τούτοις κατὰ τὴν μάχην αὐτὴν ἐφονεύθησαν τέσσαρες συμμορῖται, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ ἀρχιεγκληματίας Μίντζας ἐκ Καλλαριτῶν καὶ συνελήφθησαν τρεῖς αἰχμάλωτοι.

Ἡ συμμορία καταδιώκεται κατὰ πόδας. Δὲν δίδεται εἰς αὐτὴν καιρὸς ὄχι μόνον νὰ ἀναπαυθῇ καὶ ἀνασυνταχθῇ, ἀλλὰ οὔτε καὶ τροφὴν νὰ λάβῃ.

Τμῆμα τῆς συμμορίας διαφυγὸν ἐκ Πιστιανῶν κατηυθύνθη πρὸς Ἄραχθον καὶ κατέλαβε τὴν θέσιν «Φυτιὲς» ὅπου ἐκρύβη. Τινὲς τῶν συμμοριτῶν περιελθόντες εἰς ἀπόγνωσιν λόγῳ τῆς συνεχοῦς καταδιώξεως καὶ ἐξαντληθέντες ἐκ τῆς πείνης κατέφυγον εἰς ἐκεῖ εὑρισκομένην ἀγροικίαν προκειμένου νὰ ζητήσουν ἄρτον. Ὁ ἰδιοκτήτης τῆς ἀγροικίας ἀψηφῶν τὸν κίνδυνον ἔβαλε κατὰ τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐτράπησαν εἰς φυγήν. Εἰδοποιηθέντα ἀμέσως τμήματα ἐκινήθησαν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ἐκείνην καὶ ἐμπλακέντα εἰς ἀγῶνα ἐφόνευσαν τέσσαρας συμμορίτας καὶ συνέλαβον πέντε αἰχμαλώτους.

Μετὰ τὰς ἀνωτέρω μάχας καὶ τὰς ἀπωλείας, ἃς ἔσχον οἱ συμμορῖται, τμῆμα συμμοριτῶν σημαντικῆς δυνάμεως διέρρευσε πρὸς τὴν περιοχὴν Λειψοῦς καὶ Μονῆς Μελατῶν.

Ἡ συμμοριακὴ αὕτη κίνησις πρὸς Μελάτας σκοπὸν εἶχε νὰ ἀπειλήσῃ τὰς ἀποθήκας Στρατοῦ, αἵτινες εὑρίσκοντο ἐντὸς τῆς Μονῆς.

Κατόπιν τούτου, ἐκινήθη πρὸς Μελάτας διμοιρία τοῦ 24 Τάγματος Χωροφυλακῆς, ἑτέρα δὲ διμοιρία ἐστάλη εἰς Τυρολόγον. Ἐπίσης οἱ 3ος καὶ 4ος Λόχοι τοῦ 23ου Τάγματος ἐκινήθησαν πρὸς τὴν ἰδίαν περιοχήν, ὁλοκληρώσαντες τὰς κινήσεις μέχρι τῆς ἑσπέρας τῆς 20.4.47

Τὴν πρωίαν τῆς 21.4.47 παρουσιάσθη εἰς Λειψὸν ἄτομον καὶ κατήγγειλε τὴν ἐμφάνισιν συμμοριτῶν, οἵτινες ἔσφαξαν τρία ζῶα. Ἐκ τῶν ἰχνῶν αἵματος ὡδηγήθησαν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν Μονῆς Μελατῶν, ἔνθα ὑπῆρχεν ἐπιμελητεία Στρατοῦ.

Οἱ συμμορῖται τὴν ἡμέραν αὐτήν, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ καταθέσεων συλληφθέντων μεταγενεστέρως συμμοριτῶν, προυτίθεντο νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τῆς ἀποθήκης Μονῆς Μελατῶν, ἵνα διαρπάσουν τρόφιμα, ἱματισμὸν καὶ ὑπόδησιν, καθ' ὅσον ἦσαν ἀπὸ μακροῦ νήστεις, γυμνοὶ καὶ ἀνυπόδητοι.

Περὶ ὥραν 7ην πρωινὴν τῆς 21.4.47 ἐξεδήλωσαν ἐπίθεσιν, ἥτις ἐγενικεύθη ἀπὸ ὅλας τὰς ἐκεῖ εὑρισκομένας δυνάμεις μας. Εἰς τὸ δραστικὸν πῦρ τῶν ἡμετέρων οἱ συμμορῖται ἐπεχείρησαν νὰ ἐξέλθουν τοῦ κλοιοῦ καὶ πρὸς τοῦτο ἀπεσύρθησαν εἰς δασῶδες μέρος, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐπερχομένου τοῦ σκότους διαφύγουν. Ἀποτέλεσμα τῆς μάχης αὐτῆς μέχρι τῆς 10.30' π.μ. ὑπῆρξεν ὁ φόνος τριῶν συμμοριτῶν καὶ ἡ σύλληψις δέκα αἰχμαλώτων.

Πληροφορηθεὶς τὰ ἀνωτέρω διατρέξαντα ὁ βουλευτὴς Παπαδόπουλος ἀνέπτυξε τὴν δύναμιν τῶν λόχων τοῦ 23ου Τάγματος πρὸς ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς, ἔνθα διεξήχθη ἡ μάχη. Τὰ τμήματα ἐν τῇ ἐξερευνήσει τοῦ χωρίου ἐκάλουν τοὺς συμμορίτας εἰς παράδοσιν. Οὕτω, παρουσιάσθησαν πρὸ τοῦ κινδύνου νὰ φονευθοῦν δέκα τέσσαρες συμμορῖται. Ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν συμμοριτῶν (34) διεσώθησαν μόνον τέσσαρες, συλληφθέντες βραδύτερον.

Τὴν πρωίαν τῆς 22.4.47 εἷς συμμορίτης ἐκ τῶν βιαίως στρατολογηθέντων, παρουσιάσθη εἰς Μελάτας καὶ ἐζήτησε τὸν ἐπὶ κεφαλῆς ἀξιωματικόν, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπέδειξε τὸ μέρος εἰς ὃ εὑρίσκετο ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας καπετὰν Παλιούρας μὲ τὸ ἐπιτελεῖον του, ἀποτελούμενον ἐξ ὀκτὼ ἐπιλέκτων στελεχῶν. Ἡ θέσις αὕτη δὲν ἀπεῖχε καὶ πολὺ τῆς Μονῆς Μελατῶν (1500 - 2000 μ.).

Ἀμέσως ἐσκηνοθετήθη συμπλοκὴ εἰς τὴν ἀντίθετον τοῦ ὑποδειχθέντος μέρους περιοχὴν πρὸς παραπλάνησιν τοῦ πανούργου ἀρχιεγκληματίου καὶ οὕτως ὁ 4ος Λόχος τοῦ 23 Τάγματος δι' ἑλιγμῶν κατέλαβε θέσεις πέριξ τῆς θέσεως ἔνθα ὁ Παλιούρας μὲ τὸ ἐπιτελεῖον του.

Τὸ παρατηρητήριον τῶν συμμοριτῶν ἀποτελούμενον ἐκ 4 ἀνδρῶν ἠθέλησε νὰ βάλῃ κατὰ τῶν ἡμετέρων. Τοῦτο ἀπετέλεσε τὴν ἀφορμὴν ὥστε τὰ εὑρισκόμενα ἐκεῖ πλησίον τμήματα μιᾶς διμοιρίας νὰ ἀνεύρουν τὸ κρησφύγετον, ὁπότε ἤνοιξαν κατ' αὐτῶν πῦρ φονεύσαντα τοὺς τέσσαρας συμμορίτας. Ἡ μάχη συνεχίσθη ἐπὶ δίωρον, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τῶν ἀνωτέρω καὶ τοῦ Παλιούρα.

Συνολικαὶ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὴν μάχην αὐτὴν ἐννέα ἐπιτελεῖς συμμορῖται, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας Παλιούρας. Οὕτω κλείεται ἀδόξως ὁ ἐγκληματικὸς κύκλος.

Οἱ συμμορῖται μετὰ τὰ νέα πλήγματα τρέπονται πρὸς χαράδρας καὶ δασώδεις ἐκτάσεις, ἐπιζητοῦντες τρόπον διαφυγῆς.

Ὁμὰς τούτων ἐκρύβη εἰς τὸ δάσος «Μπακούρη» - Ἀνεμορράχης. Τμήματα Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἐνεπλάκησαν εἰς ἀγῶνα, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑπτὰ συμμοριτῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ οἱ καπεταναῖοι Φεραῖος (Σωκρ. Λατσάρης), Τζαβέλλας (Παν. Ζαχαρῆς) καὶ Φατοῦρος (Σπυρ. Σκοτίδας).

Τὴν 24.4.47 ὁ 4ος Λόχος τοῦ 23ου Τάγματος Χωροφυλακῆς ὁδεύων πρὸς Βουργαρέλιον (Δροσοπηγὴν) καὶ λαβὼν γνῶσιν παρουσίας συμμοριτῶν εἰς Δραμάλαν ἀνεπτύχθη ἀμέσως καὶ ἤρξατο τὴν ἐξερεύνησιν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ συλλάβῃ τρεῖς συμμορίτας καὶ νὰ φονεύσῃ τὸν ἀρχισυμμορίτην καπετὰν Δράκον.

Τὴν 25.4.47 τὸ αὐτὸ τμῆμα ἐφόνευσεν ἐν συμπλοκῇ τοὺς ἐπικεκηρυγμένους ὡς ληστὰς συμμορίτας Γερογιάννην ἢ Ντοῦσκον ἐξ Ἀετορράχης Ἰωαννίνων καὶ ἕτερον ὀνόματι Σαλαμπριάν.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὁ 1ος καὶ 2ος Λόχος τοῦ 23 Τάγματος Χωροφυλακῆς ἐπέτυχεν ἐν συμπλοκῇ εἰς «Ἀστραποκαμμένο Δέντρο» Σκουληκαριᾶς, τὴν ἐξόντωσιν ὀκτὼ συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν τοῦ συμμορίτου Τρίμπου Εὐαγγέλου.

Ἐξ ὅλων αὐτῶν τῶν μαχῶν οὐδεμίαν ἀπώλειαν ἔσχεν ἡ Χωροφυλακή.

Ἐν τῇ διώξει τῆς συμμορίας Παλιούρα ἐπεδείχθη τοιοῦτον ἐπιθετικὸν πνεῦμα ὑπὸ τῶν τμημάτων τῆς Χωροφυλακῆς, οἱ δὲ κάτοικοι ἀνεθάρρησαν εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε μεμονωμένοι ἰδιῶται ΜΑΥ, εἴτε ἔνοπλοι, εἴτε ἄοπλοι νὰ δροῦν πρωτοβούλως καὶ νὰ ἐπιτυγχάνουν τὴν σύλληψιν ἢ τὸν φόνον μεμονωμένων συμμοριτῶν.

Τὴν 15.4.47 εἰς Ξηρόκαμπον τραυματισθεὶς συνελήφθη ὁ συμμορίτης Κολοκοτρώνης, καθ' ἣν στιγμὴν ἐσκόπει νὰ διαπράξῃ ἔγκλημα.

Οὕτω τὴν 16.4.47 ἐφονεύθη ὑπὸ ἀνδρῶν τῶν ΜΑΥ παρὰ τὴν Ράμιαν - Ἄρτης ὁ συμμορίτης Τρομάρας.

Τὴν 18.4.47 συνελήφθη ἐπίσης ὑπὸ τῶν ΜΑΥ ὁ κατὰ τὴν μάχην Χώσεψης τραυματισθεὶς συμμορίτης Γεώργιος Μουστάκας.

Τὴν 17 καὶ 18.4.47 συνελήφθησαν τρεῖς συμμορῖται παρὰ τὴν Σεκλίσταν.

Τὴν 20.4.47 συνελήφθησαν ὑπὸ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καλεντίνης 3 συμμορῖται ἔνοπλοι.

Τὴν 25.4.47 εἰς θέσιν Ποταμούλα - Διασέλλου συνελήφθη ὁ καπετὰν Ταΰγετος καὶ ὁ συμμορίτης Σακκᾶς.

Τὴν 30.4.47 εἰς «Σέλτσια» - Σερβιανῶν συνελήφθη ὁ καπετὰν Βοριὰς μετὰ δύο ἄλλων συμμοριτῶν.

Τὴν 14.5.47 ἐτραυματίσθη συλληφθεὶς στρατιώτης αὐτομολήσας εἰς τοὺς συμμορίτας ἐκ τοῦ 529 Τάγματος. Οὗτος ὑπέκυψεν εἰς τὰ τραύματά του.

Τὴν 25.5.47 εἰς θέσιν «Σεργίδια» - Χώσεψης συνελήφθησαν οἱ συμμορῖται Τσίγκας ἢ Τρυπογιῶργος, Ὑψηλάντης καὶ Ἀθηναῖος. Ἐπίσης καὶ ἕτερος ὀνόματι Ξανθός».

5. ΓΕΝΙΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟΝ

Εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἠπείρου ἀνῆκον καὶ νῆσοι τῆς Ἑπτανήσου (Διοικήσεως Λευκάδος, Κερκύρας καὶ Κεφαλληνίας), ὁ ὅλος δὲ ἀγὼν καταπολεμήσεως τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὰς νήσους αὐτάς, ἀνήκει εἰς τὴν ἑδρεύουσαν εἰς Ἰωάννινα Ἀνωτέραν αὐτὴν Διοίκησιν. Ἐν τούτοις, διὰ τὴν γεωγραφικὴν κατανομὴν τῆς δράσεως τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ, ὡς ἄλλως τε ἐπράξαμεν καὶ διὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς, περιελάβομεν τὰς νήσους αὐτὰς τοῦ Ἰονίου, δικαιοδοσίας Ἀνωτέρας Διοικήσεως Ἠπείρου, εἰς τὸ κεφάλαιον περὶ τῶν Ἑλληνικῶν γενικῶς νήσων.

Ἡ δρᾶσις τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν Ἤπειρον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου ἐξετιμήθη ἰδιαιτέρως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, τῆς Ἀνωτάτης Στρατιωτικῆς ἡγεσίας καὶ τοῦ Ἀρχηγείου. Εἰς τὸ Ἀρχεῖον τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἠπείρου ἀνευρίσκονται πολλαὶ δεκάδες τηλεγραφημάτων σταλέντων ἐπικαίρως, ἅμα τῇ ἀναγγελίᾳ γεγονότων, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως, τοῦ Ἀρχιστρατήγου Παπάγου, τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς, τῶν στρατιωτικῶν διοικητῶν καὶ τῶν νομαρχῶν περιοχῆς, διὰ τῶν ὁποίων ἐκφράζεται ὁ θαυμασμὸς διὰ τὴν ἡρωικὴν καὶ πλήρη θυσιῶν δρᾶσιν τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως πρὸς συντριβὴν τῶν συμμοριτῶν καὶ διακηρύσσεται ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ Ἔθνους, διὰ τὴν συμβολήν των πρὸς περίσωσιν τῆς Ἐθνικῆς κυριαρχίας. Ἐπὶ συγκεκριμένων περιπτώσεων, εἰς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας ἀπενεμήθησαν εὐαρέσκειαι, τιμητικαὶ διακρίσεις καὶ προαγωγαὶ ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ, διὰ πράξεις ὑπερβαινούσας κατὰ

πολὺ τὰ συνήθη ὅρια τοῦ καθήκοντος πρὸς ἀντιμετώπισιν καὶ ἐξόντωσιν, μὲ τὰ πενιχρὰ εἰς τὴν διάθεσίν των μέσα, πολλαπλασίων καὶ τελείως ὡπλισμένων συμμοριακῶν ὁμάδων καὶ συγκροτημάτων, πολλὰ τῶν ὁποίων ἐξεπαιδεύοντο καὶ ὡπλίζοντο εἰς Μποῦλκες, πρὶν εἰσορμήσουν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ἐδάφη.

Ἀλλ' ἰδιαιτέρως ἐξετιμήθη ἡ ἐθνική, ὅσον καὶ ἡρωικὴ δρᾶσις τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν Ἤπειρον, ὑπ' αὐτῆς τῆς Ἠπειρωτικῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία κατὰ τὰς δραματικὰς ἐκείνας ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας διεκυβεύεται διὰ τῆς ξένης ἐπιβουλῆς, ἡ ὕπαρξις τῶν Ἠπειρωτῶν καὶ ὡς Ἑλλήνων καὶ ὡς ἀτόμων, ἐστάθη παρὰ τὸ πλευρόν της πιστὸς συνεργὸς καὶ συμπαραστάτης, ἐξέφρασε δὲ πολλαπλῶς τὴν εὐγνωμοσύνην της, δι' ὅσα ὤφειλεν εἰς τὰ ὄργανα τῆς Χωροφυλακῆς. Ἐξ ἐκθέσεως συγχρόνου πρὸς τὰ γεγονότα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀποσπῶμεν τὰ κάτωθι διὰ τὸ συντελεσθὲν ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς ἔργον εἰς τὴν Ἤπειρον καὶ τὴν συμπαράστασιν τῆς ἠπειρωτικῆς κοινωνίας.

«Καθ' ὅλην τὴν περίοδον, καθ' ἣν τὴν εὐθύνην καὶ τὸ βάρος τῆς ἀσφαλείας ἔφερεν ἡ Χωροφυλακὴ ἐν Ἠπείρῳ, ὅσαι συμμορίαι εἰσέβαλον ἐκ τῶν ὁμόρων Κρατῶν κατ' ἐντολὴν τοῦ ΚΚΕ πρὸς δρᾶσιν, ἐξοντώθησαν ὁλοσχερῶς, πλὴν τῆς τοῦ Πετρίτη (Πολυχρόνη Βάη), ἥτις ἐγκαίρως διέφυγε πρὸς Ἀλβανίαν. Τὸ ἔργον τῶν συμμοριτῶν τούτων, ἤτοι ἡ πύκνωσις τῶν συμμοριῶν δι' ἑκουσίας προσχωρήσεως παλαιῶν ἐαμιτῶν, ἀπέτυχεν, ἡ βιαία στρατολογία, ἡ ὁποία εἶχε βαρυτάτας συνεπείας εἰς τὴν καθόλου ἐθνικὴν ὑπόθεσιν, δὲν ἐπετεύχθη, ἡ περιουσία τῶν χωρικῶν κατὰ τὸ δυνατὸν περιεφρουρήθη, ὁσάκις δὲ συμμορῖται ἐπεχείρησαν διαρπαγὰς κατεδιώχθησαν καὶ ἐξηναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὰ διαρπαγέντα.

Ἡ Χωροφυλακὴ καθ' ὅλην τὴν περίοδον ταύτην ἀπὸ τῆς ἐπανδρώσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν μέχρις Ἰουλίου 1947, δὲν ἐπεδίωκε καταλήψεις θέσεων, ἀλλὰ κατεδίωκεν ἀπηνῶς καὶ ἀδιαλλείπτως τοὺς συμμορίτας, ἐπιδιώκουσα τὴν ἐπαφὴν μετ' αὐτῶν δι' ἐρευνῶν καὶ πληροφοριῶν καὶ τὴν σύγκρουσιν. Συνεπείᾳ τούτου οἱ πολῖται ἐβοήθησαν τὸ ἔργον αὐτῆς ἐκθύμως. Παρεῖχον πολυτίμους πληροφορίας περὶ τῶν κινήσεων τῶν συμμοριτῶν, τῆς δυνάμεως αὐτῶν, τοῦ ὁπλισμοῦ των καὶ τοῦ κρησφυγέτου των. Μὴ ὑπαρχόντων μέσων διαβιβάσεων, τὰ ἀνεπλήρωσαν οἱ πολῖται καὶ εἴς τινας περιπτώσεις ἐθυσιάσθησαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἀποστολῆς ταύτης, εἰς ἄλλας δὲ ἐξετελέσθησαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ τῇ καταδόσει τῶν κρυπτοκομμουνιστῶν. Ἐβοήθησαν ἐπίσης τὸν ἀγῶνα τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἐνόπλως, συμβαλόντες σημαντικῶς εἰς τὴν ἐπιτυχίαν. Ἀλλ' ὅλα αὐτὰ ἐγένοντο χάρις εἰς τὸ ὑπέροχον ἠθικὸν τῶν ἀνδρῶν καταλλήλως ὑποκαιόμενον ἀπὸ τὴν ἡγεσίαν, τὸν ἄφθαστον ἡρωισμὸν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν μαχῶν, τὴν ἀνάληψιν τῶν μᾶλλον ἐπικινδύνων ἀποστολῶν ἀπὸ τοὺς ἄνδρας μας αὐτοβούλως καὶ τὴν ἀντίληψιν, ὅτι ὅλα ταῦτα ἀπέβλεπον καὶ κατέτειναν εἰς τὴν προστασίαν τῆς ζωῆς των καὶ τῶν λοιπῶν ἀγαθῶν των. Οὐδέποτε ὁπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς ἔθεσαν τοὺς πολίτας μεταξὺ σφύρας καὶ ἄκμονος κατὰ τὸ κοινῶς λεγόμενον «μπρὸς γκρεμὸς καὶ πίσω ρέμα». Μόνον κατὰ τῶν ἀνακαλυπτομένων αὐτοαμυνιτῶν ἐλαμβάνοντο μέτρα. Ὅλοι οἱ πολῖται ἐτύγχανον τῆς αὐτῆς μεταχειρίσεως, ἀνεξαρτήτως τῶν φρονημάτων καὶ τοῦ παρελθόντος των, ἦσαν πεπεισμένοι ὅτι ἐφ' ὅσον ἠσχολοῦντο μὲ τὰ εἰρηνικά των ἔργα, δὲν εἶχον νὰ φοβηθοῦν τίποτε. Ἡ παρουσία δυνάμεως Χωροφυλακῆς ἦτο ἐπιθυμητὴ καὶ πανταχόθεν ὑπεβάλλοντο αἰτήσεις καὶ ἐνέργειαι ἀποστολῆς της καὶ εἰς μέρη ὅπου οὐδέποτε ἄλλοτε ὑπῆρξεν Ὑπηρεσία Χωροφυλακῆς. Ὅλοι ὡμίλουν μὲ θαυμασμὸν διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν τῶν μικρῶν τμημάτων Χωροφυλακῆς. Οὐδεὶς χωροφύλαξ φέρων ὅπλον καὶ φυσίγγια παρεδόθη εἰς συμμορίτας, ὁσονδήποτε μέγας καὶ ἂν ἦτο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν.

Κατὰ τὰς κηδείας ἀνδρῶν, πεσόντων ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντος, ἡ κοινωνία ἐξεδήλωνε παντοιοτρόπως τὴν ἐκτίμησίν της πρὸς τὴν Χωροφυλακήν, σωρεία στεφάνων κατετίθεντο ἐπὶ τῶν νεκρῶν των, ἐπικήδειοι ἐξεφωνοῦντο, οἱ δὲ Ναοὶ ὅπου ἐψάλλετο ἡ ἐπικήδειος ἀκολουθία ἦσαν ἀσφυκτικῶς πεπληρωμένοι καὶ ἠκολούθη τὴν πομπὴν μέχρι τοῦ νεκροταφείου, ἀπέχοντος τῆς πόλεως ἄνω τῶν 15΄ λεπτῶν.

Ἐξάγεται ἐξ ὅλων τῶν κατ' ἰδίαν ἀναφερθέντων ἀνωτέρω ἐνεργειῶν ὅτι, ἡ Χωροφυλακὴ δὲν ἱκανοποιεῖτο μὲ τὴν ἐκτόπισιν τῶν συμμοριτῶν ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν. Ἐπεζήτει τὴν ἐπαφὴν καὶ τὴν σύγκρουσιν διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐξόντωσιν. Ἐκινεῖτο ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας καὶ κατεδίωκε τοὺς συμμορίτας ἀδιακόπως, χωρὶς νὰ τοὺς δώσῃ καιρὸν ἀνασυντάξεως οὔτε καὶ τροφοδοσίας. Κινήσεις ἐν καιρῷ νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ἐνέδραι εἰς πᾶν ὕποπτον διαβάσεως σημεῖον, ἔφερον τοὺς συμμορίτας εἰς τοιαύτην ἀπόγνωσιν ὥστε, δὲν ἐτόλμων νὰ προσεγγίσουν εἰς κατῳκημένον μέρος καὶ περιεφέροντο νήστεις καὶ κατάκοποι, ἠναγκάζοντο δὲ συνεπείᾳ τούτου νὰ παραδοθοῦν. Οἱ χωρικοὶ ἐγνώριζον ὅτι καταδίδοντες τὰς κινήσεις των δὲν εἶχον νὰ φοβηθοῦν ὅτι θὰ γνωσθῇ ἡ ταυτότης των καὶ ἐπίστευον ὅτι θὰ ἐλαμβάνοντο τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα, ἀντιθέτως οἱ μὴ καταδίδοντες ἐφοβοῦντο ὅτι θὰ ὑφίσταντο τὰς συνεπείας τοῦ Νόμου.

Αὕτη ὑπῆρξεν ἐν ἄκρᾳ συντομίᾳ ἡ δρᾶσις τῆς Χωροφυλακῆς Ἠπείρου καὶ τὰ ἀποτελέσματά της. Ἐξ αὐτῆς δύναται νὰ ἀρυσθῇ τις πολύτιμα διδάγματα διὰ τὸν ἀποτελεσματικὸν τρόπον καταδιώξεως τῶν συμμοριῶν, ὅστις εἶναι συνεχὴς καταδίωξις, νυκτεριναὶ πορεῖαι, ἐνέδραι, συλλογὴ πληροφοριῶν καὶ προστασία τῶν ἀγαθῶν τῶν πολιτῶν, ἄνευ δὲ τοῦ τελευταίου τούτου οὐδέποτε θὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ἔκθυμον καὶ αὐτοπροαίρετον συνδρομὴν τῶν πολιτῶν.

Ἀλλὰ καὶ εἰς ἃς περιοχὰς ὁ Στρατὸς ἀνέλαβε τὴν τήρησιν τῆς ἀσφαλείας, ἡ Χωροφυλακὴ δὲν ἔπαυσε συντρέχουσα σπουδαίως εἰς τὸ ἔργον τοῦτο. Διότι ἐκτὸς τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς εὐθύνης διὰ τὴν ἀσφάλειαν κωμῶν καὶ πόλεων, κατὰ τῶν αὐτοαμυνιτῶν καὶ εἰς ἔνοπλον δρᾶσιν ἐλάμβανε μέρος διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως φυλακίων, τῆς φρουρήσεως γεφυρῶν καὶ εἰς ἄμυναν ἔνοπλον κατὰ ἐπιτιθεμένων συμμοριτῶν, εἴς τινας δὲ περιπτώσεις συνεκρά-

τησε ταύτην μόνη, καίτοι ὀλιγάριθμος καὶ ἐπέτρεψε τὴν ἀνασυγκρότησιν διαλυθέντων τμημάτων. Εἰδικῶς ἐν Ἰωαννίνοις μέχρι τῆς 10ης Μαΐου ἐ.ἔ. ἐκάλυπτε διὰ φυλακίων τὴν πόλιν καὶ τὴν ἐξησφάλισεν ἀπὸ πάσης προσβολῆς ἔξωθεν καὶ ἔσωθεν.

Ἐν ἑνὶ δυνάμεθα νὰ τονίσωμεν μὲ ὑπερηφάνειαν ὅτι ἡ Χωροφυλακὴ Ἠπείρου ἐξεπλήρωσε πλήρως τὴν ὑψηλὴν ἀποστολήν της, ἀποσπάσασα δικαίως τὴν ἐκτίμησιν, τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς τε πολιτείας καὶ τῆς κοινωνίας.

Στρατιωτικοὶ ἡγήτορες ἐξεφράζοντο μὲ θαυμασμὸν διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ αὐτοθυσίαν τῶν ἀνδρῶν μας καὶ τοὺς ἐκράτουν παρὰ τοῖς Σταθμοῖς Διοικήσεως αὐτῶν, ὡς τὸ ἐπίλεκτον τμῆμα ἱκανὸν οὐχὶ μόνον δι' ἄμυναν καὶ διὰ διάρρηξιν τυχὸν κλοιοῦ ἐχθρικοῦ, ἀλλὰ καὶ ὡς τμῆμα ἱκανὸν νὰ συγκρατήσῃ εἴτε βίᾳ, εἴτε διὰ τῆς πειθοῦς, διαρρέοντα τμήματα.

Ὡς ἐν τοῖς ἄνω ἀναφέρεται ἡ Χωροφυλακὴ Ἠπείρου κατώρθωσε νὰ ἐξοντώσῃ ἐν Ἠπείρῳ ἄνω τῶν 500 συμμοριτῶν, ἐκτὸς ἐκείνων οὓς ἐξουδετέρωσεν εἰς ἄλλας περιοχὰς (Θεσσαλίαν - Στερεὰν Ἑλλάδα).

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν Ἤπειρον, ἐφονεύθησαν πέντε ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς, ἓξ ὑπαξιωματικοὶ καὶ 50 χωροφύλακες καὶ ἐτραυματίσθησαν τρεῖς ἀξιωματικοὶ πέντε ὑπαξιωματικοὶ καὶ 60 χωροφύλακες.

6. Ο ΑΓΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΥΤΙΚΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ
Η ΣΛΑΒΙΚΗ ΕΠΙΒΟΥΛΗ

Εἰς τὴν Δυτικὴν ἢ ἄνω Μακεδονίαν ὁ ἀντισυμμοριακὸς ἀγών, εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὴν κατ' αὐτὸν δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς, παρουσιάζει πολλὰς ὁμοιότητας μετὰ τοῦ διεξαχθέντος εἰς Ἤπειρον, δι' ὃ καὶ περιελήφθη εἰς τὸ αὐτὸ Μέρος τοῦ ἀνὰ χεῖρας βιβλίου. Κυρίως ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Δυτικῆς καὶ Κεντρικῆς Μακεδονίας ὁ συμμοριτισμὸς προέβαλλεν ὡς ἐθνικὸς κίνδυνος, διότι εἰς αὐτὰς ἡ κομμουνιστικὴ ἐπιβουλὴ εἶχεν ἀποβάλλει τὸ προσωπεῖον τῆς δῆθεν ὑπερασπίσεως λαϊκῶν ἐλευθεριῶν καὶ «δημοκρατικῆς ἰσότητας». Οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται εἰς τὰς περιοχὰς αὐτὰς συνειργάζοντο ἀπροκαλύπτως μετὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, εἰς αὐτοὺς ἐστηρίζοντο διὰ τὴν ἐπιτυχίαν των καὶ ὑπ' αὐτῶν ὠργανοῦντο καὶ ἐφωδιάζοντο πρὸς διεξαγωγὴν ἑνὸς ἀγῶνος, ἐκ τῆς ἐκβάσεως τοῦ ὁποίου ἐξηρτᾶτο αὐτὴ ἡ ὕπαρξις τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ σοβαρώτερον πάντων εἶναι ὅτι οἱ βόρειοι γείτονες τῆς Ἑλλάδος ὥπλιζον, ἐγύμναζον καὶ ἐφωδίαζον τὰ συμμοριακὰ σώματα, οὐχὶ ἐξ ἰδεολογικῆς ἀλληλεγγύης, ἀλλὰ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἰδίων πολιτικῶν συμφερόντων, εἰς τὰ ὁποῖα ἐξέχουσαν θέσιν εἶχεν ἡ ὑφαρπαγὴ Ἑλληνικῶν ἐδαφῶν. Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ἡ κομμουνιστοποιηθεῖσα Γιουγκοσλαβία τοῦ Τίτο ἐφήρμοσε τὸ ὁμοσπονδιακὸν σύστημα καὶ πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῶν διαφορῶν, αἱ ὁποῖαι διήρουν τοὺς βιαίως ὑπαχθέντας εἰς τὸ κομμουνιστικὸν σύστημα λαοὺς αὐτούς, διαφορῶν πολιτισμοῦ, θρησκείας, ἱστορικῆς ἐξελίξεως καὶ νοοτροπίας, ἀλλὰ καὶ δικαιολογίαν βλέψεων ἐπὶ ἐδαφῶν γειτονικῶν κρατῶν. Οὕτω, μεταξὺ τῶν ὁμοσπόνδων «Λαϊκῶν Δημοκρατιῶν» περιέλαβε καὶ τὴν «Λαϊκὴν Δημοκρατίαν τῆς Μακεδονίας», κατασκεύασμα καθαρῶς πολιτικοῦ ὑπολογισμοῦ, ἄνευ ἐθνολογικῶν δεδομένων, ἀλλ' ἁπλῶς ἐξυπηρετοῦν τοὺς σκοποὺς ἐπεκτάσεως τοῦ Γιουγκοσλαβικοῦ κράτους πρὸς τὸ Αἰγαῖον, διὰ προσαρτήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Δυτικῆς καὶ Κεντρικῆς Μακεδονίας εἰς τὴν Ὁμόσπονδον «Λαϊκὴν Δημοκρατίαν τῆς Μακεδονίας».

Πράγματι, ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἱδρύσεως τῆς κομμουνιστικῆς Ὁμοσπονδιακῆς Γιουγκοσλαβίας, ἡ «Λαϊκὴ Ὁμόσπονδος Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας», μολονότι εἰς τοὺς κόλπους της καὶ αὐτοὶ οἱ Σλάβοι ἦσαν βουλγαρικῆς καὶ οὐχὶ σερβικῆς προελεύσεως, διεκηρύχθη ὡς περιλαμβάνουσα τὴν ἐν τῇ πραγματικότητι ἀνύπαρκτον «Μακεδονικὴν ἐθνότητα». Ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτὴν διεξεδίκει καὶ τοὺς «Μακεδόνας τοῦ Αἰγαίου», δηλαδὴ πάντα τὰ μέχρι θαλάσσης Ἑλληνικὰ ἐδάφη τῆς Μακεδονίας.

Ὁ κομμουνιστοσυμμοριτισμὸς ἐξυπηρέτει θαυμασίως τὴν καταχθόνιον αὐτὴν μέθοδον τῆς Γιουγκοσλαβικῆς ἐπιβουλῆς κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας, διότι ἐὰν τελικῶς ἐπεβάλλετο, εὐκόλως ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἰδεολογικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ταυτότητος θὰ ἐδικαιολόγει τὴν προσάρτησιν τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας εἰς τὴν «Λαϊκὴν Ὁμόσπονδον Δημοκρατίαν τῆς Μακεδονίας».

Ἐφ' ὅσον οἱ εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα δρῶντες Ἕλληνες κομμουνισταί, οὐ μόνον δὲν ἀντέδρων εἰς τὰ καταφανῆ αὐτὰ ἐπίβουλα σχέδια τῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος των, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐφαίνοντο πρόθυμοι νὰ καταστοῦν ὄργανα ἐξυπηρετήσεώς των, τὸ Γιουγκοσλαβικὸν κράτος εἶχε πᾶν συμφέρον νὰ ἐνισχύσῃ παντοειδῶς τὸν συμμοριτικὸν ἀγῶνά των.

Καὶ πράγματι, ὁ συμμοριτισμὸς τῆς περιόδου 1946-1949 εἰς τὴν Δυτικὴν καὶ Κεντρικὴν Μακεδονίαν, ἐν μέρει δέ, ὡς ἐλέχθη ἤδη, καὶ εἰς τὴν Ἤπειρον, εἶχε χαρακτῆρα Ἐθνικοῦ ἀγῶνος, συνεπείᾳ ἐχθρικῆς ἐπιβουλῆς.

Οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται δὲν εὕρισκον ἁπλῶς ἐντὸς τοῦ Γιουγκοσλαβικοῦ ἐδάφους ἄσυλον, ὅταν κατεδιώκοντο ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων, πρὸς

σωτηρίαν, ἀνάπαυσιν καὶ ἀνασύνταξιν. Ἐκεῖ ὠργανοῦντο, ἐξεπαιδεύοντο στρατιωτικῶς, συνεκροτοῦντο εἰς πολεμικὰ σώματα, ἐφωδιάζοντο διὰ πλήρους, βαρέος καὶ ἐλαφροῦ ὁπλισμοῦ καὶ ἐξαπελύοντο πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ ἐδάφη. Εἰς Μποῦλκες τῆς Γιουγκοσλαβικῆς Μακεδονίας ἐλειτούργουν ἔμπεδα πολεμικῆς ἐκγυμνάσεως συμμοριτικῶν σωμάτων, ὑπῆρχε δὲ ἀκόμη καὶ σχολὴ καταρτίσεως ἀξιωματικῶν. Τὰ ἐκεῖθεν ἐκπεμπόμενα συμμοριτικὰ σώματα, συντεταγμένα κατὰ τοὺς στρατιωτικοὺς κανόνας εἰς Μεραρχίας, Συντάγματα, Τάγματα καὶ Λόχους, ἐλάμβανον πλήρη στρατιωτικὴν κατάρτισιν πρὸς διεξαγωγὴν τακτικοῦ πολέμου, ἀκόμη καὶ εἰς τὴν πυροβολικὴν τέχνην.

Ἦτο προφανὲς ὅτι μίαν τόσον σοβαρὰν καὶ ἀνερχομένην εἰς πολλὰς χιλιάδας ἀνδρῶν πολεμικὴν δύναμιν, ἐφωδιασμένην δὲ διὰ πυροβολικοῦ, βαρέος καὶ ἐλαφροῦ, πολυβόλων, μυδραλλιοβόλων, ὅλμων χειροβομβίδων καὶ αὐτομάτων, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπίσῃ μόνη ἡ Χωροφυλακή. Ἂν καὶ μὲ κάποιαν καθυστέρησιν (διότι, ὡς ἐλέχθη ἤδη, ἔπρεπεν εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς νὰ στραφῇ κυρίως ἡ προσοχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους πρὸς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα λόγῳ τῆς ἔξωθεν ἐπιβουλῆς καὶ τοῦ ἀνακύπτοντος ἐθνικοῦ κινδύνου) ἐστάλησαν Στρατιωτικαὶ δυνάμεις πρὸς κατὰ μέτωπον ἀντιμετώπισιν τῶν κομμουνιστοσυμμοριτικῶν συγκροτημάτων. Ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς ἀνέλαβε τὴν ὅλην εὐθύνην διεξαγωγῆς τοῦ συμμοριτοπολέμου, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν δὲ τούτου ὑπήχθη καὶ ἡ Χωροφυλακή, εἰς ὅ,τι ἀφεώρα τὸν κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ ἀγῶνα. Ἐν τούτοις, καὶ ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς ἡ Χωροφυλακὴ μετέσχε λίαν ἐνεργῶς εἰς τὴν πάλην πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς νέας ἐθνικῆς ἐπιβουλῆς. Ἄλλοτε μετέχουσα διὰ συγκροτημένων πολεμικῶς ταγμάτων της ἐνεργῶς εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων, ἄλλοτε ἀναλαμβάνουσα τὸ ἔργον τῆς ἀντικατασκοπείας καὶ τῆς περισυλλογῆς πληροφοριῶν καὶ ἄλλοτε μαχομένη πρὸς τὰς συμμοριακὰς ὁμάδας, αἵ ὁποῖαι ἐλυμαίνοντο τὴν ὕπαιθρον, ἡ Χωροφυλακὴ ἀπετέλεσε σημαντικὸν παράγοντα συντριβῆς τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ἐξ ἄλλου αἱ θυσίαι τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸν κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ ἀγῶνα εἰς τὴν Μακεδονίαν ὑπῆρξαν ἀξιοσημείωτοι.

Τὴν εὐθύνην τῆς διεξαγωγῆς τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἐν τῇ Δυτικῇ Μακεδονίᾳ εἶχεν ὁ διοικητὴς Μεραρχίας ὑποστράτηγος Χρ. Μαντᾶς. Ἀνώτερος διοικητὴς Χωροφυλακῆς Δυτικῆς Μακεδονίας ἦτο ὁ ἡρωικῶς δράσας, ὡς διοικητὴς τοῦ Συντάγματος Μακρυγιάννη, τότε συνταγματάρχης Γεώργιος Σαμουήλ. Διοικητὴς τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Φλωρίνης ἦτο ὁ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς ἀναπτύξας ἡρωικὴν δρᾶσιν κατὰ τῶν ἐαμικῶν συμμοριῶν, τότε ταγματάρχης Γ. Τζωρτζάκης, πρὸ τούτου δὲ ὑπηρέτει ὡς διοικητὴς ὁ ταγματάρχης Μιχ. Φουλεδάκης, ὁ μετασχὼν εἰς τὰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις τοῦ ὄρους Βίτσι (26 Ἰουλίου 1946) καὶ πεσὼν ἡρωικῶς μαχόμενος εἰς τὴν πρώτην γραμμήν. Διοικητὴς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κοζάνης ἦτο ὁ ταγματάρχης Στ. Καρατῶλος, ὁ ὁποῖος ἐκινεῖτο ἀδιακόπως πρὸς τὰ σημεῖα τῶν συμμοριτικῶν ἐπιθέσεων, διηύθυνε τὸν ἀγῶνα τῆς περιοχῆς του κατὰ τὰς κρισίμους δὲ περιστάσεις μετεῖχε προσωπικῶς τῶν μαχῶν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀνδρῶν του. Διοικητὴς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Γρεβενῶν ἦτο ὁ ταγματάρχης Κωνστ. Φλῶκος, ὁ ὁποῖος μετέχων ἐπίσης προσωπικῶς τῶν μαχῶν, διεξήγαγεν ἐπιτυχῶς τὸν ἀγῶνα ὑπερασπίσεως τῆς πόλεως.

Τὴν γενικὴν ἐποπτείαν τῶν ἀποσπασμάτων εἶχεν ὁ μοίραρχος καὶ ἐν συνεχείᾳ ταγματάρχης Νικ. Παναγόπουλος, ἀνελθὼν μετέπειτα καὶ εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἀρχηγοῦ Χωροφυλακῆς. Ὁ Νικ. Παναγόπουλος ἀνέπτυξε τόσον ἐπιτυχῆ δρᾶσιν κατὰ τὴν ἀνὰ τὰ ὄρη τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας καταδίωξιν συμμοριακῶν συγκροτημάτων, ὥστε ὁ μέραρχος Μαντᾶς κατὰ τὴν διεξαγωγὴν ἐπιχειρήσεων ἔθετεν ὑπὸ τὰς διαταγάς του καὶ Στρατιωτικὰ τμήματα, εἴς τινας δὲ περιστάσεις ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν τὴν ὅλην διεύθυνσιν πολεμικῶν, κυρίως ἐκκαθαριστικῶν, ἐπιχειρήσεων, εἰς τὰς ὁποίας μετεῖχον διμοιρίαι ταγμάτων Πεζικοῦ, οὐλαμοὶ Πυροβολικοῦ κλπ. Ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ ὑπηρετοῦντες ἐν Μακεδονίᾳ κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτοπολέμου ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ Χωροφυλακῆς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα κατὰ τὸ πλεῖστον παρατίθενται εἰς τὰς δημοσιευομένας ἐκθέσεις, ἐκεῖ ὅπου ἐσημείωσαν ἡρωικὴν δρᾶσιν, ἀπετέλεσαν πρωταρχικοὺς παράγοντας συντριβῆς τῆς ἐαμοσλαβικῆς ἐπιβουλῆς κατὰ τῆς Βορείου Ἑλλάδος. Λίαν ἀξιοσημείωτος ὑπῆρξεν ἡ δρᾶσις καὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ χωροφυλάκων τῶν ὁποίων ἡ γενναιοψυχία, ἡ ἀφοσίωσις εἰς τὸ καθῆκον, ἡ μετὰ φανατισμοῦ προσήλωσις εἰς τὰ πατριωτικὰ ἰδεώδη, ὡδήγησαν ὄχι μόνον εἰς λαμπρὰς νίκας, ἀλλὰ καὶ εἰς δραματικὰς θυσίας, διὰ τὰς ὁποίας θὰ δύναται πάντοτε νὰ σεμνύνεται τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς. Ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς εἶχον πλήρη συναίσθησιν τοῦ γεγονότος ὅτι, ἀγωνιζόμενοι εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα, ἐπετέλουν μίαν πολὺ ὑψηλοτέραν καὶ ἱστορικὴν ἐθνικὴν ἀποστολήν, οὐ μόνον ὑπερασπίζοντες τὰς ἐλευθερίας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπὸ τὰς κομμουνιστικὰς ὀρδάς, ἀλλὰ καὶ ὑπερασπίζοντες τὸ πάτριον ἔδαφος ἀπὸ τὰς ἐπιβουλὰς τῶν προαιωνίων ἐχθρῶν τοῦ Γένους. Τὰ ἀνωτέρω γραφόμενα εἰσαγωγικῶς εἰς τὸ περὶ Δυτικῆς Μακεδονίας μέρος, ἔχουν βεβαίως τὴν θέσιν των καὶ ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ περὶ Βορείου Ἑλλάδος τμήματα τῆς περιόδου τοῦ συμμοριτισμοῦ, ἐν συσχετισμῷ καὶ ὡς πρὸς ὅσα ἐγράφησαν διὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς.

Κατωτέρω θὰ ἐκθέσωμεν τὰ κυριώτερα ἐπεισόδια τοῦ κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν, εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὴν συμμετοχὴν τῆς Χωροφυλακῆς. Θὰ ἀκολουθήσωμεν δὲ καὶ ἐνταῦθα τὴν κατὰ περιοχὰς Διοικήσεων σειρὰν ἀφηγή-

σεως, δεδομένου ὅτι στηριζόμεθα κυρίως εἰς τὰς ἐκθέσεις τῶν Διοικήσεων αὐτῶν καὶ εἰς τὰ κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν συντεταγμένα στοιχεῖα, ὡς ἀντλοῦμεν ταῦτα ἰδίως ἐκ τῶν ἀρχείων τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς. Μερικὰ τῶν γεγονότων τούτων ὡς αἱ πέντε μεγάλαι ἀλλὰ νικηφόρου ἀμύνης ἐπιθέσεις κατὰ τῆς κωμοπόλεως Βελβενδοῦς, ἕδρας τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερβίων, τὸ ὁλοκαύτωμα Νυμφαίου-Φλωρίνης, ἡ ὑπεράσπισις τῶν Γρεβενῶν κλπ. ἔχουν ὅλως ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐν Μακεδονίᾳ ἀγῶνος κατὰ τοῦ ἐαμοσλαβισμοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἐκτίθενται ἐκτενέστερον μετὰ προσαγωγῆς στοιχείων ἐκ τῶν ἐπισήμων ἐκθέσεων.

7. Ο ΑΝΤΙΣΥΜΜΟΡΙΑΚΟΣ ΑΓΩΝ ΕΙΣ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Ἡ γενικὴ κατάστασις εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Καστοριᾶς, ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946, δὲν εὑρίσκετο εἰς πολὺ καλὸν σημεῖον καὶ μόνον εἰς τὴν πόλιν τῆς Καστοριᾶς καὶ εἰς τὰς πόλεις καὶ χωρία, ἔνθα ἥδρευεν Ὑπηρεσία Χωροφυλακῆς, ἡ τάξις καὶ ἡ ἀσφάλεια εἶχον ἀποκατασταθῆ. Ἐκεῖ ἡ Χωροφυλακὴ εἰργάσθη ἐντατικῶς πρὸς σύλληψιν καὶ παραπομπὴν εἰς τὴν Δικαιοσύνην τῶν ἀνθελληνικῶς δρασάντων καθ' οἱονδήποτε τρόπον.

Εἰς τὴν ὕπαιθρον ὅμως, μετὰ τὴν Συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας, ὑπολείμματα τοῦ ΕΛΑΣ παρέμειναν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Ὀντρίων - Γράμμου - Μαλιμάδι ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀρχισυμμορίτου Γιαννούλη καὶ εἰς τὴν τοιαύτην Μαυρικίου-Γέρμα, ὑπὸ τὸν Πατσούραν καὶ ἀσκοῦσαν τρομοκρατίαν ἐπὶ τῇ προόψει τῶν ἐκλογῶν (31-3-1946) καὶ τοῦ Δημοψηφίσματος ἐν συνεχείᾳ (1.9.1946).

Τὰ ὑπολείμματα ταῦτα, ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946, συγκροτοῦνται εἰς ὁμάδας καὶ ἐνεργοῦν ἐπιθέσεις, τόσον κατὰ τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς, ὅσον καὶ κατὰ κινουμένων τμημάτων, ἅτινα κινοῦνται πρὸς ἐπιβολὴν τῆς τάξεως εἰς τὴν ὕπαιθρον.

Ὁ πληθυσμὸς τῆς ὑπαίθρου ἔχει στηρίξει τὰς ἐλπίδας του εἰς τὴν Χωροφυλακήν, ἐναντίον τῆς ὁποίας ἔχει στραφῆ ἡ ἐξοντωτικὴ μανία τῶν ἀναρχικῶν.

Ἡ πρώτη ἔνοπλος ἐπίθεσις τῶν ὑπολειμμάτων τούτων τοῦ ΕΛΑΣ ἐναντίον τοῦ Λιτοχώρου ἔχει γνωσθῆ ἤδη καὶ ἅπασαι αἱ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς τῆς Διοικήσεως ὀργανώνουν τὴν ἄμυνάν των, διὰ ν' ἀντιστοῦν εἰς τυχὸν παρομοίας προσβολάς. Ἤδη εἶχε προηγηθῆ τὴν 20ὴν Μαρτίου 1946 ἐπίθεσις συμμοριτῶν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δενδροχωρίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς ἄνευ θητείας χωροφύλακος. Ὁ Σταθμὸς οὗτος συνεπτύχθη τὴν 12.6.1947 εἰς Καστοριάν.

Ἐκ παραλλήλου ὅμως ἡ Χωροφυλακή, καίτοι ὑφίσταται ἐπιθέσεις, ἐνεργεῖ ἐξορμήσεις πρὸς ἀνακάλυψιν, σύλληψιν ἢ ἐξόντωσιν τῶν κρυπτομένων συμμοριτῶν. Οὕτω, τὴν 20ὴν Μαΐου 1946 δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἄργους Ὀρεστικοῦ, κατόπιν πληροφοριῶν, ἐπέδραμεν εἰς χωρίον Ἀσπρονέριον καὶ ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν, κατόπιν συμπλοκῆς, τοῦ συμμορίτου Κιοσσέ.

Κατὰ τὰ μέσα ὅμως τοῦ ἔτους 1946, ὁλόκληρος ἡ περιφέρεια τῆς Διοικήσεως, πλὴν τῆς πόλεως Καστοριᾶς καὶ τῶν κωμοπόλεων καὶ χωρίων ἔνθα ἑδρεύει ἡ Χωροφυλακή, ἐλέγχεται ὑπὸ ἐνόπλων ἀναρχικῶν, οἱ ὁποῖοι ὀργανοῦνται, ἐξοπλίζονται ὑπὸ τῶν βορείων γειτόνων καὶ στρατολογοῦν ὀπαδοὺς εἰς τὴν ὕπαιθρον, χρησιμοποιοῦντες πρωτοφανῆ τρομοκρατίαν. Τὰ ὑπολείμματα τοῦ ΕΛΑΣ πλαισιώνουν τοὺς βιαίως στρατολογηθέντας ἢ καὶ ἑκουσίως καταφεύγοντας εἰς αὐτοὺς ὀπαδούς των καὶ συγκροτοῦν τὰς πρώτας συμμοριακὰς ὁμάδας, αἵτινες αὐτοτιτλοφοροῦνται «Δημοκρατικὸς Στρατός».

Αἱ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς δὲν κάμπτονται ἀπὸ τὰς ἐνεργείας αὐτὰς τῶν ἀναρχικῶν. Τὴν 15ην Αὐγούστου 1946 δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἄργους Ὀρεστικοῦ ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Θανόπουλον Λεωνίδαν, ἐνισχυθεῖσα καὶ ὑπὸ διμοιρίας Στρατοῦ ὑπὸ τὸν ὑπολοχαγὸν Σταυρουδάκην, ἐπετέθησαν κατὰ συγκεντρωθέντων 600 συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν Ὑψηλάντην εἰς τὴν περιφέρειαν Ἑπταχωρίου μὲ ἀποτέλεσμα, κατόπιν καταδιώξεως τεσσάρων ἡμερῶν, νὰ ἐξαναγκάσουν τοὺς συγκεντρωθέντας συμμορίτας εἰς διάλυσιν καὶ ν' ἀποτρέψουν οὕτω σχεδιασθεῖσαν ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἑπταχωρίου ἐπίθεσιν.

Ἐπίσης τὸ πρῶτον 15νθήμερον τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1946 ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Χρ. Συκαβίτσαν, κινούμενον πρὸς τὸ χωρίον Σταυροπόταμος, ἐνεπλάκη ἔξωθι τοῦ χωρίου τούτου μετὰ δυνάμεως συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθοῦν 4 συμμορῖται καὶ νὰ κυριευθῆ ἄφθονον πολεμικὸν ὑλικόν. Ἐκ παραλλήλου ὅμως, ἄλλαι συμμοριακαὶ ὁμάδες ἐνεδρεύουν καὶ ἐπιτίθενται ἐναντίον τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ συγκεκριμένως τὴν ἑπομένην 16.8.46 ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Νεστορίου, ἐνεπλάκησαν μεταξὺ Λάγκας καὶ Νεστορίου μετ' ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθῆ εἷς ἐκ τῶν ἀν-

δρῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ μερικοὶ συμμορῖται, παραληφθέντες ὑπὸ τῶν συντρόφων των.

Ἡ ἐξ ἐνέδρας αὐτὴ ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν ἐναντίον τμήματος Χωροφυλακῆς, ἀφ' ἧς ἤρχισεν ἡ συγκρότησις συμμοριακῶν ὁμάδων καὶ ἡ αὐτοτιτλοφορία αὐτῶν ὡς «Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ», ἀποτελεῖ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Διοικήσεως, ὅστις ἐξελίσσεται ραγδαίως καὶ ἐκδηλοῦται δι' ἀλλεπαλλήλων ἐπιθέσεων κατὰ Στρατιωτικῶν τμημάτων καὶ τοιούτων Χωροφυλακῆς, ὡς καὶ κατὰ πόλεων, κωμοπόλεων καὶ χωρίων. Κατὰ τὰς ἐπιθέσεις ταύτας φονεύουν τοὺς ἐθνικόφρονας πολίτας, τινὰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπαγάγουν, ἐπιστρατεύουν πολλοὺς ἐξ αὐτῶν καὶ τέλος πυρπολοῦν πολλὰ χωρία. Οὕτω, τὴν 19ην Αὐγούστου 1946 τὸ φυλάκιον Χωροφυλακῆς Βαψωρίου - Καστοριᾶς, ὑποστηριζόμενον ὑπὸ 13 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ὑπὸ ὑπενωμοτάρχην, ὑπέστη ἐπίθεσιν 70μελοῦς συμμορίας ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀρχισυμμορίτου Κάλκου, βοηθουμένης καὶ ὑπὸ τῶν Βουλγαροφρόνων κατοίκων Βαψωρίου, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθῇ ὁ χωροφύλαξ Κόκκινος Εὐάγγελος, ἐξ Εὐβοίας.

Ἡ προτίμησις τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῆς Χωροφυλακῆς καταφαίνεται ἐκ τῆς ἐπιθέσεως τούτων, ἐναντίον τμήματος Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς εἰς Κάστρον - Κοτύλης. Ἐκεῖ εἶχε διατεθῆ τὴν 1.9.46, ἡμέραν Δημοψηφίσματος, διμοιρία Στρατοῦ καὶ δύναμις Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Δούφλιαν Γεώργιον πρὸς τήρησιν τῆς τάξεως. Τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς ἡμέρας τοῦ Δημοψηφίσματος ἑκατονταμελὴς ἔνοπλος συμμορία ὑπὸ τὸν Γιαννούλην ἐπετέθη κατὰ τῆς φρουρᾶς μὲ ἀποτέλεσμα νὰ συλληφθῇ ὁλόκληρος ἡ ἐκ στρατιωτῶν καὶ χωροφυλάκων φρουρὰ αἰχμάλωτος, πλὴν τῶν δύο ἀνθυπολοχαγῶν, ἑνὸς στρατιώτου καὶ ἑνὸς χωροφύλακος. Ἐκ τῶν αἰχμαλωτισθέντων, οἱ μὲν ἄνδρες Χωροφυλακῆς, οἱ ὑπενωμοτάρχαι Γ. Δούφλιας καὶ Κ. Χαντᾶς καὶ οἱ χωροφύλακες Σ. Σκεντερίδης, Π. Κεβρεντίδης, Δ. Καραμανλίδης, Ἰ. Καρασαββίδης, Δ. Γιλαντζίδης καὶ Σ. Δεμεσίδης ἀφοῦ ἀπεγυμνώθησαν, ἐξετελέσθησαν εἰς θέσιν Λιβάδια - Κοτύλης, οἱ δὲ ὑπόλοιποι στρατιῶται καὶ ἐθνοφύλακες, ἀφοῦ ἀπεγυμνώθησαν, ἀφέθησαν ἐλεύθεροι.

Τὴν 10ην Σεπτεμβρίου 1946, ὁ χωροφύλαξ Β. Ζήσης ἐπιστρέφων ἀπὸ ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἑπταχωρίου, εἰς ὃν ἀνῆκε, συνελήφθη καθ' ὁδὸν ὑπὸ συμμοριτῶν καὶ ἐξετελέσθη. Μὴ ὑπαρχούσης ἱκανῆς δυνάμεως διὰ τὴν καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν διετάχθη ἡ σύμπτυξις τῆς δυνάμεως εἰς τὴν ἕδραν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Νεστορίου.

Τὴν 15ην Σεπτεμβρίου 1946, δύναμις Χωροφυλακῆς ἀποτελουμένη ἐκ τῶν ἀποσπασμάτων τοῦ ἀνθυπομοιράρχου Δημ. Γιούτσου καὶ τοῦ ἐνωμοτάρχου Α. Παπαδοπούλου, ὑπέστησαν ἐπίθεσιν ἐκ μέρους τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων ὑπὸ τοὺς ἀρχισυμμορίτας Γαλάνην καὶ Ἀμύνταν, παρὰ τὸ χωρίον Ὀξυὰ - Καστοριᾶς, χωρὶς νὰ ἐπιτύχουν ἀποτελέσματα.

Τὴν 28ην Σεπτεμβρίου 1946, δύναμις Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Ἰ. Ἀναγνωστόπουλον, ἐνίσχυσε τὰς Στρατιωτικὰς δυνάμεις καὶ τοιαύτας Χωροφυλακῆς καὶ ἀπέκρουσαν ἐπίθεσιν συμμοριτῶν ἐναντίον τῆς κωμοπόλεως Νεστορίου, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀνατραποῦν οἱ συμμορῖται καὶ νὰ φονευθοῦν 10 ἐξ αὐτῶν.

Ἐπίσης, ἀρχὰς Ὀκτωβρίου 1946, ὁ ὑπομοίραρχος Ἀποστολόπουλος καὶ ὁ ἀνθυπασπιστὴς Μπεκιάρης, ἡγούμενοι δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἐνίσχυσαν τὴν δύναμιν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σκαλοχωρίου (Υ.Χ. Βοΐου), ὑποστᾶσαν ἐπίθεσιν ἐκ μέρους πολυπληθοῦς κομμουνιστοσυμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα ν' ἀνατραποῦν οἱ συμμορῖται καὶ νὰ φονευθοῦν 5 ἐξ αὐτῶν. Ἐκ τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθη ὁ ὑπενωμοτάρχης Λ. Θανόπουλος.

Τὴν 8ην Ὀκτωβρίου 1946 ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βυσσινιᾶς καὶ ἡ τοιαύτη τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Γιούτσον Δημήτριον ἐνεπλάκη εἰς μάχην παρὰ τὴν θέσιν «Μανιτάρι» μετὰ δυνάμεως συμμοριτῶν, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν 6 συμμορῖται καὶ ὁ χωροφύλαξ Εὐ. Κεσσίδης.

Τὴν νύκτα τῆς 1-2 Νοεμβρίου 1946 δύναμις τοῦ αὐτονομιστοῦ Γκότσεφ ἐκ 200 συμμοριτῶν, ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μακροχωρίου, ὃν ὑπερήσπιζον οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Δημ. Μανάραν, ἐνισχυθέντες καὶ ὑπὸ διμοιρίας Στρατοῦ, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθῇ ὁ χωροφύλαξ Θ. Κοκορομάτζος. Τὴν 1.4.47 ὁ Σταθμὸς συμπτύσσεται εἰς Καστοριάν.

Τὴν 22αν Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Ἰ. Ντελῆν, κινούμενον ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Ἀμυνταίου - Καστοριᾶς πρὸς λῆψιν μέτρων ἀσφαλείας λόγῳ διελεύσεως ἐπισήμων προσώπων, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν συμμοριτῶν πλησίον τῆς θέσεως «Νταούλι». Ἐπηκολούθησε σκληρὰ μάχη μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἀποσπάσματος καὶ τῶν συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθοῦν ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἀποσπάσματος ὁ ἐπικεφαλῆς ὑπενωμοτάρχης καὶ ὁ χωροφύλαξ Εὐ. Ψωμᾶς. Τὸ αὐτὸ ἀπόσπασμα πρὸ 10ημέρου, ἤτοι τὴν 12.11.46 εἰς τὴν αὐτὴν τοποθεσίαν εἶχε συμπλακῆ μετὰ δυνάμεως συμμοριτῶν, καθ' ἣν οἱ συμμορῖται ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψαντες ἐπὶ τόπου 4 νεκρούς.

Τὸν Νοέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, δύναμις συμμοριτῶν ἀπεπειράθη παρὰ τὴν δημοσίαν ὁδὸν Κωσταραζίου - Βογατσικοῦ νὰ λεηλατήσῃ ἐπιβατικὸν αὐτοκίνητον, διὰ τοῦ ὁποίου μετεφέρετο καὶ ὁ στρατιωτικὸς ταχυδρομικὸς σάκκος, πλὴν ἀπέτυχον τοῦ σκοποῦ των, διότι δύναμις Χωροφυλακῆς τοῦ Σταθμοῦ Βογατσικοῦ περιπολοῦσα εἰς τὴν ὁδὸν αὐτήν, ἐπετέθη ἐναντίον των καὶ τοὺς ἔτρεψεν εἰς φυγήν.

Τὴν 15ην Δεκεμβρίου 1946 ἰσχυρὰ δύναμις συμ-

μοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βασιλειάδος, ἀλλὰ λόγῳ τῆς σθεναρᾶς ἀντιστάσεως τῶν ἀνδρῶν ἀπέτυχον τοῦ σκοποῦ των.

Τὴν 22αν Δεκεμβρίου 1946 δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Νεστορίου ἐνισχυθεῖσα καὶ ὑπὸ τμήματος Στρατοῦ ἐπετέθη εἰς τοποθεσίαν «Γκρούσια» κατὰ συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθοῦν 3 συμμορῖται, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν Καλλιμάνης καὶ νὰ τραυματισθῇ ὁ χωροφύλαξ Γ. Καρπόζηλος.

Τὴν 28ην Δεκεμβρίου 1946 καὶ ὥραν 3ην πρωινὴν ἑκατονταμελὴς συμμορία εἰσελθοῦσα ἀπαρατήρητος ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως Ἄργους Ὀρεστικοῦ, ἐπετέθη κατὰ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος, χρησιμοποιοῦσα παντὸς τύπου ὁπλισμόν. Ἡ ἐκ 10 ἀνδρῶν δύναμις, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ὑπομοίραρχον Ἀποστολόπουλον καὶ ἀνθυπασπιστὴν Μπεκιάρην καταλαβοῦσα ἐπικαίρους θέσεις πέριξ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Καταστήματος, κατώρθωσε παρὰ τὴν ὑπεροχὴν εἰς ἔμψυχον καὶ ἄψυχον ὑλικὸν τῶν συμμοριτῶν, ὄχι μόνον νὰ κρατήσῃ τὰς θέσεις της, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκδιώξῃ τοὺς συμμορίτας χωρὶς νὰ ἐνεργήσουν λεηλασίας ἢ σφαγὰς ἐν τῇ κωμοπόλει.

Τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1946, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βυσσινιᾶς ἐκ 3 χωροφυλάκων καὶ 3 στρατιωτῶν, ὑπὸ τὸν ἔφεδρον ἀνθυπολοχαγὸν Συκαβίτσαν Χρ., ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν συμμοριτῶν ἔξωθι τοῦ χωρίου Βυσσινιά, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθῇ ὁ ἀνθυπολοχαγὸς καὶ ὁ χωροφύλαξ Γ. Παπανικολάου, νὰ τραυματισθῇ δὲ ὁ χωροφύλαξ Ἠλ. Καραντζάρης.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἑτέρα δύναμις Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Νεστορίου, περιπολοῦσα ἀνὰ τὰ χωρία Ἁγία Ἄννα-Τσούκκα-Κρανοχώρι καὶ Πτελέα, συνεπλάκη μὲ συμμορίτας, τοὺς ὁποίους ἠνάγκασε νὰ τραποῦν εἰς φυγήν.

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ ἔτους 1946 ἡ δύναμις τῶν συμμοριτῶν ἔχει αὐξηθῆ ἐπικινδύνως καὶ εἶναι κυρία ὅλων τῶν χωρίων, πλὴν ἐκείνων ὅπου ὑπάρχει δύναμις Χωροφυλακῆς, ἡ ὁποία ὑποχρεοῦται κυρίως εἰς ἄμυναν εἰς τὰς ἕδρας τῶν Ὑπηρεσιῶν. Κατὰ τὸ ἔτος 1947 ἐνισχύεται μὲ ἄνευ θητείας χωροφύλακας καὶ προσπαθεῖ νὰ τηρήσῃ τὴν τάξιν, ἄνευ ὅμως ἀποτελέσματος.

Ἀρχὰς Ἰανουαρίου 1947 ὁ Σταθμὸς Πενταβρύσου μεταφέρεται εἰς Χιλιόδενδρον, λόγῳ μεγάλων συγκεντρώσεων συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν ἐκείνην. (Ὑψηλὸν - Κρύα Νερά).

Ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χιλιοδένδρου τὴν 25ην Ἰανουαρίου 1947 ἐπετέθη 200μελὴς δύναμις συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν Γιαννούλην. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ τούτου ἀποτελουμένη ἐκ 18 ἀνδρῶν, ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Ἀλ. Κουσούνην ἀπήντησεν ἀμέσως εἰς τὰ πυρὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ συνεκράτησε τούτους, χωρὶς νὰ ἐπιτύχουν τὴν κατάληψιν τοῦ Σταθμοῦ. Τὴν ἰδίαν νύκτα δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἄργους Ὀρεστικοῦ, ἔσπευσεν εἰς βοήθειαν τῶν ἀμυνομένων οἵτινες κατώρθωσαν ν' ἀνατρέψουν τοὺς συμμορίτας, οἱ ὁποῖοι, φεύγοντες ἐγκατέλειψαν ἐπὶ τόπου ἕνα νεκρόν.

Μετὰ τριήμερον, ἤτοι τὴν 18ην ἰδίου, οἱ συμμορῖται ἐπετέθησαν ἐκ νέου ἐναντίον τοῦ αὐτοῦ Σταθμοῦ, ἀλλὰ οἱ ἀμυνόμενοι χωροφύλακες, ἐνισχυθέντες ὑπὸ τμήματος Στρατοῦ, ἠνάγκασαν καὶ πάλιν τοὺς ἐπιτιθεμένους νὰ τραποῦν εἰς φυγήν, χωρὶς νὰ ἐπιτύχουν τοῦ σκοποῦ των.

Τὴν 15ην Ἰανουαρίου 1947 δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βασιλειάδος συνεπλάκη ἔξωθι τοῦ χωρίου Μελισσότοπος μεθ' ὁμάδος συμμοριτῶν, ἀναγκάσασα τούτους εἰς ὑποχώρησιν.

Μετὰ 12ήμερον ἄνδρες τοῦ αὐτοῦ Σταθμοῦ, κατόπιν ἐνέδρας ἐφόνευσαν ἔξωθι τοῦ χωρίου Σταυροπόταμος 4 συμμορίτας.

Τέλος Ἰανουαρίου 1947 λόγῳ τοῦ ἀπειλουμένου κινδύνου ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Καλῆς Βρύσης συνεπτύχθη εἰς τὸ χωρίον Διποταμιά, ἔνθα καὶ ἡ ἕδρα διμοιρίας Στρατοῦ.

Τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1947 δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βυσσινιᾶς χωρὶς νὰ ἐπιτύχουν νὰ καταλάβουν τὸ Ἀστυνομικὸν Κατάστημα, συνέλαβον ὅμως 4 γυναῖκας, ἃς καὶ ἐξετέλεσαν μὲ τὴν κατηγορίαν ὅτι ἦσαν πράκτορες τοῦ Σταθμοῦ. Τὴν 3.4.47 καὶ ὁ Σταθμὸς οὗτος συνεπτύχθη εἰς Καστοριάν.

Τὴν 17ην Μαρτίου 1947 ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Νεστορίου συνεπλάκησαν εἰς ὑψώματα Τσούκκας μετὰ πολυμελοῦς ἐνόπλου συμμορίας, ἐπιτυχόντες τὸν φόνον 6 συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν 2 αἰχμαλώτων. Ἐτραυματίσθη ὁ χωροφύλαξ Ἀβρ. Τοκατλίδης.

Τὴν 31ην Μαρτίου 1947 πολυμελὴς ἔνοπλος συμμορία ὑπὸ τοὺς Γιαννούλην, Παπαϊωάννου καὶ Πατσούραν, ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Διποταμιᾶς καὶ διμοιρίας Στρατοῦ καὶ μετὰ 17ωρον σκληρὰν μάχην ἠναγκάσθησαν οἱ συμμορῖται νὰ ὑποχωρήσουν. Οἱ συμμορῖται εἶχον ἱκανὸν ἀριθμὸν νεκρῶν καὶ τραυματιῶν, τοὺς ὁποίους παρέλαβον φεύγοντες. Ἐπίσης συνελήφθησαν δύο αἰχμάλωτοι. Ἐκ τῶν ἀμυνθέντων ἐφονεύθη ὁ διοικητὴς τοῦ Σταθμοῦ ἐνωμοτάρχης Γ. Παπαγεωργίου καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες.

Τὴν νύκτα τῆς 28ης Ἀπριλίου 1947 ἰσχυρὰ δύναμις συμμοριτῶν μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν καπετὰν Βαγενᾶν, ἐπετέθη διὰ βαρέων ὅπλων κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βασιλειάδος.

Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ, ἡ ὁποία ἀνέμενε τὴν ἐπίθεσιν, εἶχεν ὀχυρωθῆ εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ χωρίου, ἐπειδὴ παρεῖχε μεγαλυτέραν ἀσφάλειαν καὶ ἠμύνθη σθεναρῶς ἐπὶ πολλὰς ὥρας, ὁπότε ἠναγκάσθησαν οἱ συμμορῖται νὰ ὑποχωρήσουν. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν 6. Ἐτραυματίσθησαν ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ ὁ ἐνωμοτάρχης Π. Ἀθανασάκος καὶ εἷς χωροφύλαξ. Τὴν 2.5.47 ὁ Σταθμὸς συνεπτύχθη εἰς Κορησὸν

καὶ ἡνώθη μετὰ τῆς ἐκεῖ δυνάμεως Χωροφυλακῆς.

Τὴν 12ην Μαΐου 1947 δύναμις συμμοριτῶν προσέβαλε τὸν προσφυγικὸν συνοικισμὸν Καστοριᾶς καὶ ἐπυρπόλησεν ὀλίγας οἰκίας. Δύναμις τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος τῆς ἕδρας ἐπετέθη κατὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ τοὺς ἠνάγκασε νὰ τραποῦν εἰς φυγὴν ἀφήσαντας ἐπὶ τόπου ἕνα νεκρόν.

Τὴν 16ην Ἰουλίου 1947, ἰσχυρὰ δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μεσοποταμίας καὶ παρὰ τὴν ὑπεροχὴν εἰς ὑλικὸν καὶ δύναμιν δὲν κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ της, ἀλλὰ μετὰ πολύωρον μάχην ὑπεχώρησεν, ἀφοῦ ἐγκατέλειψεν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης 5 νεκροὺς και ἄφθονον πολεμικὸν ὑλικόν.

Τὴν 20ὴν Ἰουλίου 1947 δύναμις Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἄργους Ὀρεστικοῦ, ἐπέτυχεν ἐξ ἐνέδρας τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑτέρου, εἰς περιοχὴν τοῦ χωρίου Πορειά.

Τὴν 16ην Αὐγούστου 1947, δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Νεστορίου συνεπλάκη εἰς περιοχὴν Ὀρλίων μετὰ συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρων ἑπτά.

Τὴν 23ην Αὐγούστου 1947, 600μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βογατσικοῦ ὑποστηριζομένου ὑπὸ δυνάμεως 48 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Μακρῆν Θωμᾶν καὶ ἐθνικοφρόνων πολιτῶν. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς καὶ οἱ ἐθνικόφρονες πολῖται ἀντέστησαν ἡρωικῶς ἐπὶ πολλὰς ὥρας, χάρις δὲ εἰς τὸν ἡρωισμόν των καὶ τὴν ψυχραιμίαν των ἀνετράπησαν οἱ συμμορῖται, οἵτινες καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγήν, ἀφήσαντες ἐπὶ τόπου 8 νεκρούς.

Τὴν νύκτα τῆς 1ης πρὸς 2αν Σεπτεμβρίου 1947, ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Νεστορίου μετὰ δυνάμεως Στρατοῦ ἀπέκρουσαν ἐπιτυχῶς ἐπίθεσιν συμμοριτῶν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Νεστορίου, καθ' ἣν ἐχρησιμοποίησαν πυρὰ ὅλμων καὶ πολυβόλων.

Τὴν 6ην Σεπτεμβρίου 1947 δύναμις τῆς αὐτῆς Ὑποδιοικήσεως συνεπλάκη εἰς τὰ ὑψώματα Τσούκκας μετὰ συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τρέψῃ τούτους εἰς φυγὴν καὶ νὰ περιέλθῃ εἰς χεῖράς της τὸ ἀρχεῖον τῶν συμμοριτῶν, πυρομαχικά, εἷς ἵππος καὶ ἓν φορτίον ἅλατος.

Τὴν 9ην Σεπτεμβρίου 1947 αὐτοκίνητον μὲ δύναμιν Χωροφυλακῆς μεταβαῖνον ἀπὸ Ἄργους Ὀρεστικοῦ εἰς Βογατσικὸν προσέκρουσεν ἐπὶ νάρκης καὶ ἀνετινάχθη, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθοῦν οἱ χωροφύλακες Γ. Ζυγᾶς, Β. Μούσιος καὶ Ἀν. Φιλιππίδης, νὰ τραυματισθοῦν δὲ ἕτεροι τρεῖς χωροφύλακες.

Τὴν 13ην Σεπτεμβρίου 1947 ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βρύσης, ὁ ὁποῖος εἶχε συμπτυχθῆ εἰς Διποταμιάν, συνεπτύχθη εἰς Καστοριάν, λόγῳ τῆς μεγάλης συμμοριακῆς δράσεως.

Ἀπὸ 18ης ἕως 23ης Σεπτεμβρίου 1947, οἱ συμμορῖται ἐνήργησαν ἀλλεπαλλήλους ἐπιθέσεις πρὸς κατάληψιν τῆς κωμοπόλεως Νεστορίου, πλὴν οἱ ὑπερασπισταὶ χωροφύλακες καὶ ὁ Στρατὸς ἀπέκρουσαν ἁπάσας τὰς ἐπιθέσεις αὐτῶν.

Τὴν 21ην Σεπτεμβρίου 1947 δύναμις συμμοριτῶν προσέβαλε τὸ φυλάκιον Χωροφυλακῆς Μανιάκων, ὑποστηριζόμενον ὑπὸ 13 χωροφυλάκων, ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Νάτσεναν Γ., μὲ σκοπὸν νὰ ἀνατινάξῃ τὴν γέφυραν τοῦ Ἀλιάκμονος. Ἡ φρουρὰ ἀντέστη μετὰ πείσματος καὶ ἐνισχυθεῖσα ὑπὸ δυνάμεως τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Καστοριᾶς ἀνέτρεψε τοὺς συμμορίτας καὶ τοὺς ἠνάγκασε νὰ τραποῦν εἰς φυγήν.

Τὴν νύκτα τῆς 22ας πρὸς 23ην Σεπτεμβρίου 1947 οἱ συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Νεστορίου, ἄνευ ὅμως ἀποτελέσματος. Παρομοίας ἐπιθέσεις ἐνήργησαν καὶ τὴν 24ην πρὸς 25.9.47, ὡς καὶ τὰς 6, 7, 14 καὶ 21-10-47 κατὰ τῆς αὐτῆς κωμοπόλεως, ἄνευ ἀποτελέσματός τινος, πλὴν κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπίθεσιν εἰσῆλθον ἐντὸς αὐτῆς καὶ προέβησαν εἰς βιαίαν στρατολογίαν κατοίκων.

Τὴν νύκτα τῆς 13ης πρὸς 14ην Νοεμβρίου 1947 ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Νεστορίου ἐφόνευσαν ἐξ ἐνέδρας δύο συμμορίτας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Γλυκονερίου-Νεστορίου.

Ἐπίσης τὴν 4ην Δεκεμβρίου 1947 ἄνδρες τῆς αὐτῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς καὶ δύναμις Στρατοῦ ἀπέκρουσαν ἐπίθεσιν συμμοριτῶν.

Τὴν 24ην Δεκεμβρίου 1947, συμμορῖται ἀνερχόμενοι εἰς 300 περίπου ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ χωρίου Ἀπόσκεπος, ἔνθα ἥδρευεν ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς 27 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Μακρῆν. Ἡ δύναμις Χωροφυλακῆς ἐνισχυθεῖσα καὶ ὑπὸ Στρατοῦ κατώρθωσε νὰ ἀνατρέψῃ τοὺς συμμορίτας καὶ νὰ φονεύσῃ 4 ἐξ αὐτῶν. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθη εἷς.

Τὴν νύκτα τῆς 26ης Δεκεμβρίου καὶ 28ης Δεκεμβρίου 1947, οἱ ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Νεστορίου καὶ τμῆμα Στρατοῦ, ἀπέκρουσαν ἐπιτυχῶς ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν ἐναντίον τῆς κωμοπόλεως Νεστορίου. Κατὰ τὰς ἐπιθέσεις ταύτας ἐφονεύθησαν δύο ἰδιῶται.

Κατὰ τὸ ἔτος 1947, οἱ συμμορῖται ἐνισχυόμενοι καὶ προστατευόμενοι ὑπὸ τῶν βορείων γειτόνων προσπαθοῦν ἀπεγνωσμένως νὰ καταβάλουν τὰς ἐλαχίστας Ὑπηρεσίας Χωροφυλακῆς καὶ νὰ ὑπερισχύσουν. Τὸ ἑπόμενον ὅμως ἔτος ὁ Ἐθνικὸς Στρατὸς ἀναδιοργανοῦται καὶ ἐξοπλισθεὶς ἀναπτερώνει τὸ ἠθικὸν τῶν κατοίκων τῆς ὑπαίθρου. Ἡ Χωροφυλακὴ ἐξακολουθεῖ τὴν ἐθνικήν της δρᾶσιν, καὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν μάχεται, εἴτε μεμονωμένως, εἴτε ἐν συμπράξει μετὰ τοῦ Στρατοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐξυπηρετεῖ τὰς Ἐθνικὰς Δυνάμεις παρέχουσα αὐταῖς πληροφορίας, περὶ τῆς κινήσεως τῶν συμμοριτῶν.

Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1948 ὁ κύριος στόχος τῶν συμμοριτῶν ἦσαν ἡ κωμόπολις Νεστορίου καὶ ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Κορησοῦ, διότι εἰς τὴν ὕπαιθρον μόνον αἱ Ὑπηρεσίαι αὐταὶ δὲν εἶχον διαλυθῆ.

Αἱ ἐπιθέσεις ἐναντίον τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς Νεστορίου καὶ Κορησοῦ διεδέχοντο ἡ μία τὴν ἄλλην. Τὰς περισσοτέρας ἐπιθέσεις ὑπέστη ἡ κωμόπολις Νεστορίου καὶ τοῦτο διότι ἡ περιοχὴ αὐτὴ προσεφέρετο εἰς τοὺς συμμορίτας.

Τὴν 5ην Ἰανουαρίου 1948 δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἄργους Ὀρεστικοῦ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ὑπομοίραρχον Ἰω. Ἀποστολόπουλον ἐπιτίθεται ἐναντίον συμμοριτῶν ἔξωθι τοῦ χωρίου Λαχανόκηποι, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐπὶ τόπου ἐγκατάλειψιν δύο νεκρῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρων δύο.

Τὴν 10ην καὶ 11ην Ἰανουαρίου 1948 ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Νεστορίου ἐν συνεργασίᾳ μετὰ δυνάμεως Στρατοῦ ἀπέκρουσαν ἐπιτυχῶς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν ἐναντίον τῆς κωμοπόλεως Νεστορίου. Κατὰ τὰς ἐπιθέσεις ταύτας ἐφονεύθη εἷς πολίτης καὶ ἐτραυματίσθησαν τρεῖς.

Τὴν 14ην Ἰανουαρίου 1948 τμῆμα Στρατοῦ καὶ οἱ ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Νεστορίου, ἀπέκρουσαν λυσσώδη ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Νεστορίου διαρκέσασαν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐφονεύθη εἷς στρατιώτης, εἷς πολίτης καὶ ἐτραυματίσθη σοβαρῶς ὁ χωροφύλαξ Χ. Διαμαντόπουλος.

Τὴν 17ην, 19ην, 24ην καὶ 25ην πρὸς 26ην Ἰανουαρίου 1948, οἱ συμμορῖται ἐνήργησαν νέας σφοδρὰς ἐπιθέσεις κατὰ τῆς κωμοπόλεως Νεστορίου πρὸς αἰχμαλώτισιν τῆς δυνάμεως Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς. Οἱ ὑπερασπισταὶ ὅμως ἀπέκρουσαν πάσας τὰς ἐπιθέσεις ταύτας καὶ τοὺς ἠνάγκασαν νὰ ἀποσυρθοῦν, ἀφοῦ ἄφησαν εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης νεκροὺς καὶ πολεμικὸν ὑλικόν.

Τὸν μῆνα Φεβρουάριον 1948, οἱ συμμορῖται ἐνήργησαν μίαν μόνον ἐπίθεσιν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Νεστορίου, ἥτις ὅμως ἀπεκρούσθη, χωρὶς νὰ σημειωθοῦν ἀπώλειαι.

Κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον 1948, ἐναντίον τῆς κωμοπόλεως Νεστορίου ἐνηργήθησαν ἐννέα ἐν ὅλῳ ἐπιθέσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπεκρούσθησαν. Κατὰ τὰς μάχας ταύτας καὶ εἰδικῶς κατὰ τὴν μάχην τῆς 21.3.48 ἐτραυματίσθησαν σοβαρῶς δύο στρατιῶται οἵτινες ὑπέκυψαν εἰς τὰ τραύματά των.

Τὴν 18ην Μαΐου 1948 ὁ χωροφύλαξ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βογατσικοῦ Γ. Σιόγκος, διατεταγμένος εἰς ὑπηρεσίαν λήψεως μέτρων ἔξωθι τοῦ χωρίου Βογατσικοῦ, κατὰ τὴν ὥραν διελεύσεως στρατιωτικῆς φάλαγγος ἐφονεύθη ἐξ ἐκρήξεως νάρκης. Ὁμοίως ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας καὶ εἰς τὴν αὐτὴν τοποθεσίαν, ἐφονεύθη τὴν 26.5.48 ὁ χωροφύλαξ Σ. Γιαζιτζίδης τοῦ ἰδίου Σταθμοῦ.

Κατὰ τὸν μῆνα Μάιον ἰδίου ἔτους, ἡ ἐν Νεστορίῳ ἑδρεύουσα δύναμις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς δέκα ἓξ ἐν ὅλῳ ἐπιθέσεις. Κατὰ τὰς μάχας ταύτας ἐσημειώθησαν θύματα μόνον ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ.

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Νεστορίου, ἄλλαι τοιαῦται ἐλάμβανον χώραν κατὰ τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς Κορησοῦ.

Ἡ ὕπαρξις καὶ διατήρησις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κορησοῦ διηυκόλυνε τὴν ἄμυναν τῆς πόλεως Καστοριᾶς, διότι ἀπετέλει προκεχωρημένον φυλάκιον, ὅπερ τὴν ἐξησφάλιζεν ἀπὸ πᾶσαν προσβολήν, ἀπὸ τὴν κατεύθυνσιν τῆς ὁδοῦ Κλεισούρας-Καστοριᾶς.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ὁ συμμοριτισμὸς ἔστρεψε τὴν προσοχήν του πρὸς τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Κορησοῦ καὶ ἐνήργησεν ἐπανειλημμένας προσβολάς, αἵτινες ἀνήρχοντο εἰς 18 συνολικῶς μέχρι τέλους Ἀπριλίου 1948, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων κατεστράφησαν ἀλληλοδιαδόχως ἐκ τῶν ἐχθρικῶν βλημάτων καὶ κατέστησαν ἄχρηστα τρία οἰκήματα, ἔνθα ἐστεγάζετο κατὰ καιροὺς ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ. Κατόπιν τούτου ὁ σταθμάρχης ἀνθυπομοίραρχος Ταφραλῆς Δημ. ἐγκατέστησε τὴν δύναμίν του εἰς τὸ πλέον κατάλληλον διώροφον λιθόκτιστον Σχολεῖον τοῦ χωρίου, παραπλεύρως τοῦ ὁποίου ὑπῆρχεν ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ κωδωνοστάσιον καὶ ἔναντι εἷς τουρκικὸς μιναρές. Ἐπειδὴ ὅμως προέβλεπε νέας καὶ ἀποφασιστικὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, κατεσκεύασε πέριξ τοῦ Σχολείου τέσσαρα πολυβολεῖα, ἅτινα ἐπήνδρωσε δι' ἀνδρῶν, ἐτοποθέτησε δὲ ἐπὶ πλέον καὶ φρουροὺς εἰς τὸ κωδωνοστάσιον καὶ εἰς τὸν μιναρέν. Ἡ ὅλη δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἀνήρχετο εἰς 22 ἄνδρας, ὁ δὲ ὁπλισμὸς εἰς 4 ἐλαφρὰ ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 1 γερμανικὸν μυδραλλιοβόλον, τρία αὐτόματα καὶ 17 ἀτομικὰ τυφέκια. Εἰς τὸ αὐτὸ Σχολεῖον ἐστεγάζοντο καί τινες ὁπλῖται ΜΑΥ ἔνοπλοι δι' ἀτομικῶν τυφεκίων, οἵτινες ἐνίσχυον ἐπικουρικῶς τὴν Χωροφυλακήν.

Τὴν νύκτα τῆς 23ης Μαΐου τοῦ 1948 ἐξαπελύθη γενικὴ ἐπίθεσις κατὰ τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς ἐκ μέρους τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι διέθετον βαρύτατον ὁπλισμόν. Οἱ ὑπερασπισταὶ τοῦ χωρίου παρὰ τὴν συντριπτικὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἐχθροῦ δὲν ἐπτοήθησαν. Ἔχοντες πλήρη συναίσθησιν τοῦ καθήκοντος καὶ ἐξοικειωθέντες, λόγῳ τῶν πολλαπλῶν ἐπιθέσεων, συνέρχονται ἀμέσως καὶ ἐπιτίθενται κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, μὲ ἀπόφασιν νὰ τὸν ἀντιμετωπίσουν ἀποτελεσματικῶς ἢ νὰ ἀποθάνουν μὲ τὸ ὅπλον ἀνὰ χεῖρας. Περὶ ὥραν 2αν βλήματα ὅλμου διέτρησαν τὴν στέγην τοῦ οἰκήματος καὶ ἐξερράγησαν εἰς διάφορα διαμερίσματα. Κατόπιν τούτου ἡ φρουρὰ κατῆλθεν εἰς τὸν κάτω ὄροφον καὶ συνέχισε τὴν ἄμυναν.

Κατὰ τὴν μετακίνησιν ταύτην βλῆμα ὅλμου ἐτραυμάτισεν εἰς τὸν πόδα καὶ ἔθεσεν ἐκτὸς μάχης τὸν βοηθὸν σταθμάρχου ἐνωμοτάρχην Χρυσόπουλον. Ἡ ψυχὴ ὅμως τῶν γενναίων ὑπερασπιστῶν δὲν κλονίζεται. Οἱ ὑποστηρίζοντες τὰ ἐξωτερικὰ πολυβολεῖα ἄνδρες ἀμύνονται ἐν τῷ μέσῳ κολάσεως πυρός. Αἱ ἐκ μέρους τῶν συμμοριτῶν ἐξ ἀποστάσεως ὀλίγων μέτρων ἐκτοξευόμεναι ὕβρεις καὶ ἀπειλαὶ ἐξάπτουν ἔτι περισσότερον τὸ πολεμικόν των μένος. Περὶ τὰ ἐξημερώματα τῆς 24ης Μαΐου οἱ συμμορῖται βλέ-

ποντες τὸ ἀκατάβλητον τῆς ἡρωικῆς φρουρᾶς ἀποσύρονται. Συγκεντρώνουν τοὺς νεκρούς των, οἵτινες ὑπελογίσθησαν εἰς 15, ἐντὸς οἰκίας ἣν καὶ πυρπολοῦν. Ἐν συνεχείᾳ παραλαμβάνουν τοὺς τραυματίας των, οἵτινες ἀνέρχονται εἰς τριάκοντα καὶ ἀπέρχονται. Ἐπικρατεῖ ἡσυχία τὴν 24ην Μαΐου καὶ τὴν ἡμέραν τῆς 25ης Μαΐου. Τὴν 25ην ἐνισχύεται ἡ φρουρὰ τῆς Χωροφυλακῆς δι' ἑνὸς ἀνθυπολοχαγοῦ καὶ 12 στρατιωτῶν. Τὴν νύκτα τῆς 25 πρὸς 26 Μαΐου ἐξαπελύθη νέα σφοδρὰ ἐπίθεσις κατὰ τῆς φρουρᾶς τοῦ χωρίου. Οἱ συμμορῖται εἰσελθόντες ἐκ διαφόρων σημείων εἰς τὸ χωρίον ἐπλησίασαν τὸ οἴκημα τοῦ Σχολείου, περιεκύκλωσαν τοῦτο καὶ ἤρχισαν βάλλοντες κατ' αὐτοῦ, κατ' ἀρχὴν μὲν μὲ ὁμαδικοὺς καὶ ἀτομικοὺς ὅλμους καὶ πολυβόλα, ἐν συνεχείᾳ δὲ μὲ ἀντιαρματικοὺς ἐκτοξευτὰς καὶ μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν νὰ ἐπιτύχουν τὴν ὁλοκληρωτικὴν κατάρρευσιν τοῦ οἰκήματος καὶ αἰχμαλωσίαν τῶν ὑπερασπιστῶν του. Ματαία ὅμως ἡ προσπάθειά των. Ἡ ἀπόφασις τῶν ὑπερασπιστῶν ν' ἀμυνθοῦν μέχρι τελευταίας των πνοῆς ἐστάθη ἀκλόνητος. Περὶ ὥραν 2αν πρωινὴν ὁ ὑπερασπιστὴς τοῦ κεντρικωκωτέρου πολυβολείου ὑπενωμοτάρχης Π. Μαρκόπουλος τραυματίζεται σοβαρῶς καὶ μεταφερόμενος εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ Σχολείου ὑποκύπτει. Ἐν συνεχείᾳ τραυματίζονται καὶ τίθενται ἐκτὸς μάχης οἱ ὑπενωμοτάρχαι Ἰ. Καρμίρης καὶ Σ. Νοταρᾶς καὶ οἱ χωροφύλακες Γ. Κορόμπος, Κ. Ρόκομος, Γ. Προκοπίδης, Ἀθ. Ἀθανασόπουλος, Κ. Μαστορίδης, Γ. Χαστᾶς, καὶ Τηλ. Δούφλιας.

Ἡ στέγη τοῦ Σχολείου καταρρέει, ὡς καὶ μέγα μέρος τῆς τοιχοποιίας διὰ τῆς ἐν συνεχείᾳ χρησιμοποιήσεως τοῦ φοβεροῦ ὅπλου τοῦ ἀντιαρματικοῦ ἐκτοξευτοῦ. Φονεύονται ἀπὸ ἐχθρικὰ βλήματα ἐντὸς τοῦ Σχολείου εὑρισκόμενοι τέσσαρες πολῖται, δύο γυναῖκες καὶ δύο στρατιῶται. Οἱ ἄνδρες τοῦ κωδωνοστασίου καὶ τοῦ μιναρὲ προσπαθοῦν νὰ κρατήσουν τὰ ἀνεξάντλητα κύματα τῶν ἐπιτιθεμένων μετὰ λύσσης συμμοριτῶν.

Οἱ ἀντικαταστήσαντες τοὺς τραυματισθέντας πολυβολητὰς ἀναγκάζονται, λόγῳ καταρρεύσεως τῶν πολυβολείων των, ν' ἀποσυρθοῦν εἰς τὰ χαρακώματα. Οἱ συμμορῖται εἰσέρχονται πλέον εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Σχολείου καὶ μὲ ἰαχὰς ἀγρίων, ἐπιτίθενται μὲ αὐτόματα καὶ χειροβομβίδας κατὰ τῶν μαχομένων ἐκ τῶν χαρακωμάτων ἀνδρῶν, οὓς ὑποκινοῦν εἰς παράδοσιν, ὑποδεικνύοντες τὸ μάταιον τοῦ ἀγῶνός των. Οἱ ὑπερασπισταί, παρ' ὅτι ἡ κατάστασις εἶναι ἀπελπιστική, παρὰ τὴν κόπωσιν, τὴν ἐξάντλησιν, τὴν καταπόνησίν των, ἀναλογιζόμενοι τὴν οἰκτρὰν τύχην τῶν τραυματιῶν συναδέλφων των, οἵτινες εἶχον συγκεντρωθῆ εἰς ἓν ὑπόγειον διαμέρισμα τοῦ Σχολείου εὐθὺς ὡς οὗτοι θὰ περιήρχοντο εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν, καὶ φλεγόμενοι ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ περισώσουν τὴν κατάστασιν καὶ νὰ διασώσουν τοὺς τραυματίας καὶ τὰ γυναικόπαιδα, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τῆς προηγουμένης εἶχον ζητήσει προστασίαν εἰς τὸ Σχολεῖον καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, ἀντλοῦν νέας δυνάμεις καὶ ἀποφασίζουν ἡρωικὴν ἔξοδον, βοηθούμενοι ἀπὸ τὰ πολυβολεῖα τοῦ μιναρὲ καὶ τοῦ κωδωνοστασίου, οἱ ὑπερασπισταὶ τῶν ὁποίων ἀπώθησαν τοὺς ἐπιτιθεμένους ἐκ τῆς αὐλῆς τοῦ Σχολείου. Ἐν συνεχείᾳ οἱ ἐντὸς τοῦ Σχολείου εὑρισκόμενοι ὑπερασπισταὶ συνεκέντρωσαν τραυματίας καὶ γυναικόπαιδα, τοὺς προώθησαν εἰς τὸν μιναρέν, ἔνθα τὸ τελευταῖον σημεῖον ἀντιστάσεως καὶ ἐκεῖθεν μαχόμενοι κατηυθύνθησαν εἰς χωρίον Μαυροχώριον, ἔνθα ὑπῆρχε μικρὸν τμῆμα Στρατοῦ.

Οἱ συμμορῖται συνελθόντες ἐκ τῆς καταπλήξεώς των καὶ ἀντιλαμβανόμενοι νὰ τοὺς διαφεύγῃ ἡ λεία ἔσπευσαν πρὸς καταδίωξίν των, ἀλλὰ τελικῶς παρητήθησαν, λόγῳ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ σκότους. Ἐπανελθόντες εἰς τὸ χωρίον ἔκαυσαν τὸ Σχολεῖον καὶ τοὺς ἐντὸς αὐτοῦ νεκροὺς τῶν ἡρωικῶς πεσόντων ὑπερασπιστῶν, ἔκαυσαν τὴν Ἐκκλησίαν, κατεκρήμνισαν τὸ κωδωνοστάσιον καὶ τὸν μιναρέν, ἐπυρπόλησαν πολλὰς οἰκίας κατοίκων, ἐχθρικῶς διακειμένων πρὸς αὐτούς, καὶ ἀφοῦ διήρπασαν διάφορα εἴδη ἀπῆλθον εἰς τὸ ὁρμητήριόν των.

Ἡ ἐπίθεσις αὕτη τῶν συμμοριτῶν ἦτο καὶ ἡ τελευταία εἰς τὴν περιοχὴν Διοικήσεως Καστοριᾶς κατὰ στατικῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς, διότι ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας αὐτῆς ὁ ἀναδιοργανωθεὶς ἐν τῷ μεταξὺ Ἐθνικὸς Στρατὸς ἀνέλαβε πρωτοβουλίαν καὶ προέβη εἰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις.

Παρὰ τὴν ἀναληφθεῖσαν ὅμως πρωτοβουλίαν ἐκ μέρους τοῦ Στρατοῦ, ἡ Χωροφυλακὴ δὲν ἔπαυσε νὰ μάχηται μεμονωμένη κατὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ νὰ παρέχῃ χεῖραν βοηθείας εἰς τὸν Ἐθνικὸν Στρατόν.

Οὕτω, τὴν 11ην Ἰουλίου 1948, ὁ ὑπομοίραρχος Ἰ. Ἀποστολόπουλος μεθ' ἑνὸς χωροφύλακος καὶ τριῶν ἰδιωτῶν, ἐπέτυχε τὴν ἐξ ἐνέδρας ἐξόντωσιν τοῦ κομμουνιστικοῦ στελέχους Νοβάτση, κάτωθι τοῦ χωρίου Αὐγή.

Ὁμοίως τὴν 12ην Ὀκτωβρίου 1948, δύναμις συμμοριτῶν προσέβαλεν ἔξω τοῦ χωρίου Βογατσικοῦ τὴν πρὸς Κοζάνην κατευθυνομένην στρατιωτικὴν φάλαγγα καὶ διὰ ν' ἀποτρέψουν τυχὸν ἐνίσχυσιν τῆς εἰς ἐνέδραν πεσούσης φάλαγγος ἐπετέθησαν ταὐτοχρόνως κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βογατσικοῦ. Ἡ ἐκ 19 ἀνδρῶν δύναμις τοῦ Σταθμοῦ, βοηθουμένη ὑπὸ ἀνδρῶν ΜΑΥ τοῦ χωρίου, κατώρθωσε νὰ ἀνατρέψῃ τοὺς ἐπιτεθέντας καὶ νὰ σπεύσῃ ἐγκαίρως εἰς βοήθειαν τῶν μαχομένων ἀνδρῶν τῆς φάλαγγος καὶ νὰ ματαιώσῃ οὕτω τὴν πυρπόλησιν τῶν ὀχημάτων ἐκ μέρους τῶν συμμοριτῶν.

Τέλος, ἀπὸ τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου 1947 μέχρι τέλους τοῦ ἀντισυμμοριτικοῦ ἀγῶνος, ἀνευρέθησαν αἱ κάτωθι ἀποθῆκαι μὲ πολεμικὸν ὑλικόν: 1. Εἰς ὀρεινὴν περιοχὴν Ἁγίου Νικολάου-Μηλίτσης ἀποθήκη ἐκ 45 πολεμικῶν ὅπλων ἀτομικῶν, 4 μυδραλλίων καὶ ὑπὲρ 1100 φυσιγγίων, 2. Εἰς ὕψωμα Κωσταραζίου ἀποθήκη μὲ 300 κιλὰ δυναμίτιδος, 3. Εἰς

χωρίον Κρεμαστὴ μικρὰ ἀποθήκη ναρκῶν, 4. Εἰς περιοχὴν Μπαραμπέλμου τρεῖς χιλιάδες φυσίγγια, τέσσαρα αὐτόματα Στὲν καὶ ἱκανὸς ἀριθμὸς καττυμάτων καὶ λινοστολῶν, 5. Εἰς θέσιν «Σούτοβον» ἀποθήκη ἐκ 32 πολυβόλων γερμανικῶν καὶ περὶ τὰς 30 χιλιάδας φυσιγγίων, 6. Εἰς περιοχὴν Κουρότοβον ἀποθήκη ἐξ 120 τυφεκίων γερμανικῶν καὶ ἑλληνικῶν Μάνλιχερ, 7. Εἰς θέσιν Τσιφλίκη Ἁγίας Σωτήρας ἀποθήκη πυρομαχικῶν (ἐκ χειροβομβίδων, δυναμίτιδος κ.λ.π.) βάρους 250 ὀκάδων.

Τμῆμα Χωροφυλακῆς εἰς μίαν ἐξόρμησίν του μαχόμενον ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

8. Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΦΛΩΡΙΝΗΣ

Συμφώνως πρὸς ἔκθεσιν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Φλωρίνης, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946 ἡ γενικὴ κατάστασις ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτὴν ἐμφανίζεται λίαν ἀνώμαλος. Ὑπολείμματα τοῦ διαλυθέντος ΕΛΑΣ καὶ τοῦ ΣΝΟΦ περιεφέροντο ἐνόπλως, συνεχίζοντα τὴν ἀντεθνικήν των δρᾶσιν καὶ τρομοκρατοῦντα τὸν νομιμόφρονα πληθυσμόν. Ἓν ποσοστὸν κατοίκων τοῦ ἀκριτικοῦ Νομοῦ Φλωρίνης δρασάντων κατὰ τὴν κατοχὴν ἀντεθνικῶς καὶ ἐγκληματικῶς μετὰ τὴν Συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας εἶχον καταφύγει, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν συνεπειῶν, εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν, ἔνθα συγκεντρωθέντες εἰς τὴν πόλιν τοῦ Μποῦλκες ἐξεπαιδεύθησαν, ὡπλίσθησαν καὶ ἀκολούθως, κατὰ διάφορα χρονικὰ διαστήματα τοῦ ἔτους 1946, εἰσέδυσαν καθ' ὁμάδας εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Νομοῦ Φλωρίνης, διὰ νὰ συνεχίσουν τὸν κατὰ τῆς ἀκεραιότητος καὶ ἀνεξαρτησίας τῆς Χώρας ἀγῶνα.

Ὁ κομμουνιστοσυμμοριτισμὸς ἤρχισεν ἐμφανιζόμενος καὶ δρῶν συστηματικῶς ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως τοῦ ἔτους 1946.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ ἐπομένου ἔτους 1947 ἡ ὀργάνωσις τοῦ νέου καὶ περισσότερον σκληροῦ τούτου ἀντεθνικοῦ ἀγῶνος, λαμβάνει ἱκανὰς διαστάσεις διὰ τῆς ἀναπτύξεως ἰσχυρῶν καὶ ἀρτίως ἐξωπλισμένων συμμοριακῶν συγκροτημάτων.

Ἡ δρᾶσις τοῦ ΚΚΕ δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ὕπαιθρον, ἀλλ' ἐκδηλοῦται καὶ ἐντὸς τῶν κατῳκημένων τόπων, διὰ τῆς συμπήξεως διαφόρων ἀναρχικῶν ὀργανώσεων, ἡ συμβολὴ τῶν ὁποίων παρουσιάζεται σημαντικὴ εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς κομμουνιστικῆς δραστηριότητος, ἰδιαιτέρως δὲ εἰς τὸν

τομέα τῆς στρατολογίας καὶ ἐντάξεως ἀτόμων εἰς τὰ μάχιμα συμμοριακὰ συγκροτήματα.

Βαρὺ καὶ ἐπίμοχθον—τονίζει ἡ ἔκθεσις Διοικήσεως Φλωρίνης—ἐμφανίζεται τὸ ἔργον καὶ ἡ ἀποστολὴ τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Διοικήσεως, ὡς ἐκ τῆς πολυμόρφου συνομωτικῆς δράσεως τοῦ ΚΚΕ. Σύσσωμοι αἱ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς τοῦ Νομοῦ Φλωρίνης ἀγωνίζονται σκληρῶς παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων ἐπὶ ὁλόκληρον τριετίαν, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς κομμουνιστικῆς ἀνταρσίας, συντελέσασαι τὰ μέγιστα εἰς τὴν τελικὴν συντριβὴν ταύτης. Ἰδοὺ—πάντοτε κατὰ τὴν ἔκθεσιν ταύτην—τὰ κυριώτερα γεγονότα καὶ ἐπεισόδια τῆς συμμοριακῆς δράσεως εἰς τὸν Νομὸν Φλωρίνης:

Τὴν 7ην Ἀπριλίου 1946 καὶ περὶ ὥραν 5ην πρωινήν, παρὰ τὴν θέσιν «Ἀμπέλια» περιοχῆς Βαρικοῦ, δύναμις τοῦ ὁμωνύμου φυλακίου Χωροφυλακῆς ἀπὸ ἓξ ἄνδρας συνεπλάκη μετὰ 15μελοῦς ἐνόπλου συμμορίας. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν διαρκέσασαν ἐπὶ δίωρον, ἀντηλλάγησαν ἑκατέρωθεν πολλοὶ πυροβολισμοί. Λόγῳ τῆς μικρᾶς δυνάμεως καὶ τοῦ δασώδους τῆς περιοχῆς, οἱ συμμορῖται κατώρθωσαν νὰ διαφύγουν διαλυθέντες, ἀφοῦ ἐγκατέλειψαν ἐπὶ τόπου, εἴδη ὁπλισμοῦ καὶ πυρομαχικῶν.

Τὴν 8ην ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους καὶ περὶ ὥραν 6.30΄ πρωινήν, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πολυποτάμου ἐνεδρεύουσα παρὰ τὴν θέσιν «Σιρόκα-Ὀρνίτσα» περιοχῆς Πολυποτάμου, συνεπλάκη μὲ ἐνόπλους συμμορίτας μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς ὀργάνου των.

Τὴν 9ην Ἀπριλίου 1946 καὶ περὶ ὥραν 5ην πρωινήν, δύναμις τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Φλωρίνης καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κάτω Ὑδρούσσης, ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Ἀπαλλάκην Ἐμμ. συνεπλάκη μετὰ 11μελοῦς συμμορίας εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ ὄρους Βίτσι. Κατὰ τὴν συμπλοκήν, διαρκέσασαν μέχρι τῆς 10ης πρωινῆς ὥρας, ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο ἐξ αὐτῶν.

Τὴν 29ην Ἀπριλίου 1946 καὶ περὶ ὥραν 15.30΄, εἰς θέσιν «Μπάινα» περιοχῆς Ξινοῦ Νεροῦ, ὁ σταθμάρχης Ξινοῦ Νεροῦ ἀνθυπασπιστὴς Ν. Νικολόπουλος μεθ' ἑνὸς χωροφύλακος, ἐπιστρέφων ἐκ περιοδείας εἰς τὴν ἕδραν του, συνεπλάκη μετὰ 15μελοῦς συμμορίας αὐτονομιστῶν, ἐνεδρευούσης εἰς τὴν ἀνωτέρω θέσιν. Ὁ ἀνθυπασπιστὴς κατώρθωσε μετὰ πρωτοφανοῦς θάρρους ἐπιτιθέμενος νὰ διαλύσῃ τὴν συμμορίαν εἰς μικροομάδας καὶ νὰ τρέψῃ ταύτας εἰς φυγήν.

Τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 1ης Μαΐου 1946, οἱ χωροφύλακες Γ. Παπαφιλόπουλος καὶ Ἐλ. Μιχάλης τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ξινοῦ Νεροῦ, ἐμπεσόντες εἰς ἐνέδραν πολυμελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Ράδος», συνελήφθησαν ὑπ' αὐτῆς καὶ ἐξετελέσθησαν.

24μελὴς συμμορία αὐτονομιστῶν περὶ ὥραν 15ην τῆς 1ης Μαΐου 1946 συνεπλάκη παρὰ τὴν θέσιν «Πηγὴ Γιάννη» τοῦ ὄρους Ράδος μετὰ δυνάμεως 5 χωροφυλάκων ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Κ. Μπαμπούρην, διοικητὴν Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀμυνταίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διάλυσιν τῆς συμμορίας, ἥτις ἐγκατέλειψεν εἰς τὸν χῶρον τῆς συμπλοκῆς εἴδη ρουχισμοῦ καὶ πυρομαχικά.

Τὴν 22.30΄ ὥραν τῆς 8ης Μαΐου 1946, ἀκαθόριστος ἀριθμὸς ἐνόπλων συμμοριτῶν προσέβαλε τὸ φυλάκιον Χωροφυλακῆς Μικρολίμνης. Ἡ συμπλοκὴ διήρκεσε μέχρι τῆς 3ης πρωινῆς ὥρας. Ἡ μικρὰ δύναμις τοῦ φυλακίου, ἀντιμετωπίσασα ψυχραίμως τὴν κατάστασιν ἀπώθησε τοὺς συμμορίτας χωρὶς οὐδεὶς ὁπλίτης νὰ πάθῃ τί.

Τὴν 18ην Μαΐου 1946 καὶ περὶ ὥραν 22.45΄, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φλαμπούρου συνεπλάκη εἰς τὴν θέσιν «Ὀρνίτσα» περιοχῆς Λεπτοκαρυᾶς μετὰ 9μελοῦς συμμορίας ὀχρανιτῶν. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη εἷς συμμορίτης παραληφθεὶς ὑπὸ τῶν συντρόφων του.

Τὴν 18ην Μαΐου 1946 καὶ περὶ ὥραν 23.00΄, δύναμις Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ ἔσπευσεν εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ 50οῦ Στρατιωτικοῦ Μεθοριακοῦ Φυλακίου, ὅπερ ὑπέστη ἐπίθεσιν διὰ βαρέων ὅπλων ὑπὸ συμμορίας, ἥτις τελικῶς κατεδιώχθη εἰσελθοῦσα εἰς γιουγκοσλαβικὸν ἔδαφος.

Τὴν 00.30΄ ὥραν τῆς 23ης Μαΐου 1946, 12μελὴς συμμορία προσέβαλε τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Κάτω Ὑδρούσσης, δι' αὐτομάτων καὶ ἀτομικῶν ὅπλων. Ἡ συμπλοκὴ διήρκεσε μέχρι τῆς 2ας πρωινῆς ὥρας τῶν συμμοριτῶν καταδιωχθέντων ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ φυλακίου.

Τὴν 2αν Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1946, δύναμις Χωροφυλακῆς τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μεσονησίου, τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας καὶ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Φλωρίνης συνεπλάκη παρὰ τὸ χωρίον Ἀρμενοχώριον μετὰ 5μελοῦς ἐνόπλου κομμουνιστοσυμμορίας, τελούσης ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῆς Σοφίας Ζυγομάνη ἐκ Βεύης, ἣν καὶ ἐξώντωσεν ὁλοσχερῶς.

Τὴν 22.00΄ ὥραν τῆς 12ης Ἰουνίου 1946 ἡ δύναμις τοῦ φυλακίου Βαρικοῦ καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κλεισούρας μεταβαίνουσα πρὸς ἐγκατάστασιν ἐνέδρας εἰς τὸ δάσος Κομίνι-Κλεισούρας, ἀντελήφθη ἔνοπλον 5μελῆ συμμορίαν ἀκροβολισμένην, ἐναντίον τῆς ὁποίας ἔβαλε καταδιώξασα ταύτην ἐντὸς παρακειμένου δάσους.

Τὴν 26ην Ἰουλίου 1946 δύναμις Χωροφυλακῆς μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν τότε διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Φλωρίνης ταγματάρχην Μ. Φουλεδάκην ἐνεργοῦσα ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ὄρους Βίτσι μετὰ Στρατιωτικοῦ τμήματος, συνεπλάκη μεθ' ὁμάδος ἐνόπλων συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ ἐπικεφαλῆς τῆς δυνάμεως ταγματάρχης Φουλεδάκης.

Τὴν 3ην Ὀκτωβρίου 1946, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς Πρεσπῶν, συνεπλάκη μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας ἐχούσης τὴν ἕδραν της εἰς Βίτσι, ἀποτέ-

Άνδρες τῆς Χωροφυλακῆς μεταφέροντες ὅλμον καὶ ὁπλοπολυβόλον εἰς ἐπιχειρήσεις ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

λεσμα τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἡ διάλυσις ταύτης καὶ ἡ ἐγκατάλειψις εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς παντοειδοῦς πολεμικοῦ ὑλικοῦ, μέρους τοῦ ἀρχείου της καὶ μιᾶς γραφομηχανῆς ἐχούσης σλαβικὰ στοιχεῖα.

Τὴν νύκτα τῆς 13ης Ὀκτωβρίου 1946, Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς δρῶν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πρεσπῶν μετὰ δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀνταρτικοῦ, κατεδίωξε μετὰ συμπλοκὴν ἰσχυρὰν ἔνοπλον συμμορίαν ἐπιδραμοῦσαν εἰς χωρίον Τρίγωνον Πρεσπῶν, πρὸς παραλαβὴν τροφίμων.

Τὴν 11.00΄ ὥραν τῆς 13ης Ἰανουαρίου 1947 δύναμις τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Μικρολίμνης μεταβαίνουσα εἰς χωρίον Ὀξυά, κείμενον πλησίον τῆς ἕδρας του, δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν 10μελοῦς συμμορίας μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐξοντωθῇ ἡ ἐκ τριῶν ἀνδρῶν δύναμις, πρὶν ἢ δυνηθῇ νὰ προβάλῃ οἱανδήποτε ἀντίστασιν. Οἱ φονευθέντες ἦσαν ὁ ὑπενωμοτάρχης Ἐλ. Λαγογιάννης καὶ οἱ χωροφύλακες Ἰ. Ζαμπετάκης καὶ Δ. Θεοδοσίου.

Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ξινοῦ Νεροῦ, συνεπλάκη εἰς τὸ χωρίον Ἀπρόγεια μετὰ συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Χρ. Μπαχαρίδης.

Περὶ ὥραν 9ην π.μ. τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1947 δέκα τέσσαρες χωροφύλακες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πολυποτάμου κατευθυνόμενοι εἰς Φλώρι-

ναν δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας παρὰ τὴν θέσιν «Γέφυρα Τριανταφυλλιᾶς» - Πολυποτάμου ἐδέχθησαν ἐπίθεσιν 100μελοῦς συμμορίας ὡπλισμένης διὰ βαρέων ὅπλων. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες 'Αντ. Πασκάρης καὶ Π. Στεφανίδης, οἵτινες ἀπετέλουν τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν τῆς ὅλης δυνάμεως.

Τὴν 25ην Φεβρουαρίου 1947 καὶ περὶ ὥραν 22.45', 100μελὴς κομμουνιστικὴ συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φλαμπούρου διὰ πολλῶν ταχυβόλων, πολυβόλων, χειροβομβίδων, ἀτομικῶν ὅπλων καὶ φιαλῶν βενζίνης. Μετὰ σκληρὰν μάχην διαρκέσασαν μέχρι τῆς 6ης πρωινῆς τῆς 26.2.47, καθ' ἣν ἡ ἐκ 17 ἀνδρῶν δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἐπέδειξεν ἄφθαστον ἡρωισμόν, οἱ συμμορῖται ἠναγκάσθησαν νὰ ἀποχωρήσουν. Συνελήφθη καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ὁ χωροφύλαξ 'Αθ. Παναγιωτίδης. Κατὰ τὰς ὥρας τῆς συμπλοκῆς ὁ διοικητὴς τοῦ Μεταβατικοῦ 'Αποσπάσματος Βεύης ἀνθυπομοίραρχος Γ. Τσαγκαρούλης, σπεύσας μετὰ δυνάμεως Χωροφυλακῆς πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ προσβαλλομένου Σταθμοῦ, ὑπέστη ἔξωθι τοῦ χωρίου 'Αγίου Βαρθολομαίου ἐπίθεσιν παρ' ἱκανοῦ ἀριθμοῦ συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 17ην Μαρτίου 1947 καὶ περὶ ὥραν 9ην πρωινήν, πολυμελὴς κομμουνιστικὴ συμμορία προσέβαλε διὰ βαρέων ὅπλων διμοιρίαν Στρατοῦ εἰς Κρυσταλλοπηγήν. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην ἐφονεύθη, ὑπὸ ἐνέδρας ὁμάδος συμμοριτῶν ἐντὸς τοῦ χωρίου Κρυσταλλοπηγή, ὁ ἀνθυπασπιστὴς χωροφυλακῆς Β. Γεωργάκης, διοικητὴς τῆς ἐκεῖ 'Υπηρεσίας ἐλέγχου διαβατηρίων. Οἱ συμμορῖται ἔσχον ἕνα νεκρόν.

Τὴν νύκτα τῆς 24-25 Μαρτίου 1947 καὶ περὶ ὥραν 22.30', 70μελὴς κομμουνιστικὴ συμμορία ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην καπετὰν Λευτέρην, ἐξωπλισμένη δι' αὐτομάτων καὶ ἀτομικῶν ὅπλων καὶ προερχομένη ἐκ Σφηκιᾶς καὶ Κώτας ἐπετέθη κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βατοχωρίου καὶ τοῦ ἐκεῖ στρατιωτικοῦ τμήματος, μὲ σκοπὸν τὴν ἐξουδετέρωσιν καὶ τὴν εἰσβολὴν των ἐντὸς τοῦ χωρίου. Αἱ δυνάμεις Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ ἀφοῦ ἀπέκρουσαν τὰς ἀλλεπαλλήλους ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, δι' ἐνεργηθείσης ἀντεπιθέσεως ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς συμμορίτας, ματαιώσαντες οὕτω τὰ σχέδιά των. 'Απώλειαι 'Εθνικῶν δυνάμεων δὲν ἐσημειώθησαν, τῶν δὲ συμμοριτῶν ἀνεξακρίβωτοι.

Τὴν 14ην ὥραν τῆς 7ης 'Απριλίου 1947 συμμορία ἀκαθορίστου ἀριθμοῦ ἔβαλε κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νυμφαίου διὰ πολυβόλων καὶ ὅλμων, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς στρατιώτου τῆς ἐκεῖ φρουρᾶς.

Τὴν 21ην 'Απριλίου 1947, 24μελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Μικρολίμνης. Οἱ ἄνδρες τοῦ φυλακίου ἀντέταξαν πείσμονα ἀντίστασιν, ἐκδιώξαντες τελικῶς τοὺς συμμορίτας, ἄνευ ἀπωλειῶν ἑκατέρωθεν.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἐν τῇ χρονολογικῇ τάξει ἀνήκει ἡ ἔκθεσις τῶν γεγονότων Φλωρίνης - Νυμφαίου. Πλήν, λόγῳ τῆς ἰδιαιτέρας σημασίας τὴν ὁποίαν ἔχουν ταῦτα διὰ τὴν δρᾶσιν καὶ τὰς θυσίας τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον, ἀφιεροῦμεν ἐν συνεχείᾳ ἰδιαίτερον κεφάλαιον.

Τὴν 22αν 'Απριλίου 1947 νοφοκομμουνιστικὴ συμμορία ὑπὸ τὸν καπετὰν Λευτέρην ἐπετέθη διὰ μυδραλλίων καὶ αὐτομάτων ὅπλων ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς 'Ανταρτικοῦ καὶ τῆς ὁμωνύμου διμοιρίας Στρατοῦ, ἀποκρουσθεῖσα ἄνευ ἀπωλειῶν ἑκατέρωθεν.

Τὴν 7ην Μαΐου 1947 καὶ περὶ ὥραν 23.30', 500μελὴς νοφοκομμουνιστικὴ συμμορία τελοῦσα ὑπὸ τὴν ἀρχηγείαν τοῦ ἀρχισυμμορίτου Γαλάνη, ἐπετέθη κατὰ τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Μικρολίμνης διὰ βαρέων ὅπλων, ἤτοι πολυβόλων, ὅλμων καὶ Πίατ, ἀφοῦ προηγουμένως κατέλαβεν ἐπικαίρους θέσεις εἰς τὰ πέριξ ὑψώματα. 'Η δύναμις τοῦ φυλακίου ἀποτελουμένη ἐκ 19 ἀνδρῶν ἦτο κατανεμημένη εἰς δύο φυλάκια (Α' καὶ Β') ἀπέχοντα ἀλλήλων περὶ τὰ 70 μέτρα. Οἱ συμμορῖται πλησιάσαντες τὸν σκοπὸν χωροφύλακα τοῦ Α' Φυλακίου, ἀφοῦ πρότερον εἶχον κυκλώσει τελείως τὸ χωρίον Μικρολίμνη καὶ μὴ γενόμενοι ἀντιληπτοὶ ὑπ' αὐτοῦ, ἐπυροβόλησαν ἐναντίον του δι' αὐτομάτων ὅπλων ἀνεπιτυχῶς, συγχρόνως δὲ ἐξεδηλώθη ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν ἀπὸ ὅλα τὰ πέριξ σημεῖα, καθὼς καὶ ἀπὸ τὰ ὑψώματα καὶ ἐναντίον τοῦ Β' Φυλακίου τῆς δυνάμεως Μικρολίμνης.

Οἱ ἄνδρες ἀφυπνισθέντες ἐκ τῆς αἰφνιδιαστικῆς ἐπιθέσεως τῶν συμμοριτῶν, κατέλαβον τὰς θέσεις των καὶ ἤρχισαν τὴν ἡρωικὴν ἄμυναν, βάλλοντες ἐναντίον τῶν ἐπιτιθεμένων.

Οἱ συμμορῖται διὰ βλήματος Πίατ διέτρησαν τὸ ἱερὸν τῆς 'Εκκλησίας καὶ διὰ τῆς ἀνοιχθείσης ὀπῆς εἰσῆλθον ἐντὸς αὐτῆς καὶ ἀνοίξαντες τὰς θύρας, αἵτινες εὑρίσκοντο πρὸς τὸ μέρος τοῦ Α' Φυλακίου ἔβαλλον διὰ Πίατ κατὰ τοῦ οἰκήματος τοῦ Φυλακίου τούτου ἐπιτυχῶς. Εἶτα διὰ φιαλῶν βενζίνης ἐπυρπόλησαν τὸ οἴκημα ἐξαναγκάσαντες τοὺς εἰς αὐτὸ στεγαζομένους ὁπλίτας νὰ περιορισθοῦν εἰς τὰ πολυβολεῖα καὶ χαρακώματα, ἀπ' ὅπου καὶ ἠμύνοντο σθεναρῶς.

Οἱ συμμορῖται εἶχον καταλάβει ἐν τῷ μεταξὺ καὶ τὸ κωδωνοστάσιον τῆς 'Εκκλησίας, ἀπ' ὅπου διὰ γερμανικοῦ πολυβόλου ἔβαλλον συνεχῶς πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν, εἶτα δὲ ἀποκόψαντες διὰ πελέκεων τοὺς πασσάλους τῶν συρματοπλεγμάτων ἐπέτυχον τὴν παῦσιν κάθε ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῶν δύο Φυλακίων. Οἱ συμμορῖται, βάλλοντες συνεχῶς ἐναντίον τῆς ἀμυνομένης δυνάμεως διὰ τῶν βαρέων ὅπλων, ἐτραυμάτισαν διὰ ριπῆς πολυβόλου τὸν διοικητὴν τοῦ Φυλακίου ἐνωμοτάρχην 'Απ. Μακρυνιώτην καὶ τὸν χωροφύλακα 'Αστ. Κρῆτον καὶ ἐφόνευ-

σαν τὸν χωροφύλακα Χρ. Πατραλέξην τῆς δυνάμεως τοῦ Β΄ Φυλακίου. Οἱ ὑπόλοιποι ἄνδρες παρὰ τὰς προσκλήσεις τῶν συμμοριτῶν πρὸς παράδοσιν καὶ παρὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν συμμοριτῶν εἰς ἀριθμὸν καὶ ὁπλισμόν, ἠμύνοντο γενναίως, ἀποκρούοντες τὰς ἀλλεπαλλήλους καὶ λυσσώδεις ἐπιθέσεις μέχρι τῆς 3.20΄ ὥρας τῆς ἑπομένης, ὅτε οἱ συμμορῖται, καταπονηθέντες ἐκ τῆς συνεχοῦς ἐπιθέσεως καὶ ἀποκρουόμενοι ὑπὸ τῶν ἀμυνομένων συνεχῶς, ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ ἄκρα τοῦ χωρίου σημεῖα καὶ τὰ πέριξ ὑψώματα, βάλλοντες εἰς πᾶσαν κίνησιν τῶν χωροφυλάκων.

Ἅμα τῇ ἐκδηλώσει τῆς ἐπιθέσεως κατὰ τοῦ ἀνωτέρω Φυλακίου, ἤτοι περὶ ὥραν 24.00΄, δύναμις τοῦ Λόχου Λευκῶνος καὶ ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λευκῶνος σπεύδουσα πρὸς ἐνίσχυσιν ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὴν θέσιν «Γαλλικὴ Σκάλα» ἔξωθι τοῦ χωρίου Λευκῶνος, διότι οἱ συμμορῖται εἶχον καταλάβει τὰ πέριξ ὑψώματα, ἵνα ἐμποδίσουν κάθε τοιαύτην ἐνίσχυσιν ἐκ μέρους τῶν δυνάμεων Λευκῶνος καὶ ἐπέτυχον τοῦτο, βάλλοντες διὰ πολυβόλων καὶ ἀτομικῶν ὅπλων κατὰ τῆς κινηθείσης δυνάμεως μέχρι τῶν πρωινῶν ὡρῶν τῆς ἑπομένης ἡμέρας, ὅτε ἀπεχώρησαν πρὸς περιοχὴν Πισοδερίου. Περὶ ὥραν 6ην τῆς 8.5.47 δύναμις τοῦ Λόχου Λευκῶνος ἀνελθοῦσα εἰς τὰ ὑψώματα ἀνεκάλυψε τὰς θέσεις τῶν συμμοριτῶν, αἵτινες εἶχον κατασκευασθῆ ἀπὸ τὸ ἑσπέρας, ἤτοι πρόχειρα πολυβολεῖα ἀπὸ λίθους καὶ προχώματα.

Παραλλήλως ἐκινήθη πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μαχομένων, ὧν τινων ἡ τύχη ἠγνοεῖτο δεδομένου ὅτι τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ μάχη εἶχε παύσει καὶ δὲν ἠκούοντο πλέον πολυβολισμοί, ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πρεσπῶν ἀνθυπασπιστὴς Γ. Μαγνήσαλης μετὰ δυνάμεως ἐκ 16 ἀνδρῶν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ὑψωμάτων «Γαλλικὴ Σκάλα» εἰς τὰ ὁποῖα ἀνῆλθε δὲν ἀντελήφθη οὐδεμίαν κίνησιν συμμοριτῶν, τόσον ἐντὸς τοῦ χωρίου Μικρολίμνης, ὅσον καὶ εἰς τὴν πέριξ περιοχήν, ἀφοῦ ἐτοποθέτησε μέρος τῆς δυνάμεώς του ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τούτων, ἵνα ἐξασφαλίσῃ τὰ νῶτά του, προυχώρησε πρὸς τὸ χωρίον Μικρολίμνη μετὰ τοῦ ὑπολοίπου τῆς δυνάμεώς του ἐξ 9 ἀνδρῶν, προκειμένου νὰ ἐξακριβώσῃ περὶ τῆς ἐπικρατούσης ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ καταστάσεως καὶ περὶ τῆς τύχης τῶν ἀνδρῶν τοῦ Φυλακίου.

Πλησιάσας τὸ χωρίον Μικρολίμνη περὶ τὰ 600-700 μέτρα καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἡ ἐμπροσθοφυλακή του ἐπρόκειτο νὰ διαβῇ μικρὸν ποταμόν, ἐδέχθη ριπὴν πολυβόλου ἐξ ἀποστάσεως 400 μέτρων καὶ ἀπὸ τοὺς πρόποδας ὑψωμάτων μεταξὺ Ὀξυᾶς-Μικρολίμνης, ἔνθα δασύλλιον. Ἀμέσως διέταξε τὴν δύναμίν του νὰ καταλάβῃ θέσεις ἀπαντῶσα εἰς τὰ πυρὰ τῶν συμμοριτῶν, ἀντιληφθεὶς δὲ τὸν κλοιὸν εἰς τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐμπέσει ἤρχισε νὰ ὀπισθοχωρῇ.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἐδέχθη ριπὰς πολυβόλων ἀπὸ ὅλα τὰ ὑψώματα (ἀπὸ Μικρολίμνης μέχρι τὴν θέσιν «Σέλτσα»), εἰς τὰ ὁποῖα εὑρίσκοντο οἱ συμμορῖται, οὓς ἔβλεπε κινουμένους καθ' ὁμάδας πρὸς κύκλωσιν αὐτῶν, ἥτις εὐτυχῶς δὲν ἐπετεύχθη, ὅτε ἠναγκάσθη νὰ ὀπισθοχωρήσῃ πρὸς τὰ ὑψώματα «Γαλλικῆς Σκάλας», ἔνθα εὑρίσκετο ἡ ἀφεθεῖσα παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν πορείαν πρὸς Μικρολίμνην ὁμὰς τῆς δυνάμεώς του.

Μετὰ ταῦτα, μὴ δυνάμενοι πλέον νὰ εἰσχωρήσουν οἱ ἄνδρες πρὸς Μικρολίμνην ἀπεσύρθησαν εἰς Λευκῶνα, ἀπ' ὅπου ἐζητήθη ἐνίσχυσις ἐκ Φλωρίνης πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνδρῶν τοῦ Φυλακίου Χωροφυλακῆς Μικρολίμνης.

Περὶ ὥραν 12ην τῆς 8.5.47 ἡ δύναμις τοῦ Φυλακίου Χωροφυλακῆς Μικρολίμνης, μὴ ἔχουσα ἄλλην ἐλπίδα σωτηρίας, ἠναγκάσθη καὶ ἀπεφάσισε τὴν ἡρωικὴν ἔξοδόν της ἐκ τοῦ χωρίου Μικρολίμνη, καθ' ὅσον εἶχεν ἐξαντλήσει παντελῶς τὰ πυρομαχικὰ ἀτομικῶν καὶ αὐτομάτων ὅπλων της.

Πρῶτον ἀφήρεσαν τὰ κλεῖστρα τῶν ὁπλοπολυβόλων καὶ αὐτομάτων ὅπλων των καὶ τὰ κινητὰ οὐραῖα τῶν ἀτομικῶν τοιούτων, ἅτινα ἦσαν ἄνευ φυσιγγίων, τὰ ἔρριψαν εἰς τὴν λίμνην καὶ ἐγκαταλείψαντες ἅπαντα τὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικά των εἴδη, παραλαβόντες δὲ καὶ τοὺς τραυματίας ἐνωμοτάρχην Ἀπ. Μακρυνιώτην καὶ χωροφύλακα Ἀστ. Κρῆτον ἀπεχώρησαν.

Καθ' ἣν ὥραν ἐξήρχοντο τοῦ χωρίου καὶ διέβαινον μικρὸν ποταμόν, οἱ συμμορῖται, ἀντιληφθέντες τούτους ἀπὸ τὰ πέριξ ὑψώματα, ἔβαλλον ἐναντίον αὐτῶν ἀναγκάσαντες τοὺς ἐξερχομένους νὰ ριφθοῦν εἰς τὰ ρηχὰ ὕδατα τῆς λίμνης καὶ ἄλλοτε κολυμβῶντες, ἄλλοτε κινούμενοι εἰς τὴν ξηρὰν νὰ φεύγουν πρὸς σωτηρίαν των. Μὴ βάλλοντες κατὰ τῶν συμμοριῶν, ἐλλείψει φυσιγγίων, ἔφθασαν περὶ ὥραν 13.30΄ εἰς Λευκῶνα ἅπαντες, πλὴν τῶν ἐνωμοτάρχου Μακρυνιώτη τραυματίου καὶ χωροφυλάκων Ἀστ. Κρήτου, Ν. Κεφαλᾶ, Ἰω. Κακαλούδη, Ν. Ναλμπαντίδη, Ἰω. Σιδηροπούλου καὶ Λαζ. Στεφανίδη, οἵτινες ἐγκατελείφθησαν τραυματίαι εἰς τὸν κάμπον Μικρολίμνης.

Ὁ ἐνωμοτάρχης Μακρυνιώτης συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἀφέθη ἐλεύθερος τὴν 13.5.47 εἰσαχθεὶς ἀκολούθως εἰς Νοσοκομεῖον πρὸς νοσηλείαν, ὁ δὲ χωροφύλαξ Ἀστ. Κρῆτος συλληφθεὶς ζῶν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν καὶ μεταφερθεὶς εἰς Μικρολίμνην ἐξετελέσθη παρ' αὐτῶν, καθ' ἣν ὥραν οὗτος ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει ἑλληνικοῦ ἀεροπλάνου ἐχαιρέτα τοῦτο. Εἶτα μετέφερον τὸ πτῶμα τούτου ἐντὸς τοῦ Β΄ Φυλακίου ἔνθα ἐκάη μετὰ τοῦ ἐγκαταλειφθέντος ἐκεῖ νεκροῦ χωροφύλακος Πατραλέξη Χριστοδούλου, ἐκ τῆς πυρᾶς ἣν ἔθεσαν εἰς τὸ Φυλάκιον. Οἱ ὑπόλοιποι πέντε ἐφονεύθησαν εἰς τὸν κάμπον Μικρολίμνης ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, καθ' ἣν ὥραν προσεπάθουν νὰ διαφύγουν. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἀνῆλθον εἰς 10 νεκροὺς καὶ πολλοὺς τραυματίας.

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἐν λόγῳ Φυλακίου ἀπεστάλησαν καὶ ἐκ Φλωρίνης στρατιωτικαὶ δυνάμεις καὶ τοιαῦται Χωροφυλακῆς, πλὴν αὗται ἐνέπεσαν εἰς

Ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Βεύης - Φλωρίνης ἐπὶ τοῦ πολυβολείου, τὸ ὁποῖον ὑπερήσπιζε τὸ οἴκημα τῆς Ὑποδιοικήσεως τὸ ἔτος 1947.

ἐνέδραν πολυμελοῦς συμμορίας παρὰ τὴν Βίγλαν—Πισοδερίου, δι' ὃ παρεκωλύθη ἡ περαιτέρω πορεία αὐτῶν. Κατὰ τὴν ἐν προκειμένῳ ἐνέδραν ἐφονεύθησαν 7 στρατιῶται καὶ εἷς ὑπολοχαγός, ἐτραυματίσθησαν 9 καὶ ἐξηφανίσθησαν 21 ὁπλῖται καὶ εἷς ἀνθυπολοχαγός.

Κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐκ τῶν αὐτοκινήτων τῆς φάλαγγος τῶν κινουμένων πρὸς Πρέσπαν, φορτηγὸν αὐτοκίνητον τῆς Διοικήσεως προσέκρουσεν ἐπὶ νάρκης, παρὰ τὸ 8ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Φλωρίνης - Πισοδερίου καὶ ἐτραυματίσθησαν σοβαρῶς ὁ ὑπενωμοτάρχης Μ. Παπαδόπουλος καὶ ὁ χωροφύλαξ Χρ. Σωτηρόπουλος, ἐλαφρῶς δὲ ὁ ἀνθυπομοίραρχος Κ. Γκίζας καὶ τρεῖς χωροφύλακες.

Τὴν 19ην Μαΐου 1947 καὶ περὶ ὥραν 21.15΄, συμμοριακὰ συγκροτήματα τοῦ Βιτσίου ἀριθμοῦντα πλέον τῶν 300 μελῶν, ἐπέδραμον κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἁγίου Παντελεήμονος, τὴν δύναμιν τοῦ ὁποίου δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐξουδετερώσουν.

Τὴν 28ην Μαΐου 1947 περὶ ὥραν 23.20΄, συμμοριακαὶ δυνάμεις 1.700 - 2.000 ἀνδρῶν περιεκύκλωσαν τὴν πόλιν Φλωρίνης καὶ ἤρχισαν βάλλουσαι ἀδιακρίτως, δι' ὅλων τῶν πολεμικῶν μέσων ἐναντίον τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ τῶν Στρατιωτικῶν τμημάτων καὶ τμημάτων Χωροφυλακῆς. Ὁμάδες συμμοριτῶν κατορθώσασαι νὰ εἰσδύσουν εἰς δύο ἀκραῖα σημεῖα τῆς πόλεως, ἐνέπρησαν οἰκίας καὶ ἐξετέλεσαν διάφορα ἄτομα. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν μάχην ἐφονεύθη εἷς ὑπολοχαγός, εἷς λοχίας καὶ ἐτραυματίσθησαν τέσσαρες στρατιῶται καὶ εἷς ἐνωμοτάρχης.

Τὴν νύκτα τῆς 25ης Ἰουλίου 1947, ἐξεδηλώθη ταὐτόχρονος ἐπίθεσις ἀναρχικῶν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Ἀμυνταίου καὶ χωρίου Ξινὸ Νερό. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ διοικητὴς τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ξινοῦ Νεροῦ ἀνθυπασπιστὴς Νικολόπουλος καὶ ἐτραυματίσθησαν εἷς χωροφύλαξ καὶ δύο ὁπλῖται τοῦ Στρατοῦ.

Τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Ἰουλίου 1947, 700 καὶ πλέον συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μελίτης καὶ Στρατιωτικοῦ τμήματος. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθησαν δύο στρατιῶται.

Τὴν 22.15΄ ὥραν τῆς 8ης Αὐγούστου 1947 ἰσχυρὰ συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κέλλης διὰ βαρέων ὅπλων, διαρκεσάσης τῆς ἐπιθέσεως μέχρι τῆς 4.30΄ πρωινῆς, καθ' ἣν ἀπεκρού-

σθη μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ χωροφύλακος Π. Καπετανάκη καὶ τὸν σοβαρὸν τραυματισμὸν τοῦ χωροφύλακος Π. Παρτσαλίδη. Ἐπίσης ἐτραυματίσθησαν ἐλαφρῶς 5 χωροφύλακες καὶ 2 ὁπλῖται ΜΑΥ. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 16 νεκρούς. Ἐπίσης ἔσχον ἀρκετοὺς τραυματίας, οὓς παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν.

Τὴν 00.30΄ ὥραν τῆς 14ης Αὐγούστου 1947, ἰσχυρὸν συμμοριακὸν συγκρότημα ὑπὸ τοὺς Γρανίτην καὶ Σπάρτακον δυνάμεως 350 ἀνδρῶν, ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κάτω Κλεινῶν. Ἡ ἐπίθεσις ὑπῆρξε πεισματώδης πλὴν ὅμως ἀπεκρούσθη. Ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς ὁ χωροφύλαξ Πετρίδης.

Τὴν νύκτα τῆς 25ης Αὐγούστου 1947, ἀκαθόριστος ἀριθμὸς συμμοριτῶν προσέβαλε τὴν δύναμιν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ Ἀμμοχωρίου ἀποκρουσθέντων ἐπιτυχῶς ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω δυνάμεως.

Τὴν 2αν πρωινὴν ὥραν τῆς 2ας Σεπτεμβρίου 1947, ὁμὰς ἀναρχικῶν προσέβαλε τὰς δυνάμεις Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ Ἀμμοχωρίου καὶ μετὰ βραχεῖαν συμπλοκὴν ἠναγκάσθη νὰ ἀποχωρήσῃ, ἄνευ ἀπωλειῶν ἑκατέρωθεν.

Τὴν 11ην Σεπτεμβρίου 1947, δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς Ἀμυνταίου μετέχουσα ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων μετὰ Στρατιωτικῶν τμημάτων, συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθησαν τρεῖς στρατιῶται.

Τὴν νύκτα τῆς 15-16ην Σεπτεμβρίου 1947, 200μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν Τορνικίδην, ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μεσοχωρίου. Κατὰ μάχην διαρκέσασαν μέχρι τῆς 3ης πρωινῆς ὥρας τῆς 16.9.47, οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἀπεχώρησαν, ἄνευ ἀπωλειῶν ἑκατέρωθεν.

Τὴν νύκτα τῆς 2ας Ὀκτωβρίου 1947, 60μελὴς συμμορία ὑπὸ τοὺς Νεστορίδην καὶ Κουβακλᾶν, ἐπετέθη κατὰ τῆς Ὑπηρεσίας Ἐλέγχου Διαβατηρίων Νίκης καὶ Στρατιωτικοῦ μεθοριακοῦ φυλακίου διὰ πολυβόλων, ὅλμων κλπ. ὅπλων, ἀποκρουσθεῖσα.

Τὴν 22αν ὥραν τῆς 24ης Ὀκτωβρίου 1947, 300μελὴς συμμορία ὑπὸ τοὺς ἀρχισυμμορίτας Φωκᾶν καὶ Κουβακλᾶν, ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κάτω Κλεινῶν διὰ βαρέων ὅπλων. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ ἀντέστησαν ἡρωικῶς ἀποκρούσαντες ἐπιτυχῶς τὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν μέχρι τῆς 2ας πρωινῆς ὥρας. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης ΜΑΥ καὶ ὁ χωροφύλαξ Ἠλ. Κοσμανίδης, ἐτραυματίσθησαν δὲ 4 ὁπλῖται ΜΑΥ καὶ εἷς χωροφύλαξ. Ἀπώλειαι συμμοριτῶν ἐξηκριβωμέναι 5 νεκροὶ ἀνευρεθέντες εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς.

Ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κέλλης - Φλωρίνης τὸν Μάιον τοῦ 1949, ἀναπαυόμενοι μετὰ νικηφόρον μάχην ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

Περὶ ὥραν 4ην τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου 1948, ὁ χωροφύλαξ Κ. Κοσμίδης, ἐπιβαίνων φορτηγοῦ αὐτοκινήτου καὶ μεταβαίνων εἰς τὸ κέντρον διαλογῆς τραυματιῶν Κοζάνης πρὸς ἐξέτασιν, ἐφονεύθη παρὰ τὸ 43ον χιλιόμετρον τῆς δημοσίας ὁδοῦ Ἀμυνταίου - Κοζάνης, συνεπείᾳ προσκρούσεως τοῦ αὐτοκινήτου ἐπὶ νάρκης.

Τὴν 31ην Ἰανουαρίου 1948, τὸ ὑπ' ἀριθ. ΕΒΧ 62 φορτηγὸν αὐτοκίνητον τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Φλωρίνης, ἐπιστρέφον ἐκ Κοζάνης, προσέκρουσεν ἐπὶ νάρκης παρὰ τὸ 43ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Πτολεμαΐδος - Ἀμυνταίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τῶν χωροφυλάκων Ἰω. Γκίζα, Γ. Κακκαβᾶ καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς ἐνωμοτάρχου καὶ ἑνὸς χωροφύλακος.

Κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1948 ὄργανα τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Φλωρίνης, ἐπέτυχον τὴν ἀνακάλυψιν καὶ ἐξάρθρωσιν τῆς βουλγαρικῆς ὀργανώσεως ΝΟΦ, δρώσης εἰς χωρίον Ἄλωνα - Φλωρίνης.

Τὴν 5ην Μαΐου καὶ ὥραν 24ην, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη διὰ βαρέων ὅπλων κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ Μεσοχωρίου. Ἡ συμπλοκὴ διήρκεσε μέχρι τῆς 3.30' πρωινῆς ὥρας. Οὐδεμία ἐντεῦθεν ἀπώλεια. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν εἷς νεκρὸς καὶ εἷς τραυματίας, παραληφθέντες.

Τὴν νύκτα τῆς 7ης Μαΐου 1949, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς Κέλλης. Ἡ συμπλοκὴ διήρκεσε μέχρι τῆς 4ης πρωινῆς ὥρας, καθ' ἣν οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν.

Τὴν 22.10' ὥραν τῆς 9ης Μαΐου 1948, συμμορία δυνάμεως 300 συμμοριτῶν προσέβαλε τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Ἁγίου Παντελεήμονος. Ἐπηκολούθησε συμπλοκή, καθ' ἣν ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ καὶ ὑπέστη σοβαρὰς ζημίας τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ. Ἡ συμμορία μετὰ 5ωρον, ἀπεχώρησε πρὸς Καϊμακτσαλάν.

Τὴν 23ην ὥραν τῆς 13ης Μαΐου 1948, 100μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν Νεστορίδην ἐπετέθη διὰ βαρέων ὅπλων κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ Νέου Καυκάσου. Ἡ συμπλοκὴ διήρκεσε μέχρι τῆς 3ης πρωινῆς ὥρας, καθ' ἣν οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη σοβαρῶς ὁ σταθμάρχης ὑπενωμοτάρχης Μέγας Κ. καὶ δύο ὁπλῖται ΜΑΥ.

Περὶ ὥραν 24ην τῆς 6ης Ἰουνίου 1948, 150μελὴς συμμορία ἐπετέθη διὰ βαρέων ὅπλων κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μεσοχωρίου. Ἡ συμπλοκὴ διήρκεσε μέχρι τῆς 4ης πρωινῆς ὅτε ἡ συμμορία ἀπεχώρησε. Κατὰ τὴν μάχην ἐτραυματίσθησαν 4 ὁπλῖται ΜΑΥ.

Περὶ ὥραν 7.15' πρωινὴν τῆς 22ας Ἰουνίου 1948, 60μελὴς συμμορία κατεδιώχθη εἰς τὴν περιοχὴν Κέλλης ὑπὸ τμήματος Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἐνῷ αὐτὴ προσεπάθει νὰ ἀπαγάγῃ διάφορα ἄτομα.

Κατὰ μῆνα Ἰούλιον 1948 παρ' ὀργάνων τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Φλωρίνης ἀνεκαλύφθη καὶ ἐξηρθρώθη νοφικὴ ὀργάνωσις τοῦ χωρίου Σκοπιά, ἥτις συσταθεῖσα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945 ἕδρα ποικιλοτρόπως, ἐξυπηρετοῦσα τοὺς συμμορίτας διὰ κατασκοπευτικῶν ἐνεργειῶν, εἰς βάρος τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα καὶ ἔτος ὄργανα τοῦ ἰδίου Τμήματος Ἀσφαλείας, ἐνεργήσαντα κεραυνοβόλως καὶ μεθοδικῶς, ἐπέτυχον τὴν ἀποκάλυψιν τῆς νοφοκομμουνιστικῆς ὀργανώσεως τῆς πόλεως Φλωρίνης, τὴν σύλληψιν τῶν ἀποτελούντων ταύτην ἐνόπλων μελῶν καὶ κατάσχεσιν τοῦ ὁπλισμοῦ καὶ τῶν πολεμεφοδίων της. Ἀποστολὴ τῆς ὀργανώσεως ταύτης ἦτο ἡ συλλογὴ πληροφοριῶν περὶ τῶν κινήσεων τῶν Ἑλληνικῶν Δυνάμεων, τοῦ ὁπλισμοῦ αὐτῶν καὶ τῶν διαφόρων ὀχυρώσεων. Τὰς πληροφορίας ταύτας ἡ ἀνωτέρω ἐν τῇ πόλει Φλωρίνης δρῶσα ἀντεθνικὴ ὀργάνωσις διωχέτευε διὰ συνδέσμου εἰς δρῶντα ἔνοπλα συμμοριακὰ τμήματα.

Τὴν νύκτα τῆς 5ης Ὀκτωβρίου 1948, 70μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς δυνάμεως Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς Βεύης, τῆς συμπλοκῆς διαρκεσάσης μέχρι τῆς 2ας πρωινῆς τῆς 6.10.48. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην ἐτραυματίσθησαν δύο στρατιῶται. Τὴν ἑπομένην τῆς συμπλοκῆς, πρωίαν τῆς 6.10.48, ὁ χωροφύλαξ Γ. Πρασσᾶς λαβὼν εἰς χεῖράς του παγιδευμένον σωλῆνα ἀντιαρματικῆς γροθιᾶς, ἐγκαταληφθέντα σκοπίμως ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, κατὰ τὴν γενομένην ἐπίθεσιν τούτων τὴν προηγουμένην νύκτα, ἐφονεύθη ἐξ ἐκπυρσοκροτήσεως αὐτοῦ.

Τὴν 8.30' ὥραν τῆς 11ης Ὀκτωβρίου 1948, αὐτοκίνητον τζὶπ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀμυνταίου, προσκροῦσαν ἐπὶ νάρκης ἔξωθι τῆς κωμοπόλεως Ἀμυνταίου ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Ἀμυνταίου - Φλωρίνης, ἀνετινάχθη φονευθέντων τῶν ἐπιβαινόντων χωροφυλάκων Λ. Κωνσταντέλλου καὶ Κ. Ζαφειροπούλου καὶ τραυματισθέντος ἐλαφρῶς ἑνὸς χωροφύλακος.

Περὶ ὥραν 23.30' τῆς 15ης Ὀκτωβρίου 1948, συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπετέθη ἐναντίον τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ Βεύης. Ἡ συμπλοκὴ διήρκεσε μέχρι τῆς 2.45' πρωινῆς, τῶν συμμοριτῶν ἀποκρουσθέντων. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμπλοκῆς ἐτραυματίσθησαν ὁ ὑπενωμοτάρχης Χρ. Παπαχρυσοστόμου καὶ εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 5ην Νοεμβρίου 1948, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φλαμπούρου συνεπλάκη μετὰ συμμορίας, παρὰ τὸ χωρίον Λεπτοκαρυά. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν δὲν ἐσημειώθησαν ἀπώλειαι ἑκατέρωθεν.

Τὴν πρωίαν τῆς 5ης Δεκεμβρίου 1948, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μεσονησίου συνεπλάκη εἰς τὰ ὑψώματα Λεπτοκαρυᾶς καὶ Ἁγίου Βαρθολομαίου μετὰ συμμοριτῶν ἐνεδρευόντων. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη ὁ σταθμάρχης Μεσονησίου ἀνθυπασπιστὴς Δ. Καρίκας καὶ εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 23.10' ὥραν τῆς 6ης Δεκεμβρίου 1948, 150με-

λὴς συμμορία ὑπὸ τὸν Εὐάγγελον Κοΐτσην ἐκ Βεύης, προσέβαλε δύναμιν φυλακίου Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ Σιταριᾶς. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκήν, ἥτις διήρκεσε μέχρι τῆς 4ης πρωινῆς ὥρας, ἐτραυματίσθησαν ἐλαφρῶς 4 ὁπλῖται ΜΑΥ καὶ ὁ φυλακειάρχης ὑπενωμοτάρχης Μπονᾶτος, ἀποκρουσθέντων τελικῶς τῶν ἐπιδρομέων συμμοριτῶν.

Κατὰ μῆνα Δεκέμβριον τοῦ ἔτους 1948 ὄργανα τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Φλωρίνης ἐπέτυχον τὴν σύλληψιν μελῶν τοῦ δικτύου πληροφοριῶν Φλωρίνης - Ἀμυνταίου, δρῶντος πρὸς ὄφελος τῶν συμμοριτῶν.

9. Η ΕΠΟΠΟΙΙΑ ΤΟΥ ΝΥΜΦΑΙΟΥ - ΦΛΩΡΙΝΗΣ

Ἤδη περατώσαντες τὴν ἀφήγησιν τῶν κατὰ τὸν συμμοριτικὸν πόλεμον γεγονότων τοῦ Νομοῦ Φλωρίνης, προβαίνομεν εἰς ἰδιαιτέραν λεπτομερῆ ἔκθεσιν τῆς λεγομένης μάχης Νυμφαίου - Φλωρίνης, ἥτις ἀληθῶς ἀποτελεῖ λαμπρὰν σελίδα τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, ἐπαξίως εὑρίσκουσαν θέσιν πλησίον τῶν ἡρωικωτέρων καὶ ἐνδοξοτέρων σελίδων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, ὡς ἐκεῖναι τῶν ὁλοκαυτωμάτων τῆς Μονῆς Σέκκου καὶ τοῦ Μεσολογγίου. Ἡ ἐπίσημος αὐτὴ ἔκθεσις στηρίζεται κατὰ τὸ πλεῖστον — πολλὰ μεταφέρει ἐπὶ λέξει — εἰς ὅσα περιλαμβάνει εὐθὺς μετὰ τὰ ἐκτυλιχθέντα γεγονότα συνταχθεῖσα ἔκθεσις τοῦ διοικητοῦ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Φλωρίνης καὶ μετασχόντος ἐνεργῶς εἰς τὸν ἀγῶνα ταγματάρχου Τζωρτζάκη, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἐκρίνομεν περιττὸν ὅπως παραθέσωμεν καὶ ταύτην ἐνταῦθα.

Περὶ ὥραν 20.00΄ τῆς 29ης Ἀπριλίου 1947, 700μελὴς κομμουνιστικὴ συμμορία διαθέτουσα βαρεῖς ὅλμους, Πίατ, βαρέα πολυβόλα καὶ ἐμπρηστικὰ μηχανήματα, ἐπετέθη λυσσωδῶς κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νυμφαίου, συγκειμένης ἐξ 22 ἀνδρῶν καὶ τοῦ ἐκεῖσε μικροῦ Στρατιωτικοῦ τμήματος δυνάμεως 15 ὁπλιτῶν.

Ἡ ἀνωτέρω δύναμις τελοῦσα ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Πατριαρχέα, ἀντέστη ἐπὶ 36 ὥρας καὶ ἔγραψε σελίδας δόξης καὶ τιμῆς διὰ τὴν Χωροφυλακὴν καὶ τὸ Στράτευμα, μὴ ὑποκύψασα, καίτοι ἐνεπρήσθη τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ καὶ τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ Ναοῦ, ὅπερ εἶχον μεταβάλει εἰς ὀχυρόν. Ἐντὸς τοῦ κωδωνοστασίου ἐφονεύθησαν 7 χωροφύλακες καὶ στρατιῶται. Ἡ λοιπὴ δύναμις ἀντέστη γενναίως εἰς τὰ ὀχυρὰ μέχρις ἀφίξεως ἐπὶ τόπου τῶν ἐνισχύσεων, μὴ παραδοθεῖσα παρὰ τὰς προσκλήσεις τῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν δεινὴν θέσιν τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ χωρίου.

Πρόκειται ἐν προκειμένῳ περὶ τοῦ ὁλοκαυτώματος τοῦ Νυμφαίου τὸ ὁποῖον λαμπρύνει τὴν Ἱστορίαν τοῦ Σώματος τῆς Χωροφυλακῆς. Θεωροῦμεν ὡς ἐκ τούτου ἀναγκαῖον νὰ περιγράψωμεν ἐν λεπτομερείᾳ κατὰ τὸ δυνατὸν τὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας ἔλαβε χώραν ἡ ἱστορικὴ διὰ τὴν Χωροφυλακὴν μάχη τοῦ Νυμφαίου.

Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νυμφαίου ἀποτελουμένη ἐξ 22 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ 15 στρατιωτῶν τοῦ 571ου Τάγματος Πεζικοῦ, τελοῦσα ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ σταθμάρχου ἀνθυπασπιστοῦ Εὐ. Πατριαρχέα, εἶχε κατανεμηθῆ εἰς δύο ὁμάδας καὶ εἶχεν ἐγκατασταθῆ ὡς ἀκολούθως:

Εἰς τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς, οὗτινος τὸ οἴκημα κεῖται εἰς τὸ μέσον τοῦ χωρίου, εἶχεν ἐγκατασταθῆ ἡ πρώτη ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ Πατριαρχέα, 14 χωροφυλάκων, ἑνὸς λοχίου, ἑνὸς δεκανέως καὶ ὀκτὼ στρατιωτῶν. Ἡ δευτέρα ὁμάς, ἥτις ἠναλάσσετο, εἶχεν ἐγκατασταθῆ εἰς τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ ἱστορικοῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ ἀπετελεῖτο ἐξ 7 χωροφυλάκων καὶ 5 στρατιωτῶν. Τὸ δεύτερον τοῦτο προγεφύρωμα τοῦ Σταθμοῦ ἐκρίθη λίαν ἀπαραίτητον ὡς παρατηρητήριον, λόγῳ τοῦ ὕψους του, δεσπόζοντος ὁλοκλήρου τῆς πέριξ τοῦ χωρίου δασώδους περιοχῆς.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ἀνδρῶν τελούντων ἐν ἐγρηγόρσει, ἐξεδηλώθη τὴν 29ην Ἀπριλίου 1947 σφοδροτάτη κατ' ἀμφοτέρων τῶν ὡς ἄνω τμημάτων ἐπίθεσις 700 περίπου ἀνδρῶν τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων καπετὰν Ἀμύντα, Βαγενᾶ, Σπάρτακου, Τζαβέλλα, Καραφωτιά, Χειμάρρου καὶ Καραμπέρα, τῶν μὲν πρώτου, δευτέρου, τρίτου καὶ τετάρτου ἀνηκόντων εἰς τὴν δύναμιν Βιτσίου, τῶν δὲ πέμπτου καὶ ἕκτου εἰς τὸ ἀρχηγεῖον Γιαννούλη καὶ τοῦ ἑβδόμου εἰς τὸ ἀρχηγεῖον Σινιάτσικου. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς καταλαβόντες τὰς εἰς τὰ ὀχυρά των θέσεις, ἀντιμετώπισαν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐπιτυχῶς τὴν ἐπίθεσιν.

Καθ' ὅλην τὴν νύκτα τῆς 29.4.47 καὶ μέχρι τῶν ἀπογευματινῶν ὡρῶν τῆς 30.4.47 ὁλόκληρος σχεδὸν ἡ δύναμις τῶν ὑπὲρ ἑπτακοσίων συμμοριτῶν μετὰ λύσσης ἐπετίθετο δι' ὅλων τῶν πολεμικῶν μέσων, τόσον κατὰ τοῦ καλῶς ὠχυρωμένου οἰκήματος τοῦ Σταθμοῦ, ὅσον καὶ κατὰ τοῦ προγεφυρώματος αὐτοῦ ἐν τῷ κωδωνοστασίῳ. Βλήματα ὅλμων καὶ ἀντιαρματικῶν, συνεχῶς ἔπληττον ἀμφότερα τὰ ὀχυρά, βροχὴ δὲ σφαιρῶν ἐξεπέμπετο κατὰ παντὸς

Ἡ κωμόπολις Νυμφαῖον - Φλωρίνης. Ἐναντίον τοῦ Νυμφαίου τὸ ὁποῖον ὑπερήσπιζεν ὁ ὁμώνυμος Σταθμὸς Χωροφυλακῆς καὶ ὁμὰς Στρατιωτῶν ἐπετέθησαν 700 συμμορῖται τὴν 29.4.1947. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς οἱ ὁποῖοι εἶχον ὀχυρωθῆ εἰς τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ, ἀντέστησαν ἐπὶ τριήμερον εἰς τὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν. Τελικῶς οἱ κομμουνισταὶ ἐνέπρησαν τὸν ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ οἱ γενναῖοι ὑπερασπισταὶ τοῦ κωδωνοστασίου μὴ δυνάμενοι νὰ ἀνθέξουν τὰς φλόγας ἐρρίφθησαν ἐντὸς τοῦ καιομένου Ναοῦ καὶ ἀπετεφρώθησαν.

Μέρος τοῦ κωδωνοστασίου τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου - Νυμφαίου, ἔνθα ἐγράφη τὸ Ὁλοκαύτωμα τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς. Παρατεταγμένοι ἄνδρες καὶ ἡ Μουσικὴ Χωροφυλακῆς, πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν κατὰ τὸν ἐπίσημον ἑορτασμὸν τοῦ Ὁλοκαυτώματος.

κουφώματος ἢ ὀπῆς παρὰ πολυβολητῶν καὶ τυφεκιοφόρων. Αἱ ἐξορμήσεις διεδέχοντο ἡ μία τὴν ἄλλην, ἐνῷ ὁμάδες ἄλλων συμμοριτῶν κατελάμβανον τὰ πέριξ οἰκήματα, ἅτινα μετέβαλλον εἰς φρούρια καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξ ἐγγυτάτης ἀποστάσεως ἐξεσφενδόνιζον κατὰ τῶν ὀλιγαρίθμων ἀνδρῶν χειροβομβίδας, φιάλας βενζίνης καὶ πυραύλους.

Πρὸς στιγμὴν τὸ πλέον ὠχυρωμένον τῶν πολυβολείων τοῦ Σταθμοῦ πλήττεται διὰ βλήματος Πίατ καὶ καταστρέφεται ἐν μέρει, εὐτυχῶς ὅμως δὲν γίνεται τοῦτο ἀντιληπτὸν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐν τάχει ὑπὸ τὸ σκότος κτίζεται ἐκ νέου ὑπὸ τῶν μαχητῶν. Πυρκαϊαὶ λαμβάνουν χώραν εἰς διάφορα μέρη τοῦ οἰκήματος, ἀλλ' οἱ ἄνδρες κατασβεννύουν ταύτας ἐν τῇ γενέσει των, χρησιμοποιοῦντες καὶ αὐτὰ τὰ ἐνδύματά των. Νήστεις, διψῶντες καὶ πεινῶντες μάχονται συνεχῶς ἄνευ γογγυσμοῦ, μὲ τὸ μειδίαμα καὶ τὸ χιοῦμορ εἰς τὰ χείλη.

Προκαλούμενοι ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς παράδοσιν, ἀπευθύνουν εἰς αὐτοὺς πότε ἐμπαιγμοὺς καὶ πότε ὕβρεις. Εἰς τὰς κρισιμωτέρας στιγμὰς ψάλλουν πατριωτικὰ θούρια· καὶ ζητωκραυγάζουν ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους.

Ὁ χωροφύλαξ Π. Κωνσταντόπουλος ἐπὶ κεφαλῆς τῶν μαχητῶν τοῦ κωδωνοστασίου προκαλούμενος ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν συμμοριτῶν καπετὰν Ἀμύντα, ὅπως παραδοθῇ ἐπὶ ὑποσχέσει σεβασμοῦ τῆς ζωῆς του, κύπτει ἔξωθι τοῦ κωδωνοστασίου καὶ πτύων μετὰ περιφρονήσεως κραυγάζει: «Οἱ Ἕλληνες χωροφύλακες δὲν παραδίνονται εἰς τὰ καθάρματα τοὺς Βουλγάρους». Ὁ χωροφύλαξ Ἐμμ. Μαντικὸς καὶ ὁ ἕτερος ἥρως χωροφύλαξ Ἀν. Κουτσοῦκος συνεχῶς ψάλλουν: «Τὶ ζητοῦν οἱ Βούλγαροι στὴ Μακεδονία», πρᾶγμα ὅπερ προκαλεῖ λύσσαν εἰς τοὺς ἑαμοβουλγάρους, οἱ ὁποῖοι ρίπτονται ἔξαλλοι ἀδιαφοροῦντες διὰ τὰς ἀπωλείας ἃς ὑφίστανται. Ὁ ὑπεράξιος ἡγήτωρ τῶν ἀνδρείων τούτων ὀργάνων ἀνθυπασπιστὴς Πατριαρχέας, συνεχῶς προκαλεῖ τοὺς συμμορίτας μὲ τὰς φράσεις: «Οἱ ἁγνοὶ Ἕλληνες δὲν παραδίδονται εἰς τὰ βουλγαρικὰ καθάρματα». συγχρόνως δὲ περιέρχεται τὰ πολυβολεῖα μαχόμενος, δίδων ὁδηγίας καὶ διαταγὰς καὶ ἐμψυχώνων τοὺς ἄνδρας του παροτρύνων τούτους εἰς πράξεις ἡρωικὰς καὶ ὑψίστου μεγαλείου. Οὕτως ἔβαινον τὰ πράγματα καὶ μέχρι τῶν ἀπογευματινῶν ὡρῶν τῆς 30.4.47. Ἐπακολουθεῖ ἀνακούφισις ὀλίγων ὡρῶν καθ' ἃς οἱ συμμορῖται ἀπομακρύνονται διὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν ἕτερα τμήματα Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ἅτινα εἶχον κινηθῆ πρὸς ἐνίσχυσιν ἐκ Φλωρίνης, Ἀμυνταίου καὶ Σκλήθρου. Μετὰ τὴν 12ην ὅμως νυκτερινὴν τῆς αὐτῆς νέα σφοδροτάτη ἐξαπολύεται ἐπίθεσις, τόσον κατὰ τοῦ Σταθμοῦ, ὅσον καὶ κατὰ τοῦ κωδωνοστασίου καὶ τοῦτο διότι οἱ συμμορῖται, ἀντιληφθέντες ὅτι δὲν δύνανται νὰ κρατηθοῦν καὶ τὴν ἑπομένην, ἐπείγονται νὰ κυριεύσουν τὸν Σταθμόν.

Βροχὴ χειροβομβίδων, φιαλῶν βενζίνης, βλημάτων ὅλμου, Πίατ κλπ. ὅπλων ἐκπέμπεται κατ' ἀμφοτέρων τῶν ὀχυρῶν. Ὁ ἐπικεφαλῆς, τῶν ἐν τῷ Σταθμῷ 8 στρατιωτῶν λοχίας κυριολεκτικῶς θαυματουργεῖ συναγωνιζόμενος εἰς ἡρωικὰς πράξεις τοὺς χωροφύλακας, φονεύσας ἀποδεδειγμένως συμμορίτην, ὅστις ἀπεπειράθη νὰ πλησιάσῃ καὶ ἀνατινάξῃ ὀχυρὸν τοῦ Σταθμοῦ, κατορθώσας νὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν κατοχήν του καὶ τὸ ὅπλον τοῦ συμμορίτου.

Ἅπασαι αἱ προσπάθειαι τῶν συμμοριτῶν θραύονται εἰς τὴν ἄνευ προηγουμένου σθεναρὰν ἀντίστασιν τῶν πολιορκουμένων. Τὸ κωδωνοστάσιον θερίζει τοὺς συμμορίτας καὶ ἐμποδίζει τούτους νὰ καταλάβουν τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ. Διὰ νὰ ἄρουν δὲ τὸ ἐμπόδιον τοῦτο ἀποφασίζουν ἐγκληματικήν, ἀντιθρησκευτικὴν πρᾶξιν. Ὁ ἀπαίσιος ἀρχηγός των Ἀμύντας μὲ ἐλαφρὰν τὴν συνείδησιν διατάσσει τὸν ἐμπρησμὸν τοῦ ἀρχαίου, καλλιτεχνικοῦ καὶ ἱστορικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, τὸν ὁποῖον αἰῶνες ὁλόκληροι καὶ βάρβαροι κατακτηταὶ ἐσεβάσθησαν. Ἰσάξιοι σύντροφοι τούτου ἀνέλαβον τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀποτροπαίου ἐγκλήματος καὶ πλησιάσαντες παράθυρόν τι τοῦ Ναοῦ τούτου, ἔρριψαν ἐξ αὐτοῦ, κατόπιν διαρρήξεως, νάρκην περιτυλιγμένην διὰ φιαλῶν βενζίνης.

Ἡ νάρκη ἐκραγεῖσα μετέδωσε πῦρ εἰς τὰς φιάλας καὶ ἐξ αὐτῶν μετετράπη ὁλόκληρος ὁ Ναὸς εἰς πυροτέχνημα. Ἀφιερώματα καὶ καλλιτεχνικαὶ εἰκόνες ἀμυθήτου ἀξίας ἐγένοντο παρανάλωμα τοῦ πυρός. Μετ' ὀλίγον τρομακτικαὶ φλόγες περιέλουσαν τὸ κωδωνοστάσιον καταλήγουσαι καὶ μέχρι τοῦ ἀκραίου σημείου αὐτοῦ.

Οἱ ἄνδρες ψήνονται εἰς τὰς φλόγας. Οἱ συμμορῖται παρακολουθοῦν κτηνωδῶς τὸ θέαμα ἀλαλάζοντες καὶ προκαλοῦντες τοὺς ὑπερασπιστὰς εἰς παράδοσιν. Ἐκ τῶν 5 στρατιωτῶν, οἱ 4 μὴ ἀντέχοντες τὴν κόλασιν ταύτην πίπτουν ἐκ τοῦ κωδωνοστασίου καὶ παραδίδονται μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ των. Οἱ χωροφύλακες Ἐμμ. Μαντικὸς καὶ Λαζ. Γεωργόπουλος μὲ κεκαυμένας τελείως τὰς χεῖρας ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος καὶ κάτω, μὴ ἀντέχοντες τοὺς πόνους καὶ τὴν λαύραν τοῦ πυρὸς ρίπτουν εἰς τὰς φλόγας τὸν ὁπλισμόν των καὶ πίπτουν καὶ αὐτοὶ ἔξωθι τοῦ κωδωνοστασίου, παραδοθέντες εἰς τοὺς συμμορίτας κραυγάζοντες: «Ἀποτελειώσατέ μας σεῖς, διότι δὲν ἀντέχομε τὴν φωτιά».

Ὡς πληροφορεῖ ἡ ἔκθεσις τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Φλωρίνης, ἐκ τῆς ἐξετάσεως μιᾶς καὶ μόνης μάρτυρος, μὴ παρευρεθέντος ἑτέρου εἰς τὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου, διεπιστώθη ὅτι καὶ οἱ χωροφύλακες Γ. Θωμόπουλος καὶ Ἀθ. Παυλίδης μὲ θανάσιμα ἐγκαύματα παρεδόθησαν καὶ οὗτοι εἰς τοὺς συμμορίτας ἄνευ ὁπλισμοῦ, φῆμαι δὲ ἔφερον ἅπαντας ἐκτελεσθέντας ὑπὸ τῶν «ἡρώων τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ» κατόπιν φρικτῶν βασανιστηρίων εἰς Περικοπήν.

Εἰς τὸ κωδωνοστάσιον ἐναπέμεινον πλέον ὁ ἐπικεφαλῆς τῶν ἀνδρῶν χωροφύλαξ Κωνσταντόπουλος

Ὁ ἱερὸς Ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου Νυμφαίου, τὸν ὁποῖον ἐπυρπόλησαν οἱ συμμορῖται ἵνα κάμψουν τὴν ἀντίστασιν τῶν εἰς τὸ κωδωνοστάσιον μαχομένων ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς.

καὶ οἱ συνάδελφοί του Ἀρ. Κουτσοῦκος καὶ Γ. Ἀποστολίδης. Οἱ ἡρωικοὶ αὐτοὶ ἄνδρες εὑρεθέντες μεταξὺ τῶν ἀπαισίων φλογῶν, αἵτινες κατέκαιον τὰς σάρκας των καὶ τῶν κάτωθι τοῦ κωδωνοστασίου ἀναμενόντων πλέον τὴν εὔκολον λείαν των ἀνθρωπομόρφων τεράτων ἐπροτίμησαν νὰ ριφθοῦν εἰς τὰς φλόγας παρὰ νὰ πέσουν εἰς τοὺς ὄνυχας τῶν ἀναμενόντων κάτωθι κακούργων.

Καὶ ὑπὸ τὴν ψυχολογικὴν ταύτην κατάστασιν ἄρχεται ἡ ὑπερτάτη αὐτῶν θυσία. Πρῶτος ὁ χωροφύλαξ Ἀποστολίδης πίπτει ἐπὶ τῶν φλογῶν τοῦ Ναοῦ ὁμοῦ μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ του, μετατρεπόμενος καὶ οὗτος εἰς ἱερὰν φλόγα. Δεύτερος ὁ χωροφύλαξ Κουτσοῦκος ἐξέρχεται πρὸς στιγμὴν εἰς τὸν ἐξώστην τοῦ κωδωνοστασίου καὶ μὲ ἐθνικὸν ἐνθουσιασμὸν ψάλλει τό: «Τὶ ζητοῦν οἱ Βούλγαροι στὴν Μακεδονία». Εἰς τὴν τελευταίαν δὲ στροφὴν πίπτει καὶ αὐτὸς εἰς τὰς φλόγας. Τρίτος ἀγνώστου ἐπωνύμου στρατιώτης τοῦ 571ου Τάγματος Πεζικοῦ πίπτει καὶ οὗτος εἰς τὰς φλόγας, ἀφοῦ πρῶτον τοποθετεῖ ἐπὶ τοῦ βραχίονος ἀμφιμασχάλια χωροφύλακος. Καὶ μένει τελευταῖος ὁ ἡρωικώτερος πάντων ὁ Κωνσταντόπουλος ὁ θριαμβευτὴς τόσων μαχῶν ἐν τῷ Νομῷ Φλωρίνης καὶ ἔξοχος πολυβολητής, τραυματίας τῆς πρώτης μάχης Νυμφαίου, ὅστις ἐγκατέλειψε κρυφὰ τὸ νοσοκομεῖον Φλωρίνης καὶ ἐπανῆλθεν ἐν Νυμφαίῳ. Ἐξέρχεται, εἰς τὰς ἐπάλξεις τοῦ κωδωνοστασίου ἀντικρύζει μετὰ περιφρονήσεως τοὺς κάτωθι ἀναμένοντας καὶ ὠρυομένους βουλγαροεαμίτας, κραυγάζει «Ζήτω τὸ Ἔθνος», στηρίζει τὸ περίστροφον ἐπὶ τοῦ κροτάφου, πυροβολεῖ καὶ πίπτει εἰς τὰς φλόγας ἐναγκαλιζόμενος τὸ προσφιλὲς αὐτοῦ ὁπλοπολυβόλον.

Οὕτως ἔληξε τὸ μέγα δρᾶμα καὶ ἡ τεραστία θυσία τῶν ὑπερόχων ὑπερασπιστῶν τοῦ θρυλικοῦ κωδωνοστασίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου-Νυμφαίου, τὴν 1ην πρωινὴν ὥραν τῆς 1ης Μαΐου 1947.

«Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία, τονίζει ἡ ἔκθεσις τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Φλωρίνης, προσέφερεν ὡς θυσίαν ἕνα ὑπέροχον Ναὸν καὶ τὰς ἱερὰς αὐτοῦ εἰκόνας εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν δυνάμεων τῆς βαρβαρότητος καὶ τῆς ἀθεΐας, τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς προσέφερε διὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν καὶ ἀγῶνα τρία ἐκ τῶν πλέον ἐκλεκτῶν τέκνων του. Ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς προσέφερε καὶ οὗτος ἕνα ἐκ τῶν πλέον

Σχεδιογράφημα ἀναπαριστῶν τὴν πτῶσιν τῶν χωροφυλάκων ἀπὸ τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ Ἁγίου Νικολάου Νυμφαίου μετὰ τὴν πυρπόλησιν τοῦ Ναοῦ καὶ τοὺς κάτωθι τούτου ἀναμένοντας αἱμοχαρεῖς συμμορίτας, πρὸς ἀποτελείωσιν τῶν ἡρωικῶν ἀνδρῶν κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τῆς 29.4-1.5.1947.

ἐκλεκτῶν τέκνων του ὡς ὁλοκαύτωμα εἰς τὸν ἀθάνατον τοῦτον ἀγῶνα. Τιμὴ καὶ ἄφθαστος δόξα ἂς περιβάλλῃ τοὺς ἀθανάτους τούτους ἥρωας ἐσαεί».

Ὑποκύψαντος τοῦ προγεφυρώματος τοῦ ὡς ἄνω κωδωνοστασίου, οἱ συμμορῖται ἀπεθρασύνθησαν ἐκλαβόντες τὴν θυσίαν τῶν χωροφυλάκων ὡς νίκην των, γαυριῶντες δὲ προητοιμάσθησαν διὰ γενικὴν κατὰ τοῦ κυρίως οἰκήματος τοῦ Σταθμοῦ πλέον ἐπίθεσιν, φανταζόμενοι ὅτι καὶ τὸ τμῆμα τοῦτο θὰ ἔπιπτεν εἰς πρώτην κροῦσιν. Ἐξαπελύθη μετὰ δίωρον σφοδρὰ ἐπίθεσις δι' ὅλων τῶν μέσων, πλὴν καὶ αὕτη ἀντιμετωπίσθη ὑπὸ τῶν ὀλίγων χωροφυλάκων καὶ στρατιωτῶν μετὰ ἐξαιρετικοῦ πείσματος. Παρ' ὅλας τὰς βλάβας ἃς ὑφίσταντο πολυβολεῖα καὶ οἴκημα, παρ' ὅλας τὰς θυσίας, ἡ ἀντίστασις σθεναρὰ ἐξηκολούθει ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ λίαν εὐψύχου ἀνθυπασπιστοῦ Πατριαρχέα. Περὶ ὥραν 6ην πρωινὴν (1.5.47) συνεκεντρώθησαν πλῆθος φιαλῶν βενζίνης, χειροβομβίδων, πυραύλων κλπ. ἐξοντωτικῶν μέσων πρὸς γενικὴν ἐπίθεσιν καὶ ζήτημα θὰ ἦτο ἂν θὰ ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ ἡ δύναμις τὴν σφοδρὰν ταύτην ἐπίθεσιν. Πλὴν κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην προσῆλθε σύνδεσμος τοῦ ἀρχηγείου τῶν συμμοριτῶν καὶ διέταξε τὴν σύμπτυξιν τῶν τμημάτων δεδομένου ὅτι ἐγένετο ἀντιληπτὴ ἡ κίνησις τῶν τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ, ἅτινα εἶχον κινηθῆ πρὸς Νυμφαῖον ἐκ Φλωρίνης, Ἀμυνταίου καὶ Σκλήθρου πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μαχομένων.

Οὕτως ἔληξεν ἡ προσβολὴ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νυμφαίου, τῶν συμμοριτῶν τραπέντων πρὸς Περικοπήν, ἀφοῦ πρῶτον ἐπυρπόλησαν οἰκίας ἐθνικοφρόνων κατοίκων καὶ διήρπασαν διάφορα εἴδη.

Τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ ὑπέστη σοβαρωτάτας βλάβας ὡς ἐπίσης καὶ τὸ ὑλικὸν αὐτοῦ. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ὑπῆρχον 11 νεκροὶ καὶ 15 τραυματίαι. Ἐκ τοῦ ὁπλισμοῦ οὐδὲν ἀπολύτως ὅπλον ἢ πυρομαχικὸν περιῆλθεν εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν, τὰ ἐν τῷ κωδωνοστασίῳ ὅπλα τῶν ἀνδρῶν, (πολυβόλα, αὐτόματα καὶ ἀτομικὰ ὅπλα) εὑρέθησαν ἐν ἀποτεφρώσει καὶ παρελήφθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀνωτέρου Διοικητοῦ εἰς Κοζάνην, ἵνα ἀποτελέσουν ταῦτα ἱστορικὰ κειμήλια διὰ τὸ Σῶμα. Ὁ Σταθμὸς κατόπιν τηλεγραφικῆς διαταγῆς τῆς 15ης Μεραρχίας καὶ διὰ λόγους στρατιωτικούς, συνεπτύχθη εἰς Ἀμύνταιον. Τὰ λείψανα τῶν χωροφυλάκων Κωνσταντοπούλου, Ἀποστολίδου καὶ Κουτσούκου ἐτάφησαν μετὰ μεγίστων τιμῶν εἰς Ἀμύνταιον καὶ Σκλῆθρον.

10. Η ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΜΥΝΑΝ ΤΗΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ

Συνεχίζομεν, βάσει τῆς ἐκθέσεως Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Φλωρίνης, τὴν περιγραφὴν τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος μὲ στόχον αὐτὴν τὴν πόλιν τῆς Φλωρίνης.

Τὴν νύκτα τῆς 11-12 Φεβρουαρίου 1949 τὰ ἐνδημοῦντα ἐν τῇ περιοχῇ Πρεσπῶν-Καϊμακτσαλὰν συμμοριακὰ συγκροτήματα ἐξεδήλωσαν ἐπίθεσιν μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως Φλωρίνης, τὴν ἐγκατάστασιν εἰς αὐτὴν, ἔστω καὶ δι' ὀλίγον χρόνον, κλιμακίου ψευδοκυβερνήσεως, τὴν διενέργειαν στρατολογίας, τὴν ἐπιμελητειακὴν ἐκμετάλλευσιν ταύτης, ὡς καὶ τὴν ἐνέργειαν πράξεων στρεφομένων ἐναντίον τῆς ζωῆς καὶ περιουσίας τῶν πολιτῶν, πρὸς δὲ καὶ τῶν κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν.

Ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς Φλωρίνης ἔχουσα ὑπ' ὄψιν της τὴν ὅλην προπαρασκευαστικὴν κίνησιν καὶ τὰ προθέσεις τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν μεγίστην δυνατὴν συμβολήν, παραπλεύρως πρὸς τὰς δυνάμεις τοῦ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ εἰς ἀπόκρουσιν ἐπιθέσεως τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῆς πόλεως Φλωρίνης, εἶχε προβλέψει καὶ καθορίσει τὰ κάτωθι :

1. Διὰ τῶν διοικητῶν τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας, τοῦ Κέντρου Ἀλλοδαπῶν, Ἀστυνομικοῦ Τμήματος, προέβη εἰς μελετημένην ὀχύρωσιν ὅλων τῶν καταστημάτων της, ὡς καὶ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, τῶν Φυλακῶν, ὡς καὶ ἐπικαίρων θέσεων εἰς τὰ κράσπεδα τῆς πόλεως καὶ ὑποχρεωτικὰς εἰσόδους ἐντὸς ταύτης.

2. Ἐμελέτησε καὶ ἐφήρμοσε πρακτικῶς σχέδιον συναγερμοῦ τῆς δυνάμεως, δι' οὗ προεβλέποντο αἱ ἀκριβεῖς θέσεις κατὰ πολυβολεῖα τῶν ὁπλιτῶν, κατανομὴ ὁπλισμοῦ καὶ τομεῖς δράσεως καὶ εὐθύνης τῶν ἀξιωματικῶν, ἵνα ἐν δεδομένῃ στιγμῇ ἡ δύναμις εὑρεθῇ ἐγκαίρως εἰς τὰς θέσεις καὶ λειτουργήσῃ ἀμέσως καὶ λυσιτελῶς ἡ προβλεπομένη γραμμὴ ἀμύνης.

3. Συνεκρότησε δύναμιν 100 περίπου πολιτῶν, ἣν καὶ ὠργάνωσε, δημιουργήσασα οὕτως ἐφεδρικὴν δύναμιν ἐξ ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς δυνάμεώς της περίπου 80 ἀνδρῶν, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν νὰ χρησιμοποιήσῃ ταύτην ἐπιθετικῶς, ὅπου αἱ ἀνάγκαι θὰ ἐπέβαλλον τοῦτο.

4. Εἶχε καθορισθῆ ἐν περιπτώσει συναγερμοῦ ὁ τριπλασιασμὸς τῶν περιπόλων ἐκ τῆς ἐφεδρικῆς δυνάμεως καὶ ἡ κίνησις τούτων εἰς τὰ πλέον εὐαίσθητα σημεῖα τῆς πόλεως μὲ ἀποστολήν, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ παρεμποδίσουν διείσδυσιν μεμονωμένων συμμοριτῶν καὶ σαμποτὲρ ἐντὸς αὐτῆς, ἀφ' ἑτέρου δε ἄμεσον καταστολὴν ἐνδεχομένης ἐκδηλώσεως ἐκ

τῶν ἔσωθεν. Ὡρισμέναι συνοικίαι καὶ οἰκίαι τῆς πόλεως εἶχον ἐπισημανθῆ καὶ ἐπετηροῦντο.

5. Ἡ πυροσβεστικὴ ἀντλία τῆς πόλεως εὑρίσκετο καθ' ἑκάστην ἑσπέραν ἔξωθι τοῦ Ἀστυνομικοῦ Καταστήματος πλήρης καὶ ἑτοίμη πρὸς ἄμεσον ἐκκίνησιν.

6. Διὰ καταλλήλου καθοδηγήσεως τοῦ πληθυσμοῦ ἐπεδίωξε νὰ ἐπιτευχθῇ ὥστε εἰς ἐνδεχομένην ἐπίθεσιν νὰ εἰσέλθῃ οὗτος εἰς καταφύγια, ἅτινα θὰ παρεῖχον σχετικὴν ἀσφάλειαν ἐκ τῶν βλημάτων πυροβολικοῦ καὶ ὅλμων.

7. Ἀπὸ διμήνου περίπου πρὸ τῆς ἐπιθέσεως, ἐνηργοῦντο συστηματικαὶ καὶ ἐπίμονοι ἔρευναι, ὁλοκλήρων συνοικιῶν τῆς πόλεως, αἵτινες καὶ ἐνετάθησαν κατόπιν διαταγῶν τῆς Διοικήσεως κατὰ τὸ πρὸ τῆς ἐπιθέσεως δεκαήμερον.

8. Ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας κυρίως, βοηθουμένου καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν ὀργάνων, εἶχε συστηματοποιηθῆ ὁ ἀγὼν κατὰ τοῦ μυστικοῦ παρανόμου μηχανισμοῦ τῶν συμμοριτῶν, μὲ μέθοδον καὶ μὲ ἐξαιρετικῶς ἱκανὴν ἀντικατασκοπείαν καὶ οὕτως ἐπετεύχθη ἡ διείσδυσις εἰς τὸν παράνομον μηχανισμὸν τῆς πολιτικῆς ὀργανώσεως καὶ ἡ ἔγκαιρος ἐξάρθρωσις ταύτης διὰ τῆς συλλήψεως περίπου 200 πολιτῶν, οἵτινες παραπεμφθέντες εἰς τὸ Στρατοδικεῖον, κατεδικάσθησαν εἰς τὴν ἐσχάτην τῶν ποινῶν, ἰσόβιον ἐγκάθειρξιν καὶ ἄλλας ποινάς.

Ἐκ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας εἶχε κατασχεθῆ σεβαστὸς ἀριθμὸς αὐτομάτων καὶ ἀτομικῶν ὅπλων, πιστολίων καὶ χειροβομβίδων καὶ οὕτως εἶχεν ἐξαρθρωθῆ ἡ μαχητικὴ κομμουνιστικὴ ὀργάνωσις τῆς πόλεως.

Ἅπαντες οἱ ἀξιωματικοί, καθ' ἑκάστην καὶ μέχρι τῆς 2ας πρωινῆς ὥρας ἐκ περιτροπῆς περιήρχοντο συνεχῶς καὶ ἐβεβαιοῦντο ἐπὶ τῆς καλῆς καὶ κανονικῆς ἐκτελέσεως τῆς ὑπηρεσίας ἐπαγρυπνήσεως, ὑπὸ τῶν σκοπῶν καὶ περιπόλων, μετὰ ταῦτα δὲ καὶ μέχρι πρωίας εἷς ἀξιωματικὸς καθ' ἑκάστην ἐξετέλει τὴν ὡς ἄνω ὑπηρεσίαν.

Αἱ κατὰ τῆς πόλεως Φλωρίνης χρησιμοποιηθεῖσαι συμμοριτικαὶ δυνάμεις ἀπετελοῦντο: α) Ἐκ 2 ταξιαρχιῶν τῆς Χ συμμοριακῆς Μεραρχίας, ἤτοι ἡ 14η καὶ 103η μὲ διλοχίας σαμποτέρ, λόχον κυνηγῶν, ἁρμάτων, ἀντιαεροπορικοῦ οὐλαμοῦ καὶ ἀντιαεροπορικὴν πυροβολαρχίαν, β) Ἐκ 2 ταξιαρχιῶν τῆς ΧΙ συμμοριακῆς Μεραρχίας, ἤτοι ἡ 18η καὶ 107η μὲ διλοχίαν σαμποτέρ, λόχον κυνηγῶν, ἁρμάτων μάχης, ἀντιαεροπορικὸν οὐλαμὸν καὶ ἀντιαεροπορικὴν πυροβολαρχίαν, γ) Ἐκ τῆς 180ης Ταξιαρχίας τῆς ΙΧ συμμοριακῆς Μεραρχίας, δ) Ἐξ ἑνὸς τάγματος τοῦ Ἀρχηγείου Καϊμακτσαλάν, ε) Ἐκ 2 ἰλῶν ἱππικοῦ, στ) Ἐκ 3 ὀρειβατικῶν πυροβολαρχιῶν, ζ) Ἐξ ἑνὸς τάγματος τραυματιοφορέων, η) Ἐξ ἑνὸς τάγματος μεταφορῶν καὶ θ) Ἐξ ἑνὸς λόχου αὐτοκινήτων.

Τὰ μέσα καὶ αἱ διατεθεῖσαι δυνάμεις τῶν συμμοριτῶν ἦσαν τοιαῦτα, ὥστε οὐδεμία ἀμφιβολία ἐναπέμενεν εἰς τὴν ἡγεσίαν τούτων, ὅτι τὴν 8ην ὥραν τῆς 12.2.49 θὰ εἶχε καταληφθῆ ἡ πόλις καὶ θὰ εἶχεν ἐγκατασταθῆ ἐντὸς ταύτης κλιμάκιον τῆς ψευδοκυβερνήσεως. Ἅπαντες οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται εἶχον προδιατεθῆ διὰ τὴν ἐπικειμένην ἐπίθεσιν καὶ ἐγρηγόρουν εἰς τὰς θέσεις των.

Τὴν 24ην ὥραν τῆς 11ης Φεβρουαρίου ἐνέδρα τοῦ 503ου Τάγματος Πεζικοῦ τῆς ΙΙας Μεραρχίας ἐγκατεστημένη εἰς τὰς παρυφὰς τῆς πόλεως ἐσημείωσεν ἐμφάνισιν συμμοριτῶν τοὺς ὁποίους καὶ ἐπυροβόλησε. Τὴν αὐτὴν ὥραν ὁ διοικητὴς τῆς Μεραρχίας, ἔθεσεν ἐν συναγερμῷ ἅπαντα τὰ τμήματα τὰ εἰς τὴν περιοχὴν Φλωρίνης εὑρισκόμενα.

Ἅμα τῇ σημάνσει τοῦ συναγερμοῦ ἅπασα ἡ δύναμις Χωροφυλακῆς εἰς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας κατέλαβε τὰς προκαθορισθείσας θέσεις, αἱ δὲ περίπολοι ἐκινήθησαν κατὰ κύριον λόγον πρὸς τὴν ΒΔ πλευρὰν τῆς πόλεως, πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ὁποίας ἐσημειώθη κίνησις συμμοριτῶν καὶ ἐνισχύθησαν αἱ φρουραὶ τῶν Φυλακῶν. Ἅπαντες οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς ἕδρας τῆς Διοικήσεως συμπεριλαμβανομένων καὶ τοῦ Κέντρου Ἀλλοδαπῶν, τοῦ ὁποίου, ἡ δύναμις ἐτέθη ἀμέσως ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ διοικητοῦ Χωροφυλακῆς, ἐνήργουν εἰς τὸν τομέα εὐθύνης των, ἀναφέροντες εἰς τὸν διοικητὴν Χωροφυλακῆς παρατηρουμένας ἐλλείψεις καὶ γενικὴν κατάστασιν. Ἐμερίμνησαν διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἐφεδρειῶν πυρομαχικῶν καὶ εὑρίσκοντο εἰς διαρκῆ αὐτοπρόσωπον ἐπαφὴν μὲ τὰς περιπόλους καὶ τὰς θέσεις ἀμύνης.

Ἀπὸ τῆς 1.30' πρωινῆς ὥρας τῆς 12.2.49 τὸ πυροβολικὸν τῆς ΙΙας Μεραρχίας ἤρχισε νὰ ἐκτελῇ βολὰς εἰς προκαθορισθείσας ὑπόπτους περιοχάς, ὡς καὶ εἰς ὑποτιθέμενα δρομολόγια τῶν συμμοριτῶν. Τὴν 2.55' ὥραν τῆς 12.2.49 ἤρχισε τὸ ἐχθρικὸν πυροβολικὸν νὰ βάλλῃ ἐναντίον τῆς πόλεως, ἐκ τῆς κατευθύνσεως τῆς Τριανταφυλλιᾶς, κατ' ἀρχήν, καὶ μετέπειτα ἐκ τῆς κατευθύνσεως ΒΔ τῆς Φλωρίνης. Ἐν συνεχείᾳ ἐξεδηλώθη γενικὴ ἐπίθεσις κατὰ τῶν θέσεων τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς πόλεως. Ἤδη ἐξεδηλώθη σαφῶς ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῶν συμμοριτῶν, ἡ δὲ Μεραρχία ἐπενέβη διὰ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῶν ἐφεδρειῶν.

Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τῆς ΙΙας Μεραρχίας ἀγωνίζονται μὲ ἀπαράμιλλον γενναιότητα καὶ ἄφθαστον ἡρωισμὸν ἐπὶ τῶν θέσεών των, παρὰ τὴν ἀσκουμένην σοβαρωτάτην πίεσιν.

Ἀπόπειραι συμμοριτῶν διεισδύσεως ἐν τῇ πόλει Φλωρίνης ἀπεκρούσθησαν ἀποτελεσματικῶς ὑπὸ τμημάτων ΑΟΜ Μεραρχίας, ΤΕΑ καὶ φυλακίων Χωροφυλακῆς.

Τὴν 8.30' ὥραν τῆς 12.2.49, ἐκλήθη ὁ διοικητὴς τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Φλωρίνης εἰς τὸν Σταθμὸν Διοικήσεως τῆς Μεραρχίας καὶ ἔλαβε τὴν ἐντολὴν νὰ ἐνεργήσῃ πρὸς ἀνακατάληψιν τοῦ ὑψοδείκτου Λίπα, ὃν εἶχον καταλάβει οἱ συμμορῖται. Μετὰ τὴν λῆψιν τῆς ἐντολῆς ἐπανελθὼν εἰς τὸ Ἀστυνομικὸν Τμῆμα συνεκρότησε δύναμιν λόχου δυ-

νάμεως 75 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, μὲ ἐπικεφαλῆς ἀξιωματικὸν τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 9.30΄ ὥραν τὸ τμῆμα τοῦτο ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα εἰς τὴν ΝΔ παρυφὴν τῆς πόλεως πρὸς Λίπα, ἐξουδετερῶνον ἀλλεπαλλήλους μικροαντιστάσεις συμμοριτῶν.

Τὴν 11ην ὥραν τῆς 12.2.49, 300 μέτρα ἀνατολικῶς Λίπας, συνήντησε σθεναρὰν ἀντίστασιν ἐκ μέρους τῶν συμμοριτῶν, καὶ διὰ καταλλήλου καὶ ἐνδεδειγμένου ἑλιγμοῦ τοῦ ἡγήτορος κατορθώνει νὰ συλλάβη 9 συμμορίτας καὶ νὰ φονεύση 7 ἐκ τούτων. Ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης περισυνελέγη ὁπλισμὸς καὶ πυρομαχικά. Οὕτως ἐξουδετερώθη τὸ προωθημένον σημεῖον ἀντιστάσεως τῶν συμμοριτῶν. Ἡ ἐξουδετέρωσις καὶ κατάληψις τοῦ σημείου τούτου, ἐπέτρεψε τὴν βελτίωσιν τῶν θέσεων καὶ περαιτέρω προώθησιν τοῦ τμήματος.

Οἱ συμμορῖται ἀντιληφθέντες ὅτι ἡ περαιτέρω ἀντίστασις ἦτο ἄσκοπος, ἠναγκάσθησαν εἰς ὑποχώρησιν.

Ἡ ἡγεσία τῶν συμμοριτῶν εὑρεθεῖσα πρὸ τοιαύτης καταστάσεως προσεπάθησε νὰ ἐνισχύση τὸ ἐπὶ τῆς Λίπας προγεφύρωμά της, ἵνα δυνηθῆ καὶ σταθεροποιηθῆ ἐπ᾽ αὐτοῦ, πλὴν ὅμως ἡ κίνησις αὕτη ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἐπικεφαλῆς τοῦ τμήματος Χωροφυλακῆς ὑπομοιράρχου Π. Γουρνῆ, ὅστις διέθεσε τὸ ἥμισυ τῆς δυνάμεώς του πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην καὶ ἐκ θέσεως φύσει ὀχυρᾶς ἀνέτρεψε τὴν πρόθεσιν τῶν συμμοριτῶν, ἐξαναγκάσας τούτους νὰ τραποῦν πρὸς Ἄλωνα.

Ἡ τελευταία αὕτη ἐνέργεια ἦτο ὑψίστης σημασίας καὶ συνέτεινεν εἰς τὸ νὰ παραιτηθῆ ἡ ἡγεσία τῶν συμμοριτῶν τοῦ ἑλιγμοῦ τούτου. Τοιουτοτρόπως ὁ ὑψοδείκτης Λίπα, ὅστις ἀπετέλει μίαν ἀπὸ τὰς ἀσπίδας τῆς πόλεως Φλωρίνης εἶχε περιέλθει ἐκ νέου εἰς χεῖρας τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων.

Ἀπὸ τῆς 15ης ὥρας ἡ νίκη εἶχε στεφανώσει τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας τῆς Μεραρχίας καὶ τῆς Χωροφυλακῆς. Εἰς ὅλα τὰ σημεῖα ἐνεργοῦνται ἀντεπιθέσεις πρὸς ἐξόντωσιν τῶν συμμοριτῶν καὶ σύλληψιν αἰχμαλώτων.

Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Λίπα ἔπεσεν ἡρωικῶς ὁ ἐνωμοτάρχης τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Θ. Κανναβός.

Καθ᾽ ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ 5ωρον περίπου, ἡ διαγωγὴ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς Φλωρίνης ὑπῆρξεν ἀρίστη ἀπὸ πάσης πλευρᾶς, ἁπάντων ἐπιδειξάντων ἄφθαστον ἡρωισμόν, θάρρος, ἀποφασιστικότητα, ψυχικὸν σθένος καὶ αὐταπάρνησιν. «Τόσον ὁ διοικητὴς τοῦ συμπλακέντος τμήματος, ὅσον καὶ οἱ διοικοῦντες ὑπαξιωματικοί, ἐπέδειξαν ἀρίστην διοικητικὴν ἱκανότητα καὶ συνέτειναν κατὰ πολὺ εἰς τὸ ἐπιτευχθὲν ἀποτέλεσμα», συμφώνως πρὸς στρατιωτικὴν ἔκθεσιν.

Ἐν συνεχείᾳ καὶ ἐπειδὴ εἰς τὴν περιοχὴν μεταξὺ Φλωρίνης καὶ χωρίου Πρώτης καὶ εἰς τὰς ἐνδιαμέσους κειμένας χαράδρας εὑρίσκοντο ὑπολείμματα τῶν συμμοριτῶν, ἀπεφασίσθη ἡ συγκρότησις μικτοῦ τμήματος Στρατοῦ - Χωροφυλακῆς δυνάμεως 25 ἀνδρῶν, ὅπερ κατώρθωσε νὰ συλλάβη 10 συμμορίτας καὶ νὰ φονεύση 4. Τεθεὶς ἐπικεφαλῆς τῆς ὑπολοίπου δυνάμεως ὁ διοικητὴς τοῦ Τάγματος Ἀσφαλείας προέβη εἰς κατ᾽ οἶκον ἐρεύνας καὶ ἐνήργησε περὶ τὰς 70 συλλήψεις ὑπόπτων προσώπων.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς τῆς 12-13.2.1949 ἐλήφθησαν ἐξαιρετικὰ μέτρα ἐπαγρυπνήσεως καθ᾽ ὅτι αἱ συμμοριακαὶ δυνάμεις δὲν εἶχον ἀπομακρυνθῆ εἰσέτι ἀπὸ τὰς κατευθύνσεις ἐπιθέσεώς των.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς μάχης καὶ καθ᾽ ὅλας τὰς τέσσαρας ἑπομένας ἡμέρας αἱ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν ἐποπτείαν τοῦ ἀνωτέρου διοικητοῦ Χωροφυλακῆς Δυτικῆς Μακεδονίας Συνταγματάρχου Ἀχιλλέως Μερασκεντῆ ἀφιχθέντος ἐν Φλωρίνῃ τὴν 13.2.49 ἐνήργησε: 1. Ἐξερευνήσεις εἰς τὰς παρυφὰς τῆς πόλεως πρὸς ἀνακάλυψιν συμμοριτῶν κεκρυμμένων ἢ τραυματιῶν, 2. Ἐρεύνας κατ᾽ οἶκον πρὸς ἀνεύρεσιν τυχὸν παρεισφρυσάντων συμμοριτῶν κρυπτομένων εἰς ὑπόπτους οἰκίας, 3. Περισυλλογὴν ἐκ τῶν πεδίων τῶν μαχῶν τοῦ ἐγκαταλελειμμένου παντοειδοῦς πολεμικοῦ ὑλικοῦ, 4. Συγκέντρωσιν διὰ συνεργείων εἰς ὡρισμένον χῶρον πτωμάτων πρὸς ἀναγνώρισιν καὶ ταφήν, 5. Παροχὴν ἐνισχύσεων εἰς τὰς στρατιωτικὰς ὑγειονομικὰς Ἀρχάς, διὰ τὴν μεταφορὰν τραυματιῶν στρατιωτικῶν, ἀπὸ ἀπομεμακρυσμένας θέσεις, 6. Ἀνακρίσεις αἰχμαλώτων πρὸς συγκέντρωσιν πληροφοριῶν, 7. Φρούρησιν συλληφθέντων συμμοριτῶν καί, γενικῶς, ἡ δύναμις ἀπησχολήθη συνεχῶς καὶ ἄνευ ἀναπαύσεως εἰς ὑπηρεσίας, αἵτινες προέκυψαν ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς μάχης.

Ἀπώλειαι συμμοριτῶν

Α΄. Συμμορῖται αἰχμάλωτοι	282
Συμμορίτισσαι αἰχμάλωτοι	68
Σύνολον:	350
Β΄. Συμμορῖται νεκροί	806
Σύνολον ἀπωλειῶν	1.156

Ὑπολογίζεται λίαν σημαντικὸς ὁ ἀριθμὸς τραυματιῶν συμμοριτῶν παραληφθέντων ὑπὸ τῶν συντρόφων των. Μεταξὺ τῶν νεκρῶν συγκατελέγοντο ἡγετικὰ στελέχη τῶν συμμοριτῶν.

Ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς συμμετέσχεν ἐξ ἀρχῆς τοῦ ἀγῶνος καὶ διὰ τῆς ἐνεργοῦ δράσεώς της, ἐντὸς καὶ εἰς τὰ κράσπεδα τῆς πόλεως, ἐκράτησεν ἀρραγὲς τὸ ἐσωτερικὸν μέτωπον, κατορθώσασα νὰ μὴ ριφθῆ οὔτε εἷς πυροβολισμός, οὐδὲ ἑτέρα τις ἐνέργεια νὰ ἐκδηλωθῆ, γεγονότα ἅτινα ἐδημιούργησαν τὰς βασικὰς προϋποθέσεις τῆς νίκης τῆς Φλωρίνης, δηλονότι ἐξησφάλισαν ἀπολύτως τὰ νῶτα τοῦ μαχομένου Στρατοῦ, δυνηθέντος νὰ ἀσχοληθῆ ἀπερισπάστως εἰς τὴν ἀπόκρουσιν τοῦ ἐπιδρομέως.

Καθ᾽ ὃν χρόνον ἐμαίνετο ἡ μάχη τῆς Φλωρίνης, περὶ ὥραν 6.50 τῆς 12.2.49, ὁ προσωπάρχης τῆς 21ης

Ἄποψις τῆς πόλεως Φλωρίνης. Κατὰ τὴν μεγάλην μάχην τῆς Φλωρίνης 11 - 12 Φεβρουαρίου 1949 ἡ Χωροφυλακή, ἐκτὸς τῶν δυνάμεών της αἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς τὴν μάχην κατὰ τῶν συμμοριτῶν μετὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ, συνέβαλε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀπόκρουσιν αὐτῶν διὰ τῆς ἐγκαίρου παροχῆς πληροφοριῶν εἰς τὰς Ἐθνικὰς Δυνάμεις καὶ τὴν ἐξάρθρωσιν τῶν ἐντὸς τῆς πόλεως δρωσῶν κομμουνιστικῶν ὀργανώσεων.

Ταξιαρχίας, διοικητὴς τοῦ Συγκροτήματος Σκοπιᾶς συνεκέντρωσεν ἅπαντας τοὺς ἐν Σκοπιᾷ ἄνδρας τοῦ Β΄ Κλιμακίου, ὡς καὶ τοὺς ὁπλίτας τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς Πολυποτάμου καὶ Κάτω Ὑδρούσσης καὶ ἐνήργησεν ἀντεπίθεσιν, ἀνατρέψας τοὺς ἐπιτιθεμένους συμμορίτας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθοῦν 15 συμμορῖται, νὰ συλληφθοῦν 7 καὶ νὰ περιέλθῃ εἰς χεῖρας τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων ἱκανὸς ἀριθμὸς ὁπλοπολυβόλων Στέν. Ἡ ἀντεπίθεσις αὕτη ἦτο ἀποφασιστικῆς σημασίας διὰ τὴν ὅλην ἐξέλιξιν τῆς κατὰ τῆς Φλωρίνης συμμοριακῆς ἐπιθέσεως.

Οἱ συμμετασχόντες εἰς τὴν ἀντεπίθεσιν ταύτην ὁπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς τῶν προαναφερθέντων Σταθμῶν, ἐπέδειξαν ἄφθαστον ἡρωισμόν, μαχητικότητα, ἀνωτέραν ἀντίληψιν τοῦ καθήκοντος καὶ συνετέλεσαν κατὰ μέγα μέρος εἰς τὸ προαναφερθὲν ἀποτέλεσμα. Κατὰ τὴν ἐπιθετικὴν ταύτην ἐνέργειαν ἐτραυματίσθη ὁ χωροφύλαξ Δ. Πεντερίδης.

Ἡ προσφερθεῖσα μεγίστη ὑπηρεσία τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸν τομέα τοῦτον, ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῆς ἡγεσίας τῆς ΙΙας Μεραρχίας καὶ ὑφ᾽ ὁλοκλήρου τῆς πόλεως Φλωρίνης.

Κατὰ μῆνα Μάρτιον τοῦ 1949 τὸ Τμῆμα Ἀσφαλείας Φλωρίνης, συνεχίζον τὴν δραστηριότητά του εἰς τὸν τομέα τῆς ἐξαρθρώσεως τῶν παρανόμων κομμουνιστικῶν ὀργανώσεων, ἐπέτυχε τὴν ἀνακάλυψιν καὶ ἐξάρθρωσιν κομμουνιστικῆς ὀργανώσεως καὶ ὁμάδος σαμποτὲρ τοῦ χωρίου Νεοχωρακίου-Φλωρίνης, αἵτινες ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος ὑφίσταντο καὶ ἔδρων ἀντεθνικῶς ἐνισχύουσαι σοβαρῶς τὴν δρᾶσιν τῶν συμμοριτῶν.

Κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον τοῦ ἰδίου ἔτους, τὸ ἴδιον Τμῆμα Ἀσφαλείας, ἐπέτυχε τὴν ἐξάρθρωσιν καὶ ἑτέρων συνωμοτικῶν ὀργανώσεων τῆς περιφερείας

Φλωρίνης, αἵτινες ἐνήργουν στρατολογίαν πρὸς πύκνωσιν τῶν τάξεων τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων.

Αἱ ἀνωτέρω ἀποκαλυφθεῖσαι παράνομοι νοφοκομμουνιστικαὶ ὀργανώσεις ἐξηρθρώθησαν τελείως διὰ τῆς συλλήψεως καὶ παραπομπῆς εἰς τὴν Δικαιοσύνην ἁπάντων τῶν μελῶν αὐτῶν, ἅτινα κατεδικάσθησαν εἰς διαφόρους ποινάς, ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Δικαστηρίων.

Τὴν 23ην ὥραν τῆς 1.4.1949, συμμορία ἀγνώστου δυνάμεως εἰσῆλθεν εἰς τὸ χωρίον Ξινὸ Νερό. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ξινοῦ Νεροῦ καὶ τῆς ἐκεῖσε ἑδρευούσης Στρατιωτικῆς Διμοιρίας συμπλακεῖσα μετὰ τῆς ἐπιδραμούσης συμμορίας ἐφόνευσεν ἕνα συμμορίτην καὶ ἐτραυμάτισε δύο.

Τὴν 11ην πρωινὴν ὥραν τῆς 8.4.1949, τμήματα Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς Βεύης συνεπλάκησαν εἰς τὰ ΒΔ ὑψώματα Κέλλης μετὰ πολυμελοῦς κομμουνιστικῆς συμμορίας, μέχρι τῆς 13.20' ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐτραυματίσθησαν 4 στρατιῶται ἐνῷ τῶν συμμοριτῶν αἱ ἀπώλειαι δὲν ἐξηκριβώθησαν.

Τὴν 7ην πρωινὴν 8.4.1949, κομμουνιστικὴ συμμορία ἀκαθορίστου δυνάμεως ἐνεδρεύουσα εἰς τὴν θέσιν «Πηγάδι» μεταξὺ Ἁγίου Παντελεήμονος-Ἀμυνταίου ἐστρατολόγησε βιαίως 44 χωρικοὺς ἐξ Ἁγίου Παντελεήμονος. Τὴν ἰδίαν ὥραν φορτηγὸν αὐτοκίνητον κινούμενον ἐξ Ἀμυνταίου πρὸς Ἅγιον Παντελεήμονα κατεστράφη ὑπὸ τῆς ἰδίας συμμορίας ἥτις ἀπήγαγεν ἓξ ἐπιβάτας. Τμήματα Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς κινηθέντα συνεπλάκησαν μετὰ τῆς συμμορίας ἀπελευθερώσαντα 25 ἐκ τῶν ἀπαχθέντων.

Τὴν 22.4.1949, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ Μεσοχωρίου μεταβᾶσα δι' ὑπηρεσίαν εἰς τὸ 60ὸν μεθοριακὸν φυλάκιον ἐπέστρεφεν εἰς τὴν ἕδραν της τὴν 12ην ὥραν τῆς αὐτῆς, ὅτε συνεπείᾳ προσκρούσεως ἐπὶ νάρκης τοῦ κάρρου ἐφ' οὗ ἐπέβαινεν ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Βασιλειάδης Ἠλίας, Ἀποστολόπουλος Ἠλίας καὶ εἷς ὁπλίτης ΜΕΑ.

Τὴν 8ην πρωινὴν ὥραν τῆς 31.5.1949, ὁ χωροφύλαξ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κέλλης Χρ. Τσαπακίδης ἐφονεύθη ἐξ ἐκρήξεως χειροβομβίδος, καθ' ἣν στιγμὴν ἐπαγίδευε ταύτην πρὸς προστασίαν τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ ἐξ ἐνδεχομένης ἐπιθέσεως τῶν συμμοριτῶν.

Ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς Φλωρίνης περαίνει τὴν ἔκθεσίν της περὶ τῶν εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν γεγονότων τοῦ συμμοριτοπολέμου διὰ τῶν ἀκολούθων χαρακτηριστικῶν. «Θεωροῦμεν σκόπιμον νὰ τονίσωμεν ὅτι ἡ Χωροφυλακὴ τοῦ Νομοῦ Φλωρίνης μνήμων τῆς Ἱστορίας τοῦ Σώματος, ἐκράτησεν ὑψηλὰ τὴν Σημαίαν τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος καὶ ἐφάνη ἀξία τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ Λαοῦ. Ἐργασθεῖσα ἀόκνως καὶ ἐντατικῶς καθ' ὅλην τὴν ἐπάρατον ἐποχὴν τοῦ συμμοριτοπολέμου, ἐπέδειξε κατ' αὐτὴν ἀνωτέραν ἀντίληψιν καθήκοντος, πίστιν εἰς τὸν ἀγῶνα, θέλησιν ἀκατάβλητον διὰ τὴν νίκην καὶ ἐδημιούργησεν εἰς τὸν Ἑλληνικώτατον ἀκριτικὸν Νομὸν Φλωρίνης τὸ σταθερὸν ὁρόσημον μιᾶς νέας Ἐθνικῆς Ζωῆς».

11. Ο ΑΓΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΚΟΖΑΝΗΣ
ΑΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Εἰς τὴν περιφέρειαν Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κοζάνης, λήγοντος τοῦ ἔτους 1945, ἡ κατάστασις ἀπὸ ἀπόψεως ἀσφαλείας εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως ἐμφανίζεται ἀνώμαλος. Τὰ ὑπολείμματα τῶν ἐλασιτῶν τὰ βαρυνόμενα μὲ ἐγκληματικὰς πράξεις ὠργανώθησαν εἰς συμμορίας μὲ ἀρχηγοὺς γνωστοὺς ἐκ τῶν χρόνων τῆς κατοχῆς, καπεταναίους τοῦ ΕΛΑΣ ὡς ὁ Ρούσσης, ὁ Εὐθυμιάδης, ὁ Ὑψηλάντης καὶ ἄλλοι.

Μετὰ τῶν συμμοριτῶν τούτων αἱ δυνάμεις Χωροφυλακῆς τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Διοικήσεως κατὰ τὸ ἔτος 1945 συνῆψαν διαφόρους συμπλοκάς, συνέλαβον ὡρισμένους ἐξ αὐτῶν, ἐξώντωσαν τὸν Ρέντην, ἀρχηγὸν συμμορίας σλαβοφώνων, καὶ ἐπέτυχον τὸν περιορισμὸν τῆς δράσεώς των.

Ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946, ὅτε τὸ ΚΚΕ ἀπεφάσισε τὴν βιαίαν κατάληψιν τῆς ἀρχῆς, ἤρχισε τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἐνόπλου ἀγῶνος, χρησιμοποιῆσαν κατ' ἀρχὰς ὡς πυρῆνας τὰς συμμορίας, αἵτινες παρέμεινον εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχήν, ὡς καὶ διάφορα ἄτομα μὲ ἐγκληματικὸν παρελθόν, ἅτινα κατέφυγον εἰς Μποῦλκες.

Αἱ κομμουνιστοσυμμορίαι αὗται κατ' ἀρχὰς ἤρχισαν τὴν δρᾶσίν των ἐναντίον χωρίων ἔνθα δὲν ὑπῆρχον Στρατιωτικαὶ δυνάμεις καὶ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς, ἰδίᾳ κατὰ τὴν νύκτα καὶ ἐτρομοκράτουν τοὺς κατοίκους, καὶ τοὺς ἠπείλουν ν' ἀπόσχουν τῶν ἐκλογῶν τοῦ Μαρτίου 1946, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐκήρυξαν ἐπιστράτευσιν καὶ ἐνισχύθησαν σημαντικῶς δι ὁμοϊδεατῶν των, βοηθούμενοι πρὸς τοῦτο ἀπὸ τὰς ἀνασυσταθείσας εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία ἑαμοκομμουνιστικὰς ὀργανώσεις.

Αἱ κομμουνιστικαὶ ὀργανώσεις ἐστράφησαν καὶ πρὸς τὰ Στρατιωτικὰ τμήματα καὶ ἐμύησαν εἰς τὴν στασιαστικὴν κίνησιν καὶ περὶ τοὺς 60-70 ἀξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας τῆς 21ης Ταξιαρχίας, χάρις

ὅμως εἰς τὴν στενὴν συνεργασίαν τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ Γραφείου Α2 τῆς Ταξιαρχίας ἀπεκαλύφθη ἡ κίνησις αὕτη, συνελήφθησαν οἱ προσχωρήσαντες καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὴν Δικαιοσύνην.

Ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς διὰ τῶν Ὑπηρεσιῶν της κατώρθωσε νὰ διαλύσῃ διαφόρους κομμουνιστικὰς ὀργανώσεις, συλλαβοῦσα πολλὰ στελέχη τῶν ὀργανώσεων ἰδίᾳ ἐν τῇ πόλει Κοζάνης, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ ἀποσταλέντα μετέπειτα πρὸς ἐπανασύστασιν τῶν διαλυθεισῶν ὀργανώσεων στελέχη παρὰ τοῦ γραφείου περιοχῆς Μακεδονίας-Θράκης, ἤτοι Σκορδούλην Χαρίλαον, Κατσίδην Γεώργιον, Γιαννούλην Λάζαρον, Γλιόφαν Εὐριπίδην, Πάτσιον Χρυσόστομον καὶ Ρηγόπουλον Ἰωάννην, πλὴν ὅμως λόγῳ τῆς μικρᾶς δυνάμεως, τῆς ἐκτεταμένης καὶ δασώδους περιφερείας της, δὲν ἠδυνήθη νὰ δράσῃ ἀποτελεσματικῶς καὶ νὰ διαλύσῃ τὰς συμμορίας, αἱ ὁποῖαι καθημερινῶς ἐνισχυόμεναι ἐκ τῆς ἐθελουσίας καὶ βιαίας στρατολογίας τῶν κατοίκων, ὡς καὶ διὰ ἐλαφροῦ καὶ βαρέος ὁπλισμοῦ ἐκ τῶν ὁμοϊδεατῶν των τῶν γειτονικῶν κομμουνιστικῶν χωρῶν, ἤρχισαν ἔντονον ἔνοπλον δρᾶσιν κατὰ τοῦ νομίμου Κράτους, διὰ τὴν βιαίαν κατάληψιν τῆς ἀρχῆς.

Εἰς τὸν κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἀγῶνα ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος ἡ Χωροφυλακή, ἐπωμισθεῖσα κατ' ἀρχὰς ὅλον τὸ βάρος τοῦ ἀγῶνος καὶ συντελέσασα εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν σοβαρωτάτην συμβολὴν τῆς Χωροφυλακῆς κατέστειλεν ἐν τέλει τὴν ἀνταρσίαν κατὰ τὸ ἔτος 1949.

Τὰ γεγονότα ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Διοικήσεως Κοζάνης ἐξειλίχθησαν ὡς ἀκολούθως, συμφώνως πρὸς τὴν ἔκθεσιν τοῦ διοικητοῦ Χωροφυλακῆς.

Τὴν 31.3.1946, 20μελὴς ἔνοπλος συμμορία ἐπιδραμοῦσα εἰς Ἐμπόριον-Ἐορδαίας ἔβαλε διὰ βαρέων ὅπλων κατὰ τοῦ χωρίου καὶ τοῦ οἰκήματος τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, διὰ τὴν ματαίωσιν τῆς ἐνεργείας ἐκλογῶν. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἐπιτεθεῖσα κατ' αὐτῆς κατώρθωσε νὰ τὴν ἐκδιώξῃ καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν τάξιν.

Τὴν 20.4.1946 καὶ ὥραν 24ην, 30μελὴς συμμορία ἐπιδραμοῦσα κατὰ τοῦ χωρίου Πύργοι-Ἐορδαίας ἐπεχείρησε βιαίαν στρατολογίαν καὶ ἔβαλε διὰ βαρέων ὅπλων κατὰ τοῦ οἰκήματος τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Ἡ δύναμις Χωροφυλακῆς τοῦ Σταθμοῦ (6 ἀνδρῶν) κατώρθωσε κατόπιν συμπλοκῆς νὰ ἀπελευθερώσῃ τοὺς ἀπαχθέντας, τραυματίσασα ἕνα συμμορίτην καὶ συγκεντρώσασα ἀρκετὴν ποσότητα πυρομαχικῶν, ἅτινα ἐγκατέλειψαν οἱ συμμορῖται κατὰ τὴν φυγήν των.

Τὴν νύκτα 21.5.1946, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καταφυγίου. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ σταθμάρχης ὑπενωμοτάρχης Ντοῦτος Σωτήριος καὶ ὁ χωροφύλαξ Βελλῆς Σωτήριος. Ἡ ὑπόλοιπος δύναμις Χωροφυλακῆς ὀχυρωθεῖσα εἰς τὸ κωδωνοστάσιον τῆς Ἐκκλησίας, ἠμύνθη ἡρωικῶς μέχρι τῶν πρωινῶν ὡρῶν. Τότε δύναμις Χωροφυλακῆς ἐκ Κοζάνης, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ἀνώτερον διοικητὴν συνταγματάρχην Γεώργιον Σαμουὴλ ἀπώθησε τοὺς συμμορίτας καὶ ἠλευθέρωσε τοὺς ἀμυνομένους.

Τὴν 31.5.1946, τὸ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Ἐορδαίας συνεπλάκη μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Μῦλοι» τοῦ χωρίου Μυλοχώριον, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 20-21.6.1946, παρ' ὀργάνων τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς καὶ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Ἐορδαίας ἀνεκαλύφθησαν εἰς τὴν περιοχὴν Κρυόβρυσης τρία βαρέα πολυβόλα, 12 ὁπλοπολυβόλα, εἷς ὁμαδικὸς καὶ τρεῖς ἀτομικοὶ ὅλμοι, 110 τυφέκια καὶ 36 κιβώτια πλήρη πυρομαχικῶν.

Τὴν 13.7.1946, δυνάμεις Χωροφυλακῆς τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Σερβίων καὶ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καταφυγίου εἰς τὴν ἀγροτικὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Ἁγία Κυριακὴ (Σκούλιαρη), συνεπλάκη μετὰ 15μελοῦς συμμορίας, ἡ ὁποία ἐτράπη εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψασα πυρομαχικὰ καὶ διαρπαγέντα τρόφιμα.

Τὴν 17.7.1946, ἀνευρέθησαν παρὰ τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Ἐορδαίας, κεκρυμμένα εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Ἀμυγδάλων, 4 τυφέκια, ἓν Στέν, 10 χειροβομβίδες καὶ ἓν κιβώτιον πυρομαχικῶν.

Τὴν 1.8.1946, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἐλάτης ἀποτελουμένη ἐκ 4 ἀνδρῶν, ἐπιστρέφουσα ἐκ Τρανοβάλτου εἰς Ἐλάτην, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν πολυμελοῦς συμμορίας, μεθ' ἧς καὶ συνεπλάκη, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ἐνωμοτάρχου Ἰω. Γκοπογιάννη. Δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερβίων κινητοποιηθεῖσα ἐπέτυχε τὴν διάσωσιν τῶν ὑπολοίπων ἀνδρῶν, τῆς συμμορίας τραπείσης πρὸς Πιέρια.

Τὴν 10.8.1946, δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐορδαίας συνεπλάκη εἰς δάσος Ὀξυὰ Ἀναρράχης μετὰ 20μελοῦς συμμορίας, καθ' ἣν ἐφονεύθη εἷς ἐθνοφύλαξ καὶ εἷς συμμορίτης. Εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς ἡ συμμορία ἐγκατέλειψε δύο ὅπλα, δεσμίδες αὐτομάτου ὅπλου, φάρμακα καὶ ἐνδύματα.

Τὴν 25.8.1946, 30μελὴς συμμορία ἐπιδραμοῦσα εἰς χωρίον Πλατανόρρεμμα Σερβίων συνέλαβε καὶ ἐξετέλεσε τὸν πρόεδρον τῆς κοινότητος, λεηλατήσασα συγχρόνως τὴν οἰκίαν τούτου. Δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερβίων, ἐκινητοποιήθη πρὸς καταδίωξιν.

Τὴν 3.9.1946, συμμορία εἰσελθοῦσα εἰς τὸ χωρίον Καρυοχώριον-Ἐορδαίας, ἀπήγαγε πολλοὺς κατοίκους. Δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐορδαίας κινητοποιηθεῖσα κατώρθωσε ν' ἀπελευθερώσῃ τοὺς πλείστους ἐξ αὐτῶν.

Τὴν 8.9.1946, συμμορία 40μελὴς ἐπιδραμοῦσα εἰς χωρίον Λιβαδερόν, ἀφῄρεσε τρόφιμα καὶ ἠξίωσε

τὴν παράδοσιν τῶν κατεχομένων ὅπλων παρὰ τῶν κατοίκων, πλὴν καταδιωχθεῖσα ὑπὸ καταφθασάντων ἐν τῷ μεταξὺ ἀνδρῶν ἀποσπάσματος τῆς Ὑποδιοικήσεως Σερβίων, δὲν κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ τῆς ἀποστολῆς της τραπεῖσα πρὸς τὰ ὄρη.

Τὴν 12.9.1946, πολυμελὴς συμμορία προερχομένη ἐκ Βερμίου προσέβαλε τὸ χωρίον Κλεῖτος-Ἐορδαίας, ὃ ὑπερήσπιζον ἔνοπλοι κάτοικοι τούτου, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν διάπραξιν φόνων, λεηλασιῶν, ἁρπαγῶν, ἐμπρησμῶν κλπ. εἰς βάρος τῶν ἐθνικοφρόνων πολιτῶν. Ἐπηκολούθησε συμπλοκὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀμυγδάλων κινητοποιηθεῖσα ἐγκαίρως, συνεπλάκη μετὰ τῆς συμμορίας, ἣν καὶ ἔτρεψεν εἰς φυγήν.

Τὴν 14.9.1946, πολυμελὴς συμμορία προερχομένη ἐκ Πιερίων ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σερβίων μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ καὶ τὴν μετέπειτα γενικὴν λεηλασίαν τῆς κωμοπόλεως. Οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ καταλαβόντες τὰς ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένας θέσεις μάχης, ἀντέταξαν πείσμονα ἀντίστασιν καὶ κατώρθωσαν μετὰ τρίωρον μάχην, νὰ τρέψουν εἰς φυγὴν τὴν συμμορίαν.

Τὴν 14.9.1946, δύναμις ἀποσπασμάτων τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κοζάνης κατόπιν προδιαγεγραμμένου σχεδίου συνεπλάκη εἰς θέσιν Μονὴ Ζιδανίου-Σερβίων, μετὰ 20μελοῦς συμμορίας ἐπὶ δίωρον. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμπλοκῆς ἐφονεύθησαν 5 συμμορῖται ἐγκαταλειφθέντες ἐπὶ τόπου. Περιῆλθον εἰς χεῖρας τῆς Χωροφυλακῆς ἓν ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, τρία ἀτομικὰ ὅπλα, δύο πιστόλια, χειροβομβίδες καὶ ἀνάλογος ἀριθμὸς πυρομαχικῶν.

Τὴν 22.9.1946, 400μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Γιαννούλην ἐπετέθη κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πενταλόφου καὶ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Βοΐου. Ἡ συμπλοκὴ διήρκεσεν ἐπὶ δίωρον, μὴ γνωσθεισῶν ἀπωλειῶν τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 24.9.1946, 15μελὴς συμμορία ἐπιδραμοῦσα εἰς χωρίον Αὐλὴ-Κοζάνης, ἐφόνευσεν ἐθνικόφρονα καὶ ἐνέπρησεν ἀχυρῶνας. Ἀκολούθως ἐπεχείρησε νὰ προβῇ εἰς δολοφονίας πολιτῶν καὶ νὰ πυρπολήσῃ τὰς οἰκίας των, ἀποφευχθείσης τῆς ἐνεργείας της ταύτης χάρις εἰς τὴν ἔγκαιρον ἐπέμβασιν τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πολυμύλου, ἥτις ἔτρεψε τὴν συμμορίαν εἰς φυγὴν πρὸς Πολύφυτον-Σερβίων.

Τὴν 3.10.1946, 200μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Γιαννούλην ἐπετέθη διὰ βαρέος ὁπλισμοῦ κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πενταλόφου καὶ τῆς τοιαύτης τοῦ Ἀποσπάσματος Πενταλόφου μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως καὶ τὴν γενικὴν λεηλασίαν τοῦ χωρίου, ἀφοῦ πρῶτον ἐγκατέστησαν ἰσχυρὰς ἐνέδρας εἰς ὅλας τὰς πρὸς Πεντάλοφον διαβάσεις και διόδους, τόσον πρὸς ἀπόκρουσιν ἀφιχθησομένων ἐνισχύσεων ὅσον καὶ μὴ διαφυγῆς τῆς δυνάμεως. Ἐπηκολούθησε μάχη διαρκέσασα ἐπὶ 8ωρον, καθ' ἣν οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς παρὰ τὸ 15πλάσιον τῶν συμμοριτῶν εἰς ἀριθμητικὴν δύναμιν καὶ τὰ διατιθέμενα μέσα πυρός, ἐπολέμησαν σῶμα πρὸς σῶμα μετὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐφονεύθησαν μαχόμενοι ἡρωικώτατα ὁ σταθμάρχης ἐνωμοτάρχης Εὐ. Τσέλιος καὶ ὁ χωροφύλαξ Β. Τσελίκας. Οὕτω, τὴν ἀνωτέρω ὥραν οἱ συμμορῖται διιδόντες τὸ μάταιον τῶν προσπαθειῶν των καὶ καταπτοηθέντες ἐκ τῶν ἀπωλειῶν ἃς ἔσχον, ἤρξαντο ἀποσυρόμενοι πρὸς τὰ ἄνωθεν τῆς κωμοπόλεως ὑψώματα, βαλλόμενοι συνεχῶς ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς. Εὐθὺς ὡς ἡ ἀνωτέρω ἐπίθεσις ἀνεφέρθη εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν, δύναμις αὐτῆς μετὰ τμήματος Στρατοῦ ἐκινήθησαν ἐκ Κοζάνης πρὸς Πεντάλοφον, ἔνθα καταφθάσασαι τὴν 9ην ὥραν τῆς ἐπομένης ἐνεπλάκησαν εἰς ἀγῶνα μετὰ τῶν συμμοριτῶν, οὓς καὶ ἔτρεψαν εἰς φυγὴν προξενήσασαι αὐτοῖς ἀπωλείας. Οὕτως ἔληξεν ἡ μάχη τοῦ Πενταλόφου εἰς βάρος τῶν συμμοριτῶν, μὲ ἀπωλείας αὐτῶν 12 νεκροὺς καὶ 17 τραυματίας, ἔναντι δύο νεκρῶν καὶ δύο τραυματιῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 13.10.1946, πολυμελὴς συμμορία ἐπιδραμοῦσα εἰς χωρίον Ἐξοχὴ-Ἐορδαίας ἐξετέλεσεν ἐθνικόφρονας, ἐνέπρησε 10 οἰκίας, 14 σταύλους, 14 ἀχυρῶνας ὡς καὶ τὰ ἐντὸς αὐτῶν εὑρισκόμενα 25 μεγάλα ζῶα. Ἐλεηλάτησεν ἁπάσας τὰς οἰκίας τῶν ἐθνικοφρόνων, ὧν τὰ λεηλατηθέντα ἀφοῦ ἐφόρτωσεν ἐπὶ ἀφαιρεθέντος μεγάλου ἀριθμοῦ ὑποζυγίων, μετέφερεν εἰς Βέρμιον. Πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἀμυνθέντων ἐνόπλων κατοίκων τοῦ χωρίου τούτου, ἔσπευσε δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀμυγδάλων μετ' ἐθνικοφρόνων πολιτῶν Ἀμυγδάλων καὶ Κλείτους, ἥτις καὶ συνεπλάκη μετ' ἰσχυρᾶς ἐνέδρας συμμοριτῶν, τὴν ὁποίαν ἀνέτρεψε καὶ ἔτρεψεν εἰς φυγήν. Ἀκολούθως συμπλακεῖσα μετὰ τοῦ κυρίως ὄγκου τῆς συμμορίας, κατώρθωσε νὰ φονεύσῃ ἕνα συμμορίτην καὶ νὰ τραυματίσῃ 4, παραληφθέντας παρὰ τῶν συντρόφων των, ἀποχωρήσαντας ἐν τάχει πρὸς Βέρμιον.

Τὴν 16.10.1946, 250μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Ὑψηλάντην ἐπετέθη διὰ βαρέος ὁπλισμοῦ κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σιατίστης, ἐξ ὅλων τῶν κατευθύνσεων, ἀφοῦ προηγουμένως ἐγκατέστησεν ἰσχυρὰς ἐνέδρας ἔξωθι τῆς κωμοπόλεως πρὸς παρεμπόδισιν ἀφιχθησομένων ἐνισχύσεων καὶ ἀπέκοψε τὴν τηλεφωνικὴν ἐπικοινωνίαν, μὲ πρόθεσιν τὴν ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ γενικὴν λεηλασίαν τῆς κωμοπόλεως. Οἱ ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως καταλαβόντες τὰς θέσεις μάχης, παρὰ τὴν μειονεκτικήν των θέσιν εἰς δύναμιν ἀνδρῶν καὶ μέσα πυρός, ἀντέταξαν πείσμονα ἀντίστασιν καὶ διὰ τοῦ ἐπιδειχθέντος ἀπαραμίλλου ἡρωισμοῦ καὶ αὐταπαρνήσεως κατώρθωσαν, οὐ μόνον ν' ἀντιμετωπίσουν καὶ ματαιώσουν ὅλας τὰς παρὰ τῶν συμμοριῶν καταβαλλομένας προσπα-

Χωροφύλακες ἐπὶ χιονισμένου ὑψώματος προσπαθοῦν νὰ λάβουν ἐπαφὴν μετὰ τῆς Διοικήσεώς των, ἐν ὄψει συμπλοκῆς μετὰ συμμοριτῶν.

θείας πρὸς ἐξόντωσίν της, ἀλλὰ καὶ νὰ τρέψουν τούτους εἰς φυγήν, ἐξελθόντες τοῦ οἰκήματος, πρὸς τὸ ὄρος Μπούρινο. Οὔσης ἀδυνάτου τῆς καταδιώξεώς των λόγῳ τοῦ ἐπικρατοῦντος σκότους, ἡ δύναμις ἐπανῆλθεν εἰς τὴν βάσιν της, ἄνευ ἀπωλείας τινός, τῶν τοιούτων τῆς συμμορίας ἀνερχομένων εἰς 4 τραυματίας μεταφερθέντας παρ' αὐτῆς ἐπὶ ἰσαρίθμων ὑποζυγίων.

Τὴν 16.10.1946, παρὰ τὸ χωρίον Βλάστη-Ἐορδαίας τὸ Α΄ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Ἐορδαίας συνεπλάκη μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας διερχομένης ἐκεῖθεν πρὸς Κρασάταν. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ ἐτραυματίσθησαν 4, παραληφθέντες.

Τὴν 29.10.1946, 200μελὴς συμμορία προερχομένη ἐκ Βερμίου, ἐπετέθη ταυτοχρόνως κατὰ τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, τῆς δυνάμεώς του ἀποτελουμένης ἀπὸ 6 ἄνδρας καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πολυμύλου δυνάμεως ἐπίσης 6 ἀνδρῶν, διὰ βαρυτάτου ὁπλισμοῦ, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῶν δυνάμεων τούτων καὶ τὴν μετέπειτα διάπραξιν ἐγκληματικῶν πράξεων εἰς βάρος τῶν ἐθνικοφρόνων κατοίκων τοῦ χωρίου.

Ἡ δύναμις τοῦ φυλακίου ἀντέταξε πείσμονα ἀντίστασιν καὶ ἀπέκρουσεν ὅλας τὰς παρὰ τῶν συμμοριτῶν ἐνεργηθείσας ἐπιθέσεις, πλὴν λόγῳ τῆς χρησιμοποιήσεως ὑπὸ τούτων ἐμπρηστικῶν βολίδων μὲ σκοπὸν τὴν πυρπόλησιν τοῦ οἰκήματος, οὗ ἕνεκεν ἡ ἐξόντωσίς της θὰ ἦτο βεβαία, ἐνήργησεν ἐξόρμησιν καὶ διασχίσασα τὸν κλοιὸν τῶν συμμοριτῶν,

διεπεραιώθη εἰς τὴν ἔναντι τοῦ οἰκήματος πλευρὰν καὶ συνέχισε τὴν μάχην. Κατ' αὐτὴν ἐφονεύθη ὁ ὑπενωμοτάρχης Γρηγ. Βεργένης.

Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ, παρ' ὅτι κυκλωμένη πανταχόθεν καὶ βαλλομένη ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, κατώρθωσε νὰ ἀποκρούσῃ ὅλας τὰς παρὰ τούτων ἐνεργηθείσας ἐπιθέσεις καὶ μετὰ 4ωρον μάχην, καθ' ἣν οἱ ἄνδρες ἐπολέμησαν μὲ ἡρωισμόν, ἔτρεψε τοὺς συμμορίτας εἰς φυγήν, πρὸς Βέρμιον.

Εἰς τὸν Σταθμὸν ἐφονεύθη μαχόμενος ὁ χωροφύλαξ Ἰ. Μπακόλας καὶ ὁ πρόεδρος τῆς ὁμωνύμου Κοινότητος. Διαρκούσης τῆς συμπλοκῆς οἱ συμμορῖται, μεταβάντες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ διοικητοῦ τοῦ Σταθμοῦ ὑπενωμοτάρχου Μοσχάκη, ἐφόνευσαν διὰ μαχαίρας τὴν σύζυγόν του, τὸν 12ετῆ υἱόν του καὶ τὴν 2ετῆ θυγατέρα του.

Τὴν 30.10.1946, 40μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ρυμνίου μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ καὶ τὴν μετέπειτα διάπραξιν ἐγκληματικῶν πράξεων εἰς βάρος τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου. Ἡ μικρὰ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἀντέταξε πείσμονα ἀντίστασιν ἐπὶ δίωρον, ὅτε ἐνισχυθεῖσα καὶ ὑπὸ 7 ἐνόπλων κατοίκων τοῦ χωρίου Γοῦλαι, ἔτρεψε τοὺς συμμορίτας εἰς φυγὴν πρὸς Πιέρια.

Τὴν 20.11.1946 καὶ περὶ ὥραν 23.30', συμμορία ἀγνώστου ἀριθμοῦ ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Βελβενδοῦ ἐν ᾗ ἡ ἕδρα τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερβίων, διὰ βαρέος ὁπλισμοῦ. Ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς ἀπέκρουσε τὴν ἐπίθεσιν τρέψασα τὴν συμμορίαν εἰς φυγὴν πρὸς Πιέρια.

Τὴν 21.11.1946, τὸ Α' Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Ἐορδαίας συνεπλάκη μετὰ 100μελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Ἅγιος Παντελεήμων» Βλάστης ἐπὶ πολλὰς ὥρας, ἣν καὶ ἔτρεψεν εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψασαν τὰ ὑποζύγια.

Τὴν 21.11.1946, τμῆμα Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἐπόπτου Ἀποσπασμάτων μοιράρχου Παναγοπούλου, συνεπλάκη μετὰ 50μελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Καστράκι Σκούμψα»-Κοζάνης ἐπὶ 7ωρον, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 6 συμμοριτῶν, τὴν σύλληψιν 5, τὴν παράδοσιν 3 καὶ τὸν τραυματισμὸν 3. Ἐνδείξεις δὲ ἔφερον ὅτι πολλοὶ ἕτεροι ἐπνίγησαν εἰς τὸν ποταμὸν Ἀλιάκμονα. Εἰς χεῖρας τῆς Χωροφυλακῆς περιῆλθεν 1 ταχυβόλον γερμανικόν, ἓν ὁπλοπολυβόλον Μπρέντα, 8 τυφέκια, ἀρκετὰ πυρομαχικά, τρόφιμα καὶ 130 πρόβατα, ὡς καὶ τὸ ἀρχεῖον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Αἰανῆς, τὸ ὁποῖον εἶχον ἀφαιρέσει ἀπὸ προηγουμένην κατ' αὐτῶν ἐπίθεσιν.

Τὴν 2.12.1946, 100μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Σιδηρόπουλον προσέβαλε τὸ χωρίον Ροδοχώριον-Βοΐου, εἰς ὃ παρευρίσκετο δι' ἐκτέλεσιν ἐμπιστευτικῆς Ὑπηρεσίας ὁ διοικητὴς τῆς Χωροφυλακῆς Τσοτιλίου ἀνθυπασπιστὴς Δ. Ντεβετζῆς μεθ' ἑνὸς χωροφύλακος καὶ τοῦ ἀγροφύλακος. Οἱ ἐλάχιστοι ἔνοπλοι τοῦ χωρίου μετὰ τῶν ἀνωτέρω καταλαβόντες τὴν οἰκίαν τοῦ προέδρου τῆς Κοινότητος εὑρισκομένην εἰς τὸ μέσον τοῦ χωρίου, ἠμύνθησαν μαχόμενοι μὲ ἀπαράμιλλον ἡρωισμόν, ὅτε κατά τινα φάσιν τῆς μάχης ἐφονεύθη ὁ ἀγροφύλαξ Τσοτιλίου καὶ ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς ἐκ θραυσμάτων χειροβομβίδος ὁ ἀνθυπασπιστής. Παρὰ ταῦτα οἱ ἄνδρες οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον λιποψυχήσαντες, ἐξηκολούθησαν ἀμυνόμενοι, ἕως ὅτου κατέφθασαν δυνάμεις ἐκ Νεαπόλεως ὑπὸ τὸν διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Βοΐου καὶ ὁ λόχος Τσοτιλίου, οἵτινες κατεδίωξαν τοὺς συμμορίτας οἱ ὁποῖοι φεύγοντες ἐγκατέλειψαν δύο νεκρούς.

Τὴν 4.12.1946, δύναμις 11 ἀνδρῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐορδαίας μετὰ τμήματος Στρατοῦ Ἀμυγδάλων συνεπλάκη παρὰ τὴν θέσιν «Καβάλα» Βερμίου μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας ἐπὶ μίαν ὥραν. Αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις εὑρεθεῖσαι πρὸ ὑπερτέρων τοιούτων τῶν συμμοριτῶν, ἠναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθοῦν, μὲ τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα: Νεκροὶ χωροφύλακες τρεῖς (Β. Τζεβελέκος, Χρ. Παπαϊωάννου καὶ Στ. Τωμαδάκης). Νεκροὶ στρατιῶται τρεῖς καὶ εἷς τραυματίας. Ἀπώλειαι συμμοριτῶν: Νεκροὶ ἕνδεκα, τραυματίαι ἀνεξακρίβωτοι.

Τὴν 16.12.1946, κομμουνιστοσυμμορία προσέβαλε φάλαγγα 15 ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Κοζάνης-Ἐλασσόνος παρὰ τὸ Σαραντάπορον, ὑποχρεώσασα πέντε τῶν αὐτοκινήτων, ὅπως σταματήσουν, ἐξ ὧν ἀφήρεσαν τρόφιμα, ὑποδήματα καὶ ὑφάσματα. Ὁμοίως οἱ αὐτοὶ συμμορῖται ἀπήγαγον τὸν ὑπενωμοτάρχην τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Κοζάνης Γ. Στεφανῆν, ἐπιστρέφοντα ἐξ ἀδείας. Οἱ συμμορῖται ὁδηγοῦντες τὰ ἀνωτέρω πέντε αὐτοκίνητα ὡς καὶ τοὺς ἀπαχθέντας πρὸς τὴν κατωφέρειαν Σαρανταπόρου, ὑπέστησαν ἐπίθεσιν Ἐθνικῶν δυνάμεων συνέπεια τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἡ διαφυγὴ τῶν δύο αὐτοκινήτων καὶ ἡ διασκόρπισις τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 20.12.1946, τμῆμα Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ μοιράρχου Παναγοπούλου, ἐπόπτου Ἀποσπασμάτων, συνεπλάκη μετὰ 25μελοῦς συμμορίας παρὰ τὸ Παλαιογράτσανον-Σερβίων. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ἡ σύλληψις δύο συμμοριτῶν, ὁ τραυματισμὸς τριῶν, ἡ κατάσχεσις ἀποθήκης τροφίμων καὶ ποιμνίων.

Τὴν 25.12.1946, ἔλαβε χώραν νέα συμπλοκὴ 40μελοῦς συμμορίας μετὰ τμήματος Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ μοιράρχου Παναγοπούλου παρὰ τὸ Παλαιογράτσανον-Σερβίων, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις 3 συμμοριτῶν, ἡ σύλληψις δύο καὶ ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ κατὰ τὴν 16.12.1946 αἰχμαλωτισθέντος στρατιώτου καὶ τοῦ ὑπενωμοτάρχου Γ. Στεφανῆ. Ὁμοίως περιῆλθον εἰς χεῖρας τῆς Χωροφυλακῆς ἓν ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, τρία τυφέκια, 4 χειροβομβίδες Μίλλς, πυρομαχικὰ καὶ ὁ ἵππος τοῦ ἀρχισυμμορίτου Καραϊσκάκη.

12. Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΚΟΖΑΝΗΣ

Τὴν 27.1.1947, περίπολος τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερβίων ἔξωθι τοῦ Βελβενδοῦ, συνεπλάκη μετὰ 2 συμμοριτῶν καὶ ἐξώντωσε τὸν ἕνα τούτων.

Τὴν 4.2.1947, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη διὰ βαρέων ὅπλων καὶ ἐκ πολλῶν σημείων κατὰ τῆς δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερβίων καὶ τμήματος Στρατοῦ Βελβενδοῦ, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ τὴν μετέπειτα γενικὴν λεηλασίαν τῆς κωμοπόλεως. Αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις ἀντέταξαν πείσμονα ἀντίστασιν καὶ κατόπιν 8ώρου μάχης κατώρθωσαν νὰ τρέψουν τὴν συμμορίαν εἰς φυγὴν πρὸς Πιέρια. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης ὁμὰς συμμοριτῶν ἐνέπρησε τὰ οἰκήματα UNRRA, Δημοσίου Ταμείου, Οἰκονομικῆς Ἐφορίας, Δασονομείου καὶ δύο οἰκίας. Ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθησαν τρεῖς, ὡς ἐπίσης καὶ τρεῖς ἰδιῶται.

Τὴν 23.2.1947, 150μελὴς συμμορία ὑπὸ τοὺς ἀρχισυμμορίτας Καραμπέραν, Τζουμάκην καὶ Τζανῆν προερχομένη ἐκ Σινιάτσικου ἐπετέθη διὰ βαρέος ὁπλισμοῦ κατὰ τῆς κωμοπόλεως Ἐρατύρας, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῆς ἐν αὐτῇ δυνάμεως ἐξ 23 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ τὴν μετέπειτα ἐκτέλεσιν ἐθνικοφρόνων πολιτῶν. Ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς καταλαβοῦσα τὰς ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένας θέσεις μάχης, ἀντέταξε πείσμονα ἀντίστασιν ἐπὶ δίωρον, ἐξαναγκάσασα τελικῶς τοὺς συμμορίτας ν' ἀπέλθουν ἄπρακτοι.

Τὴν 28.2.1947 καὶ περὶ ὥραν 21.30', 100μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν Καραμπέραν ἐπετέθη καὶ αὖθις κατὰ τῆς κωμοπόλεως Ἐρατύρας, μὲ βαρύτατον ὁπλισμὸν καὶ ἀποφασισμένη νὰ ἐπιτύχῃ ὅ,τι δὲν ἐπέτυχε κατὰ τὴν πρώτην της ἐπίθεσιν τῆς 23.2.47. Καὶ ἡ ἐπίθεσις αὕτη οὐδὲν τὸ θετικὸν ἀποτέλεσμα ἐπέφερε, καθόσον ἡ μικρὰ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ καὶ τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος ἀπέκρουσεν ὅλας τὰς παρ' αὐτῶν ἐνεργηθείσας ἐπιθέσεις καὶ ἐξηνάγκασε τελικῶς τούτους περὶ ὥραν 24.30', ν' ἀπέλθουν πρὸς τὰ ὁρμητήριά των.

Τὴν 1.3.1947 καὶ περὶ ὥραν 23ην, 400μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων Ρυμνίου-Σερβίων, ἀποτελουμένων ἐκ 45 ἀνδρῶν Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῶν ἀνωτέρω δυνάμεων καὶ τὴν μετέπειτα διάπραξιν διαφόρων ἐγκληματικῶν πράξεων εἰς βάρος τῶν ἐθνικοφρόνων κατοίκων τοῦ χωρίου. Οἱ φρουροῦντες κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα ἄνδρες, ἀντιληφθέντες ἐγκαίρως τὰς κινήσεις τῶν συμμοριτῶν, διὰ βολῶν ἔδωσαν τὸ σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ καὶ οὕτως ἐδόθη καιρὸς εἰς τὴν ὑπόλοιπον δύναμιν ν' ἀναπτυχθῇ καὶ καταλάβῃ τὰς προκαθωρισμένας θέσεις μάχης καὶ ν' ἀρχίσῃ τὴν ἄμυνάν της. Ἡ ἐπακολουθήσασα μάχη διήρκεσε μέχρι τῆς 7ης ὥρας τῆς ἑπομένης, ὁπότε οἱ συμμορῖται ἀντιληφθέντες τὸ μάταιον τῶν προσπαθειῶν των καὶ ὅτι περαιτέρω ἐπιμονή των θ' ἀπέβαινεν ἐπὶ ματαίῳ καὶ μόνον ἀπωλείας θὰ ἐπέφερεν εἰς αὐτούς, βληθέντες ἅμα ἐκ τῶν πλαγίων ἐκ καταφθασάσης δυνάμεως τοῦ λόχου Στρατοῦ Προσηλίου, ἐτράπησαν εἰς ἄτακτον φυγήν, ἐγκαταλείψαντες ἐπὶ τόπου 6 νεκρούς. Ἀπώλειαι ἡμετέρων 4 νεκροὶ στρατιῶται, 2 στρατιῶται τραυματίαι καὶ δύο χωροφύλακες.

Τὴν 2.3.1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βλάστης μετὰ τμήματος λόχου Στρατοῦ Βλάστης, ἐξορμήσασα εἰς Μπικιρένιον-Σισανίου, εἰς ὃ ἦτο ἐγκατεστημένη συμμορία ὑπὸ τὸν Καραμπέραν, ἐκ Βλάστης, συνεπλάκη μετ' αὐτῆς ἐπὶ τρίωρον, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν δύο συμμοριτῶν, καὶ ἀνεξακρίβωτον ἀριθμὸν φονευθέντων καὶ τραυματισθέντων. Κατεσχέθη ἐπίσης καὶ τὸ ἀρχεῖον τῆς συμμορίας. Ἀπώλειαι Ἐθνικῶν δυνάμεων οὐδεμία.

Τὴν 4.3.1947, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀμυγδάλων μετὰ τμήματος Στρατοῦ, ἐξορμήσασα εἰς χωρίον Ἑρμακιὰ συνεπλάκη μετὰ 25μελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν ἑνὸς συμμορίτου, καὶ τὸν τραυματισμὸν 3 ἐκ τούτων, οὓς παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν.

Περὶ ὥραν 22.30' τῆς 20.3.1947, 400μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Πύργοι-Ἐορδαίας, εἰς ὃ ἥδρευε δύναμις 30 στρατιωτῶν καὶ 13 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, ἀφοῦ προηγουμένως ἐτοποθέτησεν ἐνέδρας εἰς ὅλας τὰς πρὸς Πύργους ἀγούσας ὁδεύσεις πρὸς παρεμπόδισιν ἀποστολῆς ἐνισχύσεων. Οἱ συμμορῖται καλυπτόμενοι ὑπὸ τοῦ σκότους ἐπλησίασαν εἰς ὀλίγων μέτρων ἀπόστασιν τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ, εἰς ὃ ἐστεγάζετο ἡ ἀνωτέρω δύναμις, πλὴν οἱ ὑπερασπισταί, καταλαβόντες τὰς προκαθωρισμένας θέσεις, ἀντέταξαν σθεναρὰν ἄμυναν καὶ παρ' ὅτι οἱ συμμορῖται ἐχρησιμοποίουν βαρύτατον καὶ ἄφθονον ὁπλισμὸν ἐκ Πίατ, ὁπλοπολυβόλων, ὅλμων καὶ Πάντζερ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κάμψουν τὴν ἀντίστασίν των. Οὕτως ἐπηκολούθησε συμπλοκὴ διαρκέσασα ἐπὶ 8.30' ὥρας, καθ' ἣν ἅπασαι αἱ λυσσώδεις ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν ἀπεκρούσθησαν μὲ ἀξιοθαύμαστον θάρρος καὶ μαχητικότητα, οὗ ἕνεκεν καμφθέντες καὶ λόγῳ τῶν ἀπωλειῶν ἃς ὑπέστησαν, τὰς πρωινὰς ὥρας ἤρξαντο ἀποσυρόμενοι ἐγκαταλείψαντες ἐπὶ τοῦ πεδίου ἕνα νεκρὸν καὶ συναποκομίσαντες ὑπὲρ τοὺς 10 νεκροὺς καὶ τραυματίας. Ἐτραυματίσθησαν 3 στρατιῶται καὶ εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 26.3.1947, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυ-

λακῆς Αὐγερινοῦ μετὰ τοιαύτης Στρατοῦ, ἐξελθοῦσα πρὸς δίωξιν τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ Πολυκάστανον, ἐπέτυχεν ἐπαφὴν μετὰ συμμοριτῶν, μεθ' ὧν καὶ συμπλακεῖσα ἐπὶ δίωρον, κατώρθωσε νὰ ἐξοντώση δύο συμμορίτας καὶ νὰ τραυματίση ἕτερον ὃν καὶ συνέλαβε.

Τὴν 28.3.1947, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη διὰ βαρυτάτου ὁπλισμοῦ κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Τετραλόφου-Κοζάνης, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν διάπραξιν ἐγκλημάτων εἰς βάρος τῶν ἐθνικοφρόνων. Ἡ ἐξ 20 ἀνδρῶν δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἐπολέμησεν ἐπὶ 4ωρον μὲ ἄφθαστον ἡρωισμὸν ἐξ ἀποστάσεως 20 μέτρων, κάμψασα ὅλας τὰς παρὰ τῆς συμμορίας ἐπιθέσεις, ἥτις τελικῶς ἠναγκάσθη ν' ἀποχωρήση μὲ βαρείας ἀπωλείας, ἀφοῦ ἐφόνευσε κατὰ τὴν ὑποχώρησίν της 8 ἄτομα καὶ ἐτραυμάτισεν ἕτερα τρία.

Τὴν 31.3.1947 καὶ περὶ ὥραν 2αν, 60μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σιατίστης ἐκ διαφόρων σημείων, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν κατάληψιν τοῦ οἰκήματος, πλὴν ἅπασαι αἱ πρὸς τοῦτο ἐνεργηθεῖσαι ἐπιθέσεις της ἀπεκρούσθησαν παρὰ τῆς μικρᾶς δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως. Τελικῶς ἐτράπη εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψασα ἐπὶ τόπου δύο Πάντζερ.

Τὴν 5.4.1947 καὶ περὶ ὥραν 23.30', 500μελὴς συμμορία ὑπὸ τοὺς Τσϊκριτζῆν, Κολοκοτρώνην, Λυκόπουλον, Βολάνην καὶ Ξάνθον, ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Βελβενδοῦ, ἔνθα ἡ ἕδρα τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερβίων, διὰ βαρυτάτου ὁπλισμοῦ, ἀφοῦ πρότερον διὰ τμημάτων της κατέλαβεν ἐπικαίρους θέσεις πέριξ τῆς κωμοπόλεως πρὸς παρεμπόδισιν ἀφιχθησομένων ἐκεῖσε ἐνισχύσεων καὶ ἀπέκοψε τὴν τηλεφωνικὴν ἐπικοινωνίαν. Ἡ ἐκ 50 ἀνδρῶν δύναμις κατατμηθεῖσα εἰς 4 ὁμάδας κατέλαβε τὰς προκαθωρισμένας θέσεις. Ἐπηκολούθησε σκληρὰ μάχη ἐξ ἐγγυτάτης ἀποστάσεως, πλὴν ὅμως ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς κατώρθωσε χάρις εἰς τὸν ἡρωισμόν, αὐτοθυσίαν καὶ αὐταπάρνησιν τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν ἀνδρῶν, νὰ ἀντιμετωπίση τοὺς συμμορίτας ἐπιτυχῶς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς. Οἱ συμμορῖται διαβλέψαντες ὅτι ἦτο ἀδύνατον παρ' ὅλον τὸν καταιγισμὸν πυρὸς ὃν ἐξέπεμπον νὰ καταλάβουν τὰς θέσεις, ἤλλαξαν τακτικὴν καὶ ἔθεσαν πῦρ εἰς ἁπάσας τὰς οἰκίας τὰς εὑρισκομένας πέριξ τοῦ οἰκήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως, μὲ προφανῆ σκοπὸν ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τοῦ πυρὸς νὰ ἐξαναγκάσουν τοὺς ἄνδρας εἰς παράδοσιν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐνέργειά των αὐτη ἀπέβη ἄνευ ἀποτελέσματος, διότι οὐδόλως ἐπηρέασε τὸ ἠθικὸν τῶν ἀμυνομένων, οἵτινες ἐξηκολούθησαν νὰ μάχωνται μὲ ἄφθαστον ἡρωισμὸν μέχρι τῆς 3.30' ὥρας ᾄδοντες πατριωτικὰ ᾄσματα καὶ ἀπορρίπτοντες μετὰ βδελυγμίας τὰς προτάσεις περὶ παραδόσεώς των. Τέλος, οἱ συμμορῖται διαγνώσαντες ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ καταβάλουν τὴν ἡρωικὴν ἀντίστασιν τῶν ὑπερασπιστῶν, παρ' ὅλα τὰ χρησιμοποιηθέντα παρ' αὐτῶν ἀπάνθρωπα καὶ τρομοκρατικὰ μέσα, ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσουν. Ἀπώλειαι πέντε τραυματίαι. Ἀπώλειαι συμμοριτῶν ἐξηκριβωμέναι 3 νεκροὶ καὶ ἓξ τραυματίαι. Εἰς τὴν φυγὴν τῶν συμμοριτῶν συνέτεινε καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι δύναμις κινηθεῖσα ἐκ Κοζάνης ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Χωροφυλακῆς Σ. Καρατῶλον, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μαχομένων, ἀφοῦ ἐξουδετέρωσε ἐνέδραν τῶν συμμοριτῶν, ἤρξατο πλευροκοποῦσα τοὺς συμμορίτας, δι' ὃ οὗτοι ἐπετάχυνον τὴν ἀπομάκρυνσίν των, τραπέντες πρὸς Πιέρια.

Τὴν 5.5.1947 καὶ περὶ ὥραν 1ην, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Νεαπόλεως ἐκ 4 σημείων, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ τὴν μετέπειτα γενικὴν λεηλασίαν τῆς κωμοπόλεως. Ἡ δύναμις ἀντέταξε πείσμονα καὶ σθεναρὰν ἀντίστασιν μετὰ δὲ μάχην, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ 4 ὥρας, οἱ συμμορῖται διιδόντες τὸ μάταιον τῶν προσπαθειῶν των καὶ ὅτι ἡ περαιτέρω ἐπιμονή των θὰ ἀπέβαινεν ἐπὶ ματαίῳ, ἤρξαντο ἀποσυρόμενοι εἰς τὰ ὁρμητήριά των. Ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς οὐδεὶς ἔπαθέ τι, τῶν δὲ συμμοριτῶν αἱ ἀπώλειαι δὲν ἐξηκριβώθησαν.

Τὴν 10.5.1947, τὸ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Ἐορδαίας ἐγκαταστῆσαν ἐνέδραν παρὰ τὸ χωρίον Μυλοχώριον, ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἀρχισυμμορίτου Καζαντζῆ Ἀθανασίου καὶ τὸν τραυματισμὸν συμμοριτῶν παραληφθέντων ὑπὸ τῶν συντρόφων των.

Τὴν 19.5.1947, Στρατιωτικὸν τμῆμα μεταβαῖνον πρὸς κατάληψιν τοῦ ὑψώματος «Ἅγιος Γεώργιος»-Σιατίστης ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν 50μελοῦς συμμορίας, φονευθέντος ἑνὸς στρατιώτου. Δύναμις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς Σιατίστης κινητοποιηθεῖσα ἐνίσχυσε τὸ μαχόμενον Στρατιωτικὸν τμῆμα, καταδιώξασα τὴν συμμορίαν ἀποφευχθείσης οὕτω τῆς ἐξοντώσεως αὐτοῦ.

Τὴν 20.5.1947 καὶ περὶ ὥραν 6ην, 100μελὴς συμμορία διερχομένη ἐκ Πελεκάνου μὲ κατεύθυνσιν πρὸς περιοχὴν Μουρικίου, ὑπέστη ἐπίθεσιν τῆς δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σιατίστης καὶ Στρατοῦ, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ συλληφθοῦν τρεῖς συμμορῖται.

Τὴν 24.5.1947 καὶ περὶ ὥραν 1.30', πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Νεαπόλεως μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῆς ἐκεῖ δυνάμεως τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τὴν μετέπειτα διάπραξιν ἐγκληματικῶν πράξεων ἐναντίον τῶν ἐθνικοφρόνων κατοίκων. Ἡ Χωροφυλακὴ παρὰ τὴν μειονεκτικήν της θέσιν εἰς δύναμιν ἀνδρῶν καὶ μέσα πυρός, καταλαβοῦσα τὰς προκαθωρισμένας θέσεις μάχης, ἀντέταξε πείσμονα ἀντίστασιν καὶ κατώρθωσε μετὰ δίωρον σκληρὰν μάχην νὰ τρέψη τὴν συμμορίαν εἰς φυγήν, προξενήσασα εἰς αὐτὴν ἀπωλείας ἀνερχομένας εἰς 5 νεκροὺς καὶ 5 τραυματίας. Κατὰ τὴν φυγήν της ἡ συμμορία ἐγκατέλειψεν ἐπὶ τόπου δύο ὁπλοπολυβόλα, 10 τυφέκια, ἓν Πίατ, 4 βλήματα ὄλμου καὶ 30 χειροβομβίδας.

Τὴν 6.6.1947 καὶ περὶ ὥραν 22.00' τῆς αὐτῆς, 300

συμμορῖται διαθέτοντες βαρὺν ὁπλισμὸν ἐκ Πίατ, ὅλμων, μυδραλλίων κλπ. καὶ ἀκολουθούμενοι ὑπὸ 100 καὶ πλέον κατοίκων τῶν χωρίων Σκούλιαρη, Καταφύγιον καὶ Παλαιογράτσανον, τοὺς ὁποίους ἐπεστράτευσαν βιαίως μετὰ τῶν κτηνῶν των πρὸς μεταφορὰν τῶν λεηλατηθησομένων ἐκ τῆς κωμοπόλεως εἰδῶν τροφίμων καὶ ρουχισμοῦ καὶ καλυπτόμενοι ὑπὸ τοῦ σκότους, ἤρχισαν νὰ πλησιάζουν τὴν κωμόπολιν Βελβενδοῦ, ἀφοῦ προηγουμένως διὰ τμημάτων των κατέλαβον ὅλας τὰς ὁδεύσεις πρὸς Κοζάνην καὶ Σέρβια πρὸς ἀπόκρουσιν ἀποσταλησομένων ἐνισχύσεων καὶ κατέστρεψαν τὴν τηλεγραφικὴν ἐπικοινωνίαν. Τὰ πρῶτα τμήματα τῶν συμμοριτῶν ἐνέπεσαν εἰς τὰς ἐνέδρας καὶ παρὰ τὸ πολυάριθμον αὐτῶν καὶ τῶν χρησιμοποιηθέντων μέσων πυρός, οἱ ἄνδρες Χωροφυλακῆς ἐπέφερον εἰς αὐτοὺς βαρείας ἀπωλείας, καθηλώσαντες συγχρόνως τούτους. Τὴν ἰδίαν ὅμως στιγμὴν ἕτεραι ὁμάδες τῶν συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν ἐκ Βελβενδοῦ ἀρχισυμμορίτην Καραδῆμον, κατώρθωσαν ἐκ τοῦ ΝΔ μέρους τῆς κωμοπόλεως νὰ εἰσέλθουν ἐντὸς αὐτῆς καὶ νὰ πλησιάσουν τὸ οἴκημα τῆς Ὑποδιοικήσεως, καθ' οὗ καὶ ἔβαλον διὰ καταιγιστικῶν πυρῶν, πλὴν καὶ τούτους ἡ ἰδία τύχη ἀνέμενε, διότι ἡ δύναμις ἐκ τῶν ὠχυρωμένων της θέσεων, ἀπέκρουσεν ἁπάσας τὰς παρ' αὐτῶν ἐνεργηθείσας ἐπιθέσεις καὶ κατώρθωσε τελικῶς δι' ἡρωικῆς ἐξόδου, νὰ τοὺς τρέψῃ εἰς ἄτακτον φυγήν, ληξάσης οὕτω τῆς μάχης μὲ ἀπωλείας εἰς βάρος τῶν συμμοριτῶν, ἄνω τῶν 50 νεκρῶν καὶ τραυματιῶν, ἔναντι δύο ἐλαφρῶς τραυματιῶν χωροφυλάκων.

Τὴν 18.6.1947 καὶ περὶ ὥραν 22αν, δύναμις ὑπὲρ 1200 συμμοριτῶν ἐπετέθη διὰ βαρέων ὅπλων κατὰ τοῦ χωρίου Ἐμπορίου, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἐορδαίας, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν κατάληψιν τούτου καὶ ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως, ἀφοῦ πρῶτον κατέλαβεν ὅλας τὰς ὁδεύσεις πρὸς Ἐμπόριον.

Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ καὶ τῶν Α' καὶ Β' Μεταβατικῶν Ἀποσπασμάτων Ἐορδαίας εὑρισκομένων ἐκεῖσε, ἀνερχομένη εἰς 47 ἄνδρας, κατέλαβε τὰς προκαθωρισμένας θέσεις μάχης καὶ ἀντέταξε πείσμονα ἀντίστασιν, καὶ παρὰ δὲ τὸν χρησιμοποιηθέντα παρὰ τῶν συμμοριτῶν βαρύτατον ὁπλισμὸν ἀπέκρουσεν ὅλας τὰς παρ' αὐτῶν ἐνεργηθείσας ἐπιθέσεις, πρὸς κατάληψιν τοῦ Σταθμοῦ, μὲ ἀπαράμιλλον ἡρωισμόν. Πεισθέντες οἱ συμμορῖται ὅτι πᾶσα ἑτέρα ἀπόπειρά των θὰ ἀπέβαινε ματαία, ἀποφασισισμένοι δὲ νὰ φέρουν εἰς πέρας τὸ ἔργον των ἀντὶ πάσης θυσίας, καθόσον εἰς τὴν ἐπίθεσιν ἔλαβον μέρος τὰ ἀρχηγεῖα τῶν συμμοριτῶν Βίτσι - Γράμμου καὶ Σινιάτσικου καὶ πρὸς τόνωσιν τοῦ καταπεσόντος ἠθικοῦ τῶν συμμοριτῶν, ἐκάλεσαν διὰ φωτοβολίδος ἐνισχύσεις ἐκ Φούφας, εἰς ἣν εἶχεν ἐπιδράμει ὁ ἀρχισυμμορίτης Ἀμύντας μετὰ 400 συμμοριτῶν. Οὕτως ἐξελίσσετο ἡ κατάστασις ὅτε περὶ ὥραν 2.30' τῆς ἑπομένης ἀφίκοντο αἱ δυνάμεις τοῦ ἀνωτέρω ἀρχισυμμορίτου ἐκ Φούφας καὶ διὰ φωνῶν οἱ συμμορῖται, διέδωσαν τὴν ἄφιξίν των.

Ἡ μάχη αὕτη διήρκεσε μέχρι τῆς 4ης πρωινῆς ὥρας, ἔληξε δὲ ὑπὲρ τῶν ὅπλων τῆς Χωροφυλακῆς μὲ ἀπωλείας τὸν θάνατον τοῦ χωροφύλακος Ἠλ. Ἴκκα καὶ τὸν τραυματισμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Ν. Μοχιανάκη, τοῦ ὑπενωμοτάρχου Πολ. Παυλίδη καὶ ἑνὸς χωροφύλακος. Οἱ συμμορῖται εἶχον 40 νεκροὺς καὶ τραυματίας.

Τὰς μεσημβρινὰς ὥρας τῆς 20.6.1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σιδερᾶ συνεπλάκη μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας ἔξωθι τοῦ χωρίου Σιδερᾶς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο συμμοριτῶν ἐγκαταλειφθέντων ἐπὶ τόπου.

Τὴν 20.6.1947 καὶ περὶ ὥραν 23.15', 1500 καὶ πλέον συμμορῖται τῶν ἀρχηγείων Βίτσι-Γράμμου ὑπὸ τὸν Χείμαρρον καὶ τὸν Ἀμύνταν καὶ τοῦ Τάγματος Σινιάτσικου ὑπὸ τὸν Καραφωτιάν, ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ χωρίου Βλάστης μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν ἐν τῷ χωρίῳ δυνάμεων τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ λόχου Στρατοῦ καὶ κατάληψιν τῆς Βλάστης διὰ νὰ τὴν χρησιμοποιήσουν ὡς ὁρμητήριόν των, ἀφοῦ προηγουμένως ἐγκατέστησαν ἰσχυρὰς ἐνέδρας εἰς τὰ γύρω ταύτης ὑψώματα καὶ ἀπέκοψαν τὴν τηλεφωνικὴν ἐπικοινωνίαν. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ, ἥτις καὶ ἐδέχθη τὴν μεγαλυτέραν πίεσιν τῶν συμμοριτῶν ἀποτελουμένη ἐξ 9 ἀνδρῶν, καταλαβοῦσα τὰς προκαθωρισμένας θέσεις μάχης, ἀπέκρουσε μὲ ἡρωισμὸν ὅλας τὰς παρὰ τῶν συμμοριτῶν ἐνεργηθείσας ἐπιθέσεις μέχρι τῆς 4ης ὥρας τῆς ἑπομένης, ὅτε τὴν ὥραν ταύτην 4 συμμορῖται κατώρθωσαν νὰ διαρρήξουν ἡμιφραγμένον παράθυρον τῆς βορείας πλευρᾶς καὶ μέρος τῆς στέγης τοῦ κτιρίου τοῦ Σταθμοῦ. Ἠναγκάσθησαν οὕτως οἱ ἄνδρες νὰ συμπτυχθοῦν εἰς τὸ οἴκημα τοῦ λόχου εὑρισκομένου εἰς ἀπόστασιν 100 μέτρων, ὁπόθεν ἐξηκολούθησαν μαχόμενοι ἐκ παρακειμένου τοῦ λόχου οἰκήματος, εἰς ὃ ἐγκατεστάθησαν μέχρι τῆς 20ῆς ὥρας, ὅτε καὶ καταφθάσασαι ἐνισχύσεις κατεδίωξαν τοὺς συμμορίτας, ληξάσης οὕτω τῆς μάχης τῆς Βλάστης μὲ τὴν νίκην τῶν Ἐθνικῶν ὅπλων. Αἱ ἀπώλειαι ἀνῆλθον εἰς ἕνα στρατιώτην νεκρὸν καὶ 5 τραυματίας χωροφύλακας. Τῶν συμμοριτῶν αἱ ἀπώλειαι εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας ἄνω τῶν 120, ἐγκαταλειφθέντων ἐπὶ τόπου ἕνδεκα πτωμάτων.

Τὴν 8.7.1947, κατὰ γενομένην ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τμημάτων τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Βοΐου ἐξοντώθη παρὰ τὴν Πλακίδα ὁ συμμορίτης Χριστόπουλος.

Τὴν 22.7.1947 καὶ περὶ ὥραν 22αν, 300μελὴς συμμορία τοῦ συγκροτήματος Βερμίου ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Πάνον Σακελλάρην, ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Ἀνατολικοῦ, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, καθ' ἧς καὶ ἔβαλε συγκεντρωτικὰ πυρὰ δι' ὁμαδικῶν ὅλμων καὶ λοιπῶν βαρέων ὅπλων, ἀφοῦ πρῶτον ἀνέτρεψε τοὺς ἄνδρας ΜΑΥ κατέχοντας τὰ γύρωθεν τοῦ χωρίου φυλάκια,

οἵτινες καὶ ἀπεκρύβησαν εἰς καπνοφυτείας. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ παρὰ τὸ ἐλάχιστον τοῦ ἀριθμοῦ της, ἀποτελουμένη ἀπὸ ἓξ ἄνδρας, ἀντέταξε πείσμονα ἀντίστασιν ἐπὶ 4ωρον, ὅτε οἱ συμμορῖται ἀντιληφθέντες καταφθανούσας δυνάμεις, αἵτινες ἐκινήθησαν ἐκ Κοζάνης καὶ Πτολεμαΐδος, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψαντες τὸ χωρίον. Κατὰ τὴν 4ωρον παραμονήν των ἐν αὐτῷ οἱ συμμορῖται προέβησαν εἰς φρικιαστικὰ ἐγκλήματα, φονεύσαντες 25 ἄτομα ἐξ ὧν 11 ἄνδρας, παιδία καὶ γέροντας καὶ τὰ ὑπόλοιπα γυναῖκας. Ὁμοίως ἐνέπρησαν 40 οἰκίας, τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον καὶ ἀφήρεσαν μεγάλα ζῶα, κατὰ δὲ τὴν ἀποχώρησίν των ἀπήγαγον 4 ἄτομα, τὰ δύο τῶν ὁποίων κατώρθωσαν νὰ διαφύγουν.

Τὴν 26.7.1947 καὶ περὶ ὥραν 22.40', 300μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῶν χωρίων Γαλατείας καὶ Ὀλυμπιάδος-Ἐορδαίας, ἀφοῦ ἐγκατέστησαν ἰσχυρὰς ἐνέδρας ἐπὶ ὅλων τῶν ἐπικαίρων σημείων τῆς περιοχῆς τῶν χωρίων τούτων, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξουθένωσιν τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων, τῶν χωρίων τούτων καὶ τὴν καταστροφὴν ἀκολούθως τῆς Γαλατείας μετὰ τῶν κατοίκων της, τυγχανόντων ἐν τῷ συνόλῳ ἐθνικοφρόνων.

Αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις ἀποτελούμεναι ἐκ μιᾶς διμοιρίας Στρατοῦ ἐν τῷ χωρίῳ Γαλατείας καὶ ἐκ 35 περίπου ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἐν Ὀλυμπιάδι, ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἐπιθέσεως, κατέλαβον τὰς προκαθωρισμένας θέσεις καὶ ἤρξαντο ἀμυνόμενοι, καὶ παρὰ τὴν ἀριθμητικὴν ὑπεροχὴν τῶν συμμοριτῶν καὶ τῶν διατιθεμένων ὑπ' αὐτῶν μέσων πυρός, οἵτινες κατώρθωσαν νὰ πλησιάσουν εἰς ἀπόστασιν 20 μέτρων, ἀπέκρουσαν ἐπιτυχῶς ὅλας τὰς παρ' αὐτῶν ἐνεργηθείσας λυσσαλέας ἐπιθέσεις, αἵτινες ἐθραύοντο ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης.

Ἡ μάχη ἐξηκολούθησε μὲ αὔξουσαν σφοδρότητα μέχρι τῆς 4ης ὥρας τῆς ἐπομένης, ὅτε οἱ συμμορῖται, ἀντιληφθέντες τὸ μάταιον τῶν προσπαθειῶν των καθόσον εἰς κάθε νέαν προσπάθειαν μόνον σοβαρὰς ἀπωλείας ἀπεκόμιζον, ἤρξαντο ἀποσυρόμενοι πρὸς Βαρικὸν-Κλεισούρας, συναποκομίζοντες μεθ' ἑαυτῶν 10 νεκρούς, ἑνὸς ἐγκαταλειφθέντος ἐπὶ τόπου, καὶ ἀνεξακρίβωτον ἀριθμὸν τραυματιῶν, ἔναντι ἀπωλειῶν ἑνὸς νεκροῦ στρατιώτου, δύο ἐλαφρῶς τραυματιῶν καὶ ἑνὸς χωροφύλακος τραυματίου.

Τὴν 1.8.1947 καὶ περὶ ὥραν 22.30', 300μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Διάκον ἢ Μαρῖνον, ἀρχηγὸν τοῦ συγκροτήματος συμμοριτῶν Βερμίου, ἐνήργησε σφοδρὰν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ χωρίου Πύργων, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ καὶ δυνάμεως λόχου Στρατοῦ ἠλαττωμένου. Οἱ ἄνδρες Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς εὑρεθέντες εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν, ἠγωνίσθησαν ἡρωικώτατα καὶ ἀπέκρουσαν ὅλας τὰς παρὰ τῆς συμμορίας ἐνεργηθείσας ἐπιθέσεις, παρὰ τὴν ἀριθμητικήν της δύναμιν εἰς ἄνδρας καὶ μέσα πυρὸς χρησιμοποιησάσης βαρύτατον καὶ ἄφθονον ὁπλισμόν, ἐξαναγκασθείσης τελικῶς τὴν 4ην ὥραν τῆς ἐπομένης ν' ἀποχωρήσῃ πρὸς τὰ ὁρμητήριά της ἐπὶ τοῦ Βερμίου, συναποκομίζουσα ἀπωλείας ἀνερχομένας εἰς 10 νεκροὺς καὶ τραυματίας, ἔναντι 2 τραυματιῶν χωροφυλάκων καὶ 4 στρατιωτῶν.

Τὴν 16.8.1947 περὶ ὥραν 20.30', ὑπερπεντηκονταμελὴς συμμορία χρησιμοποιήσασα βαρύτατον ὁπλισμόν, ἐπετέθη κατὰ τῆς συνοικίας Κάτω Χώρας-Σιατίστης ἔνθα μικρὰ δύναμις περιπόλου Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ἣν καὶ ἐξηνάγκασε νὰ συμπτυχθῇ εἰς θέσιν Προφήτης Ἠλίας, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ λόχου Στρατοῦ. Μετὰ τὴν σύμπτυξιν τῆς δυνάμεως, ἡ συμμορία προσεπάθησε νὰ ἐπιστρατεύσῃ βιαίως ἄτομα, πλὴν ἐπεμβᾶσα δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σιατίστης καὶ τοῦ λόχου Στρατοῦ ἔτρεψε ταύτην εἰς φυγήν, πρὸς τὸ ὄρος Μπούρινο.

Τὴν 21.8.1947, πολυμελὴς συμμορία προερχομένη ἐκ Κλεισούρας, ἐπετέθη κατὰ τῶν χωρίων Ὀλυμπιάδος, ἔνθα τὸ ὁμώνυμον φυλάκιον Χωροφυλακῆς, Γαλατείας ἔνθα διμοιρία Στρατοῦ, καὶ Ἕλους ἔνθα ὁπλῖται τῶν ΜΑΥ, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν προκεχωρημένων τούτων φυλακίων καὶ τὴν διάπραξιν ἐγκλημάτων εἰς τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐλεγχομένην περιοχὴν πρὸς μείωσιν τοῦ ἠθικοῦ τῶν ἐθνικοφρόνων χρησιμοποιήσασα σοβαρὸν καὶ ἄφθονον ὁπλισμόν.

Αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις καταλαβοῦσαι τὰς προκαθωρισμένας θέσεις μάχης, παρὰ τὴν μειονεκτικήν των θέσιν εἰς δύναμιν ἀνδρῶν καὶ μέσα πυρός, ἐπολέμησαν μὲ ἄφθαστον ἡρωισμὸν μέχρι τῆς 4ης πρωινῆς ὥρας, μὴ ἐπιτρέψασαι οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν εἰς τοὺς συμμορίτας νὰ πλησιάσουν τὰς θέσεις των βοηθούμενοι δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ Πτολεμαΐδος, ὅπερ ὑπεστήριξε ταύτας δι' ἐπιτυχῶν βολῶν, κατώρθωσαν τὴν ἀνωτέρω ὥραν νὰ τρέψουν τὴν συμμορίαν εἰς φυγήν, συναποκομίζουσαν μεθ' ἑαυτῆς ἀνεξακρίβωτον ἀριθμὸν ἀπωλειῶν, πλὴν δύο νεκρῶν ἐγκαταλειφθέντων ἐπὶ τόπου.

Τὴν 23.10' ὥραν τῆς 2.9.1947, πολυμελὴς συμμορία προερχομένη ἐκ Βιτσίου καὶ ἐνισχυμένη ὑπὸ τῆς διλοχίας Μουρικίου ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Γκρίφην, ἐπετέθη χρησιμοποιήσασα βαρὺν καὶ ἄφθονον ὁπλισμὸν κατὰ τοῦ χωρίου Ὀλυμπιάδος, ἔνθα φυλάκιον Χωροφυλακῆς καὶ χωρίου Γαλατείας, ἔνθα διμοιρία Στρατοῦ, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῶν ἐν αὐτοῖς Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ τὴν διάπραξιν ἐγκληματικῶν πράξεων εἰς βάρος ἐθνικοφρόνων κατοίκων. Πρὸ τῆς ἰσχυρᾶς ταύτης ἐπιθέσεως τῶν συμμοριτῶν οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἐνισχυόμενοι καὶ ὑπὸ τοῦ Πυροβολικοῦ Πτολεμαΐδος, ὅπερ διὰ ἐπιτυχῶν βολῶν ἐπέφερε σύγχυσιν εἰς τὰς τάξεις τῶν συμμοριτῶν, ἀντέταξαν πείσμονα ἀντίστασιν καὶ ἀποτελεσματικὴν ἄμυναν, ἐξαναγκάσαντες τελικῶς τὴν 3.30' ὥραν τῆς ἐπομένης τοὺς συμμορίτας νὰ τραποῦν εἰς ἄτακτον φυγὴν πρὸς Βαρικὸν-Κλεισούρας, καὶ νὰ ἐγκαταλείψουν τὰ παρ' αὐτῶν διαρπαγέντα ἐκ τοῦ χωρίου Ἕλους ὑποζύγια καὶ εἴδη τροφίμων.

Τμῆμα Λόχου Χωροφυλακῆς μαχόμενον ἐπὶ ἀποκρήμνων βράχων ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 9.9.1947, δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερβίων καὶ ΜΑΥ Λιβαδεροῦ, συμπλακεῖσα παρὰ τὸ Λιβαδερὸν μετὰ συμμορίας, ἐπέτυχε τὴν σύλληψιν τοῦ συμμορίτου Παπαθανασίου καὶ τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἐπίσης συμμορίτου υἱοῦ του.

Τὴν 6.10.1947 καὶ περὶ ὥραν 1.40', πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Αἰανὴ-Κοζάνης ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τμήματος Στρατοῦ, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῶν ἀνωτέρω Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ τὴν μετέπειτα διάπραξιν ἐγκληματικῶν πράξεων, εἰς βάρος τῶν ἐθνικοφρόνων κατοίκων. Μετ' ἀγῶνα μιᾶς περίπου ὥρας αὕτη ἐξηναγκάσθη νὰ τραπῇ εἰς φυγὴν χάρις εἰς τὴν μαχητικότητα τῶν τμημάτων, ἅτινα δὲν ἐπέτρεψαν εἰς ταύτην νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ χωρίον.

Τὴν 8.11.1947 καὶ περὶ ὥραν 23ην πολυμελὴς συμμορία ἐπιδραμοῦσα εἰς Ὀλυμπιάδα -Ἐορδαίας ἀπήγαγε 16 ἄτομα. Ἡ δύναμις τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Ὀλυμπιάδος εὑρισκομένη ἐν Γαλατείᾳ καὶ ἀντιληφθεῖσα τὴν ὡς ἄνω ἐνέργειαν τῆς συμμορίας, ἐπετέθη κατ' αὐτῆς, ἣν ἔτρεψεν εἰς φυγήν, ἀπελευθερώσασα 11 τῶν ἀπαχθέντων ἀτόμων.

Τὴν 10.11.1947 καὶ περὶ τὸ μεσονύκτιον, τμήματα Στρατοῦ, Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ Σερβίων, ἐνεργοῦντα ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις πρὸς τὴν περιοχὴν Ἁγίας Κυριακῆς (Σκούλιαρη)-Πολυφύτου, ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας, τὴν ὁποίαν ἔτρεψαν εἰς φυγὴν καὶ ἐπέτυχον τὴν ἀπελευθέρωσιν 100 ἀτόμων, στρατολογηθέντων βιαίως ὑπὸ συμμοριακῶν συγκροτημάτων Θεσσαλίας. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 5 συμμορῖται.

Τὴν 2.12.1947 καὶ περὶ ὥραν 22αν, ἐνεδρευτικῶς τοποθετημέναι δυνάμεις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερβίων ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως Βελβενδοῦ, ἀντελήφθησαν εἰσερχομένους ἀπὸ τὸ ΝΔ τῆς κωμοπόλεως προφυλακτικῶς ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους ληστοσυμμορίτας, οἵτινες προσεπάθουν νὰ πλησιάσουν οὕτω τὸ οἴκημα τῆς Ὑποδιοικήσεως Σερβίων, δι' ὃ ἤνοιξαν σφοδρὸν πῦρ κατ' αὐτῶν, δι' ὅλων τῶν εἰς τὴν διάθεσίν των μέσων.

Οἱ συμμορῖται μὴ κατορθώσαντες νὰ αἰφνιδιάσουν τὰς δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς, ἀνερχόμενοι δὲ εἰς 400 περίπου, ἤρξαντο ἐπιτιθέμενοι κατὰ τῶν θέσεων αὐτῆς, χρησιμοποιοῦντες βαρύτατον ὁπλισμὸν ἐκ Πίατ, ὅλμων κ.λ.π., πλὴν ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς κατέχουσα τὰς προκαθωρισμένας θέσεις μάχης ἐντὸς τοῦ καταστήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως, ἀντέταξε πείσμονα ἀντίστασιν, ἀποκρούσασα ὅλας τὰς παρὰ τῶν συμμοριτῶν ἐνεργηθείσας λυσσαλέας ἐπιθέσεις. Ἡ μάχη διήρκεσεν ἐπὶ 5ωρον, οἱ δὲ συμμορῖται ἀντιληφθέντες τὸ μάταιον τῶν

προσπαθειῶν των, ἤρξαντο ὑποχωροῦντες καὶ συναποκομίζοντες 4 νεκροὺς καὶ ἄγνωστον ἀριθμὸν τραυματιῶν. Τὰς πρωινὰς ὥρας παρεδόθησαν εἰς τὴν Χωροφυλακὴν δύο ἐκ τῶν ἐπιτεθέντων συμμοριτῶν.

13. ΤΟ ΤΕΛΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΚΟΖΑΝΗΣ

Συνεχίζομεν διὰ τὸν ἀντισυμμοριακὸν ἀγῶνα τῆς Χωροφυλακῆς μέχρι πέρατος τούτου, εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Κοζάνης, βάσει πάντοτε τῆς ἐκθέσεως τοῦ Διοικητοῦ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς ταύτης.

Τὴν 16.1.1948, κομμουνιστικὴ ταξιαρχία ὑπὸ τὸν Χοτούραν, ἐπέδραμε κατὰ τῶν χωρίων Βροντῆς, Λευκοθέας καὶ Χορηγοῦ, ἅτινα ὑπερήσπιζον ἄνδρες ΜΑΥ. Πρὸ τῆς ὑπεροχῆς της εἰς δύναμιν ἀνδρῶν, ἔτρεψε τοὺς ΜΑΥ εἰς φυγήν, οἱ ὁποῖοι καὶ συνεπτύχθησαν. Δυνάμεις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Βοΐου καὶ τοῦ Στρατοῦ κινητοποιηθεῖσαι ἐπέτυχον ἐπαφὴν μετὰ τῆς κομμουνιστικῆς ταξιαρχίας. Ἐπετεύχθη κατόπιν συμπλοκῆς ἡ ἐξόντωσις ἑνὸς συμμορίτου καὶ ἡ σύλληψις ἑτέρου ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ὅστις ἀποπειραθεὶς νὰ δραπετεύσῃ ἐφονεύθη. Ἡ ταξιαρχία ἐτράπη τελικῶς εἰς φυγήν.

Τὴν 24.1.1948, 60μελὴς συμμορία ἐπιδραμοῦσα εἰς Ρυάκιον - Κοζάνης, ἐφόνευσε δύο πολίτας καὶ ἐνέπρησεν ἀγροικίας. Πληροφορηθεῖσα τὰ ἀνωτέρω ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Τετραλόφου, ἐκινητοποιήθη καὶ συμπλακεῖσα μετὰ τῆς συμμορίας, κατώρθωσε νὰ τρέψῃ ταύτην εἰς φυγήν, μὲ ἀγνώστους διὰ τὴν συμμορίαν ἀπωλείας. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη ὁ ὑπενωμοτάρχης Βασιλούδας.

Τὴν 27.1.1948 καὶ περὶ ὥραν 22.45΄, 500μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Σερβίων κατορθώσασα νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς αὐτῆς, ἔνθα προέβη εἰς λεηλασίας, βιαίας στρατολογίας καὶ ἁρπαγάς, καθ' ἣν ὥραν ἰσχυρὰ ὁμὰς ταύτης ἐπετίθετο κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σερβίων διὰ βαρυτάτου ὁπλισμοῦ, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῆς μικρᾶς δυνάμεως τούτου. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ καταλαβοῦσα τὰς θέσεις μάχης, ἀντέταξε πείσμονα ἀντίστασιν, μὴ ἐπιτρέψασα εἰς τοὺς κομμουνιστοσυμμορίτας νὰ πλησιάσουν τὰς θέσεις των, δι' ὃ καὶ οὗτοι περὶ ὥραν 2αν πρωινὴν τῆς ἑπομένης, ἠναγκάσθησαν νὰ ἀποσυρθοῦν πρὸς Πιέρια.

Τὴν 27.1.1948 καὶ περὶ ὥραν 19.20΄, δύναμις συμμοριτῶν ἀποτελουμένη ἐκ τριῶν ταγμάτων ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Βελβενδοῦ, ἀφοῦ πρότερον κατέλαβεν ὅλας τὰς ἐπικαίρους ὀρεινὰς θέσεις καὶ ἀπέκοψε τὴν τηλεφωνικὴν ἐπικοινωνίαν, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν κατάληψιν τοῦ οἰκήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερβίων, ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως ταύτης καὶ οὕτω γενομένη κυρία τῆς καταστάσεως, νὰ προβῇ ἀνενοχλήτως εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς κωμοπόλεως. Ἐχρησιμοποίησε βαρύτατον καὶ ἄφθονον ὁπλισμὸν ἐκ Πίατ, Πάντζερ, ὁμαδικῶν ὅλμων κλπ.

Παρ' ὅτι οἱ συμμορῖται λόγῳ τοῦ ἐπικρατοῦντος σκότους κατώρθωσαν νὰ πλησιάσουν τὸ οἴκημα τῆς Ὑποδιοικήσεως ἐξ ἀφρουρήτων μερῶν καὶ ἐκ σημείων μὴ ναρκοθετημένων καὶ νὰ βάλλουν κατ' αὐτοῦ δι' ὅλων τῶν ἀνωτέρω μέσων πυρός, ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως, κατέχουσα σταθερῶς τὰς θέσεις της, ἀπέκρουσεν ἀποτελεσματικῶς ὅλας τὰς παρ' αὐτῶν ἐνεργηθείσας ἐπιθέσεις μέχρι τῆς 4ης πρωινῆς τῆς ἑπομένης μὲ ἡρωισμὸν καὶ μαχητικότητα καὶ οὕτω διιδόντες οἱ συμμορῖται τὸ μάταιον τῶν προσπαθειῶν των ἀπῆλθον ἐν τάχει πρὸς τὰ ὁρμητήριά των, συναποκομίζοντες 30 καὶ πλέον νεκροὺς καὶ τραυματίας. Εἷς χωροφύλαξ καὶ δύο στρατιῶται ἐτραυματίσθησαν.

Τὴν 30.1.1948 καὶ περὶ ὥραν 22αν, συμμορία 1500 καὶ πλέον ἀνδρῶν προερχομένη ἐκ Βερμίου, ὑπὸ ἀρχηγοὺς τοὺς Στάθην καὶ Λεφτεριάν, ἐπετέθη μὲ βαρύτατον ὁπλισμὸν κατὰ τῶν χωρίων Ἀμύγδαλα καὶ Κλεῖτος, μὲ κυρίαν προσπάθειαν τὴν ἐξουδετέρωσιν 25 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ὀλίγων ΜΑΥ ἀποτελούντων τὴν φρουρὰν Ἀμυγδάλων καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὴν τελείαν καταστροφὴν τοῦ χωρίου τούτου, ὅπερ ἀπετέλει κέντρον ἀσφαλείας. Οἱ συμμορῖται δι' ἰσχυροτάτων δυνάμεων ἐξεδήλωσαν τὴν ἐπίθεσίν των συγχρόνως ἐξ ὅλων τῶν σημείων μὲ κέντρα βάρους ἐπιθέσεως εἰς τὸν τομέα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τὴν ἀμυντικὴν ζώνην τῶν ἀνδρῶν τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος, συγχρόνως δὲ ἐξεδηλοῦτο ἐπίθεσις καὶ κατὰ τοῦ χωρίου Κλεῖτος τὸ ὁποῖον ὑπερήσπιζε μικρὰ δύναμις ΜΑΥ.

Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀντικειμενικοῦ των σκοποῦ οἱ συμμορῖται ἐγκατέστησαν ἐνέδρας εἰς ὅλας τὰς διαβάσεις τὰς ἀγούσας πρὸς Ἀμύγδαλα καὶ εἰς τὰς δεσποζούσας ἀπὸ στρατιωτικῆς ἀπόψεως θέσεις.

Ἅμα τῇ ἐκδηλώσει τῆς ἐπιθέσεως οἱ ἄνδρες τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος κατέχοντες τὸ βόρειον μέρος καὶ οἱ τοιοῦτοι τοῦ Σταθμοῦ εὑρέθησαν εἰς τὰς θέσεις των καὶ ἠμύνθησαν ἡρωικῶς, οἱ τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος μέχρι τῆς 24ης ὥρας, ὅτε καὶ ἐσίγησαν τὰ πυρά των λόγῳ ἐξαντλήσεως τῶν πυρομαχικῶν, διότι συνεπείᾳ καταρρεύσεως καὶ πυρπολήσεως τοῦ οἰκήματός των καὶ τῶν πληγμάτων

ἅτινα ὑπέστη ἐκ τοῦ συγκεντρωτικοῦ πυρὸς τῶν συμμοριτῶν μέγα μέρος τούτων ἀπωλέσθη, ὁπότε καὶ συνεπτύχθησαν. Οἱ τοῦ Σταθμοῦ ἀντέστησαν μέχρι τῆς 4.30' τῆς ἐπομένης, ἀποκρούσαντες ὅλας τὰς παρὰ τῶν συμμοριτῶν διενεργηθείσας λυσσαλέας ἐπιθέσεις, παρὰ τὴν καταθλιπτικὴν τούτων ὑπεροχὴν εἰς δύναμιν ἀνδρῶν καὶ μέσα πυρός, προξενήσαντες εἰς αὐτοὺς βαρυτάτας ἀπωλείας καὶ ματαιώσαντες τὰς προθέσεις των διαρπαγῆς τῶν ἀλεύρων τῆς UNRRA (20.000 ὀκ.) καὶ τὴν λεηλασίαν τῶν καταστημάτων καὶ οἰκιῶν τῆς πλατείας τοῦ χωρίου. Εἰς τὸ χωρίον Κλεῖτος ἡ προβληθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ΜΑΥ στοιχειώδης ἄμυνα ἀπέτρεψε τὴν γενικὴν λεηλασίαν τοῦ χωρίου.

Οὕτως οἱ συμμορῖται ἤρξαντο ἀποσυρόμενοι τῶν Ἀμυγδάλων συναποκομίζοντες τὰς ἀπωλείας των, ἀνερχομένας εἰς 15 περίπου νεκροὺς καὶ 20 τραυματίας, ὅτε δύναμις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς κινηθεῖσα ἐκ Πτολεμαΐδος πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μαχομένων, ἀφοῦ ἀνέτρεψε τὰς ἰσχυροτάτας ἐνέδρας, τῶν συμμοριτῶν, τὴν μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης, εἰσῆλθεν εἰς Ἀμύγδαλα καὶ ἐκεῖθεν κατεδίωξε τὰς πολυπληθεῖς ὀρδὰς τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ τοῦ Βερμίου.

Τὴν 20.15' ὥραν τῆς 4.3.1948, 400μελὴς καὶ πλέον συμμορία ἐπετέθη διὰ βαρέων ὅπλων κατὰ τῆς κωμοπόλεως Βελβενδοῦ ἔνθα ἡ ἕδρα τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερβίων, 4ου Λόχου Στρατοῦ καὶ 1ου Λόχου Ἐθνοφρουρᾶς, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ τὴν μετέπειτα γενικὴν λεηλασίαν τῆς κωμοπόλεως.

Τμήματα τῆς ἀνωτέρω συμμορίας εἰσελθόντα ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως κατέλαβον ἐπικαίρους θέσεις πλησίον τῶν Λόχων Στρατοῦ καὶ τοῦ οἰκήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ ἤρξαντο ἐπιτιθέμενα δι' ὅλων τῶν μέσων πυρός.

Οἱ ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς καταλαβόντες τὰς προκαθωρισμένας θέσεις, διὰ τῶν πυρῶν τῶν διατιθεμένων ὅπλων κατώρθωσαν νὰ καθηλώσουν τοὺς συμμορίτας καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέψουν εἰς αὐτοὺς τὴν λεηλασίαν τῶν οἰκιῶν τῆς κωμοπόλεως καὶ τὴν διαρπαγὴν τῶν πέριξ τῆς κωμοπόλεως ἐνσταυλιζομένων αἰγοπροβάτων.

Οὕτως, ἡ μάχη διήρκεσε μέχρι τῆς 5.15' πρωινῆς τῆς ἐπομένης, ὅτε οἱ συμμορῖται διιδόντες τὸ μάταιον τῶν προσπαθειῶν των καὶ πιεζόμενοι ἐκ τῶν συνδεδυασμένων πυρῶν τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ τῶν βολῶν τοῦ ἐν Σερβίοις ἑδρεύοντος τμήματος πυροβολικοῦ, ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσουν πρὸς Πιέρια, παραλαβόντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ τοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίας των. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 9.3.1948, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βλάστης ἐκινήθη ἐξ Ἀναρράχης πρὸς Βλάστην δι' ἀνίχνευσιν καὶ συλλογὴν πληροφοριῶν. Τὴν 7.30' ὥραν τῆς αὐτῆς κατέχουσα τὸ ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου Βλάστης κείμενον ὕψωμα, ἀντελήφθη φάλαγγα συμμοριτῶν προερχομένην ἐκ Γέρμας καὶ κατευθυνομένην πρὸς Βλάστην, ὡς καὶ ἑτέραν κινουμένην ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, ὧν ἡ συνολικὴ δύναμις ἀνήρχετο εἰς 150 συμμορίτας. Εὐθὺς ἀμέσως ἤνοιξε πῦρ κατὰ τῶν συμμοριτῶν συναφθείσης οὕτω συμπλοκῆς, ἥτις διήρκεσε ἐπὶ μίαν ὥραν, ὁπότε οἱ συμμορῖται ἀντιληφθέντες τὴν μειονεκτικότητα τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων εἰς ἄνδρας καὶ μέσα πυρός, ἐπεχείρησαν νὰ κυκλώσουν τούτους, ὑποχωρήσαντας ἐν τούτοις κανονικῶς.

Τὴν 15.3.1948 καὶ περὶ ὥραν 22αν, 300μελὴς συμμορία ἐπέδραμε κατὰ τῆς κωμοπόλεως Σερβίων, εἰς ἣν εἰσελθοῦσα ἀφήρεσε ζῶα καὶ τρόφιμα καὶ ἥρπασε 10ετίδα νεάνιδα. Δυνάμεις τοῦ λόχου Στρατοῦ καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σερβίων καὶ ΜΑΥ ἐπιτεθεῖσαι κατώρθωσαν νὰ τρέψουν τὴν συμμορίαν εἰς φυγὴν πρὸς Πιέρια ὑποστᾶσαν σοβαρὰς ἀπωλείας. Ὁμοίως κατὰ τὴν συναφθεῖσαν συμπλοκὴν συνελήφθησαν 23 συμμορῖται καὶ ἐκυριεύθη εἷς ἀτομικὸς ὅλμος. Ἐτραυματίσθησαν δύο στρατιῶται.

Τὴν 17.3.1948 καὶ ὥραν 2αν, πολυμελὴς συμμορία ἐπιτεθεῖσα κατὰ τῆς ἐν Βελβενδῷ Στρατιωτικῆς δυνάμεως, ὡς καὶ τῆς τοιαύτης Χωροφυλακῆς Βελβενδοῦ, κατώρθωσε νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως. Ἐπηκολούθησε συμπλοκὴ διαρκέσασα μέχρι τῆς 6ης ὥρας, καθ' ἣν κατώρθωσεν ἡ συμμορία νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ ἀντικειμενικοῦ της σκοποῦ, τουτέστιν τῆς διαρπαγῆς ποιμνίων καὶ λεηλασίας οἰκιῶν καὶ καταστημάτων. Τελικῶς ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ τῆς κωμοπόλεως, καταδιωκομένη παρὰ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων, μὲ ἀγνώστους ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας.

Τὴν 3.4.1948, πολυμελὴς συμμορία προερχομένη ἐκ Βερμίου ἐπετέθη κατὰ τοῦ Χωρίου Κλεῖτος-Ἐορδαίας, ἔνθα δύναμις ὁπλιτῶν ΜΑΥ. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀμυγδάλων, κινητοποιηθεῖσα πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μαχομένων, κατώρθωσε νὰ τρέψῃ τὴν συμμορίαν εἰς φυγὴν μὲ ἀποτέλεσμα τὸν ἐλαφρὸν τραυματισμὸν ἑνὸς χωροφύλακος.

Τὴν 7.5.1948 περὶ ὥραν 00.30', 200μελὴς συμμορία ἐπετέθη διὰ βαρέων ὅπλων κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Τετραλόφου καὶ τοῦ Β' Ἀποσπάσματος Κοζάνης, ἑδρεύοντος ἐν Τετραλόφῳ, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν δυνάμεων τούτων καὶ τὴν μετέπειτα γενικὴν λεηλασίαν τοῦ χωρίου. Δυνάμεις Χωροφυλακῆς, παρὰ τὴν μειονεκτικήν των θέσιν εἰς ἀριθμὸν ἀνδρῶν καὶ μέσα πυρός, ἀντέταξαν πεισματώδη ἀντίστασιν μέχρι τῆς 4ης ὥρας, ἐξουδετερώσασαι ὅλας τὰς παρὰ τῶν συμμοριτῶν ἐνεργηθείσας λυσσαλέας ἐπιθέσεις, ὅτε ἐνισχυθεῖσαι καὶ παρὰ τμήματος τοῦ 41ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἔτρεψαν τὴν συμμορίαν εἰς φυγὴν πρὸς Βέρμιον. Ἀπώλειαι συμμοριτῶν ἐξηκριβωμέναι 2 νεκροὶ καὶ εἷς τραυματίας.

Τὴν 15.5.1948 καὶ κατὰ τὰς πρωινὰς ὥρας, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βλάστης μετὰ τμη-

μάτων Στρατοῦ, κινηθεῖσα ἐξ Ἀναρράχης πρὸς ἐπανεγκατάστασιν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βλάστης, καθ' ὁδὸν καὶ πρὸς τὰ τελευταῖα ὑψώματα τοῦ χωρίου Βλάστη ἐβλήθη αἰφνιδιαστικῶς ὑπὸ δυνάμεως συμμοριτῶν περὶ ὥραν 15ην. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν κατώρθωσαν νὰ ἐκδιώξουν τοὺς συμμορίτας καὶ νὰ εἰσέλθουν ἐν Βλάστῃ ἔνθα καὶ ἐγκατέστησαν τὴν δύναμιν τοῦ Σταθμοῦ, μὲ ἀπωλείας ἕνα στρατιώτην ἐλαφρῶς τραυματίαν.

Τὴν 18.6.1948, δύναμις XV Ἴλης Ἱππικοῦ Πτολεμαΐδος εἰς τὴν περιοχὴν Βλάστης, κινηθεῖσα πρὸς ἀναγνωριστικὴν ἐπιχείρησιν, συνεπλάκη μετὰ ἰσχυρᾶς δυνάμεως συμμοριτῶν. Ἡ μάχη διήρκεσεν ἀπὸ 8ης μέχρι τῆς 19.30' ὥρας καθ' ἣν ἡ Ἴλη ἐνισχυθεῖσα ὑπὸ ἑτέρων τμημάτων καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀναρράχης, ἔτρεψε τὴν συμμορίαν εἰς φυγήν.

Τὴν 22.6.1948 καὶ περὶ ὥραν 22.45', πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη διὰ βαρυτάτου ὁπλισμοῦ κατὰ τῆς κωμοπόλεως Πτολεμαΐδος, ἔνθα ἡ ἕδρα τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐορδαίας καὶ Ἴλης Ἱππικοῦ. Ἡ πρώτη ἐκδήλωσις ἐγένετο κατὰ τοῦ Διοικητηρίου, εἰς ὃ ἐστεγάζετο ἡ Ὑποδιοίκησις καὶ ἅπασαι αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι Πτολεμαΐδος. Ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως, ἀποτελουμένη ἐξ 7 χωροφυλάκων καὶ 2 στρατιωτῶν ὑπὸ τὸν διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως μοίραρχον Χ. Οἰκονομίδην, καταλαβοῦσα τὰς προκαθωρισμένας θέσεις ἀντέταξε πείσμονα ἀντίστασιν, ἀποκρούσασα ἀποτελεσματικῶς τοὺς συμμορίτας, σκοπὸς τῶν ὁποίων ἦτο ἡ ἐξόντωσις τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ Διοικητηρίου καὶ ἡ πυρπόλησις τούτου. Πίεσιν ἐπίσης ὑπέστη ἐκ μέρους τῶν συμμοριτῶν καὶ τὸ οἴκημα τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος, οἱ ἄνδρες τοῦ ὁποίου ἠμύνθησαν σθεναρώτατα καὶ ἐκράτησαν τὰς θέσεις των. Ἡ μάχη μὲ αὔξουσαν σφοδρότητα διήρκεσε μέχρι τῆς 03.30' πρωινῆς τῆς ἐπομένης, ὅτε οἱ συμμορῖται ἠναγκάσθησαν ν' ἀπέλθουν τῆς κωμοπόλεως πρὸς Σινιάτσικον, μὲ βαρείας ἀπωλείας. Ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 22.6.1948 καὶ περὶ ὥραν 23ην, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Ἀνατολικὸν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐορδαίας, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ. Οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ ἠμύνθησαν μετ' ἀπαραμίλλου γενναιότητος κρατήσαντες τὰς θέσεις των, τῇ συνδρομῇ τῶν ΜΑΥ τοῦ χωρίου, ἀποκρούσαντες ἀποτελεσματικῶς ὅλας τὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, προξενήσαντες ἅμα εἰς αὐτοὺς βαρυτάτας ἀπωλείας. Οὕτως, ἡ μάχη διήρκεσε μέχρι τῆς 03.30' ὥρας τῆς ἑπομένης καθ' ἣν οἱ συμμορῖται διιδόντες τὸ μάταιον τῶν προσπαθειῶν των ἀπεσύρθησαν πρὸς Βέρμιον, ἐγκαταλείψαντες ἐπὶ τόπου ἕνα νεκρόν. Ἐτραυματίσθησαν ἐλαφρῶς ὁ ὑπενωμοτάρχης Δ. Καμπούρης καὶ οἱ χωροφύλακες Εὐ. Χειμαριός, Β. Μάρκου καὶ Ἀ. Σαββίδης.

Τὴν 23.6.1948 καὶ περὶ ὥραν 23.45', 200μελὴς συμμορία ἐνήργησε διὰ βαρυτάτου ὁπλισμοῦ σφοδρὰν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ χωρίου Ἀναρράχης ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἀντέταξεν ἡρωικὴν καὶ πείσμονα ἀντίστασιν ἀποκρούσασα ἀποτελεσματικῶς ὅλας τὰς παρὰ τῆς συμμορίας ἐνεργηθείσας ἐπιθέσεις. Οὕτως ἡ μάχη διήρκεσε μέχρι τῆς 5ης ὥρας τῆς ἐπομένης, καθ' ἣν οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἄπρακτοι συναποκομίζοντες τὰς ἀπωλείας των.

Τὴν 26.6.1948 καὶ ὥραν 12.30', πολυμελὴς συμμορία διεισδύουσα μεταξὺ τῶν κενῶν τῶν φυλακίων ΜΑΥ, ἐπλησίασε τὰ οἰκήματα τοῦ Διοικητηρίου καὶ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Πτολεμαΐδος μὲ σκοπὸν νὰ αἰφνιδιάσῃ τὰς ἐν αὐτῷ δυνάμεις, ἐπωφελουμένη τοῦ σκότους. Γενομένη ἀντιληπτὴ παρὰ τῶν φρουρῶν χωροφυλάκων, ἐβλήθη ὑπὸ τούτων, ὅτε καὶ ἡ συμμορία ἔβαλε δι' ὅλων της τῶν μέσων, γενικευθείσης οὕτω τῆς μάχης. Ἡ συμπλοκὴ διήρκεσεν ἐπὶ μίαν ὥραν καθ' ἣν αἱ δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς ἀπέκρουσαν ὅλας τὰς παρὰ τῆς συμμορίας ἐνεργηθείσας ἐπιθέσεις, ἐξαναγκάσασαι τελικῶς αὐτὴν ν' ἀποχωρήσῃ, συναποκομίζουσα τὰς ἀπωλείας της.

Τὴν 29.6.1948 καὶ περὶ ὥραν 22.30', πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη καὶ αὖθις κατὰ τῆς Πτολεμαΐδος μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῶν ἐν αὐτῇ Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ τὴν καταστροφὴν τῆς κωμοπόλεως, πλὴν καὶ ἡ ἐπίθεσις αὕτη οὐδὲν θετικὸν ἀποτέλεσμα διὰ τοὺς κομμουνιστοσυμμορίτας εἶχε, καθ' ὅσον οἱ ἄνδρες τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων εὑρέθησαν εἰς τὰς θέσεις των, ἀπέκρουσαν ὅλας τὰς παρ' αὐτῆς ἐνεργηθείσας ἐπιθέσεις καὶ τελικῶς τὴν ἐξηνάγκασαν μετὰ 3ωρον συμπλοκὴν ν' ἀποχωρήσῃ πρὸς τὰ ὁρμητήριά της, εἰς Σινιάτσικον.

Τὴν 30.6.1948 καὶ περὶ ὥραν 22.45', πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀνατολικοῦ διὰ βαρυτάτου ὁπλισμοῦ. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἀντέταξε πείσμονα ἀντίστασιν θραύσασα ὅλας τὰς παρὰ τῆς συμμορίας ἐνεργηθείσας ἐπιθέσεις μέχρι τῆς 1.30' ὥρας τῆς ἐπομένης, καθ' ἣν αὕτη βληθεῖσα ἐξ ἀποστάσεως ὑπὸ τῶν ἁρμάτων, ἅτινα ἐκινήθησαν ἐκ Πτολεμαΐδος, ἐτράπη πρὸς Βέρμιον, χωρὶς καὶ ἡ ἐπίθεσίς της αὕτη νὰ φέρῃ οὐδὲν θετικὸν δι' αὐτὴν ἀποτέλεσμα. Αἱ ἀπώλειαι τῆς συμμορίας δὲν ἐξηκριβώθησαν. Ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 13.7.1948 καὶ ὥραν 22.40', 300μελὴς συμμορία ἐξαπέλυσε σφοδρὰν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ Ἀναρράχης, χρησιμοποιήσασα βαρύτατον ὁπλισμὸν μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν ἀνωτέρω δυνάμεων. Ἡ μάχη διήρκεσε μέχρι τῆς 5ης ὥρας τῆς ἐπομένης, καθ' ἣν ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἠμύνθησαν ἡρωικῶς καὶ ἀπέκρουσαν ἁπάσας τὰς παρὰ τῶν συμμοριτῶν ἐνεργηθείσας ἐπιθέσεις, ὅτε οὗτοι ἀπεσύρθησαν συντείναντος πρὸς τοῦτο καὶ τοῦ ἀφιχθέντος οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων ἐκ Πτολεμαΐδος. Ἐτραυματίσθη ὁ ἀνθυπασπιστὴς Σ. Μαρωνίτης.

Τὴν 2.9.1948 καὶ περὶ ὥραν 21.00', 100μελὴς συμ-

Ἄποψις τῆς πόλεως Πτολεμαΐδος. Ἐναντίον τῆς Πτολεμαΐδος οἱ συμμορῖται ἐνήργησαν πολλὰς ἐπιθέσεις κατὰ τὰ ἔτη 1946-1949 μὲ σκοπὸν τὴν κατάληψίν της. Ἅπασαι ὅμως ἀπεκρούσθησαν χάρις εἰς τὸν ἡρωισμὸν τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ οἱ ὁποῖοι τὴν ὑπερήσπιζον.

μορία προσέβαλε διὰ μυδραλλίων, αὐτομάτων καὶ ἀτομικῶν ὅπλων τὰς θέσεις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερβίων καὶ λόχου Ἐθνοφρουρᾶς Βελβενδοῦ. Πρὸ τῶν εὐστόχων πυρῶν τοῦ λόχου καὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως, ἡ συμμορία μετὰ 7ωρον μάχην ἠναγκάσθη νὰ ἀποχωρήσῃ συναποκομίζουσα τὰς ἀπωλείας της εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας.

Τὴν 19.9.1948, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ξηρολίμνης ἐκτελοῦσα ὑπηρεσίαν ἐνέδρας εἰς θέσιν «Μπουγάζι»-Ξηρολίμνης συνεκρούσθη μετὰ 30μελοῦς συμμορίας διελθούσης ἐκεῖθεν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διάλυσιν τῆς συμμορίας, ἥτις ἐτράπη εἰς φυγὴν πρὸς Μπούρινον, ἀφοῦ ἐγκατέλειψεν ἵππους καὶ διάφορα εἴδη τροφίμων καὶ ἱματισμοῦ.

Τὴν 14.10.1948 καὶ περὶ ὥραν 22.30΄, 250μελὴς συμμορία ἐπετέθη διὰ βαρέων ὅπλων κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φιλώτα καὶ ΜΑΥ τοῦ χωρίου, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ καὶ ΜΑΥ καὶ τὴν μετέπειτα γενικὴν καταστροφὴν τοῦ χωρίου. Ἡ δύναμις παρὰ τὴν μειονεκτικήν της θέσιν εἰς ἀριθμὸν ἀνδρῶν καὶ μέσα πυρός, ἀντέταξε πείσμονα ἀντίστασιν καὶ ἀπέκρουσεν ὅλας τὰς παρὰ τῶν συμμοριτῶν ἐνεργηθείσας ἐπιθέσεις μέχρι τῆς 04.30΄ ὥρας τῆς ἑπομένης, καθ' ἣν ἀπεσύρθησαν οἱ συμμορῖται, συναποκομίζοντες 4 νεκροὺς καὶ τραυματίας. Ἐτραυματίσθησαν 3 ΜΑΥ.

Τὴν 15.10.1948 καὶ περὶ ὥραν 21.00΄, 500μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Πτολεμαΐδος διὰ βαρυτάτου ὁπλισμοῦ ἐκ Πάντζερ, ὅλμων, Πίατ κλπ. μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς δυνάμεως Στρατοῦ, Χωροφυλακῆς καὶ

ΜΑΥ καὶ μετέπειτα τὴν διάπραξιν εἰς μεγάλην κλίμακα λεηλασιῶν, βιαίας στρατολογίας ἀτόμων, φόνων, ἁρπαγῶν κλπ. Αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις ἀντέταξαν ἀπεγνωσμένην ἄμυναν ἔναντι τῶν ὑπερτέρων δυνάμεων τῶν συμμοριτῶν. Ἡ δύναμις τῶν ΜΑΥ κατὰ τὸ πλεῖστον καμφθεῖσα συνεπτύχθη εἰς πολλὰ σημεῖα τῆς κωμοπόλεως καὶ οὕτως ὅλον τὸ βάρος τῶν συμμοριτῶν ἔπεσε κατὰ τῆς Στρατιωτικῆς δυνάμεως καὶ τῆς Χωροφυλακῆς. Ἡ μάχη ἐξηκολούθησε μὲ αὔξουσαν σφοδρότητα μέχρι τῆς 5ης ὥρας τῆς ἐπομένης, καθ' ἣν αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις ἀπέκρουσαν ὅλας τὰς παρὰ τῶν συμμοριτῶν ἐνεργηθείσας ἐπιθέσεις, ὅτε οὗτοι, ἐγκαταλείψαντες τὸν ἀγῶνα, ἠναγκάσθησαν νὰ τραποῦν εἰς φυγὴν πρὸς Σινιάτσικον, φέροντες μεθ' ἑαυτῶν περὶ τοὺς 10 νεκροὺς καὶ τραυματίας, ἀριθμὸν βιαίως στρατολογηθέντων ἀτόμων, ἀφαιρεθέντα ὑποζύγια καὶ λεηλατηθέντα εἴδη, ἐγκαταλείψαντες καὶ δύο νεκροὺς ἐπὶ τόπου. 5 ΜΑΥ νεκροί, 2 τραυματίαι καὶ 2 στρατιῶται τραυματίαι.

Τὴν 21.10.1948 καὶ περὶ ὥραν 21.30', 60μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀμυγδάλων μὲ βαρὺν ὁπλισμόν. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ κατόπιν 2ώρου μάχης κατώρθωσε νὰ ἀπωθήσῃ τοὺς συμμορίτας καὶ νὰ τρέψῃ τούτους εἰς φυγὴν πρὸς Βέρμιον. Οὗτοι ἐγκατέλειψαν καὶ ἕνα συμμορίτην νεκρὸν ἐπὶ τόπου.

Τὴν 30.10.1948, 100μελὴς συμμορία ἐπιδραμοῦσα εἰς ἀγροτικὴν περιοχὴν Βελβενδοῦ ἀφήρεσε 600 αἰγοπρόβατα καὶ ἐστρατολόγησε βιαίως 13 ἄτομα. Δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερβίων μετὰ τμήματος Στρατοῦ κινηθεῖσα ἐπέτυχεν ἐπαφὴν μετὰ τῆς συμμορίας, ἣν μετὰ δίωρον συμπλοκὴν κατώρθωσε νὰ τρέψῃ εἰς φυγὴν καὶ νὰ ἀπελευθερώσῃ τοὺς βιαίως στρατολογηθέντας καὶ τ' ἀφαιρεθέντα αἰγοπρόβατα.

Τὴν 31.10.1948 καὶ περὶ ὥραν 21.00', 1.000 καὶ πλέον συμμορῖται ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἀρχισυμμορίτου μεράρχου Ὑψηλάντη, ἐπετέθη διὰ βαρυτάτου ὁπλισμοῦ, ἤτοι ἀντιαρματικοῦ πυροβόλου, ὄλμων ὁμαδικῶν καὶ ἀτομικῶν, Πίατ, Πάντζερ, μυδραλλίων, ὁπλοπολυβόλων, πολυβόλων καὶ λοιπῶν αὐτομάτων καὶ ἀτομικῶν ὅπλων, κατὰ τῆς κωμοπόλεως Ἐρατύρας, ἣν ὑπερήσπιζεν ἡ ἐκ 17 ἀνδρῶν δύναμις τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ καὶ περὶ τοὺς 50 ΜΑΥ, κάτοικοι τῆς κωμοπόλεως, ἀφοῦ πρῶτον ἐγκατέστησεν ἰσχυρὰς ἐνέδρας εἰς ἐπικαίρους θέσεις καὶ ἐναρκοθέτησε τὰς ἀγούσας πρὸς Ἐράτυραν ὁδούς, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῆς ἀνωτέρω δυνάμεως καὶ ἀκολούθως τὴν καταστροφὴν τῆς κωμοπόλεως.

Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ καταλαβοῦσα τὰς θέσεις της, ἤτοι 10 ἄνδρες ὑπὸ τὸν σταθμάρχην Στασινόπουλον ἐντὸς τοῦ Σταθμοῦ καὶ οἱ ὑπόλοιποι εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον, χρησιμοποιουμένου τούτου καὶ ὡς καταυλισμοῦ καὶ ἀπέχοντος περὶ τὰ 200 μέτρα ἐκ τοῦ Σταθμοῦ, οἱ δὲ 50 ΜΑΥ τρία μόνιμα φυλάκια, ἀντέστη κατὰ τῶν πολυπληθῶν συμμοριτῶν. Οὗτοι κατ' ἀρχὴν ἐξουδετερώσαντες τὰ τρία φυλάκια τῶν ΜΑΥ εἰσῆλθον εἰς τὴν κωμόπολιν περικυκλώσαντες ἐξ ὅλων τῶν σημείων τὰ δύο οἰκήματα Χωροφυλακῆς, ἅτινα ὑπερήσπιζεν ἡ ἐκ 17 ἀνδρῶν δύναμις καὶ περὶ τοὺς 15 ΜΑΥ, συμπτυχθέντες ἐκ τῶν φυλακίων, τῶν λοιπῶν διασκορπισθέντων.

Ἐπηκολούθησε σκληρά, ἄνισος καὶ ἐξαντλητικὴ μάχη, καθ' ἣν οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς παρὰ τὴν κόλασιν πυρός, ἣν ἐδέχοντο δι' ὅλου τοῦ ὡς ἀνωτέρω βαρυτάτου ὁπλισμοῦ τῶν συμμοριτῶν, ἐμάχοντο μετὰ πρωτοφανοῦς πείσματος καὶ ἡρωισμοῦ ἀποκρούοντες τὰς ἀλλεπαλλήλους ἐπιθέσεις αὐτῶν καὶ προξενοῦντες συγχρόνως εἰς αὐτοὺς βαρυτάτας ἀπωλείας.

Ἐνῷ ἡ μάχη ἐξηκολούθει ἐν Ἐρατύρᾳ δραματικὴ διὰ τοὺς ἐλαχίστους ἀπεγνωσμένως ἀμυνομένους ἄνδρας, τὸ γεγονὸς ἀνηγγέλθη εἰς τὸν διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σιατίστης, μοίραρχον Μ. Φρονιμάκην. Συγκεντρώσας οὗτος δύναμιν 13 ὁπλιτῶν τῆς ἕδρας του, ἐκινήθη πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μαχομένων ἀνδρῶν Ἐρατύρας, ἀφοῦ πρῶτον ἐπεκοινώνησε μετὰ τοῦ 83ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ὅπερ ἀπέστειλε πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν μίαν διμοιρίαν κινηθεῖσαν πρὸς τὸ δεξιὸν τῆς Ἐρατύρας, ἑτέρα δὲ τοιαύτη τοῦ λόχου Καλονερίου εἶχε κινηθῆ πρὸς τὸ ἀριστερὸν ταύτης, οἱ δὲ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν μοίραρχον ἐκινήθησαν εἰς τὸ κέντρον.

Λαβοῦσαι ἐπαφὴν αἱ δυνάμεις αὗται εἰς τὰ πρόθυρα τῆς κωμοπόλεως μετὰ τῶν ἐνεδρῶν τῶν συμμοριτῶν τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 1.11.1948, ἐνεπλάκησαν μετ' αὐτῶν εἰς ἄνισον καὶ σκληρὸν ἀγῶνα, καθόσον ταύτας ἐνίσχυον καὶ τμήματα τῶν συμμοριτῶν ἀποσυρθέντα ἀπὸ διάφορα σημεῖα τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς κωμοπόλεως. Ἰδίᾳ δὲ κατὰ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, οἵτινες προχωροῦντες εἰς τὸ μέσον εἶχον πλησιάσει τὰς ἀκραίας οἰκίας τῆς κωμοπόλεως, οἱ συμμορῖται ἔβαλλον διὰ καταιγιστικῶν πυρῶν ἐξ ἀποστάσεως 50 μέτρων. Ἐπηκολούθησε πεισματώδης μάχη, καθ' ἣν ἐξηναγκάσθησαν αἱ διμοιρίαι νὰ ὑποχωρήσουν, μᾶλλον ἀτάκτως λόγῳ τῆς ἀσκηθείσης πιέσεως, εἰς σημεῖον ὥστε οἱ συμμορῖται νὰ ἐνεργήσουν, κυκλωτικὴν κατ' αὐτῶν κίνησιν. Πλὴν ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς κατέχουσα τὸ κέντρον παρέμεινε σταθερῶς εἰς τὰς θέσεις της καὶ διὰ τοῦ ἐπιδειχθέντος ἡρωισμοῦ τῶν ἀνδρῶν της κατώρθωσε, παρὰ τὴν κόλασιν πυρὸς ἣν ἐδέχετο ἐκ τῆς μικρᾶς ὡς ἀνωτέρω ἀποστάσεως, νὰ προστατεύσῃ τοὺς ὑποχωροῦντας στρατιώτας, ἀποφευχθείσης οὕτω τῆς κυκλώσεως καὶ ἐξοντώσεώς των.

Ἐξουδετερώσαντες οὕτως οἱ συμμορῖται τὰ ἄκρα, ἔρριψαν ὅλον τὸ βάρος των εἰς τὰς θέσεις τῆς μικρᾶς δυνάμεως τοῦ κέντρου. Τοιοῦτος δὲ ἦτο ὁ φραγμὸς πυρός, ὃν οὗτοι ἐδέχοντο, ὥστε τρία τεθωρακισμένα ἀφιχθέντα ἐκ Νεαπόλεως περὶ ὥραν 11ην τῆς 1.11.1948 πρὸς ἐνίσχυσιν, ἠναγκάσθησαν νὰ ὀπισθοχωρήσουν περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα ὄπισθεν

τῶν θέσεων τῆς ἐθνικῆς δυνάμεως. Παρὰ ταῦτα οἱ ἡρωικοὶ ἄνδρες μιμούμενοι τὸ παράδειγμα τοῦ διοικητοῦ των μοιράρχου ἀντιμετώπισαν τοὺς συμμορίτας μετὰ ψυχραιμίας καὶ ἀποφασιστικότητος καὶ ἔπεσαν μαχόμενοι ὡς λέοντες, οἱ ὑπενωμοτάρχης Χ. Μαραβίτης καὶ χωροφύλαξ Μ. Παπουτσάκης. Ἐλαττωθείσης οὕτω τῆς δυνάμεως καὶ πρὸ τῆς ἀπειλῆς κυκλώσεως καὶ ἐξοντώσεως καὶ τῶν ὑπολοίπων ἀνδρῶν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ἠναγκάσθη ὁ μοίραρχος Φρονιμάκης νὰ διατάξῃ τὴν σύμπτυξιν τῶν ἀνδρῶν εἰς τὸ μέρος ἔνθα τὰ τεθωρακισμένα, ἥτις καὶ ἐπραγματοποιήθη κανονικῶς, τραυματισθέντων μόνον τούτου ἐλαφρῶς καὶ ἑνὸς χωροφύλακος, ἐξ οὗ σημείου καὶ ἐξηκολούθησαν μαχόμενοι μέχρι τῆς 17ης ὥρας, ἀναμένοντες ἐνισχύσεις, ἵνα καὶ αὖθις ἐπιτεθοῦν πρὸς διάσωσιν τῆς ἀνθισταμένης εἰσέτι φρουρᾶς Ἐρατύρας, αἵτινες ὅμως ἐνισχύσεις δὲν ἀφίχθησαν.

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ ἄνδρες τῆς φρουρᾶς Ἐρατύρας παρ' ὅτι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐνισχυθοῦν, ἐξηκολούθησαν τὸν ἄνισον ἀγῶνα τόσον οἱ τοῦ Σταθμοῦ ὅσον καὶ τοῦ καταυλισμοῦ, καθ' ὅλην τὴν νύκτα τῆς 31.10.1948, πρᾶγμα ὅπερ ἔπραξαν καὶ τὴν ἐπομένην ἡμέραν, ἀντιμετωπίζοντες τοὺς λυσσωδῶς ἐπιτιθεμένους συμμορίτας μὲ ἀπαράμιλλον ἡρωισμὸν καὶ αὐτοθυσίαν καὶ προξενοῦντες εἰς αὐτοὺς βαρυτάτας ἀπωλείας.

Οἱ συμμορῖται διαβλέποντες ὅτι ἡ ἐξουδετέρωσις τῆς δυνάμεως καθίσταται ἀδύνατος καὶ ἀποφασισμένοι, ὅπως ἐπιτύχουν τοῦ σκοποῦ των παντὶ σθένει, κατέφυγον εἰς μυσαρὸν σχέδιον, πυρπολήσαντες τὰς γύρω οἰκίας καὶ καταστήματα, βέβαιοι ὅτι οὕτω θέλει πανικοβληθῆ ἡ δύναμις καὶ ἐκμεταλλευόμενοι τὴν σύγχυσιν ἐπιτύχουν τὴν ἐξόντωσίν της. Πλὴν οἱ γενναῖοι ἄνδρες οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐλιποψύχησαν καὶ εἰς τοῦτο, οὔτε καὶ ὑπελόγισαν εἰς τὰ πυρὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, ἀλλὰ τραυματιζόμενοι καὶ ἐπιδένοντες μόνοι τὰ τραύματά των, συνέχιζον τὴν μάχην.

Ἐκ τῶν πολλῶν βλημάτων Πίατ ἅτινα ἐρρίφθησαν εἰς τὸν καταυλισμὸν καὶ τοιούτων ἀντιαρματικοῦ πυροβόλου, ἐφονεύθησαν οἱ ὑπενωμοτάρχης Στ. Τσακελίδης καὶ ὁ χωροφύλαξ Αἰμ. Γαλάνης καὶ ἐτραυματίσθη σοβαρῶς εἰς τὴν κοιλιακὴν χώραν ὁ ὑπενωμοτάρχης Νικουσάνης, ὅστις καὶ ἐξέπνευσε τὴν ἐπομένην. Ὁ θάνατος τούτων ὄχι μόνον δὲν ἐκλόνισε τὸ ἠθικὸν τῶν ὑπολοίπων, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐτόνωσε τὸ πολεμικόν των μένος, μαχόμενοι δὲ ἡρωικώτατα καὶ μὲ παραδειγματικὴν αὐτοθυσίαν καὶ αὐταπάρνησιν ἀπέκρουον τοὺς κατὰ κύματα ριπτομένους εἰς τὰ οἰκήματα συμμορίτας, τὰ πτώματα τῶν ὁποίων ἐπεσωρεύοντο τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου.

Οὕτως ἐξηκολούθησεν ἡ μάχη μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς 1.11.1948, ὅτε οἱ συμμορῖται ἔρριψαν ὅλον των τὸν ὄγκον εἰς τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ, οἱ περισσότεροι ἄνδρες τοῦ ὁποίου εἶχον τραυματισθῆ καὶ φονευθῆ. Τὴν 17ην ὥραν διαβλέπων ὁ σταθμάρχης τὴν διαρκῶς αὐξανομένην πίεσιν, τὴν ἐπικειμένην πυρπόλησιν τοῦ Σταθμοῦ, τὸν τραυματισμὸν τῶν περισσοτέρων μαχητῶν του καὶ τὴν μὴ ἄφιξιν ἐνισχύσεων καὶ τὸ ἀδύνατον τῆς ἀντιμετωπίσεως καὶ κατὰ τὴν ἐπερχομένην νύκτα τῶν ἐπιτιθεμένων συμμοριτῶν, κεχωρισμένως ἀπὸ ἕκαστον οἴκημα, διέταξε τὴν σύμπτυξιν τῆς δυνάμεώς του εἰς τὸν καταυλισμόν, ἥτις καὶ ἐπετεύχθη ἄνευ ἀπωλείας τινός, χάρις εἰς τὴν ψύχραιμον ἐνέργειαν τούτου καὶ τῶν ἀνδρῶν του, μὴ γενομένων ἀντιληπτῶν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, εἰ μὴ τὴν τελευταίαν στιγμὴν τῆς εἰσόδου των εἰς τὸν καταυλισμόν, ὅτε καὶ ἐδέχθησαν συγκεντρωτικὰ πυρά, πλὴν ὡς ἐκ θαύματος ἄνευ θύματός τινος.

Μὴ ὑπαρχούσης ἑτέρας ἀντιστάσεως οἱ συμμορῖται ἐξαπέλυσαν γενικὴν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ οἰκήματος τοῦ καταυλισμοῦ φρονοῦντες ὅτι καὶ τοῦτο θὰ ἔπιπτεν, αὕτη ὅμως ὡς καὶ αἱ προηγούμεναι ἀντιμετωπίσθη ὑπὸ τῶν ἡρωικῶν ὀλιγαρίθμων ἀνδρῶν μετ' ἐξαιρετικοῦ θάρρους καὶ πείσματος, ὅτε περὶ ὥραν 19ην λόγῳ τῆς ἐπικειμένης ἐξαντλήσεως τῶν πυρομαχικῶν, τοῦ τραυματισμοῦ πολλῶν ἀνδρῶν καὶ τῆς ὁλονὲν αὐξανομένης πιέσεως, ἀπεφασίσθη ἡ ἐγκατάλειψις καὶ τοῦ τελευταίου τούτου οἰκήματος.

Οὕτως ἤρξατο ἡ τμηματικὴ ἔξοδος, ἥτις γενομένη ἀντιληπτὴ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν διεκόπη, ἐπιτευχθείσης μόνον τῆς ἐξόδου τῶν τραυματιῶν καὶ τῶν γυναικῶν συζύγων ΜΑΥ καὶ χωροφυλάκων τῇ ὑποστηρίξει τῶν ὑπολοίπων, οἵτινες ἐξηκολούθησαν τὴν μάχην ἐκ τοῦ καταυλισμοῦ μέχρι τῆς 23ης ὥρας μὲ τὸν αὐτὸν ἡρωισμὸν καὶ μαχητικότητα, πλὴν πεισθέντες καὶ οὗτοι ὅτι ἡ περαιτέρω παραμονή των εἰς τὸ οἴκημα οὐδὲν εὐνοϊκὸν ἀποτέλεσμα θὰ ἐπέφερεν, εἰ μὴ ὅτι ἡ ἐξόντωσίς των ἦτο βεβαία, ἐὰν ἤθελον παραμείνει καὶ κατὰ τὴν δευτέραν ἐν συνεχείᾳ νύκτα ἐν αὐτῷ, ἐνήργησαν νέαν ἀλλ' ἡρωικὴν ἔξοδον, ἥτις καὶ ἐπέτυχε, διασωθέντων ἁπάντων, πλὴν ἑνὸς χωροφύλακος καὶ 4 ΜΑΥ συλληφθέντων.

Οὕτως ἔληξεν ἡ μάχη τῆς Ἐρατύρας ὑπὲρ τῶν Ἐθνικῶν ὅπλων, τῶν συμμοριτῶν ἀποσυρθέντων τῆς κωμοπόλεως τὴν ἑπομένην, εὐθὺς ὡς ἀντελήφθησαν κινουμένας Ἐθνικὰς δυνάμεις, ἀφοῦ ἐλεηλάτησαν προηγουμένως ταύτην.

Τὴν 5.11.1948, ὑπὲρ 800 συμμορῖται ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Βαγενᾶν ἐνισχυμένοι δι' ἴλης ἱππικοῦ καὶ διμοιρίας ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, δύο ἀντιαρματικῶν πυροβόλων, ὁρμηθέντες ἐκ Σινιάτσικου καὶ ἐνισχυθέντες διὰ τῆς διλοχίας Βερμίου, ἐπετέθησαν κατὰ τῆς Ἀναρράχης-Ἐορδαίας, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἐμπορίου, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν κατάληψιν τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ Ἀναρράχης, ἥτις ἐτύγχανε τὸ πρόσθηθον ὁλοκλήρου τῆς ἐπαρχίας Ἐορδαίας, ἵνα οὕτως ἀκωλύτως ἐνεργοῦν τὰς ἐπιδρομάς των εἰς ἅπασαν τὴν περιοχήν, ἀφοῦ προηγουμένως κατέλαβον ὅλας τὰς ἐπι-

καίρους θέσεις πρὸς ἀπόκρουσιν ἀφιχθησομένων ἐνισχύσεων, βέβαιοι ὄντες διὰ τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ των, πρᾶγμα ὅπερ δὲν ἐπέτυχον κατὰ τὰς 3 προηγουμένας ἐπιθέσεις δι᾽ ὃ καὶ ἐνήργησαν ταύτην ἐν καιρῷ ἡμέρας.

Ἡ μικρὰ δύναμις Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ καταλαβοῦσα τὰς ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένας θέσεις της, ἀντέταξεν ἡρωικὴν καὶ πείσμονα ἀντίστασιν κατορθώσασα νὰ ἐξουδετερώσῃ τὰς ἀλλεπαλλήλους ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν καὶ νὰ κρατήσῃ σταθερῶς τὰς θέσεις της.

Ἐπηκολούθησε σκληρά, ἐξαντλητικὴ καὶ ἄνισος μάχη, καθ' ἣν οἱ ἄνδρες παρὰ τὴν κόλασιν πυρὸς ἣν ἐδέχοντο ἐκ τῶν πολυπληθῶν συμμοριτῶν δι' ὅλου τοῦ βαρυτάτου των ὁπλισμοῦ, ἐκ τῶν καταληφθέντων ὑπὸ τούτων οἰκημάτων γύρωθεν τοῦ Σταθμοῦ, ἀπεχόντων περὶ τὰ 20-25 μέτρα εἰς ἓν τῶν ὁποίων εἶχον τοποθετήσει καὶ τὸ ἓν ἐκ τῶν δύο ἀντιαρματικῶν πυροβόλων, ἐξηκολούθησαν μαχόμενοι ἡρωικώτατα κατορθώσαντες νὰ σιγήσουν πλείστας ἑστίας πυρὸς τῶν συμμοριτῶν καὶ νὰ προξενήσουν εἰς αὐτοὺς βαρυτάτας ἀπωλείας.

Οὕτω μετὰ ὡριαίαν διακοπήν, καθ' ἣν οἱ συμμορῖται περισυνέλεξαν τὰς ἀπωλείας των, περὶ ὥραν 10ην ἐξαπέλυσαν ἀποφασιστικὴν ἐπίθεσιν ἀποφασισμένοι παντὶ σθένει νὰ καταλάβουν τὸν Σταθμόν. Πλὴν καὶ ἡ νέα των αὕτη ἐπίθεσις εἶχε τὴν ἰδίαν τύχην τῶν προηγουμένων, διότι οἱ ἄνδρες παρὰ τὰς ἀπωλείας των, ἤτοι τὸν φόνον ἑνὸς ΜΑΥ καὶ τὸν σοβαρὸν τραυματισμὸν τριῶν χωροφυλάκων, ἀπέκρουσαν καὶ ταύτην καὶ ἐξηκολούθησαν μαχόμενοι μὲ τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα, ἁμιλλόμενοι εἰς ἡρωισμὸν καὶ αὐτοθυσίαν, ἀποκρούοντες τοὺς συμμορίτας.

Ἐνῷ ἡ μάχη ἐξηκολούθει ὡς ἀνωτέρω δραματικὴ διὰ τὴν φρουρὰν Ἀναρράχης, πρὸς ἐνίσχυσίν της ἐκινήθη ἡ XV Ἴλη Ἱππικοῦ Πτολεμαΐδος καὶ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐορδαίας ἥτις κατ' ἀρχὴν κατώρθωσε νὰ ἀπωθήσῃ τὰς ἐνέδρας τῶν συμμοριτῶν πρὸς τὰ ὑψώματα Κρυόβρυσης, πλὴν ἐν τῇ προσπαθείᾳ της νὰ προελάσῃ εἰς Ἀναρράχην, ἐδέχθη σφοδρὰ πυρὰ διὰ βαρέων ὅπλων ἐκ κατεχόντων ἐπικαίρους θέσεις συμμοριτῶν δι' ὃ καὶ ἀντιληφθεῖσα ὅτι ἦτο ἀδύνατος ἡ ἐκτόπισις τῶν συμμοριτῶν καὶ ἡ εἴσοδος εἰς Ἀναρράχην, ἐζητήθησαν ἐνισχύσεις παρὰ τοῦ διοικητοῦ τῆς Ἴλης Κοζάνης, ἵνα δυνηθῇ νὰ ἑλιχθῇ καὶ ἀνατρέψῃ τοὺς συμμορίτας, αἵτινες καὶ ἀπεστάλησαν.

Ἀφιχθεῖσαι αἱ δυνάμεις ἐκ Κοζάνης εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς τὰς ἑσπερινὰς ὥρας, ἤρξαντο ἀναπτυσσόμεναι πρὸς ἐκδίωξιν τῶν συμμοριτῶν, πλὴν τραυματισθέντος τοῦ ἐπικεφαλῆς τούτων ταγματάρχου καὶ 3 στρατιωτῶν καὶ ἐπελθόντος ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ σκότους ἀπεφασίσθη ἡ διανυκτέρευσίς των εἰς τὰ ὑψώματα καὶ ἡ συνέχισις τῆς προελάσεως τὴν πρωίαν τῆς ἑπομένης.

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ ἄνδρες τῆς Ἀναρράχης, παρ' ὅτι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐνισχυθοῦν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἄλλοθεν, εἰ μὴ μόνον ὑπὸ τῆς Ἀεροπορίας, ἐξηκολούθησαν τὸν ἀγῶνα μετὰ καρτερικότητος καὶ ψυχραιμίας ὅτε περὶ ὥραν 1ην τῆς 6.11.1948 ἐκ τῶν συγκεντρωτικῶν πυρῶν τῶν συμμοριτῶν ἐπυρπολήθη τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ. Χάρις εἰς τὴν ἔγκαιρον ἐπέμβασιν τοῦ σταθμάρχου καὶ κατόπιν ἀπεγνωσμένων προσπαθειῶν του, κατωρθώθη νὰ κατασβεσθῇ τὸ πῦρ.

Ὄντες ἀποφασισμένοι οἱ συμμορῖται νὰ καταβάλουν τὴν δύναμιν τοῦ Σταθμοῦ, πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον ἦσαν ἀπολύτως βέβαιοι ὅτε ἀπεφάσιζον τὴν ἐπίθεσιν ταύτην καὶ ἀναλογιζόμενοι τὴν κατάπτωσιν τοῦ ἠθικοῦ ἐπὶ τῶν συντρόφων καὶ ὁμοϊδεατῶν των, ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας των, ἀνεφοδιασθέντες κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς εἰς πυρομαχικὰ καὶ ἀποσύραντες τὰς δυνάμεις, ἃς ἐχρησιμοποίουν ἐναντίον τῶν ἐνισχύσεων, ἐξαπέλυσαν τὴν 4.30΄ ὥραν τὴν τελευταίαν χειμαρρώδη ἐπίθεσίν των.

Ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην οὐδεμία καλυτέρα μοῖρα τῶν προηγουμένων ἀνέμενε. Παρ' ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν πολυβολείων ὑπέστησαν σοβαρὰς βλάβας καὶ τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ ἡμικατεστράφη, ἡ μικρὰ δύναμις ἐξουδετέρωσε καὶ ταύτην καὶ μετὰ δίωρον σκληρὰν μάχην ἐξηνάγκασε τοὺς συμμορίτας νὰ τραποῦν εἰς ἄτακτον φυγήν, ἡττημένοι καὶ κατῃσχυμένοι μὲ ἀποτυχίαν τοῦ μόνου ἀντικειμενικοῦ των σκοποῦ, συναποκομίζοντες ἀπωλείας 108 νεκροὺς καὶ τραυματίας, ἐγκαταλείψαντες ἐπὶ τόπου καὶ 4 πτώματα, ἐνῷ συγχρόνως εἰσήρχοντο αἱ ἐνισχύσεις εἰς Ἀναρράχην, ἀναλαβοῦσαι τὴν περαιτέρω καταδίωξίν των. Οὕτως ἔληξεν ἡ μάχη τῆς Ἀναρράχης μὲ πρωτοφανῆ διὰ τὰ Ἐθνικὰ ὅπλα νίκην.

Τὴν νύκτα τῆς 12-13.11.1948, δύναμις 1500 περίπου συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σιατίστης ἔνθα δύναμις 20 ἀνδρῶν καὶ ἑνὸς λόχου Στρατοῦ. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκήν, ἡ μὲν δύναμις Στρατοῦ ἐκάμφθη ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν συμμοριτῶν καὶ συνεπτύχθη, πλὴν τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς οἵτινες ἀντέστησαν πεισμόνως εἰς τὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, οὓς ἠνάγκασαν νὰ ἀποχωρήσουν τὴν πρωίαν τῆς 13.11.1948 μὲ βαρυτάτας δι' αὐτοὺς ἀπωλείας. Ἤτοι νεκροὶ 100, τραυματίαι 50. Ἀπώλειαι ἐκ τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς οὐδεμία, Στρατοῦ νεκροὶ 2, τραυματίαι 10, αἰχμάλωτοι συμμορῖται 35 ἐξ ὧν 33 ὁπλῖται καὶ 2 ἀξιωματικοί.

Τὸ ἔτος 1949 αἱ ἐπιθέσεις κατὰ τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς Βελβενδοῦ ἠραιώθησαν, διότι οἱ συμμορῖται ἀντελήφθησαν ὅτι ἦτο ἀδύνατος ἡ ἐξουδετέρωσις τῆς φρουρᾶς Χωροφυλακῆς, ἥτις καθ' ὅλας τὰς προηγηθείσας ἐπιθέσεις ἐπολέμησε μὲ ἀδάμαστον θάρρος καὶ αὐτοθυσίαν.

Τὴν 19.12.1949, δύναμις τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Πτολεμαΐδος μετὰ δυνάμεως ΜΑΥ, συνε-

πλάκησαν μετὰ 5μελοῦς ὁμάδος τῶν συμμοριτῶν εἰς χωρίον Ἀσβεστόπετρα - Ἐορδαίας καθ' ἣν ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται καὶ συνελήφθη εἷς αἰχμάλωτος. Ἐτραυματίσθησαν δύο ΜΑΥ ἐξ ὧν ὁ εἷς ὑπέκυψεν ἀργότερον.

Τὴν 1.2.1949 ἐφονεύθησαν εἰς ἐνέδραν συμμοριτῶν, ἔξωθι τοῦ χωρίου Προάστιον ἐν τῇ δημοσίᾳ ὁδῷ Κοζάνης-Πτολεμαΐδος, ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐορδαίας μοίραρχος Χαρ. Οἰκονομίδης καὶ ὁ χωροφύλαξ Δ. Κουκουλομάτης, ἐτραυματίσθησαν δὲ δύο χωροφύλακες.

Τέλη τοῦ ἔτους 1949 εἰς συνοικίαν Σκύρκα-Κοζάνης ἀνεκαλύφθη ἀποθήκη περιέχουσα 26 ἀτομικὰ αὐτόματα καὶ ἑτέρα ἀποθήκη εἰς θέσιν «Λατομεῖα» περιέχουσα 40 τυφέκια, καὶ εἰς χεῖρας διαφόρων ἀτόμων κατοίκων τῆς πόλεως καὶ περιοχῆς Κοζάνης ἀνευρέθη ἢ περισυνελέγη καὶ κατεσχέθη κατὰ διάφορα χρονικὰ διαστήματα ἱκανὸς ἀριθμὸς ὅπλων καὶ πιστολίων ἀνερχόμενος εἰς 1000 περίπου.

14. Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Συμφώνως πρὸς τὴν ἔκθεσιν τοῦ διοικητοῦ Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Γρεβενῶν, εἰς τὴν περιφέρειαν Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Γρεβενῶν κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ ἔτους 1946, τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα συνεπὲς πρὸς τὰς ἀρχάς του περὶ βιαίας καταλήψεως τῆς ἀρχῆς, ἀπεφάσισε τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἐνόπλου ἀγῶνος.

Ἐπειδὴ ἐν τῇ ὀρεινῇ ταύτῃ δασώδει καὶ διακεκομμένῃ περιοχῇ διεῖδε τὸ πρόσφορον τῆς συγκροτήσεως τῶν πρώτων πυρήνων τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων, εἰσήγαγε στελέχη ἐκ Μποῦλκες, ἅτινα διασχίζοντα τὴν δασώδη ταύτην περιοχὴν καὶ ἐρχόμενα εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν ὁμοϊδεατῶν των, ἀνεζωπύρωσαν τὸ ἐκπεσὸν ἠθικόν των καὶ κατώρθωσαν νὰ παρασύρουν ἱκανὸν ἀριθμὸν ἐκ τούτων, ἐξ ὧν ἐσχηματίσθησαν οἱ πυρῆνες καὶ πρῶται ὁμάδες συμμοριτῶν, αἵτινες ἤρξαντο κινούμεναι καὶ δρῶσαι ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Μαΐου τοῦ ἔτους τούτου.

Εὐθὺς μὲ τὴν ἐμφάνισιν τῶν πρώτων συμμοριτῶν ἡ κατάστασις ἀπὸ ἀπόψεως ἀσφαλείας ἦτο λίαν δυσμενής, λόγῳ τοῦ ἐκτεταμένου, δασώδους καὶ ὀρεινοῦ τῆς περιοχῆς καὶ τῆς ἐπελθούσης πτώσεως τοῦ ἠθικοῦ τῶν νομιμοφρόνων πολιτῶν, ἐλλείψει ἐπαρκοῦς κρατικῆς δυνάμεως, ἥτις θὰ ἠδύνατο νὰ ἐμπνεύσῃ τὸ αἴσθημα ἀσφαλείας. Ἐκ τοῦ λόγου τούτου οὗτοι ἀπέφευγον πᾶσαν συνεργασίαν μὲ τὰς ἐλαχίστας καὶ πλημμελῶς ὡπλισμένας δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς.

Αἱ κομμουνιστοσυμμορίαι ἤρξαντο κατ' ἀρχὰς νὰ ἐμφανίζωνται κινούμεναι συγκεκροτημέναι εἰς διάφορα χωρία τῆς περιοχῆς, ἰδίᾳ κατὰ τὴν νύκτα, ἔνθα δὲν ηὗρευε δύναμις Χωροφυλακῆς καὶ νὰ τρομοκρατοῦν τοὺς κατοίκους τούτων πρὸς ἐξαναγκασμὸν διὰ τὴν συμμετοχήν των εἰς τὸν συμμοριακὸν ἀγῶνα.

Ἡ Διοίκησις προέβη εἰς τὴν συγκρότησιν ἀποσπασμάτων πρὸς δίωξιν τῶν συμμοριτῶν, πλὴν λόγῳ τῆς μικρᾶς των δυνάμεως καὶ τῆς ἐλλείψεως πληροφοριῶν, περὶ τῆς κινήσεως τῶν συμμοριτῶν καὶ λόγῳ τοῦ ἐκπεσόντος ἠθικοῦ τῶν κατοίκων ἐκ τοῦ φόβου ἀντιποίνων καὶ τοῦ ἐκτεταμένου τῆς δασώδους περιοχῆς, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιβληθοῦν ἀποτελεσματικῶς καὶ οὕτως αἱ κομμουνιστοσυμμορίαι ὁσημέραι αὐξανόμεναι ἔκ τε τῆς ἐθελουσίας καὶ βιαίας στρατολογίας, ἤρξαντο ἐπιτιθέμεναι κατὰ Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς. Συμφώνως πρὸς τὴν ἔκθεσιν τοῦ διοικητοῦ Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Γρεβενῶν τὰ ἀκόλουθα κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν ση-

Μοίραρχος Χαράλαμπος Οἰκονομίδης τοῦ Σπυρίδωνος. Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1910 ἐν Πεσπερέγῳ-Λήμνου. Ἐφονεύθη τὴν 1.2.1949 παρὰ τὸ 23ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Κοζάνης - Πτολεμαΐδος εἰς συμπλοκὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν.

μαντικὰ γεγονότα ἐσημειώθησαν εἰς τὴν περιφέρειαν Γρεβενῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος.

Τὴν νύκτα τῆς 15.5.1946, τριακονταμελὴς συμμορία διαθέτουσα βαρὺν ὁπλισμὸν αὐτομάτων ὅπλων καὶ χειροβομβίδας, ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κνίδης, ἐπὶ σκοπῷ ἐξοντώσεως τῆς μικρᾶς δυνάμεώς του.

Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Θ. Μήτσην ἐνισχυμένη καὶ παρ' ἑνὸς Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος ἐννέα ἀνδρῶν, ἀντιμετώπισε μὲ θάρρος, ἡρωισμὸν καὶ αὐταπάρνησιν τοὺς συμμορίτας, οἵτινες κατώρθωσαν διὰ φιαλῶν βενζίνης νὰ θέσουν πῦρ εἰς τμῆμα τοῦ οἰκήματος τοῦ Σταθμοῦ. Ἐν μέσῳ τῶν φλογῶν καὶ τῶν σφοδρῶν πυρῶν, ἡ δύναμις ἐνήργησεν ἐπίθεσιν καὶ ἀνέτρεψε τοὺς συμμορίτας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο ἐξ αὐτῶν καὶ τὸν τραυματισμὸν τριῶν. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ εἶχε δύο τραυματίας χωροφύλακας.

Τὴν 2.8.1946, δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πολυνερίου ἐκ 35 ἀνδρῶν, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ἀνθυπομοίραρχον Κοκκολιὸν Ἐμμανουήλ, ἐπετέθη κατὰ ὀγδοηκονταμελοῦς συμμορίας κατεχούσης τὴν κορυφογραμμὴν Βασιλίτσης - Πίνδου. Οἱ συμμορῖται κατέχοντες θέσεις ὀχυρὰς καὶ διαθέτοντες τρία ὁπλοπολυβόλα, ἀπεσκόπουν εἰς τὴν ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως τῆς Χωροφυλακῆς, ἥτις διαθέτουσα μικροτέραν δύναμιν εἰς ἄνδρας καὶ ὁπλισμόν, ὑπεχρεώθη νὰ δράσῃ ἐπιθετικῶς καὶ χάρις εἰς τὸ ἄριστον ἠθικὸν τῶν ἀνδρῶν καὶ τὴν ἐπιθετικότητα ἐπετεύχθη διὰ καταλλήλου πλευρικῆς κινήσεως, ἐνεργηθείσης ὑπὸ ἀνδρῶν μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ὑπενωμοτάρχην Κ. Λύραν, ἡ ἀνατροπὴ καὶ καταδίωξις τούτων, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τριῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν δύο ἐκ τούτων, ἄνευ ἀπωλείας τινὸς τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς.

Τὴν 6.8.1946, 250 συμμορῖται ὑπὸ τὸν Καραλῆν καὶ Ὑψηλάντην ἐνέπεσαν εἰς ἐνέδραν δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καλαποδίου. Κατὰ τὴν ἐπα-

Ἄποψις κωμοπόλεως Δεσκάτης - Γρεβενῶν. Τὸ ὀρεινὸν καὶ δύσβατον τῆς περιοχῆς συνέβαλε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐξαπόλυσιν πολλῶν ἐπιθέσεων τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὰ ἔτη 1946 - 1949. Χάρις ὅμως εἰς τὴν γενναιότητα τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ Στρατοῦ ἅπασαι αἱ ἐπιθέσεις ἀπεκρούσθησαν.

Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς εἰς τὴν περιοχὴν Δεσκάτης - Γρεβενῶν κατὰ τὴν δίωξιν τῶν συμμοριτῶν τὴν περίοδον 1946 - 1948.

κολουθήσασαν σκληρὰν ἐπὶ δίωρον συμπλοκήν, ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ ἐτραυματίσθησαν ἕτεροι τρεῖς. Λόγῳ ὅμως τῆς ἀριθμητικῆς ὑπεροχῆς τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐπειδὴ οἱ ἄνδρες ἐστεροῦντο πυρομαχικῶν, ἐξηναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθοῦν εἰς τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ των.

Οἱ συμμορῖται, καταδιώξαντες τὴν μικρὰν δύναμιν, περιεκύκλωσαν τὸν Σταθμὸν καὶ μετὰ λυσσώδη μάχην, καθ' ἣν οἱ ἄνδρες ἐπολέμησαν μὲ ἀπαράμιλλον ἡρωισμὸν καὶ αὐτοθυσίαν, ἐξηναγκάσθησαν μετὰ τὴν τελείαν ἐξάντλησιν τῶν πυρομαχικῶν των εἰς παράδοσιν. Δύο ἐκ τούτων φρικωδῶς ἐσφαγιάσθησαν, οἱ δὲ ὑπόλοιποι ἀφέθησαν ἐλεύθεροι τὴν ἑπομένην ἀπογυμνωθέντες.

Τὴν 7.8.1946, τὸ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Κηπουργιοῦ - Γρεβενῶν ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Δημ. Ἀντωνόπουλον καὶ Ἀνθυπασπιστὴν Εὐθ. Τζῖβον συνολικῆς δυνάμεως 15 ἀνδρῶν, συνεπλάκη εἰς θέσιν «Ἅγιος Θεόδωρος» - Μελισσίου μετὰ ὀγδοηκονταμελοῦς συμμορίας ὑπὸ τὸν Ἀλευρᾶν καὶ μετὰ δίωρον σκληρὰν μάχην, ἐνισχυθὲν καὶ ὑπὸ δυνάμεως λόχου Πεζικοῦ ὁρμηθέντος ἐκ Γρεβενῶν, ἐπέτυχε τὴν ἀνατροπὴν τῶν κομμουνιστῶν ἐκ τῶν ὠχυρωμένων θέσεών των καὶ τὸν τραυματισμὸν πολλῶν, ἔναντι τοῦ φόνου ἑνὸς ἐθνοφύλακος καὶ τοῦ τραυματισμοῦ τοῦ ἀνθυπομοιράρχου καὶ ἀνθυπασπιστοῦ.

Τὴν 14.8.1946, ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πολυνερίου τεθεὶς ἐπικεφαλῆς δυνάμεως 70 ἀνδρῶν, συνεπλάκη εἰς χωρίον Ἀβδέλα μετὰ διακοσιαμελοῦς συμμορίας, ἐπιτυχὼν μετὰ τρίωρον σκληρὰν μάχην τὴν ἀνατροπὴν τούτων καὶ τὴν ἐξόντωσιν δύο ἐξ αὐτῶν καὶ τὸν τραυματισμὸν τριῶν, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπωλείας τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς.

Τὴν 20.9.1946 καὶ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, πολυάριθμα κομμουνιστικὰ συγκροτήματα ὑπὸ τοὺς Ἀλευρᾶν, Παπακωνσταντίνου, Παπανικολάου, Καρτσιώταν καὶ Τζαβέλλαν, ἐπετέθησαν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Δεσκάτης, ἣν ὑπεστήριζε λόχος Στρατοῦ καὶ ἡ δύναμις τῆς ὁμωνύμου Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς.

Αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις ἔχουσαι πληροφορίας ὅτι θὰ ἐδέχοντο ἐπίθεσιν πολυαρίθμων συμμοριτῶν καὶ πρὸς ἀποτελεσματικωτέραν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐπιθέσεως, ἀπεσύρθησαν καὶ ὠχυρώθησαν εἰς τὸ ἐγγὺς τῆς κωμοπόλεως ὕψωμα «Τρέτμος 1003».

Ἡ ἐπίθεσις ἐξεδηλώθη τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 21ης, διαρκέσασα μέχρι τῶν μεταμεσονυκτίων ὡρῶν τῆς 22ας ὅτε τὰ τμήματα, λόγῳ ἐξαντλήσεως τῶν πυρομαχικῶν των καὶ τῆς μὴ ἀφίξεως αἰτηθείσης ἐνισχύσεως, ἐνήργησαν ἡρωικὴν ἔξοδον καὶ διασπάσαντα τὸν κλοιὸν τῶν κομμουνιστοσυμμοριῶν, συνεπτύχθησαν εἰς Γρεβενά.

Κατὰ τὴν μάχην ταύτην αἱ ἀπώλειαι εἰς νεκροὺς τῆς Χωροφυλακῆς ἦσαν εἷς ἀνθυπασπιστὴς καὶ 13 χωροφύλακες. Ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνεξακρίβωτοι λόγῳ τῆς συμπτύξεως τῆς δυνάμεως.

Μετὰ τριήμερον ἡ κωμόπολις τῆς Δεσκάτης ἀνακατελήφθη ὑπὸ δυνάμεων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ὁρμηθεισῶν ἐκ Γρεβενῶν καὶ κατὰ τὴν διεξαχθεῖ-

σαν πρὸς ἀνακατάληψιν μάχην ἐφονεύθησαν δέκα ἓξ συμμορῖται, ἄνευ ἀπωλειῶν τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων.

Τὴν 3.10.1946 τριακοσιαμελὴς συμμορία ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῶν Ὑψηλάντη, Λασάνη, Λαζαρίδη καὶ Πετρόμπεη, ἐπετέθησαν κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Κηπουργιοῦ, ἡ δύναμις τῆς ὁποίας ἀνήρχετο εἰς 58 ἄνδρας ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Θ. Παπαδάκη καὶ ἐφέδρου ἀνθυπολοχαγοῦ Πρ. Θεοχάρους. Οἱ ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως, καίτοι μειονεκτοῦντες εἰς ἀριθμητικὴν δύναμιν ὡς καὶ εἰς πολεμικὸν ὑλικόν, δοθέντος ὅτι οἱ συμμορῖται ἐκτὸς τῆς ἀριθμητικῆς των ὑπεροχῆς διέθετον βαρέα πολυβόλα, μυδράλλια καὶ χειροβομβίδας, κατώρθωσαν ν' ἀποκρούσουν ἐπὶ τρίωρον τὰς ἐπιθέσεις καὶ νὰ ἐξοντώσουν δύο ἐξ αὐτῶν καὶ νὰ τραυματίσουν τέσσαρας ἑτέρους. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐφονεύθησαν ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς δύο χωροφύλακες, ἁπάσης τῆς ὑπολοίπου δυνάμεως συμπτυχθείσης εἰς Γρεβενά. Ἡ κωμόπολις Κηπουργιοῦ ἀνακατελήφθη τὴν μεθεπομένην ὑπὸ δυνάμεων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ἄνευ ἀπωλειῶν.

Τὴν 16-23.11.1946, ἐγένοντο ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν Βεντζίων - Γρεβενῶν ὑπὸ δυνάμεως λόχου Στρατοῦ καὶ 50 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς.

Τὴν 20ὴν τοῦ ἰδίου μηνὸς καὶ ὥραν 9ην εἰς θέσιν «Κοπτερόρραχη» Μονῆς Ζάμπορδας, τμῆμα Χωροφυλακῆς προσεβλήθη ὑπὸ ἑβδομηκονταμελοῦς συμμορίας καὶ μετὰ πολύωρον μάχην ἀνετράπησαν οἱ συμμορῖται τραπέντες εἰς φυγὴν διωκόμενοι καὶ ἐν τῇ προσπαθείᾳ των νὰ διαβοῦν τὸν ποταμὸν Ἀλιάκμονα ἐπνίγησαν πολλοὶ ἐκ τούτων, ἐπὶ δὲ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἐγκατέλειψαν τρεῖς νεκρούς. Αἱ ἀπώλειαι τῶν τμημάτων Χωροφυλακῆς ἦσαν δύο νεκροὶ χωροφύλακες.

Τὴν 22.11.1946, ὑπερχίλιοι συμμορῖται ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ὑψηλάντη διαθέτοντες πάσης φύσεως ὁπλισμόν, ἐπετέθησαν κατὰ τῆς δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Κηπουργιοῦ, ἀποτελουμένης ἐκ 15 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Δ. Ἀντωνόπουλον καὶ ἐξ ἑνὸς λόχου Στρατοῦ τοῦ 529ου Τάγματος Πεζικοῦ.

Οἱ συμμορῖται παρὰ τὴν εἰς ἔμψυχον καὶ πολεμικὸν ὑλικὸν ὑπεροχήν των προσέκρουσαν εἰς τὴν ἀντίστασιν τῶν δυνάμεων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς καὶ μετὰ εἰκοσάωρον φονικωτάτην μάχην ἀπεχώρησαν, ἐγκαταλείψαντες ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης 17 νεκροὺς καὶ ἄφθονον παντοειδὲς πολεμικὸν ὑλικόν, συναπεκόμισαν δὲ ἀποχωροῦντες πολλοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίας. Αἱ ἀπώλειαι τοῦ τμήματος Χωροφυλακῆς ἀνῆλθον εἰς ἕνα νεκρὸν χωροφύλακα.

Τὴν 22.2.1947 καὶ περὶ τὸ μεσονύκτιον, τριακοσιαμελὴς συμμορία ὑπὸ τοὺς Παπαδόπουλον καὶ Σοφιανὸν ὁρμηθεῖσα ἐκ τῆς περιοχῆς τῆς Πίνδου, ἐπετέθη κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μαυραναίων ἀποτελουμένης ἐξ 22 ἀνδρῶν, ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Χωροφυλακῆς Θ. Παπαδάκην.

Ἡ συμμορία διαθέτουσα βαρύτατον ὁπλισμὸν (ὅλμους, μυδράλλια, Πίατ, χειροβομβίδας) ἐπετέθη κατὰ τῆς δυνάμεως ἐξ ὅλων τῶν σημείων, ἀποκλείσασα ἅμα δι' ἐνεδρῶν τὰς ὑδρεύσεις, πρὸς ματαίωσιν ἀποστολῆς ἐνισχύσεων ἐκ Γρεβενῶν. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ παρὰ τὸ εὐάριθμον ταύτης καὶ τὸν ἐλαφρύτατον ὁπλισμόν της, ἀντέστη ἡρωικώτατα ἐπὶ πεντάωρον ἀποκρούσασα συνεχεῖς καὶ λυσσώδεις τῶν συμμοριτῶν ἐπιθέσεις, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν 17 ἐξ αὐτῶν. Μετὰ πεντάωρον ὅμως λόγῳ ἐξαντλήσεως τῶν πυρομαχικῶν της καὶ πρὸ τοῦ κινδύνου τῆς συλλήψεως ἐνήργησεν ἔξοδον καὶ ἐπιτυχοῦσα τὴν διάσπασιν τοῦ κλοιοῦ τῶν συμμοριτῶν συνεπτύχθη εἰς Γρεβενά, μὲ ἀπωλείας ἐννέα νεκρούς, ἕνα αἰχμάλωτον καὶ ἓξ τραυματίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ διοικητὴς τῆς δυνάμεως ἀνθυπασπιστὴς Παπαδάκης.

Τὴν 24.2.1947, 200μελὴς συμμορία ὑπὸ τοὺς Χείμαρρον καὶ Φωτεινὸν ἐπετέθη μὲ βαρύτατον ὁπλισμὸν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἁγίου Γεωργίου, οὗτινος ἡ δύναμις ἀνήρχετο εἰς 25 ἄνδρας ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Β. Κύρου. Μετὰ πεντάωρον σκληρὰν μάχην ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ ἡ ἐπιδραμοῦσα συμμορία, ἐγκαταλείψασα εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης δύο νεκροὺς καὶ πέντε τραυματίας, ἄνευ ἀπωλειῶν ἐκ τῆς δυνάμεως τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἐν τῇ χρονολογικῇ τάξει ἔπρεπε νὰ τεθῇ ἐνταῦθα ἡ μεγάλη κομμουνιστοσυμμοριτικὴ ἐπίθεσις κατὰ τῶν Γρεβενῶν καὶ ἡ χάρις εἰς τὴν ἡρωικὴν πολυήμερον ἀντίστασιν τῆς Χωροφυλακῆς διάσωσις τῆς πόλεως. Ἀλλὰ λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς σημασίας τῆς μάχης αὐτῆς διὰ τὴν Ἱστορίαν τῆς δράσεως τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον διὰ τὸν ὅλον ἀγῶνα, συνεχίζομεν τὴν ἔκθεσιν τῶν διαδραματισθέντων κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν γεγονότων εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Γρεβενῶν, ἵνα ἐν συνεχείᾳ περιλάβωμεν εἰς ἰδιαίτερον κεφάλαιον τὰ τῆς μάχης τῶν Γρεβενῶν.

Τὴν 25.7.1947 καὶ ταυτοχρόνως μὲ τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς πόλεως τῶν Γρεβενῶν, οἱ συμμορῖται προσέβαλον καὶ τοὺς Σταθμοὺς Χωροφυλακῆς Ἁγίου Γεωργίου καὶ Βατολάκκου - Γρεβενῶν. Εἰς ἕκαστον τῶν Σταθμῶν τούτων ἐπετέθη δύναμις ἑνὸς τάγματος συμμοριτῶν, ἔναντι δυνάμεως τοῦ πρώτου Σταθμοῦ 45 ἀνδρῶν τοῦ δὲ δευτέρου 32. Αἱ δυνάμεις τῶν προσβληθεισῶν Ὑπηρεσιῶν ἀντέστησαν ἡρωικώτατα ἐπὶ πεντάωρον καὶ κατώρθωσαν γενικῶς νὰ ἀνατρέψουν τοὺς συμμορίτας. Αἱ ἀπώλειαι τούτων ἦσαν δύο νεκροὶ καὶ 1 τραυματίας, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπωλείας ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 10.10.1947, δύναμις Χωροφυλακῆς 25 ἀνδρῶν συνεπλάκη μετὰ πολυαρίθμων συμμοριτῶν ἔξωθι

τοῦ χωρίου Κοκκινιᾶ - Γρεβενῶν καὶ μετὰ πολύωρον σκληρὰν μάχην ἐπέτυχε τὴν καταδίωξιν τούτων καὶ τὴν ἐξόντωσιν δέκα καὶ σύλληψιν ἑτέρων ὀκτώ, ἄνευ ἀπωλειῶν ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 8ην Μαΐου 1948, ὑπερχίλιοι συμμορῖται ὁρμηθέντες ἐκ Πίνδου ἔβαλον κατὰ τῆς πόλεως Γρεβενῶν ἐξ ἀποστάσεως τριῶν χιλιάδων μέτρων περίπου διὰ πυροβόλου τῶν 7, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς χωροφύλακος καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑτέρων τριῶν. Τμήματα Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἐνεργήσαντα ἐπίθεσιν καὶ μαχόμενα ἀπὸ πρωίας μέχρι 19.30′ κατώρθωσαν ν' ἀπωθήσουν τοὺς συμμορίτας, ὧν αἱ ἀπώλειαι δὲν ἐξηκριβώθησαν.

Τὴν 7-8 Μαΐου 1948, χίλιοι συμμορῖται προερχόμενοι ἐκ Πίνδου προσέβαλον τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Ἁγίου Γεωργίου Γρεβενῶν, ὅστις εἶχε δύναμιν 45 ἀνδρῶν καὶ ἀφ' οὗ περιεκύκλωσαν τὴν ὠργανωμένην θέσιν ἣν κατεῖχεν ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς, ἔβαλον κατ' αὐτῆς ἐπὶ 33 ὥρας δι' ὅπλων παντὸς τύπου καὶ βαρέων ὅλμων. Οἱ συμμορῖται ἔχοντες ὡς κύριον στόχον τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Ἁγίου Γεωργίου ἀπησχόλουν τὰς πέριξ φρουρὰς διὰ νὰ ματαιώσουν τὴν ἀποστολὴν ἐνισχύσεων ἐκ τῆς πόλεως Γρεβενῶν. Οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ ἀπομονωθέντες ἐμάχοντο γενναίως καὶ περιφρονοῦντες τὸν θάνατον ἀπέκρουον ἁπάσας τὰς ἐπιθέσεις καίτοι ὑπέφερον ὑπὸ δίψης ἐπὶ 33 ὥρας, λόγῳ ἀποκλεισμοῦ καὶ ἐλλείψεως ὕδατος.

Ἡ δύναμις αὕτη, μαχομένη ὑπεστηρίχθη ὑπὸ διλοχίας Πεζικοῦ ὁρμηθείσης ἐκ Σιατίστης καὶ δυνάμεων Χωροφυλακῆς αἵτινες κατέφθασαν πρὸς ἐνίσχυσιν. Ἐνεργήσασα εὐθὺς ὡς αἱ δυνάμεις ἐπλησίασαν ἐπίθεσιν κατὰ τῶν συμμοριτῶν συνέλαβε δύο αἰχμαλώτους καὶ ἀπηλευθέρωσε τὸν ἀνθυποσμηναγὸν Καλαποθαράκον, προσγειωθέντα ἀναγκαστικῶς παρὰ τὸ χωρίον Κληματάκι. Αἱ ἀπώλειαι τῆς Χωροφυλακῆς ἀνῆλθον εἰς δύο νεκροὺς καὶ ἰσαρίθμους τραυματίας.

Τὴν 10.2.1949, εἰς θέσιν (Κρεμούρα) Βατολάκκου ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ 15μελοῦς συμμορίας καὶ μετὰ ὀλιγόωρον μάχην ἔτρεψε ταύτην εἰς φυγήν, ἐγκαταλείψασαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἕνα νεκρόν, ἄνευ ἀπωλειῶν ἐκ τῆς δυνάμεως τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 21.6.1949 καὶ ὥραν 6ην, δύναμις 35 συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Κ. Γκατζάναν, προσέβαλε τὴν ἐν τῷ χωρίῳ Ἀσπρόκαμπον δύναμιν ΜΕΑ ἀποτελουμένην ἐκ δέκα ἀνδρῶν, ἥτις ἐπροστάτευε τὴν βοσκὴν 3.000 αἰγοπροβάτων καὶ τὴν ἐργασίαν 150 ἀτόμων, μὲ σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῆς ὁμάδος ΜΕΑ, τὴν σύλληψιν τῶν ἐργαζομένων καὶ τὴν ἁρπαγὴν τῶν ζώων. Οἱ συμμορῖται ἐπέτυχον τὴν σύλληψιν 15 ἀτόμων καὶ ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐγίνοντο κύριοι τοῦ χωρίου ἐπιτυγχάνοντες τοὺς σκοπούς των. Δύναμις ὅμως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βατολάκκου κινηθεῖσα ἔτρεψε τούτους εἰς φυγὴν μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 4 συμμοριτῶν καὶ ἀπελευθέρωσιν τῶν συλληφθέντων ὑπ' αὐτῶν. Ἀπώλειαι ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς οὐδεμία.

15. Η ΥΠΟ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΗΡΩΙΚΗ ΑΜΥΝΑ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Ὡς ἐγράψαμεν ἀνωτέρω, παραβιάζοντες τὴν χρονολογικὴν τάξιν τῆς ἀφηγήσεως, ἀφήσαμεν ὅπως ἐκθέσωμεν τὰ τῆς μάχης τῶν Γρεβενῶν ἐν τέλει τῶν συμβάντων τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Γρεβενῶν. Μεταφέρομεν πιστῶς ἐνταῦθα πάντα τὰ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ταύτης περισυλλεγέντα καὶ περιληφθέντα ἐν εἰδικῇ ἐκθέσει αὐθεντικὰ στοιχεῖα.

Οἱ κομμουνισταὶ κατὰ τὸ ἔτος 1947 ἐπεδίωκον τὴν πάσῃ θυσίᾳ κατάληψιν μιᾶς πόλεως πρὸς ἐγκατάστασιν τῆς ψευδοκυβερνήσεώς των καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐξέλεξαν τὴν πόλιν τῶν Γρεβενῶν. Τὸ ἀρχηγεῖον συμμοριτῶν Κεντρικῆς καὶ Δυτικῆς Μακεδονίας ἐμελέτησε καὶ προπαρεσκεύασε μετὰ μεγάλης προσοχῆς τὴν ἐπίθεσιν, περὶ ἧς ἐξέδωκε τὴν ὑπ' ἀριθ. 420 ἀπὸ 23.7.47 διαταγὴν ἐπιχειρήσεων. Βάσει τῆς διαταγῆς ταύτης θὰ ἀπεκλείοντο ἅπασαι αἱ ὁδεύσεις πρὸς Γρεβενὰ διὰ τμημάτων συμμοριτῶν, μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἀποστολὴν ἐνισχύσεων εἰς Γρεβενά. Πρὸς τοῦτο ἐγκατεστάθησαν τμήματα συμμοριτῶν καὶ ἀπέκλεισαν τὰς ὁδεύσεις Κοζάνης-Γρεβενῶν, Καλαμπάκας-Γρεβενῶν, Μετσόβου - Κηπουργιοῦ - Γρεβενῶν, Ἑπταχωρίου - Ἁγίου Γεωργίου - Γρεβενῶν καὶ Μαυραναίων - Γρεβενῶν.

Ἡ ἐπιτεθεῖσα κατὰ τῶν Γρεβενῶν δύναμις ἀνήρχετο εἰς δέκα ἐν ὅλῳ συμμοριακὰ τάγματα, δυνάμεως περίπου 2.000 ἀνδρῶν ἤτοι αἱ δυνάμεις ἀρχηγείων Βοΐου, Γράμμου, Χασίων καὶ Ἠπείρου.

Σκοπὸς τῆς ἐπιθέσεως ταύτης ἦτο ἡ ἐξόντωσις τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ, ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν φυλακισμένων, ἡ λεηλασία τραπεζῶν, ταμείων, φαρμακείων κλπ. ἀποθηκῶν καὶ ἡ ἐγκαθίδρυσις ἔστω καὶ προσωρινῶς τῆς ψευδοκυβερνήσεώς των.

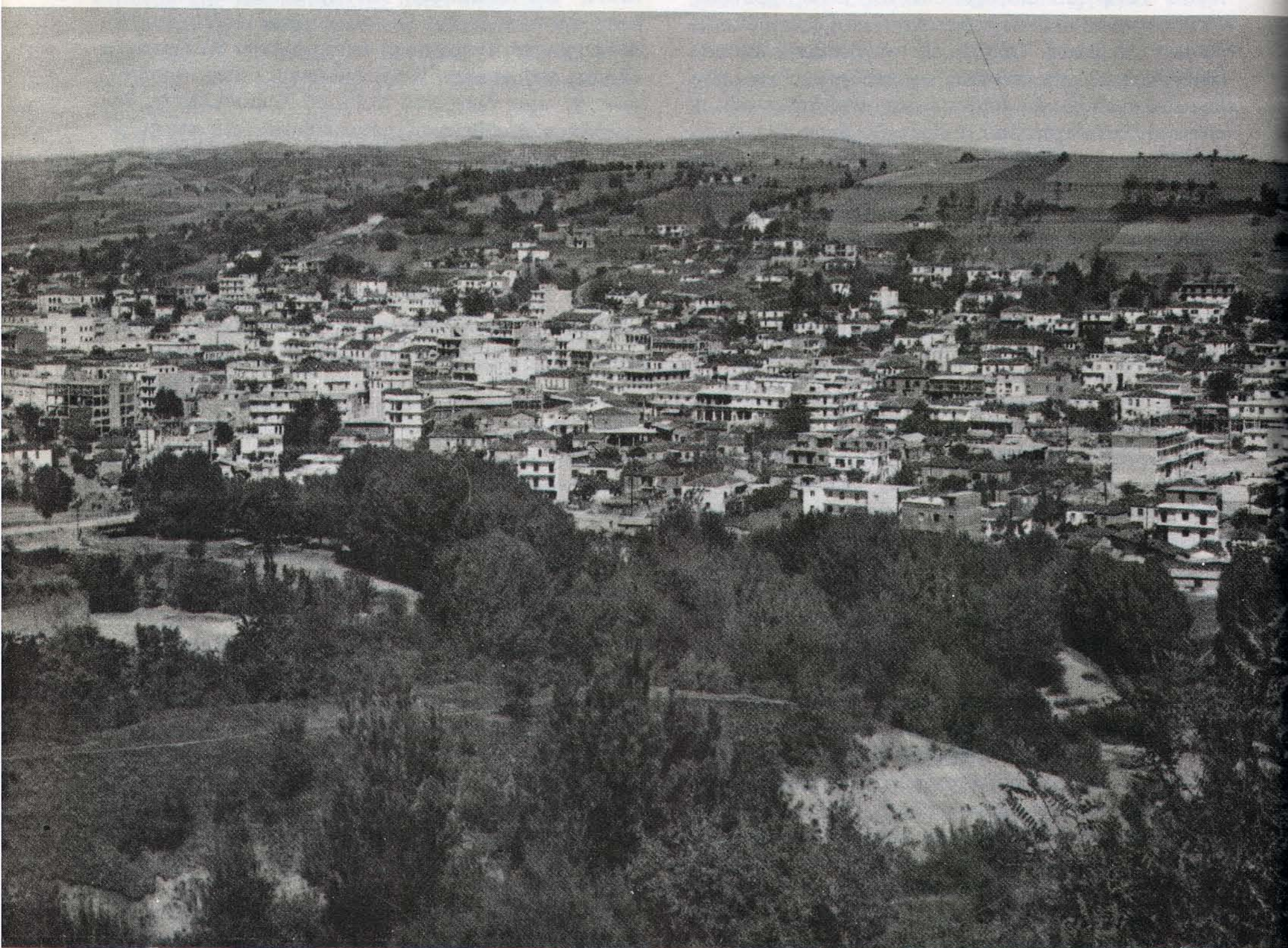
Τὰ τμήματα τῶν συμμοριτῶν ἦσαν πλήρως καὶ ἀρτίως ἐξωπλισμένα μὲ βαρὺν ὁπλισμὸν (πολυβόλα,

ὁπλοπολυβόλα, ὁμαδικοὺς καὶ ἀτομικοὺς ὅλμους, ἀντιαρματικὲς γροθιὲς καὶ Πίατ) ἔφερον δὲ τρεῖς ἀσυρμάτους τῶν 18 καὶ ἕνα τῶν 22.

Τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς πόλεως ἐνήργησαν τὴν 25.7.47 καὶ ὥραν 3.30', ὅτε ἠκούσθησαν οἱ πρῶτοι πυροβολισμοί, οἵτινες καὶ ἐγενικεύθησαν, πλὴν ὅμως οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς εὑρέθησαν ἅπαντες εἰς τὰς θέσεις των καὶ τοῦτο διότι ἡ Ὑπηρεσία εἶχεν ἐγκαίρως πληροφορηθῆ ὑπὸ πληροφοριοδότου της, περὶ τῆς ἐπικειμένης ἐπιθέσεως, ἀλλὰ καὶ διότι μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἐπιθέσεως οἱ σκοποὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν φυλακίων ἀντελήφθησαν ἀσυνήθη θόρυβον ἐκ τῆς προσεγγίσεως τῶν συμμοριτῶν. Αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις ἀνήρχοντο εἰς 49 ἀξιωματικοὺς καὶ 945 ὁπλίτας ἐξ ὧν 10 ἀξιωματικοὶ καὶ 125 ὁπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἡ διάταξις τῶν Τμημάτων τῆς Χωροφυλακῆς πρὸ τῆς ἐκδηλώσεως τῆς μάχης καὶ κατὰ ταύτην, εἶχεν ὡς ἀκολούθως: 1. Δυτικὴ πλευρὰ τῆς πόλεως: Εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην ὑφίσταντο τρία φυλάκια Χωροφυλακῆς συνολικῆς δυνάμεως 28 ἀνδρῶν. 2. Νοτιοδυτικὴ πλευρὰ τῆς πόλεως: Τρία φυλάκια Χωροφυλακῆς (Κισλά, Βαροσίου, Ἁγίου Γεωργίου,) συνολικῆς δυνάμεως 26 ἀνδρῶν. 3. Φρουρὰ Ποινικῶν Φυλακῶν: (Ἐπὶ τοῦ συνοικισμοῦ Βαροσίου) συνολικῆς δυνάμεως 13 ἀνδρῶν. 4. Φυλάκια ἐξόδων Πόλεως: (Κοζάνης, Καλαμπάκας) δυνάμεως ἕκαστον τριῶν ἀνδρῶν. 5. Φρουρὰ ἠλεκτρικοῦ ἐργοστασίου: Συνολικῆς δυνάμεως ἓξ ἀνδρῶν. 6. Φρουρὰ κτιρίου Διοικήσεως: Συνολικῆς δυνάμεως 19 ἀνδρῶν. 7. Φρουραὶ κτιρίων Ἀστυνομικοῦ Τμήματος, Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Κηπουργιοῦ καὶ Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πολυνερίου: Συνολικῆς δυνάμεως 37 ἀνδρῶν.

Ἄποψις πόλεως Γρεβενῶν. Ἡ συμβολὴ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν ἀπόκρουσιν τῆς μεγάλης ἐπιθέσεως τῶν συμμοριτῶν τὴν 25.7.1947 ἦτο ἀποφασιστική. Ἡ προσπάθειά των πρὸς κατάληψιν τῆς πόλεως καὶ χρησιμοποίησίν της ὡς ἕδρας τῆς ψευδοκυβερνήσεως τοῦ Βουνοῦ ἀπέτυχε παταγωδῶς μὲ βαρείας δι' αὐτοὺς ἀπωλείας.

Ἡ ἀκτὶς φρουρήσεως τοῦ τμήματος τῆς πόλεως, τοῦ περιλαμβανομένου εἰς τὰ ὡς ἄνω ὑπ' αὔξοντα ἀριθμὸν 1, 2 καὶ 3 φυλάκια, περιελάμβανεν ἔκτασιν μήκους 2 περίπου χιλιομέτρων. Τὰ φυλάκια ταῦτα εὑρίσκοντο εἰς ἀπομεμακρυσμένα καὶ εὐπρόσβλητα σημεῖα καὶ ἐκρίνοντο ἐπισφαλῆ.

Τὰ φυλάκια ταῦτα τῆς Χωροφυλακῆς ἐδέχθησαν τὰς ἰσχυροτέρας ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἔχοντες πληροφορίας περὶ τοῦ ὀλιγαρίθμου τῶν ἀνδρῶν καὶ τοῦ ἐλαφροῦ ὁπλισμοῦ των, ἤλπιζον εἰς τὴν εὐκολωτέραν ἀνατροπὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἐξόντωσιν τῶν ἀνδρῶν των.

Οἱ ἄνδρες τῶν φυλακίων τούτων δὲν διέθετον, οὔτε ὅλμους, οὔτε Πίατ, οὔτε καὶ τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ὁπλοπολυβόλων ὅπως τὰ λοιπὰ στρατιωτικὰ φυλάκια. Τούτου ἕνεκεν οἱ συμμορῖται ὑπελόγισαν ὅτι ἡ ἐπιτυχία των θὰ ἦτο εὐκολωτέρα καὶ διὰ τοῦτο κατὰ τῶν φυλακίων τούτων ἐπετέθησαν μὲ ἰσχυροτάτας δυνάμεις, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος εἰσόδου των εἰς τὴν πόλιν.

Δὲν ὑπελόγισαν ὅμως οἱ συμμορῖται τὸν ἠθικὸν παράγοντα καὶ τὸ ὑψηλὸν φρόνημα τῶν ὑπερασπιστῶν τῶν φυλακίων, ὡς καὶ τὸν ἡρωισμὸν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν των, παράγοντας οἵτινες ἀνέτρεψαν ἄρδην τὰ σχέδιά των καὶ ἐπέφερον τὴν καταστρεπτικωτάτην ἧτταν.

Ὅσον περισσότερον λυσσωδῶς ἐπετίθεντο οἱ συμμορῖται κατὰ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀνωτέρω φυλακίων καὶ τῶν λοιπῶν φρουρῶν, τόσον ὁ ἡρωισμὸς καὶ ἡ αὐτοθυσία αὐτῶν ηὔξανεν. Οἱ γενναῖοι οὗτοι μαχηταὶ ἀποφασισμένοι ν' ἀμυνθοῦν μέχρις ἐσχάτων καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέψουν τὴν εἴσοδον ἐχθροῦ εἰς τὴν πόλιν, ἐκρατήθησαν εἰς τὰς θέσεις των καὶ ἐπέτυχον τελικῶς τὴν ἀνατροπὴν τῶν ἐπιτεθέντων καὶ τὴν καταδίωξιν τούτων.

Ἡ πρὸς στιγμὴν συμπτυχθεῖσα ἐκ τῶν θέσεών της εἰς τὰς τοιαύτας τῶν Ποινικῶν Φυλακῶν δύναμις φυλακίου Βαροσίου, ἐκ δέκα ἀνδρῶν, συνεπτύχθη μόνον ὅταν ἐφονεύθη εἰς τὰ χαρακώματα ὁ χωροφύλαξ Ζ. Βράνος καὶ ἠχρηστεύθησαν τὸ μοναδικὸν ὁπλοπολυβόλον καὶ τὸ αὐτόματον Τόμσον τῆς φρουρᾶς, ὑποστάντα σοβαρὰς βλάβας, ἐκ τῶν ἐχθρικῶν πυρῶν.

Ἡ δύναμις τοῦ φυλακίου τούτου συμπτύσσεται μαχομένη καὶ φονεύουσα συμμορίτας ἐντὸς τῶν χαρακωμάτων καὶ ἑνωθεῖσα μὲ ἀντεπιτιθεμένας δυνάμεις τοῦ Στρατοῦ ἀνακαταλαμβάνει τὰς θέσεις της.

Οἱ συμμορῖται κατώρθωσαν νὰ ἐπιτύχουν διείσδυσιν εἰς τὸ ΝΑ μέρος τοῦ συνοικισμοῦ Βαροσίου, ἔνθα οὐδεμία δύναμις ἐθνικὴ ὑπῆρχε καὶ ἔβαλλον κατὰ τοῦ φυλακίου Ἁγίου Γεωργίου ἐκ τῶν νώτων.

Οἱ ἄνδρες τοῦ φυλακίου τούτου ἀνερχόμενοι εἰς ἓξ ἐν ὅλῳ ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Στ. Σκουλούδην ἐδιχάσθησαν καὶ τμῆμα μὲν τούτων συνεπτύχθη εἰς τὴν παρακειμένην φρουρὰν Ποινικῶν Φυλακῶν, τὸ δὲ ἕτερον μὴ δυνηθὲν νὰ συμπτυχθῇ πρὸς Φυλακάς, ἠναγκάσθη ν' ἀπομακρυνθῇ ἐκ τῆς θέσεως ἐκείνης καὶ νὰ καταλάβῃ ἑτέραν τοποθεσίαν ὀχυράν, ἔνθα παρέμεινε μαχόμενον συνεχῶς.

Τὸ φυλάκιον Κισλὰ ἐδέχθη ἐπίθεσιν ὁλοκλήρου λόχου συμμοριτῶν τελοῦντος ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ βουλγαρόφρονος ἐγκληματίου Ἀθ. Γκίζα. Ἡ δρὰξ αὕτη τῶν 10 ἡρώων χωροφυλάκων κυκλωθεῖσα τελείως μάχεται ὑπερανθρώπως, οἱ συμμορῖται ἐπιτιθέμενοι βάλλουν δι' ὅλων τῶν ὅπλων των, πλὴν ὅμως οἱ γενναῖοι ἄνδρες διὰ τῶν εὐστόχων βολῶν των δὲν ἐπέτρεπον τὴν προσέγγισίν των εἰς τὰ συρματοπλέγματα. Ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου οἱ συμμορῖται φονεύονται, τραυματίζονται καὶ ὑποχωροῦν. Διμοιρίτης τις τῶν συμμοριτῶν κατορθώσας νὰ πλησιάσῃ τὴν σκηνὴν τῆς φρουρᾶς, τραυματίζεται θανασίμως ὑπὸ χωροφύλακος καὶ ἐκπνέει ἐντὸς τῆς σκηνῆς.

Ὁ λοχαγὸς τῶν συμμοριτῶν Γκίζας λυσσῶν ἐπιχειρεῖ νὰ διέλθῃ τὰ συρματοπλέγματα, πίπτει ὅμως νεκρὸς ἀπὸ τὰς σφαίρας τῶν ὑπερασπιστῶν. Περὶ ὥραν 5.30' πρωινὴν οἱ συμμορῖται ὑποχωροῦν συναποκομίζοντες περὶ τοὺς 25 τραυματίας καὶ φεύγουν ἀπὸ τὴν πλευρὰν αὐτὴν καταδιωκόμενοι.

Τὰ εἰς τὴν δυτικὴν πλευρὰν τῆς πόλεως καὶ τὴν περιοχὴν Μπουσίου εὑρισκόμενα φυλάκια ἐδέχθησαν τὴν ἐπίθεσιν ἑνὸς τάγματος συμμοριτῶν ἐνισχυμένου καὶ δι' ἑνὸς λόχου, συνολικῆς δυνάμεως 400 περίπου ἀνδρῶν, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀρχισυμμορίτου τέως ἐφέδρου ἀνθυπολοχαγοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ Μπατακόγια, καὶ παρὰ τὸ καταιγιστικὸν ἐχθρικὸν πῦρ κατώρθωσαν, οὐ μόνον νὰ συγκρατήσουν τὰς θέσεις των, ἀλλ' ὑποστηριζόμενα καὶ ὑπὸ τῶν πυρῶν ἅρματος μάχης τοῦ 529ου Τάγματος Πεζικοῦ καταφθάσαντος πρὸς ἐνίσχυσίν των, ἐνήργησαν ἡρωικὴν ἐξόρμησιν καὶ ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς συμμορίτας.

Ἡ δύναμις τῶν Ποινικῶν Φυλακῶν ἐνισχυμένη καὶ ὑπὸ τῶν συμπτυχθέντων ἀνδρῶν τῶν φυλακίων Δ/4 καὶ Ἁγίου Γεωργίου καὶ στερουμένη αὐτομάτων ὅπλων, ἠμύνθη σθεναρῶς ἐκ τῶν χαρακωμάτων τῶν Φυλακῶν ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ὥρας, ἐπιτυχοῦσα νὰ ἀποκρούσῃ τὰς ἐπανειλημμένας λυσσώδεις ἐπιθέσεις τῶν διεισδυσάντων συμμοριτῶν καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτοὺς νὰ πλησιάσουν εἰς τὰς φυλακὰς πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν φυλακισμένων.

Τὴν 8ην πρωινὴν οἱ ἄνδρες αὐτοβούλως ἐνήργησαν ἐξόρμησιν ἐκ τῶν χαρακωμάτων των καὶ ἐπετέθησαν ἀκάθεκτοι κατὰ τῶν συμμοριακῶν δυνάμεων. Ἐπηκολούθησαν σκληραὶ ὁδομαχίαι μεταξὺ χωροφυλάκων καὶ συμμοριτῶν, ἐξαναγκασθέντων τῶν τελευταίων νὰ ἐγκαταλείψουν τὸν συνοικισμὸν Βαροσίου καὶ νὰ τραποῦν εἰς ἄτακτον φυγήν. Κατὰ τὰς ὁδομαχίας οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς, μαχόμενοι ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν καὶ ἀναρριχώμενοι ἐπὶ μανδροτοίχων, ἐξουδετέρωνον διὰ τῶν χειροβομβίδων των τὰ ὄπισθεν τούτων ὑπάρχοντα αὐτόματα καὶ ὁπλοπολυβόλα τῶν συμμοριτῶν.

Ἀποχωροῦντες οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν ἐπὶ

τοῦ πεδίου τῆς μάχης 17 νεκροὺς καὶ ἱκανὸν ἀριθμὸν αὐτομάτων καὶ παντὸς τύπου ὁπλισμόν. Κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των οἱ συμμορῖται ἐκ τοῦ συνοικισμοῦ Βαροσίου ἐνέπεσαν εἰς ἐνέδραν τῆς διλοχίας Πεζικοῦ τοῦ 506ου Τάγματος, ἥτις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης εἶχεν ἐνεργήσει κυκλωτικὴν κίνησιν καὶ ἀπεδεκατίσθησαν ὑπ' αὐτῆς.

Εἰς τὴν ΒΑ πλευρὰν τῆς πόλεως ἔνθα τὸ κτίριον τῆς Διοικήσεως, πολυάριθμοι συμμορῖται διεισδύσαντες διὰ κενοῦ χώρου μεταξὺ δύο στρατιωτικῶν φυλακίων, ἔφθασαν εἰς ἀπόστασιν 40 μέτρων ἐκ τοῦ κτιρίου τῆς Διοικήσεως καὶ προσέβαλον τὴν φρουρὰν τούτου. Οἱ ὀλιγάριθμοι ὑποστηρικταὶ τοῦ κτιρίου ἀνερχόμενοι εἰς 19 ἐν ὅλῳ ἄνδρας, στερούμενοι παντελῶς αὐτομάτου ὁπλισμοῦ ἀντέστησαν κατὰ τῶν συμμοριτῶν, βάλλοντες κατὰ τούτων ὁμαδικῶς διὰ τῶν ἀτομικῶν τυφεκίων των.

Ὁμὰς στρατιωτῶν ἐντεταλμένη νὰ ἀποκλείσῃ τὸ κενὸν μεταξὺ τῶν δύο στρατιωτικῶν φυλακίων καὶ πρὶν ἢ προλάβῃ νὰ καταλάβῃ τὴν ὁρισθεῖσαν θέσιν προσεβλήθη ὑπὸ μεγάλης δυνάμεως τῶν διεισδυσάντων συμμοριτῶν καὶ ἀνετράπη συγκρατηθεῖσα δὲ ὑπὸ τῶν ὑποστηρικτῶν τοῦ κτιρίου τῆς Διοικήσεως, ἔλαβε θέσεις παρ' αὐτοῖς.

Εὐθὺς ἀμέσως προωθηθὲν ὁπλοπολυβόλον τῶν συμμοριτῶν εἰς ἀπόστασιν 40 μέτρων ἐκ τῶν χαρακωμάτων ἔβαλε θεριστικῶς κατὰ τῆς φρουρᾶς τοῦ κτιρίου. Πρὸ τῆς δυσκόλου ταύτης θέσεως τῆς φρουρᾶς ἀπεφάσισαν εἷς λοχίας καὶ εἷς ὑπενωμοτάρχης, συρόμενοι ἐντὸς μικρᾶς κοιλότητος τοῦ ἐδάφους, νὰ πλησιάσουν τὸ ὁπλοπολυβόλον καὶ νὰ τὸ ἐξουδετερώσουν διὰ χειροβομβίδων. Εὐθὺς μετὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν τοῦ ὁπλοπολυβόλου ἐνηργήθη ἐπίθεσις ὑπὸ τῆς φρουρᾶς κατὰ τῶν συμμοριτῶν, ἥτις ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀνατροπὴν τούτων καὶ τὸν ἐξαναγκασμόν των εἰς ἄτακτον φυγήν, προξενήσασα εἰς τούτους σοβαρὰς ἀπωλείας.

Οἱ ἄνδρες ἁπάντων τῶν λοιπῶν φυλακίων καὶ φρουρῶν Χωροφυλακῆς τῆς πόλεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης ταύτης, ἐπέδειξαν ψυχραιμίαν, θάρρος καὶ ἀποφασιστικότητα καὶ ἐξετέλεσαν πιστῶς τὸ πρὸς τὴν Πατρίδα καθῆκον.

Αἱ ἀπώλειαι αἱ προξενηθεῖσαι εἰς τοὺς συμμορίτας ὑφ' ὅλων τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων αἵτινες ὑπεστήριζον τὴν πόλιν τῶν Γρεβενῶν (Χωροφυλακή, Στρατὸς καὶ ΜΑΥ), ἀνῆλθον εἰς νεκροὺς 119, αἰχμαλώτους πεντήκοντα καὶ εἰς παραδοθέντας 33. Εἰς τὰς ἀπωλείας ταύτας δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ προξενηθεῖσαι τοιαῦται ὑπὸ τῆς Ἀεροπορίας ὡς καὶ οἱ παραληφθέντες ὑπ' αὐτῶν νεκροὶ καὶ τραυματίαι. Ἔναντι τῶν ἀπωλειῶν τούτων αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις εἶχον ἀπωλείας 11 νεκρούς, ἐξ ὧν τρεῖς ὁπλῖται Χωροφυλακῆς.

Ἡ ὡς ἄνω περιγραφεῖσα μάχη, διαρκείας 7 καὶ πλέον ὡρῶν, ὑπῆρξε σημαντικὴ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς κάμψεως τοῦ δυναμικοῦ καὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἀπέδειξεν ὅτι ἀποφασιστικὸν παράγοντα διὰ τὴν ἔκβασιν τοῦ ἀγῶνος δὲν ἀποτελεῖ ἡ ἀριθμητικὴ ὑπεροχή, ἀλλ' αἱ ἀκατάλυτοι ἠθικαὶ δυνάμεις, αἵτινες ἐχαρακτήριζον τοὺς ὀλιγαρίθμους ὑπερασπιστὰς τῆς πόλεως ἄνδρας τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἡ συμμοριακὴ ἡγεσία τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐπιθέσεως κατὰ τῶν Γρεβενῶν τὴν 25.7.47, ἀπέδωσε κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἔλλειψιν ἐσωτερικῆς κομμουνιστικῆς ὀργανώσεως.

Διὰ τοῦτο κατέβαλε μεγάλας προσπαθείας διὰ τὴν δημιουργίαν ἐντὸς τῆς πόλεως κατασκοπευτικοῦ δικτύου καὶ τὴν ὀργάνωσιν ὁμάδων δολιοφθορῶν. Πρὸς τοῦτο κατώρθωσε νὰ συμπήξῃ, κατ' ἀρχὰς μικρὰν κομμουνιστικὴν ὀργάνωσιν, ἥτις ἔδρα κατασκοπευτικῶς ἐν τῇ πόλει Γρεβενῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ νὰ ἐπεκτείνῃ ταύτην διὰ τῆς ὀργανώσεως καὶ ὁμάδων δολιοφθορᾶς. Ὡσαύτως, παρομοίας ὀργανώσεις ἐδημιούργησε καὶ εἰς τὰ χωρία Μερσίνα καὶ Βατόλακκος διὰ νὰ φέρῃ εἰς ἐπαφὴν τὴν ἡγεσίαν τῶν ὁμάδων τούτων μετὰ τῶν πολιτικῶν ἐπιτρόπων τῶν συμμοριτῶν. Ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς Γρεβενῶν λαβοῦσα ἀφορμὴν ἀπὸ ριφθείσας προκηρύξεις κατὰ Δεκέμβριον 1948 ἐν τῇ πόλει Γρεβενῶν, ἤρξατο ἀσχολουμένη μὲ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν μελῶν τῆς ὀργανώσεως. Κατὰ Σεπτέμβριον 1949 ὅτε ὡρίμασεν ἡ ὑπόθεσις καὶ εἰς χεῖρας τῆς Διοικήσεως εὑρίσκοντο ἰσχυρὰ στοιχεῖα, διετάχθη ἡ διενέργεια συλλήψεων ὑπερογδοήκοντα ἀτόμων ἀνηκόντων εἰς τὴν ὀργάνωσιν ταύτην καὶ καταγομένων ἐκ Γρεβενῶν καὶ ἐκ τῶν χωρίων Μερσίνα, Βατόλακκος, Ἐλεύθερον καὶ Ἔλατος. Μὲ τὴν ἐνέργειαν ταύτην τῆς Διοικήσεως ἐξουδετερώθη εἷς κομμουνιστικὸς ὀργανισμός, ὅστις ἐτροφοδότει τοὺς συμμορίτας μὲ πληροφορίας ὡς πρὸς τὰς θέσεις τῶν ἡμετέρων δυνάμεων, τὴν δύναμιν τούτων, ὡς καὶ περὶ τῶν κτιρίων ἅτινα κατεῖχον αἱ δημόσιαι Ὑπηρεσίαι καὶ τὸν τρόπον τῆς ὀργανώσεως τῆς πόλεως. Ὡσαύτως, διελύθησαν ὁμάδες δολιοφθορῶν πλήρως ἐκπαιδευμέναι καὶ κατεσχέθησαν πυροδοτικὰ μηχανήματα καὶ ὡρολογιακαὶ βόμβαι, αἵτινες εἶχον εἰσαχθῆ ἐντὸς τῆς πόλεως. Ἐπίσης, διελύθη ὀργανισμὸς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῶν συμμοριτῶν, ἰδίᾳ εἰς ρουχισμόν, καύσιμον ὕλην καὶ ἀσυρμάτους τῶν κέντρων πληροφοριῶν. Ἡ ἄοκνος ἐπὶ ὀκτάμηνον ἐργασία τῶν ὀργάνων τῆς Διοικήσεως ἐν συνεχείᾳ τῆς πρώτης ἐνόπλου ἥττης τῶν συμμοριτῶν ἐπέφερε καὶ τὴν παντελῆ ἐξουθένωσιν τοῦ πληροφοριακοῦ δικτύου των τῆς περιφερείας Γρεβενῶν, καταστήσασα οὕτω ταύτας ἀκινδύνους πλέον καὶ ἀτόλμους διὰ τὴν ἐνέργειαν ἐπιθέσεων κατὰ τῆς πόλεως Γρεβενῶν καὶ ἐμπνεύσασα εἰς τοὺς κατοίκους τὸ αἴσθημα τῆς ἀσφαλείας.

Τέλος, κατὰ μῆνα Δεκέμβριον 1949, ἅμα τῇ διαλύσει τῶν κυρίως συμμοριακῶν συγκροτημάτων ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ, ἐπειδὴ ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Διοικήσεως ἐναπέμειναν ὑπολείμματα συμμοριτῶν, συνεστήθησαν ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς, ἅτινα ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος ἐπέτυχον τὴν ὁλο-

Μία ὁμὰς ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἐκ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν ἀπόκρουσιν τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ἐναντίον τῶν Γρεβενῶν τὴν 25.7.1947.

σχερῆ ἐξόντωσίν των διὰ τῆς συλλήψεως 25 συμμοριτῶν καὶ τοῦ φόνου τριῶν, τῶν λοιπῶν καταφυγόντων εἰς ὅμορα Κράτη.

Πρὸς πληρεστέραν καὶ λεπτομερεστέραν διαφώτισιν ἐπὶ τοῦ διεξαχθέντος εἰς Γρεβενὰ ἡρωικοῦ ἀγῶνος, παραθέτομεν κατωτέρω ἔκθεσιν τοῦ αὐτόπτου μάρτυρος τῶν ἐκτυλιχθέντων γεγονότων καὶ μετασχόντος τούτων διοικητοῦ Διοικήσεως Χωροφυλακῆς ταγματάρχου τότε Κωνστ. Φλώκου. Ἡ ἔκθεσις αὕτη συνετάχθη ἐν εἴδει πορίσματος ἐνόρκου προανακρίσεως προκειμένου νὰ ἀπονεμηθοῦν εἰς τοὺς ἡρωικοὺς μαχητὰς ἠθικαὶ ἀμοιβαὶ καὶ νὰ γίνουν προτάσεις προαγωγῆς ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ.

«Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 22ας Ἰουλίου 1947 ἡ ὑπηρεσία τῆς ὑπ' ἐμὲ Διοικήσεως ἐπέτυχε νὰ ἐξακριβώσῃ ὅτι, μεγάλαι συμμοριακαὶ δυνάμεις συνεκεντρώνοντο ἐν σπουδῇ εἰς τὴν περιοχὴν τῶν χωρίων Δοτσικοῦ-Φιλιππαίων καὶ Πολυνερίου καὶ ὅτι, αἱ δυνάμεις αὗται ἦσαν κατανεμημέναι εἰς δώδεκα τάγματα δυνάμεως τριῶν χιλιάδων ἀνδρῶν μὲ βαρύτατον ὁπλισμόν. Τὰς πληροφορίας ταύτας κατώρθωσε νὰ διασταυρώσῃ αὐθημερὸν ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πολυνερίου, ὑπομοίραρχος Κοκκολιὸς Ἐμμανουὴλ καὶ ἐπὶ πλέον ὅτι, οἱ συμμορῖται οὗτοι προυτίθεντο νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τῆς ἐνταῦθα πόλεως μὲ τὸν ἀπώτερον σκοπὸν τὴν κατάληψιν αὐτῆς. Περὶ τῶν κινήσεων τούτων τῶν συμμοριτῶν ἐνημερώθησαν ἀμέσως 1. Τὸ 529ον Τάγμα Πεζικοῦ, ἑδρεῦον ἐνταῦθα, 2. Ἡ XVη Μεραρχία, 3. Ἡ Ἀνωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς Δυτικῆς Μακεδονίας καὶ 4. Τὰ διάφορα Στρατιωτικὰ Τμήματα τὰ εὑρισκόμενα πλησίον τοῦ τόπου συγκεντρώσεως τῶν συμμοριτῶν. Οὕτως ἔλαβον γνῶσιν τῶν ἀνωτέρω πληροφοριῶν ἅπασαι αἱ στρατιωτικαὶ Μονάδες καὶ αἱ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς. Τὰ ἐμφανισθέντα εἰς τὴν ἀνωτέρω περιοχὴν συμμοριακὰ τάγματα ἐξηπλώθησαν ἐντὸς 48 ὡρῶν εἰς ὁλόκληρον τὴν βορειοδυτικὴν περιοχὴν τῆς ἐπαρχίας Γρεβενῶν, ἐνῷ ἄλλαι δυνάμεις κατελάμβανον ὅλας τὰς πρὸς Γρεβενὰ ἀγούσας διαβάσεις διὰ νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἔγκαιρον ἄφιξιν ἐνισχύσεων. Αἱ ἀνωτέρω πληροφορίαι τῆς Χωροφυλακῆς ἔδωσαν τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον εἰς τὰς ἐνταῦθα ἑδρευούσας Ἐθνικὰς δυνάμεις νὰ λάβουν τὰ κατάλληλα μέτρα ἀμύνης καὶ ν' ἀναμένουν τὴν ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν, ἡ ὁποία ὁπωσδήποτε θὰ ἐξεδηλοῦτο ταχέως. Ἡ Χωροφυλακὴ ἐν προκειμένῳ ἀπεδείχθη ὅτι παρέσχεν ἀμέριστον τὴν συνδρομήν της εἰς τὰς ἐνταῦθα ἑδρευούσας Στρατιωτικὰς Μονάδας, τὰς ὁποίας ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ κατετόπισεν ἐπὶ τῶν κινήσεων τοῦ ὄγκου τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐπὶ τῶν προθέσεων αὐτῶν. Τὸ ὑφιστάμενον δίκτυον πληροφοριῶν ἐν τῇ ἀνταρτοκρατουμένῃ περιοχῇ ἔπαιξε καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἐξαιρετικὸν ρόλον καὶ ἀπεδείχθη διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ὅτι, ἡ ἔγκαιρος συγκέντρωσις θετικῶν πληροφοριῶν εἶναι χρησιμωτάτη ἐν τῇ καθ' ὅλου διεξαγωγῇ τῶν κατὰ τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος ἐπιχειρήσεων. Οὕτως εἶχεν ἡ κατάστασις εἰς τὴν ὕπαιθρον περιοχὴν τῆς ἐπαρχίας Γρεβενῶν, ὅταν τὴν 3.30'-4ην πρωινὴν ὥραν τῆς 25ης Ἰουλίου 1947 ἰσχυραὶ συμμοριακαὶ δυνάμεις προσέβαλον ἅπαντα τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια τῆς πόλεως. Ἡ ἐπίθεσις ὑπῆρξε σφοδροτάτη, ἡ δὲ χρησιμοποίησις βαρέων ὅπλων πρωτοφανής. Ὅλμοι βαρεῖς, ὅλμοι ἀτομικοί, Πίατ, ἀντιαρματικὲς γροθιές, μυδράλλια, πολυβόλα, χειροβομβίδες, ἦσαν τὰ ὅπλα ἅτινα ἐχρησιμοποίησαν οἱ συμμορῖται. Ὡσαύτως εἰς ἔμψυχον ὑλικὸν ὑπερεῖχον οὗτοι κατὰ πολὺ τῶν ἡμετέρων δυνάμεων. Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ ὅτι, εἰς ἕκαστον φυλάκιον δυνάμεως 8-10 ἀνδρῶν ἐπετίθεντο 100-120 συμμορῖται. Εἰς τὴν Χωροφυλακὴν ἔχει ἀνατεθῆ ἡ φρούρησις τῶν βορειοδυτικῶν πλευρῶν τῆς πόλεως, ἐπὶ δὲ τῆς νοτίας πλευρᾶς ὑφίσταται εἰσέτι ἓν φυλάκιον Χωροφυλακῆς. Ἡ ἀκτὶς φρουρήσεως τοῦ τμήματος τούτου τῆς πόλεως περιλαμβάνει ἔκτασιν εἰς μῆκος δύο περίπου χιλιομέτρων, ἐπὶ δὲ τῆς ἐκτάσεως ταύτης ὑπάρχουν ἐν ὅλῳ ἓξ φυλάκια Χωροφυλακῆς συνολικῆς δυνάμεως 55 ἀνδρῶν. Ἐπίσης τὰ φυλάκια ταῦτα εὑρίσκονται εἰς τὰς πλέον εὐπροσβλήτους θέσεις καὶ κρίνονται αἱ θέσεις αὐτῶν λίαν ἐπισφαλεῖς. Τὰ φυλάκια ταῦτα τῆς Χωροφυλακῆς ἐδέχθησαν τὴν ἰσχυροτέραν ἐπίθεσιν, διότι οἱ συμμορῖται, ἔχοντες βεβαίως πληροφορίας περὶ τοῦ ἐλαφροῦ ὁπλισμοῦ των ἤλπιζον εἰς τὴν εὐκολωτέραν ἀνατροπὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἐξόντωσιν τῶν ἀνδρῶν. Οἱ ἄνδρες τῶν φυλακίων μας τούτων δὲν διέθετον ὅπως τὰ Στρατιωτικὰ φυλάκια οὔτε ὅλμους, οὔτε Πίατ, οὔτε καὶ τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ὁπλοπολυβόλων, ἕνεκα δὲ τῆς αἰτίας ταύτης οἱ συμμορῖται ἐνόμισαν ὅτι ἡ ἐπιτυχία των θὰ ἦτο εὐκολωτέρα καὶ διὰ τοῦτο κατὰ τῶν φυλακίων μας αὐτῶν διέθεσαν ἰσχυροτάτας δυνάμεις διὰ νὰ ἐπιτύχουν ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος τὴν εἴσοδόν των εἰς τὴν πόλιν. Δὲν ὑπελόγισαν ὅμως οἱ συμμορῖται τὸν παράγοντα ἠθικοῦ φρονήματος τῶν ὑπερασπιστῶν, τὸν ἡρωισμὸν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν αὐτῶν, ὁ δὲ μὴ ὑπολογισθεὶς παράγων ἀνέτρεψε τὰ σχέδια αὐτῶν καὶ ἐπέφερε τὴν τρομακτικήν των ἧτταν. Ὅσον περισσότερον λυσσωδῶς ἐπετίθεντο οἱ συμμορῖται κατὰ τῶν ἡμετέρων ἀνδρῶν, τόσον περισσότερον ὁ ἡρωισμὸς καὶ ἡ αὐτοθυσία αὐτῶν ηὔξανεν· οἱ γενναῖοι μας οὗτοι μαχηταὶ ἀποφασισμένοι ν' ἀμυνθοῦν μέχρις ἐσχάτων καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέψουν εἰς τὸν ἐχθρὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ἐκράτησαν τὰς θέσεις των καὶ ἐπέτυχον τελικῶς τὴν ἀναδίπλωσιν τῶν ἐπιτιθεμένων καὶ τὴν καταδίωξιν αὐτῶν.

Διὰ πρώτην ἴσως φορὰν εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ Σώματος θέλουν ἀναγραφῆ τοιοῦτοι ἡρωισμοὶ καὶ τοιαῦται αὐτοθυσίαι. Δὲν εἶναι ὑπερβολικαί, οὔτε φανταστικαὶ αἱ κατωτέρω ἀναγραφόμεναι ἡρωικαὶ πράξεις τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς αἱ ὁποῖαι ἔδωσαν τὴν αἴγλην τῆς νίκης εἰς τὰς ὑπερασπιζούσας τὴν πόλιν Γρεβενῶν Ἐθνικὰς δυνάμεις. Ὀφείλομεν νὰ περιγράψωμεν ἐν λεπτομερείᾳ τὰ γεγονότα ὅπως ἀκριβῶς ἐξειλίχθησαν εἰς ἕκαστον φυλάκιον Χωροφυλακῆς, διὰ νὰ καταστήσωμεν γνωστὴν τὴν δρᾶσιν ἑκάστου τῶν ἀνδρῶν μας καὶ ν' ἀποδείξωμεν ὅτι μεγίστην δόξαν καὶ τιμὴν ὀφείλει ἡ Πατρὶς εἰς τοὺς ὑπερασπιστὰς τῶν φυλακίων τούτων, οἱ ὁποῖοι δὲν διέσωσαν μόνον τὴν πόλιν τῶν Γρεβενῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν τιμὴν ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς. Ἰδοὺ ἡ δρᾶσις τῶν ἀνδρῶν ἑκάστου Φυλακίου Χωροφυλακῆς.

Α΄. Φυλάκια περιοχῆς Μπουσίου

Εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην εὑρίσκονται τρία Φυλάκια Χωροφυλακῆς: 1. Τὸ προκεχωρημένον Φυλάκιον δυνάμεως 14 ἀνδρῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἐφέδρου ἀνθυπολοχαγοῦ Θεοχάρη Προδρόμου, 2. Τὸ Φυλάκιον Ἀχυρῶνος δυνάμεως ἓξ ἀνδρῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἄνευ θητείας ὑπενωμοτάρχου Τζίκα Εὐθυμίου καὶ 3. Τὸ Φυλάκιον ὁδοῦ Σειρηνίου δυνάμεως ὀκτὼ ἀνδρῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ὑπενωμοτάρχου Δημητράκη Μιχαήλ. Ἡ δύναμις αὕτη τῶν 28 ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἐδέχθη τὴν ἐπίθεσιν ἑνὸς Τάγματος συμμοριτῶν ἐνισχυμένου καὶ δι' ἑνὸς λόχου συνολικῆς δυνάμεως 350-400 ἀνδρῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Βασιλείου Μπατακόγια ἢ Καραφωτιά, ἐφέδρου ἀνθυπολοχαγοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καὶ ἤδη ταγματάρχου τῶν συμμοριτῶν. Ἡ συμμοριακὴ αὕτη δύναμις περὶ ὥραν 4ην πρωινὴν τῆς 25-7-47 ἐπετέθη σφοδρῶς κατὰ τῶν ἀνωτέρω Φυλακίων μας, χρησιμοποιοῦσα βαρύτατον ὁπλισμόν. Τὴν ἰσχυροτέραν ἐπίθεσιν ἐδέχθη τὸ προκεχωρημένον Φυλάκιον τοῦ ἐφέδρου ἀνθυπολοχαγοῦ Θεοχάρη Προδρόμου, τοῦ ὁποίου οἱ ἄνδρες παρὰ τὸ καταιγιστικὸν ἐχθρικὸν πῦρ κατώρθωσαν ὄχι μόνον νὰ συγκρατήσουν τὰς θέσεις των, ἀλλὰ καὶ νὰ καταδιώξουν τοὺς συμμορίτας. Οἱ ἄνδρες τοῦ Φυλακίου τούτου ἀφοῦ ἠμύνθησαν ἐκ τῶν χαρακωμάτων των μέχρι τῆς 5ης πρωινῆς ὥρας κατὰ τὴν ὁποίαν συνεχῶς ἀπέκρουον τὰς ἐνεργουμένας ἐφόδους πρὸς κατάληψιν τῶν χαρακωμάτων ἀνταρτῶν, ἐνήργησαν περὶ ὥραν 5ην πρωινὴν ἡρωικὴν ἐξόρμησιν καὶ ὑποστηριχθέντες ὑπὸ τῶν πυρῶν τοῦ καταφθάσαντος τεθωρακισμένου ἅρματος τοῦ 529ου Τάγματος Πεζικοῦ διευθυνομένου ὑπὸ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ Κορνίδη Γεωργίου καὶ ὑπὸ τῶν πυρῶν τῶν δύο ἄλλων Φυλακίων Χωροφυλακῆς τῆς περιοχῆς ἐκείνης (Ἀχυρῶνος καὶ Σειρηνίου) κατώρθωσαν μὲ ἄμεσον καὶ προφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς των νὰ τρέψουν εἰς φυγὴν τοὺς συμμορίτας. Κατὰ τὴν ἐνεργηθεῖσαν ταύτην ἐξόρμησιν ὀφείλεται νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι σπουδαία ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ Κορνίδη Γεωργίου ὁ ὁποῖος διὰ τῶν πυρῶν τοῦ ἅρματός του ἐπέτυχε νὰ καθηλώσῃ τοὺς συμμορίτας καὶ νὰ δώσῃ τὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς ἄνδρας τῆς Χωροφυλακῆς νὰ ἐξορμήσουν κατ' αὐτῶν κατὰ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ πυρὰ τούτων εἶχον κάπως κοπάσει. Οἱ ἐνεργήσαντες τὴν ἐπικὴν καὶ ἡρωικὴν ἐκείνην ἐξόρμησιν ἦσαν οἱ κάτωθι ἄνδρες: 1. Ἔφεδρος ἀνθυπολοχαγὸς Θεοχάρης Πρόδρομος, 2. Ἐνωμοτάρχης Λύρας Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, 3. Ὑπενωμοτάρχης Βαχλιώτης Θεόδωρος τοῦ Κωνσταντίνου, 4. Μόνιμος χωροφύλαξ Ζῶτος Δημήτριος τοῦ Σπυρίδωνος, 5. Μόνιμος χωροφύλαξ Τσίτουρας Βασίλειος τοῦ Παντελῆ, 6. Χωροφύλαξ Λέττας Στέργιος τοῦ Νικολάου, 7. Χωροφύλαξ Μαργαρίτης Ἀθανάσιος τοῦ Χρήστου, 8. Χωροφύλαξ Κοκκοτάρας Ἀθανάσιος τοῦ Χαραλάμπους. Οἱ ἄνδρες οὗτοι τῆς Χωροφυλακῆς ἐνισχυθέντες καὶ ὑπὸ τριῶν ὁπλιτῶν ΜΑΥ περιφρονήσαντες τὸν θάνατον καὶ τὰ ἐχθρικὰ πυρὰ ἐξῆλθον τῶν χαρακωμάτων των καὶ ἐπετέθησαν κατὰ τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι εὑρίσκοντο εἰς ἀπόστασιν μόλις 50 μέτρων ἐκ τῶν θέσεων τῶν ἀνδρῶν μας. Εὐθὺς ὡς ἐγένετο ἡ ἐξόρμησις πίπτει νεκρὸς ἀπὸ ριπὴν ὁπλοπολυβόλου ὁ ὁπλίτης ΜΑΥ Ζήσης Γρίδας, τραυματίζεται ἐλαφρῶς εἰς τὸν λαιμὸν ὁ ἐνωμοτάρχης Λύρας Κωνσταντῖνος, ὅστις δὲν ἐπιστρέφει εἰς τὸ χαράκωμα διὰ νὰ ἐπιδέσῃ τὸ τραῦμά του, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ ἀκάθεκτος νὰ ἐπιτίθεται κατὰ τῶν συμμοριτῶν, καταστρέφονται τὰ ὅπλα ἀπὸ ῥιπὰς τῶν ἐχθρικῶν πυρῶν τῶν χωροφυλάκων Ζώτου Δημητρίου καὶ Κοκκοτάρα Ἀθανασίου, δὲν ἐπιστρέφουν ὅμως οὔτε αὐτοὶ εἰς τὸ χαράκωμα πρὸς ἀντικατάστασίν των, ἀλλὰ μὲ τὰς χειροβομβίδας ἀνὰ χεῖρας προσβάλλουν τὸν ἐχθρὸν καὶ ἐπιμένουν εἰς τὴν ἐνεργηθεῖσαν ἀντεπίθεσιν, ἐπιμένουν μέχρις ὅτου ὁ ἐχθρὸς κάμπτεται καὶ κατησχυμένος ὀπισθοχωρεῖ ἐγκαταλείπων τοὺς νεκρούς του καὶ ἄφθονα πυρομαχικά. Καταδιώκεται εἰς ἀπόστασιν δύο χιλιομέτρων πρὸς τὰ ὑψώματα τοῦ χωρίου Σύδενδρον. Τὰ γεγονότα αὐτὰ ἐκτυλίσσονται ἔμπροσθεν τοῦ ὑποφαινομένου καὶ τοῦ διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Πολυνερίου ὑπομοιράρχου Κοκκολιοῦ Ἐμμανουήλ, κομίζοντος διὰ μέσου τῶν ῥιπτομένων ὅλμων καὶ σφαιρῶν πυρομαχικὰ εἰς τοὺς μαχομένους. Ἐξαιρετικὰ δείγματα αὐτοθυσίας καὶ ἡρωισμοῦ ἐπέδειξαν οἱ ἀνωτέρω ἄνδρες κατὰ τὴν μάχην ἐκείνην, ἐλάχιστα δὲ παρόμοια παραδείγματα ἀνδρείας ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ Ἱστορία τοῦ Σώματος. Ἡ ὁμὰς τῶν ἀνδρῶν τούτων πρώτη ἀνεχαίτισε καὶ ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τοὺς ἐπιτιθεμένους 400 συμμορίτας, ἡ δὲ ἐπιτυχία δὲν ὀφείλεται οὔτε εἰς ὁπλισμὸν οὔτε εἰς ἄλλον παράγοντα, ἀλλὰ ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὰς μαχητικὰς ἀρετὰς τῶν ἀνδρῶν τοῦ Φυλακίου τούτου, οἱ ὁποῖοι εἶχον μίαν τοιαύτην εἰς μέγεθος ἐπιτυχίαν. Ἐντὸς τοῦ χαρακώματος τοῦ Φυλακίου τούτου εἶχον παραμείνει οἱ: 1. Χωροφύλαξ Βουκελᾶτος Ἀθανάσιος τοῦ Σπυρίδωνος, 2. Χωροφύλαξ Χρονόπουλος Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, 3. Χωροφύλαξ Γκαρέτσος Σπυρίδων τοῦ Νικολάου, 4. Χωροφύλαξ Δινόπουλος Θωμᾶς τοῦ Φιλίππου, 5. Χωροφύλαξ Τζέμος Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου καὶ 6. Χωροφύλαξ Ζωγράφος Ἀνδρέας τοῦ Νικολάου. Οἱ ἄνδρες οὗτοι ὑπεστήριξαν διὰ τῶν πυρῶν των τὴν ἔξοδον τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων συναδέλφων των, ἐπολέμησαν καὶ οὗτοι ἡρωικώτατα μὲ τόλμην καὶ αὐτοθυσίαν ἐπιδείξαντες καρτερικότητα καὶ ἀνδρείαν, δὲν ἔτυχεν ὅμως εἰς αὐτοὺς ἡ τιμὴ νὰ συμπεριληφθῶσι μεταξὺ τῶν ἐπιτεθέντων κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἀνωτέρω συναδέλφων των καὶ διὰ τοῦτο δὲν διεκινδύνευσαν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν τὴν ζωήν των, ὅσον οἱ ἐν λόγῳ συνάδελφοι αὐτῶν.

Β΄. Φυλάκιον Ἀχυρῶνος (Ὑπενωμοτάρχου Τζίκα Εὐθυμίου)

Ἡ δύναμις τοῦ Φυλακίου τούτου ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἑξῆς ἀνδρῶν: 1. Ὑπενωμοτάρχου Τζίκα Εὐθυμίου τοῦ Βασιλείου, 2. Χωροφύλακος Βατζίκα Γεωργίου τοῦ Στεργίου, 3. Χωροφύλακος Καραγιάννη Κωνσταντίνου τοῦ Γεωργίου, 4: Παπαστεργίου ἢ Γώγου Νικολάου τοῦ Στεργίου, 5. Τάτσιου Κωνσταντίνου τοῦ Βασιλείου. Οἱ ἄνδρες οὗτοι ὑπεστήριξαν ἀποτελεσματικῶς διὰ τῶν πυρῶν των τὰ Φυλάκια Θεοχάρη καὶ ἔφραξαν τὴν εἴσοδον εἰς τὴν πόλιν ὁμάδος συμμοριτῶν, ἐπιχειρησάσης νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν

διὰ τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ, παρὰ δὲ τὴν βροχὴν τῶν βλημάτων ὅλμων τὰ ὁποῖα ἐρρίφθησαν κατὰ τοῦ Φυλακίου των δὲν ἐπτοήθησαν, ἀλλὰ καρτερικώτατα καὶ μὲ πραγματικὸν ἡρωισμὸν καὶ αὐτοθυσίαν παραμένουν εἰς τὰς θέσεις των διὰ νὰ συντελέσουν καὶ οὗτοι εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς μάχης. Ἔτυχεν ὅμως εἰς τοὺς ἄνδρας τοῦ Φυλακίου τούτου λόγῳ τῆς θέσεώς του νὰ παίξουν δευτερώτερον ρόλον εἰς τὴν ἐν γένει διεξαγωγὴν τῆς μάχης.

Γ΄. Φυλάκιον ὁδοῦ Σειρηνίου (Ὑπενωμοτάρχου Δημητράκη Μιχαὴλ)

Ἡ δύναμις τοῦ Φυλακίου τούτου ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἑξῆς ἀνδρῶν: 1. Ὑπενωμοτάρχου Δημητράκη Μιχαὴλ τοῦ Νικολάου, 2. Ὑπενωμοτάρχου Λιόντα Ἰωάννου τοῦ Γεωργίου, 3. Ὑπενωμοτάρχου Σιώμου Ἀνδρέου τοῦ Βασ. 4. Χωροφύλακος Μπαρλαγιάννη Φιλίππου τοῦ Γεωργίου, 5. Χωροφύλακος Κωτούλα Δημητρίου τοῦ Δημητρίου, 6. Χωροφύλακος Τσιντάρη Ἰωάννου τοῦ Ἀντωνίου, 7. Χωροφύλακος Σκόδρα Σπυρίδωνος τοῦ Νικολάου καὶ 8. Χωροφύλακος Σβολιαντοπούλου Δημητρίου τοῦ Κωνσταντίνου. Ἡ δύναμις αὐτὴ τοῦ Φυλακίου τούτου ὑποστᾶσα τὴν ἐπίθεσιν 100 περίπου συμμοριτῶν κατώρθωσεν ἐντὸς μιᾶς ὥρας ν' ἀνατρέψῃ ὅλας ἐν γένει τὰς πρὸς κατάληψιν τῶν χαρακωμάτων ἐφόδους τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἐξηνάγκασε αὐτὸν νὰ καθηλωθῇ εἰς ἀπόστασιν 100 περίπου μέτρων ἀπὸ τὸ Φυλάκιον. Ἡ ἄμυνα τῶν ἀνδρῶν κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, ἤτοι 4-5, ὑπῆρξεν ἱστορική, διότι παρὰ τὴν μανίαν τοῦ ἐχθροῦ ὅπως ἐπιτύχῃ τὴν εἴσοδόν του εἰς τὴν πόλιν ἐκ τῆς θέσεως ἐκείνης οὐδὲν τελικῶς ἐπέτυχε, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν ἡρωικὴν ἀντίστασιν τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς. Δὲν περιορίζεται ὅμως μέχρις ἐδῶ ὁ ἡρωισμὸς τῶν ἀνδρῶν τοῦ Φυλακίου τούτου, ἀλλὰ ταὐτοχρόνως μὲ τὴν ἐξόρμησιν τῶν ἀνδρῶν τοῦ Φυλακίου Μπουσίου ἐξορμοῦν καὶ ἐκ τοῦ Φυλακίου τούτου οἱ: 1. Ὑπενωμοτάρχης Δημητράκης Μιχαήλ, 2. Ὑπενωμοτάρχης Λιόντας Ἰω. καὶ 3. Χωροφύλαξ Σβολιαντόπουλος Δημήτριος καὶ κατορθώνουν οἱ τρεῖς οὗτοι ἄνδρες μὲ τὰς χειροβομβίδας ἀνὰ χεῖρας ἀψηφοῦντες τὸν κίνδυνον, νὰ τρέψωσιν εἰς φυγὴν τὸν ἐπιτιθέμενον ἐχθρόν, ἐξαναγκάσαντες αὐτὸν ν' ἀπομακρυνθῇ ἐκ τοῦ Φυλακίου. Τοὺς τρεῖς τούτους ἄνδρας μας ἠκολούθησαν καὶ οἱ λοιποὶ ἄνδρες τοῦ χαρακώματος, οἱ ὁποῖοι βεβαίως δὲν ὑστέρησαν εἰς ἡρωισμὸν καὶ ὅλοι μαζὶ κατεδίωξαν τοὺς συμμορίτας εἰς ἀπόστασιν δύο περίπου χιλιομέτρων ἐκ τῆς πόλεως. Τὰ τρία ταῦτα Φυλάκια τῆς Χωροφυλακῆς δυνάμεως 28 ἐν ὅλῳ ἀνδρῶν ἐπέτυχον ὄχι μόνον νὰ ἀναχαιτίσουν τὸν ἐπιτιθέμενον πολυάριθμον ἐχθρόν, ἀλλὰ ἐπὶ πλέον νὰ ἐξαναγκάσουν αὐτὸν νὰ τραπῇ εἰς ἄτακτον φυγήν, ἐγκαταλείποντα εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης ὀκτὼ νεκροὺς περισυλλεγέντας ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν μας καὶ ἄφθονον πολεμικὸν ὑλικόν, ἤτοι τέσσαρα φορτία πυρομαχικῶν καὶ βλήματα ὅλμων, 4-5 τυφέκια, δέκα ἀντιαρματικὲς γροθιὲς κ.λ.π. Ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸν τομέα τοῦτον δὲν εἶναι ἁπλῆ ἀφήγησις οὔτε φανταστικὴ ὑπερβολή, ἀλλὰ εἶναι πραγματικότης ὀφειλομένη εἰς τὸ ἀκμαῖον ἠθικὸν τῶν μαχητῶν καὶ εἰς τὸν ἐξαιρετικὸν πατριωτισμὸν αὐτῶν.

Δ΄. Φυλάκιον Γκιολᾶ (Ὑπενωμοτάρχου Σανιδᾶ Ἀντωνίου)

Ἡ δύναμις τοῦ Φυλακίου τούτου ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἑξῆς ἀνδρῶν: 1. Μονίμου Ὑπενωμοτάρχου Σανιδᾶ Ἀντωνίου τοῦ Κωνσταντίνου, 2. Χωροφύλακος Μουζαβερὲ Ἠλία τοῦ Ἀθανασίου, 3. Χωροφύλακος Γαγαλῆ Κωνσταντίνου τοῦ Ἀντωνίου, 4. Χωροφύλακος Βλέτσου Ἀνδρέου τοῦ Ἀθανασίου, 5. Χωροφύλακος Μπίσκα Ἰωάννου τοῦ Φωτίου, 6. Χωροφύλακος Μπίσκα Ἀποστόλου τοῦ Θωμᾶ, 7. Χωροφύλακος Μπίσκα Βασιλείου τοῦ Δημητρίου, 8. Χωροφύλακος Κλαζίδη Γεωργίου τοῦ Ἐλευθερίου, 9. Χωροφύλακος Τσουμάνη Θωμᾶ τοῦ Γεωργίου καὶ 10. Χωροφύλακος Καραγιαννάκη Στυλιανοῦ τοῦ Δημητρίου. Οἱ δέκα οὗτοι ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς τοῦ προκεχωρημένου καὶ ἀπομεμακρυσμένου τούτου Φυλακίου εὑρισκομένου ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Γκιολᾶ, ἀπὸ τῆς 2ας πρωινῆς ὥρας τῆς 25-7-47 ἀντελήφθησαν ὕποπτον θόρυβον εἰς ἀπόστασιν 500 μέτρων ἐξ αὐτῶν, ὑποθέσαντες δὲ τὴν ὕπαρξιν ἔναντι αὐτῶν συμμοριακῆς δυνάμεως κατέλαβον ἐντὸς τῶν χαρακωμάτων των θέσεις καὶ ἀνέμενον τὴν πρωίαν διὰ νὰ ἐξετάσουν περὶ τίνος ἐπρόκειτο. Τὴν 4ην ὅμως πρωινὴν ὥραν ἐδέχθησαν τὴν ἐπίθεσιν ἑκατὸν καὶ πλέον συμμοριτῶν, τελούντων ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ βουλγαρόφρονος ἐγκληματίου Γκίζα Ἀθανασίου. Οἱ συμμορῖται κατὰ τὴν ἐπίθεσίν των ταύτην ἐχρησιμοποίησαν ἕνα ὅλμον τῶν τριῶν ἰντσῶν, δύο ἀτομικοὺς ὁλμίσκους, δέκα περίπου ὁπλοπολυβόλα καὶ μυδράλλια, πλῆθος ἄλλων ἡμιαυτομάτων, χειροβομβίδας καὶ ἀντιαρματικὲς γροθιές. Λόγῳ τῆς ἀριθμητικῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἐχθροῦ ἡ δύναμις αὐτὴ περικυκλωθεῖσα ἐβάλλετο καταιγιστικῶς ἐξ ὅλων τῶν πλευρῶν. Τὰ πυρὰ ὅμως τῶν ἡμετέρων ἀνδρῶν δὲν ἐπέτρεπον εἰς τοὺς συμμορίτας νὰ προσεγγίσουν τὰ συρματοπλέγματα, ἐτραυματίζετο ὁ ἕνας κατόπιν τοῦ ἄλλου καὶ ὑπεχώρουν. Τελικῶς ἕνας διμοιρίτης συμμοριτῶν κατορθώνει νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν σκηνὴν τῶν Χωροφυλάκων, τραυματίζεται ὅμως θανασίμως ἀπὸ τὸν χωροφύλακα Μπίσκαν Ἀπόστολον καὶ μετ' ὀλίγον ἐκπνέει μέσα εἰς τὴν σκηνήν. Ὁ λοχαγὸς τῶν συμμοριτῶν Γκίζας ἐπιχειρεῖ νὰ διέλθῃ τὰ συρματοπλέγματα, πίπτει ὅμως καὶ οὗτος νεκρὸς ἀπὸ σφαίρας τῶν ἡμετέρων ἀνδρῶν. Παρὰ ταῦτα ὅμως οἱ συμμορῖται δὲν κάμπτονται, ἐπιτίθενται σφοδρότερον καὶ λυσσωδῶς, ὅλαι ὅμως αἱ ἐπιθέσεις των ἀναχαιτίζονται ἀπὸ τοὺς δέκα μόνον ἄνδρας τοῦ Φυλακίου. Περὶ ὥραν 5.30΄ περίπου οἱ συμμορῖται φοβηθέντες τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ τὰ πυρὰ τῶν ἀμυνομένων ὑποχωροῦν, συναποκομίζοντες περὶ τοὺς 20-25 τραυματίας τοὺς ὁποίους εἶχον ἀπὸ τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην. Φεύγουν οἱ συμμορῖται καταδιωκόμενοι ἀπὸ τὴν πλευρὰν ταύτην φέροντες τὴν καταισχύνην τῆς ἥττης. Ἡ ὁμὰς τῶν δέκα τούτων χωροφυλάκων πολεμήσασα σκληρῶς ἐπὶ δίωρον, ἀλλὰ μὲ ἡρωισμόν, αὐτοθυσίαν καὶ αὐταπάρνησιν ἐπέτυχε ν' ἀνατρέψῃ δεκαπλάσιον ἐχθρόν, νὰ προξενήσῃ εἰς αὐτὸν τεραστίας ἀπωλείας καὶ νὰ τὸν

ἐξαναγκάσῃ νὰ τραπῇ εἰς ἄτακτον φυγήν. Ὁ ἡρωισμὸς τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἐνταῦθα ὑπῆρξεν ἀξιοθαύμαστος· οὗτοι ἔζησαν δύο ὥρας δόξης καὶ ἐποποιίας κινδυνεύσαντες νὰ ἐξοντωθοῦν, οὐχ ἧττον ὅμως ἡ πίστις των πρὸς τὰ πεπρωμένα τῆς φυλῆς, τὸ ἐνδιαφέρον των διὰ τὴν Ἱστορίαν τοῦ Σώματος συμπαρομαρτούσης καὶ τῆς γενναιότητος αὐτῶν, ἐπέτυχον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ συλλάβῃ ἀνθρωπίνη φαντασία, διότι κανεὶς ἀπολύτως δὲν ἐπίστευε ὅτι, οἱ δέκα οὗτοι ἄνδρες θὰ ἐπετύγχανον ν' ἀνατρέψουν τὴν χειμαρρώδη ἐπίθεσιν τοιούτου μεγάλου ἀριθμοῦ συμμοριτῶν ἐξωπλισμένων ἄριστα. Ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν συμμοριτῶν ἀνευρέθησαν δύο πτώματα αὐτῶν, ἓν αὐτόματον Στὲν καὶ πολλὰ φυσίγγια.

Ε΄. Φυλάκιον - Δ/4
(Ὑπενωμοτάρχου Μπλέτσα Ἀθανασίου)

Ἡ δύναμις τοῦ Φυλακίου τούτου ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἑξῆς ἀνδρῶν: 1. Μονίμου ὑπενωμοτάρχου Μπλέτσα Ἀθανασίου τοῦ Βασιλείου, 2. Χωροφύλακος Χαΐντούτη Γεωργίου τοῦ Μιχαήλ, 3. Χωροφύλακος Βλασσοπούλου Ἀναστασίου τοῦ Νικολάου, 4. Χωροφύλακος Παπαξάνθη Κωνσταντίνου τοῦ Βασιλείου, 5. Χωροφύλακος Σαΐτζῆ Δημητρίου τοῦ Κωνσταντίνου, 6. Χωροφύλακος Ἀμπατζιάδη Λαζάρου τοῦ Δημητρίου, 7. Χωροφύλακος Μητσοπούλου Διονυσίου τοῦ Χαραλάμπους, 8. Χωροφύλακος Γεωργούλα Γεωργίου τοῦ Νικολάου, 9. Χωροφύλακος Βράνου Ζήση τοῦ Γεωργίου καὶ 10. Χωροφύλακος Σιώμου Κωνσταντίνου τοῦ Δημητρίου. Τὸ Φυλάκιον τοῦτο εὑρίσκετο εἰς τὴν δυτικὴν πλευρὰν τῆς πόλεως Γρεβενῶν καὶ εἰς ἀπομεμακρυσμένην θέσιν, κατὰ δὲ τὴν πρωίαν τῆς 25-7-47 ἐδέχθη τὴν ἐπίθεσιν 120 περίπου συμμοριτῶν, τελούντων ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ πρώην ληστοῦ καὶ ἤδη λοχαγοῦ τῶν συμμοριτῶν Βίδρα Ἀλεξάνδρου, ἐκ Πολυνερίου. Οἱ ἐπιτεθέντες κατὰ τοῦ Φυλακίου μας τούτου συμμορῖται ἐχρησιμοποίησαν ἰσχυροτάτην δύναμιν πυρὸς διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἐξόντωσιν τῶν ἀνδρῶν μας. Ἡ ἐπίθεσίς των ὑπῆρξε καὶ ἐνταῦθα λυσσώδης, οἱ ἀμυνόμενοι χωροφύλακες ἀνθίστανται ἰσχυρῶς, φονεύεται ὅμως ὁ χωροφύλαξ Βρᾶνος Ζήσης καὶ μένει ἀφρούρητον ἓν τμῆμα τοῦ χαρακώματος. Τὸ μοναδικὸν ὁπλοπολυβόλον τῆς φρουρᾶς καὶ τὸ μοναδικὸν αὐτόματον Τόμσον ἠχρηστεύθησαν ὑποστάντα σοβαρὰς βλάβας ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ πυρά. Πρὸ τῆς τοιαύτης καταστάσεως ἡ δύναμις τοῦ Φυλακίου συμπτύσσεται μαχομένη πρὸς τὴν φρουρὰν Φυλακῶν, καταλαμβάνει θέσεις εἰς τὸ δυτικὸν Φυλάκιον καὶ ἐξακολουθεῖ τὸν ἀγῶνα ἐμποδίζουσα τὴν εἴσοδον τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸν συνοικισμὸν Βαροσίου ἐκ τῆς πλευρᾶς ἐκείνης. Ἐξακολουθεῖ τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐπιτιθεμένων συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι μετὰ τὴν ὑποχώρησιν τῶν ἀνδρῶν μας προσπαθοῦν νὰ καταλάβουν τὰ χαρακώματα τοῦ Φυλακίου τούτου. Ἡ σύμπτυξις κατὰ τὴν γνώμην μας εἶναι τελείως δεδικαιολογημένη, διότι κατόπιν τῆς βλάβης, ἣν ὑπέστησαν τὰ αὐτόματα ὅπλα τῶν ἀνδρῶν δὲν ὑφίσταντο πλέον εἰς αὐτοὺς δυνατότητες συνεχίσεως τοῦ ἀγῶνος ἐκ τῶν θέσεών των καὶ ἡ παραμονή των εἰς αὐτὰς θὰ ἦτο θυσία ἄσκοπος δι' ὁλόκληρον τὴν δύναμιν. Ἐνῷ συνεπτύχθησαν 200 μέτρα περίπου, ἐξηκολούθησαν τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν συμμοριτῶν μαζὶ μὲ τὴν δύναμιν τῶν ἀνδρῶν τῶν Ποινικῶν Φυλακῶν.

Τὴν 5ην καὶ 30΄ πρωινὴν ὥραν δύναμις διμοιρίας τῆς διλοχίας τοῦ 619ου Τάγματος ἐνεργεῖ ἐξ ἐφόδου καὶ ἀνακαταλαμβάνει τὰ χαρακώματα. Εἰς τὴν ἐνέργειάν της ταύτην ὑποστηρίζεται ἰσχυρῶς ὑπὸ τοῦ Φυλακίου Χωροφυλακῆς τοῦ εὑρισκομένου δυτικῶς τῶν Ποινικῶν Φυλακῶν. Ἡ σύμπτυξις τῶν ἀνδρῶν τοῦ Φυλακίου τούτου κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν τυγχάνει δεδικαιολογημένη, διότι ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης αὐτοψίας ἡ περαιτέρω ἄμυνα αὐτῶν ἐντὸς τῶν χαρακωμάτων θὰ ἦτο μία ἄσκοπος καὶ ἀνωφελὴς θυσία ὁλοκλήρου τῆς δυνάμεως, ἐνῷ διὰ τῆς ὑποχωρήσεως ἐδόθη εἰς τοὺς ἄνδρας τούτους ἡ εὐκαιρία νὰ συνεχίσωσι τὴν μάχην μέχρι πρωίας καὶ νὰ συντελέσωσι κατὰ πολὺ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς νίκης τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων.

ΣΤ΄. Φυλάκιον Ἁγίου Γεωργίου
(Ἐνωμοτάρχου Σκουλούδη)

Ἡ δύναμις τοῦ Φυλακίου τούτου ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἑξῆς ἀνδρῶν: 1. Μονίμου ἐνωμοτάρχου Σκουλούδη Σταύρου τοῦ Μιχαήλ, 2. Χωροφύλακος Βρυσιώτη Γεωργίου τοῦ Χρήστου, 3. Χωροφύλακος Ἀγγέλη Δήμου τοῦ Κωνσταντίνου, 4. Χωροφύλακος Κούρτη Κωνσταντίνου τοῦ Ἀποστόλου, 5. Χωροφύλακος Τσοντάκη Νικολάου τοῦ Στεφάνου, 6. Χωροφύλακος Μανωλακάκη Ἐμμανουὴλ τοῦ Νικολάου καὶ 7. Χωροφύλακος Λουκάκη Θεοφάνους τοῦ Σπυρίδωνος. Τὸ Φυλάκιον τοῦτο ἔχον δύναμιν μόνον ἑπτὰ ἀνδρῶν, ἦτο Φυλάκιον ἐλέγχου καὶ οὐχὶ ἀσφαλείας, εἶχε προορισμὸν τὴν ἐνέργειαν ἐλέγχου τῶν διερχομένων ἀτόμων καὶ τῶν μεταφερομένων τροφίμων Οἱ ἄνδρες τοῦ ἐξεταστικοῦ τούτου Φυλακίου ἐδέχθησαν ἐπίσης ἐπίθεσιν μιᾶς διμοιρίας συμμοριτῶν 30 ἀνδρῶν, ἐνῷ ὅμως ἐμάχοντο κατὰ μέτωπον καὶ ἀπέκρουον συνεχῶς τὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν ἄλλοι ἰσάριθμοι συμμορῖται εἶχον εἰσδύσει εἰς τὸν συνοικισμόν, καθ' ἣν ὥραν τὰ Φυλάκια ἀπησχολοῦντο εἰς τὴν κατὰ μέτωπον ἀπόκρουσιν τῶν ἐπιτιθεμένων. Ὡς ἐγνώσθη τὰ περισσότερα τμήματα τῶν συμμοριτῶν, τὰ ὁποῖα εἰσῆλθον εἰς τὸν συνοικισμὸν τοῦτον, εἰσέδυσαν ἐκ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τὴν θέσιν τῆς οἰκίας Μιχαὴλ Κοκκινάκη, ἔνθα οὐδὲν Φυλάκιον ὑπῆρχε πρὸς παρεμπόδισιν αὐτῶν. Ἐνῷ οἱ ἄνδρες τοῦ Φυλακίου μας τούτου ἐμάχοντο κατὰ μέτωπον ἄλλοι συμμορῖται ἐπετέθησαν κατ' αὐτῶν ταυτοχρόνως ἐκ τῶν νώτων καὶ κυρίως ἐκ τῆς Ἐκκλησίας Ἁγίου Γεωργίου ἀπὸ τὸν περίβολον τῆς ὁποίας ἐξουδετέρωσαν τὰ χαρακώματα διὰ τῆς ρίψεως κατ' αὐτῶν χειροβομβίδων. Οἱ ἄνδρες τοῦ Φυλακίου αἰφνιδιασθέντες ἐκ τῶν πυρῶν τὰ ὁποῖα ἐδέχθησαν ἐκ τῶν νώτων καὶ ἀντιληφθέντες ὅτι εὑρίσκοντο περικυκλωμένοι καὶ ὅτι ἡ περαιτέρω ἄμυνα αὐτῶν θὰ ἦτο ἄσκοπος καὶ ἀνωφελής, ἐπεχείρησαν νὰ διασπάσουν τὸν κλοιὸν καὶ νὰ συμπτυχθῶσιν εἰς τὴν φρουρὰν τῶν Ποινικῶν Φυλακῶν, ἀπέχουσαν περὶ τὰ 200 περίπου μέτρα. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ

Φυλακίου τούτου ἔφθασαν εἰς τὰς Φυλακὰς μόνον οἱ ἐνωμοτάρχης Σκουλούδης Σταῦρος καὶ οἱ χωροφύλακες Μανωλακάκης Ἐμμανουὴλ καὶ Λουκάκης Θεοφάνης· οἱ λοιποὶ τέσσαρες ἄνδρες: 1. Χωροφύλαξ Κούρτης Κωνσταντῖνος, 2. Χωροφύλαξ Τσοντάκης Νικόλαος, 3. Χωροφύλαξ Βρυσιώτης Γεώργιος καὶ 4. Χωροφύλαξ Ἀγγέλης Δῆμος, παρὰ τὰς προσπαθείας των δὲν ἠδυνήθησαν νὰ φθάσωσιν εἰς τὰς φυλακὰς καὶ νὰ ἑνωθῶσι μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς ἐκεῖ φρουρᾶς ἐξηναγκασθέντες ν' ἀπομακρυνθῶσιν ἐκ τῆς θέσεως ἐκείνης καὶ νὰ ὀχυρωθῶσιν εἴς τι σημεῖον ὀχυρὸν ἀπέχον ἐκ τῶν χαρακωμάτων των περὶ τὰ 150 μέτρα. Ἐκ τῆς θέσεώς των ταύτης ἠμύνοντο καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς μάχης. Οἱ τέσσαρες οὗτοι ἄνδρες ἐκ τῆς θέσεως τὴν ὁποίαν κατέλαβον ἐπέτυχον νὰ ἐπιφέρουν ἀπωλείας εἰς τὸν ἐχθρὸν καὶ κυρίως κατὰ τὴν ὑποχώρησιν αὐτῶν. Συγκεκριμένως ὁ χωροφύλαξ Τσοντάκης Νικόλαος ἐφόνευσεν ἀποδεδειγμένως 4 συμμορίτας, ὁ δὲ χωροφύλαξ Κούρτης Κωνσταντῖνος 2. Οἱ ἄνδρες οὗτοι παρ' ὅτι ἀπεκόπησαν τῆς ὑπολοίπου δυνάμεως καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἑνωθῶσι μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῶν Ποινικῶν Φυλακῶν δὲν ἀπώλεσαν τὸ θάρρος των καὶ τὴν μαχητικότητά των, ἀλλὰ καταλαβόντες ἐπίκαιρον θέσιν κατώρθωσαν νὰ ἐπιφέρουν εἰς τὸν ἐχθρὸν σοβαρὰς ἀπωλείας.

Ζ΄. Φρουρὰ Ποινικῶν Φυλακῶν

Ἡ δύναμις τῆς φρουρᾶς ταύτης ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἑξῆς ἀνδρῶν: 1. Ἐφέδρου ὑπολοχαγοῦ Νατσούλη Θωμᾶ τοῦ Κωνσταντίνου, 2. Ὑπενωμοτάρχου Παϊπέτη Χαραλάμπους τοῦ Σταματίου, 3. Χωροφύλακος Πελέκη Κωνσταντίνου τοῦ Δημητρίου, 4. Χωροφύλακος Γεωργίου Νικολάου τοῦ Ἀνέστη, 5. Χωροφύλακος Βασιλείου Ἀθανασίου τοῦ Χρήστου, 6. Χωροφύλακος Γεωργακοπούλου Εὐσταθίου τοῦ Παναγιώτου, 7. Χωροφύλακος Ζαχαράκη Κωνσταντίνου τοῦ Νικολάου, 8. Χωροφύλακος Ζαχαράκη Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, 9. Χωροφύλακος Κυριακοπούλου Ἰωάννου τοῦ Δημοσθένους, 10. Χωροφύλακος Καρβουνιάρη Γεωργίου τοῦ Ἀθανασίου, 11. Χωροφύλακος Μαυριδάκη Μιλτιάδου τοῦ Σταματίου, 12. Χωροφύλακος Σπυροπούλου Ἰωάννου τοῦ Κωνσταντίνου καὶ 13. Χωροφύλακος Φλέκα Κωνσταντίνου τοῦ Ἀγγέλου. Ἡ φρουρὰ αὕτη τῶν Ποινικῶν Φυλακῶν ἡ ὁποία ἐστερεῖτο αὐτομάτων ὅπλων ἠμύνθη σθεναρῶς ἐκ τῶν χαρακωμάτων τῶν Φυλακῶν ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ὥρας κατορθώσασα ν' ἀποκρούσῃ ἐπανειλημμένας ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτοὺς νὰ πλησιάσουν εἰς τὰς Φυλακὰς καὶ ν' ἀπελευθερώσωσι τοὺς φυλακισμένους. Μία ὁμὰς ἐπιχειρήσασα νὰ προσεγγίσῃ τὴν αὐλὴν τῆς Φυλακῆς ἐξηναγκάσθη ταχέως ν' ἀπομακρυνθῇ λόγῳ τῶν πυρῶν τῶν ἀμυνομένων χωροφυλάκων. Οἱ ἄνδρες τῆς φρουρᾶς ταύτης ἐπέδειξαν ἄφθαστον ἡρωϊσμὸν καὶ αὐτοθυσίαν ἐπιτυχόντες τελικῶς τὴν ἀπόκρουσιν τοῦ ἐχθροῦ. Ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ὥρας ἡ φρουρὰ ἠμύνετο ἐκ τῶν χαρακωμάτων της καὶ ἐδέχετο τὰ καταιγιστικὰ πυρὰ τῶν συμμοριτῶν. Περὶ ὥραν 8ην πρωινὴν οἱ ἄνδρες αὐτοβούλως ἐνήργησαν ἐξόρμησιν ἐκ τῶν χαρακωμάτων των καὶ ἐπετέθησαν ἀκάθεκτοι κατὰ τῶν συμμοριακῶν δυνάμεων. Ἐπηκολούθησαν τότε σκληραὶ ὁδομαχίαι μεταξὺ χωροφυλάκων καὶ συμμοριτῶν, τῶν τελευταίων ἐξαναγκασθέντων νὰ ἐγκαταλείψουν τὸν συνοικισμὸν Βαροσίου καὶ νὰ τραπῶσιν εἰς φυγήν. Οἱ χωροφύλακες ἀπὸ γωνίας εἰς γωνίαν καὶ ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν πολεμοῦντες κατώρθωσαν τελικῶς νὰ τρέψωσιν εἰς φυγὴν τοὺς συμμορίτας. Ἀξίζει νὰ σημειωθοῦν ἰδιαιτέρως μερικὰ ἐξαιρετικὰ γεγονότα τῆς διεξαγωγῆς τῶν ὁδομαχιῶν διὰ ν' ἀπεικονισθῇ ἡ πραγματικὴ ἐποποιία τῶν ἀνδρῶν τῆς φρουρᾶς ταύτης. Ὅταν διετάχθη ἡ ἐξόρμησις ἐκ τῶν χαρακωμάτων τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς οἱ χωροφύλακες Γεωργακόπουλος Εὐστάθιος καὶ Φλέκας Κωνσταντῖνος προσπαθήσαντες νὰ ἐξουδετερώσουν ἓν ὁπλοπολυβόλον τῶν συμμοριτῶν, τὸ ὁποῖον ἠμπόδιζεν εἰς αὐτοὺς τὴν διέλευσιν ἔκ τινος γωνίας, ἀνῆλθον τὴν μάνδραν μιᾶς οἰκίας, εἰσῆλθον εἰς τὴν αὐλὴν αὐτῆς καὶ διὰ τῶν χειροβομβίδων των ἐπέτυχον τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς ἐχθρικῆς ἀντιστάσεως. Ἀκολούθως, ἐπειδὴ μία ὁμὰς συμμοριτῶν κατεῖχε τὴν παλαιὰν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ δὲν ἦτο εὔκολος ἡ ἐξουδετέρωσίς της κατὰ μέτωπον, οἱ δύο οὗτοι χωροφύλακες ἀνοίξαντες πολεμίστρας ἐπὶ τοῦ τοίχου τῆς αὐλῆς εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκοντο ἐπέτυχον χωρὶς νὰ γίνωσιν ἀντιληπτοὶ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν νὰ τὴν ἐξαναγκάσουν διὰ τῶν ἡμιαυτομάτων των ὅπλων νὰ τραπῇ εἰς φυγήν. Ὁμοίως ὁ χωροφύλαξ Γεωργίου Νικόλαος ἔσπευσε πρῶτος κατὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ κατώρθωσε νὰ καταβάλῃ τὸν συμμορίτην Τσουμπλίκαν Βασίλειον ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀφήρεσεν ἓν Πίατ ἀφοῦ τὸν ἐφόνευσεν. Ὁμοίως ἐν τῇ καθόλου διεξαγωγῇ τῆς μάχης ἐξαιρετικὴν μαχητικότητα καὶ πολεμικὸν μένος ἐπέδειξαν οἱ ἑξῆς ἄνδρες: 1. Ὑπενωμοτάρχης Παϊπέτης Χαράλαμπος, ὑπαρχιφύλαξ τῶν Φυλακῶν, ὁ ὁποῖος καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς μάχης ἔδιδε τὰς ἀπαιτουμένας διαταγὰς καὶ ὁδηγίας εἰς τοὺς ἄνδρας του, 2. Χωροφύλαξ Κυριακόπουλος Ἰωάννης, 3. Χωροφύλαξ Πελέκης Κωνσταντῖνος καὶ 4. Σπυρόπουλος Ἰωάννης. Οἱ ἄνδρες οὗτοι ὁμολογουμένως διεκρίθησαν τῶν ἄλλων συναδέλφων των εἰς ἀνδρείαν καὶ θάρρος καὶ ἐξέθεσαν ἀποδεδειγμένως εἰς ἄμεσον καὶ προφανῆ κίνδυνον τὴν ζωὴν αὐτῶν. Ὁμοίως καὶ οἱ χωροφύλακες 1. Μαυριδάκης Μιλτιάδης, 2. Βασιλείου Ἀθανάσιος, 3. Καρβουνιάρης Γεώργιος, 4. Ζαχαράκης Κωνσταντῖνος, 5. Ζαχαράκης Ἐμμανουήλ, δὲν ὑστέρησαν εἰς μαχητικότητα καὶ τόλμην, οὔτε ἐπέδειξαν σημεῖα κοπώσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης, οὐχ' ἧττον ὅμως, λόγῳ τῶν θέσεων τὰς ὁποίας κατεῖχον δὲν ἔτυχεν εἰς αὐτοὺς ἡ τιμὴ νὰ δράσωσι καὶ διακινδυνεύσωσι τὴν ζωήν των, ὅσον οἱ προαναφερθέντες συνάδελφοι αὐτῶν. Εἰς τὴν ἀκτῖνα δράσεως τῶν ἀνδρῶν τῆς φρουρᾶς τῶν Φυλακῶν καὶ τοῦ Φυλακίου τοῦ ἐνωμοτάρχου Σκουλούδη κατεμετρήθησαν τὰ πτώματα 17 συμμοριτῶν καὶ περιῆλθον εἰς χεῖρας τῶν ἀνδρῶν τῆς ἀκτῖνος ταύτης 2 ὁπλοπολυβόλα Μπρὲν ἐν καλῇ καταστάσει, 1 Πίατ, 8 ἀντιαρματικὲς γροθιές, 4 γεμιστῆρες ὁπλοπολυβόλου καὶ πολλὰ πυρομαχικὰ καθὼς καὶ βλήματα ὅλμου. Τὴν ὅλην ἐπιχείρησιν τῆς περιοχῆς ταύτης διηύθυνεν ὁ ἔφεδρος ὑπολοχαγὸς Νατσούλης Θωμᾶς, ὁ ὁποῖος δὲν ὑστέρησεν εἰς διοικητικὴν ἱκανότητα, εἰς θάρρος καὶ ἡρωισμόν. Εἰς

τὸν τομέα τῆς φρουρᾶς ταύτης ἡ μάχη συνεχίσθη μέχρι τῆς 11ης μεσημβρινῆς ὥρας, διότι οἱ συμμορῖται καταλαβόντες ὀχυρὰς θέσεις ἐντὸς κατῳκημένου χώρου ἠδυνήθησαν νὰ κρατήσουν ἐπὶ πολλὰς ὥρας τὰς θέσεις των. Τοῦτο ὅμως ὑπῆρξεν ἡ ὁλοκληρωτικὴ καταστροφή των, διότι ἐκδιωχθέντες ἐκ τοῦ συνοικισμοῦ Βαροσίου ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἐπέπεσαν ὅσοι ἐπέζησαν εἰς ἐνέδραν τῆς Διλοχίας Πεζικοῦ τοῦ 605ου Τάγματος, ἡ ὁποία κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης εἰς τὸν συνοικισμὸν Βαροσίου εἶχεν ἐνεργήσει ὑπερκεραστικὴν κύκλωσιν καὶ ἀπεδεκατίσθησαν ὑπ' αὐτῆς. Αὐτὸς οὗτος ὁ λοχαγὸς τῶν συμμοριτῶν Βίδρας 'Αλέξανδρος τραυματισθεὶς ἐλαφρῶς εἰς τὸν συνοικισμὸν Βαροσίου ὑπὸ χωροφυλάκων ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν ὁπλιτῶν τῆς ΜΑΔ καὶ ἐφονεύθη ὑπ' αὐτῶν βραδύτερον.

Η'. Φυλάκιον Φόρου Κοζάνης
('Υπενωμοτάρχου Γαλάνη)

Ἡ δύναμις τοῦ Φυλακίου τούτου ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἑξῆς ἀνδρῶν: 1. Μονίμου 'Υπενωμοτάρχου Γαλάνη Βασιλείου τοῦ 'Ανδρέου, 2. Χωροφύλακος Μπαλούτσου Λουκᾶ τοῦ Στεφάνου καὶ 3. Χωροφύλακος Πληθάρα Χριστοδούλου τοῦ Κωνσταντίνου. Οἱ τρεῖς οὗτοι ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς, εὐθὺς ὡς ἤρχισεν ἡ ἐπίθεσις κατέλαβον θέσεις ἐντὸς τῶν χαρακωμάτων των, δὲν εἶχον ὅμως παρέλθει ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας, ὁπότε ἀντελήφθησαν μίαν ὁμάδα στρατιωτῶν νὰ βαδίζῃ πρὸς αὐτοὺς διὰ μέσου τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἡ ὁποία ξεκινᾷ ἐκ Γρεβενῶν πρὸς Κοζάνην. Ὅταν ἡ ὁμὰς αὕτη ἐπλησίασε τὸ Φυλάκιον ὁ ἀρχιφύλαξ ἐφώναξεν «ἄλτ, ποῖοι εἶσθε ;»· ἔλαβε δὲ τότε τὴν ἀπάντησιν ἀπὸ τὴν ὁμάδα ταύτην ὅτι ἦσαν στρατιῶται τοῦ 4ου Λόχου· «προχωρήσατε», φωνάζει πάλιν ὁ ἀρχιφύλαξ, «εἰς τὸ παρασύνθημα»· ὡς ἦτο δὲ εὐνόητον δὲν ἐγνώριζον τοῦτο, διότι ἐπρόκειτο περὶ συμμοριτῶν καὶ τότε, ἀντιληφθέντες ὅτι δὲν ἠμπόρεσαν νὰ ἐξαπατήσουν τοὺς φρουροὺς καὶ νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν πόλιν, διὰ νὰ πλήξουν τὸ οἴκημα τοῦ 4ου Λόχου τοῦ 529ου Τάγματος Πεζικοῦ, τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο εἰς τὴν ἔξοδον τῆς πόλεως πρὸς τὴν κατεύθυνσιν Κοζάνης, προσεπάθησαν νὰ λάβουν θέσεις διὰ νὰ ἐπιτεθῶσι κατὰ τῶν ἀνδρῶν του ἡμετέρου Φυλακίου. Δὲν ἐδόθη ὅμως εἰς αὐτοὺς ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος, διότι πυροβοληθέντες ὑπὸ τοῦ ὑπενωμοτάρχου Γαλάνη Βασιλείου καὶ φονευθέντος ἑνὸς συμμορίτου καὶ δύο ἄλλων καθηλωθέντων εἰς τὰς θέσεις των, συλλαμβάνονται ἐντὸς ὀλίγου αἰχμάλωτοι ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀνδρῶν τοῦ Φυλακίου, οἱ λοιποὶ δὲ συμμορῖται διεσκορπίσθησαν τότε διὰ νὰ σωθοῦν. Ὄπισθεν τῆς ὁμάδος ταύτης τῶν συμμοριτῶν ἤρχοντο καὶ πολλοὶ ἄλλοι συμμορῖται, οἱ ὁποῖοι ὡς ἀντελήφθησαν ὅτι τὸ μέσον ἀπάτης ὅπερ ἠθέλησαν νὰ χρησιμοποιήσουν διὰ νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν πόλιν ὑπὸ τὸ πρόσχημα φιλίων τμημάτων εἰς οὐδὲν τοὺς ὠφέλησε, διέκοψαν τὴν πρὸς τὴν πόλιν πορείαν των καὶ ἔλαβον θέσεις ἀμύνης. Οἱ τρεῖς οὗτοι ἄνδρες τοῦ Φυλακίου Χωροφυλακῆς μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα ἐνισχύθησαν ὑπὸ Στρατιωτικῆς ὁμάδος καὶ κατώρθωσαν νὰ διασκορπίσουν καὶ νὰ τρέψουν εἰς φυγὴν τοὺς εἰς τὸν τομέα τοῦτον ἐπιτεθέντας συμμορίτας, προξενήσαντες εἰς αὐτοὺς ἀνεξακριβώτους ἀπωλείας. 'Ενταῦθα ὀφείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι, οἱ συμμορῖται ἐπεχείρησαν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν πόλιν διὰ τῆς κυρίας ὁδοῦ χρησιμοποιοῦντες μέσον ἀπάτης, οἱ ἄνδρες ὅμως τοῦ Φυλακίου Χωροφυλακῆς δὲν ἐξηπατήθησαν καὶ ἀνέτρεψαν τὰ σχέδια αὐτῶν ἐκ βάθρων, διότι οἱ συμμορῖται ἀπέβλεπον νὰ ἐπιτύχουν εἴσοδον εἰς τὴν πόλιν διὰ νὰ ἐξουδετερώσουν τὸν 4ον Λόχον τοῦ 529ου Τάγματος Πεζικοῦ, στρατωνιζομένου πλησίον τοῦ Φυλακίου Φόρου Κοζάνης. Οἱ ἄνδρες τοῦ Φυλακίου τούτου ἐκτὸς τῆς μετέπειτα δράσεώς των καὶ τῆς περαιτέρω καταδιώξεως τῶν συμμοριτῶν, προσέφερον ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ συνετέλεσαν κατὰ πολὺ εἰς τὴν νικηφόρον διεξαγωγὴν τῆς μάχης διὰ τῆς ἀνατροπῆς τῶν σχεδίων τῶν συμμοριτῶν, διασώσαντες ἕνα ὁλόκληρον λόχον ἀπὸ ἐνεργουμένης κατ' αὐτοῦ ἐκ τῶν νώτων συμμοριακῆς ἐπιθέσεως καὶ ἀνατινάξεως τοῦ οἰκήματος εἰς ὃ ἐστρατωνίζετο.

Θ'. Φρουρὰ Φόρου Καλαμπάκας
καὶ 'Ηλεκτρικοῦ 'Εργοστασίου

Ἡ δύναμις τῶν φρουρῶν τούτων κειμένων ἡ μία πλησίον τῆς ἄλλης ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἑξῆς ὁπλιτῶν: 1. Χωροφύλακος Λαλαούτη 'Αναστασίου τοῦ Δημητρίου, 2. Χωροφύλακος Θεοδοσίου Εὐθυμίου τοῦ 'Αντωνίου, 3. Χωροφύλακος Δουκάκη Εὐαγγέλου τοῦ 'Ιωάννου, 4. Χωροφύλακος Πλακιᾶ Χρήστου τοῦ Σωτηρίου, 5. Χωροφύλακος Κόφφα Κωνσταντίνου τοῦ 'Ιωάννου, 6. Χωροφύλακος Ρόβα Βασιλείου τοῦ Εὐαγγέλου, 7. Χωροφύλακος Γκουλιαβέρη 'Αντωνίου τοῦ 'Ηλία, 8. Χωροφύλακος Μπαλογιάννη Κωνσταντίνου τοῦ 'Ιωάννου καὶ 9. Χωροφύλακος Ντάγκα Γεωργίου τοῦ Ρούσση. Οἱ ἄνδρες τῶν φρουρῶν τούτων ἠμύνθησαν σθεναρῶς κατὰ τῶν ἐπιτιθεμένων συμμοριτῶν καὶ ἀνέτρεψαν ἁπάσας τὰς προσπαθείας αὐτῶν ὅπως προσεγγίσουν τὸ ἠλεκτρικὸν ἐργοστάσιον καὶ ἀνατινάξουν αὐτό. Ἡ ἐπίθεσις κατὰ τῆς ἀνωτέρω δυνάμεως ἐγένετο ἐκ τῆς κατευθύνσεως τοῦ Νεκροταφείου, μὲ πρόθεσιν τῶν συμμοριτῶν νὰ προσεγγίσουν τὴν κυρίαν πόλιν καὶ νὰ ἐπιτεθῶσι κατὰ τῶν Δημοσίων 'Υπηρεσιῶν καὶ ἰδίως κατὰ τοῦ 'Αστυνομικοῦ Τμήματος. Ὁ σκοπός των ὅμως ἀπέτυχε συνεπείᾳ τῆς σθεναρᾶς ἀμύνης τῶν ἀνωτέρω ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι διὰ τοῦ ἡρωισμοῦ των προσέφερον εἰς τὴν Πατρίδα ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος ὑπηρεσίαν.

Ι'. Δρᾶσις 'Ομάδος
'Υπομοιράρχου Κοκκολιοῦ 'Εμμανουὴλ

Ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς μάχης μετέβη κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ Φυλάκιον Μπουσίου ἔνθα εὑρίσκετο τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς δυνάμεώς του, ἀφ' οὗ δὲ παρέμεινεν ἐκεῖ μέχρι πέρατος τῆς ἀποκρούσεως τῶν συμμοριτῶν διετάχθη νὰ τεθῇ ἐπικεφαλῆς ὁμάδος Χωροφυλάκων καὶ νὰ προσπαθήσῃ νὰ ἑνωθῇ μὲ τὴν φρουρὰν τῶν Ποινικῶν Φυλακῶν, ἡ ὁποία ὑφίστατο ἐξαιρετικὴν πίεσιν. Καίτοι ἡ ἀποστολὴ ἦτο ἐξαιρετικῶς ἐπικίνδυ-

νος ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος ἀφ' οὗ παρέλαβε μαζί του τούς: 1. Ἀνθυπομοίραρχον Κοντὸν Εὐάγγελον, 2. Χωροφύλακα Καρδακάρην Σπυρίδωνα, 3. Χωροφύλακα Καρασκόγιαν Ἰωάννην τοῦ Ἰωάννου, 4. Χωροφύλακα Καραμῆτσον Νικόλαον τοῦ Χρήστου καὶ 5. Ὑπενωμοτάρχην Παρλαβάντζαν Νικόλαον, ἐν ὅλῳ δύναμις ἓξ ἀνδρῶν, ἐπεχείρησε νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν πιεζομένων ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ ἀνδρῶν τῆς φρουρᾶς τῶν Ποινικῶν Φυλακῶν. Ὅταν οἱ ἄνδρες οὗτοι ἔφθασαν εἰς τὸ Φυλάκιον Φόρου Καλαμπάκας ἐπληροφορήθησαν ἀπὸ τοὺς ἄνδρας τῆς ἐκεῖ φρουρᾶς ὅτι ἡ ὁδὸς πρὸς Βαροῦσι ἠλέγχετο συνεχῶς ὑπὸ πυκνῶν συμμοριακῶν πυρῶν. Παρὰ τὰς πληροφορίας ταύτας οἱ ἀνωτέρω ἀξιωματικοὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ των νὰ ἑνωθῶσι μετὰ τῶν μαχομένων ὑπερασπιστῶν τῶν Φυλακῶν ἐκινήθησαν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν. Ἡ ὁδὸς ἡ ἄγουσα πρὸς τὰς Φυλακὰς τυγχάνει τελείως ἀκάλυπτος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἠλέγχετο ἐκ τῶν ὑψωμάτων καὶ οἰκιῶν Βαροσίου συνεχῶς ἀπὸ τὰ πυρὰ τῶν συμμοριτῶν. Οἱ ἄνδρες τῆς ὁμάδος ταύτης μόλις ἔφθασαν μακρὰν τοῦ Φυλακίου Καλαμπάκας, 300 περίπου μέτρα, καὶ εὑρίσκοντο εἰς τελείως ἀκάλυπτον τοποθεσίαν, ἐδέχθησαν τὰ πρῶτα πυρὰ τῶν συμμοριτῶν. Ἔλαβον τότε θέσεις καὶ ἀπήντησαν εἰς τὰ ἐχθρικὰ πυρά, ἀλλὰ ἡ θέσις ἐκείνη δὲν ἐκρίνετο κατάλληλος οὔτε δι' ἄμυναν, οὔτε δι' ἐπίθεσιν, διὰ τοῦτο μὲ ἅλματα ἐπεχείρησαν νὰ διέλθουν τὴν γέφυραν τοῦ Μπέζα, ἡ ὁποία συνδέει τὴν πόλιν τῶν Γρεβενῶν μετὰ τοῦ συνοικισμοῦ Βαροσίου· δυστυχῶς ἡ γέφυρα αὕτη εἶχεν ἐπισημανθῆ διὰ δύο ἐχθρικῶν πολυβόλων καὶ ἡ διέλευσίς της καθίστατο ἐπισφαλής. Ἐπεχείρησαν ὅμως νὰ διέλθουν ταύτην πρῶτοι οἱ ὑπενωμοτάρχης Παρλαβάντζας Νικόλαος καὶ χωροφύλαξ Καρδαράκης Σπυρίδων διὰ νὰ ὑποστηρίξουν διὰ τῶν πυρῶν των τὴν διέλευσιν τῶν λοιπῶν ἀνδρῶν. Δυστυχῶς ὅμως οἱ δύο οὗτοι ἄνδρες πίπτουν νεκροὶ ἀπὸ ῥιπὰς πολυβόλων. Μετὰ τὸ γεγονὸς τοῦτο καὶ ἐπειδὴ ἡ διέλευσις τῆς γεφύρας ἐκείνης θὰ ἐστοίχιζε ἀσκόπως τὴν ζωὴν καὶ τῶν ἄλλων ἀνδρῶν, ἐθεωρήθη σκόπιμος ἡ κατάληψις σημείων ἀπροσβλήτων ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἡ ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ ἐνέργεια ἐπιθέσεως. Πράγματι οἱ ἄνδρες τῆς ὁμάδος ταύτης διὰ καταλλήλου ἑλιγμοῦ κατώρθωσαν νὰ καταλάβουν ἀπρόσβλητα προπετάσματα ἀπὸ τὰ ὁποῖα διὰ τῶν πυρῶν των ἐξηνάγκασαν τὸν ἐχθρὸν ν' ἀνακόψῃ τὴν κάθοδόν του εἰς τὴν πόλιν τῶν Γρεβενῶν ἐκ τοῦ σημείου ἐκείνου. Οἱ ἄνδρες τῆς ὁμάδος ταύτης εὑρεθέντες ἀπροόπτως εἰς ἀκάλυπτον πεδίον βαλλόμενον συνεχῶς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἀποσκοπούντων τὴν κάθοδόν των εἰς τὴν πόλιν ἐκ τοῦ σημείου ἐκείνου, παρὰ τὴν ἀπώλειαν δύο ὁπλιτῶν, δὲν ἀπώλεσαν οἱ λοιποὶ τὸ θάρρος των, ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν ἐμάχοντο ἐκτεθειμένοι εἰς τὰ ἐχθρικὰ πυρά, κατώρθωσαν τελικῶς νὰ ἐπιτύχουν διὰ καταλλήλου ἑλιγμοῦ νὰ καταλάβουν κατάλληλα προπετάσματα καὶ διὰ τῶν πυρῶν των νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἐκ τοῦ σημείου ἐκείνου διέλευσιν τῶν συμμοριτῶν. Ἐφονεύθησαν δύο ἄνδρες τῆς ὁμάδος ταύτης ἀπὸ ἐχθρικὰ πυρά, ὁ ἐχθρὸς ὅμως δὲν ἐτόλμησε νὰ κατέλθῃ ἐκ τοῦ σημείου ἐκείνου πρὸς τὴν πόλιν. Οἱ ἄνδρες οὗτοι ἐπολέμησαν μὲ ἡρωισμὸν καὶ αὐτοθυσίαν καὶ διεκινδύνευσαν τὴν ζωήν των περισσότερον τῶν ἄλλων ἀνδρῶν τῆς Διοικήσεως, διότι ἡ ἀνατεθεῖσα εἰς αὐτοὺς ἀποστολὴ ὑπῆρξεν, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ὑστέρων, λίαν ἐπικίνδυνος. Μετὰ τὴν δρᾶσίν των ταύτην οἱ δύο ἀνωτέρω ἀξιωματικοὶ ἀφ' οὗ ἐξουδετερώθη ἡ ἀντίστασις τοῦ ἐχθροῦ εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἐπροχώρησαν καὶ ἡνώθησαν μετὰ τῆς φρουρᾶς τῶν Ποινικῶν Φυλακῶν, ἐφοδιάσαντες αὐτὴν καὶ διὰ πυρομαχικῶν. Οἱ δύο οὗτοι ἀξιωματικοὶ ἐνῷ ἀκόμη ἡ μάχη δὲν εἶχε λήξει καὶ ὑφίσταντο εἰσέτι πολλαὶ ἑστίαι ἐχθρικῆς ἀντιστάσεως, εἶχεν ὅμως παύσει πλέον πᾶσα ὀργανωμένη δρᾶσις τοῦ ἐχθροῦ, διῆλθον ἅπαντα τὰ Φυλάκια Χωροφυλακῆς, ἐφωδίασαν αὐτὰ διὰ πυρομαχικῶν καὶ ἐνίσχυσαν αὐτὰ διὰ δυνάμεως ὁπλιτῶν. Ἡ συμβολὴ τῶν ἀνωτέρω δύο ἀξιωματικῶν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς μάχης ταύτης ὑπῆρξε σπουδαιοτάτη καὶ ἀποτελεσματική. Πλειστάκις διεκινδύνευσαν τὴν ζωήν των καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἐπέδειξαν ἡρωισμὸν καὶ αὐτοθυσίαν ἀσυγκράτητον εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης ἐν τῇ προσπαθείᾳ των νὰ ἐπιτύχουν τὴν ὁπωσδήποτε ταχυτέραν ἀνατροπὴν τοῦ ἐπιδρομέως. Ὀφείλω νὰ τονίσω ἰδιαιτέρως ὅτι, οἱ δύο οὗτοι ἀξιωματικοὶ ἀφ' ἧς στιγμῆς ἤρχισεν ἡ μάχη, μέχρι πέρατος αὐτῆς, εὑρίσκοντο εἰς συνεχῆ κίνησιν, δίδοντες διαταγὰς εἰς τοὺς ἄνδρας των καὶ ἐπισκεπτόμενοι τὰ διάφορα Φυλάκια, ἐνίσχυον διὰ τῆς παρουσίας των τὸ ἠθικὸν τῶν ὁπλιτῶν καὶ ἐτοποθέτουν ἐκεῖ ποὺ ἐνόμιζον καλύτερον τοὺς ἄνδρας τῶν Φυλακίων, διὰ νὰ δύνανται νὰ δρῶσιν ἀποτελεσματικῶς. Ἡ δρᾶσις τῶν ἀνωτέρω δύο ἀξιωματικῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης ταύτης ὑπῆρξε καθ' ὅλα ἀξιοθαύμαστος καὶ ἐπαινετή.

ΙΑ΄. Φρουρὰ Ἐπιτελείου Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Γρεβενῶν Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Γρεβενῶν καὶ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μεταγωγῶν

Ἡ δύναμις τῶν Ὑπηρεσιῶν τούτων ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἑξῆς ἀνδρῶν: 1. Μοιράρχου Κωστάκη Νικολάου τοῦ Νικολάου, 2. Ἀνθυπομοιράρχου Τζίβου Εὐθυμίου τοῦ Ἀποστόλου, 3. Ἀνθυπασπιστοῦ Προκοπίου Νικολάου τοῦ Σαράντη, 4. Ἀνθυπασπιστοῦ Ραψομανίκη Νικολάου τοῦ Κωνσταντίνου, 5. Ὑπενωμοτάρχου Σάρλη Ἰωάννου τοῦ Γεωργίου, 6. Χωροφύλακος Ζαφείρη Χριστοδούλου τοῦ Δημητρίου, 7. Χωροφύλακος Ζήγου Γερασίμου τοῦ Γρηγορίου, 8. Χωροφύλακος Κίσσα Σπυρίδωνος τοῦ Δημητρίου, 9. Χωροφύλακος Κοντονάσου Λουκᾶ τοῦ Ἰωάννου, 10. Χωροφύλακος Κυριακακη Γεωργίου τοῦ Ἀντωνίου, 11. Χωροφύλακος Χώττη Νικολάου τοῦ Δημητρίου, 12. Χωροφύλακος Κυριακίδη Ἰορδάνου τοῦ Δημητρίου, 13. Χωροφύλακος Τσιμέκα Δημοσθένους τοῦ Γεωργίου, 14. Χωροφύλακος Χαβαλὲ Δημητρίου τοῦ Ἀθανασίου, 15. Χωροφύλακος Βενετάκη Εὐαγγέλου τοῦ Δημητρίου, 16. Χωροφύλακος Ζαχαράκη Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, 17. Χωροφύλακος Μπούτζουκα Ἐμμανουὴλ τοῦ Μιχαήλ, 18. Χωροφύλακος Τσώνη Βασιλείου τοῦ Γεωργίου, 19. Χωροφύλακος Κοτζαμπουΐκη Παναγιώτου τοῦ Γεωργίου.

Ἡ δύναμις αὕτη διετέθη διὰ τὴν φρούρησιν τοῦ οἰκή-

ματος τῆς Διοικήσεως κατὰ δὲ τὴν ἔναρξιν τῆς μάχης εὑρέθησαν ἅπαντες εἰς τὰς προκαθορισθείσας θέσεις των. Εἰς τὸν τομέα τοῦτον τῆς Διοικήσεως εἶχεν εἰσδύσει διὰ τοῦ κενοῦ χώρου δύο Φυλακίων μεγάλη δύναμις συμμοριτῶν (ὡς ἐξηκριβώθη τὸ Τάγμα Κατσώνη), τὸ ὁποῖον εἶχε προορισμὸν ν' ἀνατινάξῃ τὸ οἴκημα τῆς Διοικήσεως καὶ ἀκολούθως νὰ ἐξαπλωθῇ εἰς τὴν πόλιν. Εἰς μακρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τὰ χαρακώματα τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν αὐτῶν ἔσπευσε καὶ κατέλαβε θέσεις μία ὁμὰς δέκα ἀνδρῶν τοῦ 529ου Τάγματος Πεζικοῦ. Ἡ ὁμὰς αὕτη εὐθὺς ὡς ἀντελήφθη τὸν ὄγκον τῶν συμμοριτῶν συνεπτύχθη ἀμέσως πρὸς τὰς θέσεις τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, οἱ ὁποῖοι μάλιστα συνεκράτησαν αὐτοὺς τῆς περαιτέρω ὀπισθοχωρήσεως. Ἤρχισεν ἡ μάχη καθ' ὅλας τὰς πλευράς, οἱ δὲ συμμορῖται διὰ τῶν βαρέων ὅπλων των ἐξηνάγκασαν τοὺς ἄνδρας τῆς Χωροφυλακῆς εἰς ἄμυναν μέχρι τῆς 6ης πρωινῆς ὥρας, ὁπότε εἷς λοχίας τοῦ 529ου Τάγματος Πεζικοῦ πλησιάσας τοὺς συμμορίτας κατώρθωσε διὰ μιᾶς χειροβομβίδος νὰ ἐξουδετερώσῃ ἓν προκεχωρημένον πολυβόλον τῶν συμμοριτῶν. Ἀμέσως τότε οἱ χωροφύλακες τῆς Διοικήσεως καὶ οἱ παραπλεύρως αὐτῶν μαχόμενοι στρατιῶται τοῦ 4ου Λόχου τοῦ 529ου Τάγματος ἐνήργησαν ἐπίθεσιν κατὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐπέτυχον νὰ τρέψωσι τούτους εἰς φυγήν. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην πρῶτοι ἐξώρμησαν κατὰ τῶν συμμοριτῶν οἱ: 1. Ὑπενωμοτάρχης Σάρλης Ἰωάννης, 2. Χωροφύλαξ Ζῆγος Γεράσιμος, 3. Χωροφύλαξ Κυριακίδης Ἰορδάνης καὶ 4. Χωροφύλαξ Ζαφείρης Χριστόδουλος. Τούτους ἠκολούθησεν ὁ ἀνθυπομοίραρχος Τζῖβος Εὐθύμιος, ἐνῷ οἱ ὑπόλοιποι ἄνδρες ὑπεστήριζον τὴν ἐξόρμησιν τῶν ἀνδρῶν τούτων ἐκ τῶν χαρακωμάτων των. Ἀκολούθως καὶ ὅταν οἱ ἄνδρες οὗτοι κατέλαβον ἐπικαίρους θέσεις ἐξῆλθον τῶν χαρακωμάτων καὶ οἱ λοιποὶ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς καὶ πάντες μαζὶ ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ἐξόντωσιν καὶ καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸν τομέα τοῦτον ἦσαν τεράστιαι, 17 ἐφονεύθησαν καὶ περὶ τοὺς 25 συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι, ἄφθονον πολεμικὸν ὑλικόν, ἤτοι τέσσαρα ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 15 ἀτομικὰ αὐτόματα καὶ ἄλλα ὅπλα ἐγκατελείφθησαν. Ὁ ἐπιδειχθεὶς ἡρωισμὸς τῶν ἀνδρῶν τούτων ὑπῆρξεν ἀξιοθαύμαστος, πάντες ἐπέδειξαν ἡρωισμὸν καὶ αὐτοθυσίαν καὶ πάντες ἐξέθεσαν εἰς ἄμεσον καὶ προφανῆ κίνδυνον τὴν ζωήν των, διεκρίθησαν ὅμως ὅλως ἰδιαιτέρως διὰ τὴν ἀνδρείαν των οἱ μοίραρχος Κωστάκης Νικόλαος, ἀνθυπομοίραρχος Τζῖβος Εὐθύμιος, ἀνθυπασπιστὴς Προκοπίου Νικόλαος, ἀνθυπασπιστὴς Ραψομανίκης Νικόλαος, ὑπενωμοτάρχης Σάρλης Ἰωάννης, χωροφύλαξ Ζῆγος Γεράσιμος, χωροφύλαξ Ζαφείρης Χριστόδουλος, χωροφύλαξ Κυριακίδης Ἰορδάνης καὶ χωροφύλαξ Βενετάκης Εὐάγγελος. Οἱ ἄνδρες οὗτοι κατεδίωξαν τὸν ἐχθρὸν εἰς μεγαλυτέραν ἀπόστασιν καὶ ἐπροξένησαν εἰς αὐτὸν τεραστίας ἀπωλείας. Ὀφείλω νὰ τονίσω ἰδιαιτέρως ὅτι, ὁ ἀνθυπασπιστὴς Προκοπίου Νικόλαος λαβὼν διαταγὴν μετὰ τὴν ἀπόκρουσιν τῶν συμμοριτῶν τοῦ τομέως τῆς Διοικήσεως νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν διοικητῶν τῶν Ὑπηρεσιῶν, νὰ διαβιβάσῃ εἰς αὐτοὺς διαταγὰς καὶ ὁδηγίας καὶ νὰ ἀνεφοδιάσῃ Φυλάκιά τινα διὰ πυρομαχικῶν· ἐξετέλεσε τὴν διαταγὴν ταύτην εἰς στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ μάχη ἐξηκολούθει νὰ μαίνεται εἰς μερικοὺς ἀκόμη τομεῖς. Μὲ ἄμεσον κίνδυνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ μὲ ἀπαράμιλλον θάρρος καὶ ἡρωισμὸν ἐξετέλεσε τὴν ἀποστολήν του ταύτην, προσενεγκὼν οὕτως ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ συντελέσας κατὰ πολὺ εἰς τὴν ἐκδίωξιν τῶν συμμοριτῶν ἐκ τῆς πόλεως καὶ εἰς τὴν νίκην τῶν ὅπλων τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων.

ΙΒ΄. Δρᾶσις
Ἀνθυπομοιράρχου Γιαννακοπούλου Ἀ. Ἀθανασίου

Ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος λαβὼν ἐντολὴν νὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ τῆς μικρᾶς δυνάμεως τὴν ἀποθήκην βενζίνης τοῦ 529ου Τάγματος Πεζικοῦ, ἐπέτυχε διὰ τῆς ἀνδρείας του καὶ τοῦ ἡρωισμοῦ του νὰ ἐκτελέσῃ πλήρως τὴν ἀποστολήν του ταύτην, παρ' ὅτι δὲ οἱ συμμορῖται πολλάκις ἐπεχείρησαν νὰ πλησιάσουν τὴν ἀποθήκην βενζίνης καὶ θέσωσι πῦρ εἰς αὐτήν, ὁ ἐν λόγῳ ἀξιωματικὸς διὰ τῶν πυρῶν του ἀμυνόμενος σθεναρῶς, ἐπέτυχε νὰ συγκρατήσῃ αὐτοὺς εἰς ἀρκετὴν ἀπόστασιν καὶ τελικῶς νὰ τρέψῃ τούτους εἰς φυγήν. Ἡ σθεναρὰ ἄμυνα τοῦ ἀξιωματικοῦ τούτου ὑπῆρξεν ἀξιοθαύμαστος. Διὰ δὲ τοῦ ἡρωισμοῦ του καὶ τῆς αὐτοθυσίας του διέσωσε τὴν ἀποθήκην βενζίνης τοῦ Τάγματος ἀπὸ βεβαίαν καταστροφὴν ἐκ μέρους τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπέμενον νὰ ἐπιτύχουν τὴν πυρπόλησιν ταύτης. Ἡ προσενεχθεῖσα ὑπὸ τούτου ὑπηρεσία τυγχάνει ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος καὶ ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὴν ἔννοιαν τοῦ καλῶς ἐννοουμένου καθήκοντος.

ΙΓ΄. Δρᾶσις Ὁμάδος
Ὑπενωμοτάρχου Σάρλη Ἰωάννου

Μετὰ τὴν ἀπόκρουσιν τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸν τομέα τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Γρεβενῶν καὶ τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἐξόντωσιν τῶν ἐπιτεθέντων, ὁ ὑπενωμοτάρχης Σάρλης Ἰωάννης, κατόπιν διαταγῆς τεθεὶς ἐπικεφαλῆς τῶν χωροφυλάκων Κυριακίδη Ἰορδάνου, Ζαφείρη Χριστοδούλου, Χαβαλὲ Δημητρίου, Τσώνη Βασιλείου, Μπούτζουκα Ἐμμανουήλ, καὶ Βενετάκη Εὐαγγέλου ἔσπευσεν εἰς τὸν νότιον τομέα τῆς πόλεως, περιοχὴν Νεκροταφείου, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν εἰς τὴν περιοχὴν ἐκείνην μαχομένων ἀνδρῶν καὶ πρὸς ἐκκαθάρισιν ἐκ τῶν συμμοριακῶν ὑπολειμμάτων τοῦ τομέως τούτου, διότι δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι, πανταχοῦ σχεδὸν εἶχον ὑποχωρήσει οἱ συμμορῖται, πλὴν τῆς περιοχῆς Νεκροταφείου, ἔνθα διετηροῦντο εἰσέτι ἑστίαι ἀντιστάσεως. Κατὰ τῶν συμμοριτῶν τούτων ὁ ἀνωτέρω ὑπενωμοτάρχης μετὰ τῆς δυνάμεώς του καὶ μετ' ἄλλων ὁμάδων Χωροφυλακῆς ἐξεκαθάρισαν τὴν περιοχὴν ἐκείνην, τρέψαντες εἰς φυγὴν τοὺς συμμορίτας οἱ ὁποῖοι ἐν τῇ σπουδῇ των νὰ διαφύγουν τὴν πίεσιν, ἐνέπεσαν εἰς ἐνέδρας καὶ ἐξοντώθησαν σχεδὸν ὁλοσχερῶς. Ὁ ἀνωτέρω ὑπενωμοτάρχης, καθὼς καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν ἄνδρες ἐπέδειξαν ἐξαιρετικὸν θάρρος καὶ ἡρωισμὸν καὶ μὲ ἄμεσον καὶ προφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς αὐ-

τῶν προσέφερον σπουδαιοτάτην ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ συνετέλεσαν κατὰ πολὺ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς μάχης.

ΙΔ΄. Δρᾶσις Ὁμάδος Ἐνωμοτάρχου Ράμμου Χρήστου τοῦ Ἀθανασίου

Ἡ ὁμὰς αὕτη ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἑξῆς ἀνδρῶν: 1. Χωροφύλακος Κοτοπουλᾶ Δημητρίου τοῦ Ἠλία, 2. Χωροφύλακος Μεριβάνη Δημητρίου τοῦ Λάσκου, 3. Χωροφύλακος Σινάπη Σπυρίδωνος τοῦ Γερασίμου, 4. Χωροφύλακος Κοκμοτοῦ Δημητρίου τοῦ Ἰωάννου, 5. Χωροφύλακος Λιάπη Σωτηρίου τοῦ Ἰωάννου, 6. Χωροφύλακος Ἀλευρᾶ Σταύρου τοῦ Κωνσταντίνου καὶ 7. Ἐνωμοτάρχου Μήτση Θεοφάνους τοῦ Ἰωάννου, εἶχεν ἀποστολὴν κατ' ἀρχὰς νὰ φρουρήσῃ τὸ Ἀστυνομικὸν Τμῆμα Γρεβενῶν εἰς τὸ ὁποῖον ἐκρατοῦντο 80 περίπου κρατούμενοι. Οἱ ἀνωτέρω ἄνδρες ὅταν ἀντελήφθησαν ὅτι τὸ Ἀστυνομικὸν Τμῆμα δὲν διέτρεχε κίνδυνον προσβολῆς ἐκ μέρους τῶν συμμοριτῶν, ἔσπευσαν πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν φρουρῶν Φόρου Καλαμπάκας καὶ Ἠλεκτρικοῦ Ἐργοστασίου καὶ ἀκολούθως συμμετέσχον τῆς ἐκκαθαριστικῆς ἐπιχειρήσεως τῆς περιοχῆς Νεκροταφείου. Κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην ὁ ἐνωμοτάρχης Ράμμος κατώρθωσε νὰ ἐξοντώσῃ τὸν συμμορίτην Σπανὸν ἐκ Δεσκάτης, πολλοὶ δὲ ἄλλοι συμμορῖται τραυματισθέντες διέφυγον. Ἡ συμβολὴ εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον τῶν ἀνωτέρω ἀνδρῶν ὑπῆρξεν ἀποτελεσματική, ἡ δὲ ἐπιδειχθεῖσα ὑπ' αὐτῶν ἀνδρεία καὶ τόλμη ἐξαιρετική, προσήνεγκον δὲ οὕτω σπουδαιοτάτην ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ συνετέλεσαν ἅμα κατὰ πολὺ εἰς τὴν ἀπόκρουσιν τῶν συμμοριτῶν.

ΙΕ΄. Δρᾶσις μεμονωμένων ἀνδρῶν

1. Ὁ χωροφύλαξ Ντιγριντάκης Γεώργιος, ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου ἐπέδειξεν ἐξαιρετικὴν ἀνδρείαν καὶ τόλμην. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς διεξαγωγῆς τῆς μάχης οὗτος μετέβαινε πανταχοῦ ὅπου διετάσσετο, ἀδιαφορῶν ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ διέλθῃ ἐκ βαλλομένης ὑπὸ ἐχθρικῶν πυρῶν ζώνης. Εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ Φυλάκια Χωροφυλακῆς μετέβη οὗτος καθ' ἣν στιγμὴν αἱ ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν ἦσαν σφοδρόταται. Ὁ χωροφύλαξ οὗτος μὲ προφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς του ἔσπευσε πανταχοῦ, πότε μεταφέρων διὰ τοῦ αὐτοκινήτου του τὸν ὑποφαινόμενον καὶ πότε μεταβιβάζων διαταγὰς εἰς τοὺς διοικητὰς τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ εἰς τοὺς φυλακιάρχας. Ὁ ἡρωισμός του ὑπῆρξεν ἀξιοθαύμαστος. Ἀξιοσημείωτον εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι, οὗτος ὅταν ἀντελήφθη τὴν ὁμάδα τοῦ ὑπομοιράρχου Κοκκολιοῦ νὰ εὑρίσκεται εἰς ἐξαιρετικῶς δυσμενῆ θέσιν καὶ ν' ἀγωνίζεται σκληρῶς κατὰ τῶν συμμοριτῶν προσπαθοῦσα νὰ μεταβάλῃ θέσιν πρὸς ἐξασφάλισίν της, ἐγκατέλειψεν οὗτος τὸ αὐτοκίνητον καὶ μαζὶ μὲ τὸν συνάδελφόν του Λιάπην Σωτήριον κατέλαβον προκεχωρημένην θέσιν, πλαγίως ἀριστερὰ τῆς ὁμάδος τοῦ ἀνωτέρω ἀξιωματικοῦ, καὶ διὰ τῶν πυρῶν των ἐπέτυχον νὰ μειώσουν τὴν σφοδρότητα τῶν ἐχθρικῶν πυρῶν καὶ νὰ δώσουν τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὴν μαχομένην ὁμάδα μας, ν' ἀλλάξῃ θέσεις καὶ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἐκ βεβαίας ὁλοκληρωτικῆς καταστροφῆς.

2. Ὁ ὑπενωμοτάρχης Μελισσαρόπουλος Νικόλαος τοῦ Ἀνδρέου, λαβὼν διαταγὴν ὅπως σπεύσῃ νὰ ἐφοδιάσῃ ἓν Φυλάκιον Χωροφυλακῆς διὰ πυρομαχικῶν, καθ' ἣν στιγμὴν οἱ ἄνδρες τοῦ Φυλακίου τούτου ἠγωνίζοντο σκληρῶς κατὰ τῶν συμμοριτῶν μὲ ἄμεσον καὶ προφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐξετέλεσε τὴν διαταγὴν ταύτην, ἐπιδειξάμενος ἡρωισμὸν καὶ αὐτοθυσίαν, προσενεγκὼν οὕτω τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν διεξαγόμενον ἀγῶνα μὲ προφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς του.

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἡ δρᾶσις τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν ἐνταῦθα μάχην κατὰ συμμοριτῶν τὴν 25-7-47. Ἡ μάχη αὕτη ἡ ὁποία τυγχάνει σημαντικὴ ἀπὸ ἀπόψεως ἀπωλειῶν τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἡ ὁποία διήρκεσεν ἐπὶ ἑπτὰ ὁλοκλήρους ὥρας ἀπέδειξεν ὅτι, οἱ ἄνδρες τοῦ Σώματος τῆς Χωροφυλακῆς ἐμποτισμένοι μὲ τὰ εὐγενέστερα πατριωτικὰ αἰσθήματα καὶ ἀποβλέποντες εἰς τὴν τελικὴν νίκην τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ εἰς τὰ πεπρωμένα τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς δὲν ἐπτοήθησαν, οὔτε πρὸ τοῦ ὄγκου τοῦ ἐχθροῦ, οὔτε πρὸ τῶν βαρέων ὅπλων του, ἀλλὰ μὲ ἡρωισμὸν καὶ αὐτοθυσίαν ἔφραξαν εἰς αὐτὸν τὴν ὁδὸν εἰσόδου του εἰς τὴν Ἑλληνικωτάτην πόλιν τῶν Γρεβενῶν καὶ ἐπροξένησαν εἰς τοῦτον βαρυτάτας ἀπωλείας».

ΜΕΡΟΣ
ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ἄποψις τῶν Κερδυλίων ὀρέων. Ἡ Χωροφυλακὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου ἔδωσε σκληρὰς μάχας εἰς τὰ Κερδύλια ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι τὰ ἐχρησιμοποίουν ὡς ὁρμητήριόν των ἐναντίον τῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης.

ΣΥΜΜΟΡΙΑΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΚΑΙ ΕΑΜΟΣΛΑΒΙΚΗ Α

ΕΙΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

1. Η ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ
ΥΠΕΡΑΣΠΙΖΕΤΑΙ ΤΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΝ

Ἡ πόλις τῆς Θεσσαλονίκης εἶχεν ὅλως ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τὴν κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτισμοῦ δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ὅλην Νεοελληνικὴν Ἱστορίαν τῆς περιόδου ταύτης.

Ἀνέκαθεν, ἀπετέλει τὸν κύριον στόχον τῆς σλαβικῆς ἐπιβουλῆς κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς κυριαρχίας ἐν Μακεδονίᾳ. Ὡς ἐγράφη ἐκτενῶς ἀνωτέρω, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς οἱ Βούλγαροι ἀνέπτυξαν ἐκεῖ ἔντονον προπαγάνδαν καὶ ὑπέθαλψαν ἀνωμαλίας, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπεδίωκον νὰ ἀποκομίσουν ὠφέλειαν πρὸς ἐδαφικὰς διεκδικήσεις εἰς περίπτωσιν νίκης τοῦ Ἄξονος. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ὁ Τίτο, μέσῳ τῆς «Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας», πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν ἔστρεφε τοὺς ἁρπακτικοὺς ὄνυχας τῆς ἐρυθρᾶς Γιουγκοσλαβίας.

Ὁ σημαντικὸς εἰς ἀριθμὸν πληθυσμὸς τῆς Θεσσαλονίκης, ὑποβοηθοῦσης καὶ τῆς ἐκ τῆς Συμφωνίας τῆς Βάρκιζας ἀτιμωρησίας τῶν ἀναρχικῶν καὶ ἐαμοσλαβικῶν στοιχείων, ἐπέτρεπε τὴν ἀφανῆ καὶ ὑποχθόνιον δρᾶσιν τῶν παντοειδῶν πρακτόρων καὶ σπορέων τῆς ἀναρχίας. Ἐκ τούτων, πολλοὶ ἐνήργουν κατασκοπείαν, ἐνῷ ἄλλοι ἐχρηματοδότουν καὶ κατηύθυνον τὰς ἀπεργίας, διαδηλώσεις τῶν δρόμων, δολοφονίας ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἢ ἄλλων ἐθνικοφρόνων, σαμποτὰζ καὶ πάσης φύσεως ἀνατρεπτικὰς ἐνεργείας. Ἐπίσης, μία τῶν κυριωτέρων ἀποστολῶν των, ἰδίως τῶν ἡγετικῶν κομμουνιστικῶν στοιχείων καὶ τῶν μετὰ κατάλληλον ἐκπαίδευσιν ἐρχομένων ἐκ Μποῦλκες, ἦτο ἡ μυστικὴ ἐπαφὴ μετὰ τῶν δρωσῶν ἐν Δυτικῇ καὶ Κεντρικῇ Μακεδονίᾳ συμμοριῶν, ἡ πρὸς αὐτὰς παροχὴ πληροφοριῶν καὶ ὁδηγιῶν, ὡς πρὸς τὴν ἑκάστοτε δρᾶσιν τούτων, ὡς καὶ ἡ ἐν γένει χρησιμοποίησις των, ὡς συνδέσμων τῶν ἀρχισυμμοριτῶν μετὰ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν Γιουγκοσλαβίᾳ κομμουνιστικῆς ἡγεσίας.

Τέλος, ἡ Θεσσαλονίκη περιελάμβανε μεγάλας ἐργατικὰς καὶ μικροϋπαλληλικὰς μάζας, σοβαρὸν μέρος τῶν ὁποίων εἶχεν ἤδη προσηλυτισθῆ εἰς τὸν κομμουνισμόν, τὸν ὁποῖον ὑπηρέτει μετὰ μαχητικοῦ φανατισμοῦ καὶ ἀπετέλει ὑλικὸν λίαν πρόσφορον, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους ἐπιβουλῆς τῶν ἐαμοσλάβων.

Ἡ ἡγεσία τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, ἀντελήφθη εὐθὺς ἀπαρχῆς τὴν σημασίαν τῆς Θεσσαλονίκης, διὰ τὸν παρασκευαζόμενον «τρίτον γῦρον», καὶ κυρίως εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν εἶχε στήσει τὸ στρατηγεῖον τῆς ὀργανώσεως καὶ διεξαγωγῆς τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα. Ἐκεῖ εἶχον καταφύγει δυναμικὰ καὶ μαχητικὰ στελέχη τοῦ κόμματος, τὰ ὁποῖα ἐλάμβανον ἀπ' εὐθείας ἐντολὰς

ἐκ τῆς διεθνοῦς ἢ ἑλληνικῆς κομμουνιστικῆς ἡγεσίας, ἀναδιωργάνωνον τὰς κομματικὰς καὶ ἐξωκομματικὰς δυνάμεις, ἐφυγάδευον εἰς τὰ ὅμορα δορυφόρα κράτη, μαχητικὰ στοιχεῖα ἢ ἐδέχοντο ἐκεῖθεν ἄλλα, ἐνήργουν ἐράνους πρὸς προμήθειαν πολεμικῶν ἢ ἐπισιτιστικῶν ἐφοδίων διὰ τὰς συμμορίας. Ἐξ ἄλλου, τὰ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐγκαθιδρυμένα ἡγετικὰ στελέχη ἦσαν τὰ μόνα γνωρίζοντα καλῶς τὰς μετὰ τὴν «Συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας» ἀποκρυβείσας ποσότητας πολεμικῶν ἐφοδίων καὶ τῶν τόπων τῆς ἀποκρύψεώς των, ὡς καὶ τὰς ἀποστελλομένας κρυφίως ἐκ Βουλγαρίας καὶ Γιουγκοσλαβίας, εἰς τρόπον ὥστε ἐνημέρωνον τὰς συμμορίας, ἀναλόγως τῆς τοποθεσίας δράσεώς των, πρὸς παραλαβήν των.

Ἐνεφανίζοντο πάντοτε ὑπὸ ψευδῆ ὀνόματα, ἀνεγνωρίζοντο καὶ συνεννοοῦντο μεταξὺ των συνθηματικῶς καὶ διέμενον εἰς οἰκίας ἀπομέρους, προσώπων ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης, εἰς τὰς ὁποίας συνήθως ὑπῆρχον καὶ κρῦπται ἀποκρύψεως ἢ διαφυγῆς των, ἤλασσον δὲ συχνάκις αὐτὰς ἐκ φόβου παρακολουθήσεως.

Οὕτως, εἶχε καταστῆ εἰς τὰς Ἀστυνομικὰς Ἀρχὰς Θεσσαλονίκης πολὺ δυσχερές, παρὰ τὰς ἐντόνους νυχθημερὸν προσπαθείας των, νὰ ἀνακαλύψουν καὶ νὰ συλλάβουν τὰ ὑποχθονίως δρῶντα ἡγετικὰ αὐτὰ κομμουνιστικὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἄλλως τε, εἶχον ἀπὸ μακροῦ ἀποκτήσει μεγάλην συνωμοτικὴν πεῖραν καὶ πολλὰ ἐξ αὐτῶν εἶχον τελευταίως εἰδικῶς ἐν Μποῦλκες ἀσκηθῆ εἰς ὑποχθόνιον συνωμοτικὴν δρᾶσιν. Ἐν τῇ πραγματικότητι, ἐχρειάσθη νὰ διαρρεύσῃ ἱκανὸν χρονικὸν διάστημα, ἕως ὅτου ἡ Διεύθυνσις Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης, δι' ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς λίαν πεπειραμένων καὶ ἀναπτυξάντων ἔκτακτον δραστηριότητα, κατορθώσῃ νὰ ἀνακαλύψῃ καὶ συλλάβῃ τοὺς ὑποχθονίως δρῶντας πρωτουργοὺς καὶ τελικῶς νὰ ἐπιτύχῃ πλήρη ἐξάρθρωσιν τῶν κομμουνιστικῶν ὀργανώσεων, τῆς Μακεδονικῆς πρωτευούσης. Ἡ Διεύθυνσις Ἀστυνομίας τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης ἀπετέλει αὐτοτελῆ Ὑπηρεσίαν ἐξαρτωμένην ἐκ τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς, ἐν ᾧ ἡ πέριξ τῆς Θεσσαλονίκης περιοχή, μετὰ τῶν ἀστικῶν καὶ ἀγροτικῶν συνοικισμῶν ἀπήρτιζε τὴν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης, ὑπαγομένην ὑπὸ τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας.

Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας ἦτο ὁ συνταγματάρχης καὶ ἐν συνεχείᾳ ταξίαρχος τῆς Χωροφυλακῆς Ἀπ. Ξανθόπουλος, ἀξιωματικὸς μεγάλης πείρας, ἀρίστης καταρτίσεως καὶ ἀνεξαντλήτου δυναμικότητος ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῆς ἀνατεθείσης εἰς αὐτὸν σοβαρωτάτης ἐθνικῆς ἀποστολῆς. Ὑποδιοικητὴς καὶ ἐν συνεχείᾳ διοικητὴς Ἀσφαλείας ἦτο ὁ ἐν ἀρχῇ μοίραρχος καὶ κατόπιν ταγματάρχης Χωροφυλακῆς Νικ. Μουσχουντῆς, ἀστυνομικὸς μεγάλης ὁλκῆς, διακρινόμενος διὰ τὸ ἀκέραιον τοῦ χαρακτῆρός του. τὴν σύνεσιν τῶν λόγων του, τὴν ἔκτακτον εὐστροφίαν τῆς σκέψεώς του καὶ τὴν ἀνεξάντλητον ἐφευρετικότητά του εἰς τὴν πρόληψιν τοῦ ἐγκλήματος ἢ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν ἐγκληματιῶν. Ὁ Μουσχουντῆς ὑπῆρξεν ὁ κύριος μοχλὸς τῆς ἀνακαλύψεως καὶ ἐξαρθρώσεως τῶν ἀναρχικῶν ὀργανώσεων Θεσσαλονίκης, ἄφησεν ἐποχὴν διὰ τὴν καταδίωξιν τῶν ἐγκληματικῶν στοιχείων καὶ ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως εἰς τὴν πόλιν αὐτήν, ἡ ὁποία ἐθρήνησεν εἰλικρινῶς τὸν ἐπισυμβάντα αἰφνίδιον καὶ πρόωρον θάνατόν του, ἐν ἔτει 1958. Τὸ ἕτερον τμῆμα Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας εἶχεν ὡς διοικητὴν τὸν ἐπίσης ἱκανὸν καὶ δραστήριον ἀξιωματικὸν Χωροφυλακῆς ταγματάρχην Γ. Στεφανάκην.

Τὴν ὅλως ἐξαιρετικὴν σημασίαν τῆς Θεσσαλονίκης διὰ τὸν νέον ἀγῶνα τοῦ ἐαμοσλαβισμοῦ πρὸς ἐξουθένωσιν τῆς Ἐθνικῆς κυριαρχίας εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν ὅλην Ἑλλάδα, ὑποδηλοῖ καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ τότε ἀρχηγὸς τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος Ἑλλάδος Νικ. Ζαχαριάδης, ἐξέλεξε τὴν Θεσσαλονίκην διὰ τὴν κήρυξιν τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος. Τὴν 12ην Ἀπριλίου 1946, μεταβὰς εἰς Θεσσαλονίκην, δι' ἐμπρηστικοῦ λόγου του εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ θεάτρου Λευκοῦ Πύργου, ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν ἐνόπλου ἀγῶνος εἰς ἅπασαν τὴν χώραν κατὰ τῆς καθεστηκυίας τάξεως. Ἡ ἔνοπλος μορφὴ τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος ἦτο κεκαλυμμένη, διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος δοθείσης ὀρολογίας τῆς «Μαζικῆς Αὐτοάμυνας». Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ μείνῃ εἰς οὐδένα τῶν ὀπαδῶν ἀμφιβολία περὶ τῆς μορφῆς τοῦ κηρυσσομένου ἀγῶνος, προέβαλεν ὡς ὑπόδειγμα τὴν πρόσφατον (30 Μαρτίου 1946) ἐπίθεσιν ἐνόπλου συμμορίας τοῦ ΕΛΑΣ κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λιτοχώρου ἐν τῇ ἐγγὺς Κατερίνῃ, ἐπίθεσιν, ἡ ὁποία ἀπετέλεσε πράγματι τὴν πρώτην ὠργανωμένην ἔνοπλον ἐκδήλωσιν τῆς νέας κομμουνιστικῆς ἀνταρσίας.

2. Η ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΠΑΛΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ ΕΤΗ 1946 - 1947

Ἐν μεταγενεστέρᾳ ἐκθέσει τῆς Διευθύνσεως Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης, περιγράφεται ὡς ἀκολούθως ἡ ἐπικρατοῦσα ἐν τῇ Μακεδονικῇ πρωτευούσῃ κρίσιμος κατάστασις, κατὰ τὰς παραμονὰς καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀνταρσίας.

«Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ἀναδιοργανώσεως ἐν γέ-

νει τοῦ ΚΚΕ, τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Λιτοχώρου, τῶν δηλώσεων τοῦ ἀρχηγοῦ Ζαχαριάδη, τοῦ ἀναπτερωθέντος ὡς ἐκ τούτου ἠθικοῦ τῶν ὀπαδῶν τοῦ ΚΚΕ, ἡ νομιμόφρων καὶ νομοταγὴς μερὶς τοῦ πληθυσμοῦ τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, ἔζη εἰς ἀτμόσφαιραν διαρκοῦς ἀνησυχίας καὶ φοβίας. Ἡ ἀνησυχία καὶ ἡ φοβία αὕτη ἐπετείνετο ἐκ τῆς συγκρούσεως νέων ἰδεῶν, πολιτικῶν τάσεων καὶ ἐθνικῶν διεκδικήσεων, δημιουργηθεισῶν ἐκ τοῦ ἄρτι τερματισθέντος νικηφόρου παγκοσμίου πολέμου. Ἐξ ἀντιθέτου, αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης (Στρατὸς καὶ Χωροφυλακὴ) αἱμάσσουσαι ἔτι ἐκ τῶν προσφάτων ἐθνικῶν ἀγώνων, κατέβαλλον συντόνους προσπαθείας πρὸς ἀναδιωργάνωσίν των, μὲ σκοπὸν τὴν πρόληψιν καὶ τὴν δυναμικὴν πλέον ἀντιμετώπισιν τῆς ἀρξαμένης νέας ἐνόπλου ἀνταρσίας.

Ἡ Χωροφυλακὴ — συνεχίζει ἡ ἔκθεσις — μὲ τὰ πενιχρὰ καὶ ἐλλιπῆ μέσα, ἅτινα διέθετε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν εὑρίσκετο ὡς γνωστὸν εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀναδιοργανώσεώς της, μόλις συνερχομένη ἐκ τῶν πολεμικῶν γεγονότων, εἰς ἃ ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος, κατώρθωσε νὰ ἐπισημάνῃ διὰ τοῦ συσταθέντος ὑπ' αὐτῆς ἀρτίου δικτύου πληροφοριῶν τὴν ἔναρξιν συμπήξεως παρὰ τοῦ ΚΚΕ δυναμικῶν καὶ μαχητικῶν ὀργανώσεων ἐν τῇ πόλει Θεσσαλονίκης. Ἐκ παραλλήλου ἐπεσήμανε τὴν ὕπαρξιν καὶ ἑτέρων ὀργανώσεων τοῦ Κ.Κ. συσταθεισῶν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ προδιαγεγραμμένου ὑπὸ τούτου σχεδίου, ἤτοι τῆς νέας ἀνταρσίας, ἥτις ἔλαβε τὸ γνωστὸν ὄνομα «Τρίτος Γῦρος». Αἱ ὀργανώσεις αὐταί, εἶχον ὡς βάσιν τὸν οἰκονομικὸν μηχανισμὸν τοῦ κόμματος, τὴν λειτουργίαν δικτύου κατασκοπείας αὐτοῦ, εἰς βάρος τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Συμμαχικῶν δυνάμεων, καὶ τὴν στρατολογίαν μελῶν δυναμικῶν καὶ μαχητικῶν, προοριζομένων ἄλλων μέν, διὰ τὴν πλαισίωσιν τοῦ ἐνόπλου ὀρεινοῦ ΕΛΑΣ, ἄλλων δέ, τῶν ἐν τῇ πόλει ὀργανουμένων τρομοκρατικῶν δυνάμεων. Δὲν πρέπει νὰ παρέλθῃ ἀπαρατήρητον τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ πόλις τῆς Θεσσαλονίκης ὡς μέγα ἀστικὸν κέντρον ἀπετέλεσεν ἐπίμονον καὶ ἐνδιαφέροντα δραστήριον πολιτικὸν καὶ αἱματηρὸν πολεμικὸν στῖβον, ἀφ' ἑνὸς μὲν λόγῳ τῆς γειτνιάσεως πρὸς τὰς χώρας τοῦ παραπετάσματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ λόγῳ τῆς ἐννοίας τῆς πόλεως ταύτης, ὡς ζωτικοῦ χώρου διὰ τὴν κομμουνιστικὴν ἐπικράτησιν. Ἐντεῦθεν ἐγένοντο αἱ ἐξορμήσεις τῶν προδοτικῶν συναδελφώσεων τοῦ ΚΚΕ μετὰ τοῦ ΚΚ Βουλγαρίας διὰ τὴν ἀπόσπασιν τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας. Ἐντεῦθεν ἀνεχώρησε λάθρα ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ΚΚΕ Ζαχαριάδης τὴν 23.3.47, διὰ νὰ λάβῃ τὰ κατὰ τῆς πατρίδος του ὅπλα. Ἐντεῦθεν, τέλος, ἀνεχώρησε καὶ ὁ περιβόητος καπνεργάτης Μᾶρκος Βαφειάδης, σπεύδων νὰ ἡγηθῇ τοῦ κομμουνιστοσυμμοριτικοῦ στρατοῦ, τὸν ὁποῖον ὠνόμασε «Δημοκρατικὸν Στρατὸν τῆς ΕΛΛΑΔΑΣ».

Πρὶν ἀκόμη ὀργανωθῇ πλήρως ὁ συμμοριτικὸς πόλεμος ἀνὰ τὴν Μακεδονίαν, ἤρχισαν αἱ δολοφονικαὶ καὶ τρομοκρατικαὶ ἐπιθέσεις τῶν κομμουνιστῶν ἐντὸς τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης. Αἱ ἐπιθέσεις καὶ τρομοκρατικαὶ πράξεις συνεχίσθησαν ἄνευ διακοπῆς εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως μέχρι πέρατος τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος. Ἡ ἀστυνομεύσασα Χωροφυλακὴ διὰ τῶν Ἀστυνομικῶν Τμημάτων καὶ Σταθμῶν, ἀλλὰ κυρίως διὰ τῶν ὀργάνων τῆς Ἀσφαλείας εὑρίσκεται ἐν συνεχῇ συναγερμῷ καὶ καταβάλλει νυχθημερὸν προσπαθείας διὰ νὰ προλάβῃ ἐγκληματικὰς πράξεις, νὰ συλλάβῃ ἐγκληματοῦντας κομμουνιστάς, νὰ ἀνεύρῃ πράκτορας τῆς ξένης ἐπιβουλῆς, νὰ ἀνακαλύψῃ καὶ ἐξουδετερώσῃ τὰς δρώσας ὑποχθονίως ἐν στενῇ συναρτήσει πρὸς τὸν ἐν Μακεδονίᾳ συμμοριτισμὸν συνωμοτικὰς ὀργανώσεις. Πρὸς ἔνδειξιν τῆς κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ἐπικρατούσης καταστάσεως, παραθέτομεν κατωτέρω, ἀντλοῦντες ἐξ ἐκθέσεων τοῦ διευθυντοῦ Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης, τὰ κυριώτερα, σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὸν συμμοριτισμόν, γεγονότα τῆς Θεσσαλονίκης κατὰ τὴν περίοδον αὐτήν:

Τὴν 4.10.46 ἐνεργεῖται ἀπόπειρα φόνου κατὰ τοῦ χωροφύλακος τῆς Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας Μακρῆ Πέτρου.

Τὴν 6.10.46 δολοφονεῖται ὁ μοίραρχος Κωφίτσας Δημήτριος, ἐκτελῶν τὴν ἐποχὴν ἐκείνην χρέη εἰσηγητοῦ τοῦ Στρατοδικείου Θεσσαλονίκης.

Τὴν 17.10.46 ἐνεργεῖται ἀπόπειρα φόνου κατὰ τοῦ ἀστυνομικοῦ σταθμάρχου Βλατάδων, τότε ἀνθυπασπιστοῦ Σεψᾶ Ἰωάννου.

Τὴν 7.11.46 ἐκδηλοῦται τρομοκρατικὴ διὰ χειροβομβίδος ἀπόπειρα ἐναντίον ἐθνικοφρόνων θαμώνων τοῦ καφενείου «Ἑλληνικόν».

Τὴν 1.11.46 λαμβάνει χώραν συμπλοκὴ ὁμάδος ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς μετὰ ἐνόπλων τρομοκρατῶν.

Τὴν 19.11.46 σημειοῦται ρῖψις χειροβομβίδος κατὰ τοῦ καταστήματος τοῦ Α' Ἀστυνομικοῦ Τμήματος.

Τὴν 22.11.46 συλλαμβάνονται παρὰ τοῦ Τμήματος Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας οἱ συμμορῖται Παπανικολάου, Ἀκίλας, Πολίτης, Χαραλαμπίδης κλπ.

Τὴν 24.11.46 ἔλαβε χώραν συμπλοκὴ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς μετὰ συμμοριτῶν παρὰ τὸν λαχανόκηπον Μπέλλα, ἐν τῷ συνοικισμῷ Βοσπόρου, καθ' ἣν ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ συνελήφθη ἕτερος.

Τὴν 27.11.46 παρὰ τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω Τμήματος συλλαμβάνονται οἱ στρατολόγοι συμμοριτῶν Δούκας Ὀδυσσεύς, Λυμπερίδης Χρῆστος, Δημητριάδης Δημήτριος, Τρυφωνίδου Τασούλα καὶ Τρυφωνίδου Θεοδώρα.

Τὴν 3.12.46 ρίπτεται ὑπ' ἀγνώστων χειροβομβὶς κατὰ περιπόλου χωροφυλάκων τοῦ Δ' Ἀστυνομικοῦ Τμήματος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

Τὴν 6.12.46 ἐρρίφθη χειροβομβὶς κατὰ τῆς οἰκίας τοῦ ἐθνικόφρονος ἰδιώτου Μπάρμπα Νικολάου, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Λιγδῶν.

Τὴν 14.1.47 ἐπιχειρεῖται παρὰ τῶν κομμουνιστῶν δολοφονικὴ ἀπόπειρα, διὰ χειροβομβίδος ἐκραγεί-

Μοίραρχος Δημήτριος Κωφίτσας τοῦ Θεοδώρου. Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1901 ἐν Χαλικίῳ - Καλαμπάκας. Ὑπηρετῶν εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης, εἶχε διορισθῆ ἐπίτροπος τοῦ Στρατοδικείου Θεσσαλονίκης, λόγῳ τῆς νομικῆς του καταρτίσεως (ἐτύγχανε πτυχιοῦχος τῆς Νομικῆς). Τὴν 6.10.1946 καὶ περὶ ὥραν 23.00′ ἐπιστρέφων εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐπυροβολήθη κατ᾽ ἐπανάληψιν παρ᾽ ἀναρχικοῦ ὀργάνου τῆς κομμουνιστικῆς ὀργανώσεως ΟΠΛΑ καὶ ἐφονεύθη.

σης, κατὰ τοῦ ἐφέδρου λοχαγοῦ Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης Ταμβακᾶ Θεμιστοκλέους, παρὰ τὸ καφενεῖον «Κεντρικόν».

Τὴν 21.1.47 ρίπτεται χειροβομβὶς κατὰ τῆς οἰκίας τοῦ Νικολάου Ράπτη.

Τὴν 23.2.1947 εἰς τὸν συνοικισμὸν Παναγίας Φανερωμένης περιπολία ὁπλιτῶν τοῦ Ι΄ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος συμπλακεῖσα μετὰ συμμοριτῶν συνέλαβε τὸν συμμορίτην Καρατάσον.

Τὴν 1.3.1947 περίπολος τοῦ Η΄ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος συμπλακεῖσα μὲ δυάδα ἐνόπλων συμμοριτῶν, ἐφόνευσε τὸν ἕνα ἐκ τούτων.

Τὴν 15.3.1947 ἐνεργεῖται ἔνοπλος ἐπίθεσις κατὰ θαμώνων τοῦ καφενείου Ὄθωνος Κοντοῦ ἐν Ἄνω Τούμπᾳ, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 4 θαμώνων.

Τὴν 27.3.1947 τραυματίζεται παρ᾽ ἀναρχικῶν ὁ ἐθνικόφρων περιπτεριοῦχος Ἀναστάσιος Δημητριάδης ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μετεώρων ἀριθ. 11.

Τὴν 30.3.1947 ὁμοία ἀπόπειρα κατὰ τοῦ χωροφύλακος Βουγιουκλῆ Ἰωάννου.

Τὴν ἑσπέραν τοῦ Πάσχα (18.4.47) ἐνεργεῖται ἔνοπλος ἐπίθεσις ἀναρχικῶν, ὡπλισμένων δι᾽ αὐτομάτων ἐναντίον τοῦ ἐντὸς τοῦ καφενείου Ἀποστόλου Μπόνου, ἐν Ἄνω Τούμπᾳ, καθημένου ὑπενωμοτάρχου Καλαποθαράκου Εὐστρατίου τοῦ Ζ΄ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθῇ ὁ θαμὼν ἰδιώτης Γιαννουλάκης Γεώργιος.

Τὴν 20.4.1947 ἐνεργεῖται δολοφονικὴ ἀπόπειρα κατὰ τοῦ ἰδιώτου Βλάχου Γεωργίου ὑπὸ μελῶν τρομοκρατικῆς ἀναρχικῆς ὁμάδος.

Τὴν 7.20′ ὥραν τῆς 30.4.1947 τρεῖς ἄγνωστοι ἀναρχικοὶ ἐνεδρεύοντες παρὰ τὴν στάσιν Μισδραχῆ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βασιλίσσης Ὄλγας, ἔρριψαν κατὰ σταθμεύσαντος λεωφορείου τῆς Ἀεροπορίας δύο χειροβομβίδας. Ἐτραυματίσθησαν 10 ἀξιωματικοὶ Ἀεροπορίας καὶ εἷς σμηνίτης. Ἀργότερον ὑπέκυψαν εἰς τὰ τραύματά των οἱ ὑποσμηναγοὶ Γαλιλαῖος Νικόλαος, Γεωργιόπουλος Ἀλέξανδρος, Δευτεραῖος Νικόλαος καὶ ὁ σμηνίτης Κρητικὸς Πέτρος.

Τὴν 1.5.1947 ἐφονεύθησαν δύο ἀγνώστου ταυτότητος ἰδιῶται, παρ᾽ ἀγνώστων τρομοκρατῶν.

Τὴν 26.6.1947 συλλαμβάνεται παρὰ τοῦ Τμήματος Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας ἡ Σοφία Γαλάνη, ἐπὶ ἀποκρύψει συμμορίτου.

Τὰ ἀνωτέρω γεγονότα, ἐν συνδυασμῷ καὶ μὲ τὸ συνταρακτικώτερον καὶ θρασύτερον ἐκ τούτων, τῆς ἐπιθέσεως δηλονότι κατὰ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Ἀεροπορίας, εἶχον μὲν τραγικὰ ἀποτελέσματα, παρέδωκαν ὅμως εἰς τὰς καταδιωκτικὰς Ἀρχὰς τῆς Χωροφυλακῆς τὴν ἐλευθερίαν, ἀπὸ τῶν δεσμῶν διαφόρων παραγόντων ρυθμιζομένων ἐκ λόγων ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, ὥστε νὰ δράσῃ ἐλευθέρως πλέον κατὰ τῶν ἀναρχικῶν κατὰ τρόπον ἀποτελεσματικόν, διότι εἶχε σύμμαχον ἐν ταὐτῷ καὶ τὴν κοινὴν γνώμην, ἥτις ἀμφιρρέπουσα μέχρι τοῦδε ἀπὸ σύγχυσιν πολιτικῶν ἰδεῶν καὶ ἀντιθέσεων, ἐπείσθη ὁριστικῶς, ὅτι ἐτίθετο εἰς κίνδυνον ὑπὸ τῶν ἀναρχικῶν τὸ τρίπτυχον τῶν ἀπαραγράπτων δικαιωμάτων της, ἤτοι τῆς Ἐλευθερίας, Θρησκείας καὶ Πατρίδος.

Καίτοι λοιπὸν οἱ ἐπιτεθέντες κατὰ τῶν ἀεροπόρων ἀναρχικοὶ δολοφόνοι διέφυγον, ἐν τούτοις τὸ Τμῆμα Γενικῆς Ἀσφαλείας ὑπὸ τὸν διοικητήν, μοίραρχον τότε, Μουσχουντῆν Νικόλαον ἐπέτυχε τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ἐνεργησάσης τὴν ἀνωτέρω δολοφονίαν πρώτης τρομοκρατικῆς ὀργανώσεως, δρώσης ἐν Θεσσαλονίκῃ ὑπὸ τὸν τίτλον «Μαχητικὴ Αὐτοάμυνα ἢ Στενὴ Αὐτοάμυνα».

Ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἐπιτρεπομένου χρονικοῦ διαστήματος, τὸν Ἰούνιον τοῦ ἔτους τούτου, συνελήφθησαν παρὰ τῆς ὡς ἄνω Ὑπηρεσίας Χωροφυλακῆς, ἅπαντα τὰ μέλη τῆς ὀργανώσεως ταύτης, ἀνερχόμενα ἐν συνόλῳ εἰς 43, ἅτινα, παραπεμφθέντα εἰς τὴν ἁρμοδίαν τότε Στρατιωτικὴν Δικαιοσύνην, ὑπέστησαν τὰς δεούσας κυρώσεις. Ἐννοεῖται ὅτι, ὡς ἀπεκαλύφθη ἐκ τῆς ἀνακρίσεως, τὸ πλεῖστον τῶν προαναφερθεισῶν δολοφονικῶν ἐνεργειῶν καὶ δολιοφθορῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὑπῆρξεν ἔργον τῆς

ὡς εἴρηται ὀργανώσεως καὶ τῶν ἑτέρων τοιούτων, αἵτινες θὰ ἐκτεθοῦν ἐν τῇ προόδῳ τῆς παρούσης ἐκθέσεως.

Παρὰ ταῦτα καὶ παρὰ τὴν ἐπελθοῦσαν, ὡς ἐκ τούτων, σύγχυσιν τῆς κομματικῆς ὀργανώσεως τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης ἐπακολουθοῦν καὶ διαδραματίζονται νέα αἱματηρὰ γεγονότα, ἐκ μέρους τῶν κομμουνιστῶν, διότι ἡ ἐντολὴ τῆς ἡγεσίας των ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει πάντοτε ρητή : Ἡ διὰ παντὸς ἐπαναστατικοῦ τρόπου κατάληψις τῆς ἐξουσίας.

Τὴν 3.7.1947 συλλαμβάνεται ἡ Ἀσημένια Χατζοπούλου ἐπὶ παρανόμῳ κατοχῇ ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν.

Τὴν 27.3.1947 ἔνοπλος ὁμὰς κομμουνιστῶν ἐπιτίθεται κατὰ περιπόλου τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σταθμοῦ Τριανδρίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ὑπενωμοτάρχου Φωτεινάκη καὶ σοβαρὸν τραυματισμὸν τοῦ χωροφύλακος Κισσᾶ Φιλίππου.

Τὸν Μάρτιον τοῦ 1947 ὑπὸ τοῦ ΙΑ' Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Θεσσαλονίκης ἀποκαλύπτεται καὶ ἐξαρθροῦται τεραστία συνωμοτικὴ κομμουνιστικὴ Ὀργάνωσις ἔχουσα κλάδους: α) Εὐρύτερον δίκτυον στρατολογίας ἀτόμων ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἔνταξίν των εἰς τοὺς κομμουνιστὰς τῆς ὑπαίθρου, β) Παράνομος οἰκονομικὸς μηχανισμὸς τοῦ Γραφείου Περιοχῆς Μακεδονίας-Θράκης (Γ.Π.Μ.Θ.) δρῶν πρὸς ὄφελος καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ κομμουνιστικοῦ ἀγῶνος, γ) Παράνομος μηχανισμὸς κατασκευῆς καὶ λειτουργίας τυπογραφείων τοῦ Κ.Κ.Ε. πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ κομμουνιστικοῦ ἀγῶνος καὶ δ) Μηχανισμὸς διανομῆς τύπου καὶ συλλογῆς ἐράνων, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἀγῶνος τῶν συμμοριτῶν. Τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεως ταύτης, ἀνερχόμενα ἐν συνόλῳ εἰς 47 συνελήφθησαν καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Δικαιοσύνην.

Τὸν Αὔγουστον τοῦ 1947 ἀπεκαλύφθη παρὰ τοῦ

Τὸ παρ' ἀναρχικῶν τῆς κομμουνιστικῆς ὀργανώσεως ΟΠΛΑ διὰ χειροβομβίδων βληθὲν ὑπ' ἀριθ. 5636093 αὐτοκίνητον λεωφορεῖον τῆς Ἀεροπορικῆς Βάσεως Σέδες, τὴν 30.4.1947, παρὰ τὴν στάσιν «Μισδραχῆ» - Θεσσαλονίκης. Ἐκ τῆς ἐπιθέσεως αὐτῆς ἐτραυματίσθησαν 10 ἀξιωματικοὶ τῆς Πολεμικῆς Ἀεροπορίας καὶ 1 σμηνίτης. Τελικῶς, ὑπέκυψαν εἰς τὰ τραύματά των 3 ὑποσμηναγοὶ καὶ ὁ σμηνίτης. Χάρις εἰς τὰς ὑπερανθρώπους προσπαθείας τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης, οἱ ἄγνωστοι δολοφόνοι ἀπεκαλύφθησαν καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὴν Δικαιοσύνην.

Τμήματος Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας, διοικουμένου τότε ὑπὸ τοῦ ταγματάρχου Στεφανάκη Γεωργίου, ἑτέρα συνωμοτικὴ καὶ τρομοκρατικὴ ὀργάνωσις τῆς ΚΟΘ, ἥτις ἀπεκαλεῖτο καὶ αὐτὴ «στενὴ αὐτοάμυνα», ὅπως καὶ ἡ προηγουμένη, μὲ ἀποστολὴν τὴν ὑπὸ τριάδων ἢ πεντάδων ἐκ μαχητικῶν νεαρῶν στοιχείων τῆς ΟΠΛΑ δολοφονίαν ἐντὸς τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης ἀτόμων, διακρινομένων δι' ἰδίαν δρᾶσιν εἰς τὴν ἐθνικόφρονα παράταξιν καὶ δὴ ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, στελεχῶν τοῦ Στρατοῦ καὶ διοικητικῶν Ὑπηρεσιῶν. Ἡ Ὀργάνωσις αὕτη, ὡς προέκυψεν ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης προανακρίσεως, συνεπήχθη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1946, τὰ δὲ μέλη της ἀνερχόμενα εἰς 12 ἀποκαλυφθέντα καὶ συλληφθέντα ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Τμήματος, παρεπέμφθησαν τὸν ἴδιον μῆνα (Αὔγουστον) εἰς τὸ Ἔκτακτον Στρατοδικεῖον Θεσσαλονίκης.

Ἡ δρᾶσις τῆς Χωροφυλακῆς πλέον ἐκτυλίσσεται μὲ σύντονον δραστηριότητα. Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1947 παρὰ τοῦ Τμήματος Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας ἀποκαλύπτεται ἡ μεγαλυτέρα τρομοκρατικὴ ὀργάνωσις τοῦ Κ.Κ.Ε., ἥτις ἔφερε τὸν τίτλον Μ.Λ.Α. (Μαζικὴ Λαϊκὴ Αὐτοάμυνα). Καὶ αὐτή, ὅπως καὶ αἱ ἄλλαι εἶχον ἀποστολὴν τὴν συνέχισιν τῆς ἐγκληματικῆς δράσεως τῆς «στενῆς αὐτοάμυνας», μὲ ἐπέκτασιν καὶ εἰς σαμποταριστικὰς ἐκδηλώσεις, πρὸς καταστροφὴν ἔργων ζωτικῆς σημασίας καὶ στρατιωτικῶν στόχων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἐξάρθρωσις τῶν κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν, ὁ πανικὸς τοῦ λαοῦ καὶ οὕτω περιέλθῃ σὺν τῷ χρόνῳ εἰς χεῖρας τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος ὁ ἔλεγχος τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης ὡς ἀστικοῦ κέντρου.

Δέον νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα ὅτι, ἅπασαι αἱ ἀποκαλυφθεῖσαι τρομοκρατικαὶ ὀργανώσεις ἦσαν δημιουργήματα τῆς περιβοήτου ΟΠΛΑ (Ὀργάνωσις Προστασίας Λαϊκοῦ Ἀγῶνος), τὰ δὲ μέλη των, ἀποτελοῦντα τὸν ἀνασυγκροτηθέντα ἐαμικὸν ἐφεδρικὸν ΕΛΑΣ, μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν δολοφονικῶν των προθέσεων, θὰ ἐνετάσσοντο εἰς τὰ συγκροτήματα τοῦ μονίμου ὀρεινοῦ ΕΛΑΣ. Καὶ ἡ Ὀργάνωσις αὕτη εἶχε συμπηχθῆ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1947, περιῆλθε δὲ εἰς χεῖρας τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης τὸν Σεπτέμβριον 1947, συλληφθέντων καὶ παραπεμφθέντων εἰς ταύτην ἑβδομήκοντα ἐν ὅλῳ μελῶν της. Εἰς τὸ ἐνεργητικόν της, ἀναφέρονται ποταμοὶ αἵματος, ἡ δὲ ἀνακοπεῖσα πρόθεσίς της ὑπῆρξε τοιαύτης αἱμοδιψοῦς προοπτικῆς, ὥστε κατὰ τὴν ἀκροαματικὴν διαδικασίαν τῆς δίκης τῶν μελῶν της, νὰ ὑποστηριχθῇ παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ ταύτης Παπαθανασίου Γεωργίου ὅτι, «Ἡ Θεσσαλονίκη θὰ ἐδοκίμαζε νύκτα Ἁγίου Βαρθολομαίου, ἐὰν δὲν ἀνεκόπτετο ἡ δρᾶσίς της ἐγκαίρως».

3. Η ΠΑΛΗ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚῌ, ΕΤΗ 1948 - 1949

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ ἔτος 1948, ὅπερ ὑπῆρξε καὶ τοῦτο αἱμοσταγὲς διὰ τὸ Κ.Κ.Ε. καὶ ἡρωικὸν διὰ τὴν Χωροφυλακήν. Ἰδού, κατὰ τὴν αὐτὴν ἔκθεσιν τὰ διαδραματισθέντα γεγονότα:

Τὴν 3.1.1948 συμμορῖται ἐπιτίθενται κατὰ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σταθμοῦ Ἀσυρμάτου, μὲ ὑλικὰς μόνον ζημίας εἰς τὸ οἴκημά του.

Τὴν 10.2.1948 λαμβάνει χώραν κανονιοβολισμὸς τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης ὑπὸ συμμοριτῶν.

Τὴν 15.2.1948 κατὰ συμπλοκὴν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς μετὰ συμμοριτῶν εἰς τὸν συνοικισμὸν Ἄνω Καλλιθέας, ἐφονεύθησαν 4 συμμορῖται.

Τὴν 24.2.1948 ἐγένετο ἐπίθεσις ὑπὸ συμμοριτῶν κατὰ τῆς οἰκίας τοῦ Τσάκωνα Παναγιώτου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν αὐτοῦ καὶ τῆς θυγατρός του.

Τὴν 25.2.1948 λαμβάνει χώραν κανονιοβολισμὸς τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης διὰ πυροβόλου συμμοριτῶν. Ἐφονεύθη ἓν ἄτομον.

Τὴν 29.2.1948 κατὰ συμπλοκὴν Χωροφυλάκων εἰς τὸν συνοικισμὸν Καλλιθέας, μετὰ τριῶν διερχομένων συμμοριτῶν, ἐφονεύθη ὁ εἷς ἐκ τούτων.

Τὴν 1.3.1948 ἔλαβε χώραν συμπλοκὴ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς μὲ δύο συμμορίτας ἔναντι τοῦ Κέντρου «Ντελίς», μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἑνὸς καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρου. Εἰς τὴν συμπλοκὴν ταύτην, ἄκρως πείσμονα, ἔλαβε μέρος καὶ ὁ τότε ἀντισυνταγματάρχης καὶ βραδύτερον Ἀρχηγὸς Χωροφυλακῆς, Βαρδουλάκης Γεώργιος.

Τὴν 5.3.1948 ἐνεργεῖται ἐπίθεσις συμμοριτῶν κατὰ τοῦ σκοποῦ Χωροφυλακῆς τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σταθμοῦ Χαριλάου, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ὁ τραυματισμὸς ἑνὸς συμμορίτου καὶ τοῦ σκοποῦ χωροφύλακος.

Τὴν 12.3.1948 ἕτεροι συμμορῖται ἐπιτίθενται ἐκ νέου κατὰ τοῦ σκοποῦ χωροφύλακος τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σταθμοῦ Χαριλάου, τραυματισθέντος τοῦ χωροφύλακος Νασούλα Στεφάνου.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν κατὰ συμπλοκὴν Ἀστυνομικῶν ὀργάνων μετὰ τῶν συμμοριτῶν Χατζημόσχου Σπυρίδωνος καὶ Πασχάλη Πασχαλίδη, συνελήφθησαν ἀμφότεροι.

Τὴν 30.5.1948 λαμβάνει χώραν συμπλοκὴ Ἀστυνομικῶν Ὀργάνων μετὰ συμμοριτῶν μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν τοῦ συμμορίτου Μανώλα Ν.

Τὴν 24.6.1948 ἐγένετο ἀπόπειρα ἀνατινάξεως τοῦ Γραφείου τηλεφωνικῶν συνδιαλέξεων.

Τὴν 26.6.1948 ἐτοποθετήθη καὶ ἐξερράγη συσκευὴ ἐπὶ τοῦ αὐτοκινήτου τοῦ διερμηνέως Στρατοῦ Ἄγγλων, Κλεώπα Ἀποστόλου, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν δύο ἄτομα.

Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1948 παρὰ τοῦ Τμήματος Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας Θεσσαλονίκης, μὲ διοικητὴν τὸν τότε ταγματάρχην Στεφανάκην Γεώργιον, ἀπεκαλύφθη ἑτέρα ἐξωκομματικὴ ὀργάνωσις ὑπὸ τὸν τίτλον «ΕΑΜ Θεσσαλονίκης», ἥτις συμπεριέλαβεν εἰς τοὺς κόλπους της ἄτομα μὴ ἐπιθυμοῦντα διὰ διαφόρους προσωπικοὺς λόγους νὰ ὀργανωθῶσιν κομματικῶς ἢ νὰ λέγωνται κομμουνισταί, μὲ ἀποστολὴν τὴν στρατολογίαν μελῶν διὰ συμμορίας, τὴν συλλογὴν ἐράνων, διανομὴν προκηρύξεων, στρατολογίαν μελῶν διὰ τὴν ἔνταξίν των εἰς τὰς δυναμικὰς ὀργανώσεις τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης κ.λ.π. Τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεως ταύτης ἀνερχόμενα εἰς 56 ἐν συνόλῳ, συνελήφθησαν καὶ παρεπέμφθησαν ἐνώπιον τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης.

Τὸν ἴδιον μῆνα (Ἰούνιον) 1948 παρὰ τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω Τμήματος Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας Θεσσαλονίκης, ἀποκαλύπτεται νέα δυναμικὴ ὀργάνωσις τοῦ Κ.Κ.Ε. ἐν Θεσσαλονίκῃ ὑπὸ τὸν τίτλον «Λαϊκὸς Ἐκδικητὴς ἢ Προκεχωρημένον Τμῆμα τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ».

Καὶ πάλιν ὁ ἴδιος σκοπός, ἡ ἰδία τρομοκρατικὴ ἀποστολή. Προσβολὴ δηλονότι διὰ βίας τῶν Ἀρχῶν, δολοφονία τῶν ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς καὶ στελεχῶν τοῦ Στρατεύματος καὶ παντὸς ἄλλου ἐθνικόφρονος στοιχείου, εἰς ἀντίποινα τῶν ὑπὸ τῶν Ἐκτάκτων Στρατοδικείων καταδικαζομένων ὁμοϊδεατῶν τῶν ἀναρχικῶν. Προσέτι διάπραξις ληστειῶν πρὸς ἐξοικονόμησιν χρημάτων διὰ τὰς ἀνάγκας των, ἐξεύρεσις οἰκιῶν καὶ καταφυγίων πρὸς ἀπόκρυψιν ὅπλων καὶ μαχητικῶν ὁμάδων καὶ τέλος ἡ ἔσωθεν βοήθεια συμμοριακῶν τμημάτων τοῦ ἐπιλεγομένου «Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ», πρὸς κατάληψιν τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης.

Τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεως ταύτης ἀνερχόμενα εἰς 22 ἐν συνόλῳ ἄτομα, συνελήφθησαν καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Δικαιοσύνην.

Τὴν 2.7.1948 διεμελίσθη ὁ συμμορίτης Καλόξυλος ὑπὸ ἐκραγείσης καὶ φερομένης ὑπ' αὐτοῦ ὡρολογιακῆς βόμβας.

Τὴν 4.7.1948 κατὰ συμπλοκὴν Χωροφυλακῆς μετὰ συμμοριτῶν, ἐξωντώθη ὁ ἐκ τούτων Βαμβακᾶς Δημήτριος.

Τὴν 16.7.1948 παρ' ὀργάνων Χωροφυλακῆς ἐξωντώθη ὁ ἀναρχικὸς Γαβριηλίδης Φώτιος.

Τὴν 24.9.1948 λαμβάνει χώραν συμπλοκὴ περιπόλου Χωροφυλακῆς μετὰ συμμοριτῶν ἐγγὺς τοῦ χρωματουργείου Βογιατζῆ.

Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ ἔτους 1948 παρὰ τοῦ Τμήματος Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας Θεσσαλονίκης ἀποκαλύπτεται ἡ ὀργάνωσις ΕΠΟΝ Θεσσαλονίκης. Αὐτὴ πλαισιουμένη ὑπὸ τῶν πλέον ἐμπείρων καὶ δεδοκιμασμένων στελεχῶν τῆς ΚΟΘ καὶ περιλαμβάνουσα ὡς μέλη ἄτομα νεαρὰ τὴν ἡλικίαν, ἅτινα ἐξοικείωσεν εἰς τὸ ἔγκλημα, σκοπὸν καὶ ἀποστολὴν εἶχεν ὅπως καὶ αἱ λοιπαὶ ὀργανώσεις τὰς δολοφονίας, σαμποτάζ, στρατολογίας κλπ. Τὰ μέλη τῆς ὀργανώσεως ταύτης, ἀνερχόμενα ἐν συνόλῳ εἰς 6 ἄτομα, συνελήφθησαν καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Δικαιοσύνην.

Τὴν 14.10.1948 κατὰ συμπλοκὴν ἀστυνομικῆς περιπόλου εἰς τὸν συνοικισμὸν Ἁγίου Παύλου, μετὰ ὁμάδος συμμοριτῶν ἐπετεύχθη ἡ ἐξόντωσις ἑνὸς ἐξ αὐτῶν.

Τὴν 25.10.1948 ἐν συμπλοκῇ Χωροφυλακῆς μετὰ συμμοριτῶν ἐξωντώθη εἷς ἐξ αὐτῶν ὑπὸ χωροφύλακος.

Τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1948 παρὰ τοῦ Τμήματος Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας Θεσσαλονίκης ἀνακαλύπτεται ἐν Θεσσαλονίκῃ κομμουνιστικὴ ὀργάνωσις ἀποκαλουμένη «Ἐργατικὴ ἢ Συνδικαλιστικὴ Ἀχτίδα». Ἡ ὀργάνωσις αὐτὴ ἀποτελοῦσα τμῆμα τῆς ΚΟΘ, ὅπως καὶ αἱ ἄλλαι, εἶχε τοὺς ἰδίους μὲ τὰς λοιπὰς ὀργανώσεις σκοπούς, δρῶσα ἐντὸς τῶν ἐργατικῶν τάξεων. Τὰ μέλη της ἀνερχόμενα εἰς 37 ἐν συνόλῳ ἄτομα, συνελήφθησαν καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Δικαιοσύνην.

Τὴν 8.11.1948 συμμορῖται ἔβαλον διὰ χειροβομβίδων καὶ πιστολίων κατὰ τῶν γραφείων τῆς Ὀργανώσεως «Χ» Συκεῶν.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἀναρχικοὶ ἐπιτίθενται διὰ χειροβομβίδων κατὰ τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ὀλυμπιάδος 91 οἰκίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ Μιχαηλίδη Πέτρου, προέδρου τῆς Ὀργανώσεώς «Χ» συνοικισμοῦ Συκεῶν καὶ τὸν τραυματισμὸν τῶν ἰδιωτῶν Ἀθανασιάδου Χαρίτωνος καὶ Τσεσμετζῆ Δημ.

Τὴν 17.11.1948 ἐτοποθετήθη ὡρολογιακὴ βόμβα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ σιδηροδρομικοῦ Ἀλεξίου Παντελῆ εἰς Ἅγιον Φανούριον.

Τὴν 22.11.1948 κατὰ συμπλοκὴν δυνάμεως Χωροφυλακῆς μετὰ δύο ἐνόπλων συμμοριτῶν, παρὰ τὴν Παναγίαν Φανερωμένην, ἐπετεύχθη ἡ ἐξόντωσις ἀμφοτέρων.

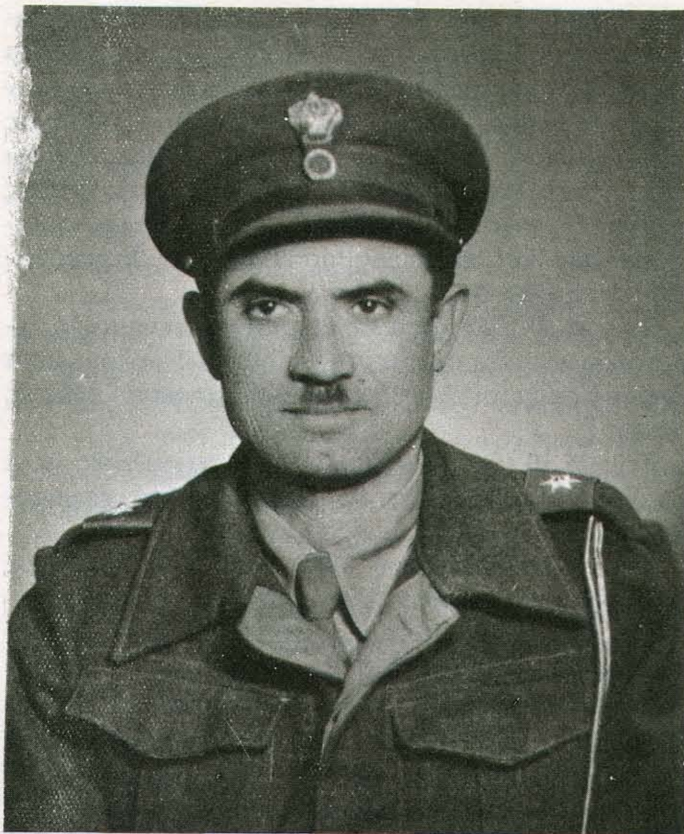
Τὴν 18.11.1948 σημειοῦται συμπλοκὴ ἀνδρῶν ἐνέδρας τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σταθμοῦ 40 Ἐκκλησιῶν, μὲ δυάδα συμμοριτῶν.

Τὴν 1.12.1948 ὁ τότε ἀνθυπασπιστὴς Τζαβάρας Ξενοφῶν ἐπιχειρήσας νὰ συλλάβῃ ὡπλισμένην τὴν κομμουνιστοσυμμορίτισσαν Μαίρην Χυτήρη, ἐπυροβολήθη ὑπὸ ταύτης καὶ ἐτραυματίσθη, ἐνῷ αὐτὴ ἐν τέλει συνελήφθη.

Τὴν 8.12.1948 κατὰ συμπλοκὴν περιπόλου Χωροφυλακῆς εἰς τὴν περιοχὴν «Γύφτικα» ἐτραυματίσθη ὁ χωροφύλαξ Κοντογιάννης.

Τὴν 20.12.1948 ἐφονεύθη κατὰ συμπλοκὴν μετὰ κομμουνιστῶν ὁ ἀνθυπομοίραρχος Μαράτος Παναγιώτης, τοῦ Τμήματος Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας.

Ἐγκαταλείποντες τὸ ἔτος 1948 εἰσερχόμεθα εἰς

'Ανθυπομοίραρχος Παναγιώτης Μαρᾶτος τοῦ Σταύρου. 'Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1909 εἰς 'Αμαλιάδα 'Ηλείας. 'Υπηρετῶν εἰς τὸ Τμῆμα 'Εθνικῆς 'Ασφαλείας Θεσσαλονίκης ἐφονεύθη τὴν 20.12.1948 εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Μακ. 'Αμύνης καὶ 'Αγίου Δημητρίου, καθ' ὃν χρόνον ἐπεχείρει νὰ συλλάβῃ ἔνοπλον συμμορίτην εἰσελθόντα εἰς τὴν πόλιν πρὸς διάπραξιν σαμποτάζ.

τὸ 1949. 'Αμφότερα τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἀπετέλεσαν τὴν δραστηριωτέραν ἐποχὴν τῆς κομμουνιστικῆς ἀνταρσίας, τὸ ὕψιστον σημεῖον τῆς ὁποίας εὑρίσκομεν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1949, ὅτε καὶ ἐξεδηλώθη ἡ νικηφόρος ἐξόρμησις τῶν 'Εθνικῶν δυνάμεων, ἥτις καὶ ἀπετέλεσεν ἕνα ἐπὶ πλέον ἱστορικὸν σταθμόν, εἰς τοὺς μακραίωνας ἀγῶνας τοῦ Ἔθνους μας ὑπὲρ τῆς 'Ελευθερίας.

Τὴν 1.1.1949 δύναμις Χωροφυλακῆς εἰς σύμπλοκὴν μετὰ δυάδος ἐνόπλων κομμουνιστῶν εἰς τὴν περιοχὴν Ξηροκρήνης ἐξόντωσεν ἀμφοτέρους.

Τὴν 4.1.1949 ἐξερράγη ὡρολογιακὴ βόμβα ἐπὶ τοῦ πίνακος ἀφῆς-σβέσεως δημοτικοῦ φωτισμοῦ τῶν ὁδῶν Παύλου Μελᾶ-Βύρωνος.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐξερράγη ὡρολογιακὴ βόμβα ἐπὶ τοῦ τηλεφωνικοῦ κατανεμητοῦ τῶν ὁδῶν 'Αγίας Σοφίας-Μητροπόλεως.

Τὴν 6.1.1949 ἐσημειώθη ἔκρηξις ὡρολογιακῆς βόμβας ἐπὶ ἑνὸς αὐτοκινήτου τζὶπ τῆς 'Υπηρεσίας 'Ανοικοδομήσεως, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν καταστροφήν του.

Τὴν 8.1.1949 ἀνακαλύπτεται παρ' ὀργάνων τοῦ Τμήματος 'Εθνικῆς 'Ασφαλείας ὡρολογιακὴ βόμβα εἰς ἠλεκτρικὸν κατανεμητὴν τῆς πόλεως.

Τὴν 13.1.1949 ἐξερράγη ὡρολογιακὴ βόμβα πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ ἐθνικόφρονος Βροχοπούλου Δημητρίου, ἕτεραι δὲ δύο ἐτοποθετήθησαν παραπλεύρως τῆς οἰκίας, πλὴν δὲν ἐξερράγησαν.

Τὴν 21.1.1949 ὁμὰς ἐνόπλων κομμουνιστῶν ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ Ζ' 'Αστυνομικοῦ Τμήματος, ἄνευ ἀποτελέσματος.

Τὴν 28.1.1949 λαμβάνει χώραν συμπλοκὴ περιπόλου Χωροφυλακῆς μετὰ δύο ἀναρχικῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Τριῶν Μαρτύρων.

Τὴν 31.1.1949 ἐξερράγη ὡρολογιακὴ βόμβα ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Νάκου Γεωργίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν καταστροφήν της καὶ τὸν τραυματισμὸν τοῦ υἱοῦ του.

Τὴν 7.2.1949 συμμορῖται ἐτοποθέτησαν ὡρολογιακὰς βόμβας εἰς τὰ κάτωθι σημεῖα : α) εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰδιώτου Βατοπούλου Περικλέους δύο ὡρολογιακὰς βόμβας, μὴ ἐκραγείσας, β) εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὑπενωμοτάρχου Χριστοπούλου Νικολάου μίαν ὡρολογιακὴν βόμβαν, μὴ ἐκραγεῖσαν, γ) εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ τροχιοδρομικοῦ Δελαπόρτα Νικολάου, δύο ὡρολογιακὰς βόμβας, μὴ ἐκραγείσας καὶ δ) εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Χωροφυλακῆς Τραπακούρα Γεωργίου δύο ὡρολογιακὰς βόμβας, μὴ ἐκραγείσας.

Τὴν 20.2.1949 σημειοῦται συμπλοκὴ περιπόλου τοῦ Ζ' 'Αστυνομικοῦ Τμήματος μετὰ ὁμάδος συμμοριτῶν.

Τὴν 21.2.1949 ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μαυρομιχάλη, ὁμὰς Χωροφυλακῆς συμπλακεῖσα μετὰ τριῶν ἐνόπλων συμμοριτῶν, ἐξώντωσε τοὺς δύο καὶ συνέλαβε τὸν τρίτον.

Τὴν 22.2.1949 δύναμις Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ τριμελοῦς ὁμάδος ἐνόπλων κομμουνιστῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ 'Αρχαιοτήτων, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν ἁπάντων.

Τὴν 22.2.1949 κατὰ συμπλοκὴν 4μελοῦς ὁμάδος συμμοριτῶν μετὰ δυνάμεως Χωροφυλακῆς ἐν τῷ συνοικισμῷ Συκεῶν, ἐφονεύθησαν ἅπαντες οἱ συμμορῖται.

Τὴν 23.2.1949 εἰς συμπλοκὴν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς μετὰ ἐνόπλων συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν 'Αρχαιοτήτων-Λάμπρου Κατσώνη, ἐφονεύθη ὁ συμμορίτης Παπαδόπουλος Σταῦρος καὶ συνελήφθησαν ἕτεροι δύο.

Τὸν Μάρτιον 1949 ἐνῷ ἡ τρομοκρατικὴ δρᾶσις τοῦ ΚΚΕ ἐν τῇ πόλει τῆς Θεσσαλονίκης εὑρίσκετο ἐν πλήρει ἀναπτύξει, παρὰ τοῦ Τμήματος 'Εθνικῆς 'Ασφαλείας ἀποκαλύπτεται ἡ ὀργάνωσις ΚΟΘ (Κομματικὴ 'Οργάνωσις Θεσσαλονίκης), ἥτις κατώρθωσε μέχρι τῆς ἀποκαλύψεώς της νὰ παραμείνῃ ἀνέπαφος, παρὰ τὰ πλήγματα τὰ ὁποῖα ὑπέστησαν αἱ λοιπαὶ ὀργανώσεις αἵτινες ἦσαν παραφυάδες τῆς ΚΟΘ. Δι' ὅ, ἡ ἀποκάλυψις καὶ ἡ ἐξάρθρωσις τῆς ΚΟΘ ἦτο ἡ χαριστικὴ βολή, δύναταί τις εἰπεῖν, τῆς σφαδαζούσης ἀπὸ τὰ ἐναντίον της πολλαπλᾶ, συνεχῆ καὶ καίρια πλήγματα. 'Ο σκοπὸς καὶ ἡ ἀποστολὴ τῆς ΚΟΘ εἶναι περιττὸν νὰ ἐκτεθῇ διότι ἀναφέρεται οὗτος εἰς τὰς γενικὰς ἐπαναστατικὰς ἐπιδιώξεις τοῦ ΚΚΕ.

Τὰ μέλη τῆς ὀργανώσεως ταύτης ἀποτελοῦντα ὅ,τι τὸ καλύτερον εἰς δραστηριότητα, ἀφοσίωσιν, ἐμπειρίαν καὶ μαχητικότητα εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ τὸ ΚΚΕ, ἀνερχόμενα ἐν συνόλῳ εἰς 25 ἄτομα, συλληφθέντα παρεπέμφθησαν εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Δικαιοσύνην.

Πρὶν προχωρήσωμεν εἰς τὸ τέρμα τῆς δράσεως καὶ τῆς συμμετοχῆς τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸν κατὰ τῶν κομμουνιστῶν ἀγῶνα, ἐν τῇ πόλει Θεσσαλονίκης, δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπον νὰ τονίσωμεν ὅλως ἰδιαιτέρως ὅτι, καθ' ὅλον τὸ ἱστορούμενον ἐνταῦθα χρονικὸν διάστημα τῶν ἐτῶν 1946-1950 παρὰ τῆς Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης συγχρόνως μὲ τὴν ἀποκάλυψιν τῶν παρανόμων τρομοκρατικῶν ὀργανώσεων, ἀνεκαλύφθησαν καὶ κατεσχέθησαν εἰς κρύπτας, ἀποθήκας, καταφύγια καὶ εἰς πλέον ἀπιθάνους χώρους, οὐκ ὀλίγαι ποσότητες ὅπλων, βαρέων καὶ ἐλαφρῶν, πυρομαχικῶν, ἐκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ μηχανημάτων, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν κατάπτωσιν τοῦ ἠθικοῦ τῶν κομμουνιστῶν. Ἐπίσης δὲν ἀνεφέραμεν τὴν δίωξιν καὶ τὴν παραπομπὴν εἰς τὴν Δικαιοσύνην τῶν κομμουνιστῶν παραβατῶν εἰδικῶν Νόμων, οἷον συλλογῆς ἐράνων, διανομῆς προκηρύξεων, προσηλυτισμοῦ κλπ.

Τὴν 3.5.1949 ἔνοπλοι συμμορῖται ἐπιτίθενται διὰ μπαζοῦκας κατὰ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σταθμοῦ Τριανδρίας, φονευθέντος ἑνὸς ἰδιώτου καὶ τραυματισθέντος ἑτέρου, ἐντὸς τῶν παρακειμένων οἰκιῶν των.

Τὴν 9.5.1949 διμελὴς ὁμὰς συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ περιπόλου τοῦ Η' Ἀστυνομικοῦ Τμήματος, ἀλλ' ἐξωντώθη.

Τὴν 22.5.1949 ἐξερράγη ὡρολογιακὴ βόμβα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ νυκτοφύλακος Καρυοφύλλη Θωμᾶ.

Τὴν 19.6.1949 ἔλαβε χώραν συμπλοκὴ δυνάμεως Χωροφυλακῆς μὲ δύο δολιοφθορεῖς ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Ζ' Ἀστυνομικοῦ Τμήματος.

Τὴν 20.6.1949 ἐν τῇ διασταυρώσει τῶν ὁδῶν Α. Παπαδοπούλου-Κλειοῦς κατὰ γενομένην συμπλοκὴν μετὰ συμμοριτῶν, ἐτραυματίσθη ὁ χωροφύλαξ Κορμπᾶς Δημήτριος.

Τὴν 21.6.1949 δύναμις Χωροφυλακῆς εἰς συμπλοκὴν μετὰ τετραμελοῦς ἐνόπλου ὁμάδος συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν συνοικισμοῦ Ροδοχωρίου Θεσσαλονίκης, ἐξώντωσε τοὺς τρεῖς καὶ συνέλαβε τὸν τέταρτον.

Τὴν 17.7.1949 σημειοῦται συμπλοκὴ Χωροφυλακῆς μετὰ δυάδος ἐνόπλων συμμοριτῶν εἰς συνοικισμὸν Ἀμπελοκήπων μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ἑνὸς ἐκ τούτων.

Ἡ ἐπίσημος ἔκθεσις περὶ τῶν κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς Θεσσαλονίκην καταλήγει: «Τὸν Αὔγουστον, τέλος, τοῦ 1949 ἀγγέλεται ἐκ τῶν κορυφῶν τοῦ Βίτσι καὶ Γράμμου ὁ θρίαμβος τῶν Ἐθνικῶν ὅπλων κατὰ τοῦ ξενοδούλου συμμοριτισμοῦ καὶ ἐκ παραλλήλου ἐν τῇ πόλει Θεσσαλονίκης ἀγγέλεται ἐπίσης, ἡ τελειωτικὴ βολὴ κατὰ τοῦ παρανόμου μηχανισμοῦ τῆς ΚΟΘ, διὰ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς τελευταίας ὀργανώσεώς της. Αὐτὴ ἦτο ὀργάνωσις ἐκδόσεως πλαστῶν ταυτοτήτων. Ὁ σκοπὸς τῆς ὀργανώσεως ταύτης εἶναι εὐνόητος, διότι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ ἡγεσία τοῦ ΚΚΕ κατώρθωνε νὰ ἐφοδιάζῃ μὲ ταυτότητας, ὑπὸ πλαστὰ στοιχεῖα, τὰ παρανόμως δρῶντα στελέχη της, ἅτινα εἶχε κάθε συμφέρον νὰ προστατεύσῃ ἀπὸ τὴν καταδίωξιν τῶν καταδιωκτικῶν Ἀρχῶν. Τὰ μέλη της, ἀνερχόμενα ἐν συνόλῳ εἰς 12 συνελήφθησαν καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Δικαιοσύνην».

4. Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΘΕΝΤΟΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΡΓΟΥ ΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ

Ἡ ἀπαρίθμησις τῶν κυριωτέρων γεγονότων τῆς κομμουνιστικῆς δράσεως εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτισμοῦ, δὲν προσφέρει εἰμὴ λίαν ἀμυδρὰν εἰκόνα τοῦ συντελεσθέντος ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς ἔργου εἰς τὴν Μακεδονικὴν πρωτεύουσαν διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Μακεδονίας καὶ σύμπαντος τοῦ Ἔθνους, ἐκ τῆς τρομερᾶς ἐπιβουλῆς τῶν ἡνωμένων ἐαμοσλαβικῶν δυνάμεων. Κατὰ τὴν περίοδον αὐτήν, τὸ ἐπιτελεῖον τῆς Διευθύνσεως Ἀστυνομίας, τὰ Ἀστυνομικὰ Τμήματα καὶ οἱ Σταθμοί, πρὸ παντὸς δὲ ἡ Γενικὴ Ἀσφάλεια τῆς Θεσσαλονίκης, χάρις εἰς ἀκαταπόνητον νυχθημερὸν ἐργασίαν, συντελουμένην μετὰ διορατικότητος, μεθόδου καὶ ἰδιοφυΐας, ἐσημείωσαν ἐπιτυχίας, αἱ ὁποῖαι καὶ σήμερον προκαλοῦν θαυμασμόν. Ἀνεῦρον τὸ νῆμα συνωμοτικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι ἔδρων ὑποχθονίως κατὰ σατανικὸν τρόπον, ὑπονομεύουσαι ἐκ θεμελίων τὴν ὑπόστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Ἀνεκάλυψαν εἰς ἀνυπόπτους οἰκίας κρύπτας κατεσκευασμένας μὲ ἀφάνταστον μηχανικὴν τελειότητα, εἰς τὰς ὁποίας ἐκρύπτοντο οἱ πλέον ἐπικίνδυνοι καὶ διευθύνοντες συνωμοτικὰς ὀργανώσεις καὶ κατευθύνοντες τὰς ἐγκληματικὰς πράξεις. Μέσα εἰς τὰς κρύπτας αὐτὰς ἐφυλάσσοντο ποσότητες πολεμικοῦ καὶ δυναμιτιστικοῦ ὑλικοῦ καὶ ἐλειτούργουν ἀσύρματοι συνεννοήσεων μὲ τὰς συμμορίας καὶ πολύγραφοι προπαγάνδας. Μὲ ἰώβειον ὑπομονὴν καὶ ἀριστοτεχνικὴν εὐστροφίαν περισυνέλεξαν ἀδιάσειστα στοιχεῖα ἐνοχῆς τῶν συλλαμβανομένων, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ Δικαιοσύνη ἐστήριξε τὴν ἀμερόληπτον κρίσιν της.

Ἂν τὸ ἔτος 1949 δὲν ὑπῆρχον πλέον εἰς τὴν Θεσσαλονίκην συνωμοτικαὶ ἐαμοσλαβικαὶ ὀργανώσεις ἐπιβουλευόμεναι τὴν Ἑλληνικότητα τῆς Μακεδονίας καὶ κατευθύνουσαι ἢ ἐφοδιάζουσαι τὰς ἀνὰ τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θράκην δρῶσας συμμορίας, ἂν εἶχον συλληφθῆ ἢ ἐξαφανισθῆ πάντες οἱ πράκτορες τοῦ ἐαμοσλαβισμοῦ, οἱ δυναμιτισταὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἐρυθροὶ ἐγκληματίαι, ἂν εἰς μίαν μεγαλούπολιν τῆς ὁποίας ὁ φιλήσυχος πληθυσμὸς ἔζησε τὸν τρομερὸν τριετῆ ἐφιάλτην αἵματος καὶ τρόμου ἀποκατεστάθη πλήρως ἡ ἀσφάλεια, ἡ ἡσυχία καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, τοῦτο ὠφείλετο ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Χωροφυλακήν. Θὰ περιορισθῶμεν νὰ ἐκθέσωμεν κατωτέρω τρεῖς, τὰς σημαντικωτέρας, περιπτώσεις ἀποτελούσας πραγματικοὺς ἄθλους τῆς Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης, χάρις εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ἐξηρθρώθη μόνον πλήρως ὁ ἐαμοσλαβικὸς μηχανισμὸς τῆς συμμοριακῆς δράσεως εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἀλλ᾿ ἀπό τινων πλευρῶν περιεφρουρήθη καὶ περιεσώθη ἡ ἀσφάλεια καὶ ἡ τιμὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Ἡ ἡγεσία τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἀκολουθοῦσα πιστῶς τὰς βασικὰς κατευθύνσεις τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ συμμοριτισμοῦ, ἔθεσεν ὡς ἕνα τῶν κυρίων στόχων της καὶ τὴν συγκέντρωσιν χρημάτων ἀπαραιτήτων διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἐπιτυχίαν του. Πρὸς τοῦτο, τὸ φθινόπωρον τοῦ ἔτους 1946 διέταξε τὴν ἐνέργειαν ἐράνου, οὐχὶ μόνον μεταξὺ τῶν κομματικῶν μελῶν, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν συμπαθούντων γενικῶς, ἀκόμη δὲ καὶ τῶν διὰ τρομοκρατικῶν μεθόδων ἐκβιαζομένων πρὸς ἐκδήλωσιν συμπαθείας, μὲ προοπτικὴν συγκεντρώσεως ποσοῦ 150.000.000 τότε δραχμῶν. Πρὸς παραπλάνησιν τοῦ κοινοῦ ἀλλὰ καὶ τῶν παρακολουθούντων ἀγρύπνως τὰς κινήσεις τῶν κομμουνιστῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων, ὁ πραγματικὸς σκοπὸς τοῦ ἐράνου ἐκαλύφθη μὲ τὸν μανδύαν προαιρετικῶν δῆθεν εἰσφορῶν, ὑπὲρ τῆς «Λαϊκῆς Φωνῆς» καὶ ἄλλων «ἀγαθοεργῶν» σκοπῶν, πρὸς ἐπιτυχίαν δὲ τοῦ ἐράνου ἐδημοσιεύοντο καθημερινῶς διὰ τοῦ τύπου προπαγανδιστικὰ σχόλια «διὰ τὴν ἱερότητα τοῦ σκοποῦ».

Ἡ ἡγεσία τῆς κομμουνιστικῆς ὀργανώσεως Θεσσαλονίκης, τῆς ὁποίας ἄλλωστε τὰ πλεῖστα μέλη, κρυπτόμενα ἢ παρακολουθούμενα, δὲν ἠδύναντο νὰ διεξαγάγουν ἀπροκαλύπτως τὸ ἔργον αὐτό, ἀνέθεσε τὴν διεξαγωγὴν καὶ παρακολούθησιν τοῦ ἐράνου εἰς εἰδικὸν προσωπικόν, ἐπιλεγὲν ἐπιμελῶς μεταξὺ τῶν ἐπιτηδειοτέρων καὶ δραστηριωτέρων μελῶν τοῦ κόμματος. Οὕτω τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς ἐράνων ἀνέλαβεν ὁ ἐκ τῶν πλέον δυναμικῶν κομμουνιστῶν καὶ μέλος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Πόλης, Γεωργ. Παπαθανασίου, ὅστις διώρισεν ἀντιπρόσωπόν του καὶ ὑπεύθυνον τὸν Ν. Ἀγγελόπουλον καὶ ταμίαν τὸν Γεώργ. Θεολόγου. Μέσῳ τούτων διωρίσθησαν κατὰ τάξιν ἱεραρχίας των εἰς τὸ κόμμα, ἕτερα δεκαοκτὼ πρόσωπα, οἱ κάτωθι: Ἰακὼβ Ἄτζελ, Δημ. Νοῦγκος, Π. Πετσικόπουλος, Δημ. Ράτζος, Κ. Ἰωσηφίδης, Ὄθ. Γεωργιάδης, Κ. Καλύβας, Ὀδ. Βεργίδης, Στ. Κοσμίδης, Κ. Βλαχόπουλος, Καίτη Τσοχατζῆ, Εὐαγγελία Κυπριανίδου, Ἐλευθερία Φουντοπούλου, Ἑλένη Κάτζα, Βασιλικὴ Τσακούδη, Κατίνα Γερακοπούλου, Ματρώνα Παρασκευοπούλου καὶ Καλλιόπη Δανιηλίδου.

Πάντες καὶ πᾶσαι, ἦσαν πρόσωπα εὐρυτάτης καὶ ποικιλωτάτης κομμουνιστικῆς δράσεως ἀπὸ μακροῦ χρόνου, χαίροντες τῆς ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης τῆς κομμουνιστικῆς ἡγεσίας, λόγῳ τοῦ παρελθόντος των, τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἐβαρύνοντο καὶ μὲ εἰδεχθῆ ἐγκλήματα διαπραχθέντα ἐπὶ κατοχῆς καὶ ἀμνηστευθέντα διὰ τῆς Συμφωνίας τῆς Βάρκιζας. Διεκρίνοντο ἰδιαιτέρως διὰ τὴν κρυψίνοιαν καὶ τὴν παραπλανητικήν των ἱκανότητα, προσόντα χάρις εἰς τὰ ὁποῖα εἰσέδυον εἰς τὰς μάζας, ἀκόμη καὶ μεταξὺ μὴ κομμουνιστῶν πρὸς ἀπόσπασιν χρημάτων. Οὕτω, μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1947, διὰ χρησιμοποιήσεως καὶ ἄλλων προσώπων ἐμπιστοσύνης, διὰ διαθέσεως εἰδικῶν ἐνσήμων (κουπονίων), διὰ χρησιμοποιήσεως δολίων παραπειστικῶν μέσων «φιλανθρωπίας», ἀκόμη καὶ δι᾿ ἐμμέσως διατυπουμένων ἀπειλῶν, εἶχον συγκεντρώσει περὶ τὰ 130.000.000 τότε δραχμῶν, ὑπῆρχε δὲ προοπτικὴ ὑπερδιπλασιασμοῦ τοῦ προγραμματισθέντος ποσοῦ. Ἐλάχιστα διετέθησαν διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν «ἀχτίδων», τῆς «Λαϊκῆς Φωνῆς» καὶ ἄλλας τοιαύτας τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ κομμουνιστικῆς δραστηριότητος. Τὰ εἰσπραχθέντα χρήματα διετέθησαν κατὰ τὸ μέγιστον μέρος πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν ὕπαιθρον καὶ τῶν τρομοκρατικῶν ὁμάδων Μ.Α.Α. κλπ. ἐντὸς τῆς πόλεως.

Τὰ Ἀστυνομικὰ Τμήματα καὶ ἡ Γενικὴ Ἀσφάλεια Θεσσαλονίκης εἶχον κινηθῆ δραστηρίως πρὸς παρακολούθησιν τῶν διεξαγόντων τοὺς ἐράνους καὶ διαπίστωσιν τῆς διαθέσεως τῶν συλλεγομένων ποσῶν. Ἀλλ᾿ ἡ ἐργασία τῶν κομμουνιστῶν διεξήγετο μετὰ τόσον ἀριστοτεχνικῆς ἐπιτηδειότητος, ὥστε αἱ προσπάθειαί της ἀπέβαινον μάταιαι. Ἐπὶ τέλους, τὸ Η´ Ἀστυνομικὸν Τμῆμα, ἀφ᾿ οὗ συνέλαβε δι᾿ ἄλλην αἰτίαν τὸν κομμουνιστὴν Π. Πετσικόπουλον, κατώρθωσε νὰ ἀποσπάσῃ παρ᾿ αὐτοῦ πλήρεις ὁμολογίας, περὶ τῆς ὀργανώσεως τῶν ἐράνων, τοῦ τρόπου διαθέσεως τῶν συλλεγομένων ποσῶν καὶ τῶν μετεχόντων προσώπων. Ἐκ τούτων συνελήφθησαν διὰ κεραυνοβόλου δράσεως τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων οἱ ἀνωτέρω, ἐν ᾧ ἄλλοι, εἴτε εἶχον προλάβει νὰ διαφύγουν, εἴτε εὑρίσκοντο ἤδη εἰς τὰς φυλακὰς δι᾿ ἄλλας αἰτίας. Ἐκ τῶν συλλεγέντων κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν προανάκρισιν στοιχείων καὶ τῶν ὁμολογιῶν τινῶν ἐκ τῶν κατηγορουμένων, ἐπιδειξάντων μεταμέλειαν πρὸς ἐπιεικῆ κρίσιν, ἀπεκαλύφθη τελείως καὶ εἰς ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν, τὸ δίκτυον τῆς οἰκονομικῆς τροφοδοτήσεως τοῦ συμμοριτισμοῦ τῆς Μακεδονίας. Ἡ ἀκολουθήσασα δίκη ἔφερεν εἰς τὴν δημοσιότητα ὅλον τὸ συντελούμενον ὑποχθο-

νίως ἐντὸς αὐτῆς τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης ἔργον στρατολογίας, ἐπισιτισμοῦ καὶ ἐφοδιασμοῦ τῶν ἐαμοσλαβικῶν συμμοριῶν, αἱ ὁποῖαι ἕδρων ἀνὰ τὴν Μακεδονίαν. Ἡ λαμπρὰ ἐπιτυχία τῆς Χωροφυλακῆς ἀπετέλεσε βαρύτατον πλῆγμα κατὰ τοῦ ἐν Μακεδονίᾳ συμμοριτισμοῦ καὶ ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἡ ἀπαρχὴ τῆς πλήρους συντριβῆς τῶν συνωμοτικῶν ἐαμοσλαβικῶν ὀργανώσεων Θεσσαλονίκης.

Ἀλλ' ἡ πλέον λαμπρὰ καὶ ἀνεκτιμήτου ἐθνικῆς σημασίας ἐπιτυχία τῆς Χωροφυλακῆς εἰς Θεσσαλονίκην, ὑπῆρξεν ἀναμφισβητήτως ἡ τελεία ἐξάρθρωσις τῶν κατασκοπευτικῶν καὶ τρομοκρατικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι ἐνίσχυον καὶ κατηύθυνον τὸν συμμοριτισμόν. Διὰ μιᾶς ἀτελειώτου σειρᾶς ἐγκληματικῶν πράξεων εἶχον καταρρακώσει τὴν ἔννοιαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ ἐξουθενώσει τὸ λαϊκὸν συναίσθημα ἐμπιστοσύνης πρὸς τὸ νόμιμον καθεστὼς τῆς Ἑλλάδος. Ὡς ἐγράφη προηγουμένως, ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς κομμουνιστικῆς ἡγεσίας συγκροτηθεισῶν εἰς Θεσσαλονίκην ὀργανώσεων, ἄλλαι ἐχρησίμευον ὡς σύνδεσμοι τῶν συμμοριτῶν μετὰ τῶν ἐαμοσλαβικῶν κέντρων τοῦ Μποῦλκες καὶ ἄλλων τῆς Γιουγκοσλαβίας καὶ τῆς Βουλγαρίας, ὁπόθεν πολλάκις κατέφθανον εἰς Θεσσαλονίκην ἡγετικὰ στοιχεῖα καὶ πράκτορες. Ἄλλαι ἐπρομήθευον ἐπισιτιστικὰ καὶ πολεμικὰ εἴδη εἰς τὰς συμμορίας καὶ παρεῖχον εἰς αὐτὰς μέσῳ κατασκοπευτικῶν πρακτόρων πληροφορίας, περὶ τῶν κινήσεων τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς, χρησιμοποιοῦσαι πρὸς τοῦτο καὶ ἀσυρμάτους. Ἄλλαι, τέλος, καὶ αὐταὶ ἦσαν αἱ πλέον ἐπικίνδυνοι καὶ αἰσθηταὶ διὰ τὸν λαὸν τῆς Θεσσαλονίκης, ὠργάνωνον καὶ ἐπεχείρουν ἐντὸς αὐτῆς τῆς πόλεως καὶ τῶν περιχώρων της, δολοφονίας, σαμποτάζ, ἀνατινάξεις διὰ βομβῶν καὶ δυναμίτιδος καὶ ἄλλας ἐγκληματικὰς πράξεις, αἱ ὁποῖαι ἐκράτουν εἰς συνεχῆ ἐκνευρισμὸν καὶ ὑπὸ τὸ κράτος ἀδιακόπου τρόμου τὸν πληθυσμόν.

Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1947, ἡ τρομοκρατικὴ δρᾶσις τῶν κομμουνιστικῶν ὀργανώσεων εἰς Θεσσαλονίκην καὶ τὰ περίχωρά της εἶχε φθάσει εἰς λίαν ἀνησυχητικὸν σημεῖον. Στυγερὰ ἐπεισόδια ἀνατινάξεως Σταθμῶν Χωροφυλακῆς, καταστημάτων καὶ οἰκιῶν ἐθνικοφρόνων καὶ δολοφονίας ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἰδιωτῶν, διεδέχοντο τὸ ἓν τὸ ἄλλο, ἦσαν δὲ ὠργανωμένα μετὰ τόσης τελειότητος ὥστε, παρὰ τὴν ἐπαγρύπνησιν καὶ τὴν ἀπηνῆ καταδίωξιν τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως, οἱ δρᾶσταί των κατὰ τὸ πλεῖστον διέφευγον καὶ παρέμενον ἀσύλληπτοι. Ἀνεγράφη ἀνωτέρω τὸ συγκλονιστικὸν ἔγκλημα τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1947, ὅτε ὄργανα τῆς κατ' ἐξοχὴν δολοφονικῆς ὀργανώσεως ΟΠΛΑ, ἐνεδρεύοντα παρὰ τὴν ὁδὸν Βασιλίσσης Ὄλγας ἐξεσφενδόνισαν χειροβομβίδας κατὰ σταθμεύοντος λεωφορείου τῆς Ἀεροπορικῆς Βάσεως Σέδες. Ἐφονεύθησαν τότε τρεῖς ἀξιωματικοὶ καὶ εἷς ὑπαξιωματικὸς καὶ ἐτραυματίσθησαν 10 ἀξιωματικοὶ καὶ εἷς σμηνίτης. Τὸ ἀποτρόπαιον τοῦτο ἔγκλημα συνετάραξεν ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα.

Ἡγέται τοῦ Στρατοῦ, τῆς Ἀεροπορίας καὶ τῆς Χωροφυλακῆς, ἀνώτατοι δικαστικοί, ὑπουργοί, ἐπὶ τοῦτο σπεύσαντες εἰς Μακεδονίαν, ἐκινητοποιήθησαν ἀπὸ τῆς ἑπομένης.

Πάντες ἀνεγνώρισαν τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην ἀμέσου πατάξεως τοῦ ἐγκλήματος εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, συλλήψεως καὶ παραδειγματικῆς τιμωρίας τῶν ἐνόχων, ἀμέσου ἀποκαταστάσεως τῆς τάξεως εἰς τὴν Μακεδονικὴν πρωτεύουσαν. Οὕτω μόνον θὰ ἐτίθετο τέρμα εἰς τὴν γενικὴν σύγχυσιν καὶ ἀναταραχήν, θὰ κατεπνίγετο ἡ καταλαβοῦσα τὸν κόσμον φοβία καὶ θὰ ἐπανεκτᾶτο τὸ σοβαρῶς κλονισθὲν αἴσθημα τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Μακεδονικοῦ λαοῦ πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος.

Δεδομένου ὅτι ἡ ἐξάρθρωσις τῶν συνωμοτικῶν ὀργανώσεων καὶ ἡ σύλληψις τῶν δραστῶν τῶν σαμποτὰζ καὶ τῶν δολοφονιῶν ἦσαν στενῶς συνδεδεμέναι πρὸς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν Μακεδονίαν, τὸ ζήτημα τοῦτο προσελάμβανε χαρακτῆρα ὑψίστης Ἐθνικῆς σπουδαιότητος.

Κυβερνητικοὶ παράγοντες, στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἡγέται τῆς περιοχῆς, οἱ δεινοπαθοῦντες πολῖται, πάντες ἀπέβλεψαν εἰς τὴν Χωροφυλακὴν ὡς πρὸς μόνην σανίδα σωτηρίας. Ὁ ἐπιτόπιος Τύπος ἔγραψεν: «Ὅλοι προσβλέπουν πρὸς τὴν Χωροφυλακὴν καὶ ἀπαιτοῦν ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν τῶν δραστῶν». Ἡ Κυβέρνησις ἔδωσεν ἐν λευκῷ ἀλλ' ἐπιτακτικὴν ἐντολὴν εἰς τὴν Χωροφυλακὴν Θεσσαλονίκης, ὅπως προβῇ εἰς οἱασδήποτε, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν νόμων καὶ τῆς καταστάσεως ἐκτάκτου ἀνάγκης, κρίνει ἀπαραιτήτους ἐνεργείας διὰ τὴν ταχυτάτην ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν τῶν ἐγκληματούντων κομμουνιστῶν. Ἦτο πλέον προφανὲς ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶχε καταστῆ διὰ τὴν Χωροφυλακὴν ζήτημα ὄχι μόνον τιμῆς ἀλλὰ καὶ ὑπάρξεως. Ἐὰν δὲν ἐπετύγχανεν ἐντὸς ὀλιγίστου χρόνου τὴν διάλυσιν τῶν συνωμοτικῶν ὀργανώσεων καὶ τὴν σύλληψιν τῶν δραστῶν θὰ ἦτο προβληματικὴ ἡ θέσις της εἰς τὴν Θεσσαλονίκην.

Τὸ ἡράκλειον τοῦτο ἔργον, ἡ Διεύθυνσις Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν τότε μοίραρχον καὶ μετ' ὀλίγον ταγματάρχην, διευθυντὴν Ἀσφαλείας Νικ. Μουσχουντῆν, ὅστις ἐπέλεξεν ὡς συνεργάτας του, τοὺς ἱκανωτέρους ἐκ τῶν ὑπηρετούντων ἐν Θεσσαλονίκῃ κατωτέρων ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς. Ὁ Μουσχουντῆς, ἀναπτύξας ἀξιοθαύμαστον δραστηριότητα μὲ μοναδικὴν ὀξυδέρκειαν, κατώρθωσεν ἐντὸς ἑνὸς καὶ μόνον τριμήνου νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν ἐγκληματικὴν ὀργάνωσιν ΟΠΛΑ, νὰ συλάβῃ 67 ἐγκληματίας (ἐκ τῶν ὁποίων 52 κατεδικάσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου πολλάκις εἰς θάνατον) καὶ νὰ κατάσχῃ εἰς τὰς κρύπτας των μεγάλας ποσότητας ὅπλων, πυρομαχικῶν, χειροβομβίδων, δυναμίτιδος, ἀσυρμάτου

καὶ ἄλλου πολεμικοῦ καὶ συνωμοτικοῦ ὑλικοῦ. Κατὰ τοὺς ἀκολουθήσαντας μῆνας ἐξηρθρώθησαν τελείως ὅλαι αἱ παράνομοι ἀναρχοκομμουνιστικαὶ ὀργανώσεις Θεσσαλονίκης.

5. Η ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ

Λίαν διαφωτιστικὴ εἶναι ἡ ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἐνόρκου προανακρίσεως, περὶ τῶν συνωμοτικῶν ὀργανώσεων καὶ τῶν συλληφθέντων δραστῶν, ἔκθεσις τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Χωροφυλακῆς Γ. Στεφανάκη παρέχουσα εἰς ἡμᾶς μετὰ πάσης λεπτομερείας τὰ στοιχεῖα τῆς ὑποθέσεως, τὰ ὁποῖα καὶ μεταφέρομεν πιστῶς ἐνταῦθα.

«Ἀπὸ τοῦ θέρους 1947 μέχρι τοῦ τοιούτου 1948, χάρις εἰς τὰς ἀόκνους προσπαθείας τῶν Ἀστυνομικῶν γενικῶς ὀργάνων τῆς Διευθύνσεως Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης καὶ εἰδικώτερον τῆς Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας, ἐπετεύχθη ἡ ἀποκάλυψις καὶ ἐξάρθρωσις ἁπασῶν τῶν κομματικῶν, ἐξωκομματικῶν καὶ δυναμικῶν ὀργανώσεων τῆς Κ.Ο.Θ. (Κομματικὴ Ὀργάνωσις Θεσσαλονίκης) καὶ ἡ παραπομπὴ εἰς τὸ Στρατοδικεῖον τῶν στελεχῶν αὐτῶν.

Ἓν κλιμάκιον ὅμως αὐτῆς παρέμεινεν ἀνέπαφον, παρὰ τὰς φιλοδοξίας τῶν καταδιωκτικῶν Ἀρχῶν νὰ θέσωσιν καὶ ἐπ' αὐτοῦ χεῖρα, δεδομένου ὅτι τοῦτο ἀπετέλει καὶ τὸ σημαντικώτερον τμῆμα τῆς ὅλης παρανόμου καὶ συνωμοτικῆς ὀργανώσεως, ἡ ἀποκάλυψις καὶ ἐξάρθρωσις τοῦ ὁποίου θὰ ἦτο καὶ ἡ χαριστικὴ βολὴ τῆς σφαδαζούσης ἀπὸ τὰ πολλαπλᾶ, συνεχῆ καὶ καίρια κτυπήματα Κ.Ο.Θ.

Τὸ κλιμάκιον τοῦτο εἶναι τὸ καλούμενον «Παράνομος Μηχανισμὸς» ἢ ἁπλῶς «Μηχανισμὸς» τῆς ὀργανώσεως. Μηχανισμὸν λέγοντες ἐν προκειμένῳ νοοῦμεν τ' ἀπαραίτητα καὶ ἀναγκαῖα βοηθητικὰ μέσα, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιεῖ ἡ ὀργάνωσις προκειμένου εὐχερῶς νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν ἀποστολήν της. Ἦτοι οἰκίαι μυστικαὶ χρησιμοποιούμεναι πρός: 1. Διαμονὴν παρανόμων στελεχῶν, 2. Ὑποδοχὴν συνδέσμων ἐν γένει, εἴτε ἐκ τῶν συμμοριακῶν ἀρχηγείων προέρχονται, εἴτε ἐκ κλιμακίων τῆς πόλεως, 3. Λειτουργίαν κρυφῶν τυπογραφείων ἢ ἄλλων τυπογραφικῶν μέσων, πρὸς ἐκτύπωσιν προπαγανδιστικῶν ἐντύπων ἢ ἐναποθήκευσιν ὅπλων ἢ ἀρχείων ἢ ἐγκατάστασιν μέσων ἐπικοινωνίας—ἀσύρματοι, ραδιόφωνα—καὶ 4. Ὡς γιάφκαι. Συνήθως αἱ προαναφερόμεναι οἰκίαι διαθέτουν καὶ μυστικὴν κρύπτην «Καταφύγιον».

Ὡσαύτως εἰς τὸν «Μηχανισμὸν» ἀνήκουν ὅλα τὰ πρόσωπα τὰ σχέσιν ἔχοντα μὲ αὐτόν, ἤτοι οἱ ἔνοικοι τῶν οἰκιῶν, οἱ σύνδεσμοι, οἱ γιαφκατζῆδες, οἱ χειρισταὶ τῶν τυπογραφείων ἢ πολυγράφων ἢ ἀσυρμάτων, οἱ κατασκευασταὶ τῶν μυστικῶν καταφυγίων, οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν παρανόμων στελεχῶν διὰ πλαστῶν δελτίων ταυτότητος, οἱ φύλακες τοῦ κρυβέντος ὁπλισμοῦ ἢ ἀρχείων καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ὁ Μηχανισμὸς ἔχει μεγάλην σημασίαν διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν τῆς ὀργανώσεως, ἄνευ δὲ αὐτοῦ δὲν νοεῖται ὕπαρξις ὀργανώσεως, δι' ὃ καὶ τοῦτον τὸ Κ.Κ.Ε. ἐμπιστεύεται εἰς δοκιμασμένα ἔμπιστα καὶ δυναμικὰ στελέχη. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι μεθ' ἑκάστην ἀποκάλυψιν ὀργανώσεως τινὸς ἐκ τῶν προρρηθεισῶν, ἀπεκαλύπτετο καὶ μέρος τοῦ μηχανισμοῦ, ὅστις εἶχε σχέσιν μὲ τὴν ὀργάνωσιν ἐκείνην, πλὴν ὅμως τὸ κύριον σῶμα αὐτοῦ ἔμενεν ἀνέπαφον, διότι συνήθως τὰ ὑπεύθυνα στελέχη τοῦ Μηχανισμοῦ διέφευγον τὴν σύλληψιν, φεύγοντα μεθ' ἑκάστην σοβαρὰν ἀποκάλυψιν ὀργανώσεως τινὸς διὰ τὰς συμμορίας, ἀντικαθιστάμενα διὰ νέων τοιούτων. Τοιαῦτα πρόσωπα εἶναι οἱ καταζητούμενοι καὶ ἐνταχθέντες εἰς τὰς συμμορίας Καζάκος Γεώργιος, Χατζηνικολάου Μενέλαος, Πισσᾶς Ἰωάννης, καὶ Βουγιουκλάκης Κυριάκος κ.λ.π.

Κατὰ τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1948, ὅτε συνελήφθησαν τὰ στελέχη τῆς κομματικῆς ὀργανώσεως Θεσσαλονίκης, ἀπὸ τοῦ Γραμματέως τῆς Ε.Π. μέχρι τῶν Κ.Ο.Β., Βασιλειάδης Ἀριστείδης κ.λ.π., διεπιστώθη καὶ ἡ ὕπαρξις τοῦ Μηχανισμοῦ, ἡ ἀποκάλυψις τοῦ ὁποίου ἀπεφεύχθη χάρις εἰς τὴν ἔντεχνον σιγὴν τοῦ γραμματέως Βασιλειάδη, ὅστις καὶ μόνον εἶχεν ἐπαφὴν μὲ τὸν ὑπεύθυνον αὐτοῦ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην Χατζηνικολάου Μενέλαον, σημειούμενον εἰς τὸ κατασχεθὲν τότε ἀρχεῖον τῆς Κ.Ο.Θ. μὲ τὸ γράμμα Π. Ὁ Χατζηνικολάου εἶχεν ἀφιχθῆ ἐξ Ἀθηνῶν διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1947, προκειμένου νὰ κατευθύνῃ τὸ δίκτυον στρατολογίας ἀνωτέρων στελεχῶν διὰ τὰς συμμορίας. Ὑπεδέχετο δηλαδὴ τὰ ἐξ Ἀθηνῶν φεύγοντα διὰ τὰς συμμορίας ἀνώτερα στελέχη, ἀπέκρυπτεν εἰς μυστικὰς οἰκίας καὶ παρέδιδεν ἐν συνεχείᾳ εἰς συνδέσμους, οἵτινες τὰ ὡδήγουν εἰς Μπέλες. Διὰ τοὺς ἄλλους στρατολογουμένους, ὡς μαχητὰς τῶν συμμοριῶν, ἐχρησιμοποιεῖτο ἕτερον δίκτυον μέσῳ Χορτιάτη πρὸς Χαλκιδικήν, ὅπερ κατ' ἐπανάληψιν ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1946 εἶχεν ἀποκαλυφθῆ καὶ ἐξαρθρωθῆ παρὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους ἀναδιοργανώσεις του.

Ὁ Χατζηνικολάου μὲ ψευδώνυμον «Παῦλος» ὡς ὑπεύθυνος τοῦ δικτύου τούτου τῇ βοηθείᾳ τοῦ Γεωργίου Καζάκου ὑπευθύνου τοῦ Μηχανισμοῦ ἐν γένει ὅλων τῶν ὀργανώσεων Μακεδονίας-Θράκης, ἀναδειχθέντος τοιούτου μετὰ τὴν σύλληψιν δι' ἐκτόπισιν τοῦ Νικολάου Ζαγουρτζῆ κατὰ Νοέμβριον 1946, εἶχε παραλάβει καὶ ἐξαποστείλει εἰς τὰς συμμορίας ἀρκετὸν ἀριθμὸν ἀνωτέρων στελεχῶν, ἐξ Ἀθηνῶν ἰδίᾳ ἀφικνουμένων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν ἐξ ἐκτοπίσεως ἀποδράσαντα Χατζῆν Ἀθανάσιον, ὧν τὰ ὀνοματεπώνυμα δὲν διεπιστώθησαν.

Οὗτος εἶχεν ἐπαφὴν διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην καὶ μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῶν Ἀθηνῶν, παρὰ τῆς ὁποίας καὶ ἐχρη-

ματοδοτεῖτο, ἐχρησιμοποίει δὲ ὡς βοηθητικὰ μέσα πρὸς ὑποδοχὴν διὰ συνθημάτων τὰ ἀφικνούμενα στελέχη, παραλαβὴν τούτων, ὑπόθαλψίν των μέχρις ἀφίξεως συνδέσμου ἀπὸ Μπέλες διὰ τὴν παραλαβήν των τὰ ἑξῆς πρόσωπα: 1. Ἀδελφήν του Δώραν, σύζυγον Ἰωάννου Ὑψηλάντου, τὸ γένος Χατζηνικολάου, κάτοικον Ἀθηνῶν, ἥτις ἐγκατέλειψε τὸν σύζυγόν της χάριν τοῦ συμμοριτισμοῦ καὶ ἀφίχθη ἐνταῦθα τὴν αὐτὴν ἐποχὴν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της, 2. Ἑλένην χήραν Γ. Λεύκου, κάτοικον Καβάλας καὶ ἀφιχθεῖσαν ἐνταῦθα τῇ ἐντολῇ τοῦ Εὐαγγέλου Βασβανᾶ, γραμματέως τῆς Ε.Π. Καβάλας τὸ 1946-1947, 3. Ἀσλανίδην Κλεάνθην, κάτοικον Θεσσαλονίκης, οὗτινος τὴν κατοικίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἰακώβου 1, μισθωθεῖσαν ὑπὸ τῆς Κ.Ο.Θ. ἐχρησιμοποίει ὡς κατοικίαν του ὁ Χατζηνικολάου, κατασκευάσας ἅμα καὶ μυστικὸν καταφύγιον κάτωθι τῆς κουζίνας. Ὁ Ἀσλανίδης ἀπεστάλη δὶς εἰς Ἀθήνας, ὡς σύνδεσμος καὶ μετέφερε διὰ λογαριασμὸν τοῦ Χατζηνικολάου χρήματα μίαν φορὰν κατὰ Ἰανουάριον 1948, ὅτε μετέφερε 8.000 δολάρια καὶ ἑτέραν κατὰ Μάρτιον 1948 73 χρυσᾶ ναπολεόνια, 4. Γραμμένον Βασίλειον, ὡρολογοποιὸν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἐγνατίας, τὸ ἐργαστήριον τοῦ ὁποίου ἐχρησιμοποιήθη μέχρι Μαρτίου 1948 διὰ τὴν ὑποδοχὴν τῶν ἐξ Ἀθηνῶν ἀφικνουμένων στελεχῶν, ἅτινα ὁ ἴδιος ὑπεδέχετο βάσει συνθήματος, 5. Τσαβδάρογλου Χαράλαμπον (Χάρην), φωτογράφον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Τσιμισκῆ, οὗτινος τὸ ἐργαστήριον ἐχρησιμοποιεῖτο ὁμοίως διὰ τὴν ὑποδοχὴν τῶν ἐξ Ἀθηνῶν ἀφικνουμένων στελεχῶν, 6. Ἠλιάδην Ἠλίαν καταδικασθέντα μὲ τὴν ὑπόθεσιν τῶν σαμποταριστῶν τηλεγραφείου κ.λ.π., τὴν κατοικίαν τοῦ ὁποίου ἐνταῦθα ἐχρησιμοποίει οὗτος, ὡς κατάλυμμα σποραδικῶς, ὡς καὶ τὸν ἴδιον διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν δολλαρίων μὲ χαρτονομίσματα, 7. Συμεωνίδην Γεώργιον, κάτοικον Θεσσαλονίκης, Σουλίου 19, τὴν κατοικίαν τοῦ ὁποίου μισθωθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ διὰ λογαριασμὸν τοῦ κόμματος ἐχρησιμοποίει διὰ κατάλυμμα οὗτος, χρησιμοποιῶν ἅμα καὶ τὴν σύζυγόν του, ὀνόματι Σοφίαν, διὰ συνωμοτικὰς ἐπαφάς, 8. Οὐρανίαν χήραν Στυλιανοῦ Φωτίου, ἐγκατασταθεῖσαν εἰς τὸ ἐπὶ τῆς πολυκατοικίας ὁδοῦ Παστὲρ 7 ἡμιυπόγειον, μισθωθὲν ὑπὸ τοῦ κόμματος καὶ ἡ ὁποία ὑπεδέχετο τοὺς ἐκ Μπέλες ἀφικνουμένους συνδέσμους, πρὸς παραλαβὴν τῶν ἐκεῖσε ἢ ἀλλαχοῦ καταλυόντων στελεχῶν, ἐξ Ἀθηνῶν συνήθως προερχομένων, 9. Μαγδαληνὴν σύζυγον Θεοδώρου Παναγιωτίδου καὶ θυγατέρα αὐτῆς Οὐρανίαν, αἵτινες τῇ συγκαταθέσει τοῦ πατρός των Θεοδώρου, ἐγκατεστάθησαν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ κόμματος μισθωθεῖσαν κατοικίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σακελλαρίου 7 ἥτις ἐχρησιμοποιεῖτο, ὡς καὶ ἡ προηγουμένη, ὡς κατάλυμμα στελεχῶν παρανόμων τῆς Ε.Π. Θεσσαλονίκης (Γ. Καζάκος κ.λ.π.) ἢ ἐξ Ἀθηνῶν ἀφικνουμένων τοιούτων καὶ συνδέσμων ἀφικνουμένων ἐκ τῶν συμμοριῶν πρὸς παραλαβὴν τῶν στελεχῶν, 10. Κυριακὴν Κωνσταντινίδου, ἥτις ἐτοποθετήθη εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ κόμματος τῇ μεσολαβήσει τοῦ συμβολαιογράφου Ἰωάννου Κωνσταντινίδη μισθωθεῖσαν κατοικίαν, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων 4, ἐν τῇ ὁποίᾳ κατεσκευάσθη καὶ μυστικὸν καταφύγιον ὑπόγειον, ἵνα χρησιμοποιεῖται αὕτη πρὸς ὑπόθαλψιν διαφόρων παρανόμων στελεχῶν ἅτινα κατέλυον εἰς αὐτήν, ὡς α) τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς στενῆς αὐτοαμύνης Χαραλάμπους, γνωστοῦ μὲ τὸ ψευδώνυμον «Μπάμπης ἢ Ἀλέκος» καὶ ὅστις διέφυγε τὴν σύλληψιν, ἐνταχθεὶς εἰς τὰς συμμορίας, ὡς ἀνώτερον στέλεχος, β) Βαμβακᾶ Δημητρίου, «Ἀργύρη», ἀφιχθέντος κατὰ τὸν Ἰούνιον 1948 ἐκ τῶν συμμοριτῶν διὰ συγκρότησιν τρομοκρατικῶν ὁμάδων κ.λ.π.

Κατὰ Ἀπρίλιον ὅμως τοῦ 1948 καὶ μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν καὶ σύλληψιν τῶν στελεχῶν τῆς Κ.Ο.Θ. ἐκρίθη ἐπάναγκες νὰ ἀντικατασταθῇ ὁ Χατζηνικολάου ἐκ φόβου τυχὸν ἀποκαλύψεως καὶ συλλήψεώς του πρᾶγμα ὅπερ θὰ εἶχεν ὀλέθρια ἀποτελέσματα διὰ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ συμμοριτισμοῦ ἐν γένει, ἐπειδὴ ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην οὗτος ν' ἀποκαλύψῃ τὰ τοῦ Μηχανισμοῦ, δι' ὃ καὶ ἀπεστάλη ἐξ Ἀθηνῶν ἕτερον δεδοκιμασμένον στέλεχος ὁ Δημήτριος Λεβογιάννης, οἰκοδόμος, παλαιὸν μέλος τοῦ κόμματος ἀπὸ τοῦ 1924, «Ἀκροναυπλίτης» καὶ μαχητικός, ὅστις καὶ συνεδέθη μὲ τὸν Χατζηνικολάου, παρ' οὗ τῷ παρεδόθη ὁ «Μηχανισμὸς» καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἀνωτέρω προσώπων, ὡς καὶ οἱ ἐκ Μπέλες ἀφικνούμενοι σύνδεσμοι. Ἀργότερον καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου 1947, ὁ Χατζηνικολάου μετὰ τῆς ἀδελφῆς του Δώρας καὶ τῆς ἑτέρας συνδέσμου τοῦ Λεύκου ἀνεχώρησε διὰ τὰς συμμορίας μέσῳ Μπέλες.

Ὁ Λεβογιάννης γνωστὸς εἰς τὰ πλεῖστα τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων μὲ τὸ συνωμοτικὸν ὄνομα «Νῖκος», ἔφερεν μεθ' ἑαυτοῦ ὡς σύνδεσμόν του τὴν ἰσάξιόν του, ὡς στελέχους Σουλάκου Φιλάνθην τοῦ Χρήστου, φανατικὸν ὁμοίως στέλεχος καὶ μαχητικήν, ἐργασθεῖσαν μὲ ἀπόδοσιν ὡς βοηθὸς τοῦ ἰδίου εἰς Ἀθήνας καὶ εἰς τὸ δίκτυον στρατολογίας ἀτόμων διὰ τὰς συμμορίας, ἣν καὶ παρουσίαζεν ἐνταῦθα ὡς βοηθόν του, μὲ τὸ ψευδώνυμον «Κούλα», ἐγκατεστάθη δὲ εἰς τὴν κομματικὴν οἰκίαν τῆς ὁδοῦ Σουλίου 19, ἧς κύριος ἔνοικος ἐφέρετο ἡ οἰκογένεια τοῦ Γεωργίου Συμεωνίδου, ὡς προανεφέρθη. Ἡ Σουλάκου ἐκινεῖτο περισσότερον καθ' ὃ ἄγνωστος ἐνταῦθα καὶ δεδοκιμασμένη ἀπὸ συνωμοτικῆς πλευρᾶς, διέμενε δὲ σποραδικῶς εἰς διαφόρους ἐκ τῶν ἀνωτέρω κομματικῶν οἰκιῶν καὶ δὴ τὴν τοιαύτην τῆς ὁδοῦ Παστὲρ 7, ἧς κύριος ἔνοικος ἐφέρετο ἡ Οὐρανία Φωτίου. Οὗτος συνέχισε τὴν ἐργασίαν τοῦ Χατζηνικολάου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποστολὴν στελεχῶν εἰς τὰς συμμορίας, ἀλλὰ εἰς περιωρισμένην κλίμακα, καθ' ὅσον ἐνταῦθα εἶχεν ἀπομείνει μόνος λόγῳ τῶν συνεχιζομένων συλλήψεων στελεχῶν τῆς Κ Ο Θ, δι' ὧν ὅλα τὰ παλαιὰ στελέχη ἢ συνελήφθησαν ἢ ἠναγκάσθησαν νὰ φύγουν ἔξω, προκειμένου ν' ἀποφύγουν τὴν σύλληψιν. Οὕτω λοιπὸν ὁ Λεβογιάννης περιωρίσθη εἰς τὸ νὰ εὐρύνῃ τὸν κύκλον τῶν κομματικῶν του γνωριμιῶν, νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτούς, διὰ μελλοντικὴν ἔντασιν τῆς ἐργασίας καὶ νὰ κρατήσῃ ἐπαφὴν μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ τῶν συμμοριῶν (Μπέλες) προς ἃς προωθοῦσε ὅσα στελέχη ἀφικνοῦντο ἐν τῷ μεταξὺ ἢ ἐκρύπτοντο ὡς ἄγνωστα ἐνταῦθα. Ὁμοίως ἐμερίμνα διὰ τὴν ἀνανέωσιν τῶν μισθωμάτων τῶν κομματικῶν οἰκιῶν καὶ τὴν συντήρησιν τῶν κομματικῶν στελεχῶν. Πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς τελευταίας αὐτῆς ἀποστολῆς, ἐχρηματοδοτεῖτο τόσον ἀπὸ τὴν κομματικὴν ὀργάνωσιν

'Αθηνῶν, ὅσον καὶ ἀπὸ τὸ συμμοριακὸν ἀρχηγεῖον Μπέλες, μεθ' οὗ συνεδέετο διὰ κομματικοῦ στελέχους, ὅπερ ἐκ κατασχεθέντων ἰδιοχείρων του σημειωμάτων εἶναι γνωστὸν ὡς Ζάχος, ἢ τοῦ βοηθοῦ τούτου ἀναγραφομένου ὡς Λάμπρου εἰς τὰ αὐτὰ σημειώματα καὶ μὲ τοὺς ὁποίους ἐπεκοινώνει διὰ συνδέσμων, οἵτινες κατέλυον εἰς τὴν οἰκίαν Παστὲρ 7, ἐν ᾗ συνηντᾶτο μετ' αὐτῶν οὗτος καὶ παρελάμβανε τὰ ἐκεῖθεν ἀποστελλόμενα σημειώματα καὶ χρήματα ἢ ἄλλα ἀντικείμενα σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν παράνομον ἐργασίαν ἣν ἐξετέλει, παρέδιδε δὲ εἰς αὐτοὺς ἀπαντητικὰ σημειώματα ἢ καὶ στρατολογηθέντα στελέχη διὰ τὰς συμμορίας.

Κατὰ μῆνα δὲ Δεκέμβριον 1948, ὅτε οὗτος συνελήφθη, ἀνευρέθησαν ἐπ' αὐτοῦ δέκα χρυσᾶ 20φραγκα γαλλικὰ μὲ μεγάλον ἀλέκτορα, ἀργότερον δὲ ὅταν ἀπεκαλύφθη ἡ κρύπτη του ἐν τῇ οἰκίᾳ Γεωργίου Συμεωνίδου, ἀνευρέθησαν ἑξήκοντα ὅμοια 20φραγκα.

Κατὰ μῆνα 'Ιούνιον 1948 ὅτε ὡς γνωστὸν ἀφίκετο ἐνταῦθα ἐκ τοῦ γενικοῦ κομμουνιστοσυμμοριακοῦ 'Αρχηγείου ὁ Βαμβακᾶς Δημήτριος, πολιτικὸς ἐπίτροπος μὲ βαθμὸν ἀντισυνταγματάρχου, ἦλθεν οὗτος εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν Λεβογιάννην καὶ συνειργάσθη μετ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τοῦ δικτύου στρατολογίας, συνέδεσε δὲ ὁ Λεβογιάννης καὶ παρέδωσεν εἰς τὸν σύνδεσμον τοῦ Βαμβακᾶ «Κάντον Δημοσθένην» τὰς ὑποθαλπομένας παρ' αὐτοῦ συζύγους τῶν στελεχῶν τῆς Κεντρικῆς 'Επιτροπῆς τοῦ Κ.Κ.Ε. Φαρμάκη Κωνσταντίνου καὶ 'Αραμπατζῆ Δημητρίου.

Μετὰ τὸν φόνον τοῦ Βαμβακᾶ καὶ τὴν ἀποκάλυψιν καὶ σύλληψιν τῶν συνεργατῶν του ἐνταῦθα, ἀπεκαλύφθη καὶ ὁ περὶ οὗ πρόκειται Λεβογιάννης, ὅστις διέφυγε τὴν σύλληψιν, λόγῳ τῶν αὐστηρῶν συνωμοτικῶν μέτρων, ἅτινα ἐφήρμοζε ὅσον ἀφορᾷ τὴν οἰκίαν εἰς ἣν διέμενε.

Μετὰ ταῦτα συνέχισε τὴν ἐπαφήν του μὲ τὸ συμμοριακὸν ἀρχηγεῖον Μπέλες καὶ τὸ προκεχωρημένον φυλάκιον αὐτοῦ «Γκρὰν-Κορονέ», ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ Ζάχου, ἐνῷ ὁ Λάμπρος διέμενεν εἰς Μπέλες, ἔλαβε δὲ παρ' αὐτῶν ἐντολὴν ν' ἀναλάβῃ καὶ καθήκοντα γραμματέως Ε.Π. Θεσσαλονίκης καὶ νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν συγκρότησιν ἐν τῇ πόλει δυναμικῶν τρομοκρατικῶν ὁμάδων καὶ εὐρυτέρου δικτύου στρατολογίας. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μάλιστα ἀνέλαβον νὰ τὸν ἐνισχύσουν διὰ στελεχῶν, ἅτινα θὰ ἀπέστελλον ἐκ τῶν συμμοριῶν, τὰ ὁποῖα θὰ ἐγνώριζον τὰς συνθήκας τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, ὡς καὶ ἀσύρματον μὲ εἰδικὸν ἀσυρματιστὴν ἵνα εὑρίσκεται εἰς στενωτέραν ἐπαφὴν μὲ τὸ συμμοριακὸν ἀρχηγεῖον πρὸς λῆψιν ὁδηγιῶν καὶ ἐνημέρωσιν τοῦ ἀρχηγείου ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῆς πόλεως, ἀπὸ ὀργανωτικῆς πλευρᾶς. Πρὸς ἐξυπηρέτησίν του μάλιστα ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀποκαλύψεως καὶ συλλήψεως τῶν συνεργατῶν τοῦ Βαμβακᾶ, ἠλαττώθη ὁ ἀριθμὸς τῶν χρησιμοποιουμένων κομματικῶν οἰκιῶν τῷ ἐστάλη ἐντολὴ ἐκεῖθεν καὶ συνθηματικόν, ἵνα συνδεθῇ μὲ τὴν οἰκίαν ὁδοῦ Περδίκκα 130, ἥτις εἶχεν ἐνοικιασθῆ ὑπὸ τῆς Κ.Ο.Θ. καὶ ἐγκατεστάθη ἐν αὐτῇ ὁ ἐκ Σερρῶν Μήτρης 'Ιωάννης μετὰ τῆς οἰκογενείας του καὶ ὅστις μετὰ τῆς συζύγου του Βασιλικῆς, ἀπετέλουν στελέχη τοῦ Κ.Κ.Ε. καὶ δὴ τοῦ παρανόμου Μηχανισμοῦ τῆς Κ.Ο.Θ. Πράγματι κατὰ τὸ τέλος τοῦ θέρους 1948, ἔστειλεν οὗτος τὴν βοηθόν του καὶ σύνδεσμόν του Σουλάκου Φιλάνθην (Κούλα) εἰς τὴν οἰκίαν Περδίκκα 130 καὶ συνεδέθη, διὰ συνθήματος βέβαια, μὲ τὸ ζεῦγος Μήτρη, ἀνέλαβε δὲ νὰ καταβάλῃ καὶ τὸ μίσθωμα ὅπερ ἔληγε τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀνερχόμενον εἰς δέκα τέσσαρα χρυσᾶ 20φραγκα ἐτησίως, πρᾶγμα ὅπερ καὶ ἔπραξεν. 'Αργότερα καὶ μετὰ παρέλευσιν μηνὸς ἡ Σουλάκου ὡδήγησε καὶ τὸν Λεβογιάννην (Νῖκον) εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ ζεύγους Μήτρη καὶ συνεδέθη καὶ οὗτος μετ' αὐτῶν, ἐνδιαφερθεὶς ἅμα διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ ὑφισταμένου ἀπὸ τοῦ θέρους 1946 καταφυγίου πρὸς ἐγκατάστασιν ἀσυρμάτου.

'Ομοίως ἐνδιεφέρθη οὗτος καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν καταφυγίου εἰς τὴν κατοικίαν τῆς οἰκογενείας Παναγιωτίδου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σακελλαρίου 7, ἥτις διέθετε πρόχειρον τοιοῦτον ἐντὸς δωματίου, δι' ἀποκοπῆς σανίδων ἐκ τοῦ δαπέδου. Οὕτως, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς οἰκογενείας Θεοδώρου Παναγιωτίδου καὶ μὲ προσωπικὴν ἐργασίαν τῶν δύο αὐτῶν, κατεσκευάσθη κάτωθι τῆς κουζίνας μὲ ἄνοιγμα (εἴσοδον) ἐπὶ τοῦ δαπέδου τῆς κουζίνας, λειτουργοῦν δι' εἰδικῆς ὠθήσεως τῆς καλυπτούσης τοῦτο πλακὸς ἐκ τσιμέντου, μὴ διακρινομένης ἄλλως τε λόγῳ τῆς ἀπολύτου ὁμοιότητός της μετὰ τοῦ λοιποῦ δαπέδου.

Κατὰ τὸ τελευταῖον 10ήμερον τοῦ 'Οκτωβρίου 1948 ἀφικνεῖται ἐνταῦθα ἀποστολὴ στελεχῶν ἐκ Μπέλες πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Λεβογιάννη, ἀπετελεῖτο δὲ αὕτη ἐκ τῶν: 1. Χυτήρη Μαίρης, ἄλλοτε γραμματέως τῆς 'Εθνικῆς 'Αλληλεγγύης Μακεδονίας - Θράκης καὶ ἀρχηγοῦ τοῦ δικτύου στρατολογίας ἀτόμων διὰ τὰς συμμορίας ἐκ Θεσσαλονίκης, 2. Λεύκου 'Ελένης γνωστῆς μὲ τὸ ὄνομα «Λέλα» εἰς τὴν ὀργάνωσιν, ἐκ τῆς προηγουμένης ἐν αὐτῇ δράσεώς της καὶ 3. Τοῦ συνδέσμου-συμμορίτου Κωνσταντίνου Μπουρλούκα ἐκ Γαλλικοῦ-Κιλκίς, ὅστις μετὰ τὴν καθιερωμένην συνάντησίν του μὲ τὸν Λεβογιάννην καὶ Σουλάκου καὶ ἐνημέρωσίν του ἐπὶ τῆς καταστάσεως Θεσσαλονίκης εἰς τὴν οἰκίαν Παστὲρ 7, ἀνεχώρησε καὶ πάλιν, ἵνα ἐπανέλθῃ κατὰ τὰς ἀρχὰς Νοεμβρίου, ὅτε ὡδήγησε τὸν χειριστὴν ἀσυρμάτου, γνωστὸν μὲ τὸ ὄνομα «Γιῶργος», ψευδώνυμον ἀσφαλῶς, εἰς τὴν οἰκίαν Παστὲρ 7 καὶ παρέδωσεν εἰς τὴν Σουλάκου.

'Εκ τούτων ἡ μὲν Λεύκου ἐγκατεστάθη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς οἰκογενείας Παναγιωτίδου, ἔνθα καὶ συνηντήθη μὲ τὸν Λεβογιάννην καὶ συνεννοήθη μετ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἀνασύστασιν τῶν παλαιῶν γιαφκῶν ὑποδοχῆς στελεχῶν ἀφικνουμένων ἐξ 'Αθηνῶν «Χαρ. Τσαβδάρογλου καὶ Βασ. Γραμμένου», πρᾶγμα ὅπερ αὕτη ἀνέλαβε νὰ ἐκτελέσῃ, ἡ Χυτήρη διέμενεν εἰς γνωστήν της οἰκίαν μέχρι τῆς 20 Νοεμβρίου ὁπότε καὶ αὕτη ἐγκατεστάθη εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν Σακελλαρίου 7, ἔνθα καὶ συνηντήθη μὲ τὸν Λεβογιάννην καὶ συνεννοήθη μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς συνεργασίας των, ὁ δὲ ἀσυρματιστὴς «Γιῶργος» ἐγκατεστάθη εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Μήτρη ὁδηγηθεὶς ὑπὸ τῆς Σουλάκου. Εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην εἶχεν ἐν τῷ μεταξὺ τοποθετηθῆ καὶ ἀσύρματος, ὃν μετέφερεν ἐνταῦθα ὁ προαναφερόμενος σύνδεσμος ἐκ Μπέλες, ὅστις ἀσύρματος διὰ τῆς Σουλάκου καὶ τῆς Βασιλικῆς Μήτρη μετεφέρθη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς δευτέρας. 'Ελεγχθεὶς ὅμως οὗτος ὑπὸ τοῦ ἀσυρματι-

στοῦ «Γιώργου» εὑρέθη ἐλαττωματικὸς μὴ δυνάμενος νὰ λειτουργήσῃ, δι' ὃ καὶ εἰδοποιήθη τὸ συμμοριακὸν ἀρχηγεῖον πρὸς ἀποστολὴν ἄλλου τοιούτου εὐχρήστου. Πρὸς λειτουργίαν μάλιστα αὐτῶν ὁ Μήτρης ἠγόρασε μπαταρίαν αὐτοκινήτου, διότι διὰ τοιαύτης λειτουργοῦν οὗτοι καὶ οὐχὶ διὰ κοινοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, διὰ χρημάτων ἅτινα παρέδωσεν αὐτῷ ὁ Λεβογιάννης. Ὁ σύνδεσμος Κώστας κατὰ τὴν κανονικήν του ἄφιξιν τὴν 1.12.48 ἔφερε νέον ἀσύρματον συσκευασμένον ἐντὸς βαλίτσας ὃν ἄφησεν εἰς τὴν οἰκίαν ὑποδοχῆς του Παστὲρ 7, εἰς παραλαβὴν Σουλάκου, ἣν δὲν συνήντησε διότι αὕτη εἶχε συλληφθῆ ἐν τῷ μεταξύ. Τὴν ἑπομένην συνηντήθη οὗτος μὲ τὸν Λεβογιάννην ὅστις κατέφυγεν εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν πρὸς ἀναζήτησιν τῆς Σουλάκου παρὰ τοῦ ὁποίου καὶ παρέλαβε καὶ ὡδήγησεν εἰς Μπέλες ἓν στέλεχος ἀγνώστων στοιχείων ταὐτότητος, ἀφιχθὲν πρὸς τοῦτο ἐξ Ἀθηνῶν τὰς ἡμέρας ἐκείνας καὶ καταλῦσαν τῇ συστάσει τῆς Σουλάκου εἰς τὴν κατοικίαν τῆς Φωτίου (Παστὲρ 7).

Οὕτως εἶχεν ἡ κατάστασις τῶν προσπαθειῶν τοῦ Λεβογιάννη μέχρι τέλους Νοεμβρίου 1948 ὅτε σημειωθείσης τῆς ἐμφανίσεως εἰς Θεσσαλονίκην τῆς Λεύκου, γνωστῆς ἤδη ὡς στελέχους εἰς ὄργανα τοῦ Τμήματος Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας ἐκ τῶν παρακολουθήσεων, τῶν κινήσεων καὶ ἐπαφῶν τῆς ὁποίας ἡ Ὑπηρεσία αὕτη κατέστη ἐνήμερος τῶν οἰκιῶν μεθ' ὧν συνηλλάσσετο καὶ ἀπεφάσισε τὴν σύλληψιν αὐτῆς τὴν 30.11.1948, ἡ ὁποία καὶ ἀπετέλεσε τὴν ἀπαρχὴν τῆς ἀποκαλύψεως καὶ ἐξαρθρώσεως τοῦ παρὰ τοῦ Λεβογιάννη κατευθυνομένου δικτύου στρατολογίας καὶ μηχανισμοῦ τούτου.

Τὴν ἑπομένην 1.12.1948 ἐπεχειρήθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ τμήματος Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας ἐξερεύνησις τῆς κατοικίας Σακελλαρίου 7, ἥτις εἶχε σημειωθῆ ὅτι ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς κατάλυμα αὐτῆς, ἀνευρέθη δὲ ἐν αὐτῇ κρυπτομένη ἡ καταζητουμένη ἀπὸ πολλοῦ χρόνου Μαίρη Χυτήρη, ἥτις προκειμένου ν' ἀποφύγῃ τὴν σύλληψιν, διὰ πιστολίου Βάλτερ, ὅπερ ἐκ τῶν συμμοριῶν εἶχε μεταφέρει ἐνταῦθα καὶ εἶχε μεθ' ἑαυτῆς, ἐπυροβόλησε κατὰ τοῦ ἐπιχειρήσαντος τὴν σύλληψίν της ἀνθυπασπιστοῦ Τζαβάρα Ξενοφῶντος, ὃν ἐτραυμάτισεν εἰς τὴν κοιλιακὴν χώραν καὶ εἶτα καθ' ἑαυτῆς μὲ τὴν πρόθεσιν ν' αὐτοκτονήσῃ ἵνα μὴ κατὰ τὴν φρασεολογίαν της πέσῃ ζῶσα εἰς τὰς χεῖρας τῆς Ἀσφαλείας καὶ ἐξαναγκασθῇ νὰ ὁμολογήσῃ διαπράττουσα οὕτω προδοσίαν. Ἡ ἐξερεύνησις τῆς κατοικίας ὡδήγησεν εἰς τὴν ἀνεύρεσιν κάτωθι τοῦ δαπέδου τῆς κουζίνας μυστικῆς κρύπτης, ἥτις ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὴν διαφύλαξιν τῶν ἐκεῖ διαμενόντων στελεχῶν κατὰ τὰς διενεργουμένας ἐρεύνας τῆς Ἀστυνομίας καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀπεκρύβη πρὸ μηνὸς περίπου ἡ Λεύκου κατὰ μίαν τοιαύτην ἔρευναν, ἀνευρέθησαν δὲ καὶ ἀρχεῖα ἐξ ἀποκομμάτων ἐφημερίδων μὲ εἰδήσεις, ειδικῶς ἐνδιαφερούσας τὸ κομμουνιστοσυμμοριακὸν ἀρχηγεῖον ὡς καὶ χειρόγραφος ἔκθεσις τῆς ἰδίας ἀπευθυνομένης εἰς τὸ αὐτὸ ἀρχηγεῖον μὲ πληροφορίας διὰ τὴν κατάστασιν τῶν ὀργανώσεων τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, ὡς καὶ ἓν πιστόλιον Μαραμπέλουμ ἀνῆκον εἰς τὴν συλληφθεῖσαν Λεύκου Ἑλένην, ἥτις τοῦτο μετέφερεν ὡσαύτως ἀπὸ τὰς συμμορίας.

Τὴν 3.12.48 εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν συνελήφθη καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὀργανώσεως Λεβογιάννης Δημήτριος, ἐνῷ μετέβη εἰς ἀναζήτησιν τῶν Σουλάκου - Χυτήρη - Λεύκου, τῆς Σουλάκου συλληφθείσης τὴν αὐτὴν ἡμέραν μὲ τὴν Χυτήρη εἰς σημεῖον ὑπαιθρίου συναντήσεως μέχρις οὗ συνωδεύθη ὑπὸ τῆς Μήτρη Βασιλικῆς, τῆς ὁποίας ἡ σύλληψις δι' ἄλλους λόγους ἀνεβλήθη δι' ἑτέραν ἡμέραν πρὸς τὸ συμφέρον τῆς περαιτέρω ἐρεύνης τῆς ὑποθέσεως.

Τὴν 20.12.48 ἐπισημανθείσης ἐπαφῆς τῶν προαναφερομένων ἀτόμων μετὰ τῆς οἰκογενείας Φωτίου, Παστὲρ 7, ἀνελήφθη ἐπιχείρησις κατ' αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Τμήματος Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας καὶ ἐνῷ ἐλαμβάνοντο τὰ προπαρασκευαστικὰ μέτρα ἐξῆλθεν ταύτης ὁ σύνδεσμος συμμορίτης Κωνσταντῖνος Μπουρλούκας καμουφλαρισμένος μὲ δίκτυον πλῆρες ὠνίων φεύγων πρὸς συμμορίας, ὅστις ἀντιληφθεὶς παρακολούθησίν του ὑπὸ τοῦ ἀνθυπομοιράρχου Μαράτου Παναγιώτου, συνεπλάκη μετ' αὐτοῦ εἰς χεῖρας, διότι ὁ ἀνθυπομοίραρχος ἐπεζήτει τὴν σύλληψιν αὐτοῦ ζῶντος, ἐν τῇ πάλῃ δὲ καὶ μέχρις οὗ ἐνισχυθῇ ὑπὸ παρευρισκομένων ὀργάνων ὁ ἀνθυπομοίραρχος Μαράτος ἐπυροβολήθη διὰ πιστολίου Βάλτερ ὑπὸ τοῦ συμμορίτου, πληγεὶς δὲ καιρίως εἰς τὴν καρδιακὴν χώραν ἐξέπνευσεν ὅτε καὶ ἐδόθη εὐκαιρία εἰς τὸν συμμορίτην, ἐνισχυομένου ὑπὸ τοῦ ἐπερχομένου σκότους καὶ τῆς ὑφισταμένης ὀμίχλης, νὰ διαφύγῃ τὴν σύλληψιν. Ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἐπιδοθείσης τῆς Ἀστυνομίας εἰς δίωξιν τοῦ φονέως εὗρεν εὐκαιρίαν ἡ Φωτίου νὰ διαφύγῃ ἀλλαχοῦ ἐπιτευχθείσης τὴν νύκτα τῆς συλλήψεώς της. Ἐν τῇ οἰκίᾳ της ἀνευρέθη ἡ βαλίτσα μὲ τὸν ἀσύρματον, ὡς καὶ πρόχειρος κρύπτη δι' ἀποκοπῆς τοῦ σανιδώματος ἑνὸς δωματίου. Ἐν συνεχείᾳ ἐπετεύχθη καὶ ἡ σύλληψις τοῦ Μήτρη μετὰ τῆς συζύγου του καὶ ἡ ἐξερεύνησις τῆς οἰκίας των, ἔνθα ἀνευρέθη κρύπτη κάτωθι τοῦ δαπέδου τῆς κουζίνας μὲ τὸ στόμιόν της εἰς τὴν βάσιν τῆς ἑστίας ὑποδοχῆς τοῦ λέβητος πλύσεως, ἐν αὐτῇ δὲ ἀνευρέθη ὁ ἀσύρματος ἐντὸς βαλίτσας καὶ μπαταρία αὐτοκινήτου διὰ τὴν λειτουργίαν του.

Ὁ Λεβογιάννης καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς κρατήσεώς του, ὡς καὶ ἡ βοηθός του Σουλάκου, ἐτήρησαν ἔμμονον σιγὴν ἐλπίζοντες ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ περισώσουν τὰ ὑπόλοιπα στελέχη, τοῦ Μηχανισμοῦ ἰδία, ἀλλὰ ἡ Σουλάκου ἐλθοῦσα εἰς ἐπαφὴν ἐν τοῖς κρατητηρίοις μὲ ὅλα τὰ παρ' αὐτῆς χρησιμοποιούμενα πρόσωπα ἅτινα περιφρονητικῶς τὴν ἔβλεπον διότι ἐθεώρουν ταύτην ὑπαίτιον τοῦ καταντήματός των εἰς τὰς φυλακὰς καὶ αἰσθανομένη τύψιν ψυχικήν, ἐκήρυξεν ἀπεργίαν πείνης ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν συγκρατουμένων καὶ θυμάτων της, μεταφερθεῖσα δὲ πρὸς ἀλλαγὴν περιβάλλοντος εἰς τὰ κρατητήρια τοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου, συνέχισε καὶ ἐκεῖσε τὴν ἀπεργίαν της καὶ μετὰ 15νθήμερον ἀπὸ τῆς ἐκεῖσε μεταφορᾶς της ἀπεβίωσε.

Παρὰ τὴν σιγὴν ὅμως τῶν δύο τούτων, ἡ ἀνάκρισις ἐπωφελῶς ἐξεμεταλλεύθη τὰ παρὰ τῶν συνεργατῶν αὐτῶν παρασχεθέντα στοιχεῖα, ὡς καὶ τοιαῦτα ἄλλων πηγῶν, ἔφερεν εἰς αἴσιον πέρας τὴν ἐργασίαν της διὰ τὴν εὐρυτέραν ἀποκάλυψιν τοῦ δικτύου στρατολογίας καὶ δὴ τοῦ Μηχανισμοῦ, ὅστις ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐτονίσθη ἀποτε-

λεῖ τὴν βάσιν κάθε παρανόμου ὀργανώσεως καὶ ἄνευ τούτου οὐδὲν ἐστὶ γενέσθαι.

Οὕτω καὶ τὴν κομματικὴν οἰκίαν τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων 4 ἀπεκάλυψεν, ἥτις ἐχρησιμοποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀρχισαμποτὲρ Βαμβακᾶ ὡς κατάλυμμα αὐτοῦ καὶ τὰ πρόσωπα μεθ' ὧν συνειργάσθη ἐν αὐτῇ διὰ τὴν ἀναβίωσιν τῆς ὀργανώσεως ἀνεῦρεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἑτέραν οἰκίαν τοῦ Μηχανισμοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μορκεντάου 5, ἥτις ἐχρησιμοποιήθη ὡς κατάλυμμα τοῦ ὁμοίως σαμποτὲρ καὶ βοηθοῦ τοῦ Βαμβακᾶ Καλόξυλου ὅστις αὐτοανετινάχθη ἐξ ἐγκαίρου ἐκρήξεως ὡρολογιακοῦ μηχανήματος ὅπερ διὰ δολιοφθορὰν ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ τὴν 4.7.48 ἐν τῇ ὁδῷ Ἀριστοτέλους, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Μηχανισμοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μακεδονίας 193, διὰ τὴν χρῆσιν τῶν ὁποίων κατωτέρω ἐκτενέστερον θέλει ἐκτεθῇ κατὰ τὴν περιγραφὴν τῆς ἐπὶ μέρους εὐθύνης ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀποκαλυφθέντων καὶ συλληφθέντων στελεχῶν ἀπεκάλυψεν.

Ὁμοίως καὶ πρόσωπα ἀποσταλέντα μεταγενεστέρως ἐκ Μπέλες, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Λεβογιάννη ἢ ἐπανασύνδεσίν του μὲ τὸ κομμουνιστοσυμμοριακὸν ἀρχηγεῖον Μπέλες, ὡς εἶναι οἱ λοχαγοὶ κομμουνιστοσυμμορῖται Παπαδόπουλος Μιχαὴλ καὶ Σολομωνίδης Ἰωάννης, οἵτινες κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον εἰσῆλθον ἐνταῦθα ὡς ἀπεσταλμένοι τοῦ προαναφερομένου Λάμπρου.

Ἤδη θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς καθ' ἕκαστον τῶν ἀποκαλυφθέντων ἀτόμων δράσεως, ἀρκούμενοι εἰς τὴν μέχρις ἐδῶ ἐξιστόρησιν τοῦ γενικοῦ μέρους τῆς ὑποθέσεως δι' ἣν ἠσχολήθη ἡ ἀνὰ χεῖρας ἀνάκρισις καὶ ἥτις περιληπτικῶς ἔχει ὡς κάτωθι:

1. Λεβογιάννης Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου καὶ τῆς Σοφίας ἐτῶν 54, οἰκοδόμος, μέλος τοῦ Κ.Κ.Ε. ἀπὸ τοῦ 1924 ἐξελιχθὲν διὰ τῆς δράσεώς του εἰς ἀνώτερον στέλεχος τοῦ κόμματος μὲ σωρείαν καταδικῶν καὶ ἐκτοπίσεων. Ἀκροναυπλίτης. Μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ κομμουνιστοσυμμοριτισμοῦ ἐχρησιμοποιήθη εἰς Ἀθήνας μὲ τὴν ὀργάνωσιν δικτύου στρατολογίας καὶ προωθήσεως ἀτόμων εἰς τὰς συμμορίας. Τὸν Ἀπρίλιον 1948 ἵνα ἀποφύγῃ τὴν σύλληψίν του εἰς Ἀθήνας, ἔνθα ἀπεκαλύφθη καὶ κατεζητεῖτο διὰ τὴν δρᾶσιν του αὐτήν, ἀπεστάλη ἐνταῦθα μὲ ἀπόφασιν τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ κόμματος, ἵνα ἀντικαταστήσῃ ἐνταῦθα εἰς τὴν ἰδίαν ἐργασίαν τὸν ἀποκαλυφθέντα καὶ καταζητούμενον Χατζηνικολάου Μενέλαον, ὅστις προΐστατο τοῦ δικτύου ὑποδοχῆς καὶ προωθήσεως εἰς τὰς συμμορίας τῶν ἐξ Ἀθηνῶν προερχομένων ἀνωτέρων κομματικῶν στελεχῶν. Οὗτος ἐγκατεστάθη ἐνταῦθα εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ κόμματος μισθωθεῖσαν καὶ ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Συμεωνίδη κατοικουμένην οἰκίαν, ἥτις διέθετε μυστικὴν κρύπτην καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς κατοικία μέχρι τότε τοῦ Χατζηνικολάου. Παρὰ τοῦ Χατζηνικολάου παρέλαβεν οὗτος καὶ ὡρισμένον ἀριθμὸν κομματικῶν οἰκιῶν (Μηχανισμοῦ) τὰς ὁποίας καὶ οὗτος θὰ ἐχρησιμοποίει πρὸς ὑποβοήθησιν τοῦ ἔργου του, εἰς τὸ ὁποῖον ἀμέσως συνεπικουρεῖτο καὶ ὑπὸ τῆς Σουλάκου Φιλάνθης, ἣν ἐξ Ἀθηνῶν μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς τοῦτο ἔφερεν. Χρησιμοποιῶν τὸ ψευδώνυμον «Νῖκος» συνεδέθη οὕτω μὲ τὴν κάτοικον τῆς ὁδοῦ Παστὲρ 7 κομματικῆς οἰκίας Οὐρανίαν χήραν Στυλιανοῦ Φωτίου, ἧς ἡ κατοικία ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὴν ὑποδοχὴν τῶν ἐκ τῶν συμμοριῶν Μπέλες ἐξαποστελλομένων ἐδῶ συνδέσμων πρὸς παραλαβὴν τῶν διὰ τὰς συμμορίας προοριζομένων στελεχῶν, ἀλλὰ καὶ μὲ οδηγίας τοῦ κομμουνιστοσυμμοριακοῦ ἀρχηγείου διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Θεσσαλονίκης ἐν γένει. Ἐν αὐτῇ διέμενε συνήθως ἡ Σουλάκου, ἥτις ἦτο ὁ ἄμεσος κρίκος ἐπαφῶν τοῦ εἰρημένου μετὰ τῶν συνδέσμων, οὓς καὶ ὁ ἴδιος συνήντα εἰς διάφορα σημεῖα τῆς πόλεως, ἅτινα ἡ Σουλάκου καθώριζεν ἢ καὶ εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν. Κατὰ Ἰούνιον 1948 ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν ἐκ Γράμμου ἀφιχθέντα ἀρχισαμποτὲρ ἀντισυνταγματάρχην πολιτικὸν ἐπίτροπον Βαμβακᾶν Δημήτριον, «Ἀργύρην», καὶ συνειργάσθη μετ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν ἐπὶ εὐρυτέρας βάσεως τοῦ δικτύου στρατολογίας καὶ συγκρότησιν δυναμικῶν ὁμάδων αὐτοαμύνης, παρέδωσε δὲ εἰς τοῦτον διὰ τὴν προώθησίν των εἰς τὰς συμμορίας τὰς γυναῖκας τῶν στελεχῶν κομμουνιστῶν Ἀραμπατζῆ, φονευθέντος ἤδη ἀρχισυμμορίτου, καὶ Φαρμάκη καταδικασθέντος ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου καὶ ἐκτελεσθέντος. Ἐκτὸς τῆς ἐπαφῆς τὴν ὁποίαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν διετήρει καὶ δὴ τῶν στελεχῶν «Ζάχου καὶ Λάμπρου» εἶχεν ἐπαφὴν καὶ μὲ τὴν ὀργάνωσιν Ἀθηνῶν παρ' ἧς μέχρι τοῦ Μαΐου 1948 ἐχρησιμοποιεῖτο, ἐνῷ ἀπὸ τοῦ Μαΐου καὶ ἐντεῦθεν ἐχρηματοδοτεῖτο ὑπὸ τοῦ ἀρχηγείου Μπέλες, ὅπερ διὰ τῶν ἑκάστοτε συνδέσμων τῷ ἀπέστελλεν ἀριθμόν τινα 20φράγκων χρυσῶν. Διὰ τούτων συνετηρεῖτο οὗτος ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτοῦ συνεργαζόμενα πρόσωπα, ἐπλήρωνε δὲ καὶ τὰ μισθώματα τῶν κομματικῶν οἰκιῶν, ὡς τοῦτο ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τῶν εἰς τὸ κατάλυμμά του κατασχεθέντων ἰδιοχείρων σημειωμάτων του.

Μετὰ τὴν ἐξόντωσιν τοῦ Βαμβακᾶ, ἀπὸ τὸ συμμοριακὸν ἀρχηγεῖον τῷ ἀνετέθησαν καὶ καθήκοντα γραμματέως Ε.Π. Θεσσαλονίκης, ἐπιφορτισθέντος οὕτω μὲ τὴν ἀνασύστασιν κομματικῆς ἐν τῇ πόλει ὀργανώσεως, δυναμικῶν ὁμάδων καὶ στρατολογίαν ἀτόμων εἰς εὐρυτέραν κλίμακα. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπεστάλησαν πρὸς ἐνίσχυσίν του ἐξ αὐτοῦ τοῦ κομμουνιστοσυμμοριακοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου «Βίτσι» αἱ δυναμικαὶ καὶ δεδοκιμασμέναι κομμουνιστοσυμμορίτισσαι Χυτήρη Μαίρη, Λεύκου Ἑλένη, ὡς καὶ δύο ἀσύρματοι μετὰ εἰδικοῦ χειριστοῦ καὶ κρυπτογραφικὸς κῶδιξ, ἵνα εὑρίσκεται εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μὲ τὸ συμμοριακὸν Ἀρχηγεῖον. Ἐπίσης τῷ ἐστάλη σύνδεσμος, ἵνα συνδεθῇ καὶ μὲ ἄλλας κομματικὰς οἰκίας ὡς τὴν τοῦ Μήτρη Ἰωάννου, ἔνθα ἐπιδιώρθωσε τὸ ὑφιστάμενον ὑπόγειον καταφύγιον καὶ ἐγκατέστησεν ἐν αὐτῷ τὸν ἕνα ἀσύρματον μετὰ τοῦ ἀσυρματιστοῦ του γνωστοῦ μὲ τὸ μικρὸν ὄνομα «Γιῶργος», ἀσφαλῶς ψευδώνυμον, ὅστις καὶ διέφυγε τὴν σύλληψιν. Τὴν Λεύκου ἐγκατέστησεν εἰς τὴν κατοικίαν τῶν Παναγιωτίδου εἰς τὴν ὁποίαν κατεσκεύασε, τῇ βοηθείᾳ τοῦ ἐνοίκου Παναγιωτίδου Θεοδώρου, μυστικὴν κρύπτην ἵνα χρησιμοποιῆται ὡς καταφύγιον τῶν ἑκάστοτε αὐτῇ καταλυόντων στελεχῶν ἢ συνδέσμων τῶν συμμοριτῶν, πρὸς ματαίωσιν συλλήψεών των κατὰ διενεργουμένας ἀστυνομικὰς ἐρεύνας. Εἰς ταύτην ἀνέθεσε νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰς ἐκ προηγουμένης της συνεργασίας γιάφκας «φωτο-

γραφεῖον Χάρη Τσαβδάρογλου καὶ ὡρολογοποιεῖον Βασιλείου Γραμμένου» πρὸς ἀνασύστασίν των δι' ἐξυπηρέτησιν τοῦ δικτύου στρατολογίας. Εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν μετ' ὀλίγον ἐγκατέστησε καὶ τὴν Μαίρη Χυτήρη μὲ τὴν ὁποίαν καὶ συνειργάσθη ἐκεῖσε διὰ τὴν περαιτέρω συνεργασίαν των.

Τελευταίαν φορὰν μὲ σύνδεσμον τῶν συμμοριτῶν ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν τὴν 2.12.1948 εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Φωτίου, ἔνθα καὶ παρέδωσεν εἰς τοῦτον ἕνα στέλεχος, ἄρτι ἀφιχθὲν ἐξ 'Αθηνῶν πρὸς τοῦτο, οὗτινος τὰ στοιχεῖα ταυτότητος δὲν διεπιστώθησαν. Διὰ τὰς ἐπαφάς του μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῶν 'Αθηνῶν ἐχρησιμοποίει τὸν 'Ασλανίδην Κλεάνθην, ὃν ὁ προκάτοχός του Χατζηνικολάου δὶς ἀπέστειλεν εἰς 'Αθήνας καὶ τῷ ἔφερε χρήματα εἰς δολλάρια καὶ λίρας χρυσᾶς. Συλληφθεὶς τὴν 3.12.1948 ἐτήρησε συνωμοτικὴν σιγὴν πρὸς ἀποτροπὴν σοβαρωτέρας ζημίας εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ παρανόμου Μηχανισμοῦ.

2. Σουλάκου Φιλάνθη τοῦ Χρήστου ἐκ Γυθείου, ἐτῶν 28, κομμουνίστρια ἀπὸ τῆς προπολεμικῆς ἐποχῆς ὅτε ἐφοίτα εἰς τὸ σχολεῖον. Διὰ τῆς μαχητικότητός της ἀνεδείχθη εἰς στέλεχος τῶν ὀργανώσεων 'Αθηνῶν «ΕΠΟΝ» καὶ «'Αχτίδων», ἐχρημάτισε δὲ καὶ καθοδηγητὴς ἐκτελεστικῶν ὁμάδων κατὰ τὴν κατοχήν. Μετὰ τὸ 1946 ἐχρησιμοποιήθη εἰς 'Αθήνας εἰς τὸ δίκτυον στρατολογίας καὶ προωθήσεως ἀτόμων εἰς τὰς συμμορίας, ὡς βοηθὸς τοῦ Λεβογιάννη καὶ ὡς τοιαύτη ἀφίκετο ἐνταῦθα τὸν 'Απρίλιον 1948 μετὰ τοῦ ἰδίου, ἀποτελοῦσα ἐν τῇ οὐσίᾳ τὴν δεξιὰν χεῖρα αὐτοῦ. Γνωστὴ εἰς τὴν ὀργάνωσιν μόνον μὲ τὸ συνωμοτικόν της ὄνομα «Κούλα» ἐπραγματοποίει ὅλας τὰς ἐπαφάς της μὲ τὰ πρόσωπα τοῦ Μηχανισμοῦ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Λεβογιάννη, ὅστις τότε μόνον ἀπ' εὐθείας ἐπραγματοποίει ἐπαφὰς ἀφοῦ προητοιμάζοντο καὶ ἠλέγχοντο διὰ τὸ ἀσφαλὲς ὑπὸ ταύτης, διέμενεν εἰς διαφόρους κομματικὰς οἰκίας καὶ δὴ τὰς τῶν Φωτίου, Παστὲρ 7, Παναγιωτίδου, Σακελλαρίου 7, Μήτρη, Περδίκα 130 καὶ Συμεωνίδου, Σουλίου 19. Εἰς τὴν οἰκίαν Παστὲρ 7 ὑπεδέχετο τοὺς ἐκ τῶν συμμοριῶν ἀφικνουμένους συνδέσμους οὓς κατόπιν ὡδήγει ὅπου αὐτὴ ἔκρινε σκόπιμον καὶ ἀσφαλὲς πρὸς συνάντησιν τοῦ ἀρχηγοῦ Λεβογιάννη. Παρελάμβανε τὰ διὰ τὰς συμμορίας ἀφικνούμενα στελέχη ἅτινα ὡδήγει καὶ παρέδιδεν εἰς τοὺς συνδέσμους εἰς διάφορα σημεῖα τῆς ὑπαίθρου, ἐντὸς τῆς πόλεως βέβαια ἢ εἰς τὰς οἰκίας Παστὲρ 7 καὶ Σακελλαρίου 7. Συγκεκριμέναι τοιαῦται περιπτώσεις εἶναι: α) κατὰ μῆνα 'Ιούνιον 1948 ὅτε παρέδωσεν εἰς τὸν σύνδεσμον τοῦ Βαμβακᾶ Δημοσθένην Γκάντον «καταδικασθέντα ἤδη» τὰς συζύγους τῶν στελεχῶν τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. Φαρμάκη καὶ 'Αραμπατζῆ καὶ β) ἀρχὰς Δεκεμβρίου 1948 ὅτε ὡδήγησεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Φωτίου, Παστὲρ 7, ἓν στέλεχος ἀφιχθὲν ἐξ 'Αθηνῶν ἀγνώστου ὀνοματεπωνύμου «κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῆς Φωτίου» ὅπερ τὴν 2.12.1948 ὁ Λεβογιάννης παρέδωσεν εἰς τὸν σύνδεσμον τοῦ ἀρχηγείου Μπέλες «Γκρὰν Κορονὲ» Κωνσταντῖνον Μπουρλούκαν. Αὕτη τῇ ἐντολῇ τοῦ Λεβογιάννη συνεδέθη μὲ τὴν οἰκίαν 'Ιωάννου Μήτρη, ἐν ᾗ μετέφερεν ἕνα ἀσύρματον τῇ συμπράξει τῆς συζύγου του Βασιλικῆς Μήτρη καὶ ὡδήγησε τὸν χειριστὴν αὐτοῦ ἀσυρματιστὴν ὀνόματι «Γιῶργο» διαφυγόντα τὴν σύλληψιν. Αὕτη πρωτοϋπεδέχθη τὰς Μαίρην Χυτήρη καὶ 'Ελένην Λεύκου κατὰ τὴν ἄφιξίν των ἐκ Βίτσι καὶ ἐγκατέστησεν εἰς κομματικὰς οἰκίας. Εὑρίσκετο εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν 'Ασλανίδην Κλεάνθην, ὃν ἐχρησιμοποίει τὸ δίκτυον διὰ τὰς ἐπαφάς του μὲ τὴν 'Αθήνα καὶ τὸν ἐπεφόρτισε διὰ τὴν ἀνεύρεσιν νέων ἰσογείων οἰκιῶν εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως πρὸς μίσθωσιν δι' ἐγκατάστασιν κομμουνιστικῶν οἰκογενειῶν, ἵνα χρησιμοποιῶνται διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Μηχανισμοῦ καὶ δὴ πρὸς ἐγκατάστασιν ἀσυρμάτου. Μετὰ τὴν σύλληψίν της ἐτήρησεν ἄκραν σιγήν, διότι διεπίστωσεν ὅτι παρὰ τὴν σιγήν της ἡ ἀνάκρισις ἐπροχώρησε πολὺ πέραν τοῦ δέοντος καὶ εἶδεν ὅλους τοὺς συνεργάτας της (θύματά της) νὰ ὡδηγῶνται εἰς τὴν 'Ασφάλειαν καὶ τῆς ἐπιδεικνύωνται, τόσον δὲ ἐξωργίσθη καὶ ἐκλονίσθη διὰ τὴν ἣν ὑπέστη φθορὰν ὁ Μηχανισμός, ὥστε ἐκήρυξεν ἀπεργίαν πείνης, ἣν συνέχισε καὶ μετὰ τὴν ἀποστολήν της πρὸς νοσηλείαν εἰς Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον τὴν 23.1.1948, δι' ὃ καὶ τὴν 4.2.1948 ἀπεβίωσεν ἐν αὐτῷ.

3. Μαίρη χήρα Κωνσταντίνου Χυτήρη, τὸ γένος Κωνσταντίνου Χρυσοπούλου, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 38, κομμουνίστρια, ἀναδειχθεῖσα τὴν κατοχικὴν περίοδον, στέλεχος 'Εθνικῆς 'Αλληλεγγύης Θεσσαλονίκης καὶ μετὰ τὴν Βάρκιζαν τοιοῦτον Ε.Α. περιοχῆς Μακεδονίας-Θράκης. Μετὰ τὴν ἔντασιν τοῦ κομμουνιστοσυμμοριτισμοῦ, ἀνεμίχθη εἰς τὸ δίκτυον στρατολογίας ἀτόμων πρὸς πύκνωσιν τῶν συμμοριῶν. 'Αποκαλυφθεῖσα καὶ διωκομένη διὰ τοῦτο κατέφυγε κατὰ τὰς ἀρχὰς 1948 εἰς τὰς συμμορίας καὶ ἔφθασεν ὡς στέλεχος εἰς Γενικὸν 'Αρχηγεῖον, εἰς ὃ ἔλαβε μέρος εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Γράμμου καὶ Βίτσι. Κατὰ 'Οκτώβριον 1948, διότι παρετηρεῖτο ἔλλειψις στελεχῶν διὰ τὴν ὀργάνωσιν Θεσσαλονίκης, ἀπεστάλη ἐκεῖθεν παρὰ τοῦ Β. Μπαρτζώτα, ψευδοϋπουργοῦ, μετὰ τῆς Λεύκου 'Ελένης μὲ εἰδικὴν ἐντολὴν νὰ συνεργασθοῦν μὲ τὸν Λεβογιάννην πρὸς διεύρυνσιν τοῦ δικτύου στρατολογίας ἀτόμων διὰ τὰς συμμορίας, διότι οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται ἀντιμετωπίζουν σοβαρὰν ἔλλειψιν ἐφεδρειῶν.

Αὕτη ἀφίκετο ἐνταῦθα διὰ τοῦ συνδέσμου λοχαγοῦ ληστοσυμμορίτου Σολομωνίδη 'Ιωάννου καὶ κατέλυσεν ἀρχικῶς εἰς ἄγνωστον μέρος, εἶτα δὲ μετὰ τῆς Λεύκου εἰς τὴν οἰκίαν Παναγιωτίδου, ὅπου διὰ τῆς Σουλάκου συνεδέθη μὲ τὸν Λεβογιάννην καὶ καθώρισαν τὰ τῆς περαιτέρω συνεργασίας των. 'Αποκαλυφθεῖσα κατὰ τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου καὶ ἐπιζητουμένης τῆς συλλήψεώς της ἐν τῇ ἰδίᾳ οἰκίᾳ, ἀντέστη ἐνόπλως κατὰ τοῦ ἐπιχειρήσαντος νὰ συλλάβῃ αὐτὴν ἀνθυπασπιστοῦ Τζαβάρα Ξενοφῶντος, ὃν καὶ διὰ πιστολίου Βάλτερ, ὅπερ μεθ' ἑαυτῆς ἐκ τῶν συμμοριῶν ἔφερεν, ἐπυροβόλησε τοῦτον καὶ τὸν ἐτραυμάτισεν εἰς τὴν κοιλιακὴν χώραν, διέφυγεν δὲ οὗτος ὡς ἐκ θαύματος τὸν θάνατον. Ταυτοχρόνως ἐπυροβόλησε καὶ καθ' ἑαυτῆς ἐπὶ σκοπῷ αὐτοκτονίας, ἵνα μὴ πέσῃ ζῶσα εἰς χεῖρας τῆς 'Ασφαλείας καὶ ὑποχρεωθῇ νὰ ὁμολογήσῃ διὰ τὰ τῆς ὀργανώσεως. Μετὰ τὴν ἴασίν της ἐτήρησε συνωμοτικὴν σιγήν.

4. Ἑλένη χήρα Γεωργίου Λεύκου, τὸ γένος Δημητρίου Πλουμίδη, ἐκ Λαγκαδίων - Γορτυνίας, ἐτῶν 39. Ἐμυήθη εἰς τὸν κομμουνισμὸν ὑπὸ τοῦ συζύγου της Ἀκροναυπλίτου, ὃν ἐνυμφεύθη τὸ 1945 καὶ ὅστις ἀφιχθεὶς ὡς στέλεχος εἰς Καβάλαν συνελήφθη διὰ τὰς ἀποκρύψεις ὁπλισμοῦ τοῦ τέως ΕΛΑΣ καὶ κατεδικάσθη εἰς θάνατον ὑπὸ τοῦ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου Δράμας. Μετὰ τὴν σύλληψιν αὐτοῦ, αὕτη ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ γραμματέως Ε.Π. Καβάλας ἐνταῦθα καὶ συνεδέθη μὲ τὴν Κ.Ο.Θ. παρ' ἧς τῇ ἀνετέθη ἐργασία εἰς τὸν παράνομον Μηχανισμόν. Τὸ φθινόπωρον 1947 συνεδέθη μὲ τὸν Χατζηνικολάου Μενέλαον ὑπεύθυνον μηχανισμοῦ προωθήσεως στελεχῶν διὰ τὰς συμμορίας, δι' αὐτοῦ δὲ συνεδέθη μὲ τὴν ἄμεσον βοηθόν του καὶ ἀδελφήν του Δώραν, τὰς κομματικὰς οἰκίας Παστὲρ 7, Σακελλαρίου 7, Μορκεντάου 5, ὡς καὶ τὰ ὡρολογοποιεῖον Γραμμένου Βασιλείου καὶ φωτογραφεῖον Χαραλάμπους Τσαβδάρογλου (Χάρη), ἅτινα ἐχρησιμοποιοῦντο ὡς σημεῖα ἐπαφῆς (γιάφκαι) τῶν ἐξ Ἀθηνῶν ἀφικνουμένων στελεχῶν καὶ διὰ τὰς συμμορίας κατευθυνομένων, καὶ τὰ ὁποῖα οἱ ἴδιοι οἱ ἐπιχειρηματίαι ὑπεδέχοντο βάσει ἀναγνωριστικῶν συνθημάτων καὶ μετ' ὀλίγον διήρχετο ἡ Λεύκου ἥτις τὰ παρελάμβανε καὶ τὰ παρέδιδεν εἰς τὴν Δώραν Χατζηνικολάου ἢ τὰ ὡδήγει εἰς μίαν τῶν ἀνωτέρω οἰκιῶν, ἣν τῆς εἶχε καθορίσει ἡ Δώρα ἢ ὁ Μενέλαος Χατζηνικολάου. Οὕτω παρέλαβεν ἐκ τῆς γιάφκας τοῦ φωτογραφείου μέχρι τέλους 1947 τέσσαρα στελέχη, μεταξὺ τῶν ὁποίων τοὺς Χατζῆν Ἀθανάσιον γραμματέα τῆς Κ.Ο.Θ. καὶ ἀποδράσαντα ἐκ τοῦ τόπου ἐξορίας του, Φωκίωνα Βέττα, γραμματέα τοῦ κεντρικοῦ συμβουλίου Ε.Π.Ο.Ν., ἀπὸ δὲ τὴν τοιαύτην ὡρολογοποιείου τρία στελέχη μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὴν Σουλάκου μέχρι τοῦ Ἀπριλίου 1948. Λόγῳ τοῦ κύματος τῶν ἀποκαλύψεων τῶν ὀργανώσεων τῆς Κ.Ο.Θ. κατὰ τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1948 καὶ πρὸς ἀποτροπὴν καιρίου πλήγματος τοῦ Μηχανισμοῦ, ἐκ τυχὸν ὁμολογιῶν των, διετάχθη ἡ ἀντικατάστασις τῶν στελεχῶν τοῦ μηχανισμοῦ στρατολογίας ἀνωτέρων στελεχῶν, διὰ νέων τοιούτων, δι' ὃ καὶ ἀφίκοντο ἐξ Ἀθηνῶν ὁ Λεβογιάννης μὲ τὴν Σουλάκου, εἰς οὓς παρέδωσαν οἱ Χατζηνικολάου καὶ Λεύκου ὅ,τι σχετικὸν μὲ τὴν κομματικήν των ἐργασίαν κατεῖχον καὶ τὴν 1ην Ἰουνίου 1948 ἔφυγον διὰ τὰς κομμουνιστοσυμμορίας Μπέλες, ἐκεῖθεν δὲ αὕτη ἔφυγεν εἰς Γράμμον καὶ μετὰ τὴν κατάρρευσιν τοῦ κομμουνιστοσυμμοριτισμοῦ ἐκεῖ, ἦλθεν εἰς Βίτσι μετὰ τοῦ ἐπιτελείου τοῦ κομμουνιστοσυμμοριτικοῦ ἀρχηγείου. Κατ' Ὀκτώβριον 1948 τῇ ἐντολῇ τοῦ ψευδοϋπουργοῦ Β. Μπαρτζώτα (Φάνη) ἔφυγε μετὰ τῆς Μαίρης Χυτήρη διὰ Μπέλες, ἵνα προωθηθοῦν εἰς Θεσσαλονίκην καὶ συνεργασθοῦν μὲ τὸν γραμματέα αὐτῆς Λεβογιάννην Δημήτριον εἰς τὴν ἀνασύστασιν τοῦ δικτύου στρατολογίας, πρὸς δημιουργίαν ἐφεδρειῶν ὧν οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται εἶχον ἀπόλυτον ἀνάγκην. Ἀφιχθεῖσα ἐνταῦθα ἔνοπλος, διὰ πιστολίου Βάλτερ, μετὰ τοῦ λοχαγοῦ συμμορίτου Σολομωνίδη Ἰωάννου, ἐκτελοῦντος χρέη ὁδηγοῦ συνδέσμου, καὶ τῆς Χυτήρη, ἐγκατεστάθη ἅμα τῇ ἀφίξει της εἰς τὴν οἰκίαν τῆς οἰκογενείας Παναγιωτίδου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σακελλαρίου 7, ἀφοῦ διῆλθε καὶ ἐκ τῆς Παστὲρ 7, ἵνα δώσῃ ἀναφορὰν περὶ τῆς ἀφίξεώς της εἰς τὴν Σουλάκου. Ἐκεῖσε συνηντήθη καὶ μὲ τὸν Λεβογιάννην παρ' οὗ ἔλαβεν ἐντολὴν νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰς παλαιὰς γνωστάς της γιάφκας πρὸς ἀνασύστασίν των, διεπιστώθη δὲ ὅτι ἐπραγματοποίησε πρὸς τοῦτο ἐπαφὴν μὲ τὸν Τσαβδάρογλου. Μετὰ τὴν σύλληψίν της δὲν ἐτήρησεν ἀπόλυτον σιγήν, ὡς οἱ προαναφερόμενοι πλὴν ὅμως δὲν μετεμελήθη καὶ ἀρκετὰ πράγματα τῆς ὀργανώσεως ἀπέκρυψεν.

5. Σολομωνίδης Ἰωάννης τοῦ Λαζάρου, ἐξ Ἁγιονερίου-Κιλκίς, ἐτῶν 29. Ἐπὶ κατοχῆς ἐνετάχθη εἰς τὸν ΕΛΑΣ καὶ μετὰ τὴν Βάρκιζαν ἔφυγεν εἰς Γιουγκοσλαβίαν-Μποῦλκες. Κατὰ τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1946 ἀπεστάλη εἰς Ἑλλάδα ἵνα δράσῃ ὑπὲρ τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ μεταμεληθέντος ἐγκατεστάθη εἰς τὸ χωρίον του. Τὸν Μάϊον 1947 ἐνετάχθη εἰς τὰς συμμορίας εἰς ἃς καὶ ἀνῆκε μέχρι τῆς συλλήψεώς του. Τῷ ἀπενεμήθη ὁ βαθμὸς τοῦ λοχαγοῦ, ἀπετέλει δὲ μέλος τοῦ μηχανισμοῦ προωθήσεως στελεχῶν εἰς τὰς συμμορίας, οὗτινος μὲ ἕδραν τὸ Μπέλες προΐστατο ἓν στέλεχος κομμουνιστοσυμμορίτης μὲ βαθμὸν ταγματάρχου καὶ ψευδώνυμον «Ζάχος», προκεχωρημένον δὲ κλιμάκιον μὲ προϊστάμενον τὸν λοχαγὸν κομμουνιστοσυμμορίτην Λάμπρον — ψευδώνυμον — εὑρίσκετο εἰς «Γκρὰν Κορονὲ» καὶ ἐπὶ τῶν συνόρων Ἑλλάδος-Γιουγκοσλαβίας. Οὗτοι καθωδήγουν τὴν ἀντίστοιχον ὀργάνωσιν Θεσσαλονίκης, διὰ συνδέσμων των, ἐξ ὧν εἶναι γνωστοὶ μὲ τὰ μικρά των ὀνόματα τέσσαρες (Θεοδόσης, Γιῶργος, Δάμος, καὶ Κώστας Μπουρλούκας). Οὗτοι ἀφικνοῦντο ἐνταῦθα καταλύοντες εἰς τὴν οἰκίαν Παστὲρ 7, ἔνθα συνηντῶντο μετὰ τῆς Σουλάκου καὶ τοῦ Λεβογιάννη καὶ τοῖς διεβίβαζον ἔγκλειστα σημειώματα τῶν Λάμπρου ἢ Ζάχου ὡς καὶ χρήματα διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὀργανώσεως Θεσσαλονίκης ἢ ἄλλα ἀντικείμενα (ἀσυρμάτους κ.λ.π.), παρελάμβανον δὲ τὰ στρατολογούμενα στελέχη, ἅτινα προώθουν εἰς Μπέλες ἢ καὶ ἐγκλείστους ἀναφορᾶς τοῦ Λεβογιάννη σχετικὰς μὲ τὴν κατάστασιν τῶν ὀργανώσεων Θεσσαλονίκης καὶ ἀναγκῶν του, ἅτινας παρέδιδον εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἀρχηγούς των. Ὁ ὑπὸ κρίσιν ἀφικνεῖτο ἐνταῦθα εἰς δυσχερεῖς διὰ τὴν ὀργάνωσιν περιπτώσεις καὶ δὴ πρὸς ἀποκατάστασιν διακοπτομένης ἐπαφῆς των μὲ τὴν πόλιν, κατόπιν συλλήψεων τῆς Ἀστυνομίας, ὁπότε ἐματαιοῦντο τακταὶ συναντήσεις τῶν συνδέσμων μετὰ τῶν στελεχῶν τῆς πόλεως. Διὰ τοιαύτας περιπτώσεις ὁ εἰρημένος εἶχεν ἀποσταλεῖ ἐνταῦθα τὰς ἀρχὰς τοῦ 1948, ὅτε τῇ ὑποδείξει τοῦ Ζάχου μετέβη εἰς τὴν κομματικὴν οἰκίαν Μορκεντάου 5 καὶ συνήντησε τὴν τότε ἔνοικον Ἕλλην Ἰγνατιάδου, δι' ἧς ἀποκατέστησεν ἐπαφήν, ὡς καὶ τὴν 17.1.1949 ὅτε μετὰ τὰς συλλήψεις τῶν προαναφερομένων στελεχῶν ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς πόλεως καὶ Μπέλες ἀπεστάλη, ἵνα εἰς ὁρισθὲν ὑπὸ τοῦ ἰδίου «Ζάχου» σημεῖον συναντήσῃ τὴν Χυτήρη, ὅτε καὶ συνελήφθη. Οὗτος ἀφίκετο ἐνταῦθα καὶ τὴν 25ην Ὀκτωβρίου 1948, ὡς ὁδηγὸς ἐκ Μπέλες τῶν προαναφερομένων Λεύκου καὶ Χυτήρη. Κατὰ τὴν σύλληψίν του ἦτο ἔνοπλος καὶ προέβαλεν ἐρρωμένην ἀντίστασιν

6. Παπαδόπουλος Νικόλαος τοῦ Ἰορδάνου καὶ τῆς

Δέσποινας, κάτοικος Καλαμαριᾶς, 42 ἐτῶν. Κομμουνιστὴς ἀπὸ τὸ 1934 ὑπέγραψε δήλωσιν τὸ 1938 ἵνα ἀποφύγῃ ἐξορίαν. Τὸ 1943 ἐνετάχθη εἰς τὸν ΕΛΑΣ καὶ ὠνομάσθη ἀνθυπολοχαγός. Μετὰ τὴν Βάρκιζαν ἐγκατεστάθη εἰς Γερακαριὰ - Κιλκίς, ἔνθα ἦτο μνηστευμένος καὶ εἰργάζετο εἰς ἐαμοκομμουνιστικὰς ὀργανώσεις. Ἀρχὰς τοῦ 1947 ἐνετάχθη εἰς τὰς Κ/Σ (κομμουνιστοσυμμορίας) καὶ ἐχρημάτισε βοηθὸς ἐπιμελητοῦ Μπέλες, Κρούσας, φρούραρχος Κρούσας, ἀπὸ δὲ τοῦ φθινοπώρου 1948 ἀπεσπάσθη εἰς τὸ προαναφερόμενον συγκρότημα «Ζάχου - Λάμπρου» εἰς «Γκρὰν Κορονέ». Ἐκεῖθεν λόγῳ τῶν σοβαρῶν κτυπημάτων τῆς ὀργανώσεως Θεσσαλονίκης καὶ διότι ἐπιτακτικὰ ἐτίθετο ζήτημα ὀργανώσεως δικτύου στρατολογίας διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν Κ/Σ δι' ἐμψύχου ὑλικοῦ, διετάχθη παρὰ τοῦ Λάμπρου καὶ ἐστάλη εἰς Θεσσαλονίκην ἵνα συνεργασθῇ μὲ γνωστά του στοιχεῖα κομματικὰ πρὸς στρατολογίαν ἀτόμων διὰ τὸ βουνό. Ὄντως κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου 1949 ἀφίκετο ἐνταῦθα ἔνοπλος καὶ κατέλυσεν εἰς τὴν εἰς Καλαμαριὰν κατοικίαν του, συνελήφθη δὲ τὴν 15ην ἰδίου παρὰ τὴν πλατεῖαν Βαρδαρίου ὡς ὕποπτος, πλὴν ἀντέστη κατὰ τὴν σύλληψίν του ἐπιχειρήσας νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ πιστόλιόν του. Μετὰ τὴν σύλληψίν του σημαντικὸν μέρος τῆς δράσεώς του ὡμολόγησεν.

7. Ἀσλανίδης Κλεάνθης τοῦ Παναγιώτου, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 49. Σκοτεινοῦ παρελθόντος. Κατὰ τὸ 1946 ἐπεστρατεύθη ἀπὸ στέλεχος τῆς Κ.Ο.Θ. ἵνα ἐγκατασταθῇ ὡς ἐπίσημος ἔνοικος εἰς κομματικὴν οἰκίαν, μισθωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κόμματος καὶ ἵνα ἐν αὐτῇ διαμένουν κομματικὰ στελέχη, πρᾶγμα ὅπερ ἀπεδέχθη ἐγκατασταθεὶς εἰς τὸ ἰσόγειον διαμέρισμα τῆς οἰκίας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἰακὼβ 1, ἔκτοτε δὲ ὑπέθαλψεν ἐν αὐτῇ διάφορα παράνομα στελέχη, ἐν οἷς καὶ τὸν Μπαρτζῶταν Βασίλειον. Φθινόπωρον 1947 μετὰ τῆς συζύγου του κατασκευάσας ἅμα καὶ μυστικὴν κρύπτην ἵνα δικαιολογῇ τὴν καταβολὴν σημαντικοῦ μισθώματος, ἡ ὀργάνωσις τοῦ ἤνοιξεν οἰνομαγειρεῖον παρὰ τὴν ὁδὸν Ἀντιγονιδῶν. Μεταγενεστέρως ἐγκατεστάθη εἰς τὴν οἰκίαν του ὁ ἀρχηγὸς τοῦ μηχανισμοῦ στρατολογίας στελεχῶν διὰ τὰς Κ/Σ Χατζηνικολάου Μενέλαος μετὰ τῆς ἀδελφῆς του Δώρας. Παρὰ τούτων ἀπεστάλη δὶς εἰς Ἀθήνας καὶ συνδεθεὶς μὲ πρόσωπον τῆς ὀργανώσεως Ἀθηνῶν παρέλαβε καὶ μετέφερε χρήματα διὰ τὴν Κ.Ο.Θ., ἅτινα εἰς τοὺς ἀνωτέρω παρέδιδε. Τὴν πρώτην φορὰν μετέφερε δολλάρια εἰς χαρτονομίσματα μὴ ἐξακριβωθέντος ποσοῦ, τὴν δὲ δευτέραν φορὰν κατὰ Μάρτιον 1948 20φραγκα γαλλικὰ περὶ τὰ 100 τὸν ἀριθμόν. Ἀρχὰς 1948 γενομένου ἐλέγχου ἐν τῇ ῥηθείσῃ οἰκίᾳ ὑπὸ ὑπαλλήλου στεγάσεως, παρουσίᾳ καὶ ἀστυνομικοῦ ὀργάνου, ἐκρίθη τοῦτο ἐπικίνδυνον διὰ τὰ κρυπτόμενα στελέχη Χατζηνικολάου κ.λ.π., δι' ὃ καὶ διετάχθη οὗτος νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν οἰκίαν ταύτην καὶ ν' ἀναζητήσῃ ἄλλην τοιαύτην εἰς τὸν κέντρον τῆς πόλεως «ἰσόγειον πολυκατοικίας» διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν. Πράγματι ἐγκατέλειψε τὴν οἰκίαν ἐκείνην καὶ ἐγκατεστάθη προσωρινῶς εἰς συνοικισμὸν Νεαπόλεως, κατέβαλεν ὅμως προσπαθείας ἐξευρέσεως κατοικίας εἰς μέγαρον, πλὴν συνήντα δυσχερείας λόγῳ τῆς ὑφισταμένης κρίσεως στέγης. Ἀπὸ τοῦ Μαΐου 1948 συνεδέθη μὲ τοὺς ἀντικαταστάτας τῶν ἀνωτέρω Χατζηνικολάου, Λεβογιάννη (Νῖκον) καὶ Σουλάκου (Κούλα) παρ' ὧν ἔλαβεν ἐντολὴν νὰ συνεχίσῃ τὰς ἐρεύνας του δι' ἐξεύρεσιν κατοικίας.

Ἐκ πονηρᾶς σκέψεως κινούμενος οὗτος καὶ πρὸς ἀποτροπὴν ὑπονοιῶν εἰς βάρος του ἐπεζήτησε δῆθεν συνεργασίαν τῆς Ἀσφαλείας, πλὴν ὅμως οὔτε τὴν ἀλήθειαν ἀπεκάλυψεν αὐτῇ, πρᾶγμα ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν βάσιν πάσης ἐντίμου συνεννοήσεως, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀπεκαλύφθη ἄλλοθεν ἡ ἀνάμιξίς του εἰς τὸν Μηχανισμὸν ἠρνεῖτο πεισμόνως ταύτην καὶ τέλος ἀπέκρυπτε τὰ σοβαρώτερα στοιχεῖα τῆς τοιαύτης ἀναμίξεώς του, ὡς καὶ τὴν εἰς οἰκίαν του παραμονὴν τοῦ ζεύγους Μπαρτζώτα, ἀποστολήν του εἰς Ἀθήνας κ.λ.π. Φαίνεται ἐπιπόλαιος ἀλλὰ εἶναι πονηρός.

8. Συμεωνίδης Γεώργιος τοῦ Ἀναστασίου, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ὁδὸς Σουλίου 19. Ἀπὸ τῆς κατοχῆς ὠργανώθη εἰς τὸ ΕΑΜ τὸ δὲ 1946 εἰς τὸ Κ.Κ.Ε. ἀπὸ τὸν Χρῆστον Συμβουλίδην, καταδικασθέντα διὰ συμμετοχήν του εἰς Μ.Α.Α. Τῇ μεσολαβήσει τοῦ Συμβουλίδη ἐχρησιμοποιήθη εἰς τὸν Μηχανισμὸν τῆς Κ.Ο.Θ. πρὸς διάθεσιν τῆς οἰκίας του ἐν τῇ λεωφόρῳ Νίκης 5, ὡς καταφύγιον στελεχῶν τῆς πόλεως συνδέσμων τοῦ δικτύου στρατολογίας, ὡς καὶ ἀτόμων στρατολογουμένων διὰ τὰς συμμορίας. Τοιαῦτα πρόσωπα μέχρι Δεκεμβρίου 1947 εἶναι ὁ Ἀριστείδης Βασιλειάδης—κατεδικάσθη ὡς γραμματεὺς τῆς Κ.Ο.Θ.—ἕνας Βασίλης ἀγνώστων στοιχείων ταὐτότητος καὶ ἡ Εὐθυμία Ἐλευθεριάδου ἀναχωρήσαντες ἐκ τῆς οἰκίας του διὰ συμμορίας καὶ ἕνας σύνδεσμος τῶν Κ/Σ ἀγνώστων στοιχείων ταυτότητος. Ἀρχὰς 1948 ἐγκατεστάθη εἰς ὑπὸ τῆς Κ.Ο.Θ. μισθωθεῖσαν κατοικίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σουλίου 19, ἔνθα κατεσκευάσθη ὑπὸ ἀπεσταλμένου τεχνίτου τῆς ὀργανώσεως καταφύγιον μυστικόν. Ἐν αὐτῇ ἐγκατεστάθη ὁ Χατζηνικολάου Μενέλαος μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς οἰκίας Ἰακὼβ 1 (Ἀσλανίδου). Μετὰ τοῦτον καὶ ὅτε ἀνεχώρησεν διὰ τὰς Κ/Σ κατὰ μῆνα Μάϊον ἐγκατεστάθη ἐν αὐτῇ ὁ ἀντικαταστάτης τοῦ Χατζηνικολάου Λεβογιάννης Δημήτριος, ὅστις καὶ διὰ χρημάτων ἅτινα παρέδιδεν εἰς τὴν σύζυγον Σοφίαν Συμεωνίδου, ἐτροφοδοτεῖτο ὑπὸ τῆς οἰκογενείας ταύτης, διότι ἡ παράνομος ἰδιότης του ἦτο γνωστὴ αὐτῇ. Κατὰ τὴν ἀποκάλυψιν καὶ σύλληψίν του ὡμολόγησε τὴν ἐνοχήν του καὶ ὑπέδειξε τὸ καταζητούμενον καθ' ὃ γνωστὸν ὡς ὑπαρκτὸν καταφύγιον, ἔνθα ἀνευρέθησαν χειρόγραφα σημειώματα τοῦ Λεβογιάννη ἀποτελοῦντα ἀρχεῖον τοῦ Μηχανισμοῦ, ὡς καὶ ἑξήκοντα χρυσᾶ 20φραγκα.

9. Σοφία σύζυγος Γεωργίου Συμεωνίδου, τὸ γένος Ἡλιάδου, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 24. Τῇ προτροπῇ τοῦ ἀνωτέρω συζύγου της ὠργανώθη μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν Μηχανισμὸν τῆς Κ.Ο.Θ. καὶ παρεχώρησαν τὴν κατοικίαν των ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Νίκης 5 ὡς τόπον συνεντεύξεως ἀλλὰ καὶ παραμονῆς συνδέσμων τῶν συμμοριῶν καὶ στελεχῶν τῆς ὀργανώσεως τῆς πόλεως, ὡς ταῦτα ὀνομαστικῶς προηγουμένως ἀνεγράφησαν. Τὸν Ἰανουάριον 1948

ἐγκατεστάθησαν εἰς ὑπὸ τῆς ὀργανώσεως μισθωθεῖσαν οἰκίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σουλίου 19, ἥτις μετὰ κατασκευασθέντος καταφυγίου ἐχρησιμοποιεῖτο πρὸς διαμονὴν παρανόμων στελεχῶν τῆς Κ.Ο.Θ., ἅτινα ὁμοίως κατωνομάσθησαν ἀνωτέρω καὶ τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποίησαν ταύτην ὡς σύνδεσμόν των εἰς τὰς κινήσεις των καὶ τὴν μεταφορὰν συνωμοτικῶν σημειωμάτων. Ἐμερίμνα αὕτη καὶ διὰ τὴν τροφοδοσίαν αὐτῶν διὰ χρημάτων των διὰ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἰδία σχεδὸν συνετηρεῖτο. Συλληφθεῖσα ὡμολόγησε τὴν δρᾶσίν της, ἰσχυρισθεῖσα ἀνάγκην λόγῳ φοβερᾶς πενίας.

10. Οὐρανία χήρα Στυλιανοῦ Φωτίου, τὸ γένος Ἀνδρέα Λυγεράκη, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 42. Κατὰ τὴν κατοχὴν ὠργανώθη εἰς τὸ ΕΑΜ ἔνθα ἦτο ὠργανωμένος καὶ ὁ σύζυγός της, ὅστις εἰς περιοχὴν Νιγρίτης ἐφονεύθη ὑπὸ ἐθνικῶν ὁμάδων διὰ τοῦτο. Ἐγκατασταθεῖσα εἰς Θεσσαλονίκην μετὰ τὴν Βάρκιζαν ἐπεστρατεύθη ὑπό τινος στελέχους τῶν ἐαμικῶν ὀργανώσεων, γνωστοῦ της ἀπὸ τὴν κατοχήν, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀνθοῦλα Καντηλαναύτη καὶ ὠργανώθη εἰς τὸν παράνομον Μηχανισμὸν τῆς Κ.Ο.Θ. Κατὰ Ἰούλιον 1947 συνεδέθη διὰ τῆς προηγουμένης μὲ τὸν Γεώργιον Καζάκον ὑπεύθυνον τοῦ Μηχανισμοῦ Κ.Ο.Θ. καὶ ἐγκατεστάθη παρ' αὐτοῦ εἰς μισθωθεῖσαν ὑπὸ τῆς ὀργανώσεως ὑπόγειον κατοικίαν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Παστὲρ 7 πολυκατοικίαν. Αὕτη ἔκτοτε χρηματοδοτουμένη ὑπὸ τοῦ κόμματος ὑπεδέχετο καὶ ὑπέθαλπε διάφορα ἀνώτερα στελέχη τοῦ κόμματος ἐργαζόμενα εἰς Κ.Ο.Θ. ἢ προοριζόμενα διὰ τὰς συμμορίας, ὡς τοὺς Γ. Καζάκον Ἐλευθερίου Ἐλευθέριον, Καίτη Ἐλευθερίου, Χατζηνικολάου Μενέλαον, Δώρα Χατζηνικολάου, Λεύκου Ἑλένην, Λεβογιάννην Δημήτριον, Σουλάκου Φιλάνθην καὶ ἄλλα, ὧν τὰ ὀνοματεπώνυμα δὲν ἐξηκριβώθησαν· ὁμοίως ὑπεδέχετο τοὺς συνδέσμους τῶν Κ/Σ Μπέλες, οἵτινες μετέφερον ἐκεῖθεν διάφορα ἀντικείμενα ἀπαραίτητα διὰ τὴν Κ.Ο.Θ. ὡς καὶ τὰς ἐντολὰς τῶν ἐκεῖσε ἀρχηγῶν των διὰ τὰ στελέχη τῆς πόλεως, παρελάμβανον δὲ καὶ ὡδήγουν εἰς Μπέλες τὰ διὰ τὰς συμμορίας προοριζόμενα στελέχη, Ἐλευθερίου, σύζυγόν του, Χατζηνικολάου, ἀδελφήν του Δώραν, Λεύκου, Γ. Καζάκον καὶ ἄλλους, τελευταίως δὲ τὴν 2.12.48 τὸ τελευταῖον τοιοῦτον ἀφιχθὲν ἐξ Ἀθηνῶν καὶ μὴ ἐξακριβωθέντων στοιχείων ταυτότητος. Οἱ σύνδεσμοι, διάφοροι κατὰ καιρούς, μέχρι Δεκεμβρίου 1948 εἶναι γνωστοὶ μὲ τὰ μικρά των ὀνόματα Θεοδόσης, Δᾶμος, Γιῶργος, καὶ Κωνσταντῖνος Μπουρλούκας. Ὁ τελευταῖος οὗτος ἀφιχθεὶς εἰς τὴν οἰκίαν της τὴν 20.12.48 καὶ ἐπιζητουμένης τῆς συλλήψεώς του, ἐνῷ ἐξῆλθε νὰ φύγῃ, τὰς πρώτας ἑσπερινὰς ὥρας, ἐφόνευσε διὰ πιστολίου πλησίον τῆς οἰκίας τὸν ἀνθυπομοίραρχον Μαρᾶτον Παναγιώτην, ἐπιπεσόντα κατ' αὐτοῦ μὲ σκοπὸν νὰ τὸν συλλάβῃ ζῶντα, πρὶν ἢ προφθάσουν παρευρισκόμενοι συνεργάται του νὰ δώσουν χεῖραν βοηθείας.

Αὕτη μετὰ τὸ ἐπεισόδιον ἐπωφεληθεῖσα τῆς συγχύσεως ἐξηφανίσθη, πλὴν συνελήφθη μετὰ 10ωρον ἀλλαχοῦ κρυπτομένη, ὁπότε καὶ ὡμολόγησε τὴν ἀνάμιξίν της εἰς τὰ τῆς ὀργανώσεως, ἐν γνώσει τελοῦσα τῶν σκοπῶν της. Ἐν τῇ οἰκίᾳ της ἀνευρέθη ἀσύρματος συσκευασμένος ἐντὸς βαλίτσας, μεταφερθεὶς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐκ Μπέλες ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ συνδέσμου.

11. Παναγιωτίδης Θεόδωρος τοῦ Ἰωάννου, κάτοικος Θεσσαλονίκης ἐτῶν 58. Ἐαμίτης ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς συγκροτήσεως τῆς ὀργανώσεως, ἐξελιχθεὶς εἰς συνειδητὸν κομμουνιστήν. Μετὰ τὴν ἐαμοκρατίαν ἐγκατεστάθη μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς Ὡραιόκαστρον, τὸ δὲ 1946 τὴν οἰκογένειάν του προώθησεν εἰς Θεσσαλονίκην ἵνα χρησιμοποιηθῇ ὑπὸ τῆς ὀργανώσεως. Ἀρχικῶς ἐγκατεστάθη αὕτη, ἀποτελουμένη ἀπὸ τὴν σύζυγόν του Μαγδαληνὴν καὶ τὴν θυγατέρα του Ὀλυμπίαν εἰς τὸν συνοικισμὸν δημοσιογράφων Καλαμαριᾶς. Κατὰ δὲ τὸ φθινόπωρον 1947 μέσῳ τῆς Λεύκου Ἑλένης, ἐμισθώθη παρὰ τῆς Κ.Ο.Θ. ἡ κατοικία ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σακελλαρίου 7, ἀντὶ 24 χρυσῶν φράγκων εἰς τὴν ὁποίαν ἐγκατεστάθη ἡ μήτηρ Παναγιωτίδου μετὰ τῆς θυγατρός της, τῇ ἐγκρίσει καὶ προτροπῇ τοῦ πατρός των Θεοδώρου, ἵνα ὑποθάλπουν ἐν αὐτῇ παράνομα στελέχη τῆς ὀργανώσεως, στρατολογούμενα τοιαῦτα διὰ τὰς συμμορίας, ὡς καὶ τοὺς ἐκ Μπέλες ἀφικνουμένους συνδέσμους. Μέχρι τοῦ θέρους 1948, ἐχρησιμοποιήθη αὕτη ὑπὸ τῶν Γεωργίου Καζάκου, Χατζηνικολάου Μενελάου, ἀδελφῆς του Δώρας, Λεύκου Ἑλένης καὶ τριῶν στελεχῶν ἀφιχθέντων ἐξ Ἀθηνῶν καὶ προωθηθέντων διὰ τὰς συμμορίας. Ὁμοίως, μεταγενεστέρως, ἐχρησιμοποιήθη ὑπὸ τοῦ Λεβογιάννη καὶ Σουλάκου παρὰ τῶν ὁποίων καὶ τῇ προσωπικῇ συνεργασίᾳ καὶ τοῦ ὑπὸ κρίσιν Θεοδώρου κατεσκευάσθη μυστικὴ κρύπτη κάτωθι τῆς κουζίνας. Ἐκεῖ κατέλυσαν καὶ αἱ ἐκ τῶν κομμουνιστοσυμμοριῶν ἀφιχθεῖσαι Χυτήρη Μαίρη καὶ Λεύκου Ἑλένη, ὧν τὴν ἐκεῖσε ἐγκατάστασιν ἐγνώριζεν ὁ Παναγιωτίδης, ὅστις καίτοι παρέμενε συνήθως ἐργαζόμενος εἰς Ὡραιόκαστρον, κατήρχετο εἰς Θεσσαλονίκην συχνὰ καὶ παρηκολούθει τὴν κομματικὴν κίνησιν τῆς οἰκίας του. Κατὰ μίαν ἔρευναν τῆς Ἀστυνομίας, εἰς οἰκίαν του ἐντὸς τοῦ Νοεμβρίου, νύκτωρ, εἰς ἣν παρίστατο, ἀπεφεύχθη ἡ σύλληψις τῆς παρευρισκομένης Λεύκου, διότι εἰσῆλθεν εἰς τὴν μυστικὴν κρύπτην. Μετὰ τὴν σύλληψίν του ἐκράτησε συνωμοτικὴν σιωπήν.

12. Μαγδαληνὴ σύζυγος Θεοδώρου Παναγιωτίδου, τὸ γένος Ἰακὼβ Κοτανίδη, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 60, φανατικὴ κομμουνίστρια, ὀργανωθεῖσα τὴν κατοχικὴν περίοδον εἰς τὸ χωρίον της Βάθη - Κιλκίς, ἔνθα εἰργάσθη εἰς Ε.Α. Μετὰ τὴν Βάρκιζαν ἐγκατεστάθη εἰς Ὡραιόκαστρον Θεσσαλονίκης καὶ τὸ 1946 εἰς Θεσσαλονίκην, προκειμένου νὰ χρησιμοποιηθῇ ὑπὸ τῆς Κ.Ο.Θ. Τὸ φθινόπωρον 1947 ἐγκατεστάθη τῇ συγκαταθέσει τοῦ συζύγου της εἰς οἰκίαν μισθωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Κ.Κ.Ε. ἀντὶ 24 χρυσῶν 20φράγκων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σακελλαρίου 7, μὲ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑποθάλπῃ ἐν αὐτῇ παράνομα στελέχη τῆς Κ.Ο.Θ., στρατολογούμενα τοιαῦτα διὰ τὰς συμμορίας καὶ συνδέσμους τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν Μπέλες. Τὰ χρησιμοποιήσαντα τὴν κατοικίαν της παράνομα ἄτομα ἀναγράφονται ὀνομαστικῶς ἀμέσως προηγουμένως. Κατὰ τὴν 1.12.48 γενομένης ἐρεύνης ἐν τῇ οἰκίᾳ της πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς κρυπτομένης ἐν αὐτῇ ἐνόπλου συμμορι-

τίσσης Χυτήρη, ἀπέκρυψε τὴν ταυτότητα τῆς Χυτήρη, παρουσιάσασα ταύτην ὡς κόρην της, πρᾶγμα ὅπερ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὸν μὴ ἄμεσον ἔλεγχον ταύτης, δι' ὃ καὶ ἐκέρδισε χρόνον αὕτη καὶ παραλαβοῦσα πιστόλιον ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ ἐπιχειρήσαντος νὰ συλλάβῃ ταύτην ἀνθυπασπιστοῦ Τζαβάρα, ὃν πυροβολήσασα ἐτραυμάτισεν εἰς τὴν κοιλιακὴν χώραν. Μετὰ τὴν σύλληψίν της ἐτήρησε σιγὴν συνωμοτικήν.

13. Ὀλυμπία σύζυγος Κωνσταντίνου Σπυροπούλου, τὸ γένος Θεοδώρου Παναγιωτίδου, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 24. Συνειδητὴ κομμουνίστρια ἀπὸ τῆς κατοχικῆς περιόδου, ἐγκαταλείψασα λόγῳ φρονημάτων τὸν σύζυγόν της καὶ διατηροῦσα τὸ πατρικόν της ἐπίθετον. Εἰργάσθη εἰς ἑαμικὰς ὀργανώσεις τοῦ χωρίου της Βάθη - Κιλκίς, ἔνθα καὶ εἶχεν ἐξοπλισθῆ κατὰ τὴν ἑαμοκρατίαν. Τὸ φθινόπωρον 1947, ὡς προαναφέρεται εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν δύο προηγουμένων γονέων της, ἐπεστρατεύθη μετὰ τῆς μητρός της διὰ τὸν Μηχανισμὸν τῆς Κ.Ο.Θ. καὶ ἐγκατεστάθησαν εἰς οἰκίαν ὑπὸ τοῦ κόμματος μισθωθεῖσαν, εἰς ἣν ἀρχικῶς κατεσκευάσθη πρόχειρον καταφύγιον δι' ἀποκοπῆς μέρους τοῦ σανιδώματος ἑνὸς δωματίου, ἀργότερον δὲ μόνιμον τοιοῦτον κάτωθι τοῦ δαπέδου τῆς κουζίνας. Εἰς τὰς προαναφερομένας εἰς τὴν μερίδα τοῦ πατρὸς καὶ μητρός της περιπτώσεις ὑποθάλψεως κομματικῶν στελεχῶν, αὕτη ἔπαιζεν πρωτεύοντα ρόλον, ἐχρησιμοποιεῖτο δὲ καὶ ὡς σύνδεσμος τῶν στελεχῶν τούτων κατὰ τὰς ἐπαφάς των μὲ ἕτερα ἄτομα τῆς ὀργανώσεως. Μετὰ τὴν σύλληψίν της ὡμολόγησε μέρος τῆς δράσεώς της.

14. Μήτρης ἢ Γεωργίου Ἰωάννης τοῦ Στεφάνου καὶ τῆς Ἀφροδίτης, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 45. Παλαιὸν μέλος τοῦ κόμματος ἐκτοπισθεὶς ἐπὶ 4ης Αὐγούστου καὶ ὑποβαλὼν δήλωσιν μετανοίας τὸ 1938. Τὴν κατοχικὴν περίοδον ἐνετάχθη εἰς τὸν ΕΛΑΣ καὶ ὑπηρέτησε μέχρι διαλύσεώς του. Τὸ θέρος 1946 ὑπακούων εἰς ἐντολὴν τοῦ Κ.Κ.Ε. παρέδωσε τὴν εἰς Σέρρας οἰκίαν του εἰς τὴν ὀργάνωσιν Σερρῶν, ὁ ἴδιος δὲ ἀφίκετο ἐνταῦθα καὶ συνδεθεὶς μὲ τὸν Νικόλαον Ζαγουρτζῆν, στέλεχος τότε τοῦ Μηχανισμοῦ τῆς Κ.Ο.Θ., ἐγκατεστάθη παρ' αὐτοῦ εἰς μισθωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κόμματος κατοικίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Περδίκκα 130, ἔνθα κατεσκεύασε καὶ μυστικὸν καταφύγιον κάτωθι τῆς κουζίνας μὲ εἴσοδον ἐκ τῆς βάσεως τῆς ἑστίας ὑποδοχῆς τοῦ λέβητος πλύσεως. Τὸν Σεπτέμβριον 1948 συνεδέθη μὲ τὸν ὑπεύθυνον Μηχανισμοῦ Θεσσαλονίκης Λεβογιάννην Δημήτριον καὶ σύνδεσμον αὐτοῦ Σουλάκου Φιλάνθην (Κούλα) παρ' ὧν ἔλαβε τὸ ἐνοίκιον τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἐγκατέστησαν δὲ ἅμα κατὰ Νοέμβριον καὶ συσκευὴν ἀσυρμάτου λειτουργοῦντος διὰ μπαταρίας, ἣν μὲ χρήματα τῆς ὀργανώσεως ἠγόρασεν οὗτος.

Ἔκτοτε διέμενον ἐν αὐτῇ τόσον οἱ δύο ἀνωτέρω, ἐκ διαλειμμάτων, ὅσον καὶ ὁ ἀφιχθεὶς ἐκ Μπέλες Κ/Σ ὡς χειριστὴς τοῦ ἀσυρμάτου, γνωστὸς ὡς Γιῶργος. Συλληφθεὶς τὴν 20.12.48 εἰς κομματικὴν ἐπαφὴν ἠρνήθη ἀρχικῶς παντάπασι τὴν ἀνάμιξίν του εἰς ὀργανώσεις, πρᾶγμα ὅπερ ἀνεκάλεσε μεταγενεστέρως, ἀφοῦ διεῖδε τὴν ἐξάρθρωσιν ἣν ὁ Μηχανισμὸς ὑπέστη.

15. Βασιλικὴ σύζυγος Ἰωάννου Μήτρη, τὸ γένος Παναγιώτου Στογιαννοπούλου, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 34. Ἀνεμίχθη κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς καὶ ὁ σύζυγός της «προηγούμενος» εἰς τὰ τοῦ παρανόμου Μηχανισμοῦ τῆς Κ.Ο.Θ. καθ' ὃ συνειδητὴ κομμουνίστρια, ὑπερβάλλουσα μάλιστα εἰς δρᾶσιν τὸν σύζυγόν της. Ἐπὶ πλέον ἐχρησιμοποιήθη κατ' ἐπανάληψιν ἀπὸ τὸ θέρος 1946 μέχρι τοῦ φθινοπώρου 1948 ὡς σύνδεσμος ὀργανώσεως Θεσσαλονίκης καὶ Σερρῶν καὶ βοηθὸς τῆς Σουλάκου ἐνταῦθα, ἣν συνώδευεν εἰς ὀργανωτικὰς ἐπαφὰς καὶ ἐβοήθησεν εἰς τὴν μεταφορὰν τοῦ ἀσυρμάτου ἐν τῇ οἰκίᾳ της. Συλληφθεῖσα ἐπλειοδότησε τοῦ συζύγου της εἰς συνωμοτικὴν σιγήν.

16. Κυριακὴ χήρα Δημητρίου Κωνσταντινίδου, τὸ γένος Ἰωάννου Μουρατίδου. Κομμουνίστρια τῆς κατοχῆς. Ὁ σύζυγός της ἐφονεύθη ἐκ τῆς ἀναμίξεώς του εἰς τὰς ἑαμοκομμουνιστικὰς ὀργανώσεις εἰς περιοχὴν Κοζάνης τὸ 1944. Μετ' αὐτὸ ἡ χήρα σύζυγος μετὰ τῶν τεσσάρων θυγατέρων της ἐγκατεστάθη εἰς Θεσσαλονίκην καὶ προσέφερε τὰς ἐργασίας της εἰς Ε.Α. Κατὰ τὰς ἀρχὰς 1947 ἐπεστρατεύθη ὑπὸ τῆς συζύγου τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς στενῆς αὐτοαμύνης Θεσσαλονίκης Ἀλέκου ἢ Μπάμπη ὀνόματι Σοφίας Παπαδοπούλου καὶ ἐγκατεστάθη εἰς κομματικὴν οἰκίαν τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων 4, ἵνα καμουφλάρεται ἡ ἐκεῖ παραμονὴ τοῦ ἀρχιδολοφόνου. Μετὰ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ Μπάμπη ἐχρησιμοποιήθη ἡ οἰκία καὶ αὕτη ὡς σύνδεσμος ὑπὸ πολλῶν ἀλληλοδιαδόχως στελεχῶν τοῦ Μηχανισμοῦ, ὡς εἶναι ὁ Χατζηνικολάου Μενέλαος καὶ ἄλλοι γνωστοὶ μὲ μικρὰ ὀνόματα (Μῆτσος - Μπαρτζώτας Βασίλειος κ.λ.π.). Κατὰ τὸ θέρος 1947 ὅτε ἀπεκαλύφθη καὶ διώκετο οὗτος, ἐχρησιμοποιήθη αὕτη μετὰ τῆς θυγατρός της Μαρίας εἰς διαφόρους ἐπαφὰς αὐτοῦ μετ' ἄλλων στελεχῶν, ὡς καὶ μεταφορὰν πιστολίων τῆς ὀργανώσεως.

Κατὰ Ἰούνιον 1948 ἐδέχθη καὶ ὑπέθαλψε τὸν ἐκ Γράμμου ἀφιχθέντα ἀρχισαμποτὲρ Βαμβακᾶν Δημήτριον, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε καὶ τὸ μίσθωμα τρέχοντος ἔτους, εἰς λίρας χρυσᾶς. Ὁμοίως τῆς παρεδόθησαν πρὸς φύλαξιν καὶ τ' ἀτομικά του χρήματα εἰς χρυσᾶς λίρας (20φραγκα) μέρος τῶν ὁποίων «29 τὸν ἀριθμὸν» ἀνευρέθησαν μετὰ τὴν σύλληψίν της ἐρραμμέναι ἐντὸς στρώματος καὶ κατεσχέθησαν. Εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν ἐδέχετο τὰ πρὸς συνεργασίαν πρόσωπα ὁ Βαμβακᾶς, ὡς τὴν Τσαούση Ἀφροδίτην ἥτις ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς σύνδεσμος τῆς συζύγου του καὶ αὐτοῦ. Μετὰ τὴν σύλληψίν της αὕτη ἐτήρησε συνωμοτικὴν σιγὴν καὶ ἐξ ἀνάγκης ἀπεδέχθη μέρος τῆς ἄλλοθεν γνωσθείσης δράσεώς της.

17. Κωνσταντινίδου Μαρίκα θυγάτηρ τοῦ Δημητρίου καὶ τῆς Κυριακῆς, ἐτῶν 22, κάτοικος Θεσσαλονίκης. Κόρη τῆς προηγουμένης. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν 1947 ὅτε ἐγκατεστάθησαν εἰς τὴν κομματικὴν οἰκίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων 4, ἐχρησιμοποιήθη ἐξακολουθητικῶς ὡς σύνδεσμος τοῦ ἀρχηγοῦ στενῆς αὐτοαμύνης Θεσσαλονίκης Μπάμπη ἢ Ἀλέκου μετ' ἄλλων στελεχῶν, διαμενόντων εἰς ἑτέρας κομματικὰς οἰκίας, ἤτοι Μορκεντάου 5, στά-

σιν 10α Τζώρτζ, Παρασκευοπούλου κ.λ.π. Ὁμοίως ἐχρησιμοποιήθη διὰ μεταφορὰν ὁπλισμοῦ τῇ προτροπῇ τῆς μητρός της εἰς στελέχη τῆς στενῆς αὐτοαμύνης καθ' ὑπόδειξιν τοῦ Μπάμπη ἢ καὶ εἰς παραλαβὴν τοῦ ἰδίου Μπάμπη μετὰ τὴν ἀποκάλυψίν του κατὰ τὸ θέρος 1947. Ὁμοίως τὸ θέρος 1947, μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν εἰς τὴν κατοικίαν των τοῦ ἀρχισαμποτὲρ Βαμβακᾶ Δημητρίου (Ἀργύρη), ἐχρησιμοποιήθη καὶ παρ' αὐτοῦ ὡς σύνδεσμος διὰ συνωμοτικὰς ἐπαφὰς αὐτοῦ μετ' ἄλλων ἀτόμων ἐπισκεπτομένων αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν των. Μετὰ τὴν σύλληψίν της ἀπεκάλυψε μέρος τῆς δράσεώς της.

18. Κιόσογλου Σοφοκλῆς τοῦ Βασιλείου, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 44, παλαιὸς κομμουνιστὴς καὶ δηλωσίας. Ὡς γείτων τοῦ ἀνωτέρω συνῆψε σχέσεις μετὰ τῶν ἐκεῖσε διαμενόντων κατὰ καιροὺς στελεχῶν, Μπάμπην, Μπαρτζώταν κ.λ.π. Ἐκεῖθεν ὡρμώμενος ὁ Μπάμπης ὑπέδειξεν εἰς τὸν ἀποστελλόμενον ἐκ Γράμμου Βαμβακᾶν διὰ τρομοκρατικὰς ἐκδηλώσεις κ.λ.π. ἐντὸς Θεσσαλονίκης, νὰ καταφύγῃ εἰς αὐτὸν ἵνα μέσῳ τούτου πληροφορηθῇ τὴν κατάστασιν τῆς κομματικῆς οἰκίας Κωνσταντινίδου προκειμένου τελικῶς νὰ καταλύσῃ εἰς αὐτήν. Ὄντως ὁ Βαμβακᾶς μετὰ τὴν ἄφιξίν του, τὸν Ἰούνιον 1948, κατέφυγεν εἰς τοῦτον ὃν ἀνεγνώρισεν ἐκ παλαιᾶς συνεξορίας των, τῷ ἀνεκοίνωσε τὴν ἐκ συμμοριῶν προέλευσίν του καὶ τὸν ἐπεφόρτισε διὰ τὴν σύνδεσίν του μετὰ τῆς διατηρούσης τὴν κομματικὴν οἰκίαν Φιλελλήνων 4 γειτονός του Κωνσταντινίδου, πρᾶγμα ὅπερ οὗτος ἐξετέλεσε μετὰ 24ωρον διαμονὴν τοῦ εἰρημένου εἰς τὴν οἰκίαν του. Μετὰ τὴν σύλληψίν του ἠρνεῖτο τὴν τοιαύτην ἀνάμιξίν του, ἀναγκασθεὶς νὰ τὴν ὁμολογήσῃ ἀφοῦ διεπίστωσεν ὅτι ἡ Κωνσταντινίδου ἔχει προβῆ εἰς σχετικὴν ἀποκάλυψιν.

19. Τσαούσης Γεώργιος τοῦ Νικολάου καὶ τῆς Βελοῦδος, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 32. Κομμουνιστὴς ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς κατοχῆς ὅτε ἦτο φοιτητὴς εἰς Πολυτεχνεῖον. Τὸ 1943 ἀπεστάλη εἰς Ἤπειρον ὡς γραμματεὺς τῆς ΕΠΟΝ Ἠπείρου. Μετὰ τὴν Βάρκιζαν ἐχρημάτισε τοιοῦτος Δυτικῆς Ἑλλάδος εἰς Πάτρας καὶ ἀπὸ τοῦ 1947, θέρος, ἐγκατεστάθη εἰς Θεσσαλονίκην ὡς πολιτικὸς μηχανικός. Τὸ φθινόπωρον ἰδίου ἔτους κατὰ πρότασιν τοῦ μηχανικοῦ Ἐλευθερίου, νῦν ὑπευθύνου διαφωτίσεως γενικοῦ Κ/Σ ἀρχηγείου ἀνέλαβε γραμματεὺς ΕΑΜ διανοουμένων καὶ εἶτα τοιοῦτος πόλεως Θεσσαλονίκης, πλὴν ἐπ' ἐλάχιστον διετήρησε τοῦτο λόγῳ τῆς στρατεύσεώς του ὡς ἐκ τῆς ειδικότητός του, διετήρησεν ὅμως τὴν ἐπαφὴν του μὲ τὴν ὀργάνωσιν διανοουμένων, παρέδωσε δὲ καὶ ὕλην ἰδιόχειρόν του διὰ τὸ παράνομον διαφωτιστικὸν ὄργανον «Λαϊκὴ Φωνή» ἥτις ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ φύλλον τῆς 10.2.1948. Μετὰ τὴν ἐξάρθρωσιν τῶν ὀργανώσεων Θεσσαλονίκης ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας, στρατιώτης ὤν, τὸν Μάϊον 1948 μετέβη εἰς Ἀθήνας, ἵνα ἐπιτύχῃ ἐπαφὴν μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ λάβῃ πληροφορίας περὶ τοῦ πρακτέου εἰς Θεσσαλονίκην, καθώρισε δὲ καὶ τρόπον ἐπαφῆς του μὲ Ἀθήνας. Τὸν Ἰούνιον 1948 ὅτε ἀφίκετο ἐνταῦθα, ὁ Βαμβακᾶς τὸν ὑπέθαλψεν εἰς τὴν οἰκίαν του, τοῦ διέθεσε τὴν συζυγόν του Ἀφροδίτην ὡς σύνδεσμον καὶ συνειργάσθη μαζί του κατ' ἐπανάληψιν καὶ μίαν φορὰν εἰς οἰκίαν Βασιλείου Ζέρβα, διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῶν ὀργανώσεων τῆς πόλεως πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τῆς στρατολογίας ἀτόμων διὰ τὰς Κ/Σ. Τῇ ὑποδείξει τοῦ Βαμβακᾶ καὶ μετὰ τὴν ἐξόντωσιν αὐτοῦ ἐγκατεστάθη εἰς τὴν κομματικὴν οἰκίαν Φιλελλήνων 4. Μετὰ τὴν σύλληψίν του ἀπέφυγε πεισμόνως ν' ἀποκαλύψῃ τοὺς συνεργάτας του.

20. Τσαούση Ἀφροδίτη σύζυγος τοῦ Γεωργίου, τὸ γένος Σωτηρίου Δάγκα, δημοδιδασκάλισσα, ἐτῶν 26, κάτοικος Θεσσαλονίκης. Κομμουνίστρια καὶ μέλος τοῦ συμβουλίου ΕΠΟΝ Ἠπείρου, κατὰ τὴν κατοχὴν συνεργάτις τοῦ προηγουμένου συζύγου της. Κατὰ τὸν Ἰούνιον 1948 ὅτε ἀφίκετο ὁ Βαμβακᾶς καὶ ἐφιλοξενήθη ὑπ' αὐτῶν, ἐχρησιμοποιήθη παρ' αὐτοῦ ὡς σύνδεσμός του μετὰ τοῦ συνδέσμου συμμορίτου δι' οὗ διεβίβαζεν οὗτος πληροφορίας του εἰς τὸ Κ/Σ ἀρχηγεῖον, δι' ὃν λόγον καὶ τὸν ἐπεσκέπτετο αὕτη καὶ εἰς τὸ μόνιμον κατάλυμμά του, ὁδὸν Φιλελλήνων 4. Ὁμοίως ἐχρησιμοποιήθη αὕτη διὰ τὴν ἐπικοινωνίαν του δι' ἀλληλογραφίας μετὰ τῶν οἰκίων του εἰς Πειραιᾶ καὶ διὰ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῖς χρημάτων του. Ἐτέλει ἐν γνώσει τῆς ἰδιότητος τοῦ Βαμβακᾶ καὶ τῆς ἀποστολῆς του ἐνταῦθα. Τὴν δρᾶσιν της ὡμολόγησε κατόπιν ἐπιμόνων προσπαθειῶν καὶ ἀφοῦ διεπίστωσεν ὅτι ἡ Ἀσφάλεια παρὰ τὴ σιωπήν της κατέχει τὸ εἰς βάρος της ὑλικόν.

21. Ζέρας Βασίλειος τοῦ Κωνσταντίνου, πολιτικὸς μηχανικός, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 35. Κομμουνιστὴς ἀπὸ τῆς κατοχικῆς περιόδου ὅτε ἐφοίτα εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον. Ἔλαβε μέρος εἰς τὸ Δεκεμβριανὸν κίνημα ὡς ἐλασίτης, ἐνταῦθα δὲ μετὰ τὴν Βάρκιζαν ἠρκεῖτο εἰς πληρωμὴν συνδρομῶν ὡς μέλος τοῦ κόμματος. Τὸ φθινόπωρον 1947 ἐπεστρατεύθη ἀπὸ τὸ στέλεχος τῆς Κ.Ο.Θ. συνάδελφόν του Ἐλευθερίου, διὰ τὸ γραφεῖον διαφωτίσεως ΕΑΜ Θεσσαλονίκης, ἐπιφορτισθεὶς μὲ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ δημοσιογραφικοῦ ὑλικοῦ διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρανόμου φύλλου τῆς «Λαϊκῆς Φωνῆς», ἀποδεδειγμένως δὲ παρέδωσεν εἰς τὸν τεχνικὸν ἐκδότην τὴν ὕλην διὰ τὸ φύλλον τῆς 10.2.1948 συνεργασθεὶς πρὸς τοῦτο μὲ τὸν Τσαούσην Γεώργιον καὶ ἄλλους, οἵτινες δὲν συμπεριελήφθησαν εἰς τὴν παροῦσαν ἀνάκρισιν.

Τὸν Ἰούνιον 1948 συνειργάσθη εἰς τὴν οἰκίαν του μὲ τὸν Βαμβακᾶν καὶ Τσαούσην διὰ τὴν συγκρότησιν δικτύου στρατολογίας, ἀλλὰ ἡ μετ' ὀλίγον ἐξόντωσις τοῦ Βαμβακᾶ ἐματαίωσε τὰ σχέδιά των. Εἰς πρότασιν τοῦ Βαμβακᾶ νὰ φύγῃ ὁ ἴδιος διὰ τὰς συμμορίας ἠρνήθη. Μετὰ τὴν σύλληψίν του μετεμελήθη καὶ ἐβοήθησεν ἀποτελεσματικῶς τὸ ἔργον τῆς Ἀστυνομίας.

22. Κωνσταντινίδης Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, συμβολαιογράφος, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 45. Ἐν γνώσει τῆς παρανόμου ἰδιότητος τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς στενῆς αὐτοαμύνης Θεσσαλονίκης «Μπάμπη ἢ Ἀλέκου» καὶ τῆς συζύγου τούτου Σοφίας Παπαδοπούλου, ἐπενέβη διὰ τὴν

ἐνοικίασιν τῆς κομματικῆς οἰκίας Φιλελλήνων 4, τόσον παρὰ τῷ πληρεξουσίῳ δικηγόρῳ Δ. Σπηλιάκῳ, ὅσον καὶ τῷ μεσιτικῷ γραφείῳ Μητσακάκη. Ὁ ἴδιος, τόσον τὸ πρῶτον ἔτος τῆς μισθώσεως 1946, ὅσον ἰδίᾳ καὶ κατὰ τὸ 1947 κατέβαλε τὰ ἐνοίκια μὴ δυνάμενος νὰ κατονομάσῃ καὶ τὰ παράνομα πρόσωπα παρὰ τῶν ὁποίων ἐλάμβανε ταῦτα εἰς χρυσᾶ 20φραγκα ἵνα τὰ καταβάλῃ εἰς τὸν πληρεξούσιον τοῦ ἰδιοκτήτου Σπηλιάκον.

23. Τρακασλίδης Χρῆστος τοῦ Μιχαήλ, καπνεργάτης κάτοικος Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 45, κομμουνιστὴς ἀπὸ τῆς προπολεμικῆς περιόδου εἰς Ξάνθην, ὁπότε καὶ κατεδικάσθη καὶ ἐξετοπίσθη. Τὸν Νοέμβριον 1947 ἐπεστρατεύθη ὑπὸ τῆς Ἕλλης Ἐλευθεριάδου, συζύγου τοῦ Γεωργίου Ἐλευθεριάδου (Πετρῆ) νῦν ταξιάρχου διοικητοῦ τῆς Ε.Κ.Σ. Μεραρχίας Κεντρικῆς Μακεδονίας, διὰ τὸν παράνομον μηχανισμὸν στρατολογίας καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὴν κομματικὴν οἰκίαν ὁδοῦ Μακεδονίας 192, ἥτις ἦτο κατοικία αὐτῆς μέχρι τότε, ὅτε ἔφυγε διὰ τὰς συμμορίας. Εἰς τοῦτον ἐδόθη σύνθημα ἵνα ὑποδεχθῇ στέλεχος ἀποσταλησόμενον ἐκ τῶν συμμοριῶν διὰ τὴν ὀργάνωσιν Θεσσαλονίκης, πλὴν ὅμως τοιοῦτον πρόσωπον μέχρι Δεκεμβρίου 1948 δὲν παρουσιάσθη, διότι δὲ δὲν τοῦ ἐστάλησαν χρήματα πρὸς ἀνανέωσιν τῆς ληξάσης μισθώσεως ἐγκατέλειψε ταύτην. Πάντως ἐν αὐτῇ ἐδέχθη καὶ ὑπέθαλψε τὴν ἐν παρανομίᾳ κινουμένην Γεωργιάδου Ἑλένην στέλεχος τοῦ δικτύου στρατολογίας. Συλληφθεὶς ὡμολόγησε τὴν ἀνάμιξίν του.

24. Τσαβδάρογλου Χαράλαμπος ἢ Χάρης τοῦ Κωνσταντίνου, φωτογράφος, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 38. Ἐμυήθη εἰς τὸν κομμουνισμὸν τὸ 1945 καὶ τὸ 1947, φθινόπωρον, ἐπεστρατεύθη διὰ τὸν Μηχανισμὸν προωθήσεως στελεχῶν εἰς τὰς Κ/Σ ἵνα ὑποδέχηται εἰς τὸ ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Τσιμισκῆ φωτογραφεῖον του, διὰ συνθήματος, τὰ ἐξ Ἀθηνῶν προερχόμενα ἄτομα, ἅτινα παρέδιδεν εἰς ἄλλους συνδέσμους τοῦ Μηχανισμοῦ. Οὕτω συνεδέθη μὲ τὰς ὡς συνδέσμους χρησιμοποιουμένας Ἑλένην Λεύκου καὶ Δώραν Χατζηνικολάου εἰς τὰς ὁποίας ἀποδεδειγμένως παρέδωσε τέσσαρα στελέχη ἀφιχθέντα ἐξ Ἀθηνῶν μέχρι Φεβρουαρίου 1948, μεταξὺ τῶν ὁποίων τοὺς Ἀθανάσιον Χατζῆν ἐξόριστον γραμματέα τῆς Κ.Ο.Θ. ἀποδράσαντα ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐξορίας, Φωκίωνα Βέττα στέλεχος τοῦ συμβουλίου Ε.Π.Ο.Ν. Ἑλλάδος κ.λ.π. Κατὰ Νοέμβριον 1948 τῷ ἐπροτάθη ἡ ἀνασύστασις τῆς γιάφκας εἰς τὸ ἐργαστήριον του, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἀπέκρουσε. Μετὰ τὴν σύλληψίν του ὡμολόγησε τὴν δρᾶσίν του χωρὶς καὶ νὰ διευκολύνῃ τὸ ἔργον τῆς Ἀστυνομίας.

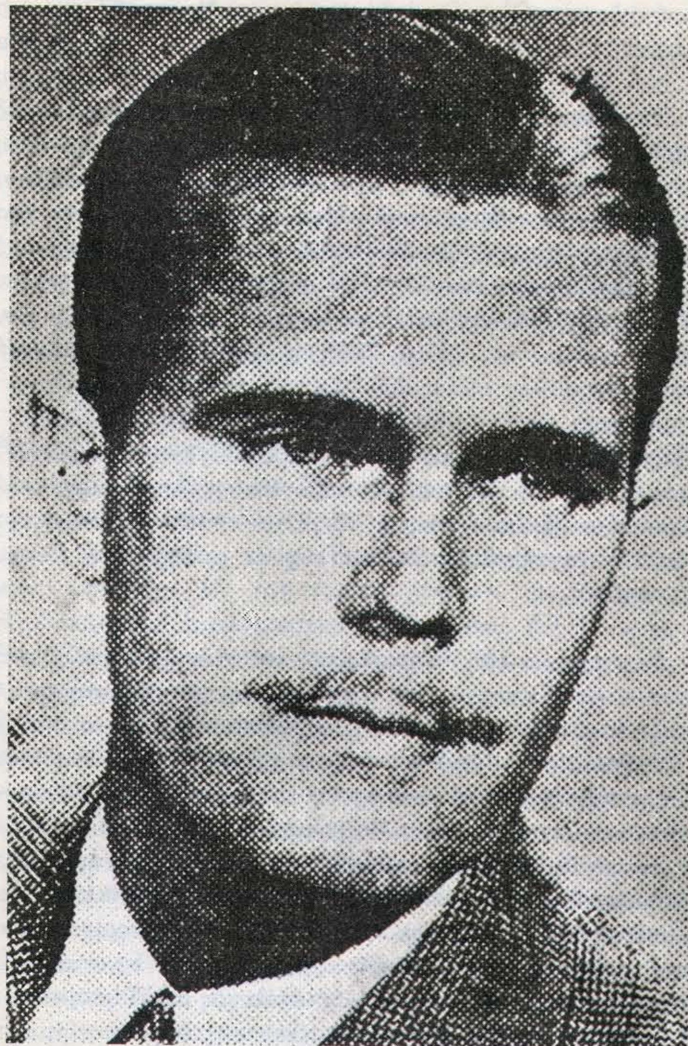
25. Γραμμένος Βασίλειος τοῦ Δημητρίου, ὡρολογοποιός, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 43. Κομμουνιστὴς τῆς κατοχικῆς περιόδου. Τὸν Νοέμβριον 1947 ἐπεστρατεύθη διὰ τὸν Μηχανισμὸν προωθήσεως στελεχῶν εἰς τὰς συμμορίας, ἵνα ὑποδέχηται εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἐγνατίας ὡρολογοποιεῖον του διὰ συνθήματος ἀφικνούμενα ἄτομα, τὰ ὁποῖα ἐκεῖθεν παρελάμβανον αἱ σύνδεσμοι Ἑλένη Λεύκου καὶ Δώρα Χατζηνικολάου καὶ τὰ διοχέτευον εἰς ἄλλας οἰκίας τοῦ Μηχανισμοῦ μέχρις ἀφίξεως συνδέσμων διὰ τὴν προώθησίν των εἰς τὰς συμμορίας. Οὕτως ἀφίχθησαν εἰς τὸ ἐργαστήριόν του 7 στελέχη μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ οἱ Λεβογιάννης Δημήτριος καὶ Σουλάκου Φιλάνθη κατὰ Ἀπρίλιον 1948. Συλληφθεὶς ὡμολόγησε τὴν ἀνάμιξίν του, οὐχὶ ἐκ μεταμελείας, ἀλλὰ ἐξ ἀνάγκης.

26. Λαμπριανίδης Χαράλαμπος τοῦ Νικολάου, ἐκ Χέρσου Κιλκίς, γεωργός, προσωρινὸς κάτοικος Θεσσαλονίκης. Ἐαμίτης, ἐγκατασταθεὶς εἰς Θεσσαλονίκην τὸ 1947. Ἐστρατολογήθη ὑπὸ τοῦ συγγενοῦς του Ἡλία Ἰωαννίδη, κομμουνιστικοῦ στελέχους ἐν ἐκτοπίσει τελοῦντος ἤδη, διὰ τὸν παράνομον Μηχανισμὸν τῆς Κ.Ο.Θ. Οὗτος ἐγκατεστάθη κατὰ Δεκέμβριον 1947 εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μορκεντάου 5 ἡμιϋπόγειον κομματικὴν κατοικίαν, τὸ μίσθωμα τῆς ὁποίας εἶχε καταβληθῆ ὑπὸ τοῦ κομματικοῦ στελέχους τοῦ αὐτοῦ Μηχανισμοῦ Ἑλένης Ἰγνατιάδου. Κατεῖχε καὶ σύνθημα ἵνα δεχθῇ στέλεχος ἀφιχθησόμενον ἐκ τῶν συμμοριῶν ἢ ἀπεσταλμένον τῆς ὀργανώσεως ἐν γένει. Κατὰ Ἰούνιον 1948 μὲ τὸ σύνθημα τοῦτο ἐδέχθη καὶ ὑπέθαλψεν ἐν αὐτῇ τὸν βοηθὸν τοῦ Βαμβακᾶ σαμποτὲρ Καλόξυλον Δομένικον, οὗτινος τὴν παράνομον ἰδιότητα ἐγνώριζεν ὄχι ὅμως καὶ τὴν ἐκ τῶν συμμοριῶν προέλευσιν. Μετὰ τὴν σύλληψίν του ἠρνεῖτο πεισμόνως τὴν τοιαύτην ἀνάμιξίν του, ἣν τελικῶς ἀπεδέχθη.

Ὅθεν, σαφῶς καὶ ἀνενδοιάστως προκύπτει ἐκ τῶν προεκτεθημένων ὅτι οἱ ἀνωτέρω κατονομαζόμενοι συνώμοσαν κατὰ τῆς ἀκεραιότητος καὶ ἀσφαλείας τῆς Χώρας καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὠργανώθησαν εἰς ὁμάδας καὶ προέβησαν εἰς πράξεις ἀποσκοπούσας τὴν ἐνίσχυσιν καὶ ἐπικράτησιν τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν, ἐξυπηρετούντων ἀμέσως τὰ συμφέροντα ξένων, κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ Γ' Ψηφίσματος τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, δι' ὃ καὶ παραπέμπονται εἰς τὸ Στρατοδικεῖον...»

6. ΕΙΣ ΑΚΟΜΗ ΑΘΛΟΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Η ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΠΟΛΚ

Ἐκτὸς τῆς λίαν εὐεργετικῆς διὰ τὸν πληθυσμὸν τῆς Μακεδονικῆς πρωτευούσης ἐπιδράσεως, ἡ πλήρης ἐξάρθρωσις τῶν συνωμοτικῶν τρομοκρατικῶν ὀργανώσεων καὶ ἡ σύλληψις τῶν κυριωτέρων δρα-

Ὁ Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος Γ. Πὸλκ τὸν ὁποῖον ἀγρίως ἐδολοφόνησαν οἱ κομμουνισταὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ τὸν Μάιον τοῦ 1948.

στῶν τοῦ ἐγκληματικοῦ δικτύου, σημαντικὴ αὐτὴ ἐπιτυχία τῆς Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης, εἶχε βαρυτάτας συνεπείας καὶ διὰ τὸν συμμοριτισμὸν τῆς Μακεδονίας. Στερηθεὶς οὕτως μέσων συνδέσμου μετὰ τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Γιουγκοσλαβίᾳ ἡγετικῶν στοιχείων τοῦ κομμουνισμοῦ, ἀπολέσας τοὺς πληροφοριοδότας καὶ φροντιστὰς ἀποστολῆς ἐπισιτιστικῶν καὶ πολεμικῶν ἐφοδίων, μὴ δυνάμενος πλέον νὰ βοηθηθῇ ἀπὸ παράλληλον τρομοκρατικὴν δρᾶσιν καὶ καταδιωκόμενος παντοῦ ἀπηνῶς ὑπὸ Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, βαίνει πρὸς τὴν δύσιν του. Ἀλλ' ἐν ᾧ ἡ Χωροφυλακὴ δικαίως ἐπευφημεῖτο ὑπὸ τοῦ ἐθνικόφρονος κόσμου διὰ τὰς δάφνας τὰς ὁποίας ἔδρεψεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀγωνιζομένης Ἑλλάδος, ὁ δὲ πληθυσμὸς τῆς Θεσσαλονίκης κατόπιν τόσων δεινῶν ταλαιπωριῶν ἀπελάμβανε σχετικῆς ἠρεμίας καὶ γαλήνης, νέον ὀδυνηρὸν ἐπεισόδιον συνετάραξε τὴν κοινὴν γνώμην καὶ παρ' ὀλίγον νὰ καταστῇ ἀφορμὴ νέων βαρυτάτων πολιτικῶν ἀνωμαλιῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Πρόκειται περὶ τῆς πολυκρότου ὑποθέσεως τῆς δολοφονίας τοῦ Ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου Πόλκ.

Τὴν 12ην Μαΐου 1948 τὸ Γ' Ἀστυνομικὸν Τμῆμα Θεσσαλονίκης ἔλαβε ταχυδρομικῶς φάκελον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὑρίσκετο τὸ δελτίον ταυτότητος τοῦ Ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου Γεωργίου Πόλκ, τοῦ ὁποίου ἀπό τινων ἡμερῶν εἶχον ἀπολεσθῆ τὰ ἴχνη ἐκ τοῦ ξενοδοχείου «Ἀστόρια» εἰς τὸ ὁποῖον διέμενε. Μέχρι τῆς στιγμῆς, ἡ ἤδη καταγγελθεῖσα ἐξαφάνισίς του, δὲν εἶχε γεννήσει σοβαρὰς ἀνησυχίας, διότι, κατὰ τὰς πληροφορίας τῆς Ἀστυνομίας, ὁ Ἀμερικανὸς αὐτὸς δημοσιογράφος, ἀπεσταλμένος μεγάλου ραδιοφωνικοῦ συγκροτήματος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ ἐξαφανίζεται συχνάκις ἐκ τοῦ φιλικοῦ του περιβάλλοντος, διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ μυστικῶς καὶ νὰ λάβῃ συνεντεύξεις παρὰ προσωπικοτήτων ἰδιαζούσης σημασίας, κατὰ τὴν πλήρη ἀνωμαλιῶν καὶ προκαλοῦσαν τὴν διεθνῆ προσοχὴν πολιτικὴν ἐκείνην περίοδον τῆς Ἑλλάδος. Ἐλέγετο μάλιστα ὑπὸ τῶν φίλων του ὅτι κατέβαλε προσπαθείας πρὸς μετάβασιν εἰς τὰ βουνά, διὰ συνάντησιν μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν συμμοριτῶν Μάρκου, καὶ ἡ ἐξαφάνισίς του ἐχαρακτηρίζετο ὑπὸ πολλῶν ὡς ἐπιτυχία τῆς ἐπικινδύνου, ἀλλ' ἀπὸ δημοσιογραφικῆς πλευρᾶς μεγάλου ἐνδιαφέροντος ἀποστολῆς αὐτῆς. Ἀλλ' ἀφ' ἧς ἐλήφθη εἰς τὴν Ἀστυνομίαν ὁ μυστηριώδης φάκελος μετὰ τῆς ταυτότητός του, ἐγεννήθησαν σοβαραὶ καὶ δεδικαιολογημέναι ἀνησυχίαι περὶ τῆς τύχης του.

Ἡ ἰδέα ὅτι εἶχε μεταβῆ πρὸς συνάντησιν τοῦ Μάρκου, ἐνισχυομένη καὶ ὑπὸ τῆς ἀταραξίας τῆς Ἑλληνίδος συζύγου του, ἐδέσποζεν εἰσέτι εἰς τὴν σκέψιν καὶ τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων. Πράγματι, τόσον ἡ μεταβᾶσα ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Θεσσαλονίκην σύζυγός του, ὅσον καὶ τὰ πρόσωπα τοῦ φιλικοῦ του περιβάλλοντος, βέβαια ὅτι ὁ Πόλκ εἶχε μεταβῆ πρὸς συνάντησιν τοῦ Μάρκου, ἀπέτρεπον τὴν Ἀστυνομίαν νὰ διενεργήσῃ ἐρεύνας ἐκ φόβου μὴ δυσχερανθῇ ἡ ἀποστολή του. Τὴν ἀποστολὴν τῆς ταυτότητος ἐχαρακτήριζον ὡς τυχαῖον γεγονός, πιθανῶς ἀπολεσθεῖσαν καὶ σταλεῖσαν ὑπό τινος ἀνευρόντος πρὸς παράδοσιν εἰς τὸν δικαιοῦχον. Πάντως ἡ Διεύθυνσις Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης ἔκρινε διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον σκόπιμον ὅπως εἰδοποιήσῃ περὶ τῆς ἐξαφανίσεώς του τηλεγραφικῶς τὰς Ἀρχὰς Χωροφυλακῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ἀποστέλλουσα καὶ ἀντίγραφον τῆς εἰς τὴν ταυτότητα φωτογραφίας του καὶ νὰ ζητήσῃ διεξαγωγὴν ἐρευνῶν περὶ τῆς παρουσίας του ἢ τῶν κινήσεών του.

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα, ὅτε τὴν πρωίαν τῆς 16ης Μαΐου 1948 ἀνεσύρθη ἐκ τῆς θαλάσσης εἰς τὴν προβλῆτα Θεσσαλονίκης πτῶμα ὅπερ, ὡς διεπιστώθη ἀμέσως, ἀνῆκεν εἰς τὸν δημοσιογράφον Πόλκ. Ἔφερε τραῦμα σφαίρας περιστρόφου εἰς τὸ ἰνιακὸν ὀστοῦν καὶ εἶχε χεῖρας καὶ πόδας δεδεμένας διὰ σχοινίου. Οὐδεμία πλέον ἀμφιβολία, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ στυγεροῦ ἐγκλήματος. Ἐπίσης ἀπεκλείετο ἐκδοχὴ ὅτι ἔπεσε θῦμα κακοποιῶν πρὸς λῃστευσιν, διότι ἀνευρέθησαν εἰς τὰ θυλάκιά του μεγάλα

PROPERTY OF U.S. GOVT.

WIRE A.G.O. IN CASE OF EMERGENCY

WAR DEPARTMENT
THE ADJUTANT GENERAL'S OFFICE
WASHINGTON, D.C.

UNITED STATES OF AMERICA — WAR OFFICE

IDENTIFICATION CARD

POLK
GEORGE W

GEORGE W. POLK
NAME

WD CIV War Correspondent
DESIGNATION

George W. Polk
SIGNATURE

DATE ISSUED 24 Nov 45

COUNTERSIGNED 1st Lt

LOSS OF THIS CARD MUST BE REPORTED AT ONCE

HEIGHT	WEIGHT	HAIR	EYES	DATE OF BIRTH
6'0½	170	blonde	green	17 Oct 1913

IDENTIFICATION NO B 309369

FINGERPRINTS

LEFT INDEX

RIGHT INDEX

OTHER IDENTIFYING DATA

WARNING

THIS CARD IS ISSUED BY THE WAR DEPARTMENT FOR OFFICIAL USE OF THE HOLDER DESIGNATED HEREON. ITS USE BY ANY OTHER PERSON IS UNLAWFUL AND WILL MAKE THE OFFENDER LIABLE TO HEAVY PENALTY.

IF FOUND, FINDER WILL PROMPTLY RETURN IT TO NEAREST U.S. ARMY HEADQUARTERS OR PLACE IT IN U.S. MAIL BOX.
POSTMASTER: POSTAGE GUARANTEED. RETURN CARD TO THE ADJUTANT GENERAL, WASHINGTON, D.C.

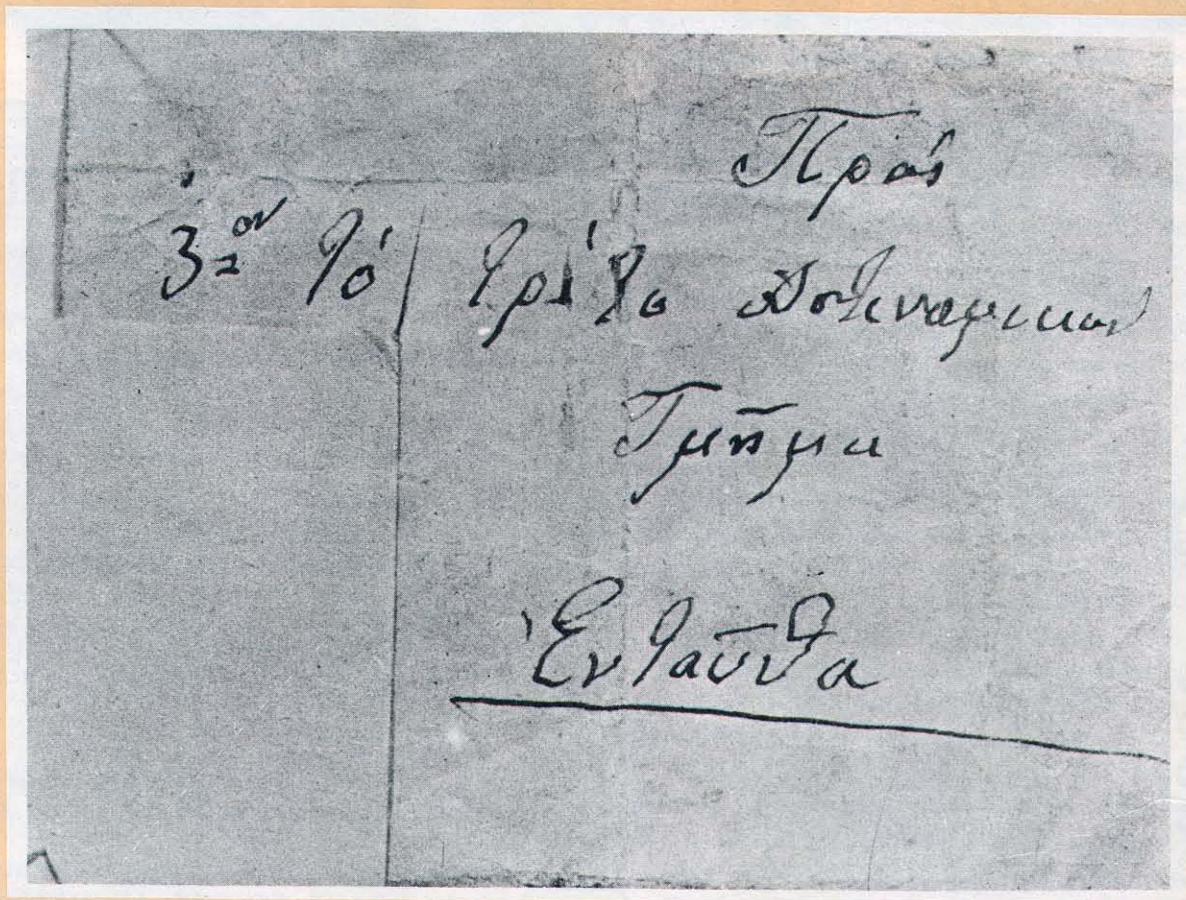
Αἱ δύο ὄψεις τῆς ταυτότητος πολεμικοῦ ἀνταποκριτοῦ, μὲ τὴν ὁποίαν ἦτο ἐφωδιασμένος ὁ Γ. Πόλκ. Τὴν ταυτότητα αὐτὴν ἀπέστειλον οἱ κομμουνισταὶ μετὰ τὴν δολοφονίαν του εἰς τὸ Γ΄ Ἀστυνομικὸν Τμῆμα Θεσσαλονίκης.

χρηματικὰ ποσὰ εἰς ἑλληνικὰ καὶ ξένα νομίσματα. Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐγκλήματος, ἐξυπηρετοῦντος πολιτικοὺς σκοπούς.

Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἡ ἀναλαβοῦσα τὴν διερεύνησιν τοῦ ἐγκλήματος Ἀσφάλεια Θεσσαλονίκης, εἰσῆλθεν εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον, διαγνώσασα τὴν πραγματικότητα ἐκ διαισθήσεως καὶ ἐκ πικρᾶς πείρας τῶν κομμουνιστικῶν μεθόδων. Κατὰ τὴν ἐκδοχὴν τῆς Ἀστυνομίας, ὁ Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος Πὸλκ ἐδολοφονήθη ὑπὸ ἀναρχοκομμουνιστῶν, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ τὸν ὡδήγουν εἰς τὰ βουνὰ πρὸς συνάντησιν τοῦ Μάρκου τὸν παρέσυρον εἰς κάποιαν πλησίον θαλασσίαν περιοχήν, ὅπου διεπράχθη τὸ ἔγκλημα, διὰ νὰ ἀποδοθῇ κατόπιν εἰς δεξιὰ στοιχεῖα ἢ ἀκόμη καὶ εἰς τὴν Ἀστυνομίαν.

Ἐπρόκειτο περὶ ἁπλῆς ἐκδοχῆς, διότι τὰ ἀνακριτικὰ καὶ ἀστυνομικὰ ὄργανα οὐδὲν εἶχον στοιχεῖον πρὸς στήριξιν ταύτης. Τοὐναντίον, ἀπὸ τῆς ἰδίας ἡμέρας τῆς ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων ἀναγγελίας τῆς ἀνευρέσεως τοῦ πτώματος τοῦ Ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου, ἀφέθη ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ ἀριστεροῦ τύπου νὰ ὑπονοηθῇ ὅτι, ἡ δολοφονία διεπράχθη ὑπὸ πρακτόρων τῆς δεξιᾶς, χωρὶς νὰ ἀποκλείεται καὶ ἡ διευκόλυνσις ἢ συνεργία ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης. Τοῦτο προεκάλεσεν ἀστραπιαίως ἀφάνταστον ἀναταραχὴν εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα, μετ' ὀξυτάτης διαμάχης ἐθνικοφρόνων καὶ ἀριστερῶν, τῶν μὲν ἀποδιδόντων τὸ ἔγκλημα εἰς τοὺς δέ. Ὁ παράνομος ραδιοφωνικὸς σταθμὸς τῶν συμμοριτῶν ἐξαπέλυε μύδρους κατὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης, διαβεβαιῶν ὅτι πράγματι ὁ Πὸλκ ἐπρόκειτο νὰ μεταβῇ εἰς τὰ βουνὰ πρὸς συνάντησιν τοῦ Μάρκου, ἀλλ' ἐδολοφονήθη καθ' ὁδὸν ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ φασισμοῦ, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Χωροφυλακῆς, διὰ νὰ μὴ ἀποκαλύψῃ εἰς τὴν διεθνῆ κοινὴν γνώμην τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ λαϊκοῦ ἀγῶνος «γιὰ δημοκρατία καὶ λευτεριά».

Ἀλλὰ τὸ χειρότερον πάντων ἦτο ὅτι, χάρις εἰς τὴν διεθνῆ κομμουνιστικὴν προπαγάνδαν, ἡ ὑπόθεσις ἔλαβεν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας παγκόσμιον ἔκτασιν. Οἱ ἐν Θεσσαλονίκῃ διαμένοντες χάριν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βαλκανικῆς Ἐπιτροπῆς ξένοι ἀνταποκριταί, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ πλεῖστοι ἦσαν ἀριστε-

Ὁ φάκελος μὲ τὸν ὁποῖον ἐταχυδρομήθη πρὸς τὸ Γ' Ἀστυνομικὸν Τμῆμα Θεσσαλονίκης, ἡ ταυτότης πολεμικοῦ ἀνταποκριτοῦ τοῦ Γ. Πὸλκ. Οὗτος ἀπετέλεσε τὸν μίτον τῆς Ἀριάδνης πρὸς διαλεύκανσιν τοῦ πολυκρότου ἐγκλήματος.

ρῶν φρονημάτων, ἔσπευσαν νὰ διατυμπανίσουν ἀνενδοιάστως τὴν ἐκδοχὴν ὅτι, ἐπρόκειτο περὶ στυγεροῦ ἐγκλήματος, διαπραχθέντος ὑπὸ τῆς δεξιᾶς, πρὸς ἀποσόβησιν λήψεως ὑπὸ τοῦ Πὸλκ συνεντεύξεως μετὰ τοῦ Μάρκου καὶ ἐνημερώσεως τῆς διεθνοῦς κοινῆς γνώμης, ὡς πρὸς τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ «δημοκρατικοῦ κινήματος». Μερικοὶ ἐξ αὐτῶν γνωστοὶ διὰ τὰ κομμουνιστικά των φρονήματα, δὲν ἐδίστασαν νὰ ἀποδώσουν συμμετοχὴν εἰς τὰ κυβερνητικὰ ὄργανα. Ἤρχισε τότε ἀνὰ τὸν κόσμον μία τρομερὰ κατὰ τῆς Ἑλλάδος δυσφημιστικὴ ἐκστρατεία, τὴν ὁποίαν, ὡς ἔπρεπε νὰ ἀναμένῃ τις,

Τὸ πτῶμα τοῦ Γ. Πὸλκ ὡς ἀνευρέθη, εἰς ἀκτὴν τῆς Θεσσαλονίκης. Οἱ κομμουνισταὶ μετὰ τὴν δολοφονίαν του, ἔρριψαν τὸ πτῶμα εἰς τὴν θάλασσαν.

ἐτροφοδότουν ἀφθόνως καὶ οἱ ραδιοφωνικοὶ σταθμοὶ τῶν χωρῶν τοῦ παραπετάσματος, ἐκτοξεύοντες μύδρους κατὰ τῆς «φασιστικῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως» καὶ τῶν «δολοφονικῶν ὀργάνων της».

Θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ ἐλπίσῃ τις ὅτι, εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, ὅπου ἀκριβῶς κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἐξεδηλοῦτο ζωηρὰ ἀντικομμουνιστικὴ ἀντίδρασις, ἐνισχύετο δὲ οἰκονομικῶς καὶ εἰς τὰς διεθνεῖς διασκέψεις ὁ ἀντικομμουνιστικὸς ἀγὼν τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ θὰ ἐξητάζετο ψυχραίμως καὶ μὲ τὴν ἐπιβαλλομένην ἤρεμον λογικὴν ἐνατένισιν. Ἀλλ' ὁ Πὸλκ ἦτο Ἀμερικανός, τοῦτο δὲ συνεκίνησεν ἰδιαιτέρως τὴν Ἀμερικανικὴν κοινὴν γνώμην καὶ τὴν κατέστησεν ἐπιδεκτικὴν τῶν βελῶν τῆς συκοφαντίας. Ἡ ἀνθελληνικὴ προπαγάνδα ἐμαίνετο κυριολεκτικῶς, παριστάνουσα μὲ ψευδεῖς περιγραφὰς τὴν Ἑλλάδα ὡς κράτος δολοφόνων καὶ κακοποιῶν. Ἀκόμη καὶ πολλοὶ Ἀμερικανοὶ ὑγιῶν φρονημάτων καὶ συμπαθῶς διακείμενοι πρὸς τὸν ἀντισυμμοριακὸν ἀγῶνα τῆς Ἑλλάδος, ἐξεφράζοντο μετ' ἀγανακτήσεως διὰ τὸ διαπραχθὲν «ἑλληνικὸν ἀνοσιούργημα εἰς βάρος Ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου» καὶ ἐζήτουν σύστασιν καὶ ἐπὶ τόπου μετάβασιν εἰδικῶν Ἀμερικανῶν πρὸς διεξαγωγὴν ἀνακριτικῆς ἐρεύνης.

Ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς κοινῆς γνώμης καὶ κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Κογκρέσσου ζητοῦντος ἐπειγόντως ἐξηγήσεις, ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν στρατηγὸν Ντόνοβαν, ἀρχηγὸν τῶν Ἀμερικανικῶν Μυστικῶν Ὑπηρεσιῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου καὶ εἰδικὸν πρὸς ἐξιχνίασιν πολυπλόκων ὑποθέσεων.

Ἡ Ἕνωσις Ἀμερικανῶν Δημοσιογράφων ὑπὸ τὴν πίεσιν ἀριστερῶν μελῶν της διεκήρυξεν ὅτι, «ἦτο ἀπαράδεκτον καθ' ὃν χρόνον ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις ἐνισχύει οἰκονομικῶς τὴν Ἑλλάδα εἰς βάρος τῶν φορολογουμένων Ἀμερικανῶν πολιτῶν, οἱ Ἕλληνες νὰ δολοφονοῦν Ἀμερικανοὺς πολίτας». Μετὰ πρωτοφανοῦς ἐπιπολαιότητος καὶ παρὰ πάντα κανόνα Δικαιοσύνης προεβλήθη ἐνώπιον τῆς κοινῆς γνώμης τὸ ἐπιχείρημα ὅτι, «τὰ ὄργανα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ ἰδιαιτέρως ἡ Χωροφυλακὴ Θεσσαλονίκης, πρέπει νὰ θεωροῦνται ὄχι ὡς ἀμέτοχα τῆς δολοφονίας, ἐφ' ὅσον δὲν ἀνακαλύπτουν καὶ συλλαμβάνουν τοὺς δολοφόνους». Μεγάλαι ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες καὶ συγκροτήματα ραδιοφωνικά, ἀπέστειλαν εἰδικοὺς ἐπὶ ἀστυνομικῶν θεμάτων ἀντιπροσώπους των πρὸς διεξαγωγὴν ἰδιαιτέρων ἐρευνῶν.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀνησύχησε σοβαρῶς, τοσοῦτο μᾶλλον, καθόσον αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἐποχήν, ἡ Ἑλληνικὴ ὑπόθεσις ἀπησχόλει, κατόπιν προσφυγῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη, διεθνεῖς διασκέψεις. Ἡ δολοφονία τοῦ Πὸλκ θὰ παρεῖχε μοναδικὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν χωρῶν τοῦ παραπετάσματος πρὸς ἐντονωτέραν δυσφημιστικὴν ἐκστρατείαν, κατὰ τοῦ «φασιστικοῦ κράτους τῶν δολοφόνων», ἡ δὲ ὑποστηρίζου-

Ὁ ἀείμνηστος συνταγματάρχης Χωροφυλακῆς Νικόλαος Μουσχουντῆς, διακεκριμένη ἀστυνομικὴ φυσιογνωμία, διεθνοῦς φήμης. Ὁ Μουσχουντῆς, ταγματάρχης τότε, διοικητὴς τοῦ Τμήματος Γενικῆς Ἀσφαλείας Θεσσαλονίκης, ἦτο ὁ ἰθύνων νοῦς τῆς ἐξιχνιάσεως τῆς πολυκρότου ὑποθέσεως δολοφονίας τοῦ Γ. Πόλκ. Χάρις εἰς τὸ ἀστυνομικόν του δαιμόνιον καὶ τὴν βοήθειαν τῶν συνεργατῶν του ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς, κατώρθωσε νὰ ἐξιχνιάσῃ τὴν δολοφονίαν, παραπεμφθέντων τῶν κομμουνιστῶν δολοφόνων εἰς τὴν Δικαιοσύνην. Οὕτω διέσωσε τὸ γόητρον οὐχὶ μόνον τοῦ Σώματος τῆς Χωροφυλακῆς ἀλλὰ καὶ τῆς Ἑλλάδος γενικώτερον, διότι οἱ κομμουνισταὶ τεχνηέντως προσεπάθησαν νὰ ἀποδώσουν τὸ ἔγκλημα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ὡς πραχθὲν διὰ τῆς Χωροφυλακῆς, προκειμένου νὰ ἐπιτύχουν μεταστροφὴν τῆς Ἀμερικανικῆς κοινῆς γνώμης καὶ Κυβερνήσεως ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος, καὶ διακοπῇ ἡ ἀμερικανικὴ βοήθεια, καθ' ὃν χρόνον ἡ Ἑλλὰς ἐμάχετο τὸν ὑπὲρ ὅλων ἀγῶνα.

σα τὰ Ἑλληνικὰ δίκαια Ἀμερικανικὴ ἀντιπροσωπεία θὰ περιέπιπτεν εἰς δύσκολον θέσιν. Οἱ ὑπουργοὶ Δικαιοσύνης καὶ Δημοσίας Τάξεως ἔσπευσαν εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου συνεκροτήθη μεγάλη σύσκεψις, εἰς τὴν ὁποίαν μετέσχον οἱ στρατιωτικοὶ ἡγέται Μακεδονίας, οἱ ἀνώτεροι δικαστικοὶ παράγοντες καὶ τὰ ἡγετικὰ στελέχη Χωροφυλακῆς τῆς περιοχῆς. Ὑπὸ πάντων ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀπόλυτος καὶ ὑψίστης Ἐθνικῆς σημασίας ἀνάγκη, ὅπως ἄνευ ἀναβολῆς στιγμῆς διαλευκανθῇ τὸ ἔγκλημα καὶ συλληφθοῦν οἱ δρᾶσται. Οἱ εἰσαγγελεῖς ἐφετῶν Κωνσταντινίδης καὶ πλημμελειοδικῶν Μουστάκης καὶ ὁ ἀνακριτὴς Κολοτοῦρος, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἤδη λάβει εἰς χεῖράς των τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀνακρίσεων, διεκήρυξαν ἀνενδοιάστως, ὅτι ἡ Χωροφυλακὴ οὐδὲ εἰς τὸ ἐλάχιστον καὶ καθ' οἱονδήποτε τρόπον εἶναι ἀναμεμιγμένη εἰς τὸ ἔγκλημα, συνεφώνουν δὲ μὲ τὴν γνώμην της ὅτι τοῦτο ἦτο ἔργον τῶν κομμουνιστῶν. Ἔπρεπεν ὅμως ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ περιέλθουν εἰς χεῖρας τῆς Δικαιοσύνης ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα καὶ νὰ ἀνακαλυφθοῦν οἱ ἔνοχοι. Πρὸς τοῦτο, συμφωνοῦντος καὶ τοῦ διευθυντοῦ Ἀστυνομίας Ξανθοπούλου, ἐκρίθη γενικῶς ὡς μόνος κατάλληλος ὁ διευθυντὴς Ἀσφαλείας ταγματάρχης Νικ. Μουσχουντῆς, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἤδη ἀποκτήσει φήμην καὶ κῦρος ἀσυναγωνίστων ἱκανοτήτων, ἐκ τῆς ὅλης προσφάτου ἀνακαλύψεως τῶν συνωμοτικῶν ὀργανώσεων Θεσσαλονίκης καὶ συλλήψεως τῶν ἐνόχων.

Ὁ Μουσχουντῆς ἀνέλαβε τῷ ὄντι ἡράκλειον ἔργον. Δὲν εἶχεν ἀμφιβολίαν ὅτι ἡ δολοφονία ἦτο ἔργον τῶν κομμουνιστῶν. Ἀλλ' οἱ κομμουνισταὶ ἐγνώριζον νὰ σχεδιάζουν ἐπιμελῶς τὰ διαπραττόμενα ἐγκλήματα, νὰ ἐξαφανίζουν οἱονδήποτε ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον καὶ νὰ περιπλέκουν τὴν ὑπόθεσιν πρὸς παραπλάνησιν τῆς Δικαιοσύνης, συχνάκις δὲ πρὸς ἀπόδοσιν εὐθυνῶν εἰς τοὺς ἀντιπάλους των. Οὐδὲν ἄλλο στοιχεῖον ἐνοχοποιήσεως εἶχεν εἰς χεῖράς του, πλὴν τῆς διευθύνσεως τοῦ φακέλου διὰ τοῦ ὁποίου ἐστάλη ἡ ταυτότης τοῦ Πὸλκ εἰς τὸ Ἀστυνομικὸν Τμῆμα. Γραφολογικὴ ἐξέτασις τούτου, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν γραφὴν γνωστῶν κακοποιῶν καὶ κομμουνιστῶν, οὐδὲν ἀπέδωσεν. Ὁ Μουσχουντῆς εὑρίσκετο εἰς ἀπόγνωσιν καθ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις τὸν ἐπίεζε πρὸς ἐπιτάχυνσιν τῆς ἀνακαλύψεως τῶν ἐνόχων, οἱ δὲ συγκεντρωθέντες εἰς Θεσσαλονίκην Ἀμερικανοὶ δημοσιογράφοι ἐθορύβουν καί τινες ἐξ αὐτῶν ἠσχημόνουν εἰς βάρος τῆς Ἑλληνικῆς ὑπολήψεως, μὲ κακοήθεις ὑπαινιγμοὺς κατὰ τῆς Χωροφυλακῆς, ὡς ἀπὸ σκοποῦ μὴ ἀνακαλυπτούσης τοὺς δράστας.

Τὸ χειρότερον ὅλων ἦτο ὅτι ὁ ἀπεσταλμένος τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως στρατηγὸς Ντόνοβαν, κακῶς προδιατεθειμένος ἐκ τοῦ γενομένου ἐν Ἀμερικῇ θορύβου καὶ φύσει εὐερέθιστος, ὅταν ἔφθασεν εἰς Θεσσαλονίκην ἀπεδείχθη ἀπρόσιτος πρὸς συνεργασίαν. Καταλαμβανόμενος ὑπὸ παραφόρου ὀργῆς διὰ πᾶσαν διατύπωσιν γνώμης ἀντιθέτου πρὸς τὴν ἰδικήν του, ἐπετίμα δι' ἀπρεπῶν ἐκφράσεων τὰ ἐντεταλμένα πρὸς διαλεύκανσιν τοῦ ἐγκλήματος ἀστυνομικὰ ὄργανα, ἰδιαιτέρως δὲ τὸν Μουσχουντῆν, ἐναντίον μάλιστα τοῦ ὁποίου ἐπεχείρησε καὶ νὰ χει-

ροδικήση «διότι ἐπέμεινεν ἠλιθίως νὰ περιορίζη τὴν ἔρευναν πρὸς τοὺς κομμουνιστάς, ἐν ᾧ θὰ ἔπρεπε ἀπ' ἀρχῆς νὰ τὴν εἶχε στρέψει καὶ πρὸς ἄλλας κατευθύνσεις». Ὁ Μουσχουντῆς, ἤρεμος καὶ σώφρων ἀπὸ χαρακτῆρος, ἔχων δὲ καὶ πλήρη συναίσθησιν τῆς δυσκόλου θέσεως εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἔρριπτε τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἂν ἔφθανεν εἰς ρῆξιν μετὰ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως. κατέπιε τὸ ποτήριον τῶν ὕβρεων καὶ ἀπειλῶν, περιοριζόμενος εἰς ἀξιοπρεποῦς αὐστηρότητος ὕφος, ἀλλὰ μετ' εὐπρεπείας λόγων νὰ παρέχῃ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι «θὰ πράξῃ πᾶν τὸ ἀνθρωπίνως δυνατόν, στρεφόμενος πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις καὶ εἶναι βέβαιος ὅτι μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ θὰ φθάσῃ ταχέως εἰς ἀποτέλεσμα». Φλογερὸς πατριώτης Ἕλλην καὶ κατεχόμενος ὑπὸ βαθυτάτου αἰσθήματος θεοσεβείας, μετέβαινε κατὰ τὰς δραματικὰς ἐκείνας ἡμέρας πολὺ πρωί, πρὶν ἀρχίσει τὴν ἐργασίαν του εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, προσηύχετο μετὰ δακρύων εἰς τὸν Θεὸν νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἔργον αὐτὸ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τὴν τιμὴν τοῦ Σώματος τῆς Χωροφυλακῆς.

Δὲν θὰ ἐπεκταθῶμεν εἰς τὰ περαιτέρω καθέκαστα τῆς ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης διαλευκάνσεως τοῦ ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν διαπραχθέντος στυγεροῦ ἐγκλήματος, διότι πάντα ταῦτα ἀνευρίσκονται ἐν λεπτομερείᾳ εἰς τὴν ἐν συνεχείᾳ δημοσιευομένην ἔκθεσιν τῆς Διευθύνσεως Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης. Περιοριζόμεθα εἰς τινα κύρια σημεῖα πρὸς ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐκθέσεως τοῦ θέματος, ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ σκοποῦ τοῦ ἀνὰ χεῖρας βιβλίου.

Ὁ Μουσχουντῆς, πλαισιούμενος ὑπὸ ἱκανωτάτων ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ἐρρίφθη ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς ἐξιχνιάσεως τοῦ ἐγκλήματος, στρεφόμενος πράγματι πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν. Ἀλλ' ὅσον παρήρχοντο ἡμέραι καὶ ὧραι ἀγόνου προσπαθείας, ἀλλ' ἐντεταμένης ἐρεύνης, ἐπείθετο περισσότερον ὅτι τὸ ἔγκλημα εἶχε διαπραχθῆ ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν, ἐκ τῶν ὁποίων, τοὺς διαμένοντας γνωστοὺς ἐν Θεσσαλονίκῃ εἶχε θέσει ὑπὸ αὐστηρὰν παρακολούθησιν. Ἡ προσοχή του ἐστράφη ἰδιαιτέρως πρὸς τὸν δημοσιογράφον Γρ. Στακτόπουλον, γνωστὸν διὰ τὰ κομμουνιστικά του φρονήματα, ὅστις, ἄριστος γνώστης τῆς ἀγγλικῆς, ὡς ἐξηκριβώθη ἐπιτηδείως, εἶχεν ἔλθει κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν, πρὸ τῆς ἐξαφανίσεώς του, εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου Πόλκ. Ὁ Μουσχουντῆς μεταβὰς ἐπανειλημμένως ἐπὶ τοῦτο εἰς Ἀθήνας καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἀστυνομικῶν Ὑπηρεσιῶν συνέλεξε πολλὰ στοιχεῖα, ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἐκεῖ ἐπαφὰς τοῦ Πόλκ καὶ τὰς κινήσεις τοῦ Στακτοπούλου. Μετὰ τὴν ἀναγγελίαν τῆς δολοφονίας, ἡ διαγωγὴ τοῦ ὑπὸ παρακολούθησιν Στακτοπούλου, ἀποφεύγοντος πᾶσαν συναναστροφήν, ἐφαίνετο ὕποπτος.

Ἐκεῖνο ποὺ ἐβάρυνε περισσότερον εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἦτο νὰ διαπιστωθῆ ἂν πρόσωπον τοῦ περιβάλλοντός του εἶχε γράψει τὴν διεύθυνσιν τοῦ φακέλου. Τὴν 14ην Αὐγούστου 1948 ὁ Στακτόπουλος συνελήφθη, ἀξιωματικὸς δὲ τῆς Ἀσφαλείας μεταβὰς εἰς τὴν οἰκίαν του πρὸς ἐνέργειαν ἐρεύνης, ἐπέτυχε λίαν ἐπιτηδείως νὰ λάβῃ δεῖγμα γραφῆς τῆς μητρός του, ὑπὸ τύπον ἀποδείξεως καταγραφέντων εἰδῶν του. Τὸ δεῖγμα τοῦτο ἐπιδειχθὲν εἰς ἐρασιτέχνην γραφολόγον τῆς Θεσσαλονίκης, ἐθεωρήθη ὡς παρουσιάζον ὁμοιότητας. Τὴν ἑπομένην, ὅτε ἡ μήτηρ τοῦ Στακτοπούλου μετέβη πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ υἱοῦ της κατωρθώθη νὰ ληφθῇ ὑπὸ τύπον ἀποδείξεως ἐπιστροφῆς τῶν κατασχεθέντων εἰδῶν, νέον δεῖγμα γραφῆς. Ἀμφότερα καὶ ἄλλα ληφθέντα ἐν συνεχείᾳ ἐστάλησαν εἰς Ἀθήνας, ὁμοῦ μετὰ φωτοτυπίας τῆς διευθύνσεως τοῦ φακέλου, εἰς ἐπισήμους δικαστικῶς ἀνεγνωρισμένους γραφολόγους, οἱ ὁποῖοι ἀπεφάνθησαν ἀνενδοιάστως ὅτι τὴν διεύθυνσιν τοῦ φακέλου εἶχε γράψει, ἡ μήτηρ Στακτοπούλου. Ἐπὶ τέλους, ὡς ἐκ Θείας Προνοίας, ἡ Χωροφυλακὴ Θεσσαλονίκης εἶχεν εἰς χεῖρας της ἀδιαφιλονίκητα πειστήρια ἐνοχῆς, πρὸς διαλεύκανσιν τοῦ διαπραχθέντος ἐγκλήματος. Συλληφθεῖσα ἡ μήτηρ Στακτοπούλου, δὲν ἤργησε νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι αὐτὴ κατ' ἐντολὴν τοῦ υἱοῦ της, εἶχε γράψει τὴν διεύθυνσιν τοῦ φακέλου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶχε τεθῆ ἡ ταυτότης τοῦ Πόλκ. Παρὰ τὰς πρώτας ἀντιδράσεις, πρὸ τῶν ἀνεπιδέκτου πλέον ἀμφισβητήσεως πειστηρίων, ὁ Στακτόπουλος ἠναγκάσθη νὰ ἀποδεχθῆ τὴν ἐνοχήν του καὶ βαθμηδὸν προέβη εἰς πλήρως ἀποκαλυπτικὰς τοῦ ἐγκλήματος ὁμολογίας. Ἄλλως τε, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῆς ἀνακρίσεως καὶ τῆς ἐπ' ἀκροατηρίῳ δίκης, εἶχε μὲν χρησιμεύσει ὡς σύνδεσμος ἐπαφῆς καὶ παραστῆ εἰς τὴν δολοφονίαν, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἐνεργῶς μετάσχει ταύτης.

Ἐκ τῶν καὶ κατὰ τὴν ἀνάκρισιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν δίκην γενομένων ἀποκαλυπτικῶν ὁμολογιῶν τοῦ Στακτοπούλου, αἵτινες ἐπεβεβαιώθησαν καὶ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν στοιχείων τοῦ δικαστικοῦ πορίσματος, προέκυψεν ὅτι ἡ δολοφονία τοῦ Ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου Πόλκ, ἐνεπνεύσθη καὶ ἐσχεδιάσθη ὑπὸ τῆς συμμοριτικῆς ἡγεσίας, τῆς λεγομένης «κυβερνήσεως τῶν βουνῶν». Ὁ «ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν» τῆς δῆθεν «κυβερνήσεως» αὐτῆς Ἰωαννίδης, λαβὼν γνῶσιν τῆς ἐπιθυμίας τοῦ Πόλκ, ὅπως μεταβῆ εἰς τὰ ὀρεινὰ κρησφύγετά της καὶ λάβῃ συνέντευξιν παρὰ τοῦ Μάρκου, παρέσχε τὴν ἄδειαν, εἰδοποιήσας περὶ τούτου διὰ πρακτόρων του τὸν Πόλκ, ἀλλὰ συγχρόνως ἀνέλαβε τήν, μετὰ τὴν ἐκκίνησιν μεταβάσεως, ὀργάνωσιν τῆς δολοφονίας του, ἡ ὁποία θὰ ἀπεδίδετο εἰς τὸ «φασιστικὸν καθεστώς», ἵνα ἐξεγερθῆ ἡ παγκόσμιος κοινὴ γνώμη κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδιαιτέρως διὰ νὰ ἐξοργισθοῦν οἱ ἐνισχύοντες τὴν Ἑλλάδα Ἀμερικανοί. Ὁ Ἰωαννίδης ἀνέθεσε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σατανικοῦ σχεδίου εἰς

Διεύθυνσις Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης.
Ἀστυνομικὸν Τμῆμα Ἀσφαλείας
Ἀπόδειξις παραλαβῆς 2/
Παρέλαβον ἡ ὑπογεγραμμένη Χήρα Γεωρ. Στακτοπούλου
Παρὰ τοῦ ἀστυνομικοῦ Τμήματος ἀσφαλείας
τὰ κάτωθι εἴδη παραληφθέντα ὑπὸ τοῦ
Μοιράρχου Τσόνου ἐκ τῆς ἐνταῦθα κατοικίας
μου ὁδὸς Γιάννη Οἰκονομίδη αρ 48 [illegible]
τ/ ἀστυνομικοῦ Τμήματος παραληφθέντα πρὸς
ἔλεγχον.

1. Τὸ ὑπ. αρ. 187 δγ. [illegible]
2ο ἰδιοποίησιν τοῦ [illegible] υπηρεσίας Θεσ/νίκης
διὰ συνδ. ραδιοφώνου
3. ἔγγραφον τοῦ αρχηγ. ἑλληνικοῦ συνδέσμου
εἰς τὴν αγγλικὴν
4 ἀπόδειξιν παραδόσεως και παραλαβῆς τῆς ἐνταῦθα
Δημαρχίας ραδιοφώνου
5 ἔγγραφον εἰς γερμανικὴν γλῶσσαν πρὸς τὸν Γρηγόριον
Στακτόπουλον
6. 4 ἐπιστολὰς φερούσας τὴν υπογραφὴν
7. 4 φωτογραφίας εικονιζούσας Δημοσιογράφον Στρατιώτην
και [illegible]
8. 6 διαφόρους φωτογραφίας διαφόρων προσώπων γνωστῶν
Δημοσιογράφων ἐνταῦθα.

Ἡ ἀπόδειξις τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἀξιωματικὸς τῆς Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης ἀπὸ τὴν μητέρα τοῦ δημοσιογράφου Γρηγορίου Στακτοπούλου, βάσει τῆς ὁποίας ἐγένετο γραφολογικὸς ἔλεγχος μὲ τὴν ἐπὶ τοῦ φακέλου, διὰ τοῦ ὁποίου ἐστάλη πρὸς τὸ Γ' Ἀστυνομικὸν Τμῆμα Θεσσαλονίκης ἡ ταυτότης τοῦ Πόλκ, γραφήν. Δι' ἁπλῆς παρατηρήσεως, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ γραφολογικοῦ ἐλέγχου διεπιστώθη ὅτι τὴν διεύθυνσιν ἐπὶ τοῦ φακέλου εἶχεν ἀναγράψει ἡ Χα Στακτοπούλου. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἐξιχνιάσεως τοῦ ἐγκλήματος εἶχε γίνει. (Εἰς τὴν ἑπομένην σελίδα ἡ δευτέρα σελὶς τῆς χειρογράφου ἀποδείξεως).

9 μίαν φωτογραφίαν τοῦ Γρηγορίου Σταυροπούλου
μὲ μουστάκια
10 8 ἐπιστολὰς [illegible] μὲ ὑπογραφὴν Νίτσα
11 ἓν συμπλήρωμα εἰς τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν
12. δύο ἐπιστολὰς μὲ ἀποσ. τοῦ Γεωργίου Συμεωνίδη
πρὸς τὸν Σταυρόπουλον
13. μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἴδιον τοῦ Γ. [illegible]
14 ἕνα φάκελον ἐπιστολὰς μὲ διευθ. τοῦ Ἀλ.
Ἐλευθέριον Ἀλεξανδρίδην ὁδὸς Θεμιστοκλέους 4 Ἀθῆν.
15 ἕνα φάκελον μὲ διάφορα [illegible].

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 15 Αὐγούστου
1948.

Ὁ Παραδούς — ἡ παραλαβοῦσα
[illegible] — Ἄννα Γ. Σταυροπούλου
Ἐθεωρήθη
Τὸ Ἀστυνομικὸν Τμῆμα Ἀσφαλείας

τὸν Εὐάγγελον Βασβανᾶν καὶ τὸν Ἀδὰμ Μουζενίδην, ἀπὸ τὰ πλέον ἀφωσιωμένα, δραστήρια καὶ δεδοκιμασμένης ἱκανότητος ἡγετικὰ στελέχη τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, ὁ τελευταῖος μάλιστα ἦτο τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἀμφότεροι περιεπλανῶντο ἀπὸ τὸ Μποῦλκες εἰς τὰ ὀρεινὰ κρησφύγετα τῆς ψευδοκυβερνήσεως καὶ ἐκεῖθεν ἀνὰ τὴν Μακεδονίαν καὶ Θράκην πρὸς καθοδήγησιν τῶν συμμο-

ριῶν ἢ ὀργάνωσιν σαμποτάζ, συχνάκις μεταβαίνοντες εἰς Θεσσαλονίκην ἢ ἀκόμη καὶ τὰς Ἀθήνας ὑπὸ πλαστὰ ὀνόματα.

Κατὰ τὰς ὁμολογίας τοῦ Στακτοπούλου, αὐτοὶ οἱ δύο, ἄγνωστον διὰ ποίων μεθόδων καὶ μέσῳ ποίων προσώπων, ἐπέτυχον ἐν Θεσσαλονίκῃ ἢ καὶ ἐν Ἀθήναις ἐπαφὰς μετὰ τοῦ Πόλκ, μετὰ τοῦ ὁποίου συνεφώνησαν ὅτι ὡρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν θὰ παρελαμβάνετο ὑπὸ προσώπου τῆς ἐμπιστοσύνης των, θὰ ὡδηγεῖτο εἰς ἔρημόν τινα ἀκτήν, ἵνα ἐκεῖθεν τραποῦν πρὸς τὰ ὄρη-κρησφύγετα τῶν ἀρχισυμμοριτῶν. Λόγῳ τῆς δημοσιογραφικῆς του ἰδιότητος καὶ τῆς γνώσεως τῆς ἀγγλικῆς, ἀπηυθύνθησαν, ὅπως τὸν συνοδεύσῃ, εἰς τὸν Στακτόπουλον, ὅστις ὡς μέλος τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ὑπακούσῃ, ἀλλὰ πάντως—ὡς ἰσχυρίζετο καὶ καθ᾽ ὅλας τὰς ἐνδείξεις εἶναι ἀκριβὲς—ἐφαντάζετο ὅτι διευκολύνει τὴν ἐπιτυχίαν ἑνὸς συνταρακτικοῦ ρεπορτάζ, ἀλλ᾽ οὐδὲν ἐγνώριζε περὶ τῆς ἐσχεδιασμένης δολοφονίας. Κατόπιν μυστικῆς συναντήσεως μετὰ τοῦ Βασβανᾶ καὶ τοῦ Μουζενίδη, ὡς καὶ μιᾶς μυστηριώδους συνεννοήσεως ἐν Ἀθήναις, ὁ Στακτόπουλος ἀνέλαβε νὰ ὁδηγήσῃ τὸν Πόλκ εἰς λέμβον, ἀναμένουσαν εἰς πλησίον τῆς πόλεως παραλίαν, ἵνα ἐκεῖθεν, μετὰ τοῦ Βασβανᾶ καὶ Μουζενίδη, πλεύσουν πρὸς ἄγνωστον κατεύθυνσιν.

Πράγματι, τὴν νύκτα τῆς 8ης Μαΐου ὁ Στακτόπουλος ὡδήγησε τὸν Πόλκ εἰς τὴν λέμβον ὅπου ἀνέμενεν ὁ Μουζενίδης, εἰς μικρὰν δὲ ἐκεῖθεν ἀπόστασιν ἐπεβιβάσθη καὶ ὁ Βασβανᾶς καὶ ἓν ἄλλο πρόσωπον παραμεῖναν ἄγνωστον. Ὅταν ἡ λέμβος εὑρέθη εἰς τὰ ἀνοικτὰ τοῦ κόλπου, ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ Μουζενίδη, μέσῳ τοῦ Στακτοπούλου, ἀπὸ τὸν Πόλκ νὰ τοῦ δεθοῦν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ νὰ δεσμευθοῦν πόδες καὶ χεῖρές του, ὅπερ καὶ ἐδέχθη. Ὀλίγον χρόνον ἔπειτα, ὁ Μουζενίδης ἐπυροβόλησεν ἐξ ἐπαφῆς κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ Πόλκ, ἀληθῶς ἐπαισχύντως δολοφονῶν αὐτόν, δεδομένου ὅτι μὲ κεκαλυμμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ δεδεμένους πόδας καὶ χεῖρας, δὲν εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ ἀμυνθῇ.

Ἐν ᾧ ὁ Στακτόπουλος κατελήφθη ὑπὸ τρόμου, μὴ ἀναμένων τοιαύτην ἐξέλιξιν, ὁ Μουζενίδης ψυχραίμως ἠρεύνησε τὰ θυλάκια τοῦ χαμαὶ τῆς λέμβου ἀσπαίροντος σώματος τοῦ Ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου καὶ ἀφ᾽ οὗ ἐκράτησεν ὁ ἴδιος διαφόρους σημειώσεις καὶ ἐπιστολάς, παρέδωσεν εἰς τὸν Στακτόπουλον τὴν ταυτότητά του, ὡς πολεμικοῦ ἀνταποκριτοῦ, διὰ νὰ τὴν ταχυδρομήσῃ εἰς τὸ Γ΄ Ἀστυνομικὸν Τμῆμα. Ποῖος ὁ λόγος νὰ διαπράξῃ μίαν τόσον ἀπερίσκεπτον πρᾶξιν εἰς τόσον πεπειραμένος καὶ ἔχων ἤδη ἀριστοτεχνικῶς διαπράξει τόσα ἄλλα ἐγκλήματα κομμουνιστής, δὲν δύναται καλῶς νὰ ἐννοηθῇ. Πιθανῶς ἐφαντάζετο ὅτι οὕτω θὰ ἐδημιούργει σύγχυσιν εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς Ἀστυνομίας πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ἐγκλήματος, ἴσως καὶ ὅτι θὰ παρείχετο εἰς τὸν κόσμον ἡ ἐντύπωσις ὅτι τὸ ἔγκλημα διεπράχθη ὑπὸ προσώπων συνδεομένων μετὰ τῆς Ἀστυνομίας Πάντως ἡ πρᾶξις αὐτὴ ἐχαρακτηρίσθη βραδύτερον ὡς ἔργον Θείας Δίκης, διότι αὐτὴ καὶ μόνη, διὰ τῆς γραφείσης ἐπὶ τοῦ φακέλου ὑπὸ τῆς μητρὸς τοῦ Στακτοπούλου διευθύνσεως, ἔδωσε τὸ νῆμα τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῶν δραστῶν, πρὸς μεγίστην Ἐθνικὴν ὠφέλειαν.

Μετὰ τὴν διάπραξιν τῆς φολοφονίας, ὁ Στακτόπουλος διετάχθη νὰ ἀποβιβασθῇ εἰς πλησίον ἀκτήν, ἐν ᾧ οἱ λοιποί, ἀνοιχθέντες καὶ πάλιν εἰς τὸ πέλαγος, ἔρριψαν ἡμιθανῆ ἀκόμη τὸν δυστυχῆ Ἀμερικανὸν δημοσιογράφον εἰς τὴν θάλασσαν. Ἕως ὅτου γίνῃ γνωστὴ ἡ ἐξαφάνισις καὶ δολοφονία τοῦ Πόλκ, διέρρευσαν ἀρκεταὶ ἡμέραι, τοῦτο δὲ ἔδωσε τὸν καιρὸν εἰς τὸν Μουζενίδην, τὸν Βασβανᾶν καὶ τὸν ἄγνωστον τρίτον νὰ διαφύγουν, τραπέντες πρὸς τὰ βουνὰ καὶ ἐκεῖθεν πρὸς τὸ παραπέτασμα. Ἡ διαφυγή των ἐπέτρεψεν εἰς τὴν κομμουνιστικὴν ἡγεσίαν διὰ δηλώσεων καὶ ραδιοφωνικῶν ἐκπομπῶν νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ἀλήθειαν τῶν ὁμολογιῶν τοῦ συλληφθέντος Στακτοπούλου καὶ νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι πάντα ταῦτα ἦσαν ἀσύστολα ψεύδη ἑνὸς «προδότου τοῦ κομμουνισμοῦ, χαφιὲ τῆς Χωροφυλακῆς», διότι ὁ Μουζενίδης καὶ ὁ Βασβανᾶς εὑρίσκοντο ἀπὸ μακροῦ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Οἱ ἀριστεροὶ πράκτορες τῆς διεθνοῦς ἀνθελληνικῆς προπαγάνδας ἐπροθυμοποιήθησαν καὶ πάλιν νὰ ἀμφισβητήσουν τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῶν δραστῶν του, μὴ διστάζοντες καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν νὰ σπείρουν ἐντέχνως ὑποψίας περὶ ἑνὸς «κατασκευάσματος τῆς Ἑλληνικῆς Χωροφυλακῆς ὅπως ἀπαλλαγῇ αὕτη τῶν εὐθυνῶν της».

Ἀλλ᾽ ἡ ἀδάμαστος δραστηριότης τοῦ Μουσχουντῆ καὶ τῶν ἄλλων ἀστυνομικῶν ὀργάνων, ἴσως καὶ ἡ εὔνοια τῆς θεᾶς Τύχης, ἔδωσαν τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα τῆς πλήρους διαλευκάνσεως τοῦ ἐγκλήματος διὰ νέων ἀποδεικτικῶν στοιχείων. Ἡ Ἀσφάλεια Θεσσαλονίκης, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ἀστυνομίας Πειραιῶς, ἐπέτυχε νὰ ἀνακαλυφθῇ ἡ σύζυγος τοῦ Ἀδὰμ Μουζενίδη, Εὐδοξία, εἰς οἰκίαν παρὰ τὸ Μοσχᾶτον, ὅπου ἐκρύπτετο ὑπὸ τὸ πατρικόν της ὄνομα Μολυβδᾶ. Συλληφθεῖσα ἡ Εὐδοξία Μουζενίδη-Μολυβδᾶ τελικῶς, ὄχι μόνον ὡμολόγησεν ὅτι ὁ σύζυγός της εὑρίσκετο καθ᾽ ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἄλλοτε εἰς Θεσσαλονίκην καὶ ἄλλοτε εἰς Ἀθήνας ἢ Πειραιᾶ, πάντοτε ὑπὸ πλαστὸν ὄνομα, ἀλλὰ τελικῶς ἀπεκάλυψε τὰς οἰκίας εἰς τὰς ὁποίας διαδοχικῶς διέμενεν, ὡς καὶ τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα συνήντα καὶ μὲ τὰ ὁποῖα συνειργάζετο. Διὰ τὴν ὑπόθεσιν Πόλκ, δηλαδὴ ὡς πρὸς τὴν προσέλκυσιν τοῦ Ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου, ὅπως συνοδευθῇ εἰς τὰ βουνὰ πρὸς συνάντησιν μετὰ τοῦ Μάρκου, εἶχε μετάσχει τῶν συνεννοήσεων μετὰ διαφόρων προσώπων καὶ ἡ ἀδελφή της Ἄννα Μολυβδᾶ, μεταβαίνουσα συχνὰ καὶ εἰς Θεσσαλονίκην. Ἀπὸ ἀνακαλύψεως εἰς ἀνακάλυψιν, ἡ Χωροφυλακὴ Θεσσαλονίκης, ἔθεσε χεῖρα εἰς δεκάδας προσώπων, τὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων ὡμολόγησαν πᾶν ὅ,τι ἐγνώριζον καὶ ἐχρησίμευ-

σαν ὡς μάρτυρες κατηγορίας κατὰ τὴν δίκην.

Οὕτως, ὅταν τὴν 12ην Ἀπριλίου 1949 ἡ πολύκροτος ὑπόθεσις ἔφθασεν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης, εἶχε διαλευκανθῆ πλήρως. Τὰ ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα ἦσαν πλήρη καὶ σαφῆ, ὥστε οὐδεὶς ἦτο δυνατὸν νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ἀλήθειαν τοῦ παραπεμπτικοῦ βουλεύματος τῆς ἀστυνομικῆς καὶ τῆς δικαστικῆς Ἀρχῆς. Ἡ ἀπολογία τοῦ Στακτοπούλου καὶ αἱ μαρτυρικαὶ καταθέσεις ἦσαν συντριπτικαί. Οὐδεὶς ἦτο δυνατὸν πλέον νὰ ἀμφιβάλῃ ὅτι τὸ στυγερὸν ἔγκλημα τῆς δολοφονίας τοῦ Ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου Πὸλκ ἦτο ἀποκλειστικῶς ἔργον τῆς ἡγεσίας τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, μὲ δράστας ἡγετικὰ στελέχη του.

Ὁ δημιουργηθεὶς ἐντέχνως ὑπὸ τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας πάταγος εἰς βάρος τῆς Ἑλλάδος ἐκόπασεν αὐτομάτως. Ἐκ τῶν σπευσάντων εἰς τὴν Ἑλλάδα ξένων, ἰδίως Ἀμερικανῶν, δημοσιογράφων «πρὸς ἐξιχνίασιν τοῦ ἑλληνικοῦ ἐγκλήματος δι' ἰδίων ἐρευνῶν», οἱ μὲν ἀριστεροὶ ἐμεμψιμοίρουν ὁμιλοῦντες σιγανῇ τῇ φωνῇ καὶ περὶ ἄλλων «ἀνεξιχνιάστων αἰτίων», ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι ἀνεγνώρισαν εἰλικρινῶς ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἦτο ὅλως ξένη πρὸς τὴν δολοφονίαν, ἡ ὁποία ἦτο καταχθόνιον ἔργον τοῦ κομμουνισμοῦ. Ὁ ἀπεσταλμένος τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως στρατηγὸς Ντόνοβαν εὐθέως καὶ ἐντίμως ἀνεγνώρισε τὴν λαμπρὰν ἐπιτυχίαν τῆς Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης, τὴν ὁποίαν καὶ συνεχάρη ἀφ' οὗ ἐξέφρασε τὴν λύπην του διὰ τάς, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀνακρίσεων, παρεξηγήσεις. Ἡ Ἀγγλικὴ Ὀργανωτικὴ τῆς Χωροφυλακῆς Ἀποστολὴ ἐξέφρασε τὸν ἐνθουσιασμόν της καὶ ἀπέστειλε λεπτομερῆ ἔκθεσιν τῆς ὑποθέσεως εἰς Ἀγγλίαν, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς διδασκαλίαν εἰς τοὺς μαθητευομένους τῶν ἀστυνομικῶν Σχολῶν τῆς Ἰντέλιτζενς Σέρβις. Ἐπρόκειτο πράγματι περὶ ἑνὸς λαμπροῦ ἄθλου τοῦ Σώματος τῆς Χωροφυλακῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν τιμὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους περιεφρούρησε διεθνῶς, ἐξυπηρετήσας συγχρόνως τὰ μέγιστα καὶ τὰ Ἐθνικὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος.

7. Η ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ ΠΟΛΚ

Κατωτέρω παραθέτομεν αὐτούσιον τὸ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως κείμενον λεπτομεροῦς ἐκθέσεως τοῦ τότε Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης ταξιάρχου Ἀπ. Ξανθοπούλου, φέρον χρονολογίαν 16 Μαΐου 1949.

«Ὁ Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος Γεώργιος Πὸλκ ἀνῆκεν εἰς τὸ συγκρότημα ραδιοφωνικῶν ἐκπομπῶν Columbia Broadcasting System Inc. καὶ ἀφίκετο εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ πρῶτον κατὰ τὸ ἔτος 1946.

Κατὰ τὸν τελευταῖον Παγκόσμιον πόλεμον ὑπηρέτησεν ὡς πολεμικὸς ἀνταποκριτὴς εἰς τὴν Ἄπω Ἀνατολήν, ἔνθα καὶ ἐτραυματίσθη εἰς ἀεροπορικὸν δυστύχημα, συνεπείᾳ δὲ τοῦ τραύματος ἐκείνου ὑπέστη ἐγχείρησιν, ἀποκοπείσης ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ρινός του καὶ ἀντικατασταθείσης διὰ πλαστικῆς οὐσίας. Ἀργότερον ἐτοποθετήθη εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Μέσην Ἀνατολήν, ὅπου παρέμεινε μέχρι τοῦ 1946.

Ἦτο δημοσιογράφος κύρους καὶ δυναμικότητος, διέθετεν ἰσχυρὰς γνωριμίας, ἦτο ἀρκούντως ὑπολογίσιμος, ὡς ἐργαζόμενος εἰς ἰσχυρὸν ραδιοφωνικὸν συγκρότημα, ἐπρόκειτο δὲ νὰ ἐπιτύχῃ ὑποτροφίαν δι' ἀνωτέρας δημοσιογραφικὰς σπουδὰς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Χάρβαρντ. Ἠκολούθει τὴν μέσην ὁδὸν καὶ ἀνεζήτει τὴν ἀλήθειαν μεταξὺ τῶν δύο ἄκρων, χωρὶς ἀπόκλισιν, τοῦτο ὅμως δὲν τὸν ἠμπόδιζεν ἐνίοτε εἰς ἀνταποκρίσεις του νὰ κατακρίνῃ τὸν ὁλοκληρωτισμὸν τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ νὰ ὑποδεικνύῃ τοὺς κινδύνους, ὡς ἐκ τῆς ἀπειλῆς τῆς καθόδου πρὸς Νότον τῶν «Βαρβάρων τοῦ Βορρᾶ» ὡς ἀπεκάλει τοὺς Ρώσους.

Ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν καθηκόντων του ἦτο τολμηρὸς καὶ ριψοκίνδυνος καὶ ἐν τῇ ἀναζητήσει τῆς ἀληθείας δὲν ὠρρώδει πρὸ οὐδενός, ὁλόκληρος δὲ ἡ ζωή του, ὡς πολεμικοῦ ἀνταποκριτοῦ ἐν τῇ Ἄπω Ἀνατολῇ, τῇ Αἰγύπτῳ καὶ τῇ Μέσῃ Ἀνατολῇ ἦτο μεστὴ περιπετειῶν καὶ κινδύνων, τοὺς ὁποίους μόνος ἐπεζήτει καὶ προὐκάλει ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του νὰ εὑρεθῇ ἐγγὺς τῆς πραγματικότητος καὶ νὰ προσφέρῃ εἰς τὸ συγκρότημα, εἰς τὸ ὁποῖον εἰργάζετο ἀνταποκρίσεις ἀντικειμενικὰς καὶ ἐκ πηγῶν ἀσυνήθων. Ὁ Πὸλκ ἀφίκετο τὸ πρῶτον ἐνταῦθα τὴν 21ην Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1946 καὶ κατέλυσεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Τουρίστ», παραμείνας μέχρι τῆς 23ης ἰδίου μηνός.

Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἐξῆλθε τῆς πόλεως δὶς δι' αὐτοκινήτου καὶ ἐπεσκέφθη τὸ ἐν τῷ ἀγροκτήματι Θεσσαλονίκης, παρὰ τὴν Γεωργικὴν Σχολήν, Κέντρον τεχνητῆς γονιμοποιήσεως ἀγελάδων καὶ χωρία τινὰ τοῦ κόλπου Θεσσαλονίκης, ἔνθα ἐλειτούργουν παιδικαὶ ἐξοχαί.

Κατὰ τὰς διαδρομὰς ταύτας ἐπέδειξε ζωηρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὸν ἀρξάμενον καὶ πάλιν συμμοριακὸν ἀγῶνα, γεγονὸς ὅπερ συνεζήτησεν εἰς φιλοξενήσασαν αὐτὸν ἑλληνικὴν οἰκογένειαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐν τῇ συζητήσει προσέθεσεν ὅτι τρέφει ἀμέριστον ἀγάπην πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ φιλοδοξεῖ νὰ νυμφευθῇ Ἑλληνίδα, διὰ νὰ δημιουργήσῃ οἰκογένειαν.

Κατὰ μῆνα Νοέμβριον τοῦ 1947 κατόπιν αἰσθήματος ἐνυμφεύθη ἐν Ἀθήναις τὴν Ἑλληνίδα Ρέαν θυγατέρα Ματθαίου Κοκκόνη, ἱπταμένην συνοδὸν τῶν ἀεροπλάνων τῆς ΤΑΕ, τὴν ὁποίαν ἐγνώρισε κατὰ τὴν διάρκειαν ταξιδίου του ἀπὸ Καΐρου εἰς Ἀθήνας.

Φαίνεται ὅτι ἀπὸ τοῦ χρόνου ἐκείνου κατέβαλε προσπαθείας ὅπως ἐπιτύχῃ μίαν αὐθεντικὴν ἀνταπόκρισιν ἐπὶ τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν συμμοριτῶν Μάρκου καὶ ἐν γένει τοῦ συμμοριακοῦ κινήματος, διότι σχεδὸν εὐθὺς μετὰ τὸν γάμον του ἐπισκεφθεὶς μετὰ τῆς συζύγου του κρατούμενον κομμουνιστήν, πρῶτον ἐξάδελφον ταύτης, εἰς τὰ κρατητήρια τῆς Ὑποδιευθύνσεως Γενικῆς Ἀσφαλείας Ἀθηνῶν, ἠθέλησε νὰ ζητήσῃ πληροφορίας περὶ τοῦ τρόπου μεταβάσεως πρὸς συνάντησιν τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν συμμοριτῶν.

Καὶ εἰς ἄλλα πρόσωπα πρὸς τοῦτο ἀπετάθη καὶ εἰς τὰς συζητήσεις του προσέθετεν ὅτι θὰ ἐθεώρει μεγάλην δημοσιογραφικὴν ἐπιτυχίαν τὴν συνέντευξιν μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν συμμοριτῶν, γενικῶς δὲ ἄφηνε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ ἐπιθυμία αὕτη ἀπετέλει μοναδικὴν ἐπιδίωξιν τῆς ζωῆς του.

Τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα, πληροφορηθὲν τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ Πόλκ, ἔδωσεν ἐντολὴν εἰς τὴν πολιτικὴν ὀργάνωσιν Ἀθηνῶν νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν δημοσιογράφον Πόλκ καὶ νὰ βαυκαλίσῃ καὶ νὰ ὑποθάλψῃ τοὺς πόθους του.

Κατὰ μῆνα Φεβρουάριον τοῦ ἔτους 1948, ὁ Πόλκ ἐπιτυγχάνει ἐπαφὴν μὲ σοβαρὸν ἐκπρόσωπον τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος ἐν Ἀθήναις καὶ πείθεται περὶ τῆς δυνατότητος τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ταξιδίου του πρὸς τὸν Μᾶρκον.

Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἀναφέρει εἰς τὴν παρεπιδημοῦσαν τότε ἐν Ἀθήναις μητέρα του μὲ ἐνθουσιασμόν, δι' ἐπιστολῆς δὲ ἐνημερώνει τὴν Ὑπηρεσίαν του, περὶ τῶν προόδων του ἐπὶ τῶν προσπαθειῶν πρὸς συνάντησιν τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 21ην Φεβρουαρίου 1948 ἀφικνεῖται διὰ δευτέραν φορὰν εἰς Θεσσαλονίκην καὶ καταλύει εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον «Κοσμοπολίτ».

Τὴν ἑπομένην ἀνεχώρησε διὰ στρατιωτικοῦ αὐτοκινήτου καὶ μετέβη εἰς Βέροιαν, Κοζάνην ἐκεῖθεν εἰς Σιάτισταν ἐπανελθὼν εἰς Κοζάνην καὶ ἐκ ταύτης εἰς Ἀμύνταιον, ἐπανακάμψας εἰς Ἀθήνας.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἀφίξεις του ἐνταῦθα δὲν ἐξηκριβώθη ποῖον μεταφορικὸν μέσον ἐχρησιμοποίησε. Πάντοτε ἐφρόντιζε νὰ καλύπτῃ τὰς κινήσεις του καὶ ὄχι ὀλίγας φορὰς ἐζήτει πληροφορίας παραπλανητικὰς ἀπὸ συναδέλφους του διὰ νὰ τηρήσῃ τὸ ἀπόρρητον τοῦ δρομολογίου καὶ τῶν σκοπῶν του.

Περαιτέρω δέον νὰ τονισθῇ ἐνταῦθα, ὅτι αἱ ἀνωτέρω ἀφίξεις τοῦ Πόλκ εἰς Θεσσαλονίκην εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν μου ἦσαν τελείως ἄγνωστοι, διότι οὐδεμία, οὐδαμόθεν μᾶς ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ ἀσχοληθῶμεν μὲ τοῦτον καὶ μόνον μετὰ τὴν ἐξαφάνισίν του εὕρομεν εἰς τὸ ἀρχεῖον ἡμῶν τὰ δελτία τῶν ξενοδοχείων εἰς τὰ ὁποῖα κατὰ τὰς δύο ἀφίξεις του κατέλυσε.

Τὴν 7ην Μαΐου ἀφίκετο ὁ Πόλκ καὶ αὖθις εἰς Θεσσαλονίκην περὶ ὥραν 10.30', ἐπιβαίνων ἀεροπλάνου τῆς Ἀμὰγκ καὶ κατέλυσεν εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον «Ἀστόρια», ἀποσταλεὶς ἐκεῖσε μερίμνῃ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ μετὰ τοῦ Ἀμερικανοῦ συνταγματάρχου Σμὶθ καὶ τῆς οἰκογενείας του.

Μέχρι τῆς 12ης Μαΐου 1948 δὲν μᾶς ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ ἀσχοληθῶμεν μὲ τὴν ἄφιξιν τοῦ Πόλκ εἰς Θεσσαλονίκην, τὰς κινήσεις του καὶ τὴν τύχην του.

Τὴν 2.40' ὥραν τῆς 12-5-1948 παρελάβομεν ἐκ τοῦ ἐνταῦθα Γ' Ἀστυνομικοῦ Τμήματος φάκελον, ἐπιδοθέντα αὐτῷ ὑπὸ τοῦ παραρτήματος Ταχυδρομείου Λευκοῦ Πύργου, ἄνευ ἀποστολέως καὶ ἑτέρας ἄλλης ἐνδείξεως τῶν προθέσεων τοῦ ἀποστολέως, περιέχοντα τὴν ταυτότητα τοῦ Ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου Πόλκ Γεωργίου ὡς πολεμικοῦ ἀνταποκριτοῦ καὶ μίαν διαφημιστικὴν κάρταν-ἡμερολόγιον τῆς ἀεροπορικῆς ἑταιρείας Pan American.

Αἱ πρῶται παρασχεθεῖσαι πληροφορίαι ἐκ τοῦ ξενοδοχείου εἰς τὰ ὄργανα ἡμῶν ἦσαν αἱ ἀκόλουθοι: ὅτι ὁ ἐν λόγῳ δημοσιογράφος κατέλυσεν ἐκεῖ τὴν μεσημβρίαν τῆς 7-5-1948, παρέμεινε καὶ κατεκλίθη τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ὡς καὶ ὁλόκληρον τὴν ἑπομένην ἡμέραν μέχρι τὸ ἑσπέρας. Ἔκτοτε δὲν ἠδύναντο οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ξενοδοχείου νὰ παράσχουν τὶ τὸ θετικόν, εἰ μὴ ὅτι ἀνέφερον εἰς τὸν διευθυντήν των ὅτι ὁ Πόλκ δὲν κατεκλίθη τὴν ἑσπέραν τῆς Κυριακῆς. Ὑπέθετον ὅτι οὗτος πιθανὸν νὰ ἐξέδραμεν εἰς τὴν περιοχὴν Θεσσαλονίκης, πάντως οὐδεμίαν ἀνησυχίαν ἐξεδήλωσαν.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ ἑστιατορίου «Ὄλυμπος - Νάουσα», ἔνθα συγκεντροῦνται σχεδὸν ἅπαντες οἱ ἐνταῦθα παρεπιδημοῦντες ξένοι καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἐδείπνησεν ἅπαξ ὁ δημοσιογράφος Πόλκ μετ' ἄλλων ξένων, μᾶς παρέσχε πληροφορίας ἀποδειχθείσας ἀργότερον ἐσφαλμένας, τοῦτο ὅμως ἀποδοτέον εἰς τὴν πλάνην τούτων καὶ οὐχὶ εἰς ἄλλην αἰτίαν.

Ἡ Ἑλληνοαμερικανὶς δημοσιογράφος τοῦ Associated Press Ἔλεν Μάμας, μεθ' ἧς συνέφαγε τὸ ἑσπέρας τῆς 7-5-1948 ὁ Πόλκ, ὡς καὶ οἱ ξένοι Μπρόμ, Γκρόσμπυ καὶ Μάτσαμ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ προσθέσουν τί τὸ διαφωτιστικόν. Ἐκυκλοφόρει ὅμως φήμη ὅτι ὁ Πόλκ ἀφίχθη ἐνταῦθα, ἀποσκοπῶν νὰ μεταβῇ πρὸς συνάντησιν τοῦ Μάρκου, γεγονὸς ὅπερ ἀκροθιγῶς καὶ ὑπὸ ἄλλην μορφὴν ἔθιξε τόσον πρὸς τὴν Μάμας, ὅσον καὶ εἰς τὸ Προξενεῖον.

Ἐπίσης, προσετίθετο ὅτι ὁ Πόλκ καὶ εἰς ἄλλον χρόνον ἐπιδιώκων τὴν δημιουργίαν ἐντυπώσεων ἐξηφανίσθη διὰ νὰ παρουσιάσῃ κατόπιν μίαν ἐκτάκτως ἐνδιαφέρουσαν ἀνταπόκρισιν ἐπὶ σοβαρῶν ζητημάτων.

Τ' ἀνωτέρω ἐνίσχυσαν καὶ ἐπέρρωσαν ἡ ἀπάθεια καὶ ἡ ἡσυχία τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ἀφιχθείσης συζύγου του, ἥτις ἐκ τῆς ὅλης συμπεριφορᾶς ἐδήλου ὅτι γνωρίζει τὴν πορείαν τοῦ συζύγου της, εἰς συζητήσεις δὲ προσέθεσεν ὅτι δὲν ἐπεθύμει ν' ἀναμιχθῇ ἡ Ἀστυνομία εἰς τὰς κινήσεις τοῦ συζύγου της, τὸν ὁποῖον ἀνέμενε νὰ ἐπιστρέψῃ συντόμως καὶ ἀσφαλῶς, ἐξερχομένη δὲ τοῦ ξενοδοχείου, ἔδιδεν ἐντολὴν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους νὰ ἔχουν ἕτοιμον θερμὸν ὕδωρ διὰ τὸ ξύρισμά του.

Ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ταύτας ἐλάχιστον ποσοστὸν τῆς γνώμης ἡμῶν ἐτάχθη πρὸς τὴν πλευρὰν τοῦ ἐγκλήματος καὶ ἀπεκλίναμεν πρὸς τὴν ἄποψιν ὅτι ἡ ἀποστολὴ τῆς ταυτότητος ἐσκόπει εἰς τὴν δημιουργίαν ἐντυπωσιακοῦ θορύβου περὶ τοῦ κατόχου της.

Δὲν ἐθεωρήσαμεν ὅμως ἄσκοπον νὰ ἀσχοληθῶμεν διὰ τὴν συγκέντρωσιν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρων λεπτομερειῶν, διὰ τὰς ἐνταῦθα ἐπαφὰς καὶ κινήσεις του. Καὶ ἐξηκριβώθη τότε ὅτι ἀφίχθη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τὴν 12ην μεσημβρινὴν περίπου καὶ ἀργότερον ἀφίχθησαν αἱ ἀποσκευαί του τοποθετηθεῖσαι εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 25 δωμάτιον, ὅτι ἐγευμάτισε περὶ ὥραν 1.30' εἰς τὸ ἑστιατόριον «Στρατής» εἰς τὴν παραλιακὴν Λεωφόρον καὶ περὶ ὥραν 2.45' μετέβη πρὸς συνάντησιν τῆς Ἕλεν Μάμας εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Κοσμοπολίτ», γνωστῆς του ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ συγκέντρωσιν δημοσιογράφων, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ κ. Γκρήσγουωλντ, μετὰ τῆς ὁποίας ἔμειναν σύμφωνοι νὰ συναντηθοῦν περὶ ὥραν 7ην ἑσπερινὴν τῆς αὐτῆς εἰς τὸ μπὰρ «Μεντιτερανέ», μετὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Βαλκανικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἀκολούθως νὰ δειπνήσουν. Ὅτι, ἀνερχόμενος εἰς τὸ ξενοδοχεῖον του ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους νὰ ὁδηγήσουν εἰς αὐτὸν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον θὰ τὸν ἐζήτει. Ὅτι ἐξῆλθε τὴν ἑσπέραν ἐκείνην καὶ μετέβη εἰς τὴν ἀνωτέρω συνάντησιν εἰς τὸ μπὰρ «Μεντιτερανὲ» τὴν 7ην ὥραν καὶ παρεκάθησεν εἰς ὅμιλον ξένων, ἀποτελούμενον ἀπὸ τὴν ἐν λόγῳ Μάμας, τὸν Μπρόμ, τὸν Γκρόσμπυ καὶ τὸν Μάτσαμ, εἰς τὸν ὁποῖον ἀργότερον προσκλήσει τῆς Μάμας προσετέθησαν καὶ παρεκάθησαν δι' ὀλίγα λεπτά, ὁ παρὰ τῇ Γενικῇ Διοικήσει Μακεδονίας, σύμβουλος τύπου, Λυμπερόπουλος καὶ ὁ Ἕλλην δημοσιογράφος Γρηγόριος Στακτόπουλος, ἐργαζόμενος εἰς τὴν ἐφημερίδα «Μακεδονία» καὶ διατηρῶν τὴν ἀντιπροσωπείαν τοῦ Πρακτορείου Ρώυτερ. Ὅτι τὴν 9.30' ὥραν τῆς αὐτῆς ἐδείπνησε μετὰ τῶν ἀνωτέρω εἰς τὸ ἑστιατόριον «Ὄλυμπος-Νάουσα» ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπεχώρησαν τὴν 10.30' ὥραν καὶ ὅτι ἀφίκετο εἰς τὸ ξενοδοχεῖον του πέραν τοῦ μεσονυκτίου. Ὅτι κατεκλίθη τὴν ἑσπέραν ἐκείνην καὶ ἀνεχώρησε τὴν ἑπομένην ἄγνωστον ποῦ μεταβὰς καὶ ποίους συναντήσας. Μόνον τὴν μεσημβρίαν ἐθεάθη εἰς τὸ μπὰρ «Μεντιτερανὲ» καὶ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ γραμματέως τῆς Βαλκανικῆς Ἐπιτροπῆς κ. Ἄχμετ. Ὅτι τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἐλθὼν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον παρεκάλεσε τοὺς ὑπαλλήλους νὰ μὴ ἐνοχληθῇ παρ' οὐδενός, διότι ἐπεθύμει νὰ γράψῃ καὶ νὰ ἀναπαυθῇ, ὅτι ἐξῆλθεν τὸ ἑσπέρας καὶ μετέβη εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν Προξενεῖον, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀνεχώρησε τὴν 8ην ὥραν καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐκ τοῦ ὁποίου κατῆλθε καὶ αὖθις μετ' ὀλίγον κρατῶν ἀνὰ χεῖρας δέμα.

Καίτοι, ὡς ἀνωτέρω διελήφθη, προσανατολισμὸς εἰσέτι πρὸς τὸ ἔγκλημα δὲν ἐγένετο, διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον ἐπεξετείναμεν τὰς ἐρεύνας μας διὰ τὴν τύχην τοῦ ἐν λόγῳ δημοσιογράφου.

Κατεπεῖγον τηλεγράφημα μὲ πλήρη περιγραφὴν τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ Πόλκ ἀπεστάλη πρὸς ἁπάσας τὰς Ἀρχὰς Χωροφυλακῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης διὰ τὴν ἀναζήτησίν του καὶ παροχὴν πληροφοριῶν περὶ τοῦ δρομολογίου του καὶ τῶν κινήσεών του, εὐθὺς δὲ κατόπιν ἐπηκολούθησεν ἡ ἀποστολὴ φωτογραφιῶν, ἀνατυπωθεισῶν ἐκ τῆς ἀνὰ χεῖρας ἡμῶν ταυτότητός του.

Ἐνηργήθη ἔλεγχος εἰς τὰς ἀφετηρίας ὅλων τῶν ἐπιγείων, πλωτῶν καὶ ἐναερίων μεταφορικῶν μέσων, μήπως ὁ Πόλκ ἐποιήσατο χρῆσιν τούτων χωρὶς νὰ βεβαιωθῇ τι. Ἠρωτήθη τὸ Προξενεῖον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν χωρὶς καὶ τοῦτο νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ μᾶς παράσχῃ διαφωτιστικὰς πληροφορίας περὶ τούτου καὶ τῶν προθέσεών του.

Ἐκ τῆς ἐξετάσεως τοῦ ἀρχείου τοῦ Τηλεγραφείου Θεσσαλονίκης, προέκυψεν ὅτι οὗτος ἀπέστειλεν ἰδιωτικὰ τηλεγραφήματα πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις σύζυγόν του μέχρι τῆς 6ης μ.μ. τῆς 8-5-1948 καὶ ἔλαβεν ἐν τῷ μεταξὺ τοιαῦτα τῆς συζύγου του, ἐπιδοθέντα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον του.

Ἡ ἁρμοδία Ἀστυνομικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Κέντρου Ἀλλοδαπῶν, οὐδὲν ἐγνώριζεν πέραν τῶν κατὰ καιροὺς ἀφίξεών του ἐνταῦθα, ἐκ τῶν ἀποσταλέντων αὐτῇ δελτίων ξενοδοχείων ὕπνου.

Ὡσαύτως ἀπέβησαν ἄκαρποι αἱ πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν προσπάθειαι ἡμῶν διὰ ν' ἀρυσθῶμεν πληροφορίας σχετιζομένας μὲ τὸ θέμα τοῦτο καὶ ἐφ' ὅσον αἱ ἡμέραι παρήρχοντο καὶ ὁ δημοσιογράφος οὗτος δὲν ἐνεφανίζετο, οὐδὲν δὲ τὸ θετικὸν περὶ τῆς διαμονῆς τούτου αἱ Ἀρχαὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μᾶς ἐγνώρισαν, εὐλόγως ἀνησυχήσαμεν καὶ γοργῶς πλέον ἐστράφημεν πρὸς τὴν ἐκδοχὴν τοῦ ἐγκλήματος.

Ἡ ἐφημερὶς «Μακεδονία» εἰς τὸ φύλλον τῆς 15ης Μαΐου ἀνέγραψε τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ Πόλκ καὶ προσέθεσε πληροφορίας τινὰς περὶ τῶν ἐδῶ κινήσεών του. Ἡ αὐτὴ ἐφημερὶς ἀνέγραψε καὶ εἰς τὸ φύλλον τῆς 8-5-1948 τὴν ἄφιξιν ξένων προσωπικοτήτων, ἐν οἷς καὶ τοῦ Πόλκ καὶ ἐνεφάνιζεν εἰς τὴν καταχώρησιν ἐκείνην δυσδιάκριτον μέν, ἀρκούντως ὅμως ἀξιοπρόσεκτον ἀνωμαλίαν.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο εὑρισκόμεθα ἀμφιρρέποντες ποίαν ἐκδοχὴν ν' ἀκολουθήσωμεν, ὅτε τὴν 8ην π.μ. ὥραν τῆς 16-5-1948 ἐπληροφορήθημεν ὅτι εἰς τὴν προβλῆτα ἀνεσύρθη πτῶμα ἐκ τῆς θαλάσσης.

Σπεύσαντες ἀμέσως διεπιστώσαμεν ἐκ τῆς φερομένης εἰς τὴν χεῖρα τοῦ πτώματος μεταλλικῆς ταυτότητος ὅτι τοῦτο ἀνῆκεν εἰς τὸν δημοσιογράφον Πόλκ καὶ ὅτι ἀνεσύρθη πρὸ ὀλίγου μερίμνῃ ἁλιέως, εὑρεθὲν παρὰ τούτου ἡμιεπιπλέον ἐγγὺς τῆς προκυμαίας καὶ ἔναντι τοῦ καφενείου «Τριανόν». Ἔφερε πλήρη τὴν ἐνδυμασίαν του καὶ τὰ ὑποδήματά του, δὲν ἔφερεν λαιμοδέτην, εἶχε τὰς χεῖράς του καὶ τοὺς πόδας του δεδεμένας δι' ὁμοίου σχοινίου ἐκ καννάβεως καὶ διεκρίνετο χαῖνον τραῦμα κατὰ τὸ ἰνιακὸν ὀστοῦν.

Παράυτα κληθέντες προσῆλθον ὁ πρόξενος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ράλλεϋ Γκίπσον, οἱ εἰσαγγελεῖς Ἐφετῶν καὶ Πρωτοδικῶν Θεσσαλονίκης, ὁ παρὰ τῇ Ἀστυνομικῇ Διευθύνσει ἀντισυνταγματάρχης τῆς Ὀργανωτικῆς Ἀποστολῆς Θωμᾶς Μάρτεν καὶ ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἰατροδικαστὴς Κωνσταντῖνος Ἠλιάκης.

Τὸ πτῶμα ὡς εἶχεν, ἀνασυρθὲν ἐφωτογραφήθη καὶ ἀκολούθως παρελήφθησαν ἐκ τῶν θυλακίων του καὶ κατεγράφησαν τὰ ἐπ' αὐτοῦ ἀνευρεθέντα ἀντικείμενα, διαπιστευτήρια, σημειώσεις καὶ χρήματα, εἰς λεπτομερῆ ἔκθεσιν.

Τοῦτ' αὐτὸ ἐγένετο διὰ τὰ ἀνευρεθέντα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 25 δωμάτιον τοῦ ξενοδοχείου ὕπνου «Ἀστόρια» ὅπου κατέλυσε τὸ θῦμα καὶ ἔνθα ἐνηργήθη λεπτομερὴς ἔρευνα

παρόντων ἁπάντων τῶν ἀνωτέρω προσώπων, μεθ' ὃ τοῦτο ἐσφραγίσθη.

Ἐν τῷ δωματίῳ ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀντικειμένων σημειοῦμεν τὴν ὕπαρξιν τῆς φωτογραφικῆς του μηχανῆς, περιεχούσης φίλμ ἀχρησιμοποίητον τελείως καὶ τὴν γραφομηχανήν του ἐπὶ τῆς ὁποίας ὑπῆρχον εἰσέτι τὰ ἀντίγραφα δύο ἐπιστολῶν ταχυδρομηθεισῶν ἤδη. Ἡ μία τούτων ἀπηυθύνετο πρὸς τὴν μητέρα του, ἡ δὲ ἑτέρα πρὸς τὸν προϊστάμενόν του Ἔντ, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀφοῦ ἐξέθετε τοὺς σκοποὺς τοῦ πρὸς Βόρειον Ἑλλάδα ταξιδίου του καὶ ὡμίλει περὶ ἐπαφῶν μετὰ τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος διὰ τὴν μετάβασίν του πρὸς τὸν Μᾶρκον, κατέληγε τονίζων ὅτι διετίθετο νὰ ὁδηγηθῇ ἕως τὸ στρατηγεῖον του «ἔστω καὶ μὲ δεμένα τὰ μάτια».

Τὸ πτῶμα μετεφέρθη εἰς τὸ Νεκροτομεῖον τοῦ κεντρικοῦ νοσοκομείου καὶ ἐνηργήθη ἐπ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ἰατροδικαστοῦ λεπτομερὴς νεκροψία καὶ νεκροτομή, διὰ τὴν βεβαίωσιν τῆς ἐνεργοῦ αἰτίας τοῦ θανάτου καὶ πορισμὸν ἐντεῦθεν παντὸς στοιχείου, ὠφελίμου εἰς τὴν διαλεύκανσιν τοῦ ἐγκλήματος.

Ἐκ ταύτης προέκυψεν ὅτι ὁ θάνατος προῆλθεν ἐκ τραύματος πυροβόλου ὅπλου ἐξ ἐπαφῆς, ἔχοντος στόμιον εἰσόδου κατὰ τὸ ἰνιακὸν ὀστοῦν καὶ ἐξόδου κατὰ τὸ ἀριστερὸν ρινικὸν πτερύγιον, ὅτι τὸ θῦμα πρὶν ἢ ἐκπνεύσῃ εἰσέτι ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ εἰσέπνευσεν, εἰσέρρευσεν δὲ ἀρκετὴ ποσότης θαλασσίου ὕδατος εἰς τοὺς πνεύμονας, γεγονὸς ὅπερ τελειωτικῶς ἐπέφερε τὸν θάνατον.

Ὅτι ὁ θάνατος εἶχεν ἐπέλθει πρὸ 8ημέρου περίπου καὶ κατὰ τὸ μεσολαβῆσαν χρονικὸν διάστημα, μέχρι τοῦ ἐκβρασμοῦ, τὸ πτῶμα εὑρίσκετο ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ ὅτι τέλος τὸ θῦμα ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου του εἶχε δειπνήσει ἢ γευματίσει δεῖπνον ἢ γεῦμα, συνιστάμενον ἐξ ἀστακοῦ, μπιζελίων, ἐλαχίστου κρέατος, ἄρτου μέλανος, ἀνευρίσκοντο δὲ καὶ ἴχνη οἰνοπνεύματος.

Ἀπὸ τοῦ ἀπογεύματος τῆς αὐτῆς ἡμέρας, λόγῳ τοῦ ἐκτάκτως σοβαροῦ τῆς ὑποθέσεως ἡ ἔρευνα τῆς ὑποθέσεως ἀνετέθη εἰς τὰς δικαστικὰς Ἀρχὰς τῆς Πόλεως, τῇ ἀμέσῳ ἐποπτείᾳ τοῦ παρ' Ἐφέταις εἰσαγγελέως, ἡμεῖς δὲ περιωρίσθημεν εἰς τὴν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ἡμῶν ἔρευναν τῆς ὑποθέσεως, διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῶν δικαστικῶν Ἀρχῶν, πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς στυγερᾶς ταύτης δολοφονίας.

Ἐκ τῆς ὅλης μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐμφανίσεως τῆς ὑποθέσεως ἀπεκλείετο παντάπασιν ἡ ἐκδοχὴ ὅτι τὸ θῦμα ἐφονεύθη παρὰ κακοποιῶν, καθ' ὅσον ἐπ' αὐτοῦ εὑρέθησαν χρηματικὰ ποσὰ εἰς ἑλληνικὰ καὶ ξένα νομίσματα σημαντικῆς ἀξίας, ὡς καὶ τὰ ἀντικείμενα τὰ ὁποῖα ἔφερε πρὸ τῆς ἐξαφανίσεώς του. Ἐνῷ ὅμως ἐκ τῶν μέχρι τῆς στιγμῆς εἰς τὴν διάθεσιν ἡμῶν εὑρισκομένων στοιχείων ἀγόμεθα πρὸς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ Πὸλκ ἔπεσε θῦμα τῶν ἀναρχικῶν, ἐν τῇ προσπαθείᾳ του νὰ μεταβῇ πρὸς τοὺς συμμορίτας, ὅλως παραδόξως ἐνταῦθα, ἐν Ἀθήναις ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἤρχισε κυκλοφοροῦσα καὶ μεταδιδομένη ἡ φήμη ὅτι ὁ Πὸλκ ἐδολοφονήθη ὑπὸ ὀργάνων τῆς δεξιᾶς, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἡ φήμη αὕτη ἔλαβε τὴν μορφὴν τῆς συστηματικῆς ἐκστρατείας, στρεφομένης συγκεκριμένως πλέον κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Ὁμολογουμένως δὲν ὑπεθέσαμεν ὅτι τὸ ἔγκλημα τοῦτο εἶχε παρασκευασθῇ ἐπιμελῶς καὶ ἐν ὅλαις ταῖς λεπτομερείαις του ἀπὸ μακροῦ χρόνου καὶ εἶχεν ἐκτελεσθῇ τόσον ἀριστοτεχνικῶς καὶ εἶχον ληφθῇ τοιαῦτα μέτρα ὥστε νὰ ἀπαιτηθῇ τοσοῦτον χρονικὸν διάστημα διὰ τὴν βεβαίωσίν του.

Εἴχομεν τὴν γνώμην ὅτι ὁσονδήποτε καὶ ἂν ἦτο βραχεῖα ἡ παραμονὴ τοῦ ἐν λόγῳ δημοσιογράφου ἐνταῦθα, ὅσον καὶ ἐὰν αἱ κινήσεις του δὲν ἦσαν ἀπολύτως γνωσταί, ἐκ τῶν κατεχομένων ὀλίγων στοιχείων καὶ ἐκ τῶν πορισμάτων τῆς ἰατροδικαστικῆς ἐρεύνης θὰ ἠγόμεθα ἀμέσως καὶ θετικῶς πρὸς τοὺς δράστας.

Αἱ ἡμέραι παρήρχοντο, αἱ πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν προσπάθειαι ἀπέβαινον ἄκαρποι καὶ τὸ καλῦπτον τὴν ὑπόθεσιν σκότος ὁσημέραι ἐπύκνουτο. Ἡ βραδύτης τῆς προόδου τῆς ὑποθέσεως ἐγένετο ἀντικείμενον ἀγρίας ἐκμεταλλεύσεως ἐκ μέρους τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, εἰς τὸ ὁποῖον ἤδη προσετέθησαν καὶ σοβαρὸν ποσοστὸν ξένων πρακτορείων, ἐνῷ μερὶς τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου ἔρριπτε καὶ αὐτὴ πρὸς τὴν κοινὴν γνώμην τὸ δηλητήριον τῆς ἀμφιβολίας διὰ τὰς προσπαθείας τῶν Ἀρχῶν.

Τὴν 29ην πρὸς 30ὴν Μαΐου 1948 ἡ κομμουνιστικὴ προπαγάνδα ἔφθασεν εἰς τὸ ἀποκορύφωμα, τὸ δὲ ραδιόφωνον τῆς ψευδοκυβερνήσεως τοῦ Μάρκου μετέδιδεν διὰ τῶν αἰθέρων ὅτι ὁ Πὸλκ ἐδολοφονήθη ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐντολῇ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ὅτι τὴν δολοφονίαν του ὠργάνωσαν ἐκπρόσωποι ταύτης, τοὺς ὁποίους κατωνόμαζε.

Δὲν ἐχρειαζόμεθα πλέον τι περισσότερον διὰ νὰ ἀντιληφθῶμεν πρὸ ποίας καταστάσεως εὑρισκόμεθα. Κατενοήσαμεν τὸν δημιουργηθέντα θόρυβον, ἀντελήφθημεν τὸ βάθος καὶ τὸ πλάτος τῆς ὑποθέσεως, διεπιστώσαμεν διατὶ ὠρύονται οὕτως οἱ πράκτορες τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος καὶ διατὶ κινοῦνται δραστηρίως οἱ συνοδοιπόροι των, ἤχθημεν δὲ διὰ τῆς σκέψεώς μας καὶ εἰς τοὺς ἐπιδιωκομένους τελικοὺς σκοποὺς των.

Ἀτυχῶς εἰς τὴν κίνησιν ταύτην καὶ τὰς ἐνεργείας τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, τοῦτο δὲν εὗρε μόνον συμπαραστάτας τοὺς ἐκεῖθεν τοῦ σιδηροῦ παραπετάσματος καὶ τοὺς ἁπανταχοῦ τοῦ κόσμου κομμουνιστικοὺς κύκλους, ἀλλὰ προσετέθησαν σοβαρὰ μερὶς τοῦ ἀμερικανικοῦ τύπου, σημαντικὸν ποσοστὸν τῆς κοινῆς γνώμης καὶ οὐκ ὀλίγοι ἐκπρόσωποι δημοσιογραφικῶν συγκροτημάτων, οἵτινες φανερὰ ἐδήλουν ὅτι ἀμφιβάλλοντες διὰ τὴν εἰλικρινῆ ἔρευναν τῆς ὑποθέσεως, θὰ ἤρχοντο ὑπὸ μορφὴν ἐπιτροπῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ ἐξετάσουν αὐτοὶ τὴν ὑπόθεσιν, καθ' ὅσον ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐστρέφετο ἀποκλειστικῶς κατὰ τῆς ἀριστερᾶς.

Ἀπὸ ἐδῶ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἐγνωρίζαμεν ὅτι ἐχρειάζετο ἀγωνιώδης προσπάθεια καὶ μακρὰ καὶ ἐπίπονος ἐργασία ἵνα ἀχθῶμεν εἰς αἴσιον πέρας. Ἐγνωρίζαμεν ὅτι οἱ δολοφόνοι τοῦ Πὸλκ δὲν εἶχον λόγον νὰ παραμένουν πλέον ἐνταῦθα καὶ θὰ ἀπῆλθον εἰς τὰ ἐν τοῖς ὄρεσι κρησφύγετά των, οἱ δὲ ἐναπομένοντες ἐνταῦθα συνεργοί των ἔπρεπε νὰ τεθοῦν ὑπὸ αὐστηρὸν καὶ συνεχῆ ἔλεγχον καὶ νὰ τε-

θοῦν τότε εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Δικαιοσύνης, ὅτε δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἐπιφέρουν ζημίαν εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν καθ' ὅλου ἐπιτυχίαν τῆς ὑποθέσεως.

Ἦτο γνωστὸν ὅτι ὁ Πόλκ συνηντήθη ἐνταῦθα μὲ τὸν δημοσιογράφον Γρηγόριον Στακτόπουλον καὶ οὐδέποτε ἐθεωρήσαμεν τὴν συνάντησιν ταύτην ἐπαγγελματικὴν ἢ συμπτωματικήν, ἀλλὰ διεκρίναμεν εἰς τὸ βάθος καθαρὰ τὸ ἔνοχον καὶ τὸ ἐπιλήψιμον ταύτης.

Ἐγνωρίζαμεν τὸν Στακτόπουλον καὶ τὴν ὅλην πολιτείαν του καὶ δὲν διέφυγε τῆς προσοχῆς ἡμῶν ὅτι μόνον αὐτὸς καὶ ὅλως ἀνωμάλως κατεχώρισεν εἰς τὴν ἐφημερίδα του τὴν ἄφιξιν τοῦ Πόλκ εἰς Θεσσαλονίκην καὶ εἰς τὴν πρόσκλησίν του ἐνώπιον ἡμῶν μᾶς εἶπεν ὅ,τι ἀκριβῶς ἀνεμένομεν «ἐγὼ τὸ ἔγραψα καὶ εἰς τὴν ἐφημερίδα». Φυσικὰ προσεθέσαμεν εἰς ὅλα τὰ ἀνωτέρω καὶ τὸ τηλεφώνημά του πρὸς τὴν Μάμας, διὰ νὰ μάθῃ τὰ ὀνόματα τῶν ξένων μετὰ τῶν ὁποίων πρὸ ὀλίγου παρεκάθητο καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι οὗτος μὲ ἄλλον τομέα εἰδήσεων ἠσχολεῖτο, ἀπεσπασμένος παρὰ τῇ Βαλκανικῇ Ἐπιτροπῇ, ἀπεκομίσαμεν ἐξ ὅλων τούτων συμπεράσματα, δὲν ἐσπεύσαμεν ὅμως, θεωροῦντες τοῦτο ἀσύμφορον.

Καὶ ἠκολουθήσαμεν ἑτέραν ὁδόν, δυσκολωτέραν μὲν καὶ ἀπαιτοῦσαν χρόνον καὶ κόπους καὶ θυσίας, ἀλλ' ἄγουσαν ἀσφαλέστερον πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα. Εἰδικώτερον προέβημεν ἀπὸ τοῦ ἐκβρασμοῦ τοῦ πτώματος καὶ ἐντεῦθεν εἰς τὰς κατωτέρω ἐνεργείας, ἐφροντίσαμεν δὲ νὰ περιλάβωμεν εἰς τὸν κύκλον τῶν ἐνεργειῶν τούτων πᾶσαν ἐκδοχὴν καὶ τὴν πλέον ἀπίθανον καὶ ἀδύνατον ἔτι, ὥστε οὐδὲν νὰ διαφύγῃ τῆς ἐρεύνης.

Ἐνηργήθη ἔλεγχος εἰς τὰ ἑστιατόρια τῆς πόλεως καὶ εἰς τὰ τοιαῦτα τῶν χωρίων τοῦ κόλπου τῆς Θεσσαλονίκης, μήπως διῆλθεν ἐκεῖθεν ὁ Πόλκ μόνος ἢ μετ' ἄλλων καὶ ἔλαβε τὸ ἐξ ἀστακοῦ καὶ μπιζελίων γεῦμα, πλὴν ὅμως οὐδὲν προέκυψεν. Ἐν συνεχείᾳ ἠλέγχθησαν τὰ βιβλία τῶν ἰχθυεμπόρων καὶ ἰχθυοπωλῶν Θεσσαλονίκης καὶ ἐξητάσθησαν οὗτοι ἐὰν καὶ εἰς ποίους ἐπώλησαν ἀστακὸν κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας καὶ ἐκ τῆς ἐρεύνης ταύτης οὐδόλως διεφωτίσθημεν, οὐδ' ἀνεμέναμεν τοιοῦτόν τι, καθ' ὅσον εἰς τὰ βιβλία των δὲν καταχωροῦνται οἱ πωλούμενοι ἰχθῦς ὀνομαστικῶς, ἀλλὰ κατὰ ποιότητας, οὐδὲ ἦτο δυνατὸν μετὰ τόσον χρόνον οἱ ἰχθυοπῶλαι νὰ ἐνθυμοῦνται τοὺς ἀγοράσαντας, οὐδὲ εἴμεθα βέβαιοι ἐὰν τὰ καταστήματα ἀγοράσαντα ἀστακοὺς κατηνάλωσαν τούτους αὐθημερὸν ἢ τοὺς διετήρησαν ἐπὶ σειρὰν ἡμερῶν εἰς ψυγεῖα.

Τὰς ἐνεργείας ἡμῶν ἐπλαισίωσαν τόσον ἐπίσημοι πληροφοριοδόται καὶ συνεργάται τῆς Ἀστυνομίας, ἐλαυνόμενοι καὶ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας νὰ πορισθοῦν καὶ τὴν σοβαρὰν ἐπικήρυξιν τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἑταιρείας εἰς ἣν εἰργάζετο τὸ θῦμα, ὅσον καὶ ἄλλα ἄτομα συνεπικουροῦντα ἀνιδιοτελῶς τὰς προσπαθείας τῆς Ἀστυνομίας.

Βάσει τῶν τηρουμένων ὑπὸ τοῦ Λιμεναρχείου Θεσσαλονίκης στοιχείων πλωτῶν μέσων, ἠρευνήθησαν ἅπασαι αἱ λέμβοι, τὰ ἱστιοφόρα καὶ τὰ πλοῖα ἁλιείας ἀναζητηθέντων ἰχνῶν τοῦ διαπραχθέντος ἐγκλήματος καὶ ἐτέθησαν ὑπὸ ἔλεγχον οἱ πλοιοκτῆται καὶ τὰ πληρώματα τούτων.

Ὁ ἔλεγχος οὗτος ἐπεξετάθη ἐφ' ὅλων τῶν πλωτῶν μέσων, τῶν ἀναχωρησάντων ἐντεῦθεν κατὰ τὸν ὕποπτον χρόνον, προκληθείς, διὰ τηλεγραφημάτων πρὸς τὰς Λιμενικὰς καὶ Ἀστυνομικὰς Ἀρχὰς τοῦ τόπου κατάπλου.

Ἠρευνήθη ἡ ἀκτὴ τοῦ κόλπου Θεσσαλονίκης ἀπὸ τὸ χωρίον Κασσάνδρα μέχρι τῆς Ἁγίας Τριάδος πρὸς ἀνεύρεσιν τυχὸν πειστηρίων τοῦ ἐγκλήματος ἢ ἄλλων ἀντικειμένων, μαρτυρούντων ὅτι διῆλθεν ἐκεῖθεν ὁ Πόλκ μετὰ τῶν δολοφόνων του.

Σημαντικὸς ἀριθμὸς ὑπόπτων ναυτικῶν προσώπων ἐτέθη ὑπὸ ἔλεγχον καὶ ἐξητάσθησαν αἱ σχέσεις τούτων καὶ αἱ κινήσεις των κατὰ τὸν χρόνον τῆς δολοφονίας.

Προήλθομεν εἰς ἐνεργείας παρὰ ταῖς Λιμενικαῖς Ἀρχαῖς καὶ Ἀρχαῖς Χωροφυλακῆς νὰ μᾶς πληροφορήσωσιν πᾶν τὸ σχετιζόμενον μὲ καταστροφήν, ἐξαφάνισιν ἢ μεταβολὴν τοῦ χρωματισμοῦ ἢ τίτλου λέμβου ἢ πλοιαρίου, ἔχοντες τὴν γνώμην ὅτι οἱ δρᾶσται τὸ ἓν ἐκ τῶν δύο ἐχρησιμοποίησαν, ἀκολούθως δὲ ἢ κατέστρεψαν τοῦτο ἢ τὸν χρωματισμὸν μετέτρεψαν ἢ τὴν ὀνομασίαν μετέβαλον.

Ἀναφορικῶς μὲ τὴν θέσιν εἰς ἣν εὑρέθη ἐπιπλέον τὸ πτῶμα τοῦ Πόλκ τὴν 16-5-1948, προέβημεν εἰς ἐξακρίβωσιν τῆς πορείας τὴν ὁποίαν ἐν τῇ θαλάσσῃ ἠκολούθησαν καὶ τὴν θέσιν εἰς ἣν τὸ πτῶμα ἀπέρριψαν καὶ διὰ δοκιμῶν ἐβεβαιώθημεν περὶ τούτων, ὑπὸ τὰς αὐτὰς μετεωρολογικὰς συνθήκας καὶ τὴν αὐτὴν κίνησιν τῶν θαλασσίων ρευμάτων τοῦ κόλπου.

Ταὐτοχρόνως ὁμὰς εἰδικευμένων ὀργάνων ἐπὶ τῆς παρακολουθήσεως ἔθεσεν ὑπὸ συνεχῆ ἐπίβλεψιν ἄτομα βεβαίως ἢ ἁπλῶς ὕποπτα, ὡς καὶ κατοικίας καὶ τόπους δυναμένους νὰ ἔχουν σχέσιν μὲ τὴν τότε κίνησιν τῶν δολοφόνων ἐνταῦθα ἢ τὴν μελλοντικὴν ἄφιξίν των.

Μεταξὺ τῶν προσώπων τούτων ἦτο καὶ ὁ δημοσιογράφος Στακτόπουλος καὶ διεπιστώθη τότε ἡ συνεχὴς στάσις του καὶ ἀδυναμία εἰς πᾶσαν συζήτησιν νὰ ρίπτῃ τὸ θέμα τῆς δολοφονίας τοῦ Πόλκ καὶ ἐρωτῶν νὰ δίδῃ αὐτὸς ἀπάντησιν ὅτι ἡ δολοφονία εἶναι ἔργον τῶν δεξιῶν, χωρὶς νὰ ἐξαιρῇ καὶ τοὺς Ἀμερικανούς.

Παραλλήλως ὅπως ἐξηκριβώθη καὶ ποιά τις μελαγχολία τούτου καὶ διάθεσις πρὸς μόνωσιν, ἥτις τὸν κατέλαβε καὶ ὅτι, πρᾶγμα ἀσύνηθες διὰ τὸν ἀεικίνητον Στακτόπουλον, ἐπὶ συνεχεῖς ὥρας παρέμενεν εἰς τὸν κῆπον τῆς οἰκίας του, παραδιδόμενος εἰς σκέψεις. Ὡσαύτως κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἐτέθημεν εἰς τὴν ἀπόλυτον διάθεσιν τῶν Δικαστικῶν Ἀρχῶν, ἀναφορικῶς μὲ τὴν παρακολούθησιν προσώπων ὑποδειχθέντων παρὰ τούτων καὶ βάσανον πληροφοριῶν παρασχεθεισῶν παρὰ τῶν ἰδίων.

Πρόσωπα ἀφιχθέντα κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 25-4-1948 μέχρι 15-5-1948 ἐνταῦθα καὶ καταλύσαντα εἰς τὰ ξενοδοχεῖα τῆς πόλεως καὶ οἰκίας, ὡς καὶ πρόσωπα ἀναχωρήσαντα ἐντεῦθεν κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα ἠλέγχθησαν ἅπαντα βάσει τῶν ληφθεισῶν ἀδειῶν ταξιδίου καὶ τῶν καταστάσεων ἐπιβιβάσεως καὶ ἀποβιβάσεως τούτων καὶ τῶν δελτίων καταλύσεως εἰς ξενοδοχεῖα, ποῖοι ἦσαν, πόθεν προήρχοντο καὶ ποῦ κατηυθύνοντο, ποία ἡ φαινομενικὴ καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν ἡ πραγματικὴ αἰτία ταξιδίου των καὶ ἂν εἶχον σχέσιν μὲ τὴν ὑπὸ ἔλεγχον δολοφονίαν.

Σημαντικὸς ἀριθμὸς ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ταξὶ ἠρωτήθη ἐὰν ὁ Πόλκ μόνος ἢ μετ' ἄλλων ἐποιήσατο χρῆσιν

αὐτοκινήτου, ἠλέγχθησαν δὲ ἐπιμελῶς τὰ δρομολόγια γνωστῶν κομμουνιστῶν καὶ κακοποιῶν σωφέρ, σταθμευόντων εἰς στάσεις ὁπόθεν ἦτο πιθανὸν νὰ διῆλθεν ὁ Πόλκ.

Ἐλήφθησαν δείγματα ὅλων τῶν σχοινοποιῶν καὶ σχοινοπωλῶν τῆς πόλεως πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ καταστήματος ἐκ τοῦ ὁποίου πιθανὸν νὰ ἠγόρασαν οἱ δολοφόνοι τὰ σχοινία δι' ὧν ἐδέσμευσαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας τοῦ ἀτυχοῦς θύματος, ἐξητάσθησαν δὲ οἱ σχοινοποιοὶ καὶ σχοινοπῶλαι διὰ τὴν πιστοποίησιν τῆς προελεύσεως τοῦ σχοινίου, χωρὶς νὰ δυνηθοῦν νὰ διαφωτίσουν ἡμᾶς διὰ θετικῆς τινὸς γνώμης.

Ἐνηργήθησαν εἰς μεγάλην ἀκτῖνα κατ' οἶκον ἔρευναι, ἰδίᾳ εἰς τὸν παραλιακὸν τομέα τῆς πόλεως, ἀδιακρίτως δὲ εἰς κατοικίας χρησιμοποιουμένας ὡς γιάφκας ὑπὸ τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος καὶ ἀνεζητήθησαν εἰς ταύτας ἀφαιρεθέντα εἴδη τοῦ θύματος ὑπὸ τῶν δολοφόνων.

Προέβημεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ὡρολογίου τοῦ θύματος, τὸ ὁποῖον ἔφερεν εἰς τὴν χεῖρά του, διὰ νὰ ἔχωμεν μίαν περίπου γνώμην, ἐὰν ἡ δεικνυομένη ὥρα δύναται νὰ πιστοποιήσῃ ὡς ἔγγιστα τὴν ὥραν τοῦ ἐγκλήματος.

Προέβημεν εἰς τὴν φωτογράφησιν καὶ φωτοτυπίαν ὅλων τῶν ἀνευρεθέντων ἐπὶ τοῦ θύματος φωτογραφιῶν καὶ ἐγγράφων, ἀποτελούντων χρησίμων πειστηρίων εἰς τὴν ἀνάκρισιν καὶ διὰ τὸ ἐνδεχόμενον τῆς καταστροφῆς ἢ τῆς ἀπωλείας τούτων.

Ἐγένετο ἀνατύπωσις τοῦ ἀρχείου τῶν φίλμς τοῦ Πόλκ, ἀνερχομένων εἰς 250 περίπου τεμάχια καὶ ἐκ τούτων ἐπελέξαμεν τὰς φωτογραφίας τὰς ληφθείσας ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐπορίσθημεν οὐχὶ ἀσημάντους πληροφορίας περὶ τῆς ζωῆς τοῦ Πόλκ. Ἐκεῖθεν ἐβεβαιώσαμεν τὴν μετάβασίν του εἰς τὴν Γεωργικὴν Σχολήν, τὸ χωρίον Σουρωτή, τὸ χωρίον Ἁγία Τριάδα, τὰς παιδικὰς ἐξοχὰς τοῦ χωρίου τούτου, εἰς Βέροιαν, εἰς Κοζάνην, εἰς Σιάτισταν καὶ Ἀμύνταιον. Ἀλλὰ καὶ πέραν τούτου εἴδομεν ἐν σμικρογραφίᾳ καὶ τὴν ζωὴν τοῦ ἀτυχοῦς δημοσιογράφου ἐν τῇ Ἄπω καὶ Μέσῃ Ἀνατολῇ καὶ Αἰγύπτῳ καὶ Ἑλλάδι καὶ τὰς ἀδυναμίας του καὶ τὰς κλίσεις του.

Μεγίστη προσοχὴ κατεβλήθη εἰς τὴν παρακολούθησιν διαφόρων ἀτόμων κατοίκων τῆς πόλεως, γνωριζόντων τὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν, διότι τοιοῦτός τις ἦτο ἀπαραίτητος διὰ νὰ συνδέσῃ τὸν Πόλκ, νὰ παρευρεθῇ εἰς τὰς ἐπαφὰς καὶ νὰ τὸν παραλάβῃ τέλος καὶ νὰ τὸν ὁδηγήσῃ μέχρι τοῦ τόπου τοῦ δράματος. Εἰς τὸν κύκλον τῶν προσώπων τούτων συμπεριελήφθησαν καὶ Ἕλληνες, διαμένοντες ἁπανταχοῦ τῆς Χώρας, ἀπελαθέντες δὲ κατὰ καιροὺς διὰ διαφόρους λόγους ἐξ Ἀμερικῆς παρὰ τῶν Ἀμερικανικῶν Ἀρχῶν ὡς ἀνεπιθύμητοι.

Ἐκλήθησαν καὶ ἐξητάσθησαν οἱ ὁδοκαθαρισταὶ μεγάλου τμήματος τῆς πόλεως ἐάν τις τούτων παρετήρησε καὶ ἐνεθυμεῖτο ὄστρακα ἀστακοῦ κατὰ τὴν ἐκκένωσιν τῶν ἀπορριμάτων ἐκ τῶν δοχείων τῶν κατοίκων εἰς τὰ ἐπὶ τούτοις αὐτοκίνητα-βυτία.

Ἱκανὰ ὄργανα ἡμῶν ἢ ἔμπιστα πρόσωπα τῆς Ὑπηρεσίας μας ἔλαβον δεῖγμα μελάνης ἐκ διαφόρων κέντρων, θεωρουμένων ὑπόπτων ἢ εὑρισκομένων ἐντὸς ἀκτῖνος εἰς τὴν ὁποίαν πιθανὸν ἐκινήθη ὁ Πόλκ, ὡς καὶ δείγματα φακέλων καὶ ἐπιστολοχάρτων διὰ τὴν παραβολὴν τούτων πρὸς τὸν γνωστὸν φάκελον, τὸν χρησιμοποιηθέντα ὑπὸ τῶν δολοφόνων διὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς ταὐτότητος τοῦ θύματος εἰς τὴν Ἀστυνομίαν.

Ὄργανα τῆς Ὑπηρεσίας ἡμῶν κατ' ἐπανάληψιν καὶ ἐν πάσῃ μυστικότητι μετέβησαν εἰς τὰς περιφερείας Κατερίνης καὶ Χαλκιδικῆς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ πληροφορίας τῶν κινήσεων συμμοριακῶν στελεχῶν καὶ τῶν ἀκολουθουμένων δρομολογίων ὡς καὶ διὰ διασταύρωσιν πληροφοριῶν, παρασχεθεισῶν τῇ Ὑπηρεσίᾳ μας.

Ἐπὶ ἀρκετὰς ἡμέρας συνειργάσθημεν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐν πλήρει εἰλικρινείᾳ, συναντιλήψει καὶ κατανοήσει μετὰ τῶν ἀφιχθέντων ἐνταῦθα ἀστυνομικῶν τῆς Κολούμπια Μπερντὲτ καὶ Σεγκοντάρη καὶ ὀφείλομεν νὰ τονίσωμεν τὴν συμπαράστασιν καὶ τὴν βοήθειαν τούτων εἰς τὴν προσπάθειάν μας.

Ἐπειδὴ στερρὰν εἴχομεν τὴν πίστιν ὅτι πολλὰ ἠδυνάμεθα νὰ πορισθῶμεν ἐκ τῶν συμμοριακῶν στελεχῶν, συλλαμβανομένων κατὰ τὰς ἐνεργουμένας ἐπιχειρήσεις ἢ παραδιδομένων αὐτοβούλως εἰς τὰς Ἀρχάς, προήλθομεν εἰς ἐνεργείας παρὰ τῷ ἐνταῦθα Γ' Σώματι Στρατοῦ, ὅπως παραδίδωνται καὶ ἡμῖν πρὸς ἐξέτασιν συλλαμβανόμενα στελέχη, ἰδίᾳ δὲ ῥαδιοτηλεγραφηταί, ῥαδιολῆπται καὶ τυπογράφοι. Ἀργότερον, ἀρξαμένων τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Γράμμου, διετάχθη καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Κοζάνην ἀξιωματικὸς τῆς Διευθύνσεως ἡμῶν, πρὸς ἐξέτασιν τῶν συλλαμβανομένων κατὰ τὰς μάχας ἐκείνας συμμοριακῶν στελεχῶν. Καὶ ναὶ μὲν δὲν προέκυψαν θετικὰ στοιχεῖα ἐκ τῆς ἐξετάσεως σοβαροῦ ἀριθμοῦ συμμοριτῶν, ἀναφορικῶς μὲ τὴν ταὐτότητα τῶν δραστῶν τῆς δολοφονίας τοῦ Πόλκ, ἐβεβαιώθησαν ὅμως γεγονότα ἀρκούντως σημαντικὰ διὰ τὴν πρόοδον τῆς ὑποθέσεως. Ἐξηκριβώθησαν κινήσεις καὶ δρομολόγια ἡγετικῶν στελεχῶν, ἰδίᾳ τοῦ κλάδου τῶν πολιτικῶν ἐπιτρόπων, ἠλέγχθησαν ἀρχεῖα καὶ σημειώσεις, εὑρεθέντα ἐπὶ φονευθέντων στελεχῶν καὶ ἐπορίσθημεν οὐχὶ ἀσημάντους πληροφορίας. Τέλος, εἰδικῶς ὡς πρὸς τὸ ὑπὸ κρίσιν ἔγκλημα διεπιστώθη ὅτι ἐγένετο ὑπὸ τῆς συμμοριακῆς ἡγεσίας μακρὰ διαφώτισις, προσπαθοῦσα νὰ πείσῃ τοὺς ὀπαδοὺς ὅτι τὴν δολοφονίαν διέπραξαν οἱ δεξιοὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἐπιρρίπτουν ταύτην εἰς βάρος τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ, δηλονότι σοβαρῶς ἀπησχόλησε ταύτην ἡ ἀπεμπόλησις τῶν εὐθυνῶν, τῶν ὁποίων ἡ σοβαρότης ἤρχισεν ἤδη νὰ ἀπασχολῇ ἐνδιαφερόντως τὸ κόμμα.

Παρὰ τὴν ἀπόλυτον μυστικότητα μὲ τὴν ὁποίαν ἐκάλυπτον αἱ Ἀρχαὶ τὰς ἐν συνόλῳ ἐνεργείας των, εἶχεν ἤδη τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα πληροφορηθῇ ἀπὸ τὰς πρώτας διὰ τοῦ τύπου ἀνακοινώσεις, ὅτι διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἐθεωρεῖτο ἔνοχον καὶ θὰ ἐκαλεῖτο κάποτε νὰ λογοδοτήσῃ διὰ τὴν ἐνοχήν του ταύτην.

Φαίνεται δὲν ὑπελόγισεν ὅτι ὁ Πόλκ συγχρόνως μὲ τὰς ἐπαφὰς τὰς ὁποίας εἶχε μὲ ἐκπροσώπους τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος ἐν Ἀθήναις, ἐπραγματοποίει καὶ ἑτέρας καὶ κατετόπιζεν ἐπὶ τῶν προσπαθειῶν του τόσον τὸν κύκλον του, ὅσον καὶ τὴν Ἑταιρείαν, εἰς τὴν ὁποίαν εἰργάζετο.

Δὲν ἐπίστευσεν ὅτι ὁ Πόλκ ὀλίγας ὥρας πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του θὰ ἀπετύπωνεν εἰς τὴν γνωστὴν πρὸς τὸν

Ἐντ ἐπιστολήν του καὶ λεπτομερείας τοῦ ταξιδίου του πρὸς τὸν Μᾶρκον.

Ἀκολούθως διὰ τὸν συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν ἡμῶν μὲ τὰς ἐνεργείας τῆς Ἀστυνομίας Πρωτευούσης καὶ τοῦ Πειραιῶς, ἔνθα ἐτοποθετούσαμεν τὴν πρώτην φάσιν, τὴν προπαρασκευαστικὴν τῆς δολοφονίας, ὁ ταγματάρχης Μουσχουντῆς Νικόλαος κατ' ἐπανάληψιν κατῆλθεν εἰς Ἀθήνας καὶ Πειραιᾶ συνοδεύων τὸν εἰσαγγελέα Πρωτοδικῶν Μουστάκην καὶ τὸν ὁρισθέντα ἀνακριτὴν τῆς ὑποθέσεως Κολοτοῦρον ἔνθα ἔλαβε μέρος εἰς συσκέψεις, παρόντων καὶ τῶν ὑπουργῶν Δικαιοσύνης καὶ Δημοσίας Τάξεως καὶ ἀντήλαξε γνώμας ἐπὶ τῶν περαιτέρω ἐνεργειῶν, ἐν ταὐτῷ δὲ ἐνημερώθημεν ἀμοιβαίως ἐπὶ τῶν μέχρι τῆς στιγμῆς συγκεντρωθέντων στοιχείων καὶ πορισμάτων.

Παρέστη εἰς τὴν ἐξέτασιν ὑπερτριάκοντα προσώπων ἐν Ἀθήναις ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν, δυναμένων νὰ παράσχουν λεπτομερείας ἐπὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ Πόλκ καὶ τῶν προθέσεών του, ἐν ταὐτῷ δὲ ἐθέσαμεν ὑπὸ ἔλεγχον τὴν ζωὴν καὶ τὸ περιβάλλον τῶν προσώπων διὰ τὰ ὁποῖα ἡμεῖς εἴχομεν πληροφορίας, ἐν οἷς καὶ τῆς χήρας Ρέας Πόλκ.

Ἐνταῦθα ὀφείλω ν' ἀναφέρω ἰδιαιτέρως τὴν συνδρομὴν καὶ τὴν συναντίληψιν καὶ τὴν ἠθικὴν ἐνίσχυσιν τὴν ὁποίαν εὕρομεν ἐν Ἀθήναις εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀμερικανοῦ συνταγματάρχου Ἄυρες.

Ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐπὶ σειρὰν ἡμερῶν ἐνεργειῶν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀπεκομίσαμεν καὶ ἐθεωρήσαμεν θετικὸν καὶ βασικόν, ἦτο ὅτι ὁ Πόλκ θὰ ἐπείθετο νὰ ἔλθη εἰς ἐπαφὴν δι' ὑπόθεσιν τοιαύτην καὶ θὰ εἶχε περισσοτέραν ἐμπιστοσύνην, ἐὰν τὸ πρόσωπον μεθ' οὗ ἤρχετο εἰς ἐπαφὴν ἦτο δημοσιογράφος.

Καὶ διετυπώθη ἡ γνώμη αὕτη εἰς ἐπίσημον κατάθεσιν τοῦ δημοσιογράφου Χατζηαργύρη, ἀτόμου τοῦ ἀπολύτως στενοῦ περιβάλλοντος τοῦ Πόλκ, οἰκογενειακοῦ φίλου ἐν ταὐτῷ καὶ συνεργάτου εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, ἀντικαθιστῶντος τὸν Πόλκ εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν του πρὸς τὴν Κολούμπια κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας του καὶ μεθ' οὗ, τέλος, τὴν προηγουμένην ἑσπέραν τῆς ἀναχωρήσεως συνειργάσθη ἐπὶ δίωρον ἐπὶ ἀγνώστου θέματος.

Ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω ἡδραιώθη ἡ πίστις, ὅτι ὁ δημοσιογράφος Γρηγόριος Στακτόπουλος πρέπει νὰ ἔχη ἄμεσον σχέσιν μὲ τὴν στυγερὰν ταύτην δολοφονίαν καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην κατηυθύναμεν τὰς ἐνεργείας μας, προσπαθοῦντες διὰ στοιχείων ἀδιασείστων νὰ θέσωμεν τοῦτον εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Δικαιοσύνης, πρᾶγμα ἄκρως δυσχερὲς καὶ χρῆζον σοβαρᾶς ἐργασίας.

Ἐναπέμεινεν ὅμως εἰς τὰς χεῖράς μας ἓν σπουδαιότατον στοιχεῖον, ὁ γνωστὸς ἤδη φάκελος διὰ τοῦ ὁποίου ἀπεστάλη ἡ ταὐτότης τοῦ θύματος. Ὁ φάκελος μὲ τὰ τριάκοντα ἓξ γράμματα, τὰ χαραχθέντα κατὰ τὴν γνώμην μας ὑπὸ ἀτόμου προβεβηκυῖαν ἔχοντος τὴν ἡλικίαν, λόγῳ τοῦ ὑποτρόμου τοῦ χαρακτῆρος τούτων. Ποίας ἐκτάσεως ἐργασία ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, θὰ ἀναφερθῇ ἀκολούθως διὰ νὰ καταδειχθῇ ὁποίαν σημασίαν ἐνέχουν εἰς τὰ ἐγκλήματα ταῦτα τὰ ἐν λόγῳ πειστήρια καὶ πῶς μὲ τὴν βάσιν ταύτην ἐκκινήσαντες, ἤχθημεν ἐμμέσως μὲν ἀλλ' ἀσφαλῶς εἰς αἴσιον πέρας. Ὁ φάκελος οὗτος ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐφωτογραφήθη εἰς πολλὰ ἀντίτυπα καὶ ἀκολούθως ἐμελετήθη, ἐδημοσιεύθη δὲ εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Πρωτευούσης, μήπως τις ἐπροθυμοποιεῖτο νὰ παράσχῃ πληροφορίαν τινὰ περὶ τοῦ γράψαντος τοῦτον.

Μὴ ἀναμένοντες φυσικὰ ἐκ τοῦ τομέως τούτου σημαντικὰ ὀφέλη, ἐπεδόθημεν εἰς τὴν κοπιώδη προσπάθειαν νὰ ἀνεύρωμεν ἡμεῖς τὸν ἐπιστολογράφον. Ἀρχικῶς ἠρευνήθησαν τὰ δείγματα γραφῆς πλέον τῶν τριῶν χιλιάδων φακέλων κακοποιῶν καὶ ἀναρχικῶν, σεσημασμένων παρὰ τοῦ Ἐργαστηρίου Δικαστικῆς Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης. Μετέπειτα ἐστράφημεν πρὸς τοὺς ναυτικοὺς κύκλους καὶ ἐλάβομεν δείγματα γραφῆς ἀτόμων θεωρουμένων ἱκανῶν συμμετοχῆς ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τὴν δολοφονίαν ἢ κρινομένων ὑπόπτων τῆς συμμετοχῆς. Τούτων καὶ ἄλλων ἐθέσαμεν ὑπὸ ἔλεγχον ἰδιόγραφα εὑρισκόμενα εἰς διαφόρους Ἀρχὰς ὑπὸ μορφὴν αἰτήσεων ἢ ἀναφορῶν.

Μὴ ἀποκομίσαντες οὐδὲν ἐντεῦθεν, ἐστράφημεν πρὸς τὰς εἰς τὰ ἀρχεῖα τῶν Ἀστυνομικῶν Τμημάτων εὑρισκομένας οἰκογενειακὰς δηλώσεις κατοικίας, αἰτήσεις ἐκδόσεως ταὐτοτήτων, τ' ἀποκόμματα τούτων καὶ τὰς πάσης φύσεως αἰτήσεις διὰ τὰ ἄτομα τὰ ὁποῖα ἐθέταμεν εἰς γραμμὴν πρώτου ἐνδιαφέροντος. Καὶ ἐξητάσθησαν οὕτως ὑπὲρ τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας δηλώσεις καὶ ἐκ τούτων ἐπελέξαμεν ὡρισμένον ἀριθμὸν καὶ ἠσχολήθημεν ἰδιαιτέρως πέριξ τῆς προσωπικότητος τῶν ἀναφερομένων εἰς ταύτας, τῇ εὐγενεῖ συνδρομῇ καὶ ἐγκρίτου δικηγόρου τῆς πόλεώς μας, κατέχοντος στοιχεῖα γραφολογίας, ἀνιδιοτελῶς προσφερθέντος πρὸς τοῦτο.

Καὶ ἀπεδείχθη ὅτι ἡ ὁδὸς αὕτη ἦγεν εὐθέως πρὸς τοὺς δράστας τοῦ ἐγκλήματος καὶ ἦσαν τὰ τριάκοντα ἓξ αὐτὰ γράμματα αἱ ὑπογραφαὶ ὅλων τῶν ἐνόχων τοῦ εἰδεχθοῦς ἐγκλήματος καὶ ἀποδίδομεν τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην εἰς τὴν μωρίαν τῶν ἐνόχων ὑπὸ τῆς Θείας Δίκης ἐπενεχθεῖσαν.

Κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1948 κατόπιν ἐπανειλημμένων ἀνταλλαγῶν σκέψεων καὶ πορισμάτων ἀποφασίζεται ὅπως ἔλθομεν ἔτι πλησιέστερον καὶ θετικώτερον πρὸς τὸν κύκλον τῶν προσώπων τὰ ὁποῖα ἐτοποθετούσαμεν ἐγγὺς τῆς πράξεως, εἴτε λόγῳ τῆς θέσεως τούτων, εἴτε βάσει κατεχομένων στοιχείων. Ἀποφασίζεται δηλονότι ὑπὸ τῶν Δικαστικῶν Ἀρχῶν νὰ συλληφθοῦν καὶ ν' ἀπομονωθοῦν οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ξενοδοχείου ὕπνου «Ἀστόρια», οἱ διευθυνταὶ τῶν παραλιακῶν κέντρων τοῦ Καραμπουρνοῦ καὶ ὁ δημοσιογράφος Γρηγόριος Στακτόπουλος, διὰ νὰ ἐξετασθοῦν ἐμπεριστατωμένως πλέον καὶ νὰ ἐκθέσουν ὅ,τι γνωρίζουν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως. Ἡ σύλληψις ἐνηργήθη ταχέως καὶ ἄνευ θορύβων, ἡ δὲ ἀπομόνωσις ἦτο πλήρης καὶ ἀπόλυτος.

Ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου ἀνεμέναμεν οὐσιώδη ἀποτελέσματα ἦτο ὁ δημοσιογράφος Γρηγόριος Στακτόπουλος, τοῦτο μὲν ὡς ἐλθόντα εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ ἀτυχὲς θῦμα, ἀφ' ἑτέρου δέ, διότι ἐγνώριζε τὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν καὶ περαιτέρω διότι ἐπρόκειτο περὶ σημαίνοντος κομμουνιστικοῦ στελέχους, ἀναπτύξαντος ἐκτάκτως ζωηρὰν δρᾶσιν κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ τηροῦντος ἀντεθνικὴν στάσιν παρὰ τῇ Βαλκανικῇ Ἐπιτροπῇ, ἔνθα ἐτύγχανεν ἀπεσπασμένος, ὡς γλωσσομαθής.

Δι' ὅ, εὐθὺς μετὰ τὴν σύλληψίν του διετάχθη ἀξιωματικὸς τοῦ Τμήματος Γενικῆς 'Ασφαλείας καὶ μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τούτου, κειμένην παρὰ τὸν συνοικισμὸν δημοσιογράφων, πρὸς ἐνέργειαν ἐρεύνης, διὰ τὴν ἀνεύρεσιν εἰδῶν τοῦ δολοφονηθέντος, τῷ ἐπεστήθη δὲ κυρίως ἡ προσοχὴ νὰ φροντίσῃ ἐπιμελῶς νὰ λάβῃ δεῖγμα γραφῆς τῆς μητρός του κατὰ τρόπον μὴ παρέχοντα εἰς ταύτην ὑπονοίας διὰ τοὺς ἐπιδιωκομένους σκοπούς μας. Καὶ εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος ἐξεπλήρωσε πλήρως τὴν ἐντολήν μου καὶ κατὰ τρόπον ἐγγυώμενον τὸ ἀπόρρητον τῶν προσπαθειῶν μας καὶ ἐλάβομεν ἀρκετὸν κείμενον τῆς μητρὸς τοῦ Στακτοπούλου, ὅλως φυσιολογικόν, τὸ ὁποῖον ἐκ τῆς ἁπλῆς ἐπισκοπήσεως καλοῦ παρατηρητοῦ ἔφερε ταύτην εἰς γραμμὴν ἐνδιαφέροντος ἐξαιρετικοῦ.

Τὴν ἐπομένην προσῆλθεν ἡ μήτηρ Στακτοπούλου πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ υἱοῦ της, μὴ πραγματοποιηθεῖσαν, καὶ ὅπως πληροφορηθῇ τοὺς λόγους τῆς κρατήσεώς του, λαμβάνεται δὲ παρ' αὐτῆς καὶ δεύτερον δεῖγμα γραφῆς, ἐπίσης ἄκρως φυσιολογικόν, διὰ συντάξεως μιᾶς ἀποδείξεως ἀποδόσεως αὐτῇ διαφόρων ἐγγράφων, παραληφθέντων τὴν προηγουμένην πρὸς ἔλεγχον ἐκ τῆς οἰκείας της, τῆς συνιστᾶται δὲ νὰ ἐπανέλθῃ τὴν ἐπομένην διὰ νὰ πληροφορηθῇ τοὺς λόγους κρατήσεως τοῦ υἱοῦ της.

Πράγματι τὴν ἐπομένην, 16ην Αὐγούστου, διὰ νὰ προσδιορίσωμεν ἐνταῦθα τὴν ἀκριβῆ χρονολογίαν τῆς συλλήψεως τοῦ Στακτοπούλου, γενομένην τὰς πρώτας ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 14-8-1948, προσῆλθεν καὶ αὖθις ἡ Ἄννα χήρα Ἰωάννου Στακτοπούλου καὶ τῆς ὑπεδείχθη ν' ἀναφερθῇ ἐγγράφως εἰς τὸν διοικητὴν τοῦ Τμήματος Γενικῆς 'Ασφαλείας καὶ νὰ ἐκθέσῃ τὰ παράπονά της διὰ τὴν κράτησιν τοῦ υἱοῦ της. Καὶ συνετάχθη παρὰ ταύτης αἴτησις καθ' ὑπαγόρευσιν ὀργάνου μου καὶ φαίνεται ὅτι εἰς τὸ μέσον τῆς διατυπώσεως τῶν ἀπόψεών της ἀντελήφθη πλέον διατὶ λαμβάνομεν τὰ ἐπανειλημμένα δείγματά της καὶ ἤρχισε διὰ τρόπου καταφανοῦς καὶ εἰς τὸν πλέον ἀδαῆ νὰ μεταβάλλῃ τὴν μορφὴν τῶν γραμμάτων της καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων νὰ διορθώνῃ μερικὰ τούτων κατὰ τρόπον προδήλως ἔνοχον. Τὸ δεύτερον βῆμα ἐπετεύχθη ἤδη, ἀσφαλὲς καὶ θετικόν. Ἡ Ἄννα χήρα Ἰωάννου Στακτοπούλου ἐκρατήθη καὶ ἐλήφθησαν κατόπιν πλέον τῶν τριάκοντα διαφόρων δειγμάτων, τὰ ὁποῖα ἀποσταλέντα εἰς 'Αθήνας καὶ γενόμενα ἀντικείμενα γραφολογικῆς πραγματογνωμοσύνης τῶν ἐν 'Αθήναις γραφολόγων καθηγητοῦ Πουλατζᾶ 'Αριστείδου καὶ ἀκαδημαϊκοῦ Σωκράτους Κουγέα, ἀπέδειξαν ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἔγραψε τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ἐπιληψίμου φακέλου «πρὸς τὸ Γ' 'Αστυνομικὸν Τμῆμα ἐνταῦθα».

Εἰς τὸν Γρηγόριον Στακτόπουλον εἰς μίαν στιγμὴν τῆς ἐξετάσεώς του, ἐνεχειρίσθησαν τριάκοντα περίπου φάκελοι, ἐν οἷς καὶ ὁ γνωστὸς διὰ νὰ μᾶς εἴπῃ ἂν γνωρίζῃ τὸν γραφικὸν χαρακτῆρα τῶν ἐπὶ τούτων ἐπιγραφῶν. 'Επροχώρησε καὶ ἀντιπαρῆλθε πλέον τῶν δέκα φακέλων, ἄνευ συγκινήσεως τινός, ὅτε ὅμως ἐκράτησεν ἀνὰ χεῖρας τὸν ἔνοχον φάκελον, ἄνευ ἐρωτήσεως τινὸς καὶ ἐν καταφανῇ ταραχῇ ἠρώτησε «τὴν μητέρα μου θέλετε νὰ πῆτε, ἀποκλείσατέ την».

Δὲν τῷ ὑπεβλήθη τοιαύτη ἐρώτησις, εἶναι ἀληθὲς ὅμως ὅτι ἀνεμέναμεν τὴν ἀπάντησίν του ταύτην, διότι ἡ μήτηρ του ἤδη εἶχεν ὁμολογήσει ὅτι τὰ γράμματα εἶναι ἰδικά της καὶ τὰ ἔγραψεν ἓν ἀπόγευμα τοῦ μηνὸς Μαΐου κατὰ παράκλησιν τοῦ υἱοῦ της, διότι τοῦ τὸ ἐζήτησε μία 'Αμερικανίς.

Κατόπιν τούτου, δὲν ἀπέμεινεν οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι κατέχομεν τὸν μίτον τῆς ὑποθέσεως καὶ ἔχομεν εἰς τὴν διάθεσίν μας ἄτομον ἔχον ἄμεσον σχέσιν μὲ τὸ ἀπασχολοῦν ἡμᾶς θέμα. Αἱ ἀποκαλύψεις αὗται ἀποτελοῦν τὴν ἀφετηρίαν τῆς διαλευκάνσεως τοῦ ἐγκλήματος καὶ θέτουν τὴν βάσιν τῶν περαιτέρω ἀνακριτικῶν ἐρευνῶν. 'Επηκολούθησεν ἐπιμελής, μακρὰ καὶ ἐπίπονος ἀνακριτικὴ ἔρευνα ἕως ὅτου προβῇ εἰς λεπτομερεῖς καὶ πλήρεις ὁμολογίας ὁ Στακτόπουλος ἐπὶ τῆς προπαρασκευῆς καὶ ἐκτελέσεως τοῦ ἐγκλήματος, διατυπωθείσας ὡς ἀκολούθως:

Ὅτι εἶναι μέλος τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ 1944, ὅτι ἀπέκλινε πρὸς τὸν κομμουνισμὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1938, ὅτι εἰργάζετο εἰς τὴν ἐφημερίδα «Φῶς» καθοδηγούμενος ὑπὸ τοῦ δημοσιογράφου Μαξίμου, ὅτι προσέφερεν ὑπηρεσίας κατὰ τὴν κατοχὴν εἰς τὸ ΕΑΜ καὶ ἀκολούθως εἰργάσθη ὡς συντάκτης τῆς ἐφημερίδος «Λαϊκὴ Φωνὴ» ὄργανον τοῦ γραφείου περιοχῆς Μακεδονίας - Θράκης τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, ὅτι συγχρόνως τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰργάζετο καὶ εἰς τὴν 'Αγγλικὴν Ὑπηρεσίαν Πληροφοριῶν, ἀργότερον δὲ ὡς μεταφραστὴς εἰς τὸ 'Αθηναϊκὸν Πρακτορεῖον, ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας του ἐν τῇ «Λαϊκῇ Φωνῇ» ἐγνωρίσθη μεθ' ὅλων τῶν ἡγετικῶν στελεχῶν τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, ὅτι παρηκολούθησε μαθήματα εἰς τὴν σχολὴν στελεχῶν μὲ καθηγητὰς τὸν Μᾶρκον Βαφειάδην, Στρῖγγον κλπ. καὶ ὅτι ἀκολούθως ἀπεστάλη ὡς καθοδηγητὴς εἰς τὴν ΚΟΒ 'Αλατίνη, ὅτι ἐν τῇ «Λαϊκῇ Φωνῇ» παρηκολούθησε μαθήματα αὐτοαμύνης καὶ ἐκδόσεως παρανόμου τύπου, μὲ καθηγητὴν τὸ γνωστὸν κομμουνιστικὸν στέλεχος Εὐάγγελον Βασβανᾶν, ὅτι κατὰ μῆνα 'Οκτώβριον τοῦ 1946 ἀπεχώρησεν ἐκ τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος, τῇ ὑποδείξει τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, ὅπερ μάλιστα προέβη καὶ εἰς ἐπίσημον καὶ ἐντυπωσιακὴν διαγραφήν του, ὅπως τὸν προφυλάξῃ ἐκ πιθανῆς ἀστυνομικῆς καταδιώξεως, ἐπικειμένης τῆς εἰσόδου τοῦ κόμματος εἰς παρανομίαν, ὅτι ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς συλλήψεώς του ἐξηκολούθησε τὸν κομματικὸν σύνδεσμον καὶ εἰργάζετο δίδων ἀριστερὰν χροιὰν καὶ προτίμησιν διὰ τοῦ Πρακτορείου του τῶν εἰδήσεων εἰς τὸ 'Εξωτερικόν, ἀποστέλλων ἐκεῖσε πᾶσαν ἐπιζημίαν διὰ τὴν Ἑλλάδα ἀνταπόκρισιν, δι' ὃ καὶ ἐφρόντισε καὶ ἐτοποθετήθη ὡς κάτοχος τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης παρὰ τῇ Βαλκανικῇ 'Επιτροπῇ καὶ παρηκολούθει τὰς συνεδριάσεις της. Περαιτέρω ἐν τῇ προόδῳ τῆς ὁμολογίας του μᾶς ὡμίλησεν ὅτι μεταξὺ τῶν ἐπαφῶν του συγκαταλέγετο καὶ τοιαύτη μετὰ τοῦ 'Αδὰμ Μουζενίδου, μετὰ τοῦ ὁποίου συνεδέθη μετὰ διὰ τινος γυναικὸς καὶ μάλιστα ὅτι ἅπαξ τὸν ἐφιλοξένησεν εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ 'Αριστοτέλους ἀριθ. 26 δωμάτιόν του καὶ ὅτι διετήρησε τὸν σύνδεσμον τοῦτον ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1947 μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1948 καὶ ὅτι ἔλαβε παρ' αὐτοῦ, μέσῳ τῆς γυναικὸς ταύτης, διάφορα

σημειώματα αὐτοῦ καὶ ἀπέστειλλεν εἰς αὐτὸν διαφόρους αἰτουμένας πληροφορίας καὶ ὅτι τέλος ἐπληροφορήθη τὴν ἀναχώρησιν τούτου διὰ τὰς συμμορίας κατὰ μῆνα Ἰανουάριον, παρὰ τῆς αὐτῆς γυναικός.

Ὁ Ἀδὰμ Μουζενίδης δὲν εἶναι ἁπλοῦν στέλεχος, οὔτε τυχαῖος κομμουνιστής, εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἀνεστάτωσε τὴν Θεσσαλονίκην κατὰ τὸ ἔτος 1936 καὶ ἐδημιούργησε τὰ γνωστὰ αἱματηρὰ γεγονότα τοῦ μηνὸς Μαΐου τοῦ ἔτους τούτου, εἶναι ὁ μετέπειτα ἔγκλειστος ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν εἰς τὸ φρούριον Ἀκροναυπλίας, εἶναι ὁ δραπετεύσας ἐκ τοῦ στρατοπέδου Λαρίσης καὶ ἀνελθὼν εἰς τὰ ὄρη, δράσας μὲ τὸ ψευδώνυμον Βάσσος εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Βόλου, τὴν ὁποίαν καὶ ἐκύλησεν εἰς τὸ αἷμα, εἶναι ὁ βασανιστὴς ἀμετρήτων ἐθνικοφρόνων τῆς περιφερείας ἐκείνης καὶ ὁ λεηλατήσας τὰ πάντα, εἶναι ὁ συλληφθεὶς κατὰ τὸ ἔτος 1945 καὶ δραπετεύσας ἐκ τῶν χειρῶν τῶν συνοδῶν του, ὁ κρυπτόμενος εἰς Ἀθήνας ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ ἀναπτύξας ἀναρχικὴν δρᾶσιν ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος, εἶναι ὁ ἀναδιοργανωτὴς τῆς συμμοριακῆς κινήσεως ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ὁ ἀφιχθεὶς ἐνταῦθα διὰ τὴν ἐπανασυγκρότησιν τῶν ἐξαρθρωθεισῶν συνωμοτικῶν ὀργανώσεων τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, κατὰ μῆνα Αὔγουστον καὶ ἐργασθεὶς δραστηρίως μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1948, ὡς κατωτέρω λεπτομερέστερον θὰ ἐκτεθῇ. Πῶς ὅμως ὁ σοβαρὸς οὗτος παράγων τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, διὰ τὸν ὁποῖον ἡμεῖς εἴχομεν πληροφορίας ὅτι ἐνταῦθα κατέχει τὴν ὑπερκομματικὴν θέσιν καὶ εἶναι ὁ ρυθμίζων τὰ πάντα, εὑρίσκεται τόσον ἐγγὺς τοῦ Στακτοπούλου καὶ μάλιστα νὰ ἀποκρυβῇ καὶ εἰς τὴν οἰκίαν τούτου; Ἦτο ἓν ἐκ τῶν σοβαρωτέρων ἐρωτημάτων τὰ ὁποῖα ἀνέκυψαν, ἀφ' ἧς ὁ Στακτόπουλος ἤρχισεν μερικῶς ἀποκαλύπτων τὴν προσωπικότητά του. Ἀλλὰ διὰ τὸν Βασβανᾶν Εὐάγγελον μεθ' οὗ ὁ Στακτόπουλος διετήρει σχέσεις εἰς τὴν ἐφημερίδα «Λαϊκὴ Φωνὴ» καὶ διήκουσε τὰ μαθήματά του εἰς τὸν τομέα τῆς αὐτοαμύνης καὶ τῆς ἐκδόσεως παρανόμου τύπου, ἐγνωρίζαμεν ὅτι ἀφίχθη κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς δολοφονίας δι' ἄγνωστον ἀποστολήν, πάντως σοβαρὰν καὶ ἐπεστήθη τότε, διὰ διαταγῆς μας, νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια διὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν μελετωμένων ἐγκληματικῶν σχεδίων τούτου· καὶ ποῖος ὁ Βασβανᾶς, ὁ τότε πολιτικὸς ἐπίτροπος τριῶν συμμοριακῶν ἀρχηγείων, ὁ ἐκ τῆς Τσαριτσάνης - Ἐλασσόνος ξυλουργός; εἶναι παλαιὸς καὶ φανατικὸς κομμουνιστής, συλληφθεὶς καὶ ἐκτοπισθεὶς κατ' ἐπανάληψιν, ὁ παραμείνας ἔγκλειστος ἐπὶ τετραετίαν εἰς τὸ φρούριον τῆς Ἀκροναυπλίας καὶ ἀποδράσας τὸ 1941, ἐκ τοῦ Σανατορίου Ἀσβεστοχωρίου εἰς τὸ ὁποῖον μετεφέρθη πρὸς νοσηλείαν. Κατ' Αὔγουστον τοῦ 1942 διωρίσθη γραμματεὺς τῆς κομμουνιστικῆς νεολαίας Μακεδονίας, παραμείνας εἰς τὴν θέσιν ταύτην μέχρι τοῦ ἔτους 1943. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1944 ἀνέλαβε γραμματεὺς πόλης Θεσσαλονίκης καὶ παρέμεινεν ὡς τοιοῦτος μέχρι τῆς Συμφωνίας τῆς Βάρκιζας καὶ μετὰ ταύτην ἀπεστάλη ἐκ μέρους τοῦ Μακεδονικοῦ γραφείου εἰς τὴν ὕπαιθρον πρὸς παρακολούθησιν τῶν ὀργανώσεων. Κατὰ μῆνα Μάρτιον τοῦ 1945 ἐπανέρχεται εἰς τὴν Θεσσαλονίκην καὶ ἀναλαμβάνει τὴν γραμματείαν ἀχτίδος κατόπιν κομματικῆς ἐντολῆς, περὶ καθόδου τῶν στελεχῶν πρὸς τὴν βάσιν δι' ἀπόκτησιν πείρας, ἀργότερον δὲ ἀνέρχεται εἰς τὰς συμμορίας τῶν ὀρέων, ὅπου καὶ μέχρι τότε εὑρίσκετο.

Ὁ Στακτόπουλος προχωρῶν εἰς τὰς ἀποκαλύψεις του, ἐκθέτει ὅτι μετὰ τοῦ Ἀδὰμ Μουζενίδη δὲν διέκοψε τὸν κομματικὸν σύνδεσμον μετὰ τὴν ἀποχώρησίν του εἰς τὰ ὄρη καὶ ὅτι εἶχεν ἐντολὴν νὰ τελῇ ἐν ἀναμονῇ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν κομματικῶν ἐντολῶν, ἐκτὸς τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸν τομέα τοῦ τύπου, διὰ τὰς ὁποίας ἤδη ἀπὸ μακροῦ χρόνου εἶχε λάβει ἐντολὴν καὶ ἐξετέλει ταύτας, ἄνευ ἄλλης παρεμβάσεως ἢ ὑποδείξεως.

Τὴν 23ην Μαρτίου 1948, ἐξακολουθεῖ ὁμολογῶν ὁ Στακτόπουλος, εἰδοποιεῖται οὗτος τηλεφωνικῶς παρά τινος Βαγγέλη νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ὄπισθεν τοῦ «Μεντιτερανὲ» ὁδὸν πρὸς συνομιλίαν, τὴν 8ην ἑσπερινὴν τῆς ἑπομένης 24ης Μαρτίου. Ἡ συνάντησις αὕτη πραγματοποιεῖται καὶ ὁ Στακτόπουλος χωρὶς νὰ ἀναμένῃ εὑρέθη πρὸ τοῦ Εὐαγγέλου Βασβανᾶ, πολιτικοῦ Ἐπιτρόπου τῶν συμμοριακῶν ἀρχηγείων Ὀλύμπου, Πιερίων καὶ Βερμίου, παλαιοῦ γνωρίμου, ὡς ἀνωτέρω ἀνεφέρθη ἐκ τῆς ἐργασίας του εἰς τὴν ἐφημερίδα «Λαϊκὴ Φωνὴ» καὶ δὲν ἐχρειάσθη πολὺς χρόνος διὰ νὰ ἀντιληφθῇ τί ἐσήμαινε περίπου ἡ συνάντησις ἐκείνη. Ὁ Βασβανᾶς τῷ ἀνακοινοῖ ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναχωρήσῃ δι' Ἀθήνας, πρὸς μεταφορὰν κομματικῆς ἐπιστολῆς καὶ συνάντησιν ἑνὸς προσώπου, τὸ ὁποῖον θὰ τὸν ἔφερεν εἰς ἐπαφὴν μὲ Ἀμερικανὸν δημοσιογράφον, ἐκδηλώσαντα τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μεταβῇ πρὸς συνάντησιν τοῦ Μάρκου καὶ νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τοῦτον ὅτι ἡ ἐπιθυμία του ἐγένετο δεκτή, ὅτι δύναται νὰ μεταβῇ ὁπόταν θελήσῃ καὶ τέλος ὅτι ἔχουν προετοιμασθῆ ὅλα διὰ τὸ ταξίδιόν του διὰ τὸ βουνό. Ἀπεχωρίσθησαν μείναντες σύμφωνοι νὰ συναντηθοῦν καὶ αὖθις.

Εἰς τὴν ἑπομένην συνάντησιν, ἀπέχουσαν τῆς πρώτης μίαν ἢ δύο ἡμέρας, ὁ Στακτόπουλος πλὴν τοῦ Βασβανᾶ, συναντᾷ ὁμοῦ καὶ τὸν Μουζενίδην διὰ τὸν ὁποῖον ἐγνώριζεν ὅτι εὑρίσκεται ἤδη εἰς τὰς συμμορίας καὶ τὸν ἠρώτησε πῶς εὑρέθη ἐκεῖ, αὐτὸς ὅμως ἀπαντήσας ὅτι στερεῖται σημασίας αὐτό, ἔστρεψε τὴν συζήτησιν εἰς τὸ γνωστὸν θέμα καὶ προσέθεσε καὶ αὐτὸς μὲ τὴν σειράν του ὅτι δέον νὰ ἐπιτύχῃ ἡ ἀποστολή του εἰς Ἀθήνας, διότι εἶχε πολλὰ νὰ ὠφεληθῇ ὁ ἀγὼν καὶ ὁ Δημοκρατικὸς Στρατὸς ἐκ τῆς μεταβάσεως τοῦ Ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου εἰς τὸν Μᾶρκον. Κατὰ τὴν συνάντησιν ἐκείνην παρέλαβεν ὁ Στακτόπουλος κλειστὴν ἐπιστολὴν καὶ 400.000 δραχμὰς δι' ἔξοδα τοῦ ταξιδίου του, ὑπεσχέθη δὲ ὅτι θὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Ἀθήνας τὸ ἐρχόμενον Σάββατον διότι ἦτο ἀδύνατος ἡ ἀναχώρησίς του ἐνωρίτερον. Εἰς τοῦτον ἐδόθη καὶ κομματικὴ σύνδεσις καὶ ὁδηγίαι διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ προσώπου ὅπερ μετέβαινε νὰ συναντήσῃ ἐν Ἀθήναις, τοῦ ἐξηγήθη δηλαδή, ὅτι τὴν 10.30′ ὥραν π.μ. τῆς 28ης Μαρτίου 1948, ἡμέραν Κυριακήν, τὸ πρόσωπον τοῦτο θὰ τὸν ἀνέμενεν εἰς τὴν πλατεῖαν Συντάγματος καὶ εἰς ἕνα τῶν ἐκεῖ τηλεφωνικῶν θαλάμων ἀναγινώσκον ἐφημερίδα «Βῆμα», μὲ ἐμφανῆ τὸν τίτλον της.

Εἰς τοῦτον θὰ ἀπέτεινε τὸν χαιρετισμὸν «Γειά σου Ἀθήνα» καὶ θὰ ἐλάμβανε τὴν ἀπάντησιν «Καλῶς τὴν

Θεσσαλονίκη». Τὴν καθωρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ὁ Στακτόπουλος συνεδέθη εἰς τὴν πλατεῖαν Συντάγματος μετὰ τοῦ ἀνωτέρω προσώπου, ἡλικίας περίπου 28 ἐτῶν, ξανθοῦ, μὲ σγουρὰν κόμην, εὐπαρουσιάστου καὶ μὲ καφὲ ἐνδυμασίαν. Δὲν ἐπληροφορήθη τὸ ἐπώνυμόν του, διότι ἐκεῖνος ἐδήλωσεν ἁπλῶς ὅτι λέγεται Γιάννης καὶ ἀπέφυγε νὰ δώσῃ τὸ ἐπώνυμόν του, δὲν συνήντησεν ὅμως τὸν Ἀμερικανὸν δημοσιογράφον διότι, ὡς τοῦ εἶπεν οὗτος εἰς συζήτησιν εἰς τὸ ζαχαροπλαστεῖον «Ζαβορίτου», ὁ δημοσιογράφος ἀπουσίαζεν εἰς Μέσην Ἀνατολήν.

Ἀφιχθεὶς ὁ Στακτόπουλος ἐνταῦθα μετὰ τριήμερον ἐν Ἀθήναις παραμονήν του συνήντησε τὸν Βασβανᾶν, καὶ ἀνέφερεν εἰς τοῦτον τὴν ἐν Ἀθήναις ἐπαφήν του, οὗτος δὲ τοῦ ἔδωκεν ἐντολὴν νὰ τελῇ ἐν ἀναμονῇ εἰς τὴν διάθεσιν κάποιου Νίκου, ἀνωτέρου κομμουνιστικοῦ στελέχους, γνωστοῦ τοῦ Στακτοπούλου ἐκ τῆς «Λαϊκῆς Φωνῆς», πιθανὸν τοῦ Βατουσιανοῦ Δημητρίου, τοῦ προσέθεσε δὲ ὅτι αὐτόν, δηλαδὴ τὸν Βασβανᾶν, ἐφ' ἑξῆς θὰ τὸν γνωρίζῃ ὡς Μῆτσον.

Τὴν 4ην Μαΐου 1948 ἡμέραν Τρίτην, ἀπασχολούμενος ὁ Στακτόπουλος εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος του ἐδέχθη τηλεφώνημα παρ' ἀγνώστου, ὅστις τοῦ ἔκλεισε ραντεβοῦ διὰ τὴν μεσημβρίαν τῆς ἑπομένης εἰς τὸ καφενεῖον «Ἀργοναῦται» εἰς τὸ ὁποῖον συχνάζουν Πόντιοι, παρὰ τὴν ὁδὸν Χαλκέων.

Μετέβη οὗτος ἐκεῖσε τὴν ἑπομένην καὶ συνήντησε καθήμενον εἰς μίαν γωνίαν τὸν ὑπὸ ψευδώνυμον Νίκον, ὅστις τοῦ ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος θὰ ἀφιχθῇ ἐξ Ἀθηνῶν ὁ Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος, ὅστις ὀνομάζεται Πόλκ, τοῦ ὥρισε δὲ νέαν συνάντησιν διὰ τὴν ἑσπέραν τῆς ἑπομένης, ἡμέραν Τετάρτην, ὄπισθεν τῶν λουτρῶν «Παράδεισος», παρὰ τὴν Ἐγνατίαν ὁδόν.

Κατὰ τὴν νέαν ταύτην συνάντησιν ἀνακοινοῦται εἰς τὸν Στακτόπουλον ὅτι ὁ Πόλκ ἔρχεται ὁριστικῶς τὴν 7ην Μαΐου καὶ δίδεται ἐντολὴ εἰς τοῦτον ἀφοῦ τὸν συναντήσῃ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Νίκον διὰ νὰ τοῦ δώσῃ νεωτέρας ὁδηγίας.

Πράγματι τὴν 7-5-1948, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐλέχθη, ἀφίχθη ὁ Πόλκ, καταλύσας εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Ἀστόρια» καὶ ἐδέχθη αὐθημερὸν καὶ περὶ ὥραν 4.30' τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Στακτοπούλου, βραχεῖαν, περιορισθεῖσαν εἰς τὴν γνωριμίαν καὶ ἔμειναν σύμφωνοι νὰ συναντηθοῦν τὸ ἑσπέρας τὴν 7ην μ.μ. ὥραν εἰς τὸ μπὰρ τοῦ «Μεντιτερανέ», μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συνεδριάσεως τῆς Βαλκανικῆς Ἐπιτροπῆς.

Περὶ ὥραν 5.30' τῆς αὐτῆς ὁ Πόλκ μετέβη εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς Βαλκανικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ παρηκολούθησε ταύτην ἐπί τινα χρόνον. Τότε ἐρωτηθεὶς ὁ Στακτόπουλος περὶ τοῦ εἰσελθόντος, ὑπὸ τοῦ συναδέλφου του Ἐλευθερίου Σταυρίδου τῆς ἐφημερίδος «Ἑλληνικὸς Βορρᾶς» ἀπήντησεν ὅτι «εἶναι ὁ Πόλκ τῆς Κολούμπια».

Ἡ πληροφορία αὕτη παρεσχέθη εἰς τὸν παρ' ἡμῖν ὑποδιευθυντὴν ἐνωρίτερον τῆς ὁμολογίας τοῦ Στακτοπούλου καὶ ἀπετέλεσε τότε ἀκρογωνιαῖον λίθον εἰς τὴν θεμελίωσιν τῆς ἀπόψεώς μας, περὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ Στακτοπούλου, διότι οὗτος ἐπέμενεν ὅτι διὰ πρώτην φορὰν ἐγνώρισε τὸν Πόλκ τὴν 7ην μ.μ. ὥραν εἰς τὸ μπὰρ τοῦ «Μεντιτερανέ», συστάσει τῆς Μάμας, ὡς ἀνωτέρω ἀνεφέρθη καὶ κατωτέρω ἐκτίθεται.

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συνεδριάσεως ὁ Στακτόπουλος, ὡς εἶχεν ἤδη συμφωνηθῇ, συναντᾶται μετὰ τοῦ Πόλκ εἰς τὸ «Μεντιτερανέ», καὶ παρακάθεται εἰς κύκλον ξένων, ἀναφερθέντων ἀνωτέρω, προσκλήσει τῆς Ἕλεν Μάμας. Ἐλέχθη καὶ ὑπεστηρίχθη ὅτι ἡ Μάμας καλοῦσα τὸν Στακτόπουλον διὰ τοῦ Σταυρίδη προσέθεσεν «εἰδοποίησε τὸν Στακτόπουλον τὸν Γρηγόρη, ὅτι τὸν θέλει ὁ Πόλκ».

Μετὰ τὴν συνάντησιν ταύτην ὁ Στακτόπουλος πληροφορηθεὶς ὅτι ἀργότερον ὁ Πόλκ θὰ ἐδείπνει εἰς τὸ ἑστιατόριον «Ὄλυμπος-Νάουσα» ἀπεχώρησεν ἐκεῖθεν καὶ μετέβη καὶ συνήντησε παρὰ τὴν ὁδὸν Σχολείων τὸν γνωστὸν Νίκον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀναφέρει τὴν ἄφιξιν τοῦ Πόλκ, τὰς ἐπαφάς του καὶ λαμβάνει παρ' αὐτοῦ ἐντολὴν νὰ τὸν συναντήσῃ καὶ αὖθις τὴν δὲ 1ην μ. μεσονύκτιον ὥραν θὰ τὸν φέρῃ εἰς ἐπαφὴν εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Ἁγίας Σοφίας καὶ Μητροπόλεως, μετὰ τοῦ Εὐαγγέλου Βασβανᾶ.

Ἐκεῖθεν μετέβη εἰς τὴν ἐφημερίδα του καὶ ἀφοῦ εἰργάσθη ἐπ' ὀλίγον, ἐπεκοινώνησε τηλεφωνικῶς μὲ τὴν Μάμας εἰς τὸ ἑστιατόριον «Ὄλυμπος-Νάουσα» διὰ νὰ πληροφορηθῇ δῆθεν τὰ ὀνόματα τῶν ξένων, μεθ' ὧν πρὸ ὀλίγου παρεκάθησεν, εἰς τὴν πραγματικότητα ὅμως νὰ ἐξακριβώσῃ ἐὰν ἦσαν ἐκεῖ καὶ ποίαν περίπου ὥραν θὰ ἀπεχώρουν.

Περὶ ὥραν 10ην ὁ Στακτόπουλος μετέβη εἰς τὸ «Ὄλυμπος-Νάουσα» καὶ ἀντιληφθεὶς τὸν Πόλκ καὶ τοὺς ὑπολοίπους ἐντὸς αὐτοῦ, δὲν εἰσῆλθεν, ὡς ἐδικαιολογήθη ἀργότερον διὰ νὰ μὴ ἔχῃ εἰς βάρος του ἐπαφὰς πολλὰς μὲ τὸν Πόλκ, ἀλλ' ἀνέμενεν ἐκτὸς τούτου ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν καὶ εἰς τὸ ἔναντι πεζοδρόμιον καὶ ὅτε ἐξῆλθον οἱ ἀνωτέρω εἰς δύο ὁμίλους ἠκολούθησε τὸν Πόλκ καὶ δύο ἄλλους κατὰ μῆκος τῆς παραλιακῆς Λεωφόρου, μέχρι τῆς διασταυρώσεως τῆς ὁδοῦ Καρόλου Ντήλ, τὴν ὁποίαν, ἀποχωρισθεὶς ὁ Πόλκ, ἠκολούθησε μόνος.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Στακτόπουλος ἐπλησίασε τὸν Πόλκ καὶ τὸν ἐχαιρέτησεν, οὗτος δὲ μετ' ὀλίγον ἀναγνωρίσας τοῦτον συνεβάδισε κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ ταύτης, ὁ δὲ Στακτόπουλος προσέθεσεν εἰς τὸν Πόλκ ὅτι ἔχει ἐντολὴν τὴν ἑσπέραν ταύτην νὰ τὸν φέρῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ ἓν ἐκ τῶν προσώπων τὰ ὁποῖα εἶχον ἀναλάβει τὴν προώθησίν του πρὸς τοὺς συμμορίτας.

Παρέμειναν συζητοῦντες ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ Μητροπόλεως, κατελθόντες εἶτα καὶ πρὸς τὴν παραλιακὴν Λεωφόρον, παρακάμψαντες δὲ ἐκάθησαν εἰς τὸ καφενεῖον «Ἀστόρια» ἐπίσης ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον, ἕως ὅτου φθάσῃ ἡ ὥρα τῆς συναντήσεως.

Καὶ προσθέτει εἰς τὰς ἀποκαλύψεις του ὁ Στακτόπουλος ὅτι ὁ Πόλκ κατὰ τὴν συζήτησιν ἐκείνην ἐνδιεφέρθη διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς Ἑλλάδος, ἠρώτησε διὰ τὸ καταστροφικὸν ἔργον τῶν συμμοριτῶν καὶ ἂν ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν ἀλήθειαν αἱ ἐπικρίσεις κατὰ τῆς Ἀμάγκ. Ἦτο θέμα εἰς τὸ ὁποῖον διέτριβεν ὁ Πόλκ καὶ συχνὰ διδομένης εὐκαιρίας ἠσχολεῖτο περὶ τούτου.

Τὴν καθωρισμένην ὥραν ἡ συνάντησις ἐπραγματοποι-

ήθη καὶ συνεδέθη ὁ Πὸλκ μετὰ τοῦ Βασβανᾶ, ὁ δὲ Στακτόπουλος ἐντολῇ τοῦ τελευταίου, μεταβιβάζει εἰς τὸν Πὸλκ ὅτι ἡ ἀναχώρησίς του ὡρίσθη διὰ τὴν ἑπομένην ἑσπέραν ἀπὸ σημεῖον καὶ μὲ μέσον τὰ ὁποῖα θὰ τοῦ τὰ πληροφορήσῃ τὴν ἑπομένην καὶ ἀκολούθως ἀπεχωρίσθησαν, τοῦ Βασβανᾶ τραπέντος πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ὁδοῦ Μητροπόλεως.

Τὴν ἑπομένην, Σάββατον, ὁ Στακτόπουλος συμφώνως μὲ προηγηθεῖσαν συμφωνίαν συναντᾷ τὸν Πὸλκ ἔξωθι τοῦ «Μεντιτερανέ», καίτοι ἡ συνάντησις εἶχεν ὁρισθῆ ἐντὸς τούτου, διὰ ν' ἀποφύγῃ νὰ ἐκτεθῇ εἰς περίεργα βλέμματα, ἂν καὶ ὁ Πὸλκ ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀνέμενεν ἐκεῖσε μεταξὺ τοῦ γραφείου τοῦ Ἄχμετ καὶ τοῦ μπάρ. Συνεβάδισαν κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ Κομνηνῶν καὶ πληροφορεῖ ὁ Στακτόπουλος τὸν Πὸλκ ὅτι ἡ ἀναχώρησίς του θεωρεῖται βεβαία ὅτι θὰ γίνῃ θαλασσίως διὰ λέμβου καὶ ὅτι τὸ ἑσπέρας θὰ δειπνήσουν εἰς τὴν οἰκίαν του παρὰ τὸν συνοικισμὸν δημοσιογράφων διὰ νὰ εὑρίσκωνται ἐγγὺς τοῦ τόπου τῆς ἀναχωρήσεως καὶ ὅτι τὸ ἑσπέρας θὰ τὸν παρελάμβανεν αὐτὸς ἐκ τοῦ ξενοδοχείου διὰ νὰ μεταβοῦν ἕως ἐκεῖ.

Ἐνταῦθα δέον ν' ἀναφερθῇ ὅτι ὁ Βασβανᾶς μετὰ τὴν συνάντησιν μετὰ τοῦ Πὸλκ τὴν νύκτα τῆς 7ης πρὸς τὴν 8ην Μαΐου μετέβη καὶ ἀπεκρύβη εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Στακτοπούλου παρὰ τὴν ὁδὸν Ἀριστοτέλους. Ὁ Στακτόπουλος ἐκτὸς τῆς πατρικῆς οἰκίας του κειμένης πρὸς τὸ ἐξοχικὸν μέρος τῆς πόλεως διετήρει ἐπ' ἐνοικίῳ καὶ τὸ δωμάτιον τοῦτο ἐν τῇ ὁδῷ Ἀριστοτέλους ἔνθα τὸ κέντρον τῆς πόλεως.

Τὴν ἑσπέραν ὁ Στακτόπουλος μετέβη καὶ ἀνέμενε τὸν Πὸλκ εἰς τὸ ἔναντι τοῦ ξενοδοχείου πεζοδρόμιον διότι ἔπιπτε καὶ ἀραιὰ βροχὴ καὶ ὅτε κατῆλθεν οὗτος ἐκ τοῦ ξενοδοχείου κρατῶν ἀνὰ χεῖρας δέμα, περιέχον τὶς πυτζάμες του, τὸν ἐπλησίασε καὶ ἀκολούθως μετέβησαν εἰς τὴν οἰκίαν του. Φαίνεται ὅτι τοὐλάχιστον ἀπὸ τοῦ Ντεπῶ καὶ ἐκεῖθεν μέχρι τῆς οἰκίας τοῦ Στακτοπούλου δὲν ἐχρησιμοποίησαν μεταφορικὸν μέσον, διότι ὡς προσθέτει ἡ Ἄννα Στακτοπούλου ὅτε εἰσῆλθεν ὁ Πὸλκ εἰς τὴν οἰκίαν της ἦτο λασπωμένον τὸ ἓν τῶν ὑποδημάτων του καὶ τὸ ἐκαθάρισεν αὐτὴ διὰ τεμαχίου ὑφάσματος.

Ἡ ἰδία προσθέτει ὅτι ἐμερίμνησε διὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ δείπνου ἐξ ἀστακοῦ καὶ μπιζελίων καὶ ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ συζητήσῃ ἐπὶ πολὺ μετὰ τοῦ Πὸλκ, διότι ἀμφότεροι ἠγνόουν τὴν γλῶσσαν τοῦ ἄλλου.

Περὶ ὥραν 10.30' ἀνεχώρησεν ὁ Πὸλκ καὶ ὁ Στακτόπουλος ἐκ τῆς οἰκίας καὶ κατηυθύνθησαν πρὸς τὴν παραλίαν, ἀπέχουσαν περὶ τὰ 300 περίπου μέτρα καὶ παρὰ τὸ Κέντρον «Παπαρούνα» ὅπου ἐπέβησαν ἀναμενούσης ἐκεῖ λέμβου, τῆς ὁποίας λεμβοῦχος ἦτο ὁ Ἀδὰμ Μουζενίδης. Ὁ Μουζενίδης ἔφερεν ἀδιάβροχον καμουφλαρισμένον χιτῶνα καὶ τραγιάσκαν, ἡ δὲ λέμβος ἔφερε τὸ ὄνομα «Ἅγιος Νικόλαος».

Πρῶτος ἐπήδησεν εἰς τὴν βάρκαν ὁ Πὸλκ καὶ ἠκολούθησεν ὁ Στακτόπουλος. Ἡ λέμβος ἠνοίχθη ὀλίγον εἰς τὸ πέλαγος καὶ μετ' ὀλίγον προσήγγισε πάλιν εἰς τὴν ἀκτὴν εἰς ἀπόστασιν 200 μέτρων ἀπὸ τοῦ πρώτου σημείου προσεγγίσεως καὶ παρέλαβεν ἐκεῖσε τοὺς ἀναμένοντας Εὐάγγελον Βασβανᾶν καὶ ἕτερον πρόσωπον, ἄγνωστον εἰς τὸν Στακτόπουλον.

Ὁ Στακτόπουλος εἰς τὴν ἀπολογίαν του ἀρχικῶς ἀνέφερε περὶ τοῦ δείπνου ληφθέντος εἰς τὸ κέντρον «Λουξεμβοῦργον» διὰ νὰ ἐπανορθώσῃ κατόπιν ὅτι δηλαδὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ του ἐδείπνησεν, εἰς τὴν ἐπ' ἀκροατηρίῳ ὅμως ἀπολογίαν του ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πρώτην ὁμολογίαν του, προφανῶς διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνῃ τὴν θέσιν τῆς μητρὸς καὶ τῶν λοιπῶν οἰκείων του.

Οἱ ἐπιβάντες τῆς λέμβου κατέλαβον ἐν αὐτῇ τὴν ἀκόλουθον διάταξιν. Εἰς τὴν πρύμνην ἐκάθησεν ὁ Ἀδὰμ Μουζενίδης, εἰς τὴν πρὸ τῆς πρύμνης σανίδα δεξιόθεν μὲν ὁ Πὸλκ καὶ ἀριστερὰ ὁ Στακτόπουλος, ὁ Βασβανᾶς ἐκωπηλάτει ὁ δὲ ἄγνωστος ἐκάθησεν εἰς τὴν πρώραν καὶ δὲν ἐπρόφερεν οὐδεμίαν λέξιν.

Ἡ λέμβος διευθύνεται πρὸς τὰ ἀνοικτὰ τοῦ κόλπου, ὅτε ὁ Μουζενίδης ἐπιφορτίζει τὸν Στακτόπουλον νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Πὸλκ ὅτι διὰ τὸ ἀπόρρητον τοῦ δρομολογίου θὰ τοῦ δεθοῦν οἱ ὀφθαλμοί. Ὁ Πὸλκ οὐδεμίαν ἀντίρρησιν ἔφερε καὶ φαίνεται ὅτι τὰς λεπτομερείας ταύτας εἶχον οἱ δολοφόνοι καὶ προηγουμένως θίξει μετὰ τοῦ Πὸλκ, ἐφ' ὅσον καὶ εἰς τὴν ἀναφερθεῖσαν ἀνωτέρω ἐπιστολήν του ἀνέφερε τὴν περίπτωσιν ταύτην.

Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ὁ Στακτόπουλος ἐντολῇ τοῦ Μουζενίδη μεταδίδει εἰς τὸν Πὸλκ ὅτι διὰ «λόγους ἀσφαλείας» θὰ δεσμευθοῦν αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες του. Ὁ Πὸλκ συγκατατίθεται καὶ δεσμεύονται αὗται, ὁ δὲ Πὸλκ εἶπε τότε «καὶ τώρα πρὸς τὸν προορισμόν μας».

Τά τε σχοινία καὶ τὴν μανδήλαν διὰ τῶν ὁποίων ἐδεσμεύθησαν αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Πὸλκ κατείχοντο καὶ ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ ἀγνώστου τῆς πρώρας. Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα καὶ ἡ λέμβος ἔπλεε κανονικῶς εἰς ἀπόστασιν μιλίου ἀπὸ τῆς ἀκτῆς, ὅτε ὁ Μουζενίδης ἐκ τῆς θέσεώς του πυροβολεῖ διὰ πιστολίου ἐξ ἐπαφῆς τὸν Πὸλκ κατὰ τὸ ἰνιακὸν ὀστοῦν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν θανάσιμον τραυματισμόν του. Ὁ κορμὸς ἐκάμφθη πρὸς τὰ γόνατα καὶ ἤρξατο ρογχάζων ἐπιθανατίως. Ἡ λέμβος κλυδωνισθεῖσα ἰσχυρῶς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἰσορροπίαν της ὁ δὲ Στακτόπουλος μὴ ἀναμένων τοιαύτην ἐξέλιξιν κατελήφθη ὑπὸ δέους καὶ τρόμου καὶ ἐπεχείρησεν, ὡς ἰσχυρίζεται, νὰ διαμαρτυρηθῇ ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀρθρώσῃ λέξιν. Ἐγώ, λέγει, ἤμουν περισσότερον νεκρὸς ἀπὸ τὸν Πὸλκ. Ὁ Μουζενίδης καὶ ὁ Βασβανᾶς τῷ συνέστησαν νὰ σιωπήσῃ διὰ νὰ μὴ ἔχῃ τὴν ἰδίαν τύχην, ὁ δὲ Στακτόπουλος γνωρίζων τὰς ἀρχὰς τῶν κομμουνιστῶν, ὅτι δὲν διστάζουν νὰ ἐκτελέσουν ἓν ἔγκλημα διὰ νὰ καλύψουν ἓν ἄλλο, συνεμορφώθη ἀπολύτως.

Πρὸς στιγμὴν ἀνακόπτεται ἡ κωπηλασία καὶ ὁ Μουζενίδης ἐρευνᾷ τὰ ἐσωτερικὰ θυλάκια τοῦ σακκακίου τοῦ Πὸλκ καὶ ἀφαιρεῖ ἀπὸ μὲν τὸ ἀριστερὸν διαφόρους σημειώσεις καὶ ἐπιστολάς, τὰ ὁποῖα κρατεῖ αὐτὸς ἀπὸ δὲ τὸ δεξιὸν ἀνασύρει τὸ πορτοφόλιον τοῦ Πὸλκ καὶ ἀφαιρεῖ μίαν ταυτότητα τούτου ἐντὸς ζελατίνης ὡς πολεμικοῦ ἀνταποκριτοῦ καὶ μίαν κάρταν-ἡμερολόγιον τῆς Ἑταιρείας «Pan American» χωρὶς νὰ θίξῃ οὐδὲν ἕτερον τοῦ περιεχομένου.

Ταῦτα παραδίδει εἰς τὸν Στακτόπουλον μὲ τὴν ἐντο-

λὴν νὰ τὰ ταχυδρομήσῃ εἰς τὸ Γ΄ Ἀστυνομικὸν Τμῆμα, συστήσας εἰς αὐτὸν συγχρόνως ἀπόλυτον σιωπὴν διὰ τὰ διαδραματισθέντα ἐπὶ ἀπειλῇ ἀμέσου ἐξοντώσεώς του, μεθ' ὃ ἡ λέμβος ἔλαβε κατεύθυνσιν πρὸς τὴν ἀκτὴν καὶ ἀπεβίβασαν τὸν Στακτόπουλον ἐγγὺς τοῦ κέντρου «Ἀκταῖον» καὶ κατόπιν ἀνοιχθέντες καὶ αὖθις εἰς τὸ πέλαγος ἀπέρριψαν τὸν ἡμιθανῆ Πόλκ εἰς τὴν θάλασσαν, ὅστις τελικῶς ἐξέπνευσεν ἐκ τῆς μεγάλης ποσότητος θαλασσίου ὕδατος τὸ ὁποῖον εἰσέρρευσεν εἰς τοὺς πνεύμονάς του.

Ὁ Στακτόπουλος ἀποβιβασθεὶς ἔντρομος ἔσπευσε πρὸς τὴν στάσιν Ντεπὼ καὶ ἐπιβιβασθεὶς εἰς λεωφορεῖον μετέβη εἰς τὴν ἐφημερίδα πρὸς ἐργασίαν. Δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐργασθῇ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποδιώξῃ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του τὴν δολοφονίαν τοῦ Πόλκ καὶ ἀποχωρήσας τὰς πρωινὰς ὥρας μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν του, ματαίως ὅμως καὶ ἐκεῖ προσεπάθησε νὰ ἡσυχάσῃ καὶ ν' ἀποφύγῃ τοὺς ἐφιάλτας, «δίπλα του ἔνοιωθε τὸ κουλουριασμένο σῶμα τοῦ Πόλκ νὰ ῥογχάζῃ». Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας παρακαλεῖ τὴν μητέρα του νὰ ἀναγράψῃ ἐπὶ ἑνὸς φακέλου τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γ΄ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος, πρᾶγμα ὅπερ αὐτὴ πράττει καὶ ἐσωκλείει ἐντὸς αὐτοῦ ὁ Στακτόπουλος τὴν ταυτότητα τοῦ Πόλκ καὶ τὴν κάρτα καὶ τὰ τοποθετεῖ εἰς τὸ θυλάκιόν του. Τὴν ἑπομένην κατελθὼν εἰς τὴν πόλιν ἔρριψε τὸν φάκελον τοῦτον εἰς τὸ γραμματοκιβώτιον τοῦ παραρτήματος Λευκοῦ Πύργου.

Διέρχεται τὰς ἡμέρας μέχρι τοῦ ἐκβρασμοῦ τοῦ πτώματος ὑπὸ τὸ κράτος ἀφορήτου νευρικότητος, τὸν συνέχει ὁ φόβος καὶ περικόπτει τὰς ἐξόδους του, παραμένων κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του πλησίον τῆς συνενόχου μητρός του, τὴν ὁποίαν βαθμιαίως κατατοπίζει ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν τοῦ εἰδεχθοῦς ἐγκλήματος, φροντίζων πάντοτε νὰ τοποθετῇ τὸν ἑαυτόν του μακρὰν πάσης γνώσεως καὶ ἐνοχῆς, προσθέτων ἐπὶ πλέον ὅτι ἡ ἀνάμιξίς του σκοπὸν εἶχε νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸν ξένον ἐκεῖνον συνάδελφόν του νὰ μεταβῇ πρὸς συνάντησιν τοῦ Μάρκου, ἐκ τῆς ὁποίας συναντήσεως ἀνεμένοντο ἀρκούντως σημαντικὰ καὶ ὠφέλιμα ἀποτελέσματα διὰ τὴν πατρίδα, διότι ὁ Πόλκ ἀπεσκόπει νὰ πείσῃ τὸν Μᾶρκον νὰ κατέλθῃ ἐκ τῶν ὀρέων. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐπανέλαβεν ἡ μήτηρ τοῦ Στακτοπούλου εἰς στενὸν κύκλον πρὸ τῆς συλλήψεως τοῦ υἱοῦ της, δυσανασχετοῦσα διότι ἀνεμιγνύετο τὸ ὄνομα τούτου εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν.

Παύει νὰ συχνάζῃ εἰς τὰ κέντρα καὶ ἀποφεύγει τὰ ποτά, φοβούμενος ἀκριτομυθίας του. Προσπαθεῖ ἀκολούθως νὰ ἐπανασυνδεθῇ μετὰ τῶν δολοφόνων καὶ τοῦ Νίκου, τοὺς ἀναμένει διότι πιθανὸν νὰ ἐπανέλθουν νὰ ζητήσουν ἄσυλον εἰς τὸ δωμάτιόν του, τοὺς ἀναζητεῖ ὅμως παντοῦ ὅπου κατὰ τὸ παρελθὸν τοὺς συνήντα, μεταβαίνει εἰς τὸ ποντιακὸν καφενεῖον, μεταβαίνει παντοῦ ὅπου πιστεύει νὰ ἀνεύρῃ τούτους, ἀλλὰ εἰς μάτην.

Μετὰ τὸν ἐκβρασμὸν τοῦ πτώματος θορυβεῖται καὶ κινεῖται παντοῦ καὶ ἐρωτᾷ τοὺς πάντας καὶ ἀπευθύνεται εἰς ὅλους, ἀποσκοπῶν νὰ ἀνεύρῃ τὰς πιθανὰς κατευθύνσεις τῶν Ἀρχῶν καὶ τὰ συγκεντρούμενα παρ' αὐτῶν στοιχεῖα. Βοηθεῖ τὸν συνάδελφόν του Ἀριστείδην Μπουντούρην εἰς ἀνταποκρίσεις καὶ περιγραφὰς καὶ ἀκουσίως προσθέτει εἰς αὐτὰς σκηνὰς ἐκ τῆς πραγματικότητος τῆς δολοφονίας, φροντίζει ὅμως νὰ μὴ δημοσιευθῇ εἰς τὴν «Μακεδονίαν» ἡ φωτογραφία τοῦ ἐπιληψίμου φακέλου. Δὲν ἤθελεν, ἡ μήτηρ του νὰ πληροφορηθῇ τὸ βάθος τῆς ἐνοχῆς της, οὐδὲ εἰς ποῖον σημεῖον παρέσυρε ταύτην.

Τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα παρακολουθεῖ τὰς κινήσεις του, θεωρεῖ αὐτὸν κλονιζόμενον καὶ τότε ἐπεμβαίνει μὲ ἀπειλητικὰ τηλεφωνήματα «Στακτόπουλε πρόσεξε μὴ μιλήσῃς, σὲ παρακολουθοῦμε παντοῦ, θὰ τινάξουμε ἐσένα καὶ τὸ σπίτι σου στὸν ἀέρα». Ἐπιδιώκει νὰ συνδεθῇ μὲ αὐτούς, νὰ ζητήσῃ ἐξηγήσεις, διατὶ τοῦ λέγονται ὅλα αὐτά, ἀλλὰ δὲν τὸ κατορθώνει.

Αὐτὴ εἶναι ἐν συνόψει ἡ ὁμολογία τοῦ Στακτοπούλου ἡ ὁποία δὲν ὑπῆρξε τόσον εὔκολος. Ὁ εἰρημένος παραμείνας ἐπὶ μακρὸν χρόνον μετὰ τὴν δολοφονίαν ἐλεύθερος προετοιμάσθη ἀρκούντως καὶ ὡπλίσθη μὲ ἀνεξάντλητον ἐπιμονὴν νὰ ἀρνηθῇ πᾶσαν ἀνάμιξιν.

Ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ τῆς μορφώσεώς του ἐγνώριζε πολλά, ἐγνώριζε δὲ ἰδίως τὰ σημεῖα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ ἀποφύγῃ καὶ μόνον ὅταν εὑρέθῃ πρὸ στοιχείων συντριπτικῶν, τὰ ὁποῖα δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποσείσῃ εἰ μὴ ἀποκαλύπτων, τότε ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ ἀλλὰ κατὰ τρόπον καὶ ῥυθμὸν βραδὺν καὶ ἐξαντλητικὸν μὴ δυνάμενος νὰ κρατηθῇ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας εἰς τὴν φράσιν «οὐδεμίαν ἔχω ἀνάμιξιν» ἐπροχώρησε καὶ προσέθεσεν ὅτι ἡ ὅλη ἀνάμιξίς του ἦτο συμπτωματικὴ καὶ ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς τῆς γνώσεως τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης καὶ ὅτι οὐδὲν ἐγνώριζε διὰ τὴν προετοιμασίαν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς δολοφονίας.

Ἀκολούθως προσέθεσεν καὶ τὸ εἰς Ἀθήνας ταξίδιόν του, τὸ ὁποῖον ὡς εἶπε δὲν ἦτο ἄσχετον μὲ τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν, τέλος δὲ ἠναγκάσθη νὰ λάβῃ τὴν πραγματικήν του θέσιν εἰς τὸ ἔγκλημα, ὅτι δηλαδὴ μέλος τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος ἐνήργησε κατ' ἐντολὴν τούτου ὅ,τι ἐνήργησε, δὲν ἐγνώριζεν ὅμως τὴν δολοφονίαν, πρᾶγμα ὅπερ καὶ ἡμεῖς δὲν ἀποκλείομεν νὰ μὴ τοῦ ὡμίλησαν συγκεκριμένως.

Μετὰ τὰς ἀποκαλύψεις τοῦ Στακτοπούλου, τὴν ἔκτασιν τῶν ὁποίων δὲν ὑπέθετε φαίνεται τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα, οὐδὲ καὶ τὴν ἀνέμενε, διότι ἄλλως δὲν εἶχε λόγους νὰ ἀναλάβῃ τὴν ὑπεράσπισίν του κατ' ἐπανάληψιν ἀπὸ τοῦ ῥαδιοφώνου καὶ νὰ τὸν παρουσιάζῃ ὡς ἀθῶον καὶ τίμιον δημοσιογράφον, ἐθορυβήθη μεγάλως καὶ ἠθέλησε κατὰ τὸ δυνατὸν νὰ ἀπεμπολήσῃ καὶ νὰ διασκεδάσῃ τὴν ἐνοχήν του καὶ τότε ὁ Στακτόπουλος μετεβλήθη εἰς προδότην καὶ εἰς ἀπόβλητον τοῦ κόμματος μὲ διαγραφὴν ἐπίσημον εἰς τὴν ἐφημερίδα τοῦ κόμματος καὶ εἰς πράκτορα τῆς Ἰντέλιντζενς - Σέρβις καὶ ἄλλα πολλά.

Ἀνεφέροντο ὅμως καὶ τὰ ὀνόματα δύο σοβαρῶν ἡγετικῶν στελεχῶν τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος. Τὸ ὄνομα τοῦ Βασβανᾶ Εὐαγγέλου διὰ τὸν ὁποῖον μετέδωσαν ὅτι οὐδέποτε ἦλθεν εἰς Θεσσαλονίκην, οὐδὲ ἐγκατέλειψε τὴν θέσιν του ὡς πολιτικοῦ ἐπιτρόπου εἰς τὰς περιφήμους «Ταξιαρχίας» τῆς Θράκης, ἐνῷ ἦτο γνωστὸν ὅτι ἐνταῦθα περιεφέρετο κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς δολοφονίας ἀλλὰ καὶ πρότερον καὶ μετὰ ταύτην. Ὡς ἀποδεικνύεται δι'

ἐπισήμων ἐγγράφων, εὑρεθέντων ἐπὶ συμμοριτῶν φονευθέντων καὶ ἐκ καταθέσεων στελεχῶν συλληφθέντων, περιεφέρετο ἀπὸ Ὀλύμπου μέχρι τοῦ Καϊμακτσαλάν. Ἐπίσης τὸ ὄνομα τοῦ Ἀδὰμ Μουζενίδη, μέλους τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ κόμματος. Διὰ τὸ πρόσωπον τοῦτο φαίνεται ὅτι εὑρέθησαν τελείως ἀπροετοίμαστοι διὰ νὰ δικαιολογήσουν τὴν μὴ συμμετοχήν του. Καὶ ἰδοὺ αἱ διάφοροι ἐκδόσεις τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Τὸν παρουσιάζουν νεκρόν, φονευθέντα κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον εἰς τὰ Κερδύλια εἰς μάχην καὶ ἡ νεκρολογία του αὐτοῦ τοῦ μέλους τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς γίνεται κατὰ μῆνα Ἰούλιον καὶ δημοσιεύεται εἰς τὸ φύλλον τῆς ἐφημερίδος «Ἐξόρμησις» τὸν μῆνα Αὔγουστον. Ὁ ἐν Πράγᾳ ὑπουργὸς τῆς ψευδοκυβερνήσεως Πορφυρογένης φροντίζων νὰ ἐξαιρέσῃ τοῦτον τῆς ἀναμίξεως εἰς τὴν δολοφονίαν δηλοῖ ἐπισήμως ὅτι εἶναι ἀδύνατον ὁ Μουζενίδης νὰ ἔλαβε μέρος εἰς τὴν δολοφονίαν, διότι κατὰ τὸν χρόνον τῆς δολοφονίας ἀπουσίαζεν ἐκ Θεσσαλονίκης καὶ εὑρίσκετο μὲ ἀποστολὴν εἰς τὴν Πράγαν. Καὶ πολλὰ ἄλλα φληναφήματα ἐλέχθησαν περὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀδὰμ Μουζενίδη, διότι τοὺς ἐνδιέφερεν ἰδιαιτέρως νὰ προφυλάξουν τοῦτον τοὐλάχιστον, διότι δὲν ἤθελον νὰ φέρεται ἀναμεμιγμένον εἰς τὴν δολοφονίαν πρόσωπον κατέχον θέσιν εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ κόμματος.

Ἀλλὰ ηὐτυχήσαμεν νὰ δώσωμεν εἰς τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα ἓν διδακτικὸν μάθημα ἀναφορικῶς μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο. Τὴν 21ην Δεκεμβρίου 1948, τὸ Η' Ἀστυνομικὸν Τμῆμα Πειραιῶς κατόπιν μακρῶν καὶ ἐπιπόνων ἀναζητήσεων συνέλαβεν εἰς οἰκίαν τινὰ παρὰ τὸ Μοσχᾶτον, κρυπτομένην τὴν σύζυγον τοῦ Ἀδὰμ Μουζενίδη Εὐδοξίαν μὲ πλαστὸν δελτίον ταὐτότητος ὑπὸ τὸ πατρικόν της ὄνομα Μολυβδᾶ. Ἡ ἐπιτυχία αὕτη ἀπέφερεν ἐν τῇ προόδῳ της ἐκεῖσε καὶ ἀργότερον ἐνταῦθα ἐξόχως σημαντικὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα ἐπηλήθευσαν ἐν ὅλῃ τῇ ἐκτάσει καὶ ἐκάλυψαν ἀπολύτως καὶ ἐν ὅλαις ταῖς λεπτομερείαις τὴν ὁμολογίαν τοῦ Στακτοπούλου διὰ τὰ διαδραματισθέντα τοὐλάχιστον ἐν Θεσσαλονίκῃ πρό, κατὰ καὶ μετὰ ταύτην.

Ἐκ τῆς προόδου τῆς ἐξετάσεως τῆς ἐν λόγῳ Μουζενίδου παρέστη ἀνάγκη νὰ μεταφερθοῦν καὶ ἐντεῦθεν πρόσωπα πρὸς ἐξέτασιν εἰς Πειραιᾶ, κληθεὶς δὲ μετέβη ἐκεῖσε καὶ ὁ ταγματάρχης Μουσχουντῆς καὶ ἐπὶ σειρὰν ἡμερῶν παρηκολούθησε τὰς διεξαγομένας ἐξετάσεις καὶ κατετόπισε τοὺς ἁρμοδίους ἐπὶ τῶν κατεχομένων παρ' ἡμῶν στοιχείων, ἐνημερωθεὶς δὲ ἐπὶ τῶν προκυψάντων νεωτέρων τοιούτων.

Ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ συνελήφθησαν, ἐκρατήθησαν καὶ ἐξητάσθησαν ὑπερτριάκοντα πρόσωπα, σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν κατὰ καιροὺς ὑπόθαλψιν καὶ ἀπόκρυψιν τοῦ Ἀδὰμ Μουζενίδη ἐν Ἀθήναις μέχρι τοῦ Αὐγούστου 1947 καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου καὶ ἐπέκεινα μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1948, ὅτε ἀνεχώρησεν εἰς τὰς συμμορίας, κληθεὶς ὑπὸ τῆς ψευδοκυβερνήσεως διὰ νὰ ἐπανέλθῃ καὶ αὖθις τὴν 20-3-1948 διὰ νὰ προετοιμάσῃ καὶ ἐκτελέσῃ τὴν δολοφονίαν. Ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ὅλης ἐξετάσεως τῶν προσώπων τούτων προέκυψεν ὅτι ὁ Ἀδὰμ Μουζενίδης ἀφίχθη εἰς Θεσσαλονίκην τὸ τρίτον δεκαήμερον τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1947 μὲ τὸ ὄνομα Κώστας Πανίδης, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς συνδέσμου Ἄννης Μολυβδᾶ, γυναικαδέλφης του καὶ ἐν ταὐτῷ πρώτης ἐξαδέλφης του, προερχόμενος ἐκ Πατρῶν ὅπου μετέβη διὰ τὴν προπαρασκευὴν τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος, μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ ἀναδιοργανώσῃ τὰς τρομοκρατικὰς ὁμάδας τῆς πόλεως, αἱ ὁποῖαι τὸν καιρὸν ἐκεῖνον δὲν ὑφίσταντο παντάπασιν.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ ὁ Μουζενίδης ἀνέλαβε γραμματεὺς πόλης καὶ ὡς τοιοῦτος ἐκινήθη πυρετωδῶς πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἀνατεθείσης ἐντολῆς. Δυναμικὸς κομμουνιστὴς μὲ πολλὰς γνωριμίας ἐνταῦθα, ἐπιβλητικός, δραστήριος, σατανικός, ἐπέτυχεν ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου νὰ ἀνασυντάξῃ τὰς ὀργανώσεις νὰ δημιουργήσῃ δίκτυα στρατολογίας, καταφύγια καὶ γιάφκας μέχρι τῆς 21-1-1948 ὅτε λαβὼν ἐντολὴν τοῦ ὑπουργοῦ Ἰωαννίδη τῆς ψευδοκυβερνήσεως ἀνεχώρησε πρὸς συνάντησίν του εἰς τὸ χωρίον Πύλη Πρεσπῶν, παραδώσας τὴν γραμματείαν εἰς τὸν συλληφθέντα ἀργότερον, δικασθέντα, καταδικασθέντα καὶ ἐκτελεσθέντα Βασιλειάδην.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Μουζενίδης ἐνταῦθα διέμενεν εἰς διαφόρους οἰκίας, ὡς εἰς τὴν Χ.Α.Ν., εἰς τὴν οἰκίαν Μιχαηλίδου παρὰ τὴν ὁδὸν Τσιμισκῆ, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ζεύγους Παπάζογλου, ἔνθα ὑπῆρχεν εἰδικὴ κρύπτη, καταδικασθέντος ἰσοβίως, τὴν οἰκίαν τοῦ Σωκράτους Ἰβρυσιντζῆ, ἐπικινδύνου κομμουνιστοῦ βουλγαρικῆς συνειδήσεως καὶ πιθανὸν καὶ ἀλλαχοῦ. Ἀναχωρῶν ὁ Μουζενίδης διὰ τοὺς συμμορίτας ἐπεδίωξε καὶ ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Στυλιανοῦ Μουζενίδη ὀδοντιάτρου καὶ ἐγνώριζεν ὁ Μουζενίδης καλούμενος ὑπὸ τοῦ Ἰωαννίδη ὅτι θὰ τῷ ἀνετίθετο σοβαρὰ ἀποστολὴ καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἀδελφόν του: «Ἂν πάρω καμμιὰ σοβαρὴ ἀποστολὴ θὰ φροντίσω νὰ μὴ χρησιμοποιήσω τὸ ὄνομά μου μὴ σᾶς τραβοῦν καὶ σᾶς, ἂν πάθω τίποτα κύτταξε τὴ γυναῖκα καὶ τὰ παιδιά».

Ἐν Πύλῃ Πρεσπῶν ὁ Μουζενίδης ἔλαβε παρὰ τοῦ «ὑπουργοῦ» τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰωαννίδη ἐντολὴν νὰ κατέλθῃ εἰς Θεσσαλονίκην, νὰ προπαρασκευάσῃ τὴν δολοφονίαν τοῦ Πόλκ, ὁ ὁποῖος ἤδη εἶχε συνδεθῇ ἐν Ἀθήναις καὶ ἀνέμενε εἰδοποίησιν διὰ νὰ μεταβῇ πρὸς τοὺς συμμορίτας. Ἀναχωρῶν τότε ἐκ Πύλης Πρεσπῶν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἐντολῆς ταύτης ἦτο κατηφής, παρεκάλεσε δὲ ἄλλα στελέχη ἂν πάθῃ τίποτε νὰ φροντίσουν διὰ τὴν οἰκογένειάν του.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπανῆλθεν ὁ Μουζενίδης τὴν 20ὴν Μαρτίου 1948 καὶ ἐπεκοινώνησε κατ' ἀρχὰς τηλεφωνικῶς μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Στυλιανοῦ, ὅστις ἐνθυμηθεὶς τοὺς λόγους του καὶ ἀντιληφθεὶς ὅτι κάτι σοβαρὸν προετοιμάζει ὁ ἀδελφός του ἐδῶ καὶ καταληφθεὶς ἀπὸ φόβον ἐξαποστέλλει τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα ἐσπευσμένως εἰς Ἀθήνας, μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας ἀναχωρεῖ καὶ ὁ ἴδιος.

Ἀκολούθως ὁ Μουζενίδης συνδέεται μετὰ τῆς γνωστῆς συνδέσμου του Ἄννης Μολυβδᾶ, τὴν ὁποίαν ἐπιφορτίζει νὰ ἐξεύρῃ κατοικίαν καὶ αὕτη τὸν ὁδηγεῖ εἰς τὴν παρὰ τὸν συνοικισμὸν Ἀθηνῶν οἰκίαν τῆς θείας των Ἀδαμαντίας Καρακότσογλου ὅπου παρέμεινεν ἐπὶ 10ήμερον. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ ἀφίχθη εἰς τὴν πόλιν καὶ ὁ

Εὐάγγελος Βασβανᾶς διότι καθ' ὃν χρόνον ὁ Μουζενίδης διέμενεν εἰς τὴν οἰκίαν Καρακότσογλου μετέβη καὶ τὸν ἐπεσκέφθη ἡ Ἄννα Μολυβδᾶ καὶ ἐξῆλθον κατευθυνθέντες πρὸς τὸ Φάληρον ὅπου συνήντησαν δύο πρόσωπα ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἓν ἦτο ὁ Βασβανᾶς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Μουζενίδης ὡδηγήθη εἰς τὴν Χ.Α.Ν. μερίμνῃ τῆς Μολυβδᾶ, τὸν παρέλαβε δὲ ἐκεῖ πρὸς ἀπόκρυψιν καὶ διατροφὴν ὁ Θεοφύλακτος Μολυβδᾶς. Εἰς τὴν Χ.Α.Ν. παρέμεινεν ὁ Μουζενίδης μέχρι τῆς 3ης Μαΐου, δευτέρας ἡμέρας τοῦ Πάσχα, ὅτε μετὰ τῆς Μολυβδᾶ μετέβησαν καὶ ἐγκατεστάθησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀδελφοῦ του ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μακεδονικῆς Ἀμύνης, ὅστις ὡς ἀνεφέρθη ἤδη ἀπουσίαζεν οἰκογενειακῶς εἰς Ἀθήνας.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς παραμονῆς εἰς τὴν Χ.Α.Ν. ὁ Μουζενίδης ἐξῆλθε μετὰ τῆς Μολυβδᾶ εἰς κομματικὴν συνάντησιν, παρὰ τὸν χῶρον Παλαιᾶς Ἐκθέσεως καὶ συνήντησαν πάλιν τὸν Βασβανᾶν καὶ ἕτερον πρόσωπον, ἄγνωστον τῇ Μολυβδᾷ.

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰατροῦ Μουζενίδη ὁ Ἀδὰμ Μουζενίδης διέμεινε μέχρι τῆς 8-5-1948 Σάββατον, ἡμέραν τῆς δολοφονίας. Κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἐπραγματοποίησε τρίτην συνάντησιν μετ' ἀγνώστου ἀτόμου παρὰ τὴν πλατεῖαν Δικαστηρίων καὶ ἐγγὺς τοῦ ἐκεῖ κειμένου ναΐδρίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Κατὰ τὴν συνάντησιν ἐκείνην ὁ ἄγνωστος ἀνέφερεν εἰς τὸν Μουζενίδην ὅτι εἶδε τὸν Βασβανᾶν εἶδε καὶ τὸν Στακτόπουλον, θὰ ἰδῇ ἀργότερον καὶ τὸν Πὸλκ καὶ ἡ βάρκα εἶναι ἑτοίμη.

Τὴν 7.30΄ ὥραν τῆς 8-5-1948 ἡμέραν Σάββατον ὁ Μουζενίδης ἑτοίμασε δέμα περιέχον λινοστολὰς καὶ ἀνεχώρησαν μετὰ τῆς Μολυβδᾶ ἐκ τῆς οἰκίας πεζῇ. Ἐκεῖθεν διὰ τῆς πλατείας Δικαστηρίων καὶ τῶν ὁδῶν Πλάτωνος, Ἐγνατίας, Στρατοῦ καὶ περαιτέρω διὰ διαφόρων παρόδων ἤχθησαν τὴν 8.30΄ ὥραν παρὰ τὴν Σαλαμῖνα. Εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τοὺς ἀνέμενον δύο ἄτομα ἐξ ὧν τὸ ἓν ὁ Εὐάγγελος Βασβανᾶς.

Ἐκεῖ ὁ Μουζενίδης ἐντὸς ὀλίγου ἀπεχαιρέτησε τὴν Μολυβδᾶ προσθέσας ὅτι ἔχει δουλειά, ὅτι θὰ φύγῃ γιὰ πάνω καὶ μπορεῖ νὰ μὴ ξαναγυρίσῃ.

Οὕτω τὴν ἑσπέραν τοῦ δράματος καὶ ὀλίγας ὥρας πρὸ τούτου ὡδηγούμεθα ὑπὸ τῆς συνδέσμου τοῦ αὐτουργοῦ τῆς δολοφονίας Μουζενίδη εἰς ἀπόστασιν οὐχὶ μείζονα τῶν 1.000 μέτρων ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς δολοφονίας μὲ συμπράττοντα τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα. Ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι δὲν ἐπιστεύσαμεν ποτὲ ὅτι θὰ εὑρισκόμεθα εἰς τὴν εὐχάριστον ταύτην θέσιν νὰ ἔχωμεν εἰς τὴν διάθεσίν μας τὸ πλησιέστερον πρὸς τὸν Μουζενίδην πρόσωπον δηλαδὴ τὴν σύνδεσμόν του, ἐν ὄψει τῆς σοβαρότητος τοῦ ἐγκλήματος τούτου καὶ τῆς σημασίας τὴν ὁποίαν ἐνέχει δι' αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπόθεσιν τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, ἀποδεικνυομένου ἐπισήμως ὡς προπαρασκευάσαντος καὶ ἐκτελέσαντος τὴν δολοφονίαν ταύτην διὰ χειρῶν μέλους τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς.

Περαιτέρω ἐξεταζομένη ἡ Μολυβδᾶ ἀναφέρει ὅτι ἐθορυβήθη ἀρκούντως ὅτε ὁ τύπος ἀνέγραψε τὸν ἐκβρασμὸν τοῦ πτώματος τοῦ Πὸλκ καὶ ἀντελήφθη ὅτι τὸ ἔγκλημα ἦτο ἔργον τοῦ Ἀδὰμ Μουζενίδη, τοῦ Βασβανᾶ καὶ τοῦ ἀγνώστου τρίτου, μεθ' ὧν τὰς ἀνωτέρω ἐπαφὰς εἶχε καὶ ἀνησύχησε διὰ τὴν τύχην της. Ἀργότερον ὅτε ἐγένοντο αἱ ἐπίσημοι ἀνακοινώσεις τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸ ἔγκλημα τοῦτο καὶ παρετήρησεν εἰς τὰς ἐφημερίδας τὰς φωτογραφίας τοῦ Μουζενίδη καὶ Βασβανᾶ, ὡς λέγει ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμούς της.

Οὕτως ἐφωτίσθη πανταχόθεν καὶ ἀπλέτως τὸ μυσαρὸν τοῦτο ἔγκλημα, τὸ ὁποῖον ἐκράτησεν ἐπὶ μῆνας ὁλοκλήρους ἐν συγκινήσει ὁλόκληρον τὸν κόσμον καὶ ἰδίᾳ τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, ὅστις ἀδημόνως καὶ ἀγωνιῶν ἀνέμενε τὴν ἀποκάλυψιν τούτου, διότι δὲν ἠνείχετο τὴν βαρεῖαν μομφὴν τῆς δολοφονίας τὴν ὁποίαν ἀπέδιδον εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ συκοφαντικὴ ἐκστρατεία κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐτερματίσθη ὁριστικῶς καὶ αἱ ἐκτοξευθεῖσαι συκοφαντίαι φέρονται ἤδη ὡς φορτία δυσβάστακτα ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν συκοφαντῶν. Δὲν ἀκούονται πλέον αἱ ῥαδιοφωνικαὶ ἐκπομπαὶ τῆς ψευδοκυβερνήσεως οὐδὲ ὑπὸ τῶν σποραδικῶν ὀπαδῶν της. Ἀπεγυμνώθησαν τελείως καὶ παρεδόθησαν εἰς τὴν κοινὴν περιφρόνησιν ὡς κοινοὶ ψεῦται, ἐλεεινοὶ συκοφάνται, μητραλοῖαι, ἔσχατοι προδόται. Ἐφθάσαμεν εἰς τὸ τέρμα καὶ ἦτο τὸ τέρμα τοῦτο διὰ τὴν Πατρίδα μας ὁ θρίαμβος μετὰ τὴν δοκιμασίαν της. Καὶ ἐδοκιμάσθη ἡ Πατρὶς ἐπὶ μῆνας συνεχεῖς καὶ διῆλθεν στιγμὰς ἀγωνιώδεις καὶ ἐσύρθη δοσίλογος ἐνώπιον φίλων καὶ ἐχθρικῶν Κυβερνήσεων καὶ τῆς ἀπεδόθη ἡ βαρυτάτη μομφὴ τῆς δολοφονίας ἑνὸς μάρτυρος τῆς ἀληθείας ἐν τῇ ἐρεύνῃ ταύτης καὶ μάλιστα ὡς διαπραχθείσης ὑπὸ Κυβερνητικῶν ἐκπροσώπων. Τῆς ἀπεδόθη ἡ δολοφονία ἑνὸς δημοσιογράφου κύρους καὶ δυναμικότητος καὶ ἐπιλέκτου τέκνου τῆς μεγάλης πέραν τοῦ Ἀτλαντικοῦ φίλης Συμπολιτείας, διότι τὰς σχέσεις ταύτης μετ' ἐκείνης ἤθελαν νὰ κλονίσουν, διότι μεγάλως τὴν παρεχομένην ὑλικὴν καὶ ἠθικὴν ὑποστήριξιν ὑπολογίζουν. Καὶ ἤλπιζον καὶ ἐπέτυχον πολλὰ καὶ θὰ ἐπετύγχανον ἔτι περισσότερα ἐφ' ὅσον μὲ τὰ ψεύδη των μόνον καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν ἁπανταχοῦ τοῦ κόσμου συνοδοιπόρων των ἐκλόνισαν σοβαρὰν μερίδα τοῦ Ἀμερικανικοῦ τύπου καὶ τῆς Ἀμερικανικῆς κοινῆς γνώμης. Καὶ ὅλα ταῦτα ἐγένοντο ἐν πλήρει συνειδήσει τοῦ ψεύδους, διότι ἐπίστευον ὅτι οὐδέποτε θὰ ἀπεκαλύπτοντο καὶ θὰ ἐναπέμενεν ἐσαεὶ στίγμα ἀνεξίτηλον ἡ δολοφονία αὕτη εἰς τὸ μέτωπον τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὸ μέτωπον τῆς Μητρὸς τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ. Ἐν τῇ μέθῃ των δὲν ᾐσθάνθησαν καὶ γαυριῶντες δὲν ὑπελόγισαν ὅτι τίποτε ἀπὸ τὰς ἀτιμίας των καὶ τὰ ψεύδη των δὲν ἔμεινε σκοτεινὸν ἕως σήμερον.

Φαῦλοι καὶ ἀργυρώνητοι, ἀρνησιπάτριδες καὶ προδόται, ἀρνηταὶ παντὸς ἠθικοῦ καὶ ὡραίου, ἐπιλήσμονες τῆς καταγωγῆς των καὶ τῆς λαμπροτέρας Ἱστορίας τῆς Πατρίδος των, τυφλοὶ πρὸς τὸ καταυγάζον ὁλόκληρον τὸν κόσμον φῶς της, τυφλοὶ ὡς ἀσπάλακες σύρονται εἰς τὰ σκότη μὲ βραδύτητα καὶ περιωρισμένην σκέψιν, ὡς καθοδηγοῦνται ἐκ Βορρᾶ.

Δὲν προτιμοῦν οὐδὲ ἀποτολμοῦν τὴν κατὰ μέτωπον ἐπίθεσιν κατὰ τῆς Πατρίδος των, διότι γνωρίζουν ὅτι ἀντέχει εἰς πλήγματα καὶ θὰ ἵσταται αἰώνιον σύμβολον ἀτελειώτων εὐγενῶν ἀγώνων διὰ τὸν πολιτισμὸν τῆς ἀνθρωπότητος εἰς τὸ μεταίχμιον τοῦτο μεταξὺ τῶν δύο

κόσμων καὶ ὑποσκάπτουν τὰ θεμέλιά της. Ἄτιμοι καὶ στερούμενοι παντὸς ἠθικοῦ ἕρματος, καταχθόνιοι καὶ συνωμόται σκοτεινοὶ καὶ ὑπνωτισμένοι, οὐδὲν εὐγενὲς αἴσθημα αἰσθάνονται. Μία εἶναι ἡ ἀποστολή των, ὁ μηδενισμὸς τοῦ παντός, ἡ μεταβολὴ τῆς ἀληθείας εἰς ψεῦδος καὶ τοῦ ψεύδους εἰς ἀλήθειαν.

Ἀγνοοῦν τὴν ὕπαρξιν τοῦ Θεοῦ καὶ παραγνωρίζουν τὴν Θείαν Δίκην πρὸς τὴν ὁποίαν ὁ ἡμιθανὴς Πόλκ ἔστρεψε τοὺς βεβαρυμένους ὑπὸ τοῦ ἐγγίζοντος θανάτου ὀφθαλμοὺς καὶ ἐζήτησε Δικαιοσύνην.

Θὰ πιστεύσουν ὅμως ἤδη ἀσφαλῶς ὅτι ὑπάρχει ἡ Θεία Δίκη καὶ ἐπῆλθε τιμωρὸς ἐπὶ τὰς κεφαλάς των. Εἶναι αὐτὴ ἡ ὁποία τοὺς ἔθεσε κατὰ νοῦν νὰ ἀφήσουν εἰς τὸν συνένοχόν των Στακτόπουλον τὴν ταυτότητα τοῦ θύματος διὰ νὰ τὴν ἀποστείλῃ οὗτος εἰς τὴν Ἀστυνομίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ὡς εἶναι γνωστὸν ἀπεκαλύφθησαν.

Ἀπὸ τὴν δοκιμασίαν ταύτην ἡ Ἑλλὰς ἐξῆλθεν ἐν θριάμβῳ καὶ ἐν ταὐτῷ ἐδίδαξεν ὅτι ἠμπορεῖ σήμερον μετὰ κόπου νὰ σύρῃ τοὺς πόδας της, ὡς ἐκ τῶν ἀμετρήτων πληγῶν της, ἵσταται ὅμως καὶ θὰ ἵσταται μεταρσία εἰς πᾶν τὸ εὐγενὲς καὶ ἰδεῶδες καὶ οὐδεμίαν σχέσιν δύναται νὰ ἔχῃ μὲ δολοφονίας καὶ μάλιστα ἀτόμων φιλοξενουμένων ὑπὸ τὸν ἀπέραντον ἀνέφελον οὐρανόν της, ὅπου τόσον ἐλατρεύετο ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων ὁ Ξένιος Ζεύς. Καὶ λησμονοῦσα ἀπὸ ἀνεξικακίαν τοὺς προδότας εὐαρίθμους υἱούς της καὶ μὴ ἐνθυμουμένη τὰς κατηγορίας τῶν φίλων της, χάριν τῶν ὁποίων τὸ πᾶν ἐθυσίασε, δὲν μνησικακεῖ σήμερον, ἐπιθυμεῖ ὅμως ἅπαξ διὰ παντὸς νὰ μεταδοθῇ παντοῦ καὶ νὰ διαλαληθῇ εὐρέως εἰς ὅλας τὰς ἐσχατιὰς τῆς Γῆς ὅπου ὑφίσταται ἔστω καὶ μικρὰ ἑστία τῆς κομμουνιστικῆς λέπρας, διὰ νὰ πληροφορηθοῦν οἱ λαοί, ὅτι μόνον οἱ κομμουνισταὶ εἶναι δολοφόνοι, ὅτι μόνον αὐτοὶ εἶναι ἀρνηταὶ πάσης ἠθικῆς ἀξίας, ὅτι μόνον αὐτοὶ πρὸ οὐδενὸς ὀρρωδοῦν, καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι οἱ παρακολουθήσαντες ἐπὶ 10ήμερον τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης τῶν δολοφόνων τοῦ Πόλκ εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Κακουργιοδικείου Θεσσαλονίκης ξένοι ἀνταποκριταί, θὰ γίνουν διὰ τῶν ὀργάνων των διαπρύσιοι κήρυκες τῆς προσγενομένης εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀδικίας, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀτυχοῦς θύματος θὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ συγκρότημα τῆς Κολούμπια, διὰ νὰ μεταδώσῃ εἰς τοὺς αἰθέρας καὶ εἰ δυνατὸν καὶ εἰς τὸ ὑπερπέραν τὰς ἀληθείας, αἱ ὁποῖαι προέκυψαν εἰς τὴν αἴθουσαν ἑνὸς Δικαστηρίου μιᾶς πραγματικῶς δημοκρατουμένης χώρας.

Εἴμεθα ὡσαύτως πεπεισμένοι ὅτι ὁ στρατηγὸς Ντόνοβαν, ὁ πεπειραμένος αὐτὸς πρεσβύτης, ὁ ρυθμίζων ἄλλοτε ὁλόκληρον τομέα σοβαρώτατον τῆς μεγάλης Συμπολιτείας, ὅστις παρηκολούθησε τὴν ὑπόθεσιν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους καὶ ἔζησε τὰς προσπαθείας τῆς Πατρίδος καὶ τὴν ἀγωνίαν της, θὰ φροντίσῃ ἤδη νὰ ἀποκαταστήσῃ τὰ πράγματα εἰς τὴν ἁρμόζουσαν θέσιν. Εἴμεθα εὐγνώμονες πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν τοῦ ὁποίου ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὴν Ἀστυνομίαν κατὰ τὴν μεγάλην δοκιμασίαν της, παρέμεινεν ἀμείωτος.

Τὴν 12ην Ἀπριλίου 1949 ὁ Γρηγόριος Στακτόπουλος καὶ ἡ μήτηρ του Ἄννα χήρα Ἰωάννου Στακτοπούλου εἰσήχθησαν εἰς δίκην εἰς τὸ ἐνταῦθα Κακουργιοδικεῖον. Εἰς τὸ αὐτὸ Κακουργιοδικεῖον παρεπέμφθησαν κατὰ τὴν διαδικασίαν κατ' ἀπόντων καὶ φυγάδων καὶ οἱ Εὐάγγελος Βασβανᾶς καὶ Ἀδὰμ Μουζενίδης.

Ἡ δίκη διήρκησε 10 ἡμέρας καὶ διεξήχθη ὑπὸ τὰς μεγαλυτέρας ἐγγυήσεις διὰ τοὺς κατηγορουμένους καὶ μὲ εὐρυτάτην συμμετοχὴν τοῦ λαοῦ, ξένων ἀνταποκριτῶν καὶ ἀνταποκριτῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ τύπου. Κατ' αὐτὴν κατήγοροι καὶ μάρτυρες, ὑπεράσπισις καὶ κατηγορούμενοι ἐκινήθησαν ἀνέτως καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας. Κατ' αὐτήν, τόσον ὁ Γρηγόριος Στακτόπουλος, ὅσον καὶ ἡ μήτηρ του προέβησαν εἰς τὰς αὐτὰς ἀποκαλύψεις διὰ τὴν στυγερὰν ταύτην δολοφονίαν καὶ προσέθεσεν ὁ Στακτόπουλος ὅτι ἡ δολοφονία αὕτη ἐδόθη ἑτοίμη πρὸς ἐκτέλεσιν εἰς τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῆς Κομινφόρμ, ἀποσκοπούσης τὴν διατάραξιν τῶν ὑφισταμένων σχέσεων, τὴν διακοπὴν τῆς βοηθείας τοῦ σχεδίου Μάρσαλλ πρὸς δημιουργίαν ἐξαθλιώσεως διὰ τὴν εὐχερῆ κομμουνιστοποίησιν τῆς Χώρας. Σημειοῦμεν ἰδιαιτέρως τὸ σημεῖον τῆς ἀπολογίας τοῦ κατηγορουμένου, ὅτε στρεφόμενος ἰδίᾳ πρὸς τοὺς ξένους ἀνταποκριτὰς τοὺς παρεκάλεσε νὰ ἐγκαταλείψουν ἀμέσως τὴν αἴθουσαν καὶ νὰ σπεύσουν νὰ μεταδώσουν πρὸς ὅλον τὸν κόσμον ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἀθῴα τοῦ ἐγκλήματος τούτου, καὶ ἠκούσθησαν ἀκόμη εἰς τὴν αἴθουσαν ἐκείνην καὶ ἄλλαι ἀλήθειαι, αἱ ὁποῖαι ἀπήστραψαν παντοῦ καὶ διέλυσαν καὶ διεσκέδασαν τελείως τὴν κομμουνιστικὴν ἀχλὺν καὶ ἔθεσαν τελείαν εἰς τὴν προδοσίαν ταύτην.

Τὸ Δικαστήριον τῶν Συνέδρων, κατόπιν ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων ἐπέβαλεν, εἰς μὲν τὸν Γρηγόριον Στακτόπουλον τοῦ Ἰωάννου, γεννηθέντα ἐν Πόντῳ καὶ κατοικοῦντα ἐνταῦθα, συνοικισμὸς δημοσιογράφων, ὁδὸς Τάκη Οἰκονομίδη ἀριθ. 48, τὴν ποινὴν τῶν διὰ βίου δεσμῶν, τὴν δὲ μητέρα του Ἄνναν χήραν Ἰωάννου Στακτοπούλου γεννηθεῖσαν ἐν Πόντῳ καὶ κατοικοῦσαν ἐνταῦθα, ὁδὸς Τάκη Οἰκονομίδη ἀριθ. 48, ἀπήλλαξε πάσης ποινῆς.

Ἀκολούθως τὸ Δικαστήριον τῶν Συνέδρων ἐκήρυξε τὸν Ἀδὰμ Μουζενίδην καὶ τὸν Εὐάγγελον Βασβανᾶν ἐνόχους φόνου τοῦ δημοσιογράφου Γεωργίου Πόλκ, καὶ ἐπέβαλεν εἰς αὐτοὺς ἐρήμην τὴν ἐσχάτην τῶν ποινῶν».

8. Η ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ ΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ

Ὡς καὶ κατὰ τὴν κατοχήν, καὶ κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον, οἱ περὶ τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλονίκης συνοικισμοί, ἀπετέλουν ἐπικινδύνους ἑστίας ἀναρχοκομμουνιστικῆς δραστηριότητος, καθ' ὅσον πε-

ριελάμβανον πολυάριθμον ἐργατικὸν στοιχεῖον, τοῦ ὁποίου σοβαρὸν τμῆμα εἶχε προσηλυτισθῆ εἰς τὸν κομμουνισμόν. Ὡς ἐκ τούτου ἐπεκράτει ἀναταραχὴ ἀπασχολοῦσα μονίμως τὰ ὄργανα τῆς τάξεως.

Ἀλλ' ἀφ' ὅτου ἐκηρύχθη ἡ νέα κομμουνιστικὴ ἀνταρσία, ὁλόκληρος ἡ περιφέρεια τοῦ Νομοῦ προσέφερε γόνιμον ἔδαφος διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ συμμοριτισμοῦ λόγῳ τῶν ὀρεινῶν περιοχῶν τὰς ὁποίας περιελάμβανε καὶ τῶν ὁποίων αἱ πλεῖσται ἀπετέλουν συνέχειαν τῶν μεγάλων ὀρεινῶν ὄγκων τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας, εἰς τρόπον ὥστε καὶ κρησφύγετα πολλὰ παρεῖχεν εἰς τοὺς συμμορίτας, ἀλλὰ καὶ τὰς μετακινήσεις των διηυκόλυνε. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ συμμοριακὴ δρᾶσις εἰς τὰς περιοχὰς αὐτὰς ἦτο λίαν ἔντονος καὶ σχεδὸν ἀδιάκοπος.

Πρὸς ἀντιμετώπισιν ταύτης ἐλειτούργουν πολλοὶ καὶ καλῶς ἐπηνδρωμένοι Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς, οἱ ὁποῖοι ἐν συνεχῆ, ἄλλοτε ἀμυντικῇ καὶ ἄλλοτε ἐπιθετικῇ, δράσει κατὰ τῶν συμμοριτῶν, ἐχρησίμευον συγχρόνως καὶ ὡς πρόφραγμα ἀσφαλείας τῆς πόλεως, ἰδίως ὁσάκις αἱ συμμορίαι προωθοῦντο πρὸς τὰς παρυφὰς ταύτης.

Ἐκτὸς τῶν στατικῶν δυνάμεων ἀσφαλείας, παρέμενον ἐν συνεχῆ δράσει ἓν τάγμα Χωροφυλακῆς καὶ αἱ συσταθεῖσαι πέντε ἀνεξάρτητοι διμοιρίαι, μετὰ καταδιωκτικῶν ἀποσπασμάτων.

Αἱ δυνάμεις αὐταὶ τῆς Χωροφυλακῆς κατεδίωκον ἀμειλίκτως τὰς συμμορίας καὶ πολλάκις ἐνήργουν ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις μέχρι τῶν κορυφῶν τῶν Κερδυλίων ὀρέων. Πολλάκις μετέσχον καὶ συστηματικῶν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τοιούτων ἀντιμετωπίσεως μεγάλων συμμοριακῶν συγκροτημάτων καὶ δυνάμεις τοῦ Στρατοῦ. Αὐταὶ καθ' ἑαυταί, αἱ ἐν συντομίᾳ ἀπαριθμούμεναι κατωτέρω συγκρούσεις τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς τοῦ Νομοῦ τούτου, φαίνονται ὡς οὐχὶ εὐρυτέρας σημασίας. Ἐν τούτοις ἡ σπουδαιότης των εἶναι μεγίστη, καθόσον ἀπετέλεσαν ἀσπίδα προστασίας οὐχὶ μόνον τῆς περιοχῆς αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρου τῆς πόλεως τῆς Θεσσαλονίκης.

Μολονότι ἡ πέριξ τῆς πόλεως περιοχὴ συνοικισμῶν καὶ περιχώρων ἀπετέλει ἰδιαιτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς ὑπαγομένην οὐχὶ εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης, ἀλλ' εἰς τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας, ἐθεωρήσαμεν σκόπιμον ὅπως περιλάβωμεν τὰ τῆς περιοχῆς ταύτης, κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὰ περὶ Θεσσαλονίκης τοῦ μέρους τούτου, καθόσον ταῦτα ταυτίζονται καὶ εἰς πολλὰς περιπτώσεις συγχέονται μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ Μακεδονικῇ πρωτευούσῃ. Ἰδοὺ κατὰ τὰς ἐπισήμους ἐκθέσεις τὰ κυριώτερα τῶν συμβάντων εἰς τὴν περιοχὴν αὐτήν.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1946, ἤρξατο ἡ συγκρότησις τῶν πρώτων συμμοριακῶν ὁμάδων μὲ πυρῆνας τοὺς παραμείναντας εἰς τὰ ὄρη κομμουνιστάς, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἐπλαισιώθησαν αὗται καὶ δι' ἑτέρων ἐθελουσίως προσχωρησάντων ὁμοϊδεατῶν των ἢ βιαίως στρατολογηθέντων.

Τοιαῦται συμμορίαι ἐνεφανίσθησαν τὸ πρῶτον εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων ὀρέων, ὑπὸ τὸν καπετὰν Μαῦρον, περιοχὴν Κερδυλίων ὀρέων καὶ τοιούτου Σουβλιάνης, περιοχῆς Χαλκιδικῆς, ὑπὸ τοὺς ἀρχισυμμορίτας Διπλαράκον, Παπαγεωργίου, Ἀμπελᾶν, Κοκκινοσκούφην, καπετὰν Ἄγραν κλπ.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἡ κατάστασις ἤρξατο προσλαμβάνουσα δραματικὴν μορφήν. Οἱ κομμουνισταὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ κατισχύσουν βιαίως ἐστράφησαν ἀμέσως κατὰ τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ὡς τῶν μόνων τότε ἐν ὑπαίθρῳ συγκεκροτημένων ἐνόπλων δυνάμεων τοῦ Ἔθνους καὶ ὡς ἀποτελουσῶν τὸ σοβαρώτερον ἐμπόδιον διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐπιδιώξεών των. Οὕτως, ἤρξατο σκληρὸς ἀγὼν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, οἵτινες καίτοι ὀλιγάριθμοι καὶ τελείως ἀπομεμονωμένοι εἰς ἀπομεμακρυσμένας ὀρεινὰς περιοχάς, διὰ τοῦ ἡρωισμοῦ καὶ τῆς αὐταπαρνήσεώς των, ἐπετέλεσαν πλήρως τὸ καθῆκόν των, κατὰ τὰς κρισίμους ἐκείνας περιστάσεις.

Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, ἔλαβον χώραν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Διοικήσεως, μεταξὺ συμμοριτῶν καὶ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, αἱ κάτωθι συγκρούσεις:

Κατὰ μῆνα Ἰούλιον 1946 δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀσβεστοχωρίου, συνεπλάκη μεθ' ὁμάδος συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν χωρίου Φιλύρου, μὲ συνέπειαν τὸν τραυματισμὸν τοῦ ὑπενωμοτάρχου Κότσιρα Ἀθ.

Τὴν 18.11.1946, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Χορτιάτη ἐνισχυμένη καὶ ἐκ τοιαύτης τῆς Διευθύνσεως Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης, ἐξερευνῶσα τὴν περιοχὴν ὄρους Χορτιάτη, συνεπλάκη μεθ' ὁμάδος συμμοριτῶν εἰς θέσιν «βαθὺ Γρέκι», μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τριῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 6.8.1946, πολυμελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν Διπλαράκον, ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀρεθούσης. Κατὰ τὴν γενομένην μάχην ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Ζαΐμης Γεώργιος καὶ Κολοβὸς Βασίλειος καὶ ἐτραυματίσθησαν οἱ χωροφύλακες Κοσμᾶς Γεώργιος, Ἀνδροῦτσος Γεώργιος, Σουβατζῆς Γεώργιος καὶ Καλαβερίδης Σταῦρος. Ἐπίσης ἀπετεφρώθη τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν ἓξ καὶ ἐτραυματίσθησαν 15.

Κατὰ μῆνα Νοέμβριον 1946, δύναμις τοῦ 12ου Λόχου Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς θέσιν Κοπάνες-Φλαμουρίου, μὲ συνέπειαν τὸν φόνον δύο κομμουνιστῶν.

Τὴν 4.1.1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λευκοχωρίου συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν ἐντὸς τοῦ χωρίου Ἑλληνικοῦ, μὲ συνέπειαν τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 8.1.1947, διμοιρία ἐξ 25 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν χω-

ρίου Βραστὰ - Χαλκιδικῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 19.1.1947, 300μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λευκοχωρίου καὶ τῆς ἑδρευούσης ἐκεῖ 1ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου ἐγκαταλειφθέντος ἐπὶ τόπου καὶ ἀγνώστου ἀριθμοῦ τραυματιῶν παραληφθέντων ὑπ' αὐτῶν.

Κατὰ μῆνα Φεβρουάριον 1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀσβεστοχωρίου ἐπέτυχε τὴν σύλληψιν τοῦ συμμορίτου Παπαδοπούλου Στ. ἀρχηγοῦ 20μελοῦς συμμορίας, κρυπτομένου ἐν Φιλύρῳ. Οὗτος παραπεμφθεὶς ἐνώπιον τοῦ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου Θεσσαλονίκης κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἐξετελέσθη.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα ἰδίου ἔτους, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀσβεστοχωρίου κινηθεῖσα ταχέως, ἐπεβοήθησε σημαντικῶς τὰς κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπιχειρήσεις τοῦ Στρατοῦ, κατὰ τὸν λαβόντα χώραν τότε βομβαρδισμὸν ὑπ' αὐτῶν τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, ἐπέτυχε δὲ τὴν ἀνεύρεσιν καὶ περισυλλογὴν σημαντικῆς ποσότητος πολεμικοῦ ὑλικοῦ, ἐγκαταλειφθέντος ὑπὸ τούτων.

Τὴν 13.2.1947, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Νέας Σάντας - Λαγκαδᾶ, πλὴν ἀπεκρούσθη ὑπὸ δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μελισσοχωρίου.

Τὴν 20.2.1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λευκοχωρίου καὶ τοιαύτη τῆς 1ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς, συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν ἔξωθι τοῦ χωρίου Λευκοχωρίου, μὲ συνέπειαν τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς συμμορίτου, ὅστις παρελήφθη ὑπὸ τῶν ἰδίων.

Κατὰ μῆνα Μάρτιον 1947, ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ζαγκλιβερίου συνεπλάκησαν μετὰ συμμοριτῶν ἐντὸς τοῦ χωρίου Καλαμωτόν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 20.3.1947, δύναμις τοῦ 6ου Λόχου Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ 200μελοῦς συμμορίας εἰς περιοχὴν τῶν Κερδυλίων, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 69 συμμοριτῶν.

Τὴν 22.4.1947, δύναμις τοῦ 17ου Λόχου Χωρο-

Τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀρεθούσης, τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης, ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἐπετέθησαν οἱ συμμορῖται τὴν 6.8.1946 μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο χωροφυλάκων.

φυλακῆς συνεπλάκη εἰς θέσιν «Πραμματευτὴς Ρέμμα» μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Ἀγγελάκης Ἀρ. καὶ ἐτραυματίσθησαν οἱ χωροφύλακες Σκοῦντζος Χρ. καὶ Τσαρούσης Ἰωάν.

Τὴν 26.4.1947, δύναμις τοῦ 10ου Λόχου Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Λαχανᾶ, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ χωροφύλακος Χατζησταύρου Ἰωάν. καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑτέρων δύο χωροφυλάκων. Οἱ συμμορῖται ἔσχον κατὰ τὴν μάχην ταύτην δέκα νεκρούς.

Τὴν 12.5.1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λευκοχωρίου καὶ τῆς τοιαύτης τῆς 1ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ὁμωνύμου χωρίου. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην, ἐτραυματίσθησαν ἐλαφρῶς δύο χωροφύλακες.

Τὴν 19.5.1947, δύναμις τῆς 11ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς Νέας Σάντας συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου τούτου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν νύκτα τῆς 3.6.1947, 300μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ξυλουπόλεως. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης ἐγκαταλειφθεὶς ἐπὶ τόπου.

Τὴν νύκτα τῆς 6.6.1947, 600μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ὄσσης καὶ τῆς ἐκεῖ ἑδρευούσης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Ἀλβανὸς Βασ. Οἱ συμμορῖται ἔσχον ἕνα νεκρὸν ἀφεθέντα ἐπὶ τόπου καὶ 10 τραυματίας παραληφθέντας.

Τὴν 16.6.1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Προφήτου συνεπλάκη παρὰ τὴν θέσιν «Καραγάτσι - Πηγάδι» Προφήτου, μετὰ συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου.

Κατὰ μῆνα Ἰούνιον 1947, δύναμις τῆς Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς Ρεντίνης συνεπλάκη ἔξωθι τοῦ ὁμωνύμου χωρίου μετὰ συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρου.

Τὴν 19.6.1947, δύναμις τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς Ἀετοχωρίου - Χορτιάτη καὶ 10ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς, συνεπλάκη παρὰ τὴν θέσιν «Περπερῆ Μπαξὲ» τοῦ ὄρους Χορτιάτη μετὰ 8μελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τριῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν τεσσάρων.

Τὴν 1.7.1947, δύναμις Λόχου τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης καὶ τοιαύτης 2ου Λόχου Κρούσεως, συνεπλάκη εἰς θέσιν «Σούγλιανη» - Χαλκιδικῆς μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας. Κατὰ τὴν δοθεῖσαν μάχην ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Κρομμύδας Κυρ. καὶ Μανογλῆς Δημ. καὶ ἐτραυματίσθη εἷς. Ἀπώλειαι συμμοριτῶν 15 φονευθέντες καὶ 30 τραυματισθέντες.

Τὴν 6.7.1947, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ὄσσης, πλὴν ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ, ἄνευ ἀπωλειῶν ἑκατέρωθεν.

Τὴν 16.7.1947, 70μελὴς συμμορία προσέβαλε τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Νέας Μαδύτου τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης διὰ βαρέων ὅπλων, πλὴν ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 10 συμμοριτῶν καὶ τραυματισμὸν 6 ἐκ τούτων. Ἐτραυματίσθησαν ὁ ἐνωμοτάρχης Ματεμτσῆς Νικόλαος καὶ οἱ χωροφύλακες Μπεζαρῆς Χρῆστος καὶ Κωτσαρῆς Περικλῆς.

Κατὰ τὰ μέσα Ἰουλίου 1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀσβεστοχωρίου συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν Καραϊσκάκην εἰς θέσιν «Ἀρνὶς» - Χορτιάτη, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ἀρχισυμμορίτου καὶ ἑτέρων δύο συμμοριτῶν, ὡς καὶ τὴν σύλληψιν τοῦ τοιούτου Κοκαρούδη Ἀθανασίου, ὅστις παραπεμφθεὶς ἐνώπιον τοῦ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου Θεσσαλονίκης κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἐξετελέσθη.

Τὴν 22.7.1947, δύναμις τοῦ 7ου Λόχου Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Νέας Σεβαστείας τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 29 συμμοριτῶν. Ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς ὁ ἐνωμοτάρχης Λουκᾶς Χαρ.

Τὴν 29.7.1947, δύναμις τῆς 3ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς Ὄσσης, συνεπλάκη ἔξωθι τοῦ χωρίου Νυμφόπετρα μετὰ συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο συμμοριτῶν.

Τὸν αὐτὸν μῆνα δύναμις τοῦ αὐτοῦ Λόχου συνεπλάκη μετὰ 300μελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Καρὰ - Πουρούν» - Κερδυλίων, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο συμμοριτῶν.

Τὴν 1.8.1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λευκοχωρίου καὶ τῆς ἐκεῖ ἑδρευούσης 1ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς, συνεπλάκη μετὰ 600μελοῦς συμμορίας ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου χωρίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 7 συμμοριτῶν. Ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Διαμαντῆς Νικόλαος καὶ ἐτραυματίσθησαν οἱ ὑπενωμοτάρχαι Κουφὸς Ἀθανάσιος καὶ Ζώγας Γεώργιος ὡς καὶ τέσσαρες χωροφύλακες.

Τὴν 3.8.1947, 20μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέας Ἀπολλωνίας, πλὴν ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ, ἄνευ ἀπωλειῶν.

Τὴν 6.8.1947, δύναμις τοῦ 5ου Λόχου Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμορίας εἰς ὀρεινὴν περιοχὴν Σταυροῦ - Χαλκιδικῆς, ἄνευ ἀπωλειῶν.

Τὴν 10.8.1947, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Νέα Ἀπολλωνία (Παζαρούδας - Λαγκαδᾶ), πλὴν ἀπεκρούσθη ὑπὸ δυνάμεως τῆς 5ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς καὶ ἀνδρῶν ΜΑΥ τοῦ χωρίου τούτου.

Τὴν 5.10.1947, ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ζαγκλιβερίου, συνεπλάκησαν μετὰ συμμοριτῶν πλησίον τοῦ χωρίου Ἀδάμ, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο συμμοριτῶν.

Τὴν 17.10.1947, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέας Μαδύτου, πλὴν ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ καὶ τοιούτων ΜΑΥ, ἄνευ ἀπωλειῶν.

Τὴν 22.10.1947, δύναμις τοῦ 10ου Λόχου Χωροφυλακῆς Ἀσπροβάλτας, τῆς Διοικήσεως Θεσσαλονίκης, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν παρὰ τὸ 94ον χιλιόμετρον ὁδοῦ Θεσσαλονίκης - Καβάλας. Κατὰ τὴν δοθεῖσαν μάχην ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Διαβασίδης Ἀθαν. καὶ Παλαμίδης Ἀθ. καὶ ἐτραυματίσθησαν ἕξ. Ἐπίσης συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν δύο χωροφύλακες. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 5 νεκρούς.

Τὴν 3.11.1947, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῶν χωρίων Καλαμωτοῦ καὶ Ἀγγελοχωρίου - Ζαγκλιβερίου, πλὴν ἀπεκρούσθη ὑπὸ ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ζαγκλιβερίου καὶ ΜΑΥ. Κατὰ τὴν μάχην συνελήφθη αἰχμάλωτος εἷς ὁπλίτης ΜΑΥ καὶ ἐξετελέσθη διὰ μαχαίρας.

Τὴν 5.11.1947, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Νέα Ἀπολλωνία, πλὴν ἀπεκρούσθη ὑπὸ δυνάμεως τῆς 6ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 8.11.1947, 250μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀρεθούσης, πλὴν ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τούτου, ἄνευ ἀπωλειῶν.

Τὴν 11.11.1947, 150μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Σοχοῦ. Κατὰ τὴν μάχην ἐτραυματίσθησαν εἷς ἐνωμοτάρχης καὶ τέσσαρες χωροφύλακες. Οἱ συμμορῖται ἔσχον τρεῖς νεκροὺς ἐγκαταλειφθέντας ἐπὶ τόπου, ἄγνωστος δὲ ἀριθμὸς παρελήφθη ὑπὸ τῶν ἰδίων.

Τὴν 16.11.1947, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέας Ἀπολλωνίας. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐτραυματίσθη εἷς ὑπενωμοτάρχης. Οἱ συμμορῖται ἔσχον πέντε νεκροὺς ἐγκαταλειφθέντας ἐπὶ τόπου καὶ ἄγνωστον ἀριθμὸν φονευθέντων ἢ τραυματισθέντων παραληφθέντων ὑπὸ τῶν ἰδίων.

Τὴν 20.11.1947, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σοχοῦ. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 19.12.1947, δύναμις τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Λαγκαδᾶ συνεπλάκη μετὰ 60μελοῦς συμμορίας ἔξωθι τοῦ χωρίου Περιστέριον, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς ὑπενωμοτάρχου.

Τὴν 24.12.1947, δύναμις τοῦ 9ου Λόχου Χωροφυλακῆς συνεπλάκη εἰς θέσιν «Τραγὴ - Λάκκος - Ρέμμα» - Χαλκιδικῆς μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 4 συμμοριτῶν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀσβεστοχωρίου, συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Κουρὶ» μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα ἐφονεύθη ἐκ νάρκης τοποθετηθείσης ὑπὸ συμμοριτῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σκεπαστοῦ - Μαυρούδας, ὁ χωροφύλαξ Φουτσιτσάκης Δῆμος.

Ὑπομοίραρχος Παναγιώτης Ταλαγάνης τοῦ Χρήστου. Ἐγεννήθη εἰς Ἀργυρὸ Πηγάδι - Τριχωνίδος τὸ ἔτος 1908. Ἐφονεύθη τὴν 13.1.1948 εἰς τὴν περιοχὴν Σοχοῦ Θεσσαλονίκης μαχόμενος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα, ἐφονεύθη ἐκ νάρκης ὁ τότε ἀστυνομικὸς σταθμάρχης Ὄσσης ἐνωμοτάρχης Πάστρας Ἀθ.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα, ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν ἔξωθι τοῦ χωρίου Στεφανινά, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ χωροφύλακος Βασιλειάδη Ἰω.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα, δύναμις τῆς Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς Ὄσσης συνεπλάκη εἰς περιοχὴν Κρυονερίου - Λαγκαδᾶ μετὰ συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τριῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρου.

Τὴν 8.1.1948, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βερτίσκου, πλὴν ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ.

Τὴν 10.1.1948, οἱ χωροφύλακες Ἰωάννου Κων. καὶ Μπαρούτας Δημήτριος, ἐφονεύθησαν ἐκ νάρκης ἐντὸς τοῦ χωρίου Βερτίσκος, ἐτραυματίσθησαν δὲ ἕτεροι δύο χωροφύλακες.

Τὴν 13.1.1948, ὁ ὑπομοίραρχος Ταλαγάνης Παν., ἐπικεφαλῆς ἀποσπάσματος ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, ἐφονεύθη μεταξὺ Μαυρούδας - Σκεπαστοῦ - Λαγκαδᾶ, ὑπὸ ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν.

Τὴν 17.1.1948, δύναμις τῆς 3ης Ἀνεξαρτήτου Δι-

μοιρίας Χωροφυλακῆς Δορκάδος, συνεπλάκη μετὰ 250μελοῦς συμμορίας ἔξωθι τοῦ χωρίου Κριθέα, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν τοῦ χωροφύλακος Μαντζούκη Χρήστου.

Τὸν αὐτὸν μῆνα ὁ χωροφύλαξ Πόπορης Ἰωάννης μεταβαίνων εἰς Σοχὸν διὰ μοτοσυκλέττας, ἐφονεύθη ὑπὸ δύο ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν, εἰς θέσιν «Πλατάνι» - Σοχοῦ.

Τὴν 4.2.1948, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέας Ἀπολλωνίας, πλὴν ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ καὶ τῆς 5ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο συμμοριτῶν.

Τὴν 10.2.1948, δύναμις τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Λαγκαδᾶ συνέβαλεν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Στρατοῦ κατὰ 600μελοῦς συμμορίας ἐπιτεθείσης κατὰ τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην οἱ συμμορῖται ἔσχον 71 νεκροὺς καὶ 100 αἰχμαλώτους.

Τὴν 11.2.1948, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέας Μαδύτου. Κατὰ τὴν δοθεῖσαν μάχην ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες.

Τὴν 12.2.1948, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀρεθούσης μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἓξ συμμοριτῶν καὶ σύλληψιν δύο. Ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες.

Τὴν 14.2.1948, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Νέας Ἀπολλωνίας, πλὴν ἀπωθήθη ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Κατὰ τὴν δοθεῖσαν μάχην ἐφονεύθησαν δέκα συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν περὶ τοὺς εἴκοσι. Ἐτραυματίσθησαν τρεῖς χωροφύλακες.

Τὴν 21.2.1948, ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ζαγκλιβερίου συνεπλάκησαν μετὰ συμμοριτῶν εἰς χωρίον Παρθένιον Ζαγκλιβερίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τριῶν καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρων δύο συμμοριτῶν. Ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Σαββίδης Μιχ.

Τὴν 25.2.1948, 70μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ αὐτοῦ Σταθμοῦ. Κατὰ τὴν μάχην ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 27.2.1948, 400μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ξυλουπόλεως. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν 4.3.1948, 200μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ξυλουπόλεως. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Κατανίτης Ἀλ. καὶ Χατζηδημητρίου Χαρ., ἐτραυματίσθησαν δὲ ἕτεροι τρεῖς.

Τὴν 19.3.1948, 30μελὴς συμμορία συνεπλάκη μετὰ δυνάμεως τῆς 3ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο συμμοριτῶν ἐγκαταλειφθέντων ἐπὶ τόπου.

Τὴν 5.4.1948, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ὄσσης καὶ τῆς 1ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς, ἑδρευούσης ἐν τῷ ἰδίῳ χωρίῳ, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ χωροφύλακος Παπαλιᾶ Ἀντ.

Τὴν 9.4.1948, ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ζαγκλιβερίου συνεπλάκησαν μετὰ συμμοριτῶν ἔξωθι τῆς ὁμωνύμου κωμοπόλεως μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 25 ἐκ τούτων, ἐγκαταλειφθέντων ἐπὶ τόπου, καὶ σύλληψιν δύο ἄλλων. Ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Δροσίνης Δημ. καὶ ἐτραυματίσθησαν ἕτεροι τέσσαρες.

Τὴν 14.5.1948, 200μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέας Ἀπολλωνίας. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 13.6.1948, δύναμις τοῦ 11ου Τάγματος Χωροφυλακῆς, συνεπλάκη μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Κρύα Νερὰ»-Σοχοῦ, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν σύλληψιν ἓξ ἄλλων.

Τὴν 15.5.1948, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Προφήτου. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες.

Τὴν 18.7.1948, 70μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ὄσσης καὶ τῆς 1ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς, πλὴν ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν.

Τὴν 23.7.1948, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀρεθούσης συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν ἔξωθι τοῦ χωρίου τούτου. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Μπόσκος Κυριάκος. Οἱ συμμορῖται ἔσχον δύο νεκρούς.

Τὴν 28.8.1948, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀρεθούσης, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν τοῦ ἐνωμοτάρχου Κουφοῦ Ἀθ. καὶ ἑνὸς χωροφύλακος. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθη εἷς καὶ ἐτραυματίσθησαν τέσσαρες.

Τὴν 12.8.1948, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέας Μαδύτου. Κατὰ τὴν δοθεῖσαν μάχην ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Ξενίδης Συμεών.

Τὴν 19.8.1948, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Λαγκαδᾶ. Κατὰ τὴν συναφθεῖσαν μάχην ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν 21.8.1948, συμμορῖται ἀγνώστου ἀριθμοῦ ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βερτίσκου, πλὴν ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ.

Τὴν 25.8.1948, 60μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέας Μαδύτου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τριῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 25.8.1948, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βερτίσκου. Κατὰ τὴν λαβοῦσαν χώραν μάχην ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες.

Τὴν 6.9.1948, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Ζαγκλιβερίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 5 συμμοριτῶν.

Τὴν 14.9.1948, δύναμις τῆς 1ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς Ὄσσης συνεπλάκη μετὰ συμ-

μορίας ἔξωθι τοῦ χωρίου τούτου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τριῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 18.9.1948, δύναμις τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω Διμοιρίας Χωροφυλακῆς, συνεπλάκη εἰς θέσιν «Τσιπλάκι»-Σοχοῦ, μετὰ 40μελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 19.10.1948, δύναμις τῆς 3ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς Δορκάδος, συνεπλάκη ἐντὸς τοῦ χωρίου Κατωχώριον μετὰ 50μελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 21.10.1948, 300μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σοχοῦ καὶ τοῦ ἑδρεύοντος τότε ἐκεῖ τάγματος Στρατοῦ. Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθησαν ἑπτὰ στρατιῶται καὶ ἐτραυματίσθησαν δώδεκα καὶ δύο χωροφύλακες.

Τὴν 30.10.1948, ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως Σοχοῦ ἐφονεύθη ἐκ νάρκης ὁ χωροφύλαξ Παπαδόπουλος Ἰωακείμ.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα 800μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Κάτω Σταυρὸς - Χαλκιδικῆς, πλὴν ἀπεκρούσθη ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ ἑδρεύοντος τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, εἰς ὃ συμμετεῖχον καὶ ἄνδρες τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Κατὰ τὴν συναφθεῖσαν μάχην 80 ἕως 90 περίπου συμμορῖται ἐφονεύθησαν ἢ ἐτραυματίσθησαν καὶ δύο ᾐχμαλωτίσθησαν.

Τὴν 9.12.1948, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἁγίου Βασιλείου, ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν ὁμάδος σαμποτέρ, ἔξωθι τοῦ ὁμωνύμου χωρίου.

Τὴν 24.11.1948, συμμοριακὸν συγκρότημα προσέβαλε τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Λαγκαδικίων τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης καὶ τὰ χωρία δικαιοδοσίας του Γερακαροῦ καὶ Βασιλούδιον καὶ προέβη εἰς λεηλασίας καὶ βιαίαν στρατολογίαν πολιτῶν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης ΜΕΑ.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα καὶ ἔτος δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀρεθούσης, συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν ἔξωθι τοῦ ὁμωνύμου χωρίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 12.12.1948, δύναμις τῆς Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς Ζαγκλιβερίου, συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς χωρίον Πετροκέρασα - Χαλκιδικῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο συμμοριτῶν.

Τὴν 10.1.1949, τμῆμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν χωρίου Νέα Σεβάστεια, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 4 συμμοριτῶν.

Τὴν 18.1.1949, μικτὰ Τμήματα Στρατοῦ - Χωροφυλακῆς, συνεπλάκησαν μετὰ συμμοριτῶν εἰς χωρίον Πλατεῖα - Ζαγκλιβερίου, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθοῦν ἢ τραυματισθοῦν ἀρκετοὶ συμμορῖται, οἵτινες παρελήφθησαν ὑπ' αὐτῶν καὶ νὰ παραδοθοῦν 90 τοιοῦτοι. Ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 26.1.1949, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ξυλουπόλεως, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 29.1.1949, πολυάριθμος συμμορία εἰσέβαλεν εἰς Ἀμερικανικὴν Γεωργικὴν Σχολὴν Θεσσαλονίκης καὶ ἀπήγαγε 40 περίπου μαθητὰς αὐτῆς. Δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Θέρμης τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης, μετὰ Τμήματος Στρατοῦ, κατεδίωξε τούτους καὶ ἐπέτυχε τὴν ἀπελευθέρωσιν ἁπάντων τῶν ἀπαχθέντων μαθητῶν.

Τὴν 12.2.1949, τμήματα Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, συνεπλάκησαν εἰς περιοχὴν Ἀσκοῦ μετὰ συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἓξ συμμοριτῶν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα δύναμις Χωροφυλακῆς τῆς Διοικήσεως Θεσσαλονίκης καὶ τῆς 1ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κερδυλίων, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν 9 συμμοριτῶν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα, τμήματα Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς τῇ βοηθείᾳ Πυροβολικοῦ καὶ Ἀεροπορίας, συνεπλάκησαν εἰς θέσιν «Φούντα καὶ Δραγατσᾶ» - Κερδυλίων, μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 70 συμμοριτῶν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν ἐπίσης μῆνα πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέας Μαδύτου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 8 συμμοριτῶν.

Τὴν 18.4.1949, δύναμις τῆς 5ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν ἔξωθι τοῦ χωρίου Νέα Ἀπολλωνία, μὲ συνέπειαν τὸν φόνον τοῦ χωροφύλακος Τσόμαλου Βασιλείου καὶ τὸν τραυματισμὸν τοῦ ὑπενωμοτάρχου Ρετσίκαλη Γεωργίου.

Τὴν 28.4.1949, συμμορῖται ἀνεξακριβώτου ἀριθμοῦ ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέας Ἀπολλωνίας, πλὴν ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ καὶ τῆς 5ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην συνελήφθη εἷς ἔνοπλος συμμορίτης.

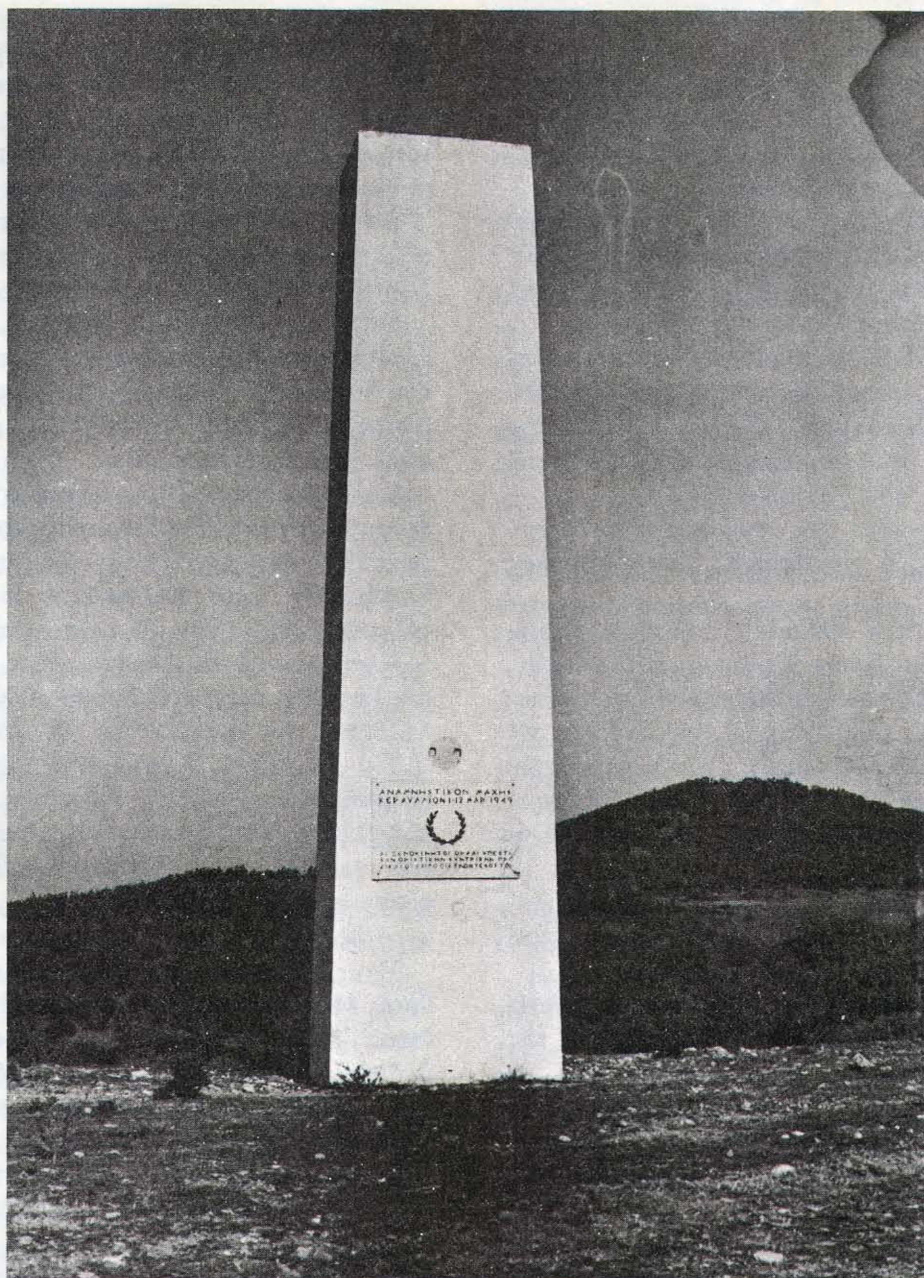
Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέας Μαδύτου συνεπλάκη μετὰ 6μελοῦς συμμορίας εἰς δασώδη περιοχὴν Νέας Μαδύτου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ἀρχισυμμορίτου Χανοῦ Στυλιανοῦ.

Τὴν 5.9.1949, κατὰ γενομένας ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις ἐπὶ τῶν Κερδυλίων ὀρέων ὑπὸ δυνάμεων Στρατοῦ - Χωροφυλακῆς, ἐφονεύθησαν οἱ ὑπενωμοτάρχης Σώνιος Κωνσταντῖνος καὶ χωροφύλαξ Γιαννακόπουλος Δημήτριος, ἐτραυματίσθησαν δὲ πέντε ὁπλῖται Χωροφυλακῆς.

Τὴν 23.7.1949, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Νέα Ἀπολλωνία, πλὴν ἀπεκρούσθη ὑπὸ ἀνδρῶν τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ καὶ Διμοιρίας Στρατοῦ.

Τὴν 26.7.1949, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ὄσσης συνεπλάκη μετὰ συμμορίας ἔξωθι τοῦ χωρίου Πέντε Βρύσαι, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῆς Κωστοπούλου Χρήστου καὶ ἑτέρων τριῶν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀσβεστοχωρίου, συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς δασώδη περιοχὴν τοῦ χωρίου τούτου, μὲ

Ἀναμνηστικὴ στήλη ἐπὶ τῶν Κερδυλίων ὀρέων εἰς ἀνάμνησιν τῆς μεγάλης μάχης ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν τὴν 1 - 12 Μαρτίου 1949.

ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τριῶν συμμοριτῶν καὶ σύλληψιν ἑνὸς ἄλλου.

Τὴν 6.8.1949, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ὄσσης συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν ἔξωθι τοῦ χωρίου τούτου. Κατὰ τὴν δοθεῖσαν μάχην ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Βοσκόπουλος Χαρ.

Τὴν 10.9.1949, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ὄσσης καὶ τῆς 1ης Ἀνεξαρτήτου Διμοιρίας Χωροφυλακῆς, συνεπλάκη μετὰ ὁμάδος συμμοριτῶν ἔξωθι τοῦ χωρίου τούτου. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Σιδηρόπουλος Γεώργ. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν συνελήφθησαν 125.

Τὴν 8.10.1949, 16μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Μεσόκωμον-Ζαγκλιβερίου. Δυνάμεις Χωροφυλακῆς Ζαγκλιβερίου, τεθεῖσαι εἰς καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν ἐπέτυχον τὴν ἐξόντωσιν 3 καὶ τὴν σύλληψιν μιᾶς συμμοριτίσσης.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ

Χωροφύλακες Μεταβατικοῦ 'Αποσπάσματος μάχονται ἐπὶ τῶν χιόνων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜ

ΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ ΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ

1. Η ΥΠΟ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΣ ΤΗΣ ΕΑΜΟΣΛΑΒΙΚΗΣ ΕΠΙΒΟΥΛΗΣ

Ἡ Κεντρικὴ Μακεδονία ἀπετέλεσεν ἕνα τῶν κυριωτέρων στόχων τῆς κομμουνιστικῆς ἀνταρσίας, ἀλλὰ καὶ τὸ πλέον πρόσφορον ἔδαφος διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ συμμοριτισμοῦ. Ἡ ὀρεγομένη τὰ Ἑλληνομακεδονικὰ ἐδάφη ἀρτισύστατος λαϊκὴ Δημοκρατία τῆς Γιουγκοσλαβίας, εἶχε στρέψει κατὰ πρῶτον λόγον τὴν προσπάθειάν της πρὸς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν, ἡ ὁποία, πλὴν τῶν ἄλλων, κατηύθυνε τὴν πορείαν πρὸς τὸν λιμένα τῆς Θεσσαλονίκης. Τὸ τεχνητὸν πολιτικὸν κατασκεύασμα τῶν Σκοπίων, τὸ ἀποκληθὲν «Ὁμοσπονδιακὴ Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας», ὄργανον τῆς τότε πολιτικῆς τοῦ Τίτο, καθόδου πρὸς τὸ Αἰγαῖον, ἔστρεφε τὴν μεγάλην προσπάθειάν του ἀποσυνθέσεως τῆς Ἑλληνικῆς κυριαρχίας εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα, περισσότερον πρὸς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν ἀπὸ τῆς Δυτικῆς καὶ τῆς Ἀνατολικῆς.

Μέγα μέρος τῶν συγκροτουμένων, ἐκγυμναζομένων καὶ ἐφοδιαζομένων ἐντὸς τοῦ Γιουγκοσλαβικοῦ ἐδάφους συμμοριῶν ἐξεπέμπετο πρὸς τὰς περιοχὰς τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας. Εἰς τοῦτο συνετέλει καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ ὀρεινὰ συγκροτήματα τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας ἐξετείνοντο μέχρι τοῦ Γιουγκοσλαβικοῦ ἐδάφους.

Ἰδίως κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τοῦ συμμοριτισμοῦ, ὅτε δὲν ὑπῆρχον ἐπαρκεῖς Ἑλληνικαὶ Στρατιωτικαὶ δυνάμεις πρὸς φύλαξιν τῆς ὀρεινῆς συνοριακῆς γραμμῆς, ἦτο σχετικῶς εὔκολος ἡ διείσδυσις συμμοριῶν, ἀκόμη καὶ συντεταγμένων εἰς πολεμικὰ σώματα μετὰ βαρέος ὁπλισμοῦ. Τὸ συμμοριακὸν στρατηγεῖον τοῦ Μποῦλκες ἐπεκοινώνει λίαν εὐχερῶς μετὰ τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας, ἐπὶ τῶν ὀρέων τῆς ὁποίας ἦτο ἐγκαθιδρυμένη ἡ ἀνταρτικὴ ψευδοκυβέρνησις, μετὰ τοῦ γενικοῦ ἐπιτελείου διεξαγωγῆς τοῦ συμμοριτικοῦ πολέμου ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἐπὶ πλέον, μέσῳ τῶν ὀρέων τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας ἐξαπελύοντο ἐκ Γιουγκοσλαβίας πρὸς Θεσσαλονίκην, ἢ ἀκόμη καὶ πρὸς Νότιον Ἑλλάδα, οἱ μεταφέροντες ὁδηγίας καὶ ὑλικὰ σαμποτὰζ πράκτορες κινούμενοι ὑπὸ πλαστὰ ὀνόματα.

Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καθορισθοῦν ἐπακριβῶς αἱ δράσασαι εἰς Κεντρικὴν Μακεδονίαν συμμοριακαὶ δυνάμεις, διότι μετεκινοῦντο ἐξ ἄλλων ἢ πρὸς ἄλλας περιοχάς, διέφευγον πρὸς τὸ Γιουγκοσλαβικὸν ἔδαφος ὁσάκις ἡττῶντο καὶ κατεδιώκοντο ἢ ἐπέδραμον συγκεκροτημέναι εἰς ἰσχυρὰ σώματα, ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ ἀναλάβουν ἐπιχειρήσεις εὐρείας κλίμακος. Κατὰ τοὺς ἀκριβεστέρους ὑπολογισμούς, αἱ δρῶσαι μονίμως κατὰ μικρὰς μονάδας συμμορίαι, αἱ ὁποῖαι

ἐπετίθεντο αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς καὶ ἐλεηλάτουν δι' ἐπιδρομῶν τὰ χωρία, δὲν ὑπερέβαινον συνολικῶς τὸν ἀριθμὸν τῶν 600 ἀνδρῶν. Ὁσάκις ὅμως ἐσχεδίαζον εὐρυτέρας πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς, ὁ ἀριθμός των ὑπερέβαινε τὰς δύο χιλιάδας. Ἔπρεπεν ὅμως, νὰ ὑπολογίζωνται πολλαπλασίως ἐν σχέσει πρὸς συμμοριτικὰς δυνάμεις ἄλλων περιοχῶν, ἰδίως τῆς Νοτίου Ἑλλάδος, διότι ἐκεῖ δὲν ἐπρόκειτο περὶ συνήθων ἀναρχοκομμουνιστικῶν ληστρικῶν ὁμάδων. Εἶχον καλῶς ἐκπαιδευθῆ ἐν Γιουγκοσλαβίᾳ, ὄχι μόνον δι' ἀνταρτοπόλεμον ἀλλὰ καὶ διὰ μάχας ἐκ τοῦ συστάδην καὶ ἦσαν ἐφωδιασμένοι μὲ χειροβομβίδας, νάρκας, αὐτόματα, μυδραλλιοβόλα, ὅλμους καὶ πυροβόλα εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ὁποίων εἶχον εἰδικῶς ἀσκηθῆ.

Ἔναντι τούτων, ἡ Ἀνωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας, ἰδίως κατὰ τὴν πρώτην περίοδον, ὅτε διεξῆγε σχεδὸν μόνη τὸν συμμοριακὸν ἀγῶνα, δὲν διέθετε πέραν τῶν 500 ἀνδρῶν, διεσκορπισμένων εἰς τὰς ἕδρας τῶν Διοικήσεων, τὰ Ἀστυνομικὰ Τμήματα καὶ τοὺς Σταθμούς. Ἐκτὸς τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ δύναμις αὐτὴ ἦτο, ἰδίως ἐν ἀρχῇ, ἀτελέστατα ὡπλισμένη, πολλάκις ἀκόμη καὶ ἄνευ αὐτομάτων καὶ ὁπλοπολυβόλων, καὶ ἀριθμητικῶς ἦτο ἀνεπαρκεστάτη. Διότι δὲν ἔφθανε κἂν τὸν ἀριθμὸν τῶν συμμοριτῶν, ἐν ᾧ πρὸς ἀποτελεσματικὴν ἀντιμετώπισιν τούτων θὰ ἔπρεπε νὰ διαθέτῃ πολλαπλασίας δυνάμεις, δεδομένου ὅτι οἱ συμμορῖται διῃροῦντο ἢ συνηνοῦντο, κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ ἐπετίθεντο αἰφνιδιαστικῶς, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τις ποῦ θὰ ἐνηργεῖτο ἐπίθεσις. Ὡς ἐκ τούτου αἱ δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι διεσκορπισμέναι, διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον, πρὸς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς περιοχῆς καὶ πολλάκις δὲν ὑπῆρχε δυνατότης ἐγκαίρου ἐνισχύσεως τῶν προσβαλλομένων, ἂν μάλιστα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ κανόνα οἱ συμμορῖται ἔστηνον εἰς τὰ πέριξ τοῦ τόπου τῆς προσβολῆς ἐνέδρας.

Ὡς συνέβη καὶ εἰς τὰς λοιπὰς περιφερείας τῆς Ἑλλάδος, οἱ κομμουνισταὶ ἔκαμνον ἔναρξιν τοῦ συμμοριτοπολέμου μὲ ἐπιθέσεις κατὰ τῶν Σταθμῶν τῆς Χωροφυλακῆς. Αἱ ἐπιχειρήσεις αὐταί, ἀκόμη καὶ διεξαγόμεναι ὑπὸ ὀλιγομελῶν συμμοριῶν, ἐφαίνοντο εὔκολοι, δεδομένου ὅτι αἱ δυνάμεις τῶν Σταθμῶν δὲν περιελάμβανον πέραν τῶν δύο συνήθως δεκάδων, καὶ ἐνίοτε ὀλιγωτέρων χωροφυλάκων, ὑπὸ ἕνα ὑπαξιωματικὸν ἢ ἀνθυπασπιστήν, ἦσαν δὲ απομεμονωμέναι ἀλλήλων, ὑποχρεωμέναι εἰς ἀδιάκοπον νυχθημερὸν ἐπαγρύπνησιν καὶ ἐξασθενοῦσαι ἐκ τῆς διαθέσεως μέρους αὐτῶν δι' ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας. Ἀλλ' αἱ ἐπιθέσεις κατὰ τῶν Σταθμῶν δὲν ἐξυπηρέτουν μόνον τὸ κατέχον τοὺς συμμορίτας πάθος κατὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, τῶν ὁποίων ἡ ἐξόντωσις εὑρίσκετο εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τοῦ προγράμματος τῆς συμμοριακῆς δράσεως. Συγχρόνως εἶχεν ἀνυπολόγιστον διὰ τὴν ἔκβασιν τοῦ ἀγῶνός των σημασίαν, διότι διὰ τῆς ἐξαφανίσεως τῶν Σταθμῶν περιήρχετο εἰς χεῖράς των ὅλη ἡ ὕπαιθρος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον διηυκόλυνε τὸν ἐπισιτισμόν των καὶ τὴν παραπλανητικὴν ἢ βιαίαν στρατολογίαν νέων συμμοριτικῶν στοιχείων.

Μετὰ τὰς πρώτας συμμοριτικὰς ἐπιθέσεις κατὰ τῶν ἀνὰ τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς, εἶχε καταστῆ προφανὲς ὅτι, αἱ ὑπάρχουσαι εἰς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν δυνάμεις Χωροφυλακῆς πᾶν ἄλλο ἢ ἦσαν ἐπαρκεῖς πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ ἐλλοχεύοντος σοβαρωτάτου κινδύνου, ἐκ τοῦ συμμοριτισμοῦ. Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ, πρὶν ἀκόμη ἀναλάβῃ τὴν ὅλην εὐθύνην τῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ κινδύνου τούτου, θέτον ὡς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν τῶν κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων ἐντὸς τῶν κόλπων του καὶ τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς ὑπὸ μορφὴν Μεραρχίας, ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς ἀνάγκης πολλαπλασιασμοῦ τῆς δυνάμεως αὐτῆς δι' ἀθρόας κατατάξεως ἄνευ θητείας χωροφυλάκων. Καὶ πράγματι, διὰ τὴν Κεντρικὴν ἰδίως Μακεδονίαν συνεκροτήθησαν 48 διμοιρίαι διὰ κατατάξεως ἄνευ θητείας 1180 χωροφυλάκων, τῶν ὁποίων τὸ απαράσκευον πρὸς διεξαγωγὴν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἡ ἔλλειψις τῆς ἀπαιτουμένης στρατιωτικῆς ὀργανώσεως, ἐθεραπεύθησαν ἔν τινι μέτρῳ διὰ τῆς πλαισιώσεώς των ὑπὸ δεδοκιμασμένων καὶ ἠσκημένων ὑπενωμοταρχῶν καὶ ἐνωμοταρχῶν.

Οἱ ὑπαξιωματικοὶ αὐτοὶ τῆς Χωροφυλακῆς, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐξελθόντες ἀπὸ Σχολὰς λειτουργησάσας ἐπὶ κατοχῆς καὶ μετέπειτα, προσέφερον ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῶν νέων καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον λόγῳ ἐπειγούσης ἀνάγκης προχειροποιήτων μονάδων, ἐμφυσήσαντες δὲ εἰς τοὺς ἄνδρας των τὸ πατριωτικόν των μένος, τοὺς ὡδήγησαν εὐδοκίμως εἰς ἡρωικοὺς ἀγῶνας. Κατόπιν ἐπιμονῆς τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας, ἐνισχυθείσης διὰ διαβημάτων τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, ἤρθησαν αἱ ἀντιρρήσεις τῆς Ἀγγλικῆς Ἀποστολῆς ὡς πρὸς τὸν πολεμικὸν ὁπλισμὸν τῶν μονάδων αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι οὕτως ἐφωδιάσθησαν ἔστω καὶ μερικῶς, δι' αὐτομάτων ὅπλων, χειροβομβίδων καὶ ὁπλοπολυβόλων.

Ὡς ἤδη ἐξετέθη καὶ εἰς τὰ σχετικὰ μὲ τὴν κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα καὶ τὴν Πελοπόννησον, καὶ εἰς Κεντρικὴν Μακεδονίαν, παρὰ τὴν ἐν πολλοῖς ἁρμονικὴν συνεργασίαν μεταξὺ Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος, εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἐξεδηλώθησαν διαφωνίαι καὶ ἀνεφύησαν διαφοραὶ ἐν τῇ πράξει. Αἱ διαφωνίαι αὐταὶ προήρχοντο, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐκ τῆς στενῆς ἀντιλήψεως ὡρισμένων ἀνωτέρων στρατιωτικῶν παραγόντων, ὡς πρὸς τὰ καθήκοντα καὶ τὴν ἀποστολὴν τῆς Χωροφυλακῆς, ἐνίοτε δὲ καὶ

ἐκ τῆς ἀπαιτήσεως τούτων ὅπως ἡ Χωροφυλακὴ ὑποτάσσεται ἀσυζητητὶ εἰς τὰς ἀντιλήψεις καὶ ἀποφάσεις τῶν κατὰ περιοχὰς στρατιωτικῶν διοικητῶν καὶ σωματαρχῶν, ἐξομοιουμένη ὑπ' αὐτῶν μὲ τὰς συνήθεις ὑπὸ τὰς διαταγάς των Στρατιωτικὰς Μονάδας. Μολονότι πολλαί, ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἐγένοντο ἐπιτελικαὶ συσκέψεις καὶ ἐξεδόθησαν κυβερνητικαὶ διασαφηστικαὶ ἐγκύκλιοι, περὶ τῶν ὁποίων ὡμιλήσαμεν εἰς τὰ προηγηθέντα Μέρη τοῦ παρόντος, παρέμενον πάντοτε σπέρματα διαφωνιῶν, ἐκδηλούμενα ἀναλόγως τῆς ἰδιοσυγκρασίας καὶ τῶν ἀντιλήψεων τῶν κατὰ περιοχὰς στρατιωτικῶν ἡγετῶν, δυνάμενα δὲ νὰ ὁδηγήσουν εἰς ἐλλιπῆ διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος.

Δέον ἐν προκειμένῳ νὰ σημειωθῇ ὅτι, εἰς πολλὰς περιστάσεις ἡ Χωροφυλακή, καὶ ὅταν ἀκόμη εἶχε πλήρη τὴν εὐθύνην τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐπιχειρήσεων, κατηγορήθη ὄχι μόνον ὑπὸ τῶν ἀριστερῶν καὶ κομμουνιστῶν ἢ ἑαμιζόντων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἐθνικοφρόνων ἀντιπολιτευομένων πολιτικῶν ἡγετῶν, ὅτι προβαίνει εἰς παρανόμους πράξεις ἢ καὶ εἰς βιαιοπραγίας κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος. Βεβαίως, πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονὸς ὅτι, εἰς ἕνα τόσον σκληρὸν καὶ πλήρη θυσιῶν ἀγῶνα, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ὁ ἀντίπαλος ὑπέβαλλεν εἰς ἀνεκδιήγητα μαρτύρια τοὺς αἰχμαλωτιζομένους ἀντιπάλους καὶ προέβαινεν εἰς πρωτοφανεῖς θηριωδίας εἰς βάρος τῶν ἐθνικοφρόνων πληθυσμῶν, ἦσαν νοηταὶ καὶ ἐκ μέρους τῆς Χωροφυλακῆς πράξεις, αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ εἶχον αἰτιολογίας εἰς ὁμαλὰς περιστάσεις. Ἐν τούτοις, δὲν πρέπει νὰ ἀποσιωπηθῇ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι, ἡ Χωροφυλακὴ δὲν παρεσύρετο ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντος ὑπὸ τοῦ πάθους κατὰ τῶν ἀντιπάλων καὶ εἰς πολλὰς περιστάσεις αὐτὴ καὶ ὄχι αἱ Στρατιωτικαὶ Διοικήσεις ἐφάνη ὁ αὐστηρὸς τηρητὴς τῶν νόμων δι' ὅλους τοὺς πολίτας καὶ μακρὰν πάσης ἐκνόμου δράσεως. Τὴν χαρακτηριστικὴν αὐτὴν εἰκόνα τῶν φιλονόμων καὶ ἀνθρωπιστικῶν ἀντιλήψεων τῆς Χωροφυλακῆς, μᾶς προσφέρει καὶ ἡ ἤδη πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς αὐτῆς εἰς τὰ Σώματα Στρατοῦ, ἀναφορὰ πρὸς τὸ Ἀρχηγεῖον τῆς Χωροφυλακῆς τοῦ προηγηθέντος εἰς τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας συνταγματάρχου Δημουλᾶ, ὑπὸ χρονολογίαν 27 Ἰουλίου 1946.

Σημειωτέον ὅτι, ἡ, μόλις μετὰ τετραήμερον ἀπὸ τῆς ἐν τῷ Γ΄ Σώματι Στρατοῦ γενομένης συσκέψεως καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς ἀναφορᾶς ταύτης ἐν σπουδῇ, ἀπομάκρυνσις ἐκ Μακεδονίας τοῦ συνταγματάρχου Δημουλᾶ ἐθεωρήθη ὡς γενομένη κατόπιν ἀπαιτήσεως τοῦ διοικητοῦ τοῦ Γ΄ Σώματος, συνεπείᾳ ἐκφράσεως ἰδίων γνωμῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς αὐστηρὰν τήρησιν τῶν κειμένων νόμων ἄνευ οἱασδήποτε ἐκτροπῆς. Ταῦτα δὲ καθ' ὃν χρόνον ἡ Χωροφυλακὴ δὲν εἶχεν εἰσέτι ὑπαχθῇ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Σωμάτων Στρατοῦ καὶ διετήρει ἀπόλυτον πρωτοβουλίαν ὡς πρὸς τὰς ὑπ' αὐτῆς διεξαγομένας ἐπιχειρήσεις κατὰ τῶν συμμοριτῶν.

2. Η ΥΠΟ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Τὸν συνταγματάρχην Γρ. Δημουλᾶν διεδέχθη εἰς τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας, ὁ συνταγματάρχης Ε. Τσαταλός. Τὴν γενικὴν ἐποπτείαν τῶν δυνάμεων αὐτῶν μετὰ τῶν Μεταβατικῶν Ἀποσπασμάτων ἀνέλαβεν ἐν ἀρχῇ ὁ ἐγνωσμένης ἱκανότητος καὶ πείρας ἐπὶ τῶν μεθόδων καὶ τῶν καλυτέρων τρόπων διώξεως τοῦ συμμοριτισμοῦ συνταγματάρχης Γεώργ. Βαρδουλάκης, βραδύτερον Ἀρχηγὸς Χωροφυλακῆς. Ἐπικεφαλῆς τῶν Διοικήσεων καὶ Ὑποδιοικήσεων, τῶν διμοιριῶν καὶ τῶν ἀποσπασμάτων ἐτέθησαν δεδοκιμασμένης ἤδη μαχητικότητος καὶ πείρας ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς, ὡς οἱ ἀντισυνταγματάρχαι Τσαλαμιδᾶς, Σταυρίδης, Βορρὲς καὶ Μερασκεντῆς, οἱ ταγματάρχαι Κολλᾶτος, Μαυροειδῆς, Τσῖβος, οἱ μοίραρχοι Πατάκας, Παπαδάκης, Γρίβας, Βλάχος, Ρούβαλης καὶ Μήτσου, οἱ ἀνθυπομοίραρχοι Πετσάλας, Κομνηνός, Τσούτσιας, Λυκάρτσης, Βάιλος, Πετρογιάννης, Ἐφεντάκης, Κραβαρίτης, Σγουρός, Χαρῖτος κ.ἄ. Πάντες αὐτοὶ διέσχιζον ἀκούραστοι τὰ ὄρη καὶ τὴν ἐν γένει ὕπαιθρον τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας, καταδιώκοντες ἀμειλίκτως τὰς κομμουνιστικὰς συμμορίας καὶ μὴ ὀρρωδῶντες πρὸ οὐδεμιᾶς θυσίας διὰ τὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ.

Ἀνώτερος Διοικητὴς Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1946 μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου 1947 ἐχρημάτισεν ὁ τότε συνταγματάρχης Ε. Τσαταλός, ὅστις διηύθυνε τὰς πρώτας κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ μάχας, παρακολουθήσας μάλιστα αὐτοπροσώπως τὰς κατ' Αὔγουστον 1946 εὐρείας ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις, ἀνὰ τὰ ὄρη Πάικον καὶ Καϊμακτσαλάν. Κατόπιν μιᾶς ἐντόνου καὶ συστηματικῆς προσπαθείας ὑπὸ τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τοῦ συνταγματάρχου Τσαταλοῦ, τοῦ ἐν ἀρχῇ ὑπηρετοῦντος ὡς γενικοῦ ἐπόπτου τῶν Μεταβατικῶν Ἀποσπασμάτων ἀντισυνταγματάρχου Βαρδουλάκη καὶ τῶν συνεργατῶν των ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ὠργανώθη μὲ πνεῦμα πειθαρχίας καὶ

αὐτοθυσίας ἡ ἀσύντακτος μᾶζα τῶν καταταγέντων ἄνευ θητείας χωροφυλάκων. Αἱ διμοιρίαι καὶ τὰ καταδιωκτικὰ ἀποσπάσματα, τὰ ὁποῖα ἕως τότε ἔδρων κατὰ τὰ παλαιὰ συστήματα καταδιώξεως τῶν ληστοφυγοδίκων, ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου—διότι αἱ δειναὶ περιστάσεις ἐπέβαλλον μεγάλην σπουδὴν—μετεβλήθησαν εἰς στρατιωτικὰ τμήματα πολεμικῶς συντεταγμένα, πειθαρχημένα, ἠσκημένα εἰς τὰ νέα ὅπλα καὶ ἱκανὰ νὰ δώσουν νικηφόρους μάχας, ἐναντίον πολλάκις πολυαριθμοτέρου, ἄριστα ἐξωπλισμένου καὶ ἐπίσης εἰδικῶς ἠσκημένου εἰς πολεμικὰς μεθόδους ἐχθροῦ. Ἀφ' ὅτου μάλιστα ὁ Στρατὸς ἀνέλαβε τὴν ἡγεσίαν καὶ τὴν εὐθύνην τῶν κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν, αἱ διμοιρίαι καὶ οἱ λόχοι Χωροφυλακῆς ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ πολεμήσουν ὄχι μόνον ὡς ἀνεξαρτήτως δρῶσαι μονάδες, ἀλλὰ καὶ ὡς τμήματα μεγάλων Στρατιωτικῶν Μονάδων, αἱ ὁποῖαι διεξῆγον ἐκ τοῦ συστάδην μάχας, ἀπέσπασαν δὲ εἰς τὰς περιστάσεις αὐτὰς τὴν εὐαρέσκειαν τοῦ σωματάρχου καὶ τῶν ἄλλων ἀρχηγῶν ἐπιχειρήσεων.

Πάντως, κατὰ τὴν πρώτην καὶ κρισιμωτέραν ὅλων περίοδον τοῦ συμμοριτικοῦ πολέμου εἰς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν, αἱ κινούμεναι δυνάμεις τῆς Χωφυλακῆς, αἱ μόναι σχεδὸν δρῶσαι συστηματικῶς καὶ αὐτοτελῶς, δὲν ὑπερήσπισαν ἁπλῶς τὸ ἐν κινδύνῳ πάτριον ἔδαφος, ἀλλὰ καὶ κατέφερον δεινὰ πλήγματα, κατὰ τῶν ἀπὸ Γιουγκοσλαβίας ἐξορμουσῶν ἐαμοσλαβικῶν συμμοριῶν. Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν (Αὔγουστος - Νοέμβριος 1946) ἔδρων ἀνὰ τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν 7 διμοιρίαι εἰς Πάικον ὑπὸ τὸν μοίραρχον Πατάκαν, 6 διμοιρίαι εἰς Καϊμακτσαλὰν ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Τσῖβον, 5 διμοιρίαι εἰς Βέρμιον ὑπὸ τὸν ἀποσπασθέντα εἰς τὰς δυνάμεις Χωροφυλακῆς ὑπολοχαγὸν Ἐλευθεριάδην, 3 διμοιρίαι εἰς Πιέρια ὑπὸ τὸν ἐπίσης ἀποσπασθέντα λοχαγὸν Μυτιληνάκην, 5 διμοιρίαι πρὸς Ὄλυμπον ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Μήτσου, 7 διμοιρίαι εἰς Κρούσια ὑπὸ τὸν μοίραρχον Παπαδάκην, 6 διμοιρίαι εἰς Βερτίσκον - Κερδυλίων ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Κουρεμπανᾶν καὶ 5 διμοιρίαι εἰς Χαλκιδικήν.

Ὅταν ἡ Ἀνωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας ἐξωμοιώθη πρὸς Μεραρχίαν, ὁ ἀνώτερος διοικητὴς Τσαταλὸς συνέστησεν ἐπιτελεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον κατ' αἴτησίν του ἀπεσπάσθησαν ἐκ τοῦ Στρατοῦ εἷς ἀντισυνταγματάρχης καί τινες κατώτεροι ἀξιωματικοὶ διὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γραφείου Ἐπιχειρήσεων τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως - Μεραρχίας. Φροντίδι τοῦ ἀνωτέρου διοικητοῦ καὶ

Ἀξιωματικοὶ Στρατοῦ - Χωροφυλακῆς τὸ ἔτος 1946, εἰς περιοχὴν τῆς Πιερίας, ἀδελφωμένοι εἰς τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν. Εἰς τὸ μέσον τῆς φωτογραφίας διακρίνεται ὁ τότε ἀνώτερος διοικητὴς Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας συνταγματάρχης Εὐθύμιος Τσαταλός.

τοῦ Ἐπιτελικοῦ Γραφείου τούτου, παρηκολουθεῖτο ἐπιμελῶς ἡ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν μαχῶν δρᾶσις, οὐ μόνον τῶν ἀξιωματικῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ τῶν ἁπλῶν χωροφυλάκων, βάσει δὲ ἐκθέσεων συντασσομένων κατόπιν διεξαγωγῆς ἐνόρκων προανακρίσεων, ἐπροτείνοντο πρὸς ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ προαγωγὴν ἢ ἀπονομὴν μεταλλίων οἱ ἡρωικῶς διαπρέψαντες ἀνεξαρτήτως βαθμοῦ. Τὸ μέτρον τοῦτο, ἐφαρμοσθὲν εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα, ἀπέβη λίαν ἀποτελεσματικόν, διότι δὲν ἀντήμοιβεν ἁπλῶς τὴν γενναιότητα, τὴν ἱκανότητα καὶ τὰς θυσίας ὑπὲρ Πατρίδος, ἀλλ' ὑπέκαιε καὶ τὸν ζῆλον, πρὸς νέα ἀνδραγαθήματα καὶ νέας θυσίας, εἰς μίαν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν πράγματι ἡ Ἑλλὰς διέτρεχε τὸν ἔσχατον τῶν κινδύνων, ἡ δὲ σωτηρία αὐτῆς ἐξηρτᾶτο ἐκ τῆς γενναιότητος, τῆς ἀφοσιώσεως πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τῆς ἐθελοθυσίας τῶν ἀνὰ τὰ ὄρη καὶ τὰς κοιλάδας ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος νυχθημερὸν ἀγωνιζομένων ἡρωικῶν αὐτῶν ἀνδρῶν.

Ὅταν, κατὰ τέλη Σεπτεμβρίου 1947, ὁ συνταγματάρχης Ε. Τσαταλὸς ἐγκατέλειψε τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας διὰ νὰ συνεχίσῃ τὰς διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Πατρίδος ὑπηρεσίας του εἰς Πελοπόννησον, εἶχεν ἐπιτελεσθῆ εἰς τὴν περιοχὴν αὐτήν, ἓν λίαν ἀξιοσημείωτον ἔργον. Οὐσιαστικῶς εἶχε παρέλθει ἡ ἐπικίνδυνος φάσις τῆς ἀπὸ Γιουγκοσλαβίας κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπιβουλῆς καὶ εἶχον τεθῆ στερεαὶ βάσεις, διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Μακεδονίας ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τοῦ ἐαμοσλαβισμοῦ. Οἱ συμμορῖται εἶχον ἀποτύχει εἰς τὰς πρώτας μεγάλας ἐπιθέσεις των καὶ εἶχον ὑποστῆ ἀπὸ τὰς δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς συντριπτικὰς ἥττας, ἀπὸ τὰς ὁποίας δὲν συνῆλθον ποτὲ καὶ αἱ ὁποῖαι ἀπετέλεσαν βασικὴν προϋπόθεσιν διὰ τὸν μετέπειτα συντελεσθέντα ὁριστικὸν θρίαμβον τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων τῆς Ἑλλάδος.

Τὴν πλέον εὔγλωττον ἀναγνώρισιν τοῦ συντελεσθέντος ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς σημαντικοῦ ἔργου εἰς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν κατὰ τὴν περίοδον αὐτήν, ἀποτελεῖ ἡ ἔκθεσις «διαδοχικῶν σημειώσεων», τοῦ τότε διοικητοῦ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ καὶ διευθύνοντος τὰς ἐν Μακεδονίᾳ ἐπιχειρήσεις, ἀντιστρατήγου Βεντήρη, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ παραδόσεως τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου Τσαταλοῦ. Παραθέτομεν τὸ σχετικὸν τμῆμα τούτων, διότι δὲν πρόκειται ἁπλῶς περὶ προσωπικῆς εὐαρεσκείας διὰ τὸ συντελεσθὲν ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρου διοικητοῦ ἔργον, ἀλλὰ περὶ ἀναγνωρίσεως καὶ τρόπον τινὰ διακηρύξεως τοῦ ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς συντελεσθέντος ἐν τῇ Κεντρικῇ Μακεδονίᾳ ἔργου. Οὕτως, ὁ ἀντιστράτηγος Βεντήρης γράφει: «Ὁ συνταγματάρχης Χωροφυλακῆς Τσαταλὸς ὑπηρέτησεν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ. Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐρρίφθη πλησίον τῶν στρατευμάτων μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν εἰς τὸν ἀντισυμμοριακὸν ἀγῶνα. Ἐστερέωσε τοὺς κατατασσομένους Λόχους Κυνηγῶν, ἀπὸ ἑτοιμορρόπους εἰς σημαντικὸν ἀριθμὸν 12-15 ἐν ὅλῳ καὶ ἕνα τολμηρότατον Λόχον ἐκ μονίμων χωροφυλάκων κρούσεως. Μὲ τὴν δύναμιν αὐτήν, κατανεμημένην εἰς διάφορα σημεῖα τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας, ἔδωκε μάχας μὲ ἄριστα πολλάκις ἀποτελέσματα. Τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀγῶνος του εἶναι, θάρρος πολύ, τόλμη, ἐμψύχωσις τῶν ἀνδρῶν του καὶ τῶν πληθυσμῶν, οἱ ὁποῖοι εἰς μερικὰ χωρία κατεπτοημένοι ἠρνοῦντο νὰ λάβουν ὁπλισμὸν ΜΑΥ. Περὶ τὸ τέλος 1946 ἐπετεύχθη νὰ συγκεντρωθοῦν καὶ νὰ ἀναλάβουν ἐξ ὁλοκλήρου τὴν Χαλκιδικήν, Κερδύλια Βερτίσκον, Φλαμπούρι, Λαγκαδᾶ καὶ 2 ὑποτομεῖς. Ἔδωκε μάχας πολλὰς ἐπιτυχῶς μὲ ἀδάμαστον θάρρος, δὲν κατώρθωσε μὲν νὰ ἐξολοθρεύσῃ τοὺς συμμορίτας ἀλλὰ τοὺς περιώρισε, περιέστειλε τοὺς κινδύνους καὶ τὴν πυρκαϊάν, ἄλλως μέχρι τῆς στιγμῆς ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἀγῶνος μία πλήρης ἐκκαθάρισις δὲν συνετελέσθη καὶ εἰς πολλὰς περιοχὰς ὅπου δροῦν καλλίτερα τῶν ἰδικῶν του στρατεύματα. Μὲ τὸ ἐκ μαχίμων ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ Ἐπιτελεῖον του συνειργάσθη ἁρμονικῶς, δεῖγμα ὅτι οἱ ἐπιτελεῖς τὸν ἐξετίμησαν καὶ τὸν ἐσεβάσθησαν ὡς ἀρχηγόν».

Ἐγκαταλείπων τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Μακεδονίας, ὁ συνταγματάρχης Τσαταλός, ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς ἄνδρας του ἐμπνευσμένην καὶ πλήρη πατριωτικοῦ παλμοῦ ἡμερησίαν διαταγήν, τῆς ὁποίας τὸ κείμενον παραθέτομεν κατωτέρω, διότι συγχρόνως παρέχει πολυτίμους πληροφορίας, περὶ τοῦ ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς διεξαχθέντος εἰς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν ἀγῶνος κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ.

Θεσσαλονίκη τῇ 27 Σεπτεμβρίου 1947

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

Ἀνωτέρου Διοικητοῦ Χωροφυλακῆς
Κεντρικῆς Μακεδονίας

«Πρὸ 14 μηνῶν ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην μὲ μίαν καὶ μόνην φιλοδοξίαν. Νὰ συμβάλλω καὶ ἐγὼ μὲ τὰς ἀσθενεῖς μου δυνάμεις, εἰς τὴν ἐκρίζωσιν τοῦ παγκοσμίου αἴσχους ποὺ λέγεται κομμουνισμὸς καὶ νὰ ἀφιερώσω τὴν προσπάθειάν μου διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Μακεδονίας.

Ἀνέλαβον τὴν 1ην Αὐγούστου π.ἔ. τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας καὶ ἀπετάθην εἰς τὴν φιλοτιμίαν καὶ εὐψυχίαν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Μακεδονίας καὶ τῶν στελεχῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς. Εὗρον πλήρη ἐνίσχυσιν καὶ κατανόησιν εἰς τὸ ἔργον μου ἀπὸ τὰς προϊσταμένας Στρατιωτικὰς Ἀρχάς. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας μὲ συνέδραμεν, οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς κατενόησαν πλήρως τὴν ἀποστολήν των. Ἀγῶνες, μόχθοι, κακουχίαι, θυσίαι αἵματος, μὲ συνέδεσαν μὲ τοὺς γενναίους ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας.

Ἡ ἡρωικὴ προσπάθεια ἐπὶ 14 ὅλους μῆνας, ὤθησε τὸ ἔργον τῆς Ἀνωτέρας εἰς εὐοίωνον σημεῖον, ἀπὸ τὸ ὁποῖ-

Τμῆμα Χωροφυλακῆς στρατοπεδευμένον ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἕτοιμον πρὸς ἀναχώρησιν δι' ἐπιχειρήσεις ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν εἰς Κερδύλια ὄρη τὸ ἔτος 1946.

ον δὲν ὑπελείπετο, παρὰ μόνον ἓν βῆμα, διὰ τὴν ὁλοκλήρωσίν του.

Σήμερον διακόπτεται ἡ συνεργασία μας. Ἀποχωρίζομαι ἀπὸ τοὺς συμπολεμιστάς μου. Ἀξιωματικοὶ Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ ὑπηρετήσαντες παρ' ἡμῖν, Ἀνθυπασπισταὶ καὶ Ὁπλῖται Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ, ὅσοι ὑπηρετήσατε ὑπὸ τὰς διαταγάς μου, νὰ εἶσθε ὑπερήφανοι διότι εἰς σᾶς ἔλαχεν ὁ κλῆρος νὰ περισώσητε τὴν κληρονομίαν τῶν προγόνων. Ὁ Σλαβισμὸς καὶ ἡ ἐγχώριος Φάλαγξ δὲν θὰ κατορθώσουν νὰ κάμψουν μίαν ὑπέροχον προσπάθειάν σας πρὸς σωτηρίαν τῶν πατρίων.

Ἐμοχθήσατε, ἐταλαιπωρήθητε, ὑπεβλήθητε εἰς ἀφαντάστους κακουχίας, ὑπέστητε τρομακτικὰς θυσίας εἰς αἷμα, διὰ νὰ δώσητε εἰς τὸν κόσμον ὁλόκληρον ἓν φωτεινὸν δεῖγμα ὅτι, «τὸ δένδρον τῆς Ἐλευθερίας ποτίζεται μόνον μὲ αἷμα» καὶ ὅτι τὸ δένδρον αὐτὸ ἀνθεῖ κατὰ προτίμησιν εἰς τὴν «Ἑλληνίδα γῆν».

Καὶ ἐγράψατε μὲ χρυσᾶ γράμματα εἰς τὸ στερέωμα τοῦ Κόσμου ὅτι ἡ Ἑλλάς, δὲν κατοικεῖται ἀπὸ δούλους, ἀλλὰ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι γεννῶνται, ἀναπνέουν, ζοῦν καὶ πεθαίνουν εἰς τὰ βραχώδη ἐδάφη αὐτῆς.

Ἡ μάχη τῆς Βροντοῦς, ἡ ἐπιδρομὴ τῆς Τζένας, τὰ χιονισμένα Κερδύλια μὲ τὰ πυκνὰ ναρκοπέδια, θὰ μὲ συγκινοῦν πάντοτε. Τὸ ὁλοκαύτωμα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀρεθούσης, τὸ ἡρωικὸν Λευκοχώρι, ἡ προσπάθεια τῆς Παναγίτσας. Ἡ Νάουσα, ὁ Λόφος Κατερίνης, ἡ Νέα Μάδυτος, τὸ Λιτόχωρον, ὁ Ἀρχάγγελος, ἡ Στρατονίκη, ὁ Πρόδρομος, τὰ Ριζὰ τῆς Χαλκιδικῆς, θὰ μὲ ὁδηγοῦν νοερῶς κοντά σας καὶ ἡ σκέψις μου θὰ εἶναι πάντα μαζύ σας, θὰ σᾶς παρακολουθῇ καὶ θὰ σᾶς προτρέπῃ εἰς τὴν συνέχισιν τῶν ἡρωικῶν σας πράξεων. Αἱ μέχρι τοῦδε θυσίαι, αἱ προσπάθειαί σας, οἱ κόποι σας, δὲν ἐπῆγαν ἐπὶ ματαίῳ. Τὰ ἀποτελέσματα θὰ εἶναι ἐξαιρετικὰ καὶ σύντομα.

Ἡ συνεργασία μας μὲ τὸν Στρατὸν τῆς περιοχῆς σας, ὑπῆρξεν ἐπὶ ἓν ἔτος, ἐγκάρδιος, ἀδιατάρακτος καὶ ἀδελφική, ἐστηρίχθη εἰς μίαν πλήρη κατανόησιν ἑκατέρωθεν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ συνεχισθῇ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Πατρίδος.

Μὴ δίδετε προσοχὴν εἰς κηρύγματα ξένα ἐν τόπῳ καὶ χρόνῳ. Ἡ Ἑλλὰς δὲν ἀντέχει εἰς τὰ παραπλανητικὰ συνθήματα τοῦ βουνοῦ, οὔτε ἄλλαι δοξασίαι εἶναι δυνατὸν νὰ ριζοβολήσουν εἰς τὴν χώραν μας. Ἀντιθέτως, πρέπει ν' ἀντιληφθῆτε βαθειὰ ὅτι μᾶς ἐπεβλήθη ἕνας ἰδιότυπος ἐξωτερικὸς πόλεμος, ποὺ διεξάγεται κατὰ προτίμησιν μὲ ἑλληνόφωνα καὶ σλαβόφωνα μίσθαρνα ὄργανα τοῦ Διεθνοῦς Κομμουνισμοῦ. Καὶ ἐναντίον αὐτῶν, ποὺ δὲν θὰ θελήσουν νὰ ἐπανέλθουν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, μόνον ἡ προσπάθεια τοῦ Ἔθνους καὶ ἡ ἔντασις τῶν ἐπιχειρήσεων, θὰ ὑποχρεώσουν τοὺς ἐαμοσλάβους εἰς ὑποταγὴν καὶ ἐξόντωσιν καὶ θὰ φέρουν τὴν γαλήνην εἰς τὸν τόπον.

Ἀποτείνομαι ἰδιαιτέρως εἰς τοὺς ἐκ Μακεδονίας ἄνευ

θητείας χωροφύλακας. Εἰς τὴν φωνὴν τῆς Πατρίδος ἐγκατέλειψαν οἰκογενείας, ἐργασίας, ἰδιωτικὰς ἀσχολίας καὶ προσέτρεξαν διὰ νὰ πυκνώσουν τὰς τάξεις τῶν μονίμων χωροφυλάκων, καὶ ὅλοι μαζὺ εἰς ἡρωικὴν ἐξόρμησιν ἐπέφερον ἀνεπανόρθωτον φθορὰν εἰς τοὺς συμμορίτας τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας.

Θεωρῶ ὑποχρέωσιν νὰ τονίσω τὴν προθυμίαν μὲ τὴν ὁποίαν συνέβαλλον εἰς τὸ ἔργον τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας εἰς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν οἱ κάτοικοι αὐτῆς. Αἱ ΜΑΥ καὶ αἱ ΜΑΔ τῆς ὑπαίθρου, εἶναι μία τρανὴ ἀπόδειξις ὅτι τὸ ἐθνικὸν φρόνημα δὲν ἔλειψεν ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, ἡ προσπάθειά των εἶναι ἀξία παντὸς ἐπαίνου.

Εἶναι ἱκανοποίησις δι' ὑμᾶς καὶ δι' ἐμὲ ὅτι, ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ὑπὲρ τοὺς 1.200 συμμορῖται ἀπερρίφθησαν ὡς βορὰ τῶν ὀρνέων εἰς τὰς χαράδρας τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας, φονευθέντες καὶ τραυματισθέντες ὑπὸ σφαιρῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Καὶ ἔναντι τούτων, πλέον τῶν 500 ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἐπροτάθησαν δι' ἠθικὰς ἀμοιβάς, 65 ἐκ τούτων θὰ λάβουν τὰ πολεμικά των μετάλλια αὐτοπροσώπως ὑπὸ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως, 189 ἐτραυματίσθησαν καὶ 186 ἐθυσίασαν τὴν ζωήν των, ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Κλίνω τὸ γόνυ εὐλαβῶς πρὸ τῆς ὑπερτάτης αὐτῆς θυσίας.

Εἶμαι ἰδιαιτέρως ἱκανοποιημένος καὶ ἔχω ἥσυχον τὴν συνείδησίν μου ὅτι ἀφήνω εἰς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν τμήματα ἀπολύτως ἀξιόμαχα, μὲ πλήρη ὁπλισμὸν εὐθυτενοῦς καὶ καμπύλης τροχιᾶς. Ἡ προσωπική μου προσπάθεια εὑρίσκεται ὑλοποιημένη σήμερον εἰς τὰς στατικὰς Ὑπηρεσίας καὶ τὰς κινητὰς μονάδας τῆς Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας. Ἀλλὰ εἰς τὴν προσπάθειάν μου αὐτήν, ξεχωριστὴν θέσιν κατέχουν οἱ ἄμεσοι συνεργάται μου: ὁ ἀντισυνταγματάρχης Χωροφυλακῆς Τσαλαμιδᾶς Γ. ὑποδιοικητὴς Ἀνωτέρας, ὁ ἀντισυνταγματάρχης Πυροβολικοῦ Διάφας Εὐάγ., ἐπιτελάρχης αὐτῆς, καὶ οἱ ἀντισυνταγματάρχαι Σταυρίδης Γ. καὶ Βορρὲς Κ. διοικηταὶ περιοχῶν· τοὺς συγχαίρω ἰδιαιτέρως.

Ἀξιωματικοί, ἀνθυπασπισταὶ καὶ ὁπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς, δι' ὅσα ὑπὲρ Πατρίδος ἐπράξατε, σᾶς συγχαίρω καὶ ἐκφράζω τὴν πλήρη εὐαρέσκειάν μου πρὸς ὅλους μαζὶ καὶ ἕνα ἕκαστον χωριστά.

Συνεχίσατε τὰς προσπαθείας σας, τοὺς ἀγῶνάς σας, τὸ τέρμα εἶναι πολὺ ἐγγύς. Ἐδῶ, εἰς τὰ σύνορα τῆς Μακεδονίας, θὰ ἀνεγερθῆ πολὺ σύντομα ἓν μνημεῖον καὶ μὲ μεγάλα γράμματα θὰ ἀναγραφῆ ἐπ' αὐτοῦ.

«Μακεδονία, ὑπῆρξες, εἶσαι καὶ θὰ μείνῃς Ἑλληνική, χάρις εἰς τὴν αὐτοθυσίαν τῶν τέκνων σου. Ἐστήριξες τὴν ἐλευθερίαν σου εἰς τὸ αἷμα τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς».

Καὶ τώρα ὅλοι μαζὺ ν' ἀναφωνήσωμεν: Ζήτω τὸ Ἔθνος, Ζήτω ὁ Βασιλεύς, Ζήτω ὁ Στρατός, Ζήτω ἡ Ἑλληνικὴ Βασιλικὴ Χωροφυλακή».

Ὁ Ἀνώτερος Διοικητὴς
Ε. ΤΣΑΤΑΛΟΣ
Συνταγματάρχης

Ἐξ ἀπολογιστικῆς ἐκθέσεως τοῦ ἀνωτέρου διοικητοῦ, περὶ τοῦ συντελεσθέντος κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ἔργου ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς, πληροφορούμεθα ὅτι ἐφονεύθησαν, ἐτραυματίσθησαν, συνελήφθησαν ἢ παρεδόθησαν 1.213 συμμορῖται. Συγχρόνως, περιῆλθον εἰς χεῖρας τῶν μαχομένων τμημάτων τῆς Χωροφυλακῆς 10 ἐλαφρὰ γερμανικὰ πολυβόλα, 37 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 53 αὐτόματα, 180 ἀτομικὰ ὅπλα, πυρομαχικὰ καὶ πολυπληθὲς ἄλλο πολεμικὸν ὑλικόν, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε πολύτιμον διὰ τοὺς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στερουμένους ἐπαρκῶν πολεμικῶν ἐφοδίων ἄνδρας τῆς Χωροφυλακῆς. Κατὰ τὴν ἰδίαν περίοδον ἔπεσαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, 9 ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς καὶ 179 ὁπλῖται, ἐτραυματίσθησαν δὲ 7 ἀνθυπασπισταὶ καὶ 186 ὁπλῖται. Καὶ ἡ ἔκθεσις τοῦ ἀποχωροῦντος ἀνωτέρου διοικητοῦ, καταλήγει μὲ τὰ ἀκόλουθα, πλήρη ἐνθουσιασμοῦ καὶ αὐτοπεποιθήσεως διὰ τὸ συντελούμενον εἰς Μακεδονίαν ἔργον καὶ τὴν ἐθνικὴν σημασίαν του: «Αὐτὸ εἶναι ἐν συνόψει τὸ ἔργον τῆς Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας ἐπὶ ἓν ἔτος. Προσπάθειαι, μόχθοι, κόποι, ἀγῶνες, θυσίαι καὶ πρὸ παντὸς θυσίαι αἵματος, αἱ ὁποῖαι θὰ ὑπενθυμίζουν εἰς τοὺς ἐπερχομένους ὅτι ἐδῶ εἰς τὴν Μακεδονίαν ἐπεχείρησαν κάποτε νὰ διεισδύσουν οἱ Σλάβοι, ἀλλὰ οἰκτρῶς ἀπέτυχον χάρις εἰς τὸ αἷμα τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος καὶ πρὸ παντὸς εἰς τὴν αὐτοθυσίαν τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς».

3. ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΜΑΧΑΙ
ΛΙΤΟΧΩΡΟΝ - ΜΑΝΔΑΛΟΝ

Κατωτέρω, ἐν συνεχείᾳ, θὰ παραθέσωμεν βάσει τῶν ἐκθέσεων τοῦ Διοικητοῦ, τὰ ἐν τῇ Κεντρικῇ Μακεδονίᾳ καὶ κατὰ περιοχὰς Διοικήσεων Χωροφυλακῆς ἐπεισόδια τοῦ κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ ἀγῶνος, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ Χωροφυλακὴ ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος, ἢ καὶ διεξήχθησαν ἀποκλειστικῶς ὑπ' αὐτῆς. Ἀλλὰ προηγουμένως θεωροῦμεν σκόπιμον ὅπως ἐκθέσωμεν ἐν πλάτει ὡρισμένα ἐπεισόδια τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος ἐν τῇ Κεντρικῇ Μακεδονίᾳ, ἰδιαιτέραν θέσιν κατέχοντα εἰς τὴν θυελλώδη αὐτὴν περίοδον τῆς Νεοελληνικῆς Ἱστορίας καὶ λαμπρύνοντα, τὴν κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἐγράψαμεν εἰς προηγηθὲν Μέρος τοῦ παρόντος

Μερικὴ ἄποψις τῆς κωμοπόλεως Λιτοχώρου - Πιερίας. Ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λιτοχώρου καὶ τοῦ ἐκεῖσε ἑδρεύοντος Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς ἐπετέθησαν οἱ κομμουνισταὶ τὴν νύκτα τῆς 30 - 31.3.1946. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ἐκείνην, ἥτις θεωρεῖται ὡς ἀπαρχὴ τοῦ «τρίτου γύρου» τοῦ Κ.Κ.Ε., ἐφονεύθησαν 9 χωροφύλακες, δύο λοχίαι καὶ εἷς στρατιώτης.

ὅτι τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα, ριφθὲν διὰ τῆς ἀποκληθείσης «αὐτοάμυνας» καὶ ἐν στενῇ συνεργασίᾳ μὲ τοὺς Σλάβους τῆς Βαλκανικῆς εἰς νέαν ἐπαναστατικὴν δρᾶσιν, ἐνεκαινίασε τὴν κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἀνταρσίαν αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῶν ἐκλογῶν, διὰ τῶν ὁποίων κατόπιν πενταετῶν ἐθνικῶν περιπετειῶν θὰ ἀνελάμβανε τὰς πολιτικὰς τύχας τῆς χώρας Κυβέρνησις πηγάζουσα ἐκ τῆς λαϊκῆς ἐτυμηγορίας. Πράγματι, τὸ πρῶτον σοβαρὸν συμμοριακὸν κροῦσμα ἐσημειώθη τὴν νύκτα τῆς 30ῆς πρὸς 31ην Μαρτίου 1946 (Κυριακῆς, ἡμέρας τῶν ἐκλογῶν) εἰς Λιτόχωρον - Κατερίνης. Μολονότι ἐδώσαμεν ἤδη βραχεῖαν περιγραφὴν τοῦ ἐπεισοδίου τούτου, ὡς πρώτου καὶ ἐγκαινιαστικοῦ τοῦ συμμοριτικοῦ ἀγῶνος, παραθέτομεν κατωτέρω πιστὴν περιγραφήν, γενομένην ὀλίγας ἡμέρας ἔπειτα ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Πιερίας, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπήγετο τὸ Λιτόχωρον.

«Περὶ τῆς γενομένης ἐνόπλου ἐπιθέσεως κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λιτοχώρου καὶ τοῦ φόνου ἐννέα χωροφυλάκων, δύο λοχιῶν καὶ ἑνὸς στρατιώτου.

Τὴν νύκτα τῆς 30 - 31 Μαρτίου ἐ.ἔ. καὶ ὥραν 23.30΄ περίπου, αἱ ἑαμοκομμουνιστικαὶ συμμορίαι Γεωργίου Ἐλευθερίου ἢ καπετὰν Φωτεινοῦ ἐκ Λιτοχώρου, Σταύρου Γκουνοῦ ἢ καπετὰν Χατζάρα ἐκ Λεπτοκαρυᾶς καὶ Παναγιώτου Παλάσκα ἢ καπετὰν Τζαβέλλα ἐκ Λιτοχώρου, δυνάμεως τριάκοντα περίπου ἀνδρῶν, ἐνδιαιτώμεναι καὶ δρῶσαι εἰς τὴν περιοχὴν Ὀλύμπου ἀπὸ μακροῦ, ἐνεργοῦσαι προφανῶς κατ' ἐντολὴν τοῦ ΚΚΕ καὶ ἐνισχυθεῖσαι ὑπὸ τῆς τοπικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ΕΑΜ Λιτοχώρου, διὰ ὑπερεβδομήκοντα περίπου μελῶν τοῦ ΕΑΜ κομμουνιστῶν στρατολογηθέντων ἐκ Λιτοχώρου καὶ τῶν πέριξ χωρίων Λεπτοκαρυᾶς, Παντελεήμονος κλπ. καὶ ἐξοπλισθέντων μερίμνῃ τοῦ ΕΑΜ Λιτοχώρου, ἐπετέθησαν ταὐτοχρόνως καὶ ἐξ ὅλων τῶν σημείων, ἐναντίον τῶν δύο οἰκημάτων εἰς τὰ ὁποῖα ἐστρατωνίζοντο οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λιτοχώρου, τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ Ἀποσπάσματος τοῦ Στρατοῦ, μετα-

βάντος εἰς Λιτόχωρον διὰ τὰς ἐκλογάς. Τὰ δύο οἰκήματα ἀπεῖχον ἀλλήλων περὶ τὰ 200 - 300 μέτρα. Καὶ εἰς μὲν τὸ ἓν ἐστεγάζετο ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Λιτοχώρου μὲ δύναμιν ἑνὸς ἀνθυπασπιστοῦ καὶ ὀκτὼ ὁπλιτῶν καὶ τὸ Ἀπόσπασμα τοῦ Στρατοῦ ὑπὸ ἀνθυπολοχαγὸν καὶ δέκα ὁπλίτας, εἰς δὲ τὸ ἕτερον τὸ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς δυνάμεως δέκα χωροφυλάκων.

Ἡ ἐπίθεσις ἐγένετο ταὐτοχρόνως ἐναντίον καὶ τῶν δύο οἰκημάτων καὶ ἕνεκα τῆς συντριπτικῆς ὑπεροχῆς τῶν ἐπιτιθεμένων, λόγῳ ἀριθμοῦ καὶ ὑπερτέρου ὁπλισμοῦ, καθόσον διέθετον πολυάριθμα αὐτόματα ὅπλα ἐλαφρὰ καὶ βαρέα καθὼς καὶ χειροβομβίδας καὶ πιθανῶς καὶ ὅλμους, οἱ ἄνδρες καθηλώθησαν ἐντὸς τῶν κτιρίων, ἀπ' ὅπου ἠμύνθησαν γενναίως ἐπ' ἀρκετὰς ὥρας καὶ ἀπέρριψαν σθεναρῶς ἐπανειλημμένας προσκλήσεις τῶν ληστοκομμουνιστῶν, περὶ παραδόσεως. Εἰς τὸ πρῶτον οἴκημα κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιθέσεως εὑρίσκοντο ὁ ἀνθυπολοχαγός, ἐπικεφαλῆς τοῦ ἐκλογικοῦ Ἀποσπάσματος, Σπυρίδων Τσάμης, οἱ λοχίαι Νικόλαος Γκουνὸς καὶ Νικόλαος Τζούκας καὶ οἱ στρατιῶται Ἀναστάσιος Μεγκίδης, Εὐστάθιος Ἰωαννίδης, Γεώργιος Μουταφτσῆς, Γεώργιος Πλάτας, Χρῆστος Σπύρου, Γεώργιος Μουσκεφτάρης, Σταῦρος Δαρβίνης, Νικόλαος Βελατάσιος καὶ οἱ χωροφύλακες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σωτήριος Κασιδιάρης, Ἀνδρέας Χαϊκάλης, Ἀπόστολος Ἀποστολόπουλος, ἐθνοφύλαξ Ἀλέξανδρος Μαρμαρᾶς καὶ σκοπὸς ὁ Σταῦρος Λιλῆς. Οἱ ὑπόλοιποι πέντε ὁπλῖται τοῦ Σταθμοῦ, ἦσαν εἰς ὑπηρεσίαν περιπόλου, εἰς τὰς πρὸς τὸν Ὄλυμπον παρυφὰς τοῦ χωρίου. Τὸ οἴκημα ἐφρουρεῖτο ὑπὸ δύο σκοπῶν, ἑνὸς χωροφύλακος, ὅστις ἐφρούρει τὴν θύραν τοῦ Καταστήματος καὶ ἑνὸς στρατιώτου, ὅστις ἐφρούρει εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ οἰκήματος.

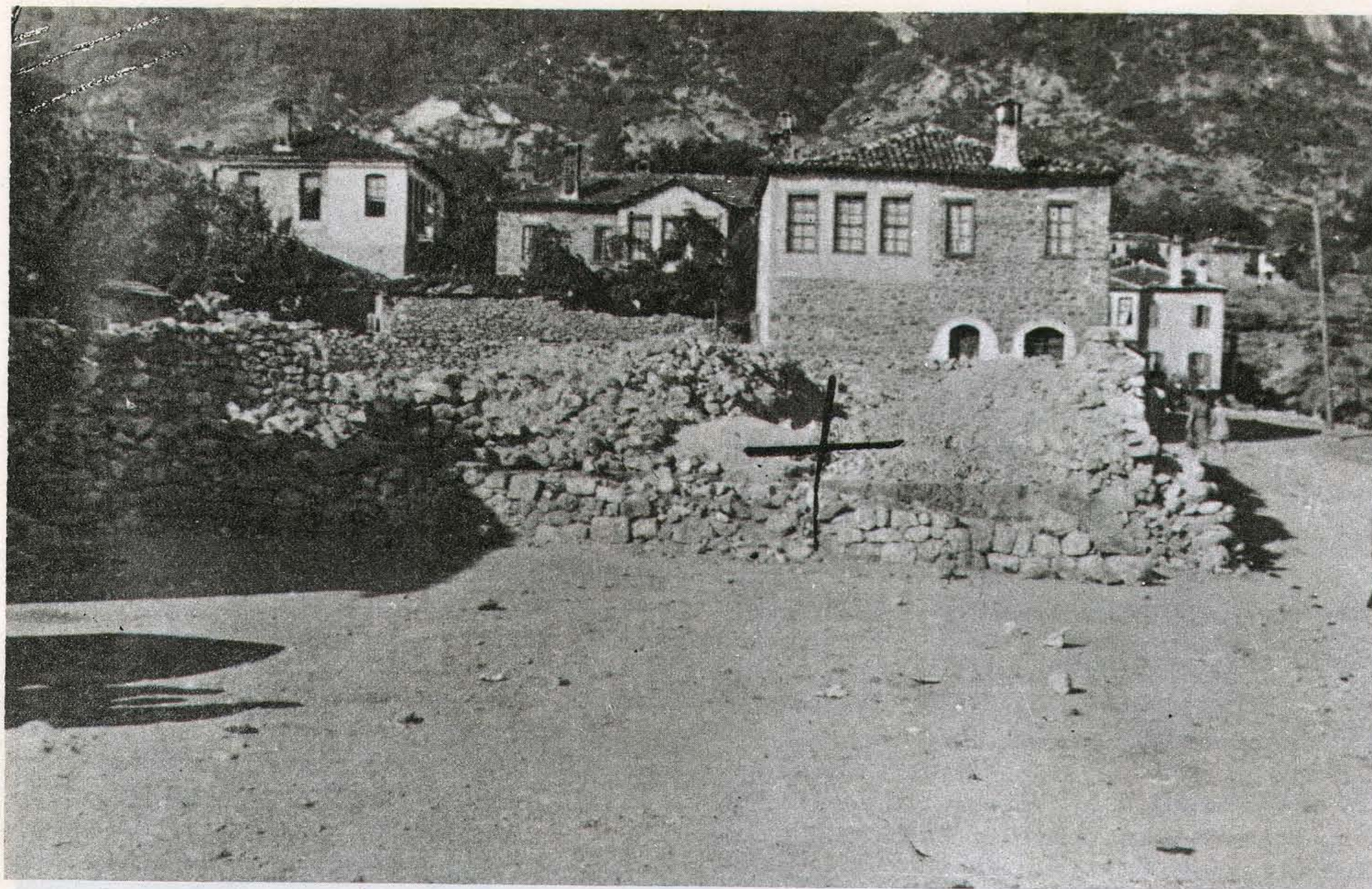
Ὁ διοικητὴς τοῦ Σταθμοῦ ἀνθυπασπιστὴς Ἀμβρόσιος Χαδέλης, δὲν εὑρίσκετο εἰς τὸν Σταθμόν.

Ἡ περίπολος ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας πρὸ τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἐπιθέσεως, ἰδοῦσα ἄτομον ἄγνωστον νὰ κατέρχεται πρὸς τὸ χωρίον, ἐκάλεσε τοῦτο νὰ σταθῇ καὶ σηκώσῃ ὑψηλὰ τὰς χεῖρας καὶ εἰς ἐρώτησιν ποῖος ἦτο, ἀπήντησε διὰ τῆς λέξεως «Λύκος», ἥτις προφανῶς θὰ ἦτο τὸ σύνθημα ἀναγνωρίσεως τῶν ληστοσυμμοριτῶν. Καθ' ἣν δὲ στιγμήν, τὸ ἄγνωστον ἄτομον ἐστάθη καὶ ἐσήκωσε τὰς χεῖρας, ὁ χωροφύλαξ ἐπικεφαλῆς τῆς περιπόλου ἤναψεν ἠλεκτρικὸν φανὸν καὶ διέκρινεν ὅτι ἐκράτει πιστόλιον καὶ ἀμέσως ἐπυροβόλησε κατ' αὐτοῦ, ἀντιπυροβοληθείς. Συγχρόνως ἡ περίπολος ἐδέχθη πυρὰ δι' αὐτομάτων ὅπλων καὶ ἀπαντήσασα εἰς αὐτὰ ἤρχισε συμπτυσσομένη πρὸς τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς, σύμφωνα μὲ διαταγὴν ἣν εἶχε. Δὲν ἐπρόλαβεν ὅμως νὰ φθάσῃ εἰς τὸν Σταθμόν, διότι ἐντὸς πέντε περίπου λεπτῶν, ἐξεδηλώθη ἡ κατὰ τῶν οἰκημάτων τοῦ Σταθμοῦ καὶ τοῦ Ἀποσπάσματος ἐπίθεσις.

Ἅμα τῷ ἀκούσματι τῶν πυροβολισμῶν τῆς περιπόλου, ὁ σκοπὸς χωροφύλαξ τοῦ Σταθμοῦ, εἰσῆλθεν εἰς τὸ οἴκημα καὶ ἐκάλεσε τοὺς ἄνδρας εἰς τὰ ὅπλα. Πρὶν ἢ ὅμως οἱ ἄνδρες ἑτοιμασθοῦν πλήρως, ἤρξατο βαλλόμενον τὸ οἴκημα ἐξ ὅλων τῶν πλευρῶν καὶ ὁ ἐπικεφαλῆς τοῦ Ἀποσπάσματος ἔκρινεν ὅτι ἡ ἄμυνα ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ οἰκήματος θὰ ἦτο καλλιτέρα καὶ διέταξε καὶ ἔλαβον θέσιν οἱ ἄνδρες εἰς τὰ παράθυρα, ἐξ ὧν ἠμύνθησαν περὶ τὰς δύο ὥρας σθεναρῶς, ὅτε ἐφάνη πυρκαϊὰ εἰς τὸ κάτω πάτωμα τοῦ οἰκήματος, ὅπου εὑρίσκετο ὁ ἀνθυπολοχαγὸς καὶ ἥτις κατεσβέσθη διὰ κλινοσκεπασμάτων. Ἐξηκολούθησεν ἡ ἄμυνα ἐπὶ ἡμίσειαν περίπου ὥραν, ὅτε, χωρὶς ν' ἀντιληφθοῦν οἱ ἄνδρες πῶς, ἐπυρπολήθη ὁλόκληρον τὸ οἴκημα καὶ καθίστατο ἀδύνατος ἡ κατάσβεσις τοῦ πυρὸς καὶ ἡ ἐκ τοῦ οἰκήματος πλέον ἄμυνα. Ὁ ἀνθυπολοχαγὸς διέταξεν ἔξοδον καὶ κατάληψιν νέων θέσεων. Καὶ οἱ μὲν μαχόμενοι εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον μετὰ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ ἄνδρες ἐξῆλθον καὶ διεσώθησαν, οἱ δὲ ἐν τῷ ἄνω ὀρόφῳ ὑπὸ τὸν λοχίαν Νικόλαον Γκουνόν, δὲν κατώρθωσαν νὰ ἐξέλθουν, διότι ἡ θύρα ἐβάλλετο σφοδρῶς καὶ ὁ λοχίας ἐτραυματίσθη ἐπιχειρήσας νὰ ἐξέλθῃ. Μετὰ τὸν τραυματισμὸν τοῦ λοχίου, οἱ ἐναπομείναντες δύο στρατιῶται καὶ ὁ ἐθνοφύλαξ Ἀλέξανδρος Μαρμαρᾶς παρεδόθησαν. Καὶ τὸν μὲν λοχίαν ἐξετέλεσεν ἀμέσως ὁ ἐξάδελφός του συμμορίτης Σταῦρος Γκουνὸς ἢ καπετὰν Χατζάρας καὶ τὸν ἔρριψεν ἐντὸς τοῦ καιομένου οἰκήματος καὶ ἀπετεφρώθη, τοὺς δὲ δύο στρατιώτας καὶ τὸν ἐθνοφρουρὸν χωροφύλακα Μαρμαρᾶν μετὰ τοῦ χωροφύλακος Ἀποστόλου Κοτοπούλη, παρέλαβον μαζί των καὶ τοὺς ἀφῆκαν αὐθημερὸν ἐλευθέρους, ἀφοῦ τοὺς ἀπεγύμνωσαν.

Οἱ ἐν τῷ δευτέρῳ οἰκήματι δέκα χωροφύλακες τοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς, καίτοι ἄνευ βαθμοφόρου, ὠχυρώθησαν ἐντὸς τοῦ οἰκήματος καὶ ἠμύνθησαν γενναίως, μέχρι τῆς 04.30' ὥρας, ἀπορρίψαντες μετ' ἀγανακτήσεως γενομένας κατ' ἐπανάληψιν προτάσεις παραδόσεως. Οἱ ληστοκομμουνισταί, βλέποντες ὅτι δὲν ἠδύναντο νὰ καταβάλουν ἄλλως πῶς τοὺς ἀμυνομένους γενναίως χωροφύλακας, ἐπυρπόλησαν καὶ τὸ οἴκημα τοῦτο περὶ ὥραν 04.30', ὅτε οἱ χωροφύλακες, μὴ δυνάμενοι πλέον νὰ μείνουν ἐντὸς τοῦ οἰκήματος, ἐπεχείρουν ἔξοδον δι' ἑνὸς παραθύρου, διότι ἡ θύρα ἐπυρπολεῖτο καὶ ἐξῆλθον πέσαντες ἐκ τοῦ παραθύρου ἑπτά, ἐξ ὧν ἐφονεύθησαν οἱ ἕξ, τοῦ ἑβδόμου προσποιηθέντος τὸν νεκρὸν καὶ διασωθέντος οὕτως ὡς ἐκ θαύματος. Οἱ ὑπόλοιποι τρεῖς ἀπηνθρακώθησαν ἐντὸς τοῦ οἰκήματος, μὴ δυνηθέντες νὰ ἐξέλθουν, διότι ἴσως νὰ εἶχον τραυματισθῇ ἢ καὶ φονευθῇ.

Ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας ἀνακρίσεως, συνεχισθείσης παρὰ τοῦ ἀφιχθέντος ἀνακριτοῦ καὶ εἰσαγγελέως, διεπιστώθη πλήρως καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀμφιβολίας, ὅτι τὴν ἐν λόγῳ κακοῦργον πρᾶξιν ἐνέπνευσαν, ὠργάνωσαν καὶ ἐξετέλεσαν οἱ ἐν Λιτοχώρῳ ἑαμοκομμουνισταὶ διὰ τῆς τοπικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ΕΑΜ Λιτοχώρου.

Τὰ ἐρείπια τοῦ οἰκήματος τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λιτοχώρου - Πιερίας, τὸν ὁποῖον ἐπυρπόλησαν οἱ κομμουνισταὶ κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τῆς 30 - 31.3.1946.

Οὗτοι ἐξετέλουν διαταγὴν τοῦ ΚΚΕ καὶ ἀπεσκόπουν ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν τρομοκράτησιν τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἀναβολὴν τῶν ἐκλογῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν δημιουργίαν γενικωτέρας ἀναταραχῆς καὶ δοκιμαστικῆς κρούσεως.

Φονευθέντες χωροφύλακες ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Ἀποσπάσματος Γεώργ. Κλάντζος, Ἀριστ. Σακκᾶς, Γεωργ. Εὐαγγελίδης, Ἀναστ. Μῆτσος, Θεμ. Μαντᾶς, Νικ. Πουλιανίτης, Γεώργ. Εὐαγγελίδης, Ἠλ. Λιάγκας, Γεώργ. Ξηντάρης».

Τὰ ἀνωτέρω πληροφορεῖ ἡ εὐθὺς μετὰ τὰ γεγονότα συνταχθεῖσα ἔκθεσις τοῦ διοικητοῦ Χωροφυλακῆς Πιερίας. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς τυχαῖον τὸ γεγονὸς ὅτι, τὸ πρῶτον αὐτὸ κροῦσμα τοῦ συμμοριτισμοῦ, τὸ ἐγκαινιάζον τὴν κομμουνιστικὴν ἀνταρσίαν, ἐσημειώθη εἰς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν, εἰς τὴν κατ' ἐξοχὴν δηλαδὴ περιοχήν, τὴν ὁποίαν ἐποφθαλμίων οἱ Σλάβοι τῶν Σκοπίων, οἱ ὁποῖοι ἔθρεψαν τὴν νέαν ἀνταρσίαν, ὀργανοῦντες καὶ ἐφοδιάζοντες τὰς συμμορίας ἐντὸς τοῦ γιουγκοσλαβικοῦ ἐδάφους.

Ἀλλὰ καὶ τὸ δεύτερον σοβαρὸν ἐπεισόδιον συμμοριτισμοῦ, ἔλαβε χώραν ὀλίγους μῆνας βραδύτερον εἰς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν. Τὴν 30ὴν Ἰουνίου 1946, μία πολυμελὴς συμμορία, ἐνισχυθεῖσα ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν καὶ ἀποκληθέντων τότε αὐτοαμυνιτῶν τῆς περιοχῆς, ἐπετέθη κατὰ τῆς πόλεως Ναούσης. Ἦτο ἡ πρώτη κομμουνιστοσυμμοριτικὴ ἐπίθεσις ἐναντίον πόλεως. Αἱ ἐκεῖ ἑδρεύουσαι δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Πετσάλαν, ἐνισχυθεῖσαι ὑπὸ Τάγματος Στρατοῦ, ὑπερήσπισαν γενναίως τὴν πόλιν. Ὁ ἀγὼν διήρκεσεν ἐπὶ δωδεκάωρον, ἀπὸ τῆς 11ης νυκτερινῆς μέχρι τῆς 11ης πρωινῆς, ὅτε οἱ κομμουνισταὶ ἀπωθηθέντες, ἐτράπησαν πρὸς τὰ ὄρη.

Ἡ πρώτη σοβαρὰ σύγκρουσις τῆς Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας μὲ συμμορίας, ἔλαβε χώραν τὴν 9ην Ἰουλίου 1946, εἰς θέσιν Λύκοι Ἐδέσσης. Τὰ Μεταβατικὰ Ἀποσπάσματα τῶν ἀνθυπομοιράρχων Τσούτσια καὶ Κομνηνοῦ, περιέπλεξαν δι' ἐνέδρας εἰς ἀγῶνα 40μελῆ ἀνάμεικτον Ἑλλήνων κομμουνιστῶν τῆς περιοχῆς καὶ Σλάβων «νοφιτῶν» συμμορίαν. Κατόπιν σκληρῶν κυκλωτικῶν ἐλιγμῶν, συνέλαβον δέκα ἐκ τῶν μελῶν της, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἀνώτερα στελέχη τῆς κατὰ τῆς Ἑλλάδος δρώσης ἐν Μακεδονίᾳ ὀργανώσεως τῶν νοφιτῶν. Ὀλίγον ἔπειτα, συνενωθέντα Μεταβατικὰ Ἀποσπάσματα ὑπὸ τὴν προσωπικὴν διοίκησιν τοῦ ἐπόπτου Ἀποσπασμάτων ἀντισυνταγματάρχου Γ. Βαρδου-

λάκη, ἐξώντωσαν τέσσαρα μέλη μιᾶς ἐκ τῶν πλέον αἱμοσταγῶν συμμοριῶν, ἡ ὁποία ἐλυμαίνετο τὴν περιοχὴν Ναούσης, εἶχε διαπράξει πολλὰς θηριωδίας καὶ εἶχε δολοφονήσει τὸν ἐθνικόφρονα Δήμαρχον Ναούσης.

Οἱ κομμουνιστοσυμμορῖται καὶ οἱ μετέχοντες τῶν ἐπιχειρήσεών των σλαβόφωνοι τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας, ἔπνεον μένεα κατὰ τῆς Χωροφυλακῆς διὰ τὰς ἥττας καὶ ἀπωλείας των καὶ ἐπεζήτουν εὐκαιρίαν διὰ νὰ καταφέρουν κατ' αὐτῆς σοβαρὸν πλῆγμα. Τὴν 13ην Σεπτεμβρίου 1946, πληροφορηθέντες ὑπὸ κατασκόπων των, ὅτι ὁ διοικητὴς Χωροφυλακῆς Βεροίας ταγματάρχης 'Ι. Σωτηρίου, ἔχων μεταβῆ μετὰ εἴκοσι ἀνδρῶν εἰς Πολύδενδρον 'Ημαθίας ἐπέστρεφεν εἰς Βέροιαν, ἔστησαν ἐνέδραν εἰς στενὴν παρὰ τὸν 'Αλιάκμονα χαράδραν, ἐπιλέξαντες ἀκριβῶς σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον λόγῳ τοῦ ἀποκρήμνου καὶ στενωποῦ τῆς διαβάσεως, δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ ἄμυνα διὰ παρατάξεως εἰς τάξιν μάχης. Τὸ αὐτοκίνητον ἀποκλεισθὲν πανταχόθεν αἰφνιδιαστικῶς, ἐβλήθη καταιγιστικῶς ἐξ ἐγγυτάτης ἀποστάσεως. Πρὶν προλάβουν νὰ ἐξέλθουν ἐκ τοῦ αὐτοκινήτου,

Τὸ ἡρῷον Λιτοχώρου - Πιερίας, κατὰ τὴν διάρκειαν τελετῆς εἰς μνήμην τῶν φονευθέντων κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τῶν κομμουνιστῶν ἐναντίον τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ Μεταβατικοῦ 'Αποσπάσματος τὴν 30 - 31.3.1946. Διακρίνεται, ἐνῷ ἐκφωνεῖ λόγον, ὁ μόνος ἐπιζήσας ἐκ τῶν 10 ἀνδρῶν τοῦ 'Αποσπάσματος ὑπενωμοτάρχης Νικόλαος Παπακωνσταντίνου.

Ταγματάρχης Ἰωάννης Σωτηρίου τοῦ Νικολάου. Ἐγεννήθη ἐν Βρυνέᾳ - Ἁλμυροῦ τὸ ἔτος 1895. Διοικητὴς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Βεροίας τὸ ἔτος 1946, ἐφονεύθη μεθ' ἑτέρων 14 χωροφυλάκων εἰς θέσιν «Φραγκόπετρα» - Βεροίας τὴν 13ην Σεπτεμβρίου, μαχόμενος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

διὰ νὰ ὀχυρωθοῦν εἰς τοὺς γύρωθεν βράχους πρὸς ἄμυναν, ἐφονεύθησαν ὁ ταγματάρχης Σωτηρίου καὶ δέκα ἓξ ἐκ τῶν ἀνδρῶν του, τῶν πτωμάτων των σκυλευθέντων.

Μόλις τέσσαρες κατώρθωσαν νὰ διαφύγουν, ῥιφθέντες πρὸς τοὺς πυκνοὺς θάμνους τῶν γύρωθεν χαραδρῶν. Τὸ συμβὰν αὐτὸ ἐπροξένησε πολὺ δυνηρὰν ἐντύπωσιν, ἀλλ' ηὔξησε τὸ μένος τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς πρὸς ἐξόντωσιν τῶν ἀσπόνδων πλέον ἐχθρῶν των ἐαμοσλάβων ἀνταρτῶν. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας αὐτῆς, τὰ ἀνασυγκροτηθέντα εἰς Διμοιρίας ἢ Λόχους Ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς ἀρχίζουν συστηματικὴν καὶ ἀπηνῆ καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν. Θὰ παρακολουθήσωμεν ἐν συνεχείᾳ, κατὰ χρονολογικὴν σειράν, τὴν ἀδυσώπητον πάλην τῶν δυνάμεων Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας καὶ τὰς ὑπ' αὐτῶν σημειωθείσας σημαντικὰς ἐπιτυχίας. Θὰ ἐπιμείνωμεν ἰδιαιτέρως εἰς τὰς πλέον σημαντικὰς ἐξ αὐτῶν.

Τὴν νύκτα τῆς 19ης πρὸς 20ὴν Ὀκτωβρίου 1946, τρεῖς Λόχοι Χωροφυλακῆς προσέβαλον αἰφνιδιαστικῶς τὸ χωρίον Βροντοῦ - Πιερίας, τὸ ὁποῖον εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν καὶ ἰσχυραὶ συμμοριτικαὶ ὁμάδες εἶχον καταστήσει αὐτὸ κέντρον συγκεντρώσεων καὶ ἐξορμήσεων πρὸς ἐπιχειρήσεις. Συνήφθη τότε κρατερὰ μάχη διαρκέσασα ὅλην τὴν νύκτα διότι οἱ κομμουνισταὶ φθάνοντες τοὺς 300 ἠμύνοντο λυσσωδῶς. Τὴν πρωίαν, αἱ δυνάμεις Χωροφυλακῆς, μαχόμεναι ἐκ τοῦ συστάδην, εἰσέδυον εἰς τὸ χωρίον μαχόμεναι στῆθος πρὸς στῆθος. Οἱ συμμορῖται, ἀφοῦ παρέδωσαν τὸ χωρίον εἰς τὰς φλόγας, ἐτράπησαν πρὸς τὰ ὄρη, ἄφησαν ὅμως ἐπὶ τόπου, πεντήκοντα ἕνα νεκρούς. Ἐκ τῶν χωροφυλάκων ἐφονεύθησαν πέντε καὶ ἐτραυματίσθησαν δώδεκα. Ἡ λαμπρὰ αὐτὴ ἐπιτυχία, γνωσθεῖσα ἀνὰ τὴν Μακεδονίαν, ἀνεπτέρωσε τὸ θάρρος τῶν ἐθνικοφρόνων πολιτῶν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην των πρὸς τὸ συντελούμενον ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς ἔργον.

Οἱ κομμουνισταὶ ἀπεφάσισαν νὰ ἐκδικηθοῦν τὴν συντριπτικὴν αὐτὴν ἧτταν καὶ νὰ ἐνισχύσουν τὸ ἠθικὸν τῶν ὁμοφρόνων των διὰ μιᾶς ἐντυπωσιακῆς ἐπιτυχίας. Πρὸς τοῦτο, συνενωθεῖσαι συμμορίαι ἀπαρτίσασαι δύναμιν ὑπερπεντακοσίων ἀνδρῶν, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκπαιδευθέντων εἰς Μποῦλκες καὶ ἐξωπλισμένων διὰ βαρέων ὅπλων, ἐπετέθησαν ἐναντίον τοῦ εἰς τὸ χωρίον Μάνδαλον - Γιαννιτσῶν Λόχου Χωροφυλακῆς, δυνάμεως 64 ἀνδρῶν, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ὑπολοχαγοῦ Κωνσταντινίδη. Τὸ χωρίον εὑρίσκεται εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ ὄρους Πάικον, ἐκ τῆς συστάσεως δὲ τοῦ ἐδάφους ἦτο πρόσφορον πρὸς ἄμυναν, λόγῳ τῶν πέριξ ὑψωμάτων εἰς τὰ ὁποῖα ἐτοποθετοῦντο φυλάκια. Ὁ Λόχος κατεῖχε τὸ εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν σχολικὸν κτίριον, ἓν τμῆμα ὅμως τούτου, ἐκ 18 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν διμοιρίτην Μπατίλαν, εὐθὺς ὡς ἐξεδηλώθη ἡ ἐπίθεσις, κατέλαβε δεσπόζον ὕψωμα, νοτιοανατολικῶς τοῦ χωρίου.

Ὁ διοικητὴς τοῦ Λόχου ὑπολοχαγὸς Κωνσταντινίδης, συνοδευόμενος ὑπὸ ἑνὸς χωροφύλακος, μόλις ἀντήχησαν οἱ πρῶτοι πυροβολισμοὶ καὶ ἐπληροφορήθη τὸ μέγεθος τῶν συμμοριτικῶν δυνάμεων, ἔσπευσε πρὸς τὸ κέντρον τοῦ χωρίου, διὰ νὰ περισυλλέξῃ τοὺς ἐθνικόφρονας πολίτας, τοὺς ὁποίους εἶχεν ἤδη ὁπλίσει δι' ἐνδεχομένην ἄμυναν. Ἀλλ' οἱ συμμορῖται εἶχον ἤδη διεισδύσει εἰς τὸ χωρίον ἀπὸ τῆς ἄλλης πλευρᾶς. Περισφιγχθεὶς πανταχόθεν καὶ ἀρνηθεὶς παράδοσιν ἐπάλαισεν ἀπεγνωσμένως μέχρι τελευταίας πνοῆς μετὰ τοῦ συνοδεύσαντος αὐτὸν χωροφύλακος, φονευθέντων ἀμφοτέρων. Ὁ φόνος τοῦ ὑπολοχαγοῦ διοικητοῦ τοῦ Λόχου ἀπετέλεσε σοβαρὸν πλῆγμα διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀμύνης, διότι δὲν ὑπῆρχεν ἄλλος ἀξιωματικὸς διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀγῶνος. Ταύτην ἀνέλαβον οἱ ὑπενωμοτάρχαι διμοιρῖται, οἱ ὁποῖοι ἐν τούτοις διεξήγαγον αὐτὴν μετὰ θαυμαστῆς ψυχραιμίας στρατηγικῆς τακτικῆς καὶ γενναιοψυχίας.

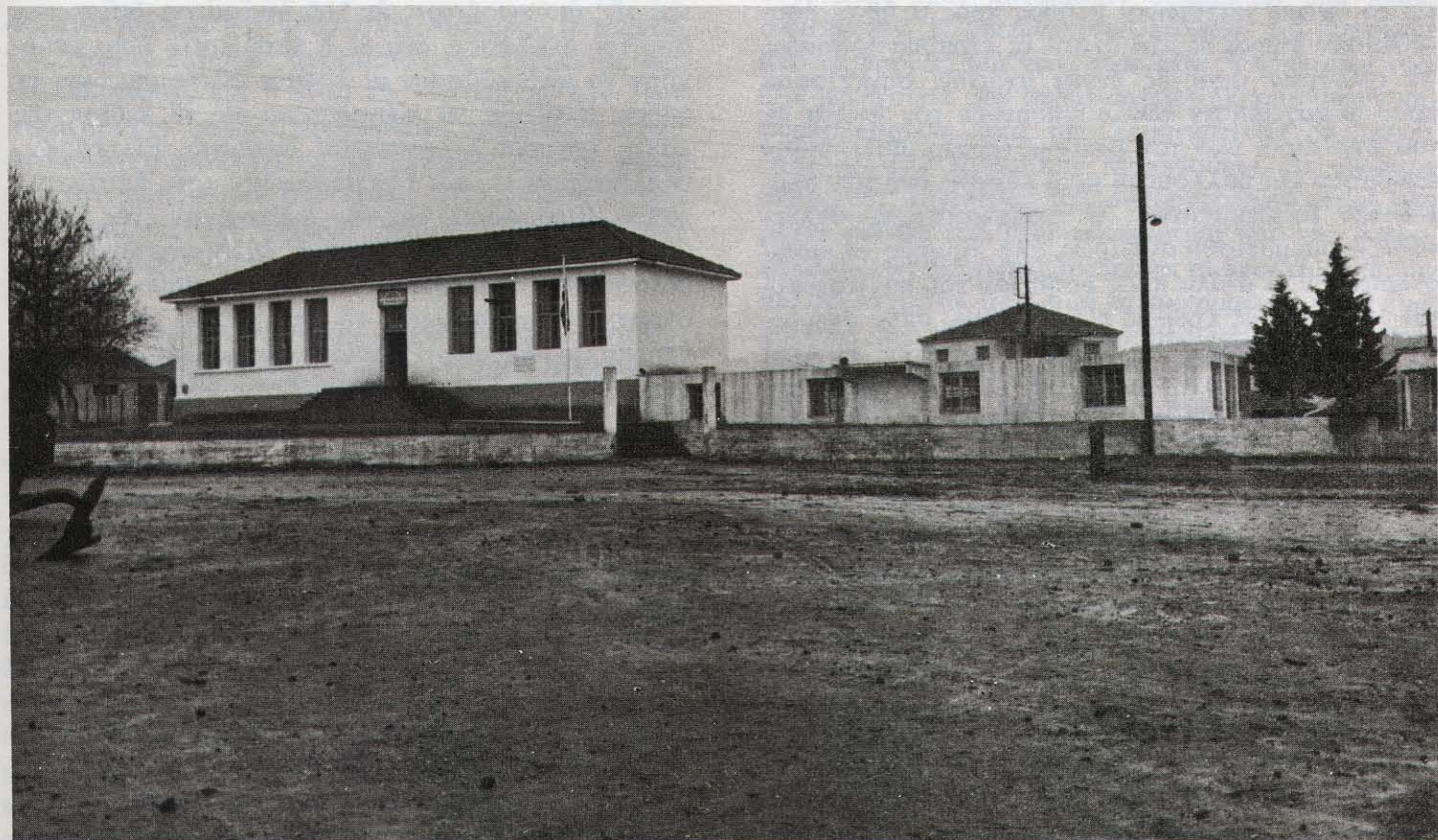
Τὴν διοίκησιν τῆς ἐν τῷ Σχολείῳ ἀπορφανισθείσης μετὰ τὸν φόνον τοῦ ὑπολοχαγοῦ δυνάμεως, ἀνέλαβεν ὁ ὑπενωμοτάρχης Δ. Γεωργολούμης. Ἀσυγχώρητος ἦτο ἡ παράλειψις τῆς στρατιωτικῆς Ἀρχῆς ὅπως ἐφοδιάσῃ τὸν Λόχον δι' ἀσυρμάτου. Εἰς τὸ ἀπομεμονωμένον ἐκεῖνο ὀρεινὸν σημεῖον, μόνην

ἀσφαλῆ ἐγγύησιν πρὸς ἔγκαιρον εἰδοποίησιν Ἐθνικῶν δυνάμεων νὰ σπεύσουν πρὸς ἐνίσχυσιν εἰς περίπτωσιν αἰφνιδιαστικῆς ἐπιθέσεως ἀπετέλει ὁ ἀσύρματος, δεδομένου ὅτι ἡ τηλεφωνικὴ ἐπικοινωνία τοῦ χωρίου ἠδύνατο εὐκόλως νὰ ἀποκοπῇ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ὡς καὶ συνέβη πράγματι. Οὕτως, ἡ μικρὰ αὐτὴ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς εὑρέθη τελείως ἀπομεμονωμένη διὰ νὰ διεξαγάγῃ ἕνα ἐκπληκτικῶς ἄνισον ἀγῶνα, ἐναντίον ὑπερδεκαπλασίων συμμοριτικῶν δυνάμεων, ἐν στρατιωτικῇ συγκροτήσει καὶ ὡπλισμένων μὲ πυροβόλα, μυδραλλιοβόλα, ὅλμους, αὐτόματα καὶ χειροβομβίδας. Μόλις περὶ τὴν τετάρτην καὶ ἡμίσειαν πρωινὴν ὥραν τῆς 27ης Νοεμβρίου, ἀφοῦ ἀπὸ πενταώρου ἤδη διεξήγετο λυσσώδης μάχη, ὁ ἀστυνομικὸς σταθμάρχης Καρυωτίσσης, ἀκούσας τοὺς κρότους τῶν ἀνταλασσομένων πυρῶν καὶ πληροφορηθεὶς τὰ τῆς διεξαγομένης μάχης, ἐπέτυχε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως ὑπομοίραρχον Ἰ. Γρίβαν. Ὁ Γρίβας εἰς μάτην προσεπάθησε νὰ κινητοποιήσῃ ὅλας τὰς Στρατιωτικὰς δυνάμεις τῆς περιοχῆς. Ἐπέτυχε μόνον νὰ λάβῃ μίαν διμοιρίαν Στρατοῦ μετὰ τῆς ὁποίας, ὡς καὶ μὲ τὰς μικρὰς ἐν τῇ Ὑποδιοικήσει του δυνάμεις ἐκ 12 χωροφυλάκων, ἔσπευσε πρὸς τὸν τόπον τῆς μάχης, ἐνισχυθεὶς καὶ ὑπὸ μιᾶς ἐκ δέκα χωροφυλάκων προστρεξάσης ἐκ τοῦ γειτονικοῦ Σταθμοῦ Δροσεροῦ δυνάμεως ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Μαρῖνον. Ἀλλὰ κατὰ τὴν συνήθη μέθοδον τῶν συμμοριτῶν, εἶχον καταληφθῆ ὑπ' αὐτῶν ὅλα τὰ ἐπίκαιρα σημεῖα τῶν διόδων πρὸς τὸ χωρίον πρὸς παρεμπόδισιν ἀποστολῆς ἐνισχύσεων.

Παρὰ τὰς ἀπεγνωσμένας προσπαθείας του ὁ Γρίβας δὲν κατώρθωσε μὲ τὴν μικράν του δύναμιν, νὰ διασπάσῃ τὸν κλοιὸν τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι, ἀντιληφθέντες τὴν ἐπερχομένην ἐνίσχυσιν τῶν πολιορκουμένων, ἔσπευσαν ἅπαντες πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ἐκείνην, διὰ νὰ τὴν περιζώσουν καὶ τὴν ἐξολοθρεύσουν. Ἡ διμοιρία Στρατοῦ, πρὸ τῆς ἀπειλῆς περικυκλώσεως ἐγκατέλειψε τὸν ἀγῶνα ἀποχωρήσασα, ἀφήσασα ἀπὸ τῆς μιᾶς πλευρᾶς ἀκάλυπτον τὴν μικρὰν δύναμιν ἐξ 22 ἀνδρῶν τοῦ Γρίβα, ὁ ὁποῖος ἐπέμενε νὰ συνεχίσῃ ἀπεγνωσμένως τὴν ἄνισον πάλην διὰ νὰ διασπάσῃ τὸν πολιορκητικὸν κλοιὸν καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ Μάνδαλον πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἀμυνομένων. Ἀλλὰ βαθμηδόν, περισφιγγόμενος καὶ αὐτὸς πανταχόθεν καὶ ἀπειλούμενος μὲ αἰχμαλωσίαν ἢ ἐξολόθρευσιν, ἀνῆλθε μετὰ τῶν χωροφυλάκων εἰς ὕψωμα, ὁπόθεν συνέχιζε τὴν ἰδίαν πλέον ἄμυναν. Ἐκεῖ, μαχόμενος ἀδιαλείπτως, εἰς μάτην ἀνέμενε τὴν ἄφιξιν στρατιωτικῶν ἐπικουριῶν, ἵνα ἑνούμενος μετὰ τούτων εἰσορμήσῃ πρὸς τὸ χωρίον, διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν πολιορκουμένων.

Πράγματι, οἱ ἐντὸς τοῦ σχολείου ἔγκλειστοι, ἀπέκρουον μετ' ἀφθάστου γενναιότητος τὰς λυσσώδεις ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, ἐπερχομένων κατ' ἀλληλοδιάδοχα κύματα. Ἐπλησίαζεν ἡ μεσημβρία

Τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον Μανδάλου - Γιαννιτσῶν ὡς ἔχει σήμερον. Εἰς τὸ Σχολεῖον ἐστεγάζετο λόχος Χωροφυλακῆς, ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἐπετέθησαν οἱ συμμορῖται τὴν 25 - 26.11.1946 μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ διοικητοῦ τοῦ λόχου Χωροφυλακῆς ὑπολοχαγοῦ Κωνσταντινίδου καὶ 12 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς.

καὶ ὁ κρατερὸς ἀγὼν συνεχίζετο μὲ τὴν ἰδίαν ἔντασιν, ἐν ᾧ ἡ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος μαχομένη διμοιρία, παρημπόδιζε τὰς κυκλωτικὰς κινήσεις τῶν συμμοριτῶν καὶ συγχρόνως ἐπεσκόπει τὸν ὁρίζοντα πρὸς ἀνίχνευσιν προσερχομένων ἐνισχύσεων. Οἱ πολιορκούμενοι τοῦ Σχολείου, εἶχον ἤδη 7 νεκροὺς καὶ 4 τραυματίας, ἀλλ' ἄκαμπτοι συνέχιζον τὸν ἀγῶνα ὑπὸ τὸν ἡρωικὸν ὑπενωμοτάρχην ἀρχηγόν των. Οἱ συμμορῖται εἶχον φθάσει εἰς ἀπόστασιν μόλις τριάκοντα μέτρων καὶ μὲ προχειροποιήτους τηλεβόας, ἐκάλουν τοὺς πολιορκουμένους χωροφύλακας νὰ παραδοθοῦν ὑποσχόμενοι ὅτι θὰ τοὺς ἐχάριζον τὴν ζωήν. Ἀλλ' αὐτοὶ ἀπήντων μὲ θεριστικὰ πυρὰ καὶ κραυγάς. «Βούλγαροι, σκυλιά, προδότες, θὰ σκοτωθοῦμε γιὰ τὴν πατρίδα μας, ἀλλὰ δὲν θὰ παραδοθοῦμε σὲ σᾶς».

Ὁ λυσσώδης ἀγὼν συνεχίζετο ἤδη ἐπὶ ἑνδεκάωρον καὶ αἱ ἐναγωνίως ἀναμενόμεναι ἐνισχύσεις δὲν ἐφαίνοντο νὰ καταφθάνουν οὐδαμόθεν. Ἦτο ἡ ὥρα 2.30΄ τοῦ ἀπογεύματος, ἡ μικρὰ δύναμις εἶχε σοβαρῶς ἐλαττωθῆ ἐκ τῶν φόνων καὶ τραυματισμῶν καὶ τὰ πυρομαχικὰ μόλις ἐπήρκουν πρὸς συνέχισιν ἀγῶνος μιᾶς ἢ δύο ὡρῶν. Οἱ ἡρωικοὶ ὑπερασπισταὶ τοῦ Μανδάλου, ἔλαβον τότε τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐπιχειρήσουν ἀπεγνωσμένην ἔξοδον, ἵνα ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπέζων ἑνωθοῦν μετὰ τῆς ἐπὶ τοῦ ὑψώματος διμοιρίας τοῦ Μπατίλα, ἐκεῖθεν δὲ συμπτυχθοῦν ἔξω τοῦ πολιορκητικοῦ κλοιοῦ. Ἡ ἐκ τοῦ Σχολείου ἐξόρμησις ἐγένετο τὴν 3ην ἀπογευματινήν, ἀφ' οὗ διηρέθησαν εἰς τέσσαρας ὁμάδας, ἑκάστη ὑπὸ ὑπενωμοτάρχην ἢ χωροφύλακα ἐπιλεγέντα ἐκ τῶν ἱκανωτέρων. Κατὰ τὴν ἔξοδον καὶ ἕως ὅτου φθάσουν εἰς τὸ ὕψωμα μαχόμενοι στῆθος πρὸς στῆθος, ἐφονεύθησαν ἕτεροι ἓξ καὶ ἄλλοι ἓξ ἐτραυματίσθησαν. Ἡ τελευταία ὁμὰς ἐξ ἐννέα ἀνδρῶν, συνεχίσασα πρὸς ἀπασχόλησιν τῶν συμμοριτῶν τὸν ἀγῶνα ἐκ τοῦ Σχολείου ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Φιλιππίδην ἐξώρμησε καὶ βαλλομένη μετὰ λύσσης ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἀπεδεκατίσθη. Ὁ ὑπενωμοτάρχης Φιλιππίδης ἐτραυματίσθη σοβαρῶς, ἀλλ' ἠρνήθη νὰ καθυστερήσουν οἱ ἄλλοι πρὸς βοήθειάν του καὶ κατέφυγεν ἐντὸς αὐλῆς κρυβεὶς εἰς ἀχυρῶνα, ὅπου ἀνευρέθη οὗτος τὴν ἑπομένην, ὅταν κατέφθασαν Ἐθνικαὶ δυνάμεις. Ἑνωθέντες μετὰ τῆς ἐπὶ τοῦ ὑψώματος διμοιρίας οἱ διασωθέντες κατώρθωσαν νὰ διαφύγουν ἐκεῖθεν ὅταν ἐπῆλθε τὸ σκότος. Οἱ συμμορῖται παραμείναντες κύριοι τοῦ χωρίου, παρέδωσαν τοῦτο εἰς τὰς φλόγας καὶ ἀπεχώρησαν κατὰ τὴν νύκτα, ἀφοῦ διέπραξαν ἀνηκούστους θηριωδίας, κατασφάξαντες πολίτας, γυναῖκας, ἀκόμη καὶ νήπια.

Θὰ ἐπανέλθωμεν πρὸς λεπτομερεστέραν περιγραφὴν τῆς ὑπερόχου αὐτῆς θυσίας τοῦ Μανδάλου, βάσει τῶν ἐπισήμων στοιχείων εἰς τὰ περὶ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐδέσσης. Ἀλλ' ἐπεμείναμεν καὶ ἐνταῦθα πρὸς προβολὴν καὶ ἔξαρσιν τῆς ἀξιοθαυμάστου αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ὄρους Παΐκου ἐποποιίας, ἐπιτελεσθείσης ὑπὸ μικρᾶς δυνάμεως Χωροφυλακῆς μαχομένης μόνης καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπικουρίας ἐκ μέρους τῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων εἰς ἀγῶνα ἐκπληκτικῶς ἄνισον. Αἱ ἐπίσημοι στρατιωτικαὶ ἐκθέσεις καὶ τὰ δημοσιεύματα τοῦ Στρατοῦ διὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτισμοῦ, οὐδόλως ἢ διὰ μιᾶς βραχείας καὶ ξηρᾶς ἀναγραφῆς, μνημονεύουν τὸν ἐπικὸν αὐτὸν ἀγῶνα τῆς Χωροφυλακῆς εἰς Μάνδαλον. Παραλείπουν καθ' ὁλοκληρίαν νὰ ἀναφέρουν ὅτι δὲν ἐστάλησαν Στρατιωτικαὶ ἐνισχύσεις, ὁπότε καὶ ἡ δύναμις Χωροφυλακῆς θὰ διεσώζετο καὶ ὁ σφαγιασμὸς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου θὰ ἀπεσοβεῖτο, ἴσως μάλιστα καὶ οἱ συμμορῖται, τιθέμενοι ἐντὸς δύο πυρῶν, νὰ ὑφίσταντο ἐξολοθρευτικὴν ἧτταν. Ἡ ἀπὸ τῶν Γιαννιτσῶν καὶ τῆς Ἐδέσσης, ἔνθα ἥδρευον Στρατιωτικαὶ δυνάμεις, ἀπόστασις εἶναι ὀλίγων χιλιομέτρων, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ Θεσσαλονίκη ἀπέχει μόλις 40-45 χιλιόμετρα.

Ὁ ἀγὼν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιθέσεως τῶν συμμοριτῶν, μέχρι τῆς ἡρωικῆς ἐξόδου ἐκ τοῦ Σχολείου καὶ τῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τοῦ ὑψώματος, διήρκεσεν ἄνω τοῦ δεκαώρου, δύο δὲ ἢ ἔστω τρεῖς ὧραι ἐπήρκουν νὰ καταφθάσουν αἱ πρῶται ἐνισχύσεις καὶ ἐν ἀμέσῳ συνεχείᾳ νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης ἰσχυραὶ Στρατιωτικαὶ δυνάμεις. Εἰλικρινῶς, ἐκπλήσσεταί τις διὰ τὴν ἀδράνειαν πρὸς ἐπιτέλεσιν τόσον θεμελιώδους διὰ τὴν διεξαγωγὴν ἑνὸς Ἐθνικοῦ πολέμου καθήκοντος, ἀλλ' ἐκπλήσσεται ἔτι περισσότερον ἀναλογιζόμενος ὅτι τὸ σοβαρὸν αὐτὸ στρατιωτικὸν σφάλμα, τὸ στοιχίσαν τόσον αἷμα ὑπερασπιστῶν τῆς Πατρίδος, ἀπεσιωπήθη ἔκτοτε καὶ οὐδέποτε ἐζητήθησαν εὐθῦναι παρὰ τῶν ὑπευθύνων.

4. Η ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΣΥΜΠΡΑΞΙΣ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Ἡ ἡρωικὴ θυσία τοῦ Μανδάλου, μακρὰν τοῦ νὰ ἐπιδράσῃ δυσμενῶς εἰς τὸ ἠθικὸν τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ἐνεψύχωσε τούτους εἰς νέους ἡρωικοὺς ἀγῶνας πρὸς ὁριστικὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ. Ἡ Ἀνωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας διεδήλωσε τὴν δυσφορίαν της διὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν δυνάμεων τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς μάχης αὐτῆς, ἄνευ

ἐνισχύσεως ἢ δι' ἀνεπαρκοῦς ἐνισχύσεως ἐκ μέρους τοῦ Στρατοῦ καὶ ἐζήτησεν εὐρυτέρας δικαιοδοσίας, στενοτέραν σύμπραξιν καὶ ἐπαρκεστέραν διάθεσιν πολεμικῶν ἐφοδίων. Συγχρόνως ὅμως ὠργάνωσε συστηματικώτερον τὰς δυνάμεις της καὶ ἔρριψεν αὐτὰς εἰς σφοδρότερον καὶ ἀπηνέστερον ἀγῶνα κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ. Χωρὶς νὰ κυριαρχῆται ὑπὸ αἰσθήματος πικρίας διὰ τὴν συχνὴν ἐγκατάλειψίν της, διέθεσε τὰς δυνάμεις της λίαν ἀποτελεσματικῶς παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων, πρὸς κοινὸν ἀγῶνα, κατὰ τὸν ὁποῖον προεκάλεσε πολλάκις τὴν ἔκφρασιν εὐαρεσκείας ἐκ μέρους τῶν Στρατιωτικῶν ἡγετῶν. Οὕτω, κατὰ τὴν μεγάλην συμμοριτικὴν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ Σκρά, ὅτε εἷς Λόχος Στρατοῦ τὴν 11ην Νοεμβρίου 1946 ἐξωντώθη κατὰ μέγα μέρος, ἡ ὀλιγαριθμωτάτη δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, ἐκάλυψε τὴν σύμπτυξιν τῶν διασωθέντων. Ἐπίσης κατὰ τὴν κατὰ τῆς Τερπύλλου - Κιλκὶς ἐπίθεσιν ἰσχυρῶν συμμοριτικῶν δυνάμεων τὴν 28ην Δεκεμβρίου 1946, ὁ 11ος Λόχος Χωροφυλακῆς καὶ αἱ καταφθάσασαι πρὸς ἐνίσχυσιν δυνάμεις τοῦ 10ου Λόχου καὶ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν διοικητὴν ταγματάρχην Κ. Μαυροειδῆν, ἐπολέμησαν γενναίως παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς 37ης Ταξιαρχίας, ἡ ὁποία δι' ἡμερησίας διαταγῆς ἀνεγνώρισεν ὅτι ἡ γενναιότης καὶ ἡ πολεμικὴ ἱκανότης τῶν μετασχόντων ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἀπετέλεσαν τοὺς κυρίους παράγοντας τῆς νίκης. Αἱ τετραήμεροι περὶ τὰ τέλη Ἰανουαρίου 1947 ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις τῆς 32ας Ταξιαρχίας ἔσχον ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα χάρις εἰς τὴν συμμετοχὴν τοῦ 2ου Λόχου Χωροφυλακῆς, τοῦ ὁποίου ἡ συμβολή, ὡς ἀναγνωρίζει εἰς ἡμερησίαν διαταγὴν ὁ ταξίαρχος Λάιος, ὑπῆρξεν ἀποφασιστική. Τέλος, μεταξὺ πολλῶν ἄλλων καὶ ἡ κατὰ τῆς Κατερίνης τὴν 21ην Μαρτίου 1947 μεγάλη συμμοριτικὴ ἐπίθεσις, ἡ ὁποία ἂν ἐπετύγχανε θὰ εἶχε καταστρεπτικὰς διὰ τὴν πόλιν καὶ τὸν πληθυσμὸν συνεπείας, ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς χάρις εἰς τὴν γενναίαν συμμετοχὴν δύο Λόχων Χωροφυλακῆς εἰς τὴν ἀντίστασιν τῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων.

Ἀλλά, κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, ἡ Χωροφυλακὴ διεξήγαγεν, ὡς ἤδη ἐγράφη, ἀμείλικτον ἀγῶνα καταδιώξεως τῶν συμμοριῶν, φθάνουσα μέχρι τῶν ὀρεινῶν κρησφυγέτων των. Ἔμπειροι πλέον εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου καὶ καλῶς ἐφωδιασμένοι, ἀντλοῦντες δὲ κατασκοπευτικὰς πληροφορίας χάρις εἰς ὀργανωθὲν καλῶς δίκτυον, ἔστηνον παντοῦ ἐνέδρας εἰς τοὺς συμμορίτας καὶ ἐξωλόθρευσαν ἢ ἐξουθένωσαν τελείως τὰς ἀνὰ τὰ ὄρη τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας δρώσας συμμορίας. Τὰς λαμπρὰς αὐτὰς ἐπιτυχίας τῆς Χωροφυλακῆς θὰ ἀπαριθμήσωμεν ἐν συνεχείᾳ. Περιοριζόμεθα ἐνταῦθα νὰ ἐπιμείνωμεν ἐπὶ τοῦ γεγονότος ὅτι εἰς χρονικὸν διάστημα βραχύτερον τοῦ ἔτους, ἐκ τῶν 800 δρώντων μονίμως ἀνὰ τὰ ὀρεινὰ ἐδάφη τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας συμμοριτῶν εἶχον ἀπομείνει μόλις 250 καὶ αὐτοὶ περιεπλανῶντο ἐν εἴδει ληστοφυγοδίκων εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν, προσπαθοῦντες νὰ διαφύγουν πρὸς τὴν Γιουγκοσλαβίαν.

Κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1947, ἡ Ἀνωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας καταλείπουσα τὴν εὐθύνην τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ βάσει τῆς Κυβερνητικῆς ἀποφάσεως, ἠδύνατο μετὰ δικαιολογημένης ὑπερηφανείας, νὰ γράψῃ εἰς ἀπολογιστικὴν τοῦ ἔργου της ἡμερησίαν διαταγὴν κοινοποιηθεῖσαν πρὸς τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς: «Ὅταν ἀνελάβωμεν ὑπευθύνως τὰς περιοχὰς Κερδυλίων - Βερτίσκου, ἀνεύρομεν 800 συμμορίτας μὲ ἠθικὸν ἀκμαῖον, διατρεφομένους σχεδὸν ἐλευθέρως ἀπὸ τὴν περιοχὴν Χαλκιδικῆς καὶ Νιγρίτης. Ἔναντι τούτων παρετάξαμεν 13 Λόχους. Σήμερον παρατάσσομεν 18 Λόχους Χωροφυλακῆς καὶ ἀντιμετωπίζομεν μόνον 200-250 συμμορίτας, ρακενδύτους, πειναλέους, ἀθλίους καὶ μὲ ἀνύπαρκτον ἠθικόν... Ἐδώσαμεν μάχας εἰς τὸ Καϊμακτσαλάν, κατεδιώξαμεν ἀπηνῶς τοὺς συμμορίτας εἰς τὸ Βέρμιον, ἠγωνίσθημεν στῆθος πρὸς στῆθος εἰς τὸν Ὄλυμπον, ἐσαρώσαμεν ἐπανειλημμένως τοὺς συμμορίτας ἐπὶ τῶν Κρουσίων καὶ Παΐκου. Τοὺς ἐξωντώσαμεν σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν Χαλκιδικὴν καὶ ἐπὶ Κερδυλίων - Βερτίσκου...»

Μετὰ τήν, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1948, ἀνάληψιν τῆς εὐθύνης τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων ὑπὸ τῶν Σωμάτων Στρατοῦ, τῶν Ἀνωτέρων Διοικήσεων Χωροφυλακῆς ἐν Μακεδονίᾳ ἐπεχουσῶν θέσιν Μεραρχιῶν, ἡ Χωροφυλακὴ συνέχισε τὴν δρᾶσίν της, εἴτε αὐτοτελῶς πρὸς καταδίωξιν συμμοριῶν ὑπὸ Ἀποσπασμάτων ἢ ὑπεράσπισιν πόλεων καὶ Σταθμῶν ἀπὸ ἐπιδρομὰς διὰ τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν της, εἴτε μετέχουσα τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ συμπολεμοῦσα μετὰ τῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων. Ἀλλ' εἰς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν, τὸ μέγιστον μέρος τῆς συντριβῆς τοῦ συμμοριτισμοῦ εἶχεν ἤδη μέχρι τέλους τοῦ 1947 συντελεσθῆ ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς, ὡς δὲ ἐγράφη ἀνωτέρω, τὰ ὑπολείμματα τῶν ἄλλοτε ἰσχυρῶν, ἀλλ' ἤδη κατακερματισθεισῶν συμμοριῶν, περιεπλανῶντο ἀναζητοῦντα μᾶλλον τρόπους διαφυγῆς καὶ ἐπιδιδόμενα εἰς συνήθεις ληστρικὰς πράξεις. Εἴς τινας μόνον περιπτώσεις ἀνασυγκροτηθεῖσαι ἢ συνενωθεῖσαι συμμορίαι ἐνήργησαν εὐρυτέρας ἐκτάσεως ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπησχόλησαν σοβαρώτερον τὰς Στρατιωτικὰς δυνάμεις. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἡ Χωροφυλακὴ ἔπαιξε πρωτεύοντα ρόλον καὶ μόνη ἢ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Στρατοῦ κατήγαγε συντριπτικὰς κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ νίκας, αἱ ὁποῖαι ἀπέβησαν σωτήριοι διὰ τὸν πληθυσμόν. Θὰ παραθέσωμεν καὶ τῆς περιόδου αὐτῆς τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς γεγονότα ἐν συνεχείᾳ, κατὰ περιοχὰς Διοικήσεων Χωροφυλακῆς.

Ἡ περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Ὄρους, βάσει τῶν συνθη-

κῶν τῶν Βαλκανικῶν πολέμων, ἐκυβερνᾶτο δι' εἰδικοῦ καθεστῶτος Συμβουλίου Διοικήσεως τῶν Μονῶν, μὲ Ἕλληνα διοικητὴν καὶ μόνα τὰ ὄργανα τῆς Χωροφυλακῆς ἐντεταλμένα διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως. Ἐθεωρεῖτο ἀποστρατικοποιημένη ζώνη καὶ ὁ Στρατός, βάσει τῶν συνθηκῶν, δὲν εἶχε δικαίωμα ἐπεμβάσεως, οὔτε ἐγκαταστάσεως φρουρῶν καὶ ἀνεγέρσεως ὀχυρωματικῶν ἔργων. Οἱ κομμουνισταί, γνωρίζοντες καλῶς πάντα ταῦτα, διεισέδυσαν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὅπου ἐλυμαίνοντο τὰς Μονάς, ἐκεῖθεν δὲ ἐξώρμων καὶ πρὸς ἐπιχειρήσεις ἀνὰ τὴν Χαλκιδικήν. Ἐκτὸς τούτων, ἡ ὕπαρξις συμμοριτῶν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ἀπετέλει εὐρυτέρας σημασίας Ἐθνικὸν κίνδυνον. Οἱ δρῶντες εἰς Μακεδονίαν Ἕλληνες συμμορῖται ἦσαν ὄργανα τῶν Ρώσων, Γιουγκοσλάβων καὶ Βουλγάρων, οἱ ὁποῖοι διετήρουν πατροπαραδότους Μονὰς εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα τῆς χερσονήσου τοῦ Ἄθω. Ἀντλοῦντες οἱ «Ὀρθόδοξοι» Σλάβοι ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ἐπιχειρήματα, (παρὰ τὰ ἀθεϊστικά των κηρύγματα καὶ τὴν ἀπηνῆ καταπολέμησιν τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας), δὲν ἔπαυον νὰ ἐγείρουν διαφόρους διεκδικήσεις, ἀποτελούσας ἔμμεσον ἐπιτυχίαν συγκυριαρχίας. Ἡ κυριαρχία τῶν κομμουνιστικῶν συμμοριῶν, ἐντὸς τῶν κόλπων τῶν ὁποίων ἄλλως τε ἕδρων σλαβικὰ ἢ σλαβόφωνα στοιχεῖα, θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ δημιουργήσῃ περιπλοκὰς αἰτιολογούσας διεκδικήσεις τῶν Ρώσων, Γιουγκοσλάβων καὶ Βουλγάρων. Ὡς ἐκ τούτου προέβαλεν ἐπείγουσα καὶ ἐπιτακτικὴ Ἐθνικὴ ἀνάγκη διεξαγωγῆς συστηματικῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς πλήρη ἐκκαθάρισιν τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἀπὸ τὰς συμμορίας.

Ἐν τούτοις, ἡ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ ἀνάληψις τῶν ἐπιχειρήσεων δι' ἀποστολῆς Στρατιωτικῶν δυνάμεων μετὰ τοῦ ἀπαραιτήτου πολεμικοῦ ὑλικοῦ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, θὰ ἐχαρακτηρίζετο ὑπὸ τῶν Σλάβων ὡς παραβίασις ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος τοῦ διὰ διεθνῶν συνθηκῶν κατωχυρωμένου καθεστῶτος τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τῶν Μονῶν. Ἡ Ἑλλὰς θὰ κατηγγέλλετο ὑπὸ τῶν ἀμειλίκτων ἐχθρῶν της τοῦ ἐρυθροῦ συνασπισμοῦ εἰς τὰς διεθνεῖς διασκέψεις καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη, ὅπου, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἀκριβῶς αὐτήν, τὸ Ἑλληνικὸν ζήτημα προεκάλει θυελλώδεις συζητήσεις καὶ ἔδιδεν ἀφορμὴν εἰς σφοδρὰν πολεμικὴν κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἶχε ζωτικὸν συμφέρον, νὰ μὴ προκαλέσῃ κατὰ τὰς κρισίμους ἐκείνας στιγμὰς ζητήματα δυνάμενα νὰ δημιουργήσουν εἰς βάρος της διεθνεῖς περιπλοκὰς καὶ νὰ δώσουν ἀφορμὴν εἰς νέας ἐπὶ διεθνοῦς ἐπιπέδου ἐκστρατείας κατὰ τοῦ ἐθνικόφρονος Ἑλληνικοῦ καθεστῶτος.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους, κατόπιν ἐπανειλημμένων συσκέψεων τῶν ἁρμοδίων πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν παραγόντων, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν, ὅπως ἀπαγορεύσῃ εἴσοδον Στρατιωτικῶν δυνάμεων ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ καθεστῶτος τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ ἐν γένει παρεμποδίσῃ οἱανδήποτε στρατιωτικὴν ἐπιχείρησιν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος. Τὸ ἔργον τῆς συντριβῆς τῶν ἐκεῖ δρωσῶν συμμοριῶν καὶ τῆς ἐν γένει ἐκκαθαρίσεως τῆς Χερσονήσου τοῦ Ἄθω ἀπὸ τὸν συμμοριτισμόν, θὰ ἀνελάμβανεν ἡ Χωροφυλακή, καταλλήλως ἐνισχυομένη καὶ ἐφοδιαζομένη. Ἡ ἐπιχείρησις αὐτὴ θὰ ἐχαρακτηρίζετο, ὡς σύνηθες μέτρον τηρήσεως τῆς τάξεως, μὴ ἀποκλειόμενον ὑπὸ τοῦ διὰ διεθνῶν ἐγγυήσεων περιβεβλημένου καθεστῶτος τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος.

Εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐλειτούργει Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς, ὑπαγομένη εἰς τὴν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Χαλκιδικῆς μὲ ἕδραν τὰς Καρυάς, ἔνθα ἥδρευεν καὶ ἡ διοίκησις τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος. Ἦτο ὅμως προφανὲς ὅτι αἱ στατικαὶ αὗται μικραὶ δυνάμεις τῆς Ὑποδιοικήσεως, δὲν ἐπήρκουν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν εἰσδυσασῶν συμμοριῶν, τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον διὰ τῆς ἐντατικῆς ἐαμοσλαβικῆς προπαγάνδας εἶχε μεταδοθῆ τὸ κομμουνιστικὸν μίασμα καὶ ἐντὸς αὐτῶν τῶν Μονῶν, ὑπῆρχον δὲ προσηλυτισθέντες μοναχοί, οἱ ὁποῖοι ἐτροφοδότουν καὶ παρεῖχον πληροφορίας εἰς τὰς συμμορίας. Ὑπῆρχον μάλιστα καὶ πληροφορίαι ὅτι, εἰς τινας Μονὰς ἀνεύρισκον κρησφύγετον, ὁσάκις κατεδιώκοντο, οἱ συμμορῖται καὶ ὅτι πολλοὶ πράκτορες τοῦ ἐαμοσλαβισμοῦ ἐνδιαιτῶντο εἰς αὐτάς, ἰδίως τὰς σλαβικὰς Μονάς, ὑπὸ μορφὴν προσκυνητῶν, ἐρευνητῶν ἀρχείων, μελετητῶν Τέχνης κλπ.

Πρὸς ἀπεικόνισιν τῆς ἐπικρατούσης, λόγῳ ἐλλείψεως Στρατιωτικῶν δυνάμεων καὶ Μεταβατικῶν Ἀποσπασμάτων κρισίμου καταστάσεως, παραθέτομεν διάφορα χαρακτηριστικὰ ἐπεισόδια τῆς συμμοριακῆς ἐαμοσλαβικῆς ἀνταρσίας, λαβόντα χώραν κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, πρὸ τῆς ἐκκαθαρίσεως ταύτης ὑπὸ δυνάμεων τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἐξ ἐκθέσεως τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλκιδικῆς πληροφορούμεθα ὅτι, τὴν 30.5.1945 καὶ περὶ ὥραν 23ην, δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἁγίου Ὄρους, ἐμπλακεῖσα μὲ τριμελῆ ὁμάδα ἀναρχικῶν εἰς ἀπόστασιν 20 χιλιομέτρων ἐκ τῆς ἕδρας τῆς ἀνωτέρω Ὑποδιοικήσεως, ἐφόνευσε κατόπιν λυσσώδους μάχης, τὸν μοναχὸν Γερόντιον Παντοκρατοριανόν, κατὰ κόσμον Παπαδόπουλον Κωνσταντῖνον τοῦ Βασιλείου, ἐτῶν 39, καταγόμενον ἐκ Λήμνου τοῦ Νομοῦ Λέσβου, ὅστις ἐγκαταλείψας ἀπὸ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1944 τὴν ἰδιότητα τοῦ μοναχοῦ ἐνετάχθη εἰς τὰς συμμορίας.

Κατὰ τηλεγραφικὴν ἀναφορὰν (17.1.1948) τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἁγίου Ὄρους, τὴν 20ὴν ὥραν τῆς 16.1.1948 τὰ Μεταβατικὰ Ἀποσπάσματα Ζωγράφου καὶ Βατοπεδίου εὑρεθέντα παρὰ τὴν ὀροθετικὴν γραμμὴν καὶ ἀκριβῶς ὕπερθεν τοῦ χωρίου Προσφορίου, περιφερείας τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἱερισσοῦ, ἐπληροφορήθησαν ὅτι τμῆμα τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος Χαλκιδικῆς, συγκείμενον ἐκ 30-40 συμμοριτῶν, εἰσήρχετο ἐν τῷ ἀνωτέρω χωρίῳ. Τὴν ἰδίαν ὥραν ἔσπευσαν εἰς τὸ χωρίον

Προσφόριον, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν. Ἡ συμπλοκὴ διήρκεσεν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν. Οἱ συμμορῖται ἐτράπησαν εἰς φυγήν, ἐπωφελούμενοι τοῦ σκότους μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Τρυπητήν, περιφερείας τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἱερισσοῦ, παραλαβόντες μεθ' ἑαυτῶν δύο ἐθνικόφρονας κατοίκους.

Κατ' ἄλλην ἀναφορὰν τῆς αὐτῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς, τὴν ἑσπέραν τῆς 22 Ἀπριλίου 1948 καὶ περὶ ὥραν 4ην μ.μ. τριάκοντα συμμορῖται, ἀφοῦ ἀπέκοψαν τὴν τηλεγραφικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Χιλιανδαρίου, εἰσῆλθον ἐντὸς τῆς Μονῆς ταύτης. Μετὰ τὴν εἴσοδόν των εἰς αὐτὴν οἱ συμμορῖται κατηθύνθησαν εἰς τὰ γραφεῖα καὶ ἐζήτησαν ἀπὸ τὴν σύναξιν τῶν προϊσταμένων νὰ ἀνοίξουν τὸ χρηματοκιβώτιον τῆς Μονῆς. Ἡ πρόθεσις αὕτη τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐπραγματοποιήθη χάρις εἰς τὴν σθεναρὰν ἄρνησιν τοῦ προϊσταμένου τῆς Μονῆς γέροντος, μοναχοῦ Ἰνοκεντίου. Μετὰ ταῦτα οἱ συμμορῖται προέβησαν εἰς λεηλασίαν τῆς Μονῆς, ἀφαιρέσαντες 1.300 ὀκάδας ἀλεύρων, πεντήκοντα ὀκάδας ἄρτου, πεντήκοντα ὀκάδας ἰχθῦς, ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων καὶ τὸ τηλέφωνον τῆς Μονῆς. Ἅπαντα τὰ εἴδη ταῦτα τὰ ἐφόρτωσαν ἐπὶ δέκα τριῶν ἡμιόνων οἵτινες ἀνῆκον εἰς τὴν Μονὴν καὶ εἰς διαφόρους ἰδιώτας ἐργαζομένους εἰς αὐτὴν καὶ περὶ ὥραν 7.30΄ μ.μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας ἀπεχώρησαν τῆς Μονῆς κατευθυνθέντες πρὸς Χαλκιδικὴν μέσῳ τοῦ Στενοῦ τοῦ Ξέρξου. Οἱ συμμορῖται παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν, ὡς ὁδηγοὺς τῶν διαρπαγέντων ἡμιόνων, δύο εὑρεθέντας ἐκεῖ κατοίκους ἐξ Ἱερισσοῦ - Χαλκιδικῆς. Κατὰ τὴν ἐπίθεσίν των ταύτην οἱ συμμορῖται ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν βαρέα καὶ ἐλαφρὰ ὅπλα, οἷον μυδράλλια, Μπρέν, Πίατ καὶ ἄλλα μικρὰ αὐτόματα καὶ ἀτομικὰ ὅπλα.

Ὁ αὐτὸς διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἁγίου Ὄρους ἀνέφερεν ὅτι τὴν 3.8.1948 κατόπιν πληροφοριῶν, διετάχθη τὸ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Βατοπεδίου νὰ κινηθῇ πρὸς ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Χιλιανδαρίου. Ἡ δύναμις αὕτη τὴν νύκτα τῆς 4.8.1948 ἐνεδρεύουσα εἰς θέσιν «Πύργος» τῆς Μονῆς, ἀντελήφθη περὶ ὥραν 24ην διερχομένην ὁμάδα συμμοριτῶν κατευθυνομένην πρὸς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Χιλιανδαρίου. Ἀμέσως οἱ ἄνδρες τοῦ ἀποσπάσματος ἤνοιξαν πῦρ κατὰ τῶν συμμοριτῶν, πλὴν ὅμως λόγῳ τοῦ σκότους ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς ἀποστάσεως ἀφ' ἑτέρου, (περίπου 200 μέτρα) δὲν κατέστη ἐφικτὴ ἡ ἐξόντωσις αὐτῶν. Οἱ συμμορῖται ἀπήντησαν εἰς τὸ πῦρ, ἡ δὲ συμπλοκὴ διήρκεσε περίπου μίαν ὥραν, ὁπότε οὗτοι λόγῳ τῆς ἀνεπαρκοῦς δυνάμεως τοῦ Ἀποσπάσματος, διέφυγον πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Χιλιανδαρίου.

Τῆς ὁμάδος τῶν συμμοριτῶν τούτων, οἵτινες ἦσαν 12, ἀρχηγὸς ἦτο ὁ καπετὰν Παπαγεωργίου, ὅστις τὴν ἐπομένην ἐλεηλάτησε τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ἐσφιγμένου.

Τὴν 16.10.48 καὶ ὥραν 5ην, κατὰ τὴν αὐτὴν ἔκθεσιν, 150μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Παπαγεωργίου, ἐπετέθη κατὰ τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς Καρυῶν - Ἁγίου Ὄρους διὰ βαρέος ὁπλισμοῦ. Ἅπαντες οἱ ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς ἐπολέμησαν μετὰ πρωτοφανοῦς ἡρωισμοῦ, ψυχραιμίας καὶ αὐτοθυσίας, ἀποκρούσαντες ἁπάσας τὰς λυσσαλέας ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, διαρκεσάσης τῆς μάχης μέχρι τὰς μεσημβρινὰς ὥρας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ καὶ ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται ἐνῷ ἐτραυματίσθησαν ἕτεροι πέντε.

Καὶ πολλαὶ ἄλλαι ἐκθέσεις καὶ τηλεγραφικαὶ ἀναφοραὶ μαρτυροῦν ὅτι ἡ κατάστασις εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος εἶχε καταστῇ κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν λίαν ἔκρυθμος λόγῳ τῆς δράσεως τῶν συμμοριῶν καὶ ὅτι ἡ δρῶσα ὑποχθονίως ἐαμοσλαβικὴ προπαγάνδα ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ προκαλέσῃ εὐρυτέρας ἐκτάσεως ἀνωμαλίας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ δικαιολογήσουν ἀξιώσεις διεθνῶν ἐπεμβάσεων. Διὰ τοῦτο ἐπεῖγεν ἡ ἐκκαθάρισις τῆς καταστάσεως διὰ συστηματικῶν ἐπιχειρήσεων Μεταβατικῶν Ἀποσπασμάτων, ἐφ' ὅσον δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ ἐπέμβασις Στρατιωτικῶν δυνάμεων.

Τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς, κατόπιν μυστικῶν συνεννοήσεων μετὰ τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας καὶ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου, ἀπεδέχθη, ὡς ἐλέχθη καὶ ἀνωτέρω, ὅπως δυνάμεις της ἀναλάβουν ἀποκλειστικῶς τὰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις ἐφοδιασμοῦ καὶ ἄλλων διευκολύνσεων τῶν κινήσεων καὶ ἐνεργειῶν των ὑπὸ Στρατιωτικῶν δυνάμεων. Οὕτως, ἐξεδόθη ἡ ἀκόλουθος ἀπόρρητος διαταγὴ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου:

Θέμα: ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΙΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ
Πρός: Γ΄ Σῶμα Στρατοῦ Α1
Κοιν. Υ.Δ. Τάξεως (Δ/σιν Ἀσφαλείας)
Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς (Δ/σιν Ἀσφαλείας)
Α1, Α2/Γ.Ε.Σ.

Ἐξαιρετικῶς Ἐπείγουσα - Ἀπόρρητος
Β.Σ.Τ. 902 τῇ 3.12.48 — Υ.Σ./Γ.Ε.Σ./Α1 — Α.Π. 231254/Φ. 4031/2

«1. Ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. Α.Π. 23/671/Φ 4023/1/22.11.48 διαταγὴν ΓΕΣ καὶ κατόπιν τοῦ ὑπ. ἀριθ. 7/42/89α 1.12.48 ἀπορρήτου ἐγγράφου τοῦ Ἀρχηγείου Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς, κοινοποιηθέντος καὶ ὑμῖν.

Γνωρίζομεν τὰ κάτωθι:

α) Ἡ ἐπιχείρησις διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν περιοχῆς Ἁγίου Ὄρους λόγῳ τῆς ἰδιαζούσης μορφῆς τοῦ καθεστῶτος εἰς ὃ διατελεῖ, ἀνελήφθη ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς. β) Ἡ ἐπιχείρησις αὕτη θὰ λάβῃ χώραν περὶ τὴν 10ην τρέχοντος. γ) Ὑπὸ τοῦ

Σώματος Στρατοῦ ν' ἀποφραχθῇ τὸ Στενὸν Ξέρξου, δι' ἀπαραιτήτων κατὰ τὴν κρίσιν του δυνάμεων, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένης διαρροῆς συμμοριτῶν ἐκ τούτου. Ἐπὶ πλέον τὸ Σῶμα Στρατοῦ, νὰ διαθέσῃ τὴν ἀνάλογον ποσότητα ἀκκιδωτοῦ σύρματος, διὰ τὴν κατασκευὴν ὑπὸ τμήματος Στρατοῦ συρματοπλέγματος καθ' ὅλον τὸ πλάτος τοῦ Στενοῦ. Τὸ συρματόπλεγμα τοῦτο μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐπιχειρήσεως θὰ ἐπιτηρῆται δι' ἀναλόγου δυνάμεως, ἣν θὰ διαθέσῃ ἡ Χωροφυλακὴ ἐπὶ πλέον τῶν εἰς Ἅγιον Ὄρος διατεθησομένων. δ) Νὰ συστηθῇ εἰς τὰς δυνάμεις Χωροφυλακῆς αἵτινες θ' ἀναλάβουν τὴν ἐκκαθάρισιν νὰ ἐπιδιώξουν:

ι) Συστηματικὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς, οὐ μόνον ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἀλλὰ καὶ ἐκ παντὸς ὑπόπτου στοιχείου, ὅπερ θὰ εὑρεθῇ εἰς ταύτην, (ποιμένες, ξυλοκόποι, τρόφιμοι Μονῶν, μοναχοὶ κλπ.) εἰς τρόπον ὥστε, μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν νὰ παραμείνουν ἐν τῇ περιοχῇ μόνον τὰ ἔχοντα δικαίωμα διαμονῆς ἄτομα. ιι) Τῇ συνεννοήσει Χωροφυλακῆς μετὰ Γενικῆς Διευθύνσεως Μακεδονίας ν' ἀπομακρυνθοῦν τὰ ποίμνια ἐκ τῆς περιοχῆς Ἁγίου Ὄρους, ἐγκαθιστάμενα εἰς γειτονικὰς χερσονήσους, καθ' ὅσον ἀπεδείχθη ἐκ τῆς πείρας ὅτι οἱ περισσότεροι τῶν βλαχοποιμένων τυγχάνουν τροφοδόται καὶ πληροφοριοδόται τῶν συμμοριτῶν. ιιι) Νὰ ἀναπροσαρμοσθοῦν τὰ μέτρα ἀσφαλείας ὑπὸ Χωροφυλακῆς κατὰ τρόπον ἐγγυώμενον τὴν μὴ ἐπαναμόλυνσιν τῆς περιοχῆς Ἁγίου Ὄρους ὑπὸ συμμοριτῶν.

2. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης ν' ἀναφέρητε εἰς Γενικὸν Ἐπιτελεῖον Στρατοῦ σχετικῶς ἐπὶ ἐπιτευχθέντων ἀποτελεσμάτων καὶ ἰδία ἐπὶ τῆς 1ης παραγράφου.

Ἀντιστράτηγος
Δ. ΓΙΑΝΤΖΗΣ
Ἀρχηγὸς ΓΕΣ - Διοικητὴς Στρατοῦ»

Αἱ ἐπιχειρήσεις τῶν δυνάμεων τῆς Χωροφυλακῆς ἐνηργήθησαν μὲ ἀπόλυτον τάξιν καὶ ἀκρίβειαν. Αἱ δρῶσαι ἐκεῖ συμμορίαι καταληφθεῖσαι ἐξ ἀπροόπτου καὶ ἀπομονωθεῖσαι συνετρίβησαν ὁλοκληρωτικῶς, τῶν πλείστων ἐκ τῶν συμμοριτῶν φονευθέντων ἢ συλληφθέντων, ὀλίγων δὲ διαφυγόντων ἀνὰ τὴν Χαλκιδικήν. Ἐπίσης δι' ἐπισταμένων ἐρευνῶν ἀνὰ τὰς Μονὰς ἀνευρέθησαν καὶ συνελήφθησαν πολλοὶ πράκτορες τῶν κομμουνιστῶν ἢ τῶν Σλάβων καὶ ἄλλα ὕποπτα πρόσωπα, ἔχοντα ἐκεῖ στήσει τὸ στρατηγεῖόν των πρὸς ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς δρᾶσιν. Οὕτως ἡ Χερσόνησος τοῦ Ἄθω ἐξεκαθαρίσθη τελείως ἀπὸ τὰ κομμουνιστικὰ καὶ ἑαμοσλαβικὰ στοιχεῖα, χωρὶς νὰ παραβιασθῇ τὸ καθεστὼς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, οὐδ' ἀνέκυψεν ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου διεθνής τις περιπλοκή. Ἡ Χωροφυλακὴ μετὰ συνέσεως, ἀλλὰ καὶ ἐνεργητικότητος ἐπετέλεσεν ἐκεῖ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, ἓν ἔργον σπουδαίας ἐθνικῆς σημασίας.

5. Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Ἤδη θὰ ἐκθέσωμεν, βάσει τῶν περισυλλεγέντων ἐπισήμων στοιχείων, τὰ κυριώτερα ἐν σχέσει πάντοτε πρὸς τὴν δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς συμβάντα τοῦ συμμοριτισμοῦ ἀνὰ τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν, κατὰ περιοχὰς τῶν Διοικήσεων Χωροφυλακῆς, εἰς τὰ πλεῖστα μεταφέροντες πιστῶς τὸ κείμενον τῶν ἐκθέσεων τῶν εἰς τὰς περιοχὰς αὐτὰς Διοικητῶν Χωροφυλακῆς.

Εἰς τὴν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Βεροίας μετὰ τὴν ἐπανίδρυσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς οἱ κομμουνισταὶ θορυβηθέντες ἐκ τῆς βαθμηδὸν ἀποκαθισταμένης ἐννόμου Τάξεως, ἔθεσαν εἰς ἐνέργειαν δι' ἀντιπερισπασμὸν τῶν ἐνεργειῶν τῆς Χωροφυλακῆς τὰς τρομοκρατικὰς αὐτῶν μεθόδους καὶ οὕτως ἅπασαι σχεδὸν αἱ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς ἀπησχολοῦντο παρὰ τῶν ἐπιτροπῶν διαμαρτυρίας καὶ συλλαλητηρίων. Φόνοι ἀντιφρονούντων ἐλάμβανον χώραν ἐν μέσῃ ἀγορᾷ καὶ ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, ἐνῷ οἱ μὴ παραδοθέντες μὲ τὴν Συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας ἐλασῖται, ἤρχισαν νὰ ὀργανοῦνται εἰς συμμορίας καὶ νὰ καθίστανται ἀπειλή, ἰδίως τῶν ὀρεινῶν Σταθμῶν, οἵτινες, παρ' ὅλα ταῦτα, διετηρήθησαν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1946.

Ἐν τῷ μεταξύ, ἤρχισε πλέον νὰ ὀργανοῦται συστηματικῶς ἡ συμμοριακὴ δρᾶσις καὶ ἤρχισαν συνδυασμέναι ἐπιθέσεις κατὰ τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς.

Ἐνῷ τὰ δρῶντα Μεταβατικὰ Ἀποσπάσματα ἠσχολοῦντο μὲ τὴν καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν, εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν αἱ στατικαὶ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς, διὰ τῆς συλλήψεως καὶ παραπομπῆς εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Δημοσίας Ἀσφαλείας Νομοῦ Ἠμαθίας τροφοδοτῶν καὶ ἐνισχυτῶν τῶν συμμοριτῶν, συνέβαλλον εἰς τὸν κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἀγῶνα τῆς Χωροφυλακῆς.

Οὕτω, συνελήφθησαν καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Δημοσίας Ἀσφαλείας Νομοῦ Ἠμαθίας ἐκτοπισθέντα 1.185 ἄτομα, ἐπικίνδυνα διὰ τὴν Δημοσίαν τάξιν καὶ Ἀσφάλειαν.

Τὴν 23.15΄ ὥραν τῆς 30ῆς Ἰουνίου 1946, ἑκατονταμελὴς συμμορία ἐνήργησεν ἐπίθεσιν ἐναντίον τῆς πόλεως Ναούσης τὴν ὁποίαν ἐξ ὁλοκλήρου ἀντιμετώ-

πισεν ἡ δύναμις τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς τῆς πόλεως.

Κατὰ τὴν πρώτην ταύτην ἔνοπλον ἐπίθεσιν συμμοριτῶν ἐναντίον τῆς Χωροφυλακῆς, οἱ ἐπιτεθέντες ἐνισχύθησαν καὶ ὑπὸ τῶν ἐντὸς τῆς πόλεως ὁμοϊδεατῶν των, πλεῖστοι τῶν ὁποίων συλληφθέντες παρεπέμφθησαν ἁρμοδίως καὶ ἐξετοπίσθησαν.

Τμήματα Χωροφυλακῆς, τὴν 29.7.1946, ἐπέτυχον τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἐπικεκηρυγμένου ληστοῦ καπετὰν Μπαροῦτα (Θωμᾶ Λιόλιου) μετὰ 3 ἄλλων συμμοριτῶν τῆς ὁμάδος του, εἰς θέσιν Χωροπάνιον - Ναούσης.

Τὴν 10.8.1946, τὰ ἴδια τμήματα ἐπέτυχον παρὰ τὴν θέσιν «Καμίνιον» - Βερμίου τὴν ἐξόντωσιν τῆς συμμορίας καπετὰν Φάντα, διὰ τοῦ φόνου τούτου καὶ τριῶν ἄλλων συμμοριτῶν του.

Τὴν 22.8.1946, Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα περιοχῆς Πιερίων, ἐνισχυθὲν ὑπὸ δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πολυδένδρου, συνεπλάκη μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον πολλῶν συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐφονεύθησαν 4 χωροφύλακες.

Τὴν 1-2 Ὀκτωβρίου 1946, ὑπερτριακόσιοι συμμορῖται τῶν συγκροτημάτων Βερμίου - Καϊμακτσαλὰν ἐνήργησαν σφοδρὰν ἐπίθεσιν ἐναντίον τῆς πόλεως Ναούσης, τὴν ὁποίαν σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου ἀντιμετώπισεν ἡ δύναμις Χωροφυλακῆς τῆς πόλεως, κατορθώσασα κατὰ τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς ἰδίας ἡμέρας ν' ἀναγκάσῃ τοὺς συμμορίτας ν' ἀποχωρήσουν μὲ ἀπωλείας πέντε νεκροὺς καὶ 20 τραυματίας, ἔναντι 6 τραυματισθέντων ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς.

Τὴν 29-10-1946, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καστανιᾶς, οἱ ἄνδρες τοῦ ὁποίου μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῶν πυρομαχικῶν των ἐνήργησαν ἡρωικὴν ἔξοδον, κατορθώσαντες οἱ δύο ἐκ τούτων νὰ διαφύγουν τῶν ὑπολοίπων τριῶν συλληφθέντων ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 25-26.12.1946, 400μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Φυτειὰ διὰ βαρέων ὅπλων. Ἡ ἐκ 40 ἀνδρῶν δύναμις τοῦ 4ου Λόχου Χωροφυλακῆς, ἐνισχυθεῖσα καὶ ἐκ 5 ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κουμαριᾶς, παρὰ τὴν ἀριθμητικὴν ὑπεροχὴν τῶν συμμοριτῶν κατώρθωσε ν' ἀποκρούσῃ ἁπάσας τὰς καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν καὶ τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς ἑπομένης, κατόπιν ἀγῶνος ἐκ τοῦ συστάδην, νὰ ἐκδιώξῃ τοὺς συμμορίτας μὲ μεγάλας ἀπωλείας εἰς βάρος αὐτῶν, ἔναντι ἑνὸς μόνον νεκροῦ χωροφύλακος.

Τὴν 17.4.1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μακροχωρίου κατόπιν πληροφοριῶν συνέλαβεν ἐντὸς τοῦ χωρίου Λυκόγιαννη τὸν ἀρχισυμμορίτην Ἀντώνιον Γουλυσουζίδην, παλαιὸν στέλεχος τοῦ ΚΚΕ περιοχῆς κάμπου Βεροίας.

Περὶ ὥραν 21ην τῆς 18.8.1947, ὑπερχίλιοι συμμορῖται, μεταφέροντες τὰ ἐφεδρικὰ πυρομαχικά των ἐπὶ ἐμφόρτων κτηνῶν, ἐπετέθησαν ἐξ ὅλων τῶν σημείων ἐναντίον τῆς αὐτῆς πόλεως Ναούσης. Ταύτην ὑπερήσπιζον ἐν μειωμένῃ δυνάμεως Τάγμα Πεζικοῦ, 45 ἄνδρες Χωροφυλακῆς καὶ 30 ἄνδρες ΜΑΔ, πλὴν ὅμως ἡ δύναμις Στρατοῦ εἶχεν κατατμηθῆ εἰς τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια τῆς πόλεως, ἅτινα παρεκάμφθησαν ἢ ἁπλῶς παρηνωχλήθησαν καὶ οὕτως οἱ συμμορῖται ἀντιμετωπίσθησαν παρὰ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ τῶν ὁπλιτῶν ΜΑΔ.

Οἱ συμμορῖται διέθετον 36 ὅλμους, 100 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 6 γερμανικὰ μυδράλλια, 15 ἀντιαρματικὰ Πίατ, ἀντιαρματικὲς γροθιὲς κλπ. ἔναντι 4 βαρέων ὅπλων τῆς Χωροφυλακῆς. Παρὰ τὴν καταθλιπτικὴν ὅμως ὑπεροχὴν τῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν ἐπικρατήσασαν σύγχυσιν, λόγῳ τοῦ ἐμπρησμοῦ τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας, διὰ βλήματος ὅλμου, εἰς οὐδὲν σημεῖον διεσπάσθη ὁ ὑπερασπιζόμενος τομεὺς καὶ περὶ ὥραν 4ην τῆς ἑπομένης, οἱ συμμορῖται ἤρχισαν ἀποχωροῦντες μὲ ἀρκετὰς ἀπωλείας.

Κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα ἐξεδηλώθη ἐπίθεσις μικρᾶς δυνάμεως συμμοριτῶν ἐναντίον τῆς ἕδρας τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μαρίνης, πρὸς σύγχυσιν τῶν στρατιωτικῶν ἐνεργειῶν καὶ ἐπιτυχίαν τοῦ κατὰ τῆς Ναούσης ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ των, πλὴν ὅμως καὶ αὕτη ἀντιμετωπίσθη ἐπιτυχῶς, παρὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μαρίνης, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ἐκεῖσε ἑδρεύοντος στρατιωτικοῦ τμήματος.

Μετὰ τὰς ἀποτυχούσας ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν ἐναντίον τῆς Ναούσης καὶ Μαρίνης, οἱ συμμορῖται ἔστρεψαν τὴν προσοχήν των ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Γιαννίτσης (Γιαννακοχωρίου) τοῦ ὁποίου τὰ πλεῖστα χωρία παρέμενον ἀνυπεράσπιστα.

Οὕτω τὴν 29.12.1947 καὶ ὥραν 20ήν, συμμοριακαὶ δυνάμεις τεσσάρων λόχων καὶ μιᾶς ἀνεξαρτήτου διμοιρίας προσέβαλον τὴν ἕδραν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Γιαννίτσης (Γιαννακοχωρίου) ὑπερασπιζομένην ὑπὸ 15 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ μικρᾶς δυνάμεως ΜΑΔ. Οἱ ὑπερασπισταὶ τοῦ χωρίου τούτου, ἀπέκρουσαν ἁπάσας τὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, κατορθώσαντες περὶ ὥραν 2αν τῆς ἑπομένης, τῇ βοηθείᾳ καὶ τῶν σταλεισῶν ἐκ Βεροίας ἐνισχύσεων, νὰ ἐκδιώξουν τοὺς συμμορίτας μὲ μεγάλας ἀπωλείας ἔναντι δύο ἐλαφρῶς τραυματιῶν χωροφυλάκων.

Τὴν 14-15.1.1948, 400μελὴς συμμορία, προσέβαλε τὸ χωρίον Μελίκη, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, δυνάμεως τότε 8 ὁπλιτῶν καὶ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ διοικητοῦ τοῦ Σταθμοῦ. Παρ' ὅλον ὅτι ἡ συμμοριακὴ αὕτη ἐπίθεσις ἐστρέφετο κυρίως ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς τούτου, ἀπέβη ἄνευ ἀποτελέσματος διὰ τοὺς συμμορίτας λόγῳ τῆς ἡρωικῆς ἀντιστάσεως τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς.

Τὴν 20.30' ὥραν τῆς 23.2.1948, ἔλαβε χώραν νέα ἐπίθεσις συμμοριτῶν ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Γιαννίτσης (Γιαννακοχωρίου) διαρκέσασα μέχρι τῆς 01.30' ὥρας τῆς ἑπομένης καὶ πάλιν ἀντιμετωπισθεῖσα.

Τὴν ἑπομένην νύκτα 24.2.1948 καὶ ἑτέρα ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν ἐναντίον τοῦ ἰδίου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ της, μὲ σοβαρὰς ἀπωλείας διὰ τοὺς συμμορίτας.

Τὴν 28 Αὐγούστου 1948, δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ναούσης ἐφόνευσε κατόπιν συμπλοκῆς, εἰς τὴν ἀγροτικὴν περιοχὴν Ἄνω Ζερβοχωρίου, συμμορίτην τῆς ὁμάδος πολιτικῶν ἐπιτρόπων Σκύδρας, ὅστις εἶχε σημειώσει σοβαρὰν καὶ ποικίλην ἐγκληματικὴν δρᾶσιν.

Τὴν 27-28.11.1948 δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀλεξανδρείας σταλεῖσα πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ὁπλιτῶν ΜΑΔ τῶν χωρίων Ἀγκαθιᾶς καὶ Νεοχωρίου, κατὰ τῶν ὁποίων εἶχε λάβει χώραν ἐπίθεσις 500μελοῦς συμμορίας, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν συμμοριτῶν ἔξωθι τῶν χωρίων τούτων, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν δύο χωροφυλάκων.

Τὴν 22.12.1948 καὶ ὥραν 10ην, δύναμις ἐξ 800 περίπου συμμοριτῶν τῆς ταξιαρχίας Βαγενᾶ ἐπετέθη κατὰ τῆς πόλεως Ναούσης, ἐνῷ ταὐτοχρόνως ἄλλαι συμμοριακαὶ δυνάμεις, ἐπετίθεντο κατὰ τῆς πόλεως Ἐδέσσης.

Τὴν πόλιν ὑπερήσπιζον μέρος τῆς δυνάμεως τοῦ 44ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, μία διλοχία Τάγματος Στρατοῦ, ἡ δύναμις Χωροφυλακῆς τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς πόλεως Ναούσης καὶ 10μελὴς ὁμὰς ΜΕΑ.

Οἱ συμμορῖται κατώρθωσαν νὰ διεισδύσουν εἰς τὴν πόλιν καὶ νὰ γίνουν κύριοι τῆς βορείας καὶ ΒΑ συνοικίας ταύτης «Γύφτικα», καθ' ὅσον τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια τῆς πόλεως ὑπερασπιζόμενα ὑπὸ ἀνδρῶν τοῦ Στρατοῦ ἐκάμφθησαν πρὸ τῆς ὑπεροχῆς τῶν ἐπιτεθέντων συμμοριτῶν. Παρ' ὅλα ταῦτα ἡ Χωροφυλακὴ ἐκράτησε τὰς θέσεις της, τμήματα δὲ ταύτης κινηθέντα μετὰ Στρατιωτικῶν τοιούτων κατώρθωσαν νὰ ἐκδιώξουν τοὺς συμμορίτας μετὰ 24ωρον περίπου ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς των εἰς τὴν πόλιν, μὲ ἀρκετὰς ἀπωλείας, ἄνευ οὐδεμιᾶς τοιαύτης τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἡ κομμουνιστοσυμμοριακὴ ἡγεσία περὶ τὰ τέλη τοῦ 1948 ἐνεκαινίασε νέαν τακτικὴν τοῦ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἀγῶνός της, προσβολὴν δηλονότι τῶν μεγάλων ἀστικῶν Κέντρων δι' ἰσχυρῶν δυνάμεων, διὰ νὰ ἔχῃ ὑπὲρ αὐτῆς εὐνοϊκὰ καὶ ἐντυπωσιακὰ ἀποτελέσματα.

Ἐκ τῆς νέας ταύτης τακτικῆς τῆς κομμουνιστικῆς ἡγεσίας, εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ πληγῇ καὶ ἡ εἰς τὰς ἀνατολικὰς προσβάσεις τοῦ Βερμίου εὑρισκομένη ἱστορικὴ πόλις τῆς Ναούσης.

Οὕτω, τὴν 23.30' ὥραν τῆς 11 Ἰανουαρίου 1949, προσέβαλλον τὴν πόλιν ταύτην 2.500-3.000 συμμορῖται μὲ βαρὺν ὁπλισμὸν καὶ πυροβολικὸν τῶν 7,5'' ἐκ πολλῶν σημείων. Ταύτην ὑπερήσπιζον μία διλοχία Πεζικοῦ, ἡ Διμοιρία τῆς Διοικήσεως τῆς 33ης Ταξιαρχίας, εἷς Λόχος τοῦ 44ου Τάγματος Ἐθνο-

Μερικὴ ἄποψις τῆς πόλεως Ναούσης. Ἐναντίον τῆς Ναούσης οἱ συμμορῖται ἐνήργησαν πολλὰς ἐπιθέσεις κατὰ τὰ ἔτη 1946-1949 τὰς ὁποίας ἀπέκρουσαν αἱ δυνάμεις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τῆς 11-13.1.1949 ἐπέτυχον πρὸς στιγμὴν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν πόλιν καὶ προέβησαν εἰς ἐμπρησμούς, σφαγὰς καὶ λεηλασίας. Τελικῶς τῇ ἐπεμβάσει τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων ἐξεδιώχθησαν.

Ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ναούσης τὸ ἔτος 1949. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τῆς 11-13.1.1949 ἡ Χωροφυλακὴ Ναούσης ἀντέστη ἡρωικῶς κατὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἔσχε 15 νεκρούς.

φρουρᾶς, ὁπλῖται ΜΕΑ, ΜΑΔ καὶ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς. Ἡ ὅλη δύναμις ἀνήρχετο εἰς 420 περίπου ἄνδρας.

Οἱ συμμορῖται ἀφοῦ κατέλαβον ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος τὰ δεσπόζοντα τῆς πόλεως ὠχυρωμένα ὑψώματα «Ἅγιος Θεολόγος» καὶ «Προφήτης Ἠλίας» εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν ἐκ πολλῶν σημείων.

Ἀπὸ τῆς πρωίας τῆς 12.1.1949 οἱ συμμορῖται ἐγένοντο κύριοι ἁπάσης τῆς περιφερειακῆς ἀμυντικῆς ὀχυρώσεως τῆς πόλεως καὶ ἐπεδόθησαν πλέον διαδοχικῶς εἰς τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῶν ἐντὸς τῆς πόλεως ἑστιῶν ἀντιστάσεως τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων.

Τὰ ἀφιχθέντα Στρατιωτικὰ τμήματα ἐκ διαφόρων Μονάδων, ὡς ἐνίσχυσις, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν πόλιν, κατὰ τὴν 12ην, 13ην καὶ 14ην Ἰανουαρίου 1949. Οὕτως οἱ συμμορῖται ἠδυνήθησαν νὰ καταβάλουν, λόγῳ τῆς συντριπτικῆς ὑπεροχῆς των, τὴν ἀντίστασιν πάντων τῶν Ἐθνικῶν τμημάτων καὶ νὰ γίνουν κύριοι ἐξ ὁλοκλήρου τῆς πόλεως Ναούσης, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπροξένησαν τοιαύτην λεηλασίαν καὶ καταστροφάς, ὥστε ἤλλαξε τελείως ὄψιν.

Κατὰ τὴν τρομακτικὴν ταύτην ἐπίθεσιν ἐναντίον τῆς πόλεως, ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς εἶχε καταλάβει θέσιν εἰς τὸν πέριξ τῶν Ἀστυνομικῶν Καταστημάτων ἐδαφικὸν τομέα.

Ἀπὸ τῆς εἰσόδου τῶν συμμοριτῶν ἐν τῇ πόλει ἡ Χωροφυλακὴ δέχεται μικρὰν πίεσιν ἀπὸ Βορρᾶ. Ἀπὸ τῶν μεσημβρινῶν ὅμως ὡρῶν τῆς 12.1.1949, ὅτε τὸ Στρατηγεῖον τοῦ 44ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπτύχθη εἰς τὰ Καταστήματα τῆς Χωροφυλακῆς, δέχεται αὕτη ὁλόπλευρον τρομακτικὴν πίεσιν ὑπὸ ἀριθμητικῶς ὑπερτέρου ἐχθροῦ καὶ ὑπερέχοντος εἰς ὁπλισμόν, διαθέτοντος δὲ ἐπὶ πλέον εἰς εὐρεῖαν ἔκτασιν ἀντιαρματικοὺς ἐκτοξευτάς δι' ἀνατινάξεις καὶ κατακρημνίσεις. Ἡ μικρὰ ὅμως δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς, δὲν πτοεῖται καὶ ἀποκρούει τὰς λυσσαλέας ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν.

Οἱ συμμορῖται, πρὸ τῆς σθεναρᾶς ἀμύνης τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, χρησιμοποιοῦν τοὺς ἀντιαρματικοὺς ἐκτοξευτὰς κατὰ τῶν ὠχυρωμένων θέσεων αὐτῶν εἰς εὐρεῖαν ἔκτασιν καὶ παραλλήλως θέτουν πῦρ εἰς τὰς συνεχομένας μὲ τὰ Καταστήματα τῆς Χωροφυλακῆς οἰκοδομάς.

Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς μάχονται ἀπεγνωσμένως μέχρι τῶν μεσημβρινῶν ὡρῶν τῆς 13.1.1949 ὅτε τοὺς περιέζωσαν αἱ φλόγες καὶ δὲν καθίστατο πλέον δυνατὴ ἡ ἀντίστασις.

Τότε ἐπεχείρησαν κατὰ μικρὰς ὁμάδας ἡρωικὴν ἔξοδον, μὲ τελικὸν ἀποτέλεσμα νὰ φονευθοῦν 15 ἐξ αὐτῶν, οἱ ἀνθυπασπιστὴς Ν. Φωκέας, ἐνωμοτάρχης Γ. Καπετανάκης, ὑπενωμοτάρχης Λ. Μητρόπουλος,

Τὸ οἴκημα τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ναούσης μετὰ τὴν ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν τὴν 11 - 13.1.1949 καὶ τὸν ἐμπρησμόν του.

χωροφύλακες Ἰ. Οἰκονομόπουλος, Ἀ. Δόικας, Ἰ. Δημητράκης, Κ. Ἀναγνωστάκης, Σ. Τσερέππας, Ν. Μανωλούδης, Ἀ. Χατζηανέστης, Ἰ. Κυριακίδης, Δ. Γιοβανάκης, Θ. Γρηγοριάδης, Ἰ. Κοκαλάκης, Κ. Καράπας, νὰ αἰχμαλωτισθοῦν δύο καὶ νὰ διασωθοῦν 25, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσαρες τραυματίαι.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων, οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς τῆς Διοικήσεως Βεροίας ἔλαβον μέρος εἰς πλείστας μετὰ τῶν Στρατιωτικῶν ἐξερευνήσεις καὶ ἐρεύνας, πρὸς δέ, ἐπέτυχον τὴν ἐξόντωσιν, κατ' ἰδίαν ἐνεργήσαντες, συμμοριτῶν σαμποτέρ.

Οὕτω, τὴν νύκτα τῆς 25ης - 26ης Αὐγούστου 1949, δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ναούσης ἐφόνευσε, κατόπιν συμπλοκῆς εἰς τὴν ἀγροτικὴν περιοχὴν Μαρίνης, ἕνα συμμορίτην τῆς ὁμάδος πολιτικῶν ἐπιτρόπων περιφερείας Ναούσης.

6. Ο ΑΓΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΕΔΕΣΣΗΣ ΕΤΟΣ 1946

Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1946 ἡ γενικωτέρα κατάστασις ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐδέσσης εὑρίσκεται εἰς πλήρη ἀβεβαιότητα. Λόγῳ τῆς μεγίστης σπουδαιότητος τῆς περιφερείας αὐτῆς μεταφέρωμεν ἐπὶ λέξει τὰ τῆς λεπτομεροῦς ἐκθέσεως τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐδέσσης καὶ κατὰ χρονικὰς περιόδους.

Ἡ Χωροφυλακὴ μὲ ἐλλιπῆ μέσα, μὲ μειωμένην δύναμιν καὶ σχεδὸν ἄοπλος, ἀγωνίζεται νὰ ἐξουδετερώσῃ τὰς ἐνεργείας τῶν κομμουνιστῶν καὶ νὰ ἐμπνεύσῃ μεταξὺ τῶν κατοίκων στοιχειῶδες αἴσθημα ἀσφαλείας.

Ἡ προσπάθειά της στρεφομένη πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν δὲν τελεσφορεῖ, διότι προσκρούει εἰς ἀνυπερβλήτους δυσχερείας, δημιουργουμένας ἐκ τῆς δράσεως τῶν κομμουνιστῶν, τῆς νοοτροπίας τῶν κατοίκων ἐκ τῆς ἀπαθλιώσεως τῆς κατοχῆς καὶ εἰς τὰς παρεμβολὰς τοῦ συμμαχικοῦ παράγοντος, ὅστις κατευθύνεται σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ ΚΚΕ καὶ τῆς σλαβικῆς προπαγάνδας.

Τὸ ΚΚΕ ὡς ἀνεγνωρισμένον πολιτικὸν κόμμα, κινούμενον ἐλευθέρως καὶ ἐπὶ προδιαγεγραμμένου σχεδίου, ἀνενέωσε τὴν προπαγανδιστικὴν δρᾶσίν του, ἐνίσχυσε καὶ ἀναδιωργάνωσε τὰς διατηρηθεί-

σας μετὰ τὴν Συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας εἰς τὰ ὄρη ὁμάδας ἐνόπλων κομμουνιστῶν, ἐνσπείρει τὸν φόβον καὶ τὴν τρομοκρατίαν μεταξὺ τῶν κατοίκων, διὰ δολιοφθορῶν, λεηλασιῶν, ἁρπαγῶν καὶ δολοφονιῶν τῶν ἐθνικοφρόνων, τὰς ὁποίας ἐκτελεῖ διὰ τῶν ἐνόπλων τούτων. Συγχρόνως εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία ὀργανώνει τὴν «στενὴν αὐτοάμυναν», ἥτις κατ' οὐσίαν ἀντικαθιστᾷ τὴν ΟΠΛΑ καὶ ἐνῷ δημοσίως διακηρύττει τὴν συμφιλίωσιν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν γαλήνην, ἐργάζεται μυστικῶς διὰ τὴν πλήρη ὀργάνωσιν τῆς ἀποφασισθείσης ἐπαναστάσεως πρὸς κατάληψιν τῆς ἐξουσίας. Διαστρεβλώνει καταλλήλως πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν τὴν ἀλήθειαν, καταβάλλει προσπαθείας τόσον διὰ τὴν μείωσιν τοῦ κύρους τῆς Ἑλλάδος ἐξωτερικῶς, ὅσον καὶ εἰδικώτερον τοῦ κύρους τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸ ἐσωτερικόν, διότι εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην διαβλέπει τὸν μόνον οὐσιαστικὸν καὶ ὑπολογίσιμον ἀντίπαλον, τὸν ἐργαζόμενον μετὰ θάρρους καὶ πείσματος, πρὸς ματαίωσιν τῶν σχεδίων του.

Ὁ Ἐθνικὸς Στρατός, μόλις ἀναδιοργανούμενος τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ ἐκπαιδευόμενος ἀποκλειστικῶς διὰ τακτικὸν πόλεμον, δὲν ἦτο ἱκανὸς ὅπως χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν ἐμπέδωσιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ δίωξιν τῶν ὀργανουμένων εἰς τὰ ὄρη κομμουνιστοσυμμοριῶν. Ἀλλὰ καὶ ἡ συγκρότησις τοῦ Κράτους καὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, λόγῳ τοῦ μακροχρονίου πολέμου τῆς κατοχῆς καὶ τῶν ἔξωθεν ἐπεμβάσεων, δὲν ἦτο πλήρης. Τοιουτοτρόπως, ὅτε αἱ κομμουνιστικαὶ προθέσεις δι' ἐπανάστασιν καὶ κατάληψιν διὰ τῆς βίας τῆς ἐξουσίας ἐξεδηλώθησαν διὰ τῆς ἐπιθέσεως κομμουνιστοσυμμοριτῶν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λιτοχώρου, τὸν Μάρτιον τοῦ 1946 καὶ τῆς διαπράξεως σωρείας δολιοφθορῶν εἰς διάφορα μέρη, ἡ Χωροφυλακὴ εὑρέθη σχεδὸν μόνη, ἵνα ἀντιμετωπίσῃ τὴν δημιουργουμένην κατάστασιν καὶ μάλιστα ὑπὸ λίαν δυσμενεῖς συνθήκας, διότι οὔτε ἀνάλογον δύναμιν οὔτε κατάλληλον ὁπλισμὸν διέθετεν, οὔτε καὶ εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν στελεχῶν της εἶχε.

Παρὰ τὰ οὐσιαστικὰ ταῦτα μειονεκτήματά της, ἡ Χωροφυλακὴ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐδίστασε ἢ ἐσκέφθη νὰ περιορισθῇ εἰς τὰ καθαρῶς ἀστυνομικά της ἔργα. Μὲ πλήρη αὐτοθυσίαν καὶ αὐταπάρνησιν, ἐπεδόθη εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ μὴ φειδομένη κόπων καὶ θυσιῶν, κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν ἀντεθνικῶν ἐνεργειῶν τῶν κομμουνιστῶν καὶ τῶν ἐκ τούτων σαφῶν Ἐθνικῶν κινδύνων. Ὁ ἀγὼν ὅμως ἦτο ἄνισος. Τὸ ΚΚΕ συμμαχῆσαν μὲ τὰ ΚΚ τῶν γειτονικῶν κρατῶν καὶ ἐφοδιαζόμενον καὶ βοηθούμενον ἔξωθεν, παρὰ τὰς προσπαθείας τῆς Χωροφυλακῆς, ἠνδροῦτο καθημερινῶς καὶ ἀνέπτυσσε τὰς δυνάμεις του. Ἐν τῇ συμμαχία του ταύτῃ τὸ ΚΚΕ, ὠργάνωσεν ἐπὶ πλέον ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἐδέσσης καὶ εἰδικὸν ἔνοπλον μαχητικὸν τμῆμα ἐκ γηγενῶν κατοίκων «Σλαβομακεδόνων», ὅπως τοὺς ἀπεκάλεσε, ὅπερ συνεργαζόμενον μετὰ τῶν ἀντιστοίχων ὀργανώσεων ΣΝΟΦ καὶ ΝΟΦ τῶν Γιουγκοσλάβων, τῶν Βουλγάρων καὶ τῶν Ἀλβανῶν, ἐπεδίωκε τὴν αὐτονόμησιν τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας καὶ τὴν καθυπόταξιν τῆς Ἑλλάδος εἰς τοὺς Σλάβους.

Ἐν μέσῳ τῆς καταστάσεως ταύτης ἡ Χωροφυλακὴ μόνη κατέφερε συνεχῆ πλήγματα κατὰ τῶν κομμουνιστῶν, τόσον ἐν τῇ ὑπαίθρῳ δι' ἀνοικτῶν ἐπιθέσεων πρὸς διάλυσιν τῶν συμμοριῶν ὅσον καὶ δι' ἐνεργειῶν της (συλλήψεων κακοποιῶν κλπ.) εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία πρὸς ἐξάρθρωσιν τοῦ παρανόμου μηχανισμοῦ τοῦ ΚΚΕ. Ἐκ παραλλήλου ὠργάνωνε καὶ ὥπλιζε τοὺς ἐθνικόφρονας κατοίκους, οἵτινες ἐβοήθουν ταύτην εἰς τὸ δυσχερὲς ὄντως ἔργον της.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας ἡ Χωροφυλακὴ ἐκράτησε τὴν κατάστασιν μέχρις ὅτου ὁ ἀναδιοργανούμενος Ἐθνικὸς Στρατός, κατώρθωσε νὰ διαθέτῃ τμήματα πρὸς καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν καὶ νὰ συνεργάζεται πρὸς τοῦτο μετὰ τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ ΚΚΕ εἶχε κηρυχθῆ ἐκτὸς Νόμου καὶ ὁ θερμὸς πόλεμος, «ὁ τρίτος γῦρος», διὰ τὴν βιαίαν κατάληψιν τῆς ἐξουσίας καὶ τὴν ὑπαγωγὴν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ κομμουνιστικὸν στρατόπεδον πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σχεδίων τοῦ Διεθνοῦς Κομμουνισμοῦ καὶ τῶν σλαβικῶν ἐπιδιώξεων καὶ βλέψεων, εἶχεν ἀρχίσει. Ἡ μανία τῶν κομμουνιστῶν καὶ τῶν ὀργανώσεων τῆς ΝΟΦ, ἀπὸ τὰ μέσα σχεδὸν τοῦ 1946 καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1947, ἐστρέφετο σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἐναντίον τῆς Χωροφυλακῆς, ἥτις τότε μόνη παρενεβάλλετο ἀποτελεσματικῶς πρὸς ματαίωσιν τῶν σχεδίων τούτων.

Αἱ ἐπιθέσεις τῶν ἐν τῷ μεταξὺ ἀναδιοργανωθέντων εἰς τὰ ὄρη καὶ ἐξοπλισθέντων καταλλήλως συμμοριτῶν, καθὼς καὶ τῶν δολιοφθορέων καὶ τῶν αὐτοαμυνιτῶν, ἤρχισαν νὰ ἐκδηλοῦνται ἐναντίον τόσον τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ὅσον καὶ τῶν ἐθνικοφρόνων κατοίκων. Ναρκοθετήσεις ὁδῶν, ἀνατινάξεις γεφυρῶν καὶ σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, πυρπολήσεις οἰκιῶν, βιαία στρατολογία πολιτῶν, λεηλασίαι περιουσιῶν καὶ ἐπιθέσεις κατὰ Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς, πρὸς ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως αὐτῶν, ἐλάμβανον χώραν μὲ γοργὸν καὶ ἄκρως ἀνησυχητικὸν ρυθμόν.

Ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐπαρκοῦς δυνάμεως κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, αἱ μικραὶ δυνάμεις τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς ἤρχισαν νὰ ὀργανοῦνται ἀμυντικῶς εἰς τὰ καταστήματά των καὶ πολλάκις νὰ διανυκτερεύουν ἐκτὸς αὐτῶν, ἵνα ἀντιμετωπίζουν τοὺς αἰφνιδιαστικῶς ἐπιτιθεμένους πάντοτε συμμορίτας. Ἡ τακτικὴ αὐτή, ἥτις ὠφείλετο εἰς σχέδια καὶ διαταγὰς τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, δὲν ἦτο ἡ ἐνδεδειγμένη πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως, διότι διετήρει τὰς δυνάμεις ἐν ἀμύνῃ καὶ διεσκορπισμένας καὶ ἀπομεμονωμένας εἰς τὴν διάθεσιν σχεδὸν τῶν συμμοριτῶν.

Διὰ τοῦτο, ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1947, ὅτε αἱ δυνάμεις τῶν συμμοριτῶν ἠπείλουν σοβαρῶς τὴν πλήρη ἐξουδετέρωσιν τῶν οὕτως ἐγκατεσπαρμένων καὶ ἐν ἀ-

μυντικῇ θέσει εὑρισκομένων μικρῶν τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ, ἀπεφασίσθη ἡ σύμπτυξις ὡρισμένων Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς, ἡ ὀργάνωσις αὐτῶν εἰς μεγαλύτερα κινητὰ τμήματα καὶ ἡ ἐνίσχυσις αὐτῶν δι᾽ ἀθρόας κατατάξεως, ὡς ἄνευ θητείας χωροφυλάκων, ἐθνικοφρόνων πολιτῶν.

Ἐδημιουργήθησαν οὕτω κινητὰ Ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ Λόχοι ἢ Τάγματα Χωροφυλακῆς, ἅτινα ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τμημάτων Στρατοῦ, ἐγκαταλείψαντα τὴν ἄμυναν, ἤρχισαν νὰ κινοῦνται ἐπιθετικῶς.

Συγχρόνως μὲ τὴν σύμπτυξιν ταύτην τῶν ἀπομεμακρυσμένων Σταθμῶν Χωροφυλακῆς καὶ τὴν δημιουργίαν κινητῶν τμημάτων, ἐδημιουργήθησαν καὶ κέντρα ἀσφαλείας εἰς τὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις τῆς περιφερείας, Ἔδεσσαν, Γιαννιτσά, Ἀριδαίαν, Ἄρνισσαν, Σκύδραν καὶ Κουφάλια, εἰς τὰ ὁποῖα συνέρρεον ἀθρόως οἱ ἐθνικόφρονες πολῖται, ἐγκαταλείποντες τὰ χωρία των, τιθέμενοι ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ Στρατοῦ, πολλοὶ δὲ κατέφευγον ἀκόμη καὶ εἰς Θεσσαλονίκην ἢ Ἀθήνας.

Ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἐπειδὴ εἰς τὰ γύρω ὀρεινὰ συγκροτήματα, οἱ συμμορῖται εἶχον ὀργανωθῆ πλήρως καὶ εἶχον ἀναπτύξει σοβαρὰς δυνάμεις, μὲ στήριγμα τὰ Γιουγκοσλαβικὰ σύνορα, αἱ ἐνισχύσεις τῶν Στρατιωτικῶν τμημάτων ἐν τῇ περιοχῇ ἦσαν ἀνάλογοι καὶ τοιαῦται, ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἀντιμετωπίζουν τοὺς συμμορίτας.

Ἡ ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῶν δυνάμεων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς καὶ αἱ συγκρούσεις μεταξὺ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1946 καὶ ἐντεῦθεν, ἦσαν σχεδὸν συνεχεῖς, μέχρι τῆς πλήρους καταρρεύσεως τῶν συμμοριτῶν καὶ τῆς διαρροῆς των εἰς τὰς γειτονικὰς κομμουνιστικὰς χώρας.

Εἰς τὸν συνεχῆ τοῦτον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1946 μέχρι καὶ τοῦ 1950 ἔνοπλον ἀγῶνα, οἱ ἄνδρες τῆς Διοικήσεως ἐπραγματοποίησαν σωρείαν συμπλοκῶν καὶ συγκρούσεων μετὰ συμμοριτικῶν τμημάτων, ἄλλοτε μόνοι καὶ ἄλλοτε ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τμημάτων τοῦ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ, καθ᾽ ἃς ἐπέφερον ἀπωλείας εἰς τὸν ἐχθρὸν καὶ ὑπέστησαν τοιαύτας.

Τὴν 21.3.1946, ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς Ἀρνίσσης ἔχουσα πληροφορίας ὅτι εἰς θέσιν «Μανδριὰ Καραβίτη» 3 χιλιόμετρα ΝΔ τῆς κωμοπόλεως Ἀρνίσσης συγκροτεῖται συμμορία, συνεκέντρωσεν ἐκ τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν της δύναμιν ἐξ 11 ἀνδρῶν, ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Ἀλ. Μάριον, ἥτις ἐπετέθη πρὸς ἐξόντωσιν καὶ διάλυσιν αὐτῆς. Κατὰ ἐπακολουθήσασαν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς συνελήφθη ἔνοπλος συμμορίτης κάτοικος Ἀρνίσσης, ὅστις ἀπεκάλυψεν ὅτι εἰς θέσιν «Ρομπουλὰρ» περιφερείας τοῦ χωρίου Ξανθόγεια κρύπτονται τέσσαρες ἄλλοι. Κινηθεῖσα ἡ δύναμις αὕτη ἀμέσως πρὸς τὴν ὑποδειχθεῖσαν τοποθεσίαν, συνεπλάκη μετὰ τῆς 4μελοῦς ταύτης συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο. Ἐπὶ τῶν φονευθέντων ἀνευρέθησαν σημειώματα ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀνεγράφοντο ὀνόματα διαφόρων ἀτόμων, κατοίκων περιφερείας τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀρνίσσης, ἅτινα ἦσαν ὠργανωμένα εἰς τὴν ὀργάνωσιν ΝΟΦ. Ὁ μοίραρχος Χρ. Οἰκονομόπουλος, τεθεὶς ἐπικεφαλῆς δυνάμεως ἐξ ὁπλιτῶν τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν του καὶ κινηθεὶς ἀμέσως, συνεπλάκη μετὰ συμμορίας ἀποτελουμένης ἐξ ὀλίγων συμμοριτῶν, καθ᾽ ἣν ἐφονεύθη ὁ ἀρχισυμμορίτης καπετὰν Λεφτέρης καὶ συνελήφθησαν ἕτεροι δύο συμμορῖται.

Τὴν νύκτα τῆς 24.5.1946, 100μελὴς συμμορία φέρουσα βαρύτατον ὁπλισμόν, κατέλαβε τὰ πέριξ τοῦ χωρίου Σαρακηνοὶ - Ἀριδαίας ὑψώματα καὶ κατόπιν προπαρασκευῆς ἐξώρμησε κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σαρακηνῶν, ὃν ὑπερήσπιζε δύναμις 20 ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τοὺς ἀνθυπασπιστὰς Χωροφυλακῆς Ξ. Κόκκινον, διοικητὴν Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος καὶ Γ. Δεναξάν, διοικητὴν τοῦ Σταθμοῦ. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκήν, ἥτις ἐξειλίχθη εἰς ἀληθῆ μάχην, οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς, καίτοι ὀλιγάριθμοι καὶ μὲ ἐλάχιστα πολεμικὰ μέσα, μαχόμενοι μετὰ θάρρους καὶ αὐτοθυσίας ἀπέκρουσαν λίαν ἐπιτυχῶς τὰς σφοδρὰς ἐπιθέσεις τῶν κομμουνιστῶν ἐπὶ πολλὰς ὥρας καὶ τοὺς ἐξηνάγκασαν τελικῶς νὰ ἀποχωρήσουν, σχόντες πολλὰς ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας οὓς παρέλαβον μεθ᾽ ἑαυτῶν κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των. Ἐτραυματίσθη σοβαρῶς ὁ ἀνθυπασπιστὴς Ξ. Κόκκινος καὶ δύο χωροφύλακες.

Τὴν νύκτα τῆς 1 - 2.6.1946, ὁ διοικητὴς τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Ἀρνίσσης μοίραρχος Ἐμμ. Ρούβαλης, κατόπιν πληροφοριῶν του ὅτι εἰς θέσιν ΝΔ καὶ πλησίον τοῦ χωρίου Φλαμουριὰ - Ἐδέσσης ἐνεδιαιτᾶτο ἔνοπλος ὁμάς, μετέβη ἐκεῖ μετὰ τῶν ὑπὸ τὰς διαταγάς του 18 ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς καὶ ἐγκατέστησεν ἐνέδρας εἰς ἐπικαίρους θέσεις. Περὶ ὥραν 04.00′ τῆς 2.6.1946 διῆλθε πλησίον τῶν ἀνδρῶν τῆς ἐνέδρας ἄγνωστος, ὁδηγῶν ἵππον καὶ κατευθυνόμενος πρὸς χωρίον Φλαμουριά, ἐκ τῆς πλησίον τῆς ἐνέδρας διερχομένης ἡμιονικῆς ὁδοῦ Μεσημερίου - Φλαμουριᾶς. Εἰς τὴν πρόσκλησιν τῶν ἀνδρῶν νὰ σταματήσῃ, ὁ ἄγνωστος οὗτος ἐξεσφενδόνησε κατ᾽ αὐτῶν δύο χειροβομβίδας Μίλλς ἐκραγείσας ἄνευ ἀποτελέσματος. Κατόπιν τούτου, οἱ ἄνδρες ἔβαλον κατὰ τούτου διὰ ριπῶν αὐτομάτων ὅπλων, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τραυματισθῇ οὗτος σοβαρῶς καὶ νὰ συλληφθῇ. Ὡς διεπιστώθη ὠνομάζετο Εὐάγγελος Τσοπάνης ἢ καπετὰν Μολότωφ, καὶ ἐτύγχανεν ὑπαρχηγὸς τῆς ΝΟΦ Ἐδέσσης, ἔφερε δὲ μεθ᾽ ἑαυτοῦ ἓν πιστόλιον Μαραμπέλουμ, 40 φυσίγγια αὐτοῦ, δύο χειροβομβίδας Μίλλς καὶ διάφορα ἔγγραφα σπουδαιότητος, κατασχεθέντα.

Ὁ σταθμάρχης Ἁγίου Ἀθανασίου ὑπενωμοτάρχης Μ. Παναγιωτάκης, ἔχων θετικὰς πληροφορίας ὅτι παρὰ τὴν τοποθεσίαν «Πιπερίτσα» τῆς περιοχῆς Ἁγίου Ἀθανασίου εὑρισκομένης πλησίον τῶν Ἑλληνογιουγκοσλαβικῶν συνόρων ἐκινεῖτο 30μελὴς

ἔνοπλος συμμορία, ἦλθεν εἰς συνεννόησιν μετὰ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ διοικητοῦ τῆς Διμοιρίας Στρατοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου καὶ τεθέντες ἐπὶ κεφαλῆς, ὁ μὲν ὑπενωμοτάρχης τῆς ἐκ 4 χωροφυλάκων διαθεσίμου δυνάμεώς του, ὁ δὲ ἀνθυπολοχαγὸς τῆς ἐκ 10 στρατιωτῶν τοιαύτης, μετέβησαν τὴν νύκτα τῆς 5.6.1946 εἰς τὴν τοποθεσίαν· αὐτὴν καὶ ἐγκατέστησαν ἐνέδρας εἰς ἐπικαίρους θέσεις. Περὶ ὥραν 04.00' τῆς 6.6.1946 ἐπισημανθείσης τῆς θέσεως τῶν κομμουνιστῶν ἐκ πυρᾶς ἣν διετήρουν οὗτοι εἰς παρακειμένην χαράδραν, οἱ ἄνδρες ἐκινήθησαν καταλλήλως καὶ ἐπλησίασαν τὰς θέσεις τῶν συμμοριτῶν. Ἐπηκολούθησε συμπλοκή, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ 4ωρον, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ διασκορπισθοῦν οἱ συμμορῖται εἰς τὴν δασώδη περιοχήν, ἀφοῦ ἐγκατέλειψαν ἐπὶ τόπου δύο νεκροὺς καὶ δύο παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν.

Τὴν 12ην Ἰουνίου 1946, μικτὸν ἀπόσπασμα Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Χωροφυλακῆς Δ. Τσῖβον, ἐνεργοῦν ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν ἀγροτικὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Βρυτά, συνεπλάκη μετὰ 12μελοῦς συμμορίας ὑπὸ τὸν Ἀθανάσιον Παπαθανασίου ἢ καπετὰν Ἴλιτς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τούτου. Κατὰ τὴν ἐξερευνητικὴν ἐπιχείρησιν, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ 4ήμερον, εἰς ὁλόκληρον σχεδὸν τὴν περιοχὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐδέσσης, ἐνηργήθησαν πλεῖσται συλλήψεις κατοίκων τῶν διαφόρων χωρίων, οἵτινες περιέθαλπον καὶ ἐπληροφόρουν τοὺς κομμουνιστάς, περὶ τῶν κινήσεων τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ οἵτινες εἴτε ἐξωρίσθησαν, εἴτε ἐφυλακίσθησαν.

Τὴν 7-9.7.1946 κατόπιν πληροφοριῶν ὅτι εἰς τὴν περιοχὴν τῶν χωρίων τῆς ἐπαρχίας Ἐδέσσης, Λύκων - Σωτήρας - Κερασιᾶς καὶ Καρυδιᾶς ἐκινοῦντο συμμορῖται καὶ ὑπεθάλποντο ὑπὸ τῶν κατοίκων, ἀνελήφθησαν συνδεδυασμέναι ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις, ὑπὸ τὸν γενικὸν ἐπόπτην Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς Πέλλης ἀντισυνταγματάρχην Χωροφυλακῆς Γ. Σταυρίδην καὶ διοικητὴν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐδέσσης ταγματάρχην χωροφυλακῆς Κολλᾶτον πρὸς ἐξόντωσιν αὐτῶν. Οὕτω, δύναμις ἐξ 127 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς τῶν 2ου 4ου καὶ 6ου Μεταβατικῶν Ἀποσπασμάτων καὶ λοιπῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐδέσσης, μὲ ἐπικεφαλῆς τοὺς ἀνωτέρω καὶ ἐπὶ πλέον τοὺς ταγματάρχην Χωροφυλακῆς Τσῖβον, μοίραρχον Μπαγλανέαν καὶ ἀνθυπομοιράρχους Κομνηνόν, Τσούτσιαν, Ταλαγάνην καὶ Λυκάρτσην, ἐνισχυθεῖσα καὶ ὑπὸ δύο Διμοιριῶν Στρατοῦ ἑδρευουσῶν εἰς τὰ χωρία Καρυδιὰν καὶ Κερασιάν, ἐξ 25 ἀνδρῶν ἑκάστης, μετὰ ἐπίπονον νυκτερινὴν πορείαν καὶ ὁλονύκτιον ἐνέδραν, τὴν πρωίαν τῆς 8.7.1946 κατὰ τὴν ἐξερεύνησιν, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν καὶ συνεπλάκη μετὰ 40μελοῦς συμμορίας ἀρτίως ἐξωπλισμένης ὑπὸ τὸν Χρῆστον Κορδάλην ἢ καπετὰν Μπότεφ ἐξ Ἐδέσσης, ἐντὸς τῶν ἐκεῖσε δασωδῶν ἐκτάσεων. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν σφοδροτάτην συμπλοκήν, ἡ συμμορία διελύθη κυριολεκτικῶς, ἐκυριεύθη πολεμικὸν ὑλικὸν καὶ συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι δώδεκα ἔνοπλοι συμμορῖται καὶ συμμορίτισσαι, ἔχοντες ἅπαντες σοβαρὰν αἱματηρὰν δρᾶσιν εἰς ἐπιθέσεις ἐναντίον τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ εἰς βάρος ἐθνικοφρόνων πολιτῶν. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην, οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη ἢ ἐτραυματίσθη. Πρὸς τούτοις, κατὰ τὰς ἄνω ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις συνελήφθησαν καὶ πλεῖστοι τροφοδόται καὶ πληροφοριοδόται τῶν συμμοριτῶν κάτοικοι τῶν ἐν λόγῳ χωρίων.

Τὴν 12ην Ἰουλίου 1946 καὶ κατὰ τὰ ἐξημερώματα τὸ 2ον Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Π. Κομνηνόν, μετὰ ἐνέδραν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν νύκτα, εἰς περιοχὴν «Μεγάλη Πέτρα» τῆς περιφερείας τοῦ χωρίου Νησὶ - Ἐδέσσης, ἐνήργησεν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μὲ ἔνοπλον ὁμάδα. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ συνελήφθησαν δύο.

Τὴν 21.7.1946 δύναμις ἐκ τῶν 3ου καὶ 4ου Μεταβατικῶν Ἀποσπασμάτων καὶ τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς Σκύδρας καὶ Πετριᾶς, ἐκινήθη διὰ 4ήμερον ἐξερευνητικὴν ἐπιχείρησιν πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ ἐξόντωσιν τῶν ἐπὶ τοῦ ὄρους Βέρμιον ἀνασυγκροτουμένων συμμοριτῶν, ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλης δυνάμεως Χωρ/κῆς κινουμένης ἐξ ἀντιθέτου κατευθύνσεως.

Τὴν 24ην Ἰουλίου τὸ ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Τσούτσιαν Παναγ. 4ον Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα, συνεπλάκη ἐντὸς πυκνοτάτου δάσους νοτίως τοῦ χωρίου Ἄνω Γραμματικὸν μετὰ 4μελοῦς συμμορίας, ἥτις καταδιωχθεῖσα διεσκορπίσθη.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν, τμῆμα τοῦ ἰδίου Ἀποσπάσματος, ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Ἰω. Φραγκάκον συνεχίζον τὴν ἐξερεύνησιν εἰς τὴν ὡς ἄνω περιοχήν, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη ὁ ἐπικεφαλῆς τοῦ τμήματος ἀνθυπασπιστὴς Φραγκάκος. Τελικῶς οἱ συμμορῖται διεσκορπίσθησαν καὶ κατεδιώχθησαν.

Κατὰ διεξαχθείσας ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς εἰς εὐρείαν κλίμακα εἰς περιοχὴν Βερμίου, ἀπὸ 24-26 Ἰουλίου 1946, τὸ ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Π. Κομνηνὸν ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ἐνεδρεῦον εἰς καθορισθεῖσαν θέσιν εἰς περιοχὴν Ἄνω Γραμματικοῦ, περὶ ὥραν 00.15' τῆς 25ης ἰδίου μηνός, ἀντελήφθη τὴν διέλευσιν εἰς ἐλαχίστην ἀπόστασιν ἀπ' αὐτοῦ 70μελοῦς συμμορίας, μεθ' ἧς συνῆψεν ἀμέσως συμπλοκήν, διαρκέσασαν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν, μὲ ἀποτέλεσμα λόγῳ τοῦ σκότους καὶ τοῦ δασώδους τῆς περιοχῆς οἱ συμμορῖται νὰ διασκορπισθοῦν καὶ νὰ διαφύγουν, ἐγκαταλείψαντες ἐπὶ τόπου περὶ τὰ 15 τυφέκια, 3 αὐτόματα Στέν, 1 ταχυβόλον καὶ ἄλλα πολεμεφόδιά των.

Τὴν 10.8.1946 τὸ 4ον Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ἐκ δυνάμεως 17 ὁπλιτῶν, ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Ταλαγάνην Παναγιώτην, ἐνεργοῦν ἐνεδρευτικῶς καὶ ἐξερευνητικῶς ἀπὸ 8.8.1946 εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Κάτω Λουτράκιον -

᾿Αλμωπίας, πρὸς ἀνεύρεσιν συμμοριτῶν, οἵτινες τὴν παρελθοῦσαν νύκτα προέβησαν εἰς δολοφονίας καὶ ἀπαγωγὰς ἐθνικοφρόνων κατοίκων τοῦ ἄνω χωρίου, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ 30μελοῦς συμμορίας τὴν 07.00΄ ὥραν καὶ συνεπλάκη κατ᾿ ἀρχὰς μετ᾿ αὐτῆς, εἰς θέσιν «Λέσνιτσα». ᾿Εν συνεχείᾳ καὶ ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς συμπλοκῆς, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ 6ωρον μὲ ἐναλλασσομένας φάσεις, κατωρθώθη ὁ ἐντοπισμὸς τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Κοκίτε», ὅπου ἐπετεύχθη ὁ φόνος δύο καὶ ἡ σύλληψις ἑτέρων δύο.

Τὴν 10ην Αὐγούστου 1946 καὶ περὶ ὥραν 00.30΄, 70μελὴς συμμορία, ὑπὸ τοὺς καπεταναίους Σοφιανὸν καὶ Λαχτάραν διερχομένη ἔξωθι τοῦ χωρίου Μάνδαλον - Γιαννιτσῶν, συνεπλάκη μετὰ τοῦ ἐκεῖ ἐνεδρεύοντος 7ου Μεταβατικοῦ ᾿Αποσπάσματος ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Εὐ. Μπαρδάκαν. Οἱ συμμορῖται, ἔχοντες προφανῶς πληροφορίας περὶ τῆς θέσεως τῶν ἀνδρῶν τοῦ ᾿Αποσπάσματος, ἦσαν προητοιμασμένοι καὶ κατὰ τὴν συμπλοκὴν προσεπάθησαν νὰ ὑπερφαλαγγίσουν τοῦτο καὶ νὰ τὸ ἐξοντώσουν, μὴ ἐπιτυχόντες ὅμως εἰς τὸν σκοπόν των χάρις εἰς τὰς μεθοδικὰς καὶ ταχείας κινήσεις τοῦ ᾿Αποσπάσματος τὸ ὁποῖον, καταλαβὸν καταλλήλους θέσεις, ἐξηνάγκασε τοὺς συμμορίτας διὰ καταιγιστικῶν πυρῶν, νὰ ἀποχωρήσουν πρὸς ὄρος Πάικον διὰ τοῦ κυρίου ὄγκου των, ἀφοῦ ἀνέθεσαν εἰς τὴν ὀπισθοφυλακήν των νὰ ἀπασχολῇ τοὺς ἄνδρας τοῦ ᾿Αποσπάσματος. ᾿Εν τῷ μεταξὺ εἰδοποιηθεῖσα ἡ ῾Υποδιοίκησις Χωροφυλακῆς Γιαννιτσῶν, ἐκίνησεν ἀμέσως πρὸς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς ἐνισχύσεις καὶ αὗται συμπράττουσαι μετὰ τοιούτων Στρατοῦ, ἔσπευσαν πρὸς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ γενικοῦ ἐπόπτου ᾿Αποσπασμάτων ἀντισυνταγματάρχου Δ. Σταυρίδη. Οἱ συμμορῖται ἔσχον ἕνα βαρέως τραυματισθέντα σύντροφόν των καὶ δύο νεκροὺς παραληφθέντας ὑπὸ τούτων.

Τὴν 11ην Αὐγούστου 1946 τὸ 4ον Μεταβατικὸν ᾿Απόσπασμα Χωροφυλακῆς καὶ δύναμις τοῦ Π. Ταλαγάνη καὶ ἀνθυπασπιστοῦ Κ. Τσιτσάκη, βαδίζον πρὸς τὴν θέσιν «Παπάσκιοϊ» ἐπὶ τοῦ ὄρους Πάικον διὰ τὴν κατάληψιν ἐπικαίρων θέσεων πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν συμπλακέντων τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ μετὰ τμήματος πολυμελοῦς συμμορίας τοῦ καπετὰν Σοφιανοῦ, καθ᾿ ὁδὸν καὶ παρὰ τὸ χωρίον Μάνδαλον, συνεπλάκη περὶ ὥραν 13.00΄ καὶ ἐν συνεχείᾳ περὶ ὥραν 18.00΄ κατ᾿ ἐπανάληψιν εἰς περιοχὴν τῶν χωρίων Λιθαριὰ καὶ Θεοδωράκιον, μετὰ διαφόρων ἐνόπλων ὁμάδων τοῦ καπετὰν Σοφιανοῦ, ἐνεργουσῶν ἐνεδρευτικῶς πρὸς παρεμπόδισιν ἀποστολῆς ἐνισχύσεων. Κατὰ τὰς συμπλοκὰς ταύτας ἐφονεύθη εἷς ἔνοπλος συμμορίτης.

Τὸ 6ον Μεταβατικὸν ᾿Απόσπασμα τῆς περιφερείας τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς ᾿Εδέσσης ἐκ 18 ὁπλιτῶν, ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Λυκάρτσην Ν., τὰ ἐξημερώματα τῆς 16.8.1946, κινούμενον ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου Νερόμυλος - ᾿Αλμωπίας καὶ ἐπὶ τῶν ἐκεῖ ὑψωμάτων, πρὸς σύλληψιν συνδέσμων τῆς δρώσης εἰς ὄρος Πάικον συμμορίας Στάθη - Σοφιανοῦ, μεταβαινόντων εἰς τὸ χωρίον πρὸς συλλογὴν πληροφοριῶν κλπ., ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν 60μελοῦς συμμορίας, μετὰ τῆς ὁποίας καὶ συνῆψε σφοδρὰν μάχην διαρκέσασαν ἐπ᾿ ἀρκετὴν ὥραν. Κατὰ ταύτην, παρὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ἀνδρείαν καὶ ἡρωισμὸν τῶν ἀνδρῶν τοῦ ᾿Αποσπάσματος καὶ τὴν ἀποφασιστικότητά των ὁ ἀγὼν κατέστη ἄνισος, διότι οἱ συμμορῖται εἶχον καταλάβει ὀχυρὰς θέσεις καὶ ὄντες τριπλάσιοι, κατώρθωσαν τελικῶς νὰ ἐγκλωβίσουν τοὺς ἄνδρας τοῦ ᾿Αποσπάσματος, εἰς τρόπον ὥστε ἠπειλεῖτο ἡ πλήρης ἐξόντωσίς των, λόγῳ ἐξαντλήσεως τῶν πυρομαχικῶν καὶ τοῦ φόνου ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ χωροφύλακος τοῦ ᾿Αποσπάσματος Πραντάλου Εὐστ. καὶ τοῦ τραυματισμοῦ τριῶν ἄλλων. Παρὰ ταῦτα, οἱ ἄνδρες τοῦ ᾿Αποσπάσματος ἐπεχείρησαν ἡρωικὴν ἔξοδον ἐκ τοῦ κλοιοῦ τῶν συμμοριτῶν καὶ κατώρθωσαν, διασπάσαντες τοῦτον, νὰ συμπτυχθοῦν ἄνευ ἑτέρων ἀπωλειῶν, συμπαραλαβόντες μεθ᾿ ἑαυτῶν καὶ τοὺς τραυματίας συναδέλφους των. ᾿Εν συνεχείᾳ ἐνισχυθέντες καὶ ὑπὸ προστρεξάντων εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς ἀνδρῶν, ἐκ τῶν πλησιεστέρων Σταθμῶν Χωροφυλακῆς Φουστάνης καὶ ῾Εξαπλατάνου καὶ ἐνόπλων ἐθνικοφρόνων πολιτῶν, ἐπετέθησαν κατὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγήν. Εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης ἀνευρέθη τὸ πτῶμα τῆς κομμουνιστρίας Μαρίας χήρας τοῦ Νικολάου Τσατσαρῆ ἢ Χατζούλη, ἐκ τοῦ χωρίου Πρόδρομος, φονευθείσης κατὰ τὴν μάχην ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ᾿Αποσπάσματος, μὴ ἐξακριβωθεισῶν τῶν λοιπῶν ἀπωλειῶν τῶν συμμοριτῶν.

Περὶ ὥραν 02.30΄ τῆς 22ας πρὸς 23ην Αὐγούστου 1946, ὁ διοικητὴς τοῦ 13ου Μεταβατικοῦ ᾿Αποσπάσματος Χωροφυλακῆς, δυνάμεως 30 περίπου χωροφυλάκων, ἀνθυπομοίραρχος Π. Ταλαγάνης, ἔχων πληροφορίας ὅτι ἐντὸς τοῦ χωρίου Σαρακηνοὶ - ᾿Αριδαίας ἐκρύπτοντο συμμορῖται, ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ χωρίου ῞Ορμης ὅπου ἡ ἕδρα του καὶ μετὰ κοπιώδη πορείαν ἐν μέσῳ παντοίων κινδύνων ἔφθασε περὶ ὥραν 04.15΄ τῆς αὐτῆς, εἰς χωρίον Σαρακηνοί. ᾿Εκεῖ, ἀφοῦ ἐτοποθέτησεν εἰς ἐπικαίρους θέσεις πέριξ τοῦ χωρίου παρατηρητὰς καὶ ἔλαβεν ὡρισμένα μέτρα ἀσφαλείας, ἐπεδόθη μετὰ τῆς λοιπῆς δυνάμεώς του εἰς κατ᾿ οἶκον ἐρεύνας, εἰς ὅλον τὸ χωρίον, πρὸς ἀνεύρεσιν κρυπτομένων κομμουνιστῶν μέχρι τῆς 16ης ὥρας τῆς αὐτῆς, χωρὶς ἀποτέλεσμα, διότι οἱ ἐν τῷ χωρίῳ κρυπτόμενοι συμμορῖται, πληροφορηθέντες ἐγκαίρως περὶ τῆς κινήσεως τοῦ ᾿Αποσπάσματος καὶ τῶν προθέσεών του, διέφυγον εἰς τὴν γύρω περιοχήν, ὅπου ὑπῆρχον συγκροτήματα, εἰς τὰ ὁποῖα οἱ συμμορῖται οὗτοι μετέδωσαν τὰς πληροφορίας των περὶ τοῦ ὀλιγαρίθμου τῆς δυνάμεως τοῦ ᾿Αποσπάσματος. Κατόπιν τούτου οἱ συμμορῖται συγκεντρώσαντες 250 ἄνδρας καὶ κινηθέντες ἀμέσως, κατέλαβον τὰ πέριξ τοῦ χωρίου ὑψώματα, μὲ σκοπὸν νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ᾿Αποσπάσματος, πρὸς πλήρην ἐξόντωσίν των. Αἱ κινήσεις αὗται

τῶν συμμοριτῶν γενόμεναι ἀντιληπταὶ περὶ ὥραν 16ην ὑπὸ τῶν παρατηρητῶν τοῦ Ἀποσπάσματος, μετεδόθησαν εἰς τὸν διοικητὴν αὐτοῦ, ὅστις διέταξε τὴν κατάληψιν θέσεων, κυρίως πέριξ τοῦ δεσπόζοντος τοῦ χωρίου ὑψώματος καὶ εἰς τὸν ἐπ' αὐτοῦ Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ χωρίου, ἥτις καὶ ἐπραγματοποιήθη ἀμέσως καὶ ἡ συμπλοκὴ ἤρχισεν. Οἱ συμμορῖται ὄντες πολυαριθμότεροι καὶ κατέχοντες πλεονεκτικὰς θέσεις ἔναντι τῶν ἡμετέρων, ἔβαλον καταιγιστικῶς κατ' αὐτῶν καὶ ἐξεδήλωσαν προθέσεις κυκλώσεώς των. Συγχρόνως διὰ ἰαχῶν καὶ ὕβρεων ἐπροχώρουν κατὰ τῶν θέσεων τῶν ἀνδρῶν τοῦ Ἀποσπάσματος, οἵτινες ἠμύνοντο σθεναρῶς καίτοι λόγῳ τοῦ μεμακρυσμένου τῆς περιοχῆς, οὐδαμόθεν ἀνέμενον ἐνισχύσεις. Ὁ ἀνθυπομοίραρχος Ταλαγάνης, ἐμψυχώνων τοὺς ἄνδρας του διὰ τοῦ προσωπικοῦ του παραδείγματος, ἠμύνετο μετ' αὐτῶν σθεναρῶς ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες παρὰ τὰς λυσσαλέας ἐπιθέσεις των καὶ τὸ πλεονεκτικὸν τῶν θέσεών των, οὔτε τὴν ἀντίστασιν τῶν ἀνδρῶν κατώρθωσαν νὰ κάμψουν, οὔτε τὴν κύκλωσίν των νὰ ἐπιτύχουν. Τοιουτοτρόπως καὶ ἀφοῦ ἡ μάχη διήρκεσεν μέχρι τῆς 19ης ὥρας μὲ ἀμείωτον σφοδρότητα καὶ οἱ συμμορῖται ὑφίσταντο συνεχῶς ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας, ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὸν ἀγῶνα καὶ νὰ ἀποχωρήσουν εἰς τὰ παρακείμενα δασώδη ὑψώματα, ἐπωφελούμενοι τοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἐπελθόντος σκότους. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην οἱ συμμορῖται ἔσχον ἀπωλείας τουλάχιστον 6 νεκροὺς καὶ διπλασίους τραυματίας, τοὺς ὁποίους παρέλαβον ἅπαντας μεθ' ἑαυτῶν κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Ἀποσπάσματος ἐτραυματίσθη μόνον εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 9ην Σεπτεμβρίου 1946 καὶ περὶ ὥραν 21.30', πολυμελὴς συμμορία περικυκλώσασα τὸ χωρίον Ἄψαλος Ἀριδαίας - Ἐδέσσης, ἐνήργησε σφοδροτάτην ἐπίθεσιν διὰ καταιγιστικῶν πυρῶν, διὰ παντὸς εἴδους πολεμικῶν ὅπλων, κυρίως κατὰ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Καταστήματος τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀψάλου, ὅπερ ὑπερήσπιζεν ὀλιγάριθμος δύναμις ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς καὶ δευτερευόντως καθ' ἑτέρων θέσεων πέριξ τοῦ χωρίου, ὅπου ἐφρούρουν ἔνοπλοι ἐθνικόφρονες πολῖται, μὲ σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ δι' ἁρπαγάς,

Ἄποψις τοῦ χωρίου Ἄψαλος - Πέλλης. Ἐναντίον τῆς Ἀψάλου τὴν ὁποίαν ὑπερήσπιζεν ἡ Χωροφυλακὴ καὶ ἔνοπλοι κάτοικοι τοῦ χωρίου, οἱ συμμορῖται ἐνήργησαν πολλὰς ἐπιθέσεις μεταξὺ 1946 - 1949 αἱ ὁποῖαι ἀπεκρούσθησαν μὲ σοβαρὰς διὰ τοὺς ἐπιτιθεμένους ἀπωλείας.

λεηλασίας καὶ δολοφονίας ἐθνικοφρόνων πολιτῶν. Ἡ ἐπίθεσις αὐτὴ προσκρούσασα εἰς τὴν ἀντίστασιν τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν ἐθνικοφρόνων πολιτῶν, ἀπέτυχε πλήρως τοῦ σκοποῦ της, τελικῶς δὲ οἱ συμμορῖται, κατόπιν καὶ τῆς ἀφίξεως ἐνισχύσεων ἐκ τμημάτων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσουν καταδιωκόμενοι εἰς τὰ πέριξ ὄρη.

Ἀπὸ 15ης μέχρι 17ης Σεπτεμβρίου 1946 συγκροτήματα ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἐκ τοῦ 1ου Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος καὶ δύο ὁμάδων τοῦ 14ου τοιούτου, συνολικῆς δυνάμεως 50 ἀνδρῶν, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν μοίραρχον τότε Ἀγ. Πατάκαν, ἐνεργοῦντα ἐνεδρευτικῶς καὶ ἐξερευνητικῶς ἐν τῇ δασώδη περιοχῇ τοῦ ὀρεινοῦ συγκροτήματος Παΐκου καὶ ἐν τῇ τοποθεσίᾳ «Ζέρνικ» Μεγάλων Λιβαδίων συνεπλάκησαν κατ' ἐπανάληψιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐξερευνήσεων τούτων μετὰ πολυμελῶν ὁμάδων συμμοριτῶν, ἀρτίως ἐξωπλισμένων καὶ ἐνδιαιτωμένων ἐκεῖσε, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ διαλύσουν τὰς ὁμάδας ταύτας καὶ νὰ κυριεύσουν ὑποζύγια καὶ διάφορα ἐφόδια αὐτῶν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων καὶ κατὰ μίαν συμπλοκὴν τῆς 3ης Ὁμάδος τοῦ 1ου Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς, λαβοῦσαν χώραν τὴν 6ην ὥραν τῆς 16.9.1946 ἐντὸς πυκνοτάτου δάσους, εἰς θέσιν «Ὀστρίλε» - Παΐκου μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας, διαθετούσης μεταξὺ τῶν λοιπῶν αὐτομάτων ὅπλων της καὶ ταχυβόλον, ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Κ. Σαββίδης, εἰς προσπάθειάν του ὅπως ὑπερφαλαγγίσῃ καὶ ἐξουδετερώσῃ τὸ ἐχθρικὸν ταχυβόλον, πρὸς ἀνακούφισιν τῆς πιεζομένης Ὁμάδος του.

Τὴν 22αν ὥραν τῆς 11ης Ὀκτωβρίου 1946, 100μελὴς συμμορία, ὑπὸ τοὺς καπετὰν - Σοφιανὸν καὶ καπετὰν-Στάθην, προερχομένη ἐκ Παΐκου εἰσέβαλεν εἰς τὸ χωρίον Φούστανην - Ἀλμωπίας καὶ ἀφοῦ προηγουμένως ἀπέκοψε τὴν τηλεφωνικὴν ἐπικοινωνίαν προσέβαλε τὴν ἐκεῖσε μικρὰν δύναμιν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐξοντώσεώς της καὶ τὴν λεηλασίαν τῶν οἰκιῶν τῶν ἐθνικοφρόνων πολιτῶν. Κατὰ τὴν ἐξόντωσιν ταύτην τῶν συμμοριτῶν διὰ βαρέων ὁπλομηχανημάτων, αὐτομάτων καὶ ἀτομικῶν ὅπλων καὶ φιαλῶν βενζίνης κατὰ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Καταστήματος τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φουστάνης, διαρκέσασαν ἐπὶ δίωρον, οἱ ὀλίγοι ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ τούτου, ἐνισχυόμενοι καὶ μὲ ἐλαχίστους στρατιώτας τοῦ 565ου Τάγματος Πεζικοῦ, οἵτινες διερχόμενοι ἐκεῖθεν διενυκτέρευον εἰς τὸ ἐν λόγῳ Ἀστυνομικὸν Κατάστημα, ἠμύνθησαν ἡρωικῶς. Οἱ συμμορῖται μὴ κατορθώσαντες νὰ τοὺς καταβάλουν, ἀφοῦ διέπραξαν ὡρισμένας λεηλασίας καὶ πυρπολήσεις οἰκιῶν ἐθνικοφρόνων κατοίκων καὶ τοῦ οἰκήματος τῶν Τ.Τ.Τ. κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιθέσεως, ἀπεχώρησαν καταδιωκόμενοι ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φουστάνης καὶ ἀφιχθεισῶν ἐν τῷ μεταξὺ ἐνισχύσεων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἐξ ἑτέρων χωρίων. Ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὰς νυκτερινὰς ὥρας τῆς 11 - 12 Ὀκτωβρίου 1946, 100μελὴς συμμορία, προερχομένη ἐκ Καϊμακτσαλάν, ἐπετέθη διὰ βαρέος ὁπλισμοῦ κατὰ τῆς ἐν τῷ χωρίῳ Πάτημα σταθμευούσης μιᾶς διμοιρίας Στρατοῦ τοῦ 571ου Τάγματος Πεζικοῦ. Ἐπηκολούθησε μάχη κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφονεύθησαν δύο στρατιῶται καὶ ἐτραυματίσθη εἷς λοχίας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης ταύτης, καθ' ἣν ἐκινδύνευον οἱ ἄνδρες τῆς διμοιρίας νὰ ἐξοντωθοῦν ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῶν πολυαριθμοτέρων συμμοριτῶν, ὁ σταθμάρχης τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Παναγίτσης, ὑπενωμοτάρχης Ἀνδρ. Πολυχρονόπουλος, τεθεὶς ἐπικεφαλῆς τῆς ὑπὸ τὰς διαταγάς του ὀλιγαρίθμου δυνάμεως χωροφυλάκων καὶ ἐνισχυθεὶς καὶ ὑπὸ ἐνίων ἐνόπλων χωρικῶν ἐκινήθη ἀποφασιστικῶς καὶ ἔσπευσεν ἀμέσως εἰς βοήθειαν τῶν ἀμυνομένων ἀνδρῶν τῆς διμοιρίας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πλευροκοπήσῃ τοὺς συμμορίτας καὶ νὰ τοὺς τρέψῃ εἰς φυγήν, μετὰ τῶν ἀναλαβόντων κατόπιν τούτου ἀντεπίθεσιν ἀνδρῶν τῆς διμοιρίας.

Τὴν νύκτα τῆς 14.10.1946 πολυμελὴς συμμορία, προερχομένη ἐκ Καϊμακτσαλάν, εἰσέβαλεν εἰς τὸ ἀφρούρητον χωρίον Μοναστηράκιον - Ἀλμωπίας διὰ λεηλασίαν καὶ στρατολογίαν. Μία ὁμὰς ταύτης ἐκύκλωσε τὴν οἰκίαν τοῦ χωροφύλακος Κυρμανίδη Χαραλάμπους, ὅστις διενυκτέρευεν ἐν αὐτῇ τὴν νύκτα ταύτην καὶ τὸν διέταξε νὰ παραδοθῇ, πλὴν οὗτος γυμνὸς ὡς ἦτο, παραλαβὼν μίαν μάχαιραν καὶ χειροβομβίδας ἐπήδησεν ἐκ τοῦ παραθύρου τῆς οἰκίας του καὶ τραυματίσας τὸν πρὸ τοῦ παραθύρου του ἔνοπλον συμμορίτην, πλήξας αὐτὸν διὰ μαχαίρας, ἐπεχείρησε νὰ διαφύγῃ. Κατὰ τὴν προσπάθειάν του ταύτην εὑρέθη αἰφνιδίως πρὸ ἐνόπλου ὁμάδος συμμοριτῶν, ἐναντίον τῆς ὁποίας ἐξεσφενδόνησε χωρὶς δισταγμὸν χειροβομβίδας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ δημιουργήσῃ σύγχυσιν καὶ νὰ κατωρθώσῃ τελικῶς νὰ διαφύγῃ παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἐβάλλετο συνεχῶς δι' αὐτομάτων καὶ λοιπῶν ὅπλων.

Τὴν 00.15′ ὥραν τῆς 2.11.1946, 100μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν καπετὰν Μαῦρον, προερχομένη ἐκ Βερμίου, ἐπετέθη μὲ βαρύτατον ὁπλισμὸν ὁπλοπολυβόλων, Πίατ, αὐτομάτων, χειροβομβίδων καὶ λοιπῶν ὅπλων, κατὰ τοῦ οἰκήματος Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κάτω Γραμματικοῦ, ἑδρεύοντος τότε εἰς χωρίον Περαία - Ἀρνίσσης, ὅπου εἶχε μετασταθμεύσει ἡ δύναμις τούτου ἐξ ἑνὸς ὑπενωμοτάρχου καὶ 8 χωροφυλάκων.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν σφοδροτάτην μάχην, οἱ ὀλίγοι ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς, καίτοι τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ καὶ ὁ πέριξ τούτου χῶρος ἦσαν ἀκατάλληλοι πρὸς ἄμυναν, ἀντέστησαν εἰς τὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν μὲ πεῖσμα μέχρι τῶν πρωινῶν ὡρῶν, ὁπότε κατόπιν καταστροφῆς τῆς μιᾶς πλευρᾶς τοῦ τοίχου τοῦ οἰκήματος ἐκ βλημάτων Πίατ καὶ λόγῳ ἐξαντλήσεως τῶν πυρομαχικῶν των ἠναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθοῦν καὶ νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ ἄνευ ἀπωλειῶν εἰς

ἔμψυχον ὑλικόν. Μετὰ ταῦτα οἱ συμμορῖται γενόμενοι κύριοι τῆς καταστάσεως ἐπυρπόλησαν τὸ κτίριον, ἀφοῦ προηγουμένως ἀφήρεσαν τὰ ἐν αὐτῷ διάφορα εἴδη.

Τὴν 3ην Νοεμβρίου 1946, ὁ 6ος Λόχος Χωροφυλακῆς δυνάμεως 60 ἀνδρῶν, μὲ ἐπικεφαλῆς τοὺς ἀνθυπομοίραρχον Κομνηνὸν Παῦλον καὶ ἀνθυπολοχαγὸν Παπαδημητρίου Δημήτριον, ἐνεργῶν ἐξερευνητικῶς εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Κερασιὰ - Ἐδέσσης πρὸς ἀνεύρεσιν συμμοριτῶν ἐνδιαιτωμένων καὶ κινουμένων εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην, ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μετὰ ἐνόπλου 70μελοῦς συμμορίας, ἥτις κατεῖχε θέσεις εἰς διάφορα ὑψώματα ἐνεδρευτικῶς καὶ συνῆψε μετὰ ταύτης συμπλοκήν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρων.

Τὴν 5ην Νοεμβρίου 1946 καὶ ὥραν 08.15΄, δύναμις τοῦ 7ου Λόχου Χωροφυλακῆς ἐκ δύο διμοιριῶν ὑπὸ τοὺς ἀνθυπομοιράρχους Ν. Λυκάρτσην καὶ Χρ. Καραβίτην, μιᾶς διμοιρίας τοῦ 566ου Τάγματος Πεζικοῦ καὶ πεντήκοντα περίπου ἐνόπλων ἐθνικοφρόνων πολιτῶν, ἐκινήθησαν εἰς περιοχὴν τοῦ χωρίου Πευκωτὸ - Ἀλμωπίας, παρὰ τὰ Ἑλληνογιουγκοσλαβικὰ σύνορα ὅπου ὑπῆρχον πληροφορίαι ὅτι ἐνδιαιτῶνται συμμορίαι καὶ ἐνήργησαν ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν, κατόπιν προπαρασκευῆς ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς προηγουμένης δι᾽ ἐγκαταστάσεώς της ἐνεδρευτικῶς εἰς ἐπίκαιρα σημεῖα, ἀπὸ ὅπου ἦτο δυνατὸν νὰ διαφύγουν οἱ συμμορῖται. Κατὰ τὴν ἀρξαμένην ἐξερεύνησιν τὴν ἀνωτέρω χρονολογίαν καὶ πρὶν ἔτι προλάβει νὰ ἀφιχθῇ καὶ ἡ διμοιρία Πεζικοῦ καὶ οἱ ἐθνικόφρονες πολῖται, ἐπετεύχθη ἐπαφὴ τῶν διμοιριῶν Χωροφυλακῆς μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας καὶ συνήφθη μετ᾽ αὐτῆς συμπλοκή, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τραποῦν οἱ συμμορῖται εἰς ἄτακτον φυγήν, ἐγκαταλείψαντες εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς τὸ πτῶμα ἑνὸς καὶ πολεμικὸν ὑλικόν. Οὗτοι ἔσχον περισσοτέρας ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας, πλὴν κατώρθωσαν νὰ τοὺς παραλάβουν μεθ᾽ ἑαυτῶν κατὰ τὴν φυγήν των.

Τὴν 21ην ὥραν τῆς 14.11.1946, πολυμελὴς συμμορία ἐκ 400 καὶ πλέον πλήρως ἐξωπλισμένων ἐπετέθη κατὰ τῆς φρουρούσης τὸ χωρίον Ἀρχάγγελος - Ἀλμωπίας δυνάμεως Στρατοῦ, ἀποτελουμένης ἐξ ἑνὸς Λόχου τοῦ 566ου Τάγματος καὶ ἐκ τῆς πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Λόχου τούτου μεταβάσης ἐκεῖσε τὴν 13.11. 1946 δυνάμεως Χωροφυλακῆς, ἀποτελουμένης ἀπὸ ὁλόκληρον τὴν δύναμιν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νοτίας ἐκ 10 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν διοικητὴν τοῦ Σταθμοῦ τούτου ἀνθυπασπιστὴν Κωνσταντόπουλον καὶ μιᾶς διμοιρίας ἐκ 30 ἀνδρῶν τοῦ 7ου Λόχου Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν διμοιρίτην ἐνωμοτάρχην Γ. Ρογκάκον. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν σφοδροτάτην μάχην μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ τῶν συμμοριτῶν, ἥτις διήρκεσε μέχρι τῆς 6ης ὥρας τῆς 15.11.1946, οἱ συμμορῖται προσκρούσαντες εἰς τὸν ἀπαράμιλλον ἡρωισμὸν καὶ τὴν ἄφθαστον μαχητικότητα καὶ ἀποφασιστικότητα τῶν ἀνδρῶν τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων νὰ πολεμήσουν μέχρις ἐσχάτων, δὲν κατώρθωσαν, παρὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους λυσσαλέας ἐπιθέσεις των δι᾽ ὅλων τῶν πολεμικῶν των μέσων καὶ τῆς συντριπτικῆς των ὑπεροχῆς, εἰς ἀριθμόν, νὰ ἐπιτύχουν τοῦ σκοποῦ των καὶ τελικῶς ἠναγκάσθησαν νὰ τραποῦν εἰς φυγήν, ὑποστάντες σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας, περίπου 50, παραληφθέντας ὑπ᾽ αὐτῶν κατὰ τὴν φυγήν των πρὸς τὸ γιουγκοσλαβικὸν ἔδαφος.

600μελὴς συμμορία προερχομένη ἐκ Παΐκου καὶ διαθέτουσα ὑπὲρ τὰ 30 ὁπλοπολυβόλα, πλῆθος ἀτομικῶν ὅλμων, πολλοὺς ὁμαδικοὺς ὅλμους, δύο ὁπλοπολυβόλα θέσεως, πολλὰ αὐτόματα, ἀτομικὰ ὅπλα, χειροβομβίδας κλπ. κατέλαβεν ἀπὸ τῆς νυκτὸς τῆς 25 - 26.11.1946 ἅπαντα τὰ εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ ὄρους Πάικον ὑψώματα, ἀπὸ Ἀνύδρου - Μανδάλου - Μαύρου - Λάκκας - Μονῆς Παναγίας καὶ μέχρι δυτικῶς τοῦ χωρίου Πλαγιάριον, μὲ σκοπὸν νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῆς εἰς χωρίον Μάνδαλον ἑδρευούσης δυνάμεως τοῦ 8ου Λόχου Χωροφυλακῆς καὶ τὴν ἐξοντώση ὁλοσχερῶς καὶ ἀκολούθως προβῇ εἰς διαρπαγάς, λεηλασίας κλπ. εἰς βάρος κατοίκων τοῦ χωρίου τούτου καὶ λοιπῶν γειτονικῶν τοιούτων. Οὕτω, τὴν 03.30΄ περίπου ὥραν τῆς 26ης Νοεμβρίου 1946 ἡ συντριπτικὴ ὡς ἄνω δύναμις τῶν συμμοριτῶν ἔχουσα τὰ νῶτά της τελείως ἐξησφαλισμένα πρὸς τὸ ὄρος Πάικον, ἐξώρμησε δι᾽ ὅλων τῶν πολεμικῶν της μέσων μὲ πεῖσμα κατὰ τῶν εἰς χωρίον Μάνδαλον θέσεων τῆς ὀλιγαρίθμου δυνάμεως τοῦ 8ου Λόχου Χωροφυλακῆς ἐνισχυομένης ὑπὸ ἐλαχίστων ἐνόπλων χωρικῶν καὶ ἐπετέθη σφοδρῶς κατ᾽ αὐτῆς. Ἡ δύναμις τοῦ Λόχου ὑπὸ τὸν διοικητήν της ἔφεδρον ὑπολοχαγὸν Π. Κωνσταντινίδην ὑπολογίζουσα καὶ εἰς βεβαίαν ἐνίσχυσίν της ὑπὸ ἑτέρων φιλίων τμημάτων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἐκ Γιαννιτσῶν, Ἐδέσσης κλπ. ἅτινα ἠδύναντο λόγῳ τῆς μικρᾶς ἀποστάσεως νὰ φθάσουν ἐγκαίρως ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῶν ἐπιθέσεων τῶν συμμοριτῶν, παρὰ τὴν ἀπόλυτον μειονεκτικότητά της εἰς ἀριθμὸν ἀνδρῶν καὶ ὑλικὰ μέσα, ἔναντι τούτων, προέβαλλεν σθεναρὰν ἀντίστασιν καὶ ἐκράτει σταθερῶς τὰς θέσεις της.

Δυστυχῶς ὅμως, δὲν ἀπεστάλησαν σοβαραὶ ἐνισχύσεις καὶ ἡ μικρὰ τοιαύτη ἐκ 10 χωροφυλάκων τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δροσεροῦ καὶ 5 ἐνόπλων πολιτῶν καὶ 15 ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Γιαννιτσῶν, ὑπὸ τὸν διοικητήν της καὶ 22 στρατιωτῶν, ὑπὸ ἀνθυπολοχαγόν, ἥτις ἀπὸ τῆς 06.00΄ ὥρας τῆς 26.11.1946 κατηυθύνθη πρὸς τὸ πεδίον τῆς μάχης, δὲν κατώρθωσε νὰ παράσχῃ οὐσιαστικὴν βοήθειαν εἰς τοὺς ἐξακολουθοῦντας νὰ μάχωνται ἄνδρας τοῦ Λόχου, καθ᾽ ὅσον, μὴ διαθέτουσα σοβαρὰ πολεμικὰ μέσα, καθηλώθη ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἀφίξεώς της μακρὰν τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἐκ πυρῶν τῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εὑρισκομένων εἰς καταλλήλους θέσεις συμμοριτῶν.

Παρὰ ταῦτα οἱ ἄνδρες τοῦ Λόχου συνέχισαν τὴν

ἀντίστασίν των μέχρι τῆς 14ης ὥρας τῆς αὐτῆς, ὁπότε φονευθέντος τοῦ διοικητοῦ των ὑπολοχαγοῦ Κωνσταντινίδου, καὶ τοῦ ὑπενωμοτάρχου Ἀκακιάδη Ἀκακίου, χωροφυλάκων Ἐλ. Γιαννούδη, Ἰπ. Ἀγγελίδου, Ἀπ. Ἀποστολίδου, Νικ. Ἀρβανίτου, Δημ. Ἀπαλέα, Δημ. Δημητρέλη, Εὐστ. Καραπάνου, Ἰωάν. Μπαλφίου, Γεωργ. Τσιώνιου, Λαμπ. Τσιώκου καὶ Γεωργ. Τατσίδου καὶ τραυματισθέντων τοῦ ὑπενωμοτάρχου Χαρ. Φιλιππίδου καὶ δέκα χωροφυλάκων καὶ ἐξαντληθέντων καὶ τῶν πυρομαχικῶν των, ἐκάμφθησαν καὶ δι' ἀπεγνωσμένης προσπαθείας ἐπεχείρησαν ἡρωικὴν ἔξοδον, ἐν μέσῳ τῶν καταιγιστικῶν πυρῶν τῶν συμμοριτῶν καὶ διασπάσαντες τὸν κλοιὸν τούτων, συνεπτύχθησαν πρὸς τὰς θέσεις ἅτινας κατεῖχον αἱ ὡς ἄνω ἐνισχύσεις καὶ ἡνώθησαν μετ' αὐτῶν, διασωθέντες ἐκ βεβαίου θανάτου.

Οἱ συμμορῖται κατόπιν τῆς τελείας ἐξουδετερώσεως τοῦ Λόχου καὶ λόγῳ μὴ καταδιώξεώς των ὑπὸ ἰσχυρῶν Ἐθνικῶν τμημάτων, γενόμενοι κύριοι τοῦ χωρίου Μάνδαλος προέβησαν εἰς βανδαλισμοὺς ἄνευ προηγουμένου, ἐπυρπόλησαν 45 οἰκίας, 20 σταύλους, 20 ἀχυρῶνας ἐθνικοφρόνων κατοίκων, διήρπασαν πάντα τὰ ὑπάρχοντα τῶν ἐθνικοφρόνων καὶ ἐφόνευσαν κατὰ τὸν ἀγριώτερον τρόπον περὶ τὰ 30 ἄτομα, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὰ περισσότερα γυναικόπαιδα. Χαρακτηριστικὸν παράδειγμα τῶν ὠμοτήτων των εἶναι ἡ σφαγὴ διὰ μαχαίρας, τῶν 8 ἀνηλίκων τέκνων τῆς Δεσποίνης Βασιλειάδου πρὸ τῶν ὀμμάτων της καὶ ἡ ἐν συνεχείᾳ ὑποβολὴ ταύτης, οὔσης ἐγγύου 8 μηνῶν, εἰς τὸ μαρτύριον τῆς διανοίξεως τῆς κοιλίας της διὰ μαχαίρας.

Οὗτοι, ἀφοῦ ὡλοκλήρωσαν τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς των, περὶ ὥραν 22.00' τῆς 26.11.1946, ἀπεχώρησαν πρὸς Πάικον, συναποκομίζοντες ὑπὲρ τὰ 12 πτώματα φονευθέντων συντρόφων των καὶ πολλοὺς τραυματίας.

Οἱ ἄνδρες τοῦ 8ου Λόχου Χωροφυλακῆς ἀντιμετωπίσαντες μόνοι δεκαπλασίας ὑπερτέρας δυνάμεις τῶν συμμοριτῶν μὲ ἐλάχιστα μέσα, ἐπετέλεσαν ἡρωικὸν κατόρθωμα ἄνευ προηγουμένου, τὸ ὁποῖον δέον νὰ παραμείνῃ ὡς φωτεινὸν παράδειγμα εἰς τοὺς ἐπιγενομένους. (Ἐγράψαμεν καὶ προηγουμένως περὶ τῆς μάχης Μανδάλου, ἡ δὲ ἀνωτέρω περιγραφὴ ἀποτελεῖ πιστὴν μεταφορὰν ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐδέσσης).

Τὴν 12.12.1946 καὶ περὶ ὥραν 09.30' πρωινήν, ὁμὰς ἐξ 7 ἀνδρῶν τοῦ 5ου Λόχου Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Τσιούτσαν Παν. ἐνεργοῦσα ἐξερεύνησιν εἰς τὴν περιοχὴν μεταξὺ τῶν χωρίων Πλατάνι καὶ Φλαμουριὰ - Ἐδέσσης, συνεπλάκη μετὰ 25μελοῦς νοφικῆς συμμορίας. Κατὰ τὴν συμπλοκήν, ἥτις διήρκεσε μέχρι τῆς 15ης ὥρας, ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ συνελήφθη τραυματισθεὶς ἕτερος. Ἐφονεύθησαν καὶ ἐτραυματίσθησαν καὶ ἄλλοι παραληφθέντες.

7. Ο ΑΓΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΕΔΕΣΣΗΣ ΕΤΟΣ 1947

Περὶ ὥραν 18ην τῆς 17ης Ἰανουαρίου 1947 ὁ 6ος Λόχος Χωροφυλακῆς, μὲ διοικητὴν τὸν ὑπομοίραρχον Π. Κομνηνὸν καὶ Λόχος Πεζικοῦ τοῦ 519ου Τάγματος, ἐνήργησαν ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Φλαμουριὰ - Ἐδέσσης, μὲ ἀποτέλεσμα κατόπιν ὁλονυκτίου ἐξερευνήσεως νὰ συλληφθοῦν κρυπτόμενοι ἐντὸς τοῦ χωρίου τούτου καθὼς καὶ εἰς τὴν πέριξ αὐτοῦ δασικὴν περιοχὴν 5 ἔνοπλοι συμμορῖται.

Τὴν 8ην ὥραν τῆς 1.8.1947, κατὰ ἐνεργουμένην ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς χωρίου Ὑδραία - Ἀριδαίας, πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ ἐξόντωσιν ὁμάδος συμμοριτῶν, ὑπὸ δυνάμεως τοῦ 517ου Τάγματος Πεζικοῦ Ἀριδαίας καὶ τοιαύτης τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀριδαίας ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Γ. Κολέτσην, ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς ἐξερευνῶσα τὸ παρὰ τὸ χωρίον Ὑδραία δασύλλιον, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς ὁμάδος τῶν ἀναζητουμένων συμμοριτῶν καὶ συνεπλάκη μετ' αὐτῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ὁμάδος καὶ δύο ἄλλων καὶ τὴν κυρίευσιν δύο αὐτομάτων ὅπλων καὶ τοῦ ἀρχείου, περιέχοντος χρησίμους πληροφορίας.

Τὴν 4ην Φεβρουαρίου 1947 καὶ περὶ ὥραν 21.00' 50μελὴς συμμορία ἀρτίως ἐξωπλισμένη, ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πετριᾶς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐδέσσης πρὸς ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως τούτου. Ἡ ὀλιγάριθμος δύναμις τοῦ Σταθμοῦ, ἐξ 9 ὁπλιτῶν καὶ 3 ἐνόπλων πολιτῶν ὑπὸ τὸν διοικητὴν τοῦ Σταθμοῦ ὑπενωμοτάρχην Π. Δεσποτάκην, καταλαβοῦσα τὰς προκαθορισθείσας θέσεις, ἠμύνθη ἡρωικώτατα ἐπὶ 3ωρον καὶ ἀπέκρουσεν ἀποτελεσματικῶς τὰς ἐπανειλημμένας λυσσαλέας ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι, παρὰ τὸ πεῖσμά των νὰ καταλάβουν τὸ Ἀστυνομικὸν Κατάστημα καὶ νὰ ἐξοντώσουν τὴν δράκα τῶν ὑπερασπιστῶν τούτου, ἀπέτυχον, ἕνεκα τῶν προξενηθεισῶν εἰς τούτους σημαντικῶν ἀπωλειῶν εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἀπῆλθον συναποκομίζοντες μεθ' ἑαυτῶν τοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίας των.

Τὴν νύκτα τῆς 15.2.1947 καὶ ὥραν 20.00' πολυμε-

λὴς συμμορία, ἐπετέθη κατὰ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Καταστήματος τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σωτήρας, διὰ καταιγιστικῶν πυρῶν πρὸς ἐξόντωσιν τῆς ὀλιγαρίθμου δυνάμεως τούτου, πλὴν οἱ ἄνδρες οὗτοι, ἀναμένοντες ἀπὸ 3ημέρου τὴν ἐπίθεσιν ταύτην καὶ ἐπειδὴ τὸ κτίριον τοῦ Σταθμοῦ ἦτο ἀκατάλληλον δι' ἄμυναν, ὡς πλινθόκτιστον, διενυκτέρευον εἰς παρακείμενον χαράκωμα εὑρισκόμενον εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Σταθμοῦ καὶ ἀπὸ τούτου ἠμύνθησαν κατὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἀπέκρουσαν τὰς ἐπιθέσεις των ἐπὶ δίωρον, ἐξαναγκάσαντες τελικῶς τούτους νὰ ἀποχωρήσουν ἄπρακτοι, κατόπιν καὶ ἐνισχύσεώς των διὰ βολῶν τοῦ πυροβολικοῦ τῆς 33ης Ταξιαρχίας πέριξ τοῦ χωρίου Σωτῆρα, βάσει προκαθωρισμένου σχεδίου.

Τὴν 28.3.1947 καὶ περὶ ὥραν 21.00', ὁ διοικητὴς τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Γιαννιτσῶν ἀνθυπομοίραρχος Κ. Στράντζος, ἔλαβεν ἀπὸ πληροφοριοδότην του, σημαῖνον κομμουνιστικὸν στέλεχος ὅπερ συνεδέετο μὲ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν συγκροτημάτων τῶν συμμοριτῶν Παΐκου καὶ ἐλάμβανε μετὰ τούτων ἀποφάσεις, σημείωμα, δι' οὗ τὸν ἐπληροφόρει ὅτι τὴν νύκτα ἐκείνην θὰ μετέβαινεν εἰς χωρίον Ἀμπελεῖαι - Γιαννιτσῶν, ὅπου εἰς ὡρισμένην οἰκίαν θὰ συνηντᾶτο μετὰ τοῦ καπετὰν Μοράβα (Θεοδώρου Δοϊτσίνη, ἀρχηγοῦ νοφικῶν), ἵνα μεταξὺ τούτων καὶ ἑτέρων δύο συμμοριτῶν λάβη χώραν σύσκεψις πρὸς συντονισμὸν τοῦ ἀγῶνος νοφικῶν καὶ κομμουνιστῶν καὶ διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν του τοῦ ἐφεδρικοῦ ΕΛΑΣ Γιαννιτσῶν. Κατόπιν τούτου ὁ ἀνθυπομοίραρχος, ἐλλείψει ἐπαρκοῦς διαθεσίμου δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Γιαννιτσῶν διὰ τὴν ἐπιτυχῆ νκτερινὴν ἐπιχείρησιν ἀπηυθύνθη εἰς 31ην Ταξιαρχίαν, ἥτις ἐνίσχυσε διὰ τμήματος Στρατοῦ τὴν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀνθυπομοιράρχου τούτου δύναμιν ἐκ χωροφυλάκων καὶ ἡ δύναμις αὕτη Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἔσπευσε καὶ περιεκύκλωσε τὸ χωρίον Ἀμπελεῖαι. Τὰ ἐξημερώματα τῆς ἑπομένης 29.3.1947 ἐνήργησεν ὁ ἀνθυπομοίραρχος μετὰ δυνάμεως ἐκ Χωροφυλάκων ἔρευναν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ πληροφοριοδότου ὑποδειχθεῖσαν οἰκίαν, ἄνευ ὅμως ἀποτελέσματος, διότι οἱ συμμορῖται ἀπεφάσισαν νὰ διανυκτερεύσουν εἰς οἰκίαν τοῦ συμμορίτου Ραμπούση. Ἕνεκα τούτου, ἀπεφασίσθη ἡ κατ' οἶκον ἔρευνα εἰς τὰς οἰκίας, ὅπου πιθανὸν θὰ εὑρίσκοντο οἱ συμμορῖται. Πράγματι κατὰ τὰς ἐρεύνας ταύτας καὶ καθ' ἣν στιγμὴν τμήματα Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς εἶχον εἰσέλθει ἐντὸς τῆς οἰκίας τοῦ ἀνωτέρω συμμορίτου Ραμπούση, ἐδέχθησαν ριπὰς αὐτομάτων ὑπὸ τῶν ἐντὸς τῆς οἰκίας κρυπτομένων κομμουνιστῶν καὶ οὕτως ἤρξατο συμπλοκή, ἥτις ἐντὸς ἐλαχίστων λεπτῶν μετετράπη εἰς πραγματικὴν

Τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σωτήρας - Ἐδέσσης, τὸ ὁποῖον ἐπυρπόλησαν οἱ συμμορῖται κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τῆς 4.5.1946.

μάχην, τῶν κομμουνιστῶν ἀμυνομένων λυσσωδῶς καὶ μὴ προτιθεμένων νὰ παραδοθοῦν. Πρὸ τῆς ἀντιστάσεως ταύτης ἐγένετο χρῆσις Πίατ, δύο βλήματα τῶν ὁποίων ἐξηνάγκασαν τοὺς συμμορίτας νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν οἰκίαν καὶ νὰ τραποῦν εἰς φυγὴν πρὸς παρακειμένην χαράδραν ἐξακολουθοῦντες ἀμυνόμενοι, πλὴν ἐκ τῆς ὁρμῆς τῶν Ἐθνικῶν τμημάτων ἐπετεύχθη τελικῶς ὁ φόνος τοῦ Θεοδώρου Δοϊτσίνη ἢ καπετὰν Μοράβα καὶ ὁ σοβαρὸς τραυματισμὸς δύο. Οἱ τραυματισθέντες συμμορῖται παρέσχον σοβαρὰς πληροφορίας διὰ τὴν κίνησιν συμμοριακῶν συγκροτημάτων τῶν ὁποίων ἔγινεν ἐκμετάλλευσις καταλλήλως. Ἡ ἐξουδετέρωσις τῶν ἀνωτέρω, κυρίως τοῦ καπετὰν Μοράβα, ἀνεκούφισεν ὅλην τὴν περιοχήν, διότι οὗτος εἶχε διαπράξει σωρείαν φόνων.

Τὴν 14 Ἀπριλίου 1947 καὶ ἀπὸ ὥρας 20.30΄, πολυμελὴς συμμορία εἰσέβαλεν εἰς τὴν κωμόπολιν Ἀρνίσσης καὶ ἀφοῦ ἀπέκοψε πᾶσαν τηλεφωνικὴν ἐπικοινωνίαν, περιεκύκλωσε τὸ Ἀστυνομικὸν Κατάστημα τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀρνίσσης καὶ ἐνήργησε κατὰ τούτου σφοδροτάτην ἐπίθεσιν διὰ βαρέων ὅπλων, μυδραλλίων, ὁπλοπολυβόλων, αὐτομάτων, ὅλμων κλπ., μὲ σκοπὸν νὰ ἐξοντώσῃ τὴν ἐξ ἐλαχίστων ἀνδρῶν δύναμιν ταύτης καὶ ἀκολούθως νὰ προβῇ εἰς διαρπαγάς, λεηλασίας καὶ ἄλλα ἐγκλήματα. Ἅμα τῇ ἐκδηλώσει τῆς ἐπιθέσεως, οἱ ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀρνίσσης ὑπὸ τὸν διοικητὴν ταύτης, ὑπομοίραρχον Μῖχον, κατέλαβον ἀμέσως τὰς προκαθορισθείσας θέσεις καὶ ἤρχισαν ἀμυνόμενοι σθεναρῶς, βάλλοντες κατὰ τῶν συμμοριτῶν διὰ καταιγιστικῶν πυρῶν. Οἱ συμμορῖται ὑπερέχοντες εἰς ἔμψυχον καὶ πολεμικὸν ὑλικὸν καὶ παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι κατώρθωσαν νὰ πλησιάσουν εἰς ἀπόστασιν 15 μέτρων ἀπὸ τοῦ οἰκήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως, ἀπέκοψαν τὸ συρματόπλεγμα καὶ εἶχον ἑτοίμους φιάλας βενζίνης πρὸς ἐκσφενδόνισιν κατὰ τοῦ οἰκήματος, ἠναγκάσθησαν ὅμως μετὰ ἡμίωρον προσπάθειαν νὰ συμπτυχθοῦν καὶ νὰ τραποῦν εἰς φυγήν, καταδιωκόμενοι κατὰ πόδας ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, ἀναλαβόντων ἀντεπίθεσιν, ἐνισχυθέντων ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ὑπὸ ἐνόπλων κατοίκων τῆς κωμοπόλεως. Οἱ συμμορῖται ἔσχον πολλὰς ἀπωλείας μὴ ἐξακριβωθείσας.

Τὴν 23ην Ἀπριλίου 1947, ὁ 7ος Λόχος Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Ν. Λυκάρτσην, ἐνεργῶν ἐξερευνητικὰς ἐπιχειρήσεις εἰς περιοχὴν Ἄνω Γραμματικοῦ - Ἀρνίσσης, παρὰ τὴν τοποθεσίαν «Τσαρβένα Μπράνας», ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν νὰ ἐπιτύχῃ τὴν αἰχμαλωσίαν 5 ἐνόπλων συμμοριτῶν.

Τὴν 27ην Ἀπριλίου 1947 καὶ ὥραν 16.00΄, παρεσχέθη ἡ πληροφορία εἰς τὸν διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Γιαννιτσῶν ὑπομοίραρχον Ἰ. Γρίβαν παρ' ἐμπίστου του προσώπου, ὅτι τὰς μεσημβρινὰς ὥρας τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἔνοπλος συμμορία ἐκ 10 ἕως 15 μελῶν ἐκρύπτετο ἐντὸς ἐσπαρμένου ἀγροῦ τῆς πεδιάδος τοῦ χωρίου Παλαιὰ Πέλλα. Ἀμέσως οὗτος ἀφοῦ ἀνέφερε τὴν πληροφορίαν εἰς τὴν 31ην Ταξιαρχίαν, ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς δυνάμεως 15 ἀνδρῶν ἐκ τῶν γραφέων τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Γιαννιτσῶν καὶ ἔσπευσαν ἐπὶ τόπου, ὅπου ἀφοῦ κατετοπίσθη πλήρως ὑπὸ τοῦ ἀκολουθήσαντος πληροφοριοδότου, προέβη μετὰ πάσης σπουδῆς καὶ προφυλάξεως εἰς τὴν κύκλωσιν τοῦ ἐσπαρμένου διὰ κριθῆς ἀγροῦ. Μόλις συνετελέσθη ἡ κύκλωσις περὶ ὥραν 19.00΄ τῆς ἰδίας ἡμέρας, τότε καὶ μόνον οἱ κρυπτόμενοι συμμορῖται ἀντελήφθησαν τὴν παρουσίαν τῆς ἐνόπλου δυνάμεως ταύτης καὶ ἐκινήθησαν ὅπως λάβουν θέσεις ἀμύνης, πλὴν βληθέντες ἀμέσως, συγκεντρωμένοι ὡς ἦσαν, δι' αὐτομάτων, ὁπλοπολυβόλων καὶ χειροβομβίδων, παρὰ τῶν καταλαβόντων ἀσφαλεῖς θέσεις ἀνδρῶν τοῦ Ἀποσπάσματος κυκλωτικῶς, ἐτέθησαν οἱ περισσότεροι ἐκτὸς μάχης, ἐλάχιστοι δὲ ἐξ αὐτῶν, καὶ πρὸ παντὸς ὁ ἀρχηγός των, προέβαλον ἔνοπλον ἀντίστασιν πυροβολήσαντες κατὰ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς δι' αὐτομάτων ἀτομικῶν ὅπλων καὶ διὰ ρίψεως χειροβομβίδων. Ἐντὸς 20 λεπτῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συμπλοκῆς καὶ ἀφοῦ ὁ ἀρχηγός των εἶχε φονευθῆ, οἱ ὑπόλοιποι ἐπιζῶντες συμμορῖται παρεδόθησαν. Οὕτω, διὰ τῆς κεραυνοβόλου ἐνεργείας τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἐπετεύχθη ἡ πλήρης ἐξουδετέρωσις τῆς ὁμάδος τῶν συμμοριτῶν, ἐξ ὧν 6 ἐφονεύθησαν ἐπὶ τόπου, 3 τραυματισθέντες καὶ εἷς σῶος συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι, περιελθόντος εἰς χεῖρας τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ ὁπλισμοῦ των.

Περὶ ὥραν 00.10΄ τῆς 18.5.1947, 50μελὴς συμμορία εἰσβαλοῦσα εἰς τὸ χωρίον Σωσάνδρα, ἐπετέθη κατὰ τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, διὰ βαρέος ὁπλισμοῦ, πρὸς ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, πλὴν οἱ ὀλιγάριθμοι ἄνδρες καταλαβόντες τὰς προκαθορισθείσας θέσεις, ἀπέκρουσαν τὰς λυσσώδεις ἐπιθέσεις των καὶ τοὺς ἠνάγκασαν τελικῶς νὰ ἐγκαταλείψουν τὸν ἀγῶνα καὶ νὰ τραποῦν εἰς φυγήν, παραλαβόντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ τραυματισθέντα συμμορίτην. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ ἐτραυματίσθη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιθέσεως εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν νύκτα τῆς 18.5.1947, πολυμελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν καπετὰν Πλάτωνα ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φούστανης, μὲ σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ καὶ τὴν διαρπαγὴν καὶ λεηλασίαν τῶν οἰκιῶν τῶν ἐθνικοφρόνων κατοίκων. Ἡ ἐπίθεσις ἐξεδηλώθη περὶ ὥραν 00.15΄ κατὰ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Καταστήματος, διὰ τῆς ἐκτοξεύσεως κατ' αὐτοῦ βλημάτων Μπαζούκας, δι' ὧν ἐπῆλθε καταστροφὴ μέρους τοῦ τοίχου τῶν ἀμυντικῶν ἔργων τοῦ Σταθμοῦ καὶ ἡ θραῦσις ἁπάντων τῶν ὑαλοπινάκων καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁ ἀγὼν ἐγενικεύθη.

Οἱ ὀλίγοι ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν σταθμάρχην των, καταλαβόντες τὰς προκαθορισθείσας θέσεις των, ἀπέκρουσαν τὰς λυσσαλέας ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν καὶ εἰς τὰς προσ-

κλήσεις αὐτῶν, ὅπως οἱ χωροφύλακες φονεύσουν τὸν σταθμάρχην των καὶ παραδοθοῦν χωρὶς νὰ φοβηθοῦν τίποτε, ἀπήντων διὰ καταιγιστικῶν πυρῶν καὶ ὕβρεων. Μετὰ δίωρον σκληρὰν μάχην, ἐξηναγκάσθησαν τελικῶς οἱ συμμορῖται νὰ ἀποχωρήσουν, ἀφοῦ ἐγκατέλειψαν μηχάνημα πυροδοτήσεως ναρκῶν, ἔχοντες δύο τραυματίας οὓς παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν νύκτα τῆς 19.5.1947 ἑκατονταμελὴς περίπου συμμορία ὑπὸ τὸν καπετὰν Λεφτεριάν, βαρέως φέρουσα τὴν ἀποτυχοῦσαν ἐπίθεσίν της ὑπὸ τὸν καπετὰν Πλάτωνα κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φούστανης, τῆς 18.5.1947, ἐπετέθη καὶ αὖθις μὲ βαρύτατον ὁπλισμὸν κατὰ τοῦ ἰδίου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, ἵνα ἀποπλύνῃ τὸ ὄνειδος τῆς ἀποτυχίας της. Παρὰ ὅμως τὴν χρησιμοποίησιν κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην μυδραλλίων, πολυβόλων, αὐτομάτων καὶ χειροβομβίδων, οἱ ὀλιγάριθμοι ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ ἠμύνθησαν μὲ ἀπαράμιλλον ἡρωισμὸν καὶ ψάλλοντες πατριωτικὰ ᾄσματα ἀπέκρουσαν ἁπάσας τὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ δίωρον, προξενήσαντες εἰς αὐτοὺς ἀπωλείας. Τελικῶς, ἐν ὄψει ἀφικνουμένων καὶ ἐξ Ἀριδαίας ἐνισχύσεων, οἱ συμμορῖται, παραλαβόντες τοὺς τραυματίας των, ἀπεχώρησαν.

Τὴν νύκτα τῆς 14ης Ἰουνίου 1947, 100μελὴς συμμορία κατώρθωσε νὰ εἰσέλθῃ ἐκ διαφόρων σημείων εἰς τὸ χωρίον Φούστανη καὶ περικυκλώσασα τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἐπετέθη κατὰ τῶν ὀλιγαρίθμων ἀνδρῶν αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους ἐκάλει συγχρόνως νὰ παραδοθοῦν. Οἱ ἄνδρες καταλαβόντες ἐπικαίρους θέσεις ἀπέκρουσαν τὰς ἐπιθέσεις καὶ τῇ ἐνισχύσει καὶ Λόχου Πεζικοῦ ἐξ Ἀριδαίας, τοὺς ἔτρεψαν τελικῶς εἰς φυγήν.

Τὴν νύκτα τῆς 22 Ἰουνίου 1947, καὶ περὶ ὥραν 02.30΄ δύναμις πλέον τῶν 1.000 συμμοριτῶν ὑπὸ τοὺς καπεταναίους Πᾶνον καὶ Στάθην, ὡρμωμένη ἐκ Καϊμακτσαλὰν καὶ ἐξωπλισμένη διὰ βαρέος ὁπλισμοῦ, ἐπετέθη ἐξ ὅλων τῶν σημείων κατὰ τῶν ἐντὸς καὶ εἰς τὰς παρυφὰς τοῦ χωρίου Παναγίτσα - Ἀρνίσσης εὑρισκομένων καὶ ἐγκατεστημένων καθ' ὁμάδας ἐν εἴδει φυλακίων Ἐθνικῶν δυνάμεων, ἀποτελουμένων ἐκ μιᾶς διμοιρίας Στρατοῦ, ἐννέα ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Παναγίτσης ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Μ. Παναγιωτάκην καὶ 60 ἀνδρῶν ΜΑΥ τοῦ χωρίου.

Ἡ πρώτη ἐπίθεσις ἐκδηλωθεῖσα σφοδροτάτη ἀπεκρούσθη ἀποτελεσματικῶς ὑπὸ τῶν ἀμυνομένων ἀνδρῶν. Κατὰ τὰς ἐπακολουθησάσας ἐν συνεχείᾳ τοιαύτας καὶ μετὰ ἡρωικὴν ἀντίστασιν ἠναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθοῦν δύο ἐκ τῶν ὑπερασπιζομένων ὑπὸ ΜΑΥ φυλακίων, ἀφοῦ ἐξήντλησαν τὰ πυρομαχικά των καὶ ἐφονεύθησαν ἐν τῷ μεταξὺ τέσσαρες τῶν ὑπερασπιστῶν.

Πολυάριθμοι συμμορῖται εὑρόντες ἐλευθέραν οὕτω τὴν δίοδον ἀπὸ τὰ σημεῖα ἐκεῖνα εἰσῆλθον ἐντὸς τοῦ χωρίου καὶ ἤρχισαν προβαίνοντες εἰς λεηλασίας καὶ πυρπολήσεις οἰκιῶν. Παρὰ ταῦτα, ἡ μάχη συνεχίζετο μὲ ἀμείωτον σφοδρότητα καὶ οἱ ὑπερασπισταί, ὀλιγάριθμοι ἔναντι τῶν συμμοριτῶν, ἠμύνοντο ἡρωικώτατα καὶ μετὰ πείσματος. Εἰδοποιηθεὶς ἐν τῷ μεταξὺ περὶ τῆς ἐπιθέσεως ταύτης ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀρνίσσης ὑπομοίραρχος Κ. Μῖχος, συνεκέντρωσεν ἅπασαν τὴν ἐκ διαθεσίμων ἀνδρῶν δύναμιν τῆς ἕδρας τῆς Ὑποδιοικήσεώς του καὶ ἐνισχυθεὶς καὶ ὑπὸ τμήματος Στρατοῦ ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Δ. Μουντάκαν, ἐξεκίνησε περὶ ὥραν 4ην πρωινήν, εἰς ἐνίσχυσιν τῶν μαχομένων εἰς Παναγίτσαν Ἐθνικῶν δυνάμεων. Οἱ δύο οὗτοι ἀξιωματικοὶ διὰ συντόνου πορείας καὶ ἀπὸ διαφόρων κατευθύνσεων ἔφθασαν περὶ ὥραν 5ην εἰς τὸ χωρίον καὶ ἐνεπλάκησαν ἀμέσως εἰς τὴν μάχην μετὰ τῶν ἐπιτιθεμένων. Οἱ συμμορῖται κατέχοντες θέσεις ἔβαλλον καὶ κατὰ τῶν ἐνισχύσεων τούτων καταιγιστικῶς καὶ ἡ μάχη ἐξηκολούθει σφοδροτάτη μέχρι τῆς 08.30΄ πρωινῆς ὥρας.

Κατὰ τὴν ὥραν αὐτήν, κατέφθασε καὶ ἑτέρα μικρὰ δύναμις Στρατοῦ μὲ ἓν τεθωρακισμένον αὐτοκίνητον, ἥτις ἐνεπλάκη καὶ αὐτὴ εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ συγχρόνως ἐπενέβη ἡ πολεμικὴ Ἀεροπορία, ἥτις ἤρξατο πολυβολοῦσα τὰς θέσεις τῶν συμμοριτῶν. Κατόπιν τῆς συντονισμένης ταύτης ἐπιθέσεως, οἱ συμμορῖται ἀνετράπησαν καὶ ἤρχισαν ὑποχωροῦντες πρὸς τὴν γύρω περιοχήν, καταδιωκόμενοι κατὰ πόδας ὑπὸ τῶν ἐξορμησάντων Ἐθνικῶν τμημάτων καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν.

Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης 27 νεκροὺς καὶ 3 τραυματίας καὶ ἐκυριεύθη παντοειδὲς πολεμικὸν ὑλικὸν καὶ ἐφόδια. Κατὰ ἐξακριβωθείσας πληροφορίας αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας ὑπερέβησαν τὸν ἀριθμὸν τῶν 200, οἵτινες ὅμως παρελήφθησαν ὑπὸ τῶν συντρόφων των.

Τὴν 12 Ἰουλίου 1947 καὶ ὥραν 21.00΄, 250μελὴς συμμορία κατανεμημένη εἰς ἰσχυρὰς ὁμάδας, εἰσέβαλεν εἰς τὸ χωρίον Ἄγρα - Ἐδέσσης. Ἐκ τῶν ὁμάδων τούτων ἄλλαι ἐπεδόθησαν εἰς συγκέντρωσιν τροφίμων, ἄλλαι εἰς τὴν περικύκλωσιν τοῦ Ἀστυνομικοῦ Καταστήματος καὶ ἄλλαι εἰς τὴν βιαίαν στρατολογίαν μεταξὺ τῶν κατοίκων. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἄγρας, ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς ὑπενωμοτάρχου καὶ 8 χωροφυλάκων ἐδέχθη ἰσχυρὰν ἐπίθεσιν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς, ἠμύνθη δὲ ἡρωικώτατα παρὰ τὴν χρησιμοποίησιν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν βαρέων ὅπλων, μεταξὺ τῶν ὁποίων Πίατ καὶ ὄλμους. Παρὰ ταῦτα, οἱ συμμορῖται ἐπέφερον σημαντικὰς ζημίας κατὰ τοῦ οἰκήματος τοῦ Σταθμοῦ, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἠμύνοντο οἱ ἄνδρες, καὶ διὰ τοῦτο οἱ τελευταῖοι ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς μάχης καὶ πρὸ τῆς μεγάλης πιέσεώς των ἠναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθοῦν, μαχόμενοι εἰς παρακείμενον ὕψωμα, ὁπόθεν ἐξηκολούθησαν τὴν ἄμυναν μέχρι τῆς ἀφίξεως ἐνισχύσεων καὶ τῆς κατόπιν τούτου ἀποχωρήσεως τῶν συμμοριτῶν περὶ ὥραν 03.30΄.

Κατὰ τὴν μάχην ταύτην, μετὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ, ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης, οὗτινος τὸ πτῶμα ἐγκατελείφθη ἐπὶ τόπου, καὶ ἐτραυματίσθησαν πολλοί, οἵτινες παρελήφθησαν ὑπὸ τῶν συντρόφων των.

Τὴν νύκτα τῆς 24ης Ἰουλίου 1947 καὶ ὥραν 00.30΄, πολυμελὴς συμμορία δυνάμεως Λόχου, ἀρτίως ἐξωπλισμένη, προτιθεμένη νὰ ἐξοντώσῃ τμήματα Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ἅτινα ἐκινοῦντο τὴν νύκτα ἐκείνην ἔξωθι τοῦ χωρίου Σωτῆρα - Ἐδέσσης, διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως ἐνεδρῶν καὶ προσπαθοῦσα νὰ καταλάβῃ ἐπικαίρους θέσεις πλησίον τοῦ χωρίου, ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Ἀριδαίας - Ἐδέσσης, ἐβλήθη ὑπὸ τῆς ἐξ ἐννέα ἀνδρῶν δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σωτῆρας, ἥτις εἶχε κατατμηθῆ ἀπὸ τῆς 21ης ὥρας τῆς αὐτῆς εἰς 3 ὁμάδας καὶ ἐνήδρευεν εἰς ἰσάριθμα σημεῖα. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν οἱ ὑπερασπίζοντες τὸ χωρίον, παρὰ τὸ ὀλιγάριθμόν των, κατώρθωσαν νὰ ἀνατρέψουν τοὺς συμμορίτας καὶ νὰ προξενήσουν εἰς αὐτοὺς σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας, ὡς διεπιστώθη ἐκ τῶν ἀνευρεθέντων ἰχνῶν, οὓς καὶ παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των.

Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην, ἥτις διήρκεσε περὶ τὴν μίαν ὥραν, ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς εἰς τὴν κεφαλὴν εἷς χωροφύλαξ,

Τὴν 3.10.1947 καὶ περὶ ὥραν 20.00΄, 50μελὴς συμμορία, προερχομένη ἐκ Παΐκου καὶ κατευθυνομένη πρὸς χωρίον Βαλτολίβαδον - Ἐδέσσης πρὸς λεηλασίαν τούτου, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν ὀλιγομελοῦς ὁμάδος ΜΑΔ, εἰς δημοσίαν ὁδὸν Γιαννιτσῶν - Ἐδέσσης, πλησίον τοῦ ὡς ἄνω χωρίου. Μετὰ συμπλοκὴν ἡμισείας ὥρας, ἡ συμμορία, παρὰ τὴν ὑπεροχήν της, ἀνετράπη καὶ ὑπὸ καταφθασάσης ἀμέσως ἐνισχύσεως ὑπὸ Στρατιωτικοῦ τμήματος καὶ τοιαύτης ἐξ ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δροσεροῦ - Ἐδέσσης κατεδιώχθη, μὲ ἀποτέλεσμα οἱ συμμορῖται ἐκ τῆς συμπλοκῆς ταύτης νὰ ἔχουν περίπου 6 νεκροὺς καὶ 4 τραυματίας, παραληφθέντας μεθ' ἑαυτῶν.

Ὁ ὑπομοίραρχος Ἰ. Μαντᾶς διοικητὴς τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σωτῆρας μὲ δύναμιν 13 ὁπλιτῶν ἔχων πληροφορίας θετικὰς ὅτι τὴν νύκτα τῆς 10ης Ὀκτωβρίου 1947 θὰ ἐνηργεῖτο ἐπίθεσις κατὰ τῆς ἕδρας του καὶ βιαία στρατολογία πολιτῶν, διήρεσε τὴν δύναμίν του εἰς 3 ὁμάδας καὶ κατέλαβε μετὰ ταύτης θέσεις ἐπικαίρους, πέριξ τοῦ χωρίου Σωτῆρα, ἀναμένων τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἐπιθέσεως. Πράγματι περὶ ὥραν 21.00΄ τῆς αὐτῆς (10.10.1947) 7μελὴς ἔνοπλος συμμορία εἰσῆλθεν εἰς τὸ χωρίον καὶ ἐστρατολόγησε περὶ τὰ ἑπτὰ ἄτομα, κατοίκους Σωτῆρας.

Κατὰ τὴν ἔξοδόν της ἐκ τοῦ χωρίου μετὰ τῶν στρατολογηθέντων βιαίως, ἐνέπεσεν εἰς τὰς στηθείσας καταλλήλως ἐνέδρας τῶν ἀνδρῶν, μὲ ἀποτέλεσμα κατόπιν ὀλιγοώρου συμπλοκῆς νὰ ἐγκαταλείψουν οἱ συμμορῖται ἐπὶ τόπου, βαρέως τραυματισθέντας, δύο συντρόφους των.

Ἐπὶ πλέον ἡ συμπλοκὴ αὐτὴ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διαφυγὴν ἐκ τῶν χειρῶν τῶν συμμοριτῶν τῶν 5 ἐκ τῶν 7 βιαίως στρατολογηθέντων ὑπ' αὐτῶν.

Τὴν 13.10.1947 καὶ ὥραν 23.00΄, πολυμελὴς συμμορία προερχομένη ἐκ τοῦ ὄρους Τζένα, κατόπιν προπαρασκευῆς δι' ἐπιθέσεων κατὰ τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς Σωσάνδρας καὶ Ἀριδαίας, τοποθετήσεως ἐνεδρῶν εἰς ἐπίκαιρα σημεῖα καὶ ἀνατινάξεως 3 γεφυρῶν ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Ἑξαπλατάνου - Ἀριδαίας, πρὸς παρεμπόδισιν ἀποστολῆς ἐνισχύσεων, ἐνήργησε σφοδροτάτην ἐπίθεσιν κατὰ μιᾶς διμοιρίας Στρατοῦ, ἑδρευούσης εἰς τὸ χωρίον Ἑξαπλάτανον - Ἀριδαίας καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, ἐφ' οὗ ἔρριψε καὶ τὸ μεγαλύτερον βάρος τῆς ἐπιθέσεώς της.

Οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ, παρὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους καὶ λυσσαλέας ἐπὶ 4ωρον ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ, καθ' ἃς ἐχρησιμοποίησαν ἐναντίον αὐτοῦ παντὸς εἴδους ὅπλα, ἀντέστησαν ἡρωικῶς καὶ ἀπέκρουσαν ἀποτελεσματικῶς ταύτας, ἄνευ ἀπωλειῶν. Δύο συμμορῖται ἐφονεύθησαν.

Τὴν νύκτα τῆς 20.10.1947 καὶ περὶ ὥραν 23.50΄, πολυμελὴς συμμορία εἰσδύσασα ἀπὸ 3 σημεῖα ἐντὸς τῆς πόλεως Ἐδέσσης, ἐπετέθη διὰ βαρέων κυρίως ὅπλων κατὰ τῶν Καταστημάτων τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐδέσσης, τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας, τοῦ κέντρου Ἀλλοδαπῶν καὶ τῆς Φρουρᾶς τῶν Ποινικῶν Φυλακῶν, ὡς καὶ τῆς Φρουρᾶς τοῦ ἠλεκτρικοῦ ἐργοστασίου Ἐδέσσης, ἅτινα κατείχοντο ἀποκλειστικῶς ὑπὸ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ὑπήγοντο εἰς τὴν ζώνην εὐθύνης αὐτῆς ἐντὸς τῆς πόλεως.

Ἐπηκολούθησε σφοδρὰ μάχη, καθ' ἣν οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς μὲ ἐπικεφαλῆς τοὺς ἀξιωματικοὺς ἀπέκρουσαν παντοῦ τοὺς συμμορίτας, οἵτινες, παρὰ τὴν πίεσιν καὶ τὰ πυρά των, δὲν κατώρθωσαν νὰ κάμψουν τὴν ἄμυναν αὐτῶν, καίτοι κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην, ἥτις διήρκεσε μέχρι τῆς 02.30΄ πρωινῆς ὥρας, ἐτραυματίσθησαν τέσσαρες χωροφύλακες.

Τελικῶς, διὰ τῆς ἐπεμβάσεως καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει Στρατιωτικῶν τμημάτων, οἱ συμμορῖται ἀνετράπησαν καὶ καταδιωκόμενοι ἀπεχώρησαν, λαβόντες κατεύθυνσιν πρὸς τὸ χωρίον Κερασιά. Κατὰ τὴν φυγήν των ἐγκατέλειψαν ἐντὸς τῆς πόλεως 5 νεκρούς.

Ὁ δήμαρχος Ἐδέσσης δι' ἐγγράφου του πρὸς τὴν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Ἐδέσσης, ἐξ ὀνόματος τῶν κατοίκων τῆς πόλεως, ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας καὶ τὰ συγχαρητήριά του διὰ τὴν ἡρωικὴν στάσιν τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, τὴν ἀπόκρουσιν τῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως ἀπὸ λεηλασίας καὶ καταστροφάς.

Τὴν 25.10.1947 καὶ περὶ ὥραν 24.00΄, πολυμελὴς συμμορία ἐνήργησε σφοδροτάτην ἐπίθεσιν διὰ παντὸς εἴδους ὅπλων καὶ ἐξ ὅλων τῶν σημείων κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σωσάνδρας, τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀριδαίας, μὲ σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῶν ἀνδρῶν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

Ἡ ἐπίθεσις αὐτὴ διαρκέσασα μέχρι τῆς 3ης πρωινῆς ὥρας, ἐθραύσθη πρὸ τῆς ἀντιστάσεως τῶν αν-

δρῶν καὶ οἱ συμμορῖται ἠναγκάσθησαν ν' ἀποχωρήσουν ἄπρακτοι. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σωσάνδρας ἐτραυματίσθη εἷς εἰς τὴν κεφαλήν. Οἱ συμμορῖται κατὰ τὰς ὑπαρχούσας ἐνδείξεις ἔσχον σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας, οὓς ὅμως κατὰ τὴν τακτικήν των συναπεκόμισαν κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των.

Τὴν 8.11.1947 καὶ περὶ ὥραν 23.30', συμμορῖται ἀκαθορίστου ἀριθμοῦ ὑπὸ τοὺς καπετὰν Λεφτεριὰν καὶ καπετὰν Γαλάνην προερχόμενοι ἐκ Καϊμακτσαλὰν καὶ Παΐκου, ἐνήργησαν σφοδροτάτην ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ χωρίου Ἄψαλος ἐξ ὅλων τῶν σημείων διὰ βαρέων ὅπλων, πολυβόλων, αὐτομάτων κλπ. μὲ σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῶν ἐν αὐτῷ εὑρισκομένων Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ διάπραξιν ἐγκληματικῶν πράξεων κατὰ τῶν ἐθνικοφρόνων κατοίκων. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιθέσεως, ἥτις διήρκεσε μέχρι τῶν πρωινῶν ὡρῶν τῆς ἑπομένης, οἱ ἄνδρες τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς Ἀψάλου καὶ Σωτήρας, οἵτινες κατὰ τὴν νύκτα ταύτην εὑρέθησαν ἐν Ἀψάλῳ πρὸς ἐνίσχυσιν, δεδομένου ὅτι ὑπῆρχον πληροφορίαι περὶ τῆς ἐπιθέσεως ταύτης τῶν συμμοριτῶν κατὰ τοῦ χωρίου Ἄψαλος, ἠγωνίσθησαν ἡρωικώτατα καὶ ἀπέτρεψαν τοὺς συμμορίτας ἀπὸ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἀντικειμενικοῦ των σκοποῦ. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην οἱ συμμορῖται ὑπέστησαν βαρυτάτας ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας. Ἐπὶ τόπου ἐγκατέλειψαν ὀκτὼ νεκροὺς καὶ παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν πλέον τῶν εἴκοσι τραυματιῶν.

Τὴν 11.11.1947 καὶ ὥραν 22.30', πολυμελὴς συμμορία ἀφοῦ ἀνετίναξε 3 γεφύρας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἐξαπλατάνου-Ἀριδαίας, ἐνήργησε σφοδροτάτην ἐπίθεσιν κατὰ τῶν ἐν τῷ χωρίῳ Ἐξαπλατάνῳ θέσεων τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς χρησιμοποιήσασα κατὰ ταύτην ὅλμους, ἀντιαρματικοὺς ἐκτοξευτάς, πολυβόλα κλπ. Ἐπηκολούθησε σφοδροτάτη μάχη διαρκέσασα μέχρι τῆς 1ης μεταμεσονυκτίου ὥρας, καθ' ἣν ἐπηκολούθησεν ἀντεπίθεσις, μὲ ἀποτέλεσμα οἱ συμμορῖται νὰ τραποῦν εἰς ἄτακτον φυγὴν συναποκομίσαντες τοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίας των, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁποίων δὲν κατορθώθη νὰ ἐξακριβωθῇ.

Τὴν νύκτα τῆς 14.11.1947 καὶ περὶ ὥραν 20.30', 350μελὴς συμμορία ἐπετέθη αἰφνιδιαστικῶς καὶ ἐκ πολλῶν σημείων διὰ βαρέων ὅπλων, πολυβόλων κλπ., κατὰ τῶν ἐντὸς τοῦ χωρίου Ἄψαλος-Ἀλμωπίας εὑρισκομένων Ἐθνικῶν δυνάμεων, ἀποτελουμένων ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀψάλου καὶ Σωτήρας, μιᾶς διμοιρίας Στρατοῦ καὶ ἀριθμοῦ τινος ἐνόπλων πολιτῶν. Ἐπηκολούθησε σφοδροτάτη μάχη διαρκέσασα ἐπὶ δίωρον, καθ' ἣν λόγῳ τῆς ὁρμητικότητος τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς οἱ συμμορῖται ἠναγκάσθησαν ν' ἀποχωρήσουν ἀτάκτως, ὑποστάντες σοβαρωτάτας ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας, παραληφθέντας κατὰ τὴν φυγήν των.

Τὴν 16.11.1947 καὶ περὶ ὥραν 03.15', πολυμελὴς συμμορία, κατόπιν παρενοχλητικῶν ἐνεργειῶν της εἰς διάφορα χωρία τῆς περιοχῆς Ἀριδαίας-Ἐδέσσης πρὸς παρεμπόδισιν ἀποστολῆς ἐνισχύσεων, ἐπετέθη ἐκ πολλῶν σημείων μὲ ὅλμους, Πίατ, πολυβόλα καὶ παντὸς εἴδους ὅπλα κατὰ τῶν ἐντὸς τοῦ χωρίου Ἐξαπλάτανος Ἐθνικῶν δυνάμεων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς. Οἱ συμμορῖται, κατορθώσαντες νὰ διεισδύσουν εἰς τὸ χωρίον, ἔστρεψαν μὲ μανίαν τὴν κυρίαν ἐπίθεσίν των κατὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἐκεῖ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, οἵτινες ὅμως, μαχόμενοι ἡρωικώτατα καὶ μὲ αὐταπάρνησιν, ἀπέκρουσαν ἁπάσας τὰς λυσσαλέας ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐπροξένησαν εἰς τούτους βαρείας ἀπωλείας, εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας. Τελικῶς οἱ συμμορῖται, κατόπιν ἐπεμβάσεως ἐνισχύσεων μεγάλων τμημάτων Στρατοῦ ἐξ Ἀριδαίας, ὑπεχώρησαν περὶ ὥραν 05.00' ἐγκαταλείψαντες πρὸ τῶν θέσεων τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς δύο πτώματα συντρόφων των. Ἐπίσης ἐγκατέλειψαν πρὸ τῶν θέσεων τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς τοῦ χωρίου πάντα τὰ λεηλατηθέντα εἴδη, καθὼς καὶ διάφορα ἐφόδιά των κυριευθέντα ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ.

Τὴν νύκτα τῆς 22ας Νοεμβρίου 1947 καὶ περὶ ὥραν 20.30', μικρὰ δύναμις ἐκ τῶν ἑδρευουσῶν εἰς τὸ χωρίον Παναγίτσα διμοιρίας Στρατοῦ, ΜΑΥ καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Παναγίτσας ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Παναγιωτάκην Μιχαήλ, ἐνεδρεύουσα πλησίον τοῦ χωρίου Ξανθόγεια, συνεπλάκη μετὰ 15μελοῦς συμμορίας, μεταφερούσης δι' ὑποζυγίων τρόφιμα εἰς τὸ ὡς ἄνω χωρίον. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐφονεύθησαν δύο τοῦ συγκροτήματος τοῦ ἀρχισυμμορίτου Σάββα καὶ περιῆλθον εἰς χεῖρας τῆς Χωροφυλακῆς ἀτομικὰ ὅπλα, χειροβομβίδες, ὑποζύγια καὶ ἅπαντα τὰ μεταφερόμενα τρόφιμα.

Τὴν 11.12.1947 καὶ περὶ ὥραν 24.00', συμμορῖται δυνάμεως τάγματος ἐνήργησαν σφοδρὰν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σωσάνδρας, διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ὅλμων, μυδραλλίων, καὶ ἄλλων ὅπλων. Οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ παρὰ τὸ ὀλιγάριθμόν των, ἀμυνόμενοι ἀποτελεσματικῶς ἠμπόδισαν τοὺς συμμορίτας νὰ πλησιάσουν πρὸς τὰς θέσεις των μέχρι τῆς 04.00' ὥρας. Ἀπὸ τῆς 04.00' ὥρας οἱ συμμορῖται, κατόπιν προπαρασκευῆς διὰ καταιγιστικοῦ πυρός, ἐπεχείρησαν σφοδροτάτην ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ οἰκήματος τοῦ Σταθμοῦ καὶ τῶν θέσεων τῶν ἀνδρῶν, ἄνευ ὅμως ἀποτελέσματος, διὸ καὶ κατεβλήθησαν ἀλλεπάλληλοι προσπάθειαι καὶ ἐξεδηλώθησαν συνεχεῖς ἐπιθέσεις καὶ μὲ ἐξαιρετικὸν πεῖσμα μέχρι τῆς 06.00' ὥρας. Οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ ἠμύνθησαν ἡρωικῶς καὶ ἀπέκρουσαν ἁπάσας τὰς ἐπιθέσεις ἀποτελεσματικῶς, προξενήσαντες σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς αὐτούς. Τελικῶς, οἱ συμμορῖται ἠναγκάσθησαν ν' ἀποχωρήσουν συναποκομίσαντες μεθ' ἑαυτῶν, κατὰ τὰς μετέπειτα ἐξηκριβωμένας πληροφορίας, περὶ τοὺς 8 τραυματίας συντρόφους των καὶ ἄγνωστον ἀριθμὸν νεκρῶν.

Τὴν νύκτα τῆς 16ης πρὸς τὴν 17ην Δεκεμβρίου

1947, 400μελὴς συμμορία ὑπὸ τοὺς καπετὰν Μαῦρον καὶ καπετὰν Πᾶνον, ὁρμωμένη ἐκ τοῦ ὄρους Καϊμακτσαλὰν καὶ ἐξωπλισμένη διὰ βαρυτάτου ὁπλισμοῦ, περὶ ὥραν 20ήν, ἐπετέθη ἐκ διαφόρων σημείων ἐναντίον τῶν ἐντὸς τοῦ χωρίου Ἀρνίσσης-Ἐδέσσης εὑρισκομένων Ἐθνικῶν δυνάμεων, ἀποτελουμένων ἐκ τῆς δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀρνίσσης, ὑπὸ τὸν διοικητὴν αὐτῆς ὑπομοίραρχον Στ. Ξανθάκον, ἑνὸς Λόχου Στρατοῦ καὶ ἀνδρῶν ΜΑΥ. Τὸ βάρος τῆς ἐπιθέσεως ἐξεδηλώθη διὰ καταιγιστικῶν πυρῶν ὅλμων, Πίατ καὶ αὐτομάτων ὅπλων, κυρίως κατὰ τῶν θέσεων τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, οἵτινες ἠμύνθησαν ἀποτελεσματικῶς. Ἐναντίον τῶν θέσεων τοῦ Λόχου Στρατοῦ οἱ συμμορῖται ἔβαλλον μᾶλλον παρενοχλητικὰ πυρά. Οἱ συμμορῖται μέχρι τῆς 4ης πρωινῆς ὥρας, καθ' ἣν συνεχίσθη ἡ μάχη μὲ ἀμείωτον σφοδρότητα, ἐπεχείρησαν ἓξ ἐν συνόλῳ λυσσαλέας ἐπιθέσεις κατὰ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, φθάσαντες ἐνίοτε καὶ μέχρι τῶν συρματοπλεγμάτων τῶν θέσεών των, ἅτινα εἰς πολλὰ σημεῖα ἀπέκοψαν διὰ ψαλίδος. Ὅλαι ὅμως αἱ ἐπιθέσεις αὗται, προσκρούσασαι εἰς τὴν ἀποφασιστικότητα καὶ αὐτοθυσίαν τῶν ἀνδρῶν, ἀπεκρούσθησαν. Κατὰ τὴν πρώτην ἐπίθεσιν, ἥτις ἦτο καὶ ἡ σφοδροτέρα, ἐφονεύθη ἐκ βλήματος ὅλμου ὁ χωροφύλαξ Π. Πέτροβας καὶ ἐτραυματίσθη ἕτερος. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ὑπελογίσθησαν, ἐκ τῶν ἐγκαταλειφθέντων ἰχνῶν εἰς πλέον τῶν 10 νεκρῶν καὶ τραυματιῶν.

Τὴν 20.12.1947 ἡ ὀλιγάριθμος δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σωσάνδρας κινηθεῖσα μεταξὺ τῶν χωρίων Σωσάνδρας καὶ Λυκοστόμου πρὸς καταδίωξιν 7μελοῦς συμμορίας, ἐνέπεσε, κατὰ μίαν ἐξερευνητικήν της προσπάθειαν εἰς τὰ ὑψώματα ἄνω τοῦ χωρίου Λυκοστόμου, εἰς ἐνέδραν 70μελοῦς συμμορίας. Ἐπηκολούθησε συμπλοκὴ διαρκέσασα ἐπὶ δίωρον, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ, παρὰ τὸ ὀλιγάριθμόν των, κινούμενοι ἐπιθετικῶς καὶ μετὰ θάρρους κατώρθωσαν νὰ ἐξαναγκάσουν τοὺς συμμορίτας νὰ συμπτυχθοῦν εἰς ὑψηλότερα σημεῖα καὶ τελικῶς νὰ διαλυθοῦν. Οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ ἐξαντλήσαντες τὰ πυρομαχικά των, ἠναγκάσθησαν νὰ διακόψωσι τὴν καταδίωξιν.

Τὴν 05.30' πρωινὴν ὥραν τῆς 20.12.1947, δύναμις ἀποτελουμένη ἐκ δύο διμοιριῶν Στρατοῦ, μιᾶς Διμοιρίας ΜΑΥ καὶ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Παναγίτσης ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Μ. Παναγιωτάκην, κινουμένη πρὸς τὸ χωρίον Ἅγιος Ἀθανάσιος, πρὸς ἀνακατάληψιν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν συμμοριτῶν οἵτινες τὸ κατεῖχον ἀπὸ 6μήνου περίπου, καὶ συνεργαζομένη μετ' ἄλλων τμημάτων Ἐθνικῶν δυνάμεων κινουμένων ἐξ ἄλλων κατευθύνσεων, ἔφθασεν εἰς τὸ χωρίον Ζέρβη. Ἡ ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην δύναμις καὶ οἱ ἄνδρες τῶν ΜΑΥ ἐνεργήσαντες κατ' οἶκον ἐρεύνας συνέλαβον 30 περίπου αὐτοαμυνίτας, ἐνίους τῶν ὁποίων ἐνόπλους, ἄνευ ἀντιστάσεως.

Συνεχιζομένης τῆς ἐπιχειρήσεως ὅταν ἡ δύναμις εἶχε φθάσει πρὸ τοῦ χωρίου Ἅγιος Ἀθανάσιος, ἡ Διμοιρία ΜΑΥ ἐδέχθη πυρὰ τῶν ὠχυρωμένων εἴς τι ὕψωμα καὶ καθηλώθη. Ὁ ἐνωμοτάρχης μετὰ τῶν ἀνδρῶν του ἐνήργησε κυκλωτικῶς καὶ ἐπετέθη κατὰ τῶν συμμοριτῶν, ἔτρεψε τούτους εἰς φυγὴν καὶ συνέλαβεν ἕνα αἰχμάλωτον. Οἱ ὑποχωρήσαντες συμμορῖται φθάσαντες πρὸ τοῦ χωρίου Ἅγιος Ἀθανάσιος καὶ ἐπιτεθέντες μετ' ἄλλων ὠχυρωμένων ἐκεῖ συμμοριτῶν, ἔβαλλον καταιγιστικῶς ἐναντίον τῶν προχωρούντων ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ καὶ ἐντὸς ὀλίγου καθήλωσαν αὐτούς. Παρὰ ταῦτα, ὁ ἐνωμοτάρχης παραλαβὼν δύναμιν ἐκ 5 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, κατώρθωσε νὰ πλησιάσῃ ἓν ἀκραῖον οἴκημα τοῦ χωρίου Ἅγιος Ἀθανάσιος, τὸ ὁποῖον κατείχετο ὑπὸ ὁμάδος συμμοριτῶν καὶ δι' αἰφνιδιαστικῆς καὶ θαραλλέας ἐπιθέσεως νὰ ἐξουδετερώσῃ τούτους καὶ νὰ τοὺς συλλάβῃ ἅπαντας αἰχμαλώτους μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ των.

Ἡ ἐξουδετέρωσις τοῦ στηρίγματος τούτου τῶν συμμοριτῶν καὶ ἡ βολὴ ὑπὸ τῶν δυνάμεων Στρατοῦ δι' ὅλμων καὶ πυροβολικοῦ ἀπὸ διαφόρων κατευθύνσεων, ἐπέφερε πλήρη σύγχυσιν μεταξὺ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἐγκαταλείψαντες τὰς θέσεις των καὶ τὸ χωρίον Ἅγιος Ἀθανάσιος ἐτράπησαν εἰς ἄτακτον φυγὴν πρὸς τὰ γύρω δασώδη ὑψώματα. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης ταύτης καὶ εἰς τὰ σημεῖα τῶν ἐπιθέσεων τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἀνευρέθησαν 12 πτώματα συμμοριτῶν καὶ συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι 8, ἐκυριεύθησαν δὲ ἀρκετὰ ὅπλα, πυρομαχικὰ καὶ ἐφόδια.

Τὴν 22αν Δεκεμβρίου 1947 καὶ ἀπὸ πρωίας, 200-μελὴς συμμορία κατέλαβε τὰ πλησίον τοῦ χωρίου Σωτῆρα καὶ ἐγγύτατα τῆς δημοσίας ὁδοῦ Ἐδέσσης-Ἀριδαίας ὑψώματα καὶ συνελάμβανε πάντα διερχόμενον μὲ κατεύθυνσιν τὴν Ἔδεσσαν. Περὶ ὥραν 08.15' τῆς αὐτῆς ναρκαλιευτικὸν στρατιωτικὸν αὐτοκίνητον, συνοδευόμενον καὶ ὑπὸ ἑτέρου τοιούτου ἐφ' ὧν ἐπέβαινον δύο στρατιῶται καὶ ὁ ἀγροφύλαξ Σωτῆρας, ὑπέστη ἐπίθεσιν ὑπὸ τῶν πλησίον τῆς ὁδοῦ Ἀριδαίας-Ἐδέσσης εὑρισκομένων συμμοριτῶν μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ὁδηγοῦ, τὴν σύλληψιν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν δύο ἑτέρων στρατιωτῶν καὶ τὸν θανάσιμον τραυματισμὸν τοῦ ἀγροφύλακος καὶ τὴν διαρπαγὴν τοῦ ναρκαλιευτικοῦ μηχανήματος καὶ πυρπόλησιν τῶν αὐτοκινήτων. Κατόπιν τούτου καὶ εἰς τὸ ἄκουσμα τῶν πυροβολισμῶν τῶν συμμοριτῶν τούτων, ἔσπευσαν δυνάμεις Στρατοῦ ἐξ Ἐδέσσης καὶ Ἀψάλου καὶ ὁ σταθμάρχης Χωροφυλακῆς Σωτῆρας μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ του καὶ συνεπλάκησαν μετὰ τῶν ἀποχωρούντων ἐν τῷ μεταξὺ συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 4 ἐγκαταλειφθέντων ἐπὶ τόπου, τὴν σύλληψιν ἑνὸς καὶ τὴν κυρίευσιν τῶν λεηλατηθέντων εἰδῶν τῶν πυρποληθέντων αὐτοκινήτων καὶ λοιπῶν ἐφοδίων τῶν συμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι καθ' ὑπαρχούσας ἐνδείξεις ἔσχον μεγαλυτέρας ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας συναποκομισθέντας ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὴν φυγήν των.

Τμῆμα Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν διάρκειαν ἐξερευνητικῆς ἐπιχειρήσεως ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

8. Ο ΑΓΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΕΔΕΣΣΗΣ ΕΤΗ 1948 - 1949

Τὴν 4ην Ἰανουαρίου 1948 καὶ περὶ ὥραν 22.45΄, πολυμελὴς συμμορία ἀρτίως ἐξωπλισμένη ἐπετέθη διὰ βαρέων ὅπλων κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πετραίας, ὑπερασπιζομένου ὑπὸ 8 ὁπλιτῶν καὶ λοιπῶν ἐν Πετραίᾳ Ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ μιᾶς Διμοιρίας Στρατοῦ καὶ ΜΑΥ.

Ἡ ἐπίθεσις αὐτή, ἥτις διενηργήθη ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν μετὰ πείσματος διήρκεσε μέχρι τῆς 01.00΄ ὥρας τῆς αὐτῆς, χωρὶς νὰ δυνηθοῦν οἱ συμμορῖται νὰ φέρουν ἀποτέλεσμα εἰς βάρος τῶν ἀνδρῶν τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων, χάρις εἰς τὴν προβληθεῖσαν ὑφ᾽ ὅλων σθεναρὰν ἀντίστασιν. Τελικῶς οἱ συμμορῖται ἀπελπισθέντες καὶ πιεσθέντες ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων δι᾽ ἀντεπιθέσεως, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψαντες ἐπὶ τόπου διάφορα ἐφόδιά των. Οὗτοι ἐξ ὑπαρχουσῶν ἐνδείξεων ἔσχον σοβαρὰς ἀπωλείας, εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας, οὓς κατώρθωσαν νὰ συναποκομίσουν.

Τὴν 9.2.1948 καὶ περὶ ὥραν 7ην, δύναμις τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Ἐδέσσης ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Β. Ἀργυρὸν καὶ Διμοιρία Στρατοῦ ὑπὸ ἐπιλοχίαν, ἐνεδρεύουσα ἔξωθι τοῦ χωρίου Σαμάριον-Ἐδέσσης, κατόπιν πληροφοριῶν ὅτι εἰς τὸ χωρίον τοῦτο εἶχον καταφύγει σημαίνοντα στελέχη τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος, συνεπλάκησαν μετὰ τῆς ὑπαρχούσης ἐντὸς τοῦ χωρίου ὁμάδος, ὅτε αὕτη προσεπάθησε νὰ διαφύγῃ ἐκ τοῦ σχηματισθέντος κλοιοῦ τῶν ἀνωτέρω τμημάτων, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον πέντε ἐπικεκηρυγμένων συμμοριτῶν.

Τὴν 6.3.1948 καὶ ἀπὸ τὰς ὥρας 03.30΄ ἕως 06.00΄ τῆς αὐτῆς, ἐνηργήθησαν ἐπανειλημμέναι ἐπιθέσεις πολυμελοῦς συμμορίας κατὰ τῶν ἐν Ἄγρᾳ-Ἐδέσσης δυνάμεων Στρατοῦ, ΜΑΥ καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἄγρα. Οἱ ἄνδρες τῶν δυνάμεων τούτων ἅπαντες ἀντέστησαν ἀποτελεσματικῶς καὶ ἀπέκρουσαν ἁπάσας τὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν καὶ τελικῶς διὰ θαρραλέας ἀντεπιθέσεως κατεδίωξαν αὐτοὺς καὶ τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγήν. Ἡ ὁρμὴ τῶν ἀνδρῶν

τοῦ νοτίου πολυβολείου Χωροφυλακῆς ἦτο τοιαύτη κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐπιθέσεων, ὥστε ὁ χωροφύλαξ Ν. Πατρίκης ἐξῆλθε τοῦ πολυβολείου καὶ ἔβαλε μὲ τὸ ὁπλοπολυβόλον του ἀνὰ χεῖρας ὄρθιος κατὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες, πρὸ τῆς τοιαύτης ὁρμῆς καίτοι κατὰ πολὺ ὑπέρτεροι εἰς ἀριθμόν, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψαντες ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης τὸ πτῶμα ἑνὸς συντρόφου των.

Τὴν 28ην Μαρτίου 1948 καὶ περὶ ὥραν 23.45', 150-μελὴς συμμορία καλῶς ἐξωπλισμένη διὰ διαφόρων ὅπλων, μυδραλλίων, ὅλμων, Μπαξεχάουζερ, αὐτομάτων κλπ. προερχομένων ἐκ Παΐκου, ἐπετέθη ἐναντίον τῶν 7 ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δροσεροῦ ἐγκατεστημένων εἰς χωρίον Τριφύλλιον καὶ κατὰ τῶν ἀνδρῶν ΜΑΥ. Κατὰ τὴν πρώτην ἐπίθεσίν των οἱ συμμορῖται ἐξουδετέρωσαν τοὺς ἄνδρας ΜΑΥ φονεύσαντες 5 ἐξ αὐτῶν καὶ τραυματίσαντες δύο ἔξωθι τοῦ φυλακείου των. Μετὰ τοῦτο ἔρριψαν ὅλον τὸ βάρος τῆς ἐπιθέσεώς των κατὰ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, χρησιμοποιοῦντες κατὰ τούτων καὶ ὅλμους. Οἱ ἄνδρες οὗτοι, ἐλάχιστοι εἰς ἀριθμόν, ἠμύνοντο σθεναρῶς ἐκ τοῦ πολυβολείου των διὰ ἀτομικῶν ὅπλων, χειροβομβίδων καὶ δύο ὁπλοπολυβόλων Μπρέν, ἐξ ὧν τὸ ἓν εὐθὺς ὡς ἤρχισεν ἡ συμπλοκὴ ὑπέστη βλάβην, ἐπισκευασθὲν μετ' ὀλίγον. Ἀφοῦ δὲ οὗτοι ἠμύνθησαν ἐπὶ πολὺ κατὰ τῶν ἀνδρῶν τῶν συμμοριτῶν καὶ κινδυνεύοντες νὰ περικυκλωθοῦν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν καὶ νὰ ἐξοντωθοῦν ὁπωσδήποτε, ἐπεδίωξαν καὶ συνεπτύχθησαν εἰς τὸ ἀπέχον περὶ τὰ 500 μέτρα χωρίον Παλαίφυτον ἀπὸ ὅπου, ἑνωθέντες μετὰ ἀνδρῶν ΜΑΥ τοῦ χωρίου τούτου, ἐπέστρεψαν καὶ πάλιν πρὸς Τριφύλλιον καὶ ἐνεπλάκησαν εἰς τὸν ἀγῶνα. Τῇ ἐπεμβάσει καὶ ἀφιχθεισῶν ἐν τῷ μεταξὺ ἐνισχύσεων Στρατοῦ ἐκ Γιαννιτσῶν συνέχισαν τὴν καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες κατέστρεψαν πάντα τὰ ἐν τῷ οἰκήματι ὅπου ἐστρατωνίζοντο οἱ χωροφύλακες εἴδη των, ὅτε ἔγιναν κύριοι τῆς καταστάσεως, πλὴν τοῦ ἀρχείου ὅπερ διεσώθη. Ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν ἐνδείξεων καὶ πληροφοριῶν πιστεύεται ὅτι οἱ συμμορῖται ἔσχον σοβαρὰς ἀπωλείας.

Τὴν 8ην Ἀπριλίου 1948 καὶ περὶ ὥραν 22.45', 200μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν καπετὰν Στάθην ἐξωπλισμένη διὰ βαρέων ὅπλων καὶ προερχομένη ἐκ Παΐκου ἀφοῦ προηγουμένως ἐπαγίδευσε τὴν δημοσίαν ὁδὸν Σκύδρας-Γιαννιτσῶν διὰ ναρκῶν, ἐπετέθη ταὐτοχρόνως κατὰ τῶν χωρίων Τριφύλλιον καὶ Παλαίφυτον ὑπερασπιζομένων τοῦ μὲν πρώτου ὑπὸ τῶν ἐκεῖ διαμενόντων ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δροσεροῦ, ὑφ' ἑνὸς ὑπενωμοτάρχου καὶ 7 χωροφυλάκων καὶ 50 ἀνδρῶν ΜΑΥ καὶ ΜΑΔ, τοῦ δὲ δευτέρου ὑπὸ 60 ἀνδρῶν ΜΑΥ. Μετὰ 4ωρον σκληρὰν μάχην καὶ λόγῳ συντριπτικῆς ὑπεροχῆς τῶν συμμοριτῶν εἰς ἄνδρας καὶ ὁπλισμόν, αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις ἠναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθοῦν εἰς τοὺς ἀγρούς, μὲ ἀποτέλεσμα οἱ συμμορῖται, γενόμενοι κύριοι τῆς καταστάσεως, νὰ προβοῦν γενικῶς εἰς διαρπαγὰς καὶ λεηλασίας καὶ νὰ πυρπολήσουν μεταξὺ ἄλλων οἰκημάτων καὶ τὸ εἰς Τριφύλλιον Δημοτικὸν Σχολεῖον.

Κατὰ τὴν μεγάλην ταύτην συμπλοκήν, ἥτις ἐξειλίχθη εἰς ἀληθῆ μάχην, οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς οὐδεμίαν ἀπώλειαν ἔσχον. Οἱ συμμορῖται, ὡς κατέθεσεν παραδοθεῖσα τὴν ἑπομένην ἔνοπλος κομμουνιστοσυμμορίτισσα ἔσχον ἐκ τῶν πυρῶν τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ λοιπῶν τμημάτων περίπου 15 τραυματίας παραληφθέντας.

Τὴν 20ὴν Ἀπριλίου 1948 καὶ περὶ ὥραν 22.50', πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη διὰ μυδραλλίων, αὐτομάτων, χειροβομβίδων, ἀντιαρματικῶν ἐκτοξευτῶν καὶ ἀτομικῶν ὅπλων καὶ ὅλμων, κατὰ τῶν πολυβολείων τῶν φυλακίων τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἄγρα, ἅτινα ὑπερήσπιζον 9 ὁπλῖται Χωροφυλακῆς καὶ ἑτέρων φυλακίων ὑπερασπιζομένων ὑπὸ στρατιωτῶν καὶ ἀνδρῶν ΜΑΥ. Τὴν μεγαλυτέραν πίεσιν ὑπέστη τὸ νότιον φυλάκιον τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, καθ' οὗ οἱ συμμορῖται ἔβαλλον μὲ πεῖσμα ἀπὸ ἀποστάσεως 50 μέτρων καὶ δι' ὅλων τῶν ὅπλων, χωρὶς ὅμως νὰ δυνηθοῦν νὰ κάμψουν τὴν ἀντίστασιν τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ, οἵτινες ἐμάχοντο ἀνθιστάμενοι κρατερῶς ἐπὶ 5ωρον. Οἱ συμμορῖται πρὸ τῆς ἡρωικῆς καὶ ἀκάμπτου ταύτης ἀντιστάσεως τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, περὶ ὥραν 04.00' τῆς 21.4.1948 ὑπεχώρησαν, ἐγκαταλείψαντες ἐπὶ τόπου τὸ πτῶμα ἑνὸς συντρόφου των φονευθέντος κατὰ τὴν μάχην. Κατὰ πληροφορίας παραδοθέντων τὴν ἑπομένην συμμοριτῶν, οὗτοι συναπεκόμισαν φεύγοντες καὶ τὰ πτώματα 10 ἑτέρων συντρόφων των, φονευθέντων ἐπίσης κατὰ τὴν μάχην ταύτην. Εἷς τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθη σοβαρῶς. Οἱ κομμουνισταὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης ᾐχμαλώτισαν τοὺς ἄνδρας δύο φυλακίων κειμένων βορείως τοῦ χωρίου Ἄγρα, ἅτινα ὑπερήσπιζον στρατιῶται καὶ ΜΑΥ.

Τὴν νύκτα τῆς 1.6.1948 καὶ περὶ ὥραν 22.00', 100μελὴς συμμορία ὑπὸ τοὺς καπετὰν Τζαβέλλαν καὶ Μαῦρον, ἀφοῦ κατέλαβε πέριξ τοῦ χωρίου Ἅγιος Ἀθανάσιος ἐπικαίρους θέσεις πρὸς παρεμπόδισιν ἀποστολῆς ἐνισχύσεων, ἐκύκλωσε τὸν ἐπὶ τοῦ παρακειμένου τοῦ χωρίου ὑψώματος εὑρισκόμενον Λόχον Στρατοῦ. Συγχρόνως διὰ τοῦ μεγαλυτέρου τμήματος αὐτῆς ἀφοῦ εἰσέδυσεν ἐντὸς τοῦ χωρίου, ἔλαβε καταλλήλους θέσεις εἰς οἰκίας καὶ λοιπὰ κτίσματα, ἐπιτεθεῖσα κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἁγίου Ἀθανασίου. Ἐντὸς τοῦ Σταθμοῦ τὴν νύκτα ἐκείνην εὑρίσκετο ὁ διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀρνίσσης ὑπομοίραρχος Στ. Ξανθάκος, ὅστις εἶχε μεταβῆ πρὸς ἐπιθεώρησιν, καὶ ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἀποτελουμένη ἀπὸ ἓξ ἄνδρας ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Μ. Παναγιωτάκην, τρεῖς ἀγροφύλακας καὶ ἕνα πολίτην. Ἡ ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν ἐκδηλωθεῖσα περὶ ὥραν 02.30' πρωινὴν διὰ παντὸς εἴδους ὅπλων, ἐστράφη κυρίως κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ. Οἱ ἄνδρες, τόσον τοῦ Σταθμοῦ ὅσον καὶ τοῦ Λόχου Στρατοῦ, ἀπέκρουσαν τὰς ἐπιθέσεις καὶ ἡ μάχη ἐξηκολούθησε μὲ ἀμείωτον σφοδρότητα

καθ' ὅλην τὴν νύκτα τῆς 1.6.1948, τὴν ἡμέραν καὶ νύκτα τῆς 2.6.1948 καὶ μέχρι τῶν πρωινῶν ὡρῶν τῆς 3.6.1948, ὅτε δι' ἰσχυρᾶς ἀντεπιθέσεως τῶν ἀνδρῶν τοῦ Λόχου καὶ τῆς Χωροφυλακῆς, οἱ συμμορῖται ἀνετράπησαν καὶ κατεδιώχθησαν. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐπροξενήθησαν σοβαραὶ ζημίαι εἰς τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἁγ. Ἀθανασίου δι' ἀντιαρματικῶν ὅπλων, καθὼς καὶ εἰς τὰ πρὸ αὐτοῦ πολυβολεῖα. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην οἱ συμμορῖται ἔσχον σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς νεκρούς, τραυματίας καί, ὅπως διεπιστώθη παρὰ τῶν κατοίκων, παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν 5 νεκροὺς καὶ 7 τραυματίας. Ἐφονεύθη εἷς στρατιώτης καὶ ἐτραυματίσθησαν 7.

Τὴν νύκτα τῆς 24 - 25.6.1948 περὶ ὥραν 01.30' μεταμεσονύκτιον, πολυμελὴς κομμουνιστοσυμμορία, προερχομένη ἐκ τοῦ ὄρους Καϊμακτσαλὰν προσέβαλεν ἀπὸ Βορρᾶ τὴν πόλιν τῆς Ἐδέσσης διὰ παντὸς εἴδους ὅπλων. Ὁμὰς συμμοριτῶν ἐκ 30 περίπου ἀνδρῶν, εἰσδύσασα εἰς τὴν βορείαν συνοικίαν τῆς πόλεως ἐπυρπόλησε τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ δύο οἰκήματα τῶν ΣΕΚ. Αἱ εἰς τὴν πόλιν δυνάμεις Στρατοῦ, Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἀντεπιτεθεῖσαι ἐξεδίωξαν τοὺς συμμορίτας καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς πρὸς Βορρᾶν. Οἱ τελευταῖοι καταδιωκόμενοι ἐνεπλάκησαν εἰς ἀγῶνα μετὰ τμημάτων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, εἰς τὰ παρὰ τὸ χωρίον Λύκοι ὑψώματα, ὅπου ἐπωφελούμενοι τοῦ σκότους διεσκορπίσθησαν καὶ ἐξηφανίσθησαν περὶ ὥραν 4ην πρωινήν.

Τὴν 26ην Ἰουνίου 1948 καὶ περὶ ὥραν 23.00', 200μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν καπετὰν Παλαμᾶν ἐκ Ναούσης, ἐπετέθη διὰ βαρέος ὁπλισμοῦ κατὰ τῶν ἐν τῷ χωρίῳ Σωτῆρα Ἐθνικῶν δυνάμεων ἀποτελουμένων ἐκ 40 ἀνδρῶν ΜΑΥ, μιᾶς Διμοιρίας Στρατοῦ καὶ 9 ὁπλιτῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σωτῆρας ὑπὸ τὸν σταθμάρχην ἐνωμοτάρχην Β. Βαγενᾶν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν σφοδροτάτην μάχην οἱ ἄνδρες τῆς Διμοιρίας καὶ τῶν ΜΑΥ καμφθέντες μετὰ ἡρωικὴν ἀντίστασιν ὑπεχώρησαν καὶ διεσκορπίσθησαν, σχόντες σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς ἄνδρας καὶ ὑλικόν. Οἱ 9 ὅμως ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἀποφασισμένοι νὰ πολεμήσουν μέχρις ἐσχάτων, παρέμειναν εἰς τὰ δύο πολυβολεῖα ἅτινα ὑπερήσπιζον καὶ ἐξηκολούθησαν νὰ ἀμύνωνται μέχρι τῆς 03.00' ὥρας τῆς 27.6.1948 καθ' ἥν, οἱ συμμορῖται ἀποτυγχάνοντες εἰς τὰς ἐπιθέσεις των καὶ ὑφιστάμενοι προφανῶς ἀπωλείας, ἠναγκάσθησαν νὰ ἀποχωρήσουν. Τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν αἱ ἀπώλειαι, διότι οἱ τυχὸν νεκροὶ καὶ τραυματίαι παρελήφθησαν ὑπὸ τῶν συντρόφων των κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των.

Τὴν νύκτα τῆς 17.7.1948 καὶ περὶ ὥραν 22.15', πολυμελὴς συμμορία ἀρτίως ἐξωπλισμένη ἐπετέθη κατὰ τῶν εἰς τὴν κωμόπολιν Σκύδρα - Ἐδέσσης ἐγκατεστημένων Ἐθνικῶν δυνάμεων ἤτοι, μιᾶς Διμοιρίας Στρατοῦ, ἀνδρῶν ΜΑΥ καὶ τῆς δυνάμεως Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σκύδρας ἐξ 7 ἀνδρῶν. Ἡ κυρίως ἐπίθεσις ἐστράφη, ὅπως πάντοτε, κατὰ τῆς δυνάμεως Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, τῆς ὁποίας ἐπεδιώκετο ἡ πλήρης ἐξόντωσις. Παρὰ τὰς λυσσαλέας ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν οἱ ἄνδρες ἠμύνθησαν ἀποτελεσματικῶς καὶ μετὰ μάχην μιᾶς περίπου ὥρας, κατώρθωσαν νὰ τοὺς ἀνατρέψουν καὶ βοηθούμενοι καὶ ὑπὸ ἀνδρῶν ἑτέρων Ἐθνικῶν δυνάμεων νὰ ἐξαναγκάσουν τελικῶς αὐτοὺς εἰς πλήρη ὑποχώρησιν. Ἐκ τῶν ἐγκαταλειφθέντων πρὸ τῶν θέσεων τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἰχνῶν διεπιστώθη ὅτι οἱ συμμορῖται ἔσχον ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας, τοὺς ὁποίους παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν.

Τὴν 29ην Σεπτεμβρίου 1948 καὶ περὶ ὥραν 22.00', πολυμελὴς συμμορία ἐξωπλισμένη δι' ὁπλοπολυβόλων, αὐτομάτων, ἀντιαρματικῶν ἐκτοξευτῶν κλπ., προσέβαλε τὸ χωρίον Πετραία καὶ κατέλαβεν ἀμαχητὶ ἓν τῶν ἐξωτερικῶν φυλακίων, ὅπερ ὑπερήσπιζον 5 ἄνδρες ΜΑΥ, οὓς δι' αἰφνιδιασμοῦ ᾐχμαλώτισαν μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ των. Ἐν συνεχείᾳ ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πετραίας, ὃν ὑπερήσπιζον εἷς ὑπενωμοτάρχης καὶ 4 χωροφύλακες καὶ συνήφθη μάχη μεταξὺ αὐτῶν διαρκέσασα ἐπὶ 3ωρον. Οἱ ὀλίγοι οὗτοι ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ ἀπέκρουσαν ὅλας τὰς λυσσαλέας ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν ἀποτελεσματικῶς.

Τὴν νύκτα τῆς 23ης Ὀκτωβρίου 1948, δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀριδαίας ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Χωροφυλακῆς Ἐμμ. Μαρκετάκην ἐνισχυθεῖσα ὑπὸ ἀνδρῶν ΜΑΥ καὶ ἐνεργήσασα ἐνεδρευτικῶς εἰς περιοχὴν Ἀμπέλια τοῦ χωρίου Ξιφώνια - Ἀριδαίας πρὸς ἐξόντωσιν ἐνόπλου ὁμάδος δολιοφθορέων, ἐπέτυχεν ἐπαφὴν μετ' αὐτῆς. Κατόπιν ὀλιγοώρου συμπλοκῆς ἐφονεύθη ὁ ἀρχηγὸς ταύτης Μπέλλος καὶ διελύθη ἡ ὁμὰς μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀπαλλαγῇ ὁλόκληρος ἡ περιοχὴ ἀπὸ τὴν τρομοκρατίαν ἣν εἶχε δημιουργήσει αὕτη ἐπὶ διετίαν.

Τὴν 17.11.1948 καὶ κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας ὁ διοικητὴς τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κουφαλίων ἀνθυπασπιστὴς Κ. Νίκου, ἔχων πληροφορίας ὅτι ἔξωθι τῆς κωμοπόλεως ἐνεφανίσθη ὁμὰς ἐνόπλων συμμοριτῶν, διέταξε τὴν διαθέσιμον δύναμίν του ἐκ 5 χωροφυλάκων καὶ 8 ἀγροφυλάκων καὶ ΜΕΑ καὶ ἐκινήθη ἀποκλειστικῶς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐμφανίσεως τῶν συμμοριτῶν, ἀφοῦ ἔδωσε τὰς καταλλήλους ὁδηγίας καὶ κατένειμε ταύτην εἰς 3 ὁμάδας μὲ ἐπικεφαλῆς ἑκάστης χωροφύλακας. Πράγματι, ἡ ὑπὸ τὸν χωροφύλακα Καλαϊτζῆν Νικόλαον ὁμάς, φθάσασα εἰς θέσιν «Σπηλιὰ» ἀπέχουσαν 1.000 μέτρα ἐκ τῆς κωμοπόλεως Κουφαλίων, ἀντελήφθη εἰς τὴν εἴσοδον μικροῦ σπηλαίου 3 ἐνόπλους, οὓς προσεκάλεσε νὰ παραδοθοῦν. Οὗτοι ἀπήντησαν διὰ πυρῶν αὐτομάτων. Ἡ ὁμὰς τοῦ χωροφύλακος Καλαϊτζῆ ἀνταπήντησε διὰ πυρῶν, μὲ ἀποτέλεσμα οἱ συμμορῖται νὰ τραποῦν εἰς φυγήν, φοβούμενοι κύκλωσιν καὶ φθάσαντες εἰς παρακειμένην χαράδραν ἐξηκολούθουν νὰ ἀμύνωνται ἀπεγνωσμένως.

Ἐν τῷ μεταξὺ καταφθάσασαι καὶ αἱ λοιπαὶ ὁμάδες ἐπετέθησαν κατὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες προ-

σεπάθησαν νὰ ἀποκρυβοῦν ἐντὸς θάμνων. Εἰς μίαν στιγμὴν εἷς χωροφύλαξ ἀντιληφθεὶς τὸν συμμορίτην Κερμανίδην ἐκ Κουφαλίων τὸν ἐπυροβόλησε καὶ τὸν ἐφόνευσε κυριεύσας τὸ αὐτόματόν του. Ἀκολούθως ἐπεδόθη μετὰ τῆς ὁμάδος του εἰς τὴν καταδίωξιν τοῦ ἑτέρου συμμορίτου Παπαδοπούλου ἢ καπετὰν Καραφωτιά, ὅστις ἐτράπη εἰς φυγήν. Τοῦτον κατεδίωξεν ἐπὶ δύο καὶ ἥμισυ ὥρας, πυροβολῶν καὶ πυροβολούμενος ὑπ' αὐτοῦ, ἐντελῶς μόνος, διότι οἱ λοιποὶ ἄνδρες τῆς ὁμάδος ἀποκαμόντες μετ' ἀρκετὴν πορείαν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὸν ἀκολουθήσουν μέχρι τέλους. Τελικῶς κατώρθωσε νὰ τὸν φονεύσῃ εἰς θέσιν «Βάλτο» περιοχῆς Παλαιᾶς Πέλλης. Ἑτέρα ὁμὰς ὑπὸ χωροφύλακα ἐξερευνῶσα τὴν περιοχὴν ὅπου τὸ πρῶτον ἔλαβε χώραν ἡ συμπλοκὴ καὶ ἀντιληφθεῖσα ἐντὸς θάμνων τὸν συμμορίτην καπετὰν Περικλῆν, ὥρμησε κατὰ τούτου, καί, πρὶν ἢ προλάβῃ ν' ἀμυνθῇ, τὸν συνέλαβε ζῶντα.

Οἱ συμμορῖται ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν ἐκτὸς τῶν δύο αὐτομάτων, πιστόλιον, χειροβομβίδας καὶ δύο νάρκας πρὸς τοποθέτησίν των ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Γουμενίτσης - Γιαννιτσῶν ὡς καὶ φυτίλιον δυναμίτιδος, καθὼς καὶ ἀρχεῖον περιέχον σοβαρὰ στοιχεῖα περὶ τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν νύκτα τῆς 28ης Νοεμβρίου 1948 καὶ ἀπὸ τῆς 23.00' ὥρας, 70μελὴς συμμορία ὁρμωμένη ἐκ Καϊμακτσαλάν, ἐπετέθη μὲ βαρὺν ὁπλισμὸν καὶ ἕνα ὁμαδικὸν ὅλμον κατὰ τῶν Στρατιωτικῶν τμημάτων τοῦ χωρίου Ἄγρα-Ἐδέσσης καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἄγρα, ὑπερασπιζομένου ὑπὸ δυνάμεως 8 ὁπλιτῶν. Τὴν ἐπίθεσιν ταύτην, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ δύο ὥρας ἀντιμετώπισαν ἡρωικώτατα, τόσον οἱ ἄνδρες τοῦ Στρατοῦ, ὅσον καὶ οἱ ὀλιγάριθμοι τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἄγρα, οἵτινες ἐπέδειξαν ἀξιοθαύμαστον ἀνδρείαν, ὡς ἐβεβαίωσε καὶ ὁ στρατιωτικὸς τότε Διοικητὴς Ἄγρας, ταγματάρχης Νιάρχος. Οἱ συμμορῖται ὑπέστησαν ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν ἐνδείξεων καὶ πληροφοριῶν σοβαρὰς ἀπωλείας, εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας παραληφθέντας ὑπ' αὐτῶν, κατὰ τὴν φυγήν των, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπωλείας τῶν ἡμετέρων. Ἐκ τῶν ἐπιτεθέντων συμμοριτῶν κατὰ τὴν διασκόρπισίν των, δι' ἀντεπιθέσεως τῶν δυνάμεων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, δύο ἀποκρυβέντες κατὰ τὴν νύκτα παρεδόθησαν τὴν ἑπομένην πρωίαν εἰς τὰς Στρατιωτικὰς ἀρχὰς μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ των.

Τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1948 καὶ ὥραν 07.30', ὁ σταθμάρχης Χωροφυλακῆς Σωτήρας, ἐνωμοτάρχης Βαγενᾶς, πληροφορηθεὶς ὅτι κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ὁμὰς ἐξ 20 περίπου συμμοριτῶν κατεῖχε θέσεις εἰς ὑψώματα ἑκατέρωθεν τῆς δημοσίας ὁδοῦ Ἐδέσσης-Ἀριδαίας, 3 περίπου χιλιόμετρα ἐκεῖθεν τῆς Σωτήρας πρὸς χωρίον Ἄψαλον, μὲ σκοπὸν ὅπως προστατεύσουν δολιοφθορεῖς τοποθετοῦντας νάρκας ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ὁδοῦ καὶ ἐνεργήσουν ἐπιθέσεις κατὰ τυχὸν διερχομένων στρατιωτικῶν αὐτοκινήτων, παρέλαβε τὴν ὑπὸ τὰς διαταγάς του δύναμιν 6 χωροφυλάκων καὶ ἐκινήθη ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν τούτων, κατορθώσας μετ' ὀλίγον, ν' ἀχθῇ εἰς τὰ νῶτά των. Παραλλήλως μὲ τὴν κίνησιν τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, κατόπιν εἰδοποιήσεως, ἐκινήθησαν καὶ δυνάμεις τοῦ Λόχου Στρατοῦ Σωτήρας καὶ Ἀψάλου μετ' ἀνδρῶν ΜΕΑ. Ἅπασαι αἱ δυνάμεις αὐται, ἐλθοῦσαι εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν, συνεπλάκησαν μετ' αὐτῶν. Οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σωτήρας ἐπιτεθέντες αἰφνιδιαστικῶς ἐκ τῶν νώτων κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐνέσπειρον εἰς τούτους τὸν πανικὸν καὶ τοὺς ἠνάγκασαν νὰ διασκορπισθοῦν καὶ νὰ τραποῦν εἰς ἄτακτον φυγήν, πρὸς τὸ παρακείμενον δασῶδες ὕψωμα. Καταδιωκόμενοι κατὰ πόδας ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων μέχρι τοῦ χωρίου Κερασιὰ-Ἐδέσσης ἐξηφανίσθησαν ἐντὸς δασώδους περιοχῆς. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐφονεύθη ἐκ τῶν πυρῶν τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Σωτήρας εἷς συμμορίτης, φέρων αὐτόματον γερμανικὸν καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν δυνάμεων νέα συμμορίτισσα φέρουσα γερμανικὸν ὅπλον, ἐγκαταλειφθέντες ἐπὶ τόπου. Οἱ συμμορῖται εἶχον καὶ ἄλλας ἀπωλείας καὶ ἐλαφρῶς τραυματίας τοὺς ὁποίους παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν.

Τὴν νύκτα τῆς 22 - 23.12.1948 καὶ περὶ ὥραν 03.30' πρωινήν, δύο ταξιαρχίαι ἡ 14η καὶ 13η τῆς ΙΧ Μεραρχίας τῶν συμμοριτῶν, ἐκ δύο χιλιάδων καὶ πλέον ἀνδρῶν, ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Σκοτίδαν, ἐξωπλισμέναι μὲ βαρύτατον ὁπλισμὸν καὶ ἓν πυροβόλον, ἐπετέθησαν ἐξ ὅλων τῶν σημείων κατὰ τῆς πόλεως Ἐδέσσης. Ἐξουδετερώσασαι ταχέως τὰ διάφορα σημεῖα στηρίξεως τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων, τὰ ἐγκατεσπαρμένα ἐκτὸς καὶ γύρωθεν τῆς πόλεως, εἰσέδυσαν διὰ μεγάλων δυνάμεων ἐντὸς αὐτῆς καὶ ἐπετέθησαν κατὰ τῶν κυρίων Ἐθνικῶν δυνάμεων (Στρατοῦ, Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ), τῶν ὠχυρωμένων εἰς τὰς παρυφὰς τῆς πόλεως. Συνήφθη σφοδροτάτη μάχη, ἐνίοτε σῶμα πρὸς σῶμα, ἥτις διήρκεσε μέχρι πρωίας, ὅτε αἱ Ἐθνικαὶ δυνάμεις ἀναλαβοῦσαι ἀντεπίθεσιν, ἀνέτρεψαν τοὺς συμμορίτας καὶ μαχόμενοι βῆμα πρὸς βῆμα, ἤρχισαν τὴν καταδίωξιν αὐτῶν πρὸς τὰ γύρω ὑψώματα.

Εἰς τὴν ἀνατροπὴν ταύτην τῶν συμμοριτῶν συνετέλεσε μεγάλως ἅπασα ἡ δύναμις τῆς ἕδρας τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐδέσσης, μηδὲ τῶν γραφέων καὶ τῶν στρατωνοφυλάκων ἐξαιρουμένων, ἥτις μὲ ἐπικεφαλῆς ἅπαντας τοὺς διοικητὰς ἀξιωματικοὺς καὶ τὸν διοικητὴν τῆς Διοικήσεως, ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας ἐχωρίσθη εἰς δύο ὁμάδας καὶ ἐπετέθη περὶ ὥραν 09.30' τῆς 23.12.1948 ἐκ δύο σημείων, κατὰ ἐγκατεστημένων εἰς τὰς παρυφὰς καὶ ἐντὸς τῆς πόλεως συμμοριτῶν παρὰ τὴν δυτικὴν ἔξοδον τῆς πόλεως καὶ τὴν συνοικίαν «Κιουπρί». Μετὰ ἡρωικὸν ἀγῶνα κατώρθωσε νὰ διασκορπίσῃ τοὺς ἐκεῖ εὑρισκομένους συμμορίτας δυνάμεως πλέον τῶν δύο λόχων, καὶ νὰ προξενήσῃ εἰς αὐτοὺς βαρυτάτας ἀπωλείας εἰς ἄνδρας καὶ ὑλικόν. Ἡ πρώτη αὐτὴ ἐπιτυχία τῆς Χωροφυλακῆς, ἥτις ἔδωσε καὶ τὸ σύνθημα

Ἄνω: ἄποψις τῆς πόλεως Ἐδέσσης. Ἐναντίον τῆς πόλεως, τὴν ὁποίαν ὑπερήσπιζον Στρατὸς καὶ Χωροφυλακή, ἐπετέθησαν οἱ συμμορῖται τὴν 22-23.12.1948. Χάρις εἰς τὸν ἡρωισμὸν τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν μὲ σοβαρωτάτας ἀπωλείας.

τῆς γενικῆς ἀντεπιθέσεως τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων, εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 25 συμμοριτῶν, τὰ πτώματα τῶν ὁποίων κατεμετρήθησαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, καὶ τὴν κυρίευσιν παντοειδοῦς πολεμικοῦ ὑλικοῦ, ἱκανοῦ διὰ τὸν πλήρη ἐξοπλισμὸν δύο Διμοιριῶν.

Διὰ τῆς ἐν συνεχείᾳ γενικῆς ἀντεπιθέσεως τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων οἱ συμμορῖται ἀνετράπησαν παντοῦ καὶ ἤρχισεν ἡ καταδίωξις αὐτῶν, ἥτις διήρκεσε καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ μέχρι τῶν πρώτων νυκτερινῶν ὡρῶν τῆς 23.12.1948. Ἡ σοβαρωτάτη μάχη ἀπέτρεψε τὰ σχέδια τῶν συμμοριτῶν πρὸς κατάληψιν τῆς πόλεως καὶ ἐγκατάστασιν ἐντὸς αὐτῆς τῆς κυβερνήσεως «ἐλευθέρας Ἑλλάδος!»

Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὴν μάχην ταύτην ὑπῆρξαν βαρύταται. Κατεμετρήθησαν ἐντὸς καὶ εἰς τὰς παρυφὰς τῆς πόλεως 176 νεκροί. Παρεδόθησαν 43 καὶ συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι 65. Πολλοὶ ἐπίσης νεκροὶ καὶ ἅπαντες οἱ τραυματίαι, ἀνερχόμενοι εἰς σημαντικὸν ἀριθμόν, παρελήφθησαν ὑπὸ τῶν συντρόφων των κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των. Ἐκυ-

Δεξιά: Προβολεὺς χρησιμοποιηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων πρὸς ἐπισήμανσιν τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὴν μεγάλην ἐπίθεσιν αὐτῶν ἐναντίον τῆς Ἐδέσσης τὴν 22-23.12.1948.

Τμῆμα δυνάμεως τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐδέσσης, ἐκ τῆς λαβούσης μέρος εἰς τὴν ἀπόκρουσιν τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ἐναντίον τῆς πόλεως τὴν 22-23.12.1948.

ριεύθη δὲ ἐπὶ πλέον ἄφθονον πολεμικὸν ὑλικὸν καὶ διάφορα ἐφόδια. Ἐκ τῆς δυνάμεως τῆς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ καὶ ἐτραυματίσθησαν τρεῖς. Ἐκ τῶν λοιπῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων αἱ ἀπώλειαι ἦσαν: νεκροὶ στρατιῶται καὶ ΜΑΥ 20, ἀγνοούμενοι 19 καὶ τραυματίαι 51.

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Ἐδέσσης διὰ τοῦ ἀπὸ 24.12.1948 Ψηφίσματός του ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς πόλεως πρὸς τὰς Ἐθνικὰς δυνάμεις διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτῆς. Ἡ καταδίωξις τῶν ἀποχωρούντων συμμοριτῶν ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων εἰς ἃς συμμετεῖχον δυνάμεις Χωροφυλακῆς, συνεχίσθη καὶ κατὰ τὴν 24-25.12.1948, κατὰ τὴν ὁποίαν, παρὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν σφοδρὰν κακοκαιρίαν συνήφθησαν μικροσυμπλοκαὶ ἄνευ σοβαρῶν ἀποτελεσμάτων, πλὴν τῆς ἀπελευθερώσεως ἐνίων βιαίως στρατολογηθέντων, συλλήψεως αὐτοαμυνιτῶν καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν συγκοινωνιῶν, αἵτινες ἐπὶ 3ήμερον εἶχον διακοπῆ μετὰ τῆς πόλεως Ἐδέσσης, λόγῳ τοῦ ἀποκλεισμοῦ της ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 22αν Δεκεμβρίου 1949 καὶ περὶ ὥραν 09.00΄, Διμοιρία ΜΕΑ ἐξ 28 ἀνδρῶν, ἐξερευνῶσα τὴν περιοχὴν γεφύρας Ξηρολάκκου περιφερείας Μαυροβουνίου-Ἐδέσσης, ἐδέχθη αἰφνιδιαστικὴν ἐπίθεσιν ὑπὸ ἐνεδρευόντων εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην πολλῶν ἐνόπλων συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθοῦν 4 ἄνδρες ΜΕΑ καὶ νὰ τραυματισθοῦν 5 ἐκ τούτων. Πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Διμοιρίας ταύτης ἐκινήθησαν ἀμέσως ἐκ Σκύδρας οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ἕτερα Στρατιωτικὰ Τμήματα, τὰ ὁποῖα ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μετὰ μεγάλου συγκροτήματος συμμοριτῶν, κατέχοντος ὀχυρὰς θέσεις εἰς τὰ ὑψώματα πέριξ τοῦ προτύπου κρατικοῦ φυτωρίου Σκύδρας. Μετὰ διεξαχθεῖσαν σφοδροτάτην μάχην, οἱ συμμορῖται ἐτράπησαν εἰς ἄτακτον φυγήν, ἐγκαταλείψαντες ἐπὶ τόπου δύο νεκροὺς συντρόφους των καὶ 3 αἰχμαλώτους εἰς χεῖρας τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων. Αἱ ἀπώλειαι τούτων εἰς τραυματίας ἦσαν ἀρκεταί, παραληφθέντας ὑπὸ τῶν συντρόφων των. Εἰς τὴν τελικὴν κατατρόπωσιν τῶν συμμοριτῶν καὶ τὰς ἀπωλείας τούτων συνέβαλον τὰ μέγιστα καὶ οἱ συμμετασχόντες εἰς τὴν μάχην ἄνδρες Χωροφυλακῆς, οἵτινες ἐνήργησαν μετ᾽ ἀποφασιστικότητος.

Αἱ ἀνωτέρω ἐν πλήρει συντομίᾳ περιγραφεῖσαι ἔνοπλοι συγκρούσεις τῶν ἀνδρῶν τῆς δυνάμεως τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐδέσσης μετὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ τῶν «Σλαβομακεδόνων» τῆς ΝΟΦ, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐτῶν 1946-1950, εἴτε ἀνεξαρτήτως εἴτε ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τμημάτων Στρατοῦ καὶ ΜΑΥ, εἶναι αἱ κυριώτεραι καὶ ἐκεῖναι δι᾽ ὧν ἐπετεύχθησαν σοβαρὰ ἀποτελέσματα, κυρίως εἰς ἀπωλείας τῶν συμμοριτῶν.

Ἡ δρᾶσις ὅμως τῶν ἀνδρῶν, δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὰς συμπλοκὰς ταύτας, αἵτινες παρ᾽ ὅλην τὴν σημασίαν των δὲν δύνανται νὰ χαρακτηρισθοῦν ὅτι εἶναι καὶ αἱ μόναι, αἵτινες συνετέλεσαν (ἰδίως κατὰ

τὰ ἔτη 1946 καὶ 1947, ὅτε εἰσέτι δὲν εἶχεν ἀναδιοργανωθῆ πλήρως ὁ Ἐθνικὸς Στρατὸς καὶ δὲν εἶχεν ἀναλάβη συντονισμένην δρᾶσιν), εἰς τὴν συγκρότησιν τῆς καταστάσεως. Ἀναρίθμητοι εἶναι αἱ περιπτώσεις κατὰ τὴν περίοδον ἰδίως ταύτην, καθ' ἃς οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ὑφιστάμενοι αἰφνιδιαστικὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῶν Καταστημάτων των καὶ τῶν εἰς τὴν ὕπαιθρον κινουμένων μικρῶν τμημάτων, ἀπέκρουσαν ταύτας ἀποτελεσματικῶς καὶ ἐπέδειξαν ἀπαράμιλλον ἡρωισμὸν καὶ αὐτοθυσίαν.

Οὔτε ἐπίσης δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μειωμένης σημασίας ἔργον ἡ ἀνακάλυψις καὶ ἐξάρθρωσις τοῦ παρανόμου μηχανισμοῦ τοῦ ΚΚΕ εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία, ἡ συλλογὴ πληροφοριῶν περὶ τῶν κινήσεων καὶ τῶν προθέσεων τῶν συμμοριτῶν, ἡ παρεμπόδισις τῆς βιαίας στρατολογίας μεταξὺ τῶν κατοίκων καὶ τοῦ Παιδομαζώματος, καθὼς καὶ ἡ ἐξουδετέρωσις τῶν δολιοφθορέων, τῶν αὐτοαμυνιτῶν καὶ γενικῶς τῶν τρομοκρατῶν.

Εἶναι γνωστὸν μὲ ποίας μεθόδους οἱ συμμορῖται ἐπεδίωκον νὰ τρομοκρατήσουν τοὺς κατοίκους, νὰ καταρρίψουν τὸ ἠθικὸν αὐτῶν καὶ νὰ παραλύσουν πᾶσαν ἐνεργὸν ἢ καὶ παθητικὴν ἀκόμη ἀντίδρασιν αὐτῶν πρὸς ματαίωσιν τῶν σκοπῶν των. Ὡς ἐπίσης εἶναι γνωστὸν καὶ μὲ πόσην δραστηριότητα, καὶ μὲ ποῖον θάρρος καὶ αὐταπάρνησιν οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἀντιμετώπισαν τὰς ἐνεργείας αὐτὰς τῶν κομμουνιστῶν καὶ κατέβαλλον προσπαθείας διὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν αὐτῶν καὶ τὴν διατήρησιν τοῦ ἠθικοῦ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος τῶν κατοίκων.

Διὰ τοῦτο ἄλλωστε καὶ τὸν στόχον τῶν συμμοριτῶν ἀπετέλουν, σχεδὸν ἀποκλειστικῶς, οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἡ μανία αὐτῶν ἐξεδηλοῦτο εἰς πράξεις κτηνώδους θηριωδίας ἐναντίον αὐτῶν.

Μεγάλα συγκροτήματα συμμοριτῶν ἐπιτιθέμενα κατὰ κανόνα αἰφνιδιαστικῶς κατὰ μεμονωμένων ἰδίως Σταθμῶν Χωροφυλακῆς ἐπεδίωκον τὴν πλήρη ἐξουδετέρωσιν καὶ ἐξόντωσιν τῆς ὀλιγαρίθμου δυνάμεως αὐτῶν, ἥτις συνήθως δὲν ὑπερέβαινε τοὺς 5-10 ἄνδρας καὶ συγχρόνως τὴν κατάρριψιν τοῦ ἠθικοῦ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σώματος γενικώτερον. Αἱ ἐπιθέσεις ὅμως αὗται πάντοτε σχεδὸν ἀπεκρούοντο καὶ οἱ συμμορῖται ἠναγκάζοντο νὰ ἀπέρχωνται κατησχυμένοι καὶ ἄπρακτοι πρὸ τῆς ὑπερόχου ὄντως ἀνδρείας καὶ τῆς εὐψυχίας τῆς δρακὸς αὐτῆς. Ἀντὶ δὲ αἱ ἐπιθέσεις αὗται νὰ μειώσουν τὸ ἠθικὸν καὶ τὴν ἔφεσιν τῶν ἀνδρῶν πρὸς ἀντίστασιν καὶ ἐνεργὸν κατ' αὐτῶν δρᾶσιν, ὅπως ἐπεδίωκον οἱ συμμορῖται, ἀντιθέτως ἐγιγάντωναν τὸ ἠθικόν, ἐχαλύβδωνον τὴν θέλησιν καὶ ἐξύψωνον τὸ φρόνημα αὐτῶν μέχρι πλήρους περιφρονήσεως τοῦ κινδύνου.

Παρὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὸ πνεῦμα τοῦτο τῶν ἀνδρῶν, ἡ Ὑπηρεσία ἐν τῇ προσπαθείᾳ της διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῆς δυνάμεως, τῶν εἰς λίαν απομεμακρυσμένα καὶ ἀπομεμονωμένα σημεῖα τῆς περιφερείας τῆς Διοικήσεως ἐγκατεστημένων, ἐνίων Σταθμῶν Χωροφυλακῆς, εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ συμπτύξῃ ὡρισμένους ἐξ αὐτῶν, οἵτινες ἐπανελειτούργησαν μετὰ τὴν συντριβὴν τῶν συμμοριτῶν.

Ἡ ὡς ἄνω ἔκθεσις ἐκ τῆς ὁποίας ἠντλήθησαν τὰ ἐν τῇ περιοχῇ Ἐδέσσης διαδραματισθέντα, καταλήγει:

«Ἡ κατὰ τὴν ἐξεταζομένην περίοδον δρᾶσις γενικῶς τῆς Χωροφυλακῆς διὰ τὴν ἐξάρθρωσιν καὶ ἐξουδετέρωσιν τοῦ παρανόμου μηχανισμοῦ τοῦ ΚΚΕ καὶ τῆς σλαβικῆς προπαγάνδας, διὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν δολιοφθορέων καὶ αὐτοαμυνιτῶν, διὰ τὴν παρεμπόδισιν τῆς βιαίας στρατολογίας τῶν κατοίκων ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν καὶ τοῦ Παιδομαζώματος, διὰ τὴν προστασίαν αὐτῶν ἀπὸ λεηλασίας καὶ διαρπαγὰς τῶν περιουσιῶν καὶ πυρπολήσεις τῶν οἰκιῶν των, καθὼς καὶ τὴν παρεμπόδισιν ναρκοθετήσεως τῶν ὁδῶν καὶ ἀνατινάξεως τῶν γεφυρῶν καὶ τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, ἀποτελεῖ τὸ οὐσιωδέστερον στοιχεῖον τῆς συμβολῆς ταύτης εἰς τὸν ὅλον ἀγῶνα, διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς χώρας μας ἔναντι τοῦ διεθνοῦς Κομμουνισμοῦ καὶ τοῦ Σλαβισμοῦ».

9. Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΠΙΕΡΙΑΣ

Ἡ κατάστασις ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας τῆς περιοχῆς τῆς Διοικήσεως Πιερίας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946, οὐδόλως θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς ἱκανοποιητική.

Συμφώνως πρὸς τὴν ἔκθεσιν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Πιερίας, τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945 εἶχον ὀργανωθῆ εἰς τὸν Ὄλυμπον καὶ τὰ Πιέρια, ἐκ μέρους τῶν μὴ συμμορφωθέντων πρὸς τὴν Συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας στελεχῶν τοῦ ΕΛΑΣ, ἐνισχύοντο σταθερῶς καὶ ἀπέφευγον τὴν μάχην μετὰ τῶν συγκροτηθέντων μικρῶν Μεταβατικῶν Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς, ἡ δύναμις τῆς ὁποίας ἐν τῷ συνόλῳ της ἐμειονέκτει καταφανῶς. Τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946 συνεκροτήθη τὸ Ἀρχηγεῖον Πιερίων ΒΑ Ὀλύμπου, μὲ πέντε συγκροτήματα καὶ μὲ δύναμιν ἑκάστου συγκροτήματος 110 συμμοριτῶν.

Ὁ ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν προπαγανδιζόμενος εὐθὺς μετὰ τὴν Συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας «τρίτος γῦρος», ἐξεδηλώθη κατὰ τοῦ Λιτοχώρου τὴν νύκτα τῆς 31.3.1946, ἡμέραν διενεργείας βουλευτικῶν ἐκλογῶν (ἐγράψαμεν ἀνωτέρω ἐκτενῶς).

Ἦτο ἡ πρώτη κροῦσις καὶ ἡ ἀφετηρία τοῦ ἐπακολουθήσαντος ἀγῶνος ἐκ μέρους τῶν κομμουνιστῶν πρὸς κατάληψιν τῆς ἐξουσίας. Κατὰ τὴν πρώτην ταύτην κροῦσιν, ἐκτὸς τοῦ φόνου δύο ὑπαξιωματικῶν καὶ ἑνὸς στρατιώτου τῆς φρουρᾶς τοῦ ἐκλογικοῦ τμήματος, ἐξοντώθησαν καὶ οἱ ἐννέα ἐκ τῶν δέκα χωροφυλάκων τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Λιτοχώρου, τοῦ δεκάτου διασωθέντος ἐξ ἀστοχίας τῆς τελειωτικῆς βολῆς συμμορίτου.

Τὴν 13.5.1946, ὁ τότε ὑπομοίραρχος Κ. Μήτσου ἐπικεφαλῆς τῶν Ἀποσπασμάτων τῶν ἀνθυπομοιράρχων Βακιρτζῆ καὶ Κιαπέτα, κατὰ ἐνεργουμένην ἐξερεύνησιν εἰς θέσιν «Ἁγιάννης Πρόδρομος» - Ὀλύμπου, κατεδίωξε 12μελῆ κομμουνιστοσυμμορίαν καὶ ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν τριῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 14.5.1946, ἐφονεύθησαν ἐξ ἐνέδρας συμμοριτῶν οἱ χωροφύλακες Σ. Κόρδας καὶ Ἰω. Κυργιάννης τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μοσχοποτάμου μεταβαίνοντες δι' ὑπηρεσίαν εἰς χωρίον Ἴσβορος.

Τὴν 20.5.1946, κατὰ ἐξερεύνησιν ὀρεινῆς περιοχῆς τοῦ Ὀλύμπου, ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες.

Τὸ β' 15νθήμερον Ἰουνίου 1946, συνελήφθησαν παρὰ Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς 4 μέλη τῶν συμμοριῶν Τζαβέλλα-Φωτεινοῦ, κατασχεθέντων τῶν ἀτομικῶν των ὅπλων καὶ ἑνὸς αὐτομάτου.

Τὴν νύκτα τῆς 23-24.6.1946, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Πόρος, ἡ σπεύσασα δὲ πρὸς ἐνίσχυσιν δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Παντελεήμονος ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν, τραυματισθέντος ἑνὸς χωροφύλακος.

Τὴν 8.7.1946 τρεῖς ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πλαταμῶνος, μεταβαίνοντες εἰς ὑπηρεσίαν, ἐνέπεσαν εἰς ἐνέδραν συμμοριτῶν, φονευθέντος ἑνὸς χωροφύλακος.

Τὴν νύκτα τῆς 14.8.1946, 80μελὴς συμμορία, ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λιτοχώρου. Τὸ ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Κ. Μήτσου Ἀπόσπασμα ἔσπευσε καὶ κατεδίωξε τὴν συμμορίαν καὶ ἐφόνευσεν ἕνα συμμορίτην, πλὴν ἐτραυματίσθη ὁ ἀνωτέρω ὑπομοίραρχος. Ἐν συνεχείᾳ ἡ αὐτὴ συμμορία ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν τοῦ Ἀποσπάσματος ἀνθυπομοιράρχου Βακιρτζῆ, φονευθέντων δύο συμμοριτῶν εἰσέτι.

Τὴν 13.9.1946, πλαγιοφυλακὴ τοῦ Ἀποσπάσματος τοῦ ὑπομοιράρχου Ἀθ. Γκιώνη εἰς περιοχὴν Καστανιᾶς-Πιερίων ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν φονευθέντος τοῦ χωροφύλακος Δ. Κουτούλα. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν δίωξιν τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν 24.9.1946, ἡ ἐκ 30 ἀνδρῶν δύναμις Διμοιρίας Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Χρ. Ψυχογιὸν ἀντιμετώπισε 500μελῆ συμμορίαν ἐπιτεθεῖσαν κατὰ τοῦ χωρίου Λεπτοκαρυά. Κατὰ τὴν σύγκρουσιν ταύτην ἐφονεύθησαν οἱ ἐνωμοτάρχης Δ. Ματᾶς καὶ τέσσαρες χωροφύλακες.

Τὴν 25.9.1946, τὸ ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Ν. Κοντὸν Ἀπόσπασμα εἰς ἐξερεύνησιν εἰς θέσιν «Πέντε Πύργοι» Πιερίων ἐφόνευσε τὸν συμμορίτην καπετὰν Δράκον, ἐτραυμάτισε δὲ 8 συμμορίτας διαφυγόντας.

Τὴν 10.10.1946, δύναμις τοῦ 16ου Λόχου Χωροφυλακῆς ἐκ 40 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν ὑπολοχαγὸν Πεζικοῦ Π. Κωτσέλην ὁρμωμένη ἐκ Λόφου ἐξεδίωξεν ἐκ τοῦ χωρίου Ρητίνη ἰσχυρὰν δύναμιν συμμοριτῶν, ἥτις τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς ἰδίας ἡμέρας αἰφνιδιάσασα Διλοχίαν Στρατοῦ εἶχε διαλύσει καὶ αἰχμαλωτίσει ταύτην. Κατὰ τὴν σύγκρουσιν ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες.

Τὴν 20.10.1946, τρεῖς Λόχοι Χωροφυλακῆς εἰς ἐξερευνητικὴν ἐπιχείρησιν τῆς περιοχῆς Βροντοῦ-Ὀλύμπου, ὑπὸ τὸν συνταγματάρχην Εὐθ. Τσαταλόν, συνεπλάκησαν εἰς 8ωρον ἀγῶνα μετὰ συμμοριτῶν καθ' ὃν ἐφονεύθησαν 32 συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν πολυάριθμοι. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Πεζικοῦ Κ. Θεοδωρίδης καὶ 12 χωροφύλακες, ἐτραυματίσθησαν δὲ 11 χωροφύλακες.

Τὴν νύκτα τῆς 27.10.1946, διμοιρία τοῦ 2ου Λόχου Χωροφυλακῆς, ἐπετέθη κατὰ συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Τσακνόχωρα» Μηλιᾶς ἔνθα ἐφόνευσε δύο συμμορίτας καὶ συνέλαβε τέσσαρας, ἐξ ὧν δύο συμμορίτισσαι.

Τὴν νύκτα τῆς 3.11.1946, 400 περίπου συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λόφου καὶ τοῦ ἐκεῖ ἑδρεύοντος 16ου Λόχου Χωροφυλακῆς συνολικῆς δυνάμεως 85 ἀνδρῶν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 22 συμμορῖται. Ἐπίσης ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες.

Τὴν 2.11.1946, δύναμις τῆς ἕδρας τῆς Διοικήσεως, ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Ταλαγάνην, συνεπλάκη εἰς θέσιν «Βαρικὸ» - Κατερίνης μετὰ 10μελοῦς συμμορίας, φονευθέντων δύο συμμοριτῶν.

Τὴν 14.2.1947, χωροφύλακες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ρυακίων, κατερχόμενοι εἰς Κατερίνην πρὸς παραλαβὴν τροφίμων, ἐνέπεσαν εἰς περιοχὴν Τριλόφου εἰς ἐνέδραν συμμοριτῶν, εἰς ἣν ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Ἀ. Σβίγκος, ἐτραυματίσθη δὲ ἕτερος.

Τὴν νύκτα τῆς 3.5.1947, 100μελὴς συμμορία εἰσελθοῦσα εἰς Κατερίνην ἀπεπειράθη ἀνεπιτυχῶς νὰ πυρπολήσῃ τὸ Δημαρχεῖον καὶ τὸ ἐργοστάσιον ἠλεκτροφωτισμοῦ, ἐκδιωχθεῖσα ὑπὸ τῆς φρουρᾶς Στρατοῦ-Χωροφυλακῆς.

Τὴν 19.5.1947, δύναμις 1.000 περίπου συμμοριτῶν προσέβαλε καὶ ἐλεηλάτησε τὸ χωρίον Λιτόχωρον ἀπομονώσασα τὴν φρουρὰν τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς. Κατὰ τὴν σύγκρουσιν ταύτην ἐφονεύθησαν δύο χωροφύλακες.

Τὴν νύκτα τῆς 26.5.1947, 500μελὴς συμμορία προσέβαλεν ἐξ ὅλων τῶν σημείων τὴν πόλιν Κατερίνης, ἐντοπίσασα τὴν ἐπίθεσίν της κατὰ τοῦ Στρατιωτικοῦ καταβλισμοῦ, τῶν Ἀστυνομικῶν Καταστημάτων καὶ τῶν μεμονωμένων φρουρῶν. Αἱ ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν ἀπέτυχον ἐκδιωχθέντων τελικῶς καὶ

Ὁ 2ος Λόχος Κυνηγῶν Χωροφυλακῆς εἰς τὴν κωμόπολιν Κολινδρὸν - Πιερίας, κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν τὰ ἔτη 1946 - 1947.

ἐγκαταλειψάντων ἑπτὰ πτώματα. Τὴν αὐτὴν νύκτα, προσεβλήθη τὸ Λιτόχωρον καὶ ἐπυρπολήθησαν 12 οἰκίαι. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν τῶν συμμοριτῶν μετὰ τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς ἐκεῖ δυνάμεως Χωροφυλακῆς, ἐφονεύθησαν τρεῖς συμμορῖται, ὧν τὰ πτώματα ἀνευρέθησαν.

Τὴν νύκτα τῆς 5.1.1947, κατὰ γενομένην ἔρευναν εἰς συνοικισμὸν Βατὰν - Κατερίνης παρ' ὀργάνων τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Κατερίνης συνελήφθη εἷς ἐπικεκηρυγμένος συμμορίτης.

Τὴν νύκτα τῆς 11.10.1947, πολυμελὴς συμμορία προσέβαλε τὸ Λιτόχωρον ὑπερασπιζόμενον ὑπὸ μικρᾶς δυνάμεως Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς καὶ προέβη εἰς λεηλασίαν καὶ βιαίαν στρατολογίαν. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ ἐτραυματίσθησαν τρεῖς.

Τὴν νύκτα τῆς 15-16 Φεβρουαρίου 1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἐλευθεροχωρίου καὶ ΜΑΥ ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Πιὰν ἐνεδρεύουσα μεταξὺ Καστανιᾶς -Ἀγαθουπόλεως συνεπλάκη μετὰ 25μελοῦς συμμορίας φονευθέντων 4 συμμοριτῶν, ὧν τὰ πτώματα ἀνεγνωρίσθησαν.

Τὴν νύκτα τῆς 10ης Δεκεμβρίου 1947, 150μελὴς συμμορία προσέβαλε τὴν δύναμιν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ρυακίων καὶ εὑρισκομένην ἐκεῖ Διμοιρίαν Στρατοῦ, λεηλατήσασα ἀκραίας τινὰς οἰκίας. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν πολύωρον μάχην ἐφονεύθησαν δύο ἐκ τῶν ἐνισχυσάντων τὴν ἀνωτέρω δύναμιν ὁπλιτῶν ΜΑΥ.

Τὴν 11.11.1947, τὸ ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Δημ. Χατζῆν Ἀπόσπασμα δυνάμεως 6 χωροφυλάκων συνεπλάκη εἰς θέσιν «Βαρικὸ» - Κατερίνης μετὰ τριπλασίας δυνάμεως συμμοριτῶν, φονευθέντος ἑνὸς ἐπικεκηρυγμένου συμμορίτου.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν (11.11.1947) ὀλιγάριθμος δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Κολινδροῦ ἐνεδρεύουσα ἔξωθεν τοῦ χωρίου Καταχᾶς συνεπλάκη μετὰ ὁμάδος συμμοριτῶν, ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὁποίας, καπετὰν Στράτος, ἐφονεύθη.

Τὴν 7.1.1948, τὸ ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Δημ. Χατζῆν Ἀπόσπασμα συνεπλάκη μετὰ συμμορίας ἀγνώστου ἀριθμοῦ ἔξωθεν τοῦ χωρίου Νέα Ἔφεσσος τραυματισθέντος καὶ συλληφθέντος ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 10.3.1948, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ρυακίων ἠγωνίσθη μετὰ τοῦ ἐκεῖ εὑρισκομένου Στρατιωτικοῦ τμήματος εἰς γενομένην κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας ἐπίθεσιν 200μελοῦς συμμορίας, μὴ δυνηθείσης νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ χωρίον. Ὑπολογίζεται ὅτι ἐφονεύθησαν 10 συμμορῖται.

Τὴν νύκτα τῆς 26.3.1948, 300μελὴς συμμορία προσέβαλε τὴν μικρὰν δύναμιν Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ Λόφου. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 3 συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν 10, συνελήφθησαν δύο αἰχμάλωτοι ἔνοπλοι καὶ παρουσιάσθησαν ἕτεροι δύο. Ἐτραυματίσθη θανασίμως εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 30.3.1948, τὸ ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Δημ. Χατζῆν Ἀπόσπασμα συνεπλάκη μετὰ 15μελοῦς συμ-

μορίας εἰς θέσιν «Βαρικό», φονευθέντων 7 συμμοριτῶν, ὧν τὰ πτώματα ἀνευρέθησαν καὶ συλληφθέντος ἑνὸς αἰχμαλώτου.

Τὴν 14.4.1948, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ρητίνης καὶ ΜΑΥ ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Ἰω. Μπάραν συνεπλάκη μετὰ γιάφκας συμμοριτῶν ἔξωθεν τοῦ χωρίου Ρητίνη, ἐξοντωθέντος τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς γιάφκας καπετὰν Ἀνδρούτσου.

Τὴν 21.4.1948, μικρὰ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Κολινδροῦ καὶ ΜΑΥ, προστατεύουσα τὴν ἀγέλην καὶ τὰ ποίμνια τῆς κωμοπόλεως, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν πολυμελοῦς συμμορίας καὶ ἠμύνθη ἀποτελεσματικῶς μέχρις ἀφίξεως ἐνισχύσεων, παρ' ὧν κατεδιώχθησαν ἄπρακτοι οἱ συμμορῖται. Ἀκριβεῖς ἀπώλειαι τούτων, καίτοι ἀνευρέθησαν εἰς πλεῖστα σημεῖα αἵματα, δὲν ἐξηκριβώθησαν.

Τὴν νύκτα τῆς 26.5.1948, 100μελὴς συμμορία προσέβαλε τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Λόφου καὶ τὴν ἐκεῖ Διμοιρίαν Στρατοῦ. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐξηφανίσθη εἷς στρατιώτης καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο ἰδιῶται.

Τὴν 1.6.1948, μικρὰ ὁμὰς ΜΑΔ ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Δ. Χατζῆν, ἐξερευνῶσα τὴν θέσιν «Καβάκια»-Κατερίνης, συνεπλάκη μεθ' ὁμάδος δολιοφθορέων, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο ἐπικεκηρυγμένων δολιοφθορέων.

Τὴν νύκτα τῆς 2.8.1948, μικρὸν Ἀπόσπασμα Στρατοῦ Λιτοχώρου, εἰς ὃ συμμετεῖχεν ὡς ὁδηγὸς ὁ χωροφύλαξ Ε. Λαζανάκης, συνεπλάκη μετὰ ὀλιγομελοῦς συμμορίας παρὰ τὸ χωρίον Μαλαθριὰ καὶ ἐφόνευσε τὸν ἀρχισυμμορίτην καπετὰν Γυαλίστραν. Ἐφέροντο ὡς φονευθέντες δύο εἰσέτι συμμορῖται, ὧν τὰ πτώματα παρελήφθησαν ὑπὸ τῶν συντρόφων των.

Τὴν 25.8.1948, ὁ ὑπενωμοτάρχης Δημ. Χατζῆς μετὰ μικρᾶς ὁμάδος ΜΑΔ συνεπλάκη παρὰ τὸ χωρίον Νέα Ἔφεσσος μετὰ 6μελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἐπικεκηρυγμένου δολιοφθορέως. Ἐπίσης ἐτραυματίσθησαν δύο συμμορῖται διαφυγόντες. Ἐφονεύθη εἷς ΜΑΔ καὶ ἐτραυματίσθη ἕτερος.

Τὴν νύκτα τῆς 2.12.1948, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Τρίλοφος ὑπερασπιζομένου ὑπὸ 11 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, 80 ΜΕΑ καὶ Διμοιρίας Στρατοῦ. Ἐπηκολούθησε λεηλασία καὶ βιαία στρατολογία ἐκ τῶν ἀκραίων οἰκιῶν. Δύναμις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς σπεύσασα ἐκ διαφόρων σημείων κατεδίωξε τοὺς συμμορίτας, ἐγκαταλείψαντας τὸ πλεῖστον τῶν λεηλατηθέντων καὶ ἀπηλευθέρωσε 4 ἐκ τῶν βιαίως στρατολογηθέντων. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφέρετο εἷς ὡς φονευθεὶς καὶ 7 ὡς τραυματισθέντες, οἵτινες παρελήφθησαν ὑπὸ τῶν συντρόφων των. Εἷς συμμορίτης παρεδόθη. Ἐφονεύθησαν δύο ὁπλῖται ΜΕΑ καὶ εἷς ἐτραυματίσθη.

Τὴν 29.1.1949, δύναμις ὁπλιτῶν τοῦ Τμήματος Κατερίνης μεταβαίνουσα ἐπ' αὐτοκινήτου δι' ὑπηρεσίαν, ἐβλήθη παρὰ τὸν Σιδηροδρομικὸν Σταθμὸν Κατερίνης δι' ἀντιαρματικοῦ ἐκτοξευτοῦ ἐκ μέρους ἐνεδρευόντων δολιοφθορέων, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ὑπενωμοτάρχου Μέξα Σπυρ. καὶ τῶν χωροφυλάκων Κοντοχρήστου Ἰωάν., Χρυσανθακοπούλου Παναγ. καὶ Νάσιου Δημοσθ. ὡς καὶ τὸν τραυματιτισμὸν τοῦ χωροφύλακος Δουκάκη Μιχ.

Τὴν 20.6.1949, δύναμις τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Κατερίνης κατόπιν βραχείας συμπλοκῆς εἰς τὸ δυτικὸν ἄκρον τῆς πόλεως συνέλαβε δύο δολιοφθορεῖς, ἀνήκοντας εἰς τὴν ὁμάδα τὴν ἐξοντώσασαν τὴν ὡς ἀνωτέρω μνημονευομένην δύναμιν Χωροφυλακῆς δι' ἀντιαρματικοῦ ἐκτοξευτοῦ.

Συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω, κατὰ τὴν χρονικὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Πιερίας, ἐφονεύθησαν 38 χωροφύλακες, 1 ἐνωμοτάρχης καὶ 1 ὑπενωμοτάρχης, ἐτραυματίσθησαν δὲ 31 χωροφύλακες καὶ 1 ὑπομοίραρχος. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἀποδεδειγμένως ἐφονεύθησαν 101, ὑπολογίζεται δὲ ὅτι ἐφονεύθησαν καὶ ἕτεροι 13 ὧν τὰ πτώματα δὲν ἀνευρέθησαν εἰς τοὺς τόπους συγκρούσεως. Ὁμοίως ἀποδεδειγμένως ἐτραυματίσθησαν 15 συμμορῖται καὶ ὑπολογίζεται ὅτι ἐτραυματίσθησαν καὶ ἕτεροι 7, συνελήφθησαν 20 καὶ παρεδόθησαν 3.

10. Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλκιδικῆς συμφώνως πρὸς τὴν ἔκθεσιν τοῦ διοικητοῦ ταύτης, μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ Δεκεμβριανοῦ κινήματος καὶ τὴν Συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας ἐνῷ οἱ νομιμόφρονες κάτοικοι ἐπεδίδοντο εἰς τὰ εἰρηνικά των ἔργα διὰ τὴν ἐπούλωσιν τῶν ἐκ τῆς κατοχῆς καὶ ἑαμοκρατίας πληγῶν, οἱ κομμουνισταὶ κατ' ἐπιταγὴν τῆς ἡγεσίας τοῦ ΚΚΕ εἰργάζοντο πυρετωδῶς διὰ τὴν συγκρότησιν τῶν πρώτων κομμουνιστοσυμμοριῶν. Ὡς στελέχη τούτων ἐχρησιμοποιήθησαν οἱ οὐδόλως παραδοθέντες ἐγκληματίαι τοῦ ΕΛΑΣ, ὡς ἐπίσης καὶ ἕτεροι κομμουνισταί, οἵτινες κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1945 ἀνεχώρουν ἐκ τῶν πόλεων ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς διασώσεώς των ἀπὸ τὰς διώξεις τοῦ «φασιστικοῦ Κράτους» καί, μεταβαίνοντες εἰς τὰ ὄρη, συνεκρότουν τὰς πρώτας συμμορίας, αἵτινες ἐξωπλίζοντο ἐκ τοῦ ἀποκρυβέντος ὑπὸ τοῦ ΕΛΑΣ κατ' ἐντολὴν τῶν ἡγετῶν τοῦ ΚΚΕ ὁπλισμοῦ διὰ τὸν μελλοντικὸν πρὸς βιαίαν κατάληψιν τῆς ἐξουσίας ἀγῶνα.

Τμῆμα τοῦ 15ου Λόχου Χωροφυλακῆς εἰς χωρίον Ταξιάρχης - Χαλκιδικῆς, ἀναπαυόμενον μετὰ συμπλοκὴν μὲ συμμορίτας.

Παραλλήλως, οἱ κομμουνισταὶ τῶν χωρίων ἐγκαταλείψαντες τὴν τηρουμένην τακτικὴν τῆς νομιμοφανείας των ἤρχισαν διὰ διαφόρων συνθημάτων καὶ ἀπειλῶν νὰ ἀπειθοῦν καὶ νὰ προκαλοῦν τὰ ὄργανα τῆς Χωροφυλακῆς, ὁπότε μετ' οὐ πολὺ ἐξεδηλώθησαν αἱ πρῶται ἐπιθέσεις τῶν συγκροτηθεισῶν συμμοριῶν, τὸ βάρος τῶν ὁποίων ἐκ κακῆς ἐκτιμήσεως τῶν δυνατοτήτων τοῦ ἐχθροῦ ἐπέπρωτο νὰ ἄρῃ ἐπὶ μακρὸν τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς, πρὶν ἢ δυνηθῇ νὰ ἀνασυγκροτηθῇ πλήρως ἀπὸ τὰς προκληθείσας δοκιμασίας, μὲ μειωμένην σχετικῶς ἀριθμητικὴν δύναμιν καὶ ἀνεπαρκῆ ὁπλισμόν.

Οὕτω, ταὐτοχρόνως μὲ τὴν ἐπίθεσιν ἐναντίον τοῦ Λιτοχώρου ἤτοι τὴν 31.3.1946, ἐξεδηλώθη καὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Διοικήσεως αὐτῆς ἐπίθεσις συμμοριτῶν ἐναντίον τῆς κωμοπόλεως Γαλατίστης, ἐπὶ σκοπῷ ματαιώσεως τῶν ἐκλογῶν, τὴν ὁποίαν ἐπίθεσιν ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς μετ' ἐθνικοφρόνων πολιτῶν ἀπέκρουσαν ἐπιτυχῶς.

Τὴν 16.5.1946 ἐγένετο αἰφνιδιαστικὴ ἐπίθεσις ὁμάδος συμμοριτῶν ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βάβδου δυνάμεως 7 ἀνδρῶν ἐξ ὧν ἐφονεύθησαν 4 καὶ ἐτραυματίσθη εἷς. Φονευθέντες ὁ ἐνωμοτάρχης Ἀθ. Καλομάγειρος καὶ οἱ χωροφύλακες Ἀνθ. Μυλωνᾶς, Ἰω. Μάρκου καὶ Ἀντ. Στῦλος.

Τὴν 23.8.1946, δύναμις 6 ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Στρατονίκης καὶ 18 ΜΑΥ συμπλακεῖσα εἰς χωρίον Βαρβάρα μετὰ 200 περίπου συμμοριτῶν, ἔσχε 4 νεκροὺς χωροφύλακας, τὸν ὑπενωμοτάρχην Γ. Κωνσταντόπουλον καὶ 2 ΜΑΥ.

Κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον 1946, δύναμις ἐκ 15 ἀνδρῶν τοῦ 2ου Τάγματος Χωροφυλακῆς συμπλακεῖσα μετὰ 25μελοῦς συμμορίας εἰς ὄρος Χολομὼν ἔσχε 2 νεκροὺς χωροφύλακας.

Τὴν 1.9.1946, δύναμις Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Γαλατίστης συνεπλάκη μετὰ ὁμάδος συμμοριτῶν εἰς ὀρεινὴν περιοχὴν Γαλατίστης, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἐτραυματίσθη σοβαρῶς ὁ τότε ἀνθυπομοίραρχος Ἰω. Μοσχανδρέου καὶ εἷς χωροφύλαξ. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθη εἷς.

Τὴν 2.9.1946, ἰσχυρὰ δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Ριζῶν μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ἀρχισυμμορίτου Παπαργυρίου.

Τὴν ἰδίαν (2.9.1946), δύναμις Χωροφυλακῆς τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βάβδου ἐπετέθη ἐναντίον ὁμάδος ἐκ 3 συμμοριτῶν, εἰς θέσιν «Κουφάλα» Βάβδου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσίν της.

'Ανθυπομοίραρχος Θωμᾶς Σπανὸς τοῦ 'Αλεξάνδρου. 'Εγεννήθη τὸ ἔτος 1909 ἐν Λούβρῃ - Κοζάνης. 'Εφονεύθη ὑπὸ συμμοριτῶν τὴν 22.1.1947 εἰς χωρίον Μεταγγίτσιον - Χαλκιδικῆς.

Τὴν 1.11.1946, Λόχος τοῦ 2ου Τάγματος Χωροφυλακῆς, συνεπλάκη μετὰ 50μελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Στρώνιστος» - Ταξιάρχου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διάλυσιν τῶν συμμοριτῶν καὶ τὸν φόνον ἑνὸς τούτων.

Τὴν 12.11.1946, ὁ αὐτὸς Λόχος τοῦ 2ου Τάγματος Χωροφυλακῆς συνεπλάκη εἰς θέσιν «Πραβίτα» - Ταξιάρχου μετὰ 30μελοῦς συμμορίας μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διάλυσιν τῆς συμμορίας καὶ τὸν φόνον ἑνὸς ἐκ τούτων.

Τὴν 21.11.1946, δύναμις ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς τοῦ 15ου Λόχου, τοῦ 2ου Τάγματος, ὑπέστη ἐπίθεσιν συμμοριακῶν συγκροτημάτων Χαλκιδικῆς καὶ Κερδυλίων. Ἡ ἐπακολουθήσασα μάχη ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τριῶν συμμοριτῶν καὶ τὸν τοιοῦτον τοῦ ἐπικεφαλῆς τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἐφέδρου ἀνθυπολοχαγοῦ Κ. Μυστακίδη.

Τὴν 23.12.1946, 300μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Στρατονίκης, δυνάμεως 15 χωροφυλάκων καὶ 15 ΜΑΥ, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τεσσάρων χωροφυλάκων καὶ 2 ἀνδρῶν ΜΑΥ. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν, καίτοι μεγάλαι, δὲν ἐγνώσθησαν, καθ' ὅσον οἱ ἐκ τούτων φονευθέντες παρελήφθησαν ὑπὸ τῶν συντρόφων των καὶ ἐνεταφιάσθησαν πέριξ τοῦ χωρίου.

Ὁμοίως κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους 1946 εἰς ἀγροτικὴν περιοχὴν Ἱερισσοῦ, συνήφθησαν περίπου 25 συμπλοκαὶ μεταξὺ Χωροφυλακῆς καὶ συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν 40 - 50 συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν 6.

Τὴν 13.1.1947, 60μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Στρατονίκης, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ χωροφύλακος Χρ. Καλητζιράκη καὶ τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 22.1.1947, συμμορία προσέβαλε τὸ χωρίον Μεταγγίτσιον. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκήν, ἐφονεύθη ὁ τότε διοικητὴς Ὑποδιοικήσεως Σιθωνίας ἀνθυπομοίραρχος Θ. Σπανός, ὁ ὑπενωμοτάρχης Ἰω. Γκόνιας, καὶ 9 ἐθνικόφρονες ἰδιῶται.

Κατὰ μῆνα Ἰανουάριον 1947 ὁμὰς ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς συνεπλάκη ἔξωθι τοῦ χωρίου Ταξιάρχης μετὰ ὀλιγομελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 15.2.1947, ὁμὰς συμμοριτῶν ἐφόνευσεν ἐξ ἐνέδρας εἰς θέσιν «Ἓξ Βρύσες» - Πολυγύρου τὸν ὑπενωμοτάρχην Μ. Καμπίτσαν καὶ τὸν χωροφύλακα Γ. Γιάννην.

Τὴν 3.3.1947, ὁ 14ος Λόχος Χωροφυλακῆς συνεπλάκη εἰς θέσιν «Πραβίτα» - Ἀρναίας μετὰ δυνάμεως συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν τοῦ διοικητοῦ τοῦ Λόχου Ἀθ. Σκορδᾶ καὶ ἑνὸς χωροφύλακος.

Τὴν 9.4.1947, συμμορῖται ἐφόνευσαν ἐξ ἐνέδρας ἔξωθι τοῦ Πολυγύρου εἰς θέσιν «Ἀμπέλια» τὸν ὑπενωμοτάρχην Δ. Νέστορα.

Κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον 1947 δύναμις συμμοριτῶν ἐπετίθετο ἐπὶ 7ήμερον κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Στρατονίκης. Εἰς ἀντεπίθεσιν τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ ἐξοντώθησαν 12 συμμορῖται, παρεδόθησαν 7 καὶ πολλοὶ ἐτραυματίσθησαν.

Τὴν 5.6.1947, δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἁγίου Προδρόμου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ χωροφύλακος Σ. Ζαχαριουδάκη.

Τὴν 12.6.1947, δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Γαλατίστης συνεπλάκη μετὰ δυνάμεως συμμοριτῶν εἰς χωρίον Ριζά. Οἱ συμμορῖται ἔσχον ἀρκετὰς ἀπωλείας εἰς νεκρούς, οἱ ὁποῖοι παρελήφθησαν ὑπὸ τῶν συντρόφων των.

Τὴν 3.7.1947, Διμοιρία τοῦ 16ου Λόχου Χωροφυλακῆς συνεπλάκη ἔξωθι τοῦ χωρίου Νεοχώριον - Ἀρναίας μετὰ δυνάμεως συμμοριτῶν, τραυματισθέντος ἑνὸς χωροφύλακος.

Τὴν 15.7.1947, δύναμις Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ συνεπλάκη ἔξωθι τοῦ χωρίου Λουμπιῶν - Γαλατίστης μετὰ συμμορίας, φονευθέντων 7 ἐκ τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 16.7.1947, ἔλαβε χώραν ἐπίθεσις 15μελοῦς συμμορίας ἐναντίον τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Παλαιοκάστρου, ἀποκρουσθεῖσα ἄνευ ἀπωλειῶν.

Τὴν 1.8.1947, Διμοιρία Χωροφυλακῆς συνεπλάκη εἰς θέσεις «Ἀβραὰμ Τούμπα», «Μηλιὰ» καὶ «Σμύλη» περιφερείας Γαλατίστης, μετὰ δυνάμεως συμ-

μοριτῶν. Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ συμπλοκὴν ἐξωντώθησαν 5 συμμορῖται καὶ μία συμμορίτισσα. Ἐπίσης ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Θ. Ζαννίκας.

Τὴν 3.8.1947, ὁμὰς συμμοριτῶν εἰσῆλθεν εἰς Παλαιοχώριον - Γαλατίστης καταδιωχθεῖσα ὑπὸ δυνάμεως Χωροφυλακῆς· ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν 6.8.1947, δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἁγίου Προδρόμου φονευθέντων τριῶν ἐκ τούτων, ἄνευ ἀπωλειῶν ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 8.8.1947, 40μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ αὐτοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς (Ἁγίου Προδρόμου), ἐξοντωθέντος ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 10.8.1947, τμῆμα Χωροφυλακῆς ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν ἐπὶ τοῦ ὄρους Χολομών, φονευθέντων ἑνὸς ἐνωμοτάρχου καὶ 2 χωροφυλάκων.

Τὴν 20.8.1947, δύναμις 500 συμμοριτῶν ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βραστῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν πυρπόλησιν τοῦ οἰκήματος τοῦ Σταθμοῦ καὶ τὴν λεηλάτησιν οἰκιῶν τοῦ χωρίου. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 10 νεκροὺς καὶ περισσοτέρους τραυματίας.

Κατὰ μῆνα Αὔγουστον 1947, πολυμελὴς συμμορία συνεπλάκη δὶς εἰς θέσεις «Σπάθης» καὶ «Στρυβελιτσὸς» - Βραστῶν μετὰ τοῦ 15ου Λόχου Χωροφυλακῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν 17 συμμοριτῶν τὴν παράδοσιν τριῶν καὶ τὸν τραυματισμὸν 28. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 15.9.1947, ἄνδρες Χωροφυλακῆς τοῦ φυλακίου Ριζῶν ἐνέπεσαν εἰς ἐνέδραν, ἔξωθι τοῦ χωρίου Γεροπλάτανος, φονευθέντος τοῦ ἐπικεφαλῆς ὑπενωμοτάρχου Ἀσ. Δημοπούλου καὶ δύο χωροφυλάκων. Συνελήφθη ἐπίσης αἰχμάλωτος ὁ χωροφύλαξ Ν. Σαρβάνης, ὅστις καὶ ἐξετελέσθη.

Τὴν 17.9.1947, ὁμὰς συμμοριτῶν ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Γαλατίστης, φονευθέντος ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 20.9.1947, 50μελὴς συμμορία συνεπλάκη εἰς θέσιν «Ἀβραὰμ Τούμπα» μετὰ τοῦ 2ου Τάγματος Χωροφυλακῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διάλυσιν τῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν ἐξόντωσιν 2 ἐκ τούτων.

Τὴν 23.11.1947, δύναμις συμμοριτῶν, ἐπετέθη κατὰ τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Ριζῶν, φονευθέντος ἑνὸς ἐκ τούτων καὶ ἑτέρου τραυματισθέντος.

Τὴν 30-31.1.1948, 300μελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς Ριζῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ χωροφύλακος Θ. Κεκελίδη, τὴν σύλληψιν ἑνὸς χωροφύλακος καὶ τὸν τραυματισμὸν δύο ἄλλων. Ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν, εἷς νεκρὸς ἐγκαταλειφθεὶς ἐπὶ τόπου καὶ ἕτεροι νεκροὶ καὶ τραυματίαι παραληφθέντες ὑπὸ τῶν συντρόφων των.

Τὴν 2.3.1948, δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἁγίου Προδρόμου ἀποκρουσθεῖσα. Οἱ συμμορῖται ἀποχωροῦντες ἐνέπεσαν ἐπὶ ναρκοπεδίου, ἔσχον δὲ ἀρκετὰ θύματα εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας, τοὺς ὁποίους παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν.

Τὴν 5-6.3.1948, δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Νικήτα, φονευθέντων 4 συμμοριτῶν καὶ τραυματισθέντων ἑτέρων 5.

Τὴν 7.3.1948, δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέου Μαρμαρᾶ. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς ΜΑΥ καὶ ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 9.4.1948, πολυμελὴς συμμορία προσέβαλε τὸ χωρίον Πετροκέρασα - Γαλατίστης ἔνθα εἶχεν ἐγκατασταθῆ Διμοιρία Ἐθνοφρουρᾶς μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθῆ ὁ ἐπικεφαλῆς τῆς Διμοιρίας ἀνθυπολοχαγὸς καὶ εἷς λοχίας. Εἰς τὴν ἐν λόγῳ συμπλοκὴν ἔλαβον μέρος καὶ 5 χωροφύλακες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Γαλατίστης, τραυματισθέντος ἐλαφρῶς ἑνὸς ἐκ τούτων.

Τὴν 11.4.1948, δύναμις συμμοριτῶν συνεπλάκη μετὰ δυνάμεως Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἁγίου Προδρόμου. Ἀπώλειαι συμμοριτῶν νεκροὶ 11, αἰχμάλωτοι 3.

Τὴν 9.5.1948, δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βάβδου τραυματισθέντων ἐλαφρῶς ἑνὸς ἐνωμοτάρχου καὶ ἑνὸς χωροφύλακος.

Τὴν 12-13.6.1948, δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Ριζῶν φονευθέντων ἐκ τούτων 50 καὶ τραυματισθέντων 12.

Τὴν 19.6.1948, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σημάντρων καὶ ΜΑΥ συνεπλάκη παρὰ τὴν θέσιν «Ξηροπήγαδο» μὲ ὁμάδα συμμοριτῶν. Ἐκ τούτων ἐφονεύθησαν 2 καὶ ἐτραυματίσθησαν ἕτεροι 2.

Τὴν 23.6.1948, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σιθωνίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς ὁπλίτου ΜΑΥ, καὶ δύο πολιτῶν καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς χωροφύλακος καὶ δύο γυναικῶν. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐξωντώθησαν 3 καὶ παρεδόθη εἷς.

Τὴν 27.7.1948, ὀλιγομελὴς συμμορία συνεπλάκη εἰς τὸν ἀκραῖον συνοικισμὸν Πολυγύρου «Ἀνήλια» μετὰ ὁμάδος χωροφυλάκων ἀποκρουσθεῖσα. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 31.7.1948, δύναμις Χωροφυλακῆς ἐπιβαίνουσα αὐτοκινήτου ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Μέγα Πηγάδι» - Παλαιοχωρίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν θανάσιμον τραυματισμὸν ἑνὸς χωροφύλακος.

Τὴν 14-15.8.1948, Διμοιρία Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμορίας, ἐντὸς τοῦ χωρίου Παλαιοχώριον, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς χωροφύλακος καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑτέρου.

Τὴν 29.8.1948, δύναμις συμμοριτῶν συνεπλάκη μετὰ τοιαύτης Χωροφυλακῆς, εἰς θέσιν «Δρυμώνα» - Βραστῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τῶν χωροφυλάκων Ἰω. Γκλαβᾶ καὶ Κ. Μπατζῆ. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν 12 καὶ ἐτραυματίσθησαν 15.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα (Αὔγουστον) Ἀπόσπασμα

Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς συνοικισμὸν «Γλανᾶ» - Βραστῶν μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 9 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἤτοι τῶν: ὑπενωμοτάρχου Γ. Γιαννιᾶ καὶ χωροφυλάκων Ἀθ. Ἀθηναίου, Μ. Παρδάλη, Χ. Τσελεπῆ, Ἰω. Δήμου, Ἀ. Κίτρα, Κ. Ἀρμένη, Κ. Ἀραμπατζῆ καὶ Ἰω. Δέα.

Κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον 1948 δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μεγάλης Παναγίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς χωροφύλακος.

Τὴν 12.10.1948, τμῆμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη εἰς θέσιν «Καμήλα» - Νεοχωρίου μετὰ συμμοριτῶν, φονευθέντος ἑνὸς χωροφύλακος.

Τὴν 21.10.1948, μεγάλη δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σιθωνίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς χωροφύλακος. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν 8, ἐτραυματίσθησαν 20 καὶ παρεδόθησαν 2. Οὗτοι ἐστρατολόγησαν βιαίως 8 ἰδιώτας.

Τὴν ἰδίαν (21.10.1948), δύναμις ἐκ 300 περίπου συμμοριτῶν ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νικήτα. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν μεταξὺ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἀφ' ἑνὸς καὶ συμμοριτῶν ἀφ' ἑτέρου, ἐφονεύθησαν 10 ΜΑΥ, ἐτραυματίσθησαν ἕτεροι 11 καὶ οἱ ἐνωμοτάρχης Μ. Ταγαρούλιας καὶ ὑπενωμοτάρχης Μ. Μανουσάκης. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν νεκροὶ 10 καὶ 50 τραυματίαι. Οὗτοι ὑποχωροῦντες ἀπήγαγον 4 ἐθνικόφρονας.

Τὴν 30.10.1948, δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βάβδου, ἀποκρουσθεῖσα ἄνευ ἀπωλειῶν.

Κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον 1948 δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἱερισσοῦ ἀποκρουσθεῖσα.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα (Ὀκτώβριον) δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Νέων Ρόδων ἀποκρουσθεῖσα.

Κατὰ τὸν ἴδιον μῆνα 200μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μεγάλης Παναγίας ἀποκρουσθεῖσα. Ἀπώλειαι συμμοριτῶν 10 νεκροί.

Τὴν 19.11.1948, 100μελὴς συμμορία, ἐπετέθη κατὰ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λιβαδίου. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ. Οἱ συμμορῖται εἶχον ἐπίσης ἕνα νεκρόν.

Τὴν 4.12.1948, 150μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σιθωνίας, ἀποκρουσθεῖσα. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν παρεδόθη εἷς.

Τὴν 6.12.1948, συμμορῖται ἐνεδρεύοντες εἰς θέσιν «Καρβουναριὸ - Σελιὸ» - Γερακινῆς ἐφόνευσαν τοὺς χωροφύλακας τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Πολυγύρου Λ. Γουρνάκην καὶ Εὐστ. Κόκλαν.

Τὴν 19.12.1948, συμμορία δυνάμεως 300 περίπου ἀνδρῶν, ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ χωρίου Ὀρμύλια, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ δυνάμεως Χωροφυλακῆς τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ καὶ ἀνδρῶν ΜΑΥ. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ἐφονεύθη ὁ ἀνθυπασπιστὴς Ἰω. Δρούλιας καὶ ἐτραυματίσθησαν τρεῖς χωροφύλακες. Ἀπώλειαι συμμοριτῶν 15 νεκροὶ καὶ ἰσάριθμοι τραυματίαι, παραληφθέντες ὑπὸ τούτων.

Τὴν 3.2.1949, δύναμις συμμοριτῶν συνεπλάκη μετ' ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ εἰς ὕψωμα «Καλογερικὸν» - Μαρμαρᾶ, περιοχῆς Ἁγίου Δημητρίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν 2 συμμοριτῶν καὶ 2 συμμοριτισσῶν.

Τὴν 2 - 3.3.1949, 150μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς Ριζῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς χωροφύλακος. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης, ἐτραυματίσθησαν 9 καὶ παρεδόθησαν 2 βιαίως στρατολογηθέντες.

Τὴν 20.3.1949, τάγμα συμμοριτῶν μετὰ τμήματος τοῦ ΕΛΑΝ, ἐπετέθη ἐναντίον τῶν χωρίων Συκιὰ - Σάρτη καὶ Κουφός. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκήν, ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ ἀφ' ἑνὸς καὶ συμμοριτῶν ἀφ' ἑτέρου, ἐτραυματίσθη ὁ ἀνθυπασπιστὴς Χωροφυλακῆς Π. Πολυχρονάκης καὶ εἷς χωροφύλαξ. Ἐφονεύθησαν 3 ΜΕΑ καὶ ἐτραυματίσθησαν 2. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν 8 καὶ ἐτραυματίσθησαν ἰσάριθμοι.

Τὴν 4.6.1949, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Στρατονίκης ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς ὁπλίτου ΜΑΥ.

Κατὰ μῆνα Ἰούνιον 1949, ὁμὰς συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Νέων Ρόδων ἀποκρουσθεῖσα. Ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 10 - 11.7.1949, 70μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Παλαιοχώρι - Γαλατίστης. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν μεταξὺ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς Ριζῶν καὶ ΚΜΕΑ ἀφ' ἑνὸς καὶ συμμοριτῶν ἀφ' ἑτέρου, ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης ΚΜΕΑ καὶ ἐτραυματίσθησαν ἕτεροι 8 καὶ σοβαρῶς ὁ ὑπενωμοτάρχης Γ. Κωνσταντόπουλος. Οἱ συμμορῖται ἔσχον σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας, οἵτινες παρελήφθησαν ὑπὸ τούτων.

Τὴν 27.8.1949, τὰ Μεταβατικὰ Ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς Πολυγύρου καὶ Καλυβῶν συνεπλάκησαν μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας εἰς ὕψωμα 422, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς συμμορίτου. Ἐπίσης ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 23.9.1949, Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς Βάβδου, συνεπλάκη μετὰ ὁμάδος συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Παπᾶ - Ἀχυρῶνα», τὴν ὁποίαν καὶ διέλυσε.

Τὴν 9.10.1949, δύναμις συμμοριτῶν ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς Ριζῶν εἰς «Ντερὲ - Μαχαλᾶ», κατὰ δὲ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν οἱ συμμορῖται διελύθησαν, παραδοθέντος ἑνὸς ἐκ τούτων.

Τὴν 26.11.1949, Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Πολυγύρου, συνεπλάκη παρὰ τὴν θέσιν «Σκαμνάκια» Παλαιοκάστρου μετὰ τριμελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑτέρου.

Τὴν 9.1.1950, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέας Τριγλίας καὶ ΜΑΥ, συνεπλάκη παρὰ τὸν συνοικισμὸν «Κερασιὰ» περιοχῆς Νέας Τριγλίας μετὰ ὁμάδος συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν σύλληψιν 3.

Τὴν 10.1.1950, Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς Βάβδου ἀνεκάλυψε κρυπτομένους 5 συμμορίτας, ἐξ ὧν ἕνα ἐξώντωσε καὶ ἕτερον ἐτραυμάτισε.

Τὴν 19.1.1950, εἰς ἐξερευνητικὴν ἐπιχείρησιν Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς τῶν Ὑποδιοικήσεων Γαλατίστης καὶ Μουδανιῶν, τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέας Τριγλίας καὶ ΜΕΑ εἰς ὀρεινὴν περιοχὴν Γαλατίστης - Μουδανιῶν, ἐξωντώθη εἷς συμμορίτης καὶ συνελήφθησαν 4.

Τὴν 10.2.1950, κατὰ γενομένην ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν ὑπὸ Ἀποσπασμάτων τῶν Ὑποδιοικήσεων Χωροφυλακῆς Πολυγύρου, Γαλατίστης καὶ ΜΕΑ, εἰς θέσιν «Ψαλίδα» περιοχῆς Βάβδου, ἐξωντώθησαν 2 συμμορῖται καὶ συνελήφθησαν 5.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος πλὴν τῶν ἐπὶ μέρους ἀναφερομένων ἀπωλειῶν ἐφονεύθησαν ἐπὶ πλέον εἰς διαφόρους μικροσυμπλοκὰς 13 ἄνδρες Χωροφυλακῆς.

Καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλκιδικῆς καταλήγει:

«Αἱ Ὑπηρεσίαι τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλκιδικῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος τὰ μέγιστα συνέβαλον εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν μετόπισθεν, ἤτοι ἐξάρθρωσιν ὀργανώσεων στρατολογίας συμμοριτῶν, σύλληψιν τροφοδοτῶν, οἰκονομικῶν ἐνισχυτῶν, δολιοφθορέων καὶ παντὸς εἴδους ἄλλων συνεργατῶν τῶν συμμοριτῶν, τοὺς ὁποίους παρέπεμψαν, εἴτε εἰς τὰς ἁρμοδίας δικαστικὰς Ἀρχάς, εἴτε εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς Ἀσφαλείας καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου, συνέβαλον τὰ μέγιστα εἰς τὴν ταχυτέραν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ καὶ ἐμπέδωσιν τῆς Δημοσίας Τάξεως καὶ Ἀσφαλείας».

11. Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΙΛΚΙΣ

Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κιλκίς, ὁ πληθυσμός, παρὰ τὴν ἐγκατάστασιν καὶ λειτουργίαν τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς καὶ τῶν λοιπῶν Δημοσίων Ἀρχῶν, δὲν κατείχετο ὑπὸ αἰσθήματος ἀσφαλείας. Ἦτο γνωστὸν ὅτι διὰ τῆς Συμφωνίας τῆς Βάρκιζας δὲν εἶχεν ἐπιτευχθῆ ἡ ὁλοκληρωτικὴ παράδοσις τῶν ὅπλων. Μέγα μέρος αὐτῶν, ὡς τοῦτο διεπιστώθη βραδύτερον, εἶχεν ἀποκρυβῆ (ἀρκεταὶ ἀποθῆκαι ἀνευρέθησαν καὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Διοικήσεως) διὰ νὰ χρησιμοποιηθῆ εἰς προσεχῆ ἔνοπλον δρᾶσιν. Ἐξ ἄλλου ὡρισμένοι φανατικοὶ ἐθνικόφρονες, ἐν ὄψει τῆς ἐπικρατούσης ἀβεβαιότητος καὶ τῆς ἐλλείψεως ἑδραίου αἰσθήματος ἀσφαλείας ἀνὰ τὴν ὕπαιθρον, εἶχον κρατήσει τὸν ὁπλισμὸν των ἐκ λόγων στοιχειώδους ἀμύνης. Πληροφορίαι συχναὶ ἐκυκλοφόρουν, ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως τοῦ 1946, ὅτι διάφοροι ὁμάδες ἀγνώστων ἐνόπλων, περιεφέροντο εἰς τὰ ὀρεινότερα σημεῖα τῆς περιφερείας τῆς Διοικήσεως. Ὁ πληθυσμὸς ἰδίᾳ τῶν ὀρεινῶν χωρίων ἤρχισε νὰ τρομοκρατῆται, ἡ δὲ ἐπ' αὐτοῦ ἀσκουμένη κομμουνιστικὴ προπαγάνδα, ἐπηρέαζε τοῦτον, εἰς τὸ νὰ τηρῆ κατὰ σημαντικὸν ποσοστὸν στάσιν οὐδετέραν. Ὑπὸ τὰς ψυχολογικὰς ταύτας συνθήκας ἄρχεται πλέον ἡ ἔνοπλος δρᾶσις ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Διοικήσεως, ἐγκαινιαζομένη διὰ συμπλοκῆς, τὴν 25ην Ἀπριλίου 1946, ὁμάδος συμμοριτῶν μετὰ χωροφυλάκων τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Παιονίας εἰς τὸ χωρίον Κάρπη, καθ' ἣν οἱ συμμορῖται ἔσχον ἕνα τραυματίαν. Ἡ δρᾶσις τῶν συμμοριτῶν ἔκτοτε γίνεται περισσότερον ἔντονος καὶ συστηματικὴ καὶ εἰς τὰς ὀρεινὰς ἰδίᾳ περιοχὰς οἱ συμμορῖται βαθμιαίως ἀποκτοῦν πρωτοβουλίαν ἐνεργείας, πρὸ παντὸς κατὰ τὴν νύκτα καὶ δροῦν, μὲ μέθοδον, σύστημα καὶ φανατισμόν. Ἡ ἐπιτόπιος Χωροφυλακή, ἄλλοτε ἐπιτεθεμένη ἄλλοτε ἀμυνομένη, διεξήγαγε μόνη ἢ καὶ συνεργαζομένη μετὰ τοῦ Στρατοῦ τοὺς κάτωθι, εἰδικώτερον, ἀγῶνας κατὰ τῶν συμμοριτῶν συμφώνως πρὸς ἔκθεσιν τῆς Διοικήσεως.

Τὴν 25.4.1946, εἰς θέσιν «Πρεσέκα», βορείως χωρίου Κάρπη, ἔλαβε χώραν συμπλοκὴ μεταξὺ ὁμάδος συμμοριτῶν καὶ δύο χωροφυλάκων τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Παιονίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 3.7.1946, ὑπερδεκαπενταμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Εἰδομένης. Ἡ μάχη διήρκεσεν ἐπὶ 1.15' τῆς ὥρας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς χωροφύλακος καὶ δύο συμμοριτῶν.

Τὴν 2.8.1946 καὶ ὥραν 15ην μ.μ., εἰς θέσιν «Βαλγάτσι», μεταξὺ χωρίων Βαλτοτοπίου καὶ Καμποχωρίου, ἔλαβε χώραν συμπλοκὴ μεταξὺ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ὁμάδος συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 25.9.1946 καὶ περὶ ὥραν 21.45', 150μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Κάτω Σούρμενα. Εἰς τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς καὶ Διμοιρίας Στρατοῦ μετὰ τῶν συμμοριτῶν, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ 5 ὥρας, ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης. Ἐπίσης ἐφονεύθη εἷς στρατιώτης.

Τὴν 26.9.1946 καὶ ὥραν 10.00' π.μ., εἰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις εἰς ὄρος Μπέλες ἔλαβε χώραν συμπλοκὴ μεταξὺ Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς,

Τμημάτων Στρατοῦ καὶ 400μελοῦς συμμορίας μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν 1 λοχαγοῦ, 1 στρατιώτου καὶ 2 χωροφυλάκων.

Τὴν 29.9.1946 καὶ ὥραν 05.00΄, 400μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κάτω Θεοδωρακίου ἐκ δυνάμεως 13 ἀνδρῶν. Ἐφονεύθη 1 συμμορίτης, οἱ δὲ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἠναγκάσθησαν, πρὸ τῆς μεγάλης δυνάμεως τῶν συμμοριτῶν, νὰ ὑποχωρήσουν εἰς Βάθην, ἔνθα ἤδρευε δύναμις Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς.

Περὶ ὥραν 06.45΄ τῆς ἰδίας ἡμέρας, συνήφθη μάχη μεταξὺ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς καὶ δυνάμεως συμμοριτῶν, διαρκέσασα ἐπὶ δίωρον, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ὑποχώρησιν τῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν ἐγκατάλειψιν ὑπ' αὐτῶν 3 τετρατρόχων κάρρων, πλήρων τροφίμων καὶ εἰδῶν ἱματισμοῦ καὶ πολλῶν ζώων. Ἐπίσης ἔσχον πολλοὺς τραυματίας, οὓς παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν.

Τὴν 6.11.1946 καὶ περὶ ὥραν 00.30΄ πρωινήν, ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μουριῶν ἐνέπεσαν εἰς ἐνέδραν 30μελοῦς συμμορίας εἰς ἀπόστασιν 300 μέτρων ἔξωθι τοῦ Σταθμοῦ, ἀναγκασθέντες νὰ ὑποχωρήσουν εἰς τὸν Σταθμόν, ἔνθα ἐν συνεχείᾳ ἐδέχθησαν νέαν ἐπίθεσιν συμμοριτῶν. Ἡ μάχη διήρκεσεν ἐπὶ μίαν ὥραν, οἱ δὲ συμμορῖται ὑπεχώρησαν.

Τὴν 12.11.1946 καὶ περὶ ὥραν 22.15΄, 50μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Τέρπυλλος. Ὁ 11ος Λόχος Χωροφυλακῆς σπεύσας εἰς Τέρπυλλον, κατεδίωξε τοὺς συμμορίτας. Ἡ συμπλοκὴ διήρκεσεν ἐπὶ 30΄ τῆς ὥρας. Ἐφονεύθη 1 συμμορίτης.

Τὴν 13.11.1946, συγκρότημα 1.000 συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν Σοφιανὸν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σκρά. Μετὰ σκληρὰν μάχην διαρκέσασαν ἀπὸ 03.50΄ μέχρι 10.00΄ ὥρας, οἱ συμμορῖται ἐπεκράτησαν πρὸς καιρόν, ἀλλὰ τελικῶς ὑπεχώρησαν κατόπιν ἀντεπιθέσεως δυνάμεως Στρατοῦ καὶ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς. Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 19.11.1946 καὶ ὥραν 20.30΄, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μουριῶν. Ἡ μάχη διήρκεσεν ἐπὶ 5 ὥρας. Σθεναρὰ ἀντίστασις τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἠνάγκασε τοὺς συμμορίτας εἰς ὑποχώρησιν, ἐγκαταλείψαντας 1 νεκρόν.

Τὴν 5.12.1946 καὶ περὶ ὥραν 23.15΄, 150μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Δοϊράνης καὶ τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Ἡ μάχη διήρκεσεν ἐπὶ 6 ὥρας. Οἱ συμμορῖται λόγῳ τῆς σθεναρᾶς ἀντιστάσεως τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, ἀπεχώρησαν. Κατὰ τὴν μάχην ἐτραυματίσθησαν δύο ἄνδρες Χωροφυλακῆς, ἐκ δὲ τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν ἀπώλειαι.

Τὴν 23.12.1946 καὶ περὶ ὥραν 07.10΄, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἑπταλόφου καὶ τοιούτου Ποντοκερασιᾶς, ἑδρεύοντος ἐν Ἑπταλόφῳ. Κατὰ τὴν μάχην, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ 4 ὥρας, ἐφονεύθησαν 3 χωροφύλακες καὶ ἐτραυματίσθησαν 3, ἐκ δὲ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν 2 καὶ ἄγνωστον πόσοι ἐτραυματίσθησαν. Κατόπιν ἀφίξεως ἐνισχύσεων Χωροφυλακῆς οἱ συμμορῖται ἐτράπησαν εἰς φυγήν.

Τὴν 27.12.1946 καὶ περὶ ὥραν 22.00΄, 180μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ 12ου Λόχου Χωροφυλακῆς ΒΑ τῆς Τερπύλλου, μὲ σκοπὸν νὰ καθηλώσῃ τοῦτον καὶ νὰ ἐξοντώσῃ τὴν δύναμιν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀντιγονείας ἑδρεύουσαν ἐν Εὐκαρπίᾳ. Οἱ κομμουνισταὶ ἔσχον 1 νεκρὸν καὶ ἄγνωστον ἀριθμὸν τραυματιῶν.

Τὴν 27.2.1947 καὶ περὶ ὥραν 01.30΄, 150μελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐν Εὐκαρπίᾳ κατὰ τῆς ἐκεῖσε ἑδρευούσης δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀντιγονείας καὶ Λόχου Χωροφυλακῆς. Ἡ μάχη διήρκεσεν ἐπὶ 4.30΄ ὥρας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν 3 χωροφυλάκων καὶ τὸν ἐξαναγκασμὸν τῶν συμμοριτῶν εἰς ὑποχώρησιν, παραλαβόντων τοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίας των.

Τὴν 23.2.1947 καὶ περὶ ὥραν 20.00΄, ὁμὰς ἀνεξακριβώτου ἀριθμοῦ συμμοριτῶν, εἰσχωρήσασα εἰς τὴν πόλιν Κιλκίς, ἔρριψεν ἐξ ἀποστάσεως 60 μέτρων βλῆμα μπαζούκας κατὰ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Κιλκὶς καὶ ἐπέφερε ζημίας εἰς τοῦτο. Καταδιωχθεῖσα ὑπὸ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἐτράπη εἰς φυγήν, ἐγκαταλείψασα ἐν Πίατ. Ἀποτέλεσμα τῆς μάχης ἦτο ὁ ἐλαφρὸς τραυματισμὸς 1 χωροφύλακος.

Τὴν 28.3.1947 καὶ περὶ ὥραν 00.05΄, περιπολία τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἄσπρου ἐδέχθη ἐπίθεσιν ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν εἰς τὸ ἀνατολικὸν ἄκρον τοῦ χωρίου. Τελικῶς οἱ συμμορῖται ἐξεδιώχθησαν.

Τὴν 1.4.1947, τμήματα τῆς εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν ἑδρευούσης Ταξιαρχίας καὶ ὁ 11ος Λόχος Χωροφυλακῆς, ἐνήργησαν ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις ἐπὶ τοῦ ὄρους Μπέλες. Ἐφονεύθησαν 1 στρατιώτης καὶ 1 χωροφύλαξ τῶν δὲ συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν αἱ ἀπώλειαι.

Κατὰ τὰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις τῆς 21.4.1947 εἰς Μπέλες, καθ' ἃς συμμετεῖχε καὶ ὁλόκληρος ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Δοϊράνης, συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι παρὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐξετελέσθησαν ὁ ὑπομοίραρχος Γ. Σαβιολάκης καὶ ὁ χωροφύλαξ Ἰω. Ζεάκης.

Τὴν 29.5.1947 καὶ περὶ ὥραν 22.00΄, ὑπὲρ 700μελὴς συμμορία προσέβαλε τὴν πόλιν Κιλκίς, διὰ παντὸς εἴδους ὅπλων, κατορθώσασα νὰ εἰσχωρήσῃ ἐντὸς αὐτῆς. Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθησαν ὁ ὑπομοίραρχος Γ. Καπέτας, εἷς ἐνωμοτάρχης καὶ 2 ὁπλῖται ΜΑΥ, ἐκ δὲ τοῦ Στρατεύματος 3 στρατιῶται. Τέσσαρες ὁπλῖται ΜΑΥ ἐτραυματίσθησαν. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 8 νεκρούς, 5 πολεμικὰ ὅπλα, 4 ὀλμίσκους, 8 Πίατ καὶ ἓν μυδράλλιον.

Τὴν 19.6.1947 καὶ περὶ ὥραν 23.30΄, ὑπὲρ 300μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Γουμενί-

Ὑπομοίραρχος Γεώργιος Σαβιολάκης τοῦ Ἀνδρέου. Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1910 εἰς Μελίσσιον - Κορινθίας. Ἐτύγχανε διοικητὴς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Δοϊράνης ὅτε τὴν 1.4.1947 συμμετέχων μετὰ δυνάμεως Χωροφυλακῆς εἰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις εἰς ὄρος Μπέλες συνελήφθη αἰχμάλωτος παρὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐξετελέσθη.

τσης, πρὸς ἐξόντωσιν τῆς ἐκεῖ δυνάμεως Χωροφυλακῆς. Ἡ μάχη διήρκεσεν ἐπὶ 5 ὥρας. Ἐτραυματίσθησαν 1 ὑπενωμοτάρχης, 1 χωροφύλαξ, 3 ὁπλῖται ΜΑΥ, ἐξ ὧν εἷς ὑπέκυψε καὶ εἷς στρατιώτης, ἐκ δὲ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθη 1 καὶ ἐτραυματίσθη 1.

Τὴν 22.6.1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κάτω Θεοδωρακίου ἐπετέθη κατὰ συμμοριτικῆς ὁμάδος ἐξ 70 ἀνδρῶν, εἰς Πλαγιοχώριον, ἀναγκάσασα ταύτην εἰς φυγήν.

Τὴν 26.5.1947 καὶ περὶ ὥραν 21.20΄, 25μελὴς ἔφιππος συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἄσπρου. Κατὰ τὴν μάχην ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ 1 ὥραν, ἐφονεύθη ὁ ἀστυνομικὸς σταθμάρχης καὶ ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 20.7.1947 καὶ περὶ ὥραν 09.00΄, ὁ διοικητὴς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κιλκίς, μεθ' ὁμάδος ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, μεταβαίνων ἐκ Κιλκὶς εἰς Μαυρονέριον δι' ὑπηρεσίαν, συνήντησεν εἰς τὰ σύνορα ἀγροτικῆς περιοχῆς Μεσιανοῦ - Ἄνω Ἀποστόλων, δύο συμμορίτας. Οὗτοι καταδιωχθέντες ἐφονεύθησαν.

Τὴν 26-10-1947 καὶ περὶ ὥραν 21.00΄, 25μελὴς συμμορία ἐπετέθη εἰς Εὐκαρπίαν κατὰ τῆς ἐκεῖ ἑδρευούσης δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀντιγονείας. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην, ἥτις διήρκεσε μίαν ὥραν, οἱ συμμορῖται ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψαντες 1 νεκρόν.

Τὴν 3.12.1947 καὶ περὶ ὥραν 13.15΄, 150μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Κάτω Θεοδωρακίου, ἑδρευούσης ἐν Τερπύλλῳ. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ 1 ὥραν, οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν, ἀφοῦ ἐφονεύθησαν 3 καὶ παρεδόθησαν 12 ἐξ αὐτῶν.

Τὴν 15.12.1947 καὶ περὶ ὥραν 24.00΄, 250μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μουριῶν. Ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἄνδρες ΜΑΥ, μετὰ δίωρον μάχην, ἠνάγκασαν τὴν συμμορίαν εἰς ὑποχώρησιν.

Τὴν 17.12.1947 καὶ περὶ ὥραν 21.30΄, 130μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ ὡς ἄνω Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Ἡ ἐπίθεσις διήρκεσεν ἐπὶ 4 ὥρας, οἱ δὲ συμμορῖται ἠναγκάσθησαν εἰς ὑποχώρησιν.

Τὴν 21.12.1947 καὶ περὶ ὥραν 16.45΄, ὁμὰς συμμοριτῶν, ἐνεδρευόντων, παρὰ τὸ 3ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Γουμενίτσης - Ἀξιουπόλεως, ἐπετέθη κατὰ διερχομένου αὐτοκινήτου τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Παιονίας. Οἱ ἐπιβαίνοντες τοῦ αὐτοκινήτου 2 χωροφύλακες, κατελθόντες τούτου, ἤνοιξαν πῦρ ἐναντίον των καὶ κατώρθωσαν νὰ ὑποχωρήσουν εἰς τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Ἀξιουπόλεως, ἀφοῦ ἐγκατέλειψαν διάτρητον τὸ αὐτοκίνητον.

Ὑπομοίραρχος Γεώργιος Καπέτας τοῦ Φωτίου. Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1905 ἐν Ἀβραμίῳ - Μεσσηνίας. Ἐφονεύθη τὴν 30.5.1947 εἰς Κιλκὶς μαχόμενος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1947, μεγάλη δύναμις συμμοριτῶν, ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ χωρίου Εὔζωνοι - Κιλκίς, τὸ ὁποῖον ὑπερήσπιζον ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς τοῦ Τμήματος Ἐλέγχου Διαβατηρίων καὶ τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, μικρὸν Στρατιωτικὸν τμῆμα καὶ ὁμὰς ΜΑΥ. Ἡ ἀνωτέρω δύναμις ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Ἰωάν. Ζαφειρόπουλον μετὰ σθεναρὰν ἀντίστασιν ἀπέκρουσε τὴν ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἠναγκάσθησαν νὰ ἀποχωρήσουν, χωρὶς νὰ ἐπιτύχουν τοῦ σκοποῦ των.

Τὴν 26.1.1948 καὶ περὶ ὥραν 21.00', δύναμις συμμοριτῶν ἀκαθορίστου ἀριθμοῦ, ἐπετέθη ἐναντίον τῶν χωρίων Μικρὸν Δάσος καὶ Πλατανιὰ - Κιλκίς. Εἰς ἐνίσχυσιν τῶν χωρίων ἔσπευσεν ἐξ Εὐζώνων μικτὴ δύναμις ἐκ στρατιωτῶν καὶ ΜΑΥ 30 ἀνδρῶν. Ἡ δύναμις αὕτη ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν ἔξωθι τῶν Εὐζώνων καὶ καθηλώθη. Ταὐτοχρόνως οἱ συμμορῖται ἔβαλλον διὰ 5 μυδραλλίων καὶ 2 ὁπλοπολυβόλων Μπρέν, ἐναντίον τῆς εἰς Εὐζώνους δυνάμεως Χωροφυλακῆς - Στρατοῦ. Ἡ δύναμις Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν τότε ὑπομοίραρχον καὶ μετέπειτα ὑποστράτηγον Ἰωάν. Ζαφειρόπουλον καὶ ἡ τοιαύτη Στρατοῦ, ἀπέκρουσαν τοὺς συμμορίτας καὶ τοὺς ἠνάγκασαν εἰς ὑποχώρησιν.

Τὴν 5.3.1948 καὶ περὶ ὥραν 14.30', ἡ ταχεῖα ἁμαξοστοιχία Σερρῶν - Θεσσαλονίκης, παρὰ τὸν Σιδηροδρομικὸν Σταθμὸν Μουριῶν - Κιλκίς, ἐδέχθη ἐπίθεσιν ἐκ συμμοριτῶν τοῦ Μπέλες, διὰ 10 βλημάτων πυροβολικοῦ. Ἐκ τῶν βλημάτων ἐτραυματίσθησαν 4 χωροφύλακες συνοδοὶ τῆς ἁμαξοστοιχίας.

Τὴν 11.3.1948 καὶ περὶ ὥραν 24.00', 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Εὐρωποῦ. Μετὰ δίωρον μάχην οἱ συμμορῖται, λόγῳ σθεναρᾶς ἀντιστάσεως τῶν ἀνδρῶν, ἠναγκάσθησαν εἰς ὑποχώρησιν.

Τὴν 14.3.1948 καὶ περὶ ὥραν 00.30', 300μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀξιουπόλεως. Ἡ μάχη διήρκεσεν ἐπὶ 4 ὥρας. Οἱ συμμορῖται λόγῳ σθεναρᾶς ἀντιστάσεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἠναγκάσθησαν εἰς ὑποχώρησιν. Ἀπώλειαι εἷς χωροφύλαξ νεκρὸς καὶ εἷς ΜΑΥ. Τραυματίαι εἷς ὑπενωμοτάρχης καὶ εἷς ΜΑΥ. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν ἕνα νεκρόν.

Τὴν 25.3.1948 καὶ περὶ ὥραν 22.30', ὑπὲρ 400μελὴς συμμορία ὁρμωμένη ἐξ Ἀναβρυτοῦ ἀφοῦ προσέβαλε τὰ ὑπ' ἀριθ. 1, 2, 3 καὶ 4 στρατιωτικὰ φυλάκια τῆς πόλεως Κιλκίς, κατορθώσασα νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τῆς πόλεως, (συνοικισμὸν Στενημαχιτῶν) ἐνήργησε βιαίαν στρατολογίαν. Ἡ μάχη διήρκεσεν ἐπὶ δίωρον, οἱ δὲ συμμορῖται ἠναγκάσθησαν εἰς ὑποχώρησιν. 2 στρατιῶται ἐτραυματίσθησαν. Οἱ συμμορῖται εἶχον 2 νεκρούς.

Τὴν 5.9.1948 καὶ περὶ ὥραν 21.30', συμμορῖται ἀγνώστου ἀριθμοῦ ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μουριῶν, ἐξ ἀποστάσεως 200 μέτρων. Ἡ μάχη διήρκεσεν ἐπὶ μίαν ὥραν. Οἱ συμμορῖται ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσουν.

Τὴν 22.12.1948 καὶ περὶ ὥραν 07.30', συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Εὐζώνων διὰ ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ τῶν 7,5''. Οἱ συμμορῖται τελικῶς ἠναγκάσθησαν εἰς ὑποχώρησιν.

Τὴν 2.4.1949 καὶ περὶ ὥραν 00.10', συμμορία προερχομένη ἐκ Κορώνας ἐνέπεσεν ἔξωθι χωρίου τῆς Δοϊράνης εἰς ἐνέδραν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ, εἰς ἀπόστασιν 600 μέτρων ἐκ τοῦ χωρίου. Κατὰ συναφθεῖσαν συμπλοκὴν διαρκέσασαν ἐπὶ δίωρον οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν ἐπὶ τόπου 2 νεκρούς, παρεδόθη δὲ εἷς.

Εἰς τὴν ὅλην ἀντισυμμοριακὴν δρᾶσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς τῆς Διοικήσεως Κιλκίς, δέον νὰ συμπεριληφθῇ καὶ ἡ ὑπ' αὐτῶν, κατὰ διάφορα χρονικὰ διαστήματα, ἀνεύρεσις ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν.

Εἰς τὸ χωρίον Μελισσουργιὸ τὸ 1946 ἀνευρέθη ἀποθήκη περιέχουσα ἓν μυδραλλιοβόλον γερμανικόν, ἓν αὐτόματον Τόμσον, 4 ὅπλα ἀγγλικὰ καὶ 700 φυσίγγια διαφόρων ὅπλων.

Τὴν 12.6.1947 ἀνευρέθη ἐν Κιλκὶς καὶ εἰς οἰκίαν συμμορίτου ἀποθήκη ἐκ 500 ἀραβίδων Μάνλιχερ καὶ 10.000 φυσιγγίων διαφόρων τύπων.

Τὸν Μάρτιον 1947 ἀνευρέθησαν εἰς τὸ χωρίον Μεταμόρφωσις 150 ὅπλα, διαφόρων τύπων, μετ' ἀναλόγου ἀριθμοῦ φυσιγγίων.

Τὸν Μάιον 1947 ἀνευρέθη ἀποθήκη εἰς Μεταλλικὸν μὲ 55 ὅπλα, 40 γερμανικὰς χειροβομβίδας, ἓν βαρὺ ὁπλοπολυβόλον καὶ 5.000 φυσίγγια διαφόρων ὅπλων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Διμοιρία Κυνηγῶν Χωροφυλακῆς ἐν πορείᾳ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

Η ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΟΠΟΛ

ΜΟΝ ΕΙΣ ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΝ

1. ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΚΡΙΤΙΚΑΣ ΠΕΡΙΟΧΑΣ

Αἱ περιφέρειαι τῶν Ἀνωτέρων Διοικήσεων Χωροφυλακῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης παρουσίαζον ἑνότητα περιστάσεων καὶ φαινομένων, καὶ λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς των θέσεως, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῶν κοινῶν δραματικῶν τυχῶν κατὰ τὴν πολεμικὴν καὶ τὴν ἐνδιάμεσον μέχρι τοῦ συμμοριτοπολέμου περίοδον. Τόσον ἡ Θράκη ὅσον καὶ ἡ Ἀνατολικὴ Μακεδονία, κατὰ τὸ μέγιστον μέρος παρεδόθησαν μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ Χίτλερ καὶ τοῦ Μουσσολίνι εἰς τοὺς Βουλγάρους, οἱ ὁποῖοι ἀνέκαθεν ἔστρεφον πρὸς αὐτὰς κατακτητικὰ βλέμματα. Δὲν ἐπρόκειτο περὶ τῆς συνήθους, ὡς τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος, κατοχῆς ὑπὸ τῶν Γερμανῶν καὶ Ἰταλῶν διὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον καὶ μέχρις ὑπογραφῆς τῆς εἰρήνης, ἀλλὰ περὶ διακηρυχθείσης ὡς ὁριστικῆς προσαρτήσεως βάσει «ἱστορικῶν καὶ ἐθνολογικῶν δεδομένων». Καὶ τὰ μὲν ἱστορικὰ δεδομένα ἡ Βουλγαρία ἐχάλκευε παραχαράσσουσα τὴν Ἱστορίαν, τὰ δὲ ἐθνολογικὰ κατεσκεύαζεν, ἀφ' ἑνὸς δι' ἐγκαταστάσεως οἰκογενειῶν Βουλγάρων κομιτατζήδων, ἀφ' ἑτέρου διὰ συστηματικῆς ἐξοντώσεως τῶν Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν. Εἰς τὰ προηγηθέντα μέρη τοῦ παρόντος, τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς, περιεγράψαμεν τὰς δραματικὰς περιστάσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας ἔζησεν ἡ Χωροφυλακὴ εἰς τὰς ἀκραίας αὐτὰς περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος, ὅπου, ἄλλοτε ἐκδιωκομένη καὶ ἄλλοτε προπηλακιζομένη, προέβαλλεν ἐν τούτοις, ὡς ὁ μόνος φύλαξ ἄγγελος τῶν παντοειδῶς κατατυραννουμένων καὶ ἐξολοθρευομένων Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν.

Ἤδη πρὸ τῆς τελειωτικῆς νίκης τῶν Συμμάχων καὶ τῆς ὁριστικῆς συντριβῆς τῶν ἀξονικῶν καθεστώτων, αἱ φασιστικαὶ βουλγαρικαὶ ἀρχαί, διαβλέπουσαι τὰς ἐπερχομένας θυέλλας, ἐνίσχυον τὰς ἐαμοκομμουνιστικὰς ὀργανώσεις Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης καὶ τὸν ἀγῶνά των, ὁ ὁποῖος κατὰ κύριον λόγον ἐστρέφετο οὐχὶ ἐναντίον τῶν Γερμανοϊταλῶν κατακτητῶν, ἀλλ' ἐναντίον τῆς ἐθνικόφρονος Ἑλλάδος. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Χωροφυλακὴ ἐξεπροσώπει τὴν ἐθνικόφρονα Ἑλλάδα καὶ ὑπὲρ αὐτῆς ἐπρομάχει κατὰ τοὺς χρόνους τῆς κατοχῆς, ἐπῆλθε φυσικῶς ἡ συνεννόησις καὶ ἡ συμμαχία τῆς φασιστικῆς Βουλγαρίας καὶ τῶν ἐαμοκομμουνιστικῶν ὀργανώσεων ἀπὸ κοινοῦ συμφέροντος καὶ πάθους κατὰ τῆς ἐθνικόφρονος Ἑλλάδος, κατ' ἀκολουθίαν καὶ τῆς ἐκπροσωπούσης ταύτην Χωροφυλακῆς. Ἰδίως κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας πρὸ τῆς ἀποχωρήσεως τῶν Γερμανῶν καὶ τῆς πτώσεως τοῦ φασιστικοῦ βουλγαρικοῦ καθεστῶτος, αἱ στρατιωτικαὶ καὶ

πολιτικαὶ βουλγαρικαὶ Ἀρχαὶ ἐν τῇ Θράκῃ καὶ τῇ Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ ἐνίσχυον ἀναφανδὸν τὸ ΕΑΜ. Παρέδιδον εἰς αὐτὸ τὸ ὑπὸ τῶν Γερμανῶν ἐγκαταλειπόμενον πολεμικὸν ὑλικόν, ἐκ τοῦ ὁποίου μέρος ἐχρησίμευεν διὰ τὰς κομμουνιστικὰς ὀργανώσεις, δι' ἐγκαθίδρυσιν τῆς κυριαρχίας των μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς γερμανοβουλγαρικῆς κυριαρχίας καὶ μέρος ἀπεκρύβη διὰ νὰ χρησιμεύσῃ βραδύτερον εἰς τὰς συμμορίας.

Οἱ ἕως τότε ἄγριοι Βούλγαροι σωβινισταὶ κομιτατζῆδες, μετεμορφώθησαν εἰς «ἰδεολόγους» κομμουνιστὰς ὀπαδοὺς τῆς Ρωσίας καὶ τοῦ Δημητρώφ, οἱ ὁποῖοι διεκήρυσσον «ἀδελφότητα μετὰ τῶν Ἑλλήνων κομμουνιστῶν», ἀποβλέποντες εἰς μετ' αὐτῶν συγκυριαρχίαν ἐπὶ τῆς Θράκης καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, ἵνα οὕτω θέσουν πόδα, ἐν ἀναμονῇ καλυτέρας εὐκαιρίας πρὸς ἁρπαγὴν τῶν ἐδαφῶν αὐτῶν. Καὶ αἱ ἐαμοκομμουνιστικαὶ ὀργανώσεις τῆς Θράκης καὶ τῆς Μακεδονίας, οὐδόλως ἐνδιαφερόμεναι διὰ τὰς τύχας τῶν Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ περιέπιπτον οὕτω τελειωτικῶς εἰς τοὺς ὄνυχας τῶν αἱμοσταγῶν κομιτατζήδων καὶ μὴ ἀγνοοῦντες τὰ σχέδια τούτων πρὸς ὑφαρπαγὴν τῶν Ἑλληνικῶν αὐτῶν ἐδαφῶν, συνειργάζοντο προθύμως καὶ στενῶς μετὰ τῶν «ἀδελφῶν Σλάβων» πρὸς φαινομενικὴν ἐπικράτησίν των, πράγματι δὲ πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ὁριστικῆς προσαρτήσεώς των, ὑπὸ τῆς Βουλγαρίας.

Ὡς εἴδομεν εἰς προηγούμενον μέρος, ἡ Χωροφυλακὴ ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἐπανεγκαθιδρύσεώς της εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θράκην, εὑρέθη ἀντιμέτωπος μιᾶς συμπαγοῦς παρατάξεως Βουλγάρων πρῴην κομιτατζήδων καὶ ἤδη «νοφιτῶν» καὶ Ἑλλήνων ἐαμοκομμουνιστῶν, κατὰ τὸ πλεῖστον ἤδη ἀνταρτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνὰ τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία ἐγκαθίδρυον κοινὰς ἀρχὰς καὶ ἐξεβίαζον τοὺς Ἑλληνικοὺς πληθυσμοὺς διὰ νὰ δηλώσουν προσχώρησιν, κατέσφαζον δὲ καὶ ἐλεηλάτουν τὰς περιουσίας ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἠρνοῦντο ἐπιμένοντες εἰς διαδήλωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ των ἐθνικοῦ φρονήματος. Ἡ Χωροφυλακή, τόσον αἱ ἐπανεγκαθιδρυόμεναι βαθμηδὸν στατικαὶ Ὑπηρεσίαι της τῶν Διοικήσεων, Ὑποδιοικήσεων καὶ Σταθμῶν, ὅσον καὶ τὸ σταλὲν ἐξ Ἀθηνῶν μεικτῆς συστάσεως Σύνταγμα, κατέλυσεν ὅπου συνήντα τὰς ἐαμοβουλγαρικὰς αὐτὰς Ἀρχάς. Προέβαινεν εἰς ἐπανασύστασιν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν, ἀκραιφνῶς Ἑλληνικῶν Ἀρχῶν καὶ ἄλλων Πολιτικῶν, Δικαστικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ κατεδίωκεν ἀμειλίκτως ὅλους αὐτοὺς τοὺς συμμαχήσαντας Ἕλληνας κομμουνιστὰς καὶ Βουλγάρους ἐχθροὺς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνότητος. Ἄλλως τε τὰ ἐξ αὐτῶν ἡγετικὰ στοιχεῖα, ἦσαν κατὰ τὸ πλεῖστον δοσίλογοι καὶ ἐγκληματίαι, βαρυνόμενοι ἀπὸ τῆς περιόδου τῆς κατοχῆς διὰ προδοτικὴν δρᾶσιν καὶ διὰ κακούργους πράξεις εἰς βάρος τῶν Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν.

Ἡ ἀμείλικτος αὐτὴ ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς καταδίωξις τῶν συμμαχούντων ἐαμικῶν, ὀχρανικῶν καὶ νοφικῶν στοιχείων, τῶν ὁποίων ἡ ἕνωσις προσέδιδεν οὐσιαστικὴν ἔννοιαν εἰς τὴν καθιερωθεῖσαν ἔκτοτε λέξιν ἐαμοσλαβισμὸς καὶ ἐαμοσλάβοι, ὡς καὶ ἡ σύλληψις, φυλάκισις ἢ ἐκτοπισμὸς πολλῶν ἐξ αὐτῶν, προεκάλεσαν ἤδη ἀπὸ τοῦ 1945 σύγχυσιν καὶ ἀποσύνθεσιν εἰς τὰς τάξεις των. Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1946 ἡ τάξις εἶχεν ἀποκατασταθῆ πλήρως εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θράκην, ἡ ἐμπιστοσύνη τῶν λαϊκῶν μαζῶν πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος εἶχεν ἑδραιωθῆ καὶ ὅσοι ἐαμοσλάβοι δὲν εἶχον φυλακισθῆ ἢ ἐκτοπισθῆ, εἴτε ἀνεζήτουν ἄσυλον εἰς τὴν Βουλγαρίαν, εἴτε ἐκρύπτοντο εἰς ὀρεινὰς περιοχάς, ὅπου ἔδρων ὡς ἐαμοκομιτατζηδικαὶ συμμορίαι, πρὶν ἀκόμη κηρυχθῆ ἐπισήμως ὑπὸ τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Ἑλλάδος ἡ «αὐτοάμυνα» καὶ ὁ συμμοριτισμός. Εἶναι εὐτύχημα ὅτι ἡ Συμφωνία τῆς Βάρκιζας, ἡ ὁποία ὑπῆρξεν ἀπαρχὴ τόσων συμφορῶν διὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς πληθυσμοὺς τῶν ἄλλων περιφερειῶν, διότι ἡ ἀμνηστία καὶ ἡ ἀνοχὴ ἐπέτρεψαν εἰς τοὺς παλαιοὺς ἐγκληματίας νὰ ἀναλάβουν καὶ νὰ ἀνασυγκροτηθοῦν πρὸς «τρίτον γῦρον», οὐδόλως ἢ ἐλάχιστα ἐπηρέασε τὴν κατάστασιν εἰς τὰς ἀκραίας αὐτὰς περιοχάς. Διότι ἡ Χωροφυλακή, κατέχουσα ἀδιαφιλονίκητα πειστήρια οὐχὶ ἁπλῶς θηριωδιῶν, ἀλλὰ καὶ ἐθνικῶν προδοσιῶν καὶ ἐπιβουλῶν τῆς Ἐθνικῆς κυριαρχίας, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν φοβερωτέρων ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος, ἔπραξε μέχρι κεραίας τὸ καθῆκόν της, καταδιώξασα ἀμειλίκτως πάντα τὰ ἀνατρεπτικὰ καὶ προδοτικὰ στοιχεῖα. Καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1945 καὶ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ 1946, ἡ ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς ἐντατικὴ αὐτὴ καταδίωξις τῶν ἐαμοσλαβικῶν στοιχείων ἀποδεδειγμένης προδοτικῆς ἢ ἀναρχικῆς δράσεως, εἶχεν ὁδηγήσει εἰς πλήρη ἀποσύνθεσιν τὰς ὀργανώσεις των, αἱ πλεῖσται τῶν ὁποίων εἶχον διαλυθῆ καὶ ἐξαφανισθῆ.

Οὕτω, πλὴν μεμονωμένων ἐπεισοδίων, καὶ τούτων μᾶλλον δευτερευούσης σημασίας, κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῆς «αὐτοάμυνας» καὶ τοῦ συμμοριτισμοῦ, δὲν ἐσημειώθη εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θράκην σοβαρὰ καὶ ἐπικίνδυνος διὰ τοὺς πληθυσμούς, συμμοριακὴ δρᾶσις. Μόνον κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1946 καὶ ἰδίως ἀπὸ τοῦ 1947, διὰ τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῶν κρυπτομένων εἰς ὀρεινὰς περιοχάς, τῆς ἐκ Βουλγαρίας ἐπανόδου πολλῶν κομιτατζήδων καὶ Ἑλλήνων φυγάδων κομμουνιστῶν καὶ τῆς μετακινήσεως ἐκ Κεντρικῆς Μακεδονίας, ἐνεφανίσθησαν συμμορίαι πολυμελεῖς καὶ καλῶς ὡπλισμέναι, ἀπειλοῦσαι ἔν τινι μέτρῳ τὴν τάξιν καὶ τὴν Ἐθνικὴν κυριαρχίαν.

Ἡ κομμουνιστοποιηθεῖσα Βουλγαρία, μολονότι δὲν ἔπαυσε ποτὲ νὰ παρέχῃ ἄσυλον εἰς τοὺς Ἕλληνας κομμουνιστοσυμμορίτας καὶ νὰ ἐφοδιάζῃ τὰς ἐαμοσλαβικὰς συμμορίας, δὲν δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι προσέφερεν εἰς αὐτοὺς ἐνίσχυσιν καὶ ἐνθάρρυνσιν, εἰς ὃν βαθμὸν ἡ Γιουγκοσλαβία. Τοῦτο ὠφείλετο

εἰς ποικίλους λόγους. Ἐν πρώτοις, ἡ Βουλγαρία, μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ κομμουνισμοῦ ὑπὸ τοῦ Δημητρώφ, εὑρίσκετο, τοὐλάχιστον κατὰ τὴν πρώτην περίοδον, ἐν ἀποσυνθέσει καὶ δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ παράσχῃ ἀνοικτὴν σημαντικὴν βοήθειαν. Κατὰ δεύτερον λόγον, ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις διέβλεπεν ὅτι εὐθὺς μετὰ τὸν πόλεμον, ὅτε ἐπεκράτει μία διεθνὴς κατακραυγὴ ἐναντίον της διὰ τὴν συνεργασίαν μετὰ τοῦ Ἄξονος, δὲν ὑπῆρχε διεθνὲς κλῖμα πρόσφορον πρὸς παρομοίας ἐπιδιώξεις. Τέλος, ἡ ἀπροκάλυπτος προβολὴ ὑπὸ τοῦ Τίτο, τῶν μέσῳ τοῦ κατασκευάσματός του τῆς «Μακεδονίας τῶν Σκοπίων» ἀξιώσεων ἐπὶ τῆς «Μακεδονίας τοῦ Αἰγαίου», ἐθεωρεῖτο ὡς πλήττουσα τὰς βουλγαρικὰς ἐπιδιώξεις, τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον ἡ Γιουγκοσλαβία ὠργάνωνε καὶ ἐνίσχυε τὸν συμμοριτισμὸν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἀκριβῶς πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἰδίων ἐπιδιώξεων καὶ τῆς ἰδίας βουλιμίας. Οὕτως, ἡ ὑπὸ τῆς Βουλγαρίας ἐνίσχυσις τῶν «παρτιζάνων» Ἑλλήνων καὶ τῶν νοφικῶν ἢ ὀχρανικῶν συνεργατῶν των ὑπῆρξε μᾶλλον χλιαρά, ἰδίως ὡς πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν καὶ πάντως δὲν ἐδημιούργησε διὰ τὴν Ἑλλάδα δεινὰ προβλήματα, παρόμοια πρὸς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα αὕτη ἀντιμετώπισε διὰ τοῦ ἐφοδιασμοῦ καὶ τῆς παντοειδοῦς ἐνισχύσεως τῶν συμμοριτῶν ὑπὸ τῆς Γιουγκοσλαβίας.

2. ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΣΕΡΡΩΝ

Α! ΠΕΡΙΟΧΑΙ ΣΕΡΡΩΝ ΚΑΙ ΦΥΛΛΙΔΟΣ

Ἔκθεσις τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερρῶν περιγράφει ὡς ἀκολούθως τὰ τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτήν :

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946 ἡ κατάστασις ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας τῆς πόλεως Σερρῶν ὑπῆρξε καλή, λόγῳ τῶν ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς λαμβανομένων τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐνδεικνυομένων μέτρων ἀντιμετωπίσεως τῶν κομμουνιστικῶν ἐνεργειῶν καὶ τῆς κινήσεως τῶν στελεχῶν τοῦ ΚΚΕ πρὸς σύμπηξιν κομμουνιστικῶν ὀργανώσεων.

Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην παρεσχέθησαν πληροφορίαι περὶ ἐπικειμένης συμπήξεως ὑπὸ τοῦ ΚΚΕ συμμοριακῶν συγκροτημάτων, δι' ὃ εἶχον ληφθῆ ἅπαντα τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα, μὲ λίαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς πόλεως καὶ εἰδικώτερον τῆς περιοχῆς Σερρῶν.

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ ἔτους 1949, οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς τῆς πόλεως Σερρῶν ἀντιμετώπισαν ἐπιτυχῶς μετὰ τῶν λοιπῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ἐπίθεσιν δύο Ταγμάτων τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῆς πόλεως ταύτης, χωρὶς νὰ σημειωθοῦν θύματα καὶ τραυματίαι, εἰς βάρος τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερρῶν γενικῶς, ἡ κατάστασις ἀπὸ ἀπόψεως ἀσφαλείας εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946, εὑρίσκετο εἰς καλὸν σημεῖον, ἀλλ' ἦτο ἔκδηλος ἡ προετοιμασία τῶν ἑαμοκομμουνιστῶν καὶ ἐλασιτῶν, διὰ τὸν ἐπικείμενον συμμοριτοπόλεμον.

Μετὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1946, ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸ Μενοίκιον ὄρος (Μπὸς - Ντὰγ) αἱ πρῶται κομμουνιστοσυμμοριακαὶ ὁμάδες, ὑπὸ ἀρχηγοὺς τοὺς Βλαχογιώργην, Ραφτούδην, Εὐφραιμίδην καὶ Λασάνην.

Ἀρξαμένου τοῦ συμμοριτοπολέμου ἔλαβον χώραν αἱ κάτωθι συμπλοκαὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερρῶν, κατὰ Σταθμούς :

Ἡ πρώτη ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῆς Πενταπόλεως, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ καὶ λεηλασίαν, ἐγένετο τὴν 4.11.1947, καθ' ἣν τμῆμα τῶν συμμοριτῶν συνεπλάκη μετὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ καὶ ΜΑΥ Πενταπόλεως καὶ ἀπησχόλησε τούτους. Τὸν αὐτὸν χρόνον, ἕτερα τμήματα συμμοριτῶν εἰσῆλθον ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως ἐξ ἄλλων σημείων καὶ προέβησαν εἰς λεηλασίας καὶ ἁρπαγάς, συγχρόνως δὲ ἐλεηλάτησαν τὸν Σταθμὸν καὶ ἀπετέφρωσαν τὸ ἀρχεῖον του. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην, οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ ἐτραυματίσθη ἢ ἐφονεύθη, οὐδὲ συνελήφθη αἰχμάλωτος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἐπιτεθέντας κομμουνιστάς, οἵτινες ἔσχον πολλὰς ἀπωλείας, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ἰχνῶν αἵματος, πλὴν ὅμως ὁ ἀριθμὸς παρέμεινεν ἄγνωστος, καθόσον τραυματισθέντες καὶ φονευθέντες παρελήφθησαν ὑπὸ τῶν συντρόφων των κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς καὶ μετεφέρθησαν μακράν. Μετὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην καὶ λεηλασίαν τοῦ Σταθμοῦ ἐγκατελείφθη τὸ ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ καὶ μετεφέρθη ὁριστικῶς οὗτος εἰς τὴν κειμένην εἰς τὴν παρυφὴν τῆς κωμοπόλεως οἰκίαν Μπανδέκα Νικ., ἔνθα καὶ ἐλειτούργησε μέχρι τῆς συντριβῆς τῶν κομμουνιστῶν, κατ' Αὔγουστον 1949.

Κατὰ τοῦ αὐτοῦ Σταθμοῦ ἐγένοντο ἕτεραι τρεῖς ἐπιθέσεις, κατὰ τὰς νύκτας τῆς 17ης καὶ 18ης Ἰανουαρίου 1948 καὶ κατ' Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1948, καθ' ἃς ἀκαθόριστος ἀριθμὸς συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ καὶ ΜΑΥ, διὰ μυδραλλίων καὶ μπαζούκας, πλὴν ὅμως, χάρις εἰς τὸ μαχητικὸν πνεῦμα τῶν ἀνδρῶν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν των, οὐδόλως ἐπέτυχον νὰ κάμψουν τούτους, ἠδυνήθησαν ὅμως ἕτερα τμήματα τῶν συμμοριτῶν νὰ

διεισδύσουν ἐξ ἄλλων σημείων ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως, τὰ ὁποῖα προέβησαν εἰς ἁρπαγὰς καὶ λεηλασίας καταστημάτων καὶ οἰκιῶν, ἐθνικοφρόνων πολιτῶν.

Κατὰ τὰς ἀνωτέρω μάχας, οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ ἐφονεύθη ἢ ἐτραυματίσθη, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἐπιτεθέντας συμμορίτας, οἵτινες εἶχον πολλοὺς νεκρούς, ὧν ὁ ἀριθμὸς παρέμεινεν ἀνεξακρίβωτος, καθ' ὅσον οὗτοι παρελαμβάνοντο καὶ μετεφέροντο εἰς τὰ κρησφύγετά των.

Τὴν νύκτα τῆς 27ης πρὸς 28ην Σεπτεμβρίου 1947 καὶ περὶ ὥραν 9ην βραδυνήν, δύναμις συμμοριτῶν, ἀποτελουμένη ἐκ πεντακοσίων περίπου ἀνδρῶν εἰσῆλθεν εἰς τὸ χωρίον Ἅγιον Πνεῦμα, πυρπολήσασα δέκα πέντε οἰκίας καὶ τὸ οἴκημα εἰς ὃ ἐστεγάζετο ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Ἁγίου Πνεύματος. Οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ, ὡς καὶ τῆς 14ης Διμοιρίας Κυνηγῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερρῶν εὑρίσκοντο ὠχυρωμένοι εἰς τὴν νοτίαν πλευρὰν τοῦ χωρίου καὶ ἐπὶ λόφου ὀνομαζομένου «Ἅγιος Κωνσταντῖνος». Ἐκ τῆς συμπλοκῆς τῶν συμμοριτῶν μετὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ, τῆς 14ης Διμοιρίας Κυνηγῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερρῶν καὶ ὁπλιτῶν ΜΑΥ, ἐφονεύθησαν δύο χωροφύλακες καὶ εἷς ΜΑΥ.

Τὴν 4.4.1948 καὶ περὶ ὥραν 8ην βραδυνήν, δύναμις συμμοριτῶν ἐξ ἑκατὸν πεντήκοντα ἀνδρῶν περίπου, προσέβαλε καὶ πάλιν τὸν λόφον «Ἁγίου Κωνσταντίνου» ὅπου εὑρίσκετο ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἡ τοιαύτη τῆς 14ης Διμοιρίας Κυνηγῶν. Κατὰ τὴν συμπλοκήν, ἥτις διήρκεσε περὶ τὰς τρεῖς ὥρας, ἐφονεύθη ὁ διοικητὴς τῆς Διμοιρίας ἀνθυπασπιστὴς Κ. Σαββάκης.

Τὴν 2.10.1948 καὶ περὶ ὥραν 8ην πρωινήν, δύναμις συμμοριτῶν, ἐξ ἑκατὸν εἴκοσι περίπου ἀνδρῶν, συνεπλάκη εἰς τὴν θέσιν «Λεύκους», κειμένην βορείως τοῦ χωρίου Ἁγίου Πνεύματος, μετ' ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ καὶ τῆς 14ης Διμοιρίας Κυνηγῶν. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν οἱ ὑπενωμοτάρχης Κ. Τσιπλάκης καὶ χωροφύλαξ Χρ. Τουρβαλίδης.

Τὴν 18ην πρὸς 19ην Ἰανουαρίου 1949 καὶ περὶ ὥραν 9ην βραδυνήν, συμμοριακὸν συγκρότημα ἀποτελούμενον ἐκ τριακοσίων περίπου ἀνδρῶν, προσέβαλε καὶ πάλιν τὸν λόφον Ἁγίου Κωνσταντίνου. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ ἐνωμοτάρχης Κ. Μπαβέλης.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὰς ἀνωτέρω συμπλοκὰς δὲν ἐξηκριβώθησαν διότι οὗτοι κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των παρέλαβον τοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίας των.

Τὴν νύκτα τῆς 1.1.1948, συμμοριακὸν συγκρότημα δυνάμεως ἑπτακοσίων καὶ πλέον ἀνδρῶν ἐνήργησε βιαίαν στρατολογίαν 20 ἀτόμων ἐκ τῆς ἕδρας τοῦ Σταθμοῦ Σκοποῦ, ἀφοῦ δὲ παρέλαβε τρόφιμα ἀπεχώρησεν αὐθημερόν.

Τὴν 12.1.1948, ἐγένετο ἐπίθεσις ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν κατὰ τοῦ χωρίου Πεθελινοῦ, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πυρποληθοῦν ὑπὸ τούτων, τὰ οἰκήματα τοῦ Σταθμοῦ καὶ τῆς Κοινότητος. Οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ ἐφονεύθη ἢ συνελήφθη, καθ' ὅτι ἅπαντες κατὰ τὴν εἰσβολὴν ἐμάχοντο ἀπὸ τὸ ἄκρον τοῦ χωρίου, οἱ δὲ συμμορῖται μετὰ ὀλιγόωρον μάχην, ἐτράπησαν εἰς φυγήν.

Τὴν 18.1.1948, ἐγένετο ἑτέρα ἐπίθεσις, κατὰ τοῦ αὐτοῦ Σταθμοῦ ἀγνώστου ἀριθμοῦ συμμοριτῶν, ἥτις ὡς μόνον ἀποτέλεσμα εἶχε τὴν παραλαβὴν τροφίμων καὶ τὴν στρατολογίαν ἑτέρων 20 ἀτόμων.

Τὴν 11.2.1948, συμμοριακὸν συγκρότημα δυνάμεως πεντακοσίων ἀνδρῶν περίπου, ἐπετέθη κατὰ τῆς ἕδρας τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σκοποῦ μεθ' οὗ συνεπλάκη ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἀποτελουμένη ἐκ 4 ἀνδρῶν καὶ 15 τοιούτων ΜΑΥ, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν ἐπιτεθέντων, οἵτινες παρέλαβον τρόφιμα καὶ ἀπεχώρησαν αὐθημερόν.

Ὡσαύτως, τὸν Μάιον τοῦ 1948, ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πεθελινοῦ, εἰς περιοχὴν πλησίον τοῦ χωρίου Πεθελινοῦ, συνελήφθησαν δύο συμμορῖται καὶ παρεδόθησαν εἰς τὸ Τμῆμα Ἀσφαλείας Σερρῶν.

Κατὰ τοῦ χωρίου Σκοτούσσης, ἔνθα καὶ ἡ ἕδρα τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, ἔλαβον χώραν τέσσαρες ἐν ὅλῳ ἐπιθέσεις, ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, κατὰ τὸ διάστημα τοῦ συμμοριτοπολέμου. Ἡ πρώτη ἐπίθεσις ἐγένετο τὴν 26.11.1947 ὑπὸ 100μελοῦς συμμορίας. Κατ' αὐτήν, ἓν τμῆμα τῆς πολυμελοῦς ταύτης συμμορίας ἀπησχόλει ἐπὶ 4ωρον τοὺς ἄνδρας τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σκοτούσσης, τὸ δὲ ἕτερον ἠσχολήθη μὲ τὴν στρατολογίαν, διαρπαγὴν τροφίμων κλπ. ἀποχωρήσασα ἐν συνεχείᾳ μὲ ἀπωλείας τρεῖς συμμορίτας. Αἱ δύο ἕτεραι ἐπιθέσεις ἐγένοντο κατὰ τὸ ἔτος 1948 καὶ σκοπὸν εἶχον καὶ πάλιν τὴν διαρπαγὴν τροφίμων καὶ λεηλασίας, ἄνευ ἀπωλειῶν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν.

Ἡ τετάρτη ἐπίθεσις ὑπὸ χιλίων περίπου συμμοριτῶν, ἐγένετο τὴν 24.10.1948, ὅτε συνεπλάκησαν μετὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σκοτούσσης, ἐνεπρήσθη ὑπὸ τούτων τὸ Κοινοτικὸν Κατάστημα, ἔνθα ἐστεγάζετο ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Σκοτούσσης, καὶ ἐφονεύθησαν δύο χωροφύλακες τῶν δὲ συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν αἱ ἀπώλειαι εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας.

Τὴν 19-20 Δεκεμβρίου 1946, δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ εἰς τὴν Μονὴν Τιμίου Προδρόμου εὑρισκομένου φυλακίου Χωροφυλακῆς μὲ ἀποτέλεσμα νὰ συλληφθοῦν ὑπ' αὐτῶν καὶ νὰ ὁδηγηθοῦν εἰς ὄρος Λαϊλιὰ ὅπου καὶ ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Διακοσαββάκης καὶ Μασούρας.

Τὴν 20ὴν Μαΐου 1947, δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ὀρεινῆς, μὴ κατορθώσασα νὰ καταλάβῃ τοῦτον, λόγῳ τῆς ἀντιστάσεως τῆς δυνάμεως τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἀνδρῶν ΤΕΑ, τῶν χωρίων Ἄνω καὶ Κάτω Ὀρεινῆς.

Τὴν 21ην Μαΐου 1947, δύναμις συμμοριτῶν συνεπλάκη μετὰ τοῦ περιοδεύοντος ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Π. Τζιῶτζον εἰς τοποθεσίαν «Σαρὶ-Γιάρι», ἀναγκασθέντος τοῦ ἀποσπάσματος, λόγῳ τῆς ὑπεροχῆς τῶν συμμοριτῶν, νὰ ὀπισθοχωρήσῃ καὶ νὰ καταφύγῃ εἰς χωρίον Κάτω Ὀρεινή, εἰς ὃ ἐστεγάζετο καὶ ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς.

Τὸν Αὔγουστον τοῦ ἰδίου ἔτους, ἰσχυρὰ δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη καὶ πάλιν ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ καὶ τοῦ ἀποσπάσματος, ὅπερ εὑρίσκετο τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Σταθμοῦ, χωρὶς καὶ πάλιν νὰ δυνηθοῦν νὰ καταλάβουν τὸ χωρίον, λόγῳ τῆς ἡρωικῆς ἀντιστάσεως τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τῶν ἀνδρῶν ΤΕΑ.

Τὸν αὐτὸν μῆνα τοῦ ἰδίου ἔτους, λόγῳ τῆς ἀνωμάλου καταστάσεως, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ, ὡς καὶ τὸ ἀπόσπασμα συνεπτύχθησαν εἰς Σέρρας. Ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου 1946 εἶχε συμπτυχθῆ ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἄνω Βροντοῦς εἰς τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Ὀρεινῆς, λόγῳ τοῦ ὅτι ἔκειτο εἰς παραμεθόριον περιοχὴν καὶ διότι ἕνεκα τοῦ ὀλιγαρίθμου τῆς δυνάμεως, δὲν ἦτο δυνατὸν ν' ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὰς πιέσεις τοῦ ὄγκου τῶν συμμοριτῶν.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1947 ἐπετέθησαν οἱ συμμορῖται διὰ πρώτην φορὰν ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λευκῶνος καὶ μετὰ τρίωρον μάχην ἀπεχώρησαν πρὸς τὰ ὄρη, χωρὶς νὰ σημειωθοῦν θύματα.

Τὴν 24.10.1948, ἐπετέθησαν ἐκ νέου τριακόσιοι συμμορῖται καὶ κατέλαβον τὸ χωρίον. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ μετὰ τῶν ὁπλιτῶν τῶν ΜΑΥ, ἀντέστη ἡρωικῶς ἄνευ θυμάτων, πλὴν ἑνὸς διμοιρίτου τῶν ΜΑΥ, ὅστις τραυματισθεὶς συνελήφθη καὶ ἐσφάγη διὰ μαχαίρας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν 4. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παραμονῆς ἐν τῷ χωρίῳ ἐπυρπόλησαν 5 οἰκίας ἐθνικοφρόνων, τὰ καταστήματα τῆς Ἀστυνομίας καὶ τῆς Κοινότητος, ἐλήστευσαν πολλὰς οἰκίας καὶ ἐστρατολόγησαν βιαίως 75 ἄτομα.

Τὴν 2.12.1948, ἐπετέθησαν διὰ τελευταίαν φορὰν οἱ συμμορῖται κατὰ τοῦ Λευκῶνος μὲ ἀποτέλεσμα νὰ εἰσέλθουν ἐντὸς τοῦ χωρίου καὶ νὰ λεηλατήσουν τὸ κατάστημα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ μερικὰς οἰκίας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς 48ώρου μάχης ἐφονεύθησαν 113 συμμορῖται καὶ ᾐχμαλωτίσθησαν 60. Εἰς τὴν μάχην συμμετεῖχεν ὁ Στρατὸς καὶ ἡ Ἀεροπορία.

Τὸ ἀπόσπασμα τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Χωροφυλακῆς Π. Τζιώτζου κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου συνεπλάκη πολλάκις ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερρῶν.

Τὴν 16.9.1948, εἰς συμπλοκὴν μετὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Μελενικιτσίου ἐφονεύθη ὑπ' αὐτῶν, ὁ ἀνωτέρω ἀνθυπασπιστής.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946, ἡ γενικὴ κατάστασις ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας εἰς τὴν περιοχὴν Ὑποδιοικήσεως Φυλλίδος ἤρχισε νὰ ζοφοῦται λίαν ἀνησυχητικῶς, λόγῳ τῆς συμπήξεως συμμοριακῶν συγκροτημάτων εἰς Μενοίκιον ὄρος περιφερείας τῆς Ὑποδιοικήσεως.

Κατὰ μῆνα Μάρτιον 1946, εἰς ὀρεινὴν περιοχὴν χωρίου Ἀναστασιᾶς, περιφερείας Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Φυλλίδος, ἐνεφανίσθη 25μελὴς ἔνοπλος συμμορία, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ καπετὰν Πιέρρου (Παπαγεωργίου Πιέρρου, δημοδιδασκάλου ἐκ Γιαννιτσῶν) καὶ τοῦ καπετὰν Κλεάρχου, ἥτις διωχθεῖσα ὑπὸ δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Φυλλίδος κατέφυγε καὶ ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 31.3.1946 κατὰ τοῦ χωρίου Ὀχυρὸ Δράμας, ἔνθα ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ δυνάμεως Χωροφυλακῆς τῆς Διοικήσεως Δράμας καὶ ὁπλιτῶν ΜΑΥ κατέφυγεν εἰς ὀρεινὴν περιοχὴν Μενοικίου ὄρους, καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐδιώχθη ὑπὸ δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Φυλλίδος. Μετὰ 5θήμερον καταδίωξιν ἐπετεύχθη ἡ διάλυσις ταύτης τὴν 7.4.1946, ἀναγκασθέντων εἰς παράδοσιν 17 συμμοριτῶν μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ των, τῶν δὲ ὑπολοίπων καταφυγόντων εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Τὴν 10.7.1946, ἐνεφανίσθη 5μελὴς ἔνοπλος συμμορία ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ καπετὰν Κλεάρχου (καπετάνιου Τσιαντζῆ ἐκ Νέας Ζίχνης) εἰς ὀρεινὴν περιοχὴν Ἀναστασιᾶς. Εἰς ἄμεσον καταδίωξιν ταύτης ἐτέθη δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Φυλλίδος ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ τότε διοικητοῦ Ὑποδιοικήσεως ὑπομοιράρχου Γ. Ζησίμου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν δύο συμμοριτῶν ὡς καὶ τὴν κατάσχεσιν τοῦ ἐπ' αὐτῶν εὑρεθέντος ὁπλισμοῦ. Τὰ ὑπόλοιπα μέλη τῆς συμμορίας ταύτης κατέφυγον εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος. Ἐν συνεχείᾳ τῇ ἐνεργείᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως ἀνεκαλύφθη καὶ ἐξηρθρώθη ὁλόκληρος ὁ παράνομος μηχανισμὸς τοῦ ΚΚΕ τῆς κωμοπόλεως Νέας Ζίχνης καὶ τῶν περιχώρων ἐκ τῶν παρανόμως καὶ συνωμοτικῶς δρώντων κομμουνιστικῶν στελεχῶν καὶ μελῶν, διὰ τῆς συλλήψεως 17 μελῶν, ἅτινα καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὸ ἔκτακτον Στρατοδικεῖον Σερρῶν, τρεῖς δὲ κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον καὶ ἐξετελέσθησαν.

Τὴν 4.3.1947, 80μελὴς συμμορία ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ καπετὰν Μπαϊρᾶ, προερχομένη ἐκ τοῦ βουλγαρικοῦ ἐδάφους, ἐνεφανίσθη πρὸς δρᾶσιν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Ἀναστασιά.

Ἐναντίον ταύτης ἐτέθη ἀμέσως εἰς καταδίωξιν δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Φυλλίδος καὶ τῆς Διμοιρίας Κυνηγῶν Χωροφυλακῆς. Ἡ δύναμις αὕτη ἐπέτυχε τὴν ἰδίαν ἡμέραν νὰ συμπλακῇ μετὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Κουρουσοῦ» Ἀναστασιᾶς μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ χωροφύλακος Σ. Ζιρμίδη καὶ τὴν διάλυσιν τῆς συμμορίας ταύτης, ἀναγκασθείσης νὰ καταφύγῃ ατάκτως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς πρὸς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος, μετὰ τριήμερον καταδίωξιν της τῇ

συμμετοχῇ καὶ δυνάμεως Χωροφυλακῆς τῶν Διοικήσεων Σερρῶν καὶ Δράμας.

Τὴν 6.6.1947, 100μελὴς ἔνοπλος συμμορία ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ καπετὰν Κοσμίδη, ἐπετέθη κατὰ τῆς ἐν Ἀγριανῇ ἑδρευούσης 10ης Διμοιρίας Κυνηγῶν Χωροφυλακῆς, εἰς ἐνίσχυσιν τῆς ὁποίας ἐκινήθη δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀπόκρουσιν ταύτης, ἀναγκασθείσης νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος μὲ δύο νεκροὺς καὶ ἄγνωστον ἀριθμὸν τραυματιῶν της, συναποκομισθέντων.

Τὴν 3.8.1947 δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Φυλλίδος μὲ συμμετοχὴν ἀνδρῶν ΜΑΥ Νέας Ζίχνης, συνεπλάκη εἰς περιοχὴν Μῦλοι Μεσορράχης μετὰ 6μελοῦς συμμορίας, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ καπετὰν Περικλέους ἐκ Μεσορράχης, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ἀνωτέρω ἀρχηγοῦ της. Τὰ ὑπόλοιπα μέλη της διελύθησαν καὶ κατέφυγον πρὸς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Τὴν 28-31.7.1947 ἔλαβε χώραν τριήμερος ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις τῆς 35ης Ταξιαρχίας Σερρῶν μὲ συμμετοχὴν δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως, κατὰ τῆς δρώσης ἐν τῇ περιοχῇ Μενοικίου ὄρους 200μελοῦς συμμορίας, τελούσης ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ καπετὰν Ραφτούδη, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διάλυσιν τῆς συμμορίας ταύτης, ἀναγκασθείσης νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Τὴν νύκτα 24-25.8.1947, συμμοριακὸν συγκρότημα ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ καπετὰν Ραφτούδη, Ἀνανία καὶ Λασάνη, προερχόμενον ἐκ Μπὸς - Ντὰγ Σερρῶν (Μενοίκιον ὄρος), ἐπετέθη μὲ δύναμιν τετρακοσίων ἀνδρῶν καὶ παντοειδὲς πολεμικὸν ὑλικὸν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Νέας Ζίχνης, μὲ σκοπὸν τὴν πλήρη ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ πυρπόλησιν τοῦ Διοικητηρίου Νέας Ζίχνης. Ἀποτέλεσμα τῆς λυσσώδους ταύτης ἐπιθέσεως ὑπῆρξε μετὰ δωδεκάωρον σκληρὰν μάχην ὁ φόνος ἑνὸς χωροφύλακος, τοῦ διοικητοῦ καὶ ἑνὸς ὁπλίτου ΜΑΥ καὶ ἐκ μέρους τῶν συμμοριτῶν ὁ φόνος ἐπὶ τόπου δέκα συμμοριτῶν καὶ ὁ τραυματισμὸς πολυαρίθμων ἄλλων, συναποκομισθέντων ὑπὸ τούτων.

Τὴν νύκτα 22-23.12.1948, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νέας Ζίχνης ἐπανερχομένη ἐκ νυκτερινῆς ἐνέδρας κατὰ συμμορίας περιοχῆς Μανδηλίου ἐνέπεσεν εἰς παγιδευθεῖσαν ὑπὸ συμμοριτῶν καὶ ὑπὸ τούτων ἀνατιναχθεῖσαν ὁδικὴν γέφυραν Λαπάτκα - Μεσορράχης, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ χωροφύλακος Β. Τουμπίλη καὶ ἑνὸς ὁπλίτου ΜΕΑ καὶ τὸν τραυματισμὸν τοῦ ὑπενωμοτάρχου Κ. Πηλιχοῦ καὶ τριῶν χωροφυλάκων.

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1948 διμοιρία ὁπλιτῶν τοῦ 60οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς τῇ συμμετοχῇ ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Νέας Ζίχνης καὶ τῆς Διμοιρίας Κυνηγῶν Χωροφυλακῆς, συνεπλάκη μετὰ 50-μελοῦς ἐνόπλου συμμορίας εἰς τὴν περιοχὴν Σταυρίτσι - Ἀγριανῆς - Μενοικίου ὄρους, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν διάλυσιν τοῦ συμμοριακοῦ τούτου τμήματος, καταφυγόντος εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Τὴν 22.6.1948, στρατιωτικὴ φάλαγξ τοῦ ἐν Νέᾳ Ζίχνῃ ἑδρεύοντος 60οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς τῇ συμμετοχῇ τοῦ Σταθμοῦ Νέας Ζίχνης καὶ ΜΕΑ Νέας Ζίχνης συνοδεύουσα τρόφιμα καὶ πολεμικὸν ὑλικὸν προοριζόμενα διὰ τὴν εἰς «Κάιν Λόφον Ντομπροπὸλ» - Μενοικίου ὄρους ἑδρεύουσαν διλοχίαν τοῦ 60οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν 100μελοῦς συμμορίας, τελούσης ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ καπετὰν Λαγκουράνη, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀπόκρουσιν τῆς συμμορίας καὶ τὸν φόνον ἑνὸς ὁπλίτου ΜΑΥ.

Τὴν 8.9.1949, 200μελὴς ἔνοπλος συμμορία ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ καπετὰν Κοσμίδη, ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Νέας Ζίχνης. Μετὰ 6ωρον σκληρὰν μάχην ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ τοῦ ἐκεῖ ἑδρεύοντος τότε 60οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 4 νεκροὺς ἀνευρεθέντας μετὰ τὴν μάχην.

Τὴν νύκτα 21-22.1.1949, 50μελὴς συμμορία ἐπετέθη αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τῆς κωμοπόλεως Νέας Ζίχνης. Μετὰ 6ωρον σκληρὰν μάχην ἡ συμμορία ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως ΜΕΑ, καὶ τοῦ 60οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 6 συμμοριτῶν καὶ ἑνὸς ὁπλίτου ΜΕΑ. Ἐκ παγιδευθείσης νάρκης ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 20.11.1946, ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ροδολίβου, ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ συνεπλάκησαν μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας παρὰ τὴν θέσιν «Ζαρὶν Σοῦ» - Παγγαίου ὄρους. Ἡ συμπλοκὴ διήρκεσεν ἐπ' ἀρκετόν, ἄνευ ἀπωλειῶν ἑκατέρωθεν.

Τὴν 15.9.1947, ἔλαβε χώραν ἐπίθεσις συμμοριακοῦ συγκροτήματος κατὰ τοῦ Ροδολίβου, ὅπερ ὑπερήσπιζον τὰ ἀνωτέρω τμήματα. Ἡ ἐπίθεσις διήρκεσε πέντε περίπου ὥρας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν ἐμπρησμὸν τοῦ οἰκήματος τοῦ Σταθμοῦ.

Τὴν 30.11.1947, ἔλαβε χώραν νέα ἐπίθεσις συμμοριακοῦ συγκροτήματος κατὰ τοῦ Ροδολίβου, τὸ ὁποῖον ὑπερήσπιζον οἱ ἀνωτέρω ἄνδρες. Ἡ ἐπίθεσις διήρκεσεν ἀρκετὰς ὥρας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν ἑνός.

Τὴν 1.9.1948, ἔλαβε χώραν νέα ἐπίθεσις συμμοριτῶν κατὰ τοῦ Ροδολίβου, ἥτις διήρκεσεν ἀρκετὰς ὥρας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 8 συμμοριτῶν.

Τὸν Ἀπρίλιον 1949, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ροδολίβου μεταβαίνουσα πρὸς ἐγκατάστασιν ἐνέδρας, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν διοικητὴν αὐτοῦ τότε ἐνωμοτάρχην Σπ. Κυριακοῦ, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν συμμοριτῶν παρὰ τὴν θέσιν «Ἀμμούδα», ἔξωθι τοῦ Ροδολίβου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν τοῦ ἐνωμοτάρχου.

Κατὰ μῆνα Μάρτιον τοῦ ἔτους 1947 ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Πρώτης, συνεπτύχθη εἰς Ροδολίβον, ἐπανασυνεστήθη δὲ μετὰ 40 ἡμέρας, τῇ συνδρομῇ

τῶν ΤΕΑ καὶ Στρατοῦ. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Πρώτης συχνάκις ἀντιμετώπισεν ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, ἐναντίον τοῦ χωρίου. Κατὰ τὸ ἔτος 1947, εἰς γενομένην ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ ἐπυρπολύθη τὸ οἴκημα κατασβεσθέντος τοῦ πυρὸς ἐγκαίρως, χάρις εἰς τὴν βοήθειαν τῶν χωρικῶν. Συνελήφθη εἷς χωροφύλαξ, ὅστις ἀφέθη ἐλεύθερος βραδύτερον.

Τὸ ἔτος 1948, ἐκ νάρκης τοποθετηθείσης ὑπὸ συμμοριτῶν εἰς τὴν δημοσίαν ὁδὸν Πρώτης-Ἀγγίστης, ἐτραυματίσθησαν θανασίμως οἱ χωροφύλακες Χρ. Δεβισκιωτάκης, Γ. Καρακαΐσης καὶ Δ. Χαριστός, οἵτινες μεταφερθέντες εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον ἀπεβίωσαν. Τμῆμα Στρατοῦ μετὰ δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κορμίστης συνεπλάκησαν παρὰ τὴν θέσιν «Τζιβρὶ» μὲ ἀπώλειαν ἕνα στρατιώτην νεκρόν. Ἐπίσης ἐτραυματίσθη εἷς συμμορίτης, ὅστις καὶ παρεδόθη εἰς τὰς Στρατιωτικὰς Ἀρχάς. Ἐπίσης ἐγένετο συμπλοκὴ ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κορμίστης μετὰ δυνάμεως συμμοριτῶν κατὰ τὸ ἔτος 1948 ἔξωθι τοῦ χωρίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς συμμορίτου, ὅστις καὶ παρεδόθη εἰς Ροδολίβον τὴν ἐπομένην.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946, συμμοριακὰ συγκροτήματα συνεκεντρώθησαν εἰς τὸ ὄρος Παγγαῖον καὶ πολλάκις ἐπετίθεντο αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τῶν ἐγγὺς τούτου εὑρισκομένων χωρίων.

Κατὰ τὸ ἔτος 1947, ὁμὰς συμμοριτῶν εἰσέβαλεν εἰς χωρίον Ἀγγίστα καὶ ἐφόνευσεν 7 ἐθνικόφρονας πολίτας. Εἰς καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν ἐτέθη ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιτύχῃ συμπλοκὴν μετ' αὐτῶν, διότι οὗτοι μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω ἀπεμακρύνθησαν, κατευθυνθέντες πρὸς τὸ ὄρος Παγγαῖον.

Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀλιστράτης ἔλαβε μέρος εἰς συμπλοκὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐντὸς τοῦ χωρίου Ἀλιστράτη, τὴν 1.9.1947, καθ' ἣν ἐπυρπολήθη ὁ Σταθμός.

Ἐκ μέρους τῶν συμμοριτῶν ὑπῆρχον ἀρκετοὶ νεκροὶ καὶ τραυματίαι διότι παρετηρήθησαν εἰς πολλὰ σημεῖα ἴχνη αἵματος.

3. ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΣΕΡΡΩΝ
Β' ΠΕΡΙΟΧΑΙ ΝΙΓΡΙΤΗΣ - ΣΤΡΥΜΟΝΙΚΟΥ - ΣΙΝΤΙΚΗΣ

Συμφώνως πρὸς τὴν ἰδίαν πάντοτε ἔκθεσιν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Σερρῶν, εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Νιγρίτης, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ τὴν Συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας μερικοὶ τῶν ἐλασιτῶν, ἐπειδὴ ἐβαρύνοντο μὲ ἐγκλήματα, ἐφοβήθησαν νὰ παρουσιασθοῦν εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ νὰ παραδώσουν τὸν ὁπλισμόν των καὶ οὕτω παρέμειναν εἰς τὰ ὄρη κρυπτόμενοι. Οὗτοι ἀπετέλεσαν τοὺς πρώτους συμμοριακοὺς πυρῆνας καὶ μετ' ἄλλων ἐθελουσίως καταταγέντων ἢ καὶ βιαίως στρατολογηθέντων ἤρξαντο τὴν προσβολὴν Ἐθνικῶν δυνάμεων.

Ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς Νιγρίτης κατὰ τὸ διάστημα τοῦ συμμοριτοπολέμου ὑπέστη ἐν συνόλῳ τριάκοντα δύο ἐπιθέσεις (ἀπὸ 27.7.1947, πρώτη ἐπίθεσις, μέχρι Μαΐου 1950). Ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Βέργης ἐδέχθη τρεῖς ἐπιθέσεις, αἵτινες ἀπέτυχον χάρις εἰς τὴν ἡρωικὴν ἀντίστασιν τῶν ἀνδρῶν του καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συνεργαζομένων πολιτῶν. Κατὰ τὰς ἐπιθέσεις ταύτας ἐφονεύθησαν 23 συμμορῖται καὶ συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι ἕτεροι 22.

Ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βέργης ἔδρασεν ἡ 17η Διμοιρία Κυνηγῶν. Ἡ ἀνωτέρω Διμοιρία συνεπλάκη τεσσαράκοντα περίπου φορὰς εἰς ἀγῶνα μετὰ τῶν συμμοριτῶν, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐφονεύθησαν περὶ τοὺς 100 συμμορῖται, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ καπετὰν Λεωνίδας καὶ ἄλλοι καπεταναῖοι καὶ συνελήφθησαν ἕτεροι 100 περίπου.

Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Διμοιρίας ἐφονεύθησαν οἱ ἀνθυπασπιστὴς Ν. Θεοχαράκης, διοικητὴς ἀποσπάσματος, ὑπενωμοτάρχης Μυλοθρός, χωροφύλαξ Ἀθ. Νέστορας καὶ χωροφύλαξ Ἀστ. Παρταλάκης. Ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Μαυροθαλάσσης ἐδέχθη τέσσαρας ἐπιθέσεις, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθοῦν οἱ χωροφύλακες τοῦ Σταθμοῦ Μ. Χατζησταύρου καὶ Ἀθ. Μαρκόπουλος. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν 7.

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1947 οἱ συμμορῖται ἐπετέθησαν ἐναντίον ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δάφνης Σιτοχωρίου, οἵτινες μετέβαινον εἰς τὸ χωρίον Σουμνικὸν δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Ἀθ. Μπεμπέκης, Εὐστρ. Μάντζαρης καὶ Κ. Θωμόπουλος. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθη εἷς.

Τὸν Φεβρουάριον 1948 οἱ συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δάφνης (Σιτοχωρίου) μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πυρπολήσουν τὸν Σταθμὸν καὶ νὰ φονευθοῦν οἱ ἐνωμοτάρχαι Εὐστρ. Φουντούκης καὶ Χρ. Παναγιωτόπουλος καὶ οἱ χωροφύλακες Εὐστρ. Βαλσαμάκης, Γρ. Νταράκης καὶ Δ. Καραστεργίου.

Ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς Νιγρίτης καὶ τὸ μετ' αὐτῆς συστεγαζόμενον Ἀστυνομικὸν Τμῆμα, ὑπέστησαν ἐν συνόλῳ 23 ἐπιθέσεις ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, μὲ σκοπὸν τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως Νι-

Ἄνδρες Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ εἰς τὴν Νιγρίταν τὸ ἔτος 1946.

γρίτης. Ὁ σκοπός των ὅμως δὲν ἐπετεύχθη χάρις εἰς τὸν ἡρωισμὸν τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συνεργαζομένων ἐθνικοφρόνων πολιτῶν. Κατ' αὐτὰς ἐφονεύθησαν ὁ ὑπενωμοτάρχης Ἀθ. Ἀδαμᾶνος καὶ ὁ χωροφύλαξ Θ. Καπότας, ἐκ δὲ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν περὶ τοὺς τριάκοντα. Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Νιγρίτης ἔδρασαν ἐπίσης καὶ οἱ 17ος καὶ 18ος Λόχοι Χωροφυλακῆς, οἱ ὁποῖοι πλειστάκις συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν.

Κατὰ τὰς συμπλοκὰς ταύτας ἐφονεύθησαν ὁ ἀνθυπομοίραρχος Χρυσ. Ψυχογιός, οἱ ὑπενωμοτάρχαι Ἀθ. Γεωργαντᾶς, Ἰωάν. Καλλέργης καὶ Λ. Παλάγκας καὶ οἱ χωροφύλακες Κ. Ἀγαθαγγελίδης, Ἀρ. Ἀγγελάκης, Δ. Μπαλτατζίδης, Μ. Χατζησταύρου, Γρ. Δούκας, Σ. Ζυρνίδης, Χ. Ἠλιάδης, Χ. Κεσίδης, Ἀλ. Κωνσταντινίδης, Ἰω. Σάββας, Θ. Σωτηριάδης, Γ. Τουμπέλης, Β. Φουντουκίδης καὶ Φ. Φωτιάδης. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς ἑξήκοντα νεκρούς, ἐνῷ δέκα συμμορῖται συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι.

Τὸ ἔτος 1949 ἐξεκαθαρίσθη ἡ περιοχὴ διὰ γενικῶν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων, διενεργηθέντων ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸ ὄρος Κερδύλια.

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Στρυμονικοῦ, κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου 1946, ἐπεσημάνθη ἡ εἴσοδος ἐκ Σερβίας τοῦ αὐτονομιστοῦ Δ. Παναγιώτου ἐκ Ξυλουπόλεως, ἐπὶ κεφαλῆς ὀλιγομελοῦς ὁμά-

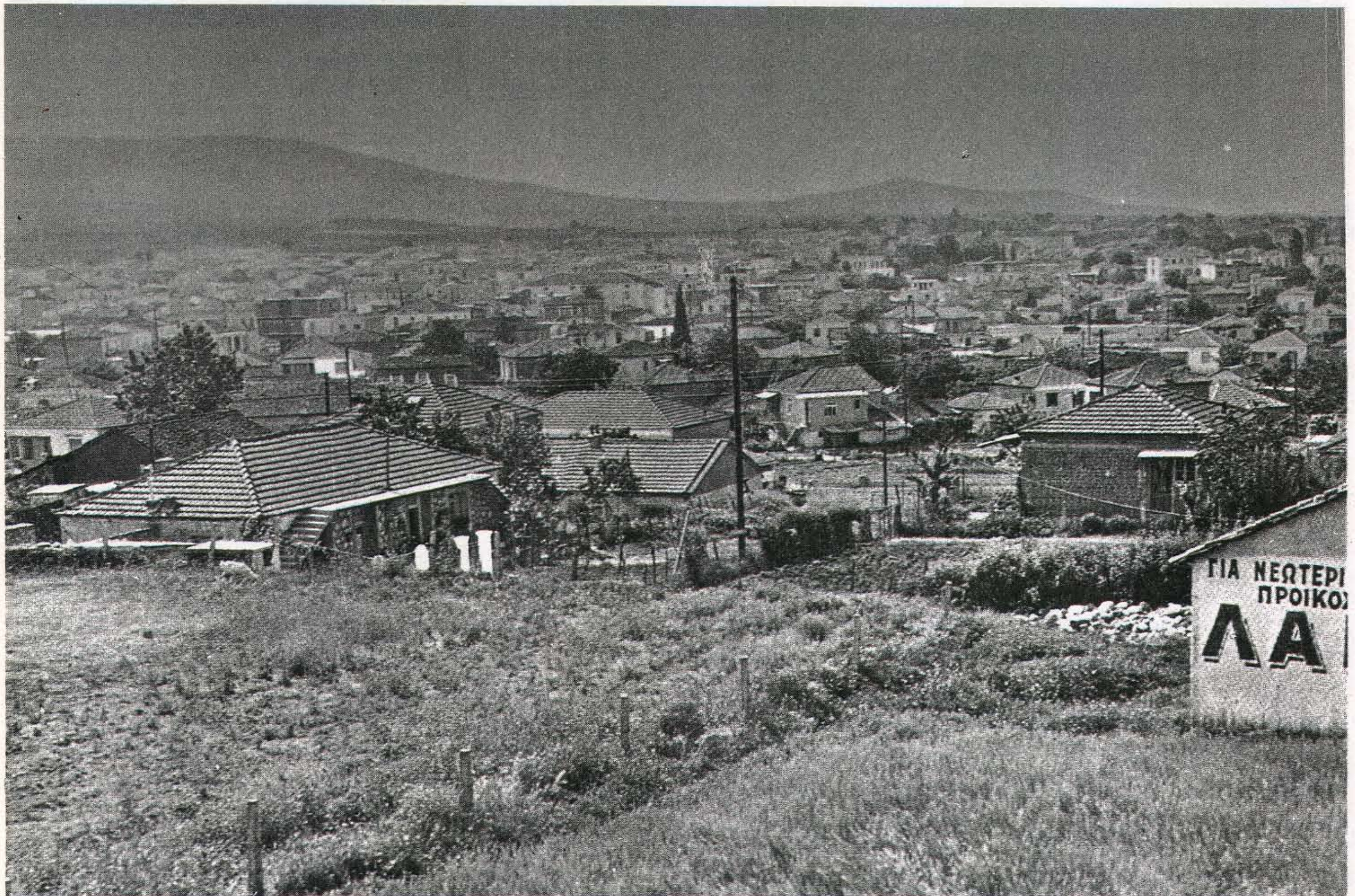

Ἀνθυπομοίραρχος Χρύσανθος Ψυχογιὸς τοῦ Ἀναγνώστου. Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1906 ἐν Νησίστη - Ἄρτης. Ὑπηρετῶν εἰς Λόχον κρούσεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Νιγρίτης, ἐφονεύθη ἀπὸ ἔκρηξιν νάρκης τὴν 2.7.1948 εἰς Θέρμα - Νιγρίτης.

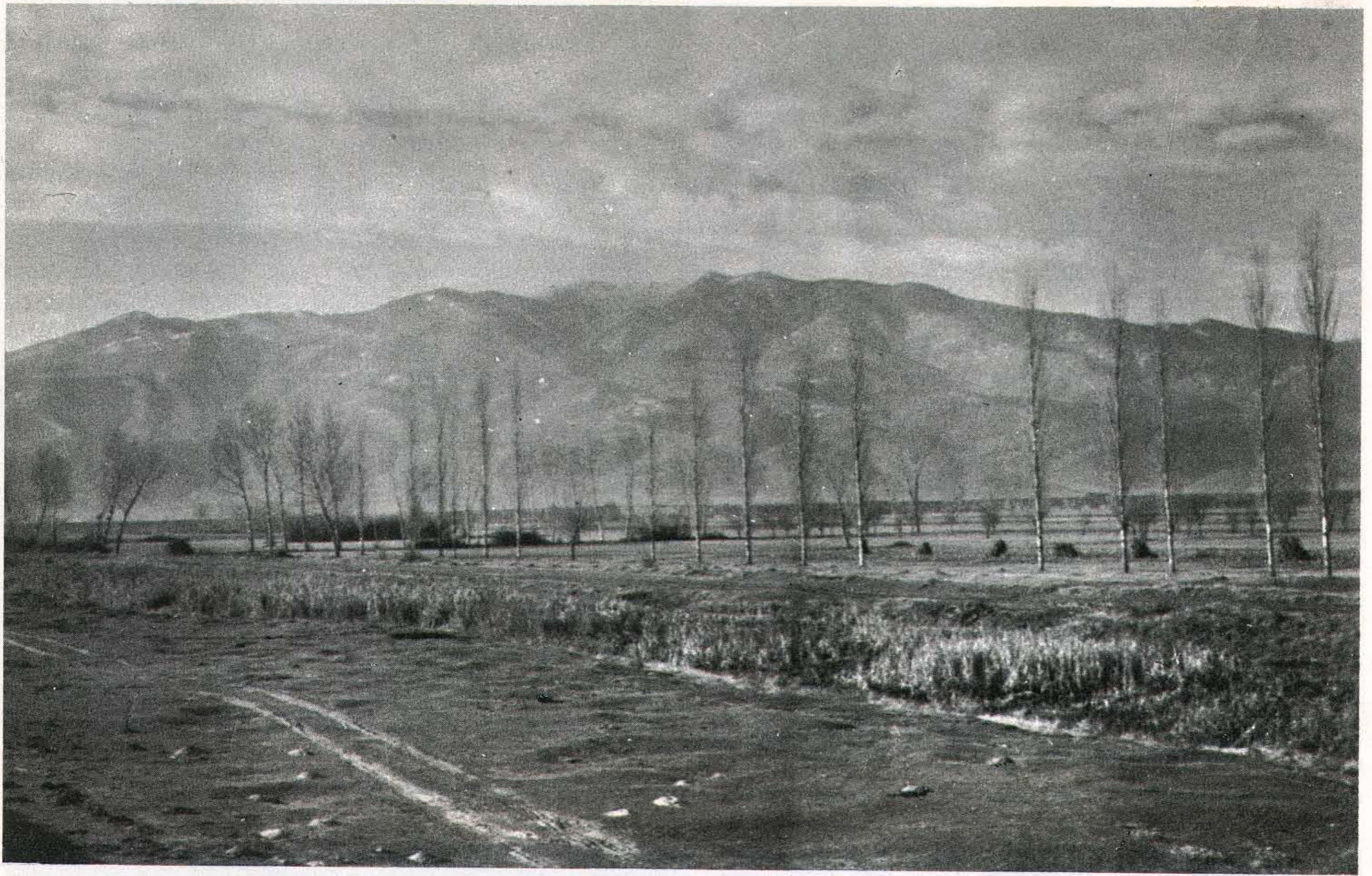
δος. Οὗτος ἤρξατο τοῦ ἔργου τῆς ἐπιστρατεύσεως ὁμοϊδεατῶν του, μὲ σκοπὸν τὴν διενέργειαν δολοφονιῶν, σαμποτὰζ καὶ προσβολὴν Ἀστυνομικῶν Σταθμῶν. Ὀλίγον ἀργότερον, ἤτοι κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουλίου 1946, ἐνεφανίσθη εἰς περιοχὴν Λαχανᾶ καὶ ὁ ἀρχισυμμορίτης Μαῦρος μὲ ὀλιγομελῆ ὁμάδα συμμοριτῶν καὶ μετὰ δίμηνον ἐνεφανίσθη εἰς τὰ Κρούσια καὶ ὁ ἐπίσης ἀρχισυμμορίτης Καραφωτιᾶς. Αἱ ὁμάδες αὗται οὖσαι ὀλιγομελεῖς, περιορίζοντο εἰς ἐπιδρομὰς κατὰ χωρίων καὶ αὐτοκινήτων καὶ εἰς διενέργειαν στρατολογίας μελῶν. Κατὰ τὰς ἀρχὰς Νοεμβρίου 1946, ἡ δύναμις τῶν συμμοριτῶν τῆς περιοχῆς Κρουσίων ἠρίθμει ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα ἔνοπλα μέλη.

Τὴν 2.11.1946, 50μελὴς κομμουνιστικὴ συμμορία ὑπὸ τὸν Καραφωτιὰν ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Ἰσώματος, ὅπερ ὑπερήσπιζε δύναμις 7 ὁπλιτῶν τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τεσσάρων ἀνδρῶν ΜΑΥ τοῦ χωρίου. Οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ, κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐπιθέσεως, ἦσαν διατεταγμένοι ἐνεδρευτικῶς εἰς τὰς παρυφὰς τοῦ χωρίου. Οἱ συμμορῖται πρὸ τῆς ἐπιθέσεως περιεκύκλωσαν τὸ χωρίον ἐξ ὅλων τῶν σημείων. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἐγκλωβισμένοι ἐντὸς τοῦ κλοιοῦ τῶν συμμοριτῶν, καίτοι συντριπτικῶς ὀλιγώτεροι εἰς ἀριθμὸν καὶ μὲ κατώτερον ὁπλισμὸν (διέθετον μόνον ἀτομικὰ τυφέκια) ἔναντι τῶν ἐπιτεθέντων, οἵτινες διέθετον αὐτόματον ὁπλισμὸν καὶ παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἐγνώριζον ὅτι ὁ Σταθμὸς ἦτο ἀπομεμονωμένος καὶ οὐδαμόθεν ἀνέμενον ἐνίσχυσιν, ἐν τούτοις ἠμύνθησαν μετὰ παραδειγματικοῦ θάρρους καὶ ἡρωισμοῦ, ἐπὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν, ὅτε ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσουν πρὸς Λαχανᾶν, ἀφοῦ διέσπασαν τὸν κλοιὸν τῶν συμμοριτῶν. Οἱ συμμορῖται, γενόμενοι οὕτω κύριοι τοῦ χωρίου καὶ εἰσελθόντες ἐντὸς αὐτοῦ, ἐλεηλάτησαν τὸ Ἀστυνομικὸν Κατάστημα καὶ ἀκολούθως ἐπυρπόλησαν τοῦτο. Οἱ συμμορῖται κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην ἔσχον ἀνεξακριβώτους ἀπωλείας.

Μετὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην καὶ τὴν πυρπόλησιν τοῦ Ἀστυνομικοῦ Καταστήματος, ὁ Σταθμὸς οὗτος δὲν ἐλειτούργησεν ἐκ νέου, μέχρι τῆς συντριβῆς τοῦ συμμοριτισμοῦ, τῆς ὑπ' αὐτὸν δυνάμεως συμπτυχθείσης ἐν Στρυμονικῷ. Οὕτως ἡ περιοχὴ τοῦ ὡς ἄνω Σταθμοῦ περιῆλθεν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν συμμοριτῶν. Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως, ἐκ τοῦ διαρκῶς αὐξανομένου ὄγκου τῶν συμμοριτῶν, ἐκτὸς τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς Στρυμονικοῦ καὶ Χειμάρρου, συνεκροτήθη καὶ φυλάκιον Χωροφυλακῆς εἰς φράγμα Κερκίνης, διὰ τὴν προστασίαν

Ἡ κωμόπολις Νιγρίτα: Ἐναντίον τῆς Νιγρίτης οἱ συμμορῖται ἐνήργησαν τριάκοντα δύο (32) ἐπιθέσεις κατὰ τὰ ἔτη 1946 - 1949. Χάρις εἰς τὸν ἡρωισμὸν τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς - Στρατοῦ ἅπασαι αἱ ἐπιθέσεις ἀπεκρούσθησαν μὲ σοβαρὰς διὰ τοὺς ἐπιτιθεμένους ἀπωλείας.

Τὰ ὄρη Κρούσια καὶ παρὰ τοὺς πρόποδας αὐτῶν ἡ λίμνη Κερκίνη. Εἰς τὰ Κρούσια τὰ ὁποῖα ἀπετέλουν ἐνδιαίτημα καὶ βάσιν ἐξορμήσεως τῶν συμμοριτῶν ἡ Χωροφυλακὴ διεξήγαγε σκληροὺς ἀγῶνας κατὰ τὰ ἔτη 1946 - 1949.

τοῦ φράγματος, μὲ δύναμιν 10 περίπου ἀνδρῶν, καθὼς καὶ Διμοιρίαν Κυνηγῶν.

Ἡ δύναμις τῶν ἀναρχικῶν αὐξηθεῖσα κατὰ τὸ ἔτος 1947 καὶ ἔχουσα ὡς ὁρμητήριον τὰ Κρούσια καὶ τὰ ὑψώματα Φλαμπουραρίου, ἤρξατο ἐνεργοῦσα συχνὰς ἐπιδρομάς, κατὰ διαφόρων χωρίων τῆς πεδιάδος Σερρῶν, εὑρισκομένων ἐντεῦθεν τοῦ ποταμοῦ Στρυμόνος, ὡς ἐπίσης λεηλασίας, διαρπαγὰς ζώων, ἐμπρησμοὺς οἰκιῶν καὶ ἐπιθέσεις κατὰ σταθμῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς.

Οὕτω, τὴν νύκτα τῆς 30.1.1947, πολυμελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν Καραφωτιάν, ὡρμουμένη ἐκ Κρουσίων, ἐπετέθη δι᾽ αὐτομάτων ὅπλων κατὰ τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς φράγματος Κερκίνης, ὑποστηριζομένου ὑπὸ 10 ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς καὶ ἰσαρίθμων ΜΑΥ. Ἡ δύναμις αὕτη ἀντέστη ἡρωικῶς, ἀποκρούσασα ὅλας τὰς ἐπιθέσεις τῶν ἀναρχικῶν, οἵτινες τελικῶς ἠναγκάσθησαν εἰς ἀποχώρησιν παρὰ τὴν ἀριθμητικὴν ὑπεροχήν των. Κατὰ τὴν ὑποχώρησίν των ἐξετέλεσαν δύο ἐθνικόφρονας ἐκ τοῦ ἐγγὺς χωρίου Λιθότοπος καὶ ἀπήγαγον ἑτέρους δέκα, καθὼς καὶ μέγαν ἀριθμὸν ζώων.

Τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 9.4.1947, ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἰδίου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, ἐφονεύθη πλησίον τοῦ φράγματος εἷς συμμορίτης, ἀγνώστου ταυτότητος.

Τὴν 14.5.1947 καὶ περὶ ὥραν 10ην νυκτερινήν, διακόσιοι περίπου συμμορῖται ὑπὸ τοὺς Καραγιώργην καὶ Νικήταν προσέβαλον δι᾽ αὐτομάτων ὅπλων τὴν φρουρὰν Χειμάρρου ἀποτελουμένην ἐξ 8 ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς καὶ ἰσαρίθμων ΜΑΥ. Ἡ φρουρά, διατεταγμένη εἰς τὰ ἄκρα τοῦ ὁμωνύμου χωρίου, ἠμύνθη σθεναρῶς ἐπὶ 1.30′ ὥραν καὶ ἀπέκρουσε τὰς ἐπιθέσεις τῶν ἀναρχικῶν, πλήν, λόγῳ τῆς συντριπτικῆς ὑπεροχῆς τῶν τελευταίων εἰς ἔμψυχον καὶ ἄψυχον ὑλικόν, ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ. Οἱ ἀναρχικοὶ γενόμενοι κύριοι τοῦ χωρίου ἐλεηλάτησαν καὶ ἐπυρπόλησαν τὸ Ἀστυνομικὸν Κατάστημα καθὼς καὶ ἰδιωτικὰ καταστήματα, ἅτινα εὑρίσκοντο εἰς τὸ κέντρον τοῦ χωρίου. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἀπήχθη ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ὁ χωροφύλαξ Ν. Καρασαββίδης τοῦ ὡς ἄνω Σταθμοῦ, ὅστις ἦτο τεταγμένος εἰς ἓν φυλάκιον τῆς ΝΔ πλευρᾶς τοῦ χωρίου.

Τὴν 4.6.1947 καὶ περὶ ὥραν 10ην νυκτερινήν, 100μελὴς συμμορία ὑπὸ τοὺς Κοκρανίδην ἢ καπετὰν Λεωνίδαν, Νικολαΐδην Βασίλειον ἢ καπετὰν Φλόγαν καὶ καπετὰν Δολάνην, ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Ἄμπελοι, ὑποστηριζομένου ὑπὸ ΜΑΥ. Εἰσελ-

θοῦσα ἐν τῷ χωρίῳ ἀφοῦ κατέβαλε τὴν μικρὰν δύναμιν ΜΑΥ, ἐπυρπόλησεν ἑπτὰ οἰκίας ἐθνικοφρόνων, ἐλεηλάτησεν ἑτέρας δέκα πέντε καὶ ἐξετέλεσεν ἕνα ἰδιώτην, μεθ' ὃ ἐτράπη πρὸς τὰ ὑψώματα Φλαμπουραρίου. Εἰς καταδίωξιν ταύτης ἐκινήθη δύναμις Χωροφυλακῆς ἐκ Στρυμονικοῦ, ἄνευ ἀποτελέσματος.

Τὴν 11.6.1947 καὶ περὶ ὥραν 8ην νυκτερινήν, 30-μελὴς συμμορία ἐπέδραμεν εἰς χωρία Ζευγολατιὸ καὶ Δίλοφον πρὸς διαρπαγὴν τροφίμων, καταδιωχθεῖσα τελικῶς ὑπὸ ἀνδρῶν Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Χειμάρρου καὶ ὁπλιτῶν ΜΑΥ.

Τὴν 17.9.1947 καὶ περὶ ὥραν 12ην νυκτερινήν, 30μελὴς συμμορία ἐπέδραμε κατὰ τοῦ ἰδίου χωρίου μὲ σκοπὸν τὴν διαρπαγὴν καὶ λεηλασίαν, πλὴν γενομένη ἐγκαίρως ἀντιληπτή, κατεδιώχθη ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Χειμάρρου καὶ ὁπλιτῶν ΜΑΥ. Περὶ τὴν 3ην πρωινὴν ὥραν τῆς αὐτῆς ἡ ἰδία συμμορία ἐνήργησε νέαν ἐπιδρομὴν κατὰ τοῦ ἰδίου χωρίου, πλὴν καὶ πάλιν κατεδιώχθη ὑπὸ τῆς φρουρᾶς, ἀναγκασθεῖσα νὰ ἐγκαταλείψῃ κατὰ τὴν ὑποχώρησίν της ἕνα βοῦν καὶ ἕνα σάκκον ἄλευρον.

Τὴν 8.8.1947 καὶ περὶ ὥραν 21.30', συμμορία ἀναρχικῶν, ἀγνώστου ἀριθμοῦ, προσέβαλεν ἐκ διαφόρων σημείων τὸ φυλάκιον Χωροφυλακῆς φράγματος Κερκίνης, πλὴν ἀπεκρούσθη.

Τὴν 9.11.1947 καὶ ὥραν 22αν, ὑπερδιακόσιοι συμμορῖται ὑπὸ τὸν Παπαφλέσσαν ἐπετέθησαν διὰ βαρέων ὅπλων κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Χειμάρρου, ὃν εἶχον περικυκλώσει πανταχόθεν. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς, ὄχι μόνον ἀπέκρουσαν ἁπάσας τὰς ἐπιθέσεις τῶν ἀναρχικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπέφερον σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς αὐτούς, οἵτινες ἐγκατέλειψαν ἐπὶ τόπου τέσσαρας συντρόφους των νεκρούς, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀνεγνωρίσθη τὸ πτῶμα τοῦ ἀρχηγοῦ των Παπαφλέσσα ἢ Φλόγα. Οἱ ἀναρχικοὶ φεύγοντες κατέσφαξαν 80ντούτιδα γραῖαν καὶ ἐλεηλάτησαν οἰκίας ἐθνικοφρόνων πολιτῶν.

Ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Χειμάρρου μετὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην, κατηργήθη προσωρινῶς, τῆς δυνάμεώς του συμπτυχθείσης ἐν Στρυμονικῷ. Οὗτος ἐπανασυνεστήθη μετὰ τὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ.

Τὴν 12.12.1947 καὶ περὶ ὥραν 20ήν, ἀναρχοκομμουνιστικὴ συμμορία, ὑπολογιζομένη εἰς 250 μέλη, προσέβαλε διὰ βαρέων ὅπλων τὴν ἕδραν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ Σταθμοῦ Στρυμονικοῦ. Ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, καίτοι συντριπτικῶς κατω-

Ἄνδρες Χωροφυλακῆς εἰς τὰ Κρούσια κατὰ τὴν διεξαγωγὴν μιᾶς ἀσκήσεως μάχης, ἐν ὄψει ἐπιθέσεως ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.

τέρα τῶν ἀναρχικῶν εἰς ἔμψυχον ὑλικόν μὴ ὑπερβαίνουσα τοὺς 15 ἄνδρας, ὑποστηριζομένη καὶ ὑπὸ εἰκοσάδος ὁπλιτῶν ΜΑΥ, ὄχι μόνον ἀπέκρουσε τὰς ἐπιθέσεις τῶν ἀναρχικῶν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τρίωρον σκληρὸν ἀγῶνα, ἠνάγκασε τοὺς συμμορίτας εἰς ὑποχώρησιν, μὲ ἀρκετὰς ἀπωλείας. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην, δύο συμμορῖται ἐφονεύθησαν, 6 ἐτραυματίσθησαν, ἕτερος δὲ τοιοῦτος παρεδόθη τὴν πρωίαν τῆς ἐπομένης. Ἐφονεύθησαν 2 ὁπλῖται ΜΑΥ καί ἐτραυματίσθησαν ἕτεροι τρεῖς.

Τὴν 14.5.1948, παρ' ἀνδρῶν τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς γεφύρας Ὀρλιάκου, ἐντὸς τῶν σιταγρῶν Βαμβακιᾶς, ἐξωντώθησαν κατόπιν μάχης οἱ ἐπικίνδυνοι σαμποτὲρ Κ. Γεωργιάδης καὶ Π. Πέτζιος.

Τὴν 21.5.1948 καὶ περὶ ὥραν 21.15', 50μελὴς ἀναρχοκομμουνιστικὴ συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς φρουρᾶς τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς φράγματος Κερκίνης ἐκ ΝΑ. Κατὰ τὴν συμπλοκήν, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ 20 λεπτὰ τῆς ὥρας, ἐτραυματίσθη σοβαρῶς εἰς τὸν δεξιὸν πόδα ἐκ βλήματος ὄλμου, ὁ ἐνωμοτάρχης Χαραλαμπίδης.

Τὴν 29.5.1948 καὶ περὶ ὥραν 01.30', ὁμὰς ἀναρχικῶν ἐπιχειρήσασα νὰ εἰσέλθῃ εἰς χωρίον Λιβαδοχώριον, πρὸς διαρπαγὴν ἄρτου, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν ΜΑΥ καὶ βληθεῖσα ἐτράπη εἰς φυγήν, ἐγκαταλείψασα ἕνα τραυματίαν ὅστις καὶ συνελήφθη.

Τὰ τελευταῖα ὑπολείμματα τῶν ἀναρχικῶν ἐξωντώθησαν ἢ διέφυγον πρὸς τὸ Σιδηροῦν Παραπέτασμα, συνεπείᾳ τῶν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Στρατοῦ, Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, ἀπὸ τοῦ τέλους Μαΐου τοῦ ἔτους 1951.

Πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἀνασυσταθέντων Σταθμῶν Ἰσώματος καὶ Χειμάρρου, καὶ διὰ τὴν ἀναπτέρωσιν τοῦ ἠθικοῦ τῶν ἐπαναπατριζομένων εἰς τὰ χωρία των ἅτινα εἶχον ἐκκενωθεῖ, συνεκροτήθησαν καὶ δύο Μεταβατικὰ Ἀποσπάσματα, ἓν μὲ ἕδραν τὸ χωρίον Τριὰς καὶ τὸ ἕτερον τὸ χωρίον Ἴσωμα, ἅτινα ἐνήργουν συχνὰς ἐξερευνήσεις καὶ καταδιώξεις μικροομάδων ἀναρχικῶν.

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Σιντικῆς εὐθὺς ὡς ἐσημειώθησαν τὰ πρῶτα κρούσματα, ἅτινα ὑπεδήλουν τὴν ἔναρξιν τοῦ «τρίτου γύρου» τῶν κομμουνιστῶν, ἡ περιφέρεια τῆς Ὑποδιοικήσεως Σιντικῆς ἀπετέλεσε πρόσφορον ἔδαφος πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ συμμοριτισμοῦ, διότι εὑρίσκεται εἰς τὰ πρὸς Βουλγαρίαν σύνορα, πλεῖστα δὲ κομμουνιστικὰ στελέχη, ἅτινα μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν εἶχον εἰσέλθει εἰς Βουλγαρίαν, κατῆλθον ἤδη ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου περίπου τοῦ 1946 πρὸς συγκρότησιν συμμοριῶν. Ἕνεκα τῆς δημιουργηθείσης ἐκ τοῦ γεγονότος αὐτοῦ καταστάσεως τὴν 20.11.1946 διετάχθη ἡ σύμπτυξις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀγκίστρου, εὑρισκομένου ἐγγύτατα πρὸς τὰ βουλγαρικὰ σύνορα, ἐπανελειτούργησε δὲ οὗτος τὴν 1.11.1950. Τὴν 26.11.1946 συνεπτύχθη ἡ δύναμις τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Λουτρῶν - Σιδηροκάστρου, ὅπερ ἐπανελειτούργησε τὴν 10.11.1949. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν 20.11.1946 συνεπτύχθη ἡ δύναμις τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Βυρωνείας, ὅπερ ἐπανελειτούργησε τὴν 24.9.1949. Τὴν 26.9.1947 κατόπιν πιέσεως τῶν συμμοριτῶν ἠναγκάσθη εἰς σύμπτυξιν τὸ φυλάκιον Χωροφυλακῆς Κούλας, οἱ δὲ συμμορῖται μετὰ τὴν σύμπτυξιν ἔκαυσαν τὸ οἴκημα τοῦ φυλακίου. Ἔκτοτε δὲν ἐλειτούργησε τὸ φυλάκιον ἐκεῖνο.

Τὴν 30.10.1948 κατόπιν ἐπιθέσεως συμμοριτῶν, συνεπτύχθη ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς Ἀχλαδοχωρίου, ὅστις ἐπανελειτούργησε τὴν 17.11.1949. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτισμοῦ πλεῖσται ὅσαι ἐπιθέσεις ἐγένοντο κατὰ χωρίων τῆς περιφερείας, ἅτινα προησπίζοντο ὑπὸ ΜΕΑ, ἐκεῖ δὲ ὅπου ὑπῆρχε Χωροφυλακὴ καὶ διὰ τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς. Διετέθησαν προσέτι εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν ἄνωθεν τοῦ Σιδηροκάστρου καὶ ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς, πλαισιωμένα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ δυνάμεως ἄνευ θητείας χωροφυλάκων. Εἰς περιοχὴν Ἀγκίστρου κατὰ τὸ ἔτος 1947 ἐγένοντο 6 ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, 3 κατὰ τοῦ λόχου, 1 κατὰ τοῦ φυλακίου Κρασοχωρίου, 1 κατὰ τοῦ χωρίου Προμαχῶνος καὶ 1 κατὰ τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Κούλας, οἱ ἄνδρες τοῦ ὁποίου ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσουν, ἐνῷ οἱ συμμορῖται ἐνέπρησαν τὸ οἴκημα τοῦ φυλακίου καὶ τοῦ Τελωνείου.

Κατὰ τὸ ἔτος 1948, ἐγένοντο δύο ἐπιθέσεις κατὰ τοῦ Λόχου Οὐσίτας - Προμαχῶνος. Κατὰ τὴν πρώτην ἀπεκρούσθησαν, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ὁ Λόχος διελύθη, διότι πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν ἐφονεύθησαν, ἄλλοι δὲ συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι.

Ἑπτάκις ἐπετέθησαν οἱ συμμορῖται κατὰ τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς ἐν ἔτει 1948 εἰς Ἀχλαδοχώριον. Τὴν 30.10.1948, ἰσχυρὰ τούτων ἐπίθεσις ὑπὸ τοὺς Κοσμίδην καὶ Ραφτούδην, ἀπέληξεν εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ Λόχου καὶ εἰσβολὴν τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ χωρίον Ἀχλαδοχώριον, ὅτε συνελήφθη ὁ σταθμάρχης Χωροφυλακῆς ἐνωμοτάρχης Καρμίρης ὅστις ἐκακοποιήθη καὶ ἐξετελέσθη.

Εἰς τὴν περιοχὴν Πετριτσίου πολλαὶ ὑπῆρξαν αἱ ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν. Τὴν 4.10.1947 ἐγένετο κατὰ τοῦ Πετριτσίου μεγάλη ἐπίθεσις ἐκ τετρακοσίων συμμοριτῶν, ἐκ τοῦ Μπέλες ὁρμωμένων, καθ' ἣν προσεβλήθη τὸ ἐκεῖ ἑδρεῦον Τάγμα Ἐθνοφυλακῆς καὶ ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς. Οἱ συμμορῖται κατώρθωσαν νὰ κάμψουν τὴν ἀντίστασιν τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς μικρᾶς δυνάμεως τῆς Χωροφυλακῆς, ὅτε, εἰσβαλόντες εἰς τὸ χωρίον, ἐπεδόθησαν εἰς λεηλασίας καὶ ἁρπαγάς. Τὴν 18.8.1948, ἄλλη ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν ἐναντίον τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς Πετριτσίου καὶ ΜΕΑ, ἀπεκρούσθη. Τὴν 5.5.1949, ἰσχυρὰ ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν τῆς ταξιαρχίας Διπλαράκου προσέβαλε τὸ Πετρίτσιον.

Κατὰ τὴν σύγκρουσιν ἐκείνην ἔλαβε μέρος καὶ ἡ Χωροφυλακὴ μὲ τὰ ΜΕΑ. Οἱ συμμορῖται εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον ἐπεδόθησαν εἰς λεηλασίας, ἁρπαγὰς καὶ βιαίαν στρατολογίαν πολιτῶν. Ἡ δύναμις

Ἄποψις Σιδηροκάστρου. Παρὰ τὰς κατ' ἐπανάληψιν ἐπιθέσεις των οἱ συμμορῖται δὲν ἠδυνήθησαν νὰ καταλάβουν τὴν πόλιν χάρις εἰς τὴν ἀντίστασιν τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων (Στρατοῦ - Χωροφυλακῆς).

τῆς Χωροφυλακῆς κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ ἐκ τοῦ σχηματισθέντος κλοιοῦ καὶ νὰ σωθῇ. Δύο συμπλοκαὶ ἐγένοντο εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἡρακλείας, καθ' ἃς οἱ συμμορῖται ἀνετίναξαν τὸ Δημοτικὸν κατάστημα, μίαν ἀποθήκην πετρελαίων, 30.000 ὀκάδας καυσίμων καὶ τὸ ἐργοστάσιον Ἠλεκτρικῆς.

Κατὰ τῆς πόλεως Σιδηροκάστρου ἐγένοντο πολλάκις προσβολαὶ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὰ ἀκραῖα σημεῖα, πλὴν ὅμως οὐδέποτε οὗτοι εἰσέβαλον εἰς τὴν πόλιν, διότι, ὡς ἀποδεικνύεται, δὲν εἶχον πληροφορίας ἐκ τῆς πόλεως, περὶ τῆς ἐν αὐτῇ διαρθρώσεως τῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων.

Εἰς τὴν ἀπόκρουσιν αὐτῶν, ἔλαβε πολλάκις μέρος καὶ ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου ἐκτὸς τοῦ ἐνωμοτάρχου Φ. Καρμίρη, ἐφονεύθησαν εἰς τὰ ὑψώματα Νεράιδας τὴν 24.12.1946 κατὰ τὴν διάρκειαν συμπλοκῆς καὶ οἱ ἐνωμοτάρχαι Μ. Γάγχιας Μαχμοὺτ καὶ Σπ. Ἀνθουλάκης, καθὼς καὶ ὁ χωροφύλαξ Ν. Σωτηριάδης. Ἀπαχθέντες ὑπὸ συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν εἰς τὴν περιοχὴν Κατσαμπᾶ - Σερρῶν, οἱ χωροφύλακες Ν. Διακοσαββάκης, Γ. Μασούρας καὶ Ἰω. Ταγκαλάκης.

Τὴν 7.1.1946, εἰς ὑψώματα τῆς περιοχῆς Πολυβρύσου ἐφονεύθη εἰς σύγκρουσιν μετὰ συμμοριτῶν ὁ χωροφύλαξ Β. Κελλίδης. Ἐξ ἐκρήξεως νάρκης, ἣν εἶχον τοποθετήσει οἱ συμμορῖται, ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Σιδηροκάστρου - Σερρῶν, κάτωθι τοῦ χωρίου Κάτω Ἀμπέλια, ἐφονεύθησαν οἱ χωροφύλακες Χρ. Μανεσιώτης, Γ. Βαφείδης καὶ Ἀθ. Σκαρλᾶτος. Τὴν 6.7.1948, εἰς σύγκρουσιν μετὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ἀχλαδοχωρίου ἐφονεύθη ὁ ὑπενωμοτάρχης Κ. Στύλας. Τὴν 30.10.1948, κατὰ γενομένην συμπλοκήν, εἰς ὑψόμετρον 470, περιοχῆς Λαγονίου, ἐφονεύθη ὁ ὑπενωμοτάρχης Δ. Δεμερτζῆς καὶ ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ τῆς διμοιρίας Κυνηγῶν. Ἐπίσης ὁ χωροφύλαξ Κ. Ὀκταπόδης ἐφονεύθη εἰς Σκοτοῦσσαν.

Μετὰ τὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ οἱ συμμορῖται ὅσοι τότε ἕδρων ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῇ, διέφυγον εἰς Βουλγαρίαν καὶ ἔκτοτε παρέμειναν εἰς τὰς χώρας τοῦ Παραπετάσματος.

Τὸ ἀνεγερθὲν εἰς Σέρρας καὶ ἐγκαινιασθὲν τὸ ἔτος 1970 ἡρῷον δαπάναις τῶν κατοίκων τοῦ Νομοῦ, εἰς μνήμην τῶν πεσόντων ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς τῆς Διοικήσεως Σερρῶν.

4. Ο ΑΓΩΝ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΔΡΑΜΑΣ

Ἡ ἔκθεσις τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Δράμας μᾶς προσφέρει ἐπίσης διαφωτιστικὴν εἰκόνα διὰ τὰ γεγονότα τοῦ συμμοριτοπολέμου εἰς τὴν περιοχὴν αὐτήν.

Ἀπὸ τοῦ μηνὸς Μαΐου 1945 ἐπηνδρώθησαν προοδευτικῶς ἅπασαι αἱ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς, ὑπὸ ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς, αἱ ὁποῖαι ἀνέλαβον ὑπευθύνως τὴν Δημοσίαν Τάξιν καὶ Ἀσφάλειαν τῆς περιφερείας.

Ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Κάτω Νευροκοπίου ἀντιμετωπίσθησαν μικροομάδες ἐκ Βουλγάρων κομιτατζήδων συνεργαζομένων μετὰ βουλγαροφρόνων ἐγκληματιῶν πολέμου καὶ φυγάδων, οἵτινες ἐπωφελούμενοι τῆς ἀπουσίας Στρατιωτικῶν τμημάτων, εἰσήρχοντο ἐκ τῆς μεθορίου εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος καὶ διέπραττον ληστείας καὶ κλοπάς.

Ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βώλακος προσέβαλον μικροσυμμορίαν ὑπὸ τὸν βουλγαρόφρονα ἐγκληματίαν πολέμου Πέτρον Γκίνον, καταγόμενον ἐκ Βώλακος, ὃν καὶ ἐξώντωσαν.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946 ἡ ἀσφάλεια εὑρίσκετο εἰς σχετικῶς καλὴν κατάστασιν, πλὴν τὸ ΚΚΕ ἀναγνωριζόμενον ὡς νόμιμον πολιτικὸν κόμμα τότε, ἀπὸ τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1946, ἤρχισε κινητοποιοῦν τὸν συνωμοτικὸν μηχανισμόν του, πρὸς προπαρασκευὴν τῆς ἐνόπλου δράσεως, ἐναντίον τῶν νομίμων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους διὰ τὴν κατάληψιν τῆς Ἀρχῆς.

Οὕτω, τὴν 1ην Ἀπριλίου 1946, ἐπεσημάνθησαν αἱ πρῶται κομμουνιστοσυμμορίαι, εἰς περιοχὴν Περιθωρίου καὶ Κάτω Βροντοῦς. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ἀρχίζει καὶ ἡ ἔντονος δρᾶσις τῆς Χωροφυλακῆς τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Δράμας ἐναντίον τῶν κομμουνιστοσυμμοριῶν, μὲ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα ἡ ἔκθεσις τῆς Διοικήσεως ἀπαριθμεῖ ὡς ἀκολούθως:

Τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1946, δύναμις τῆς ἕδρας τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Δράμας προσέβαλε 10μελῆ συμμορίαν εἰς περιφέρειαν Περιθωρίου - Βροντοῦς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς καὶ τὴν διάλυσιν τῆς συμμορίας.

Τὴν 14.6.1946, ὄργανα τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Δράμας ἐπέτυχον τὴν ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν ἐν Δράμᾳ, τοῦ ἐπὶ σκοπῷ συγκροτήσεως συμμοριῶν ἀφιχθέντος ἐκ Βουλγαρίας τέως δημοδιδασκάλου Χ. Μόσχου ἢ καπετὰν Πέτρου, καταγομένου ἐκ Κασσάνδρας - Χαλκιδικῆς, ὅστις παραπεμφθεὶς εἰς Διαρκὲς Στρατοδικεῖον Καβάλας κατεδικάσθη εἰς ἰσόβια δεσμά.

Τὴν 10.12.1946, δυνάμεις Στρατοῦ καὶ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Δράμας, τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Προσοτσάνης καὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Κάτω Νευροκοπίου, ἐπετέθησαν εἰς περιοχὴν Βώλακος ἐναντίον συμμορίας, ἡ ὁποία εἶχεν ἀπαγάγει λόχον ἀόπλων στρατιωτῶν ἐκ Προσοτσάνης, κατώρθωσαν δὲ νὰ ἀπελευθερώσουν τοὺς ἀπαχθέντας στρατιώτας καὶ νὰ ἐξοντώσουν 7 ἐκ τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 1.1.1947, 100μελὴς συμμορία συνεπλάκη εἰς περιφέρειαν τοῦ χωρίου Θόλος μετὰ μικτοῦ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς, Στρατοῦ καὶ ΜΑΥ. Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθησαν 10 συμμορῖται.

Κατὰ μῆνα Μάρτιον 1947, 100μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν καπετὰν Κοσμίδην ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Πανοράματος. Ἡ ὀλιγάριθμος δύναμις τοῦ Σταθμοῦ, μετὰ σθεναρὰν ἀντίστασιν συνεπτύχθη.

Τὴν 6.4.1947, 30μελὴς συμμορία συνεπλάκη εἰς θέσιν «Μαυροκορδᾶτον» μετὰ τμήματος ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 3 συμμοριτῶν.

Κατὰ μῆνα Μάιον 1947, 200μελὴς συμμορία συνεπλάκη, μετὰ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς, εἰς θέσιν «Καρὰ - Ντεπέ». Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθησαν 4 χωροφύλακες. Τῶν συμμοριτῶν αἱ ἀπώλειαι, δὲν ἐξηκριβώθησαν.

Κατὰ μῆνα Μάιον 1947, μικρὸν ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη ἔξωθι τοῦ χωρίου Καλὴ Βρύση, μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ παρεδόθη ἕτερος.

Τὴν 30.6.1947, 30μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Βώλακος. Οἱ ἄνδρες τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, μετ' ἀνδρῶν ΜΕΑ, ἀντιτάξαντες πείσμονα ἄμυναν, ἐξεδίωξαν τοὺς συμμορίτας. Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθησαν ὁ χωροφύλαξ Δ. Παπαδόπουλος, ὡς ἐπίσης καὶ δύο συμμορῖται.

Τὴν 7.7.1947, 300μελὴς συμμορία ὑπὸ τοὺς Ραφτούδην, Κοσμίδην καὶ Εὐφραιμίδην, ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μικροπόλεως. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν σκληρὰν μάχην, ἡ μικρὰ φρουρὰ τοῦ Σταθμοῦ συνεπτύχθη ἄνευ ἀπωλειῶν. Τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἐνεπρήσθη.

Κατὰ μῆνα Ἰούλιον 1947, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ, στρατωνιζομένης εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον τοῦ χωρίου Καλλιθέα. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἀπεκρούσθησαν οἱ συμμορῖται καὶ ὑπεχώρησαν, συμπαραλαβόντες τοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίας των, ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν ἐξηκριβώθη.

Κατὰ τὸ τέλος Αὐγούστου 1947, 250μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ ἀκριτικοῦ Σταθμοῦ Χωροφυ-

λακῆς Ποταμῶν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην ἐφονεύθη μόνον ὁ ἐθνικόφρων ἰδιώτης Γ. Ἰωακειμίδης, πλὴν λόγῳ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἐχθροῦ οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ συνεπτύχθησαν μαχόμενοι.

Τὴν 3.9.1947, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ χωρίου Παγονέριον. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς τοῦ Σταθμοῦ τούτου, μαχόμενοι ἡρωικῶς, ἐξεδίωξαν τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἔσχον τέσσαρας νεκρούς.

Τὴν 5.9.1947, ἄνδρες τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Δράμας, κατόπιν ἐνόπλου συμπλοκῆς εἰς θέσιν «Λαχανόκηποι Σβίγκα», ἐπέτυχον τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν σύλληψιν δύο ἄλλων, ἐν συνεχείᾳ δὲ τὴν ἐξάρθρωσιν τοῦ συνωμοτικοῦ δικτύου τοῦ Κ.Κ. Δράμας, συλληφθέντων 35 ἐν συνόλῳ σημαντικῶν στελεχῶν τούτου.

Τὴν 13.9.1947 καὶ περὶ ὥραν 22αν, 200μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Παγονέριον. Ἡ ἐκ τριῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς δύναμις τοῦ Σταθμοῦ τούτου, μετ' ὀλιγαρίθμων ΜΑΥ, ἠμύνθη σθεναρῶς ἀπὸ τοῦ κωδωνοστασίου τῆς Ἐκκλησίας καθ' ὅλην τὴν νύκτα. Τελικῶς οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν τὸ χωρίον, ἀφήσαντες 3 νεκρούς. Δύο συμμορῖται παρεδόθησαν. Ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὸ τρίτον 10ήμερον τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1947, ὄργανα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φωτολίβους - Δράμας ἐπιτεθέντα ἐναντίον συμμορίας, ἥτις εἰσέδυσεν ἐντὸς τοῦ χωρίου τούτου, ἐπέτυχον τὸν φόνον ἑνὸς κομμουνιστοῦ καὶ τὴν ἐκδίωξιν αὐτῆς.

Τὴν 2.10.1947, 400μελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τῶν χωρίων Καταφύτου καὶ Βαθυτόπου. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην, μικρὰ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βαθυτόπου καὶ ΜΑΥ, ἀνεχαίτισε τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἔσχον δύο νεκρούς.

Τὴν 20.10.1947, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Βουνοπλαγιᾶς. Οἱ 18 ἄνδρες Χωροφυλακῆς τοῦ φυλακίου, μετὰ δίωρον μάχην, ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς συμμορίτας.

Τὴν 25.10.1947, 300μελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ χωρίου Βαθυτόπου, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τῆς μικρᾶς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς τούτου καὶ ὁμάδος στρατιωτῶν. Οἱ συμμορῖται ἔσχον ἀπωλείας, αἵτινες δὲν ἐξηκριβώθησαν.

Κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον 1947, 200μελὴς συμμορία συνεπλάκη εἰς θέσιν «Σκαλωτή», μετὰ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ. Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Κ. Μποζαντζόγλου, ὡς καὶ 5 συμμορῖται.

Τὴν 3.11.1947, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μακρυπλαγίου. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἐξετόπισαν τοὺς συμμορίτας, οἵτινες κατώρθωσαν μόνον νὰ πυρπολήσουν τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ.

Κατὰ μῆνα Νοέμβριον 1947, ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λιβαδεροῦ - Δράμας μετ' ἀνδρῶν ΜΕΑ προσέβαλον εἰς συνοικισμὸν Χαράδρα - Λιβαδεροῦ συμμορίαν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τριῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν ἐκδίωξιν τῆς συμμορίας ἐκ τῆς περιφερείας.

Τὴν 9.12.1947 καὶ ὥραν 02.30', 30μελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ χωρίου Βαθυτόπου, ἀποκρουσθεῖσα ἐπιτυχῶς ὑπὸ τῆς μικρᾶς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς τούτου, μιᾶς Διμοιρίας στρατιωτῶν καὶ ΤΕΑ. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν τέσσαρες συμμορῖται. Ἐπὶ τόπου ἐγκατελείφθη παρ' αὐτῶν ἄφθονος ὁπλισμὸς καὶ ἱματισμός.

Τὴν 14.12.1947, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Περιστεριῶν, οἱ ἄνδρες τοῦ ὁποίου μετὰ ἡρωικὴν ἄμυναν ἐξεδίωξαν τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἔσχον ἕνα νεκρόν.

Τὴν 24.12.1947, 40μελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Περιστεριῶν, χωρὶς νὰ κατορθώσῃ νὰ καταβάλῃ τοῦτον. Ἐφονεύθησαν κατὰ τὴν μάχην δύο συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθη σοβαρῶς εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 28.12.1947, 320μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Λευκόγεια. Ἡ ἐκ δύο ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς δύναμις τοῦ Σταθμοῦ τούτου, μετ' ὀλιγαρίθμων ΜΑΥ, ἀμυνθεῖσα σθεναρῶς, κατώρθωσε νὰ ἐκδιώξῃ ἐκ τοῦ χωρίου τοὺς συμμορίτας.

Τὴν 28.2.1948, 500μελὴς συμμορία ὑπὸ τοὺς Μπούραν καὶ Εὐφραιμίδην ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Καταστήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Προσοτσάνης. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ἐνισχυθέντες καὶ ὑπὸ Στρατιωτικοῦ τμήματος, ἀπέκρουσαν τοὺς συμμορίτας, οἵτινες συναπεκόμισαν τοὺς νεκρούς των ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν ἐξηκριβώθη. Τὸ οἴκημα τῆς Ὑποδιοικήσεως ἀπετεφρώθη καὶ ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης ΜΕΑ. 70 συμμορῖται παρεδόθησαν μετὰ τὴν μάχην.

Τὴν 19.4.1948 καὶ ὥραν 20ήν, μικρὰ ἀνιχνευτικὴ ὁμὰς Στρατοῦ καὶ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Δράμας, μεταβαίνουσα εἰς ἀγροτικὴν θέσιν τοῦ χωρίου Βαθύλακκος - Δράμας πρὸς ἐξόντωσιν ὁμάδος δολιοφθορέων, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκήν, ἐφονεύθησαν μαχόμενοι, ὁ διοικητὴς τοῦ ἀποσπάσματος ἀνθυπασπιστὴς τοῦ Στρατεύματος Σολτάντος, ὁ χωροφύλαξ Γ. Μαρκουλάκης καὶ εἷς ἰδιώτης, ἐτραυματίσθη δὲ σοβαρῶς εἷς χωροφύλαξ.

Κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον 1948, πολυμελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν Λασάνην ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ χωρίου Κοκκινόγεια, ὅπερ ὑπεστήριζε μικρὰ δύναμις Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην, οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν.

Τὴν 11.5.1948, μικρὰ δύναμις τοῦ προσωρινοῦ φυλακίου Χωροφυλακῆς Μοναστηρακίου ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Π. Καραμανώλην καὶ ἄνδρας ΜΑΥ ἀπέκρουσαν ἐπιτυχῶς ἰσχυρὰν ἐπίθεσιν 100μελοῦς συμμορίας, ἐπιτεθεῖσαν κατὰ τοῦ χωρίου καὶ κατόπιν διώρου μάχης, ἐπέτυχε τὸν φόνον τριῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 19.5.1948, 5μελὴς συμμορία εἰσδύσασα ἐντὸς

τοῦ χωρίου Χωριστή, μὲ σκοπὸν ἀνατινάξεως τοῦ Ἀστυνομικοῦ Καταστήματος, συνεπλάκη μετὰ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς τοῦ Σταθμοῦ τούτου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 3 συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρων δύο.

Τὴν 30.5.1948, 800μελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ χωρίου Βαθυτόπου, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Οἱ συμμορῖται κατεδιώχθησαν μέχρι τῶν βουλγαρικῶν συνόρων, ἐγκαταλείψαντες 5 νεκρούς.

Τὴν 10.6.1948, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δοξάτου συνεπλάκη μετὰ 20μελοῦς συμμορίας, εἰς ἀγροτικὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Φτελιά, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο συμμοριτῶν.

Τὴν 18.6.1948, 9μελὴς συμμορία συνεπλάκη μετὰ δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἁγίου Ἀθανασίου, εἰς ἀγροτικὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου τούτου μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 3 συμμοριτῶν.

Τὴν 27.6.1948, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Χωριστῆς, οἱ ἄνδρες τοῦ ὁποίου, κατόπιν ἐρρωμένης ἀντιστάσεως, ἐπέτυχον νὰ ἐκδιώξουν τοὺς συμμορίτας.

Τὴν 28.6.1948, συμμορία ἐξ 750 ἀνδρῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Ἐξοχή. Οἱ δύο ἄνδρες Χωροφυλακῆς τοῦ ἐκεῖσε Σταθμοῦ Ἐλέγχου Διαβατηρίων, ἐνισχυθέντες καὶ ὑπὸ ΜΑΥ, ἀντέστησαν σθεναρῶς μέχρις ἀφίξεως ἐνισχύσεων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἐκ Κάτω Νευροκοπίου, ὅτε, κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἀντεπίθεσιν, ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἐγκατέλειψαν 50 νεκροὺς καὶ 60 αἰχμαλώτους, 5 μυδράλλια, 100 τυφέκια καὶ ἄφθονον ὑλικὸν παντὸς εἴδους.

Τὴν 3.7.1948, 300μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν καπετὰν Φουρτούναν ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Καλλιφύτου, οἱ ἄνδρες τοῦ ὁποίου, κατόπιν ἐρρωμένης ἀντιστάσεως, ἀπέκρουσαν καὶ ἐξεδίωξαν τοὺς συμμορίτας.

Τὴν 28.8.1948,500μελὴς συμμορία ὑπὸ τοὺς Μπούραν καὶ Εὐφραιμίδην ἐπετέθη ἐναντίον τῆς κωμοπόλεως Προσοτσάνης. Δυνάμεις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἀπέκρουσαν τοὺς συμμορίτας, ὧν αἱ ἀπώλειαι δὲν ἐξηκριβώθησαν. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης ΜΕΑ.

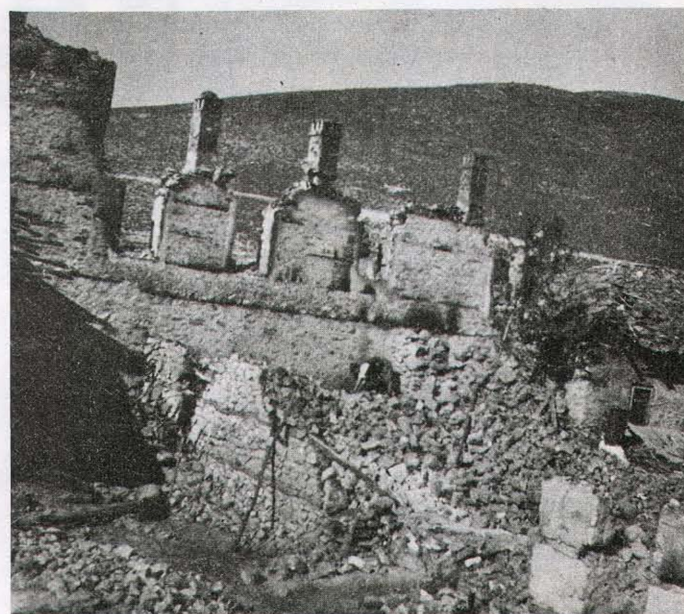
Κατὰ μῆνα Αὔγουστον 1948, συμμορία εἰσδύσασα εἰς Δοξᾶτον ἀνετίναξε τὸ ἐργοστάσιον παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν προσβολὴν αὐτῆς ὑπὸ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Δοξάτου, ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Κ. Μπακλαβᾶς. Οἱ συμμορῖται ἔσχον δύο νεκρούς.

Τὴν 6.12.1948, ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Παρανεστίου μετὰ Στρατιωτικοῦ τμήματος ἐπιτεθέντες ἐναντίον 250μελοῦς συμμορίας, εἰς παραμεθόριον χωρίον Διπόταμα, διέλυσαν ταύτην. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 10 νεκρούς.

Τὴν 21.12.1948, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Βαθυτόπου καὶ ΤΕΑ συνεπλάκη ἐπὶ τοῦ ὄρους

Οἰκίαι πυρποληθεῖσαι ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς χωρία τοῦ Νομοῦ Δράμας κατὰ τὰ ἔτη 1946 - 1949.

Τὸ οἴκημα τοῦ Παρθεναγωγείου Προσωτσάνης - Δράμας τὸ ὁποῖον ἐνέπρησαν οἱ συμμορῖται τὴν 28.2.1948.

«Στραγκάτσι» μετὰ 500μελοῦς συμμορίας καὶ μετὰ πολύωρον σκληρὰν μάχην ἔτρεψεν αὐτὴν εἰς φυγήν, μέχρι τῶν βουλγαρικῶν συνόρων. Ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἐγκατελείφθησαν ὀκτὼ νεκροὶ συμμορῖται.

Τὴν 29.12.1948, 800μελὴς συμμορία ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ χωρίου Λευκόγεια ἀποκρουσθεῖσα ἐπιτυχῶς ὑπὸ τῆς μικρᾶς δυνάμεως Χωροφυλακῆς τοῦ Σταθμοῦ τούτου, μικρᾶς δυνάμεως Στρατοῦ καὶ ΜΑΥ. Μετὰ 5ωρον μάχην, οἱ συμμορῖται ἀνεχώρησαν, ἐγκαταλείψαντες 11 νεκροὺς καὶ 20 τραυματίας.

Τὴν 14.1.1949, δύναμις Χωροφυλακῆς μετὰ Στρατιωτικοῦ τμήματος ἐπετέθη εἰς περιφέρειαν Παρανεστίου ἐναντίον 600μελοῦς συμμορίας. Οἱ συμμορῖται ἔσχον ἀπωλείας 50 ἄνδρας, εἰς νεκρούς, τραυματίας καὶ αἰχμαλώτους.

Τὴν 28.2.1949, 400μελὴς συμμορία συνεπλάκη εἰς περιοχὴν Λευκογείων μετὰ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς τοῦ Σταθμοῦ τούτου καὶ μικρᾶς δυνάμεως Στρατοῦ καὶ ΜΑΥ. Μετὰ πεντάωρον μάχην οἱ συμμορῖται ἐτράπησαν εἰς φυγήν, ἐγκαταλείψαντες 5 νεκρούς.

Κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον 1949, ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ ἐκ 15 ἀνδρῶν ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν 100μελοῦς συμμορίας, ἔξωθι τοῦ νεκροταφείου Προσοτσάνης. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκήν, ἐφονεύθη ὁ ἐπικεφαλῆς τοῦ ἀποσπάσματος ἐνωμοτάρχης Ἀρ. Παπαδάκης. Οἱ συμμορῖται ἐτράπησαν εἰς φυγὴν καὶ ἀπεφεύχθη ἡ εἰσβολή των ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως Προσοτσάνης.

Κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον 1949, ἄνδρες τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Δράμας κατεδίωξαν ἔνοπλον συμμορίαν διεισδύσασαν εἰς τοὺς συνοικισμοὺς Περιθάλψεως καὶ Ἀμπελοκήπων - Δράμας. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ἐξ ἀδεσπότου σφαίρας τῶν συμμοριτῶν εἷς ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος.

Τὴν 15.3.1951, δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Παρανεστίου συνεπλάκη μετὰ 3μελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Μικροχώρι». Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Χ. Κωστάκης, οἱ δὲ συμμορῖται κατώρθωσαν νὰ διαφύγουν.

Ἐνδεικτικὴ τῆς δραματικῆς καταστάσεως, ὑπὸ τὴν ὁποίαν διεξῆγε τὴν κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ πάλην ἡ ὀλιγάριθμος δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν περιφέρειαν Δράμας, εἶναι ἡ κατωτέρω ὑπὸ χρονολογίαν 14-12-1947 ἀναφορὰ τοῦ Διοικητοῦ Χωροφυλακῆς Δράμας τότε ταγματάρχου Ζώη Ζωγράφου.

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω ὅτι, κατόπιν τῆς ἀπολύσεως 86 ἐθνοφυλάκων τὸν Νοέμβριον 1946, διετάχθη ἡ Διοίκησίς μου καὶ κατέταξε τὸν Δεκέμβριον 1946 80 ἄνευ θητείας ὁπλίτας, ἵνα δι' αὐτῶν καλύψῃ τὰ προκύψαντα κενὰ τῶν στατικῶν Ὑπηρεσιῶν της. Μετὰ βρα-

χεῖαν τούτων ἐκπαίδευσιν, ἅπασα ἡ δύναμις αὕτη, διετάχθη κατόπιν ἐνεργειῶν τῆς VII Μεραρχίας καὶ ἀνεχώρησεν ἐσπευσμένως διὰ τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ξάνθης πρὸς δρᾶσιν, παρὰ τὴν ἄρνησιν τοῦ τότε ἀνωτέρου διοικητοῦ συνταγματάρχου 'Αγαπητοῦ ἐξ οὗ προεκλήθη καὶ ἡ μετάθεσίς του.

Ἔκτοτε ἡ δύναμις αὕτη, μετωνομάσθη εἰς Λόχον Χωροφυλακῆς καὶ δρᾷ εἰς διαφόρους ξένας περιοχάς, ἀπολέσασα μάλιστα καὶ τὴν διοικητικήν της ἐξάρτισιν ἀφ' ἡμῶν, ἡ δὲ Διοίκησίς μου ἐπιφορτίζεται μόνον, νὰ καλύπτη τὰ προκύπτοντα ἑκάστοτε κενὰ τοῦ Λόχου εἰς βάρος τῆς μικρᾶς της δυνάμεως ἢ νὰ ἀποκαθιστᾷ τὴν πειθαρχίαν τῶν ἀνδρῶν του, ὁσάκις κλονίζεται, δι' ἀντικαταστάσεως τῶν ἀπειθούντων μεθ' ἑτέρων ἐκ τῆς στατικῆς δυνάμεώς μου.

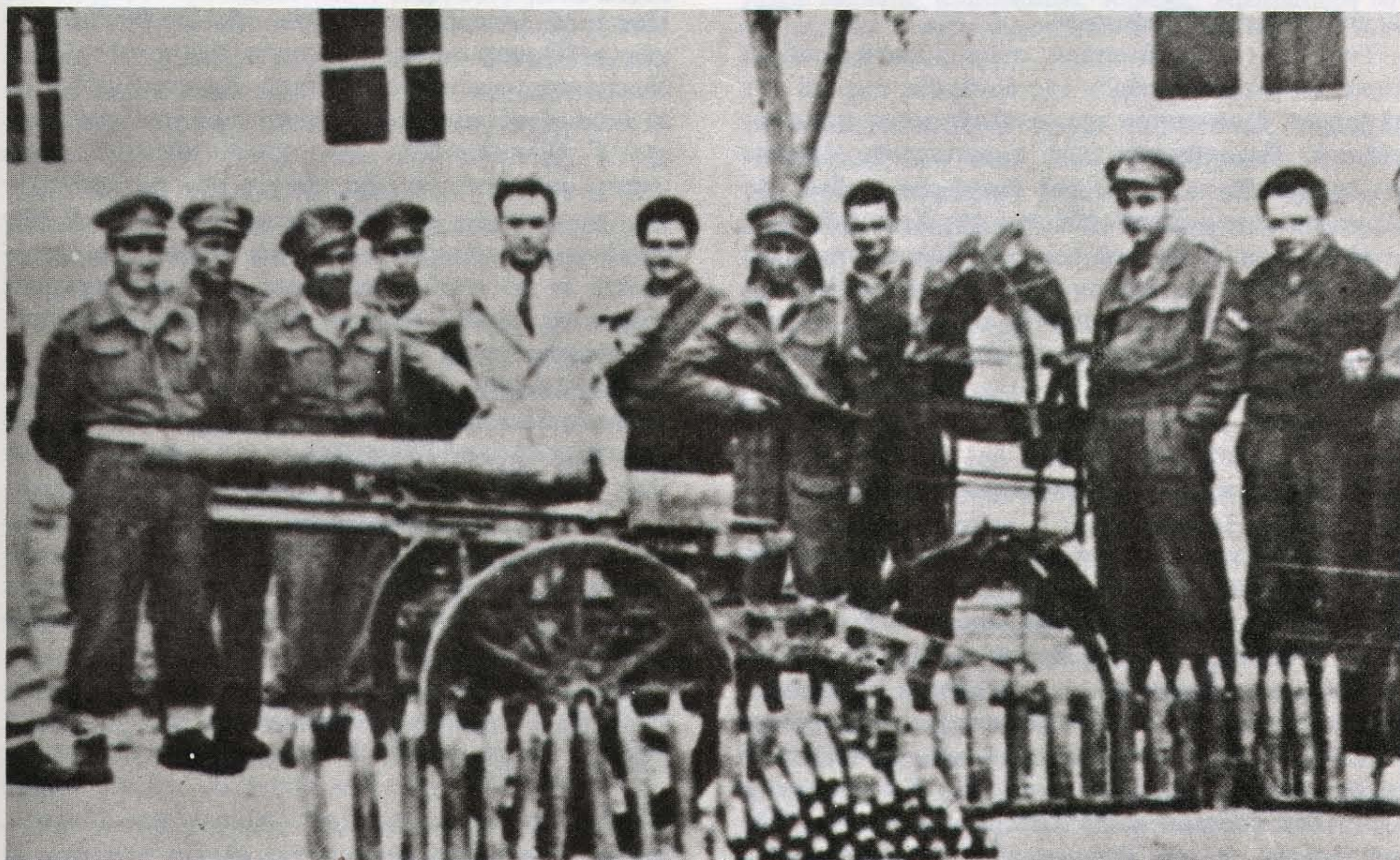
Τὴν 4.2.1947, μᾶς ἀνετέθη ἡ φρουρὰ τῶν ἐνταῦθα Ποινικῶν Φυλακῶν, μὲ τὴν βεβαίωσιν τῆς VII Μεραρχίας ὅτι θὰ ἀπηλλάσσετο ἡ Διοίκησίς μου, νὰ συνοδεύῃ τὰς ἐμπορικὰς ἁμαξοστοιχίας Δράμας - 'Αλεξανδρουπόλεως, διὰ τῆς ἤδη διατιθεμένης πρὸς τοῦτο δυνάμεως 60 ἀνδρῶν της.

'Εν τούτοις, καίτοι πλησιάζει ἔτος, ὄχι μόνον ἐπεβαρύνθημεν καὶ μὲ τὴν φρουρὰν τῶν Φυλακῶν, διαθέτοντες πρὸς τοῦτο 35 ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ τὰς ἁμαξοστοιχίας ἐξακολουθεῖ ἡ Διοίκησίς μου νὰ συνοδεύῃ διὰ τῆς προαναφερομένης δυνάμεως.

Παρὰ ταῦτα ἡ Διοίκησίς μου δὲν παύει τοῦ νὰ μετέχῃ διὰ τῆς ἀπομεινάσης μικρᾶς στατικῆς δυνάμεώς της καὶ εἰς ἐπιχειρήσεις κατὰ συμμοριτῶν, ὁσάκις καλεῖται καὶ πάντοτε καλεῖται καὶ εὐχαρίστως μετέχει, ἀποβλέπουσα εἰς τὸ γενικώτερον συμφέρον τῆς Πατρίδος ἡμῶν.

Παραλλήλως πρὸς ταῦτα, ἀπὸ τινων μηνῶν, διάφοροι ὁπλῖται ἡμῶν ἐπιτυγχάνουν διὰ διαφόρων μέσων, οἱ μὲν μόνιμοι μεταθέσεις εἰς Νότιον 'Ελλάδα ἄνευ ἀντικαταστάτου, οἱ δὲ ἄνευ θητείας ἀπολύσεις ἄνευ ἐπίσης ἀντικαταστάτου.

Συνεπείᾳ τούτων ἡ στατικὴ δύναμίς μου ἐμειώθη εἰς ὑπέρτατον βαθμόν, ὥστε νὰ ἐπιβάλεται ἢ ἡ ἄμεσος ἐνίσχυσίς μας διὰ δυνάμεως 150 τοὐλάχιστον ἀνδρῶν, ἵνα διατηρηθῶσιν αἱ σημεριναὶ 'Υπηρεσίαι ἡμῶν ἢ νὰ ἐγκριθῇ ἡ προσωρινὴ παῦσις τῆς λειτουργίας 2 'Υποδιοικήσεων Χωροφυλακῆς, ἵνα διὰ τῆς δυνάμεως αὐτῶν ἐνισχύσωμεν τὰς λοιπὰς στατικὰς 'Υπηρεσίας ἡμῶν. 'Επειδὴ δὲ τὸ τελευταῖον δὲν συμφέρει, παρακαλῶ ὅπως εἰσηγηθῆτε πρὸς τὸ 'Αρχηγεῖον Χωροφυλακῆς καὶ ἐγκρίνει νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν δύναμίν μου ὁ Α' Λόχος Χωροφυλακῆς, διὰ τῆς δυνάμεως δὲ τούτου νὰ καλύψωμεν τὰ προκύψαντα σοβαρὰ κενὰ εἰς τὰς στατικὰς 'Υπηρεσίας μου, διότι ἡ ὑπηρεσιακὴ ζωὴ τῶν ἀνδρῶν μου κατέστη τραγικὴ καὶ αὐτόχρημα μαρτυρική, ἕνεκα τῶν καθημερινῶν ὑπερκοπώσεων εἰς ἃς ὑποβάλλονται, ἀγρυπνοῦντες νυχθημερὸν εἰς τὴν περιφέρειάν των πρὸ τῆς ἀπειλῆς τῆς ἐπιθέσεως τῶν διαφόρων ἰσχυρῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων, προσβαλλόντων κατὰ σύστημα καὶ πρωτίστως τὰς μικρὰς στατικὰς δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς (μέση δύναμις 5 ἀνδρῶν κατὰ Σταθμόν), ἐγκατεσπαρμένας εἰς

Πυροβόλον τῶν 65 χιλιοστῶν μετὰ 10 βλημάτων, ἀνακαλυφθὲν ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς - Δράμας τὸ ἔτος 1948 εἰς τὴν περιοχὴν Χωριστῆς - Τσαλτάλτζας.

μεμακρυσμένα καὶ ἀπομεμονωμένα μέρη, ἄνευ ὀχυρώσεως καὶ βαρέος ὁπλισμοῦ, παραλλήλως δὲ ἕνεκα τῶν μεγάλων ὑπηρεσιακῶν βαρῶν, ὑφ' ὧν ἐπιφορτίζονται πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς κυρίας ἀποστολῆς των.

Εἶναι ἀνάγκη καὶ παρακαλῶ θερμῶς, ὅπως ἡ Διοίκησις τοῦ Σώματός μας καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως ἐπιδείξουν τὸ ἐνδιαφέρον των διὰ τὴν ὑγείαν καὶ ζωὴν τῶν ἀνδρῶν μας, οἱ ὁποῖοι ἐν τῇ παραμεθορίῳ ταύτῃ περιοχῇ ὑπερέβησαν πᾶν ὅριον ἀντοχῆς, καρτερικότητος καὶ ἀνδρείας καὶ εἶναι ἄξιοι θαυμασμοῦ, διὰ τὸ ἀνώτερον πνεῦμα ἡρωισμοῦ καὶ αὐτοθυσίας ὅπερ δεικνύουν, διαβιοῦντες ὑπὸ δυσμενεστάτας συνθῆκας, τινὲς δὲ μόνοι ἐν ἐρήμῳ, καὶ ἐξευρεθῇ τρόπος ἀνακουφίσεώς των, ὡς προαναφέρω, ἵνα μὴ καμφθοῦν ἡ ἀντοχὴ καὶ τὸ ἐξαίρετον ἠθικόν, ὅπερ μέχρι τοῦδε ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν».

5. Η ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΑΒΑΛΑΣ

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Καβάλας, συμφώνως πρὸς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Ἀπριλίου 1946 ἤρξαντο ἐμφανιζόμεναι αἱ πρῶται συμμοριακαὶ ὁμάδες εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχάς. Ἀπετελέσθησαν κυρίως ἐξ Ἑλλήνων ἐπανελθόντων ἐκ Βουλγαρίας καὶ στρατολογουμένων ὑπ' αὐτῶν κομμουνιστῶν, ἐχόντων δρᾶσιν κατὰ τὴν κατοχικὴν ἰδίᾳ περίοδον καὶ τὴν ἐαμοκρατίαν.

Αἱ ὁμάδες αὗται, μέχρι καὶ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1946 περιωρίζοντο εἰς ἐμφανίσεις εἰς ἀκραῖα χωρία καὶ εἰς ἁρπαγὰς τροφίμων καὶ ζώων, ἐξωπλίζοντο δὲ διὰ τοῦ ἀποκρυβέντος κατὰ τὴν ἐαμοκρατίαν εἰς τὴν ὕπαιθρον ὁπλισμοῦ.

Τὴν δίωξιν τῶν ἀνωτέρω συμμοριακῶν ὁμάδων, παρὰ τὸν μικρὸν ἀριθμὸν τῆς δυνάμεώς της καὶ τὸν πλημμελῆ ἐξοπλισμόν της, ἀνέλαβε μόνη ἡ Χωροφυλακή, θεωρηθεισῶν τῶν συμμοριακῶν ὁμάδων ὡς ληστρικῶν τοιούτων καὶ ἀναγομένης οὕτω τῆς ἐξοντώσεώς των εἰς τὴν εὐθύνην τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἡ Χωροφυλακὴ ἐν τῷ Νομῷ Καβάλας ἐσημείωσε κατὰ τὸν ἀντισυμμοριακὸν ἀγῶνα τὴν κάτωθι ἀξιόλογον δρᾶσιν, συμφώνως πρὸς τὴν ἔκθεσιν τῆς Διοικήσεως κατανέμουσαν τὰ γεγονότα κατὰ περιοχὰς Ὑποδιοικήσεων.

Περιοχὴ Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Παγγαίου

Τὴν 22.8.1946, τμήματα ἀνδρῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Παγγαίου, ὑπὸ τὸν τότε διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως ὑπομοίραρχον Στ. Ἀνευλαβῆν, εἰς θέσιν Κρύα Βρύση ὄρους Παγγαίου, συνεπλάκη μετὰ πολυμελοῦς καὶ βαρέως ἐξωπλισμένης συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου, τὸν τραυματισμὸν ἑτέρου καὶ τὴν σύλληψιν τρίτου. Εἰς χεῖρας τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς περιῆλθον τρόφιμα καὶ ἄλλα εἴδη, βιαίως ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐκ τῶν ἐγγὺς χωρίων διαρπαγέντων.

Τὴν 18.3.1947, τμήματα Χωροφυλακῆς, ἐνεργοῦντα ἐκκαθάρισιν τοῦ ὄρους Παγγαίου, συνεπλάκησαν μετὰ 70μελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Ντόρος» τοῦ ὄρους τούτου. Ἡ συμμορία φέρουσα βαρὺν ὁπλισμὸν κατεῖχε τὰ πέριξ ὑψώματα, ἐξετοπίσθη δὲ καὶ διελύθη λόγῳ τῶν μετ' ἀφθάστου ἡρωισμοῦ γενομένων κατ' αὐτῆς ἐπιθέσεων, αἵτινες διήρκεσαν ἐπὶ 7ωρον. Ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ὁ φόνος τριῶν συμμοριτῶν, ἡ σύλληψις 9 ἐνόπλων καὶ ἡ κατάσχεσις ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν. Ἔπεσαν ἡρωικῶς μαχόμενοι πολεμοῦντες ὄρθιοι ὁ ὑπενωμοτάρχης Σπ. Κριμπένης καὶ ὁ χωροφύλαξ Παν. Μπαρούνης.

Τὴν 3.4.1947, καὶ ὥραν 22.00', 60μελὴς συμμορία βαρέως ὡπλισμένη καὶ προερχομένη ἐκ τοῦ ὄρους Παγγαίου προσέβαλεν ἐξ ὅλων τῶν διευθύνσεων τὸ χωρίον Ὀρφάνιον, στρεφομένη κυρίως κατὰ τοῦ ἐκεῖ ἑδρεύοντος ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Ἡ ἐξ 7 ἀνδρῶν δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Γ. Ἐλευθεριάδην μετὰ 2ωρον σθεναρὰν ἀντίστασιν καὶ μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῶν πυρομαχικῶν της συνεπτύχθη μετὰ ἐλαχίστων ἐνόπλων πολιτῶν ΜΑΥ εἰς τὰ πέριξ ὑψώματα. Οἱ συμμορῖται εἰσελθόντες ἐν τῷ χωρίῳ, προέβησαν εἰς λεηλασίας καὶ διαρπαγὰς οἰκιῶν καὶ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σταθμοῦ, ὃν ἀναχωροῦντες ἐνέπρησαν.

Τὴν 22.4.1947, δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Παγγαίου, συνεργοῦσα μετὰ Στρατιωτικοῦ τμήματος (Λόχος Κυνηγῶν), συνεπλάκη μετὰ 80μελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Πιλάφ - Τεπὲ» - Παγγαίου. Μετὰ 5ωρον μάχην διαρκέσασαν μέχρι τῶν νυκτερινῶν ὡρῶν οἱ συμμορῖται ἐπωφεληθέντες τοῦ σκότους διεσκορπίσθησαν καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγήν. Νεκροὶ συμμορῖται 6, συλληφθέντες 3 καὶ παραδοθέντες μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ των 3.

Τὴν 2.5.1947, δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Παγγαίου, ἐνισχυμένη δι' ἀποσπάσματος ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Ν. Κάπαν, ἤρξατο ἐξερευνοῦσα τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Παγγαίου καὶ περὶ ὥραν 24.00' ὁ ἀσύρματος συνέλαβε σῆμα λόχου Στρατοῦ, ὅτι ἐβάλλετο ὑπὸ συμμοριτῶν ἐν Ποδοχωρίῳ. Ἡ ὡς ἄνω δύναμις Χωροφυλακῆς κινηθεῖσα συνεπλάκη εἰς θέσιν «Σουλοῦ - Ντερὲ» - Παγγαίου περὶ ὥραν

03.00΄ τῆς ἐπομένης. Μετὰ πείσμονα συμπλοκὴν μιᾶς καὶ πλέον ὥρας οἱ συμμορῖται ἀνετράπησαν καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγήν, καταδιωχθέντες μέχρι τῆς 19.00΄ ὥρας ὅτε ἐπῆλθε τὸ σκότος. Συμμορῖται νεκροὶ 4 καὶ τραυματίαι 6.

Τὴν 22.5.1947, ἡ αὐτὴ ὡς ἄνω δύναμις ἐξερευνῶσα τὴν περιοχὴν τοῦ ὄρους Σύμβολον συνεπλάκη μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα οἱ συμμορῖται νὰ διασκορπισθοῦν ἐντὸς δασωδῶν ἐκτάσεων καὶ νὰ ἐγκαταλείψουν εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς ἓν βουλγαρικὸν ὁπλοπολυβόλον, πέντε ἀτομικὰ ὅπλα, καὶ εἴδη ἱματισμοῦ των. Οὗτοι ὑπέστησαν ἀπωλείας, διότι ἀνευρέθησαν τὴν ἐπομένην αἵματα εἰς τὸν χῶρον τῆς συμπλοκῆς.

Τὴν 30.6.1947, τμῆμα τοῦ 2ου Λόχου Χωροφυλακῆς ἐμπλακὲν εἰς περιοχὴν Μεσολακκιᾶς - Παγγαίου μὲ δύο ἐνόπλους συμμορίτας ἐφόνευσεν ἀμφοτέρους.

Τὴν 16.9.1947, τμῆμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Παγγαίου, ἐνεργοῦν ἐξερεύνησιν ἐπὶ τοῦ ὄρους Παγγαίου, συνεπλάκη εἰς θέσιν «Ἀνάληψις» μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμπλοκῆς διαρκέσασαν ἐπὶ 8ωρον συνελήφθη εἷς συμμορίτης καὶ ἀπηνθρακώθησαν τρεῖς, κρυπτόμενοι εἰς ἐμπρησθὲν τμῆμα δάσους. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη ὁ ἐνωμοτάρχης Β. Πίγγος.

Τὴν 6.1.1948, ὁ 2ος Λόχος Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Ν. Κάπαν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ Στρατιωτικῶν τμημάτων, ἐνεπλάκη μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Τσεσμὲν - Ἀγᾶ» ὄρους Παγγαίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν 18 ἀτόμων βιαίως στρατολογηθέντων ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, τὴν νύκτα τῆς 31.12. 1947 ἐκ τοῦ χωρίου Μυρτοφύτου - Παγγαίου. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐτραυματίσθη μᾶλλον ἐλαφρῶς ὁ χωροφύλαξ Περ. Κεσόγλου τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Παγγαίου.

Τὴν 3.3.1948, ἡ ἰδία ὡς ἄνω δύναμις ἐνεπλάκη μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας εἰς θέσιν «Πόλτσκα» τοῦ ὄρους Συμβόλου (Παγγαίου), μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑπτὰ συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν τριῶν. Εἰς χεῖρας τῶν ἡμετέρων περιῆλθεν ὁπλισμὸς τῶν συμμοριτῶν. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς ὁ χωροφύλαξ Ἰω. Κιοσεμπαρασίδης.

Τὴν 6.9.1948, ὁ 2ος Λόχος Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Ν. Κάπαν συμμετέσχεν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπὶ τοῦ ὄρους Παγγαίου. Κατόπιν σφοδρῶν συμπλοκῶν οἱ συμμορῖται διελύθησαν, οἱ ἐξ αὐτῶν δὲ τραυματισθέντες καὶ φονευθέντες παραληφθέντες ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀπεκρύβησαν ἢ ἐξηφανίσθησαν. Ἐτραυματίσθησαν ἐπίσης ἑπτὰ χωροφύλακες.

Τὴν νύκτα τῆς 6ης Ἰανουαρίου 1949, συμμορία δυνάμεως ἄνω τῶν 600 ἀνδρῶν ὁρμηθεῖσα ἐκ τῶν ΒΔ ὑψωμάτων τοῦ ὄρους Παγγαίου καὶ ὡπλισμένη διὰ συγχρόνου βαρέος ὁπλισμοῦ προσέβαλε ταυτοχρόνως ἅπαντα τὰ χωρία τῆς δυτικῆς περιοχῆς περιφερείας Παγγαίου, ἐν οἷς καὶ τὰ χωρία Μουσθένην καὶ Μεσορόπην, ἔνθα ἡ ἕδρα τῶν ὁμωνύμων Σταθμῶν Χωροφυλακῆς. Οἱ ἄνδρες τῶν Σταθμῶν (4-5 εἰς ἕκαστον) ἠμύνθησαν σθεναρῶς, ὑπέκυψαν ὅμως εἰς τὴν ὁλονύκτιον πίεσιν τῶν κατὰ πολὺ ὑπερτέρων συμμοριτῶν καὶ ἠναγκάσθησαν μαχόμενοι νὰ συμπτυχθοῦν εἰς παρακείμενα ὑψώματα. Ὁ σταθμάρχης Μουσθένης ἐνωμοτάρχης Ἰωάν. Ξεναγγέλης μετὰ τοῦ χωροφύλακος Ἰακ. Τσιφλίδη, ἀμυνόμενοι ἐντὸς τοῦ χωρίου ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ἀφοῦ συνελήφθησαν, ἔχοντες ἐξαντλήσει τὰ πυρομαχικά των. Ὁ χωροφύλαξ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μεσορόπης Γ. Κορέλας ἀπομονωθεὶς ἐντὸς τοῦ χωρίου συνελήφθη καὶ ἀπήχθη ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ἀγνοουμένης ἔκτοτε τῆς τύχης του. Οἱ συμμορῖται ἐπυρπόλησαν τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μεσορόπης καὶ ἐλεηλάτησαν οἰκίας καὶ καταστήματα ὅλων τῶν χωρίων, εἰς ἃ εἰσῆλθον. Τὴν ἐπομένην ἐκινήθησαν καὶ ἐξ Ἐλευθερουπόλεως τμήματα Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ἅτινα καὶ κατεδίωξαν τοὺς συμμορίτας, ἀπωθήσαντα τούτους πέραν τοῦ Στρυμόνος. Ἡ δύναμις τοῦ 2ου Λόχου Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Ν. Κάπαν κινηθεῖσα καὶ αὐτὴ ἐνεπλάκη εἰς τὴν περιοχὴν Πλα-

Ἀντισυνταγματάρχης Χρῆστος Ἀντωνόπουλος τοῦ Θεοφάνους. Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1899 εἰς Δερβίτσα - Ἀρκαδίας. Τυγχάνων διοικητὴς Χωροφυλακῆς Καβάλας ἐτραυματίσθη θανασίμως ἀπὸ ἔκρηξιν νάρκης τὴν 30.12.1948 εἰς Νέαν Κάρβαλην - Καβάλας.

τανότοπος μετὰ τῶν συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τεσσάρων καὶ τὴν σύλληψιν 6 ἐξ αὐτῶν. Ἔξωθι τοῦ χωρίου Γαληψὸς ἐφονεύθησαν δύο ἐπίσης συμμορῖται.

Περιοχὴ Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Νέστου

Τὴν 17.4.1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Παραδείσου, ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Παν. Μουρασκελῆν, συνεπλάκη μετὰ 5μελοῦς συμμορίας, ὅτε αὕτη διήρχετο τὸν ποταμὸν Νέστον, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 7.6.1947, δύναμις Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν τότε ἀνθυπασπιστὴν Γ. Παπαδουλάκην συνεπλάκη εἰς περιοχὴν χωρίου Λυκιᾶ - Νέστου μετὰ 6μελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν κατάσχεσιν τοῦ ὁπλισμοῦ του.

Τὴν 21.11.1947, πολυμελὴς συμμορία ἐπεχείρησε περὶ ὥραν 20.00΄ νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὸ χωρίον Ξεριᾶς - Νέστου. Δύναμις Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Κ. Βαρνάβαν σπεύσασα ἐνεπλάκη μετὰ τῶν συμμοριτῶν. Εἷς συμμορίτης συνελήφθη καὶ τὴν ἑπομένην δύο ἠναγκάσθησαν, κατὰ τὴν ἐξερεύνησιν, εἰς παράδοσιν μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ των.

Τὴν 23.9.1947 καὶ ὥραν 19.00΄, εἷς συμμορίτης εἰσῆλθε πρὸς παραλαβὴν τροφίμων εἰς χωρίον Δύσβατον. Ὁ ἐκεῖ εὑρισκόμενος χωροφύλαξ τεθεὶς εἰς καταδίωξίν του τὸν ἐτραυμάτισε θανασίμως, παραλαβὼν καὶ τὸν ὁπλισμόν του.

Τὴν 18.1.1948, δύναμις Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν τότε διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως ὑπομοίραρχον Γ. Στρατήγην, συνεπλάκη μετὰ τριῶν συμμοριτῶν εἰς χωρίον Ἐρατεινὸν - Νέστου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τῶν δύο καὶ τὴν σύλληψιν τοῦ τρίτου.

Τὴν 7.3.1948, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Χρυσοχωρίου, ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Γ. Νιάρον, πληροφορηθεῖσα ὕπαρξιν ἐντὸς τοῦ δάσους Κοτζᾶ Ὀρμὰν 25μελοῦς συμμορίας πλήρως ἐξωπλισμένης, ἐκινήθη καὶ συνεπλάκη μετ' αὐτῆς μὲ ἀποτέλεσμα, παρὰ τὴν διαφορὰν τῆς δυνάμεως, νὰ φονεύσῃ ἕνα συμμορίτην καὶ νὰ τραυματίσῃ σοβαρῶς ἑτέρους δύο, οἵτινες ὡς ἐξηκριβώθη ὑπέκυψαν ἀργότερον.

Τὴν 6.5.1948 δύναμις Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ Μακρυχωρίου - Νέστου ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Ἐμ. Μπουραντᾶν πληροφορηθεῖσα ἐμφάνισιν συμμοριτῶν, ἐκινήθη καὶ συνεπλάκη μετ' αὐτῶν εἰς θέσιν «40 στρέμματα» - Μακρυχωρίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τεσσάρων συμμοριτῶν καὶ τὴν κατάσχεσιν ἑνὸς ὁπλοπολυβόλου Μπρέν, τεσσάρων αὐτομάτων, ἑνὸς ὄλμου μετὰ 15 βλημάτων, ἑνὸς τυφεκίου καὶ δύο ναρκῶν.

Τὴν 17.9.1948, 80μελὴς συμμορία ὡρμωμένη ἐκ τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς Τσὰλ Ντὰγ - Νέστου προσέβαλεν αἰφνιδιαστικῶς τὴν κωμόπολιν Κεχρόκαμπος - Νέστου. Ἡ δύναμις τοῦ ἐκεῖ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἐξ 11 ἀνδρῶν ἀντέστη σθεναρῶς καὶ κατ' ἀρχὴν μὲν ἀπεσύρθη εἰς παρακείμενον ὕψωμα ἐν συνεχείᾳ δέ, ἐνισχυθεῖσα διὰ ΜΕΑ, ἐξεδίωξε τοὺς συμμορίτας, φονευθέντος καὶ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν. Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐπυρπολήθη τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κεχροκάμπου καταστραφέν.

Τὴν 3.11.1948, συμμοριακὸν συγκρότημα ἐκ 200 περίπου ἀνδρῶν προερχόμενον ἐκ τοῦ δάσους Κοτζᾶ Ὀρμὰν ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Χρυσουπόλεως κυκλωτικῶς, μὲ σκοπὸν τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς ἐκ 17 ἀνδρῶν δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ τῶν ΜΕΑ τῆς κωμοπόλεως, πρὸς δὲ τὴν διαρπαγὴν τροφίμων, λεηλασίαν καταστημάτων καὶ βιαίαν στρατολογίαν πολιτῶν. Ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν τότε ὑπομοίραρχον Γ. Στρατήγην, προέβαλε σθεναρὰν ἀντίστασιν, ἐντοπίσασα τοὺς ἐπιδρομεῖς εἰς ὡρισμένον τμῆμα τῆς πόλεως, ὅπερ καὶ ἐπυρπολήθη ὑπ' αὐτῶν. Καταφθάσασα ἐκ τῶν πέριξ χωρίων δύναμις Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ μεθ' ἁρμάτων μάχης ἐξεδίωξε τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἐγκατέλειψαν ἐπὶ τόπου ἕνα νεκρόν. Ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ ὁδηγὸς αὐτοκινήτου, προσκρούσαντος τοῦ αὐτοκινήτου ὅπερ ὡδήγει ἐπὶ νάρκης.

Τὴν 7.9.1948, ἐσημειώθη ἐμφάνισις πολυμελοῦς συμμορίας εἰς περιοχὴν Πλαταμῶνος - Νέστου. Δύναμις τοῦ ἐκεῖ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς μετὰ ΜΕΑ, τεθεῖσα εἰς δίωξιν, ἦλθε τὴν ἰδίαν ἡμέραν εἰς ἐπαφὴν καὶ συνεπλάκη μετὰ τῶν συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον πέντε συμμοριτῶν καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν πέντε βιαίως στρατολογηθέντων ὑπ' αὐτῶν πολιτῶν. Ἐξ ἐκρήξεως νάρκης τοποθετηθείσης ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐτραυματίσθησαν δύο στρατιῶται.

Περιοχὴ Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καβάλας

Τὴν 11.12.1947, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ζυγοῦ, ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Ν. Θανασᾶν, πληροφορηθεῖσα ἐμφάνισιν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κοκκάλων περιφερείας τοῦ Σταθμοῦ καὶ κινηθεῖσα ἀμέσως ἐνεπλάκη μετ' αὐτῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς ἐνόπλου συμμορίτου.

Τὴν 24.5.1948, 150μελὴς συμμορία, ὡρμωμένη ἐκ τοῦ ὄρους Τσὰλ - Ντὰγ καὶ καλῶς ἐξωπλισμένη, ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Κρυονέριον - Καβάλας. Οἱ ὑποστηρίζοντες τὸ χωρίον ΜΕΑ, καίτοι ἡρωικῶς ἀντιστάντες ἐκάμφθησαν καὶ οἱ συμμορῖται εἰσελθόντες ἐν αὐτῷ ἤρχισαν τὴν λεηλασίαν. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ζυγοῦ ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Νικ. Θανασᾶν, μετὰ καταφθασάσης δυνάμεως Στρατοῦ, ἐξεδίωξαν τοὺς συμμορίτας φονεύσαντες τὸν ἀρχηγόν των καὶ κατασχόντες τὸν ὁπλισμόν του. Συμπεραίνεται ἐξ ἀνευρεθέντων ἰχνῶν αἱμάτων ὅτι οἱ συμμορῖται εἶχον καὶ ἑτέρας ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας.

Τὴν 30.11.1947, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κορυφῶν, ἀποτελουμένη ἐξ 11 ἀνδρῶν, εὑρίσκετο εἰς τὸ παρακείμενον χωρίον Πολύνερον δι' ὑπηρεσίαν. Περὶ ὥραν 20.00΄ τῆς ἡμέρας ταύτης

80 καὶ πλέον συμμορῖται ἐπετέθησαν κατ' αὐτῆς αἰφνιδιαστικῶς. Παρὰ τὴν μικρὰν δύναμίν της ἠμύνθη σθεναρῶς, κατορθώσασα νὰ διατηρήσῃ τὰς θέσεις της μέχρι τῆς ἀφίξεως ἐνισχύσεων, παρ' ὧν οἱ συμμορῖται ἐτράπησαν εἰς φυγήν. Διαρκούσης τῆς συμπλοκῆς ἐτραυματίσθη ὁ ἐνωμοτάρχης Εὐ. Εὐστρατίου. Ἐνῷ δὲ οὗτος προσεπάθει νὰ ἐπιδέσῃ τὸ τραῦμά του ἐβλήθη ἐκ νέου διὰ ριπῆς αὐτομάτου καὶ ἐφονεύθη.

Τὴν 13.11.1947, δύναμις συμμοριτῶν ἐξ 120 καὶ πλέον ἀνδρῶν ἐπετέθη αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κορυφῶν. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ, ἀνερχομένη εἰς πέντε ἄνδρας, ἀντέστη σθεναρῶς, πρὸ τῆς καταφανοῦς ὅμως ὑπεροχῆς τῶν συμμοριτῶν εἰς ἄνδρας καὶ ὁπλισμὸν καὶ ὅτε τὸ ὁπλοπολυβόλον ὅπερ εἶχεν ὑποστὰν ἐμπλοκὴν ἔπαυσε νὰ λειτουργῇ, ὑπεχρεώθη εἰς σύμπτυξιν εἰς παρακείμενον ὕψωμα. Κατὰ τὴν σύμπτυξιν ἐφονεύθη ἡρωικῶς μαχόμενος ὁ ἐνωμοτάρχης Ἀγγ. Κορακιανίτης. Οἱ συμμορῖται ἐπυρπόλησαν τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ, ὅπερ κατεστράφη.

Περιοχὴ Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Θάσου

Τὴν 23.10.1946, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λιμένος - Θάσου συνεπλάκη μετὰ 4μελοῦς συμμορίας, παρουσιασθείσης ἐγγὺς τοῦ λιμένος μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν δύο συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν. Ὁ ἕτερος τῶν τραυματισθέντων παρεδόθη ἀργότερον εἰς τὸν Σταθμόν.

Τὴν 25.12.1946, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λιμένος - Θάσου, ὑπὸ τὸν τότε διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως ἀνθυπομοίραρχον Δ. Ζάχον, συνεπλάκη εἰς θέσιν «Ἅγιος Κωνσταντῖνος» - Λιμένος μετὰ 6μελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν κατάσχεσιν τοῦ ἐγκαταλειφθέντος ὑπ' αὐτῆς ὁπλισμοῦ, ἐκ πέντε ἀτομικῶν ὅπλων.

Τὴν 20.2.1947, δύναμις Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως συνεπλάκη εἰς θέσιν «Μπάμπουρα» Θεολόγου - Θάσου μετὰ 4μελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν κατάσχεσιν τοῦ ὁπλισμοῦ τούτου καὶ τριῶν εἰσέτι συμμοριτῶν, οἵτινες, ἀπηνῶς διωχθέντες, παρεδόθησαν.

Τὴν 13.3.1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λιμεναρίων ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Δ. Πρεσβύτην ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς συμμορίτου, καταγομένου ἐκ Λιμεναρίων καὶ κρυπτομένου ἐγγὺς αὐτῶν.

Τὴν 24.4.1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Παναγίας - Θάσου ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Εὐστ. Βαλσαμᾶν, εἰς θέσιν «Βαμβακιὰ» χωρίου Παναγίας, προέβη κατόπιν συμπλοκῆς εἰς σύλληψιν ἑνὸς δρῶντος εἰς τὴν περιοχὴν συμμορίτου.

Τὴν 17.12.1948, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πρίνου - Θάσου ὑπὸ τὸν τότε ὑπενωμοτάρχην Κ. Ζαζάρην ἐπέτυχε, κατόπιν παροχῆς πληροφορίας, τὸν φόνον ἔξωθι τοῦ Πρίνου ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν παράδοσιν ἑτέρου.

Κατασχεθεὶς ὁπλισμὸς ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Καβάλας

Κατὰ τὸ ἀπὸ 1945 μέχρι 1950 χρονικὸν διάστημα, ἀνευρέθη εἰς κρύπτας ὁπλισμὸς ἀνήκων εἰς τοὺς συμμορίτας ἀνερχόμενος εἰς: Τυφέκια διαφόρων τύπων 940, Περίστροφα διάφορα 29, Βαρέα πολυβόλα 6, Ἀτομικοὶ ὅλμοι 2, Ὁπλοπολυβόλα διάφορα 26, Αὐτόματα διαφόρων τύπων 102, Μπαζοῦκας 5, Χειροβομβίδες 57, Νάρκαι 37 καὶ μεγάλος ἀριθμὸς φυσιγγίων διαφόρων ὅπλων.

6. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΕΙΣ ΘΡΑΚΗΝ

Ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον παρουσιάζει εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν δραστηριότητα τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτοπολέμου ἡ Θράκη, διότι ἐκεῖ ἐξεδηλώθη τὸ πρῶτον ἡ «συναδέλφωσις» τῶν κομιτατζηδικῶν σωμάτων καὶ τῶν ἐαμικῶν τῆς δῆθεν ἀντιστάσεως συμμοριῶν, πρὶν ἀκόμη συντριβῇ τὸ γερμανοβουλγαρικὸν καθεστώς, ἐνισχυθεῖσα καὶ στερεωθεῖσα εὐθὺς μετὰ τὴν συντριβήν του, ἤδη δὲ στρεφομένη κατὰ τῶν ἐπανεγκαθισταμένων Ἑλληνικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐθνικοφρόνων κατοίκων. Ἐπὶ πλέον, βουλγαρικαὶ καὶ ἐαμικαί, ἀκριβέστερον ἐαμοβουλγαρικαί, συμμορίαι, λόγῳ τῆς ὀρεινῆς συστάσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς μεγάλης ἐκτάσεως τῶν ἑλληνοβουλγαρικῶν συνόρων, εἶχον τὴν εὐχέρειαν νὰ καταφεύγουν εἰς περίπτωσιν καταδιώξεώς των εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος καὶ νὰ ἐπανέρχωνται ἀνεφοδιαζόμεναι. Οὕτως, ἡ Χωροφυλακὴ εἰς τὰς ἀκραίας αὐτὰς περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν Θράκην εἶχε μὲ ἑνιαίαν κατεύθυνσιν τοῦ ἀγῶνος διττὴν ἐθνικὴν ἀποστολήν, τῆς ὑπερασπίσεως τοῦ κράτους ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴν ἐπιβουλὴν καὶ τῆς προασπίσεως τῆς Ἐθνικῆς κυριαρχίας ἀπὸ τὰς ἁρπακτικὰς προθέσεις τοῦ βορείου γείτονος.

Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ὑπηρέτησαν διαδοχικῶς ὡς ἀνώτεροι διοικηταὶ Χωροφυλακῆς Θράκης

Χωροφύλακες μαχόμενοι ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν εἰς μίαν προσπάθειαν ἀναρριχήσεως ἐπὶ τῶν ἀποκρήμνων βράχων.

οἱ συνταγματάρχαι Χ. Παπαδημητρίου, Δ. Γραφακης, Μ. Τσίπας Ν. Ἡρακλόπουλος καὶ Λ. Παπακώστας. Διοικηταὶ Χωροφυλακῆς Ροδόπης ὑπηρέτησαν διαδοχικῶς οἱ ταγματάρχης Π. Λαλιώτης, μοίραρχος Ν. Καρδαρᾶς καὶ ταγματάρχαι Ἀντ. Βαρβέρης, Γ. Ζαμπέτας, Ἀθ. Γρίβας καὶ Εὐθ. Κάρλος. Εἰς τὴν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Ξάνθης οἱ μοίραρχος Δ. Τσιμίδης, ταγματάρχης Ἰω. Πετζετάκης, ἀντισυνταγματάρχης Ἐμμ. Πιτυκάκης καὶ ὁ ταγματάρχης Κ. Ἀνδρεάδης καὶ εἰς τὴν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Ἕβρου οἱ ταγματάρχαι Π. Κολιοβέτας, Ἰω. Πετζετάκης, Χ. Ἀρβανιτογιάννης, Ν. Μπάμπαλης, ἀντισυνταγματάρχης Γ. Χατζηδάκης, ταγματάρχης Ἀθ. Γρίβας καὶ ἀντισυνταγματάρχης Κ. Μακρυνιώτης.

Ἐκτὸς τῶν στατικῶν αὐτῶν δυνάμεων τῶν Διοικήσεων, εἰς τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς ἕδρων τὰ Μεταβατικὰ Ἀποσπάσματα, τὸ Σῶμα τοῦ γενναίου ἀγωνιστοῦ κατὰ τῶν ἐαμοβουλγάρων Ἀντ. Φωστηρίδου, καταστάντος ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς κατοχῆς θρυλικοῦ ὡς «Τσαοὺς Ἀντὼν» καί τινες ἄλλαι μικραὶ δρῶσαι ἀνεξαρτήτως ὁμάδες, ἐν ᾧ τὴν γενικὴν εὐθύνην τῶν ἐπιχειρήσεων εἶχεν ἡ 27η Ταξιαρχία.

Συμφώνως πρὸς ἔκθεσιν τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Θράκης ἐκ τῆς ὁποίας ἀντλοῦνται τὰ κατωτέρω, ἡ ἔλευσις καὶ ἐπανασύστασις τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν ὕπαιθρον ἐνίσχυσε σοβαρώτατα τὸ αἴσθημα ἀσφαλείας τῶν κατοίκων. Ἡ παρουσία τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἡ ἐπαγρύπνησις αὐτῆς ἐπανέφερε τὴν γαλήνην εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῶν εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν.

Ἀπὸ τῶν πρώτων ὅμως ἡμερῶν, τὴν αἰσιόδοξον πρόβλεψιν, περὶ ἐπικρατήσεως τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας καὶ ἀφοσιώσεως τῶν κατοίκων εἰς ἔργα εἰρήνης, πολιτισμοῦ καὶ ἀνοικοδομήσεως τῶν καταστροφῶν τοῦ πολέμου, ἐσκίαζεν ὡς μελανὸν νέφος ἡ κομμουνιστικὴ ἀπειλή.

Πράγματι, ἡ κομμουνιστικὴ ἡγεσία ἐμερίμνησε πρὸ τῆς ἀφίξεως Ἐθνικῶν δυνάμεων διὰ τῆς διαδόσεως ψευδῶν πληροφοριῶν, νὰ ἐμφυσήσῃ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ὁπωσδήποτε συνεργασθέντων μετὰ τῶν ὀργανώσεων ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, ἰδίᾳ νέων τὴν ἡλικίαν, τὸν φόβον περὶ κινδύνου θανατώσεώς των ἢ ἄλλων ἐπικειμένων ἀντεκδικήσεων ἐκ μέρους τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων διὰ τὴν ἐν τῷ ΕΛΑΣ καὶ εἰς τὰς παραφυάδας αὐτοῦ ὑπηρεσίαν των.

Καὶ ἐπέτυχε διὰ τοῦ μέσου τούτου, ν' ἀποστείλῃ ἀρκετὰς χιλιάδας εἰς τὰς ὁμόρους ἐπικρατείας διὰ τῶν βουλγαρικῶν συνόρων, τὸ πλεῖστον δὲ τούτων κατέληξεν εἰς τὸ ἐν Γιουγκοσλαβίᾳ στρατόπεδον Μποῦλκες, ἔνθα μετεξεπαιδεύθησαν καὶ ἐτελειο-

ποιήθησαν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀνταρτικοῦ πολέμου.

Ὀλίγοι ἐξ αὐτῶν παρέμεινον ἐν Βουλγαρίᾳ, κατὰ τὸ πλεῖστον στελέχη τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, διατηροῦντα ἐπαφὴν μετὰ τῶν παραμεινάντων ἐν Ἑλλάδι κομμουνιστῶν διὰ τῶν ἑλληνοβουλγαρικῶν συνόρων ἅτινα ἀπὸ μέρους τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἐφρουρήθησαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο ἐπαρκῶς.

Ἐπίσης προοιωνίζετο δεινὰ εἰς βάρος τῆς ἀσφαλείας ἡ ὕπαρξις ὑπολειμμάτων τινῶν τοῦ ΕΛΑΣ ἐν τῇ περιοχῇ ἀποτελουμένων ἐκ φανατισμένων ὀπαδῶν τοῦ ΚΚΕ, μὴ συμμορφωθέντων πρὸς τὴν Συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας, ἀλλὰ προτιμησάντων τὴν ἔκνομον διαβίωσιν.

Οὕτως, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν Κρατικῶν Ἀρχῶν καὶ Ἐθνικῶν δυνάμεων ὑφίσταντο ἐν μὲν τῇ περιοχῇ τῆς Ξάνθης δύο συμμορίαι, διαβιοῦσαι ἐν τῇ δασώδει περιοχῇ Κοτζὰ Ὀρμάν, παρὰ τὸν Νέστον καὶ τὴν ἑλληνοβουλγαρικὴν μεθόριον, δυνάμεως ἑκάστης 30 περίπου συμμοριτῶν. Ἑτέρα δέ, συνολικῆς δυνάμεως περίπου 200 συμμοριτῶν, ἐν τῇ παραμεθορίῳ δασώδει περιοχῇ Σουφλίου καὶ Διδυμοτείχου τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἕβρου, διαβιοῦσα καθ' ὁμάδας ὑπὸ τὴν γενικὴν ἀρχηγίαν τοῦ καπετὰν «Μάνου» (Ἐμμανουὴλ Πασχαλίδου), συλληφθέντος καὶ καταδικασθέντος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀναρχοκομμουνιστικῆς δράσεως ἐπὶ κατασκοπείᾳ ὑπὲρ τῆς Βουλγαρίας εἰς ἰσόβια δεσμὰ ὑπὸ τοῦ Στρατοδικείου Καβάλας, καὶ τοῦ καπετὰν «Κρίτωνα» (Εὐαγγέλου Χασάπη) φανοποιοῦ ἐξ Ἀλεξανδρουπόλεως, ὅστις ἔδρασεν ἐν συνεχείᾳ ὡς ἀντισυνταγματάρχης τῶν συμμοριτῶν τοῦ Μάρκου ἐν Ἕβρῳ.

Αἱ συμμορίαι αὗται, διαβιοῦσαι ἐν ἀδρανείᾳ καὶ ὑφιστάμεναι κατὰ περιόδους μεταβολὰς καὶ αὐξομειώσεις εἰς τὴν δύναμίν των, διετρέφοντο εἰς βάρος τῶν κατοίκων τῶν πλησίον χωρίων καὶ παρ' ὀργανώσεων τοῦ ΚΚΕ. Ἐνεφανίζοντο σποραδικῶς δι' ὀλιγαρίθμων μελῶν των, ἵνα ἀφ' ἑνὸς τρομοκρατοῦν τὸν ἐθνικόφρονα πληθυσμὸν καὶ ἀφ' ἑτέρου διατηροῦν τὸ ἠθικὸν τῶν ἐν τοῖς χωρίοις ὁμοφρόνων των.

Παραλλήλως, ἡ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ κομμουνιστικὴ ἡγεσία διὰ τῶν ποικιλλωνύμων ὀργανώσεών της διετήρει εἰς διαρκῆ δραστηριότητα τὰ στελέχη της, ἀσχολούμενα εἰς τὴν συγκρότησιν παρανόμων συγκεντρώσεων, προσπαθοῦσα νὰ φανατίσῃ ἔτι περισσότερον τοὺς ὀπαδούς της ἀμφοτέρων τῶν φύλων, οὓς ἐξώθει διὰ ψευδῶν, περὶ δῆθεν τρομοκρατικῶν ἐνεργειῶν τῶν νομίμων Ἀρχῶν κατὰ τῶν ὁμοφρόνων των, εἰς τὴν συνεχῆ ὑποβολὴν διαμαρτυριῶν πρὸς τὰς Ἀρχάς, περὶ δῆθεν ἀσκήσεως τρομοκρατίας ὑπὸ τῶν κυβερνητικῶν ὀργάνων, θέλουσα οὕτω νὰ διατηρῇ τὰς Κρατικὰς Ἀρχὰς εἰς διαρκῆ ἐκνευρισμόν.

Κατὰ τὸ ἔτος 1945 ἔφθασε νὰ ὀργανώσῃ κάθοδον ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐκ τῆς περιοχῆς Ὀρεστιάδος καὶ Σουφλίου, ὁδοιπορησάντων ὁλοκλήρους ὥρας, διὰ νὰ φθάσουν εἰς Κομοτηνήν, ὅπου πλαισιωθέντες καὶ δι' ἐντοπίων ὁμοφρόνων των νὰ συγκροτήσουν ὁλόκληρον διαδήλωσιν πρὸ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως πρὸς ὑποβολὴν διαμαρτυρίας. Διὰ τῆς τακτικῆς της αὐτῆς ἡ κομμουνιστικὴ ἡγεσία ἐπέτυχε νὰ διατηρήσῃ τὸ ἠθικὸν τῶν ὀπαδῶν της καὶ νὰ ἐκθρέψῃ τὸ μῖσος αὐτῶν κατὰ παντὸς Ἐθνικοῦ.

Περισσοτέρα δραστηριότης ἀνεπτύχθη ἐν τῇ περιοχῇ Ἕβρου, ὅπου εἰς τὰ πρὸς τὴν Βουλγαρίαν σύνορα ὑπῆρχον οἱ περισσότεροι ρευστῆς συνειδήσεως, συνεργασθέντες μετὰ τῶν Βουλγάρων καὶ μεταπηδήσαντες εἶτα εἰς τὸν Κομμουνισμὸν καὶ ὅπου καὶ πρὸ τοῦ πολέμου ἀκόμη ὑπῆρχον, ἰδίᾳ ἐν τῇ περιοχῇ Σουφλίου - Διδυμοτείχου, οἱ πλέον ἀφωσιωμένοι ὀπαδοὶ τοῦ ΚΚΕ.

Διὰ τοῦ ἐξερεθισμοῦ τούτου τῶν ὀπαδῶν των οἱ κομμουνισταὶ ἐτήρουν τὰς Ὑπηρεσίας Ἀσφαλείας εἰς διαρκῆ ἐπιφυλακήν.

Κατὰ τὴν 20ὴν Δεκεμβρίου 1945 ἀπροκλήτως ὤθησαν συρφετὸν εἰς ἐπίθεσιν κατὰ τῶν Σταθμῶν Λαβάρων καὶ Θουρίου, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς καταλήψεως τῶν Σταθμῶν, ἀφοπλισμοῦ καὶ θανατώσεως τῶν ἀνδρῶν, ἀλλ' ἀπέτυχον οἰκτρῶς.

Κατόπιν, κατὰ Ἰούνιον 1946, ἐσημειώθη δολοφονικὴ ἐπίθεσις κατὰ διερχομένου ἐκ Δαδιᾶς-Σουφλίου μικροῦ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Καλπογιάννην ἐκ μέρους 27μελοῦς ὁμάδος.

Ἡ Ἀνωτέρα Διοίκησις, ἅμα τῇ ἐκδηλώσει τῆς ἀνταρτικῆς δράσεως ἐν Ἕβρῳ, ἀπέσπασεν ἱκανὰς δυνάμεις ἐκ τῶν Διοικήσεων Χωροφυλακῆς Ξάνθης καὶ Ροδόπης καὶ συνεκρότησεν ἓξ Μεταβατικὰ Ἀποσπάσματα δυνάμεως 15-20 ἀνδρῶν ἕκαστον, ὑπὸ ἀξιωματικοὺς ἢ ἀνθυπασπιστὰς καὶ προέβη εἰς δίωξιν τῶν συμμοριτῶν, ἐπιτυχοῦσα ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα δοθέντος ὅτι ἀρκετοὶ συμμορῖται ἐξοντώθησαν, συνελήφθησαν ἢ ἐξηναγκάσθησαν εἰς παράδοσιν οἱ δὲ ὑπόλοιποι περιῆλθον εἰς κατάστασιν ἀδρανείας.

Ἀποδοτικωτέρα περίοδος ἐν τῇ διώξει τῶν συμμοριτῶν ὑπῆρξεν ἡ ἀπὸ τὸν μῆνα Αὔγουστον μέχρις Ὀκτωβρίου 1946. Τὰ μέσα Αὐγούστου 1946, ἐπραγματοποιήθη ἡ κατάταξις ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ἄνευ θητείας ὁπλιτῶν, τὸ πρῶτον 300 καὶ ἐν συνεχείᾳ ἑτέρων 300. Τότε ἐντολῇ καὶ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ συνεκροτήθησαν 12 Διμοιρίαι Κυνηγῶν πλαισιωθεῖσαι δι' ἀξιωματικῶν Χωροφυλακῆς καὶ 2 δι' ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ, τὴν δὲ γενικὴν ἐποπτείαν αὐτῶν ἀνέλαβεν ὁ ἀντισυνταγματάρχης Χωροφυλακῆς Γ. Σωτόπουλος.

Τότε, λόγῳ τῆς συνεχοῦς καταδιώξεως, σχεδὸν διελύθησαν αἱ συμμορίαι, αἵτινες ἕδρων ἐν τῇ περιοχῇ Ἕβρου, δεδομένου ὅτι ἐν τῇ λοιπῇ περιοχῇ τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως δὲν εἶχεν ἀρχίσει εἰσέτι ἡ ἔνοπλος ἀναρχοκομμουνιστικὴ δρᾶσις.

᾽Αλλ᾽ ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους ἤρχισεν ἡ ἀναδιοργάνωσις τῶν συμμοριτῶν διὰ τῆς εἰσβολῆς τοιούτων ἐκ τῆς Βουλγαρίας, προερχομένων ἐκ τῶν εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐκπαιδευθέντων εἰς τὰ Στρατόπεδα τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ δὴ τὸ τοῦ Μποῦλκες, καὶ τῆς ἀθρόας ἐντάξεως, ἐντολῇ τοῦ Κόμματος, πολλῶν ὀπαδῶν του εἰς τὰς δρώσας συμμορίας. Διεπιστώθη ὅτι ἀπὸ Σεπτεμβρίου μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1946, ἡ ἐν Ἕβρῳ δύναμις τῶν συμμοριτῶν ἀπὸ 400 εἰς οὓς ὑπελογίζοντο ἀνῆλθεν εἰς 1.200. Προσέτι παρετηρήθη ὅτι ἐφωδιάσθησαν διὰ νέων ὅπλων, ἀντικατασταθέντων τῶν πρότερον φερομένων τοιούτων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παλαιῶν.

Εἰς τὴν τοιαύτην ἐνίσχυσίν των, οἱ συμμορῖται ηὐνοήθησαν ἐξαιρετικῶς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ φρούρησις τῶν συνόρων ἦτο πλημμελής, ἐλλείψει ἐπαρκῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων πρὸς κάλυψιν καὶ ἔλεγχον τῆς μεθορίου, ἥτις περιοχὴ ἐκτὸς τῶν ἀπειραρίθμων πτυχώσεων, ἀποτελεῖται ἐκ πυκνῶν δασῶν εὐνοούντων τὴν ἀπαρατήρητον εἴσοδον καὶ ἔξοδον τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος. Οἱ συμμορῖται ἐτύγχανον γνῶσται καὶ τῶν μικροτέρων λεπτομερειῶν τοῦ ἐδάφους, λόγῳ τῆς προηγουμένης ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ διαβιώσεώς των.

᾽Απὸ τῶν ἀρχῶν Μαΐου 1947 μετεφέρθη ἐκ Δράμας εἰς περιοχὴν Ἕβρου καὶ τὸ ᾽Απόσπασμα τὸ ὑπὸ τὸν τότε ἔφεδρον λοχαγὸν τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ ἔπειτα ἀντισυνταγματάρχην Φωστερίδην ᾽Αντώνιον, τεθὲν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς 27ης Ταξιαρχίας εἰδικῶς διὰ τὴν δίωξιν τῶν συμμοριτῶν. Εἰς τοῦτον καὶ τὸν λοχαγὸν Ψιλογιάννην ᾽Ιωάν. διετέθη ἡ καταταγεῖσα ὡς ἄνω δευτέρα δύναμις 300 ἄνευ θητείας χωροφυλάκων, ἀποτελέσασα δύο ἰσχυρὰ συγκροτήματα τεθέντα ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς 27ης Ταξιαρχίας, διὰ τὴν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν προϋπαρχόντων ᾽Αποσπασμάτων Χωροφυλακῆς καὶ τῶν Στρατιωτικῶν ᾽Αρχῶν ἐνέργειαν ἐπιχειρήσεων, πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς ἀπὸ τὸν συμμοριτισμόν.

Μολονότι εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν παραθέτομεν τὰ ἐν Θράκῃ γεγονότα τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος κατὰ Διοικήσεις Χωροφυλακῆς, λαμβάνομεν κατωτέρω ἐξ ἐκθέσεως τῆς ᾽Ανωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς τὰ κυριώτερα στοιχεῖα, προσφέροντα γενικὴν ἀπολογιστικὴν εἰκόνα τοῦ συντελεσθέντος ἐν Θράκῃ ἔργου.

Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συμμοριακῆς δράσεως ἐν Ἕβρῳ ἀπὸ τοῦ ᾽Ιουνίου 1946 μέχρι τῆς 16.10.1946, ὅτε ἤρξατο μετέχων καὶ ὁ Στρατὸς εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, μόνη ἡ Χωροφυλακὴ εἶχε τὴν καταδίωξιν τῶν δρώντων συμμοριτῶν. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐνήργησεν ἐντατικὴν δίωξιν τῶν 450 περίπου συμμοριτῶν, ὑπαρχόντων ἐν δράσει ἐκεῖ κατὰ μῆνα Αὔγουστον, καὶ ἐπέτυχε τελικῶς τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα:

1. Φονευθέντες συμμορῖται 40, 2. Συλληφθέντες 65, 3. Παραδοθέντες 135, 4. Τραυματισθέντες, μὴ συλληφθέντες, πλέον τῶν 50, 5. ᾽Εκτελεσθέντες παρὰ τῶν ἀρχηγῶν των πρὸς ἀνακοπὴν τοῦ ρεύματος παραδόσεώς των 37.

᾽Απὸ 16.10.1946 καθ᾽ ἣν ἤρχισεν ἡ ἐνεργὸς συμμετοχὴ τοῦ Στρατοῦ εἰς τὸν ἀντισυμμοριακὸν ἀγῶνα, ἐξ ἀντιθέτου ὅμως καὶ ἡ αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συμμοριτῶν λόγῳ εἰσόδου ἐκ Βουλγαρίας καὶ βιαίας ἐντάξεως ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ ὁμοφρόνων καὶ μή, ἐπῆλθον κατὰ διαφόρους ἐπιχειρήσεις ἐν συμπράξει Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1946, τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα:

1. Φονευθέντες συμμορῖται περίπου 150, 2. Συλληφθέντες 30, 3. Παραδοθέντες κατόπιν τοῦ τότε ἰσχύσαντος Νόμου περὶ κατευνασμοῦ 57, 4. Τραυματισθέντες καὶ παραληφθέντες ὑπὸ τῶν συντρόφων των περίπου 120, ἐξ ὧν οἱ μὲν βαρέως τραυματίαι μετεφέρθησαν εἰς Βουλγαρίαν πρὸς νοσηλείαν, οἱ δὲ ἐλαφρῶς εἰς προχείρους ἐγκαταστάσεις τῶν συμμοριτῶν.

Κατόπιν πληροφοριῶν περὶ κινήσεων συμμοριτῶν μεταξὺ ᾽Οχυροῦ-Προσκυνητῶν-Ροδόπης, ἐνήργησεν ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν δύναμις Στρατοῦ ὑπὸ τὸν ἀντισυνταγματάρχην Γεώργιον ᾽Αγραφιώτην ἐπιτελάρχην 26ης Ταξιαρχίας καὶ Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνώτερον διοικητὴν Χωροφυλακῆς συνταγματάρχην Ἡρακλόπουλον κατὰ τὴν 14.7.1947.

Ἡ δύναμις αὕτη συνεπλάκη ἐπὶ τρίωρον εἰς τὴν ὡς ἄνω περιοχὴν μετὰ 250μελοῦς συμμορίας. ᾽Επετεύχθη ἡ σύλληψις 11 συμμοριτῶν ἐνόπλων. Ὑπελογίσθησαν οἱ νεκροὶ τῶν συμμοριτῶν εἰς δέκα καὶ οἱ τραυματίαι εἰς τριάκοντα, παρεδόθησαν δὲ δύο συμμορῖται. ᾽Ανευρέθησαν ἓν ὁπλοπολυβόλον, ἓν αὐτόματον, ἓν ὁπλοβομβιδοβόλον μὲ 20 βλήματα, ὀκτὼ τυφέκια καὶ μία νάρκη.

᾽Απὸ τῆς 6.7.1947 μέχρι 9ης τοῦ ἰδίου μηνός, δύναμις τῆς 26ης Ταξιαρχίας καὶ λόχος Χωροφυλακῆς ἐνήργησαν ἐπιχειρήσεις. Κατὰ ἐπανειλημμένας συμπλοκὰς μετὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σμιγάδα ᾽Οργάνης-Ροδόπης, ἐπετεύχθησαν τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα: ᾽Ανευρέθησαν πεντήκοντα πέντε νεκροί, ἐξηκριβωμένως ἐτραυματίσθησαν ἐνενήκοντα καὶ συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι δέκα ὀκτὼ καὶ δύο συμμορίτισσαι. ᾽Εκυριεύθησαν 4 ὅλμοι ἀτομικοί, 21 τυφέκια καὶ διάφορα πυρομαχικά, ζῷα καὶ εἴδη διατροφῆς καὶ ρουχισμοῦ.

Τὴν 28.7.1947, δύναμις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἐνήργησεν ἐπιχειρήσεις εἰς ὀρεινοὺς ὄγκους, Πόας, Κρυστάλλης, Μελιταίνης, περιοχῆς Ροδόπης, καὶ συνεπλάκη εἰς πολυώρους μάχας μετὰ τῶν συμμοριτῶν. ᾽Εξηκριβωμένως ἐφονεύθησαν 10 συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν 30, συνελήφθη δὲ εἷς αἰχμάλωτος. Οἱ συμμορῖται διωκόμενοι εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος.

᾽Απὸ 5-7 Σεπτεμβρίου 1947, τμήματα τῆς 27ης Ταξιαρχίας ἐνήργησαν ἐν συμπράξει μετὰ τμημάτων Χωροφυλακῆς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις εἰς περιοχὴν Σουφλίου-Διδυμοτείχου. ᾽Εξηκριβωμένως

ἐφονεύθησαν εἴκοσι πέντε συμμορῖται, ἐτραυματίσθησαν δέκα, συλληφθέντες, καὶ ᾐχμαλωτίσθησαν τρεῖς. Ἀνευρέθησαν, παραληφθέντα, δύο χιλιάδες αἰγοπρόβατα, 4.000 ὀκάδες σιτηρὰ καὶ διάφορα εἴδη ρουχισμοῦ.

Τὴν 27.9.1947 δύναμις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἐνήργησεν ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν εἰς τὴν παρὰ τὸ δάσος Κοτζὰ-Ὀρμὰν περιοχὴν τῶν χωρίων Κύρνου, Ζώνης, Κρεμαστῆς-Ξάνθης. Κατὰ συμπλοκὴν μεθ' ὁμάδος συμμοριτῶν ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης. Συνελήφθησαν ἓξ καὶ παρεδόθησαν δύο, ἐτραυματίσθησαν δὲ πολλοί, παραληφθέντες ὑπὸ τῶν συντρόφων των. Ἐκυριεύθησαν πέντε τυφέκια, ἓν ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, ἓν πιστόλιον, πολλαὶ βουλγαρικαὶ χειροβομβίδες, βλήματα ὅπλων καὶ φυσίγγια.

Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος (Ἰούνιος 1946) διεπιστώθη ἔνταξις εἰς τὰς συμμορίας ἐξ ἁπάσης τῆς Θράκης βιαίως ἢ οἰκειοθελῶς 5.586 ἀτόμων. Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα: Παρεδόθησαν 762, ἐφονεύθησαν 640, συνελήφθησαν 270 καὶ ἐτραυματίσθησαν 446. Οἱ ἀνωτέρω ἀριθμοὶ εἶναι μικρότεροι τῶν πραγματικῶν, διότι ὡς πρὸς τὴν στρατολογίαν εἶναι βέβαιον ὅτι ἐνηργήθη τοιαύτη εἰς ἐλεγχόμενα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἀπὸ μακροῦ χωρία καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γνωσθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατολογηθέντων.

Ἐπίσης, ὡς πρὸς τοὺς φονευθέντας καὶ τραυματισθέντας, κατὰ τὰς διαφόρους συμπλοκὰς συμμοριτῶν μετὰ ἐθνικῶν δυνάμεων, πολλάκις οἱ φονευόμενοι καὶ τραυματιζόμενοι παρελαμβάνοντο ὑπὸ τῶν συντρόφων των καὶ μετεφέροντο εἰς ἐλεγχομένας ὑπ' αὐτῶν περιοχάς.

Κατὰ τὸ ἀπὸ Ἰουνίου 1946 χρονικὸν διάστημα ἐκ τῆς δράσεως τῶν συμμοριτῶν ἐπῆλθον τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα ἐν τῇ Θράκῃ:

	Ροδόπης	Ξάνθης	Ἕβρου
Φόνοι ἀνδρῶν.............	15	58	269
Φόνοι γυναικῶν...........	2	3	21
Ἐμπρησμοὶ ἢ καταστροφαὶ οἰκιῶν....................	313	325	791
Ἐμπρησμοὶ ἢ καταστροφαὶ Σχολείων.................	3	1	16
Ἐμπρησμοὶ ἢ καταστροφαὶ Ἐκκλησιῶν................	—	—	—
Ἐμπρησμοὶ ἢ καταστροφαὶ κοινωφελῶν ἔργων..........	104	15	195

Ἐμπρησμοὶ ἢ καταστροφαὶ ὁλοκλήρου τοῦ χωρίου Δέρειον-Ἕβρου.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἐγκλημάτων, ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἔχουν ἀσφαλῶς διαπραχθῆ τοιαῦτα εἰς χώρους ἐλεγχομένους σχεδὸν μονίμως ὑπὸ τούτων.

7. ΧΡΗΣΙΣ ΠΥΓΜΗΣ ΚΑΙ ΗΠΙΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Αἱ ἀρχαὶ τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς ἐν πλήρει ἐπιγνώσει τῆς ἐπικρατούσης, ὅλως ἰδιαζούσης, καταστάσεως εἰς τὰς ἀκριτικὰς αὐτὰς περιοχάς, ἐνήργουν μετὰ σθένους, ἀλλὰ καὶ συνέσεως. Ἐν ᾧ κατεδίωκον ἀμειλίκτως τοὺς δοσιλόγους τῆς κατοχῆς βουλγαρίζοντας καὶ τοὺς ἐγκληματίσαντας ἑαμίτας, ἠγωνίζοντο δι' ἠπίων μέτρων καὶ πειστικῶν ἐπιχειρημάτων νὰ ἐπαναφέρουν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἑλληνικῆς των πατρίδος παραπλανηθέντας, ἰδίως νέους, πρὸς τοὺς ὁποίους συμπεριεφέροντο μετ' ἐπιεικίας καὶ καλωσύνης, ἐφ' ὅσον ἀπεδείκνυον εἰλικρινῶς μεταμέλειαν. Σειραὶ παρομοίων διακηρύξεων τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν καὶ Θράκην, ἀποδεικνύουν πῶς ἀντιμετωπίζοντο μετὰ ψυχραιμίας, εὐφυΐας καὶ συνέσεως τὰ πολύπλοκα αὐτὰ θέματα, ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῶν ὁποίων ἐξηρτᾶτο ἡ Ἐθνικὴ κυριαρχία. Κατεβάλλετο ἐντατικὴ ὅσον καὶ ἔντεχνος προσπάθεια, νὰ πεισθοῦν οἱ Ἕλληνες νέοι, ὅπως ἐγκαταλείψουν τὴν προδοτικὴν συνεργασίαν μὲ τοὺς προαιωνίους ἐχθροὺς τοῦ Ἔθνους των Σλάβους καὶ τὸν ἐγκληματικὸν Κομμουνισμὸν καὶ νὰ ἐνστερνισθοῦν τὰ ἰδανικὰ τοῦ Ἔθνους των, ὁπότε θὰ ἐγίνοντο δεκτοὶ μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας, ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς Πατρίδος των. Καὶ πράγματι, χάρις εἰς τὴν σώφρονα καὶ ἑλκυστικὴν αὐτὴν πολιτικὴν τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν καὶ Θράκην, πολλοὶ Ἕλληνες νέοι ἐγκατέλειψαν τὸν Κομμουνισμὸν καὶ τοῦ λοιποῦ, μὲ πᾶσαν ἀσφάλειαν, ἔζησαν ὡς φιλόνομοι πολῖται.

Χαρακτηριστικαὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, εἶναι δύο προκηρύξεις τῶν ὁποίων παραθέτομεν κατωτέρω τὸ κείμενον. Ἡ μία προέρχεται ἐκ τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως, συνταχθεῖσα ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἡ ἄλλη ἐκ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἕβρου. Ἐν τέλει τούτων, προσθέτομεν ἀπόρρητον διαταγὴν περὶ τῆς συγκροτήσεως τῶν Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς.

ΠΑΡΑΣΥΡΜΕΝΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

«ΞΕΡΟΜΕ ὅτι πολλοὶ ἀπὸ σᾶς στρατολογήθηκαν μὲ τὸ ζόρι καὶ ἀνέβηκαν στὸ βουνὸ χωρὶς νὰ τὸ θέλουν, γιατὶ οἱ ἐγκληματίες καπεταναῖοι καὶ οἱ Βούλγαροι νοφῖτες

ἀπειλοῦσαν ὅτι θὰ ξεριζώσουν σᾶς καὶ τὶς οἰκογένειές σας.

ΞΕΡΟΜΕ ὅτι ἄλλοι βγῆκαν στὸ βουνὸ γιατὶ νόμιζαν ὅτι ἐκεῖ γίνεται ἕνας ἀγῶνας παλληκαριῶν γιὰ τὴν καλλιτέρευσι τῆς ζωῆς τῶν φτωχῶν καὶ τῶν ἀδυνάτων.

ΞΕΡΟΜΕ ὅτι ἡ θέσις σας εἶναι δύσκολη, γιατὶ σᾶς ἀπειλοῦν καθημερινά, ὅτι ὅποιος φύγει θὰ ξεκληρισθῆ αὐτὸς καὶ τὸ σόϊ του.

ΞΕΡΟΜΕ ὅτι σᾶς μιλοῦν διαρκῶς γιὰ μοναρχοφασίστες ποὺ βασανίζουν τὸ λαό, γιὰ πλουτοκράτες ποὺ ρουφοῦν τὸ αἷμα τοῦ φτωχοῦ.

ΞΕΡΟΜΕ ὅτι δὲν σᾶς κάνουν νύξι γιὰ κάτι σχέδια, ὅτι ἡ Μακεδονία καὶ ἡ Θράκη πρέπει ν' ἀποσπασθοῦν ἀπ' τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ ἑνωθοῦν μὲ τὴν Μακεδονία τῶν Σκοπίων.

ΞΕΡΟΜΕ ὅτι σᾶς ὑπόσχονται ὅτι γρήγορα θὰ ἐπικρατήσουν μὲ τὴν βοήθειαν ξένων, θὰ κάνουν δική τους Κυβέρνησι καὶ ὅτι πιὰ σεῖς θὰ εἶσθε οἱ προνομιοῦχοι τῆς νέας καταστάσεως καὶ θὰ τρῶτε μὲ χρυσᾶ κουτάλια.

ΞΕΡΟΜΕ πῶς δικαιολογοῦν τοὺς σκοτωμοὺς καὶ τὶς προγραφές, ὅτι ὅλοι αὐτοὶ εἶναι τύραννοι τοῦ Λαοῦ.

ΤΑ ΞΕΡΟΜΕ ὅλα, πῶς περνᾶτε, τί κάνετε, τί σᾶς λένε, τί σᾶς ἀπαγορεύουν.

ΠΡΕΠΕΙ ΟΜΩΣ καὶ σεῖς νὰ μάθετε αὐτὰ ποὺ δὲν σᾶς λένε καὶ ἀκόμα αὐτὰ ποὺ βλέπετε, ἀλλὰ δὲν τολμᾶτε νὰ πιστέψετε.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΕ ΜΑΘΕΤΕ ὅτι οἱ Βούλγαροι ζητοῦν ἐπίσημα τὴ Δυτικὴ Θράκη. Ὁ βουλγαρικὸς τύπος, οἱ Βούλγαροι ὑπουργοὶ στὰ ἐπίσημα συνέδρια, ἔθεσαν ζήτημα προσαρτήσεως τῆς Θράκης. Ὅλος ὁ βουλγαρικὸς λαὸς —κομμουνισταὶ καὶ ἐθνικόφρονες—εἶναι ἀπόλυτα σύμφωνοι σὲ τοῦτο. Προχθὲς τὴν ὥρα ποὺ κατεβάζονταν ἡ Σημαία μας στὴν Κούλα στὸ ἀπέναντι βουλγαρικὸ φυλάκιο μία ὁμάδα ἑκατὸ Βουλγάρων τραγουδοῦσαν ἕνα τραγούδι ποὺ ἔλεγε:

«Ἕλληνες παρτιζάνοι μὴ τοὺς φοβᾶστε, οἱ Βούλγαροι ὅλοι εἶναι μαζύ σας, τὸ γαλανὸ Αἰγαῖο μᾶς χωράει ὅλους».

Δηλαδὴ νὰ ἐπικρατῆστε σεῖς γιὰ νὰ πάρουν αὐτοὶ τὸ Αἰγαῖον.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΑΘΕΤΕ ὅτι ἡ λεγόμενη Κυβέρνησις Σκοπίων ἔθεσε ἐπίσης ζήτημα τῆς προσαρτήσεως τῆς Μακεδονίας, εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΑΘΕΤΕ ὅτι ὅλοι αὐτοὶ ποὺ λέγονται νοφῖτες, ἦσαν παληοὶ Βούλγαροι ὀχρανῖτες ποὺ συνεργάστηκαν μὲ τοὺς Γερμανούς, Ἰταλοὺς καὶ τοὺς Βουλγάρους καὶ βασάνισαν Ἕλληνας μὲ τὶς πλάτες τῶν κατακτητῶν. Τώρα ποὺ τοὺς ἔχετε δίπλα σας πρέπει νὰ τοὺς προσέξετε καὶ νὰ κουβεντιάσετε ἰδιαίτερα μαζύ τους, θὰ καταλάβετε ἀμέσως ὅτι εἶναι οἱ ἴδιοι, οἱ παληοὶ Βούλγαροι.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΑΘΕΤΕ ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τῆς ΝΟΦ μιλῶντας πρὶν λίγες μέρες σὲ χωριὸ Σλαβοφώνων εἶπε: «Σὲ λίγο καιρὸ ὅλοι οἱ Ἕλληνες θἆναι δοῦλοι σας, ἂς κάνουμε τώρα σὲ μερικοὺς τὸν φίλον».

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΑΘΕΤΕ ὅτι αὐτοὺς ποὺ σκοτώνουν εἶναι κυρίως παληοὶ Μακεδονομάχοι ἢ φανατικοὶ Ἕλληνες, ποὺ τοὺς ἔχουνε προγράψει οἱ Βούλγαροι.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΞΕΤΕ ὅτι κανένα χωριὸ βουλγαρικὸ δὲν ἔπαθε καὶ δὲν παθαίνει τίποτε, οὔτε ἐπὶ κατοχῆς οὔτε τώρα.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΞΕΤΕ ὅτι ὅλοι αὐτοί, ποὺ σεῖς λέτε μοναρχοφασίστες εἶναι ἐξ ἴσου φτωχοὶ μὲ σᾶς, ποὺ μόνο τους φταίξιμο εἶναι ὅτι εἶναι φανατικοὶ Ἕλληνες. Κανένα πλουσιόπαιδο δὲν εἶναι στὸ Στρατό, οὔτε στὴ Χωροφυλακή, οὔτε φαντάρος, οὔτε ἀξιωματικός.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΞΕΤΕ ὅτι κάτι μεγαλοκαρχαρίες ἀπομυζητὲς τοῦ Λαοῦ, σὰν κάποιος Γαλόπουλος ποὺ ἀπὸ ὑπάλληλος ἔγινε βιομήχανος νοθεύοντας τὸ κινίνο, σὰν κάποιος Λούλης ποὺ ἔγινε ἑκατομμυριοῦχος ὡς ληστοτρόφος, σὰν κάποιος Χατζηνάκος ποὺ ἔκαμε δεκάδες χιλιάδες λίρες συνεργαζόμενος μὲ τοὺς Γερμανούς, εἶναι τώρα μαζύ τους.

ΠΡΕΠΕΙ ΑΚΟΜΑ πιὸ πολὺ νὰ προσέξετε πὼς ὅ,τι εἶναι ἐχθρικὸ πρὸς τὸν Ἑλληνισμό, μὰ Βούλγαρος εἶναι, μὰ Ρουμανίζων, μὰ Ἀρμένης, μὰ διεθνὴς κατάσκοπος, εἶναι ὅλοι μαζύ τους.

Καὶ ἀφοῦ τὰ ἐξετάσετε ὅλα αὐτὰ μόνοι σας καὶ τὰ ἰδῆτε, θὰ πεισθῆτε ὅτι ἡ θέσις καμμιανοῦ Ἕλληνος δὲν εἶναι μαζύ τους, γιατὶ ἀλλιῶς χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ δουλεύει γιὰ τοὺς Βουλγάρους.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΞΕΡΕΤΕ ὅτι ὅποιος γυρίσει πίσω σπίτι του, δὲν ἔχει νὰ πάθῃ ἀπολύτως τίποτε. Ρωτῆστε τί ἔγινε μὲ ἄλλους καὶ θὰ πεισθῆτε.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΞΕΡΕΤΕ ὅτι ἐὰν τοὺς φοβᾶστε ἔχετε τὴν ὑπόσχεσίν μας ὅτι θὰ ἐγκαταστήσωμε, σᾶς καὶ τὴν οἰκογένειάν σας, ὅπου νομίζετε ὅτι ἔχετε ἀσφάλεια.

ΠΡΕΠΕΙ νὰ σκεφθῆτε ὅτι αὐτοὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἐπικρατήσουν ποτέ, ἀφοῦ οὔτε Πυροβολικό, οὔτε Ἀεροπορία, οὔτε Ἅρματα, οὔτε Στόλο ἔχουν, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ καταβάλουν τὸν Στρατὸ στὸν κάμπο καὶ στὶς μεγάλες πόλεις.

Πῶς θὰ ἐπικρατήσουν λοιπόν;

ΠΑΡΑΣΥΡΜΕΝΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

Γυρίστε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ σπιτιοῦ σας.

Ἐὰν τὸ σπίτι καὶ οἱ δικοί σας εἶναι ἐξορία καὶ ὑποφέρουν ἐξ αἰτίας σας, δῶστε τὴν δυνατότητα νὰ παύσουν τὰ βάσανα, ποὺ ἄθελα καὶ ἀναγκαστικὰ τὸ Κράτος τοὺς ἐπιβάλλει.

Πρὸ παντὸς γυρίστε στὴν Ἑλλάδα, σὰν Ἕλληνες. Δὲν ἔχετε καμμιὰ θέσι δίπλα στὸν καπετὰν Κροῦμμο καὶ τὸν καπετὰν Ὄτσε καὶ τὸν καπετὰν Σλοπόντε καὶ τοὺς ἐγκληματίας διεθνιστάς, ποὺ συνεργάζονται μαζύ σας. Ἡ θέσις σας εἶναι ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα καὶ τοὺς Ἕλληνας.

Παραδοθῆτε ἄφοβα στὸ Στρατό, στὴ Χωροφυλακή, σὲ ὁποιαδήποτε Ἀρχή. Σὲ λίγες μέρες θὰ τελειώσουν τὰ βάσανά σας».

Γ' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΑΝΩΤΕΡΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΒΡΟΥ

Πρὸς

Τοὺς εἰς τὰ βουνὰ τοῦ Ἔβρου παρασυρθέντας Νέους

«Ἡ κατὰ τῆς Πατρίδος προδοτικὴ ἐνέργεια ὡρισμένων πουλημένων εἰς τὴν σλαβικὴν προπαγάνδαν ἀτόμων, σᾶς ἀπέσπασε ἀπὸ τὰς ἐργασίας καὶ τὴν οἰκογένειάν σας καὶ ἀφοῦ σᾶς ἐξώπλισε σᾶς εἶπον: «ἀγωνισθῆτε διὰ τὴν Δημοκρατίαν». Καὶ τὸν ἀγῶνα αὐτὸν διὰ τὴν Δημοκρατίαν, σᾶς εἶπον νὰ τὸν διεξαγάγητε μὲ δολοφονίας ὁμοχωρίων σας, χωροφυλάκων, στρατιωτῶν καὶ ἄλλων ὀργάνων τοῦ Κράτους, μὲ ἁρπαγὰς καὶ ληστείας τῶν τροφίμων καὶ ζώων τῶν ὁμοχωρίων σας πρὸς διατροφήν σας, ὡς ἐὰν ἐσεῖς νὰ μὴ εἴχατε εἰς τὰ σπίτια σας νὰ διατραφῆτε καὶ σᾶς μετέβαλον οὕτως εἰς ληστὰς καὶ ἐγκληματίας.

Ὁ σκοπὸς τῶν προδοτῶν αὐτῶν δὲν ἦτο καθόλου ὁ ἀγὼν διὰ τὴν Δημοκρατίαν, διότι ὁ ἀγὼν ἐκεῖνος διεξήχθη ἐλευθέρως εἰς τὰς κάλπας κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Δημοψηφίσματος, ὁ σκοπὸς ἦτο καὶ εἶναι νὰ ἐξασθενήσουν τὰς δυνάμεις τοῦ Ἔθνους, νὰ ἐνσπείρουν τὸν ἐμφύλιον σπαραγμὸν καὶ νὰ ὑποβοηθήσουν οὕτω τὰς κατὰ τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης ἐκδηλωθείσας πλέον καὶ εἰς αὐτὸ τὸ Συνέδριον τῆς Εἰρήνης ἁρπακτικὰς διαθέσεις τῶν βορείων γειτόνων μας.

Ἡ Ἑλληνικὴ ψυχή σας δὲν συγκινεῖται καθόλου καὶ δὲν ἐπαναστατεῖ κατὰ τῶν Βουλγάρων, οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ ἐπολέμησαν ὡς Σύμμαχοι τῶν Γερμανῶν, ἀφοῦ ἐρήμωσαν τὴν Θράκην καὶ Μακεδονίαν, παρουσιάζονται τώρα εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Εἰρήνης καὶ ζητοῦν τὴν παραχώρησιν εἰς αὐτοὺς τῆς ὡραίας μας Θράκης, τῆς ἰδιαιτέρας σας αὐτῆς Πατρίδος, διὰ τὴν ὁποίαν τόσες χιλιάδες ἡρωικὰ Ἑλληνόπουλα ἐθυσιάσθησαν;

Ἐνόμισαν οἱ προδόται αὐτοὶ τῆς Πατρίδος, ὅτι τὸ Κράτος ἦτο ἀνίσχυρον νὰ τοὺς διώξῃ καὶ ὅτι θὰ ἐγίνοντο κυρίαρχοι, ἀλλὰ ἐπλανήθησαν. Καὶ τὴν πλάνην αὐτὴν τὴν ἐπλήρωσαν πολὺ ἀκριβά. Τὸ γνωρίζετε αὐτὸ πολὺ καλά.

Ἀπὸ τῆς 16 Αὐγούστου ἐ.ἔ., ὅτε ἤρχισεν ἡ παρ' ἐμοῦ διευθυνομένη συστηματικὴ δίωξις τῶν ληστοσυμμοριῶν, εἰς τὰς ὁποίας σᾶς ἐνέταξαν, ἔπειτα ἀπὸ 20 περίπου συμπλοκὰς τῶν ἀποσπασμάτων μου μὲ τὰς συμμορίας τὰς ὁποίας διέλυσαν, πολλοὶ ἐφονεύθησαν, ἄλλοι ἐτραυματίσθησαν, ἐγκαταλειφθέντες οἱ βαρέως τραυματισθέντες εἰς τὴν τύχην των ὑπὸ τῶν συντρόφων των, (βορείως τῆς Βυρίνης ὅπου ἦτο τὸ Στρατηγεῖον τοῦ Μοράβα εἶχον συγκεντρωθῆ ὑπὸ τῶν συντρόφων των 12 βαρέως τραυματίαι συμμορῖται, οἵτινες ἐγκατελείφθησαν ἐκεῖ καὶ ἀπέθανον ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἰατρικῆς περιθάλψεως), ἄλλοι συνελήφθησαν καὶ ἄλλοι παρεδόθησαν.

Οἱ τελευταῖοι ἐφάνησαν οἱ ἐξυπνότεροι διότι ἀνένηψαν, κατάλαβαν ἐγκαίρως τὸν κατήφορον εἰς τὸν ὁποῖον τοὺς ὡδήγησαν οἱ πουλημένοι αὐτοὶ προδόται τῆς Πατρίδος καὶ προσῆλθον καὶ παρεδόθησαν εἰς ἡμᾶς, μετανοημένοι καί, οὕτως, ἔσωσαν τὴν ζωήν των καὶ θὰ ἐπιστρέψουν ἐλεύθεροι πλέον εἰς τὰ σπίτια καὶ τὰς οἰκογενείας των.

Ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς σας ἔμεινεν ἐν ζωῇ μόνον ὁ καπετὰν Φλέσσας ὅστις, μὲ ἀπειλὰς ὅτι θὰ σᾶς σκοτώσῃ ἐὰν φύγετε, προσπαθεῖ νὰ σᾶς κρατήσῃ μαζί του, διὰ νὰ συνεχίσῃ τὸ προδοτικὸν κατὰ τῆς Πατρίδος καὶ ἐγκληματικὸν κατὰ τοῦ λαοῦ ἔργον του καὶ σᾶς λέγει ὅτι ἡμεῖς τοὺς παραδιδομένους τοὺς σκοτώνομεν, τοὺς σπάζομεν στὸ ξύλο καὶ ἄλλα παρόμοια. Ὅλα αὐτὰ εἶναι ψέματα, πρώτιστον γνώρισμα τῶν κομμουνιστῶν, διότι ὄχι μόνο οἱ παραδοθέντες, ἀλλὰ καὶ οἱ συλληφθέντες ἔτυχον προστασίας καὶ περιποιήσεως καὶ εἶναι ὑπὸ τυπικὴν κράτησιν, μέχρι τακτοποιήσεως των ἐλεύθεροι νὰ περιφέρωνται ἐνταῦθα, εἰς Σουφλίον, Διδυμότειχον καὶ Ὀρεστιάδα ὅπου παρεδόθησαν καὶ ὅσοι ἐπιθυμοῦν εἶναι ἐλεύθεροι νὰ πηγαίνουν εἰς τὰ χωρία των. Πολλοὶ ἐτακτοποιήθησαν ὁριστικῶς ἐπιστρέψαντες εἰς τὰ σπίτια των.

Μὴ παρασύρεσθε λοιπὸν ἀπὸ τοὺς προδότας καὶ ἐγκληματίας αὐτούς, ἀλλὰ μὲ τὰ ὅπλα σας κτυπήσατέ τους καὶ προστρέξατε μετ' ἐμπιστοσύνης μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ σας εἰς τὸ πρῶτον ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ἢ Τμῆμα Στρατοῦ ἢ Σταθμὸν Χωροφυλακῆς καὶ παραδοθῆτε. Θὰ τύχητε προστασίας καὶ περιποιήσεων. Σκοπός μας, δὲν εἶναι νὰ σᾶς ἐξοντώσωμεν, ἀλλὰ νὰ σᾶς ἐπαναφέρωμεν εἰς τὰς ἐργασίας σας, εἰς τὰ σπίτια σας, εἰς τὰς μητρικὰς καὶ συζυγικὰς ἀγκάλας.

Ἐὰν αὐτὸ δὲν πράξητε, τότε νὰ καταρᾶσθε τοὺς διαφωτιστάς, τοὺς καθοδηγητάς σας καὶ τὸ ξηρό σας τὸ κεφάλι, διότι θὰ φονευθῆτε καὶ τὰ κορμιά σας θὰ μείνουν εἰς τὰ βουνὰ καὶ τὰς χαράδρας, ὅπως καὶ τόσων ἄλλων, ἢ θ' ἀποθάνητε ἀπὸ τὴν πεῖναν, ὅπως ἀπέθανεν ὁ Δημήτριος Καμπούρης καὶ ὁ Ἰωάννης Παπανδρέου ὑπὸ τὰ ὄμματα τοῦ πατρός του, ὅστις τὴν ἑπομένην παραδοθεὶς εἰς ἡμᾶς ἐκτύπα τὸ κεφάλι του εἰς τὸν τοῖχον διὰ τὸν χαμὸν τοῦ παιδιοῦ του ἢ θὰ συλληφθῆτε καὶ θ' ἀντικρύσετε τὸ ἐκτελεστικὸν ἀπόσπασμα.

Τὴν δίωξίν σας τὴν συνεχίζω μὲ 30 ἀναδιοργανωθέντα ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς καὶ ἄλλας δυνάμεις Στρατιωτικὰς καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σωθῆτε. Αὐτὸ νὰ τὸ καταλάβετε καλά.

Μὴ νομίζετε ὅτι σᾶς κάμνω προπαγάνδαν, ὅπως θὰ σᾶς εἴπουν οἱ δειλοὶ καὶ ἄνανδροι ἀρχηγοί σας, οἱ ὁποῖοι, ὅταν ἀντικρύζουν τὰ ἀποσπάσματα τρέπονται εἰς ἐπαίσχυντον φυγήν, ἐξευτελίζοντες οὕτω τὴν Ἑλληνικὴν ἀνδρείαν, τὴν ὁποίαν ἐπὶ χιλιάδας τώρα χρόνια θαυμάζει ὅλος ὁ Κόσμος (εἶναι καὶ αὐτὸ ἓν χαρακτηριστικὸν γνώρισμα ὅτι δὲν εἶναι Ἕλληνες, διότι ὁ Ἕλλην οὔτε δολοφονεῖ οὔτε τρέπεται εἰς φυγήν).

Σᾶς λέγουν ὅτι ὁ γενικὸς ἀρχηγός σας καπετὰν Κρίτων καὶ ὁ Μοράβας δὲν ἐφονεύθησαν, ὅπως εἰς ἄλλας ἀνακοινώσεις μου ἀνεκοίνωσα καὶ ὅτι αὐτὸ εἶναι ἰδική μου προπαγάνδα, ἀλλὰ δύνανται νὰ σᾶς τοὺς παρουσιάσουν;

Κατωτέρω παραθέτω τὰ ὀνόματα τῶν φονευθέντων, συλληφθέντων καὶ παραδοθέντων.

Ἀκολουθήσατε τὸ παράδειγμα τῶν τελευταίων, οἱ ὁ-

ποῖοι ἐφάνησαν οἱ περισσότερον ἔξυπνοι ἀλλὰ καὶ Πατριῶται».

Ἐν Ἀλεξανδρουπόλει τῇ 16 Σεπτεμβρίου 1946
Ὁ Ἀνώτερος Ἐπόπτης Ἀποσπασμάτων
Διοικητὴς τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἕβρου
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀντισυνταγματάρχης Χωροφυλακῆς

(Ἀκολουθεῖ ὀνομαστικὸς κατάλογος 15 φονευθέντων συμμοριτῶν πλὴν τῶν 24 ἀγνώστου ταυτότητος, 50 συλληφθέντων, 86 παραδοθέντων καὶ 7 συλληφθέντων στρατολόγων συμμοριῶν).

25η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ
Ἀριθ. Πρωτ. Α.Π. 2333/Λ/Ι/η
Σ.Τ.Γ. 915 Α τῇ 27.9.46

Ἀπόρρητος - Ἐπείγουσα

Θέμα:
Ἀνασυγκρότησις Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς

Πρὸς: VII Μεραρχίαν
Κοινοποίησις: Γραφεῖον Διοικητοῦ

Ι. Μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπὸ 19-24 τρέχοντος, τὰ ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς ἀπεσύρθησαν πρὸς ἀνασύνταξιν.

ΙΙ. Κατόπιν σχετικῆς διαταγῆς τῆς ΑΔΧΘ ἀνασυνεκροτήθησαν ὡς κατωτέρω:

1ον Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα, ἀνθυπασπιστὴς Χωροφυλακῆς Στάικος Ἰ. Ἕδρα χωρίον Μέλια. Χωροφύλακες 30,

2ον Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα, ἔφεδρος ἀνθυπασπιστὴς Πεζικοῦ Δ. Ἐπιτρόπου. Ἕδρα χωρίον Νίψα. Χωροφύλακες 30,

3ον Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα, ἀνθυπασπιστὴς Χωροφυλακῆς Β. Καροῦτζος. Ἕδρα Λευκίμμη. Χωροφύλακες 29,

4ον Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα, ἀνθυπασπιστὴς Χωροφυλακῆς Εὐάγ. Βαλαχᾶς. Ἕδρα Λύρα. Χωροφύλακες 29,

5ον Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα, ἀνθυπασπιστὴς Χωροφυλακῆς Ἀν. Μάλλιος. Ἕδρα Δαδιά. Χωροφύλακες 29,

6ον Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα, ἀνθυπασπιστὴς Χωροφυλακῆς Θ. Οἰκονόμου. Ἕδρα Γιαννούλη. Χωροφύλακες 29,

7ον Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα, ἀνθυπασπιστὴς Χωροφυλακῆς Παν. Μουτζούρης. Χωροφύλακες 27,

8ον Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα, ἀνθυπασπιστὴς Χωροφυλακῆς Ζήσης Κατσούλης. Ἕδρα Πρωτοκκλήσιον. Χωροφύλακες 28.

ΙΙΙ. Ἡ ἀνασυγκρότησις τῶν ἀποσπασμάτων θὰ ἔχῃ περατωθῆ τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου

IV. Μέχρις ἀνασυγκροτήσεως τούτων, ἀφέθησαν εἰς χωρία τῆς περιοχῆς αἱ κάτωθι δυνάμεις Στρατοῦ:

Διμοιρία εἰς Τσιφλικάκη μὲ ὁμάδα μάχης εἰς Νίψαν, Διμοιρία εἰς Μελιὰν μὲ ὁμάδα μάχης εἰς Πυλαίαν, Διμοιρία εἰς Λευκίμμην μὲ ὁμάδα μάχης εἰς Πυλαίαν καὶ Διμοιρία εἰς Σουφλίον.

V. Κατόπιν συνεργασίας μετὰ τοῦ διοικητοῦ Χωροφυλακῆς Ἕβρου, ἀπεφασίσθη ὅπως ἡ νέα δίωξις τῶν συμμοριτῶν ἐνεργῆται ὡς ἀκολούθως:

VI. Θὰ ἐγκατασταθοῦν φρουραὶ εἰς ἅπαντα σχεδὸν τὰ χωρία τῆς περιοχῆς Σουφλίου, ἔνθα ἔχουν ἐμφανισθῆ συμμορίαι, ἐξ ἐθνικοφρόνων πολιτῶν καὶ 3-4 χωροφυλάκων.

VII. Θὰ καταρτισθῆ σχέδιον ἀμύνης ἑκάστου χωρίου, ἀναλόγως τῆς διαμορφώσεως τοῦ πέριξ ἐδάφους καὶ τῶν οἰκιῶν, ὡς ἐπίσης καὶ μεταξὺ τῶν ἐγγὺς χωρίων, κατὰ ἐδαφικὰ διαμερίσματα.

VIII. Θὰ καταρτισθῆ σχέδιον ἐπεμβάσεως τῶν Ἀποσπασμάτων εἰς περίπτωσιν προσβολῆς χωρίου τινὸς ἢ περιοχῆς χωρίων τῶν εὑρισκομένων ἐντὸς τῆς περιοχῆς ἢ εἰς ἑτέραν ἐγγὺς τοιαύτην.

IX. Θὰ ὁρισθοῦν τρία τοὐλάχιστον Ἀποσπάσματα ἐκ τῶν συγκροτηθέντων ὡς ἀνωτέρω, ἵνα μετὰ δυνάμεως Στρατοῦ, ἴσως Λόχου, ὦσιν ἕτοιμα, ν' ἀναλαμβάνουν τὴν συστηματικὴν δίωξιν καὶ ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς τῆς περιλαμβανομένης μεταξὺ τῶν χωρίων Μελιὰ - Κοῖλα - Μάνθεια - Προβατῶν - Λύρα - Λυκόφη - Δαδιὰ - Τρεῖς Μύλοι - Κοτρωνιὰ - Πεσσάνη ἔνθα, ὡς ἔχει ἐξακριβωθῆ κατ' ἐπανάληψιν, περιφέρονται καὶ κρύπτονται οἱ συμμορῖται.

X. Ἡ διάρκεια τῆς ἐξερευνήσεως θὰ εἶναι τοὐλάχιστον 10 ἡμερῶν καὶ κατὰ συνέπειαν τὰ τμήματα Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, θὰ ἐφοδιασθοῦν διὰ μεταγωγικῶν.

XI. Τὰ λεπτομερῆ σχέδια θὰ ὑποβληθοῦν ὑμῖν τὸ ταχύτερον, ὁ δὲ χρόνος ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων καθορισθήσεται ἀπὸ λήψεως τῶν αἰτουμένων πυρομαχικῶν.

XII. Ἀναγκαιοῦσι. Δύο τοὐλάχιστον φορητοὶ ἀσύρματοι. 20 τοὐλάχιστον πιστόλια μετὰ ἀναλόγων φωτοβολίδων, 20-30 βλήματα ὅλμων 3΄΄ διὰ τὴν βολὴν εἰς μεγάλας ἀποστάσεις καὶ ἐντὸς χαραδρῶν καὶ πυκνῶν δασῶν. 50 βλήματα τῶν 2 ἰντσῶν. 10.000 φυσίγγια ὁπλοπολυβόλων καὶ 10.000 φυσίγγια τυφεκίων. 100 χειροβομβίδες διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν καὶ τῶν φρουρῶν τῶν χωρίων.

Συνταγματάρχης Πεζικοῦ
Κ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

8. Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΡΟΔΟΠΗΣ

Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ροδόπης, περὶ τὰ τέλη τοῦ 1946, ἤρχισαν νὰ σχηματίζωνται εἰς τὰ ὀρεινὰ παραμεθόρια χωρία τῆς περιφερείας Ροδόπης οἱ πυρῆνες τῶν συμμοριακῶν τμημάτων, ἐκ τῶν καταφυγόντων εἰς χώρας τοῦ Παραπετάσματος κομμουνιστῶν, ἅμα τῇ ἀπελευθερώσει μελῶν τοῦ ΕΑΜ, ΕΛΑΣ, ΚΚΕ καὶ ἐκ τῶν στρατολογηθέντων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν κατοίκων τῶν χωρίων.

Αἱ μικραὶ κατ' ἀρχὴν ὁμάδες, ἐνισχυόμεναι διαρκῶς διὰ τῆς ἐντάξεως ἐθελοντῶν κομμουνιστῶν καὶ βιαίας στρατολογίας τῶν παραμεθορίων συνοικισμῶν καὶ τῶν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐλεγχομένων χωρίων, τὸ φθινόπωρον τοῦ ἰδίου ἔτους ἐξελίχθησαν εἰς μεγάλα καὶ καλῶς ἐξωπλισμένα συμμοριακὰ συγκροτήματα, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 1946 ἤρχισαν τὰς πρώτας ἐπιθέσεις των, ἀρχικῶς μὲν κατὰ τῶν ἀπομεμακρυσμένων Σταθμῶν Χωροφυλακῆς καὶ Στρατιωτικῶν τμημάτων βραδύτερον δὲ κατὰ τῶν πόλεων.

Ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς, ἄλλοτε ἐπιτιθεμένη καὶ ἄλλοτε ἀμυνομένη, ἔλαβε μέρος δι' ὅλων τῶν δυνάμεών της προασπίζουσα τὰς πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρία καὶ ἠγωνίσθη ἡρωικῶς παραλλήλως πρὸς τὸν Στρατόν, ἄλλοτε μόνη καὶ ἄλλοτε μετὰ τῶν Στρατιωτικῶν τμημάτων κατὰ τῶν συμμοριτῶν, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀγῶνος μέχρι τῆς πλήρους συντριβῆς τῶν συμμοριτῶν.

Συμφώνως πρὸς τὴν λεπτομερῆ ἔκθεσιν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ροδόπης, κατὰ τὸ ἀπὸ 1946 μέχρι 1950 χρονικὸν διάστημα ἤτοι μέχρι τῆς συντριβῆς τῶν συμμοριτῶν, ἡ Χωροφυλακὴ ἔλαβε μέρος εἰς τὰς κάτωθι περιπτώσεις συγκρούσεων, καθ' ἃς ἐξελίχθησαν τὰ σημαντικώτερα πολεμικὰ γεγονότα κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐν τῇ περιοχῇ.

Συμμοριακαὶ δυνάμεις τὴν 23.11.1946 κατῆλθον εἰς Σάπας τῆς Ροδόπης ἐκ τῶν κρησφυγέτων των καὶ ἐπετέθησαν ἐναντίον τοῦ Καταστήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σαπῶν, ἄνευ ἀποτελέσματος.

Οἱ ἐπιτεθέντες ἀνήρχοντο εἰς ἑκατὸν πεντήκοντα (150) περίπου. Τὴν ἐπίθεσιν ἀπέκρουσαν, πολεμήσαντες μὲ γενναιότητα, ὁ τότε διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως μοίραρχος Γ. Καζακόπουλος καὶ περὶ τοὺς ἑπτὰ ὁπλῖται.

Τὴν 27.11.1946, συμμοριακὸν συγκρότημα διερχόμενον πλησίον τῆς ἕδρας τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κίζαρι συνεπλάκη μετ' Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς καὶ ἑνὸς Τάγματος Στρατοῦ. Συνήφθη σκληρὰ δεκάωρος περίπου μάχη, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν ὁ διοικητὴς τοῦ Τάγματος ταγματάρχης Δ. Κουφόπουλος, ὁ διοικητὴς τοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς ἐνωμοτάρχης Δ. Μιμῖκος καὶ ὁ χωροφύλαξ Ἰω. Μπονζίδης, ὡς καὶ εἷς ὁδηγὸς τῶν τμημάτων Μωαμεθανὸς ἀγροφύλαξ.

Ἐπίσης τὴν 3.12.1946, πολυμελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν Γεώργιον Βερβερούδην (καπετὰν Δάσκαλον) ἐπετέθη κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Γρατινῆς. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην ἐφονεύθη ὁ ἐνωμοτάρχης διοικητὴς τοῦ Σταθμοῦ Κ. Γεωργούλιας, μαχόμενος ἀπὸ τοῦ κωδωνοστασίου τοῦ Ναοῦ τοῦ χωρίου. Ἡ ὡς ἄνω συμμορία τελικῶς ἀπεσύρθη τῇ ἐπεμβάσει Στρατιωτικῶν δυνάμεων, συλληφθέντων τριῶν συμμοριτῶν καὶ φονευθέντων ἑτέρων 2.

Αἱ μεγαλύτεραι ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν καὶ ἡ ἔντασις τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος, ἐξεδηλώθησαν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1947.

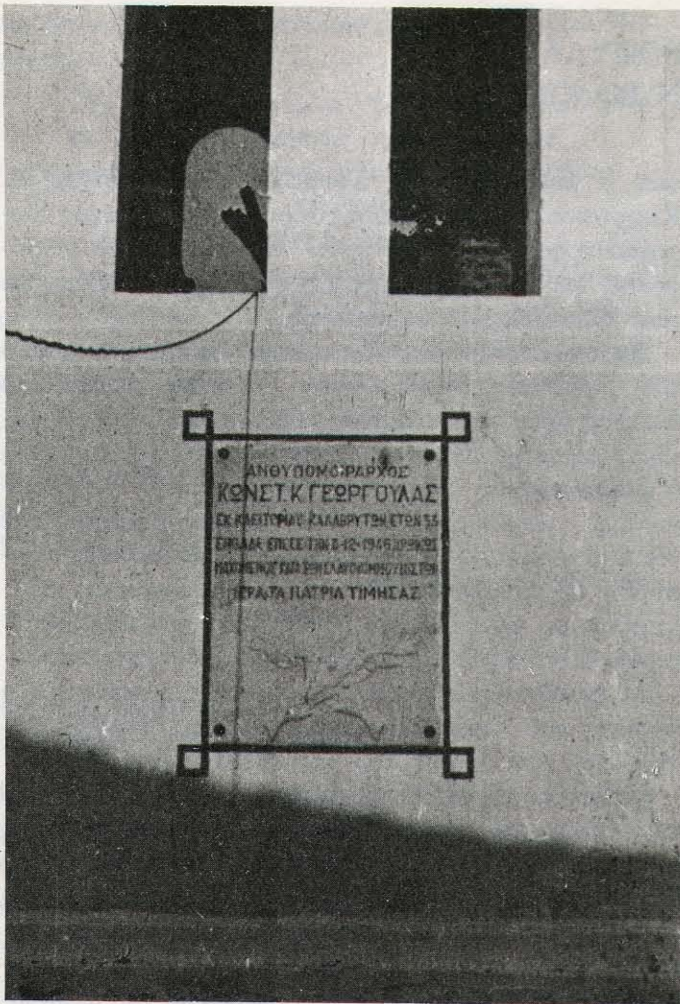
Οὕτω τὴν 15.1.1947, δύναμις 200 συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Ἴασμος, ἐνέπρησε 4 οἰκίας καὶ 4 καταστήματα ἐθνικοφρόνων καὶ ἐτραυμάτισε θανασίμως δι' ὅλμων δύο ἰδιώτας. Ἑτέρα δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ φυλακίου γεφύρας Ἰάσμου, φρουρουμένου ὑπὸ τμήματος Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς. Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθη εἷς ἀνθυπολοχαγὸς καὶ δύο στρατιῶται, ἐτραυματίσθησαν 6 στρατιῶται καὶ εἷς ἐνωμοτάρχης, συνελήφθησαν δὲ αἰχμάλωτοι δύο χωροφύλακες. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν τρεῖς. Ἡ ἐπίθεσις ἥτις ἐξεδηλώθη τὴν 18.30' ὥραν, διήρκεσε καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν νύκτα.

Τὴν 11.2.1947 καὶ περὶ ὥραν 18.30', μεταξὺ Ἁμαξάδων καὶ Κοπτεροῦ τὸ αὐτοκίνητον τῆς Ὑπηρεσίας τὸ μεταφέρον τὸν Ἄγγλον σύνδεσμον, τὴν σύζυγόν του καὶ τὸν διερμηνέα, ὁδηγούμενον ὑπὸ τοῦ χωροφύλακος Σπ. Κολιγκύτη, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν 100 συμμοριτῶν οἵτινες ἀπήγαγον μόνον τὸν χωροφύλακα.

Ὁμοίως τὴν 13.2.1947, ἔλαβε χώραν ἐπίθεσις συμμοριτῶν κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σαπῶν, ἄνευ ἀποτελέσματος. Οἱ ἐπιτεθέντες ἀνήρχοντο εἰς ἓν τάγμα, οἱ δὲ ἀμυνόμενοι ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς εἰς 15 περίπου καί τινας ἐθελοντὰς πολίτας.

Τὸν Ἀπρίλιον 1947, ἰσχυρὸν συμμοριακὸν συγκρότημα εἰσῆλθεν ἐντὸς τοῦ χωρίου Κίζαρι, προέβη εἰς λεηλασίας καὶ ἐμπρησμοὺς τοῦ χωρίου, τελικῶς ὅμως ἠναγκάσθη νὰ ἀποσυρθῇ, κατόπιν ἰσχυρᾶς πιέσεως ἥτις ἠσκήθη ὑπὸ καταφθάσαντος μικτοῦ ἀποσπάσματος Στρατοῦ - Χωροφυλακῆς.

Ἐπίσης κατὰ τὸν Ἰούνιον 1947, συμμορῖται κατελθόντες εἰς τὰς παρυφὰς τῆς κωμοπόλεως τῶν Σα-

᾿Αναμνηστικὴ πλὰξ ἐντοιχισθεῖσα εἰς τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ ῾Ιεροῦ Ναοῦ Γρατινῆς - Ροδόπης, εἰς μνήμην τῶν ἀγωνισθέντων ἀπὸ τοῦ κωδωνοστασίου τούτου ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ πεσόντων κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν τὴν 3.12.1946.

πῶν, ἔβαλον διὰ βαρέων ὅπλων κατὰ τοῦ Καταστήματος τῆς ῾Υποδιοικήσεως, ἄνευ ὅμως ἀποτελέσματος.

᾿Επίσης κατὰ τὸν μῆνα ᾿Ιούνιον ἰδίου ἔτους, ᾿Απόσπασμα Χωροφυλακῆς δρῶν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κίζαρι συνεπλάκη πλησίον τοῦ χωρίου ῎Ηπιον μετὰ συμμοριακοῦ συγκροτήματος καὶ ἠνάγκασε τοῦτο ὅπως ἐγκαταλείψῃ λεηλατηθέντα εἴδη ἐκ διαφόρων χωρίων.

Τὸν Αὔγουστον τοῦ ἔτους 1947, δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τῆς εἰς τὸν Σιδηροδρομικὸν Σταθμὸν Βέννας συμπτυχθείσης δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Στρύμης, ἄνευ ἀποτελέσματος.

Κατὰ μῆνα Αὔγουστον 1947, ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Γ. Καραστάθην καὶ ἀνθυπασπιστὴν Χωροφυλακῆς Θ. Οἰκονόμου, δυνάμεως 40 ἀνδρῶν, συνεπλάκη μετὰ δυνάμεως 300 περίπου συμμοριτῶν παρὰ τὴν θέσιν «Μαγαράδες» καὶ «῎Ατκιοϊ» Σαπῶν - Ροδόπης καὶ ἐπὶ διήμερον ἐμάχετο. Τὴν τρίτην ἡμέραν ἐπεμβᾶσα Στρατιωτικὴ δύναμις καὶ ᾿Αεροπορία ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τοὺς συμμορίτας. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ. ᾿Απώλειαι συμμοριτῶν, κατὰ πληροφορίας παραδοθέντων, φονευθέντες 22 καὶ ἀνεξακρίβωτος ἀριθμὸς τραυματιῶν.

῾Ομοίως τὴν 28.8.1947, καὶ ἀπὸ τῆς ὥρας 05.30΄ μέχρι τῆς 07.00΄, συμμορῖται ἀκαθορίστου ἀριθμοῦ, ἔβαλον διὰ πυροβόλου κατὰ τῆς φρουρᾶς Χωροφυλακῆς χωρίου Φιλύρας(Ξύδια) τριάκοντα βλήματα, ἄνευ ἀπωλειῶν. Κινηθεῖσαι δυνάμεις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἠνάγκασαν τοὺς συμμορίτας νὰ τραποῦν πρὸς τὰ ὀρεινὰ κρησφύγετά των.

Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ ἔτους 1947, δύναμις 300 περίπου συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τῆς φρουρᾶς Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ κωμοπόλεως Σαπῶν, ἄνευ ἀποτελέσματος.

Τὴν 16.9.1947 καὶ περὶ ὥραν 23.00΄, τὸ συμμοριακὸν τάγμα Δασκάλου δυνάμεως 250 ἀνδρῶν ὡπλισμένον δι᾿ ὅλμων, Πίατ, βαρέων καὶ ἐλαφρῶν πολυβόλων, περιεκύκλωσε τὸ χωρίον Κόσμιον καὶ προσέβαλε τὴν δύναμιν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἐξ 7 ἀνδρῶν. ᾿Ενέπρησαν 18 οἰκίας καὶ τὸ Σχολεῖον τοῦ χωρίου, ἐφονεύθησαν δὲ 2 ἰδιῶται ἐκ βλημάτων ὅλμου.

᾿Επίσης, τὴν νύκτα τῆς 18.9.1947, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Νέου Καβακλίου, πυρπολήσασα δύο οἰκίας καὶ ἀνατινάξασα ὀκτὼ σιδηροτροχιάς. Δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μεσσούνης συμπλακεῖσα μετὰ συμμοριτῶν, ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τὴν συμμορίαν.

῾Ομοίως τὴν νύκτα τῆς 21.9.1947, πολυμελὴς συμμορία προσέβαλε δι᾿ ὅλμων καὶ βαρέων ὅπλων, τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς ᾿Ασωμάτων καὶ μετὰ δίωρον συμπλοκὴν οἱ συμμορῖται ἀπεσύρθησαν, τραυματισθέντος ἑνὸς χωροφύλακος.

Τὴν 20.10.1947 καὶ περὶ ὥραν 23.00΄, συμμορία δυνάμεως 300 περίπου ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν καπετὰν Δάσκαλον, διαθέτουσα βαρὺν ὁπλισμόν, ἐπετέθη ἐξ ὅλων τῶν πλευρῶν κατὰ τῶν κατεχομένων ἐν Φιλύρᾳ (Ξύδια) θέσεων τόσον ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ὅσον καὶ ὑπὸ τοῦ 4ου Λόχου τοῦ 554ου Τάγματος Πεζικοῦ. ῾Η μάχη διήρκεσε μέχρι τῆς 01.00΄ ὥρας τῆς 21.10.1947, ὅτε οἱ συμμορῖται ἤρχισαν νὰ ἀποχωροῦν πρὸ τῆς σθεναρᾶς ἀντιστάσεως τῶν ᾿Εθνικῶν δυνάμεων, μὴ ἐπιτυχόντες τοῦ σκοποῦ των. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 10 φονευθέντας καὶ τινας τραυματίας, οὓς παρέλαβον μεθ᾿ ἑαυτῶν, κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των.

Τὴν νύκτα τῆς 25.10.1947, 100μελὴς συμμορία προσέβαλε δι᾿ ὅλμων καὶ ὁπλοπολυβόλων τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς ᾿Ασωμάτων καὶ μετὰ μάχην μιᾶς ὥρας ἀπεσύρθη.

Τὴν 12ην Νοεμβρίου 1947 καὶ ὥραν 21.30΄, ἐξεδηλώθη ἡ πρώτη ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῆς πόλεως Κομοτηνῆς. ῾Η δευτέρα ἐγένετο τὴν 14 - 15 Νοεμβρίου 1947 καὶ ἡ τρίτη τὴν 16ην Μαρτίου 1948. Δεδομένου ὅτι ἀφιερώνωμεν εἰδικὸν κεφάλαιον διὰ τὰς συμμοριτικὰς ἐπιθέσεις κατὰ τῆς πόλεως

Κομοτηνῆς καὶ τὴν ἡρωικὴν ἄμυναν τῆς Χωροφυλακῆς, πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεων παραλείπομεν ὅσα περὶ τούτων λέγονται εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ροδόπης.

Τὴν 12.11.1947 καὶ περὶ ὥραν 21.30', δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἰάσμου, χρησιμοποιήσασα ὅλμους, Πίατ καὶ βαρέα πυροβόλα. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες καὶ 4 ἰδιῶται.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1948 αἱ ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν προσλαμβάνουν μεγαλυτέραν σκληρότητα, οἱ δὲ συμμορῖται ὑπερτεροῦντες κατὰ πολὺ ἀριθμητικῶς τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ καλῶς ἐξωπλισμένοι ἐξαναγκάζουν τοὺς παραμεθορίους Σταθμοὺς Χωροφυλακῆς νὰ συμπτυχθοῦν εἰς τὰς ἕδρας τῶν Ὑποδιοικήσεων.

Τὴν 26.1.1948 καὶ περὶ ὥραν 23.30', ἐξεδηλώθη ἐπίθεσις, κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἰάσμου, τοῦ 317 Τάγματος συμμοριτῶν δι' ὅλμων πολυβόλων καὶ αὐτομάτων ὅπλων. Ἡ μάχη διήρκεσε 3.30' ὥρας, οἱ δὲ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἀφοῦ ἐγκατέλειψαν τὰ διαρπαγέντα εἴδη. Ἐφονεύθησαν 7 συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 5.2.1948 καὶ ἀπὸ τῆς 22.00' μέχρι 04.00' ὥρας, 150μελὴς συμμορία προσέβαλε τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Ξυλαγανῆς, ἐκ δὲ τῆς συμπλοκῆς ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν 24.2.1948 καὶ ὥραν 22.00', 5μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κοσμίου καὶ καθηλώσασα τὴν μικρὰν δύναμιν τοῦ Σταθμοῦ ἐλεηλάτησε πολλὰς οἰκίας καὶ ἀφήρεσε 18 μεγάλα ζῶα. Παρεδόθη εἷς συμμορίτης.

Ἐπίσης τὴν 29.2.1948 καὶ ὥραν 03.00', αἱ ἐν Φιλύρᾳ (Ξύδια) δυνάμεις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἐβλήθησαν ὑπὸ συμμοριακοῦ πυροβολικοῦ καὶ βαρέων ὅπλων. Ἡ ἐπίθεσις αὐτὴ ἐναντίον τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων συνεχίσθη μέχρι τῆς 14.00' ὥρας τῆς αὐτῆς χρονολογίας καὶ ἐπανελήφθη τὴν νύκτα τῆς ἰδίας διαρκέσασα καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 1.3.1948. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιθέσεως ἐτραυματίσθη εἷς στρατιώτης ἐλαφρῶς καὶ ἐπυρπολήθησαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν 15 οἰκίαι Ὀθωμανῶν. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν πέντε καὶ ἐτραυματίσθησαν πολλοί, παραληφθέντες ὑπὸ τῶν συντρόφων των.

Τὴν νύκτα τῆς 27.2.1948, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἰάσμου. Ἡ ἐπίθεσις ἀντιμετωπίσθη ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν καὶ τὴν σύλληψιν ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 4.3.1948 καὶ ὥραν 24.00', συμμοριακὴ ὁμὰς ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ξυλαγανῆς, οἱ ἄνδρες τοῦ ὁποίου ἀντεπετέθησαν ἀναγκάσαντες αὐτὴν νὰ τραπῇ εἰς φυγήν.

Τὴν νύκτα τῆς 8.3.1948, δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Ἰάσμου, πλὴν ὁ διοικητὴς τοῦ Σταθμοῦ ἀνθυπασπιστὴς Κυριακόπουλος μετὰ 5 ἀνδρῶν κατώρθωσε νὰ πλησιάσῃ τούτους καὶ νὰ τοὺς αἰφνιδιάσῃ, ἀναγκασθέντων οὕτω νὰ ἀποχωρήσουν.

Τὴν 26.3.1948 καὶ ὥραν 24.00', ἑκατονταμελὴς συμμορία προσέβαλε τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Μεσσούνης, τῆς μάχης διαρκεσάσης ἐπὶ δίωρον μὲ ἀποτέλεσμα νὰ παραδοθῇ εἷς συμμορίτης.

Τὴν 6.4.1948, οἱ ἐν τῇ περιοχῇ Ροδόπης δρῶντες συμμορῖται συγκεντρωθέντες ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀρριανῶν διαρκούσης τῆς νυκτός, συνήφθη δὲ μετὰ τῶν ἑπτὰ ἐν συνόλῳ ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ τούτου σκληρὰ μάχη, διαρκέσασα μέχρι τῶν πρωινῶν ὡρῶν τῆς ἑπομένης ὁπότε οἱ συμμορῖται ἀπεσύρθησαν, μὴ δυνηθέντες νὰ καταβάλουν τὴν ἀντίστασιν τῶν ἀμυνομένων καὶ διότι κατέφθασαν ἐνισχύσεις ἐκ μέρους τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σαπῶν.

Ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην τῶν Ἀρριανῶν, κατέφθασε καὶ ἐγκατεστάθη μονίμως εἰς τοῦτο ἓν τάγμα Στρατοῦ καὶ οὕτω τὸ χωρίον Ἀρριανὰ ἀπετέλεσε Κέντρον Ἀσφαλείας, εἰς ὃ συνεπτύχθησαν καὶ οἱ Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς Κέχρου - Πλαγιᾶς (Ν. Σάντας) καὶ Κίζαρι ἔνθα παρέμειναν μέχρι τοῦ 1950, ὅτε μετὰ τὴν συντριβὴν τῶν συμμοριτῶν, προωθήθησαν εἰς τὰς ἕδρας των.

Ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως εἰς Ἀρριανὰ τάγματος Στρατοῦ, ἐλάμβανον χώραν σχεδὸν καθ' ἑκάστην ἑσπέραν ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν, αἵτινες ὅμως ἀπεκρούοντο ἀποτελεσματικῶς ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 30.4.1948 καὶ ἀπὸ τῆς 22ας ὥρας μέχρι 03.00' πρωινῆς, ἑκατονταμελὴς συμμορία προσέβαλε τὴν δύναμιν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἰάσμου δι' ὅλμων καὶ πυροβόλων. Ἀποτελέσματα τῆς ἐπιθέσεως ὑπῆρξαν μόνον σοβαραὶ ζημίαι τοῦ οἰκήματος τοῦ Σταθμοῦ.

Τὴν 5.5.1948 καὶ ὥραν 21.40', δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἰάσμου, μεγαλυτέρα δὲ δύναμις εἰσῆλθεν εἰς τὸ χωρίον διὰ στρατολογίαν καὶ διαρπαγάς. Δύναμις 6 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἠμύνθη εἰς τὸν Ἀστυνομικὸν Σταθμόν, ἑτέρα δὲ 5 ἀνδρῶν ἐξῆλθε τοῦ πολυβολείου καὶ πλαγιέβαλε τοὺς συμμορίτας, ἀναγκάσασα τούτους νὰ ἀπέλθουν.

Τὴν νύκτα τῆς 24.5.1948, τὸ 317ον Τάγμα συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν Νῖκον Ἀτσαλένιον ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἰάσμου μὲ βαρὺν ὁπλισμόν, ἓν πυροβόλον τῶν 7,5'' καὶ ἐμπρηστικὰς φιάλας βενζίνης. Ἐκ τῶν βλημάτων τοῦ πυροβόλου καὶ τῶν χειροβομβίδων τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ ὑπέστη ἀνυπολογίστους ζημίας. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἰάσμου, ἐκ 12 ἀνδρῶν, ἠμύνθη σθεναρῶς μέχρι τῶν πρωινῶν ὡρῶν, χωρὶς νὰ ὑποστῇ ἀπωλείας, ὁπότε οἱ συμμορῖται ἀπεσύρθησαν.

Ἐπίσης, τὴν αὐτὴν ἡμέραν 24.5.1948, δύναμις 2.000 περίπου συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τῆς φρουρᾶς Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς τῆς κωμοπόλεως Σαπῶν, ἀποτελουμένης ἐξ ὀγδοήκοντα πέντε ἐν

συνόλῳ ἀνδρῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀνατροπὴν τῶν ἐξωτερικῶν ἡμετέρων φυλακίων καὶ τὴν εἴσοδον τῶν συμμοριτῶν ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως.

Κατὰ τὴν εἰσβολήν των ταύτην εἰς Σάπας οἱ συμμορῖται ἐπεστράτευσαν βιαίως 16 ἄτομα, ἐλεηλάτησαν καταστήματα, ἀποθήκας καὶ οἰκίας ἐθνικοφρόνων πολιτῶν.

Τὴν 28.6.1948 καὶ ἀπὸ τὰς ὥρας 03.30' ἕως 07.00', συμμορία ἀκαθορίστου ἀριθμοῦ ἐπετέθη δι' ὅλμων καὶ πυροβολικοῦ κατὰ τῶν ἐν Φιλύρᾳ (Ξύδια) δυνάμεων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ἐτραυματίσθη εἷς στρατιώτης καὶ κατεστράφη ἐκ βλημάτων πυροβολικοῦ τὸ μουσουλμανικὸν τέμενος.

Τὴν νύκτα τῆς 2.7.1948, δύναμις συμμοριτῶν ἐπιτεθεῖσα κατὰ τοῦ χωρίου Προσκυνηταὶ ἐξετέλεσε δύο πολίτας ἐθνικόφρονας, ἀπήγαγε δὲ ἑτέρους τρεῖς. Δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ξυλαγανῆς ἐνεδρεύουσα συνεπλάκη μετὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἀπηλευθέρωσε τοὺς ἀπαχθέντας.

Τὴν πρωίαν τῆς 4.7.1948, 20μελὴς συμμορία ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἰάσμου ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Ἰω. Τρουλλινὸν καὶ 6 χωροφύλακας. Ἐπηκολούθησε συμπλοκὴ διαρκέσασα μέχρι τῆς 07.30' ὥρας, ὁπότε ἐπενέβη καὶ ἑτέρα δύναμις ἐκ 15 συμμοριτῶν, ταὐτοχρόνως δὲ καὶ ὁ διοικητὴς τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἰάσμου ἀνθυπασπιστὴς Κυριακόπουλος μετὰ 4 χωροφυλάκων. Οἱ συμμορῖται λόγῳ τῆς ἐπελθούσης ἡμέρας ἀπεσύρθησαν παραδοθέντος ἑνὸς συμμορίτου καὶ ἀπελευθερωθέντων πέντε βιαίως ἀπαχθέντων.

Τὴν 26.7.1948 καὶ ὥραν 23.00', συμμορῖται εἰσῆλθον εἰς τὸ χωρίον Ἴασμος καὶ τμῆμα αὐτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, οἱ λοιποὶ δὲ προέβησαν εἰς διαρπαγάς. Τμῆμα ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἀντεπετέθη καὶ τοὺς ἠνάγκασε νὰ ἀποχωρήσουν καὶ νὰ ἐγκαταλείψουν τὰ διαρπαγέντα.

Τὴν νύκτα τῆς 7.8.1948, δύναμις Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἰάσμου, ἐνεδρεύουσα ἔξωθι τοῦ χωρίου, ἐπαγίδευσε συμμορίτας φονεύσασα ἕνα καὶ τραυματίσασα ἕτερον, ὃν καὶ συνέλαβε.

Τὴν 21.8.1948 καὶ ὥραν 22.30', συμμορία εἰσελθοῦσα λάθρα εἰς Ἴασμον παρέλαβεν ἀπὸ ἀκραίας οἰκίας εἴδη ρουχισμοῦ καὶ τρόφιμα. Δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἰάσμου καταδιώξασα τοὺς συμμορίτας ἠνάγκασε τούτους νὰ ἐγκαταλείψουν τὰ διαρπαγέντα εἴδη.

Τὴν 6.12.1948 καὶ περὶ ὥραν 23.00', συμμορία ἀκαθορίστου δυνάμεως ἔβαλε κατὰ τῆς ἐν Φιλύρᾳ (Ξύδια) δυνάμεως Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς 25 βλήματα ὅλμου καὶ ἀκολούθως ἐτράπη εἰς φυγήν. Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐπιθέσεως παρεδόθησαν μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ των 6 συμμορῖται καὶ 4 συμμορίτισσαι.

Τὴν 24.12.1948 καὶ περὶ ὥραν 23.45', πολυμελὴς συμμορία ἀκαθορίστου ἀριθμοῦ ἐπετέθη διὰ μυδραλλίων καὶ ὅλμων κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀρίσβης καὶ τῆς ἐκεῖ ἑδρευούσης δυνάμεως Στρατοῦ, ἀποκρουσθεῖσα ἐπιτυχῶς.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949 ἡ Χωροφυλακὴ ἐνισχυομένη διὰ Στρατιωτικῶν τμημάτων καὶ Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς, καλῶς ἐξωπλισμένη καὶ μὲ ἀναπτερωμένον τὸ ἠθικόν, ἀναλαμβάνει πρωτοβουλίαν εἰς τὸν ἀντισυμμοριακὸν ἀγῶνα καὶ μετὰ τῶν δρώντων Στρατιωτικῶν τμημάτων τῆς περιοχῆς καταδιώκει τοὺς συμμορίτας, οἵτινες μὴ δυνάμενοι ν' ἀντιμετωπίσουν τὴν δύναμιν τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς, προβαίνουν εἰς τὴν διάπραξιν δολιοφθορῶν καὶ ἁρπαγάς.

Τὴν 12.3.1949 καὶ ὥραν 01.30', δύναμις συμμοριτῶν εἰσῆλθεν εἰς Ἴασμον, γενομένη δὲ ἀντιληπτὴ παρὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς κατεδιώχθη καὶ ἠναγκάσθη, μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν πυρῶν, νὰ ἀποσυρθῇ. Παρεδόθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν 16.3.1949 καὶ περὶ ὥραν 11.00', εἰς τὸ 11ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Κομοτηνῆς - Σαπῶν, αὐτοκίνητον Χωροφυλακῆς προσέκρουσεν ἐπὶ συμμοριακῆς νάρκης καὶ ἀνετινάχθη. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων τοῦ αὐτοκινήτου ἐφονεύθησαν ὁ ὑπενωμοτάρχης Π. Λουμπροῦκος καὶ 5 χωροφύλακες.

Τὴν 22.4.1949 καὶ ὥραν 08.30', παρὰ τὸ χωρίον Κοπτερὸν πρὸς Ἴασμον ἀνετινάχθη ἡ σιδηροδρο-

Ἀναμνηστικὴ στήλη εἰς μνήμην φονευθέντων τὴν 16.3.1949 παρὰ τὸ 11ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Κομοτηνῆς - Σαπῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς.

μική γέφυρα τοῦ χιλιομετρικοῦ σημείου 316008 μήκους 9 μέτρων. Ὁλόκληρος ἡ ἁμαξοστοιχία ἐξετροχιάσθη καὶ ἀμέσως ἐναντίον αὐτῆς καὶ τῶν ἐπιβατῶν οἱ συμμορῖται ἔβαλον δι' ὅλμων καὶ πολυβόλων τῆς δυνάμεώς των ἀνερχομένης εἰς 100 ἄνδρας. Οἱ ἐπιβαίνοντες τῆς ἁμαξοστοιχίας δύο χωροφύλακες κατέλαβον θέσεις καὶ ἐφόνευσαν δύο συμμορίτας τραυματισθέντος ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ ἑνὸς χωροφύλακος. Ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου κατέφθασεν ἐπὶ τόπου ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἰάσμου, ὁπότε οἱ συμμορῖται ἐτράπησαν εἰς φυγήν, μετ' ὀλίγον ὅμως ἐπετέθησαν τραυματίσαντες δύο χωροφύλακας. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἐκράτησεν εἰς ἀπόστασιν τοὺς συμμορίτας μέχρι τῆς 12ης ὥρας, ὁπότε κατέφθασεν ἐκ Κομοτηνῆς ἐνίσχυσις.

Εἰς τὴν ἀνωτέρω δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς δὲν συμπεριελήφθη ἡ δραστηριότης ἣν ἐπέδειξεν αὕτη εἰς τὰ καθαρῶς ἀστυνομικά της καθήκοντα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔπαυσε νὰ ἐκτελῇ ταὐτοχρόνως καὶ μὲ ἀμείωτον ἔντασιν μὲ τὰ ἐκ παραλλήλου στρατιωτικά της τοιαῦτα, οὔτε αἱ ἐνέργειαί της διὰ τὴν ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν τῶν ὑπόπτως καὶ ἀντεθνικῶς δρώντων ἀτόμων, τῶν ἀνακαλυφθέντων ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν καθὼς καὶ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ζημιῶν ἐκ τῶν δολιοφθορῶν.

9. ΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ

Ἡ πόλις τῆς Κομοτηνῆς ὑπέστη ἐπανειλημμένας ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν δι' ἰσχυρῶν δυνάμεων, εἴς τινας δὲ ἐχρησιμοποιήθη καὶ πυροβολικόν. Παρὰ τὰς σφοδρὰς καὶ λυσσώδεις ἐπιθέσεις ταύτας, καθ' ἃς οἱ συμμορῖται ἐσκόπουν τὴν λεηλασίαν καὶ ἐμπρησμὸν τῆς πόλεως καὶ τὴν βιαίαν στρατολογίαν τῶν κατοίκων διὰ τὰς συμμορίας ὡς διέδιδον, δὲν ἐπέτυχον οὐδένα τῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν των. Οὐδεμίαν ἀξίαν λόγου βλάβην ἠδυνήθησαν νὰ προξενήσουν εἰς τὴν πόλιν, παρ' ὅλον ὅτι ὑπέστησαν βαρείας ἀπωλείας κατὰ τὰς ἐπιθέσεις των ταύτας εἰς ἄνδρας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ εἷς διοικητὴς συμμοριακοῦ τάγματος.

Εἰς τὴν ἐπιτυχῆ ἀπόκρουσιν τῶν συμμοριακῶν τούτων ἐπιθέσεων, τὰ μέγιστα συνετέλεσεν ἡ ἀποφασιστικότης, τὸ θάρρος καὶ ἡ ψυχραιμία τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Εἶναι ἀξιοσημείωτον ὅτι ἡ Κομοτηνὴ εἶναι ἡ μόνη πόλις τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ἀντέστη ἀποτελεσματικῶς εἰς τὴν μῆνιν τῶν σλαβοκομμουνιστῶν, οἵτινες παρ' ὅλας τὰς λυσσώδεις ἐπιθέσεις των, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ προξενήσουν καταστροφὰς εἰς τὴν πόλιν.

Αἱ ἐναντίον τῆς Κομοτηνῆς ἐπιθέσεις εἶναι αἱ ἀκόλουθοι: 1. Τὴν 12-13 Νοεμβρίου 1947 καὶ ὥραν 21.30', ἐπετέθη κατὰ τῆς πόλεως καὶ ἐξ ὅλων τῶν σημείων δύναμις συμμοριτῶν 8 ταγμάτων πρὸς κατάληψιν αὐτῆς. Ὁμάδες τούτων, διὰ τῶν διακένων τῶν ἐξωτερικῶν πολυβολείων ἐπωφελούμεναι τοῦ πυκνοῦ σκότους, εἰσέδυσαν εἰς τὴν πόλιν ἐκ 3-4 σημείων. Ἀμέσως ὅμως ἐξουδετερώθησαν, μὴ ἐπιτυχοῦσαι οὐδένα ἐγκληματικὸν σκοπόν.

Ἐκ τῶν βλημάτων τῶν χρησιμοποιηθέντων ὅλμων, Πιάτ, μυδραλλίων καὶ λοιπῶν ὅπλων, ἐτραυματίσθησαν δύο στρατιῶται νοσοκόμοι ἐπὶ τοῦ νοσοκομειακοῦ αὐτοκινήτου των καὶ εἷς ΜΑΥ. Ἡ ἐπίθεσις διήρκεσε μέχρι τῆς 4ης πρωινῆς ὥρας, ὅτε ὁ κύριος ὄγκος ἀπεσύρθη πρὸς τὰ βορείως τῆς πόλεως ὑψώματα.

Συγχρόνως εἶχον ἀπασχοληθῆ διὰ πυρῶν αἱ φρουραὶ τῶν πέριξ τῆς πόλεως κέντρων, Ἀσωμάτου, Σώστου, Νυμφαίας, Γρατινῆς, Ἀρριανῶν, Σαπῶν, καὶ ἐναρκοθετήθησαν αἱ πέριξ τῆς πόλεως ὁδοὶ πρὸς παρεμπόδισιν ἐνισχύσεως τῶν ἐν τῇ πόλει Ἐθνικῶν δυνάμεων ἐκ τῶν ὡς ἄνω φρουρῶν.

2. Τὴν 14-15 Νοεμβρίου 1947 καὶ περὶ ὥραν 21ην, ἐξεδηλώθη δευτέρα ἐπίθεσις κατὰ τῆς πόλεως, διαρκέσασα μέχρι τῆς 05.30' πρωινῆς, διὰ συμμοριακῆς δυνάμεως 6 ταγμάτων. Αὕτη ἦτο σφοδροτέρα καὶ πλέον ἐπιμελημένη, ἐχρησιμοποιήθησαν δὲ τὰ ἐπίλεκτα ἐμπειροπόλεμα τμήματά των.

Αἱ ἀπώλειαι, ἃς ὑπέστησαν κατ' ἀμφοτέρας ταύτας τὰς ἐπιθέσεις των οἱ συμμορῖται, ἔχουν οὕτω: Νεκροὶ 10, ἐγκαταλειφθέντες πρὸ τῶν ΒΔ πολυβολείων τῆς πόλεως. Ἕτεροι 4 νεκροί, ἀνευρεθέντες εἰς ἀπόστασιν 1.500 μέτρων ἀπὸ τῶν πολυβολείων. Εἰς τὸ χωρίον Καρυδιά, 4 χιλιόμετρα ἀπέχον τῆς πόλεως, ἀνευρέθησαν 20 ἀκέφαλα πτώματα συμμοριτῶν.

Τὴν 19ην ἰδίου μηνὸς κατόπιν ἀναγνωριστικῆς ἐπιχειρήσεως τμημάτων Στρατοῦ, ἀνευρέθησαν 4 πτώματα εἰς θέσιν Παλαιοῦ Μιναρὲ Κομοτηνῆς, ἓν εἰς χωρίον Πάνδροσον καὶ 4 βορείως τῆς Γρατινῆς. Ἤτοι, 43 ἐν ὅλῳ νεκροὶ καὶ ἀνεξακρίβωτος ἀριθμὸς τραυματιῶν. Ἀπώλειαι 2 χωροφύλακες καὶ 4 ΜΑΥ τραυματίαι. Ἐκ βλημάτων ὅλμων ἐπυρπολύθη εἷς ἀλευρόμυλος, ἐν ᾧ ἐκάησαν καὶ 6 βοοειδῆ.

3. Τὴν 5.2.1948 καὶ ἀπὸ ὥρας 21.00' - 00.45', συμμορῖται ἐκ τῶν βορείως τῆς πόλεως ὑψωμάτων ἔβαλον διὰ πυροβολικοῦ κατὰ τῆς περιοχῆς Στρατώνων τῆς πόλεως, ρίψαντες 16 βλήματα. Δὲν ἐπροξενήθησαν βλάβαι, οὐδὲ θύματα.

4. Τὴν 16.3.1948 καὶ ἀπὸ ὥρας 20.20', ἡ πόλις τῆς Κομοτηνῆς ἤρξατο βαλλομένη ἐντατικῶς διὰ δύο συμμοριακῶν πυροβόλων τῶν 7,5'', ἅτινα εἶχον τοποθετηθῆ εἰς ὑψώματα βορείως τῆς πόλεως, παρὰ τὸ χωρίον Τυχερόν. Ἐρρίφθησαν περὶ τὰ 100 βλήματα πρὸς τὴν περιοχὴν Στρατώνων τῆς πόλεως καί, ἕτερα 150, πρὸς τὸ κέντρον, ἤτοι Στρατῶνας Χωροφυλακῆς, Γενικὴν Διεύθυνσιν Ταχυδρομείων καὶ ἠλεκτρικὸν ἐργοστάσιον. Συγχρόνως, ἐξαπελύθη σφοδρὰ ἐπίθεσις ἐξ ὅλων τῶν σημείων κατὰ τῆς πόλεως, διὰ δύο συμμοριακῶν ταγμάτων, ἐνῷ ἕτεραι δυνάμεις συμμοριτῶν ἀπησχόλουν τὰς στρατιωτικὰς φρουρὰς Νυμφαίου, Γρατινῆς, Προκτίου καὶ ἐναρκοθέτησαν τὰς πρὸς Κομοτηνὴν ὁδούς, πρὸς παρεμπόδισιν ἀφίξεως ἐνισχύσεων. Ἕτεραι δυνάμεις συμμοριτῶν, πεζικοῦ καὶ πυροβολικοῦ, ἐπετίθεντο κατὰ τῆς Ξάνθης καὶ τὸ μὲν πυροβολικὸν ἔβαλε μέχρι τῆς 3ης πρωινῆς, ἡ δὲ ἐπίθεσις τοῦ πεζικοῦ διήρκεσε μέχρι τῆς 4ης πρωινῆς. Οἱ ἐπιτιθέμενοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν πόλιν τῆς Κομοτηνῆς, ἀποκρουσθέντες ὑπὸ τῶν ἐξωτερικῶν φυλακίων.

Ἡ ἀμυνομένη δύναμις ἀπέκρουσε τὴν ἐπίθεσιν ταύτην μόνον διὰ τυφεκίων Μπρὲν καὶ 2 ὅλμων, διότι ἐστερεῖτο πυροβολικοῦ ἢ ἄλλων βαρέων ὅλμων. Ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται, Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, μὲ ἀπίστευτον ψυχραιμίαν καὶ θάρρος ἀπέκρουσαν παρὰ τὴν ἔλλειψιν μέσων τοὺς πολυαρίθμους καὶ ἄριστα ἐξωπλισμένους συμμορίτας, σώσαντες τὴν πόλιν ἀπὸ τὴν λεηλασίαν καὶ τὴν στρατολογίαν, ἥν, ὡς κατέθεσε παραδοθεὶς συμμορίτης, ἐπρόκειτο νὰ ἐνεργήσουν εἰς εὐρεῖαν κλίμακα.

Ἐτραυματίσθησαν ἐλαφρῶς εἷς ἀνθυπολοχαγὸς καὶ 3 στρατιῶται, ἐξ ὧν ὁ ἀνθυπολοχαγὸς καὶ εἷς στρατιώτης ἐκ προσκρούσεως τοῦ αὐτοκινήτου, οὗ ἐπέβαινον, εἰς νάρκην. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν 3, παρεδόθησαν 3 καὶ εἷς συνελήφθη αἰχμάλωτος. Ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἐφονεύθησαν 2 καὶ ἐτραυματίσθησαν 6. Ἐπροξενήθησαν ζημίαι εἰς 10 οἰκίας καὶ εἰς τὸ τηλεφωνικὸν καὶ ἠλεκτρικὸν δίκτυον τῆς πόλεως, ἐκ τῶν βλημάτων τοῦ πυροβολικοῦ.

5. Τὴν 7.4.1948 καὶ περὶ ὥραν 20.30', συμμοριακὸν πυροβολικὸν ἤρξατο καταιγιστικὸν πῦρ κατὰ τῆς πόλεως διὰ τριῶν πυροβόλων ἐκ διαφόρων κατευθύνσεων. Εἰς τοῦτο ἀπήντησε τὸ πυροβολικὸν καὶ κατώρθωσε νὰ σιγήσῃ μετ' ὀλίγον τὸ ἓν συμμοριακὸν πυροβόλον. Ἐρρίφθησαν κατὰ τῆς πόλεως περὶ τὰ 250 βλήματα χωρὶς νὰ προξενηθοῦν σοβαραὶ ζημίαι. Ταὐτοχρόνως ἐξαπελύθη σφοδροτάτη ἐπίθεσις διὰ δύο συμμοριακῶν ταγμάτων Ξάνθης καὶ Ροδόπης, ὑπὸ τοὺς καπεταναίους Νῖκον καὶ Δάσκαλον ἐνισχυμένων διὰ δυνάμεων ἐξ Ἕβρου. Οἱ ἐπιτιθέμενοι ἀποφασισμένοι νὰ γίνουν ὁπωσδήποτε κύριοι τῆς πόλεως εἶχον ἐφοδιασθῆ μὲ πολλοὺς ὅλμους τοποθετημένους γύρωθεν τῆς πόλεως καὶ ὑποστηρίζοντας διὰ πυκνοῦ πυρὸς τὴν προσπάθειαν αὐτῶν οἵτινες ἐπετίθεντο μὲ μυδράλλια, ἀντιαρματικὲς γροθιές, αὐτόματα κλπ.

Ἡ μεγαλυτέρα πίεσις τὴν φορὰν ταύτην ἠσκήθη κατὰ τῶν φυλακίων τῆς Χωροφυλακῆς, οἱ ἄνδρες τῶν ὁποίων παρὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν ἐπιτιθεμένων εἰς ἄνδρας καὶ μέσα ἀντέστησαν μὲ ψυχραιμίαν ἀπίστευτον, θάρρος καὶ πεῖσμα. Μέσα εἰς τὴν κόλασιν τοῦ πυρὸς τμῆμα συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν διοικητὴν τοῦ τάγματος Ξάνθης καπετὰν Νῖκον ἐπωφελούμενον τοῦ σκότους καὶ τῆς ἀθορύβου χλόης, ἀφ' οὗ ἐθυσίασεν ἕνα συμμορίτην ἀποκόψαντα διὰ ψαλιδίου ναρκοθετημένον σύρμα, ἐπέτυχε νὰ εἰσδύσῃ εἰς ΒΔ παρυφὴν τῆς πόλεως καὶ νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ τουρκικοῦ νεκροταφείου. Ἀφ' οὗ ἐτοποθέτησε σειρὰν ναρκῶν, πυροδοτουμένων δι' ἠλεκτροφόρου σύρματος ἐπὶ τῆς ἐκεῖθεν διερχομένης ὁδοῦ πρὸς ἀνατίναξιν τυχὸν ἀφιχθησομένων τεθωρακισμένων αὐτοκινήτων, αἱ ὁποῖαι εὐτυχῶς ἀνετινάχθησαν πρὸ τῆς ἐκεῖ ἀφίξεως τῶν τεθωρακισμένων αὐτοκινήτων καὶ χωρὶς οὐδὲν τούτων νὰ πάθῃ τί, τὴν μίαν ὁμάδα κατηύθυνε πρὸς τὸ κεντρικὸν ταχυδρομεῖον καὶ τὰς Ποινικὰς Φυλακάς, αὐτὸς δὲ ἐπὶ κεφαλῆς ἑτέρας ὁμάδος κατηυθύνθη καὶ ἔφθασε μέχρι τῶν περὶ τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Θράκης παρόδων. Ἑτέρα ὁμάς, ὑπὸ ἀξιωματικὸν συμμορίτην, εἰσδύσασα ἀπὸ τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον μεταξὺ τῶν φυλακίων ὁδοῦ Ξάνθης καὶ Χιλίων Δένδρων, ἔφθασε μέχρι τῆς Νομαρχίας, μὲ κατεύθυνσιν τὸν συνοικισμὸν Ρέμβης. Κατὰ τὴν εἰσβολὴν ἐφονεύθη ὁ ἀξιωματικός, οἱ δὲ ὑπόλοιποι προσέκρουσαν εἰς τὰ ἐσωτερικὰ φυλάκια Νομαρχίας καὶ Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς καὶ ἀντιμετωπίσθησαν, τόσον αὐτοὶ ὅσον καὶ οἱ πρὸς Ταχυδρομεῖον κατευθυνθέντες, διὰ καταιγιστικῶν πυρῶν τῶν φυλακίων καὶ ἑστιῶν ἐσωτερικῆς ἀντιστάσεως ἔνθα καὶ καθηλώθησαν.

Ἐπενέβησαν τεθωρακισμένα αὐτοκίνητα πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἀμυνομένων καὶ μέσα εἰς τοὺς στενοὺς καὶ δαιδαλώδεις δρόμους τῆς ΒΔ πλευρᾶς τῆς πόλεως συνήφθη σκληρὰ καὶ πολύωρος μάχη, ἐξαναγκασθέντων τῶν εἰσβολέων εἰς φυγήν, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιτυχίας τῶν ἐπιδιώξεών των.

Φεύγοντες ἐγκατέλειπον νάρκας, δυναμίτιδα, πηλήκια, ἐμπεσόντες δὲ εἰς ἡμέτερον ναρκοπέδιον ἐτραυματίσθησαν θανασίμως ὁ διοικητὴς τοῦ Τάγματος Νῖκος, 3 συμορίτισσαι καὶ 2 συμμορῖται τοῦ ἐπιτελείου του. Κατὰ καταθέσεις παραδοθέντων, μετὰ τοῦ ἀρχισυμμορίτου Νίκου, μετεφέρθησαν καὶ ἕτεροι 20 βαρέως τραυματισμένοι συμμορῖται. Τοῦ ἑτέρου τάγματος Δασκάλου ἐπιτιθεμένου ἐκ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῆς πόλεως, ἐξηκριβωμέναι ἀπώλειαι 5 νεκροὶ καὶ 3 σοβαρῶς τραυματίαι. Ἡμέτεραι ἀπώλειαι οὐδεμία. Ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἐκ βλημάτων πυροβολικοῦ καὶ ὅλμων ἐτραυματίσθησαν 5 ἄτομα καὶ ἐβλάβησαν 5 οἰκίαι. Παρεδόθησαν 5 συμμορῖται, ὧν εἷς ἱπποκόμος τοῦ ἀρχισυμμορίτου Νίκου.

6. Τὴν 14.4.1948 καὶ ὥραν 19ην, ἐξεδηλώθη ἐπίθεσις συμμοριτῶν κατὰ τῆς πόλεως Κομοτηνῆς, ἐκ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς διὰ ὀρειβατικοῦ πυροβόλου καὶ ἐκ τῆς ΒΔ τοιαύτης δι' ἑνὸς βαρέος ὅλμου. Τὰ βλήματα ἔπεσαν εἰς τὴν περιοχὴν Στρατώνων, καὶ εἰς τὰς συνοικίας Κὶρ - Μαχαλὲ καὶ Μαστανλὶ - Μαχαλέ. Ἐλαφρῶς ἐβλάβησαν 30 οἰκίαι καὶ ἐτραυματίσθησαν 13 ἄτομα, ἓν σοβαρῶς, ἐφονεύθη δὲ μία γυνή. Ἡ ἐπίθεσις διήρκεσεν ἐπὶ δίωρον, ἐρρίφθησαν δὲ 150 περίπου βλήματα. Ἀπήντησε τὸ πυροβολικὸν τῆς Στρατιωτικῆς Μονάδος. Ἀπώλειαι εἰς τὰς Ἐθνικὰς δυνάμεις δὲν ἐσημειώθησαν, τῶν δὲ συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν.

7. Τὴν 12.7.1948 καὶ ὥραν 00.15΄, συμμοριακὸν πυροβολικὸν ἤρξατο βάλλον κατὰ τῆς πόλεως Κομοτηνῆς ἐκ τῶν βορειοδυτικῶν ὑψωμάτων, διήρκεσε δὲ ἡ βολή, μέχρι τῆς 01.00΄ ὥρας τῆς αὐτῆς. Τὰ βλήματα ἔπεσαν εἰς τὴν ΒΔ παρυφὴν τῆς πόλεως, ἤτοι Στρατῶνες, Κὶρ - Μαχαλὲ καὶ ἐγγὺς τούτων. Ἐκ τῶν βλημάτων ἐτραυματίσθη εἷς ἰδιώτης σοβαρῶς, ὑπόκύψας μετὰ 5θήμερον καί, ἐλαφρῶς, εἷς ἐθνοφρουρὸς καὶ 2 ἰδιῶται. Ἐπροξενήθησαν σημαντικαὶ ζημίαι εἰς 10 οἰκίας καὶ ἀσήμαντοι εἰς 45 τοιαύτας, ἐφονεύθησαν δὲ 10 μεγάλα ζῶα καὶ 6 μικρά.

Τὴν 22.8.1948 καὶ ὥραν 23.30΄, δύο συμμορῖται πλησιάσαντες ἀθέατοι τὸ ἀνατολικὸν φυλάκιον Ἀσφαλείας πόλεως Κομοτηνῆς, ἔρριψαν δύο χειροβομβίδας ἄνευ ἀποτελέσματος. Οἱ ἄνδρες τοῦ φυλακίου ἀπήντησαν διὰ πυρῶν, τραυματίσαντες ἕνα συμμορίτην παραληφθέντα ὑπὸ τοῦ συντρόφου του.

Τὴν 24.8.1948 καὶ ὥραν 21.15΄, ὁμὰς συμμοριτῶν ἔβαλε ριπάς τινας ἐξ ἀποστάσεως 150 μέτρων κατὰ βορειοδυτικοῦ φυλακίου πόλεως Κομοτηνῆς, ἄνευ ἀποτελέσματος.

Μικροομὰς συμμοριτῶν ἔβαλεν ἄνευ ἀποτελέσματος ριπάς τινας ἐξ ἀποστάσεως ἑκατὸν μέτρων κατὰ φυλακίου Ἀσφαλείας πόλεως Κομοτηνῆς, εἰς θέσιν Πὸς - Πὸς τὴν 30.8.1948 καὶ ὥραν 23.15΄. Ἡ αὐτὴ συμμορία ἔβαλεν ἐκ νέου ἄνευ ἀποτελέσματος ριπὰς κατὰ τοῦ ἰδίου φυλακίου.

10. Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΞΑΝΘΗΣ

Ἤδη ἀντλοῦμεν ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ξάνθης.

Ἡ κατάστασις ἀπὸ ἀπόψεως ἀσφαλείας ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Διοικήσεως Ξάνθης, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946 εὑρίσκετο εἰς καλὸν σημεῖον, παρετηρεῖτο ὅμως κίνησις τῶν ὑφισταμένων ἐν τῇ πόλει τῆς Ξάνθης καὶ εἴς τινα χωρία τῆς ὑπαίθρου κομμουνιστικῶν ὀργανώσεων (ΚΚΕ - ΑΚΕ - ΕΛΑΣ - ΕΠΟΝ) πρὸς συγκρότησιν ἐνόπλων συμμοριῶν. Κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ ἔτους 1946 ἐνετάθη ἡ κίνησις τῶν ἐν λόγῳ ὀργανώσεων καὶ ἡ κατάστασις ἀσφαλείας παρουσιάζετο ἀνησυχητική. Πρὸς ἀντιμετώπισιν ταύτης αἱ Ὑπηρεσίαι Χωροφυλακῆς τῆς πόλεως Ξάνθης καὶ οἱ Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς Κιμμερίων καὶ Μικροῦ Εὐμοίρου προέβησαν εἰς τὴν σύλληψιν πλείστων στελεχῶν τοῦ ΚΚΕ, διὰ ποινικὰς παραβάσεις καὶ συνομωτικὰς ἐνεργείας, ἐξ ὧν ἄλλα μὲν κατεδικάσθησαν εἰς διαφόρους ποινὰς στερητικὰς τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας, ἄλλα δὲ παρεπέμφθησαν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀσφαλείας καὶ ἐξετοπίσθησαν.

Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1946, αἱ Ὑπηρεσίαι τῆς Διοικήσεως εἶχον πληροφορίας περὶ κινήσεως τῶν κομμουνιστικῶν ὀργανώσεων, διὰ τὴν σύμπηξιν ἐνόπλων συμμοριακῶν συγκροτημάτων, πρὸς τὸν σκοπὸν ἐνάρξεως ἐνόπλου ἀγῶνος διὰ τὴν βιαίαν κατάλυσιν τῶν Νομίμων Ἀρχῶν καὶ κατάληψιν τῆς ἐξουσίας ὑπὸ τοῦ ΚΚΕ. Κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐνετάθη καὶ κατέστη πλέον ἐμφανὴς ἡ κίνησις τῶν ἐν λόγῳ ὀργανώσεων, κατὰ δὲ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον 1946 παρεσχέθη εἰς τὸ Τμῆμα Ἀσφαλείας καὶ Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Ξάνθης ἡ πληροφορία ὅτι εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Καρὰ Οὐλὰν - Ξάνθης ἐνεφανίσθη καὶ ἤρξατο δρᾶσιν 15μελὴς ἔνοπλος συμμορία, ἀποτελουμένη ἐξ ἀνδρῶν καταγομένων ἐκ Θάσου καὶ Ἕβρου. Βραδύτερον, παρεσχέθη εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν ἑτέρα πληροφορία καθ' ἥν, εἰς τὴν ἐν λόγῳ συμμορίαν, ἐνετάχθησαν κατὰ μῆνα Δεκέμβριον 1946 25 κομμουνισταὶ κάτοικοι Κιμμερίων Ξάνθης, προερχόμενοι ἐκ Μποῦλκες - Γιουγκοσλαβίας, ἔνθα εἶχον καταφύγει μετὰ τὸ Δεκεμβριανὸν κίνημα, καὶ ὅτι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1947, διὰ τῆς ἐντάξεως τῶν ἀνωτέρω κομμουνιστῶν, συνεκροτήθησαν ὁμάδες συμμοριτῶν ἐν τῇ ὀρεινῇ περιοχῇ Ξάνθης, ἔνθα συνεστήθη καὶ ἀρχηγεῖον περιοχῆς Ξάνθης. Αἱ Ὑπηρεσίαι τῆς Διοικήσεως ἐκινήθησαν πρὸς δίωξιν τῶν συμμοριτῶν διὰ συγκροτηθέντων Μεταβατικῶν Ἀποσπασμάτων.

Αἱ ἐν λόγῳ συμμοριακαὶ ὁμάδες ἐνισχύθησαν, δι' οἰκειοθελῶς ἐνταχθέντων εἰς αὐτὰς ἀτόμων ἐμφορουμένων ὑπὸ κομμουνιστικῶν φρονημάτων καὶ καταγομένων ἐκ τῆς περιοχῆς Ξάνθης καὶ διὰ βιαίως στρατολογηθέντων ἀτόμων καί, οὕτως, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1947, ἤρξατο ἡ δρᾶσίς των ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Διοικήσεως. Εἰς τὰς συμμορίας ἐνετάχθη-

σαν 602 ἐν συνόλῳ κάτοικοι ἐκ τῆς περιφερείας τῆς Διοικήσεως.

Κατὰ μῆνα Νοέμβριον 1946, μικτὸν ἀπόσπασμα Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν τότε μοίραρχον καὶ διοικητὴν τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Ξάνθης Τσιμίδην Δ., ἐκινήθη πρὸς δίωξιν τῆς εἰς περιοχὴν Καρὰ Οὐλὰν ἐμφανισθείσης τὸ πρῶτον 15μελοῦς ἐνόπλου συμμορίας, μεθ' ἧς καὶ συνεκρούσθη. Ἡ ὁμὰς διελύθη καὶ ἐτράπη εἰς φυγήν.

Τὴν 4.2.1947, ἔνοπλος ὁμὰς συμμοριτῶν εἰσέβαλεν εἰς Σέλερον Ξάνθης πρὸς βιαίαν στρατολογίαν ἰδιωτῶν. Αὕτη ἀπεκρούσθη ὑπὸ δυνάμεως τοῦ ἐκεῖ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τοιαύτης τῶν Ἀστυνομικῶν Τμημάτων Ξάνθης.

Τὴν 10.2.1947, ἔνοπλος συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κιμμερίων, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

Τὴν 11.2.1947, τὸ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Σελέρου ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν συμμορίας εἰς θέσιν «Μπουλτίστρα», κειμένην μεταξὺ Κιμμερίων - Λευκοπέτρας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθοῦν οἱ ἀνθυπασπιστὴς Μ. Γεωργίου καὶ χωροφύλαξ Ἀθ. Κωστόπουλος καὶ νὰ τραυματισθοῦν εἷς ὑπενωμοτάρχης καὶ δύο χωροφύλακες.

Τὴν 9.3.1947, τὸ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Σελέρου συνεπλάκη μετὰ συμμορίας εἰς περιοχὴν Φιλλίων - Ξάνθης, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθοῦν δύο χωροφύλακες.

Τὴν 20.3.1947, εἰς θέσιν «Ἰσμαὴλ Μαχαλᾶ» - Ἐχίνου συνεκρούσθη ἡ δύναμις τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Κενταύρου μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν 50 συμμοριτῶν, τὸν τραυματισμὸν 60 τοιούτων καὶ τὴν σύλληψιν 7. Ἐκ τοῦ Ἀποσπάσματος ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 18.7.1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Εὐλάλου συνεπλάκη μετὰ συμμορίας εἰς περιοχὴν «Κοτζᾶ - Ὀρμὰν» - Ξάνθης μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθοῦν οἱ ἐνωμοτάρχης Φ. Ἀλατζᾶς καὶ ὑπενωμοτάρχης Γ. Ματσαμάκης.

Τὴν 21.8.1947, 70μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν καπετὰν Φλέσσαν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νεοχωρίου. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μάχην μεταξὺ συμμορίας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ καὶ ΜΕΑ ἀφ' ἑτέρου, ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Ἰω. Βογιατζῆς.

Τὴν 22.8.1947, 200μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δαφνῶνος. Ἡ ἐξ 6 ἀνδρῶν δύναμις τοῦ Σταθμοῦ, μετὰ δίωρον πείσμονα ἀντίστασιν, ἀπεχώρησε τοῦ Ἀστυνομικοῦ Καταστήματος παραλαβοῦσα δὲ τὸ ἀπόρρητον ἀρχεῖον τοῦ Σταθμοῦ κατέλαβε παρακείμενον ὠχυρωμένον σημεῖον καὶ συνέχισε τὴν μάχην. Οἱ συμμορῖται ἐπυρπόλησαν τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ καὶ τὸ Σχολεῖον τοῦ χωρίου, ἐλεηλάτησαν τὸ χωρίον καὶ ἐνήργησαν βιαίαν στρατολογίαν πολιτῶν.

Τὴν 25.8.1947, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σελέρου συνεπλάκη μετὰ συμμορίας παρὰ τὸ χωρίον Λευκόπετρα - Ξάνθης.

Τὴν 27.8.1947, δύναμις τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἀπέκρουσεν ἐπίθεσιν συμμορίας μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τραυματισθῇ εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 27.11.1947, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σελέρου ἀπέκρουσεν ἐπίθεσιν συμμορίας, καθ' ἣν ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν 15.12.1947, 100μελὴς συμμορία εἰσέβαλεν εἰς Δαφνῶνα. Ἐπηκολούθησε συμπλοκὴ μετὰ τῆς ἐξ 6 ἀνδρῶν δυνάμεως τοῦ ἐκεῖ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ 30 ἀνδρῶν ΜΕΑ καθ' ἥν, μετὰ 5ωρον μάχην, οἱ συμμορῖται ἐξηναγκάσθησαν εἰς ὑποχώρησιν.

Τὴν 10.1.1948, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σελέρου ἀπέκρουσεν ἐπίθεσιν συμμορίας καθ' ἣν ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν ἕτεροι δύο.

Τὴν 14.1.1948, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νεοχωρίου συνεπλάκη παρὰ τὸ χωρίον Ἰωνικὸν μετὰ 300μελοῦς συμμορίας, ἣν ἔτρεψεν εἰς φυγήν.

Τὴν 18.3.1948, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Τοξοτῶν συνεπλάκη μετὰ συμμορίας παρὰ τὸ χωρίον Ἴμερα, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθῇ εἷς συμμορίτης.

Τὴν 27.4.1948, συμμορία εἰσέβαλεν εἰς τὴν ΝΑ παρυφὴν τῆς πόλεως Ξάνθης, καταδιωχθεῖσα ὑπὸ δυνάμεως τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς Ξάνθης.

Τὴν 28.4.1948 καὶ τὴν 26.5.1948, τὸ Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Εὐλάλου συνεπλάκη μετὰ συμμορίας παρὰ τὸ χωρίον Ὄλβιον - Ξάνθης.

Τὴν 12.6.1948, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δαφνῶνος ἀπέκρουσεν ἐπίθεσιν συμμορίας. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται καὶ συνελήφθη εἷς.

Τὴν 22.7.1948, ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νεοχωρίου 800μελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν καπετὰν Πάτραν. Κατὰ τὴν συναφθεῖσαν μάχην, ἐφονεύθησαν 10 συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν 15.

Τὴν 10.8.1948, ἐφονεύθη εἰς περιοχὴν Ἰωνικοῦ - Ξάνθης, ἔνθα ἐξετέλει ὑπηρεσίαν ἐνέδρας, συνεπείᾳ ἐκρήξεως νάρκης τοποθετηθείσης ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἷς χωροφύλαξ τοῦ Δημοσυντηρήτου Τάγματος Ξάνθης.

Τὴν 21.10.1948, 120μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Σταυρουπόλεως, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πυρποληθῇ τὸ οἴκημα εἰς ὃ συνεστεγάζοντο αἱ ἐν λόγῳ Ὑπηρεσίαι καὶ νὰ συλληφθῇ αἰχμάλωτος ὁ χωροφύλαξ Π. Κανελλάκης, ὅστις ὁδηγηθεὶς εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Χαϊδοῦς, ἐξετελέσθη.

Τὴν 16.11.1948, 400μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δαφνῶνος. Ἡ ἐκ πέντε ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς δύναμις τοῦ Σταθμοῦ, ἠμύνθη σθεναρῶς μετὰ 25 ἀνδρῶν ΜΕΑ καὶ 20 στρατιωτῶν, ἀναγκασθεῖσα τελικῶς νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ οἴκημα

τοῦ Σταθμοῦ καὶ νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς παρακείμενον ὠχυρωμένον σημεῖον, ἀπὸ ὅπου ἐξηκολούθησε τὴν μάχην. Τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ ἐπυρπολήθη διὰ δευτέραν φοράν. Ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 7.12.1948, 150μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νεοχωρίου. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 10 συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν τρεῖς.

Τὴν 9.3.1949, 100μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δαφνῶνος. Ἡ ἐκ πέντε ἀνδρῶν δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἀπέκρουσε τὴν ἐπίθεσιν καὶ ἀπώθησε τοὺς συμμορίτας. Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθη ὁ χωροφύλαξ Ε. Παπᾶς.

Τὴν 2.4.1949, 300μελὴς συμμορία, ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δαφνῶνος. Ἡ ἐξ 6 ἀνδρῶν δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἐνισχυθεῖσα καὶ ὑπὸ 15 ἀνδρῶν ΜΕΑ ἀντέστη σθεναρῶς, τελικῶς ὅμως πρὸ τῆς εἰς ὁπλισμὸν καὶ ἀριθμὸν ὑπεροχῆς τῶν συμμοριτῶν ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ οἴκημα τοῦ Σταθμοῦ καὶ νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς παρακείμενον ὠχυρωμένον σημεῖον, ἐξ οὗ συνέχισε τὴν μάχην μέχρι τῆς πρωίας τῆς 3.4.1949, ὁπότε οἱ συμμορῖται ὑπεχώρησαν. Κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθησαν οἱ ὑπενωμοτάρχης Ἐμμ. Ἀγγελάκης καὶ ὁ χωροφύλαξ Χρ. Ταμπούρας. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 10 νεκροὺς καὶ ἄγνωστον ἀριθμὸν τραυματιῶν.

Τὴν 13.8.1949, δύναμις τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ξάνθης μετ' ἀνδρῶν ΤΕΑ, ὑπὸ τὸν τότε μοίραρχον καὶ διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθ. Λάζον, συνεπλάκη παρὰ τὸ χωρίον Χαίτη - Ξάνθης μετὰ συμμορίας. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ ἐνωμοτάρχης Ἰω. Μπράμος καὶ συνελήφθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν 19.8.1950, ἐντὸς τοῦ χωρίου Κιμμέρια δύναμις τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ δύο συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἑνὸς ἐκ τούτων.

Δὶς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου καὶ συγκεκριμένως τὴν 15.4.1948 καὶ 6.6.1948 οἱ συμμορῖται ἔβαλον κατὰ τῆς πόλεως Ξάνθης διὰ πυροβολικοῦ.

Κατὰ μῆνα Ἰούλιον 1947, ὑπὸ τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Ξάνθης ἀνευρέθη ἀποθήκη κεκρυμμένου ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν ὁπλισμοῦ περιέχουσα 132 τυφέκια, δύο αὐτόματα καὶ σημαντικὸν ἀριθμὸν φυσιγγίων.

Ἐπίσης, κατὰ τὰ ἔτη 1947 - 1949 ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς τῆς περιφερείας τῆς Διοικήσεως ἐπετεύχθη ἡ σύλληψις στελεχῶν τοῦ ΚΚΕ ἅτινα παραπεμφθέντα εἰς δίκην ἢ τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀσφαλείας διὰ συμμετοχὴν εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον κατεδικάσθησαν εἰς διαφόρους ποινὰς ἢ ἐξετοπίσθησαν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας.

11. Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΕΒΡΟΥ

Θὰ περατώσωμεν τὰ τοῦ ἀγῶνος τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Θράκην, μὲ ὅσα ἀντλοῦμεν ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τῆς Διοικήσεως Ἕβρου.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1946, ἡ κατάστασις τῆς ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Ἕβρου εὑρίσκετο εἰς καλὸν σχετικῶς σημεῖον καὶ ἔβαινε βελτιουμένη, πλὴν ὅμως ὑπέβοσκεν ἡ ἀνησυχία καὶ ὁ φόβος τοῦ «τρίτου γύρου». Πολλοί, οἱ μᾶλλον ἐπικίνδυνοι κομμουνισταί, συμπαρασύραντες σημαντικὸν ἀριθμὸν ὑπηρετησάντων εἰς τὸν ΕΛΑΣ, κατέφυγον μετὰ τὴν Συμφωνίαν τῆς Βάρκιζας καὶ κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἐκκαθάρισιν ὑπὸ τῆς Ἐθνοφυλακῆς, εἰς τὰς ὁμόρους κομμουνιστικὰς χώρας, Βουλγαρίαν, Γιουγκοσλαβίαν, ὑποστάντες ἐκεῖ εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν εἰς τὸν ἀνταρτοπόλεμον, τὰ σαμποτάζ, τὴν κατασκοπείαν, ἄλλοι δὲ διέφυγον εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν καὶ ἐξηκολούθησαν κρυπτόμενοι. Ὁπλισμὸς εἶχεν ἐξασφαλισθῇ δι' ἀποκρύψεως καὶ ἐφοδιασμοῦ ἐκ Βουλγαρίας καὶ Γιουγκοσλαβίας.

Ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1946 (14.3.46), ἐμφανίζονται αἱ πρῶται μικροομάδες συμμοριτῶν (Τριφύλλιον - Ἀμυγδαλιὰ - Μικρὸν Δέρειον - Σουφλίον) καὶ ἐπιβεβαιοῦται οὕτως ἡ πληροφορία περὶ συμπήξεως πυρήνων κομμουνιστικῶν συμμοριῶν, ἐκ τῶν κρυπτομένων πρώην ἐλασιτῶν καὶ εἰσβολῆς καταφυγόντων εἰς Βουλγαρίαν.

Ἐν τῷ μεταξὺ κατάλληλος προπαγάνδα καὶ ψυχολογικὴ βία ἐξώθει τοὺς ἑαμοκομμουνιστὰς καὶ προϋπηρετήσαντας εἰς τὸν ΕΛΑΣ νὰ ἐξέλθουν εἰς τὰ ὄρη καὶ ἐνταχθοῦν εἰς τοὺς ὑπάρχοντας πυρῆνας. Οὕτως, ἀνεπτύχθησαν τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα, μὲ ἀρχηγοὺς τοὺς Εὐάγ. Κασάπην ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Κρίτων» καὶ Γ. Μεζινέζην, ἀμφοτέρους ἐξ Ἀλεξανδρουπόλεως.

Τὴν 18.6.1946, ἔλαβε χώραν ἡ πρώτη συμπλοκὴ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Θ. Κεδίκογλου εἰς θέσιν «Βρύση Κιτρινόπετρας» - Λευκίμμης Σουφλίου μετ' ἀγνώστου ἀριθμοῦ συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθῇ εἷς συμμορίτης ἀγνώστου ταυτότητος.

Τὴν 25.6.1946, Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Ἰω. Στάικον

Ταγματάρχης Παναγιώτης Κολιοβέτας τοῦ Σωτηρίου. Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1899 ἐν Μουρικίῳ - Βοιωτίας. Διοικητὴς Χωροφυλακῆς Ἔβρου τυγχάνων συνελήφθη τὴν 14.11.1946 ἐντὸς τῆς ἁμαξοστοιχίας Ἀλεξανδρουπόλεως ὑπὸ συμμοριτῶν τραυματίας ὤν, ἀποβιώσας μετ' ὀλίγον συνεπείᾳ τῶν τραυμάτων του.

συνεπλάκη μετὰ συμμορίας ὑπερεκατὸν περίπου ἐαμοκομμουνιστῶν, εἰς θέσιν «Κὶρκ - Κονιὰκ» Σουφλίου, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τραυματισθῇ ὁ χωροφύλαξ Γ. Δερδενές. Ἀπώλειαι συμμοριτῶν ἀνεξακρίβωτοι.

Τὴν 26.6.1946, Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς δυνάμεως ἐννέα ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Δ. Καλπογιάννην συνεπλάκη μετὰ συμμορίας πολλαπλασίου ἀριθμοῦ, ἔξωθι τοῦ χωρίου Δαδιὰ Σουφλίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρων δύο, οἵτινες παραπεμφθέντες εἰς Ἔκτακτον Στρατοδικεῖον κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον καὶ ἐξετελέσθησαν. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἀποσπάσματος ἐτραυματίσθησαν ὁ διοικητὴς αὐτοῦ ἀνθυπασπιστὴς Δ. Καλπογιάννης καὶ εἷς ἐθνοφύλαξ, οἵτινες μεταφερόμενοι ὑπὸ ἰδιωτῶν εἰς τὸ χωρίον των Δαδιά, πρὸς παροχὴν πρώτων βοηθειῶν, συνελήφθησαν καθ' ὁδὸν ὑπὸ συμμοριτῶν καὶ ἐξετελέσθησαν.

Τὸν μῆνα Ἰούλιον 1946, κατὰ συμπλοκὴν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κοίλων - Ἀλεξανδρουπόλεως μετὰ συμμορίας, εἰς θέσιν «Καλτσᾶ» - Καλυβίων - Κοίλων, ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν 11.9.1946, δύναμις 30 συμμοριτῶν ἔξωθι τοῦ χωρίου Νίψα, ἐπετέθη κατὰ δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νίψης καὶ ὁπλιτῶν ΜΑΥ, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ συλληφθῇ εἷς συμμορίτης, τῶν ὑπολοίπων τραπέντων εἰς φυγήν.

Τὴν 20.9.1946, Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Ἀπ. Δράγκαν συνεπλάκη εἰς θέσιν «Γκαμήλα» - Βυρίνης, μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας. Εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ Ἀποσπάσματος ἔσπευσε καὶ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κοίλων. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν τέσσαρες χωροφύλακες καὶ ἐτραυματίσθη εἷς. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν καὶ ἐτραυματίσθησάν τινες, παραληφθέντες ὑπὸ τῶν συντρόφων των.

Ἐπίσης, τὸν μῆνα Σεπτέμβριον 1946, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κοίλων, ὑπὸ τὸν τότε ἐνωμοτάρχην Κ. Θεοδωρόπουλον, συνεπλάκη εἰς θέσιν «Κιοπύργια» - Κοίλων μετὰ συμμοριτῶν, φονευθέντος ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 05.00΄ ὥραν τῆς 29.9.1946, ὑπερδιακόσιοι συμμορῖται ὑπὸ τὸν καπετὰν «Κρίτωνα» ἐπετέθησαν διὰ σφοδροῦ πυρὸς καὶ ὄλμων κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κοτρωνιᾶς - Σουφλίου. Ἡ μάχη διήρκεσε μέχρι τῆς 19.30΄ ὥρας ὁπότε κατέφθασεν ἐνίσχυσις ἀποσπάσματος ἐκ δέκα πέντε χωροφυλάκων ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Ἀν. Μάλλιον. Χάρις εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ σταθμάρχου ὑπενωμοτάρχου Β. Λουκᾶ ὀργανωθεῖσαν ἄμυναν καὶ τὸν ἡρωισμὸν αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτόν, οἱ συμμορῖται δὲν ἐπέτυχον τοῦ σκοποῦ των καὶ τελικῶς ἀπωθήθησαν μὲ βαρείας ἀπωλείας. Εἰς 65 ὑπελογίσθησαν οἱ νεκροὶ καὶ τραυματίαι συμμορῖται. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ ἐφονεύθησαν δύο χωροφύλακες.

Περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου 1946, παρὰ τὰ χωρία Ἰατράδες καὶ Μαυροκκλήσιον Διδυμοτείχου ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Μουτζούρην συνεπλάκη μετὰ συμμορίας κομμουνιστῶν, ἣν ἔτρεψεν εἰς φυγήν. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν 15.10.1946, δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κοτρωνιᾶς Σουφλίου, ἐπιστρέφουσα ἐκ Σουφλίου ἔνθα εἶχε μεταφέρει παραδοθέντας συμμορίτας εἰς τὴν ἕδραν της, συνεπλάκη ἔξωθι τοῦ χωρίου Δαδιὰ μετὰ συμμορίας. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν 14.11.1946, ἰσχυρὰ δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη ἐξ ἐνέδρας εἰς θέσιν «Μεταλλεῖα» - Κίρκης κατὰ διερχομένης ἐμπορικῆς ἁμαξοστοιχίας, ἧς ἐπέβαινεν ὁ τότε διοικητὴς Χωροφυλακῆς Ἔβρου ταγματάρχης Παν. Κολιοβέτας. Τεθεὶς ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐπὶ τῆς ἁμαξοστοιχίας μικρᾶς δυνάμεως ἀσφαλείας, ὁ Κολιοβέτας, ἠμύνθη ἡρωικῶς, συνεχίζων νὰ μάχεται μόνος καὶ ὅταν οἱ περὶ αὐτὸν ὀλίγοι ἄνδρες ἐξοντώθησαν. Ἐτραυματίσθη σοβαρῶς διὰ ριπῆς πολυβόλου εἰς τὸ στῆθος καὶ πνέων τὰ λοίσθια, ἔπεσεν εἰς χεῖρας τῶν κομμουνιστῶν, ἀποβιώσας μετ' ὀλίγην ὥραν. Οἱ συμμορῖται ἀπήγαγον ἐν θριάμβῳ τὸν ἡρωικῶς πεσόντα ταγματάρχην, καταδιωκόμενοι δὲ ὑπὸ δυνάμεως Χωροφυλακῆς, ἡ ὁποία μὴ γνωρίζουσα εἰσέτι τὸν ἐπισυμβάντα θάνατον εἶχε σπεύσει πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ διοικητοῦ της,

ἀπέκοψαν τὸ σῶμα ρίψαντες αὐτὸ εἰς χαράδραν, συνεχιζομένης δὲ τῆς καταδιώξεως ἀπέρριψαν καὶ τὴν κεφαλήν. Οἱ κομμουνιστικοὶ ραδιοσταθμοὶ ἀνήγγειλαν θριαμβευτικῶς τὸν φόνον τοῦ Διοικητοῦ Χωροφυλακῆς Ἕβρου ταγματάρχου Κολιοβέτα, πανηγυρίζοντες τὸ γεγονός, ὡς μεγάλην νίκην των. Ἀντιθέτως ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως πανδήμως ἐκήδευσε τὴν σορὸν τοῦ ἡρωικῶς πεσόντος ταγματάρχου.

Κατὰ μῆνα Νοέμβριον 1946, τάγμα Στρατοῦ μὲ συμμετοχὴν ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ συνεπλάκη εἰς θέσιν «Ἴκι - Κάγιπα» - Δαδιᾶς μετὰ 600μελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθοῦν 3 συμμορῖται καὶ νὰ συλληφθοῦν 22. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς ἀνευρέθησαν καὶ κατεσχέθησαν περὶ τὰ 500 ὅπλα μετὰ πυρομαχικῶν τῶν συμμοριτῶν.

Τὰς πρωινὰς ὥρας τῆς 6.12.1946, ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη εἰς θέσιν «Καρνάκια» - Σουφλίου μετὰ ὀλιγομελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθῇ εἷς συμμορίτης καὶ νὰ τραυματισθῇ ἕτερος.

Τὴν 17.12.1946, ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Μ. Σισκόπουλον συνεπλάκη εἰς Λύραν - Ἕβρου μετ' ἀνεξακριβώτου ἀριθμοῦ συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν τέσσαρες χωροφύλακες.

Τὴν 22.12.1946 καὶ ὥραν 05.30', συγκρότημα ὑπερχιλίων συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν «Κρίτωνα», ἀποτελοῦν τρία μετὰ πλήρους πολεμικῆς ὀργανώσεως τάγματα, περιεκύκλωσε τὸ χωρίον Δαδιὰ καὶ ἐπετέθη χρησιμοποιοῦν βαρέα ὅπλα ἐναντίον τῆς ἐκεῖ ἐξ 25 ἀνδρῶν δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ 30 ΜΑΥ ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Θ. Κυριαζόπουλον. Ἡ μάχη διήρκεσε μέχρι τῆς 15.00' ὥρας, ὅτε κατέφθασεν ἐνίσχυσις δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σουφλίου ὑπὸ τὸν διοικητὴν αὐτῆς μοίραρχον Γ. Μουρκογιάννην, κινητοποιηθέντος συγχρόνως καὶ τοῦ Λόχου Φωστηρίδη.

Ἅπαντες ἀντέστησαν ἡρωικῶς καί, τελικῶς, ἐξεδίωξαν τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἐγκατέλειψαν ἐπὶ τόπου 50 νεκροὺς συμμορίτας, ἄγνωστος δὲ ἀριθμὸς ἐξ αὐτῶν, περὶ τοὺς 80, ἐτραυματίσθησαν. Ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθησαν ἑπτὰ χωροφύλακες καὶ ἐτραυματίσθησαν τέσσαρες.

Ἡ μάχη αὐτὴ τῆς Δαδιᾶς ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τὸν ὅλον συμμοριακὸν ἀγῶνα, διότι ἐκεῖ ἐσημειώθη ἡ πρώτη ἐμφάνισις τῶν ἐν Μποῦλκες ὀργανωθέντων στρατιωτικῶς συμμοριτῶν, ἀντιμετωπισθέντων δὲ ἀποτελεσματικῶς ὑπὸ μόνης τῆς Χωροφυλακῆς. Ἀπαράμιλλος ὑπῆρξεν ἰδίως ὁ ἡρωισμὸς τοῦ ἐν τῷ χωρίῳ, ἐξ 28 μόνον ἀνδρῶν, Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος τοῦ ἐνωμοτάρχου Κυριαζοπούλου, τὸ ὁποῖον μὲ μόνα δύο ὁπλοπολυβόλα, χειροβομβίδας καὶ τὰ ἀτομικὰ ὅπλα, ἀντιμετώπισε χιλίους συμμορίτας, διοικουμένους ὑπὸ ἀξιωματικῶν ἐκγυμνασμένων εἰς Μποῦλκες καὶ διαθετόντων 40 ὁπλοπολυβόλα, 7 μυδράλλια, 80 αὐτόματα καὶ τρεῖς ὅλμους, ἐκράτησε δὲ ἐπὶ τρίωρον τὰς θέσεις του, ἕως ὅτου κατέφθασαν αἱ ἐνισχύσεις. Ἡ εἰς Δαδιὰν λαμπρὰ αὐτὴ καὶ ἀξιοθαύμαστος εἰς ἡρωισμὸν ἐπιτυχία τῆς Χωροφυλακῆς, ἐνεψύχωσε τὰς Ἐθνικὰς δυνάμεις καὶ ἐκραταίωσε τὴν πεποίθησιν διὰ τὴν τελικὴν νίκην.

Τὴν 24.12.1946, ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Τυχεροῦ ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Δανεικλίδην, συμπτυσσομένη κατόπιν διαταγῆς εἰς τὴν ἕδραν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σουφλίου, συνεπλάκη εἰς θέσιν «Ἀμπέλια» - Σουφλίου μεθ' ὁμάδος συμμοριτῶν, φονευθέντος τοῦ ἀρχισυμμορίτου καὶ ἐπικεκηρυγμένου ληστοῦ Ν. Τζαμίτα.

Τὰς μεταμεσονυκτίους ὥρας τῆς 26.1.1947, ἰσχυρὰ δύναμις 400 περίπου συμμοριτῶν, ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νίψης. Ἡ ἐκ 12 ἀνδρῶν δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἠμύνθη ἡρωικῶς ἐπὶ δεκάωρον, ὅτε κατέφθασε πρὸς ἐνίσχυσιν ἐκ Δωρικοῦ ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς, ἀποκρουσθέντων τελικῶς τῶν συμμοριτῶν, μὲ ἀπωλείας περὶ τοὺς 10 νεκροὺς καὶ ἀνεξακρίβωτον ἀριθμὸν τραυματιῶν. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἐφονεύθησαν τρεῖς καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο.

Περὶ τὰ μέσα Μαρτίου 1947, ἰσχυραὶ δυνάμεις συμμοριτῶν ἐπετέθησαν εἰς θέσιν Μεταλλεῖα Κίρκης - Ἀλεξανδρουπόλεως κατὰ τῆς διερχομένης ἐμπορικῆς ἁμαξοστοιχίας. Οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν τελικῶς διὰ τῆς ἡρωικῆς ἀντιστάσεως τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς τῶν συνοδευόντων δι' ἀσφάλειαν τὴν ἁμαξοστοιχίαν καὶ τῶν προστρεξάντων ἐκ Κίρκης δι' ἐνίσχυσίν των. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 15 συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθη ἀνεξακρίβωτος ἀριθμὸς τούτων. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθησαν δύο χωροφύλακες, ὡς καὶ ἕτεροι 5 ἐκ τῶν συνοδευόντων τὴν ἁμαξοστοιχίαν.

Τὴν 9.4.1947 καὶ ἀπὸ τῆς 16ης ὥρας, 300 περίπου συμμορῖται περιεκύκλωσαν τὸ χωρίον Λευκίμμη Σουφλίου καὶ ἐπετέθησαν ἐναντίον τοῦ ἐκεῖ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς δυνάμεως 22 ἀνδρῶν, ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Δ. Παυλίδην. Οἱ ἄνδρες ἠμύνθησαν ἡρωικῶς μέχρι τῆς νυκτός, ὅτε κατέφθασαν ἐνισχύσεις ἑτέρας δυνάμεως Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ, τελικῶς δὲ οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν μὲ ἀπωλείας εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας, οὓς παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἐφονεύθησαν, ὁ διοικητὴς τοῦ ἀποσπάσματος ἐνωμοτάρχης καὶ εἷς χωροφύλαξ. Ἕτερος χωροφύλαξ συνελήφθη ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐξετελέσθη ἐπὶ τόπου, ἀφοῦ τοῦ ἀπέκοψαν τὰ γεννητικὰ ὄργανα. Ἐπίσης ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 21.4.1947, ἰσχυρὰ δύναμις συμμοριτῶν χρησιμοποιοῦσα ὅλμους καὶ πυροβολικόν, ἐπετέθη κατὰ τῆς πόλεως Διδυμοτείχου. Ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Διδυμοτείχου, ἠμύνθη μετὰ δυνάμεως ΜΑΥ καὶ οὕτω δὲν ἐπέτυχον οἱ συμμορῖται νὰ εἰσβάλουν εἰς Διδυμότειχον.

Σουφλίον. Ἐναντίον τῆς ἀκριτικῆς αὐτῆς πόλεως τοῦ Ἕβρου ἐπετέθησαν πολλάκις οἱ συμμορῖται πρὸς κατάληψίν της. Τὴν ὑπερήσπιζον ὅμως γενναίως δυνάμεις Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ.

Τὴν 24.4.1947, δύο τάγματα συμμοριτῶν, ἐπετέθησαν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Φερῶν - Ἀλεξανδρουπόλεως, ἀπεκρούσθησαν ὅμως ὑπὸ διμοιρίας χωροφυλάκων ὑπὸ τὸν τότε ἀνθυπασπιστὴν Χωροφυλακῆς Μ. Σισκόπουλον, ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φερῶν καὶ ἀποσπάσματος Ἐθνοφρουρᾶς. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 4 συμμορῖται.

Τὴν 27.4.1947, ἑκατονταμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Μικρὰ Καβησὸς-Ἀλεξανδρουπόλεως, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐκεῖ ἑδρευούσης διμοιρίας χωροφυλάκων.

Τὴν 30.5.1947, ἐκ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Προβατῶνος-Φυλακτοῦ Σουφλίου ὀγδοηκονταμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ στρατιωτικοῦ αὐτοκινήτου. Εἰς καταδίωξίν της ἐτέθη ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Τυχεροῦ καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σουφλίου ὑπὸ τὸν μοίραρχον Γ. Μουρκογιάννην, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ὑποχρεωθοῦν καὶ ἐγκαταλείψουν συλληφθέντας στρατιώτας καὶ ὑλικά.

Τὴν 31.5.1947, εἰς τὸ χωρίον Βυρίνη συνεπλάκη τμῆμα Στρατοῦ μετὰ συμμοριτῶν. Δύναμις τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κοίλων-Ἀλεξανδρουπόλεως ἔσπευσε καὶ ἐνίσχυσε τὸ Στρατιωτικὸν τμῆμα. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κοίλων ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 24.00΄ ὥραν τῆς 2.6.1947, συμμορῖται ἐπεχείρησαν νὰ ἀνατινάξουν τὴν γέφυραν Μαγγαζίου-Λυκόφωτος, ἀλλ᾽ ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ δυνάμεως Χωροφυλακῆς ἄνευ ἀπωλειῶν.

Τὰς βραδυνὰς ὥρας τῆς 8.6.1947, ὁμάδες συμμοριτῶν ἔβαλον πυρὰ πυροβόλου κατὰ τῆς πόλεως Σουφλίου, ἐνήργησαν δὲ ταυτοχρόνως ἐπίθεσιν κατὰ τῆς πόλεως. Ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως ὑπὸ τὸν διοικητήν της μοίραρχον Γ. Μουρκογιάννην μετὰ δυνάμεως Στρατοῦ καὶ ΜΑΥ τοὺς ἀπώθησε τελικῶς, περὶ ὥραν 02.00΄ τῆς ἑπομένης.

Τὴν 29.7.1947, πολυάριθμος συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Πρωτοκκλησίου-Διδυμοτείχου. Τμῆμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν τότε ἀνθυπομοίραρχον Ἰ. Κριάλλην συνεπλάκη μετ᾽ αὐτῶν, τὴν ἀπώθησε καὶ τὴν κατεδίωξεν ἄνευ ἀπωλειῶν.

Τὴν 30.7.1947, 500 συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Λαβάρων-Διδυμοτείχου, εἰσδύσαντες δὲ ἐν καιρῷ νυκτὸς εἰς τὸ χωρίον ἐπυρπόλησαν 40 οἰκίας καὶ ἔκαυσαν ζῶντας τὴν σύζυγον καὶ τὰ δύο τέκνα τοῦ μαχομένου χωροφύλακος Κατσαροῦ. Ἡ μικρὰ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἠμύνθη γενναίως, ἕως ὅτου κατέφθασαν ἐνισχύσεις ὑπὸ

τὸν διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Διδυμοτείχου, αἱ ὁποῖαι κατεδίωξαν τοὺς συμμορίτας.

Τὴν 31.7.1947, ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς τὸ χωρίον Μαυροκκλήσιον-Διδυμοτείχου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 10 περίπου συμμοριτῶν καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑτέρων. Ἐκ τοῦ ἀποσπάσματος ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 31.7.1947, ἰσχυρὰ συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ ἀνατολικοῦ ἄκρου τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ ἐπυρπόλησεν ἀλευρόμυλον. Ἀμέσως ἔσπευσαν δυνάμεις Στρατοῦ, Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, ἐπηκολούθησε δὲ συμπλοκὴ καθ' ἥν, ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ συνελήφθησαν δύο.

Τὴν νύκτα τῆς 1.8.1947, 200μελὴς συμμορία συνεπλάκη μετὰ διμοιρίας Στρατοῦ παρὰ τὸ χωρίον Λυκόφως. Τμῆμα Χωροφυλακῆς καὶ τῆς φρουρᾶς γεφύρας Μαγγαζίου ὑπὸ τὸν ἀνθυπομοίραρχον Ἀργ. Φούρλαρην, ἔσπευσεν εἰς ἐνίσχυσιν καὶ οὕτως ἐπετεύχθη ἡ ἀπώθησις καὶ καταδίωξις των συμμοριτῶν, οἵτινες εἶχον ἕνα τοὐλάχιστον νεκρόν.

Τὴν νύκτα τῆς 16ης πρὸς 17.8.1947, ἰσχυρὰ δύναμις συμμοριτῶν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῶν Γ. Καραλῆ καὶ «Κρίτωνος» ἐπετέθη κατὰ τῶν χωρίων Λουτροῦ καὶ Ἀνθείας-Ἀλεξανδρουπόλεως, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀνθείας. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 15 συμμορῖται καὶ πλεῖστοι ἐτραυματίσθησαν ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν ἐξηκριβώθη. Ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ τοῦ Σταθμοῦ.

Τὴν νύκτα τῆς 29ης πρὸς 30.8.1947, πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Πέπλος. Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Χρ. Κυριζάκην τῇ συνδρομῇ ἀνδρῶν ΜΑΥ τοὺς ἀπεμάκρυνε.

Τὴν 7.9.1947, ἀπόσπασμα χωροφυλάκων συνεπλάκη εἰς θέσιν «Κὶρ-Κονιὰκ»-Λευκίμμης Σουφλίου, μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 8 συμμορῖται. Ἐκ τοῦ ἀποσπάσματος ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο.

Τὴν 23.9.1947, συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Μάνδρα-Διδυμοτείχου καὶ τῆς ἐκεῖ ἑδρευούσης δυνάμεως Χωροφυλακῆς, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀπωθηθοῦν καὶ καταδιωχθοῦν οἱ συμμορῖται, οἵτινες ἔσχον περὶ τοὺς 40 νεκροὺς καὶ τραυματίας. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν νύκτα τῆς 23 πρὸς 24.9.1947, ἰσχυρὰ συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Συκορράχης. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἠμύνθη ἡρωικῶς καὶ τὴν ἀπέκρουσε. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθησαν ὁ ἀνθυπασπιστὴς Δ. Γρηγοράκος καὶ δύο χωροφύλακες. Εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Σταθμοῦ τούτου ἔλαβον χώραν ἐν συνεχείᾳ καὶ διαδοχικῶς ἄλλαι 4 συμπλοκαὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ μετὰ συμμοριτῶν εἰς θέσεις «Ἓξ Δένδρα», «Καράκες», «Γαλαρίες» καὶ «Μπανιέρα», κατὰ τὰς ὁποίας ἐφονεύθησαν 4 συμμορῖται, ἐν οἷς ὁ καπετὰν Λαλάκος.

Τὴν 22.30΄ ὥραν τῆς 13.10.1947, πολυάριθμοι συμμορῖται προσέβαλον τὴν φρουρὰν Χωροφυλακῆς Μαγγαζίου-Σουφλίου, δυνάμεως 24 ἀνδρῶν, ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Σκλ. Γκλέζον. Ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς ἠμύνθη ἡρωικῶς, ἐπιτυχοῦσα τελικῶς νὰ ἀποκρούσῃ τοὺς συμμορίτας, οἵτινες εἶχον τρεῖς νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν.

Τὴν 02.30΄ ὥραν τῆς 17.10.1947, 20μελὴς συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Τυχερόν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν μεταξὺ τούτων καὶ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Ν. Ἀλβανὸν διαρκέσασαν 1.30΄ ὥραν, οἱ ἄνδρες ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς συμμορίτας, ἐγκαταλείψαντας χειροβομβίδας καὶ πυρομαχικά.

Τὴν 25.11.1947, εἰς συμπλοκὴν ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς μετὰ συμμοριτῶν εἰς Ἀρδάνιον-Σουφλίου ἐφονεύθησαν δύο χωροφύλακες.

Κατὰ μῆνα Νοέμβριον 1947, ἔλαβε χώραν συμπλοκὴ εἰς περιοχὴν χωρίου Κορύμβου-Σουφλίου, μεταξὺ τμήματος Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου μεγάλης συμμορίας μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 5 συμμοριτῶν καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑτέρων 15.

Σημαντικῆς ἐπίσης σημασίας ὑπῆρξε καὶ ἡ λαμπρὰ ἀντίστασις τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν νέαν ἐπίθεσιν τοῦ Σουφλίου, τὴν 7.12.1947. Ὁ ἀγὼν διήρκεσεν ἐπὶ 17 ὁλοκλήρους ὥρας, καθ' ἃς ἠμύνθησαν ἡρωικῶς οἱ ὑπὸ τὸν μοίραρχον Γ. Μουρκογιάννην ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς καὶ οἱ ὑπὸ τὸν τότε ἀντισυνταγματάρχην Φροντιστὴν ἄνδρες τάγματος Στρατοῦ.

Τὸν Δεκέμβριον 1947, δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σιδηροδρομικοῦ Σταθμοῦ Κίρκης ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ ὁμωνύμου Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη ὁ ἀνθυπασπιστὴς Δ. Ἀγρολουδάκης καὶ δύο χωροφύλακες τοῦ ἀποσπάσματος.

Τὰς 18ην, 19ην καὶ 20ὴν Ἰανουαρίου 1948, συμμορία 500 περίπου κομμουνιστῶν, ἐπετέθη διαδοχικῶς κατὰ τῆς κωμοπόλεως Φερῶν, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τμήματος Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Ἰω Ψιλογιάννην καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φερῶν ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Ἀθ. Τζίφαν.

Τὴν 30.1.1948, συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δικαίων-Ὀρεστιάδος, ἀποκρουσθέντες ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ καὶ ΜΕΑ. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν συνελήφθησαν δύο συμμορῖται.

Ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1948, συμμορῖται εἰσέδυσαν εἰς τὸ βόρειον ἄκρον τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ κατέστρεψαν σιδηροδρομικάς τινας ἐγκαταστάσεις. Δυνάμεις τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς Ἀλεξαν-

Ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σουφλίου πρὸ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Καταστήματος μετὰ τὴν ἀπόκρουσιν τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τῆς 7.12.1947.

δρουπόλεως καὶ Στρατοῦ, συνεπλάκησαν μετ' αὐτῶν καὶ τοὺς κατεδίωξαν, ἄνευ ἀπωλειῶν.

Τὴν 24.1.1948, συμμορία ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Ἄβας-Ἀλεξανδρουπόλεως, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ Στρατιωτικῆς δυνάμεως καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Παρομοίαν τύχην εἶχε καὶ ἑτέρα ἐπιδρομὴ κατὰ τοῦ Ἄβαντος τὴν 30.1.1948.

Τὴν 15.2.1948 συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κίρκης, ἡ δύναμις τοῦ ὁποίου μετὰ ἀποτελεσματικὴν ἄμυναν τοὺς ἀπέκρουσε τελεσφόρως, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 2 συμμοριτῶν καὶ τὸν τραυματισμὸν ἄλλων, παραληφθέντων ὑπὸ τῶν συντρόφων των.

Τὴν 28.2.1948, ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς δυνάμεως 30 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Σ. Γκαβανόζην ἐπετέθη κατὰ συμμοριακῆς δυνάμεως λόχου, ἐπιχειρούσης ἐπιδρομὴν κατὰ τοῦ χωρίου Πέπλου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀπώθησιν τῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν ματαίωσιν τοῦ σκοποῦ των.

Κατὰ μῆνα Μάρτιον 1948, 150μελὴς συμμορία ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Μικρὰ Καβησὸς-Ἀλεξανδρουπόλεως, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τμήματος Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ.

Τὸ πρῶτον 10ήμερον Ἀπριλίου 1948, ἀπόσπασμα χωροφυλάκων συνεπλάκη εἰς περιοχὴν Καλλιθέα-Νίψης Ἀλεξανδρουπόλεως μετὰ συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 6 συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρων 2.

Τὴν νύκτα τῆς 18 πρὸς 19.4.1948, συμμοριακὸν συγκρότημα μεγάλης δυνάμεως, ἐπετέθη καὶ εἰσέβαλεν εἰς χωρίον Τυχερὸν-Σουφλίου ἔνθα προέβη εἰς ἁρπαγάς, ἐμπρησμοὺς καὶ λεηλασίας, ἐνῷ ἰσχυρὰ δύναμις αὐτοῦ ἐπεχείρησε νὰ ἐξουδετερώσῃ καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Τυχεροῦ ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Λουκᾶν. Ἡ δύναμις τοῦ Σταθμοῦ ἠμύνθη ἡρωικῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς ἀναγκασθέντων τῶν συμμοριτῶν νὰ ὑποχωρήσουν, ἀφοῦ ἐγκατέλειψαν 3 νεκροὺς καὶ 1 τραυματίαν.

Τὴν 27.4.1948, συμμοριακὸν συγκρότημα ἐνήργησεν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως κατὰ τῆς ὁποίας ἔβαλε καὶ πυροβολικὸν ἐκ τοῦ χωρίου Ἀμφιτρίτη. Κατ' αὐτῶν ἔβαλε ἐλλιμενισμένον πολεμικὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναυτικοῦ. Οὕτω, καὶ ἐκ τῆς ἀντιστάσεως τμημάτων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, οἱ συμμορῖται ἀπωθήθησαν, φονευθέντων 30 περίπου καὶ ἄλλων τραυματισθέντων.

Τὴν 15.5.1948, 250 περίπου συμμορῖται ἐπέδραμον κατὰ τῆς κωμοπόλεως Φερῶν-Ἀλεξανδρουπόλεως, ἀποκρουσθέντες ὑπὸ λόχου Χωροφυλακῆς, ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Ν. Ψιλογιάννην καὶ τῆς δυ-

νάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Φερῶν ὑπὸ τὸν ὑπενωμοτάρχην Ἀθ. Τζίμαν. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 10 συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθη ἄγνωστος ἀριθμὸς τούτων.

Τὴν αὐτὴν 15.5.1948, ἰσχυρὰ συμμορία ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Καβησὸς-Ἀλεξανδρουπόλεως ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τμήματος Χωροφυλακῆς καὶ Ἐθνοφρουρᾶς. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 3 συμμορῖται.

Τὴν 8.6.1948, συμμοριακὸν συγκρότημα ἔβαλεν ἐκ τῆς περιοχῆς Κορνοφωλεᾶς βλήματα πυροβολικοῦ κατὰ τῆς κωμοπόλεως Σουφλίου καὶ ἐπεχείρησεν ἐπιδρομήν, ἀποκρουσθὲν ὑπὸ τμημάτων Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐτραυματίσθησαν 2 καὶ ἕτεροι δύο παρεδόθησαν.

Τὴν 30.6.1948, οἱ συμμορῖται ἐπεχείρησαν καὶ αὖθις ἐπίθεσιν κατὰ τῆς κωμοπόλεως Σουφλίου, ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ τμημάτων Στρατοῦ καὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σουφλίου.

Τὴν νύκτα τῆς 11ης πρὸς 12.7.1948, οἱ συμμορῖται ἐπανέλαβον τὴν ἐπίθεσίν των κατὰ τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως διὰ πυροβολικοῦ, ρίψαντες περὶ τὰ 50 βλήματα, ἐξ ὧν ἐτραυματίσθησαν 5 πολῖται καὶ ἐπροξενήθησαν ζημίαι εἰς οἰκήματά τινα.

Τὴν νύκτα τῆς 25ης πρὸς 26.7.1948, ἰσχυρὸν συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Σουφλίου, μετὰ βομβαρδισμὸν ὑπερτριακοσίων βλημάτων πυροβολικοῦ. Αἱ ἐπιθέσεις τῶν συμμοριτῶν συνεχίσθησαν ἀπὸ τῆς 20.30′ ὥρας μέχρι τῆς 01.15′ μεταμεσονυκτίου. Ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως μοίραρχον Π. Γεωργοτᾶν καὶ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Π. Μανωλέαν, μετὰ τμημάτων Στρατοῦ, ἀπώθησαν καὶ κατεδίωξαν τοὺς συμμορίτας.

Κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον 1948, ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Δρυμοῦ-Νίψης. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν νύκτα τῆς 20.1.49, ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη κατὰ τῆς κωμοπόλεως Σουφλίου. Ἐπηκολούθησε συμπλοκή, ἀποκρουσθέντων τελικῶς τῶν συμμοριτῶν ὑπὸ τῆς δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Σουφλίου καὶ ΜΕΑ. Κινηθέντα ἐν συνεχείᾳ Στρατιωτικὰ τμήματα κατεδίωξαν τοὺς συμμορίτας, μὴ ἐξακριβωθεισῶν τῶν ἀπωλειῶν αὐτῶν.

Τὸν μῆνα Φεβρουάριον 1949, παρὰ τὸ χωρίον Κυανῆ-Διδυμοτείχου, συνεπλάκη τμῆμα Χωροφυλακῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Διδυμοτείχου μετὰ συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 2 συμμοριτῶν.

Τὴν 28.3.1949, 30μελὴς συμμορία ἐπετέθη ἔξωθι τοῦ χωρίου Λαγυνὰ κατὰ ἀνδρῶν ΜΕΑ. Ὁ εἷς Λαγυνὰ ἀδειοῦχος χωροφύλαξ Ἰ. Ματζιάρης ἡνώθη μετὰ τῶν ἀνδρῶν ΜΕΑ καὶ ἔπεσεν ἡρωικῶς μαχόμενος.

Τὴν 30.7.1949, 60μελὴς συμμορία ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Προβατῶν - Σουφλίου. Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν Φ. Μονέδαν ἐνισχυθὲν ὑπὸ δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Τυχεροῦ, ἐπέτυχον μετὰ σκληρὸν ἀγῶνα, νὰ τρέψουν εἰς φυγὴν τοὺς συμμορίτας, φονευθέντος τοῦ ἀρχισυμμορίτου καὶ ἐπικεκηρυγμένου ληστοῦ Πανταζῆ ἢ Τουρτούρα. Ἐπίσης ἐτραυματίσθησαν 2 συμμορῖται, παραληφθέντες ὑπὸ τῶν συντρόφων των.

Τὴν 21.9.1949, 50μελὴς συμμορία προσέβαλε τὸν Σταθμὸν Χωροφυλακῆς Μαρασίων οὗ ἡ δύναμις ἀνήρχετο εἰς 7 ἄνδρας, ὑπὸ τὸν τότε ὑπενωμοτάρχην Στ. Καλούδην. Μετὰ δίωρον συμπλοκὴν εἰς ἣν οἱ ἄνδρες τοῦ Σταθμοῦ ἐνισχύθησαν ὑπὸ ἀνδρῶν ΜΕΑ, οἱ συμμορῖται τελικῶς ἐτράπησαν εἰς φυγήν. Ἐφονεύθη ὁ διμοιρίτης τῶν ΜΕΑ.

12. ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΒΡΟΝ

Λόγῳ τῆς μεγάλης σημασίας τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ τὴν ὅλην ἐξιστόρησιν τῶν ἀγώνων τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτισμοῦ, ἡ ἀκριτικὴ αὐτὴ παρὰ τὰ βουλγαρικὰ σύνορα περιφέρεια τοῦ Ἕβρου, παραθέτομεν ἐν κατακλεῖδι δύο χαρακτηριστικὰ κείμενα. Τὸ πρῶτον εἶναι ἔκθεσις τοῦ γενικοῦ ἐπόπτου τῶν Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς Ἕβρου ἀντισυνταγματάρχου Γεωργίου Σωτοπούλου, περὶ τῆς δράσεως τούτων κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τοῦ συμμοριτοπολέμου. Τὸ δεύτερον εἶναι ἔκθεσις τοῦ νομάρχου Ἕβρου, ἐξαίρουσα τὴν σημασίαν τῆς Χωροφυλακῆς διὰ τὴν καταστολὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ καὶ τὴν ἀποτροπὴν τῶν ἐθνικῶν κινδύνων εἰς τὴν Θράκην.

Α′ ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ τῆς δράσεως
τῶν Μεταβατικῶν Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς Ἕβρου
ἀπὸ 10.8.1946 μέχρι 31.1.1947
(τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Γ. Σωτοπούλου)

«Τὴν 1.8.1946 ἀνέλαβον τὴν διοίκησιν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἕβρου καὶ τὴν γενικὴν ἐποπτείαν τῶν Μεταβατικῶν Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς Ἕβρου.

Εἰς τὴν περιοχὴν Ἕβρου τὸν Αὔγουστον 1946, ἡ αναρχοκομμουνιστικὴ συμμοριακὴ δρᾶσις εὑρίσκετο εἰς μεγάλην ἔντασιν, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπόν, τότε, τὴν διὰ τῆς ἀναρχίας ματαίωσιν τοῦ Δημοψηφίσματος ἢ τὴν τρομοκρατίαν τῶν ἐθνικοφρόνων πολιτῶν, διὰ τὴν ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας ἔκβασιν αὐτοῦ, εἰς ἣν περίπτωσιν τελικῶς

ἐγένετο τὸ Δημοψήφισμα. Οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς Ἕβρου ἦσαν τρομοκρατημένοι καὶ εὑρίσκοντο ἐν ἀπογνώσει.

Τὴν 12.8.1946, ἀφίκετο εἰς Ἀλεξανδρούπολιν, ὁ τότε ὑπουργὸς τῆς Δημοσίας Τάξεως, πρὸς μελέτην τῆς καταστάσεως.

Ὑπῆρχον ἐν δράσει, τότε, δύο μεγάλαι ἀναρχοκομμουνιστικαὶ συμμορίαι, δυνάμεως 250 ἀνδρῶν ἑκάστη, ὑπὸ τὴν γενικὴν ἀρχηγίαν τοῦ Εὐαγγέλου Κασάπη (καπετὰν Κρίτων), φανοποιοῦ ἐξ Ἀλεξανδρουπόλεως, ἄλλοτε συνταγματάρχου τοῦ ΕΛΑΣ. Ἐκ παραλλήλου ἐγένετο εἰς εὐρεῖαν κλίμακα στρατολογία νέων, δι' εἰδικῶν στρατολόγων στελεχῶν τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος, πρὸς ἔνταξίν των εἰς τὰς συμμορίας.

Ἀμέσως ἐπεδόθην εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς καὶ τὴν δημιουργίαν νέων τοιούτων, συγκροτήσας ἐν συνόλῳ 14 τοιαῦτα, δυνάμεως 20 ἀνδρῶν ἕκαστον.

Ἀφοῦ περιῆλθον τὴν περιφέρειαν καὶ ἐμελέτησα καλῶς τὴν κατάστασιν, κατήρτισα μετὰ τοῦ τότε ἐπιτελάρχου τῆς 25ης Ταξιαρχίας, σχέδιον δράσεως τῶν Ἀποσπασμάτων καὶ τριῶν λόχων Στρατοῦ.

Κατὰ τὸ σχέδιον οἱ λόχοι κατέλαβον ὡρισμένα χωρία, τὰ δὲ Ἀποσπάσματα ἀνέλαβον τὴν ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν, ἐντὸς τῆς δασικῆς περιοχῆς τοῦ Ἕβρου, ἔνθα οἱ συμμορῖται εἶχον τὰς βάσεις των.

Τὴν 3ην ὥραν τῆς 16.8.1946, ἤρξατο ἡ δρᾶσις τῶν Ἀποσπασμάτων ὑπὸ τὴν αὐτοπρόσωπον διοίκησίν μου.

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τὰ Ἀποσπάσματα ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰς συμμορίας. Ἡ δίωξις ἦτο συνεχὴς ἡμέραν καὶ νύκτα.

Τὴν 23.8.1948, οἱ 3 λόχοι Στρατοῦ ἀπεσύρθησαν, κατόπιν διαταγῆς τῆς 25ης Ταξιαρχίας, εἰς Ἀλεξανδρούπολιν χωρὶς νὰ σημειώσουν ἐπιτυχίαν τινά. Μόνον μία διμοιρία εὑρισκομένη εἰς τὸ χωρίον Βυρίνη ὑπέστη ἐπίθεσιν 100 περίπου συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 2 στρατιωτῶν. Σπεύσασα ὅμως εἰς ἐνίσχυσίν της ἡμετέρα μικρὰ δύναμις, ἐπέτυχε νὰ διασκορπίσῃ τοὺς συμμορίτας, φονεύσασα δύο ἐξ αὐτῶν καὶ συλλαβοῦσα ἕνα ὁμαδάρχην ἀνθυπολοχαγὸν τοῦ ΕΛΑΣ. Ἐκ τῆς ἡμετέρας δυνάμεως ἐτραυματίσθη σοβαρῶς εἷς χωροφύλαξ.

Ἀπὸ τῆς 24.8.1946, ὅτε οἱ λόχοι ἀπεσύρθησαν, ἡμεῖς διὰ τῶν 14 Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς, ἐξηκολουθήσαμεν τὴν κατὰ πόδας συνεχῆ δίωξιν τῶν συμμοριτῶν, μέχρι τῆς 2.10.1946, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπολύτως διακοπῆς.

Κατὰ τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα, ἤτοι ἀπὸ 16.8.1946 μέχρι 2.10.1946, ἔλαβον χώραν 24 ἐπιθετικαὶ συμπλοκαὶ τῶν Ἀποσπασμάτων μετὰ τῶν συμμοριτῶν, 3 συμπλοκαὶ ἐπιθετικαὶ καὶ αὗται δυνάμεως τῶν Σταθμῶν Χωροφυλακῆς μετὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ μία ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κοτρωνιᾶς-Σουφλίου, μὲ τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα:

1. Ἀνετράπη τελείως ἡ κατάστασις καὶ τὸ Δημοψήφισμα διεξήχθη ἐν ἀπολύτῳ τάξει. 2. Ὅλαι αἱ συμπλοκαὶ ἀπέβησαν ὑπὲρ τῆς δυνάμεώς μας, μηδὲ καὶ αὐτῆς τῆς ἐπιθέσεως τῶν συμμοριτῶν, 150 περίπου, κατὰ τῆς ἐκ 10 ἀνδρῶν δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Κοτρωνιᾶς. 3. Ἐφονεύθησαν συμμορῖται ἐξηκριβωμένοι 24 καὶ πλέον τῶν 20 μὴ ἐξακριβωθέντες. 4. Συνελήφθησαν συμμορῖται 55. 5. Παρεδόθησαν συμμορῖται 97. 6. Ἐτραυματίσθησαν πλέον τῶν 40, ἐξ ὧν 12 ἐξηκριβώθη ὅτι ἐστάλησαν εἰς Βουλγαρίαν πρὸς νοσηλείαν. 7. Συνελήφθησαν 9 στρατολόγοι τῶν συμμοριτῶν, ἐξ ὧν οἱ 6 κατεδικάσθησαν ὑπὸ τοῦ Στρατοδικείου Ἀλεξανδρουπόλεως εἰς θάνατον καὶ ἐξετελέσθησαν. 8. Ἐξετελέσθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν τῶν συμμοριτῶν ἐν μιᾷ καὶ μόνη ἡμέρᾳ, διὰ νὰ τρομοκρατήσουν τοὺς συμμορίτας καὶ πρὸς ἐκκαθάρισιν, 37 συμμορῖται, οἵτινες ἐθεωρήθησαν ὕποπτοι πρὸς παράδοσιν εἰς ἡμᾶς. 9. Ἀνεκόπη τελείως ἡ ἀναχώρησις ἑτέρων ὁπαδῶν διὰ τὰς συμμορίας.

Οὕτως, εἰς διάστημα 45 ἡμερῶν ἐκ τῶν 450 ὑπαρχόντων εἰς τὰ βουνὰ συμμοριτῶν ἐξουδετερώθησαν 300 περίπου, μερικοὶ διέφυγον εἰς τὰ χωρία των ἀποκρυβέντες ἐπιμελῶς καὶ ἐναπέμειναν 92 συνειδητοὶ κομμουνισταί, κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ τραυματισθέντος καὶ συλληφθέντος ἐν συμπλοκῇ συμμορίτου Χαδούλη, συνειδητοῦ ἐπίσης κομμουνιστοῦ.

Κατὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα, 16.8.46 μέχρι 2.10.1946, ἐκ τῆς ἡμετέρας δυνάμεως:

1. Ἐφονεύθησαν χωροφύλακες 8. 2. Ἐτραυματίσθησαν χωροφύλακες 6. Ἐκυριεύθη δὲ ὁ κάτωθι ὁπλισμὸς τῶν συμμοριτῶν: 1. 150 τυφέκια διαφόρων τύπων. 2. 5 ὁπλοπολυβόλα. 3. 7 αὐτόματα. 4. 2 γερμανικὰ μυδραλλιοβόλα. 5. 1 ὅλμος ἰταλικὸς ἀτομικός. 6. 92 βλήματα ὅλμου. 7. 60 χειροβομβίδες. 8. 40.000 περίπου φυσίγγια τυφεκίου. 9. Διάφορα ἀνταλλακτικὰ καὶ ἐξαρτήματα ὁπλισμοῦ. 10. Πολλὰ τρόφιμα καὶ εἴδη ἱματισμοῦ. Ἔναντι δὲ αὐτῶν ἀπωλέσαμεν: Ἓν ὁπλοπολυβόλον καὶ 4 τυφέκια.

Ἀπὸ τῆς 3.10.1946, κατόπιν διαταγῆς τῆς 25ης Ταξιαρχίας, κατῆλθον εἰς Ἀλεξανδρούπολιν, πρὸς σύνταξιν σχεδίου ἐκκαθαριστικῆς ἐπιχειρήσεως, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ταγματάρχου Καραχάλιου.

Συμφώνως πρὸς τὰς πληροφορίας μου, τὸ σχέδιον συνετάγη καὶ ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς VII Μεραρχίας, ὅστις διέταξε τὴν ἐφαρμογήν του ἀπὸ τῆς 16.10.1946, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ταγματάρχου Καραχάλιου, θέτων ἐμὲ μετὰ τῶν Ἀποσπασμάτων ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ταγματάρχου. Τοῦτο βεβαίως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀποδεχθῶ καὶ ἠρνήθην παρὰ τὴν ἐναντίαν γνώμην τοῦ ἀνωτέρου διοικητοῦ συνταγματάρχου Τσίπα.

Ἡ ἐπιχείρησις αὐτή, εἰς ἣν ἔλαβον μέρος καὶ τὰ Ἀποσπάσματά μου, ὡς ἦτο ἑπόμενον ἀπέτυχε, διότι ὁ ταγματάρχης Καραχάλιος διὰ πρώτην φορὰν ἠσχολεῖτο εἰς δίωξιν συμμοριτῶν καὶ δὲν εἶχε τὴν πρὸς ταύτην πεῖραν. Ἀνευρέθησαν αἱ ἐγκαταστάσεις τῶν συμμοριτῶν, αἵτινες καὶ κατεστράφησαν, οἱ συμμορῖται ὅμως διέφυγον. Μεμονωμένως ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης ὑπὸ ἑνὸς Ἀποσπάσματος καὶ ἕτερος ὑπὸ μιᾶς διμοιρίας Στρατοῦ, τῆς ὁποίας εἷς στρατιώτης ηὐτομόλησεν εἰς τοὺς συμμορίτας.

Τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα ἔδωσε διαταγὰς εἰς τὰ ὄργανά του νὰ ἐντείνουν τὰς προσπαθείας των διὰ τὴν διατήρησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν συμμοριτῶν Ἕβρου, διὰ νέας στρατολογίας κλπ.

Αἱ ἐκ Βουλγαρίας πληροφορίαι μου ἦσαν ὅτι μετὰ τὸν σχηματισμὸν Κυβερνήσεως ὑπὸ τοῦ Δημητρώφ, θὰ ὑπεστηρίζοντο αἱ συμμορίαι Ἕβρου, ὑπὸ τῶν βουλγαρικῶν στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, διότι ὁ Δημητρὼφ θὰ ἤγειρεν ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς Δυτικῆς Θράκης. Ἐπίσης, εἶχον πληροφορίας ὅτι ἀνεμένοντο ἐκ Μποῦλκες ἐκπαιδευμένοι συμμορῖται, οἵτινες θὰ ἀνελάμβανον τὴν ἡγεσίαν τῶν συμμοριτῶν καὶ ὑπὸ τῶν βουλγαρικῶν Ἀρχῶν θὰ ἐχορηγεῖτο ὁπλισμός, εἰς τοὺς συμμορίτας.

Ἐπρότεινα εἰς τὴν Μεραρχίαν νὰ ἱδρύσωμεν τρία φρούρια (Πεσσάνι-Κοτρωνιὰ-Λευκίμμη) μὲ δύναμιν ἑνὸς λόχου καὶ δύο ἀποσπασμάτων εἰς ἕκαστον, νὰ διοικῶνται ὑφ' ἑνὸς ἀξιωματικοῦ δι' ἐπιδρομὰς καὶ ἐξερευνήσεις εἰς ὅλην τὴν δασικὴν περιοχήν, ὁπότε θὰ εἴμεθα κυρίαρχοι τῆς περιοχῆς καὶ θὰ παρημποδίζαμεν οὕτω τὴν ἀνάπτυξιν, ὀργάνωσιν κλπ. τῶν συμμοριτῶν, ἀλλὰ καὶ θὰ ἐπετυγχάνομεν τὴν πλήρη ἐξόντωσιν τῶν ἐναπομεινάντων, ἄλλως θὰ ἀφήσωμεν τὸ ἔδαφος ἐλεύθερον εἰς τοὺς συμμορίτας, οἵτινες θὰ ὀργανωθοῦν ἄνευ ὀχλήσεων.

Ὁ μέραρχος μοὶ ἀπήντησεν ὅτι εὕρισκε τὸ σχέδιόν μου καλὸν καὶ τὸ ἐγκρίνει, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ Στρατὸν «διὰ 50 ψειριαρέους»! Νὰ ἐγκαταστήσω ἀνὰ 50 χωροφύλακας εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν ἀνωτέρω θέσεων καὶ θὰ εἶναι ἀρκετοί.

Τοῦτο ἦτο ἀδύνατον νὰ γίνῃ, διότι ἡ ἐκ 50 ἀνδρῶν δύναμις ἦτο ἀνεπαρκὴς διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ἐγκαταστάσεών των καὶ δι' ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς δασικὰς ἐκτάσεις, ἀλλὰ καὶ διότι ἐστερεῖτο καταλλήλου ὁπλισμοῦ (ὅλμων καὶ ὁπλοπολυβόλων) ὡς καὶ μέσων διαβιβάσεων (ἀσυρμάτων). Τὴν 7.11.1946, ἀνεχώρησα ἐπ' ἀδείᾳ καὶ ἐπέστρεψα τὴν 7.12.1946.

Οἱ κατὰ τὸν Ὀκτώβριον 100 περίπου συμμορῖται, ἀνῆλθον τὸν Δεκέμβριον εἰς 1500 περίπου. Ἐγένετο εὐρεῖα στρατολογία, ἦλθον 200 περίπου ἐκ τοῦ στρατοπέδου Μποῦλκες καὶ ἀνέλαβον τὰς διοικήσεις ταγμάτων, λόχων, διμοιριῶν καὶ ὁμάδων.

Κατὰ τὰ μέσα Νοεμβρίου 1946, ἐγένετο ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις ὑπὸ Στρατιωτικῶν δυνάμεων καὶ Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς εἰς Ἰκί-Καγιὰ-Σουφλίου καθ' ἥν, ἐφονεύθησαν 7 συμμορῖται καὶ συνελήφθησαν 18, ἀνευρέθησαν δὲ ἐντὸς σπηλαίων 280 τυφέκια καὶ πολλὰ εἴδη τροφίμων.

Τὸν ἴδιον μῆνα κατὰ γενομένην ἐπιχείρησιν ὑπὸ δύο Λόχων Στρατοῦ καὶ ἑνὸς Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς εἰς τὴν δασικὴν περιοχὴν Κελέμπεη μὲ τὴν πρώτην ἐπαφὴν οἱ δύο λόχοι διελύθησαν, ἐφονεύθη ὁ ἐνωμοτάρχης διοικητὴς τοῦ Ἀποσπάσματος καὶ ἐτραυματίσθη σοβαρῶς ὁ ταγματάρχης διοικητὴς τῶν Λόχων, ὅστις ἐπροστατεύθη καὶ παρελήφθη ὑπὸ τῶν χωροφυλάκων, περιῆλθον δὲ εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν τὰ μεταγωγικὰ τῶν Λόχων μετὰ τῶν ὅλμων καὶ ἐφοδίων καὶ πολλοὶ στρατιῶται συλληφθέντες ἀπελύθησαν ἀφοῦ ἀπεγυμνώθησαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 4.12.1946, αἰχμαλωτίζεται ὁ Λόχος Στρατοῦ Κορύμβου καὶ περιέρχεται ὁ ὁπλισμὸς καὶ τὸ ὑλικὸν τοῦ Λόχου εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες τοὺς μὲν στρατιώτας ἀφοῦ ἀπεγύμνωσαν ἄφησαν ἐλευθέρους, τοὺς δὲ ἀξιωματικοὺς ἐκράτησαν καὶ ἀσφαλῶς τοὺς ἐξετέλεσαν.

Τὴν 6.12.1946, οἱ αὐτοὶ συμμορῖται ἐπιτίθενται κατὰ τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μεταξάδων οἱ ἄνδρες τοῦ ὁποίου μετὰ μάχην μιᾶς ὥρας ἐνήργησαν ἔξοδον καθ' ἣν διεσώθη ὁ ὑπενωμοτάρχης μετὰ τεσσάρων χωροφυλάκων ὁ δὲ ἀνθυπασπιστὴς Ζῆκος μεθ' ἑνὸς χωροφύλακος συλλαμβάνεται καὶ ἐκτελεῖται εἰς τὸ χωρίον ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν. Ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ ἐφονεύθησαν 14 συμμορῖται.

Τὴν 7.12.1946, ἐγένετο εἰς Κόρυμβον ἐπιχείρησις ὑπὸ τριῶν Λόχων, οἵτινες διελύθησαν φονευθέντων δύο ἀξιωματικῶν καὶ συλληφθέντων 40 στρατιωτῶν, οἵτινες ἀφέθησαν μετὰ τινας ἡμέρας ἐλεύθεροι, ἀφοῦ ἀπεγυμνώθησαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν. Τὴν ἑπομένην καὶ μεθ' ἑπομένην συνεχίσθη ἡ ἐπιχείρησις ὑπὸ ἑνὸς Τάγματος, Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς καὶ δυνάμεων τοῦ Φωστερίδη, ὅτε ἐφονεύθησαν 40 περίπου συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν πολλοί, εἰσελθόντες εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος. Κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν αὐτὴν ἐφονεύθησαν δύο χωροφύλακες καὶ ὁ λοχαγὸς Ἀνδρικάκης.

Τὴν 15.12.1946, συνάπτεται μάχη ἑνὸς Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς δυνάμεως 30 ἀνδρῶν ἐντὸς τοῦ χωρίου Τριφύλλιον μετὰ 300 περίπου συμμοριτῶν. Κατὰ ταύτην ἐφονεύθησαν ἐπὶ τόπου 10 συμμορῖται, 8 συνελήφθησαν ἔξωθι τοῦ χωρίου καὶ 12 ὑπέκυψαν εἰς τὰ τραύματά των. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Ἀποσπάσματος οὐδεὶς ἔπαθέ τι. Ἐκυριεύθησαν 18 τυφέκια, ἓν ρωσικὸν ὁπλοπολυβόλον καὶ εἷς ὅλμος.

Τὴν 5ην ὥραν τῆς 22.12.1946, 700 συμμορῖται ἐπιτίθενται ἐναντίον τοῦ εἰς Δαδιὰν-Σουφλίου εὑρισκομένου Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἐνωμοτάρχην Κυριαζόπουλον διὰ βαρέων ὅπλων. Τὸ Ἀπόσπασμα ἀνθίσταται λίαν ἐπιτυχῶς, μέχρι τῆς μεσημβρίας, ὅτε κατέφθασεν ὁ πρὸς ἐνίσχυσιν ἀποσταλεὶς μοίραρχος Γ. Μουρκογιάννης μετὰ δύο Ἀποσπασμάτων καὶ ὁ Φωστερίδης μετὰ 70 ἀνδρῶν του, ὅτε μετὰ ἀλλεπαλλήλους μάχας ἐπὶ πεντάωρον μὲ τοὺς κατέχοντας τὰ ὑψώματα καὶ διόδους συμμορίτας, ἐφονεύθησαν 50 συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν περὶ τοὺς 80 κατὰ καταθέσεις παραδοθέντων. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων ἐφονεύθησαν 7 χωροφύλακες καὶ ἐτραυματίσθησαν 3.

Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν συμμοριτῶν διὰ νὰ ἀνακτήσουν τὸ ἀπολεσθὲν ἠθικὸν τῶν συμμοριτῶν των, ἐκ τῆς ἀποτυχίας των εἰς τὴν μάχην τῆς Δαδιᾶς, τὴν 7.1.1947 ἐπιτίθενται ἐναντίον δύο Λόχων Στρατοῦ, εἰς τὸ χωρίον Κυριακὴ καὶ ἂν καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται ἐπολέμησαν καὶ ἐφονεύθησαν 3 ἀξιωματικοί, 7 στρατιῶται καὶ ἐτραυματίσθησαν 3 ἀξιωματικοὶ καὶ 12 στρατιῶται, ἐν τούτοις ὑπέκυψαν ἀμφότεροι οἱ Λόχοι. Ὅλμοι, Πίατ, τυφέκια, πολεμεφόδια, μεταγωγικὰ κλπ. ἐφόδια, περιῆλθον εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν. Ἀφέθησαν ἐλεύθεροι ἅπαντες οἱ παραδοθέντες ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται, ἀπογυμνωθέτες ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν περίπου 20.

Οἱ τραυματίαι ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται ἔτυχον περιποιήσεως ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, οἱ ἀρχηγοὶ των εἶπον εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς ὅτι λυποῦνται διὰ τοὺς φονευθέντας,

ἀλλ' ἐνόμιζον ὅτι δὲν θὰ ἐπρόβαλλον ἀντίστασιν, διότι αὐτοὶ δὲν ἔχουν τίποτε ἐναντίον τοῦ Στρατοῦ, ἀλλὰ στρέφονται κατὰ τῆς Χωροφυλακῆς, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἐξοντώσουν, ὁπότε αὐτοὶ μὲ τὸν Στρατὸν θὰ ἀποτελέσουν τὸν νέον «Δημοκρατικὸν Στρατὸν» διὰ τὰς ἐλευθερίας τοῦ λαοῦ κλπ.

Τὴν 19.1.1947, ἐνήργησα ἐπίθεσιν διὰ πέντε 'Αποσπασμάτων Χωροφυλακῆς ἐναντίον τῶν εἰς τὸ χωρίον Κοῖλα εὑρισκομένων συμμοριτῶν, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν 30 συμμορῖται καὶ πολλοὶ ἐτραυματίσθησαν. 'Εκυριεύθησαν ἓν ρωσικὸν ὁπλοπολυβόλον καί τινα τυφέκια.

Τὴν 25.1.1947, ἐγένετο ἐπίθεσις 200 περίπου συμμοριτῶν κατὰ τῆς ἐκ δέκα ἀνδρῶν δυνάμεως τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Νίψης ἀπὸ τῆς 6ης ὥρας. Ἡ δύναμις ἀντέστη ἐπιτυχῶς εἰς τὰ βαρέα ὅπλα τῶν συμμοριτῶν (Πίατ καὶ ὅλμους) μέχρι τῆς μεσημβρίας, ὅτε κατέφθασαν δύο 'Αποσπάσματα καὶ ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς ἐπιτιθέμενους. 'Εφονεύθησαν 12 συμμορῖται καὶ 9 ἐτραυματίσθησαν, συλληφθέντες. 'Εκ τῶν ἀνδρῶν ἐφονεύθησαν 3 καὶ ἐτραυματίσθησαν 2 χωροφύλακες.

Κατὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον καὶ 'Ιανουάριον παρεδόθησαν 62 συμμορῖται.

'Ανακεφαλαίωσις

Καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ 16.2.1946 μέχρι 31.1.1947 χρονικὸν διάστημα, τὰ ὑπὸ τῶν 'Αποσπασμάτων καὶ τῆς Χωροφυλακῆς Ἕβρου ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς ἀναρχίας εἶναι τὰ ἑξῆς:

1. 'Εφονεύθησαν συμμορῖται, περίπου 150, 2. Συλληφθέντες συμμορῖται 85, 3. Παραδοθέντες συμμορῖται 159, 4. Τραυματισθέντες καὶ διαφυγόντες, ὡς ἐκ καταθέσεων συλληφθέντων καὶ παραδοθέντων συμμοριτῶν ἐξηκριβώθη, περίπου 130, 5. Συλληφθέντες στρατολόγοι συμμοριτῶν 9, 6. 'Εξετελέσθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν τῶν συμμοριτῶν ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ ἡμέρᾳ θεωρηθέντες ὡς ὕποπτοι παραδόσεως συμμορῖται 37. Σύνολον ἐξουδετερωθέντων συμμοριτῶν 570.

Περιῆλθον εἰς χεῖρας μας

1. 2 ὅλμοι, 2. 92 βλήματα ὅλμου, 3. 70 χειροβομβίδες, 4. 250 τυφέκια, 5. 2 ρωσικὰ ὁπλοπολυβόλα, 6. 3 γερμανικὰ μυδραλλιοβόλα, 7. 6 ὁπλοπολυβόλα, 8. 7 αὐτόματα, 9. 80 κάνναι ὁπλοπολυβόλων, 10. 10 πιστόλια φωτοβολίδων, 11. 40.000 φυσίγγια τυφεκίων, 12. 'Αρκετὴ ποσότης δυναμίτιδος, 13. Διάφορα ἐξαρτήματα ὁπλισμοῦ, 14. Πολλαὶ ποσότητες τροφίμων καὶ ἱματισμοῦ.

Ἡμέτεραι ἀπώλειαι

Α΄. Φονευθέντες: 1. Εἷς ἀνθυπασπιστής, 2. Εἷς ὑπενωμοτάρχης, 3. Εἴκοσι χωροφύλακες. Β΄. Τραυματισθέντες: 1. Ἕνδεκα χωροφύλακες.

'Απώλειαι ἡμετέρου ὑλικοῦ

1. 1 ὁπλοπολυβόλον, 2. 4 τυφέκια.

Κατὰ τὰς γενομένας συνδεδυασμένας ἐπιχειρήσεις ὑπὸ Στρατιωτικῶν τμημάτων καὶ τῶν 'Αποσπασμάτων Χωροφυλακῆς, ἐπετεύχθησαν τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα:

1. Φονευθέντες συμμορῖται περίπου 47, 2. Συλληφθέντες συμμορῖται 18.

Κατασχεθὲν ὑλικὸν

1. 280 τυφέκια διαφόρων τύπων, 2. Πολλαὶ ποσότητες τροφίμων καὶ ἱματισμοῦ».

Β. ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Νομάρχου Ἕβρου Ἰ. Βούρβουλη (12.1.47)

Πρὸς τὸν κ. Ὑφυπουργὸν
Γενικὸν Διοικητὴν Θράκης εἰς Κομοτηνὴν

«Περὶ τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας ἐν τῷ Νομῷ Ἕβρου καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων διώξεως τῶν συμμοριτῶν»

Ὡς πρὸς τὴν δρᾶσιν τῶν συμμοριτῶν:

«Αὐτὴ περιορίζεται κατὰ τὸ σύνολον σχεδόν, εἰς ἐγκληματικὰς πράξεις κατὰ τῆς περιουσίας τῶν κατοίκων τῆς ὑπαίθρου, ἀποφευγομένης τῆς δράσεως κατὰ τῆς ζωῆς αὐτῶν, ἐπὶ σκοπῷ τελεσφορήσεως τῶν κηρυγμάτων συμφιλιώσεως.

Ταυτοχρόνως διὰ τῆς ἑκάστοτε ἀναζητήσεως ἐξ ἑκάστου χωρίου ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ὡρισμένων ἐθνικοφρόνων ἀτόμων, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τοῦ μεθ' ἑκάστην εἰσβολὴν τῶν συμμοριῶν δημιουργουμένου πανικοῦ, εἶναι φυσικὴ ἡ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἐπίδρασις ἐπὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῶν νεύρων τῶν κατοίκων, οἵτινες βαθμιαίως ἐγκαταλείπουν τὰ χωρία των καὶ τρέπονται πρὸς τὰ μεγάλα ἀστικὰ κέντρα τοῦ Νομοῦ, ὅπου ἄλλως τε ἐλπίζουν, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπὶ τῆς ἐκδηλωθείσης κυβερνητικῆς μερίμνης περιθάλψεως αὐτῶν καὶ τοιουτοτρόπως ἐπιτυγχάνεται καὶ ἕτερος τῶν σκοπῶν τῶν ἀναρχικῶν, τουτέστιν ἡ ἐρήμωσις τῆς ὑπαίθρου, ἡ συμφορητικὴ προσφυγὴ εἰς τὰ κέντρα καὶ αἱ ἐκ ταύτης συνέπειαι.

Ὡς πρὸς τὴν δύναμιν καὶ τὸν ὁπλισμὸν τῶν συμμοριτῶν:

Ἡ εἰς ἄνδρας δύναμις τῶν συμμοριτῶν, εἶναι ζήτημα ἂν ἀνέρχεται ἤδη εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν 1.000 κατ' ἀνώτατον ὅριον ἐνόπλων καὶ ἀόπλων, ὁ δὲ ὁπλισμὸς αὐτῶν εἶναι ἤδη ἀξιόλογος, διότι οὗτοι διαθέτουν Πίατ, ὁμαδικοὺς καὶ ἀτομικοὺς ὅλμους, πολλὰ πολυβόλα καὶ πλεῖστα αὐτόματα. 'Επὶ πλέον διαθέτουν ἱματισμὸν περισσότερον καὶ πολὺ καλλίτερον ἀπὸ ἄλλοτε καὶ τρόφιμα ἐπαρκῆ. Ὁ ὁπλισμὸς προέρχεται ἐκ τῶν ἀποκρυβέντων ὑπὸ τοῦ ΕΛΑΣ ὅπλων, ἐκ τῶν διασωθέντων ἐκ Βουλγαρίας καὶ Γιουγκοσλαβίας, ἐμμέσως καὶ ἐκ τῶν κατὰ τὰς συμπλοκὰς ἐγκαταλειφθέντων ὑπὸ τῶν Στρατιωτικῶν τμημάτων. Ὁ ἱματισμὸς καὶ τὰ τρόφιμα ἐκ λεηλασιῶν καὶ ἐξ ἀπογυμνώσεως στρατιωτῶν. 'Ενταῦθα ὑπάρχει ἡ ἐντύπωσις ὅτι, οἱ συμμορῖται ὑποφέρουν ἀπὸ ἔλλειψιν ἱματισμοῦ καὶ τροφίμων. Τοῦτο χαρακτηρίζομεν ὑπευθύνως ὡς

ἀνακριβὲς καὶ βεβαιοῦμεν ὅτι, οἱ συμμορῖται διαθέτουν ἐπαρκῆ ἰδιωτικὸν ἱματισμόν, ἀρκετὰς στρατιωτικὰς στολὰς καὶ ἀρκετὰ ἰδιωτικὰ κλινοσκεπάσματα συνήθη καὶ βαρέα τοιαῦτα.

Ὡς πρὸς τὰς βάσεις, ὁρμητήρια καὶ πεδία δράσεως:

Αἱ βάσεις των εὑρίσκονται εἰς τὴν Ἑλληνοβουλγαρικὴν παραμεθόριον, τὴν ὑπαγομένην εἰς τὰ ἐπαρχίας Σουφλίου καὶ Διδυμοτείχου, ὡς καὶ ἐντὸς τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους, ἔνθα κατὰ τὸ πλεῖστον νοσηλεύονται οἱ τραυματίαι των.

Ὁρμητήρια, ἡ παρὰ τὸν Κόρυμβον δασώδης ὀρεινὴ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Διδυμοτείχου, ἔνθα τὰ Στρατιωτικὰ συνοριακὰ φυλάκια, ἅτινα κατέχονται καὶ χρησιμοποιοῦνται μονίμως ἀπ' ἀρκετοῦ χρόνου ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, καθὼς καὶ ἡ δασώδης παρὰ τὰ βουλγαρικὰ σύνορα ὀρεινὴ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Σουφλίου.

Πεδίον δράσεως τῶν συμμοριῶν, εἶναι κυρίως αἱ ἐπαρχίαι Σουφλίου καὶ Διδυμοτείχου ἰδίᾳ δὲ τελευταίως ἡ τοῦ Διδυμοτείχου, ἴσως διότι εἶναι παραγωγικωτέρα καὶ συνεπῶς πλουσιωτέρα διὰ τὰς λεηλασίας καὶ λόγῳ ὑπάρξεως μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ κομμουνιστῶν χωρικῶν. Ἀντικειμενικὸς σκοπός, ἡ ἐπικράτησις εἰς τὰς δύο ταύτας ἐπαρχίας καὶ ἡ διὰ τῆς καταλήψεως τοῦ Σουφλίου διχοτόμησις τοῦ Νομοῦ καὶ ἡ εὐχερὴς πλέον ἅλωσις τῶν ἐπαρχιῶν Διδυμοτείχου καὶ τῆς πεδινῆς Ὀρεστιάδος, ὁπότε ἀνενόχλητοι ἐκ τῶν νώτων καὶ ἐκ τῶν πλευρῶν νὰ ρίψουν ὅλον αὐτῶν τὸ βάρος καὶ τὸν ὄγκον κατὰ τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ τῆς ἐπαρχίας της.

Ὡς πρὸς τὰς δυνάμεις καὶ τὰ μέσα ἀντιμετωπίσεως:

Αἱ πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως ταύτης καὶ πρὸς δίωξιν τῶν συμμοριῶν διατιθέμεναι δυνάμεις, ἀπαρτίζονται: α. Ἐκ τοῦ Στρατοῦ: Ἤτοι ἐξ ἀνδρῶν τῶν ταγμάτων 25ης Ταξιαρχίας, ὑπαγομένης τῇ VII Μεραρχίᾳ καὶ ἐκ τοιούτων ἑτέρων ταγμάτων ταξιαρχιῶν ὑπαγομένων τῇ αὐτῇ Μεραρχίᾳ, ἀγνώστου ἀριθμοῦ, ὡς μὴ ἀνακοινουμένου ἡμῖν. β. Ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς: Ἤτοι ἐκ μονίμων χωροφυλάκων, ἀνερχομένων ἐν τῷ συνόλῳ των εἰς 350 ἄνδρας περίπου καὶ ἐκ τῶν ἄνευ θητείας τοιούτων, ἀνερχομένων εἰς 550 ἄνδρας περίπου, οἵτινες ἄνευ θητείας κατὰ τὸ πλεῖστον ἔχουν ἐνταχθῆ εἰς ἀντιανταρτικὰ τμήματα ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τεσσάρων ἀρχηγῶν.

Τὰ διατιθέμενα μέσα, ἤτοι ὁπλισμὸς κλπ. ἀπὸ μέρους μὲν τῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων εἶναι κατὰ πολὺ ὑπέρτερα τῶν τοιούτων τῶν συμμοριτῶν, ἐνῷ τὰ τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τῶν ἀντιανταρτικῶν τμημάτων, τὰ στοιχειωδῶς ἀπαραίτητα πρὸς ἄμυναν μᾶλλον καὶ ἀνεπαρκῆ δι' ἐπίθεσιν.

Ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα τῆς διώξεως τῶν συμμοριῶν ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων:

Ἡ Χωροφυλακή, ἀφ' ὅτου ἐνεφανίσθησαν αἱ συμμορίαι μέχρι σήμερον, εἴτε δρῶσα ὑπὸ τὴν μορφὴν Ἀστυνομικῶν Σταθμῶν προσβληθέντων ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν χωρίων, εἴτε ὑπὸ μορφὴν Ἀποσπασμάτων μὲ μέσα εἰς ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ ὁπλισμὸν ἀνεπαρκῆ, μὲ δυνάμεις ἐλαχίστας, ἔναντι δεκαπλασίων, δεκαπενταπλασίων καὶ πολλάκις εἰκοσαπλασίων συμμοριτῶν, πλήρως καὶ βαρέως ἐξωπλισμένων καὶ αἰφνιδιαστικῶς ἐπιτιθεμένων, ἔσχεν ἀπ' ἀρχῆς ἕως σήμερον ἀποτελέσματα καθ' αὐτὸ θαυμαστὰ καὶ συντριπτικὰ διὰ τοὺς συμμορίτας, ἐπιτυχοῦσα κατὰ Αὔγουστον μέχρι τῶν μέσων Σεπτεμβρίου π.ἔ. τὴν τελείαν παράλυσιν τῶν συμμοριῶν καὶ ἔθεσεν ἐκτὸς μάχης ὑπερτριακοσίους συμμορίτας φονευθέντας, τραυματισθέντας, συλληφθέντας ἢ παραδοθέντας, μὴ ἀπολέσασα οὐδὲ ἓν ὅπλον καὶ μὴ σημειώσασα οὐδὲν εἰς τὸ παθητικόν της.

Τὰ ἀντιανταρτικὰ τμήματα, μὲ τὰ αὐτὰ πρὸς τὴν Χωροφυλακὴν μέσα, μὲ τοὺς ἄνευ θητείας χωροφύλακας καὶ τοὺς ἐπὶ κεφαλῆς ταύτης ἀρχηγούς, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Χωροφυλακῆς ἐπετέλεσαν ἐπίσης ἐξαίρετα καὶ θαυμαστὰ ἀποτελέσματα, μὴ ἀπολέσαντα οὐδὲ ἓν ὅπλον καὶ μὴ σημειώσαντα οὐδὲν εἰς τὸ παθητικὸν αὐτῶν.

Ὁ Στρατός: Πολυαριθμότερος τῆς Χωροφυλακῆς, εἰς ἄνδρας τόσον ἐν τῷ συνόλῳ ὅσον καὶ κατὰ δρῶντα ἑκασταχοῦ τμήματα, μὲ ὁπλισμὸν ὑπέρτερον καὶ τελειότερον τῶν συμμοριτῶν, μὲ μέσα ἄφθονα καὶ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν ἀρίστων καὶ γενναίων ἀξιωματικῶν, ἐπιτραπήτω ἐκ λόγων Ἐθνικῆς ἀνάγκης καὶ Ἐθνικοῦ καθήκοντος νὰ ἀναφέρω πεποιθότως καὶ ἀποδεδειγμένως ὅτι ἀτυχῶς ἀπέτυχε, πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων σχεδὸν παντοῦ καὶ πάντοτε, ὅπου καὶ ὅταν ὑπεχρεώθη νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν.

Ὡς πρὸς τὰ αἴτια καὶ τοὺς συντελεστὰς ἀτυχημάτων καὶ ἀποτυχιῶν:

Τὰ αἴτια τῶν ἀποτυχιῶν καὶ ἀτυχημάτων τοῦ Στρατοῦ, ὀφείλονται εἰς ψυχολογικοὺς καὶ οὐσιαστικοὺς συντελεστάς, ἡ ἐξουδετέρωσις τῶν ὁποίων εἶναι ἀδύνατος δι' ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα.

Οἱ ψυχολογικοὶ συντελεσταὶ εἶναι οἱ ἑξῆς κυρίως: α) Τὸ συναίσθημα τοῦ στρατιώτου ὅτι μάχεται πόλεμον ἐμφύλιον, β) Ἡ ἐπίδρασις τοῦ κηρύγματος τῶν συμμοριτῶν περὶ μὴ τιμωρίας ἢ κρατήσεως ἢ ἐκτελέσεως τῶν συλλαμβανομένων ἢ παραδιδομένων στρατιωτῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ἰσχύοντα διὰ τοὺς χωροφύλακας.

Οἱ οὐσιαστικοὶ συντελεσταὶ εἶναι: α) Ἡ ἀτελὴς ἢ βεβιασμένη ἐντὸς δύο μηνῶν σχεδὸν ἐκγύμνασις τῶν ὁπλιτῶν τοῦ Στρατοῦ καὶ αἱ δυσχέρειαι τοῦ ἀνταρτοπολέμου, διὰ μὴ πολεμιστὰς καθὼς καὶ τὸ νεαρὸν τῆς ἡλικίας. β) Ἡ συνύπαρξις κομμουνιστῶν καὶ πεμπτοφαλαγγιτῶν στρατιωτῶν καὶ Τούρκων τοιούτων, εἰς τὴν δύναμιν τῶν Στρατιωτικῶν τμημάτων, οἵτινες σατανικῶς, κρυφίως καὶ ἐντέχνως δρῶντες, διὰ τῆς συνεχοῦς προπαγάνδας μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν των ἢ στερούμενοι πατριωτισμοῦ, ὡς οἱ Τοῦρκοι, ἐκδηλοῦνται κατὰ τὰς κρισιμωτέρας στιγμὰς τῶν διαφόρων συμπλοκῶν, ἀπορρίπτοντες τὰ ὅπλα, ἢ παραδιδόμενοι ἢ μὴ μαχόμενοι, παρασύροντες οὕτω καὶ τοὺς λοιπούς.

Τὸ μέγα ἐρώτημα εἶναι: διατὶ κατὰ τὰς διαφόρους συμπλοκάς, αἱ εἰς ἀξιωματικοὺς ἀπώλειαι τῶν Στρατιωτικῶν τμημάτων, εἶναι τεραστίως μεγάλαι καὶ δυσανάλογοι πρὸς τὰς τῶν ὁπλιτῶν, ἡ δὲ ἐπὶ τούτου ἐξήγησις εἶναι

ὅτι, ἢ οἱ ἀξιωματικοὶ μάχονται γενναίως σχεδὸν μόνοι καὶ πίπτουν ἤ, ὅπερ ἀπίθανον, συμβαίνει κάτι τὸ ὁποῖον μᾶς ἀνησυχεῖ ἀλλὰ δὲν τολμῶμεν νὰ ἐκδηλώσωμεν.

Πρὸς ἐπίρρωσιν τῶν ἀνωτέρω ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι οἱ χωροφύλακες, ἰδιαίτερα δὲ οἱ ἐκ τούτων μόνιμοι, συμπλακέντες πλειστάκις, ἐλάχιστοι αὐτοὶ ἔναντι δεκαπλασίων συμμοριτῶν, ἐπολέμησαν ἡρωικώτατα καὶ ἐσημείωσαν παντοῦ καὶ πάντοτε θαυμασίας ἐπιτυχίας, διότι ἡ σύνθεσις τῶν τμημάτων αὐτῶν, εἶναι ἀπολύτως καθαρά, ἀπηλλαγμένη κομμουνιστῶν καὶ πεμπτοφαλαγγιτῶν καὶ διότι οἱ χωροφύλακες, γνωρίζουν καλῶς ὅτι εἴτε τραυματισθοῦν, εἴτε συλληφθοῦν, εἴτε παραδοθοῦν, θὰ ἐκτελεσθοῦν κατακρεουργημένοι ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, πλησίον τῶν ὁποίων εἶναι ἀδύνατον νὰ τύχουν ἐπιεικείας ἢ ἐλέους, διότι δὲν ἔχουν μεταξὺ τῶν συμμοριτῶν οὔτε ἀδελφούς, οὔτε ἐξαδέλφους, οὔτε συγγενεῖς, οὔτε φίλους, οὔτε συγχωρίους.

Τὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων ἀποτελέσματα, εἶναι ἐξαιρετικῶς θλιβερά, ἀλλὰ καὶ ἀποκαρδιωτικά, διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς Δημοσίας Τάξεως καὶ Ἀσφαλείας ἐν τῷ Νομῷ.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ παραθέσωμεν τὰς συμπλοκάς, τὰς λαβούσας χώραν μέχρι τοῦδε μεταξὺ τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων καὶ τῶν συμμοριῶν καὶ νὰ κατανείμωμεν στατιστικῶς τὰς ἐπιτυχίας, τὰς ἀποτυχίας καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν διαφόρων συμπλοκῶν, ἀλλὰ μόνον νὰ καθορίσωμεν ὅτι, μόνον ἡ Χωροφυλακὴ αὐτοδιοικουμένη μέχρι τοῦ τέλους Αὐγούστου π.ἔ., διαθέτουσα μικροτέρας τῶν σημερινῶν δυνάμεις, ὡς ἀντιμετωπίζουσα ὀλιγωτέρους τῶν σημερινῶν συμμορίτας καὶ μὲ ἐλάχιστα μέσα, εἶχεν ἐπιφέρει τὴν παράλυσιν τῶν συμμοριτῶν διὰ τῆς ἀπηνοῦς διώξεως αὐτῶν καὶ εἶχε τελείως ἐξαρθρώσει τὸν ἀνεφοδιασμὸν αὐτῶν, εἰς τρόπον ὥστε οὗτοι ν' ἀποθνήσκουν ἐκ πείνης καὶ νὰ στεροῦνται ὁπλισμοῦ, διότι ἐγκατέλιπον πανικόβλητοι ὁπλισμόν, ἱματισμὸν καὶ τρόφιμα εἰς χεῖρας τῶν Ἀποσπασμάτων Χωροφυλακῆς, αἱ δὲ μέχρι τοῦδε ἀπώλειαι ταύτης, νὰ εἶναι πολὺ μικρότεραι ἐν συγκρίσει μὲ τὰς τοιαύτας τοῦ Στρατοῦ.

Ἀντιθέτως εἰς Κόρυμβον, εἰς Κυριακὴν καὶ εἰς ἄλλας συμπλοκάς, αἱ Στρατιωτικαὶ Δυνάμεις ὑπέστησαν ἀποτυχίας, ἐξ ἀφορμῆς τῶν προαναφερθέντων αἰτίων καὶ περιστατικῶν, αἱ ὁποῖαι ἔσχον σημαντικωτάτας συνεπείας εἰς βάρος τοῦ κρατικοῦ γοήτρου, εἰς βάρος τοῦ ἠθικοῦ τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων, εἰς βάρος τοῦ ἠθικοῦ τοῦ Λαοῦ τῆς ὑπαίθρου, εἰς βάρος τῆς Δημοσίας Τάξεως καὶ Ἀσφαλείας καὶ ὑπὲρ τῶν συμμοριτῶν καὶ τῶν ἀναρχικῶν σκοπῶν των καὶ εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ ἠθικοῦ των καὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τῆς προπαγάνδας των καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλ' ἐνῷ αἱ δυνάμεις τῆς Χωροφυλακῆς ἐστέρησαν τοὺς συμμορίτας ἀπὸ ὑπερτριακόσια ὅπλα μέχρι τοῦδε, χωρὶς ν' ἀπολέσουν οὐδέν, ἀντιθέτως τὰ Στρατιωτικὰ τμήματα ἐξ ἀφορμῆς τῶν προαναφερθέντων λόγων, ἀπώλεσαν μέχρι τοῦδε 250 ὅπλα ἴσως καὶ περισσότερα, ἀλλ' ὄχι ὀλιγώτερα. Ἤτοι: 35 τοὐλάχιστον πολυβόλα, 2 περίπου ὅλμους ὁμαδικούς, 5 περίπου ὅλμους ἀτομικούς, 2 Πίατ, 1 ἀσύρματον, 250 τοὐλάχιστον στρατιωτικὰς στολάς, περιελθόντα ἅπαντα εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν καὶ χρησιμοποιούμενα ἤδη παρ' αὐτῶν.

Ἡ ὅλη διεξαγωγὴ καὶ ἡ ἔκβασις, καθὼς καὶ τὰ ἀποτελέσματα, τῆς πρὸ ἡμερῶν τινῶν ἐπιθέσεως 500 περίπου συμμοριτῶν, κατὰ τῆς Διλοχίας Στρατοῦ εἰς τὸ χωρίον Κυριακὴ ἦσαν τοιαῦτα ὥστε, ἡ Στρατιωτικὴ Ὑπηρεσία δὲν ἠθέλησε νὰ προβῇ εἰς οὐδεμίαν ἀνακοίνωσιν μέχρι τοῦδε, οὔτε πρὸς τὸ κοινὸν πρὸς ἐξουδετέρωσιν τερατωδῶν φημῶν, ἀλλ' οὔτε καὶ ἵνα λάβῃ γνῶσιν ὁ νομάρχης, νόμῳ καὶ κατὰ καθῆκον ἐποπτεύων ἐπὶ τῆς Δημοσίας Τάξεως καὶ Ἀσφαλείας ἐν τῷ Νομῷ καὶ τοῦτο διότι, ὅλως ἀκατανοήτως, ἡ Ταξιαρχία αὐτεπαγγέλτως ἢ κατὰ διαταγὴν τοῦ μεράρχου ἀποφεύγει κατὰ σύστημα νὰ γνωστοποιῇ καὶ πρὸς τὴν Νομαρχίαν καὶ πρὸς τὸ κοινόν, πᾶν ὅτι θὰ εἶχε κατὰ τὴν γνώμην της δυσμενῆ τυχὸν ἀπήχησιν παρὰ τῇ κοινῇ γνώμῃ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν δρᾶσιν τῶν Στρατιωτικῶν τμημάτων.

Τοιουτοτρόπως ἐπέρχεται ἀντίθετον τοῦ ἐπιδιωκομένου ἀποτέλεσμα, διότι ὀργιάζουν αἱ φῆμαι, καταπτοεῖται τὸ κοινόν, ἐνισχύονται οἱ ἀναρχοκομμουνισταὶ καὶ ὁ νομάρχης λαμβάνει γνῶσιν τοῦ γεγονότος τελευταῖος, πληροφορούμενος τοῦτο ἀπὸ τὰς κυκλοφορούσας φήμας, γεγονὸς ἀποδεικνῦον ὅτι καὶ εἰς αὐτοὺς τούτους τοὺς ὑπευθύνους στρατιωτικοὺς παράγοντας γεννᾶται ἐκ τῶν ἀποτυχιῶν τούτων τὸ συναίσθημα, τὸ παρωθοῦν αὐτοὺς εἰς ἀπόκρυψιν ἢ συγκάλυψιν τῆς ἐκτάσεως τοῦ γεγονότος, τῶν αἰτίων καὶ συνεπειῶν αὐτοῦ, ἢ εἰς τὴν παροχὴν ἐξωδίκων ἢ ἀνεπισήμων ἀνακοινώσεων ἢ πληροφοριῶν, μὴ ἀνταποκρινομένων κατὰ τὸ πλεῖστον πρὸς τὰ πραγματικὰ γεγονότα, περιστατικά, αἴτια καὶ ἀποτελέσματα, ἐνῷ, κατ' αὐτοὺς τούτους τοὺς Στρατιωτικοὺς κανονισμούς, θὰ ἔπρεπε νὰ διενεργῆται ἐμπεριστατωμένη αὐστηροτάτη καὶ εὐρυτάτη ἀνάκρισις, ὄχι πρὸς ἐξακρίβωσιν εὐθυνῶν καὶ ὑπευθύνων, διότι τοιοῦτοι δὲν ὑπάρχουν, ἀλλὰ πρὸς ἐξακρίβωσιν, διαπίστωσιν καὶ θεραπείαν τῶν αἰτίων, τὰ ὁποῖα προεκάλεσαν τὴν ἀτυχίαν ἢ τὸ ἀτύχημα.

Τὰ συμπεράσματα ἡμῶν, τόσον ἐκ τῆς ἀπὸ 8μήνου παρακολουθήσεως ὑπ' ἐμοῦ τῆς καταστάσεως καὶ τῶν πραγμάτων, προσώπων καὶ συνθηκῶν ἐν τῷ Νομῷ, εἶναι τὰ διατυπωθέντα κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. Α.Π.588/18.10.46 ἀναφοράν μου, ἧς τὸ περιεχόμενον ἐπηλήθευσεν ἐκ τῶν πραγμάτων ἐξ ὁλοκλήρου, ἐντὸς τοῦ διαρρεύσαντος ἔκτοτε τριμήνου περίπου, ἤτοι ὅτι πρέπει:

α) Νὰ ἐνισχυθῇ ἡ ὑπάρχουσα ἤδη δύναμις Χωροφυλακῆς μονίμων καὶ ἄνευ θητείας, διὰ τῆς ἀνανεώσεως λόγῳ καμάτου καὶ ἀντικαταστάσεως τῶν μονίμων χωροφυλάκων καὶ ἐπαυξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ των, κατὰ 100 τοὐλάχιστον καὶ διὰ τῆς κατατάξεως 600 τοὐλάχιστον χωροφυλάκων ἄνευ θητείας, προερχομένων ἐκ τῶν περιφερειῶν Δράμας, Καβάλας κλπ. εἰς τρόπον ὥστε, ἐκτὸς τῆς στατικῆς δυνάμεως τῆς Χωροφυλακῆς νὰ καταρτισθοῦν 8-10 Ἀποσπάσματα δυνάμεως 120 ἀνδρῶν περίπου ἕκαστον, ἀποφευγομένης τῆς κατατάξεως, πλὴν ἐξαιρέσεών τινων, ἀνδρῶν προερχομένων ἐκ τοῦ Νομοῦ Ἕβρου, δι' οὓς λόγους προανεφέραμεν. β) Νὰ ἐνισχυθοῦν ταῦτα διὰ βαρέος ὁπλισμοῦ Πίατ, ὅλμων, πολυβόλων, αὐτομάτων καὶ δι'

ἐπαρκῶν χειροβομβίδων, φυσιγγίων κλπ. χορηγουμένου στρατιωτικοῦ ἱματισμοῦ, τόσον διὰ τὴν προφύλαξιν ὅσον καὶ διὰ τὴν ἀποφυγὴν συγχύσεως. γ) Νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἡγεσία τῆς διώξεως τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν Χωροφυλακήν, χρησιμοποιοῦσα τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ἀντιανταρτικῶν τμημάτων. δ) Νὰ περιορισθῇ ὁ Στρατὸς εἰς τὰ καθαυτὸ ἔργα του, ἐγκαθιστῶν τὰς ἕδρας καὶ δυνάμεις τῶν Ταγμάτων του προσωρινῶς εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Νομοῦ, ἐκτὸς ἂν ταῦτα εἶναι ἀναγκαιότερα εἰς ἄλλας θέσεις, διὰ στρατιωτικοὺς λόγους. ε) Νὰ διατεθοῦν εἰς τὴν Χωροφυλακὴν μέσα ταχυκίνητα καὶ ἐπαρκῆ. στ) Εἰς τὰς ἑκάστοτε τυχὸν περιπτώσεις προδιαγεγραμμένου ἐπιτελικοῦ σχεδίου, γενικωτέρας διώξεως τῶν συμμοριτῶν, νὰ ἐνισχύωνται τὰ Ἀποσπάσματα Χωροφυλακῆς ὑπὸ πυροβολικοῦ καὶ τάνκς, ὁπότε ἡ ἡγεσία τῆς ἐκτελέσεως τοῦ σχεδίου θὰ ἀνήκῃ φυσικὰ εἰς τὴν Στρατιωτικήν.

Ὑποβάλλων τὰ ἀνωτέρω ὑπ' ὄψιν ὑμῶν, κατόπιν μελέτης καὶ παρακολουθήσεως τῆς ὅλης δημιουργηθείσης καταστάσεως καὶ τῶν προφορικῶν ἀναφορῶν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς, τοῦ λοχαγοῦ Ἀντωνίου Φωστερίδη, ἡγουμένου τῶν ἀντιανταρτικῶν τμημάτων καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχηγῶν των, λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω ὑπευθύνως ὅτι, ἐγκρινομένων κατὰ βάσιν τῶν ἀνωτέρω καὶ τιθεμένων τῶν ὑποδεικνυομένων μέτρων ἐν ἀμέσῳ ἐφαρμογῇ, ἡ κατάστασις τῆς Δημοσίας Τάξεως καὶ Ἀσφαλείας ἐν τῷ Νομῷ θέλει μεταβληθῆ ἄρδην ἁλματωδῶς ἐπὶ τὰ βελτίῳ εἰς διάστημα μηνός, ἐκκαθαριζομένη ἐξ ὁλοκλήρου ἐντὸς τριμήνου εἰς τρόπον ὥστε, νὰ ἐμπνευσθῇ εἰς τοὺς κατοίκους τὸ θάρρος καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη καὶ ἐπανέλθουν οὗτοι εἰς τὰς ἑστίας των πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἐννοίας τοῦ Κράτους ἐν τῷ Νομῷ.

Ἐὰν ἡ κατάστασις ἐξακολουθήσῃ ἡ αὐτή, μὲ βάσιν τὰς Στρατιωτικὰς Δυνάμεις, διὰ τὴν δίωξιν καὶ ἐξόντωσιν τῶν συμμοριτῶν, πρὸς ἐπιβολὴν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας, ἐπιτραπήτω ν' ἀναφέρω ὑπευθύνως ὅτι, ἡ κατάστασις θὰ ἀποβῇ ἐντὸς ἐλαχίστου αὐτόχρημα τραγική, ἄκρως ἐπικίνδυνος, ἐπὶ μειώσει τοῦ Κρατικοῦ κύρους, τοῦ Κυβερνητικοῦ γοήτρου καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ πίστεως τοῦ Λαοῦ τοῦ Νομοῦ Ἕβρου, πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τοὺς ὑπευθύνους λειτουργοὺς τοῦ Κράτους».

ΤΕΛΟΣ

ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Βάσει ἐπισήμων καὶ ἄλλων αὐθεντικῶν καὶ ἠλεγμένων στοιχείων κατεβάλλομεν προσπάθειαν ὅπως δώσωμεν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κοινὸν εἰκόνα σαφῆ καὶ πραγματικὴν τῶν πεπραγμένων καὶ τῆς ἐν γένει δραστηριότητος τῆς Ἑλληνικῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὰ ἔτη 1936 - 1950. Ἐπετελέσαμεν ἔργον ἱστορικοῦ, ἐν πλήρει συναισθήσει τῶν εὐθυνῶν καὶ τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει τόσον ἡ ἀπὸ καθέδρας διερεύνησις τῶν ἱστορικῶν προβλημάτων καὶ ὁ κριτικὸς ἔλεγχος τῶν ἱστορουμένων ὑπὸ πανεπιστημιακοῦ διδασκάλου, ὅσον καὶ ἡ συγγραφική μας δραστηριότης ἡμίσεος σχεδὸν αἰῶνος, παραμείνασα πάντοτε αὐστηρῶς ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν κανόνων τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης, μακρὰν πάσης προκαταλήψεως ἢ συναισθηματισμοῦ ἢ προσωπικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Ἐτονίσαμεν ἤδη εἰς τὸν Πρόλογον τοῦ παρόντος ἔργου, ὅτι ἡ περίοδος μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1936 - 1950 εἶναι μία τῶν θυελλωδεστέρων καὶ πλουσιωτέρων εἰς βαρυσήμαντα γεγονότα περιόδων τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας. Ἐξεταζομένη σήμερον μὲ τὴν προοπτικὴν τοῦ διαρρεύσαντος χρόνου, ἐρευνομένη εἰς ὅλας τὰς πολυπτύχους διακυμάνσεις της, ἐν ἐπιγνώσει τῶν ἱστορικῶν ἐξελίξεων, τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ἀπότοκος, ὡς καὶ τῶν ἐνδεχομένων ἐκείνων αἱ ὁποῖαι θὰ ἀνέκυπτον ἂν διάφορα ἦσαν τὰ διαδραματισθέντα γεγονότα, ἐπιτρέπει τὴν γνώμην ὅτι ἡ περίοδος αὐτὴ τῆς Ἱστορίας τοῦ νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ εἶναι μία τῶν πλέον βαρυσημάντων τῆς ὅλης μακραίωνος Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, διότι ἴσως οὐδεμία ἄλλη ὅσον αὐτὴ ἐβάρυνεν εἰς τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ ἐπέδρασεν εἰς τὰς περαιτέρω τύχας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἀληθῶς, ποία θὰ ἦτο ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν σημερινὸν κόσμον, ἂν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν ἀντέτασσε τὸ ἱστορικὸν πλέον «Ὄχι» εἰς τὸν ξένον εἰσβολέα καὶ δὲν ὑπερέβαλε τὰς δόξας τῶν προγόνων του τῶν Περσικῶν πολέμων καὶ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, ὑπερασπίζων τὴν πατρῷαν γῆν ἐναντίον πολλαπλασίων δυνάμεων εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ἠπείρου καὶ τὰ ὀχυρὰ τῆς Θράκης ; Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς, ποῖος θὰ ἠγγυᾶτο ὅτι θὰ ἀπέφευγε τὸν κίνδυνον μιᾶς μονίμου καταδυναστεύσεως, ἂν δι' ἀπεριγράπτων μαρτυρίων καὶ θυσιῶν δὲν διεκήρυσσε πρὸς τοὺς ξένους εἰσβολεῖς τὴν ἀσάλευτον θέλησίν του ἀπελευθερώσεως ; Εἰς ποίαν οἰκτρὰν κατάστασιν, χειροτέραν καὶ τῆς ὑπὸ τῶν ξένων εἰσβολέων καταδυναστεύσεως, θὰ περιέπιπτεν ὁ Ἑλληνισμός, ἂν δὲν ἀντιμετωπίζετο μὲ θάρρος καὶ θυσίας ἡ ἐαμικὴ ἐπιβουλὴ τῶν Δεκεμβριανῶν, ἡ ὁποία συγκεκριμένον καὶ ἀπροκάλυπτον σκοπὸν εἶχε, κομμουνιστοποιοῦσα τὴν Ἑλλάδα, ἔστω καὶ μεταβάλλουσα αὐτὴν εἰς σωρὸν τέφρας καὶ ἐρειπίων, νὰ ὑπαγάγη τὰ ἑλληνικὰ ἐδάφη καὶ τοὺς Ἕλληνας ὑπὸ τὸν ἐρυθρὸν σλαβισμόν ; Καὶ τέλος, ποίας τρομερὰς συνεπείας, ὄχι μόνον διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ δι' ὅλον τὸν Μεσογειακὸν κόσμον θὰ εἶχεν ἡ ἐπικράτησις τοῦ συμμοριτισμοῦ κατὰ τὸν λεγόμενον συμμοριτοπόλεμον τῶν ἐτῶν 1946 - 1950, ὅτε θὰ ἐξολοθρεύετο ὅλος ὁ ἐθνικόφρων Ἑλληνικὸς κόσμος, οἱ δὲ κομμουνισταὶ - συμμορῖται τὴν μὲν Μακεδονίαν καὶ Θράκην θὰ παρέδιδον εἰς τοὺς Σλάβους, εἰς δὲ τὴν ὑπόλοιπον Ἑλλάδα θὰ ἐγκαθίδρυον διὰ παντὸς τὴν αἱμοσταγῆ ἐρυθρὰν τυραννίαν των ; Ἄνευ ἀμφιβολίας, ἐπρόκειτο περὶ ἱστορικῶν γεγονότων, τὰ ὁποῖα, λαμβάνοντα τροπὴν διάφορον ἐκείνης τὴν ὁποίαν ἔλαβον χάρις εἰς τὸ ἐθνικὸν φρόνημα, τὴν γενναιοφροσύνην καὶ τὰς θυσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, θὰ μετέστρε-

φον όριστικῶς τὸν ροῦν τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας καὶ θὰ ἐβάρυνον ἴσως ἐπὶ αἰῶνας εἰς τὰς τύχας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Τὰ ἐκτεθέντα εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρας βιβλίον, μετὰ τῶν πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας παρατεθέντων στοιχείων, διαφωτίζουν, νομίζομεν, πλήρως περὶ τῆς δράσεως τῆς Ἑλληνικῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν ἱστορικὴν αὐτὴν περίοδον καὶ πείθουν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Χωροφυλακὴ ἀπετέλεσε παράγοντα πρωταρχικὸν εἰς τὰ διαδραματισθέντα γεγονότα καὶ εἰς τὰς ἐκ τούτων ἱστορικὰς ἐξελίξεις, καθ' ὃν τρόπον ἤσκησαν ἐπίδρασιν εἰς τὰς τύχας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἄριστα ὠργανωμένη, γαλουχηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς παραδόσεως καὶ τραφεῖσα μὲ τὰ ἰδεώδη τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, κατὰ τὰ ἔτη 1936 - 1940 εὑρέθη πανέτοιμος διὰ τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα τοῦ 1940 - 1941 καὶ διὰ νὰ μετάσχῃ εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ πατρίου ἐδάφους ἀπὸ τοὺς ξένους ἐπιδρομεῖς. Εἰς τὰ βουνὰ τῆς Βορείου Ἠπείρου ἔγραψε σελίδας τιμῆς καὶ δόξης, εἴτε μετέχουσα τῶν ἐπιχειρήσεων παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν μαχητῶν, εἴτε διασφαλίζουσα προμηθείας καὶ μεταφοράς, εἴτε ἐξουδετερώνουσα τὰς κατασκοπείας καὶ ἄλλας ὑπονομεύσεις τοῦ ἐχθροῦ, εἴτε, τέλος, θέτουσα ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους τὰς ἀπελευθερουμένας περιοχὰς καὶ προσφέρουσα εἰς τοὺς πληθυσμούς των τὰ ἀγαθὰ ἀσφαλείας καὶ τάξεως μιᾶς πολιτισμένης Διοικήσεως. Οὕτως, ἡ Ἑλληνικὴ Χωροφυλακὴ κατὰ τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα τοῦ 1940 - 1941 ἐφάνη ἀξία τῶν ἡρωικῶν παραδόσεων τοῦ ἔθνους, καταλαβοῦσα θέσιν μεταξὺ τῶν προμάχων τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας.

Ὅταν ὁ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγωνισθεὶς καὶ μεγαλουργήσας Ἑλληνικὸς λαὸς ὑπέκυψεν ὑπὸ τὸ βάρος ὑπερδεκαπλασίων μηχανοκινήτων δυνάμεων δύο αὐτοκρατοριῶν, ἡ Ἑλληνικὴ Χωροφυλακή, συμμερισθεῖσα τὰς δόξας, συνεμερίσθη καὶ τὰς δοκιμασίας καὶ τὰς θυσίας, ἀλλὰ καὶ τὰς προσδοκίας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ὅσοι ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τοῦ Σώματος ἠδυνήθησαν νὰ διαφύγουν πρὸς τὴν Μέσην Ἀνατολήν, ἄλλοι εἰς τὸν Ἱερὸν Λόχον, ἄλλοι εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Ἀλαμέιν καὶ ἄλλοι εἰς ἄλλας ἐμπιστευτικὰς ὑπηρεσίας τῶν Συμμαχικῶν δυνάμεων, προσέφερον σημαντικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἀγωνιζόμενον Ἑλληνισμόν, ἀναγνωρισθείσας καὶ διακηρυχθείσας ὑπὸ τοῦ Συμμαχικοῦ Στρατηγείου.

Ἀλλ' αἱ μεγάλαι μᾶζαι τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς, παραμείνασαι ἐν ὑπηρεσίᾳ εἰς τὴν κατεχομένην Ἑλλάδα, συμφώνως πρὸς τὰς διαταγὰς τὰς ὁποίας ἔλαβον ἀπὸ τὴν ἐγκαταλείψασαν τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἐξεπλήρωσαν μεγαλειωδῶς τὸ εἰς τοιαύτας δραματικὰς ἡμέρας ἐπιβαλλόμενον καθῆκόν των. Κατέστησαν ὁ παρήγορος ἄγγελος τοῦ καταδυναστευομένου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, σκέπη καὶ παρηγορία τῶν μαστιζομένων ἐκ τῶν κακουχιῶν καὶ τῶν στερήσεων, ἀποσοβοῦντες καὶ καταπραΰνοντες τὰ δεινά του, ὅπου τοῦτο ἦτο δυνατόν. Ἐξ ἄλλου, συνεμερίσθησαν τὰ δεινά του καὶ τὰς θυσίας του, ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι, ὡς ἐξετέθη λεπτομερῶς ἀνωτέρω, πολλαὶ ἑκατοντάδες ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἐξετελέσθησαν ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν κατοχῆς ἢ ἐβασανίσθησαν ἢ ἐξωρίσθησαν ἢ ἄλλως πως ἐδεινοπάθησαν, εἴτε διότι ἐχρησίμευον ὡς πληροφοριοδόται εἰς συμμαχικὰς Ὑπηρεσίας, εἴτε διότι ὠργάνωνον καὶ διηυκόλυνον τὰς ἀποδράσεις πρὸς Μέσην Ἀνατολήν, εἴτε διότι ἠρνοῦντο νὰ καταδώσουν Ἕλληνας συνεργαζομένους μυστικῶς μετὰ τῶν συμμαχικῶν Ὑπηρεσιῶν ἢ ἄλλως πως

ὑπηρετοῦντας τὴν ἐθνικὴν ὑπόθεσιν. Πολλοὶ ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς μετεῖχον μυστικῶς τῶν ὀργανώσεων τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως καὶ πολλοὶ τελικῶς προσεχώρησαν εἰς τὴν ἐνεργὸν ἀντίστασιν, μετέχοντες ἢ ὀργανοῦντες σώματα ἀντιστάσεως διὰ νὰ καταπολεμήσουν μὲ τὰ ὅπλα τοὺς ξένους κατακτητάς. Κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον τῆς κατοχῆς ἀντιμετώπισαν τὸ ἄσπονδον μῖσος τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐχθροῦ, τῶν ἀνταρτῶν τοῦ ΕΑΜ, οἱ ὁποῖοι ἐστρέφοντο μετὰ λύσσης ἐναντίον του, διότι παρημποδίζοντο εἰς τὴν συστηματικὴν ἐξόντωσιν τῶν ἐθνικοφρόνων Ἑλλήνων καὶ ἐματαίωνον τοὺς σκοπούς των, προπαρασκευῆς τῆς κυριαρχίας τοῦ κομμουνισμοῦ ἅμα τῇ φυγῇ τῶν ξένων κατακτητῶν. Οὕτω, κατὰ τὴν δυστυχῆ ἐκείνην καὶ πολυαίμακτον διὰ τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν περίοδον τῆς κατοχῆς, ἡ Ἑλληνικὴ Χωροφυλακή, διαμοιραζομένη τὰ δεινὰ καὶ μετέχουσα εἰς τὰς θυσίας τοῦ καταδυναστευομένου λαοῦ, παρέμεινεν ἀσάλευτος εἰς τὰς ἐπάλξεις τοῦ καθήκοντος, ἐκπρόσωπος τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας, φορεὺς τῶν ἰδεωδῶν τοῦ ἔθνους καὶ τῶν ἐλπίδων τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως.

Εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν — ἀκριβέστερον ἴσως συγχρόνως μὲ τὴν ἀπελευθέρωσιν — ἀνέκυψαν νέα τρομερὰ δεινὰ διὰ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, λαίλαπες ἀπειλοῦσαι τὴν πλήρη ἐξαφάνισίν του ἐκ τοῦ προσώπου τῆς Ἱστορίας.

Πάνοπλα καὶ καλῶς ὠργανωμένα τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα τοῦ ΕΑΜ, ἐφωδιασμένα πλήρως μὲ βαρέα καὶ ἐλαφρὰ ὅπλα τὰ ὁποῖα παρέδωσαν εἰς αὐτοὺς οἱ Γερμανοὶ ἐπ' ἀνταλλάγματι τῆς ἀνενοχλήτου ἀποχωρήσεώς των, ἐρρίφθησαν εἰς τὴν κατάληψιν τῶν πόλεων καὶ τῆς ὑπαίθρου πρὸς ἐγκαθίδρυσιν κομμουνιστικῶν ἐξουσιῶν, πρὶν προλάβουν νὰ καταφθάσουν Ἐθνικαὶ δυνάμεις ἐκ Μέσης Ἀνατολῆς. Μόνον ἐμπόδιον διὰ τὴν πλήρη κομμουνιστοποίησιν τῆς Ἑλλάδος ἦσαν τὰ ὄργανα τῆς Χωροφυλακῆς, τὰ ὁποῖα, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν Γερμανῶν — εἰς τινας περιστάσεις πρὶν ἀκόμη συντελεσθῇ ἡ ἀποχώρησίς των — ἔσπευσαν νὰ ἀναγνωρίσουν ὡς μόνην νόμιμον καὶ ἐθνικὴν ἐξουσίαν τὴν ἀναμενομένην ἐκ Μέσης Ἀνατολῆς Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν καὶ νὰ τεθοῦν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἐκπροσώπων ταύτης.

Αἱ ἐαμικαὶ ὀρδαί, ὡς εἴπομεν, ἤδη ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς κατοχῆς, ᾐσθάνοντο ἄσπονδον μῖσος κατὰ τῶν ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς, διότι αὐτὰ παρημπόδιζον τὴν ἐξόντωσιν τῶν πατριωτικῶν στοιχείων, ὥστε νὰ συντελεσθῇ αὐτομάτως ἡ κομμουνιστικὴ κυριαρχία ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα. Διὰ τοῦτο εἶχον ἐπιδοθῇ συστηματικῶς εἰς φόνους ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς ἢ αἰχμαλωσίαν τούτων διὰ τὴν μετὰ βασάνων θανάτωσίν των, πρὸς τρομοκράτησιν τῶν λοιπῶν. Ἐπικειμένης τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ κατὰ προδιαγεγραμμένον σχέδιον ἔρριψαν μετὰ πρωτοφανοῦς λύσσης τὰς δυνάμεις των εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν ἢ ἐξόντωσιν τῶν κατὰ τόπους ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς, καὶ πρὸς ἐκδίκησιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐξαφάνισιν τοῦ τελευταίου ἐμποδίου τῆς κομμουνιστικῆς κυριαρχίας ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἐξησθενημένα ἐκ τῶν ταλαιπωριῶν καὶ στερήσεων, μὲ πολὺ μειωμένας δυνάμεις ἐκ τῶν φόνων, τῆς αἰχμαλωσίας ἢ τῆς ἀναζητήσεως σωτηρίας εἰς τὴν πρωτεύουσαν, τὰ ἀνὰ τὰς ἑλληνικὰς ἐπαρχίας ἀπομένοντα ὄργανα τῆς Χωροφυλακῆς ἐστάθησαν, ἐν τούτοις, εἰς τὰς θέσεις των, διεξαγαγόντα ἀγῶνα ἄνισον, ἀλλ' ἀποφασιστικὸν διὰ τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ Ἔθνους. Εἰς τινας περιπτώσεις, ὡς εἰς Μελιγαλᾶν, Καλάμας καὶ ἀλλαχοῦ, παλαίσαντα μέχρις ἐσχάτων, ὑπέκυψαν

εἰς τὰς ἀσυγκρίτως ὑπερτέρας δυνάμεις τῶν ὀρδῶν τοῦ ΕΑΜ καὶ ἐθανατώθησαν μετὰ φρικωδῶν βασάνων. Εἰς ἄλλας ὅμως περιπτώσεις, κατόπιν γενναίου ἀγῶνος, ἠδυνήθησαν νὰ κρατήσουν τὰς θέσεις των, νὰ σώσουν τὸν ἐθνικόφρονα πληθυσμὸν ἐκ βεβαίας ἐξοντώσεως καὶ νὰ διατηρήσουν τὴν ἐθνικὴν κυριαρχίαν μέχρις ἐγκαθιδρύσεως τῆς ἀσκούσης νόμιμον ἐξουσίαν Κυβερνήσεως.

Ἀλλὰ περισσότερον ἀκόμη σημαντική, ἀληθῶς θεμελιώδης διὰ τὰς περαιτέρω τύχας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ τῆς Ἑλληνικῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν νέαν ἐπιβουλὴν τοῦ ΕΑΜ, κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1944. Ἐξεθέσαμεν ἤδη ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ καὶ μετὰ παραθέσεως ἐπισήμων στοιχείων τοὺς ἀγῶνας τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τοῦ Μακρυγιάννη, εἰς τὴν Σχολὴν Χωροφυλακῆς καὶ ἀλλαχοῦ πρὸς ἀποσόβησιν τῆς καταλήψεως τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τὰ συρρεύσαντα ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος καὶ ὠργανωμένα πολεμικῶς στρατιωτικὰ σώματα τοῦ ΕΑΜ. Εἰς τὰς σοβαρωτέρας καὶ πλέον κρισίμους περιπτώσεις, ἡ Χωροφυλακὴ διεξήγαγε τὸν ἀγῶνα σχεδὸν μόνη, μαχομένη ἐναντίον ὑπερδεκαπλασίων καὶ ὑπερεικοσαπλασίων δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι ἐχρησιμοποίουν ὄχι μόνον χειροβομβίδας καὶ δυναμίτιδα, ἀλλὰ καὶ μυδράλλια καὶ πυροβόλα. Κατόπιν θρυλικῆς ἀληθῶς ἀντιστάσεως, ἐκράτησε τὰς θέσεις της καὶ τελικῶς ἐξηνάγκασε τὰς ἐαμικὰς ὀρδὰς νὰ τραποῦν εἰς φυγήν. Βεβαίως, ἡ Χωροφυλακή, τὴν ἐπικὴν αὐτὴν ἀντίστασιν χάρις εἰς τὴν ὁποίαν ἐσώθησαν αἱ Ἀθῆναι, ἐπλήρωσε μὲ ποταμοὺς αἵματος. Ἑκατοντάδες ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν ἔπεσαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς, ἐν ᾧ ἄλλοι ἐμπεσόντες, εἴτε διὰ παρασπονδήσεων εἴτε διὰ καταλήψεως ἀπομεμονωμένων καὶ στερουμένων δυνατότητος περαιτέρω ἀμύνης θέσεων ἀντιστάσεως, εἰς χεῖρας τῶν ἐαμικῶν ὀρδῶν, κατεκρεουργήθησαν μετὰ φρικωδῶν βασάνων. Ἀλλὰ τὰ παραμείναντα εἰς χεῖρας τῆς Χωροφυλακῆς, κατόπιν θρυλικοῦ ἀγῶνος, ὀχυρὰ ἀντιστάσεως, ἔσωσαν ἐν κυριολεξίᾳ τὰς Ἀθήνας. Καὶ πρέπει νὰ τὸ εἴπωμεν διὰ πολλοστὴν φοράν, ἂν ἔπιπτον εἰς χεῖρας τῶν κομμουνιστῶν τὰ ὀχυρὰ ἀντιστάσεως ἀπὸ τῶν ὁποίων διεξήγαγε τὸν ἀγῶνα ἡ Χωροφυλακή, ἰδιαιτέρως δὲ τοῦ Μακρυγιάννη, ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος θὰ εὑρίσκετο ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ ἐαμοκομμουνισμοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ ἐσφαγίαζε ἢ διὰ διαφόρων ἄλλων γνωρίμων εἰς αὐτὸν μέσων θὰ ἐξηφάνιζε τὸν ἐθνικόφρονα πληθυσμὸν καὶ θὰ ἐγκαθίδρυεν ἐαμικὴν καὶ σλαβόφιλον κυβέρνησιν ὡς μόνην ἐν Ἑλλάδι νόμιμον ἐξουσίαν. Τότε ὁ κομμουνισμὸς δὲν θὰ ἐβράδυνε νὰ κυριαρχήσῃ εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν καὶ ἡ ἐθνικὴ Ἑλλάς, ἡ Ἑλλὰς τῶν ὑπερτρισχιλιετῶν παραδόσεων τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ καὶ τῶν ἀγώνων διὰ τὰς ἀνθρωπίνους ἐλευθερίας, θὰ ἔδυε διὰ παντός, καθισταμένη ἐξάρτημα τοῦ σλαβισμοῦ.

Ἡ κατὰ τὰ ἔτη 1946 - 1950 νέα τρομερὰ ἐπιβουλὴ τοῦ ἐαμοσλαβισμοῦ διὰ τῆς μεθόδου τοῦ συμμοριτισμοῦ, εὗρε καὶ πάλιν τὴν Ἑλληνικὴν Χωροφυλακὴν ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῆς ἀμύνης ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν παραδόσεων καὶ τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἐξεθέσαμεν διὰ μακρῶν τὰ γεγονότα τῆς περιόδου τοῦ λεγομένου συμμοριτοπολέμου ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὴν καθ' αὐτὸ δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς. Βεβαίως, πᾶν ἄλλο ἢ ὑποτιμῶμεν, τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, ὁ ὁποῖος εἰς τὸν Γράμμον καὶ τὸ Βίτσι καὶ ἀλλαχοῦ ἔγραψε σελίδας δόξης, ἀντιμετωπίζων τὰ ὑπὸ τῶν γειτόνων Σλάβων ὠργανωμένα καὶ ἐφωδιασμένα στρατεύματα τοῦ ἐαμισμοῦ καὶ ὑπερασπίζων τὰς ἐλευθερίας τοῦ

῾Ελληνικοῦ λαοῦ. Πιστεύομεν ὅμως—καὶ νομίζομεν ὅτι τοῦτο κατενοήθη καλῶς ἐκ τῶν προεκτεθέντων—ὅτι εἰς πολλὰς περιπτώσεις τοῦ ἀντισυμμοριτικοῦ ἀγῶνος, ἡ ῾Ελληνικὴ Χωροφυλακὴ ἀπετέλεσε θεμελιώδη παράγοντα τῆς νίκης, εἴτε μετέχουσα τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Στρατοῦ, εἴτε διεξάγουσα μεμονωμένως ἐπιχειρήσεις πρὸς ἀπόκρουσιν συμμοριτικῶν ἐπιθέσεων ἢ πρὸς ἐξόντωσιν τῶν λυμαινομένων τότε σύμπασαν τὴν ὕπαιθρον ῾Ελλάδα συμμοριακῶν ὀρδῶν. Δὲν πρέπει δὲ νὰ παραβλέπεται καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι, κατὰ τὰς συνήθεις εἰς τὸν συμμοριτισμὸν μεθόδους, αἱ ἐπιθέσεις ἐγίνοντο αἰφνιδιαστικῶς εἰς σημεῖα ἀσθενῆ καὶ ἀπομεμακρυσμένα τοῦ ὄγκου τῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων, σχεδὸν κατὰ κανόνα ὑπερασπιζόμενα πρωτίστως ὑπὸ δυνάμεων τῆς Χωροφυλακῆς. Εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων αὐτῶν, ἡ Χωροφυλακή, διεξάγουσα μέχρις ἐσχάτων ἀγῶνα, ἢ ἀπέκρουσε μόνη τὰς συμμοριτικὰς ὀρδὰς ἢ ἔδωσε καιρὸν εἰς τὰς Στρατιωτικὰς δυνάμεις νὰ σπεύσουν πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ ἀποτελεσματικὴν ἀπόκρουσιν τῶν ἐπιδρομέων. Βεβαίως, καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν ἡ ῾Ελληνικὴ Χωροφυλακὴ ἐπλήρωσε τὸν νέον ἀγῶνά της διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ ῾Ελληνικοῦ λαοῦ μὲ ποταμοὺς αἵματος καὶ μὲ ἀνατριχιαστικὰς βασάνους ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν της, οἱ ὁποῖοι ἔπιπτον εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν. Διὰ τῶν ἀγώνων ὅμως καὶ τῶν θυσιῶν αὐτῆς ἔσωσεν ἐκ τοῦ ὀλέθρου ἀπειρίαν ἐπαρχιακῶν πόλεων καὶ χωρίων τῆς ὑπαίθρου, τῶν ὁποίων ὁ πληθυσμὸς θὰ ἐξωντοῦτο ὑπὸ τῶν κομμουνιστικῶν ὀρδῶν. Καὶ ἐν γένει ἡ συμβολὴ τῆς ῾Ελληνικῆς Χωροφυλακῆς, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν παρατεθέντων αὐθεντικῶν στοιχείων, εἰς τὴν ὁριστικὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ καὶ τὴν διάσωσιν τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ ῾Ελληνικοῦ λαοῦ ὑπῆρξεν ἀνυπολόγιστος, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν πρωταρχικὴ διὰ τὴν πλήρη καὶ καθολικὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας, κατ᾽ ἀκολουθίαν καὶ τῶν περαιτέρω τυχῶν τοῦ ῾Ελληνικοῦ λαοῦ.

᾽Εν κατακλεῖδι τοῦ ἀνὰ χεῖρας βιβλίου καὶ συμπερασματικῶς τῶν ἐκτεθέντων δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ἀδιστάκτως, ὅτι κατὰ τὰ ἔτη 1936 - 1950 τὸ Σῶμα τῆς ῾Ελληνικῆς Χωροφυλακῆς διὰ τῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν του ἀνεδείχθη ἄξιον τῆς ἱστορικῆς ἀποστολῆς του. Καὶ ἔλαβεν ἰδιάζουσαν θέσιν εἰς τὴν νεωτέραν ῾Ιστορίαν τοῦ ῾Ελληνισμοῦ, ὄχι μόνον ὡς συντελεστὴς τῆς τάξεως καὶ τῆς πολιτιστικῆς εὐημερίας (ἀποστολὴ εἰς τὴν ὁποίαν μόνην περιορίζεται ὁ ρόλος τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὰς ἄλλας χώρας) ἀλλὰ καὶ ὡς πρόμαχος τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ ῾Ελληνικοῦ λαοῦ ἀκόμη δὲ καὶ ὡς πρωταρχικὸς παράγων εἰς τὴν ἱστορικὴν πορείαν τοῦ ῾Ελληνικοῦ ῎Εθνους.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ

ΑΙ ΘΥΣΙΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΩΜΟΝ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

1940 - 1950

ΣΥΝΟΛΟΝ ΦΟΝΕΥΘΕΝΤΩΝ

Α΄.	Συνταγματάρχαι	5
Β΄.	Ἀντισυνταγματάρχαι	5
Γ΄.	Ταγματάρχαι	33
Δ΄.	Μοίραρχοι	35
Ε΄.	Ὑπομοίραρχοι	41
ΣΤ΄.	Ἀνθυπομοίραρχοι	80
Ζ΄.	Ἀνθυπασπισταὶ	119
Η΄.	Ἐνωμοτάρχαι	178
Θ΄.	Ὑπενωμοτάρχαι	473
Ι΄.	Χωροφύλακες	2369
ΙΑ΄.	Δόκιμοι Χωροφύλακες	34
ΣΥΝΟΛΟΝ		3372

ΠΙΝΑΞ

Ὀνομαστικὸς τῶν φονευθέντων ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς κατὰ τὰ ἔτη 1940 - 1950 κατὰ βαθμόν, ἡμερομηνίαν, αἰτίαν καὶ τόπον θανάτου (Ἐκ τῶν Ἀρχείων τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς)

Α΄. ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΑΙ

Μαυρικάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐτυφεκίσθη τὴν 12 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς τὸ χωρίον Τραπόλα - Ἰταλίας.

Μπρίλλης Ἠλίας τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ χωρίον Μουσταφάδες - Θηβῶν.

Νικηφοράκης Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θεσσαλονίκην.

Οἰκονομόπουλος Σωτήριος τοῦ Φωτίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - Ἀττικῆς.

Σιδερᾶτος Εὐθύμιος τοῦ Ἰσιδώρου, ἐδολοφονήθη τὴν 21 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας (Παγκράτι).

Β΄. ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΑΙ

Ἀντωνόπουλος Χρῆστος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 12 - 1948 ἐκ νάρκης τοποθετηθείσης ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κάρβαλην - Καβάλας.

Μανιουδάκης Στυλιανὸς τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ρέθυμνον.

Ξυπολυτᾶς Γεώργιος τοῦ Σακελλαρίου, ἐξετελέσθη τὴν 30 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέρι - Ἀττικῆς.

Πετρούλιας Δημήτριος τοῦ Νικηφόρου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 4 - 1945 εἰς Ἀθήνας συνεπείᾳ δυστυχήματος.

Τζουγιόπουλος Σωτήριος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸν περίβολον τῆς Διευθύνσεως Ἀστυνομίας Πειραιῶς.

Γ΄. ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΑΙ

Ἀλεξόπουλος Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου, ἐδολοφονήθη τὴν 26 - 9 - 1943 παρ' ἀναρχικῶν εἰς Ν. Ἰωνίαν - Ἀττικῆς.

Ἀρχοντάκης Μιχαὴλ τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 18 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομουνιστῶν εἰς Τουρκοβούνια - Ἀττικῆς.

Γεωργόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐξετέλεσθη τὴν 13 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἁγίαν Παρασκευὴν - Λέσβου.

Γουλαράκος Ἰωάννης τοῦ Πέτρου, ἐδολοφονήθη τὴν 12 - 9 - 1943 ἐξ ἐνέδρας κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν - Μεσσηνίας.

Δρεμπέλας Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 2 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σουφλὶ - Ἕβρου.

Ζερβόπουλος Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 10 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν - Μεσσηνίας.

Ζούκας Γεώργιος τοῦ Ἀναστασίου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ρεγγίνιον - Φωκίδος.

Κάης Νικόλαος τοῦ Διονυσίου, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.

Κασσόλας Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, κατεκρεουργήθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Κατὴς Σωτήριος τοῦ Γεωργίου, ἐδολοφονήθη τὴν 13 - 10 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ χωρίον Ἀσπρόχωμα - Μεσσηνίας.

Κολιοβέτας Παναγιώτης τοῦ Σωτηρίου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν τὴν 7 - 11 - 1946 εἰς θέσιν «Ἵλς - Ντερὲ» Κίρκης - Ἕβρου ἐτραυματίσθη καὶ συληφθεὶς αἰχμάλωτος ἐξετελέσθη.

Κορμόβας Ἀναστάσιος τοῦ Παύλου, ἀπεβίωσε τὴν 3 - 2 - 1945 εἰς Ἀθήνας συνεπείᾳ τῶν κακουχιῶν τῶν Δεκεμβριανῶν.

Κορνάρος Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἀπεβίωσε τὴν 3 - 2 - 1945 εἰς Γλυφάδα - Ἀττικῆς ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ πολέμου.

Κορνιλάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐδολοφονήθη τὴν 24 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χαλάνδριον - Ἀττικῆς.

Μπουλοῦκος Θεόδωρος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.

Οἰκονόμου Κωνσταντῖνος τοῦ Ἰωάννου, ἐδολοφονήθη τὴν 4 - 5 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Οἰκονομίδης Χαράλαμπος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 1 - 2 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 23ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Κοζάνης - Πτολεμαΐδος.

Παπαγιαννάκης Δημήτριος τοῦ Μιχαήλ, ἐδολοφονήθη τὴν 19 - 10 - 1946 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χανιὰ - Κρήτης.

Παπαναστασίου Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀναστασίου, ἐπνίγη τὴν 14 - 1 - 1947 εἰς Εὐβοϊκὸν Κόλπον κατὰ τὸ ναυάγιον τοῦ α/τ «Χειμάρα».

Πολιουδόβαρδας Μιχαὴλ τοῦ Παύλου, ἐδολοφονήθη τὴν 2 - 2 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χανιὰ - Κρήτης.
Ρούσσης Θεοφάνης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 1 - 1944 εἰς 'Αθήνας ἐξ ἀτυχήματος.
Σακελλαρίου Χρῆστος τοῦ 'Αποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πύργον - 'Ηλείας.
Σιαπέρας Νικόλαος τοῦ Βασιλείου, ἀπεβίωσε τὴν 23 - 1 - 1949 ἐκ ψύξεως εἰς Κανάλια - Εὐρυτανίας.
Σταυράκης Στέφανος τοῦ Λοΐζου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.
Σωτηρίου 'Ιωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Φραγκόπετραν» - Βεροίας.
Τζάννες Νικόλαος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - 'Αττικῆς.
Τρουλλινὸς 'Εμμανουὴλ τοῦ 'Αλεξάνδρου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - 'Αττικῆς.
Τσοτάκος Δημήτριος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - 'Αττικῆς.
Φίτσιος Δημήτριος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 13 - 4 - 1948 εἰς Σπάρτην.
Φουδελάκης Μιχαὴλ τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Φλώριναν.
Φραγκιαδάκης 'Ηλίας τοῦ Εὐαγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - 'Αττικῆς.
Φραγκουδάκης 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 9 - 1944 εἰς Καλαμάταν - Μεσσηνίας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν διὰ μαχαιρῶν καὶ πελέκεως, τὸ δὲ πτῶμα του ἀνηρτήθη ἐπὶ στύλου εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς πόλεως.
Φωτόπουλος Φώτιος τοῦ Λουκᾶ, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πλατεῖαν Κυριακοῦ - 'Αθηνῶν.

Δ'. ΜΟΙΡΑΡΧΟΙ

'Αγραφιώτης Δημήτριος τοῦ 'Αριστείδου, συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 18 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.
'Αρχοντάκης 'Ιωάννης τοῦ Στυλιανοῦ, ἐτυφεκίσθη τὴν 2 - 9 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Παλαιοχώραν - Σελίνου - Χανίων.
Γεωργᾶτος Βασίλειος τοῦ 'Αναστασίου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 5 - 1949 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς χωρίον Μάρμαρα - Φθιώτιδος.
Γεωργίου Γεώργιος τοῦ 'Αναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 5 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γαλατάδες - Πέλλης.
Γιάνναρης Περικλῆς τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 3 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 7ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Δεσκάτης - 'Ελασσόνος.
Γκουμογιαννόπουλος Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - 'Αττικῆς.
Καββαδίας Γρηγόριος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ χωρίον 'Αλατόπετρα - Γρεβενῶν.
Καπετανάκης Σπυρίδων τοῦ Χαριδήμου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 6 - 1942 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Βιάννον - 'Ηρακλείου.
Καπόπουλος "Εξαρχος τοῦ Εὐσταθίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν διὰ λίθων καὶ ροπάλων εἰς Νέαν 'Ιωνίαν - 'Αττικῆς.
Κετσέας Πολύβιος τοῦ Θρασυβούλου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - 'Αττικῆς.
Κολαξίδης 'Ιωάννης τοῦ 'Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1943 συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ τῆς πόλεως 'Ελευσῖνος.
Κοντόπουλος 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς "Ασυλον Νέας Κοκκινιᾶς.
Κότσιρας Βασίλειος τοῦ Λουκᾶ, κατεκρεουργήθη τὴν 6 - 6 - 1947 ὑπὸ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς 'Αγίαν Εὐθυμίαν - Λιδωρικίου.
Κωφίτσας Δημήτριος τοῦ Θεοδώρου, ἐδολοφονήθη τὴν 6 - 10 - 1946 εἰς Θεσσαλονίκην ὑπὸ τῆς ΟΠΛΑ.
Λαφογιάννης Δημήτριος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - 'Αττικῆς.
Λειβαδίτης Παναγιώτης τοῦ 'Ανδρέου, ἐσφαγιάσθη τὴν 4 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μεταλλικὸν - Κιλκίς.
Μαγγίνης Λουκᾶς τοῦ Δημητρίου, ἀπεβίωσε τὴν 23 - 1 - 1949 ἐκ ψύξεως εἰς περιοχὴν Καρπενησίου κατὰ διεξαγομένας ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν ἐπιχειρήσεις.
Μασουρίδης Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κυψέλην - 'Αττικῆς.
Μαρκετάκης Παναγιώτης τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.
Μίκροβας 'Αντώνιος τοῦ 'Αλεξίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Βαλαώρα» - "Αρτης.
Μπακάλης 'Αναστάσιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 4 - 1945 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς τὰς Φυλακὰς Στάιν - Αὐστρίας.
Μπαρτσούλης Γεώργιος τοῦ 'Αποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Σπάρτης.
Νιαρχάκος Παναγιώτης τοῦ 'Αντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.
Ξιούτης 'Αχιλλεὺς τοῦ Λεωνίδου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 5 - 1944 εἰς Καισαριανὴν - 'Αττικῆς, ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Παναγιωτόπουλος Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 4 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 30ὸν χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Τριπόλεως - Σπάρτης.
Πανταζῆς Χαρίλαος τοῦ Σταματίου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σκούρτα - Βοιωτίας.
Παπαγιάννης Γεώργιος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αρναίαν - Χαλκιδικῆς.
Παπακώστας Κωνσταντῖνος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς "Αγιον Δημήτριον - 'Αττικῆς.
Σαριδάκης Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ταυρωνίτην - Χανίων.
Σεβαστὸς 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ὑπέκυψεν εἰς βασανιστήρια τῶν κομμουνιστῶν τὴν 11 - 1 - 1945 εἰς τὸ χωρίον Βρυσιὰ - Λαρίσης.
Στεφανάκης Κωνσταντῖνος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - 'Αττικῆς.
Στραβοσκιάδης Γεώργιος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐδολοφονήθη τὴν 2 - 7 - 1942 ὑπὸ κακοποιοῦ εἰς Λαγκαδᾶ - Θεσσαλονίκης.
Τωμαδάκης 'Αλέξανδρος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 11 - 1942 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Στάλος» - Πιερίας.
Τόντος Σπυρίδων τοῦ Δημοσθένους, ἐφονεύθη τὴν 19 - 4 - 1941 εἰς 'Αγρίνιον ἐξ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ.
Φιλντίσης 'Ιωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μερόπην - Μεσσηνίας.

Ε΄. ΥΠΟΜΟΙΡΑΡΧΟΙ

᾿Αντύπας Διονύσιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς ᾿Αθήνας.
᾿Αντωνίου Γεώργιος τοῦ ᾿Αγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 9 - 1947 ὑπὸ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωρίου Βυζίκιον - ᾿Αρκαδίας.
Βαμβέτσος Εὐστάθιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 22 - 10 - 1941 εἰς Θεσσαλονίκην ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.
Βιλαέτης Δημήτριος τοῦ ᾿Αναστασίου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 3 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μορφοβούνιον - Καρδίτσης.
Γιαννίκος Νικόλαος τοῦ Διονυσίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς ᾿Αθήνας.
Γιαννόπουλος Δημήτριος τοῦ ᾿Αθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
Γκιουρτζίδης Φώτιος τοῦ ᾿Αχιλλέως, ἐφονεύθη τὴν 26 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Προφήτης ᾿Ηλίας» Ζίτσης - ᾿Ιωαννίνων.
Δρακόπουλος Θεοφάνης τοῦ Δημοσθένους, ἐφονεύθη τὴν 28 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λαγκάδια - ᾿Αρκαδίας.
Εὐαγγελίου ῎Αγγελος τοῦ ᾿Ανδρέου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς ᾿Αθήνας.
Ζιουμᾶς Δημήτριος τοῦ ᾿Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 4 - 1943 διὰ πελέκεως καὶ μαχαιρῶν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μαζαρέικα - Βοιωτίας.
᾿Ηλιόπουλος Παναγιώτης τοῦ ᾿Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 8 - 1948 εἰς ᾿Αγρίνιον μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.
Καπᾶτος Διονύσιος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 10 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.
Καπέτας Γεώργιος τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 5 - 1947 εἰς Κιλκίς, μεχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.
Κατσαρέας Κωνσταντῖνος τοῦ ᾿Ηλία, ἐδολοφονήθη τὴν 19 - 2 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σουφλίον - ῞Εβρου.
Κατσογριδάκης Στυλιανὸς τοῦ ᾿Αντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Δημητσάναν - ᾿Αρκαδίας.
Κολαΐτης Νικόλαος τοῦ ᾿Αντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 1 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Καλύβια» τοῦ ὄρους Βέρμιον.
Κοντὸς Εὐστάθιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς θέσιν «᾿Ανάλατος» - Σάμου.
Κουρέας Βασίλειος τοῦ ᾿Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Κεφαλληνίαν, (ὄρος Αὐγό).
Κουρεμπανᾶς Νικόλαος τοῦ ᾿Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 23 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Μεταγγίτσιον - Χαλκιδικῆς.
Λίτσας Διονύσιος τοῦ Γεωργίου, ἐπνίγη τὴν 21 - 1 - 1943 μεταξὺ Αὐλῶνος - Πρίντεζι τορπιλισθέντος τοῦ α/τ δι᾿ οὗ μετεφέρετο ὅμηρος εἰς ᾿Ιταλίαν.
Μούργκας Βασίλειος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Φλαμπουράριον - ᾿Ιωαννίνων.
Μαυρούλης ᾿Αντώνιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 5 - 1948 εἰς Σάμην - Κεφαλληνίας μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.
Μηλαΐος Φραγκῖσκος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐξεδάρη ζῶν τὴν 21 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Νεοχώριον - Καρδίτσης.
Μπαμπίλης Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 1 - 1948 εἰς Πλάτανον - Ναυπακτίας μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.
Νίτσος Ζαχαρίας τοῦ Μιλτιάδου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 10 - 1947 εἰς Μῶλον - Λοκρίδος μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.
Ξυπόλυτος ᾿Ιωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κοζάνην.
Παναγέας Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς ᾿Αμπέλια ᾿Αγριάνων - Λακωνίας.
Παπακωνσταντίνου Νικόλαος τοῦ ᾿Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 12 - 1948 εἰς Καρδίτσαν μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.
Παρασχάκης Χαράλαμπος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Γκινέα» Μάθα - Σάμου.
Ποντικὸς Λεωνίδας τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 20 - 8 - 1948 εἰς Δελφούς, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.
Σαβιολάκης Γεώργιος τοῦ ᾿Ανδρέου, μαχόμενος τὴν 1 - 4 - 1947 κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς 1778 ὕψωμα Μπέλες, συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη.
Σκονδριάνος Δημήτριος τοῦ ᾿Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 10 - 1948 εἰς Δομοκὸν ἐξ ἀνατροπῆς τοῦ αὐτοκινήτου εἰς ὃ ἐπέβαινε δι᾿ ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας.
Σπυρόπουλος ᾿Αριστείδης τοῦ ᾿Αθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 10 - 1944 εἰς Βέροιαν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Ταλαγάνης Παναγιώτης τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σοχοῦ - Θεσσαλονίκης.
Τιμοθεᾶτος Γεράσιμος τοῦ Σταύρου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - ᾿Αττικῆς.
Τριγώνης ᾿Αθανάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Λεβαδείας - Βοιωτίας.
Τσάλας Δημήτριος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κάτω Κορυφὴν - Πέλλης.
Τσιῶκος ᾿Απόστολος τοῦ Ματθαίου, ἀπηνθρακώθη τὴν 31 - 5 - 1943 ἐντὸς ἀνατιναχθείσης ἁμαξοστοιχίας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 265ον χιλιόμετρον ᾿Αθηνῶν - Θεσσαλονίκης.
Φραγκονικολάκης ᾿Εμμανουὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1941 εἰς Βαμβακόπουλον - Χανίων μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.
Χατζῆς ᾿Ιωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 2 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς ᾿Αριδαίαν - Πέλλης.
Ψαρρὸς ᾿Αναστάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 1 - 1947 παρ᾿ ἀναρχικῶν εἰς Τρίπολιν - ᾿Αρκαδίας.

ΣΤ΄. ΑΝΘΥΠΟΜΟΙΡΑΡΧΟΙ

᾿Αθανασόπουλος ᾿Ανδρέας τοῦ ᾿Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.
᾿Αλεξίου Θωμᾶς τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Μακρυνόρος - ᾿Ιωαννίνων.
᾿Απαλάκης ᾿Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 18 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Πουργιὰ» - Χανίων.
᾿Ασημακόπουλος ᾿Ιωάννης τοῦ ᾿Ασημάκη, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μαυρονέριον - Κιλκίς.
Βαρκλαντὴς Μιχαὴλ τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - ᾿Αττικῆς.
Βλάχος Νικόλαος τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 εἰς ᾿Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Γαντὴς Μιχαὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 5 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς τὸ Σκοπευτήριον Καισαριανῆς.
Γεωργοπαπαδάκος ᾿Ηλίας τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς ᾿Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Γιαννουκάκος Μιχαὴλ τοῦ 'Ιωάννου, ἐδολοφονήθη τὴν 22 - 8 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φιλιατρὰ - Μεσσηνίας.

Γκίκας 'Αθανάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐδολοφονήθη τὴν 13 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Λαμίαν.

Γρηγοράκης Κωνσταντῖνος τοῦ 'Αντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Δεσκάτην - 'Ελασσόνος.

Δελλῆς Παναγιώτης τοῦ 'Αναστασίου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανήν, τὸ δὲ πτῶμα του ἐρρίφθη εἰς ἀσβεστοκάμινον.

Δερδελάκος Στυλιανὸς τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς "Ασυλον Νέας Κοκκινιᾶς.

Θεοδωρόπουλος Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Ασβάτσιον - Φθιώτιδος.

Θεοδωρόπουλος Χρῆστος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν 'Ερυθροῦ Σταυροῦ - 'Αθηνῶν.

Θεοδώρου Θεόδωρος τοῦ Δημοσθένους, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς χωρίον Δάρα - 'Αρκαδίας.

Θωμᾶς 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς "Αγιον Δημήτριον - Δημητσάνης.

Καραΐσκος Δημήτριος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - 'Αττικῆς.

Καρακατσάνης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Χανιὰ - Κρήτης.

Καρακώστας Κωνσταντῖνος τοῦ 'Αθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας, Μαυρογέννους ἀριθ. 10.

Κοράλλης Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φυλακὰς 'Αβέρωφ - 'Αθηνῶν.

Καροῦτζος Βασίλειος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 9 - 1947 ἐκ νάρκης τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Προβατῶνος - Φερῶν.

Κατεργάρης 'Αθανάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 2 - 1949 ὑπὸ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Μύλων - Καρπενησίου.

Κατσάρας Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς "Αγιον Γεώργιον 'Αγριάνων - Λακωνίας.

Κατσίρης Εὐστράτιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 12 - 1944 εἰς Σχολὴν Χωροφυλακῆς 'Αθηνῶν μαχόμενος ἐναντίον τῶν κομμουνιστῶν.

Κατσίφης 'Αθανάσιος τοῦ 'Ηρακλέους, ἐσφάγη τὴν 13 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μερόπην - Μεσσηνίας.

Καφίρης 'Απόστολος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς «Σχιστὸ» - 'Αττικῆς.

Κοτρώνης Εὐστάθιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας, Γ' Σεπτεμβρίου καὶ Δεριγνύ.

Κουλέτσης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1947 εἰς 'Αριδαίαν - Πέλλης μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.

Κουρῆς Κωνσταντῖνος τοῦ 'Αργυρίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - 'Αττικῆς.

Κούρκουλας Κωνσταντῖνος τοῦ Σταματίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 9 - 1946 εἰς Πυρσογιάννην - 'Ιωαννίνων μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.

Κουτρουλίκος Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 18 - 9 - 1943 εἰς περιοχὴν χωρίου Γαλιὰ - 'Ηρακλείου, διὰ μαχαίρας ὑπὸ κακοποιοῦ, ὅστις ἐν συνεχείᾳ ἐπολτοποίησε καὶ τὸ πτῶμα του διὰ λίθων.

Κωνσταντακόπουλος Σταῦρος τοῦ Πέτρου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 7 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς 'Αγιὰ - Χανίων.

Λιάκος Στέφανος τοῦ 'Αθανασίου, ἐσφάγη τὴν 13 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μερόπην - Μεσσηνίας.

Λουκᾶς Εὐάγγελος τοῦ 'Αθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Κυψέλην - 'Αττικῆς ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Λουκᾶς 'Αθανάσιος τοῦ 'Αναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Υπάτην - Λαμίας.

Λύτρας 'Ιωάννης τοῦ 'Αλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.

Κωνσταντίνου Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αετόπετραν - Αἰτωλοακαρνανίας.

Μάζης Σπυρίδων τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 7 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς θέσιν «Μάνδρα» 'Αγιᾶς - Χανίων.

Μαλικούρτης Κωνσταντῖνος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Μαρᾶτος Παναγιώτης τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 12 - 1948 ὑπὸ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Θεσσαλονίκην.

Μαρκετάκης Παναγιώτης τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.

Μουλόπουλος Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.

Μουρκογιάννης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Περιστέριον - 'Αττικῆς ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Μπενέτος 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Λιβάδιον - 'Ελασσόνος.

Μπουγᾶς 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς "Αγιον Δημήτριον - Δημητσάνης.

Μυλωνᾶς 'Ιωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καράτουλα - 'Ηλείας.

Μπεζεντάκος Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 2 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς χωρίον 'Εξαπλάτανος - Πέλλης.

Παναγιωτάκος Σταμάτιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Παναγιωτόπουλος 'Αντώνιος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 9 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Παναγιωτόπουλος 'Αντώνιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 8 - 1949 ἐξ ἐκρήξεως νάρκης εἰς Καστανιὰν - Εὐρυτανίας.

Παπαγεωργίου Θεόδωρος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μερόπην - Μεσσηνίας.

Παπαδόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν - 'Αχαΐας.

Παπαϊωάννου Σπυρίδων τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Μάρμαρα» τῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης - Κοζάνης.

Παπαργύρης Κωνσταντῖνος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 10 - 1946 ἐξ ἐνέδρας κομμουνιστῶν εἰς χωρίον Νερόμυλος - Λαρίσης.

Παπασταμάτης 'Ιωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - 'Αττικῆς.

Παπαχατζόπουλος 'Αθανάσιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τρίπολιν - 'Αρκαδίας.

Πετρόπουλος Γεώργιος τοῦ 'Αντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.

Ραυτόπουλος Γεώργιος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς χωρίον Χώστια - Βοιωτίας, μετὰ προηγηθέντων βασανιστηρίων.

Ρέντζος Νικόλαος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 4 - 1 - 1949 εἰς συμπλοκὴν μετὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Ανώγεια - Ρεθύμνου.

Σμυρνάκης Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς θέσιν «Μενεγάκι» - Σάμου.

Σπανὸς Θωμᾶς τοῦ 'Αλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 1 - 1947 εἰς Μεταγγίτσιον - Χαλκιδικῆς μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.

Σπητᾶς Βασίλειος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θέρισσον - Χανίων.

Σπυριδάκης Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Σωτηρόπουλος Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - 'Αττικῆς.

Σπυρόπουλος Σπυρίδων τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Ξερονήσι»-Λαμίας.

Τίγκας Πολυχρόνης τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν 'Ερυθροῦ Σταυροῦ - 'Αθηνῶν.

Τραγέας Εὐστράτιος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ ὄρος Κιθαιρών.

Τσαλαμπαμπούνης Κωνσταντῖνος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Κολοκυθιὰν - Φθιώτιδος.

Τσεπελίκης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 6 - 1950 εἰς Κρίκελον - Εὐρυτανίας.

Τσιροδῆμος 'Αθανάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Ξερονήσι» 'Αγίας Μαρίνης - Φθιώτιδος.

Τσιφτσῆς Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Μονὴ Σπαρμοῦ» - 'Ελασσόνος.

Φρύδας Σωτήριος τοῦ 'Αποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Παλαιοχώριον - 'Αρκαδίας.

Χλεμπογιάννης Νικόλαος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ρέθυμνον - Κρήτης.

Χρυσανθόπουλος Θεόδωρος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.

Ψαρρὸς Χρύσανθος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς 'Αθηνῶν.

Ψαρουδάκης Δημήτριος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς ὕψωμα «Κυριακοχωρίου» - Φθιώτιδος.

Ψημμένος Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μεταλλικὸν - Κιλκίς.

Ψυχογιὸς Γεώργιος τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὴν Φρουρὰν τῆς Βαρβακείου Σχολῆς - 'Αθηνῶν.

Ψυχογιὸς Χρύσανθος τοῦ 'Αναγνώστου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Θέρμα - Νιγρίτης.

Ζ'. ΑΝΘΥΠΑΣΠΙΣΤΑΙ

'Αγγελόπουλος Βασίλειος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 4 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Βουχωρίναν - Γρεβενῶν.

'Αθανασίου Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλον - Νέας Κοκκινιᾶς - 'Αττικῆς.

'Αθανασόπουλος 'Ανδρέας τοῦ 'Αναστασίου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.

'Αθανασόπουλος Δημήτριος τοῦ 'Ηλία, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Ασβεστοχώριον - Θεσσαλονίκης.

Αἴσωπος Χρῆστος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δημητσάναν - 'Αρκαδίας.

'Αλεξανδράκης 'Εμμανουὴλ τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 1 - 1944 διὰ μαχαίρας εἰς Μελισσουργὸν - Κιλκὶς ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

'Αλεξανδρόπουλος Διονύσιος τοῦ Πέτρου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς 'Αθήνας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ 'Ελπίδος 5 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν, τὸ δὲ πτῶμα του ἀφέθη ἄταφον ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας εἰς κοινὴν θέαν.

'Αναγνωστόπουλος Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 2 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Εξαπλάτανον - Πέλλης.

'Ανδρεάκος Δημήτριος τοῦ Σολομῶντος, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 1 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν παρὰ τὴν ὁδὸν 'Αγιᾶς - Λαρίσης.

'Ανδριτσόπουλος Θωμᾶς τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - 'Αττικῆς.

'Αντωνόπουλος Δημήτριος τοῦ 'Αντωνίου, ἐδολοφονήθη τὴν 7 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θεσσαλονίκην.

'Αντωνόπουλος 'Ιωάννης τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σιγούνιον - Καλαβρύτων.

'Αρχανιώτης Κωνσταντῖνος τοῦ 'Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 13 - 12 - 1945 εἰς 'Αθήνας συνεπείᾳ ἐκρήξεως χειροβομβίδος.

'Ασημακόπουλος 'Ασημάκης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Βαρτζῆς Μιχαὴλ τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὴν ὁδὸν 'Αριστογείτονος - 'Αθηνῶν.

Βασιλόπουλος Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ χωρίον 'Αρωνᾶ - Πιερίας.

Βλάχος Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.

Βισβίκης Σταῦρος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Δάφνην - 'Αττικῆς (Κατσιπόδι).

Βουδικλάρης Παναγιώτης τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 6 - 1942 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Λῆμνον.

Βουδούρης Σωτήριος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐπνίγη τὴν 19 - 1 - 1947 εἰς Νότιον Εὐβοϊκὸν Κόλπον κατὰ τὸ ναυάγιον τοῦ α/τ «Χειμάρα».

Γεωργάκης Βασίλειος τοῦ 'Αναστασίου, ἐδολοφονήθη τὴν 17 - 3 - 1947 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Βατοχώριον - Φλωρίνης.

Γεωργίου Μιλτιάδης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σέλερον - Ξάνθης.

Γιαννάκος Νικόλαος τοῦ Σταύρου, ἐδολοφονήθη τὴν 27 - 5 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ταμπούρια - Πειραιῶς.

Γκλέκας 'Ιωάννης τοῦ 'Ηλία, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αρναίαν - Χαλκιδικῆς.

Γκότσης Δημήτριος τοῦ Σπυρίδωνος, κατεκρεουργήθη τὴν 13 - 7 - 1944 διὰ μαχαίρας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αμφιλοχίαν.

Γουβιώτης Πέτρος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Δαμαλᾶ - Πόρου, δι' ἀποκοπῆς τῆς καροτίδος.

Γραμμουτσιᾶνος Ἀργύριος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Δάλλας Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν παρὰ τὴν ὁδὸν Κηφισίας καὶ Βάλτου Ἀμπελοκήπων - Ἀθηνῶν.

Δημητρακόπουλος Ἀναστάσιος τοῦ Ἠλία, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας, παρὰ τὴν ὁδὸν Ἐλπίδος.

Διονυσόπουλος Διονύσιος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Πεντέλην - Ἀττικῆς, μὴ ἀνευρεθέντος τοῦ πτώματός του.

Δουμουλάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πύργον - Ἠλείας.

Δρούλιας Ἰωάννης τοῦ Ἡρακλέους, ἐφονεύθη τὴν 20 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ὁρμυλίαν - Χαλκιδικῆς.

Ζαζᾶς Σωτήριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - Ἀττικῆς.

Ζήκος Χρῆστος τοῦ Παναγιώτου, συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μεταξάδες - Ἕβρου.

Ζιάκας Φίλιππος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Τραπέζια» Μοράβα - Νιγρίτης.

Ζωιτὸς Νικόλαος τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν - Μεσσηνίας.

Θεοδωρόπουλος Παῦλος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς χωρίον Συκούριον - Λαρίσης.

Θεοχαράκης Νερατζῆς τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 21 - 7 - 1948 ἡγούμενος τῆς 17ης Διμοιρίας Κυνηγῶν Σερρῶν, εἰς μάχην κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μεσσάδες - Νιγρίτης.

Καλέτζος Ἀριστείδης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 εἰς ὀρεινὴν περιοχὴν «Θάνα» - Ἀχαΐας κατὰ τὴν δίωξιν τῶν συμμοριτῶν.

Καλογεράκος Νικόλαος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 11 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Θεσσαλονίκης.

Καλπογιάννης Δημήτριος τοῦ Νικολάου, τραυματισθεὶς καὶ συλληφθεὶς αἰχμάλωτος ἐξετελέσθη τὴν 26 - 6 - 1946, ἡγούμενος τοῦ Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Σουφλίου καὶ μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δαδιάν.

Κανελλόπουλος Γρηγόριος τοῦ Κανέλλου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.

Κανελλόπουλος Νικόλαος τοῦ Κανέλλου, ἐδολοφονήθη τὴν 28 - 6 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἅγιον Δημήτριον (Μπραχάμι) - Ἀττικῆς.

Καντζέλης Γεώργιος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 22 - 9 - 1946 ὑπὸ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Γρεβενά.

Καραχοτζίτης Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.

Καρβελᾶς Δημήτριος τοῦ Ἀνδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀρναίαν - Χαλκιδικῆς.

Καραγδαλῆς Μιχαὴλ τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 11 - 1948 παρὰ τὴν ὁδὸν Ἐλευθερουπόλεως - Κοκκινοχώματος Καβάλας.

Κατσαφάδος Γρηγόριος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - Ἀττικῆς.

Κίτσος Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 5 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς συνοικισμὸν Κουπονίων - Ἀθηνῶν.

Κυπραῖος Εὐάγγελος τοῦ Κυριάκου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - Ἀττικῆς.

Κυριαζῆς Σωτήριος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - Ἀττικῆς.

Κωνσταντόπουλος Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.

Κωστελέτος Σπυρίδων τοῦ Ἀρλιώτου, ἡγούμενος Μεταβατικοῦ Ἀποσπάσματος Καρυᾶς - Σπάρτης, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν "Ἅγιοι Ἀνάργυροι» - Σπάρτης.

Κλειόσης Μιχαὴλ τοῦ Ἀγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.

Κορωνιᾶς Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Διαβολάκη» Ἁγίας Παρασκευῆς - Ἀττικῆς.

Κοσκινᾶς Χριστόφορος τοῦ Νικολάου, ἐδολοφονήθη τὴν 17 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θεσσαλονίκην.

Κουρῆς Χαράλαμπος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 9 - 11 - 1945 εἰς Γλυφάδα - Ἀττικῆς.

Κούτσικος Χρῆστος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 1 - 1948 παρὰ τὸ 8ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Βουλιαγμένης - Ἀθηνῶν.

Κουτσούγερας Εὐάγγελος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 11 - 1945 εἰς Θεσσαλονίκην.

Κουτσούκας Νικόλαος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 11 - 1942 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Ὀλύμπου.

Λαγουβάρδος Ἐμμανουὴλ τοῦ Μόσχου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν Βουλγάρων διὰ πτύου εἰς Φλώριναν.

Λάππας Παῦλος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.

Λογοθέτης Δημήτριος τοῦ Λεωνίδου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 3 - 1944 εἰς Πειραιᾶ ὑπὸ γερμανικοῦ αὐτοκινήτου.

Λουκόπουλος Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σάμην - Κεφαλληνίας.

Λύκος Ἀναστάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Γλαρονήσι» - Λαμίας.

Μακράκης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.

Μακρῆς Ἀλέξανδρος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀριδαίαν - Πέλλης.

Μαντᾶς Γεώργιος τοῦ Τιμολέοντος, ἐφονεύθη τὴν 18 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φυλακὰς Ἀβέρωφ - Ἀθηνῶν.

Μαραγκόπουλος Ἀντώνιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κάτω Κορυφὴν - Ἀλμωπίας.

Μαράκης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ριζοβραχιά» - Σάμου.

Μαργαρίτης Ἰωάννης τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Μαρουλάκης Βασίλειος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κηφισοχώριον - Βοιωτίας.

Μέγας Ἰωάννης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἄρνην - Σπάρτης.

Μέργος Δράκων τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Διανοκλάδιον.

Μιχαλόπουλος Χρῆστος τοῦ Βασιλείου, ἀπεβίωσε τὴν 4 - 8 - 1948 εἰς 402 Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον λόγῳ τῶν κακουχιῶν τοῦ πολέμου.

Μανωλάρας Κλεάνθης τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 31 - 8 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πολυκάρπην - Ἀλμωπίας.

Μπάμπαλης Κωνσταντῖνος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν Ἀττικῆς.

Μπασδέκης Μάνθος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 1 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς χωρίον Κάδι - Καρυστίας - Εὐβοίας.

Μπασκάκης Βασίλειος τοῦ Σταματίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 5 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς «Λίμνην» - Γρεβενῶν.

Μπεκίρης Γρηγόριος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 3 - 1948 μαχόμενος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν εἰς Πριόλιθον - Καλαβρύτων.

Μπελιγράντης Ἰωάννης τοῦ Σωτηρίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Μπουρίκας Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - Ἀττικῆς.

Νικολόπουλος Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ξινὸ Νερὸ - Ἀμυνταίου.

Νικολόπουλος Παρασκευᾶς τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 11 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς ὄρος Καϊμακτσαλάν.

Παλιούρας Ἠλίας τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 5 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν ἔξωθι τῆς πόλεως Καρπενησίου.

Παναγιωτακόπουλος Γεώργιος τοῦ Παύλου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 10 - 1945 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Τάιμαν» - Φλωρίνης.

Παναγιωτόπουλος Ἀντώνιος τοῦ Νικολάου, ἐδολοφονήθη τὴν 16 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς γέφυραν Κολοκυνθοῦς - Ἀθηνῶν.

Πανταζόπουλος Ἰωάννης τοῦ Στυλιανοῦ, κατεκρεουργήθη τὴν 27 - 11 - 1944 διὰ μαχαίρας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Σταυρουπόλεως - Θεσσαλονίκης.

Παπαγεωργίου Νέστωρ ἢ Ἀθανάσιος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - Ἀττικῆς.

Παπαδόπουλος ἢ Οἰκονόμου Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἀπεβίωσε τὸν Ἀπρίλιον 1945 ἐκ τῶν κακουχιῶν καὶ στερήσεων εἰς Ἔμπενεφ - Γερμανίας ὅπου ἐκρατεῖτο ὡς ὅμηρος.

Παπαηλίας Χρῆστος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 31 - 5 - 1947 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ ὄρος Μαίναλον.

Παπασπυρόπουλος Ἠλίας τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 9 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλλιθέαν - Ἀττικῆς.

Παρασκευάκης Ἀντώνιος τοῦ Παρασκευᾶ, ἐξετελέσθη τὴν 9 - 6 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πλακοκερασιὰ - Φθιώτιδος.

Περγαντὴς Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐδολοφονήθη τὴν 17 - 11 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Λαγκαδίκια - Θεσσαλονίκης.

Πολυχρονόπουλος Χρῆστος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 2 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν κρατούμενος εἰς στρατόπεδον Ἀριδαίας.

Ριζᾶς Ἀπόστολος τοῦ Χρήστου, ἐπνίγη τὴν 19 - 1 - 1947 κατὰ τὸ ναυάγιον τοῦ ἀτμοπλοίου «Χειμάρα».

Ρογκότης Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φυλακὰς Ἀβέρωφ.

Σαββάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Ζαχαρία, ἐφονεύθη τὴν 4 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἅγιον Πνεῦμα - Σερρῶν.

Σαββίδης Λουκᾶς τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν.

Σακαρέλος Ἀλέξανδρος τοῦ Ἀποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ὕψωμα «Κοκοράστα» Σπαθαρίων - Σάμου.

Σιαφάκας Ἀγαθοκλῆς τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 11 - 1945 εἰς Ἑλληνικὸν - Ἀττικῆς ὑπὸ ἀγγλικοῦ αὐτοκινήτου.

Σκόνδρας Ἰωάννης τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Ὀβριὰ» - Ἀχαΐας.

Σπητᾶς Βασίλειος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐξετελέσθη τὸν Φεβρουάριον 1944, κατόπιν βασανιστηρίων, ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν, κρατούμενος εἰς σπήλαιον Φρὲ - Ἀποκορώνου - Χανίων.

Στράτος Παναγιώτης τοῦ Ἰωάννου, κατεκρεουργήθη τὴν 18 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς συνοικισμὸν Πυρὶ - Θηβῶν.

Στρογγυλάκος Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Ἀθηνῶν.

Συριανὸς Σταμάτιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Τασσόπουλος Φώτιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Τζιῶτζος Παρίσσης τοῦ Δήμου, ἡγούμενος τὴν 16 - 9 - 1948 τῆς 12ης Διμοιρίας Κυνηγῶν Σερρῶν ἐφονεύθη μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς χωρίον Μελενικίτσιον - Σερρῶν.

Τηλεμάχου Εὐθύμιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πύργον - Ἠλείας.

Τραπέλας Μιλτιάδης τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμοριτῶν εἰς Δάρα - Ἀρκαδίας.

Τσαπάκης Στυλιανὸς τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀχαρνὰς - Ἀττικῆς.

Τσολακίδης Ἀθανάσιος τοῦ Σωτηρίου, ἐδολοφονήθη τὴν 18 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μεσολόγγιον - Αἰτωλοακαρνανίας.

Ὑδραῖος Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 12 - 1944 εἰς περιοχὴν Ἁγίου Μελετίου - Ἀθηνῶν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Φραγκάκης Γεώργιος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 9 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Ἔμπαρον - Ἡρακλείου καὶ ἐρρίφθη ἐντὸς φρέατος.

Φωκέας Νικόλαος τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 1 - 1949 μαχόμενος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν - Ἠμαθίας.

Χασάνης Γεώργιος τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πετροκέρασον - Χαλκιδικῆς.

Χατζηδάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 1 - 1945 εἰς Ἀθήνας.

Χριστόπουλος Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πεντέλην - Ἀττικῆς.

Ψαρρέας Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου, μαχόμενος τὴν 29 - 1 - 1945 κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ναύπλιον (4ος Λόχος - 11 Τάγμα) καὶ τραυματισθεὶς ἐξέπνευσεν εἰς Ἀθήνας.

Η΄. ΕΝΩΜΟΤΑΡΧΑΙ

Ἀβραμίδης Πλάτων τοῦ Ἀβραάμ, ἐφονεύθη τὴν 3 - 7 - 1948 ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης τοποθετηθείσης ὑπὸ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Λυκοδιάσελον Καλλιφύτου - Δράμας.

Ἀδαμαντίου Ἀντώνιος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σκάλαν Παραμυθιᾶς - Θεσπρωτίας.

Ἀθανασόπουλος Φώτιος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Ἀθανασόπουλος Γεώργιος τοῦ Χρήστου, ἀπεβίωσε τὴν 11 - 11 - 1944 ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ πολέμου εἰς Φαγιέντι - Αἰγύπτου.

'Αλατζᾶς Φώτιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς τὸ δάσος Κοτζᾶ 'Ορμὰν - Ξάνθης.

'Αλεβιζάκος Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς "Αμφισσαν - Φωκίδος.

'Αλεβίζος 'Αναστάσιος τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς 'Αθήνας μαχόμενος ἐναντίον τῶν κομμουνιστῶν.

'Αναστασόπουλος Νικόλαος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Χανιά.

"Ανθης Σπυρίδων τοῦ Θεοφάνους, μαχόμενος τὴν 4 - 12 - 1944 κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη, συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη.

'Ανθουλάκης Σπυρίδων τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νεράιδα - Σερρῶν.

'Αννίβας Κωνσταντῖνος τοῦ 'Ανδρέου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς "Αγιον Νικόλαον - Πρεβέζης.

"Αννινος Κωνσταντῖνος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 15 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αλευράτα - Σάμης - Κεφαλληνίας.

'Αντωνάτος Βικέντιος τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

'Αντωνόπουλος Λεωνίδας τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς 'Αθήνας μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν.

'Αποστολάκης Βασίλειος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γομάτιον - Χαλκιδικῆς.

'Αρβανιτίδης Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δίλοφον - "Εβρου.

'Αργυρόπουλος Βασίλειος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Εξωχώριον - Μεσσηνίας.

'Αρμένης Δημήτριος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 30 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

'Αρχοντίδης 'Αριστείδης τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πολυπόταμον - Φλωρίνης.

Βαζυντάρης Θεόδωρος τοῦ 'Ανδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον 'Αττικῆς.

Βαθειᾶς Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Βασιλειάδης 'Αντώνιος τοῦ Στεφάνου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 10 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Βασιλόπουλος 'Αθανάσιος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κορωπὶ - 'Αττικῆς.

Βασιλοχρῆστος Βασίλειος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.

Βελλῆς Δημήτριος τοῦ 'Ανδρέου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Βεργανελάκης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 6 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς 'Αλικιανὸν - Χανίων.

Βλασσόπουλος 'Ιωάννης τοῦ Πέτρου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν 'Ιωνίαν - 'Αττικῆς.

Γάγγιας Μαχμοὺτ τοῦ Μαχμούτ, ἐφονεύθη τὴν 24 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νεράιδα - Σερρῶν.

Γεωργακόπουλος Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 4 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Γεωργούλιας Κωνσταντῖνος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γρατινὴν - Ροδόπης.

Γιακουμῆς Δημήτριος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας τὴν 3 - 12 - 1944.

Γιαουτζῆς 'Εμμανουὴλ τοῦ Λεωνίδου, ἐφονεύθη μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν τὴν 5 - 7 - 1948.

Γιαπιτζάκης Νικόλαος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Ρέθυμνον τὴν 16 - 6 - 1941.

Γκλεζάκης Κυριάκος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη τὴν 15 - 12 - 1944.

Γκότσης 'Ιωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - 'Ηλείας.

Γκράβαλος Φώτιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Γκλεζάκος Νικόλαος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χουλιαράδες - 'Ιωαννίνων.

Γούναρης 'Απόστολος τοῦ 'Αναστασίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.

Δασκαλάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Βαρδῆ, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Δελαβερίδης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γαλάτειαν - Κοζάνης.

Δημόπουλος Γεώργιος τοῦ Δημοσθένους, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν 'Ιωνίαν - 'Αττικῆς.

Δημόπουλος Χρῆστος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Υπάτην - Φθιώτιδος.

Δικαῖος Θεόδωρος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - 'Αττικῆς.

Δουράλας 'Ιωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐδολοφονήθη τὴν 29 - 5 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ζαρὸν - 'Ηρακλείου.

'Εξηντάρης Νικόλαος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 11 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.

Εὐσταθόπουλος Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Εὐστρατίου Εὐάγγελος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πολύνερον - Καβάλας.

Ζαμπὸς "Αγγελος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς "Αγιον Δημήτριον - 'Αττικῆς.

Ζαρονικόλας Φώτιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρδίτσαν.

Ζευγαρᾶς Θωμᾶς τοῦ Βαΐου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Ζιάκας 'Ιωάννης τοῦ 'Αποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κλειστὸν - Εὐρυτανίας.

Θεοδωρίδης Κύριλλος τοῦ 'Αναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Περίβλεπτον - Δράμας.

Καββαδίας Δημήτριος τοῦ 'Αλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πύργον - 'Ηλείας.

Καζακέας Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δημητσάναν - 'Αρκαδίας.

Κακκαβᾶς Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 27 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - 'Αττικῆς.

Κακκαβᾶς Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 6 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Λαμίαν - Φθιώτιδος.

Καλομάγειρος 'Αθανάσιος τοῦ 'Αναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βάβδον - Χαλκιδικῆς.

Κανναβὸς Θωμᾶς τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 2 - 1949 μαχόμενος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν εἰς Φλώριναν.

Καναλουπάκης Νικόλαος τοῦ 'Ανδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 31 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Καπετανάκης Γεώργιος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 -

1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν - Ἠμαθίας.
Καραβίτης Ἀλέξανδρος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.
Καράγκος Ἀγγελῆς τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 5 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πύλην - Βοιωτίας.
Καρβέλας Δημήτριος τοῦ Διονυσίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 2 - 1942 ὑπὸ κομμουνιστῶν εἰς Τρίπολιν - Ἀρκαδίας.
Καρβέλης Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἅγιον Πνεῦμα - Σερρῶν.
Καρκάνης Μανοῦσος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μεδάβλια - Χανίων.
Καρμίρης Φώτιος τοῦ Βασιλείου, μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀχλαδοχώριον - Σερρῶν, συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 30 - 10 - 1948.
Καρύδας Δημήτριος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Καστανάκης Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Ρέθυμνον.
Κατσαρὸς Ἀντώνιος τοῦ Πέτρου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Κατσίμπας Χαρίλαος τοῦ Θωμᾶ, ἐκάη ζῶν ἐντὸς πυρποληθείσης ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν οἰκίας τὴν 24 - 12 - 1942, εἰς Μικρὸ Χωριὸ - Εὐρυτανίας.
Κατσούλης Ζήσιμος, ἐξετελέσθη τὸν Ἰανουάριον 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀμαλιάδα - Ἠλείας.
Κατσούλης Ἀθανάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 11 - 1944 εἰς Φλώριναν μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν.
Κατσώνης Σαράντος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.
Κλωνάρης Ἀναστάσιος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Κολλᾶτος Κωνσταντῖνος τοῦ Γρηγορίου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Κομπογιανίτης Ἰωάννης τοῦ Κυριάκου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐλάτην - Κοζάνης.
Κορακιανίτης Ἄγγελος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καβάλαν.
Κοτσιφάκης Στυλιανὸς τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Κουλάκος Παναγιώτης τοῦ Ἠλία, ἐφονεύθη τὴν 13 - 7 -1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βλαχοκερασιὰν - Ἀρκαδίας.
Κούρκουλας Γεώργιος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 1 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
Κρεοπωλίδης Θεόφιλος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Κατερίνην - Πιερίας.
Κρητικὸς Φραγκῖσκος τοῦ Εὐστρατίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.
Κυριαζόπουλος Βασίλειος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἴσαρη Ἀρκαδίας.
Κυριακόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 22 - 10 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
Κωνσταντόπουλος Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Λάσπας Βασίλειος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Ἄσπρος - Κιλκίς.
Λουρανᾶς Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 8 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τρίπολιν - Ἀρκαδίας.
Μακρυγιάννης Κωνσταντῖνος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Μανάρας Πίνδαρος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 1 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χαλκίδα.
Μανουκαράκης Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 1 - 1945 μαχόμενος ἐναντίον τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ναύπλιον.
Μαράκης Χρῆστος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 9 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Ἀγιὰν - Χανίων.
Μάργαρης Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀποστόλου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 3 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τρίκαλα.
Μαρτιάδης Χρῆστος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 30 - 5 - 1947 εἰς Κιλκὶς μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Ματὸς Δημήτριος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεπτοκαρυὰν - Πιερίας.
Μαυρίκης Ἠλίας τοῦ Δημοσθένους, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πεντέλην - Ἀττικῆς.
Μαυρογιάννης Θωμᾶς τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τσιότιον - Τρικάλων.
Μαχμουτάκης Ἀντώνιος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Μέγας Ἰωάννης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 11 - 1947 εἰς Ἄρνα - Λακωνίας.
Μπαβανιώτης Ἰάκωβος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 30 - 5 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κρινόφυτα - Ἀχαΐας.
Μπακασούλας Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐδολοφονήθη τὴν 8 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἅγιον Δημήτριον - Ἀττικῆς.
Μπινιώρης Δημήτριος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 11 - 1944 εἰς Θεσσαλονίκην ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Μπιτσιβῆς Ἀναστάσιος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Μπραβίδης Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀπιδέαν - Λακωνίας.
Μπράμος Ἰωάννης τοῦ Μαρίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 8 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαίτην - Ξάνθης.
Μπρεδήμας Παναγιώτης τοῦ Κανσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Νάσκος Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Νασσόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Δήμου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 10 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.
Ξανθάκης Χρῆστος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σκούρα - Λακωνίας.
Ξεναγγελῆς Ἰωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μουσθένην - Καβάλας.
Παναγιωτόπουλος Χρῆστος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 11 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάφνην - Σερρῶν.
Παπαγεωργίου Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Διποταμιὰν - Καστοριᾶς.
Παπαδάκης Ἀριστείδης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλλιθέαν -Ἀττικῆς.
Παπαδάκης Ἀριστοτέλης τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 3 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Προσοτσάνην - Δράμας.

Παπαϊωάννου 'Αντώνιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κιλκίς.
Παπακωνσταντίνου Σπήλιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.
Παπαντωνάκης Χαρίλαος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 9 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Παλαιοχώραν - Χανίων.
Παπαπολίτης Κωνσταντῖνος τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - 'Αττικῆς.
Παππᾶς Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ραγκάδα» - Λέσβου.
Παπασπυριλιώτης Βασίλειος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν - 'Αχαΐας.
Παπασταθόπουλος Νικόλαος τοῦ Λεωνίδου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 6 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Λεβάδειαν.
Παπαστάμου Ζαχαρίας τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.
Παρδαβέλας Ἄγγελος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 5 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πάτρας.
Παρίσης Δημήτριος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν - 'Αχαΐας.
Πασαλῆς Βλάσιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.
Πάστρας 'Αθανάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 6 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 14ον χιλιόμετρον Σοχοῦ - Λαγκαδᾶ.
Παυλίδης Δημοσθένης τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λευκίμμην - Ἕβρου.
Πελεκᾶνος 'Ιωάννης τοῦ Εὐστρατίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ὕψωμα «Λέκκας» - Σάμου.
Περδίκης 'Ηλίας τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γαρδίκιον - Φθιώτιδος.
Περρωτῆς Πάτροκλος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.
Πετμεζᾶς Σταῦρος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 10 - 1949 εἰς Ρόδον.
Πετρόπουλος Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καροῦτες - Φωκίδος.
Πιεράκος Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας
Πλέσσας 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 21 - 1 - 1949.
Πολυζώης 'Ιωάννης τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 16 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δίστρατον - 'Ιωαννίνων.
Πυροβολάκης 'Εμμανουὴλ τοῦ 'Αντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς 'Ηράκλειον - Κρήτης.
Ρήγας Παναγιώτης τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.
Ροϊνιώτης Νικόλαος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χαλάνδριον - 'Αττικῆς.
Σακαρέλος 'Αλέξανδρος τοῦ 'Αποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Κοκορετζὲς» - Σάμου.
Σάλμας 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.
Σαρρῆς 'Ηλίας τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 11 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Δεσκάτην - 'Ελλασόνος.
Σιάμας Παναγιώτης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 22 - 1 - 1949 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.
Σιμιτζῆς Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 2 - 1943 ὑπὸ τοῦ ΕΛΑΣ εἰς 'Ασπραγγέλους - 'Ιωαννίνων.
Σιούκας 'Ιωάννης τοῦ 'Αποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.
Σταθόπουλος Δημήτριος τοῦ 'Αλεξίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλαμάκιον - Λαρίσης.
Σταματιάδης Δημήτριος τοῦ 'Αντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ ὄρος Πάικον.
Στεφανάκος Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 9 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν - Μεσσηνίας.
Στεφανῆς Γεώργιος τοῦ Λεωνίδου, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 12 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τριγωνικὸν - Κοζάνης.
Συννεφάκης Πέτρος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.
Σωτηρίου 'Αθανάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πετρίλιον - Καρδίτσης.
Σωτηρόπουλος 'Ηλίας τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 27 - 1 - 1943 εἰς Θεσσαλονίκην ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Τασόπουλος 'Αθανάσιος τοῦ 'Ανδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.
Τασόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 6 - 1941 εἰς Χίον.
Τσεϊράνης Δημήτριος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐδολοφονήθη τὴν 26 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χανιά.
Τόμπρας Χρῆστος τοῦ Στεφάνου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 4 - 1944 εἰς 'Ιωάννινα ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Τράπελας Μιλτιάδης τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάρα - 'Αρκαδίας.
Τριανταφύλλου Κωνσταντῖτος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Τσακμάκης Σωκράτης τοῦ Σωτηρίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.
Τσαμαδιᾶς Βασίλειος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1948 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Λαμίας.
Τσάμης 'Ιωάννης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πεντάλοφον - Κοζάνης.
Τσέλιος Εὐάγγελος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πεντάλοφον - Κοζάνης τὴν 30 - 10 - 1946.
Τσιγουρῆς Κωνσταντῖνος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.
Τσοπάνογλου Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 12 - 1944 ὑπὸ τῆς Πολιτοφυλακῆς εἰς Πολυπόταμον - Φλωρίνης.
Τσούκης Φίλιππος τοῦ 'Αποστόλου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 1 - 1949 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
Τσούλιας 'Απόστολος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Τσουμπρακάκος 'Ιωάννης τοῦ Σταματίου, ἐξετελέσθη τὴν 27 - 1 - 1945 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Φατοῦρος Νικόλαος τοῦ Θεμιστοκλέους, ἐφονεύθη τὴν 21 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.
Φιλιππακόπουλος Παναγιώτης τοῦ Στυλιανοῦ, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Φιλόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ὕψωμα «Μαῦρα Λιθάρια» - Μεσσηνίας.
Φίνος Δημήτριος τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.
Φούντζουλας Θεόδωρος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Αἴγιον - 'Αχαΐας.

Φουντούκης Θεόδωρος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 16 - 11 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάφνην - Σερρῶν.
Φούρλας Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 10 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀμάρυνθον - Εὐβοίας.
Φυντικάκης Σταῦρος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δελιανὰ - Χανίων.
Χαντζηθεοδώρου Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Παρανεστίου - Δράμας.
Χολέβας Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν.
Χρηστίδης Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 11 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κιλκίς.
Χριστόπουλος Χαρίλαος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.
Ψυλλάκης Εὐάγγελος τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Θ΄. ΥΠΕΝΩΜΟΤΑΡΧΑΙ

Ἀβαμᾶνος Ἀθανάσιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νιγρίταν - Σερρῶν.
Ἀγάθος Ἀνδρέας τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τουρκοβούνια - Ἀττικῆς.
Ἀγάθος Σπυρίδων τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δημητσάναν - Ἀρκαδίας.
Ἀγγελάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη μαχόμενος τὴν 2 - 4 - 1949 κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δαφνῶνα - Ξάνθης.
Ἀγγελόπουλος Μιχαὴλ τοῦ Ἠλία, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἔδεσσαν.
Ἀγγελόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Νέαν, Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Ἀγγουρᾶς Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 3 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Δωδεκάμετρον» - Ἀρκαδίας.
Ἀδαμάκης Ἐλευθέριος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Πέλλαν - Θεσσαλονίκης.
Ἀδαμόπουλος Παναγιώτης τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Ἀδαμόπουλος Παναγιώτης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς διυλιστήρια Ὄυλεν - Ἀττικῆς.
Ἀδαὸς Στέφανος τοῦ Ζώη, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φλαμπουράριον - Ἰωαννίνων.
Ἀθανασόπουλος Γεώργιος τοῦ Εὐαγγέλου, ἀπεβίωσε τὴν 20 - 4 - 1949 τραυματισθεὶς σοβαρῶς τὴν 6 - 4 - 1949 εἰς Βαλσαμάτα - Κεφαλληνίας μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Ἀκακιάδης Ἀκάκιος τοῦ Ἀναργύρου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάνδαλον - Πέλλης.
Ἀλεξόπουλος Ἠλίας τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 18 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν - Μεσσηνίας.
Ἀλφιέρης Μᾶρκος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἰουλιανοῦ 36, οἴκημα τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς.
Ἀμβροσίου Εὐθύμιος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Μαλὰχ» - Κατερίνης.
Ἀναστασίου Φωκίων τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 8 - 1949 εἰς περιοχὴν Ἁλμυροῦ Μαγνησίας, μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Ἀνδρεαδάκης Ἰωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τριπόταμον - Βεροίας.
Ἀνδρικόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας παρὰ τῇ ὁδῷ Βασιλίσσης Σοφίας.
Ἀνεζύρης Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Μαῦρα Λιθάρια» Ἀλαγονίας - Μεσσηνίας.
Ἀντωνόπουλος Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ψυχικὸν - Ἀττικῆς.
Ἀποστολάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κρανίδιον.
Ἀποστολόπουλος Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.
Ἀποστολόπουλος Βασίλειος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 6 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Αἰτωλικὸν - Αἰτωλοακαρνανίας.
Ἀποστολόπουλος Ἠλίας τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1949 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ 60ὸν Μεθοριακὸν Φυλάκιον - Φλωρίνης.
Ἀρμένης Δημήτριος τοῦ Ἐρωτοκρίτου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 1 - 1945 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Πεντέλην - Ἀττικῆς.
Ἀσημακόπουλος Ἀλέξανδρος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 1 - 1949 εἰς Καρπενήσιον μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Ἀσπιώτης Θεοχάρης τοῦ Ἀθανασίου, ἀπεκεφαλίσθη τὴν 5 - 1 - 1944 διὰ μαχαίρας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ χωρίου Λάβαρα - Ἕβρου.
Αὐγουστινάκης Νικόλαος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 2 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάφνην - Ἀχαΐας.
Αὐλίχος Ἀνδρέας τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 9 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Διχούνιον - Ἀχαΐας.
Αὐλωνίτης Πολύμερος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς διυλιστήρια Ὄυλεν - Ἀττικῆς.
Ἀφέντης Ἀνδρέας τοῦ Παντελῆ, ἐφονεύθη τὴν 9 - 1 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Βαλλίδης Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 30 - 10 - 1944 ἐν Θεσσαλονίκῃ ὑπὸ τῆς ΟΠΛΑ.
Βαρδάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωσήφ, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 12 - 1943 εἰς Τρίκαλα ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Βασιλειάδης Ἠλίας τοῦ Σωκράτους, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1949 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 60ὸν Μεθοριακὸν Φυλάκιον Φλωρίνης.
Βασιλείου Χρῆστος τοῦ Ἰωάννου, ἐδολοφονήθη τὴν 23 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καμίνια - Πειραιῶς.
Βέικος Χρῆστος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ριζούπολιν - Ἀττικῆς.
Βένος Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δημητσάναν - Ἀρκαδίας.
Βεργίνης Γρηγόριος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζωοδόχον Πηγὴν Κοζάνης.
Βερναδάκης Παῦλος τοῦ Ἀνδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 10 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς θέσιν «Προφήτης Ἠλίας» - Χανίων.

Βιολάκης Στυλιανὸς τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 1 - 1945 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Ἱεράπετραν - Λασιθίου.
Βιττωράκης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Βλαχιώτης Θεόδωρος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.
Βλαχιώτης Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμπέλια Ἀγριάνων - Λακωνίας.
Βλαχοδημήτρης Δημήτριος τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - Ὀλυμπίας.
Βλαχόπουλος Θεμιστοκλῆς τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 22 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τρίγκλερη - Φωκίδος.
Βλάχος Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κάτω Κορυφὴν - Ἀλμωπίας.
Βλάχος Ματθαῖος τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 8 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Βογιατζῆς Εὐάγγελος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰτῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.
Βουλγαρίδης Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 12 - 1944 ὑπηρετῶν εἰς τὴν Ταξιαρχίαν Ρίμινι μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κουπόνια - Ἀττικῆς.
Βραζιώτης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη εἰς Μπραχάμι - Ἀττικῆς τὴν 6 - 12 - 1944.
Γαβριλιάδης Ἰωάννης τοῦ Διονυσίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Γαλάνης Νικόλαος τοῦ Ἀνδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.
Γαρδίκης Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Γεραμὰς Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμπέλια Ἀγριάνων - Λακωνίας.
Γεροπάντος Ἀναστάσιος τοῦ Σωτηρίου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μπάλτζα - Θεσσαλονίκης.
Γεωργάκης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀρναίαν - Χαλκιδικῆς.
Γεωργακόπουλος Λυκοῦργος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - Ἀττικῆς.
Γεωργαντᾶς Ἀθανάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 7 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν πλησίον τοῦ χωρίου Δάφνη - Σερρῶν.
Γεωργίου Θωμᾶς τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 5 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάνδαλον - Πέλλης.
Γεωργόπουλος Δημήτριος τοῦ Λάμπρου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 9 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ χωρίον Μεγαλόβρυσον - Λαρίσης, διὰ ροπάλων καὶ λίθων.
Γιαννακάκος Παναγιώτης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βλαχοκερασιὰν - Ἀρκαδίας.
Γιαννακόπουλος Ἀναστάσιος τοῦ Ἀγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 2 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - Καστοριᾶς.
Γιαννιᾶς Γεώργιος τοῦ Διονυσίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μεταγγίτσιον - Χαλκιδικῆς.
Γιαννιμάρας Πέτρος τοῦ Λεωνίδου, ἀπεβίωσε τὴν 27 - 11 - 1944 συνεπείᾳ τραυμάτων, ἐκ μάχης κατὰ τῶν κομμουνιστῶν.
Γιαννόπουλος Διονύσιος τοῦ Παντελῆ, ἐφονεύθη τὴν 10 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πιλαλίστραν - Ἀρκαδίας.
Γιαννόπουλος Σταῦρος τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ὕψωμα «Προφήτης Ἠλίας» - Λακωνίας.
Γκατζάλας Δημήτριος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 17 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νέαν Μάδυτον - Θεσσαλονίκης.
Γιώτης Μιχαὴλ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 6 - 1943 ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν εἰς Σελλάδες - Ἄρτης.
Γκίζας Σωκράτης τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ὕψωμα «Ἅγιος Ἀθανάσιος» Θουρίας - Μεσσηνίας.
Γκίνης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Φλαμουρίου - Θεσσαλονίκης.
Γκιώνης Ἀθανάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 12 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κουνινὰ - Ἀχαΐας.
Γκλάβας Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.
Γκόνιας Ἀθανάσιος τοῦ Λουκᾶ, ἐφονεύθη τὴν 22 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μεταγγίτσιον - Χαλκιδικῆς.
Γκούζιας Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.
Γκουράνης Στυλιανὸς τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 1 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Γούδας Μιχαὴλ τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 2 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Γουργούρης Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.
Γραμματέλης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 11 - 12 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κρίκελον - Εὐρυτανίας.
Γραμμένος Διονύσιος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 11 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ρουσιὲς - Ἀρκαδίας.
Γρηγοράκης Εὐτύχιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Ρέθυμνον.
Γρίβας Δημήτριος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.
Γυφτάκης Ἰωάννης τοῦ Θεοχάρους, ἐξετελέσθη τὴν 27 - 11 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.
Γυφτόπουλος Παναγιώτης τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ὕψωμα «Προφήτης Ἠλίας» - Ἠλείας.
Γῶγος Δημήτριος τοῦ Ἀποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν ἐν τῇ ὁδῷ Μαυρογένους - Ἀθηνῶν.
Δανίλλης Ἀριστοτέλης τοῦ Ἀναστασίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Δανοχρῆστος Ἀθανάσιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 12 - 1947 ἐν Ἀνδριτσαίνῃ - Ὀλυμπίας μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Δάρας Νικόλαος τοῦ Ἀνδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 27 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τρεῖς Γέφυρες - Ἀθηνῶν.
Δασκαλάκης Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 6 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς χωρίον Φτελοπούλα - Καρδίτσης.
Δεμερτζῆς Δημήτριος τοῦ Ἀγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λαγάνιον - Σερρῶν.

Δημητρακόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - 'Αττικῆς.

Δημητρίου 'Ιωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Δημητρόπουλος Μιλτιάδης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σχολὴν Χωροφυλακῆς 'Αθηνῶν.

Δημόπουλος 'Ασημάκης τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 15 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεροπλάτανον - Χαλκιδικῆς.

Δημόπουλος Γεώργιος τοῦ Δημοσθένους, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - 'Αττικῆς.

Δικαῖος Γεώργιος τοῦ 'Αριστομένους, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.

Διαμαντῆς Μᾶρκος τοῦ Λουκᾶ, ἐφονεύθη τὴν 29 - 12 - 1945 εἰς 'Αθήνας ἐξ ἀτυχήματος.

Δούφλιος Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 9 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιὰν Κοτύλην - Καστοριᾶς.

Δρακόπουλος Θεόδωρος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - 'Αττικῆς.

Δρίβας Δημήτριος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Εὐθυμίου 'Αντώνιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πύργον - 'Ηλείας.

Εὐθυμίου Κωνσταντῖνος τοῦ Λάμπρου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 11 - 1943, ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Γαρδίκιον - Φθιώτιδος.

Εὐφραιμίδης Κωνσταντῖνος τοῦ Μωραΐτου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.

Ζαμπετάκης 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Οξυὰν - Φλωρίνης.

Ζανίκας Θεόδωρος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μηλιὰ - Χαλκιδικῆς.

Ζαφειρακόπουλος Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.

Ζαφειρᾶτος Μιχαὴλ τοῦ Θρασυβούλου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.

Ζαφειρέλης 'Οδυσσεὺς τοῦ Κυριάκου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Πάνορμον - Ρεθύμνης.

Ζαφείρης Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πολύγυρον - Χαλκιδικῆς.

Ζαχιώτης 'Ανδρέας τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.

Ζαχαρόπουλος Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Χαϊδάριον - 'Αττικῆς.

Ζερδεβᾶς 'Απόστολος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 12 - 1941 παρ' ἀναρχικῶν εἰς Ραψάνην - Λαρίσης.

Ζερπίνος 'Αθανάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Βένετον - Πηλίου.

Ζόμπολας Δημήτριος τοῦ Φωτίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.

Ζούμπερης Παῦλος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μαραθῶνα - 'Αττικῆς.

Ζυγούρης Χριστόδουλος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κυριακοχώριον - Λαμίας.

Ζωγράφος Λάμπρος τοῦ Κωνσταντίνου, συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

'Ηλιόπουλος Ξενοφῶν τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ οἴκημα τῆς 'Εφορείας 'Υλικοῦ Πολέμου εἰς 'Αθήνας.

'Ηλιόπουλος Τιμόθεος τοῦ Περικλέους, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.

Θανόπουλος Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.

Θεοδοσίου Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Οξυὰν - Φλωρίνης.

Θεοδώρου Βασίλειος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 5 - 1950 εἰς θέσιν «Ρουμάνι» Φυλῆς - 'Αττικῆς, εἰς ἐνέδραν κατὰ συμμορίας.

Θεολόγης Θεόδωρος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.

Θεοδωρόπουλος 'Ιωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αράχωβαν - Ναυπακτίας.

Θεοφανίδης Κωνσταντῖνος τοῦ Ναθαναήλ, ἐφονεύθη τὴν 30 - 5 - 1950 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Θωμάκος 'Ιωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς διυλιστήρια Οὔλεν - 'Αττικῆς.

Θωμόπουλος 'Ιωάννης τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Θῶμος ἢ Σάνης Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 5 - 1946 ἐξ ἐνέδρας συμμοριτῶν εἰς Μάνδαλον Πέλλης.

'Ιατρόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 9 - 10 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

'Ιωαννίδης Εὐάγγελος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Επανωμὴν - Θεσσαλονίκης.

Καδίτης Βασίλειος τοῦ Σταματίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θήβας - Βοιωτίας.

Καλαϊτζάκης Νικόλαος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κατσιπόδιον - 'Αττικῆς.

Καλέμης 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς χωρίον Δαμασκηνιὰ - Καστοριᾶς.

Καλλέργης 'Ιωάννης τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 21 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τράγιλον - Σερρῶν.

Καλέτζος 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 9 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν 'Ιωνίαν - 'Αττικῆς.

Καλλιάκος Βύρων τοῦ Εὐστρατίου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Καλταβερίδης Σταῦρος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σκεπαστὸν - Θεσσαλονίκης.

Καλύβας Θεόδωρος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 4 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς «Τρεῖς Πέτρες» - Φλωρίνης.

Καλφακάκος Παναγιώτης τοῦ Πιέρρου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Καμπάνης Παναγιώτης τοῦ 'Αναστασίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Καμπάσης Γεώργιος τοῦ 'Αντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πύργον - 'Ηλείας.

Κανναβὸς Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Κανελλόπουλος Ἀθανάσιος τοῦ Πέτρου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 εἰς Κυψέλην - Ἀττικῆς διὰ μαχαίρας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Κανελλόπουλος Γεώργιος, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - Ἀττικῆς.

Κάντας Λουκᾶς τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Κάντζος Χαράλαμπος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πύλην - Τρικάλων.

Καπακλῆς Ἀλέξανδρος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καροῦτες - Φωκίδος.

Καπέλης Ἀντώνιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Καπότας Ἀθανάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 8 - 1944 εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Καποῦτσος Κοσμᾶς τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Καπράνος Σωτήριος, ἐφονεύθη τὴν 7 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κερασίτσαν - Ἀρκαδίας.

Καραβίδας Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Καραμήτσος Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀμπελοκήπους - Ἀθηνῶν.

Καραμουζᾶς Κωνσταντῖνος τοῦ Δήμου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μονὴν Γέροντος - Εὐβοίας.

Καραμουσαδάκης Θεμιστοκλῆς τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 2 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κιλκίς.

Καράμπελας Ἀθανάσιος τοῦ Γεωργίου, ἀπεβίωσε τὴν 10 - 6 - 1949 ἐκ κακουχιῶν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

Καρανίκας Νικόλαος τοῦ Στεφάνου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κουπόνια - Ἀττικῆς.

Καραλῆς Χρῆστος τοῦ Ἀριστοτέλους, ἐφονεύθη τὴν 24 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Καρέλλας Χρῆστος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 7 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ χωρίον Ἁγία Τριὰς - Εὐρυτανίας.

Καραχάλιος Χριστόφιλος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 1 - 1945 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Λυκαβηττοῦ - Ἀθηνῶν.

Καρκανάκης Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μύλους - Χανίων.

Κασίδης Γεώργιος τοῦ Μιλτιάδου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - Ἀττικῆς.

Κατσιαβέλης Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 11 - 1948 εἰς Καρδίτσαν συνεπείᾳ ἀτυχήματος ἐν ὑπηρεσίᾳ.

Κατσάλος Γεώργιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 12 - 1948 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Βλαχοκερασιᾶς - Τριπόλεως.

Κατσουλάκος Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 7 - 1947 ἐξ ἐνέδρας συμμοριτῶν παρὰ τὸ 86ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης - Καβάλας.

Κατσουλάκος Μιχαὴλ τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 1 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἅγιον Νικόλαον - Λακωνίας.

Κατσίφας Εὐάγγελος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὸν Νοέμβριον τοῦ 1942 ὑπὸ τοῦ Ε.Α.Μ. εἰς Ἄνω Καλλιθέαν - Εὐρυτανίας.

Κατσούλης Γεώργιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κερασιὰν - Ἀρκαδίας.

Κατσούλης Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 8 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Ἀλικιανὸν - Χανίων.

Κατωπόδης Γεράσιμος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 6 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Παλαιομάνικα - Μεσολογγίου.

Καυκαλᾶς Μανοῦσος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Καυκιᾶς Θωμᾶς τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 10 - 1943 ὑπηρετῶν εἰς ΕΔΕΣ - Ζέρβα μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Ἄνω Καλεντίνην - Ἄρτης.

Κίτσος Ἀνδρέας τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ οἴκημα τῆς Ἐφορείας Ὑλικοῦ Πολέμου - Ἀθηνῶν.

Κίτσος Ἀλέξανδρος τοῦ Νικοδήμου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Βέροιαν.

Κλάδης Λάμπρος τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Κλαουδᾶτος Ἰωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σελασίαν - Λακωνίας.

Κογιῶργος Παναγιώτης τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κοντακέικα - Σάμου.

Κόκλας Εὐστάθιος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γερακινὴν - Πολυγύρου.

Κολαράκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φλαμπούριον - Νιγρίτης.

Κολιότσος Νικόλαος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νιγρίταν - Σερρῶν.

Κόλλιας Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεβίδιον - Ἀρκαδίας.

Κοντάκος Νικόλαος τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Κοντονῆς Νικόλαος τοῦ Διονυσίου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 7 - 1944 ὑπὸ τοῦ ΕΛΑΣ εἰς περιφέρειαν Θηβῶν - Βοιωτίας.

Κοντονίκας Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 3 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Κοντούλης Μιχαὴλ τοῦ Λουκᾶ, ἐφονεύθη τὴν 18 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Κοκκαλᾶ» - Χίου.

Κορίδης Κωνσταντῖνος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 27 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Σμύρνην - Ἀττικῆς.

Κότος Ὀρέστης τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.

Κοτσοβὸς Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Κουντούρης Πέτρος τοῦ Ἀνδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Κούρβας Γεώργιος τοῦ Δήμου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Κουριδάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 1 - 1948 ἐξ ἐνέδρας συμμοριτῶν εἰς Ἀγροκήπιον - Χανίων.

Κούρκουλος Νικόλαος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - Ἀττικῆς.
Κουρούβανης Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Κουταλιᾶς Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Κουτουβὸς Ἰωάννης τοῦ Βασιλείου, συνελήφθη ὑπὸ τῶν ἐλασιτῶν καὶ ἐξετελέσθη τὴν 24 - 4 - 1944, ὑπηρετῶν εἰς τὸ 5/42 Σύνταγμα Ψαρροῦ, εἰς Παλαιόμυλον - Δωρίδος.
Κουτσάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 25 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ὕψωμα «Πύργος» Βουκολιῶν - Χανίων.
Κουτσάκης Χριστόφορος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.
Κουτσουμπὸς Ἀναστάσιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ ὄρος Τσὰλ - Ντὰγ Σερρῶν.
Κουτσουλάκος Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Κουτσουμάρης Νικόλαος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 9 - 1947 εἰς τὸ χωρίον Πρώτη - Σερρῶν συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Κριμπένης Σπυρίδων τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παγγαῖον - Καβάλας.
Κριτσωτάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 3 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄνω Γραμματικὸν - Βερμίου.
Κρυπτὸς Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Κυριαζῆς Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.
Κυριακάκης Νικόλαος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 3 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Ὕδραν.
Κυριακόπουλος Χρῆστος τοῦ Διονυσίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 2 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς τὴν περιοχὴν Μαλικίου - Ἠλείας.
Κωνσταντόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἁγίαν Βαρβάραν - Χαλκιδικῆς.
Κωστογιάννης Βασίλειος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 8 - 1944 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Ναυπλίου.
Κωστογιάννης Λουκᾶς τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.
Κωστοῦρος Δημήτριος τοῦ Νικολάου, τραυματισθεὶς τὴν 2 - 8 - 1942 ὑπὸ καταζητουμένου κακοποιοῦ ἀπεβίωσεν εἰς Χανιά.
Κωτσάκης Σπυρίδων, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 ἐξ ἐνέδρας τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - Λακωνίας.
Λαγιάκος Πέτρος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.
Λαγογιάννης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.
Λαγογιάννης Ἐλευθέριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1947 ἐξ ἐνέδρας τῶν συμμοριτῶν εἰς Ὀξυὰν - Φλωρίνης.
Λαμπρόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Ρέθυμνον - Κρήτης.
Λαμπρόπουλος Ἀναστάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 -1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀσβέστιον - Φθιώτιδος.
Λαμπρόπουλος Σπυρίδων τοῦ Λάμπρου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Λαμπρόπουλος Νικόλαος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 4 - 1948 εἰς Καλάβρυτα μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Λαγὸς Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Λαδᾶς Χριστόφορος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Διρράχιον - Ἀρκαδίας.
Λαμπρόπουλος Ἀγαθοκλῆς τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 1 - 1945 εἰς Ἀθήνας συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Λαζαρίδης Ἰωάννης τοῦ Παύλου, ἐπνίγη τὴν 19 - 1 - 1947 εἰς Εὐβοϊκὸν κόλπον κατὰ τὸ ναυάγιον τοῦ α/τ «Χειμάρα».
Λάσκαρης Ζήνων τοῦ Εὐστρατίου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.
Λασκίδης Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δίλοφον - Ἕβρου.
Λαύκας Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.
Λιανὸς Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 6 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καράτουλα - Ἠλείας.
Λιανὸς Νικόλαος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 12 - 1945 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Κόρινθον.
Λίτινας Γεώργιος τοῦ Κλεάνθους, ἐφονεύθη τὴν 11 - 9 - 1944 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Ἀγρίνιον - Αἰτωλοακαρνανίας.
Λουκάκος Γεώργιος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Φραγκόπετρα» - Βεροίας.
Λουκόπουλος Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς διυλιστήρια Οὔλεν - Ἀττικῆς.
Λουμπροῦκος Παναγιώτης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 3 - 1949 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Κομοτηνήν.
Λούτας Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.
Μακρῆς Ἀναστάσιος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.
Μακρῆς Χριστόφορος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Μύρτο» - Κεφαλληνίας.
Μάλλιαρης Εὐάγγελος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.
Μαναὸς Θωμᾶς τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Μανδήλας Νικόλαος τοῦ Εὐθυμίου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 8 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀλεξάνδρειαν - Ἠμαθείας.
Μανέτας Σωτήριος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Μανουσάκης Ἀλέξανδρος τοῦ Μελετίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 10 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μυστρᾶ - Λακωνίας.
Μανουσογιαννάκης Γεώργιος τοῦ Μανούσου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1942 εἰς συμπλοκὴν μετὰ κακοποιοῦ εἰς Ρέθυμνον - Κρήτης.
Μαναβέλης Κλεομένης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 12 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἄνω Γραμματικὸν - Ἐδέσσης.
Μανουσάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Μανωλόπουλος Ἐλευθέριος τοῦ Εὐσταθίου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Μαντᾶς Ἰωάννης τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 3 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Καλαμάταν.

Μανωλᾶς Θωμᾶς τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 1 - 1943 εἰς Κατερίνην συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Μαραβίτσας Χαρίλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 11 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐν Ἐρατύρᾳ - Κοζάνης.
Μαλοῦχος Δημήτριος τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανήν.
Μαρκίδης Νικόλαος τοῦ Ἀντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 11 - 4 - 1945 ὑπὸ κακοποιοῦ εἰς Παντάνασσαν - Ρεθύμνης.
Μαρκόπουλος Παναγιώτης τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κορησὸν - Καστοριᾶς.
Μάρκου Παναγιώτης τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Μαρσέλης Θεοφάνης τοῦ Ἀγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς λεωφόρον Κηφισίας - Ἀθηνῶν.
Ματράκης Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Τυρνάβου.
Ματσαμάκης Γεώργιος τοῦ Ἐλευθερίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς δάσος «Κοτζᾶ - Ὀρμὰν» - Ξάνθης.
Μαχαίρας Χρῆστος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 9 - 1944 συνεπείᾳ βομβαρδισμοῦ εἰς Θεσσαλονίκην.
Μελίστας Σπυρίδων τοῦ Ἀναστασίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Μέξας Σπυρίδων τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 1 - 1949 εἰς Κατερίνην μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Μέρης Παναγιώτης τοῦ Ἀλεξίου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 1 - 1949 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μάρκασι - Κορινθίας.
Μητρόπουλος Λεωνίδας τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν.
Μητσάκος Ἀναστάσιος τοῦ Ἀντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1942 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Ἡράκλειον.
Μιχελῆς Νικόλαος τοῦ Ἀλεξίου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 8 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Πελετὰ - Ἀρκαδίας.
Μῖχος Νικόλαος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 2 - 1944 ὑπὸ γερμανικοῦ αὐτοκινήτου εἰς Ἀθήνας.
Μιχόπουλος Μῖχος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Αἴγιναν.
Μοῖρος Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Μόσχου Ἀθανάσιος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὸν Νοέμβριον τοῦ 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν ἐν Βυρωνείᾳ - Σερρῶν.
Μουλακάκης Νικόλαος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 6 - 1 - 1941 ἐξ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ εἰς Κορυτσᾶν.
Μουμτζάκης ἢ Μουμτζῆς Νικόλαος τοῦ Παναγιώτου ἐφονεύθη τὴν 27 - 10 - 1948 εἰς Δίκαια - Ἕβρου ἐξ ἐκρήξεως βλήματος ὅλμου.
Μπάκας Ἰωάννης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄμφισσαν.
Μπακουλέας Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μηλέαν - Ἠλείας.
Μπαλτᾶς Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βουτιάνους - Λακωνίας.
Μπαλωμένος Ταξίαρχος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ χωρίον Περικοπὴ - Καστοριᾶς.
Μπαξεβανίδης Στέργιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τσὰλ - Ντὰγ Καβάλας.
Μπάρας Ἰωάννης τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λόφον - Πιερίας.
Μπάσιος Δημήτριος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 6 - 1950 εἰς Πολύανθον - Κομοτηνῆς συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Μπάστας Διονύσιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 9 - 1948 εἰς Ξύδια - Ροδόπης συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Μπέκος Βασίλειος, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Αὐλίδος.
Μπέζαρης Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 5 - 1949 ἐπὶ τῶν Κερδυλίων.
Μπίκης Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀσβέστιον - Φθιώτιδος.
Μπινιώρης Δημήτριος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 18 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς στρατόπεδον Π. Μελᾶ - Θεσσαλονίκης.
Μπισμπῖκος Εὐάγγελος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - Ὀλυμπίας.
Μπλέτσας Ἰωάννης τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Μποζονέλος Κωνσταντῖνος τοῦ Παρασκευᾶ, ἐφονεύθη τὴν 2 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κεράμιον - Λέσβου.
Μποζαμπαλίδης Χαράλαμπος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 3 - 1948 εἰς Νέαν Δορκάδα - Λαγκαδᾶ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν.
Μπόμπας Δημήτριος τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς «Ράχες» Ἀγριάνων - Λακωνίας.
Μποτσάκης Εὐστάθιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σεβαστέικα - Σάμου.
Μπόρλας Ἰωάννης τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 9 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Λάρισαν.
Μπουντᾶς Ἠλίας τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.
Μπούρδαλος Σπυρίδων τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Ρίμινι - Ἰταλίας.
Μπουρίκας Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Μπουρογιαννόπουλος Ἀριστείδης τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω.
Μπραβίδης Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς χωρίον Βλαχιώτη - Λακωνίας.
Μπρινιᾶς Ἰωάννης τοῦ Θεοφίλου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γραμματικὸν - Ἀττικῆς.
Μπρούμας Ἀριστείδης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Μυλωνόπουλος Γεώργιος τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Πεντέλην - Ἀττικῆς.
Μῶρος Γεώργιος τοῦ Ξενοφῶντος, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.
Νασσόπουλος Γεώργιος τοῦ Θεμιστοκλέους, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ἔξωθι τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Νέας Ἰωνίας ὑπὸ τοῦ ὄχλου (ΕΛΑΣ).
Νέστος Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 66ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης - Πολυγύρου.
Νιάρχος Λεωνίδας τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βουτιάνους - Λακωνίας.
Νίκας Ἰωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 4 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Βελβενδὸν - Κοζάνης.

Νικολέτος Θεόδωρος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.
Ντάλας Παναγιώτης τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καβάσιλα - Ἠλείας.
Ντελῆς Ἰωάννης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαρικὸν - Φλωρίνης.
Ντούλης Δημήτριος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Νταουσάνης Νικόλαος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 11 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐράτυραν - Κοζάνης.
Ντοῦσκος Σωτήριος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καταφύγιον - Κοζάνης.
Ξανθάκης Χρῆστος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς χωρίον Σκούρα - Λακωνίας.
Ξερικὸς Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 7 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν Ἰταλῶν εἰς Φυλάκιον ποταμοῦ Ἀχελώου.
Ξυδιᾶς Δημήτριος, ἐφονεύθη τὴν 9 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.
Ξυφαρᾶς Στέφανος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Οἰκονόμου Ἀθανάσιος τοῦ Παντελῆ, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν.
Οἰκονομόπουλος Μιχαὴλ τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεβίδιον - Ἀρκαδίας.
Ὀρφανὸς Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Ὀξυὰ Λογγᾶ - Καλαμπάκας.
Παγώνης Χρῆστος τοῦ Κοσμᾶ, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 11 - 1946 ὑπὸ τῆς ΟΠΛΑ εἰς Θεσσαλονίκην πλησίον τοῦ Ναοῦ Ἁγίας Σοφίας.
Παζαρακιώτης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Κοτρωνιὰ» Πύλης - Τρικάλων.
Παλάγκας Λάζαρος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 7 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάφνην - Σερρῶν.
Παλίλης Θεόδωρος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ὑμηττὸν - Ἀττικῆς.
Παλαιοθόδωρος Ἰωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γαλάτσιον - Ἀττικῆς.
Παλτᾶς Θεόδωρος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σιδηρονέρου - Δράμας.
Παμπουκίδης Ἐλευθέριος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νίψην - Ἕβρου.
Παναγάκης Περικλῆς τοῦ Παρασκευᾶ, ἐφονεύθη τὴν 12 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρδίτσαν.
Παναγιωτόπουλος Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γαρδίκιον.
Παναγιώτου Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Παναγιωτουνάκος Ἠλίας τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τύρινθα - Ναυπλίου.
Παναγόπουλος Παναγιώτης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄμφισσαν.
Παναγούλιας Σαράντος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιάν.
Πάνου Ἠλίας τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 3 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ χωρίον Καστριώτισσα - Πιερίας.
Πανταζῆς Ἀριστόβουλος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 3 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Κορινθίας.
Παντέλας Θεόδωρος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 8 - 1946 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Λαρίσης - Τεμπῶν.
Παπαγιαννόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 13ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Σερρῶν - Βροντοῦς.
Παπαδάκης Νικόλαος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 29 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ψηλορείτην.
Παπαδάκης Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ντρὲ - Νιγρίτης.
Παπαδάκης Χαρίλαος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 10 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Ἀποκορώνου - Χανίων.
Παπαδάκης Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 1 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κρανίδιον.
Παπαδᾶτος Νικόλαος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Ρέθυμνον.
Παπαδημητρίου Ἐμμανουὴλ τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 7 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Ξυλαγανὴν - Ροδόπης.
Παπαδόπουλος Ἰωάννης τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - Ἀττικῆς.
Παπαδόπουλος Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, ἐπνίγη τὴν 19 - 1 - 1947 κατὰ τὸ ναυάγιον τοῦ α/τ «Χειμάρα».
Παπαδόπουλος Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1950 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Παπαϊωάννου Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 9 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Λάρισαν.
Παπακυρίτσης Νικόλαος τοῦ Στεφάνου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φανάριον - Καρδίτσης.
Παπανικολάου Ἀριστ. του Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς τὴν ὁδὸν Ἰωαννίνων - Πρεβέζης.
Παπακωνσταντίνου Ἰωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Παπαντώνης Βασίλειος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀράχωβαν - Ναυπακτίας.
Παπαχρήστου Ἰωάννης τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς θέσιν «Κανέτα» Ἰωαννίνων.
Παπαχρήστου Χρῆστος τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Παππᾶς Θωμᾶς τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 3 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν.
Παππᾶς Θωμᾶς τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 8 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Παππᾶς Ἀθανάσιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 7 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Ξηροβούνιον - Ἄρτης.
Παππᾶς Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ἀξόπη» Ἀγιάσου - Μυτιλήνης.
Παρασκευόπουλος Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πεντέλην - Ἀττικῆς.
Παρλαβάντζας Νικόλαος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 25 -

7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γρεβενά.
Παρταλάκης Ἀστέριος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 18 - 11 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σισαμίαν - Σερρῶν.
Πασαλῆς Βασίλειος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.
Πατούχας Χρῆστος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 4 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μύτικα - Αἰτωλοακαρνανίας.
Παυλίδης Βασίλειος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν διὰ μαχαίρας εἰς Κιοῦρκα - Ἀττικῆς.
Παυλόπουλος Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Παύλου Παῦλος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Πελτέκης Σταῦρος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Γκαμήλα» - Ἔβρου.
Περιστεράκης Ἀθανάσιος τοῦ Λεωνίδου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Ἀμπελοκήπων - Ἀθηνῶν.
Πετράκης Χαράλαμπος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κατσιπόδιον - Ἀττικῆς.
Πετρόπουλος Νικόλαος τοῦ Δημοσθένους, ἐφονεύθη τὴν 17 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Στέγης Πατρίδος - Ἀθηνῶν.
Πετρόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 6 - 1948 ὑπὸ κακοποιοῦ εἰς τὸ χωρίον Εὔα - Μεσσηνίας.
Πετρόπουλος Δημήτριος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Καλύβια» - Σάμου.
Πετρόπουλος Σπυρίδων τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 10 - 1944 ἐκ νάρκης τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πολύλοφον - Ἰωαννίνων.
Πίκκης Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Κρύα Βρύση» - Φθιώτιδος.
Πλατᾶς Παναγιώτης τοῦ Σταύρου, ὑπηρετῶν εἰς 5/42 Σύνταγμα Ψαρροῦ, συνελήφθη καὶ ἐξετελέσθη τὴν 24 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Παλαιόξυλον - Δωρίδος.
Πολύζος Θεοφάνης τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Πολυμενάκος Θεόδωρος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καράτουλα - Ἠλείας.
Ποταμιάνος Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.
Πουλακίδας Νικόλαος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 10 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πύργον - Ἠλείας.
Πουλημένος Τηλέμαχος τοῦ Διονυσίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Πουλοκόκης Νικόλαος, ἐφονεύθη τὴν 15 - 1 - 1941 συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ εἰς Κορυτσάν.
Πυλαρινὸς Ἀλέξιος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 6 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Προστοβίτσαν - Ἀχαΐας.
Πυτερὸς Πέτρος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀμυγδαλιὰν - Δωρίδος.
Ραγκούσης Ἐλευθέριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Ἀμπελοκήπων - Ἀθηνῶν.
Ρέππας Λεωνίδας τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Ρεράκης Ἀνδρέας τοῦ Μάρκου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Ριφάκης Ἀντώνιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς χωρίον Μάρμαρα - Φθιώτιδος.
Ρουσιώτης Εὐάγγελος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πλεξάρια Πηλίου - Βόλου.
Ρούστας Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δημητσάναν.
Ρωμανιᾶς Μιχαὴλ τοῦ Στυλιανοῦ, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Νέα Μουδανιὰ - Χαλκιδικῆς.
Σέμπρος Ἠλίας τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 2 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.
Σεντεμεντὲς Ἰωάννης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 5 - 1947 εἰς Ἀθήνας συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Σερέτης Ἀπόστολος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Σίμου Σωτήριος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1944 ὑπὸ τῆς ΟΠΛΑ εἰς Ἀγρίνιον.
Σινάπης Γεώργιος τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Σκαλίδης Ἐμμανουὴλ τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 11 - 1944 εἰς Θεσσαλονίκην ὑπὸ τῆς ΟΠΛΑ.
Σκλαβενίτης Ἀργύριος τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Σκεντερίδης Συμεὼν τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 1 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κοτύλην - Καστοριᾶς.
Σκοπελίτης Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χαλκίδα.
Σμυρίλιος Χριστόδουλος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πριόλιθον - Ἀχαΐας.
Σμυρνῆς Ἀντώνιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φραγκόπετραν - Βεροίας.
Σολανάκης Νικόλαος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 3 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ἅγιος Γεώργιος» Λάκκων - Χανίων.
Σουγιᾶς Θεόδωρος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 8 - 1947 συνεπεία ἀτυχήματος εἰς Δοϊράνην.
Σουξὲς Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Σπανογιαννόπουλος Δημήτριος τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Διχούνιον - Κορινθίας.
Σπαντιδέας Χρύσανθος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 5 - 1945 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Λουτρακίου.
Σπυρόπουλος Ἰωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Ἐρυθροῦ Σταυροῦ - Ἀθηνῶν.
Σταθόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ὑπηρετῶν εἰς 5/42 Σύνταγμα Ψαρροῦ συνελήφθη καὶ ἐξετελέσθη ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν τὴν 17 - 4 - 1944 εἰς Εὐπάλιον - Δωρίδος.
Σταθόπουλος Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 4 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Ἀμυνταίου - Φλωρίνης.
Σταθόπουλος Δημήτριος τοῦ Ἀλεξίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς χωρίον Καλαμιάτα - Λαρίσης.
Σταματέλος Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 -

12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς διυλιστήρια Οὔλεν - Ἀττικῆς.
Σταματίου Νικόλαος τοῦ Ἀδαμαντίου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 2 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ὀρεστιάδα - Ἕβρου.
Στάμου Χρῆστος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Σταύρου Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κρανέαν - Λαρίσης.
Στεργιόπουλος Νικόλαος τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δοκίμι - Ἰκαρίας.
Στύλας Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀχλαδοχώριον - Σερρῶν.
Σφενδουράκης Κωνσταντῖνος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 2 - 1948 ἐξ ἐνέδρας τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βόλου.
Σώνιος Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 11 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κερδυλίων.
Σωτηρακόπουλος Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμπέλια Ἀγριάνων - Λακωνίας.
Ταβουλαρέας Χρῆστος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν.
Τζαμαρέλος Νικόλαος τοῦ Φωτίου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Τζεμεντζῆς Δημήτριος τοῦ Σωτηρίου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 8 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κανδύλαν - Ἀρκαδίας.
Τζιάντζος Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Διδυμοτείχου.
Τζίμας Ἀλέξανδρος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 12 - 1943 εἰς Ἀθήνας.
Τζωρτζόπουλος Χαράλαμπος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Δάρα - Ἀρκαδίας.
Τουρβαλίδης Χρῆστος τοῦ Μαργαρίτου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ἁγίου Πνεύματος - Σερρῶν.
Τόλιας Τιμολέων τοῦ Θωμᾶ, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 7 - 1946 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Ὀξυὰ» - Καλαμπάκας.
Τρετάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἀδάμ, ἀπεβίωσεν εἰς 402 Σ.Ν. τὴν 16 - 6 - 1947 τραυματισθεὶς μαχόμενος ἐναντίον τῶν Γερμανῶν εἰς Ρίμινι.
Τριανταφυλλάκης Νικόλαος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.
Τριανταφυλλόπουλος Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλον Νέας Κοκκινιᾶς - Ἀττικῆς.
Τρίβλης Νικόλαος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.
Τσακελίδης Σταῦρος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 11 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐράτυραν - Κοζάνης.
Τσάλης Ἰωάννης τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Τσαντόπουλος Φώτιος τοῦ Παντελῆ, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Τσαούσης Ἀπόστολος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κρίκελον - Εὐρυτανίας.
Τσεκούρας Παναγιώτης τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Γιαννιτσῶν.
Τσέλιος Μαρῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Δουργοῦτι - Ἀθηνῶν.
Τσερπὲς Δημήτριος τοῦ Εὐσταθίου, ἐξετελέσθη τὴν 9 - 9 - 1944 εἰς Καλαμάταν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Τσέτσος Βασίλειος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 8 - 1944 μαχόμενος ἐναντίον τῶν Γερμανῶν εἰς Μέτινα - Θεσπρωτίας.
Τσεπενέκας Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 6 - 1948 συνεπεία ἀτυχήματος εἰς Αἰγάλεω - Ἀττικῆς.
Τσιμογιάννης Παναγιώτης τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βερδικούση - Θεσσαλίας.
Τσιβόλας Λάζαρος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δρυμῶνα - Τριχωνίδος.
Τσίκλος Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαῦρα Λιθάρια - Μεσσηνίας.
Τσούκης Τρύφων τοῦ Δημητρίου, ἀπεβίωσεν ὡς ὅμηρος τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καρδίτσαν τὴν 10 - 1 - 1945 συλληφθεὶς εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸ Δεκεμβριανὸν κίνημα.
Τυροπάνης Ἡρακλῆς τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 6 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἅγιον Ἰωάννην - Λακωνίας.
Φαρφαρᾶς Σωτήριος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 12 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄκοβον - Ἀρκαδίας.
Φατοῦρος Γεώργιος τοῦ Ἀσημάκη, ἐφονεύθη τὴν 2 - 12 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ζαγκλιβερίου.
Φατοῦρος Νικόλαος τοῦ Θεμιστοκλέους, ἐφονεύθη τὴν 20 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.
Φεζουλίδης Ἰωάννης τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάρα - Ἀρκαδίας.
Φιλιππάκης Εὐθύμιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κοντακέικα - Σάμου.
Φιλιππάκης Νικόλαος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 18 - 8 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Νεαπόλεως - Κοζάνης.
Φίλιππας Δημήτριος τοῦ Φιλίππου, ἐπνίγη τὴν 17 - 3 - 47 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μπουγάζ Μηλιᾶς - Μετσόβου.
Φλογερᾶς Ἀνδρέας τοῦ Ἀντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 3 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἐλάτην - Φλωρίνης.
Φλούδας Λεωνίδας τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - Λακωνίας.
Φλῶρος Χρῆστος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - Λακωνίας.
Φουρνόδαυλος Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιοχώριον - Ἀρκαδίας.
Φραγκούλης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ἐλασσόνος συνελήφθη τὴν 15 - 7 - 1946 αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη.
Φούντζουλας Θεόδωρος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Αἴγιον - Ἀχαΐας.
Φρουντζουλίδης Ἰωάννης τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Δάρα - Ἀρκαδίας.
Φωτεινάκης Φώτιος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 3 - 1948 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
Φωτόπουλος Σταῦρος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 4 - 1942 ὑπὸ ἀναρχικῶν εἰς Θεσσαλονίκην.

Χαραλαμπίδης Ματθαῖος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σιδηρονέρου - Δράμας.

Χαρίσκος Δημήτριος τοῦ Δημητρίου, ἀπεβίωσεν εἰς 402 Σ.Ν. τὴν 26 - 5 - 1948 τραυματισθεὶς ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ροδολίβου - Σερρῶν.

Χασάπης Γεράσιμος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 6 - 1944 ὑπὸ κομιτατζήδων εἰς Γρεβενά.

Χατζηδάκης Νικόλαος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Νιγρίτης - Σερρῶν.

Χασιώτης Δημήτριος τοῦ Ἀργυρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 5 - 1948 εἰς τὴν ὁδὸν Τρικάλων - Καρδίτσης.

Χασομέρης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάφνην - Ἀχαΐας.

Χάστας Κωνσταντῖνος τοῦ Λάμπρου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κοτύλην - Καστοριᾶς.

Χειμάρας Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Χειμῶνας Ἠλίας τοῦ Δημοσθένους, ἐφονεύθη τὴν 18 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς παρυφὰς Λυκαβηττοῦ - Ἀθηνῶν.

Χρήστου Δημήτριος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Χανιά.

Χλήτας ἢ Κολότσιος Νικόλαος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Νιγρίτης.

Χριστόπουλος Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - Λακωνίας.

Χρυσαφογιῶργος Χρυσόστομος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 12 - 1942 ὑπὸ κομμουνιστῶν εἰς Πυργετὸν - Καρδίτσης, ὡς φυγαδεύων Ἄγγλους.

Χρυσοβελίδης Πρόδρομος τοῦ Ἀργυρίου, ἐξετελέσθη τὸν Ἰανουάριον 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν ἐπὶ τοῦ ὄρους Βέρμιον.

Χρύσας Θωμᾶς τοῦ Κωνσταντίνου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν ἐφονεύθη ἐν Πρεβέζῃ τὸν Σεπτέμβριον 1944 ὑπηρετῶν εἰς τὰς Ἐθνικὰς Ἀνταρτικὰς Ὁμάδας (ΕΔΕΣ).

Ψαρουδάκης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 8 - 1944 ὑπὸ πράκτορος τῶν Γερμανῶν εἰς περιοχὴν Μυλοποτάμου - Ρεθύμνης.

Ψαρουδάκης Ἰωάννης τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἅγιον Νικόλαον - Ἀρκαδίας.

Ψαρρᾶς Δημήτριος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 3 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Θεσσαλονίκην.

Ψιλλάκης Εὐάγγελος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Ψιλούτσικος Χρῆστος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 31 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀργυροπούλιον - Λαρίσης.

Ι΄. ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΕΣ

Ἀβραμίδης Εὐστάθιος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐν Νίψῃ - Ἕβρου.

Ἀβραμόπουλος Παναγιώτης τοῦ Ἀβραάμ, ἐξετελέσθη τὴν 9 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μεσσήνην - Μεσσηνίας.

Ἀγαθαγγελίδης Κυριάκος τοῦ Ἀβραάμ, ἐφονεύθη τὴν 7 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λαγκάδι - Σερρῶν.

Ἀγάθος Σπυρίδων τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Ἀγγελάκης Ἀριστείδης τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κερδύλια ὄρη.

Ἀγγελάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 3 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Ἀγγελάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ χωρίον Σκοῦρτα - Βοιωτίας.

Ἀγγελάκος Θεόδωρος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δημητσάναν - Ἀρκαδίας.

Ἀγγελάκος Γεώργιος τοῦ Παρασκευᾶ, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Ἀγγελέτος Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἁγίαν Μαρίναν - Φθιώτιδος.

Ἀγγέλης Εὐάγγελος τοῦ Παρασκευᾶ, ἐφονεύθη τὴν 17 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σιδηρονέρου - Δράμας.

Ἀγγέλης Φωκίων τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Ἀγγελίδης Ἱπποκράτης τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 26 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάνδαλον - Γιαννιτσῶν.

Ἀγγελίδης Μιχαὴλ τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 11 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.

Ἀγγελικόπουλος Δημήτριος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 6 - 1944 ὑπὸ τῆς ΟΠΛΑ εἰς Ψυχικὸν - Ἀττικῆς.

Ἀγγελόπουλος Ἄγγελος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν - Ἀχαΐας.

Ἀγγελόπουλος Παναγιώτης τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 3 - 12 - 1944 εἰς Κιλκὶς μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.

Ἀγγελόπουλος Ἀνδρέας τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Βέροιαν - Ἡμαθίας.

Ἀγγελόπουλος Θεόδωρος τοῦ Ἀλεξίου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χελιδόριον - Κορινθίας.

Ἀγγέλου Εὐθύμιος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 11 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κρούσια - Κιλκίς.

Ἀγριδιώτης Ἰωάννης τοῦ Βλασίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀσβέστιον - Φθιώτιδος.

Ἀγρίμης Περικλῆς τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βρύναινα - Μαγνησίας.

Ἀδὰμ ἢ Κοντὸς Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαυραναίους - Γρεβενῶν.

Ἀδὰμ Γεώργιος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 29 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἔδεσσαν - Πέλλης.

Ἀδαμάκης Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 12 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Νέαν Κάρβαλην - Καβάλας.

Ἀδαμάκης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀρδάνιον - Ἕβρου.

Ἀδαμόπουλος Παναγιώτης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην.

Ἀδαμόπουλος Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 4 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Ἀταλάντης.

Ἀδικημανάκης Ἀντώνιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 7 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ζαγορίου.

Ἀθανασακόπουλος Γεράσιμος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πλάτανον - Ναυπακτίας.

᾽Αθανασιάδης Γεώργιος τοῦ ᾽Αθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 5 - 1942 ὑπὸ κακοποιοῦ εἰς Φλώριναν.
᾽Αθανασιάδης Κωνσταντῖνος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐτυφεκίσθη τὴν 2 - 9 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Παλαιοχώραν - Χανίων.
᾽Αθανασιάδης ᾽Ιωάννης τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πολύφυτον - Δράμας.
᾽Αθανασίου Κωνσταντῖνος τοῦ ᾽Αθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 6 - 1947 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Λοχριανὸ Πηγάδι» ῾Ηρακλείου - Κρήτης.
᾽Αθανασίου Θεοφάνης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ᾽Αμπέλια ᾽Αγριάνων - Λακωνίας.
᾽Αθανασίου Θωμᾶς τοῦ Δημητρίου, ἐδολοφονήθη τὴν 13 - 3 - 1945 ὑπὸ κομμουνιστῶν εἰς Χανιά.
᾽Αθανασίου ᾽Ηλίας τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - ᾽Αττικῆς.
᾽Αθανασόπουλος ᾽Αθανάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - Λαρίσης.
᾽Αθανασόπουλος Βασίλειος τοῦ ᾽Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 3 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς ᾽Αργοστύλια - Δωρίδος.
᾽Αθανασόπουλος Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 3 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς ᾽Αργοστύλια - Δωρίδος.
᾽Αθάνατος Γεώργιος τοῦ Φιλίππου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σελασίαν - Λακωνίας.
᾽Αθηναῖος ᾽Αθανάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Πλανῶν- Χαλκιδικῆς.
᾽Ακριώτης Γεώργιος τοῦ ᾽Αναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 11 - 1942 εἰς ᾽Αθήνας συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
᾽Ακριώτης Δημήτριος τοῦ ᾽Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν.
᾽Ακριώτης Κωνσταντῖνος τοῦ ᾽Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μῶλον - Λοκρίδος.
᾽Αλαμᾶνος Στέφανος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς συνοικισμὸν Γκύζη - ᾽Αθηνῶν.
᾽Αλαμᾶνος ᾽Αριστείδης τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ᾽Ανδρίτσαιναν - ᾽Ηλείας.
᾽Αλατζᾶς ᾽Αντώνιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς ᾽Αθήνας.
᾽Αλατζᾶς Παναγιώτης τοῦ ᾽Αντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Κοκκίνη» - ᾽Αττικῆς.
᾽Αλατζόγλου Δημήτριος τοῦ Βασιλείου, ἐπνίγη τὴν 21 - 7 - 1940 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Ραφῆνα - ᾽Αττικῆς.
᾽Αλβανὸς Βασίλειος τοῦ ᾽Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 6 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ῎Οσσαν - Θεσσαλονίκης.
᾽Αλεβιζάκης Γεώργιος τοῦ ᾽Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 1 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς χωρίον Κούκουρα - Βοιωτίας.
᾽Αλεντήρας Λάμπρος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 3 - 1942 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Φαρσάλων.
᾽Αλεξάκης Χρῆστος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον Λακωνίας.
᾽Αλεξάκης ᾽Εμμανουὴλ τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 10 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς ᾽Ατσιπόπουλον - Ρεθύμνης.
᾽Αλεξάκης Γεώργιος τοῦ ᾽Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 5 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κάινα - Χανίων.
᾽Αλεξάκης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Φτεριᾶς» Σάμου.
᾽Αλεξανδρῆς Στέφανος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 3 - 1949 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς χωρίον ῎Αρατος - Ροδόπης.
᾽Αλεξανδρόπουλος Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρδίτσαν.
᾽Αλεξανδρόπουλος Νικόλαος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καροῦτες - Φωκίδος.
᾽Αλεξανδρῆς Γεώργιος τοῦ Βλασίου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 12 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γιαννιτσά.
᾽Αλεξανδράτος Διονύσιος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν διὰ μαχαίρας εἰς Γερακάρι - ᾽Ηλείας.
᾽Αλεξέας Γεώργιος τοῦ ᾽Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς «Ξηρολακκιὰν» - Σάμου.
᾽Αλεξιάδης ᾽Αλέξανδρος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς χωρίον ῎Οσσαν - Θεσσαλονίκης.
᾽Αλεξίου Θωμᾶς τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαυρονόρος - Πωγωνίου.
᾽Αλεξόπουλος Γεώργιος τοῦ ᾽Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 19 - 4 - 1947 ἐξ ἀτυχήματος εἰς ᾽Αργαλαστὴν - Βόλου.
᾽Αλεξόπουλος Διονύσιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τρίκαλα.
᾽Αλεξόπουλος ᾽Ιωάννης τοῦ ᾽Αλεξάνδρου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 4 - 1949 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιμνίτσαν - Αἰτωλοακαρνανίας.
᾽Αλεξόπουλος Θεόδωρος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πυργάκι - Φωκίδος.
᾽Αλεξόπουλος Διονύσιος τοῦ Μενελάου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μακρύρράχην - Φθιώτιδος.
᾽Αλεξόπουλος ᾽Ανδρέας τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 1 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς ῞Αγιον Γερμανὸν - Φλωρίνης.
᾽Αλεξόπουλος Διονύσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 22- 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δαδιὰν - ῞Εβρου.
᾽Αλεφαντινὸς Κωνσταντῖνος τοῦ ᾽Αλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ᾽Αγριάνους - Λακωνίας.
᾽Αλμπάνης Διονύσιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ξεράκια» - Βόλου.
᾽Αλμπάνης Γεώργιος τοῦ ᾽Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.
᾽Αλμπάνης Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
᾽Αλυσανδράτος Γεράσιμος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐπνίγη τὸν Μάρτιον 1944 καθ᾽ ὃν χρόνον ἀπεπειρᾶτο νὰ διαφύγῃ εἰς Μέσην ᾽Ανατολήν.
᾽Αμανατίδης Νικόλαος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Προβατῶνα - ῞Εβρου.
᾽Αμπατζῆς Δημήτριος τοῦ Θεολόγου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 5 - 1941 εἰς Κερκίνην - Σερρῶν ὑπὸ Βουλγάρων στρατιωτῶν.
᾽Αμπατζίδης ᾽Ιωάννης τοῦ ᾽Αποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 8 - 1949 εἰς Μικρολιβάδιον - Φθιώτιδος συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
᾽Αμπεριάδης ᾽Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 4 -

1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σιδηρονέρου - Δράμας.

᾿Αμπεριάδης Νικόλαος τοῦ ᾿Ελευθερίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δαδιὰν - Σουφλίου.

᾿Αμπερτῖνος ᾿Εμμανουὴλ τοῦ ᾿Αντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς συνοικισμὸν Ταμπουρίων - Πειραιῶς.

᾿Αμπρατζῆς Νικόλαος τοῦ Στεργίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Νεστορίου.

᾿Αναγνωστάκης ᾿Ανδρέας τοῦ Χρυσοστόμου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 4 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλάβρυτα - ᾿Αχαΐας.

᾿Αναγνωστάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν.

᾿Αναγνωστάκης Κυριάκος τοῦ Πέτρου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Κόκκινος Βράχος» - ᾿Αττικῆς.

᾿Αναγνωστίδης ἢ Τσίμπας ῾Ηρακλῆς τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 6 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς θέσιν «᾿Ανάθεμα» - Κερδυλίων ὀρέων.

᾿Αναγνωστόπουλος Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Προδρόμου - ᾿Ημαθίας.

᾿Αναγνωστόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 9 - 1944 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Καλαμάταν.

᾿Αναγνωστόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - ᾿Αττικῆς.

᾿Αναγνωστόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 1 - 1945 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς ᾿Αθήνας.

᾿Αναγνώστου ῾Ηρακλῆς τοῦ᾿Ιωακείμ, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - ᾿Αττικῆς.

᾿Αναγνώστου ᾿Αριστείδης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 4 - 1946 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ χωρίον ᾿Ανατολὴ - ῾Αγιᾶς - Λαρίσης.

᾿Αναγνώστου Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 26- 5 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Γορτυνίας - ᾿Αρκαδίας.

᾿Αναστασόπουλος Παναγιώτης τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς ᾿Αθήνας - Πλατεῖαν Χαλεπᾶ.

᾿Αναστασόπουλος Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεβίδιον - ᾿Αρκαδίας.

᾿Αναστασόπουλος Γεώργιος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 10- 2 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.

᾿Αναστασόπουλος Νικόλαος τοῦ Φιλίππου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ᾿Αγριάνους - Λακωνίας.

᾿Αναστασόπουλος Χαράλαμπος τοῦ ᾿Αναστασίου, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 3 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βυτίνης - ᾿Αρκαδίας.

᾿Ανδρεάκος Σταῦρος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὸν Δεκέμβριον 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς ᾿Αθήνας.

᾿Ανδρεόπουλος Παναγιώτης τοῦ ᾿Αγγέλου, ἀπεβίωσε τὴν 1 - 8 - 1949 ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

᾿Ανδρεόπουλος Δημήτριος τοῦ ᾿Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 4- 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλάβρυτα.

᾿Ανδριανόπουλος Θεόδωρος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ.

᾿Ανδριανόπουλος ᾿Ιωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλάβρυτα.

᾿Ανδριτσόπουλος ᾿Ανδρέας τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 3 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Χαλάστραν - Σίνδου.

᾿Ανδρουλάκης Σταῦρος τοῦ ᾿Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Μύρτο» Κεφαλληνίας.

᾿Ανδρουλιδάκης ᾿Απόστολος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 28- 4 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πλατεῖαν Μεταξᾶ - Πειραιῶς.

᾿Ανδρουλιδάκης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 4 - 1944 εἰς Θεσσαλονίκην ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

᾿Ανδρουτσόπουλος Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ᾿Ανδρίτσαιναν.

᾿Ανδρουτσόπουλος Νικόλαος τοῦ ᾿Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ.

᾿Ανδροῦτσος ᾿Ιωάννης τοῦ ᾿Αλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φυλακὰς Βουλιαγμένης.

᾿Ανεστάκης Γεώργιος τοῦ ᾿Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «῾Αγία Αἰκατερίνη» - Φθιώτιδος.

᾿Ανέφος Βασίλειος τοῦ Σαράντου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 2 - 1949 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Θεσσαλονίκην.

῎Αννινος Κωνσταντῖνος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 15 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐν τῇ ὁδῷ Καποτάδων - Σάμης.

᾿Αντύπας Βασίλειος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς ᾿Αθήνας.

᾿Αντύπας Γεράσιμος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πετροβούνιον - ᾿Ιωαννίνων.

᾿Αντωνάκος Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

᾿Αντωνακάκης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 7 - 1944 συνεπείᾳ ἀτυχήματος ἐν Τραχινιάκῳ Χανίων.

᾿Αντωνάκης ᾿Ιωάννης τοῦ ᾿Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

᾿Αντωνιάδης Παναγιώτης τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - ᾿Αττικῆς.

᾿Αντωνιάδης ᾿Ιωάννης τοῦ ᾿Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ-Λακωνίας.

᾿Αντωνιάδης ᾿Αναστάσιος τοῦ ᾿Αλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυοχώριον - Κοζάνης.

᾿Αντωνιουδάκης ᾿Εμμανουὴλ τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ῾Επτάλοφον - Κιλκίς.

᾿Αντωνίου ᾿Εμμανουὴλ τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν ᾿Ιωνίαν - ᾿Αττικῆς.

᾿Αντωνίου Εὐάγγελος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς ᾿Αθήνας.

᾿Αντωνίου Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐξελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - ᾿Αττικῆς.

᾿Αντωνόπουλος ᾿Ιωάννης τοῦ ᾿Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 12 - 10 - 1944 εἰς ᾿Αθήνας ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.

᾿Αντωνόπουλος Λεωνίδας τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς ᾿Αθήνας - ὁδὸς ᾿Ελπίδος 5.

᾿Αντωνόπουλος Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 11 - 1940 εἰς Θεσσαλονίκην ἐξ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ.

᾿Αντωνόπουλος ᾿Ιωάννης τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.

᾿Αντωνόπουλος ᾿Ιωάννης τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 26 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ῾Ορμυλίαν - Χαλκιδικῆς.

᾿Αξασλῆς Γεώργιος τοῦ ᾿Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ρεντίναν - Χαλκιδικῆς.

Ἀξιώτης Βασίλειος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 3 - 12 - 1950 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Τριάντα - Λέσβου.

Ἀποστολάκης Ἀλέξανδρος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἱεράπετραν-Λασιθίου.

Ἀποστολάκης Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.

Ἀποστολάκης Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Ἀποστολάκος Σταῦρος τοῦ Χαριλάου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Ἀποστολάκος Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Ἀποστολίδης Ἀπόστολος τοῦ Ἰωακείμ, ἐφονεύθη τὴν 25 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάνδαλον - Γιαννιτσῶν.

Ἀποστολίδης Γεώργιος τοῦ Εὐστρατίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νυμφαῖον - Φλωρίνης.

Ἀποστολόπουλος Βασίλειος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Αἰτωλικόν.

Ἀποστολόπουλος Ἀνδρέας τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ἀρναίας - Χαλκιδικῆς.

Ἀποστολόπουλος Φώτιος τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλάβρυτα.

Ἀποστολόπουλος Χρῆστος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαίναλον.

Ἀποστολόπουλος Στυλιανὸς τοῦ Ἀνδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Προστοβίτσαν - Ἀχαΐας.

Ἀποστόλου Δημήτριος τοῦ Γρηγορίου, ἀπεβίωσε τὴν 18 - 1 - 1950 ἐκ τραυμάτων.

Ἀποστόλου Θεοφάνης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 15- 11 - 1942 ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν εἰς Μεσολόγγιον Αἰτωλοακαρνανίας.

Ἀπριλιάδης Βασίλειος τοῦ Ἀναστασίου, ἐξετελέσθη τὴν 27 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Ἀραμπατζῆς Ἄγγελος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 12 - 1946 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Κάτω Ποροΐων.

Ἀραμπατζῆς Βασίλειος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λευκίμμην - Ἕβρου.

Ἀραμπατζῆς Γεώργιος τοῦ Ἀναστασίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 εἰς Καβάλαν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Ἀραμπατζῆς Κωνσταντῖνος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Πλανῶν - Χαλκιδικῆς.

Ἀρβανιτάκης Σπυρίδων τοῦ Λουκᾶ, ἐφονεύθη τὴν 24 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμαλιάδα.

Ἀρβανιτάκης Δημήτριος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Ἀρβανίτης Ἀνδρέας τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σωσάνδραν - Πέλλης.

Ἀρβανίτης Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάνδαλον.

Ἀρβανίτης Γεώργιος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 28 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δραχμὰν - Ἀγᾶ - Φθιώτιδος.

Ἀρβανιτίδης Θεόδωρος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Ἀρβανιτόπουλος Νικόλαος τοῦ Ἀνδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 11 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χελιδόνιον - Ἠλείας.

Ἀριφάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Περιβόλια - Χανίων.

Ἀργυράκης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σκοτοῦσσαν - Σερρῶν.

Ἀργύρης Ἀθανάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γαρδίκιον - Λαμίας.

Ἀργυρόπουλος Βασίλειος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.

Ἀργυρόπουλος Στυλιανὸς τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Ἀρζουμανίδης Ἀντώνιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κορνοφωλιὰν - Ἕβρου.

Ἀρκούδης Χρῆστος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Ἀρκούδης Ἀθανάσιος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Ἀρμάος Ἀγαμέμνων τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Ἀρμένης Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.

Ἀρμένης Κωνσταντῖνος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 10 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μεταγγίτσιον - Χαλκιδικῆς.

Ἀρπαλάκης Ἰάκωβος τοῦ Ἐλευθερίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 9 - 1943 ὑπηρετῶν εἰς ΕΔΕΣ, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κεραμίτσαν - Θεσπρωτίας.

Ἀρπετίνος Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.

Ἀρσενάκης Ἀθανάσιος τοῦ Μηνᾶ, ἐφονεύθη τὴν 11 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κίρκην - Ἕβρου.

Ἀρσένος Δημήτριος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐλάτην - Τρικάλων.

Ἀρχανιώτης Σπυρίδων τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κιλκίς.

Ἀσαλέας Δημήτριος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάνδαλον - Πέλλης.

Ἀσημακόπουλος Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.

Ἀσημακόπουλος Χρῆστος τοῦ Θεμιστοκλέους, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Δαμασκηνιὰν - Καστοριᾶς.

Ἀσημακόπουλος Χρῆστος τοῦ Ἀσημάκη, ἐφονεύθη τὴν 16 - 7 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Ἀσλανίδης Εὐστράτιος τοῦ Ἀσλάνη, ἐφονεύθη τὴν 10 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν τοῦ χωρίου Φίλια - Ξάνθης.

Ἀσπιώτης Ἰωάννης τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 5 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Βέροιαν.

Ἀσπροκαμπίτης Γρηγόριος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ροδιὰν - Κοζάνης.

Ἀστέρης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πόρον.

Ἀτματζίδης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ξηρολακκιὰ» Σάμου.

'Ατσαλάκης Γεώργιος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐπνίγη τὴν 2 - 11 - 1941 ἐν ὑπηρεσίᾳ εἰς θαλασσίαν περιοχὴν Χίου.
Αὐριλιώνης Θεόδωρος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 22 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γαργαλιάνους - Μεσσηνίας.
Αὐγουστινάκης Νικόλαος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 2 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάφνην - Καλαβρύτων.
'Αχλαδιώτης Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 27 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μεγάλην Παναγίαν - Χαλκιδικῆς.
Βαβαροῦτσος Πέτρος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Αὐγὸ» - Κεφαλληνίας.
Βαγενᾶς Γεώργιος τοῦ 'Ανδρέου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παραβόλα - Αἰτωλοακαρνανίας.
Βαγενᾶς Κωνσταντῖνος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 9 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Βαζαῖος Νικόλαος τοῦ 'Αντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 9 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Βαζούρας 'Αθανάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αμφιλοχίαν.
Βαζούρας Βασίλειος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 22 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αγίαν Βαρβάραν - 'Αττικῆς.
Βαζούρας Φώτιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αμφιλοχίαν.
Βαϊνὰς Θωμᾶς τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ριζώματα - 'Ημαθίας.
Βακαλάκης Σταῦρος τοῦ Φιλίππου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - 'Αττικῆς.
Βακαλούδης 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μικρολίμνην - Φλωρίνης.
Βαλαὴς Βασίλειος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γραμματικὸν - 'Αττικῆς.
Βαλσαμῆς 'Αθανάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.
Βαλσαμίδης Εὐστράτιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάφνην - Σερρῶν.
Βανδῶρος Γεώργιος τοῦ 'Ανδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 27ην Νοεμβρίου 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πετρίναν - 'Αρκαδίας.
Βαρακλιώτης Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μελίσσιον - Κοζάνης.
Βαρβίτσας Τριαντάφυλλος τοῦ Νικολάου, ἀπεβίωσε τὴν 21 - 1 - 1949 ἐκ τῶν κακουχιῶν κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον.
Βαρελῆς Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ψάρι - Μεσσηνίας.
Βαρελιτζίδης 'Ιωάννης τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.
Βαρλάμης Χρῆστος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 1 - 1945 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φάρσαλα.
Βαρούχας Σπυρίδων τοῦ 'Αντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 8 - 1946 εἰς Λάρισαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν.
Βασιλάκης 'Ιωάννης τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 5ην 'Ιανουαρίου 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - 'Αττικῆς.
Βασιλάκης Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 9 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Βασιλάκης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς "Αγιον 'Αθανάσιον - Αἰτωλοακαρνανίας.
Βασιλάκης Μιχαὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς "Αγιον 'Ιωάννην - Αἰτωλοακαρνανίας.
Βασιλάκης Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Πρέβεζαν.
Βασιλάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Μάρκου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 8 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λευκὰ "Ορη - Κρήτης.
Βασιλειάδης 'Ιωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ζαγκλιβερίου.
Βασιλειάδης Νικόλαος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κορυφὰς - Καβάλας.
Βασιλείου Κωνσταντῖνος τοῦ 'Αλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Προφήτης 'Ηλίας» - Σάμου.
Βασιλοδημητράκης Νικόλαος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Βασιλόπουλος 'Ιωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 2 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.
Βασιλόπουλος Χαράλαμπος τοῦ 'Ανδρέου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλλιπεύκην - Λαρίσης.
Βαφειάδης 'Αντώνιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 11 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Βαφείδης Γεώργιος τοῦ Νέστορος, ἐφονεύθη τὴν 24 - 4 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιόκαστρον - Σερρῶν.
Βελῆς Σωτήριος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καταφύγιον - Κοζάνης.
Βενετίου Παναγιώτης τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Υπάτην - Φθιώτιδος.
Βενιεράτος Νικόλαος τοῦ Γερασίμου, ἀπεβίωσε τὴν 4 - 1 - 1945 εἰς τὰς φυλακὰς Λαμίας κρατούμενος ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Βερβερίδης Γαβριὴλ τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 7 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν.
Βεργίδης 'Αναστάσιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 3 - 1948 μαχόμενος, κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς "Αγιον - 'Ιωάννην - Αἰτωλοακαρνανίας.
Βεργίνης Γεώργιος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βαρβάρας - Χαλκιδικῆς.
Βεριβάκης 'Εμμανουὴλ τοῦ Εὐστρατίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 4 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς χωρίον Βουτᾶ - Χανίων.
Βενιζέλος 'Ιωάννης τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κορυφὰς - Καβάλας.
Βεστάκης 'Εμμανουὴλ τοῦ Κυριάκου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 9 - 1941 εἰς Εὐκαρπίαν - Σερρῶν μαχόμενος κατὰ τῶν ἀναρχικῶν.
Βεστάκης Στέφανος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 5 - 1941 μαχόμενος ἐναντίον τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Κρήτην.
Βῆτος Χρῆστος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 11 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιοχώριον - Κοζάνης.
Βιτάλης "Ερμαν τοῦ 'Αλφόνσου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - 'Αττικῆς.
Βιττωράκης 'Εμμανουὴλ τοῦ Σάββα, ἐφονεύθη τὴν 3 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λευκὰ "Ορη - Κρήτης.
Βλάμης Σπυρίδων τοῦ Εὐθυμίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 12 -

1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φυλακὰς - Ἀβέρωφ - Ἀθηνῶν.

Βλασσόπουλος Χαράλαμπος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ - Ἐλπίδος.

Βλαχάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Βλαχίδης Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σιδηρονέρου - Δράμας.

Βλαχογιάννης Βασίλειος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Βλάχος Χρῆστος τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 10 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Βλάχος Ξενοφῶν τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φλαμπουράριον - Ἰωαννίνων.

Βλάχος Βασίλειος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγρελιὰν - Τρικάλων.

Βλάχος Βασίλειος τοῦ Ἀριστείδου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 2 - 1942 ὑπὸ κακοποιῶν εἰς Γκούρα - Κορινθίας.

Βλαχούλης Μιχαὴλ τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιφέρειαν Γρεβενῶν.

Βογιατζῆς Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νεοχώριον Ξάνθης.

Βογιατζῆς Χρῆστος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Δερβενοχώριον - Καστοριᾶς.

Βολανάκης Ἰωάννης, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ρέθυμνον.

Βολανάκης Κυριάκος τοῦ Δημητρίου, ἀπεβίωσε τὴν 14 - 8 - 1949 ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

Βομπίρης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 7 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλλιπεύκην - Λαρίσης.

Βορλόκας Χαράλαμπος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 13 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιβάδιον - Λαρίσης.

Βοσχόπουλος Νικόλαος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 6 - 8 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ὄσσαν - Θεσσαλονίκης.

Βότσης Λάμπρος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Βουδουράκης Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐπνίγη τὴν 13 - 5 - 1947 εἰς τὸν ποταμὸν Ἕβρον.

Βούλγαρης Ἰωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.

Βούλγαρης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Γαρδικίου.

Βουλισμᾶς Σπυρίδων τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μεταξουργεῖον - Ἀθηνῶν.

Βουνισέας Διακουμῆς τοῦ Θεοδοσίου, ἐπνίγη τὴν 19 - 1 - 1947 κατὰ τὸ ναυάγιον τοῦ ἀτμοπλοίου «Χειμάρα».

Βουραζάνης Χριστόφορος τοῦ Κυριάκου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γαρδίκιον - Λαμίας.

Βουτσαδάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γραμματικὸν - Ἀττικῆς.

Βουτσινᾶς Σπυρίδων τοῦ Φωτίου, ἐξετελέσθη τὸν Αὔγουστον 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Παλαιόφυτον - Γιαννιτσῶν.

Βουτσινᾶς Σπυρίδων τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 10 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Βέρμιον.

Βουτσινᾶς Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.

Βούτσινος Λεονάρδος τοῦ Ἀντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Βρανὸς Ζήσης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γρεβενά.

Βρασταμηνὸς Χριστόφορος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Γαρδικίου - Λαμίας.

Βρέντας Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Τρικάλων.

Βρεττὸς Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Βυτζηλάτος Γεράσιμος τοῦ Βικεντίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Γάγκαλης Πασχάλης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κερκίνην.

Γαλάνης Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θεσσαλονίκην.

Γαλάνης Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Κατσαβᾶς» - Ἄρτης.

Γαλάνης Αἰμίλιος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὸ 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐράτυραν - Κοζάνης.

Γαλάνης Βασίλειος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 9 - 1941 παρ' ἀναρχικῶν εἰς Θέρμην - Θεσσαλονίκης.

Γαλανόπουλος Ἀντώνιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀράχωβαν Ναυπακτίας.

Γαλανόπουλος Παῦλος τοῦ Πέτρου, συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μεταξάδες - Ἕβρου.

Γαλανόπουλος Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἄμφισσαν.

Γαλάτης Γεράσιμος τοῦ Ἠλία, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Γαρδίκης Θωμᾶς τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Γαρδικιώτης Νικόλαος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀριδαίαν - Πέλλης.

Γαρδούνης Ἀλέξανδρος τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Γαρυφαλάκης Ἰωάννης τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σχιστὸ - Ἀττικῆς.

Γάσπαρης Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πυργάκι - Φθιώτιδος.

Γάτας Ἀθανάσιος τοῦ Χαρίση, ἐφονεύθη τὴν 17 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ριζοβραχιὰ» - Σάμου.

Γατέας Ἠλίας τοῦ Πέτρου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 7 - 1944 ὑπὸ τοῦ ΕΛΑΣ εἰς περιοχὴν Ἀμυνταίου.

Γατέας Πέτρος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐπνίγη τὴν 19 - 1 - 1947 κατὰ τὸ ναυάγιον τοῦ ἀτμοπλοίου «Χειμάρα».

Γατόπουλος Νικόλαος τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ἄνω Λογγιὰ» Πιερίων - Βεροίας.

Γάτος Ζήσιμος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 7 - 1946 κατὰ τὴν διάρκειαν ἐπιχειρήσεων κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νέαν Σάνταν - Θεσσαλονίκης.

Γενιατάκης Μιχαὴλ τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Προφήτης 'Ηλίας» - 'Αττικῆς.

Γερακάρης Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τουρκοβούνια - 'Αττικῆς.

Γεράκης 'Αντώνιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 10 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Αὐγὸ» - Κεφαλληνίας.

Γεραλάνος Σπυρίδων τοῦ Γερασίμου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 4 - 1944 εἰς "Αμφισσαν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Γερασιμόπουλος Παναγιώτης τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 8 - 1946 εἰς Θεσσαλονίκην συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Γερμανὸς Χρῆστος τοῦ 'Αλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον - Κρήτης μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Γεροδῆμος Παῦλος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κρέστενα - 'Ηλείας.

Γερονυμάκης Γεώργιος τοῦ 'Ιωσήφ, ἐφονεύθη τὴν 23 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Στρατονίκην - Χαλκιδικῆς.

Γερόπουλος Εὐάγγελος τοῦ Διονυσίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς "Αγιον Νικόλαον - Χαλκιδικῆς.

Γεωργακόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 9 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν χωρίου «Ὑψηλὸ Χωριὸ» - Δωρίδος.

Γεωργακόπουλος Γεώργιος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μολάους - Λακωνίας.

Γεωργαντᾶς 'Αλέξιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Σάνταν - Κιλκίς.

Γεωργαντώνης Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Γεωργάρας Κωνσταντῖνος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 8 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κουπόνια - 'Αττικῆς.

Γεωργᾶτος 'Ηλίας τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 6 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαλσαμᾶτα - Κεφαλληνίας.

Γεωργᾶτος 'Αγησίλαος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς "Αγιον 'Ελευθέριον - Κεφαλληνίας.

Γεωργιάδης Σπυρίδων τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Γεωργιόπουλος Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Γεωργίου 'Αθανάσιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς "Αμφισσαν.

Γεωργίου Βασίλειος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλπάκιον - 'Ιωαννίνων.

Γεωργίου Κωνσταντῖνος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σοχοῦ - Θεσσαλονίκης.

Γεωργίου Εὐάγγελος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Καστελάκια - Ρεθύμνου.

Γεωργόπουλος Λάζαρος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νυμφαῖον - Φλωρίνης.

Γεωργούδης Εὐστράτιος τοῦ 'Ιακώβου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Γεωργούλας "Αγγελος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 5 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ χωρίον Τσαγκαράδα - Μαγνησίας.

Γεωργούλης Κυριάκος τοῦ Λεωνίδου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 1 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς 74ον χιλιόμετρον Ναυπλίου-Τριπόλεως.

Γεωργουσάκης Ζαχαρίας τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλάθενας - Χανίων.

Γεωργούσης Κωνσταντῖνος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Βριστὸς» "Αρτης.

Γιαβανάκης Δοξάκης τοῦ Πασχάλη, ἐφονεύθη τὴν 12 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν.

Γιαβασίλης 'Αθανάσιος τοῦ Γεωργίου, ἀπεβίωσε τὴν 11 - 11 - 1947 εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον Θεσσαλονίκης ἐκ τραυμάτων εἰς μάχην κατὰ τῶν συμμοριτῶν.

Γιαγκούλας Παντελῆς τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κάτω Κλεινῶν - Φλωρίνης.

Γιαγνίσης Δημήτριος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 4 - 1944 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Λέσβον.

Γιαλαμᾶς Χρῆστος τοῦ 'Αγγελῆ, ἐφονεύθη τὴν 21 - 12 - 1944 ὑπηρετῶν εἰς τὴν ΙΙΙ 'Ορεινὴν Ταξιαρχίαν, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὴν περιοχὴ Γουδὶ - 'Αθηνῶν.

Γιαλαμᾶς Στυλιανὸς τοῦ 'Αλεξάνδρου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανήν.

Γιαλαμᾶς Δημήτριος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν 'Ιωνίαν - 'Αττικῆς.

Γιαλέλης Λεωνίδας τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Αἰγάλεω - 'Αττικῆς.

Γιαννακάκης Βασίλειος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὸν 'Απρίλιον 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νάουσαν.

Γιαννακάρας Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 11 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέα Σφαγεῖα - 'Αττικῆς.

Γιαννακάρας Δημήτριος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιοχώριον - Χαλκιδικῆς.

Γιαννακᾶς 'Ηλίας τοῦ 'Αριστείδου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ρέθυμνον.

Γιαννάκης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 18 - 10 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Γιαννάκης 'Ελευθέριος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 6 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Γιαννακογιαννόπουλος Δημήτριος τοῦ 'Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 6 - 2 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.

Γιαννακόπουλος 'Ασημάκης τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 3 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πλάτανον - Ναυπακτίας.

Γιαννακόπουλος Φώτιος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ.

Γιανναρέας Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γύθειον - Λακωνίας.

Γιάνναρης 'Απόστολος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Γαρδικίου - Φθιώτιδος.

Γιαννέλης Δημήτριος τοῦ 'Αδαμαντίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Επτάλοφον - Κιλκίς.

Γιαννέτος Κωνσταντῖνος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.

Γιάννης Γεώργιος τοῦ Λάμπρου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1941 μαχόμενος εἰς Ρέθυμνον κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Γιάννης Γεώργιος τοῦ Λάμπρου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πολύγυρον - Χαλκιδικῆς.
Γιαννίκος Γεώργιος τοῦ Λάμπρου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.
Γιαννογιῶργος Περικλῆς τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.
Γιαννόπουλος Δημήτριος τοῦ 'Ασημάκη, ἐφονεύθη τὴν 6 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.
Γιαννόπουλος Γεώργιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ζερβάτων - Κεφαλληνίας.
Γιαννόπουλος Παναγιώτης τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς "Αμφισσαν.
Γιαννόπουλος Χαράλαμπος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Γιαννόπουλος Σταῦρος τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Πόροβα» - Μεσσηνίας.
Γιαννουλάκης 'Ιωάννης τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 5 3 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πριόλιθον - 'Αχαΐας.
Γιαννούδης 'Ελευθέριος τοῦ Κυριάκου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάνδαλον - Πέλλης.
Γιαννουκάκος Κωνσταντῖνος τοῦ Μιχαήλ, ἀπεβίωσε τὴν 28 - 4 - 1949 κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου.
Γιαννουλάκης 'Αρτέμιος τοῦ Ματθαίου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 11 - 1946 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.
Γιαννούλης Γρηγόριος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.
Γιαννουσᾶς Λάμπρος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν 'Ιωνίαν - 'Αττικῆς.
Γιαννουσόπουλος Γρηγόριος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 2 - 3 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Κόρινθον.
Γιαπιτζάκης 'Ιωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 12 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρδίτσαν.
Γιατζιτζίδης Σάββας τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 5 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Βογατσικὸν - Καστοριᾶς.
Γιατρᾶς Παῦλος τοῦ Πέτρου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
Γιλατζίδης Δημήτριος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Π. Κοτύλην - Καστοριᾶς.
Γιολδάσης Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - 'Ολυμπίας.
Γιουβρῆς 'Αθανάσιος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 7 1947 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καρυὰς - Λαρίσης.
Γιώτας Δημήτριος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.
Γιώτης Κωνσταντῖνος τοῦ 'Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Εξοχώριον - Μεσσηνίας.
Γιωτόπουλος Χρῆστος τοῦ Χαριλάου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεροπλάτανον - Χαλκιδικῆς.
Γκάβαλος Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Γκαβαλᾶς 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 31 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πισσῶνα - Εὐβοίας.
Γκαβογιάννης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δημητσάναν.
Γκαγκαρᾶς 'Ανδρέας τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 2 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γαρδίκιον - Φθιώτιδος.
Γκαϊτατζῆς Δημήτριος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.
Γκαλιμάνης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
Γκανάσος Σωτήριος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Λεβαδείας.
Γκαράβελας Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Εξοχώριον - Μεσσηνίας.
Γκαρίπης Δημήτριος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάρα - 'Αρκαδίας.
Γκατζάλης Δημήτριος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 18 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 21ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης - Καβάλας.
Γκέκας Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 1 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μονὴν 'Οσίου Δαυΐδ - Εὐβοίας.
Γκέντζος Μιλτιάδης τοῦ Στεργίου, ἐτυφεκίσθη τὴν 7 - 7 - 1942 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
Γκίζας 'Ιωάννης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 1 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Φλωρίνης - Κοζάνης.
Γκίκας Γεώργιος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αρτοτίναν - Δωρίδος.
Γκίκας Γεώργιος τοῦ 'Αναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πρόδρομον - 'Ημαθίας.
Γκιουλὲς Δημήτριος τοῦ Φωτίου, ἐξετελέσθη τὴν 18 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.
Γκιουζέλης Γεώργιος τοῦ 'Αγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.
Γκιρτοβίτης Νικόλαος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Καρδίτσης.
Γκιτζίδης Βασίλειος τοῦ 'Απτούλ, ἐφονεύθη τὴν 11 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κίρκης - 'Αλεξανδρουπόλεως.
Γκίτσης 'Αναστάσιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 10 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κεραμίτσιον - Φιλιατῶν.
Γκιῶμος Γεώργιος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Γεροπλατάνου - Χαλκιδικῆς.
Γκλάβας Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν 'Αγίας Βαρβάρας - Χαλκιδικῆς.
Γκλάβας 'Ιωάννης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βραστῶν - Χαλκιδικῆς.
Γκόλφης Θεόδωρος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 3 - 1947 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν 'Αργοστύλια - Παρνασσίδος.
Γκλόβανος 'Ιωάννης τοῦ 'Αθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλλιθέαν - 'Αττικῆς.
Γκοτσίδης 'Αντώνιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δίλοφον - "Εβρου.
Γκουζέλης Γεώργιος τοῦ 'Αγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.
Γκούρης 'Ιωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 7 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλιουρῆ - 'Ιωαννίνων.
Γκούφας Κωνσταντῖνος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 9 -

8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 66ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης - Πολυγύρου.

Γκρεμπενὲς Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Γκλαβᾶς Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 8 - 1943 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Γλυνὸς Κυριάκος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 4 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Γλύκας Ἀλέξανδρος τοῦ Παύλου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 10 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Γκλόβανος Ἰωάννης τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 7 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Γογοβίτης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐδολοφονήθη τὴν 6 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄνω Χώραν - Χανίων.

Γόντικας Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 5 - 1941 εἰς Κρήτην.

Γουβαλάρης Δημήτριος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 3 - 1949 κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

Γουδέλης Ἀλέξανδρος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 11 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Γουδῆς Σπυρίδων τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 6 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εὐς Κορυδαλλὸν - Ἀττικῆς.

Γοῦκος ἢ Δημάκης Ἠλίας τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάνδραν - Ἕβρου.

Γούργουρας Χαράλαμπος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βουρλιῶτες - Σάμου.

Γούλας Ἀριστείδης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Γούναρης Ἰωάννης τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 ἐξ ἐνέδρας τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.

Γουργιώτης Νικόλαος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 7 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σπερχειάδα - Φθιώτιδος.

Γουρνάκης Λεωνίδας τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν δημοσίαν ὁδὸν Πολυγύρου - Χαλκιδικῆς.

Γουρνάκης Ἀριστείδης τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαρδούσια.

Γούσης Γεώργιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς τὴν γέφυραν Καλογήρων.

Γούστης Στυλιανὸς τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 7 - 1946 εἰς Ἀλεξάνδρειαν - Ἠμαθίας συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Γραμμένος Σπυρίδων τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 3 - 1942 ὑπὸ κακοποιῶν εἰς Θεσσαλονίκην.

Γραμμενούδης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δαδιὰν - Σουφλίου.

Γραικὸς Ἀλκιβιάδης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐπνίγη τὴν 25 - 12 - 1944 εἰς ναυάγιον, εἰς θαλασσίαν περιοχὴν Κερκύρας - Ἠπείρου.

Γράσσος Κωνσταντῖνος τοῦ Χαραλάμπους, ἀπεβίωσε τὴν 21 - 2 - 1950 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Γράψας Εὐστάθιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 8 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σκλάβαινα - Αἰτωλοακαρνανίας.

Γραψόπουλος Σταῦρος τοῦ Εὐσταθίου, ἀπεβίωσε τὴν 10 - 11 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Γρηγοριάδης Ἀβραὰμ τοῦ Παρασκευᾶ, ἐφονεύθη τὴν 23 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κάνδανον - Χανίων.

Γρηγοριάδης Θεόδωρος τοῦ Στεφάνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 10 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν - Ἠμαθίας.

Γρίβας Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τρίλοφον - Ἀρκαδίας.

Γρίβας Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1944 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Κόρινθον.

Γριβέας Δημήτριος τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαῦρα Λιθάρια - Μεσσηνίας.

Γρουνίδης Γεώργιος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 3 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βαρβάρας - Χαλκιδικῆς.

Γύλος Μάρκελλος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ χωρίον Σκοῦρτα - Βοιωτίας.

Γυφτοδήμας Δημήτριος τοῦ Γρηγορίου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Ἀθήνας.

Δαγιόγλου Χρῆστος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σοχοῦ - Θεσσαλονίκης.

Δαλαμάγκας Λεωνίδας τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κάτω Κλεινῶν - Φλωρίνης.

Δάγκαλης Πασχάλης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κερκίνην - Σερρῶν.

Δαμανάκης Ἀλέξανδρος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ρέθυμνον.

Δάμος Μελέτιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Δαρβίρης Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κεραστάρι - Ἀρκαδίας.

Δαρδανὸς Μιχαὴλ τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Δαρζέτας Θεόδωρος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κερατσίνιον - Πειραιῶς.

Δασκαλάκης Ἀντώνιος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 29 - 8 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον.

Δασκαλάκης Ἀντώνιος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 8 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς περιοχὴν Ἀλικιανοῦ - Χανίων.

Δασκαλάκης Βασίλειος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 31 - 10 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ταΰγετον.

Δασκαλάκης Γεώργιος τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Πεδιάδος - Ἡρακλείου - Κρήτης.

Δασκαλάκης Νικόλαος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 2 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σαμαριᾶς - Λευκῶν Ὀρέων - Κρήτης.

Δαφνομίλης Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 7 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Δέας Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Μεταγγιτσίου - Χαλκιδικῆς.

Δεβελέγκας Κωνσταντῖνος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σκοτωμένος Καταρράκτου - Ἄρτης.

Δεβισκιωτάκης Χρῆστος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 1 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Πρώτης - Σερρῶν.

Δέδες Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 1 - 1944 ὑπὸ τῆς ΟΠΛΑ εἰς θέσιν «Σκάλα» - Ἀργολίδος.

Δεληβασίλης 'Εμμανουήλ τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Στεγνὸ» Καβάλας.

Δεικλιώμης 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ροδολίβου - Σερρῶν.

Δεληγιάννης Εὐστράτιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 12 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Ιππικὸν - Ροδόπης.

Δεληγιάννης Νικόλαος τοῦ Γερασίμου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 6 - 1942 εἰς Λῆμνον ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.

Δελημᾶρκος Δημήτριος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Καισαριανῆς - 'Αθηνῶν.

Δελήμπασης Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν - 'Ημαθίας.

Δελλῆς Εὐστάθιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 4 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς 'Αλεποχώριον - Δωρίδος διαρκοῦντος τοῦ συμμοριτοπολέμου.

Δελλητζόγλου Σταῦρος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 7 - 1943 εἰς συμπλοκὴν μετὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Σουφλίου - "Εβρου.

Δελιβὸς Δημήτριος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 7 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον.

Δελίκος 'Ανδρέας, ἐφονεύθη τὴν 10 - 4 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεχούνιον - 'Αχαΐας.

Δελικούρας Βασίλειος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 11 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.

Δέλιος Κωνσταντῖνος τοῦ 'Αστερίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Δελόπουλος Χρῆστος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βουρλιῶτες - Σάμου.

Δεμέκας Γεώργιος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 9 - 1944 εἰς Χίον ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Δεμερτζῆς Νικόλαος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν 'Αγίου Πνεύματος - Σερρῶν.

Δεμερτζῆς Σταῦρος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν - 'Ημαθίας.

Δεμίρης Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μεγάλην Παναγιὰ - Χαλκιδικῆς.

Δενδρινὸς 'Αντώνιος τοῦ 'Αποστόλου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Δεναξᾶς 'Ιάκωβος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.

Δεσποτόπουλος Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς "Αγιον Γεώργιον Γκύζη - 'Αθηνῶν.

Δευτεραῖος Δημήτριος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Χαραυγὴ» - 'Αθηνῶν.

Δημάκος Δημήτριος τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κανδάνου - Χανίων.

Δημακόπουλος 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 12 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς χωρίον Τσαγκαράδα - Πηλίου.

Δημητρακάκης Κωνσταντῖνος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θέρισσον - Χανίων.

Δημητρακάκης 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν - 'Ημαθίας.

Δημητρόπουλος Διονύσιος τοῦ 'Αθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Δημακόπουλος 'Αλέξιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Ανδρίτσαιναν - 'Αλείας.

Δημητρᾶτος Δημήτριος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 1 - 1949 κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Δημητρέλης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάνδαλον - Γιαννιτσῶν.

Δημητριάδης Φώτιος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.

Δημητρίου Μᾶρκος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.

Δημητρόπουλος Θεόδωρος τοῦ Εὐσταθίου, ἐξετελέσθη τὴν 18 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.

Δημητρόπουλος 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 3 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς "Αγιον Χαράλαμπον - 'Αρκαδίας.

Δημητρόπουλος Νικόλαος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - 'Αττικῆς.

Δημητρόπουλος Γεώργιος τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.

Δημητρόπουλος Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 7 - 1945 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς θέσιν «Καρκαλοῦ» - Γορτυνίας.

Δημητρούλας Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Πλαταμῶνος.

Δημητρούλης Βασίλειος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 3 - 1949 εἰς Ρόδον συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Δημουλάκης 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 8 - 1946 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Γρεβενῶν.

Δημόπουλος 'Ιωάννης τοῦ 'Αθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.

Δημόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Λάμπρου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - 'Ολυμπίας.

Δημόπουλος Δημήτριος, ἐξετελέσθη τὴν 11 - 7 - 1944 εἰς Λάρισαν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.

Δημοτσαλῆς Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Τυρνάβου.

Δήμου 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μεταγγίτσιον - Χαλκιδικῆς.

Δήμου 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, κρατούμενος τῶν 'Ιταλῶν καὶ μεταγόμενος εἰς Λάρισαν ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1943 εἰς Λιανοκλάδιον ἀνατιναχθείσης τῆς ἁμαξοστοιχίας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Δήμου Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 12 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μπενίτσες - Κερκύρας.

Διακογιαννάκης Δημήτριος τοῦ Σεβαστοῦ, ἐφονεύθη τὴν 23 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαυραναίους - Γρεβενῶν.

Διακοσαββάκης Νικόλαος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 12 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λαϊλᾶ - Σερρῶν.

Διακουμάκος Βασίλειος τοῦ 'Αντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 12 - 1946 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Δαρὰ - τεπὲ» - Δοϊράνης.

Διαμαντῆς Νικόλαος τοῦ Σωκράτους, ἐφονεύθη τὴν 2 - 8 -

1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λευκοχώριον - Χαλκιδικῆς.
Διαμαντῆς Νικόλαος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.
Διαμαντῆς Γεώργιος τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ὑπάτην.
Διαμαντόπουλος Ἀθανάσιος τοῦ Διαμαντῆ, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὴν ὁδὸν Μαυρογένους - Ἀθηνῶν.
Διαμαντόπουλος Χαράλαμπος τοῦ Ἀδαμαντίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σοφάδων - Καρδίτσης.
Διαμαντόπουλος Παναγιώτης τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀρτοτίναν - Δωρίδος.
Διασάκος Βασίλειος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 3 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φάρσαλα.
Δικαιάκος Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Μαῦρα Λιθάρια» - Μεσσηνίας.
Δικαῖος Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 3 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καρδίτσαν.
Δικμάνης Ἀθανάσιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 9 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Θάσου - Καβάλας.
Διολίτσης Νικόλαος τοῦ Πέτρου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.
Διονυσᾶτος Βίκτωρ τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.
Δόβας Θωμᾶς τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἁγίαν Παρασκευὴν - Πιερίας.
Δογιάμας Εὐάγγελος τοῦ Δημητρίου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κιλκὶς συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 10 - 11 - 1944.
Δόγκαλης Θωμᾶς τοῦ Στεργίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἁγίαν Βαρβάραν - Χαλκιδικῆς.
Δογραματζῆς Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γιαννιτσὰ - Πέλλης.
Δόικας Ἀλέξανδρος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν.
Δολιώτης Ἰωάννης τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Δούκας Γρηγόριος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ ὄρος Τσὰλ - Ντάγ.
Δουλγέρης Ἀναστάσιος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 9 - 1944 εἰς περιοχὴν Φυλακῶν Ἀβέρωφ Ἀθηνῶν εἰς συμπλοκὴν μετὰ κομμουνιστῶν.
Δουμαράκης Θεοφάνης τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 35ον χιλιόμετρον Σπάρτης - Τριπόλεως.
Δούμας Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 5 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Δούνας Δημήτριος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.
Δουνδουλάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 9 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πενταγιοὺς - Δωρίδος.
Δούσης Παναγιώτης τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 10 - 1942 εἰς συμπλοκὴν μετ' ἀναρχικῶν εἰς Ἁγίαν Τριάδα - Ἰωαννίνων.
Δραγωνέας Λάμπρος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάρα - Ἀρκαδίας.
Δραγκαριανάκης Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.
Δρακάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 11 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σοχοῦ - Θεσσαλονίκης.
Δρακίδης Ἰωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 4 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαθύτοπον.
Δρακίδης Φώτιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 6 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Νέαν Μάδυτον.
Δρακόπουλος Ἀθανάσιος τοῦ Νικολάου, ἐσφάγη τὴν 12 - 12 - 1944 εἰς Καλογρέζαν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Δρακόπουλος Παναγιώτης τοῦ Ἀριστ., ἐφονεύθη τὴν 10 - 3 - 1942 ὑπὸ κομιτατζήδων εἰς Μεσοχώριον - Φλωρίνης.
Δράκος Εὐάγγελος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 3 - 1945 εἰς Πειραιᾶ εἰς συμπλοκὴν μὲ αἰχμάλωτον Γερμανὸν δραπέτην.
Δρακόπουλος Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.
Δριτσάκος Παναγιώτης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐδολοφονήθη τὴν 31 - 8 - 1944 εἰς Πειραιᾶ ὑπὸ τῆς ΟΠΛΑ.
Δρίτσουλας Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Ριζοβραχιὰ - Σάμου.
Δρογγίτης Γεράσιμος τοῦ Διονυσίου, ἀπεβίωσε τὴν 2 - 10 - 1945 συνεπείᾳ τῶν τραυμάτων του κατὰ τὸ Δεκεμβριανὸν κίνημα.
Δρογγίτης Ἀναστάσιος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 9 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν.
Δρογγίτης Τιμόθεος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμαλιάδαν.
Δρογγογιαννάκης Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.
Δροσίνης Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ζαγκλιβερίου.
Δρόσος Νικόλαος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 11 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Γηροκομείου - Ἀθηνῶν.
Δρόσος Ἰωάννης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 8 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Δρούγκας Βασίλειος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 9 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Ἁγία Ἀνάληψις - Πιερίας.
Δρυμαλᾶς Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἀπεβίωσε συνεπείᾳ τραυμάτων του κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον.
Δώριζας Γεράσιμος τοῦ Ἐλευθερίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 12 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Εἰρηνοδίκης Ἀντώνιος τοῦ Γρηγορίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
Ἐλαφούδης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Λύρας - Ἕβρου.
Ἐλευθεριάδης Χαράλαμπος τοῦ Κωνσταντίνου, ἀπεβίωσε τὴν 17 - 3 - 1949 συνεπείᾳ τραυμάτων ἐκ τοῦ συμμοριτοπολέμου.
Ἑλληνάκης Μιχαὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Ἀμφιάλης - Ἀττικῆς.
Ἐμετσίδης Σάββας τοῦ Ἡλία, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 9 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιὰν Κοτύλην - Καστοριᾶς.
Ἑξαδάκτυλος Κωνσταντῖνος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 4 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ξυλούπολιν - Θεσσαλονίκης.

Ἐρνίκος Τηλέμαχος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Ἐσκιτζῆς Ἀνέστης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μακρυρράχην - Φθιώτιδος.

Εὐαγγελίδης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 3 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιτόχωρον - Πιερίας.

Εὐαγγελίδης Γεώργιος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 3 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιτόχωρον - Πιερίας.

Εὐαγγέλου Ἀντώνιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βουτιάνους - Λακωνίας.

Εὐγενίδης Ἀθηνόδωρος τοῦ Εὐγενίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δαδιὰ - Ἕβρου.

Εὐθυμίου Εὐθύμιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κηπουργιὸ - Κοζάνης.

Εὐθυμιόπουλος Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐδολοφονήθη τὴν 23 - 10 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Εὐθυμόπουλος Ἰωάννης τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀρτοτίναν - Δωρίδος.

Εὐσταθίου Κωνσταντῖνος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 8 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Εὐσταθίου Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.

Εὐσταθίου Χρῆστος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 8 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Φλώριναν.

Εὐσταθόπουλος Εὐστάθιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀράχωβαν - Ναυπακτίας.

Ζαβαλῆς Βασίλειος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Ζαβαλῆς Στυλιανὸς τοῦ Ἀνδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Ζαγκλάρας Ἀθανάσιος τοῦ Λάμπρου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 11 - 1944 εἰς Θεσσαλονίκην ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Ζαγκλῆς Ἠλίας τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πυρσογιάννην - Ἰωαννίνων.

Ζαγκούτας Ἀνδρέας τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 3 - 1947 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Ἀργοστύλια» - Παρνασίδος.

Ζαΐμης Γεώργιος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀρεθοῦσαν - Λαγκαδᾶ.

Ζαλίκας Ἰωάννης τοῦ Κυπαρισσίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 8 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Ζάρας Χρῆστος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 9 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Φτεριὰ» - Σάμου.

Ζαραφωνίτης Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 4 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀρτοτίναν - Φωκίδος.

Ζαρδαλῆς Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Συκέαν - Λαρίσης.

Ζαρκαδούλας Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Μηλεῶν - Βόλου.

Ζαφειράκης Ἀχιλλεὺς τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βουτιάνους - Λακωνίας.

Ζαφειράκης Ἐπαμεινώνδας τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 10 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Παύλιανην - Φθιώτιδος.

Ζαφείρης Κωνσταντῖνος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀργυροπούλιον - Λαρίσης.

Ζαφείρης Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κρανέαν - Λαρίσης.

Ζαφειρίδης Χρυσόστομος τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 8 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν πλησίον τῆς πόλεως Ὀρεστιάδος.

Ζαφειρίου Σταμάτιος τοῦ Παντελῆ, ἐφονεύθη τὴν 24 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀργύρια - Φθιώτιδος.

Ζαφειρόπουλος Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 5 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 31ον χιλιόμετρον Σπάρτης - Τριπόλεως.

Ζαφειρόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 4 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Ἀμυνταίου - Φλωρίνης.

Ζαχαράκος Παναγιώτης τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 6 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κρυὰν - Λαρίσης.

Ζαχαριουδάκης Σοφοκλῆς τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἅγιον Πρόδρομον - Χαλκιδικῆς.

Ζαχαρόπουλος Γεώργιος τοῦ Ἠλία, ἐφονεύθη τὴν 28 - 3 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κονίτσης.

Ζαχαρόπουλος Χρῆστος τοῦ Ἠλία, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιάν.

Ζαχαριουδάκης Γεώργιος τοῦ Μιλτιάδου, συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Ζαχαροκώστας Ζαχαρίας, ὑπηρετῶν εἰς τὸ 142 Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς καὶ μαχόμενος εἰς Ἀθήνας κατὰ τῶν κομμουνιστῶν ἐφονεύθη τὴν 13 - 12 1944.

Ζαχαριάδης Βασίλειος τοῦ Ἀδάμ, ἐφονεύθη τὴν 11 - 8 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς τὴν ὁδὸν Οἰνόης - Καστοριᾶς.

Ζάχος Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μακρύβαλτον - Ναυπακτίας.

Ζεάκης Ἰωάννης τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 21 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ ὄρος Μπέλες.

Ζελενίστας Βασίλειος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 19 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Λαμίας.

Ζελιώτης Γεώργιος τοῦ Ἀποστόλου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 4 - 1944 ὑπὸ ἀναρχικῶν εἰς Ἄμφισσαν.

Ζερβάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Τριπόλεως - Σπάρτης.

Ζέρβας Ἀναστάσιος τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Διρράχιον - Ἀρκαδίας.

Ζέρβας Βασίλειος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ οἴκημα τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀθηνῶν.

Ζέρβας Νικόλαος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 11 - 1 - 1945 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Ζέρβας Φώτιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σιδηρονέρου - Δράμας.

Ζέρβας Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σοχοῦ - Θεσσαλονίκης.

Ζερβὸς Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.

Ζερβὸς Στυλιανὸς τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.

Ζερδεβὰς Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κρέστενα - Ἠλείας.

Ζευγολῆς Λεωνίδας τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Ζεχιρλῆς Μιχαὴλ τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σουφλίου - Ἕβρου.

Ζήσης Βασίλειος τοῦ Στεφάνου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Μυροβλήτου - Καστοριᾶς.

Ζιρνίδης Σοφρόνιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριανὴν - Σερρῶν.

Ζολώτας Κωνσταντῖνος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Στρατονίκην - Χαλκιδικῆς.

Ζουγανέλης Ἰωάννης τοῦ Ἰακώβου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Ζουλεμίδης Ἐμμανουὴλ τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Εἰδομένην - Κιλκίς.

Ζουμῆς Χρῆστος τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιτόχωρον - Πιερίας.

Ζουμῆς Χρῆστος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 10 - 1941 εἰς Σέρρας ὑπὸ Βουλγάρων.

Ζυγᾶς Γεώργιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 9 - 1947 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Ἄργους Ὀρεστικοῦ - Καστοριᾶς.

Ζῶγκος Ἀπόστολος τοῦ Διονυσίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πρόδρομον - Ἠμαθίας.

Ζωγόπουλος Βασίλειος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.

Ζωγράφος Γεώργιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τρίκαλα.

Ζωγράφος Εὐστράτιος τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 9 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Μυτιλήνην - Λέσβου.

Ζώης Βασίλειος τοῦ Ματθαίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παραμυθιὰν - Θεσπρωτίας.

Ζωιδάκης Ἀντώνιος τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 4 - 1944 εἰς Ἡράκλειον - Κρήτης ὑπὸ τῶν Γερμανῶν κατὰ τὴν ἀπαγωγὴν τοῦ Γερμανοῦ στρατηγοῦ Κράιππε.

Ζωμόπουλος Φώτιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 5 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κεφαλόβρυσον - Αἰτωλοακαρνανίας.

Ζωνουδάκης Εὐτύχιος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 15 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Ρίμινι - Ἰταλίας.

Ζῶτος Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παγώνδα - Σάμου.

Ἠλιάδης Μιλτιάδης τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 8 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν.

Ἠλιάδης Χαράλαμπος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κερδύλια.

Ἠλιάδης Βασίλειος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 3 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Μάρμαρα» - Φθιώτιδος.

Ἠλίας Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.

Ἠλιόπουλος Δημήτριος τοῦ Ἠλία, ἐφονεύθη τὴν 10 - 2 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.

Ἠλιόπουλος Γεώργιος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κυριακοχώριον - Λαμίας.

Ἠλιόπουλος Χρῆστος τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 18 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μέγαρα - Ἀττικῆς.

Θανασούλας Ἀργύριος τοῦ Ζαφειρίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεοντάριον.

Θάνος Χαράλαμπος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 11 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πορταριὰ - Μαγνησίας.

Θάνος Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 εἰς Χανιὰ συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ.

Θεοδόσης Γρηγόριος τοῦ Χρυσάνθου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀνδρίτσαιναν - Ἠλείας.

Θεοδοσιάδης Ἰωάννης τοῦ Ἐλευθερίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σαππῶν - Ροδόπης.

Θεοδωρίδης Ἰωάννης τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Συκορράχην - Ἕβρου.

Θεοδωρίδης Ἀλέξιος τοῦ Σαμουήλ, ἐφονεύθη τὴν 26 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν πλησίον τοῦ χωρίου Νίψα - Ἕβρου.

Θεοδωρόπουλος Βασίλειος τοῦ Θεοδώρου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φρουρὰν Βουλιαγμένης συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Καισαριανήν.

Θεοδωρόπουλος Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 5 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Θεοδωρόπουλος Ἐλευθέριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Θεοδωρόπουλος Χαράλαμπος τοῦ Νικολάου, ἐδολοφονήθη τὴν 13 - 11 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Θεοδωρόπουλος Ἀνδρέας τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 9 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μουζάκιον - Ἠλείας.

Θεοδώρου Μιχαὴλ τοῦ Ἡρακλέους, ἐξετελέσθη τὴν 11 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Θεοδώρου Παναγιώτης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φλώριναν.

Θεόκας Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀντωνίου, ἀπεβίωσε τὴν 6 - 12 - 1944 ἐκ τῶν κακουχιῶν αἰχμάλωτος ὢν τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ στρατόπεδον - Λαζαρίνας.

Θεοφανόπουλος Δημήτριος, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Θεοφιλόπουλος Νικόλαος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 6 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀρεθοῦσαν - Ἰκαρίας.

Θυμιούδης Πασχάλης τοῦ Ἰωάννου, ἐδολοφονήθη τὴν 21 - 1 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν πλησίον τοῦ χωρίου Λουτρὸν - Ἕβρου.

Θωμάκος Διονύσιος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Ἰωνίαν - Ἀττικῆς.

Θωμᾶς Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.

Θωμᾶς Εὐάγγελος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μελίσσιον - Κοζάνης.

Θωμᾶς Δημήτριος τοῦ Βαΐτση, ἐφονεύθη τὴν 29 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σουφλίου.

Θωμόπουλος Γεώργιος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.

Θωμόπουλος Βασίλειος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 -

1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Θωμόπουλος Ἰωάννης τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Θωμόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κρυονέριον - Σερρῶν.

Θωμόπουλος Γεώργιος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 1 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νυμφαῖον - Φλωρίνης.

Ἴκκας Ἠλίας τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐμπόριον - Κοζάνης.

Ἰσιγόνης Ἰωάννης τοῦ Δημοσθένους, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γκύζη - Ἀττικῆς.

Ἰωαννίδης Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Χαλκίδος.

Ἰωαννίδης Ἀναστάσιος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πεντάκορφον - Κοζάνης.

Ἰωαννίδης Παναγιώτης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σιτοχώριον - Σερρῶν.

Ἰωάννου Σπυρίδων τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.

Ἰωάννου Χρῆστος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Καρδαμύλης - Μεσσηνίας.

Ἰωάννου Κωνσταντῖνος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 7 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βερτίσκου - Θεσσαλονίκης.

Ἰωάννου Νικόλαος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 6 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κρανέαν - Πρεβέζης.

Ἰωάννου Ἀντώνιος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Γαρδικίου.

Ἰωάννου Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἀπεβίωσε τὴν 27 - 4 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Καββαθᾶς Γεράσιμος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 11 - 1946 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.

Καβαλιώτης Ἀθανάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Καβουσιανὸς Μιχαὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 11 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν.

Καβρουλάκης Εὐάγγελος τοῦ Παύλου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 1 - 1941 εἰς Θεσσαλονίκην συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ.

Καζεπίδης Μιχαὴλ τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Καθεκλάκης Γεώργιος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 27 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φανάριον - Καρδίτσης.

Κάικας Κωνσταντῖνος τοῦ Λαζάρου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δαδιὰ - Σουφλίου.

Κακκαβᾶς Γεώργιος τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φλαμπουράριον - Ἰωαννίνων.

Κακκαβᾶς Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 1 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Ἀμυνταίου - Κοζάνης.

Κακκαβᾶς Παναγιώτης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαῦρα Λιθάρια - Μεσσηνίας.

Κακαβούλης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κεφαλάριον - Κορινθίας.

Κακάκος Ἀπόστολος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 3 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Δεσκάτης - Ἐλασσόνος.

Κακιούσης Σωτήριος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιοχώριον - Λακωνίας.

Κακλαμᾶνος Πέτρος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 16- 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.

Κακολύρης Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 11- 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμαλιάδαν.

Καλαϊτζάκης Νικόλαος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Σμύρνην - Ἀττικῆς.

Καλαϊτζάκης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Καλαϊτζῆς Δημήτριος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὸ 1943 παρ' ἀναρχικῶν εἰς περιοχὴν Σερβίων.

Καλαμπάκας Γεώργιος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 17 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεύκα - Αἰτωλοακαρνανίας.

Καλαμπόκας Πασχάλης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σουφλίου.

Καλαμπόκης Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Καλατζῆς Δημήτριος τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.

Καλατζόπουλος Μιλτιάδης τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χαλκίδαν.

Καλδέος Κωνσταντῖνος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - Ἠλείας.

Καλεμίδης Ἀνδρέας τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Καλέντος Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Καλλέργης Κωνσταντῖνος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 22 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νεοχώριον - Καρδίτσης.

Καλὲς Ἰωάννης τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Καλῆς Βασίλειος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιάν.

Καλημέρης Φωκίων τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 8 - 1942 εἰς Τρίκαλα παρ' ἀναρχικῶν.

Καλιανιώτης Βασίλειος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.

Καλιάρος Χρῆστος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 3 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Καλαβρύτων.

Καλιμπιανάκης Τίτος τοῦ Εὐστρατίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βλαχοκερασιᾶς - Ἀρκαδίας.

Καλλίνικος Σπυρίδων τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κασσάνους - Ἡρακλείου.

Καλιντέρης Σταμάτιος τοῦ Ἀριστείδου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.

Καλκαβούρας 'Ιωάννης τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 3 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Δοϊράνης.
Καλλιακούδας Νικόλαος τοῦ 'Αθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θήβας.
Καλλιανίδης Βασίλειος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 2 - 1949 εἰς "Αργος συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Καλλιμένης Κωνσταντῖνος τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.
Καλλιάρας Χρῆστος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Καλαβρύτων.
Καλλιμάνης Κωνσταντῖνος τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ταμπούρι - 'Αττικῆς.
Καλογεράκης 'Εμμανουὴλ τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - Λακωνίας.
Καλογεράκης 'Ιωάννης τοῦ Μιχαήλ, ἀπεβίωσε τὴν 21 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον συνεπείᾳ τῶν κακουχιῶν τοῦ πολέμου.
Καλογερῆς Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Καλογερογιάννης 'Ιωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μυστρᾶ.
Καλογερόπουλος Θεόδωρος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Κάτω Κτημένων - Καρδίτσης.
Καλογερόπουλος Γεώργιος τοῦ 'Αντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σοχοῦ - Θεσσαλονίκης.
Καλογερόπουλος Νικόλαος τοῦ 'Αναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 4 - 1947 εἰς Μεσσήνην - Μεσσηνίας συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Καλογήρου Κωνσταντῖνος τοῦ Εὐστρατίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.
Καλογιάννης Γεώργιος τοῦ 'Αντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν 'Ιωνίαν - 'Αττικῆς.
Καλογρίδης Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς συνοικισμὸν Γκύζη - 'Αθηνῶν.
Καλουβέσιος Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 27 - 11 - 1943 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Καλοχέρης Νικόλαος τοῦ Στεργίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 8 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Ροβολιάριον - Φθιώτιδος.
Καλπακτσίδης Παναγιώτης τοῦ 'Ισαάκ, ἐφονεύθη τὴν 7 - 7 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν.
Καλύβας Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Καλφάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - 'Αττικῆς.
Καλφόγλου Χαράλαμπος τοῦ 'Αλεξάνδρου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - 'Αττικῆς.
Καμίτσης Μιχαὴλ τοῦ Βενετίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πολύγυρον - Χαλκιδικῆς.
Καμπάνης 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 1 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Καμπάνης Βασίλειος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 9 - 1946 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Καμουζῆς Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.
Καμουτσάκης Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς "Αγιον Νικόλαον - Λασιθίου.
Καμπιώτης Εὐάγγελος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Γραμματικοῦ - 'Αττικῆς.
Καμπούρογλου Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν 'Αγίου Πνεύματος - Σερρῶν.
Κανναβὸς 'Ιωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.
Κανελλάκης Παναγιώτης τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 22 - 10 - 1948 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σταυρούπολιν - Ξάνθης.
Κανελλόπουλος Νικήτας τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Εξωχώριον - Μεσσηνίας.
Καντεράκης Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὸν Αὔγουστον 1941 συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ εἰς νῆσον Μῆλον.
Καντεράκης 'Ιωάννης τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασιλικὰ - Λέσβου.
Κονίστρας 'Ιωάννης, ἐφονεύθη τὸ 1941 συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ εἰς 'Ιωάννινα.
Κάντζος Νικόλαος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.
Καντῆς Κλεάνθης τοῦ Σταύρου, ἐξετελέσθη τὴν 27 - 8 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σπάρτην.
Καπανδρίτης Βασίλειος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 6 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Πύργου - Σάμου.
Καπάτος Φωκίων τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 11 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κρούσια - Κιλκίς.
Καπελάκης Γεώργιος τοῦ Λεωνίδου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 5 - 1941 εἰς Χανιὰ μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.
Καπέλλας Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κανάλλια - Γκιώνας.
Καπέλος Γεώργιος τοῦ 'Αποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 5 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βαλσαμάτων - Κεφαλληνίας.
Καπερνέκας Κωνσταντῖνος τοῦ 'Αναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αλαγονίαν - Μεσσηνίας.
Καπετανάκης Παναγιώτης τοῦ 'Αντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κέλλην - Φλωρίνης.
Καπετανάκος Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἀπεβίωσε τὴν 2 - 2 - 1942 ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ πολέμου.
Καπετάνιος Βασίλειος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 2 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν 'Ελασσόνος.
Καπνᾶς Στυλιανὸς τοῦ Χρήστου, συνελήφθη τὴν 5 - 12 - 1944, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη, αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη.
Καπνιάρης 'Αθανάσιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 6 - 1950 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Καπόλας Νικόλαος τοῦ Πέτρου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 8 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Καλαποδίου.
Καπόλας Σπυρίδων τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Βεύης - Φλωρίνης.
Καπότας Θεμιστοκλῆς τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 5 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν πλησίον τοῦ χωρίου 'Ανθὴ - Σερρῶν.
Καπότας Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Καπουλέας Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Ελαφίναν - 'Ημαθίας.
Καπουρελάκος Θεόδωρος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γκούραν - Κορινθίας.
Καπώλης Νικόλαος τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Ανθρακιὰ - Γρεβενῶν.
Καπώλης Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 9 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νεμέαν - Κορινθίας.
Καραβασίλης Βασίλειος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κομπότιον - "Αρτης.
Καραβασίλης Γεώργιος τοῦ Γαρυφάλου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.
Καραβίδας Βασίλειος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Ελαφίναν - 'Ημαθίας.
Καραγιάννης Δρόσος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 3 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Κορινθίας.
Καραγιάννης Βασίλειος τοῦ Νέστορος, ἐφονεύθη τὴν 21 - 12 - 1940 συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ εἰς Λάρισαν.
Καραγιαννίδης Χρῆστος τοῦ Παύλου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 6 - 1947 συνεπείᾳ σιδηροδρομικοῦ ἀτυχήματος εἰς Ξάνθην.
Καραγιολάνης Βασίλειος τοῦ 'Ιγνατίου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 6 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Διδυμότειχον - "Εβρου.
Καραγιώργης 'Ιωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 3 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Τυρνάβου.
Καραγκιόζης Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μορφοβούνιον - Καρδίτσης.
Καραγκούνης Τριαντάφυλλος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.
Καραδήμας 'Ανδρέας τοῦ Δήμου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς "Αμφισσαν.
Καραθανάσης 'Αντώνιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Κλίτσι» - Λέσβου.
Καραΐσκος Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν 'Εμπορίου - Κοζάνης.
Καραΐσκος Στυλιανὸς τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 6 - 1944 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Αἰγάλεω - 'Αττικῆς.
Καραΐσης Γεώργιος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 1 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Ροδολίβου - Σερρῶν.
Καρακάσης Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τόν Δεκέμβριον 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὴν ὁδὸν 'Ακαδημίας καὶ Βουκουρεστίου.
Καρακίτσος Εὐάγγελος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 12 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Λυγαριὰ - Σερρῶν.
Καρακοῦς Κωνσταντῖνος τοῦ Εὐστρατίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Καρακιανίτης "Αγγελος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κορυφὰς - Καβάλας.
Καραλῆς Εὐτύχιος τοῦ Γερασίμου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 10 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς 'Ασπρογέρακα - Κεφαλληνίας.
Καραλίβανος Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 9 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Κ. 'Υδροῦσσαν - Φλωρίνης.
Καραμανλίδης Δημήτριος τοῦ 'Αντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 9 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Π. Κοτύλην - Καστοριᾶς.
Καραμέτος Δημήτριος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.
Καραμιχάλογλου Νικόλαος τοῦ Γρηγορίου, ἐξετελέσθη τὴν 22 - 9 - 1942 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νάουσαν.
Καραμούζης 'Εμμανουὴλ τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κυψέλην - 'Αττικῆς.
Καραμούζης Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Καλαμῶν.
Καραμουσουλάκης Θεμιστοκλῆς τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μαυρονέριον - Κιλκίς.
Καράμπαλης Εὐστάθιος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τσαβουλοχώριον - Πρεβέζης.
Καραμπάσης Κίμων τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς "Ιασμον - Κομοτηνῆς.
Καραμπάτσος Φώτιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Καράμπελας 'Ανδρέας τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 23 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πελόπιον - 'Ηλείας.
Καράμπελης Παναγιώτης τοῦ Καλιστράτους, ἐφονεύθη τὴν 21 - 2 - 1950 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.
Καραμπέτσος Βασίλειος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.
Καρανάσιος Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πρόδρομον - 'Ημαθίας.
Καρανάσιος 'Αθανάσιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς "Αμφισσαν.
Καρανάσιος Σωτήριος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλαμπάκαν.
Καρανάσιος Χαράλαμπος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κυριακοχώριον - Λαμίας.
Καρανάσος Νικόλαος, ἐφονεύθη τὸν 'Απρίλιον 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ποτιδανίαν - Φωκίδος.
Καρανδρέας 'Αθανάσιος τοῦ 'Εμμανουὴλ, ἐφονεύθη τὴν 10 - 8 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Σταυρούπολιν - Ξάνθης.
Καρανικόλας 'Αθανάσιος τοῦ 'Αγησιλάου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - 'Ολυμπίας.
Καράντζαλης 'Ορφεὺς τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 9 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Φιλαδέλφειαν - 'Αττικῆς.
Καραντζώνης Κωνσταντῖνος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 6 - 1948 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὴν θέσιν «"Ελατα» - Πετροβουνίου.
Καράντος Χρῆστος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σκεπαστὸν - Θεσσαλονίκης.
Καραντούσης Πᾶνος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 7 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Φραγκόπετρα» - Βεροίας.
Καραντώνης Κωνσταντῖνος τοῦ Στεφάνου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλάβρυτα.
Καραντώνης Κωνσταντῖνος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αργύρια - Φθιώτιδος.
Καραπαναγιωτίδης Στέφανος τοῦ 'Αθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κιλκίς.
Καραπᾶνος Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 -

7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Καραπᾶνος Εὐστάθιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάνδαλον - Γιαννιτσῶν.
Καράπας Κωνσταντῖνος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν.
Καραπιπέρης 'Αντώνιος τοῦ Σίμου, ἐξετελέσθη τὴν 22 - 12 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.
Καραπιπέρης 'Ιωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σεβαστέικα - Σάμου.
Καρασαββίδης 'Ιωάννης τοῦ 'Αβραάμ, ἐφονεύθη τὴν 2 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Π. Κοτύλην - Καστοριᾶς.
Καραστεργίου Δημήτριος τοῦ Στεργίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κομνικὸν - Νιγρίτης.
Καρατάσος Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐδολοφονήθη τὴν 16 - 5 - 1944 ὑπὸ τῆς ΟΠΛΑ εἰς Ἄργος.
Καράτζαλης 'Ορφεὺς τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν 'Ελβετίαν - 'Αττικῆς.
Καρατζαφέρης Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δημητσάναν.
Καρατζώλης Πασχάλης τοῦ 'Αναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Καραχισαρίδης 'Ηρακλῆς τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κυπαρίσσι - Γρεβενῶν.
Καρβελάκης Μᾶρκος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 18 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς συνοικισμὸν Κουκάκι - 'Αθηνῶν.
Καρβουλάκης Χαράλαμπος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 4 - 1949 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν.
Καρδακάρης Σπυρίδων τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γρεβενά.
Καρδακάρης Νικόλαος τοῦ Μιχαὴλ, ἐφονεύθη τὴν 21 - 4 - 1941 ἐξ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ εἰς Κέρκυραν.
Καρδιακάκης Γρηγόριος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 4 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Θερίσσου - Χανίων.
Καρδουλάκης 'Ιωάννης τοῦ 'Εμμανουὴλ, ἐφονεύθη τὴν 14 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρδίτσαν.
Καρύτσας Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Καρκάλης Ἄγγελος τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 12 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Ἄργος.
Καρκάνης Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 1 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μαντούδιον - Εὐβοίας.
Καρμακόλλιας 'Ιωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Καρναβᾶς Δημήτριος τοῦ Θωμᾶ, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 4 - 1944 εἰς Λεβάδειαν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Καρούσιας Χρῆστος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς 'Αθηνῶν μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν.
Καρουσιώτης 'Ανδρέας τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κεραμίδιον - Μαγνησίας.
Καροῦσος 'Αθανάσιος τοῦ Παύλου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Καρπαδάκης Μιχαὴλ τοῦ 'Αλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Ιερισσὸν - Χαλκιδικῆς.
Καρπούζας Τριαντάφυλλος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 27 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νάουσαν.
Καρποῦζος 'Ανδρέας τοῦ 'Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 3 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιοχώριον - 'Αρκαδίας.
Καρτούσης Παναγιώτης τοῦ 'Εμμανουὴλ, ἐφονεύθη τὴν 24 - 9 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Παγγαίου.
Καρτσωνᾶς 'Αντώνιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 7 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Λεβαδείας.
Καρύδης Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Παγκράτι - 'Αθηνῶν.
Καρυδόπουλος Ἄγγελος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δαδιὰ - Σουφλίου.
Καρυωτάκης Εὐστράτιος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - 'Αττικῆς.
Καρυώτης Δημήτριος τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς χωρίον Λύρα - Σουφλίου.
Κάσδαγλης 'Αγαπητὸς τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς συνοικίαν Καλλιπόλεως - 'Αττικῆς.
Κασδερίδης 'Αναστάσιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Ανατολὴν - Λαρίσης.
Κασέρης Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 1 - 1945 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σχολὴν Χωροφυλακῆς 'Αθηνῶν.
Κασιδόκωστας Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαλανδρίνον - Φωκίδος.
Καστανάκης Μιχαὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς 'Ηράκλειον.
Καστανὸς Δημήτριος τοῦ Λεωνίδου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γραβιὰ - Φωκίδος.
Καστελλιανάκης Εὐάγγελος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 11 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Χανιά.
Καστῆς Σωκράτης τοῦ 'Ανδρέου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Καστρινάκης Ζαχαρίας τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Στρατονίκην - Χαλκιδικῆς.
Καστρίτης 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.
Κασφίκης Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Κασσωτάκης 'Εμμανουὴλ τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φανάριον - Καρδίτσης.
Καστρινάκης Μιχαὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 9 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς τὴν ὁδὸν Βουλιαγμένης - 'Αθηνῶν.
Κασταντᾶς Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 10 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν χωρίου Τροβᾶτον - Εὐρυτανίας.
Καστρανᾶς Κοσμᾶς τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τσίντζινα - Πάρνωνος.
Καταβελάκος Σπυρίδων τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν.
Καταπόδης 'Αντώνιος τοῦ 'Αποστόλου, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 12 - 1942 ὑπὸ τῶν 'Ιταλῶν εἰς περιοχὴν Ἄρτης.
Κατεγιάννης Χρῆστος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 -

1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον-Μεσσηνίας.
Κατέλας Γεώργιος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεπτοκαρυὰν - Πιερίας.
Κατεντζίδης Στέφανος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεροπλάτανον - Χαλκιδικῆς.
Κατζικάκης Ἀντώνιος τοῦ Κοσμᾶ, ἐφονεύθη τὴν 24 - 8 - 1942 εἰς συμπλοκὴν μετὰ ζωοκλέπτου εἰς περιοχὴν Κουρνᾶ - Χανίων.
Κάτζιος Νικόλαος τοῦ Θωμᾶ, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.
Κατράνας Θωμᾶς τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πάρνωνα.
Κατσαβελάκος Σπυρίδων τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν.
Κατσαμπαλίδης Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ἁγία Παρασκευή» - Πιερίας.
Κατσανεβάκης Θεόδωρος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Περιβόλια - Χανίων.
Κατσάνος Βασίλειος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νέαν Ζίχνην - Σερρῶν.
Κατσαράκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἀποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 11 - 1945 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Ἀποστόλους - Ἡρακλείου.
Κατσαμπάκης Ἐλευθέριος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 6 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Γιαννιτσῶν.
Κατσάρας Ἰωάννης τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀετὸν - Τριφυλίας.
Κατσάρας Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Κιλκίς.
Κατσαρὸς Ἀλέξανδρος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Πύργου - Ἰωαννίνων.
Κατσαρὸς Σπυρίδων τοῦ Φιλίππου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ἁγία Αἰκατερίνη» - Φθιώτιδος.
Κατσιάνος Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 4 - 1944, ὑπηρετῶν εἰς 5/42 Σύνταγμα Ψαρροῦ, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γαβράκι - Δωρίδος.
Κάτσιας Ἰωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Κατσικαδάκος Ἰωάννης τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλον Νέας Κοκκινιᾶς - Ἀττικῆς.
Κατσικάκης Ἀντώνιος τοῦ Κοσμᾶ, ἐφονεύθη τὴν 28 - 8 - 1942 εἰς συμπλοκὴν μετὰ κακοποιοῦ εἰς Κουρνᾶ - Χανίων.
Κατσικανδαράκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον - μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.
Κατσιλιέρης Εὐάγγελος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 7 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλλιπεύκην - Λαρίσης.
Κατσιμιώτης Περικλῆς τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - Ὀλυμπίας.
Κατσίρης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κορωπὶ - Ἀττικῆς.
Κατσίρης Χρῆστος τοῦ Νεονέλη, ἐφονεύθη τὴν 4 - 11 - 1944 εἰς Ἀγρίνιον εἰς συμπλοκὴν μετὰ κακοποιῶν.
Κατσογιάννης Χαράλαμπος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 9 - 9 - 1944 εἰς Καλαμάταν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Κατσογιαννόπουλος Δημήτριος τοῦ Ἀποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐλαφίναν - Ἡμαθίας.
Κατσούδας Ἰωάννης τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 1 - 1950 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν.
Κατσούλας Ἐμμανουὴλ τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Λαγκαδᾶ - Θεσσαλονίκης.
Κατσούρας Μιχαὴλ τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὸν Σεπτέμβριον 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πρέβεζαν.
Κατσούρης Χρῆστος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς διυλιστήρια Οὔλεν - Ἀττικῆς.
Κατσοῦρος Δημήτριος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.
Κατσώνης Σταῦρος τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Γιαννιτσῶν.
Κατωτομιχελάκης Στυλιανὸς τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 8 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Φουρνὲ - Χανίων.
Καυκαλάκης Ἰωσὴφ τοῦ Ἰωσήφ, ἐφονεύθη τὴν 7 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν.
Καυκαλᾶς Μανοῦσος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.
Καυκᾶς Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βόλου.
Καφαλοῦκος Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Καφίρης Ἀναστάσιος τοῦ Ἰωσήφ, ἐφονεύθη τὴν 7 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νέον Καύκασον - Φλωρίνης.
Καφίρης Λεωνίδας τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Προφήτη Ἠλία - Φθιώτιδος.
Καχριμάνης Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Στρατόπεδον Χαϊδαρίου - Ἀττικῆς.
Καψάλης Ἀνδρέας τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 11 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Μαροθόκαμπον - Σάμου.
Καψάλης Λεωνίδας τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιοχώριον - Ἀρκαδίας.
Κεβρεντίδης Παρασκευᾶς τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Π. Κοτύλην - Καστοριᾶς.
Κεκιλίδης Θεόδωρος τοῦ Προδρόμου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ χωρίον Ριζὰ - Χαλκιδικῆς.
Καληγιάννης Νικόλαος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σάμον.
Κελίδης Βασίλειος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κάτω Ἀμπέλια - Σερρῶν.
Κεσίδης Εὐάγγελος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βυσσινέαν - Καστοριᾶς.
Κεσίδης Χαράλαμπος τοῦ Στεφάνου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νέα Κερδύλια - Σερρῶν.
Κεφάλας Νικήτας τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μικρολίμνην - Φλωρίνης.
Κεφάλας Νικόλαος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλον Νέας Κοκκινιᾶς - Ἀττικῆς.

Κεχαγιᾶς Κωνσταντῖνος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ξηρολακκιᾶς - Σάμου.

Κεχαγιᾶς Δῆμος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 20 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Δράμας.

Κεχαγιᾶς Δῆμος τοῦ Μιλτιάδου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Λύρας - Σουφλίου.

Κιμιτσῆς Χρῆστος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν.

Κιλιντζιράκης Χρῆστος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Στρατονίου - Χαλκιδικῆς.

Κουγιουμτζῆς Γεώργιος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 26 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Διρράχιον - Ἀρκαδίας.

Κιουλτσίδης Εὐθύμιος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ξηρολακκιᾶς - Σάμου.

Κιούσης Θρασύβουλος τοῦ Ἠλία, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Κιουφουρίζογλου Δημήτριος τοῦ Παύλου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.

Κιρικλίδης Ἰωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 63ον χιλιόμετρον Θεσσαλονίκης - Πολυγύρου.

Κιτσίρης Ἰωάννης τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 7 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Κλάδης Παναγιώτης τοῦ Ἀλεξίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 6 - 1942 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Λῆμνον.

Κλάδος Κυριάκος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 21 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν.

Κλάντζας Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 1 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Λιτόχωρον - Πιερίας.

Κλάψας Νικόλαος τοῦ Συμεών, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέριον - Ἀττικῆς.

Κλεινάκης Ἀριστείδης τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μακρακώμην - Φθιώτιδος.

Κλημέτζος Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεβίδιον - Ἀρκαδίας.

Κλήτογλου Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἅγιον Πνεῦμα - Σερρῶν.

Κοζανίτης Βασίλειος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Νεοχωρίου - Καρδίτσης.

Κοζυράκης Γεώργιος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 6 - 2 - 1948 ὑπὸ κακοποιοῦ εἰς χωρίον Ἀτσιπόπουλον - Ρεθύμνης.

Κοζυρόκος Νικόλαος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὸν Σεπτέμβριον 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιφέρειαν Βελεστίνου - Μαγνησίας.

Κοϊνάκης Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 8 - 1941 εἰς Ἀλικιανὸν - Κυδωνίας ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.

Κοκκαλάκης Ἰωάννης τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν - Ἡμαθίας.

Κοκκαλιάρης Ἀναστάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Κοκαρούκας Ἀνδρέας τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 1 - 1945 εἰς Ἀθήνας μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν.

Κοκκινάκης Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐδολοφονήθη τὴν 4 - 5 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ταμπούρια - Πειραιῶς.

Κοκκίνης Γεώργιος τοῦ Ἠλία, ἐφονεύθη τὴν 6 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γιαννιτσὰ - Πέλλης.

Κοκκίνας Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Γιαννιτσῶν.

Κόκκινος Νικόλαος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 19 - 3 - 1950 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Νέστου.

Κόκκινος Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 11 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χαλκιδικήν.

Κόκκινος Δημήτριος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαψοχώριον - Καστοριᾶς.

Κόκκινος Παναγιώτης τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Θουρίαν - Μεσσηνίας.

Κόκκινος Γαβριὴλ τοῦ Γερασίμου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σάμης - Κεφαλληνίας.

Κόκλας Εὐστάθιος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Γερακινῆς - Χαλκιδικῆς.

Κοκολάκης Μιχαὴλ τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Μοιρῶν - Ἡρακλείου.

Κοκολάκης Φώτιος τοῦ Ἀναστασίου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τουρκοβούνια - Ἀττικῆς.

Κοκολάκης Χαράλαμπος τοῦ Νικολάου, ἐδολοφονήθη τὴν 2 - 5 - 1944 παρ' ἰδιώτου εἰς χωρίον Βουτᾶ - Σελίνου.

Κόκορης Παναγιώτης τοῦ Ἀνδρέου, ἀπεβίωσε τὴν 12 - 8 - 1948 ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

Κοκράνης Παντελῆς τοῦ Ἀποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεπτοκαρυὰν - Πιερίας.

Κοκώσης Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Γηροκομείου - Ἀθηνῶν.

Κολαΐτης Ἀθανάσιος τοῦ Διονυσίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βλατόρια - Κεφαλληνίας.

Κόλλιας Γεώργιος τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πρόδρομον - Ἡμαθίας.

Κόλλιας Χρύσανθος τοῦ Παναγιώτου, ἐπνίγη τὴν 1 - 5 - 1947 εἰς θαλασσίαν περιοχὴν Βονίτσης, συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Κολοβὸς Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀριστείδου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀναρράχην - Κοζάνης.

Κολοβὸς Κωνσταντῖνος τοῦ Εὐθυμίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλον Νέας Κοκκινιᾶς - Ἀττικῆς.

Κολοβὸς Βασίλειος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀρεθοῦσαν - Θεσσαλονίκης.

Κολοκούρης Δρακούλης τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βροντοῦ - Κατερίνης.

Κολοκούρης Γεώργιος τοῦ Δημοσθένους, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Κολοκυθάκος Γεώργιος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 4 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀνατολὴν - Λαρίσης.

Κολτσίδας Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 7 -

1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Χαλκίδος.

Κολτσίδης Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Διλόφου - Ἕβρου.

Κομνηνὸς Ἰωάννης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.

Κομπιλίρης Γεώργιος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Κολυβιανάκης Τίτος τοῦ Εὐστρατίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀλεποχώριον - Ἀρκαδίας.

Κονίδας Ἐπαμεινώνδας τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μακρυρράχην - Καρδίτσης.

Κοντάκης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σφηκιὰ - Βεροίας.

Κοντάκης Ζαχαρίας τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 11 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀλεποχώριον - Ἀρκαδίας.

Κοντάκος Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κυπαρίσσιον - Λακωνίας.

Κονταξῆς Θεόδωρος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Διρράχιον - Ἀρκαδίας.

Κοντέλης Θεόδωρος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς διυλιστήρια Οὔλεν - Ἀττικῆς.

Κόντης Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, ἐξηφανίσθη τὴν 2 - 11 - 1942 ἐν πλῷ ἐκ Σύρου πρὸς Πειραιᾶ ἐπιβαίνων ἱστιοφόρου.

Κοντογιάννης Παναγιώτης, ἐφονεύθη τὴν 29 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ψηλορείτην - Κρήτης.

Κοντογιάννης Δημήτριος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀετόπετραν - Αἰτωλοακαρνανίας.

Κοντογιάννης Χρῆστος τοῦ Λάμπρου, ὑπηρετῶν εἰς ΕΟΕΑ Ζέρβα ἐφονεύθη τὴν 23 - 12 - 1944 εἰς Ἄρταν μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν.

Κοντογιάννης Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Πηγῆς - Ἄρτης.

Κοντογιῶργος Γεώργιος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κοτρωνιὰν - Ἕβρου.

Κοντονῆς Θεμιστοκλῆς τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 1 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πύργον - Ἠλείας.

Κοντὸς Μιχαὴλ τοῦ Στεφάνου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 1 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Ναούσης.

Κοντὸς Δημήτριος τοῦ Ἀντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Παλαιομύλου - Δωρίδος, ὑπηρετῶν εἰς 5/42 Σύνταγμα Ψαρροῦ.

Κοντὸς Γεώργιος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 21 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ἀρνίσης.

Κοντὸς Νικόλαος τοῦ Εὐστρατίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 7 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Μύλους - Λέσβου.

Κοντοχρῆστος Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἅγιον - Νικόλαον - Αἰτωλοακαρνανίας.

Κοντοχρῆστος Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν πλησίον τῆς Κατερίνης.

Κόρδας Σεραφεὶμ τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 15 - 5 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιοχώραν - Πιερίας.

Κορδέλος Ἀντώνιος τοῦ Διονυσίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλλον Νέας Κοκκινιᾶς - Ἀττικῆς.

Κορδολαίμης Χαράλαμπος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 5 - 1946 ὑπὸ κακοποιῶν εἰς Παναιτώλιον - Αἰτωλοακαρνανίας.

Κοριτζέλης Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πλάτανον - Ναυπακτίας.

Κορόζης Χαράλαμπος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν πλησίον τοῦ Διδυμοτείχου - Ἕβρου.

Κορομάντζος Θεμιστοκλῆς τοῦ Ἀριστείδου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μικροχώριον - Καστοριᾶς.

Κοσμανίδης Ἠλίας τοῦ Ἀσπασίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κάτω Κλεινῶν - Φλωρίνης.

Κοσμᾶς Βασίλειος τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 1 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νίκαιαν - Λαρίσης.

Κορφιάτης Διονύσιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Κοσμίδης Κοσμᾶς τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 1 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Φλωρίνης.

Κόσσυβας Ἀθανάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πιλαλίστραν - Ἀρκαδίας.

Κοσταλάκος Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φυλακὰς - Βουλιαγμένης.

Κοστρίλης Γεώργιος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Κοτσόβολος Ἰωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βρεσθένων - Λακωνίας.

Κοτάκης Δημήτριος τοῦ Σταματίου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πέτροβον - Ἀξιουπόλεως.

Κοτανίδης Ἀλέξανδρος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ξυλούπολιν - Θεσσαλονίκης.

Κοτζαμανίδης Χρῆστος τοῦ Κυριάκου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ἐχίνου - Ξάνθης.

Κοτόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Σωτηρίου, ἐξετελέσθη τὸν Ἰούλιον 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς χωρίον Αὐγερινὸς - Κοζάνης.

Κοτσαρὸς Παναγιώτης τοῦ Ἠλία, ἐφονεύθη τὴν 8 - 8 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Κοτσόπουλος Εὐάγγελος τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Κοττούλας Διονύσιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καστανιὰν - Γρεβενῶν.

Κοτσαύτης Ἀριστείδης τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.

Κοτσουδάκης Ἰωάννης τοῦ Ἐπαμεινώνδα, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 4 - 1942 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Χανιά.

Κουβᾶς Ἀργύριος τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μεταμόρφωσιν - Κοζάνης.

Κουβέλης Χριστόφορος τοῦ Ἠλία, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη

συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 20 - 12 - 1944.
Κουκάκης 'Ιωάννης τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαυραναίους - Κοζάνης.
Κοῦκος Βασίλειος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αρτοτίναν - Δωρίδος.
Κουκουλομμάτης Δημήτριος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 2 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Πτολεμαΐδος.
Κουκουταρᾶς Διονύσιος τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Πιερίων.
Κουκούτσης Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλείου ἐξετελέσθη τὴν 27 - 11 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς 'Αθήνας.
Κουλάνης Προκόπιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Μαῦρα Ράχτα - Λέσβου.
Κουλίζος Σπυρίδων τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αρτοτίναν - Φωκίδος.
Κούλης Εὐθύμιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 6 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Μυρσίνης - 'Ηλείας.
Κουλούρης Σπυρίδων τοῦ Σταματίου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Παραμυθιὰν - Θεσπρωτίας.
Κουλούρης Μιχαὴλ τοῦ Σταματίου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 12 - 1942 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς περιοχὴν Θεσσαλονίκης.
Κουμαντάκης 'Εμμανουὴλ τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 10 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν 'Ιωαννίνων.
Κουμεντάκης Μύρων τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κασσάνους - 'Ηρακλείου.
Κουμνιώτης 'Αγησίλαος τοῦ 'Αντωνίου, ἐξετελέσθη τὸν 'Οκτώβριον 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Κουμπαράκης 'Αλέξανδρος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 12 - 1944 εἰς ἀτύχημα.
Κουναλάκης Δημήτριος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 23 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κασσάνους - 'Ηρακλείου.
Κουντουράκης 'Ανδρέας τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 16 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βουτιάνους - Λακωνίας.
Κουντούρης Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιβάδιον - 'Ελασσόνος.
Κουρατοράκης Χαράλαμπος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δρομονέριον - Χανίων.
Κουράφας 'Αθανάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Διρράχιον - 'Αρκαδίας.
Κουργιαντάκης 'Εμμανουὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Κουρελῆς 'Επαμεινώνδας τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.
Κουρεμπανᾶς Γεώργιος τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 9 - 1943 εἰς ἀτύχημα ἐν Πύλῳ.
Κουρῆς Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 11 - 1944 ὑπὸ ἀναρχικῶν ἐν Λέσβῳ.
Κούρκουλας 'Ονούφριος τοῦ Μιλτιάδου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 παρ' ἀναρχικῶν εἰς 'Αθήνας.
Κουρμᾶς Δημήτριος τοῦ 'Αλεξάνδρου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 παρ' ἀναρχικῶν εἰς 'Αθήνας.
Κούρμπας Ματθαῖος τοῦ Βίκτωρος, μαχόμενος εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη καὶ συλληφθεὶς παρ' ἀναρχικῶν ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944.
Κούρμπας Ματθαῖος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 παρ' ἀναρχικῶν εἰς 'Αθήνας.
Κουρμπέλης Θεόδωρος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.
Κουρμπέτης Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 2 - 1944 παρ' ἀρχικῶν εἰς Εὔβοιαν.
Κουρουγεωργάκης Βασίλειος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 4 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νεοχώριον - Ξάνθης.
Κουρούκαφας 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐπνίγη τὴν 19 - 1 - 1947 εἰς τὸν Εὐβοϊκὸν κόλπον εἰς τὸ ναυάγιον τῆς «Χειμάρας».
Κουρουπάκης 'Αλέξανδρος τοῦ 'Ανδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέρι - 'Αττικῆς.
Κουρούσης Νικόλαος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σ.Ο.Χ. 'Αθηνῶν.
Κούρπας Δημήτριος τοῦ 'Αλεξάνδρου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12- 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.
Κουρτσίδης Μιλτιάδης τοῦ 'Αμανατίου, ἀπεβίωσε τὴν 27 - 4 - 1947 ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ συμμοριτοπολέμου.
Κουσελῆς 'Ιωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μονὴν 'Οσίου Δαυὶδ - Εὐβοίας.
Κούσιας Νικόλαος τοῦ Σταματίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βραχνέικα - 'Αχαΐας.
Κουσούλης 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.
Κουσουρῆς Γεώργιος τοῦ Λάμπρου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.
Κούστας Γεώργιος τοῦ 'Αναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Κουτσένης 'Ιωάννης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Κουτάκης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σφηκιὰ - 'Ημαθίας.
Κουτάλας Γεώργιος τοῦ Πασχάλη, ἐφονεύθη τὴν 1 - 10 - 1950 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν 'Ανδρία – Λέσβου.
Κουταλίδης 'Επαμεινώνδας τοῦ 'Αναστασίου, ἀπεβίωσε τὴν 6 - 10 - 1946 εἰς Σάμον ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ πολέμου.
Κουταράτος Μιχαὴλ τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Εξωχώριον - Μεσσηνίας.
Κουτᾶς Δημήτριος τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.
Κουτελιδάκης Γεώργιος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 19 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιτόχωρον.
Κούτης Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλλον Νέας Κοκκινιᾶς.
Κουτιβένος Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - 'Ολυμπίας.
Κουτλιάγκος Δημήτριος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Ανατολὴν - Λαρίσης.
Κουτουλογένης Νικόλαος τοῦ Εὐστρατίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 12 - 1942 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Λιδωρίκιον.
Κούτρης Παναγιώτης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Κουτρουβιδέας Παναγιώτης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ρίζωμα - Τρικάλων.

Κουτρούλης Γεώργιος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 6 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Πατελάρι - Χανίων.

Κουτρουλῆς Ἀριστείδης τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γαρδίκιον - Λαμίας.

Κούτσης Ἀντώνιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πεντέλην - Ἀττικῆς.

Κούτσικος Γεώργιος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην - Ἐλασσόνος.

Κουτσογιαννάκης Στέφανος τοῦ Παύλου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Κουτσοκώστας Βασίλειος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 7 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βάρσαμον - Σάμου.

Κουτσομητόπουλος Παναγιώτης τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γαρδίκιον - Φθιώτιδος.

Κουτσοράκης Μιχαὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 12 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Παλαιόμυλον - Λαρίσης.

Κουτσούκης Ἀνδρέας τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ἐλασσόνος.

Κουτσοῦκος Ἀριστείδης τοῦ Βλασίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νυμφαῖον - Φλωρίνης.

Κουτσουμάνης Ἐλευθέριος τοῦ Ἐπιμενίδου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γιαννιτσὰ - Πέλλης.

Κουτσουμπὸς Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Κουτσιόπουλος Εὐάγγελος τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Κουτσουλάκης Ἰωάννης τοῦ Ἐπαμεινώνδα, ἀπεβίωσε τὴν 28 - 11 - 1942 εἰς Ἀμβοῦργον - Γερμανίας ἐκ τῶν κακουχιῶν τῆς αἰχμαλωσίας.

Κούτσουρας Χρῆστος τοῦ Τριανταφύλλου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 2 - 1943 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Μέσην Ἀνατολήν.

Κουτσούρης Παναγιώτης τοῦ Ἀντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ριτσώνα - Θηβῶν.

Κουφακέας Χρῆστος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.

Κουφοσωτήρης Ἰωάννης τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 24 - 3 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Δεσκάτης - Γρεβενῶν.

Κουφολιᾶς Φώτιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νεγράδες Δωδώνης - Ἰωαννίνων.

Κόφφας Θωμᾶς τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.

Κόχειλας Ἐμμανουὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαραθόκαμπον - Σάμου.

Κρεμμύδας Χρῆστος, ἐφονεύθη τὴν 1 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σταυροῦ - Θεσσαλονίκης.

Κρέπης Βασίλειος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 4 - 1941 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.

Κρητικάκης Νικόλαος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 24 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - Ὀλυμπίας.

Κρητικόπουλος Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λαράνιον - Ἡρακλείου.

Κρητικὸς Ἀλέξανδρος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐδολοφονήθη τὴν 27 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀμπελοκήπους - Ἀττικῆς.

Κρητικὸς Θεόδωρος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 8 - 11 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἱστιαίαν - Εὐβοίας.

Κρητικὸς Δημήτριος, ἐφονεύθη τὴν 22 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.

Κρητικὸς Σπυρίδων τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.

Κρητικὸς Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σουφλίου - Ἕβρου

Κρίκας Θεόδωρος τοῦ Ἠλία, ἐπνίγη τὴν 5 - 7 - 1949 εἰς ποταμὸν εἰς τὸν Νομὸν Ἄρτης.

Κρικελέσης Ἰωάννης τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 10 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γουργιώτισσαν - Αἰτωλοακαρνανίας.

Κρικώνης Βάιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Νόχτον» - Σάμου.

Κρικώνης Σωτήριος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ ὄρος Ἴδη Κρήτης.

Κρίτος Ἀστέριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μικρολίμνην - Φλωρίνης.

Κριτσιωτάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Δημητρίου ἐξετελέσθη τὴν 28 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Βέροιαν.

Κροκιδάκης Μιχαὴλ τοῦ Εὐτυχίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαρβάραν - Χαλκιδικῆς.

Κρομμύδας Κυριάκος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σούγλιανην - Χαλκιδικῆς.

Κροντήρης Σταμάτιος τοῦ Περικλῆ, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Κροσανιωτάκης Μιχαὴλ τοῦ Συμεών, ἐφονεύθη τὴν 29 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρδίτσαν.

Κρυοβρυσανάκης Ἀντώνιος τοῦ Ἠλία, ἐφονεύθη τὴν 29 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ ὄρος Ἴδη Κρήτης.

Κρυοβρυσανάκης Γεώργιος τοῦ Ἠλία, ἐφονεύθη τὴν 4 - 12 - 1943 εἰς συμπλοκὴν μετὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Τυμπάκιον - Ἡρακλείου.

Κρυσταλλίδης Ἰωάννης τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 5 - 1944 εἰς Θεσσαλονίκην κατὰ τὴν σύλληψιν κακοποιοῦ.

Κτενᾶς Θεοφάνης τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.

Κτίστης Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐπνίγη τὴν 19 - 1 - 1947 κατὰ τὸ ναυάγιον τοῦ ἀτμοπλοίου «Χειμάρα» εἰς νότιον Εὐβοϊκὸν Κόλπον.

Κυπτᾶνος Εὐάγγελος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 1 - 1949 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάφνην - Σερρῶν.

Κυπρεσλῆς Σπυρίδων τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 4 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Βράτισταν - Δράμας.

Κυπριανὸς Σπυρίδων τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.

Κυπριανὸς Σωτήριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 9 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κακουρὴ - Βοιωτίας.

Κυργιάννης Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐδολοφονήθη τὴν 14 - 5 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἴσβορον - Πιερίας.

Κυριαζῆς Γεώργιος τοῦ Ταξιάρχου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἁγίαν Παρασκευὴν - Πιερίας.

Κυριακάκης Ἰωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Ἐδέσσης.
Κυριακάκος Δημήτριος τοῦ Κυριάκου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 10 - 1945 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Ἀλεξανδρούπολιν.
Κυριάκης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.
Κυριάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 8 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φλάμπουρον - Βόλου.
Κυριακίδης Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμφιτρίτην - Ἕβρου.
Κυριακίδης Ἰωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 18 - 4 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Κιλκίς.
Κυριακίδης Ἰωάννης τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν.
Κυριακόπουλος Θρασύβουλος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Κυριακόπουλος Μιχαὴλ τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.
Κυριακόπουλος Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 8 -1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δημητσάναν - Ἀρκαδίας.
Κυριακόπουλος Ἀθανάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάρα - Ἀρκαδίας.
Κυριακόπουλος Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 10 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Διδυμοτείχου - Ἕβρου.
Κυριακόπουλος Σπυρίδων τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 9 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν.
Κυριακόπουλος Χρῆστος τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ὑπάτην.
Κυριάκου Βασίλειος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βατόνια - Χαλκιδικῆς.
Κυρίμης Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 3 - 1949 συνεπείᾳ αὐτοκινητιστικοῦ δυστυχήματος.
Κυρίτσης Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 9 - 1946 συνεπείᾳ αὐτοκινητιστικοῦ δυστυχήματος εἰς Παλαιὰν Καβάλαν.
Κυρίτσης Χριστόδουλος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς περιφέρειαν τῶν Γρεβενῶν.
Κύρου Ἠλίας τοῦ Δημοσθένους, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλλον Νέας Κοκκινιᾶς.
Κωνσταντάρας Μιχαὴλ τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 12 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.
Κωνσταντακόπουλος Ἀναστάσιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Κωνσταντέλος Λάζαρος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 4 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Ἀμυνταίου - Φλωρίνης.
Κωνσταντινάκος Εὐάγγελος τοῦ Βασιλείου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη εἰς Κατσιπόδι τὴν 20 - 12 - 1944.
Κωνσταντινίδης Γεώργιος τοῦ Ζαχαρία, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.
Κωνσταντινίδης Μιχαὴλ τοῦ Μιλτιάδου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς χωρίον τῆς Κυνουρίας.
Κωνσταντινίδης Συμεὼν τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Σιτοχώριον - Σερρῶν.
Κωνσταντινίδης Παναγιώτης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.
Κωνσταντινίδης Ἠλίας τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 9 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἴβηρα-Σερρῶν.
Κωνσταντινόπουλος Ἀναστάσιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Κωνσταντινόπουλος Διονύσιος τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀρτοτίναν - Δωρίδος.
Κωνσταντόπουλος Γεώργιος, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Κωνσταντόπουλος Νικόλαος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 5 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν.
Κωνσταντόπουλος Παναγιώτης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νυμφαῖον - Φλωρίνης.
Κώνστας Γεώργιος τοῦ Ἠλία, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Κώνστας Ἀλέξιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 1 - 1950 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Κώνστας Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀργυροπούλιον - Λαρίσης.
Κωστάκης Εὐάγγελος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δερβένιον - Εὐβοίας.
Κωστάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀναργύρου, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.
Κώσταλος Κωνσταντῖνος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Στόμιον - Λαρίσης.
Κωστελέτος Νικηφόρος τοῦ Ἀρλιώτου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Κώστογλου Ἀναστάσιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 7 - 1942 ἐκ τῆς ἀνατινάξεως τῶν ἀποθηκῶν πυρομαχικῶν Δουδουλὰρ - Θεσσαλονίκης, ὅπου ἐτύγχανε φρουρός.
Κωστοξενάκης Εὐάγγελος τοῦ Ἀναστασίου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944.
Κωστόπουλος Ἀθανάσιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 11 – 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μπουλτσίστρα - Ξάνθης.
Κωστόπουλος Ἀνδρέας τοῦ Ἀναστασίου, ἐπνίγη τὴν 13 - 3 - 1942 εἰς ναυάγιον.
Κωστόπουλος Βασίλειος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 1 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σφηκιὰ - Βεροίας.
Κωστόπουλος Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 9 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Πολύδενδρον - Βεροίας.
Κωστόπουλος Παντελῆς, ἐδολοφονήθη τὴν 11 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χαλκίδα.
Κωστόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαθακάτα - Σάμου.
Κωστοῦρος Ἰωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Σαϊτὰν Ντερὲ» - Λέσβου.
Κωστρίδης Γεώργιος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκι - Λακωνίας.
Κωτούλας Διονύσιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βουτέλι - Ἠμαθίας.
Κωτσαύτης Ἀριστείδης τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς φρουρὰν φυλακῶν Βουλιαγμένης.

Λάβδας Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Γαρδικίου - Λαμίας.
Λαγκουβάρδος Γεώργιος τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 9 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νέον Καρλόβασι - Σάμου.
Λαγὸς Στυλιανὸς τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 3 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σταυροχώρι - Κιλκὶς.
Λαδᾶς Χρῆστος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Διρράχιον - 'Αρκαδίας.
Λαζανάκης Μηνᾶς τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ἁγία Αἰκατερίνη» - Λαμίας.
Λαζαρᾶτος Διονύσιος τοῦ 'Αγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Μύρτο» - Κεφαλληνίας.
Λαζαρῆς Χρῆστος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.
Λαζαρῆς Μᾶρκος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 29 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Παναγιὰ - Βεροίας.
Λαζόπουλος 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
Λάζος Λάζαρος, ἐφονεύθη τὸν Σεπτέμβριον 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Βέροιαν.
Λάζος Θεόδωρος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Δαμασκηνιὰ - Καστοριᾶς.
Λαλάκος Βασίλειος τοῦ 'Αντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 18 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σκούρτα - Βοιωτίας.
Λαλαούνης Πολυχρόνης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 7 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Λαΐτσας Δημήτριος τοῦ 'Αριστείδου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 7 - 1945 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Λευκάδαν.
Λαμπιρᾶτος Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 8 - 1942 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
Λαμπράκης Λάμπρος τοῦ Δημητρίου, ἐδολοφονήθη τὴν 17 - 6 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σκοπιὰν - Φλωρίνης.
Λαμπρινέας Εὐάγγελος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαλτεσινῖκον - 'Αρκαδίας.
Λαμπρόπουλος 'Αθανάσιος τοῦ 'Αναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάρα - 'Αρκαδίας.
Λαμπρόπουλος Λάμπρος τοῦ Πέτρου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κατσιπόδι - 'Αθηνῶν.
Λάμπρου 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δερβένιον - Εὐβοίας.
Λάππας 'Αθανάσιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.
Λάππας 'Αρτέμιος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 4 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κερασιὰν - Μαγνησίας.
Λασκίδης Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δίλοφον - 'Ορεστιάδος.
Λαυρᾶνος 'Αλέξανδρος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.
Λαυρέντζος Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 12 - 1944 εἰς ῎Αρταν μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν.
Λαφώνης 'Ιωάννης τοῦ 'Αστερίου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 12 - 1943 εἰς Θεσσαλονίκην ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Λαχανᾶς Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Δωρίδος.
Λεβεντάκος Χρῆστος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Λεγάκης Γεώργιος τοῦ Λεωνίδου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκι - Λακωνίας.
Λεϊμονίτης Θεόδωρος τοῦ Εὐστρατίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκι - Λακωνίας.
Λεκκάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Σταματίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 7 - 1944 εἰς Μέσην 'Ανατολὴν (Σουέζ).
Λεκκάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Ποθητοῦ, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς ῎Ασυλλον - Νέας Κοκκινιᾶς.
Λεκκάκης Γεώργιος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Λαγκαδᾶ - Θεσσαλονίκης.
Λειβαδᾶς Λεωνίδας τοῦ Γερασίμου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.
Λέμπης 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Μύρτο» - Κεφαλληνίας.
Λεοντάρης Διονύσιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 3 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Καλαβρύτων.
Λέτσας Δημήτριος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 9 - 1944 συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ εἰς Σκαραμαγκᾶ - 'Αττικῆς.
Λευτεριώτης 'Αργύριος τοῦ Μαρίνου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.
Λευτεριώτης Νικόλαος τοῦ 'Αλεξίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αρτοτίναν - Δωρίδος.
Λεωνίδης Θεόδωρος τοῦ Βλαδιμήρου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 3 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Σολωμὸν - Κορινθίας.
Λεωνιδόπουλος Λεωνίδας τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Λεωτσάκος 'Αλέξανδρος τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 6 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.
Λιάγκας 'Ηλίας τοῦ Χαρισίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 3 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιτόχωρον - Πιερίας.
Λιαμπόρης 'Ηλίας τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1942 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μαχαλᾶ - Αἰτωλοακαρνανίας.
Λιανὸς Γρηγόριος τοῦ Εὐθυμίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
Λιάπης Βασίλειος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - 'Ελασσόνος.
Λιάπης Γεώργιος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 6 - 1950 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Λιαράκος Χρῆστος τοῦ 'Αποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Εξωχώριον - Μεσσηνίας.
Λιάσκος Σπυρίδων τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν 'Ιωνίαν - 'Αττικῆς.
Λιασκώνης Κωνσταντῖνος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 11 - 1943 εἰς Σάμον συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ.
Λιάτσας 'Αθανάσιος τοῦ 'Αντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νικόκλειαν - Σερρῶν.
Λίμπας Εὐάγγελος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλλαρύτες - ῎Αρτης.
Λιντοβόης Κωνσταντῖνος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Λιόγκος Μαρῖνος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 11 - 8 -

1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Παγκράτι - Ἀττικῆς.
Λιόσης Ἰωάννης τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κάτω Πατήσια - Ἀττικῆς.
Λισγάκης Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαρβάραν - Χαλκιδικῆς.
Λιώσης Φίλιππος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Λοῦβρος Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Λοῦβρος Νικόλαος τοῦ Λεωνίδου, ἐπνίγη τὴν 19 - 1 - 1947 κατὰ τὸ ναυάγιον τοῦ ἀτμοπλοίου «Χειμάρα» εἰς Εὐβοϊκὸν Κόλπον.
Λουκάκης Θεοχάρης τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γρεβενά.
Λουκᾶς Ἀντώνιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀθήνας.
Λουκόπουλος Γεώργιος τοῦ Τριανταφύλλου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 2 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φάρσαλα.
Λούσκης Ταξιάρχης τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 3 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Νέαν Ζίχνην - Σερρῶν.
Λουτράκης Νικόλαος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 6 - 1944 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς προκυμαίαν Χίου.
Λυβέρης Κωνσταντῖνος τοῦ Διονυσίου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 8 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν
Λυμάκης Μαρῖνος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 4 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Τρίπολιν - Ἀρκαδίας.
Λυμπέρης Χαράλαμπος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πρόδρομον - Ἠμαθίας.
Λυμπερόπουλος Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.
Λυμπερόπουλος Σπυρίδων τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰν - Ἐλασσόνος.
Λυμπερόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Λυμπερίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Λυμπερόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάρα Ἀρκαδίας.
Λυράκης Ἰωάννης τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.
Λύρας Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰν - Ἐλασσόνος.
Λύρης Ἀπόστολος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Λύρης Ἰωάννης τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλλον - Νέας Κοκκινιᾶς.
Λύτινας Ἰωάννης τοῦ Ἀστερίου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 1 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Λιβαδιὰ - Σερρῶν.
Λύτινας Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 1 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιφέρειαν Θηβῶν - Βοιωτίας.
Λύτρας Ἀνάργυρος τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μεταγγίτσιον - Χαλκιδικῆς.
Μαγκλαβᾶς Κωνσταντῖνος τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κύμην - Ἀλεξανδρουπόλεως.
Μαζαράκης Πασχάλης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 3 - 1950 εἰς Πλάτανον - Ναυπακτίας ἐκ θραύσματος ὅλμου.
Μαζάνης Ἰωάννης τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 31 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἄρνα - Λακωνίας.
Μάζης Χαράλαμπος τοῦ Ἀριστείδου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πλατεῖαν Κυριακοῦ - Ἀθηνῶν.
Μαθιουδάκης Χαράλαμπος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 11 - 1944 ἐκ νάρκης εἰς Χερσόνησον - Ἡρακλείου -Κρήτης.
Μακαρίου Κλεάνθης τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χαρβάτιον - Ἀττικῆς.
Μακρῆς Σπυρίδων τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 9 - 1944 εἰς συμπλοκὴν μετὰ κομμουνιστῶν εἰς Πλατεῖαν Βάθης - Ἀθηνῶν.
Μακρῆς Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.
Μακρῆς Χαράλαμπος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἁγίους Θεοδώρους - Κοζάνης.
Μακρῆς Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πυργάκι - Φωκίδος.
Μακρυγιάννης Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κολοκυθιᾶς - Δωρίδος.
Μακρυμανωλάκης Εὐτύχιος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 13 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀμφιλοχίαν.
Μαλαβέτας Εὐάγγελος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰ - Λακωνίας.
Μαλαγκάρας Βασίλειος τοῦ Τιμοθέου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λευκίμμην - Σουφλίου.
Μαλακὸς Γεώργιος τοῦ Ἀνδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 27 - 7 - 1943 εἰς Θεσσαλονίκην ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Μαλάμος Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ηὐτοκτόνησε τὴν 7 - 4 - 1944 ἵνα μὴ περιέλθῃ ζῶν εἰς χεῖρας τῶν κομμουνιστῶν μαχόμενος εἰς Ἁγίαν Ἄνναν - Εὐβοίας.
Μαλικούρτης Ξενοφῶν τοῦ Διονυσίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεπτοκαρυὰν - Πιερίας.
Μαλοῦκος Δημήτριος τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.
Μαμουνάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Μαμούχας Γεώργιος τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 1 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος ἐν τῇ Ἱερᾷ Ὁδῷ - Ἀθηνῶν.
Μάνδαλος Νικόλαος τοῦ Ἀλεξίου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 12 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Ντόβα Τεπέ - Ποροΐων.
Μάνδαλος Εὐθύμιος τοῦ Σπυρίδωνος, ἀπήχθη τὴν 12 - 9 - 1944 νοσηλευόμενος εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Λαρίσης ὑπὸ ἀνδρῶν τοῦ ΕΛΑΣ καὶ ἐξετελέσθη.
Μανδῆς Βασίλειος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀνδρίτσαιναν - Ὀλυμπίας.
Μανδραπίλιας Περικλῆς τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Κασσάνδραν - Χαλκιδικῆς.
Μανεσιώτης Χρῆστος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 24 - 4 - 1946 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Μελενικίτσιον - Σιδηροκάστρου.
Μανῆς Σπυρίδων τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 30 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σπέτσας - Ἀττικῆς.
Μανθόπουλος Νικόλαος τοῦ Τιμοθέου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέρι - Ἀττικῆς.
Μανιάκας Ἰωάννης τοῦ Ἀποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 -

1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαυροκλήσιον - Ἕβρου.
Μανιάκης Μιχαὴλ τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.
Μανιάτης Διονύσιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς συνοικίαν Γκύζη - Ἀθηνῶν.
Μανιάτης Θεόδωρος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Μανιάτης Παναγιώτης τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σαντομέριον - Ἀχαΐας.
Μανῖνος Ἠλίας τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.
Μανούρας Ζαχαρίας τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πρόδρομον - Ἠμαθίας.
Μανουσάκης Τηλέμαχος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κεραμίδιον - Μαγνησίας.
Μαντᾶς Θεμιστοκλῆς τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 3 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιτόχωρον - Πιερίας.
Μαντατουνάκης Ἰωάννης, ἐφονεύθη τὴν 2 - 6 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Προφήτην Ἠλίαν - Ἡρακλείου.
Μάντζαρης Εὐστράτιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζερβοχώριον - Σερρῶν.
Μαντζουνέας Δημήτριος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάρα - Ἀρκαδίας.
Μαντικὸς Ἐμμανουὴλ τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νυμφαῖον - Φλωρίνης.
Μανωγλῆς Δημήτριος τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σούγλιανην - Χαλκιδικῆς.
Μανωλόγλου Νικόλαος τοῦ Πολυχρόνη, ἐφονεύθη τὴν 10 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ξάνθης.
Μανωλούδης Νικόλαος τοῦ Ἀγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν.
Μάντης Βασίλειος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀνδρίτσαιναν - Ὀλυμπίας.
Μάντης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη ἀγρίως τὴν 9 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν.
Μαραβίτσας Χαρίλαος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 11 - 1948 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐράτυραν - Κοζάνης.
Μαραγκάκης Ἀντώνιος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 18 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βαρβάρας - Χαλκιδικῆς.
Μαραγκάκης Ἰωάννης τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 7 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀπιδέαν - Λακωνίας.
Μαραγκουδάκης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 2 - 1943 ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν εἰς Σεληνάρη - Λασιθίου.
Μαράκης Νικόλαος τοῦ Μιλτιάδου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 8 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς περιοχὴν Ἀλικιανοῦ - Χανίων.
Μαράκης Ἰωάννης τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 23 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Βαρβάραν - Χαλκιδικῆς.
Μάρας Χρῆστος τοῦ Ἀλεξίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 7 - 1944 εἰς συμπλοκὴν μετὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἅγιον Ἰωάννην - Ρέντην.
Μάρας Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀργύρια - Φθιώτιδος.
Μαριδάκης Στυλιανὸς τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 6 - 8 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Σουβάλα» - Βόλου.
Μαργαρίτης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρδίτσαν.
Μαργαρίτης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ἁλυκόπετρα» - Βόλου.
Μαρέντης Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὴν ὁδὸν Φωκίωνος Νέγρη - Ἀθηνῶν.
Μαρίνης Ἀπόστολος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Μαρῖνος Βασίλειος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Ἅγιος - Ἰωάννης - Τριχωνίδος.
Μαρῆς Σταμάτιος τοῦ Δημητρίου, ἐπνίγη τὴν 30 - 5 - 1941 εἰς Αἰγαῖον κατόπιν βομβαρδισμοῦ τοῦ βενζινοπλοίου δι' οὗ μετέβαινεν ἐκ Μυτιλήνης εἰς Πειραιᾶ.
Μαρκάκης Ἀγησίλαος τοῦ Ζαχαρίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Μεραμβέλλου - Λασιθίου.
Μαρκᾶτος Νικόλαος τοῦ Γερασίμου, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 1 - 1949 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κιλκίς.
Μακρογιαννάκης Παντελῆς τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Μαρκογιαννάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 9 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Θεολόγου - Θάσου.
Μαρκόπουλος Ἀθανάσιος τοῦ Σάββα, ἐφονεύθη τὴν 29 - 9 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαυροθάλασσαν - Σερρῶν.
Μᾶρκος Ἠλίας τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Αἰγείραν - Ἀχαΐας.
Μάρκου Ἰωάννης τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 5 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βάβδον - Χαλκιδικῆς.
Μάρκου Ἰωάννης τοῦ Ἀντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλλον - Νέας Κοκκινιᾶς.
Μαρκουδάκης Γεώργιος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Μαρκουλάκης Στυλιανὸς τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 6 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Ἀλικιανὸν - Χανίων.
Μαρκουλάκης Γεώργιος τοῦ Φραγκίσκου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαθύλακκον - Δράμας.
Μαρκουλάκης Ἰωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 6 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Βοσκοχώριον - Κοζάνης.
Μαρούλης Νικόλαος τοῦ Θωμᾶ, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 5 - 1942 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κατερίνην - Πιερίας.
Μαρτίνης Ἀνδρέας τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Μασούρας Νικόλαος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Μασούρας Γεώργιος τοῦ Σταύρου, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 12 - 1946 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Σερρῶν.
Μαστοράκης Βασίλειος τοῦ Γεωργίου, ἐδολοφονήθη τὴν 24 - 11 - 1941 ὑπὸ κακοποιοῦ εἰς Λαράνιον - Μονοφατσίου.
Μαστοράκης Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐδολοφονήθη τὴν 15-

10 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὴν ὁδὸν Σικελιανοῦ - Ἀθηνῶν.

Μάστορης Χαράλαμπος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.

Μαστορόπουλος Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κάνδανον - Χανίων.

Μαστρογιάννης Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάφνην - Καλαβρύτων.

Μαστρογιάννης Βασίλειος τοῦ Ἀποστόλου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς χωρίον Σκούρτα - Βοιωτίας.

Μαστροκωνσταντόπουλος Παναγιώτης τοῦ Χαριλάου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Δωρίδος.

Ματζανᾶς Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Ματζάνης Ἰωάννης τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 31 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ράχες - Λακωνίας.

Μάτζαρης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 3 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Καράτσαλι» - Ἕβρου.

Ματζουνέας Δημήτριος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάρα - Ἀρκαδίας.

Ματὸς Γεώργιος τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ὁρμυλίας - Χαλκιδικῆς.

Ματσαμάκης Γεώργιος τοῦ Ἐλευθερίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Εὔλαλον - Ξάνθης.

Ματσακᾶς Σπυρίδων τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαλτεσινίκον - Ἀρκαδίας.

Μαυρακάκης Γεώργιος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 4 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Τύρναβον.

Μαυριδάκης Μιλτιάδης τοῦ Σταματίου, ἀπεβίωσε τὴν 19 - 8 - 1948 ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

Μαυριγιαννάκης Νικόλαος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 11 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὴν περιοχὴν Βροντοῦς.

Μαυροειδῆς Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 30 - 5 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Παλαιοῦ Φαλήρου.

Μαυροειδῆς Ἰωάννης τοῦ Σταύρου, ἐτυφεκίσθη τὴν 12 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Λάρισαν.

Μαυρομανωλάκης Γεώργιος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.

Μαυρομμάτης Πέτρος τοῦ Λάμπρου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 12 - 1940 εἰς Λάρισαν συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ.

Μαυροχείλης Παναγιώτης τοῦ Χρισ. ἐξετελέσθη τὴν 3 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μονὴν Ὁσίου Δαυῒδ - Εὐβοίας.

Μαφαφούρης Βασίλειος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Μαγρέμης Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - Λακωνίας.

Μενδρινὸς Ἰωάννης τοῦ Εὐαγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλλον - Νέας Κοκκινιᾶς.

Μέντζας Βασίλειος τοῦ Ἐλευθερίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάφνην - Καλαβρύτων.

Μέντζος Κωνσταντῖνος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γραμματικὸν - Ἀττικῆς.

Μεράκος Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δαδιὰ - Σουφλίου.

Μεριανὸς Ἀλκίνοος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πρόδρομον - Ἡμαθίας.

Μεριανὸς Παναγιώτης τοῦ Γερασίμου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Δωδώνης - Ἰωαννίνων.

Μερτζίνης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 2 - 1942 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σπάρτην.

Μερτσιώτης Ἀθανάσιος τοῦ Στεφάνου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλάβρυτα.

Μηλιαράκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Φιλίππου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Μεραμβέλλου - Λασιθίου.

Μητρακάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς χωρίον Νότια - Πέλλης.

Μητρόπουλος Γεώργιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λευκίμμην - Ἕβρου.

Μητρόπουλος Ἀντώνιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.

Μήτρου Θεόδωρος τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Λάκκωμα» - Ἀργολίδος.

Μητσάκος Ἀναστάσιος τοῦ Ἀντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 2 - 1942 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς περιοχὴν Χανίων.

Μητσέας Ἰωάννης τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.

Μήτσης Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 4 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς γέφυραν Καλαμᾶ - Ἰωαννίνων.

Μήτσης Γρηγόριος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 1 - 1950 συνεπείᾳ αὐτοκινητιστικοῦ δυστυχήματος.

Μῆτσος Ἀναστάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 3 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιτόχωρον - Πιερίας.

Μιχαηλίδης Κωνσταντῖνος τοῦ Λεωνίδου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 7 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Μίχαλος Ἀντώνιος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς διυλιστήρια - Οὔλεν - Ἀττικῆς.

Μιχελάκος Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλλον - Νέας Κοκκινιᾶς.

Μιχιώτης Κλεομένης τοῦ Κωνσταντίνου, συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 8 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Μισακλίδης Κωνσταντῖνος τοῦ Παρασκευᾶ, ἐφονεύθη τὴν 17 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γιαννακοχώριον - Ἡμαθίας.

Μισιακὸς Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 4 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄμφισσαν.

Μιχαλάκης Κυριάκος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - Ὀλυμπίας.

Μιχαλακόπουλος Δημήτριος τοῦ Θεμιστοκλέους ἐφονεύθη τὴν 4 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πέτραν - Μεσσηνίας.

Μιχάλης Ἐλευθέριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 5 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμύνταιον - Φλωρίνης.

Μιχαλᾶς Βασίλειος τοῦ Γερασίμου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Μιχαλόπουλος Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν ὄρους Αἶνος - Κεφαλληνίας.
Μιχαλόπουλος Νικόλαος, ἐφονεύθη τὴν 3 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Αἴνου - Κεφαλνίας.
Μιχαλόπουλος Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 8 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τρίπολιν - Ἀρκαδίας.
Μιχαλόπουλος Σταμάτιος τοῦ Μιχαὴλ, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Μιχελάκος Σπυρίδων τοῦ Σταματίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.
Μιχελῆς Ἰωάννης τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.
Μιχελῆς Μιχαὴλ τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἅγιον Ἰωάννην - Καρέα.
Μιχελιουδάκης Χρῆστος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Μιχελόπουλος Ἀντώνιος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀρκαλοχώριον - Ἡρακλείου.
Μόδοστος Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 6 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Μοῖρος Στυλιανὸς τοῦ Ἀναστασίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλον - Νέας Κοκκινιᾶς.
Μολὲς Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Μονάχος Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλον - Νέας Κοκκινιᾶς.
Μονοῦχος Δημήτριος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν Ὀχρανιτῶν εἰς τὴν περιοχὴν Περικοπῆς - Φλωρίνης.
Μορφίνης Κορνήλιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
Μόσιαλος Θωμᾶς τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Δεσκάτην - Λαρίσης.
Μοσχίδης Παντελῆς τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 11 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πεντάλοφον - Κοζάνης.
Μοσχοβάκης Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φούρνους - Σάμου.
Μοσχοφίδης Θεόδωρος τοῦ Ματθαίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀράχωβαν - Ναυπακτίας.
Μουγγρίδης Γεώργιος τοῦ Γρηγορίου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 11 - 1942 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Διδυμότειχον - Ἕβρου.
Μουζάκης Σταῦρος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 10 - 1944 εἰς Θεσσαλονίκην ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Μούκας Χρῆστος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐδολοφονήθη τὴν 12 - 2 - 1942 ὑπὸ κακοποιοῦ εἰς χωρίον Κέδρος - Καρδίτσης.
Μουλατσιώτης Ἀθανάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.
Μουλινὸς Στέφανος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.
Μουμούρης Νικόλαος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 21 - 7 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ὄρος Κερκετεὺς - Σάμου.
Μουρατίδης Κωνσταντῖνος τοῦ Χαραλάμπους, ἐξ ετελέσθη τὴν 30 - 6 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσπρα Χώματα - Ἀττικῆς.
Μουρατίδης Χαράλαμπος τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 7 - 1948 εἰς Θεσσαλονίκην εἰς συμπλοκὴν μετ' ἀναρχικῶν.
Μοῦρκος Δημήτριος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κυριακοχώριον - Λαμίας.
Μουρτζάκης Ἀλέξανδρος τοῦ Χρίσ. ἐφονεύθη τὴν 8 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βιάννου - Ἡρακλείου.
Μουρμούρης Νικόλαος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμπελάκια - Ἕβρου.
Μουστάκας Γεώργιος τοῦ Αὐγερίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Νεοχωρίου - Χαλκιδικῆς.
Μουστάκας Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 2 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ ὄρος Σουβλιάνους.
Μουτζουρέας Κωνσταντῖνος τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.
Μουτζουρίδης Γεώργιος τοῦ Διονυσίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βερδικοῦσσαν - Λαρίσης.
Μόφορης Στυλιανὸς τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλον - Νέας Κοκκινιᾶς.
Μπακάλης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαυραναίους - Γρεβενῶν.
Μπακάλης Ἰωάννης τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Σπάρτης - Γυθείου.
Μπακαλούδης Δημοσθένης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Διδυμότειχον - Ἕβρου.
Μπάκας Ἰωάννης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 7 - 1944 μαχόμενος ἐναντίον τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄμφισσαν.
Μπακάσης Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 10 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς τὴν ὁδὸν Λαμίας - Δομοκοῦ.
Μπακοβασίλης Στυλιανὸς τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - Λαρίσης.
Μπακόλας Ἰωάννης τοῦ Ζώη, ἐφονεύθη τὴν 29 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πολύμυλον - Κοζάνης.
Μπακόπουλος Πέτρος τοῦ Ἀγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.
Μπακόπουλος Βασίλειος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἅγιον Πέτρον - Ἀρκαδίας.
Μπακόπουλος Παντελῆς τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Καστοριᾶς.
Μπαλαούρας Σπυρίδων τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παραβόλαν - Αἰτωλοακαρνανίας.
Μπάλκας Βασίλειος τοῦ Σταματίου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ - Ἀττικῆς.
Μπαλόπουλος Βασίλειος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Μπαλοῦκος Σπυρίδων τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 8 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Καστοριᾶς.
Μπαλτατζίδης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Νιγρίτης - Σερρῶν.

Μπαλτσίδης Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάνδαλον - Πέλλης.

Μπάμπαλης Βασίλειος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Μπαξεβανίδης Βασίλειος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 11 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιβάδιον - Χαλκιδικῆς.

Μπαξεβανίδης Χρῆστος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 20 - 8 - 1944 εἰς Ἀθήνας συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Μπαρδίκας Παναγιώτης τοῦ Θεοδώρου, ἀπεβίωσε τὴν 31 - 3 - 1941 ἐκ τῶν τραυμάτων καὶ κακουχιῶν τοῦ πολέμου.

Μπάρλας Παναγιώτης τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 5 - 1941 εἰς Χανιὰ συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ.

Μπαρλῆς Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ψάρι - Τριφυλίας.

Μπαρμπαγιάννης Χαράλαμπος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκι - Λακωνίας.

Μπαρμπάκας Βασίλειος τοῦ Εὐθυμίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 10 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Θεσσαλονίκην.

Μπαρμπαρούσης Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 3 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἄρατον - Ροδόπης.

Μπάρμπας Δημήτριος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεβίδιον.

Μπαρούνης Παναγιώτης τοῦ Ἀργυρίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ ὄρος Παγγαῖον.

Μπαρούτας Ἰωάννης τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 7 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Βερτίσκον - Θεσσαλονίκης.

Μπαρτσάβας Κωνσταντῖνος τοῦ Ἠλία, ἐφονεύθη τὴν 18 - 3 - 1944 εἰς Ἀθήνας συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Μπαρτζιλόγλου Ἐμμανουὴλ τοῦ Λουκᾶ, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας συνελήθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 14 - 9 - 1944.

Μπάσης Γεώργιος τοῦ Στεργίου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δίλοφον - Ἔβρου.

Μπάστας Λάμπρος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 9 - 1943 εἰς Λάρισαν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.

Μπατάλης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλον - Νέας Κοκκινιᾶς.

Μπατζοτέγος Κωνσταντῖνος τοῦ Στεργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 4 - 1931 συνεπείᾳ ἐκρήξεως γερμανικῆς βόμβας εἰς Ἀλιάκμονα.

Μπατσακούτσας Κωνσταντῖνος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλον Νέας Κοκκινιᾶς.

Μπατσαμάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 7 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κερασίτσαν - Ἀρκαδίας.

Μπατσῆς Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βραστῶν - Χαλκιδικῆς.

Μπαφατάκης Περικλῆς τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 1 - 1946 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Καμπὴν - Ἄρτης.

Μπαχαντούρης Γεώργιος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμαλιάδα - Ἠλείας.

Μπέζαρης Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 5 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀηδονοχώριον - Σερρῶν.

Μπεζῆς Ἰωάννης τοῦ Ἀντωνίου, μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σκρὰ - Κιλκίς συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 14 - 11 - 1946.

Μπεκιάρης Πασχάλης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 7 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Θερμὰς - Σερρῶν.

Μπεκιάρης Ἰωάννης τοῦ Μιχαήλ, ἐπνίγη τὴν 19 - 1 - 1947 κατὰ τὸ ναυάγιον τοῦ α/π «Χειμάρα» εἰς νότιον Εὐβοϊκὸν Κόλπον.

Μπεκιαρίδης Τριαντάφυλλος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 9 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς θέσιν «Τσαμάκια» - Μυτιλήνης.

Μπάλκας Βασίλειος τοῦ Σταματίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄσυλον - Νέας Κοκκινιᾶς.

Μπέκος Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Βάλτος» - Μαγνησίας.

Μπεκρῆς Κωνσταντῖνος τοῦ Διονυσίου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιφέρειαν Καρδίτσης.

Μπελιτσάκος Νικόλαος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ψάρι - Τριφυλίας.

Μπελλῆς Ἠλίας τοῦ Ἀριστείδου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέρι - Ἀττικῆς.

Μπέλλος Ἰωάννης τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Μπεμπόνης Παναγιώτης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Διάβα» - Ἐλασσόνος.

Μπερδεκλῆς Θεόδωρος τοῦ Παναγιώτου, συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 13 - 7 - 1946, μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλλιπεύκην - Λαρίσης.

Μπερεδήμας Ἀλέξανδρος τοῦ Δημητρίου, συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 12 - 9 - 1944, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ.

Μπερέτης Παναγιώτης τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 11 - 1940 συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ ὑπὸ ἰταλικῶν ἀεροπλάνων εἰς περιοχὴν Λούρου - Πρεβέζης.

Μπερίτσης Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.

Μπερούκας Γεώργιος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάρα - Ἀρκαδίας.

Μπερσῆς Γεώργιος τοῦ Ἠλία, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 12 - 1941 παρ' ἀναρχικῶν εἰς Λάρισαν.

Μπερτόλης Γεώργιος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 2 - 1945 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πλατύστομον - Φθιώτιδος.

Μπέρτσας Δημήτριος τοῦ Ζώη, ἐξηφανίσθη τὴν 21 - 1 - 1944 κρατούμενος ὢν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Αὐστρίαν.

Μπίζας Γεώργιος, ἐφονεύθη τὴν 24 - 9 - 1946, μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεπτοκαρυὰν - Πιερίας.

Μπῖκος Χρῆστος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεβίδιον - Ἀρκαδίας.

Μπιμπιδάκης Ἄγγελος τοῦ Παρίση, ἐφονεύθη τὴν 2 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μ. Παναγιὰ - Χαλκιδικῆς.

Μπιμπῖκος Δημήτριος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 27 - 11 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Βαθύλακκον - Κοζάνης.

Μπίντζας Διονύσιος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεπτοκαρυὰν - Πιερίας.

Μπιρίτσης Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.

Μπίρσπουλος Ἀνδρέας τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Ἁγία Παρασκευὴ - Πιερίας.

Μπίσκας Γεώργιος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 23 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λαγκάδιον - Σερρῶν.

Μπιτζανάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰακώβου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ τοῦ ὄρους Πάρνων.

Μπίτης Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἄνω Χώραν - Αἰτωλοακαρνανίας.

Μπιτσάκης Δημήτριος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 11 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πόρον - Κοζάνης.

Μπλάνης Νικόλαος τοῦ Ὀδυσσέως, ἐφονεύθη τὴν 8 - 8 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πύργον - Ἠλείας.

Μπλιάφας Δημήτριος τοῦ Θεοδώρου, συνελήφθη ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν καὶ ἐξετελέσθη τὴν 30 - 12 - 1943 εἰς Βέρμιον, διανύων εἰς Νάουσαν ἀναρρωτικὴν ἄδειαν.

Μποζαντζόγλου Κωνσταντῖνος τοῦ Μηνᾶ, ἐφονεύθη τὴν 11 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σιδηρονέρου - Δράμας.

Μποϊντάς Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Νιγρίτης.

Μπόκορος Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλλιπεύκην - Δράμας.

Μπόκος Δημήτριος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Μπόμπος Σωτήριος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 30 - 9 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Μπόρλας Βασίλειος τοῦ Ἠλία, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 9 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Λάρισαν.

Μπόρλας Ἰωάννης τοῦ Σταύρου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 9 - 1943 εἰς Λάρισαν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.

Μπόσκος Κυριάκος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βερτίσκον - Θεσσαλονίκης.

Μπότας Ἀναστάσιος τοῦ Ἀριστείδου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Ἰωνίαν.

Μποτίνης Γεώργιος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.

Μπουζούδης Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.

Μπουκακιώτης Κωνσταντῖνος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 10 - 1942 ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν εἰς Ἄμφισσαν.

Μπουλινάκης Ἰωάννης τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 4 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Ξενοτάφια - Λέσβου.

Μπουλογιάννης Βασίλειος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 3 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δαμασκηνιὰν - Κοζάνης.

Μπουλούγαρης Χαράλαμπος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ράχες - Γορτυνίας.

Μπουλουκάκης Δράκος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 13 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μυτιληνιοὺς - Σάμου.

Μπουλουμάκος Γρηγόριος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.

Μπουλούτσης Γρηγόριος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 8 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.

Μπουλταδάκης Ἰωάννης τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 10 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χορτιάτη - Θεσσαλονίκης.

Μπουμπιώτης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 10 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τρίπολιν - Ἀρκαδίας.

Μπούμπουκας Στυλιανὸς τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 12 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Σοχοῦ - Θεσσαλονίκης.

Μπουμπουδάκης Ἀναξαγόρας τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 22 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ρέθυμνον.

Μπούντζουκας Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πύργον - Ἠλείας.

Μπουραζάνης Πέτρος τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γύθειον.

Μπούρας Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.

Μπούρας Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 30 - 12 - 1946 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ὑπάτην - Φθιώτιδος.

Μπουρδάλος Σπυρίδων τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 9 - 1944 εἰς Ρίμινι - Ἰταλίας.

Μπουρελιᾶς Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.

Μπουρλᾶς Ἄγγελος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - Ὀλυμπίας.

Μπουροκώστας Σπυρίδων τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τσιότιον - Τρικάλων.

Μπούρχας Ἀθανάσιος τοῦ Ταξιάρχου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 7 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Κομοτηνῆς - Ξυλαγανῆς.

Μπουσούνης Στέφανος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σκούρτα - Βοιωτίας.

Μπούτζιος Ἀθανάσιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βερδικοῦσσαν - Λαρίσης.

Μπουτσικάκης Κυριάκος τοῦ Μιλτιάδου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Μουριὲς» - Ἐδέσσης.

Μπουτσούκας Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸν περίβολον τοῦ Ναοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος Πύργου - Ἠλείας.

Μπραβάκος Νικόλαος τοῦ Ἡρακλέους, ἐφονεύθη τὴν 12 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βερδικοῦσσαν - Λαρίσης.

Μπριγιάννης Νικόλαος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 2 - 1944 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς τὴν ὁδὸν Μεσογείων - Ἀθηνῶν.

Μπρινιᾶς Ἰωάννης τοῦ Θεοφάνους, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σκέμπι Μαραθῶνος - Ἀττικῆς.

Μπρούμας Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παπαδιὰ - Αἰτωλοακαρνανίας.

Μπρούχας Ἀθανάσιος τοῦ Τρύφωνος, ἐφονεύθη τὴν 4 - 7 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Ξυλαγανὴν - Ροδόπης.

Μυλωθρὸς Ἀναστάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 5 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἁγίαν Παρασκευὴν - Σερρῶν.

Μυλωνάκης Ἰωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.

Μυλωνάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 10 - 1947 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Κονίτσης - Ἰωαννίνων.

Μυλωνᾶς Ἄνθιμος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 5 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βάβδον - Χαλκιδικῆς.
Μυλωνᾶς Μᾶρκος τοῦ Ἰσιδώρου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κυδιάντα - Χίου.
Μυλωνόπουλος Γεώργιος τοῦ Χαραλάμπους, ἐδολοφονήθη τὴν 3 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πεντέλην - Ἀττικῆς.
Μυσιρλάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Χανιά.
Μυτιλήνης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Μυλωνᾶς Εὐάγγελος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 5 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς θέσιν «Ράχη» - Τυμφρηστοῦ.
Μυλωνόπουλος Ἀναστάσιος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 3 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Καβάλαν.
Μυλωνόπουλος Ἀντώνιος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 3 - 1943 εἰς Κατερίνην ὑπὸ τοῦ ΕΑΜ - ΕΛΑΣ.
Μωραΐτης Εὐθύμιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν.
Μωρατίδης Ἀλέξανδρος τοῦ Παύλου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Καβάλας.
Μῶρος Δημήτριος τοῦ Παντελεήμονος, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Μῶρος Κωνσταντῖνος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Ἁγία Αἰκατερίνη - Λαμίας.
Μωυσάκης Μιχαὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κρέστενα - Ὀλυμπίας.
Μωυσιάδης Πρόδρομος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 12 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Μαλαβέτας Εὐάγγελος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Καρυῶν - Λακωνίας.
Ναπλαντίδης Κυριάκος τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μικρολίμνην - Φλωρίνης.
Νάνος Λάζαρος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πηγὴν - Κονίτσης.
Νάσιος Βασίλειος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρδίτσαν.
Νάτσικας Δημοσθένης τοῦ Θωμᾶ, ἐφονεύθη τὴν 28 - 10 - 1943 ὑπηρετῶν εἰς τὰς Ε. Ο. Ε. Α. Ζέρβα, μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Ἀθαμάνιον - Ἄρτης.
Νάτσος Δημήτριος τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 1 - 1942 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κιλκίς.
Νέστορος Ἀθανάσιος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 15 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τερπνὴν - Σερρῶν.
Νετούρας Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 16 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χιλιομόδιον - Κορινθίας.
Νιατόπουλος Ἀθανάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Νίκας Σταῦρος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κάτω Πορόια.
Νίκας Γεώργιος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.
Νικηφόρος Γεώργιος τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.
Νικολαΐδης Δῆμος τοῦ Θεοφίλου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμφιτρίτην - Ἕβρου.
Νικολακάκος Χαρίλαος τοῦ Ἀχιλλέως, ἐφονεύθη τὴν 13 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Μαῦρα Λιθάρια» - Μεσσηνίας.
Νικολακόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ἁγία Αἰκατερίνη» - Λαμίας.
Νικολάου Δημήτριος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.
Νικολάου Ἀναστάσιος τοῦ Σταύρου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 4 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βρέσθαινα - Λακωνίας.
Νικολάου Πασχάλης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βυρίνην - Ἕβρου.
Νικολέτος Θεόδωρος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Ἰωνίαν - Ἀττικῆς.
Νικόλης Μιχαὴλ τοῦ Εὐσταθίου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 3 - 1943 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γρεβενά.
Νικολῆς Νικόλαος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 4 - 1944 εἰς συμπλοκὴν μετὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀλιβέριον - Εὐβοίας.
Νικολόπουλος Εὐάγγελος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.
Νικολόπουλος Λάμπρος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 11 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Ἀλίαρτον - Βοιωτίας.
Νικολόπουλος Γεώργιος τοῦ Στυλιανοῦ, ἀπεβίωσε τὴν 23 - 12 - 1948 εἰς Ἀθήνας ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ συμμοριτοπολέμου.
Νικολόπουλος Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλαμάταν.
Νικολόπουλος Νικόλαος τοῦ Σάββα, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πεύκην - Ἠλείας.
Νικολόπουλος Παναγιώτης τοῦ Πολυζώη, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Νικολόπουλος Βάιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σταυρὸν - Λαρίσης.
Νικομάνης Σπυρίδων τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀπιδέαν - Λακωνίας.
Νικομάνης Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ὑπάτης.
Νίτσας Ἄγγελος τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βαρβάρας - Χαλκιδικῆς.
Νιωτάκης Ἀντώνιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Νταβτᾶς Θεμιστοκλῆς τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Νταγάνης Ἐμμανουὴλ τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 20 - 2 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Μπιναρέικα - Ἀχαΐας.
Νταλῆς Νικόλαος, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 11 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Γιαννιτσῶν.
Νταμπίζιβας Δημήτριος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 9 - 1944 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Καλαμάταν.
Ντάντης Δημήτριος τοῦ Ἠλία, ἐφονεύθη τὴν 23 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ρέθυμνον.

Ντάρας Γεώργιος τοῦ Θεμιστοκλέους, ἐφονεύθη τὴν 21 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βόλου.
Ντάσιος Δημοσθένης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κατερίνην.
Ντασιώτης Στυλιανὸς τοῦ 'Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 30 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Καρδίτσης.
Νταφλοῦκος Σπυρίδων τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 16 - 3 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἄρατον - Ροδόπης.
Ντάφυλος Ἀθανάσιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Ντίτσας Γεώργιος τοῦ Θωμᾶ, ἐφονεύθη τὴν 20 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἁγίαν Παρασκευὴν - Πιερίας.
Ντόντης Βασίλειος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 24 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαυραναίους - Κοζάνης.
Ντουλαβέρης Γρηγόριος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Ντούμας Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κάτω Ποροΐων.
Ντούνας Φίλιππος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Λαγκαδᾶ.
Ντρέλιας Παναγιώτης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 11 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Ξηρομέρου.
Ξανθόπουλος Ἀντώνιος τοῦ Δημητρίου, ἐδολοφονήθη τὴν 21 - 1 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Ἀλεξανδρουπόλεως.
Ξεκάρφωτος, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀράχωβαν - Αἰτωλοακαρνανίας.
Ξεκάρφωτος Δημήτριος τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 2 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.
Ξεκουκουλητάκης Μιχαὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 9 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.
Ξεκουκουλοτάκης Στυλιανὸς τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 2 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Κούνενι - Χανίων.
Ξενάκης Ἀντώνιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Ξενόπουλος Ἀναστάσιος τοῦ Λεωνίδου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 2 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Εὐζώνους - Κιλκίς.
Ξένος Προκόπιος τοῦ Διονυσίου, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 10 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ποντοκερασιὰν - Κιλκίς.
Ξενόφου Ἀνδρέας τοῦ Διονυσίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην - Λαρίσης.
Ξεξάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 9 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ἁγίας Παρασκευῆς - Δωρίδος.
Ξηντάρης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 3 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιτόχωρον - Πιερίας.
Ξυράφης Νικόλαος τοῦ Ἀριστείδου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Ξηροκώστας Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀμπελοκήπους - Ἀθηνῶν.
Ξιουργιᾶς Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.
Ξουρίδης Ἀθανάσιος, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Γιαννιτσῶν.
Ξυδιᾶς Ἀναστάσιος τοῦ Ἀριστείδου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 35ον χιλιόμετρον Σπάρτης - Τριπόλεως.
Ξυλούρης Εὐάγγελος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 30 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Αἰγάλεω - Ἀττικῆς.
Ξυνογαλᾶς Ἀπόστολος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τσαγκαράδαν - Μαγνησίας.
Ξυνογαλᾶς Ἐλευθέριος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάρμαρα - Φθιώτιδος.
Ξυνὸς Δημήτριος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 4 - 1948 μαχόμενος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.
Ὀθωναῖος Κωνσταντῖνος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 7 - 4 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μεσόβουνον - Κοζάνης.
Οἰκονομέας Ἀνδρέας τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 3 - 11 - 1940 συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ εἰς Θεσσαλονίκην.
Οἰκονομέας Σωτήριος τοῦ Λογοθέτου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 4 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.
Οἰκονομόπουλος Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν.
Οἰκονομόπουλος Γεώργιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἄνω Βούταινα - Μεσσηνίας.
Οἰκονομόπουλος Μιχαὴλ τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεβίδιον - Ἀρκαδίας.
Οἰκονόμου Θωμᾶς τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 4 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Οἰκονόμου Περικλῆς τοῦ Εὐθυμίου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πετρούπολιν - Ἀττικῆς.
Οἰκονόμου Κωνσταντῖνος τοῦ Ξενοφῶντος, ἐφονεύθη τὴν 21 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σεβαστέικα - Σάμου.
Ὀκταπόδης Κωνσταντῖνος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σκοτοῦσσαν - Σερρῶν.
Οὐσταμάνης Ἀνδρέας τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Παγανὸς Ἀριστείδης τοῦ Ἠλία, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.
Παγούρας Εὐθύμιος τοῦ Ἀναγνώστου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐλαφίναν - Ἠμαθίας.
Παγώνης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἀπεβίωσε τὴν 5 - 1 - 1949 ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ συμμοριτοπολέμου.
Παγώνης Λάμπρος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 9 - 1944 εἰς συμπλοκὴν μετὰ κομμουνιστῶν εἰς Παγκράτι - Ἀττικῆς.
Παγώνης Ἰωάννης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τσιότιον - Τρικάλων.
Παζάρας Ἰωάννης τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βερδικοῦσσαν - Λαρίσης.
Παλαιὸς Γεώργιος τοῦ Πέτρου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέρι - Ἀττικῆς.
Παλαμίδης Βλάσιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀσπροβάλτα - Θεσσαλονίκης.
Παλάτζας Γεώργιος τοῦ Θωμᾶ, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Παληομῆτρος Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀράχωβαν - Ναυπακτίας.

Πάλλας Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀθανασίου, συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944, μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Παναγάκης Παναγιώτης τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 31 - 1 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Δάμιζαν - Ἠλείας.

Παναγάκος Νικόλαος τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς συνοικισμὸν Γκύζη - Ἀθηνῶν.

Παναγιωτάκης Ἀπόστολος τοῦ Δημοσθένους, ἀπεβίωσε τὴν 10 - 4 - 1949 συνεπείᾳ τῶν κακουχιῶν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

Παναγιωτάκος Φιλάρετος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 1 - 1945 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πεντέλην - Ἀττικῆς.

Παναγιωτίδης Ἀθανάσιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φλάμπουρον - Φλωρίνης.

Παναγιωτίδης Χρῆστος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 4 - 1947 ἐξ ἐνέδρας συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Λαγκαδᾶ - Θεσσαλονίκης.

Παναγιωτίδης Πελοπίδας τοῦ Σάββα, ἐφονεύθη τὴν 16 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Πόρος» - Σφηκιᾶς.

Παναγιωτόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πρόδρομον - Ἠμαθίας.

Παναγιωτόπουλος Ἰωάννης τοῦ Ἀστερίου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κατερίνης.

Παναγιώτου Παναγιώτης τοῦ Νέστορος, ἐφονεύθη τὴν 12 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ ὄρος Πάρνων.

Παναγιώτου Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πλατανάκιον - Ἀρκαδίας.

Παναγόπουλος Μιλτιάδης τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.

Παναγουδάκης Ἰωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 1 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς θέσιν «Μαῦρα Λιθάρια» - Κορινθίας.

Παναρίτης Χρῆστος τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Πανόπουλος Χρῆστος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 10 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Καλαμπάκας - Τρικάλων.

Πάνου Ἀπόστολος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 6 - 1949 συνεπεία ἀτυχήματος εἰς θέσιν «Χωνεύτρα» - Ἰωαννίνων.

Πανούσης Ἀθανάσιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κερδύλια.

Πανταγάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Θεοχάρους, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 1 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - Λακωνίας.

Πανταζῆς Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.

Πανταζῆς Παναγιώτης τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φλαμπουράριον - Ἰωαννίνων.

Πανταζίδης Εὐάγγελος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δαδιὰ - Σουφλίου.

Πανταζόπουλος Μιχαὴλ τοῦ Ἀριστείδου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Νέαν Κοκκινιάν.

Πανταζόπουλος Στέργιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σοχοῦ - Θεσσαλονίκης.

Πανταζόπουλος Φώτιος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Πανταζόπουλος Γεώργιος τοῦ Λάμπρου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλάβρυτα.

Παντελέρης Βασίλειος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιόκαστρον - Χαλκιδικῆς.

Παντελιᾶς Νικόλαος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Κόκκινη Ράχη» - Λέσβου.

Παντελίδης Βασίλειος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Παντελίδης Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμαλιάδα - Ἠλείας.

Παντελίδης Περικλῆς τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 76ον χιλιόμετρον Ἀρναίας - Θεσσαλονίκης.

Πάντζαλης Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀρτοτίναν - Δωρίδος.

Παντζανετίδης Θεόδωρος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σουφλίου.

Πανωλιάσκος Ἀχιλλεὺς τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 1 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Παπαβλασσόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Διονυσίου, ἐξετελέσθη τὴν 22 - 8 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἁγίαν Ἄνναν - Ἠλείας.

Παπαγεωργίου Σοφοκλῆς τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.

Παπαγεωργόπουλος Χρύσανθος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Παπαγιάννης Κωνσταντῖνος τοῦ Λαζάρου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην - Ἐλασσόνος.

Παπαγρηγορίου Λάζαρος τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 4 - 1942 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πύργους - Κοζάνης.

Παπαγρηγορίου Ἰωάννης τοῦ Γρηγορίου, ἐξετελέσθη τὴν 22 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.

Παπαδάκης Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Παπαδάκης Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἄνω Βροντοῦ - Σερρῶν.

Παπαδάκης Ἰωάννης τοῦ Μιλτιάδου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 9 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Παπαδάκης Μιχαὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τσιότιον - Τρικάλων.

Παπαδάκης Παναγιώτης τοῦ Γερασίμου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 11 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βουρλιῶτες - Σάμου.

Παπαδάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 26 - 4 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀνατολὴν - Λαρίσης.

Παπαδάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 5 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λέκκα - Σάμου.

Παπαδάκης Σπυρίδων τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 -

12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Παπαδάμης Ἀλέκος τοῦ Ἀνθίμου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 6 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Πλατανίων - Τριφυλίας.
Παπαδᾶτος Ζώης τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 15 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαμᾶ - Καρδίτσης.
Παπαδᾶτος Χαράλαμπος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 9 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Ἠλείας.
Παπαδημητρίου Στυλιανὸς τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιοχώριον - Ἀρκαδίας.
Παπαδημητρίου Ἐλευθέριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 5 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Αἰσύμην - Ἕβρου.
Παπαδογεωργάκης Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 10 - 1942 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιβαδερὸν - Κοζάνης.
Παπαδοθωμάκος Θεμιστοκλῆς τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀσβεστοχώριον - Θεσσαλονίκης.
Παπαδομανωλάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ταυρωνίτην - Χανίων.
Παπαδόπουλος Χαράλαμπος τοῦ Παύλου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 3 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Νιγρίτης - Σερρῶν.
Παπαδόπουλος Εὐάγγελος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 27 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.
Παπαδόπουλος Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 1 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Παπαδόπουλος Παναγιώτης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 7 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Θερμὰ - Σερρῶν.
Παπαδόπουλος Ἀντώνιος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 11 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς τὴν ὁδὸν Κοζάνης - Νεαπόλεως.
Παπαδόπουλος Μιχαὴλ τοῦ Ἀριστείδου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.
Παπαδόπουλος Ἰωακεὶμ τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 22 - 11 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σοχοῦ - Θεσσαλονίκης.
Παπαδόπουλος Θεόδωρος τοῦ Ἀβραάμ, ἐφονεύθη τὴν 7 - 4 - 1947 ἐξ ἐνέδρας τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Λαγκαδᾶ - Θεσσαλονίκης.
Παπαδόπουλος Ἐλευθέριος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κηπουργιὸ - Κοζάνης.
Παπαδόπουλος Ξενοφῶν τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 4 - 1943 ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν εἰς Κοζάνην.
Παπαδόπουλος Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δημητσάναν - Ἀρκαδίας.
Παπαδόπουλος Ἀναστάσιος τοῦ Θεμιστοκλέους, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Παπαδόπουλος Βασίλειος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεχαινὰ - Ἠλείας.
Παπαδόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 3 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Κορινθίας.
Παπαδόπουλος Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Παπαδόπουλος Γεώργιος, ἐφονεύθη τὴν 2 - 7 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Σερρῶν.
Παπαδόπουλος Δαμιανὸς τοῦ Παντελῆ, ἐφονεύθη τὴν 30 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βώλακα - Δράμας.
Παπαδόπουλος Ἰωάννης τοῦ Φιλίππου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 3 - 1949 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἄρατον - Ροδόπης.
Παπαδόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἅγιον Γεώργιον - Γρεβενῶν.
Παπαδόπουλος Κυριάκος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κόρυμβον - Ἕβρου.
Παπαδόπουλος Εὐστάθιος τοῦ Λάμπρου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 1 - 1947 εἰς συμπλοκὴν μετὰ ληστοφυγοδίκων εἰς Σελιανὰ - Χανίων.
Παπαδόπουλος Λεωνίδας τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 30 - 12 - 1946 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Ὑπάτης - Φθιώτιδος.
Παπάζογλου Ἀπόστολος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἴασμον - Ροδόπης.
Παπαηλιοῦ Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.
Παπαθανασίου Ἰωάννης τοῦ Λάμπρου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 6 - 1943 ὑπὸ Τουρκοτσάμηδων εἰς Φιλιάτες - Θεσπρωτίας.
Παπαθανασίου Σωκράτης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βρέσθαινα - Ἠλείας.
Παπαϊωάννου Χρῆστος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ ὄρος Βέρμιον.
Παπαϊωάννου Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 3 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Σταυροῦ - Θεσσαλονίκης.
Παπακίτσος Σπυρίδων τοῦ Σωκράτους, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 12 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Πωγωνίου - Ἰωαννίνων.
Παπακωνσταντίνου Ἰωάννης τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Παπακωνσταντίνου Κωνσταντῖνος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 3 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Κορινθίας.
Παπακωνσταντίνου Στέφανος τοῦ Ἀριστείδου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.
Παπαλιᾶς Ἀντώνιος τοῦ Κυριάκου, ἐφονεύθη τὴ 6 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Λαγκαδᾶ.
Παπαλόης Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 6 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Προφήτης Ἠλίας» - Σάμου.
Παπαναστασίου Χρυσόστομος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 8 - 1942 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
Παπαναστασίου Ἠλίας τοῦ Ἀνδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 1 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Καρδίτσης.
Παπανδρέου Δημήτριος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Χαράδρα» - Σάμου.
Παπανικολάου Κωνσταντῖνος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιοχώριον - Ἀρκαδίας.
Παπανικολάου Μιλτιάδης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Περιβόλι - Κοζάνης.
Παπανικολάου Παναγιώτης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεπτοκαρυὰν - Πιερίας.

Παπανικολάου Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεπτοκαρυὰν - Πιερίας.

Παπανικολάου Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 6 - 1946 εἰς συμπλοκὴν μετὰ κακοποιοῦ εἰς Ἡράκλειον - Κρήτης.

Παπαντώνης Κυριάκος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 9 - 1944 συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ εἰς Πέραμα - Ρεθύμνης.

Παπαντώνης Βασίλειος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀράχωβαν - Αἰτωλοακαρνανίας.

Παπαργυρίου Νικόλαος τοῦ Ἀποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μ. Παναγιὰ - Χαλκιδικῆς.

Πάπαρης Ἰωάννης τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 10 - 1948 ἐξ ἐνέδρας τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 4ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Σοχοῦ - Ἀσκοῦ.

Παπαχατζῆς Χρῆστος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Ἁγία Παρασκευὴ - Πιερίας.

Παπαχρῆστος Πέτρος τοῦ Παύλου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 1 - 1948 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Λιμένα Βαθέος - Σάμου.

Παπαχρήστου Ἠλίας τοῦ Κλεάνθους, ἐφονεύθη τὴν 3 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιοχώριον - Ἀρκαδίας.

Παπαχρήστου Θεόδωρος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 10 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λάβδανην - Ἰωαννίνων.

Παππᾶς Κωνσταντῖνος τοῦ Θεοφάνους, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Παππᾶς Νικόλαος τοῦ Φιλίππου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 10 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

Παππᾶς Εὐάγγελος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Δαμασκηνιὰν - Κοζάνης.

Παππᾶς Εὐάγγελος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 3 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δαφνῶνα - Ξάνθης.

Παππᾶς Χαράλαμπος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πυρσογιάννην - Ἰωαννίνων.

Παππᾶς Νικόλαος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κονίτσης.

Παππᾶς Γεώργιος τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀρτοτίναν - Φωκίδος.

Παπατζέλος Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην - Λαρίσης.

Παπατσιούρης Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Μαγνησίας.

Παπαφιλόπουλος Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 5 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Μαγνησίας.

Παπαχριστόπουλος Ἀριστείδης τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κολοκυνθοῦ - Ἀθηνῶν.

Παπαχρυσάνθου Ἀθανάσιος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 6 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Ἡράκλειον - Κρήτης.

Παπιγιώτης Χρῆστος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 5 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Ἑλβετίαν - Ἀττικῆς.

Παπουτσάκης Εὐτύχιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βροντοῦ - Πιερίας.

Παπουτσῆς Ἀντώνιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φυλακὰς - Βουλιαγμένης.

Παπρίκας Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάφνην - Σερρῶν.

Παραμυθιώτης Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 9 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν.

Παρασκευόπουλος Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σπερχειάδα - Φθιώτιδος.

Παραστατίδης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βεύην - Φλωρίνης.

Παραστατίδης Νεόφυτος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 7 - 1949 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κάτω Νευροκοπίου - Δράμας.

Παράσχος Δημήτριος τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 5 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πρόνοιαν - Ναυπλίου.

Παρδάλης Μηνᾶς τοῦ Μαργαρίτη, ἐφονεύθη τὴν 10 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Πλανῶν - Χαλκιδικῆς.

Παριανὸς Ἐμμανουὴλ τοῦ Μιλτιάδου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 6 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Βυτίναν - Ἀρκαδίας.

Παρλαπάνος Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεπτοκαρυὰν - Πιερίας.

Παρχαρίδης Χρῆστος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σκλῆθρον - Φλωρίνης.

Πασιάλης Ἀντώνιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 3 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Αἰγιαλείας.

Πασκαλίδης Ἰωάννης τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ ὄρος Πάρνων.

Πασχάλης Ἀντώνιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τριανταφυλλιὰν - Φλωρίνης.

Πασπαλᾶς Παναγιώτης τοῦ Εὐσταθίου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.

Πασσᾶς Θεοφάνης τοῦ Μιλτιάδου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - Ἠλείας.

Παστραμᾶς Μιλτιάδης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - Λακωνίας.

Πασχαλίδης Ἰωάννης τοῦ Σάββα, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.

Πατέλας Στέργιος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πολυνέριον - Κοζάνης.

Πατεράκης Δημήτριος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ρέθυμνον.

Πατουλιώτης Ἰωάννης τοῦ Ἠλία, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.

Πατραλέξης Χριστόδουλος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μικρολίμνην - Φλωρίνης.

Πάτρας Ἰωάννης τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Πατρασκάκης Καλούδης τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Κυνουρίας - Ἀρκαδίας.

Πατρινὸς Σπυρίδων τοῦ Ἱερωνύμου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμαλιάδα.

Πατσαλιᾶς Χρῆστος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 4 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Ἀργυρούπολιν - Ρεθύμνης.
Πατσέλης Εὐάγγελος τοῦ Σάββα, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Παυλάκης Νικόλαος τοῦ Ἀνέστη, μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φρουρὰν Βουλιαγμένης συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944.
Παυλάκος Νικόλαος τοῦ Γερασίμου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 12 - 9 - 1944.
Παυλίδης Ἀθανάσιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νυμφαῖον - Φλωρίνης.
Παυλίδης Μητρογιάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Παχὸς Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.
Παχτίδης Διονύσιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Κλίτσι» Λέσβου.
Πεϊτσόγλου Χρῆστος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Νέας Σεβαστείας.
Πελεκάνος Ἰωάννης τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 24 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - Ὀλυμπίας.
Πεμπέκης Ἀθανάσιος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζερβοχώριον - Σερρῶν.
Πενταράκης Παντελῆς τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Πεντεφούντης Ἀθανάσιος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 4 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Πέππας Κυριάκος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.
Περάκης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Περγάμαλης Ραφαὴλ τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Μαράθου - Ἡρακλείου Κρήτης.
Περδικάρης Μιχαὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀράχωβαν - Αἰτωλοακαρνανίας.
Περδικογιάννης Παντελῆς τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.
Περιστέρης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γαρδίκιον - Φθιώτιδος.
Περιστέρης Σταῦρος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 10 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἐλευθεροχώριον - Λαρίσης.
Περιστεριώτης Παῦλος, ἐδολοφονήθη τὴν 26 - 6 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Πέτκος Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ἐδέσσης.
Πετρακάκης Πέτρος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Πετράκης Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.
Πετράκος Ἠλίας τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 2 - 1947 εἰς Σπάρτην μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Πετράκος Πέτρος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 1 - 1944 εἰς Σπάρτην ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.
Πέτροβας Περικλῆς τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἄρνισσαν - Ἐδέσσης.
Πετροπογιαννάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - Λακωνίας.
Πετρογιάννης Σπυρίδων τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάρα - Ἀρκαδίας.
Πετρόπουλος Σταῦρος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.
Πετρόπουλος Δημήτριος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πρόδρομον - Ἠμαθίας.
Πετρόπουλος Παναγιώτης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πλάτανον - Ναυπακτίας.
Πετρόπουλος Εὐάγγελος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Γκαμήλα» - Ἕβρου.
Πετρόπουλος Νικόλαος τοῦ Ἐμμανουήλ, μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μελιγαλᾶ συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 12 - 9 - 1944.
Πέτρου Δημήτριος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην - Ἐλασσόνος.
Πέτρου Κωνσταντῖνος τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 9 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Λέσβον.
Πευκιανάκης Χριστόφορος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 3 - 1950 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς Πλάτανον - Ναυπακτίας.
Πίκουλης Χρῆστος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 75ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Ἀρναίας - Θεσσαλονίκης.
Πικουλίδης Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν.
Πιλαφᾶς Ἀνδρέας τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλκιδικήν.
Πιλιχὸς Βασίλειος τοῦ Νικολάου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944.
Πιστολᾶς Χρῆστος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 75ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Ἀρναίας - Θεσσαλονίκης.
Πιστόλης Εὐάγγελος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην - Ἐλασσόνος.
Πιτεριὸς Πέτρος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Παλλήνην - Ἀττικῆς.
Πιτσιδιανάκης Στυλιανὸς τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 19 - 2 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Τερόβου - Ἰωαννίνων.
Πιτσικαλῆς Γεώργιος τοῦ Σωφρονίου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τμῆμα Μεταγωγῶν Πειραιῶς συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944.
Πλάκας Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Ἰωνίαν - Ἀττικῆς.
Πλατάνας Κυριάκος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀρτοτίναν - Φωκίδος.
Πλευρίτης Βασίλειος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πρόδρομον - Ἠμαθίας.
Πλουμίδης Ἀναστάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.
Πλουσάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πύλον - Μεσσηνίας.

Ποβανάκης Δοξάκης τοῦ Πασχάλη, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν - Ἠμαθίας.

Ποδαρᾶς Σωτήριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δημητσάναν - Ἀρκαδίας.

Πολιτίδης Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Πολιτόπουλος Βασίλειος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαυραναίους - Γρεβενῶν.

Πολοπετράκης Ἀνδρέας, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 8 - 1944 παρ' ὀχρανιτῶν εἰς Ἔδεσσαν.

Πολύζος Νικόλαος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σπερχειάδα - Φθιώτιδος.

Πολύζος Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.

Πολυζώης Γεώργιος τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 6 - 1945 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σκοπιὰ - Φλωρίνης.

Πολυκράτης Νικόλαος τοῦ Αὐγούστου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καστράκι - Φθιώτιδος.

Πολυμέρης Κωνσταντῖνος τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νέαν Ζίχνην - Σερρῶν.

Πολύμερος Βασίλειος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Πολυμίλης Ἰωσὴφ τοῦ Κωνσταντίνου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944.

Πολυχρονάκης Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - Ὀλυμπίας.

Πολυχρονόπουλος Ἀσημάκης τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην - Ἐλασσόνος.

Πολυχρονόπουλος Λάμπρος, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 3 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Πολυχρονόπουλος Βασίλειος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 5 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς τὴν ὁδὸν Λαρίσης - Τυρνάβου.

Πολυχρονόπουλος Χρῆστος τοῦ Μιχαὴλ, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Γαρδικίου - Λαμίας.

Πολύχρονος Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 1 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ρούφ - Ἀττικῆς.

Ποτηράκης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φλαμπουράριον - Ἰωαννίνων.

Πορτάλης Γεώργιος τοῦ Κυριαζῆ, ἐφονεύθη τὴν 11 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κίρκης - Ἀλεξανδρουπόλεως.

Πουλακίδας Παναγιώτης τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Πουλάκος Χριστόφορος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1946 μαχόμενοςκατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - Λαρίσης.

Πουλαρίκας Γεώργιος τοῦ Ἀλεξάνδρου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 17 - 9 - 1944.

Πουλημένος Ἀλέξανδρος τοῦ Σάββα, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944.

Πουλημένος Σπυρίδων τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πυρσογιάννην - Ἰωαννίνων.

Πουλιανίτης Νικόλαος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 3 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιτόχωρον - Πιερίας.

Πουλιάρης Τηλέμαχος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Πουλιάσης Δημοσθένης τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐξετελέσθη τὴν 9 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Ἰωνίαν - Ἀττικῆς.

Πουλιάσης Ἰωάννης τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - Λακωνίας.

Πούλιος Σπυρίδων τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νεοχώριον - Καρδίτσης.

Πουλόπουλος Γεώργιος τοῦ Δημοσθένους, ἐφονεύθη τὴν 9 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἴσαρι - Ἀρκαδίας.

Πουλόπουλος Ἠλίας τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.

Πουρνάρας Βασίλειος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην - Λαρίσης.

Πουρνασίδης Ἰωάννης τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.

Ποχὸς Εὐάγγελος τοῦ Θεοχάρους, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 2 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σοφάδες - Καρδίτσης.

Πραβίτσας Κυριάκος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Λύρας - Ἕβρου.

Πραμᾶς Εὐάγγελος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μακρυνίτσαν - Μαγνησίας.

Πράνταλος Εὐστάθιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νερόμυλον - Πέλλης.

Πρασσᾶς Εὐάγγελος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βεύην - Φλωρίνης.

Πρέζας Εὐάγγελος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιβάδιον - Λαρίσης.

Πρεζεράκος Σταῦρος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 5 - 1949 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιανοκλάδιον - Φθιώτιδος.

Πρέπης Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐτραυματίσθη τὴν 15.12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη καὶ ὑπέκυψε τὴν 30 - 12 - 1944.

Πρέσβελης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς συνοικίαν Γκύζη - Ἀθηνῶν.

Πρεσβύτης Χρῆστος τοῦ Ἀθανασίου, ὑπηρετῶν εἰς 542 Σύνταγμα Ψαρροῦ συνελήφθη τὴν 24 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν καὶ ἐξετελέσθη εἰς Παλαιόμυλον - Δωρίδος.

Πριμίδης Γρηγόριος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἅγιον Ἰωάννην - Αἰτωλοακαρνανίας.

Πρίντεζης Ἰωάννης τοῦ Ἀντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Προβατινάκης Νικόλαος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ἀλικιανὸν - Χανίων.

Προβιᾶς Δημήτριος τοῦ Σωκράτους, ἐφονεύθη τὴν 13 - 8 -

1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Μαῦρα Λιθάρια» - Μεσσηνίας.

Προβίδας Εὐάγγελος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην - Λαρίσης.

Προγουλάκης Σταῦρος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 18 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Φυλακῶν 'Αβέρωφ.

Προκοπιάδης Κωνσταντῖνος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Προτζάκης Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.

Πρυνιάρης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.

Πρυνιωτάκης 'Ιωάννης τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 22 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ρέθυμνον.

Πρύφτης Εὐστάθιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.

Πρωτοπαπαδάκης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 22 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Κιλκίς.

Πρωτοψάλτης 'Αθανάσιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιάν.

Πυρπερῆς Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λεπτοκαρυὰν - Πιερίας.

Ραγγούσης 'Ελευθέριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αμπελοκήπους - 'Αθηνῶν.

Ραδίσογλου Θεόδωρος τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κόρυμβον - Έβρου.

Ραμιώτης Δημήτριος τοῦ Λάμπρου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.

Ράμποτας Βασίλειος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Εξωχώριον - Μεσσηνίας.

Ράμποτας Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 8 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς 'Αθήνας.

Ράππος 'Ηλίας τοῦ 'Αναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Φτέρη» Πωγωνίου.

Ράπτης Χρῆστος τοῦ 'Αριστείδου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φλαμπουράριον - 'Ιωαννίνων.

Ράπτης 'Αθανάσιος τοῦ Γεωργίου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 12 - 9 - 1944.

Ραπτογιάννης 'Ηλίας τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Προφήτην 'Ηλίαν - Αἰτωλοακαρνανίας.

Ραφαηλίδης Ρωμύλος τοῦ Κυριάκου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν 'Αλεξανδρουπόλεως.

Ρεγκάκος Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 3 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ξάνθης.

Ρέντας Νικόλαος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαυροθάλασσαν - Σερρῶν.

Ρεντούμης Νικόλαος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέρι - 'Αττικῆς.

Ρέππας Πέτρος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 16ον χιλ. τῆς ὁδοῦ Τριπόλεως - Σπάρτης.

Ρῆγος Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φυλακὰς 'Αβέρωφ.

Ρίζος Εὐάγγελος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 3 - 1941 συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ εἰς Λάρισαν.

Ρίζος Βασίλειος τοῦ Σταύρου, ἀπεβίωσε τὴν 10 - 5 - 1949 ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

Ροβύθης Γεώργιος τοῦ 'Αποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πιλαλίστραν - 'Αρκαδίας.

Ρογδάκης Δημήτριος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 7 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Ρέθυμνον - Κρήτης.

Ροδάκης Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Δεσκάτης - Λαρίσης.

Ροδόπουλος 'Αντώνιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Διαβολίτσιον - Μεσσηνίας.

Ροντόπουλος Δημήτριος τοῦ Δημοσθένους, ἐφονεύθη τὴν 2 - 1 - 1944 εἰς 'Αθήνας εἰς συμπλοκὴν μετὰ τῶν κομμουνιστῶν.

Ρούβας Λάμπρος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 6 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Αἰτωλικὸν - Αἰτωλοακαρνανίας.

Ρουμελιώτης Κωνσταντῖνος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.

Ρουμελιώτης 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.

Ρούμπας Δημήτριος τοῦ Λεωνίδου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.

Ροῦντος 'Εμμανουὴλ τοῦ 'Αντωνίου, συνελήφθη τὴν 4 - 12 - 1944 μαχόμενος εἰς 'Αθήνας κατὰ τῶν κομμουνιστῶν αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη.

Ρούσας Γεώργιος τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βροντοῦ - Πιερίας.

Ρούσης Σωτήριος τοῦ Περικλῆ, ἐφονεύθη τὴν 10 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Κακόρρεμμα - Βόλου.

Ρώτας Νέστωρ τοῦ Παντελῆ, ἐφονεύθη τὴν 27 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κεντρικὴν Μακεδονίαν.

Σαββαδέλης Εὐστράτιος τοῦ 'Ιωάννου, ἀπεβίωσε τὴν 12 - 1 - 1948 εἰς 'Αθήνας ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

Σάββας 'Ιωάννης τοῦ Χριστοδούλου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τράγιλον - Σερρῶν.

Σαββίδης Μιχαὴλ τοῦ 'Ηρώδου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ζαγκλιβερίου.

Σαββίδης Γεώργιος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 18 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἄνω Βροντοῦ - Σερρῶν.

Σαββίδης Νικόλαος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γαρδίκιον - Φθιώτιδος.

Σαβολιάκης Χρῆστος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αμύνταιον - Φλωρίνης.

Σακκᾶς 'Αστέριος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κρυονερίου - Λαγκαδᾶ.

Σακκᾶς 'Αριστείδης τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 3 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λαγκαδᾶ.

Σακκᾶς Σωκράτης τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν 'Αραχώβης - Λακωνίας.

Σάκκος Δημήτριος τοῦ Στεργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην - Λαρίσης.
Σακκούλης Χρῆστος τοῦ Ἀχιλλέως, ἐφονεύθη τὴν 5 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀνατολὴν - Λαρίσης.
Σάλμας Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαυραναίους - Γρεβενῶν.
Σαλπέας Νικόλαος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 22 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.
Σάλτας Ἀντώνιος τοῦ Ἀριστείδου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φυλακὰς - Ἀβέρωφ.
Σάλτος Κωνσταντῖνος τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Σαμαρτζῆς Κωνσταντῖνος τοῦ Σωτηρίου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 5 - 1943 ὑπὸ τῶν Βουλγάρων εἰς Κερκίνην - Σερρῶν.
Σαμοΐδης Χαράλαμπος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κοτρωνιὰν - Σουφλίου.
Σανιδᾶς Πέτρος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.
Σαντιμπατάκης Σταῦρος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Σαπουνᾶς Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944.
Σαράντης Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.
Σαράντης Ἠλίας τοῦ Δημητρίου, ἀπεβίωσε τὴν 8 - 2 - 1945 κρατούμενος ὢν τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτῶν Λαζαρίνας - Τρικάλων.
Σαραντόπουλος Βασίλειος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λευκῶνα - Σερρῶν.
Σαρβανάκης Γεώργιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κιτρινόπετραν - Ἕβρου.
Σαρτζετάκης Θεόδωρος τοῦ Εὐτυχίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Λαμίας.
Σαριδάκης Ἀντώνιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 10 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Καλαμπάκας.
Σαρλατούδης Ἀναστάσιος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 7 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἱερισσὸν - Χαλκιδικῆς.
Σαρτζετάκης Ἀντώνιος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 10 - 1 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Κισσάμου - Χανίων.
Σαρτζετάκης Θεοφάνης τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 6 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς περιοχὴν Κυδωνίας - Χανίων.
Σάσαλος Βασίλειος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γαρδίκιον - Φθιώτιδος.
Σβάρνας Δημοσθένης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τσιότιον - Τρικάλων.
Σβῖγκος Ἀνδρέας τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Πιερίας.
Σεϊρλῆς Ἀλέξανδρος τοῦ Σταματίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρλόβασι - Σάμου.
Σελαΐδῆς Παναγιώτης τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 12 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σπερχειάδα - Φθιώτιδος.
Σερέτης Ἀπόστολος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Σηφάκης Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κυριακοχωρίου - Λαμίας.
Σιάμος Εὐάγγελος τοῦ Χριστοφόρου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μπουραζάνιον - Ἰωαννίνων.
Σιδερῆς Φώτιος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐδολοφονήθη τὴν 3 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Σίδερης Σπυρίδων τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 5 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Προάστιον - Πατρῶν.
Σιδερᾶς Εὐάγγελος τοῦ Περιστέρη, ἐφονεύθη τὴν 20 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν
Σιδηρόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.
Σιδηρόπουλος Γεώργιος, ἐφονεύθη τὴν 10 - 9 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Λαγκαδᾶ.
Σιδηρόπουλος Ἰωάννης τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ριζὰ - Χαλκιδικῆς.
Σιδηρόπουλος Ἰωάννης τοῦ Χαρίτωνος, ἐφονεύθη τὴν 8 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μικρολίμνην - Φλωρίνης.
Σιλέλογλου Ἐφραὶμ τοῦ Σάββα, ἐφονεύθη τὴν 18 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἄνω Βροντοῦ - Σερρῶν.
Σιμάκος Βασίλειος τοῦ Θεοδώρου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Σιμιγδαλᾶς Εὐάγγελος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τμῆμα Μεταγωγῶν - Ἀθηνῶν.
Συμεωνᾶτος Ἀναστάσιος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 19 - 3 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν.
Σινάπης Σταῦρος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 17 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Ναυπακτίας.
Σίρακας Τιμολέων τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Σισάκης Ἐλευθέριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.
Σισήνης Ἀντώνιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Σίσκος Λάμπρος τοῦ Ἠλία, ἐφονεύθη τὴν 6 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρδίτσαν.
Σιτογεωργόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 4 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιόμυλον - Φωκίδος.
Σιώγκας Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 5 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Βογατσικὸν - Καστοριᾶς.
Σιῶζος Βασίλειος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Γαρδικίου - Λαμίας.
Σιωμᾶς Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαίναλον - Ἀρκαδίας.
Σιώπης Βασίλειος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 8 - 1942 παρ' ἀναρχικῶν εἰς Νάουσαν.
Σιώρας Κωνσταντῖνος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 10 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Πάτρας.
Σκάγκος Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.
Σκαλιδάκης Μιχαὴλ τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πόρον - Χανίων.

Σκαλτσιᾶς Θεόδωρος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αλαγονίαν - Μεσσηνίας.

Σκαραφίγκας Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 12 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σπερχειάδα - Φθιώτιδος.

Σκαρλᾶτος 'Αθανάσιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 4 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιόκαστρον - Σερρῶν.

Σκαρτολιᾶς Μιλτιάδης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - 'Ολυμπίας.

Σκαφιδιώτης Χρῆστος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καλαμάταν - Μεσσηνίας.

Σκεντερίδης Συμεὼν τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 9 - 1946 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Παλαιὰν Κοτύλην - Καστοριᾶς.

Σκιαδᾶς Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 30 - 12 - 1946 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν 'Υπάτης - Φθιώτιδος.

Σκλαβενίτης Ὄθων τοῦ 'Αναστασίου, ἐπνίγη τὴν 19 - 1 - 1947 εἰς νότιον Εὐβοϊκὸν Κόλπον κατὰ τὸ ναυάγιον τοῦ ἀτμοπλοίου «Χειμάρα».

Σκόδρας 'Αναστάσιος τοῦ Εὐαγγέλου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 3 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δαμασκηνιάν - Κοζάνης.

Σκόδρας Λάμπρος τοῦ Θωμᾶ, ἐφονεύθη τὴν 11 - 5 - 1949 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Τυρνάβου.

Σκόνδρας Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.

Σκολιδάκης Σοφοκλῆς τοῦ Παντελῆ, ἐφονεύθη τὴν 28 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κρανέαν - Λαρίσης.

Σκοπετέας Εὐάγγελος τοῦ 'Αποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαυραναίους - Γρεβενῶν.

Σκορδίλης Σπυρίδων τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 19 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βαλσαμάτων - Κεφαλληνίας.

Σκοτίδας Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ὑπηρετῶν εἰς τὸ 542 Σύνταγμα Ψαρροῦ συνελήφθη αἰχμάλωτος τῶν κομμουνιστῶν καὶ ἐξετελέσθη εἰς Παλαιόμυλον - Φωκίδος τὴν 24 - 4 - 1944.

Σκούρας Χαράλαμπος τοῦ 'Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἅγιον Δημήτριον - Βόλου.

Σκουτέλας Παῦλος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χαλκιδικήν.

Σκουτεράκος 'Αθανάσιος τοῦ Εὐθυμίου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.

Σκρεπερὸς Γεώργιος τοῦ 'Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 23 - 4 - 1941 συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ εἰς Μυτιλήνην.

Σκρεπερὸς 'Αλέξανδρος τοῦ 'Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 1 - 2 - 1943 εἰς συμπλοκὴν μετὰ ληστοφυγοδίκου εἰς Ἄμμον - Μεσσηνίας.

Σκρέπος Χρῆστος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάφνες - 'Αχαΐας.

Σκυλουράκης Εὐστράτιος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἀπεβίωσε τὴν 17 - 11 - 1948 εἰς 'Αθήνας ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ συμμοριτοπολέμου.

Σμπηρούνιας Νικόλαος τοῦ Κυριάκου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Σόκαλης Γεώργιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σφηκιὰ - Βεροίας.

Σορῶκος 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 10 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Βουλγαρέλιον - Ἄρτης.

Σουλιώτης 'Αντώνιος τοῦ Λεωνίδου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Σούμπασης Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τμῆμα Μεταγωγῶν - 'Αθηνῶν.

Σουρῆς Στέφανος τοῦ Χαραλάμπους, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 12 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

Σουσούνης Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Εξωχώριον - Μεσσηνίας.

Σοφαλάκης Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 11 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Στενὸ - 'Αρκαδίας.

Σοφιανὸς Στυλιανὸς τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.

Σπαθῆς 'Ανδρέας τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - 'Αττικῆς.

Σπανὸς Κωνσταντῖνος τοῦ Λεωνίδου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.

Σπατιδέας Χρύσανθος τοῦ Δημητρίου, ἐδολοφονήθη τὴν 1 - 5 - 1942 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ κομμουνιστῶν.

Σπερδούλης 'Αθανάσιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη.

Σπηλιόπουλος 'Ιωάννης τοῦ Σαλμώνη, ἐφονεύθη τὴν 10 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λέκκα - Σάμου.

Σπήλιος Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φρουρὰν Φυλακῶν Βουλιαγμένης συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη εἰς Καισαριανὴν τὴν 4 - 12 - 1944.

Σπηλιωτόπουλος Παναγιώτης τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λιβάδιον - Λαρίσης.

Σπυριδόπουλος Μιλτιάδης τοῦ 'Ισαάκ, ἐφονεύθη τὴν 3 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δωρικὸν - Ἕβρου.

Σπυρόπουλος 'Αθανάσιος τοῦ Στεφάνου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νεγράδες - 'Ιωαννίνων.

Σπυρόπουλος Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.

Σπυρόπουλος 'Ιωσὴφ τοῦ Σάββα, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 11 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Ναούσης.

Σπυρόπουλος Χρῆστος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 6 - 1949 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν.

Σπυρόπουλος Θωμᾶς τοῦ Βαΐου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγιοπηγὴν - Καρδίτσης.

Σπυρόπουλος Κυριάκος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.

Σταγάκης Μᾶρκος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.

Σταθάκης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.

Σταθακόπουλος Χρῆστος τοῦ Νικολάου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ οἴκημα τῆς Α.Δ.Χ. Στερεᾶς 'Ελλάδος συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944

Σταθᾶς 'Ηλίας τοῦ 'Εμμανουήλ, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὸ οἴκημα τῆς Α.Δ.Χ. Στερεᾶς 'Ελλάδος συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 9 - 12 - 1944.

Σταθᾶς Γεώργιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Εξωχώριον - Μεσσηνίας.

Σταθόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σκαλοχώριον - Κοζάνης.
Σταθόπουλος Χρῆστος τοῦ 'Αχιλλέως, ἐφονεύθη τὴν 5 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Ανατολὴν - Λαρίσης.
Σταθόπουλος Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Διρράχιον - 'Αρκαδίας.
Στάικος Κωνσταντῖνος τοῦ Λαζάρου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δαδιὰ - Σουφλίου.
Στακάκης 'Εμμανουὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 8 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κάινα - Χανίων.
Σταματέλος Ζώης τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 10 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ζωτικὸν - 'Ιωαννίνων.
Σταματίου Νικόλαος τοῦ Λάμπρου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 1 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Ορεστιάδα - 'Έβρου.
Σταματόπουλος Φώτιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 9 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μπούζι - Μεσσηνίας.
Σταμέλος Γεώργιος τοῦ 'Αθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 24 - 8 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πεντέλην - 'Αττικῆς.
Σταμούλης Εὐάγγελος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 11 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλάβρυτα - 'Αχαΐας.
Σταμούλης 'Απόστολος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Σταυρακάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Σταυροπιεράκος Βασίλειος τοῦ 'Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 18 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γύθειον - Λακωνίας.
Σταυρόπουλος Γεώργιος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - Λαρίσης.
Σταυρόπουλος Παντελῆς τοῦ Κανάρη, ἐφονεύθη τὴν 12 - 8 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Βασιλικοχώρι» - Σάμου.
Σταύρου Σπυρίδων τοῦ Μιχαήλ, ὑπηρετῶν εἰς ΕΔΕΣ, ἐφονεύθη τὴν 13 - 10 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Κεραμίτσαν - Θεσπρωτίας.
Σταφυλαράκης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κόκκινη Ράχη - Λέσβου.
Σταφυλᾶτος Κωνσταντῖνος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Εξωχώριον - Μεσσηνίας.
Στεργιάδης Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κρανέαν - Λαρίσης.
Στεργίου 'Ιωάννης τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Τσεπελόβου - 'Ιωαννίνων.
Στεφανάκης 'Ιωάννης τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φρουρὰν Φυλακῶν 'Αβέρωφ.
Στεφανάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 23 - 3 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάρμαρα - Φθιώτιδος.
Στεφανῆς 'Αναστάσιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σεβαστέικα - Σάμου.
Στεφανῆς 'Εμμανουὴλ τοῦ Σταύρου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.
Στεφανίδης Λάζαρος τοῦ Στεφάνου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μικρολίμνην - Φλωρίνης.
Στεφανίδης Πέτρος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τριανταφυλλιὰν - Φλωρίνης.
Στεφανόπουλος Δημήτριος τοῦ 'Αλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Μεταξουργείου - 'Αθηνῶν.
Στιβακτάκης 'Εμμανουὴλ τοῦ 'Ιωσήφ, ἀπεβίωσε τὴν 15 - 9 - 1949 ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ συμμοριτοπολέμου.
Στρατάκης Μιχαὴλ τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Μαλακάσης - 'Αττικῆς.
Στρατάκος 'Αργύριος τοῦ Παναγιώτου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Τμῆμα Μεταγωγῶν Πειραιῶς συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 23 - 12 - 1944.
Στραταρᾶς 'Αχιλλεὺς τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Εξωχώριον - Μεσσηνίας.
Στρατιδάκης Νικόλαος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Προφήτην 'Ηλίαν 'Ηρακλείου - Κρήτης.
Στρατόπουλος Βασίλειος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Ασπρόχωμα - Μεσσηνίας.
Στύλιος Δημήτριος τοῦ Νικολάου, μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944.
Στύλος 'Αντώνιος τοῦ Στεργίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 5 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βάβδον - Χαλκιδικῆς.
Συκιώτης Σπυρίδων τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ ὄρος Πάρνων.
Συριόπουλος 'Ασημάκης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πιλαλίστραν - 'Αρκαδίας.
Συχίδης Δημήτριος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 3 - 1949 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Κορινθίας.
Σφακιανάκης Παντελῆς τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν 'Ηρακλείου - Κρήτης.
Σφεντουράκης Μιχαὴλ τοῦ Κωνσταντίνου, συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις εἰς τὸ ὄρος Πάρνων ἐξετελέσθη τὴν 6 - 4 - 1947.
Σφήκας Χρῆστος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρυὰς - Λαρίσης.
Σφυριδάκης 'Ιάκωβος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 6 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς 'Αλικιανὸν - Χανίων.
Σχοινάκης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Εξωχώριον - Μεσσηνίας.
Σῶζος Χαράλαμπος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Σώκας 'Αθανάσιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κηπουργιὸ - Κοζάνης.
Σωτηριάδης Νικόλαος τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν Νεράιδα - Σερρῶν.
Σωτηριάδης Θεοχάρης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάφνην - Σερρῶν.
Σωτηρίου Θωμᾶς τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 4 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Γυθείου.

Σωτηρόπουλος Γεώργιος τοῦ 'Αθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 8 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς 'Αθήνας.
Σωτηρόπουλος 'Αλέξανδρος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Καστανίτσης.
Σωτηρόπουλος Βασίλειος τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν Σάμης - Κεφαλληνίας.
Σωτηρόπουλος 'Αναστάσιος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.
Ταβλαράκης Εὐάγγελος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Καβάλας.
Ταβλᾶς Παναγιώτης τοῦ Διονυσίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 7 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Πευκιὰ - Σάμου.
Ταβουλάρης Νικόλαος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 10 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν 'Ελασσόνος.
Ταγκαλάκης Σταῦρος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 30 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Ορμυλίαν - Χαλκιδικῆς.
Ταγκαλάκης 'Ιωάννης τοῦ 'Ανδρέου, ἐξετελέσθη τὴν 21 - 12 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σερρῶν.
Τάκης Βασίλειος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νέαν Ζίχνην - Σερρῶν.
Ταμπακάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.
Ταμπάκης Φίλιππος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μενεγάκι - Σάμου.
Ταμπούρας Χριστόδουλος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 2 - 4 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ξάνθης.
Ταμπουρατζῆς 'Αναστάσιος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 11- 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Διδυμοτείχου.
Τάρης Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην - Λαρίσης.
Τασιᾶς Σπυρίδων τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «'Αγία Αἰκατερίνη» - Φθιώτιδος.
Τασιᾶς Δημήτριος τοῦ 'Ακινδύνου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 2 - 1947 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αχλαδιὰν - Φθιώτιδος.
Τασιγιῶργος 'Αναστάσιος τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Καστοριᾶς.
Τάσιος 'Αναστάσιος τοῦ Στεφάνου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 5 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Γορτυνίας - 'Αρκαδίας.
Τάσιος Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κατερίνης - Πιερίας.
Τασόπουλος Βασίλειος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πολυνέριον - Γρεβενῶν.
Τασούλας Μιχαὴλ τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλλιπεύκην - Λαρίσης.
Τάσσης Φίλιππος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Δομοκοῦ - Φθιώτιδος.
Ταχτσίδης Γεώργιος τοῦ Κυριάκου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάνδαλον - Πέλλης.
Τεντελούρης Νικόλαος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 2 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καρπενήσιον.
Τερζῆς Νικόλαος τοῦ Θεοδώρου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη, συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944.
Τζαβάρας Χρῆστος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 5 - 1941 συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ εἰς Πειραιᾶ.
Τζανάκης 'Ελευθέριος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 7 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Απιδέαν - Λακωνίας.
Τζανετέας Νικόλαος τοῦ 'Ηλία, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Εξωχώριον - Μεσσηνίας.
Τζαχρῆστος 'Απόστολος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Μεγαλοπόλεως - 'Αρκαδίας.
Τζεβελεκίδης Κωνσταντῖνος τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 10 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Καρυωτίσσης - Πέλλης.
Τζεβελέκος Βασίλειος τοῦ Σωκράτους, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βερμίου.
Τζεφεράκος 'Ηλίας τοῦ Εὐθυμίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Αὐγό» - Κεφαλληνίας.
Τζίκας Νικόλαος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλλιπεύκην - Λαρίσης.
Τζίμας Εὐάγγελος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 21 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν εἰς θέσιν «'Ασπροχάλικο» - Πρεβέζης.
Τζιόβας Παῦλος τοῦ Θωμᾶ, ἐφονεύθη τὴν 1 - 11 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Εράτυραν - Κοζάνης.
Τζιράκης Μιχαὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ "Αξονος εἰς Ρίμινι - 'Ιταλίας.
Τζιώτης Τηλέμαχος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.
Τζοβανάκης Γεώργιος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 5 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Πεδιάδος - 'Ηρακλείου.
Τζώρτζης Γεώργιος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κίρκης - 'Αλεξανδρουπόλεως.
Τζώρτζης Φώτιος τοῦ Διονυσίου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Μαντινείας- 'Αρκαδίας.
Τίνιος 'Αναστάσιος τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Χαλκίδος - Εὐβοίας.
Τωμαδάκης Στυλιανὸς τοῦ 'Αντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βέρμιον.
Τομπίδης Βασίλειος τοῦ Κυριάκου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Τοράκης Μιλτιάδης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κρανέαν - Λαρίσης.
Τορέγας Χρῆστος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Ανθρακιὰν - Κοζάνης.
Τουλίτσης Κωνσταντῖνος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν 'Ασβεστίου - Φθιώτιδος.
Τούμπας Ζήσης, ἐφονεύθη τὸν Μάρτιον 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τρίλοφον - Πιερίας.
Τουμπέλης Γεώργιος τοῦ Στεργίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σέρρας.
Τουρνᾶς Νικήτας τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 9 - 1946

μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην - Λαρίσης.

Τουρτούρας Ἰωάννης τοῦ Ἀποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σουφλίον - Ἕβρου.

Τραπατᾶς Ἀθανάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.

Τραπελᾶς Ἐμμανουὴλ τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.

Τράταρος Τιμολέων τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 9 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ξεριὰν - Νέστου.

Τριανταφυλλάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Ἀντωνίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Θεσσαλονίκην.

Τριανταφυλλάκης Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀμφιλοχίαν - Αἰτωλοακαρνανίας.

Τριανταφύλλης Ἀπόστολος τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀράχωβαν - Ναυπακτίας.

Τριανταφυλλιᾶς Μενέλαος τοῦ Πέτρου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Ἰωνίαν - Ἀττικῆς.

Τριανταφύλλου Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.

Τριανταφύλλου Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 8 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Πύργος» - Θάσου.

Τριανταφύλλου Νικόλαος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 31 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀργυροπούλιον - Λαρίσης.

Τριανταφύλλου Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.

Τριάντης Παναγιώτης τοῦ Γρηγορίου, ἐξετελέσθη τὴν 25 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Τριαντόπουλος Βασίλειος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 18 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀμπελοκήπους - Ἀθηνῶν.

Τριάντος Στέφανος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 1 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πλάκαν - Ἰωαννίνων.

Τριβουλίδης Χαράλαμπος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 1 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.

Τριβιζᾶς Φίλιππος τοῦ Ὀδυσσέως, ἐφονεύθη τὴν 11 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλάβρυτα - Ἀχαΐας.

Τριβιζᾶς Σπυρίδων τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 8 - 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Ἰωάννινα.

Τρίκας Βασίλειος τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τσιότιον - Τρικάλων.

Τρίμης Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 14 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Θεσσαλονίκην.

Τρίφας Δημήτριος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φλαμπουράριον - Ἰωαννίνων.

Τρουλλινὸς Ἀλέξανδρος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Περιστέρι - Ἀττικῆς.

Τρουμπούκης Ἀλέξανδρος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φυτειὰ - Ἠμαθίας.

Τρυπιδάκης Νικόλαος τοῦ Δράκου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 3 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ραυτόπουλον - Μεσσηνίας.

Τσαγκατέας Κωνσταντῖνος τοῦ Πουλίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην - Λαρίσης.

Τσαγκαράκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σκαλοχώριον - Κοζάνης.

Τσαγκάρης Χρῆστος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 2 - 1945 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Λεβάδειαν - Βοιωτίας.

Τσαγκαράκης Σπυρίδων τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κλημέντιον - Κορινθίας.

Τσαγκλῆς Εὐθύμιος τοῦ Σωτηρίου, ἀπεβίωσε τὴν 29 - 1 - 1945 διατελῶν ὡς ὅμηρος τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πλατύστομον - Φθιώτιδος.

Τσακάλης Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Χαλκίδος.

Τσακαλάκης Χρῆστος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 4 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.

Τσακάλης Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Ἰωνίαν - Ἀττικῆς.

Τσακίρης Στέφανος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 5 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Γαρδικίου.

Τσάκλας Βλάσσιος τοῦ Εὐθυμίου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Τσακλιώτης Γρηγόριος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 12 - 12 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς τὴν ὁδὸν Ἀρμενοχωρίου - Φλωρίνης.

Τσακόπουλος Ἠλίας τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 7 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σκούρτα - Βοιωτίας.

Τσάκος Δημοσθένης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἴασμον - Κομοτηνῆς.

Τσάκωνας Σπυρίδων τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Τρίλοφον - Ἀρκαδίας.

Τσαλδαρίδης Βασίλειος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 11 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Τριπόλεως - Σπάρτης.

Τσάλης Ἰωάννης τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 11 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὴν συμβολὴν τῶν ὁδῶν Ἀθηνῶν - Μαραθῶνος καὶ Ραφήνας.

Τσάλτας Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄμφισσαν.

Τσαμαδιᾶς Βασίλειος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀσβέστιον - Φθιώτιδος.

Τσάμης Ἰωάννης τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καισαριανὴν - Ἀττικῆς.

Τσάμης Γεώργιος τοῦ Μαργαρίτη, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 3 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δαμασκηνιὰν - Κοζάνης.

Τσαμπίρας Βασίλειος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πυρσογιάννην - Ἰωαννίνων.

Τσαμποῦκος Ἀθανάσιος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 7 - 1947 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλλιπεύκην - Λαρίσης.

Τσαμπουναράκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.

Τσαπακίδης Χρῆστος τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 5 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κέλλην - Φλωρίνης.

Τσαπακίδης Ἰωάννης τοῦ Παντελῆ, ἐφονεύθη τὴν 19 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 86ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης - Καβάλας.

Τσαπατσάρης Λεωνίδας τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 5 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ἀλμωπίας - Πέλλης.

Τσαπέκης Νικόλαος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 -

1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐξωχώριον - Μεσσηνίας.
Τσάρος Νικόλαος τοῦ Θεμιστοκλέους, ἐφονεύθη τὴν 13 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - Ὀλυμπίας.
Τσαρούχης Θεοφάνης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀράχωβαν - Ναυπακτίας.
Τσατούλας Γεώργιος τοῦ Ἀχιλλέως, ἐφονεύθη τὴν 18 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν - Ἡμαθίας.
Τσατσάκης Ἰωάννης τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Τσατσαρῆς Θεόδωρος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Τσατσούλης Νικόλαος τοῦ Ταξιάρχου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γκούρα - Κορινθίας.
Τσάφος Κανέλλος τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀνδρίτσαιναν - Ἠλείας.
Τσάκαλος Ἀλέξανδρος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν - Ἀχαΐας.
Τσεκούρας Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.
Τσεπελῆς Χρῆστος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Πλανῶν - Χαλκιδικῆς.
Τσελίκης Βασίλειος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πεντάλοφον - Κοζάνης.
Τσερέπας Σωτήριος τοῦ Χαραλάμπους, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν.
Τσέρζας Ἀντώνιος τοῦ Ἠλία, ἐφονεύθη τὴν 5 - 3 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς ὑψώματα «Πριολίθου» - Καλαβρύτων.
Τσερκεζίδης Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμφιτρίτην - Ἕβρου.
Τσερκεζίδης Γρηγόριος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμφιτρίτην - Ἕβρου.
Τσεσμελῆς Δημήτριος τοῦ Κυριάκου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 5 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Τσιάκος Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλλιπεύκην - Λαρίσης.
Τσιάντης Παναγιώτης τοῦ Φιλίππου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φλαμπουράριον - Ἰωαννίνων.
Τσιβούλης Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου, ἐδολοφονήθη τὴν 9 - 9 - 1943 παρ' ἀναρχικῶν εἰς Βόλον.
Τσιγκανούλας Γεώργιος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καροῦτες - Φωκίδος.
Τσίγκας Βασίλειος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 9 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ Ἄξονος εἰς Ρίμινι - Ἰταλίας.
Τσίγκερης Μιχαὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 13 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σχιστὸ - Ἀττικῆς.
Τσιγγούνης Ἀνδρέας τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.
Τσιγκρέλης Γεώργιος τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 20 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἄρταν.
Τσιέλης Ἰωάννης τοῦ Λεωνίδου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σιτοχώριον - Σερρῶν.
Τσίκλος Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαῦρα Λιθάρια - Μεσσηνίας.
Τσίκνας Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Προφήτην Ἠλίαν - Αἰτωλοακαρνανίας.
Τσίκος Θεόδωρος τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάρα - Ἀρκαδίας.
Τσιρίκας Δημήτριος τοῦ Θωμᾶ, ἐφονεύθη τὴν 21 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Καλλιπεύκην - Λαρίσης.
Τσιλεδάκης Ἰωάννης τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἅγιον - Ἰωάννην - Αἰτωλοακαρνανίας.
Τσιλιμιδὸς Γεράσιμος τοῦ Ἀποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βαλσαμάτων - Κεφαλληνίας.
Τσιλιμπέρδης Νικόλαος τοῦ Χρυσάνθου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κολοκυθιᾶς - Δωρίδος.
Τσιλιράκης Γεώργιος τοῦ Λεωνίδου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 7 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μουρὶ - Χανίων.
Τσιμπουκάκης Ἀντώνιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.
Τσίμπος Προκόπιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Τσινίδης Ἰωσὴφ τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γαλάτειαν Κοζάνης.
Τσιντάρης Νικόλαος τοῦ Ἀντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλιοχώρι - Κοζάνης.
Τσιντζέλης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 3 - 1946 ὑπὸ κομμουνιστῶν εἰς Ἀλέξανδρον - Λευκάδος.
Τσικλάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Πέτρου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ἁγίου Πνεύματος - Σερρῶν.
Τσιριγκούλης Σωκράτης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φλαμπουράριον - Ἰωαννίνων.
Τσιριμάγκος Ἰωάννης τοῦ Ἀντωνίου, ἐδολοφονήθη τὴν 8 - 4 - 1942 παρ' ἀναρχικῶν εἰς Θεσσαλονίκην.
Τσίρκας Περικλῆς τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Φλαμπουράριον - Ἰωαννίνων.
Τσιρμιρῆς Εὐάγγελος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παρισᾶτα - Κεφαλληνίας.
Τσιρογιάννης Στυλιανὸς τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 12 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παραβόλα - Εὐρυτανίας.
Τσίρος Δημήτριος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ἀλκαδάκι» Ἡρακλείου - Κρήτης.
Τσιρώνης Φώτιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Καρπενησίου.
Τσιρώνης Ἰωάννης τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Τσίτσος Παναγιώτης τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 4 - 1948 παρ' ἀναρχικῶν εἰς Σπέτσας.
Τσιφλίδης Ἰάκωβος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Παγγαίου - Καβάλας.
Τσιφλόπουλος Πρόδρομος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἔδεσσαν.

Τσιχλάκης Σπυρίδων τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 3 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μορφοβούνιον - Καρδίτσης.
Τσιώτας Ἠλίας τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - Ἀττικῆς.
Τσοκαλίδης Γαβριὴλ τοῦ Γρηγορίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 8 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐλαφίναν - Ἠμαθίας.
Τσόλης Χαρίλαος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.
Τσολομίτης Γεώργιος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.
Τσομάλος Βασίλειος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 18 - 4 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νέαν Ἀπολωνίαν - Θεσσαλονίκης.
Τσούκας Νικόλαος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 5 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ἀλιφασκιὲς» - Κεφαλληνίας.
Τσούλιας Ἀπόστολος τοῦ Αὐγερινοῦ, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Τσουμάνης Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Τσούμας Νικόλαος τοῦ Κίμωνος, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 4 - 1943 παρ' ἀναρχικῶν εἰς Λαμίαν.
Τσουραπᾶς Παναγιώτης τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Μελιγαλᾶ - Μεσσηνίας.
Τσουρδαλάκης Θεοχάρης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὸν Δεκέμβριον 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Σπάρτην.
Τσουρέκης Χαρίλαος τοῦ Ἀλεξίου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.
Τσούτσουρας Σπυρίδων τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 7 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀσβεστοχώριον - Θεσσαλονίκης.
Τσῶκος Λαμπρινὸς τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάνδαλον - Πέλλης.
Τσῶκος Γεώργιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάνδαλον - Πέλλης.
Τσώνης Σωτήριος τοῦ Ἀντωνίου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φρουρὰν Φυλακῶν Βουλιαγμένης συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944.
Τσώνης Ἀναστάσιος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 12 - 1943 συνεπείᾳ ἀεροπορικοῦ βομβαρδισμοῦ εἰς Ἐλευσῖνα.
Τσώτας Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴ 25 - 2 - 1943 παρ' ἀναρχικῶν εἰς Γραβιὰν - Φωκίδος.
Τσώτρας Μιχαὴλ τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 29 - 10 - 1946 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Τυριακίδης Σταῦρος τοῦ Βασιλείου, ἀπεβίωσε τὴν 25 - 5 - 1949 ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ συμμοριτοπολέμου.
Τυροθουλάκης Νικηφόρος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Ὑφαντῆς Χαράλαμπος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 1 - 4 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Λιβαδερὸν - Κοζάνης.
Φαϊλάδης Ἀπόστολος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 11 - 1948 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἐράτυραν - Κοζάνης.
Φακιολᾶς Κωνσταντῖνος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Φαρμάκης Θεόδωρος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ἐλασσόνος - Λαρίσης.
Φαρμασώνης Ἰωάννης τοῦ Εὐστρατίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Πιερίων.
Φασάρης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Θουρίαν - Μεσσηνίας.
Φερέτος Δημήτριος τοῦ Πολυχρόνη, ἐξετελέσθη τὴν 22 - 12 - 1942 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Δεσκάτην - Λαρίσης.
Φιδανάκης Ἀδαμάντιος τοῦ Ἀδαμαντίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λύραν - Ἕβρου.
Φιλιππίδης Ἀναστάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 9 - 1947 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁδὸν Ἄργους Ὀρεστικοῦ - Καστοριᾶς.
Φιλιππίδης Ἀλέξανδρος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 4 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φρουρὰν Φυλακῶν Βουλιαγμένης.
Φιλοσοφόπουλος Παναγιώτης τοῦ Βασιλείου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944.
Φινέσκος Θεόδωρος τοῦ Ἀδαμαντίου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀργυροπούλιον - Λαρίσης.
Φλάμπουρας Παναγιώτης τοῦ Διονυσίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 3 - 1945 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς θέσιν «Κάμπος» - Κεφαλληνίας.
Φλωράκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Συμεών, μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 5 - 12 - 1944.
Φλῶτσος Ἀλέξανδρος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ἁγίου Γεωργίου - Εὐρυτανίας.
Φοῆς Γεώργιος τοῦ Γερασίμου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 7 - 1944 εἰς συμπλοκὴν μετὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Φουκαράκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ 75ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Ἀρναίας - Θεσσαλονίκης.
Φούκας Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Φουντουκίδης Βασίλειος τοῦ Κοσμᾶ, ἐφονεύθη τὴν 11 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σέρρας.
Φουντοῦκος Μιχαὴλ τοῦ Ἀργυρίου, ἐξετελέσθη τὴν 19 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σκούρτα - Βοιωτίας.
Φουσάρας Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 11 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Χαλκίδα.
Φουντσιντάκης Δῆμος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σκεπαστὸν - Θεσσαλονίκης.
Φραγκιαδάκης Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βουτιάνους - Λακωνίας.
Φραγκιαδάκης Ἀντώνιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 11 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς χωρίον Ἀλωνάκι - Λασιθίου.
Φραγκογιάννης Διονύσιος τοῦ Ἀναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀμαλιάδα.
Φραγκόπουλος Μαρῖνος τοῦ Χαριλάου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν.
Φράγκος Νικόλαος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Φραγκοστεφανάκης Στυλιανὸς τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ἀλικιανὸν - Χανίων.
Φραγκούλης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 2 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λαγκάδαν - Χίου.
Φρούντας Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.

Φρύδας Στέφανος τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Ἁλμυροῦ - Μαγνησίας.
Φρύδας Παναγιώτης τοῦ Δημοσθένους, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 11 - 1942 παρ' ἀναρχικῶν εἰς Πυργετὸν - Λαρίσης.
Φυντικάκης Νικόλαος τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1942 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς χωρίον Ἀποδούλου - Ρεθύμνης.
Φωκᾶς Παῦλος τοῦ Λάμπρου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάρμαρα - Φθιώτιδος.
Φωκᾶς Ἡρακλῆς τοῦ Γερασίμου, ἐφονεύθη τὴν 14 - 1 - 1950 συνεπείᾳ αὐτοκινητιστικοῦ δυστυχήματος.
Φωκᾶς Σταῦρος τοῦ Ἀγγέλου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944.
Φωτεινάκης Ἀθανάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀνδρίτσαιναν - Ὀλυμπίας.
Φώτης Σωτήριος τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 7 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ποντοκώμην - Κοζάνης.
Φωτιάδης Φώτιος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 7 - 1948 εἰς Σέρρας μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν.
Φωτιάδης Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 9 - 5 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἅγιον Γεώργιον - Κοζάνης.
Φωτόπουλος Φώτιος τοῦ Λεωνίδου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζερβᾶτα - Κεφαλληνίας.
Φῶτος Θεοφάνης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χουλιαράδες - Ἰωαννίνων.
Χαδιαρίδης Χριστόφορος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἅγιον Ἰωάννην - Αἰτωλοακαρνανίας.
Χάλαρης Ἰωάννης τοῦ Νικολάου, ἐδολοφονήθη τὴν 15 - 6 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Χαλδαῖος Κωνσταντῖνος τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - Ὀλυμπίας.
Χαλκιᾶς Δημήτριος τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Ἀθήνας.
Χαλκιᾶς Μιχαὴλ τοῦ Σταματίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πρόδρομον - Ἠμαθίας.
Χανιώτης Νικόλαος τοῦ Νικήτα, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βασσαρᾶ - Λακωνίας.
Χαντέλας Νικόλαος τοῦ Ἀθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Συκέαν - Λαρίσης.
Χαντζηκαλῆς Σταῦρος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Χάντζος Ἀναστάσιος τοῦ Ἀθανασίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 9 - 1944 εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.
Χαραλαμπάκης Ἀδὰμ τοῦ Χαριλάου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Χαραλαμπίδης Κωνσταντῖνος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 9 - 1944 εἰς Θεσσαλονίκην ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.
Χαραλαμπόπουλος Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν.
Χαραλαμπόπουλος Νικόλαος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μονοδένδριον - Λακωνίας.
Χαρίσκος Δημήτριος τοῦ Δημητρίου, τραυματισθεὶς ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν ὑπέκυψε τὴν 26 - 5 - 1948 συνεπείᾳ τῶν τραυμάτων του εἰς τὸ 402 Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον.
Χαριτάκης Παράσχος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κομοτηνήν.
Χαριτάκης Γεώργιος τοῦ Μιλτιάδου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 6 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σαμαριὰ - Χανίων.
Χαριτόπουλος Γεώργιος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεράκιον - Λακωνίας.
Χαρῖτος Ἰωάννης τοῦ Φωτίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κρανέαν - Λαρίσης.
Χαριτούδης Κωνσταντῖνος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην - Λαρίσης.
Χαρίτων Ἐλευθέριος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 27 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βαμβακοῦ - Λακωνίας.
Χασιώτης Εὐριπίδης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιοχώριον - Ἀρκαδίας.
Χασομέρης Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δάφνην - Καλαβρύτων.
Χατζηαθανασιάδης Ἰωάννης τοῦ Θεοδώρου, ἐφονεύθη τὴν 3 - 7 - 1948 μαχόμενος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν.
Χατζηαλεξίου Γεώργιος τοῦ Σωτηρίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Ἁγία Αἰκατερίνη» - Λαμίας.
Χατζηανέστης Ἀνέστης τοῦ Ἀργυρίου, ἐφονεύθη τὴν 13 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Νάουσαν.
Χατζηγιάννης Δημήτριος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 15 - 4 - 1943 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μ. Βρύσην - Φλωρίνης.
Χατζηδάκης Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἅγιον Πέτρον - Ἀρκαδίας.
Χατζηδάκης Μᾶρκος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 8 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κουφαλόρρεμμα - Εὐρυτανίας.
Χατζηδημητρίου Χαράλαμπος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ξυλόπολιν - Θεσσαλονίκης.
Χατζηδήμου Ἀναστάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Φυλακὰς Βουλιαγμένης συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944.
Χατζηδιάκος Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944.
Χατζηθάνου Γεώργιος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 10 - 12 - 1944 εἰς Ἀθήνας μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν.
Χατζηκυριάκου Παναγιώτης τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 7 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Σμιγάδα - Ἕβρου.
Χατζημανιόγλου Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 3 - 1944 ὑκὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Χαλκίδος - Εὐβοίας.
Χατζηνικολάου Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 8 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Κουπονίων - Ἀθηνῶν.
Χατζῆς Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λάβδανην - Ἰωαννίνων.
Χατζῆς Ἠλίας τοῦ Ἀνδρέου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 3 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Γεωργίτσιον - Λακωνίας.
Χατζῆς Λεωνίδας τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ἀγριάνους - Λακωνίας.
Χατζῆς Εὐστάθιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 4 -

1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αγριάνους - Λακωνίας.

Χατζησαββίδης Μιχαὴλ τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 7 - 1948 ἐκ νάρκης τῶν συμμοριτῶν ἔξωθι τοῦ χωρίου Θερμὰ - Νιγρίτης.

Χατζησταύρου Μιχαὴλ τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 9 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαυροθάλασσαν - Σερρῶν.

Χατζησταύρου 'Ιωάννης τοῦ 'Αναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 4 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Λαχανᾶ - Θεσσαλονίκης.

Χατζηκώστας "Ανθιμος τοῦ Μιχαήλ, ἐφονεύθη τὴν 23 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαυραναίους - Κοζάνης.

Χατζόπουλος Εὐστράτιος τοῦ 'Αβ., ἐφονεύθη τὴν 17 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Σιδηρονέρου - Δράμας.

Χατζόπουλος Μιλτιάδης τοῦ Νικηφόρου, ἐφονεύθη τὴν 17 - 4 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Παρανεστίου - Δράμας.

Χατζούδης Δημήτριος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Νέστου.

Χατσᾶς Κωνσταντῖνος τοῦ Λάμπρου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 9 - 1946 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Παλαιὰν Κοτύλην - Καστοριᾶς.

Χειλᾶς 'Αντώνιος τοῦ Γρηγορίου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν 'Ιωνίαν - 'Αττικῆς.

Χειμαριὸς Δημήτριος τοῦ Εὐσταθίου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 5 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν

Χεκίμογλου Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἀπεβίωσε τὴν 24 - 2 - 1945, αἰχμάλωτος ὢν τῶν κομμουνιστῶν, ἐκ τῶν κακουχιῶν εἰς στρατόπεδον Λαζαρίνας.

Χελᾶς 'Ιωάννης τοῦ Γρηγορίου, ἐδολοφονήθη τὴν 8 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Πεντέλης.

Χελώνης Διονύσιος τοῦ Γεωργίου, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 4ον Τάγμα Μετεκπαιδεύσεως συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944.

Χιόνης Νικόλαος τοῦ Παναγιώτου, ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Αἰγάλεω - 'Αττικῆς.

Χιόνης 'Ιωάννης τοῦ 'Ανδρέου, ἐφονεύθη τὴν 5 - 7 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλανδρίτσαν -'Αχαΐας.

Χλαμπουτάκης Μιχαὴλ τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 5 - 1943 εἰς συμπλοκὴν μετὰ κομμουνιστῶν εἰς Γαλατάδες - Πέλλης.

Χολαδάκης Περικλῆς τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Νέαν Κοκκινιὰν - 'Αττικῆς.

Χολέβας Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν 'Αρναίας - Χαλκιδικῆς.

Χονδρογιώργης Γεώργιος τοῦ 'Ιακώβ, ἐφονεύθη τὴν 23 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Στρατονίκην - Χαλκιδικῆς.

Χονδρὸς Χρῆστος τοῦ Παναγιώτου, ἐφονεύθη τὴν 31 - 7 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αργυροπούλιον - Λαρίσης.

Χορόζης Χαράλαμπος τοῦ Συμεών, ἐξετελέσθη τὴν 3 - 12 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Καστανιὰν - "Εβρου.

Χουλιάρας Εὐάγγελος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς "Αρταν.

Χουσέας Πέτρος τοῦ Σταύρου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 8 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δημητσάναν - 'Αρκαδίας.

Χούσιος Κωνσταντῖνος τοῦ 'Αναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 6 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν 'Ασβεστίου - Λαμίας.

Χριστακίδης Χρῆστος τοῦ 'Αριστείδου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 5 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βυρίνην - "Εβρου.

Χρήσταρος Μιχαὴλ τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 9 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μαυροθάλασσαν - Σερρῶν.

Χριστάκης 'Αθανάσιος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 1 - 1 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς θέσιν «Κόκκινη Ράχη» - Λέσβου.

Χριστάκης 'Αντώνιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 3 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Ορμυλίαν - Χαλκιδικῆς.

Χριστακόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ 'Αποστόλου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 12 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Επτάλοφον - Κιλκίς.

Χρισταλίδης 'Ιωάννης τοῦ Γρηγορίου, ἐξετελέσθη τὴν 10 - 5- 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Θεσσαλονίκην.

Χριστοδουλάκης 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 10 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Ζαχάρω - 'Ολυμπίας.

Χριστοδούλου Βασίλειος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 12 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μεταγγίτσιον - Χαλκιδικῆς.

Χριστοδούλου 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 6 - 11 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Βλαχοκερασιὰν - 'Αρκαδίας.

Χριστόπουλος Χρῆστος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 2 - 1 - 1945 μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Εξάρχεια - 'Αθηνῶν.

Χριστόπουλος Νικόλαος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 10 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Π. Βροντοῦς - Πιερίας.

Χριστόπουλος 'Ιωάννης, ἐφονεύθη τὴν 7 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μελίσσιον - Κοζάνης.

Χριστοφιλέας 'Επαμεινώνδας τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 7 - 8 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μελίσσιον - Κοζάνης.

Χριστοφορᾶτος Εὐάγγελος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 8 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βαλσαμάτων - Κεφαλληνίας.

Χριστοφορᾶτος Κυριάκος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 9 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Δεσκάτην - Λαρίσης.

Χριστοφορᾶτος Σπυρίδων τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 11 - 10 - 1948 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς 'Αχλαδόκαμπον - 'Αργολίδος.

Χριστοφόρου 'Ισίδωρος τοῦ Χρήστου, ἐξετελέσθη τὴν 26 - 9 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πειραιᾶ.

Χρόνης Νικόλαος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 8 - 2 - 1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Βαλσαμάτων - Κεφαλληνίας.

Χρόνης 'Ιωάννης τοῦ Δημητρίου, ἐφονεύθη τὴν 4 - 12 - 1944 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πειραιᾶ.

Χρόνης Παναγιώτης τοῦ Μιχαήλ, ἐξετελέσθη τὴν 18 - 2 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Πάρνηθα.

Χρυσανθακόπουλος Παναγιώτης τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 28 - 8 - 1943 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.

Χρυσανθακόπουλος Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 30 - 1 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν Κατερίνης.

Χρυσοβελίδης Πρόδρομος τοῦ 'Αναργύρου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 11 - 1943 παρ' ἀναρχικῶν εἰς Βέροιαν.

Χρυσόπουλος Βάιος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 16 - 3 - 1949 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς χωρίον "Αρατος - Ροδόπης.

Χρυσοσπάθης Βασίλειος τοῦ Σταύρου, ἐξετελέσθη τὴν 23 - 8 - 1943 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς περιοχὴν Κοζάνης.

Χωραφᾶς Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐξετελέσθη τὴν 12 - 12 - 1949 ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς Πουργάριον - Λαρίσης.

Ψάρρης Σπυρίδων τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 23 - 3 -

1947 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Μάρμαρα - Φθιώτιδος.

Ψαρρὸς Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, ἐξετελέσθη τὴν 4 - 12 - 1944 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας.

Ψεύτης Χαράλαμπος τοῦ 'Αγγέλου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 1 - 1947 συνεπείᾳ ἀτυχήματος εἰς περιοχὴν Μεγαλοπόλεως - 'Αρκαδίας.

Ψιλλάκης Σταμάτιος τοῦ Μιχαήλ, ἐδολοφονήθη τὴν 7 - 8 - 1949 ὑπὸ ἀναρχικῶν εἰς Χανιά.

Ψυχουδάκης Εὐτύχιος τοῦ 'Εμμανουήλ, μαχόμενος κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς Σύνταγμα Μακρυγιάννη συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐξετελέσθη τὴν 6 - 12 - 1944.

Ψυχουλάκης Εὐτύχιος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐξετελέσθη τὴν 11 - 12 - 1944 εἰς 'Αθήνας ὑπὸ κομμουνιστῶν.

Ψωμᾶς Εὐάγγελος τοῦ 'Αργυρίου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 11 - 1946 μαχόμενος κατὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν 'Αμυνταίου.

Ψωμᾶς Διονύσιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐξετελέσθη τὴν 15 - 12 - 1943 παρ' ἀναρχικῶν εἰς περιοχὴν Πωγωνίου - 'Ιωαννίνων.

ΔΟΚΙΜΟΙ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΕΣ

'Αντωνόπουλος Δημήτριος τοῦ Κυριάκου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ρέθυμνον.

Βάμβουκας Μιχαὴλ τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ρέθυμνον.

Βατορίδης Παναγιώτης τοῦ 'Αναστασίου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ρέθυμνον.

Βούζας Γρηγόριος τοῦ 'Αλεξάνδρου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ρέθυμνον.

Γάκης Πέτρος τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ρέθυμνον.

Γεωργίου Εὐάγγελος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 29 - 5 - 1941 μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ρέθυμνον.

Γκαγκανάκης Γεώργιος τοῦ Γεωργίου, ἐξετελέσθη τὴν 2 - 9 - 1941 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς τὰς Φυλακὰς 'Αγιᾶς - Χανίων.

Γούλας Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Δημητρίου Μιχαὴλ τοῦ 'Αριστείδου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Δημητρόπουλος Σπυρίδων τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Ζέρβας 'Ιωάννης τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Κατσαντώνης 'Αντώνιος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 23 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Κατσαούνης 'Αθανάσιος τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Κατσαρίδης Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλείου, ἐφονεύθη τὴν 25 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Κατσιμάρδος Γεώργιος τοῦ 'Αλκιβιάδου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Κομνηνὸς Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Κούρτης Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Κωστόπουλος Γεώργιος τοῦ 'Ανδρέου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Μαθιουδάκης Γεώργιος τοῦ 'Εμμανουήλ, ἐφονεύθη τὴν 26 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Μανιακούρας Παναγιώτης τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 26 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Μαντουδάκης Γεώργιος, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Νᾶνος Στυλιανὸς τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Νικολάου Γεώργιος τοῦ Σπυρίδωνος, ἐφονεύθη τὴν 22 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Ντάουλας 'Απόστολος τοῦ 'Αθανασίου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Πάλλης Σωτήριος τοῦ Μάρκου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Παππᾶς Δημήτριος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 26 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Πέτρουλας 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Πουλόπουλος Νικήτας τοῦ Χριστοδούλου, ἐφονεύθη τὴν 24 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Σκανδαλάκης 'Εμμανουὴλ τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 21 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Σοφογιάννης Δημήτριος τοῦ Νικολάου, ἐφονεύθη τὴν 22 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Στρατάκης Παναγιώτης τοῦ 'Αντωνίου, ἐφονεύθη τὴν 28 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Στρατίκης Κωνσταντῖνος τοῦ 'Ιωάννου, ἐφονεύθη τὴν 23 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Τσαγκαράκης Νικόλαος τοῦ Στυλιανοῦ, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

Τσιούλιας 'Αργύριος τοῦ Χρήστου, ἐφονεύθη τὴν 20 - 5 - 1941 εἰς Ρέθυμνον μαχόμενος κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

ΠΟΙΟΣ Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΕΡΓΟΥ

(Βιογραφικὸν σημείωμα συνταχθὲν βάσει στοιχείων συλλεγέντων ὑπὸ τοῦ Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς)

Ὁ κ. Ἀπόστολος Δασκαλάκης ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1903 εἰς Γύθειον τῆς Λακωνίας, ὅπου διῆλθε τὰ σχολικά του ἔτη. Ὁ πατήρ του ὑπηρέτει ὡς ἱερεὺς καὶ διδάσκαλος εἰς τὰς Ἑλληνικὰς παροικίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς, ὅπου καὶ ἀπεβίωσεν. Ὁ κ. Ἀπόστολος Δασκαλάκης ἐσπούδασεν εἰς Ἀθήνας νομικά, ἀλλὰ συγχρόνως ἔγραφεν εἰς Ἀθηναϊκὰς ἐφημερίδας καὶ πολὺ νέος ἀκόμη ἀνεδείχθη εἷς ἐκ τῶν πλέον ἐπιλέκτων Ἑλλήνων δημοσιογράφων, εἶναι δὲ μέλος τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων ἀπὸ τοῦ 1924. Τὸ περισπούδαστον ἱστορικὸν βιβλίον «Ἡ Μάνη καὶ ἡ Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία» τὸ ὁποῖον ἔγραψεν εἰς ἡλικίαν 22 ἐτῶν καὶ αἱ δημοσιευόμεναι εἰς ἐφημερίδας ἱστορικαὶ μελέται του ἐκίνησαν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν εἰδικῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, οἱ ὁποῖοι τὸν παρώτρυναν νὰ μεταβῇ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν διὰ φιλολογικὰς καὶ ἱστορικὰς σπουδάς, ὥστε νὰ ἀκολουθήσῃ ἀκαδημαϊκὴν σταδιοδρομίαν. Πράγματι, παρέμεινεν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐπὶ ἑπταετίαν (1926-1932) σπουδάζων εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Παρισίων. Συγχρόνως ἐχρησίμευσεν ὡς ἀνταποκριτὴς Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων καὶ τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Ἑλληνοαμερικανικῆς «Ἀτλαντίς», ἰδιαιτέρως παρακολουθῶν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτὴν τὰς ἐργασίας τοῦ τότε ἐν Γενεύῃ Διεθνοῦς Ὀργανισμοῦ Εἰρήνης «Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν», παρὰ τοῦ ὁποίου μάλιστα εἶχε λάβει ἑξάμηνον ὑποτροφίαν πρὸς παρακολούθησιν πολιτικῶν ἐπιστημῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Γενεύης. Εἰς τὸ περιώνυμον Πανεπιστήμιον Παρισίων, τὴν Σορβόννην, ἔλαβε πτυχίον φιλολογίας καὶ δίπλωμα Ἀνωτέρων Σπουδῶν Ἱστορίας καὶ Γεωγραφίας, ὡς καὶ εἰδικὸν ἐνδεικτικὸν σπουδῶν τέχνης καὶ ἐπιγραφικῆς εἰς τὴν «Ἐκὸλ νορμάλ». Κατὰ τὴν ἰδίαν ἐποχὴν ἐδημοσίευσε σειρὰν βιβλίων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ φέρον τίτλον «Τὰ αἴτια καὶ οἱ παράγοντες τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως 1821», προεκάλεσε πολὺν θόρυβον λόγῳ τῆς διὰ πρώτην φορὰν καταρρίψεως τῶν περὶ ἱστορικοῦ ὑλισμοῦ κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐλευθερίας κομμουνιστικῶν θεωριῶν. Ἐπίσης ἔγραψε γαλλιστὶ τὴν Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Τύπου καὶ εἰς τὴν Παγκόσμιον Ἱστορίαν Ἐλευθερουδάκη τὸ τμῆμα τῆς μεσαιωνικῆς καὶ νεωτέρας ἱστορίας τῆς Εὐρώπης.

Τὸ ἔτος 1937 ἀνεκηρύχθη ἐπισήμως Διδάκτωρ τῶν Γραμμάτων τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, λαβὼν τὸ ἀνώτατον κρατικὸν διδακτορικὸν δίπλωμα. Κατὰ τὴν ἀνακήρυξιν ὑπεστήριξε δημοσίᾳ δύο ἱστορικάς, γαλλιστὶ συντεταγμένας, διατριβάς του, περὶ Ρήγα Βελεστινλῆ καὶ περὶ Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως ὡς προοιμίου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνεγερσίας.

Τὸ ἔτος 1939 ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς

τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας Μέσων καὶ Νεωτέρων Χρόνων, βραδύτερον δὲ καὶ τῆς Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας. Ἐπίσης ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐδίδαξε καὶ Ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ἐξελέγη δὶς (1948 - 49 καὶ 1960 - 61) Κοσμήτωρ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καὶ ἐχρημάτισε Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κατὰ τὰ ἔτη 1953 - 1954. Ἡ Πρυτανεία του συνέπεσε μὲ τὴν Πρωθυπουργίαν τοῦ Ἀλ. Παπάγου, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε στενὸς συνεργάτης ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ, τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς ἀνωτάτης Παιδείας, τῆς ἀναδιαρθρώσεως τοῦ κλάδου τῶν δημοσίων Ὑπηρεσιῶν κ.λ.π., ἔθεσε δὲ τὰς βάσεις τῆς κτηριακῆς ἀνασυγκροτήσεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἀπὸ τοῦ 1939 μέχρι τοῦ 1956 ἐχρημάτισε καθηγητὴς τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων, κατὰ διαστήματα δὲ ἐδίδαξεν εἰς τὰς ἀνωτάτας Σχολὰς Στρατοῦ, Ναυτικοῦ καὶ Σωμάτων Ἀσφαλείας.

Τὸ ἔτος 1942, θεωρηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν κατοχῆς ὡς ὑποκινητὴς φοιτητικῶν ἐκδηλώσεων, ἐπαύθη ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐφυλακίσθη ἐπί τινα χρόνον. Ἐδραπέτευσεν εἰς Μέσην Ἀνατολὴν τεθεὶς εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐν Καΐρῳ Ἑλληνικῆς Ἐλευθέρας Κυβερνήσεως. Ἀνέλαβε τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας μετ' ἀσκήσεως καθηκόντων Ὑπουργοῦ, ἐξεκαθάρισε τὰ ἑλληνικὰ ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα τῆς Αἰγύπτου ἀπὸ τὰ ἀναρχοκομμουνιστικὰ στοιχεῖα, ἵδρυσεν ἑλληνικὰ σχολεῖα ἀνὰ τὰ ἑλληνικὰ προσφυγικὰ στρατόπεδα Παλαιστίνης καὶ ἐπρογραμμάτισε τὰ τοῦ ἐφοδιασμοῦ καὶ λειτουργίας τῶν ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων τῆς Ἑλλάδος ἅμα τῇ ἀπελευθερώσει. Συγχρόνως ἐχρησίμευσεν ὡς Σύμβουλος τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἐπὶ τῶν ἐθνολογικῶν θεμάτων καὶ διηύθυνε παρὰ τῷ 2ῳ Γραφείῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐπιτελείου τὴν ὑπηρεσίαν περισυλλογῆς πληροφοριῶν ἐξ Ἑλλάδος.

Ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ἐκτὸς τῆς ἕδρας του ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ἀνέλαβε θέσιν ἐπιτίμου μορφωτικοῦ συμβούλου παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐξωτερικῶν, θέσιν τὴν ὁποίαν διατηρεῖ μέχρι σήμερον. Μετέσχε τῆς ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὴν Διάσκεψιν τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου διὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν (1945), εἰς τὴν Διάσκεψιν Εἰρήνης εἰς Παρισίους (1946) καὶ εἰς πλείστας Διασκέψεις τῆς Οὐνέσκο, τῆς ἑλληνικῆς ἐπιτροπῆς τῆς ὁποίας διετέλεσε Πρόεδρος. Ἀπὸ τοῦ 1952 εἶναι μόνιμος ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ἀνώτατον μορφωτικὸν Συμβούλιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, διετέλεσε δὲ καὶ Πρόεδρος τούτου. Μετέσχεν ἐπίσης εἰς πλῆθος ἀνὰ τὸν κόσμον ἱστορικῶν καὶ ἄλλων ἐπιστημονικῶν συνεδρίων, πολλάκις προεδρεύσας τούτων καὶ προβὰς εἰς ἐπιστημονικὰς ἀνακοινώσεις. Εἶναι ἐκ τῶν ἱδρυτῶν, πρῶτος προεδρεύσας καὶ ἤδη ἀντιπρόεδρος τῆς διεθνοῦς Ἑταιρείας σπουδῶν νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης, ἡ ὁποία κατὰ διετίαν ὀργανώνει διεθνὲς συνέδριον. Κατόπιν προσωπικῆς προσκλήσεως, ὡς μία τῶν προσκαλουμένων πέντε μεγαλυτέρων πνευματικῶν προσωπικοτήτων τῆς Εὐρώπης, μετέσχεν ἓξ παγκοσμίων συνεδρίων τῆς ἀντικομμουνιστικοῦ χαρακτῆρος ὀργανώσεως Πολιτικῆς καὶ Πνευματικῆς συνεργασίας τῶν Ἐλευθέρων Λαῶν, συγκαλουμένων κυρίως κατ' ἔτος εἰς τὴν Ἄπω Ἀνατολὴν (μέχρι σήμερον Ἰαπωνίαν, Βιετνάμ, Ταϋλάνδην, Φορμόζαν, Φιλιππίνας, Μεξικὸν) εἰς τὰ ὁποῖα ἐχρησίμευσεν ὡς εἰσηγητὴς ἐπὶ θεμάτων Μεσογείου.

Παρὰ τὸν μέγαν φόρτον καθηκόντων Πανεπιστημιακοῦ Διδασκάλου καὶ τὴν τόσον πολυμερῆ εἰς παγκόσμιον ἀκτῖνα δραστηριότητά του, μὲ τὴν ἀκάματον ἀντοχὴν ἐργασίας ἡ ὁποία τὸν διακρίνει, μεταπολεμικῶς ἐπραγματοποίησε κολοσσιαίαν καὶ ἀληθῶς ἐκπληκτικὴν συγγραφικὴν παραγωγήν. Ἐξέδωσε περὶ τὰ εἴκοσι ἱστορικοῦ περιεχομένου ὀγκώδη βιβλία καὶ ἐδημοσίευσε περὶ τὰς διακοσίας ἱστορικὰς μελέτας εἰς ἑλληνικὰ καὶ ξένα περιοδικά.

Ἔχει συλλάβει τὸ νόημα τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ὥς τι τὸ ἑνιαῖον καὶ ἀδιάσπαστον ἀπὸ τῶν παναρχαίων χρόνων μέχρι σήμερον. Διὰ τοῦτο διδάσκει, ἐρευνᾷ καὶ συγγράφει ἀντλῶν ἐκ τῶν πηγῶν καὶ πραγματευόμενος θέματα ἐξ ὅλων τῶν περιόδων τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας. Κινεῖται μὲ τὴν ἰδίαν εὐχέρειαν, ἀλλὰ καὶ ἐμβρίθειαν εἰς ὅλους τοὺς χώρους τοῦ ὑπερτρισχιλιετοῦς παρελθόντος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα περισπούδαστα θεωροῦνται τὰ ὀγκώδη ἔργα του περὶ ἀρχαίας Μακεδονίας, περὶ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, περὶ Θερμοπυλῶν κ.λ.π., τὰ ὁποῖα ἔχουν μεταφρασθῆ καὶ εἰς ξένας γλώσσας. Ἀπὸ τὴν νεωτέραν Ἱστορίαν «Ὁ βίος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐπὶ Τουρκοκρατίας», «Ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῆς καὶ ἡ ἐλευθερία τῶν Ἑλλήνων», αἱ «Μελέται περὶ Ρήγα Βελεστινλῆ», ὁ «Ἰωάννης Καποδίστριας», οἱ «Πολιτικοὶ Ὀργανισμοὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως», ἡ «Πολιτικὴ Ἱστορία τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος» κ.λ.π. ἔχουν λάβει θέσιν κορυφαίαν εἰς τὴν σύγχρονον ἑλληνικὴν ἱστοριογραφίαν. Συνεπλήρωσεν εἰς εἰδικὴν ἔκδοσιν τὴν «Ἐπίτομον Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους» τοῦ Κωνσταντίνου Παπαρρηγοπούλου τόσον διὰ τὴν ἀρχαιότητα, ὅσον καὶ διὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους. Ἐξέδωσεν εἰς ἓξ ὀγκωδεστάτους τόμους τὰ «Κείμενα - Πηγαὶ τῆς Ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» ἔργον ἀνεκτιμήτου σημασίας διὰ τὴν ἐθνικήν μας Ἱστορίαν. Συγχρόνως δὲν ἔπαυσε νὰ δημοσιεύῃ ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ ἑλληνικοῦ Τύπου ἄρθρα καὶ μελέτας ἐπὶ ἱστορικῶν, κοινωνικῶν καὶ ἄλλων ἐθνικῶν θεμάτων. Τέλος, δι' ἑβδομαδιαίων ἐκπομπῶν ἀπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ ραδιοφώνου μὲ θέματα διὰ μέσου ὅλων τῶν περιόδων τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, ψυχαγωγεῖ, διδάσκει καὶ φρονηματίζει τὸ Ἑλληνικὸν κοινόν.

Ἡ, διὰ τῶν ἀναριθμήτων καὶ περισπουδάστων συγγραφῶν του, τῆς συμμετοχῆς του εἰς διεθνῆ συνέδρια καὶ διασκέψεις καὶ τῆς ἐν γένει δραστηριότητός του, πνευματικὴ ἀκτινοβολία του ἔχει ἀπὸ πολλοῦ ὑπερβῆ τὰ ὅρια τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου. Οὐδεὶς ἄλλος Ἕλλην σοφὸς μέχρι σήμερον ἔχει ὁμιλήσει εἰς τόσα ἀνὰ τὸν κόσμον Πανεπιστήμια, καταβαλλομένων τῶν δαπανῶν ταξιδίου καὶ διαμονῆς. Δὲν παρέρχεται μὴν χωρὶς νὰ λάβῃ τοιαύτην πρόσκλησιν, πολλάκις συνοδευομένην καὶ μὲ προσφορὰν τιμητικῶν τίτλων. Ἤδη ἔχει ἐπισκεφθῆ, διὰ μαθήματα ἢ διαλέξεις, ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα Πανεπιστήμια τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Ἀφρικῆς, ἀκόμη καὶ τῆς

ἄπω Ἀνατολῆς. Ἀλλὰ τελευταίως περιώρισε σωφρόνως τὰς μοναδικὰς δι' Ἕλληνα ἐπιστήμονα δραστηριότητας αὐτάς, ἀποχωρήσας δὲ ἐκ τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας τοῦ Πανεπιστημίου, προτιμᾶ νὰ περιοδεύῃ μὲ τὸ αὐτοκίνητόν του ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, ἢ νὰ διαμένῃ εἰς τὸ ἐν Βαρυμπόμπῃ ὡραῖον κτῆμά του ὅπου πάντοτε μελετᾷ καὶ συγγράφει. Λέγει χαρακτηριστικῶς ὅτι «τώρα ποὺ ἐγνώρισεν ὅλον τὸν κόσμον, εὑρίσκει ὅτι ὁ κόσμος εἶναι πολὺ μικρὸς καὶ τὸν κάμνει νὰ αἰσθάνεται πλῆξιν, ἐν ᾧ ἡ Ἑλλὰς εἶναι πολὺ μεγάλη καὶ μόνον εἰς τὸν χῶρον τῆς Ἑλλάδος αἰσθάνεται νὰ ζῇ ἄνετα!»

Ἐν κατακλεῖδι τοῦ βιογραφικοῦ αὐτοῦ σημειώματος αἰσθανόμεθα τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑπογραμμίσωμεν ἰδιαιτέρως εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἔργου, ὅτι ὁ συγγραφεὺς τούτου καθηγητὴς κ. Ἀπόστολος Δασκαλάκης, τόσον ἐξ οἰκογενειακῶν παραδόσεων, ὅσον καὶ ἀπὸ ἰδιοσυγκρασίας ἀλλὰ καὶ ἀπὸ συνειδήσεως διαπλασθείσης διὰ τῆς μελέτης τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, διαπνέεται ὑπὸ ἀκραιφνοῦς ἑλληνικοῦ φρονήματος. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας μέχρι σήμερον οὐδὲ πρὸς στιγμὴν ἐκλονίσθησαν αἱ ἐθνικαὶ πεποιθήσεις του καὶ οὐδ' εἰς τὸ ἐλάχιστον ἐξέκλινε ποτὲ τῆς ἐθνικῆς ἐκείνης γραμμῆς, τὴν ὁποίαν ἔταξεν ὡς προορισμὸν τοῦ βίου του. Παραμένων πάντοτε ἐπὶ ὑψηλοῦ ἠθικοῦ ἐπιπέδου ἰδεῶν, πιστεύει ἀκραδάντως εἰς τὰ μεγάλα πεπρωμένα τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς καὶ εἰς τὰ ὑψηλὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη τὰ ὁποῖα ὑπηρετεῖ μὲ ἀμείωτον θέρμην ψυχῆς καὶ μὴ ὑπολογίζων πρὸς τοῦτο κόπους ἢ θυσίας.

Παρέμεινεν ἀνέκαθεν μακρὰν τῆς ἐνεργοῦ πολιτικῆς καὶ ἠρνήθη οἱονδήποτε ὑψηλὸν ἀξίωμα ξένον πρὸς τὰς πνευματικὰς ἀσχολίας του, ἀφήσας νὰ διαρρεύσῃ ἡ ζωή του μόνον εἰς ἐθνικοὺς ἀγῶνας καὶ ἐπιστημονικὰς προσπαθείας.

Δὲν θὰ ἦτο ἴσως ὑπερβολὴ νὰ ἐκφράσωμεν τὴν σκέψιν μας ὅτι μόνον τὸ ἐθνικὸν φρόνημα ὑπὸ τοῦ ὁποίου δεσπόζεται καὶ ἡ πατριωτικὴ πνοή, ἡ ὁποία ἐμπνέει τὰς πράξεις του, ὤθησαν τὸν καθηγητὴν κ. Ἀπόστολον Δασκαλάκην, ὅπως, παρὰ τὸν μεγάλον φόρτον τῶν ἀσχολιῶν του, ἀναλάβῃ τὴν συγγραφὴν τοῦ παρόντος βιβλίου διὰ τὴν ἱστορίαν καὶ τοὺς ὑπὲρ Πατρίδος ἀγῶνας τοῦ Σώματος τῆς Ἑλληνικῆς Χωροφυλακῆς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ

ΜΕΡΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ